IOANNIS ANDREAE

I. C. BONONIENSIS

OMNIVM CANONICI IVRIS INTERPRETVM FACILE PRINCIPIS,

In quintum Decretalium librum Nouella Commentaria

AB EXEMPLARIBVS VARIIS per Petrum Vendrameņum in Pontificio Venetiarum foro Aduocatum, mendis, quibus referta erant, diligenter expurgatis, nunc impreſſa.

His acceſſerunt doctiſſimorum virorum annotationes,

Summis, ac rerum omnium memorabilium Indice locupletiſsimo.

Conuent' sancte Marie de scala

VENETIIS,

Apud Hæredem Hieronymi Scoti.

M D C X I I.

ELENCVS TITVLORVM
alphabetico ordine digeſtus.

Accuſationibus.	2
Adulteriis.	67
Apoſtatis.	54
Calumniatoribus.	20
Clerico excommun. miniſt.	85
Cler. non ord. min.	84
Cleric. venato.	83
Cler. pugnan. in duel.	66
Cleri. percuſſo.	83
Cler. per ſaltum promo.	89
Colluſione detegen.	81
Crimine falſi.	78
Delictis puerorum.	81
Eo qui fur. ordi. rece.	90
Exceſſibus prelatorum.	95
Furtis.	70
Hæreticis.	46
His, qui fil. occiderunt.	55
Homic. volunt. vel caſu.	56
Infantibus expoſitis.	56
Iniuriis, & damno da.	117
Iudæis.	49
Magiſtris.	38
Maledicis.	84
Ne prelati vices ſuas.	37
Noui operis nuncia.	98
Pœnis.	119
Peniten. & remiſ.	123
Priuilegiis.	100
Purgatione canonica.	111
Purgatione vulgari.	117
Raptoribus.	69
Regulis iuris.	160
Sagittariis.	66
Sciſma.	53
Sententia excommunica.	129
Simonia.	21
Sortilegiis.	80
Torneamentis.	65
Verborum ſignificat.	150
Vſuris.	72

FINIS.

Digitized by Google

IOANNIS ANDREÆ BONONIENSIS

IVRIS CANONICI FONTIS VBERRIMI

In Quintum Decretalium Librum Comentaria (quæ Nouellas appellauit) Acutiſsima.

CARMELITANI SCALZI DI S. MARIA D…

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio, vel continuatio tituli.*
2 *De accuſationibus, inquiſitionibus, & denunciationibus, vel alibi, quam in hoc titulo tractetur, vel eis conueniant.*
Denuntiare quis tenetur interdum, in fi.

De accuſationibus, inquiſitionibus, & denunciationibus, Rubrica.

1 ¶ † Proxime tractauimus de accuſatione matrimo-
nij, & de diuor. quæ communiter fiunt occaſione adul-
terij, ex hoc nacta oportuna occaſione, de accuſat. in
genere videamus, & ideo &c. Goffr. Vel intendens au-
ctor in hac 5. parte tractare de criminibus, & de pœnis
ipſorum, præmittit modos, per quos de criminibus aga
2 tur. habetur † multum plene hæc materia in decretis
quo ad primam partem ſcilicet. 2. quæſt. 7. & 8. Item 3.
quæſt. 4. 5. 9. 10. & 11. Item 4. quæſt. 1. 3. 4. & 6. Item 6.
quæſt. 1. & 2. 8. quæſt. 5. & 15. quæſt. 3. per totum. De ſe-
cunda, ſecunda q. 1. primo, ſemper, & c. deus omnipo-
tens. 86. diſt. ſi quid. 15. quæſt. 8. ſi quid. 2. q. 7. ſicut in-
quit. De tertia, 2. q. pri. ſi peccauerit, & quæſtio. 7. ſi quis
erga, & cap. quapropter. Repetitur in 6. de accuſatione
matrimonij, ſupra fuit ſpecialis rubrica, omitto. Con-
uenit autem primæ parti, de verbor. ſignific. forus, ver.
accuſator. de ſeruis non ord. de famulis, de procur. tuæ,
vt lite pen. cap. 2. de teſti. de cætero, & c. fi. Ad ſecundã,
de off. ord. cap. 1. vt lite non conteſt. quoniam. §. ſunt &
alij, de cele. miſs. c. fi. de collu. in tantum. Et lib. 6. & de
offic. vica. licet, & de offic. deleg. ſtatuimus. 2. Ad ter-
tiam, de iudi. nouit, de dol. & contum. veritatis, de te-
ſti. in omni, de præſump. cum in iuuentute, de iureiur.
quemadmodum, de cogna. ſpiri. tua, de diuor. porro. Et
interdum quis denunciare tenetur, de re. ec. non alien.
hoc conſultiſſimo. §. & nihilominus. Et cle. de hæreti.
cap. 2. §. quod ſi. Ad primam, & tertiam de appella. con
ſtitutus. 2. in fine. de deſpon. impu. ad diſſoluendum.
Et libro 6. de electio. Indemnitatibus. §. verum, &
§. cæterum.

SVMMARIVM.

1 *De accuſatoris perſona prius quærendum, & eſt præiudiciale num. 2, & quo caſu ſe debeat inſcribere prius, quàm vocetur accuſatus, nu. 1. quis repellendus, nu. 4. cir. fi.*
Accuſatus in quibus, & quando non fatigandus.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.*
Vitia aliorum cernere, non ſua, ſtultitia eſt, & curioſitatis.
Inimicorum familiares pares fiunt inimicis.

CAPVT I.

SI legitimus Breue eſt. & itẽdit q † pri⁹. ſit de accuſatoris pſona q̃rendum [Accuſator] In antiqua dicebat, Legitimi accuſatoris [Non fatigetur] etiam in veniendo, ſi notorium eſt accuſatorem nõ
eſſe legitimum, & facit quod no. 2. q. 7. quærendum, &
a infra c. alieni, & c. nulli [a] in 1. gloſſ. vel non fatigetur ſu-
per principali, licet ſic in veniendo. vnde dicit Innoc.
quod non fatigatur in probando innocentiam ſuam.
2 Et no. quod † ſi accuſatus venire debet de longinquo,
qui accuſat, prius inſcribere debet, quam accuſatus vo-
cetur, C. de exhiben. reis. l. 2. ſecundum Vinc. papa con-
trarium fecit infra. cap. licet [Accuſatus] q. di. illud eſſe
præiudiciale, & primo cognoſcendum, de iudic. exhibi
ta. vide quod not. de elect. cupientes. §. ſi vero, in gloſſ.
3 idem. ¶ † Prima gloſſ. ponit, & repetit tria, quæ faciunt
accuſatorem non legitimum. ¶ Secunda gloſſ. expo-
4 nit exceptionem, & congruentiam rubricæ. ¶ In † glo.
1. ibi, cernere] Luc. 6. ca. Tullius Tuſcul. 3. Stultitiæ pro-
prium eſt aliorum vitia cernere, ſuorum obliuiſci. Au-
guſt. 10. conf. Curioſum genus ad cognoſcendam vi-
tam alienam, deſidioſum ad corrigendam propriam.
[Et ibi, bonæ famæ] 3. quæſt. 4. cap. pen. vbi de hoc [Et
ibi, inimici] nec inimicis familiares, infra cap. repellan
tur [& in fine] ſaluo eo, quod no. de criminib. exceptis,
infra eo. cum P. ¶ In gl. vlt. ibi, purgatio] vel ex officio
ſuo iudex inquiret, infra eodem qualiter, & infra de co-
lu. cap. 1. Ala.

ADDITIO.

a ¶ In 1. gl. & ad hoc ſupra de iudi. cauſam, & quod no. glo. in ca. pia, de except. lib. 6. & per hoc patet per ver. fatigetur, quòd poteſt opponi ad proceſſum, iuxta no. per Bar. in l. nam & poſtea, ff. de iureiur.

SVMMARIVM.

1 *A denunciando, qui non præmonuit, repellitur, & num. 3. ad dicto. vindictam, & quis alius.*
Emendare cauſam, pro pœnitentiam agere.
2 *Primatuum nomine qui comprehendantur.*
Epiſcopi cauſa ad primates deferenda, iuncto contextu.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT II.

1 SI quis. Caſus. Qui † nõ præmonuit, a denuncian-
do repellitur [Recipiendi] vt ſ. c. proxi. ſi
de denunciatione loquatur, ſaltem quæ-
rendum eſt, an ſint excõicati. Infames vero admittun-
tur ſecundum quoſdam. de hoc ſupra de teſti. in om-
2 ni [a] Vinc. [Cauſam emendet] .i. pœnitentiam agat. Inn.

2 [Ad † primates] i. ad ſuperiores. Goffr. i. iudices legitimos. Innocen. ſiue ſint primates, vel archiepiſcopi, de foro compet. Sane. de hoc de offic. ordin. duo ſimul, ſiue concilium, vel ſinodus, de iudi. capitulo primo, Hoſtien. vnde dicunt Pe. & Abb. 1. ſynodum, vbi primates
3 præſunt. ¶ † Arguit gloſſ. 3. quod accuſans &c. ſoluit.
b ¶ In gl. ar. quod, ibi accuſationē] vide infra ti. 2. licet,[b] in 7. gloſſ. [& ibi, vindictam] ſiue agatur de correctione
c inferioris, vt in canon. ſtatim[c] aſſ. & ſupra de vi. & hon. cleri. ca. fi. ſiue paris, vt hic, & de conſti. ex literis, vel de probanda ſuperioris negligentia, ſupra de ſup. neg. præ. capitulo primo, ſecundum Hoſt. [& ibi, nouit] vbi ſatis de hoc dixi.

ADDITIONES.

a ¶ Omni. Et de iudi. nonne, in gl. fin. & ſuper illa, & infra eo. cum oporteat.
b ¶ Secundo licet. Et probat tex. iſte, quòd appel. accuſatoris continetur denũciator, quod facit ad q. quam poſt Guil. de Suza ponit Io. And. in cap. pęn. de denun. §. 1. vbi allegat ad hoc cap. contrarium.
c ¶ Statim. Vide gloſſ. hæc pars ponitur in capitulo accuſatores, 15. quæſt. 7. ad fi.

SVMMARIVM.

1 *Prælati criminatio tractari debet cum his, quorum intereſt, qui ſint ad hoc neceſſarij, ad fi. in eius inſtitutione, & deſtitutione quando vocandi. nu. 1.*
Iratus mediocritatem inter parum, & nimium non tenet, a tali non iudicandum, ab exemplis.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 4.*
Sententia continere debet condemnationem, vel abſolutionē, vel æquipollens, & quando contineat æquipollens, iuncta gl.
5 *Additio, vel ſuppletio gloſſarum.*

CAP. III.

1 Illa præpoſitorum Criminatio † prælati tractari dēt cum his, quorum intereſt. Breue eſt [Et infra] forte continebatur. 11. q. 3. illa. & illi literæ concor. Tullius 1. de offic. Numquã iratus, qui ad puniendum accedit, illam mediocritatē tenebit, quæ eſt inter parum & nimium. Et dicit Valerius lib. 4. cap. 1. & Hieronymus ad Saluinam D. & ſu-
a per Ioelem C. ꝙ hac de cauſa Tarentinus[a] pepercit villico, & Plato caſtigationem ſerui commiſit amico. forte dux iſte propter delicta abbatis ipſum ſpoliauerat, & papa mandans eum reſtitui, illi ſcripſit, vt ſequitur: vel forte detulit abbatem, & papa ipſum repulit, ſecundum Abb. [Prædicti] ſupra in deciſ. [Pertineat] illud ſupra, de quo dux deferebat eum, vel propter quod ſpoliauerat eum ſecundum aliam lecturam [Cum eis] ſubditis accuſatoribus, vel. i. prælatis, quaſi ſubditi neceſſarij ſint, vt probent, ordinarij, vt aſſiſtant, & conſulant. In-
2 noc. [Intereſt] an Hoſt. ꝙ † tam in inſtitutione, quam in deſtitutione prælati, etiam ſi in modum inquiſitionis agatur, vocandi ſunt, quorum intereſt, & in eorum præſentia eſt tractanda cauſa, vt hic, & infra eod. qualiter 2. 86. diſt. ſi quid, de ſta. mon. capitulo ſecundo, in fi. de
3 oſt. archid. ad hoc. in fin. cum fi. ¶ † Prima, & vlt. gloſſ.
4 duo no. ex textu, quæ patent. ¶ In † vlt. gl. ibi, ſi arbiter] ſatis eſt arbitrum dixiſſe, Nil videtur Titius debere Seio [& in fin.] ſi dicit iudex, quod debes, cum vſuris competentibus ſolue, & hoc penult. vel quod bona fi-
5 de recepiſti, ſolue. & hoc vlt. ¶ † gloſſ. in fi.] de hoc ſu-
b pra de rebus eccl. non alienan. ſi quis presbyterorum,[b] Hoſtien.

ADDITIONES.

a ¶ Eligi. pro quibus facit c. fin. ſupra de teſti. & l. reus, ff. de mu. & hono. cum concor. ibi po.
b ¶ Exceptione. Licet gl. hic teneat contra, quia idem in omnibus dicit.

SVMMARIVM.

1 *Denunciatus de multis & grauib. an promoueri debeat, an eligi, & electus confirmari, quid ſi promoueatur, & innocens poſtea inueniatur, num. 2. in fi. & 3.*
Tanta pro diuerſis.
Talia pro grauibus.
Honor non eſt ſine onere.
Inquiſitio differt ab accuſatione, & denuntiatione, & exceptione, in fi.
2 *Additio gloſſarum.*
Accuſatus de crimine, accuſatione pendente a procuratione repellitur.
Infamia facti duos habet effectus, & quos.
3 *Accuſator an pendente accuſatione promotus ſit deponendus*
4 *Quid de inquiſitionis promotore, vel*
Denunciatore, vel
Excipiente contra confirmatum.

CAPVT IIII.

Omnipotens. Breue eſt. Et forſan petebat iſta, cui ſcribitur, quen-
1 dam † de multis & grauib. nunciatum promoueri, cui reſcribit, vt ſequitur [Tanta] i. diuerſa [Talia] i. grauia [Debeant] ea ſcilicet, quæ nunciantur. Pe. [oneretur] alias honoretur. Nã ſine onere non eſt honor. 8. q. 1. qui epiſcopatum. Dicit Innoce. ꝙ licet talis promoueri non debeat, poteſt eligi, & tenebit electio: ſed non confirmabitur, niſi purget innocentiam ſuam, vel alias abſoluatur. Alij dicunt, ꝙ nec eligi debet: de hoc remittit, infra de ſimon. accuſatum, & pro prima opin. alleg. ꝙ ſi eligi non poſſet accuſatus de crimine, daretur via figmentis. Poſſet enim vacante eccleſia is, qui ſperatur eligi, accuſari, vt ſic impediretur electio, quod non eſt ſentiendum. ad hoc infra de ſimo. ſicut. 2. ver. quamuis, de diuor. quanto, ad fi. Alij vero,
a qui dicunt, ꝙ non debet eligi,[a] dicunt præfigendum terminum accuſatori trium menſium, infra quem probet, in autē. de ſancti. epi. §. ſiquis autem electum. 2. col. & col. 9. ibi tamen non loquitur de eligendo, ſed de electo, & confirmato in epiſcopum, cui tres menſes dantur ad conſecrandum. 85. diſtinct. capitulo primo. In alijs electis dabitur annus, vt dicit gl. Et ſi plus differatur propter accuſatum, non imputabitur accuſatori, vt ibi. & C. de temp. in int. re. petendæ. Vel iſta dilationes ſunt arbitrariæ. Pro hac opin. facit 93. diſtinct. miratus: ſed ibi loquitur de excommunicato, ſecundum Innoc. Dicit Hoſtien. quod prima opinio videtur verior. vel ſecũdum eum diſting. inter accuſatum occultum, & infamatum ante quam accuſaretur. Primus non prohibetur eligi, & ſic intelligatur prima opin. ſecundus prohibetur, ſicut & is contra quem fit inquiſitio, quæ non fit niſi contra infamatum, j. eo. cũ oporteat, & ca. accedens. vnde merito dicebat Inno. ꝙ differt inquiſitio ab
b accuſatione, denunciatione, & exceptione.[b] ad hoc faciat iſta decr. & ad hoc vltimũ vide, quod dixi infra de ſimo. per tuas. 1. in gl. fi. & vide quod hic dicã ſuper glo.
2 ¶ In † gl. 1. ibi, reum] accuſatus de crimine, accuſatione pēdente, a procuratione repellitur [Et ibi, reus] vide. ut lit. non conteſt. qui. §. ſi vero, ſuper gl. de hac. ¶ In glo. ibi opi.] dixit hic Goffr. ꝙ infamia facti duos habet ef-
c fectus, vnus, vt impediat in dignitatibus[c] il. de dec. gñaliter

Digitized by Google

liter.§.ſpurios in iuribus, quæ alleg.gloſ.ſecundus quo ad querelam inofficioſi. C.de inoffic.teſt. l.fratres. qd dicat, vide de teſtam. Rainutius, ſuper 5.gloſ.et dicit ſe idem putare in accuſando, teſtificando, et denunciando. vide quod dixi de teſti.teſtimonium, ſuper verſ.tali modo.[et ibi, tantis]et 4.q.1.quod autem, et ff.de teſti. in teſtimonium.Goff.[et in fi.)quid ſi promotus fuerit, et poſtea reperiatur innocens? not.in præ. c.tantis, et per Bart.Brixi.in quæſtione Vene.80.quæ incipit, Eſto
2 quod pendente, ſub rit.de pœnis.quid † de accuſatore? de hoc per eum in quæſt. ven.14. vtrum accuſator, in prima quæſtione. dicit hic Goff.et Vincen.ſupra de teſti.cap.vlt.talem remouendum, licet ſit innoxius.ff.de re mili.qui ſtatus, et l.qui cum vno.§.reus, niſi appareat ſecundum Goff.illum per calumniam accuſatum. ff.de lib.cauſa, qui de libertate. Bartho.in quæſtio.præd.ſequendo Tan. dixit eum non deponendum. in ſecunda quæſt.dixit, quod licet promoueri non debuerit, ſi non feratur contra eum ſententia, promotus non remouebitor. Dama. vtramque quæſtionem tractauit ſub hoc titulo. in prima ad vtranque partem alleg.præd.l.qui de libertate.ſub dubio, forte, tenet, quod deponatur: quia contempſit prohibitionem.& per l.non dubium, C.de legi.in ſecunda dicit illum non deponendum, niſi calūnioſam accuſationem inſtituerit, allegat, quod de accuſatore non eſt expreſſe prohibitum, & quod pœnæ ſunt molliendæ, & quod accuſans petit abolitionem, quod
4 non facit reus. C.de aboli.l.2. Et † no. quia ſi hæc vera in accuſatore, fortius in promotore inquiſitionis, vel denunciatore, vt dixerunt Vinc. et Ab.infra de ſimon. per tuas.1.idem in excipiente contra confirmatum, ne conſecretur infra.co.ſuper his allega.in contrarium, infra de calum.c.2.dic quod ibi loquitur de denunciatione finita, non de pendente, et quando conſtat de calumnia denunciantis.

ADDITIONES.

a ¶ Eligi.pro quibus facit c.fin.ſupra de teſti. & l.reus.ff.de mu.& hono.cum concor.ibi no.

b Exceptione.Licet glo.hoc teneat contra, quia idem in omnibus dicit.

c ¶ Dignitatibus. Et dicit ab obtentis ſecundum Innoc.ſupra de dele.per inquiſitionem, & dum c.fi.de reg.iur.lib.6. & de accu.c.2.lib.6.

d ¶ Reus pro iſta opini.facit c.ſi eo tempore, de reſcrip.li.6.& infra quæ princ.conſiderant, de quibus de elec.dudum.1.per gl.& ad materiā vide tex.in l.ſi filius.ff.de teſta. & in l filio præterito de iniuſt.rup.& irri.teſt.& ibi per Bart.in quæſtione de vſurario ad fi.& per Io.And.in c.quanquam.de vſur.& vide l.fi.ff.de re.c. & ibi Bar.& l.1.§.1.ff.de leg.3.& quod no.in c.factum, de reg.iu. lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Ab accuſatione domini vel prælati qui reppellantur, & n.2. & 3.& 4.*

Impetere, pro accuſare, vel denunciare.

Inimici homines qui.

Malos cur aliquando prælatus non corrigat, vel non ſic.

Familiares quos dominus vel prælatus intelligatur approbare, ibid.

2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.num.3.*

Reprobare non poſſum quos approbaui, & qui ſint hi, & ſupra numer.1.

4 *Additio gloſſarum.*

In arbitrarijs vtile eſt habere iudicem gratioſum, ſed cauere debet iudex a pœna, & q.3.

Oeconomi perhibent teſtimonium de adminiſtratione, in fin.

CAPVT V.

1 Nulli. (Epiſcoporum.) Hoc c. breue eſt, & habetur pro palea. 3.q.5. liceat.ſecus † in ſeruis liberis, & familiaribus nuncijs priuatorū, qui ſi dominos accuſent, repellantur, & in accuſationis exordio puniuntur. 3.q.vlt.in fin. (antequam) ſi.de ap. ſuggeſtū, & c.meminimus, de ali.in.mu.cauſa fac.ca.1. Hoſt.(Impetendum) id eſt accuſandū, vel denūciandū (Familiaritate) inimici hois domeſtici eius. Miche.7. M.10 (Neglexerit:) non ſic puniuntur negligentia correctionis ſubditorum, vnde malos ſubditos ab accuſatione ſua repellet, & ſi illos corrigere neglexit. Sæpe enim bonus prælatus malos propter ſcandalum ſuſtinet, vel quia probatione deſtituitur.2.q.7.plerique. Illos ergo, licet toleret, ad ordines non promouebit & ab accuſatione ſua repellet. argum. contra.45.diſt.§.neceſſe.ibi loquitur, quādo culpa prælati ſubditus malus eſt. aliud ergo eſt officium dare, quale eſt cubicularium facere, etiam quo eos approbare ſponte videtur, cum ad illos ſumendos non cogatur. Aliud eſt negligere ſubditorum correctionem, in quo & ſi ſit culpa, non tamen
2 approbatio ſecundum Innoc. ¶ † Secunda gloſſ. tria fac. Primo coadiuuat tex. quod familiaris admittatur per 4. iura ad quod alleg.tria in contrarium. Secundo quod criminoſus admittatur, coadiuuat per tria iura, & 4. allegat.in contrarium. Tertio tripliciter ſoluit.
3 ¶ † (In gloſſ.1.ibi, quos prohibet) vide in ca.ſtatim alleg.in vlt.gl.(& in fin.) vide de pollut. bonæ.1. ſuper 1. gln.¶ (In gloſ.2.ibi, ſi vxor,) vide de adulr.c.ſi.ſuper 1. gl. (Et ibi, Pomponius 1.) geſtionem ſemel approbatā non reprobo (& ibi, iniquum) etiam ingenuus per me ab infantia nutritus me non accuſat (Et ibi quoniam) iudæus contra Iudæum admittitur (Et ibi. in arena) filium arenariæ profeſſionis pater eiuſdem profeſſionis propter id exhæredare non poteſt (Et ibi, quoniam) ibi contra accuſantem de adulterio opponitur lenociniū. (Et ibi, ſi filium) vendidi filium liberum genero meo, ille me de plagio non accuſat, quaſi ignorantiam ſimu
4 lare non poterit. ¶ † (In gloſſ.1.ibi, ſun) vtile eſt ergo in talibus arbitrarijs habere iudicem gratioſum, vt ſu-
a pra, de offic.deleg.conſuluit. [a] Sed caueat iudex a pœna decre.cum æterni, de re iudi.lib.6. ſecundum Hoſt. (& ibi, alieni) vbi de hoc (Et ibi exceptionem, ad fin.) per quam decret.dixerūt T.& Vinc. quod per exceptionem maioris excommunicationis poterit illos repellere epiſcopus, alleg.etiam de excep.nobis.idem Innoc. licet, vt dicit, decret.a nobis, loquatur in alio caſu, ſcilicet cū in aliquo communicauit. hic vero cum in familiarem admiſit. ¶ (In gloſſ.2.ibi, familiaribus) vbi de hoc. (Et ibi.§.in hoc.) vide de hoc (& ibi, exceptio) ſecundum Hoſt. (& ibi, dicas) ſecundum Vinc. (Et ibi, ſpeciale) arg.ſupra de excep.a nobis.(Et ibi debent) & ſic reſponderi poteſt ad l.iniquum, quæ loquitur in dominis, qui non tenentur tales cubicularios, vel ſimiles habere ſecundum Innocen.(Et ibi, de vita) œconomi vero perhibent teſtimonium de adminiſtratione, vt 89.diſtin.quia in quibuſdam (Et ibi, ſibi imputent) be. Ber. ad Eugenium. Certe inter mitratos diſcurrere calamiſtratos non decet.

ADDITIO.

a ¶ Conſuluit. Sed ſi pars non vult opponere forte timore expenſarum, quia probare non poteſt, & petit a iudice. vt ex officio reppellat, ille denegat, an poſſit ab hoc appellare: vide Innocen.de off.iudic.§.impedia quoque, & per Lap.in ca.pia, de excep.lib.6.& vide ibi bonum tex.ad materiam huius gloſſ.& plene Bart.in l.3.§.hoc autem iudi.ff.de dam.infect.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutus an iterũ poſſit reaccuſari, & quãdo, et n. 2. 3. et 4.*
2 *Epilogus, & ſuffragium, & ſuppletio gloſſarum, nu. 3. 4.*

CAP. VI.

1 De his. Breue eſt [Abſolutus] poteſt † intelligi de
illo, qui fugit ad eccleſiam, & exiuit præ-
ſtito iuraměto de impunitate. 17. q. 4. id
conſtituimus. Secus, ſi per tranſactionem, quæ alteri ac-
cuſanti non ob. C. res inter. ali. ac. l. 2. Si vero per aboli-
tioně, diſtingue, vt 2. q. 1. prohibentur, ver. ab alio. Vin.
2 [Replicari] i. iterari. ¶ † Prima gl. tractat de triplici ab
ſolutione criminis. Prima per diſpěſationě, ſecũda per
ſniam crimine non probato. 3. per ſniam. Prima impe-
dit accuſationem. Secunda regulariter fallit in duobus
3 caſibus. Tertia non. ¶ In † gl. 1. ibi §. vlt.] ſi contra ex-
ercitorem egi actione in factum ex eo edicto, eo abſolu
to contra naturam ex eo facto non ago furti, vel e con-
4 uerſo. ¶ In † glo. 1. ibi diſpenſauit] quod dic, vt no. in-
fra de ſciſma. cap. 2. in 1. gl. (Et ibi, abſolutus) no. quod
alind, ſi accuſatori imponitur ſilentiũ, vt indigno, ad
hoc ĩ. eod. veniens. Hoſt. & patet 5. q. vlt. Epiphanium.
[& ibi, ingnorãs] qualiter hoc probetur, vide in Spe. de
a aboli. §. 1. ver. ſed qualiter [& ibi. §. hiſilem a] & hos ca-
ſus no. Joan. 2. q. 5. habet hoc proprium [Et ibi, propter
hoc] ad terrorem maleficiorum. T. Vin. [& in fi,] vbi de
hoc, & 49. diſt. §. 1. & materiam gloſſ. vide de pur. can.
cap. pe. in gl. forſan alterius.

ADDITIO.

a ¶ Hiſdem. ibi vide plenius de hac materia per gl. & Bar. & quo-
modo probetur hæc ignorantia, & quid de abſoluto inquiſitio-
ne, & in exceptione.

SVMMARIVM.

1 *Ab accuſatione qui remouentur.*
Cum inimicis cohabitantes etiam repelluntur, & qui, item eo-
rum amici, & nu. 2. 3. & 4.
Inimicitiæ vel amicitiæ exordium quod, & qua cõſideretur,
& trahitur in tertiam perſonam, & num. 3. & in quo conſi
ſtat, num. 4.
Incitare prouocare.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 3.*
Socius ſocij mei ſocius meus non eſt, ſocietas in quo conſiſtat,
& num. 4.
4 *Suppletio gloſſarum.*
Fraternitas in quo contrahatur.
Tales ſumus, quales ſunt ij, quibuſcum verſamur.
Morum qualitas vnde dijudicetur.

CAPVT VII.

1 Repellantur Breue eſt † [Accuſatione] ſup.
uõ ſolum inimici, ſed cohabi
tãtes. non eſt intelligendum
de qualibet cohabitatione. vnde ſi hoſpes repentinus ti
bi dedit damnũ, non teneor, ſecus ſi is, qui mecum ha-
2 bitabat. ff. na. caup. ſta. licet. §. in factũ. a Vin. [Inimicis]
inimicitia capitali, non quolibet odio, in auct. de teſti.
§. ſi vero. inſti. de excu. tu. §. inimicitiæ, & no. inimici-
tias trahi in tertiam perſonam. Vin. [infeſtationes] hic
inimici, & inimicorum amici cõſueuerunt inimicos in-
famare, & blaſphemare. Soc. Principium amicitiarum
bene loqui. Exordium inimicitiarum male dicere [In-
2 citare] i. prouocare. Go. ¶ † Prima gl. coadiuuat textũ
per 4. iura. ſignat ɔ̃trium de duobus iuribus, & arguit ex
3 cohabitatione præſumi. ¶ In † gl. 1. ibi, liberi] iure Cõ-
dicis exheredabat filins matrem, quæ inimicis filij ami
citias copulabat [& ibi, nã ſocius] ſequitur, ſocius ſocij
mei meus ſocius nõ eſt, & in l. præ. q̃ incipit, qui admit-
titur, redditur ratio: quia cũ ſocietas contrahatur con-
ſenſu, non poteſt mihi eſſe ſocius, quem non elegi. ¶ In
4 † gl. 1. ibi, legitur] cum ſuis concor. ſed hæc cõtraria in-
nititur veritati: hoc c. præſumptioni, vt pręmiſit, inimi
citia ẽt conſiſtit in animo. facit inſti. de iniu. §. ſi ſocie-
tas, & fraternitas non [& in fi.] & 2. q. 7. ca. pen. vnde 2.
Re. 22. cum ſancto ſanctus eris &c. in pſal. 17. Saluſtius
in Catilinario. Si quis ẽt a culpa vacuus in amicitiã pra
uorum inciderit, quotidiano vſu, atque illecebris facile
par, ſimiliſque cæteris efficitur. Hieronimus ad Deme-
triam. E. Mores, & ſtudia dñarum plerunque ex ancilla
rum, & comitum moribus iudicantur, & vide ad prin
cipiam. C. ¶ In gl. 2. ibi, odium) ſup. timorem, vel præ-
mium (& in fi.) & ĩ. de te iud. cum æterni, lib. 6.

ADDITIO.

a ¶ Factum. Facit c. ad q. de vaſallo, qui contraxit amicitiam cum
inimico domini, quod poſſit feudo priuari, de quo per gl. in §. cũ
patronus, in l. 1. ff. de off. præfec. vrbis.

SVMMARIVM.

1 *Accuſatoris calumnioſi pœnitentia quæ.*
Fratrem frater, pater filium accuſare non poſſunt, caſus exci-
piuntur. & qui.
2 *An accuſare poſſum interfectorem patris, vel tutoris mei, quẽ*
pœnituit, vt non videar ex odio facere.
Pœnitentia annorum puta 7. ut intelligatur.
Natura pro accuſatione.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT VIII.

1 Accuſaſti. Ponit † pęnitentiã accuſatoris ca-
lumnioſi, cum ſequitur mors, vel
debilitatio. ſecunda ibi, ſi autem.
(Occiſus) no. Vinc. q̃ frater fratrẽ accuſare non poteſt
in cauſa criminis, ſed eſſet exilio plectẽdus. C. qui accu.
non poſſi magnum, nec pater filium, niſi ſuas vel ſuorũ
2 iniurias proſequendo. e. ti. l. pp. Pone, is † qui interfecit
patrem meũ vel tutorem, bonus eſt, & pœnituit. ſi accu
ſo, videor ex odio facere: ſi non accuſo, priuor aditione
hæreditatis. C. de his, q. vt in. l. 1. Credit Vinc. q̃ potius
debeam hæreditatem dimittere, vel ſm eum licet accu
a ſem, non ex odio. Primum plus ſibi placet. a Mihi vlti-
mum, per ea, quæ no. ſm eum ĩ. e. tit. de his, in fi. gl. hoc
verum, niſi conſcientia repugnet, q̃ ſequatur. & facit qđ
dixl, de præſcript. c. fi. de cenſi. ſignificaui, ſuper 1. gloſ.
hãc gl. Vin. vide quaſi ad lrãm ĩ Spe. de accuſatore. §. 1.
ver. Item q̃ eſt frater (Niſi pro pace) i. calumnioſe. Ab.
i. ſi non pro pace. vel põt ſm Vinc. reſpicere ſequentia,
vt ſ. imponatur talis pęnitentia, niſi pro pace. i. pro ſcã-
dalo vitando omittatur (Carina) idem de ſpon. du. c.
2. (Annis) ſi. 6. q. 1. quicunque, per certas ferias. 21. q. 3.
c. pe. T. & ſunt legitimæ ferię. 2. 4. & 6. vt ibi, & de con.
d. 3. & 22. q. 2. de viro. Vinc. (Declaratutam) i. accuſa-
3 tionem, Inno. ¶ In † gl. calumnioſam, ibi non minus) a
crimine. non ab irregularitate. ¶ In gloſſ. non tenetur,
in fi,) ſecundum T. vel ex aliqua ſciotilla odij, ſecundũ
Inno. ¶ In glo. vulgare, In fi.) Idem no. de ſpon. du. ca.
2. In ſuperſcriptione) Gen. 4. cap.

ADDITIO.

2 ¶ Placet, pro hoc vide quod no. Io. And. poſt Inno. in c. dudum,
el. 2. in gl. hoc non facit ad rem. de ele.

SVMMARIVM.

1 *Notorium an dicatur, ſi naſcatur niſi ab vno, an per confeſſio-*
nem, admittit denunciatorem, non accuſatorem. n. 2.
2 *In iudicis præſentia ſi perpetratum ſit ſcelus, an & quando il-*
lud puniet abſque accuſatore.
3 *Suffragium gloſſarum.*

Euidens vtilitas non indiget commendatione.
Additio gloſſarum.

C A P V T IX.

Euidentia. Superficialiter inducit Aug. hãc auctoritatem. tractat enim de
1 † morte Abel, cuius factũ nõ erat notorium: quia naſcebatur niſi ab vno. Sed dñt quidã, quod fuit notoriũ: quia ipſe confeſſus fuit. Ego Vinc. dico, q & ſi per confeſſionem fiat res digna depoſitione, nõ tñ notoria: quia ſm id eſſet notoriũ qđ nunquã fuit,
2 vt ſi ꝯ me falſa confitear (Non indiget) q. d. ſm † Pe. & Ab. Si in pñtia iudicis, & multorũ aſtantium ſit perpetratũ ſcelus, iudex illud puniet ſine accuſatore: Secus, ſi in praeſentia iudicis ſolius. recurre ad ea quę dixi de coha. cleri. & mu. veſtra (Accuſatoris) admitti tñ denunciatorẽ. C. de accuſ. ea quidem. remittit Hoſt. de cenſi.
3 Roma. §. ſane, & §. notoria, lib. 6. ¶ In gl. 3. l. 1.] quę ſic incipit, vtilitas huius tit. nõ indiget commendatione, ipſe. n. ſe oſtendit (Et ibi. §. ſi publico) hãc & ſe. vide vt
4 ec. bene. c. vno, in 3. gl. ¶ In † gl. vlt. in fin.) & citatio, vt no. de iureiur. ad noſtram. 3. & de pur. ca. c. pe.

S V M M A R I V M.

1 *Accuſare clericos, laici vel inimici nequeũt, & nu. 2. 3. & 5. accuſare qui põt, et ferre teſtimoniũ poteſt, niſi in caſib. n. 5.*
Detractores etiam a teſtimonio repelluntur.
2 *Factum pro voluntate facienda.*
Zelus malus vnde praeſumatur.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Simonia aequiparatur laeſa ma eſtati.
Infamis non eſt, qui ſe purgat per iuramentum.
Innocentia quo nam modo per iuramentum probetur.
5 *Additio gloſſarum.*
A tormentis non incipiendum, niſi praeſumptio ſit aliqua neceſſaria.
6 *Infamia quae proceſſit ex actis in iudicio, non inducit magnã purgationem.*
Compurgatores clerici etiam laici, & mulieres bonae admittũtur, & quo caſu, iuncta gl. in ſi.

C A P V T X.

1 **Cum P.** Vt dicit vlt. glo. pars huius de pur. ca. cum P. & h. d. Laici † vel inimici clericos accuſare non pñt. Et tria facit, primo repellit primum accuſatorem, quia laicus. ſecundo ſm, quia inimicus. tertiũ purgationẽ inducit. ſecunda ibi, cumque. tertia ibi, Sed vtrique (Fratres eius) ſ. Boni presbyteri (illius cauſae) & in hac cauſa non fuerat proceſſum ad ſniam. & ſic non ob. ſ. e. de his. vel dic adductus: quia venerat, vt ferret teſtimoniũ in cauſa, vel ſpõ
a te ſe obtulerat ad teſtimonium, [a] vel fuit teſtimonium extraiudiciale per impoſitionẽ falſi criminis, vel veri facilitatem, & ſine eã exprobando, & detractores ab accuſatione, & teſtimonio repelluntur. 6. q. 1. deteriores, &
2 3. q. 4. detractores, ſm Inn. (Accuſauerat) i. accuſare † voluerat, ſed nõ fuit admiſſus. Inn. (Poſt alterum) ſ. Bonus presbyter poſt Io. fratrem ſuum (Vieiſſitudine) per qđ magis praeſumitur malus zelus (Neutrum) presbyterũ Bonũ, nec fratrẽ eius (Ad eius) ſ. presbyteri Petri (Vtri-
3 que) presbytero. ſ. Petro, & Bono. ¶ Prima † gl. no. laicos nõ admittendos &c. a qua regula excipit propriã iniuriã quo ad accuſationem, & crimina excepta quo ad vtrũque, ſi non ex odio procedant, nec ſint participes, & ſint bonae famae, viles & infamati non admittuntur, niſi ꝯ his ſimiles. in ſi. obijcit ad textum, & ſoluit. ¶ Vlt.
4 gl. quaerit, & ſoluit. Iterum quaerit, & diſtinguit. ¶ In † 1. gl. ibi, ſi quẽquam) aequiparat ſimoniam laeſae ma. ¶ In gl. vl. ibi, qui iuſſu) qui iuramento delato iurat ſe nõ deliquiſſe, non eſt infamis, & quodãmodo per iuramẽtum innocentiã ſuã probat (Et ibi, nouo iure) non facit, ſed §. ſe. vnde fuit ſumpta de corpore, bene facit, & quid di-
5 cat, vide ſupra tit. 2. c. pen. in gl. antepe. ¶ In † gl. 1. ibi, ad teſtimonium) dat ergo Innoc. pro regula, q qui admittitur ad accuſationem, & ad teſtimoniũ, praeter hũc caſum. aſſignat etiam in hoc differentiam, quam hẽs ĩ. e. gl. ver. & teſtibus. (Et ibi ſane) vbi de hoc (& ibi, exceptis) in nõ exceptis. non admittentur ẽt clerici criminoſi. 2. q. 7. praeſumunt, & c. clericus, & c. maiorũ, & c. criminationes. Idem de irregularibus, qui non pñt aſcendere ad ordinẽ quem hẽt accuſatus. 2. q. 7. ipſi, & c. teſtes ẽt ſi procedat irregularitas a vitio corporis. Idẽ de ignotis, vel de fide ſuſpectis, qđ dic vt 2. q. 7. ſi qui, & c. quaerẽdũ, ſm Inn. (Et ibi, ſi clericus) Dicit Inn. hãc diſtinctionem procedere, cũ accuſatur clericus: quia cõtra laicos ſimoniacos dicit indiſtincte quẽlibet admitti ad accuſandum, & teſtificandum (& ibi, in primis) vbi de hoc, & e. q. deus, & 6. q. 1. in ſumma (& ibi, exceptis) excipit ab eo qđ dixit viles admittendos (& ibi, veniens) loquitur in teſte. not. tñ Ioan. 6. q. 1. §. porro, quod ordinatus ſimoniace ordinatorẽ ſuum de hoc accuſare nõ poteſt, (& ibi, tormẽto) ergo aliqua praeſumptio eſt neceſſaria, cũ ab his non ſit incipiendũ. ff. de qõ. l. 1. inf. de reg. iur. cum in contemplatione. Inn. (Et ibi, reſpondeo) ſm T.
6 & Lau. (Et ibi, inimici) vel ſm Vincẽ. prius erat † bonae famae, & ex his, quae fuerunt acta in iudicio, proceſſit infamia, vnde non indicitur magna purgatio (et in ſi.) de hoc plene. 2. q. 6. in ſumma, et c. clericos, et 23. diſt. illud. ¶ In gl. vlt. ibi, ſtatuit) ſi. quod no. infra de ſortile. cap. 2. in gloſ. 2. (Et ibi, de cauſis) et de iudicijs, cũ veniſſent. Hoſt. (et ibi, laicos) vel etiam bonas mulieres vt no. inf. de pur. ca. cũ in iuuentute, in vlt. gl. et 16. q. 2. in decima (et in ſi.) nihil, vel parum facit: ſed ad hoc. 2. q. 5. omnibus, in ſi. & 71. diſtin. clerici.

A D D I T I O.

a ¶ Teſtimonium. Vide infra eo. meminimus, ſuper glo. ſi. Io. And.

S V M M A R I V M.

1 *Monachus accuſare poteſt abbatem, & nõ alios, & n. 9. a monaſterio neceſſaria expenſas habebit, & an cũ aliqua inquiſitione, n. 2. & 3. & quas, n. 11. ſecus ſi proſequatur cauſam ſuam propriam, nu. 3. an poſſit ob eas obligare monaſteriũ, nu. 10. nihil habet ſuum, ibid.*
An idem, ſi inquiratur contra eum, nu. 5. in ſi.
Accuſator etiam dicitur fidelis domino & quando, num. 10.
Quis eſſe non poſſit, num. 7.
4 *Pro admiſſo reputandus ad accuſationẽ, cuius cã cõmittitur.*
Cauſam propriam proſequi quis dicatur, in ſi.
5 *Expenſae quibus miniſtrentur ab aduerſario lite pendente, et ſupra nu. 1. & 3. 7. 8. 9. in fin. & 11.*
6 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, n. 7. 8.*

C A P V T XI.

1 **Ex parte.** Monacus † accuſare poteſt abbatẽ, alios nõ, et a monaſterio neceſſarias expenſas habebit. ſecũda ibi, Licet. tertia ibi, quibus (Alia) ſimplex relatio (Subiectione) cõtra. 22. q. 5. de forma: ideo licet accuſet abbatẽ, ne ipſũ perire permittat, dũs eſt ſidelis, 34. q. 4. ipſa pietas. 5. q.
a 5. c. [a] 2. 3. et cũ remouetur ab errore, tunc viuificatur. e. q. c. 1. Vin. (Repellendi) ſup. imo admittendi, et tuc bene continuatur, qđ ſequitur (non habeant) nec hr̃e poſ-
2 ſint. 12. q. 1. nolo (De rebus mon.) monacus † volens accuſare abbatẽ, nõ ſtatim admittetur, ſed pmiſſa aliqua ſummaria cognitione, quae vr̃ fieri poſſe per iudicẽ ſine partium pñtia, ar. ſ. de renun. ſuper hoc. nam, ſi alij non accuſant ſine inquiſitione praemiſſa, multominus mo-

nacl. ad primū. 2. q. 7. ſi qui. & c. quærendū. Alij dicunt
in accuſatione, & inquiſitione ſemper neceſſariam eſſe
cognitionem ante, quam monachus admittatur ad il-
3 las, ſed in † habendo expenſas eſt differentia: quia cum
accuſat, & inſcribit, ſemper habebit expenſas: ſed in in-
quiſitione nō, niſi cauſa cognita ſibi decernantur. Nos
dicimus, ꝙ ſemper, ex quo admittitur ad accuſandum,
vel ad inquiſitionem, vel denūciationē, habebit expen
ſas, & papa, vel alius ordinarius hoc per ſe diligēter in-
4 quiret, delegatus † enim ex quo cauſa ſibi cōmittitur,
reputabit illum pro admiſſo, nec amplius de aliqua cā
dēt inquirere. Nec ob. 3. de reſcrip. ſup literis, vbi dr̄, ꝙ
illud mouere debet &c. quia iā conſtat delegantem ad
hoc motum, ex quo cām cōmiſit. Sed ſi proſequatur pro
priam cauſam, agat poſſeſſorio, vel petitorio, non habe
bit expēſas a monaſterio. Inn. remittam ad Spec. vbi eſt
hæc gl. ꝫ. gl. 2. propriam autem dicimus, ſi ſuā electionē
proſequitur, vt dixi poſt Inn. & Hoſt. de elec. bone. i. in
5 gl. & ideo, ver. ſed nec acta [Expēſæ] idē † in clerico pau
pere, qui denūcians, & agens ad vtilitatē eccleſiæ habe
bit expenſas, Abb. de procur. cum pro cā. ſecus ſi accu-
b ſat, cū illa dicatur illaudabilis intētio. 2. q. 7. ſi qs [b] ep̄s
ſm Gof. & Hoſt. & quare ſic dicat, no. ibi, facit ad hoc,
quod not. L. & La. 2. q. 7. ex his omnibus. 2. & Bart. Brix.
in q. 9. Veneri. quæ incipit, Canonicus quidam [Debent
neceſſariæ] idē in vxore indigēte, ſi contingat matrimo
niū accuſari ſm Hoſ. qui remit. ad ſum. eo. tit. in rub. de
accuſa. §. quis poſſit, verſic. quid contingat matrimo-
nium accuſari. de hoc & de his, quæ dicta ſunt in duab.
præc. gloſſ. vide Spe. de inquiſitio. §. vlt. no. per totum,
§. vbi etiam tractatur, an monacus, contra quem inqui-
rit abbas, debeat habere expenſas pro aduocatis. & ſi.
& huiuſmodi: circa materiā vide plene per Roſ. de ſta.
mo. alias de monacis, ver. ſed illud q̄ritur. 1. vſq; ad ſin.
6 ¶ † Prima & vlt. ſint arbitrariæ. ¶ Secunda ponit caſū
exceptū, reddit rōnē tex. dicit, ꝙ denūciare pōt. ſignat
huic ꝯriū, format qōnem de monaco, qui eſt in ſchol. &
7 ſoluit. [¶ In † gl. vlt. ibi. §. 3.] vide de cauſa poſ. cū ſup.
in gl. 2. [Et ibi, l. vlt.] impubes, cui competit Carbonia
nū, miſſus in poſſeſſionē ex eo edicto, vtitur rebus forsā
alienis. [Et ibi, nam ſi tales] ſequeſtrantur res illius, qui
de poſſeſſione libertatis vocatur in ſeruitutem, nec po-
teſt cauere: miniſtrantur tñ illi expenſæ litis, & alimo-
8 nia. ¶ In † gloſſ. 1. ibi, conſpiratores] vel infames,
vel irregulares. 16. quæſt. 1. legi, de cor. vi. expoſuiſti.
Vin. [Et ibi, obedire] & ſic ſol. ꝯ 22. q. 5. de forma; vel
vt dixi i textu [& ibi, quapropter] vbi de hoc [Et ibi, ex-
penſas] ſm Ala. & Vin. ēt ſi ſit ab adminiſtratione remo
tus. al. ff. de inoff. teſt. ſi inſtituta. ¶ In gl. 2. ibi, poſſunt]
& debent, imo ēt abbate contradicēte ſm Ala. [Et ibi,
9 quemadmodū] dixit Vin. ego † non admitto monacū
denūciātē in figura iudicij alios, q̄ fratres ſuos. [Et ibi,
prædictū] 16. q. 1. [& ibi, exire nō dēt] pro lucro terreno
dicit ibi textus, & hoc ſoluit ꝯrium. [Et ibi, reſpondeo]
ſm Vin. & T. & idē Gof. Phi. ar. contra ſm Ho. ꝫ. de ho-
mici. ſuſcepimus. de off. lega. ꝙ tranſlationem, cum ſuis
concor. [& ibi intelligitur] per qđ dixit Inn. ſup. c. pxi.
ꝙ monacus ep̄m, cuius eſt cubicularius, poterit accuſa-
re ēt ſine abb. licentia. 2. q. 7. cū paſtoralis, & c. ſeq. quia
alias nō exequeretur laudabiliter officiū ſuum, & denū
ciare tenetur ſaltim crimen committēdū, & hoc magis
cōſuluit monaco. No. aūt Io. in p̄. c. cum paſtoris, ꝙ nō
habebit expenſas a mon. deferendo alium, q̄ abba. [&
10 ibi, Et † hoc] ſi habes hoc verbum. fuit additio. & dixit
Hoſt. qđ ēt pp ſuas expenſas, niſi ſpālem ptātem habe-
ret, non poſſet mon. obligare, alle. iura præal. & 10. q. 2.
hoc ius [& in fi.] de hoc. 2. q. 7. cū paſtoris, & 12. q. 1. nō
dicatis, vbi etiam no. an veſtis, qua vtitur monacus, ſua
ſit, & an eā poſſideat, & in Spe. de actore. §. 1. verſ. Item
excipitur contra actorem, quod eſt monacus, & ver. ſe.

11 ¶ [In † gl. vlt. explicari] ad hoc ſupra de off. dele. præte-
rea, & per hoc patet hoc intelligendum etiā de expen-
ſis litis ſecundum T. & Vin. [& in fi.] & 2. q. 1. in princ.

ADDITIONES.

a ¶ Capitulo. Et ſic non eſt minor licentia abbatis, quando agi-
tur contra ipſum, facit ad id, quod no. gl. in l. cū non ſolū, C. de
bo. quæ lib. in fi. gl. ma. ſed contra videtur ſentire Io. And. in Spe.
de inquiſitione, §. ſi. poſt Roſre.

b ¶ Quis facit, quod no. Io. And. ſuper eodem, accuſaſti.

SVMMARIVM.

1 *Ebrioſus, & miſſam celebrans ante digeſtionē beneficio ſuo
priuatur, & quando num. 8.*
2 *Collatio facta de beneficio præſumitur perpetua, niſi tempora
lis probetur.*
Commendari poteſt eccleſia perpetuo, & an parochialis.
De commenda remiſſ.
Violentia pro ebrietate.
Pernoctare quid, & num. 6.
3 *Dies incipit diuerſis modis.*
Conuictum eſſe non ſufficit, niſi condemnetur.
4 *Denunciatio, & inquiſitio etiam infamia, vel monitione non
præcedente quo caſu poſſint admitti.*
5 *Sine coactione quis conſiteri dicitur etiam exacto, & præſtito
iuramento.*
Torqueri ēt quis poteſt pro veritate, & quib. præcedentibus.
*Iuramentum ab inquiſito, vel accuſato an exigatur veritatis
dicendæ.*
Occultum nequit dici quid ex quo quis accuſatur.
6 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Per, præpoſitio totum ſignificat.
7 *Additio gloſſarum, & num. 8.*

CAPVT XII.

1 Si conſtiterit. Caſus. Quo ad tit. Ebrioſus †
nō præmiſſa digeſtione miſ-
ſam celebrans, beneficio ſuo
priuatur, & illud inſtruit, quando contra actorem pro-
nunciandū ſit. a. quando pro ipſo, ibi, Ceterum, (Ad tēm
2 pus) ar. Hoſt, ꝙ † collatio facta de beneficio præſuma-
tur perpetua, niſi probetur temporalis. de hoc de inſtit.
cū veniſſent, de dona. paſtoralis. arguit aūt p hoc Abb.
ꝙ poſſit eccleſia perpetuo cōmodari. de parochiali te-
ne qđ habes ꝫ. de elect. nemo, lib. 6. (commendata) de
cōmendis aliqua no. hic Inn. quæ not. de elect. nemo, li.
6. & dixi ſupra de elec. dudū. 2. (Vinolētia) i. ebrietate.
Pe. (Pernoctauerit) i. per totam noctem potādo & ſe in-
ebriando vigilauerit (Altera die) i. ſequenti, vel eadem.
3 & hoc forte diximus: qa diuerſis † modis incipit dies,
& deſinit. de hoc de fer. ca. 2. Hoſt. (conuictus) & con-
a dēnatus [a] (Accuſatus) vnus modus agēdi. ſequentia ve-
ro verba habent deſignare modū denunciationis, vel
inquiſitionis. de his hominibus, infra eo. qualiter. 2. ſm
4 Gof. dicit † Hoſt. ꝙ cum hęc duo, ſ. de potu, & celebra-
tione fuiſſent vt notoria epo nunciata, potuit & debuit
ep̄s presbyterum ad rationem ponere, ēt ſi infamia, vel
monitio non præceſſit. Remittit ad ſum. & ſpecialē ru-
5 bricam de crimi. ſine ordi. puni. (Sine † coactione) per
hoc non intendit reprobare exactionem iuramenti, qđ
pro veritate dicenda præſtandum eſt, de elect. ſignifica
ſti, de iureiur. & ſi Chriſtus, pro qua etiā poteſt quis tor-
queri, ēt ꝯ ſe præcedentibus probabilibus argumentis.
ff. de qō. l. 1. & de hoc de depoſi. cap. 1. & de hoc inf. eo.
qualiter. 2. licet autem ab eo, contra quem inquiritur,
poſſit ēt ſi de crīe ſingulari quæratur, exigi iurm̄ verita-
b tis dicendæ; nō tñ ab accuſato. [b] Et pōt eſſe ratio: quia
inquiſitio nō fit ſuper occultis, ſup quib. tñ admittitur
accuſatio, ſm Hoſt. Dicit tñ, qđ nō poteſt proprie dici
occultum, ex quo quis accuſatur, cum etiam ex hoc pro
cedit infamia, ſupra eo. cum P. vnde & in criminalibus
iuratur

Digitized by Google

iuratur de calumnia, de iur.cal.c.1. & vide qđ dicã in-
fra eo.qualiter.2.§.debet, ſup ver.facultatẽ(ipſum)Da
nielem (Impetitione G.) ɔ quem agebat, & ab ipſo ec-
cleſiam repetebat(Conceſſa)in perpetuum,vel ex cã ɔ-
6 mẽdata ad tps nondũ elapſum. ¶ Gl.† 1.ponit caſum:
reliquæ textuales. ¶ Gl.4.in fin.) pernoctauit extra vr-
bem,quia nulla parte noctis fuit in vrbe.per n.totã no-
ctẽ ſignificat. ¶ Gl.talis,ibi,l.2.)canonizata in ver.ſta-
7 tim,alleg. ¶ In † gloſ.1.ibi,reſtitui)agens ẽt petitorio,
ſm Inn.& Hoſt.& ſic non obſt.de re.ſpo.ſollicitæ, & c.
in literis.& facit quod no.ſup.de renũc.ſuper hoc. ¶ In
gl.2.ibi,qñcunque)ẽt ante conditionem,de qua conue-
nerat, vt tunc reſtitueretur T. ¶ In gl.3.in fin.)de vi. &
ho.cle.clerici. ¶ In gl.4.in fi.)idẽ no.76.di.noſce. ¶ In
8 gl.5.in fi.)dicebat † Abb. ꝙ dormitio non fuit cã huius
iur.ſed peccatũ ebrieta.in quo præſumebatur eſſe, cum
celebrauerit, nã & ſine dormitione poſſet cibus digeri.
vnde refert ſe habuiſſe ſociũ,qui per 8.dies nõ dormie-
bat.& facit quod no.in ca.præ.de con.di.1.ſacramẽta:
& facit quod dixi de cel.miſ.ex parte. Dicebat Hoſt.ꝙ
intrare tabernam,vel ſemel inebriare,non eſt iuſta cau
ſa priuationis beneficij. Remit.ad no.de vi.& ho.cle.a
crapula. Sed celebratio ante digeſtionem fuit iuſta pri-
uationis cauſa.ad hoc 7.q.1.nihil,& quod alleg.gl.

ADDITIONES.

a ¶ Condẽnatus.Et ſic probat iſte tex.ꝙ notoria iuris proprieta-
tis carentia impedit reſtitutionem, de quo de fil.presb.conſtitu
tus,per Inn.& per Bart.in l.naturaliter, §.nihil,ff.de acquir.poſ.

b ¶ Accuſato.vide Io.And.de confeſ.c.2.& de elect. dudum,el 2.
& Bart.in l.Marcellus,ff.re.amo.

SVMMARIVM.

1 *Inimicus etiã a voluntaria exceptione repellitur, nu.7.& 8.*
2 *Confirmatum per papam conſecrari, vel benedici nõ poſſe per alium ſine papæ licentia, excepto caſu.*
Mulieres non tenentur perſonaliter ire ad curiam.
3 *Benedicitur abbatiſſa, ſicut & Abbas, ſed non idem effectus, & in quibus.*
Abbatis poteſtas quæ.
4 *Contra benedictionem petentem, licet confirmatum admittitur, & quando exceptio. An teneatur, ſi fiat cõtra legitimã appellationem, nu.5.an ſit iterabilis, ibid.eam non ſuſcipientis intra annum pœna.num.7.*
Examinationi locus etiam cum quis benedicitur.
Accuſatio futura reijcitur.
6 *Cap.omnipotens.ſupra eo.intell.*
Deferre appellationi etiam tacite quis dicitur, & non poteſt pœnitere.
8 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
A ſuſpitione, & calumnia excuſatur obediens iuſſui.

CAP. XIII.

1 Meminimus. Caſus. Inimicus † etiã a vo-
luntaria exceptione repelli-
tur.& huius pars,de ap.me-
minimus,quæ ad fi.huius continuatur.Hoſt.& qui cler.
vel vo.meminimus. Et primo ponit mandatũ non exe-
cutum, & huius cauſam, ſecundo cauſam improbat,&
illud exequi mandat ibi,Quia vero; ſed Abb.ſummat,
ꝙ qui ſemel contra aliquem tulit teſtimonium in crimi
nali,ab accuſatione repellitur(Mandaſſe)arg. cõfirma-
2 tum † per papam conſecrari,vel benedici non poſſe per
alium ſine papæ licentia.ad idem,de elect.c.antep.lib.
6.& ibi de hoc in vlt.gl.ſup.de tẽp.or.cum in diſtribuẽ-
dis, ſup. vt lit.pend.c.2. Quod verum puto, niſi aliud
habeat conſuetudo illius eccleſiæ,ſup.de elec. nihil eſt,
ad fi.(Cõfirmauimus)iſtæ mulieres, ẽt ſi ſint immedia-
te ſubiectæ, vel app. confirmationem ipſarum ad papã
deuoluat, non tenẽtur perſonaliter ire ad curiam,quod
dic, vt de elect.indẽnitatib.§.ſed cum eas,lib.6.(Bñdi
3 ctionis)Benedicitur † ergo abbatiſſa,ſicut & Abbas,de
elect.indemnitatibus, lib.6.Sed non eſt idem effectus:
quia Abbas benedictus monacos benedicit, de ſup.ne.
præla.c.1. Et minores ordines confert, de ætat.& qual.
cũ cõtingat,quæ non facit abbatiſſa,cum ſint actus vi-
les,ad hoc de ma.& ob.dilecta, de arb.dilecti,de pe.&
re.nqua,ſm Ho.[Altera parte]ſ.in ɔtrarium,ne benedice-
4 retur,Hoſt.[Appellauit]no.ɔ † petentẽ benedictionẽ,li
cet iã ſit confirmatus,admittitur excep.dummodo exci
piẽs alias ſit legitima perſona ad recipiendũ. Inn.& ꝙ
locus eſt tũc examinationi,cum benedicitur, ſcripſi de
a ele.venerabilẽ,ſuper ver.examinatio, ver.ſed nũquid a
Abbas. pp quæ dixit G.Na.ꝙ ẽt ille,cui pp benedictio-
nẽ ɔmittit,exceptiones dẽt admittere.non.n.eſt merus
executor,cũ hẽat examinare;all.ẽt 33.di.laici.dubitat
5 † Boa. ſi ɔ legitimam appellationẽ fiat benedictio, an
teneat.dubiũ qõnis pendet, an ſit iterabilis, de quo vi-
de in remiſ.q̃ dabo in fi.gl.quæ incipit,hodie.de conſe-
cratione epali non eſt dubiũ; quia illa imprimit chara-
cterẽ, & ſi iniuſte fiat.de hoc de ele.prouidã, in gl.elec.
[Accuſaret]in dieb.illis.Sed pp futuram accuſationem
nõ debuit impediri.ad hoc, de ap.conſtitutis.2.nam &
præſens non admitteretur, vt ſequitur,Hoſt.[Diſtuliſti]
6 bene.ſ.c. † omnipotens, ſm Hoſt.dic & male.nec obſt.il
la decr.quæ loquitur,cũ apud bonos & graues erat infa
mia accuſatione, vel denũciatione iã facta. Quod aũt
non debuerit differri benedictio, ſatis patet ex ſequenti
bus ſm eũ[Differre]non ſonat hæc litera, ꝙ detulerit:
ſed hoc dicit,qa de facto nõ bñdicẽdo videatur deffer-
re, & hoc patet,quia litera ſuperior dicit,nõ decet,non
dicit,non decuit. Et dato,ꝙ velles dicere illũ detuliſſe,
& delatorios apoſtolos dediſſe;non tñ probaret hæc li-
tera deferentem pœnitere poſſe:quia hic per iudicẽ, ad
quem fuerat appellatum,fiebat remiſſio. Et ſic non ob.
his, quæ dixi, de app.conſtitutis.2.ſuper ver.confirma-
7 uit[Inimicus]not.† inimicũ non ſolum ab accuſatione,
ſed etiam ab exceptione repelli;quod crederem de con
ſpiratore.de alijs ſecus,Inn.[Requiſitus]hodie abbatiſ-
ſæ,quæ ſunt ſolitæ benedici, niſi infra annum poſt cõfir
mationem benedictionẽ ſuſceperint, cadunt a iure ſuo,
niſi cauſa rationabilis illas excuſet, quod dic, vt in cle.
de ſta.mo.attendentes, §.ſtatuimus,& vide qđ ibi no.
in gl.vt ſcripſi. ¶ Gl.2.recitari poteſt per obiectionem.
8 ¶ In † gl.vt.ibi,inimicus]quod intelligit Hoſt.quando
ſponte & ſine coactione ſe obtulit, vel ad hoc venit. &
ſic loquatur decre.cum.P.Secus, ſi per iudicem coactus
fuiſſet,tunc enim bonum obedientiæ ab omni ſuſpitio-
ne,& calumnia excuſaret.23.q.1.quid culpatur, de tem
po.ordinan.ad aures[& in fi.]de hoc,ſupra de teſti.fra
ternitatis,in gloſſ.ſecunda.

ADDITIO.

a ¶ Nunquid.Et per Io.And.in cap.1.de ſup.neg.præla.& de æta.
& quali.cum contingat.

SVMMARIVM.

1 *Decretalis huius factum alibi repetitur.*
Accuſator ante inſcriptionem poteſt ſine pœna deſiſtere, & etiam poſt.& quando,nu.6.& 9.§.2.nu.11.
Et imponitur ſilentium ad terminum non venienti.
2 *Super criminibus per literas ſignificatis poteſt quis citari.*
Delatus accipitur duobus modis.
Grauitas iudiciaria in quibus conſiſtat.
3 *Terminus an videatur circumſcriptus per obitum eius ſtatuentis.*
4 *Ex accuſatoribus pluribus eligit magis dignum iudex.*
De contingentibus nil omittendum.
Ius commune non læditur, ſi qua dubitationis tollendæ cauſa contractibus inſeruntur.

5 In-

5 *Incentio iudicat proponentem.*
Interpretatur quis verba ſua.
Inferior ſuperiorem corrigit, & quando, & qualiter.
6 *Lite non conteſtata proceditur contra infamantem.*
Res integra in accuſato quando dicatur.
Potius, dictio ponitur hic electiuè.
7 *Fama bona, vel mala vt probari poſſit.*
Inquiſitionem quid præcedere debeat præparatorium.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 9.*
Abſenti datur tempus commodũ eundi & redeundi, & quorum impedimentorum habeatur ratio, num. 10.
Abſolutus exceptione rei iudicatæ quibus caſibus nõ vtatur.
Per reſcripti impetrationẽ nõ dicitur quis in ius vocaſſe, §. 2.
10 *Additio gloſſarum, num. 11.*

C A P V T XIIII.

1 **Licet** De † eodem facto, de pur. ca. c. vl. & hoc dicit. Ante inſcriptionẽ accuſator poteſt deſiſtere ſine pœna: & ſi non veniat ad terminũ; imponitur ei ſilentium. i. pars narrat factum. 2. ibi, Nos igitur, duo diffinit, & tertium committit. ſecundũ ibi, Quia vero. tertium ibi, Ne autem. Iterum prima ponit 5. ſcilicet archiepiſcopi dilationem, ipſius citationem, & comparationem, deferentium requiſitionem, & ipſorum reſponſionem. ſecundum ibi, Cœleſtinus. tertium ibi, Cum autem. 4. ibi, Ne aliquid. 5. ibi, Ipſi autẽ.
2 [Ex literis] non † accuſabatur per literas, ſed per eas ſignificabantur crimina papæ, ſuper quibus petebatur citari: quod fieri poteſt. & ſic non eſt contra. 2. quæſtio. 8. per ſcripta, ſecundum Innoc. [Canonicorum] ſupra ſecundum Hoſt. & I. & O. archidiaconorum, de quibus ſequitur. [Delatus] id eſt denunciatus. vel. i. accuſatus, ſecundum T. & Gof. [Grauitate] ſ. ſupra de probatio. licet. & fuit grauitas non procedendo contra abſentem, vel in deliberando, an eſſet citandus, vel in termino, quantus eſſet dandus. ſecundum Boati. [Terminum] quo pendente mortuus eſt Cœleſtinus [Acceſſiſſes] ſponte. nam terminus † videtur fuiſſe circumſcriptus, ff. de
3 re iud. in ſententijs, alias, in ſum. ff. iudi. ſol. cum apud Sẽproniũ, C. de iud. properandum, §. ſin autẽ in medio triennij. vnde quis iudex ſurrogatus ſuccedat in cauſa, vt ibi, & ff. de iud. mortuo iudice, nõ tñ in edicto. imo requiritur, ꝙ de nouo citetur, ff. de iudi. edictũ, & l. & poſt edictũ, ff. de re. iu. Neratius: vnde iudex ſubrogatus nõ hẽt minus anno, vt in præ. §. ſin aũt, ſm Hoſt. pro Hoſ. facit quod no. C. quõ & qñ iu. l. conſentaneum, ꝯ eum facit hoc ca. quia ſm id accuſator nõ fuiſſet hic cõtumax.
a poteſt diſtingui [a] in forma verborum citationis, vt in dec. ſi gratioſe, de reſcrip. lib. 6. & facit conſtitutio cle. de elect. ne Romani, in ſi. [Nec vllus] alias vnus, & dicit Goff. ex pluribus † eligeret iudex magis idoneum,
4 ff. de accuſa. ſi plures [Omittere] de contingentibus nil eſt omittendũ. nam & quæ dubitationis cauſa ꝯtractibus inſeruntur, ius cõe non lædunt, ff. man. qui mutuã. Abb. [I. & O.] Iſti forſan erant de illis, qui ꝯ epm ſcripſerãt. Inn. [Præmiſſis] quia de certis criminibus ſcriptum fuerat, ideo de illis quærebatur. 81. diſt. tantis, & ſic ceſſat contrariũ. ff. de qõnib. l. 1. §. diuus, ſm Vin. [Scripſerãt] ipſi Archidiaconi vna cũ alijs, vt dixi ſm Hoſt. [Propo-
5 ſito] quicquid † agãt hoies &c. & interpretatur quis verba ſua. inf. eo. ti. cum dilecti [Incorrigibilis] corrigit inferior ſuperiorem ꝯ id, de maio. & obed. cum inferior. Sol. hoc quo ad monitionẽ euãgelicã, quæ omnes ligat. 2. q. 1. ſi peccauerit. in qua monens poteſt dici ſuperior quocũque peccatore, papa excepto, de quo eſt op. vide
b quod dixi de voto magnę, [b] poſt prin. in gloſ. hic patet. probatur 40. di. multi. Item inferior monet ſuperiorem ad eius negligẽtiam inducendã, vel duritiã conuincendã. ad hoc ſupra c. proxi. in ſi. & dixi ſup. eo. c. 2. & hẽs, de ſen. exc. c. 1. lib. 6. [Literis] redargutionis, vel increpationis [Exceſſit] ſ. faciendo citari epm, Inn. [Infamare] 5. q. 1. per totũ, nec cõmendandi tui cã &c. 12. q. 3. ſi
6 quis vero. Et ſpeciale † eſt, ꝙ in cã infamiæ proceditur lit. non cõt. C. de inge. ma. diffamari. Gof. ſ. contra infamantẽ. 5. q. 1. quidã. [Vinculũ] qđ ẽt ſi interueniſſet, ex cã poterant pœnitere. 2. q. 3. Paulum, & abſolutionẽ impetrare, C. de abol. l. 2. Re tñ integra. i. ſi reus aliquam carceris, vel vinculorũ iniuriã non ſit paſſus, C. de aboli. l. fallaciter. Hoſt. [Videamur] ſup. Ho. cũ de prędictis ſis infamatus: male dixit, cũ non cõmittat papa inquiſitionem veritatis, ſed famæ, ſed poteſt intelligere, vt ſtatim dicam ſm Inn. [Potius] electiue, de deſpo. impu. ex
7 literis [Fama] fama † bona, vel mala probari poteſt per teſtes, etiam de plano, puta per cõem auditum, de ſpõ. cum in tua. & hanc inquiſitionem aliqua infamia præcedere debet, vel denunciatio probæ perſonæ. Sed in inquiſitione criminum maior infamia eſt neceſſaria. hæc. n. illius eſt præparatoria, arg. inf. eo. cum oporteat. Inno. & ibi de hoc. facit quod ſcripſi de . le. bonę. 1. ſup gl. & ita [Committendam] ſub forma de qua ĩ. de pur.
8 ca. c. ñ. ſm Hoſt. ¶ Gl. 1. ſ obijcit, & ſoluit, & iterũ obijcit, & ſoluit. ¶ Penult. gl. diſtinguit criminales, & ciui-
9 les actiones. ¶ In † gl. 1. ibi, tempus] hæc cum ſequenti vult, ꝙ ei, qui abeſt reipublicæ cauſa, datur etiam tps, quo commode ire, & redire potuerit, habita ratione infirmitatis, hyemis, & ſimilium caſuum. & ſi ſponte moratus eſt loco, id ei non ꝓficit [& ibi, §. ſi forte] vide hãc & ſe. de re iud. cum Bert. in gl. alioquin [& ibi, eum quẽ temere] vide de li. ob. c. 2. ſuper 1. gl. [& ibi, §. ſenatus] ei, qui defert res in fiſcum, ſi fuerit contumax, imponitur ſilentiũ, & fideiuſſores eius tenentur. ¶ In 3. glo. ibi, qui deſtitit) ſequitur, agere, amplius, & accuſare prohibetur (& ibi, ſi rem meam) hoc leges volunt, ꝙ in rei vẽdicatione, vel actione ad exhibendum, abſolutus, quia non poſſidet, ſi de nouo poſſideat, exceptione rei iudicatæ non vtitur. ¶ In gl. pen. ibi, libertus. 2.) ſi libertus ꝯ patronum impetrauit reſcriptum, per hoc non dr patronum in ius vocaſſe (& ibi, infamauit) ẽt per eum modum dando, ſ. libellũ principi, vel alteri [& in fin.) vide
10 de li. ob. c. 2. in ſi. 1. gl. ¶ In † 1. gl. ibi, q(quis) vbi de hoc (& ibi, abſenti) ex iuſta & probabili cauſa. & no. caſum in quo beneficiũ abſẽtiæ præualet beneficio ætatis, ſm Vinc. (& ibi, proponere) vel requiruntur, quia nondum inſcripſerãt, nec i modũ accuſationis hoc propoſuerãt, ſm Hoſt. (& ibi, ciuiliter) ad hoc, ſup. de deſpon. impu. ad diſſoluendũ, & de cõuer. coniu. ex publico. Hoſt. (& in ſi.) ibi de ciuilibus, de criminalibus uo. eo. tit. verita-
11 tis, & 3. q. 9. in ſumma. ¶ In † gl. pen. ibi, ſi quis iratus) adde qđ no. 4. q. 5. c. vno, in gl. ſed quare, & 5. q. vlt. Epiphanium. & hũc hæc locum in manifeſto delatore. occultus vero infamator accuſare cõpellitur. 5. q. 1. quidã, ſm Vin. (& in fine) & no. pro opi. qđ quis non incidat in Turpil. niſi poſt li. con. ff. ad Turpil. quæſitum, & l. ſenatus, §. qui poſt, & 2. q. 3. ſi qua pœnituerit, Vin. de hoc, vide in Spec. de accuſatione. §. 5. per totum.

A D D I T I O N E S.

a **¶ Diſtingui. Facit quod no Bar. in præall. l. cum apud, ff. de iudi. ſol. & vide gl. & doct. cle. hic alleg. ad ſi.**
b **¶ Magnæ. & vide Io. And. ſuper glo. nam contra. in c. propoſuit. de conceſ. præben.**

S V M M A R I V M.

1 *Ab accuſatione repellitur quis eius, quem non accuſare iurauit, & quando, vel ſimpliciter remiſit, num. 9. §. 1. & quis alius, num. 6. & 12.*
2 *Ad epiſcopatum non eſt admittendus filius illegitimus abſq; papæ diſpenſatione.*

Fi-

2 *Principes in temporalibus fundant intentionem ſuam de iure communi.*
Filium quem eſſe illegitimum,non eſt facilis probatio.
3 *Seruituti ſubijcere rem eccleſiæ eſt fortior alienatio alijs, ad di ćto.ſubijciens.*
4 *Viarum diſcrimina eſt excuſatio nimis generalis.*
Chriſma quo tempore conficiatur,non impedit interdictum.
5 *Excuſatio quæ bona,operatur interdum id,quod exceptio ſuper principali,nu.6.excuſatoris officium,num.10.*
Venia humiliter ut petatur,ad dict.humiliter.
Iurare quis poteſt & iudici,& aduerſario,in fi.
6 *Officium iudicis ſupplet iure deficiente parti..*
7 *Natalium defectus venit in purgatione.*
Infamia an inſurgat ob calumnioſam accuſationem.
8 *Epilogus,& ſuffragium gloſſæ,nu.9.*
Procurator in cauſa criminali quando interueniat,& ad quæ, & nu.10.& 11.
Venire quis debet ad iudicem ſemper,alias vt contumax punitur.§.vltima gl.excipiuntur caſus,nu.13.
10 *Additio gloſſarum,& nu.ſeq.*
Contumacem indefenſum ante quàm condemnet iudex, quemlibet admittat allegantem iura cauſæ.
Cauſæ cauſa quæ dicatur.
Quò d occidi quis iuſte poſſit,eſt exceptio peremptoria.
Quòd non audiantur querelæ declinatoriæ.
11 *Iacobus de Ra.citatur.*
12 *Calumniari an quis dicatur,ſi deficiat in vno ex pluribus.*
Calumniæ exceptio an admittatur poſt litis conteſtationem.
Iuramentum ab euangelico præcepto non poteſt liberare.
13 *Vocati quando non teneantur venire,& ſupra nu. 9.*

C A P V T XV.

1 Veniens. Caſus. Qui † iurauit aliquẽ non accuſare, ab eius accuſatione repellitur.
Et pars prima ponit factum.ſecunda
ponit pronũciationem,citationẽ,purgationem,ibi, Cũ
igitur.Iterum prima facit 5.ponit accuſationẽ epiſcopi
ſuper tribus.ſecundo ipſius citationẽ ibi,vnde. 3. ipſius
non venientis triplicem excuſationem ibi.Idem vero.4.
excuſationum repulſionem ibi, licet.5. procuratorum
admiſſionem,& exceptionem ibi, Nec procuratores[Fi
2 lius]illegitimus, qui non eſt ad epiſcopatum promouendus ſine diſpenſatione papæ,de fi.præſ.c.1.lib.6.tamen probatio huius non eſt facillis, vt patet ſupra de fi.
preſ.Michael.quare non eſt mirum, ſi in probatione defecit,ſecundum Hoſt.[Intruſus]& ideo repellendus. ſupra de preben.cum iamdudum, de elec. qualiter, & c.
quiſquis[Prilegium]dicebatur in an.imperiali liberalitate conceſſum, & per ſedem apoſtolicam confirma-
3 tum,et no.per hoc Hoſt.quod principes † in temporalibus fundant intentionem ſuam de iure communi. 8.di.
quo iure.de hoc de offi.Archid.c.fi.de iure iur.nimis, &
c. petitio[Regi] hodie,ſed olim duci[Subijciens]&
ſic quodammodo alienans,fortior autem eſt iſta alienatio,quam ſint aliæ,vt patet de re.ecc.non alienam. c.2.
lib.6.tria igitur opponebantur, defectus natalium, intruſio,& dilapidatio[Feſtum] vt poſt feſtum procederet, vel ſecundum Hoſt. ſup. vſque de hoc de dilatio.c.
4 fi.[Diſcrimina]nimis†generalis erat: alias contra .ſup.
vt li.non cont.accedẽs.2.ſecundum Inn. forte dicebat
uias lutuoſas[Conſecrationem]papa certus erat in tempore,ſ.q in die cęnæ ante feſtum reſurrectionis conficiẽdum eſt Chriſma,& ſi locus ſit interdictus, infra de ſenten.exc.quoniam,lib.6.& talia poſſunt per alium expediri,de cõ.eccl.vel alt.aqua,ſupra de offi.or,quod ſedẽ.
& ſic non ob.de cel.miſ. te referente[Quod filius]hoc
non prodeſt,de app.eum parati[Tunc tẽporis] ſ.in Sabbato magno paſchali[Aeſtimantes] ſic ſupra de dolo,
5 cum dilecti,& c.prout[Excuſarẽt]ex legitimis† cauſis,
non ex fruſtratorijs iã repulſi uel ſuper obiectis[Reſponſum]a nuntijs excuſatoribus[Quod cum]ſub.epiſcopus
non debebat contumax reputari. nam & ſi præſens eſſet,reſpondere nõ teneretur pro eo,q cum &c.hoc ſub,
nec ob,q dicitur,quod hic admiſſus fuit procu.ad allegandas cauſas cauſæ.ſic & interdum peremptoria opponitur in vim dilatoriæ,de re iud.cum l.& A. de teſti.ueniens 2.[Humiliter]ſ.depoſitis veſtimentis,& nudis pedibus,vt patet in au.[Archiepiſcopi]iudicis,q fieri potuit,cũ etiam poſſet ſic iurari aduerſario,vt patet de iureiu. Quintaual.& c.veniens.Hoſt.[Præcepit]& bene ſe
6 cundum Hoſt.ar.ſup.c.,px.ad fi.[Talia]alia poſſet† opponere,non ob.iuramento.ſed obſtaret calumnia.Goſ.
[Recepiſſe]nec a mandato appellaſſe,ſup.de appel. ad
hoc.Vin[Imponendum]exuberauit hic officium papæ
accuſatori imponendo ſilentium abſente cõtumaciter
accuſato,& q admittit excuſationes ſuper principali.
Item q ex confeſſione facta coram auditoribus datis ſolũ ad excuſationes abſentiæ ſic procedit, niſi dicas quo
ad iſtud vltimum,q iterum iſte canonicus confeſſionẽ
7 repetijt coram papa(Purgationem)defectus † ergo natalium uenit in purgatione,de pur.ca.accedens,vbi de
hoc(Infamiam)hoc mirabile,q propter calumnioſam
accuſationem ſurgit infamia.tu dicas,q alias erat infamatus: vel dicas,q oriebatur infamia facti,quę inducit
grauamen,hoc.ſ.in purgationis neceſſitate, & in alijs,
a quæ uo.ſupra eo.epiſcopus [a]. Goſ. vide quod no.lo.2. q.
5.omnibus,in gl.antepenul.& Ber.de pur. c. cum dile-
8 ctus,in gl.pen.¶ Glo.† 3.ponit regulam,& 9. caſus exceptos.ſecundo ponit opinionẽ,quam reprobat. ¶ Gl.
3.notat,q qui iurauit &c.quærit, an denunciet. arguit
q ſic.ſoluit contrarium.Iterũ quærit,& remittit.¶ Vlt.
gl.no.etiam iniuſte citatum &c. quod declarat diſtinguendo: ponit etiam,quomodo citatio non tenet ratione temporis, perſonæ citantis. perſonæ citatæ, & loci.
9 ¶ In † 1.glo.ibi,§.1.]ad crimen publici iudicij non interuenit procurator ex parte actoris,vel rei,ſed excuſationes abſentis audiũtur(et ibi.l.vlt.)vide in §.niſi,proxime alle.(& ibi,leuia)ar.vbi dicitur,,q leuia crimina
procõſul de plano audit,& diſcutit(& ibi.l.1.) ibi dicit
litera: ſed ſi ea cauſa ſit, ex qua ſequi ſolet pœna vſque
ad relegationem,non oportet cauſas per alium agi (&
ibi,ſed hæ perſonæ,§.1.)ibi patronus libertum de ingratitudine per procur.accuſat,et ille per procur. ſe defendit(et ibi.§.pen.)vide de fo.cõpe.c.fi.ſuper 1.glo.¶ In
3.glo.ibi,ſi negauerit)ponit caſum de patre,et marito,
qui dixit ſe nolle accuſare,qui poſtea non auditur,et ſtatim admittitur extraneus.¶ Vlt.gl.ibi,item ſi quis) ſequitur,eum qui per calũniam vocabatur,exemerit, conſtat eum hoc edicto teneri.(& ibi,ſi reus)Si poſt ſatiſdationem iuditatum ſolui reus ſit in magiſtratu, inuitus
non vocatur,ſed ſi non defenditur, committitur ſatiſdatio(& ibi, ſi quis ex aliena) vocati eſt non contemnere
auctoritatem prætoris.& prætoris eſt æſtimare, an ſua
ſit iuriſdictio(et ibi.§.arbiter)vide de arbitris,cũ dile-
10 ctus,in 2.gl.¶ In † 1.gl.ibi,procurator)ſi tñ interuenerit,et non fuerit obiectum,valet quod fit cum eo,vt no.
infra de iudic.c.1.li.6.et facit quod no.C.de adul.quãuis indubitati.vide qđ dixi in p̃.c.1.ſup gl.(et ibi, excuſandum)dicit hic Inn.q officiũ excuſatoris eſt allegare
cauſas abſentiæ,facit de procur.q̃relã.ff.de iudic.ſi prętor.ad cãs cãæ neceſſarius eſt procurator cũ mãdato,vel
ſatiſdatione.Dicit tñ,q poſt litẽ cõte.in ciuilibus, & in
criminalibus,vel in alijs,vbi proceditur lit.non cõt. iudex antequam condemnet indefenſum contumacem,
vel non,admittet quemlibet allegantem iura cauſæ, etiam minorem,et forte infamem.ff.de procur. ſeruum.
§.publice.C.de procur.exigendi,in fi.& hic fuit admiſſus non habens mandatum, nec ſatiſdans, nec perſona
coniuncta ad cauſas cauſæ: cauſas tamen intelligit,quæ
colli-

colliguntur ex actis in eadem cauſa habitis. Non enim credit cũ poſſe producere teſtes vel alias defenſiones, cũ procurator non ſit: ſecus in cauſis abſentiæ, quas probare poteſt; & admittitur etiam non ſatiſdans. Dicit ẽt, ꝙ excuſator non allegat cauſas abſentiæ de iure, puta, Coram vobis non tenetur comparere, quia excommunicati eſtis: vel non valet reſcriptum. hoc enim non per excuſatorem ſed per ſeipſum, vel procur. proponere debet, de reſcriptis, ſuper literis. [Et ibi, excipiendũ] idem Vinc. & Phi. po. hanc gl. & Innoc. ſupra c. proxi. & Hoſt. hic, & Guil. in Spe. de procur. §. 1. ver. ſed præcedens, & ſe. vbi etiam tractat, an media criminalis cauſę procur. poſſit exercere. alleg. etiam Hoſt. de pub. iud. l. pe. §. ad crimen. ff. de pœnis, abſentem. §. aduerſus. & hoc maxime ſecundum eum, quãdo iudex alias proceſſuris erat contra abſentẽ. Aduocati ciuilis fori, ſi poſſunt peremptorias adaptate declinatorijs, volunt illas per procura. proponi. in terminis, ſi dicit ſtatutum, ꝙ bannitus impune poſſit occidi: ſi impetitus de homicidio allegeget, ꝙ iuſte occidit, non admittitur procur. iſta erit vere peremptoria, & cauſa cauſæ, quam debet in vinculis dicere. ff. de cuſto. reorum. l. 2. & l. diuus. C. de accuſ. l. in. ff. de exhiben. re. l. 2. in fin. Sed ſi ſtatutum dicat, querelæ bannitorum non audiantur, tunc dicunt exceptionem banni declinatoriam, & ſic per procur. admittendam, ſecundum quod ſequitur, ꝙ criminaliter accuſatus per procuratorem opponere poterit accuſatorem excommunicatum. Cum iſta non contingens principale non poſſit dici cauſa cauſæ, vel defenſio criminis. & pro hoc facit, ꝙ in textu dixi in gl. ſubaudi. & ſic poteſt loqui C. de accuſa. reos, & §. publice, alleg. ſupra, & hoc caſu procedit dictum gloſſ. & ſequacium: ſed reſpectu dec. cum dilecti, quam allegant, videntur intelligere de exceptionibus criminum cõtra petentem confirmationem, vel aliquid tale. quo caſu ex vtraque parte interuenire poteſt procur. inf. c. proxi. Nouiſſime inter maiores legum patres fuit publice altercatũ, ſi articulus exceptionis perẽptoriæ, & replicationis committatur certo iudici, vt ſi occiſus cancellatus de banno dicitur iuſte potuiſſe occidi: quia cancellatio non tenuerat, & hoc incidens corã iudice proprio commiſſum eſt alteri cognoſcendum, an coram illo poſſit in hoc interuenire procurator. Et terminatũ fuit pro & ꝯ, curioſus in hoc illas qõnes inquirat. [Et ibi, pœnam] no. Goff. ꝟ. de

11 probat. tertio, ſe audiuiſſe † dominum Simonem Vincentium dicentem, ꝙ pęnæ minores relegatione intelligebantur pecuniariæ: vnde in quolibet cri., quo pecuniariter punit, poſſit interuenire ꝓcurator, facit C. de procur. l. 2. Et no. per hoc dictum glo. ꝙ quidam alij poſuerant noſtros doctores ſequi op. Accu. not. in l. ſtatim all. ſ. ꝙ ẽt in crimine, quo deberetur pęna relegationis, procu. poſſit interuenire, vt ſic, vſque, appoſitum in l. ſtatim all. ponatur excluſiue. Et idem no. ff. de procu. ſeruũ quoque. §. publice. & idẽ Hoſt. vt ſcripſi de procu. tuæ, in gl. non ergo, vbi vide materiam gloſſæ. Sed dominus meus in legibus diſputauit, & terminauit ꝯtrium dicẽs, ꝙ ibi pars prima loquitur de cauſis pecuniarijs, & dicit procur. admittendum. Secunda loquitur de criminalibus capitalibus, & dicit eum repellendum. Tertia dicit idẽ de criminalib. non capitalibus, in quib. imponitur pęna vſque ad relegationem. & ſic dicit illud, vſque, neceſſario poni incluſiue: alias negatorie repeteret ſim dictum, all. ẽt. ff. de pu. iudi. l. pe. §. ad crimen, cuius textum ꝟ. vide in ſuffra. ſed conſtat ſm eum, ꝙ quædã ſunt publica crimina non capitalia. ff. eo. tit. l. publicorum. Itẽ facit præ. lex ſecunda, C. de procur. itẽ in quibuſdã perſonis eſt ſpeciale. 3. q. 11. §. niſi 2. & C. de inim. l. ſi. ergo eius ꝯtrium eſt regulare, de præben. præſenti. §. loca. li. 6. ff. ad muni. l. 1. hoc dictũ tenent Iaco. de Ra. & Pe. vt ponit Cy. C. de accuſa. l. reos. & quo reſpondent ad l. ff. de procur. ſeruum. §. publice, ibi ponit. cõiter ſeruatur dictam gloſſarũ (& ibi, tutoris) idem dicimus, ſi prælatus eſt ſuſpectus, Inn. [Et ibi, ſeruũ] quib. legib. ſeruus accuſari non poſſit, vide in Spec. de accuſat. in prin. [Et ibi. §. pen.] adde caſum in muliere religioſa, infra de iudic. c. 2. lib. 6. & in vniuerſitate, vt dicam. de ſymon. dilectus 2. [& ibi loquitur] idẽ Goff. [& ibi, abſentiæ] vel ad exceptiones obijciendas, vt ibi no. Ioã. per hanc decre. & hic idem dixit [& in fin.] hanc gl. habes 1. q. 6. ſi quando. ¶ In gl. no. quod, ibi. q. 10. & ibi plene not. in

12 ſumma. An † accuſans aliquẽ de pluribus criminibus, ſi deficiat in vno, reliqua proſequi poſſit [Et ibi, placuit] Et ibi no. an hæc exceptio calumniæ admittatur poſt litẽ conteſt. [Et ibi, calumniatus] ſi ergo non impediret calumnia, iuramẽtum non impediret, quod non poteſt a præcepto euangelico liberare. 23. q. 3. tam ſacerdos. immo & ſi per denunciationem immunitas eccleſię ſeruari non poſſet, ẽt accuſaret, de iniur. peruenit, ſecundũ Inn. [Et ibi, abſolutus] nõ fuit abſolutus, ſed accuſator

13 repulſus. ¶ † gl. vlt. ibi, iniuſte] hoc dicit, quia hic calũnioſe videbatur accuſari, & ſic calumnioſe citari [Et

b ibi, ſenato] de hoc 15. q. 4. placita, in fi.[b] vlt. gl. [Et ibi. §. liberti] C. de teſti. l. libertorum. Liberti vocati ad teſtimonium contra patronos venire non tenẽtur [& ibi, inhoneſtũ] vel notorie perici loſi, vt in Cle. de re iudic. paſtoralis. ver. P. ſana [Et ibi, iuriſdictione] vel cum citat ſubditum extra ſuum territorium, infra de conſti. c. 2. de off. ord. cum epiſcopus, lib. 6. Saluo, ꝙ dr̃ in Cle. de

c foro com. quis [& in fi.] de hoc. 3. q. 3. ſi epiſcopus. 11. q. 2. multis. ꝟ. de reſcrip. ſuper literis, in gl. ante pe. & ff. ſi quis in ius vo. non ie. l. 2. Dixit etiam hic Io. ꝙ ſi reſcriptum non apponitur in literis citatorijs. Itẽ ſi euidens eſt iudicem eſſe inimicũ. Item ſi euidens eſt citatũ ſpoliatum, his trib. caſibus dixit citationem nõ valere. Sed Tan. hoc reprehendit, & breuiter illam partem gl. non poſuit. Aliquos ex his caſibus, & quoſdam alios notat Hoſt. ꝟ. de elect. bonæ. 2. in gl. ſi. Sed vide de his caſibus plenius in Spec. de citatio. §. 1. & ibi in prædictis tribus caſibus Guil. tenet contra Io. ver. Item ꝙ eſt ſpoliatus, & ver. Item ꝙ reſcriptum, & ver. ſecundo ſe.

ADDITIONES.

a ¶ Epiſcopus. Vide Io. And. ſup. eo. cũ P. ſuper gl. 1. ad fi. poſt Inn.

b In fi. Vide Bart. in l. 3. ff. ſi quis in ius voc. non ie. in 2. oppo. & Inn. in c. præterea, de dila.

c ¶ Quamuis. vide Io. And. in c. Romana. §. contrahentes, de for. comp. lib. 6. & Bar. in l. omnes, C. de epiſ. & cle. in extrauagãti ad reprimeo. & Panor. in Cle. paſtoralis, de re iudic.

SVMMARIVM.

1 *Inſcribere qui non teneatur, & n. 2. & ſi nõ inſcripſerit, quid iuris ibid. nu 7. 16. 17. inſcribere quid ſit, num. 18.*

2 *Reſponſio ſpacioſa dicitur breuis reſpectu medullatæ mentis continentis multa.*

3 *Opponere crimen excipiendo quis & quando poſſit, & a quibus & quo ordine & diſcuſſione, & num. 5. 6. 7. 9. 18. eius pœna quæ & quando nu. 7. & dicatur opponendo accuſare, vel agere, vel excipere, nu. 6. & 9. & quando calumniari præſumatur, opponens etiam negatiuam debet probare. fallit tamen, nu 7.*

Quòd non interſit, exceptio an poſſit opponi etiam poſt litem conteſtat. & ſi ſit ex vno cap te reiecta, ex alio admittitur, in fi & nu. 5.

Sententia caſſatoria facit ius & per eam omnibus paratur exceptio pro confirmatoria minime.

Non dicetur nulla, quòd lata ſit cum eo, cuius non intererat.

4 *A teſtificatione repellitur quis prætextu exceptionis famoſæ.*

6 *Contra beneficium repetentẽ poſſeſſorio, vel petitorio, an poſſit opponi criminis exceptio.*

Ius publicum in ſacris conſiſtit.

Exceptio

Digitized by Google

Exceptio criminis quæ habet vim accuſationis, ver. ſed non admit.cui obſtet, vide nu.9.

Confirmari, vel conſecrari petens an agat.§.ſed quòd crimen.

Principi quæ & quando liceat obijcere electo.§.quòd ſi princeps.

6 *Negatiua etiam ab excipiente probari debet, & a quo, & quando non.*

Inquirere poteſt ſuperior ceſſante denuntiante, & nu.7.vel accuſatore vel excipiente.ibid.

7 *Ordines quis probare debeat collatos, ver.ſi autem excipit.*

Contra eligendum, ne eligatur, electum, ne confirmetur, confirmatum, ne ordinetur, ordinatum, ne conſecretur, conſecratum, ne poſſeſſionem adipiſcatur, & num.8. excipi poteſt. §.dicat autem.

Excipiens calumnioſè qua pœna puniatur, ibid. & nu.11.12. & 10. & quis admittatur, num.9.18.

8 *Epiſcopus remanet, licet pallium nõ detur, & repellatur, nullus tamen eccleſiæ.*

In poſſeſſionem quis mitti per exceptionem impediri poteſt, & ſupra num.2.

10 *Ab obtinendo ſi quis deijciatur, ab obtento quoque deijciatur, & qualiter intelligatur.*

Conſequentia ſi impediũtur, & antecedentia, et quo caſu hic.

12 *Electi in epiſcopum, beneficia non conferuntur, niſi lapſo tempore conſecrandi, & ratio.*

Procurator contra electum non poteſt excipere crimina, vel defectus contra perſonam ſine ſpeciali mandato.

Status excipientis minuitur & quando.

13 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num.14.*

Super filiatione pronũtiatio iudicis, valet, ſi de hoc agebatur.

15 *Additio gloſſarum, & num.ſeq.*

Remoueri quis ab eccleſia quot modis poſſit.

16 *Abigeatus crimen quis dicatur commiſiſſe.*

Leuia crimina quæ.

18 *Accuſator non repellitur licet maius crimen obijciatur & quando.*

19 *Purgationi vbi non ſit locus vel contra.*

CAPVT XVI.

1 Super his. Caſus. Denunciator † criminis non inſcribit. accuſator inſcribit ad extraor. pœnam, ſi per exceptionẽ deijcitur ab obtento: alias non. ſecundo ꝙ ad excipiẽdum de crimine admittitur procurator. Et pars huius de te. co.& de pœnis, ſuper his.& de eodem facto de teſti.tam literis. Dicebat Hoſt.ꝙ duo quærebantur, an excipiens teneretur inſcribere. & in hoc diſtinguit. an talis cauſa per procuratorem poſſit agi. ad hoc reſpondet in fin. & ſ͠m hoc ſunt 2.principales partes. ſecunda ibi, ad fi. Licet. Prima ſubdiuidit in 2. prima ponit tres modos opponendi crimina. ſecunda illos proſequitur ibi, Quando crimẽ. & in hac tria facit, primo proſequitur primũ. ſecundo tertium. ibi, Sed cum. Rationẽ diuerſitatis eorũ ſubmittens ibi, Quoniã tertio. ſ͠m ibi. Cum aũt circa quod diſ. de qua re, & qñ. Prima proſequitur ibi, Si aũt.
2 ſ͠m ibi, Si ante. [Breuiter] Spatioſa † rñſio dr̃ breuis reſpectu medullatæ mentis. quæ multa dubia determinat ſ͠m Ho. [Opportet] Io.no.4.q.4.§.inſcripto, neceſſe hoc eſſe, ſ.ꝙ accuſans ſe obliget ad talionẽ. Accu.ↄ. C. de fi. inſt.l.2. Phi. ad primam partem inducit. 2.q.8. quiſq;, & C. qui accu. non poſ. qui crimen. & de accu.l.vlt. vtrobique de hoc per Cy. ſi ergo non inſcripſerit, non punietur. niſi probetur calumniatus fuiſſe. 2.q.3.§.notandũ. C. de calum.l.3. ipſe tñ Phi. tenet ↄriũ, qui hoc no. inſ. tit.1.& idẽ no. eo. tit. c.2. in gl.2. ſuper qua remiſ. dabo: cõiter dr̃, ꝙ inſcriptio eſt de eſſe libelli accuſatorij. & tamen licet non inſcribat accuſans ad talionem, locus eſt talioni, ſi non probat. Nec pp hoc minus tenetur inſcribere. nam & iudex, a quo, appellanti ẽt non petenti tenetur apoſtolos tradere. & tñ ſi non petat, deficit appellatio. patet primum. C. de ap. eos, in fi. & vide in Cle. de ap. q̃uis. vnde dixit Guil. in Spec. de accuſatore. ver. Itẽ ꝙ non recte, ad fi. tit. ꝙ hodie de conſuetudine multarũ regionũ non fiunt inſcriptiones, quæ tolerantur per l.fi. ff. de publi. iudi. ordo, & ff. de pœnis, hodie [Quoniam) rõnẽ reddit, quare aliud in denunciatione, q̃ accuſatione [inſcribi] præmoneri non eſt neceſſariũ, licet ſit honeſtũ ſ͠m Inn. de hoc no. infra de ſy. licet, in §. ex hoc [Ex-
3 cipiendo] qñ † crimen excipiendo proponitur, vt quis ab ordinibus repellatur, eſt hæc exceptio facti, ſiue intẽtionis, non actionis excluſio: quia petens ordinari, vel conſecrari nullam actionem proponit: ſed ordinator ſuperſedere debet, ſi veriſimile eſt, quod opponitur. in auct. qũo oppor. epos. §. ſi quis aũt. col.9. & 23. diſ. Illud. Quod ſi longo tp̃e tacuit, quouſq; vidit ordinationem imminere, vr̃ ſuſpectus, ar. C. de inge. ma. l. diffamari. ſ. de frigi. c.1. Calumnioſus aũr non admittitur, vt in dictis auc. & ff. de accuſa. l. ſi cui. ſ͠m Inno. & Hoſt.] Obiectum] dicit hic Inn. ꝙ cum nullus prohibeatur a defendendo, ff. de procu. ſeruum. §. publice, ꝙ vr̃ quemlibet admittendum ad excipiendum, cum eccleſiam defendat, ꝙ hoc finaliter tenet, cũ excipit de crimine etiã cõtra ſimplicẽ clericum, vide infra in gl. in prin. Dixit Bonagui. Are. papam Inn. in cauſa electi Neten. dixiſſe, nõ tamen diffiniendo, ꝙ contra electum nedum in prælatum, ſed etiam in ſimplex beneficiũ quilibet ſe poterat opponere, cum expediat eccleſiæ bonos ſeruitores habere, & iniuriam eccleſiæ quilibet proſequi poteſt; ergo & opponere. Dicit tamen hic Innocẽ. in forma ſuſtineri poſſe, ꝙ non admittatur, niſi cuius intereſt, ſicut nec ad proſequendum contemptum, de elect. ꝙ ſicut, de præbendis, cum in eccleſijs, lib.6. & vr̃ intereſſe tantum eligentium, & confirmatoris. ſ. de elect. niſi, & vide quod no. de elect. vt circa. in gl. quorum intereſt, lib.6. ipſe tamen Innoc. in dec. prima, de elect. lib.6. ſuper ver. a die obiectionis, vr̃ velle, ꝙ ẽt obiectionem in formam facere poſſint non ſolum vocẽ hñtes in electione, ſed etiam omnes ij, qui pñt ↄ electum excipere, de quibus hic remittit. adiuuatur hoc dictũ per illud gñale ipſius dec. primæ ibi, ſi quis & dec. vt circa, e. tit. ibi, ſi aliqui, & c. is qui, & c. procurator. facit ẽt, quia cum defectus formæ vitiet electionem, de elect. quia pp. ergo cuiuslibet ſubditi intereſt talem vitioſe non præfici. vnde & ipſe Inn. hic in gl. magna vocabat illud publicum intereſſe. Qđ aũt etiam de crimine non poſſet excipere, niſi cuius intereſt, allegando ſe defendit hic Inn. contra §. publice, dicens, ꝙ loquitur quando defenſor agit nomine alterius & ſatiſdat: ſed hic qui excipit, ſuo nomine agit. Pl° dicebat, ꝙ hæc exceptio, ꝙ non interſit, poſſet opponi etiam lit. conteſt. Quid enim illi nocet, cum nullum lucrum inde petiturus ſit. Item cum nullam habeat actionem, ergo nec illam proſequi poteſt. Dici tamen poſſet, ꝙ non exciperetur, & contra eum ferretur ſentẽtia caſſatoria electionis, quod teneret, & ius faceret ita, quod non poſſet plus peti illius confirmatio. Et omnibus per id contra electum pararetur exceptio, argum. ff. de inoffic. teſt. poſthumus. §. ſi quis. ff. famil. erciſc. cum putarem. Sed ſi electio eius confirmaretur, non fieret præiudicium alijs, qui non fuerunt in cauſa, quominus contra electum adhuc dicere poſſint: quia ipſis cũ non fuerunt partes, non fit præiudicium, argum. ff. de mino. l. etiam. in fin. Dicit etiam, quod quando poſt litẽ conteſt. proponitur hæc exceptio, is qui petit confirmari, per confeſſionem adulterij, vel alio modo probabit, quod non interſit: alias perſeuerabit vſque ad ſententiam. ff. de procur. Pomponius. §. rati. Sed poſt ſententiam non dicetur ſententia nulla ea ratione, quod non

inte:

Digitized by Google

interſit, propter vires rei iudi quæ tenet etiam interil- los, quorum non intereſt. ff. famil. erciſcun. cum puta- rem, nec eſt ſi. ei quod dicitur de falſo procur. de proc. in præſentia. C. de procur. l. licet: quia ibi ſententia non facit ius inter partes: quia ibi procurator nō erat pars: quia non agebat ſuo nomine, nec dominus erat in iudi- cio, ſed hic excipiens licet eius non interſit, tamen, ex quo ſuo nomine conteſtatus eſt, pars eſt, & dominus li- tis, ar. præ. l. cum putarem. Sed oppones, quare non eo- dem modo excipitur cōtra militem poſt lit. conteſt. C. de procura. le. ita? So. quia miles bene habet actionem nomine alterius, licet contra eū bene poteſt excipi. Sed iſte non habet ius excipiendi contra militem. plus pla- cēt, quod dixi de procur. in noſtra, ſuper gl. quando di- catur. finaliter tenet contra prædicta, q poſt litem con- te. non pōt opponi exceptio, cum ſit perſonalis & decli- natoria, & ideo non pōt opponi niſi ante litē cont. C. de
a excep. l. fi. inſt. de excep. §. fi. ſecundum Inn. [a] hoc ſcias, q ſi dupliciter intereſt alicuius, excluſus ex vno capite admittitur ex alio, vt dixi de elect. cum inter R. ſuper
4 verſi. Appellātes [Teſtificatione] a qua † repellitur quis prætextu exceptionis famoſæ. ſup. de or. cog. cum dile- ctus, de teſti. ex parte Adæ, & c. ſuper eo, & c. teſtimo- nium, de except. cap. 1. excipitur, quod legitur de re iu- dic. cum I. & A. & quod diſtinguitur de ſimo. licet He-
5 li, & c. per tuas. Hoſtien. [Promotione] dicit † hic Inno. contra eundem petentem plures audiendos, ſi diuer- ſos defectus, vel crimina obijciant, ar. de teſti. ueniens, qui ma. accu. poſſunt. cap. fi. C. ſi vt ſe ab hæred. ab. au- cten. ſi omnes. Sed ſi de eodem defectu, uel crimine ex-
b ciperent, iudex eliget magis idoneum. ff. de popu. [h] ac. l. 3. vide infra eodem olim, in gloſ. plures ergo. Item quando vnus excipit, omnes alij, qui uolunt excipere, eodem tempore debent excipere. & ſi tunc non excipe- rent, non ſunt poſtea audiendi, ar. ff. de libe. cauſa, ſi pa riter, niſi ex iuſta cauſa, qui matrim. accu. poſſunt. ca. fi. Idem dicunt quidam, ſi quando confirmatio petitur, non excipitur, poſtea in conſecratione excipi non poſ- ſe, niſi ex cauſis illius decret. ſed alij contra, quod Inn. putat verius. Et ſcias hanc gloſ. non eſſe contrariam ei: quia poſt Innocen. dicam, de pur. cap. penult. in gloſ. forſan alterius, ver. de exceptionibus, cum ibi ſolum tractetur de accuſatione, vel inquiſitione fienda de illo crimine, de quo fuit exceptum, & iudicatū [Beneficij]
6 nur quid contra † repetentem beneficium agentem poſ- ſeſſorio, vel petitorio poſſit opponi exceptio criminis, dixi infra de exceſ. præla. inter dilectos, circa prin. [Ex- cludatur] ad excipiendum de crimine contra confirmā- dum, vel ordinandi m admittitur non ſolum clericus, ſed etiam laicus, nam cuiuſcunque catholici intereſt, q eccleſiæ non ſolum prælatos, ſed etiam clericos bonos habeant & honeſtos, & pater in auct. quomodo opor. e- piſcopos. §. ſi quis autem, coll. 1. & in auct. de ſan. epiſc. §. ſi qs aūt, col. 9. & art. 8. q. 1. licet, ſupra de teſ. quoniā, & c. ex parte Adę. 62. d. c. 1. 63. d. plebs, & c. vota. 70. di. Maximilia. 23. diſt. qui epiſcopus, in ſi. & c. illud, ſupra de ob. ad ratioci. ca. 1. & c. Ius enim publicum eſt, quod in ſacris conſiſtit. di. l. ius publicum. & hoc indiſtincte verum eſt de habentibus curam. debet enim populus ſi bi prouidere, ne famem, & ſitim patiantur ſub tali. 8. q. 1. ſi verbi dei, vt ibi, quantum uero ad alios confirman- dos, ſeu inſtituendos non admittitur quis, niſi ſpeciali- ter interſit priuato intereſſe, ar. s. de teſti. veniens. 2. & s. de obli. ad ratioci. c. vnico. alij dicunt, q vbi quis or- dinādus eſt, quilibet admittitur, vt ibi, & in auct. ſupra- dictis. & not. q ibi ponitur accuſator pro excipiēte, ſeu denunciante. Tertij dicunt, q ratione priuati intereſſe non eſt quis admittendus, niſi in iure hoc ſpecialiter ſit expreſſum, vt ſupra de obli. ad ratioci. c. vnico. Et eſt ra- tio: quia & ſi talis promoueatur, actio nihilominus ſal- ua manet, ar. ſupra de conceſ. præb. poſt electionem. §. fi. Sed poteſt reſponderi ſecundum Hoſt. quia quamuis non perimatur actio, tamen deterior fit petentis condi- tio, ar. ff. de alie. iud. mutan. cā facta. l. 3. in pri. & ſupra de ali. mutan. cauſa fac. c. fi. Ideo dic, vt no. j. ea. gl. uer. Tu dicas. Sed nec admittitur aliquis criminoſus. 23. di. illud, vbi ſtatim remittam ſuper ver. conſecrandus, ſi- cut nec ad accuſationem admittentur, vt legitur & nō. ſupra e. c. 1. Nam & hæc exceptio vim accuſationis ha- bet, vt hic patet, & in auct. de ſan. epi. §. 1. Excipitur cri- minoſus, cuius intereſt, puta quia parochianus eſt, uel patronus. Nemini enim ius ſuum proſequenti obſtat ex ceptio criminis. 4. qu. 6. omnibus, & ar. 16. q. 1. conſtitu tū, & q. 8. filijs, niſi alias ex cauſa aliqua ſit ſuſpectus, vt ſupra e. c. ſuper uer. excipiendo. talis enim in cauſis cri- minalibus vel eccleſiaſticis non eſt admittendus. 3. q. 13. c. fi. ¶ Sed q crimen ab excipiendo non repellat, in ducit Inn. l. ff. de doli ex. apud. §. Marcellus. ſed reſpon- det illam loqui, quando contra agentem excipitur: ſed petens cōfirmari, vel conſecrari non agit: vel ſi agit, nō expreſſe contra aliquem, ſed implorat iudicis officiū. ſubdit alios melius dicere, q agit. unde, ſi aduerſarium habet, libellum dare debet, in quo cauſam exprimat, quomodo a toto capitulo, vel maiori parte, vel ab illo, ad quem fuerat deuolutum ius, fuit electus, ſupra de cō ceſ. præben. ex parte. & fiet litis conteſtatio, niſi ſpecia- le dicatur, quia cauſa mere ſpiritualis eſt, vbi ſine ſcri- pto proceditur. 11. q. 1. ſiquis cum clerico, & ſupra de dolo. ca. primo, ſi tamen opponens det libellum, admit tendus eſt. s. de elec. dudum. 2. ſi tamen non habet ad- uerſarium, ſine conteſtatione proceditur. ſed idem, ſi aduerſarium habeat. quod dic hodie, vt in clemen. de iud. diſpendioſam, de verbo. ſi. ſæpe: ſubdit Inno. crimi noſos ad excipiendum indifferenter admitti: ad teſtifi candum non, alle. contrarium præ. c. illud, vbi dicitur primo diſcutiendas perſonas contradicētium. Sed qui- dam dicunt illud ſolum diſcuti, an contradicentes ha- beāt probationes paratas: alias, cum periculum ſit in mora, non differetur confirmatio, vel conſecratio. ar. 2. q. 7. plerique, de app. oblatæ. Alij dicunt quærendum, qua intentione procedat, an ex zelo eccleſiæ, an pro va- nagloria, vel odio. 2. q. 7. quærendum. & c. ſi qui ſunt. ¶ Quid ſi princeps aliquis obijciat electo periurium, adulterium, ſimoniam, & ſimilia, nunquid eſt audien- dus? Dixit Inn. q non: quia timendum eſt, ne hoc faciat cauſa extorquendi pecuniam, ar. ſupra qui ma. ac. poſ. ſi- gnificante, vel regalia diutius detinendi. Sed ſi non eſ- ſet ſuſpectus, tunc eſſet præ alijs admittendus. 16. quæſ. 1. conſtitutus, & q. 7. Filius. Tu dicas ſecundum Hoſt. ex diuerſis coniecturis hoc eſſe arbitrandum. Quid enim ſi incontinenti offerat probationes paratas, ar. quod au diatur. ſup. de reſt. ſpo. literas. §. propterea, cum ſuis cō cord. Item quid ſi infamatus ſit, ſupra eodem, acce- dens, ſupra cap. omnipotens. Erit igitur hoc ſummarie examinandum, ſicut alias no. ſup. de fo. compe. Si cle- ricus laicum. Sed ex quo crimen ad aures prælati per- uenit, & ſi denuncians deſiſtat, nihilominus tamen ſu- perior ex officio ſuo de hoc inquirere poteſt, vt puta in eo, quod legitur & not. infra de colluſ. detegen. cri- mina, ſupra eo. omnipotens. Quod ſi princeps obij- ciat, quod ſuſpectum habet confirmandum de prodi- tione, vel reuelatione conſiliorum ſuorum, vel tracta- tu exhæredationis ſuæ, & hanc ſuſpitionem conci- pit vel ratione patriæ, de qua eſt oriundus, vel pa- rentum a quibus originem traxit, qui ſemper principis excipientis, vel prædeceſſorum ſuorum fuerunt inimi- ci capitales, in hoc eſt ſemper princeps excipiens ad- mittendus ſecundum Innocen. ar. ſup. de iur. iuran. pa-

tiua

• 2dd

Digitized by Google

citio.¶ Quid ſi obiiciatur periurium,& obiiciens pro-
bat q iurauit electus ſoluere pecuniã ad certum termi-
num iam elapſum,nunquid probatur periurus, niſi iu-
rans probet,q ſoluit. Dixit Inn.q non,tum quia & ſi ex
cipiens probat,q iurauit,non tamen probat,q non ſol-
uit.excipiens autem tenetur probare exceptionem ſuã.
ff.de proba.in exceptionibus.C.de proba.l.1. Et ſi nega
tiua ſit,ẽ.de proba.3.ẽ.de his q̃ fiũt a præla.ea noſcitur,
tum quia ſi hoc modo probaretur periurium,infiniti ꝓ-
barẽtur periuri,qui non multum curioſi ſunt de ſolutio-
ne coram teſtibus facienda,ideoque cum de bona fide
agatur, nõ congruit diſputare de apicibus iur.ff.man-
da.ſi fideiuſſor.§.quædam,& multitudini eſt parcendũ
j.de temp.or.c.3. tum quia iurans non præſumitur im-
memor ſuæ ſalutis.1.q.7.ſancimus, tum quia exceptio
criminis odioſa eſt.2.q.7.ſi quis epiſcopus, & ideo eius
probatio non eſt dilatanda, vt patet in eo,quod no.ſup.
de teſtib.cog.dilectorum. Et idem eſt dicendum, vbi
ſub conditione excõicatio eſt prolata.ẽ.de ap.preterea,
ſecundum Inn.ſuper quo vide quod dicam ſuper glo.1.
& vl.j.de clerico excommuni.mi.propoſuit, vbi eſt hoc
expreſſum,niſi forſan in pœnam negatæ veritatis aliud
dicatur qđ dic. vt legitur & no.ẽ.de ſolutio.cap.ſi. Sed
qualiter probabitur,qđ non ſoluit?hoc enim impoſſibi-
le videtur.ẽ.de proba.quoniam ꝯ falſam? Reſpon.per
confeſſionem illius,qui iurauit.al. vix aut nullo modo,
& imputet ſibi is, qui excipit,arg.C.de probatio.l.ſi.&
5.q.6.Epiphanium. Non obſtat,q proponẽs negatiuã
probat hoc ipſo q ꝯrium non probatur.C.de non nu-
me.pec.ſi ex cautione.ẽ.de preſump.quia.nam ſecundũ
Inno.illa locum habent in caſibus a iure expreſſis. in a-
liis probet excipiens affirmatiue,vel negatiue.vel ſecũ-
dum eum illud,quando non agitur de crimine. Si vero
de crimine etiam ciuiliter,probet excipiens etiam ne-
gatiue,tũ quia odioſus.2.q.7.ſi quis epiſcopus, & quia
quilibet præſumitur bonus,de ſcruti.in or.fa.c.vno.Pre
miſſa vera ſunt;quando hæc exceptio a tertio opponi-
tur.creditori enim ſufficit probare promiſſionem ſic fa
ctam, vel ſententiam ſic latam,ad hoc vt debitum ſuum
probet,& vt ſequatur condemnatio, niſi ſolutio facta ꝓ
betur.C.de proba.l.1.Ratio diuerſitatis eſt,quia in ſu-
periori cã,cum de alieno facto agatur,non poteſt obii-
ciens dicere,& proponere,Tu nõ ſoluiſti tali. ſicut iura-
ſti,ſine metu periurij.ff.rerum amota.Marcellus.Secus
in creditore,qui certus eſt de facto ſuo.ẽ. de reſcript.ab
excommunicato,cum ſuis concor.Item in ſuperiori ca-
ſu non intereſt quoad debitum obiicienti.hic autem in-
tereſt.Item in ſuperiori caſu obiicitur crimen quod nõ
probatur, In hoc vero caſu prætenditur obligatio, quæ
probatur,& ad ſolutionem faciendam aſtringit, Inſti.
de obliga.in principio,niſi forſan obſtet exceptio non
numera.pecuniæ.C.de non nume.pecu.ſi ex cautione ,
vel alia in iure ſcripta.ſuper quo vide quod no.ẽ de fi-
de inſtrument.ſi cautio, ſecundum Inn. & Hoſti. Dicit
et Inn.q quando dicitur vitium in forma interueniſſe,
electoribus, vel electo confirmationẽ petente,qui negat
formam ſeruatam,probare debet eam omiſſam, ea rõ-
ne,quia excipienti incumbit probatio,& quia ex quo cõ
ſtat de facto,præſumitur interueniſſe ſolẽnitas.C. de ꝯ-
hen.ſtipula.l.1.ff.de probatio.ad ea,dum tamen ſeruti
nium,vel vota fratrum oſtendãtur in ſcriptis redacta.
ẽ.de ele.quia propter.& decretum in quo appareat cõ-
d ſenſus cap.61.di.eñs d vel dic ſecũdũ eum,vt no.de do.
e & contu.cũ olim.e Si autem excipitur electum non eſſe
ſubdyaconum,vel non habere commendatitias, cum
ſit alienigena, Dicit Inn.in his caſibus eum probare de
bere ſe ordinatum eſſe,& ſe dimiſſum , cum iura dicant
in his caſibus literas neceſſarias.2 quæſtione 1.Legum.
71.diſtincti per totum.Tamen tanta poſſet eſſe præſum-
ptio pro ordinato,q transferret in alium onus proban-
di,vt ſi multo tẽpore in ſubdiaconali ordine ſeruiſſet,
vide j.de eo,qui fur.or.re.c.ſi.vel quia certum eſſet ip-
ſum ab epiſcopo ſuo dimiſſum.Licet tamen nullus appa
reat excipiens, vel accuſans, ſemper iudex inquiret,qñ
illum contingerit dubitare.ẽ.de elec.cum nobis.de po
ſtul.ca.1.in Authen.de ſan.epiſ.§.ſi quis autẽ,circa prin.
ti.ſecundum Inn.¶ Dicit autem Inn. ꝯ eligendum ex-
cipi poſſe etiam de crimine occulto,dummodo proba-
ri poſſit,de elec.ſuper eo.& ca.cum inter can. & c. cum
Vinton .& c.congregato,de appe.conſtitutis & contra
electum,ne confirmetur.& contra confirmatum , ne or-
dinetur,& contra ordinatum,ne conſecretur,& contra
conſecratum,ne poſſeſſionem adipiſcatur, ſi opponitur
crimẽ cum infamia.j.e.accedẽs.& ſic intelligatur pa.
diſt.ſi quis eps.de elec.cum in cunctis, cum ſi.In nullo
tamen prædictorum caſuum calumnioſe excipiens tran
ſibit ſine pena.& intelligitur calumnioſus ille, qui non
probat.C.de aduo.diu.iu.l.1.2.q.3.qui non probaue-
rit.Nam ſi propter aliquod præmiſſorum excipiens ap-
pellet,in expenſis condemnabitur, ſi ſuccumbat.ẽ. de
ap.vt debitus,idem,ſi non fuit appellatum, ſed al. pro
ſecutus eſt in iudicio exceptionem propoſitam , & ſuc-
cumbat,j.eo.accedens , in ſi.Eſt enim hoc regulare in
male impetrante,de reſcrip.cæterum.in male excipien
te,de dolo.finem.in temere ad iudicium vocante.infr.
de penis calumniam.ff.de iud.eum quem temere.Quid
ſi poſt electionem opponatur exceptio criminis ad im
pediendum confirmatum?talis non cogitur inſcribere,
vt hic,putat tñ Ho.quod locum habeat dec. ſtatuimus,
de ele.li.6.Si autem contra cõfirmatum , ne ordinetur,
vel conſecretur,non putat Hoſt.tunc illam decr.habere
locum,ſed aſtringit ſe ad certam pœnam, vt ſequitur,q̃
erit grauior illa,cum plus delinquat,ad hoc de vi. & ho.
cle.vt clericorum,puta ad priuationem beneficii.ſupr.
de elec.cum dilecti.§.pe.vbi de hoc.fortius autem ha-
bent hæc locum,quando ad impediendam poſſeſſionẽ
iam conſecrati obiicitur,vel quando iam conſecratur,
& poſſeſſionem adeptus denuntiatur,ad hoc j.ti.1.ca.
1.[Si ante]ecce quare.ſup.dixi & quando.[Inſcribere]
nec ad aliquam penam ſe obligare,niſi forſan calum-
nia præſumatur,ar.C. qui accu,non poſ.l.2. & de dolo,
finem.[Conſecrandus]vel palliandus.ſup.de elect.q ſi
8. cut,† ſed tunc ſi repellitur,remanet epiſcopus,licet nul
lius eccleſiæ,de tranſlat.c.2.ſecundum Inno.idem.ſi ſit
in poſſeſſionẽ mittendus,j.eod.accedens , quod dic vt
ibi,& ẽ.de cã poſ.cum olim,ſm Ho. vel bñdicendus.ẽ.
9. e.[Meminimus]prolixe tractat Arc.23.di.illud.an † op
ponẽs ſe petẽti cõſecrationẽ dicatur accuſare, & agere,
an vero excipere & reus eſſe,ſecundo,an ſi dicatur exci
pere,admittatur ad id criminoſus,conſpirator , vel ex-
communicatus.3.an ſi totum capitulum, qđ cõſpirauit
ꝯ talem,conſtituat procuratorem,admitti debeat talis
procurator contra illum.de primis duob.dixi ſup. poſt
10 prin.ma.gl.[Deiicit]ſpeciale eſt † inductum fauore ec
cleſiarum,& vt occurratur periculis animarũ.& ſic non
eſt ꝯ.de ord.cog.cũ dilectus,ad ſi. Si enim electus non
poſſet conſecrari,ordinari,& actu adminiſtrare, adhuc
videtur eccleſia vidua,ad hoc de transla.c.2.Eſt igitur
expediens,neceſſarium,& vtile eccleſiæ,vt ſi ſponſus e-
ius repellitur ab obtinendo,deiiciatur etiam ab obten-
to , vñ ſi repellitur a confirmatione,& per conſequens a
iure q̃ſito per electionem.Si a conſecratione, per conſe
quens a iure quæſito per confirmationem . Idem de or-
dinatione.& de adminiſtratione,licet quo ad ĩſcriptio
nẽ ſit ius diuerſum ratione iuris per confirmationẽ quæ
ſiti.[Obtento]iure ſcilicet prælationis per confirmatio-
nem. Et dic ſecundum Hoſti.[obtento]ratione huius e
lectionis, vel prouiſionis,de qua agitur. ſupra de tranſ-
la.c.2.hoc dicit,quia ſi epiſcopus auctoritate ſe.ap.trã-
latus eſſet,& antequam haberet corporalem poſſeſſio-
nem

ſtem eccleſiæ, ad quam transfertur, probaretur crimen
cum infamia ꝯ eum, repelleretur, & deijceretur à iure in
ſecunda quæſito, tamen forte non deberet deijci cũ nõ
fuerit cum effectu tranſlatus. ſ. de elec. cum in cunctis,
§. cum vero, niſi forſan ratione veritatis criminis, & in-
famiæ ſimul iunctæ dicatur hic aliquid ſpeciale, cum il
la duo in hoc caſu neceſſaria ſint. de hoc inf. e. accedẽs,
11 ſm Hoſti. [Extraordinariam] vt † ſupr. de ele. cum dile-
cti, & ad hanc pęnam ſe obligat, & qui in formam obii-
cit, vt ibi. ſed qui inquiſitionem impetrat, vel denũciat,
ad hanc pęnam ſe non obligat, quia alterum ex iudicis
officio procedit, alterum ad pęnitentiam, ſecundum
Innoc. [Pro eo] ponit cauſam, quare ſe aſtringit ad pę-
12 nam extraordinariam. [Amittit] & hac ratione † non
conferuntur beneficia electi in epiſcopum, niſi duerſo
tempore conſecrationis, vt ſi repellatur ab obtento de
nouo, ſaltem antiqua retinere poſſit. de hoc de ele. cum
in cunctis. [Procuratorem] dicit Inn. quod procurator ꝯ
electum nõ poteſt excipere de crimine, vel alio defectu
contingẽte perſonam electi, niſi ſpecialiter ſit datus ad
excipiendum de crimine, quia per talem exceptionẽ mi
nuitur ſtatus excipientis, quia beneficiis priuatur per
triennium. ſup. de electio. ſtatuimus, lib. 6. ff. de min. l. il-
lud. ff. de procur. non ſolum. §. ſi. de vari. & extraor. co. l.
pe. de procur. ad appellandum. clarum eſt, quod etiam
f ſpecificata debent eſſe crimina, de elec. procurator [f] li.
6. Nec eſt ꝯ ſecundum eum. ff. pro ſocio. l. actionem. §. re
nunciare. ff. de iniur. ſed ſi vnius. §. procuratorem, quia
agens iniuriarum, ſi ſuccumbit non incurrit diminutio
nem ſui ſtatus. & eſt bene diminutio ſui ſtatus, licet ad
tempus ſuſpẽdatur, quia relegatio, & damnatio in opus
publicum temporales ſunt, vt probatur ff. de pęnis. l. qui
dam. Iſtud dictum tenet Guil. in Spe. de procu. §. 1. ver.
ſed nunquid media. & ibi in ver. ſequẽtibus tractat 10.
quæſtiones circa hoc faciẽtes ad dec. de ele. ſtatuimus.
lib. 6. & hodie eſt hoc expreſſum in conſti. Cle. de procur.
13 non poteſt. & vide quod ibi no. in gl. vel eligendi. ¶ † Se
cunda gl. ponit 5. caſus, quibus nõ inſcribitur, & ſubdit
14 quid ſit, inſcribere. ¶ In † gl. 2. [ibi, ar. ff.] vide ſ. c. proxi.
ſuper 1. gl. ¶ In gl. 1. propter. [ibi, l. 1. in fi.] al. 2. tunc va-
let pronuntiatio iudicis ſuper filiatione, cũ de hoc age-
batur. ¶ In gl. hoc generale, [ibi, l. 1. in fin.] vide in dec.
proxi. all. ſuper vlt. gl. Et ibi. [l. antep.] vide de ap. quia
15 nos, ſuper fi. vlt. gl. ¶ In † gl. 1. [ibi, quartum.] Iſte quar
tus congrue adderetur, quando quæreretur quot modis
agitur, ſed non qñ quęritur quot modis opponitur, ſm
Pe. & Abb. habemus etiam modum actionis, per quem
peti poteſt quem ab eccleſia remoueri, vt ſcripſi ſup. de
16 elec. querelam. in prin. ¶ In † gl. 2. [ibi, abigeatus] hoc
committit qui gregem abigit põno rubeo, vel alio mo-
g do, & poſtea cum ſociis ad hoc paratis illũ furatur. [g] [&
ibi, leuibus] quæ ſint iſta, vide in Spe. de lib. con. §. nunc
h dicendum, ver. 42. [h] [Et ibi, ea quidem] canonizata. 4.
q. 4. aliquando. & non vr̃ congrua exceptio, loquitur. n.
non in accuſatione, ſed in denunciatione notorii crimi-
nis, nec ſuper alio eis crederetur, vt vtrobique not. ſal-
uis conſuetudinibus certorum locorum, de quibus uide
17 in Spe. de accuſa. in fin. primi § [Et ibi. ne quis] hos ca
ſus, & plures habes notatos 2. quæſtio. 8. in ſum. & qui
ac. non poſ. l. qui crimen. Dicit Hoſt. ꝙ quidam, vt Gof.
hic non recipiunt illum caſum pro excepto, qñ vir accu
ſat vxorem de adulterio. C. de adul. l. quamuis, per dec.
tuæ. de procu. ſed ipſe dicit illud intelligendum, cũ ma-
ritus accuſat vt extraneus. ſex vero, qñ accuſat iure ma-
riti, vt in præd. c. tuæ. addit caſum, qñ mulier accuſat ꝓ-
ſequendo ſuam, vel ſuorum iniuriam. 15. q. 3. de crimi-
ne. ff. ad Tur. l. 1. §. accuſationem. & l. mulier. item in ac-
cuſatione falſæ monetæ. C. de fal. mo. l. 1. item vbi quis
accuſat ex neceſſitate officii, puta tutor accuſat de fal-
ſo producentẽ inſtrũ ꝯ pupillum, niſi manifeſta caluni
nia detegatur. C. qui ac. non poſ. l. 2. idem ergo, vbi ac-
cuſat hæres vindicando necem defuncti, cui ſucceſſit, ff.
de his qui. vt indi. l. tutor. de his ſ. vt eccleſia. bene. ca.
yno. [Et in fi.] & hoc teneas ſ. de procur. tuæ. licet quidã
18 † dicant, ꝙ inſcribere eſt in libello promittere perſeue-
rantiam, vſque ad ſententiam, vt no. ſ. de accuſ. ſi cui, in
gl. 2. & vide quod dixi in tex. ſuper ver. oportet. ¶ In gl.
poteſt, [ibi, non debet] niſi ſuam proſequatur iniuriam.
4. quæſtio. 6. omnibus, vel de crimine excepto. de hoc ſ.
19 eo. cum P. vel in caſu. ſup. eo. nulli, ſm Io. & T. ¶ In † gl.
propter,] concor. quod not. in præ. dec. cum dilectus, in
gl. pe. ſed ꝯ purgatio locum non habet, vbi probatũ eſt
crimen, de pur. ca. c. pe. ad fi. ſol. purgatio ponitur pro ꝓ
batione. Inn. ſic ſ. de fo. com. ſi diligẽti. vel loquitur cõ-
trarium in probatione directa, ex qua poteſt ferri ſentẽ-
tia, vt ibi patet, & vide quod dixi de pur. ca. inter, ſuper
20 gl. 2. ¶ In † gl. hoc generale, [ibi, l. 1. in fi.] cũ ſcd̃m. l. ſi
talis in probatione defecerit, eſt de prouincia expellen-
dus, in Authẽ. de ſan. epiſ. § ſi quis vero ad ordinationẽ.
Io. [& ibi, antep.] & ſ. de app. quia vos. ¶ In glo. pe. [ibi,
criminalis.] idem Io. Phi. Hoſt. vnde dicebat Abb. quod
hæc cauſa per metropolitanum nõ poterat diffiniri, de
transla. c. 2. [Et ibi, hæc quippe] vtrobique de hoc, vide
qđ dixi, de ele. quod ſic, in gl. eis inſtantibus. & de pręb.
graue. in glo. ad qđ epiſcopi. ver. item ſcd̃m Inn. & ver.
timentis vero [Et ibi credo.] Vin. contra, & Tan. & de
hoc in Spe. de cri. in mo. excep. propo. ante fi.

ADDITIONES.

a ¶ Inno. idem no Bar. in l. poſthumus § ſi quis in præalle.
b ¶ Popo. & vide Bart. qui iſta limitat in l. ſi plures. ff. de accu. & in
l. a § ſi ſtale adul.
c ¶ C ſi Vule oexhibita, de iud. & quod ibi not. in gl & per Ioan.
And. in c. a. dilecta, de excep. & c ſignificauerunt.
d ¶ Epiſcopus. Vide B. rt. in l. ſciendum, ff de verb. ſignifi.
e ¶ Olim Et de elec quod ſicut, ad fi per Ioan. And.
f Procurator. Ibi vide gl. qualiter debet fieri iſta expreſſio, & vide
Bart. in l filius, ff de donatio.
g Furatur. Et quid ſi furatur vnum ſolum caput vide Bart. l. oius,
ff. de abige.
h Ver. 42. & plenius Bart. in l. leuia. hic alleg.

SVMMARIVM.

1 *Inquiſitores generales, ſi non ſeruauerint debitum inquiſitio-
nis ordinem, prudenter, & caute corrigere debent, & qua-
liter, num. 6.*
2 *Ordinem ſuum habet inquiſitio, & quis, num. 3. 4. & 5. &
notoria ſuum, omittendus non eſt, & ratio, nume. 7.*
Ad ſuſpectos cauſa non remittitur.
3 *Inquiſitionem præcedere debet infamia.*
4 *Contra eum poteſt opponere etiam, qui obtulit ſe paratum ſu-
per criminibus ſubire inquiſitionem, eius præambulum quod,
vſque in finem, & num. 7. & quibus ab iudiciis aliis diffe-
rat, ibid. in ea, quæ teſtes deponant, num. 8. & 9.*
*Exceptio declinatoria non tollitur per oblationem ſubeundi in-
quiſitionem, vel accuſationem, vel denunciationem.*
Nec ordini iudicii per hæc renunciatur.
Accuſationis præambulum quod.
Denunciationis præambulum quod.
*Per leue compendium non debet ad graue diſpendium veniri,
& quomodo veniatur, vel non poteſt.*
*Operari oblationis verba debent aliquid, vt intelligatur, & ob
ſtet. § ad id, quod.*
*Reſcripta debent iuri communi concordia eſſe, etiam per reuo-
lutionem clauſularum, & in dubio ſic interpretanda. § ad id,
quod. ver. quod & ſi.*
Surreptitia præſumuntur, ſi ab eo recedant, ibid.
*Conſcientia iuris præferenda in iudiciis conſcientiæ veritatis
occultæ.*
6 *Errorem ſuum iudices quomodo caute poſſint corrigere.*
8 *Teſtes, quæ deponere teneantur in inquiſitoria cauſa, & 9.*
9 *Plenam veritatem dicere vt intelligatur.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 11.*

Offic o

Digitized by Google

Officio ſuo functus iudex quando dicatur, & num. 2.
Sententiam item ſuam an, & quando iudex corrigere poſſet, ibid.
12 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XVII.

1 Qualiter. Caſus. Pars huius. de iudic.qualiter.& hoc dicit.Generales † inquiſitores,ſi non ſeruauerint debitum inquiſitionis ordinẽ, prudenter & caute corrigere debent. Secundo ponitur forma iuramẽti,quam exigũt. ſecunda ibi,formã.prima pars facit duo: quia in ptin. commendat, & in fi.informat inquiſitores,cum bene proceſſerant in medio, ver.ſi vero, vſque ad aliud, ſi vero,illos inſtruit, ſi male proceſſerant. Et ſub iſta decíſa erat olim,qđ habetur ĩ.e.qualiter, vſque ad §.debet, & poſtea ſequebatur hoc, Hunc igitur &c.de quibuſdã hic no.per Hoſt.dixi ĩ.eo. qualiter, ſuper prima gloſs.[Debitum]qui hr̃.ĩ.eo.qualiter [Ordinem] ha-
2 bet † ergo inquiſitio ſuũ ordinẽ: nec mirũ,quia & notoria hñt ſuũ,de iureiur.ad noſtrã.3.[Obſeruaſtis]in proceſſu:quia nõdũ lata erat ſnĩa. Inn. [Occaſione]forte pp nimiã infamiam epi,vel ex zelo iuſtitiæ: ſecus,ſi ex odio:quia tunc papa non remiſiſſet ad eos.3.q.5.quia ſuſpecti. Innoc.niſi volente illo contra quem proceſsũ eſt,de ap.interpoſita. §.ille.Hoſt.[Obſeruari]not.ſm
3 Hoſt.ꝙ † ſi ordo peruertitur, & inquiritur de veritate criminis prius, q̃ ꝯſtet de infamia,nõ valet proceſſus. Deficiente enim infamia,deficit inquiſitionis accuſator, ſine quo nullus damnatur.ſ̃.vt ecc.bene. c.vnio.& ex tali iudicio inordinabiliter cæpto nil ordinabiliter b poteſt ſequi, vt infra, & 2.q.1.in primis,& infra eo.inquiſitionis.§.tertiæ.ſuperſeditur ergo tali proceſſui,& de nouo fiet inquiſitio infamiæ. & ſic intelligitur hoc c.nec etiam poſtea reperta infamia valebunt dicta teſtium ſuper veritate criminum receptorum : quia contra inquiſitionis ordinẽ ſunt recepti. Putat tamẽ Hoſt. ꝙ inquirendus huic ordini renunciare poſſit, ar.C.de fidcioõ.l.fi.ff.de no.oper.nun.l.1. §.& poſt operis, Cũ huic fauori introducto pro ſe renunciare poſſit, de regul.ſtatuimus. non tamen eſt præſumendum,qđ de facili illi renunciet. ſ̃.de renun.ſuper hoc. Non putat ẽt Hoſt.huic ordini tacite renunciari, vt ſi illo nõ excipiẽte inquirat iudex de veritate omiſſa infamia, quod eſt
a falſum,[a] vt patet hodie.ĩ.e.c.2.lib.6.¶ Querit ẽt,quid
4 ſi mandato † ſuperioris ſuper certis criminibus inquiſitũ eſt ꝯ prælatũ remiſſa inquiſitione ad ſuperiorẽ,comparet prælatus, & incipit impugnare proceſſum, Dicit ſuperior, Tu quæris fugam. Dicit prælatus, domine vt ſciatis, ꝙ de innocentia mea cõfido, ſi vultis omitere hunc proceſſum, offero me paratũ ſuper dictis criminib. ſubire inquiſitionẽ corã inquiſitorib. datis a vobis. ꝯmittitur inquiſitio ſub dicta forma, quã obtulit. inquiſitores aſſignãt diem ad inquiſitionẽ, ꝑlatus ꝯparẽs,& negans,ſe infamatum,petit,primo inquiri de infamia,quæritur, an ſit audiendus? Vr̃ ꝙ nõ:quia venit in hoc ꝯ oblationẽ : quia hoc non eſt ſubire inquiſitionẽ,ſed potius declinare. Itẽ quid dediſſet eo caſu ſuperiori,qui hoc poterat ſine ſua oblatione?& verba oblationis dñt aliquid operari, de priuilegijs.ex ore,& c.ſi papa,li.6.ad id facit,qđ dixit ſe velle ſubire ſup dictis criminibus,per qđ vr̃ noluiſſe inquiri de veritate. Cõtrariũ credit Hoſt.ſicut enim ius ſaluũ remanet,qđ expreſſe non reuocatur,ſic, & iſte iuris ordo,niſi expreſ- c ſe illi renunciauit. Non ob.ꝙ vr̃ ꝯ oblatio. venire,nec inquiſitionẽ ſubire. Quid.n.ſi accuſatus offerret ſe paratum ſubire accuſationẽ, vel ſubire iudicium propoſitę accuſationis ꝯ ipſum, die adueniente dicat non eſſe procedendum ſine inſcriptione ? vel cum renunciaretur, dixit ſe paratum denunciationem ſubire, vel denunciationis iudicium : poſtea negat monitionẽ præceſſiſſe, nunquid audiretur?& tamẽ vtrobique potius videtur declinare, quam ſubire. vtique diſcretus iudex illum admittet. ſupra eo. ſuper his, cum per illa verba non intelligatur præambula, vel ſubſtantialia remiſiſſe, quæ ſunt in accuſatione inſcriptio, in denunciatione monitio. in inquiſitione p̃cedens infamatio. & hoc forte voluit c.qualiter, infra e.vbi dicit per leue compendium &c.nam poteſt dici leue compendium, quãdo iudex in inquiſitione cauſa breuitatis omittit inquiſitionem infamiæ, vel in accuſatione inſcriptionẽ, vel in denunciatione monitionem. venitur enim per hoc ad graue diſpendium : quia & ſubtrahitur reo defenſio, & calumnioſæ accuſationi ſic aperiretur via. infra e.qualiter, de ſimon.licet Heli.§.1.Conabatur etiam Hoſt. oſtendere, quod fortius vrgebat ratio in inquiſitione, maximeq́ quæ nemine proſequente, ſed ex mero iudicis officio expeditur : quia in alijs iudicijs reo excipiente iudicium ſine præambulis non procedit, & ſic eo inuito procedi non poteſt. Sed vbi inquiſitio ne ex officio, ibi vere iudiciũ redditur in inuitum: vnde, quaſi exceptio non præcedentis infamiæ ſit perẽptoria, ſemper ẽt poſt receptionem teſtium poterit excipere ſe per dicta illorum nõ condemnandum, vel per proceſſum ſic habitum, niſi expreſſe ſit exceptioni renunciatum: ſed, vt dixi, dic vt infra eo.c.2.lib.6.¶ Ad id, qđ dictum eſt, quod verba oblationis debent aliquid operari, rñdet, quod & ſi nil operentur, nõ eſt omnino abſurdum, cum & quandoque tota vna litera & clauſula apoſtolica parum, vel nil operetur, vt patet ſ̃.de procur. quia in cauſis, de iureiur.& ſi Chriſtus.[b] Præterea & aliquid operatur. primo quia id offerenti ſubtrahitur fuga, quã faciebat inpugnando proceſsũ, & perſiſtendo remanebat in adminiſtratione. Dat ergo oblatio ſuperiori abbreuiationem dierum adminiſtrationis. ſecundo quia ſic ſerenatur conſcientia ſuperioris, qui forte peccabat ꝯ prælatum in mente ſua reputando illũ miſerũ peccatorẽ. tertio quia ſi conſenſit in certos inquiſitores, illos deinceps non poterit recuſare, nec ſic negocium prorogare, de offic.deleg.ſuper quæſtionũ.§.verũ. quarto quia ſi forte aliqui perſequebãtur inquiſitionem, quos dicebat maleuolos, hoc deinceps non poſſit opponere, cum ſe paratum obtulerit inquiſitionem ſubire, ſuper quo all. audiretur, infra eo. cum oporteat. cum ergo prædicta operetur, nihilominus de fama quaſi ſubſtantiali præambula inquiretur, nec peruertetur iuris ordo. C.de iuriſd.om.iud.l.iuris ordinẽ, nec ob.qđ dixit, Super dictis criminibus: quia nec per id iuris ordini renunciaſſe videtur, nec cõceſſiſſe, ꝙ de occultis criminibus inquiratur. ꝯ id ĩ.eo.c. de ſimon.ſicut nobis, & c.tua nos.cum ſi. Præterea illa oblatio poteſt habere triplicem ſenſum. Aut enim obtulit ſe ſubire inquiſitionem ſuper infamia criminum tantum, aut veritatis ipſorum criminum tantum. & primus intellectus ridiculoſus: ſecũdus iniurioſus ſubuertens iura, & inquiſitionis ordinem. aut dices ipſum de vtroque intellexiſſe, ſ. de inquiſitione infamię, & veritatis, & iſte intellectus rationabilis, ſufficiens, & iura fouens. ergo in dubio huic tertio adhærendum, vt res valeat, de ver.ſign.abbate, & vt indiffinitum verbum generaliter intelligatur, de priuile.quia circa. plus dicit Hoſt. quod & ſi papa præciſe ſcribat in inquiſitione teſtes recipiendos, niſi expreſſe dicat prelatũ apud ſe infamatum, ſemper erit inquirendum[c] de fama. infra eod. cum oporteat. & quandocunque verba reſcripti poſſunt hoc importare etiam per reuolutionem clauſularum, de fama primitus inquiratur, cum hoc iuri communi concordet, in dubio ſic interpretabimur, ſupra de reſcript.cauſam, de conſuetudi. cum dilectus, arg. ff.de confir.tutel. le.in confirmando. & ſi expreſſe mandaretur contra nõ infamatum recipi te-

ſtes ſuper veritate,non præmiſſa inquiſitione ſuper in-
famia , prima facie præſumetur reſcriptum ſurrepti-
tium, ar.ſupra de oſt.dele.ex parte, vnde conſulendus
eſt princeps, anteq̃ procedatur,& ſecunda iuſſio expe
ctanda,in auct.de man,prin.§.deinde,col.3.& vt nul.
5 iud.§.& hoc iubemus, col.pe.[Conſcientiæ]no.† con-
ſcieutiã iur. præferendã in iudicijs conſcientiæ verita-
tis occultæ,ĩ.de off.ord.ſi ſaccerdos,ſm Hoſt.[Homi-
nes] ſic ſ̃.de iud.nouit [Non pudeat] nec pudere dẽt,
de vſu pal.niſi, ſm Hoſt.[Poſiti]per inquiſitionis oſtiũ
[Iudicem]9.quæſt.3.aliorum[Menſura]Mar.4.[Con-
gruentẽ]puta non fuerat citatus, non fuerant expoſita
6 ſibi capitula,nec nomina declarata.vocabit†ergo gra
uatum,ſcriptores,& aſſeſſores,& quæret de his,& cum
fuerit negatiue reſponſum,dicet iudex,erratũ eſt: quo
niã hoc facere debuiſtis.neſcio, ſi occupatio vos excu-
ſet.& præcipiet illud emendari,vel omnino ſuperſede
ri , vel ad magis velandum poterit aliquantulum dif-
ferri,& poſtea de nouo procedi,quaſi perdita ſint acta
antiqua , de probat.cap.fin. & ideo dixit forte ſupta.
tempore opportuno.& eſt ſi.de vſu pal.niſi,ſecundum
Hoſ.[Inordinate]in auct.vt iudi.ſine quoquo ſuf.§.co
gitatio , ibi , & vno hoc introducto ordine.& ibi,& ſic
vno prin.illicito &c.Ho.[Ordinabiliter]Bar.Brix.cõ-
7 tra Cluniacenſes , nullus † quidem ordo quippiam re-
cipit inordinatũ.Hiero.ſuper Iere.li.20.ibi,Nõ poteſt
maturitas eſſe conſilij , vbi nullus eſt ordo iudicij [In-
ſimilibus]ſ.quando ſit inquiſitio tam in capite , quam
in membris . Hoſt. [in ſua eccleſia] Si fieret inquiſitio
contra aliquem ſingularem , neceſſe eſſet crimina ſpe-
cificari,ĩ.eo.qualiter.§.debet.habet ergo hoc locum,
d cũ ſit inquiſitio generalis d[Occultis]dicit Goſt.inqui
ſitionem ab alijs iudicijs in his differre : quia in ea re-
cipiuntur teſtes lite non ꝯteſt. vt lit.nõ cõteſt.quoniã.
§.ſunt & alij.In alijs ſecus . Itẽ hic infamia habetur lo-
co accuſatoris , infra eo.qualiter.In alijs non procedi-
tur ſine accuſatore, ſupra vt ec.bene.cap.vno . Itẽ hic
recipiuntur teſtes minus idonei , quales in eccleſia in-
ueniuntur , quando de ſtatu eccl.inquiritur in capite,
& in membris,de re iudi.cum I.& A.vbi vide in vl. gl.
non ſic in alijs,de teſti.ex parte.4.q.3.ver.in teſtib.Itẽ
non ſit inquiſitio de occultis , ſed de famoſis , vt hic,
alia iudicia de occultis inſtituuntur,dummodo proba
ri poſſint.2.q.7.plerique . Item hic inquiſitor incipit
quandoque a ſuſpenſione.2.q.5. presbyter ſi a plebe,
infra de pur.ca.inter. vel a remotione.3.q.2. quia ea .
e quod dic vt ibi , & not.de ſimo.licet Heli,in gl.qui.n.e
In alijs ſecus.8.q.4.nonne. 16.q.4.volumus. Item di-
uerſus eſt pœnatum effectus , ĩ.e.inquiſitionis.1.reſpõ.
hic ad literam, vide in Spe.de inqu.§.1.in fi. [Crimi-
8 nibus]bene † dicit,Criminibus:quia ſecus de occultis
circunſtantijs manifeſtorum criminum.i.de quib. præ
ceſſit infamia, ſm Inn.& Hoſt. vt ſi ab eo audiuit ſtre-
pitũ,vel his ſi.ſ̃.de teſti.præterea,de præſum.literis,&
c.3.Dñt ẽt,ꝙ ſi is,ꝯ quẽ ſit inquiſitio,infamatus eſt de
fornicatione in gñe,non cum certa , non debet tũc te-
ſtis reuelare fornicationẽ occultam,ſed vbi mulier eſt
certa , tunc tenetur, etiã ſi iuraſſet non reuelare : quia
ſi,cũ iurauit,intellexit ẽt nõ reuelare vt teſtis iuratus ,
temere iurauit, de crimi.fal.c.1. de teſti.conſtitutus .
Si intellexit, ꝙ nõ reuelaret niſi ex iuſta cã,vel de hoc
non cogitauit, nõ ob.iur̃o , qđ conditio.hẽt , reuelare
tenetur,de iur.ad nr̃am.2.& c.quemadmodũ.Si tñ id
ſciret in pñiali,nõ debet dicere,de exceſ.pla.dilectus,
de of.or.ſi ſacerdos,vide qđ dixi de poſtula.p̃.c.1.ſup
9 ver.requiſitus[Et †plenã]exponas f hæc verb.vt no.ĩ.
f c.proxi. & vide qđ ibi dicã ſup ver. inquiſita [Dicant]
quo hoc caſu examinẽtur teſtes], vide in Spe. de teſte.
10 §.nũc tractãdũ,in vlt.col.¶†gl.1.arguit,ꝙ nõ ſit fun-
ctus &c.al.tria iura, in ꝯtrũ ſoluit.¶ Gl.3.no.ꝙ iudex
corrigit interlocutoriam, adducit tres cõcor.& tria ſi-
11 milia.¶ † In 1.gl.ibi,dicere aũr]all.l.qualẽ. Si arbiter
ſup plurib.reb.receptus, ſup qbuſdã pronũciat,non te
net ſnĩa,ſed erit adhuc a p̃tore cogẽdus[& ibi,quia ar
biter]ſequitur, & ſi errauit in ſnĩa dicẽda corrigere eã
nõ põt[Et ibi,iudex]vide de decr.ſtatim all.ſup gl.2.
[Et ibi, qđ iuſſit]vide ĩ p̃.c.cũ ceſſante,ſup 1.gl.¶Añ
pe.gl.in ſi.]vide de reſcr.inter cæteras,ſup vlt.gl.¶In
12 †gl.1.ibi,qa arbiter]p hãc l.dic ſm Hoſ.ꝙ diffinitiuã
nõ põt corrigere arbiter.Idẽ in delegato p iura ſtatim
all.in glo.& per l.C.qũo & qñ iud.ſi vt proponis.C.qñ
prouo.nõ eſt ne. cũ non eo die, ſed delegãs, vt ibi:nec
ordinarius annullãdã,ſſ.de re iud.cũ quærebatur, & l.
poſt rẽ , C.de ſen.ex.breui.reci.l.2.Sed nullã,põt.ſ̃.de
frigi.fraternitatis.ĩ.de pur.vul.c.2.1.q.3.eps . C.qũo
& qõ iu.l.ſi præſes.C.e.ſi accuſatoribus,& ſuperior eiꝰ,
C.e.ti.abſentẽ.de hoc dixi poſt Inn.ſ̃.de re iudi.c.1.&
c.cũ inter,ſuper ver.poſtquam in rẽ, poſt Ho.& no.de
hoc eo.tit.cũ Bertoldus,in glo.ſed quãr,et de hoc in
Spe.2.par.de reſti.in integ.§.videndũ,ver.et no.et de
ſen.prola. §.qualiter, ver.hoc quoque,et ver.ſeq.et de
arbitro. §.ſi.ver.licet aũt poſſit , et p Dy.de re.iur. qđ
ſemel],in pri.obiectione.¶ In gl.no.ꝙ,ibi,cũ ceſſante]
vbi de hoc [et in ſi.] ad hoc ſ̃.qui ſi.ſint leg.cauſam.2.
¶In gl.hoc eſt,in ſin.]qđ regum eſt proprium.23.q.5.
regnum . ¶ In gl.pe.ibi,non punitur]ſecundum Ioã.
Goſt.et Vin. [et in ſi.] ſupra de teſti.cap.de teſtibus.

ADDITIONES.

a ¶ Lib.9.Facit etiam ibi.c.1 . quia eſt præpoſteratio ordinis etiã vnius ad alium,quod nõ nocet,ſi non opponatur.l.ſi mãcipiũ, & ibi gl.ſſ.de euic.

b ¶ Chriſtus.Vide l.ſi quando,ſſ.de le.primo.

c Inquirendum.Facit.l.ſi quando,C.de inoffi.teſta.

d ¶ General. Vide infra c.qualiter Io.And.in gl.hic Vincen.

e ¶Enim.Vide Io.And.in c.1.de accu.lib.6.

f ¶ Exponas. Et vide de hoc ver.Bal.in l.ſi manumiſſio, C.de obſe.patro.præ.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſionem ſuam qui reſpondit iuratus quando audiatur volens excuſare, & quid probare debeat, & n.4.& 6.& quomodo fiat, num.6.*
De ea accipitur quod nocet confitenti, num.14.
2 *Inquiſitio quando facienda.*
Quando dicatur ſuper eccleſiæ ſtatu fieri.
Contra epiſcopum quando, & qualiter fiat.
3 *In ea duæ iurandi & reſpondendi formæ, & de earum differentijs.*
4 *Teſtis an recuſare dictum ſuum poſſit, remiſſ.*
5 *Leuia leuibus, grauia grauibus comparantur.*
6 *Errorem ſuum ante ſententiam etiam contra confeſſionem ſuam poteſt reuocare.*
7 *Ad acta ſupplenda, vel contra admittitur probatio.*
Inquiſitores debent audire teſtes.
Contra epiſcopum rarò fertur ſententia remotionis.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num.9.*
Cauſa conſideranda ex qua aliquid ſit factum.
Damnum datum cauſa mea non reficio.
Probatio deficit quandoque, ſed non ius. §.ſi.
10 *Additio gloſſarum.*
Iudicium an & quando ſtetur dicto.
11 *In partem meliorem quando interpretandum quid.*
12 *Cauſa ſumitur multis modis.*
14 *Alienatio rerum eccleſiæ quibus de cauſis permiſſa epiſcopo, iuncta gloſſ.*

CAP. XVII.

1 Cum dilecti Si is,contra † quem inquiritur, iurauit ad interrogata reſpondere,poſt cõfeſſionẽ auditur,volens excuſationes probare,quæ ꝯfeſſionem nõ perimãt, ſed exponant: ſecus,ſi iurauit plenã et merã veritatem dicere. Et primo ponitur legatorũ inquiſitio

ſitio.ſecundo ibi, Quia vero, dubium, pp quod ſit com
miſſio, tertio ibi. Mandamus, commiſſionis forma bi-
membris. & ſecundum ibi, Quod ſi [Clamorem] nec
2 aliter † eſt facienda inquiſitio, infra eo. qualiter [Sini-
ſtra] quæ ſapiebāt nauſtagiū, dilapidationem, & ſimo
niā [& infra] hic continetur, quod deeſt in litera cir-
ca caſus poſitionem [Conſtituit] q̄a nec relatio hęc cō
tinebat, & ſic fuerat minus plena. ſi. ſupra de elec. du-
dum, infra. §. cum aūt [Statu] eccleſię. i. ipſius epiſcopi
7. q. 1. ſcire debes. vel dic, ꝙ canonici erāt ſpecialiter,
vel generaliter infamati. Ho. Inn. tñ vr̄ velle hic, & ī.
de ſimo. quod licet infamia prælati ſit præſumptio cō-
tra ſubditos, vt ſic tota eccleſia poſſet inquiri, de re iu-
dic. cum I. & A. & poteſt eſſe ratio: quia cum caput in-
firmum &c. & componitur orbis &c. & qualis rector ci
uitatis &c. ecc. 10. A. quod non placet Ho. ar. de his,
quę ſi. a ma. par. quęſiuit, cum nec fiat inq̄ſitio ſup ocul
tis. ſup. cap. proxi. in fi. fatetur tamen, quod ꝯ epm pro
cedit inquiſitio tam in capite, quam in mēbris, vt inq̄-
ratur qualiter ſe habeat in ciuitate, & in caſtris, ſiue ec
cleſijs: qualiter erga canonicos ſuos, & alios clericos,
& laicos ſuæ ciuitatis, & diœceſ. & ſic intelligi pōt hic
ſm eū, cū nec expreſſe legatur inquiſitionē ꝯ alios ꝓ-
3 ceſſiſſe (Inquiſita) dixit Hoſ. ꝙ † quidā miſcēt has duas
formas, & dulcis mixtura bonorū, ar. 12. di. nouit, ad
fi. Et tñ in prima forma periculū periurij. de coha. cle-
rici. clericos. vnde dicebat Inn. de ſimo. licet, cuius di-
ctum poſuit Hoſt. in c. ibi ſeq. ꝙ vbi de certis crimini-
bus agitur, ſatis pōt recipi iuramentū de dicenda ple-
na & mera veritate. ſed ſi de ſtatu ecc. propter anceps
periurium, ſufficit, ꝙ iuret rñdere ad interrogata, ſed
ꝯdicit ſ. c. proxi. in fi. pp quod dicit Inn. ꝙ qualitercū-
que agaṫ, ſufficit, ꝙ iuret altero illorum duorū modo-
rū [Secūda forma] vt. ſ. a d interrogata veraciter rñde-
ret [Aliorum] ſup. quos producere pōt eps, cū &c. [In-
4 quiſita] ex hoc patet ſm Inn. ꝙ † iurans de calūnia cō-
feſſiones ſuas poterit excuſa re, cū iuret tm̄ ad interro-
gata rñdere. In teſte ſecus, qd̄ dic, vt ſ. de teſti. co. prę-
terea, de teſti. per tuas, & c. cū clamor [Excuſationes]
q̄ fuerunt illę, neſcimus. La. [& malum] tales ſunt illæ,
de quib. 85. di. florentinum, ſm Inn. & Ho. [Incurrit]
q̄a legati ipſum ob hanc cām ſuſpenſum miſerunt ad
curiā [Leuis culpa] ſi. ſ. de re iudi. cum re [Leuiter] Hie
5 ronymus ꝯ pelagianos. Leuia † leuib. & grauia graui-
bus comparātur: nec ferula dignum vitium eſt gladio
vindicandū: nec ferula, quod gladio dignum eſt. & ꝯ
Suſanam. E. grandi plagę alta & prolixa opus eſt me di
cina. & vide ſuper Hiere. lib. 6. [& Simonia] i. confeſſio
ne, ex qua elici videbantur hæc tria, dilapidatio, nau-
fragium, & ſimonia, vt vidiſti in caſu, & dicit hic gloſ.
[Tacere] quia ſic non diceret veritatem plenā.] Falſita
tem] & ſic nō diceret veritatem merā [Excuſationib9]
quas ꝯ iuramētum tacuit coram primis iudicibus, La.
[Mentionem] ad quam tñ tenebatur ex forma iuramē
6 ti. & ſic ſoluitur. quod † opponitur, vnūquemq; poſſe
probare errorē ſuū ante ſententiam, ēt ꝯ cōfeſſionem
ſuā. C. de iur. & fac. igno. l. error. ff. de cōfeſſis, non fate
tur. ſ. de confeſ. c. fi. ī. de teſti. in inte. c. 2. li. 6. imo ſm
Inn. & Hoſt. aliud eſt errorem reuocare: aliud confeſ-
ſionem declarare, & ſic ſe excuſare. ſi enim vellet erro-
rem probare, oporteret illū probare, ꝙ nil de naufra-
gio habuiſſet, & quod eccleſiæ non eſſent datæ ſimo-
niace, & ꝙ debita non ꝯxiſſet, & quod bona eccleſiæ
non alienaſſet, ad quod admitteretur ſuo mō. ſ. indire-
cte: quia nec directe probari poſſet negatiua. de elect.
bonæ, de teſti. ex tenore. ſi vult confeſſiones declara-
re, ipſas nō reuocat, nec ꝯrium probat. ff. de rei ven. ex
diuerſo. §. 1. ff. ſi ſer. ven. ſi cui. §. ſed ſi. ar. nec negatiuā
prætendit, ſed affirmatiuas excuſationes, quarū poſſi-
bilis eſt probatio. ff. de ꝓba. ei q̄ dicit. ad hoc aūt non
admittitur obſtante forma iuri (Nullam) in actis in-
7 uentā, de reſt. ſpo. cū ad ſedē. & † licet ad ſupplēda acta
vel ꝯcta admittatur probatio, de probat. qm̄, de teſti.
cum a nobis: tñ hic non admittitur pp rationem, quæ
ſequiṫ (Ab illis.) ſ. iudicibus, & aſſidentibus, vel nota-
rijs. C. de app. qm̄ iudices. ſ. de probat. qm̄ ꝯ, & ar. qd̄
inquiſitores per ſe debent audire teſtes. ad idem C. de
ſi. inſt. in auc. apud eloquentiſſimū. ſ. de offi. dele. quo
niam. §. is autem (Remouere) hic fertur ſententia con-
tra epm̄, quod raro accidit. concor. de exceſ. præla. ex
literis, de do. & contu. veritatis. Refert Guil. in Spe. de
accuſatione. §. 2. ad fi. 1. col. ꝙ Clemens IIII. ſimul de
poſuit 11. epiſcopos, qui adhæſerant Manfredo in oc-
cupatione Siciliæ, & interfuerant ipſius coronationi.
8 ¶ † Glo. 1. ponit caſum, quem etiā proſequitur. ¶ An-
9 tepen. gl. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. † cauſa,
ibi, verum. 2.) qui libidinis cauſa, ibi, fregit oſtium me
retricis, & fures nō ab eo inducti res meretricis expor-
tant, non tenetur furti. ¶ In gloſ. epiſcopus, ibi, cōmit
tit) Si animo lucrandi hoc facit, vt l. ſequen. ¶ Vlt. gl.
ibi, duo ſunt Titij) hanc, & in l. tempus, vide de offic.
deleg. quoniam, in 3. gloſ. Et ſimilem caſum ponit §.
ſi duobus, in eo, qui duobus Titiis legauit, & alteri ade
mit, & neſcitur cui, neutri dicetur ademptum. ¶ In
10 † gloſſ. 1. ibi commiſerat) cautius locutus eſt infra in
gloſſ. epiſcopus iſte. ¶ In gl. ſimile, ſupra dictum illo-
rum) per dicta teſtium, qui fuerunt præſentes exactio-
ni, & præſtationi iuramenti, quod conſueuit in publi-
co exigi, & pręſtari (Et ibi, indici) qm̄ talis eſt actus, qui
non pōt probari per teſtes, ſtatur omo dicto iudicum,
vt hic, & in concord. non dico iudicis, de probat. qm̄.
Dn̄t tñ quidam, vt refert Inn. ꝙ hic iudices non requi-
runt vt teſtes. 2. q. 6. ſtatuendū, ſed tanq̄ qui fuerant iu
dices, de quorum facto q̄ritur, conſulendi ſunt. 18. di.
de eulogijs. ar. ſupra de arbi. c. 2. ff. de ap. l. ſciendum,
ſicut alias de facto proprio requiruntur, qui alias non
admitterentur in teſtes. vt latrones. C. de feri. prouin-
ciarum, & ſerui. C. de quæſtioni. interrogari. ff. de cu-
ſto. reo. diuus. & mater, & auia, qn̄ q̄ritur de ætate. ff.
de proba. ēt, & ſeruus de fuga ſua. ff. de redhibi. l. q̄rō.
§. fi. nec valet dictum iſtorum vt teſtiū, ſed ſolū ad pręſ
ſumptionem. vnde & poſt aperturā teſtiū tales requi-
ri pñt. 20. q. 3. pńs. Quidquid tñ dicat Inno. quandoq;
requiruntur, & plenam fidem faciunt, vt hic, & de ex-
ceſ. præla. inter dilectos, de elect. cum dilecti, de teſti.
cum a nobis, nec ob. c. ſtatuendum, quod loquitur de
iudice, coram quo pēdet iudicium. porro depoſito of-
ficio teſtificari poteſt, quod dic, vt ſupra de teſt. dile-
2 cto,[a] ſecundum Hoſt. ¶ In gl. vnde in fi.) cōtra. de trāſ-
11 la. c. fi. dicit Ho. qn̄ factū in † ſe non eſt malū, & dubita
tur, qua intentione ſit factū, locū habet gl. ſed quādo
in ſe malum eſt, de malo non pōt præſumi niſi malū,
donec aliud apparet, de præſump. c. fi. de iureiu. quem
admodum. §. quędam. ¶ In gl. cauſa, ibi, ex qua cā] ſu
mitur aūt cauſa multis modis ſm Ho. Primo pro iudi-
ciali conflictu certarum parochiarum, quod dic vt in-
fra de ver. ſi. forus, ver. cauſa. Secundo pro vtilitate. ff.
de pet. hęre. itē veniunt, in prin. Tertio pro ſpecie. ff. de
tranſac. tutoribus. §. ei, qui nondum. Quarto pro titu.
ff. de peti. hære. nec vllā. in prin. Quinto pro onere. C.
de diſ. pignor. ſi debitor. Sexto pro fructu. C. de inſt. &
ſub. l. ſi mater. Septimo pro cōtractu, Inſt. quib. mo. to.
ob. §. eſt autē, de libel. ob. c. fi. de plus peti. c. vno. Octa
uo pro actione. ff. qui ſatiſ. cog. l. fi. Nono pro intentio-
ne, vt hic, & ſupra de re iudi. ſicut, & omnis talis cauſa
& ſimilis conſideranda eſt ſecundum eum. Dixit Io.
Mo. in dec. vlt. de iur. ca. libr. 6. quod eſt cauſa impul-
ſus ad aliquid agendum, & ſic ſumitur. ff. de poſtu. l. 1.
§. ſexum. ſed rō eſt gerendorū ordo ex cā venientium.
vnde cauſa poteſt eſſe ſine ratione, ſed ratio non pōt

Digitized by Google

ſtes ſuper veritate, non præmiſſa inquiſitione ſuper in-
famia, prima facie preſumetur reſcriptum ſurrepti-
tium, ar. ſupra de oſt. dele. ex parte. vnde conſulendus
eſt princeps, anteq̄ procedatur, & ſecunda iuſſio expe
ctanda, in auct. de man. prin. §. deinde, col. 3. & vt nul.
5 iud. §. & hoc iubemus, col. pe. [Conſcientiæ] no. † con-
ſcieutiā iur. præferendā in iudicijs conſcientiæ verita-
tis occultæ, ſ. de off. ord. ſi ſaccerdos, ſm Hoſt. [Homi-
nes] ſic ſ. de iud. nouit [Non pudeat] nec pudere dēt,
de vſu pal. niſi, ſm Hoſt. [Poſiti] per inquiſitionis oſtiū
[Iudicem] 9. quæſt. 3. aliorum [Menſura] Mar. 4. [Con-
gruentē] puta non fuerat citatus, non fuerant expoſita
6 ſibi capitula, nec nomina declarata, vocabit † ergo gra
uatum, ſcriptores, & aſſeſſores, & quæret de his, & cum
fuerit negatiue reſponſum, dicet iudex, erratū eſt: quo
niā hoc facere debuiſtis. neſcio, ſi occupatio vos excu-
ſet. & præcipiet illud emendari, vel omnino ſuperſede
ri, vel ad magis velandum poterit aliquantulum dif-
ferri, & poſtea de nouo procedi, quaſi perdita ſint acta
antiqua, de probat. cap. fin. & ideo dixit forte ſupra.
tempore opportuno. & eſt ſi. de vſu pal. niſi, ſecundum
Hoſ. [Inordinate] in auct. vt iudi. ſine quoquo ſuf. §. co
gitatio, ibi, & vno hoc introducto ordine. & ibi, & ſic
vno prin. illicito &c. Ho. [Ordinabiliter] Bar. Brix. cō-
7 tra Cluniacenſes, nullus † quidem ordo quippiam re-
cipit inordinatū, Hiero. ſuper Iere. li. 20. ibi, Nō poteſt
maturitas eſſe conſilij, vbi nullus eſt ordo iudicij [In-
ſimilibus] ſ. quando fit inquiſitio tam in capite, quam
in membris. Hoſt. [in ſua eccleſia] Si fieret inquiſitio
contra aliquem ſingularem, neceſſe eſſet crimina ſpe-
cificari, ī. eo. qualiter. §. debet. habet ergo hoc locum,
d cū fit inquiſitio generalis [d] [Occultis] dicit Goſt. inqui
ſitionem ab alijs iudicijs in his differre: quia in ea re-
cipiuntur teſtes lite non ɔteſt. vt lit. nō cōteſt. quoniā.
§. ſunt & alij. In alijs ſecus. Itē hic infamia habetur lo-
co accuſatoris, infra eo. qualiter. In alijs non procedi-
tur ſine accuſatore, ſupra vt ec. bene. cap. vno. Itē hic
recipiuntur teſtes minus idonei, quales in eccleſia in-
ueniuntur, quando de ſtatu eccl. inquiritur in capite,
& in membris, de re iudi. cum I. & A. vbi vide in vl. gl.
non ſic in alijs, de teſti. ex parte. 4. q. 3. ver. in teſtib. Itē
non fit inquiſitio de occultis, ſed de famoſis, vt hic,
alia iudicia de occultis inſtituuntur, dummodo proba
ri poſſint. 2. q. 7. plerique. Item hic inquiſitor incipit
quandoque a ſuſpenſione. 2. q. 5. presbyter ſi a plebe,
infra de pur. ca. inter. vel a remotione. 3. q. 2. quia ea.
c quod dic vt ibi, & not. de ſimo. licet Heli, in gl. qui. n. [c]
In alijs ſecus. 8. q. 4. nonne. 16. q. 4. volumus. Item di-
uerſus eſt pœnarum effectus, ī. e. inquiſitionis. 1. reſpō.
hic ad literam, vide in Spe. de inqui. §. 1. in fi. [Crimi-
8 nibus] bene † dicit, Criminibus: quia ſecus de occultis
circumſtantijs manifeſtorum criminum. i. de quib. præ
ceſſit infamia, ſm Inn. & Hoſt. vt ſi ab eo audiuit ſtre-
pitū, vel his ſi. ſ. de teſti. præterea, de præſum. literis, &
c. 3. Dūt ēt, q ſi is, ɔ quē fit inquiſitio, infamatus eſt de
fornicatione in gñe, non cum certa, non debet tūc te-
ſtis reuelare fornicationē occultam, ſed vbi mulier eſt
certa, tunc tenetur, etiā ſi iuraſſet non reuelare: quia
ſi, cū iurauit, intellexit ēt nō reuelare vt teſtis iuratus,
temere iurauit, de crimi. fal. c. 1. de teſti. conſtitutus.
Si intellexit, q nō reuelaret niſi ex iuſta cā, vel de hoc
non cogitauit, nō ob. iuro, qđ conditio. hēt, reuelare
tenetur, de iur. ad nrām. 2. & c. quemadmodū. Si tñ id
ſeiret in pñiali, nō debet dicere, de exceſ. p̄la. dilectus,
de of. or. ſi ſacerdos, vide qđ dixi de poſtula. p̄. c. 1. ſup
9 ver. requiſitus [Et † plenā] exponas [f] hæc verb. vt no. ī.
f c. proxi. & vide qđ ibi dicā ſup ver. inquiſita [Dicant]
quo hoc caſu examinētur teſtes, vide in Spe. de teſte.
10 §. nūc tractādū, in vlt. col. ¶ † gl. 1. arguit, q nō ſit fun-
ctus &c. al. tria iura, in ɔtriū ſoluit. ¶ Gl. 3. no. q iudex
corrigit interlocutoriam, adducit tres cōcor. & tria ſi-
11 milia. ¶ † In 1. gl. ibi, dicere aūt] all. l. qualē. Si arbiter
ſup plurib. reb. receptus, ſup qbuſdā pronūciat, non te
net ſnīa, ſed erit adhuc a p̄tore cogēdus [& ibi, quia ar
biter] ſequitur, & ſi errauit in ſnīa dicēda corrigere eā
nō pōt [Et ibi, iudex] vide de decr. ſtatim all. ſup gl. 2.
[Et ibi, qđ iuſſit] vide ī p̄. c. cū ceſſante, ſup 1. gl. ¶ Añ 2
pe. gl. in fi.] vide de reſcr. inter cæteras, ſup vlt. gl. ¶ In
12 † gl. 1. ibi, qa arbiter] p hāc l. dic ſm Hoſ. q diffinitiuā
nō pōt corrigere arbiter. Idē in delegato p iura ſtatim
all. in glo. & per l. C. qūo & qñ iud. ſi vt proponis. C. qū
prouo. nō eſt ne. cū non eo die, ſed delegās, vt ibi: nec
ordinarius annullādā, ff. de re iud. cū quærebatur, & l.
poſt rē, C. de ſen. ex. breui. reci. l. 2. Sed nullā, pōt. ſ. de
frigi. fraternitatis. ī. de pur. vul. c. 2. 1. q. 3. eps. C. qūo
& qñ iu. l. ſi præſes. C. e. ſi accuſatoribus, & ſuperior ei⁹,
C. e. ti. abſentē. de hoc dixi poſt Inn. ſ. de re iudi. c. 1. &
c. cū inter, ſuper ver. poſtquam in rē, poſt Ho. & no. de
hoc eo. tit. cū Bertoldus, in glo. ſed qualr, et de hoc in
Spe. 2. par. de reſti. in integ. §. videndū, ver. et no. et de
ſen. prola. §. qualiter, ver. hoc quoque, et ver. ſeq. et de
arbitro. §. ſi. ver. licet aūt poſſit, et p Dy. de re. iur. qđ
ſemel, in pri. obiectione. ¶ In gl. no. q, ibi, cū ceſſante]
vbi de hoc [et in fi.] ad hoc ſ. qui fi. ſint leg. cauſam. 2.
¶ In gl. hoc eſt, in fin.] qđ regum eſt proprium. 23. q. 5.
regnum. ¶ In gl. pe. ibi, non punitur] ſecundum Ioā.
Goſt. et Vin. [et in fi.] ſupra de teſti. cap. de teſtibus.

ADDITIONES.

a ¶ Lib. 9. Facit etiam ibi. c. 1. quia eſt præpoſteratio ordinis etiā vnius ad alium, quod nō nocet, ſi non opponatur. l. ſi mācipiū, & ibi gl. ff. de euic.
b ¶ Chriſtus. Vide l. ſi quando, ff. de le. primo.
c Inquirendum. Facit. l. ſi quando, C. de inoffi. teſta.
d ¶ General. Vide infra c. qualiter Io. And. in gl. hic Vincen.
e ¶ Enim. Vide Io. And. in c. 1. de accu. lib. 6.
f ¶ Exponas. Et vide de hoc ver. Bal. in l. ſi manumiſſio, C. de obſe. patro. præ.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſionem ſuam qui reſpondit iuratus quando auditur volens excuſare, & quid probare debeat, & n. 4. & 6. & quomodo fiat, num. 6.*
De ea accipitur quod nocet confitenti, num. 14.
2 *Inquiſitio quando facienda.*
Quando dicatur ſuper eccleſiæ ſtatu fieri.
Contra epiſcopum quando, & qualiter fiat.
3 *In ea duæ iurandi & reſpondendi formæ, & de earum differentijs.*
4 *Teſtis an recuſare dictum ſuum poſſit, remiſſ.*
5 *Leuia leuibus, grauia grauibus comparantur.*
6 *Errorem ſuum ante ſententiam etiam contra confeſſionem ſuam poteſt reuocare.*
7 *Ad acta ſupplenda, vel contra admittitur probatio.*
Inquiſitores debent audire teſtes.
Contra epiſcopum rarò fertur ſententia remotionis.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 9.*
Cauſa conſideranda ex qua aliquid ſit factum.
Damnum datum cauſa mea non reficio.
Probatio deficit quandoque, ſed non ius. §. fi.
10 *Additio gloſſarum.*
Iudicum an & quando ſtetur dicto.
11 *In partem meliorem quando interpretandum quid.*
12 *Cauſa ſumitur multis modis.*
14 *Alienatio rerum eccleſiæ quibus de cauſis permiſſa epiſcopo, iuncta gloſſ.*

CAP. XVII.

1 Cum dilecti Si is, contra † quem inquiri
tur, iurauit ad interrogata
reſpondere, poſt cōfeſſionē
auditur, volens excuſationes probare, quæ ɔfeſſionem
nō perimāt, ſed exponant: ſecus, ſi iurauit plenā et me-
rā veritatem dicere. Et primo ponitur legatorū inqui-
ſitio

ſitio.ſecundo ibi, Quia vero, dubium, pp quod ſit com
miſſio, tertio ibi. Mandamus, commiſſionis forma bi-
membris. & ſecundum ibi, Quod ſi [Clamorem] nec
a aliter † eſt facienda inquiſitio, infra eo. qualiter [Sini-
ſtra] quæ ſapiebát naufragiũ, dilapidationem, & ſimo
niã [& infra] hic continetur, quod deeſt in litera cir-
ca caſus poſitionem [Conſtituit] qa nec relatio hęc cõ
tinebat, & ſic fuerat minus plena . ſi. ſupra de elec. du-
dum, infra. §. cum a ũt [Statu] eccleſię. i. ipſius epiſcopi
7. q. 1. ſcire debes. vel dic, ꝙ canonici erãt ſpecialiter,
vel generaliter infamati. Ho. Inn. tñ vř velle hic, & j.
de ſimo. quod licet infamia prælati ſit præſumptio cõ-
tra ſubditos, vt ſic tota eccleſia poſſet inquiri, de re iu-
dic. cum I. & A. & poteſt eſſe ratio: quia cum caput in-
firmum &c. & componitur orbis &c. & qualis rector ci
uitatis &c. ecc. 10. A. quod non placet Ho. ar. de his,
quę ſi. a ma. par. quęſiuit, cum nec fiat inqſitio ſup ocul
tis. ſup. cap. proxi. in ſi. fatetur tamen, quod ꝯ epm pro
cedit inquiſitio tam in capite, quam in mẽbris, vt inq-
ratur qualiter ſe habeat in ciuitate, & in caſtris, ſiue ec
cleſijs: qualiter erga canonicos ſuos , & alios clericos ,
& laicos ſuæ ciuitatis , & diœceſ. & ſic intelligi pôt hic
ſm eũ , cũ nec expreſſe legatur inquiſitionẽ ꝯ alios ꝓ-
3 ceſſiſſe (Inquiſita) dixit Hoſ. ꝙ † quidã miſcẽt has duas
formas, & dulcis mixtura bonorũ, ar. 12. di. nouit, ad
ſi. Et tñ in prima forma periculũ periurij. de coha. cle-
rici. clericos. vnde dicebat Inn. de ſimo. licet, cuius di-
ctum poſuit Hoſt. in c. ibi ſeq. ꝙ vbi de certis crimini-
bus agitur, ſatis pôt recipi iuramenrũ de dicenda ple-
na & mera veritate. ſed ſi de ſtatu ecc. propter anceps
periurium, ſufficit, ꝙ iuret rñdere ad interrogata , ſed
ꝯ dicit ſ. c. proxi. in ſi. pp quod dicit Inn. ꝙ qualitercũ-
que agaſ, ſufficit, ꝙ iuret altero illorum duorũ modo-
rũ [Secũda forma] vt. ſ. a d interrogata veraciter rñde-
ret [Aliorum] ſup. quos producere pot eps, cũ &c. [In-
4 quiſita] ex hoc patet ſm Inn. ꝙ † iurans de calũnia cõ-
feſſiones ſuas poterit excuſa re, cũ iuret tñ ad interro-
gata rñdere. In teſte ſecus, qđ dic, vt ſ. de teſti. co. prę-
terea, de teſti. per tuas, & c. cũ clamor [Excuſationes]
q̃ fuerunt illę, neſcimus. La. [& malum] tales ſunt illæ ,
de quib. 85. di. florentinum, ſm Inn. & Ho. [Incurrit]
qa legati ipſum ob hanc cãm ſuſpenſum miſerunt ad
curiã [Leuis culpa] ſi. ſ. de re iudi. cum te [Leuiter] Hie
5 ronymus ꝯ pelagianos. Leuia † leuib. & grauia graui-
bus comparãtur : nec ferula dignum vitium eſt gladio
vindicandũ: nec ferula, quod gladio dignum eſt. & ꝯ
Suſanam. E. grandi plagę alta & prolixa opus eſt m: di
cina. & vide ſuper Hiere. lib. 6. [& Simonia] i. confeſſio
ne, ex qua elici videbantur hæc tria, dilapidatio, nau-
fragium, & ſimonia, vt vidiſti in caſu, & dicit hic gloſ.
[Tacere] quia ſic non diceret veritatem plenã.] Falſita
tem] & ſic nõ diceret veritatem merã [Excuſationib.]
quas ꝯ iuramẽtum tacuit coram primis iudicibus, La.
[Mentionem] ad quam tñ tenebatur ex forma iuramẽ
6 ti. & ſic ſoluitur. quod † opponitur, vnũquemq; poſſe
probare errorẽ ſuũ ante ſententiam , ẽt ꝯ cõfeſſionem
ſuã. C. de iur. & fac. igno. l. error. ff. de cõfeſſis, non fate
tur. ſ. de confeſ. c. ſi. j. de teſti. in inte. c. 2. li. 6. imo ſm
Inn. & Hoſt. aliud eſt errorem reuocare : aliud confeſ-
ſionem declarare, & ſic ſe excuſare. ſi enim vellet erro-
rem probare, oporteret illũ probare, ꝙ nil de naufra-
gio habuiſſet , & quod eccleſiæ non eſſent datæ ſimo-
niace , & ꝙ debita non ꝯxiſſet, & quod bona eccleſiæ
non alienaſſet, ad quod admitteretur ſuo mõ. ſ. indire-
cte: quia nec directe probari poſſet negatiua. de elect.
bonæ, de teſti. ex tenore. ſi vult confeſſiones declara-
re, ipſas nõ reuocat, nec ꝯtrium probat. ff. de rei ven. ex
diuerſo. §. 1. ff. ſi ſer. ven. ſi cui. §. ſed ſi. ar. nec negatiuã
prætendit, ſed affirmatiuas excuſationes, quarũ poſſi-
bilis eſt probatio. ff. de ꝓba. ei q dicit. ad hoc aũt non
admittitur obſtante forma iurĩ (Nullam) in actis in-
7 uentã, de reſt. ſpo. cũ ad ſedẽ. & † licet ad ſupplẽda acta
vel ꝯcta admittatur probatio, de probat. qm̃, de teſti.
cum a nobis: tñ hic non admittitur pp rationem , quæ
ſequiť (Ab illis.) ſ. iudicibus, & aſſidentibus , vel nota-
rijs. C. de app. qm̃ iudices. ſ. de probat. qm̃ ꝯ, & ar. qđ
inquiſitores per ſe debent audire teſtes. ad idem C. de
ſi. inſt. in auc. apud eloquentiſſimũ. ſ. de offi. dele. quo
niam. §. is autem (Remouere) hic fertur ſententia con-
tra epm, quod raro accidit. concor. de exceſ. præla. ex
literis, de do. & contu. veritatis. Refert Guil. in Spe. de
accuſatione. §. 2. ad ſi. 1. col. ꝙ Clemens IIII. ſimul de
poſuit 11. epiſcopos, qui adhæſerant Manfredo in oc-
cupatione Siciliæ , & interfuerant ipſins coronationi.
8 ¶ † Glo. 1. ponit caſum, quem etiã proſequitur. ¶ An-
9 tepen. gl. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. † cauſa,
ibi, verum. 2.) qui libidinis cauſa, ibi, fregit oſtium me
retricis, & fures nõ ab eo inducti res meretricis expor-
tant, non tenetur furti. ¶ In gloſſ. epiſcopus, ibi, cõmit
tit) Si animo lucrandi hoc facit, vt l. ſequen. ¶ Vlt. gl.
ibi, duo ſunt Titij) hanc, & in l. tempus , vide de offic.
deleg. quoniam, in 3. gloſſ. Et ſimilem caſum ponit §.
ſi duobus, in eo, qui duobus Titiis legauit, & alteri ade
mit , & neſcitur cui , neutri dicetur ademptum . ¶ In
10 † gloſſ. 1. ibi commiſerat) cautius locutus eſt infra in
gloſſ. epiſcopus iſte. ¶ In gl. ſimile , ſupra dictum illo-
rum) per dicta teſtium, qui fuerunt præſentes exactio-
ni, & præſtationi iuramenti , quod conſueuit in publi-
co exigi, & pręſtari (Et ibi, indici) qñ talis eſt actus, qui
non pôt probari per teſtes, ſtatur oĩno dicto iudicum,
vt hic, & in concord. non dico iudicis , de probat. qñ.
Dñt tñ quidam, vt refert Inn. ꝙ hic iudices non requi-
runt vt teſtes. 2. q. 6. ſtatuendũ, ſed tanq̃ qui fuerant iu
dices, de quorum facto q̃ritur , conſulendi ſunt. 18. di.
de eulogijs. ar. ſupra de arbi. c. 2. ff. de ap. l. ſciendum ,
ſicut alias de facto proprio requiruntur, qui alias non
admitterentur in teſtes. vt latrones. C. de feri. prouin-
ciarum, & ſerui. C. de quæſtioni. interrogari. ff. de cu-
ſto. reo. diuus. & mater, & auia , qñ q̃ritur de ætate. ff.
de proba. ẽt, & ſeruus de fuga ſua. ff. de redhibi. l. q̃rõ.
§. ſi. nec valet dictum iſtorum vt teſtiũ, ſed ſolũ ad prę
ſumptionem . vnde & poſt aperturã teſtiũ tales requi-
ri pñt. 20. q. 3. pũs. Quidquid tñ dicat Inno. quandoq;
requiruntur, & plenam fidem faciunt, vt hic, & de ex-
ceſ. præla. inter dilectos, de elect. cum dilecti, de teſti.
cum a nobis, nec ob. c. ſtatuendum , quod loquitur de
iudice, coram quo pẽdet iudicium. porro depoſito of-
ficio teſtificari poteſt , quod dic , vt ſupra de teſt. dile-
a cto, [a] ſecundum Hoſt. ¶ In gl. vnde in ſi.) cõtra. de trãſ-
11 la. c. ſi. dicit Ho. qñ factũ in † ſe non eſt malũ, & dubita
tur, qua intentione ſit factũ , locũ habet gl. ſed quãdo
in ſe malum eſt , de malo non pôt præſumi niſi malũ ,
donec aliud appaɾet, de præſump. c. ſi. de iureiu. quem
admodum. §. quędam. ¶ In gl. cauſa, ibi, ex qua cã] ſu
mitur aũt cauſa multis modis ſm Ho. Primo pro iudi-
ciali conflictu certarum parochiarum, quod dic vt in-
fra de ver. ſi. forus, ver. cauſa. Secundo pro vtilitate. ff.
de pet. hęre. itẽ veniunt, in prin. Tertio pro ſpecie. ff. de
tranſac. tutoribus. §. ei, qui nondum . Quarto pro titu.
ff. de peti. hære. nec vllã. in prin. Quinto pro onere. C.
de diſ. pignor. ſi debitor. Sexto pro fructu. C. de inſt. &
ſub. l. ſi mater. Septimo pro cõtractu, Inſt. quib. mo. to.
ob. §. eſt autẽ, de libel. ob. c. ſi. de plus peti. c. vno. Octa
uo pro actione. ff. qui ſatiſ. cog. l. ſi. Nono pro intentio-
ne, vt hic, & ſupra de re iudi. ſicut, & omnis talis cauſa
& ſimilis conſideranda eſt ſecundum eum . Dixit Io.
Mo. in dec. vlt. de iur. ca. libr. 6. quod eſt cauſa impul-
ſiıs ad aliquid agendum, & ſic ſumitur. ff. de poſtu. l. 1.
§. ſexum. ſed rõ eſt gerendorũ ordo ex cã venientium.
vnde cauſa poteſt eſſe ſine ratione , ſed ratio non pôt

Digitized by Google

ſtes ſuper veritate, non præmiſſa inquiſitione ſuper in-
famia, prima facie præſumetur reſcriptum ſurrepti-
tium, ar. ſupra de off. dele. ex parte, vnde conſulendus
eſt princeps, anteq̃ procedatur, & ſecunda iuſſio expe
ctanda, in auct. de man. prin. §. deinde, col. 3. & vt nul.
5 iud. §. & hoc iubemus, col. pe. [Conſcientiæ] no. † con-
ſcientiã iur. præferendã in iudicijs conſcientiæ verita-
tis occultæ, ĩ. de off. ord. ſi ſacerdos, ſm Hoſt. [Homi-
nes] ſic ſ. de iud. nouit [Non pudeat] nec pudere dẽt,
de vſu pal. niſi, ſm Hoſt. [Poſiti] per inquiſitionis offm̃
[Iudicem] 9. quæſt. 3. aliorum [Menſura] Mar. 4. [Con-
gruentẽ] puta non fuerat citatus, non fuerant expoſita
6 ſibi capitula, nec nomina declarata. vocabit † ergo gra
uatum, ſcriptores, & aſſeſſores, & quæret de his, & cum
fuerit negatiue reſponſum, dicet iudex, erratũ eſt: quo
niã hoc facere debuiſtis. neſcio, ſi occupatio vos excu-
ſet. & præcipiet illud emendari, vel omnino ſuperſede
ri, vel ad magis velandum poterit aliquantulum dif-
ferri, & poſtea de nouo procedi, quaſi perdita ſint acta
antiqua, de probat. cap. fin. & ideo dixit forte ſupra.
tempore opportuno. & eſt ſ. de vſu pal. niſi, ſecundum
Hoſ. [Inordinate] in auct. vt iudi. ſine quoquo ſuf. §. co
gitatio, ibi, & vno hoc introducto ordine. & ibi, & ſic
vno prin. illicito &c. Ho. [Ordinabiliter] Bar. Brix. cõ-
7 tra Cluniacenſes, nullus † quidem ordo quippiam re-
cipit inordinatũ. Hiero. ſuper Iere. li. 20. ibi, Nõ poteſt
maturitas eſſe conſilij, vbi nullus eſt ordo iudicij [In-
ſimilibus] ſ. quando ſit inquiſitio tam in capite, quam
in membris. Hoſt. [in ſua eccleſia] Si fieret inquiſitio
contra aliquem ſingularem, neceſſe eſſet crimina ſpe-
cificari, ĩ. eo. qualiter. §. debet. habet ergo hoc locum,
d cũ fit inquiſitio generalis [d] [Occultis] dicit Goff. inqui
ſitionem ab alijs iudicijs in his differre: quia in ea re-
cipiuntur teſtes lite non ↄteſt. vt lit. nõ cõteſt. quoniã.
§. ſunt & alij. In alijs ſecus. Itẽ hic infamia habetur lo-
co accuſatoris, infra eo. qualiter. In alijs non procedi-
tur ſine accuſatore, ſupra vt ec. bene. cap. vno. Itẽ hic
recipiuntur teſtes minus idonei, quales in eccleſia in-
ueniuntur, quando de ſtatu eccl. inquiritur in capite,
& in membris, de re iudi. cum I. & A. vbi vide in vl. gl.
non ſic in alijs, de teſti. ex parte. 4. q. 3. ver. in teſtib. Itẽ
non ſit inquiſitio de occultis, ſed de famoſis, vt hic,
alia iudicia de occultis inſtituuntur, dummodo proba
ri poſſint. 2. q. 7. plerique. Item hic inquiſitor incipit
quandoque a ſuſpenſione. 2. q. 5. presbyter ſi a plebe,
infra de pur. ca. inter. vel a remotione. 3. q. 2. quia ea.
e quod dic vt ibi, & not. de ſimo. licet Heli, in gl. qui. n. [e]
In alijs ſecus. 8. q. 4. nonne. 16. q. 4. volumus. Item di-
uerſus eſt pœnarum effectus, ĩ. e. inquiſitionis. 1. reſpõ.
hic ad literam, vide in Spe. de inqui. §. 1. in fi. [Crimi-
8 nibus] bene † dicit, Criminibus: quia ſecus de occultis
circunſtantijs manifeſtorum criminum. i. de quib. præ
ceſſit infamia, ſm Inn. & Hoſt. vt ſi ab eo audiuit ſtre-
pitũ, vel his ſi. ſ. de teſti. præterea, de præſum. literis, &
c. 3. Dñt ẽt, ꝙ ſi is, ↄ quẽ ſit inquiſitio, infamatus eſt de
fornicatione in gñe, non cum certa, non debet tũc te-
ſtis reuelare fornicationẽ occultam, ſed vbi mulier eſt
certa, tunc tenetur, etiã ſi iuraſſet non reuelare: quia
ſi, cũ iurauit, intellexit ẽt nõ reuelare vt teſtis iuratus,
temere iurauit, de crimi. fal. c. 1. de teſti. conſtitutus.
Si intellexit, ꝙ nõ reuelaret niſi ex iuſta cã, vel de hoc
non cogitauit, nõ ob. iuro, qđ conditio. hẽt, reuelare
tenetur, de iur. ad nram. 2. & c. quemadmodũ. Si tñ id
ſciret in pñiali, nõ debet dicere, de exceſ. pla. dilectus,
de of. or. ſi ſacerdos, vide qđ dixi de poſtula. p̃. c. 1. ſup
9 ver. requiſitus [Et † plenã] exponas [f] hæc verb. vt no. ĩ.
f c. proxi. & vide qđ ibi dicã ſup ver. inquiſita [Dicant]
quo hoc caſu examinẽtur teſtes, vide in Spe. de teſte.
10 §. nũc tractãdũ, in vlt. col. ¶ † gl. 1. arguit, ꝙ nõ ſit fun-
ctus &c. al. tria iura, in ↄtriũ ſoluit. ¶ Gl. 3. no. ꝙ iudex
corrigit interlocutoriam, adducit tres cõcor. & triã ſi-
11 milia. ¶ † In 1. gl. ibi, dicere aũt] all. l. qualẽ. Si arbiter
ſup plurib. reb. receptus, ſup qbuſdã pronũciat, non te
net ſnĩa, ſed erit adhuc a p̃tore cogẽdus [& ibi, quia ar
biter] ſequitur, & ſi errauit in ſnĩa dicẽda corrigere eã
nõ põt [Et ibi, iudex] vide de decr. ſtatim all. ſup gl. 2.
[Et ibi, qđ iuſſit] vide ĩ p̃. c. cũ ceſſante, ſup 1. gl. ¶ Añ
pe. gl. in fi.] vide de reſcr. inter cæteras, ſup vlt. gl. ¶ In
12 † gl. 1. ibi, qa arbiter] p hãc l. dic ſm Hoſ. ꝙ diffinitiuã
nõ põt corrigere arbiter. Idẽ in delegato p iura ſtatim
all. in glo. & per l. C. qũo & qñ iud. ſi vt proponis. C. quã
prouo. nõ eſt ne. cũ non eo die, ſed delegãs, vt ibi: nec
ordinarius annullãdã, ff. de re iud. cũ quærebatur, & l.
poſt rẽ, C. de ſen. ex. breui. reci. l. 2. Sed nullã, põt. ſ. de
frigi. fraternitatis. ĩ. de pur. vul. c. 2. 1. q. 3. eps. C. qũo
& qñ iu. l. ſi præſes. C. e. ſi accuſatoribus, & ſuperior ei⁹,
C. e. ti. abſentẽ. de hoc dixi poſt Inn. ſ. de re iudi. c. 1. &
c. cũ inter, ſuper ver. poſtquam in rẽ, poſt Ho. & no. de
hoc eo. tit. cũ Bertoldus, in glo. ſed quæ̃r, et de hoc in
Spe. 2. par. de teſti. in integ. §. videndũ, ver. et no. et de
ſen. prola. §. qualiter, ver. hoc quoque, et ver. ſeq. et de
arbitro. §. ſi. ver. licet aũt poſſit, et p Dy. de re. iur. qđ
ſemel, in pri. obiectione. ¶ In gl. no. ꝙ, ibi, cũ ceſſante]
vbi de hoc [et in fi.] ad hoc ſ. qui fi. ſint leg. cauſam. 2.
¶ In gl. hoc eſt, in fin.] qđ regum eſt proprium. 23. q. 5.
regnum. ¶ In gl. pe. ibi, non punitur] ſecundum Ioã.
Goff. et Vin. [et in fi.] ſupra de teſti. cap. de teſtibus.

ADDITIONES.

a ¶ Lib. 9. Facit etiam ibi. c. 1. quia eſt præpoſteratio ordinis etiã voius ad alium, quod nõ nocet, ſi non opponatur. l. ſi mãcipiũ, & ibi gl. ff. de euic.

b ¶ Chriſtus. Vide l. ſi quando, ff. de le. primo.

c Inquirendum. Facit. l. ſi quando, C. de inoffi. teſta.

d ¶ General. Vide infra e. qualiter Io. And. in gl. hic Vincen.

e ¶ Enim. Vide Io. And. in c. 1. de accu. lib. 6.

f ¶ Exponas. Et vide de hoc ver. Bal. in l. ſi manumiſſio, C. de ob ſe. patro. præ.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſionem ſuam qui reſpondit iuratus quando audiatur volens excuſare, & quid probare debeat, & n. 4. & 6. & quomodo fiat, num. 6.*
De ea accipitur quod nocet confitenti, num. 14.
2 *Inquiſitio quando facienda.*
Quando dicatur ſuper eccleſiæ ſtatu fieri.
Contra epiſcopum quando, & qualiter fiat.
3 *In ea duæ iurandi & reſpondendi formæ, & de earum differentijs.*
4 *Teſtis an recuſare dictum ſuum poſſit, remiſſ.*
5 *Leuia leuibus, grauia grauibus comparantur.*
6 *Errorem ſuum ante ſententiam etiam contra confeſſionem ſuam poteſt reuocare.*
7 *Ad acta ſupplenda, vel contra admittitur probatio.*
Inquiſitores debent audire teſtes.
Contra epiſcopum varò fertur ſententia remotionis.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 9.*
Cauſa conſideranda ex qua aliquid ſit factum.
Damnum datum cauſa mea non reficio.
Probatio deficit quandoque, ſed non ius. §. ſi.
10 *Additio gloſſarum.*
Iudicum an & quando ſtetur dicto.
11 *In partem meliorem quando interpretandum quid.*
12 *Cauſa ſumitur multis modis.*
14 *Alienatio rerum eccleſiæ quibus de cauſis permiſſa epiſcopo, iuncta gloſſ.*

CAP. XVII.

1 Cum dilecti Si is, contra † quem inquiri
tur, iurauit ad interrogata
reſpondere, poſt cõfeſſionẽ
auditur, volens excuſationes probare, quæ ↄfeſſionem
nõ perimãt, ſed exponant: ſecus, ſi iurauit plenã et me-
rã veritatem dicere. Et primo ponitur legatorũ inqui-
ſitio

Digitized by Google

ſitio.ſecundo ibi, Quia vero, dubium, pp quod ſit com
miſſio, tertio ibi. Mandamus, commiſſionis forma bi-
membris.& ſecundum ibi, Quod ſi [Clamorem] nec
2 aliter † eſt facienda inquiſitio, infra eo.qualiter [Sini-
ſtra] quæ ſapiebāt naufragiū, dilapidationem, & ſimo
niā [& infra] hic continetur, quod deeſt in litera cir-
ca caſus poſitionem [Conſtituit] q̄a nec relatio hęc cō
tinebat, & ſic fuerat minus plena. ſi. ſupra de elec.du-
dum, infra. §.cum aūt [Statu] eccleſię.i. ipſius epiſcopi
7.q.1.ſcire debes. vel dic, ꝙ canonici erāt ſpecialiter,
vel generaliter infamati. Ho. Inn. tñ vr̄ velle hic, & j.
de ſimo.quod licet infamia prælati ſit præſumptio cō-
tra ſubditos, vt ſic tota eccleſia poſſet inquiri, de re iu-
dic.cum I.& A.& poteſt eſſe ratio: quia cum caput in-
firmum &c.& componitur orbis &c.& qualis rector ci
uitatis &c. ecc. 10. A. quod non placet Ho. ar. de his,
quę ſi.a ma.par.quęſiuit, cum nec fiat inqſitio ſup ocul
tis.ſup.cap.proxi.in ſi.fatetur tamen, quod ꝯ epm pro
cedit inquiſitio tam in capite, quam in mēbris, vt inq-
ratur qualiter ſe habeat in ciuitate, & in caſtris, ſiue ec
cleſijs: qualiter erga canonicos ſuos, & alios clericos,
& laicos ſuæ ciuitatis, & diœceſ.& ſic intelligi pōt hic
ſm eū, cū nec expreſſe legatur inquiſitionē ꝯ alios ꝓ-
3 ceſſiſſe (Inquiſita) dixit Hoſ.ꝙ † quidā miſcēt has duas
formas, & dulcis mixtura bonorū, ar. 12.di. nouit, ad
ſi. Et tñ in prima forma periculū periurij.de coha.cle-
rici.clericos. vnde dicebat Inn.de ſimo.licet, cuius di-
ctum poſuit Hoſt.in c.ibi ſeq. ꝙ vbi de certis crimini-
bus agitur, ſatis pōt recipi iuramentū de dicenda ple-
na & mera veritate. ſed ſi de ſtatu ecc. propter anceps
periurium, ſufficit, ꝙ iuret rñdere ad interrogata, ſed
ꝯ dicit s̄.c.proxi.in ſi.pp quod dicit Inn.ꝙ qualitercū-
que agaſ, ſufficit, ꝙ iuret altero illorum duorū modo-
rū [Secūda forma] vt.ſ.ad interrogata veraciter rñde-
ret [Aliorum] ſup.quos producere pōt eṗs, cū &c. [In-
4 quiſita] ex hoc patet ſm Inn. ꝙ † iurans de calūnia cō-
feſſiones ſuas poterit excuſare, cū iuret tm̄ ad interro-
gata rñdere. In teſte ſecus, qđ dic, vt s̄.de teſti. eo.prę-
terea, de teſti.per tuas, & c.cū clamor [Excuſationes]
q̄ fuerunt illę, neſcimus. La. [& malum] tales ſunt illæ,
de quib. 85.di.florentinum, ſm Inn. & Ho. [Incurrit]
q̄a legati ipſum ob hanc cām ſuſpenſum miſerunt ad
curiā [Leuis culpa] ſi. s̄.de re iudi.cum te [Leuiter] Hie
5 ronymus ꝯ pelagianos. Leuia † leuib. & grauia graui-
bus comparātur: nec ferula dignum vitium eſt gladio
vindicandū: nec ferula, quod gladio dignum eſt. & ꝯ
Suſanam. E grandi plagę alta & prolixa opus eſt medi
cina. & vide ſuper Hiere.lib.6. [& Simonia] i.confeſſio
ne, ex qua elici videbantur hæc tria, dilapidatio, nau-
fragium, & ſimonia, vt vidiſti in caſu, & dicit hic gloſ.
[Tacere] quia ſic non diceret veritatem plenā.] Falſita
tem] & ſic nō diceret veritatem merā [Excuſationibus]
quas ꝯ iuramētum tacuit coram primis iudicibus, La.
[Mentionem] ad quam tñ tenebatur ex forma iuramē
6 ti.& ſic ſoluitur. quod † opponitur, vnūquemq; poſſe
probare errorē ſuū ante ſententiam, ēt ꝯ cōfeſſionem
ſuā. C.de iur.& fac.igno.l.error.ff.de cōfeſſis, non fate
tur. s̄.de confeſ.c.ſi. j.de teſti.in inte.c.2.li.6.imo ſm
Inn.& Hoſt.aliud eſt errorem reuocare: aliud confeſ-
ſionem declarare, & ſic ſe excuſare. ſi enim vellet erro-
rem probare, oporteret illū probare, ꝙ nil de naufra-
gio habuiſſet, & quod eccleſiæ non eſſent datæ ſimo-
niace, & ꝙ debita non ꝯtraxiſſet, & quod bona eccleſiæ
non alienaſſet, ad quod admitteretur ſuo mō. ſ.indire-
cte: quia nec directe probari poſſet negatiua. de elect.
bonæ, de teſti. ex tenore. ſi vult confeſſiones declara-
re, ipſas nō reuocat, nec ꝯtrium probat. ff.de rei ven. ex
diuerſo. §.1.ff.ſi ſer.ven.ſi cui. §.ſed ſi.ar.nec negatiuā
prætendit, ſed affirmatiuas excuſationes, quarū poſſi-
bilis eſt probatio. ff.de ꝓba.ei q̄ dicit. ad hoc aūt non
admittitur obſtante forma iuri (Nullam) in actis in-
7 uentā, de reſt.ſpo.cū ad ſedē.& † licet ad ſupplēda acta
vel ꝯ ẽcta admittatur probatio, de probat. qm̄, de teſti.
cum a nobis: tñ hic non admittitur pp rationem, quæ
ſequit (Ab illis.) ſ.iudicibus, & aſſidentibus, vel nota-
rijs. C. de app.qm̄ iudices. s̄.de probat. qm̄ ꝯ, & ar.qđ
inquiſitores per ſe debent audire teſtes. ad idem C.de
ſi.inſt.in auc.apud eloquentiſſimū. s̄.de offi. dele.quo
niam. §.is autem (Remouere) hic fertur ſententia con-
tra epm, quod raro accidit. concor. de exceſ. præla. ex
literis, de do.& contu.veritatis. Refert Guil.in Spe.de
accuſatione. §.2.ad ſi.1.col. ꝙ Clemens IIII. ſimul de
poſuit 11.epiſcopos, qui adhæſerant Manfredo in oc-
cupatione Siciliæ, & interfuerant ipſius coronationi.
8 ¶ † Glo.1.ponit caſum, quem etiā proſequitur. ¶ An-
9 tepen.gl.ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. † cauſa,
ibi, verum.2.) qui libidinis cauſa, ibi, fregit oſtium me
retricis, & fures nō ab eo inducti res meretricis expor-
tant, non tenetur furti. ¶ In gloſſ.epiſcopus, ibi, cōmit
tit) Si animo lucrandi hoc facit, vt l.ſequen. ¶ Vlt.gl.
ibi, duo ſunt Titij) hanc, & in l.tempus, vide de offic.
deleg.quoniam, in 3. gloſſ. Et ſimilem caſum ponit §.
ſi duobus, in eo, qui duobus Titiis legauit, & alteri ade
mit, & neſcitur cui, neutri dicetur ademptum. ¶ In
10 † gloſſ. 1. ibi commiſerat) cautius locutus eſt infra in
gloſſ.epiſcopus iſte. ¶ In gl.ſimile, ſupra dictum illo-
rum) per dicta teſtium, qui fuerunt præſentes exactio-
ni, & præſtationi iuramenti, quod conſueuit in publi-
co exigi, & prēſtari (Et ibi, iudici) qñ talis eſt actus, qui
non pōt probari per teſtes, ſtatur oīno dicto iudicum,
vt hic, & in concord. non dico iudicis, de probat.qm̄.
Dīnt tñ quidam, vt refert Inn.ꝙ hic iudices non requi-
runt vt teſtes. 2.q.6.ſtatuendū, ſed tanq̄ qui fuerant iu
dices, de quorum facto q̄ritur, conſulendi ſunt. 18.di.
de eulogijs.ar.ſupra de arbi.c.2.ff. de ap.l.ſciendum,
ſicut alias de facto proprio requiruntur, qui alias non
admitterentur in teſtes. vt latrones. C.de feri.prouin-
ciarum, & ſerui. C. de quæſtioni. interrogari. ff. de cu-
ſto.reo.diuus. & mater, & auia, qñ q̄ritur de ætate. ff.
de proba.ēt, & ſeruus de fuga ſua. ff. de redhibi.l. q̄rō.
§.ſi.nec valet dictum iſtorum vt teſtiū, ſed ſolū ad prę
ſumptionem. vnde & poſt aperturā teſtiū tales requi-
ri pn̄t. 20.q.3.pn̄s. Quidquid tñ dicat Inno. quandoq;
requiruntur, & plenam fidem faciunt, vt hic, & de ex-
ceſ.præla.inter dilectos, de elect.cum dilecti, de teſti.
cum a nobis, nec ob. c. ſtatuendum, quod loquitur de
iudice, coram quo pēdet iudicium. porro depoſito of-
ficio teſtificari poteſt, quod dic, vt ſupra de teſt. dile-
a cto,[a] ſecundum Hoſt. ¶ In gl. vnde in ſi.) cōtra.de trāſ-
11 la.c.ſi.dicit Ho.qñ factū in † ſe non eſt malū, & dubita
tur, qua intentione ſit factū, locū habet gl. ſed quādo
in ſe malum eſt, de malo non pōt præſumi niſi malū,
donec aliud apparet, de præſump.c.ſi. de iureiu. quem
admodum. §.quędam. ¶ In gl.cauſa, ibi, ex qua cā] ſu
mitur aūt cauſa multis modis ſm Ho. Primo pro iudi-
ciali conflictu certarum parochiarum, quod dic vt in-
fra de ver.ſi.forus, ver.cauſa. Secundo pro vtilitate. ff.
de pet.hęre.itē veniunt, in prin. Tertio pro ſpecie. ff.de
tranſac.tutoribus. §.ei, qui nondum. Quarto pro titu.
ff.de peti. hære. nec vllā.in prin. Quinto pro onere. C.
de diſ.pignor.ſi debitor. Sexto pro fructu. C.de inſt.&
ſub.l.ſi mater. Septimo pro cōtractu, Inſt.quib. mo.to.
ob. §.eſt autē, de libel.ob.c.ſi.de plus peti.c.vno. Octa
uo pro actione. ff.qui ſatiſ.cog.l.ſi. Nono pro intentio-
ne, vt hic, & ſupra de re iudi.ſicut, & omnis talis cauſa
& ſimilis conſideranda eſt ſecundum eum. Dixit Io.
Mo.in dec.vlt.de iur.ca.libr. 6. quod eſt cauſa impul-
ſiua ad aliquid agendum, & ſic ſumitur. ff.de poſtu.l.1.
§.ſexum. ſed rō eſt gerendorū ordo ex cā venientium.
vnde cauſa poteſt eſſe ſine ratione, ſed ratio non pōt

ſtes ſuper veritate, non præmiſſa inquiſitione ſuper in-
famia, prima facie præſumetur reſcriptum ſurrepti-
tium, ar. ſupra de off. dele. ex parte. vnde conſulendus
eſt princeps, anteq̃ procedatur, & ſecunda iuſſio expe
ctanda, in auct. de man. prin. §. deinde, col. 3. & vt nul.
5 iud. §. & hoc iubemus, col. pe. [Conſcientiæ] no. † con-
ſcientiā iur. præferendā in iudicijs conſcientiæ verita-
tis occultæ, ſ. de off. ord. ſi ſaccerdos, ſm Hoſt. [Homi-
nes] ſic ſ. de iud. nouit [Non pudeat] nec pudere dēt,
de vſu pal. niſi, ſm Hoſt. [Poſiti] per inquiſitionis oſtiū
[Iudicem] 9. quæſt. 3. aliorum [Menſura] Mar. 4. [Con-
gruentē] puta non fuerat citatus, non fuerant expoſita
6 ſibi capitula, nec nomina declarata. vocabit † ergo gra
uatum, ſcriptores, & aſſeſſores, & quæret de his, & cum
fuerit negatiue reſponſum, dicet iudex, erratū eſt: quo
niā hoc facere debuiſtis. neſcio, ſi occupatio vos excu-
ſet. & præcipiet illud emendari, vel omnino ſuperſede
ri, vel ad magis velandum poterit aliquantulum dif-
ferri, & poſtea de nouo procedi, quaſi perdita ſint acta
antiqua, de probat. cap. fin. & ideo dixit forte ſupra.
tempore opportuno. & eſt ſi. de vſu pal. niſi, ſecundum
Hoſ. [Inordinate] in auct. vt iudi. ſine quoquo ſuf. §. co
gitatio, ibi, & vno hoc introducto ordine. & ibi, & ſic
vno prin. illicito &c. Ho. [Ordinabiliter] Bar. Brix. cō-
7 tra Cluniacenſes, nullus † quidem ordo quippiam re-
cipit inordinatū. Hiero. ſuper Iere. li. 20. ibi, Nō poteſt
maturitas eſſe conſilij, vbi nullus eſt ordo iudicij [In-
ſimilibus] ſ. quando fit inquiſitio tam in capite, quam
in membris. Hoſt. [in ſua eccleſia] Si fieret inquiſitio
contra aliquem ſingularem, neceſſe eſſet crimina ſpe-
cificari, ĩ. eo. qualiter. §. debet. habet ergo hoc locum,
d cū fit inquiſitio generalis [d] [Occultis] dicit Goſt. inqui
ſitionem ab alijs iudicijs in his differre: quia in ea re-
cipiuntur teſtes lite non ꝯteſt. vt lit. nō côteſt. quoniā.
§. ſunt & alij. In alijs ſecus. Itē hic infamia habetur lo-
co accuſatoris, infra eo. qualiter. In alijs non procedi-
tur ſine accuſatore, ſupra vt ec. bene. cap. vno. Itē hic
recipiuntur teſtes minus idonei, quales in eccleſia in-
ueniuntur, quando de ſtatu eccl. inquiritur in capite,
& in membris, de re iudi. cum I. & A. vbi vide in vl. gl.
non ſic in alijs, de teſti. ex parte. 4. q. 3. ver. in teſtib. Itē
non fit inquiſitio de occultis, ſed de famoſis, vt hic,
alia iudicia de occultis inſtituuntur, dummodo proba
ri poſſint. 2. q. 7. plerique. Item hic inquiſitor incipit
quandoque a ſuſpenſione. 2. q. 5. presbyter ſi a plebe,
infra de pur. ca. inter. vel a remotione. 3. q. 2. quia ea.
e quod dic vt ibi, & not. de ſimo. licet Heli, in gl. qui. n. [e]
In alijs ſecus. 8. q. 4. nonne. 16. q. 4. volumus. Item di-
uerſus eſt pœnarum effectus, ĩ. e. inquiſitionis. 1. reſpō.
hic ad literam, vide in Spe. de inqui. §. 1. in fi. [Crimi-
8 nibus] bene † dicit, Criminibus: quia ſecus de occultis
circunſtantijs manifeſtorum criminum. i. de quib. præ
ceſſit infamia, ſm Inn. & Hoſt. vt ſi ab eo audiuit ſtre-
pitū, vel his ſi. ſ. de teſti. præterea, de præſum. literis, &
c. 3. Dñt ēt, ꝙ ſi is, ꝯ quē fit inquiſitio, infamatus eſt de
fornicatione in gñe, non cum certa, non debet tūc te-
ſtis reuelare fornicationē occultam, ſed vbi mulier eſt
certa, tunc tenetur, etiā ſi iuraſſet non reuelare: quia
ſi, cū iurauit, intellexit ēt nō reuelare vt teſtis iuratus,
temere iurauit, de crimi. fal. c. 1. de teſti. conſtitutus.
Si intellexit, ꝙ nō reuelaret niſi ex iuſta cā, vel de hoc
non cogitauit, nō ob. iuro, qđ conditio. hēt, reuelare
tenetur, de iur. ad nŕam. 2. & c. quemadmodū. Si tñ id
ſciret in pñiali, nō debet dicere, de exceſ. pla. dilectus,
de of. or. ſi ſacerdos, vide qđ dixi de poſtula. p̃. c. 1. ſup
9 ver. requiſitus [Et † plenā] exponas [f] hæc verb. vt no. ĩ.
f c. proxi. & vide qđ ibi dicā ſup ver. inquiſita [Dicant]
qño hoc caſu examinētur teſtes], vide in Spe. de teſte.
10 §. nūc tractādū, in vlt. col. ¶ † gl. 1. arguit, ꝙ nō ſit fun-
ctus &c. al. tria iura, in ꝯtrañ ſoluit. ¶ Gl. 3. no. ꝙ iudex
corrigit interlocutoriam, adducit tres côcor. & tria ſi-
11 milia. ¶ † In 1. gl. ibi, dicere aūt] all. l. qualē. Si arbiter
ſup plurib. reb. receptus, ſup q̃buſdā pronūciat, non te
net ſnīa, ſed erit adhuc a p̃tore cogēdus, [& ibi, quia ar
biter] ſequitur, & ſi errauit in ſnīa dicēda corrigere eā
nō pōt [Et ibi, iudex] vide de decr. ſtatim all. ſup gl. 2.
[Et ibi, qđ iuſſit] vide ĩ p̃. c. cū ceſſante, ſup 1. gl. ¶ Añ
pe. gl. in fi.] vide de reſcr. inter cæteras, ſup vlt. gl. ¶ In
12 † gl. 1. ibi, qa arbiter] p hāc l. dic ſm Hoſ. ꝙ diffinitiuā
nō pōt corrigere arbiter. Idē in delegato p iura ſtatim
all. in glo. & per l. C. qño & qñ iud. ſi vt proponis. C. qñ
prouo. nō eſt ne. cū non eo die, ſed delegās, vt ibi: nec
ordinarius annullādā, ff. de re iud. cū quærebatur, & l.
poſt rē, C. de ſen. ex. breui. reci. l. 2. Sed nullā, pōt. ſ. de
frigi. fraternitatis. ĩ. de pur. vul. c. 2. 1. q. 3. eps. C. qño
& qñ iu. l. ſi præſes. C. e. ſi accuſatoribus, & ſuperior ei[*],
C. e. ti. abſentē. de hoc dixi poſt Inn. ſ. de re iudi. c. 1. &
c. cū inter, ſuper ver. poſtquam in tē, poſt Ho. & no. de
hoc eo. tit. cū Bertoldus, in glo. ſed quær, et de hoc in
Spe. 2. par. de teſti. in integ. §. videndū, ver. et no. et de
ſen. prola. §. qualiter, ver. hoc quoque, et ver. ſeq. et de
arbitro. §. ſi. ver. licet añt poſſit, et p Dy. de re. iur. qđ
ſemel, in pri. obiectione. ¶ In gl. no. q, ibi, cū ceſſante]
vbi de hoc [et in fi.] ad hoc ſ. qui fi. ſint leg. cauſam. 2.
¶ In gl. hoc eſt, in fin.] qđ regum eſt proprium. 23. q. 5.
regnum. ¶ In gl. pe. ibi, non punitur] ſecundum Ioā.
Goſt. et Vin. [et in fi.] ſupra de teſti. cap. de teſtibus.

ADDITIONES.

a ¶ Lib. 9. Facit etiam ibi. c. 1. quia eſt præpoſteratio ordinis etiā vnius ad alium, quod nō nocet, ſi non opponatur. l. ſi mācipiū, & ibi gl. ff. de emic.
b ¶ Chriſtus. Vide l. ſi quando, ff. de le. primo.
c Inquirendum. Facit. l. ſi quando, C. de inoff. teſta.
d ¶ General. Vide infra c. qualiter Io. And. in gl. hic Vincen.
e ¶ Enim. Vide Io. And. in c. 1. de accu. lib. 6.
f ¶ Exponas. Et vide de hoc ver. Bal. in l. ſi manumiſſio, C. de obſe. patro. præ.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſionem ſuam qui reſpondit iuratus quando audiatur volens excuſare, & quid probare debeat, & n. 4. & 6. & quomodo fiat, num. 6.*
De ea accipitur quod nocet confitenti, num. 14.
2 *Inquiſitio quando facienda.*
Quando dicatur ſuper eccleſiæ ſtatu fieri.
Contra epiſcopum quando, & qualiter fiat.
3 *In ea duæ iurandi & reſpondendi formæ, & de earum differentijs.*
4 *Teſtis an recuſare dictum ſuum poſſit, remiſſ.*
5 *Leuia leuibus, grauia grauibus comparantur.*
6 *Errorem ſuum ante ſententiam etiam contra confeſſionem ſuam poteſt reuocare.*
7 *Ad acta ſupplenda, vel contra admittitur probatio.*
Inquiſitores debent audire teſtes.
Contra epiſcopum verò fertur ſententia remotionis.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 9.*
Cauſa conſideranda ex qua aliquid ſit factum.
Damnum datum cauſa mea non reficio.
Probatio deficit quandoque, ſed non ius. §. ſi.
10 *Additio gloſſarum.*
Iudicium an & quando eletur dicto.
11 *In partem meliorem quando interpretandum quid.*
12 *Cauſa ſumitur multis modis.*
14 *Alienatio rerum eccleſiæ quibus de cauſis permiſſa epiſcopo, uncta gloſſ.*

CAP. XVII.

1 Cum dilecti Si is, contra † quem inquiri
tur, iurauit ad interrogata
reſpondere, poſt côfeſſionē
auditur, volens excuſationes probare, quæ ꝯfeſſionem
nō perimāt, ſed exponant: ſecus, ſi iurauit plenā et me-
rā veritatem dicere. Et primo ponitur legatorū inqui-
ſitio

Digitized by Google

ſitio.ſecundo ibi, Quia vero, dubium, pp quod ſit com
miſſio, tertio ibi. Mandamus, commiſſionis forma bi-
membris.& ſecundum ibi, Quod ſi [Clamorem] nec
a aliter † eſt facienda inquiſitio, infra eo. qualiter [Sini-
ſtra] quæ ſapiebāt naufragiū, dilapidationem, & ſimo
niā [& infra] hic continetur, quod deeſt in litera cir-
ca caſus poſitionem [Conſtituit] q̄a nec relatio hęc cō
tinebat, & ſic fuerat minus plena. ſi. ſupra de elec. du-
dum, infra. §. cum aūt [Statu] eccleſię. i. ipſius epiſcopi
7. q. 1. ſcire debes. vel dic, q̄ canonici erāt ſpecialiter,
vel generaliter infamati. Ho. Inn. tñ vī velle hic, & ī.
de ſimo. quod licet infamia prælati ſit præſumptio cō-
tra ſubditos, vt ſic tota eccleſia poſſet inquiri, de re iu-
dic. cum I. & A. & poteſt eſſe ratio: quia cum caput in-
firmum &c. & componitur orbis &c. & qualis rector ci
uitatis &c. ecc. 10. A. quod non placet Ho. ar. de his,
quę ſi. a ma. par. quęſiuit, cum nec fiat inq̄ſitio ſup ocul
tis. ſup. cap. proxi. in ſi. fatetur tamen, quod ꝯ epm pro
cedit inquiſitio tam in capite, quam in mēbris, vt inq̄-
ratur qualiter ſe habeat in ciuitate, & in caſtris, ſiue ec
cleſijs: qualiter erga canonicos ſuos, & alios clericos,
& laicos ſuæ ciuitatis, & diœceſ. & ſic intelligi pōt hic
ſm eū, cū nec expreſſe legatur inquiſitionē ꝯ alios ꝓ-
3 ceſſiſſe (Inquiſita) dixit Hoſ. q̄ † quidā miſcēt has duas
formas, & dulcis mixtura bonorū, ar. 12. di. nouit, ad
ſi. Et tñ in prima forma periculū periurij. de coha. cle-
rici. clericos. vnde dicebat Inn. de ſimo. licet, cuius di-
ctum poſuit Hoſt. in c. ibi ſeq. q̄ vbi de certis crimini-
bus agitur, ſatis pōt recipi iuramentū de dicenda ple-
na & mera veritate. ſed ſi de ſtatu ecc. propter anceps
periurium, ſufficit, q̄ iuret rñdere ad interrogata, ſed
ꝯ dicit ſ. c. proxi. in ſi. pp quod dicit Inn. q̄ qualitercū-
que agaſ, ſufficit, q̄ iuret altero illorum duorū modo-
rū [Secūda forma] vt. ſ. ad interrogata veraciter rñde-
ret [Aliorum] ſup. quos producere pot epſ, cū &c. [In-
4 quiſita] ex hoc patet ſm Inn. q̄ † iurans de calūnia cō-
feſſiones ſuas poterit excuſare, cū iuret tñ ad interro-
gata rñdere. In teſte ſecus, q̄d dic, vt ſ. de teſti. co. prę-
terea, de teſti. per tuas, & c. cū clamor [Excuſationes]
q̄ fuerunt illę, neſcimus. La. [& malum] tales ſunt illæ,
de quib. 85. di. florentinum, ſm Inn. & Ho. [Incurrit]
q̄a legati ipſum ob hanc cām ſuſpenſum miſerunt ad
curiā [Leuis culpa] ſi. ſ. de re iudi. cum te [Leuiter] Hie
5 ronymus ꝯ pelagianos. Leuia † leuib. & grauia graui-
bus comparātur: nec ferula dignum vitium eſt gladio
vindicandū: nec ferula, quod gladio dignum eſt. & ꝯ
Suſanam. E grandi plagę alta & prolixa opus eſt medi
cina. & vide ſuper Hiere. lib. 6. [& Simonia] i. confeſſio
ne, ex qua elici videbantur hæc tria, dilapidatio, nau-
fragium, & ſimonia, vt vidiſti in caſu, & dicit hic gloſ.
[Tacere] quia ſic non diceret veritatem plenā.] Falſita
tem] & ſic nō diceret veritatem merā [Excuſationibus]
quas ꝯ iuramētum tacuit coram primis iudicibus, La.
[Mentionem] ad quam tñ tenebatur ex forma iuramē
6 ti. & ſic ſoluitur. quod † opponitur, vnūquemq; poſſe
probare errorē ſuū ante ſententiam, ēt ꝯ cōfeſſionem
ſuā. C. de iur. & fac. igno. l. error. ff. de cōfeſſis, non fate
tur. ſ. de confeſ. c. ſi. ī. de teſti. in inte. c. 2. li. 6. imo ſm
Inn. & Hoſt. aliud eſt errorem reuocare: aliud confeſ-
ſionem declarare, & ſic ſe excuſare. ſi enim vellet erro-
rem probare, oporteret illū probare, q̄ nil de naufra-
gio habuiſſet, & quod eccleſiæ non eſſent datæ ſimo-
niace, & q̄ debita non ꝯxiſſet, & quod bona eccleſiæ
non alienaſſet, ad quod admitteretur ſuo mō. ſ. indire-
cte: quia nec directe probari poſſet negatiua. de elect.
bonæ, de teſti. ex tenore. ſi vult confeſſiones declara-
re, ipſas nō reuocat, nec ꝯrium probat. ff. de rei ven. ex
diuerſo. §. 1. ff. ſi ſer. ven. ſi cui. §. ſed ſi. ar. nec negatiuā
prætendit, ſed affirmatiuas excuſationes, quarū poſſi-
bilis eſt probatio. ff. de ꝓba. ei q̄ dicit. ad hoc aūt non

admittitur obſtante forma iurī (Nullam) in actis in-
7 uentā, de reſt. ſpo. cū ad ſedē. & † licet ad ſupplēda acta
vel ꝯcta admittatur probatio, de probat. qm̄, de teſti.
cum a nobis: tñ hic non admittitur pp rationem, quæ
ſequiſ (Ab illis.) ſ. iudicibus, & aſſidentibus, vel nota-
rijs. C. de app. qm̄ iudices. ſ. de probat. qm̄ ꝯ, & ar. q̄d
inquiſitores per ſe debent audire teſtes. ad idem C. de
ſi. inſt. in auc. apud eloquentiſſimū. ſ. de offi. dele. quo
niam. §. is autem (Remouere) hic fertur ſententia con-
tra epm, quod raro accidit. concor. de exceſ. præla. ex
literis, de do. & contu. veritatis. Refert Guil. in Spe. de
accuſatione. §. 2. ad ſi. 1. col. q̄ Clemens IIII. ſimul de
poſuit 11. epiſcopos, qui adhæſerant Manfredo in oc-
cupatione Siciliæ, & interfuerant ipſius coronationi.
8 ¶ † Glo. 1. ponit caſum, quem etiā proſequitur. ¶ An-
9 tepen. gl. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. † cauſa,
ibi, verum. 2.) qui libidinis cauſa, ibi, fregit oſtium me
retricis, & fures nō ab eo inducti res meretricis expor-
tant, non tenetur furti. ¶ In gloſſ. epiſcopus, ibi, cōmit
tit) Si animo lucrandi hoc facit, vt l. ſequen. ¶ Vlt. gl.
ibi, duo ſunt Titij) hanc, & in l. tempus, vide de offic.
deleg. quoniam, in 3. gloſſ. Et ſimilem caſum ponit §.
ſi duobus, in eo, qui duobus Titiis legauit, & alteri ade
mit, & neſcitur cui, neutri dicetur ademptum. ¶ In
10 † gloſſ. 1. ibi commiſerat) cautius locutus eſt infra in
gloſſ. epiſcopus iſte. ¶ In gl. ſimile, ſupra dictum illo-
rum) per dicta teſtium, qui fuerunt præſentes exactio-
ni, & præſtationi iuramenti, quod conſueuit in publi-
co exigi, & pręſtari (Et ibi, iudici) q̄ñ talis eſt actus, qui
non pōt probari per teſtes, ſtatur oīno dicto iudicum,
vt hic, & in concord. non dico iudicis, de probat. qm̄.
Dñt tñ quidam, vt refert Inn. q̄ hic iudices non requi-
runt vt teſtes. 2. q. 6. ſtatuendū, ſed tanq̄ qui fuerant iu
dices, de quorum facto q̄ritur, conſulendi ſunt. 18. di.
de eulogijs. ar. ſupra de arbi. c. 2. ff. de ap. l. ſciendum,
ſicut alias de facto proprio requiruntur, qui alias non
admitterentur in teſtes. vt latrones. C. de feri. prouin-
ciarum, & ſerui. C. de quæſtioni. interrogari. ff. de cu-
ſto. reo. diuus. & mater, & auia, q̄ñ q̄ritur de ætate. ff.
de proba. ēt, & ſeruus de fuga ſua. ff. de redhibi. l. q̄rò.
§. ſi. nec valet dictum iſtorum vt teſtiū, ſed ſolū ad prę
ſumptionem. vnde & poſt aperturā teſtiū tales requi-
ri pñt. 20. q. 3. pñs. Quidquid tñ dicat Inno. quandoq;
requiruntur, & plenam fidem faciunt, vt hic, & de ex-
ceſ. præla. inter dilectos, de elect. cum dilecti, de teſti.
cum a nobis, nec ob. c. ſtatuendum, quod loquitur de
iudice, coram quo pēdet iudicium. porro depoſito of-
ficio teſtificari poteſt, quod dic, vt ſupra de teſt. dile-
2 cto, a ſecundum Hoſt. ¶ In gl. vnde in ſi.) cōtra. de trāſ-
11 la. c. ſi. dicit Ho. q̄ñ factū in † ſe non eſt malū, & dubita
tur, qua intentione ſit factū, locū habet gl. ſed quādo
in ſe malum eſt, de malo non pōt præſumi niſi malū,
donec aliud appareat, de præſump. c. ſi. de iureiu. quem
admodum. §. quędam. ¶ In gl. cauſa, ibi, ex qua cā] ſu
mitur aūt cauſa multis modis ſm Ho. Primo pro iudi-
ciali conflictu certarum parochiarum, quod dic vt in-
fra de ver. ſi. forus, ver. cauſa. Secundo pro vtilitate. ff.
de pet. hęre. itē veniunt, in prin. Tertio pro ſpecie. ff. de
tranſac. tutoribus. §. ei, qui nondum. Quarto pro titu.
ff. de peti. hære. nec vllā. in prin. Quinto pro onere. C.
de diſ. pignor. ſi debitor. Sexto pro fructu. C. de inſt. &
ſub. l. ſi mater. Septimo pro cōtractu, Inſt. quib. mo. to.
ob. §. eſt autē, de libel. ob. c. ſi. de plus peti. c. vno. Octa
uo pro actione. ff. qui ſatiſ. cog. l. ſi. Nono pro intentio-
ne, vt hic, & ſupra de re iudi. ſicut, & omnis talis cauſa
& ſimilis conſideranda eſt ſecundum eum. Dixit Io.
Mo. in dec. vlt. de iur. ca. libr. 6. quod eſt cauſa impul-
ſus ad aliquid agendum, & ſic ſumitur. ff. de poſtu. l. 1.
§. ſexum. ſed rō eſt gerendorū ordo ex cā venientium.
vnde cauſa poteſt eſſe ſine ratione, ſed ratio non pōt

ſtes ſuper veritate, non præmiſſa inquiſitione ſuper in-
famia, prima facie præſumetur reſcriptum ſurrepti-
tium, ar. ſupra de oſt. dele. ex parte. vnde conſulendus
eſt princeps, anteq̃ procedatur, & ſecunda iuſſio expe
ctanda, in auct. de man. prin. §. deinde, col. 3. & vt nul.
5 iud. §. & hoc iubemus, col. pe. [Conſcientiæ] no. † con-
ſcientiã iur. præferendã in iudicijs conſcientiæ verita-
tis occultæ, ſ. de off. ord. ſi ſaccerdos, ſm Hoſt. [Homi-
nes] ſic ſ. de iud. nouit [Non pudeat] nec pudere dēt,
de vſu pal. niſi, ſm Hoſt. [Poſiti] per inquiſitionis oſtm̃
[Iudicem] 9. quæſt. 3. aliorum [Menſura] Mar. 4. [Con-
gruentẽ] puta non fuerat citatus, non fuerant expoſita
6 ſibi capitula, nec nomina declarata, vocabit † ergo gra
uatum, ſcriptores, & aſſeſſores, & quæret de his, & cum
fuerit negatiue reſponſum, dicet iudex, erratũ eſt: quo
niã hoc facere debuiſtis. neſcio, ſi occupatio vos excu-
ſet. & præcipiet illud emendari, vel omnino ſuperſede
ri, vel ad magis velandum poterit aliquantulum dif-
ferri, & poſtea de nouo procedi, quaſi perdita ſint acta
antiqua, de probat. cap. fin. & ideo dixit forte ſupra.
tempore opportuno. & eſt ſi. de vſu pal. niſi, ſecundum
Hoſ. [Inordinate] in auct. vt iudi. ſine quoquo ſuf. §. co
gitatio, ibi, & vno hoc introducto ordine. & ibi, & ſic
vno prin. illicito &c. Ho. [Ordinabiliter] Bar. Brix. cõ-
7 tra Cluniacenſes, nullus † quidem ordo quippiam re-
cipit inordinatũ. Hiero. ſuper Iere. li. 20. ibi, Nõ poteſt
maturitas eſſe conſilij, vbi nullus eſt ordo iudicij [In-
ſimilibus] ſ. quando fit inquiſitio tam in capite, quam
in membris. Hoſt. [in ſua eccleſia] Si fieret inquiſitio
contra aliquem ſingularem, neceſſe eſſet crimina ſpe-
cificari, j. eo. qualiter. §. debet. habet ergo hoc locum,
d cũ fit inquiſitio generalis [d] [Occultis] dicit Goſt. inqui
ſitionem ab alijs iudicijs in his differre: quia in ea re-
cipiuntur teſtes lite non ꝯteſt. vt lit. nõ cõteſt. quoniã.
§. ſunt & alij. In alijs ſecus. Itẽ hic infamia habetur lo-
co accuſatoris, infra eo. qualiter. In alijs non procedi-
tur ſine accuſatore, ſupra vt ec. bene. cap. vno. Itẽ hic
recipiuntur teſtes minus idonei, quales in eccleſia in-
ueniuntur, quando de ſtatu eccl. inquiritur in capite,
& in membris, de re iudi. cum I. & A. vbi vide in vl. gl.
non ſic in alijs, de teſti. ex parte. 4. q. 3. ver. in teſtib. Itẽ
non fit inquiſitio de occultis, ſed de famoſis, vt hic,
alia iudicia de occultis inſtituuntur, dummodo proba
ri poſſint. 2. q. 7. plerique. Item hic inquiſitor incipit
quandoque a ſuſpenſione. 2. q. 5. presbyter ſi a plebe,
infra de pur. ca. inter. vel a remotione. 3. q. 2. quia ea.
e quod dic vt ibi, & not. de ſimo. licet Heli, in gl. qui. n. [e]
In alijs ſecus. 8. q. 4. nonne. 16. q. 4. volumus. Item di-
uerſus eſt pœnarum effectus, j. e. inquiſitionis. 1. reſpõ.
hic ad literam, vide in Spe. de inqui. §. 1. in fi. [Crimi-
8 nibus] bene † dicit, Criminibus: quia ſecus de occultis
circunſtantijs manifeſtorum criminum. i. de quib. præ
ceſſit infamia, ſm Inn. & Hoſt. vt ſi ab eo audiuit ſtre-
pitũ, vel his ſi. ſ. de teſti. præterea, de præſum. literis, &
c. 3. Dñt ẽt, ꝙ ſi is, ꝯ quẽ fit inquiſitio, infamatus eſt de
fornicatione in gñe, non cum certa, non debet tũc te-
ſtis reuelare fornicationẽ occultam, ſed vbi mulier eſt
certa, tunc tenetur, etiã ſi iuraſſet non reuelare: quia
ſi, cũ iurauit, intellexit ẽt nõ reuelare vt teſtis iuratus,
temere iurauit, de crimi. fal. c. 1. de teſti. conſtitutus.
Si intellexit, ꝙ nõ reuelaret niſi ex iuſta cã, vel de hoc
non cogitauit, nõ ob. iur̃o, qđ conditio. hẽt, reuelare
tenetur, de iur. ad nr̃am. 2. & c. quemadmodũ. Si tñ id
ſciret in pñiali, nõ debet dicere, de exceſ. p̃la. dilectus,
de of. or. ſi ſacerdos, vide qđ dixi de poſtula. p̃. c. 1. ſup
9 ver. requiſitus [Et † plenã] exponas [f] hæc verb. vt no. j.
f c. proxi. & vide qđ ibi dicã ſup ver. inquiſita [Dicant]
quo hoc caſu examinẽtur teſtes!, vide in Spe. de teſte.
10 §. nũc tractãdũ, in vlt. col. ¶ † gl. 1. arguit, ꝙ nõ ſit fun-
ctus &c. al. tria iura, in ꝯtriũ ſoluit. ¶ Gl. 3. no. ꝙ iudex
corrigit interlocutoriam, adducit tres cõcor. & triã ſi-
11 milia. ¶ † In 1. gl. ibi, dicere aũt] all. l. qualẽ. Si arbiter
ſup plurib. reb. receptus, ſup qbuſdã pronũciat, non te
net ſñia, ſed erit adhuc a p̃tore cogẽdus [& ibi, quia ar
biter] ſequitur, & ſi errauit in ſñia dicẽda corrigere eã
nõ põt [Et ibi, iudex] vide de decr. ſtatim all. ſup gl. 2.
[Et ibi, qđ iuſſit] vide ĩ p̃. c. cũ ceſſante, ſup 1. gl. ¶ Añ
pe. gl. in fi.] vide de reſcr. inter cæteras, ſup vlt. gl. ¶ In
12 † gl. 1. ibi, q. a arbiter] p hãc l. dic ſm Hoſ. ꝙ diffinitiuã
nõ põt corrigere arbiter. Idẽ in delegato p iura ſtatim
all. in glo. & per l. C. qũo & qñ iud. ſi vt proponis. C. qñ
prouo. nõ eſt ne. cũ non eo die, ſed delegãs, vt ibi: nec
ordinarius annullãdã, ff. de re iud. cũ quærebatur, & l.
poſt rẽ, C. de ſen. ex. breui. reci. l. 2. Sed nullã, põt. ſ. de
frigi. fraternitatis. j. de pur. vul. c. 2. 1. q. 3. eps. C. qũo
& qñ iu. l. ſi præſes. C. e. ſi accuſatoribus, & ſuperior ei⁹,
C. e. ti. abſentẽ. de hoc dixi poſt Inn. ſ. de re iudi. c. 1. &
c. cũ inter, ſuper ver. poſtquam in rẽ, poſt Ho. & no. de
hoc eo. tit. cũ Bertoldus, in glo. ſed quær, et de hoc in
Spe. 2. par. de reſti. in integ. §. videndũ, ver. et no. et de
ſen. prola. §. qualiter, ver. hoc quoque, et ver. ſeq. et de
arbitro. §. ſi. ver. licet añt poſſit, et p Dy. de re. iur. qđ
ſemel, in pri. obiectione. ¶ In gl. no. ꝙ, ibi, cũ ceſſante]
vbi de hoc [et in fi.] ad hoc ſ. qui fi. ſint leg. cauſam. 2.
¶ In gl, hoc eſt, in fin.] qđ regum eſt proprium. 23. q. 5.
regnum. ¶ In gl. pe. ibi, non punitur] ſecundum Ioã.
Goſt. et Vin. [et in fi.] ſupra de teſti. cap. de teſtibus.

ADDITIONES.

a ¶ Lib. 9. Facit etiam ibi. c. 1. quia eſt præpoſteratio ordinis etiã vnius ad alium, quod nõ nocet, ſi non opponatur. l. ſi mãcipiũ, & ibi gl. ff. de euic.
b ¶ Chriſtus. Vide l. ſi quando, ff. de le. primo.
c Inquirendum. Facit. l. ſi quando, C. de inoffi. teſta.
d ¶ General. Vide infra c. qualiter Io. And. in gl. hic Vincen.
e ¶ Enim. Vide Io. And. in c. 1. de accu. lib. 6.
f ¶ Exponas. Et vide de hoc ver. Bal. in l. ſi manumiſſio, C. de obſe. patro. præ.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſionem ſuam qui reſpondit iuratus quando audiatur volens excuſare, & quid probare debeat, & n. 4. & 6. & quomodo fiat, num. 6.*
De ea accipitur quod nocet confitenti, num. 14.
2 *Inquiſitio quando facienda.*
Quando dicatur ſuper eccleſiæ ſtatu fieri.
Contra epiſcopum quando, & qualiter fiat.
3 *In ea duæ iurandi & reſpondendi formæ, & de earum differentijs.*
4 *Teſtis an recuſare dictum ſuum poſſit, remiſſ.*
5 *Leuia leuibus, grauia grauibus comparantur.*
6 *Errorem ſuum ante ſententiam etiam contra confeſſionem ſuam poteſt reuocare.*
7 *Ad acta ſupplenda, vel contra admittitur probatio.*
Inquiſitores debent audire teſtes.
Contra epiſcopum rarò fertur ſententia remotionis.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 9.*
Cauſa conſideranda ex qua aliquid ſit factum.
Damnum datum cauſa mea non reficio.
Probatio deficit quandoque, ſed non ius. §. ſi.
10 *Additio gloſſarum.*
Iudicium an & quando ſtetur dicto.
11 *In partem meliorem quando interpretandum quid.*
12 *Cauſa ſiruitur multis modis.*
14 *Alienatio rerum eccleſiæ quibus de cauſis permiſſa epiſcopo, iuncta gloſſ.*

C A P. XVII.

1 Cum dilecti Si is, contra † quem inquiri
tur, iurauit ad interrogata
reſpondere, poſt cõfeſſionẽ
auditur, volens excuſationes probare, quæ ꝯfeſſionem
nõ perimãt, ſed exponant: ſecus, ſi iurauit plenã et me-
rã veritatem dicere. Et primo ponitur legatorũ inqui-
ſitio

ſitio.ſecundo ibi, Quia vero, dubium, ꝓpter quod ſit com
miſſio, tertio ibi. Mandamus, commiſſionis forma bi-
membris.& ſecundum ibi, Quod ſi [Clamorem] nec
aliter † eſt facienda inquiſitio, infra eo.qualiter [Sini-
ſtra] quæ ſapiebãt naufragiũ, dilapidationem, & ſimo
niã [& infra] hic continetur, quod deeſt in litera cir-
ca caſus poſitionem [Conſtituit] q̃a nec relatio hęc cõ
tinebat, & ſic fuerat minus plena. ſi. ſupra de elec. du-
dum, infra.§.cum aũt [Statu] eccleſię.1. ipſius epiſcopi
7.q.1.ſcire debes. vel dic, ꝙ canonici erat ſpecialiter,
vel generaliter infamati. Ho. Inn. tñ vr velle hic, & j.
de ſimo.quod licet infamia prælati ſit præſumptio cõ-
tra ſubditos, vt ſic tota eccleſia poſſet inquiri, de re iu-
dic.cum I.& A.& poteſt eſſe ratio: quia cum caput in-
firmum &c.& componitur orbis &c.& qualis rector ci
uitatis &c. ecc. 10. A. quod non placet Ho. ar. de his,
quę ſi.a ma.par.quęſiuit, cum nec fiat inq̃ſitio ſup ocul
tis. ſup.cap.proxi.in fi. fatetur tamen, quod ꝯ epm pro
cedit inquiſitio tam in capite, quam in mẽbris, vt inq̃-
ratur qualiter ſe habeat in ciuitate, & in caſtris, ſiue ec
cleſijs: qualiter erga canonicos ſuos, & alios clericos,
& laicos ſuæ ciuitatis, & dioceſ.& ſic intelligi põt hic
ſm eũ, cũ nec expreſſe legatur inquiſitionẽ ꝯ alios ꝓ-
3 ceſſiſſe (Inquiſita) dixit Hoſ. ꝙ † quidã miſcẽt has duas
formas, & dulcis mixtura bonorũ, ar. 12.di. nouit, ad
fi. Et tñ in prima forma periculũ periurij. de coha.cle-
rici.clericos. vnde dicebat Inn.de ſimo.licet, cuius di-
ctum poſuit Hoſt.in c.ibi ſeq. ꝙ vbi de certis crimini-
bus agitur, ſatis põt recipi iuramentũ de dicenda ple-
na & mera veritate. ſed ſi de ſtatu ecc.propter anceps
periurium, ſufficit, ꝙ iuret rñdere ad interrogata, ſed
ꝯ dicit s̃.c.proxi.in fi. ꝓpter quod dicit Inn. ꝙ qualitercũ-
que agaſ, ſufficit, ꝙ iuret altero illorum duorũ modo-
rũ [Secũda forma] vt. ſ. ad interrogata veraciter rñde-
ret [Aliorum] ſup.quos producere põt eps, cũ &c. [In-
4 quiſita] ex hoc patet ſm Inn. ꝙ † iurans de calũnia cõ-
feſſiones ſuas poterit excuſare, cũ iuret tñ ad interro-
gata rñdere. In teſte ſecus, qđ dic, vt s̃.de teſti.co.prę-
terea, de teſti.per tuas, & c.cũ clamor [Excuſationes]
q̃ fuerunt illę, neſcimus. La. [& malum] tales ſunt illæ,
de quib. 85.di.florentinum, ſm Inn. & Ho. [Incurrit]
q̃a legati ipſum ob hanc cãm ſuſpenſum miſerunt ad
curiã [Leuis culpa] ſi. s̃.de re iudi.cum te [Leuiter] Hie
5 ronymus ꝯ pelagianos. Leuia † leuib. & grauia graui-
bus comparãtur: nec ferula dignum vitium eſt gladio
vindicandũ: nec ferula, quod gladio dignum eſt. & ꝯ
Suſanam. E.grandi plagę alta & prolixa opus eſt medi
cina. & vide ſuper Hiere.lib.6. [& Simonia] i.confeſſio
ne, ex qua elici videbantur hæc tria, dilapidatio, nau-
fragium, & ſimonia, vt vidiſti in caſu, & dicit hic gloſ.
[Tacere] quia ſic non diceret veritatem plenã. [Falſita
tem] & ſic nõ diceret veritatem merã [Excuſationibus]
quas ꝯ iuramẽtum tacuit coram primis iudicibus, La.
[Mentionem] ad quam tñ tenebatur ex forma iuramẽ
6 ti.& ſic ſoluitur. quod † opponitur, vnũquemq; poſſe
probare errorẽ ſuũ ante ſententiam, & ꝯ cõfeſſionem
ſuã. C. de iur.& fac.igno.l.error.ff.de cõfeſſis, non fate
tur. s̃. de confeſ.c.fi. j. de teſti.in inte.c.2.li.6.imo ſm
Inn.& Hoſt.aliud eſt errorem reuocare: aliud confeſ-
ſionem declarare, & ſic ſe excuſare. ſi enim vellet erro-
rem probare, oporteret illũ probare, ꝙ nil de naufra-
gio habuiſſet, & quod eccleſiæ non eſſent datæ ſimo-
niace, & ꝙ debita non ꝯtraxiſſet, & quod bona eccleſiæ
non alienaſſet, ad quod admitteretur ſuo mõ. ſ. indire-
cte: quia nec directe probari poſſet negatiua. de elect.
bonæ, de teſti. ex tenore. ſi vult confeſſiones declara-
re, ipſas nõ reuocat, nec ꝯtrium probat. ff. de rei ven. ex
diuerſo.§.1.ff.ſi ſer.ven.ſi cui.§.ſed ſi.ar.nec negatiuã
prætendit, ſed affirmatiuas excuſationes, quarũ poſſi-
bilis eſt probatio. ff. de ꝓba.ei q̃ dicit. ad hoc aũt non
admittitur obſtante forma iuri (Nullam) in actis in-
7 uentã, de reſt.ſpo.cũ ad ſedẽ.& † licet ad ſupplẽda acta
vel ꝯ acta admittatur probatio, de probat. qm̃, de teſti.
cum a nobis. tñ hic non admittitur ꝓpter rationem, quæ
ſequit (Ab illis.) ſ. iudicibus, & aſſidentibus, vel nota-
rijs. C. de app. qm̃ iudices. s̃. de probat. qm̃ ꝯ, & ar. qđ
inquiſitores per ſe debent audire teſtes. ad idem C. de
fi. inſt. in auc. apud eloquentiſſimũ. s̃. de offi. dele. quo
niam.§.is autem (Remouere) hic fertur ſententia con-
tra epm, quod raro accidit. concor. de exceſ. præla. ex
literis, de do.& contu. veritatis. Refert Guil. in Spe. de
accuſatione.§.2.ad fi.1.col. ꝙ Clemens IIII. ſimul de
poſuit 11. epiſcopos, qui adhæſerant Manfredo in oc-
cupatione Siciliæ, & interfuerant ipſius coronationi.
8 ¶ † Glo.1.ponit caſum, quem etiã proſequitur. ¶ An-
9 tepen.gl.ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. † cauſa,
ibi, verum.2.) qui libidinis cauſa, ibi, fregit oſtium me
retricis, & fures nõ ab eo inducti res meretricis expor-
tant, non tenetur furti. ¶ In gloſſ.epiſcopus, ibi, cõmit
tit) Si animo lucrandi hoc facit, vt l.ſequen. ¶ Vlt.gl.
ibi, duo ſunt Titij) hanc, & in l.tempus, vide de offic.
deleg.quoniam, in 3. gloſſ. Et ſimilem caſum ponit §.
ſi duobus, in eo, qui duobus Titiis legauit, & alteri ade
mit, & neſcitur cui, neutri dicetur ademptum. ¶ In
10 † gloſſ. 1. ibi commiſerat) cautius locutus eſt infra in
gloſſ.epiſcopus iſte. ¶ In gl.ſimile, ſupra dictum illo-
rum) per dicta teſtium, qui fuerunt præſentes exactio-
ni, & præſtationi iuramenti, quod conſueuit in publi-
co exigi, & prędſtari (Et ibi, iudici) qñ talis eſt actus, qui
non põt probari per teſtes, ſtatur oĩno dicto iudicum,
vt hic, & in concord. non dico iudicis, de probat.qm̃.
Dñt tñ quidam, vt refert Inn. ꝙ hic iudices non requi-
runt vt teſtes.2.q.6.ſtatuendũ, ſed tanq̃ qui fuerant iu
dices, de quorum facto q̃ritur, conſulendi ſunt. 18.di.
de eulogijs.ar.ſupra de arbi.c.2.ff. de ap.l.ſciendum,
ſicut alias de facto proprio requiruntur, qui alias non
admitterentur in teſtes. vt latrones. C. de feri.prouin-
ciarum, & ſerui. C. de quæſtioni. interrogari. ff. de cu-
ſto.reo.diuus. & mater, & auia, qñ q̃ritur de ætate. ff.
de proba.ẽt, & ſeruus de fuga ſua. ff. de redhibi. l. q̃rõ.
§.fi.nec valet dictum iſtorum vt teſtiũ, ſed ſolũ ad prę
ſumptionem. vnde & poſt aperturã teſtiũ tales requi-
ri pñt.20.q.3.pñs. Quidquid tñ dicat Inno. quandoq;
requiruntur, & plenam fidem faciunt, vt hic, & de ex-
ceſ.præla.inter dilectos, de elect.cum dilecti, de teſti.
cum a nobis, nec ob. c. ſtatuendum, quod loquitur de
iudice, coram quo pẽdet iudicium. porro depoſito of-
ficio teſtificari poteſt, quod dic, vt ſupra de teſt. dile-
a cto,[a] ſecundum Hoſt. ¶ In gl.vnde in fi.) cõtra.de trãſ-
11 la.c.fi.dicit Ho. qñ factũ in † ſe non eſt malũ, & dubita
tur, qua intentione ſit factũ, locũ habet gl. ſed quãdo
in ſe malum eſt, de malo non põt præſumi niſi malũ,
donec aliud apparet, de præſump.c.fi.de iureiu. quem
admodum.§.quędam. ¶ In gl.cauſa, ibi, ex qua cã] ſu
mitur aũt cauſa multis modis ſm Ho. Primo pro iudi-
ciali conflictu certarum parochiarum, quod dic vt in-
fra de ver.ſi.forus, ver.cauſa. Secundo pro vtilitate. ff.
de pet.hęre.itẽ veniunt, in prin. Tertio pro ſpecie. ff. de
tranſac.tutoribus.§.ei, qui nondum. Quarto pro titu.
ff. de peti. hære. nec vllã.in prin. Quinto pro onere. C.
de diſ.pignor.ſi debitor. Sexto pro fructu. C. de inſt.&
ſub.l.ſi mater. Septimo pro cõtractu, Inſt.quib. mo.to.
ob.§.eſt autẽ, de libel.ob.c.fi.de plus peti.c.vno. Octa
uo pro actione. ff. qui ſatiſ.cog.l.fi. Nono pro intentio-
ne, vt hic, & ſupra de re iudi.ſicut, & omnis talis cauſa
& ſimilis conſideranda eſt ſecundum eum. Dixit Io.
Mo.in dec.vlt.de iur.ca.libr. 6. quod eſt cauſa impul-
ſiſs ad aliquid agendum, & ſic ſumitur. ff. de poſtu.l.1.
§.ſexum.ſed rõ eſt gerendorũ ordo ex cã venientium.
vnde cauſa poteſt eſſe ſine ratione, ſed ratio non põt

gem eccleſiæ, ad quam transfertur, probaretur crimen cum infamia ꝯ eum, repelleretur, & de ijceretur a iure in ſecunda quæſito, tamen forte non deberet deiici cũ nõ fuerit cum effectu translatus. ꝟ. de elec. cum in cunctis §. cum vero, niſi forſan ratione veritatis criminis, & infamiæ ſimul iunctæ dicatur hic aliquid ſpeciale. cum illa duo in hoc caſu neceſſaria ſint. de hoc inf. e. accedẽs,
11 ſm Hoſti. [Extraordinariam] vt † ſupr. de ele. cum dilecti, & ad hanc pœnam ſe obligat, & qui in formam obijcit, vt ibi. ſed qui inquiſitionem impetrat, vel denũciat, ad hanc pœnam ſe non obligat, quia alterum ex iudicis officio procedit, alterum ad pœnitentiam, ſecundum Innoc. [Pro eo] ponit cauſam, quare ſe aſtringit ad pœ-
12 nam extraordinariam. [Amittit] & hac ratione † non conferuntur beneficia electi in epiſcopum, niſi diuerſo tempore conſecrationis, vt ſi repellatur ab obtento de nouo, ſaltem antiqua retinere poſſit. de hoc de ele. cum in cunctis. [Procuratorem] dicit Ion. quod procurator ꝯ electum nõ poteſt excipere de crimine, vel alio defectu contingẽte perſonam electi, niſi ſpecialiter ſit datus ad excipiendum de crimine, quia per talem exceptionẽ minuitur ſtatus excipientis, quia beneficiis priuatur per triennium. ſup. de electio. ſtatuimus, lib. 6. ff. de min. l. illud. ff. de procur. non ſolum. §. ſi. de vari. & extraor. co. l. pe. de procur. ad appellandum. clarum eſt, quod etiam
f ſpecificata debent eſſe crimina, de elec. procurator [f] li. 6. Nec eſt ꝯ ſecundum eum. ff. pro ſocio. l. actionem. §. renunciare. ff. de iniur. ſed ſi vnius. §. procuratorem, quia agens iniuriarum, ſi ſuccumbit non incurrit diminutionem ſui ſtatus. & eſt bene diminutio ſui ſtatus, licet ad tempus ſuſpẽdatur. quia relegatio, & damnatio in opus publicum temporales ſunt, vt probatur ff. de pœnis. l. quidam. Iſtud dictum tenet Guil. in Spe. de procu. §. 1. ver. ſed nunquid media. & ibi in ver. ſequẽtibus tractat 10. quæſtiones circa hoc faciẽtes ad dec. de ele. ſtatuimus, li. 6. & hodie eſt hoc expreſſum in conſti. Cle. de procur.
13 non poteſt. & vide quod ibi no. in gl. vel eligendi. ¶ † Secunda gl. ponit 5. caſus, quibus nõ inſcribitur, & ſubdit
14 quid ſit inſcribere. ¶ In † gl. 2. [ibi, ar. ff.] vide ꝟ. c. prox. ſuper 1. gl. ¶ In gl. 1. propter. [ibi, l. 1. in fi.] al. 2. tunc valet pronuntiatio iudicis ſuper filiatione, cũ de hoc agebatur. ¶ In gl. hoc generale, [ibi, l. 1. in fin.] vide in deo. proxi. all. ſuper vlt. gl. Et ibi. [l. antep.] vide de ap. quia
15 nos, ſuper fi. vlt. gl. ¶ In † gl. 1. [ibi, quartum.] iſte quartus congrue adderetur, quando quæreretur quot modis agitur, ſed non qñ quęritur quot modis opponitur, ſm Pe. & Abb. habemus etiam modum actionis, per quem peti poteſt quem ab eccleſia remoueri, vt ſcripſi ſup. de
16 elec. querelam. in prin. ¶ In † gl. 2. [ibi, abigeatus] hoc committit. qui gregem abigit pãno rubeo, vel alio mo-
g do, & poſtea cum ſociis ad hoc paratis illũ furatur. [g] [& ibi, leuibus] quæ ſint iſta, vide in Spe. de lib. con. §. nunc
h dicendum, ver. 42. [h] [Et ibi, ea quidem] canonizata. 4. q. 4. aliquando. & non vr̃ congrua exceptio, loquitur. nc non in accuſatione, ſed in denunciatione notorii criminis, nec ſuper alio eis crederetur, vt vtrobique not. ſaluis conſuetudinibus certorum locorum, de quibus uide
17 in Spe. de accuſa. in fin. primi § [Et ibi, ne quis] hos tca ſus, & plures habes notatos 2. quæſtio. 8. in ſum. & qui ac. non poſ. l. qui crimen. Dicit Hoſt. ꝙ quidam, vt Goſ. hic non recipiunt illum caſum pro excepto, qñ vir accuſat vxorem de adulterio. C. de adul. l. quamuis, per dec. tuæ. de procu. ſed ipſe dicit illud intelligendum, cũ maritus accuſat vt extraneus. lex vero, qñ accuſat iure mariti, vt in præd. c. tuæ. addit caſum, qñ mulier accuſat proſequendo ſuam, vel ſuorum iniuriam. 15. q. 3. de crimine. ff. ad Tur. l. 1. §. accuſationem. & l. mulier. item in accuſatione falſæ monetæ. C. de fal. mo. l. 1. item vbi quis accuſat ex neceſſitate officii, puta tutor accuſat de falſo producentẽ inſtrũ ꝯ pupillum, niſi manifeſta calumnia detegatur. C. qui ac. non poſ. l. 2. idem ergo, vbi accuſat hæres vindicando necem defuncti, cui ſucceſſit, ff. de his qui. vt indi. l. tutor. de his ꝟ. vt eccleſia. bene. ca. vno. [Et in fi.] & hoc teneas ꝟ. de procur. tuæ. licet quidã
18 † dicant, ꝙ inſcribere eſt in libello promittere perſeuerantiam vſque ad ſententiam, vt no. ff. de accuſ. ſi cui, in gl. 2. & vide quod dixi in tex. ſuper ver. oportet. ¶ In gl. poteſt, [ibi, non debet] niſi ſuam proſequatur iniuriam. 4. quæſtio. 6. omnibus, vel de crimine excepto. de hoc ꝟ.
19 eo. cum P. vel in caſu. ſup. eo. nulli, ſm. Io. & T. ¶ In † gl. propter,] concor. quod not. in præ. dec. cum dilectus, in gl. pe. ſed ꝯ purgatio locum non habet, vbi probatũ eſt crimen, de pur. ca. c. pe. ad fi. ſol. purgatio ponitur pro probatione. Inn. ſic ꝟ. de fo. com. ſi diligẽti. vel loquitur contrarium in probatione directa, ex qua poteſt ferri ſententia, vt ibi patet. & vide quod dixi de pur. ca. inter, ſuper
20 gl. 2. ¶ In † gl. hoc generale, [ibi, l. 1. in fi.] tñ ſcdm. l. ſi talis in probatione defecerit, eſt de prouincia expellendus, in Authẽ. de ſan. epiſ. § ſi quis vero ad ordinationẽ. Io. [& ibi, antep.] & ꝟ. de app. quia vos. ¶ In glo. pe. [ibi, criminalis.] idem Io. Phi. Hoſt. vnde dicebat Abb. quod hæc cauſa per metropolitanum nõ poterat diffiniri, de transla. c. 2. [Et ibi, hæc quippe] vtrobique de hoc, vide qđ dixi. de ele. quod ſic, in gl. eis inſtantibus. & de præb. graue. in glo. ad qđ epiſcopi. ver. item ſcdm Inn. & ver. numeris vero [Et ibi credo.] Vin. contra, & Tan. & de hoc in Spe. de cri. in mo. excep. propo. ante fi.

ADDITIONES.

a ¶ Inno. idem no Bar. in l. poſthumus §. ſi quis in præalle.
b ¶ Popu. & vide Bart. quis iſta limitat in l. ſi plures. ff. de accu. & in l. 2. § ſi ſtale adul.
c ¶ C ſi Vulg. exhibita, de iud. & quod ibi not. in gl. & per Ioan. And. in ca. dilecta, de excep. & c. ſignificauerunt.
d ¶ Epiſcopus. Vide Bart. in l. ſciendum, ff. de verb. ſignifi.
e ¶ Olim Et de elec quod ſicut, ad fi per Ioan. And.
f Procurator. Ibi vide gl qualiter debet fieri iſta expreſſio, & vide Bart. in l filius, ff de donatio.
g Furatur. Et quid ſi furatur vnum ſolum caput vide Bart. l. onus, ff. de abige.
h Ver. 42. & plenius Bart. in l. leuia. hic alleg.

SVMMARIVM.

1 *Inquiſitores generales, ſi non ſeruauerint debitum inquiſitionis ordinem, prudenter, & caute corrigere debent, & qualiter, num. 6.*
2 *Ordinem ſuum habet inquiſitio, & quis, num. 3. 4. & 5. & notoria ſuum, omittendus non eſt, & ratio, nume. 7.*
Ad ſuſpectos cauſa non remittitur.
3 *Inquiſitionem præcedere debet infamia.*
4 *Contra eum poteſt opponere etiam, qui obtulit ſe paratum ſuper criminibus ſubire inquiſitionem, eius præambulum quod, vſque in finem, & num. 7. & quibus ab iudiciis aliis differat, ibid. in ea, quæ teſtes deponant, num. 8. & 9.*
Exceptio declinatoria non tollitur per oblationem ſubeundi inquiſitionem, vel accuſationem, vel denunciationem.
Nec ordini iudicii per hæc renunciatur.
Accuſationis præambulum quod.
Denunciationis præambulum quod.
Per leue compendium. non debet ad graue diſpendium veniri, & quomodo venia ur, ver non poteſt.
Operari oblationis verba debent aliquid, vt intelligatur, & obſtet. §. ad id, quod.
Reſcripta debent iuri communi concordia eſſe, etiam per reuolutionem clauſularum, & in dubio ſic interpretanda. §. ad id, quod. ver. quod & ſi.
Surreptitia præſumuntur, ſi ab eo recedant, ibid.
Conſcientia iuris præferenda in iudiciis conſcientiæ veritatis occultæ.
6 *Errorem ſuum iudices quomodo caute poſſint corrigere.*
8 *Teſtes, quæ deponere teneantur in inquiſitoria cauſa, & 9.*
9 *Plenam veritatem dicere vt intelligatur.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 11.*

Digitized by Google

Officio ſuo functus iudex quando dicatur, & num. 2.
Sententiam item ſuam an, & quando iudex corrigere poſſet, ibid.
12 *Additio gloſſarum.*

C A P V T XVII.

1 Qualiter. Caſus. Pars huius. de iudic.qualiter.& hoc dicit. Generales † inquiſitores, ſi non ſeruauerint debitum inquiſitionis ordinē, prudenter & caute corrigere debent. Secundo ponitur forma iuramēti, quam exigūt. ſecunda ibi, formā. prima pars facit duo: quia in prin. commendat, & in fi. informat inquiſitores, cum bene proceſſerant in medio, ver. ſi vero, vſque ad aliud, ſi vero, illos inſtruit, ſi male proceſſerant. Et ſub iſta deciſa erat olim, qđ habetur j.e.qualiter, vſque ad §. debet, & poſtea ſequebatur hoc, Hunc igitur &c. de quibuſdā hic no. per Hoſt. dixi j.eo. qualiter, ſuper prima gloſ. [Debitum] qui hr. j.eo. qualiter [Ordinem] ha-
2 bet † ergo inquiſitio ſuū ordinē: nec mirū, quia & notoria hn̄t ſuū, de iureiur. ad noſtrā. 3. [Obſeruaſtis] in proceſſu: quia nōdū lata erat ſn̄ia. Inn. [Occaſione] forte pp nimiā infamiam epi, vel ex zelo iuſtitiæ: ſecus, ſi ex odio: quia tunc papa non remiſiſſet ad eos. 3. q. 5. quia ſuſpecti. Innoc. niſi volente illo contra quem proceſſū eſt, de ap. interpoſita. §. ille. Hoſt. [Obſeruari] not. ſm
3 Hoſt. ꝙ † ſi ordo peruertitur, & inquiritur de veritate criminis prius, q̄ ꝯſtet de infamia, nō valet proceſſus. Deficiente enim infamia, deficit inquiſitionis accuſator, ſine quo nullus damnatur. ʒ. vt ecc. bene. c. vnio. & ex tali iudicio inordinabiliter cœpto nil ordinabiliter poteſt ſequi, vt infra, & 2. q. 1. in primis, & infra eo. inquiſitionis. §. tertiæ. ſuperſeditur ergo tali proceſſui, & de nouo fiet inquiſitio infamiæ. & ſic intelligitur hoc c. nec etiam poſtea reperta infamia valebunt dicta teſtium ſuper veritate criminum receptorum: quia contra inquiſitionis ordinē ſunt recepti. Putat tamē Hoſt. ꝙ inquirendus huic ordini renunciare poſſit, ar. C. de fideicō. l. fi. ff. de no. oper. nun. l. 1. §. & poſt operis, Cū huic fauori introducto pro ſe renunciare poſſit, de regul. ſtatuimus. non tamen eſt præſumendum, qđ de facili illi renunciet. ʒ. de renun. ſuper hoc. Non putat ēt Hoſt. huic ordini tacite renunciari, vt ſi illo nō excipiēte inquirat iudex de veritate omiſſa infamia, quod eſt
a falſum, [a] vt patet hodie. j.e.c. 2. lib. 6. ¶ Quæritur ēt, quid
4 ſi mandato † ſuperioris ſuper certis criminibus inquiſitū eſt ꝯ prælatū remiſſa inquiſitione ad ſuperiorē, comparet prælatus, & incipit impugnare proceſſum, Dicit ſuperior, Tu quæris fugam. Dicit prælatus, domine vt ſciatis, ꝙ de innocentia mea cōfido, ſi vultis omittere hunc proceſſum, offero me paratū ſuper dictis criminib. ſubire inquiſitionē corā inquiſitorib. datis a vobis. ꝯmittitur inquiſitio ſub dicta forma, quā obtulit. inquiſitores aſſignāt diem ad inquiſitionē, p̄latus ꝯparēs, & negans, ſe infamatum, petit, primo inquiri de infamia, quæritur, an ſit audiendus? Vr̄ ꝙ nō: quia venit in hoc ꝯ oblationē: quia hoc non eſt ſubire inquiſitionē, ſed potius declinare. Itē quid dediſſet eo caſu ſuperiori, qui hoc poterat ſine ſua oblatione? & verba oblationis dn̄t aliquid operari, de priuilegijs. ex ore, & c. ſi papa, li. 6. ad id facit, qđ dixit ſe velle ſubire ſup dictis criminibus, per qđ vr̄ noluiſſe inquiri de veritate. Cōtrariū credit Hoſt. ſicut enim ius ſaluū remanet, qđ expreſſe non reuocatur, ſic, & iſte iuris ordo, niſi expreſſe illi renunciauit. Non ob. ꝙ vr̄ ꝯ oblatio. venire, nec inquiſitionē ſubire. Quid. n. ſi accuſatus offerret ſe paratum ſubire accuſationē, vel ſubire iudicium propoſitę accuſationis ꝯ ipſum, die adueniente dicat non eſſe procedendum ſine inſcriptione? vel cum renunciaretur, dixit ſe paratum denunciationem ſubire, vel denunciationis iudicium: poſtea negat monitionē præceſſiſſe, nunquid audiretur? & tamē vtrobique potius videtur declinare, quam ſubire. vtique diſcretus iudex illum admittet. ſupra eo. ſuper his, cum per illa verba non intelligatur præambula, vel ſubſtantialia remiſiſſe, quæ ſunt in accuſatione inſcriptio, in denunciatione monitio. in inquiſitione p̄cedens infamatio. & hoc forte voluit c. qualiter, infra e. vbi dicit per leue compendium &c. nam poteſt dici leue compendium, quādo iudex in inquiſitione cauſa breuitatis omittit inquiſitionem infamiæ, vel in accuſatione inſcriptionē, vel in denunciatione monitionem. venitur enim per hoc ad graue diſpendium: quia & ſubtrahitur reo defenſio, & calumnioſæ accuſationi ſic aperiretur via. infra e. qualiter, de ſimon. licet Heli. §. 1. Conabatur etiam Hoſt. oſtendere, quod fortius vrgebat ratio in inquiſitione, maxime quæ nemine proſequente, ſed ex mero iudicis officio expeditur: quia in alijs iudicijs reo excipiente iudicium ſine præambulis non procedit, & ſic eo inuito procedi non poteſt. Sed vbi inquiſitio fit ex officio, ibi vere iudiciū redditur in inuitum: vnde, quaſi exceptio non præcedentis infamiæ ſit perēptoria, ſemper ēt poſt receptionem teſtium poterit excipere ſe per dicta illorum nō condemnandum, vel per proceſſum ſic habitum, niſi expreſſe ſit exceptioni renunciatum: ſed, vt dixi, dic vt infra eo. c. 2. lib. 6. ¶ Ad id, qđ dictum eſt, quod verba oblationis debent aliquid operari, rn̄det, quod & ſi nil operentur, nō eſt omnino abſurdum, cum & quandoque tota vna litera & clauſula apoſtolica parum, vel nil operetur, vt patet
b ʒ. de procur. quia in cauſis, de iureiur. & ſi Chriſtus. [b] Præterea & aliquid operatur. primo quia id offerenti ſubtrahitur fuga, quā faciebat inpugnando proceſſū, & perſiſtendo remanebat in adminiſtratione. Dat ergo oblatio ſuperiori abbreuiationem dierum adminiſtrationis. ſecundo quia ſic ſerenatur conſcientia ſuperioris, qui forte peccabat ꝯ prælatum in mente ſua reputando illū miſerū peccatorē. tertio quia ſi conſenſit in certos inquiſitores, illos deinceps non poterit recuſare, nec ſic negocium prorogare, de offic. deleg. ſuper quæſtionū. §. verū. quarto quia ſi forte aliqui perſequebātur inquiſitionem, quos dicebat maleuolos, hoc deinceps non poſſit opponere, cum ſe paratum obtulerit inquiſitionem ſubire, ſuper quo all. audiretur, infra eo. cum oporteat. cum ergo prædicta operetur, nihilominus de fama quaſi ſubſtantiali præambula inquiretur, nec peruertetur iuris ordo. C. de iuriſd. om. iud. l. iuris ordinē, nec ob. qđ dixit, Super dictis criminibus: quia nec per id iuris ordini renunciaſſe videtur, nec cōceſſiſſe, ꝗ ꝙ de occultis criminibus inquiratur. ꝯ id j. eo. c. de ſimon. ſicut nobis, & c. tua nos. cum ſi. Præterea illa oblatio poteſt habere triplicem ſenſum. Aut enim obtulit ſe ſubire inquiſitionem ſuper infamia criminum tantum, aut veritatis ipſorum criminum tantum. & primus intellectus ridiculoſus: ſecūdus iniurioſus ſubuertens iura, & inquiſitionis ordinem. aut dices ipſum de vtroque intellexiſſe, ſ. de inquiſitione infamię, & veritatis, & iſte intellectus rationabilis, ſufficiens, & iura fouens. ergo in dubio huic tertio adhærendum, vt res valeat, de ver. ſign. abbate, & vt indiffinitum verbum generaliter intelligatur, de priuile. quia circa. plus dicit Hoſt. quod & ſi papa præciſe ſcribat in inquiſitione teſtes recipiendos, niſi expreſſe dicat prēlatū apud
c ſe infamatum, ſemper erit inquirendum [c] de fama. infra eod. cum oporteat. & quandocunque verba reſcripti poſſunt hoc importare etiam per reuolutionem clauſularum, de fama primitus inquiratur, cum hoc iuri communi concordet, in dubio ſic interpretabimur, ſupra de reſcript. cauſam, de conſuetudi. cum dilectus, arg. ff. de confir. tutel. le. in confirmando. & ſi expreſſe mandaretur contra nō infamatum recipi te-

ſitio.ſecundo ibi, Quia vero, dubium, pp quod ſit com
miſſio, tertio ibi. Mandamus, commiſſionis forma bi-
membris. & ſecundum ibi, Quod ſi [Clamorem] nec
2 aliter † eſt facienda inquiſitio, infra eo. qualiter [Sini-
ſtra]quæ ſapiebãt naufragiũ, dilapidationem, & ſimo
niã [& infra] hic continetur, quod deeſt in litera cir-
ca caſus poſitionem [Conſtituit]qa nec relatio hęc cõ
tinebat, & ſic fuerat minus plena . ſi. ſupra de elec. du-
dum, infra. §. cum aũt [Statu]eccleſię. i. ipſius epiſcopi
7. q. 1. ſcire debes. vel dic, q canonici erãt ſpecialiter,
vel generaliter infamati. Ho. Inn. tñ vĩ velle hic, & ĩ.
de ſimo. quod licet infamia prælati ſit præſumptio cõ-
tra ſubditos, vt ſic tota eccleſia poſſet inquiri, de re iu-
dic. cum I. & A. & poteſt eſſe ratio: quia cum caput in-
firmum &c. & componitur orbis &c. & qualis rector ci
uitatis &c. ecc. 10. A. quod non placet Ho. ar. de his,
quę ſi. a ma. par. quęſiuit, cum nec fiat inqſitio ſup ocul
tis. ſup. cap. proxi. in fi. fatetur tamen, quod ɔ epm pro
cedit inquiſitio tam in capite, quam in mẽbris, vt inq-
ratur qualiter ſe habeat in ciuitate, & in caſtris, ſiue ec
cleſijs: qualiter erga canonicos ſuos, & alios clericos,
& laicos ſuæ ciuitatis, & diœceſ. & ſic intelligi põt hic
ſm eũ, cũ nec expreſſe legatur inquiſitionẽ ɔ alios ꝓ-
3 ceſſiſſe (Inquiſita) dixit Hoſ. q † quidã miſcẽt has duas
formas, & dulcis mixtura bonorũ, ar. 12. di. nouit, ad
fi. Et tñ in prima forma periculũ periurij. de coha. cle-
rici. clericos. vnde dicebat Inn. de ſimo. licet, cuius di-
ctum poſuit Hoſt. in c. ibi ſeq. q vbi de certis crimini-
bus agitur, ſatis põt recipi iuramentũ de dicenda ple-
na & mera veritate. ſed ſi de ſtatu ecc. propter anceps
periurium, ſufficit, q iuret rñdere ad interrogata, ſed
ɔ dicit ſ. c. proxi. in fi. pp quod dicit Inn. q qualitercũ-
que agaſ, ſufficit, q iuret altero illorum duorũ modo-
rũ [Secũda forma]vt. ſ. ad interrogata veraciter rñde-
ret [Aliorum]ſup. quos producere põt epſ, cũ &c. [In-
4 quiſita]ex hoc patet ſm Inn. q † iurans de calũnia cõ-
feſſiones ſuas poterit excuſare, cũ iuret tñ ad interro-
gata rñdere. In teſte ſecus, qđ dic, vt ſ. de teſti. eo. prę-
terea, de teſti. per tuas, & c. cũ clamor [Excuſationes]
q fuerunt illę, neſcimus. La. [& malum] tales ſunt illæ,
de quib. 85. di. florentinum, ſm Inn. & Ho. [Incurrit]
qa legati ipſum ob hanc cãm ſuſpenſum miſerunt ad
curiã [Leuis culpa]ſi. ſ. de re iudi. cum te [Leuiter] Hie
5 ronymus ɔ pelagianos. Leuia † leuib. & grauia graui-
bus comparãtur: nec ferula dignum vitium eſt gladio
vindicandũ: nec ferula, quod gladio dignum eſt. & ɔ
Suſanam. E. grandi plagę alta & prolixa opus eſt medi
cina. & vide ſuper Hiere. lib. 6. [& Simonia]i. confeſſio
ne, ex qua elici videbantur hæc tria, dilapidatio, nau-
fragium, & ſimonia, vt vidiſti in caſu, & dicit hic gloſ.
[Tacere]quia ſic non diceret veritatem plenã.]Falſita
tem]& ſic nõ diceret veritatem merã [Excuſationibus]
quas ɔ iuramẽtum tacuit coram primis iudicibus, La.
[Mentionem]ad quam tñ tenebatur ex forma iuramẽ
6 ti. & ſic ſoluitur. quod † opponitur, vnũquemq; poſſe
probare errorẽ ſuũ ante ſententiam, & ɔ cõfeſſionem
ſuã. C. de iur. & fac. igno. l. error. ff. de cõfeſſis, non fate
tur. ſ. de confeſ. c. fi. ĩ. de teſti. in inte. c. 2. li. 6. imo ſm
Inn. & Hoſt. aliud eſt errorem reuocare: aliud confeſ-
ſionem declarare, & ſic ſe excuſare. ſi enim vellet erro-
rem probare, oporteret illũ probare, q nil de naufra-
gio habuiſſet, & quod eccleſiæ non eſſent datæ ſimo-
niace, & q debita non ɔxiſſet, & quod bona eccleſiæ
non alienaſſet, ad quod admitteretur ſuo mõ. ſ. indire-
cte: quia nec directe probari poſſet negatiua. de elect.
bonæ, de teſti. ex tenore. ſi vult confeſſiones declara-
re, ipſas nõ reuocat, nec ɔtrium probat. ff. de rei ven. ex
diuerſo. §. 1. ff. ſi ſer. ven. ſi cui. §. ſed ſi. ar. nec negatiuã
prætendit, ſed affirmatiuas excuſationes, quarũ poſſi-
bilis eſt probatio. ff. de ꝓba. ei q dicit. ad hoc aũt non
admittitur obſtante forma iurĩ (Nullam) in actis in-
7 uentã, de teſt. ſpo. cũ ad ſedẽ. & † licet ad ſupplẽda acta
vel ɔcta admittatur probatio, de probat. qm, de teſti.
cum a nobis: tñ hic non admittitur pp rationem, quæ
ſequit (Ab illis.) ſ. iudicibus, & aſſidentibus, vel nota-
rijs. C. de app. qm iudices. ſ. de probat. qm ɔ, & ar. qđ
inquiſitores per ſe debent audire teſtes. ad idem C. de
fi. inſt. in auc. apud eloquentiſſimũ. ſ. de offi. dele. quo
niam. §. is autem (Remouere) hic fertur ſententia con-
tra epm, quod raro accidit. concor. de exceſ. præla. ex
literis, de do. & contu. veritatis. Refert Guil. in Spe. de
accuſatione. §. 2. ad fi. 1. col. q Clemens IIII. ſimul de
poſuit 11. epiſcopos, qui adhæſerant Manfredo in oc-
cupatione Siciliæ, & interfuerant ipſius coronationi.
8 ¶ † Glo. 1. ponit caſum, quem etiã proſequitur. ¶ An-
9 tepen. gl. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. † cauſa,
ibi, verum. 2.) qui libidinis cauſa, ibi, fregit oſtium me
retricis, & fures nõ ab eo inducti res meretricis expor-
tant, non tenetur furti. ¶ In gloſſ. epiſcopus, ibi, cõmit
tit) Si animo lucrandi hoc facit, vt l. ſequen. ¶ Vlt. gl.
ibi, duo ſunt Titij) hanc, & in l. tempus, vide de offic.
deleg. quoniam, in 3. gloſſ. Et ſimilem caſum ponit §.
ſi duobus, in eo, qui duobus Titiis legauit, & alteri ade
mit, & neſcitur cui, neutri dicetur ademptum. ¶ In
10 † gloſſ. 1. ibi commiſerat) cautius locutus eſt infra in
gloſſ. epiſcopus iſte. ¶ In gl. ſimile, ſupra dictum illo-
rum) per dicta teſtium, qui fuerunt præſentes exactio-
ni, & præſtationi iuramenti, quod conſueuit in publi-
co exigi, & præſtari (Et ibi, iudici) qñ talis eſt actus, qui
non põt probari per teſtes, ſtatur omo dicto iudicum,
vt hic, & in concord. non dico iudicis, de probat. qm.
Dñt tñ quidam, vt refert Inn. q hic iudices non requi-
runt vt teſtes. 2. q. 6. ſtatuendũ, ſed tanq̃ qui fuerant iu
dices, de quorum facto q̃ritur, conſulendi ſunt. 18. di.
de eulogijs. ar. ſupra de arbi. c. 2. ff. de ap. l. ſciendum,
ſicut alias de facto proprio requiruntur, qui alias non
admitterentur in teſtes. vt latrones. C. de feri. prouin-
ciarum, & ſerui. C. de quæſtioni. interrogari. ff. de cu-
ſto. reo. diuus. & mater, & auia, qñ q̃ritur de ætate. ff.
de proba. ẽt, & ſeruus de fuga ſua. ff. de redhibi. l. q̃rõ.
§. fi. nec valet dictum iſtorum vt teſtiũ, ſed ſolũ ad prę
ſumptionem. vnde & poſt aperturã teſtiũ tales requi-
ri pñt. 20. q. 3. pñs. Quidquid tñ dicat Inno. quandoq;
requiruntur, & plenam fidem faciunt, vt hic, & de ex-
ceſ. præla. inter dilectos, de elect. cum dilecti, de teſti.
cum a nobis, nec ob. c. ſtatuendum, quod loquitur de
iudice, coram quo pẽdet iudicium. porro depoſito of-
ficio teſtificari poteſt, quod dic, vt ſupra de teſt. dile-
a cto,[a] ſecundum Hoſt. ¶ In gl. vnde in fi.) cõtra. de trãſ-
11 la. c. fi. dicit Ho. qñ factũ in † ſe non eſt malũ, & dubita
tur, qua intentione ſit factũ, locũ habet gl. ſed quãdo
in ſe malum eſt, de malo non põt præſumi niſi malũ,
donec aliud apparet, de præſump. c. ſi. de iureiu. quem
admodum. §. quędam. ¶ In gl. cauſa, ibi, ex qua cã] ſu
mitur a ñ t cauſa multis modis ſm Ho. Primo pro iudi-
ciali conflictu certarum parochiarum, quod dic vt in-
fra de ver. ſi. forus, ver. cauſa. Secundo pro vtilitate. ff.
de pet. here. irẽ veniunt, in prin. Tertio pro ſpecie. ff. de
tranſac. tutoribus. §. ei, qui nondum. Quarto pro titu.
ff. de peti. hære. nec vllã. in prin. Quinto pro onere. C.
de diſ. pignor. ſi debitor. Sexto pro fructu. C. de inſt. &
ſub. l. ſi mater. Septimo pro cõtractu, Inſt. quib. mo. re.
ob. §. eſt autẽ, de libel. ob. c. ſi. de plus peti. c. vno. Octa
uo pro actione. ff. qui ſatiſ. cog. l. ſi. Nono pro intentio-
ne, vt hic, & ſupra de re iudi. ſicut, & omnis talis cauſa
& ſimilis conſideranda eſt ſecundum eum. Dixit Io.
Mo. in dec. vlt. de iur. ca. libr. 6. quod eſt cauſa impul-
ſus ad aliquid agendum, & ſic ſumitur. ff. de poſtu. l. 1.
§. ſexum. ſed rõ eſt gerendorũ ordo ex cã venientium.
vnde cauſa poteſt eſſe ſine ratione, ſed ratio non põt

eſſe ſine cauſa, exemplum de primo ſupra de ſpon. c. 1. ſm artiſtas eſt cauſa, ad cuius eſſe ſeqtur aliud, & iſtę cauſæ ſunt quatuor, duæ eſſendi, & duæ ſiendi, vt dixi in libri princ. ſuper. 1. gl. Dicitur & cā propter quam fit quodcunque debitum. & tunc dicitur a chaos, qđ fuit omnium rerum principium, iuxta illud Ouidij, Rudis indigeſtaque moles, quam dixere chaos. Eſt etiam cā modus, vel forma, vt cum dico, lego vxori, quæ eius cā paraui, ff. de aur. & ar. le. l. Quintus. Dicitur etiam facti exemplificatio, C. ad le. Aquil. ſi ex plagis. §. in cliuo, ibi ius. i. iuris reſponſio, poſitum eſt in cauſa agendi.
13 ¶ [In gl. epiſcopus, ibi, propter † hanc cauſam] vel aliā de permiſſis, quæ po. 12. q. 2. in ſumma, & habētur, ea. q. §. his omnibus, & c. ſequētibus: vel quia per papam requiſitus fuerat pro pecuniario ſubſidio ſecundum Goff. ¶ [In gl. vlt. ibi, propter hanc in fin.] arguit ēt per
14 hoc Abb. ꝙ de † confeſſione accipitur, ꝙ nocet confitenti, & non id, quod prodeſt, de condi. apo. per tuas, de conceſ. præben. cum ſuper. & facit ad ea, quæ dicā, de confeſ. c. 1. lib. 6. ſuper ver. confeſſionem.

ADDITIO.

a ¶ Dilecto. de arbi. an poſſit eſſe teſtis, vide Io. And. in c. 1. de arbi. lib. 6. & Bal. in l. ne arbitris, C. de arbi.

SVMMARIVM.

1 *Inquiſitio veritatis criminum non fit, niſi primò conſtet de infamia, & n. 2. 4. 7. & quæ, n. 2. 6. 7. & 8. propter ſuſpicionem regis, vel aliorum magnorum non facienda, n. 8.*
Quo ordine in ea proceden. nu. 6. & 8.
Ad eam proſequendam, & qui teſtes admittantur. & n. 3. & 4. 11. 12. 14. 15.
Purgatio quando indicatur, & nu. 9.
2 *Infamia non probatur per criminum propoſitionem, & per quot inducatur, nu. 5. & quos, nu. 6.*
Quæ teſtificari debeant teſtes ad eius probationem, nu. 7.
Infamia prælati vbi & qualiter probanda, eo. nu. 7. quando habeat eius probatio locum, ibid.
Non eſt ſimul cum principali probanda, ſed præcedere dēt, nu. 8. & qualis, ibid.
Quæ ſufficiat inquiſitioni facienda.
Diſſimulatio periculoſa prælato.
3 *Complices ſuſpecti ſunt, & repellendi, qui tales dicantur.*
4 *Ad accuſandum non admittitur criminoſus.*
Reſcripto, ſeu literis Papæ quando ſtandum, vel contra.
5 *Ad famā bonam probandam nunquid admittatur reus, eius probatio quid operetur, & quando præferatur contraria.*
Præcedere debet cognitionem principalis, nu. 8.
7 *Frequentiam quot vices inducant.*
8 *Dicto vltimo ſtandum vicinorum. §. tu dicas.*
9 *Graue crimen qđ, in grauibus ſeueritas exercetur n. 11, in fi.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 11.*
Cum inimicis conuerſantes etiam repelluntur, & amici, & domeſtici ab accuſatione, & nu. 12. ad eos ire non cogor.
Inimicitiæ quæ excuſent, vel repellāt. §. in 5. gl. graues. quę repellunt num. 13.
Aliæ quid operentur, ibid.
Victoria alterius mihi prodeſt, & ſibi non. §. pen.
In leuibus leues iudices ſint, in fi.
11 *Additio gloſſarum, & num. ſeq.*
Frater pro fratre quando admittatur.
A denuntiatione qui repellatur. §. 1.
15 *Literæ miniſterio aliquorum impetratæ quando dicantur.*
In eis ſi exprimatur aliqua perſona, ea repulſa an alius admittatur.
Ad proſequendam inquiſitionem, uel denuntiationem, impetratore, vel denuntiatore repulſo an alius admittatur, & ſupra num. 14.

CAPVT XVIII.

1 **Cum oporteat.** Caſus. De † veritate criminū non inquiritur, niſi primo ꝯſtet de infamia; tunc inimici, vel periuri, ſed viri idonei ad proſequēdā inquiſitionē, & ad teſtimoniū admittentur, & nō probato crimine indicitur purgatio infamato. Et ſunt tres partes, in prima denunciatio epiſcopi, & inquiſitorum datio. in ſecunda ibi, verū, comparatio, & allegatio epiſcopi ꝫ denunciatores, & teſtes, in tertia ibi, diſcretioni, inquiſitorum triplex inſtructio. ſecunda ibi. quod ſi, tertia ibi, & ſi nihil [Proponētib.]
2 tū hæc † propoſitio non probat infamiā. C. ex qui. ca. infa. ir. l. verbū [Diſſimulatione] q̄ periculoſa eſt prælato, de off. or. irrefragabili, de priuil. quanto, Hoſt. de iudi. nouit, ad ſi. 83. di. error. Abb. [Tranſire] ſi de illis eſſet infamatus. & ideo de infamia mādat inquiri, vt ſequitur. & hoc propter clamoſam inſinuationem ſibi factam, non quia penes ipſum infamatus eſſet. Innoc. [Præueniſſet] & ante notitiam literarū. Goff. ſi. de ap. meminimus, & c. ſuggeſtum [Typo] ideſt motu ſiue zelo. Pe. i. inflatione, Abb. [Pluſquam] alias potius, & po
3 nitur collectiue [Complices] qui & † ſuſpecti ſunt, & ideo repellendi, ſupra de teſti. in literis. & ſunt complices ſecundum Abb. ſocij coniuncti ad malum, non ad bonū [Qui] ſ. inimici, conſanguinei, & cōplices [Trāſgreſſores] & hi oīno repelluntur a teſtimonio. de teſti. & c. teſtimoniū [Criminib.] vt † criminoſus nō admit
4 titur ad accuſandū, denūciandū, vel teſtificandū, qđ dic vt ſ. c. 1. & c. cū P. Hoſ. [Fama ipſius] no. licet Papa committat inquiſitionē, nō prius inquiritur de crimine, quam conſtet de infamia. Intelligitur enim committi ſub conditione, ſcilicet ſi præceſſit infamia. Si vero ſcriberet Papa, quod multorum clamore peruenisſet ad ipſum, tunc credat, & inquirat, licet ibi nō ſit infamatus. Ioan. Ego T. dico, quod per tales literas nō fiet inquiſitio, niſi fama probetur: quia ſæpe falſum ſignificatur domino papæ, & poteſt eſſe, quod denunciantes, vel referentes erant illius inimici. T. de hoc in Spec. inquiſitio. §. nunc tractemus, verſic. hoc autem notandum eſt, & ver. ſeq. tu dic, quod aut papa loquitur narratiue, & tunc vera opinio Tan. aut aſſertiue, tunc verum, quod dicit Ioan. per dec. ſi papa, de priuil. lib. 6. hodie vide Clemen. de proba. literis. & quod
5 ibi not. Sed † nunquid admittitur reus, ſi vult probare ſe bonæ famæ. ſic etiam per cubicularios, & familiares ſuos. & idem de innocentia ſua. 2. q. 7. cum paſtoris. 12. q. 1. ſine manifeſt. x. 18. quæſtio. 2. in decima. 2. q. 5. omnibus, in ſi. 81. di. clerici, in auct. de mona. §. cogitandum, ſupra eod. licet, in ſi. de hoc, infra eod. qualiter, in 1. gl. vltra med. & vide quod ſuper ea dixi poſt Ioan. hoc tamen non videtur prodeſſe: quia ſi mille teſtes dicerent cum bonæ famæ, & centum dicerent eū malæ famæ, præualet dictum paucorum quantum ad inducendam purgationem, vel quantum ad faciendam inquiſitionem. Sed propter dicta paucorum non inducitur infamia, infra eo. inquiſitionis. Ioan. idem Phi. facit, quod dixi de renun. ſuper 1. glo. Ego dicerē dictum plurium prēferendum, dummodo æque proba
a rent bonam famam, ſicut alij malam.[a] Tan. & Vincē. Quid de hoc velit Innoc. in decret. inquiſitionis, non apparet, vt ibi dicam ſuper vlt. gloſ. Hoſtien. hic ſequitur T. cui concordat Guil. in Spec. de inquiſi. §. nunc tractemus, ver. qđ ſi plures. dicit. n. Ho. iudicē debere attendere, verū cōis vox vicinorum exterior ꝯcordet cum fama, vel cum infamia, & qualitatē teſtiū, quibus & alijs circunſtantijs penſatis hoc eius arbitrio relinquetur, vt no. ſ. de teſt. præterea. & c. in nr̄a, vbi teſtes primi & ſecundi deponunt de fama viciniæ, puto verū

dictum

Digitized by Google

dictum T. & facit quod not.de teſti.cum in tua,in vlt.
gl.Sed ſi primi,licet pauci,deponunt de vicinia.ſecun
di,licet multi,non de vicinia,verum ſit,quod dicit Io.
6 [Noueritis] vel per † teſtes,qui probent infamiam, vel
ipſe iudex de plano per rumorem viciniæ apud bonos
& graues certificari poteſt, ſupra de ſpon.cum in tua,
Innoc.(Inquiſitionem) ſup.veritatis(Illorum)ſ.crimi-
nũ(Non ſubito)ergo, etiam cum agitur in modũ inq-
ſitionis, non eſt præcipitandus proceſſus,quod fieret,
ſi non ſeruaretur iudiciarius ordo ſuus, vt ſ.e.& j.eo.
qualiter. ſm quẽ ordinẽ non auditur petens inquiſitio
nẽ fieri,niſi ſit honeſtus & prouidus,& non leuis,argu.
hic, & 37.q.6.epiſcopus in ſynodo, de teſti.co.prę te-
rea, & j.e.qualiter. expreſſius ver.ex quib.debet etiã
præcedere inſinuatio clamoſa, quæ crimẽ reddat quã-
ſi manifeſtum, vt ibi: ſed & debet eſſe frequens, vt ibi,
& ſ.c.proxi.poſſet.n.eſſe, ꝙ quis ſemel ex impetu in iu
7 riatus eſſet. & ſi quæratur, quot † vices inducũt frequẽ
tiam, vr̃ ꝙ duæ, ar.ſ.de vi.& ho.cler.monaſteria.ſ.de
b elect.venerabilẽ,in fi.cum ſtris concor.[b] ſed melius dr̃
ſm Inno.& Hoſt. hoc arbitrio iudicis relinquendum,
ar.in auct.de teſti.§.1.col.7.ff.de verb.oblig.ↄtinuus.
§.1. Item tantã debet eſſe infamia, quando de præla-
tis agitur, vt iam ſine ſcandalo diſſimulari non poſſit,
vel ſine ſcandalo tolerari, infra eo.qualiter.1.reſpon.
ver.ſed cũ ſuper exceſſibus. & de hac infamia inquirẽ-
dũ eſt,antequam de veritate, ſecũdum modũ, de quo
legitur, infra de purg.ca. cap.2.vel recipientur teſtes
ſaltem duo & bonæ famæ, ar. C.de teſti.vbi numerus,
& dicent eũ infamatum apud prouidos & diſcretos,
c quos nominabunt,ẽt ſi non interrogentur,[c] vt per hoc
appareat iudici, cuius arbitrio committitur,& non te
ſtis,ſ.vtrũ ſint prouidi & diſcreti. vide quod dicam j.
e.qualiter, ſuper ver.honeſtis.& ſæpe audierunt hanc
famam,non ſemel: alioquin nõ probatur infamia ſuffi
ciẽs, vt ſ.ſm Inn.Sed & ſufficit, ꝙ dicant ſimpliciter in
famatũ,dũmodo ſiniſtra in publico audiantur, quod
dic vt legitur & no.j.e.inqſitionis, ver.1.& ver.ſi.vbi
vero de plato agitur,puto inquirẽdũ de fama a capitu
lo,& a canonicis. & ſi apud eos non reperitur infama-
tus,nõ vr̃ vlterius eſſe procedendũ,ar.ſ.de ꝓſum.quoſ
ciã,& c.quanto,& argu.e.qualiter,rñ.1.ver.debet.76.
d.ſi quid de quocũque,ſup.de elec.poſtq̃,& c.præſcri-
d ptum.§.per apoſtolica,[d] niſi forſan eſſet alibi,& inter
alios conuerſatus, nam ab illis hoc inquirendũ eſt,
vt ibi legitur & no. vel niſi propter potentiã & tyranni
dem plati timeatur de occultatione veritatis, & ↄ ip-
ſum veriſimile præſumatur. j.de exceſ.prela.tanta eſt
clamis: vel pp tergiuerſationẽ,& colluſionẽ, j.de collu.
detegẽ.in ſi.hæc aũt probatio locum hẽt ſm Inn.an-
teq̃ inquiratur de veritate criminũ, nã poſtea non hẽt
locũ niſi ad adminiculũ ꝓſtãdũ.4.q.3.ver.Item ſępe.
8 ¶ Quid ſi † inquiſitor ſimul & ſemel de vtroque inqui
rat ab vtroq; teſte, primo tñ de fama, ſcđo de verita-
te? Rñ.ſm Ho.nõ ſeruatur ordo: quia inquiſitio famæ
dẽt præcedere inquiſitionẽ veritatis, vt probatum eſt,
& quia nõ ſunt tales proceſſus, ſiue articuli permiſcẽ-
di,ſiue inordinabiliter ↄfundẽ. vt patet in eo, quod le
gitur,& no.ſupra qualiter, & ſupra de reſcrip.cũ dilẽ-
cta.§.pe.ſupra de iudi.exhibita. §.1.& ſi.& idem mo-
dus ſeruandus eſt, vbi in modum exceptionis crimen
opponitur,ſupra eo.ſuper his,nec mireris,ſi exactas ꝓ
bationes exigo ſuper infamia: quia non eſt ſine cauſa.
nã extraordinarius modus agendi eſt inquiſitio. Item
graue eſſet propter leuem infamiã a dignitate, vel hæ-
reditate repellere vnũquẽq;. Bene dicit lex, ꝙ famo-
ſi.i.qui clamoſa & frequenti laborãt infamia, & anno-
tati.i.quorũ infamiæ crimẽ ſcriptũ eſt ꝑ iudicẽ, vel qa
alias sũt inqnati quaſi manifeſto ſcelere, vel vita ſor-
dida,a dignitate ſunt repellẽdi. C.de digni.l.2.li.12.

no.qđ ad hoc, vt ex verbis infamatorijs oriatur infa-
mia,oportet, quod in ſcriptura redigatur,& etiã ꝙ fiat
cum aliqua cauſæ cognitione. C.ex quib.ca.infami.ir
ro.ea,quę pater,& l.nulla,& l.verbũ,& l.interlocutio.
ff.de obſequijs,honori. Sed cõtra,quia ſufficit leuis in-
famia. C.de inoff.teſta.fratres.Solutio,non negat,qñ
prædicta diligentia haberi debeat in probãdo: ſed &
leuem appellat exortam a pactione famoſæ actionis;
vel diſtinitione,etiam ſi per procuratorẽ agatur. C.ex
quibus ca.in.fa.irro,nõ damnatos.ff.de his, qui no.in-
fa.athletas.§.ſi.& l.ſeq.ſecũdum quoſdã. ¶ Tu dicas
ſm Ho. ꝙ ſupradicta iura loquũtur de infamia iur. hic
autem tractamus de infamia facti, quãdo quis ſ.eſt in-
famatus apud bonos & graues. C.ex qui.ca.infa.irro.
ea, quæ pr.inter quos conuerſatur, maxime ſuperiorẽ
ſuum, & inter ſacerdotes parochianos.76.diſt.ſi quid
de quocũque.2.q.5.ꝓſbyter,& c.oĩbus, j.de pur.ca.c.
2.Et quæ hic de Inn.deficiunt, vide j.c.2.lib.6. ſuper
1.gl.Sed & ſi dicant vicini,nũquã habuimus ipſum ſu-
ſpectũ,vel ſi habuimus,errauimus,ſecundũ Inn. ceſſat
ſuſpitio,& vltimo dicto eorum ſtãdum erit plus quã te
ſtib.paucis, ar.ff.de peri.& como.rei vendi.illud in ſi.
j.eo.inquiſitionis, in ſi.propter ſuſpitionem aũt regis,
vel aliorum magnatum laicorum potius eſt indicen-
da purgatio ad deferendum honorẽ ipſorum, & ſcãda
lum euitandum,quam inquiſitio facienda,quamuis &
ipſa fiat,ſi epiſcopo videatur.2.q.5.Mená,& c.hoc ha
bet.& breuiter ſm Inn.in hac materia verũ eſt, ꝙ offi-
ciũ iudicis latiſſime patet.ff.de iur.om.iu.l.1.vnde &
qñque ponit hoĩem ad rationem.ſ.c.ſi ↄſtiterit. Quan
doque inquiret ex officio non probata per teſtes infa-
mia,ſed ſola publica fama deferente,inf.de pur.ca.in
ter ſolicitudines, rñ.1.in ſi.quod & innuitur, infra eo.
qualiter, rñ.1.de quo dic, vt ibi no.& ſ.eo.ſi conſtite-
rit.Sed, vt appellationes euitet, ſecũdum Ho.conſului
mus, quod adhæreat doctrinæ traditæ per hanc gl.ſic
probata infamia inquiret de veritate criminis.& ſi ꝓ-
batum fuerit, dabit ſententiam condemnatoriã, pro-
vt legitur,infra eod.qualiter.§.debet.& §.ſec.ver.illo
ſemper. Sed & læſis ſatisfieri faciet, ſi criminis quali-
tas hoc requirat, ſecundum Inno.in auct.vt nulli iudi.
§.& hoc peruenit ad nos, col.9.in auct.vt iudi.ſine quo-
quo ſuffra.§.ſi quis autem.§.neceſſitatem,col.2.quod
ſi probari non poſſit, purgatio indicetur, vt infra eo.c.
in ſi.& legitur & no.ſupra eo.veniens,in fin.(procedẽ-
dum) vt quia de infamia prædictorum criminum no-
9 bis conſtat(Graue) puta † mortale, quod depoſitionẽ
inducat,ſupra de tempo.ord.cap.ſi.(purgationẽ)pro-
pter infamiam apud bonos & graues diuulgatam, q̃-
uis ab inimicis oreum habuerit,ſecundum Hoſtien.de
10 hoc, ſupra ca.cum P.& cap.veniens. ¶ † Prima gloſſ.
al.concordantias, & duo iura in contrarium, & in fin.
arguit. ¶ Tertia gloſſ.quærit,arguit ad partem vtran-
que,& ſoluit.Recitat opin.Io.quam reprobat.¶ Quin
ta gl.reſpon.per quæſtionem, quæ inimicitiæ &c.& ar
guit,quod capitales,& conſpirationes tantum, alleg.
in contrarium,& ſoluit.¶ Pen.gloſſ.etiam reſpon.per
quæſtionem, an repulſo illo, qui impetrauit &cæt.ar-
guit,quod ſic.ponit opinio. Ioan.quam approbat, &
11 contrariam T.quam reprobat.¶ In † gloſſ.1.ibi,libe-
ri) vide hanc & vlt.all.nam ſocius,in cap.repellatur.ſu
per prima gloſſ.(& ibi,cum patronus) Si probat patro
nus libertum cum inimicis ſuis conſpiraſſe, damnatur
in metallum (Et ibi.l.4.§.1.) non cogitur accuſans le-
gationem recipere ad accuſatum, vel ipſius amicũ, vel
domeſticũ.¶ In gl.3.ibi,popularis)ſequitur,actio inte
græ perſonæ permittitur.hoc eſt cui per edictum poſtu
lare licet.¶ In 5.gloſſ.ibi.§.inimicitiæ)inimici capita
les excuſantur a tutela, vel cura (& ibi, licet) non co-
gitur arbiter ſententiam dicere, ſi inter eum & alte-

rum de litigatoribus, vel vtrumq; ſuperuenit inimici
tia capitalis[& ibi.§.amicos] hanc & ſe. vide vt lit.nõ
conteſtata.accedens,ſuper 5. gloſ.[Et ibi.l.vlt.]ponit
caſum decreta. ſupra proxi.allegatæ [& ibi, propter li-
tem]vide de reſt.ſpolia.frequens.§.1.in 1.gl. ¶ In gl.
pe.ibi.§.1.)ſi is,qui ab inteſtato non veniebat,egit de
inofficioſo, & de facto obtinuit, victoria ſibi non pro-
deſt,ſed alijs ab inteſtato venientib. ¶ In gl.vlt.in fi.]
in leuibus iudices ſint proni ad lenitatem. In grauib.
ad ſeueritatem,ſed cum temperamento benignitatis.
12 ¶ In† gl.1.ibi,legitur]ſolue, vt dixi in c.reppellantur.
[& in fi.]ad idem ſupra de præſump.ex ſtudijs,Hoſtiẽ.
¶ In gl.2.ibi,criminali] criminaliter mota,ſed ſi ciuili
ter,bene admitterẽtur. vnde admittitur frater pro fra
tre ſm Naſo. eum edictum de teſtibus ſit prohibito-
rium.ff.de teſti.l.1. ſupra de præſump.literas.hic ergo
repelluntur non quia conſanguinei, ſed quia inimici,
& inimicis cohabitantes.ſ.e.repellantur, vt li.nõ con
te.accedẽs, 2. Abb. ¶ In gl.ſed nunquid,ibi, quiſquis]
ex ſuperſcriptione ꝓbatur, Ab. [& ibi,integer ſtatus]
i.tales, quib. permittitur poſtulare[& ibi Io.dixit]cu-
jus fuit hæc gl.præter opi. Ber.& idẽ Goſ. dic,ꝙ opinio
Io. vera in denunciatione euangelica.opi. Ber.vera in
canonica,vel iudiciali.hoc ẽt placere videtur Specula
tori, de denũtiatio.§.2.ver.vt aũt,vbi materia denun
e ciationis plene tractatur[e] [Et ibi irregularis]ſuple,etiã
13 admittitur.ſm Io. ¶ In † gl.patet hic,ibi,per tuas.1.]
vbi de hoc[& ibi,bonis eius]omnibus, vel maiori par-
te. ad hoc infra de reſti.ſpo.frequens, lib.6.& per hoc
fit ſolutum ɔ̃riũ de præ.dec. Item cũ quis[& ibi, arbi-
trio]idem Hoſt.ſm quem multa alia committuntur iu
dicis arbitrio.remit.ſupra eo.tit.ſuper his[& in fi.]idẽ
notauit.3.q.5.c.2.dixit T.ꝙ oĩs capitalis inimicus re-
pellitur a teſtimonio in omni cauſa, infra tit.2.licet &
c.ſc.& ſupra de re iudic.cũ I. & A.aliæ vero inimicitiæ
non omnino repellũt,ſed fidẽ minuũt. C.de teſti.aue.
ſi dicatur, qualiter & quantũ,arbitrio iudicis reſerue-
tur T. dicebat Goſt.infra tit.2.per tuas, 1.ꝙ leues ini-
micitiæ repellunt iudicem, qui facile recuſatur, facit
quod not. vt lit.non conteſt.c.2.in gl.hoc eſt. alij autẽ
officiales,vel teſtes nõ, licet in teſtibus fidem minuãt,
vt prædixi.de hoc in Spec.de teſte. §.1. in princ. ¶ In
14 gl.ex hoc,ibi, nõ enim refert]interdum † refert,infra
de hære.c.2.§.3.li.6.[& ibi,Io.melius]idem Inn. Goſ.
Phi.Eg.Tanc. licet ipſe Goffr.teneat, quod hic proce-
ditur auctoritate ſecundarum,dixit hoc eo reſpectu,ꝙ
falſum fuerat ſuggeſtum, ſ.de infamia epiſcopi, quo
tacito literas nõ habuiſſet: ſed quantum ad caſum gl.
tenet opi. Tan. de hoc in Spe.de inquiſitio.§.1.ver.qđ
ſi imperator[& in fi.]adde qđ no.de reſc.c.1.l.6.in gl.
qd ſi.& eſt ſimilis diſputatio, quæ no. de don.inter vi-
rũ & vxo.c.3.de iudi.qa V.de reſc.ex tenore. Et ſcias,
15 ꝙ † Inn.hic tenuit, ꝙ ſi in impetrandis literis inquiſi-
tionis inimici miniſterium tñ præbuerunt, quod dixi
poſſe perpendi ex eo, ꝙ ipſorũ noĩa non ſunt in literis
expreſſa, ſed dr̃,ad audiẽtiam nr̃am peruenit,vel quo-
rundã relatione intelleximus, vel huic ſile, procedet
inquiſitio officio iudicis, q̃uis impetrantes repellan-
tur.idem dixit de impetrantib. excõicatis,qui tñ ſm
modũ ꝓdictũ miniſteriũ præbuerunt.fortius ergo pro
cederet repulſo eo,ꝙ deputauerat miniſtrũ inquiſitio-
nis, vt dixi poſt eum de iudi.exhibita,in gl.& male. Si
vero inimicorum noĩa impetrantiũ inquiſitionem in
literis ſunt impreſſa,tũc non procedit inquiſitor, nec
valent literæ, de procu.c.fi.niſi papa mandaſſet inqui
ri de fama, vt hic fuit: quia tunc ipſa probata per ido-
neos & non inimicos, q̃uis inimici repellantur,proce-
dit inquiſitio, vt hic. vnde & recitant Pe.& Abb. Naſo.
ſic dixiſſe,ꝙ vbi in literis aliqua perſona exprimitur,
illa repulſa nõ admittatur alius per literam, de reſcri.
ſuper literis, de offi.deleg.P.& G.Vbi nullus exprimi-
tur; ſecus, vt hic in fi.Sed obſt.prin.c.vbi certi fuerunt
expreſſi. ſed hoc ex vi ſecundi mandati. Dicit tñ Ab.
ꝙ huic ſo.ob.ĩ.c.olim, vbi vnicum fuit mandatum,&
tamen ex officio iudicis alij admittuntur, imo adijciũ
f tur ad proſequendam [f] inquiſitionem, vel denuncia-
tionem. vide quod ibi dicam in gl.collige.

ADDITIONES.

a ¶ Malam. Si primo vnum præſupponit vna fama, & demum alia contra, ſtatur vltimæ. videl.l.ſi noſtræ, & ibi Bald.C.ne de ſta.defun.

b ¶ Concor.Facit,quod no.Io.And.in c.fi.de conſuet.in ſumma io tertio membro, & vide D.Bar.de Sali.in repeti.l.de quibus. ff.de legi.in 6.& 7.q.

c ¶ Interrogarentur. Facit quod no.Io.And.ſupra c.qualiter,in gl.bene dicit,& vide Bar. in l.de minore,ff.de quæſtio.

d ¶ Apoſtolica.facit quod no.Bart.in l.de minore,ff.de quæſtio. ver.quæro ſecundo.

e ¶ Tractatur.de hoc vide in c.in omni.ſupra de teſti.de indicijs. nouit,in gl.fi.& vide infra.c.proxi.

f ¶ Proſequendam, vide ad materiam Bar.in l.libellorum, ff.de accuſa.§.fi.& in l.pe.in prin.de publi.& iudi.

SVMMARIVM.

1 *A denuntiatione qui repellantur, & num.2,*
2 *Fieri poteſt per procuratorem.*
Reſcriptum an valeat, tempus datæ inſpicitur.
Literæ ab excommunicato impetratæ quando valeant.
3 *Cum disiunctiuè fuerit ſcriptum, ſufficit alterum probari.*
Dicere non ſufficit, niſi probetur.
4 *Prohibitus in quibuſdam iudex cætera permiſſa videtur, ex cipiuntur caſus.*
Grauare indebitè quomodo hic intelligatur.
5 *Pendente lite iudex debet partes defendere, & innouata caſſare.*
6 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAP. XX.

1 **Cum dilectus.** A † denunciatione repellitur publicus cõcubinarius, excommuni-
catus,conſpirator,& is qui non premonuit. Et inſtruit
iudices ſuper declinatorijs, & eis deficientibus ſuper
principali. ſecundo inhibitionem fieri mandat ibi, Ei
dem[Prædictos]in deciſa, & clerici erant, vt patet, in-
2 fra[Nomine] forte † denunciabant per procuratoré,
quod eſſe poteſt, ſupra eod. ſuper his. in fin. Hoſtien.
[Tunc]ſ. tempore datæ reſcrip. quæ conſideratur, cum
quæritur, an reſcriptum valeat, nec ne, ſupra de reſcri.
eam te (Excommunicatus) ar. ꝙ non valeat litera ab
excõicato impetrata: quod licet in denunciante ſit ve
rũ,poſſet tñ valere impetrata ab inquiſitioné promo-
uente,de hoc ſupra c.proxi.ſm Hoſt. Item arg.ꝙ vilis
non excommunicatus admittitur ad denunciandum,
de cog.ſpi.tua, vbi de hoc,de teſti.in omni.Sed poſſet
reſponderi,quod ſic fuit allegatum,& quod coniungũ
tur duo, quorũ alterum per ſe ſufficeret,ſcilicet excõi-
catio,& publica fornicatio.& ſit ratio,quam ponit gl.
[Promulgata]de ſent.excom.ſi cõcubinæ(Non fuiſſe)
tunc vt præmiſit. & eſt hoc ſecundum quod denuncia-
torem repellit (Conſpiraſſe) tunc vel nunc, nam licet
reſcriptum valeret, tamen tales non admitterentur,
3 per iura quæ alleg.gloſſ. (Repellatis) cum † diſiuncti-
ue fuerit ſcriptum, ſufficit alterũ probari, ſupra de re-
ſcrip.inter (Alioquin) id eſt ſi nullũ prædictorum triũ
probatum fuerit: quia non ſufficit dicere, niſi probe-
4 tur, de conceſſ.præben.cum ſuper (Super † his) ſuper
alijs ergo poteſt.ſ.apud eum a quo.l.vna,infra de ap-
pel. Romana.§.cum vero, lib.6.niſi requiſetur,de app.
accepta,& c.ad hoc ſi.ſecundum Hoſt.(Indebite gra-
uare)i.cõtra ipſos procedere,quod eſſet indebite gra-
uare ſecundum Hoſt.ſm quẽ ſequeretur alias, ꝙ finita
cauſa

Digitized by Google

cũ poſſet illos grauare indebite.& eſt ſi. de ſimo.que
relã,in fi.Et poſuit hic ipſe Hoſt.magnam gl.per quã
recitabat,& corroborabat decr.Alex. hodie reproba
tam per decr.quis,de elect.lib.6. q quo inciperet, &
vbi intitularetur,vide qđ ibi dixi in gl.2[Donec]no.
5 ꝙ †iudex lite pẽdente defendere debet partes,de de
ſpon.impu.ad diſſoluendũ,& caſſare ẽt innouata. ſ.
de conſti.cũ M.ſm Naſo.[Prædicta]non ſolũ appel-
lationis,ſed principalis,Ho.[Formã]alias proceſſus
6 irritus.de reſcr.cum dilecta. ¶ † Prima gl.obijcit, &
rũdet.¶ In gl.1.ibi,reſpondeo]ſm Io.& Vin.[& ibi.
§.verum]qđ dic vt ſup.de coha.cleri.veſtra, & c.fin.

SVMMARIVM.

1 *Crimen per inquiſitionem probatum vt puniatur, & n.2. 12.& de quo quis non puniatur.*
Inquiri non dẽt contra non infamatum, & n.5.13.16.17.
Teſti non creditur,ſi iuratus deponat ſe inimicũ eius, cõtra quem inquiritur an id ſit omnino verum, n.7.& nu.15.
Purgatio quando indicatur.n.8.& 17.
Non infamãt dicta paucorum, vide n.16.quando id procedat,& 17.
2 *Depoſitionem quæ crimina poſtulent, & n.8.quãdo pro degradatione ponatur,ibid.*
Exempla non reſtringunt regulam, & quot ſufficiant.
Per denuntiationem euangelicam inquibus quis teneatur reſtituere,quando non poſſit dici denuntiatio,nu.5.
Beneficij retentionem quod crimen impediat.
Eius nomine etiam præbenda comprehenditur hic.
Inter canonicos numerantur etiam perſonæ.
4 *In pœnarũ moderationẽ quæ attendenda, & quando ſit ei locus.*
Non accuſatus non eſt directè puniendus.
5 *Teſtes deponentes ſuper veritate,cum ſuper infamia deponere debuiſſent,quid faciat,& nu.13.*
6 *De in ſchedulis porrectis ſuper alicuius crimine contentis quando ſit procedendum.*
7 *Mendax hic a teſtimonio non repellitur,in fi.*
8 *A teſte de quibus quærendum,& n.14.potiſſimum in cauſa inquiſitionis.*
Duntaxat dictio excluſiua.
Ex teſtium dictis quando quis deponatur, quando purgatio indicatur in fi.
9 *Epilogus & ſuffragium gloſſarum,nu.10.*
Teſtis debet iudicis intrare ſecretum.
A propoſito quod eſt alienum reyciendum, ver.nõ debet.
11 *Additio gloſſarum.& num.ſeq,*
Ordinis executio poſt peractam pœnitentiam in quibus nõ impeditur.
Denuncians uel inquiſitionem proſequens an & quãdo dẽt obligare ſe ad pœnam talionis.§.1.
Procurator an poſſit interuenire in denuntiatione,& inquiſitione,de quibus hic agitur,cir.fi.
Monitio an habeat locum in denuntiatione, cum proceditur in accuſatione,ibid.ad dict.retento.
12 *Moderari continet diminutionem,non augmentum.*
Diſpenſatio iudicis hic quædam notatur.
13 *De fama quando quærendum non ſit.quot eam probent, n.16.& qui præferantur.num.17. vbi quando recipiendi teſtes,ſuper bona fama, quando habeat locum etiam fama vicinorum parochiarum, ibid.in fi.*
Inimicus non omnis repellitur.
17 *Boni & graues qui dicantur.in fi.*

CAPVT XXI.

1 Inquiſitionis. Caſus. Si † crimen per in-
quiſitionẽ probatum im-
pedit ẽt poſt pœnitẽtiã or-
dinis executionem, vel beneficij retentionem, puni-
tur,ſicut in accuſationis iudicio,alias pœna erit arbi-
traria. Secundo ꝯ nõ infamatũ ſuper veritate crimi-
nũ inquiri non dẽt, ẽt ſi libellus infamatorius in oc-
culto porrigitur:nec ſup principali creditur teſti,qui
iuratus deponit ſe illius, ꝯ quẽ inquiritur,inimicum.
Nec punitur quis de crimine, de quo non ꝯſtat niſi p
famam,& teſtium credulitatem:inducitur tñ illi pur
gatio:nec dicta paucorũ infamant. ſecunda ibi, ter-
tiæ,tertia ibi, Quęſiuiſti.Subdiuiſiones ẽt patẽt. Quia
prima pars ſoluit vnã qõnẽ. ſecunda tres,tertia duas.
& dicebat Ho.ꝙ hęc dec.dirigebatur epiſcopo Geb.
poſtea Ebredun. vt patet de teſti.præſentata,& con-
indici, ſed primã non habemus, Hoſt.erat prima de
nominibus,& dictis teſtium, an eſſet tradenda,& an
exceptiones ꝯ eos eſſent admittendæ. deciſa,qa ſol-
2 uitur.ĩ.e.qualiter.§.debet.Io.And.[Accuſatũ] † vel
publice deprehẽſum,ſicut eſt furtum,periuriũ,homi-
cidiũ.ſ.de iu.cũ non ab hoīe[Executionẽ]de hoc po
nit duo exempla.nõ per id excludens, ſed potius in-
cludẽs caſus ſimiles ſm Ho.& dicã ſuper 1.gloſ.Nec
mirũ ſi duo exempla ſufficiunt, cũ & vno contentus
ſit Vlpianus. ff.ad l.Aquil.ita vulneratus, ante fin.&
Marcellus vno, argu.ff.de falſis, ſiquis obrepſerit.&
Inn.vno,de ſent.exc.in audientia, ſm Hoſt.[Reten-
3 tionem]dicit †Goff.ſupra c.2.ꝙ idem eſt in re furti-
ua,vel violẽta. 14.q.6.ſi res,vel habita per dolũ, vel
fraudẽ.3.q.1.reintegranda,vel alias vicioſa,de elec.
dudum, ſ.ꝙ licet agatur in his per denunciationem
euangelicam, tamen cogitur quis reſtituere,cum nõ
poſſit aliter pœnitere [Homicidium] ergo homicida
non poteſt retinere beneficium, ſaltem cui annexum
eſt officium ordinis, ẽt poſt pœnitentiã.50.di.miror.
infra de pœnis,in quibuſdã. Et ſit ratio: quia qui non
poteſt exercere officium, non debet percipere bene-
ficium,de cler.coniu.quod a te, & c.diuerſis,de con-
a ceſ.præ.cum noſtris, in gl.ergo vacabat, [a] in fi. Et vẽ
idẽ de præbenda,cum loquatur de ſimplicib. canoni
cis, ꝯ quos proceſſit inquiſitio, vt in princ. & ideo ad
illos qõ & rñſio referẽda eſt C.de tranſac.vt rñſum,
de ſpon.de muliere.dicit Ho.ꝙ inter canonicos ſunt
perſonatus, ſicut præpoſitus,archidiaconus,& ſimi-
les,ad quos erit hoc referendũ.ſ.de elect.cum in cũ-
ctis[Beneficium]cui annexus eſt certus ordo,de ęta.
& qua.c.1. vel põt intelligi, vt legitur.& no.de ſimo.
c.2.alias deponendus non eſſet licet beneficium ſine
diſpenſatione tenere nõ poſſet. ſ.de elect.c.pe.Hoſt.
4 [Merita, & qualitatẽ] not. quæ † ſunt attendenda in
moderatione pœnarũ: ſed & multa alia,quod dic vt
in ſum.de pœnis.§.fin.[Pœnã]degradationis,vel quæ
a alias eſſet infligẽda de rigore,Hoſ.[b][poterit]ergo in
ſuperiorib.caſibus non poterit,quod eſt ꝯ Innoc. ſm
Ho.[Moderari] exquo certa pœna nõ eſt ſtatuta.ſ.e.
ſup his.nec ob.ĩ.e.qualiter, vbi dr̃,eũ ab adminiſtra
tione remouendũ.illud.n.loquitur in plato. iſtud in
non hñte adminiſtrationẽ,ſm Gof.hanc & alias tres
opiniones de hoc vide in Spe. de inqſi.§.pe.in 1.col.
5 [Duo]qui†deponere debeant ſup infamia,ſed depo
ſuerunt ſuper veritate,ignorante,vel reclamãte eo,ꝯ
quẽ inquirebatur,& ſic nõ ob.ĩ.e.c.2.lib.6.[Pœnam]
accuſatus non eſt: vnde non eſt directe condemnan-
dus. ff.de mu.& ho.reſcripto §.ſiqs.5.q.2.relatũ,in-
quiſitio nõ põt dici: qa nõ præceſſit clamoſa inſinua
tio, nec denunciatio, quia non præceſſit charitatiua
monitio,ſupra c.proxi.ĩ.e.qualiter,ſm Gof.[Debea
tis]& dic quod no.ĩ.e.ver.ad hoc[Procedendũ]dic
6 † ꝙ nõ niſi ad inſtãtiã illius,ꝯ quẽ ſchedulæ ſunt por-
rectæ, vt ſi cõfiſus velit p inqſitionẽ ſuã innocentiam
declarari,vt 5.q.1.c.1.& 2.& C.de ingenu.ma.l.diſ-
famari.Et vt puniãtur infamatores, de calũnia.p to-
tũ,Gof.[Eorũ]ſtrictius datur ſolutio. quia dr̃ aduer-
ſus eos, ꝯ quos &c.[Aut etiam]repete, nec tacite di-
7 cendo, ꝙ † non multum diligunt,vel reſpondere no-
lendo[Expreſſe] & ſic non oĩno tacent [ante]idem,

ſi poſt. ſm Hoſt. ſm quẽ iõ hoc dicit, quia non ita de
facili præſumitur contra talem, ſicut contra alium,
Tu dic, quod ſi iuratus dicat ſe inimicum, tunc non
creditur ſibi ſuper principali. Et ſit ratio per locum
a diuiſione. Aut enim verum dicit, aut falſum. Si ve-
rum, ergo ſibi contra inimicum non creditur, Si fal-
ſum, ergo periurus in illo capitulo, & ſic nec ſuper
alijs creditur. ſed ſecus, ſi ante iuramentũ ad euaden
dum onus teſtimonij hoc dicebant, licet mẽdaciter,
& ſic no. mendacem a teſtimonio non repelli [Credu
8 litatem] no. quærendum † a teſte, an ſciat, an credat,
qđ ſingulariter tolerandũ eſt. Sed in generalib. inter
rogatorijs non fiat hæc interrogatio. ſæpe enim deci
piũtur teſtes imperiti, dicẽtes ſe credere, & ſic a prio
ri dicto, quod dixerant ſe ſcire, viderentur recedere.
& hoc in Spe. de teſte. §. iam de interrogatorijs, in fi.
Fortius autem reſecandũ eſt interrogatoriũ, an ſciãt
ex auditu, an ex credulitate, in quo facilius decipiũ-
tur [Duntaxat] hic excludit famã aliorum, Goff. [De
poſitionis] i. degradationis in cribus, quæ poſt peni-
tentiam executionem impediunt. In alijs dic cũ glo.
ſm Ho. [Purgatio] ſic ſ. e. veniens, in fi. & no. ſm Ab.
qñ deponit teſtis de infamia, & ſcientia, quis deponi
tur: qñ de infamia, & credulitate, purgatio indř. ¶ Se
9 cunda † gl. 1. tractat, an in homicidio. & ſi, denũciãs
inſcribat, vel pmoneat. poſtea ſignat ɔ̃riũ. de dec. di
lect', & dupliciter ſol. Gl. Iudex) q̃rit, & remittit. [Gl.
qa forte] q̃rit, & ſol. ¶ Vl. no. ꝙ paucorũ dicta &c. de
10 mũ quærit. & ſol. ¶ † In 4. gl. ibi, nullum [ibi dř, ꝙ dẽt
teſtis iudicis itrare ſecretũ. ¶ In 5. gl. ibi. §. Iulianus]
Non dẽt iudex pati, ꝙ agens probet illũ furẽ, ɔ̃ quẽ
11 agit, vt ɔ̃ furis hæredẽ. ¶ In † gl. 1. ibi, & in ſimonia]
Inn. alios caſus excipit, de rẽp. ord. ex tenore, & nos
plures ſ. de renun. niſi. §. pp ɔſcientiã. Ho. ¶ In gl. 2.
ibi, ſe obligare] hoc placet Hoſt. in denunciãte, & in-
quiſitionẽ proſequẽte, licet Inn. dixerit, ꝙ ſimilitudo
pœnæ in hoc caſu eſt ſolum in inquiſito, & accuſato,
vt vterq; his caſib. priuetur officio, & beneficio: ſed
eſt diſſimilitudo, qa accuſatus deponit. i. degradař.
Inqſitus vero non, vt patet ĩ. e. qualř, ver. valet, & ſe-
quẽtib. ſm Hoſt. dic, qđ ibi gñaliter: hic caſualiter,
vbi ſpãle eſt degradari inquiſitũ, ſicut accuſatũ; ad
hoc inducit decr. veritatis, q̃ all. ĩ fi. gl. Itẽ ppetuo de
poſitus ab officio, & beneficio ſatis intelligit degra-
datus, niſi imponatur lex verbo tñ, qđ fieri non dẽt.
C. cõia. de le. l. 2. in fi. Itẽ calumnioſe denuncians eſt
puniẽdus regulariter. infra tit. 1. c. 2. Ad idẽ decr. ſu.
per his, ſtatim all. vbi inſcribit, qui per exceptionem
deijcit ab obtẽto. ex ɔ̃ria vero opinione, vt dicit, da-
bitur calumniãdi via, & aperitur via fraudib. fatuus
.n. eſſet accuſans cum ſine hac pœna poſſet intẽtionẽ
ſuã conſequi, & talib. fraudibus obſtruenda eſt via,
Inſti. vi bonorũ. rap. §. ſed nedũ talia, de diuor. quã
to. §. pe. Quærit ẽt Hoſ. an tali caſu poſſit procurator
interuenire, & vt dicit, vř ꝙ nõ, cũ habeat eundẽ eſſe
ctũ, quẽ accuſatio, vt hic. Sed in accuſatione non ad-
mittit. Qđ dic vt ſ. e. veniẽs, & de hoc ſ. de do. & cõ-
tu. veritatis, ſup gl. antep. & idẽ tenet ĩ. e. qualiter, vt
ibi dicã in §. dẽt, ſup ver. illi [Et ibi, Excipiens] imo
nec ad extraordinariã, ſm In. [& ibi, retento] ſed nec
poſſet illũ ſpõte dimittere monitus extra iudiciũ? Pu
to ergo verius, ꝙ præcedere debeat monitio. & adde
qđ dicã in decr. licet Heli [& ibi, probata fuit] de hoc
2. q. 7. accuſatio, in gl. añp. & in 1. q. 3. ex multis, & 12.
q. 2. indig. [& ibi bñficiũ] quo ad bñficiũ [& ibi, illis
eccleſijs] in q̃b. ſunt ſimoniace recept. vñ dic, ꝙ retẽ
to ordine ibi poterat penitere, cũ ſimonia fuiſſet ĩ re
ceptione monacatus tñ [& ibi põt dici] ſm Ioan. &
Vin. Idẽ Phi. & Gof. [Et ibi, offõ] Si dicas adminiſtra
tionis, vt ſeq tur, plana ẽ gl. [& ibi, Similitudinẽ] ſi. ĩ.

de exceſ. pla. ſicut vnire, ſ. de ſum. tri. dãnamus. ¶ In
12 gl. 3. ibi, in pxima no.] ad hoc faciat † verbũ hic, mo
c derari, quod diminutionẽ ɔtinet, non augmentum
infra de vet. ſi. c. vl. Ho. dicit in his caſibus, qui execu
tionẽ nõ impediunt, remouebitur. n. ſecularis. ſ. e. cũ
dilecti, ad ſi. q eſt pœna inqſitionis. ĩ. c. qualiter. Po-
terit tñ iudex cũ eo diſpenſare, & eum in adminiſtra
tione relinquere, vt hic, & ſ. de iud. at ſi clerici. ¶ In
gl. exẽplo, ibi, Danielis] Dan. 13. ¶ In gl. ex hoc ĩ fi.]
13 dicebat † In. hoc locũ hř, cũ ſit generalis inquiſitio
de oib. criminibus, vel ſuper ſtatu eccleſiæ. ſi vero de
ſpãli crimine fiat inquiſitio, poſt ɔmiſſam, vel cœptã
inquiſitionẽ non eſt q̃rendũ de fama: ſed an teſtes il-
lud ſciãt, ẽt ſi occulte, nã a principio q̃rẽdũ fuit de fa
ma, nõ ex poſt facto, ar. ſ. e. cũ oporteat. vel loquitur
hic, qñ ſine mandato iudicis ex improuiſo aliqui iu-
rant aliquẽ criminoſum, tũc. n. ipſorũ depoſitio nihil
valet. Sed Hoſ. dicit hanc gl. nil valere, remittens ad
ea, q̃ dixi ſ. e. qualiter, & c. cum oporteat. & ĩ. quali-
ter. ¶ In gl. imo tales, ibi, qõne prima] diſtingue tñ,
vt ibi no. in ſum. [Et ibi, & illud] i pſ. c. Miſericordiã,
14 & iudicium. ¶ In † gl. iudex, ibi, inimicus] & ex qua
cã: quia non ex oi cauſa repellitur. de hoc 3. q. 5. c. 2.
Io. [& in fi.] Io. Vin. Hoſt. Inn. notauerunt hic de illa
materia. Et quod hic ponunt, ibi dixi ſup glo. cãm. n.
notabant ẽt Pe. & Ab. ex hac decr. multas interroga-
tiones, quæ fiunt teſtibus in cã inquiſitionis, quæ col-
ligũtur hic ex textu. Prima, an is, ɔ̃ quẽ inquiritur, ſit
infamatus: an id ſciat, vel credat: an ſit amicus, vel
inimicus: an ſciat illum ɔmiſiſſe crimen. Colligitur
ẽt ex fine, quod quæri dẽt, a quo audiuit. Itẽ dẽt q̃ri a
15 quib. ¶ In † gl. quia forte, ibi, creditur ei] ſup princi-
pali: ſed Io. & Vin. qui dicebãt certe ſic intelligebãt,
ꝙ ei credetur ſuper eo, ꝙ dicit ſe criminoſum. & de
hoc in Spe. de teſte. §. 1. ver. qd ſi teſtis dicit. ¶ In gl.
1. in fin.] vel ẽt ab adminiſtratione tñ, ſm Gof. ¶ In
16 gl. vlt. ibi, inducunt] non. n. † negatur hic, quin pbẽt
duo infamiam, vel famam, de quo non eſt dubiũ, vt
ſupra de teſti. tã literis, ſicut & per duos probatur 7.
teſtiũ ſubſcriptio. C. de bon. poſ. ſm ta. l. 2. Ad idem
C. de fideiuſ. qõnem, in fi. quod no. 2. q. 1. §. vl. † in pri
d ma [d] gl. Sed hic iſti deponebãt ſolũ de fama apud ſe
orta, & de propria credulitate, q̃ non ſufficit ad pœnã
infligẽdam, immo per veritatẽ probari oportet. ĩ. e.
qualiter, ſm Goſt. qui Goſt. dicebat, ꝙ ver. qui pp di-
cta poterat ponere nouum caſum, vt in eo quæratur,
an ad dicta paucorũ infamãtium aliquẽ, cuius apud
bonos & graues &c. debeat prælatus ad inquiſitionẽ
procedere, vt ɔ̃ infamatum: & reſpondetur, ꝙ non,
cum ad illam procedi non debeat, niſi tantus ſit cla
mor, ꝙ ſine ſcandalo & c. infra eod. qualiter. conclu-
dit hæc opinio, qđ prima qõ fuit de pœna imponen-
da, ſecunda de inquiſitione facienda. nec ob. ſi dica-
tur, ꝙ duo impetrant inquiſitionem: quia nihilomi-
nus oportebit conſtare de infamia. ſupra eo. cũ opor
teat, ver. diſcretioni, & vide quod ibi dixi] & ibi de-
17 bet eſſe] vñ dicebat † Hoſ. quod ſi teſtis dicit aliquẽ
infamatum, & cõis vox viciniæ non habet ipſum in-
famatum, ẽt pluribus teſtibus præfertur vox cõis. nõ
ob. ſ. de ſpon. cũ in tua, quia licet probetur infamia
per teſtes; tñ tunc maxime, cum probationes non in-
ducuntur de loco, vbi eſt ɔ̃cta infamia, tutius & me-
lius eſt proprijs auribus habere certitudinẽ de illa,
& in loco, quo dř infamatus, ar. ſupra. de elec. poſtq̃,
& c. ſcriptum, infra de pur. ca. cum dilecti. & quando
ſic per communem vocẽ conſtat aliquẽ eſſe bonæ fa-
mæ, tunc licet duo, vel plures, dummodo nõ ſint mul
ti, dicant illum infamem, non fiet inquiſitio, vt hic.
Sed ſi ſic nõ conſtat de bona fama, vt per duos teſtes
probetur infamia, non tenetur iudex recipere teſtes
de

de bona fama, cum non releuatur illam probans ēt
per multos, cum licet apud certos ſit bonæ famę pro-
pter illos apud quos eſt malæ famę, ſit indicenda pur
gatio.2.q.5.omnibus. bene tamen facit, ſi illos reci-
piat, & ei gerat morē, & poterit etiam ex eis inſtrui.
ff.de proba.circa, ar.2.q.7.cum paſtoris 3.q.5.omni
bus, 12.q.1.ſint manifeſte.18.q.2. decima.in auc.de
mona.§.cogitandum.tamen credimus contra Inno.
male apparet, quid velit Inn.an ſcilicet contradicat
primo dicto, an ſecundo, cui cōtradicere videtur du
bium. Item illud contra non habetur communiter.
ſed Arch.dicit, quod erat in originali. eſt etiam ad
uertendum quod vbi dicit, ſi non conſtat de bona fa
ma, ſcilicet per communem vocem vicinię, ergo con
cedere videtur contra probationem infamiæ recipi
probationem communis vocis viciniæ. Sed de hoc
vt dixi ſup.ca.cum oporteat. Inn.etiam intelligebat
textum de duobus, vel tribus non iuratis, vel iuratis,
ſed nihil dicētib. de infamia apud bonos & graues:
vel ſi dicunt, non ſpecificant. Qui vero dicantur bo-
ni & graues, & quæ ſit ſufficiens probatio infamiæ, re
mittit Hoſt.ſupra c.cum oporteat [& ibi, parochia-
ni.] per tex. huius dec. videtur, quod ſi parochia non
habet niſi duos vel tres parochianos, non poſſit quis
e infamari. [e] Sed dicit Abb. contrarium, cum reſpicia-
tur fama etiam vicinarum parochiarum, de cenſi.ſu
per eo, de cog.ſpi.ſuper eo.

ADDITIONES.

a ¶ Vacabat. Et de elect.quòd ſiue, poſt gl.ver.& hæc vera.

b ¶ Hoſt. Ad hunc tex. concordat gl.in l.nullum, C.de teſt.& l.qui falſa, ff.eo tit.

c ¶ Augmentum. Quando pœna debet imponi arbitrio iudicis, imponitur illa, quæ ex hoc imponi conſueuit, ita no.gl.in l.athletas, §.cumulator, & in l.qd ergo, §.pœna grauior, ff.de his, qui no.infa.& in l.hodie, ff.de pœnis.per Bart.

d ¶ Prima. Et per Bart.in l.de minore, ff.de qō.& vide gl.in l.3. §.idem quoque.ff.de teſti.quæ concor.cum hoc tex.

e ¶ Infamari. Vide Bar.in l.de minore.ff.de quæſtio.in diffinitione famæ, ver.quæritur ſecundo.& ver, item ex eodem ver.

SVMMARIVM.

1 *Inquiſitio ſi qua per papā ſpecialiter delegetur, legatus de illa ſe intromittere non poteſt, in ea quis excipere poſſit. num.19.*

Diuiſio decretalis.

2 *Ordine nō ſeruato inquiſitionis, proceſſus ſit nullus, et quis nu.10. taciturnitate non opponentis, ſibi quis præiudicat, & num.12.13.*

3 *Cauſa commiſſio quod facta delegato ſit in auſpicijs cauſa ordinario opponenda.*

Poſt reſcripti hmōi inſinuationē an valeāt acta poſteriora.

Appellatione & appellandi die pendente non debet executio fieri, non valet non facta a grauamine. nu.4.

4 *Suſpicionis exceptio quando iuſta, & an contra Cardinalem admittatur.*

Appellans, & recedens ad ſententiam an ſit vocandus.

5 *Citationibus tribus præmiſſis nō procedendum in vlla cā, & qualiter facta ſufficiant & nu.6. cur fiant ibid. excipiuntur tamen multi caſus, & nu.6. & 7.*

Quarta non eſt neceſſaria num.7.

Peremptorium quilibet iudex proponere poteſt.

6 *Ad domum in quibus caſibus citari ſufficiat.*

Abſentibus probabiliter per reſtitutionem in integrū ſubuenitur, & quando contra eos procedatur, & ſupra n.5. & infra.num.7.

7 *Moderatio dilationis facienda cum cauſa inſertione, & quando alias ſit nulla ſententia, & cui incumbat probatio iuſta moderationis.*

Impeditus debet mittere procuratorē, uel excuſatorē, in ſi.

8 *Ex inordinate captis nihil ordinatum ſequi poteſt.*

Nouas probationes etiam inferior iudex poteſt etiam poſt in cauſa concluſum & inuitis partibus & contradicentibus recipere, & vbi maxime.

10 *Vnius vox quid rationabile allegans, toti conuentui præfertur, in ſi.*

11 *Epilogus. & ſuffragium gloſſarum, num.12.*

12 *Breui manu quid ſit etiam in cōtractu omiſſo circuitu. §.ſi. & num.15.*

13 *Additio gloſſarum.*

14 *Ob cardinalis reuerentiam quid palliatur.*

Per prouiſionis uiam multa in curia expediuntur, & quando bona. & num.15.

CAPVT XXII.

1 Ad petitionē Caſus. Si † qua inquiſitio
per papā ſpāliter delege
tur, legatus de illa intro-
mittere ſe nō poteſt. Et in prima facti narratio. In ſe-
cūda diffinitio, ibi, Cū igitur. iterum in 1.po.1.dele
gatio. ſecūdo legati inquiſitio, & inquiſiti citatio.3.
inquiſiti exceptio, recuſatio, & appellatio.4. ipſius
amotio, & ſucceſſoris electio.5.ibi, Verū.3.ibi, Idem
Quem cardina. Item ſecunda facit duo.1.diffinit de
amonitione. ſecundo de ſurrogatione, ibi, Supradi-
ctum. [Quondam] remotus enim erat, vt patet in-
fra [Correctione] monaſterij. vt patet infra [Dili-
genter] non tamen † ſeruato ordine, & ideo proceſ-
2 ſus non tenuit, Hoſtien. [Finita] eo præſente, nec re-
clamante, & ſciente. ſibi igitur præiudicauit: quia
tamdiu tacuit, ar. de frigi.c.1. de ſpon.ad id q. ſecū-
dum Hoſ. & dic [Finita] quo ad teſtium examinatio
nem ſecundum Pe. & Abb. [Eum] abbatem. [Cōmiſ-
3 ſa] iuſta erat hæc exceptio, ſed erat proponēda † in-
ter ipſa iuris auſpitia, ſupra de re iudic. inter mon. in
no. ſecundum Virgi. in Buco. Tarde venere bubulci,
cū inquiſitio finita eſſet, & locus eſſet regulæ, de qua
re &c. ſupra de cauſa poſ. cum ſuper, ſecundum Hoſ.
dicebat Goff. quod quia in inquiſitione non fit litis
conteſt. ſemper ante correctionem videtur eſſe ini-
tium, vel ſecundum eum dato, quod valuerit inquiſi
tio legati, amotio & ſurrogatio non valuit: quia licet
valeant ea, quæ fiunt ante inſinuationem reſcripti
apoſtolici, non tamen valent, quę fiunt poſt, de reſti.
ſpo. audita, de fi. preſ. ex tua. Item, vt dicebat ex quo
abb. appellauerat, non debuerat legatus procedere:
immo nec ante appellationem, quamdiu appellari
poteſt, debet fieri executio, q hodie patet, de ap. non
ſolū, li.6.& vide qđ dicam ſuper 1.gl. [Suſceptū] hęc
4 exceptio † iuſta eſt, dummodo proponatur, vt debet,
ſecundum Innoc. alle. de ap. cum ſpeciali. dicit Hoſt.
q non de facili admittitur recuſatio cōtra cardina-
lē, de ap. nouit [Appellationis] quæ non valuit: quia
non fuit facta a grauamine, de ap. cum in eccleſia, &
c. vt debitus. Ho. [amouit] nunquid appellans, & re-
cedens, ad ſentētiā ſit vocandus, no. hoc Inn. de quo
tene, quod habes de dol. & con. eum qui. lib.6. Dicit
5 † etiam hic, q nunquam procedere debet ad diffini
tiuam ſñiam, nec ad veram poſſeſſionem dandam,
nec ad abſoluendum ab inſtantia iudicij, nec ad an-
notationem bonorum in cauſa criminali, uel ciuili,
vel in cauſa inquiſitionis niſi tribus citationibus prę
miſſis, non minus tribus diebus, vel vna pro omni-
bus peremptorie. non negamus tamen, quin has di-
lationes poſſit moderari ex cauſa: & vbi cauſa mode
rationis ſit iniuſta, appellari poteſt iuſte. Semper au-
tem in citationibus ponere debet perempto. nec ſuf-
ficit dicere ad ſententiam audiendam, licet aliqui
contradicant. C. quomodo & quando iu. ea quę. &
auct. qui ſemel, ff. de iudic. ad peremptorium. & le.1.
C. vbi in rē actio. l.3. ff. de requir. reis l.1. & C. eo. tit.
l.1. & 34. quæſtio.3. de illicita, vbi de hoc & in Spec.
de citat. §. viſo de tempor. verſi. all. autem, & ver. qd
ſi la-

Digitized by Google

ſi lata. Tres antē citationes ſufficiunt, etiam ſi in ci-
tationibus non ponatur perem. C.quomodo & quan
do iu.l.tres. Et dicimus, ꝙ hoc peremptorium quili-
bet iudex tā ordina. quam deleg. & ſubde. propone-
re poteſt, ſupra de re iu.cum Bertoldus, ſupra de offi.
dele.ex literis. Licet ſecundum l.quidam dicant con
6 tra in auct.de litig.§.omnem. Itē no. ꝙ † citationes
iſtæ non ſunt cū tanta ſolennitate faciendæ, niſi vbi
a abſens [a] eſt pars, & nō inuenitur, & citatus eſt domi.
in quibus autem caſibus ſufficit citari ad domū, no.
ſupra de eo, qui mit.ſi aduerſarius. nam ſi prædictę ſo
lennitates præceſſerūt, licet abſens citatus ex proba
bili cauſa poſt litem conteſt. vel etiam ante, in caſu,
quando contrahitur eremodicium, C.quomodo &
quando iu.auct.qui ſemel, & abſit, & nō ſit vere ꝯtu-
max, ſed iuris interpretatione tantum; tū iuſte cōtra
eum proceditur ad productionem teſtium, & exami-
nationem cauſæ, & etiam ad ſententiam diffini. & ve
ram poſſeſſionem dandam, & abſolutionem ab inſtā
tia iudicij, C.de iud.properandum, §.1.C.quomodo
& quando iu.ea, quæ.ff.de iudi.ad peremptorium, li-
cet prædictis probabiliter abſentibus ſubueniatur p
in integ.reſtit. vt no.de procu.querelam. Si autem in
b ueniatur citatus, & citanti reſpondeat, nō venio [b] ad
cauſam, de hoc membro vide, quod ſcripſi in Spec.
de contuma.§.1.ſuper ver.& not. vel nil reſpondeat,
ſed tamen perſonaliter citatus nō vadat, vel malitio
ſe procurat, ne ad eum perueniat citatio, ſupra vt lit.
non conteſt.quoniam, §.1.in his caſibus non credo
neceſſe fieri citationes huiuſmodi: ſed ſine vlla alia
citatione procedi pōt ad examinationem cauſæ, &
c ſententiam, & alia præmiſſa: [c] quia cum pręmiſſæ cita
tiones non fiant niſi ad probationem cōtumaciæ, &
in prędictis caſibus appareat contumacia citatorum
ſine ſolennibus citationibus, nō eſt ergo neceſſe, vel
vtile eas fieri: quia in certis non eſt opus coniecturis,
C.quomodo & quando iu.l.2.ff.de re iudi.contuma-
cia, §.contumax, ff.de verb.oblig.continuus. Quartā
7 † autem citationem peremptoriam credimus de vr-
banitate non de neceſſitate faciendam, ſupra de off.
deleg.conſuluit. & ſic intelligitur ff.de iudi.& poſt.
Prudenter autem faciet iudex, ſi in moderatione prę
dictarum dilationū, quando faciet, inſerat iuſtā cau-
ſam moderationis, & quod plus eſt, ſuper hoc interlo
quatur, ſcilicet quod iuſta cauſa eſt moderationis, vt
ſic vlterius ex illa cauſa non poſſit quicquam contra
ſententiam dici, etiam ſi ſit contra ius litigatoris, ſu-
d pra de re [d] iud.quod ad. Neq; mireris, ꝙ diximus in-
e terloquēdū [e] parte abſente: quia etiam alius proceſ-
ſus ſit eo abſente. Si aūt non inſeratur cauſa, vel nul-
la erit ſententia ſecundum quoſdam, vel ad minus iu
ſte appellabitur, ſi in veritate nulla cauſa moderatio
nis ſubeſt. Item in caſibus iſtis, oportebit partem præ
ſentem probare iuſtā cauſam moderationis ſubfuiſ-
ſe, cum alias, vbi dilationes ſunt arbitrariæ, pręſuma
tur iuſta eorum moderatio, niſi probetur cōtra. Item
hæc prædicta ſolennitas citationum non habet locū
in citationibus, quæ fiunt a principio, antequam cō-
pareant, neque in iudicijs deliberatorijs teſtiū, nec
in alijs iudicijs, quę dantur præſentibus, argum.ff.de
iure delibe.l.1. Induciæ autem ad concludendum in
cauſa ſunt arbitrariæ, de quibus habes C.de iudi.au-
ctēn.iubemus.& ſic ſunt omnes aliæ, in quibus nō di-
citur expreſſe, quod non ſint arbitrariæ. Sed contra
id, quod ſupradictum eſt, quod ſolennitas dilationū
non habet locum, niſi vbi citatus non inuenitur, vi-
detur male dicere, quia poſſet detineri morbo, vel
alio impedimento iuſto. Solutio. tunc debet dimitte
re procurato. vel ſufficientem excuſatorem, ſupra de
procura.querelam, ſupra de dolo, cum dilectus, vel
alias prouidebitur ei. 4.quæſt.5. capitulo primo; ſe-
cundum Innoc. cuius ſunt hæc verba [Abbatiæ] dicit
8 Hoſt. quod iniuſte fuit hoc factum, quia † ex his, quæ
inordinate ſunt acta &c. ſupra eo.qualiter, & not. ſe-
cundum Pe.& Abb. quod effectus inquiſitionis eſt re-
motio ab adminiſtratione [Eligendi] hoc non poſſet
hodie legatus etiam de latere impedire, quod dic, vt
de offic.leg.cap.penult.libro ſexto [Elegerūt] & ma
le. vnde electus per ſententiā amouetur de iure, licet
poſtea reſtituatur de gratia [Infra] hic cōtinentur al-
legationes hincinde, & ꝙ papa ex officio alias pro-
bationes recepit, vt ſequitur infra ſecundum Innoc.
9 & Hoſtien. & quamuis † inferior iudex publicatis at-
teſtationibus poſſit iterato teſtes inquirere. de hoc
de teſt.per tuas, & cap. cum clamor, etiam poſtquā
eſt concluſum, de fide inſtrumen.cum Ioannes: Spe-
cialiter tamen cum de beneficijs agitur, maxime cu-
ratis, & præcipue epiſcopatibus, poteſt etiam alius iu
dex, fortius ſummus pontifex. 9.quæſtio.3.cuncta, &
capitulo per principalem, quantumcunque ſit conclu
f ſum [f] partibus etiam inuitis & expreſſe contradicen-
tibus, ex officio ſuo nouas ꝓbationes recipere, & ne-
gocium, & ſententiā examinare propter animarum
periculum, & ne quis per ſurreptionem aſcendat &c.
de electio.cum nobis, & capitulo cum dilecti, de ap-
g pellatio.oblatæ. [g] ſi enim hoc licet, vbi de vnius, vel
duarum animarū periculo agitur, de proba.capitu-
lo fina.de teſti.ſeries, fortius, vbi imminet tot anima
rum periculum, vt lit.non conteſta.quoniam, ff.por-
ro. vnde & ſupplet in his de facto, de hoc de poſtul.
c.3.ſecundum Hoſtien. & vide quod dixi de conſue.
cum venerabilis, & capitulo cum inter, in vlt.gl.cum
remiſſ. [Erat] ideſt fuerat, & adhuc eſſet, ſi abbatiā te
10 neret [iuris † ordinē] forte repellendo exceptiones
legitimas. Et, vt dicit Innoc.& Hoſt. cū ſit generalis
inquiſitio ſuper ſtatu mona. poteſt vnuſquiſque exce
ptiones ſuas proponere, cum ratione cuiuſque perſo-
næ, de qua inquiritur, cenſeatur inquiſito ſpecialis ſe
cus in his, quæ tantum communiter tangunt conuen
tum, quia in his non admittitur exceptio, niſi propo-
natur a toto conuentu, vel a maiori parte, argum. in
eo, quod legitur, & no.de elect.in Gen.12.qua.2.qui
manumittitur, niſi cauſa rationabilis aliud induce-
ret, quo caſu vox vnius præferretur toti cōuētui. Ad
hoc de his, quæ fiu.a ma.par.ca.capitulo primo, ſecū
dum Hoſt. [Priorem] electum a monacis in Abbatē
[Defectum] quia tunc non prouideretur de ipſo. de
electio.ſuper eo. Hoſt. [Solennitatem] ponderat hic
Hoſtien. pro ſe, quia non dicit, propter iuriſdictionis
11 defectum. ¶ Prima † gloſſ.not.non reclamantem li-
teris renunciare. allega.ſexto iuramen. In contrariū
alleg.tria. & ſtat cōtrario. ſecundo arguit tacentem
non conſentire. alleg.duas ll.& ad contrarium duos
canones. ¶ Secunda gloſſa not.per probationes &c.
ſignat contrarium, quod dupliciter ſoluit. ¶ Tertia
gloſſ.ſoluit contrarium. ¶ Penultima gloſſ.not.pro-
pter connexitatem &c. allega. vnum contrariū. ¶ In
12 † gloſſa prima ibi, ſiquis rem] Leges iſtæ dicunt a cō
promiſſo recedi, ſi pars vadat ad iudicem: ſed pœna
committitur [& ibi, l.2.] diuiſio facta per non debitū
iudicē, conſenſu partium confirmatur [& ibi.l.vlt.in
fine.] Si non dominus impetrauit manumiſſionem a
principe, id non nocet domino, niſi geſta taciturnita
te firmauerit [& ibi, inuitū] hanc & ſeq. vide de præ-
ſumpti.nonne, ſuper 3. gloſſ. ¶ In gloſſa ſecunda ſub-
ſtantiā rei] ſtipulationem inutilem faciendo vtilem.
¶ In gl.vlt.ibi, quoti.] ſi extraneus acceptotulit, qđ
vir ſibi debebat, & hoc facit dotis conſtituendæ cau-
ſa, & animo donādi mulieri, fingit mulier breui ma-
13 nu recepiſſe, & marito dediſſe. ¶ In † gl.1.ibi, ſolicita
di-

dinem] in his iuribus ſecundum Inn. agebatur in figura iudicij ordinarij: hic non. vel illa in cauſis mere ciuilibus, vbi præter voluntatem partium non procedunt iudices: hic in cauſis inquiſitionum, vbi parte inuita procedunt iudices, vel illa, cum ille, contra quem agitur, aliquid fecerit coram iudice. hic cum ſolum paſſus eſt, vel dic, quod non erat in poteſtate iſtius reuocare iuriſdictionem delegatam [Et ibi commiſſa] vnde nec potuiſſet iſtos inquiſitores cogere ad procedendum, licet Guil. Na. contra. de hoc in Spec. de inquiſitio. §. 1. verſ. ſed pone, quod inquiſitores [& in fine]vbi de hoc. & ſupra de præſumpt. nonne. plenius infra de reg. iur. is, qui tacet. lib. 6. ¶ In gl. 2. ibi, iudex]nec arbiter. de his enim dic vt ſup. de teſti. præſentata [& ibi, at ſi clerici] & facit quod dixi ſupra de elec. dudum. 2. ver. tandem [& ibi, vel dic] ſecundum Inno. ¶ In gl. 3. ibi, hæc quippe] & facit quod no. 2. q. 1. in primis, in 1.
2 ¶ gl. [Et ibi, palliatur] dicit Goſ. ob reuerentiam † cardinalis: ſubdens de hac prouiſione quem turbari non debere per id, quod dicit ſequens gl. ¶ In gl. no. 9, in fine]ſed Hoſt. intellexit hic peccatum in ordine illius §. debet, vel in exceptionibus non admiſſis, quod eſt falſum, vt patet infra eo. titu. capit. 1. & 2. lib. 6. ¶ In glo.
a 5 de plenitudine, in fine] dicit † Hoſtien. per hanc viam prouiſionis multa in curia expediri, quod ſibi placere dicit, cum pernitioſa iuris ſubtilitas obuiet veritati, de iudic. dilecti. Sed ſecus, cum per eã ſubuertitur ſine cauſa ius alterius, vel veritas obſtruitur, de re iudi. in cauſis, quamuis in hoc mundo non ſit locus querelæ. 9. q. 3. aliorum. ¶ In gloſ. ſic ergo, ibi, ordinatos] in his de hoc, & infra de ſimo. dilectus [& in fi.]ibi ſol. in vlt. gl. ¶ In gl. vlt. ibi, manu]dicebat Vincen. vna manu occidit, alia viuificat. vna tollit, altera dat.

ADDITIONES.

a ¶ Abſens imò etſi eſt præſens, vnica ſufficit iudicis monitio, vt no. gloſſ. in capitulo conſuluit, de offi. dele.

b ¶ Venio. de citato ſic dicente vide gl. no. in l. 1. §. hoc iudicium, in fi. gl. ma. ff. ſi quis iuſdi. non obtempe. & Bal. in l. deberi, C. de fidei com. lib.

c ¶ Præmiſſa, contra tenet Io. An. in Spec. de contuma. §. & ver. præalleg. & vide Bar. in l. ſi ff. de reſ. in inte. & in l. ex conſenſu, ff. de ap.

d ¶ De re. Vide Bar. in leg. 2. ff. de re iudi. verſ. ſed quid ſi omnia, & in le. ad peremptorium, præallega.

e ¶ Interloquendum. Vide Bald. qui allegat iſtud dictum in l. 1. C. de dila.

f ¶ Concluſum. Imò & poſt ſnĩam, quæ tranſiuit in rẽ iudi. prout no. Inn. in c. cum Ber. de re iud. & Ioan. An. poſt eum ibi in glo.

g ¶ Oblatę facit qđ no. Bar. in l. 1. §. ſi. ff. de q. & quod no. Io. An. in c. fraternitatis, de teſti. in q. 7. & in c. cum clamor, eod. titul.

SVMMARIVM.

1 *Poſſeſſionem prælati exceptio criminum non retardat, excipitur, & nu. 3. 5. 7. & 10.*
Poſſeſſio vero hæredis nihil retardat, nu. 9.
2 *Subdiaconus papæ præ alijs honorandus, & ad ſuperiores abſq; eius licentia non promouendus.*
3 *Quod beneficia in curia vacantia papa conferat, reducta eſt ad ius commune conſuetudo.*
Infamia non ſufficit, niſi crimen obijciatur, neque contra, & numero 1.
Super ea prius recipiuntur probationes, quot effectus habeat, num. 5. §. per quæ.
Compoſite. citatur.
4 *Accuſatio, & exceptio hic pro eodem ponuntur, poſt initiũ.*
5 *Alternatiuorum quodlibet ſufficit.*
Prouiſionis de beneficio executio quãdo, & quãdo impediatur.
6 *Accuſator, & contradictor ſi concurrant, accuſator præfertur, & ratio.*
Ordinaria præferuntur extraordinarijs.
7 *In purgatione deficienti quæ poſtea.*
Sententia ſilentij habita ante exceptionem non trahitur.
8 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 9. 10.*
Per electionem maioris videntur omnia confirmata.
Inter confirmationem, & poſſeſſionem non eſt gradus.

CAPVT XXIII.

1 Credens. Caſus. Exceptio † criminum poſſeſſionem prælati nõ retardat, niſi de his fuerit publice infamatus. Et ſunt duæ partes, prima decile actum narrat. ſecunda ſub certa forma diffiniendum committit, ibi. Mandamus. Et ſecunda tria facit. primo excipientem repellit, niſi in caſu. ſecundo ibi deinde, accuſatorem admittit. tertio ibi, ſi vero, circa infamiam prouidet, & fuit hæc doct. in 4. compil. ſub tit. de conceſ. præben.
2 [Subdiaconi]qui inter † alios ſubd. honorandus eſt, de ma. & obed. per tuas, nec ad ſuperiores ſine papę licentia promouendus, de temp. or. cum in diſtribuendis, ſecundum Hoſt. [Apud ſedem] hoc intellige, vt infra de præben. præſenti, libro ſexto [Duximus] conſue
3 tudo iſta, quod papa † conferat beneficia in curia vacantia, reducitur ad ius commune, infra de præben. capitulo ſecundo, libro ſexto (Conferẽdam) forte ad eius conſolationem, ar. ff. de iure do. iu e ſuccurſum. Hoſti. (Obiectis) a capitulo Cremon. in an. dicebatur prædictis, quod eſt mutatum tum propter deciſam: tũ quia duo requiruntur, ſcilicet quod obijciantur, & infamia. vnde non ſufficit infamia, niſi crimen obijciatur. nec criminis obiectio ſine infamia ſecundum Hoſtiẽ. (infamatus) dicit Compo. ſupra de elect. quod ſicut, vt ibi ſcripſi poſt gloſſ. ver. inſtituit. quod prius debet iudex probationes recipere, ſuper infamia. rationem huius ibi vide (Deinde) licet expreſſe hoc hic non di
4 catur, videtur tamen hic † innui, quod ſi paratus ſit accuſator, & is, contra quem crimen obijcitur, infamatus eſt, audiendus eſt accuſator ante, quam ſententia
a executioni mandetur. [a] Innoc. (Legitimus) ſupra eo. capitulo primo (Accuſator. i. exceptor, ſecundum quoſdam, quaſi non infamatus mittatur in poſſeſſionem, ſalua except. per id quod dicit, infra ſilentium, arg. de reſtit. in integ. ſuſcitata. Accuſatio enim, & exceptio in hoc caſu pro eadem ponuntur, in auct. de ſan. epiſ. §. ſi quis autem, & §. ſi autem. Tamen placet Inn. quod non audiatur in modum exceptionis, ſed accuſationis tantum. Quod ergo dicit infra, Silentium imponatis, Dicit Hoſtien. dictam præbendam ſibi adiudicando, ſupra de reſtit. inter cæteras, in fi. vel opponitur exceptio, vt repellatur ab ordine forte annexo præbendæ, ſupra de præben. ſignificatum, vel ſine annexione cogitur ordinari, de ęta. & qua. quęris [Vel eorum aliquod]
5 alternatiue † quia quodlibet per ſe ſufficit (Apparuerit accuſator) ſup. apparet tamen exceptor parat⁹ illa crimina probare, vt dicit, ſed illa nõ probat (Infamia) dicit Ho. cum alicui prouiſum eſt de beneficio paruo vel magno, & petit poſſeſſionem, & prouiſionis executionem, & ad id retardandum aliquod crimen illi opponitur, aut eſt ſuper illo infamatus, aut non. Secundo caſu fit prouiſionis executio, qua facta ſi accuſator, denunciator, vel actor legitimus apparet, probato per eũ crimine priuatur prouiſus beneficio, vt hic, de ap. conſtitutis. 2. in fi. de conceſ. pręb. poſt electionem, in fi. Crimine vero non probato reus abſoluitur, quod eſt generale. Si vero talis accuſator poſtea non apparet, prouiſus vlterius non grauatur, vt in prædictis iuribus, & hic, & ſupra eo. capitulo primo, & 2. 3. 4. In primo vero caſu, cum prouiſus infamatus eſt, & qui crimen obijcit, ipſum eſt probare paratus, propter infamiam tardatur executio, etiam ſi eſſet iam conſecratus. ad hoc iura quæ alle. Guil. & de pur. ca. capitulo ſecundo, de exceſ. præla. inter, de teſti. licet ex quadã. ad hoc de præſum.

quia

quia veriſimile, C. de infa. l. vna, de decu. l. infamia, li. 10. de dignita. l. neque famoſis, lib. 12. Et receptis probationibus excipientis, & crimine probato prouiſo ſilentium imponatur, & ſi non probetur, indicetur purgatio. In qua ſi defecerit, ſilentiũ imponatur, & ſi pſtiterit, fiet, quod dicitur hic in fine. ¶ Per quæ patet, ꝙ obiecti criminis infamia duos habet effectus. Primus: vt executio ſuſpendatur. Secundus, vt ipſa ſuſpenſa, ꝓbatio obiecti criminis admittatur, de hoc, infra de ſimo. accuſatum. Tertius poteſt addi, vt purgatio indicatur. Et dicit hunc intellectum non mutandum, cum hæc decre. ſic hactenus ſit intellecta, ff. de legi. l. minime. Et dicit, quod Clemens quartus in translatione, quam fecit de Viſen. epiſcopo ad Colibrien. eccleſiã, hoc approbauit audiendo Colib. canonicos ꝯ translatum antequam translationi de ſe factæ conſenſiſſet, opponentes diuerſa crimina, & infamiam: & ad audiendos etiam diffiniuit poſt conſenſum translati ante poſſeſſionem apprehenſam ita, ꝙ ſi deficerent, condẽnarentur translati in expenſis, & a beneficijs triennio eſſent ſuſpenſi; quorum prouentus cederent in vſus

6 translati taliter impediti. Sed † ſi contra publice infamatum concurrat accuſator, & ꝯtradictor, Dicit Hoſt. accuſatorem, qui incedit via ordinaria, præferendum alteri, q incedit extraordinaria, ar. ff. de mino. in cauſæ. & patet ex no. in ſum. de accuſa. rubr. de inquiſitio. §. quis ſit effectus, verſi. is ergo eſt ordo [Indicatis] et

7 † ante, quam collatio executioni mandetur. & in hoc differt a ſuperiori. Hoſt. [Imponatis] no. quod deficiẽti in purgatione imponitur pœna ſecundum modũ agẽdi, ſecundum Goſt. quod dicit Abb. alibi non tam be-

b ne inueniri [b] [Silentium] ſuper illa præbenda, non ſuper illis, quæ prius habebant, ſupra eod. ſuper his. Io. & Vincen. [Contradictores] & excipientes [Condemnetis] hodie addita eſt pœna, infra de electio. c. 1. lib. 6.

8 ¶ Prima † gl. no. ex tex. & alle. tria iura pro, & tria cõ-

9 tra, ſoluit. ¶ In 1. gl. ibi, de falſis. l. 2.] vide de of. dele. paſto. §. quia vero. In 1. gl. ante medi. [& ibi. l. 2.] mittitur hæres ſcriptus in poſſeſſionem, licet opponatur præteritio, falſitas, inofficioſitas, vel aliud vitium, vel etiam ſi dicatur defunctus fuiſſe ſeruus [& ibi, rerum]

10 vide in præ. c. omnipotens, ſuper 1. gl. ¶ In † gl. 1. ibi, conſtitutus 2.] vbi de hoc alleg. Vincen. ff. de leg. 3. nõ oportet [& ibi, poſſeſſio] nam & quando maior eligit, omnia videntur cõfirmata, inſtit. de ſatiſ. tut. in princ. vnde dicit Vincen. inter confirmationem, & poſſeſſionem non eſſe gradum [& in fine] qui bene impediũtur per exceptionem, ſupra eo. ſuper his.

ADDITIONES.

a ¶ Mandetur, hoc tenet Io. And. in c. in fi. gl. dicit Hoſt.

b ¶ Non tam bene inueniri. Vide in c. inter, de pur. ca. ad fin. per Io. And. in gl. fi. in nouella, & in c. ſignificaſti, ad fi. de adult.

SVMMARIVM.

1 *Inquirere ſuperior contra ſubditum quando & qualiter debeat, num. 3. 7. 8. 9. 12. 15. 17. 18. 19. 21. & reliquis ſeq. fere omnibus.*

Ex inquiſitione remotio ab adminiſtratione quando fiat.

Quæ generaliſſima, quæ generalis, n. 8. quædã ſpecialis, n. 9. in ſingulis vt procedatur, ibid. et 21. 24. 25. 26. & quãdo quæ ex debito officij. n. 10. differunt, num. 34. & 35.

2 *Canonica lex non eſt omnino excludenda a diuina.*

Confirmat factum ſuum iudex.

3 *Veritas a quo prius quærenda in cauſa inquiſitoria.*

Inquiſitus per iuramentum reſpondere quæſitis debet. tradũtur ei capitula, nu. 8. 23. 24. quibus differat ab accuſato, n. 25. quæ alia edenda, num. 26. & 27.

4 *Poſſe, pro debere.*

Diſſimulandum non eſt, in quo fama magna eſt, & quando num. 22.

5 *Inter clamorem, & famã quæ differentia, & quid vtraque, num. 6.*

6 *Subſtantiuorũ alterum conuertitur in adiectiuũ alterius hic.*

8 *Hæc conſtitutio quando non habeat locum, nu. 9. & 31.*

9 *In denũciatione quo caſu non ſit monitio requiſita neceſſaria.*

Abbas non ſuſtinet ordinem huius conſtitutionis, ſed pro libito ſine cauſa deſtituit, in fi. & nu. 31.

11 *Infamia qualiter probetur, de ea prius conſtare debet, n. 12.*

Eius ſpecies, quæ, nu. 18. ea quæ notatur ſecundum leges, & ſecundum canones, ibid. num. 19.

Maior eſt pœna, quam ex ſententia, nu. 21. cir. fin.

Eam negante inquiſitio an prius de ea, quam de veritate inquiratur. nu. 16. an ſimul, ibid.

Teſtes in ea, & in alijs etiam cõtractibus, in quibus circumſtãtijs etiam concordare debeant.

12 *Epiſcopus, vel prælatus cum canonicis ſui capituli, & quãdo cum alijs in caſibus huius decretalis procedet excipitur.*

Comparatiuum pro poſitiuo ad dictio. diligentius.

Secũdũ interrogatoria quæ debeat iudex interrogare teſtes.

Canonica diſtrictio, quæ ad dict. canonica.

13 *Præoccupatio per reſponſionem obiectioni futuræ, num. 19.*

Cap. primo 2. q. 1. intell.

Fama habetur loco accuſatoris, vel denunciatoris, an probationem faciat, num. 39.

Probare, pro examinare.

14 *Hoſtienſis fuit percuſſus, at percuſſor remanſit vulneratus.*

Arguere, quid.

Increpare, quid.

15 *Correctionis ordo quis.*

Monitoris perſonam quis recte ſuſcipiat.

Hominibus, ſi placeremus, Chriſti ſerui non ſumus.

Veritas an odium pariat, vt ait Terentius, & eius natura.

16 *Accuſatio prælatorũ præſumatur ex odio fieri. In ea quando agatur ratione ſpecialis intereſſe, quãdo ſecus, n. 17. quãdo pluribus modis, 17. quibus differat ab inquiſitione, n. 25. nõ perſimilitotie admittenda, n. 19. quæ legitima, ibid.*

Eccleſiæ ædificium non poteſt ex toto corruere.

17 *Accuſator non auditur ſine inſcriptione.*

Criminari in ſignificatione paſſiua hic.

Pœna, non intereſt, quãdo imponatur. pœnarum genera quot ſecundum leges. & canones, & quando qualis irrogetur. quæ canonica comparentur legalibus, num. 18 & 19. quãdo ſtatim, num. 19.

Eam quandoque exprimit iudex, & quãdo non exprimitur, quæ intelligatur, nu. 20. & quando moderari poſſit, ibid. ad eam ſtatim infligendam, & quo caſu ad mitiorem procedatur, num. 36. ver ſi ergo.

Vindicta in quibus fiat rebus, ad fin.

18 *In metallum damnatio quandoque fit, & multiplex eſt.*

19 *Contra abſentem & contumacem ad pœnam & quam, procedatur, & quando non, & num. 24.*

21 *Sententia in criminali cauſa lata ſtatim ſortitur quoſdã effectus, & quos & contra quos.*

Poſt eam qui non valeant ferre ſententiã, vel alia exercere.

Formanda qualiter, nu. 30. & 41.

Notorium crimen fit per ſententiam.

Ad electionem an & quando procedi poſſit loco criminaliter condemnati, §. clerici autem.

22 *Sine periculo, vel ſcandalo qui diſſimulari nequeant.*

23 *Punitio niſi ſequeretur, parum eſſet inquirere.*

Capitula exprimenda & qualiter inquiſito, nu. 24. 25.

Contumacia includit citationem.

Procurator poteſt interuenire pro inquiſito, niſi in caſibus, & quibus, cir. fin.

25 *Confeſſionem ſuã quis impugnare non poteſt ex eo, quod capitula ſibi tradita non fuerunt.*

Appellatio admittenda quando in caſu huius concilij.

Cap. non tibi, de pœn. diſt. 1. vt intelligatur.

26 *Teſtium dicta, & nomina edenda inquiſito, & quid ſequeretur, niſi fieret, num. 27.*
Ad eos iurare videndum an citandus.
27 *Exceptiones, replicationes qui proponat iure huius conſtitutionis.*
Aſſurgere, & deſcendere, hic non ſunt contraria.
28 *De crimine quibus modis agatur in Roma. Curia.*
Probatio vnius modi agendi non facit fidem in alio modo, vel in alio articulo, leuior ſufficit in leuioribus, num. 31.
Iudicium veritatis quæ turbent, ver. ſed contra.
29 *Compendium leue hic quod vocetur.*
Diſpendium quod.
Iudicium pr. petitione, & modo procedendi, in fi.
31 *Contra regulares vt procedatur, & ſup. num. 9.*
32 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 33.*
Iuramentum ſufficit adminiſtrantis relicta pro redemptione, & de qua re.
34 *Additio gloßarum, num. 35. & 36.*
35 *Recuſari non poteſt iudex inquirens, ad dictio. recuſare, & quando ibid.*
39 *Litis cōteſtatio an & quomodo dicatur fieri in inquiſitionis cauſa, ver. conſuluit tamen, cum ſeq.*
Ad deliberandum diem ei contra quem inquiritur an det iudex, circa fi.
7 *Monitionem præceßiſſe an neceßarium ſit, cum inquiritur aliquo denunciante.*
Denunciationis duplex ſpecies. n. 40. cir. fi. cum differētijs.
39 *Adminiſtrationis rationis prælati, & aliorum qualiter fides fiat,*
40 *Purgatio an indicatur vndecunque ſit infamia.*

CAPVT XXIIII.

1 Qualiter. Caſus. Superior † cōtra ſubditum
maxime prælatum ſuper his tantū,
ſuper quib. infamatus eſt, dēt inq-
rere, & tunc eum vocabit: articulos ſibi tradet: demū
nomina, & dicta teſtiū, & exceptiones, & defenſiones
illius admittet. Et ab adminiſtratione remouebit illū,
ſi appareat grauiter deliquiſſe, hic ordo non eſt ad vn
guē in regularibus obſeruandus. Dicebat Hoſt. ponun
tur hic auctoritates vtriuſque teſtamenti, & ipſarum
mens, ex quib. elicitur, qualiter, quando, contra quē,
& a quo inquiſitio ſit facienda, & quis ſit eius effectus,
ſm Pet. & Abb. 4. ſunt partes. Prima dicit quando. ſe-
cunda qualiter. tertia ad quid. quarta patet. ſecunda
ibi, debet. tertia ibi. Ad corrigendos, quarta ibi, Hunc
tū [Et quando] iſtud proſequitur a prin. vſque ad §. de-
2 bet, ibi ponit qualiter [Canonice] Lex ergo † canoni-
ca non eſt omnino excludenda a l. diuina, ſecundum
Hoſt. qui in hoc remittit de æta. & qualit. cum ſit [Con
firmamus] ipſe idem confirmat, non conciliū, de hoc,
de elect. ſignificaſti, & no. iudicem confirmare factum
ſuum. de hoc de fide inſtrum. inter dilectos, ver. cæte-
rum, ſecundum Hoſt. [Euangelio] Luc. 16. [Redde] no
3 tauit Hoſt. per hoc, ꝙ primo † debet veritas inquiri ab
eo, ꝯ quē inquiritur, quam a teſtibus. & ſi confiteatur,
mitius debet cum eo agi, de elect. innotuit. No. etiam
excuſationes illius audiendas, vt eius, qui rationē red-
dit, de ob. ad ratio. c. vno, ff. de tut. & ratio. di. l. 1. & ꝑ
totum, Ad primum facit ſecundum Hoſtien. quia de-
bet quæri veritas ab eo, qui creditur melius ſcire, qui
ma. ac. poſ. videtur. ergo ab illo contra quem inquiri-
tur, de reſcriptis, ab excommunicato, ff. de teſta. Do-
mitius, & per iuramentum prius, quam recipiantur te-
ſtes, de prob. ſicut. de iureiu. ex literis. & facit quod di-
xi ſupra eo. ſi conſtiterit, & optime de cele. miſ. c. fi. &
a ꝯ. eo. c. a 1. lib. 6. hæc vera, ſi ex officio inquirit: alias ſe-
cus ſecundum Io. & Goff. vt dicam ſuper 1. gl. in prin.
4 [Nō poteris] ideſt non † debebis [In Geneſi] 18. [De-
ſcendam] per angelos [Et videbo] ſ. inquirendo. q. d.
nō eſſe diſſimulandū, ex quo tāta eſt fama, infra §. ad
corrigendos. Vel [Videbo] ſubijciendo rem oculis tan
quā notoriā, ff. fini. re. ſi irruptione, ff. de mino. minor.
25. de probat. c. pen. quod dicitur notorium facti eui-
dentia, ſupra eo. euidentia. Hoſtien. [Clamorem] pōt
5 ſumi † clamor pro voce querelosa & publica aliquo-
rum, licet paucorum, tamen potentium, vnde ſcanda-
lum prouenit. vel eſt clamor paucorum, quando ſci-
tur auctor. fama multorum eſt, quando neſcitur. vel
eſt idem clamor, quod fama, ſecūdum Innocen. vnde
ponitur pro fama clamoſa, ſecūdum Hoſt. vide de eo,
qui co. con. ſuper eo, quod ibi not. [Ad me] quia ſi ve-
nit tantum ad alios, non inquiritur [Opere] i. an ſit ve-
rum [Subditus] vt in auctoritate Gen. [Prælatus] vt in
6 auctoritate euangelij [Clamorem † & famam] i. frequē
tem & clamoſam infamiam, vt ſequitur & probatur
infra de ſimo. licet Heli. Hoſtien, & ſecundum eum hic
habes, quando tantum ad alios peruenit, ſuperiorem
aſtringit. & habes, a quo ſit inquiſitio facienda: quia a
ſuperiore, ſecundum Hoſtien. ſic, ſupra de offic. ord. ir
refragabili [Peruenit] Hoc verum, cum inquiritur con-
tra priuatum, & aliquo promouente ſecundum Hoſt,
7 ſecundum quem no. quod † inquiſitio eſt generaliſſi-
ma ex mero iudicis officio, vt cum generali, vel pro-
uinciali concilio quæritur de ſtatu prouinciæ, vt infra
c. proxi. [Generalis] quæ ſit de ſtatu eccleſiæ, ciuitatis,
caſtri, vel loci in capite, & membris, & dum prælatus
ex puro officio viſitat, de off. or. c. 1. & c. irrefragabili.
10. q. 1, placuit, de hæret. excōicamus. §. adijcimus. in
iis caſibus non putat locum habere formam huius cō-
cilij. Sicut enim generaliſſima, vel inquiſitio ex puro
iudicis fit officio, ſic ex eodem compendioſe & gene-
8 raliter proceditur contra oēs. Dicebat † ergo Abb.
infra §. debet, capitula tradi non debere, quando inq
ritur ſuper ſtatu eccleſiæ, non contra certam perſonā,
& arg. ad hoc, de elect. qui contra certam, lib. 6. & dixi
ſupra eo. qualiter, ad fi. Fit etiam generalis aliquo im-
petrante, vel ex officio deferente fama: quo caſu etiā
dicit non habere locum hoc concilium: ſed id, quod
traditur, de re iudi. cum I. & A. & c. fi. quamuis dicat il
la de ſingulari inqſitione intelligi poſſe, vt ibi not. Spe
9 cialis † vero, vel ſingularis fit, quandoque ad denun-
ciationem illius, ad quem ſpectat ex officio denuncia-
re, in quo caſu non credit trinam monitionem neceſſa
riam, ſed facta denunciatione fit inquiſitio, C. eo. titu.
ea quidem, de offic. cuſto. c. 1. de cenſi. Romana, §. ſa-
ne, lib. 6. & de hoc plene, de iudic. nouit. fit etiam quā-
doq; nullo denunciante, ſed fama deferente: tunc aut
proceditur contra ſecularem, aut contra regularem.
Si contra ſecularem, & prælatum, non ſufficit ſimplex
fama, vel clamor, etiam ſi ſit frequens, niſi ſit tanta, ꝙ
generaret ſcandalum, vel non poſſit ſine periculo tole
rari, vt patet infra. Si contra ſecularem priuatum, tūc
ſufficit fama frequens & clamoſa, ēt ſi non generet ſcā
dalum, vt hic. & vtroque iſtorum caſuum ſeruabitur
forma, infra §. debet. ſed & requiritur famæ probatio,
de qua ſupra eo. cum oporteat: quod tamen totum eſt
arbitrio boni iudicis committendum. Ita tamen, ꝙ le-
uiores probationes ſufficiant contra priuatos, quam
contra prælatos, infra tit. 2. licet, de offic. deleg. paſto
ralis, in princip. de ſenten. excommuni. cum illorum,
§. ſi vero. Si autem contra religioſum, aut ad correctio-
nem ſecundum regulam; & tunc ſecundum eā de pla-
no proceditur hac forma non ſeruata, de appellat. re-
prehenſibilis, de ſta. mo. ea quæ. de regu. capitu. fi. Aut
vt remoueatur ab adminiſtratione, & tunc ſi contra
Abbatem, priorem conuentualem, vel curam haben-
tem, & auctoritate epiſcopi inſtitutum agatur, & ſi nō
ad vnguem, tamen quo ad quædam ſeruanda eſt hæc
for-

Digitized by Google

formã, vt vocetur, & ſe defendat, ſupra capit. ſecundo.
b infra capitulo ſecũdo, de ſimo. per tuas.[b] Sed ex leuio-
ri cauſa remoueri poteſt, vt ibi, & ſupra de appellatio.
quia nos. Quando vero agitur de ſimplici priore, offi
ciali, vel obedientiam tenente, talis prohibito Abba-
tis ſine cauſa deſtituitur, de ſtatu mon. cum ad mo. §.
tales, & capitulo ſecundo, de priuil. capit. 1. in fi. lib. 6.
10 ¶ Sed † quandoque fit inquiſitio debito officij vrgẽ-
te, & ſi nulla fama præcedat, vt cum agitur de matri-
monio contrahendo corporali, vt de clan. deſpon. ca.
3. vel ſpirituali. de elect. cum nobis. Idem vbicunq; ex
mero & puro officio procedit iudex, in his maxime,
in quibus vertitur periculum animarum. de iureiur. ad
noſtram. 2. de off. ord. cap. 1. & remittit de his ad ſum-
mam, eo. tit. ſub rubrica de inquiſitio. & ſub rub. de cri
11 minib. ſine ordine puniendis [Honeſtis] hic põt † col-
ligi ſecundum Innocẽ. qualiter probetur infamia. Di-
cet teſtis, eum de quo agitur, de tali crimine infama-
tum. & ſi quæratur ab eo, apud quos eſt diffamatus, de
c bet reſpondere, apud tales. & niſi eos aſſignet,[c] non vi
detur reddere bonam cauſam dicti ſui, vt hic, vide ſu-
pra eod. cum oporteat, ſuper ver. non ſubito, vbi dixi,
quod etiam non interrogatus debet exprimere. Præte
rea non poteſt aliter ſciri, an ſint graues, vel maleuoli.
Item ſi quæratur ab eis, qualiter ſciunt, ꝙ apud eos eſt
diffamatus, vel potius ſuſpectus. hoc enim dicere ſuffi
cit, argum. 2. q. 5. omnibus, in fin. oportet eum reſpon-
dere, quia propter hoc vitabant familiaritatem eius:
vel hoc ab eis audiui, & cum hoc dicat a prouidis &
honeſtis, non maleuolis, nec maiorem numerum adij-
d ciat, duo, a quib. audiuit, ſufficiũt, ff. de teſti. vbi.[d] Sed
non ſufficit huic volenti probare infamiam hoc dice-
re, ꝙ apud duos ſit ſuſpectus: ſed oportet eum addere
in ſuo teſtimonio, ꝙ hoc ipſum ſcilicet, ꝙ ille, contra
quem agitur, crimen commiſit, aliqua pars viciniæ cla
mat, & hoc dicit hæc litera, quando dicit, ꝙ illi proui-
di & honeſti debent dicere, ꝙ clamor inuuit. ad idem
facit ſupra de eo, qui cog. con. vxoris ſuæ, §. ſuper eo,
infra de pur. ca. c. 2. nec ſufficit tantum eum ſemel au-
diuiſſe ab illis prouidis, ſed etiam ſæpe audire debet.
vide de hoc in Spec. de inquiſitione, §. nũc tractemus,
ver. ꝙ ſi ille, & ver. ſeq. Nec eſt neceſſe, ꝙ omnes teſtes
ab eiſdẽ prouidis audiuerint: ſed ſufficit, ꝙ ambo, vel
ab eiſdem audiuerint, vel a diuerſis, vel eodem tempo
re, vel diuerſis, vel eodem loco, vel diuerſis: quia cum
hic, de quo hic dicitur, tantum infamiam probare te-
neatur, ſufficit, quod in hoc concordant teſtes, quod
infamatus ſit, arg. ff. de pę. hære. ſiquis, §. quoties, ff. de
proba. ſi arbiter, ff. de ędi. e. l. 1. §. cauſa, C. de in. & fac.
igno. cum falſa. Non autem in cauſis ſcientiæ concor-
dare tenentur, cum nec eas probare tenẽtur. ver. gra.
quomodo ſcis eum diffamatum? & ipſe reſpon. quia au
diui eos ſic loqui & c. quare enim probaret, quod ab eo
audiuit, vel qualiter ſuper hoc cum alijs audiuit, vel
quare ſuper hos cũ alijs concordaret, cum de hoc nul-
la inter eos quæſtio ſit? Vide in Spec. de inquiſi. §. 1.
ver. quid ſi vnus. Tunc autem habet neceſſe probare,
& concordare de tempore, quando tempus eſt de ſub-
ſtantia quæſtionis. & ſic intelligitur 3. q. 9. nihilomi-
nus. 35. quæſt. 6. de parenteſa. verbi gratia. Sicut quan
do vult probare eum, de quo dicitur, in contractu, vel
in inſtrumento, vel teſtamento alibi eo tempore fuiſ-
ſe, C. de contrah. ſtipu. optimam. ſupra de teſt. ex teno-
re, ſeries, & ſicut eſt in eo, qui debet probare ſe tempo
re deiectionis poſſediſſe, ff. de vi & vi ar. l. 1. §. interdi-
ctum. Et idem, quod hic dicimus, intelligitur, etiam ſi
quis vult probare iuriſdict. & per aliquos ꝓbat ſe exer
cuiſſe iuriſd. in loco, de quo agitur, licet in cauſis di-
ſcrepent, & in loco, & in tempore, & perſonis, non no-
cet, ver. gra. quæritur a teſte, quomodo ſcis, ꝙ iuriſdi-
ctionem exercuit, & vnus teſtis reſpondet: quia vidi
eũ ſuſpendere Io. die Lunæ. alius dicit, quia vidit exo-
culari Pet. die Martis, & alius, quia vidi, quod cogno-
uit de cauſa die Mercurij, & ſic de alijs. Et idem dñt,
quando petuntur decimæ. & vnus dicit ſe vidiſſe, quã-
do collegit granum; alius dicit ordeum. & idem di-
cunt in præſcriptione, & in omnibus ſimilibus. Et idẽ
attẽde in contractibus: quia ſi teſtes diſcordant de lo-
co, & tempore, & initio contractus, non valent: quia
de ſubſtantia ſunt contractus & ei communicatiua, in-
fra de ſenten. & re iu. Abbate, in fin. lib. 6. licet diſcor-
darent in cauſis, vel circunſtantijs, puta quia vnus te-
ſtis dicat, Ego ſcio, quod talis eſt in poſſeſſione iuriſ-
di. quia vidi, quando fecit talem iuſtitiam. & alius di-
cit de alio die, & de alia perſona, iuſtificata bene pro-
bant: quia reddit vterque bonam cauſam ſui teſtimo-
nij. Sed alij contradicunt, aſſerentes, ꝙ vbicunque te-
netur aliquis aliquid probare, niſi teſtes de loco, tem-
pore, perſonis, & omnibus alijs concordent, non ha-
bentur pro pluribus teſtibus. 3. quæſt. 9. nihilominus,
vbi de hoc, & omnes ſunt in ſuis teſtimonijs ſingula-
res, ſupra de electio. cum dilecti, vnde dicunt, quod te
ſtes ij deberẽt concordare, cum dicunt, Tali die audi
uimus talem rumorem, vel infamiam in tali loco, &
a talibus. Sed licet dixerimus eos debere concordare,
ſi aliquid dicant, non tamen tenentur ſemper de præ-
dictis certum quid reſpondere. Si enim in præſenti ca-
ſu quæritur, quando audiſti, ſi habeat in memoriam,
reſpondeat. & ſi non habeat, dicat, non recordor. &
tamen nihilominus valet teſtimonium. nunquam e-
nim inuenitur, quod diem, vel horam dicere debeat.
imo argu. contra. 2. quæſt. 8. libellorum, niſi dies eſſet
de ſubſtantia probationis, vt quando quis agit interr-
dicto vnde vi, oportet, quod probet eo die ſe poſſe-
diſſe, quo fuit ſpoliatus, ff. de vi & vi arm. l. 1. §. iterdi-
ctum autem. Idem dicimus de loco, ſupra de teſti. ex
tenore. Et de perſonis, vt in matrimonio, vbi neceſſe
eſt perſonas graues eſſe, debet eos exprimere, ſupra
de teſti. licet. & ſic dicimus & de alijs circũſtantijs, &
notandum, quod expreſſius & melius tenetur recor-
dari de loco, & perſona, quam de tempore: quia me-
lius memoriæ tenetur. Tempus enim facile recedit
ſeptima quæſtione ſecunda, capitulo finali. Item in
præſenti caſu, & etiam in alijs ſi plura audiuit, & plu-
ribus locis, & a pluribus perſonis, & de quibuſdam
recordatur, de quibuſdam non, debet teſtis dicere,
Ego audiui hoc in tali loco, & in quibuſdam alijs, &
a tali perſona, & a quibuſdam alijs, & tali tempo-
re, & etiam alijs temporibus, & ſic per adiectionem
generalem præſumet eum iudex cum alijs teſtibus
concordare, argumento, ſupra de teſtib. cum tu. In
præſenti aũt caſu quidam non improbabiliter dicũt,
quod etiam nullis perſonis expreſſis, ſi tamen teſtes
tantum dicant, rumor, & infamia eſt per viciniam,
quod ſufficiat. reſeruatur enim parti alteri, vt ex ipſa
probet, quod apud viles eſt hic infamia, vel quia a
vilibus orta eſt. quo facto non procedit inquiſitio, ar.
9. quæſt. 3. cap. 3. & hic non dicit, quod debeat hoc di-
cere, ſed dicit, quod ſuperior non debet procedere ad
inquiſitionem, niſi per bonos & graues ad eum perue-
nerit, non in teſtes vt in forma iudici productos, ſed
tanquam volentes conſulere ſtatui eccleſiæ. Si autem
ea, in quibus diſcrepant, ſint talia, quæ non ſunt de
ſubſtantia probationis, non minus tanquam plurium
valet teſtimonium eorum, cum id, quod probatur,
& in quo concordant, ſufficiat ad victoriam cauſæ ſe-
cundum Innocen. cuius eſt gloſſ. quam non poſuit Ho-
ſtien. [Sæpe] hoc arbitrio ſuperioris committitur, ſecũ
dum G. in Spe. de inquiſi. §. 1. poſt princ. [Debet] ſupe-
12 rior, de quo præmiſit, ſupplet Hoſt. ex infamia † quo
ſibi

ſibi conſtat, & non prius, alias peruerteret inquiſitio-
nis ordinem quo ad tẽpus, nec ex tali proceſſu poſſet
ſententia ferri; alleg.integram dec.qualiter,ſupra eo.
[Senioribus] ſicut ſunt hi de capitulo,ſine quib. ad ta-
lia non procedit prælatus, niſi aliud habeat conſuetu-
do;quod dic, vt infra de conſue.c.3.li.6.dicebat Goſ.
quod quando prælatus inferior epiſcopo a cano.eccle
ſię catedralis eſſet infamatus epiſcopus adiunget can.
alios prælatos. 18.q.2. ſi quis Abbas [Diligentius] i.
diligenter, vt ſcilicet neceſſaria interrogatoria faciat,
& maxime a parte tradita, ſupra de teſti.cum cauſam.
& c.per tuas. Hoſtien.infra eod.tit.præſentium,lib.6.
[Qualitas] leuis enim culpa &c. ſupra eo.cum dilecti.
[Canonica] vt priuetur adminiſtratione, ſi illam hẽt,
vt ſequitur: alias ſpecialiter, vel temporaliter punia-
tur,ſupra eo.inquiſitionis,in fin.1.reſp.cum ſi.[Delin- f
13 quentis] 15.q.7.ſi quid[Non tanquam] rñdet † obie-
ctioni, quæ fieri poſſet de canone 4.q.4.c.1.& de vet.
ſi.forus [Actor] contra 2.q.1.primo.ſupple, vbi iudex
prius probat, ſecundo pronunciat:ſed ibi probare po- g
nitur pro examinare[Deferente]quaſi dicat famã ha-
beri loco accuſatoris, vel denunciatoris[Hoc]ſcilicet
ne procedat,niſi deferente fama[Signũ] Tren.3. [Ad
14 ſagittam]dicit †Hoſtien.quod terminus ad ſagittam
poſitus nimis celeriter ipſum percuſsit: ſed percutien-
do vulneratus manſit, & eget medicamine. & in hoc
remittit,infra de ſen.ex.ſacro [Ex officio] puro & me-
ro interdum, vt ſupra dixi ſecundum Hoſt. [Arguere]
i.reprehendere [Increpare] i.cominari[Suſpẽdere]no.
15 † ordinem correctionis, & de hoc ſupra de iud. cum
non ab homine [Ligare] nemo enim recte monitoris
perſonam ſuſcipit &c.81.diſt.nemo [Incurrunt] vnde
Apo.ad Gal.1. Si hominibus placerem, Chriſti ſeruus
non eſſem.47. diſt.c.vlt.in fi.& ad Gala.4. Ego inimi-
cus vobis factus ſum, verum vobis dicens, & pſal. Diſ-
ſipat deus oſſa eorum, qui hominibus placent. & Te-
rentius.obſequium amicos, veritas odium parit: quo-
modo pulchre reprobat Hiero. hoc dictum, vide in
Hiero. ſuper Gal.li.2.concludens,quod veritate dem-
pta non eſt obſequium, ipſe Hiero.ad Marc.2.B.ita ſe
habet natura, vt amara ſit veritas, blanda vicia repu-
16 tentur. & non præſumi † accuſationem prælatorum
fieri ex odio. de hoc 95. d.diaconi, in gloſſ.nam epi-
ſcopi[ſtatuerũt] 6.q.1.beatus, et c.ſacerdotes,et cap.
oues, et quaſi per totum. Hoſt.[Aedificium]ideſt ec-
cleſia ſaltem ex parte.nam ex toto non poteſt corrue-
re,cum ſit ædificata ſuper firmam petram.24.q.1.non
17 turbatur,et c.loquitur.Hoſt.[Malignæ]vnde ſine † in-
ſcriptione non auditur accuſator, et ſine ordine non
fit inquiſitio[Criminarentur]ideſt de crimine deferẽ-
tur(Medicinam)medicina contra falſam vel malicio-
ſam accuſationem eſt inſcriptio.Contra inſolenter de
linquentes eſt inquiſitio (Diminutionem capitis) 2.q.
7.§.quia ergo. Dicit Inno.quando agitur ciuiliter,nõ
agitur niſi ratione ſpecialis intereſſe;quod patet:quia
actio eſt ius perſequendi in iudicio etc. inſtitutio. de
actio.in princ.ſiue agatur crimine, puta furti, vel con-
ſimili, ſiue de pecuniaria cauſa, puta act.ex empt.vel
depoſiti, vel conſimilibus, niſi in popularibus act. vbi
agitur ciuiliter, et tamen ſpeciale intereſſe non ſequi-
tur, vt in titu.de po.ac.per totum.tamen poteſt dici,
quod in populari act. ſpeciale intereſſe proſequitur
vniuerſitatis, cuius nomine agitur. Quando autem cri
minaliter agitur, nullum proprium intereſſe proſequi-
tur, ſed tantum pœnam imponi accuſato ſiue vindi-
e ctam, vel vltionem. C.qui ac.poſ.non ignorabat, e et
l.ſi quis.nec intereſt an pena, quæ imponitur.ſit in cor
pore, vel dignitate, vel fama, vt in præal.l.ſi quis, vel
etiam in ablatione bonorum. ff.de vi pri.l.1. argum.
contra, quod etiam in criminali accuſatione ſuum et
intereſſe conſequi poſſit, auct.vt nul.iu.§.ſuper hoc,
auten. vt iudi. ſine quoquo ſuf.§.neceſſitatem. vnde
iudicibus male ſe habentibus imponitur pœna exilij,
quæ non imponeretur niſi criminaliter ageretur; &
etiam pecuniaria: dicitur enim ibi, quod damnum læ-
ſi reſarciat: ſed poteſt reſpõderi, quod ibi agebatur in-
quirendo, & in inquiſitione bene ad vtrunque con-
demnari licet, argum. ſupra de elect. per inquiſitionẽ
vel dic, quod ad ambo prædicta non fiet condemna-
tio per inquiſitionem criminaliter, vel ac.ciuilem. ſed
poterit ſeparatim contra tales agi vtroque modo, &
criminaliter, & poſtea ciuiliter, vel e conuerſo. C.quã-
do ci.ac.præ.cri.l.2.& ſic poteſt reſponderi ſecundum
Innoc. ad multas ll.quæ in cauſa criminali pecuniam
dandam læſo dicunt. C.ad l.Iul.rep. l.vlt. & ff.de ſep.
f viol.l.2.§.quod de ſe.& §.ſe.nam ibi ciuiliter agebat f
Bene fatemur tamen, quod etiam criminaliter agen-
do poſtea pecuniaria infligitur fiſco applicanda.ff.de
præua.l.3.§.vlt.nam ita eſt vindicta in pecunia, & for
g tuna, ſicut in corpore, vel fama. g ¶ Et ſunt † ſecundũ
18 l.ciuiles.7.genera pœnarum, vt dicit Inn. quarum 3.
ſunt capitales, & de quibus Hoſt. remittit ad ſum.de
pœnis. §.quot ſunt, & §.in quibus & §.quando. Prima
eſt mors coropris, quæ multis modis infertur.ff.de pœ
nis, aut damna. §.vita, & l.ſupplicij, & l.capitalium.
§.idem princeps.& §.famoſos. Secunda pœna eſt mor
ti proxima, ſcilicet pœna metalli.& no.quod quidam
damnantur in metallum, & in grauioribus vinculis p̃-
muntur, alij in opus metalli, & hi leuioribus: ſed am-
bo hi & libertatem, & ciuitatem amittunt. Alij au-
tem damnantur in miniſterium metallorum, ideſt
vt ſeruiant damnatis in metallum, & hi non liberta-
tem, ſed ciuitatem tantum amittunt, ſi ad tempus dã-
nantur. Si autem in perpetuum, ſcilicet damnantur,
vtrunque amittunt.ff.de pœn.aut damna.§.eſt pœna,
& §.ſeq. Tertia pœna capitalis eſt deportatio, & in o-
pus publicum damnatio, ſed non in metallum; & ij nõ
libertatem, ſed ciuitatem tantum amittunt. ff.de pœ-
nis, quidam. Non capitales autem ſunt 4.prima eſt re-
legatio ad tempus, vel in perpetuum: hi bona nõ amit
tunt. ſecunda eſt infamia: tertia eſt dignitatis amiſ-
ſio, vel ad dignitatem, vel ad officium ſeu forum in-
terdicta aſpiratio. quarta verberum experimentum,
ff.de pęnis, ſi quis forte, §.vlt.& l.aut damna, & de in-
ter.& rele.l.ad tempus.ſecundum canones autem nun
quam imponitur pęna corporalis mortis, ſupra ne cle.
vel mo. ſententiam.51.d.c.1.& 2. Sed eſt quædã, quæ
quaſi ſimilis ei habetur, ſcilicet quia relinquitur ſecu-
lari iudici puniẽdus, infra de cri.fal.ad falſa. ſupra de
iudi.cum non.30.q.1.illum. Secunda autem pęna dã-
nationis in metallum non inuenitur ſæpe in canonib.
impoſita: ſed ſi imponeretur, non retractaretur, infra
de calum.capit.1. Sed ei æquiparari poteſt pœna car-
ceris, quam pro grauiſſimis criminibus eccleſia impo-
nit, infra de hære.cap.1. et quod quis redigatur in ſer-
uitutem.32. d.eos. vel tradatur curiæ ſeruiturus. 12.q.
1.ſtatuimus. vel quod vendantur. 81. diſt.quidam cle
rici. Item quod dicimus de ſecunda, dicimus de tertia
& hoc de capitalibus ſecundum canones. de non ca-
pitalibus autem prima ſecundum canones, ſcilicet re-
legatio, non eſt in vſu; ſed ei ſuccedit detruſio in mon.
de qua habes 50.di.ſi epiſcopus autem 81.diſt. Roma
nus. Alia autem habet locum ſecundum canones ſcili-
cet depoſitio, vel degradatio, vt hic 11.q.3. epiſcopus
autem. et interdicitur, quod ad nullam dignitatẽ aſſu
mantur, ſed in habita remaneãt, ſupra de fil. preſ. §.ſi.
de elect. ſuper e. vel quod in certa eccleſia ordinentur
2.quæſt.1.in primis, et quod ad ſuperiores non aſcen-
dant, ſupra de temp.ord.ex tenore. Item ſuſpenſio ad
tempus, vel in perpetuum. Itẽ ab officio, et beneficio
et

Digitized by Google

& ab ingreſſu eccleſiæ & multæ aliæ pœnæ conſimiles
ſunt ſecundum eccleſiam. Alia autem, ſcilicet infamia
locum habet ſecundum canones, vt quicunque ſecun-
dum l.eſt infamis,& ſecundum can.2.quæſtio.3.§.hic
colligitur,& 6.q.1.infames.ſecundum canones etiam
aliqui ſunt infames infamia canonica, vt ſupra de te-
ſti.teſtimonium. Item alia pœna.ſ.verbum ſecundum
canones locum habet.12.diſt.c.vlt.45.diſt. cum bea-
19 tus. & no.quod † tres primæ pœnæ capitales: item nō
capitales, & degradatio nunquam imponuntur, niſi
quis directe accuſatus conuictus fuerit, infra de ſi.dile
ctus.2.item ad prædictas pœnas præterquam ad depo
ſitionem proceditur contra abſentem & contumacē:
ſed ad depoſitionem, & alias pœnas, quæ ſunt vſque
ad relegationem, non proceditur contra abſentem.
ff.de pœn.abſentem.3.quæſt.9.decernimus. non nega-
mus tamen, quod ſi aliquis crimen confiteretur in iu-
dicio, quod etiam ſine prædicto & directo proceſſu ſta
tim quantuncunque grauior pœna imponi poſſet.ff.ad
l.Aquil.proinde, ſupra de confeſſ.c.2.& 2.quæſt.1.&
2.idem dicimus,& ſi non confiteatur, ſed notorium ſit
iuris, vt ſi accuſauerit dominum ſuum coram iudice.
C.qui.ac.non poſ.ſi quis ex. aliæ autem pœnę imponū
tur etiam, & ſi in modum inquiſitionis agatur, infra
de ſi.dilectus.2. in auct.vt nulli iu.§.ſuper hoc. Infa-
mia autem quandoque in ciuilibus ac.irrogatur. ff.de
his,qui not.infa.l.furti.§.penult. & ſi.aliqua etiam ex
prædictis pœnis imponuntur in foro pœnitentiali.50.
diſt.ſi ille. Et aliquando ante lit.conteſt.ad puniendā
contumaciam, ſupra de off.deleg.c.ſane, & ſupra vt li.
20 non conte.tuæ,quoniam.Item no. quod † iudex aliqn̄
in ſententia imponit pœnam, ſcilicet dicendo depo-
no, vel in monaſterium detrudo, vel in exilium mitto.
Aliquando autem pœnam non exprimit, ſed tamen
condemnat de crimine, puta, condemno te de adulte-
rio, & tunc non eſt iudicis, qui ſententiam tulit, pœ-
nam moderari: ſed pœna in lege expreſſa infligetur.
2.q.3.§.notandum. licet ante moderari potuiſſet.45.
diſt.omnis qui.& ſi non eſt in crimine, pro quo cōdem
natur, certa pœna inflicta, de ſimilibus ad ſimilia pro-
21 cedet: vel minima pœna imponetur. Item no.ꝙ † ſen-
tentia lata ſtatim ſortitur quoſdam effectus. ver.gra.
ſi ſit talis pœna impoſita, quæ libertatē aufert, vlterius
eius teſtamentum non valet, neque aliquid ex teſtamē
to capiet. ff.de legat.3.l.1.§.a præfecto. ff.de pœnis,
qui vltro, & l.ad beſtias.ſed non idem dicimus in his,
quæ ratione officij facit, puta ſi ſit prælatus,& ſenten-
tiam ferat, tenebit, quamdiu toleratur.8.q.4.nonne.
nam ſi contrarium diceretur, abſurditas ſequeretur.nā
condemnatus mandati, vel depoſiti, eſt infamis.ff.de
his qui no.infa.l.furti.§.pen.& vlt. nunquid dicimus
etiam ſententiam vlterius non valere propter hoc.3.
q.7.c.1.abſit.Omnia enim tolerantur propter officiū,
quod adminiſtrat.19.diſt.ſecundum.ff.de off.prę.Bar
barius, niſi eſſet in eum lata ſententia depoſitionis,
vel expoliatus eſſet in ſimilibus dignitatib. tunc enim
ſententia a tali lata non tenet. ff.de his, qui no.infam.
l.2.§.igitur ff.de iud.cum prætor.nec poteſt dici, ꝙ to
h leretur, ſed intruſus h dicitur. Credimus autem, quod
ex quo ſententia de aliquo crimine lata eſt contra ali-
quem, ſiue criminaliter, ſiue ciuiliter agatur, ꝙ epiſco
pus, vel prælatus ſuus poteſt ipſum ſpoliare beneficijs,
quæ ſub eo habet.2.quæſt.1.multi. Tamen eum debet
vocare, & ſententiam contra eum ferre, ſi inuenitur:
& ſi non inuenitur, eodem modo damnabit eum:
quia notorium eſt crimen per ſententiam, vt not. ſu-
i pra de co.cle.tua. i nec ob.ſupra.co.ſuper his.vbi dici-
tur, quod non poteſt priuari alijs beneficijs, cum cri-
men in modum exceptionis probatur: ſed verum eſt
quod ibi dicitur, quod iudex, qui cognoſcit in modum
exceptionis, non poteſt ſuper alio iudicare, infra de
ſimon.licet. Sed hic iudex, de quo dixi, cognoſcet in
modum accuſationis, vel inquiſitionis, vbi bene ſequi-
tur pœna ablationis: ſententia non inducitur ad pro-
bandum, quod per eam dicatur priuatus, ſed induci-
tur ad probationē criminis, ſcilicet quod ſit notoriū,
ſicut & per eandem ſententiam de crimine latam pro
baretur infamis, & repelleretur a teſtimonio, vel or-
dinibus, ſupra de teſti.teſtimonium. Clerici autem,
quorum eſt electio, nullum ſua auctoritate eligent, ni-
ſi prius per ſuperiorem eis licentia detur, vel per ſen-
tentiam amoueatur hoc modo, ſcilicet depono talem
prælatum, vel clericum: vel perpetuo eum a ſua ec-
cleſia remoueo, vel ſuſpendo, ſupra de cle.non reſid.
ex parte.& vide quod dixi, de conceſs.præb. cum no-
ſtris. in gloſſ.multum ergo, per totum, & maxime ad
fin.ver. ſed quid ſi qualiter. Item ex ſententia, contra
quem eſt lata ſuper crimine, ſcilicet condemno te de
homicidio, vel huiuſmodi criminibus, non poſſunt ca
nonici procedere ad electionem, vel epiſcopus, vel qui
cunque alius: tamen ex quo imponitur ei pœna ex ta-
li cauſa, quæ infamiam irroget, puta ſuſpenditur per-
petuo propter furtum, vel aliud publicum crimen, de
quo damnatus eſt, ſatis videtur, quod alius in locum
eius eligi poſſit.ff.de decur.l.2.& l.ad tempus, ſi ex a-
lia ſuſpenditur, puta quia tumultum fecit in concilio,
non credo, quod alius in locum eius poſſit eligi.5.quæ
ſtio.4.in loco.Idem dicunt quidam, & ſi pœna ſola ſi-
ne ſententia infligitur, ex qua irrogatur infamia. ff.ex
quib.cau.infam.ir.l.ſi vilibus. Maior enim & euiden-
tior eſt infamia, quæ ex pœna procedit, q̄ quæ ex ſentē
tia eſt.& alia pœna, ſcilicet excommunicatio, quæ eſt
his omnibus maior, & non ſolum eſt pœna, ſed etiam
medicina. 2.q.1.multi, & ſtatim habet hunc effectum
vt ſibi vbique beneficia eccleſiaſtica licite denegen-
tur, ſupra de appe.paſtoralis, in ſi.& hunc effectum di-
cunt quidam habere quamlibet ſententiam de crimi-
ne latam, ſecundum Innoc.cuius eſt gloſſ.quam Hoſt.
22 non poſuit[Quiſquam]prælatus, de quo præmiſit†[Pe
riculo]adminiſtrationis, puta dilapidatorem. hoc ini
tium inducit periculum: vitium incontinentiæ indu-
cit ſcandalum, infra eod.cap.ſi.de co.cle.& muli. ve-
ſtra, & c.tua.Innoc. exemplificat de hæreſi, in qua eſt
periculum infectionis, vel eſt periculum occiſionis.di
cit autem, quod vbi timetur periculum, procedi po-
teſt ſine multa infamia, ar.6.q.vlt.42.d.quieſcamus.
22.q.1.ſi quis per capillum, de ſimon.ſicut ſimoniaca.
idem dixit in dec.licet Heli, in ſua 1.gloſſ. vbi dicit ſi-
bi non placere illam rationem, quod quiſque tenea-
tur ſedare ſcandalum, propter id, quod debet fieri in-
quiſitio: quia poſſet eſſe, quod per inquiſitionem au-
geretur ſcandalum. Dicit ergo, quod ſi ſcandalum ta
le eſt, quod perturbare poteſt eccleſiam propter potē-
tiam vnius, vel plurium, qui de prælato ſcandalizan-
tur, fieri poterit inquiſitio, arg.23.q.4.cum quiſque, &
50.di.vt conſtitueretur. Si enim vt remoueatur ſcan-
dalum, inducitur purgatio.2.q.5.presbyter,& inquiſi
tionem ſ. quitur purgatio; ergo pro ſcandalo fieri po-
teſt inquiſitio. Idem arguit de ſuſpecto prælato ſuo,
vel principe, vel bonis viris, licet non ſit infamatus:
quia ſi indicitur ei purgatio.11.q.5. omnibus. ergo vt
ſupra dicit, ꝙ aliqui negant, his duobus caſibus inqui-
ſitionem fieri poſſe, licet in eis poſſit indici purgatio-
nam, vt dicunt, nō ſemper inquiſitionem ſequitur pur-
gatio, ſed quandoque abſolutio, qñque remotio ab ec
cleſia, ſupra cap.inquiſitionis.& vide quod dicam, de
23 pur.can.nos inter, ſuper 1.glo. [Puniēdū] parū † eſſet
inquirere, & non punire. nam facilitas veniæ &c.23.q.
4.eſt iniuſta[Grauis]non tamen tantus, quod poſt ſen
tentiam executionem impediat, de quo dic, vt ſupra
eod.

23 inquiſitionis.1.reſpon.ſecundum Hoſtien.& Ioã.&
Goff.[deber]Dicit Inn.hoc intelligi,quando fit inqui
ſitio contra certam perſonam, & de certo crimine: ſe-
cus,ſi fiat in genere, vel de ſtatu eccleſiæ, & vide infra
gl.3. dicebat ergo Goff.infra de ſimo.licet,quando
fit inquiſitio ſup ſtatu eccleſiæ,non exprimuntur capi-
tula, ſed generaliter inquiritur de vita & ho.cler.& de
officijs, & de ſtatu poſſeſſionum, & rerum eccleſiæ. &
vide quod dicam ſuper princ.primæ gl.[Igitur]ſ.quia
dictum eſt villico, contra quem fieri debet inquiſitio,
Redde rationem &c. quod demonſtrat villicum, quẽ
dominus alloquebatur,fuiſſe præſentem.& ſic cõtinua
tur principio, vel proximo dicto,quo dicitur,remouẽ-
dum villicum, qui non poteſt &c.ergo debet eſſe præ-
ſens:alias nõ appareret,an poſſet redere rationẽ.& ſic
defenſiones etiam admittendæ ſunt ſm Hoſt.(Contu
24 maciam)hoc includit† eũ citatum,tunc aũt bene pro
ceditur contra eum,vt li.non cont. quoniam.§.porro,
& §.ſunt & alij.Contra abſentem ergo cauſa ſtudiorũ
quem prius citatio non apprehẽdit,non inquiritur, de
hoc in Spe.de inquiſi.§.1.ver.quæritur an contra.[Et
exponenda]hoc eſt ſm, qđ requiritur in hac forma. &
dic[exponenda]quandoq; in gñe,qñq; in ſpecie ſecũ
dum Ho.qui remittit, de pur.ca.c.pe.ver.ſi.Item hæc
traditio non ſit teſti, contra quem crimen opponitur,
vt dicam de pur.ca. inter,ſuper gl.2.(illi) contra quẽ
fit inquiſitio, vel eius procuratori, qui poteſt interue-
nire,cum non ſit cauſa criminalis, ſup.c. ſuper his, qđ
intelligit Hoſt. niſi perſonaliter fuiſſet citatus. remit.
de do.et cõtu.eum dilecti.vel niſi tale ſit crimẽ, quod
executionem impediat.ſupra eod. inquiſitionis. 1. re-
25 ſpon.[Capitula]ſi tamen † cõfeſſus fuerit crimina,cõ-
feſſionem impugnare non poterit, quominus punia-
tur ex ipſa,eo prætextu,qđ capitula tradita nõ fuerũt,
vel nõ fuerat infamatus.ĩ.eo.ti.c.1.li.6.[Fuerit]ſi igit
primo fieret inqſitio,& poſtea tradantur capitula, nil
agitur,quia peruertitur ordo,ſupra de elect. cum peti-
tam.Hoſt.(Facultatem)ſi ergo grauaretur, admitten-
da eſt iuſta appellatio.de hoc de pur.ca.nos inter.gra
uaretur autem,ſi fieret inquiſitio,vel cogeretur reſpõ-
dere ſuper occultis.& in hoc differt inquiſitus ab accu
ſato, qui ſuper occultis reſpondere compellitur: quia
iurat de calumnia, de iu.ca.cap.1.nec ob.de pœ.di.1.
non t.b.,quod poteſt intelligi ſecundum Hoſt. de non
infamato, nec accuſato: alias lex permittit accuſato
mentiri.ff.de bo.eorũ,qui ſi.mor.con.l.1. Canon vult
aliud,vt patet ex nor.ſupra, quod metus cauſa, ſacris.
Item illud capitulum intelligendum eſt in foro pœni-
tentiali.vnde & ponitur ſub tractatu de pęnitẽtia, vbi
quis inuitus peccatum ſuum prodere non tenetur, de
K pę.& remiſ.omnis[k],licet quandoque ad hoc inducen
dus ſit,vt patet eo.tit.officij.Sed vbi quis eſt infama
tus,non eſt ſibi etiam in foro pęnitentiali dicendum,
vt occulter crimẽ in iudiciali,vt patet,de cri.fal.capi-
tu.1.22.q.2.primum,& c.ſ.dicendo enim tunc veri-
tatem non prodit,ſed per famam iam prodit m mani
feſtat,& animam ſuam liberat, & iudicem de miſeri-
cordia precatur,de elec.innotuit.§.multa, ſecundum
Hoſt.qui etiam remittit ad no.per Innocẽ.de confeſſ.
26 c.2.(Nõ ſolum)hoc eſt † tertium, quod circa formam
attenditur[Nomina]ſaluo eo,quod dr in crimine hę-
reſis,infra de hæreti.c.vlt.li.6.[Quid a quo]ergo non
ſufficit ſegregatim dare nomina,& dicta:qa tũc neſci
ret, quid a quo dictum eſſet, ſed danda ſunt nomina
cum dictis. No.etiam per hoc Hoſtienſ. nomina non
debere dari per inquiſitorẽ ante receptionem, & hoc,
vt vitetur corruptio, ad hoc infra eod. olim, & quod
no.de teſti.fraternitatis.& ſecundum hoc non eſſet ne
ceſſe citare inquiſitum, vt veniat videre iurare teſtes,
quod tamen communiter ſeruatur[Necnõ] hoc eſt quaſ
27 tum de forma(Replicatione)exceptionẽ † opponit is,
contra quem inquiritur,replicationem vero is,qui pro
mouet inquiſitionem, alias iudex inquirens, de ap.cũ
ſpeciali (Infamãdi)ex quo enim teſtis ſciret nomẽ ſub
iiceri,audatius infamaret(Falſum)audacter enim fal-
ſum depouet,qui ſciret excipi nõ poſſe de falſo[Aſſur-
gere]deſcendere,& aſſurgere diuerſa ſunt, no contra-
ria.concor. de his, quæ fi.a præ.cum apoſtolica.aſſur-
git enim in mente,ſed deſcendit corpore, ſupra e.c.in
prin.& ſupra eo.cum dilecti,in prin.[Damnabilius]vt
ſupra patet,de of.ord.irrefragabili,& infra tit.2.licet
28 Heli.[Taceatur]†Præocupatio eſt.ſi.de of.or.inter cę
tera,ibi, Ne dicamus(Trib.) dicit hic Hoſt.in cu.Ro.
duobus modis agi de crimine,ſ.per modum iuſtitiæ,
& per modum gratiæ.per modum vero iuſticiæ 6.mo
dis.primo per modum punitionis ex officio, vt in no-
torijs.ſecundo per modum accuſationis.tertio denun
tiationis.quarto inquiſitionis.& de his hic,quinto per
modum exceptionis,ſupra e.ſuper his.ſexto per modũ
actionis,de reſcript.ex parte, de iureiu. querelam.per
modum vero gratiæ proceditur his modis. primo. per
modum prouiſionis, ſupra eod.ad petitionem.ſecun-
do per modum compoſitionis, & diuiſionis. compoſi-
ta vera.diuiſa falſa. Nam quandoque diuerſi proceſ-
ſus diuerſo modo,& in diuerſis inſtantijs facti ſunt cõ
tra aliquem,& nullus ſufficit ad condemnationem, ex
his tamen omnibus recolligunt,quæ collectio ad con-
demna. ſufficit. & ſic puniunt criminoſum, quoniam
ſic affectant procedere, quaſi dulcis ſit mixtura bono-
rum.adhoc 12.diſtinctio.nouit,& inſtit.de re.diuiſio.
§.quod ſi partim, & quia publice intereſt &c. de ſen-
tentia excommunicationis, vt famæ. Sed contra hoc
eſt,quia probatio vnius modi agendi non facit fidem
in alio articulo, de teſti.ueniens. 2.& quia res inter a-
lios &cęter.de re iud.c.penult.& poteſt timeri,ne leue
compendium &c.vt ſequitur, & quia ſecundum for-
mam iudicij formanda eſt ſententia, vt etiam ſequi-
tur.tertio per modum procedentem ex quibuſdam la-
tentibus. Timor enim precium, amor turbat verita-
tis iudicium,de re iud.cum ęterni, libro ſexto,quarto,
quia ſi quid opponatur, totum deletur ex plenitudine
poteſtatis,de vſu pal.ad honorem, de elect.illa (Com
29 pendium)leue† compendium uocat peruerſum & prę
cipitatum iudicium leuis iudicis forte prætendentis,
quod vult abbreuiare lites (Diſpendium) pœnam au-
ctoritate talis proceſſus inflictam & concordan.de re-
ſcript.diſpendia,libro ſexto, vel ſecundum Abba.hoc
dicit:quia ſi nimis perfunctorie admitteretur accuſa-
tio,damnificari poſſet accuſatus[Legitimam]Legiti-
ma accuſatio dicitur,cum accuſator eſt idoneus, libel
lus bene formatus,& ſuo iudici oblatus, ſupra capitu-
lo primo.2.quæſt.8.libellorum, de iudic.at ſi clerici.
alias(legitima)& hæc cõmunior(Monitio) triplex de
quo dic vt ſupra de iudi.nouit (Iudicij) ideſt petitio-
30 nis,& modum procedendi: vt † ſi agitur ciuiliter, con
ſequatur intereſſe & quandoq; æſtimantur iniuriæ, de
hoc,de iniur.olim.ſi in modum accuſationis,ſi inueni
tur certa pœna, ſiue ſit corporalis, ſiue dignitatis re-
motio,vel famæ læſio, illa imponitur. C.qui accuſat.
non poſſ.leg.non ignorat,& l.de crimine, & l.penult.
non durior,nec leuior.alias erit arbitraria, de offic.
deleg. de cauſis, de tranſact.capitulo fina. Si per in-
quiſitionem & crimen eſt graue, ab adminiſtratione
conuictus remouetur,niſi miſericorditer agatur: ſed ſi
ſit tale, q poſt pœnitentiam executionem impediat,
quid iur.vidiſti ſupra eo.inquiſitionis. 1.reſpon. In de
nuntiatione vero ſecundum quod diuerſa eſt, diuerſæ
ſententię formabũtur. In euangelica iniungetur pna.
ſi iudicialis,ad ſatisfactionem cõdemnabitur.ſi cano-
nica,pęna imponet,vel peccatũ fieri phibebit, vł ali-

ter, vt requirit nunciationis modus, ſententiabitur ſi
in modum exceptionis,impeditur ille actus,quod dic,
vt ſupra eod.ſuper his. Si autem inepta fuiſſet petitio,
abſoluitur reus ab inſtantia iudicij, de iudic.examina
31 ta (Vſquequaque) idest ad vnguem † quo ad ſubtilita
tem, licet veritas non ſit omittenda,facit Clemen.de
verbor.ſignific.ſæpe,& de hoc dixi ſupra,ſuper verſic.
peruenerit(Facilius)leuiores cauſæ, & leuiores proba-
tiones ſufficiunt(Liberius)quia nec tot exceptiones re
cipiuntur,nec cogitur ſic ad vnguem formam ſeruare.
32 Hoſtien. ¶ † Prima gloſſ.primo tractat tria, ſcilicet
quando prælatus inquirat: & qualiter, & de pœna in-
quiſiti.& recitanda eſt hoc ordine, vt verſicul.penult.
Item & illud recitatur poſt princ.gloſſ.ibi,ſi ex officio
ſuo &c.& verſic.crimine vero, vſque ad verſic. ſi vero
infamatus, reſeruetur ante verſicul.ſi vero crimen pro
betur, & primum, ſcilicet quando inquirat planum,
quia ſcilicet quãdo infamatus eſt, & a fide dignis &c.
Circa ſecundum diſtinguit, aut inquirit ex officio,aut
alio promouente.primo caſu præfigit terminum accu-
ſare volentibus, nullo veniente deſcendit ad locum,
vocat inquiſitum, qui contra iudices,& teſtes excipe-
re poteſt, tradit capitula &c. vt §.debet,eo autem con
tumace procedit, de qualitate teſtiũ dat duas remiſ-
ſiones, & de compulſione ipſorum remittit ad capitu-
lum, dilectorum. ſi altero proſequente, recipit illius
teſtes, & ſi negetur infamia, vterque probat, nec pu-
tat gloſſ.monitionem tunc neceſſariam. Circa tertium
diſtinguit,aut probatum eſt crimen,aut non.primo ca
ſu ſi eſt prælatus,remouetur. Si non,aut crimen impe-
dit poſt pœnitentiam &c. ſi non eſt probatum, indici-
tur purgatio, & punitur promouens, ſecunda pars gl.
ibi, Item nunquid, format, & ſoluit duas quæſtiones.
¶ Gloſſ.3.quærit,& ſoluit. ¶ Quarta arguit, & ſignat
contrarium. ¶ Pen.gloſſ.tractat de triplici modo pro-
cedendi ſuper criminibus,& eorum pœnis, circa ſecun
dum ſignat duo iura in cõtrarium,& vtrobique remit-
33 tit. ¶ In gl.3.ibi.l.2.)vide de libell.obl.c.2. in 1.gloſſ.
in fin. primæ partis(& ibi.l.pen.)ſufficit iuramentum
eius,qui adminiſtrat relicta pro redemptione captiuo
rum, quod ſine diminutione,vel dolo in eum vſum il-
la concurrent (Et ibi, ſi quando) ponit caſum decret.
34 infra proxi.alleg. ¶ In † gl.1.ibi,diſtingue)Io.& Goff.
hic aſſignabant has differentias inter hæc duo mem-
bra.prima,quia primo caſu iudex facit reum iurare, &
reſpondere,& ſic intelligatur, quod dixi ſuper verſic.
redde,in princip.cap.& dec.cum dilecti,ſupra eodem
ſecus,cum alio promouente,& hoc,ne per id aduerſa-
rius inſtruatur, ſecundum Ioann. & forſan hoc voluit
glo.infra verſic.ſi vero procedat. Item primo caſu pu-
blicatis atteſtationib. iterum iudex recipit teſtes etiã
ſuper eiſdem capitulis. ſecus, cum productio facta eſt
a promouente, de hoc plene dixi ſupra de teſtib. cum
35 clamor. ¶ In † gloſſ.apud iudicem] alia dicam ſecũ-
dum Innocent.infra eodem,gloſſ.ſuper prædicto, ver-
ſic.ſi vero. Aſſignant etiam differẽtias inter generalẽ
inquiſitionem ſuper ſtatu eccleſiæ, & ſpecialem con-
tra certam perſonam. primam dixi ſupra §.debet, in
princ.alia eſt, quia primo caſu recipiuntur teſtes, qua-
les inueniũtur ſupra de teſti.veniens.2.C.de repu.con
ſenſu. contra ſingularem perſonam non recipiuntur,
niſi idonei,ſupra de te iud.cum I.& A.& vide quod di
xi ſupra eo, qualiter, ſuper ve .occultis. ex hoc ſequi-
tur,quod primo caſu non excipitur contra teſtes.dice-
bat tamen Goff.infra de ſimon. licet, quod denuncia-
tores, qui collegium infamauerunt, excipi poterit, &
quod poterit inquiſitor vt ſuſpectus recuſari; ſubde-
bant,vel dici, quod collegio iſta non competunt eo, quod in-
quiſitio ſuper ſtatu de plano, & ſine ſtrepitu fieri dẽt,
infra eodem tit.olim(& ibi,recuſare)not.quod in cor-
rectione remoueatur appellatio, ergo & recuſatio. de
hoc in Spec.de inquiſi.§.1. Item quod eſt ſibi (Et ibi,
criminoſus) Idem Ioan.T.& Vin.& Goff.quod tu dic,
quod ſi eſt ordinarius, quamdiu toleratur ratione cri-
minis, ſubditi non poſſunt ipſius iudicium declinare.
8.quæſtio.4.nonne.ad hoc, de elec.ex.cap.fina.& hoc
tenet Guil.in Spec.de inquiſitione,ad fi.1.col.(Et ibi,
vnam tantum)vel ſi eſt officialis, qui nõ habet ad hoc
mandatum,de offi.vica.capitulo ſecundo, libro ſexto
36 (Et ibi, vtrum ſit † infamatus) varia & interdum con-
traria de hoc locuti ſunt moderni. Dixerunt autẽ hic
Pe.& Abb. quod licet inquiſito negãte infamiam non
procedat iudex in inquiſitione veritatis, quam facit
altero promouẽte inquiſitionem, niſi primo probetur
infamia per eum,qui promouet, tamen vbi inquirit ex
puro officio, poſtquam ſibi conſtat de infamia, de ve-
ritate inquiret, licet inquiſitus neget ſe infamatũ.nec
tenetur iudex ipſe de hoc facere fidem, cui enim hanc
faceret,cum ipſe ſit iudex, ſi tamen ille propter hoc ap
pellaret,prælatus coram ſuperiore fidem faciet de in-
famia.iſtud etiã placet Speculatori de inquiſi. §.nunc
tractemus.verſic.hoc autem ſcias.& hoc, ne illudatur
correctio.placet etiam Abb.ſup.eo.inquiſitionis. Plus
ibi dicit Roſ.dixiſſe, quod licet cum proſecutor vult pro-
bare infamiam,inquiſitus poſſit probare contrarium,
non ſic tamen cum ſuperior ex officio teſtes recipit,
cum ad ſui inſtructionem ſummatim id cognoſcat,
nec præſumatur contra iudicem, ſicut contra promo-
uentem. hoc idem infra repetam poſt Io.iſtud dictũ,
quod non ſit neceſſe recipi teſtes ſuper infamia, tenet
hic Hoſtien.in ordinario,dicens ſecus in delegato.quod
dic, vt dixi ſupra eo.cum oporteat,& not.infra eodem
capitulo ſecundo,libro ſexto, & vt not. Hoſtien.ſupra
capit. cum oporteat, non debet ſimul cognoſci de ve-
ritate & infamia,ſupra de iudi.exhibita. Conſuluit ta-
men Hoſtien.ibi ordinarium, vt appellationes euitet,
quod inquirat,& teſtes prius recipiat ſuper infamia, & ſic
communiter ſeruatur. pro qua obſeruantia bene facit
clemen. de appellatio.appellanti.2.reſpon.Imo nota-
uit Hoſtien. ſupra eod.qualiter,quod in cauſa inquiſi-
tionis ſit conteſtatio, vel quaſi conte.cum infamia,ſi-
cut in accuſationis cauſa ſit cum accuſatore, in cauſa
denuntiationis cum denunciatore. Si ergo vocato ſub
dito dicat ſuperior, intendo contra te inquirere ſuper
tali crimine, ſuper quo es infamatus, & ſubditus confi-
tetur vtrunque, ſcilicet crimen, & infamiam procedit
ſuperior ad pœnam criminis: ſed mitius punit propter
confeſſionem, de elect.innotuit. Si negat vtrunque, ſci
licet crimen,& infamiam, vel ſolam infamiam, ſi noto
ria eſt infamia, poteſt procedere ad inquiſitionem ve-
ritatis,non laborando tũc circa inquiſitionem famæ,
de accuſat.euidentia, licet tutius ſit aliquos teſtes ad
cautelam recipere, vt eſt dictum: tum quia dictum fa-
cile ſequitur multitudo,infra de pur.ca.cũ in iuuentu-
te.§.1.tum quia ſequitur, quod infamatus ſit apud bo
nos & graues, nec ortum habuerit a maleuolis, vt hic,
tum quia multa dicuntur notoria, quæ non ſunt, ergo
ad cautelam teſtes recipiat,de elect.bonæ. alias ſi ap-
pellaretur, in periculo eſſet proceſſus, cum ſit neceſ-
ſe coram ſuperiore probari infamiam negatam, vt di-
xi. ſed ſi ſubditus confitetur infamiam, vel ſufficien-
ter probatur, ſecure proceditur, dummodo in actis ca-
nonice redigatur, quibus creditur, de probati. quo-
niam,& appareant, vt ibi: alias contra,eod.tit.c.fin.
& hoc modo dicebat Hoſtien. cum infamia litem qua
ſi conteſtari, ſicut alias dicitur, de do.& contu.prout.
& adde quod not.de teſtib.cum olim, non tamen di-
cit hanc quaſi litis conteſtationem eſſe neceſſariam,
ſed de ipſa per ſimilitudinem, & comparationem ſic
loquitur, nec enim infamia viſibiliter, & vocabiliter

apparet

apparet in iudicio, nec iure aliquo hæc quaſi conteſta-
tio eſt expreſſa, nec porrigitur petitio, & ſine his vera
litis conteſta. fieri non poteſt, de litis conteſt, capitulo
vno. quo conſiderato dicitur in cauſa inquiſitionis li-
te nō conteſt. procedi, ſupra vt li. non conteſt. quoniã.
§. ſunt & alij. Quid ſi ſubditus auditis prædictis verbis,
petit diem ad deliberandum, videtur non dandus, cũ
de facto ſuo quæratur, de quo certus eſt, de reſcrip. ab
excommunicato. Hoſt. dicit contrarium, cum & de fa-
ma dubitare poſſit, & expedit peritos conſulere, arg.
C. de inge. ma. ſi auiam, vt li. non conteſt. c. 1. in princ.
Si vero quis inquiſitionem proſequitur, tunc eum ipſo
fit vera litis conteſ. ſicut cum accuſatore, vel denuncia
tore, de pur. ca. c. pe. & contra ipſum exceptiones legi-
timæ admittuntur. ſ. e. cum oporteat[& ibi, poteſt pro
bare] hoc intellexit Io. in hoc membro tantum, non in
ſuperiori, quando nullo promouente iudex procedit:
quia non ſic præſumitur contra iudicem, ſicut contra
aduerſarium. vide quod ſupra dixi, & ſupra c. cũ opor-
37 teat, poſt prin. ſuper ver. famam [Et ibi, non † credo]
Vin. contra in Spec. de inquiſitio. §. 1. ver. ſed nũquid,
& illud teneas, quãdo via denunciationis proceditur:
imo, ſi non eſt euangelica, ſed canonica denunciatio,
requiritur maior monitio. ſ. trina, vt ſatis dixi de iudi.
nouit. Sed ſi non incedatur per viam denunciationis,
ſed inquiſitionis, licet aliquis officiũ illud inquiſitoris
coadiuuet, tunc puto verã hanc gl. [Et ibi, dicas quod
non] Idem Io. & Goff. & quid dixerit Vin. de B. & Com
po. ſupra eo. qualiter, vide in 1. ver. ſed nũquid, & ver.
ſe. [Et ibi, ſi nec] ſuple, fieri poteſt [Et ibi, ex tuarũ] de
38 hoc tit. inter, in 1. gl. & hoc tenent † Ioan. & Goff. iudi
cem inquirere poſſe, etiam ſi petat reus præfigi termi-
num accuſare volentibus, offerens ſe purgare, ſi nullus
appareat [Et ibi, melius eſt] idem Guil. in Spec. de in-
quiſitio. §. nunc tractemus, ver. porro, in fin. & vide qđ
ibi dixi, & quod prædixi ibi, habetur in ver. ſe. [Et ibi,
interſit] idem hic Goff. & Guil. in Spec. de inquiſitio.
§. 1. verſic. ſed nunquid extraneus [& ibi, credo] ſecun-
dum Io. cuius ſecundum mentem fuit hæc gl. [& in fi.]
vide quod ibi dixi ſuper 1. gl. ¶ In glo. 3. ibi tutori] qđ
dic vt no. 5. q. 3. cap. vlt. in fi. primæ gl. [& ibi, ſtetur]
39 Hoc † dicit Hoſt. ſub dubio forte, in rectoribus hoſpi-
talium, & ſimilium locorum non haberet hoc locum:
quia tenentur ſingulis annis his, quibus loca ſubſunt,
reddere rationem, vt in cle. de rel. do. quia contingit.
§. illi etiam. ¶ In gl. arg. famam, in fi.] vbi de hoc, & ſu
1 pra de teſti. veniens. 1. & c. præterea, [l] vt refert Goffr.
Hug. dixit, famam probationem facere. & ſecũdũ hoc
poteſt huic reſponderi, ꝙ vbi fama defert, tunc nõ pro
bat, ne ſit actor, & teſtis. 4. q. 4. cap. primo. ¶ In † gl. 11.
40 q. 4. in fi.) infra de adult. ſignificaſti. non tamen inqui
ſitio fieri, vt hic, & ſupra eo. inquiſitionis, in fine T. &
Goffr. Phi. ſupra eo. licet, in fi. dicit, quod ſi infamia or-
tum habuit a leuibus, ſuſpectis, vel æmulis, non fiet in-
quiſitio, nec indicetur purgatio, all. de pur. cau. cum in
iuuentute, hic declarat, quod dixit de purgatione nõ
indicenda verum eſſe, niſi ob cauſam, puta propter ſcã-
dalum, vt ibi. Dicebat Hoſt. ꝙ ſi omnino conſtaret, ꝙ
a maleuolis eſſet orta, nec eſſet multum ſparſa, nec ſcã
dalum immineret, non eſſet de neceſſitate indicenda
purgatio. ſ. de pur. c. cum in iuuentute. Dicit Innoc. ꝙ
ſi ab vno tantum, vel a maledicis orta ſit infamia, vel
potius ſcandalum procedi poteſt ad inquiſitionem. 2.
quæſt. 5. mandaſtis, ad hoc quia ſi ſoli epiſcopo ſuſpe-
ctus eſt, poteſt indici purgatio. 2. quæſt. 5. omnibus, in
fi. ergo ab vno & ſemel tantum poteſt procedere infa-
matio. de hoc ar. vide quod dixi de off. ord. ex parte,
ſuper vlt, gloſſ. & vide quod dixi ſuper ver. periculum,
& de hoc in Spe. de aboli. & purga. c. ſi. circa fi. ¶ In gl.
pe. ibi, deponatur] ſi crimen eſt tale, quod depoſitio-
nem requirat, qđ dic, vt ſ. de iudi. at ſi clerici. (Et ibi,
denunciatio euangelica) aliud in iudiciali, vel canoni
ca, ſecũdum Hoſt. quod plene videas per Guil. in Spe.
41 de denunc. §. 1. ver. vt autem (Et in fi.) Si † vero de cri
mine ciuiliter agitur in modum actionis, conſequetur
intereſſe, & quandoq; æſtimationem iniuriæ, infra de
iniur. olim. Si per modum exceptionis, impedietur il-
le actus, ad quem impediẽdum excipitur, ſupra eo. ſu-
per his, & c. accedens,

ADDITIONES.

a ¶ Infra eo. c. 1. pro hoc quod no. Bar. in l. Marcellus. ff. de renun. amo. & Ion. in c. 2. de confeſſ. & in c. dudum. ſupra de elect.
b ¶ Per tuas. Et nõ eſt neceſſaria infamia: vt no. Io. An. inf. e. olim.
c ¶ Eos aſſignet. Vide Bart. in l. de minore. ff. de quæſtio. in ver. dixi quòd poteſt.
d ¶ Vbi. vide Bar. in l. de minore, præalle. in ver. quomodo ſi teſtis interrogatur.
e ¶ Ignorabat. Quando dicatur quis agere criminaliter, & ciuiliter, vide gl. & ibi Bar. in l. 1. ff. de ſepul. vio.
f Agebat. Vide l. ſi ab eo, & ibi Bar. ff. de calum.
g ¶ Fama. vide gl. & Bar. in l. 1. ff. de ſepul. vio.
h ¶ Intruſus. vide Io. And. in c. mora, de reg. iur. lib. 6. in 1. q. in Mercu. & dominum Bar. de Sali. in l. 1. C. de teſta.
i ¶ Tua. Vide c. poſtulaſti, & ibi gl. & Io. de fo. compe.
k ¶ Omnis. Intellige alij, quàm Deo, & ſic ſacerdoti, vt ibi no. gl.
l ¶ Præterea. De hoc ſunt gl. etiam in iure ciuili contrariæ, prout late per Bar. in l. de minore. ff. de quæſtio. ver. vlt. principaliter, & vide etiam ibi in l. ſi.

SVMMARIVM.

1 *Metropolitani ad correctionem exceſſuum, & reformationẽ morum ſingulis annis faciant cõcilium prouinciale, & quid prætere a ſtatuant in eo, quod futuro concilio.*
Vacationes beneficiorum ſcire præſumuntur, nu. 5.
2 *Epiſcopi ſingulis annis faciunt ſynodos.*
3 *Concilio generali Inno. quod Lateranenſe etiam fuit, quot cõſtitutiones in quarta compilatione decretalium, fuerint, & quot in hac nouiſſima ſint, & ſub quibus titulis.*
Quæ etiam regula in eo canonica, & morales & vtiles cõſtituta. & in quibus inueniantur titulis. §. ſubdit, in concilio quid proponendum, hic diſcitur. §. ordinem.
Ad ipſum qui cogendi venire, num. 7.
Hoc punit delicta, num. 11.
Earum ordo quis a principio.
Ordinem conſtitutionum ſcire vtile eſt. §. ordinem, et in quo conſiſtat vtilitas. ibid.
4 *Iura parum eſt concedere, niſi ſeruentur.*
5 *Idoneæ perſonæ quæ dicantur, inueſtigandũ, quę corrigenda, quæ reformanda ſint.*
Veritatem citius percipere viciniores præſumuntur.
Extranei non præferendi diœceſanis.
6 *De plano, locutio quid hic, & alibi ſignificet.*
Fideliter pergere quis dicatur.
7 *Suffraganei ſubditum poteſt archiepiſcopus citare, & quo ca ſu, hic in fi.*
8 *Epilogus gloſſarum.*
De teſtibus Sinodalibus remiſſi. tractat de eis nu. ſupra 5. & infra 10. 11.
8 *Suffragium gloſſarum.*
Quid agatur vbiq;, præfectus vrbis hẽt milites, qui referant.
10 *Additio gloſſarum.*
Viuere de ſuo proprio perſonæ electæ in concilio prouinciali pro inueſtigatione morum debent, delegati autẽ a quo procurandi hæ non habent coercendi poteſtatem, iurare debẽt, nu. 11. & in quibus creditur, ibid.
Eis præferuntur archidiaconi inquirentes, nu. 12.
Prælatis quoque quando debeantur expenſæ.
Officialibus creditur, & in quibus.
In quibus admittantur ſine inſcriptione.
12 *Inquiſitio plena præiudicat ſemiplenæ, in fi.*

Digitized by Google

C A P V T   XXV.

1 Sicut olim Caſus. † Metropolitani ad correctionẽ exceſſuum, & reformationem morũ ſingulis annis faciant prouinciale concilium, in quo per ſingulas diœ. ſtatuant perſonas idoneas, quæ ſollicite inueſtigent, & ſequenti concilio referant corrigenda. hoc negligẽtes ab executione officij ſuſpendentur. Et ſic partes patent. Prima prouidet de prouinciali concilio, & agendis in i. lo. ſecunda de teſtibus ſynodalibus, & ipſorũ officio. tertia de pena hoc non ſeruantiũ. ſecunda ibi, vt aũt. tertia ibi, Quiſquis aũt [Singulis annis] pauci metropolitani hoc ſeruant. Aliqui. n. nunquam faciũt prouinciale concilium: aliqui ſemel in vita ſua: & qui melius faciunt de biẽnio in biẽniũ, illud faciũt, cũ tñ ſm leges ẽt ſingulis annis ſemel, bis, aut ſæpius cõuocãdum ſit, in auct. de ſanc. epiſ. §. vt aũt ois eccleſiaſti-
2 cus ſtatus, col. 9. ſic † epi ſingulis annis faciunt ſynodos, vt ſ. quit. ſm Hoſt. [Suffraganeis] & alijs ad conciliũ conuenientib. vt ſequitur j. ver. vt aũt [Canonicas regulas] de elect. cum in cũctis, & ſi [Generali ↄcilio] ſcire † debes ꝙ de gñali concilio. ſ. Inn. qđ fuit ẽt
3 Lateranenſe, habuimus olim in quarta cõpilatione. 71. ↄſtitutionẽ, quarũ 70. hodie hẽmus in iſta, & ẽt. 71. vna diuiſa, vt patebit j. & iſta fuit 13. ordo vero illarũ talis fuit. prima de ſum. tri. firmiter. ſcđa. pe. tit. dãnamus. tertia de hære. excoicamus, quarta de baptiſmo, lic. r, quinta de priuil. antiqua. 6. e. t. vt priuilegia. ſeptima. de of. or. irrefragabili. octaua, ſ. c. prox. nona de of. or. qui in pleriſq;. 10. e. ti. inter cætera. 11. de magiſ. quia nonnullis. 12. de ſtatu reg. in ſingulis. 13. iſta.
14. de vi. & ho. cle. vt clericorũ. 15. a crapula. 16. clerici offic. 17. de cel. miſ. dolentes. 18. ne cle. vel mona. ſniam. 19. de c. cu. c. 1. 20. eo. ti. c. 2. 21. de pœni. & remiſ. ois. 22. eo. tit. cũ infirmitas. 23. de elect. ne pro defectu. 24. quia pp. 25. quiſquis. 26. nihil eſt. 27. de æta. & q. a. cu. ſit. 28. de renũc. quidã cedendi. 29. de præb. inulta. 30. eo. tit. grauē. 31. de fi. præſ. ad abolendã. 32. de præb. extirp. dæ. 33. de cenſi. procurationes. 34. de immu. ec. quia plerique. 35. de ap. vt debitus. 36. eo. ti. cũ ceſſante. 37. de reſcrip. nonnulli. 38. de probat. qm̃ contra. 39. de reſti. ſpo. ſæpe contingit. 40. de arbitris, & de do. & cõt. contingit. & hæc eſt diuiſa, de qua dixi. 41. de præſcr. p. qm̃ oẽ. 42. de pœ. & remiſ. cum ex eo. 43. de iureiur. nimis. 44. de reb. ec. nõ alie. cum laicis. 45. de pœnis, in quibuſdam. 46. de immu. ec. aduerſus. 47. de ſen. ex. ſacro. 48. de ap. cũ ſpeciali. 49. quam hodie non habemus, & incipiebat, Sub interminatione. de ſen. exc. & ſtatuebatur ibi, quod cã cupiditatis non déret quis excõicare, vel abſoluere, maxime in partibus, in quibus ex conſuetudine in excõicati abſolutione pecuniaria pœna infligitur. & excõicans iniuſte cõpellebatur iſtud reſtituere, & tantũdem de ſuo iniuriã paſſo, & ſi non erat ſoluẽdo, alias puniebatur. & adde circa hoc qđ dicã, j. de ſimo. ad aures, j. de conſan. nõ dẽt. 2. de clã. deſpon. c. cũ inhibitio. 52. de teſtibus, licet ex quadam. 53. de decimis, in aliquibus. 54. cũ nõ ſit. 55. nuper abbates. 56. de pœ. & remiſ. quod in te, licet hodie nõ intituletur in concilio; vel fuit de Iudæis, ab liberandam, quæ non fuit in 4. compil. ſed neutrum credo pp ordinem ipſarũ. fuit igitur alia, quã non habemus. 57. de pactis, plerique. 58. de priuil. ꝙ nonnullis. 59. de fideiuſ. quod quibuſdam. 60. de exceſ. præla. accedentib. 61. de præb. in Lateranenſi. 62. de reliqui. cũ ex eo. 63. de ſimon. ſicut pro certo. 64. eo. tit. qm̃ ſimoniaca. 65. eo. tit. audiuimus. 66. eo. tit. ad apoſtolicã. 67. de reli. do. ne nimiũ. 68. de vſuris, q̃to. 69. de Iudæis, in nonnullis. 70. eo. ti. cũ ſit nimis. 71. de apoſta. quidã. ¶ Ordinẽ ipſarũ poſui, prout colligere potui ex antiqua: quia interdũ id ſcire eſt vtile, vt per te experieris. has aũt cõſtitutiones, ſed non oẽs poſuerat Hoſm ordinẽ ſituationis, prout ſunt in hac cõpila. & dicebat, ꝙ ſi in cõcilijs neſcit metropolitanus, qđ proferat, vt ſe q̃que dicit vidiſſe, poterit ſibi per has concor. ex quibus ſtatuta ſua eliciat, ſubuenire. ſubdit, ꝙ erant & aliæ regulæ canonicæ, morales & vtiles, ſicut de temp. ord. ad aures, & c. fi. de ma. & obe. ſtatuimus, de ferijs. c. fi. de teſti. teſtimonium, de iureiu. cum contingat, & c. quanto, & mulieri, de his quæ fi. a præ. nouit, & cap. quanto, & ca. fi. de his, quæ fi. a ma. par. c. fin. de rebus ec. nõ alie. ſi quis, de ſolutio. ca. 2. de dona. apoſtolicæ, de pecu. cle. per totum, de teſta. cũ in officijs, & c. officij, requiſiſti, tua, & c. pe. & vlt. de parochi. vt dominicis, de regu. ſtatuimus, & c. ſeq. de conuer. coniu. vxoratus, & c. gaudemus, de voto, c. 1. de capel. mo. c. pen. & vlt. de iu. pa. poſtulaſti, de cenſi. cum apoſtolus, & c. cũ canonicis, & c. olim, de cõ. ec. vel alta. aqua, de celebr. miſ. ca. 1. & c. te referente, & duob. c. ſe. de baptiſ. c. 1. & 2. de reliqui. de obſer. ieiu. de ec. ædi. per totum, de immu. ec. inter alia, & c. pe. & vl. ne cle. vel mo. c. 1. & c. vlt. de ſpon. Gemma, & duobus ca. ſeq. & c. tua, de deſpon. impu. de illis, & c. atteſtationes, & c. vlt. de cõdi. apo. c. fi. de eo, qui duxit. c. fi. de cogna. ſpiritu. Martinus, & c. quanto, de cogna. leg. c. vno, de frig. laudabilem, de ſecundis nup. per totum, de ſimo. Iacobus, & c. fi. ne præ. vi. ſu. querelam, de homi. poſtulaſti, de cle. vene. per totum, de male. c. 2. vt ſatisfieret Hoſtiẽ. has poſui, quæ poterãt prætermitti [Relegentes] iterationem & attentionem lectionis notare voluit, cum dicit, Relegãtes. & ſupple, ad hoc vt eas &c. [Obſeruari]
4 quia † parum eſt iura condere, niſi &c. de elect. vbi periculum, §. præterea, lib. 6. [Debitam] ſcripturã. ſ. alias arbitrariã. de hoc dixi ſupra c. proxi. [Statuant] concilio præſidentes, ſupra de ſtatu mona. ſingulis. §. ordinetur. alij dicunt, ꝙ ſinguli epiſcopi debẽt iſtos ſtatuere. 35. q. 6. epos in ſynodo. vel dic ſm Hoſtien. ꝙ alij ſunt ij, quam illi, & ꝙ primi & ſecũdi ſtatui dẽnt [Vide-
5 licet] no. quæ dicantur pſonæ idoneæ. concor. ſupra c. proxi. ver. ex quibus. requiritur autem, quod ſint prouidi vt procul videant, & quod de notorijs manifeſtis inueſtigent de plano interrogando ſeniores & honeſtiores. requiritur etiam, ꝙ ſint honeſti, ne corrupte aliquem falſo infament, vel deferant, infra de ſimo. nemo. & eſt melius eos eſſe de illa diœce. quam de extranea, ar. de elect. quia propter, ibi, tres de collegio. & quia alieni regni arcana ſcrutari non conuenit. C. de comer. & mer. l. 4. poſt prin. & quia præſumitur, ꝙ citius percipient veritatem, ar. de præſump. quoſdam, & c. quanto, de teſtibus. veniens. 2. ad fi. ergo alijs præferantur, quia ma. ac. poſs. videtur [Quæ] perſonæ, ſic electæ [Per totum annum] quia vltra non durat officium. & ideo ſunt aliæ eligendæ, vt omnis euitetur ſuſpitio,
6 ſecũdũm Hoſtien. [Et de † plano] aliter ſumuntur hic hæc verba, quam infra capitulo proxi. Hoſtien. [Iuriſdictione] corrigendi, condemnandi, coercendi, iudicialiter citãdi [Correctione] exceſſuum [Reformatione] morum, de offic. ordin. irrefragabili, & ſupra codẽ capitulo [Fideliter] ideſt plene & mere, ſecundũ quod inuenerint, ſupra capitulo proximo, ad fi. [Præferant] ſæpe inducitur hæc decre, contra metropolitanos, qui iure metropolitico beneficia conferunt, quæ longo tẽpore vacauerunt, quaſi non licuerit eis ignoraſſe, de quo vide qđ dixi de conceſ. præb. ex parte [Alios] procuratores capitulorum cathedralium eccleſiarum, ſupra de his, quæ fi. a præla. c. vlt. [Publicaturi] infra ſex menſes. 18. diſt. c. fi. [Synodis] per hoc patet ſecundũ
7 Pet. & Abb. quod † ad concilium prouinciale non ſunt cogendi venire niſi epiſcopi. Si enim venirent alij, ad quid fieret hæc publicatio? & dixi de hoc de his, quæ

fi.

ſi. a præla. c. fin. & de præben. graue. Innoc. per textum
& alios, qui præcedit, no. cõtrarium. Dixit aũt Petrus,
q ſubditum ſuffraganei, de quo is, qui deponit querelã
in concilio, archiepiſcopus citare poteſt [Suſpẽdatur]
8 eſt ergo canon ferendæ ſententiæ. Hoſt. † Gl. 3. de teſti
bus ſynodalibus tractat, vnde eſſe debeant, & quales,
quid agant, & procurent per loca, quæ viſitant. ad
hoc vltra ſignat contrarium, ſed tenet primum. ¶ Vlt.
gl. infert, & dubium ſoluit, quærit obijciendo, reſpon-
det, & refert, q diminuta ſit hodie &c. dicẽs, q iſtis mi
nus, quam alijs officialibus creditur, & cauſam reddit,
ſubdit, q propter diligentiam prælatorum iſti ſuũ of-
9 ficium non amittunt. ¶ † In gl. vlt. ibi. §. quies] hẽt præ
fectus vrbis milites, quo ad referendũ ſibi, quid vbi-
que agitur [Et ibi. §. illud] vide in decre. ſupra proxi.
all. ſuper 3. gloſ. [Et ibi, diuus] redargui poteſt relatio
10 officialis, vel irenarchæ. ¶ † In gl. 2. in fi.] qđ eſt hodie
innouatũ p cõc. Viẽn. de ſta. mo. ne in agro, in fi. ¶ In
gl. iſti erunt, ibi, facere non debent] dicebat Vincen. q
ſi iſti ſunt de loco, vbi inquirunt, viuent de proprio, ſi-
cut vocati in partem ſolicitudinis. 3. q. 6. qui ſe. ſi mit-
tantur delegati, mittens procurabit illos, in auctẽn. de
man. prin. §. illud quoq; in auct. iuſiur. quod præſta. ab
his. §. 1. col. 2. dicit, ẽt q non dat prælato expenſas, niſi
vbi inuenit expreſſum, vt in viſitatione, & conſecratio
ne eccleſiæ, infra de ſimo. cum ſit. & dicendum, quod
ibi dixi ſuper gloſſ. [& ibi, inter cætera] hoc tenuit hic
Goſ. ſed c. illud intellige, vt eo. tit. ſi eps, li. 6. [& in fi.]
quos ſi eccleſiæ denegent, nõ poterit coercere aliquẽ,
cum careant iuriſdictione, ſed referant epiſcopo, & ip
ſe coerceat, ſecundum Hoſt. de offic. archipreſ. c. fi. de
emp. & ven. cap. fi. ¶ In gl. vlt. ibi. 18. di. peruenit] Inn.
all. 27. q. 1. ſi cuſtos, & c. ſi homo eſſes (Et ibi, ſtatuitur)
Idem Vin. dic vt infra de cenſi. capitulo primo, & vlt.
lib. 6. & vt dixit Hoſt. hæc gloſ. videtur ſuperflua, cum
hic nõ loquatur de archiepiſcopo viſitante, ſed de cõ-
11 cilio † prouinciali, de quo certum eſt, q punit delicta,
de præben. graue. 27. diſt. propter. 1. & per totum. idẽ
Inn. (Et ibi, nec ſunt iurati) nec eſſet improbandum, q
cum conſtituuntur, iurent, ſecundum Hoſt. all. c. epi-
ſcopus. 33. q. 6. allegaui, in prin. gl. & de teſti. co. præte
rea (& ibi, ipſum factum) dicit Hoſt. q quicquid dicãt
gl. in notorijs creditur iſtis & illis in his, in quibus aſſi
ſtere debent iudici. ff. ad Turpil. ab accuſatione. §. nũ-
ciatores, & in quibus ſine ſcriptione admittuntur. 4. q.
4. aliquãdo. C. de accu. ea quidem. Si vero crimina nõ
ſint notoria, non creditur vni officiali, niſi probetur.
C. e. tit. ſinguli. iuratis autem, ex quo plures ſunt, credi
tur, niſi probetur, ſupra de teſti. co. præterea (Et ibi, in-
12 quirant) Idem Hoſt. quærebat † Io. quid ſi archidiaco
nus volebat in aliqua villa inqrere, & inquiſitores iſti
venerunt illuc, an vtrique poſſunt inquirere? Et dicit
in iudicibus planum, q pro eodem negocio coram di-
uerſis quis trahi nõ debet, de reſcrip. ex tenore, ſed hic
aliud videtur, quia vna non præiudicat alteri, dicit ta-
men, quod iſti non poterunt inquirere ſine licentia ar
chidiaconi. 70. diſt. non debere, quia plena inquiſitio
præiudicat ſemplenę. idem Vin.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicationem, vel ſuſpenſionem ſententia per abba-
tem denunciatum in monacos denunciantes vel adhærentes
eis lata quando relaxentur, & a quo nu. 2.*
*Spoliati lite pendente monaci reſtituuntur ab abbate, & quo
modo id intelligatur. nu. 6.*
Iuramenta de tacenda veritate relaxantur.
Imo non tenent ipſo iure, num. 8.
Denunciato teſtium dicta traduntur.
*Expenſæ monacis proſequentibus denunciationem de bonis
monaſterij miniſtrantur, & quo caſu, nu. 12. in fi.*
*Lite pendente obediunt hi abbati, ſed non in omnibus. n. 8. ad
dictio. impediri.*
Ordinis ſemper mentio facienda.
Principale cui commiſſum eſt & acceſſorium.
3 *Suſpenſus, vel excommunicatus repellitur a teſtimonio.*
4 *Captum negotium iudiciale quando dicatur, vt nil innouetur
poſtea.*
5 *Adhærentes per appellationem defenduntur principalis.*
6 *Reſtitutionem monaci an petere poſſint ad prioratus, & obe
dientias, ver. & hoc intelligas.*
7 *Sine ſtrepitu iudiciorum, & de plano, qualiter hæc clauſula
intelligatur.*
8 *Eludere iuriſdictionem iudicis qui probationibus copiã etiã
ſubtrahere voluit, quomodo contra eum procedatur.*
9 *In monacorum correctione qualiter procedatur.*
Contra vero abbatem regularem quomodo.
10 *Inquiſitionis impetratore mortuo, vel repulſo, alius, cuius in
terſit, veniens admittitur, & iudex ex officio procedit.*
*Idem impetrator an vocandus in cauſa appellationis, ſi is, cõ
tra quem proceſſum eſt, dicat proceſſum contra ſe habitum
nullum, vel reuocandum.*
*Idem poteſt appellare, & tenet appellatio, & alius eam pro
ſequi poteſt.*
11 *Inquiſitionem accuſationem, & exceptionem plures proſe-
qui poſſunt, & qualiter.*
*Procurator a pluribus conſtitutus nomine omnium admitti-
tur, nec cogitur eligere, cuius nomine proſequatur, ver. idẽ
videtur, circa fin.*
12 *Abbas non habet exceptionem contra monacum occupantẽ
res monaſterij pro expenſis denunciationis gratia factis,
& quam.*
13 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 14.*
Nocentem qui infamauit, ex eo non punitur.
15 *Additio gloſſarum.*
*Innouare nil debet inferior iudex pendente negocio coram ſu
periore ſuper articulo pendente, vel dependente ab eo, vel
alias vt hic, ſuper alijs vero ſecus, ſed excipitur.*
15 *Teſtium nomina an tradenda.*

C A P V T XXVI.

1 **Olim.** Caſus. Sententiæ † excõicationum, vel ſu-
ſpenſionum latæ per abbatem denuncia-
tum, vel alios pro ipſo poſt denunciatio-
nem latæ in monacos denunciantes, vel eis adhæren-
tes relaxantur, ſpoliati reſtituuntur: relaxantur ẽt iura
menta de veritate tacenda: dicta teſtium denunciato
traduntur, & monacis proſequentibus de bonis mon.
miniſtrãtur expenſę. Et lite pendente, ſine ipſius tamẽ
impedimẽto, obediunt abbati, partes per ſe patent. Et
licet hic pauci impetrent inquiſitionem committi, nõ
tamen pauci infamant, vt dixi, ſupra eod. cum opor-
2 teat, & c. inquiſitionis, in fi. (Ordinis) de ordine ſem-
per faciendam mentionem. de hoc, de reſcrip. cum or-
a dinem. Hoſt. Relaxatis[a]) non eſt, quod dicitur hic, gra
tia, imo eſt ius commune ſecũdum Innoc. q. d. hoc po-
teſt facere delegatus, & ſi in reſcripto non cõtineatur:
quia cui committitur principale, & acceſſorium, ſupra
de off. deleg. prudentiam, in §. pe. & vlt. Seruata tamẽ
forma, quæ ibi habetur, ſecũdum Hoſt. (Suſpenſionũ)
3 no. ſuſpenſum † repelli a teſtimonio, ſicut excommuni
catum, quod intelligit Hoſtien. de ſuſpenſo ab homi-
ne ſecundum no. de conſuetudine, cum dilect. de cler.
excom. ſi celebrat. & ſic intelligatur, de teſti. veniẽs,
ſecundum eum. vide quod dicam in Spe. de teſti. §. 1.
ver. quid de ſuſpenſo (Quoſcunque) ordinarios, vel ex-
traordinarios, ſupra de probat. quoniam (Inceptum)
qđ dicitur hic per citationem, de off. dele. gratũ, & c. li
cet. imo, ex quo ſciuit abbas inquiſitionẽ cõmiſſã, ar.

de ap. meminimus, & c. ſuggeſtū, imo ex quo cōtra ab
batem appellauerūt, vel propter inquiſitionem impe-
trandam iter arripuiſſet ad papam, de ap. de priore c.
dilecti. & per hoc dicit hic Hoſt. minus bene dictum,
non intelligi litem motam, niſi ex quo lis fuerit conte
ſtata, de hoc de ver. ſig. ex parte. 2. Quia licet non niſi
per litem conteſtatam dicatur lis mota, vt ibi: dicitur
tamen incœpta & pendens per modos prædictos. hic
enim non poterat lis conteſtari, nec erat cū quo, cum
per inquiſitionem ageretur, vt li. non conte. quoniam,
§. ſunt & alij. & tamen dicitur cęptum negocium, quo
pendente nil eſt innouandum per iura, quæ alleg. gloſ.
5 (Adhærentes) no. pro † conſue. appellantium, qui con-
ſueuerunt dicere, Appello pro me, & mihi adhæren-
tibus, vel adhærere volētibus, q adhærētes per appel-
lationem defendantur. Si enim hoc eſt in pęna, de off.
deleg. capitulo primo, fortius in priuil. vt hic, infra de
6 re. iur. odia, lib. 6. (Reſtitutis) potius † ex officio papę,
vel prouiſione, quam ex vi petitionis iuris, Innoc. ſed
ſecundum Hoſti. fit hoc ex vi iuris, & ſaltem denuncia
tionis, vt patet hic, & in eo, quod no. de reſcr. cum dile
cta. §. fi. ff. de offic. præfec. vr. l. 1. §. quod autem, ſalua
tamen ordinis diſciplina, de regu. c. fi. & hoc intelli-
gas de reſtitutione clauſtri, quod reſtituantur ad prio-
ratus, & obedientias, hoc petere non poſſunt ſecundū
Innocen. ar. de ſta. mona. cum ad monaſte ium, §. ta-
les. ſed ſecundum Hoſt. & refert Abb. dici poſſe cōtra,
ſi poſt cęptum negocium idem fuerit attentatum. &
quod dicit, contra iuſtitiam, dictum eſt aſſertiue, non
conditionaliter: quia non potuit eſſe niſi contra iuſti-
tiam, ex quo pendente negocio fuit attentatum & cō-
cor. quod dixi, ſupra eo. cum dilectus, & facit de con-
ſtit. tio. cum M. ad finem. Ratio vero, quare mona-
cus reſtitutionem hanc ſuo nomine petere non poteſt,
eſt, quia nil poteſt nomine proprio poſſidere. ergo nec
reſtitutionem petere, quæ non datur niſi ei, qui poſſe-
dit, de reſtit. ſpo. olim. 1. & 3. Monaſterium vero non
eſt ſpoliatum, cum illam obedientiam per Abbatem,
vel alium poſſideat monacū, & ſic nec nomine mona.
hoc petere poterit, Goffr. & Hoſtien. not. de hoc, de
reſtit. ſpol. item cum quis, quod dixi ſupra de reſcript.
7 cum dilecta, ſuper vlt. gloſſ. (Strepitu) ad † intellectum
huius verbi, & eorum, quæ hic not. moderni, vide qđ
no. de hære. cap. fin. in gloſſ. 4. libro ſexto, quod eſt ho-
die expeditum per conſtitutionem Clementis de ver-
bo. ſignifi. ſæpe contingit (Hoc caſu) quo nedum con-
tra Abbatem, ſed & generaliter ſuper ſtatu eccleſiæ fie
bat inquiſitio circa corrigendas perſonas, & obſeruan
tiam regularem, vt ſequitur ibi, Tam in capite, quam
in membris, & hoc caſu pernitioſa eſt ſubtilitas iuris, b
& aduocatorum; ſed proclamatio & obſeruantiæ ſa-
lutaris regulæ facienda, vt patet de appellatio. re-
prehenſibilis, de regu. capit. fina. (Relaxatis) Hodie
8 † non tenent ipſo iure, infra de offic. ordin. quia pleri-
que, libro ſexto, dicebat Goffred. quod nihilominus
procedetur contra eum, qui voluit eludere iuriſdi-
ctionem iudicis, & probationis copiam ſubtrahere,
de teſti. conſtitutis. 3. quæſtio. 7. §. tria, ver. ſi vero (im- c
pediri) ſi ergo præciperet abbas, quod nō exirent clau
ſtrum, vel quod vadant ad certum locum, non reuerſu-
ri ſine ipſius licentia, vel id ſimile, non tenentur pare-
9 re per hanc literam (Abbatem) de † monacis nil dicit,
cum clauſtrales ſint, & de ipſorum ſimplici correctio-
ne ſecūdum regulam quęratur: quo ad illos, ergo pro-
ceditur de plano: ſed quantum ad abbatem, qui ab
adminiſtratione, quam tenet, remoueri poteſt, ordo
ſeruari mandatur, qui conſiſtit in veritate, non in ſub-
tilitate, vt patet ex ſequentibus, non tamen vſquequa-
que in talibus eſt ſeruandus. ſupra. eo. qualiter, ad fin.
vnde, & ſine infamia proceditur ad inquiſitionem cō-
tra tales prælatos regulares, de ſtatu mon. in ſingulis,
& cap. ſeq. Ordo tamen, qui conſiſtit circa veritatē &
legitimam defenſionem, ſeruandus eſt in talibus, vt
hic, & de ſta. mon. capitulo finali, §. ſecundo. Nam &
ob hoc excommunicato reſeruatur omnis defenſio, de
except. cum inter, & per hoc approbatur ſecundū Ho-
ſtien. quod dixi poſt eum, ſupra eo. qualiter, ſuper ver.
peruenit (Monacis) ſcilicet. infra ver. & P. (Vel alijs)
10 collige † duo, quod mortuo, vel repulſo eo, qui impe-
trauit inquiſitionem, alius, cuius interſit, veniens ad-
mittitur: imo & iudex ex officio procedit, de hoc ſu-
pra capitulo cum oporteat, arg. ſupra eod. veniens.
ad fin. & capit. licet, ad fin. Secundum, quod ſi is, con-
tra quem proceſſum eſt in inquiſitione, in cauſa appel-
lationis, vel alio modo dicat nullum proceſſum con-
tra ſe habitum, vel alias reuocandum, non eſt neceſ-
ſe vocari illum, qui inquiſitionem impetrauit, ſupra
de procur. in noſtra, quaſi ſua non interſit: quia ſi in-
tereſſet, mutari non poſſet, & tamen mutatur, vt hic
patet. Conſultum tamen eſt, quod iudex eum vocet,
vel mittat ad eum, & per eū inſtruatur, argum. ſupra
eodem, cū dilecti. Poteſt tamen talis appellare, & te-
net appellatio, quam ipſe, vel alius de collegio pro-
ſequi poteſt, arg. de electio. capitulo primo, libro ſex-
to, ſic & procurator poteſt appellare: ſed non tenetur
proſequi, de hoc ſupra de procurat. non iniuſte, ſecun
dum Innocen. Hoſtien. in hoc remittit, de appellatio.
cum ſpeciali, ad fin. ibi, Coram ſuperiore, vide quod
dixi, de teſti. cum clamor, in gloſſ. apud iudicem, &
ſupra eodem cum oporteat, ſuper gloſſ. ex hoc (Ido-
11 neos) plures † ergo ſimul poſſunt inquiſitionem pro-
ſequi, vt hic, & infra capitulo primo, in princip. ſicut
accuſationem, ſupra eodem licet (Et exceptionem) de
exceptione, dilecti. Sed contra, quia magis idoneus
eſt eligendus, ff. de popu. ac. leg. 3. Sol. dicit Innocent.
plures eſſe poſſe accuſatores, denunciatores, excepto
res, inquiſitores, promotores, vt in primis concord.
ſed de illis magis idoneus eligetur, vt in contrario,
qui quaſi principalis erit, & alij poſſunt aſſiſtere, & iu
uare, ar. de teſti. inſuper, ſecundum Innocen. Idem vi-
detur de procuratore a pluribus conſtituto, vt ſcilicet
nomine omnium admittatur, ne cogatur eligere, cu-
ius nomine proſequatur. cum ceſſet ratio l. ff. de exer-
citio. ne in plures, ſecundum ipſum, quod patet ſecun-
dum Hoſtien. ff. de iudi. ſol. iam tamen. §. in hac ſtipu-
latione, & ſequen. & hoc eſt verum, vbi ex eadem cau-
ſa, vel ratione eiuſdem criminis plures proſequuntur
inquiſitionem, accuſationem, vel exceptionem. nam
ſi ſunt diuerſa crimina ex eodem, vel diuerſis factis
b descendentia, plures poſſunt admitti. C. eod. ſuper
his (Receperunt) forte ſubtrahendo, de reſcrip. cum
dilecta, quod dic vt ibi, & de elect. vt prætoritæ, Hoſti.
12 & not. Abba. duo per hanc literam. Primo † quod ab-
bas non habeat exceptionem contra monacum occu-
pantem res monaſterij pro expenſis denunciationis
gratia factis; vt non teneatur reſpondere ſuper quæ-
ſtionibus, ſuper quibus denunciatur, donec fuerit re-
c ſtitutus. Secundum, quod licitum ſit monaco accipe-
pere res monaſterij. ſi abbas nolit ſibi miniſtrare expē
ſas (Cum proprium) maxime ſecundum Goff. cum vti-
litatem monaſterij procuret. Vin. cōtra, ſup. de ma. &
13 obe. dilecti, quia prius ſua debent exponere. ¶ † Secū
da gloſſ. arguit, q cauſa cępta &c. ſignat contrarium
14 decret. nōne, ſoluit. ¶ In † gl. 3. in fi.) vide de iud. quā-
to, ſuper 1. gl. ¶ In gloſ. antep. ibi, Eum, qui. 1. reſpon.)
qui infamauit nocentem, ex eo non punitur: quia ex-
pedit &c. ¶ In gl. 1. ibi, veniens) al. Go. Hoſti. ad idem
de excep. apoſtolicæ. & ipſe Goffr. C. de repu. conſen-
ſu. ff. qui & a qui. le. proſpexit. ¶ In gl. 2. ibi, hoc fieret)
dicit Hoſt. qđ iudex inferior pendente negocio corā
ſupe-

ſuperiore ſuper articulo pendente, vel dependente ab eo, vel eius occaſione, vel ad impedimentū ipſius nil debet innouare, vt hic dicit, & probatum eſt ſupra, ſuper alijs vero indiſtincte procedet, niſi forſan occaſione ſic pēdentis negocij, vel alias legitime fuerit recuſatus, vt patet ſupra eo. cum dilectus. de ap. ad hæc ſi.

16 ¶ In gl. ſic ſupra, ibi teſtium † nomina] dicit Hoſt. ꝙ textus dicit de dictis, non de nominibus: quia tradere nomina in ſubtilitate conſiſtit. Dicit tamen circa tales hoc totum arbitrarium; nam & conſiderandum dicit, an tales ſint ſuſpecti, vel non, vt patet in eo, quod le. & no. de teſti. præterea, ad fi. & c. in literis, ad fi.

ADDITIONES.

a ¶ Relaxatis. Iſtud ver. ſtat proprie, quo ad ius poſitiuum, improprie quo ad excommunicationem, vt no. Io. And. de teſti. veniens. 2. in fi. quia in illa eſt ſienda abſolutio.

b ¶ Super. vide Bar. in l. plures. ff. de accu. & in l. 1. §. fi. de adult.

c ¶ Reſtitutus. Vide de reſt. ſpo. frequens, lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Cōtra de dilapidatione infamatum inquiritur de veritate, et interim interdicitur ei omne genus alienandi, & nu. 11.*

2 *Ad inquiſitionem proſequendam plures admittuntur.*

Iuea qualiter procedatur, n. 5. ad dictio. ſolicitē, ea pēdente interdicitur alienatio & quo iure, nu. 10. & quando, n. 11. extra locum non fit, niſi in caſu. num. 11.

Credendum facile non eſt, quid dicitur.

Probari neceſſe eſt, quod dicimus.

Non canonice aſſecutus epiſcopatum quis dicatur.

Forma non ſeruata per confirmationem ſuppletur.

Defectus per interlocutoriam.

3 *Famam ſuam qui negligit, crudelis eſt.*

Eam perdere grauius, quam res.

4 *Inimicus ſui ipſius ſeipſum deſtruere quoque quis dicatur quandoque.*

Si non caſte, tamen caute.

Fornicationis occultæ, vel manifeſtæ effectus.

5 *Vitam enormem ducere quis dicatur.*

6 *Tabellio ſi negetur eſſe ſcriptor, quid iuris, remiſſ.*

Sigilla non ſic frequenter negari conſueuerūt, ſicut tabellio.

Qualiter comprobentur in curia.

Quare ponantur.

7 *Sigillo plus creditur, quam inſtrumento.*

Terminus intelligitur perēptorius, qui datur ad ſe repreſentandum conſpectui ſuperioris.

8 *Eum quis aſſignare poſſit, ſi non mandetur in literis præfigi, vel appellatum ſit ab eo, cui articulus commiſſus, antequā incipiat.*

9 *Appellantem ſi in cauſa principali ſuperior, ad quem remiſſa eſt cauſa, citet de appellatione non facta mentione, an ſufficiat appellanti mittere excuſatorem, & ad quid.*

Quid ſi faciat mentionem an debeat mittere.

10 *Alienatione inhibita prælato, contra inquiritur qua quem non poſſit alienare, ſi fiat, an transferatur dominium, in fi.*

Quando irrita, vel irritanda.

Lex viua mortua adæquatur, cir. fi.

11 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XXVII.

1 Prælatorum exceſſus. Cōtra † infamatū de dilapidatione inquiritſ de veritate, & interim interdicitur ei oē genus di. Et in 1. epi denunciatio. In 2. ipſius commiſſio ibi, Diſcretioni, quæ duo facit. 1. man. inquiſitionē fieri, & remitti. ſecundo inquiſito terminū aſſignari, & alienationē interdici ibi, Eidē [Quatuor] & ſic plures

2 † admittuntur ad proſequendam inquiſitionē. de hoc ſupra c. proxi [Dicunt] quod de facili nō eſt credēdū. 76. di. ſi quid. & quod dr, neceſſe eſt probari, de cōceſ. præb. cū ſuper [Minus canonice] vt per vim intruſus ꝑ laicalem abuſum, de elec. quiſquis: vel per ſimoniam, vel alias, cum mortali. de ele. c. pe. quid ſi forma canonica ſeruata non fuit: reſpon. omnia ſupplentur in confirmatione, ſicut defectus per interlocutoriā. de ele. cū dilecti, ad fi. quia ſnīa, & ſi ꝯ ius litigatoris lata ſit, trāſit in rē iu. ſi nō appellatur, de re iu. cum inter. Hoſ. ſed Inn. remittit, vbi de hoc dixi plenius ſ. de elect. quia ſicut [Dilapidat] ſm qd opponitur [Celeriter] ſit ſ. de loca. potuit. & ca. fi. & Phi. ponit hic ver. no. de reſp. ad

3 hoc, in gl. fi. [Famę] tertiū, qd opponitur: crudelis † aūt eſt, qui famam negligit. 12. q. 1. nolo. 11. q. 3. non ſunt. C. de his, qui pę. no. in te. l. vna, ad fi. & grauius eſt perdere famā, quā res. 6. q. 1. ex merito; & c. deteriores, ad idē ff. de pę. in ſeruorū, in fi. vbi dr, ſolū ictum fuſtium oī damnatione pecuniaria grauiorē [Prodigus] dicit

4 Goff. ꝙ † qnque dr ſibi ipſi inimicus. 45. d. & qui emendat, & ſeipſum deſtruere. 15. d. ſicut. & ex hoc & eo, qd ſequitur no. illud vulgare: & ſi non caſte, tñ caute. Licet. n. ēt occulta fornicatio turbet bonū conſcīetiæ, de tēp. or. c. fi. tñ manifeſta manifeſtius reprobatur. vnde illa ſuſpēdit quo ad Deum. iſta, ſi manifeſta eſt ita, ꝙ notoria, ſuſpendit ēt quo ad hoīes, de co. cle. veſtra, & c. fi. ſm Hoſt. [Vitam] quartū quod opponitur, ex quo ēt ſequitur tertiū, qd præcedit. Hoſt. [Enormiter] non

5 ſolū † ſimpliciter fornicando, ſed ēt inceſtus, nedū adulteria palam, & publice cōmittendo [Solicite] primo de fama, & poſtea de veritate, qd dic, vt ſ. e. cū oporteat, & diligenter interrogando, & partes audiendo. ſ. e. qualiter. §. debet, ſm Hoſt. ſuper literā, quæ ſequitur veritatē, vt commiſiſſe inquiſitionē veritatis, vt dixi ſummando [Eam] veritatem. ſ. [Conſcribentes] vel

6 conſcribi facientes [Sigil.] poſſet. n. † negari ſcriptorē tabellionem eſſe, de quo dic, vt ſup. de elect. ſcriptum eſt. & ſi dicas, negari poſſent ſigilla, ſicut tabellio, fateor, ſed id non ſic frequenter fieri cōſueuit. ff. de legi. nā ad ea. ſed & ſigilla per compatriotas, qui ſunt in curia, faciliter cōprobantur. pauci. n. inuenirētur, qui dicerent, vidi talē tabellionem creari: ſed multi inuenirentur, hñtes notū ſigillū: ſed & frequenter fit de his fides in curia per cōparationē procuratoriorum illis ſigillis ſigillatorum. voluit ēt papa poni ſigilla: quia nō poſſet ita cōmode includi ſine ſigillo, ſicut cū ſigillo. fit aūt incluſio, ne quid falſitatis cōmittatur, & ſi frangeret, de facili appareret, de of. dele. cū olim & ſic † ar-

7 gue plus credi ſigillo, q̄ inſtrō, qd dic ſm Hoſt. vt ſ. de proba. quoniam ꝯ, de teſtibus. cū a nobis [Terminum] peremptorium: alias iterum eſſet citandus. ff. de iudi. ad peremptorium, & l. ſeq. vſq; ad l. de qua re. ad hoc, de offi. dele. conſuluit. Sed Guil. in Spe. de remiſ. §. 2. in prin. & §. videndum, poſt prin. tenet, ꝙ talis terminus

8 intelligitur peremptorius [Aſſignantes] dicit † Inn. ꝙ talem terminū aſſignare poteſt iudex, qui cauſam inſtruxit, vel qui recepit teſtes, vel quicquid aliud fecit de mandato ſupperioris iudicis, ēt ſi in literis non dicatur, quod talem terminum præfigat: quia hoc ipſo, quod committitur ei aliquis articulus, videtur ei commiſſum, ꝙ partes ad priorē iudicem remittat, ne cauſa remaneat ſine termino. nam & iudex, a quo appellatur, præfigit talem terminum, de ap. perſonas. fortius poteſt is, a quo non eſt appellatum. hoc ad literam poſuit Guil. in Spec. de remiſ. §. videndum, poſt prin. ver. hunc quoque. & quod hic ſubdit Innocen. de illo, cui commiſſus erat articulus, a quo appellatum eſt prius quam incipiat, ſed procedit app. non deferens, quod non poſſit terminum aſſignare, cum remittit, vide ad literam, infra eod. §. verſicul. verum, ſi prius. ſubdit

9 † etiam Innocen. aliquos dicere, quod ſi ſuperior, ad quem remiſſa eſt cauſa, citet appellantē in cauſa prin-

cipali, de ap.mentione non facta, ꝙ ſufficit appellāti
mittere excuſatorem, qui dicat citationem illam non
tenere, vel iudicem non poſſe procedere, quia appella
tum erat: quam appel.ſuo tempore proſequi intendit,
ſed ſi tranſiſſet tēps proſecutionis, bene teneret citatio
facta ſuper principali tam a delegante, q̃ a delegato.
& hoc poſuit Guil.in Specu.de citatio. §.ſequitur.in fi
ne, remittens ad ſequentia. In quibus dicit Inno.ꝙ nō
putat excuſatori ſufficere ſic debere, vt ſ.niſi oſtēdat,
qualem appellationem emiſerat.ar.ſ. de teſti.veniēs.
2. alias ſequeretur abſurditas, ſi ſic facile iudici poſſet
eludi: fatetur tñ, ꝙ veritatem cauſæ app.probare non
tenetur, nec eſt ſuper illa citatus. Si aūt in citatione fa
ceret mentionem de ap. & citaret ſuper principali, nō
teneret citatio, nec teneretur excuſatorē mittere ꝓp er
rorem expreſſum in citatione de agenda pincipali cā,
omiſſa cā app. dicit ēt, ꝙ cum debet mittere excuſato-
rem, ſi non mittat, tenet proceſſus ꝯ ipſum habitus ſu-
per principali, ſi iudex ignorabat appellatū, & aduer-
ſarius nil doloſe fecit: ſecus, ſi ſciuiſſet appellatum, de
ap.ſi duob. vel ſi aduerſarius doloſe ſubticuiſſet appel.
ff.de iu.ſi ꝑtor. In citatione vero facta a delegato poſt
ap.vr̄, ꝙ non tenetur mittere excuſatorem, licet tutius
ſit mittere. dicit Inn.alios dr̄e, & vr̄ quod bene, ꝙ cita
tio delegati tenet ēt non facta mentione de ap.cum ci
tatus comparere debeat, vt ſuas exceptiones ꝓponat.
debet ergo exceptionē ap.proponere, & ſuum priuile-
giū allegare.ff.de iud.ſi qs ex alienæ: alias valet ꝓceſ-
ſus habitus ꝯ eū. Inn.de hac gl.nil poſuit Ho.& puto ꝑ
hunc finē Inno.recedere a priori dicto, vt non ſufficiat
10 mittere excuſatorē eo caſu [Vēdendi] & ſic † inquiſitio
ne pendente inhiberi pōt prælato, ne bona eccleſiæ a-
lienet, vel ꝯctū ineat eccl. ſiā obligando: quia inhibi-
tione facta prælatus, ꝯ quē inquiritur, nō pōt alienare
niſi res, q̃ ſeruādo ſeruari non pñt, quas alienare pote-
rit, cū adhuc adminiſtret.ſ.c.ꝓxi.ver.prouiſo, de off.
dele.venerabili, ſm Inn.ad idē C.de admi.tu.l.lex, q.
ad fi.& vide quod no.de cle.ægro.c.vno, li.6.in vl.gl.
Dicit Hoſt.iſtū alienare nō poſſe ēt mobilia per literā,
q̃ ſic late ī.loquitur, dū dicit bona. & dicit, penitus in
terdicta. quo.n.ad immobilia cuilibet ꝑlato interdi-
cta eſt alienatio. de re.ec.non alie.nulli.& c.ſi qs preſ-
a byterorū, de feudis.c.2.de don.per tuas.[a] putat tñ, ꝙ
poſſit vendere, quatenus ſibi pro tēperatis expēſis eſt
neceſſariū.ſ.c.prox.in fi.de pecul.cleri.clerici, & c.fi.
licet pendeat inquiſitio, niſi ſibi fuerit interdictum. fa
b cta vero [b] hac inhibitione per iudicē irritū eſt, vel irri
tandū, quod ꝯ factū fuerit.ſ.de do.& cōtu.veritatis:
quia ſm Inn.pro eodē haberi dēt, qñ lex viua ꝓhibet,
ſicut ſi prohiberet lex mortua: ſecus autem in illo qui
pacto eſt obligatus ad non alienandum: quia tunc be-
ne valeret alienatio ſecundum Inno. qui remittit, & ēt
Hoſt.ad no.de teſt. Rainaldus.ī. de ſimon.licet. §.q̃a
vero [Alienandi] etiam in caſu, quo nō transfertur do-
minium, vt ſup.de re.ec.nō alien.ſancimus. Gof. ¶ In
11 † gl.in caſu, in fi.] nec extra locum inquirere niſi in ca-
ſu.eo.tit.ſtatuimus.2.lib.6. ¶ In gl.vlt.in fi.] imo ſi ſu-
ſpectus non eſt, dicunt quidam inquiſitione pendente
nihil ei inhibēdū. de hoc.ī.de ſimo.licet.§.quia vero.

ADDITIONES.

a ¶ Tuas.ad hoc vide, quod no.ipſe Hoſt.in c.venerabilis, ſupra
alleg.& idem ibi no.Io.And.in c.fi.de ec.ædi.

b ¶ Vero.vide Bar.in l.filius.§.diui, ff.de leg.1.& Cy.& Bal.& Sa
lic.in l.fi.C.de re.ec.non alien.& in l.ea.l. de condit. & demon.
ob cauſam per do.Bar.de Sali.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*
De calumniatoribus, loca iuris alibi, quam hic tradentia demonſtrat.

De calumniatoribus, Rub.

1 ¶ Quia † accuſatores & delatores criminum pleriq;
que calumniantur, iccirco poſt tractatum de accuſa-
tionibus &c. ſecundum Goff.habetur materia 2.q.2.
& q.8.item 5.q.6.per totum, Conuenit de elect.cap.1.
lib.6.in fi.

SVMMARIVM.

1 *Calumnioſe accuſans ſubdiaconus diaconū, ſubdiaconatu grauatur, qualiter alias puniatur, & quando calumnioſus puniri poſſit, num.5.§.2.*
Inſontes qui dicantur.
Innocentia ſi criminoſa eſt, nihil in homine tutum.
2 *Sacrati, pro in ſacris ordinibus conſtituti.*
Criminator quis.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num.5.*
4 *Atrox iniuria quæ.*
Ad conſequentiam trahi non debet, quod alicui ob fauorem indulſit imperator.
5 *Additio gloſſæ.*
Crimina publica non omnia ſunt capitalia.
Per officium iudicis quod fieri debet, ceſſat per ſententiam, ſi in ea permittatur, §.2.
6 *Priuari quis non poteſt eo, quod non habet.*

CAPVT I.

Cum fortius. Secunda fuit tit. de acc.in
prima cōpil. & hoc inten-
1 dit. ſubdiaconus † calūnio
ſe accuſans diaconatu priuatur, & verberibus publice
caſtigatus in exilium mittitur. Et duo facit. i.ponit, &
aggrauat culpam iudicum. ſecundo ponit calumniato
ris pęnā ibi, Quia ergo [Punienda] quo ad accuſatores
calūnioſos [Inſontibus] i.inculpabilibus, & innocenti
bus, Hierony.ad Pāma.& Mar.ſecunda.I.quid in hoīe
2 tutū, ſi innocentia criminoſa eſt [Sacratis] i.in † ſacris
ordinibus conſtitutis. Inn. [Quam] pro quantum, Inn.
[Sitis] tu ſubdiacone, & tui iudices [Hilariū] ſubdiaco
nū [Criminatorē] i.infamatorem. Hoſt. [Tranſire] 23.
diſt.quia ſunt.32.q.4.eſt iniuſta [Verberibus] ſine ſan-
guinis effuſione, ī.de rapto.in archiepiſcopatu. Hoſt.
3 ¶ † Secunda gl.arbitraria. quinq; obijcit de le.1. &c.
4 & dat tres ſolutiones. ¶ In † 2.ibi, atrox] ibi dr̄, qđ ex ꝑ
ſona iudicatur atrox iniuria, vt ſi fiat magiſtratui, vel
ſenatori ꝑ virū humilē: vel patri per filiū, patrono ꝑ li
bertū. ¶ In gl.ſed vr̄, ibi, plane] ibi dr̄, ꝙ ſi imperator
alicui pœnā ob fauorē indulſit, ad conſequentiā trahi
5 nō dēt. ¶ In † gloſ.2.ibi, publico] & capitali nec.n.oīa
publica ſūt capitalia.ff.de publi.iud.l.2.Ho. [& in fi.]
Io.C.de epi.& cle.ſi quis in hoc, & C.de iniurijs, atro-
cē.Hoſt. ¶ In gl.3.in fi.] in prima, & erat ſecunda in ti.
¶ In gl.ſed videtur, ibi, condemnari] per officiū iudi-
cis, quaſi illud tūc ceſſet, & ab illo ſit per conſequens
abſolutus, ſic intellige quod no.C.de libe.cauſa, ſi tibi
ſeruitutis [Et ibi, impoſuerunt] forte, quia de pęna ta-
lionis dubitabatur propter ordinū inæqualitatē. vide
in Spe.de accuſatore, ver.itē qđ non eſt [& in fi.] adde
qđ no.2.q.3.§.notandū, in 3.gl.vel hic crimen calum-
niæ erat notoriū, qđ verius: alias vix credo. Vin.vel ſe-
cundū Hoſ.forte diaconus appellauit: quia ſubdiaco-
nus punitus nō fuerat. & ꝙ remittitur cauſa ad ſubdia
conum, hoc fuit de voluntate partis: quia forte nō fue
rat in culpa. ſic non eſt contra, de appell.accept 2, ſicut
patet in an. cuidam tertio iniunctum erat hoc fieri.
6 ¶ In gloſſ.pen.ibi, pene] quia diaconatu, quem non
habebat, priuari non poterat. ¶ In gl.vlt. in fi.] infra
de pœnis, felicis, lib.6.

SVM-

S V M M A R I V M.

1 *Denunciator criminum in probatione deficiens, qua pęna affi-ciatur & num. 7. & in qua probatione, nu. 3. 4.*
2 *Criminum, ſeu obiectorum cauſa ſub qua forma commiſſa vi-deatur.*
3 *Proceſſus iudicis remiſſus ad curiam fidem facit.*
4 *In dubio abſoluendus reus.*
Calumniari quis dicatur, & num. 7. & qualiter quis calum-niam purget, num. 7.
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Latrones famoſi furca ſuſpenduntur, & vbi, & cur.
Pœna vnius eſt aliorum terror.
6 *Additio gloſſarum.*
Denunciationem pręcedere quando debet monitio.

C A P V T II.

1 **Cum dilectus.** Caſus. denunciator † criminum in probatio-
ne deficiẽs, ab officio,
& beneficio ſuſpenditur, donec innocẽtiam ſuam pur-
get. Et ſunt tres partes. in 1. denunciatio, & cauſæ com
miſſio. in ſecũda examinatio proceſſus, & abſolutio nũ
ciati. in 3. pęna denunciantis, & expreſſio cauſæ. ſecun
2 da ibi, Cum autem. 3. ibi, vobis. ¶ † Commiſimus,]
non dicit ſub qua forma: putat tamen Hoſt. ex verbis
præcedentibus per modum denunciationis, vbi aliud
non apparet, licet hæc verba trahi poſſint ad modum
accuſationis, inquiſit. actionis, & excep. cum vtrobiq;
fiat examinatio obiectorum [Proceſſum] no. proceſ-
3 ſum † iudicis remiſſum ad curiam fidem facere, ſupra
eod. tit. c. fi. de reſtit. ſpol. cum ad ſedem. ad fin. vbi de
hoc, Hoſtien. [Probatum] nec reus fuerat confeſſus.
2. q. 1. c. 1. & 2. nec abſens contumacitet 3. q. 9. decer-
nimus, ſupra eo. tit. 1. veniens, Vin. [Sufficienter] pro-
batum fuerat quoquo modo ſecundum Hoſtien. [Ab-
4 ſoluendum] nam † & in dubio abſoluendus eſt reus. de
hoc, de prob. ex literis, de re iu. c. fi. [Innocentiam] C.
de aboliti. fallacitet. Vinc. [Nõ calũniandi] per hanc
decre. dixit Vinc. ſupra c. proxi. quod calumni. non di
citur, qui probat per vnum bonum teſtem: adde quod
dixi, ſecundum eum, ſupra de ele. cum dilecti. circa fi.
& facit quod no. in Spe. de accuſatione, in fi. idẽ vide-
tur, ſi reprobentur teſtes, per quos probauit. de hoc in
Spe. hoc eo. tit. in fi. non ſic, ſi ſolam probauit infamiã,
licet reus fuerit punitus: quia in purgatione defecit,
de hoc in Spe. 3. parte, de purgatione, verſic. ſed pone
[Proſiliant] ff. de accuſat. ſi cui crimen, in princ. Ioan.
5 ¶ Glo. 2. no. ſimilitudinem inter &c. & quærit, quo-
modo probet &c. ¶ In gl. vlt. ibi, §. famoſos) famoſi la-
trones furca ſuſpenduntur in loco, vbi deliquerunt, vt
6 per ipſorum pęnam vicini terreantur. ¶ In † gl. 1. ibi,
legitimam) trinam, Io. (in fi.) hoc vet, cum ũ in modũ
denunciationis committitur, ſupra titul. 1. cum dile-
ctus: ſecus, ſi in modum inquiſitionis, ſupra ti. 1. cum
oportet, & c. fi. vel accuſationis, ſupra ti. 1. licet, & ca.
veniens. conſideranda igitur in talibus eſt forma re-
ſcripti, ff. de tranſac. de his, de vſu pal. c. fi. vbi de hoc,
7 Hoſt. ¶ In † gl. 2. & ibi, (. 1.) vbi de hoc, & C. eo. de ca-
lum. l. 2. & plenius ff. de his, qui no. in fa. athletas. §. itẽ
præuaricator. & caſus, quos ibi explicit gloſſ. ponebat
Phi. ſupra c. proxi. ſcilicet quando excuſat neceſſitas,
pietas, officium, criminis enormitas, vel iuſtus dolor
(Et ibi, ſupplicij) conuictus autẽ in modum denuncia-
tionis iubetur ſe corrigere. Io. dicebat ergo Innoc. hic
colligi, quod grauior eſt pęna calumniantis in denun-
ciatione, quam denunciati. dicebat etiam notandum
denunciantem calumnioſe puniri extraordinaria pę-
na (& ibi, hoc patet) & ſic aliud in denunciatore, aliud
in accuſatore. & facit quod no. 2. q. 3. c. 2. (& ibi, purga
uerit) nec videtur quærendum, quæ poſtea pœna impo
natur ei, ſi deficiat in purgatione, quod quęrit hic Vin.
purgabit autem iſte ſe ſecundũ Goff. probando ſe ſor-
te promiſſione teſtium eſſe deceptum. 2. q. 3. Paulum,
& ſic non videtur calumniatus, ff. de le. 2. qui ſolidum.
§. etiam (& in fine) Hoſtien. dicit, quod ſine compur-
gatoribus hic ſufficiat proprium iuramentum, quia de
compurgatoribus nihil dicitur hic. & ratio ſecundum
eum: quia & ſi non plene probauerat, tamen quoquo
modo probauerat, alias nõ reciperetur eius purgatio,
ſed omnino condemnaretur, argum. in tracta. de iudi.
§. oportet collat. 6. ſed videtur, quod etiam poſt purga
tionem debet de tergiuer. puniri. 2. quæſt. 3. §. notan-
dum, circa fi. dicit Inno. quod hoc non negatur, quin
puniatur: vel quod tãtum in accuſatione dicitur quis
tergiuerſari, non in denunciatione, licet non impetra-
ta abolitione deſiſtat: vel hic non dicitur tergiuerſa-
ri: quia vſque ad fin. perſtitit, licet ſuccubuerit, & fecit,
quicquid potuit.

S V M M A R I V M.

1 *Diſpoſitio ſiue continuatio tituli.*
Inter crimina alia obtinet ſimonia primatum.
Ea eſt vſitatum malum.
2 *De ea vbi præterquam hoc in libro plene tractetur, vel men-tio fiat congruens titulo huic.*
3 *Eius deſcriptio ſiue definitio, etymon quod, quibus modis contrahatur, quæ ſit eius pœna, quæ diſpenſatio per ſum-mam remittit, iuncto ſine ſuperioris num.*
In eadem quando munus interuenire poſſit.
Spirituale quot modis aliquid dicatur.

De ſimonia, Rubrica.

1 ¶ Præuiſo † de accuſatione, & eius calumnia, de cri-
minibus eſt videndum. & quia inter alia crimina ſimo
nia primum locum obtinet. 1. q. vlt. patet, ideo prius
de illa, & quia vſitatum tantum malum. 1. q. 1. repe-
riuntur, ideo exagerandum. ff. de pœnis, aut facta. §.
2 viti. habetur † plene hæc materia in 1. cauſa per om-
nes quæſtiones. item de hac. 7. q. 1. §. porro. 7. q. 1. præ-
ſentium, & ca. ſancitum. 15. q. 3. ſane. ad rub. cõgruit,
de ele. c. ſuper eo, & c. per inquiſitionem, & cap. de re-
rum. ſuper hoc, & c. poſt trãſlationem, verſ. rurſus, de
pact. cum pridem, & c. cum clerici, & c. fin. de tranſac.
conſtitutus, & c. ſuper eo, & c. præterea. 1. & 2. de arbit.
c. 2. de confeſ. c. 2. de teſti. veniens. 1. de ſta. mo. c. 2. in
princ. & ver. ſi qui, & ver. prioratus, de reli. do. conſti-
tutus, de reg. iur. indignum, & lib. 6. de teſti. c. 1. de de
ſcriptione ſimoniæ dicam, infra eo. nemo, ſuper glo. 2.
3 ¶ † De ſum. huius rubricæ, ſcilicet qd ſit ſimonia, vnde
dicatur, quibus modis contrahatur, quæ ſit eius pœna,
& quæ diſpenſatio, no. in prin. 1. cauſæ in 1. gl. & quot
modis aliquid dicitur ſpirituale, & quando munus in-
teruenire poſſit, ibi no. in gl. 2.

S V M M A R I V M.

1 *Manus mundas debet epiſcopus ſeruare, & iudex ſecularis.*
Manus pro ordine, in fi.
2 *Pro ordinum ſcriptura an quid exigi vel haberi poſſit, alias, maxime in Ro. cu. abſque vitio ſimoniæ, & n. 3. 4. & 7.*
3 *Notarium an poſſit epiſcopus facere.*
Pallium pro eccleſiaſtico ornamento, quo vtitur ordinandus, nu. 13. in fin.
4 *Dare, verbum notat liberalitatem, non neceſſitatem.*
Pro ſpiritualibus an quid oblatum recipi poſſit, & num. 7.
Interpretatio nimis amara reprobatur.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 6.*
Miniſtri nomine quis intelligatur hic.
Oblatio nullam culpæ maculam parit, quæ non ex ambientis petitione proceſſit, num. 7. in fi.

CA-

Digitized by Google

C A P V T. I.

Inordinando. Breue eſt, & ſunt 2. dicta,
2. ibi, pro ordinatione
[Epiſcopus] vendere,
1 quod eſt infra [Manum] nec mirum, ſi † epiſcopus
debet manus ſuas mundas ſeruare: quia & hoc debet
ſecular. iudex, in auct. vt iudi. ſine quoquo ſuf. §. hæc
oia, & §. ſic igitur, coll. 2. [Imponit] alteri epiſcopo, vel
inferiori. de 1. ſupra de ſacra vnct. c. vno, in prin. de. 2.
de ſacra. non iter. c. 1. & fin. vel per manum intelligit
ordinem, qui cum manus impoſitione confertur. 23.
diſt. presbyter, & in cauſa præal. ſm Pe. & Abb. [No-
2 tarius] quid de † notarijs papæ, qui exigunt? Sol. nō ha
bent ſalarium a papa ſm Ala. vel dic, q ſimonia nō ha
bet locū in curia Ro. ſicut nec lex Iul. de ambitu. ff. ad
l. Iul. de ambi. l. vna. Goff. & facit, quod no. 92. di. preſ-
3 byter, & 1. q. 6. c. vlt. arguit † autem hic Hoſti. epiſco-
pum poſſe facere notariū. remittit autem ad not. ſup.
ne cle. vel mo. ſicut te. dicebat ēt ipſe Hoſt. infra ti. pro
xi. c. 1. qđ in ſimoniacis, quia prohibita, auctoritas &
ſcientia papę excuſat vitium. de hoc de off. delegat. ex
parte. 1. cum ſuis concor. Alij contra dicentes, quod
ex quo promulgata eſt conſtitutio hoc prohibens, ſpi-
ritualis eſt. ad quod reſpondeo, illud verum, ſed non li
gat promulgātem. ff. de legi. princeps. ſed quamuis eo
caſu non committatur ſimonia: tamen infamia nō tol
litur. C. de generali aboli. l. 2. item eſt id ſpecies mali,
& ſic vitandum ſecundum apoſtolum, de vi. & ho. cler.
cum ab omni, & propter exemplum deberet curia præ
cęteris abſtinere, de voto. magnę, de re iudi. in cauſis.
[Eius] qui ordinādus eſt. Hoſt. vel [Eius] ſ. epiſcopi acti
ua, non paſſiua, ſm Pe. [Pallij] eccleſiaſtici ornamēti,
quo vtitur ordinādus [Chartis] pp hoc ſcribendis [Pa-
4 ſtellis] diminutiuum de paſtu. T. [Dare] hic † notat li-
beralitatem, non neceſſitatem. ff. de adimen. leg. rem
legatā, & in eo, quod no. de dona. c. 1. ſi ergo prohibe-
tur dari, fortius exigi. Sed qui nimis emungit &c. 4. di.
denique. putat Hoſtien. exactionem reprobandam,
& gratuitam oblationem pro his ſpiritualibus expreſ-
ſe factam: non tamen reprobat aliquid gratuitum nō
ex ſpiritualibus, ſed ex charitate ſine pacto expreſſo
vel tacito dari ordinanti per ordinatum. infra eod. &
ſi quæſtiones. Et vt ſic ſimonia dānetur, & interpreta-
tio nimis amara reprobaretur, quod fieri debet. ff. de
donat. inter vi. & vxo. ſi id, quod. §. ſiquis ſerui operas.
5 ¶ † Gl. ſecūda poſt prin. obijcit, & duas opiniones po-
6 nit. ¶ In † gloſſ. 2. ibi, examinat] vel loquitur de voce,
qua vocat promouendos, vel forte de illa, qua reſpon-
det in ſcrutinio ordinandi ſm formam decr. vniez, ſu-
pra de ſcrut. in or. fa. (Et in fi.) vel. i. diaconus. 23. diſt.
diaco. & q infra dicit, vocē, dic. i. lectionem euangelij
ſm Goff. & hoc magis conſonat antiquæ, vbi dicebatur:
In ord. ab epiſcopo pontifex manum imponit, euā
gelicam lectionem miniſter legit, confirmationis epi-
ſtolam notarius ſcribit. ¶ In gl. verbum, ibi, ſimoniā)
& eſt ſimoniacum: quia prohibitū, ſecūdum Pe. His. &
7 Ia. & Goff. Vinc. contra (& ibi procurari) vnde † dice-
bat Inn. q papa hic voluit tollere malam conſuetudi-
nem quarundam partium, in quibus legens euange-
lium, ſcribēs chartā ordinationis, & alij miniſtri ordi
natoris pro ſingulis officijs certum quid percipere cō-
ſueuerunt. & idem obtinebat in traditione pallij. hæc
omnia vult delere. ad idem infra eo. ſicut, & c. audiui-
mus. Si autem alius notarius peteret pro operis ſuis iu-
ſtum ſalarium, vel aliquantulum plus iuſto propter fa-
cti magnitudinem, non videtur hoc prohiberi: ſed ēt
talibus locis aliquis ſponte offerens non committit ſi-
moniam. infra c. dilectus. 2. ad fi. maxime ſi ſit conſue
tudo de aliquo offerendo, quod pietatem, vel deuotio-
nem induęat, infra eo. ad apoſtolicam, vel ſecundum
eum loquitur hic de miniſtris, ad quos intantum ſpe-
ctat officium, q ſi alius legeret euangelium, vel char-
tam fecerit, non dicetur is canonice ordinatus, vel
alias aliquam calumniam recipit, vel non valet inſtru
mentum. q. d. ſecundum Hoſtien. ſi omnino eſſet extra
neus notarius, non peccaret: imo nec ille notarius pec
cet, ſi ex pacto facto ſine pacto præcedente & exactio-
ne ſequente aliquid oblatum recipiat, & ſecundum
hoc dicit Hoſt. quod eſſet omnino corrigēdum, quod
prætextu taliū etiam hodie miniſtri, & officiales Ro.
curiæ etiam violenter exigunt, vt patet in c. de re iudi.
in cauſis [& in fi.] ſecūdum T. Vinc. & Phi. & Goff. ibi,
oblatio nullam culpæ maculā gerit, quæ non ex am-
bientis petitione proceſſit.

S V M M A R I V M.

1 *Ad brachium ſeculare poteſt haberi recurſus á clerico autho
ritate iudicis eccleſiaſtici.*
*Factum quaſi a ſe ponitur pro facto per alium, ad dictio. ex-
pulerit.*
2 *Additio gloſſarum.*
Simonia per quæ committatur.
Eius pœna quæ.

C A P V T II.

Qui alium. Breue eſt. & congrue: qui expu
lit per pecuniam aliū, &c. [Or-
dinatū] rite & canonice. alias
1 is † qui ius haberet in eccleſia, auctoritate iudicis ec-
cleſiaſtici poſſet habere recurſum ad brachium ſecula
re. ad id de offic. ord. c. 1. ſ. eo. dilectus. ſ. de ho. poſtu-
laſti. Ho. [Expulerit] i. expelli fecerit. ſi. expō. ff. de his,
qui no. infa. l. furti. §. mandati, in fi. ibi, ſi te condemna
2 uero. i. condemnari fecero. Ho. ¶ In † gl. 1. ibi recipiē-
di] G. Ala. dicebat expellendo per pecuniam. dicebat
Go. multa committit ſimoniam, vt hic auaritiā, inua-
ſionē. ſ. de ele. dudū. 2. & quod hic dr, cum deponen-
dū, intellige, ſi accuſatus fuerit & conuictus. 2. q. 1. ſi-
cut, & nihil, ſm Goff. ſed Hoſt. dicit eum deponēdum,
etiam ſi per inquiſitionem hoc conſtiterit, de accu. in-
quiſitionis. 1. reſpon. [& ibi cum Ala.] & c. ſancitum.

S V M M A R I V M.

1 *A minori argumento vtitur hic pontifex.*
*Contra ſimoniacum omnis catholicus admittitur, & exoran-
dus ad id, & afficiendus præmio, & an id ſimpliciter ſit ue-
rum, num. 3. cogendus etiam, ibid. in fi.*
2 *Additio gloſſarum.*

C A P V T III.

1 **Si dominus** Per argumentū a minori pro-
bat oēm catholicum contra ſi
moniacum admittendum. 2.
ibi, non igitur [Magiſter] vide qđ no. in Cle. de magiſ.
cum ſit, in 3. gl. [Omnium] ſ. Ieſus Chriſtus [Fuit] 1. Pe.
2. G. qui peccatum non fecit, nec inuentus eſt &c. [Ac-
cuſandi] ſeipſum [Dedit] Io. 18. (Reſpuendus) id eſt ab
accuſatione repellēdus. Gof. (Aſſerat) accuſando, Go.
(Exorandus) & præmiandus. 6. q. 1. ſi quis cum. 3. q. 5.
accuſatorib. 12. q. 2. ſi qua eum, & in can. quē alleg. gl.
2 tria argumenta elicit. ſecunda. 3. & vlt. gl. ¶ † In gl. 1.
ibi, Iudæ] melius diceret, Iudeo. nā verba, q ſequuntur,
nō fuerunt dicta Iudæ, imo miniſtro, qui dedit ſibi ala
pam dicens, ſic reſpondes pontifici, & ſic ēt corrigas
gl. ſeq. (& ibi, dixit Io.) 18. (& in fin.) alias ſic & illud.
Goff. dixit, q loquitur de illa, Quis ex vobis &c. Io. 8.
quod

Digitized by Google

quod magis placet Ho. pp verbũ accuſandi: tamen di
cebat Goff. q illa auctoritas probat contrarium, cum
eius ſit ſenſus, q illorũ nullus erat dignus arguere, nec
3 ipſe ẽt arguendus. ¶ † In gl. ar. quod, ibi, teſtimonium)
Goff. contra niſi interueniant adminicula, de quibus,
infra de ſimo. licet, & c. per tuas. intelligitur ergo lite-
ra de accuſatore; & tunc demum, cum ſimoniacus eſt
infamis (& in fi.) nec excommunicatus ſecũdum Ala.
& Vinc. ¶ In gl. vlt.) dixi in tex. vel ſi dicas exorandus
primo, ſecundo cogendus: vel ſi dicas exor. per partẽ,
ſed cogendus per iudicem ſecundum Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Pro palea quod habetur in decreto, hic eſt conſtitutio.*
Suſpenſus ſuſpenditur iterum.
Excommunicatus excommunicatur.
Ordinari non dẽt accuſatus, vel is, contra quem inquiritur.
Eligi an poſſint eiuſmodi.
2 *Additio gloſſarum.*
Fornicationem notoriam & ſimoniam exagerant iura, & ratio.
Simoniacus quis ſuſpẽſus ipſorum iure ſit, ad dictio. ſuſpẽſus.

CAPVT IIII.

1 Accuſatum. Pro palea † habetur. 2. q. 5. ac
cuſatũ; & idẽ dicit cũ ſequẽ.
(Neceſſe) reſpectu ordinare,
non abſolutæ poteſtatis (Prohibere) no. non dicit, q ſu
ſpendatur: & hoc pro eo, q iam ſuſpenſus erat, vt dicit
gl. & ſic ſolum prohibet, vel ſuſpenditur ab homine iã
ſuſpẽſus a iure, ſicut excõicatus excõicatur. de hoc de
Iudæis, ita quorundã. ſicut alias infamatus ſuſpẽditur
per iura, quæ primo all. gl. ſicut pp ſuſpitionem præla-
tus ab adminiſtratione remouetur. 3. q. 2. quia ea. & ac
cuſatus, vel is, ꝯ quẽ inquiritur, nõ debet ordinari. 71.
diſt. tãtis, ar. C. de procu. reũ. an poſſint eligi. quid di-
xerint hic Inn. & Ho. ſcripſi ſ. de accuſa. eps (Verius) i.
verum comparatiuum pro poſitiuo; concor. ĩ. c. proxi.
2 obijcit. G. de capitulo &c. ¶ † In gl. 1. ibi, ſuſpenſus) &
notorius fornicator. & ſi q̃ratur, quare iura ſic exage-
rãt iſta duo crimina. Reſpondetur ſm Go. qui hoc no-
tauit ĩ. eo. tanta, q ſimonia morbus eſt canceroſus, &
ideo ferro ignito opus eſt. 1. q. 1. reperiuntur. fornica-
tio vero cõe vitiũ. 50. di. quæ tua, & ideo exagerandũ.
ff. de pœnis, aut facta. §. vlt. & eſt ſimile, quod not. 79.
diſt. decem, & 7. q. 1. conſtitutum (& ibi, eſt ſuſpenſus)
hic ponebat T. & Vinc. ſecundum La. & Mel. verum in
ſimoniaco in beneficio. & facit quod no. Io. 1. q. 1. re-
periuntur, in gloſſ. ar. quod, in fi. & adde, quod dicam
infra eo. tanta, & c. per tuas. 2.

SVMMARIVM.

1 *Idem dicit ferè, quod in præcedenti.*
Simoniacus quis hæreticus.
Comparatiuum pro poſitiuo.
2 *Additio gloſſarum.*

CAPVT V.

1 Quoties. Idem † dicit cũ præcedenti, niſi q̃a
illud loquitur in accuſatione, iſte in
inquiſitione, & quod ibi obſcure di-
ctũ fuit de ſimoniaco, hic declaratur in ordine, Hoſt.
(Hæreſim) dictũ pp magnitudinẽ criminis, cuius cõpa
ratione &c. ĩ. c. 1. & c. per tuas. ver. cæteras. nec credas
oẽm ſimoniacũ hæreticũ, ſed illũ, qui credit, q ſpiri-
tus ſancti gratia ſit venalis: q precio acquiratur, & de-
ſcendat in aliquem ſm Inn. & Ho. hinc eſt, q canõ di-
cit, q tolerabilior eſt peſtis Macedonij, q̃ ſimoniaco-
rũ, qui ſpiritum ſanctum quaſi ſuum ſeruum vendunt.
vide 1. q. 1. eos, in prin. curioſus in hoc videat Th. 2. 2.
q. 100. ar. 1. (Habuimus) per ſcripta noſtra in an. & hic
vero antiqui. quod no. de cle. exc. mi. apoſtolicæ (Ve-
2 rius) ideſt verum, vt dixi ſ. c. proxi. ¶ In gl. 1. in fi.) Ala.
& hoc verum, cum fama defert, alias non, ſupra de ac-
cuſa. qualiter T.

SVMMARIVM.

1 *Sicut dictio hic pro cauſa.*
Ita, pro ideò.
Vincere etiam ad malum ſumitur.
Signorum nomine quæ probatio requiratur.
Eliminari quid, propelli quid, in fi.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT VI.

1 Sicut. Licet † videatur ſimilitudinem inducere,
verius eſt, q ponit cauſam. vnde expone
pro quia, & quod ſequitur, ita, expone pro
ideo (Vincit) habet ergo ſe verbum vincendi ẽt ad ma
lum, concor. 32. q. 7. adulterij, & 2. q. 1. multi. ibi, Vin-
cat ad gehennam (Signa) aliquam probabilitatem ha
bentia. & eſt hoc in iſto crimine ſpeciale, cum in alijs
requirantur probationes luce clariores. C. de probat.
l. fi. 5. q. 6. Epiphanium. ſic & in hæreſi leue ſufficit ar-
gumentũ. C. de hæreti. l. 2. ſed illud oportet plene pro-
bari. ſ. de præſum. literas. ſm Inn. qui tamen dicit per
eandẽ dec. plus ſibi placere, q dato, quod nulla ſigna
probentur, ſi tñ grauis ſit infamia ꝯ eũ, q dẽt remoue-
ri. Tu dic vt ibi ſm Ho. Go. exponit ſigna euidentia, &
conuincentia reum. 11. q. 3. eorum. C. de proba. l. vlt.
(Per aliquem) accuſantẽ, vel denunciantẽ. Go. (Elimi-
2 nari) i. ex limen eijci (Propelli) ideſt procul pelli. ¶ † Si
gnat gl. contrarium de can. &c. ¶ In gl. 1. in fi.) dic vt
no. e. d. in ſum. & de ho. ſicut dignum. vel q dicit tex.
vincit, dic verũ quo ad reddendũ characterem ordi-
nis ſic recepti vitioſum, & ſic ceſſant contraria ſm Ho.

SVMMARIVM.

1 *Simoniacum accuſare qui poſſint, qui talis eſt in ordine, cele brare non poteſt, licet de facto conficiat, n. 2. & ab eo audi re quæ cæteri prohibeantur, ibid.*
Cui æquiparetur, ibid. ſuſpẽſus eſt ab ordine, & quis, n. 5. ad dictio. ſimoniacus. An talis ſit, qui pecuniam dedit pro or dine, vel beneficio, quod alias erat obtenturus, nu. 5. in fin.
Simonia cur labes dicta, & quib. alijs appelletur vocabulis.
Seruus nec etiam nõ dominum accuſare regulariter, & quo caſu hic etiam dominum poſſit.
2 *Miſſam celebrare qui non poſſint, nec ab eis audiri, & nu. 5.*
Officium quoque diuinum a quibus non liceat audiri, et n. 5.
Fornicator publicus comparatur ſimoniaco.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 4.*
Finis non initium ſpectatur, ver. & ibi. §. Iulia.
5 *Additio gloſſarum.*
Pœnitentis executio poſt peractam pœnitentiã nõ impeditur.

CAP. VII.

1 Tanta. C. Simoniacum accuſare põt ſeruus, cri-
minoſus, & meretrix. duas rationes red-
dit. ſecunda ibi, itẽ omnis (Labes) dr ſi-
monia labes, quia multi labuntur in eam, infra per to-
tum. Dr & peſtis. ſ. c. proxi. & hæreſis. ſ. eo. quoties. ra-
bies. ſup. c. ſi dominus (Serui) qui alias in iudicijs ad-
mittuntur. ff. de iudic. vix certis [Dominos] idem in ca
ſu. 12. q. 2. ſi qua cũ ſeruo. accuſat. n. ſeruus dñm, q coi-
uit cũ proprio ſeruo, vt ibi: ſecus, ſi cũ alieno, vt ibi no,
alias regulariter ſeruus nõ accuſat, ẽt non dñm defen-
dere tñ ſe põt in criminali nõ in ciuili. de hoc. 3. q. 4. c.
2 pen. (Ab ordine) hic patet, q loquitur de ſimoniaco

in ordine: qui licet de facto conficiat, ſicut quilibet a-
lius.1.q.1.ſi fuerit,& c.ſeq.tñ de iure celebrare nõ põt
ẽt poſt pœnitentiã, ſicut nec homicida. ſ.tit.2.inquiſi-
tionis.1.tñ.licet ſecus in alijs crioſis. Itẽ otm aliorũ li
cet audire, q̃diu ab eccleſia tolerantur, ſed a ſimonia-
co nunq̃,qui æquiparatur fornicatori notorio.32.§.ve
rũ,cum tñ homicidæ, & excõicati occulti ẽt in diuinis
officijs non debeant euitari,ar.6.q.2.ſi tñ.23.q.4.nõ
prohibeat, niſi vt erubeſcentes agant pñiam, de coh.
cle.veſtra,ſm Inn.& tunc tñ in occulto,de ſen.exc.cũ
non ab hoĩe,ſm Ho.vide in præal.c.veſtra, in glo.hoc
gñale,& ĩ.eo.per tuas.2.in gl.notat Inn.[Vel ſ.p imo.
6 ¶ † Scda gl.rider de obijciẽdo, vt ſuper ea dixi,& dã-
4 tur quatuor ſolutiones.¶ In † gl.2.ibi,quiſquis]loqtur
de illo, qui poſt machinationẽ criminis læſæ ma.fecit
ꝯctus[Et ibi.§.Iulianus]qui deiecit,& a deiecto preca
riũ rogauit,deſinit vi poſſidere,& poſſidet precario,ſi
cut ſi emiſſet, poſſidet pro emptore[& in fi.]ſi emptor
ſerui,qui ſtipulatus eſt duplum a venditore, ſi euinca-
tur,ſeruo ab eo euicto ſolut æſtimationẽ,ꝯmittitur ſti
pulatio.ex ſecunda.n.emptione, ideſt litis æſtimatio-
ne,hẽt illũ emptor,non ex prima. ¶ In gl.vlt.ibi,quæ
adulteriũ]loquitur de illa, quę miniſtrat in caupona.
[& ibi.§.lege Iulia] q̃ vide 4.q.3. §.item in criminali.
ver.l.Iulia de vi. ¶ † In gl.2.ibi,pœnitens)& cuius exe-
cutio poſt peractã pœnitentiã nõ impeditur, & ſic ſolui
tur ꝯtrium de eo, quod le.& no.ſupra de renun. niſi cũ
pridem, ver.pp conſcientiam,Hoſ.[Et ibi, referri]ſm
Vin.qui opponebat, & Inn.poſt eũ, ꝙ aut hic loquitur
de poſſibilitate facti, aut de poſſibilitate iuris. Si de
prima, ſimoniacus põt:ſi de ſecunda, nullus peccator
a pt.hoc ſoluebat: vt hic dr̃. a [Et ibi, deteſtatione] de
hoc.1.q.vlt.patet. vel quod dicit poſt, intelligitur de
officij poteſtate,non de merito vitæ ſm Gof.[Et ibi, ſi
moniacus] in ordine, de quo textus loqtur[& ibi,poſt
tranſlationem]de electi.c.pen.& 1.q.3.ex multis, & q.
5.præſentium[& ibi,officium ſuũ]hoc verum de ſimo-
niaco in beneficio, quem poſt peractam pœnitentiam
fatetur Inn.non impediri, licet eum prius eſſe ſuſpen-
ſum quo ad omnes,ſi ſit manifeſtus.32.di.§.verum. Si
vero non eſt ſimoniacus: ſed eo ignorante pro benefi-
cio pecunia data fuit, licet ſit manifeſtũ, nõ putat eũ
ſuſpenſum ab ordine.1.q.5. præſentium. Quæ autem
in hac gl.dñr, habent locum in recipientibus ordinẽ,
vel beneficium per ſimoniam. de dantibus vero quid
iuris,remittit Inn.ĩ.e.dilectus.2.& c.pe.Hoſt.vero re-
mittit ad ſum.e.tit. §.qua pœna.& quid no.hic Inno.&
Hoſt.de eo,qui dedit pecuniam pro ordine, vel benefi
cio, quod alias erat obtenturus, dicam infra eod.no-
bis,ſuper.2.gl. [& in fi.] & ſupra de renun.tranſmiſſa.
¶ In gl.vlt.in fi.]La.ſupra de arbitris.dilecti.

ADDITIO.

a ¶ Dicitur.Vel intelligitur omnis peccator habens conditionẽ, quam præmiſit gl.

SVMMARIVM.

1 *Simoniaca exactio in quibus caſibus dicatur.*
2 *Pecuniæ nomine quid continetur.*
Exactionis, vel requiſitionis vim habet exatio, & quæ.
3 *Fructus beneficiorum vendere vel locare licet, & qualiter.*
Spiritualis contractus cum temporali non miſcendus, in fi.
4 *Spiritualium commiſſio ſpiritualis eſt, nec vendenda.*
Simoniam committit dans, & recipiens.
In vſura non idem, & ratio.
A concupiſcentia omne malum prodijt,
Neceſſitas excuſat, & a quibus hic, in fin.
5 *Conſentire hic quis dicatur.*
Conſentiens etiam punitur.
6 *Epilogus & additio gloſſarum.nu.7.*
Pro ſepultura pretium quando recipi poſſit, remiſſ.

CAPVT VIII.

1 Non ſatis C.Simoniacum † eſt exigere pre-
ciũ pro ingreſſu religionis, prio-
ratibus, vel capellis conceden-
dis, vel prælatis inſtituendis, ſepultura, criſmate vel
oleo,benedictionibus nubẽtium, vel alijs ſacramẽtis:
nec excuſat conſuetudo.hoc dicit iſtud c.& ſequẽs. Et
hic primo ponit concil.triplicẽ prohibitionẽ diuiſim;
cuius tranſgreſſores, & conſenſores dicit ſimoniacos.
ſecundo coniunctim ponit aliam triplicem, damnans
ꝯtria cõſuetudine,& cãm reddit ibi.Pro ſepultura[Tra
a ſire]ſic ſup.de ſta.mo.monaci. a in prin.[Pecunia]i.ali
2 quid † tpale.cũ.n.omne tpale in pecuniã redigi poſſit,
omne tale noĩe pecuniæ ꝯtinetur. C.de ꝯſtit.pec.l.2.
b & 1.q.3.totũ, b Ho.[Requiratur]taxatio aũt conſuetu
dinaria, vel alia hẽt vim requiſitionis, vel exactionis,
ĩ.eo.dilectus.2.in fin.ĩ.eo.c.& c.in tñ, ſm Hoſt.[An-
nua diſtractione]hoc verũ, ſi ex hoc ſequitur admini-
ſtrationem perpetuam, vel ius ſpirituale,ĩ.e.conſule-
re.quod dic vt ibi, & ĩ.tit.1.c.1.dixi taũt hic Innoc.&
3 Hoſt. ꝙ † fructus vendi põt ei, qui ẽt in perpetuum in-
ſtituitur ad præſentationẽ mon. ad quod pertinet ius
pronatus,de præb.in Lateranenſi,& cuius vſus cõceſſi
ſunt fructus, de don.cõſultationibus, de priuil.paſtor.
nec ob.de cẽſi.ꝓhibemus,& c.ſignificauit: quia aliud
eſt cẽſum imponere, vel augere, quod ibi prohibetur:
aliud fructus vendere, vel locare,quod permittitur ſu-
pra de loca. vr̃a.ĩ.tit.1.c.fi.Eſt tamen cauendum, ne
ſpũalis,& tpalis ꝯctus miſceantur, de re.permu.ad qõ
nes.& adde,quod dixi de ſta.mo.c.2.[Commiſſione]
4 quæ † ſpũalis eſt, & ſic nõ vendenda.ĩ.tit.1.per totum.
[Recepit]ſi non eſſet, qui reciperet, nec qui daret, & e
contrario.& arg.ꝙ peccat dans vſurã,ſicut recipiens,
quod quidam non credunt.rõ diuerſitatis, quia hic dãs
& offerens nulla neceſſitate trahitur, & eſt principa-
liter corruptor, & quia contra ſpiritumſanctum quod
prohibitum eſt,concupiſcit & mercatur, & a concupi-
ſcentia omne malum prodijt. ſ.de conſtõ.nam concu-
piſcentiam.In ſecunda vero his,qui ſe obligat,a proxi
mo debitum exigit,cũ ſit ſcriptũ, date mutuum nihil
&c.ĩ.de vſuris,conſuluit.in qua ergo culpa eſt,ſi fœne-
rator non vult debitum reddere, niſi vendatur: ſatis
conſtat,ꝙ nõ voluntarie ſe obligat debitor ad vſuras,
ſed impellit ipſum neceſſitas, quæ excuſat ẽt a furto.
ĩ.de furtis.c.2. de hoc tñ dic vt infra,de vſu. ſuper eo.
(Conſenſerit)1.q.1.ſi quis eps. & dic (Cõſenſerit) ſm
5 † Ho.vt mediator, vel tractator, vel qlibet mon.frater
hoc ſciens, vel conſentiens.facientes.n.& conſen. &c.
de off.deleg.c.1. quod dic vt ibi,& ĩ.de ſen.ex.quãtæ.
6 (Sed auget)25.di.criminis.¶ Gl.1.arbitraria.¶ Vlti-
ma gl.ſignat contrarium de caſibus &c.¶ In gl.vl.ibi.
7 §.1.)vide de præſcrip.ſi diligenti,in prin.vlt.gl.¶ † In
gl.1.ibi,poſſunt) Inn.vr̃ notaſſe contrarium, infra.eo.
tua nos, vt dicam infra eo.quoniam ſuper 1.gl. ¶ In
gl.3.ibi, ſepultura) & quando poſſit inde recipi pre-
cium, vel non (& in ſi.) 13.q.2.§.item quæritur, & ĩ.c.
proxi.per T.& Goſſ.

ADDITIONES.

a ¶ Monaci,vide ad materiã huius c.& ſe.Bar.in l.Titio.§.1.ff.de cond.& demon.& Bal.in l.1.C.de condi.inſti.
b ¶ Totum.Vide Bar.in l.talis ſcriptura,ff.de leg.1.

SVMMARIVM.

1 *Diuiſio decretalis.*
Ad archidiaconi pertinet officium ponere in ſede.
2 *Procuratio exigi poteſt.*
Oblatũ gratis nõ vetatur recipi in caſu huius conſtitutionis.
Conſuetudinem malam pro priuilegio aſſumunt impij.
Propter perſeuerantiam maior imponitur pœnitentia.
Pro baptiſmo conferendo ei qui non vult aliter baptizare, vel pro pagano, vt eum recipiat, an dare liceat pecuniam.

Digitized by Google

Pro non ordinando ſimoniace an liceat.
4 *Epilogus, ſuffragium & additio gloſſarum, n. 5. & 6.*
Pecuniam dare ſine ſimonia pro quibus non liceat, & ſupra. num. 3.
In ſacramentis, quibus conferendis adſit gratia Spiritusſancti, & an in matrimonio.
Spiritusſancti præſentia quibus & quamdiu adſit.

C A P V T IX.

1 Cum in eccleſiæ. Summatum eſt ſ. c. prox. † Et primũ ponit factum hor
ribile, & excuſationẽ conſuetudinis improbat. ſecũdo
illud prohibet, quia ſimoniacum, ibi, Ne igitur [Vena-
litas] ſ. ſacramentorum, & aliorum ſpiritualium, vt ſeq
tur [In ſedem] ad officium archidiaconi ſolet hoc per-
tinere. ſ. de offi. archidi. vt noſtrum [Sepulturis] ſ. c. p
xi [Alijs] ſimplex relatio: vel large dr̃ ſacramentũ [Ali
2 quid] indebitum. nã † procuratio exigi põt. ĩ. c. proxi.
Gof. [Reqratur] nõ vetat, quin gratis oblatũ recipiat.
vñ dixit Inn. ꝙ hoc verbũ iuſtificat decretalem [Legẽ]
i. coruptelam q̃ pro lege ſeruanr, licet mortale pecca-
tum inducat. Nam & impij malam conſuetudinem
priuilegio aſſumunt. 80. di. mala. Hoſti. Diutius] ergo
ꝑ p perſeuerantiam in crimine imponetur maior pœni-
tentia, de hoc 90. diſt. ſi qs monacus, & c. ſeq. [Vel Sa-
cerdotibus] in ſingulis his alternatiuis repete, ne pro,
3 ſm Ho. [Sacramẽtis] an l. ceat † dare pecuniã presbyte
ro, q aliter nõ vult baptizare, no. 1. q. 1. baptizandis. &
an liceat aliqd dare pagano, vt baptiſmũ recipiat, no.
a 1. q. 2. q̃ pio.[a] dare ẽt pecuniam epiſcopo, ne vlterius ſi
moniace ordinet, eſt ſimonia ex parte recipientis, ſed
4 non dantis, ſm T. & Bartho. in uene. 71. ¶ Scda † gl. in
ordine reſpondet p modum obiectionis. tertia per mo
tum qõnis, quare aliud in baditione coniugum, q̃ in
5 coniugio. ¶ In † gl. 2. ibi, pro conſ. etudinibus] permit
tit ſm facultatem reddituũ primi anni plus, vel minus
6 exigi a promotis. ¶ In gl. 2. ibi, dilectus] dicebat Lau.
cuius fuit hæc gl. dico hac conſue. abolendam, cũ ha-
beat ſpeciẽ mali. ¶ In gl. 3. ibi, confertur] imo confer-
tur, quod dic, vt dixi ſ. de ſacra unc. c. 2. no. circa prin.
ſuper ver. ſac amentũ. dicebat Phil. hanc rationem ẽt
ſi uera eſſet, nõ cõcludere id, ad quod inducitur. nã &
in electione non interuenit gratia Spiriſancti, & tñ
dare ibi pecuniam eſt ſimoniacũ. ĩ. e. de hoc. & c. Mat-
thæus. idem in ſepultura, vt hic [Et ibi, Connubia] poſ-
ſet dici, ꝙ & ſi in actu ſacramẽti matrimonialis nõ ad
ſit gratia S. S. vt ibi, adeſt tamen gratia, quia in illo a-
ctu quis põt mereti. e. cã. q. 4. dixit Sarra, ad ſi. & c. quis
ignoret, & c. dicat aliquis. 23. q. 5. c. 1. Nam nec ſanctus
ſemper adeſt pſentia S. S. quo ad quædam, de pe. di. 2.
quærendum, & c. põt diſcurſus, ad hoc autem ſic reſpõ
det Go. in alijs ſacris adeſt gratia, & præſentia poteſt
adeſſe, ſed in coitu matrimoniali & ſi gratia poſſit ad
eſſe quo ad meritum, pſentia tamen dedignatur adeſ-
ſe propter ſtuporem & pruritum, in quo hõ quaſi totus
caro efficitur, & etiam beſtialis, ad quod accedit ſecũ-
dum Ho. quod legi. & no. de cle. cõiu. quod a te. ¶ In
gl. vl. ibi, teſtamento] 4. Re. 5. [& in fi.] de quo actu. 8

ADDITIONES.

a ¶ Quam pio. Et vide infra eodem, dilectus, el. a. in 1. glo. & ſupra illa, & 26. q. 3. c. pe. per glo.

SVMMARIVM.

1 *Conſecratio large dicitur ſacramentum.*
Pro ea quare detur procuratio, pro baptiſmi actu nõ, alio reij cit, vide nu. 5.
2 *Aduentum ſuum præſignificare debet epiſcopus.*
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 4. & 5.*
Pro labore ordinandi, vel baptizandi ſi quid detur, ſimonia committitur.
Procurationem epiſcopo non licet recipere niſi in permiſſis.

C A P V T X.

1 Cum ſit. Breue eſt [Conſecratione] q̃ † large dr̃ ſacramentum: quia ſacræ rei ſi-
gnum, de hoc 1. q. 3. c. vl. nec debet
in ea interuenire pactio, quod intellige vt not. 1. q. 4.
eccleſia. & quare pro actu conſecrationis datur procu-
ratio, & non pro actu baptiſmi. no. 10. q. 4. relatũ [Pro-
curationem] de recõcil. an pro ea detur procuratio, di
2 xi ĩ. de con. eccle. vel al. propoſuiſti [Exigere] & † præ-
ſignificare debet aduentum ſuum. idem, vbi viſitat. ſ.
3 de offi. proconſ. obſeruare. Vin. † Gl. rñdet p modum
obiectionis. cũ procuratio ſit quid temporale. quomo
do pro conſecratione poteſt exigi, ſecundo tractat de
4 qualitate procurationis. ¶ † In 1. gl. in fi.] vide de vita
5 & ho. cle. cũ ab omni, in 3. gl. ¶ In † gl. 1. ibi. p labore]
adde, quod no. 1. q. 2. placuit, in gl. 2. [& ibi, a iure] vñ
dicebat Ala. & poſt eum Vin. & Phi. ꝙ ſi pro labore or
dinandi, vel baptizandi aliqua ẽt procuratio accipere
tur, pro ſacro accipi intelligetur, & ſimonia committi
tur. quod. n. pro labore accipitur, pro ſacro acceptum
intelligitur, cum vnum ſine altero non proueniat. 1. q.
3. ſi quis obiecerit. in hoc ergo caſu, & alijs permiſſis a
iure recipi poterit: alias gñaliter pro officio impendẽ-
do Prælatus ẽt procurationem non recipiet. 1. q. 3. ven
dentes, non ſolum, de uit. & ho. cle. cũ ab omni. 18. q.
2. hoc tantum. infr. e. nemo. & adde quod dixi ſup. tit.
2. ſicut olim, ſuper 3. gl. Dicebat hic Go. ꝙ non recipi-
tur hic procuratio pro labore conſecrandi, ſed pro la-
bore uiæ, quod non placet Hoſt. Quid. n. ſi non laboret
in via propter vicinitatem eccleſiæ, tenet ergo eam an
nexam officio conſecrationis, ſicut & viſitationis, vt
dicit gl. [Et ibi, cauendum] imo p hoc c. vř, ꝙ tunc de
beat epiſcopus procurari, cum ipſe ſe procurare non
poteſt: ſed dic vt ibi [& in fi.] idem Inn. per eadem iu-
ra. ad idem de reſcrip. ſtatutum. §. prouiſurus, lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *De ſimonia conuictus deponendus eſt, & quando ſimiliter infamatus ad eius commiſſionem an promiſſio ſufficiat.*
Aut, hic vr̃ accipiatur nu. 5. quid ſit, ibid.
2 *Angliæ Rex patronus generaliter eccleſiarũ regni ſui habetur*
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
In neceſſitate quis beneficium præſtare non dicitur.
Pœnam, & præmium quis ex eodem facto conſequi non debet. §. fin.
5 *Additio gloſſarum.*
Notorium facti quod.
Promiſſio punitur hic.
Confeſſo, cedenti etiam an & quatenus parendum. §. 2.
Vexationem redimere an liceat. §. 3.
Pecunia illicite accepta, reſtituenda eſt datori. §. fina. ſed non ſemper, & nu. 6.
6 *Aliena reddenti nihil deperit.*

C A P V T XI.

1 De hoc. C. Conuictus † de ſimonia deponen-
dus eſt, & idem in infamato, q ſe pur
gare nõ poteſt. Et ſunt 2. partes, i. tra
ctat de archidiaco. & clerico, & loquitur diffiniendo.
ſecunda de rege, & principibus, & loquitur hortando.
iterum prima diſtinguit inter notorium, & famoſum.
ſecunda ibi, Si vero [Archidiacono] habenti vocem in
electione. Hoſt. [Eidem] ideſt electioni eiuſdem epi-
ſcopi. ſi. ſup. de conſeſ. c. 2. de elect. per inquiſitionem
vbi

Digitized by Google

a vbi, de hoc. Ho.[Aut]diſiũctiuũ.[a] & ſic ſ̃.locutũ eſt de
notorio facti, vel venit expoſitiue, vt exponatur pro.i.
[infamia]ſup.nce ꝑt per inquiſitionẽ veritas reperiri.
Hoſt.[In qua]ſ.purgatione[Vt quaſi]ſi intelligeres de
bonis eccleſiæ. vt quia prius promiſit, & poſtea ſoluit,
ſic ceſſaret ꝯriũ[aſſenſum]principaliter rex: quia pro-
nus habebat aſſentire, principes vero receperũt, vt il-
lũ ad hoc inducerent, vel ẽt principes erant patroni,
& ſic ẽt receperunt, vt principaliter conſentirent: ſed
2 ſm Ho.prior intellectus verior; & põt † adaptari regi
Angliæ, qui in ſuo regno pronus eſt gñalis habitu, licet
non in ſingulis eccleſijs actu, vel exercitio.ſi. C.de cu-
ra.furi.l.pen.ad fi. Dicit tñ, qđ hic vr̃ loqui de rege Hi-
ſpaniæ, ſcribit.n.archiep̃o Toletano: ex ſuperſcriptio-
ne tñ hac nõ apparet[Periculo]ob cãm poſſent ꝯpelli
ſ̃.de iudic.nouit, ſed ſuperſedetur cõpulſioni pp ſcan-
3 dalũ, vel quia occultũ. Eg, vel quia incertũ.¶ Gl.3.ar-
guit.qđ non mitius &c.In ꝯriũ alleg.4.canones, & ſol-
uit.¶ Gl.vlt. no.pecuniam ſimoniacã &c. ſignat ꝯriũ
4 de decr.veniẽs: ponit ſo.Ala.poſtea ſuam.¶ † In gl.3.
ibi, de ꝯfeſ.l.1.]quæ ſic iacet, Confeſſus pro iudicato
eſt, qui quodammodo ſua ſententia damnatur[& ibi,
proxime]priuilegium patroni, quo liberta, cũ qua con
traxit, ab eo non poteſt diuertere, locum non habet in
illa, quam ex fideicommiſſo manumiſit, magis enim
debitam libertatem præſtat, quam in mulierem bene-
ficium conferat.¶ In gl.vlt.ibi, ſiue hæreditaria] ſi ge
ſtor emit rem, quæ interijt ex culpa ſua per incendiũ,
vel ruinam, cum ex eo ſit damnandus, interemptarum
5 rerũ nomine nil conſequi debet.¶ † In gl.1.ibi, noto-
riũ facti] vt quia in conſpectu populi fuerunt inita pa-
cta ſm Inno.ar.de elect.c.2. de notorio.n.iuris ſtatim
ſequetur.¶ In gl.2.ibi, maxime]quaſi ſufficiat promiſ-
ſio, vt 8,q.2.illud, & q.3.talia. Vinc.nam & ſimonia di
citur ſtudioſa volũtas emendi &c. ſm Goſt.¶ In gl.3.
ibi, extra iudiciũ propriũ]de iudic.at ſi clerici[& ibi,
in prin.] & 56. diſt.c.vlt.& ſupra de elect. innotuit[&
ibi non parcitur]in totũ.putat enim Hoſt. etiam in ali
quo parcendum ei, qui probationes non expectauit, &
ſic ſit arbitrarium, de tranſac.c.fi.[& ibi, timore]& eſt
ſimile, quod de ceſſione dicitur. infra eod.per tuas, &
ſupra de elect.dudum, in fi.[Et in fi.]ad hoc 13.q.2.q̃
præpoſterum.24.di.c.vlt.& 15.q.8.in ſumma.¶ In gl.
hic rex.ibi illorum] ſecũdum Ala.qui dicebat, ꝙ alias
licuiſſet vexationem redimere. de hoc infra eod.dile-
ctus.forte regi & principib. fuit data pecunia, vt cum
electoribus iſtum eligi procurarent.¶ In gl.vlt.ibi, pœ
na dupli] cum ſint laici, Ala.& cadent a dignitate, in
auct. quomodo oporte. §.ſi quis autem extraneorum.
Vin.[& ibi, ſi quis in atrio]vbi de hoc, & 92.diſt.c.pe.
[& ibi, dedit] de hoc 1.q.3. ſi quis dator[& ibi onero-
ſus] Idem vr̃, etiam ſi mon. non intrat, quando adeo
pauper eſt, quod non habet vnde viuat, vt.ſ.tunc ſibi
reſtituatur, ar.eius, quod no.de cle.conin.quod a te.&
hoc maxime ſecundum Hoſ.cum erraſſet in iure vel in
facto[Et ibi communiter]non ob.quod delictum per-
6 ſonæ &c. quia nihil † deperit vtilitatibus eorum, qui
reddunt aliena.44.diſt.generalis, ſecundum Goſt.qui
b hoc no.in contrario.[b][Et ibi, ignominiam]Goſ.dat ſi.
C.de repudia. auct.hodie. C.de epi.& cle. l.raptores.
ff.de calum.l.generaliter.§.vlt.prima dicit, ꝙ pœna il
lius, qui falſo nunciat mulieri maritum mortuum, appli
catur ei, qui mortus dicebatur: ſecunda, ꝙ pecunia da
ta Titio, vt mihi calumniã faciat, mihi reſtituitur. ter-
tia, quod ſubſtantia raptoris datur mon. mulieris ra-
ptæ[& ibi, vſum]q.d.quod proprietas ſpectet ad pri-
mum mon. & vſuſfructus poſt mortem illius[& in fin.]
Nam tunc ſecundum Hoſt. nec dans recuperabit, nec
eccleſia, quæ fuit in culpa, retinebit, ergo confiſcabi-
tur, arg.de don.inter virum & vxor.& ſi neceſſe, & qđ
ibi no.nam & turpia lucra ſunt ab hæredibus extorquẽ
da. ff.de calumnia. in hæredem. nec prodeſt eccleſiæ,
quod hi, qui receperunt, ſint defuncti, arg.ff.de eo, per
quem fac.eſt.in l.1.in fine.ff.quod met.cauſa, quod di-
ximus, in fi. Confiſcabitur autem fiſco ſummi, non in-
ferioris principis in hoc caſu, & ſic erit pecunia pau-
peribus eroganda, argum.infra de vſur.cum tu, ſecun-
dum Hoſtien.

ADDITIONES.

a ¶ Diſiunctiuum.ver.hic vnum ſtat proprie & improprie, ſ.ma-
nifeſtum: quia primo pro notorio, & ſic improprie, ſecudo pro
prie, ad idem de reſcrip.plerunque, & c.cauſam.
b ¶ Contrario.vel illud quando ſolus deliquit hic omnes, vt in
c.delictum, de re.iu.lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium eccleſiaſticũ promittere pro temporali obſequio, an & quando ſimoniacum, & nu.14.*
2 *Citatus perſonaliter non habet neceſſe perſonaliter perſiſtere vſque ad finem cauſæ, ſed debet ex cauſa licentiari.*
Ad cauſam proſequendã perſonaliter diſtringere partẽ, vel procuratorẽ conſtituere an & quando quis diſtringatur.
3 *Dare eccleſiam pro præſentare ad ipſam.*
Improprietas locutionis hic.
Collationem eccleſiæ ex vi iuris patronatus laicus non habet pro gratia aliqua obtinenda quicunque curialis, vel alius, qui facit, vel recipit promiſſionem de aliqua re &c. excõmunicatus eſt ipſo iure.
4 *Licent multa tacitè quæ non licerent expreſſè, in fin.*
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Donatori naturaliter eſt obligatus donatarius.
6 *Additio gloſſarum.*
Pro ſpe beneficij quis ſeruire poteſt, & cui, & qualiter.
Clericus non debet eſſe laici procurator, & vbi.

CAPVT XII.

1 Cum eſſent. C.Simoniacũ † eſt pro temporali obſequio eccleſiaſticum beneficium promittere. Et primo ponit deciſe controuerſiam, & procuratoris dationẽ. ſecundo ibi, Cumque, diffinitionẽ, & eius cãm[Idem Guil.]ſ.nobilis, qui forſan in curia fuit inuentus, nec ius reuocandi domũ habuit, de fo.compe.
c.fi.vel põt dici, ꝙ ad inſtantiã clerici perſonaliter ci-
tatus fuit, quare perſonaliter cõparuit. & ſm hoc no.
2 quod † perſonaliter citatus non habet neceſſe perſona
liter perſiſtere vſque ad finem cauſæ, ſed debet ex cau-
ſa licentiari. nam & ſufficit, ꝙ ſufficientem conſtituat
reſponſalem, vt ſequitur. ad id ff.de procu.l.1.§.vſus:
ſecus, ſi illicentiatus recedit, vel minus idoneũ procu.
conſtituat. ſ̃.de procu.conſtitutis.& quamuis pro ma-
gna parte hoc totũ ꝯmittatur iudicis arbitrio; tñ ca-
uere dẽt ne ſine magna cã diſtringat principalem præ
ciſe ad cãm perſonaliter proſequẽdam, vel præciſe ad
procu.conſtituendũ, vt hic, & ſ̃.de procur.querelam.
nã niſi ſubſit cã, nõ ſua, ſed partis eſt electio, vt in præ.
§.vſus, & de do.& contu. cum dilecti.qđ dic, vt ibi.&
de iudic.iuris eſſe ambiguũ, ſm Hoſ.& facit, quod no.
de elect.cupientes.§.quod ſi ſuper, ver.petere, li.6.[Ei
3 † dare]i.ipſum ad vnã de eccleſijs, in quibus ius pa-
tronatus hẽat, cũ ſe facultas obtulerit, pñtare. Laicus
.n.ex vi iuris patronatus non hẽ. collationẽ eccleſiæ.
ſ̃.de iure pat.præterea, & c.illud, & c.cũ laici, & c.fin.
(Promouere)hodieq; quicunque curialis, vel alius, qui fa
cit, vel recipit promiſſionem de aliqua re, vel vtilitate
conſequenda pro obtinenda aliqua gratia, vel iuſtitia
apud ſe.apo.excõicatus eſt ipſo iure; quod dic vt ple-
nius hẽs in extrava.Bonifa.excõicamus[Simoniacũ]
4 quærit Hoſt.quid † ſi ep̃s recipiat aliquem in clericum

cameræ ad ſpirituale,& temporale ſeruitiū ſibi exiben
dum,promittens ſibi 10.marcas de camera pro expē-
ſis,donec ſibi prouiderit in beneficio competenti, an
hoc ſit ſimoniacum: & dicit ꝙ non, niſi ex tali pacto
ſpecialiter ſe obligauerit ad ſpirituale ſeruitium faciē
dum,licet.n.ſperare etiā dignitates 8.q.1.q eſpatum,
& per iura,quæ all.in gl. Sed quæritur,an ſimonia ſit,
cum clericus recipiens beneficium prędictas marcas
remittit? quod videtur,de teſti.veniens.inf.c.quęrelā.
quod verum eſſet, ſi debitæ fuiſſent in poſterū, & hoc
fuiſſe in pacto expreſſum: ſecus in hac q̄ſtione, in qua
vſque ad certum tempus fuit penſio aſſignata ſine pa-
cto,quo adueniente euanuit obligatio penſionis,vt pa
tet Inſti.de uer.ob.§.omnis ſtipulatio.ff.de procu.l.3.
de pactis.in traditionibus: ſed & multa licent tacite,q̄
non licerent expreſſe.ff.de hæred.inſt. ſi quis Sempro-
nium,& l.talem.§.1.& in eo,quod le.& no.de reli.do.
conſtitutus,de teſt.cum tibi[Prauitatem]tepere, intel
5 leximus.Abb.¶ †Gl.1.dicit,ꝙ vitiū fuit ex pacto &c.
¶ In 1.gl.ibi.§.conſuluit]loquitur de donatore,q na-
6 turaliter habet donatarium obligatum.¶ †In gloſ.1.
ibi,ſunt nonnulli]vbi de hoc.& ibi no.Io. ꝙ etiam ſpe-
cialiter pro ſpe beneficij ſeruire poteſt, q eſt dignus ſer
uitio digno,& ſine pacto.& idem hic Vinc.ſm Bertrā-
dum: & ſecundum Vincen. hic interuenit pactum vel
non fuit licitū ſeruitiū clerici ad laicū, qui non debet
eſſe laici procurator, in auc.de ſac.ep.§.alium,vbi de
hoc tene de ſimo.mentali,quod habes inf.ca. ſi.quod
autem dictum eſt de clerito proc. laici, Ab. dicit verū
eſſe in ſeculi foro,ſecus in eccleſiaſtico,inducit, qui fi.
ſint le.per venerabilem.in prin. & a contrario decret.
primæ de poſtulando, & hoc ff.de procur.neque fęmi-
na,& diui,ne cle.vel mo.c.2.& 4.& vide in Spe.de pro-
cur.eo.§.1.ver.item ꝙ eſt epiſcopus.

S V M M A R I V M.

1 *Simoniacus notorius beneficij ab illo deponitur, & quando idem in infamato.*
Credendum non eſt omni ſpiritui.
Et, pro id eſt.
In eccleſiis intrantes ſine licentia epiſcopi quæ pœna, iuncto contextu ad dictio.intraſſe.
Diſpenſationis epiſcopalis caſus hic.
2 *Regulariter ad eccleſias priuatas reſtituere non poteſt epiſcopus.*
3 *Epilogus,& additio gloſſarum.nu. 4.*
Nomen mutat quandoque cauſa.
Ex præſumptione violenta fertur ſententia.

C A P V T XIII.

1 Inſinuatum. C.†Notorius Simoniacus be
neficij ab illo deponitur.idē
in infamato, qui ſe purgare
non pōt. Et primo ponit papa relationem ſibi factam,
contra quam ſecundo prouideri mandat ibi, vnde, di-
ſtinguendo inter notorium,& famoſum, ſecūdum ibi,
illis aūt(Dicantur)non tamen omni ſpiritui credendū
eſt.86.di.ſi quid[Si qui]prædictorum clericorum[Et]
pro.i.(Notorium)adde hic quod dixi ſ.e. de hoc (In-
traſſe)idē ſi intraſſet ſine ſua licentia,niſi ſecū diſpen-
ſaret,de cle.pe.c.ſi.(Infamia)nec epō poteſt de verita
te conſtare ſm T.& Vinc.Phil.& Hoſt.(Perpetuo)ergo
2 †& in caſu iſto nō poterit reſtitui per eum;quia nec in
famia perdurante hoc fieri poſſet ſine ſcandalo.2.q.5.
omnibus.ante ſi.& c.presbyter ſi,& c.ſi mala fama.ſ.
3 de pur.ca.c.2.Hoſt.¶ †Gl.3.ſignat cōtrarium de can.
4 &c.¶ Vlt.obijcit concludendo per duo &c.¶ †In gl.
pe.ibi,minori)idem ver no.ſ.de pur.ca.intra.¶ In gl.
vl.ibi,ferri)ȝ id ſupra de præſum.literas(& ibi,tranſit
&c.)ſiſe ſ.de ver.ſi.forus,in pri.vbi cā in ſui diſcuſſio
ne,& ſine mutat nomē(Et ibi, violentiā)ex qua poteſt
ferri ſententia,de præſump.afferre,cū ſuis concordan.

S V M M A R I V M.

1 *Peccatum celare, vel reconciliare, vel digne pœnitentem a reconciliatione remouere precio, vel fauore ſimoniacum eſt, & nu.3.& 7.occultus etiam debet corrigi, & quando epiſcopo nunciari,& a quo nu.2.*
Xenium donum.
Emolumentum quid dicatur.
2 *Familiaritatis nomine aliquid præſumitur.*
Iudicium humanum quibus modis peruertatur.
Spiritualis debiti ſolutio quibus.
Epiſcopus pro eccleſia & e conuerſo.
Innoteſcere pro denunciare.
Detrectare,pro tardare.
3 *Emendatum ſe de crimine peccator probat per presbyterū.*
Simoniacum quid eſſe quibus modis accipiatur,in fi.
4 *Epilogus,ſuffragium & additio gloſſarum,nu. 5.6.*
Simonia quadruplex cum eius deſcriptione.
7 *Orare eſt operari.*
Contraria duo quibus caſibus in idem uitium recidant. §.1.

C A P. XIIII.

1 Nemo C.†Simoniacum eſt precio vel fauore
peccatorē celare, vel reconciliare,vel
digne pœnitentē a reconciliarione re
mouere,partes patent per prędicta(Presbyterum)ma
xime Ro.(Xenium)i.donum (Emolumētum) idē ver.
de teſti.capit.1.lib.6.& in cle.de ele.ſtatutum, & Ma-
la.vl.quod emolumentum, quia cuſtodiuimus præce-
pta eius & dicitur ꝓprie lucrū, vel reditus molendini,
ſed adaptatur omni commoditati, vt patet hic,& ibi
ſupra de teſt.ſi hęredes(Imo)correctiuū(Publice) ma-
2 xime.Nam &†occultum debet corrigere,& ſi conuin-
ci poteſt,& eſt incorrigibile,epiſcopo nunciare.2.q.1.
ſi peccauerit,de teſti.in omni,de iudic.nouit(Cuiuſcū
que)altę,mediæ,vel infimæ(Familiaritatis)no.rōne fa
miliaritatis aliquid præſumi.ſupra de accuſa. repellā-
tur,de teſt.in literis.& no.ſm Ho. ꝙ ſicut 4. modis hu
manum iudicium peruertitur, ſic eiſdem 4. ſolutio ſpi
ritualis debiti deturbatur, vt hic patet(Epiſcopo)i. ec
cleſiæ, & e cōuerſo, eſt enim vnum in reliquo.7.q.1.ſci
re debes(Innoteſcere)i.denunciare (Detractet)i.tar-
det, Ab.(Pęnitentē)alias impęnitentē.ſed bona eſt pri
3 ma litera,nā†ad recōciliationē ēt digne pęnitētis, ma
xime ante tpſ,nō dēt quē inducere fauor carnalis, ſed
amor ſpūalis, & charitas(Fauore)adulatur peccatori-
bus,dūmō diuites ſint.1.q.1.multi,in fi.(Teſtimoniū)
ꝓbat ergo peccator per pſbyterū ſe de crimine emē-
datum.de hoc ſ.de teſt. teſtimoniū (Liuorre) inuidiæ
ſ.vel priuati odij. ſup.de teſti.quoties(Simoniacū) lat
ge,ſicut de Giezi dr.1.q.1. cito turpē. T. vel dic ſimo-
niacū i.ad modū ſimoniæ puniendū:qa per pecuniam
4 crimē celat,nō proprie dicitur ſimoniacus. Inn.¶ †Se
cunda glo.no.ꝙ celare ſit ſimoniacū, & ſit aliquid fa-
5 cere,ſignat contrariū,& ſoluit,¶ †In glo.2.ibi ſolent)
6 ex ſolutione patet, qd dicat hic lex,& ſequens. ¶ †In
gl.2.ibi,qōnis)nec ob.qđ dr de deſcriptione ſimoniæ:
quia deſcriptio non eſt auctentica, ſm T.& Vin.Curio
ſus in hoc poſſet videre Th.2.2.q. 100,ar.1. dixit Hoſ.
ſ.c.tua.ꝙ auctentica & uera eſt illa deſcriptio de ſimo
nia mentali,addito de ſequela operis,vt dicamus, Si-
monia talis eſt ſtudioſa volūtas,ſiue cupiditas cū ope
ſubſecuto emendi,vel uendendi ſpūalia. ſola.n. nuda
uoluntas non induceret ſimoniā.1.q.1.qui ſtudet, &
ca.reperiuntur,& c.eos,& c.ſi quis neq; ar. de biga.nu
p,& c.ſi.Conuentionalē uerū dicebat ipſe a nullo eſſe
deſcriptā,ſed ſic deſcribendā.Simonia eſt ſpūaliū, vel
annexorum ſpiritualibus præcedente pacto promiſſio
nis,conditionis,modi,ſeruitij, precū cuiuſlibet tēpo-
ralitatis receptio,ſeu donatio. hoc ꝓbatur 1.q.2.quā
pio.

pio,& q.1.ſiquis neque,de re.permut.quæſitū,de pac.
c.ſi.de æta.& qua.tuā.poſſet dici & quaſi conuentiona
lis, de qua infra c.ſi qōnes quidam tñ dixerunt hic nō
eſſe ſimoniacum ad modum ſimoniæ puniendū. Alij
dicunt, ꝙ finis non reſpicit hoc dictum ſm T.Vinc.di-
xit Phi.hoc ſimoniacum,quia prohibitum[Et ibi,face
a re]ad hoc ff.de reg.iur.qui non a facit [Et ibi, ſimile]
7 quia dicitur quod † orare eſt operari, ad idem 90. diſ.
alienus[& in fin.]Idē Goſ.adde,quod no.infra de fur.
qui cum fure.¶ In gl.ſequenti,in fi.]adde, quod no.vt
ec.bene.c.vno,in gl.in hoc caſu.¶ In gl.vlt.ibi a recō-
ciliatione] ſi reconciliare per preciū eſt ſimoniacū,vt
ſupra, ergo non reconciliare non pōt eſſe ſimoniacū;
ad hoc 32. diſt. hoſpitiolum, in ſi.ideo pleruque duo
contraria in idem vitium recidunt, vt accipere pecu-
niam ad accuſandum, vel non accuſandum: denunciā
dum,vel non,teſtificandum, vel non: eligendum, vel
non.1.q.1.ad fi.2.q.1.prohibentur: vel dic,ꝙ reconci
liare precio, vel reconciliare gratis,iſta ſunt cōtraria.
item id non facere precio, & non facere gratis, etiam
ſunt contraria.vide quod dicam poſt Di.de reg.iu.qui
ſentit,in prin.lib.6.adhuc ob.1.q.1.ſunt quidam, vbi
videtur hoc eſſe ſacrilegium, ſed ſub.& ſimoniacum,
ſecundum Goſſ.

ADDITIO.

a ¶ Not.Et ff.de verb.ſign.l.alienationis, in princ.& vide Bart.
ff.de his,quę in frau.cre.l.qui autem,& ff.de iu.fiſci.l.in fraudē,
& l.ſi mora.ff.ſol.matrimonio.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia nec emi, nec redimi poteſt,& nu.4.5.quando cōce*
di poſſit in perpetuum,nu.3.nec per tranſactionem, vel pa-
ctum haberi,nu.5.in eius poſſeſ.mittitur, nu.6.
Monaci poſſunt agere pro reuocatione illicite alienati.
Prælatus non poteſt reſignare ius acquiſitum eccleſiæ.
Manerium,& manſum idem.
3 *Eccleſia an & cui poſſit in perpetuum concedi retento certo*
annuo cenſu,& num.4.circa fi.
Rectoria, vel vicaria non poteſt etiam ad vitam alicui con-
cedi ſub noua penſione, vel antiqua augmentata.
4 *Prælati debent eſſe cuſtodes chartarum.*
Documenta eccleſiæ qui aduerſario tradidit, tenetur ad id
quod intereſt,& vt proditor accuſari poteſt.
Ob contractum,qui potuit eſſe licitus,non imponitur ſilentiū
in ſin.
5 *Redimi pro pecunia reſignari hic.*
6 *In poſſeſſione eccleſiæ quis ponitur ob contumaciam aduerſa*
rij & quo caſu.
Conſeruator eccleſiæ per quæ verba quis fiat hic.
Ordo iudiciarius obſeruari mandatur,coniuncto contextu.
Moleſtari qui dicantur.
7 *Epilogus,& additio gloſſarum,num.8.*

CAPVT XV.

Quærelam Quo ad literam magis quam
quo ad caſum facit, adducēs,
1 ꝙ † eccleſia nec emi poteſt,nec
redimi. Et primo ponit querelam monacorum.ſecun-
do ibi,Vnde quia, cōmittit cām inſtruendo iudices in
principali,ibi ſcituri, & in caſum contumaciæ reorum
2 ibi,Si vero[Monacorum]per hoc † no.Inn.& Abb.mo
nacos agere poſſe ad reuocationem eius, quod prior
a illicite alienauit. a notat ēt prælatū reſignare non poſ-
b ſe ius acquiſitum b eccleſiæ[Manerium]alias māſum,
quod idem eſt.T.eſt autem manerium vulgare Galli-
3 corum,ſm Hoſt.[Et † eccleſiam]contra ſupra eo. non
ſatis,ver.nec prioratus. Dic ſm Hoſt.quod hic vende-
bantur, vel locabantur fructus tantum, & ibi de hoc
vel dic ſecundum eum, quod loco religioſo bene pōt
concedi eccleſia retēto certo annuo cenſu, de rel.do.
conſtitutus, etiam in perpetuum, ſed ſingulari perſo-
næ vltra ſuam vitam concedi non poteſt.ad vitam au-
tem ſingularis perſonæ concedi non poteſt illa eccle-
ſia,quæ eſt de menſa epiſcopi, vel Abb.vel alicuius re-
ligioſi conuentus,cui in vſus ſit conceſſa, de priuil.pa-
ſtoral. & quo ad fructus tantum, quos facit ſuos, nam
pro vicario eſt congrua portio deducenda, de præbē.
extirpandæ.nec poteſt rectoria, vel vicaria etiam ad
vitam alicui concedi ſub noua penſione, vel antiqua
augmentatam, ſupra de cenſi.prohibemus.imo eſt ne
ceſſe, quod perſonis idoneis cōferant, qui in proprijs
perſonis deſeruiant: alias ſuperior poſt 6. menſes illas
confert ut vacantes,de præbend.de multa, ver.is quo-
que,de ſup.ne.præla.c.2.tamē interdum ex priuilegio
conceditur locatio ad tempus, vt dicam de magi.ſu-
per Specul.& facit infra tit.1.querelam,ſecundū Hoſ.
[Cenſu]ſ.ne cler. vel mo.c.1.86.diſt.c.1.So.ibi,& ſu-
pra de decimis, dilecti[Eorum]monacorum de Acra.
4 [Et chartam] prælati debēt eſſe cuſtodes chartarum.
16.q.1.in canonibus,& tenetur ad intereſſe, qui docu-
menta eccleſiæ aduerſario tradidit. 12.q.2.ſi quis de
clericis,& tanquam proditor accuſari poteſt.l.Cor.de
c falſis.ff.ad l.Cor.de fal.l.1.§.is qui c vnde deponi poſ-
ſet ex hoc.46.diſt.clericus.G.[Emi]i.ſicut monaci de
Acra non potuerunt eccleſiam emere,ita ab eis nō po-
tuit redimi, vel reemi, vel redimēdo emi.Hoſtien.vel
aliter, vt exponam infra,ſed vt dicebat Abb.ſecundū
hoc hæc allegatio facit contra monacos agentes, ipſi
enim cauſam habentes per titulum emptionis ſuccum
bent, ſi emi non potuit.dicebat autem, quod hoc non
fuerat allegatio monacorum, ſed papa intendens in-
ſtruere iudices,hoc appoſuit in reſcripto, vt cauerent,
quomodo primus contractus celebratus fuiſſet,nec ex
hac forma mandati ſimpliciter ſequitur ſilentium im-
ponendum monacis de Acra. potuit enim contractus
licitus eſſe. per modum quem ponit gloſ. vel ſecundū
eum potuit eſſe licitus contractus ſecundum ea, quæ
dixi ſupra in gl.contra. ſupra.dec.cōſtitutus,de relig.
do. Quod dicit verum,cum prius plus temporalis com
modi percipiebant dantes,quām ſibi retinerent in an
5 nuum cenſum [Redimi]i.pro † pecunia reſignari, nec
tranſactione, nec ſimpliciter,ſupra de pactis,cum pri-
dem,de trāſact.ſuper eo, Ala.16.q.7.decimas. Vincē.
Phi.vbi dictum eſt,nec ſimpliciter. Goff.dixit nec ali-
qua non gratuita pactione [Eorum] Manerij,& eccle-
6 ſiæ cū pertinētijs. Poteſt enim † quis poni in poſſeſſio-
nem eccleſiæ,quando petitur vt proprietas:ſecus,ſi pe
titur vt beneficium,de eo,qui mit.in poſ.cum qui,li.6.
[Permittatis.] Dixit Inn.per hæc verba ipſos conſtitui
conſeruatores[Iudiciario]iſte ordo colligitur ſupra
de dolo, prout, & vt li.non cont.quoniam[Moleſtari]
i.ipſos violenter eijci, inquietari, vel perturbari: alias
ſequeretur,ꝙ poſſent ordine iudiciario moleſtari: ſed
quod iure fit, non eſt moleſtia, de elect.cum eccleſia,
7 & no.ſi.ſ.de accu.cum dilectus. ¶ † Gl.tertia obijcit
ad rationē dupliciter. primo ꝙ cum vniuerſitate &c.
Soluit. ſecundo quod non eſt ſufficiens quo ad mane-
8 rium.fatetur dicens,quod &c. ¶ † In gl.1.in fi.]niſi po
ſtea ratificaſſent.de his, quæ fi.a præ.c.2.& 3.Hoſtien.
¶ In gl.vlt.in fi.]nedum vſque ad annum.& ſic nō ob.
de offic.d.leg.quærenti, vt ibi no.

ADDITIONES.

a ¶ Alienauit. De acquirendo vide Fede.de Senis conſil.9.
b ¶ Acquiſitum. De hoc ſupra de re.ec.non alie.c.ſi quis presby-
terorum.
c ¶ Is qui.Et ff.de pœnis. l.ſi quis aliud. §.fin.& vide gl.in capit
clericus,hic allega.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Pro chriſmate ab eccleſiis pretium exigere ſimoniacum eſt.*
Cathedraticum vnde dictum.
2 *Prælatio hic vt accipiatur.*
Prælato quando non obediendum.
3 *Epilogus, & ſuppletio gloſſarum. num. 4.*
Nomina quæ mutari poſſint.
Depoſitio ab officio & beneficio intelligitur per ordinis & dignitatis periculum, in fin.

CAPVT XVI.

1 Ea, quæ. Pars huius de cenſi. ea quæ. & hoc di
cit. Pro † chriſmate ab eccleſijs pre-
cium exigere ſimoniacum eſt, nec
excuſat conſuetudo, & primo reprehenſibile factum
narrat, quod ſecundo fieri prohibet ibi. Quia vero
contra facienti comminando pœnam ibi, pro certo,
[Ab eccleſijs] nota quod non ſolum non licet exigere
precium pro chriſmate, inquantum eſt ſacramētum,
ſed nec etiam pro ipſo liquore, quod bene probat hic
litera, cum hic non a chriſmato, vel confirmato, ſed
ab eccleſia, cui cōcedebatur liquor, quia forte baptiſ-
male erat, exigebatur precium, hoc idem patet aper-
te. 1. q. 1. placuit. 2. [Cathedraticum] a cathedra [pa-
ſcalem] quia in paſcate exigebatur [Epiſcopalem]
quia nomine epiſcopi petebatur [Prælationis] i. præla
2 ti † iniunctionis, cui non eſt obediendum in iniuſtis.
3 de hoc s. de temp. or. ad aures. ¶ † Gl. 3. rñdet per q̄-
ſtionem rationis, vel per obie. de dec. vlt. leg. &c. ¶ In
glo. 2. ibi nominis] nomina enim propria mutari poſ-
ſunt pro voluntate: appellatiua non. ff. de leg. 1. l. 3.
dummodo mutatio non fiat in fraudem. C. de mu. no.
l. vna. Gof. [& in fi.] T. alias eſt ver. ſub c. pleriq; ¶ In
gl. vlt. ibi, depoſitionem] ab officio, & beneficio, vt pa
tet, dum dicit, ordinis & dignitatis.

SVMMARIVM.

1 *Homagium facere pro habendis ſpiritualibus ſimoniacū eſt.*
Homagium, vel hominium quid, & num. 2.
2 *Fidelitas quid, pro ſpiritualibus præſtatur, & cui, & à quo eius nomine quid contineatur, remiſſ.*
3 *Beneficij eccleſiaſtici nomine nihil recipi poteſt, ſecus, ſi eſt temporale. num. 5.*
Feudum de camera quod.
4 *Petitio honeſta & fauorabilis admittenda.*
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Pro ſpiritualibus nihil dandum, & pro quibus hic.
6 *Additio gloſſarum.*
Diuinarum legum nomine quæ comprehendantur.
Cum ſimoniaco quo caſu per epiſcopum diſpenſari pōt. §. 1.
7 *Infamia canonica quibus modis tollatur.*
Inter eam, & infamationem quæ differentia.

CAPVT XVII.

1 Ex diligenti Caſus. Pro † habendis ſpiri-
tualibus homagium facere
ſimoniacum eſt. In prima
ſupplicantis narratio, petitio, & oblatio. In ſecun-
da petitionis exauditio cum determinatione, & lite-
rarum datione. ſecunda ibi. Quo circa [Homagium]
vel hominium, & dicitur, cum aliquis euenit homo li-
gius alicuius ſimpliciter; vel ſaluo primo domino fle-
xis genibus, & iunctis manibus intra manus domini
poſitis. de his homagijs ſatis in Spec. de feudis. §. fin.
& facit Cle. de re iud. paſtoral. §. rurſus. & vide quod
ibi no. in 1. gl. & quod dixi ſupra de ſta. mon. recolen-
2 tes, ſupet ver. hominia. Fidelitas † vero dicitur, cum
quis alteri ſpecialiter iurat, q̄ ſibi fidelis erit. primum
non præſtatur pro ſpiritualibus ſm̄ ſic, infra de priuil.
antiqua, de ver. ſi. cum clerici, de re iudic. cum inter
2 a vos. & quid contineatur fidelitatis nomine, habe-
tur 22. q. 5. de forma. & no. de feud. c. 1. hanc fidelita-
tem clericus non præſtat laico, niſi in caſu, de iureiur.
nimis. vnde dixit Inn. q̄ forte non licet clerico alicui
facere fidelitatem, niſi pro eccleſia ſua, remittit de re-
gu. iur. c. ſi. tamen. quandoq; principes a clericis ſub
ſua iuriſdictione degentibus ſibi ſuſpectis iuramētum
extorquenr, ne ſint contra ipſos, de iureiur. petitio, ſe-
cundum Ho. (Singulis annis) ideſt de quo percipiebat
3 annuam portionem. Abb. Hoſt. dicit, quod † forte re-
cipiebant 10. libras, vel alium cenſum nomine bene-
ficij eccleſiaſtici, & hoc eſt, quod vitiat: quia ſi fuiſſet
ſimpliciter beneficium temporale, hoc liceret, & vo-
caretur feudum de camera, vt in libr. feud. tit. quibus
mo. feud. amit. 1. rñ. & §. ſi quis feudum in curte, de
feu. guardiæ ſeu caſtaldiæ (Honeſtam & fauorabilē)
4 ergo † fuit admittenda, nam tali petitioni congruit il
lud Io. 16. petite, & accipietis. M. 7. B. petite, & dabi-
tur vobis. ad idem de regul. ſicut nobis. alias conue-
nit illud. Ia. 4. A, petitis, & non accipietis eo, quod ma
le petatis, & cæt. & petitio improuida repellitur. in-
fra de pur. ca. cum in iuuentute, ſecundum Hoſtienſ.
(Cum hęc) fidelitas ſcilicet homagij temporalis (Ta-
liter) ſ. pro beneficio eccleſiaſtico, vel alio ſpirituali
obtinendo (Humanis) dixit Alan. vbi humana lex tali
modo beneficium recipi prohibeat, non recolo me le-
giſſe [Recipias] vide quod dicam infra de iniur. ſi
quis domum [Indulgendis] no. pro eo. quod no. de
5 cle. ex. mi. propoſuit. ¶ † Gloſſ. 1. reſpondet per quæ-
ſtionē, an obligatio, &c. ¶ In gl. C. de epiſcopis, ibi, ſi
quemquam) ibi nemo gradum ſacerdotij precij vena
litate mercetur, & in auct. quæ ſequuntur, dicitur pro
epiſcopatu, vel alio beneficio, vel etiam Xenodochio,
vel pio loco, nil promoto, vel alteri dari debere. ¶ In
6 † glo. 1. in fi.) contra infra de exceſ. prę. grauem. ibi ſol
uitur. ¶ In gl. idē in fi.) dicit Hoſt. quod ideo dixit di-
uinis, vt regulas theologicas & canonicas comprehen
deret vno verbo, inducens ſimile, de iura. ca. c. 1. & re
mittit ad no. de ęta. & qua. c. pe. ¶ In gl. C. de epiſco-
pis, ibi, ſed neq;] & §. præ omnibus, vſq; ad §. pro con-
ſuetudinibus. Ho. ¶ In gl. pe. ibi, principem] hoc repro
batur ſecundum Hoſt. quia & per epiſcopum ad idem
ſimplex beneficium, de quo hic loquitur, admitti po-
teſt poſt reſignationem, de elec. c. pen. ſed illud loqui-
tur in non ſimoniaco, & de hoc, de re iu. cum te, & s. e.
tanta [& in fi.] vide quod ibi no. & 6. q. 1. c. 1. & 3. dice
7 bat hic Go. q̄ † infamia canonica per pęnitentiam tol
litur: ante pœnitentiam autem tollitur per ſuperio-
rem, poſtea vero non eſt infamia, ſed infamatio: ſed
vide plenius, vbi ſup.

ADDITIO.

2 ¶ Inter. Et vide Io. And. de ma. & ob. c. legebatur. ſuper 1. glo.

SVMMARIVM.

1 *Munera quæ ſimoniaca, & nu. 2. quotuplicia ſint nu. 3. iudici vel ſuperiori an & quando & quatenus accipere liceat, num. 3.*
Differunt a donis, nu. 7. quando pro eiſdem, & quam vim habeant, ibid. cui conueniant, nu. 8.
Conſcientia ſcrupuloſa tenenda, niſi prius error ſcrupuli deponatur.
Timere non debemus, vbi non eſt timor.
2 *Nuncius quo caſu hic dicatur fuiſſe non legatus cardinalis.*
Cardinales non facile conſueuerunt in remota venire ſine legatione.
Ex ignorantia minus præſumitur contra quem.
3 *Vinum bonum quod, & optimum quod.*

A ſubditis quid recipere quando liceat, & quæ pœna recipiētibus illicitè.
Maledictio pro peccato mortali.
Romana conſuetudo & interpretatio ſequenda, in fin.
Simonia mentalis per pœnitentiam abolетur, ibid.
4 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 5.*
5 *Iurādi verecūdia, vel religio, ſeu timiditas aliquibus, contra quidam ſunt.*
6 *Additio gloſſarum.*
Mutatio verborum non reprehendenda in docentibus, vel al legantibus, ſi de mente conſtat.
8 *Cynicus vnde dictus, & quis huiuſmodi ſit, cir. fin.*
9 *Gratius quod ſit nobis datum.*
Cor hominis quale.

CAPVT XVIII.

Et ſi quæſtiones. Summabat Abbas, qđ cardinalis pro palafreno a nobili viro recepto non præſumitur committere ſimoniam.
1 ſecundum literam dec. videtur hoc velle. quod † in arbitrandis muneribus an ſint ſimoniaca, vel non, attendi debet perſonarum dantis, & accipientis qualitas, muneris quantitas, & donationis tempus, vel quo ad veritatem. h. d. conſecratio, vel ordinatio non eſt ſimoniaca, licet etiam prius conſecratori, vel ordinatori aliquid donatum fuerit, non ex pacto. Et poteſt diuidi in tres partes. in prima quærentis conſcientiam a puritate commendat, & ſcrupuloſam curioſitatem reprehendit. In ſecunda ibi, in hoc itaque, factum narrat, diſtinguendo ſoluit, & ſoluendo concludit. 2. ibi, Cum in accipiendis. 3. ibi. Si ergo. In. 3. prin. ibi, quod autem reſpondet auctoritati, ex qua dubitatio inſurgebat [Ignoremus] commendauit hucuſque, nunc reprehendit, vt dixi [Hæſitandum] iuxta pſal. 13. trepidauerunt timore, vbi non erat timor: tenenda eſt tamen conſcientia ſcrupuloſa, niſi prius error ſcrupuli deponatur, infra eo. per tuas. 2. ad fin. Hoſt. [Pallium] ſorte prius inſtanter petitum, vt no. ſupra de elect. ſignifica
2 ſti. [Traderet] quantum † ad hoc non videtur fuiſſe legatus, ſed nuncius, argumen. ſupra de elect. ſignificaſti. vnde & minus oportuit dubitare, fuit autem ſibi commiſſa legatio, licet propter hoc principaliter mitteretur: quia nec de facili conſueuerūt cardinales mitti in remotis ſine legatione, infra de offi. le. officij, lib. 6. & de hoc de reſtit. in integ. tum ex literis, ſecundum Hoſt. [Frater tuus] rex Vnga. vt in regiſtro. Hoſ. in an. dilectus filius no. Albanius frater &c. [Ignorante] idē ſi ſciente. ex hoc tamen minus præſumitur contra ipſum, infra eo. de ſimoniacæ, & c. de regularibus, ſecundū Ho. [Perſonæ] primum [Qualitas] ſm [Et donationis] ecce tertiū, & hæc 3. per ordinem reaſſumit [Diuitit] vel a ſubdito iudici, & vtrunq; ſuſpectū [E conuerſo] ſ. a diuite pauperi; & hoc pium niſi fieret ad corruptelam [Locupleti] & hoc humanum & curiale, niſi in caſu proxime dicto. & repetit hic Ho. vetus prouerbiū, quod ſecundum eum dixi, de celeb. miſ. cum Marthæ, ſuper. 5. gloſſ. ſ. nec omnia & c. Eſt autem quartus caſus omiſſus, qñ a paupere pauperi datū eſt: ſed dic idē ſm Hoſt. ꝙ ſecundum eum forte fuit omiſſum; quia de pauperibus parū curant multi iudices. 11. q. 3. pauper [Et] pro ideſt, niſi ſubaudias, & donantis, & donatarij intentio, ad quod comprehendendum eſt conſiderandum, an inſtante &c. & ſic habebis quartum ſecundum Goff. [Scriptum] Eſa. 33. [Omni] hoc dixi, quia triplex eſt, a lingua, a manu, & ab obſequio, vt in caſu all. in gl. [Electi] nedum fratris [Offerat] non exactus. 1. q. 1. ſicut epiſcopum T. [Conſecratori] nedum cōfir-
3 matori, vel pallij portitori [De † vino] vinū bonū eſt Campanum, ſed optimum Hiſpanum, quod in bonitate ſuppremum gradum obtinet. ff. de verb. oblig. vbi, in princ. [Recipientis] ſ. iudicis, vel ſuperioris, coram quo offerens habet negocium: qui tamen poteſt recipere eſculentum, quod poteſt intra triduum cōſumi. ff. de of. præ. plebiſcito, quod dic, vt de reſc. ſtatutum. §. inſuper, lib. 6. hoc autem omnino cauendum eſt, ne producatur ad munerum qualitem. ff. de offi. procon. ſolent, in fin. Sed contra, quia iudex, quicunque ſit, nihil debet recipere a ſubditis, neque domeſticus neque manipularius eius, nec ſocius, vel ſeruiens. C. ad l. Iul. rep. l. 1. & iudex ſup. hoc accuſatus, qui talem, vel conſiliarium ſuum, per quem conuinci poſſet, ſubtrahit, pro confeſſo habetur, & ablata in quadruplum reddere cogitur, vt duplum fiſcus & duplum habeat ſpoliatus. C. de aſſeſſo. l. 3. & nullus iudicum, nec durante adminiſtratione debet iudex, ſiue adminiſtrator ædificare, nec donationes recipere per ſe, vel perſonam interpoſitam, nec aliquis de ſuis: alias totum cogitur reſtituere, etiam ſi poſt depoſitam adminiſtrationem is, a quo receperat, hoc remiſerit. C. de contractibus. iudic. l. vnica. nec alias debet ſubditos grauare faciendo ipſos terras ſuas arare, vel carrucare, nec aliquo alio modo, vt in Lombardia, ne liberi homines opprimantur. l. 1. lib. 4. Debet autem morari per 50. dies poſt depoſitam adminiſtrationem ad hoc expediendum, & infra 20. dies debet cauſa expediri. C. vt omnes iudi. l. vnica. & tales quadruplum debent reddere. & indignationem principis incurrere, & cingulo nudari, in auct. vt iudi. ſine quoquo ſuſt. §. ſic igitur a nobis, & §. ſi quis autem, & §. neceſſitatem, coll. 2. & prius plagis corporeis inſligendis in exilium mitti debent, in auct. ſcriptum eſt exemplar. §. 1. in fin. & 2. ad fin. coll. 2. ad idem in auct. de adminiſtratoribus, coll. 2. ſed & ij qui ſubaiulos, vel vicarios, quocunque nomine cenſeantur, ad grauandum ſubditos ſibi ſubſtituunt, ſiue conſtituunt, pœna. 10. lib. auri mulctantur, & confiſcantur bona, & exulant, in auct. de collatoribus. §. iubemus autem omnes iudices, & ſequen. & in tali caſu videtur eſſe credendum iuramento iniuriam paſſi, vt eo. tit. §. ſi quis autem ex prouinciarū. vlt. col. coll. 9. & accedit 3. de of. vica. clericos, ſed nec archiepiſcopus viſitans, nec aliquis de ſuis occaſione alicuius officij, vel conſuetudinis aliquam pecuniam recipere debet, vel munus quodcunque ſit, & qualitercunq; offeratur, alias maledictionem incurrit, ideſt peccatum mortale, a quo nunquam, niſi duplum reddatur, abſoluitur. Tamen victualia & ſibi neceſſaria recipere poteſt, vt de cenſi. Romana. §. antepen. lib. 6. Sol. Prima iura poſſunt intelligi de iudice ſine adminiſtratione. Secunda de iudice cum adminiſtratione. ad hoc ſupra de reſtit. in integ. cauſa. ff. de contrah. emptio. non licet: vel prima intelliguntur de non exigentibus per ſe, vel per aliū, qui gratis poſſunt recipere gratis oblatum, infra eo. dilectus. 2. in fin. Secunda de exigentibus, ſupra de cenſi. cum apoſtolus. §. inhibemus, vbi de hoc, & infra c. ad noſtram, in fi. vbi de hoc, maxime per oppreſſionem. C. quod me. cauſa, ſi per impreſſionem. ff. de concuſſionibus. l. 1. Vel prima intelliguntur de non habentibus ſalarium ex publico, ſecunda de habentibus, qui ipſo dñt eſſe contenti, in auctē. de man. prin. §. oportet igitur, & §. illo tamen. coll. 3. hæc tamen decr. innuit, ꝙ in foro canonico arbitrariū debet eſſe ſecūdum Hoſt. quod intelligas eo ſaluo, quod habes, de reſcri. ſtatutum. §. inſuper. lib. 6. [Romana] quæ etiam quandoque tolerat, quod res maioris pretij offeratur. Hoſt. [Conſueuit] hæc conſuetudo & interpretatio eſt ſequēda, de re iudi. in cauſis, Ho. [Delinquere] licet ſimoniam actualē nō committat, poſſet tñ mētaliter delinquere; ſed hoc occultū non iudicat ec-

cleſia

cleſia, & illa per pœnitentiam aboletur, infra c. fi. ¶ Gl.
4 † 4. facit 4. ponit drīam muneris ad donū. ponit per
verſus 4. in munerib. attendēda. proſequitur de mun.
7. & recitat fabulā. ¶ Gl. hic interpretatur] facit duo,
arguit per exteriora &c. ſecundo a contrario literæ ar
5 guit, ꝙ ſi &c. duos caſus excipit. ¶ In gl. 1. ibi, illud, in
fi.] ibi dicitur, ꝙ is, cui delatum eſt iuramentum, qñq;
propter verecundiā illud refert (& ibi, quæ ſub condi-
tione] ibi dicitur, qđ aliqui contemptu religionis ſunt
faciles ad iurandum: alij ſuperſtitioſe timidi. ¶ In gl.
hic interpretatur, ibi, ſi putator] vide de homi. c. vl. ſu
per vlt. gl. [& ibi, §. cum ita, in fine] 2. §. eſt. vide ſupra
de app. cū ſit, ſuper 3. gl. [& in fi.] ponit caſum de illo,
qui commodauit vaſa vitioſa, quod patet ex vino effu
ſo. ¶ In gl. vlt. ibi, ſolent, in fi.] hanc l. & ſequentem vi-
de de vita & honeſt. cleri. cum ab omni, in 3. gloſ. ¶ In
6 † gl. 1. ibi, ſubtili] per hoc arguit Hoſt. non reprehēdē-
dum, ſi docentes, vel allegantes aliquando verba im-
mutēt. Item ꝙ de verbis non eſt curandum, vbi de mē
te conſtat, de verb. ſig. intelligentia. & dicit ſi. de trāſ-
a la. c. 2. ver. ſed neque.[a] ¶ In gl. 2. ibi, hæretici] quidam
ſup. [& in fi.] facit quod no. ſupra de reſtit. ſpo. olim. 1.
7 in prima gl. ¶ In gl. aliud, ibi, inter † donum] donum
ēt ſine cauſa, munus ex cauſa. & ad idem de matri. con
tract. cap. 1. vel ſecundum Hoſtien. poſſet dici donum
exile. Eccle. 20. Exigua dabit, & multa improperabit:
munus vero precioſum. 1. reſpon. 8. acceperunt mune-
ra, & peruerterūt iudicium, Eſa. 5. Veh qui iuſtificatis
impium pro muneribus. Tamen frequentia dona tran
ſeunt in munus, de dona. apoſtolicæ, ver. fi. ff. de offic.
procon. ſolent. in fin. vnde Eccl. 20. xenia, & dona ex-
cæcant oculos iudicum, & maxime cardinalium: &
quaſi mutus in ore auertit correptiones illorum. Hoſt.
[& ibi. vnde verſus] alios verſus poſui de dona. c. 1. [&
8 ibi, tanquam † rex] legitur de Alex. quod cum daret ci
uitatem cuidam dicenti non conuenire ciuitatem hu-
mili fortunæ ſuæ, reſpondit, Non quæro, quid te opor-
tet accipere, ſed quid me oportet dare. Seneca li. 2. de
benefic. vltra med. hoc reprehendit, dicens timidiſſi-
mum animal, ſi illum accipere hoc non decet, nec te
dare, cum virtus vbique mediū ſit, & modus, ęque pec
catur, quod excedit quam quod deficit [& in fin.] Ala.
Dicitur autem Cynicus quaſi ribaldus reprehenſor, a
cynos, quod eſt canis, quaſi reprehenſor mordax, ſiue
caninus mordens, ſiue latrator, ſupra c. proxi. in fine.
Hoſt. ¶ In gl. quandoque, in fine] ibi pactum interue-
nit: hic non. & hæc eſt vera ſol. ſecundum Hoſ. ¶ In gl.
& ideo, ibi, Apoſtoli] actuum 20. in fi. [& ibi, prædica-
tor] de cele. miſ. cum Marthæ [& in fi.] Sen. 1. de bene-
9 fi. Multo † grauius venit quod facili, quam quod plena
manu donatur. ¶ In gl. hic interpretatur, ibi, cordis]
vnde Iere. 17. B. Prauum eſt cor hominis & imperſcru
tabile, qs cognoſcet illud [& ibi, præiudicaſſet ei] quo
ad ſimoniam mentalem tutum, de qua dic, vt infra c.
fin. ¶ In gl, vlt. in fi.] ſi. infra de reſcrip. ſtatutum. §. in-
ſuper, libro 6.

ADDITIO.

a ¶ Sed neque. No. ex gl. quod verecundiæ aliquando dicitur me
tus, quod facit ad no. per gl. in l. 1. §. quæ onerandæ. ff. de qua re.
ac. non da. & in l. fi. §. fi. fœnerator, ff. quod metus cauſa, & l. in-
terpoſitas, C. de tranſact.

SVMMARIVM.

1 *Pro monaci receptione ſi quid Abbas, & maiores de con-
uentu receperint ex pacto, ſuſpenduntur ab officio.*
*Receptus reſtituta ei pecunia transfertur ad aliud monaſte-
rium, vide num. 3.*
2 *Simonia qualiter committatur.*
Mentalis per pœnitentiam aboletur.
3 *Pecunia a monaco data monaſterio pro receptione vbi re-
maneat.*
4 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 5.*

CAP. XIX.

1 **Veniens.** Caſus. Abbas † & maiores de conuē
tu, qui pro receptione monaci pecu-
niam receperūt ex pacto, ab officio
ſuſpendūtur; receptus reſtituta ſibi pecunia ad aliud
monaſterium transfertur. Et pars prima ponit quere-
lam presbyteri. ſecunda ibi, quoniam, dat iudicē, cui
2 tria mandat [Conuenit] hæc ſola † conuentio inducit
ſimoniam, vt probant ſequentia, & infra eo. nobis, &
ſine ipſa non committitur, quantumcunque offeratur,
niſi mentalis, quæ per pœnitentiam aboletur, de hoc, ſu
pra c. proxi. & ſufficit conuentio, dato, quod non ſerue
tur promiſſum, vt ſequitur ſtatim ibi, Conuentione au
tem facta ſecundum Hoſt. & dixi ſupra eo. de hoc. [30.
ſolidos] forte præter illos, de quibus conuenerant [Po-
ſtularunt] & obtinuerunt: vnde reſtitui mandatur ſm
Hoſt. Pet. & Abba. [Monacos] qui in prædictis pariter
deliquerunt; & ſic ſoluitur contrarium, ſup. eo. de hoc,
vt ibi not. [Pecuniam] conſuetudinariam. conuentio-
3 nalis † autem, cum ſit ſimoniaca, penes eccleſiam re-
manebit. & ſic etiam poteſt ſolui contrarium, ſupra
eo. de hoc, Hoſt. [Monaſterio] ſtrictiori. Goſ. & ideo pe
cunia redditur, ne ſit ſecundo monaſterio oneroſus,
4 & ſic ſoluitur, ſupra eo. de hoc. ¶ Secunda gl. ſoluit cō
trarium, & ibi remittit. ¶ Vlt. gloſ. obijcit, & remittit.
5 ¶ In † gl. ſimoniace, in fi.] hoc verum quantum ad cō-
uentionalem: quo ad conſuetudinariam dic, indigne,
a idest iniuſte, & quaſi ſimoniace,[a] ſecundum Hoſtien.
¶ In gl. vlt. ibi, contra ſubſtantiam] in nullo ſit contra
ſubſtantiam, vt patet per id, quod dixi in fi. text.

ADDITIO.

a ¶ Simoniace. Probatur hoc ex diffinitione ſimoniæ, quā ponit
text. ſupra eo. nemo.

SVMMARIVM.

1 *Si ordinandus quid dedit præſentatori ſuo ex pacto, ſimonia
cus eſt, quando deponatur.*
2 *Irregularitas ex delicto proueniens non tollitur per ingreſ-
ſum religionis.*
Reuelare ſecretum ſacerdoti non licet, iuncto contextu.
A canone etiam fit damnatio.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 4.*
Furtum in re modica committitur.
Simonia mentalis vt iudicatur, & aboleatur.
*Graue crimen per vile precium, grauis pœna quoque ex le-
ui culpa inducitur.*
5 *Promouendum multa impediunt, & quæ remiſſ.*
Simoniacus an ſuſpenſus ipſo iure.

CAPVT XX.

1 **Ex tuæ.** Caſus. Si † ordinandus præſentatori
ſuo aliquid dedit ex pacto, ſimonia-
cus eſt: non tamen deponitur, ſi hoc
eſt occultum. & in prima conſultatio. in ſecunda ibi,
Vnde, reſponſio diſtinguens, ſecūdum membrum ibi,
Alioquin [Confeſſione] ſecreta, & in foro pœnitentia-
li, ne ſit contra, ſupra eo. tanta, & c. accuſatum, ſecūdū
Hoſtiē. [Soluerit] ex pacto & conuentione, & tractatu
præcedente: curialiores fuerunt monaci, ſup. c. proxi.
qui fuerunt contenti conuentione, ſecundum Hoſtiē.

Digitized by Google

[Accepit] quæris, quid tibi ſit faciendum[Perpetuo]
1 ergo irregularitas † ex delicto proueniens nõ tollitur
per ingreſſum religionis, de hoc infra de apo. c. 2. [Ac
quiſiuit] & ſi vult acquieſcere, bene quidẽ[Alioquin]
ideſt ſi non vult monitis acquieſcere [Tutum] imo pe-
riculoſum eſſet, ſi hoc ſcit vt deus, infra de pœnitenti.
omnis: & iniuſtum, ſi hoc ſcit vt homo. 6. q. 2. ſi tantũ,
& c. placuit. 6. q. deteriores. Hoſt. [Coercere] per ſentẽ
tiam iudicis. Eſt enim iam damnatus a canone per iu-
ra, quæ alleg. gl. [Pœnitentiam] ſ. monitoriam, conſul-
toriam, & pœnæ releuatoriã. non enim eſt vera, ex quo
non abſtinet: ſed valet ad id, quod dicit gl. ſecundum
2 Hoſt. ¶ Prima gl. no. ꝙ &c. & dat ſimile, ſignat contra
rium, & ſoluit. ¶ Secũda gl. ſignat contrarium de dec.
& c. ſoluit. ¶ Tertia gl. arguit, ſignat contrarium, & re-
3 mittit. ¶ Vlt. gl. ſignat contrariũ, & ſoluit. ¶ In † gl. 1.
ibi. c. vlt.] probat, ꝙ in re modica committitur furtũ.
ad idem, ſup. de app. c. de appellationib. facit 17. q. 4.
cap. 1. 24. q. 1. odi[& ibi, iudices] vbi de hoc[& ibi, pla
cuit. 2.] de tertia parte ſolidi ibi dicit [& ibi, pleriq;]
vbi de hoc [& ibi, intentio] non inducit ſimoniam niſi
mentalem, quæ per pęnitentiam aboletur, infra c. vlt.
vnde dic, ꝙ hic interuenit pactũ, ibi nõ, dicebat Goff.
vbi certum eſt de animo, non diſtinguitur in quantita
te: ſed propter dubium recurritur ad circunſtantiam
quantitatis, vt in contrario. tenet quod prædixi. dicit
autem hic notandum, ꝙ vile precium inducit graue
crimen: ſicut leuis culpa grauem pœnã, C. de liber. &
eorum libe. l. 2. vbi de hoc. ¶ In gl. 2. in fine] ſecundũ
5 T. † multa enim impediunt promouendum &c. de iu-
reiu. quemadmodum, ver. ꝙ ſi poſt. ¶ In gl. arg. quod,
in fine] quod etiam facit cõtra, cum ibi dicatur, quod
ſuſpendi debet ab homine: ſed dicebat Hoſt. c. accuſa
tum, & c. quot, loqui de infamato, hic de non infama-
a to, cum eſt ſecretum, vt dicit litera.[a] ſignabat etiã cõ-
trarium de dec. inquiſitionis. 1. reſpon. vbi etiam poſt
pęnitentiam ab executione eſt ſuſpenſus. dixit illud ve
rum quo ad ſe, ſed non quo ad alios.

ADDITIO.

a ¶ Vt dicit litera. Et illa ſuſpenſio, de qua ibi, & hic etiam eſt. fa
cit vt ibi not.

SVMMARIVM.

1 *Miniſterium eccleſiaſticum quod dicatur.*
Pro oleo Chriſmatis non licet quid exigere.
2 *Exigere notat violentiam.*
Oblatio gratuita aliud eſt ab exactione.
3 *Additio gloſſarum.*
Pro benedictione calicis, vel veſtium ſi quid detur, an com-
mittatur ſimonia.

CAPVT XXI.

1 Ad noſtram. Breue eſt[Miniſterio † eccle
ſiaſtico] puta acolytatu, ſub
diaconatu, & ſi. Inn. vel Ar-
chi. decanatu, & ſi. ſupra de elect. cũ in cunctis, §. infe-
riora, Hoſt. [Exercendo] eſt primum[Vicarijs] ſup. de
offic. vica. ad hæc, & c. clericos, de ſi. preſ. conſtitutus,
& eſt ſecundũ[Chriſmate] concedẽdo, vel vtendo. nã
nec pro liquore licet exigere, vt dixi ſupra eo. ea quæ.
2 & eſt tertium [Exigatis] violentiam † notat. aliud er-
go, ſi gratis offeratur, ſupra eo. & ſi qõnes, in fi. & infr.
3 eo. dilectus, ſecundũ Hoſt. ¶ In † 1. gl. in fi.) quærit hic
Guido, an committatur ſimonia, ſi quid detur pro be-
nedicendis calice, vel veſtibus. etiam ad literam po-
nit verba Goff. quæ videas in ſum. eo. tit. §. ſed nũquid
ſimonia, & vide quod dicam infra eo. conſulere, ſu-
per 1. gloſſ.

SVMMARIVM.

1 *Cum ordinato ſimoniace, qui ſimoniacus nõ eſt, diſpenſari po*
teſt, & qualiter. num. 2.
Quis ſit huiuſmodi.
2 *Inhabilis quis ſit in his, in quibus peccauit, ordinibus, vel be-*
neficijs & nouam non recipit ſine diſpenſatione, & qua.
Cum ſimoniaco quo nunquam liceat diſpenſare, & cum quo
non liceat epiſcopo, in fi. num. 3.
3 *Additio gloſſarum.*
Inter occultum, & manifeſtum differentia pro diſpenſatio-
ne obtinenda.

CAPVT XXII.

1 De ſimoniacè. C. Cum † ſimoniace or-
dinato, qui ſimoniacus
non eſt, diſpenſari põt
(Niſi plenius) ſi. ſup. de ſpon. de muliere, C. de tranſac.
vt reſpõſum (Simoniace) ordinatur enim quis ſimonia
ce, & non eſt ſimoniacus, pecunia data per alium eo
ignorãte. is vero, qui eo caſu dedit, ſimoniacus eſt, ſed
non ſimoniace ordinatus. Si vero ordinandus id ſci-
uit, vel tacite cõſenſit, vel pecuniam dedit, vel poſtea
ſoluit, ſimoniacus eſt, & ſimoniace ordinatus. 1. q. 1.
q ſtudet, & c. quibuſdã, & c. reperiuntur. Quid ſi peni-
tus contradicat, nec poſtea ſoluat? pinde eſt, ac ſi igno
raret, quod colligitur infra eod. ſicut. ſecundum Hoſt.
2 (Remanere) ex † diſpenſatione, vt dicit gl. in alijs au-
tem ordinibus, vel beneficijs nõ ſimoniace habitis ẽt
ſine diſpenſatione remanebit, & noua beneficia alias
canonice recipere poterit, nouos autem ordines non
recipit, niſi prius cum ipſo in ordine quæſito ſimonia-
ce diſpenſetur, ſicut & ſi per ſaltum promotus eſſet. 52.
diſt. c. 1. ſecundum Innoc. & Hoſ. dicebat Innoc. quod
illi, cum quo ſimonia commiſſa eſt, nunquam diſpenſa
re licet, item nec cum ſimoniaco diſpenſat epiſcopus
in dignitate, etiam ſi pro illa nõ commiſerit ſimoniã.
3 1. q. 1. erga. ¶ In gl. 1. ibi, diſpenſatiue) diſpenſatione
Papali. ſi ſimonia fuit in ordine, et eſt manifeſta, ſed ſi
eſt occulta, diſpenſat epiſcopus ſecundum Ala. Laur.
et T. arg. ſupra eod. ex tuæ, Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Nomen pœnitentis, cui ſcribitur, tacetur.*
Simoniacus eſt, de cuius voluntate traditur pecunia, ne con-
tradicat eius electioni, num. 5.
Sic electus renunciare tenetur.
Redemptio ſui iuris hic non excuſat.
Intentio quando non excuſet a ſimonia.
2 *Charos monemus.*
Seculi iſtius breuis eſt fructus; futuri vero æternũ ſupplicium.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 4.*
In delictis minor non reſtituitur.
Ex mora quæ imputentur.
5 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XXIII.

1 Matthæus. Vide, † quia non apparet, cui
ſcribat, ne prodat petentem ſe-
cundum Pet. et Abb. et h. d. Si
contradicens electo propter pecuniam ſibi de volun-
tate electi traditam, a contradictione deſiſtit, electus
poſtea confirmatus ſimoniacus eſt, et renunciare tene
tur, communis diuiſio. ſecunda ibi, quia igitur (Mon-
ſtrauit) de voluntate tua, nec ob. infra de pœnitentijs
et remiſ. omnis (Amicus) ſecus, ſi inimicus, infra eo-
dem ſicut. Hoſtienſ. (Turbata) forte amico conſulen-
ti, reſpondit, maledicatur ipſe, da ſibi pecuniam,
quæ ſit

quæ ſit ſecum in perditionē, vel his ſimilia. forte inten
debat ius ſuum redimere, infra eo. dilectus, quod eum
non iuuat ſecundum Hoſt. quia intentio, ex quo pactū
interuenit, non excuſat, infra eo. per tuas. 2. ſicut nec
ſola ſine pacto facit ſimoniam execrabilem, infra c. fi.
vel forte fuit voluntas turbata, quia reſpondit amico,
Quid a me quæris cōſilium. fac quod tibi placet, & id
dixit animo turbato (Exſolui) ex pacto, vt innuunt ſe-
quentia, ſecundum Hoſt. (Dubitas) debebat certus eſ-
2 ſe, ſm Hoſt. (Conſulis) monemus, † quos charos habe-
mus. 28. q. 1. ſic. n. (Dimittas) de ſuperioris tamen licē
tia, quod dic, vt ĩ. c. 2. ſecundum Hoſt. (Verbi) Ma. 16.
Lu. 9. (Mundum) quia iſtius ſeculi breuis eſt fructus, fu
turi vero æternū ſupplitium. 1. q. 1. cito turpem, in fin.
3 & vide in Iere. 4. ca. C. & ad Acheru. D. ¶ † Secūda gl.
reſpondet per ob. ſi contradictores erant pauci, ergo
iniuſte vexabant. licuit ergo redimere. Solu. licet pau-
ci &c. ¶ Tertia gl. reſpon. per q. quare papa non prohi
4 bet, ſed monet. Solu. hoc ideo &c. ¶ In † gl. 2. ibi, non
excuſat) & ideo in delictis minor non reſtituitur, vt in
l. ſe. ¶ In gl. pen. ibi, mora) & ideo ſibi imputatur caſus
5 perēptionis, & deteriorationis, vt ibi. ¶ In † gl. 2. ibi,
venerabilem) Goff. eo. tit. bonæ, de his, quę ſu. a maio.
par. ca. c. 1. (& ibi, ius habebant) dicit Inn. ꝙ iuſta, vel
iniuſta eſſet contradictio, ante confirmationem dare
non licuit, & remittit, ſup. de elect. ſignificaſti. ¶ In gl.
hoc iō, ibi, ſaluari (ſecundum R. & Ala. (& in fin.) fa-
cit, quod not. ſupra de ęta. & qualit. ad aures, in vlt. gl.

SVMMARIVM.

1 *Pro abſolutione excommunicati, qui ſatisfecit, exigi preciū non debet, & qualiter id intelligatur, num. 2.*
A quo fieri non poſſit, num. 4.
Contumaciam puniri conſonum iuri eſt.
2 *Pro emendis an quid recipi debeat.*
3 *Spiritualia nec emi poſſunt, nec redimi.*
Peccatum quis non debet committere, quo maius ceſſet.
Vexatio quando licite redimi poſſit a clerico, num. 4. & 6.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 6.*

CAPVT XXIV.

1 Ad aures. Caſus. Pro † abſoluendo excōica-
catum, qui ſatisfecit, precium exi
gi non debet, prima ponit quere-
lā. ſecunda dat indices. 2. ibi, qm̄ (Debebat) & ad iudi
cis præceptum ſoluere cōtendebat (Vinculo) quod eſt
pęna contumaciæ in perſonali, ſicut miſſio in reali, ſu-
pra vt lit. non conte. tuæ (Satisfecit) & ſic debebat ab-
ſolui, de iudi. c. 1. Ho. (Contrarium) contumaciam ta-
men puniri eſt conſonum iuri, de poſtu. c. 1. de pœnis.
2 dilectus. ſi igitur eſſet † conſuetudo, vel ſtatutum, ꝙ ex
communicatus antequam abſoluatur, pro quolibet
menſe, quo ſtetit excōmunicatus, ſoluat certam quāti
tatem, puta 10. lib. ſicut eſt in Frācia, & multis regio-
nibus, dicit Hoſt. hanc conſuetudinem rationabilem,
& ſeruandam. & ſic poſſet intelligi, ꝙ de meodis le. ſu
pra de off. ordinarij, dilectus, & de ver. ſig. ex parte, &
qđ dicitur de ſatisfactione ante abſolutionem, ſupra
de iudi. c. 1. Nec ob. hæc decret. quia tunc non petitur
emenda pro abſolutione præſtanda, ſed vt ſatisfiat de
delicto, & contumacia, ſicut iuſtum eſt, & ſicut eſt ſta-
tutum, vel cōſuetum, quod faciendum eſt in prędictis
iuribus. Dicit tamen, ꝙ aliqui dicunt, ꝙ petens debet
gratis abſolui, & demum compelli ad ſatisfaciēdum,
ſecundum conſue. vel ſtatutum, ĩ. eo. ad apoſtolicam.
ad prędicta faciat decr. quā olim habebamus in quar-
ta compil. de ſen. exc. ſub interminatione, cuius men-
tem poſui ſupra tit. 2. ſicut olim (Redimatur) ſpiritua-
3 lia † enim nec emi poſſunt, nec redimi, ſup. eo. querelā
T. dabat Inno. pro regula, ꝙ nuſquam pro ſpirituali be
neficio obtinendo, nec pro pręſentia ſpirituali redimē
da licet aliquid dare. 1. q. 1. nullus epiſcopus, ſupra eo.
nemo. nec enim debet quis minus peccatum commit-
tere, vt alterū maius ceſſet. 32. q. 5. ita ne. ſupra quod
me. cauſa, ſacris. ſed vbi laicus iniuſte vexat clericum,
vel de facto vitari facit aqua, & igni, vel prælatus iniu
ſte vexat clericum ſubditum temporaliter, non ſpiri-
tualiter, tunc licet vexationem redimere. licet etiā ali
quid laico dare, vt bene ſoluat decimas, in quib. nec
feudi ius ſe habere contendit. ſuper quo vide qđ not.
4 de decimis, prohibemus, & c. fi. quamuis † etiam ſpo-
liatus ſecundum quoſdā pecuniam dare non debeat,
vt recuperet eccleſiam, qua ſpoliatus eſt, cū illud non
ſit vexationem redimere, ſed poſſeſſionem recupera-
re; poteſt tamen dare, ne expellatur, vel ſine cauſæ co-
gnitione violentiam patiatur, ſecundum Inn. de his,
infra eo. dilectus. 1. (Gratis) quantum ad abſolutionis
beneficium (Abſolui) per presbyterum, forte enim ij,
quibus ſcribitur, presbyteri non erant, ſecundū Hoſt.
qui hic etiam ponit ſuam opinio. de abſolutione excō
municationis, quomodo non poteſt fieri per non ſacer
dotem, nec alteri committi. quam dicam de ſen. exc.
cum deſideres (Requiſiti) quod facere poſſunt, ſi ſunt
ordinarij. Si delegati, diſtinguitur, an adhue diffiniti-
ue pronunciauerunt, & vtrum ſit annus elapſus, vt ſup.
5 de offic. leg. quærenti, ſecundum Hoſt. ¶ Glo. † 1. red-
dit cauſam. ſecundo quærit, & ſoluit. 3. declarat inter-
6 eſſe partis, vel iudicis hic non prohiberi. ¶ In † gloſ. 1.
ibi poteſt dici) Goff. & Inn. dicunt ꝙ ſic: quia debebat
ad ſuperiorē recurrere, vt hic, ſupra de iure patro. nul-
lus. vnde dicebat Ala. hic, & poſt eum Vin. & Phi. ꝙ nō
eſt tutum dicere, ꝙ in talibus licet redimere, vbi ad-
uerſarius ius habet, vel vbi per ſuperiorem ius conſe-
qui poſſum. credo glo. veram, quando imminet graue
periculum, vel damnum ex dilatione abſolutionis, vt
quia ſequenti die fieri debet electio per eum, vel de
eo, vel niſi agat, præſcribitur contra eum, vel perit a-
ctio, vel his ſimile: alias ſit vera opinio contraria.

SVMMARIVM.

1 *Monaci per ſimoniam recepti, quid iuris.*
Simoniaci etiam tacitè conſentientes, a bonis eccleſiæ debēt abſtinere, num. 4. in fine.
Suppletio, vel declaratio iuris quando facienda, ad dict. expreſſæ.
2 *Sine intermiſſione fieri dicitur, quod fit horis competentib.*
Vitium purgatur per renunciationem vitioſi.
Cum ſcandalo nihil faciendum.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 4.*
Beneficij dimiſſio in vnius manibus a ſimoniaco facienda.

CAPVT XXV.

1 Regularibus C. † Monaci per ſimoniam
recepti, ſi ſunt ſimoniaci, ad
arctiora monaſteria tranſ-
ferūtur: alias poſt renūciationē in eodē loco, vel alio
eiuſdem ordinis poterunt collocari. Et eſt conſulta-
tio, & reſponſio, ibi, vnde. & amplior inſtructio ibi, Si
aūt (Scientib.) & tunc ſiue expreſſe conſenſerint, ſiue
tacuerint, ſiue turbare noluerint, ſunt ſimoniaci, ſup.
eo. Matth. (Expreſſæ) & ſufficientes: alias ſi minus ſuffi
cientes eſſent, vel obſcurę, ſupplendum eſſet, vel decla
randum, qui filij ſint legi. per venerabilem, de conſti-
tutio. c. fi. de offic. deleg. ſuper qōnum. & eſt ſimile, ſu-
2 pra de cleri. pereg. c. 1. vbi de hoc. Hoſt. (Sine † inter-
miſſione) horis tamen competētibus, ſup. de frig. c. fi.
ad fi. de cōſe. di. 5. nūquam, de vſu pal. c. pe. Hoſt. (Ad
renunciandū) vt purgetur vitioſum initiū (Poſtmodū)

Digitized by Google

ſcilicet poſt renunciationem.& ſup.eos[Scandalo]cũ
quo nihil faciendum eſt, de præſcrip.c.2.de renũ.niſi.
§.pro graui.Hoſt.[In alio]loco ſcilicet,& concor.ſup.
de reg.c.ſi.[Seruiendum]& pœnitẽtiam peragendam,
3 infra eo.quoniam. Hoſt.¶Gl.3.quærit, arguit ad negatiuam,& ſoluit.¶[In gl.3.in fine]vide ſupra eo.Mat
4 thæus, ſuper gl.pen.¶[In † glo.2.in fine]& ſcien. Hoſt.
¶In gl.3.ibi,niſi cum pridem, §.1.[vbi de hoc[& ibi,
quod epiſcopi]& inferiores prælati exẽpti, argum.de
conſuet.cum venera.de renun.c.ſi.ſecundum Hoſt. In
hoc tamen differunt: quia iſti hoc poſſent in manibus
legati de latere,quod nõ poſſent epiſcopi.infra de ele.
ſi Abb.lib.6.[& in fin.]ſecundum T.imo recurritur ad
ſuperiorem ſuperioris, ſupra de regul.licet, §.ſi vero,
de iure patro.nullus: interim tamen abſtineat a bonis
eccleſiæ, ſecundum Innoc.& Hoſtien.

S V M M A R I V M.

1 *Ex noua receptione in canonicum, nihil poteſt ſibi ex prima receptione, cui renunciauit, vendicare, num.5.& 6.§.fin. cum alijs exemplis.*
2 *Reſignatio in cuius manibus facienda.*
3 *Simoniam nec omnis modus, nec omne pactũ in ſpiritualib. appoſitum inducit.*
Vitioſa cauſa non accedit non vitioſæ.
4 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.*
Extincta ſemel actio amplius non reuiuiſcit, num.6.§.fin.
6 *Additio gloſſarum.*
Scientia difficile probatur.
Cum ſimoniaco quis diſpenſet, §.2.

C A P V T XXVI.

1 Ex inſinuatione. Caſus. Si † quis canonicatũ renũciãs,
quem per ſimoniã
fuit ignoranter adeptus, de nouo aſſumatur ad illud,
ex prima receptione ſibi nihil poterit vendicare.cõis
diuiſio.2.ibi,reſpondemus. Et erat olim hæc dec.in ſe
cunda compil. de renun.[Interueniente]non dicit,ꝙ
fuerit data canonicis, vel forte alij ſucceſſerunt, ſm
Pet.& Abb.[Annos]14.ſupra de reg.ad noſtram[Præ
2 poſiti]notat † Inn.reſignationem fieri in manib. aliorum, quam epiſcopi. melius dicitur ſecundum eum in
renunciatione neceſſarium eſſe conſenſum epiſcopi, ſi
confirmat,& canonicorũ, qui eligunt, arg.19.q.3.ſtatuimus, C.de actio.& ob.l.ſicut. Et poteſt eſſe, quod hi
canonici confirmationem non recipiunt ab aliquo ſuperiore, & ideo ſine ipſo reſignant. vel dic hoc ſpeciale propter ſimoniam.Inn.vide quod poſt eum dixi, de
renun.quod in dubijs, ſuper 1.gl.circa vltimum dictũ.
de ſimonia vide, quod no.& dixi ſupra c.proxi.[Ita vi
3 delicet]ergo † nec omnis modus, nec omne pactũ in
ſpiritualibus appoſitum ſimoniam inducit, ſupra de
elect.ſignificaſti, de præben.ſignificatum, de ſeruis nõ
ord.nullus.10.q.1.c.1. Goff.[& infra]cæterum, quia a
nobis humiliter requiſiſti, vtrum iuxta priorem receptionem tuum locum recuperare valeas, in an.[Eccleſia]ad idem de reſcrip.quamuis, lib.6.[Vendicare]vi
4 tioſa † cauſa nõ accedit non vitioſæ, nec econtra, ff.de
acquir.poſſ.Pomponius, §.vlt.Vinc.¶Gl.3.obijcit, ꝙ
ſine culpa &c.ſoluit. ¶Gl.4.& quinta arguit, & argumentum tollit, ſignat contraria,& ſoluit. ¶Vlt.gl.ar
5 guit, ꝙ actio &c.& ſignat vnum contrarium.¶In † gl.
4.ibi, laborauit]vt naturalis, non legitimus, de quo loquitur lex ſequens.¶[In gl.vlt.ibi, inter ſocerum.in ſi.]
ſtipulatio patris de dote reddenda, ſi filia nupta moritur, de primis nuptijs intelligitur, non de renouatis
[& ibi, liber homo]ſi liber ſe vendit, manumiſſus poſtea nõ reuertitur ad ingenuitatem, ſed eſt libertinus
[& ibi.l.vlt.in ſi.]ſi cõſenſu creditoris alienat debitor
pignus, licet poſtea iterum ad debitorem redeat, prima obligatio nõ renaſcitur[& ibi, §.aream]ſi ſeruum
Titij tibi promiſi,& ille factus ſit liber, liberatus ſum,
nec reuiuiſcit obligatio pro eo, ꝙ ille iterum ſeruus illius fiat[& ibi, cum ex cauſa]ſi a creditore, cui pro debitore ſolui, recipi pignora,& illa reſtitui debitori, ius
6 pignoris ſolutũ † non reuiuiſcit. ¶In gl.2.ibi, ignoranti]& impuberi, vt ſequitur.¶In gl.3.in fin.)fuit ẽt hoc
ſtatutum ad occurrendum fraudibus inrerponendarũ
perſonarum.46.diſt.ſicut, maxime quia ſcientia difficile probaretur, ff.de prob.verius.Hoſt.¶In gl.diſpẽ
ſatiue, ibi, diſpenſat) quod poſſet concedi in ſimplici
a boneficio, cum capitulum eſt exemptum, ſecundum [a]
Hoſt.tamen plus placet ei, quod ſequitur in gl.(& ibi,
committunt)vnde dicebat Ala.ꝙ ſi nec dans, nec recipiens eccleſiam, beneficium, vel ordinem ſimoniã cõmittit, ibi poteſt minor prælatus diſpenſare, quod credit hic inreruenisse: alias minime(& ibi, natura)ſecundum La. ¶In gl.vlt.ibi, liber homo)& ff.de decu.l.2.
b §.1.T.(& ibi, cum inter.P.)& c.ex tranſmiſſa.[b] & ſi ſocius ceſſit bonis, ſoluitur ſocietas.& ſi conſentiunt, vt
adhuc maneant, noua incipit ſocietas. inſtit. de ſoci.
§.item ſi quis.& noua voluntate valet teſtamentum,
quod antea non valebat, inſti.de mili.te.§.vlt.ad idẽ
c ff.de ſta.ho.l.homo liber.2.C.de remiſ.pig.l.vlt.Vin.[c]
(& in ſi.)ibi ſol.in ſi.vnicæ gloſſ.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Secundum. Ad materiam facit, quod no.gl.pen.in c.licet canon.& ibi Io.And.de elect.lib.6.
b ¶ Tranſmiſſa.Vide Io.And.in c.cum inter.per.& de reſcri.quãuis, lib.6.
c ¶ Vincen.Plenius, in l.inter ſtipulantem, §.ſacram, per gloſſ.& Bar.ff.de ver.oblig.

S V M M A R I V M.

1 *Electio ſimoniaca quando caſſanda,& quando dicatur talis, num.5.§.1.*
Caſſatur per ſententiam, nu.1.in ſi.
2 *Promiſſio ſufficit ad inductionem ſimoniæ.*
De fraude conſtat ex coniecturis.
Nominans quempiam ad aliquam dignitatem propter odiũ, ad quæ ei teneatur.
Cum ſimoniaco an diſpenſet epiſcopus in neceſſitate, in ſi.
3 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.num.4.*
Malitijs hominum non eſt indulgendum.
Vſucapio quo caſu non procedat hic, in ſi.
5 *Additio gloſſarum.*
Simonia non contrahitur interueniente pecunia, vel promiſſa, ſi alias id erat obtenturus dans, vel promittens.

C A P. XXVII.

1 Nobis fuit. C.† Electio ſimoniaca eſt caſſãda, ſi electoribus ꝑꝑ hoc ſit promiſſa pecunia, electo ignorãte,
niſi hoc factum fuerit in fraudẽ electi, & ſunt duæ partes, ſecunda ibi, ad vltimũ, & prima ſubdiuiditur, ſcda
ibi, quia igitur(Quẽdã)i.aliquẽ, vel proprie(Amici)vt
multi credebant, ſed forte aliter erat, vt infra dicam
(Vni)vel omnibus, tñ valet, ſi vni quantum ſi omnib.
quo ad vitium electionis, ſed non quo ad pœnam eligentium, qui non peccauerunt, ſupra de his quæ fiu.a
2 maior.quæſitur. Hoſt.(Promiſerunt)promiſſio † ſufficit, vt dixi ſupra cod.veniens, & capitulo de hoc(Per
fraudem)hoc autem conſtabit per coniecturam, vt
cum ab inimicis eſt data pecunia, qui ſe opponebant
electioni(Malitioſe)ſicut etiam qui propter odiũ aliquem

Google

quem ad dignitatem nominat, tenetur ei ad damna
inde prouenientia, C. ſi propter ini. cre. fat. l. vna, libr.
10. & not. 74. diſt. Honoratus[Vt dictum eſt] in parte
deciſa. Goſſ.[Aliquam]niſi inſtante neceſſitate eccle-
ſiæ, 1. q. 5. præſentiũ. Alij dicunt, qđ illud corrigitur. tu
2 dic, vt no. de elect. c. pen. Hoſt. ¶ Gl. † 2. arguit a con-
trario, & id coadiuuat per tria iura: ſed tenet contra-
rium, alleg. duos canones. ¶ Vlt. gl. ponit duas lectu-
4 ras, quæ patent. ¶ In † gl. 2. ibi, l. 3.]vide in deciſ ſtatim
alleg. in gl. antepen. ¶ In gl. 3. ibi, in fundo]non audi-
tur, qui euicta domo vult remouere picturas, cum euin
cens paratus ſit reſtituere, quod impẽdit[& ibi, ſi quis
ſuo]vide de hære. excommunicamus. 1. ſuper glo. arg.
quod. ¶ In gl. & ita, ibi, l. 1.]mancipium meum uendi
tum ab eo, qui non potuit, non vſucapit etiam emptor
bonę fidei: quia in venditione contractum eſt furtum.
5 ¶ In † gl. 1. ibi, noceret]quamuis fraudulẽter feciſſent.
Ala. Vinc. Phi.[& in fine]& ſupra de ele. c. penult. ¶ In
gl. 2. ibi, §. vlt.]ibi videtur expreſſum hoc, & remit. hic
Goſ. per eadem iura. ad quod etiam bene facit de eta.
a & quali. tuam [a][& ibi, uerius eſt]idẽ Vinc. & Hoſt. ipſe
tamen Hoſt. ſupra eo. tanta, dicit primam opi. veram,
quando pecunia non eſt data, vel promiſſa electori,
vel ordinatori, ſed alteri, tunc enim nõ putat ſimoniã,
ex quo alias eligendus, vel ordinandus erat ipſe dans,
vel promittens[& ibi, intentio] hoc teneas, maxime
quia non video, quomodo probari poſſit iſta intentio
eligentis, niſi per ipſum, cui vt ſoli & criminoſo, & de-
ponenti in facto ſuo non credentur. & ſecundum hoc
facile eſſet cuique, qui per pecuniam eligit, dicere ſe
alias fuiſſe electum; ſed dices, imo poterit hoc proba-
re per alios, cum quibus dixerat prius ſe velle illum e-
ligere. reſpõ. forte falſum tunc dicebat. facit de elect.
auditis. vel pone, quod verum potuiſſet tamen animũ
mutaſſe, ſi pecunia data nõ fuiſſet. facit quod dixi ſu-
pra de ſpon. tua. ¶ In gl. not. quod, in fi.]de re. iu. non
debet, li. 6. ¶ In gl. vl. ibi, poſt tranſlationem]& 1. q. 3.
ex multis, & q. 5. c. vlt.[& in fine]& electio fuit caſſata
per ſententiam ſecundum T. & Innocen.

ADDITIO.

a ¶ Tuam. Et de re iudi. cum I. & A. & quod no. gl. & Io. An. ſuper
illa, in c. licet, de proba. in gloſſ. 2.

SVMMARIVM.

1 *Pro uexatione redimenda datum quando & qua actione re-*
petatur, num. 2. 3. 5. & 6.
2 *Ex contractu, do, vt des, vel ne facias, agitur præſcriptis*
verb. ad id quod intereſt.
3 *Epilogus, & iuſſ. agium gloſſarum. num. 4.*
Reſtituere compellitur danti receptum illicite, & exemplũ.
5 *Additio gloſſarum num. 6.*
Euentus iudicij eſt incertus.

CAPVT XXVIII.

1 Dilectus. C. Qui † dedit prælato pecuniã, ne
ipſum in iure ſuo de facto moleſtet
illam repetit, ſi prælatus promiſſa
non ſeruet. prima ponit partis querelam. ſecunda dat
iudices ibi, Ideoque[Promiſit]dicit Hoſt. ꝙ plana eſ-
ſet dec. ſi dicamus, ꝙ hæc promiſſio facta fuerit per a-
micabilem compoſitionem cum ſuperioris auctorita-
te, de tranſa. c. 2. & c. de cætero[Datum] redimẽdo
2 † vexationem ſuam, vnde per condi. ob tur. cau. repeti
poterat, ff. de cond. ob tur. cau. l. 4. §. quot. Hoſ.[Pecu-
niæ]quam illicite acquiſiuit. vel dic, ꝙ licite, quia cum
de iuribus contẽderent, interuenit compoſitio, & fuit
contractus do, vt des, vel ne facias, ex quo agitur præ-
ſcrip. verbis ad intereſſe. ff. depo. l. 1. §. in locatione. ff.
de præſcrip. verb. l. 1. nec contradicit ſequens §. vbi di
cit, ꝙ reſtituẽdo rem liberetur, quia intelligendũ eſt,
niſi plus fuerit intereſſe, ſecundum Inn.[Non quieuit]
3 forte adhuc extorquere volebat. ¶ † Glo. 1. not. ex eo,
quod reſtituitur danti &c. diſtinguit demũ, aut vexatis
habet ius, aut non, & in ſecundo caſu eſt opinio, quod
non poſſit, tenet cõtrarium, & ſoluit, c. decimas, quod
videtur obſtare. ¶ Gl. 2. not. a contrario, ꝙ ſi ſeruaſſet
&c. tenet contrarium. in fi. arguit, ꝙ non ſeruanti &c.
4 allegat contrarium. ¶ In † gl. 2. ibi, quod euitandi]ha
bilis ad militiam, qui ad illam uitandam aliquid de-
dit, illud a recipiente recuperat, & punitur ille vt con-
5 cuſſor. ¶ In † gl. 1. ibi, nullus epiſcopus vult]vbi de hoc
[& ibi, quæſitu]vbi de hoc[& ibi, ad aures]adde, quod
ibi dixi ſecundum Inn. ſuper verſi. redimatur[& ibi, e-
quinis]idem Hoſt.[& ibi, vexatur]in iure acquiſito, ſe-
cus in acquirendo, infra eod. ſicut. ſupra eo. Matthęus,
per quæ patet[& ibi, Apoſtoli]ad Ephe. 5. diſt.[& ibi,
decimas]3. vbi de hoc[& ibi, redimeret decimas] fa-
cit quod no. 1. q. 3. c. pen.[& ibi, iuſte]ſed qualiter ſcie
mus, an iuſte, vel iniuſte, cum euentus iudicij ſit incer
tus. ff. de pecul. quod debetur, ſupra de re iud. cum in-
ter, C. de iud. rem non nouam. ideo videtur, ꝙ in hoc
caſu ſit ad conſcientiam recurrendum, ſupra ti. 2. qua
a liter. 1. & infra eo. per tuas [a]. 2. Ho. ¶ In gl. vl. ibi, maxi
me]ſecundũ Ala. T. Vinc. idem Goſſ. Phil. Inn. & Hoſ.
6 Nam † ſi dedi pecuniã, ne mihi negocium per calum-
niam faceres, repeto quod dedi, & pęnam quadrupli,
etiam ſi pacto paruerit. ff. de calumn. l. 1. & l. generali
ter. §. 1. ſecundum Vin. vel dic proprie, ſi dicas amica
biliter compoſitum, vt dixi in textu ſecundum Inn. &
Hoſ.[& ibi, falſas]& infra de reg. iur. peccatum. lib. 6.
[& in fi.]ſolue, vt no. in prædicta decr. peruenit.

ADDITIO.

a ¶ Per tuas. Vide gl. ſupra eo. ad aures, & ſuper illa Io. And. licet
illud loquatur de iuſta excommunicatione, a qua aliter non po
teſt abſolutio haberi.

SVMMARIVM.

1 *Pro benedictionibus nubentium, vel exequijs mortuorum ni*
hil exigi poteſt.
Extorquendi, verbum violentiam ſonat.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 3.*

CAPVT XXIX.

1 Suam nobis. C. Pro † benedictionibus nu
bentium, vel exequijs mor-
tuorum nihil exigi poteſt. di
uiditur, vt ſupra prox. Et ibi, diſcretioni[Capellanus]
erat rector parochialis ipſorum[Extorqueret] violen-
tiam ſonat, & notat in vitium[Canonicam] depoſitio
2 nis. Goſſ. ¶ † Gl. 1. reſpondet per obiectione, & diſtin-
guitur. ¶ Vlt. glo. reſpondet per obiect. de dec. de hoc
3 &c. ¶ In † gl. 1. ibi, deſinit]idem hic Vinc. Philip. Goſ.
& Hoſt.[& ibi, cum ab omni]& infra de reſcrip. ſtatu-
tum. §. inſuper, lib. 6.[& ibi, operas ſuas] de hoc ſupra
de preb. ſignificatum, in 1. gl. (& ibi, actio) ſi. quod no.
1. q. 2. exigunt, in 1. gl. Hoſt. dicit, ꝙ etiam actio com-
petit, ibi de hoc.

SVMMARIVM.

1 *Si monachus ſimoniace receptum conſtiterit, receptus, & re-*
cipiens qua aſſiciuntur pœna, num. 2. & 7.
Metropolitanus prouinciam viſitare poteſt, & qua forma.
Pullulare quid.
Potius, aduerbium eligendi.
2 *Cantuarienſis archiepiſcopus eſt etiam legatus.*
Inter accuſationem, & inquiſitionem differentia in inflictio
ne pœnarum.

3 *Arctiora monaſteria ſi non inueniantur, quid iuris, cũ quis arctius ingredi iubeatur.*

Cum ſimoniace recipientibus. monacum diſpenſatur a papa.

Peragere, quid.

Pœnitentiæ parte peracta diſpenſatur, excipitur caſus hic.

4 *Mulieres ſuſpēdi nõ poſſunt, niſi a pronunciatione euangelij.*

Epiſcopi coaptare ſe debent metropolitano.

Recipere non reprobatur, niſi ſit ex pacto in fine.

Deſiſtens ex pacto mulier ab accuſatione incidit in Turpilianum.

5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 6.*

Sententia in cauſa adulterij mulieri prodeſt, ſi abſoluatur adulter, non tamen contra nocet.

Vniuerſitas an poſſideat, & per quos, an accuſari & contra eam inquiri poſſit, an puniri & qua pœna, num. 9.

An ea punita ſingulares poſſint puniri, §. & an punita, an poſſit de publico crimine accuſare, & qualiter, ibid.

7 *Additio gloſſarum, & ſequen. num.*

Pro in confraternitatis numerum receptione exigere quid non licet.

Pro baptiſmo quid dare pagano an ſint ſimonia.

8 *Depoſitio monaci, quid operetur.*

Contra regulares aliter, quam contra ſeculares ſimoniacos procedutur, & ratio.

Qui grauatur in vno, regulare eſt vt releuetur in alio.

9 *Collegium an accuſari, vel contra ipſum inquiri, an in ipſum irrogari pœna & qualis. ex officialium delicto tenetur. an accuſare. §. & an punita.*

Collega an interim promoueri poſſint.

Ciuitas decapitari dicitur per aratrum.

Quibus puniatur caſibus, qui non deliquit, circa med. verſ. & ſi reperiatur.

Syndicus vniuerſitatis accuſat nomine ſuo ſed ad commodũ vniuerſitatis, ſi ſuccumbit, non punitur, §. & an punita.

C A P V T XXX.

1 Dilectus C. Si † per accuſationem cõſtat monacũ ſymoniace fuiſſe receptum, receptus, & recipiens deponentur, ſi per inquiſitionem, receptus in arctius monaſterium detruditur, recipienti & maioribus imponitur pœnitẽtia, & interim ab executione ordinũ ſacrorum ſuſpenduntur. Et in 1. conſultatio. in 2. ibi, Nos igitur, reſpõſio diſtinguens. ſm membrũ ibi, q̃ ſi. in 3. mandat ibi, iniugens. in 4. inſtruit ibi, Illud tamen [Diœceſim] etiã prouinciã poterit viſitare ſeruata forma dec. de cenſi. Romana, lib. 6. etiam ſuffraganei ſi negligerent, eod. tit. c. vlt. [Eis] monaſterijs, & locis religioſis [Pullulaſſe] quaſi germinaſſe, creuiſſe, vel multiplicaſſe, & trãſlatum eſt ex pullis, qui germinantur, & multiplicãtur ex ouis, & componitur repullulare, quaſi poſt caſum recreſcere [Potius] electiue, ſic ſupra tit. 2. licet. in fi. [Co
2 ram te] ſpecialem † in Cantuar. qui non ſolum eſt metropolitanus, ſed etiam legatus, de offic. leg. c. 1. Inn. non uideo, quare hoc dixit Innoc. cum hic non dicatur, q̃d viſitaſſet prouinciam, ſed diœceſim, & facit verſ. iniungens, in fin. c. [Amatos] vide, quia cum agitur per modum accuſationis, puniuntur recipientes, & recepti. in modum inquiſitionis ſoli recepti deponuntur, ideo ẽt in inquiſitione, cũ inſtituatur ad hoc, vt quis corrigatur, receptus debet remoueri, quia aliter nõ poſſet corrigi, quia habuit vitioſum ingreſſum, ſed recipiens bene poteſt pœnitere, licet non remoueatur, & ideo non remouetur, niſi per modum accuſationis, & ſic nõ obſtat dec. inquiſitionis, cũ ibi dicat, Adeptus fuiſſet &c.
3 Abb. [Arctiora] quid † iuris, ſi non inueniatur, no. inf. eod. quoniam [Abbatibus] non loquitur de Abbatibus acquirentibus prælaturas per ſymoniam, ſed de committentibus ſymoniam in recipiendo monacos, & in hoc caſu etiam remoueri poſſent, ſed Papa diſpẽſat. Goff. & bene facit, quod not. 1. q. 7. requiſitis, in 1. gloſſ. [Officialibus] qui iſta faciunt, vel ſciunt, & tolerant, Inno. [Peregerint] ideſt perfecte egerint, ſiue per fecerint, ſupra de elect. cum in cunctis. §. 1. & ſecundũ hoc eſt ſpeciale, q̃ parte pœnitentię peracta non diſpẽſatur. alias contra, de hoc, de cler. coniug. ſane, & ſecũ
4 dum Hoſtiẽ. [Sacrorum] hic quo ad mares. † Mulieres enim ſuſpendi non poſſent, quæ nec ordines iſtos recipiunt, poſſunt tamen ſuſpendi a pronunciatione euangelij, ſuper quo vide, quod not. de pœnit. & remiſſ. noua quædam, de maior. & obed. dilecta. Hoſtien. [Epiſcopis tuis] qui & tibi ſe coaptare dicunt, vt patet 12. diſtin. de his, de ſponſ. du. cap. fin. [Gratanter] certum eſt, quod gratanter recipiẽt, ſed non eſt notum, an gratanter offeratur, ſecundum Hoſtien. [Recipi] recipere ergo non reprobatur, ſed ex pacto recipere, ſic fœmina ex pacto ab accuſatione deſiſtens incidit in Turpil. quæ alias non incidit, vt not. 2. quæſt. 3. Euphemium.
5 ¶ Gl. 1. notat, quod vbi &c. ¶ Gl. 3. arguit, q̃ propter connexitatẽ &c. all. duo iura in cõtrariũ. ponit op. Io. Soluit cum Vin. & T. ¶ Quinta gl. ſignat ꝯtrium, & ibi remittit. ¶ Gl. ſic, ſupra] 1. obijcit, & ſoluit. ſecũdo quærit, an collegiũ &c. arguit q̃ ſic, per 4. iura. all. 4. in contrarium, & rationẽ. ponit opin. Ioã. & tenet cum Tan.
6 ¶ Antepen. gl. opponit, & remittit. ¶ In † gl. 3. ibi, ſepe] vide in c. ſtatim alle. in 1. gl. [& ibi, §. quare] abſolutio eius, qui adulter dicitur, prodeſt mulieri: ſed cõdemnatio non nocet. ¶ In gl. ſic, 3. ibi, procedentib.] ſ. appellationi non deferentibus [& ibi. §. pen.] ibi ſic dicitur, municipes per ſe nihil poſſidere põt. quia vniuerſi conſentire non poſſunt: ſed dic vt ibi, §. fi. & l. ſe. quæ ſic iacet: ſed hoc iure vtimur, vt poſſidere, & vſucapere municipes poſſint, idque eis per ſeruum, & per liberam perſonam acquiratur [& in fi.] vide de iu. cal. imperatorum, ſuper 1. gl. ¶ In gl. pen. ibi, plerũque] vide
7 infra de vſur. ſalubriter, in gl. ¶ In gl. 1. ibi, inuitãdus] & hoc no. Abb. contra prouinciales, qui exigunt pecuniam propter confratarias, ad quas pauperes recipiũt cum ad eas deberent gratis homines inuitare [& ibi, c. pen.] vbi de hoc, & 1. q. 2. quam pio: ſed licet, vt ibi no. ſacerdote dante pagano pecuniam, vt baptizetur, nõ ſit ſimonia, quod etiam placuit Vinc. infra de apoſta. a nobis. ſecus tñ in Abbate dante alicui precium, vt religionem intret: quia ſine religione poteſt eſſe ſalus. 22. q. 4. §. fi. ad fi. non ſine baptiſmo, ſecundũ Hoſt. ſed Phi. in præ. dec. a nobis. fatebatur pecuniam dari poſſe pagano, vt baptizetur, ſed non ex pacto. per præ. c. quam pio. ¶ In gl. arg. q̃, ibi dixit Io.] qui hoc etiam no. in præ. c. 8 1. diſt. tantis, & 3. q. 6. hæc quippe [& ibi, cauſam agi] facit quod no. de teſti. veniẽs. 2. in gl. ſed quare [& ibi, c. pen.] vide quod ibi plene dixi poſt Inn. & Hoſt. ſuper 1. gl. ſuper ver. connexe [& in fine] idem
a no. 2. q. 5. interrogatũ. a ¶ In gl. 5. in fine] & depoſitio
8 † hæc operabitur in monaco, quia non habebit vocem in capitulo, nec vocabitur ad cões tractatus, non recipiet prębendam in communi, ſed in ergaſtulo ei prouidebitur, ſecũdum Inn. & Hoſt. ¶ In gl. hic patet, in fi.] ſi tñ dicatur, q̃ in hoc releuentur regulares, & ꝯtrium in ſecularibus locum habeat, non eſſet mirũ, cum grauentur in ordine inquiſitionis, qui non ſic ſeruatur ad vnguem in illis, ſup. tit. 2. qualiter. 2. in fi. & eſt regulare, quod qui in vno grauatur &c. ff. de interlo. eum, qui. de parochi. c. 1. ſupra de transl. c. 2. Eſt ſecunda ratio, quia regulares præſumunt hoc facere cã eleemoſynæ, & animæ ſaluandæ, arg. q̃d me. cã. c. pen. de cõuer. coniu. dudum, & ideo mitius cum ipſis agitur. Tertio quia hoc eſt regulare cum religioſis mitius agi. de hoc de do. & cont. c. 2. poſſet etiam dici ad ſolũ, contrarij hoc locum habere, quãdo iudex ex officio generaliter inqui-

quirit tam in capite, quam in membris,& contra illū, qui non eſt infamatus: prima tamen & tertia rō plus placent Hoſtien. ¶ In gl. ſic, ſupra ibi, municipes] Di-
5 cit† Hoſtien. quod licet intelligantur ſcire, non tamē puniuntur, niſi conſenſiſſe probentur, vt patet in not. ſupra eo veniens, & c. de hoc,& ad hoc, infra de elect. ſi compromiſſarius, lib. 6. & adde quod ſtatim dicam [& ibi, procedentibus] ad idem de pœ. di. 1. nemo, & infra de pœnis, fœlicis, ad fi. lib. 6. (& ibi, ſicut) vbi de hoc (& ibi, Io. dixit) qui hoc notauit hic, & 12. q. 2. epiſcopus qui mancipiū (& ibi, dixit) Bar. Brix. quod vniuerſitas, in qua non ſunt infantes, & ſimiles perſonæ, bene poteſt accuſari: quia poteſt dolum committere. & ad l. ex dolo, ſubaudit, de facili, & ita ibi ſupp. Accur. & in l. metum. §. 2. ff. quod me. cauſa. pro hoc dicto, quod placet Lau. 25. q. 2. ita nos. ſatisfacit. C. de re mili. l. fin. verſ. vt autem, lib. 12. & facit, quod no. ff. quod cuiuſ. vni. l. ſicut. §. 2. & ff. de reg. iur. l. aliud. §. 1. de communicato conſilio, & pulſata campana. Et poterit collegium, & vniuerſitas pœnam pati non ſolum aliam, ſed etiam capitalem, infra de no. oper. nun. c. 2. ſicut & decapitatur ciuitas per aratrum, ff. quib. mo. vſuf. amit. ſi vſufructus 2. ad idem ff. de vſuf. an vſufructus, & facit 1. q. 1. iudices, in prin. Quidam dicunt de-
4 lictum operationis non cadere in magnam vniuerſitatem. ad hoc l. ſi ex dolo. delictum negligentiæ ſic, ad hoc C. de ſacroſan. ec. l. iubemus, in auct. de ſanct. epi. §. fi. (Et ibi, Tan. dixit) & Vinc. hic, & ſupra de ſer. non or. de famul. & idem Inn. & Hoſtien. qui hoc no. hic, & de ſen. ex. grauē, & de iniuri. in noſtro, & Guil. in Spec. de accuſato. in fi. (Et ibi, collegij) & an interim illi de collegio poſſint promoueri, dicam ſupra de elect. per inquiſitionem, ſuper gloſſ. fi. intelligas ſecundum Hoſtien. non ſolum contra collegium, ſed etiam contra ſingulares. & ſi reperiatur tota vniuerſitas, vel maior pars deliquiſſe, poterit tota vniuerſitas puniri non capitaliter, corporaliter, vel ſpiritualiter, id eſt per excōmunicationis ſententiam, cum corpus animatum non habeat ad hoc aptum, ſed alias in pecunia, vel alia tēporali pęna ad hoc apta, vel ſpirituali, puta per ſenten-
b tiam interdicti[b] & erit hic caſus ſpiritualis, quo punietur is, qui forſan non deliquit, nec delicto conſenſit. contra id, ſupra de his, quæ fi. a ma. par. cap. quæſiuit. & poteſt reddi ſpecialitatis ratio, ne alias propter difficultatem probationis delicta remaneant impunita, infra de ſen. exc. vt famæ. §. 1. ſed de delicto officialiū quos elegit, videtur teneri, argum. de offic. ar. ea quæ, maxime quando poteſt reſiſtere, infra de ſen. ex. quan-
c tæ,[c] licet ſit argum. contra eo. tit. grauem. ſingulares igitur innocentes ſoluendo cum alijs pro ſolido & libra proportionaliter puniuntur ſine culpa, ſed ſubeſt cauſa; quod eſt ſæpius reperire, ſupra vt lit. non contc. c. fi. §. ſi vero aliter. ſinguli etiam, contra quos ſingulariter proceſſit inquiſitio, punientur capitali pęna corporali, & ſpirituali, id eſt excommunicari poterunt, ſi hoc criminis qualitas exigat, alias punientur plus, vel minus, vt ſequitur in gl. ſecūdum Hoſtien. ¶ Et an punita iam vniuerſitate poſſint ſingulares puniri, vide quod dicam de pœnis, c. vlt. lib. 6. ſuper gloſſ. pen. diſputant legiſtæ caſum conuerſum, ſcilicet an vniuerſitas poſſit de publico crimine accuſare per ſindicum? Tenent communiter quod non: ſed accuſabit ſindicus, ſi volet ſuo nomine, non vniuerſi atis, tamen ad vniuerſitatis commodum, ſicut tutor ſuo nomine ac-
d cuſat, tamen ad vtilitatem pupilli. C. qui accuſa. non[d] poſſ. l. 2. huiuſmodi ratio multiplex eſt, ſcilicet quia in crimine publico non interuenit procurator, de quo ſatis dixi ſupra tit. 2. veniens, ſuper 1. gloſ. Item hic deficit talionis pęna in accuſante. nam ſuccumbens ſyndicus non puniretur, quia ſuo nomine non accuſauit, & ſic non eſt ſua calumnia. ſinguli de vniuerſitate nō, quia ſingulorum nomine nō accuſauit. 12. q. 2. qui manumittitur. vniuerſitas, non: quia non videtur capax pœnæ, de hoc dixi ſupra ad l. vlt. C. de re mi. quam ſuperius allegaui, quæ multum videtur contra, reſpondetur, quod ibi defendit ſyndicus in publico crimine, nō accuſat, quia ſi non admitteretur ad defendendū, vniuerſitati non poſſet aliter conſuli: ſecus in accuſando, vbi conſulitur vniuerſitati ſyndico accuſante ſuo nomine ad vniuerſitatis commodum, vt prędixi; & ſic non remanebit crimen impunitum. per quod reſpondetur ad decr. vt famæ, de ſen. ex. cum concor. all. prædicta lex vltima, de publicis cauſis loquitur, non publicis criminibus. vel quod ibi de ſyndico dicitur, non reſpiciat publica crimina, quod probat litera ibi ſequēs, prout legibus cautum eſt. hoc tenendo ceſſat quæſtio, an ſyndico accuſante nomine vniuerſitatis, ſi mors ſequatur, ſinguli ſint irregulares. & tamen ſi admitteretur, extat remedium dec. ſecundæ, de homi. lib. 6.

ADDITIONES.

a ¶ Interrogatum. Vide gl. contra ibi Io. And. in c. dilecto, in gl. fi. ſupra de præben. contra tex. in l. denunciaſſe. §. quæſtione, & l. ſeq. §. ſi eo tempore. & ibi Bar. ff. de adul.

b ¶ Interdicti. hoc tenet Bart. in delicto, quod propriè cadit in vniuerſitatem, in l. aut facta, ff. de pęnis.

c ¶ Quantæ. contrarium tenet Bart. in l. aut facta, ff. de pęnis, in antepe. q. & vide Doct. in l. iubemus nullam, præallegatam, & Bart. in l. 1. §. familiæ, ff. de pub. & vec.

d ¶ Non. Ibi vide Cy. Bal. & Sali. & Bar. in l. 1. in fi. ff. de accuſa.

SVMMARIVM.

1 *Contra de ſimonia deponentes teſtes quæ poſſint excipi, & n. 16. 17. ea quid appelletur, num. 24.*
2 *Ex filiorum prætermiſſa correctione quid euenerit eis, & Heli patri, & num. 3. & 21.*
Inter correctionem & correptionem differentia.
Prælatis quæ dicentur in die iudicij.
Parentes qui liberorum mortem forti animo tulerint.
3 *Heli ætas & longitudo regendi & iudicandi quanta, mors & & num. 21.*
Apoſiopeſis figura locutionis, ad dictio. tenetur.
De crimine quibus cognoſcatur modis.
4 *Correctio etiam per nūcium fieri poteſt abſenti, punitur pro monitione hic.*
Inquiſitio fit ex duabus cauſis. quandoque cauſatur ſequeſtrationem. quandoque ſuſpenſionem, nu. 13. 14.
Viſitare poteſt ordinarius ſine infamia.
Frequentis nomen quo numero contentum ſit, & num. 8.
5 *Clericorum cauſas criminales qui cognoſcant.*
Offendere quid.
Credendum facile non eſt.
6 *Incognitum quid cuipiam dicitur vt iudici, non vt homini.*
Perſonarum plurium vice fungens vorum ius admittit.
Seniores & conuocandi, & quare, & nu. 21. in fi.
7 *Inquirens an recuſari poſſit, & iudiciarium ordinem ſeruare contra clericum poſſidentem eccleſiam.*
Monacis denunciantibus ſumptus a monaſterio dari debent.
Denuncians ſimoniam an debeat præmonuiſſe.
9 *Non punitur, cum non ſua voluntate deſiſtat.*
Denunciatio quandoque tranſit in inquiſitionem.
10 *Teſtium depoſitiones ſcribendæ ſunt.*
Aſſeſſio debet eſſe iurata, vt ſufficiat.
11 *Prædeceſſoris relicta in bonis eccleſiæ computantur.*
Dilapidatio, duplex eius ſuſpitio qualiter probetur, nu. 14. habet tria ſpecialia, & quæ, n. 15.
12 *Quando operetur ſuſpenſionem ab adminiſtratione, & quando remotionem, & num. 13. 14. 15.*
13 *In ea cognoſcenda quomodo procedatur, & num. 14.*
Ab adminiſtratione remotus fit infamis, in fi. et n. 14. & fi.

Expen-

14 *Expenſa temperanda ſecundum eccleſiæ facultates etiam a nobili.*
Ordinis executionem remotus ab adminiſtratione, & infamatus amittit, cir. fin. & num. 19. in fi.
15 *Accuſatores qui præferendi, cir. fin. non facile remouendi vt iudex num. 16. in fin.*
16 *Teſtis ſicut iudex, non ſemper repellitur, vt hic.*
17 *Admiſſio quid operetur conſpiratorum, & inimicorum.*
Excommunicationis exceptio ſemper admittitur.
18 *Epilogus gloſſarum.*
Monitio in quibus caſibus ſit neceſſaria, & num. 19.
19 *Suffragium gloſſarum.*
Sententia formanda pro qualitate actionis, & num. 22. §. 1.
A ſacerdotij gradu quis retrahatur.
Infamia perpetua quis notetur.
20 *Additio gloſſarum, & num. ſequen.*
22 *Iudex idem & accuſator eſſe non poteſt, iuncta gl.*
Minus intelligitur valere, quod nihil valet, & minus ſolutum, & ſi nihil ſolutum ſit.
23 *Cautio in ſuſpectis de dilapidatione non admittitur.*
Læſæ maieſtatis crimine accuſatus an ſit reprobandus.
Caſus pro caſu ponitur, §. fin.

CAPVT XXXI.

1 **Licet Heli.** Summabat Abbas, quod † monaci de ſimonia, periurio, dilapidatione & ſufficientia ſuam
denunciare poſſunt Abbatem. melius dic Abb. contra
teſtes, qui ſuper ſimonia depoſuerunt contra ipſum in
iudicio inquiſitionis excipere poteſt, q; ſunt inimici,
vel conſpiratores; alias aūt exceptiones criminū non
poteſt oppone. & poteſt diuidi in 3. partes. in 1. ponit
exordium vſq; ibi, cum igitur: ibi narrat factum, & ordinem
proceſſus. & allegationes pro & contra vſque
ibi, Ne vero. ibi interloquitur. & expone [licet] pro q̄quis
[Efficaciter] quātum in eo fuit. nam, vt ibi dicit gl.
2 Heli filios † corripuit, & compeſcuit, ſed lenitate patris,
non auctoritate pontificis [Corripuit] corripere
potuit, corrigere non: manus comprimere potuit, non
animum mutare. 47. diſt. §. neceſſe, in 6. Talibus vero
prælatis in die iudicij dicturi ſunt ſubditi, quod habetur
50. di. ſi quis diaconus, in fi. [Corruens] nō fuit iſte
Oratius Puluinus pontifex, Anaxagoras, vel alij, quos
ponit Valerius li. 5. ſub vlt. rub. de parentibus, qui liberorum
mortem forti animo tulerunt. ibi dicit, q; Oratius
audita filij morte, dum dedicaret Ioui, nec manū
remouit a poſte, nec vultū a publica religione ad priuatum
dolorem deflexit, ne patris magis, quam pontificis
partes egiſſe videretur. Anaxagoras nuncianti ſibi
filij mortem nil inquit inexpectatum, vel nouum nūcias.
ſciebam enim ex me natum eſſe mortalem. vide
de Melama. valde pulchre in Hieron. ad Paulam. 1. &
quod dixi de ſepul. ſuper rub. in fin. [Expirauit] dabāt
3 † Pet. & Abb. verſus, Funere crudeli fractis ceruicibus
Heli, Corruit de ſella, triſti veniente nouella. Habet hiſtoria,
quod 98. annorum erat, & 40. rexerat populum,
& iudicauerat [Taceatur] tacendo exprimit, ſic ſupra
de offic. or. inter cætera [Inquiſitionem] omiſit de exceptione,
quia hic tantum proſequitur modos agendi a
ſecundū Goff. Eſt etiam modus actionis, ſupra de procura.
tuæ. & vide quod dixi ſupra tit. 2. ſuper his, in gl.
[Charitatiua] quod ſemper præſumitur, infra de re. iu.
4 eſtote. Vinc. [Correctio] quæ etiam † per nunciū fieri
poteſt ad abſentem 2. q. 7. conuenientibus. Io. Idem
Guil. in Spec. de denun. §. 2. verſic. quid ſi moriens. &
dic coram monitio, ſecundum Vinc. & Hoſtien. [Clamoſa]
quod hic dixit Innocen. vide ſupra eo. qualiter
3. ſuper ver. periculum [Inquit] Gene. 18. [Publica famam]
dicit Innocē. hic poni duas cauſas, quare fit inquiſitio.
ſubdit, quod viſitare poteſt ordinarius ſine infamia,
vt dicam infra capitu. proxi. in prin. (Frequenteri)
forte triuiani, de cauſa poſ. cum eccleſia. ff. de vſuri.
cum de in rem verſ. vel binam, ſupra de teſta. quia
25. q. 2. ita nos, C. de epiſ. au. nemo. vide quod dixi ſu-
5 pra tit. 2. qualiter, ſuper ver. ſæpe (De † quocunq;) quo
modo ex hoc verbo arguit Io. Fa. pro conſuet. quæ habet,
epiſcopos cum ſuis capitulis ſine epiſcoporum præſentia
diffinire cauſas clericorum criminales, etiam ſi
ſint in ſacris; vide in Spec. de accuſatione. §. contracto
loco, poſt prin. (Offendere) ideſt mouere, & turbare.
Goffr. (Non facile) cōtra facile credentes vide in Hieron.
ad Celantiam E. (Credere debet) quod eſt infra,
contra 22. q. 4. innocēs. ſol. vt ibi no. & 76. diſt. ſi quid
6 (Incognita) vt † iudici, etiā ſi ſciat ve homo. 6. q. 2. ſi tātum
(Senioribus) Hiero. ſuper Ioelem. c. 1. ibi, congregate
ſenes, dicit quorum ætas vicina morti, matureq;
ſententiæ magis timorem & cultum ſuſcipit Dei (Nō
tanquam) verba Inno. auctoris, quia finitus eſt canon.
7 (Officij ſui) quid ſi † clericus poſſidet eccleſiam, diœceſanus
dicit, quod minus canonice tenet illam: clericus
petit ſibi libellum offerri; epiſcopus dicit, q; vult inquirere,
cum tempore tanto vacauerit, quod ad ipſum
deuoluta eſt poteſtas: clericus dicit, quod ex hoc
habet eum magis ſuſpectum, cum cauſam ſuam agat,
nunquid locus erit recuſationi ex hac cauſa? dicit Hoſtien.
quod non: quia ſicut a correctione non appellatur,
ita nec occaſione correctionis poterit fieri recuſatio,
ad hoc de appel. ſuper eo. 2. credit etiam non offerendum
libellum: quia niſi clericus probet ſe canonice
inſtitutum, hoc eſt auctoritate epiſcopi, vel alicuius
ordinarij, ad quem ſpectet, omnino remouendus
eſt ex officio, & ſine libello, de inſt. c. 3. de cler. per eu.
ca. fi. & ſi male tenet eccleſiam, certum eſt, quod animam
ſuam damnat, & parochianorum animas decipit,
ſupra de elect. dudum. 2. Ergo non detur libellus,
nec differatur inquiſitio, quia in talibus periculū eſt
in mora. ad hoc ſupra eo. Matthæus, cū ſi. & quia poteſtate,
& non libelli oblatione vtitur in criminibus
puniendis, vt patet de priuil. cum & plantare. §. de cōfratribus,
& ideo de talibus fit inquiſitio etiam generalis,
vt patet de præben. graue. & quod per officium
talia expediātur, pa. et de æta. & qua. c. 2. 3. & 5. & ca.
cum bonæ, in fin. de ſup. neg. præ. c. 2. de cleri. non reſi.
quia nonnulli, & c. relatum, & c. conquerente, & cap.
inter. 4. & cap. fi. de præben. referente, & cap. de monacis.
10. q. 1. regenda, & cap. ſequen. de off. or. c. 1. Et eſt
caſus, vt ecc. bene. c. vno, de exceſ. præla. ad aures. nec
ob. de reſti. ſpo. conquerente: quia ibi nullus ordo ſeruatus
fuit, ſed epiſcopus ſimpliciter ſpoliauit non citatum,
nec conuictum. vel dic vt ibi. ſupra dicta intelligit
Hoſtien. vera in facto recenti. In antiquo dicit ſecus:
tum quia prælatus tam diu tacuit, ſupra de frigi.
c. 1. licet argu. contra de teſta. c. 1. tum quia forte difficulter
poſſet probari. cito enim cadunt probationes,
& ideo ad delationem iuramenti forte recurrendum
eſſet in tali caſu, argum. C. qui teſta. fa. poſſ. hac conſultiſſima,
§. at cum humana, & C. de re. cre. generaliter.
1. reſpon. remittit etiam, ſupra de præſ. imp. illud,
ad fin. & infra de cler. ex. propoſuit [a] (Cum igitur) hic
8 incipias caſum (Frequenter) non ſemel tantū (Diſſonabant)
ſup. tandem (Monacis) proprijs, quibus ſumptus
a monaſterio dari dicunt, ſupra de accuſa. ex parte, &
c. olim. Vin. (Inſufficientia) de hoc infra c. proxi. verſi.
illo quide (Exhibita) patet ergo, quod denūcians ſimoniam
repellitur, niſi præmonuerit. de hoc cor. ſupra
de accuſa. inquiſitio. 1. reſpon. & hoc modo, vt ibi dixi
tamen tenens opin. contrariam ad hanc decret. reſpondere
poſſet, quod forte ſimonia non erat talis, quæ
poſt pœnitentiam impediret dignitatis retent. onem
p.ica

puta contulerat prioratum per ſimoniam. nec enim
dicitur hic, quod abbatiam acquiſiuiſſet per ſimoniã,
& facit quod dixi ſupra eo. dilectus. 2. vel neceſſe fuit
monitionem probari non propter crimen ſimoniæ,
ſed propter periurium, & dilapidationem (Super hoc)
forte volebat Abbas reprobare perſonas, vel dicta,
vel dicebat vnam ſolam monitionem probatam, vel
9 his ſimilia (Voluimus) hic † non punitur denunciator,
cum non ſua voluntate deſiſtat. & ſic non ob. ſupra tit.
1. c. 2. ſecundum Innoc. ſecundum quem not. quod li-
cet ceptus ſit proceſſus in modum denunciationis: ta-
men, ſi ibi ingeratur aliqua difficultas tranſitur in mo
dum inquiſitionis: ſed Hoſtien. dicebat hic ex volun-
tate papæ inſurgere hæc ſpecialia. Primum eſt, quod
dictum eſt, ꝙ eſt contra id, C. quomodo & quando iu.
auct. qui ſemel. ſecũdum quod papa admittit eos, qui
venerant contra Abbatem, cum alias proſequens non
admitteretur in teſtem: imo niſi per alios probaret,
puniretur, vt dixi. Tertium collige ex decretali, ſu-
pra de accuſa. ad petitionem, quod dic, vt ibi in glo. 2.
Quartum ex eo, quod dicam infra ſuper ver. diſputa-
re (inquirere) in quo agendi modo nõ erat admonitio
neceſſaria, Vinc. (Præmiſſis) hic reaſſume principium
(Plenam) & meram, ſupra tit. 2. qualiter 1. & c. ſequen.
& quod hic no. Goff. dixi de accuſa. qualirer 2. in §. de-
bet, & prin. & ſuper 1. gloſ. Et quod hic dixit Innoc. di
xi de accuſa. cum dilecti. in prin. in gl. 1. ipſius, & gloſ.
10 ſequen. & vide infra c. proxi. in princ. (In † ſcriptis) vt
ſic i debet, de proba. quoniam (Diſputare) forte papa
dedit aduocatos proceſſui, vel hi, qui primo proſeque
bantur, denuo ſunt admiſſi; ſed prior verior & iuſtior
ſecundum Hoſtien. (Aſſertione) iurata, infra tit. proxi.
ver. cunque alias non ſufficeret ſine confeſſione, quæ
11 ſequitur, ſupra de teſti. nuper (Relictum) no. † relicta
per prędeceſſorem in bonis eccleſiæ computari. ad idẽ
de elect. quia ſæpe, lib. 6. de offi. or. præſenti, eo. lib. vbi
de hoc (Eum) dicebatur in an. propter has, & alias præ
ſumptiones (Quaſi de) i. de quaſi dilapidatione, vt ſic
poſſet notari differẽtia inter dilapida. & quaſi dilapi-
tionem propter mobilia, & immobilia; ſicut in poſſeſ-
ſione, & quaſi ſecũdum Hoſtien. (ſuſpectum) vltra ea,
12 quæ dicit glo. dixit hic Hoſt. quod † ſi euidenter con-
ſtat de ſuſpitione dilapidationis, vel videatur papæ,
ſuſpenditur ab adminiſtratione. nam & ad hoc ſuffi-
cit ſecundum Innoc. leuis ſuſpitio. ff. de ſoluti. quod ſi
b forte. §. 1. ff. de ſuſpecto tu. l. 3. §. præterea. [b] nõ tamen
per ſolam accuſationem remouetur, niſi alia probatio
adſit, vt hic. ſed contra inſti. de ſuſpect. tu. §. ſi quis, au-
tem. ſed ſecundum Innoc. aliud eſt in tutore, qui non
habet niſi ſolam adminiſtrationem, ſicut & procura-
tor: vnde facilius remouetur, ff. de procura. quæ om-
nia. aliud in prælato, qui ius habet in rebus ad dignita
tem pertinentibus, quare difficilius ſibi tollitur admi
niſtratio. notat etiam hic, quod ad inquiſitionem pro-
ceditur propter ſolam infamiam dilapidationis, etiã
ſi non ſit ſuſpectus, ſed non ad remotionem ab admi-
niſtratione, niſi ſit ſuſpectus, vt hic. vel dic, qđ maior
ſuſpitio eſt neceſſaria, vt remoueatur ab adminiſtra-
tione, quam ad procedendum ad inquiſitionem ſecũ-
dum Innocẽ. dicit etiam Hoſtien. eum ab adminiſtra-
tione ſuſpendi, quando ipſo adminiſtrante inquiſi-
tio impeditur. tunc enim alius adminiſtrator ſurroga-
tur. & ſic intelligas 3. q. 2. quia ea, arg. C. de ſuſpe. tu.
cum quem, ſupra de accuſa. olim. & ſecundum hoc in-
13 telligantur not. in dec. venerabili. dicebat † Hoſtien.
quod quando de dilapidatione inquiritur, fiunt duæ
inqſitiones, prima de ſuſpitione: ſecũda de veritate.
de prima fit inquiſitio ſummaria: ideo quia timetur,
ne is, contra quem de veritate inquirendum eſt, offi-
ciales corrũpat, & inquiſitionem veritatis impediat,

ſi in adminiſtratione perſeueret: ideoque ſi de ſuſpi-
tione ſummarie inquiſita ſuſpectus appareat, ab admi
niſtratione remouetur, vt hic, & 3. quæſt. 2. quia ea, ſe-
cundum Goffr. ſicut alias propter inquiſitionem fit ſe-
queſtratio. ff. de app. imperatores. 2. q. 6. quot. & ſacer-
dos ab executione ordinum ſuſpenditur, ſupra eodẽ
accuſatum, & cap. quot. infra de pur. can. inter ſolicitu
dines, & tutor ab adminiſtratione, ſi ipſum ſuſpectum
eſſe liqueat apertiſſimis argumen. ff. de ſuſpe. tu. l. 4.
e §. præterea: qui ſi ob fraudem remoueatur, infamis [c]
fit. C. de ſuſpe. tu. l. fi. alias autem non remouetur, niſi
probata ſuſpitione, vt hic dicitur, & in aucten. de non
ali. re. ecc. §. quia vero Leonis, & ſequentibus, colla. 2.
14 ¶ Probatur † autem ſuſpitio per coniecturas, vt ſi ec-
cleſia magnos habet reditus, nec requiruntur magnę
expenſæ, & nihilominus eſt prælatus magis debitis o-
bligatus, vt hic patet. nec excuſet ſe obtentu nobilita-
tis: quia quamtuncunque nobilis ſit, reſtringere dẽt
ſe, & temperare expenſas ſecundum eccleſiæ faculta-
tes, vt patet in eo, quod legitur & not. ſupra de vita &
hon. cler. quoniam, rub. 1. ſupra de inſtit. cap. 1. & c. au-
ctoritate. probata vero ſuſpitione ſuſpecto ſuſpẽſo in-
quiretur de veritate dilapidationis non ſummatim vt
prius, ſed plene. & ſi veritas reperiatur, nec poſſit ſe ex
cuſare, omnino deponetur ab adminiſtratione in per-
petuum, & dabitur non coadiutor, ſed adminiſtrator.
C. de ſacroſanct. eccl. iubemus. 12. quæſt. 2. nobis. Igi-
tur per primam ſententiam remouetur ab adminiſtra
tione temporalium, quæ eſt in actu tantum, ſiue ſuſpen
ditur, ne impediatur inquiſitio veritatis, & ne interim
bona eccleſiæ diſſipet, vt hic innuit, & 3. q. 2. quia ea,
ibi, interim &c. nihilominus tamẽ prælatus remanet,
& adminiſtrator in ſpiritualibus. 12. q. 2. nobis, & cap.
vulteranæ, 8. q. 4. nonne. 15. q. fi. c. fi. ſupra vt lit. pend.
per totum, ſecundum Goffr. quod intelligas, niſi & de
ipſius malitia veriſimiliter præſumatur: puta aſtrin-
git ſibi illos, qui veritatẽ ſciunt, vel alio modo cor-
rumpit, vel eis minatur, ne veritatem dicant, ſupra de
teſti. cum literis. §. 1. & cap. conſtitutis. 1. reſpon. tunc
enim & a ſpiritualibus ſuſpendi poſſet, infra de exceſ.
prælat. tanta eſt clauis. nam & adhuc iuſte timere poſ-
ſunt ſubditi, cũ ipſius iudicio nunc poſſint opprimi,
nunc erigi pro libito voluntatis, 16. q. 2. ca. 1. poſt me-
dium. ad idem in eo quod legitur, & not. ſupra de ac-
cuſa. olim, & ca. cum P. §. prouiſo. In ſecunda vero ſen-
tentia, & quo ad actum, & quo ad ius omnino remo-
uetur ab adminiſtratione ſpiritualium, & tempora-
lium, ſupra de accuſ. qualiter. 2. §. 1. in fi. & licet remo
tus in ordine ſuo remaneat: executionem tamen ordi-
d nis non habebit, [d] cum per ſententiam remaneat infa-
matus, C. de ſuſpect. tu. l. fin. & quia eius delictum fa-
ctum eſt notorium iuris, ſupra de tempori. ord. c. fi. ſu-
pra de coha. cleric. & muli. c. noſtra, & c. fin. ſecundum
Goffr. Si vero conuinci non poſſit, poterit ſe purgare,
vt patet in eo quod legitur & no. ſupra de accuſa. cum
15 P. §. fin. & c. veniens, in fin. & no. quod in hoc crimine
tria ſpecialia poſſunt notari. primum eſt, quod abſens
& contumax condemnatur, etiam lit. non conte. C. de
pœnis, ne diu, contra regulam, ſupra vt lit. non conte.
ſecundum eſt, quod propter ſolam ſuſpicionem per cõ
iecturas probatam ſuſpenditur is, contra quem fit in-
quiſitio ab adminiſtratione, vt hic, & ſupra no. contra
illud, ſupra vt lit. pen. tertium eſt, quod quilibet audi-
tur accuſans, nec enim gaudere debet priuilegio, qui
ſuos contubernales affligit. C. vbi de crimine agi opor
tet. l. 2. primo tamen ſunt hi, quorum intereſt, admittẽ
di. 16. q. 7. filijs. 2. q. 7. quapropter. 12. q. 2. non liceat.
nam & in popularibus actionibus magis idonei præ-
feruntur, ff. de popula. actio. l. in popularibus. 35. quæ-
ſtio. 6. capit. 1. ſupra qui ma. accu. poſſ. videtur, & de
hoc

Digitized by Google

16 hoc no.de re.ec.non ali. ſiquis preſ.ad ſi.†[Multas]ini
micitias,& conſpirationes, & hæc admittuntur.adul-
terium,& furtum;& hæc repelluntur[Teſtes]contra ex
ceptio repellit iudicem, quæ nõ repellit teſtem, ſupra
de offic.deleg. cum R.ibi iudex repellitur, qui admit-
teretur in teſtem,de offi.ar.c,ſi.dicit Hoſtien.quod ca
ſus diuerſi ſunt, non aduerſi.in criminibus teſtimoniũ
odioſum,& multum læderetur accuſatus, ſi non admit
teretur exceptio contra teſtem, item multum lædere-
tur iuſtitia, ſi ſic de facili repelleretur, vel recuſaretur
teſtis vt iudex, non ſunt igitur probationes perimen-
dæ,ſed dilatandæ, ſupra v: lit.non conteſt.quoniam,
in prin.de facili vero remouetur iudex ſuſpectus:quia
coram ipſo periculoſum eſt litigare. 3.q.5.quia ſuſpe-
cti,ſupra de appell. ſecundo requiris; ſed nec ita faci-
le remouendus eſt accuſator ſuſpectus vt iudex: quia
nec accuſator condemnat,ſed iudex. vnde maius peri-
culum vertitur circa illum, quam circa accuſatorem;
& ideo plus prouidendum, de elect. vbi periculum, in
princip.lib.6,[Confuſa]ſic ſupra de probat.quoniam
17 [Succumberet]quod † eſſet, ſi admitterentur conſpi-
ratores, & inimici[Impunita]quod eſſet,ſi repelleren
tur fures, & adulteri, cum forte per alios probari non
poſſit[Aequitare]ſi de offic.deleg. quærenti[Dunta-
xat]non excludit exceptionẽ excõicationis,q̃ ſemper
admittitur,de excep.exceptionem,& apertius de ſen.
exc.decernimus, lib.6.ſed de criminibus tantum hic
tractat,ſecundum Goff.[Quæ]ſupp.ſi eſſent[Videan-
tur]ipſi teſtes. & exponit Hoſtien.i. euidenter præſu-
18 matur. ¶ † Gloſſ. 7.ponit duos caſus,in quibus moni-
tio eſt neceſſaria, ſcilicet in denunciatione, & excom-
municatione,& tr s,in quibus non eſt neceſſaria. 1.in
accuſatione, dupliciter ſoluens quædam contraria. 2.
in inquiſitione. 3.in pecuniaria cauſa.huic opponit de
l.debitores,& ſoluit. ¶ Gloſſ. ſic ſupra]ad id,quod di-
citur,ſecundum modum agendi,&c.alle.6.concor. ſi-
gnat tria contraria,primum & tertium inſoluta dimit
tit.de ſecundo remittit. ¶ Glo.quo prælatus]ad id qđ
dicitur,denunciatores teſtificari, ſignat duo cõtraria.
primum ſoluit. ¶ Gl.qui enim]præmiſſo de forma pro
ceſſus contra dilapidatorem, quærit, an ſi reddat ec-
cleſiam indemnem &c. arguit quod ſic, & remittit.
19 ¶ In † 7.gl.ibi,debitores)ſequitur,præſentes prius de-
nunciationibus admonendi ſunt. ¶ In gl.ſic ſupra.ibi,
Pomponius in negocijs,in ſi.]ibi,pro qualitate perſo-
narũ actio formatur, & condemnatum moderatur(Et
ibi,vt fundus)in iudicio communi diuidundo.non iu-
dicat iudex fundum vni adiudicatum,alteri fundo ſer
uire:quia non poteſt excedere, quod in iudiciũ eſt de-
ductũ. ¶ In gl.quo prælatus.ibi.l.3.)vide in præ.decr.
prima, de of.or.in gl.2. Et ibi §.pterea]vide de iude.
at ſi clerici,ſuper gl.2. ¶ In gl.videtur,quod & in gl.ſe
quenti,ibi,ſi quemquam]ibi in ſi.habetur, ꝙ ad inſtar
publici criminis, & læſæ maieſta.accuſatione propoſi-
ta a gradu ſacerdotij retrahitur, & perpetua notatur
20 infamia. ¶ In † gl.1.in fin.)& ſupra vt lit.non conteſt.
quoniam, §.quod ſi ſuper,de app.quia fronte,& de re.
ec.nõ ali.vt ſuper,de plus pe.c.vno,& de regula.licet,
ad finẽ. ¶ In gl.2.in ſi.)1.Re.3.& 4. ¶ In gl.3.in ſi.)ha
21 bet hiſtoria,quod † reuelauit dominus Samuel ſe iudi
caturum domũ Heli, quia nouerat filios ſuos indigne
agere, & non corripuerat eos. quod cum Samuel nar-
raſſet Heli, reſpondit dominus eſt,quod bonum eſt in
oculis ſuis, faciat.cumque poſtmodum in bello,quod
filij Iſrael cum Philiſteis habuerunt,cecidiſſent ex eis.
30.millia peditum,& arca domini capta eſſet,& duo fi
lij mortui, Heli audito de arca domini, de ſella cor-
ruẽs &c. ¶ In gl.ex hoc,ibi,admonitio)hoc contra, &
Vincen.hic de hoc 1.quæſt.3.ex multis,& q.7.requiras
& ibi,accuſari)niſi probaretur diſpẽſatum, de ſciſma.
cap.2.vbi de hoc(& ibi,admonitio)iudicis, nõ partis
(& ibi,indigne)vbi de hoc (& ibi,honeſtare)vel ex ne
ceſſitate, cum dies ſtatuta non fuerat ad ſoluendum,
vt ibi no.(& ibi accuſatio)ibi de hoc in gl.antep. ¶ In
gl.86,in ſi.)& quod infra dicit de ſenioribus, & de di-
ſtrictione canonica,expone, vt ibi not.ad idem 15.q.
22 7.ſi quid igitur. ¶ In gl.nõ enim.ibi,matrimonij(& †
vbicunque lis non ſolo iudice agitur, de app.cum ſpe-
ciali,Vinc. ¶ In gl.ſic.ſupra ibi,ſemper) ſaluo quod di
xi de fideiuſ.peruenit,ſuper vlt.gl.(& ibi,ex parte)dic
vt ibi dixi ſuper glo.atg.ꝙ Hoſt. etiam dicit contraria
de decim.dudum, de re iudi.cum Bertoldus, de con-
ſuet.cum dilectus, Et ibi remittit etiam Goff. vbi vide
in gl.ſupple quod,& in gl.cum ergo (Et ibi,& in ſi.) &
La.ſed certe ibi non pronunciatur contra naturam il-
lius actionis quanto minoris.licet enim per illam aga
tur æſtimatoria actione, ſcilicet quanti minoris fuiſ-
ſet emptor empturus: quia tamen iudex inuenit nullã
eius æſtimationem, & nullum precium, & ſic emptor
pro nihilo empturus fuiſſet, & ideo facit rem redhibe
ri.Goff.minus enim valet,quod nihil valet,ff.de tribu.
l.illud.§.minus,& ff.de reg.iur.minus ſolutum intelli-
gitur.& ſi nihil ſolutum ſit. ¶ In gl.quo prælatus,ibi,in
notuit) ibi miſſus ad vnum non admittitur ad aliud:
ſed illud verum nomine mittentis,hic autem teſtificã-
tur nomine proprio (& in ſi.) Vincen.quaſi d.quod eſt
magnum argumentum, quod inimici non ſint,ex quo
fuerant ad denunciandum admiſſi;tamen,vt patet ex
ſi.hæc exceptio reſeruatur. ¶ In gl.ſcilicet criminibus,
in ſi.)vide quod dicam infra c.proxi.in prin.quod hic
no.Inn. ¶ In gl.q enim.ibi,in cauſa huiuſmodi)& per
In.3.q.2.quia ea (& ibi.l.vlt.) adde,quod not.infra c.
23 prox.in gl.pen.(& ibi,videtur quod ſic) & hoc † tenet
Vinc.præſtita cautione in futurum.27.diſt.de Syracu-
ſanæ.quod mihi non placet.decr.quod ſicut,non obſt.
quia ibi facta fuit gratia.c.de Syracuſanæ, non loqui-
tur de dilapidatore, ſed de eo,in quo propter filios ti-
mebatur dilapidatio,& ſatiſdatio non immutat &c.in
ſtit.de ſuſpec.tu. §.pen. Goff.idem Io. & Egi. & Hoſt.
dicit hoc verum,etiam ſi eſſet epiſcopus, tum propter
dilapidationem, tum propter periurium, cum ſacra-
mento teneatur non alienare,de re.ec.non ali.vt ſup.
de feu.c.2. ¶ In gl.videtur, ꝙ ibi,ſane) vbi de hoc(&
ibi,ſi quis papa) vbi de hoc, & 1.q.1.ſi quis epiſcopus
(& in ſi.)2.q.1.in primis. ¶ In gl.quia,ibi,ſimoniacũ)
24 idẽ Gof.dicitur † tñ ſimonia piaculare flagitium pro-
pter ſimilitudinem.1.q.1.quiſquis, vbi de hoc(& in ſi.)
de hoc 15.quæſt.3. ſane dicebat Hoſtien. ꝙ ſi accuſa-
tus de crimine læſę ma.propter hoc ſuſpenditur, non
erit forſan propter immanitatem criminis reproban-
dum,infra de pur.cap.inter. ¶ In gl.pen.ibi,qualiter)
vbi nominatiuus,compulſi,ponitur abſolute, vel poni
tur pro datiuo, ideſt compulſis (& ibi,euangelij) Nu-
meri.20. D.habetur hoc in euangelio non credo.

ADDITIONES.

a ¶ Propoſuit. Vide Inno.de verb.ſig. veniens, & per Io. And.de
of.ord.c.ordinarij, lib.6.& in c.1.de reg.iur.lib.6. vide in ca.ad
noſtram,3.de iureiur.

b ¶ Preterea. Ibi dicit tex.apertiſſimis documentis,in l.ꝙ ſi forte
pendebat accuſatio ſuſpecti contra tutorem, & ibi vide doct.

c ¶ Infamis. Secus, ſi per inquiſitionem:ità no.gl.in §.præterea,
præalleg.quod dicit Bar.alibi, non haberi,ſed vide gl.ſi. in l.ſi.
C.de ſuſpec.tu.

d ¶ Habebit. Quo ad ſe,non quo ad alios, ex quo in ordine to-
leratur,vel etiam quo ad alios ſecundum D.Inn.in c.ſi.de tẽp.
ord.& vide Io.And.in c.veſtra.hic alleg.

SVMMARIVM.

1 *Rodericus Hiſpanus epiſcopus Palentinus.*
Hac quæ continentur decr.

Inqui-

Digitized by Google

2 *Inquiſitio quotuplex, & eius proceſſus qualis, remiſſ. an fiat ſuper ſtatu eccleſiæ infamato prælato cum forma iurandi, remiſſ. quid eam inducat, num. 3.*

3 *Viſitatio duplici de cauſa fit, & etiam ſine infamia ab ordinario.*

Remotio quorum facilior, & quorum difficilior, ob eam quis infamis euadat, num. 16.

Regularis differt a ſeculari, & quo caſu hic.

4 *Teſtes tales, qualis accuſatus, admittuntur, & qui alias admittatur, nu. 7. 9. 13. §. in gl. & ita, & nu. 14. & 15.*

5 *Quid credatur.*

6 *Simoniæ crimen maius cæteris, & duplex gradu.*

7 *Adminicula quæ hic.*

8 *Mutatio ſtatus an faciat deſinere inquiſitionem.*

Ea an ceſſet mortuo capite, ſi ſit impetrata in capite & in membris, an per ceſſionem, num. fin.

An fiat in ſucceſſores.

9 *Epilogus gloſſarum.*

Inimicitię non capitalis effectus recõciliationis etiam remiſ.

10 *Suffragium gloſſarum.*

Voluntas defuncti ambulatoria uſque ad ſupremum vitę exitum.

Calumniatus ſemel me, etiã alio crimine nõ me accuſat, §. 2.

Patroni tutoris famæ parcitur, §. pen.

Suſpecti tutoris cognitio poſt finitam tutelam ſoluitur.

11 *Additio gloſſarum cum nu. ſequen.*

12 *Ob inſufficientiam prælati quando remoueatur, & quando coadiutor detur.*

13 *Conſpiratio quando fit in malum, eſt grauiſſimum crimen.*

14 *Arbitrium diſcreti iudicis, quæ temperent.*

15 *Poſt mortem litigatoris in quibus caſibus procedatur.*

CAPVT XXXII.

Per tuas Caſus eſt præcedentis. & intendit, quod ibi dixi. ponebant Pe. & Abb.
1 verſus, quos † fuiſſe dicebant Roderici Hiſpani, epiſcopi Palentini. Qualiter, in qualem, per quos, quæ culpa probetur. adde modum cæli, ſic diſtinguas, Licet Heli. Et ſunt duæ partes, in 1. conſultatio. in ſecunda reſpõſio, ibi, Noueris, quę primo diſtinguit circa 5. ſecundo coaptat illa propoſito, repetens factum, & declarans interlocutoriam decr. ſupra proxime. tertio ibi, Tales reaſſumendo, concludit. quarto ibi, Vnde, recitat ceſſionem[Ad abolendam]& in cuius fine ſic dicebatur, Cum tanta ſit labes huius criminis, ſicut in canone continetur, quod ad ferendum in ea teſtimoniũ quilibet admittatur[Edidimus]. ſ. cle. 3. [Ad cuius] ſup. & omnium iurium, ſi qua ſuper hoc viderentur contraria. Ho.[Et vtrum]ſupp. ſi ciuiliter, ſecundum gl. & Hoſ.[Rigore.n]ideſt aliquo proſequẽte, de accuſ. cum oporteat, & c. ſe. Hoſtie.[Aequitatis] ideſt ex puro officio nemine proſequente. Inno. ſupra
2 cap. prox. cuius gl. poſuit hic Hoſt. tractauit † de inquiſitione, quomodo interdum ſit ſpecialis, interdum generalis ſuper ſtatu eccleſiæ, & quomodo in prima exprimerent capitula, & crimina. in ſecunda non, de his plene dixit, ſupra ti. 1. qualiter. Tractauit etiam, an infamato prælato poſſit inquiri ſuper ſtatu eccleſiæ, & qualiter tunc ſit forma iurandi. & de hoc dixi eo. titu.
3 cum dilecti, in princ. in glo. 1. ipſius, & gl. ſeq. ſcias † etiam, quod & ſi infamia non præcedat, ordinarius uiſitare poteſt, cum illud faciat non ſolum propter crimina corrigenda, ſed etiam propter populum inſtruendum, 10. q. 1. decernimus, & c. epiſcopus, & c. placuit. aliam vero inquiſitionem inducit ſola infamia ſecun-
a dum [a] cos. Et ſupp. non ſecundum temperantiam ęquitatis proceditur, diſtinguendum eſt, vtrum & c.[Ipſe] contra quem proceditur[Regularis]qui facilius remouetur[Secularis]qui difficilius remouetur[Inferioris] puta Abbas, vel inferior, qui facilius remouetur, ſupra ti. 2. ad petitionem, & c. qualiter 2. in fin.[Bonæ famæ]
4 quo † caſu non admittentur niſi teſtes honeſti. Hoſtie. [Infamatus]quo caſu conſimiles in tanto crimine admittuntur. de hoc, ſupra tit. 2. cum P. Et ſupp. ſi fuerit grauiter infamatus, conſiderandum eſt & c. Hoſt.[De facili]& ſic leuius tranſeatur[Scandalo]& ſic non quilibet admittitur[Præterea[& ſic proſequitur tertium
5 de qualitate teſtium[Honeſti]quibus † ſemper creditur. Et ſup. ſi criminoſi[Emendat]quibus creditur, argum. 50. di. ferrum[Perſeuerant]quib. non creditur; ꝙ dic, vt ſupra de teſti. teſtimonium. Rurſus proſequitur quartum de qualitate criminum. & ſupr. conſiderandum eſt[Crimina] obiecta teſtibus[Eadem] reſpectu illorum, de quibus agitur[Maiora]ſed quomodo ſunt
6 † maiora quoniam ſimonia contra id. 1. q. vlt. patet, & infra eo. c. dic, ꝙ non reſtringit ſe hic ad caſum noſtrũ, ſed dat generalem doctrinam: vel dic hoc dictũ: quia in ſimonia ſunt gradus: quia altera maior altera: vt ſi inquiſitus de ſimonia, quia prohibita, excipit de prohibitione, quia ſimoniacum. de hoc, de oſ. de le. ex parte[Iuſtitiæ]quam ad veritatem dicẽdam habere poſſet etiam criminoſus(Denique) proſequitur quintum & ſupple. ſi criminoſi ſunt teſtes, eſt conſiderandum,
7 vtrum & c. (Adminicula) puta † infamiæ, vel vnius boni teſtis, Pe. (Suffragẽtur) quo caſu admittuntur teſtes maxime emendari, infra verſ. cęteris(ille quidem) repetit, quod prius diſtinxerat, & ad factum reducit(Debilitarent) ſcilicet exceptiones furti, & adulterij(Et roto) ſig. argum. ſupra de ſucceſ. ab inte. c. ſi. (Tales) ſcilicet criminoſos, maxime emendatos, quibus minores opponebant ex zelo iuſtitiæ deponentes alijs adminiculis, ſuffragantibus ſecundum Hoſt. (Contra talem) ſcilicet regularem inferioris gradus grauiter infamatum, & qui poteſt ſine ſcandalo remoueri, Hoſt, (Taliter) cum agitur ciuiliter ſecundum temperantiam æquitatis, non vt ab ordine deponeretur, ſed vt ab adminiſtratione remoueretur. Hoſ. (Ceſſit) quęrebat hic
8 Abba. ſecundum Vinc. quid † ſi pendente inquiſitione contra aliquem Abbatem ille promoueatur ad epiſcopatum inquiſitione pendente, nunquid inquiſitores procedere poterunt? videtur quod non. 3. q. 2. cap. fin. ipſe tenent contrarium, quod animaduertere poſſunt, vt pœnitentiam imponant, & alias non, vt ab e-
b piſcopatu remoueant, [b] inducunt ff. de tranſact. l. 2. nec ille debuit promoueri. 81. di. tantis, ſupra titul. 2. omnipotens, vbi etiam quædam dixi per eos hic not. Dicunt etiam, quod ſi pendente inquiſitione in eccleſia promoueretur ſubditus in prælatum, procedit inquiſitio vt in membro, non in capite, contra illum ratione principij, de elec. dudum. 1. & 2. de proba. poſt
c [c] ceſſionem. Dicunt etiam, quod promotio non tenet per ca. tantis. & ſi impetrata ſit inquiſitio in capite, & in membris, canonici mortuo capite poſſunt eligere, quamdiu ſunt canonici. 1. q. 1. dedit. Si autem mortui ſint illi, in quos debebat fieri inquiſitio, videtur, quod fiat in ſucceſſores, argum. de oſt. de le. quoniam, de immu. ec. aduerſus. Sed non eſt ita: quia crimina morte extinguntur. C. ſi reus, vel accuſa. mor. l. 1. Quod intellige, quando contra nominatas perſonas facienda eſt inquiſitio; Secus, ſi non nominatis perſonis contra capitulum ſit faciẽda: quia capitulum ſemper eſt idem. ff. de iudi. proponebatur. 7. q. 1. denique, argu. 16. diſ. habeo, ſecundum Abb. de his omnibus vide in Spec. de inquiſitione. §. nunc videndum, ver. nunquid ſi pendente, & ſe. vſque ad ſi. & vide quod dixi de elect. per
9 inquiſitionem, ſuper vlt. glo. ¶ † Gl. 1. ponit caſum. 5. opponit, quod in iudicijs & c. ſoluit. ¶ Gl. ꝓpter alias, tractat, quod inimicitiæ non capitales non repellunt a teſtimonio, ſed fidem minuunt, & quid ſi facta fuerit reconciliatio? ¶ Gl. & ſic) quærit de periurio, an admittatur

Digitized by Google

mittatur. ſoluit quod non. ¶ Gl. verba iſta] hæc gl. pro
ſequitur duas lecturas, vnam ſcilicet La. aliam Io. Vin
cen. & Tan. qui variant in diſtinctione circa perſonas
t. ſtium; quia ſecundum La. ſoli emendati admittun-
tur, ſecundum Ioan. & ſequaces etiam non emendati:
quia tamen vtraque lectura diſtinguit perſonam, con
tra quam: concluditur tales admittendos contra reli-
gioſos, qui non admitterentur contra ſeculares. ad qđ
ſignat gl. contrarium de cap. in primis. 2. q. 1. reſpon-
det, quod in accuſatore loquitur. obijcit lecturam La.
per dec. teſtimonium, quod ſi hic requiruntur teſtes,
emendati, nil erit ſpeciale in ſimonia. Item obijcit tex
tui, & vtrique lecturæ. reliquæ diſtinctiones ſuperfluæ
præter illam de modo agendi, & qualitate teſtium, &
acquieſcit obiectioni. vel ſecundum gloſ. dec. teſtimo-
nium, loquitur in non exceptis. ¶ Pen. gl. in amoto di-
ſtinguit tres caſus. ¶ Vlt. gl. quær. t. an propter ceſſio-
nem inquiſiti deſiſtat iudex, & capi. arguit pro & con-
10 tra. ¶ In † 5. gl. ibi l. 1. §. 2.] vide de iur. calum. literas,
ſuper 1. gloſſ. ¶ In gl. propter alias, ibi licet] vide hãc,
& ſequentes de accuſa. cum oporteat, ſuper gloſ. patet.
[Et ibi l. 3.] vide vt lite non conteſt. accedens 2. ſuper
5. gl. [Et ibi, & læſæ] hæc lex probat, quod dicit gloſ. &
reddit rationem, quia ambulatoria eſt volũtas defun-
cti vſque ad ſupremum vitæ exitum. ¶ In gl. Et ſic ibi
§. eiſdem] ſemel calumniatus contra me, etiam de alio
crimine me poſtea nõ accuſat, & no. de ſpon. is qui, in
gl. 2. ¶ In gl. Et ita ibi, ad probationem] vide in c. ſta-
tim all. ſuper 4. gl. ¶ In gl. pe. ibi, patronus] ille tutor, q
remouetur: quia tunc parcitur ipſius famę. ¶ In gl. vlt.
ibi, ſi quis poſtea] ponit caſum dec. pe. de for. compet.
[Et ibi, poſt finitam] ſequitur, tutelã cognitio ſuſpecti
11 tutoris, quamuis pridem recepta ſoluitur. ¶ † In gl. 1.
ibi, regularis] vel ſecularis ſecundum Hoſtiẽ. & G. Na.
¶ In gl. 3. ibi, excepto] vt hæreſis, infra de pur. can. in-
ter, vel læſa maieſtate, de confeſ. ca. 1. Hoſt. ¶ In gl. pu
ta ibi, alterius] hoc quo ad iuſtitiam imponendã parti
contra partem ſecundum Hoſt. & de hoc infra de reg.
iur. in iudicijs, lib. 6. ¶ In gl. hoc ideo, in fi.] quod dic,
12 vt eo. tit. cap. 1. lib. 6. ¶ In † gl. propter, ibi, prælatus] ẽt
epiſcopus, vt in proxima concor. ſed contra. licet ſim-
plicitas promouendum impediat. 29. diſt. Petrus; pro
motum tamen non deijcit. 11. quæſt. 1. fratris: ſed ibi
loquitur de columbina. dixit Hoſtien. ſupra c. proxim.
ver. cum igitur, quod ſi inſufficiẽtia erat intolerabilis
remouebatur: alias dabatur coadiutor. 1. quæſtion.
1. quia Ioan. & capi. quamuis triſte. vide quod dixi de
13 æta. & qua. cap. fin. in gl. quid de Abbate. ¶ In † gloſſ.
conſpiratio, ibi crimen] quando conſpiratio fit ad ma
lum: ſecus, ſi ad bonum. de hoc 11. q. 1. ſi quis clerico-
rum, & dixi ſupra de iud. exhibita, ſuper 4. gl. ¶ In glo.
propter alias, in fi.] & ibi de hoc, & ſupra de accuſa. cũ
oporteat, in glo. patet. & vide quod ſuper ea dixi. ¶ In
gl. Et ſic, in fi.) fallit in caſu de heret. accuſatus. §. licet,
lib. 6. ¶ In gl. & ita, ibi, probationem] Dicit Hoſt. hanc
gl. intelligendam, quando de alijs criminibus agitur,
vel de crimine ſimoniæ contra non infamatum: alias
tales contra tales admitterentur, vt ſequitur. ¶ In glo.
1. ibi, tantum] de hac expoſitione vide plures concor.
14 12. di. illud. ¶ In gl. verba iſta, in fi.) dixit † Hoſt. cum
multa ſparſerimus, licet per prædicta in multis inſtruã
tur iudices, finaliter hæc materia iudicatur arbitraria,
vt patet in eo, quod legitur & no. de teſti. præterea. §.
fin. de accuſa. cum oporteat, & c. inquiſitionis, & cap.
qualiter. 2. imo videtur, quod ipſam ſequatur, quod ſit
arbitraria. & facit quod dixi de homi. ſicut dignũ, in
fi. 1. reſpon. vnde dicebat Innoc. quod ſi agitur in mo-
dum denunciationis, ſicut ad denunciandum, ſic ad
teſtificandum admittuntur infames, & ſumme crimi-
noſi, dummodo ſint emendati, de teſti. quoniam. Si
vero fiat inquiſitio, & ſit crimen exceptum, admittun-
tur criminoſi, & etiam mulieres, non ſecundum rigorẽ
iuris, ſed ſecundum temperantiam æquitatis, quæ tẽ-
perantia arbitriũ diſcreti iudicis moderatur, qui mul
tas conſiderationes habebit, leuius procedendo, ſi
agatur in modum inquiſitionis, vel denunciationis,
quam ſi in modum accuſationis. item leuius conſide-
rata æquitate, quam conſiderato rigore, quamuis ri-
gor, vbi criminaliter agitur, non poſſet facile tempe-
rari. 2. q. 7. ſi quis epiſcopus. 2. q. 8. ca. 1. niſi in crimine
excepto, ſupra eo. tanta. Secunda conſideratio circa
perſonam, contra quam proceditur, vt facilius admit
tat teſtes, & procedat contra religioſum, quam contra
ſecularem. & facilius, ſi eſt minoris gradus, quam ma-
ioris, & facilius contra infamatum, quam contra il-
lum, qui eſt bonæ famæ, & forte contra illum nullo mo
do. Et facilius contra illum, contra quem ortum eſt
ſcandalum. & facilius, ſi poſſit puniri de facili. Ter-
tia conſideratio erit circa teſtem, vt facilius admittat
honeſtum, quam criminoſum: facilius emendatum,
quam in crimine perſeuerantem. Et facilius crimino-
ſum teſtificantem ex zelo iuſtitiæ, quam ex odij fomi-
te. Quarta conſideratio verſatur, circa oppoſita, fa-
cilius enim admittet teſtes, quibus minora, quam qui-
bus eadem opponuntur. & ſi eadem cum ſunt ſocij, nõ
facile admittentur, ſupra de teſti. veniens. item faci-
lius, ſi ſint paria, quam ſi ſint maiora. item facilius, cũ
criminoſi teſtes habent adminicula. item conſidera-
bit, an crimen ſit exceptum; quod facilius conuinci-
tur. Alij dicunt hæc omnia locum habere in exceptis
criminibus tantum, & quãdo ciuiliter agitur. & quod
hæc temperantia non committitur iudicis arbitrio,
cum in iure ſit ſcripta, ſecundum Innoc. argum. de of-
fic. deleg. de cauſis: ſed vt dixit Hoſtien. hoc nihil eſt:
quia & ſi ſcripta ſit, generaliter tamen ſcribitur, nec
qualiter ea, vel in quibus præciſe vtendum ſit, vel non
declaratur, ſeu diffinitur, & ideo ipſam inſtructoriam
& arbitrariam iudicare debemus ſupra de tranſact. c.
fi. de reſcrip. cum contingat. ¶ In gl. ſic, ſupra in fin.]
15 dicebat † hic Goſt. contra clericũ ſecularẽ ẽt in crimi
ne ſimoniæ infames ad teſtimonium non admitti, etiã
interuenientibus omnibus adminiculis, de quibus hic
habetur, quæ coadiuuant ſolum contra regularem, &
de æquitate, non de rigore: fatetur tamen clericum ſe-
cularem in hoc crimine, ſi infamatus eſt, accuſari per
infamem. ratio diuerſitatis hic habetur in litera. ¶ In
16 gl. vbi † quis, ibi, infamis] hoc verum, ſecundum Ho-
ſtien. niſi exauctorando idest degradando ſit amotus.
tunc enim infamis eſt, & cauſa ignominiæ non adda-
tur. ff. de his, qui no. infa. l. 2. §. ignominiæ [& in fin.]
quod intellige, vt ibi no. & dixi ſupra de elect. ſuper c.
17 ¶ In gl. vlt. in fi.] dicebat † Hoſtien. hanc gloſſ. verã,
cum ille paratus eſt pœnitentiam agere: alias contra
2. q. 1. ſi peccauerit, infra de collu. crimina, dummodo
d non interſit alicuius ratione [d] expenſarum, vel fru-
ctuum, vel vt ſciatur a quo, & de quo ſit eccleſiæ pro-
uidendũ, in quib. caſibus, & an poſt mortẽ litigatoris
proceditur. C. ſi pe. ap. per totũ, C. ſi reus, vel ac. mor.
fue. per totum, ſupra de arbi. ex parte, infra vt lit. pen.
c. 1. & 2. lib. 6.

ADDITIONES.

a ¶ Secundum. Vide materiam inquiſitionis in l. 2. §. ſi publico, ff. de adul. per Bar.

b ¶ Remoueant. ad materiã facit q. de laico facto clerico, de qua per Bar. in l. 1. ff. de pact. & Io. And. in c. 2. de obli. ad ratio.

c ¶ Poſt. vide q. quam ponit Io. And in Spec. tit. 1. §. reſtat, verſ. quid ſi cauſa, & Bar. in l. leg. §. 1. ff. de leg. 3.

d ¶ Ratione. Vide Bar. in l. deſtitiſſe, ff. de iudi. & vide bonã tex. in l. fi. & c. de ingenuiſ. §. ubi Bal.

SVM-

Digitized by Google

SVMMARIVM.

1 *Pecunia data pro confirmatione quando non imputetur confirmato, & num. 3. in fi. & nu. 9.*
Diuiſio decretalis.
2 *De medio, pro de hoc mundo, & quare.*
Pater pro abbate.
3 *Electus petit confirmationem, ad fin.*
Vt eligatur etiam, quis petit.
3 *Facere dicitur, qui non facit.*
Pecuniæ obediunt omnia.
Præſertim, vt hic ſumatur.
4 *Solutio hic inducit vitium, alibi purgat.*
Canonica pœna quæ.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 6.*
Tacens conſentire videtur.
Ratum poſſum habere etiam non nomine meo geſtum. §. 1.
De fraude quis ſua commodum reportare non debet. §. 2.
7 *Additio gloſſarum, & nu. qui ſequuntur.*
Religioſus eligi poteſt etiam ad alienam eccleſiam.
8 *Adminiſtrare ante confirmationem an quis poſſit.*
Confirmatus quid facere poſſit, & æquiparatur miniſtratori. §. 1
Excommunicationis ſententia ſi feratur in malefactores, niſi ſatisfecerint, poteſt ab epiſcopo latore reuocari, ibid.
9 *Electio, ſeu confirmatio an ualeat, pro qua data pecunia fuit.*
10 *Iudicandum non ſecundum conſcientiã, ſed ſecundũ probata.*

CAPVT XXXIII.

1 Sicut tuis. C. Non † imputatur confirmato,
cum eo prohibente pro ipſius cõ-
firmatione pecunia data fuit. Et
ſunt duæ partes. in 1. abbatis conſultatio, in ſecunda.
ibi, Quamuis, papæ reſponſio. prima 6. narrat. 1. quæ-
rentis electionem. ſecundo ipſius adminiſtrationem
ibi, Et quoniam. 3. confirmationis denegationem ibi,
Cæterum. 4. electi inhibitionem ibi, Verum. 5. inhibi-
tionis tranſgreſſionem ibi, Sed quidam. 6. electi con-
firmationem ibi, Et ſic. Secũda prin. facit 4. primo ſol
uit oſtaculum. ſecundo reſpondet ibi, Taliter. 3. reſpõ-
ſum fortificat ibi, Alioquin. 4. contra facientes prote-
2 ſtatur ibi, Illos autem (Sublato) per mortem (De † me-
dio) i. de hoc mũdo, quod quare dicatur medium, ha-
bes 23. q. 4. hęc autẽ vita (ipſa) Semblacen. eccleſia (Fi
lium) quia monacũ (Partem) quia in abbatem, de ęta.
& qual. intelleximus (Cathedralis) monaſterij Sẽbla-
cen. (Interim) i. dum vacauit Leodiẽ. eccleſia (A te) pe
tit ergo electus confirmationem, s̃. de elect. dudum. 2.
nam etiam poteſt petere, vt eligatur publicato ſcruti-
nio. de hoc de elect. publicato, ſecundum Hoſt. (Hoc
fieri) ſ. denegationem confirmationis. Et no. ſecundũ
3 Hoſt. ꝙ qui † non facit, dicitur facere. de hoc ſupra eo.
nemo (Ignorante) & contradicente, vt præcedit, & ſe-
quitur (Libere) vt credebas: interceſſit tñ pecunia, cui
obediũt omnia. eccleſiaſtes. 10. G. Virgilius Eneidos
lib. 3. quid non mortalia pectora cogis, auri ſacrafa-
mes? facit C. de epi. & ele. ſi quemquam (Præſertim) li
cet quidam exponant pro tantum, tu exponas pro ma
xime (Imputari) vt ex hoc tanquam ſimoniacus repro
beris, & caſſetur electio de te facta. puto autem, ꝙ cõ-
firmatio tanquam emptitia & ſimoniaca non valuit,
niſi ab inimico data fuiſſet, ſupra e. no. Gof. (Soluẽdo)
4 hic † ſolutio inducit vitium, alibi purgat. C. quod me.
cauſa. l. 2. Go. (Alioquin) i. ſi hoc tibi imputaretur (Ca
nonica) depoſitionis. ſ. cum no. infamiæ. 1. q. 3. cap. ſi.
ſupra eo. c. 2. in fi. etiam ſi per inquiſitionem ſit actũ,
ſupra de accuſa. inquiſitionis. 1. reſpon. & infra e. quo-
5 niam. Hoſt. ¶ † Secunda gloſſ. obijcit, & contra obie-
ctionem arguit. ſecunda fatetur obiectionem, & illi re
ſpondetur. ¶ Gl. 3. arguit, quod confirmatus &c. ſecũ-
do ꝙ per hoc verbum ſub interminatione, &c. & gloſſ.
exponit, & remittit. ¶ Gl. quia ſæpe) ponit duo genera
lia de tacente, ꝙ cõſentit, & quod cõtradicit. ad vtrũ-
que ſignat contrarium, de reg. iur. qui tacet. ¶ Gl. di-
xit) ponit lecturã Vinc. diſtinguentis inter electionẽ,
6 & confirmationem. ¶ In † gl. quia ſæpe, ibi, ſi vt prępo
nis) cũ nubit filia pater tacendo conſentit (& ibi. §. in-
uitus) hãc, & l. ſe. vide de pręſumptio. nonne. ſuper vlt.
gl. ¶ In gl. nam ſi ibi. §. quot) deiectionem factã meo
nomine ſiue meo mandato poſſum ratam habere (Et
ibi, Item quæritur) ibi bene fuit geſtum ratione ratum
habentis, ponit enim caſum, quando eum, qui nil tibi
debebat, monui, vt tibi ſolueret: & is mihi ſoluit, & tu
ratum habuiſti. ¶ In gl. ſi. ſt. in ſi.] ponit caſum de cita-
to, qui procurauit per magiſtratum detineri. ¶ In glo.
antepen. ibi ſancimus] vide in c. proxi. al. ſuper glo. fi.
[Et ibi, ſi quis ſuo] vide infra de hære. excommunica-
7 mus, ſuper gl. ar. quod. ¶ In † gl. 1. ibi, alienam] dice-
bant La. Io. & Vin. ꝙ hic præceſſit poſtulatio, vel prior
eccleſia ſuberat huic immediate [& ibi, eccleſia] & qđ
religioſus eligi poteſt etiam ad alienam eccleſiam, de
hoc infra de elect. nullus, lib. 6. dic hodie, vt in clemẽ.
de elect. cum ita rationi [& in fi.] & 61. diſt. nullus inui
tus. ¶ In gl. 2. ibi, vbi de hoc] & de inſti. capitulo pri-
8 mo, libro ſexto [& in fi.] vel ſecundum † Innoc. eccleſia
Collucen. contulit auctoritatem adminiſtrandi: quia
ius patronatus habebat in mon. notabat hic Hoſtien.
ꝙ ſi electus non confirmatus auctoritate iudicis lui ad
miniſtrat, non eſt ei imputandum, vt hic: ſed dic ho-
die, vt infra de elect. auaritiæ, lib. 6. ¶ In gl. ar. ibi, con
firmatus] non benedictus T. ſed hic non erat confirma
tus, poteſt tamen ſic procedere ar. ſi hoc poteſt mini-
ſtrator, ergo confirmatus. facit de elect. is cui, lib. 6. &
ſic ceſſet reprehenſio Hoſti. qui mordebat hoc argumẽ
tum [Et ibi, Salonitanæ] vbi de hoc. Quærit Hoſt. quid
ſi ſententiam ſic latam epiſcopus reuocet? dicit, quod
tenet reuocatio, quamuis ſit indecens, & iniuſtum, de
a offi. ord. cum ab eccleſiarum, [a] & c. ad reprimendam.
¶ In gl. forte, in fine] infra de purga. cano. cũ in iuuen
ture. ¶ In gloſ. quia ſæpe, in fi.] Vincen. dic vt infra de
9 reg. iur. is qui tacet, lib. 6. ¶ In † gl. dixit, ibi, Vinc.] &
Innoc. hic, Io. Phi. & Hoſt. videtur velle hæc opinio, ꝙ
licet non valeat electio taliter facta, vulet tamen con-
firmatio. Goff. contra. vt dixi hic in textu. pro opinio-
ne Goff. multum facit, ꝙ petens confirmari tractat de
iure acquirendo. de hoc ſupra eo. dilectus. 1. pro pri-
ma facit: quia tex. vult ponderare aliquem eſſe contra
dictionis effectum, per quod credo primam opinionẽ
veram in expreſſe contradicẽnte: ſecundam in ignorã
te, & non contradicente. ¶ In gl. nam ſi, ibi. T.] & Vin.
[& ibi. c. proxi.] ar. infra de ſen. ex. cũ quis, lib. 6. quod
etiam facit cõtra. ¶ In gl. quod eſſet, in fi.] & infra, de
reg. iur. non debet aliquis, lib. 6. ¶ In † gl. vlt. in fi.] Et
per hoc arguit Hoſt. non ſecundum conſcientiam, ſed
ſecundum probata iudicari debere. remittit, de offic.
ord. ſi ſacerdos, & de oſ. deleg. paſtoralis. §. quia vero.

ADDITIO.

a ¶ Ab eccleſiarum. ibi vide latius Io. And. & per Hoſt. optime de ſen. excom. venerabilibus. §. vbi autem, lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Simoniacus quando ſit, qui bona ſua confert eccleſiæ, vt recipiatur in canonicum, & illa bona ſua teneat pro præbenda, & num. 3.*
2 *Symonia an ſit ex corruptione teſtis, vel iudicis per dationẽ pecuniæ, in eius commiſſione inſpicitur intentio principalis, num. 3.*
Quod tempus inſpiciatur, num. 5. in ſi.
An & quando intentio ſola eam inducat, num. 6.
In connexis eadem ratio.

1 Dona-

3 *Donare quibus caſibus quis dicatur, & num. 4.*
Manifeſtum pro notorio.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Fideiuſſor non agit mandati remiſſa ſibi actione a creditore.
5 *Additio gloſſarum, & num. 6.*

CAPVT XXXIIII.

1 Tua nos. C. Si † clericus eo pacto bona ſua cõ
fert eccleſiæ, vt recipiatur in canoni
cũ, & illa bona teneat ꝓ præbenda,
ſimoniacus eſt: ſecus, ſi hoc fieret ſine pacto. & sũt due
partes. in 1. deciſa conſultatio. ſecunda reſponſio ibi,
Deuotioni. & hoc diſtinguit, ſecundum membrũ pro-
ſequitur ibi, Si vero, cuius determinationẽ ſubdit ibi,
Licet autem [vt exprimebatur] ergo vitium, & erat cõ
tractus do, vt facias [In talibus] ſpiritualibus, vel qua-
2 ſi. Quid † de eo, qui dat pecuniam corrumpendo teſtẽ,
vel iudicem. Dici poteſt ſecundum Hoſtiẽ. ꝙ licet vbi
agitur de temporalibus, corruptio prædictorum nõ ſit
ſimonia: vbi tñ agitur de ſpiritualibus, ſupra de teſt. ſi
cut, erit ſimonia, vel quaſi, ar. hic, & ſupra capitulo pri
mo, & expreſſius ſupra c. nemo, & c. cum eſſent. & hoc
propter connexitatem, ar. ſupra de iu. pa. de iure. & c.
3 cum eſſent. ff. de rei ven. quæ religioſis [Pure] hoc † eſt
donare. ff. de reg. iur. donari. lo. donari videtur, quod
nullo iure cogente conceditur, & ff. de don. l. donari
[Admittatur] fortius ergo excuſaretur ſimo. qñ prius
eſſet receptus, & poſtea ſic offerret [Manifeſtis] i. noto
rijs iuris, vel facti [Intentione] principaliter vix enim
eſt, quin ipſam habeant famam. 8. quæſtio prima, ſunt
in eccleſia 86. diſtinctio. non ſatis, ſecundum Innocen
tiũ, & Hoſtien. [Ille] qui offert. Abb. [Illi] qui recipiũt
[Iudicem] i. Deum 2. quæſtione prima vnus, ſupra de
4 iudic. nouit. ¶ † Gloſ. 3. no. quod tempore receptiones
&c. obijcit, & ſoluit. ¶ In gl. 4. ibi, ſi non remunerandi,
in prin.] ſi non remunerandi animo, ſed donandi cre-
ditor actionem remiſit fideiuſſori, non agit fideiuſſor
mãdati [& ibi. §. vlt.] vide de vi. & ho. cle. cum ab om-
5 ni, in 3. gl. 2. ibi, admittatur] ad idẽ ỹ. de cleri. ex. mi.
propoſuit. ad prælaturam vero non debet ſe ingerere,
de elect. qualiter, Hoſt. ¶ In gl. 3. ibi, ſed contra] quod
tenet Lau. & Honeſtius eſt hoc ſecundum Hoſt. (& ibi,
Poſtmodum] & ibi de hoc [& ibi, Verum eſt] idẽ Vinc.
& T. G. & Phi. Hoſt. quid dixerit hic Inn. dicam infra
eo. quoniam, ſuper. 1. gloſſ. [Et ibi, ſiue poſt] licet inter
dũ liceat poſt, quod non ante, & e contrario, vt in præ.
6 c. quam pio. ¶ In † gl. vlt. ibi, intentio] vt referunt Inn.
& Hoſ. ſunt, qui dicunt, ꝙ & ſola intentio inducit ſimo
niam in prohibitis, quia ſimoniaca. in ſimoniacis ve-
ro, quia prohibita, requiratur pactio. de his, ſup. de oſt.
deleg. ex parte. Tenendum tamen eſt, ꝙ nunquam ſo-
la intentio inducit niſi mentalem. Quid autem de de-
ſcriptione ſimoniæ dixerit hic Hoſt. dixi ſupra cap. ne-
mo, ſuper gl. 2. [& in fi.] dic vt infra eo. c. vlt.

SVMMARIVM.

1 *Ordines non debet quis recipere ab eo, quem credit ſimoniacum, & num. 5.*
Pro eis conferendis ſi ordinator recipiat pecuniam, an ſit ipſo iure ſuſpenſus, num. 7. & 11.
Pro eis ad diœceſanum recurrendum eſt etiam ab exceptis, eorum executio a quibus non recipiatur, n. 8. in fi. & nu. 9.
11. eos nemo cogitur ſuſcipere, ſed in ſuſceptis miniſtrare, num. 11.
2 *Credendum eſt literis ſuperioris & quo caſu hic.*
3 *Ea ex vanis dictis non eſt informanda talis, ad prælati conſilium deponenda, & num. 6. ſi deponi non poſſit, eſt ſequenda, & num. 8. circa fin.*
Eam poteſt informare quiſque, prout ſibi placet in indifferentibus.
4 *Sacramẽta eccleſiaſtica a quo non recipienda, & quib dãda.*
Peccatori occulto etiam excommunicato officia tenemur miniſtrare.
6 *Simoniacus in ordine ſimoniacè recepto quæ amittat.*
Simoniacus notorius in beneficio qui, & num. 7.
Tales an ſint ipſo iure ſuſpenſi, & a quibus, & num. 11.
7 *In excommunicatis notorijs depoſitis, & ſuſpenſis idem intelligendum quod in ſimoniacis ſuſpenſis.*
Suſpenſio conferenti ordinem ſimoniacè quamdiu duret.
Erronea opinione conſcientia credere & obedire, & deponere tenetur eam, ver. & hanc.
Canonem male intelligere quando non peccatum mortale.
8 *Ab obedientia ſuperioris non licet recedere, & ipſum ſpernere, niſi in exceptis caſibus, & quibus.*
10 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 11.*

CAPVT XXXV.

1 Per tuas. C. Non † debet quis recipere ordi-
nes ab eo, quem credit ſimoniacũ.
Miniſtrare tamẽ poteſt in his, quos
prius ab ipſo receperat, communis diuiſio. Et ſecũda
ibi, Nos itaq; (Cartuſien.) vide infra de homici. ſicut
[Diœceſano] ad quem recurrendum eſt in talibus etiã
ab exemptis, ſupra de reſcrip. veniens. Hoſtiẽ. infra de
a temp. ord, cum nullus, lib. 6. a [Poſtmodum] i. ſuſceptis
iam ordinibus [Quorundam] alias multorum, & forte
iſti erant vicini collaterales, vel ſecretarij epiſcopi, ta-
2 men priuati. Si enim † ſuperior ſuus ipſum talem eſſe
denunciaret, & vitandum mandaret, prima facie cre-
dendum eſſet ei, & parẽdum, de probat. poſt ceſſionẽ,
de treu. & pa. capitulo primo, 11. quæſt. 3. curæ. Hoſt.
[Simoniæ] non dicit in ordinibus, vel aliter. Hoſtien.
[Et infra] quæris, an miniſtrare poſſis in ſuſcepto, &
ad maiores aſcendere [Ad ſuperiores] imo nec in ſu-
ſceptis miniſtrare debet contra conſcientiam [Forte]
ſub dubio forte &c. de procur. tuæ, vel ponitur pro for-
titer ſecundum Hoſt. (Scrupuloſam) i. credulam, & de
3 facili prurientem. ¶ Et no. 5. ſecundum † Hoſt. primũ
ex vanis dictis in alterius præiudicium non eſt conſciẽ
tia informanda. Secũdo, quod ſi taliter ſit informata,
eſt ad prælati conſilium deponenda. Tertio ſi deponi
non poteſt, modis omnibus eſt ſequenda, ſuper quo vi-
de, infra de ſenten. excom. inquiſitioni, & ſupra de tẽ-
por. ord. ad aures. Quarto, quod animi virtus de con-
ſcientia ſcrupuloſa poteſt bonam facere, & vilitas ani-
mi econtra. Quinto, quod in indifferentibus poteſt
quiſque, prout ſibi placet, conſcientiam informare.
(Difficultatem) quoad ſuſcipiendos, & ſuſceptos (Er-
4 rorem) no. Innocent. hic † quod ſecundum quoſdam a
depoſito, excommunicato, vel ſuſpenſo quantumcun-
que occulto non ſunt recipienda eccleſiaſtica ſacra-
menta. ar. hic, in hoc excipiunt baptiſmum, & corpus
Chriſti, vt not. infra de hæreti. capitulo ſecundo, ip-
ſis tamen in publico petentibus tenemur dare de con-
ſecr. diſtinctio. ſecunda, non prohibeat, prima quæ-
ſtione prima, Chriſtus, quia nec in publico ſunt vi-
tandi, vt patet in eo, quod legitur & not. infra de ſen
tent. excommunicatio. cum non ab homine, ſupra de
officio ordin. ſi ſacerdos. imo & ſecundum Innocen.
occulto peccatori quantumcunque etiam excommu-
nicato tenemur miniſtrare officia, ſicut & alijs, ne
ſi prælatus taliter ſe ſegreget, eos prodat, contra id
quod legitur ſupra de offic. ordin. ſi ſacerdos, infra de
pœnit. omnis. §. caueat. ſecunda quæſtio. 1. Si peccaue-
rit. prima quæſt. prima. Chriſtus, & vide ſupra eodem
tãta. quod res adminiſtrarent temporaliter, valet quã
diu ab eccleſia tolerantur. arg. ſupra de elect. nihil eſt,
§. pe.

Digitized by Google

§.pe.& fin.ſupra de cohabi.cleri.& mulie.veſtra.§.fi.
Criminoſorum occultorum etiam ſacramenta non vi-
tabo,licet quo ad ſe ſint ſuſpenſi,vt ibi,& eod.titul.ca
pitu.fin.1.q.1.ſacerdotes. nam ſola prohibitio homi-
nis,vel canonis hoc illicitum reddit.32.diſ.§.verum.
& no.infra de hæreti.cap.3.Alij contra,vt no.infra de
chriſma.capitu.1.ſecundum Innocent. Sed nunquid
5 † debuit iſte monacus recipere ordines a ſimoniaco
manifeſto in beneficio,vel occulto in ordine? nõ:quia
executionem non haberet ordinis ſic ſuſcepti, ſupra
eod.tanta.32.diſtin.§.verum: ſed hic monacus igno-
rans fuit,vt ſupra reſpon.1.& ideo papa cum ignoran
te diſpenſat.1.quæſt.1.ſi quis a ſimoniacis. hoc enim
6 † ſcias, quod ſimoniacus in ordine ſimoniace rece-
pto.& talis ſimoniacus ſolus executionem perdit non
tantum ordinis ſic ſuſcepti.1.quæſtion.1.quibuſdam,
ſupra eod.tanta,infra eod.cap.penult.quinimmo om
nium aliorum, & per cõſequens adminiſtrationem in
temporalibus.81.diſtin.eos: ſed hoc quare? nonne ha
buit executionem aliorum ordinum non ſimoniace ſu
ſceptorum, & nonne ex conſecratione conſecutus fuit
ius adminiſtrandi? ſic, niſi aliud diceretur, ſupra de
elect.tranſmiſſam: ſed hoc ipſo, quod aliquem ordi-
nem ſimoniace ſuſcepit, quantumcunque occulte a ca
none ſuſpenſus eſt,vt probatum eſt ſupra, & poteſt eſ-
ſe ratio, quia licet plures ſint ordines,vnum tamen eſt
ordinis ſacramentũ: licet contra,infra c.pen.& idem
dicendum eſt de ſimoniacũ notorio in beneficio, oc-
cultus enim ſuſpendendus eſt, non ſuſpenſus.1.q.3.c.
1.2.&3.Tamen ratione illius beneficij ſimoniace ſic
quæſiti ſine peccato, nec ſpecialiter, nec temporaliter
miniſtrabit: puta emit epiſcopatum,non ordinẽ: quia
tunc eſſet ſimoniacus in ordine, & ſuſpenſus, vt no.ſu-
pra,ſed epiſcopatum.i.dignitatem epiſcopalem,& ſic
promotus ad dignitatem epiſcopalem confert ordi-
nes,vel beneficia, vel alias adminiſtrat.ordines enim
ab eo collati nullum effectum habebunt quo ad execu
tionem.1.q.3.ea quæ: quia fur cenſetur.ſupra de elect.
dudum,2.reſpon.1.& ſic rem alienam non eſt licitum
contrectare.1.q.1.ordinationes. Si vero habet alia be
neficia non ſimoniace acquiſita,ab illis ſuſpenſus non
7 intelligitur eſſe. & quod † dictum eſt de ſimoniacis ſu
ſpenſis, idem intelligendum eſt ſecundum quoſdam
de omnibus notorijs excommunicatis, depoſitis,& ſu
ſpenſis. Suſpenſio vero conferentis ordinem ſimonia-
ce per triennium tantum durat, infra eod.c.pe.vel eſt
ibi ſpeciale, quia nõ eſt ibi proprie ſimonia in ordine,
vt ibi dicam ſuper 2.glo.Monacus autem iſte videtur
in opinione fuiſſe, quod etiam ſimoniacus in benefi-
cio occultus, & qui recipit pecuniam pro ordine con-
ferendo perdit executionem omnino, ar.1.q.reperiun
tur,& c.quibuſdam. Et hanc opinionem erroneam ſe-
quendo nolebat ordinari, ſed errabat, vt patet infra.
e.c.pe.& colligitur ex dicto c.reperiuntur, ibi, ex quo
confidit &c.ſecundum Innoc.ſed plus placet ei, ꝗ iſte
monacus non erraret in iure, credens, quod qui cõfert
ordinem ſimoniace,ſuſpenſus eſt ipſo iure.nam & hoc
verum eſt vſque ad triennium,infra e.c.pen.quod dic,
vt ibi not. Idem grauiter puniendus eſſet,ſi poſtquam
de iure doctus eſſet, credere, & obedire contemneret.
19.diſt.nulli,prius autem male intelligere canonem,
cum ſit de iure poſitiuo, non erat peccatum mortale ſe
cundum Inn.dicendum eſt igitur, ꝗ iſte monacus pro
babilem credendi præſumptionem habebat,hunc diœ
ceſanum ordinem ſimoniace contuliſſe, quod forſan
nõ fecerat, & ſic errabat in facto. Conſulit ergo,quod
niſi prius hanc credulitatem deponat, ad ſuperiores
ordines non aſcendat, quam præſumptionem, & cre-
dulitatem ex eo ortam ad conſilium, vel mandatum
prælati deponere debet.Sin autem hoc ſciret pro certo
nullo modo ab eo infra triennium deberet ordines re
cipere: imo deberet excommunicationem potius ſu-
ſtinere,infra de ſentent.excom.inquiſitioni. ¶ Hoc
8 † etiam teneas,ꝗ non licet ab obedientia ſuperioris re
cedere, & ipſum ſpernere, quantumcunque notorius
ſit, niſi in duobus caſibus, ſcilicet ſi eſt ſimoniacus in
ordine,vel notorius fornicator.32.diſt.§.verũ.in om-
nibus ergo alijs criminoſis aliud eſt, quamdiu ab ec-
cleſia tolerantur,argumen.15.q.ſi.c.ſi.& in d.§.verũ.
& ſecundũ hoc poteſt intelligi, quod dicitur, ſ.ꝗ mo-
nacus credebat epiſcopum eſſe notorium ſimoniacum,
& ideo executionem ordinis non habere,quare aucto-
ritate propria ab eius obedientia potuit recedere, ſed
errabat in facto forſitan, vt dictum eſt,ſecundum In-
noc.Eſt tamen contra,argum.23.q.4.tres perſonas.3.
q.7.iudicent,ſup.de app.quia nos. Quid.n.ſi ſit noto-
rius homicida,vel notorius hæreticus, vel alius pecca
tor,qui tale peccatum commiſit,quod etiam poſt pœ-
nitentiam executionem ordinis impedit,de quib.no.
ſupra de renun.niſi cum pridem,§.propter conſcien-
tiam? Vtique eadem ratio videtur,ergo idem ius cen-
ſendum, quod in prædictis tantum duobus exceptis
caſibus, vt patet in eo,quod legitur & not.de accuſat.
inquiſitionis.ſed & quantũcunque ſit alias ſine pecca-
to,nunquam eſt obediendum contra conſcientiam,vt
hic patet, & in eo, quod legitur & no.ſup.de temp.or.
ad aures.§.1.illud autem aſſero,ſm Hoſtiẽ.ꝗ vbi quis
ſcienter ab hæreticis excommunicatis, vel ſuſpẽſis epi
ſcopis recipit ordines, executionem non recipit, nec
dignus eſt diſpenſatione. vbi ergo ignoranter,quam-
diu durat ignorãtia,haberi debet, ſi ſit probabilis ex-
cuſatio,vt ſupra no.ſed & ſi ſic ordinatus ex aliqua re-
latione remorſum conſcientiæ habeat, ſtatim abſtine
re debet ab executione, argument.hic, & ſupra de ſe-
cund.nup.c.2.quouſque fuerit ſecũ per proprium epi-
ſcopum diſpenſatum, vt legitur & no.ſup.de ordi.ab
9 epiſcopo.c.1.in fi.& ca.2. ¶ Quid † ſi papa faceret ca
nonem, ꝗ quilibet poſſe recipere ordines ab occulto
ſimoniaco? Reſpondeo,poſſet hoc facere,quod ſi quis
negaret,hæreticus eſſet, vel grauiter peccaret.19.diſt.
nulli.Secus vbi papa hoc diceret gloſſando,vel nõ in-
tendendo aliorum opinionibus derogare, ſupra de re-
ſtitutio.ſpolia.literas,§.nos autem,ſm Innoc.& Hoſt.
10 ¶ Gl.† 1.dicit aſſerẽtibus credi non debere, & ſignat
contrarium. ¶ Gloſ.2.1.ponit opin.Io.demum ponit
contrariam, quam approbat.ſecũdo obijcit, & ſoluit.
b 3.quærit,& ſoluit.[b] ¶ † In gl.1.ibi,nõ debuit] in infa-
11 miam,vel præiudicium alterius,& ſic loquũtur prima
iura ſecũdum Hoſt.ad hoc ff.de actio.emp.& vend.l.
Iulianus: alias incipit inter eos,§.quod autẽ diximus,
& in fi.ibi,ſoluitur. ¶ In gloſ.2.ibi,in ordine] dixit hic
Goff.ꝗ ſimoniacus in ordine conferendo non eſt ipſo
iure ſuſpenſus quo ad ſe & alios. illud enim eſt verum
de ſimoniaco in ordine ſuſcepto.& ſic intelligit cano.
quos ſtatim alleg.gloſ.dic vt infra eo.capitulo penul
timo[Et ibi, beneficium] hoc nõ credo,licet ſatis poſ-
ſit fateri, quod ſimoniacus in vno ordine ſuſcipien-
do, etiam ab aliorum executione ſit ſuſpenſus, vt di-
xi ſuper textu in vltima gloſ.& poteſt eſſe ratio, quia
vnicum eſt ordinis ſacramentum. & ideo dictum in
ſingulari, non in plurali[& ibi, cap.vlt.] nec videtur,
quod deberet reſpondere aliud de ſuſceptis, quam de
ſuſcipiendis,vel e conuerſo. ratio ſecundum Innocen.
quia nemo cogitur præciſe ordines ſuſcipere: ſed be-
ne cogitur in ſuſceptis miniſtrare, ſupra de ætate &
qualitate, quæris, de celeb.miſſ.capitulo primo, &
capitulo dolentes, ſed ſecundum Hoſtienſem, facilius
eſt frangere conſcientiam in ſuſcepto, quam in ſuſci-
piendo: quia multa &c.de iureiuran.quemadmodum
[& ibi, executionẽ] hoc tene, licet quidam dixerint,

quod ſi coactus hoc facit, executionem recipit. 1. q. 1.
conſtat. ſed ibi fuit diſpenſatum [& ibi, ſi quis a ſimo-
niacis] vbi de hoc. 9. q. 1. c. 2. [& ibi, c. 1. & 2.] p quæ ſu-
ra & infra de cleri. ex. mi. apoſtolicæ, patet ſecundum
Hoſt. quod haberi debet probabilis ignorantia excu-
ſata: quod intelligas quo ad diſpenſationem.

ADDITIONES.

a ¶ Lib. 6. ibi vide Io. And. contra lap. & gl. 18. q. 2. abbatibus.
b ¶ Solut. & dictum eſt in tex. in gl. mag. ver. ſuſpenſo. no.

SVMMARIVM.

1 *Pro chriſmate vel inueſtitura nil exigi debet, & quæ non excuſent.*
Expreſſum pro tacitè expreſſo ponitur.
Ex antecedentibus præſumitur, ad dictio. recepit, iuncta decretali.
Officialium culpa imputatur ad pœnam domini, & quando, ad dictio officiales.
2 *Suffragium gloſſarum.*
Nominis variatio nihil prodeſt in palliatione criminis, & num. 3. vbi ſecus in caſu.
3 *Additio gloſſarum.*
Emptor venditori, ſi fidem non habeat, quid iuris.

CAP. XXXVI.

1 In tantum C. Pro † chriſmate, vel eccleſia-
rum inueſtitura nihil exigi dēt,
& conſuetudo, vel nominis va-
riatio non excuſat, & contra. duo prouidet. 2. ibi, pra-
uam. primam ſubdiuide. 1. narrat. ſecunda ibi, Cū ve-
ro, narratum corrigi præcipit, & puniri [Nuncupātes]
de hoc non eſt curandum: quia non verbis, ſed reb. lex
imponitur, ī. de elect. commiſſa. §. porro, lib. 6. [Expri
mat] i. tacite intelligatur exprimere [Recipit] præſumi
tur ex ordine, facit ad idem. 20. di. §. 1. [Precioſam] &
precio dandam. Abb. vel ratione ſubiecti: quia ſacra-
mentalis [Officiales] hoc propter negligentiam epi-
ſcopi, vel propter connexitatem. Goff. dicit Hoſt. hoc
in eo, quod tanquam officiales excedunt, de offi. vica.
Romana, lib. 6. & dic vt ibi in 3. gl. [Decani] rurales. ſ.
& dicit Hoſ. ꝙ adhuc iſtud in quibuſdam partibus ſer-
2 uatur [Vaccam] forte cum vitulo. ¶ † In gl. 3. ibi, lecta
eſt] quod prius ibi vocat pœnam, poſtea vocat vſurā
[& ibi, ſi.] in hoc ſimile, quia ibi non prodeſt ſeruo ſi-
mulare, vel vocare ſe decurionem, nec domino obeſt,
ꝙ eum ſic vocauerit. ¶ In gl. pen. in fi.] loquitur de con
ſuetudinibus, per quas iudices exactiones illicitas fa-
3 ciebant. ¶ † In gl. 2. in fi.] de hoc dixi ſupra de priuile.
quanto. ¶ In gl. 2. ibi, nō prodeſt] aliquando prodeſt.
ſ. de ſpon. tua. Goff. (& ibi in fraudē] de hoc ſup. de ar-
bi. dilecti. ¶ In gl. emptor, in fi.] vel caueatur de re tra
denda, ſi precium infra certum tempus fuerit numera
a tum. ff. de redi. ac. ædiles. §. fi. & l. ſe. videamus, [a] Hoſt.
¶ In gl. vlt. in fin.] ſupra c. 1. & c. veniens.

ADDITIO.

a ¶ Videamus. Vide Bar. in l. ſi ſol. alle. in gl. & in §. offerri, hic alle.

SVMMARIVM.

1 *Ordinatus in ſubdiaconum, qui prius præſentatori promiſit, quòd ab eo nil peteret, quid incurrat, & nu. 6. ſi egeat, qui ei teneatur prouidere nu. 2. in fi.*
Preces non inducunt hic ſimoniam.
2 *Ordinandis qui poſſint titulum aſſignare.*
3 *Intitulans poteſt petere de bonis eccleſiæ portionem, ad quā eſt intitulatus ad vitæ ſuſtentationem.*
4 *Epilogus. & additio gloſſarum. num. 5.*
Iuris ignorantia quibus non proſit.
6 *Additio gloſſarum.*
Simonia a muneris datione, & remiſſione rei temporalis inducitur.
Munus quadruplex eſt.
Remittere idem, quod dare. in fi.
In annexis idem ius quod in principali, ibid.

CAPVT XXXVII.

1 Per tuas Caſus. † Ordinatus in ſubdiaconū
qui prius præſentatori promiſit, ꝙ
ab eo nil peteret, in ſuſcepto mini-
ſtrare, vel ad ſuperiores aſcendere ſine diſpenſatione
non poteſt, etiam ſi peccare non credidit. communis
diuiſio. & 2. ibi, nos (Exorauit) ſi ſtetiſſet in finibus nu-
darum precum, ſimoniacum non fuiſſet: ſed vltra pro-
ceſſit ad pactum. Hoſt. (Eccleſiæ ſuæ) non ſolum igitur
2 † Abbates, ſed etiam minores poſſunt ordinādis in ſi-
bi commiſſis eccleſijs titulum aſſignare; tamen ſine
præiudicio patronorum. quod dic, vt ſupra de iure pa-
capit. penult. & ſi facultates non ſufficerent, vel talis
non reſideret, poſſet illo titulo priuari, de clerici. non
reſi. conquerente. vel ibi non fuerat intitulatus a preſ-
bytero conquerente. conqueratur enim de ſe ipſo, qui
conſenſit. arg. de cle. coniuga. diuerſis, caueat ergo ſi-
bi epiſcopus, qualiter talem recipiat præſentatum. pa
ctum enim interuenire non poteſt ſine vitio ſimoniæ.
Si autem talis egeat, epiſcopus coget præſentatorem
ad titulum aſſignandum, ſi habet de ſuo, vnde id poſ-
ſit, alias epiſcopus prouideat, de præben. cap. 2. & 4.
& capitulo, cum ſecundum. ſecundum Hoſt. (Portio-
3 nem) poteſt † igitur intitulatus petere portionem de
bonis eccleſiæ, ad quam intitulatus eſt, ideſt vitæ ſu-
ſtentationem, ad idem de filijs preſ. propoſuit: talem
tamen & tam tenuem, quod non videatur, ſecundum
Hoſt. fieri ſectio fructuum inter ipſos, ne ſit contra. de
præben. maioribus, & capit. niſi. nam vna eccleſia &c.
eod. tit. cum non ignores, in princ. (Diſpenſatum] per
4 papam, Innoc. infra c. pen. ¶ † Gl. 2. ſignat contrariū,
ſoluit, & remit. Vlt. gl. per triplicem cauſam iuuat tex.
5 ¶ In gl. ibi. §. ſed iure) ibi dicitur, ꝙ iuris ignorantia
non prodeſt prudenti, vel habenti iuriſconſulti copiā.
6 ¶ In † gl. vlt. in fi.) obijcitur hic, non interuenit munus
a manu hoc eſt pecunia. non ab obſequio, ſ. ſeruitium
indebite impenſum, non a lingua, ſ. fauor humanus,
ex quibus inducitur ſimonia, 1. q. 1. ſunt nonnulli,
& c. ſi quis neque. So. hic interuenit pactio de remittē-
da portione beneficij, quod de iure poterat, quæ por-
tio conſideratis fructibus temporalis eſt. vnde poſſet
laico aſſignari. de hoc de inſti. c. 2. & ſic videtur remi-
ſiſſe temporale pro ſpirituali beneficio conſequendo:
ſed idem eſt remittere, quod dare. ſupra eo, querelam.
item ſubdiaconatui annexus eſt titulus, qui ſicut & be-
neficium debuit ſine diminutione conferri. 1. q. 3. c. ſi.
ſupra vt ec. bene. c. vno. ſecundum Goff. & Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Annexum idem facit quod principale.*
Simoniacum quid dicitur, quia prohibitum, vt hic.
Pecunia ſimoniaca cui reſtituenda.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Spiritualia quæ dicantur, & cadant in vitium ſimoniæ.

CAPVT XXXVIII.

1 Conſulere Non eget ſumma (Vicedomi-
natum) cui † aliquid ſpirituale
annexum eſt. 1. q. 1. ſi quis epi-
ſcopus. Innoc. & Ab. (Adminiſtrationem) perpetuam.
Aliud enim, ſi ad tēps vendantur fructus. de hoc ſ. c. nō
ſatis (Simoniæ) eſt autem hoc ſimoniacum prohibitū.
(Con-

[Cõtumeliam] ar. pecuniam ſimoniacam reſtituendã ei, in cuius contumeliam data eſt. dic vt ſupra eod. de
a hoc. ¶ † Secunda gloſſ. arguit, & argumentum determinat. ¶ In gl. 1. ibi. ſaluator] & ead. quæſt. §. 1. ad huius intellectum ſciendum, ſpiritualia ſumi quandoque ſecundum eſſentiam. Et hæc aut incorporalia, aut corporalia. prima nullo modo cadunt ſub precio, vel in vẽditionem. talia ſunt dona, & virtutes ſpiritusſancti. facit 7. q. 1. c. 1. & c. indices, & q. 3. ſaluator. hoc per ſe patet. ſecunda, ſicut reliquiæ ſanctorum. & hæc de facto vendi pñt, ſed non ſine peccato, vel vitio ſimoniæ, ſupra de reliqui. c. 2. & no. 1. q. 1. qui ſtudet. quædam vero ſunt ſpiritualia per cauſam, vt ſacramenta ſtricte, vel large ſumpta, quæ ſunt cauſa gratiæ. hæc de facto cadunt ſub precio, inquantum corporalia ſunt, ſed nõ ſine vitio ſimoniæ. infra cap. proxi. 1. q. 1. dictum. quædam ſpiritualia ſecundum ſtatum, vt religio, & de his vt de proximis, infra eo. quoniam, idem de ſpiritualibus, quæ a ſpirituali poteſtate deſcendunt, infra eo. audiuimus. Idem in ſpiritualibus ex officio eccleſiaſtico, & de his hic. officia ergo, quæ vel ex ordine competunt clericis, vt pulſare campanas, claudere oſtia eccleſiæ, vel ſunt adminiſtrationes in eccleſijs, vel eccleſiarum rebus, non venduntur ſine vitio ſimoniæ, vt hic & in iuribus allegatis in gl. ſunt quædam ſpiritualibus annexa, vel ab eis dependentia, ſicut beneficium, vel præbenda, ius decimarum, & ſimilia, & de his vt ſup. ſunt etiam quædam annexa, quia ordinata ad ſpiritualia, ſicut vaſa ſacra ad vſum ſacramẽtorum, & veſtes, & huiuſmodi, quæ etiam vendi non debent, de religio. ad hæc, de con. di. 1. ligna, & c. veſtimenta patronatus etiam annexus eſt ſpiritualitati, nec per ſe vendi poteſt, de iure tranſit tamen cum vniuerſitate, eod. tit. ex literis, vbi ſatis ad hoc. ¶ In gl. 2. ibi, qui ſtudet] & c. 2. vbi de hoc [Et ibi, ad actum] & ſi pactum interuenit, eſt deteſtabilis: alias eſt mentalis. de hoc dixi ſupra eo. nemo, ſuper gloſſ. 2.

SVMMARIVM.

1 *Simoniaca exactio tribus in caſibus hic dicitur, & quibus, et n. 5 & quibus alijs, nu. 3. & 5.*
Occultum nihil in ſi.
2 *Chriſti miraculum quod mirabilius cæteris.*
3 *Cap. vt præterita. ſupra de electio. non obſtat huic.*
Contributio expenſarum pro electo, vel ordinato, licet.
Conſenſus facto comparatur infin
4 *Epilogus, ſuffragium & additio gloſſarum, nu. 5.*
Cenſum portare tempore chriſmatis, non eſt abſurdum.
Ordinando quando liceat aliquid temporale dare, & ad id etiam cogetur.
6 *Simonia quare vocata neophytorum.*

CAPVT XXXIX.

1 Sicut pro certo. Caſus. † Simonia cum eſt aliqd. exigere pro conſecrationibus epiſcoporum, benedictionib. abbatũ, vel ord. clericorũ, nec excuſat conſuetudo. Et primo narrat exceſſum, & ipſius excuſationem. ſecundo excuſationem reprobat, exceſſum prohibet, & pœnam addit. ſecunda ibi, tantũ igitur [Perſonis] in miniſterijs forſan epiſcoporũ, & ſuperioribus, vt de illis taceatur, qui infamari non debent. Dicebat Hoſt. q; etiã ipſi caueant, ne hoc faciãt: quia bene inuenient̃ur, qui hæc dicent, de voto, magnę,
2 ver. præterea, & ſe. [In † templo] Matth. 21. & inde per Chriſtum expulſis, vt ibi. Multum extollit Hiero. illud miraculum ſuper Matth. tit. 3. F. ſic dicens, Suſcitatione Lazari, illuminatione cęci, & cæteris hoc vĩ mirabilius, q; vnus homo illo tempore cõtemptibilis, & in tantum vilis, vt poſtea crucifig retur, ſcribis, & Phariſæis contra ſe ſæuientibus, & videntibus deſtrui ſua lucra; potuerit ad vnius flagelli verba circa multitudinẽ, menſas, & cathedras talia facere, quę infinitus non
3 feciſſet exercitus [Epiſcoporum] contra ſupra de † ele. vt præteritæ. Sol. ibi, de expenſis, quæ fiunt ab electo, vel ordinato, ad quas contribuere debent, quos res tãgit. hic loquitur de eo, quod exigitur pro collatione ordinis, conſecrationis, vel ſacramenti a cõſecratore, vel eius miniſtris, ſecundum Hoſt. [Taxatum] ſupra eo. dilectus. 2. in fin. [Pro his] ſup. enumeratis. Idem de alijs ſpiritualibus, vel annexis. ſupra c. proxi. [Collatis] tollit fraudem & opinionem dicentium, q; licet exigere poſt factum, ſed prius non [Aliquid] tẽporale, vel quaſi. De ſpirituali vero, vel onere annexo dic vt ſupra de elect. ſignificaſti, & de præb. ſignificatũ [Exigere] hoc iuſtificat decr. Innoc. [Dederit] vel conſenſerit, ſupra,
4 capit. non ſatis. ¶ Secunda † gloſſ. dicit, vnde dicantur &c. ¶ In gl. 1. ibi, pro conſuetudinibus] vide ſupra
5 eodem, cum in eccleſiæ. ſuper gl. ſecunda. ¶ In gloſ. 1. ibi, conſuetudinem] dixit Vincen. quod ſi conſuetudo eſſet, q; cẽſus alias debitus epiſcopo portaretur tẽpore chriſmatis, non eſſet abſurdũ, quia prælati dant chriſma ſubditis, & ſubditi cenſum prę latis, de cenſi. omnis plus. dixit Hoſt. quod ſi eſſet de laudabili conſuetudine, quod ordinandus aliquid temporale, puta 10. lib. daret ad fabricam eccleſię, vel aliud diuinum cultum reſpiciens, vel ad ſuſtentationem pauperis ſacerdotis, & ſi ordo liberaliter conferendus ſit, cogetur tamẽ poſtea hanc conſuetudinem laudabilẽ obſeruare. ad hoc
a infra eo. ad apoſtolicam, & remit. ibi,[a] & infra eod. Iacobus. ¶ In gl. 2. ibi teſtamento] 4. Reg. 5. [Et ibi, Si-
6 mone] qui † forte fuit neophytus. & ideo vocata eſt ſimonia hæreſis neophytorum. 1. q. 1. quiſquis per pecuniam: vbi de hoc [Et ibi, teſtamento]. Act. 8.

ADDITIO.

a ¶ Ibi. facit quod no. de præben. ſignificatum. & quod no. glo. in c. pen. infra de mag.

SVMMARIVM.

1 *Religioſi precio recepti quibus ſubdantur pœnis, & nu. 6. & quando, nu. 5.*
2 *Moniales quot recipi poſſint, monialis appellatione venit abbatiſſa.*
Excuſantur ob ignorantiam & ſimplicitatem, nu. 3.
Palliare quid.
Commodè quod poſſumus, id poſſumus.
3 *Noua receptio monialium ſit, ſi prior erat illata, diſpenſatiue tamen,*
Mulieribus permiſſum ignorare ius.
Monacis an idem debent eſſe æquales, nu. 5. cir. med.
4 *Epilogus, ſuffragium, additio gloſſarum, nu. 5.*
Simoniacis veſci non licet, ſed potius fame mori.
Paupertas excuſat a furto, et an a receptione temporalis pro admiſſione in monaſterium.
Quòd canonicus habeat ſicut vnus ex alijs, eſt de iure cõi.

CAPVT XL.

1 Quoniam. C. † Religioſi precio recepti vna cũ recipientib. de monaſterio repelluntur, & in arctiora mon. detruduntur: ſed an ijdem ſic recepti ponebantur in alijs locis eiuſdẽ ordinis, niſi multitudo ſit in cã. & ſunt partes quatuor. Prima prouidet circa futura. ſecũda circa præterita ibi, de his, tertia prorogat ibi, etiã. quarta publicationẽ fieri præcipit, ibi, verum [Paupertatis] ho-
2 die † in mon. monialium non mendicantiũ recipi non

poſſunt, niſi quot poſſunt abſque penuria ſuſtentari,
a de ſta.reg.ca.vno. §.ſane [a] lib.6.[Palliare]i.quaſi pal-
lio cooperire[Prælata]& ſic appellatione monialis ve-
niat abbatiſſa; quod dic, vt infra c.fin.[Reſtitutionis]
idẽ ver.de do. & con.veritatis.in fi.[Perperam]ſimo-
niace.ſ.[Eiuſdem]ergo non actoris, & in hoc differt a
proximo caſu[Collocentur]ſi commode fieri poteſt:
alias &c.& ſic continuatur, quod ſequitur[Cõmode]
id ſolum poſſumus,quod commode, ſupra de ele.quia
propter. & intelligitur hoc de receptis ante cõciliũ ſe-
cundum Hoſt.quia vbi eadem ratio &c. imponi tamẽ
3 debet eis maior pœna[De nouo]ſi.ſupra eo.ex inſinua
tione,& c.de regularibus.& vt dicit Ho.de hoc fit mẽ-
tio in literis,quæ emanant tota die a pœnitentiaria. ad
idem infra e.fi.[Excuſare]monacæ.i.per ignorantiã,
& ſimplicitatem, qua mulieribus permiſſum eſt igno-
rare iura.ff.de proba.cum de indebito.§.ſin autem.&
idem poſſet dici de monacis inexpertis rerum foren-
ſium, vt ibi.& ſic poteſt intelligi C.de epiſ.& cle.repe
tita,ar.ſupra de poſtulando.c.2.de ſin.c.vno,de accu-
ſa.olim, quod dicit Hoſt.verum de his, qui nunquam
clauſtrum exiuerunt, ſed cum hodie pauca ſint mona-
ſteria, quorum fratres ad iura audienda non exeant,
non poterunt de facili iuris ignoran iam allegare ſm
4 eum.¶ † Prima gl.tex.adiuuat per can.dec.& l.demũ
determinat, vlt.conſulit.¶ Secunda gl.obijcit de dec.
dilectus, & inquiſitionis, & ſoluit.demum ponit quæ-
ſtionem,quam ſoluit,& remitit. Item aliam quæſtio-
nem,quam dupliciter ſoluit.¶ In gl.1.ibi.§.non eſt]vi
5 de de diuor.ex literis, in 1.gloſſ.¶ † In gl.1.ibi,eſt il-
lis]debuerunt enim velle potius fame mori, quam ſi-
moniacis veſci, vt 32.quæſt.4.ſicut ſanctius, licet pau-
pertas excuſet a furto:quod dic vt infra de fur.ſi quis,
per Goff.[Et ibi,pacto]ſi ergo non præcedit pactio, li-
cet illa verba ſic dicantur, non eſt ſimonia ſecundum
T.& Hoſt. qui hoc not.ſupra c.tua. quod ibi intelligit
Vin.quando recipientes egentes ſunt:alias taliter non
licere.Innoc.autem ibidem tenet, quod non licet ali-
quem ſic recipere, etiam ſi iungatur, q bona eccleſiæ,
vel mon. non ſufficiunt niſi receptis, cum non excuſet
paupertas per hanc dec. ſed nec pactum valet, q non
petatur, quod de iure communi competit, ſupra eod.
per tuas. 3. & infra c.pe.Eſt autem de iure communi,
q canonicus, vel monacus habeat ſicut vnus ex alijs,
de cõſtit.omnes,de præben.relatum[& ibi.ſi quis pro-
pter hoc]Io.& idem no.ſupra eo.non ſatis, in 1.gloſ.&
de hoc.1.q.2.in ſum.¶ In gl.2.ibi,dilectus]hoc placet
6 hic Innoc.& Hoſt.[Et † ibi,depoſiti]ex quo executio-
nem non habent:ſed ad hoc reſpondet Hoſtien. quod
cum depoſito non ſic de facili diſpenſabitur.de hoc ſu-
pra de cleri.non reſi. ex tuæ[& in fi.]vel ſecundum Ho
ſtien.intra ſepta mon.retrudetur in ergaſtulum, vbi
arctiorẽ vitam ducit, quam alij, ar.1.d.ſtudeat.& ſic
mens iſtius pœnæ ſeruabitur, nam ſicut hæretici carce-
rantur,de hære.c.pen.ſic & iſti,vt in gloſſ.ſe.¶ In glo.
vlt.in fi.]Io.de Iudæis,ita quorundam, in fi.de pœn.&
remiſ.omnis.Hoſtien.

ADDITIO.

a ¶ Sane.Et ibi vide gl.in ver.pecuniæ.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopi nihil debent exigere pro permiſſione inſtitutionis rectorum,monacorum profeſſione, vel mortuorum ſepultura:alias quæ pena ſit.*
Difficultates quibus modis ab epiſcopis, vt quid extorqueãt.
2 *Epilogus,& additio gloſſarum,num.3.*

CAPVT XLI.

1 Audiuimus. Caſus. Epiſcopi † nil debent
exigere, vt in eccleſijs ſibi ſub-
iectis permittãt rectores inſti-
tui,monacos profiteri, vel mortuos ſepeliri: alias exa
cta reſtituent duplicata. & ſunt tres partes.prima nar-
rat. ſecunda prohibet. tertia pœnã imponit[Interdi-
cto]vt abſolutio redimatur.ſic ſup.eo.ad aures[Inſti-
tui]quod nec ſine ipſis fieri põt. de hoc ſupra de cler.
pereg.c.fi.de oſt.ar.cum ſatis[Relinquerit]miles, vel
clericus. de quo relicto ẽt eſt diſtinguendum, vt ſ.de
ſep.de his[Ingerunt]prælatum interdicendo, excõicã
do, pignorando, vel alias vexando, vel ipſis conque-
rentibus iuſtitiam negando, ſupra eod.dilectus, infra
de priuil.capit.4.& cap.quanto,infra de pœnis,capit.
3.[Reſtituat]fideliter conuertenda.quod eſt in fi.[Di
2 ſpendium]ſic ſupra eod.conſulere.¶ † Gloſ.1.quærit,
ſoluit,& remittit.¶ In gl.vlt.in fi.]vide ſupra eo.titu.
3 de hoc,in prin.vlt.gl.¶ In † gl.1.ibi,quod non]idem
hic Goff.¶ In gl.2.in fin.)de eo,qui cog.con. veniens.
2.Phi.¶ In gl.3.in fi.)& infra de iudeis.ad liberandã.

SVMMARIVM.

1 *Sacramenta ſunt libere conferenda,& nu.3.5.6.*
Conſuetudines tamen laudabiles obſeruari cogit ordinarius, & quæ ſint huiuſmodi, vel contra,nu.3.4.& 5.6.§.2.
Exigere,violentiam,extorquere iniuſtitiam ſapit.
Cupiditas in clericis maxime reprobatur.
2 *Fictionis quæ ſint clericorum ad eliciendas pecunias pro officijs eccleſiaſticis.*
Quã a Demoſtene fuerit adinuenta vt vitaret patrocinium contra Philippum Regem.
4 *Iudex in re propria neque ſacerdos.*
5 *Veneti ſoluebant decimas mobilium tempore mortis, et cur.*
Britaniæ conſuetudo in diſpenſatione tertiæ partis bonorum.
Oblationibus in conſecratione eccleſiæ etiam clerici, & qui & quo iure debent habere, & agere poſſunt §.Dicit etiã, & facere diuiſionem earum ante earum acquiſitionem.
Pro ſepulturis mortuorum an quid dandum & ad id poſſit agi,ibid.& nu.6.& cur.ſic ver.quid de his.
6 *Epilogus,& additio gloſſarum.7.*
Laici abutũtur ſibi permiſſis cõſuetudinib.ad dictio. eligere.
An pro pſalterio ad corpus defuncti legendo poſſit dari pretium in fin.

CAPVT XLII.

1 Ad apoſtolicam. C. † ſacramẽta sũt
libere conferẽda.
cogit tamen ordi-
narius laicos laudabiles conſuetudines obſeruare. Et
1.ponit clericorum, & laicorum exceſſum. 2. contra
vtrunque prouidet.2.ibi, Quapropter(Exigunt)violẽ-
tiam no.ſic ſupra eo.ſicut(Extorquent)iniuſtitiam ſa-
pit, Hoſt.(Cupiditati)quæ maxime in clericis repro-
batur,de cenſi.ea quæ,de decimis, capitulo primo,de
2 præben. auaritiæ(Fictitia)fingunt † ſe grauiter infir-
mos vel abſentem eũ,qui clauem habet,vel opponunt
excommunicationem,ſuſpenſionem,interdictum, vel
ſimilia. Hoſtienſ. Legitur de Demoſtene petito ab
Athenienſibus in patrocinium contra Philippum re-
gem Macedonum, cum ſe excuſaſſet, quod habebat
morbum ſynanchæ. reſpondit alter mordendo, quod
non ſynancham,ſed argentinaurem patiebatur, vide
in hiſtor.libro quarto cap.91.(Econtra)ac ſi dicat,ex-
preſſimus ſupra malitiam clericorum, nunc ſubmitti-
mus malitiam laicorũ[Pietatis]alias prauitatis: tũc
expone(Canonice)i.canonicorum. iuxta id, ſ.de de-
cimis,tua, ſecundum Hoſtien.Tullius 1.de oſt.quid in
hoc

Digitized by Google

hoc dicit ſcripſi in cle. de hære. ad noſtrum, ad fi. [Pra
a uas] prauæ † intelliguntur, quãdo aliquid exigitur ꝑ
collatione ipſorum, vel ſaltem ſatiſdatio [Obſeruari]
cum effectu, ar. de cleri. non reſi. relatum. Ergo is, qui
contra conſuetudinem eius per eã introductam eccle-
ſiæ ſubtrahit, ſatisfacere compellitur : alias conſuetu-
do non ſeruaretur cum effectu ſecundum Hoſt. [Libe-
re] vt nec exigatur prius pecunia, nec ſatiſdatio, nec
fiat pactio, nec teneat ſacerdos quaſi loco pignoris
ſacramentum, niſi fiat ſatiſdatio, vel ſolutio. ſic loquũ
tur iura, ſupra eod. titu. quæ dicunt conſuetudinem in
talibus nõ valere, ſecundũ Ho. [per epiſcopum] ac ſi
4 dicat ſacerdos non erit iudex † in re propria: ſed diœ-
ceſanus, ſi videat conſuetudinem probabilem & lau-
dabilem, ad coerctionem procedet: alias abſtinebit.
[Compeſcantur] laici. ſ. de clericis dicam infra, c. Iaco
5 bus [Immutare] intellexit † Inn. iſtud verbum de his,
qui mutare volunt antiquas pias conſuetudines ſolici-
tando, vel ſtatuendo, quod nil detur pro ſepultura,
vel ſimilibus: nullus tamen eas ſeruare cogetur, ſup. e.
non ſatis, cum ſuis concord. facit, quod præcedit de
hæretica prauitate, & quod habetur infra de ſent. ex.
nouit. Si igitur eſſet conſuetudo, quod pro pœnitentia
daretur nummus, vel aliud ſimile, non cogetur quis
ad hoc. Huius euidens ratio: quia aut dedit coactus;
& ſic fuit ſimoniacum, & contra ius naturale, & ſic
præſcribi non potuit, & per conſequens nec eſt conſue
tudo, de conſue. c. fin. [Aut voluntarius] & ſic non eſt
cogendus. Sed Hoſtienſ. dicit contrarium elici poſſe
per decre. ſupra de cenſi. ex parte, & ex his, quæ infra
dicam ſecundum ipſum Inno. qui dicebat, quod ſi ſit
conſuetudo, aliquid dari non poteſt tempore collatio
nis ſacramentorum, ſicut Venetijs ſoluitur in morte
decima mobilium. In Britannia tertia diſpenſanda
in opus eccleſiæ, & pauperum. bene ſunt cogendi ad
ſeruandam hãc conſuetudinem. 11. di. in his. 12. di. il-
lud, & ca. ridiculum, & ca. conſuetudo. & ex eo, quod
tanto tempore ſoluerint, præſumuntur prius ſe ad id
voluntarie obligaſſe. & hoc etiam not. Pet. & Abb. Et
dicit Hoſt. quod Venetorum conſuetudo inducta eſt,
quia in vita Veneti nil ſoluũt pro decima, ideo in mor
te omnia ipſorum mobilia decimantur: quod quan-
doque eſt eccleſiæ damnoſum, quandoque lucroſum,
ſecundum quod plus, minuſve viuunt homines. poſſet
enim 100. annis ſolum ſemel mobilia decimari: quia
tantum vixit paterfamil. poſſent enim in tribus die-
bus tertio decimari, vt ſi primo pater moritur, ſecun-
do filius. 3. nepos ex filio. Dicit ergo, quod quo ad im-
mobilia, in quibus non excuſat conſuetudo, nec quo
ad mobilia, cum pro illis in vita nihil ſoluant. & ſic in
quanti. non poſſit allegari conſuetudo ſecundum no.
de decimis a nobis. c. 1. li. 6. Non videt perfectam ex-
cuſationem, niſi talis conſuetudo ſit approbata per pa
pam ſecundum no. de deci. a nobis, & c. tua. Dicebat
autem Inno. non cogi ad ſoluendum id, quod tempo-
re collationis dari conſueuit, quia ſpecies mali eſt, &
præſumitur hoc ſimoniace introductum, ad hoc ſ. eo.
ſicut pro certo. dicit etiam certum, pro nullo tempora
li differendam ſacrorum collationem, nec ſponte datũ
eſſe ſpernendum. 1. q. 1. quam pio. Dicit etiam, ꝙ ſi cõ
ſuetudo eccleſiæ habet, quod in conſecratione eccle-
ſiæ aliquam partem habet conſecrator de oblationi-
bus, & aliam clerici, qui obſequuntur conſecratori, ad
illam conſuetudinem agi poterit petitorio, & poſſeſ-
ſorio. 10. q. 3. nec numerus. 18. q. fi. Eleutherius. c. ſer-
uitium. Idem de ſepulturis mortuorum, & ſimilib. quę
debentur de iure, vel de conſuetudine, de ſepult. cer-
tificari. Si vero ſint aliqua non ex conſuetudine gene-
rali, ſed ſpeciali debita, vt ſi conſuetudo eſſet, ꝙ in cõ-
ſecratione haberet 100. marcas, non crederem talem

conſuetudinem ſeruandam, cum male de ea præſuma-
tur, vt dictum eſt. Non negamus tñ, quin poſſit accipe
re expenſas pro ſe, & comitibus ſuis. & ẽt certum quid
poteſt ſtatui, quod accipiat pro expenſis: quia non co-
gitur militare ſuis expenſis. 10. q. vlt. relatum. 12. q. 2.
charitatem. Expenſas. n. epiſcopus a villa, vbi ſunt ba
ptizandi, vel chriſmandi, vel alia ſacramenta conferẽ
da, vel eccleſia conſecranda, petere poteſt, ſi hñt vn-
de præſtent: alioquin ipſe de ſuo faciat. 10. q. 3. cauen-
dũ. nec ob. e. q. nec numerus : quia illud loquitur, qñ
a aliquid exigebatur[a] vltra expenſas, nam, cũ baptizã-
di ad domum baptizantiũ venirent, nihil pro expẽſis
accipient, cũ & ipſi expenſas non faciant. vel põt me-
lius dici, ꝙ aliud eſt petere aliquid ab his, quorũ eccle
ſia cõſecratur, vel de bonis eorum, & hoc nullo modo
licet, ẽt ſi de hoc ſit generalis conſuetudo. ſ. eo. in tñ.
aliud eſt nihil ab eis petere, ſed de oblationib. q̃ non-
dũ peruenerunt in ſpãle dñium alicuius, vel vſum, vel
poſſeſſionẽ, diuiſionẽ aliq̃ facere, & hæc licet, & conſe
crationis tpe eccleſiarũ, vel collationis ſacrorum. Tñ
credimus, ſi eps, vel clerici dicerent, non interim, niſi
ſecuri ſimus, ꝙ dabitis nobis oblõnes, vel ꝙ vos dñe
epe nobiſcũ ſm conſuetudinẽ antiquam dimiſeritis, ꝙ
peccarent. ſ. eo. cũ in eccleſię. ar. ꝯ. 53. di. quia ſancta.
Imo plus dñt aliqui, ꝙ clerici, qui cõſueuerunt hr̃e ali-
quã partẽ ab epõ, pñt ei dicere, ſi ceſſauerit aliquam
partẽ debitã dare, dñe nõ intrabim⁹, de cætero, ar. 95.
di. eſto. 45. d. cũ beatus : quia ſi eps rõne cõſuetudinis
petat eos cogi ad ſecum intereſſendum, & ipſi rñde-
bũt, & tu ipſe circa hoc ipſam conſuetudinẽ ſerua. nos
tñ credimus, & idẽ Ho. ĩ. eo. Iacobus, ꝙ nõ eſt licitum
clericis negare epõ obſeqnium cõſuetum, licet epiſco-
pus deneget conſuetam partem oblarionum. immo, ſi
fecerint, agere poterit eps noĩe eccleſiæ peti. & poſſeſ.
contra clericos, cum hæc exceptio nunq̃ inueniatur in
iure, ſed clerici ſimiliter cũ epõ, non pro eccleſia, pñt
agere petito. & poſ. ad prædictã cõſuetudinem cõſer-
uandam, & ẽt quia infringit epiſcopus conſuetudinẽ,
ſi expedit canonicis, & ſi cõſuetudo tñ in fauorem epi
eſſet introducta, poſſent agere vt abſoluerentur a prę-
dicta conſuetudine: quia priuil. &c. 11. q. 3. priuilegiũ.
Sed hoc non credit Innoc. nam licet aliquando obti-
neat in priuile. non tamen obtinet de iure communi,
vel conſuetudinario, quod difficilius ab homine ſepa
ratur, quam gratia. ſed poſſunt agere, & petere, vt quã
diu non ſoluerit epiſcopus, quod conſueuit, nec ipſi ob
ſequium debitum præſtare teneantur. & ſic loquitur
95. diſ. eſto. 45. di. cũ beatus. ¶ Vlt. gl. dupliciter legit
finem capituli, ſed primam lect. approbat. ¶ In glo. 1.
in fi.] Go. ne cleri. vel mon. non magno. ¶ In gl. 3. ibi,
poſſunt] facit qđ no. 47. di. ſicut, in vl. gl. & 1. q. 7. exi-
b gunt. [b] Hoſtien. dicit, ꝙ hñt ius petendi ſaltem in mo
dum denuntiationis, de qua ſupra, de iudi. nouit, quæ
de plano & ex officio expedietur [Et ibi, laudabile] vt
ſi in obſequijs ſolet dari cæreus, in benedictionib. nu-
bentium panis, vel vinum. In conſecrationibus ma-
nutergiũ, vel his ſimilia, licet propter hoc non ſint ſa-
cramenta deneganda, vel differenda : tamen poſt ip-
ſorum collationem populus compelleretur ad illa prę
c ſtanda, ſecundum [c] Goffr. [Et ibi implorato] de plano
& ſine libello. Hoſt. [Et ibi introducta] de hoc 63. diſ.
quia ſancta. & alle. Phi. ad hoc ff. de hæred. hæreditas.
§. 1. [Et ibi eligere] quia permittitur patrono pauperi
paſci de bonis eccleſiæ, ipſe vult rapere. Ioan. vel ſe-
cundum Inno. volunt prædicare, contra id, infra de
hære. cum ex iniuncto. vel poſſunt lites dirimere, & ec
cleſiam defendere, & ideo iuriſdictionem vſurpant,
de conſtitutio. eccleſia. vel fingunt ſe purgare terram
malis hoibus, iõ ante degradationẽ puniunt clericos,
vel ſepulturam vẽdunt, vt aliam emant. & ideo volũt

Digitized by Google

vendere cæmeteriatam, vel vt paſcant pauperes, ſęne
ratur, infra de vſur. ſuper eo. [& in fi.] quid de his, qui
habent duo cæmeteria, quorum alterum vocant para-
diſum, in quo non ſepelitur corpus, niſi prius tot libræ
ſoluantur? quid ſi maior crux non portetur, niſi certo
precio habito? & de 10. alijs quæſtionib. remittit Hoſ.
ad ſum. eod. tit. §. qualiter committatur, verſi. quid de
his, qui habēt diuerſa. & nunquid pro pſalterio ad cor
pus defuncti legendo poſſit dari precium. eod. §. verſi.
quod ſi clericus. de materia per Tho. 2. 2. q. 100. art. 2.
& 3. vide quod dixi ſupra eo. conſulere.

ADDITIONES.

a ¶ Exigebatur. Vide gl. & Io. And. ſupra eo. cum ſit Romana.
b ¶ Exigunt. Et quod no. gl. ſupra eo. ſuam, & idem quod hic no. gl. in fi. tenet gl. in c. ſunt, prealleg.
c ¶ Secundum. facit quod no. Inn. ſupra in gl. ma. vide C. de ſacr. ſan. ecc. l. priuilegia, & ibi Bart. & doct.

SVMMARIVM.

1 *Abbas Ciſten. prohibetur ſolenniter inſtallari, & nu. 4.*
Profeſſio hic qualiter ſumatur.
Ordinum originalia ſeruanda.
2 *Papę creditur, licet originale non exhibeatur. quibus caſibus non obediendum, num. 3.*
Contra regulam a papa approbatam nulli licet quid mādare.
Ciſtercienſes non ſunt iure communi exempti. vnde probent exemptionem, habent priuilegia, & nu. 4.
3 *Poſterior in ordine, non infert in obedientia, hic.*
Perpetuum refertur ad vitam hic, in fin.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XLIII.

1 Ne dei Primo † prohibet Abb. Ciſtercięſi ſo-
lenniter inſtallari. ſecundo ponit for-
mam obedientiæ, quam promittunt
epiſcopis [Profeſſionis] ideſt obedientiæ profeſſæ. Ho.
non intelligas de profeſſione, quā facit monacus, quæ
præcedere debet electionem ſecundum Goſ. de elect.
nullus, lib. 6. [Origine] originalia. n. ordinum ſunt ſer
2 uanda., de ſta. mo. recolentes [Tale eſt] Creditur † Pa-
pæ, licet non exhibeatur originale: alias ſecus C. de
eden. auct. ſi quis in aliquo. Goſ. [Subiectionē] per hoc
recognoſcit eum dominum [Reuerentiam] per hoc re-
cognoſcit eum patrem [Obediētiam] recognoſcit eū
iudicem. Hoſt. [Patribus] qui ordinauerunt Ciſterien.
quod ex quo regula eſſet approbata per papā, nulli li-
ceret aliquid contra regulam mandare ſm Innoc. &
Abb. [Epiſcopo] pater hic Ciſtercien. de iure commu-
ni non exemptos: priuile. tamē ſua ſunt illis ſeruanda.
& ſi exemptos ſe dicunt, illud probent, quod dic, vt in-
3 fra de priuil. cum perſonæ, lib. 6. [Saluo † ordine] quia
ſi papa mandaret aliquid, quod eſſet contra ſuſtantia-
lia ordinis, vel peccatum, nō debent obedire ſupra de
ſta mo. cum ad mon. in fi. ſecundum Inno. quod dic vt
ibi ſecundum Hoſt. & de voto. c. 1. multominus epiſco
po. Nā licet papa hic poſterior ponatur in ordine, eſt
tamē prior in obedientia. 11. q. 3. qui reſiſtit. 9. q. 3. cū
cta, & c. per principalem [Perpetuo] ideſt quandiu vi-
xero, & Abbas permanſero, de elect. venerabilem. ad
4 fi. ¶ † Gl. 1. ponit princ. caſu. ¶ In gl. 1. ibi, Abbatibus
Ciſter.] habet ēt iſti aliud priuilegium, ſup. de ſup. ne.
præ. c. 1. ¶ In gl. 2. ibi. archi.] & per hoc reprehēdit hic
Goſ. Vincen. qui dixerat, quod licet ſeculares inſtalla
rentur, religioſi non. Dixit autem, quod hic non pro-
hibetur inſtallatio, ſed ſolennitas, & exactio. Hoſtien.
tamen dicit, quod de plano inſtallari poterūt per mo-
nacos eligentes. ſtemus in hoc interpretationi conſue-
tudinis inter eos ſeruatæ per tempora. ¶ In gloſſ. all. in
fin.] & ſupra de electio. quiſquis. vel ſimoniacus. 79. di
ſtin. cap. 2. Hoſtien.

SVMMARIVM.

1 *A canonico de nouo recepto non poteſt exigi prandiū prætextu conſuetudinis, vide nu. 4. & 7.*
Canonicus in duabus eccleſiis an quis eſſe poſſit n. 2. canonici quomodo cogi poſſint, nu. 5. remiß.
Lapus Abbas & iuriſconſultus tempore Io. And. fuit, imitatus eſt Io. And. in commentanda hac decretali. eius quæſtiones in eam quæ, nu. 8.
Lapus idem quod Iacobus, & vbi.
Iacobus interpretatur vitiorū ſupplantator, vt hic fuit in fi.
2 *De præpoſitionibus, in, & de, remittit.*
3 *De receptionibus in canonicum, & ſimilibus & quæ ius tribuat, remiſſ.*
Prouentuum eccleſiaſticorum diuerſæ ſpecies.
In abſentia qui percipiantur.
4 *Vt clerici quid exigant a clericis temporale, quæ conſuetudo valeat, quæ non, & ſi a laicis quæ.*
Decimas præſcribunt clerici contra laicos, non contra, in fi.
5 *Clauſula, ſi eſt ita, intelligitur etiam non appoſita.*
Aequalitas ſeruanda inter canonicos.
6 *Copulatiua vtrunque requirit impleri.*
Compulſionis nomine quid veniat.
7 *Additio gloſſarum.*
Simoniam exactio inducit.
Dare eſt quandocunque dare, fallit.
Annexum præbendæ quod eſt, debetur, & quo caſu hic.

CAPVT XLIIII.

1 Iacobus. Caſus. Prætextu † conſuetudinis nō
poteſt exigi prandiū a canonico de
nouo recepto. Prima ponit querelā.
ſecunda dat iudicem ibi, Quocirca. Eſt ſciendum, ꝙ
olim filius, nunc pater dominus Lupus Abbas S. Minia
ti de Florentia decretorum doctor imitari me volens,
decretalem hanc ſui nominis commētauit, nam vt di-
cit, Lapus apud eos ſonat in Iacobus, ſicut Bononię
Nanne ſonat in Ioannes. ſummabat ergo, & diuide-
bat plenius, dicens ſic. Recepto in canonicū prouen-
tus, & præbenda debentur, quis non det recipientib.
prandium, quod ſibi ex cōſuetudine deberi ꝓtendut,
diuidit, & in prima ponitur facti narratio, quæ tria cō
tinet, ſ. Iacobi receptionē, recipientiū denegationē, &
conſuetudinis allegationem. ſecunda ibi. Quocirca, in
qua tria ponuntur, ſ. papalis commiſſio, conſuetudinis
reprobatio, & canonicorum compulſio. Subdit aūt, ꝙ
iſte Iacobus iuxta ſui nominis interpretationem fuit
viciorum ſupplātator: quia prauæ conſuetudini aquie-
ſcere noluit, vel forſan auaritia eū traxit [In eccleſia]
2 hic tractat † de propoſitionibus, in, & de, quod notaui
a in cle. de præben. [a] c. 1. in gl. de iſto [Aprutina] ſm hāc
literam iſte erat duarum eccleſiarum canonicus, de
quo vide 86. di. ſanctorum. & quod dixi ſupra de pręb.
de multa, ſuper vlt. gl. ſed alia litera habet, a pueritia,
ſecundum quam ceſſat, quod dixi; & qua ætate poſſit
quis canonizari, remit. Hoſtien. de præben. ſuper in-
3 ordinata, vbi dixi in vlt. gloſſ. [Si receptus] de his † re
ceptionib. ſatis hic per D. Lapum. loquitur autem hic
de reſcriptione, quæ tribuit, & dicitur collatio. ſic ſ.
de reſc. cū aliquibus, de præben. cum in eccleſijs lib. 6.
[Et in fratrem] de fraternitate tractat hic, remittens
ad ea, quæ ſcripſi, de reg. Ioannes, in gloſſ. eſt ſciendū.
[Partem prouentuū] qui veniunt in communi, & po-
ſtea inter capitulum diuiduntur, infra de verbo. ſigni-
ficat olim. vel de diſtributionibus loquitur. & quod
ſequitur de præben. intelligitur de diuiſa quæ dicitur
corpus

Digitized by Google

corpus præbendæ, & percipitur in quibuſdam eccle-
ſijs in abſentia, ſupra de conſtitu. cum omnes, ſecundũ
Hoſtien. quod in diſtributionibus non procedit, etiã
ſi id habeat conſuetudo, de cle. non reſi. c. vno, lib. 6.
4 [Conſuetudinem] quæ ſecundum † Hoſt. non excuſat,
vbi clerici a clericis exigũt aliquid temporale ſpectãs
ad repletionem ventris, vel propriam vtilitatem pe-
tentium, ſupra eo. ſicut, & c. in tantum, cum ſi. not. ſup.
de conſtit. ex parte. Si vero petatur paramentum, vel
aliud ſpectans ad diuinum cultum, vel fabricam eccle
ſiæ, dicit Hoſt. & placet D. Lapo, id omnino ſeruandũ,
de teſta. officij. cap. ſi, ſupra de his, quæ fiunt a ma. par.
ca. cap. fin. & hoc caſu ante receptionem poſſet exigi
cautio, arg. de præben. ſignificatum. de elect. ſignifica-
b ſti, & quod no. de cenſi. quanto, [b] quaſi Deus cum ca-
nonico ſpirituale cum ſpirituali permutet, arg. ſup. de
re. permu. ad quæſtiones, a laicis vero poſſunt exigere
clerici ea, quæ conſuetudo laudabilis introduxit, etiã
ſi repletionem ventris, vel aliam priuatam vtilitatem
reſpicere videantur, ſupra eo. ad apoſtolicam, Diuer-
ſitatis ratio triplex eſt ſecundum Hoſt. quia quod iudi-
catur priuatæ vtilitatis, cum clerici petunt a clericis,
iudicatur publicæ, cum clerici petunt a laicis, ar. ff. de
iuſt. & iu. l. 1. & 1. diſt. ius publicum, ſed publica fortior
eſt, quam priuata. ſ. de regu. licet, de fo. com. ſi diligẽ-
ti. Secunda, quia laici ſunt clericis infeſti, & mille mo-
dos adinueniũt defraudandi clericos, & eccleſias, fiat
ergo in hoc compenſatio: maxime cum per hanc proui
deatur ſaluti, ſupra de decimis, cum non ſit. 3. quia cle-
rici ſunt ſibi magis ſubditi, & inuicem obedientes, §.
laici. Si in talibus igitur iudicaretur conſuetudo lau-
dabilis, prælatis daretur materia ſubditos opprimen-
di, quod non eſt faciendum, de diuor. quanto. §. per.
ſic etiam laici difficilius abſoluuntur, quam clerici,
vt dicam, de ſen. exc. peruenit. Laici contra eccleſias
decimas non præſcribunt, de præſcrip. cauſam. Clerici
contra laicos bene, de decimis, cum ſint, & c. ad apo-
ſtolicæ. Poteſt aſſignari quarta ratio per decr. de his,
quæ fi. a præla. cum apoſtolica: quia non refert, quæ ec
cleſia habeat, dummodo laicus non habeat. Remittit
etiam ad ſum. eo. tit. §. qualiter, ver. ſolutio, ex pactis
5 & ſeq. [Si eſt † ita] intelligebatur, etiam ſi non fuiſſet
appoſitum, de reſc. c. 2. & vide quod no. in Cle. de off.
deleg. c. vno [Dictos canonicos] quomõ iſti vniuerſali
ter, & particulariter poſſunt cogi, dicam de ſent. exco.
c Romana. §. vlt. [c] lib. 6. [Vni ex alijs] arg. pro æqualita-
te præbendarum. de hoc, de conſti. cum omnes, de ma
6 ior. & obe. ſtatuimus [Et præbenda] propter † copula-
tiuam vtrunque implendum eſt, vt dicit D. Laur. vide
quod no. de reſcr. c. 2. & c. olim [Compellas] quid ve-
niat in hac compulſione, remit. d. Lap. ad ea, quæ dixi,
poſt Hoſt. de æta. & qua. cum bonæ, ad ſi. de off. deleg.
7 c. 1. & c. præterea, in fin. cum concor. ¶ In gl. 1. ibi exi-
gi] exactio inducebat hic ſimoniam ſecundum Vinc.
& Goff. & D. Lap. nam alias, ſi præbendam libere con-
tuliſſent, datio prandij poſtea interueniens, non indu-
ceret ſimoniam, nec obſt. quod dicitur, dare eſt quan-
docũque dare. 1. quæſt. 1. eos, quia illud verum pactio-
ne præcedente. Dixit etiam Vin. quod ſi hoc onus prã-
dij eſſet annexum præbendæ, quod bene deberetur, ar.
C. de do. quæ ſub modo. l. 1, de præben. niſi, & c. ſignifi
catum; quod & ſatis credo, cum & tota præbenda poſ-
ſet deberi, de reſcrip. ſi propter, lib. 6. ſalua moderatio
8 ne Ioan. in dec. ſuſcepti. Sciẽdo † etiam, quod D. Lap.
hic formauit 17. q. quarum aliquæ materiam reſpiciẽ-
tes expeditæ ſunt ſupra, & a hæ ſupra eo. ad apoſtolicã,
& infra c. ſi. de reliquis, quæ non reſpiciunt propriẽ ma-
teriam, licet aliquibus verbis capituli adaptentur, in
ſuis locis proprijs tractabitur.

ADDITIONES.

a ¶ Præben. Et per Bar. in l. Gallus. §. ille caſus, ff. de li. & poſthu.
b ¶ Quanto. vide ſupra eo. ſicut pro certo, per Io. And. ſuper 1. gl.
c ¶ Vlt. & ad hoc facit cap. cum qui, eo tit. lib. 6. & l. ea quidem, C. ſi man. ita fue. al.

SVMMARIVM.

1 *Pro promiſſo. non poteſt agi, vbi obſtat turpitudo. nu. 3.*
Receptionis tempus inſpicitur in caſu huius decre.
Inquietatio vbi fiat.
2 *De repræſentatore quo loquatur hæc conſtitutio.*
Ab ordinum quorum executione ſuſpenſus ſit hic præſentatus.
Suſpenſio hæc quouſque duret.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 4. 5.*
Simonia directe in ordine aliter plectitur, quam per indirectum commiſſa, & qualis hic fuerit.

CAPVT XLV.

1 Si quis Sc ſummat [Promiſit] non † poteſt, qui
ſic promiſit, agere, vt ſibi remittatur pro-
miſſio; quia obſtat ſibi turpitudo ſecun
dum Innoc. & Hoſt. [Recipiens] in ipſa ordinatione,
vel præſentatione: ſecus, ſi poſt. ſupra eo. ad apoſtolicã,
ſecundum Goff. [Inquietet] extra iudiciũ. ff. de pet. hæ
re. diuis: vel in iudicio. ff. re. ra. ha. quo enim, & l. am-
2 plius, Gof. [Repræſentator] per id † quod ſequitur, pa-
tet, quod loquitur de clerico repræſentãto, puta archidia-
cono repræſentãte ad ordines, de præb. cum ſecundũ.
De laico igitur præſentante ad eccleſiam, vel etiam de
clerico hic non loquitur ſecundum Hoſt. (Ordinum)
quos ſic contulit, vel conferri fecit ſecundum Go. Ho.
cõtra, ſ. quod de omnibus ordinibus hoc intelligatur,
& facit, quod dixi ſupra eod. per tuas. 2. (Triennium)
quo lapſo iure pœna remittitur ſecundum Innocen. &
Hoſt. (Suſcepto) punitur plus ordinator propter vitiũ
3 characteris, ſecundum Pet. & Boa. ¶ † Gl. 1. quod hic
de iuramento dicitur, coadiuuat. demum ſignat cõtra
rium. ¶ Gloſ. 2. rñ. per obie. deponi quod debebant, ex
quo &c. ſoluit, ſolutioni obijcit, & reſpon. in fi. quæ ſunt
4 addi. dat verum intellectum. ¶ † In gl. 1. ibi, generali-
ter) ſequitur, nouimus turpes ſtipulationes nullius eſſe
momenti (Et ibi, ſi ſtipulor, vt id) exemplificat lex illa
de illo, qui ſtipulatur ſororem ſuam ſibi nupturam (Et
ibi, non dubium) vide in dec. infra prox. al. ſuper vlt.
gloſ. ¶ In gl. 2. ibi, quin etiam) liberatus ab obligatio-
5 ne videtur accepiſſe. ¶ † In gl. 1. ibi debitores) ibi dixi
ſuper 1. gloſ. (Et ibi, non tenuerit) adde, quod not. de
præben. ſi epiſcopus cui. lib. 6. in vlt. gloſ. ¶ In gloſ. 2.
ibi, debetur) ſi bene aduertis in dec. veniens, remitti-
tur, quod nondum debebatur (Et ibi, imponitur) ſupra
6 tamẽ imponitur, Abb. (Et ibi † deponentur) idem dñt
Innoc. & Hoſt. ipſe tamen Inn. videtur velle finaliter,
quod hic non committatur directe ſimonia in ordine, ſed
in beneficio, vel conſecutiuo ordinis propter ſuperio-
rem rationem, & quia ordinator vult ordinare, & ordi
natus ordinari nullo dato. & ideo de iure non dicitur
ſimonia eſſe in ordine. & ideo ſpecialis pœnitentia da
tur in hoc caſu, cum alias directo ſimoniace dans ordi
nem perpetuo debeat eſſe ſuſpenſus, & recipiens non
ſolũ ab ordine ſimoniace ſuſcepto, ſed etiam ab alijs
ſit ſuſpenſus. hic autẽ ſolum ab ordine ſuſcepto. de hoc
ſupra. eo. per tuas. 2.

SVMMARIVM.

1 *Datum æquiparatur promiſſo, vel retento.*
De præpoſitione, in, remiſſ.

2 *Prouideri in eccleſia ſimmendatur, comprehenditur dignitas principalis.*
3 *Abbas monacus eſt, & ſub conſtitutione etiam pœnali inclu- ditur, ſimoniace creatus quibus cedet. & quem locum po- ſtea obtinebit, ſiquidem monacum ſimoniace recepit, quid iu- ris, num. 4.*
Beneficij nomen non includat rectorias vel dignitates.
Collatio ſimplicis beneficij conſueuit ad vnum ſpectare.
Electio ad plures.
4 *Affectus vnde in caſu huius decretalis deprehendatur.*
6 *Epilogus, & adductio gloſſarum. num. 7.*
Voluntas ſola, vel animi affectus an inducat ſimoniam ſicut vſuram.
Simoniacus mentalis an in foro pœnitentiali reſtituere coga- tur.
An vſurarius eiuſmodi ſimiliter.
Ex narratione mala nihil eſt quin poſſit deprauari, in fi.

CAPVT XLVI.

Mandato. Se ſummat. & pars prima narrat factum, ex quo duo indeciſa quæ- rebat. ſecunda ibi, cōſultationi, reſpondit. 1. ad primum, ſecundo ad ſecundum, ibi, Ex
1 ad † [Dato] promiſſo, de retento: quia hæc æquiparã- tur, de tranſact. ſuper eo, vel te. veniens. Phi. [Locum] ſup. Hoſt. & illorum, qui aliquid temporale receperũt, vt locum aſſignarent, qui et includuntur tacite, vt ſe-
2 quitur [In monaſterijs] no. de † prępoſitione In, de qua dixi in Cle. de præb. c. ſi dignitatem, & ſecundum lec. Hoſt. de qua dicam infra, hic probatur, ꝙ verbum, quo mandatur prouideri in eccleſia, comprehendit princi palem dignitatē eccleſiæ: ſed ſi intelligatur de abbati bus, qui fuerant in monacos ſimoniace recepti non fa- cit [Conſtitutionem] mutatis. ſ. locis prioribus & infe-
3 riorib. aſſignatis [Abbates] quia † Abbas monacus eſt, & ſub conſtitutione pœnali includitur, ꝟ. eo. qm̃, For- tius in fauorabili, arg. ff. de lib. & poſt. cum quidã. Sed contra beneficij nomen non includit rectorias, vel di- gnitates, de præb. c. ſi. Dicit Hoſt. conſiderandam intē- tionem ſcribentis, de off. deleg. ſuper eo, cum ſuis con- cor. qui præualet voci, & ſcripturæ, ꝟ. de ver. ſig. intelli- gentia. fuit autem hæc intentio papæ, ꝙ tam abbates, quam monaci ſaluarentur. quo reſpectu, vt dicit Inno. fit extenſio, & quia non paratur alij præiudicium. In contrario vero fit reſtrictio, ne alij fiat præiudicium, & ne impediantur electiones. Nec ob. ſi dicatur etiam in ſimplici beneficio fieri præiudicium: tum quia non eſt præiudicium, de quo multum poſſit cõqueri, ſupra de offic. leg. dilectus: tum quia frequentius collatio ſim- plicis beneficij conſueuit ad vnum ſpectare, electio ve ro ad plures, & difficilius eſt plures, quam vnum oſten dere, de temp. or. cap. 2. tum quia illuſorium eſſet mã- datum, ſi ſaltē ſimplex beneficium non includeret. Eſt ergo interpretandum, vt aliquid valeat, de ver. ſi. Ab- bate. Simili modo reſpondetur ad decr. ſedes, de reſc. dici poſſet etiam, ꝙ quia iſta diſpēſandi poteſtas erat beneficium datum diſpenſanti, non delinquentibus, quod patet, quia illorum non fiebat nominatio; ideo largius interpretatur. facit de præb. ſi cui, lib. 6. prima
4 patet [Extendi] Abbates † ergo ſimoniace creati di- gnitati, & adminiſtrationi cedēt. quo caſu ſimplicem locum monaci etiam priorem forſan ex diſpēſatione poterunt obtinere: quia in illo non fuit ſimonia cõmiſ- ſa: ſed ſi aliquem monacum ſimoniace receperunt, nõ propter hoc coguntur, ſi diſpenſatiue agatur, renũcia- re abbatiæ, quamuis debeant pœnitentiam agere, & donec illam egerint, a ſacrorum ordinum executione ſuſpendi, ſupra eo. dilectus, & c. veniens, & male acce- pta reſignare, vt ibi. Si vero de rigore cũ eis ageretur ſine ſpe reſtitutionis, expellerentur de mon. & retrude- rentur in arctius ad pęnitentiam. ꝟ. eo. qm̃. ſm Hoſtie.

[Spiritualium] hoc quo ad receptos. Goſ. [Temporalium] quo ad recipientes. Goſ. [Quæ] ſ. ſpiritualia, & tem-
5 poralia [Affectu] quia † nec receptus dediſſet, niſi cre- didiſſet recipi, nec illi recepiſſent, niſi dediſſet: non tñ interuenit pactio, vel taxatio [Acquiruntur] licet Goſ. intellexit, ꝙ receptionem ſecuta eſt datio temporaliũ, licet intentio praua præceſſerit, dic idem ſecundum Hoſt. etiam ſi præceſſit datio, quod probat iſtud ver- bum, acquiruntur, & ſupra eod. tua nos [Quo caſu] cũ non præceſſit pactum, licet intentio fuerit corrupta [Si monia] patet ergo, quod eſt ſimonia: vide quod dixi de elect. quod ſicut, poſt gl. in 3. col. ver. de dolo vero.
6 ¶ † Secunda gl. arguit, quod latiſſime &c. & contra re- gulam, cui licet. ¶ Vlt. gl. no. ꝙ affectus, licet faciat vſu-
7 rarium, non facit ſimoniacum, tamen punitur. ¶ † In gl. vlt. ibi, conſulere] de hoc. 1. q. 1. c. 2. (Et ibi, Induce- re) ita & ſimoniam, tamen mentalem tantum: vnde et ille vſurarius in foro iudiciali, vbi non iudicatur de oc cultis, reddere non cogeretur, ſed in foro pęnitentiali cogitur. Et ſi dicatur, quare etiã ſimoniacus mentalis in foro pœnitentiali reddere non cogitur; reſpondet hic Hoſt. ꝙ vſura vtroque teſtamento prohibita, nec
a diſpenſationem papæ recipit, de vſur.[a] ſuper eo. hic lo quimur de ſimoniaco, quia prohibitum, ſicut acquire- re beneficium, vbi papa diſpenſat. De prohibitis ergo, quia ſimoniaca, videtur idem, quod in ſecunda. Poſſet etiam dici, ꝙ ideo non reſtituuntur monaco, quæ de- dit: quia nil habet proprium. vnde & ſi reſtitueretur, monaſterio remaneret. de ſta. mon. c. 2. & c. cũ ad mo. ad fin. vſuras vero ſoluens, habet proprium. Dicit Hoſt. ꝙ prima ratio præualet, quæ ad præbendas, & ſęcula- res clericos proprium habentes extenditur. ꝟ. eo. tua. Dixit Abb. ꝟ. de vſuris, conſuluit, pro ratione diuerſi- tatis prædictæ vſurarium mentalem teneri reſtituere, quod vltra perceperit; quia ſibi ſoli ex reſtitutione ūt præiudicium, ſed in ſimonia poſſet fieri præiudiciũ ec- cleſiæ, de cuius bonis reſtitueret, ſi non haberet aliun- de. hoc nõ placet: quia ſecũdum id nec ſimonia actua- lis obligaret reſtitutioni: vel ſecundum eſt proprium eſt vſurę, quod cõmittitur ex animo, quod patet ex ver- bis prohibitionis, ſ. date mu. nihil inde ſperantes: ſed ſimonia reſpicit factum proprie, vt ſ. ſpiritale venda- tur, vel ematur. adhuc remanet dubiũ quare in vſura animus obligat ad reſtitutionem, & nõ in ſimonia. Di ci poteſt, ꝙ plus eſt cõtra bonum charitatis ſperare lu- crum in mutuo de eo, quod tuum eſt, quam ſperare be- neficium pp id, quod donaui, vel ſperare donum pro- pter beneficium, quod contuli, rationis expreſſio, quia ſi mutuaui obligatus es etiam ciuiliter ad tantundem reſtituendum. quæ ratio ceſſat in donato. Item bonum charitatis, quæ poſt Deũ incipit a dilectione ſuipſius, plus aſtringit me ad mutuum, quam ad donum: quia minus lædor ex primo, ꝙ̃ ex ſecundo. æquum eſt ergo, vt ad quod minus liceat ſperare, vbi prius aſtringor, & minus lædor. Item in vſura durius interpretamur, vbi læditur vnus tñ, ſ. recipiēs: hic duo, ſ. dans & recipiēs. ſ. Item hæc ſpes eſſe põt ex parte vtriuſq; ibi ex parte alterius tñ. facit ꝟ. de vſuris. c. ſi. hęc ſunt ſuperuacua, tene menti. Opp. ꝙ vſurarius mentalis, ēt qui ſpē prin- cipaliter poſuit in lucro, non teneatur ad reſtitutio- nem, quam recitat Inn. in dec. conſuluit, de vſuris, vbi
b vide ſuper ver. ſperãtes, & ſuper[b] 2. gl. quam quidam attribuunt Go. per id, quod ibi no. & in ſum. de vſuris, in prin. Sed puto Go. intellexiſſe de ſpe ſecundaria, nõ principaliter poſita in lucro, vt ibi dixi. Et ſic prædicti male referunt op. Goff. iuxta illud Terētij in comędijs: nihil eſt, quin male narrando poſſit deprauari.

ADDITIONES.

a ¶ Vſur. vide Io. And. in c. peccatum, de reg. iu. lib. 6. in 1. 3. 4. mẽ bro quæſtionis.

Super

b ¶ Super. vide Io. And. in c. peccatum, de reg. iur. lib. 6. in primo membro quæſtio.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
Ne prælati vices ſuas, vel eccleſias ſub annuo cenſu uendãt, vbi nam alibi, quam hic, in iure tradatur.

Ne prælati vices ſuas, vel eccleſias ſub annuo cen. ven. Rub.

1 ¶ Viſo † de ſimonia in genere, ſubmittit de quadã
ipſius ſpecie, ſcilicet cum prælati &c. Goff. habetur ma
teria. 1. quæſtio. 3. per totum. 89. diſtinctio. decenter.
21. quæſt. 2. cap. vlt.

S V M M A R I V M.

1 *Vt iuriſdictionem epiſcopalem, vel aliam ſpiritualem exerceat, dat pecuniam, qua pœna tam ipſe, quam conferens afficiatur, & num. 3. 4.*
Eius fructus an liceat vendere, num. 2. & 3.
2 *Obuentiones temporales cui & qualiter vendi poſſint.*
3 *Officia temporalia quæ ſint, & an & quæ emi liceat.*
4 *Pœna huius decretalis eſt perpetua, ac alias, vbi non exprimitur, talis eſt.*
5 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 6.*

C A P. I.

1 Præterea. Qui pecuniã dat vt epiſcopalem, vel aliam iuriſdictionem ſpirituale
exerceat, officio priuatur. & ſic con
ferens illud, conferre non poterit, & canonice pu-
nietur. h. d. cum ſequen. Et hic primo ponit exceſ-
ſum, quem ſecundo punit, ibi, præſenti [Iuriſdictio-
2 nem] non † exercenti iuriſdictionem obuenientes[a] tẽ
2 porales vendi poſſunt, infra c. fin. ſecundum Innoc. ſed
ſecundum Hoſt. etiam exercenti, ſi non vendatur iu-
riſdictio. committatur ergo ſimpliciter iuriſdictio, &
ex parte alia vendantur fructus, ita, ꝙ non miſceantur
contractus, de re. permut. ad quæſtiones. non tamẽ in-
telligit hoc de fructibus peruenientibus ex iuriſdictio
ne, quibus emptis iuriſdictio non eſſet empta, ar. 1. q.
3. ſi quis obiecerit. & prohibetur hoc, ne ſubditi grauẽ-
tur. ĩ. cap. 1. etiam, ſi mere temporalis ſit iuriſdictio, in
auct. vt iudi. ſine quo. ſuf. per totum. & de mã. prin. §. 1.
§. illud. multominus prælatio. vel aliud ius ſpirituale,
3 de hoc ſ. e. tit. non ſatis. Officia † igitur tẽporalia, pu-
ta miniſtralia, bailiuia, caſtaldionatum, ſi ſint ſpiritua
libus annexa, nullo modo licet emere, ſed eſt ſimonia-
cũ. ſ. eo. alias tit. 1. conſulere. alias ſalua iuriſdictione,
& prouenientibus ex ea, licet omnia vendere & in per-
petuum, & ad tempus. Fatentur vltimo Innoc. & Hoſt.
quod ſi ipſa iuriſdictio, vel prouentus eius vendantur,
ſpecies mali eſt, & turpe lucrum, & contra legem: ta-
men non committitur ſimonia, cum non vendantur
ſpiritualia, nec ſpiritualibus annexa, quid autem dixit
hic Hoſtien. de Rom. curia quo ad ſimoniam, & ambi-
tum, dixi ſup. tit. 1. c. 1. in gl. quid de [Vt] ſup. clericus.
Hoſtien. [Priuetur] ideſt a clero remoueatur. ĩ. cap. 1.
Hoſt. Et per hoc & per id, quod dicam ĩ. gl. proxima,
ceſſent verba Goff. dicentis, quod hic imponitur mo-
dica pœna, quia non agebatur de iuriſdictione vendẽ-
da, ſed de temporali commoditate, quæ proueniebat
ex illa. vel ſecundum eum hæ pœnæ infliguntur ipſo iu
re, aliæ infligẽtur accuſatione propoſita [Amittat] in
4 † perpetuum ſecundum Hoſtien. & diſtrictione cano-
nica percellatur, infra c. prox. in fi. ſecundum eum. Et
quod pœna ſit perpetua, inducit ar. in li. feu. de va. qui
contra conſtitutio. Lo. regis. feu. al. c. ſi clericus, velut
epiſcopus. Item quia vbi aliud non exprimitur, pœnæ
b ſunt perpetuæ[b] de hoc ſupra de conſtitutio. ex literis.
non ob. de elect. cum Vinton. de ſup. neg. præla. cap. 2.
5 de præben. graue, quæ in alijs caſib. loquũtur. ¶ Prin. †
ſe. gl. reſpon. per d. aut vicarius dat epiſcopo &c. ſecũ-
do arguit, ſignat contrarium, & ibi remittit. tertio di-
cit de pertinentia ad titulum. ¶ Vlt. gl. ſignat contra-
rium, & ſoluit. ¶ In gl. 2. ibi, quicunque] & ſupra de of.
ord. inter cætera. & idem Inn. Gof. Hoſt. [& ibi, eſt hic
ar.] quod ſic ſumitur [& in fi.] infra de offic. deleg. iu-
dex, & duobus c. ſe. lib. 6.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Obuenientes. Non ex iuriſdictione oportet ex alijs rebus prælaturæ, vt patet per id, quod ſequitur in verſi. non tamen.

b ¶ Perpetuæ. vide plenius Io. An. in c. cum bonæ. de ætа. & qua. in l. ſi non præfinitione, & ibi Bar. ff. de pœnis, & in gl. in clem. 1. de dona.

S V M M A R I V M.

1 *Iuriſdictionis venditio quid mali inducat, qui eam poſſit demandare, num. 3.*
Quando vendi dicatur, nu. 3. & quibus caſibus detur ordinaria ab epiſcopo, num. 5. alio modo detur, ibid.
Diſſimulatio quando noceat.
2 *Canonica pœna quæ dicatur.*
3 *Epilogus & ſuffragium, & additio gloſſarum, num. 4. 5.*
Ratio qualiter ſcribenda ab eo, qui reditus alienos exigit.
5 *Cenſum nouum vel imponere, vel augere veterem non licet epiſcopo, cir. fin.*

C A P V T II.

Quoniam Summatum eſt, ſupra c. prox. Et
primo ponit exceſſum, quẽ ex-
preſſa cauſa fieri prohibet. ſecũ
do pœnam addit ibi, Quod ſi quis [Grauamen] qui. n.
1 † debet lib. 100. per fas & nefas, illas & aliquid vult
extorquere, & de minima culpa quandoque facit ma-
ximam [Subuerſionem] quia ſæpe res puniuntur, vbi
puniendæ eſſent perſonæ, in auct. de man. prin. §. opor
tet. col. 3. vendũt etiam iſti, quod epiſcopus ex officio
gratis faceret. remit. Hoſt. ad ſum. eo. tit. ante ſi. ver. in
ſumma notãdum, & ſequentibus [Diſſimulatione] 43.
diſt. Epheſijs. T. tacet. n. vt recipere poſſit cenſum pro-
miſſum, licet ſubditorũ grauatorum clamores audiat.
& quod peius eſt, quandoque fouet vicarium, & excu-
ſat. contra id. 87. diſt. cap. 1. & 3. 87. diſt. error, ſecun-
2 dum Hoſt. [Canonica † pœna] ſ. depoſitionis cum no-
ta infamiæ. 1. q. 3. c. ſi. & perdit poteſtatem conferẽdi
3 officium, ſupra c. proximo. ¶ † Secũda gl. quærit, & ſol
uit. ¶ In gl. 2. ibi, & quia] ibi dicitur, ꝙ cui mandata
eſt iuriſdictio, illam non demandat: quia non eſt data
a principe, nec data a lege, ſed cõfirmata [& ibi. §. nos
igitur] ibi lex dat iuriſdictionem defenſori (& in fin.)
4 vide de iudi. nouit, ſuper gl. no. ꝙ ¶ In † gl. 1. ibi, ſimo-
niacum eſt] tunc. ſ. cum dicit prælatus pro 100. lib. vẽ-
do tibi iuriſdictionem ad me ſpectantem vſque ad an
num, & totum lucrum tuum ſit: ſecus, ſi dicat pro ſala-
rio conſtituo tibi 100. lib. & tu iuriſdictionẽ exerce, &
obuenientia mihi computa, & redde. hoc. n. licitũ eſt.
ſm Innoc. & Hoſt. & dicit Hoſt. ꝙ hoc caſu omnia ſunt
ſcribenda, vt ſciatur quis, a quo, quare, qñ, quantum,
& qualiter receptum ſit, & expenſum, in auct. de man.
princ. §. coges autem, col. 3. & de collatio. §. iubemus,
colum. 9. & de ob. ad ratio. cap. vno. ¶ In gloſſ. 3. ibi,
5 non) dicit † Hoſtien. ꝙ in duobus caſibus epiſcopus
dat ordinariam, primũ creando officialẽ, cui generali
ter vices ſuas cõmittat, alio nomine appelletur, vel & ſi
vice-

Digitized by Google

vicedominus, vel vicarius, non.n. eſt vis in nomine, de procur. petitio, & hoc poteſt facere ad annum, & plures, vt placet. Secundo perpetuo ordinando, vel inſtituendo, vel conferendo beneficium, cui ſit annexa iuriſdictio de iure, de offi. ord. cum ab eccle- d

a ſiarum, vel de conſue. de electo dudum. 2. vbi etiam idem. & in hoc 2. caſu licet commodo non debeat ſub nouo cenſu, vel veteri augmentato, poteſt tamen ſub antiquo non diminuto, ſupra de cenſib. prohibemus. [In ibi ordinariam] ſicut & conſuetudo dat ordinariam, ſupra de ſo. compe. cum contingat, Hoſtien. [& in fi.] de his 11. quæſtio. 1. experientiæ.

ADDITIO.

a ¶ Conſue. vide Inno. in c. cum ab eccleſiarum, de offi. or. Io. An. in c. cum contingat, de ſo. compe.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſię regimen ſub annuo cenſu committi non debet.*
2 *Spiritualis quærit æterna.*
Carnalis temporalia.
Sacerdotis intentio qualis eſſe debeat, an ei liceat locare operas ad diuina, remittit, num. 3.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT IIII.

1 Quoniam. Caſus. Regimen † eccleſiæ ſub annuo cenſu committi non debet. primo narrat conſuetudinem, quam ſecundo prohibet. 3. cauſam reddit. ſecunda ibi, Ne id. tertia ibi, Quia [Sub annuo] vt dicit Hoſt. nec in perpetuum, nec ad annum, nec ad momentum vendendum regimen animarum, vt ſupra c. prox.

2 [Ad † æternæ] Innoc. Io. 3. quod natum eſt ex ſpiritu, ſpiritus eſt: quod natum eſt ex carne, caro eſt [Spiritualis] ergo, promotio quærit æterna. Carnalis vero quærit temporalia & carnalia [Conſideratio] ac ſi dicat, quod pura debet eſſe ſacerdotis intentio, vt ſolum Deum ſpectet retributorem, non per temporale commodum. Vnde reprehendit Hoſt. eos, qui currunt ad mortuum vſurarium diuitem, & pauperem vilipen-

3 dunt. ¶ In † gl. 1. ibi, Prouideat] ad hoc ſupra de app. peruenit, de cler. ægro. de rectoribus, de cleri. non reſi. c. pe. & infra de cle. c. cum ex co. §. porro, li. 6. per quod

a videtur, quod epiſcopus hoc facere [a] debeat [& in fine]

b an ſi liceat ſacerdoti locare [b] operas ad diuina, dixi, quod notauerint hic Inn. & Hoſt. 3. de præbē. ſignificatū.

ADDITIONES.

a ¶ Facere. vide Io. An. in c. 3. de offi. archipresby. & in c. omnis, in glo. executioni, & ſup. c. iſta, de pęni. & re.

b ¶ Locare. An autem poſt ipſius mortem ipſo iure ſit locatio extincta, ſi fiat ſine ſolemnitate, tenent Domini de Rota, quod ipſo iure, & per hoc inferunt, quod l. conductores. §. pęna illius. C. loca. in ſucceſſore locum habet, ſicut in primo locatore. inferunt etiam, quod recipiens ſucceſſor penſionem vnius anni contractum per totum tempus primæ locationis nō ratificat, cum ipſo iure locatio ſit finita. vide in deciſio. Rotæ concl. 155. & tribus ſe. conel.

SVMMARIVM.

1 *Fructus eccleſię ad affictum, vel annuum cēſum poſſunt concedi.*
Eccleſia pro eccleſiaſticis obuentionibus, & quibus alijs modis accipiatur. & quibus appelletur nominibus nu. 5.
Conductor in ſolutione ceſſans expelli poteſt non obſtante iuramento.
Si deſerit ante tempus locum ſine iuſta cauſa tenetur ad penſionem totius anni,
2 *Epilogus ſuffragium. & additio gloſſarum, nu. 3. 4.*
Succeſſor quis & quibus caſibus teneatur ſtare contractui prędeceſſoris.
Auctoritas epi adiecta contractui quid faciat, & quid contra.
Capituli conſenſus in quibus alienationibus requirendus.
Vicarium priuilegiatus tenere debet. §. quæritur etiam
Hęres rectoris tenetur ex mala eius adminiſtratione, e. §. ad fi.

6 *Decretales huius tituli, quæ ad primam, quæ ad ſecundam ſpe tem pertineant.*

d *Firmas quarum meminit hæc decretalis, quis recipere nequeat.*

CAPVT V.

1 Quærelam. Caſus. Fructus † eccleſiæ ad affictum, vel annuum cenſum concedi poſſunt. Et primo ponit conductoris quærelā. ſecundo dat ei iudicem ibi, Ideoque [Eccleſiam] id eſt, eccleſiaſticas obuentiones [Ipſe] Goff. ſ. actio. [Tenuiſſe] ſ. ipſe conquerens [Firmauerit] Si ceſſauerit in ſolutione, non obſtante iuramento, quod habet tacitam conditionem, poſſet expelli. ff. loca. l. quæro. §. inter. Item ſi conductor ante tempus ſine iuſta cā deſerit locum, tenetur ad penſionem totius temporis.

2 eo. tit. dominus horreorum. §. ſi. Vin. ¶ † Secunda gl. quærit, & ſoluit. ¶ Vltima obijcit, & ſoluit ponendo 6. ſignificationes huius verbi eccleſia. ſecundo quærit opponendo, & ſoluit. 3. quærit de ratione, & ridet. ¶ In

3 gl. 2. ibi, ſiquis domū. §. 1.] loquitur de vſufructuario,

4 qui locauit ad tempus, & prius deceſſit. ¶ In † gl. 2. ibi, Contractui] Idē Goff. quia nec precarium finitur morte concedentis, ſup. de preca. c. ſi. nec ob. ſecundum eum C. loca. l. emptorem, alias emptori, quæ loquitur in ſingulari ſucceſſore: ſed prælatus eſt vniuerſalis, & dēt fauorabiliter proſequi, quos nouit ſuo prædeceſſori fideliter paruiſſe. vt in caſu ſtatim alle. hic Hoſt. iē. & ſm Inn. in hoc differt adminiſtrationem habens a canonico præbendario, qui nunquam vltra vitæ ſuæ tempus præbendam locare poteſt, licet ſuper illa agat, & defendat vt legitimus adminiſtrator: ſupra de probu. c. 3. ſecundum Inn. quod fatetur Hoſt. niſi ex cauſa rationabili hoc faceret de auctoritate epiſcopi, quam tunc in ſubiectis eccleſijs præſtare poteſt. Ad hoc ſupra de cenſi. præterea, & ca. ſignificauit. Sed cum textus dicat, ſm quod inter ſe cōuenit, & nil dicat de epiſcopo,

1 vſq; non requiratur conſenſus epiſcopi. dicit Hoſt. quod quādo fit ſine ipſius licentia, putat epiſcopum reuocare poſſe, j. de exceſ. præ. ſicut, ſup. de of. vica. clericos. Et hoc cum eccleſia datur ad firmam: ſecus, cum dantur decimæ religioſorum, ſupra de loca. veſtra. Dicit etiam, quod auctoritas epiſcopi ſine cauſa interpoſita rationabili non valeret per c. prælat. de cenſi. ad idē. ff. de aucto. tu. nulla differentia. conſenſus vero capituli requirendus non eſt, niſi in perpetuis alienationibus, vel vbi epiſcopus aliquid detineret ſibi, de his, quę fi. a prę la. tua, vt eccl. bene. capitu. vno, in fin. vide clemen. de reb. eccl. non alien. ſi vna, & per prædicta etiam dicit, quod ſi canonicus obligauit fructus prębendę ſuæ ad quinquennium pro audienda theologia, & prius moritur, quod non noceret ſucceſſori, etiam ſi ille totius temporis pecuniam recepit. ad hoc quod dixi, de pecu. cle. c. fin. Hoc verum, niſi contractus defendatur ex ſpeciali conceſſione principis, vel epiſcopi, qui ex cauſa hoc poſſet, vt dictum eſt ſupra, & de hoc dicam j. tit. 1. ca. vlt. ¶ Quærit etiam de prælato, qui obligauit, quia cruce ſignatus, fructus, vel viceſima ad quinquēnium, vel trienniū, vt in priuile. continetur, de quo dicam infra, de iudę. ad liberandam. & prælatus primo menſe moritur in via, nec pecunia inuenitur, an ratus ſit contractus, & dicit quod ſic, ſi hoc expreſſe in priuilegio cōtineatur, ar. de voto. c. fi. ne is, qui ꝯxit decipiatur ex reſcri. principis, C. de his, qui ve. æta. im. d. 3. & ne ſuis contractibus eccleſia fraudē adhibeat, ſup. de don. per tuas. in fi. idem Vinc. j. de hære. excōicamus. §. catholici, & Guil. in Spe. de habe. ad fi. vbi etiam no. prius Vinc. quod talis priuilegiatus dēt tenere vicariū [Et ibi, huius placiti] & c. pręq. quod incipit, alienationes, vbi de hoc per

Io.

Ho.& per Bar.Brix. [Et ibi, non pro vtilitate]Dicebāt
Inn.& Ho. ſi locaſſet nomine eccleſiæ, licet inutiliter,
ſi ſolennitas non fuit ſeruata, ſucceſſor reuocat, ſup.de
his, quæ fi.a præla.cum nos, de precari.c.2.ſi fuit ſerua
ta, tenet contractus, ſed locus eſt reſtitutioni, ſupra de
re.ec.non alie.& per hæc mixta potes diſtinguere. Aut
contraxit nomine eccleſiæ, aut proprio. Primo caſu,
aut in vtilitatem eccleſiæ, aut non.& ſi non, aut fuit ob
ſeruata ſolennitas, quæ alias eſſet in alienationib. per-
petuis obſeruanda, aut non. So.membrorum patet[&
in fi.]loquitur in vſufructuario, qui locauit in tempus,
& ante deceſſit, per quam l.dixit Ala. & T.hic ꝙ non
ſolum non tenetur eccleſia, vel ſucceſſor, ſed nec ēt hæ
res locatoris, niſi inquantum ad ipſum peruenit, licet
ſm T.eccleſiæ bene teneantur hæredes rectoris ex ma-
la adminiſtratione, ſicut hęredes tutoris pupillo.C.de
hęre.tu.l.vlt.Goff.dicit hęredē teneri ſucceſſori pro ra
ta tpis, ſi non eſt ſoluendo, tenetur conductor, inducit
eandem l.ſi quis.¶ In † gl.vlt.ibi, fidelium]&& quan-
doque deſignat viros eccleſiaſticos tantum.63. diſt.c.
1.vbi de hoc, & 7.q.1.ſcire, & ī.de ver.ſi.cum clerici.
Itē eccleſia quandoque mater, quandoque filia, qñque
vxor vocatur, quod dic vt no.68.di.quorum vices.[Et
ibi, de iureiur.] vel cōſiderato tractatu ſub tit.de loca
6 to [Et ibi, prohibita] vnde † dicebat Hoſt.ꝙ prima &
ſecunda decr.ad primam partem tituli, tertia ad ſecū
dam, a qua prohibitione excipitur materia huius capi
tuli. Addit ēt, ꝙ religioſus ſuo nomine non poteſt reci-
pere tales firmas. nec poſſunt concedi laicis, ſupra ne
cle.vel mo.c.1.& c.fin. Remit. etiā in materia ad ſum
mam huius tit.[Et ibi, reſpon.] ſm Ala.& T. Dicebat.
Vin.hoc ideo, quia illud eſt onus rei.hoc vero perſonę.
[Et ibi, col.2.]de reſcrip.ſtatutum.§.inſuper, lib.6.

S V M M A R I V M.

1 *Diſpoſitio tituli.*
2 *De magiſtris, ne pro docendi licentia, quid exigatur, quid in alijs iuris locis agatur.*

De magiſtris, & ne aliquid exigatur pro licen. doc. Rub.

1 Viſo † quomodo ſpiritualia prohibentur pecunia
concedi, vel recipi, Eſt videndum de his, quæ habent
inſtar ſpiritualium.ſ.de magiſterio, & de licentia do-
2 cendi.ideo &c. Goff.de † prima parte.3.diſt.maxime
c.de quibuſdam.44.diſt.cum multa.41.diſ.miſerum,
& c.ſtatuimus.8.q.1.oportet.ad ſecundam tractatur.
1.q.3.vendentes, cum c.ſe. Repetitur in cle. Congruit
autem, de elect.officij, & c.cum in magiſtrum, de cler.
non reſi.relatum, & c.tuæ, de præben.licet, de loca.ca.
1.de teſta.relatum.§.cęterum, de priuileg.ſuper Spec.
de ſen.exc.c.1.& c.ex tenore, in fin.& c.cum volunta-
te. §.vlt.ad idem no.ne cle.vel mo.c.2.& 2.reſpon.de
prin.c.2.cle.de ſta.mo.ne in agro.§.penult.

S V M M A R I V M.

1 *De magiſtris ne pro docendi licentia quid exigatur, quæ tradantur in hoc titulo, ſummatim ſcribit, vide nu.9.*
2 *In ſtudio non proficientes reprehenduntur, & quid eis conſulat.*
3 *A doctorandis iuramentum exigitur, & quis modus expenſarum, & pœna tranſgredientium.*
4 *A ſcholaribus primo legentibus petere non licet paſtum.*
Mandare repetitionem non poſſunt irrequiſitis doctoribus.
Magiſtrorum multitudo interdicitur, et quid aliud eos prohibeat, & quid iubeat, n.5. ſine eis non ſunt diſcipuli, ibid.
Cauſa ſemper attendenda.
Pro cauſa quod peruenit ex ea ſumitur, ad dictio fructus.
5 *Clerici boni vt inueniantur, expedit eccleſiis.*
6 *Suffragium gloſſarum.*
Alimentorum, & ſumptuum modus quis.
7 *Additio gloſſarum.*

C A P V T I.

Quoniam. Summa totius tit.primo quo ad
primam partem Rubr. ſecundo
quo ad ſecundā talis eſt. Cathe-
1 dralis † eccleſia, & quælibet collegiata, quæ ad hoc ſuf-
ficit, prouidere debet de vna præbenda magiſtro in
gramatica, qui clericos eccleſiæ, & pauperes ſcholares
gratis doceat, qui magiſter a prælato cum capitulo,
vel maiori parte ipſius eligi debet, quorum negligen-
tiam ſupplebit ordinarius. Metropolitana eccleſia
etiam habebit theologum.& ſi vtrique non ſufficit, de
grammatico in aliqua eccleſiarū ſuarum, quæ ad hoc
ſufficiat, faciat prouideri. Vt theologi poſſint haberi,
prælati, & capitula ad theologiæ ſtudium aliquos mit-
tere debent, quibus prouidebunt, ſi ſui reditus eis non
ſufficiunt. Et docentes in theologia donec docuerint,
& ſtudentes per quinquennium integre prębendarum
ſuarum fructus percipiant, conſuetudine, vel ſtatuto
contrarijs non obſtante. hoc di.1.cap. in prima par-
te.ſecundum in ſecunda, pen.& vlt. Pro licentia docen
di prætextu alicuius conſuetudinis nil debet exigi, vel
promitti. Ob hoc promiſſum remittitur, & ſolutum re-
ſtituitur. Idonei regere volentes prohiberi non debēt.
Contrafacientes officijs, & dignitatibus priuabuntur.
Primum ca.in ſecunda parte, & ſecundum in 1.& ter-
tium, & per talem mixturam hæc capitula non diuidē-
2 tur[Proficiendi]reprehendit † eos, qui in ſtudio nō pro
ficiunt, qui melius facerent, ſi & parentes inanibus
ſumptibus non vexarent.ff.de inoffic.teſt.l.1.ſecundū
Hoſt. qui etiam remittit ad no.de offic.primi.c.vno,
in fi.[Opportunitas] concor.infra de elect.cum ex eo,
lib.6.[Eiuſdem]ſecus de alijs, niſi ſint pauperes, infra
eo.quia ſecundum Innoc.quod dic, vt ibi[Doceat]de
vi.& ho.cleric.vt quiſque. T.[& infra]ſequebatur hic
quo & docentis &c.vt infra eo.quia [Exigatur] Inn.&
3 † circa alias expēſas hodie prouiſum eſt, ꝙ hi, ad quos
pertinet doctorare, prius a doctorandis exigant iura-
mentum, ne vltra tria millia Turon.argēteorum in ſo-
lennitate doctoratus expendant, & non exigētes a col
latione doctoratus per tres menſes proximos ſunt ſu-
ſpenſi, vt in conſtit.cle.eo.tit.cum ſit nimis[Conſuetu
dinis]no.contra doctores, qui a ſcholaribus primo le-
4 gentibus ex conſuetudine petunt paſtum. Abb.[Licen
tia]no.contra ſcholares, qui irrequiſitis doctorib.mā-
dant per ſcholas, ꝙ repetant aliquam decretalē. Abb.
[Interdicat]niſi forte ibi eſſet nimia multitudo magi-
ſtrorum, vel alia iuſta cauſa ſubſit. Inn.ſemper enim at
tendenda eſt cauſa, de accuſ.cum dilecti. Hoſt.[Con-
tra hoc]ſcilicet pro licentia docendi aliquid exigen-
do, vel idoneo, petitam licētiam denegando[Fructū]
ideſt beneficium, ex quo prouenit fructus[Profectum]
5 expedit † enim eccleſijs, vt boni clerici inueniantur,
qui poſſint præfici curę animarum, ſup.ne.cler.vel mo
na.c.fi.de æta.& qua.c.pe.de elect.nihil, de offic.ord.
inter cætera. Sed qui magiſtrum repellit, hunc profe-
ctum impedit: quia ſi non habetur magiſter, nec diſci
puli, ſicut alias dicitur, ſi non eſſent auditores, non eſ-
a ſent doctores: [a] quia nemo inuito auditore, &c.6.q.1.
ex merito. hoc pulchre vide in Hiero. ad Ruſti.ſecun-
6 da.F.¶ In † gl.3.ibi, dat alimenta]& mercedes pro fa
cultate patrimonij, & dignitate natalium [Et ibi, Ad-
uocatis]ſup.conſtituitur ſalarium pro modo litis, ad-
7 uocati facundia, & conſue.fori, vt ibi.¶ In † gl.vlt.in
fi.]vide de vſuris, quia fruſtra, ſuper 1.gl.¶ In gloſſ.1.
in

in fi.]quod dic vt no. in ſum. eo. tit. §. 1. Hoſt. ¶ In glo.
quaſi ſimoniacum, in fi.]quicquid dicatur, in multis ec
cleſijs de antiqua corruptela contrarium obſeruatur,
Hoſt. ¶ In gl. pen. ibi. §. damus] bene conuenit, quod
dicit Hiero. ſuper Gala. lib. 2. & vide.

ADDITIO.

a ¶ Doctores. Facit quod notat Io. And. in c. cum quid prohibe-
tur, de reg. iur. lib. 6. in mercuria.

SVMMARIVM.

1 *Parochia pro diœceſi.*
Magiſtrum vt quis audiat certum, ſi ſe obligauit adiecta pœna, non valet, eos inſtituendi intra quantum tempus, nu. 8. & quando poteſtas ſuperiori deuoluatur ibid.
2 *A contrario ſenſu locus hic non eſt.*
3 *Ad ſcholas eundi pro licentia ſi nō detur aliter a prælato niſi precio recepto, an ſit ſimonia, & nu. 7.*
Appellationi an ſit locus in differentibus magiſtros, ad dict. appellationem, ea pendente an retractetur factum, nu. 4.
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 6.*
Repetitionem, vel retentionem dati qui habeant.
7 *Additio gloſſarum.*
Pro docendi licentia ſiquid accipiatur, an committatur ſimonia.

CAPVT II.

1 Prohibeas. [Parochia] i. † diœceſi. ſi. de do-
na. apoſtolicæ, & infra de rapto.
c. 1. Hoſt. [Solutum] non valet, ſi
quis obligauit ſe per pœnam audire certum magiſtrū.
ff. de va. & extra. co. l. 1. §. proinde. ff. de cond. & de. l.
Titio. §. 2. ff. de lib. ho. ex. l. 2. Vinc. [Scriptum] Matth.
10. [Accepiſtis] prælaturā. Quid ergo ſi fuerit empta?
2 Reſpon. non † eſt hic locus a contrario ſenſu, ſicut nec
C. de epi. & cle. conuenticula, & infra de vſu. quanto.
Quid ergo, procederet contra eum, vt no. ſ. eo. tit. 2. c.
1. & c. conſulere, & c. ſicut pro certo. de facto tamē ali-
ter fit, vt no. ſ. ti. 1. c. pen. Hoſt. [Gratis date] ad qđ ac
3 cedit, quod legi. & no. ſ. de don. c. 1. Nunquid † ſi præ-
latus nō dat alicui licentiā eundi ad ſcholas, niſi prius
recepto precio, erit ſimonia? Dicunt quidam ꝙ ſic, nā
ipſa licentia ſpiritualis eſt, & ex ſpirituali cōpetit po-
teſtate, ergo eſt ſimonia, vt ſupra de ſimo. tua nos. Sed
ſm Inn. nō eſt ſimonia, ſed turpe lucrum. non induxit
ius, quia forte nō habebat, & contradicit ei, quod no.
a j. c. pe. §. 1. ad fi. Hoſt.[a] de hoc Arch. 37. di. de quibuſ-
dā [Congruis] i. in omnibus eccleſijs, quatum ſufficere
poſſūt facultates, j. c. 2. [Appellatione poſtpoſita] niſi
forſan negligentia reuocetur in dubium, & ſuper hoc li
tigetur, ſupra de reſti. in inte. c. 2. vt lite pendente, per
totum, quouſque ſit diffinitum per ſententiam, quæ
non ſit appellatione ſuſpenſa, nec poſſit ſuſpendi, arg.
b C. de tranſact. poſt rem.[b] ff. de pœnis. l. 2. §. fi. Quid † ſi
4 hodie ſit lata ſententia pro prælato, & cras prouidet,
& decima die fuit appellatū. Dicit Hoſt. totum retra-
ctādum, ſicut ſi poſt ap. eſſet facta prouiſio. ad hoc, de
ap. non ſolū, li. 6. Sed cum deuolutio poteſtatis no ver-
titur in dubiū, nec cā rationabilis opponitur, appella-
tio non obſtabit. Ad idem de ſup. ne. præ. c. fi. & patet
5 ratio. de his, quæ fiunt a ma. par. ca. ex ore. ¶ † Prima
gl. obijcit, dat ſol. Vincen. & aliam ſubdit. ¶ Secunda
gl. dat duplicem lectutā eius, quod de remiſſione hic
6 dr. ¶ In † gl. 2. ibi, ſiquis mandato] videtur obeſſe ali-
cui id, in quo obligatus eſt [Et ibi, pacta] pacta cōuen-
ta, quæ aliquid detrahunt emptioni, inſunt contractui
quoad excipiendum, & quæ aliud augent, non inſunt
quoad agendum [Et ibi, ei, cui fundum] Si ei, qui ad
quinquēnium conduxerat, teſtator legauit, quicquid
eū dare oportebat, hæres nec petitionem hēt, nec retē-
tionem [Et ibi, qui ſe] putans ſe mulieri debere, ſi pro
dote 50. futuro ſpōſo promiſit, nuptijs non ſecutis, hēt
& exceptionem, & receptionem (Et ibi, qui ſine cauſa)
ſequitur, obligantur, incerti cōdictione conſequi poſ-
ſunt, vt liberētur (Et ibi, ſed quod prætor, in fi.) vbi per
fecta, vel imperfecta re, quæ per metum agitur, cōpe-
tit actio, & exceptio (& in fi.) vide de ſimo. c. pe. ſuper
8 prima gl. ¶ † In gl. 1. ibi, ob turpem) & j. de reg. iur. in
pari, lib. 6. [Et ibi, redimit ius) dummodo ſit idoneus.
Goſ. Inn. no. Hoſt. (& in fi.) dixit T. ꝙ ex parte prælati
commiſſum fuit crimen concuſſionis, ſed nō ſimonia,
quia exegit in officio non ſpirituali: Dicit Vinc. j. ca-
pitu. proxi. ſimonia videtur, ſi vendatur licētia docen
di licet nō habeat curam animarum annexam, ſicut ſi
detur pecunia pro iudicatu in eccleſia beati Iacobi.
8 1. q. 3. ſaluator. ¶ † gl. vlt. ibi, nullam] forſan intelle-
xit gloſ. ꝑ iſto caſu, ſicut & illo dentur ſex menſes illi,
qui primo loco habet magiſtros inſtituere. aliquib. vi-
detur hoc referēdum ad ſuperioris arbitrium. & cum
iſta prouiſio non ſit perpetua, ſicut beneficialis, ſatis
æque minus tempus dabitur, maxime cum ſchola iam
ordinata, deficeret magiſter morte, vel aliter: puto ta-
men monitionem eo caſu neceſſariam. facit quod no.
de re iudi. ad apoſtolicæ, lib. 6. in vlt. gl.

ADDITIONES.

a ¶ Hoſt. gl. ſupra c. proxi. dicit quaſi ſimoniacum, vide ſupra tit.
proxi. c. 1. in tex. & gl. 1. per Io. And. & per ipſum de ſimo. cō-
ſulere.
b ¶ Rem. ſuper incidentibus ergo poteſt appellari, quamuis in
prin. ſit ſublata appellatio, quod facit ad materiam. l. fi. C. de
temp. ap. ad fi. & in l. 1. §. ſi quis ante. ff. a qui. app. non licet.

SVMMARIVM.

1 *A docente nihil a quoquam exigendum.*
Spoliare eſt verbum medium, in fi.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Magiſtri quales eſſe debeant, & qui. num. 3. inter eos differentia, ibid.
3 *Studia literarum an per ſe, vel alijs permittere quis debeat.*

CAP. III.

1 Quanto. Hoc † impetratum fuit cōtra cācel-
lariū pariſien. qui a quolibet docen
te marcham vnam exigebat. Vinc.
(Eccleſiaſticis) maxime. vel. i. catholicis (impendūt)
ſuper hoc conſue. allegantes, vt ſequitur (Decorem) &
profectū, ſ. c. 1. in fi. (Admodū) pro valde. Concor. cle.
de iureiur. Romani, ver. nos itaq; cum ſuis concor. (In
terminatione) de hoc j. de ſagit. c. vno, & ibi ſuper gl.
2. & de cler. ex. latores, ſuper gl. pen. dicam aliqua hic
no. per Goſ. (Prohibitionis) quo ad exactiones (Præce-
pti) de permittēdo idoneos regere (Dignitatib.) magi
ſterijs ſcholarū, de quib. præmiſit [Spolietis) ponitur in
bona parte, interdū e contra. de hoc de re. ſpo. conque-
2 rente. ¶ † Gl. 3. quærit, arguit, & ſoluit. ¶ In gl. 1. in fi.)
ꝓ, ſupra de conſu. nā concupiſcentiam. Sol. ibi, Hoſtiē.
¶ In glo. 2. ibi, debent] vt ſint ſubtiles in interpretan-
do, & copioſi in diſcernēdo. C. de profeſ. qui in vr. Cō.
l. vna, li. 12. Item coaptare ſe debent ingenio diſcētiū.
8. q. prima oportet. Go. nec debent arroganter docere
46. diſt. habet hic. & de hoc vide in Hiero. ſuper ti. hoc
3 ¶ In † gl. 3. ibi. 93.) alias. 95. di. & melius (Et ibi, credo)
ſecundū Vin. idem Abb. alias de offic. archiepiſ. c. fin.
(& in fi.) Idem Hoſtien. quia aut cupiditas ipſum mo-
uet, quod reprehenditur, ſupra e. c. aut inuidia, contra
quam

Digitized by Google

quam.7. diſt.qui contempta.95.diſt.eſto. Aut odium vel alia corruptela, ar.11.q.5.quattuor. Nam & ſi ipſe valde ſit idoneus, tamẽ expedit, vt collegam habeat, de off.archid.c.fin. Eſt & potiſſima ratio ſecũdum eũ, quia talis cum alio proficeret, qui cum ipſo non proficeret, cum in hoc multum valeat amor magiſtri, & acceptus modus legendi. Iſte ergo profectus non impediatur, ſupra capitulo primo.

SVMMARIVM.

1 *Opportunitas datur ad bonum, & tollitur ad malum.*
Magiſter cõpetens quis, & quando poſſit exigere collectã, vbi teneri debeat, a quibus eligendus, n.3.4.& 5.a quibus prebenda aſſignetur, nu.5.6.
Eius officium quod, n.3.a quib.licitẽ accipiat, num.4.9.10.
An in canonicum pro docendo poſſit recipi, nu.13.
2 *An religioſus, & maximẽ monacus poſſit eſſe.*
Officijs diuerſis põt quis diuerſo tẽpore ſeruire, ver.ſolutio.
Profeſſio diſpar non debet eſſe, ſi eſt contraria.
Vix ſi ſit, tamen ſit, in fin.
3 *Diſcipulorum officium quod.*
Scientia vt coaleſcat.
4 *Collatio beneficiorum communiter ſpectat ad prælatum, & capitulum.*
5 *Teologus requiſitus ab hac conſtitutione, quæ non debeat ignorare,*
6 *Vtilitatis cauſa qui aſſumptus eſt, tandiu placebit, qualiter fuerit vtilis.*
Ad contributionem confugiendum in caſu huius conſtitutionis cum per ſe non ſufficiat vna eccleſia, & nu.11.
Ad contributionem cõfugiendũ in caſu huius conſtitutionis.
Linguarum Hebraicæ, & Arabicæ & Caldeæ, in quib.ſtudijs debeat habere doctores.
7 *Epilogus.& additio gloſſarum, num.8.*
Diuitiæ damnoſæ homini.
10 *Hoſtienſis nunquam pro ſe fecit collectam, non pro ſe ſed pro alijs ſcripſit.*
Prabenda ſectio etiam in perpetuum fit ex cauſa.
12 *Canonicatus idem diuerſo iure cenſeri non debet.*
In iuramento intelligitur ſuperioris auctoritas excepta.
13 *In canonicum receptio, & doctrina ſunt ſpiritualia.*
Permutatio de ſpirituali cum ſpirituali admittitur.

CAPVT IV.

1 Quia nõnullis. [Opportunitas] datur † opportunitas ad bonum, & tollitur ad malum, ſ. de ſta.re.c.vno, li.6. (Cathedralẽ) infra addit, ſic collegiata [Magiſtro] i.declarat in grammatica, & per quem debeat aſſumi (Competens) i.declarat, ꝙ ſit competens (Neceſſitas) hic euidenter arguitur, magiſtrum, cum eget, exigere poſſe collectam. ad idem ſup. de cenſi.cum apoſtolus.§.inhibemus. Hoſt.(Alijs) conuentualibus, & capitulum habentibus, vt innuunt ſequentia. Sed hodie in ſingulis monaſterijs, quorũ ſuppetunt facultates, teneri debet magiſter, qui monacos ipſorũ in primitiuis ſcientijs inſtruat, vt in cõcil. Vien. de ſta.mo.ne in agro.§.pe.(Idoneus) quærit hic Hoſt.
2 an † religioſus & maxime monacus poſſit in magiſtrũ aſſumi? Videtur ꝙ non: quia habere debet officiũ plangentis, non docentis.16.q.1.monacus, & c.ſe. Ad idẽ bene facit c.q.nemo. quia in vno officio diſpar nõ dẽt eſſe profeſſio, nec poſſunt cohærere, & coniungi, quib. ſtudia ſunt diuerſa. 16.q.1.nemo, & quia bonus monacus vix facit &c. 16.q.1.legi. multominus bonum magiſtrum. Nam & in talibus cithara cum pſalterio &c. ar. de cle.con.diuerſis, & c.quod a te. Sed contra, Hiero.monet monacũ, vt diſcat multo tempore, quę poſtmodum doceat, & ꝙ prius diſcipulus ſit, quam magiſter.16.q.1.ſic viue, & c.ſi clericatus. Item melius eſt cathedræ præponere monacum ſcientem & honeſtũ, quam ſæcularem clericum ſcientem & inhoneſtum.e.q.doctos, & c.ſunt nonnulli, maxime cũ iſti gratis doceant nec idonei ſunt prohibendi: ſed hi ſunt idonei, qui primum moribus, & demum facundia &c. vt not. ſupra c.proxi. Sol. dicit Hoſ.ꝙ aut talis ſe ingerit, & ſic repellitur, & in primis concord. aut a ſuo ſuperiore mittitur, & ab illo, ad quẽ ſpectat, licentiatur, & tunc eſt admittendus.16.q.1.moderamine, cum ca.ſeq. ſupra de off.ord.interdum: tamen abſtineat a ſcientijs prohibitis, vt ſupra ne cler. vel mo.non magno, & cap. fin. hoc etiam expoſcit non ſolum vtilitas proprij monaſterij, ſed etiam vniuerſalis eccleſiæ, ad hoc de cle. non reſi. ad audientiam. & dicit addendum, quod no. de ſta.mo.quod Dei, de hære.cum ex iniuncto, & c.excõicamus.§.quia vero. Nõ ob.ꝙ monacus non habet officium docẽtis. hoc verum, niſi ad illud eligatur. nec c.nemo poteſt. quia licet eodem momento non poſſit eccleſiaſticis officijs, & monacali regulæ deſeruire, poteſt tamen hoc diuerſis horis, ſicut & faciunt plerique ſæculares clerici, ſic etiam non debet eſſe diſpar profeſſio.ſ.contraria, nam alias certum eſt, quod in vna vniuerſitate ſunt diuerſorum corporum hominum genera diuerſa: ſed nec quo ad officium magiſterij ſæcularium, & regularium diuerſa ſunt ſtudia: quia vtriq; ſtudent, vtrique docent. Nam & ſi conſideratur vniuerſitas ſtudentium, certum eſt, ꝙ diuerſarum ſcientiarum diuerſi ſunt modi, & tantum vnum corpus faciunt, & ſimul cohærent, & ſimul coniunguntur. Nec ob.ꝙ bonus monacus vix facit bonum clericum: quia & ſi fit vix, tamen fit. ff. de iudi. vix certis, de cog.ſpi.
3 cap.2.lib.6.(Cum † capitulo) hoc caſu magis eſt requirendus conſenſus capituli, quam prælati, prælatus.n. non doceri, ſed docere debet. Illi vero de capitulo sũt inſtruendi, vnde ipſorum intereſt, vt talis eligatur, cuius modus acceptabilis ſit, & diligatur, ſecundum Hoſti. Quintilianus.tit.2.de ora.inſtitutione, vt præceptoris officium eſt docere, ſic diſcipulorum præbere ſe dociles. Scientia enim coaleſcere nequit, niſi ſociata fuerit tradentis, accipientiſq; concordia (Eligendus) & ſi
4 iſti negligant, ſupplebit ordinarius, ſupra c.2.in fin. & ar.ꝙ collatio beneficiorum cõmuniter ſpectat ad prælatum, & capitulum, de hoc ſupra de elect.cum eccleſia (Ipſarum) dicit Hoſt. ſic continuandam literam, ac alios & c.Gratis. & c.alias ſecundum eũ innuit litera, ꝙ ab extraneis poſſet collecta leuari, & ꝙ clericos eccleſiarum non tenetur inſtruere pro poſſe, quod eſſet abſurdum. & ſecundum eum in hoc addit Lateranen. cum illud loqueretur de extraneis pauperibus tantũ. Fatetur tamen quoſdam dicere ad verbum, Alios, ſubaudiantur pauperes, vt ius vetus maneat, niſi corrigatur expreſſe. & hoc videtur hic velle Inn. dicens, quod a diuitibus licite accipit, cum per eos non habeat præbendam. & addit, quod dicam ſuper gloſ.(Ad curam)
5 Eſt ergo † neceſſe, ꝙ talis theologus canones nõ ignoret. ad hoc de æta.& qua.c.pe.de of.or.inter [A capitulo) eccleſiæ, in qua magiſter eligitur: quod intellige, cũ ſolum capitulũ ordinat præbendas. vbi vero id ſpectat ad ſolum prælatum, ipſe ſolus hoc ordinabit, ſi ſimul ad illos hæc ordinatio pertinebit. facit de off.or. ad hæc, ſecundum Hoſt. de electione tamen magiſtri tenendum eſt ſecundum eum, quod dixi ſuper verſic. cũ capitulo (Metropolitano) vel capitulo in vtroque, vt ſupra dixi, & probatur infra vbi, dicit, eccleſia me-
6 tropolitana grauetur (Perſtiterit) Sene.epi.9. Qui † vtilitatis cauſa aſſumptus eſt, tandiu placebit, quamdiu vtilis fuerit (Diœceſis) non dixit, Prouinciæ (Valeat) & ſi nulla per ſe ſufficit, colligat ſimul omnes, & fiat contributio,

tributio, a. ſ. de cenſi. procuratores, de ſtatu mo. in ſin-
gulis. Hoſt. [faciat] archiepiſcopus, 10. quæſtio. 1. re-
genda, & c. decernimus [Prouideri] hoc in ſtudijs Ro.
curię, Pariſien. Oxomen. Bonon. & Salamãtino haberi
debent doctores linguarum Hæbraicæ, Arabicæ, &
Chaldeæ, quod & per quos eis debeat prouideri, vide
7 in concil. Vien. eo. tit. inter ſolicitudines. ¶ † Secunda
gl. quærit ad negatiuam, all. tria, ſoluit diſtinguendo.
¶ Vlt. gloſ. quærit, & ſoluit. iterum quærit, alleg. pro
& contra, & ſoluit. 3. quærit, & ſoluit. ¶ In gloſ. vlt. ibi,
§. pen. expedit ordinem decurionum plenum haberi,
8 & ideo etiam ſpurij alias digni admittuntur. ¶ In † gl.
2. ibi, collectã] de hoc. 18. diſt. de eulogijs, & plenius
37. diſt. de quibuſdam [Et ibi, Societates] legi eum di-
xiſſe, Abite peſſimæ diuitiæ: ego vos ſubmergã, ne a vo
bis mergar. & vide in Hier. ad Iulianum, ſecunda poſt
prin. Vale. lib. 8. c. 7. ponit Anaxagoram dixiſſe, cũ de
ſtudio reuerſus ſuas poſſeſſiones vidiſſet deſertas, non
eſſem ego ſaluus, niſi iſta periſſẽt. Seneca epi. 17. Mul-
tis ad philoſophandum obſtitere diuitiæ. de Diogene
vide in Hiero. cõtra Ioui. 2. ſub litera I. (Et ibi, Non ſo
lum) vbi de hoc, & in c. præ. quod incipit, vendentes.
9 vbi etiam no. quando ſolui debeat [Et ibi, non † cogũ
tur] nam & Sabinus a ſcholaribus ſuis ſubſientabatur.
ff. de origi. iur. leg. 2. circa fi. & bona dona ſunt danda
doctoribus. de hoc 3. q. 7. §. tria, verſi. apud vrbem [&
ibi, incedere] facit quod no. 1. quæſtio. pri. qui ſtudet,
in gl. nunquid ergo [Et ibi, cum omni] quod dic. vt de
reſcrip. ſtatutũ. §. inſuper, & §. ſe. li. 6. in fi. puto, q́ ma-
giſtri, non nouitij, qui docent, vt diſcant, & qui rogant
potius, quam rogentur, poſſunt mercedem recipere,
non tamen a pauperibus ſcholaribus, a quibus non de
bent exigi ſportulæ, in auth. de mã. prin. §. ſit tibi, coll.
3. Goſ. De his nouitijs dixit Io. arguendo. 7. q. 1. Noua
tianus, q́ a principio feruere ſolent, & cito deficere.
10 ¶ Dicebat hic Hoſt. quod † magiſter, qui non eget, nõ
poteſt facere collectam, licet recipere poſſit gratis ob
latum. nam dicuntur vendentes in templo, qui qđ gra
tis afferre debent, precio largiuntur, quare videtur ſi-
monia. 1. q. 3. in tẽplo, alias eſt ſub. c. vendẽtes. Si eget,
licet a paruulis nil petat, tamen a diuitibus eſt ipſius
a inopia releuanda [a] per iura ſuperius alleg. & dicit Ho-
ſtien. quod credendum eſt ſibi, qui nunquam etiã pro
ſuſtentatione fecit collectam, & qui non pro ſe, ſed pro
alijs iſta ſcripſit, ar. 21. diſtinct. Nicena. ff. de inter. ac.
11 de ætate. §. 1. ¶ In † gl. vlt. ibi, vacet] vel de cõi pro-
uidebitur illi, donec vacet, ſecundum Vinc. Hoſtien. &
Abb. Dicebat ergo Hoſtiẽ. q́ tunc quilibet de eccleſia
det tantum de ſuo, quod faciat vnam præbendam, ar.
ſupra de his quę fi. a ma. par. ca. c. fi. ſupra de ec. ædi. de
his. Sed contra ſupra de præben. c. antepe. loquitur e-
nim illud, quando fit defalcatio perpetua, & ex priua-
ta vtilitate. hic cum ad tempus, ſ. donec magiſter rexe
rit, vel præbenda vacauerit. & publica vtilitas, ex qua
hoc fit, præferenda eſt priuatæ, ſupra de poſtu. bonæ. 1.
valet & perpetua ſectio præbendæ facta ex cauſa, de
præben. vacante: ſed & temporalis temporaliter to-
leratur. eod. tit. niſi eſſent, cum vero poſtea præbenda
vacauit, recuperet quis, quod dedit, & reuertatur res
ad ſuam naturam. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus, & præbẽ-
da illa vacans aſſignetur magiſtro, vt ſic ceſſet defal-
catio ceſſante cauſa, ſupra de voto. magnæ [Et ibi, ſi-
12 quis obiecerit] & idem † canonicatus cõferetur dupli
ci iure, vno habente ſpiritualia, & alio habente tem-
poralia, quod nec debet eſſe. 12. q. 2. cognouimus. Go.
[Et ibi, iuramentum] idem Goff. cum in omni iuramẽ-
to intelligatur ſuperioris. i. Romanæ eccleſiæ auctori-
tas except. de iu. iur. veniẽtes [Et ibi, expectare] & pro
batur infra de præben. ſi tibi. 2. lib. 6. (Et ibi, conditio)
13 dic. poſſet, q́ † cum receptio in canonicũ, & doctrina
ſint ſpiritualia, admitti poſſet talis pactio, ſicut admit-
titur alias permutatio de ſpirituali ad ſpirituale, ſup.
de re. permu. ad quæſtiones. Hoſt.

ADDITIO.

a ¶ Releuanda. Bart. Brix. in c. de quibuſdam. 37. diſt. tenet, quòd tunc abundans doctor poteſt licitè petere collectam, ar. epiſcopus qui conſecrans eccleſiam etiam abundans recipit procurationem, ibi vide.

SVMMARIVM.

1 *Huius pars decretalis vbi.*
Neophytus non admittendus ad docendum.
Docendum quomodo ſit, & a quo.
2 *Pro diſciplina recipienda ſacrorum Romani aliquot ſilios in Tuſciam miſerunt.*
Magiſtrorum vtilitas, & laus.
3 *Beneficiorum prouentus collecti, & percepti cedunt in proprietatem eius, qui habet beneficium, & de eis poſſunt pro voluntate diſponere.*
4 *In ſcholis quis dicatur eſſe.*
Studentes qui dicantur vt gaudeant beneficio iuris beneficiorum.
Fructus pro tota quinquẽnio obligare, vel vendere nequeũt, num. 5.
Studens Theologiæ dicitur operari, ibid.
Huic conſtitutioni fraus vt fieret.
Clandeſtinum factum exaggeratur, non excuſatur.
Studio vacare quantum temporis oporteat.
Pythagoricorum ſilentium quot annorum.
Generalia verba ſufficiunt ad reuocatorias, in fin.
6 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 7.*
Iuris ignorantia non iuuat in bonorum poſſeſſione petenda.
Remiſſum quod eſt a prætore, pro eo non eſt adeundus, & exemplum.
8 *Additio gloſſarum. & num. ſeq.*
Docilis homo, docibilis dicitur ſcientia, ſed quandoque confunduntur.
Inter ſcholares miſſos a prelatis, et nõ miſſos, quæ differẽtia.
9 *Doctores quamdiu percipiãt abſentes beneficiorum fructus, & priuilegio gaudeant.*
Quandoque reuocantur, & qua de cauſa.
10 *Ad ſtudium qui mittuntur ſi contentio ſit, an ſint dociles, quid iuris.*

CAPVT V.

1 Super ſpecula Pars † huius, ſupra ne cle
ri. vel mo. & j. de priuil.
ſuper Specula [Magiſtro
rum] theologorũ [Docti] arguit Hoſt. neophytũ non
admittendum, oportet. n. quem multo tpe diſcere, qđ
poſtea doceat, non ſuo ſenſu, ſed ſm veritatem ſcriptu
rarum. 37. di. prælatum. de elec. cum in magiſtrũ [De-
2 ſtinentur] refert † Vale. li. 1. c. 1. in prin. q́ ſenatus de-
cẽ filios principum Romanorũ miſit in Tuſciam pro
recipienda diſciplina ſacrorũ [Splendor] mundũ illu-
minans, j. de hære. cum ex iniuncto. 1. reſpon. [Firma-
menti] quia multos relinquent diſcipulos inſtructos,
qui & cathedram aſcendere merebũtur. & eſt ſumptũ
ex prologo bibliothecæ. 8. ca. [Erudire] Dan. 12. [Pro-
prij prouentus] ſ. præbendarũ, & beneficiorum ſuorũ,
3 & ar. ſecundum † Hoſti. prouentus beneficiorum ſaltẽ
collectos & perceptos cedere in proprietatem benefi-
ciati. vnde poteſt de illis pro velle diſponere. de hoc
ſupra de præben. ratio. & de hoc de off. ord. præſenti,
lib. 6. [Studentes] in loco ſolenni & ſtudio generali,
vt in conſtitutio. ſiorum, & ſupra de cler. non reſi. tuæ.
4 Et intelligo † quẽ in ſcholis eſſe, & ſi aliquando diuer-
tat ad curiam Rom. vel alio, ſtatim reuerſurus, nec
enim

a enim diuertiſſe videtur, de pę.di.1.diuortium. [a] Item
ſtudentes intelligo non tantum in ſtudio morantes,
ſed eiam ſcientiæ operam dantes, vt hi ſoli habeant
hoc priuilegium, ar.16.quæſtione prima, generaliter,
C.de epiſ.& cler.l.generaliter,& C.de re mi. leg. vlti.
Item hoc priuilegium habent ſtudentes in theologia
in ſcholis, & in domo. Si enim poſt reditum ſchola-
rum baccalarium haberet in domo, qui ei legeret le-
ges in cam. dico fraudem fieri huic conſtitutioni clan
deſtine, & clandeſtinitas ſactum exaggerat, non excu
ſat, de clande. deſpon. per totum. 30. quæſtio. 1. per to
tum. ff. de ritu nupt. l. vlt. & eodem modo poſſet fieri
fraus conſtitutioni ſuper ſpecula, ſi habens perſona-
tum, vadit ad ſcholas canonum, & in camera legi-
ſtam habet, qui eum leges docet. Goff. [Quinque] ad
5 idem † in proœmio ff.orum. §. pro reſponſis, ibi, & in
quinti anni &c. vide in Hierony. ſuper eccleſiaſtem,
ſuper 3. cap. Pythagoricorum doctrina eſt, tacere per
quinquennium, & poſtea eruditos loqui. idem Sene-
ca. epi. 52. ad Lucil. [Percipiant] licet permittatur eis,
ꝙ percipiant, non tamen quod obligent, vel vendant
recepto precio pro toto quinquennio, quod ſi fece-
rint, an ſucceſſor teneatur, no. ſupra titul. proxi. capi-
tulo vlt. Hoſtien. [Aliqua] no. pro verbis generalibus,
quod ſufficiant ad reuocatorias. vide infra tit. 2. ſicut
ait [Donario] ſtudẽs ergo in theologia, dicitur opera
ri. & ſic non ſolum reſidet, ſed deſeruit: tamen tene
b quod habes ſupra de præben. licet. [b] Hoſt. ¶ † Quarta
6 gloſſ. tria dicit. princi. & fin. de miſſione, & ſuppletio-
ne, medium de ſuperfluitate. ¶ Antepenult. glo. quæ-
7 rit, reſpon. alle. contrariũ. ¶ In † gl. 3. ibi, regula. §. 1.]
vide de ſi. p tuas. 3. ſup 1. gl. [Et ibi, in bonorũ] in bo-
norũ poſſeſſione petẽda iuris ignorãtia nõ iuuat, quo-
minus dies cedat. potuit enim peritiores conſulere.
¶ In glo. pe. ibi. §. vlti.] pro remittendo ſibi iureiurã-
do non habet hæres per teſtatorẽ iurare grauatus ne-
ceſſe pretorem adire, cũ iã ſit a pretore remiſſum. ¶ In
8 † gl. 3. in fi.] prouidetur etiam talibus, infra de elect.
cum ex ea, libro ſexto. ¶ In gl. 1. ibi docendum] vnde
melius dixiſſet, docile: quia homo docilis, ſcientia do
cibilis; quandoq; tamen ſumitur vnum pro alio. vnde
Io. 6. Et erant omnes docibiles dec. & ſi. verbum. 24.
diſ. qui epiſcopus, Gof. [& ibi, iſtis] ſ. electis & miſſis
per pręlatos, & capitula. Alijs vero, qui non ſunt miſſi,
licet aſſignentur propria beneficia, nil tamen ſupple-
tur. & hæc eſt differentia inter iſtos, & illos, ſm Ia. &
Phi. [Et ibi. 2. in fi. & de elec. commiſſa. §. porro. lib. 6.
9 ¶ In † gl. nunquid, ibi primus] ſ. docentib. & hoc te-
net hic Hoſt. quia ſemper expedit, quod doceant: qđ
eſt verum ſecundum eum, niſi ex cauſa a capitulo re-
uocentur: forte vt quod extraneis in remotis partib.
erogant, communicent his, a quibus ſunt beneficiati,
ar. de teſta. cum in officijs [& in fi.] dic quod pars pre
cedens habet ſuam ſpecialem determinationem ibi,
10 Dum in ſcholis docuerint. ¶ In † gloſſ. ibi, faciant]
cum non obſtet conſuetudo, vel ſtatutum contrariũ,
vt ſequitur. Dicit tamen Hoſtien. quod talibus referri
poſſet quæſtio, quod non ſint dociles, & ſi prælatus, &
capitulum hoc contendant, eſt expectanda licentia
ſuperioris. alias ire poſſet inhabilis ad diſcendum cõ-
tra mentem, & verba iſtorum iurium, & obſtaret etiã
ſecundum eum nimia multitudo. Ad id ſupra de cler.
non reſi. ope. [& in fi.] & infra de elec. vbi periculum.
§. præterea, libro ſexto, in gloſſ. vlt. ibi. ante. Matthæ.
20. & B.

ADDITIONES.

a ¶ Diuortium. Facit de conſe. di. 6. ſint tibi, & quod no. Io. And.
in c. ex parte, de cle. nõ reſi. in c. licet canon, de elect. li. 6. & Bar.
in l. 1. ff. ſol. matr.

b ¶ Licet. Et vide de priuil. cum de diuer. lib. ſexto, & per Ioan
& hic in glo.

SVMMARIVM.

1 *Occanonia tituli.*
2 *Seruorum duplex ſpecies.*
3 *Famuli quibus modis ſummatur.*
4 *Saraceni vnde dicantur.*

De iudæis, & Sarace. & eorum ſeruis. Rub.

1 ¶ † Viſo de his, qui ſpiritum ſanctũ per ſimoniam
vendendo blaſphemant, videamus de his, qui deho-
norant Deum male colendo. & ideo &c. ex quo vero
tractatum iſ erat de his male colentibus, ſubmiſit de
2 eorum ſeruis, quod † dupliciter intelligitur, ſ. de ſeruis
proprie, qui diſtinguuntur a liberis, infra capitulo 2.
& vlti. de ſamulis, qui ſeruiunt, licet ſerui non ſint, ſed
liberi, de quibus infra eo. Iudæi, & c. ad hæc, & c. & ſi
3 Iudæos. Sic † quandoque ſamulus ponitur pro ſeruo,
de ſer. non or. de ſamul. ¶ De prima & ſecunda par-
te. 23. quæſtio. 8. diſſipat, & 82. quæſtione prima. caue.
& facit 23. quæſtio. 4. 5. & 6. per totum, ſpecialiter de
Iudæis. 28. quæſtio. 1. Iudæi, & quatuor cap. ſe. & cap.
ſiquis. 45. diſtin. qui ſyncera. de ſaracenis. 11. quęſt. 3.
ad menſam. de ſeruis. 44. diſt. mancipia, cum duobus
ca. ſequentibus repe. in cle. Et conueniunt. de reſcrip.
eam te, de teſtib. Iudæi, & capitulo licet vniuerſis, de
ap. conſuluit. 3. de dec. de terris, & de cõuer. infide. ca
pitulo ſecundo, de bapt. debitum, de vſur. poſt miſe-
rabilem, & cap. quanto. facit de hæreti. contra Chri-
a ſtianos, libr. ſexto, & † dicuntur Iudęi a tribu [a] Iuda,
4 quæ cæteris erat honorabilior. Saraceni a Sara libera
vxore Abrahæ, cum Agareni vocari deberẽt ab Agar
ancilla, ex qua deſcenderunt. Iudęi legem Moſaycam
ſeruant ad literam. Saraceni nec nouum, nec vetus te-
ſtamentum recipiunt: ſunt tamen quidam qui reci-
piunt 5. li. Moyſi. Goſ.

ADDITIO.

a ¶ Tribu. aliter dicit Lactanti. lib. 4. diuinarum inſtitutionum.
cap. 10. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *De Iudæis & ſaracenis, de ſeruis vbi ſcribatur alibi in iure canonico.*
Vnde dicantur duo priores, & quam ſeruent legem.
Seruus emptus à Iudæo quo caſu redimitur 12. ſolid. & a quo, num. 2.
2 *Redemptori qualiter ſeruire teneatur, & nu. 4. & quod ius in eum habeat, ibid. quod ſi plures erunt redemptores, ibid. & num. 5.*
Ingenuus quis.
Gloſſ. quæ fuit olim facta, eſt hic contextus, in fi.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 4.*
Suis nummis redemptus quis dicatur, in fi.
5 *Additio gloſſarum.*
Concurrentium emptorum quis præferendus in caſu huius conſtitutionis, & à quo & ſupra nu. 4.

CAPVT I.

1 Præſenti. Si ſeruus emptus a Iudæo cauſa
mercimonij factus eſt, vel fieri de-
ſiderat Chriſtianus pro 12. ſol. re-
dimitur. Et primo ponit contra. conſtitutio bimem-
bris, ſcilicet de baptizato, & de baptizari volente. ſe-
cundo ponitur eius cauſa ibi, quia [Cano.] quaſi hic
2 ponatur ſuprema æſtimatio [Chriſtianorũ] non † di-
cit ergo

ſit ergo hoc capitulum, quod ſeruus ſe redimat, ſed
quod Chriſtianus quilibet eũ redimere poſſit, & poſ-
ſet loqui ſecundum Ala.Goff.& Innocẽ.in ſeruo infir-
mitatis cauſa baptizato ante tres menſes, qui tamen
fuerat emptus mercimonij cauſa [Seu] ſuperfluit [In-
genuitate] vt quaſi.ſ.ad modum ingenui nec ſeruire
teneatur, nec patronum in eo retineat is, qui redimit,
nam proprie ingenuus, qui naſcitur liber, inſti. de in-
ge.in prin. [Idẽ fiat] ſ.quod liceat redimi [Seruitutis]
3 hæc olim gloſſ. ¶ † Gloſſ.declarat, de quo ſeruitio in-
telligatur. & quid ſi precium habere non poteſt, ſub-
4 dit, & ſoluit duas quæſtiones. ¶ † In 3.gl.ibi. §.domi-
nus] ſi ſeruus adiudicatus pro noxa ei, cui deditus eſt,
damnũ emendat, auxilio prætoris inuito domino ma-
numittitur [Et ibi.l.vl.] ſi redimit Chriſtianũ captũ a
Barbaris illum emendo, ille reſtituit precium, aut per
quinquennnium ſeruit [Et ibi, ſi cum omnes] ſi plurib.
dominis aggreſſuram paſſis ſeruus vni tãtũ tulit opẽ,
ſi omnibus ferre poterat, tenetur: alias excuſatur alte-
rum eligendo [Et ibi. §.ſuis autem] ſuis nummis redi-
mitur, qui totum precium non numerauit, ſed ex opis
5 eius impletum eſt preciũ. ¶ † In gl.2.ibi, vbi de hoc]
ibi enim not.de qua moneta hoc intelligatur [Et ibi,
mancipio] non Chriſtiano. ¶ In gl.3.ibi concurrant]
primo epiſcopus loci eligat magis idoneum. ff.de ac-
cu.l.ſi plures.Goff.ad hoc, de procur.ſi duo, lib.6. Di-
co, quod ſi alter meliorem cauſam offert, vt redimat ad li
bertatem ſaltem ad ſeruitium ille præeligatur (Et ibi,
ſed cum omues) & infra de reſcrip.duobus, in fin.li.6.

3 † gl.no.infert, & moderatur, & ad moderatum oppo-
nit, & ſoluit. ¶ Gloſ.3.arguit, ſignat contrarium, & re-
4 mittit.ſecundo arguit, & ſignat contrarium. ¶ In † gl.
2.ibi.l.1.] ad teſtimonium admittitur is, qui non pro-
hibetur [& ibi.l.vlt.] cano.de pœn.diſt.1.nemo. ¶ In
gl.3.ibi.§.ſicut] ſi lex agri non inuenitur, vetuſtas te-
net vicem legis [Et ibi, ſi quis diuturno] qui diutur-
no vſu, & longa quaſi poſſeſſione ius aquæ ducendæ na
ctus eſt, non habet docere, quo iure id conſtitutum ſit
[& ibi.l.1.& 2.] Iudex longi temporis conſuetudinem
vicem ſeruitutis obtinere ſciet [Et ibi.ſ.30.annis] &
tunc etiam proles eſt originaria, licẽt 30.annis ibi nõ
manſerit, vt in l.cum ſatis [& in fine] libertatis iura nõ
mutilantur, etiam ſi 60.anni ſint lapſi. ¶ In gl.antepe.
ibi, ſiquis prædium] etiam ex pacto non poteſt domi-
nus vendens, vel donans prædium illius originarium
5 ad alium locum transferre. ¶ In † gl.1.in fi.tit.& C.de
epiſcop. & cler.Deo nobis, & C.ne Chriſti man.l.vna.
¶ In gl.2.ibi, originarios] qui ſint originarij, & qui a-
ſcriptitij, no.54.di.generalis. Hoſtiẽ. remittit ad ſum.
de natis ex li.ven.§.ſic fecimus [Et ibi, liberos eſſe] vn
de teſtari poſſunt. de hoc in Spec.de inſtru.edi.§.com-
pendioſe, poſt prin. [& ibi.at.contra] ſup.quod promo
ueri poſſunt (Et ibi, ſi ſeruus.2.] in fi. [& in fine] vel non
tenet, vt ibi no.per c.ea.diſt.quicunque. ¶ In gl.3. in
fin.] hoc, cum de originali libertate fides fieri poteſt.
primum, cum nulla fides fieri poteſt ſecundum Hoſt.
vel vt in contrario not. Accur. illud in ſeruo: hoc in
aſcriptitio, qui liber eſt, vt hic.

S V M M A R I V M.

1 *Iudæus Chriſtianum in ſeruum non poteſt habere.*
Dominium pro ſeruitio perſonali.
Res qualibet tranſit cum onere ſuo.
2 *Contra taleas exigentes argumentum.*
Ab originarijs etiam nil exigendum vltra id, quod iura præcipiunt.
Transferri non poſſunt, nu.4.in fi.
Hi qui ſint, nu.5.remiſſ.
Pedagium quis amittit ex eius de loco ad locũ translatione.
De pedagijs vbi tractetur.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu.4.*
Ex tempore ius acquiritur, caſus excipitur, & exempla.
5 *Additio gloſſæ.*
Aſcriptitij qui, remiſſ.
Lex vltima. C.quæ libertate, quomodo non aduerſetur huic decretali.

C A P V T II.

1 Multorum. Caſus. † Iudæus Chriſtianum
in ſeruum habere non poteſt.
hoc primo: in aſcriptitium vero
poteſt.2.ibi, Hi vero [Dominio] i.perſonali ſeruitio:
ſecus de reali, vt ſequitur, Hoſtiẽ. [Si qua] ſ.serui.vel [ſi
qua] ſ.mancipia Chriſtiana [Setuetur] i.in libertatem
eripiatur [Conditione] i.per conditionem [Prædictis
viris] ſ.Iudæis, quibus cum ſint permiſſa dominia rer-
rarum, & per conſequens ipſarũ aſcriptitij: quia quæ-
libet res tranſit cum ſuo onere, de decimis paſtoralis,
cum ſuis concor. [Extra hoc] ſ.quod iura præcipiunt.&
2 expreſſe hic † arguitur contra illos, qui taleas exigunt,
nam etiam ab originarijs nil exigendum eſt vltra id,
quod iura præcipiunt: Sed poſſet reſponderi hoc ſpe-
ciale in odium Iudæi dominantis.ad idem, infra eo.ſi-
cut. Remit.autem, ſupra de immu.eccl.non minus, &
c.aduerſus [Transferre] at.quod ſi quis pedagium tranſ-
fert de loco ad locum, amittit ius pedagij.de his peda
gijs in ſum.de cenſi.§.ex quib.cauſis.Hoſt. ¶ Secunda

S V M M A R I V M.

1 *Synagogas exigere non licet Iudæis.*
Synagoga, eccleſia quid, & quibus conueniant.
Catholicon dictionarium Io.And.ætate erat vſui.
2 *Additio gloſſarum.*

C A P V T III.

1 Iudæi. Breue [de ciuitate] ſcilicet Ianuenſi.
nam continebatur in aliqua † eos cõque-
ſtos papæ, quod non permittebantur in
antiquis ſynagogis [Exigere] non putat Egi. quod
in noua ciuitate hoc poſſint etiam de licentia epiſco-
pi [Synagogas] quomodo ſynagoga dicitur congrega-
tio, & eccleſia conuocatio.primum pecoribus conue-
nit, quæ ratione carent, & greges dicuntur, quia con-
gregantur: ſecundum hominibus qui ratione vtuntur,
ponit Archid.de con.diſtinct.1.eccleſia. & vide in ca-
tholicon, in dictione, eccleſia, & ſcripſi de elect.funda
2 menta, poſt prin.lib.6. ¶ In † gl.2.ibi.§.opus nouum]
vide hunc §.& ſeq.de nou.oper. nunc.cap.2. in princ.
3.gloſſ. ¶ In gl.vlt.in fin.] R.ſi.18.q.2.de monacis, &
c.cellulas.Vinc.

S V M M A R I V M.

1 *Paraſceue quod, & vnde appellatum.*
2 *Suffragium, & additio gloſſarum.*

C A P V T IIII.

1 Quod ſuper his. Paraſceue 6. † feria
quæ ſic appellatur:
quia Iudæi ea die, quæ
ſabbato erant neceſſaria, præparabant, quaſi præpa-
ratio, ideſt paratus eſcarum ſecundum Papiam. ¶ In
2 † gloſſ.1.ibi, Iudæos] vide infra eodem ſicut, in quar-
ta gloſſ. ¶ In gloſs.1.ibi, creatoris] & carnes come-
dere.

S V M-

SVMMARIVM.

1 *Chriſtiani, qui ſeruiunt in domo Iudæis, vel Saracenis, excõmunicandi, vide num. 4.*
Iudæos etiam baptizatos qui principes ſpoliari permittunt bonis ſuis, vide nu. 2. ad dictio, poteſtatibus, num. 6.
Quibus caſibus ab eccleſia coerceantur, num. 3. remiſſ. & 5.
Peiores ſunt gentibus, num. 4.
Excluduntur ab actibus legitimis, num. 5.
Ab eis medicinam recipere, vel cum eis,
Balneari non licet, nu. 5.
A Chriſtianis aliquo ſigno diſtinguendi, ibid.
Sententia ferendæ canon eſt, cum loquitur vt hic per verbũ excommunicentur.
Ad fidem ſe quis conuertiſſe Chriſtianam præſumendum inſpirante Deo. ad eam conuerſi finguntur miſerabiles perſonæ, num. 6.
Ad religionem ſiue fidem Chriſtianam conuerſorum melior debet eſſe conditio, & in quibus hic.
Vxorem recuperant, & quo caſu, nu. 6. in fi.
Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum. num. 4.
Serui infidelium an ſubditi eſſe debeant dominis ſuis etiam diſcolis.
Per baptiſmum iudæorum actiones alijs competentes non extinguuntur.

CAPVT V.

1 Iudæi filiæ. Pars, ſ. de teſti. Iudæi. C. excõicari † debent Chriſtiani, qui in domo ſeruiunt Iudæis, vel Saracenis. & hoc primo. & ẽt ſæculares princeps, qui Iudæos baptizatos bonis ſuis ſpoliari permittunt. hoc ſecũdo, ibi. Siqui obtentu, quod oĩno prohibetur, ĩ. eo. ad hæc [Qualibet] quæcunque ſit illa [Domibus] de culturis, ſ. c. 2. [Excõicentur] & ſic eſt canon ferendæ ſententiæ [Inſpirante] quod præſumitur, ẽt ſi dolus iure ueniat. quod dic, vt de coniu. dudũ, Hoſt. [Excludantur] per ſuos, qui remanſerũt in Iudaiſmo (Habebantur] ſic me-
2 lior † debet eſſe conditio conuerſorum ad religionẽ, qui nec vt ingrati excluduntur ab hæreditate, in auct. de ſan. epi. §. antepe. in fi. vel pen. col. in prin. §. nulla
a vero, C. de epi. & cle. Deo nobis, §. 1. Excepta[a] feudali, in libro feudorum de illo, qui arma bell. depo. c. 1. & an mutus vel aliter imperfectus feudũ re. po. c. mutus. & ſi de feu. ꝯtrouer. ſue. c. ſi clericus, & de benefi. ſẽm. nou. c. ex hoc illud. Hoſtiẽ. [Fuerit] vt, ſ. propter id ſuæ poſſeſſiones illis auferãtur [Poteſtatibus] & ſi ipſi idẽ auferant, eodem modo coerceantur, ad hoc de natis ex li. ven. c. vno, cũ cõcor. [Hæreditatis ſuæ] ſ. paternæ, vel a iure, vel aliás ex teſtõ, vel ab inteſtato ab agnatis, vel cognatis delatæ [Suorũ] quæ. ſ. tẽpe cõuerſionis
3 poſſidebant. ¶ Gl. † 3. obijcit, & ſoluit ponendo 10. caſus, quib. eccleſia coercet iudæos. ¶ Pen. gl. arguit, & reſpon. ponit obijciẽdo de dect. cãm. ¶ In gl. vlt. ibi, in fide] cũ. n. illi ſtatim fuerint liberi, illos non recuperãt,
4 vt in §. ſeq. ¶ In † gl. 1. ibi, iudæo] ſunt tñ Iudæi peiores gentilib. 1. q. 1. nonne, in prin. & quare hoc, ibi no. [& in fine] opponit Gof. de auct. apoſtoli, ad Timo. 1. 6. c. in prin. Si qui ſerui ſunt ſub iugo ẽt infideliũ, dños ſuos honore dignos arbitrentur. Et 1. Pet. Subditi eſtote dñis ẽt dyſcolis. Dicit Goff. illud intelligẽdũ ſm antiqua tẽpora, qñ pagani non trahebant ſeruos ad ritus ſuos. hodie, quia id faciunt, diſſoluitur ius ſeruitutis, cum ẽt diſſoluatur ius matrimonij. 28. q. 2. ſi infidelis. vel trahatur illa auctoritas ad illos, de quibus ſup. c. 2. q ſeruiũr in agro. interpretatur. n. propterea dicta apoſtoli, & euangelij. 28. q. 1. iam nũc. ¶ In gl. 3. ibi, ſæpe]
5 vbi de hoc [& ibi † actibus] vt a teſtimonio, vt probat canon ſtatim alleg. & ſup. de teſti. Iudæi (& ibi, archiepiſcopatu] & vt vſuras nobis reddant, de vſuris, poſt miſerabilem, & c. quanto. vt alia debita ſoluant, C. eo. Iudæi Romano: vt per habitum, vel ſignũ a nobis diſtinguãtur, infra eo. in nonnullis. vide in caſu concilij Vien. de teſti. cum Iudæi. Item nec licet nobis ab ipſis, licet boni ſint medici, medicinam recipere, vel cũ ipſis balneari. 28. q. 1. nullus, & c. omnes, ſecundum Hoſ. qui remittit ad ſummam, eo. tit. §. & in quibus grauen-
b tur.[b] ¶ In gl. niſi † fuerint, in fine] Idem, ſi res ipſorum
6 mobiles eſſent furtiuæ, vel immobiles violentæ. 14. q. 7. ſi res. Nec ob. peccata in baptiſmo deleri: quia actiones alijs competentes non extinguuntur, vt ſolet notari 26. diſt. deinde. Goff. & de diuor. gaudemus, in fine. ¶ In gl. pen. ibi, fidei] ſm Ala. & quia nouiter conuerſi finguntur miſerabiles perſonæ ſecundum Innoc. alleg. de ver. ſig. ſuper quibuſdam. ¶ In gl. vlt. in fi.] vxorem tamen prius conuerſam recuperat, niſi illa cum alio cõtraxerit, ſupra de diuor. gaudemus, ad fin.

ADDITIONES.

a ¶ Excepta. Contra videtur notari, de prob. in pęnitentia, & per Io. And. ſuper minore annis. & vide in Spec. de ſta. reg. §. 1. in verſ. 45. & per doct. in auct. ingreſſi, C. de ſac. ſan. eccl.

b ¶ Grauentur. An Iudæi, & infideles ſint de fo. eccl. an laicorũ, vide per Io. An. de diuor. gaudemus, & de voto, quod his, vbi videtur contrarius ſibijpſi.

SVMMARIVM.

1 *Chriſtiani ſi deferant Saracenis merces prohibitas, vel in ipſorum nauibus miniſtrent. Quibus ſubijciantur pęnis. & quæ ſint huiuſmodi merces, num. 4.*
Nauium etiam fabricationem docere prohibentur, num. 5.
Gubernantes naues Saracenorum comparantur pugnantibus
Excommunicatio ſumitur pro eius denunciatione.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 4.*
Armorum appellatione quæ contineantur.
Promiſſio duplex non duplicat debitum eiuſdem rei.
5 *Additio gloſſarum.*
Clericus miniſtrans arma non pugnantibus an habeatur pro homicida.
6 *Excommunicationis iuſtæ ſpecialiter, & nominatim prolatę quo ad primã, & vlteriores pronunciationes quot effectus, iniuſtæ. quot.*
7 *Excommunicati deterior conditio, quam aliorum peccatorum non excommunicatorum, & in quibus.*
Eccleſia poteſtas operatur etiam quo ad triumphantem in ligando.
Bannitus iterum banniri poteſt citatione ſolum, vbi habitare conſueuerat.

CAPVT VI.

1 Ita quorundam C. Chriſtiani † deferẽtes Saracenis merces prohibitas, vel in ipſorum nauibus miniſtrantes excõmunicati ſunt, & rebus ſuis priuandi, & capientium fiunt ſerui. Et primo ponit duplicem Chriſtianorum exceſſum, quem ſecundo tripliciter punit. ſecunda ibi, tales [Gloriãtur] ideſt gloriari deberent, vel reſpicit factum, ſicut infra de exceſ. prælа. quam ſit graue [Ad impugnandos] ideſt ex quibus impugnari pñt, licet illud forſan in mente non gerãt. Alij intelligunt proprie. ꝫ quod facit, inf. eod. ſignificauit, & iura alleg. in gl. 2. [Cupiditate] ad idẽ, ſ. tit. 1. quanto. & adde qđ dr ĩ. eo. ad liberandam
2 [Gubernationis] iſti † æquantur in delicto pugnãtibus, ĩ. de pęnis, quod in dubijs [Seruos] quos nec illi manumittere poterunt, C. quibus ad lib. pro. non licet. l. r. alias 2. & vide in Spec. eo. tit. ver. ſed nunquid [Proferatur] poteſt dici, ꝙ hoc reſpicit actum denunciationis ſm Goff. ¶ Gl. 3. arguit, quod clericus miniſtrans &c.
3 ¶ Pen. † gloſ. no. triplici iure ſeruitutẽ inductã. ¶ Vlt. gl. no. excommunicatum iterum excõicari, alleg. concor. & demum contrariam, ponit opin. dat ſolutionẽ.
4 ¶ In † gl. 2. ibi, l. 2.] lex iſta exprimit loricas, ſcuta, arcus, ſagittas, ſpatas, gladios, ferrũ factum, vel infectũ,

& generaliter cuiuſque generis arma. Lex, coté, quæ
ſequitur, loquitur de lapidibus neceſſarijs ad ferrum
acuẽdum, de ferro, fruměto, & ſale. ¶ In gl. vlt. ibi, qui
bis idem] ſequitur, promittit, ipſo iure ampliusquam
5 ſemel non tenetur. ¶ In † gl. 2. ibi, decapitandi) Idẽ in
his, qui docent eos naues facere, cum prius illius rei pe
ritiam non haberent, C. de pę. l. fi. ¶ In gl. 3. ibi, pugnã-
tib.) de non pugnantib. quos ẽt credit clericus petere
ad defenſionem corporis, dicit Hoſt. diligenter conſi-
derandã cauſam petitionis, & armorũ, & perſonarum
qualitatem, & his conſideratis, & an inquiſierit de cau
ſa petendi, iudex, vel pœnitentiarius arbitrabitur ne-
gligentiam accuſatam, vel diligentiam, & probabilẽ
ignorantiam excuſatam. 37. di. §. fi. de cle. ex. mi. apo-
ſtolicæ, & quod no. ne cle. vel mo. clericis, & c. ſenten-
tiã, vbi vide, quod ſcripſi in gl. dicunt quidam. ¶ In gl.
hoc potuit, in fi.] præcipue illius, quod eſt eccleſiaſticũ
ſm Goff. alleg. C. de epi. & cle. auctẽ. clericus. vel hic
oſtendit papa, quid principi facere incumbat ſm eũ.
¶ In gl. no. ibi, ius gentium] vbi de hoc [& in fine] & de
iure ciuili, inſti. de iur. perſo. §. pen. ¶ In gl. vlt. ibi] Sen
geldrudã, & ibi hæc gl. [& ibi, vt quidam] Io. T. Goff.
6 Phi. Hoſt. vero hic dicebat, ꝙ iuſtæ excõicationis ſpe-
cialiter & nominatim prolatæ quo ad primam pronũ-
ciationem triplex eſt effectus. Primus, ꝙ eccleſia decla
rat illum, licet occultũ, a Deo fuiſſe ſeparatum ꝑꝑ pec
catũ. proprie. n. non excõicatio, ſed peccatũ ſeparat a
Deo. Iſ. 59. A. Iniquitates veſtræ diuiſerũt inter vos, &
Deũ veſtrũ. Secundus, vt a cõione eccleſię ſeparetur ꝑ
iura q̃ al. gl. & quo ad hos duos excõicatus amplius nõ
excõicatur. Tertius, vt ab oĩb. catholicis ſit excluſus re
putetur, & teneatur, donec fuerit abſolutus, de ſen. ex.
a nobis, & c. nuper. Effectus vero ſecundæ ſententię eſt
etiam declarare illum ex nouo delicto a Deo proiectũ.
& idẽ intelligas tertio de tertia, quarto de quarta. Ef-
fectus vero iniuſtæ ſententiæ vnicus eſt. ſ. vt talis tanq̃
a Deo ſeparatus, tam per ſe, quam per alios euitetur,
donec aliud per iudicem ſuum decernatur. & quotieſ-
cũq; iteretur ſententia, iſte eſt effectus, vbi certũ eſt,
ꝙ ſententia nulla eſt, tunc nullus eſt illius effectus, de
exceſ. præ. cum adquorundam, de off. deleg. cum con-
7 tingat, de ſent. exc. ſolet, lib. 6. Tenendum eſt † autem
firmiter in eum, ꝙ excõicatus difficilius reſurgat, &
gratiam Dei recipiat, quam alius peccator non excõi-
catus. & ꝙ orationes ſuæ, & alia opera, quæ facit de ge
nere bonorum, debiliora ſunt, quam in alio, in quo re-
mit ad ſum. de ꝑę. §. & an ficte. & ꝙ angelus bonus da-
tus ad cuſtodiam minus laboret in illo, & ꝙ angelus
malus plus poteſtatis habet in illo. Nã ſm ſanctos vti-
tur tali hoĩe, ſicut aſino iumento ſuo ruſticus. Item vir
tus poteſtatis eccleſiæ etiam quo ad triumphantẽ ali-
quid operatur in ligando. & remit. ad ſum. præ. tit. ſub
rub. de remiſſioni. §. 1. & §. ad quid valent [& ibi, liga-
ri] & bannitus iterum banniri, citatione ſolum facta,
vbi habitare conſueuerat. de hoc in Spec. de accuſa. ad
fi. [& in fi.] & inf. de ſen. exc. cum pro cauſa.

SVMMARIVM.

1 *Iudæi ſynagogas veteres in primum ſtatũ reparare poſſũt, nouas conſtruere minime. qui eos ſubiecerit ſeruituti. nu. 4.*
2 *Quare tolerentur.*
3 *Suffragium gloſſarum.*
Nouum facere quibus vetitum, & ſup. nu. 1. & 4. §. 1.
Trãsformare nõ põt vſufructuari' poſſeſſionẽ, n. 4. §. poſtre.
4 *Additio gloſſarum.*
Reſtituere an poſſit epiſcopus presbyterum a ſe remotum inuito patrono.

CAPVT VII.

1 Conſuluit. C. Iudæi † veteres ſynagogas in
primũ ſtatũ reparare pñt, no-
uas ꝯſtruere nõ pñt: Et ſunt duę
par. 2. ibi, Verũ. & pars huius, de ap. cõſuluit. 3. [Minã
tur] licet nondum corruerint [Precioſiores] hoc nõ ſer-
2 uatur. Ala. [Tolerantur] quod fit, quia † ſperat eccleſia
conuerſionem illorũ. & vt ad fidem facilius trahãtur.
45. diſt. qui ſincera, & quia ipſi vbique parati ſeruire.
3 Hoſt. ¶ In † gl. 2. ibi, facere] vnde vſufructuarius põt
tueri tectũ antiquũ, ſed nudis parietibus, & vbi alias
non fuit tectum, non poteſt imponere, vt ibi. ¶ In glo.
vlt. ibi. §. ſed neq;] alias, ſub §. ſed ſi ædium, vſufructua
rius loca diurna transformare, coniungere, vel ſepara-
4 re non poteſt. ¶ In † gl. 1. ibi, ſubiecit] de facto. de iure
enim fecit mors Chriſti, infra eo. & ſi Iudæos, in princ.
& fi. Hoſt. [& in fi.] de Conſtantino. 96. diſt. in præal. l.
Conſtantinus: de Iuliano. 11. q. 3. Iulianus. ¶ In gl. 2.
ibi, nouum] vnde nec reficiens impeditur per noui ope
ris nũciationem, ff. de no. op. nun. de pupillo. §. ſi quis
riuos. Vin. [& in fi. tit. ſi de his, quæ fiu. a præla. cũ apo-
ſtolica, & de feu. c. 2. & faciunt hæc iura ad quæſtionẽ,
an epiſcopus poſſit reſtituere presbyterum a ſe remo-
tum inuito patrono. Goff. de hoc, vide infra de reſcrip.
quamuis, li. 6. ¶ In gl. vlt. in fine] Et in hoc plus poteſt
clericus, vt not. de pecu. cleri. c. fi. in gl. 2.

SVMMARIVM.

1 *Chriſtiani in familiari ſeruitio Iudæorum eſſe non debent, vide num. 2.*
In nullo, pro in paucis.
Contingere quod poteſt præuidendum.
Cum ſancto ſanctus eris.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT VIII.

1 Ad hæc In familiari ſeruitio iudæorum Chri-
ſtiani eſſe nõ debent, & ponit cauſam
ibi, Quoniam [Neceſſe] quia moniti
non parent [In nullo] ideſt in paucis. Hoſ. (Inclinarẽt)
præuidemus, quod contingere poſſet, de ſeruis non or.
c. 1. & dr̃, Cũ sãcto ſanctus eris &c. Dedi quotas, de ac
2 cu. repellantur. ¶ Gl. † 1. arguit a contrario, quod ſta-
tim determinat. ¶ In gloſ. 1. ibi, multorum, §. 1.] dicit
Hoſt. ꝙ ibi nõ reprobatur aſſiduitas, imo approbatur
ibi, indiſſolubilis aſtrictio: in domo tamẽ reprobatur
mora aſſidua, vt dicunt gloſſæ. ¶ In gl. 2. ibi, prohibi-
tio eſt) ſupra etiam extra domum.

SVMMARIVM.

1 *Iudæi voluntarij baptizandi ſunt. an idem ſit in filijs eorum, num. 2.*
Cur eos eccleſia toleret, num. 5.
Sine iudicio non puniendi, & in quib. lædi non poſſint, nu. 4.
2 *Eccleſia ſaluat corpora ad ſe fugiẽtiũ, multo fortius animas.*
Mutilare quid, in fine.
4 *Epilogus & ſuffragium; gloſſarum.*
Pœna huius decretalis ad ver. auferre, num. 3.
In ſepulchris quæ non condenda. Sepulchri violati actio infamat.
Cadauera ſpolianti quæ irrogetur pęna.
5 *Additio gloſſarum.*
Vxor ob quam cauſam poſſit marito darẽ ex lege libellum repudij.

CAPVT IX.

1 Sicut. Iudæi † voluntarij baptizandi ſunt, inuiti
cogendi non ſunt, nec ſine iudicio punien
di, nec ſpoliandi, nec in ſuis feſtiuitatibus
perturbandi, nec ipſorum cęmeteria violanda, nec
ipſorum corpora exhumanda. partes patent (Compel-
lat) hic bene continuatur, quod ſequitur, quippe Chri-
ſti fidem &cæt. (Fidei) recipiendæ. T. (Confugerit)
ſaluat

Digitized by Google

a ſaluat enim eccleſia † corpora ad ſe fugientium, ſupra
de immu.eccleſ.inter.multo fortius animas, quæ præ-
cioſiores ſunt, infra de pęniten. & remiſ.cum infirmi-
tas,ſecundum Hoſtienſ.(Patefacta]de filijs iudæorum
adultis, certum eſt, ꝙ niſi ſponte elegerint, baptizari
non debent. de paruulis tenet Io.28.q.1.iudæorum fi-
lij, quod inuitis parentibus non baptizabuntur, cuius
rationem ibi vide. ſed aliqui intelligunt illud verū per
illos,qui non ſunt illorum domini,ſed cum ipſi ſint ve
ri ſerui,Genę.9.maledictus Chanaam,ſeruus ſit fratrū
ſuorum.facit 24.q.1. §.ſed qui.23.q.8.diſpar.inf.eod.
Et ſi principes, quorū iudæi ſunt ſerui, poſſunt illis fi-
lios paruulos ad baptiſmum auferre ſine iniuria, cum
ipſi vt ſerui in filios non habeant poteſtatem. 32.q.3.
c.vno, inſtit.de pat.po.§.1.& ſicut illos vt ſeruos poſ-
ſent alijs vendere,vel donare,fortius ad baptiſmū ad-
ducere,& merentur, dummodo non propter parentes
ad fidem cogendos, ſed propter pueros ſaluandos id
a faciant.& ſic poteſt ille canon intelligi.[a] & de hoc per
Arch.45. diſtin.qui ſincera,in princ. [Eorum] ſcilicet
iudæorum[Auferre] alias cōuicti duplum reddere cō
pelluntur.C.de pa.& ſa.& temp.eorum, l.Chriſtianis.
Hoſtien.[Conſueuerunt]vel quæ iura præcipiunt, ſup.
c.2.[Mutilare]ideſt diſrumpere vel frangere[Aut]ſ.
3 † ſi dignitatem,vel officium non habet, vt quia laicus
4 eſt.Hoſtien.& ſic ceſſet glo.¶Gloſ.† quinta ſignat cō-
trarium,& ſol. ¶ In gl.1.ibi,ſi patre] vide de deſpon.
impu.capitulo primo, in 1.gloſſ.[& ibi,nullus]ibi dici
tur nullum iudæum opprimendum.¶ In glo.antepen.
ibi,funeris cauſa] ibi dicitur,quod ornamenta, vel his
ſimilia cum corporibus condi.nō debent,quod homi-
nes ſimpliciores faciunt.¶ In gl.pe.ibi, ſiquis]qui ma
nu armata cadauera ſpoliant,capite puniuntur;ſi ſine
armis vſque ad pęnam metalli plectuntur[& ibi.l.1.]
quę ſic dicit, ſepulchri violati actio infamiam irrogat.
5 ¶ In † gl.ſecus,ibi, qui ſincera]& ibi no.in vlt.gl.qua-
re eccleſia in his ſuſtineat eos, cum peccēt mortalit.:r.
¶ In gloſſ.pen.ibi, ſi quis]& ſecundum l.ob hanc cau-
ſam vxor poteſt marito dare libellum repudij,C.de re
pu.conſenſu, in princ.Ala.[& in fi.]Ala.de hoc 3.q.7.
b §.tria,ver.porro.[b] ¶ In gl.vlt.in fi.]ad idem de elect.
quod ſicut,§.vltimo.Hoſtien.

ADDITIONES.

a ¶ Intelligi.Beatus Thomas tenet opinio.Io.per rationem, quā in gl.ſua addi.

b ¶ Porro.& in l.1.ff.de his,qui no.infa.per gl.

SVMMARIVM.

1 *Paganis,qui prædicant,quid his indultum.*
Eis communicare an liceat.
2 *Lectio ſacrarum ſcripturarum miſcenda.*
Gentes hic qualiter accipiantur.
3 *Epilogus & additio gloſſarum.num.4.*
Legis ſententia ſequenda,ſi verba deficiant.
5 *Additio gloſſarum.*
Excommunicatos quare magis vitemus,quam paganos.
Conuiuium cur vitandum magis, quam colloquium.
6 *In profitente & prædicante non eadem ratio.*

CAPVT X.

1 Quam ſit Ponit † duas indulgentias illo-
rum, qui paganis prædicant. ſe-
cunda ibi, inſuper[Socij]con-
cor.ſup.de vi.& ho.cler. Deus qui[Concedimus]i.om
nibus hodie conceſſum oſtendimus, ſm Io.ſed Hoſt.
contradicens hoc eſſe ex priuilegio ſpeciali. Dicebat
etiam Inn.licuiſſe communicare paganis: hodie non
licere ſine licentia propter rationem quam ponit glo.
2 [Actione] vnde † miſceri debet ſacrarum ſcripturarū
lectio,de con.diſ.5.in omnibus.44.di.pro reuerentia.
vide valde pulchre de Origene, qui non cibum ſume-
bat, nec ſomnum inchoabat ſine lectione tali, in Hie-
ro.ad Marcellā.2. B.[Gentibus]ideſt paganis, vel gē-
tilibus[Contradictione]forte prælati, in cuius diœceſi
3 prædicant.¶ Gl.† 1.ſignat contrarium, ſoluit,ea ſolu-
tione quæſtionem infert, & reſpondet. Iterum quærit,
& ſoluit. ¶ Vlt.gl.mixtim ſignat duo contraria. ¶ In
4 † 1.gl.ibi,ait ſenatus]edictum de partibus caducis in-
5 telligitur etiam de aſſe. ¶ In † gl.1.ibi,exemplo domi
ni)Luc.5.F.[& ibi,ad menſam]vbi etiam notatur,qua
re magis vitamus excōmunicatos, quam paganos (&
ibi, cibos noſtros) Deute.14.(& in fine)alia ratio not.
ſupra in præ.c.omnes,ſ.quia maior liberalitas in cōui-
uio, quam in colloquio, & quia facilius quis decipitur
inter epulas.22.q.4.vnuſquiſque.¶ In gl.vlt.ibi,duæ)
facit pro & contra,& facit pro de elect.ſi religioſus,li.
6.& infra de pęn.& re.omnis (& ibi,licet) dicebat hic
6 Goſt.ꝙ † religio, & officium prædicandi habent ſe vt
excedentia,& exceſſa: quia primo ſufficit petere licen
tiam:in ſecundo non.& tamen ſecundum auocat a pri
mo,de ſtat.mon.quod Dei timorem. dic ꝙ in prædicā
te ſubeſt periculum, ne corrumpat, vel inficiat proxi-
mum,vt probant prima iura, qui timor ceſſat in profi-
tente(& in fine)illud ex forma arbitri,quod obligabat
ad conſilium tantum,non ad conſenſum.

SVMMARIVM.

1 *Improprietas ſermonis quæ hic.*
Ad hoſtes an & quibus ire liceat & quæ deferre,num 4.
Eis quæ vendi non liceant,num.4.
Pœna quæ prohibita deferentibus,num.4.& 5.
Pacis appellatione tregua non venit, num.5.
Vtrum,dictio vt hic accipiatur.
2 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.num.3.*
Deſtitiſſe quis dicatur.
4 *Additio gloſſarum.*
5 *Huius decretalis duplex intellectus.*

CAP. XI.

1 Significauit. ideſt ſignificando † quæſiuit
a nobis, Ala.& ſunt tres par-
tes,quæ patēt.2.ibi,illi.3.ibi,
ad vltimum. Et hoc intendunt. Pro redimendis capti-
uis licet ire in Alexandriam iurantibus, ꝙ nil deferēt
ſubſidij extra redemptionis articulum, portans, vel
mittens etiam poſt treguam, merces prohibitas ex-
communicatus eſt.tertio dicitur, ꝙ pacis appellatio-
ne non venit tregua (Quomodo) ideſt vtrum hoc fieri
poſſit aliquo modo, vel non(Captiuitate)Saracenorū
(Hoc)ſ.illuc proficiſci(Lucrādi)maxime ſm Goff. (Ni
ſi pax)vel tregua, vt in litera ſequēti patet.Gof.(Illuc)
cū mercibus prohibitis ſm Goff.& Abb. [Non ſoluit]
liberat tamen a iuramento ſecundum Goffr. & Abb.
2 ¶ Gl.† 1.quærit,arguit pro,contrarium ſoluit.¶ Glo.
3 2.obijcit,& dupliciter ſoluit.¶ In † gl.4.ibi,§.geſſiſſe)
vide in præ.c.mulieres, ſuper 3.gl.pen. (ibi,deſtitiſſe)
ſequitur is videtur, non qui diſtulit,ſed qui liti renun-
4 ciauit in totū.¶ In † gl.1.ibi,articulo)& hoc vr̄ hic pla
cuiſſe Inn. & Ho.ad hoc C.de ſacro.ec.ſancimus.1.&
ſupra de pigno.c.1. Pro eis bene facit, infra proxi. re-
ſpon.ibi,Cauſa lucrandi.ad idem,quia alię merces ēt
ſine cauſa portari poſſunt, dummodo non ſit guerra,
infra cap.proxi.(Piraticam)tamen etiam hoc caſu nō
poſſet exercere contra Chriſtianos: quia hoc ſine pec-
cato fieri nō poſſet.nam licet per ligna, & arma cauſa

Digitized by Google

redẽptionis portata Chriſtiani poſſent offendi, non ta
men eſt hoc directe contra Chriſtianos ſm! Innoc. nã
ſecundum eum ſi directe contra Chriſtianos vẽderẽt,
& in articulo, quando exercerent contra Chriſtianos,
inciderent in canonem [& in fine] idem Goff. ante fa-
ctum conſule cum gl. maxime, quia Saraceni videntes
has merces hac de cauſa poſſe portari, aliam redẽptio
nem non vellent: haberent ẽt portantes hoc velamen
paratum, & ſic hoc tenderet ad noxam. Poſt factum te
ne cum Innoc. & Hoſt. ꝙ neceſſitas redemptionis illos
excuſet a pœna, de ob. ieiu. concilium. 11. q. 3. quoniã,
J. de ſen. ex. inter. & facit pro hac opi. ſup. de iureiu. ve
rum. ¶ [In gl. ſic, inf. in fi.] & arguit hic Ala. ꝙ etiam ra
tum habendo incideret in excõmunicationem, quod
dic, vt infra de ſen. exc. cum quis, lib. 6. ¶ [In gl. vlt. in
5 fine] arg. contra. 24. q. 3. illi qui. & ſic no. duos † intelle
ctus huius vlt. partis per ea quæ dicit gl. & dixi in text.
Vnus, ꝙ qui iurauit non ire cum mercibus, niſi pax fie-
ret, ſi vadit tempore treguę cum mercibus prohibitis,
excommunicatus eſt, & periurus. ſecundus, ꝙ qui iura-
uit, niſi fiat pax, vel tregua, ſi tpe treguæ vadit cũ mer-
a cibus prohibitis, excõicatus eſt, ſed non periurus.[a]

ADDITIO.

a ¶ Periurus. Ad materiam; vide Io. And. in Spe. de treug. & pa. in rub. vbi ponit q. Iac. Butri.

SVMMARIVM.

1 *Cum Saracenis qui habent commercium tempore guerrę, vel qui eis ſubſidium præbuerint excommunicati ſunt, & quid prohibitum intelligatur, num. 2.*
Declaratio neceſſaria huius decretalis.
3 *Epilogus ſuffragium, & additio gloſſarum. num. 4.*
Excommunicati ab homine, abſolui a quo poſſint, & praſertim qui ex tranſgreſſione huius constitutionis excommunicantur.

CAPVT XII.

1 Quod olim. Excommunicati † ſunt, qui
cum Saracenis tẽpore guer-
ræ habent commertium, vel
aliquod eis præbent ſubſidium. Et primo excõicat. ſe-
cundo hortatur illos, quibus ſcribit [Mercimonium]
quo ad merces prohibitas: ſed alij intelligũt indiſtin-
cte, qđ periculoſum eſt, & eſſet neceſſaria declaratio.
Hoſt. [Aliqua rerũ] ſub. ſeu concilia generalia. hæc li-
tera multũ facit ad id, quod infra dicam [Durauerit]
2 ceſſante † guerra durat prohibitio, & canon ſolum in
mercibus, quæ faciunt ſubſidium ad pugnã, vel perti-
nent ad diſpendiũ terræ ſanctæ, ſ. eo. ita, & c. proxi. &
inf. eo. ad liberandam. Inn. & videtur placere Goff. di-
centi, ꝙ tempore guerræ eſt prohibitio etiam in merci
bus nõ prohibitis [Illam] non dixit iſtam. facit pro eo,
quod ſupra dixi. vel dic illam per hanc conſtitutioné
3 ad caſum alium prorogatam. ¶ Gl. 2. quærit, & ſoluit.
4 ¶ [In 3. gl. in fi.] vide ſup. eo. ita, ſuper gl. 2. ¶ In † 2. gl.
ibi, poteſt dici] idẽ Hoſt. quo ad ſententiam canonis:
ſed ſi ob hoc excommunicati eſſent ab homine, vel ab
illo, vel eius ſuperiore abſoluendi eſſent, qđ dic, vt ſu-
pra de offic. ord. ad reprimendam. hodie papa tempo
ribus, quibus ſolet facere generales proceſſus, ſcilicet
ſaltem ter in anno, tales excommunicat. & ſic ſentẽtia
hominis ligati non abſoluuntur hodie ab alio, quam a
papa: imo difficulter eos abſoluit. & adde, quod dicã
infra tit. 1. excommunicamus, §. ſane, ſuper 1. gl.

SVMMARIVM.

1 *Iudæi nutrices, vel ſeruientes Chriſtianos habere non debẽt.*
Contra facientibus quę pœna.
2 *Prouerbia vulgaria loco iuris poſſunt allegari.*
Prouerbium quid.
Hoſtis latens quam noceat.
3 *Suffragium gloſſarum.*
Familiaritas nimia contemptum parit.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XIII.

1 Et ſi iudæos. Caſus. Iudæi † nutrices vel
ſeruientes Chriſtianos ha-
bere non debent: contra fa-
cientibus interdicitur Chriſtianorum commertium.
& 4. facit. ponit exordium: ſecundo facti narrationẽ:
tertio prouidet. quarto pœnam iubet imponi. 2. ibi,
Accepimus, 3. ibi, Inhibemus. 4. ibi, Si vero [Prouer-
2 bium] no. † vulgaria prouerbia poſſe loco iurium al-
legari, vt hic, & ff. de offi. pcon. ſolent. §. fi. & ff. de le.
3. ſi chorus, de con. diſtin. 5. ne tales, ſupra de iureiur.
quemadmodum. Hoſt. dicit Tullius ſecundo rheto. ꝙ
prouerbium eſt ſententia generalis, cui cõſuetudo fi-
dem attribuit: opinio communis aſſenſum accommo
dat, incorruptæ veritatis integritas acquieſcit [In pe-
ra] ideſt ſportula, vel ſacco [Hoſpitibus] nulla peſtis
efficacior & c. de hoc 93. diſt. ſi inimicus. Hieron. ad
Pau. & Mar. 2. c. Leuius eſt profeſſum inimicũ cauere,
quam hoſtem latentem ſub amici nomine ſuſtinere.
[Contingit] ad quod tenentur, infra de pę. & re. om-
nis [Coniurarunt] Io. 11. F. [Illorum] Chriſtianorum
ſcilicet [Chriſtianos] & ipſi Chriſtiani remanentes
3 excõicentur, ſupra eo. iudęi. [¶ In † 1. gl. in fi.] ponit ca
ſum præd. decre. vlt. de donat. [¶ In 3. glo. ibi, circa]
ſequitur, aduocatos, patiẽtem eſſe proconſulem opor
tet, ſed cũ ingenio, ne contẽptibilis videatur [& in fi.]
ibi dicitur, ꝙ ex æquali conuerſatione cõtemptus ori-
tur dignitatis. Valerius lib. 2. c. 1. in fi. quicquid in ex-
celſo faſtigio poſitũ eſt, vt ſit venerabilius, humili, &
4 trita conſuetudine vacuũ eſſe conuenit. [¶ In † 3. glo.
ibi, quando] vbi de hoc. [¶ In gl. credebũt, in fi.] con
tra ea. diſt. hoc ſacramentũ. ſed ibi ſumendo incorpo-
rat. i. ſeipſum de corpore eccleſiæ facit, Vincen. ad idẽ
cõſtitutio Vrbani inter cle. poſita, de reliqui. ſi domi-
a num, ver. hic panis.[a] ¶ [In gl. 1. ibi, filio] Gen. 21.

ADDITIO.

a Panis. Vide gl. in c. non eſt, & in c. tribus alleg. in gl.

SVMMARIVM.

1 *Iudęus, qui percuſſit clericum, qualiter puniatur, non excõmunicatus eſt ideo, nu. 3.*
2 *Panę pecuniarię loco ſurrogatur alia pęna regulariter.*
Negligentia vnde dignoſcatur, ad dictio. neglexerint.
3 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XIIII.

1 Poſtulaſti. Caſus. Iudæus † qui percuſſit cle-
ricum, temporaliter punietur,
vel interdicitur Chriſtianorum
commercium, donec ſatisfaciat. communis diuiſio.
ſecunda ibi, ad quod, in qua reſpondet diſtinguen-
do, & ſubdiſtinguendo, quod per te videas [Iuriſdi-
ctionis] temporalis, vt innuunt ſequentia (Vel) ſup-
ple, ſi pecuniam non habet, vel habet, ſed illa nõ ſuf-
ficit (Alia) puta fuſtigatione temperata, de rapto. in
2 archiepiſcopatu. & † hoc eſt regulare, ꝙ loco pecunia-
riæ ſurrogetur alia pęna, infra eo. ad liberãdã, in fi. de
maledi. ſtatuimus. Hoſtienſ. (Alioquin) ideſt ſi non
eſt

Digitized by Google

eſt tuæ tēporalis iuriſdictionis, ſed alterius [Neglexe-
rit] quod apparebit per aſsignationem termini iā cla-
pſi, de of. or. irrefragabili, §. 1. & tunc ipſe dominus po
teſt excōicari, ſupra eo. iudęi. 2. §. 1. Hoſ. [Satisfaciat]
3 læſo, & eccleſiæ, vt præmiſit. ¶ In † glo. 1. ibi, multi] &
ſ. de diuor. gaudemus. per quæ iura patet illos ex inie-
ctione excommunicatos non eſſe, & ideo non mandat
hic illos abſolui. facit, quod ſcripſi de iu. iu. ſicut. 3. pro
pe fi. ¶ In gl. 2. in fi.] de hoc, ſupra de foro compe. c. 2.
& infra de ſent. exc. cum deſideres, ad fi.

SVMMARIVM.

1 *Iudæi, & Sarraceni vtriuſq; ſexus in terris Chriſtianorū debent vti habitu, per quem a Chriſtianis agnoſcantur, et quis deferatur Maſſiliæ, num. 2.*
In publicum exire quando prohibiti.
Ignorantiæ quidam affectatores.
2 *Habitus Maſſiliæ habitantium iudæorum, & Saracenorum.*
Illuſio omnis reprobanda, & magis.
3 *Mahometus inuocari nō permittendū Chriſtianis audientib.*
Peregrinatio Saracenis quæ non permittenda.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 5.*
Serui manumiſſi qui funus pileati præcedant.
6 *Additio gloſſarum.*

C A P V T XV.

1 In nonnullis. Iudæi † & Sarraceni vtriuſ-
que ſexus in terris Chriſtia-
norum debent vti habitu,
per quem a Chriſtianis agnoſcātur. hoc primo. in die
paſsionis non exeant in publicum, nec in contumeliā
creatoris proſiliant. ſecunda ibi, in diebus. 3. ibi, Illud
autem [Diuerſitas] & hæc conſuetudo inferius appro-
batur. ſi de clande. deſpon. c. vlt. [Errorem] dicit Hoſ.
ꝙ interdum illum fingūt. ſunt. n. quandoque aliqui af-
2 fectatores ignorantiæ, de clan. deſpon. c. n. [Vtriuſq; †
ſexus] ſic fit in Maſſilia, vbi maſculi portāt ſtellam an-
te pectus: fœminæ vero portant in capite orarium, ſm
Hoſt. de orario vide 27. q. 1. monaco [Omni tempore]
quia vbique & ſemper imminet periculū [Ex eo] pri-
ma ꝓhibitionis ratio [Ornatius] quaſi de fletu noſtro
ridere videantur, de priuil. petitiis [Ac Chriſtianis] 2.
ratio [Illudere] quāuis omnis illuſio ſit reprobanda, ſu
pra de poſtul. bonæ. 2. iſta tamen plus. ad hoc infra tit.
vergētis [Probra] i. opprobria, vel peccata [Seculares]
3 concor. concil. Vien. eo. t t. credit quidem. vbi † princi
pes, ſub quorum dominin Saraceni morantur, pati nō
debent, ꝙ Chriſtianis audientibus publice inuocent
Machometū: vel ꝙ peregrinentur ad locum, vbi qui-
dam Saracenus ſepultus fuit, quem venerantur vt ſan-
4 ctum. ¶ Gloſ. † 1. circa diſtinctionem habitus ponit
5 quatuor ſynonyma. ¶ In † gl. 1. ibi, ſi quis virgines] cu
ius caſum ponit capitulum præallegatum [& in fin.]
ſerui manumiſsi per teſtatorem, vel hæredem funus
præcedunt pileati. ¶ In gl. 1. in fine] & clerici a laicis,
6 de vi. & hone. cleri. ¶ In † gl. pen. in fi.] nam & ſecun-
dum leges capitalis eſt pęna in auct. vt non luxu. con-
tra naturam. 1. reſpon. & 1. §. col. 6.

SVMMARIVM.

1 *Iudæos, vel paganos publicis officijs proponens punitur.*
Præpoſito vero quæ pœna.
Innouatio fit veteris conſtitutionis.
2 *Officia publica quæ.*
Ad Concilium Prouinciale quid ſpectet.
Monitio regulariter præcedit pœnam.
3 *Prouidere quis potius teneatur patri hæretico, an extraneo catholico.*
4 *Epiſcopo reſeruatur caſus reſtitutionis ſubtractorū, vel male acquiſitorum, & cur ipſi.*
De eius poteſtate quadam.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
6 *Reſtitutio extorti cui facienda.*

C A P V T XVI.

1 Cum ſit. Caſus. Præponens † iudæum, vel pa-
ganum publicis officijs per conci-
lium prouinciale punitur, & præpo-
ſito vetatur Chriſtianorum commercium, donec di-
mittat officiū, & inde ſuſcepta reſtituat. & prima pars
conſtitutionem innouās, olim prohibitum prohibet,
& cauſas reddit. 2. punit præponentem. 3. punit præ-
poſitum. 4. prorogat. 1. ibi, ſi quis. 3. ibi, officiali. 4. ibi,
hoc idem [Generali concilio] cuius partes per ordinē
poſui ſupra de accuſā. ſicut olim [Innouamus] ad idē
de tre. & pa. innouamus, infra de pręb. c. 1. lib. 6. [Quo
niam] vnam rationem poſuit in princ. nunc ſubmittit
aliam. eſt & 3. ſ. ne filij liberę &c. ſupra eo. & ſi iudęos.
2 [Tale] ſ. publicū, quale † eſt baiula miniſtralia, caſtal-
dionatus, leuare pedagium, & ſimilia, infra de pęnis,
in quibuſdā. Hoſt. [Prouinciale] ad quod ēt ſecūdum
leges ſpectat generaliter corrigere, & punire oēs ex-
ceſſus prouinciæ, in auct. de ſan. epi. §. vt autē omnis
ſtatus, coll. 9. [Monitione] hæc regulariter præcedit
pœnā, de ſen. exc. ſacro, cum ſuis cōcor. [Huiuſmodi]
iudęo [Commercijs] ſic ſupra eo. poſtulaſti [Chriſtia
3 norum] arg. ad † quæſtionem, qua quæritur, cui tenea
tur quis potius prouidere, an patri hæretico, an extra
neo catholico? De hoc plene 30. diſt. c. 1. 42. diſt. quie
ſcamus, & 86. diſt. non ſatis, in princ. & in Spec. qui fi.
ſint le. ver. quid ſi pater, & plene per Hoſt. in ſum. de
temp. or. §. & cui, ver. quid ſi pater. ſub §. 2. [Diœce-
4 ſani] iſte igitur † eſt vnus de caſibus reſeruatis epiſco-
po, ſ. reſtitutio ſubtractorū, vel male acquiſitorū. Ad
idem C. de epiſc. & cler. nulli licere, argum. C. cōmu-
nia de ſucceſ. omnes peregrini, §. 1. quę ſumitur ex l. Fe
derici hac edictali. ad idē ſ. de teſta. tua nobis, §. pri-
mo, in auct. de eccl. t. t. §. ſi autem pro redemptione,
col. 9. adducere potuit illud Numeri 5. poſt princ. vbi
de reſtitutione tractando dicit, Si non fuerit, qui reci-
piat, dabunt domino, & erit ſacerdotis. & ſit ratio ſm
Hoſt. qui not. idem de vſuris, cum tu, ne talia per ſim-
plices ſacerdotes imburſentur, vel approprientur, &
quia in maioribus & in dubijs eſt prouidentia dięceſa
ni adhibenda, ſupra de offic. Archidiac. ad hæc, ver.
in epiſtola, de offi. Archidiac. c. fin. infra de ſent. exc.
monaci, & quia generaliter epiſcopus habet diſpoſi-
tionem omnium eccleſiarum ſuæ diæceſis. 10. quęſtio.
1. regenda, & capitulo decernimus, & tota diæce. dici-
tur ſua parochia, infra de rapto. capitulo primo. Dicit
etiam Hoſtienſ. quod multi ſibi hæc occupant hodie,
de his & ſimilibus in animarum ſuarum periculum, ac
ſi eſſent epiſcopi diſponentes, & tranſgrediuntur ter-
minos conſtitutos, contra id, ſupra de ſepul. capit. 1.
vnde inhibendum eſſet, vt ſequitur. Archidiaco. con-
tra, qui ſatis de hoc no. de teſta. capitulo 2. lib. 6. vide
a quod ibi dicam [a] [Hoc idem] ſcilicet ne pręponantur
his officijs, & quod dictum eſt de præponente, & de
5 præpoſito. ¶ Vlt. † gloſſ. obijcit, & ſoluit. ¶ In glo. 2. in
fin.] & decimaſeptima, quæſtione, quarta cōſtituit, &
C. eo. titu. in fine. Sed obſt. ff. de decur. generaliter, §.
fina. Dicebat Goff. infra cap. 2. quod loquitur lex illa
de non iudæis, qui tamen vitam, & ſuperſtitionem iu-
daicam ſequantur: vel loquitur de quadam ſpeciali
prouiſione. Accur. placet, ꝙ lex Codicis corrigat l. ffo
6 rum, vt no. in præben. l. fi. C. eo. titu. ¶ In † gl. vlti. ibi,
extortum ſit] aliter intelligo, & puto iſtud loqui, cum
iudæus, vel paganus non grauat eum, a quo recipit

vltra debitum extorquendo, tūc enim illi facienda eſſet reſtitutio, ſed recipit, qđ ille ſoluere debet, ſed ex officij labore ſalariū percipit, quale forte perciperet Chriſtianus, puta 100. Floreno. in ann. tale ſalariū tenetur reſtituere, erogandum in pauperes, ſed non reſtituitur ſoluenti qui plus reprehenditur repetens, quam extorquens, vt dixit Goff. alleg. 14. q. 5. nō ſane. ad id, inf. c. proxi. [& in fine] & merito vt ibi dicam.

ADDITIO.

1 ¶ Dicam. vide Io. And. & Io. de Ligna. poſt Pau. in cle. dudū, de ſepul. in verſ. iure conceſſo.

SVMMARIVM.

1 *Concilium Lateranen. repetitur a concilio generali.*
Cruceſignatorum priuilegia quæ, num. 2.
De eis omiſſa conſtitutio ponitur.
2 *Eius interpretatio.*
Diſtributiones quotidianæ etiam priuilegiatis non reſidentibus perſonaliter non veniunt.
Dubiorum declaratio ſpectat ad papam, non magiſtrum.
3 *Hoſpitaliorum priuilegia.*
Exemptionem ſuadet eadem ratio.
4 *Cardinales vocat papa fratres generaliter.*
Habēt ius collegij, est ſummum collegium ſuper alia omnia, ver. eſtque. qui non habeant titulum.
Inter vniuerſitatem, & ſingularitatem magna differentia, & quæ.
A nomine rei arguitur, & debet eſſe conſequens rei, verſic. quinimò.
Collegarum appellatione continentur, qui eiuſdem poteſtatis ſunt ver. eſt, quæ ſummum.
5 *Ignorantia probabilis excuſata debet eſſe.*
Error in proprio facto quando tolerabilis.
6 *De benignitate tutius eſt præmium reportare, quam de auaritia reddere rationem.*
Collatores deputati non habent poteſtatem diminuendi, vel remittendi, niſi concedatur expreſſè.
7 *Prærogatiua gaudere debent, qui in obſequijs inſiſtunt papæ, & iuſtinis qui Deo.*
Contra eccleſiæ libertatem & priuilegia interpretatur, vel iudicat, de iniuſtitia poteſt meritò reprehendi.
Eius auctoritas quanta num. 20.
Clerici diuinis obſequijs inſiſtentes a talijs omnibus immunes eſſe debent, & eorum familia.
8 *Modica læſio facile toleratur, n. 14. item deceptio, ibid.*
Item donatio, ibid.
Talea, & collectæ omnes damnatæ.
9 *Bonorum appellatione quæ contineantur.*
In poſſeſſione ſua quilibet tutus regulariter.
Protectio papæ quæ proſit, et inquantū ſe extēdat hic, n. 12.
11 *Mortis probatio quæ eſſe debeat.*
Dei, & fidei fauor debet eſſe maior, quam matrimonij.
12 *Præſumptio in quibus hic prohibeatur.*
Celeritas expediendi eſt prærogatiua quædam.
13 *Sæcularium principium nomine etiam epiſcopi comprehenduntur in dominio temporali.*
De debitoribus facta gratia a papa quando conqueri nō poſſint, num. 14.
14 *Exceptio quæ data, vel ſublata a principe toleretur.*
15 *Familia eodem priuilegio cū domino ſuo gaudet, & ſup. n. 7.*
Curſarij, & piratæ, qui ſunt generaliter excommunicati.
Fautores duplici modo conſiderantur, & qui ſunt excommunicati, qui excommunicandi hic.
16 *Interminatio eſt comminatio.*
Excōmunicatus an poſſit uendere, vel alios contractus inire.
Expreſſio fit ad exaggerationem interdum vt hic.
17 *Compeſcere quibus modis quis dicatur.*
Seueritas eccleſiaſtica in quibus conſiſtat.
Inter eam, & cenſuram quæ differentia.
18 *Pacis vtilitas ſemper ſeruanda. aliud eſt a treuga, num. 19.*
Pluribus intentus minor eſt ad ſingula ſenſus.
20 *Bellum iuſtum, quod auctoritate eccleſiæ fit.*
Eccleſia quando recurrere debeat ad brachium ſæculare.
21 *Ligandi, et ſoluēdi poteſtas apud quos, in quib. cōſiſtat. n. 23.*
22 *Pontificis ſumma poteſtas.*
Veniam plenam indulget, cæteri limitatam, & ratio.
23 *Per contritionem quæ pœna remittatur, quid ſit, num. 24.*
Pœnam temporalem poteſt ſacerdos alleuiare.
In totum papa remittere.
Abſolutio non contriti quid proſit.
24 *In pœnitente vero quot.*
Confeſſio, ſatisfactio quid.
25 *Expenſas mittentis in ſubſidium terræ ſanctæ quanta eſſe deceat.*
26 *Perſonam & animam ſuam qui ponit, expendere plus dicitur cæteris pecuniam tribuentibus.*
Pauperes facilius ſaluantur, quam diuites.
Citius faciant quod poſſunt.
Cor interrogat dominus, non manum.
Socij temporales vt temporale lucrum participant, ſic & ſpirituales ſpirituale.
27 *Remiſſionem peccatorum plenam qui conſequantur, qui minorem ex vi indulgentiæ hic memoratæ.*
Ex conſilio, & auxilio boni particeps quis eſt, ſi bonū: mali, ſi contra.
28 *Synodus quandoque pro concilio vt hic.*
29 *Capitulum hoc differt a capitulo, ſupra proximo, & quibus.*
Delictum grauius eſt ex grauiori pœna.
Pœnæ aliorum, ſiue tormenta ſunt aliorum remedia, nu. 31.
30 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 31.*
Male meritus publica egeſtate laboret, & ratio.
32 *Addito gloſſarum.*
Pecunia ſimoniaca cui reddatur.
Excōmunicati lucrum ex meretricijs pauperib. erogandū.

CAPVT XVII.

1 Ad liberandam. Hic † conciliū generale repetit cōcil. Latera. ſup. eo. ita. & addit pœnam imponendam tempore abſolutionis ibi, & talibus [& infra] Hic fuit decisa pars continens cruceſignatorum priuilegia, quam hic Hoſt. poſuit, & gloſſauit, dicens, ꝙ tum quia quotidie in apoſtolicis literis fit mentio de illa, tum quia practicatoria, neceſſaria & vtilis, non debuerat remoueri. Dicit autem, quod primum reſponſum tale erat. Ipſis autem clericis indulgemus, vt beneficia ſua integre percipiant per triennium, ac ſi eſſent in eccleſijs reſidētes, & ſi neceſſe fuerit, ea per idem tempus pignori valeant obligare. poſtea ſequitur. Cupiētes autem alios eccleſiarum prælatos, necnon & clericos vniuerſos in merito, & in præmio habere participes, & conſortes ex cōmuni approbatione concilij ſtatuimus, vt omnes omnino clerici tam ſubditi, quam prælati viceſimam eccleſiaſticorū prouentuum vſque ad triennium integre conferāt ad ſubſidium terræ ſanctæ ꝑ manus eorū, qui ad hoc fuerint appoſtolica prouidētia ordinati, quibuſdā religioſis exceptis ab hac præſtatione merito eximendis, illiſq; ſimiliter, qui aſſumpto, vel aſſumēdo crucis Chriſti ſigno ſunt perſonaliter profecturi. Nos autem, & fratres noſtri ſanctæ Ro. Ecc. cardinales plenariā decimam perſoluemus. Sciantq; ſe omnes ad hoc fideliter obſeruandū per excōicationis ſententiam obligatos ita, ꝙ illi, qui fraudē ſcienter cōmiſerint, ſñiam excōicationis incurrant. Sane, quia iuſto iudicio cæleſtis imperatoris obſequijs inhærentes ſpeciali dicunt prærogatiua gaudere, cum tempus proficiſcendi annum excedat in modico, cruce ſignati a collectis, vel talijs, alijſque grauaminibus ſint immunes, quorum perſonas, & bona poſt crucem aſſumptam ſub beati Petri, & noſtra protectione ſuſcipimus. Statuentes, vt ſub epōrum, & archiepiſcoporum, ac omnium prælatorum eccleſiæ

Digitized by Google

cleſiæ Dei defenſione conſiſtant, proprijs ad hoc nihi-
lominus protectoribus deputandis, ita vt donec de ip
ſorum obitu, vel reditu certiſſime cognoſcatur, inte-
gra maneant & quieta, & ſi quiſpiam contra præſum-
pſerit, cenſura eccleſiaſtica cõpeſcatur. Si qui vero pro
ficiſcentiũ illuc ad præſtandas vſuras iuramento tenẽ
tur aſtricti, creditoresq́ eorum, vt remittant eis præſtitũ
iuramentũ, & ab vſurarũ exactione deſiſtãt, eadẽ pręci
pimus diſtrictione cõpelli. quod ſi quiſquã creditorum
eos ad ſolutionẽ coegerit vſurarum, eum ad reſtitutio-
nẽ ipſarũ ſimili cogi animaduerſione mandamus. Iu-
dæos vero ad renunciandas vſuras per ſæcularem com
pelli præcipimus poteſtatẽ, & donec illas remiſerint,
ab vniuerſis Chriſti fidelibus per excõicationis ſentẽ-
tiam eis omnino cõio denegetur. His autẽ, qui iudæis
ſoluere debita nequeunt in præſenti, ſic principes ſæcu
lares vtili dilatione prouideãt, quod poſt iter arreptũ,
vſquequo de ipſorum reditu, vel obitu certiſſime co-
gnoſcatur, vſurarũ incommoda non incurrant. Cõpul
ſis iudæis prouentus pignorum, quos interim ipſi per-
ceperint, in ſortẽ expenſis deductis neceſſarijs cõputa
re, cũ huiuſmodi beneficiũ non multum videatur ha-
bere diſpendij: quia ſolutionẽ ſic prorogat, ꝙ debitum
nõ abſorbet. Porro eccleſiarũ prælati, qui in exhibẽda
iuſtitia cruce ſignatis, & eorũ familiæ negligentes ex-
titerint, ſciant ſe grauiter puniendos. Cæterum, quia
curſarij, & piratæ nimis impediũt ſubſidium terræ ſan
ctæ capiendo, & ſpoliando tranſeuntes ad illam, & re-
deuntes ab ipſa, nos eos, & principales adiutores, &
fautores eorum excõicationis vinculo innodamus, ſub
interminatione anathematis inhibentes, ne quis cum
eis ſciẽter cõicet in aliquo venditionis, vel emptionis
contractu, & iniungentes rectoribus ciuitatum, & loco
rum ſuorum, vt eos ab hac inquietate reuocent & com
peſcant, alioquin, quia nolle perturbare peruerſos, ni-
hil aliud eſt, quam fouere, nec caret ſcrupulo ſocieta-
tis occultæ, qui manifeſto facinori deſinit obuiare, in
perſonas & terras eorum per eccleſiarum prælatos ſe-
ueritatem eccleſiaſticam volumus & præcipimus exer
ceri. Excommunicamus præterea &c. vt hic ſequitur
in textu vſque in fi. poſtea ſequitur. Quia vero ad hoc
negocium exequẽdum eſt permaxime neceſſarium, vt
principes, & populi Chriſtiani adinuicem pacem ob-
ſeruent, ſancta vniuerſali ſynodo ſuadente ſtatuimus,
vt ſaltẽ per quadrienniũ in toto orbe Chriſtiano pax
generaliter obſeruetur, ita, ꝙ per eccleſiam pręlati di-
ſcordãtes reducantur ad verã pacẽ, aut treguã inuiola
biliter obſeruãdã: & qui acquieſcere forte contempſe-
rint, per excommunicationem in perſonas, & interdi-
ctũ in terras arctiſſime compellãtur, niſi forte tãta fue
rit inimicorũ malitia, ꝙ ipſi nõ debeant tali pace gau
dere. Quod ſi forte cẽſurã eccleſiaſticã vilipenderint,
poterunt non immerito formidare, ne per auctoritatẽ
eccleſiæ tãquam in perturbatores negocij crucifixi ſe-
cularis potentia inducatur. Nos ergo de omnipotẽtis
Dei miſericordia, & beatorũ Petri, & Pauli auctorita-
te cõfiſi, & ex illa, q̃ nobis, licet indignis, cõtulit Deus
ligãdi, atq; ſoluẽdi poteſtate, oĩbus, qui laborem iſtũ
in proprijs perſonis ſubierint, & expenſis, plenã ſuorũ
peccaminũ, de quibus veraciter fuerint corde cõtriti,
& ore confeſſi, veniã indulgemus, & in retributionem
iuſtorum ſalutis æternæ pollicemur augmẽtũ. Eis aũt
qui in perſonis proprijs illuc acceſſerint, ſed in ſuis dũ
taxat expenſis iuxta facultatem, & qualitatem ſuã vi-
ros idoneos deſtinauerint, & illis ſimiliter, qui licet in
alienis expenſis, in proprijs tñ perſonis acceſſerint, ple
nam ſuorum concedimus veniam peccatorum. Huius
quoque remiſſionis volumus, & cõcedimus eſſe parti-
cipes iuxta quantiatem ſubſidij, & deuotionis affe-
ctum omnes, qui ſubuentionem ipſius terræ de bonis

ſuis congrue miniſtrabunt, aut circa prædicta con-
ſilium, & auxilium impenderint opportunum. omnibus
etiam pie proficiſcentibus in hoc opere ſancta & vni-
uerſalis ſynodus orationum, & beneficiorum ſuorum
ſuffragium impartitur, vt eis digne proficiat ad ſalutẽ.
Data Lateranen. 19. cal. Ianuarij pontificatus noſtri
2 anno 18. exponebat demum & ſic [Ipſis † autem cleri
cis] ſcilicet ſecularibus. ſed & religioſi adminiſtratio-
nem habentes prouentus viceſimæ redituum ſuorum
terræ ſanctæ conceſſæ percipere poſſunt. & dic vt legi-
tur & no. ſupra de voto. c. ſi. [Integre] ergo etiam quo-
tidianas diſtributiones, cum & ipſas percipiant reſidẽ
tes, licet illas non habeant in theologia ſtudentes, nec
in ſeruitio epiſcopi reſidentes: qđ dic vt legitur & not.
ſupra de præben. licet, & de clerico non re. de cætero,
& infra de ver. ſig. olim. Videtur autem cõtrarium per
illud c. ſupra de præben. licet. Sol. non dicitur ibi, ac ſi
eſſet in eccleſia reſidens, ſicut hic. Iſta enim verba ali-
quid operari debẽt, vt patet in eo, quod legitur & not.
infra de priuile. ex ore. §. 1. ſed & maiori priuilegio di-
gnus eſt exponens perſonam tot periculis, & profici-
ſcens in ſeruitio Ieſu Chiſti, vt infra eo. §. ſane. Idem
eſt, ꝙ ſtudens in theologia, & ſi habeat priuilegium,
percipiendi integre fructus beneficiorum ſuorum per
quinquennium, vt ſupra tit. 1. c. ſi. & §. ſi. non tamen di
citur, ꝙ ipſos percipiat ac ſi reſidens eſſet, nec, ꝙ poſſit
ipſos obligare, vt hic dicitur, & ibi no. ideo tenẽdum
eſt, vt prædixi, niſi papa aliud declararet, ad quem &
non ad magiſtrum ſpectat declaratio dubiorum, vt pa
tet in eo, quod legitur & no. ſupra qui fi. ſint le. per ue-
nerabilem. §. rationibus, niſi inſultes, & dicas quare er
go declaras hoc dubium? Reſpondeo enim, ꝙ nullum
declaro dubium. ſed verũ eſt, ꝙ in dubio a verbis edi-
cti non recedo, quibus melius eſt deſeruire in tali ca-
ſu, quam aliud fantaſtice diuinare. ff. de leg. 3. non ali-
ter. ff. de act. exerci. l. 1. §. ſi is qui nauem, ver. in re igi-
tur dubia, & videtur hoc ſatis expreſſum, ſupra de vo-
to. c. ſi. §. ſi. vbi de hoc, Hoſt. quicquid dicat Hoſt. tu
a dic contra, vt not. de cler. non reſi. [a] c. vno, lib. 6. no. ẽt
de hoc Guil. in Spec. de hæreticis, in fi. & vide quod di
cam infra tit. 1. excõmunicamus, §. catholici [Et ſi ne-
ceſſe] puta quia aliter non poteſt ſe parare. & ſi inten-
dit prouidere non vtilitati, ſemper enim eſſet ei vtile,
ꝙ hoc facere poſſet, ſed neceſſitati, quæ legem nõ hẽt,
ſupra de obſerua. ieiu. conſilium, ante fi. [Per id tẽpus]
ſcilicet per triennium. non ergo vltra. Quid ſi interim
moriatur. dic vt plene not. ſupra ne præ. vi. ſu. querelã.
[Cupientes] 4. pars [Alios eccleſiarum prælatos] hoc
non dr̃, quia in ſuperiorib. cõtinetur, ꝙ ipſe papa Inn.
III. de his, quæ reſeruare potuit 30. millia librarum in
hoc opus concedit præter nauigiũ, quod cruce ſigna-
tis de vrbe, atque de vicinis partibus confert [Cõſor-
tes] quo ad talia nullus zelus, nulla inuidia locum hẽt
[Quam prælati] cuiuſq; conditionis, vel religionis exi-
3 ſtant [Quibuſdã] religioſi ver. [Eximendis] puta † ho-
ſpitalarijs, qui huic obſequio ꝯtinue inſiſtãt, & ad hoc
ſunt ſpãliter deputati. vnde & multi ſunt alijs priuile-
gijs decorati, vt patet ĩ. de priuil. dilecti, & c. porro, &
ſ. de decimis, ex parte tua, in §. ſed præceſſor. non tñ
ſunt exẽpti, licet in ꝓprios Ro. eccleſię filios ſunt rece-
pti, vt legitur & no. de ver. ſig. veniens, li. 6. vide qđ di
cã de priuil. recepimus, ſuper 1. glo. [Perſonaliter] quia
ex his eadẽ ratio exemptionem ſuadet, & de hoc §. fit
mentio, ſ. de voto. c. fin. vt & ibi no. [Nos] 3. pars [Fra-
4 tres noſtri] no. ꝙ in † genere oẽs cardinales papa fra-
tres vocat, de hoc de off. le. c. 1. lib. 6. [Sanctę Ro. eccle
ſię] no. ꝯ illos, q dñt, ꝙ cardinales nõ hñt ius cap'li ſiue
collegij, ſed potius iure ſingulorũ cẽſentur tanq̃ hoĩes
a diuerſis partibus mundi ſingulariter vocati, & in ſin-
gulis eccleſijs ſibi commiſſis intitulati, licet et diaconi

non dicantur habere titulum, vt in ſtyllo patet, vñ nec
habent arcam communem, nec ſyndicum, nec ſimi-
lia, quæ vniuerſitas habere conſueuit, ſiue collegium,
ff. quod cuiuſque vni. l. 1. & no. infra de exce. præ. de li-
cta. & inter hæc duo iura, ſcilicet vniuerſitatis, & ſingu
laritatis magna differētia eſt, vt patet in eo, quod no.
ſupra de conſtitutio. cum omnes, reſpon. 1. ſed errant
euidenter, qui talia autumant, æſtimant, vel affirmāt
præſumendo. Nam & de facto ita eſt, ꝙ ante fiunt car
dinales, quam eis aliquis titulus aſſignetur. & hac con
ſideratione habita, cardinales dicūtur ſimpliciter, nul
la alia eccleſia expreſſa. 23. diſtin. in nomine domini,
& 79. di. oportebat, & c. ſe. Cuius ergo eccleſiæ dicere-
tur tunc epiſcopus cardinalis? vtique non alterius, q̃
Romanæ, cuius & ſemper cardinales ſunt, vt hic exp̄ſ-
ſe dicitur, de re iudi. ad apoſtolicæ, §. & vt ad pñs, ver.
perpetrauit, lib. 6. ad idem 79. di. ſi quis ex epiſcopis.
ſed & arcam communem habent quo ad ſeruitia com
munia, & camerarium ſpecialem loco ſyndici, qui &
oblata æqualiter diuidit inter eos. Sunt & ſimul con-
gregati, & ad tractatus communes etiam totius mun-
di expediendos communiter conueniunt tota die, &
ſummum ius eligendi habent, quod ex iure congrega-
tionis, non ſingularitatis competit, vt patet in eo, qđ
legitur, & no. ſupra de elect. c. 1. & c. licet, & c. quia pro
pter. Quinimo & ſacrum collegium vulgariter & com-
muniter nominatur. vnde & tale habendum eſt, argu.
ff. de fluminibus. l. 1. reſpon. 1. & no. ſupra de ſpon. ex li
teris. nam & nomina debent eſſe conſequentia rebus,
vt patet in eo, quod le. & no. ſupra de præben. cum ſe-
cundum apoſtolum, & in iure dicitur Eccleſiæ Roma-
næ gremium. 23. diſt. in nomine domini, circa mediū,
ibi, Eligatur autem de ipſius eccleſiæ gremio. Eſtque
ſummum & excellens collegium ſuper omnia alia vni
tum adeo cum pa. quod cum ipſo vnum & idem eſt, vt
patet in eo, quod legitur & no. infra de priuileg. in an-
tiqua. reſpon. 1. de pœn. cum ex eo. §. fi. & ſupra qui fi.
ſi. le. per venerabilem, §. rationibus, ver. ſunt autē. ſed
& collegarum appel. hi continentur, qui eiuſdem pote
ſtatis ſunt, ff. de ver. ſig. collegarum. 6. charta, & acce-
dit ff. de illicitis colle. l. fi. & l. græca. ibi poſita [Plena-
riā decimam] alij vero ſolam viceſimam, vt ſup. §. 1. &
ſit hoc cauſa exempli, arg. 1. q. 1. viliſſimus. 26. di. vna,
ſupra de voto. magnæ, §. 1. ve. quod enim agitur, cum
ſuis concor. [Omnes] ſ. cardinales ad decimam, alij in
feriores ad viceſimam, vel forſan hic non intendit in-
cludere cardinales, ſed inferiores tantum [Scienter]
5 debet enim † probabilis ignorantia eſſe excuſata, inf.
de cler. ex. min. apoſtolicis. Sed hoc quomodo poteſt
eſſe? nā in proprio facto non eſt tolerabilis error, ſup.
de reſcript. ab excommunicato, & nemo præſumitur
vires ſui patrimonij ignorare. C. de reſcin. vend. quiſ-
quis, reſpō. 1. hoc non præſumitur prima facie: tamen
euenientes fortunę contrarios euentus ſæpius operan-
tur, vt in auct. de nup. §. quia vero hactenus, colla. 4. vn
de & ſæpius de facultatibus ſuis amplius, quam in his
ſit, ſperant homines, inſti. qui. ex cau. ma. non poſ. §. in
fraudem. quia tamen talis ſententia periculoſa eſt, cō-
ſuluimus, vt ad ſecuritatem conſcientiæ attēdas plus,
6 quam minus, quia tutius † eſt de benignitate præmiū
reportare, quam de auaritia reddere rationem, ſicut
alias dicitur. in fi. 26. q. fi. alligant. & no. ꝙ licet ad fi-
deliter recolligendam hanc partem aliqui deputētur,
non tamen habent poteſtatem aliquam diminuēdi,
vel remittendi, niſi hoc expreſſe contineatur in literis
eorundem, argu. ff. de proc. procurator tutorum, ff. de
dona. filius. reſpon. 1. ideo frequenter ſeipſos decipiūt
qui cum eis componunt [Sane, quia] 4. pars [iuſto iudi
7 cio] vere iuſto. cum n. † in obſequijs inſiſtentes papæ,
vel epiſcopi priuilegiati ſint, vt patet, ſ. de cler. nō re.

de cętero, & c. cū dilectus, iuſtius enim eſt, ꝙ qui ſeruit
Deo, prærogatiua gaudeat ſpeciali. ideo no. ꝙ qui cō-
tra priuile. & libertatē eccleſiæ Dei de facili interpre-
tatur, vel iudicat humanis fauendo, & ipſa ampliādo,
poteſt de iniuſtitia merito reprehendi, ſuper quo vide
quod no. ſupra de rebus ec. nō ali. c. fi. [Cæleſtis impe-
ratoris] ideſt Dei, qui eſt ſuper terrenum, vt patet 11.
q. 3. Iulianus. & eſt hic euidēs ar. ꝙ clerici diuinis obſe
quijs inſiſtentes a talis omnib. debēt eſſe immunes, qđ
& concedit lex etiam de vxoribus, & liberis, & familia
clericorum, C. de epi. & cle. l. 2. quod dic vt no. ſup. de
vi. & ho. cler. c. fi. ſup. de immu. ec. nō minus, & c. aduer
8 ſus [In modico] ideo & † modica eſt læſio, quæ de faci
li toleratur, vt patet in eo, qđ legitur & no. j. §. 1. ver.
cū huiuſmodi [Grauaminibus] i. onerib. Nā & ſi hoc
intelligas de licitis talijs, cōiter tamē graues & onero
ſæ ſunt, & quo ad ipſas hæc indulgentia nō ſolū de fa-
cto, ſed & de iure locū hēt. Si aūt hoc intelligas de iniu
ſtis, vel ſubiecti nullo tēpore ſunt grauādi: quia nullus
vnquam in aliquo grauari debet, maxime a ſuperiore
ſuo, vt patet in eo, quod legitur & no. ſup. de reſti. ſpo-
liato. cōquerēte, ſ. de app. vt debitus. hoc aūt ſciēdum
eſt, ꝙ omnes taliæ & collectæ nō obſtāte abuſu contra-
rio hodie generaliter ſunt dānatæ, vt in auct. de ec. ti.
§. ad hæc ſancimus, & vt nul. iudi. §. nulli vero liceat,
coll. 9. & in l. Federici, hac edictali, §. illicitas. qđ dic
vt plene no. in ſum. de immu. ec. §. a quib. [Quorū per-
9 ſonas, ver. & † bona] non ſolū propria, ſed ēt poſſeſſa,
ſiue ēt detenta, vel quorū periculū ad ipſos ſpectat cru
cę ſignatos, vel eos beare poſſūt, ff. de ver. ſig. bonorū.
1. & 2. ff. de ac. rē. do. l. rem in bonis, ff. vt in poſ. lega. is
cui. §. bonorū. 1. & 2. ff. de pet. hær. Idē vidēdū, §. fi. &
10 duabus ll. ſeq. [Nec immerito] nam & † ſine crucis ſi-
gno quilibet oī tempore in poſſeſſione ſua regulariter
eſt tuendus, vt patet, C. vnde vi, ſi quis in tantum, ff. de
vi priua. l. penul. & in eo, quod legitur & no. ſupra vt li.
pen. c. 1. & de reſti. ſpol. cōquerente, & ſupra qui fi. ſint
legi. cauſam, 2. §. 1. vbi eſt ēt in hac materia hoc expreſ
ſum [Protectione] ſpeciali, nō generali. quod dic vt le-
gitur & no. infra de priuil. ex parte. 2. vnde & ſi qui eis
iniurientur, per cenſuram eccleſiaſticam cōpeſcātur,
vt infra eo. §. 1. ver. 1. [Specialiter] ad maiorem caute
lā, vt infra. §. 1. in prin. & §. cæterum, ver. ſub intermi-
natione, vt ibi no. arg. infra tit. 1. ſi aduerſus, in princ.
cum ſuis concor. & quia epiſcopi ſæpe in talibus negli-
gentes ſunt, & remiſſi, vt patet, infra eo. §. 1. in fine, &
infra de priuil. dilecti [Ita vt donec] hoc eſt, intantum
ſe extendit hæc protectio, Vt donec de ipſorum &c. ſci
licet cruce ſignatorum [Certiſſime] ſi. infra eod. §. 1.
11 ver. his autem. Nō † ergo ſufficit præſumptio ſola. ſed
forſan ſufficit certus nuncius, argumen. in eo, quod le-
gi. & not. ſupra de ſpon. in præſentia. vel dic quod a-
liud eſt ibi, vbi non ſufficit veriſimilis præſumptio, vt
patet, ſupra vt lit. non conteſta. c. fi. §. ſi vero, ver. ſi au-
tem etiam. aliud hic, vbi requiritur certa probatio. &
hoc eſt, quod hic innuit, quando dixit, certiſſime. &
eſt ratio diuerſitatis: quia maior debet eſſe fauor Dei,
& fidei, quam matrimonij, vt patet, vt ſupra eod. §. in
princip. & in eo, quod not. infra eo. capitu. fina. in fine
[Et quieta] ſcilicet ſupra de pereginantibus, capitulo
12 vnico [Contra † præſumpſerit] res ſcilicet ipſorū inua
dendo, vel depredando, vel diminuendo, ſeu inquietā
do eccleſiaſtica cenſu. &c. Eſt ergo hæc protectio ad
tuitionem, & ſpecialis, vt & not. ſupra eodem ver. pro-
ximo [Si qui vero] quinta pars [Deſiſtant] & ſuper hoc
fiat celeris iuſtitia, alioquin modica eſſet prærogatiua,
cum omnibus competat iſtud de iure communi, vt
patet in eo, quod le. & no. ſupra de iureiu. c. 1. & c. debi
tores. ſi. ſup. §. proxi. ver. quorum, & inf. eo. ſuper ver.
animaduerſione, §. cæterū, in fi. [Quod ſi quiſquā, ver.

coege-

Digitized by Google

coegerit] nolens relaxare iuramentum, vel fideiuſſo-
res,vel obſtagia forſitan diſtringendo, vt patet ſupra
de fideiuſ.peruenit,& de iureiu. ex reſcripto[Animad
uerſione] & hoc etiam de iure communi eſt, vt ſup.de
iureiur. debitores. 1. de vſuris tua nos [Iudæos vero,
ver. Cõio denegetur]fi. infra de vſuris, poſt miſerabi-
13 lem.qd dic vt ibi no.[His aũt.ver. Principes † ſecula-
res]alias iudices. ſubaudi, vel epiſcopi, vbi habent do
minium tpale, vt ſupra c.poſtulaſti[Certiſſime] ſim.
ē.eo.§.pro.verſ.Quorum perſonas[Nõ incurrant]de
facto.nam de iure nec ante incurrere debẽt]Compul-
ſis Iudæis,ver. Expenſis]de hoc dic, vt legitur & no.ſ̃.
de pign.cum contra.& de iureiur.ad noſtram.1.] Cõ-
putare] quod nedum de Iudæis creditoribus, ſed etiã
de Chriſtianis fieri poteſt. nec poſſunt multum cõque
ri de tali gratia creditores. Cum huiuſmodi benefi-
cium &c.vt ſequitur[Cum huius beneficium, ver. Nõ
14 multum &c.]q.d.vbi † dilatoria aliqua a principe da
tur vel tollitur, tolerari poteſt, argu. 12.q. 2. terrulas.
nã modica læſio,& deceptio toleratur, vt patet. ff.de
reſt.in integr.ſcio.ff.de min.in cauſæ 1.§.Pomponius.
& modica donatio,ſupra de dona.Apoſtolicę, & arg.
ſupra eo.§.proxi.rub.1.ſecus,vbi peremptoria datur,
vel tollitur: quia nec grauis læſio toleratur, vt patet,
C.de reſcin.ven.l.2.ſup. de decimis,ſuggeſtum, & in
ſuis concord.& ff.ne quid in flu.pu.l.vnica. §. ſunt qui
putant,& ne quid in lo.pu.l.1.§. ſi quis a principe, &
§.merito, niſi ex certa & præciſa voluntate principis
aliquid dicatur;quod dic, vt le.& no. ſ̃.de offic. dele.
ex parte 2. & ſumitur hæc diſtinctio & mens iſtorum
verborum ex eo,quod legitur C. de preci. impe. offe.
b quoties, [b] & l.reſcripta[Porro, ver. Familiæ] argum.ꝙ
15 † familia eodem priuilegio cum domino ſuo gaudet.
quod dic, vt no.ſupra de off.archid.c.fi. §. petijt [Pu-
niendo]continuatio eſt ſim.ĩ. de priuil.dilecti[Cete-
rum]5.pars[Curſ.rij,& piratæ]ſcilicet prędones,ſiue
latrũculi maris[Et principales adiutores,& fautores]
hoc additur de nouo in hoc concilio generali.nam &
piratæ per concilium Lateranen. ſunt generaliter ex-
communicati, vt infra de rapt.excommunicationem.
Eſt autem hæc potius declaratio, quam additio. Nã
iſti participant in damnato crimine, non ergo dubiũ,
quin in eadem ſententia inuoluantur, vt legitur & no.
infra de ſen.ex.nuper a nobis. §. in primo, & capit. ſi
concubinæ.& ideo dicit, principales: quia aliud eſt de
fauentibus non principaliter, ſed per conſequentiam
quandam; quia illi non ſunt excommunicati ſed ex-
communicãdi, vt patet infra eo.§.ver. alioquin [Sub
16 † interminatione]ver.comminatio eſt. ſic infra de ſa
git.c.vnico,& ſupra de iure pat.relatum. quod dic, vt
ibi no.[Scienter]ſim.infra de ſent.exc.ſignificauit, in-
prin.[In aliquo venditionis]argu. hic, ꝙ excõicatus
poteſt vendere,& emere,& alios contractus inire, niſi
ſpecialiter prohibeatur, ſicut hic fit, & infra de hæret.
ſicut ait §.1.vbi de hoc,& c.ad abolẽdam. §. ciuitas.
nos autem ſentimus contrarium, vt patet in eo quod
plene no.ſupra de do.& contu.veritatis, ad fi. nec ob.
quod hic dicitur.reſpon.enim vt in ſe.glo. [Cõtractu]
a quo omnis excommunicatus arcetur quo ad ea, quæ
vtilitatem ſuam reſpiciunt: ſed ad maiorem exagge-
rationem voluit iſtud exprimere hic, vt homines ma-
gis cauerent ſibi, argum. in eo: quod legitur & no.in-
fra tit. 1.ſi aduerſus,in prin.ſi.ſup.eo.§.ſi qui vero, in
prin.& §.ſane, ver.quorum.2.ti.1.ſicut ait, §.1. in qui-
bus & multa ſpecificantur, quæ de iure communi ſunt,
ſicut & ſupra de iureiur.& ſi Chriſtus, in fi.& de procu
17 rã.quia in cauſis[Et iniungentes.ver. Vel † compeſcãt]
ſi & quantum poſſunt imponẽdo,& leuãdo pęnas, vel
alio modo quocunque [Alioquin]ſcilicet ſi circa hoc
fuerint negligẽtes[Fouere, nec caret]& ſumuntur hęc
duo verba ex eo,quod legitur 82. diſ. error, & c.præce-
denti,& ſequen.ad idem 86.diſ.facientes, infra de hę
reti.cap.2.& infra de ſen.ex.quãtę, vbi de hoc [Eccle-
ſiaſticam]Excommunicando ſcilicet perſonas, & in-
terdicendo terras, infra de verb. ſi.quærenti, & ĩ.eo.
§.quia vero,& ver.itaque.in glo.& infra tit.1. ad abo-
lendam.§.ſtatuimus, in fin.quinimo & ſuper hoc poſ-
ſent impeti, & manu militari diſtringi, vt probatur
23.quæſt.2.dominus. ſed & poteſt notari diſcrentia
inter ſeueritatem eccleſiaſticam, & cenſuram; quod
dic vt no.ſ̃.de offi.dele.præterea.§.1.& li. 6.de homi
cidio,pro humani.§.cum igitur, verſ. uos tanto. Poſt
partem vero tex. quem hic habemus, ſequebatur, quia
18 vero[Et quia vero] 7.pars [Pacem † obſeruent] quia
pluribus intentus,&c. vt patet ſ̃.de cleri.coniu. diuer-
ſis[Cuius) ſcilicet pacis violator excõicandus eſt, ſe-
cundum canones, ſupra de treu.& pac. c.1.ſecundum
vero leges decapitandus eſt, ff.de re mili.l.fin.in fi.(vt
ſaltem per quadriennium) nam ipſam ſemper ſeruare
deberent.fi.ſ̃. de treu.& pac.ca.1. quod dic vt ibi no.
(Itaq; ver. Reducantur) hoc enim eſt eorum officium
20.diſ.c.1.5.q.2.ſi primates, ne debiliores a potentio
ribus opprimantur.ff.de offi.præſi.illicitas.§.ne potẽ-
19 tiores (Pacem † aut treguam) aliud. n. pax, & aliud
tregua, vt patet in eo, quod legitur & no.ſ̃. eo. cap. ſi-
gnificauit, ad fi.(In perſonas,& interdictum)ſi.ĩ.§.cę
terum, in fi.(Niſi forte, ver. Malitia) puta hæretici ſũt,
vel in malitia obſtinati, infra ti.1.excommunicamus.
1.§.moneantur, infra de rapto.c.2.ſupra de iudi. cum
non ab homine,& infra eo.ver.fin.(Quod ſi forte, ver.
20 Per † auctoritatem eccleſiæ) quę quanta ſit, perpendi
põt ex eo, quod legitur & no.infra li.6.de homicidio,
pro humani, §. ſacri, ver. ſicque, cum ſuis concord.ſup.
eo.ita quorundam. §. tales. & hoc eſt iuſtum bellum,
quod auctoritate eccleſiæ fit, de quo dic, vt no. ſupra
de iureiur.ſicut.& ĩ.(Secularem potentiam) hoc enim
regulare eſt, quod ex quo eccleſia non habet, quid fa-
ciat, recurrere debet ad brachium ſeculare, vt patet
ſupra de iudi.cum non ab homine, ĩ.de cle. ex. c.2.in
21 fi.cum ſuis concor,(Nos ergo)8.pars(Ligandi † atque
ſoluendi)14.q.1.quodcunque.quod etiam omnib. ſa-
cerdotibus in parte eſt commune. vnde Matthæ. 18.
capit.Amen dico vobis, quæcunque ligaueritis ſuper
terram, erunt ligata & in cœlis: & quæcunque ſolueri-
tis &c.& Io.20.F.Accipite Spiritumſanctum, quorum
remiſeritis peccata &c. quæ verba dicta ſunt non ſo-
lum Petro, ſed & omnibus diſcipulis, quamuis ſignan
ter ei dicatur. Tu vocaberis cephas.Io.ca.1. caput ec-
cleſiæ 24.quæſt.1.rogamus.23.d.nulla ratione, & ite-
rum. Quodcunque ligaueris &c. Matthe. 16. ad deſi-
gnandum vnitatem eccleſiæ, & quod habet omnium
principatum: nihilominus eum tam pro ſe, quam pro
alijs hanc poteſtatem intelligitur ſuſcepiſſe. 24.quęſt.
1.quodcunque,& cap.cum beatiſſimus, & ca.ſequen-
tibus. igitur hoc commune eſt eccleſiæ, & omnibus
ſacerdotibus.ligant enim, vel ſoluũt.primo. i.ligatũ,
vel ſolutum oſtendunt, vt patet infra de ſenten.exc.a
nobis. 2. ſecundo excommunicando, vel ſententiam
relaxãdo, infra de ſen.ex.per tuas.& c.ſacro.tertio ſa-
tisfactionem pœnitentiæ imponendo, ad quã facien-
dam obligant,& ſic ligant, vel parcendo, & indulgen
do: & ſic ſoluunt, vt infra de pœnitentijs, omnis, & ca.
22 cum ex eo. In † his autem omnibus ſicut põtifex ſum-
mus ſuper omnes eſt, ſic præ omnibus poteſtatem ha-
bet, vnde & ex cauſa plenam indulget veniam pecca-
torum, vt ſequitur: quod nulli alij licitum eſt, imo li-
mitatur poteſtas, infra de pœnitent. cum ex eo. & eſt
ratio, quia ipſe Papa vocatus eſt in plenitudinẽ pote-
ſtatis, ideoque plenam indulgentiam poteſt facere:
alij vero in partem ſolicitudinis; ideoque ad ipſos par
ticu-

ticularis tantum pertinet, & ſemiplena, ad hoc 2. q. 6.
de cætero. & ſupra de vſu pal. ad honorem. de cæteris
dic vt plene not. in ſum. de pœnitentijs, ſub rub. de re-
miſſionibus[Veraciter]non ficte, vt in ſequen. gl.[Cor
23 de contriti]per † contritionem pœna æterna remitti-
tur, ſed agenda eſt pœnitentia tẽporalis, vt colligitur
de pœnitentijs, d. 1. multiplex, & c. quem pœnitet, in fi.
& c. verbum, & c. ſi peccatũ, & c. ſi primi hominis, & d.
5. conſideret, in fi. & d. 7. cap. fi. temporalem etiam ex
cauſa ſacerdos alleuiare poteſt, & papa in totũ remit-
tere, vt patet in præ. gloſſ. & in eo quod leg. & no. infra
de pœnitentijs, ſignificauit, & ca. Deus qui, ſiue contri
tione autem nullus veraciter abſoluitur, vt patet 11.
q. 3. cum aliquis. 24. q. 2. legatur, de con. diſt. 4. omnis
qui, de pœ. di. 1. neminem. C. de hæreti. l. Manicheos,
in auct. vt non luxu. contra natu. rub. 1. colla. 6. ideoq;
qñ aliquis non contritus abſoluitur, ſolutio eſt quo ad
hominẽ, non quo ad Deum, hoc eſt quo ad militantẽ
eccleſiam, & non triumphantem. infra de ſen. ex. a no-
bis 2. & no. ſupra de teſti. veniens 2. §. fin.[Et ore con-
24 feſſi]in vero † enim pœnitente requiruntur tria. oris cõ
feſſio, vt hic, cordis contritio, de pœ. di. 1. conuertimi-
ni. & hæc præcedit, & d. 3. ſcindite, & capi. ſane, in fin.
Operis ſatisfactio, de pœ. di. 3. perfectum. primum ſci-
licet confeſſio non eſt res ſigni, ſed ſignum tantum, ſci
licet contritionis. ſecundum vero, ſcilicet contritio eſt
res ſigni, ſcilicet confeſſionis, ſatisfactionis, ſiue mun-
dationis. tertium, ſcilicet ſatisfactio, ſiue munda-
tio non eſt ſignum alicuius rei, ſed eſt res ſigni tan-
tum, ſcilicet confeſſionis, & cõtritionis, ſicut no. ſim.
ſupra de cele. miſ. cum Marthę, §. diſtinguendum[Eis
25 autẽ, ver. Iuxta † facultatem, & qualitatem ſuam]i. in
quod duceret, & expenderet, ſi ipſemet iret: hoc enim
eſt de mente, vt patet ſupra de voto magnæ, cap. pen.
ver. tibi pro te, & ſequenti[Idoneos]ſcilicet ad pugnã
dum, ſecundum quod legitur & diſtinguitur ſupra de
voto, quod ſuper his. ſed pauci ſunt remanentes, qui
hoc adimpleant, vnde non credunt plenam indulgen-
tiam peccaminum ſe adeptos[Et illis ſimiliter, ver. In
26 alienis]ſubaudi, cum ſuis non poſſint[Perſonis]ſatis†
enim expendit, qui plus non habet, & exponit perſo-
nam, & animam, id eſt vitam, quæ omnibus eſt præfe-
renda temporalibus. C. de ſacroſan. ecc. ſancimus. 1.
Collige ergo ex his ver. & præ. & his, quæ hic & ibi no.
ꝙ pauperes facilius ſaluãtur, quam diuites: quia citius
faciunt, quod poſſunt. Dominus autem cor interrogat,
non manum. 14. q. 5. ſi quod inueniſti, & 15. quæſt. 6. c.
1. ad fi. Item not. quod ſicut ſocij temporales, quorum
vnus ponit pecuniam, alius laborem, ſiue perſonam,
lucrum ex ſocietate proueniens participant tempora-
le, vt inſtitu. de ſocietate. §. de illa, ſic & ſpirituales ſo-
cij ſpirituale lucrum plenæ remiſſionis peccaminum
participare poſſunt, vt hæc patet, & in præcedenti ver
ſi.[Huius quoque, ver. Iuxta qualitatẽ ſubſidij, & deuo
27 tionis affectum] tales † ergo non conſequuntur ple-
nam remiſſionẽ ex vi iſtius indulgentię, ſed participãt
tantum, i. partem capiunt, ſecundum quod maius, vel
minus fecerint, prout no. ſi. in delictis, & pœnis, ſupra
eo. ver. percipientes. & eſt ſi. infra de priuile. vt priuile
gia. §. 1. ver. hoc autem, & verſ. penul. & fin.[Conſiliũ,
& auxilium]Cum enim ſecundum beatum Aug. nul-
lum malum impunitum, nullum bonum irremunera-
tum, iuſtum eſt, vt retributionis boni particeps ſit, qui
in ipſo faciendo conſilium & auxilium præbet, ſicut &
pœnæ mali particeps eſt, qui ipſis delinquentibus fa-
uet, vt patet in eo, quod le. & no. ſupra eod. §. cęterum.
[Omnibus etiam, verſi. Proficiſcentibus]alias proficiẽ
tibus. ſed prima litera præualet[Synodus]ſcilicet iſta
28 † præſens, quæ quandoque vocatur ſynodus vniuerſa-
lis, vt hic; & quandoque concilium generale, ſupra de
accuſa. ſicut olim, & infra cap. 1.[Datum Lateranen.]
& cæt, quæ conſideranda eſt in reſcriptis, quod dic vt
le. & no. de reſcrip. eam te[Præterea]reſpicit, ꝙ in par
te deciſa excommunicauerat non ſoluentes viceſimã,
vel quia excommunicauerat hæreticos, infra tit. 1. ex-
cõmunicamus [Eis] ſcilicet, Sarracenis[Piraticis]eis
contra Chriſtianos exercentibus : ſecus, ſi cõtra alios,
cum non debeant piratica cõtra Chriſtianos inſtitui.
Hoc non placet per verbum ſequens, in d. terræ ſanctæ.
Innocen. Hoſtien. dixit quod verbum, diſpendiũ &c.
reſpicit clauſulam, Aut quibuſlibet[Cenſemus]hæc pę
na per ſæculares poteſtates imponitur. Innocẽ.[Et ta-
libus] hic incipit addere concilio Lateranen. & ſecũ-
dum Innoc. hæc pœnitentia imponitur per eccleſiam
[Aperiatur]ſi contra fiat, tenet, ſed reduci debent, niſi
29 hoc faciant ſecundũ Egi.[Et tantundẽ]ergo † differt
a capitulo, ſupra capitu. proxi. quia ibi ſimplum tan-
tum ſoluitur: hic vero duplum. & illud pauperibus ero
gatur: iſtud vero in ſubſidium terræ ſanctæ mittitur. &
ſic cum hoc ſit grauius vindicatum, ergo grauius eſt
delictum per iura, quæ alleg. gloſſ. & de vi. & ho. cler.
vt clericorum, ver. ſtatuimus, ſecundum Hoſtien.[de
ſuo] ſed nonne ipſorum bona confiſcantur? forte non
erant adhuc confiſcata, vel in ipſa ꝯfiſcatione hoc fieri
debet, vel loquitur de bonis poſtmodum acquiſitis, in
fra de pœnis, fœlicis, §. verum, lib. 6. vel ſecundũ Abb.
hanc pœnam imponit eccleſia; præcedentem vero cõ-
fiſcationis imponit ſecularis curia, vt dixi etiam ſupra
ſecundum Innocẽ.[Audacia]Hiero. ſuper Hier. lib. 6.
C. aliorum tormenta, aliorum remedia ſunt; cum ho-
30 micida punitur, alij terrentur a ſcelere. ¶ † Tertia glo.
dat ſimile de vſura : concludit tamen, quod hoc gra-
31 uius. ¶ † In gloſſ. vlt. ibi, famoſos]vide de calum. c. 2.
ſuper vlt. gloſſ.[Et ibi, bona fides]male meritus publi
ca egeſtate laboret, vt exemplo ſit alijs ad maleficia
32 terrenda. ¶ † In gl. 3. ibi, crimini vſurarum]& magis
eſt ſi. pecuniæ ſimoniacæ, quæ redditur eccleſiæ, in cu-
ius contumeliam data fuit, ſupra de ſimoni. conſuluero.
& c. audiuimus, in fi. & eſt argum. hic, & ſupra cap. pro-
xi. quod quicquid lucratur excommunicatus in merci
monijs, ſit pauperibus erogandum, cum ex interdicta
ſibi communione hominum lucrum illud contingat.
de cler. ex. illud; de hoc in ſum. de pœniten. §. fina. ſub
d §. quid de his, qui excommunicati.[d] Hoſtien. ¶ In gl.
pen. ibi, verberibus]quod ſonat ver. caſtigetur, ſecun-
dum Goff.[Et in fi.] ſupra de dolo & contu. finem, &
infra de maledic. c. 2.

ADDITIONES.

a ¶ Re. Quotidiani enim non ſunt fructus beneficij, vt no. Ioan. And. in Spec. de conceſ. præben. in rub.

b ¶ Quoties. Ibi vide doct. & Bar. in l. fi. C. ſi contra ius, vel vti. publ.

c ¶ Oſtendunt. Vide gl. in c. quodcunque. 24. q. 1.

d ¶ Excommunicati. Et vide bonum tex. in c. ſi diligenti, & ibi Io. And. in gl. no. Hoſt. de præſcrip.

SVMMARIVM.

1 *Iudæi, vel pagani publicis officijs præficiendi non ſunt, eis ſi regalia iura venduntur, quid iuris.*

Pœnam iudex remittere an poſſit.

2 *Iuriſdictionis, vel poteſtatis executoria venditio non toleratur, ſecus reditũum eius.*

3 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XVIII.

1 Ex ſpeciali Iudæi † vel pagani publicis officijs præficiendi non ſunt: & ſi eis regalia iura vẽdũtur, Chriſtianus non ſuſpectus ad illa colligenda præficitur. Et

in

Digitized by Google

in 1. deciſe ponitur regis culpa , & excuſatio. in ſecun-
da contra vtrunque prouidet ibi, Mandamus[Affectu]
propter hoc iudex remittere poteſt pęnam quod dic,
vt ſupra de offic. lega. niſi [Vendiderit] toleratur ergo
2 venditio redituum, nõ † iuriſdictionis, vel executoriæ
poteſtatis. ſic ſupra ne præla. vi. ſuas c. 1. & vlt. Hoſtié.
[Deputet] ipſe rex, non Iudæus, ne fiat aliquid fraudis
[Et eccleſijs] nec alijs Chriſtianis, vt ſequitur, & ſupra
3 eo. cum ſit[Iura] per regem vendita. ¶ † In gl. 2. in fi-
ne] Geneſis 41.

S V M M A R I V M.

1 *Iudæus ſi emat ſeruum Chriſtianum , non tenet emptio & quatenus, vide num. 3.*
Tempus a quo memorandum hic.
2 *Suffragium, & additio gloſſarum. nu. 3.*
Emptio liberi hominis ignoranter facta tenet, & nu. 6.
4 *Additio gloſſarum.*
Mercatoribus fauor debetur in mercimonijs.
Solidus moneta vt accipiatur.
Libram 72. aurei faciunt.

C A P V T XIX.

Nulli Iudæo Se ſummat, & tria facit. dictũ ponit: mercatori prouidet, ꝓuiſionẽ determinat.
1 [Emere] ſi † vero iudæus emit ſeruum Chriſtianum, nõ
tenet emptio quo ad hoc , vt trãsferatur dominium in
emptorem: tenet tamẽ quo ad hoc , vt prior dominus
illius dominiũ perdat(Liceat) C. ne Chriſt. man. l. vna
(Retinere) contra 17. q. 4. Iudas; dic vt ibi(Pro eo) ſer-
uo ſcilicet empto cauſa mercimonij 12. ſol. pro melio-
ri mãcipio, ſupra c. 1. (Tres menſes) a die ſerui empti,
& traditi numerandos. arg. inſtit. de rerum diui. §. per
traditionem , C. de pactis, traditionibus. Hoſt. crede-
rem , quod iſti tres menſes computentur a tẽpore, quo
2 potuit. ¶ Tertia gl. quærit, & † ſoluit. iterũ quærit , &
remittit. ¶ Vlt. gl. reddit rationem textus: dat ſimile,
dicit , quid ſi emat ? & ponit triplicem fauorem fidei.
3 ¶ † In gl. 3. ibi, nummos) hãc, & ſeq. §. ſi numerus , qui
eſt vlt. vide de cenſi. ex parte. ſuper 3. gl. ¶ In gloſ. vlt.
ibi, liberi hominis) inter ignorantes valet emptio libe
ri hominis & ignorante emptore, dato quod ſciat ven
4 ditor. ſed ſi emptor ſcit ad nihilum, valet. ¶ † In gl. 1.
ibi, fraternitatem) de hoc plene. ea. d. §. hæc tunc, & di
ſtingue, vt ibi nota. ¶ In gl. 2. in fi.) & ſic nota mercato
ribus in mercationibus fauorem deberi. ad idẽ ſup. de
5 treuga, & pac. c. 2. ¶ In gl. 3. ibi, in loco † illo) Vincen.
hic, licet ſupra cap. 1. fuerit alternatiue locutus, intel-
lexit hic, ſolidum pro aureo . Idẽ Ac. C. de ſer. fu. l. qui-
cunque. Idem Goff. per l. ff. de mino. ſi mulier, inſtit. de
pœn. te. liti. in fi. C. de ſpor. l. omnibus, C. de fal. mo. ſi-
quis nummos. vnde vna lex dicit 20. ſol. dandos, ne li-
bertas præſtita reuocetur. ff. de manu. teſt. l. cum ex fal
ſis. & alia dicit aureos. ff. de inoffic. teſt. Papinianus.
§. vlt. ad hoc facit, quod de ſeruitio quinquennij no. ſu
pra eo. c. 1. ad ll. alleg. in gloſſ. reſponde ſecũdum Ab-
ba. q̃ loquuntur de precio appoſito ab homine. Eſt ẽt
ſciendum, quod 72. aurei faciunt libram, C. de ſuſcep.
& arca. quoties, lib. 10. & vide quod ſcripſi in Spec. de
6 inſtru. edit. §. porro, ſuper vẽr. ſi. in fi. ¶ In † gl. vlt. ibi,
ignoranter) puta, quia credebat Iudæum venditorem
emiſſe cauſa mercimonij, & ſeruum venditum audie-
bat, dicentem, quod nec baptizatus erat, nec baptiza
ri volebat : vel quamuis id diceret ſeruus , Iudæus di-
cebat, quod heri illum emerat, ſecũdum Hoſt. (Et ibi,
liberi hominis) & l. & liberi hominis.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
De hæreticis loca iuris canonici tractantia ſuggerit.

De hæreticis, Rubrica.

1 ¶ Viſo de his, qui baptizari cõtemnunt, & Chriſtũ †
non recognoſcunt , imo male colendo blaſphemant,
ſubmittit de his, qui poſt fidem, vel baptiſmum in hæ-
reſim incidunt. & vide ad rubricam , quod no. infra c.
2 3. in 1. gl. habetur † materia. 24. q. 1. per totum. & q. 3.
§. quia vero , vſque ad fi. & 1. q. 7. & 23. q. 7. per totum.
Reperitur in 6. & clemen. Conuenit rubricæ de ſum.
tri. damnamus, ver. ſi quis, de pręſump. literas, de cele.
miſ. in quadam, de bap. maiores, de diuor. de illa, & c.
ſequen, de ſent. exc. nouerint, prim. reſpon. & de ver. ſi.
ſuper quibuſdam. 1. reſpon. facit de præſcrip. ca. 2. ſe-
cundo reſpon. lib. 6. & clem. de vſuris c. 1. §. ſane.

S V M M A R I V M.

1 *In fide dubius, infidelis quando eſſe dicatur, & nu. 3.*
Dubitatio procedens a ſcrupulo conſcientiæ potius eſt pęna , quam culpa.
2 *Omnino, pro aliquo modo.*
Credendum non eſt dubijs in fide, & cui catholico.
Ignorantia non excuſat in his, quæ ſunt ex fide.
3 *Suffragium gloſſarum.*
Hæreticus dicitur, qui etiã loci argumento deuiat a documẽtis, & tramite fidei.
Additio gloſſarum.

C A P V T I.

1 Dubius. Breue (Infidelis eſt) hoc † verũ in dubitatione, quæ habet pertinaciã, animi deliberationem, & placentiã : ſed
dubitatio, quæ procedit a ſcrupulo conſcientiæ , po-
tius eſt pęna, quam culpa, nec habet hæreſim, cum fre-
quenter contra voluntatem accidat: imo ille, qui ſe be
ne firmat in fide, & talibus motibus reſiſtit, meretur, ſi
cut & qui reſiſtit carnis ſtimulis. 5. di. ſed penſandũ, &
c. teſtamentum : alias non eſſet dare fidelem , qui non
fuiſſet hæreticus. facit ad prædicta 24. q. 3. dixit , & qđ
dicam infra eod. cum Chriſtus(Omnino) ideſt aliquo
2 † modo hoc eſt nullo modo eſt eis credendum . ſi. om-
nino, ſupra de iura. calum. in pertractandis . Hoſtien.
(Fidem veritatis) ideſt veritatem fidei, quia baptiza-
ri renuit , vel in articulis errat , poſſet etiã intelligi de
catholico, qui ignorat veritatem negocij, de quo quæ
ritur, cui in eo credendum non eſt, ſupra qui ma. accu-
ſa. poſ. videtur. de iura. calum. in pertractandis. Hoſti.
(ignorant) non ergo excuſat ignorãtia in his, quæ ſunt
de fide. quod dic, vt dixi ſupra de ſum. trin. ſuper rub.
3 ¶ † In gl. 2. ibi. l. 2.) ibi dicitur hæreticus, qui etiam le-
ui argumento deuiat a documentis , & tramite fidei.
4 ¶ In † gl. 2. ibi, tenui) ideſt quantumcunque leui. Ab-
bas. (& in fi.) vel dic de tenui argumento, vt not. ſupra
de præſum. literas. §. fi. in prin. Hoſtien. ¶ In gl. vl. ibi,
in fide) licet baptizatus. idem in non baptizatis, ſupra
de teſti. c. 1. cum concor.

S V M M A R I V M.

1 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Non prohibens, cũ poteſt, quẽ ab iniuria, tenetur. vide n. 2.
Scientia ſumitur hic pro patientia.
2 *Additio gloſſarum.*
Correctio ad quos pertineat.

CA-

Google

CAPVT II.

Qui alios. [Errore] fidei catholicæ, vt faciat ad titulum [Non reuocat] fortius ſi defendit. ¶ † Prima gl. quęrit, &
1 ſoluit diſtinguendo. ¶ In gl. 1. ibi, ſcientiam] ſi ſeruus vulnerat, & occidit ſciente domino, tenetur dominus: & ſcientia ſumitur hic pro patientia, vt teneatur, ſi nõ
2 prohibuit, cum id poſſet. ¶ † In gl. 1. ibi, prælati] facit quod no. infra de ſeo. exc. quantæ, niſi dicatur aliquid ſpeciale in hæreſi, vt quilibet teneatur ab illa proximũ reuocare: vel quod perſeuerantia ioducit quaſi iterationem delicti, vt quaſi videatur delictum omittendũ [& in fi.] Hoſt. dicit, quod iudiciaria correctio ad ſolũ prælatum pertinet, vt in primis concor. Euangelica ad omnes, vt in ſecundis, & remit. ad no. de cogna. ſpiritua. tuo, de teſtib. in omni.

SVMMARIVM.

1 *Hæretici pœna quæ.*
Ei baptiſmus non prodeſt, nec alia opera bona.
Hæreticus quibus modis dicatur, num. 3.
Sciſmaticus etiam hæreticus eſt.
Hæreſis ſeparat omnem hominem ab eccleſia. vnde dicatur, num. 2.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
3 *Bona an reuiuiſcant mortificatis malis, in fi.*

CAPVT III.

1 Firmiſsime. Hæreticus † perſeuerans æternaliter damnatur, cui nec prodeſt baptiſmus, nec eleemoſyna, vel martirium. ſecunda ibi, omni [Sciſmaticũ] qui etiam hæreticus eſt vnitatem eccleſiam diuidendo [Incorporatus] erat. n. mẽbrum abſciſſum a corpore. 24. q. 7. quemadmodum. 1. quæſt. 7. conuenientibus, vet. item Ioannes. vbi dicitur, ꝙ hæreſis ſeparat omnẽ hominem ab eccleſia. ad idem 23. q. 5. ſi nos. facit 24. q. 1. hæretici, & c. alienus, & cap. omnis qui, & cap. quicunq; [Et poſt pauca] deciſa; ac ſi dicat [& ĩ.] vel &c.
2 ¶ † Glo. 1. ponit 7. modos, quibus dicitur hæreticus. [¶ In 1. glo. ibi, hęreſis] & dicitur hæreſis ab elect. erroris, vt ibi, vel ab erro, erras, vel ab hęreo hæres, quia nimium hęrent ſuæ opinioni. vel ab ercco, vel etciſco, qđ eſt diuido, ſicut dicimus fami. erciſcundę [& in fi.] de
3 hoc 24. q. 3. §. quia vero. vbi † no. large Iudæos, & gentiles dici hæreticos, quia non tenent articulos fidei, ſecundum quod omnes hæretici non ſunt excommunicati. Dicit Hoſtien. quod duobus vltimis modis proprie, & ſtricte dicitur quis hæreticus, ſicut qui quo ad hoc non recipit 4. concilia. ſic loquitur C. eo. quicunque, C. de ſum. tri. l. fina. Dicitur etiam hæreticus, qui priuilegio Rom. ec. quæ præeſt omnibus, detrahit. 22. d. omnes. Qui præcepta ſedis apoſtolicæ pertinaciter tranſgreditur. 19. d. nulli. Qui decretalibus epiſtolis contradicit, vel eas non recipit. 21. diſ. de libellis. Qui communionem catholicę eccleſię non recipit, in auct. de priuil. do. hęre. mu. non præſtan. poſt princ. col. 8. Hoſtien. hic, & in ſum. eo. ti. §. 1. [¶ In glo. 2. ibi, Apoſtolus] 1. ad Corinth. 13. A. [¶ In glo. vlt. in fi.] & mor
2 tificatis malis interdum bona reuiuiſcunt; [a] de pœ. di. 3. pium. Goſt. & Hoſtien. remittit ad ſum. de pœnit. & re. §. & an ficte. pri. reſpon.

ADDITIO.

2 ¶ Reuiuiſcunt. facta ſcilicet in caritate quo ad vitam æternam, vel etiam in peccato quo ad temporalia, de quo vide gl. de pœ. di. 3, §. item ſi quis. ſecundum Aug.

SVMMARIVM.

1 *Synodus Epheſina prima catholica.*
Falſitas admiſſa in inſtrumento, vel in dicto teſtis quando viciet cætera, vel contra.
2 *Sacramenta ab hęreticis an conferantur, an ab excommunicatis, depoſitis, & ſuſpenſis.*
An à notorio fornicatore, an à ſimoniaco.
3 *Additio gloſſarum.*
Origenes in quibus reprehendatur, & in quibus commendetur.

CAP. IIII.

1 Fraternitatis. [Epheſina † ſynodo] prima catholica T. [Quomodo poterunt] q. d. non poterunt [Capitula] ſcilicet quæ ſcripſerunt [Auctores] ſuſpenſiue legas. & intelligit Innocen. hoc in expoſitionibus ſcripturarum, & omnibus alijs confectis ab his, qui nõ gerunt publica officia. 9. diſt. ſi ad ſacras. 16. diſt. c. 1. 37. diſt. ſi quid. In ſcripturis autem tabellionũ, & aliorum publicum officium gerentium ſecus eſt: quia licet vnã chartam falſam fecerint, nihilominus valent alię, quamdiu in officio tolerantur, argum. 8. q. 4. nonne, & melius, ſupra de cohab. cle. & mulie. veſtra. & hoc propter publicam vtilitatem, & ne venientes ad eos decipiantur, argum. ff. de off. pręto. l. 4. ff. ad Macedonianũ l. 3. reſponſ. 1. ff. de offi. præſi. ſi forte. C. de Lati. liber. tol. l. vnica. §. ſed domini, & §. ſed & ſiquis homini libero. C. de teſta. l. 1. dicimus tamen, quod ſi inſtrumẽtum, vel dictum teſtis in vno probetur falſum, non ſolum in illo, ſed in totum etiam reprobandum eſt, argum. 3. q. 9. pura. ff. de ædil. ed. cũ eiuſdẽ. de con. di. 4. c. non liceat, & expreſſius 9. di. ſi ad ſacras, vbi de hoc. & ibi habetur dictum Bart. quod ẽt tenuit in Vener. 50. quod verum eſt, qñ tabellio, vel teſtis mentitur circa ſubſtantialia, vel circũſtantias negocij, de quo agitur, principalis; puta cum ageretur inter contrahẽtes de boue, tabellio ſcripſit de aſino, vel de pecunia argẽtea, & ipſe poſuit de aurea, vel agebatur inter P. & M. & ipſe ſcripſit inter G. & R. argu. in eo, quod le. & not. de reſcrip. ſignificante. & eſt ratio, quia nunquam debet ponere in inſtramẽto, vel teſtimonio, niſi quod in veritate nouit, & vidit, nec poteſt in hoc ignorantiam allegare 3. q. 9. teſtes, & c. hortamur, & ca. pura. & adde quod dixi de oſt. dele. cum in iure, in fi. Si aũt errauit, vel ſcienter mentitus ſit circa acceſſoria, vel circũſtantias negocij, de quo agitur, non ſubſtantiales, nihilominus valet inſtrumentum quo ad ſubſtantialia; vt ſi dicat contrahentes eſſe de alia terra, quam ſint, vel conſanguineos, vel affines aliorum, quam ſint, & ſimilibus, & eſt ratio, quia non cõſiſtit in his officium tabellionis, vel teſtis. nihil. n. facit ad contractum, vel teſtimonium vndecunque ſint contrahentes, argum. ſupra de iud. cum deputati. & adde, quod poſt eum dixi de off. dele. cum in iure, poſt gloſſas in fi. & de hoc in Spe. de teſte. §. 1. verſic. item quod aliquid, cum ſua remiſſione. Eſt tamen euidens contra argu. in eo, quod le. & not. ſupra de reſcrip. ſignificante. cui cõtrario ſtaretur, quando circumſtantiæ facerent ad caſum, licet autem dicta alicuius ratione perſonæ non alias falſa probentur, vel reprobentur, redargui non poſſunt de falſo. ſi tamen publica perſona de falſo accuſata, & condemnata fuerat, ex tunc inſtrumenta, & dicta eius carebunt robore ratione perſonæ, vt hic, & ſupra de teſti. teſtimonium. alij dicunt, vt Ioan. in præ. ca. ſi ad ſacras, & hoc placuit Goff. vt dixi de elect. eccleſia 2. in glo. hic tractat, ꝙ ſi in vno inſtrumento plura capitula ſunt connexa ſibi, & vnum ſit acceſſorium alteri, vno caſſato cętera connexa et acceſſoria caſſata intelligũtur;

t... ſecus,ſi ſint diuerſa & ſeparata,argum. ff. de min.
etiam,ff.de neg.geſ.eum actum, & l. at qui natura. fa-
cit ſupra de app.vna ſententia,cum concor. vel diſtin
gue, vt ſupra de fide inſtr.ex literis. primum tamen di
2 ctum magis placet Innoc. ¶ In ſacramentis † vero ſe-
cus,quia illa etiam ab hæreticis recepta valet quo ad
eſſentiam. 12.di.§.verum,& etiam gratiam conferũt,
ſi qui illa ignoranter ſummunt. de Iuda enim cõſtat,
quod fuit hæreticus,argum. 1.quæſtio.1.eos qui,& ta-
men baptizati ab eo gratiam receperũt: alias peccaſ-
ſet, qui eum cum alijs miſit ad baptizandum, qui ſic
baptizati ab eo deciperentur. 1.q.1.Chriſtus, & c.de-
dit.ad idem eſt,quod dicitur de infantib. 1.q.4.c.2.&
3.idem etiam dicendũ eſt,ſi coacte recipiat 1.q.1.do
minus declarauit, circa ſi.coactione tamen abſoluta
interueniente. nam ſi conditionalis eſſet, peccaret,
nec gratiam reciperet. 1.di.presbyteros. Sed & neceſ-
ſe eſt, quod voluntatem habeat illud ſacramentum re
cipiendi; quod dic, vt le.& no.ſupra de baptiſmo, ma
iores. §.penul.& fi.Si ergo quis ſcienter accedat ad ſa
cramenta hæreticorum, peccat, nec recipit gratiam,
1.q.1.etiam,& c.ſequentibus. & hoc ex ſola conſtitu-
tione eccleſiæ hoc prohibente; quod apparet ex eo,
quod ipſa conſtitutio excipiat baptiſmum in cauſa ne
ceſſitatis. 32.diſ. §.verũ. & quia ſolus Deus dat gratiã
non miniſter,non attenditur,qualis ſit miniſter,niſi in
eo, qui ſcienter contra conſtitutionem eccleſiæ reci-
pit.& hoc non ſolum de hæreticis prohibitum eſt, ſed
& de excommunicatis,ſcilicet depoſitis,etiam ſuſpen
ſis.quod dic,vt legitur & no.ſupra de or. ab epiſcopo.
c.1.& 2. excepto notorio fornicatore, ſimoniaco,qui
licet ſuſpenſi ſint a communione ſacramentorum: ta-
men in articulo neceſſitatis corpus Chriſti, & baptiſ-
mum conferunt. 32.diſt.§.verum.vnde & in tali arti-
culo,ex quo licet ab eis ſacramenta recipere, licitum
erit eis tangere,non tamen conficere, nec eſt illud ad
ſacramenta alia extendendum: quia cum de his ſpe-
cialiter concedatur, conſequens intellectus patet, ꝙ
de cæteris, hoc negatur 95.diſt.qualis, ſupra de præ-
ſumpt.nonne,cum ſuis concor.ſcias,quod partem hu-
ius gloſ.quam quidam libri hic habent,dicit Archid.
quod in origin.reperit cancellatam. ſed plus placet In
noc.quod no.infra de ſciſmaticis.c.1.verum cõtra id,
quod dictum eſt,ignorantes, & coactos recipere gra-
tiam,eſt aperte,quod legitur 1.q.1.etiam, & trib.ca.
ſequentibus. vbi dicitur,quod ibi gratia non confere-
tur. ſed illud intelligas poſtquam hoc ſciunt,& facul-
tatem habent per manus impoſitionem reconciliari
eccleſiæ,quam petere tenentur. 1.q.4.c.2.& 3.24.q.3.
notandum.& niſi hoc fecerint, peccant; & ſic gratia
carebũt. vel aliter,ſi ſacerdos bonus eſt,per meritum
gratia confertur. ſi autem fictus eſt, licet fides eccle-
ſiæ,& virtus ſacramenti proſit: tamen meritum eius,
quo caret,non prodeſt. 1.q.1.per Eſaiam, ſecundum
Innoc.cuius eſt glo.hæc quaſi tota ſecundum Hoſtié.
¶ Gl.1.ſignat contrarium,quod dupliciter fortificat,
3 & ſoluit.¶ † In gl.1.ibi,declarauit] & c.nonne, vbi ha
bes concor.ad hoc[Et ibi,recipienda] tanquã aucto-
rizabilia: poſſunt tñ recipi vt rationabilia, & ſic ceſ-
ſent contraria [& ibi, Origenis] aliqui dicunt Origené
excuſabilem, quia hæretici ad offuſcandum nomen
ſuum, hæretica interſeruerunt libris ſuis, hoc recitat
Hoſt.ꝯ.de ſen.ex.a nobis 2.hanc expoſitionem impro
bat Hiero.in epiſtola ad Pamma.& Occ. eo maxime,
quia *Euſebius*, & Didymus ipſius tractarunt errores,
tamen ipſe idem fatetur aliquos dicere per ipſius peſ-
ſimos diſcipulos aliqua admixta, ſed non omnia, vi-
de ad Deſiderium de 12. lectorib. B. videre potes de
ipſo,& ipſius commendabilibus actibus, & de ipſius
erroribus in hiſtorijs lib.12.8.c.cum 7. ſequenti. & in
Hiero.ad Pam.& Occ.1.C.[& in fi.] vbi de hoc, & in-
fra de no.ope.nun.capit.2.& infra de re iudi.acceſſo-
rium,lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Præferre vt hic capiatur.*
Ignorantia probabilis excuſatur.
Sepultura cui hic denegetur.
2 *Nomen, & memoria aliquando damnatur poſt mortem.*
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.num.4.*
Huius decretalis pœna quando locum habeat.
Pagani Iudæis parificantur.
Pœnitentia an præſumatur in vltimo inſtanti morientis, in remiſſ.

CAPVT V.

1 Si quis epiſcopus. †.[Prætulerit] i. inſtituerit.T. vel
prætulerit eccle-
ſiæ ſuæ.& intellige de epiſcopo, qui hoc fecit ſciens.
probabilis enim ignorãtia eſſet excuſata, de cler.exc.
apoſtolicæ,infra eo.cap.fi.lib.6.Abb.exponit. i. erro-
rem ſuſtinuit[Saltem]q.di.nedum in vita[Dicatur]er
go non ſepeliatur: & ſi ſepultus eſt,exhumetur, ſup.de
2 ſepul.ſacris[Nomé]damnatur † ergo ipſius memoria
[Recitetur]forte in libro,quo poni ſolent nomina epi
ſcoporum defunctorum,& pronunciari obitus annua-
3 tim.Hoſtien.¶ † Gl.1.reſpon.per obiectionem, & ſo-
lutionem. ¶ Vltim. glo. ſignat contrarium, & ſoluit.
4 ¶ † In glo.1.ibi,hæreticos]ſecundũ Ala.& Lau.& idẽ
Innoc. & Hoſtien. non enim locum habet hæc pœna,
in illo,qui in his,quæ teſtari poſſunt, inſtitueret extra-
neos,tamen catholicos, licet quidam contradicentes
ꝙ non præſumitur eccleſiã dilexiſſe præponendo ex-
traneos ipſi eccleſiæ. ¶ In gl.2.ibi, hæreticis] ſic etiam
parificantur pagani Iudæis,ſupra tit.1.cũ ſit. ¶ In gl.
vlt.ibi,c.1.] & infra c.accuſatus.§.ſi vero,in fin. lib.6.
[& in fi.] de hoc.24.q.2.in ſumm. & Hoſt. remittit ad
ſum.de accuſ.§.ſi quis accuſari, & vide in Spec. de ac-
cuſator.ad fin. ver.item quod reus.ſed nonne præſumi
debet pro iſto,qui in vltimo inſtanti potuit pœnitere?
dic vt no.88.di.neque.

SVMMARIVM.

1 *Hæretici ſunt Iudæi, vel pagani.*
Additio gloſſarum.

CAPVT VI.

1 In eos. Qui non ſunt] Quia † hæretici ſunt Iu-
dæi,vel pagani. ¶ In gl.2.ibi, dari]ſe-
cundum Ala.& T.¶ In glo.vlt.in fin.]
& ibi in ver.item multi,ſecũdum literam,de ipſis ſta-
tuerunt defunctis, qui ſuas &c. patet idem in laicis.
alia litera,quæ habet de epiſcopis,id non probat.

SVMMARIVM.

1 *Deus non nouit opus imperfectum.*
Ius diuinum, vel naturale reſpicit etiam præterita.
2 *Articuli noui fidei qui dicantur, qui veteres, à quibus & qualiter ſciendi.*
Articulus vt ſtricte, vt largius ſumatur, & largiſſimè.
In quo non liceat dubitare.
3 *Chriſtus ſicut verus Deus, ita verus homo.*
Habitus non negat eſſentiam, niſi negatiua ponatur.
Solum, tantum, aduerbia negatiuam ſapiunt.
4 *Additio gloſſarum.*

CA-

CAPVT VII.

Cum Chriſtus Perfectus. non † enim
nouit ēt opus imperfe
ctū̃, de baptiſmo, ma-
iores[De cętero]quia iuris diuini, & naturalis eſt, hoc
reſpicit etiam præterita. de hoc de conſti. c.ſi.ad idẽ
2 infra de vſur.cum tu, ſed Ala. & Vincen.per † hanc li-
teram notabant, ꝙ propterea facere poterat nouos ar-
ticulos fidei, quod fatebantur verum ſecundum vnam
acceptionem articuli, ideſt talẽ, quod credi oporteat,
cum prius nõ ſic oporteret. ſed cum dicitur articulus,
eo quod neceſſario credi debet & debuit, nõ facit no-
uum articulũ: quia quod modo eſt articulus, ſemper
fuit & erit articulus, ſicut ſtricte ſumuntur expreſſi in
ſymbolo Apoſtolorum, & hos ſm eos fideles explicite
ſcire tenẽtur, allegant canones, de con.di.5.quos hic
allegat gl.largius ſumitur, cum comprehendit cũ præ-
miſſis diffinitiones factas per Romanos põtifices, vel
concilia, quale eſt tres perſonas eſſe coæquales, & alia
multa, de quibus habetur 15.di.c.1.& 2.& 3. & de cõ.
diſt.4.capit.pen.& vlt.& iſta ſecundum eos neceſſe eſt
credere implicite; explicite non niſi prælatis, qui legẽ
ſcrutabiliter ſcire tenentur.38. diſt.omnes.23.diſ.qui
epiſcopus, & de his hic remittã ſuper fin.gl.largiſſime
vero ſecundum eos ſumitur articulus, ſecundum quod
reſpicit omnem veram ſententiam circa fidem, etiam
nondum diffinitam.& in hac acceptione licet dubita-
re de articulo fidei, ſcilicet nondum diffinito, ſicut de
iã diffinitis licuit ante diffinitionem, allegant 24.q.1.
dixit apoſtolus.bene ponitur exemplum in viſione di-
uina per nouam conſtitutionem Benedicti, quæ inci-
pit, Benedictus Deus, Speculator vocat talia articula
fidei, in Spec.de diſpenſa.lega. §.nunc breuiter, verſi.
3 2.contra (Secundum quod homo) dicit Vinc. ꝙ † qui-
dam dicebant cõtrarium per id, quod dicitur ad Phil.
2.B. In ſimilitudinem hominum factus, & habitu inuẽ
tus vt homo. vnde dicebant, quod aſſumpſerat huma-
nam formam vt habitum, & potius continebatur ſub
prædicamento habere, quam ſub eſſe, ſed male dice-
bant, quod hic reprobatur. nec obſtat illa auctoritas,
quia & humana eſſentia & forma habet habitum ho-
minis. Quare habitus non negat eſſentiam, quod intel
ligas, niſi poneretur negatiua, vt ſi diceretur, habitu
ſolum, vel tantum, quod negatiuam ſapit, de cauſa
poſ.cum eccleſia.facit quod dixi ſupra, de cle.non re.
quia nonnulli, in magna gl.verſ.quid ſi omnes (Ita ve
rus]non phantaſticus, vt dicebant Manichæi, de cele.
miſ.in quadam, in princ.(Anima rationali)ipſum cor-
pus vere per ſe & eſſentialiter informante, vt in clem.
a de ſum.tri.c.vno,[a] ptin, ¶ † In gl.1.excommunicatus)
4 ſup.nõ tam ex vi horum verborum, quam ex eo(& ibi,
c.1.)& ſupra de cel.miſ.in quadam(& in fi.)dic, vt di-
xi ſupra, de ſum.tri.ſuper gl.rub.

ADDITIO.

a ¶ Vno.Ibi vide pleniſſime Ioan.And.

SVMMARIVM.

1 *Hæretici, receptatores & fautores ipſorum ſunt excõmuni-*
cati, eis denegatur eccleſiæ ſepultura, & oratio. & nu.2.
negotiatio etiam cunctis interdicitur.
Canon eſt latæ ſententiæ hæc decretalis.
Negotiationem quibuſcunque exercere non licet.
2 *Per generalem mentionem tolluntur omnia priuilegia, cu-*
iuſcunque tenoris.
3 *Additio gloſſarum.*
Confeſſionis diuinæ defenſores oportet eſſe regalem & ſacer
dotalem auctoritatem.

CAPVT VIII.

1 Sicut ait. Caſus. heretici, † receptatores, & fau
tores ipſorum, ſunt excommunica-
ti, decedentes in hoc peccato in cę-
meterio eccleſiæ ſepeliri non debent, nec pro illis ora-
ri(Toloſanis)nõ ſolum quo ad iſtos, ſed etiam quo ad
omnes eſt canon latæ ſententiæ, Inno.(Receptatores)
eſt ſi.ſecundum Hoſtiẽ.de homici.pro humani, lib.6.
(Negociationem) & idem in excõmunicatis. 11.q.3.
ſicut.& cap. ſequen. de paganis eſt dictum ſupra tit.1.
2 quam ſit. Hoſt. (Priuilegiorum) arguit † Hoſtien.per
generalem mentionem tolli omnia priuilegia, cuiuſq;
ſint tenoris.remit.ſupra de do.& contu.c.2.& vide qđ
dicam de exceſ.præ.capit.vno, lib.6.infra cap.proxi.
in fi.Phi.in contrarium.de reſcrip.c.1.& cap.paſtora-
lis, vbi ſpeciale derogat generali.reſpondet, ꝙ vnum,
& idem ibi dici poteſt generale, inquantum omne pri-
uilegium tollit.ſpeciale, inquantum locum habet ſolũ
in cauſa fidei (Quibuſcunque) ſicut templarijs, & ho-
ſpitalarijs (Sepulturam) & contrafacientibus, & loco
3 infligitur pœna, infra eo.c.2.1.reſpon.lib.6.¶ † In gl.
1.in fi.)aliter tuta eſſe non poſſunt, niſi ea, quæ ad diui
nam confeſſionem pertinent, regalis, & ſacerdotalis
defendat auctoritas.

SVMMARIVM.

1 *Hæreticus malè ſentiens, vel docens de ſacramẽtis eccleſię,*
excommunicatus eſt.
Niſi ſe corrigat, quæ pœna, & num.6.
Suſpecto etiam quæ.
Relapſo quæ.
Contra hæreticos qui principes iurare nolunt, quomodo pu-
niantur ciuitates, reſiſtentes qualiter, & num.8.
Contra hæreticos inquirere debent epiſcopi, & ni inquirãt,
vt plectantur, num.3.
Exempti ſunt epiſcopis in his ſubditi.
2 *Hæc decretalis quos liget excommunicatione, & de quo tra*
ctet principaliter.
De ſacramentis eccleſiæ vbi non tradantur, oſtendit.
3 *Epiſcoporum in hæreticos & vbi de fide agitur officium, &*
iuriſdictio quæ.
Diœceſeos appellatione ciuitas includitur.
4 *Capituli conſilium in quibus requirat epiſcopus.*
5 *Succeſſor ante quam conſtituatur, ad quem poteſtas tranſ-*
feratur.
Sede vacante quę fieri liceant non expectato ſucceſſore.
Perpetui anathematis ſententia ad quod tempus reſtuua-
tur, in fin.
6 *Vmbra metaphorice quid.*
Pœna debita hic quæ.
Supplicium vltimum quid.
7 *Papa ſtatuit hic de laicis.*
8 *Inter dignitatem, & ordinem differentia quę.*
9 *Exempti religioſi qui.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num.11.*
In adulterio deprehenſa, licet damnata non ſit, notata eſt.
12 *Additio gloſſarum.*
Depoſitus quando amittat priuilegium, & quando curię tra
datur ſeculari. §.1. & 2.
13 *Audientia quibus caſibus cuipiam denegetur.*
14 *Ordinarij tanquam ſedis apoſtolicæ delegati quando cogno-*
ſcant.
Delegata iuriſdictio in his caſibus quomodo dicatur, an expi
ret morte.
In hac iuriſdictione an ſuccedat capitulũ vacante ſede, n.15.
Ad quem appelletur, cum ita procedunt ordinarij, num.16.
Preciſè, dictioni videtur antitheum, alternatiuè, verſi.ſed
vt ibi, num.14.
Reſtitutum, vel reuocatum an intelligatur, idem cũ primo,
ibidem.

CA-

Digitized by Google

CAPVT IX.

1 **Ad abolendam.** Hæreticus † male
ſentiens, vel docẽs
de ſacramentis ec-
cleſiæ excommunicatus eſt, niſi ſe corrigat, & errorem
abiuret. ſi eſt clericus, degradatur, & traditur curię ſe-
lari, per quam etiam laicus legitime punietur. eadem
eſt pœna ſuſpectis, qui ſe non purgant: relapſis vero
audientia denegatur. Seculares principes, qui iurare
nolunt de eccleſia contra hæreticos defendenda, di-
gnitate priuantur, excommunicantur, & terræ ipſo-
rum interdicuntur. Ciuitates vero reſiſtentes, aliorũ
commertio, & epiſcopali dignitate priuantur. Et exẽ-
pti in his ſubſunt epiſcopis. partes patent [Vniuerſos]
2 Chriſtianos. Non † enim intendit excommunicare Iu
dæos, & ſimiles, licet non recipiãt baptiſmum; de qui-
bus quo ad canonicas conſtitutiones, nihil ad nos. 2.
quæſt. 1. multi, de diuort. gaudemus, licet alias inter-
dum puniãtur. de hoc ſupra tit. 1. Iudæi. 2. [Corporis]
de hoc principaliter tractatur, & de erroribus circa il-
lud, de con. di. 2. per totum, & maxime in ca. cum om-
nem, & ĩ. de celeb. Miſ. [Baptiſmare] de hoc de con.
di. 4. per totum, & ĩ. de baptiſ. per totum [Confeſſio-
ne] de hoc in tractatu de pœnitentia, & infra de pœn.
& re. per totum [Matrimonio] de hoc ſacramẽto ſatis
ſupra de biga. debitum [Sacramentis] ſ. Confirmatio
ne in fronte, ordine, & extrema vnctione, de quibus
plene dixi ſupra de ſacra. non iter. ſuper rubrica † [Sin
3 guli † epiſcopi] qui ſuper hoc inquirere tenentur ex of
ficio; & ſi quis negligens eſſet, deponitur, infra eod.
excommunicamus, 1. §. fin. ergo epiſcopi, etiam vbi
de fide agitur, ſunt ordinarij: dubia tamen fidei non
poſſunt d cidere, ſed reſeruanda ſunt papæ. 24. q. 1.
q oties, ſecundum Innoc. & Hoſtien. [Diœceſes] ciui-
tas includit. de hoc infra de rerum permu. c. vno, li.
4 6. [Conſilio] in † ſentẽtijs enim arduis requirit epiſco-
pus conſilium capituli, licet conſenſum non expectet,
ſupra de his, quæ fi. a præ. nouit, & ca. quanto, de con-
ſue. c. 3. lib. 6. [Clerici ipſi] ſcilicet capitulum eccleſię
cathedralis [Sede vacante] mortuo aliq o. ſi vis ſcire
5 † ad quem transferatur poteſtas faciendi ea, quę facie
bat ante, quam conſti uatur ſucceſſor, notabis ſecun-
dum Innoc. q̃ ſi ea per ſe ſolum faciebat, ſicut eſt iuriſ-
dictionis exercitium, & conſimilia, & hoc faciet ille,
a quo ea habebat. Mortuo igitur archidiacono, q i vi-
cem gerit epiſcopi, ſupra de offic. Archid. c. 1. epiſco-
pus eo mortuo iuriſdictionem archidiaconi exerce-
bit, argum. ſupra de maiorita. & obe. his quæ. §. fin. ſu-
pra de inſtit. cum veniſſent. & ſunt hæc vera etiam in
alijs, ſi neceſſe, vel vtile ſit hoc, de quo agitur, expedi-
ri, argum. 12. quæſtio. 2. hoc huius placiti, & ca. ſi qua
de rebus. alioquin ſeruabitur ſucceſſori, ff. de iu. mor-
tuo. C. de iudic. properandum. §. ſin autem, maxime ſi
in proximo ſucceſſor ſit futurus, argum. ff. de va. mu-
ne. l. pe. §. fin. ſecundum Innoc. In iudicio autem non
proceditur vacante ſede, ſupra ne ſe. ua. c. fi. niſi inſtan
te neceſſitate deputetur actor auctoritate ſuperioris,
ad repoſcenda alienata, 12. quęſtio. 2. nobis. & ca. Vul
teranæ, & argum. inſt. de aucto. tuto. §. fina. ff. de cur.
bo. dan. l. ſi plures, & l. 1. & 2. ſecundum Hoſtien. ſi ta-
men ad capitulum ſpectat elect. archid. ſecundum In-
nocent. vel canonicorum vna cum archidiacono, eo
mortuo deuoluetur ad capitulum prædicta poteſtas.
argum. ſupra de conceſ. præbend. poſtulaſtis. ſed ſi ar-
chidiaconus per ſe ſuo iure aliqua fecit, quæ non ab a-
lio ſunt collata, vt ſi fundauit eccleſiam de bonis ar-
chidiaconatus, non capituli, tunc non deuoluitur po-
teſtas ad capitulum, ſed ad ſucceſſorem tantum, ſupra
ne ſe. ua. illa, ſupra de teſt. relatum 2. §. nomine, vbi de
hoc. & adde quod legitur, & not. infra de exceſ. præla.
ca. 2. & ſupra de offi. dele. quoniam Abbas, in fi. quod
ſi aliqua habeat ab epiſcopo, & aliqua a capitulo, & il
le, & ij in eo, quod ab eis tenebant, ſuccedunt, argum.
ſupra de teſta. relatum 2. §. fi. 12. quæſtio. 3. & 4. per to
tum. Cum autem epiſcopus, & capitulum ſint vnum
corpus, cuius caput eſt epiſcopus, argum. infra de ver.
ſign. cum clerici, & expreſſum, ſupra de præſcript. cum
non liceat, ſupra de his, quæ fiu. a præ. ca. fi. & inter eos
ſit ſpirituale coniugium, ſupra de teſta. requiſiſti. §. ſe-
cus, & melius, ſupra de tranſla. epiſcopi, licet, dicendũ
eſt, quod ea, quæ ſpectant ad epiſcopum ſuo iure, ſicut
eſt iuriſdictio. & confirmatio prælatorum, deuoluitur
ſede vacante ad capitulum ipſo iure, ſupra de ma. &
obe. cum olim: ſed ſi cum alijs aliquid exercebat, nec
ad inferiores, nec ad ſuperiores, ſed ad collegas eiuſ-
dem officij deuoluitur hęc poteſtas. 65. diſt. cap. fi. Idẽ
forte dicẽdum eſt in abſente, ſiue ex iuſta cauſa abſit,
ſiue ex iniuſta. in negligente autem dic vt not. ſupra
de teſti. cum olim, de conceſ. præb. nulla, & de ſup. ne.
præ. per totum, ſecundum Innoc. cuius eſt tota hæc gl.
paucis excep. iura tamen per ipſum inducta minus ple
ne probant intentionem ſuam, ſecundum Hoſt. ſecun-
dum quem tu dic de hac materia, vt no. ſupra de ma-
io. & obe. his quæ, & ca. cum olim, & ne ſede ua. illa, &
cap. fi. & c. vno. lib. 6. & de ele. cum in cunctis, in fi. [Vi
cinorum] ſic 7. quæſt. 1. pontifices [Perpetui] id eſt do-
nec reſipuerint, & abſoluantur. ſic ſupra de coha. cler.
clericos, & ibi cõcordan. de hoc [Obumbratione] vm-
6 bra † eſt, vbi aliquid exterius geritur, cuius intus non
ſubeſt veritas, de conſue. quãto, & hic, Goſ. [Fuſcatus]
infra eo. accuſatus, in fi. lib. 6. [Nudetur] infra eo. cap.
1. lib. 6. [Debitam] hic & ſupra eo. intelligitur debita
pœna ignis crematio; quod probatur, Io. 15. B. ibi, ſi
quis in me non manſerit, mittetur foras ſicut palmes,
& areſcet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ar-
det. Lex humana imponit vltimum ſupplitium. C. eo.
Ariani, quod alia lex interpretatur mortem, ff. de pœ-
nis, vltimum ſuppliciũ. & alia lex dicit, quod viui cre-
matio eſt vltimum ſupplicium, ff. de pęnis, capitaliũ.
& hanc eſſe pœnam debitam interpretata eſt genera-
lis conſuetudo, ad hoc etiam ſupra cap. firmiſſime. 1.
reſpon. & ſic huic pęnæ conueniunt lex diuina, huma-
na, conſuetudinaria, & canonica, ſecundum Hoſtien.
[Qui vero] communiter non habetur hic iſte verſicu-
lus, habebitur autem infra cap. excommunicamus. §.
qui autem [Simili] iſta litera facit contra nota. infra
de pur. can. inter, ad fi. ſed iſta litera temperatur, infra
eo. excommunicamus. §. qui autem, ſecundum quod
bene videtur facere pro ibi not. [Vt diximus] ſecun-
dum illos, qui non habent illum §. proxi. dic, vt dixi-
mus in parte deciſa [Recidiſſe] dic vt infra eo. ti. accu
7 ſatus. in princ. lib. 6. [Comites] no. quod † Papa ſtatuit
de laicis: ſed hoc eſt propter crim. ſic ſupra de Iudęis.
ita quorundam. Alij dicunt, ideo hæc ſtatuta valuiſſe
quia princeps conſenſit, & fuit præſens. Innocen. & Ho
ſtie. remittit, de homici. pro humani, uer. ſacris [Bona
fide] exponit, quod dixit, fideliter [Poſſe] exponit, q̃d
dixit, efficaciter [Aſſumantur] quod dic, vt infra eo. vt
officium, in fi. lib. 6. [Eis] ſcilicet rebellibus, nec pęni-
8 tẽtibus [Dignitate] differẽtia † eſt inter dignitatẽ, & or
dinem, vt dixi infra de exceſ. præla. accidentibus [Pri
uãda] alibi eſt, ipſo iure priuata, infra de electi. vbi pe-
riculum. §. ciuitas, & de pœnis, fœlicis, li. 6. [Exempti]
vt templarij, Innocent. quod impugnat Hoſtienſ. per
ſuam dec. de verb. ſig. veniens, & dixi de hoc infra de
priuil. recepimus, ſuper 1. glo. dicit autem Hoſtien. ſi-
9 bi conſtare † de exemptione Cluniacenſium: quia ui-
dit illorum priuilegia; & mihi conſtat de exemptione
Cartuſien. & Ciſtertienſium (Soli) no. literam, cui con
cor. clemen. de ſta. reg. attendentes, poſt prin. & quod
ibi

ibi no. in glo. Iſtorum [Epiſcoporum] vel inquiſitorũ,
inf. c. per hoc, libro 6. [Priuilegijs] ad idem ſupra cap.
proxi. & quod hic dicit Phil. ibi dixi [Obſequatur] ſi.
10 inf. de ſta. regulari. c. vno, ad fi. lib. 6. ¶ Secunda gloſ.
arguit, & remittit. ¶ Quarta gl. arguit pro opi. Dam.
ſed tenet contrarium Hug. ¶ Quinta gloſ. ponit 5. ca-
ſus, quibus, &c. ¶ Sexta glo. ſignat contrariũ. & ſoluit.
¶ Septima ſignat cõtrariũ, & ſoluit. ¶ [Glo. ſimile 23.]
obijcit, & ſoluit. ¶ Vltima gl. dicit hoc allegari, quod
11 ratione delicti &c. & reſpondet. ¶ In † gl. 3. ibi, §. vlt.]
deprehenſa in adulterio, licet non ſit damnata, nota-
12 ta eſt. ¶ In † gl. 2. in fi.] & ca. vno, lib. 6. ¶ In glo. arg.
quod, ibi, dictũ] vbi de hoc, & 50. d. accedẽs, & inf. de
ſenten. exc. contingit, de degradato expeditũ eſt, in-
fra de pœnis ca. 2. in fi. lib. 6. [& ibi, Dixit Hug.] & hic
Goff. ipſe tamẽ Goff. alternatiue ſic locutus eſt. de hoc
ſupra de iud. cum non ab homine. dici poteſt, quod de
poſitus omne priuilegium amittit ita, quod eum per-
cutiens non eſt excõmunicatus. vel quod ſecurius eſt,
dic quod tunc demum depoſitus priuilegium amittit,
a cum incorrigibilis factus relinquitur curiæ ſeculari [a]
Goff. ¶ In glo. tribus enim, ibi, depoſitus) & poſtea ad
huc contumax, ſecundum Bar. Brix. qui in hoc no. 2. q.
7. ſi qui ſunt. dixit Hoſt. infra de verb. ſign. nouimus, q
iſte intellectus eſt benignior, ſed contrarius verior. &
ibi de hoc ibi, ſi quis ſacerdotum, vbi idẽ no. ¶ In glo.
argum. contra, in fi.) idẽ ibi no. & 50. d. de eo. ¶ In gl.
laici, ibi punire debet) inf. eo. cum ſecundum, in fi. lib.
13 6. ¶ In † gl. ſimile, ibi, in nomine domini] ibi no. qui-
dam alij caſus, in quibus audiẽtia denegatur. ¶ In gl.
hic habes, & vltra quatuor caſus, qui ibi habentur. G.
Na. in dec. dilectus, de temp. or. addebat alios, ſcilicet
cũ quis eſt ſibi contrarius, vt ibi, & ſupra de præſump.
veſtras, & cum quis appellat contra prohibitionem ca
nonis, de iure pat. c. vlt. vbi vide in 1. gloſ. vel papę, de
ap. paſtoralis, in prin. Item cum quis diſcedit a ſuo pro
poſito. 2. q. 1. ſi cuſtos, & ca. ſi homo. Cum allegat tur-
pitudinem ſuam, de donat. inter dilectos. Cum quis
eſt contumax, & petit ſibi per alios iuſtitiam fieri. ff. ex
qui. ca. ma. l. ſed & ſi per prætorem. §. ſed & ſi. item &
illi, penes quem ludus exercetur. ff. de alea. l. 1. §. 1. Itẽ
excommunicato, & ſciſmatico 23. q. 5. non nos. inf. eo.
excommunicamus. item ei, qui eſt in manifeſta calum
nia. ff. de peti. hær. l. poſtquam, in fi. cum tamen alias
proſequens ſuam, vel ſuorum iniuriam prætextu crimi
nis non repellatur. 2. quæſtio. 1. prohibentur (& in fi.)
immo dic, vt infra eo. ſuper eo. lib. 6. ¶ In gloſ. vlt. ibi,
14 §. cæterum) concor. de cler. ęgro. c. vno, lib. 6. & eo. lib.
de ſta. mo. cap. vno, ad fin. & clemen. de ſup. ne. præla.
quia regulares, de ſta. mo. attendentes, poſt prin. & de
reli. do. quia contingit [& ibi, ordinario] dicit Hoſtiẽ.
quod cum hæc delegatio ſit generalis, & vniuerſalis,
cenſenda eſt hodie ordinaria iuriſdictio, arg. ff. de iu-
b di. cum [b] prætor, & ſecundum eum hoc verbo vſus eſt
papa ad placandos exemptos: nec eſt vis facienda in
verbis. C. communia de leg. l. 2. in fi. inf. de elec. com-
miſſa. §. porro, libro 6. Certum eſt autem epiſcopum
hoc facere ſuo iure ſecũdum eum, quicquid dicat Ho-
ſtien. in appellatione interponenda poſſet eſſe diuerſi-
tas. Pro veritate igitur circa hoc habenda, videnda
ſunt tria, ſcilicet quomodo dicatur iuriſdictio delega-
ta in caſu iſto & iurium, quæ allegaui ſuper prin. huiuſ-
modi glo. ſecundo, an in hac iuriſdictione ſuccedat ca
pitulum vacante ſede. 3. an in talibus caſibus, quibus
tali auctoritate proceditur, neceſſario ſit appellandũ
ad papam. Ad primum videri poteſt, quod no. in §.
cæterum, alleg. in princ. gloſ. in gloſ. pen. vbi Ioan. &
Bar. tenent illam iuriſdictionem ordinariam, vel quaſi:
quia ſi delegata eſſet, expiraret morte. Sed, vt ibi
ſcripſi, Vincen. præciſe, & Innocent. alternatiue tenet,
illam delegatam, & eſt in ea ſpeciale, quod non expi-
rat morte, ſed quo ad caſum huius decret. quod dico
ideo, quia non procederet in caſu illius §. cæterum.
coadiuuatur taliter prima opinio, quam hic tenet Ho-
ſtien. vt prædixi. certum eſt, quod diœceſani habebãt
ordinariam ratione huius criminis in omnes de diœce
ſibus ſuis, de offic. ordi. c. 1. ſi igitur quo ad certos, fuit
eis ſublata per priuilegium exemptionis. facit 16. q. 1.
frater, cum ſimilibus, & poſtea reſtitura; vt hic. ergo,
intelligitur ordinaria ſicut prima. facit de reſcriptis,
quamuis, lib. 6. cum concor. & facit quod no. de con-
ſtitutio. cum acceſſiſſent, in fin. & quod no. de benefi-
cio renouato, in cle. de reſcrip. literas, in gloſ. pone. ſit
ergo ſatis epiſcopo, quod ordinariæ iuriſdictionis iu-
uatur primordio. facit ff. de leg. 2. cum filius. §. hæres.
Secunda opinio, quæ amicatur literæ, videtur verior,
nec eſt ſpeciale, quod non expiret morte, cum iſti non
ſint delegati papæ, ſed ſedis, quæ non moritur; de re-
ſcrip. ſi gratioſe, lib. 6. item iſta iuriſdictio non delega
tur perſonis, ſed dignitati, quæ non moritur: de offic.
deleg. quoniam. Et ratio in contrarium inducta proce
dit in reſtitutione: ſed hic ſit delegatio, non reſtitutio.
15 ¶ Circa † ſecundũ Io. Mo. in dec. vnica, de ma. & ob.
li. 9. vt ibi ſcripſi ſuper gl. hic tenebatur, dixit, quod in
caſu huius decret. & omni alio, in quo epiſcopus habet
generalem iuriſdictionem delegatam, ſuccedit in illa
capitulum; alle. eo. lib. de præben. c. 1. in fin. ſed parũ
facit illud capitulum. aliud enim eſt dare epiſcopo de-
legatã ſuper exemptos, vt hic, aliud eſt iubere epiſco-
pum aliquid non facere etiam ad petitionem exem-
ptorum, vt ibi, tunc enim nihil delegatur, ſed officium
eius inſtituitur. facit de offic. ord. licet. Quare videtur
contrarium tenendum, vt ſicut nulla alia iuriſdictio
delegata epiſcopo tranſiret in capitulum ſede vacan-
te, ſed ad ſucceſſorem, vt præ. dec. quoniam, de offi. de
leg. ſic nec iſta: illa tamẽ ordinaria, quam habet in ſub-
ditos, bene tranſit etiam in hoc crimine, vt ſupra in
prin. capituli. Ex verb. autem Innoc. quæ patent, ſupra
in gloſſ. Mortuo, non bene decidi poteſt, quid in hoc
16 ſenſerit. ¶ Ex hoc ſecundo ſequitur reſponſio ad ter-
tium, quod ſi in caſibus huius capituli, vel aliorum,
de quibus dictum eſt ſupra, locus eſſet appellationi,
ad papam appellabitur, nõ ad proximum. facit de cle-
ri. ægro. c. vno. §. ſi autem. vbi ſi in eo, quod ſit auctori-
tate appoſtolica, occurrat dubium, vel difficultas, ad
papam recurri oportet, non ad proximũ. & facit quod
de deuolutione no. in clemen. de ſup. ne. præ. cap. vno,
in gloſ. auctoritate, in fi. iſtud autem demonſtrari po-
teſt per aliã quæſtionem. pone, quod archiepiſcopus
impedit epiſcopum in his caſibus, quibus procedit au
ctoritate delegata, nonne poterit epiſcopus eum coer-
cere? Certe poterit, ſicut quo ad illam ſpeciem maior
illo, de offi. deleg. ſane 2. ſi ſuperior illo reſpectu eſt mi
nor epiſcopo, non poterit ad eum vt ad maiorem ap-
pellari. mouet & alia ratio. ſi dicas ad proximum ap-
pellari poſſe, erit dare amplius, quam ſit expreſſum,
exemptionis priuilegio derogari. ſi enim de epiſcopo
ad archiepiſcopum, de ipſo ad patriarcham ipſorum
cauſæ poterunt ſic deduci, habebit tres iudices ſucceſ-
ſiue exemptus, contra quem papa dederat vnum ſo-
lum. item habebit iuriſdictionem contra exemptos
is, cui conceſſa non eſt, cum tamen talia ſuas ſpecies
nõ excedant, vt patet in prædictis iuribus, de ſta. mo.
capitu. vno, in fin. lib. 6. & in clemen. attendentes, eo.
tit. verſic. ad quæ omnia. & in cap. quia contingit, de
reli. dom. verſi. nullo. cum ergo a iuriſdictione epiſco-
pi, archiepiſcopi, & patriarchæ exemptus eſſet, tu qui
reducis illum in poteſtate archiepiſcopi, & patriar-
chæ, oſtendas quo iure. Et per hoc ſit reſponſum ad
decr. Romana, de appel. §. debet, lib. 6. vbi appellatur
ad

ad archiepiſcopum etiam in his cauſis, quæ de iure cõ
muni non ſpectant ad ipſum ibi ceſſant rationes præ-
dictæ, nec cognoſcit vt delegatus, ſed vt ordinarius
[& in fine] & capit. volentes, lib.6. & 6.quæſt. tertia,
capitulo vltimo.

ADDITIONES.

a ¶ Sæculari. Vide in c.cum non ab homine, præalleg. & in c.at
ſi clerici, in fi.de iudi. & in c.1.de pœn.lib.6.
b ¶ Prætor. hoc placuit Zen.& Matthæo, in clem.1.de ſupp. negligen prælato.

SVMMARIVM.

1 *Hæreticorum bona confiſcantur, etiam ſi catholicos habeãt filios.*
Per mortem etiam fit eorum publicatio.
2 *Bonorum huiuſmodi apprehenſio quando fiet.*
Filius non priuatur eccleſiaſtico beneficio propter crimen læſæ maieſtatis a patre commiſſum.
3 *Poſteri hæreticorũ ſi damnentur ſententia, an extenſio fiat ad filios filiarum.*
Iniuriam in Deum quis ferre non debet. an in ſe.
Iudicium Dei nec fallit, nec fallitur.
Pater affligitur ex pœna progeniei vt ex propria.
4 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 5.*
Decretalis hæc vbi præualeat legibus.

CAPVT X.

1 Vergentis. Caſus. Bona † hæreticorum con
fiſcantur, etiam ſi catholicos ha-
beant filios. præmittit deciſum
exordium. Secundo ponit ſtatutum de publicatio-
ne, quod probat per arg. a minori. 3. ſoluit obſtaculũ.
ſecunda ibi, In terris. tertia ibi, Nec huiuſmodi [Et in-
fra] non ſolum ſapiunt elementa corrupta, ſed etiam
homo teſtatur, in an. vbi de materia magnum eſt exor
dium [Noſtræ] Hoſtien. habens in litera [Noſtræ] di-
cebat, quod loquebatur prælatis eccleſiarum [Publi-
cati] etiam poſt mortem, ſupra eo. ſi quis, infra eo. ac-
cuſatus, §. in eo. libro ſexto, ſaluo, quod dicitur de præ
ſcript. capitulo ſecundo, libro ſexto [In alijs terris] ſci-
licet quæ non ſunt de temporali iuriſdictione eccleſiæ
[Idem] ſcilicet bonorum publicationem [Sæculares]
2 apprehenſio † tamen bonorũ non fi.t, niſi primo pro-
nunciatio fiat ſuper crimine per iudicem eccleſiaſti-
cum, qui hoc poſſit, infra eodem cum ſecundum, lib.6.
[Confiſcentur eorum] quid de feudo? vide ſatis in Spe.
de feudis, §.2. ver. 40. & aliquid dixi poſt Hoſt. de pœ-
nis, in quibuſdam, in fine [Conſeruata] propter crimẽ
læſæ maieſtatis commiſſum a patre filius non priuatur
eccleſiaſtico beneficio, vt no. ſexageſimaſexta diſtin.
ſatis peruerſum [Quod eſt Chriſtus] de hoc, ſupra de
electio. ſignificaſti, in fine, de ſacra vnct. cap. vno, vet.
vnde in veteri. Hoſt. [Grauius] quærebat hic Hoſtien.
3 nunquid † ſententia, qua damnantur poſteri hæretico
rum, extendatur ad filios filiarum, de quo dic, vt infra
eodem ſtatutum, ſecundo, lib.6. & facit quod ibi nota
ui, & eo. li. de pœnis, vbicunq; [Aeternam] Hier. cõtra
Vigilantium, 1. C. meam iniuriam patienter tuli: im-
pietatem contra Deum ferre non potui [Seueritatis]
ſcilicet publicationis bonorum [Caſibus] etiam iſto
minoribus, vt præmiſit [Iudicium] quod nec fallit, nec
fallitur, inf. de ſent. excommunicatio. a nobis. ſecundo
[Progeniem] ex cuius pœna pater affligitur vt ex pro-
pria, ff. quod me. cauſa, iſti quidem, & dixi ſupra de fil.
4 presbyt. in rubr. ¶ Prima † gloſſ. reſpondet per quæ-
ſtionem, an papa poſſit principibus imperare. ¶ Pe-
5 nultima gloſſ. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In † ter-
tia gloſſa, ibi, l. vna] vide de vita & honeſ. cler. vt cleri-
corum, in tertia gloſſa. ¶ In gloſſa decimaſeptima,
ibi, ſi apud] & quæſtione quarta, ſi is qui.] ad idem, ſu-
pra tit. 1. in nonnullis, in fine, & ſupra de decimis, tua,
ſecundo [& in fine] facit quod no. de maledi. capitulo
ſecundo, in prima gloſſa. ¶ In gloſſa penultima, ibi,
eodem titulo] nec debuit remoueri, ſecundum Hoſt.
[& ibi, Io.] qui etiam hoc no. vigeſimatertia, quæſtio-
ne ſeptima, in ſumma [& in fine] & idem probatur, in-
fra eodem cum ſecundum, libro ſexto. Ego credo hãc
decretalem præualere legibus in illis terris tantũ, quæ
ſubſunt temporali iuriſdictioni domini papæ. In alijs
autem præualent leges, quæ maiori æquitate nituntur,
C. de iudi. placuit, & pœnæ moliendæ ſunt, de pœnitẽt.
diſtinct. 1. §. pœnæ. T. Goſt. Hoſtien. remittit ad ſum-
mam, eod. tit. §. qua pœna: ſed auctẽn. Gazaros. con-
tradicere videtur, quæ concor. huic iuri can. & verſic.
a huius[a] dec. ¶ In gloſſa vltima, ibi, itẽ peccato] & ibi
ſunt multa exempla.

ADDITIO.

a ¶ Huius. Et tenet gloſs.6.q.1. §. vnum, ver. ſi quis cum militibus.

SVMMARIVM.

1 *Aduocati, vel notarij hæreticis, vel ipſorum fautoribus fauentes, vel ſub eis litigantibus patrocinantes, vel ſcribentes quibus ſubdantur pœnis, num. 3.*
An per eos geſta inficiant inſtrumenta, vel ſententias, numer. 3. & 4.
Specialiter quod iniungitur, magis timeri ſolet.
2 *Fautor fautoris hic punitur ipſo iure.*
Excommunicato omnis exceptio fauorabilis & odioſa competit.
3 *Cauſa, pro iudicio.*
Factum pro extraiudiciali.
Hæretici nec iudicare poſſunt, nec publica officia exercere. Si conueniantur, an deneganda ſit eis iuſtitia, num. 7.
Eis in quibus poſſit participare iudex, num 7. cir. fi.
Suſpenſi hic exercendo prohibitum non ſunt irregulares, in fine.
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 6.*
Creditor ex vi pacti quo caſu poſſeſſionem ingredi poſſit.
7 *Additio gloſſarum.*
Contra fiſcum agitur a creditoribus eius, cuius bona confiſcata ſunt, circa fin.

CAPVT XI.

1 Si aduerſus Caſus. † Aduocati, vel notarij
hæreticis, vel ipſorum fautori-
bus fauentes, vel ſub eis litigã-
bus patrocinantes, vel pro eis inſtrumenta ſcribentes,
infames ſunt, & ab illo officio ſuſpenſi. primo ponit
deciſum exordium. ſecundo prohibitionem. tertio pœ-
nam, ſecunda ibi, Quia plus. tertia ibi, quod ſi. (Gene-
raliter) hoc dicit: quia generaliter omnibus eſt prohi-
bitum hæreticis præbere fauorem. iſtis vero ſpeciali-
ter prohibetur (Imperatur) concor. clem. de exceſ. præ
2 la. frequens, in fin. (Fautoribus) not. † caſum quo ipſo
iure punitur fautor fautoris (Defenſoribus.) qui hæ-
retici ſunt, infra eo. excommunicamus, §. credentes,
Hoſtien. [Vel fauorem] dixit hic Vincen. quod fauo-
rabilis exceptio, vt Velleianum, non datur excommu-
nicato: odioſa, vt Macedonianum, bene ff. de condit.
indebi. qui exceptione. ſed male cantauit: quia omnis
exceptio fauorabilis, & odioſa ſibi competit: quia non
excommunicati fauor, ſed æquitas iudicantis atten-
ditur, ſupra de exceptio. cum inter, Goffred. & ipſe
idem Vincen. poſtea dixit idem, & Io. & adde quod
3 dixi de exceptio. a nobis, ſuper prima gloſſa (in † cau-

ſis]ſcilicet eriminalibus[Vel factis]ideſt quibuſcunq;
negocijs, ac ſi dicat in iudicio, vel extra, infra de verb,
ſign, forus, §. negocium [Aliquibus]etiam catholicis
[Eonim] hæreticorum, qui nec iudicare poſſunt, nec
publica officia exercere, infra eodem excommunica-
mus, §. credẽtes [Officio veſtro] ſcilicer aduocationis
vel tabellionatus, nec eſſent iſti irregulares, licet poſt
ſupenſionem illud exercent, infra de ſentent. excom-
municatio. his qui. libro ſexto, & dicam infra de cler.
excom. c. fi. & de exceſ. præla. c. fi. idem. G. in Spec. tit.
2. §. iuxta, C. ver. quid dices (Suſpenſos) qua ſententia
durante non valebunt inſtrumenta confecta, inf. c. 2.
§. credentes, verſic. quod ſi forte iudex, cum ſimilibus.
4 Quid † de patrocinijs? nam illa de facto tenent. dicũt
quidam ſententias irritandas: alij contra. Credit Ho
ſtienſ. quod eſſet per ſummum pontificem declaran-
dum, ſupra qui filij ſint legi, per venerabilem, ſup. de
feu. capitulo primo, de conſtitut. capitulo finali, cum
ſuper hoc nullum expreſſum ius habeatur, niſi quod
aduocatus poterit per exceptionẽ remoueri, vt in præ,
§. credentes, vel dic lucrum pauperibus erogandum,
ad hoc quod dixi ſupra titulo primo, cum ſit, & capitu
lis ſequentibus. talis etiam de tranſgreſſione alias pu-
5 niri poſſet. ¶ Tertia † gloſſ. ſignat contrarium. & ſo-
luit. ¶ Vltima gloſſa no. probat, & ſignat contrarium.
6 ¶ In † gloſſa tertia, ibi, l. tertia) creditor, ex vi pacti pe
cunia ſibi non reſtituta poſſeſſionem ingrediens, vim
non facit: tamẽ auctoritate iudicis deberet id facere.
7 ¶ In † gl. prima, in fine] infra de procura. qui ad agen
dum, lib. 6. ¶ In gloſſa ſecunda, in fine] ſupra de præ-
ſcriptio. ad audientiam. ¶ In gloſſa tertia, ibi, dene-
gandum] in excommunicatis non hæreticis habẽt hæc
locum [& ibi, ſententia] dicit Hoſtien. quod quamuis
ad defenſionem criminis, vel bonorũ non audiatur, ſi
tamen alias de alio crimine accuſatur criminaliter, nõ
denegabitur iuſta ſentẽtia. Nec ob. ſecundum eum in
auct. colla. 6. de priuileg. dotis, poſt medium. vbi dici-
tur, quod nec beneficijs iuris, nec aliquibus priuilegijs
tales poſſunt ſe iuuare: quia illud, & ſimilia poſſunt in-
telligi quo ad impugnationem, accuſationem, vel in-
quiſitionem, vel ad hæreſis defenſionem. vnde & licet
hoc patrocinium vetetur aduocatis, & ſcriniarijs, non
tamen iuſtitia iudicibus. Nec ob. ſi dicis, hæreticum
ſtatim poſt deprehenſionem puniendum: quia ſi ſpon-
te redeat, recipitur, & in mona. detruditur, inſ. capitu-
lo excommunicamus, ſecundo, ibi ergo ſe poterit de-
fendere ſuper alio crimine accuſatus, arg. C. de his,
qui ad eccleſiam con. l. fur. maxime ſi præuentus fuiſ-
ſet in alterius criminis accuſatione, ſupra de foro com
pet. propoſuiſti. Dic tamen, quod alius, quam iudex in
cauſis, vel factis ipſorum non poteſt illis participare,
niſi in his, quæ ſpectent ad ſalutem. quicquid ſupra di
xerit Hoſtien. non puto hanc prohibitionem locum ha
bere niſi in his, qui ſunt heretici: non in his qui fuerũt,
ad hoc, infra capitulo ſtatutum, ſecundo reſpon. l. 6.
[& ibi, confiſcari] vnde contra fiſcum agant credito-
res, C. de fideiuſſ. l. 1. & 3. Goſt. concord. ff. ſolut. ma-
trimo. ſi mariro, C. eod. l. 2. C. de bonis proſcrip. ſi vt
propoſuiſti, & ad l. Iul. de vi. l. tutoris [& ibi, auferentur
ſua] in Iudæis ſecus, ſupra titulo proxi. ſicut Iudæi. ¶ In
gloſſa vltima, ibi, tollere] Hoſt. de hoc remit. de ſecun
dis nup. c. penult. & vlt. & ſupra de re iudi. cum te, vbi
vide in gl. magnam, & ſuper vlt. gl. (& in fine) de infa-
mia facti loquitur.

SVMMARIVM.

1 *Laici occulta conuenticula non faciant, nec prædicent, nec ſacerdotes reprehendant.*
Papæ officium quod.
2 *Conuenticulę fieri nullibi debent, & facientibus quæ pœna.*
De fide publice non eſt diſputandum.
3 *Magiſter docere debet in alto.*
Nude, hic vt accipiatur.
A Deo miſſus quis dicatur,
4 *Miraculorum cauſa & ius in gentibus.*
5 *Sacerdos qualis eſſe debeat. vitandus proprius non eſt, excepto caſu, num. 8.*
Scholaſtici, pro ſcholaribus & prouectis.
Exemplis non eſſe iudicandum, quomodo intelligendum.
Frequenter inducuntur, & probant, & quę.
6 *Reprehenſio, genera quæ. pro correctione ſumitur.*
Eius libido viget in hominibus.
7 *Iniuria, vel detractio non infertur ſcienti, & volenti.*
Supponere ſe alicui non poteſt clericus, an papa.
Obſequi, obedire, in fine.
9 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 10.*
Inutiles iudices remouentur, & qui ſint huiuſmodi.
12 *Additio gloſſarum.*
Inſtitutio poteſt ad vnum pertinere, & ad alium deſtitutio, & quo iure.
Præſcriptio non extenditur niſi ad partem tantum præſcriptam, & exempla.

CAPVT XII.

1 Cum ex iniuncto. Laici † occulta
conuenticula nõ
faciant, nec præ-
dicent, nec ſacerdotes reprehendant. Et primo ponit
triplicem laicorum reprehenſionem, quam ſecundo
proſequitur. Primo primam ibi, Deus enim. Secundo
ſecundam ibi, Sicut enim. Tertio tertiam ibi, Licet au-
tem (Et infra) ſequebatur, Cum ex iniuncto nobis apo
ſtolatus officio ſimus ſecundum apoſtolum, ſcilicet
ad Ro. 1. ſapientibus, & inſipiẽtibus debitores, pro vni
uerſorum ſalute nos oportet eſſe ſollicitos, vt malos re
trahamus a vitijs, & bonos in virtutibus foueamus.
Tunc autem opus eſt diſcretione maiori, cũ vitia ſub
ſpecie virtutum occulte ſubintrant. Poſtea ſequeba-
tur, quomodo Meten. epiſcopus inſinuauit papæ, quod
multi laici, & mulieres euangelia, epiſtolas Pauli, mo-
ralia Iob, pſalterium, & libros alios fecerint transferri
in Gallicum, facientes poſtea, quæ ſequuntur. Et ſi. in
clemen. de religio. dona. cum de quibuſdam, & de hæ
retic. ad noſtrum (Commendandum) de magiſt. ſuper
Specula, ne cler. vel mon. ſuper Specula. §. quia vero.
2 Hoſtienſ. (Conuenticula) quæ in † eccleſia, vel extra
fieri non debent, C. de epiſcopis, & clericis, l. conuenti-
cula. & C. de ſumma Trinita. l. ſecunda, alias capitalis
eſt pœna, C. de his, qui ad eccle. cõfu. l. denunciamus.
nec eſt de fide publice diſputandum, C. de ſumma Tri
nita. l. tertia, & infra capitulo ſecundo, §. primo (Lux
vera) Ioan. 1. (Tenebrarum) ſic ſupra de officio dele-
gati, conſuluit (Creaturæ) Matth. vlt. in fine (Dicens)
3 Matt. 10. (Tecta) argue, ꝙ † magiſter docere debet in
alto. ad idem 2. q. 7. §. de his, ver. his ita (Apoſtolum)
prima ad Cor. 12. ad fi. & ad Eph. 4. (Doctorum) i. præ
dicatorum. (Apoſtolum) ad Roma. 10. [Præcepit] Luc.
decimo A. (Dignior) verum dicit, ſi de illa conſtaret
(Nude) ideſt ſine ſigno miraculoſo, vel ſufficienti ſcri-
pturæ teſtimonio. nam nec ipſius iuramento credere-
tur: tum quia ſolus: tum quia in re propria, ſupra de
teſtibus licet, prima, quarta, quæſtione tertia nullus
(Aſtruat.) ideſt aſſerendo ſtruat, vel inſtruat. Ho-
ſtienſis (Miraculi) Hieronym. ſuper Eſaia, libro deci-
4 mooctauo, non † potuiſſent omnes gentes in tam
breui tempore credere niſi ſignorum miraculis fides,
ipſorum quodammodo fuiſſet extorta. clamantibus
enim apoſtolis, & apoſtolicis viris, dominus ſigno-
rum

rum magnitudine reſpondebat[Vellet]exodi. 7. [Di-
cens]Ioannes primo[Eſaias]40.cap.in prin.]Prophe-
5 ticum]Malach.2.[Ex ore]debet† ergo talis eſſe, qui
ſciat omnipotenti reddere rationem. vigeſimaſexta
di.§.ecce q;ante fi.Hoſtien.[Scholaſticis]ideſt ſcho-
laribus,& prouectis, multominus ab alijs ſubditis. 6.
q.1.oves[Lege]Exo.22.in fi.ad idem Io.10.[Exem-
plo]licet non exemplis, ſed legibus iudicādum ſit. C.
de ſenten.& interlocuto.nemo. quod quomodo intel-
ligatur, dixi ſupra de re iudic.in cauſis: frequenter ta-
men inducuntur,& probant exempla,& hiſtorię ſacrę
ſcripturæ, vt hic,& ſupra de electio.venerabilem, ver.
quod autem. ſecundum Hoſtienſ.[Legitur] Numeri.
22.[ait]Io.8.[Euangelicam]Matth.18.[Reprehende
6 ret]do† triplici reprehenſione.ſ.improperioſa,ſociali,
& temeraria no.Io.21.diſtin.nolite. Et Hoſtiē. de 10.
ſpeciebus reprehenſionum tractat in prin.ſuæ ſummę,
quomodo viget hodie in hominibus reprehendendi
libido, vide in Hier.ad Celantiam.E.[Nam qui]Mat
thæ.5.[Innocētia]ſicut Chriſtus qui peccatum non fe
7 cit,&c.1.Petri.2.c.[Supponit]& tunc nulla †poteſt no
tari iniuria, vel detractio, quæ non infertur ſcienti, &
volenti, infra de regu.iur.ſcienti,lib. 6. cum concord.
iſta tamen ſuppoſitio non poſſet fieri a clerico quo ad
violentiam inferendam cor. quin inferens ſit excom-
municatus.quod dic, vt infra de ſentent.excom. con-
tingit.1.ſupra de iureiur.ex reſcripto. ſed nec quo ad
iuriſdictionem hoc licet ſine ſuperioris licentia.de fo-
ro compet. ſignificaſti. nec quo ad forum pœnitentia-
le, infra de pęnitentijs. omnis. §.1. litera ergo iſta ſe-
cundū Hoſtien.eſt intelligenda de extraiudiciali ſup-
poſitione quo ad inferiores a papa, ſicut ſupra de iure-
iurand.veniens,& c.Quintauallis, niſi fieret de ſupe-
rioris licētia. quo ad papam poteſt intelligi etiam de
iudiciali, per iura alle.hic in gloſſ.quem alia iura poſi-
tiua non ligant.de hoc ſupra de conceſ.præbend.pro-
poſuit[Subditus] ſine aliqua ſubmiſſione ſuperioris
[Reprehendendi]ideſt corrigendi, non quod hoc li-
ceat in publico: ſed dicit hoc, quia minus peccaret, vt
poteſt hoc colligi de ſenten. excommunication. cum
non ab homine, de coha.cle.veſtra, verſi.Item aliud,
Hoſt.[Obſequendi]ideſt obediendi. ſic ſupra de reb.
eccle.non alie.capitulo fin.cum concor.[Quod ſi]hic
8 improbat†ſecundum Hoſtienſ. quod ſubditi contem-
nendo proprios ſacerdores ipſos euitant, & faciunt
euitari, de quo ſupra 1.reſpon.ibi, eorum conſortium,
ſed ibi non loquitur de ſacerdotibus tātum[Remoue-
ri]ſcp.Hoſtien.temeritate propria vitandi non ſunt,
quod intelligas niſi in caſu ſupra de coha.cleri.veſtra
(Sacerdotum)& aliorum clericorum beneficiatorum
9 omnis enim res,&cæt.infra de reg.iur.omnis. ¶ †Gl.
ad hanc)diſtinguit inter correctionem publicā, & oc-
10 cultam,& denunciationem euangelicam. ¶ † In glo.
antepenul.ibi, ſi quos] ſi præfectus pretorio videt iudi
ces propter corporis inualitudinem, negligētiam, vel
crimen eſſe inutiles, illos remouet, & alios ſubrogat.
11 ¶ In glo.imo, in fin.]contra nonageſima quarta diſt.
cap.1. ¶ In gl.ſic infra ibi, ſacerdos]contra, nonage-
ſima quarta diſt.in ſancta.ibi dr̄, quod diaconi prędi-
cant, ibi tripliciter ſoluitur. ¶ In gl.21.in fine]contra.
19.diſt.2.vltra medium.ibi nō quæritur quis, vel qua
lis prędicet.ibi ſoluitur. ¶ In gl.nec iſtud, in fin.)vide
in Hie.ſuper Matthę.C. ¶ In gl.ad hāc.ibi, apoſ.2.]ad
Timo.3.(& ibi, in omni)vbi de hoc (& ibi, ſi peccaue-
rit)vbi de hoc (& in fi.)adde quod not.ſup. eodem ti-
tu.capitulo ſecundo, de hoc dixi ſupra de iudic. noui.
¶ In gl.vt 2.in fi]Io.2.quæſtio. quinta. auditum.ff.de
iur.omn.iu.eſt receptum. ¶ In gl.pe.in fi.)de accuſ.ad
12 petitionem. ¶ In † gl.vlt.ibi, pertinet)ordinario iure,
ex ſpeciali enim iure vel commiſſione poſſet compete
re alterū ſine altero. idem in pręſcriptione, qui enim
præſcripſit inſtitutionem, non intelligitur præſcripſiſ-
ſe deſtitutionem, vel renunciationis receptionem, a-
lias diceretur præſcriptum, quod non fuit, poſſeſſum
contra regulam, ſine poſſeſſione, cum concord. infra
de regu.iur.lib.6.& ff.de vſucap. l.pen. §. fin. non ob-
ſtat connexio, per ea quæ not.eod. tit. odia. de viſita-
tione quo ad procurationem, & de noualibus quo ad
decimas, ad idem quod no. de ma. & obed. cum infe-
rior, in 1.gloſ.cum ſua remiſ.& quod no. ff. de procur.
qui procuratorem,& C.de an.ex.l.fina.in 1.gloſſ.poſt
prin.facit, de reſcr.ſuſceptum, libro ſexto, & quod ibi
ſcripſi in fine.& ſuper quin a gl. & quod ſcripſi de pro
ba.in præſentia, ſuper fin.vlt.gl.niſi ſecundo,& c.vno,
lib.ſexto (& in fin.)de hoc dixi ſupra de offi. Archid.
cum ſatis.

S V M M A R I V M.

1 Hæreticorum pœnæ hac in decretali ponuntur, vide nu.13. 14.& 15.vbi de pœnis credentium, receptatorum, & fautorum, & nu.17.18.
De hæreticorum vitatione & perſecutione, nu.21.& 24.
Eos punire quis poſſit.
Puniendi quando. vt tales qui aliquando puniantur, nu.3.
2 Ipſorum delictorum bona eccleſiarum non applicanda fiſco.
Applicantes excommunicati ſunt.
Suſpectorum pęna an ſit in eos neceſſaria ſententia, nu.4.
In purgatione hi deficientes, vt conuicti puniuntur.
3 Lapſus anni hic effectus referuntur, & nu.4.
4 Sententia an ferenda, ſi qui aliquo facto damnentur.
Leges ab eccleſia approbatæ ſequendæ, in fin.
5 Ad purgationem præſtādam ſi eccleſia ſuſpecto aſſignet terminum, nunquid propter hoc ſic videatur indixiſſe, & ſic contra eum, vt hic dicitur, procedere contumacem.
6 Purgare ſuper tali ſuſpitione ad arbitrium noſtrum quid ſi decernamus, & ad purgationem præſtandam aſſignemus terminum peremptorium.
Contra contumacem abſentem multa fiunt, quæ, ſi adeſſet, non fierent, cir.fi.
Contumacia quæ operetur, ibid.
7 Iuramentum dominorum temporalium contra hæreticos, remiſſ. a quibus præſtandum.
8 De hæreſi non purgantium terram ſuam pœna, remiſſ. & nu.10.
In ea quot teſtes requirentur, nu.21.
Concilij prouincialis poteſtas in reges & principes, et ex quo cauſabit.
Regi qui princeps æquiparatur.
Excommunicatus in vna eccleſia, & in alijs eſt excommunicatus. alia de eo vide. nu.15.
9 Prædicari crucem quis non poteſt niſi papa.
Bona excommunicati & rebellis poſt annum catholicis occupanda a quo poſſint exponi, & nu.10.
Et quæ fiunt occupantium, nu.11.
A maiori ad minus argum. hic.
Brachium ſeculare quando innocet eccleſia.
Excommunicati qui dicantur, in fin.
10 Rebellium perſonæ, & bona inuadenda a catholicis, & quo iure necandi, & eorum cremandæ ciuitates.
11 Occupata bona quæ quis faciat ſua, & quando reuertantur ad dominum antiquum.
12 Indulgentia crucesignatorum quæ, de fructibus obligatis a crucesignato ad triennium an hic recipiat manualia, & an debeat tenere vicarium, remittit.
Crucis ſignum contra hæreticos quando detur, & priuilegio cruciatorum ſit locus. A quo ea prædicari poſſint nu. 28.
13 Satisfactio hæretici vel de hæreſi ſuſpecti quæ.
14 Patarenorum receptatores, & complices & fautores qualiter puniantur.
Filij eorum etiam patiuntur pœnam, & quam.

Detectori alicuius eorum præmium quod.

15 *Excommunicati pęna quæ. ei communicare non denunciato an ſit mortale, num. 16.*

Coram eo diuina celebrantes excommunicati ſunt, & quãdo fiant irregulares, num. 17.

Damnati hæreſeos nepos an eligi poſſit, & qualiter ipſe plectatur.

Sententia a non iudice lata etiam inter ignorantes eum talẽ non valet hic.

Tabellionis hæretici pœna.

Similitudo hic in quibus ſpectetur, circ. fi. ad verſi. in ſimilibus, num. 29.

16 *Excommunicationis ſententia maior, & minor qualiter quis percellatur.*

17 *Clerici magis puniuntur quam laici, num. 18.*

Regulares magis quam clerici, ibid.

19 *Prædicatio prohibetur abſque ſuperioris auctoritate, & quæ ſuſpecta, num. 20.*

Prædicandi auctoritas, quibus, & a quo conceſſa ſufficiat, & num. 20.

20 *Miſſam celebrare quis poſſit concedere, & vti.*

A Deo miſſus quis dicatur, in fine.

21 *Monitio præcedere pœnam debet.*

22 *A fidelium commun. vita quæ diſſideant.*

23 *Iurare nolentium pœna in cauſa hæreſeos, & in alia cauſa, quæ, num. 26. in fin.*

24 *Epiſcoporum hæreticos non perſequentium pęna.*

25 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 26.*

Odio alterius quem grauari iniquum eſt, & exemplum.

Receptatores ... debent latronum. de receptatoribus alijs, ſupra num. 1.

Socius criminis pari pęna punitur.

Suſpitionem inducit patientia in filij vel filiæ binis nuptijs, & quæ alia mala. ſupra num. 22.

27 *Additio gloſſarum, & num. ſequen.*

Conſtitutionis huius ordo mutatus.

28 *De ſide reſpondere ad papam principaliter ſpectat, cum eius acceſſorijs.*

Conſanguineorum damnati pœna in quibus criminibus temperetur.

29 *Abſolutio ab excommunicationis ſententia ab ore papæ prolata an ab inferiori impartiri poſſit.*

CAPVT XIII.

Excommunicamus. Summã breuem non recipit, & ſum-
1 mabitur per partes. Et in hac prima † ponitur excommunicatio, & damnatio hæreticorũ [Nominibus] de quibus patet 24. quęſtio. 4. capitulo penul. [Varietate] alias vanitate, vel veritate, ſic infra capitulo pe. [Dãnati] pęna damnatorum [Balluis] videtur quod etiam priuatus punire poſſit hæreticum, de quo vide 23. q. 5. ſi audieris, & quod dicam, infra eo. præſidentes, lib. 6. [Puniendi] niſi ſtatim ſponte reuertantur, ſupra eo. ad abolendam, & infra capitulo penul. [confitentur] ipſo iure, infra eo. cum ſecundum, libro ſexto [receperunt]
2 nec † inquiſitores propter ipſorum delictum bona eccleſiarũ debent applicare fiſco eccleſiæ. & hoc ſcienter faciẽtes excõmunicati ſunt per concil. Vien. eo. tit. nolentes [Qui autem] pœnam ſuſpectorum ſe nõ purgãtium [Monſtrauerint] i. ſi monſtrare neglexerint. his enim, qui in præſtanda deficeret, puniretur vt conuictus ſine aliquo temperamento. & ſic poteſt intelligi ſupra eod. ad abolendam. §. qui autem. & de hoc infra de pur. ca. inter, in fin. & tunc non eſſet locus excommunicationi, & annali expectationi, de qua ſequitur, ſecundum Hoſt. & adde, quod ſtatim dicam [Satisfactione] de qua dicam infra §. credẽtes [Excommuni-
3 catione] hac de cauſa lata [Velut] poſſibile † eſt, quod nõ
2 eſt hæreticus,[a] tamen propter hanc violentam præſumptionem condemnatur vt hæreticus, ſi. ſecundum Ho. ſupra de iud. nouit, verſi. ſed cum dominus, ibi, Sit tibi ſicut ethnicus. Et no. quod lapſus anni quandoque aufert poſſeſſionem, vt lit. non conteſt. quoniam. §. in alijs: quandoque proprietatem, C. de requi. reis. l. 2. quando que inducit iuſtam condemnationem, vt hic, & 11. q. 3. rurſus, & c. quicunque [Condemnentur] ſecundum
4 † Vin. per hoc verbum futuri temporis videtur, quod poſt annum neceſſaria ſit ſententia. & ſic poſt annum ante latam ſententiam poterit purgare vitium, ſicut ſi legata eſt optio infra tempus, poſt illud eligere poſſum antequam mancipia diſtrahantur. ff. de opti. leg. mancipiorum, ad hæc infra de præben. ſi tibi abſenti, lib. 6. Dicebat Hoſt. quod per quæſtionem Federici. C. eo. auctẽn. Gazaros, non videtur, quod ſit neceſſe tales condemnari, cum ibi dicatur, ita quod ſi ſic per annum permanſerint, eos tunc ſicut hæreticos condemnamus. ergo ſine aliqua ſententia videtur illos eſſe damnatos. nec obſt. ſecundum eum, ſi dicas, quod crimen hæreſis ſit de foro eccleſiæ: quia dicta conſtitutio fuit non ſolum per Ro. eccleſiam procurata, ſed etiam approbata. & probatur hoc infra eo. vt inquiſitionis, in princ. lib. 6.
5 ¶ Quærit † hic Hoſt. Quid ſi eccleſia ſuſpecto aſſignet terminum ad purgationem præſtandam, nunquid per hoc ſic videatur purgationem indixiſſe, quod ſi non venerit, & hac de cauſa excommunicetur, & poſtea per annum expectatus ſit contumax, debeat vt hæreticus iudicari? Hanc quæſtionem non puto dubiam eo modo, quo proponitur, infra eo. cum contumacia, lib. 6. dicebat autem quoſdam dicere quod ſic: quia ex quo non venit, patet quod per ipſum ſtetit, quo minus purgatio indiceretur. vnde perinde eſt, ac ſi indicta eſſet, ar. ff. de reg. iur. ad ea. §. ſemper, & l. iure ciuili, ff. de condi. & demon. iure ciuili, & l. quibus diebus. quod non placet: quia aliud eſt tantum purgationem inducere, aliud ad purgandum terminum aſſignare, & aliud vtrunque facere, ita quod ſi alterum tantum interueniat, nunquam poteſt dici, quod in purgando contumax ſit. Si enim terminus aſſignatur tantum, non poteſt dici, quod aſſignatur ad purgationem indictam, ſed indicendã, infra de pur. ca. c. ſi. in prin. ſi igitur non veniat, & ſi ſit contumax in non veniendo, non tamen eſt contumax in non purgando, quia non poteſt dici contumax reſpectu purgationis indicendæ, cum adhuc non ſit in rerum natura, argum. ff. de iur. codi. quidam referunt, ſupra de conſtit. cum acceſſiſſent. §. fin. Item ſi purgatio ſit indicta, ſed nõ ſit terminus aſſignatus, de facili non poteſt comprehendi contumacia, ar. in eo., quod le. & no. ſupra de offic. ord. irrefragabili. §. exceſſus, niſi dicas intelligendum eſſe, quod ſtatim purget ſe, arg. ff. de ver. ob. cum qui cal. quod in hac materia durum eẽt ſentire, igitur vtrunq; requiritur, ſ. quod purgatio indicatur, vnde & in prædicta conſtitutione, Gazaros. iungitur ad mandatum eccleſiæ, vel ad arbitrium epiſcopi, ſupra cap. ad abolendam. §. qui autem, & hic temperatur pœna illius, & quod ad hoc faciendum terminus peremptorius aſſignetur, ar. ff. de iu. ad peremptorium, & l. ſequentibus, ſupra de offic. deleg. conſuluit, & probatur, ſupra de re iud. quod ad cõſultationem, ſupra de coha. cle. & muli. ca. pe. §. pe. & in fi. ſupra de
6 ſimo. de hoc in capitulo inſinuatum. ¶ Sed † quid ſi dicat iudex, volumus, decernimus, & mandamus, quod ſuper tali ſuſpitione te purges ad noſtrum arbitrium, & ad hanc purgationem præſtandam tibi talem terminum peremptorium aſſignamus, in quo niſi veneris, & dictam purgationem præſtiteris, contra te, quantum de iure poterimus, procedemus, & ipſo non veniente excommunicatur, nec dictam purgationem ve-

ci-

citatus erat, præſtitit? hic locũ poteſt habere iſte §. ni-
ſi citatus reputans ſe grauatum a tali mandato ex iu-
ſta cauſa expreſſa dixerit appellandum, ſupra de ap-
pellatio. præterea, eo. tit, cordi, libro ſexto, ſupra de re
iudi. quod ad conſultationem: quam tamen ſi eccle-
ſia velit excludere, indicat purgationem declaratam,
& bene formatam tali contumaci, quamuis abſenti.
ad quam præſtandam iterum aſſignet ei diem peren-
ptorium, in quo niſi venerit, excommunicet ipſum,
quia purgationem ſibi indictam non præſtitit. & ſic
omnino locus eſt huic §. nec contumax audietur ap-
pellans, ſecunda, quæſtione ſexta, §. ſunt quorum. nec
mireris, quod dixi abſenti & contumaci purgationem
determinatam & ſpecificatam indici poſſe, cui tamen
forſan non indiceretur, ſi pœnitẽs eſſet, rationibus ſuis
auditis, nam idem eſt & de ſententia diffinitiua, quæ
plerunque datur contra abſentem contumacem, & ta-
men forte non daretur contra præſentem, & de iure
ſuo docentem, vt patet C. de iudic. properandum, de
electio. ſtatuimus, infra de eo, qui mit. in poſſ. cauſa
rei ſeruan. eum qui, libro ſexto. hoc enim contuma-
cia operatur, quæ, vt ſupra no. poſ. & proprietatem rei
aufert, & probationem ſufficientem inducit, ac om-
nem exceptionem, & defenſionem excludit. & adde
quod not. infra de pur. cano. nos inter alios, & ca. inter
ſolicitudines, §. fi. & de pœnis, capitulo finali [Mouea-
7 tur] iuramentum † dominorum temporalium contra
hæreticos [Iuramentum] ſi hodie hoc iuramentum nõ
præſtetur, negligentia epiſcoporum eſt in cauſa, quæ
illis in hac parte multum eſt verenda. ſi. de treg. & pa.
capitulo primo, poſſet etiam dici ſecundum Hoſtien.
hic quod hic dicitur, locum habere tantum in prouin-
cijs, vel terris infamatis de habitatione hæreticorum,
ad hoc infra §. adijcimus [Exterminare] idem ver. in
§. ſequẽ. & vide quod dixi in clemen. de iureiuran. Ro-
ma. §. porro, in princip. [Perpetuam] no. ad ea, quæ di-
xi ſupra de iudic. capitulo fina. tamen forte hoc dictũ
fuit propter comitatus, ducatus, principatus, in qui-
bus ſuccedunt filij, ſupra de voto, licet, ſecundum Ho-
ſtien. [Teneatur] ſi requiratur. ad hoc infra §. primo,
8 in princip. [Si vero dominus] pœna † dominorum non
purgantium terram ſuam de hæreſi [Et prouinciales]
& in prouinciali concilio, ſupra titulo primo, cum ſit
nimis, de præben. graue. & habet hoc locum, ſi ille ſit
rex, vel magnus princeps, qui poſſit illi æquiparari, vt
ſi ſub ſe habet metropolitanum, & ſuffraganeos, ſexta,
quæſtione tertia, ſcitote, tertia, quæſtione ſexta, non
liceat, & capitulo vnaquequæ. ſunt enim talia grauia
ratione perſonæ, vel rei, de quibus agitur in concilio
tractando, in authen. de ſanct. epiſcopis, vt autem om-
nis, columna quinta, collatione nona, & decimaocta-
ua diſtinctione, propter, primo & ſecundo, & quod di-
citur ſupra eodem ad abolendam, ſolum epiſcopum
hoc poſſe, verum eſt, niſi propter ſcandalum, vel gra-
uitatem negocij oporteat cæteros epiſcopos conuoca-
ri: alias ſolus epiſcopus excommunicat, & vicini il-
lum euitant ad eius requiſitionem, de rapt. capitulo
primo, nec poteſt quis excommunicatus eſſe in vna ec
cleſia, quin ſit excommunicatus in alijs, quarta quæ-
ſtione quinta, capitulo vno, ſecundum Hoſtien. vbi
de hoc, & decimaoctaua diſtinctio. placuit, quod fa-
cit in contrarium, & quinquageſimatertia diſtinctio. ſi
quis [Pontifici] ratione grauitatis negocij, & grauis
pœnæ infligendæ [Ex tunc] ſcilicet lapſo anno. ſed poſ-
ſent & metropolitani cum prouinciali concilio contra
iſtum quaſi ſuſpectum ſeruare, quod dicitur ſupra eo-
9 dem, §. qui autem [Exponat] mandando † prædicari
crucem, quod alius facere non poſſet, vt dicam infra
§. catholici, ſuper prima gloſſa, putat tamen Hoſtien.
quod diœceſanus bona ſubditi excommunicati & re-
bellis & per annum expectati poſſet exponere, infra
de homici. pro humani, verſi. ſitque cum ſuis. quod ſic
probat. certum eſt, quod poteſt hoc de perſona cleri-
ci incorrigibilis, non ſolum in hoc crimine, ſed in a-
lijs, vt patet de iudic. cum non ab homine, de verbor.
ſignificatio. nouimus. ſi poteſt de perſona clerici, for-
tius & laici. & ſi de perſona, fortius de rebus, argumẽ.
duodecima, quæſtione prima, præcipimus, de dona-
tio. inter virum & vxorem, capitulo penultimo, de de-
ci. ex parte, tertio. generaliter in res, & in perſonas in-
uocat eccleſia brachium ſæculare, infra de homic. po-
ſtulaſti, de cleri. excom. capitulo ſecundo [Exermina-
tis] quaſi extra terminos, & in fines eiectis. Egi. [Poſſi-
10 deant] & ſic † inuadẽdi ſunt rebelles, & ipſorum bona
auctoritate eccleſiæ per alios catholicos occupanda,
vigeſimatertia, quæſtione vltima, §. his ita, & capitu-
lo ſequen. ſecunda, quæſtione quinta, §. quis autem, &
capitulo ſi apud carnales. cum ca. ſequ. hoc autem a-
gentes dicuntur diligentiſſimi rectores, & pij conſul-
tores, ea. quæſt. ſi vos. ſunt etiam tales necandi, & ciui-
tates cremandæ, ea. quæſtio. ſi audieris. Et temporalis
dominus, qui negligit, plectendus eſt. ea. cauſa, quæ-
ſtio. ſecunda, dominus. 3. quæſtio. 7. qui ſine, in auctẽ.
vt diffi. iu. §. penultimo, & vltimo. collatio. nona, ſecũ-
dum Hoſtiẽ. [Fidei] alias fideli [Saluo iure] no. pro pro
11 teſtatione [Principalis] a † quo dominium illud tene-
batur. & ſic immobilia ſunt prioris domini, ff. de cap.
& poſtli. reuer. ſi captiuus; mobilia fiunt occupantiũ,
eo. titu. l. antepenult. ff. de acqui. re. do. trãſfuga, C. de
cap. l. ab hoſtibus. vel dic, quod vbi inter Chriſtianos
ex vna parte eſt iuſtum bellum, ex altera iniuſtum, iu-
ſte pugnans omnia occupata ſua facit, quæ tamen ab
alia in feudum non tenentur, ff. de cap. l. 5. §. in pace,
de acquir. rerum do. naturalem, §. fi. vigeſimatertia,
quæſtione quinta, dicat, & quæſtione ſeptima, ſi de re-
bus. Sed & feudalia occupare poſſunt, ſaluo iure domi
ni innocentis, vt hic. vbi vero infideles, vel Chriſtia-
ni iniuſte pugnantes bona immobilia iuſte pugnantiũ
occupant, & poſtea recuperantur, ad antiquum domi-
num reuertuntur, vt in dict. l. ſi captiuus. & de hoc ſu-
pra de iureiurand. ſicut. 2. & de homici. pro humani,
ibi, diffidatus, libro ſexto, ſecundum Hoſtien. hæc au-
tem clauſula ceſſat, vbi non eſt principalis dominus,
ſecundum eum. (obſtaculum) præcedens litera facere
videtur pro rege Arragonum, vt ſibi non præiudicet
occupatio facta per regem Francorum de comitatu
Toloſano ad mandatum eccleſiæ. ſed iſta litera eſt cõ-
tra eum: quia impedimentum præſtitit Gallicis occu-
pantibus terram, ſecundum Abb. [Lege] de qua dictũ
eſt ſupra vſq; ad verſiculum, Saluo [Catholici] indul-
12 gentiam † cruce ſignatorum cõtra hæreticos, & quod
hic not. Vincẽ. de prælato cruce ſignato, qui obligauit
fructus ad triennium, vide ne præ. vices. cap. vlt. ſuper
gloſſ. 2. infra hic no. reliqua vide ad literam in Spe. eo.
titu. §. in fauorem, vſque ad fi. ſ. an recipiat manualia,
& an debeat tenere vicarium [Conceduntur] habẽt re
miſſionem peccatorum. & præter id plura alia, quæ
habentur ſupra titulo primo, ad liberandam, in par-
te deciſa, quam ibi poſui, & gloſſaui. interpretatur au-
tem conſuetudo etiam per religioſos inquiſitores in-
ducta, quod etiam tempore pacis eccleſiæ, ex quo
non reſtat hæreticorum perfidia, vel potentia, vel in-
caſtellatio, datur contra hæreticos ſignum crucis, &
ſic cruciati priuilegio, de quo hic loquitur, volunt vti.
13 [Credẽtes] pœna † credẽtium, receptatorum, & fauto-
rum [Talium] ſcilicet receptatorum, defenſorum, &
fautorum. credẽtes enim omnino ſunt damnati, infra
c. penult. in fi. Hoſt. quod dic, vt ibi dicã [Satisfacere]
ſic ſupra §. qui autem, & infra §. primo, conſiſtit a-tẽ
in hoc ſatisfactio, quod abiuret hæreſim purget ſe, ſi-

tantum eſt ſuſpectus, infra §. adijcimus. & ſi alia cauſa
notoria excommunicatus ſit, reſtituere debet perce-
pta, & quæ percipi potuerunt, arg. de reſtitu. ſpo. gra-
uis. & quæ ex occupatione aliqua, ſi forſan illam fece-
rant, peruenerunt, ſupra de iureiuran. ſicut, vel ex offi-
cio vſurpato, damnato, vel ſibi interdicto, ſupra titu-
lo primo, cum ſit. idem ergo & de his, quæ ratione par
ticipationis ad eum peruenerunt, argum. dictorum iu
rium, & ſupra eod. ad abolendam, §. 1. in fin. tenetur
enim ſatisfacere de acceſſorijs, & ſequelis hic, ſicut de
ipſa offenſa, ſm Hoſt. ad hoc, de ver. ſi. ex parte, inf. de
reg. iu. acceſſorium, lib. 6. [Contempſerit] ſup. Hoſt. ſi
laicus fuerit: quia de clerico prouidetur, infra ver. ſi ve
14 ro clericus [infamis] ſecunda † pęna in officio inquiſi-
torum. habetur talis conſtitutio Federici. Patarenorū
receptatores, & complices, & quocunque modo fauto
res, qui vt a pœna alios poſſint eximere, de ſe velut im
prouidi non formidant, publicatis bonis omnibus re-
legandos in perpetuum eſſe cenſemus, & ipſorum filij
ad honores aliquos nullatenus admittantur. Si tamen
aliquis fautorum huiuſmodi detexerit aliquem Pata-
renum, de cuius perfidia manifeſte probetur, in fidei
præmium, quam agnouit, famæ priſtinæ de imperia-
li clementia reſtitutionis beneficium integrum conſe-
15 quatur [Nec ad publica] 3. pęna † quæ locum habet ēt
in excommunicato, de procura. c. fi. Hoſt. [Ad eligen-
dos] 4. pęna. & idem etiam in excommunicato a ſuſpē
ſo, ſupra de conſuetu. cum dilectus, de elect. illa. Et
no. quod ponit hic vt diuerſa, per quod videtur, ꝙ ne-
pos damnati, licet non poſſit habere eccleſiaſticum be
neficium, vel publicum officium, vt infra eod. c. 2. lib.
6. eligere tamen poſſit ad illa [Ad teſtimonium] 5. pœ
na. & idem in excommunicato, ſupra de teſti. veniens.
2. §. fi. [Inteſtabilis] 6. pęna, de qua ſecūdum Hoſtien.
an in excommunicato locum habeat, not. de excep.
pia, de ſenten. excom. decernimus, lib. 6. & ibi plene ſu
per vlt. gl. dixi [Hęreditatis] 7. pęna [Accedat] ex teſta
mento, vel ab inteſtato, licet aliud innuatur in parte,
in auten. vt cum de appel. co. §. generalem, & ſequen
tibus, colla. 7. ſed corrigitur in illa parte, ſupra eo. ver-
gentis. Hoſt. [Nullus] 8. pęna, quæ in quolibet excom-
municato locum haber, ſupra de iudic. intelleximus.
[Quod ſi forte] 9. pęna. & idem in excommunicato no
torio, ſupra de re iudi. ad probandum, ſaluo eo, quod
habes, infra eo. præſidentes, lib. 6. [Sententia] lata ēt
inter eos, qui ignorabāt eum talem, ſecūdum Io. cum
ſit lata a non iudice. alle. in contrarium. 3. q. 7. §. tria,
in prin. [Nec cauſæ] 10. pęna, quæ ſequitur ex proxima
[Si fuit] 11. pęna. & idem in excommunicato alias, ĩ.
de ſenten. excommunica. decernimus [Si tabellio] 12.
pęna, quę in alleg. excommunicato vēdicat ſibi locū.
11. quæſtio. quarta, nullus. Hoſtien. qui de cæteris pœ-
nis per vtrunque ius contra hæreticos promulgatis re-
mit. ad ſum. eo. tit. §. qua pęna fuerit receptator, defen
ſor, vel fautor, Hoſtien. [In ſimilibus] poteſt facere cō-
parationē ad ſimilia officia, & ad ſimiles perſonas, ve
dicam ſuper gl. proxi. [Deponatur] vltra pęnas prædi-
ctas. & additur hoc propter rationem, quę ſequitur [Si
qui autem] pęna illorum, qui talibus cōmunicant. [Ta
les] ſcilicet credentes, receptatores, & fautores [Deno
16 tari] argumen. quod † communicate excommunica-
to non denunciato ſit veniale, poſt denunciationem
mortale. de hoc ſupra quod me. cauſa, ſacris, de cle. ex
commu. capitulo finali [Percellantur] per ſniam, vel
ipſo iure, ſi intelligas de minori, vel de participatio-
ne in crimine [Sepulturę] de hoc, dic hodie, vt infra eo
dem capitulo ſecundo, primo reſponſo, lib. 6. [Alio-
17 quin] ſupple, ſecundum † Hoſtienſ. excommunicati
ſunt clerici ipſo iure, cum cenſeantur fautores, & cum
per papam tales ter excōmunicētur in anno, celebrā-
tes autem diuina coram excommunicatis, a papa ex-
communicati ſunt, infra de ſenten. excommmunica-
tio. ſignificauit. quod intelligas. vt ibi dicam. reſtat,
quod ſi ſic excommunicati celebrant, & ſacramenta
interdicta in anno miniſtrent, irregularitatem incur-
runt, infra de cleri. excommunicato mi. capitulo pri-
mo, & ſecūdo, & capitulo poſtulaſtis [Regulares] ſup.
18 caueant a prędictis [Etiam hic] ac ſi diceret, ſi † clerici
grauius puniuntur, quam laici, quia grauius peccāt. ſi
religioſi grauius, quam clerici, & ideo grauius puniun
tur. ad hoc infra eodem accuſatus, ad finem, libro ſex
to [Vt illorum] ſi omnes, vel maior pars deliquerint,
planum eſt, alias contra, de his, quæ fiunt a maiori
par. capitulo quæſiuit, vel dic quod hoc eſt ſpeciale ꝓ-
pter immunitatem criminis, ſicut & alias, ſupra eodē
vergentis, de officio Archidiac. ea quæ, Hoſtien. (Diœ
ceſi) ſi. infra de priuileg. tuarū, de exceſ. prælato. illud
19 [Quia vero] prohibitio † prædicationis abſque ſupe-
rioris auctoritate [Ait] ſecūdo, ad Timo. tertio. A. [Di
cat] ad Roma. decimo [Non miſsi] hoc dicit ſecundū
Hoſtiē. quia ſunt quidam miſsi per vniuerſum orbem
ordinarij, ſicut epiſcopi, qui habent auctoritatē a do-
mino prædicandi per vniuerſum orbem euangelium
omni creaturæ. Matt. vlt. vigeſimaprima. diſtin. in nō
uo. & de talibus ſacerdotibus, ideſt epiſcopis, poteſt
intelligi, decimaſexta, quæſtione prima. ſtatuimus, &
ſecundum hoc decimanona diſtinct. ſecundum. & hoc
niſi prohibeantur ab eo, cuius eſt diœceſis, ſexta quæ-
ſtione tertia, ſcriptum. vel illud intelligitur de falce iu
riſdictionis, non prædicationis. cum enim miſsio epi-
ſcopi, vt eſt dictum, probetur auctoritate diuina, non
debet prohiberi, ſed vbique recipi. ad hoc ſupra capi-
tulo proximo, ver. Ioannes, dum tamen caueat ab er-
rore. allega. contra, de pur. canoni. inter ſolicitudines,
quadrageſima diſtinctio. ſi papa. Maxime quia verbū
domini non eſt alligatum, ſecunda, ad Timot. ſecun-
do, B. dicit Hoſtien. quod epiſcopus ſemper & vbique
ad prædicandum admittitur, niſi prohibeatur ab illo,
cuius diœceſim intrat, non prohibitus autē licet prędi
cet in diœceſi aliena, non tamen dat indulgentiam,
niſi de ſpeciali papę licentia, vel epiſcopi loci, infra de
pœniten. & remiſsio. quod autem. ratio diuerſitatis,
quia per prædicationem non intelliguntur multum
alieni limites vſurpari, nec paratur alicui graue præ-
iudicium: imo fit melior conditio diœceſani, & anima
rum ſibi commiſſarum, nonageſimaquinta diſtinct.
ecce. vnde videtur eo inuito hoc fieri poſſe, ff. de nego
ci. geſt. ſoluendo, ff. de ſolutio. l. ſoluere, & leg. ſi debi-
tor: ſed hoc non procedit ſecundum eum: quia licet
non fiat illi graue præiudicium, tamen intereſt ſua, ne
fiat ipſo inuito, ne ipſius termini videantur occupa-
ri, argumen. ff. de negoc. geſt. cum pecunia, in fine, ad
hoc de vſu pal. ex tuarum. De nō epiſcopis autem dic,
vt ſequitur [Apoſtolica] vt patet de Prædicatoribus,
& Minoribus. in dec. Bonif. ſuper cathedram, innoua-
ta per concil. Vien. de ſepult. dudum Benedic. quæ ad
idem, ſupra titulo primo, quam ſit [Epiſcopo loci] non
20 ergo † licet Abbati hanc auctoritatem dare ſecundū
Innoc. argumen. ſupra de præſumptio. nonne, & me-
lius infra de exceſsib. prælato. accedentibus: ſecus ſi
miſſam velit quis celebrare: quia illud poteſt conce-
dere quilibet curatus, dummodo cōſtet, celebrare vo-
lentem eſſe presbyterum, ſupra de cleri. peregrinanti-
bus, capitulo tertio, ſecundum Innocentium. & eſt ra-
tio ſecundum eum: quia in primo magis imminet pe-
riculum, quam in ſecundo, vt ſupra, & infra capitu-
lo proximo, vel dic quod ſi perſona prædicare volen-
tis ſit not. ſicut magiſter in theologia, vel alius com-
petens & idoneus prædicator, vt per epiſcopum ap-
probatus & deputatus ad curam, vt ſunt eccle-

ſiarum

Digitized by Google

ſiarum prælati, vel alij, quibus prędicare generaliter,
vel ſpecialiter ſit conceſſum, etiam quilibet curatus
hanc auctoritatem dare poterit ſecundum Innocent.
ad hoc ſupra de officio ordinarij, cum ab eccleſia-
rum. quod intelligit Hoſtien. caſualiter, & in tranſitu.
ſed etiam epiſcopus hoc generaliter cõcedere poteſt
per totam ſuam diœceſim, de offic. ordi. inter cætera,
quod inferior non põt, vt hic [Priuatim] priuata ma-
gis eſt ſuſpecta, ſupra capitulo proximo [Vſurpare] vt
patet ex his, quæ ſupra dixi, vſurpare intelligitur non
miſſus per papã, vel epiſcopum, vel non probans miſ-
ſionem per operationem miraculi, vel ſcripturæ teſti-
monium, ſup. capitulo proximo, vel probans miſſio-
nem, prohibitus tamen ab eo, cuius eſt populus, niſi
ipſa miſſio ſuperioris auctoritate approbaretur [Præ-
21 ſumpſerit] ſ. ſi † moniti non reſtituerint [Quã citius]
ad ſuperioris arbitriũ [Adijcimus] vitatio, & perſecu-
tio hæreticorum [Honeſtas] ſup. de officio Archidiac.
capitulo primo, de offic. ordi. inter cætera [Semel] ſu-
pra de officio Archidiac. mandamus [Tres vel plures]
ſecũdum quoſdam intendit hæc litera, quod in crimi-
ne hæreſis requirãtur neceſſario tres teſtes ad minus,
quaſi iſte ſit caſus ſpecialis, quo non ſufficiunt duo, ad
dendus ad notatos 2. quæſtione quarta, in princi. cum
videatur abſurdum, quẽ de tam graui crimine ad di-
cta duorum teſtium condemnari, maxime cum trun-
cetur ordo defenſionis circa notitiam teſtium, infra
capitulo finali, libro ſexto. & ſic circa interrogatoria,
quæ dari ſolent, ſupra de teſti. per tuas, eodem tit. pr&ę-
b ſentium, [b] lib. ſexto. ſed verius videtur, ideo de tribus
hic dici, quia quãto pluribus committitur inquiſitio,
tanto facilius fiet nunciatio, non quod omnes tres de
beant nũciare, ſed vnus ex tribus: nec tota vicinia, ſed
vnus ex vicinia, & vide quod dixi poſt Innocen. ſupra
de ſimo. ſicut [Viros] ſi. ſupra de accuſatio. ſicut olim.
[Conuenticula] ſi. ſup. capitulo proximo, in prin. [Diſ-
22 ſidentes] vt † quia laici non profeſſi portãt habitũ re-
gularem: vel pone exemplum in his, qui ſequũtur nu-
ditatem totius corporis, vel partis, puta pedũ, vel non
conueniunt hominibus, non viſitant eccleſias, non au
diunt verbum Dei, non colunt Dominicam, forte co-
lentes ſabbatũ: ſine lumine etiam die clareſcente non
comedunt: panis eſum abhorrent: die dormiunt, no-
cte vigilant. hæc, & ſimilia diſſident a communi vita
fidelium [Purgauerint] ſed in purgatione defecerint,
vel quia iurare nolũt, vel alio modo: ſecus, ſi negligũt.
23 de hoc dixi ſupra §. ſi q. vero [Si qui vero] pęna † iurare
nolentium [Obſtinatione damnabili] hoc dicit ꝓ re-
ligioſos, qui non rebelliter, ſed quadam honeſtate iu-
rare renuũt. de teſti. nuper, de iureiurand. & ſi Chri-
ſtus, ad fi. ſi vero obſtinabiliter iurare renuũt, dicẽtes
hoc mortale, habet locum quod hic dicitur, & ſunt ta-
les de ſecta Vandenſium, qui omnino iurare renuunt,
ſecundum Hoſtien. ſecundum quem iſtud eſt leue ar-
gumentum ad conuincendum hæreticum, de quo po-
teſt intelligi lex 2. C. de hære. vt dixi ſup. de præſum.
24 literas, ſuper glo. penul. [Volumus] pęna † epiſcoporũ
non perſequentium hæreticos [Euigilent] etiam ſi per
ſedem apoſtolicam ſint inquiſitores in prouincia, vel
diœceſi deputati, infra eo. per hoc, libro ſexto, & tunc
erunt paſtores ſuper gregem ſuum vigilantes, Luc. 2.
ſecundum Hoſtien. qui remit. de officio Archidiaco.
capitulo finali, negligens. in alijs reprobãda, ſed hoc
caſu deteſtanda negligentia epiſcopi [Deponatur] tñ
a ſolo papa. vnde nec hoc caſu procedunt inquiſito-
res contra epiſcopos, infra eodem inquiſitores, libro
ſexto [& potiir] de cle. non reſiden. quia nonnulli, & ca
25 pitu. relatum. ¶ [Gl. † videtur hic] ſignat contrariũ, de
dec. literas, & ſoluit. iterum ſignat contrarium de cau
ſis conuenientibus, & ſoluit. ¶ Glo. argum. ꝙ] arguit
26 & ſignat contrarium. ¶ In † gl. argum. quod, ibi, Sanci
mus] vide in capitulo proximo, alle. ſuper vltima glo.
[& ibi, ſi quiſquã] reuocatur lex, quę permittebat, ꝓ-
pter odium paternum per matrem filium exhæredari.
¶ In gl. ſine quib. ibi, congruit] præſes debet recepta-
tores coercere, ſine quibus latrones diu eſſe non poſ-
ſunt [& ibi, l. 1.] vide de fur. qui cum fure, ſuper vlt. gl.
& ibi l. 1.] qui occultat, vel ſociat criminis reum, pari
pęna punitur. ¶ In gl. vlt. ibi, §. 1.] vide de calum. ca-
pitulo ſecundo, in glo. ſecunda. ¶ In gloſſ. hęc omnia)
ſola prima concord. facit ad propoſitum. aliæ melius
adaptantur ad fi. ſecundæ gloſſ. & l. ſcientiam, vide ſu
pra capitulo ſecundo, ſuper 1. gloſ. l. quid ergo. §. 1. di-
cit, quod pater, qui paritur filium, vel filiam conſtitue
re binas nuptias, notatur, quia conſtituiſſe videt. ¶ In
gloſſa penult. ibi. §. in poteſtate) loquitur in conuento
noxali, qui non vult iurare ſeruum in ſui poteſtate non
eſſe, nec ſe dolo feciſſe, quominus eſſet. ¶ In gloſſa vl.
ibi, indicia) vide de probatio. tertio, ſuper vltim. gloſ.
27 ¶ In gloſ. 1. in finẽ) iſta enim conſtitutio immediate
ſeqnebatur illas, & fuit tertia, vt dixi ſupra de accuſa-
tio. ſicut. ¶ In gloſ. videtur hic, ibi, violentiſſima) idẽ
no. ſ. de ſimonia. inſinuatum (& ibi, annus) de hoc ſu-
pra de dolo & contum. veritatis (& ibi, vt ibi) de hoc
vigeſimaquarta, quæſtione tertia, dixit Apoſtolus (&
in fine) vel eius contumacia infra eodem cum contu-
macia, libro 6. ¶ In gloſſ. argum. ꝙ propter, in fine) il-
lud ſpeciale. & vide quod no. in præ. capitu. quæſiuit,
in vlt. glo. cum ſuis remiſ. ¶ In glo. argum. quod aucto
28 ritate, in fi.) crux † tamen prædicari non põt ſine ſpe-
ciali papę licentia, ſicut nec ipſius uotum redimi, ſu-
pra de voto, quod ſuper, & c. ſeq. ille ergo iudicat, qui
poteſt ſoluere, argumen. de reg. iu. c. 1. de maior. & o-
bed. cum inferior. ſecunda ratio, quia proprie & prin-
cipaliter ad Papam ſpectat reſpondere de fide, & per
conſequens eius acceſſoria expedire. 24. quæſt. 1. quo-
ties. Tertia ſit quantitas indulgentiæ, de qua ſequitur,
quam nullus facere poteſt niſi ſolus papa. Remit. ta-
men Hoſtienſ. ad ſum. de voto. §. in quo caſu, & a quo
crux. ¶ In gl. ſine quib. ibi, conſanguinei) in quibus tñ
temperaretur pęna extra iſtud crimen, ff. de excep. l. 2.
ſed non in iſto ſecundum La. ¶ In gloſſ. ſic, ſ. ibi, exce-
ptionem) de hoc infra de ſenten. excom. decernimus,
29 in vlt. gl. (& ibi, ſimilib.) vt ſic † comprehendat omnia
publica officia cuiuſcunque nominis, quæ nec nomi-
nari poſſent. ff. de præſcrip. ver. l. 4. & variantur per di
uerſas prouincias, nec de nomine curandum, ſupra de
procu. petitio, & omnes actus legitimos, vt ſupra glo.
prox. poteſt etiam per illud verbum fieri comparatio
ad perſonas ſimiles, ſicut ſunt ſchiſmatici, & notorij
excommunicati, ſecundum Hoſtienſ. (& in fine) imo
dic, vt infra de reſcri. capitulo primo, libro ſexto. ¶ In
gloſſa hic reſeruat, ibi, ipſum eccleſiæ) ſm Ioan. & ip-
ſum abſoluere. quod videtur verum ſecundum Hoſtiẽ.
quo ad ſententiam canonis. ſecus de ſententia oris pa
pæ, quam profert ter in anno, a qua non videtur, quod
inferior a papa poſſit abſoluere, de maioritate & obe-
dien. cum inferior, ex quo ſequitur, quod nullus poteſt
ad plenum reconciliare hæreticum ſine ſpeciali papę
licentia, quod eſt nota dignum ſecundum Hoſtienſ. ni
ſi dicas ſententiam oris papę eſſe canonem generalẽ,
a quo poſſit inferior abſoluere, ex quo papa nõ reſer-
uat, de ſentent. excommunica. nuper. & adde ſecun-
dum eum, quod no. de priuileg. ad hoc, de ſentent. ex-
communicatio. a nobis, 2. ver. vt autem, & quod dixi
ſupra titulo primo, quod olim, ſuper gloſſa ſecunda, &
quod dicam eo. titu. vt officium, libro ſexto, in princ.
¶ In gloſſa argumen. quod, ibi, calumniæ) dic vt ſup.
de iuramento calumniæ, imperatorum.

ADDITIONES.

a ¶ Hæreticus. Et hoc inſurgit ex quadam facta confeſſione, de cuius effectu, vide not. per Bart. in l. eum, qui delatorē, ff. de iure fiſc.

b ¶ Præſentium. Et hanc partem videtur tenere Innoc. & Arch. & Io. Mo. in c. vt officium, de hære. lib. 6. vbi vide Io. And.

c ¶ Officium. Circa prin. vbi tenet hoc vltimum.

SVMMARIVM.

1 *Laici, cuiuſcunque ſint profeſſionis, prædicare non debent.*
Eis quæ alia ſint interdicta.
Verendi verbum quibus capiatur modis, in fine.
Doctorum nomine accipiuntur hic prædicatores, in fine.
Ordo, quid ſignificet.

2 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 3.*
Vitia ſæpe ſub ſpecie virtutum ſubintrant, & qualiter quandoque vertuntur in vſum virtutum.

CAPVT XIIII.

1 Sicut. Laici † cuiuſcunque ſint profeſſionis prædicare non debent [& infra] hic deciſum habes, ſupra eo. cum ex iniuncto, ver. ſicut enim [Laici] dicit Goff. ꝙ ij ſpirituales actus interdicū tur laicis, ſ. prædicare, vt hic, & in concor. decimas recipere. 16. q. vlt. decimas. Itē oblationes. 10. q. 1. quia, & c. ſanctorum. item cognitio cauſarum eccleſiaſticarum, de iudi. c. 2. & 3. recipere cōpromiſſum de re ſpirituali, de arbi. contingit, Eligere. de elect. quiſquis, & c. ſacroſancta. recipere reſignationem beneficij a clerico, de renun. quod dubijs. Dare inueſtituram. 16. q. vlt. ſi quis deinceps. Suſtinentur tamen de gratia in iure patronatus, quod in ſpirituale eſt, de iure pat. quoniam, & vt partes ſuas interponat electioni tractādæ, eo. tit. nobis. vide plenius hos caſus poſt Hoſt. in præ. de c. contingit, de arb. in vlt. gl. [Verēdum] ideſt timēdum, vel cauendum: quandoque ponitur pro verecundia. 8. q. 1. vereor [Subintrent] quaſi inter bona & ſancta verba occulte ſeminata per tales [Doctorum] ideſt prędicatorum ad propoſitum [Ordinis] i. profeſſionis,
2 vel habitus. ¶ In † 1. gl. ibi. l. vbi] vide hāc & ſe. de ele.
3 cum in iure, ſ. per 1. gl. ¶ In gl. 1. ibi, ſæpe vitia] vltra 4. exempla, quæ dat ille canō, dicens, ꝙ tenax parſimonia, effuſio, largitas, crudelitas, zelus iuſtitiæ, & remiſſio pietas vult videri. Seneca 43. Ad Lucil. addit. Temeritas ſub titulo fortitudinis latet. Moderatio vocatur ignauia. ꝓ cauto, timidus accipitur. in his magno periculo erramus. & ad idem videas valde pulchre in Hiero. de homine perfecto. §. ibi ecce. iniuriam feciſſe virtutis eſt, aliena poſſidere potentię &c. Et quomodo, quandoq; realiter vitia vertuntur in vſum virtutum, vide Greg. ſuper Iob. 2. capitulo, vbi exemplificat de ira, ſuperbia & fortitudine [& ibi, Eſa.] ſexto capitulo. [& ibi, mitte] in hoc facit ad propoſitum: alias videretur facere cōtra, quia ſe obtulit; ſed non obtulit ſe prędicationi, ſed miſſioni. ¶ In gloſ. vlt. ibi, ad hoc] quod intelligas, vt ibi no. [& ibi, ordinis] ideſt profeſſionis.

SVMMARIVM.

1 *Paupertas non eſt de genere malorum.*
Hæreſis ab eccleſia iudicatur. In eius crimine licet pęnitere. num. 1.
Eccleſiæ appellatione qui hic comprehenduntur.
Pœna huius conſtitutionis mitigari & mutari poteſt ab inquiſitoribus, in fine.

2 *Accuſans an per pœnitentiam deſiſtere poſſit ab accuſatione, & vitare pœnam talionis.*
Hæretici qui ſint; credentes errorib. hęreticorū dānati ſunt.
Quo ſupplicio afficiantur, num. 4.

4 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT XV.

Excommunicamus. Se ſummat. & 4. ſunt dicta [Paupe-
1 res] paupertas † non eſt de genere malorum. 15. q. 1. illa [Arnaldiſtas] forte iſti ſic dicuntur a nominib. adinuenientiū iſtas ſectas, ſicut Donatiſtæ, a Donato: Dulciniſtæ noſtri temporis a Dulcino [Diueras] 24. q. 3. capitulo penult. [Eccleſiam] non per iudicem ſæcularem, cum ſit crimen eccleſiaſticum, infra eo. vt inquiſitionis, §. prohibemus. libro ſexto. & appellatione eccleſiæ, intellige diœceſanum, & inquiſitores, ſi ſunt in loco deputati per papam. alter enim ſine altero damnare non poteſt. quod dic vt in clem. eo. tit. multorum [Degradatis] per epiſcopos ſuos etiam non adiunctis ſibi alijs epiſcopis. qđ dic vt infra eo. capitulo primo libro ſexto [Detrudantur] mitigari tamen & mutari poteſt hæc pœna per inquiſitores. quod dic, vt infra c.
2 vt commiſſi, ver. & illorū, lib. 6. Sed dubitatur † circa pęnam talionis, an poſſit accuſans, & deficiens per pęnitentiam euitare pęnam talionis, ſicut & ipſe de hæreſi accuſatus, & conuictus poteſt? Et dicit Iacob. de Are. C. de accuſ. l. fi. ꝙ non, dicens ſic obtentum, nam ſpeciale in crimine hęreſis, quod licet pęnitere, vt hic, ſed accuſans nō tenetur de hæreſi, ſed de calumnia, in quo crimine ſtatutum non eſt per pęnitentiam vitiari pęnam. & facit quod no. C. de quæſtio. l. penul. [Erro-
3 ribus) hæretici † ergo ſunt, ex quo credunt errores: ſed ſunt alij, qui credunt hæreticos bonos eſſe. & de talib. credentibus, qui alias fidem catholicam tenent, ſupra eo. excommunicamus, §. credentes, ſecundū Abb. Ad hoc, infra eo. tit. accuſatus, §. ſi vero, in prin. lib. 6. dicit Hoſtien. hodie credentes non excommunicātur, nec ſuſpenduntur, ſicut receptatores, & defenſores, licet olim ſecus eſſet etiam tempore concilii, ſupra eo. excommunicamus, §. credentes. & hoc ideo, quia dā-
4 nati ſunt, vt hic patet. ¶ In Gl. 2. quærit, ſoluit, ſolutioni obijcit, & reſpondet. ¶ In glo. 2. ibi, ſupplicio) nam igne cremantur. de hoc dixi ſupra eodem ad abolendam, §. laicus (& ibi, docere) ad hoc, infra de priuileg. ſuper Speculato. (& ibi, intelligitur) idem not. vigeſimaſeptima, quæſtione quinta, aliquanti (& in fin.] remit. Hoſtien. ad ea, quæ not. ſupra in ſumma, eod. tit. §. qua pœna. ¶ In gl. vlt. ibi, damna) dic, vt infra eod. ſuper eo, lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Ab hæreticorum obſequio, et debito fidelitatis, ac poteſtate, qui abſoluantur, an reconciliati recuperent amiſſa, num. 3.*

2 *Suffragium gloſſarum.*
In ſtatu eodem permanenti fides ſeruanda, quo erat tempore ſtipulationis.

3 *Additio gloſſarum.*
Reſtitutus an recuperet amiſſa. & quis.

CAPVT XVI.

Abſolutos. Hominum. de hoc, ſ. de ſimon. ex diligenti, infra de reg. iur. c.
1 fi. (Obſequij) dicit hic † Goff. ꝙ familiares, ſerui, liberti, mercenarij ſunt etiam abſoluti. non obſt. 11. quæſtione tertia, quoniam, infra de ſenten. excom. inter alia, quæ loquuntur in excommunicato non hęretico. vxor autem non recedat ab excommunicato, vt ibi; ab hæretico ſic. 28. q. 1. ſic enim (manifeſte) ſecus, ſi occulte, ſupra de ſimon. ſicut nobis,

in

Digitized by Google

in fi. eum ſuis concor. Phil. tamen dicebat idem, ſi oc-
culte, dummodo probari poſſit. ſi intellexit, probari
poſſit, & ſit probatum, tunc procederet eius dictũ, de
verb. ſig. cum olim [Aſtricti] abſoluti ſunt etiam filij a
patria poteſtate, quod dic, vt infra capit. 2. in fi. lib. 6.
2 ¶ † Gl. 2. reſpon, per queſtionem. ¶ In glo. 2. ibi, cum
quis. 1. Rub.] ſi ſtipulatus ſum mihi, aut Titio dari, Ti-
tio tunc recte ſolui poteſt, ſi in eodem ſtatu manſerit,
3 in quo erat tempore ſtipulationis. ¶ † Glo. 1. ibi, ipſo
iure] olim nõ erat ſic expreſſum, ſecundũ Hoſt. qui que-
rit, an ſi talis reconcilietur ipſo iure, fidelitates recupe-
ret, quod videtur, argum. C. de ſ. nten. paſſ. & re. l. 1. &
vlti. 2. q. 3. §. notandum, in fin. dicit contra ſecundum
eum, ſicut nec recuperarent, ſi fuiſſent vaſalli ſenten-
tialiter abſoluti, arg. ſupra de diuor. de illa. ſecus, ſi ad
tempus lata eſſet ſententia, ſcilicet quamdiu, &c. de
pe. c. vlt. in fi. nam per abſolutionem tunc excommu-
nicatus recuperat hęc iura. facit quod dixi, de vi. & ho.
cle. cap. fi. ſecundum eum huic ſol. concordat Abb. per
dec. ſupra eo. vergentis, contra ſupra de ele. quia dili-
gentia, vide quod ibi dixi ſuper gloſ. fin. dicebat hic
Abb. poſt Vincen. quod illud in eccleſia, hoc in priua-
a to [a] [Et ibi, Lapſi] facit quod no. 11. q. 3. Iulianus, ¶ In
glo. 2. in fi.] adde, quod nota. 15. quæſtio. 6. nos ſancto
rum, & quod dixi de dol. & contu. veritatis. Hoſtienſ.
remit. ad ſummam, de ſenten. exc. §. fin. verſic. quid ſi
teneor ſacramento.

ADDITIO.

a ¶ In priuato. Vide Ioan. And. de ſent. ex. grauem, ſuper ver. pri-
uatos.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio, ſeu diſpoſitio tituli.*
Sciſma quid inducat.
Sciſmatici in quem fidei peccant articulum, qui tales dicãtur.
num. 3.
2 *De eis locos alios iuris, quàm hic tradentes, recenſet.*

De ſciſmaticis, Rubrica.

1 ¶ Quia ſciſma † inducit hæreſim pro eo, quod omne
ſciſma intendit ſibi conſtituere eccleſiam, & vniuerſa-
lem eccleſiam impugnare, quæ vna eſt. 24. quæſt. 1. lo-
quitur. vnde peccat in articulum fidei, & in vnam ſan-
ctam eccleſiam catholicam, ideo ponitur rubrica de
2 ſciſma. ſecundum Goff. habetur † materia 1. q. 7. quo-
ties. 7. q. 1. factus, & duobus ca. ſeq. & ca. denique, 6. q.
1. ordinationes. 24. quæſt. 3. inter hæreſim, & cap. cleri
cus. 2. q. 1. in pluribus ca. & repetitur in 6. congruit, de
elec. quia diligentia, & capit. licet, de præſcrip. cap. pri
3 mo, & 2. cum vobis, de hæret. c. 3. & licet † largo modo
dicantur ſciſmatici excommunicati, & criminoſi, 24.
quæſt. 3. apoſtolicę. 1. quæſtio. 1. ſacerdotes, hic tamen
ſtricte dicuntur ſciſmatici, qui diuiſi ab vnitate eccle-
ſiæ conantur ſibi epiſcopos, presbyteros, & conſtitutio
nes facere. 7. q. 1. Nouatianus. Criminoſi tamen dicun
tur large ſciſmatici, ſed excommunicati minus large,
ex quibus aliqui non peccant, de reſt. ſpo. literas, de
ſenten. ex. inquiſitio. Si quis autem contra epiſcopum
ſuum inſurgit, epiſcopatum ſibi teneat, & ſuos ſacer-
dotes faciat. 7. qu. 1. ſcire. 24. q. 3. inter ſciſma, dicitur
ſciſmaticus, & locum habet decr. prima, infra eodem.
nam excommunicati ſunt vt hæretici, vt ibi. Alij con-
tra ſecundum Innoc. qui hoc no. infra c. primo. Et hoc
tenet ibi Hoſtienſ. dummodo recognoſcat eccleſiam
Rom. non enim eſt tunc ab vnitate diuiſus. & ſecun-
dum eum qui nullum caput recognoſcit, non tamen
epiſcopatum tenet, nec epiſcopalia exercet, talis ace-
phalus reus & improbus dicitur, ſed non ſciſmaticus.
93. diſ. nulla. 18. queſt. 2. Abbatibus. Dicuntur etiam
ſciſmatici, qui coniurant contra prælatum; non tamẽ
habet in illis locum dec. 1. quia non ſunt ſuſpenſi, ſed
ſuſpendendi, & etiam deponendi, ſecundum Innocẽ.
& Hoſtien. & adde, quod dixi ſupra de iudi. exhibita,
ſuper 4. gloſ.

SVMMARIVM.

1 *A ſchiſmaticis acta quę irrita ſint, qui dicãtur eiuſmodi, quod*
ad eos eccleſia vacare cenſetur, eis adhęrentes, & fauentes
an excommunicati, num. 3.
Sciſma tenere qui iurat, ſuſpenditur, & de quibus.
Hæreſiarchę pro ſciſmaticis hic.
2 *Emens res eccleſiæ quando ſit excommunicatus.*
Alienatione reuocata ad quem habeat emptor recurſum.
Alienari prohibita ſi non poſſunt rehaberi ſine pecunia, quid
iuris.
3 *Hæc decretalis canon eſt latę ſententiæ.*
Inter ſpontaneos actos, & inuitos differentia, in fi.
Iuramentum etiam non obligatorium præſtantis pœna, ibid.
4 *Epilogus. & ſuffragium gloſſarum, nu. 5.*
Commodum cum incommodo compenſandum, & num. 8.
Fauore alicuius quid introductum eſt, in eius non debet retor-
queri læſionem.
6 *Additio gloſſarum.*
Papę ſciſmatici qui fuerunt, & male perierunt.
7 *Ordinis executionem qui non habeant, vel non conferant, quid*
ſit. §. illud autem.
Ab obedientia quarum quis recedere queat. §. quod autem di
ctum.
Ignorantiam quis probare non cogitur, niſi ſit præſumptio, cõ
tra eos, & quæ. §. quid de intruſis. præſtat cauſam diſpẽſan
di, §. quod illud autem.
Opinio veritati quamdiu præferatur §. illud autem.
Innocentius notatur cõfuſionis, & in multis locis eius gloſſæ
ab Hoſtiẽſe non appoſitæ ſunt, niſi precibus quorũdã, cir. fi.
8 *Compenſatio commodi & incommodi vbi habeat locum.*

CAPVT I.

1 Quod a prædeceſſore. Irritæ † ſunt ordinatio-
nes, beneficiorum collationes, eccleſia-
rũ collationes, eccleſiaſticarum rerum
alienationes factæ a ſciſmaticis. & ab ordine, & digni
tate ſuſpenditur, qui iurat ſciſma tenere. ſecunda ibi,
Adijcientes, tertia ibi, Alienationes. quarta ibi, Illos
vero [Guidone] cũ iſti rexerint eccleſia. quo dñr ſciſ-
matici: imo potius dñr tales, qui diuertunt ab illis.
Dicit Hoſti. qđ iſti ſe intruſerunt tpe Alex. III. canoni
ce electi, & ſic incurrerunt pęnas 23. diſtinct. in nomi-
ne do. de elect. licet. Illa tamen nondum emanauerat.
& ideo dicuntur ſciſmatici & etiam apoſtatici. 89. diſ.
ſi quis 1. & cap. ſi quis pecunia. & tempore talium quo,
ad ipſos eccleſia vacare cenſetur ſecundum eum [He-
reſiarchis] ideſt ſciſmaticis. Innocen. [Ab eis] videtur
idem, cum ſit eadem ratio defectus, ſcilicet executio-
nis, quam dare non poteſt, qui non habet. de hoc dicã
in magna gl. [Acceperunt] adde, quod habes, de hæ-
ret. cap. 2. §. ad hoc, lib. 6. [Laicos] auctoritate † ipſo-
2 rum ſciſmaticorum, alias emens non eſſet excommu-
nicatus, ſed excõmunicandus, de fo. com. conqueſtus.
ſecundum Hoſt. [Firmitate] reuocata vero re ſic alie-
nata, is cui fuit alienata, recurſum habet ad iſtum, ſi-
cut ad falſum tutorem ff. quod cum fal. tu. l. falſus. §. ſi
2 doli, ſecundum Vinc. [a] (Reuertantur) ſi de facto non
poſſunt rehaberi niſi data pecunia. dic vt legitur, &
no. ſupra de re. eccl. non alien. c. fi. vt lit. pend. eccleſia
3 a. (Subiacere) eſt ergo † canon latæ ſententiæ, vel fuit
hoc

Google

hoc locale, vel forſan hæc ſnia reſpicit illos, qui ſciſma
ticis adhærebant, & eis fauebant. Tales.n.excõicati
ſunt, ſicut hæretici, & fautores ipſorum, ſupra tit. 1. ex-
coicamus. §. credentes. vnde & ſciſmatici dñt hæreti-
ci, vt dixi in rubrica. Alij dicunt tales non excommu-
nicatos, ſed excommunicandos. 23. di. in nomine do-
mini, in fin. vbi dicit, Damnetur. nec obſt. hoc c. quia
Alex. excommunicauit illos localiter, & ad tempus. il-
li autem ſciſmatici ab vnitate eccleſiæ recedũt, vt Græ
ci, excommunicati ſunt ipſo iure, vt in prædictis iuri-
bus, & 19. diſt. nulli. dicit Hoſtien. illos ſciſmaticos tã
tum, qui ſe extollunt contra Rom. eccleſiam, & ab ipſa
ſe ſeparant excommunicatos ipſo iure cum adhærenti
bus. & dicuntur tales hæretici, vt ſupra eod. cap. Alij
vero ſunt excommunicandi. & dicit iungendum ad
ſum. eo. tit. vbi remittit [Qui ſponte] ſecus, ſi non ſpon-
te. 50. diſt. presbyteros, ſupra de his, quæ vi, met. ve ca.
fin. c. ſacris. Goff. [Manete] ſiue iuramentũ ſeruauerint
ſiue non. 22. quæſt. 4. diffinitio, & c. ſeq. R. [Suſpenſos]
quia temere iurauerint, quamuis iuramentum nõ obli
4 get. 22. q. 4. per totum. Goff. ¶ † Vltim. gloſſ. quærit, ar-
5 guit affirmatiue, ſoluit negatiue. ¶ In † vlt. gl. ibi, ſi ne
gocia] geſſiſti pro me abſenté negocium, ex quo obue-
nit damnum, & lucrum, debeo compenſare [& ibi, ſi iu
dex] minor, cui conceſſa eſt in integ. reſti. non cogitur
6 illa vti. ¶ † In gloſ. 1. ibi, Guido] qui fuit Cremenſis, &
vixit annis tribus, menſibus 4. & diebus 24. ſecundũ
T. & Vincent. & Hoſtien. qui dicit, quod huic ſucceſſit
Ioannes de Struma, qui & Calixtus vocatus eſt, cui ſuc
ceſſit Lando, qui & Innocen. vocatus fuit, & omnes ab
Alexan. excommunicati fuerunt, & mala morte perie-
runt, quorum tres fuerunt presbyteri cardinales. hoc
patet ex chronicis. ſed hic tantum de duobus fit men-
7 tio. ¶ In gl. 2. ibi, executionem] Si † forma eccleſiæ ſer-
uata fuit: ſed ſi ſeruata non fuit, dic irritas etiam quo
ad charactérem. 1. q. pri. extra catholicam, ſecundum
Goff. (& in fi.) de hoc dic, vt plene no. 9. q. 1. in ſumma
dicebat hic Innocen. quod nullum peccatum, quan-
tumcunque graue & enorme ſit, in ordinatore, vel or-
dinato impedire poteſt, quo minus ordinatus chara-
cterem recipiat, & executionem in habitu, licet non in
actu: quia ligata eſt executio in aliquibus caſibus, ſi-
b cut patet in homicida, [b] qui & ſi ordinet, & ordinetur,
tamen executionem non habet: quia per conſtitutio-
nem eccleſiæ irregularis cenſetur. vnde nunquam ſine
peccato poteſt celebrare, niſi ſecum per papam diſpẽ-
ſetur, vt patet ſupra de tempo. ord. cap. fin. quantum-
cunque pœnitentiam egerit, ſupra de accuſat. inquiſi-
tionis: confert tamen ordinis executionem dignis, &
etiam recipit, vt exequatur quando erit dignus. Alij
autem criminoſi, vt adulteri, fures, periuri, & huiuſmo
di, licet quamdiu ſunt in peccato, celebrare non de-
beant, ſupra de coha. cle. & muli. c. fin. ne xibus tamen
conſtitutionum non habent ligatam executionem ſui
ordinis, quin quandocunque egerint pœnitentiam, ſi-
ne aliqua reconciliatione liceat eis ſuum ordinem exe
c qui, ſalua diſt. no. ſupra de temp. ordi. ex tenore [c] idem
videtur dicendum, & de irregularitate ordinatoris,
vel ordinati, quæ non impedit executionem, quin con
feratur habitu, & exercitio ſiue actu, puta quia defe-
ctum patitur in natalibus, argum. 56. di. apoſtolica, &
cap. Cenomanenſem, & cap. fi. ſupra de renun. niſi cũ
pridem. §. perſonæ. Idem videtur dicendum & de in-
famia. nam & ſimoniaci etiam in beneficio ſunt infa-
mes. C. de epiſ. & cle. ſi quamquam. §. fi. & tamen exe-
cutionem conferunt, ſupra de ſi. per tuas. 2. hoc idem
videtur dicendum de excõmunicatis occultis, & om-
nibus alijs ſupradictis, ſcilicet quod executionem con
ferant, quamdiu ab eccleſia tolerantur, argum. 1. q. 1. ſi
Chriſtus. 6. q. 5. c. 2. & 3. & etiam tales recipiunt execu-
tionem, ſed ligatam, vt dictum eſt de homicida. & ta-
men ſunt indigni, de con. di. 2. non prohibeat. nec ob.
9. q. 1. c. 1. & 3. ſupra de ordi. ab epiſcopo c. 1. & 2. quia
ibi loquitur de illo, qui non toleratur ab eccleſia, ſed
per ſententiam, vel denunciationem erat iam ei exe-
cutio interdicta. vnde nec ipſam alij dare poteſt, ſal-
uo excommunicato, de quo dici poteſt, quod quam-
uis toleretur, dummodo probari poſſit excommuni-
catio, poſſum prohibere volenti ordinari, ne ab eo re-
cipiat ordines: quia excommunicatus eſt. vel poſſum
ei dicere, non recipiam a te ordines, cum excommuni-
catus ſis: nec debeo tecum participare, & ex hac cau-
ſa poſſit legitime appellari. ſecus enim in infamibus,
& alijs ſupradictis, in quibus non eſt admittenda talis
exceptio. Sufficit enim, quod ab eccleſia tolerantur, 7.
q. 4. nonne. ratio diuerſitatis hæc eſt, quia cum excom
municato participari non poteſt ſine periculo: in alijs
ſecus. ¶ Quod autem dictum eſt de excommunica-
to, idem intelligas de notorio fornicatore; & ſimonia-
co: quia a tali obedientia propria auctoritate recedi
poteſt. 32. diſt. §. verum. item ſuſpenſus ab officio, & a
collatione ſacramentorum per ſententiam hominis.
Item depoſiti propter crimen, quod ab officio remo-
uet, ſine quo ordines non conferuntur. 82. diſtin. Maxi
mianus, & cap. ſi quis clericus, & ca. ſi quis presbyter.
Item epiſcopus, qui renunciauit loco, & ordinati illi om
nes non conferunt executionem, ſupra de ord. ab epi-
ſcopo. cap. 1. & 2. Idem de remotis ab eccleſia, vel ab
adminiſtratione, ſecundum quoſdam. Sed melius di-
citur, quod licet remoueatur ab eccleſia, non tamẽ in-
telligatur ſuſpenſus ab ordine, vel officio, & ideo be-
ne confert executionem, licet peccet conferendo, ſi-
cut vidimus de illo epiſcopo, qui renunciauit loco, nõ
tamen ord. talis enim executionem retinet; & ideo de
mandato alterius poteſt ordines celebrare, vt patet
ſupra de ordi. ab epiſcopo. cap. 1. item omnes illi, qui
ordinantur, a ſuſpenſis per ſententiam hominis, vel
cæteris, qui executionem non habent, vel in initiatum
ab ordinatis ab eis, hoc con igitur in fi. executionem
non recipiunt, vt ſupra eo. can. reſpon. 1. niſi per ma-
nus impoſitionem, vel diſpenſationem fuerint recon-
ciliati. 24. quæſtio. 3. notandum. In hoc tamen non vi-
demus aliam rationem, niſi quia ſic eſt ab eccleſia in-
ſtitutum. 32. di. §. verum, quę ſuper charactere, vel gra
tia Dei non conferendis, cum hæc non ſint in poteſta-
te papę, ſed Chriſti. nihil ſtatuere potuit ſuper non pec
cantes. 32. di. §. verum. Excommunicati autem mino-
ri excommunicatione, & ſi ſint ſuſpenſi a participatio
ne, non tamen a collatione ſacramentorum, & ideo ip
ſi conferunt, & executionem transferunt, quod dic vt
le. & no. infra de cleri. ex. mi. ſi celebrat. §. fin. ¶ Quid
de intruſis. reſpon. quamuis ſint ineligibiles, & ſuſpẽ-
dendi, non tamen ſuſpenſi ipſo iure, & ideo executio-
nem transferunt. nec ob. 62. di. ca. 1. & 2. quia licet in-
truſus illis, quibus per intruſionem datus eſt, non con-
ferat executionem, vt ibi, hoc non eſt ideo, ꝙ ſit ſuſpẽ-
ſus, ſed quia non ſubditis non poteſt executionem cõ-
ferre, ſecundum Innoc. tu dic ſecundum Hoſti. vt not.
ſupra de tempo. ord. ꝙ tranſlationem, hic tamen, quæ
præmiſſa ſunt plus placent Innoc. quam quæ no. ſupra
de ſimo. per tuas 2. & cap. tanta, ſupra tit. 1 fraternita-
tis. ſed contra ipſum eſt 1. q. 1. ſi qui a ſimoniacis. vbi
dicitur, ꝙ ſi quis eſt ordinatus a ſimon. non ſimoniace
de miſericordia toleratur. Sol. ibi loquitur ſecundum
Inno. de notorio ſimo. & hoc apparet per id, quod ſe-
quitur in eodem capit. vbi niſi probauerit ſe ignoraſſe
eos ſimoniacos, quia nullo modo cogentur probare
ignorantiam, niſi præſumptio eſſet contra eos ex eo,
ꝙ non licebat eis ignorare: quia alij ſciebant, vt patet
ſecundum Hoſtien. in eo, quod legitur & no. ſupra de
poſtul.

poſtul. præla. c. 1. §. quod nec ſufficit. & de elect. innotuit. §. parentes, ff. de verb. ſign. latæ culpæ, ſed contra hoc eſt, quod in ca. ſequitur, ſcilicet quod tunc pro catholicis habeãtur, ex quo apparet, quod eorum ſimonia non erat notoria. Sol. non dicit, quod non habentur pro ſimoniacis, ſed pro hæreticis. & hoc vult dicere illud capit. quod ſiue eſſent notorij ſimoniaci; ſiue damnati hæretici, non eſt diſpenſandum cum ordinatis ab eis, niſi probent ſe ignoraſſe eos ſimoniacos eſſe ſecundum Innocẽ. ſed & bene poſſet eſſe probabilis ignorãtia in partibus alienis: quia bene poteſt eſſe in vna regione notorium, quod in alia eſt occultum, vt not. ſup. de elect. bonæ, infra §. licet autem, ſecundum Hoſtien. ¶ Illud autem ſcitote ſecundum Inno. quod ſi diceremus contrarium, ſcilicet quod nullus ſuſpenſus ab homine, vel a iure executionem ordinis habet, nec cauſa poteſt alijs dare, nec ordinatus ab eo in infinitũ, ex hoc infinita & intolerabilis abſurditas ſequeretur. Tot enim ſunt vincula, quod vix aut nunquam haberet aliquis ordinis executionem, ſed huic reſpondet Hoſtien. quod quamuis durante ignorantia præferatur opinio veritati, in omnibus, & omnia fide Chriſti purgentur, ſupra de coha. cleri. & muli. veſtra; veritate tamen cõperta, erit modis omnibus abſtinendũ. vt patet ſupra de eo, qui duxit in matr. veniens, ſupra de ſecũdis nup. ca. 2. ſupra de preſ. non bapti. c. 1. 2. & 3. ſicut & not. ſupra de excep. cap. venerabilis. §. intelleximus, ver. fin. probabilis. n. ignorantia, & maxime multitudo ſi in cauſa ſit, eſto ꝙ totus mundus ſit inuolutus, præſtabit ſaltem papæ cauſam legitimam diſpẽſandi, ſup. de ord. ab epiſcopo c. 1. & 2. ſupra de temp. or. c. 2. de cle, ex, mini. latores. Quid ergo ſi prælatus, meus eſt homicida, vel excõmunicatus, & nullus ſcit, niſi ego, nũquid recuſabo a tali ordines recipere, Abſit ſecundum Innoc. 6. q. 2. c. 2. & 3. alioquin non miſiſſet Chriſtus Iudam vna cum alijs, ſi intelligeret, ꝙ ſuſpenſi occulti ſui executionem ordinis non haberent, 1. q. 1. Chriſtus, & in hac opi. fuit Hugo, & Mar. Hiſpanus, vt no. 1. q. 1. ſi qui a ſimoniacis, & c. repetiuntur. imo & plus dicunt quidam, ꝙ etiam nominatim excõmunicatus, vel damnatus hæreticus, vel depoſitus, dummodo ordinatus ab eo hoc ignoret, confert non ſolum ordinem, ſed etiam executionẽ. & hoc expreſſe innuitur 9. quæſt. 1. ordinationes: quod etiam ex eo probatur, quod ordinator nihil confert in ordinatione, ſed ſolus Deus. 32. di. §. verum: quia cor interrogat & non manum 14. q. 5. ſi quod inueniſti. 16. q. 6. cap. 1. & fi. Non ergo dubium, ꝙ ordinatus recipit ordinem: per conſequens & poteſtatem faciendi ea, quæ pertinent ad illum ordinem: quia ordo eſt ſacrum ſignaculum, quo confertur ſpiritualis poteſtas, & officium faciendi ea, quæ pertinent ad illum ordinem, ergo ordinatus hanc poteſtatem habet, niſi propter aliam cauſam impediatur. & hoc etiam ex hoc apparet, quia ſecundum omnes ſi hæreticus excommunicatus, vel depoſitus, quantumcunq; notorius, cõficiat corpus Xp̃i, confectum eſt, de hoc infra de cle. excom. c. 2. in 1. gl. & ſi ordinauerit, ordinatum eſt, fatemur tamẽ, ꝙ peccat ordinem exequendo. nec inuenies capitula antiqua, quæ pęnam imponant ordinatis a talibus niſi illis, qui ordines a talibus recipiunt ſcienter. ſic enim loquitur 1. quæſt. 1. qui perfectionem, & c. ventum, & 32. diſt. §. porro. Præterea cum hæc pœna non ſit impoſita a iure naturali, ſed potius contra: quia cum ſolus Deus in collatione ordinis operetur, quare vicarius Chriſti ignorantibus pęnam infligeret: hoc eſſet contra cap. 25. q. fin. allega. Licet enim eccleſia ex cauſa ſcientibus propter contemptum decernat pœnam imponendam; tamen iniuſtum eſſet ipſam ignorantibus imponere ſine cauſa. nec ob. ſupra de ord. ab epiſcopo ca. 2. quia intelligendum eſt illud, quando ignorantia erat ſupina. ſed nec huic ſolutioni cõtradicit, ſupra de ord. ab epiſcopo, cap. 1. ad fi. vbi dicitur, ꝙ ſi non ſit ſupina ignorantia, poteſt epiſcopus diſpenſare. illud. n. ideo eſt: quia non poteſt eſſe ſine ſuſpitione ſcientiæ, poſtquã epiſcopus denunciauerit manifeſte; nec ignorantia probabilis probabatur, quã ſi probaſſet, diſpenſatio neceſſaria non fuiſſet. 9. q. 1. ordinationes. alioquin niſi ſic intelligas, per illa iura vno verbo tollũtur multa alia; quod non eſt ſentiẽdum, ſupra de elect. eccleſia 2. §. denique, ſecundum Innoc. cuius eſt tota hæc gloſſ. paucis exceptis. poſtea correxit ſe & ſcripſit ſic. vel poteſt dici, ꝙ iſta cauſa fuit ſtatuendi nouum ius contra naturalem æquitatem in notorijs factis, ſicut eſt contra renunciantes, & nominatim excommunicatos, & præciſos ab eccleſia, vt nullus ordinatus a talibus admittatur ad executionem ſine diſpenſatione. Tu vero dicas de hac materia, vt no. ſupra de ordi. ab epiſcopo, cap. 1. & 2. & in ſumma eo. tit. §. quid iuris, & infra cap. 1. in fi. ſecundum Hoſt. hac incerta confuſione exploſa, quam nec appoſuiſſet hic, ſicut nec in multis alijs locis, niſi ad quorundam precum inſtantiam importunam, qui niſi habeant omnia dicta Inn. nihil reputant ſe habere. Illud autem certum eſt, non videri æquum, quod poteſtas exequendi tollatur omnibus ordinatis ab eis in infinitum: quia non extenditur niſi ad ordinatos a nominatim præciſis, vt patet ſupra eo. cap. reſpon. 1. ſecundum Innoc. q. d. non tranſit hæc pœna ad tertiam perſonam, ſicut nec excõicatio. contradicit tamen lex dicens, ꝙ ſi per plures manus ambulauerit, idem iuris erit. ff. de mino. in cauſæ, §. fi. & l. ſed, ver. ſeq. & l. ſed vbi, & quod dicit canon, ꝙ de radice infecta bonus fructus exire nõ poteſt. 1. q. 1.
8 fertur. ¶ In † gl. vlt. ibi, compenſari] debet habere hoc locum ſecundum Hoſt. quãdo cum eadem perſona facti eſſent diuerſi cõtractus & cõnexi, arg. ff. de procur. in cauſæ. C. de repudi. l. vna. ff. pro ſocio, ſi non fuerint. §. fi. & l. ſeq. vbi vero contractus ſeparati ſunt, vel cum diuerſis perſonis initi, locum habeat ſecundum eum, quod ſequitur in gloſſ. alleg. etiam ff. de minor. etiam ſi. §. 1. & l. quod ſi minor. §. reſtitutio [& in fi.] idem no. ſupra de elect. nihil eſt, in fi. vlt. gl. vbi plenius recitaui dictum Hoſt.

ADDITIONES.

a ¶ Vinc. hic, ſic reddit illum prælatum non ſciſmaticum. ſecus ſi ſciuit. vt eo. tit. l. 1. §. fi. & l. ſequen.

b ¶ Homicida. & in alijs ſimilibus, de quibus not. in c. niſi. de renun. & vide Innoc. de ſimo. per tuas 2.

c ¶ Ex tenore. Saluo notorio fornicario. de co. cle. veſtra.

SVMMARIVM.

1 *Huius decretalis pars vbi.*
Incunctanter, indubitanter.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 3.*
Sententia a non ſuo iudice lata nullum conſtringit litigantiũ.
3 *Additio gloſſarum.*
Diſpenſatum quando dicatur cum eo, cui quid ſine diſpenſatione conferri non poterat.
Diſpenſatio qualiter probetur ad verſi. Per teſtes.
5 *A quo fiat.*

CAP. II.

1 Fraternitati. † Pars † ſupra de eo qui cog. cõſan. fraternitati. Boat. (Ordinatum] etiam ignoranter [Poteris] & debebis: vel forte hoc dixit propter diſpenſandi facultatem [Repellere] de facto: quia de iure iam repulſus erat [Incunctanter] ideſt indubitanter [Super hoc]

hoc]ſcilicet ſuper dāda executione ordinato per ſciſ-
2 maticum. ¶ † Gl. 1, reſpondet per quæſtionem, an ſciē
ter promouens &c. & tenet quod non, ſubmittit de pro
batione diſpenſationis, & diſtinguit inter crimen pu-
blicum & occultum. ¶ Glo. 2. reſpondet per quæſtio-
nem, quis diſpenſet cum tali &c. ponit opi. tenet cōtra
3 rium. ¶ † In gl. vlt. ibi, l. vlt.]nullum litigantium con-
4 ſtringit ſententia a non ſuo iudice dicta. ¶ In † glo, 1,
ibi, ſi in aliquo) vbi de hoc, & 54. diſt. ſi ſeruus, pri. [&
ibi, intendat] idē no. de conceſ. præb. literas, in fi. vlt.
gl. idem hic Vinc. Goff. & Hoſtien. & Inno. ſupra de fil.
presbyt. veniens. videtur tamen ipſe tenuiſſe contra-
rium, de cle. coniu. diuerſis, & de hoc in Spe. tit. 2. §. an
tepe. ver. dicunt autem, & ſeq. Tu dic quod ipſo facto
diſpenſatur per eum, qui hoc poteſt, ſi præmiſit ſuper
diſpenſatione facienda, vel non, cauſæ cognitionem,
& poſtea promouit, vel ordinauit hoc intendens, licet
diſpenſationis verba non exprimat. ad hoc, ſupra de
app. ad audientiam. Si vero non præmiſſa cognitione
a prædicta promouit, non intelligitur ª diſpenſare, imo
punitur, vt in ca. qui in aliquo. probatur hæc diſtinctio
per ea, quæ no. ſupra de ſimili materia, de coniu. ſer. c.
ſi. in gl. fi. [& ibi, per teſtes]argum. de cler. pere. tue [&
ibi, ſuper boc]ad hoc ſup. de ſimo. diligenti. nec enim
crederetur ſoli epiſcopo ſuper ea. de hoc 81. diſt. ſi qui
ſine [& ibi, accuſari]ab eo, qui ſuum priuatum intereſ-
ſe proſequitur, ſecundum Hoſti. 4. q. 6. omnibus. 2. q. 1.
prohibentur. alias ſecus, de pœn. diſt. 4. diuina, de con-
5 ſecra. di. 4. quæris [& in fi.]vbi de hoc. ¶ In † gl. 2. ibi,
l. vlt.]& infra de priuil. tuarum, & infra de reg. iur. ea,
quæ fiunt, lib. 6. [& ibi, dicit] dixit Phil. hoc dictum:
quia epiſcopus non diſpenſat, niſi vbi a iure permitti-
tur, de temp. ord. dilectus. de hoc de iudic. at ſi clerici
[& ibi, ſciſmatico] vide quod dixi in præalleg. dec. at
ſi clerici, ſuper gl. arg. quod [& in fi.] dixit Hoſti. quod
cum quæritur de epiſcopatu adipiſcendo, ſolus papa
diſpenſat, de elect. quia diligentia. idem in mon. exem
pto de conſuet. cum venerabilis, de renun. c. pen. & vl.
in alijs beneficijs, ſi is, de cuius diſpenſatione agitur,
ſcienter, vel ſupina ignorantia ductus recipit ordines,
nullus citra papam diſpenſat. Si vero ignoranter, &
ignorantia fuit probabilis, diſpenſat proprius epiſco-
pus non delinquēs, de ord. ab epiſcopo, cap. 1. & 2. de-
linquens non, vt in prin. gl.

ADDITIO.

a ¶ *Intelligitur.* Niſi ſit princeps, qui eo ipſo diſpenſare dicitur, vt
l. quidam conſulebat, ff. de re iudi. cum fi.

SVMMARIVM.

1 *Oeconomia tituli, ſeu rubrica.*
2 *De apoſtatis, & baptiſma reiterantibus vbi legatur alibi,
quam hoc in titulo.*

De apoſtatis, & reiterantibus baptiſma, Rubrica.

1 ¶ Quia † hæretici, & ſciſmatici in apoſtaſiam inci-
dunt, ideo poſt illos tractatus &c. quia vero baptiſmū
reiterantes etiam apoſtatare videntur a ſacramento
prius percepto, & ideo & de his ſubmittit. ſecunda ve-
ro decre. facit ad ſecundā partem rubricæ. reliquæ ve-
ro ad primam. in codice ſunt duæ rubr. & ſecunda præ
2 cedit. de † prima parte rub. 50. diſtinct. vlt. 2. quæſt. 7.
alicui. 3. q. 4. cap. 1. 2. & 3. 6. quæſt. 1. infames, in princ.
20. quæſt. 3. in tribus primis. cap. 26. quæſt. vlt. non ob-
ſeructis, de ſecunda parte, de conſ. diſt. 4. non licet, vſ-
que ad cap. presbyteris. conuenit primæ parti de vi. &
ho. cleric. Deus qui, & cap. penult. verſic. niſi iuſta, &
iura ibi alleg. ſuper rubr. item cleri. vel mo. cap. 1. lib.
6. & clemen. de vi. & ho. cap. 2. ad ſecundam partem,
ſupra de baptiſmo. c. 2.

SVMMARIVM.

1 *Clerici priuilegium canonis, ſiquis ſuadente, quando amit-
tant, & num. 3.*
Teneri etiam ad violentiam refertur.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 3.*
*A religione recedere quibus modis quis dicatur, & eius nō
gaudere priuilegio.*
Conſuetudo dat iuriſdictionem.
4 *Apoſtata qua amittat, & quibus ſubdatur pœnis.*

CAPVT I.

1 **Præterea** Sic conſtrue. pręterea, ſi † clerici in
criminibus comprehenſi teneātur,
qui relicto &c. vſque conuerſantur
[Præcipimus] ſup. tales non liberari per cenſuram ec-
2 cleſiaſticā [Teneantur] i. violenter retineantur. ¶ † Gl.
1. diſtinguit triplicem apoſtaſiā. ¶ Secunda gl. ſignat
3 contrariū, & tripliciter ſoluit. ¶ In † gl. 1. ibi, tranſgre-
ditur]iſtud cadit interdum in primam apoſtaſiam, qđ
dic, vt infra de clerici. generali, in gl. contrafaciens, lib.
6. [& ibi, religionis] de his dic, vt infra ne cle. vel mo.
ca. 2. lib. 6. dicebat hic Innoc. hoc fieri multis modis,
ſcilicet dimittendo tonſuram, vel coronam, accipien-
do vxorem, dimittendo veſtem religioſam, vel cleri-
calem, redeundo ad ſæculum. 20. q. 3. c. 1. 2. & 3. 27. q.
1. omnes & hic diſtinguebat etiam an cōſtitutus in mi
noribus agat aliquid penitus contrarium ordini cleri-
cali, vt quia ſecundam vel corruptam vxorem ducit,
vel ſit miles, & exercet ſeua, tunc priuatus eſt omni pri
uilegio clericali. 84. d. ſi. quiſquis. econtra, ſi duceret
virginem, vel militiam faceret non exercendo ſæua,
poſſet clericaliter viuere, & priuilegio gaudere. 32. di.
feriatim, & c. ſi qui vero. ſed ſi ſæculariter viuat nego-
ciando, tenendo tabernam, vel tonſuram dimittēdo,
in nullo gaudet priuilegio, de cleri. con. Ioannes, & c.
ſeq. credit tamen Innoc. ꝙ teneant ante monitionem
priuilegium canonis, ſiquis ſua. poſtea non, ſi in omni-
bus laicaliter ſe habent. Et ꝙ ſecundum prædictam di
ſtinctionem erunt de foro clericali, vel ſæculari, niſi
conſuetudo reſiſtat, quæ iuriſdictionem tribuit. C. de
eman. l. 1. quod intellexit Hoſt. de conſue, quæ faueret
eccleſiaſtico foro, puta ꝙ bigamus ſit de foro eccle-
ſiæ, & gaudeat priuilegio in perſona, & rebus. hoc re-
probatur de biga. c. 2. lib. 6. vbi dicam [& in fin.] imo
4 etiam † excommunicatur, & deponitur, & quandoque
iudici ſæculari traditur, vt ibi, & 11. q. 3. ſi autem, & ſu
pra de iudic. cum non ab homine. & habent hæ pœnæ
locum etiam in vltimo genere apoſtaſiæ. ad id 16. q. 1.
legi. 50. diſt. c. fi. 21. q. 4. epiſcopi, & c. ſequentibus. & ſi
monitus ſe nō emendauerit, caret omni priuilegio cle
ricali. ſed primus apoſtata adhuc grauius punitur vt
hæreticus, quia hæreticus eſt, ſupra de hæretic. excom
municamus. 1. & 2. quædam vero hic no. per Innoc. &
Hoſt. circa cap. eos. 20. q. 3. dicam, infra eod. tit. ¶ In
gl. 2. ibi, habeant]hæc ſolutio probatur, de priuileg. ex
parte 3. Innoc. [& in fi. Hoſtien. remittit. de ſenten. ex.
perpendimus, & ibi videas.

SVMMARIVM.

1 *Ad ordines acolytus, qui rebaptizāti miniſterium præbuit,
quando promoueri poſſit ad ſuperiores.*
Sortilegis nullo modo credendum.
*Baptiſma reiteranti qua pœna, nouus character non confera-
tur, num. 5.*

Huic

Digitized by Google

2 *Huic ſacramento tribus fit modis iniuria, & num. 5.*
Pœnitentia occulta occulti criminis: publici publica.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, num. 4. 5.*
Iteratio hic noui quid non confert.
Decretalium deciſio parit ambiguitatem, §. 1.
Ex miniſterio quis damnatur.
6 *Iuris ignorantia minores in quibus non excuſet,*
Decipere, & decipi quando par vitium.

C A P V T II.

1 **Ex literarum.** Caſus. † ſi crimen acolyti,
qui rebaptizanti miniſte-
rium præbuit, eſt occultũ
promoueri poteſt: ſi publicum, non poteſt, niſi diſpen-
ſetur cum eo religionem intrare. communis diui. 2.
ibi, diſcretioni, in qua diſtinguitur ſecundum mem-
brum ibi, Si vero [Sortilegarum] quibus nullo modo
eſt credendum, vt patet de ſortilegijs. c. 1. & 2. [Itera-
tionem] ſi hoc doloſe fiat, & ſcienter, ſecundum leges
punitur vltimo ſupplicio. C. ne ſan. bap. itere. l. 1. & 2.
ſecundum canones clericus deponitur: laicus excom-
municatur, & pœna grauiori punitur, nec de cætero
ordinatur per iura, quæ alleg. prima gl. & 1. q. 7. qui in
qualibet. hoc verum, cum conſtat, quem fuiſſe bapti-
zatũ; alias ſecus; quod dic, vt ſupra de bap. & eius ef.
ca. 2. ſecundum Hoſtien. qui remittit ad ſum. eo. §. fin.
2 [Iniuriam] tribus † modis fit iniuria ſacramento per
iterationem, vt hic: quando in alia forma, q̃ conſtitu-
tum eſt, confertur. Item quando extra eccleſiam. Vin.
[Fraternæ] fuerat enim frater carnalis rebaptizati, vt
patet in auct. religionis, ſic infra de ho. ſignificaſti 2.
[Pœnitentiæ] occultæ, ex quo peccatum eſt occultum,
alias ſi publicum eſt, publice pœnitebit, ſupra de pœni
3 tentijs quæſitum. ¶ † Gl. 2. quærit, & ſoluit. Gloſ. 4. ar-
guit, declarat, & remittit. ¶ Vlt. gl. no. ſignat contra-
4 rium, ſoluit diſtinguẽdo, & opin. ponit. ¶ † In 4. gl. ibi,
§. in delictis. 1.] §. eſt, & hãc & ſeq. vide in dec. pueris.
5 infra all. ſuper vlt. gl. ¶ † In gl. 2. in fi.) non tamen per
reiterationem character noui ſacramenti confertur,
ſed dicitur fieri iniuria, primo ex animo iterãtis, ſecũ-
dum Goff. quod dic, vt no. Ioan. 68. diſt. §. quod ergo.
¶ In gl. 3. in fi.] reſpondendo & cooperando presby-
tero rebaptizanti, vt patet in antiqua, quod nõ debue
rat decidi ſecundum Hoſt. cum quidam errantes intel
ligant hunc acolytum rebaptizaſſe: alij eum rebapti-
zatum fuiſſe; & de tali præbente miniſterium poteſt
loqui l. 1. C. ne ſan. bap. rei. vt ibi not. ¶ In gl. argum.
quod ibi, mitius] & eſt ſi. quod no. ſupra quod me. cau-
6 ſa, ſacris. dicit † hic Goff. quod licet ignorantia iuris ci
uilis excuſet minores, ff. de iur. & fac. ignoran. l. regu-
la. §. 1. illud non habet locum in articulis fidei, vel ſa-
cramẽtis, vel iure naturali. C. de in ius voca. l. 2. In his
enim par vitium eſt decipere, & decipi. 6. quæſt. 1. ſi
cupis. ¶ In gl. vlt. ibi, in quibuſdam] imo nec ad bene-
ficium interdum, vt ibi.

S V M M A R I V M.

1 *De apoſtaſia infamatus compellitur habitum ferre, donec de illa ſe purget.*
In purgatione venit infamia apoſtaſia, ſicut & natalium.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Hæc decretalis intelligitur de conſtituto in ſacris.
Clerici qui in habitu ſeculari non tolerandi.
An ſint in ſtatu ſalutis beneficia retinentes non deferentes habitum, nec tonſuram, nec deſeruientes eccleſiæ.
3 *In minoribus conſtitutus non dicitur apoſtatare.*
An ad tonſuram ferendam compelli debet, qui primam tonſuram tantum accepit.

C A P V T III.

1 **Quæ fraternitati.** † Caſus. Infamatus
de apoſtaſia cõpel-
litur habitum fer-
re, donec de illa ſe purget [Sec̃do] primũ non habemus
[Clericalẽ] vel religioſum [Deficiente] illa. n. apparen
te non indiceretur purgatio, de ſim. de hoc de purga.
can. c. pe. [Probatione] & ſi non apparet accuſator. 2.
quæſt. 5. ſi legitimi. Io. vel, ideſt ſi defecerit [Exibere]
venit ergo in purgatione infamia apoſtaſię, ſicut & in-
famia natalium, infra de pur. cap. accedens [Excõmu-
nicationis] de ſenten. exc. cum deſideres. 2. reſpon. ad
2 idem de off. ord. ex parte. ¶ † Gl. 1. quærit, obijciendo,
& ſoluit. ¶ In gl. 2. ibi, non eſt niſi in caſu, infra ne cler.
vel mo. vt periculoſa, lib. 6. [& ibi, eos qui ſemel] & q̃d
hoc capi. intelligatur de conſtituto in ſacris, non in mi
noribus tantum, probatur ſecundum Innoc. & Hoſtiẽ.
qui hoc no. ſupra c. 1. ex eo quod ibi dicitur, Taxati in
clero i. aſtricti, quod non eſt ante ſacrum ordinem. ad
hoc, infra de elect. cum eo, lib. 6. Item ex eo, quod ibi
ſequitur, in mon. deputati. æquiparantur enim conſti-
tutis in ſacris, & religioſis, de voto. c. vno, lib. 6. Itẽ ex
eo, quod ibi dicit, Reuertantur. conſtitutis enim in mi
noribus tantum reuerti non cogeretur, de cle. con. c. 1.
[& ibi, intellige] niſi beneficia retinerent, quod dic, vt
no. 50. d. cap. vlt. an tales non portantes habitum, nec
tonſuram, nec deſeruientes eccleſiæ, nec intereſſentes
diuinis ſint in ſtatu ſalutis, & an ad reſtitutionem fru-
ctuum teneantur, tract. Rai. in gloſſ. huius tit. ver. item
5 nunquid, & ver. ſe. [& in fi.] idem Innoc. qui † dixit cõ-
ſtitutum in minoribus non dici apoſtatare, ſed clerica
tum relinquere. not. Goff. in ſum. huius tit. §. circa, &
Rai. in gl. huius tit. ver. quid ſi aliquis, & Hoſt. in ſum.
§. qualiter, ver. quid ſi clericus, quod etiam is, qui pri-
mam tonſuram tantum accepit, compelli debet ad eã
ferendam. 21. diſt. clericos. 54. diſ. ex antiquis, de vi. &
hone. cle. ſi quis ex clericis. iſtud dictum etiam placuit
Hug. per præall. cap. eos, ad quod ſupra reſpondi. pro
primo dicto Innoc. facit cle. de vita & ho. cler. quoniã.
ver. ſi vero. vbi conſtitutus in minoribus vtens ſæcula-
ribus veſtibus, niſi tonſuram admiſceat, non punitur.
dicebat Boati. de cle. non reſi. fraternitati, quod cleri-
cus primæ tonſuræ verbo renunciare non poteſt ſine li
centia epiſcopi, ſed facto ſic.

S V M M A R I V M.

1 *Iudæi baptizati ritus Iudæos dimittere coguntur.*
Hebionitarum hæreſis quæ.
2 *Ad prælatos ſpectat complere ritus Iudaicos, & in quibus.*
Bona conferuntur inuitis.
Ex malis duobus minus eligendum.
3 *Additio gloſſarum.*
Domini viam agnoſcere, & retroire quodam reſpectu minus malum, quam nunquam agnoſcere.

C A P V T IIII.

1 **Quidam.** Caſus. Iudæi † baptizati ritus Iu-
daicos dimittere compelluntur.
pars prima ponit Iudæorum bapti
zatorum exceſſum, contra quem ſecunda pars proui-
dens ibi, cum autem, duas auctoritates præmittit, &
duas rationes ſubdit; & fuit olim in 4. cõpilatione ſub
tit. de Iudæis [Ritus] forte in cibis diſcernendis in ſab-
bato colendo, & ſi. [Retinentes] hoc faciunt Hebioni-
tę, qui legem cum euangelio, ſeruant. 24. q. 3. quidam,
ver. Hebionitæ, & male: quia translato. &c. de conſtit.
translato, ſecundum Goff. [Ingreditur] eccleſ. 2. capi.
[Con-

Digitized by Google

3 [Cōtexta] deuter. 22. [Prælatos] ad † quos hoc ſpectat ex officio inquirere, punire, & corrigere, de off. or. c. 1. cum ſit [Compeſcatur] per pœnam contra hæreticos inſtitu. tam, infra de hære. contra Chriſtianos, lib. 6. [Coactionis] non ob. ſupra de Iudæ. ſicut; quia illud loquitur de nunquam conuerſo: hic de conuerſo, & peruerſo. & not. φ bona referuntur inuitis [Minus] not. ex duobus malis minus eligendum. de hoc. 13. di. per to-
3 tum. ¶ In † gl. 2. ibi, tria, in fi.] ver. ſi contra patrem [& in fi.] quod dic, vt ſupra de tranſact. ex literis, in. 1. glo. ¶ In vlt. gl. in fi.] & infra de elec. quorundam, lib. 6. tamen, vt dixit Goff. quodam reſpectu minus malum viā domini agnoſcere, & retroire, quam nunquam agnoſcere: quia primo caſu reuiuiſcunt, de pę. di. 3. pium. ſecundo caſu, non, quia nunquam fuerunt bona ſine fundamento baptiſmi. 1. q. 1. cum Paulus.

S V M M A R I V M.

1 *Apoſtatæ carcerari, & affligi poſſunt, vt habitum reaſſumant, & num. 3.*
Carcere vtimur ad cuſtodiam, & ad pœnam. cum frangenti pœna, num. 3.
2 *Eccleſia habet publicum carcerem, tormenta, mutilationē, & mucronem.*
Decapitatio hic vt ſumatur.
3 *Additio gloſſarum.*

C A P V T V.

1 **A nobis.** C. Apoſtatę † carcerari & affligi poſſunt, vt habitum reaſſumant. communis diui. 2. ibi, ad q. .od. (Apoſtatis) irregularitatis, vt patet per ſequentia [Cum] alias, qui. prima melior [Habitum] clericat. .s, vel religionis [Volens] non quicquid &c. hoc tamen debet velle iudex, ſi aliter non poteſt corrigi, ſecundum Hoſt. [Carcerare] carcere vtimur ad cuſtodiam, & ad pęnam, in-
2 fra de pęnis, quamuis, lib. 6. dicebat Goff. φ † eccleſia habet publicu carcerem, vt hic, & ſupra de depo. grauis, & tormēta. 5. q. 5. illi qui. 4. q. 3. ſi ea rei, Mutilationem. 5. q. 6. delatori. Mucronem, per quem decapitat. 16. q. 2. viſis, ad ſi. qđ intelligit de ſeparatione a Chriſto, qui eſt caput. 2. q. 7. §. quia ergo, quæ mors eſt, qui
2 ſi. ſint le. per venerabilem, in ſi. de his, in cle. de hære.[a] c. 1. de mucrone vide quod dicam de purga. ca. inter ſolicitudines, ad finem [Miſera] forte panis & aqua, infra de ver. ſi. nouimus [Donec] eſt ergo carcer hic tē-
3 poralis pœna, non perpetua. ¶ In † gl. 1. ibi, iudicium] vel etiam pœnas corporales, vt ſequitur. ¶ In gl. 2. ibi, debet homo], vide quod dixi de ſi. dilectus. 2. ſuper 1. gl. [& ibi, dicitur] & ſi nec iſta proficiunt, vt quia frangit carcerem, peiora committit, proceditur, vt not. ſupra de iudic. cum non ab homine, & ſecundum l. fractori carceris eſt pœna capitalis, etiam ſi alias innocens fuerit, ff. de effracto. l. 1. ff. de cuſto. re. l. pe. ſecundum Hoſti. qui remit. ad ſum. de accuſ. ſub §. qualiter procedatur in accuſatione, ver. reo exhibito.

A D D I T I O.

a ¶ Hære. Vide Io. And. poſt Innoc. in c. qualiter, 2. de accuſat.

S V M M A R I V M.

1 *In apoſtaſia monacus ordinatus ad ſacros, ſine diſpenſatione papæ non miniſtrat in illis, & quando, & num. 3. multo minus ad ſuperiores aſcendit.*
Apoſtatæ religionis excommunicati ſunt.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 3.*
Ordinati qui opus habeant papali diſpenſatione.

C A P V T VI.

1 **Conſultationi.** C. † Monacus in apoſtaſia ordinatus ad ſacros, ſine diſpenſatione papę non miniſtrat in illis [Sacrum] licet papa in non ſacro non retineat ſibi diſpenſationem, non tamen recipit illius executionem, ſecundū Vin. vnde dicebat Hoſt. quod in illis diſpenſat epiſcopus, allega. infra de ſent. exc. nuper, de præſump. nonne, & ſi. de biga. ca. 1. & 2. ſed cum apoſtatæ religionis ſint hodie excommunicati, infra ne cle. vel mo. c. 2. li. 6. videtur diſtinguendū, vt infra de ſent. exc. cum illorum [In apoſtaſia] ſi enim primo reconciliatus fuiſſet, & poſtea ab epiſcopo catholico ordinem ſuſcepiſſet, non eſſet neceſſaria diſpēſatio [Sic] ſcilicet in apoſtaſia [Suſcepto] multo minus ad ſuperiores aſcendere, de ſen. ex. cum illorum, ſecūdum Boat. qui dicit, φ licet aliqui dicant contra, hoc
2 eſt tutius. ¶ † Gloſ. 1. addit tres caſus; finis reſpondet
3 per ſolutionē contrarij. ¶ † gl. 1. ibi, conuenientibus, in fin.) item qui ſimoniace, & a ſimoniaco ordinatur. 9. q. 1. cap. 2. & ibi de hoc in ſumma quæſtionis, & de his not. verſus. 1. q. 1. omnis cuiuslibet, Si bis ordo datur &c. Hoſtien. addit caſum de eo, qui ſcienter ſe fecerit ordinari ab excommunicato, vel ſuſpenſo ab homine, ſupra de or. ab epiſcopo, c. 2.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli quæ.*
2 *De filiorum occiſoribus vbi, præterquam hic, legatur.*

De his, qui filios occiderunt. Rub.

1 ¶ Viſo † de his, qui peccant in Deū in quatuor proximis rubricis, de his, qui peccant in homines, & nihilominus in Deum, videamus, ſ. de homicidio. & quia inter omnia alia homicidiorum genera &c. ſecūdum Goff. vel quia poſt præceptum de Deo colendo, & de parentibus honorandis, primum negatiuum eſt, non
2 occides, Deutero. 5. ideo &c. congruit † materiæ, infra de pę. & remi. quæſitum, de dante cauſam abortui, infra tit. 1. ſi aliquis, & c. ſicut ex literarum.

S V M M A R I V M.

1 *Filium ſponte occidens mulier, qua pœna mulctetur, & quando turbat.*
Lachryma ſignum interioris contritionis.
2 *Additio, ſiue ſuppletio gloſſarum.*
Patricidæ pœna.

C A P. I.

1 **Veniens.** C. † Mulier ſponte occidens filium debet perpetuo in mon. pęnitere. Tamen, ſi iuuenis eſt, datur ſibi licētia contrahendi ibi, 2. ibi, nū. quare. (Lachrymabili) & merito, quia graue delictum. ſunt aūt lachrymę ſignū interioris cōtritionis, de pę. di. 1. in prin. (Turgido) i. feroci & rigido (Improperaſſet) i. improperium ei dixiſſet (Monaſterium) ſic 16. quæſt. 6. de lapſis. 27. quæſ. 1. ſi quis rapuerit, ſupra de ſim. quoniam (Fragilitate) ſupra de eo, qui cog. conſ. Iordanæ (Noluit) de cleric. excommun. quod a te, & ibi concord. in prima gloſſ. (In domino) ideſt ſecundū canones, de ſecundis nup.
2 ca. fi. Innoc. ¶ In † glo. 2. ibi. l. vna) vide ſtatim in ſuppletionibus. ¶ In gloſſ. 2. non ita) ſcilicet vt dicit lex illa. vult enim, quod ſuatur culeo cum gallo gallinaceo, cane, vipera, & ſimia, & proijciatur in mare, vel in amnem, vt deſit cœlum ſuperſtiti, & terra mortuo. Si vero mare, vel flumen defuerint, ponatur in ſilua a fe-

ris animalibus deuorandus. Et dicunt doctores, quod canis fugat ſimiam: ſimia gallum: gallus viperam; & cum vipera non inuenerit refugium, intrabit corpus illius,ſecundum Abb.

S V M M A R I V M.

1 *Filium occidens mulier ob id a viro ſeparari non debet.*
Pęna quandoque irrogatur per eleemoſynarum largitionē, vel orationem.
Mulieri pręgnanti, vel lactanti quę non ſit iniungenda pœnitentia.
2 *Supplectio gloſſarum.*

C A P V T II.

1 Intelleximus. Caſus. † Mulier occidens filium propter hoc a viro ſeparari non debet. 2. ibi, quia vero (Abiurare) hoc fecit in odium & grauamen mulieris(Pœnam)per eleemoſynarum largitionem, ſi ſit diues; vel deuotam orationem, ſi ſit pauper, ſecundum Hoſtiē. (Ac filiorum) ſi ergo mulier prægnans eſſet, vel lactaret, non eſt iniungenda pœnitentia abſtinentiæ, vel alia, per quam impediatur filiorum educatio, vt longæ peregrinationis, vel ſimilis, ſecundū Hoſtien. (Libere, & pacifice) vt nec per pœnitentiam impediatur, nec per virum, vel dominum temporalem (Gubernare) C. de alen. lib. l. 1. ſupra qui fil. ſint leg. cū
2 inter. Vin. ¶ In † gl. 1. in fi.) ſupra de diuor. cap. 2. ¶ In gl. 2. ibi, compulſa) melius diceret compulſis: quia textus dicit maritum iuraſſe(& in fi.)ad hoc, de conſang. & affi. quia circa, cum concor.

S V M M A R I V M.

1 *Parentum, penes quos filij reperiuntur oppreſſi, pœna.*
Furioſus ipſo furore punitur.
Annus pœnitentiarius quot dierum, in fin.
Pœnitentię arbitrariæ, & in quo tempore, ibid.
2 *Epilogus, ſuffragium, & ſuppletio gloſſarum, num. 3. & 4.*
Culpa grauis quando hic, & quando leuis.

C A P V T III.

1 De infantibus. Se † ſummat, ponens pœnitentiam parentum, penes quos filij reperiūtur oppreſſi(Vtrum)ſupple, is, qui mortuus reperitur, propter ſingulare, quod ſequitur (Voluntas) expreſſa etiā ex iracundia inſana procedens, tamen voluntaria, ſupra cap. proxi. ſi vero omnino eſſet furioſ., ſatis eſſet, parētes ipſo furore puniri. 3. q. 9. iudicas, de reg. ſicut tenor, cum ſimilibus, ſecundum Hoſtien. (Eos) parentes(Vnum)ideſt vnius anni quadrageſimam; vel dic, vt le. & no. de accuſa. accuſaſti, Hoſtien, (Aquam) hodie pœnitentiæ ſunt arbitrarię, infra de pęn. & remiſs.
2 c. 3. & cap. Deus qui. ¶ † gl. 1. obijcit, & ſoluit, determinans demum, quid ſi ſpōte, vel caſu ex graui vel ex
3 leui culpa, vel ex nulla. ¶ In † gl. 1. ibi, l. vna) vide ſ. c. 1. ſup gl. 2. (& ibi, l. 1.) melius diceret pe. quæ ponit eādem pęnam cū prædi. l. vna: ſed l. 1. imponit pęnā,
4 l. Cor. de ſicarijs. ¶ In † gl. 1. ibi, graui] vt quia in medio ſui poſuerūt filium tenellum (& ibi, leuius) vt quia in eodem loco, tamen longe puerum poſuerunt, ſecundum Pe. & Abb.

S V M M A R I V M.

1 *Diſpoſitio tituli.*
Expoſitio infantium, & languidorum cui comparetur, & de ea vbi in decret. agatur.

De infantibus, & languidis, expoſitis, Rubrica.

1 ¶ Quia † exponere infantes, & languidos eſt quaſi ipſos necare, vel occidere, ideo poſt tractatū præmiſſum ſubmittit hanc rubricam, de qua, 86. diſtin. capit. vltimo.

S V M M A R I V M.

1 *Scientia & ratihabitio qualiter differant.*
Infans quis dicatur.
Patria poteſtas amittitur ob delictum in filium, et quod, & num. 6.
Dominica quoque, & quare hic, & num. 5. in fi.
Vel alia in alios hic deſcriptos.
3 *Alimenta ſi his, quos habemus in poteſtate noſtra, denegentur, quid iuris, & num. 6. & 7. comparatur eorum negatio neci, num. 5.*
Nutritoribus, vel hoſpitibus nutriti hęreditas non debetur.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 5.*
Ratificatio comparatur mandato, & iuſſui.
Necare partum quis dicatur.
Libertatem ſeruus quibus modis acquirat aliter, quam a domino, in fi. & ſupra num. 2.
Suppletio gloſſarum.
Dies vtiles a principio, continui in progreſſu vt intelligantur.
7 *Monachus manens in ſaeculo neglectus ab Abbate cui acquirat, ante ingreſſum monaſterij.*
8 *Expoſitorum ſuſceptores nil iuris acquirunt in eis, & quæ repetere poſſint.*
Proteſtatio non prodeſt repetendi ei, qui impenderet id, ad quod tenetur, in fin.

C A P V T I.

1 Si a patre. Se ſummat. Et diuiſio patet(Sciente) quando † ipſius nomine nō eſt factum, & ſup. & tacente (Habente)quando ipſius nomine factum eſt(Infans)ſeptenis, ſcilicet vel minor, ſupra de deſpon. impu. literas, & ca. acceſſit(Hoc ipſo)ſcilicet quod ſic exponitur (libera-
2 tus) perditur hic † poteſtas patria propter delictum. ſic de hær. c. 2. li. 6. in fi. (Et in hoc caſu)ſcilicet cū a domino vel eo ſciente, vel ratum habente libertus, vel ſeruus infans exponitur (Ingenuitatē) ſcilicet ac ſi natus fuiſſet liber, inſti. de ingenuis, in prin. (Seruus)idē in colono, vel aſcriptitio. C. de epiſ. au. nemini (Prædictis] filijs libertis, & ſeruis(Aetatis)nedū īfantib. (Vel alicui eorum) libertorum, vel ſeruorum languidorū, in auct. de nupt. §. ſi vero ab initio, & §. ſequen. vbi de
3 hoc. nam ſi † ſanis deneget alimenta, non eripiuntur in libertatem, ſed pro derelicto vidētur haberi. ff. pro
2 derelic. l. vlt. ibi not. [a] quod nec pro derelicto habētur propter hoc, ſed ſecundum primum dictum concedūtur occupanti, niſi ipſe dominus prius occupauerit, vt ibi, & ff. de ſtip. ſeruo. quod ſeruus, ſecundum Azo. in ſum. huius tit. Vin. Innocē. & Hoſt. hic. ſed Goff. quem ſequitur Egi. hic, & in ſum. huius tit. contra. Dicit. n. q̧ hæc dec. æquiparat hos tres caſus, ſcilicet cum infans exponitur, & cum languidus cuiuſcunque ætatis, & cum alicui ex his alimenta negantur(Suſcipiunt) & nutriunt (Ius aliquod)[vnde nutritoribus pp hoc nutriti hæreditas non debetur, C. communia de ſucceſſ. l. nutritoribus, ſicut nec hoſpitibus hæreditas peregri
4 norum, vt in auct. omnes peregrini, ibi poſita. ¶ † Gl. 4. diſtinguit, & reſpondet. ponit contrarium de capit. fin. 87. diſtinct. ¶ Penult. glo. inducit ſim. de monaco.

¶ In

Digitized by Google

5 ¶ In gl. 2. ibi, ſed ſi cum quis] alias eſt ver. ſub §. quot.
& vide de ſi. ſicut tuis, ſuper gl. nam ſi. & ibi, ſi filiusfa.
2. quæ eſt l. fina. & loquit r de credito, quod recipit fi-
liusfa. citra patris iuſſum mandatum, vel voluntatem
ſed pater poſtea ratum habuit. ¶ In 4. gl. ibi, necare]
necat non ſolum, qui ſoffocat partum, ſed & qui abij-
cit, & qui alimoniam negat, & qui publicis locis expo
nit. ¶ In gl. pen. ibi, l. vlt.] ponit caſum in ſeruo, cui de
negatis alimentis, præbens alimenta libertatem con-
6 ceſſit, & valuit. ¶ † In gl. 3. in fi.] ff. de adulterijs, nec in
ea. Hoſt. ¶ In gl. de iſtis, ibi, c. vlt.] & ibi hæc gl. [& ibi,
factam] in eccleſia, vt ibi, vel alibi in loco publico, ſe-
cundum Goff. 5. q. 1. quidam [& ibi 10. dies] & illi an
ſint vtiles, an continui, ibi no. Hoſt. hic tenet, q͛ ſunt
vtiles a prin. continui in progreſſu, & ſic currunt a tem
pore ſcientiæ. ¶ In gl. pen. ibi, filij ſui iuris] Hoſt. con-
tra, dicens, q͛ licet ſoluatur patria poteſtas per expoſi-
b tionem, non tamen [b] per alimentorum denegationẽ,
tum quia iura ſanguinis, quæ naturalia ſunt, ciuilis ra-
tio non perimit, ff. de cap. di. eas obligationes, inſti. de
legi. agna. tu. §. fi. tum quia alijs remedijs locus eſt ad
patrem cogendum, de quibus ſupra d. conuerſi. infi-
de. ca. 2. & ſic dicit corrigendum, quod no. in ſum. co.
tit. §. quid iur. [& ibi. c. vlt.] vbi de hoc no. Phi. [& ibi
7 † monaſterium] quaſi ſecus, ſi ſolus Abbas, ſecundum
Bar. Brix. in quæſtione domini. 8. Eſto, q͛ monacũ, idẽ
Guil. in Spe. de ſta. mo. ver. 41. [& in fi.] no. Goff. de of.
ord. quanto. hoc verum, quando ille ingreditur aliud
monaſterium. Si vero nullum monaſteriũ ingreditur,
putat, quod adhuc acquirit primo; alleg. §. ſed ſcimus,
quem alleg. gloſſ. & idem dicit de licentiato, vt aliud
quærat mo. qd ſ. interim acqrit primo; alle. ff. de mili-
te. ex eo tpe, & de hoc in Spec. de ſta. mo. ver. 42. & de
8 hoc 18. q. 2. Abbates. ¶ In † gloſ. vlt. in fi.] adde quod
not. 87. diſt. c. vlt. in gloſ. 2. hic, ſcilicet quod repetitur
a recolligente expenſa facta in arte erudienda. C. eo.
l. 1. alimenta non reperit, niſi fuerit proteſtatus, ff. de
neg. ge. Neſennius; vel niſi filiam eius recuſet ducere
in vxorem. C. de nupt. patrem, quod de proteſtatione
dictum eſt non haberet locum in eo, qui impenderet
id, ad quod teneretur, ſecundum Ioan. qui hoc no. 12.
q. 2. & ſacrorum.

ADDITIONES.

a ¶ No. per gl. vide Bar. in l. quod ſeruus, infra alleg.
b ¶ Tamen cum gl. videtur concordare gl. in c. fi. 84. diſtinctio.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio tituli.*
Specie ſæpe præmiſſa ſubmittitur genus.
2 *De homicidio loca iuris alibi, quam hic tractantia ſuggerit.*
Sub voluntario & caſuali, quæ ſpecies alia comprehendantur, num 4.
3 *De genere prius an ſit tractandum, poſtea de ſpecie.*
4 *Diſtinctio an debeat eſſe plena in titulo.*

De homicidio voluntario, vel caſuali, Rubrica.

1 ¶ Viſo † de ſpeciali homicidio, ſubmittit ſub. gene
ralem. Et quia homicidiorum aliud volũtarium, aliud
caſuale, de vtroque hic exprimit ſecundum omnes. &
ſic ſæpe præmiſſa ſpecie ſubmittitur genus, ſupra de
reſcript. ſedes. interdum econtra, de off. ord. ad repri-
mendam, ſecundum Hoſt. de hoc no. infra de reg. iur.
2 li. 6. in prin. habetur † materia 50. d. miror, & 4. c. ſeq.
& §. quod vero, vſq; ad §. præmiſſis, 23. q. 5. per tot. de
pœ. di. 1. periculoſe, cum 5. c. ſeq. & l. ſi quis cum telo, &
duabus ſeq. 15. q. 1. nec is, vſque ad fi. quæſtionis 32. q.
2. q͛ non formatum, & duobus ca. ſe. 32. q. 2. interfecto
res, cũ 5. ca. ſe. & c. latorem. repetitur in 6. lib. & in cle.
Cougruit, de temp. ord. c. fi. de æta. & quali. ad aures,
qui cle. vel vo. c. 1. de accu. inquiſitionis, in prin. de ex
ceſ. præla. ex literis. Item lib. 6. ne clerici, vel mo. c. fin.
pœnis, fœlici, §. ſi quis vero, & clem. eo. tit. ſi quis ſuadẽ
te. §. quæ omnia. propter commentum decr. Io. oppo-
3 nitur † ad rub. q͛ male ſituata, cum enim ſupra & infra
tit. proxi. de ſpeciebus homicidiorũ tractetur. aut de-
buerat compilator primo genus, poſtea ipſius ſpecies
tractare, aut econtra, vt eſt dictum. & ſic contra, de or.
co. c. 2. reſponde, q͛ non omnium &c. de hoc ſupra de
reſcrip. ſi quando. vel dic, q͛ infra non tractat proprie
de ſpeciebus homicidiorum, ſed de actibus, per quem
non ſemper, licet quandoque ad homicidia peruenit-
tur. Item opponitur, q͛ ſi ſufficiebat dixiſſe de homici-
dio, & ſic reliqua pars rubricæ ſuperflua. Sol. cum hoc
addiderit ad inſtructionem noſtram, nõ conqueri, ſed
regratiari debemus, ſupra de ec. bene. c. vno. ver. quia
p ergo. & eſt ſi. ſupra de ſi. & ne aliquid &c. Item † oppo-
nitur, ex quo inſtruere volebat diſtinguendo, debebat
plenius ponere, ſcilicet etiam de neceſſario. Item quia
homicidium iuſtum, & iniuſtum, de vtroque etiam de
buit exprimere. Reſpondeo, ſatis eſt, q͛ in paucis tibi
per laborem amici conſulitur. C. de neg. ge. tutori, &
ff. de admi. tu. tutores, §. qui ſe, in fi. vel dic, q͛ omnia
prædicta comprehenduntur ſub homicidio volunta-
rio, vel caſuali. nam iudex & miles, licet iuſte, volunta
rie tamen occidit. neceſſarium etiam ſub voluntario
comprehenditur. voluiſti enim occidere, vt tibi vitam
ſeruares. interdum ſub caſuali ſecundum modum quẽ
ponit gloſ. magna in fin. quæ eſt, infra eo. ſicut digni.
de materia vero huius tit. diſtinguas, vt ibi. ¶ In ſu-
praſcripti. Exodi 21.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium neceſſitas an excuſet.*
Mori quibus modis capiatur.
Mortis pœnam corporalis, vel ſanguinis canon non imponit.
Ad ſcientiam quid inſeritur aliquando, non obſeruationem in ſia.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 3.*
Capituli huius intellectus quis.

C A P. I.

1 Si quis Breue [Occiderit] nulla † neceſſitate cõ-
pulſus: alias contra, vt patet ĩ. c. 1. & 2.
Hoſt. [Moriatur] in peccatis. Vin. vel. i.
ad pœnitentiam humilietur. 50. diſt. quid eſt. vel. i. de-
2 ponatur, quod habet inſtar mortis [a] 2. q. 7. §. qua ergo.
vel moriatur peccatum. i. agat pœnitentiam. ſimilis ex
poſitio 27. q. 1. quæ Chriſto, & c. de filia. Goff. ſic diuer
ſimode exponitur: quia canon non imponit pœnã mor
tis corporalis, vel ſanguinis: ſed planum eſt, q͛ hæc nõ
fuit conſtitutio papalis, ſed lex Exodi, qua ſæpe impo-
nebatur pœna mortis. & hic inſeritur, vt ſciatur, non vt
b in canonico foro ſeruetur, ſic 5. q. vlt. delatori. [b] ¶ † Se
2 cunda gl. huic caſui addit duos ſimiles caſus. ¶ † In
3 gl. 2. §. ex his,] alias, de his. neutrum eſt ibi: bene tamẽ
eſt ibi, verſ. de his, ſub §. 1. ſed non facit, niſi inducere
illã copulam, & ſine præiudicio. Inueni in quadam an-
tiqua correctum c. vl. & ad hoc facit quod ibi dicitur,
hoc ſolum, quod irreprehenſibile eſt &c. voluit forte
inducere 23. q. 4. §. ex his (& ibi, publicus latro) & ad
4 † hunc caſum reſtringi poteſt hoc ca. dicit Abb. q͛ Pe.
intelligebat plane capitulum, prout verba ſonant, q͛
ſcilicet per inſidias alium occidens immunitate non
gaudeat. Dicens, q͛ hoc non eſt mutatum. ergo ſtare
nõ prohibemr. C. de teſt. ſancimus. Sed certũ eſt, quod
tẽpore huius legis exodi non emanauerunt iura poſiti-
ua.

Google

ua, quæ dederunt immunitatem eccleſiæ, & ſic de illa non videtur intelligi poſſe, quod hic dicitur (& in fi.) vel loquitur de altaribus veteris te. quæ non erãt eius auctoritatis, cuius ſunt noſtra altaria, ſecundum Inn. dicit Hoſtiẽ. ꝙ poſſet intelligi de clerico, qui per hoc euellitur ab altari, ſ. per depoſitionem ordinis, & beneficij, & traditur poteſtati ſeculari, ſi eſt incorrigibilis: alias non, de iudic. cum non ab homine.

ADDITIONES.

a ¶ Mortis. Vide Inno. de accu. qualiter, el. 2.

b ¶ Delatori. Vide glo. & ibi Ioan. And. de ma. & obedien.

SVMMARIVM.

1 *Latronem occidentis pœna quæ ſit.*

Fur quis dicatur, & vnde dictus.

2 *Dies dominicus non eſt dies abſtinentiæ, & qui aliter aſſerit qualis habeatur.*

Ceruiſia quid.

Homicidium quid excuſet, in fi. & num. 5. quando impediat promotionem, nu. 5.

3 *Datorem largum & hilarem diligit Deus.*

De neceſſitate quod quandoque admittendum eſt pro æterna remuneratione ſponte diſtribuendum.

Pœnitentia debet eſſe longior, quam culpa.

4 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

Cilicium quandoque vocatur ſaccus.

Pœnitentiæ arma quæ.

Peccatorum auxilia quæ.

Ieiunium præponitur ſacco.

CAPVT II.

1 Interfeciſti. Ponit † pœnitentiam occidentis latronẽ, cum ſe poterat aliter liberare, alias pœnitere nõ tenetur, niſi ad cautelam, ſecundum Abb. 2. ibi, ſi autẽ [Furem] nocturnum. Goff. quod notat verbi ſignificatio. dicitur enim fur a furno. i. nigro, ideo quia clam & obſcure, & vt plurimum de nocte furatur, inſtit. de ob. quæ ex de. §. ſecun. Hoſt. qui de hoc no. plenius in ſum. de furtis (Latronem) diurnũ. Goſ. datur verſus. Tempore nocturno fur aufert: latro diurno. & vide aliter de furtis c. 2. (Apprehẽdi) puta de die (Abſtineas) ſ. 2. 4. & 6. feria: in alijs temperatur, vt ſequitur (Sabba
2 to] de † die dominico nil dicit: quia non eſt dies abſtinentiæ, de conſe. diſt. 3. ne quis. & ſtudioſe contrariũ aſſerẽs ſuſpectus eſt de fide. 26. q. fi. ſacerdos. & adde, quod habes 30. di. ca. fi. (Mediocri) q. d. temperata & debili, vt vĩ ebrietas [Ceruiſia] quæ alias dicitur ſicera, de qua vide in Hier. ſuper Eſai. li. 9. (Sine odij) quaſi caſu, qui non potuit præuideri, vel neceſſitate vrgente [maque] non dicit, Te, vel tua, ſecundum Io. & qui hoc no. 23. quæſtio. 3. in prin. (Interfeciſti) cum ipſum comprehendere non poteras, nec ab ipſo aliter liberare. Goſ. [Intelligentiã) i. clementer & benigne. Goſ. i. vt cito tibi indulgeatur. Hoſti (Volueris) q. d. nõ re-
3 neris [Largiter.) quia † largum & hilarem datorem diligit Deus. 16. quæſtio. 1. prædicator, de dona. capitulo primo, dicit Cyprianus, quod de neceſſitate quandoque admittẽdum eſt, pro æterna remuneratione diſtribuendum eſt (Presbyter) i. ſacerdos, diaconus, & ſubdiaconus, de coh. cle. & mu. capitulo ſecundo (Eadẽ) quæ dicta ſunt in proxi. reſpon. non in primo (Fecerit] caſu fortuito: alias loquitur diſpenſatiue, ſecundum Hoſt. (Pœnitentiam) interiorem. Longior enim eſſe debet pœnitentia, quam culpa, de pœ. di. 3. produ-
4 ctior. Goſt. ¶ † Vlt. gloſſ. reſpondet per quæſtionem. ¶ in gl. 2. ibi, maculetur) facit, qđ habes de cri. fal. c. 3. ¶ In gl. 3. in fi. & de pœ. d. 3. Achab Rex, Go. quod quandoque ſaccus vocatur, vt in Hiero. parte ſecunda prodigio deſcripto per literam A. Item ſuper Ioan. ca. 2. C. ſaccus, & ieiunium arma ſunt pœnitentiæ, & auxilia peccatorum, & ſi ex duobus neceſſarijs vnum ſubtrahendum, magis eligam ieiunium abſque ſacco, quam ſaccũ abſque ieiunio. ¶ In glo. 4. di. in fi.) & ſunt eſcæ prohibitæ, quæ trahunt ſementinam carnis originem, vt ibi. ¶ In glo. quãtum) hæc glo. intelligit de toro cõiugis, & ſic fortius a toro extraneæ: ſed alij intelligũt, quod in lecto non iaceat, ſed in terra, ſecundum Abb. ¶ In glo. de Anglia, ibi, fuit) quo ad potus qualitatẽ, ſed non quo ad quantitatem, ſecundum Ia. & Hoſtien.
5 de vi. & ho. cle. a crapula. ¶ In gl. vlt. in fi.) & † tunc ſecundum Hoſt. in nullo imputabitur, ex quo aliud facere non potuit. & eſt ſimile caſuali, quod etiam ſecundum illos, qui dicunt, ꝙ lex promotionis cõſiſtit in facto, non impedit promouendum, infra eo. lator. & dicit, quod nõ tenebat Clemens IIII. qui tamen in hac materia ſatis erat durus, & idem Clemens V. in ſua conſtitutione. eod. titu. ſi furioſus.

SVMMARIVM.

1 *Fur quis occidatur ſine culpa, & num. 4.*

Homicidium licet non imputetur aliquando vt hic, imputatur tamen ad irregularitatem.

2 *Sero quod fit non attribuatur nocti.*

3 *Lex ciuilis antiquior canonica.*

4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*

Ob tutelam ſui corporis quod quis fecit, iure feciſſe exiſtimatur.

5 *Additio gloſſarum.*

Armorum terror ſufficit.

Occidere quẽ etiam noxium in delitijs alterius reprobatur.

CAPVT III.

1 Si perfodiens. C. occiditur † fur diurnus ſine culpa, nocturnus vero nõ. 2. ibi. intelligitur, & in ſubſcriptio. Exodo. 22. [Nõ eſt illi] percuſſori (Homicidium (quo ad peccatum, eſt tamẽ homicidiũ quo ad irregularitatẽ, cũ aliter ſibi prouidere potuit: alias nõ, ſupra c. prox. vbi de hoc (Orietur ſol.) hæc lex Exodi facit pro ſtatutis, quæ duplicant pœnas maleficio-
2 rum de nocte commiſſorum, & tunc † dubitatur, quid ſi fiant de ſero? & ꝙ attribuantur nocti, facit hæc litera, quæ poſt ſolis occaſum vocat furem nocturnum. ad hoc ſupra de treu. & pa. c. 1. in prin. Item tenebroſitas attribuitur nocti, & lux diei. patet vtrumque, de of. de le. conſuluit, ad fi. facit C. de cuſto. reo. l. 1. Item Geneſis 1. in prin. Mane, & veſpere, dies vnus. Item dies eſt inter duas dimidiatas noctes. ff. de feri. more Romano. cum autem dicatur a dian, ꝙ eſt lux, vel claritas, illud ſolum, ꝙ clareſcit inter duas noctes, eſt dies. ad partem contrariã inducuntur omnia iura, quæ volunt in pœnalibus fieri benignam interpretationem, infra de re. iu. in pœnis, li. 6. cum concor. & regula, cũ ſunt partium, & regula, in obſcuris, quæ cum ſuis con. uolunt in dubijs mitiorẽ pœnam imponi, & reo faueri, & lex dicit, non puto illum errare, qui in dubijs quõnibus contra fiſcum facile reſpondit. ff. de iure fiſ. non puto, & ſibi imputet, quia legem clarius non dixit, infra de regu. iur. contra eum, cum concor. tertio allegatur, quod neutra pœna locũ habeat, cum ſit caſus tertius omiſſus in ſtatuto. ad hoc, de reſcrip. ſuſceptum, li. 6. & extendi poteſt hoc per ea, quæ ibi no. in gl. arg. contra. Et quæ ſuper ea dixi, ſed hæc argumẽtatio tollitur, quia dies, & nox ſunt cõtigua, & ſic ipſorum extrema ſe contingunt, vt patet Gen. 1. in prin. bene facit. ff. de adul. le. capite, ibi, Per horas diurnas nocturnaſque continuas. Sol. Guido de Suza. in ſuis quæſtionibus ſtatutorum, & in leg. more Romano, ff.

de ferijs,placet ſecũda pars,aliquibus prima,& ſic au
diui terminatum.puto primo conſiderandum,ſi in lo-
co ſignum campanæ, vel aliud deſigat hanc diuiſio-
nem: alias putarem veuire in arbitratu, an tenebroſi-
tas faciat attribui nocti, an potius aliqualis claritas
diei: in dubio mitiorem eligere putarem,cum iura in-
2 ducta diſtinctioné probent.[a][Quia poterat]quia dies
erat.hoc infra exponit[Iſta]ſ.lex Exodi,quam Auguſ.
3 hic gloſſabat.]non enim lex † canonica eſt antiquior,
quam ciuilis.& de hoc dixi ſupra de ſum.tri.c.1.§.hæc
ſancta[Quoquo modo]i.ſiue ſe defendat,ſiue non. ad
hoc infra e.tua.§.1.[Iam enim]ſ.ex quo telo ſe defen-
dit[Plus eſt]i.plus de ipſius malitia præſumitur,ſ.φ ve
4 nerit etiam ad occidendum. ¶ † Gloſ.3.quærit, & op-
ponit.iterum quærit,& ponit op.Hug. ¶ In 3.gloſ.ibi.
§.lex]ſequitur.12. tabularum furem nocte deprehen-
ſum occidere permittit,vt tamé id ipſum cum clamo-
re teſtificetur[Et ibi furem]occidens furem nocturnũ
non tenetur, ſi parcere illi ſine periculo ſuo non potuit
[Et ibi,vt vim]quod ob tutelam corporis ſui quis fece
rit,iure feciſſe exiſtimatur[Et ibi,itaque,in prin.] vi-
5 de de iniur.cap.3.ſuper gl.2. ¶ In † gl.1.in fi.]forte pa
rietem,vel ſub pariete,vt faciebãt fures antiqui. ¶ In
gl.2.ibi,quidam]Goff.hic La.Tan.Phi.& Hoſt.& Ab.
(& ibi,in princ.) ſufficit enim terror armorum.ff.de vi
& vi ar.idem eſt.§.qui armati.Tan.In ſuperſcrip.Hie-
ro.ſuper Matth.lib.6.vbi poſt finem huius cap.ſic ſub-
dit.legimus in Ro.hiſtoria Flamminium ducem Ro-
manorum, qui cubanti iuxta ſe meretriculæ,quæ nun-
quam vidiſſe ſe diceret hominem decollatum aſſen-
ſus ſit, vt reus capitalis criminis in conuiuio truncare-
tur,a cenſoribus pulſum a curia:quia epulas ſanguine
miſcuiſſet, & mortem,quamuis noxij hominis in alte-
rius delitias præſtiterit,vt libido, & homicidium pari
ter miſceantur, illam etiam hiſtoriam ponit Val. li.2.
cap.4.§.ſicut Pontius.

ADDITIO.

a ¶ Probent. Vide Bar.in l.qui duos.§.hæc conditio,ff.de manu-
miſ.teſta.& in l.aut facta,ff.de pœnis,& in l.Titius.§.1.ff.de li.&
poſt.& in leg.1.§.hoc autem, ff.ad Sil.in l.non minorem. C.de
tranſactio.

SVMMARIVM.

1 *Iuramentum quem non obligat ad homicidium.*
Inter polliceor,& promitto differentia.
*D.Ioannis Baptiſtæ excellentia,ab Herode cur miſſus in car-
cerem,num.3.*
2 *Epilogus,& ſuppletio gloſſarum.*

CAPVT IIII.

1 Cum iuramento. C.† Iuramentũ nõ obligat quẽ ad ho
micidium(Pollici-
tus)pollicemur ſponte,promittimus rogati.datur ver-
ſus, vltro polliceor, promitto ſæpe rogatus (Herodes)
M.14.M.6.(Quodcunque)etiam ſi petiſſet dimidiam
ſui regni partem, vt ponit hiſtoria (Matris ſuæ)ſ.ipſius
Hero.i.ſi petijſſet, φ Herodes daret caput patris vel
matris propriæ, non dediſſet: vel reſpiciunt puellam.
ac ſi diceret,Si puella petijſſet caput patris.i.ipſius He
rodis, vel matris ipſius puellæ vxoris Herodis&c.(in
propheta)i.in Ioanne Baptiſta, qui etiam fuit plus, q̃
propheta.T.Matth.11. A.quod Hiero.contra Lucife-
rianum. B.exponit dicens, quod nulli prophetarum
contigit quod Ioanni.ſ.annuntiare Chriſtum, & di-
2 gito demonſtrare. ¶ † Gl.3.reſpondet per quæſtioné,
an in ſuis facere debuiſſet. ¶ Quarta per quæſtionem,
3 an exeuſetur,ſi de facto in ſuis&c. ¶ In†gl.3.ibi,ſicut)
vide in proœmio ſuper vlt.gl.(Et ibi,obligatione)vide
de priuil.paſtoralis,ſuper vlt.gl. ¶ In gl.2.in fi.]B.Ioã
nis Baptiſtæ, qui cum reprehenderet Hero.quod non
liceret ſibi fratris ſui relictã in vxorem habere.26.d.
§.Ioannes, carceratus erat per Herodem ad mulieris
inſtãtiam, vt habet hiſtoria ¶ In gl.carcere,ibi, exce-
pta)de iureiu.c.1.de reg.iur.in generali,lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Homicida eſt,qui facit, vel dat ſterilitatis ſortilegia,vel ve-
nena,& quando in fi.& n.3.*
Non contrahit tamen irregularitatem,& quam nu.4.
Ad hæc cur deuenatur.
*Amatoria pocula præbens iudicatur vt homicida, ſi moria-
tur is,cui data fuerunt.*
2 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum,num.3.*
Abortum inducentis ſibi,vel alij pœna,& num.4.
4 *Suppletio gloſſarum.*

CAPVT V.

1 Si aliquis Homicida † eſt qui facit, vel dat
ſterilitatis ſortilegia, vel vene-
na [Libidinis] erat forte mulier
talis, quam non decebat grauidam apparere: vt er-
go libidini licentius vacaret, hoc fiebat (Odij) forte
nolebat illum, vel illam habere filios, vt eſſet ingrata
coniugi,vel vt illi ſuccederet ab inteſtato, vel facilius
ex teſtamento, vel his ſimile(Meditatione)ſi dedit a-
moris cauſa,nõ vt interficeret,ſimiliter punietur: quia
dabat operam illicitæ rei,& vltimo ſupplicio ſupponi-
tur.ff.de pœn.ſi aliquis. §.ſi quis Vin. (Fecerit) puta ſor
tilegium ſine cibo,vel potu(Generare)vir.ſ.(Concipe
re)mulier.vel repete, vt non poſſit iam concepta(Ho-
micida) verius, ſi viuificatum erat conceptum:alias
2 interpretamur, vt dicit gloſ. ¶ † Gl.1.diſtinguit pœ-
nam legalem, ſpiritualem,& irregularitatis,diſtiguit
3 etiam,an conceptum ſit animatum, nec ne. ¶ In † gl.
1.ibi, qui abortionis)ibi dicitur talem, ſi humilis eſt,
damnari in metallum: ſi honeſtus,relegatur in inſulã
amiſſa parte bonorũ.ſed ſi ex eo mulier, vel homo pe-
rierit,ſupplitio ſummo afficiũtur(Et ibi,ſi mulierem)
Exulatur mulier, quæ viſceribus vim intulit, vt partũ
abigeret(Et ibi.l.vlt.)qui abigerunt infantes, forte
ſpem mortis circa illos habuerunt (& ibi,necare)vide
4 ſupra tit.1.cap.vno,ſuper 4. gloſs. ¶ In gl.1.ibi,actu)
ad hoc 15.q.1.ſi quis non iratus.Io.cõtra,de pœ.diſ.1.
periculoſe, vt in vlt.gl.dixit hic Go.non eſt iſte irregu
laris iſta magna irregularitate & indiſpenſabili, de
qua 50.diſtin.miror, ſed irregularitate quæ contra-
hitur pro mortali peccato.25.diſt.§.criminis(& ibi,
ſicut ex literarum)& adde quod ibi dicam.

SVMMARIVM.

1 *Facti ſpecies.*
Factum pro præſumptione eius capitur hic.
2 *Circumſtantiæ in delictis ſunt attendendæ,& quæ,& n.16.*
3 *Credendum in foro pœnitentiali.*
Ferc,diminuit hic.
4 *Mulcta ſolet iudicis arbitrio relinqui.*
*Incitantium ad odium, vel homicidium pœnitentia quæ, in
fi.& num.5.*
4 *Conſulens clericum verberari.quando excommunicatus ſit.*
Ex conſilio qui,& quatenus teneantur,nu.8. & num.12.
6 *Cuſtodientiũ ſarcinas occidentiũ pœnitentia, tũcto contextu.*
7 *Miniſterium præbens combuſtioni hæretici ſit irregularis iũ
,cto Speculatore citato.*
Occupantium ſpolia ſancti viri pœnitentia.
8 *In actionis defectum datur actio de dolo.*
9 *Comites cuiuſpiam euntis ad rapinam, vel deuaſtationem in
quod teneatur.*

Opem

Opem dandes in maleficio ad quid teneantur.
Opem dare qui dicantur, & ſupra num. 2.
10 *Damnum dans culpa, vel negligentia ſolus, vel cũ alijs, quatenus teneatur.*
Fori ſpiritualis, vel animæ, & fori contentioſi differentia in refectione damni.
11 *Participantium interfectoribus excommunicatis pœnitentia quæ.*
Affectio duplex.
12 *Morti præſtantium clericorum conſilium, auxilium, vel fauorem pœnitentia quæ.*
Clerici non debent intereſſe, vbi pœna ſanguinis profertur.
Clauſtrum quandoque non inuenitur.
13 *De homicidio qualiter agatur, & eius pœna quæ, & nu. 18. quibus committatur modis, num. 18.*
14 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 15.*
De perſuaſore ad maleficium, remiſſ.
Cedens bonis a quo liberetur.
Soluens alteri quam creditori quando liberetur.
Immiſcere rei ad ſe non pertinenti culpa eſt, in fi.
16 *Additio gloſſarum.*
17 *Interitu ſpeciei quando quis liberetur.*
18 *Contra mandantes vt agatur ex ſtatuto contra homicidas edito. §. & ſcias.*
19 *Cum homicida voluntario papa diſpenſare poteſt, an ad ſuperiores ordines aſcendat, & habeat exercitium ſuſceptorum, num. 20.*
20 *Miſericordia pro diſpenſatione.*

CAPVT VI.

Sicut dignum. Propter multa dicta nõ ſumatur. ſed hic præmit-
2 titur. q † epiſcopus Exonien. receperat per commiſſionem papę, q abſolueret occiſores B. Th. & illos, qui fuerant ſuæ mortis culpabiles, & forte expreſſerat pęnitentiam occiſorum. ipſe vero, quia inuenit diuerſas culpas, ſuper illis papam cõſuluit, qui reſcribit, vt ſequitur (& infra) continebat deciſa, q ſicut dignum erat & rationabiles difficiles q̃ones ad papã deferre, ſic, & ſuſcepto miniſterio papa debebat illas ſoluere, & quærentibus reſpondere [Noſti] ideſt † noſce præſumeris [Conditio] liber, an ſeruus: ſubditus, vel alius: religioſus, vel ſecularis: nobilis, vel plebeius (Locũ] an ſacer ſit, an profanus [Tempus] an ieiunij, an ſolitum [Pęnitẽtia] & ſic ipſa vi, ſequitur, q ſit arbitraria. de hoc de pęn. ſignificauit, in fine [Vno] loco commiſſum, de ſentent. excomm. cum pro cauſa. cum concord. vel in vno homine, ſupra de hæretic. excommunicamus. §. ſi vero [Illi autem] pęnitentia illorum, qui habuerunt animum occidendi, feriendi, & capiendi. Inno. [Sanctum] beatum Thomam martirizatũ tẽpore Henrici maioris, vel patris regis Angliæ [Circa manum n̄] i. manus nõ iniecerũt: quia id fuit p
3 ſocios expeditum [Fatentur] in foro † pęnitentiali, in quo credendum eſt [Captione] forte vallauerunt, vel circundederunt locum [Pari] quia interfectores, & forte papa illam expreſſerat in prima commiſſione [Ferre pari] denotat aliqualiter minorem culpam [Illi ẽt] pœnitentia prohibentium vim inferri occiſoribus [Ferirent] & ſic non habuerunt animum occidendi, & in
4 hoc differt a proxi. [Mulctari] quia † mulcta ſolet iudicis arbitrio relinqui. ff. de ver. ſignif. ſi qua. ideo vtitur hoc verbo ſecundum Hoſt. ad denotandum pœnitentias arbitrarias [Scriptum] non ad literam, ſed ad mẽtem, prouer. 24. B. Erue illos qui trahuntur ad mortẽ, & qui trahuntur ad interitum, liberare ne ceſſes. ad idem Eccl. 3. [Non eſſe] ſup. illos [Qui vero] pęnitẽtia incitãtium regem ad odium. Inn. [Inflamaſſe] per hoc
5 & per iura quæ alleg. gl. arguit Hoſt. q † conſulẽs clerici verberari, excommunicatus eſt, cum delicto conſentiat. 16. quæſtione. 4. omnes. infra de ſenten. excommunicat. quantæ, vbi de hoc. quod intelligitur, quando ex conſilio ſecuta eſt percuſſio: vel cum participat crimini præcedenti, de ſentent. excommunicatio. nuper. §. in ſecũda [Ad odium] aliud eſt inflammaſſe ad odium: aliud ad homicidium, vt hic paret [Ita ſeuere] ſicut ij, de quibus dictum eſt proxime [Hi quoque] pœ-
6 nitentia cuſtodientium ſarcinas occiſorum, Innocen. [Sicarios] forte hoc intendit, venerunt armati ad terram, & prope ciuitatem, vel locum maleficij: & dimiſerunt veſtes, mulos, & ſarcinas, & dimiſerunt aliquos ad illorum cuſtodiam: & illi bene videbant, & ſciebant, quod illi ibant, vt occiderent, ſed neſciebãt quem: vel forte ſciebant, q ibant illum ſanctum occidere, licet illorum conſilio id non fuerit machinatũ. & hoc placet Hoſtien. primum plus mihi placet [Mini-
7 ſterium] arguit hic Abb. contra † illos, qui ad locum, vbi comburi debet hæreticus, portant vitẽ, vel aliud, & de hoc in Spe. in tractatu diſpen. §. iuxta propõnis, verſ. quid de his, qui propter. 12. col. [Eos inſuper] pęnitentia occupantium ſpolia ſancti viri, vel ſuorum. Innoc. [Occupauerunt] ſecundum Innoc. & Hoſtien. hi, qui occupauerunt bona ſancti, ſed in occupationibus aliorum non fuerunt culpabiles, licet ſimul concurrerẽt cum alijs in occupationibus faciendis, non tenẽtur
8 niſi de illo, quod ad ipſos peruenit, vt hic. Si † vero in illa occupatione fuiſſent alias culpabiles, vt quia alij conſuluerunt, vt raperent, tunc tenentur in ſolidum: quia de dolo, & conſilio illorum hoc eſt factum. vnde, licet non tenerentur interdicto vnde vi, vel vi bonorum raptorum, de dolo tamen actio competit, ſicut & quando vnde vi, & vi bonorum rap. competit, ſed ignoratur, contra quem agatur, vel deficit probatio, vel quia perſona, contra quam agi debet, terribilis eſt, vel propter quancunque aliam cauſam, in defectum dabitur de dolo actio, ar. ff. de do. l. 1. & 2. §. fi. & l. ſequentibus, & l. & eleganter, p. t totum, & ſequentibus. quinimo & quo ad conſilium animæ omnino tenetur talis conſiliarius, etiam ſi ſpoliatus poſſet agere contra alium, niſi forſan occupanti ex corde remiſiſſet. tunc enim liberatus eſſet conſiliarius, non ſic econtra, arg. ſupra de conſtit. tranſlato. ff. de reg. iur. cũ principalis. liberato ergo conſiliario non eſt liberatus raptor, vel is, ad quem rapina peruenit, niſi appareat, quod eos intendit liberare: quia licet acceſſorium ſequatur principale, illud tamen non conuertitur. & qđ dixi liberari conſiliarium liberato raptore, verum eſt ſaluo eo, quod ad eum peruenit. illud enim non remittitur in conſilio animæ, niſi redderet, vel alius pro eo ſatisfeciſſet. in quo quidem caſu & alij, qui ſatisfecit non damnum paſſo, conſiliarius hoc, quod ad ipſum peruenit in eodem iudicio animæ reſtituere teneretur, licet in contentioſo iudicio ſecus eſſet, ſi vero non dedit conſilium de rapina, iuit tamen cum raptore, non vt iuuaret ad rapinam, quam diſſuadebat, ſed vt iuuaret epiſcopum, ne ab aliquo lædi poſſet, tunc ſi raptor inuentus eſt in rapina, non tenetur conſiliarius. ſi autem tali conſilio fretus res aſportauerit, tenetur talis auxiliator: quia ad rapinam committendam & ſi non conſilium, tamen opem dedit, dummodo ſine eo nõ potuiſſet res aſportare. nam ſi ſine eo aſportaſſet, in nullo teneretur, quod ſi nullus aſportauit, licet alias damnum dederit, non tamen teneretur is, qui diſſuaſit, quamuis iuerit ad hoc ſolum, vt perſonam liberaret, niſi forſan raptor nullatenus fuiſſet, niſi alterius comitatum habuiſſet. nam in iſto caſu ſemper tenetur: quia & ſi non ſuaſerit, ope tamen vel facto iuuit. ff. ad leg. Aquiliam. item Mela. §. primo, ſecundo, & tertio, & §. ſi plures turbantur, & §. item cum eo.
9 ¶ Quid ſi † multi comitati ſunt malefactores, qui ibant ad rapinam, vel deuaſtationem aliquarum rerũ

facienda, diſſuadebant tamen maleficium, ſed iue-
runt, ne malefactor lædi poſſet, & etiam, vt impedi-
rent aduerſarios, ſi vellent prohibere rapinam, vel de-
uaſtationem? Reſpondeo. non tenentur in iudicio ani-
mæ, niſi de eo, quod commiſerant, vel quod eorum
auxilio commiſſum fuit, etiam ſi ad hoc iuiſſent, vt
violentiam committerent, eo ſaluo, quod vnuſquiſ-
que ipſorum de vaſtis, quæ facta non fuiſſent, ſi ipſe
cum alijs ibidem non interueniſſet, in virilem portio-
nem tenetur, ſi eius & aliorum timore alij vaſtum fe-
cerunt: alias autem non teneretur aliquis ipſorum, qui
nec facto, nec conſilio rapinam commiſit. aliud eſt
ergo in illo qui vadit, vt auxilium præbeat: qui non
tenetur niſi de illis, in quibus auxilium præſtiterit, vt
in hac quæſtione: quia talis non tenetur niſi de dam-
no, quod dedit: aliud de illo, qui conſilium dedit: quia
conſilium ad omnia damna euagatur, vt not. in ſupe-
riori verſiculo iſtius glo. Sin autem nullius timore ſpe-
cialiter, ſed omnium ſimul ij, qui damnũ recipiebãt,
non fuerunt auſi iniuriam propulſare, & ſic damnum
datum fuit, tunc ſinguli pro ſingulis damnis tenentur
in ſolidum, quia vnuſquiſque in quolibet damno opẽ
dedit. quod verum eſt in iudicio contentioſo. ff. ad le.
Aqui. item Mela. §. ſi plures. * in iudicio vero animæ
proportionabiliter tantum vnuſquiſque tenetur: ita
tamen vt habeatur æſtimatio eorum, qui magis ſtre-
nui erant, & qui magis timebantur. nam & illi in plus
tenentur. ſed ſi aliquis iuit, vt delinquentes tantum de
fenderet, non ad rapinam, in nullo tenetur, dummo-
do hoc certum ſit aduerſarijs, alioquin tenetur, ſi pro-
pter eius præſentiam aduerſarij non fuerunt auſi exi-
re: quia præſumptionem probabilem habuerunt. &
idem eſt de illis, qui vadunt cauſa pacificãdi, ſi aduer-
ſarij probabiliter dimittant timore ipſorum, ꝙ ſuas
res non defendant. ſignificent ergo iſtud aduerſarijs,
ſi volunt eſſe ſecuri, de irregularitate dicam infra eo.
petitio. in gloſ. no. quod, in fi. Ille vero qui vadit, vt ra-
ptorem defendat in maleficio, tenetur inſolidũ ſicut
raptor, vt ſupra eo. cap. §. illi etiam. & de hoc no. infra
10 eo. petitio. §. 1. ¶ Sin autem † culpa, vel negligentia
alicuius datum ſit damnum, vt ſi non bene cohibuit
ignem, ne ad domos aliorum vagaretur. l. Aquili. te-
netur. ff. ad l. Aqui. ſi ſeruus ſeruum ab illo. §. ſi arbuſtũ,
vſque ad §. ſi cum apes, & l. qui occiderit. §. pen. quod
verum eſt in foro contentioſo: in ſpirituali vero non
tenetur ad emendam, ſed eſt tantum de negligentia
pęnitentia imponenda, ar. 15. quæſt. 1. inebriauerunt,
niſi & is, qui ignem appoſuit, damnum dare intende-
ret, vel in lata culpa eſſet, vt ſi in domum plenã ſtipula
ignem proiecerit. Hoc etiam generaliter teneas in fo-
ro animæ, ꝙ ex quo per quemcunque ad plenum ſatiſ-
factum eſt læſo, alter vlterius ſatisfacere non tenetur:
ei tamen compenſare debet, qui pro omnibus ſatisfe-
cit, ſed nec ſufficit delinquenti, ꝙ læſo ſatisfecerit, imo
eſt ei alias pro peccato, quod commiſit, ſpiritualis pę
nitentia iniungenda, vt patet etiam in gl. In foro vero
iudiciali, ſi poteſt diſcerni, cuius culpa damnum datũ
ſit, ille ſolus tenetur: alioquin omnes tenentur inſoli-
dum, vt ff. ad l. Aquil. Item Mela. §. ſi plures, & tribus
§. ſe. & l. ita vulneratus. §. fi. ff. de furtis, vulgaris, reſpõ.
1. §. fi. ff. arbo. fur. cęſa. ſi plures. ff. depoſiti. l. 1. §. ſi a-
pud, & l. in depoſiti. 23. queſt. fi. cap. fi. Sed contra, qa
etiam vbi diſcerni non poteſt, vnuſquiſque tantũ pro
parte tenetur. ff. depoſiti. l. ſ. g. ſi duo. Sol. illud verum
eſt, ſi agitur condictione furtiua, vel depoſiti act. nam
ſi pro vaſis contrafactis agatur l. Aqui. tunc vnuſquiſ-
que inſolidum condemnatur, vt innuitur in e. l. ibi, nã
certe verum eſt inſolidum vnumquemque dolo feciſ-
ſe, & niſi pro ſolido res nõ poteſt reſtitui, ſi l. Aqui. aga
tur, ſecundum Innoc. cuius eſt quaſi hæc tota gl. quam
etiam poſuit Hoſt. addebat tamen Inn. quoſdam dice
re hoc locum habere in conſilio animæ. Item quod
hæc obtinent in his delictis, vbi quis non tenetur, nec
de ope, nec de conſilio, tunc enim quilibet teneretur
etiã ſi damna diſcerni poſſent [Moderata] quia arbi-
traria [quidam] alias, quædam [Illi præterea] pœniten
11 tia † participantium interfectoribus excõicatis [Affe-
ctione] damnabili. 11. q. 3. quatuor. Eſt enim quædã
affectio neceſſaria, de qua loquitur gl. [Scienter] iſti
plus delinquunt, infra de ſentẽ. excomm. ſignificauit.
[Indicenda] dixit Hoſt. a princ. vſque hic. 6. gradus po
ſitos, in quibus. ¶ Peccatum deſcenſiue minuitur, &
12 ſic diminuitur pęnitentia [Clericos] pęnitentia † cleri-
corum præſtantium morti conſilium, auxilium, vel fa-
uorẽ [Interfuiſſe] nec mirum, ſi hi puniuntur: quia nec
debent clerici intereſſe, vbi iuſta ſanguinis ſententia
profertur, ne cler. vel mo. ſententiam, de exceſ. præ. ex
literis [Separatim] nunquid cum alijs ſic poſt pœniten
tiam T. idem Inno. ſed nec ipſum reſponſorium ſimul
cum verſu dicent per ſe in tertia, vel alijs horis cano-
nicis, quod alias poſſent ex diſpenſatione epiſcopi. de
hoc infra eo. ad audiẽtiam. §. 1. in fi. quicquid dicatur
præter pſalmodiam, non videtur eis aliquid reſeruari
ſecundum Hoſt. [Fieri poteſt] hoc dixit, quia quando-
que clauſtrum non inuenitur vel propter nimiam mul-
titudinem, de ſimonia, quoniam, vel quia fieri non po
teſt ſine graui ſcandalo, de regul. cap. fi. [Recludẽdi]
alias retrudendi, non perpetuo, ſed ad tempus, vt ſe-
13 quitur, Hoſt. [Quinquennium] dixit † Vin. ꝙ ſecundũ
leges de caſuali homicidio agitur l. Aquil. ad pœnam
pecuniariam. ff. ad l. Aquil. l. 2. 3. & 4. non ad corpora-
lem. ff. ad l. Cor. de ſic. l. 1. & l. cum. ſi tamẽ aliquis pre-
ſtiterit cauſam ad homicidium alterius per laſciuiã,
per quinquennium relegatur. ff. ad l. Cor. de ſica. le. 4.
§. 1. ſecundum canones quinquennis pœnitentia im-
ponitur. 50. diſt. eos homicidij enim voluntarij pœna
ſecũdum legem eſt in ſubliminibus deportatio, omni-
bus bonis ademptis: in minorib. decapitatio. cod. tit.
l. 3. §. legitur, & l. pe. ſecundũ canones clericus depo-
nitur: laicus excommunicatur. 50. diſ. ſi quis viduam,
14 & c. ſi quis volũtate. Vin. hic, & Goff. infra c. fi. ¶ † Gl.
alias al. contraria, & ſoluit. ¶ Gl. pen. diſtinguit homi
cidium voluntarium, caſuale, & neceſſarium, & in ſe-
15 cũdo & tertio ſubdiſtinguit. ¶ In † gl. de perſuaſu, ibi.
§. 1.] loqtur in illo, qui perſuaſit medicamẽtũ (& ibi.
§. vlt.] loquitur in illo, qui pſuaſit ſeruo fugam, furtũ
vel iniurã. ¶ In gl. alias inanis, ibi nã is] hanc & ſe. vi-
de in c. olim, hic alle. in 1. gloſſ. & ſuper illa [& ibi. l. 1.]
cedens bonis, ſi ſolidum creditor non recipit, non libe
ratur: ſed in hoc iuuatur: quia non tenetur in carcere
[Et ibi, l. vlt.] quam habes 12. quæſt. 2. ſi ſine. ¶ In glo.
quia non, ibi, inuito] ſi inuito, vel ignorante creditore
alteri ſoluo, non liberor: ſecus, ſi ipſo mandante, vel ta
cũ habente. ¶ In gl. pe. ibi, culpa eſt] ſequitur, ſe immi
ſcere rei ad ſe non pertinenti. ¶ In gl. vlt. ibi, ſi plures)
ſi ex tribus arbitris vnus in 15. alter in 10. alter in 5. cõ
16 demnat, valet ſñia in 5. ¶ † In gl. 2. ibi, mediocre) qd
dic, vt ſupra de temp. or. ex tenore, & c. fi. ¶ In gl. 3. in
fi.] de cohi. cle. veſtra. ¶ In gl. 22. ĩ fi.] La. ponebat ver
ſum, Quantum, quale, ſcelus, ætaſque, ſciẽtia, ſexus, Cõ
ditio, tempus, locus iſta, modusque notat. Tan. aliter.
Quid, vbi, quare, quantum, quis, quomodo, quando.
Quilibet obſeruet animæ medicamina dando. Idem
Vin. Gl. Phi. ¶ In gl. ex corde, ibi, adulteria] & reliqua
delicta. ¶ In gl. 88. in fi.] & de triplici gradu innocen-
tiæ no. ibi. ¶ In gl. vnde, in fi.] ſicut & Saulus in lapida-
tione B. Stephani, act. 7. Go. Hoſ. ¶ In gl. alias inanis,
17 ibi tenẽtur] hoc in eo, qui † obligatus eſt in gñe, vel q̃ti
tate, nã ſi ĩ ſpẽ, liberat interitus ſpeciei. ff. de le. 1. cũ res.
§. 1. niſi mora pceſſiſſet, vt ibi, Go. [Et ibi, de cętero] &c.

co.

eo.tit.eos qui,lib.6. ¶ In gl.quia vero,in fi.)& per hoc dicit Hoſtien.approbari,quod no.in ſum.de pœn.§.fi. ſub §.fi.ver.ſed nunquid ſufficit hæc ceſſio,& ſequentibus.¶ In gl.in hoc ibi,ſupremam)& tunc etiã minus
18 peccat,quam ſciens,ſm Hoſt.¶ In † glo.no.quod)de materia huius gl.Hoſt.ponebat hic,ver.Lingua,conſilio,pręcepto perdis,& actu,velle,neceſſe,caſu,duo bis diſtingue ſuprema.& eſt ſenſus, ꝙ homicidium cõmittitur lingua,& actu.Lingua duobus modis:conſilio,& præcepto, & tunc perditur executio ordinis.actu vero tribus modis,ſ.voluntate, neceſſitate, & caſu: ſed in duobus vltimis diſtinguitur,vt dicit gloſſ.remittit autem ad ſum.eod.tit.§.qua pœna.vbi hanc materiam, vt dicit,copioſe expediuit.¶ Et ſcias,ꝙ aſſeſſores ciuilis fori multum vtuntur hac gl.cum ſtatutis editis contra homicidas vti volunt contra mandantes.inducũt etiam leges ff.de iuriſd.om.iud.ſi quis id.§.fin.de iure fiſ.l.2.§.diuus,C.de Iudę.Iudæi.2.ſ.d ſi ſtatutũ aliquid exprimeret,per qđ reale homicidiũ intelligeret, puta,qui homicidium manu,vel cum enſe fecerit,non eſſet locus ſtatuto.facit inf.de iniur.in noſtra,& quod ibi dicam(& ibi,nunquam)etiam poſt pœnitentiam, de accu.inquiſitionis,in prin.(& ibi,illud)infra Para-
19 lipom.17.& 28.(& ibi,ſi quis † omnem)& de con.diſ. 1.capit.1.vbi ſatis de hac auctoritate not.dicebat hic Hoſt.ꝙ licet papa non de facili diſpenſet cum homicida voluntario, vt ſic ad difficultatem referatur, quod legitur 50.diſt.miror, tamen diſpenſare poſſet, ſi vellet, cum & lex diuina hanc ſibi permittat diſpenſationem,vt patet ex no.de conceſ.pręben.propoſuit.vnde conceſſum eſt in Phinees nepote Aaron.cui poſt commiſſum in zelo Dei duplex homicidium mandauit dominus, numeri.25. Ecce do ei pacem fœderis mei, & erit tam ipſi, quam ſemini eius pactum ſacerdotij ſempiternum, quamuis illud & ſpirituale fuerit & ſpeciale, ſicut & alia.23.quæſt.8.occiderit.ſed idem poſſet papa, de tranſlat.capitulo ſecundo, ad idem exemplum Pauli, & quod dicam infra eod.poſtulaſti. nec ob.ſup.capitulo primo, & ſimilia, quæ loquuntur de rigore.de hoc etiam in Spe.de lega.in tract.diſpẽ. §.iuxta proponis,ad fi.& §.nũc breuiter,ver.4.(& ibi,
20 de † miſericordia)i.de diſpenſatione.& hoc placet Hoſt.dicit tamen,quod aliqui dicunt,ꝙ hoc caſu poſt pęnitentiam habet exercitium ſuſceptorum, ſed ad ſuperiores non aſcendit niſi diſpenſatiue, & ſic diuerſimode intelligunt canonem ſtatim all.(& ibi,Ioan.)& Goff.infra eo.lator.& Inno.videtur hoc placere,infra eo.ad audientiã.1.in fi.& c.ſignificaſti.2.in fi.(Et ibi, Hugo.)Vgutio videtur voluiſſe etiam hunc repellendum, dicens homicidam nullo caſu promouendum. vnde vellet dicere glo.Hugo dicit contra,ſcilicet talẽ nullo modo promouendum.ar.contra, talem etiam ſine diſpenſatione promouendum de iure communi. & hoc tenet Bar.Brix.50.diſt.de his, & in q.Aliquis repellendo violentiam, quæ eſt Veneri.12.in ſolutione autem hoc dixit:quia quęſtio non conuenit.& hoc placet Hoſt.ꝙ ſ.in nullo imputetur tale homicidium.& dicit,ꝙ Rom.cu.ſic tenet,& facit quod dixi ſup.cap. ſecundo,ſuper fi.vlt.gl.(& ibi,lator)& 50.diſt.quia te (& io fi.)hanc gl.quære 50.diſ.de eis.& de hoc ea.di. de his.3.¶ In gl.vlt.ibi,benignior[b])9.diſt.ſana quippe, & 24.quæſtione 1.ſi quis dederit(& in fi.)& infra de arbi.capitulo primo,lib.6.

ADDITIONES.

a ¶ Plures.Ibi vide & plenius Bar.in l.e.ſemper.§.1.ff.quod vi aut clam.& vide in l.ſi id quod.§.fi.ff.de iur.om.iudic.

b ¶ Benignior.Vide gl.c.a crapula,de vita,& ho.cle.& Bar.in l.1. §.expilatores,ff.de effrac.& Ci.Bal.& do.in l.quicũque, C.de ſer.fugiti.

SVMMARIVM.

1 *Percutiens cauſa diſciplinæ deponitur a ſacerdotio, & quo caſu.vide num.3.*
In ſubdiaconatu non diſpenſat alius a papa.
Homicida quando irregularis fiat, & deponendus.
In baptiſmo deletur peccatum, & omnis ſequela peccati.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.3.*
Modi exceſſus punitur, etiam ſi alias id moderatè liceret.
Cauſam cauſæ qui præſtat, non punitur, vt qui cauſam proximam præſtat, & quo caſu,iuncta gl.§.vlt.
4 *Suppletio gloſſarum.*
Ex recidiuo quando quis non teneatur.

CAPVT VII.

1 Presbyterum. C. A † ſacerdotio deponitur percutiens cauſa diſciplinæ, ſi modũ excedat, & mors inde ſequatur (Paucos) maxime Goff.& tamẽ propter hoc fortius præſumendum contra iſtũ.de hoc de cle.pcuſ.c.2.(Deponere) vnde nec in ſubdiaconatu diſpenſat alius a papa,infra capit.1.in fi.(Expiraſſe)Homicida ergo volũtarius,vel caſualis,ſi culpa pręcedat,irregularis eſt,& deponendus, infra capit.1.& c.ſuſcepimus, & c.de cætero.quod eſt verum de homicidio poſt baptiſmum cõmiſſo.50.diſ.ſi quis poſt.51. d.aliquantos:ſecus de commiſſo ante baptiſmum ſiue ex officio,ſiue ex voluntate. In baptiſmo.n.deletur peccatum,& omnis ſequela peccati.26.d.deinde, vbi de hoc. Alij contra de hoc de diuor.gaudemus. Inno.ſed Hoſtien.remittit ad ſum.eo.ti.§.qua pęna,ver.
2 lingua,& ver.ſed opponitur,& ſequentibus.¶ Gl.1.ſignat contrarium,& ſoluit. ¶ Vlt.gl.arguit,obijcit, &
3 ſoluit:demum quærit,& ſoluit. ¶ In † gl.1.ibi, præceptoris)ſequitur,nimia ſęuitia culpę aſſignatur(Et ibi. §.vlt.)qui docendi cauſa percutit,modum excedit,licet non teneatur iniuriarum, tenetur Aquilia (Et ibi, l.ſe.)eſt l.præceptoris,ſuperius alle. ¶ In gl.2.ibi.l.4.) dicit principium, quod tenetur l.Cor.de ſica.qui licet in magiſtratu ſit, facit aliquid in hominis necem, qđ non eſt l.permiſſum. ¶ In vlt.gl.ibi.l.vlt.)ſi duxit quis equum in tabernam, & equus mulam olfecit, & mula ducentem calce percuſſit, tenetur dominus mulæ de
4 pauperie tantum.¶ † In gl.vlt.ibi,mouetur)de hoc infra de iniur.cap.fi.ſi vero conſtaret, ꝙ aliunde proceſſit recidiuum,vel etiã principaliter ex alia cauſa mortuus fuit,puta ex corruptis humoribus, in nullo teneretur magiſter.de hoc infra eod.ad audientiam,ſecũdum Hoſtien.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium caſuale quando imputetur, num.2.*
Ludus noxius punitur, num.4.vide num.5.
In directum, ideſt in longum.
Iuri ſuo quis poteſt renunciare, alterius auferre non poteſt.
Ex occaſione præſtita damno quando teneatur quis, in fin. num.5.§.fina.
2 *Cum homicida in ordinibus quis diſpenſet.*
3 *Epilogus, ſuffragium, & ſuppletio gloſſarum, nu.4.& 5.*

CAPVT VIII.

1 Continebatur. C. † Homicidium caſuale imputatur ei, qui dabat operam rei illicitæ, vel licitæ, ſi non adhibuit diligentiam, q̃ debuit. vel ſummetur ſpecialib. adhærendo alteri ex lecturis, de quibus dicam infra. Et eſt cõmunis diuiſio, ſecũda ibi,Ideoq;(Viatorũ)i.qđ viatores exercebãt, vel exercere ſolebãt.& de hoc ludo ſm Ho.in conſtit.alearum

ludus, ſignata C, de reli. & ſump. fu. & ale. vſu. [Indire
ctum] i. in lōgum. ad modum palecti. vnde difficilior
erat baculi percuſſio [Vteretur] forte vſque ad locum,
vbi erant baculi proiecti, & ſic non impediebant iter
ſuum propter hoc [Vtentes] licet iuri ſuo potuerint re-
nunciare, ius alterius non potuerunt auferre. Inn. [Cō
tenti] non tamen expreſſe prohibeant, quod & ſi fe-
ciſſent, hoc tamen euenire poſſe debuit cogitare, ſecū-
dū Hoſt. [In eum] diaconū [Qua] ſ. falce [Accinctus]
ita, q visui publico non patebat, imo inſiliens iuſte po
tuit excuſari, ſi illam non vidit, ſecundum Inno. [De
quo] vulnere. idem ſi occaſione ipſius, ſupra cap. prox.
2 [Diſpenſatiue] auctoritate † noſtra, quia de ſac is agi
tur. nam in minoribus ſuo iure diſpenſaret epiſcopus.
de hoc infra eo. ad audi. Hoſt. ſignat Vinc. contrariū
de can. 15. q. 1. nec is qui. vbi dicitur, q ſi quis extra vo
luntatem homicidium facit, nō deponitur. reſpondet
illud intelligi de illo, qui dabat operam rei licitæ, nec
3 fuit in culpa. ¶ † Vlt. gl. ſignat contrarium, dupliciter
4 ſoluit, & ponit opinionē Io. ¶ In gl. 1. ibi, nam ludus)
ſequitur, noxius in culpa eſt. ¶ In gl. 2. §. cum eo] Si pā-
no rubeo dolo pecus fugaui, vt in fures incideret, te-
neor furti: ſed ſi ſine dolo, ne ludus noxius ſit impuni-
tus, datur actio in factum. ¶ In gl. vlt. ibi. §. cum arie-
5 tes] vide de iniur. cap. 3. in gl. 2. ¶ In † gl. 1. ibi, cōgrue
bat] dicit Hoſt. q ſatis congruebat eo modo, quo con-
tenti erant clerici: maxime gratia leuiandi laboris, vt
hic dicit: ſed conſuetudo ludi hāc culpam induxit, ſe-
cundum eum. ¶ In gl. vlt. ibi, fecit diuerſos] ſumptum
hoc ver. de canon. 23. q. 4. Nabucodonoſor [& ibi, in
culpa] non reddendo ſe talem, q ſine periculo poſſet
equitari. & ſic habes duas culpas ex gl. vel fuit culpa
in coopeciendo falcem, vel in non prohibendo, vt di-
xi in tex. [Et ibi, mortale] ſecundum Tanc. [Et ibi, arie
tes.] ſecundum La.

S V M M A R I V M.

1 *Homicidium caſuale cui non imputetur, & nu. 3.*
2 *Epilogus, & ſuppletio gloſſarum, num. 3.*
Inſolitum imputatur.
4 *Libere non fit, quod fieri ſine diſpenſatione non poteſt.*

C A P V T IX.

1 Lator. C. † Homicidium caſuale non imputatur
ei, qui non fuit in culpa. Et primo factum
narrat. ſecūdo prouidet ibi, ideoq; [Ille]
clericus, cum quo ludebat [Iſtum] P. clericum [Eius]
P. clerici & proiecti [In alterum] ſ. clericum proiicien-
tem. & fuit forſan hoc ex vibratione [Occubuit] is cle
2 ricus, cum quo ludebat. ¶ † Glo. 1. reſpondet per quæ-
3 ſtio. ¶ Vlt. ponit duas opin. contrarias. ¶ In † gl. ibi,
Iſaac) & Iſmael. Gen. 21. (& ibi, ſuis) Gen. 44. ¶ In glo.
2. ibi, imputandum) licet cultellum non remouerit:
quia magis conſuetum eſt deferre cultellum, quā fal-
cem, & quia ludus iſte nō fiebat ex condicto, ſecundū
Hoſt. imo ſecundum Inno. forte ad ſcaccos ludebant,
vel ludum ſimilem. Item hic cultellus erat in vagina
ſecundum Abb. ¶ In gl. 3. ibi, quidam) Ala. & Vin. Idē
4 Hoſt. maxime propter hoc verbum, libere, non † enim
fit libere, quod fieri non poteſt niſi diſpenſatione præ-
miſſa. & vide quod dicam de præben. licet 2. libro 6.
ſuper ver. de iure. & propter id, quod dicit, ſi eſt ita, &
alia iuſta cauſa &c.

S V M M A R I V M.

1 *Irregularis eſt, ex cuius illicita opera ſequitur homicidium.*
Inter furem & latronem non eſt perpetua diuiſio.
Defenſio perſonæ licet, non rerum; & nu. 3. fallit, ibidem.
2 *Ligat qui bene, deligat bene.*
Cogitandum quod euenire poteſt.
3 *Māſuetudine vtitur eccleſia, nec exercet vindictā ſanguinis.*
Cum homicida voluntario non diſpenſat eccleſia, imo eum
deponit.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 6.*
Occurrere melius eſt in tēpore, quàm poſt tēpus vindicare.
7 *Suppletio gloſſarum.*
Captio licita quæ.

C A P V T X.

1 Suſcepimus. C. † Is, ex cuius illicita opera
homicidium ſequitur, irregu
laris eſt, cōmunis diuiſio. 2.
ibi, verum (Domus) forte erat iſta grāgia monacorū,
de qua ſupra de cenſi. c. fi. (De nocte) hoc facit pro mo
naco, ſupra eo. ſi perfodiens (Latrones) per hoc patet,
q non eſt perpetua diuiſio de furibus, & latronibus,
de qua dixi ſupra cap. 2. (Ad eos) latorem præſentiū,
& confratrem (Perſonis) cuique licet defendere, vt pa-
tet ſupra cap. 2. (Veſtimentis) hic debuerunt potius di
mittere, quam occidere, vt ſequitur (Voluerunt) & lici
te, ſecundum Innoc. ſm quem fuit culpa in eo, quod
infra dicam (Ligatos) minus bene. & in hoc fuit in cul
2 pa non bene ligando. vnde † & vulgariter dicitur, qui
bene ligat, bene deligat, ſecundum Ia. ſed ſecundum
Hoſt. fuit culpa in dimittendo duos, licet ligatos, in
vnius poteſtate. debuit. n. cogitare hoc euenire poſſe,
ſecundum Hoſt. infra eo. is qui, lib. 6. (Niterentur) for-
ſan non poterant: quia erant bene ligati. & ſit hoc con
tra Ia. in eo, quod ſupra dixi (Pallium) Mat. 5. F. (Acri-
3 ter) non † ſolum perſonas, ſed etiam res licet cuiq; de-
fendere, ſupra cap. 2. So. ibi, non dicit, Te, vel tua: imo
dicit, Te, tuaque, ſed contra, quod etiam clerico ſua tā
tum liceat armis defendere, infra de ſenten. excōmu.
capit. dilecto, lib. 6. Sol. illud verum inuocando bra-
chium ſæculare, vt ibi, & infra cap. poſtulaſti, non ta-
men in propria perſona ſecundum Hoſtien. ſecundum
quem iunge, quod no. infra eo. petitio, de voto. ex mul
ta. §. de clericis. & in pręal. decret. dilecto (Iſte) lator
præſentiū. multo magis alius qui manu propria inter-
emit. iſte. n. ex quo res habebat, debuit a vinculis ab-
ſtinere. Innoc. vide quod dicam de ſent. excom. ſi ve-
4 ro. 1. in gl. vt clericum (Manſuetudinem) ſecundum † q
nulla vindicta de graui ſanguinis effuſione eſt exercen
da. imo etiam reos ſanguinis defendit. vnde cum vo-
luntario homicida diſpenſat eccleſia: imo illum depo
nit. 56. diſt. miror, etiam ſi ſit epiſcopus, infra de ex-
5 ceſ. prælat. ex literis. ¶ † Gl. 1. diſtinguit inter clericū,
& laicum, ſignat contrarium. ¶ Gl. 2. obiicit, & ſoluit.
6 ¶ Gloſſ. 3. reſpondet per ob. & ſolutionem. ¶ In † gl.
1. ibi. l. 1.) vide de reſti. ſpo. olim, infra ſuper vlt. gloſſ.
7 ¶ In † gl. 2. ibi, furem) vide ſuper 3. gl. ¶ In gloſſ. quia
melius, ibi. l. 1.) publicos latrones licet occidere: quia
melius eſt in tempore occurrere, quā poſt tempus vin-
dicare. ¶ In gl. 1. ibi, capere) vnde dicebat Hoſtiē. per
iura ī. al. & per dec. in archiepiſcopatu, inf. de rapto.
& infra eo. tua nos, q licita eſt captio, quæ fieri poteſt
ſine homicidio, & graui ſanguinis effuſione (& ibi, ſu-
pra c. 2.) ſed ibi dicit, Te, tuaque defendendo, vt ibi di
xi (& in fi.) multominus contra ſpoliatorem, ſecundū
La. ¶ In gl. 2. ibi, ſed non eſt verum) quia illud intelli-
gitur, cū aliter non poſſent euadere. Ab. ¶ In gl. 3. ibi,
quæreretur) Mat. 2. ¶ In gl. 4. ibi, apoſtolus) ad Ro. 12. G.

S V M M A R I V M.

1 *Exemplum non ſtringit regulam.*
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 3.*

Can-

Digitized by Google

Cauſam remotam qui damni dat, non tenetur, vt qui propinquam, niſi animo nocendi hoc faciat.
4 *Suppletio gloſſarum.*
Cap. presbyterum, ſupra eod. intellectus.

C A P V T XI.

1 De cætero. Breue eſt [Diaconus] narrat † factum. Idem de alio clerico [Nõ
videtur] nec eſt concor. ff. de ar
bitris, quid tamen. §. 1. aliter ponitur ſupra de elect.
cum nobis olim. in prin. infra de ſent. excommun. pet
tuas, in princ. [Promouendus] nec in diaconatus ordi-
2 ne ſubſtituendus, ſupra eo. presbyterum. Abb. ¶ † Gl.
arguit, & diſtinguit cauſam remotam, vel propinquã.
3 ¶ † In 1. gl. ibi, nihil] vide de teſti. ſicut, ſuper 3. gl. [&
ibi, qui domum habeat. in fi.] ſi locaui tibi arcam iux-
ta domum meam, & tu in tuo ædificans terram pone-
bas in arca, poſtea fluuijs inundata, parieti meo præ-
buit humorem, & corruit, ex locato teneris, ſed non
Aquilia, quæ competit, cum quis ex cauſa damno affi-
citur, non per aliam cauſam oblatam [Et ibi, ſi quis ne
candi] ſequitur, infanti piaculũ agreſſus, aggreſſa ne-
4 ſcit, ſciat ſe capitali ſupplicio puniẽdũ. ¶ In † gl. 1. ibi, a
presbyterum] ibi nõ eſt cauſa remota, imo propinqua
& cohærẽs. vnde idem iuris eſt, ar. ff. de rei ven. quæ re-
a ligioſis. Hoſt. [& in fi.] de hoc ſupra de teſti.[a] ſicut.

ADDITIO.

a ¶ Teſti. Et vide bonam gl. in l. qui occidit. §. fi. ff ad l. Aquil.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium caſuale, cui imputetur, quia variè cõmittitur, num. 2.*
Diligentia debita non adhibita punitur.
Lectio, & cantus reſponſoriorum aliquando interdicitur, & quomodo.
3 *Irregularis ex quo cõſilio quis euadat, ſi ſequatur homicidiũ, & quis alius, vt iudex, accuſator, teſtis, ex morte, nu. 4.*
In dubio an quis eſſet reputandus irregularis, num. 5.
A ſolitis arguitur.
Ex conſilio quo quis puniatur, ſi mors ſequatur.
Promotionis lex non ſemper in facto tantũ conſiſtit. §. quid ergo.
Motus vnde quis ſit, attendendum. §. quid ſi alicui.
Reuocatio mandati quæ proſit. §. quid ſi mandaui.
Licent multa in genere, quæ non licent in ſpecie.
5 *In dubio quæ interpretatio facienda de irregularitate.*
6 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
In facto finito non eſt opus coniecturis.
8 *Additio gloſſarum.*
In ordinibus ſacris Papa tantum diſpenſat; in minoribus epiſcopus.

C A P V T XII.

1 Ad audientiã. C. † Homicidiũ caſuale
imputatur ei, qui dabat
operam rei licitæ, ſed nõ
adhibuit diligẽtiam, quam debuit. Communis diuiſ.
ſecunda ibi, Quia vero. & hæc diſtinguit. & ſecundum
membrum ibi, ſi vero [Conualuiſſet] non dicit, ꝙ ad
plenum. vnde dubitabatur, an infirmitas, de qua ſequi
tur, proceſſiſſet ex vulnere, nec ne [Cõgruenti] pro tuo
arbitio [Miniſtret] ſupra c. presbyterum [Minoribus]
ita quod lectionem legat per ſe, & reſponſoria cantet,
niſi ꝓ enormitatem delicti hoc interdicatur a papa,
s. c. ſicut dignũ, ad fi. Hoſt. [Alia oĩno extranea [Obie-
rit] & hoc certũ eſt [Poterit] de iure cõi, & ſine diſpen-
ſatione, cum non ſit in aliqua culpa. Hoſt. [Miniſtra-
2 re] quia non conſtat, ꝙ homicidiũ commiſerit facto,
vel ope. & ſic non ob. s. c. ſuſcepimus, in fin. vel defen-
ſione, conſilio, vel præcepto, vel ſuggeſtione. & ſic non
tenetur, nec eſt irregularis. 50. di. ſi quis viduã. de hoc
3 s. c. ſicut. ¶ Quid † ſi quis non conſuluit directe homi-
cidium: conſuluit tamen quodammodo indirecte, pu-
ta ſuaſit iactum machinæ, vel baliſtæ, vel ꝙ fiat inſul-
tus ad caſtrũ capiendũ, & exinde aliqs interficiatur,
nunquid conſulens, vel ſuadens eſt irregularis? Dicit
Inn. ꝙ ſic, quia occaſionem veriſimilem & nimis pro-
pinquam dedit homicidio. non enim conſueuit inua-
ſio caſtri, iactus machinæ, vel baliſtæ, ex quo in homi-
ne iacitur, de facili fieri ſine occiſione: imo illud eſt
huic affine. Eſt ergo imputãdum, vt patet in eo, quod
le. & no. ſup. c. de cætero, & c. continebatur. §. 1. ſecun-
dum Inno. maxime quia non eſt hoc officium clerici,
& maxime ſacerdotis, vel volentis in presbyterũ pro-
moueri, vt patet in eo, quod le. & no. ſup. eod. ſuſcepi-
mus. §. fi. ſupra de poſtulando. c. fi. in prin. ſaluo eo, qđ
no. infra eod. ver. quid ergo ſi ſubdito, & ſeq. Hoſtien.
Quid ſi conſulat ꝙ caſtrum furtiue, vel proditionali-
ter capiatur? Reſpondeo, ꝙ ſi aliquis ibi occidatur, nõ
tamen propter hoc conſulẽs erit irregularis, niſi eſſet
veriſimile, ꝙ hoc non poſſet fieri ſine morte hominis
ſecundum quoſdam. Alij dicunt forte melius, ꝙ cum
a illicitum opus[a] conſulat, irregularis erit etiam, ſi caſu
ſequatur mors, vt in prædictis iuribus. Et idem, ſi man
dauit aliquem verberari: quia ſatis credibile eſt, quod
verberatus ſe defendat, ſecundum Inno. ſupra eo. c. 2.
& quia ex plagis verbetum poſſet mori, infra eod. Pe-
trus, & eſt expreſſum, infra eo. is qui, li. 6. ¶ Quid ergo
ſi conſulatur, ꝙ maleficus capiatur, vel alias det conſi-
lium in opere licito? Reſpondeo tunc non eſt irregula-
ris conſulens, ſi præter conſcientiam ſuam maleficus
etiam occidetur, ar. infra eo. cap. fi. ſecus, ſi directe in
mortem alicuius conſilium dediſſet: tũc enim ſemper
eſſet irregularis, morte exinde ſecuta, ſup. ne cler. vel
mo. ſententiam, ſecundum Inno. idem ſi de voluntate
ſua turbata proceſſit, puta, parentes clerici verberati
conueniunt, & dicunt, ꝙ volunt hoc vindicare, nec cle
ricus contradicit expreſſe, arg. ſupra in eo quod le. &
no. ſup. de ſi. Matthæus. ¶ Quid ergo ſi expreſſe hoc pro
hibeat? ſecus eſt, ar. de ſimo. ſicut nobis. §. 1. & expreſ-
ſum infra c. Petrus. dũmodo ex corde hoc faciat, alio
quin in conſpectu Dei cadit, cum tacite conſentiat ho
micidio. & ſic lex promotionis non ſemper in ſolo fa-
cto conſiſtit, ſed in facto, & in animo. probantur hæc
15. q. 1. c. fi. & q. 6. ca. 1. ante fi. ¶ Quid ſi alicui læſo, vel
alicui, cuius intereſt, conſulatur homicidium fieri. il-
le tamen cui conſulitur, non ſtatim, ſed poſtea ẽt lon-
go tẽpore interpoſito perpetret homicidium? Reſpõ-
deo, irregularis eſt conſulens, niſi antea conſilium da-
tum reuocauerit, & niſi etiam illi, qui occidi debebat,
ꝙ ſibi caueat, denunciauerit. veruntamen ad hanc de-
nunciationem faciendam non aſtringitur, ſi firmiter
& probabiliter credat cõſiliarius, ꝙ is, cui hoc ſuggeſ-
ſerat, reuocationi conſilij acquieſcit, ſecundum Innoc.
hoc verum eſt, ſi homicida ex illo motus fuit, ar. ſupra
e. ſicut dignum. §. qui vero, & §. fi. ſupra e. c. proxi. Ta-
lis autem homicida, ſi ex illo conſilio in nullo motus
fuit, non erit conſulens irregularis, ar. in eo, quod le. &
no. ſupra de re. iu. cum I. & A. §. quia vero, & §. ſi vero,
maxime ſi ſuaſit, ꝙ inſ. certum tempus occideretur, &
lapſo illo tempore hoc commiſit, ar. in eo, quod leg. &
no. ſupra de ſpon. de illis, & capitu. ſicut ex literis. §. 1.
¶ Quid ſi mandaui alicui, ꝙ inimicum meum interfi-
ciat, & poſtea hoc reuoco, ipſe nihilominus occidit ip-
ſum? Videturq́ nõ ſim irregularis. Quinimo videtur,
ꝙ etiam ſufficiat, ſi is, cui hoc mandamus, ſciuit, ꝙ mi
hi reconciliatus eſſet, vt ſi mecum parentelam contra
xiſſet, ar. ff. de adimẽ. leg. l. 3. §. fi. & l. ſe. & eſt rõ diuer-
ſitatis inter hũc caſum, & ſuperiorẽ: qa qñ hoc mãdo

Digitized by Google

cauſa mei tantum, probabiliter præſumi poteſt, ꝙ re-
uocationi acquieſcat: ſecus, quando hoc mando cau-
ſa ſui: quia magis conſueuerunt homines ſeipſos di-
ligere, quam alios, ſecundum Inno. diſtingue tamen
ſecundum Hoſt. vt in præcedenti q. diximus. ſ. vtrum
ex illo mandato, quamuis reuocato, ſit ſecutum ho-
micidium, & tunc eſt irregularis: vel non, & tunc non
eſt irregularis, quia vero hæc probatio difficilis eſt, ta
lia non ſine periculo ſuggeruntur. nam & in dubio tu-
tius eſt abſtinere, vt patet in eo, quod leg. & no. ſupra
eo. c. §. proxi. quid ergo, ſi homicida iuratus, & inter-
rogatus, dicat, ꝙ in nullo motus fuit propter cõſilium,
vel præceptum prędictũ? Reſpondeo, ſi hoc famoſum
ſit, vel exinde ſcandalum ſit ſuſcitatum, non eſt ei ſo-
li credendum, vt patet infra e. c. 2. §. fi. Si vero occul-
tum ſit, tunc ſequitur conſulens conſcientiam ſuam,
ar. infra eo. exhibita. §. 1. & c. petitio. §. fi, vt tamen in
dubio abſtineat, vt ſupra no. ¶ Quid ſi aliquis conſu-
lat alicui, quod proijciat ſe in mari, vel ꝙ de monte ſe
præcipitet, & ille, cui hoc ſuggerit, acquieſcit, nũquid
eſt irregularis? Reſpõdeo. ſicut patet ex promiſſis, ar.
50. di. ſi quis viduam, ſecundum Inn. & in alijs iuribus
alle. ſupra ea. gl. in princ. ¶ Quid ſi Titius Sempronio
conſulat, ꝙ alium occidat, & ille, cui hoc ſuggerit, in-
uadit illum, quem debet occidere, ſed alius reſumptis
viribus aggredientem ſe occidit, vt ſupra. eo. ſuſcepi-
mus? dicunt quidam, ꝙ irregularis eſt conſulens: quia
conſilio illiciti operis operam dedit. unde quicquid
male inde ſequitur, etiam ſi caſu hoc contingat, eſt ſi-
bi imputandum, ar. ſupra eo. ſuſcepimus, & c. contine-
batur, maxime quia non plene examinauit conſilium.
debuit. n. apud ſe conſiderare, ꝙ non ſolum poterat oc
cidere aduerſarium, ſed ab ipſo occidi, ar. in eo, quod
le. & no. ſupra eo. cap. 2. & ideo eſt irregularis, ar. l. hi,
qui arborem, & ca. ſæpe. Alij contra quia nec in actu
nec cõſilio & c. vt ſupra eo. in princ. homicidium com
miſit, niſi hoc feciſſet in fraudem, ut. ſ. is, cui hoc ſug-
gerebat, ab aduerſario occideretur, ar. c. hi qui arbo-
rem, & c. ſæpe, infra eo. ſignificaſti. 1. Nec ob. ꝙ conſi-
lium malum fuit, & magnæ negligentiæ; quia nõ fuit
ad mortẽ eius, & bene debuit ſibi cauere ille, cui hoc
ſuggerebatur, ꝙ captaret locum, & tempus, vbi ſine
periculo perficere poſſet. nam ſi incitaret aliquem ad
occidendum alium, vbi periculum eſſet, tunc eſſet con-
ſulẽs irregularis, etiam ſi ille ab aduerſario occidere-
tur. nec ob. ſi dicas, quod non fuit bonum conſilium,
vt ex euentu apparet: quia non debuit tranſgredi fi-
nes mandati. ſ. mandati, diligenter. Et ideo ſi bene ſi
bi non cauit, non videtur conſilio eius hoc feciſſe. nec
eſt irregularis ſecundum Innoc. ¶ Quid ſi aliquis ſua-
deat alicui, ꝙ pro patria ſua, vel iure ſuo defendẽdo,
vel proximo ſumat arma, & ſe exponat periculo, & in
illo conflictu aliquis moriatur? Reſpondeo, non eſt
conſulens irregularis, etiã ſi ibi moriatur ille, cui hoc
conſuluit, ar. 24. q. 3. pro membris, & capit. ſi quem, &
q. 8. hortatu, & c. præ. & ſe. ſecundum Innocen. ¶ Quid
ergo, ſi ſubdito fuit conſultus contra hoſpitium alicu-
ius epiſcopi in ciuitate, & idem epiſcopus, qui intus
eſt, & de morte ſua, & ſuorum timet, dicat ſuis, aſſu-
matis baliſtas, & oĩa arma, & defendatis nos, & vos
& familia hoc faciat, & multa homicidia hincinde cõ
mittantur? Rñſo ſecundũ Hoſt. ſi timebat de perſona
ſua, vel ſuorum, licite fecit, vt in prædictis iuribus, in-
fra de ſen. ex. dilectus. §. & quidã, li. 6. 3. eo. c. 2. §. fi. &
eſt hoc inſultatium duritiei imputandum, inf. eo. po-
ſtulaſti. Si vero de rebus tantũ, potius debuit ipſas ex-
ponere, ſup. eo. ſuſcepimus. §. & quidẽ, li. 6. e. c. 2. §. fin,
& eſt hoc inſultantium duritiei imputandũ. ĩ. e. poſtu-
laſti. Si vero de rebus tantum, potius debuit ipſas ex-
ponere, ſup. eo. ſuſcepimus. §. fi. tutius tamen eſt, vt de

baliſtis nõ faciat mentionẽ expreſſam, at. in eo, quod
le. & no. ſup. eo. gl. quaſi in prin. ver. quid ſi quis nõ cõ-
ſuluit directe, & inſ. de ſagitta. c. vnica. tunc. n. nõ im-
putabitur, quamuis hi, quibus in gñe dictum eſt, aſſu-
matis arma ipſas baliſtas aſſumant: & ſic multa licent
in gñe, quæ nõ licẽt in ſpẽ, vt patet in eo, qđ le. & no. ĩ.
eo. poſtulaſti. §. vnico, in princ. & qđ no. ſupra de iure
pa. ex lr̃is. & adde quod no. 3. ne clerici, vel mo. ſnĩam
§. 1. caueat ẽt quilibet clericus, ne in propria perſona
ad cõflictũ vadat: alioquin, ſi hoc fecerit, & alios per-
cuſſerit, & appareat ibi aliquos interfectos, de quibus
ipſum remordeat cõſcientia, abſtineat reuerẽter. ĩ. e.
petitio. no. ẽt ꝙ in omnibus cõſilium eſt cautũ, vt ſua-
dens vel conſulens aperte exprimat, ꝙ omnino abſti-
neant ab homicidijs. ar. ĩ. c. Petrus, & c. ſignificaſti. 2.
§. ad vltimũ. & de hoc no. ſup. ne cle. vel mo. c. 1. reſp.
1. vbi ẽt no. quædam aliæ vtiles qõ. ſm Hoſ. Quid ſi ali
cui conſulatur, ꝙ ſe indubitanter morti exponat pro
honore Chriſti, vel pro fide, vel pro libertate eccľiæ?
Rñdeo, nõ eſt irregularis, ẽt ſi mors inde ſequatur, cũ
Chriſtus primo pro nobis mortuus ſit, & ei teneamur
rępẽdere vicẽ. vnde & ſancti martires pro Chriſto ſan
guinem ſuum fuderunt, & aliis verbo & exemplo, vt
funderet, ſuggeſſerunt, ſm Inn. vt patet in vitis eorun-
4 dem. 13. ¶ Quid † ſi aliquis alium accuſauerit ad mor
tem, vel in illa cauſa iudex, vel aduocatus, vel teſtis
fuit, & mors exinde ſecuta fuit, irregularis eſt. 51. diſt.
ſi quis viduã, ſup. ne cle. uel mo. ſnĩam. ſm Inno. ſupra
eo. de cętero. ¶ Quid ſi quis accuſat ad mortẽ fratrem
alicuius clerici iuriſperiti. ipſe iuriſperitus defendit
fratrẽ, & obtinet ipſum abſolui, qui alias forſitã fuiſſet
cõdẽnatus ad mortẽ, & ideo cõtingit accuſatorem de
capitari, qui obligauerat ſe ad pęnam talionis, nũquid
iuriſperitus cẽſetur irregularis? quid de hoc dixerit Ho
ſtiẽ. dixi 3. de poſtulã. c. 1. ſup. 1. gl. ibi videas. ¶ Quid
ſi aliquis tenet vrſum, vel leonẽ, vel ceruũ, & hic occi-
dit aliquẽ, nũquid eſt tenẽs ipſum irregularis? Dicũt
quidã, ꝙ ſic, quia eſt, ꝙ ei põt imputari hoc ipſo, ꝙ ta-
le animal tenet, ar. 50. di. hi q arborem, & c. ſæpe. Alij
ꝯ dũmodo malitiã nõ adhibuit, vel in lata culpa non
ſit, & hoc verius putamus, ar. ff. ſi qua. pau. fe. di. l. 2. &
5 l. fi. nam circa hanc materiã † duas regulas trado. Pri-
ma eſt, ꝙ in dubio nec magiſter, nec iudex dẽt aliquẽ
iudicare irregularẽ, ar. de pę. di. 1. §. pœnæ. ff. de pęnis,
interpretatione, & l. ſi præſes. Secunda eſt, ꝙ in dubio
vnuſquiſq; debet ſe irregularem reputare, vt patet in
eo, quod le. & no. ſup. eo. c. §. proxi. ergo quẽuis ipſum
irregularẽ non iudicẽ de crimine: ſi tñ petat a me con
ſilium, in dubio conſulam, ꝙ ſe irregularẽ dẽat reputa
re, vt petat, ſup. de ſimo. Matthæus. vel ad minus, vbi
non eſt infamatus, eſt ſuæ conſcientię relinquendus, vt
patet in eo, quod le. & no. infra e. c. 2. & c. petitio, ante
fi. fere totam hãc gl. videre potes in Spe. de le. in tract.
diſpẽ. §. iuxta propoſitionis, ver. ſed quæritur, qñ occa
6 ſione homicidij, & ſequentib. tribus col. ¶ † Gl. reſpõ
det per quæſtionem, & ſolutionem. ſecundo ſignat cõ-
trarium, & ſoluit. ¶ gl. 1. ibi, in ambiguis) vide de te-
ſti. cũ clamor. in glo. 2. ¶ In gl. 2. ibi, cum ita, in fi) qui
promiſit Epheſi dare, ex quo ibi peruenit, ẽt ſi diplo-
7 mate ſit vſus, ſtatim obligatus eſt. ¶ In † gl. 1. ibi, leui-
ter) & ſi cingulum erat molle. G. ¶ In gl. vlt. ibi, diſpẽ
ſationẽ) contra 50. di. minor. illud de volũtario homi
cida. hoc de caſuali, ſm Vincen. (& in fi.) per quam
dec. probatur ſolum papam diſpenſare in ſacris, putat
tamen Hoſt. epiſcopum diſpenſare in minoribus ſuo
iure, & ſimul. quod no. de bigamis, capitulo ſecundo.

ADDITIO.

a ¶ Opus. & ad ſe non pertinens, infra eodem ſignificaſti, el ſe-
cundo.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Homicidium caſuale cui non imputetur.*
2 *Additio gloſſarum.*
Neceſſitas, & caſus fortuitus excuſant ab irregularitate.
Quo ad irregularitatem ex actu prouenientem non differunt promouendus, & promotus.

CAPVT XIII.

1 **Dilectus.** Caſus. † Homicidium caſuale nõ
imputatur ei, qui dabat operam
rei licitæ, nec fuit in culpa, com-
munis diui. ſecunda ibi, ideoque [Excitaret] iuſta &
honeſta cauſa, fuit iſta. Hoſtien. [Qui] equus [Refrena-
re] hoc dicit, vt appareat illum dediſſe operam rei li-
citæ ſecundum Vinc. [Intulit] ſicut debuit. Inno. [Sti-
mulauit] ſicut debuit. Inno. q. d. non exceſſit modum.
Hoſt. [Obuiauit] equo currenti [Seſlore] neſciebat for
2 ſan equitare, vel erat debilis. ¶ In † glo. 1. ibi. §. 1.]
hunc §. & ſe. vide in cap. ſtatim alle. ſuper. 1. glo. ¶ In
glo. pe. ibi, irregularis] niſi neceſſitas excuſet, ſup. eo.
titu. c. 2. vel caſus fortuitus, infra c. 3. & c. Ioannes. &
cap. fi. Hoſtien. non video quo ad irregularitatem pro
a uenientem ex actu, quod differant promouendus, [a] &
promotus.

ADDITIO.

a ¶ Promouendus. Vide infra eo. c. 2. per Io. And. & gl. in c. lator, & Cle. 1. eo. ti.

SVMMARIVM.

1 *Ictus vnde proceſſerit, ex liuore præſumitur.*
De circunſtantijs debet confeſſor, & iudex, etiam ſi nihil opponatur, diligenter inquirere.
Libere, id eſt ſine impedimento.
2 *Additio gloſſarum.*
Scandalum, & infamia impediunt officium ſacerdotis, & quouſque.

CAPVT XIIII.

Ex litteris. Summatur vt proximum. Et
ponitur 1. conſultatio, ſecundo
papę indagatio. 3. Reſponſio.
2. ibi, Nos aũt. 3. ibi, Ad re [Deponere] dabat ergo ope
1 ram rei licitæ [Linoris] de quo † poterat pręſumi, ꝙ ex
ictu perticæ accidiſſet, ar. de his qui fi. occ. cap. fin. Ho-
ſtienſ. [Læſionis] quia nec apparebat cutis fracta, nec
ſanguis effuſus [Quæſiuimus] diligens ergo in talibus
eſſe debet iudex, vel confeſſor, vt de circunſtantijs in-
quirat, etiam ſi nihil opponatur, de pœnitentijs, om-
nis. de ele. cum nobis olim [Se habet] tolle, quod eſt in
fra, ipſum libere & cet. [Libere] ſ. ſine vllo impedimen
to. nec enim eget diſpenſatione, cum in culpa non
2 fuerit, ſupra eo. lator, infra c. Petrus. Hoſtien. ¶ † Vlt.
glo. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In glo. 2. ibi, ſiue] ſe
corrigit. ¶ In gl. vlt. ibi, tua] & infra de pur. ca. inter (&
in fi.) Hoſt. contra, qui intelligit iſtam literam, ꝙ ſolũ
ſcandalum ſufficiat, vt ſi puer erat ex magno genere,
infamia vero tunc demum, cum non purgatur, ſed ſi
propter antiquitatem temporis, vel quia pacificatum
eſt, ceſſet ſcãdalum, ceſſabit effectus. & facit quod no.
infra capitulo Petrus, in 1. gloſſ. diſtingue an ſit tale
ſcandalum, quod per purgationem ceſſare poſſit, &
tunc procedit gl. an non, & tunc procedit dictũ Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Temperamentum philoſophicum quod hic.*
2 *Suffragium, & additio gloſſarum, nu. 3.*

CAPVT XV.

Ex literis. Vt ſupra. Communis diuiſio. & ſe-
cunda ibi, Quo circa (Subſeruiẽs)
alias deſeruiens (Ipſo monaco, &
ff. de verb. ſign. l. ſæpe. Hoſtienſ. (Conſuetudinem) ff.
ad l. Aquil. item ſi obſtetrix. §. fi. & l. ſe. & l. item Mela.
1 1. reſpon. Hoſtienſ. (Satis,) philoſophicum † tempera-
mentum. libere enim hoc poteſt, ex quo non eſt in cul-
pa, & dabat operam rei licitæ ſecundum Hoſtiẽ. ¶ In
2 † glo. 2. ibi, ſi putator) §. ſe. idem dicit, quod hæc lex.
3 & vide infra c. fin. ſuper vlt. gl. ¶ In † glo. 1. in fi.) vel
proprie, pone quod deponebat animo furandi, vel ne
a ſecundum loci conſuetudinem [a] ſignum poſſet ſonari
contra maleficum.

ADDITIO.

a Conſuetudinem. Quia tunc tenetur, qui dabat operam illicitę.

SVMMARIVM.

1 *Equus quis dicatur bucca durus.*
Vitium in re ſua quo caſu excuſet, & nu. 3. in fi.
Credere in re aliena vitium quis non tenetur.
Pœnitentiæ parte peracta quis reſtituitur ad ſtatum priſtinum, in fin.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Infirmus, vel imperitus quid affectare non debet in læſionem alterius iuncta glo.
3 *Additio gloſſarum.*
Imputatur quod prævidere quis potuit, & non prævidit.

CAPVT XVI.

Significaſti. Summatur, & diuitur vt dec.
ex litteris. i. [Stimulauit) vt de
buit, Inno. (Bucca durus) ille
1 † equus more Italico dicitur bucca durus, qui frænum
non timet, nec eo retineri poteſt, quouſq; vult curre-
re. T. (Vitium) vltimum. ſ. quod bucca durus eſſet. de
primo enim ſcilicet quod proijciebat ſe in aquam, quã
tum ad hunc caſum, de quo hic quæritur, vis non eſſet
(Ignoraſſe) ſi ſuus erat equus, excuſandus erat, ſi prius
eq. vitium non percepit. ſi non ſuus, credere non tene-
batur eum vitioſum. Innoc. (Peracta) vel eius parte,
2 de temp. ord. ex tenore, de fur. c. vlt. ¶ Gl. 3. quærit, &
ſoluit. ¶ In gl. 2. ibi, dicitur) lex illa & §. ſeq. loquun-
tur in mulione, vel equitante, qui propter infirmitatẽ,
vel imperitiam ſuſtinere non potuit impetum mula-
rum, vel equi, quo vehebatur, & ſic impetus ille no-
cuit. ¶ In gl. 3. ibi, a barbaris) vide de pur. cap. 1. ſuper
glo. pe. (& ibi. §. 2.) vide de iura. c. 2. ſuper 1. glo. ¶ In
3 † gl. 2. in fi.) ſecũdum Io. vnde dicebat Go. quod ſi ab
eo inſtructo & perito in equitando potuiſſet hoc præui
deri, imputaretur ei. infra. c. vlt. ¶ In gl. 3. ibi a barba
ris) infra de ſenten. exc. ſacro (& ibi, compurgatores)
non putat Hoſtien. hoc neceſſarium; niſi laboret infa-
mia, ſupra cap. 2. & infra titu. 2. ¶ In gloſſ. vlt. in fin)
venialiter enim peccaſſe videtur, ex quo equi vitium
ignorabat. Vinc.

SVMMARIVM.

1 *Homicida quis non cenſeatur cauſam nõ dans ad homicidiũ.*
Initium rixæ vnde cœperit, inſpicitur, vt quis dicatur irregularis, ſi amici, vel conſanguinei quem occidant, vel debilitẽt.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 4.*
Cogitans quid facere quo caſu puniatur.
5 *Suppletio gloſſarum.*
Prohibitio quibus modis probetur.
6 *Iniuriarum actionem læſus remittere tenetur, ſi ſcit quòd ſui eum occident.*
Celans tractatum homicidij an teneatur.

CA-

C A P V T XVII.

1 **Petrus.** Caſus. Nõ † cenſetur homicida is, quo
prohibente,& cauſam non dante homi
cidium factum eſt. & in 1. facti narra-
tio.in 2.prouiſio.2.ibi Quocirca[Abbas]forſan ſecu-
laris, ſicut ſupra de renun.ex tranſmiſſa. Hoſt.[Eius]
Petri diaconi[Conuenerunt]non vocati a Petro: vel
vocati,ſed propter aliam cauſam. Hoſt.[Dicebant]&
forte bene biberant ſecũdum Hoſt.[Incurret]i.incur-
rere poſſet[Relicto]ſumptum Luc. 10.[Expirauit]ex
illis plagis.& hic no.Hoſt.quod eſt expeditum,ī.eod.
is qui,lib.6.[Liberam]arg.contra ſ.de teſti.conſtitu-
tis.1.dic vt ibi[Auctoritate]hic ad cautelã, & quia id
petierat habens forte nimis ſcrupuloſam conſcientiã,
Hoſtiẽ. vel de generali auctoritate loquitur[Occaſio-
2 nem]iniuriam.ſ.recepetat, non intulerat: & † dicit
hoc,vt notet, ꝙ ſi quis rixam incipiat, in qua percuti-
tur, vel male tractatur, propter quod ipſius amici, &
conſanguinei indignati,aliquem etiam præter cõſciẽ-
tiam ſuam propter hoc occidãt, vel debilitent,irregu-
laris erit ille,cum culpa ſua præcedat caſum. ad id ſ.c.
proxi.ff.ſi qua.pa.ſe.di.l.1. §.cum arietes.C.de adult.
qđ Alexandrum.ad l.Iul.de vi publica, quoniam mul
ta facinora,ſ.c.de cætero,& c.presbyterum. caueat er
go clericus,ne ſit rixoſus, vel litigioſus.45.d.per totũ,
alias autem ſi occaſio eſſet remota, vel propinqua, &
iuſta,ac præter conſcientiam ſuam ille occideretur,nõ
eſſet irregularis.23.q.5.cum homo,& c.de occidẽdis,
3 & no.ſupra c.de cætero.¶ † Gloſ.1.quærit.& remittit.
¶ Gloſ.3.reſpondet per quæſtionem, quid ſi non pro-
4 hibuiſſet: arguit pro & cõtra,& ſoluit. ¶ † In 3.gl.ibi.
l.vlt.]vide de priuil.cum olim ſuper vlt.gl.[& ibi cir-
ca priu.]ibi punitur cogitans trahere de eccleſia fugiẽ
5 tem ad illã.¶ In † gl.1.ibi.c.proxi.]& ibi dicit, & per
iuramentum.putat Hoſt.hoc probari poſſe per teſtes,
ſi qui fuerint prohibitioni præſentes. & in defectum
etiam per illos, quibus prohibitio facta fuit, de teſti.
co.c.ſi.& adde quod dicam infra c.proxi. ſuper 4.glo.
6 ¶ In gl.3.ibi, quia præſultatus] vbi de hoc,vbi ẽt † no.
nũquid læſus teneatur actionem iniuriarũ remittere ſi
ſcit, ꝙ alias ſui lædẽtem occident[& in ſi.]adde quod
no.2.q.5.auditum,ex quo non prohibuit,non videtur
in culpa nõ faciendo aliquem præſcire tractatum, qui
fuit habitus de ipſius morte,quod eſt verum,ſi nõ cre-
didit, nec credere debuit ipſius obtentu contra ipſius
prohibitionem homicidium fieri: ſecus, ſi crederet.
Alij dicunt eum non irregularem,quia non reuelauit,
cum non poſſit dici committere homicidium facto
mandato,conſilio, vel defenſione.50.di.ſi quis.Inno.
ſic etiam loquitur Spec. de lega.in tract.diſpen.§.iux-
ta propoſitionis.14. col.verſi.quid ſi amici.& facit qđ
dixi ſupra c.ad audientiam, cir.prin.glo.magnæ.poſ-
ſet diſtingui,an doloſe celauerit,nec ne.& facit quod
dicam infra de ſen.excom.quantæ.

S V M M A R I V M.

1 *Percutiens quo ad legem promotionis habetur vt homicida concurrentibus hic expreſſis,& num.2.3.4.*
2 *Promotionis lex in quo conſiſtat,& nu.3.*
Ordinis executionem quod impedit, & fortius ordinis promotionem.
2 *Eucharistia qualiter cuſtodienda.*
Irregularitas ex percuſſione qua incurratur, & nu.3.4.8.
3 *Et ex detentione latronis, vel clamore meo contra eum vel ex actione mea ad reſtitutionem furti,quibus caſibus contrahatur,& num.4.*
4 *Mandato conſenſus tacitus, vel expreſſus comparatur.*
5 *Ex peritorum iudicio poteſt quis in dubio ſuam conſcientiã ſeruare.*
In arte ſua cuilibet doctori creditur.& num.8.
6 *Ad infirmitatem cognoſcendam mittitur medicus.*
7 *Homicidium ſi perpetratur ab vno de multis,ſed a quo,omnino neſcitur, vtrum ſint pariter omnes ab ordinibus repellendi,& num.11.*
In dubio partem tutiorem eligendam.
Comparatiuum pro poſitiuo ad dictio.Tutius.
8 *Iniuriam propulſando an excuſet a pœna.*
Pœna canonica conſiſtit in quatuor.
9 *Armis his quis debet ſe defendere,quibus impetitur.*
Caput nobilior pars corporis.
Locus,vbi quis punitur, facit iniuriam atrocem.
10 *Moderamen tutelæ quod,& num.14.& 15.*
11 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum,num.12.*
Ex pluribus percuſſoribus ſi non apparet quis occiderit, qui teneantur,& ſupra,num.5.
13 *Suppletio gloſſarum.*
Creditur quandoque etiam in foro contentioſo ſuper his,quæ probari non poſſunt.
Probationibus eſt ſuccurrendum.
Veritatem melius nemo nouit, quam is, de cuius quæritur conſcientia.
Legi Saracinus.1.q.7.quando ſit locus.§.1.
14 *Vim illatam perſonæ. vel rebus, quando & qualiter liceat repellere iuncta gloſſa,& num.15.*
Brachij ſæcularis auxilium poteſt & ſuum & extraneũ prælatus ad recuperationem rerum eccleſiæ inuocare.
Bellum non eſt auctoritate propria mouendum. in fin.
15 *Defenſio rerum quare magis, quam perſonæ dilatetur.*
Membrorum ſuorum nemo dominus.

C A P V T XVIII.

1 **Significaſti.** Caſus. Quo † ad legem promo-
tionis habetur percutiens vt
homicida,de cuius vulnere, an
fuerit lætale, vel non, ſciri non poteſt, ſi percuſſus ab
eo,ab alijs occiſus extiterit. communis diuiſio.ſecun-
da ibi,nos in præmiſſo,quæ diſtinguit,& primum mẽ-
brum proſequitur ibi, Et quidem.ſecundum ibi,Quod
ſi.nec mireris, ſi dixi de lege promotionis: quia lex
illa conſtat non ſolum in promotione ad ordinem,ſed
etiam in executione ordinis,ad quem quis iam eſt pro
motus.& quod impendit ſecundum, fortius primum,
de inreiur.quemadmodum.15.q.vlt.§.fin.[Euchari-
2 ſtiam]hæc † eſt cuſtodienda ſub fidelibus clauibus,de
cu.eu.c.1.[Eccle.]ſpoliatæ[Percuſſit]non dicit in quo
loco, vel qualiter[Loco]forte in quo pcuſſus erat per
presbyterum[Occiderunt]ſi propter ictum fugere nõ
potuit,quo non facto omnino fugiſſet, & parochiano-
rum manus euaſiſſet, ſecundum Hoſtiẽ.irregularis eſt
presbyter ex cauſa tam propinqua,ſupra cap.de cæte-
ro,& c.ſuſcepimus. Hoſt. [Non inflixit]per hanc lite-
rã dixit Io.de De.lib.1.q.31.& Egi.de Foſ.ꝙ clericus
3 † irregularis non ſit qui habens verba cum laico illum
leuiter percuſſit, ad rumorem traxit inimicum illius
laici,qui illum occidit[Letalem]i.mortalem[etſi]pro
an.Hoſt.[Voluntatem]ergo ſi voluntatem habuit oc
cidendi,& percuſſit, quamuis non lætaliter, ſi ex alio-
rũ percuſſionibus mortuus ſit, irregularis cenſetur ſe-
cundum Innoc. per can.ali.hic in gloſ.quod intelligit
Hoſt.cum illum potuit liberare, & non liberauit, arg.
ex no.ſupra c.proxi.& c.ſicut dignũ.§.illi. Quid ſi nõ
percuſſit,ſed latronem detinuit, vel contra illum cla-
mauit,quod ſi non feciſſet, latro fugiſſet, & euaſiſſet,
diſtinguendum videtur, vtrum hoc fecerit in mortem
ſuam, & tunc eſt irregularis: vel ad hoc vt tantum ca-
peretur, & non occideretur, & tunc non eſt irregula-
ris, ſecundum Innoc.ſed cum lex promotionis non in
voluntate,ſed in facto cõſiſtat.15.q.1.c.ſi.talem indi-
ſtincte putamus irregularem, vt patet in eo,quod no.
ſupra

Digitized by Google

ſupra Ho. hoc idē no. hic In. quaſi ſibiipſi ꝯrius in hac
parte dicēs, ꝙ ſiue clamauerit, latrones, ſiue capite la-
trones, vel quocūq; alio mō itelligere poſſit dicto vel
facto ſuo, vel etiam ex neglecto homicidium perpe-
tratum, irregularis eſt, nam ex negligentia comitante
homicidium hoc contingit. 50. diſ. hi qui arborē, niſi
hoc faceret propter periculum corporis ſui. nā ſi tunc
clamaret, ſuccurrite, licet ſuccurrentes illum occide-
rent, non eſſet irregularis. Et eſt ratio, quia non inten-
dit alterius mortem, ſed ſuam liberationem, ſecundū
2 Inno.[a] & vide quod poſt eum dixi de reſtit. ſpo. olim.
1. in glo. quomodo hoc. ver. illud etiam, & infra de pę
nis, quod in dubijs. Imo quod quiſq; ob tutelam cor-
poris ſui fecerit, iuſte feciſſe videtur. ff. de iuſti. & iure.
l. 3. ſupra eo. c. 2. & quia ex interpretatione Eccleſię pa
tet, quod non eſt talis irregularis, vt ibi no. & infra eo.
poſtulaſti. §. illico, ver. 1. Intentio enim non tantū cō-
ſideratur, quantum & factum, vt probatur 15. q. 1. ca.
fin. Alij dicunt, ꝙ eſt ratio, quia ſic clamando liberat
animam volentis ipſum occidere a peccato, quod vti-
lius eſt, quā ſi ipſum a morte corporali liberaret, quæ
nec placet: quia ſecundum ipſam ſequeretur, ꝙ ſi quis
clamaret poſt furem cum rebus furtiuis, & ad clamo-
rem ſuum alij inſequerētur ipſum, & caperent, quam-
uis poſtea ex illa captione occideretur, non eſſet irre-
gularis: quia ſic clamādo ſi capiatur, liberabit animā
eius a morte. nam reddet ablatum, & ſic dimitteretur
peccatum. 14. q. 6. ſi res, ſecundum Inno. quod tamen
conſtat falſum eſſe, vt patet in eo, quod legitur & no.
ſupra eo. de cætero. ¶ Quid ſi agatur contra furem ad
reſtitutionem furti, & iudex conuictum ſuſpendit, nū-
quid agens eſt irregularis, non, vt patet in eo quod
legitur & not. infr. c. 1. §. ad vltimum, & infra c. 2. li. 6.
¶ Quid ſi ita clamauerit intendens tantum res ſuas re
cuperare, latro vero ad hunc clamorē capitur, & oc-
ciditur? patet ex pręmiſſis, ꝙ irregularis eſt: qa hoc fre
quenter, quod vitare debuit, contingere conſueuit, ar-
gu. ſupra de ſer. non ordi. c. 1. cum ſuis concor. nec ex-
cuſat recuperatio rerum, vt patet in eo, quod legitur
& no. ſupra eo. ſuſcepimus. nec ob. infra. c. 1. §. ad vlti-
mum; quia ibi nihil eſt, quod conquerenti poſſit im-
putari, ſi iudex exceſſit in iuſtitia, vt ibi no. ſecundum
Ho. hoc etiam quaſi ad litteram vide in Spe. in tracta-
tu diſpenſa. ſub tit. de lega. §. iuxta diſt. 13. colū. verſ.
4 illud etiam not. [Mandato] vel † conſenſu tacito vel
expreſſo. de hoc ſupra c. proxi. [Vel ope] ſ. eo. ſuſcepi-
mus. Hoſt. [Cōtra illum] ſup. vel an res ſe habeat in cō
trarium [Se habet] ſ. ꝙ percuſſio fuit lætalis. nam de cę
teris &c. vt ſequitur [Tam modicam] ſi autem ſecūda
percuſſio nō fuiſſet mortalis, ſed ambæ ſimul ſufficiūt
ad mortem, tunc primus & ſecundus ſunt irregulares.
23. q. vl. c. ſi. intelligendum eſt ergo, quod hic dicitur,
quando conſtat, ꝙ prima percuſſio lætalis non eſt: ſe-
cunda vero ſic, & quando non fecit animo occiden-
di, nec præſtādi auxilium morti: quia tunc quantum-
cunq; leuiter percuſſiſſet, tenetur. Quia auxilium prę-
bet morti, vt hic Inno. quod dicit de animo, intelligit
Hoſt. quando potuit illum liberare, ſecundum ea, quę
dixi ſuper ver. voluntatem. Dicebat etiam Inno. volū-
tatem occidendi non facere quem irregularem, ſi nil
fecit in mortem vel conſulendo, vel auxiliando. Idem
ſecundum Hoſt. de his, quæ dixi ſuper verſ. mandato
5 [Peritorum] hoc eſt † no. ſecundum Hoſt. quia iudicio
talium poteſt quis in dubio ſuam conſcientiam ſere-
nare. & eſt locus ab auctoritate, ſecundum quem cui-
libet doctori creditur in arte ſua. ad idem de præſcri-
ptio. quia iudicāte. & de hoc ſatis in Spe. de probatio.
§. n. ad fin. ver. hoc quoque. vbi etiam dicitur de ictu
falcaſtri, quod dicebatur factum a mula cum pede.
& hoc e. ti. ver. pone. A. [Medicorum] i. chirurgicorū,

6 ſicut † alias mittitur medicus ad infirmū, vt ſciatur, an
iuſte ſe excuſet. C. de re mili. l. ſemel. lib. 12. Go. [Cum
de cęteris] ſ. de voluntate, cōſilio, ſtudio, vel mandato
[Accuſatur) maxime. nā idem; ſi accuſaretur: quia ne-
gantis factum &c. 6. q. vlt. actor. ſalua purgatione, q̄
indiceretur propter infamiam, de accu. cū §. fi. [Seip-
ſum] ad idem ſupra de pręſump. litteras, in prin. ſed cō
tra eo. c. in fi. ſol. ibi. Ho. [Maxime] idem enim extra
religionē, ex quo non eſt in culpa, ſupra c. ex literis. 2.
[Scandalo] vel infamia, ſupra eo. ex literis. 1. [Dubio]
7 arg. ad quæſtionem, cum † lapis, qui occidit, proiectus
eſt ab vno de quatuor, qui erant in domo, & neſcitur
a quo, an debeant omnes ab officio ceſſare: & videtur
hic ꝙ ſic; quod tenet hic Go. arguendo. Miror, ꝙ Inn.
auctor decre. noluit hoc terminare. nam ſub. infra, qđ
ſequitur deciſa eſt talis litera. Vtrū autem de illis ſit
ſimile ſentiendum, quorum vnus, ſed quis omnino ne
ſcitur, homicidium perpetrauit, ſi forſan ad ſacros or-
dines recipiendos præſententur, vtrum omnes ſint pa
riter repellendi, cum diſcerni non poſſit, qui debeant
inculpabiles iudicari, diligens inueſtigator aduertat,
quamuis hic caſus ab illo ſit valde diuerſus. Item mi-
ror de Grego. compilatore, qui decidens illam literā,
non declarauit hoc dubium, ſed ſcienter in compil.
hoc omiſit. Item miror de Bonifacio, qui voluit ſcien-
ter hoc dubiū relinquere nō ponendo in 6. Extrauag.
quæ attribuebatur Grego. quæ incipiebat, Nullū, quā
in glo. Hoſt. ſupra de temp. or. Et ſi putabat illam ini-
quam, debuiſſet formaſſe cōtrariam. Ioannes in qō.
arguit pro & cōtra. 42. di. quieſcamus. 11. q. 3. nolite.
not. etiam de hoc per Bart. B. in quæſtione. Quinque
erant in domo. per Hoſt. in ſum. huius ti. §. qua pœna,
verſ. ſed nūquid omnes. per Guil. in Spec. de lega. 2. in
tract. diſpen. §. iuxta, ver. quid ſi quis in rixa. 14. col. &
plenius hoc eo. tit. ver. pone. 4. homines. & tenet Ber.
per hāc decre. tutius omnes repellere, quam homici-
dam promouere. Hoſt. ſecundum Extraua. dixit illos
non repellendos, ſed ſuæ conſcientiæ relinquēdos. Eſt
autem talis diuerſitas huius caſus ad illum, de qua di
cebat antiqua, quia hic conſtabat presbyterū percuſ-
ſiſſe, ſed dubitabatur, an lætaliter, in quęſtione neſcit,
quis percuſſit, nedū quis occiderit. & per hoc ſatis cre
do, ꝙ vbi apparet de culpa omnium, licet vnus ſolus
occiderit, ex quo quis fuerit, non cōſtat, omnes repel-
lentur. Si vero nec de aliqua culpa conſtat, omnes ad
mittentur. & facit quod no. de elec. cupientes. §. cæte-
rum, in gloſſ. ſi hoc [Abſtinere] repete, debet (Tutius) i.
tutum, Hoſtien. (in altero) inceſſando. ſ. (In reliquo) ſ.
In celebrando (Timeatur) hic ſatis includit tertiū mē-
brum diſtinctionis non expreſſum in tex. ſ. quando cō
ſtat percuſſionem fuiſſe mortalem. Si enim abſtinere
debet in dubio, fortius & in certo, ſ. quando conſtat
(Repercuſſit) ad vindictam, non ad defenſionem, vt
innuunt ſequētia. Hoſt. (Tutelę) i. defenſionis (Propul
8 ſandam) per hoc videtur, ꝙ ſi † propulſando perſona-
lem iniuriam occidiſſet violentum, excuſatus eſſet a
pœna, ſecundum Hoſt. Inno. contra, vt iā dicam (a pę-
na) non ſolum ciuili, ſed etiam canonica, quæ conſiſtit
in quatuor. in pęnitentia, vt ſup. vt e. c. in excōmmuni-
catione, vel cenſura, quæ exercetur contra quemlibet
peccatorum, ſupra vt li. non conte. quoniam. §. fin. de
iudi. nouit. 11. q. 3. nemo. In depoſitione & irregulari-
tate, de accuſat. inquiſitionis. ſpecialiter tamen de pę-
na irregularitatis hic loqui videtur, ſecundum Hoſtiē.
(Excuſari) nam etiam ſi ſe defendendo alium occidiſ
ſet, irregularis eſt, niſi cum eo diſpenſetur, ſecundum
Inno. ſed dicit Hoſt. quod hæc litera contradicit aper
te, vt proxime dixi. alle. etiam ſupra. eo. c. 2. (Inſtrumē
9 ti) ſ. foſſorij, vel ligionis (Graue) ar. ꝙ † cum his armis
quis ſe debet defendere, cum quibus impetitur: ſed
plerun-

Digitized by Google

plerunque non poſſunt omnia ponderari, ff.de exerc.
l.1.1. reſpon.in fi.ff.de dam.infect.l.1.vnde bonus iu-
dex hoc arbitrabitur, ar.ff.ad l.Aqui.ſed & ſi quãcun-
que.ff.de vi & vi ar.l.3.§.deiectum, ſecundum Hoſti.
[Patris] ſ.in capite, quæ eſt nobilior pars corporis. ff.
de reli.& ſump.fu.cũ in diuerſis. Locus enim quo quis
percutitur, facit iniuriam atrocem, inſtit.de iniur.§.
atrox.G.[Lædi] maxime Bono.vbi raro liberatur, qui
percutitur in capite,ſic, quod ex pcuſſione cadat, vel
10 alias enormiter, & no.ſecundũ † Goff. ad moderamẽ
conſiderandum locum corporis, in quo, & genus ar-
morum,de quibus fit percuſſio, & inæqualitate perſo-
narum. Exemplum de primo;percutio te in ſpatula,tu
me in capite.de ſecundo, Ego te ferula, vel corrigia,tu
me gladio.de tertio, Sum modicarum virium,& te to-
ta virtute expugno, tu fortis pugil me tota virtute re-
11 percutis. ¶ † Gl.5.alleg.cõcor.ponit diuerſitatẽ inter
l.& can. ¶ Vlt.gl.alle.4.concor.& literam exponit.2.
alleg.7.contraria.3.ſoluit.pro prima parte,ſi tria con
12 current 4.ponit diſtinctionem Ala.& Io. ¶ † In 5.glo.
ibi,ſi plures] ſi non apparet quis ex pluribus percuſſo-
rib.ſerui illũ occiderit,omnes tenentur:alias ille ſolus
(Et ibi,percuſſit) ẽt mortifere.& hoc voluit l.ſe. ¶ In
gl.vlt.ibi,vim vi]hãc & tres ſequentes vide in c.olim.
infra.alleg.ſuper vlt.& pe.gl.[Et ibi. ſi quis in hoc ge-
nus] vide de male.c.1.ſuper gl.2.[& ibi.l.4.]quæ inci-
13 pit,Itaque.& vide de iniur.c.3.ſuper gl.2. ¶ † In gloſ.
ar.quod, in fi.& ĩ.eo.exhibita.dicit Hoſt.q̃ ẽt in foro
contentioſo q̃nque creditur ſuper his,quæ aliter proba
ri non poſſunt.facit ſupra eod.ſignificaſti, & quod ibi
not.quia probationibus eſt ſuccurrendum, cum aliter
probari non poteſt. & facit quod dixi ſupra ca. proxi.
ſuper 1.gl. Itẽ illi teſti magis credi debet, quia melius
veritatem nouit; ſed poſt Deum nullus melius nouit
conſcientiam hominis ipſo eodem, de cuius conſcien
tia quæritur,faciat ergo homo, quod poteſt.22.q.2.fa
ciat, quia impoſſibilium nulla eſt obligatio, ſupra de
pac.c.fi.ſecundum Goff. ¶ In gl.eandem,in fi.] Io.ſed
lex locum habet,quãdo tractatur de pœna pecuniaria:
ſecus,vbi de peccato tractatur, vel de pœna pœnitentia
14 li,vel irregularitatis. ¶ In † gl.vlt.ibi,olim,in fi.]vbi
de hoc [& ibi,Ioannes] hoc no.23.q.1.§.1.vbi plene
de hoc(Et ibi,non poſſet) vnde,etiã ſi in ipſo facto ali-
quid fit ex propoſito,quo omiſſo perſona ſalua erat,il-
licite fit,cenſetur vindicta.Hoſt.[Et ibi, ſupra c.2.& in
conſtitutio.Clem.eo.tit. ſi furioſus[Et ibi,poterit]di-
cit Hoſt.quod prælatus eccleſiæ ad recuperationem re
rum eccleſiæ ſi habet iuriſdictio. temporalem, poteſt
eius auxilium inuocare propria auctoritate, excom-
municatione tamen præmiſſa, ſicut & poſſet inuocare
auxiliũm extranei brachij ſecularis,infra c.poſtulaſti,
quod probat per decre.dilecto, de ſ.n.exc.lib.6.dicit
etiam,quod ſi inuocato per clericum brachio ſeculari
aliquẽ violentorũ occidi contingat,non imputabitur
clerico per prædictam decret.poſtulaſti, ad idem,iuſ.
eodem.c.2.lib.6.[Et ibi,amicis]antequam ad alia di
uertatur ſecundum Hoſt. alias eſſet guerra, & vindi-
cta,quæ propria auctoritate non eſt mouenda.C.de Iu
dæis., nullus, & de hoc ſupra de iureiurand.ſicut.2.Iõ
15 vero plus † dilatatur defenſio rerum, quam perſona-
rum: quia per violentiam rerum perditur poſſeſſio na
turalis:ciuilis tamen animo retinetur, quam licet de-
fendere,vt probant illa iura, ne perdat poſſidens poſ-
ſeſſionis commodum, quod non eſt minimum, In-
ſti.de interdic.§.commodum. ff.de rei ven. is qui de-
ſtinauerat, ſed hoc ceſſat in violentia illata perſonæ:
quia nemo ſeipſum poſſidere poteſt. nec eſt ſuorum
membrorum dominus. ff.ad l.Aqui.liber homo.1.re-
ſpõ.1.nec agitur de recuperatione perſonæ,ſed de oc-
ciſione, vnde & huic licet occidere ſine pœna vim in-
ferentẽ.C.quando li.vni.l.1.quod non efficaciter per-
mittitur pro defenſione rerum.patet in clerico ſupra,
eodem capit.2.& c.ſuſcepimus, ſaluo eo quod de inuo
catione brachij, ſupra dixi ſecundum Hoſtien.[& in
fin.] Hoſtien,remittit ad ſum.de reſtitut.ſpo.§.1.ſub.
§.intelligendum, & eod.tit.olim 1.in fin. de ſentent.
excom.dilecto,lib.6.

ADDITIO.

a ¶ Innoc.Facit quod no.Io.And.infra eo.ad audientiam,in glo
quia non conſtat,ver.quid ſi ſubdito.

SVMMARIVM.

1 *Chirurgiam monacus exercens,ſi ex ea mors ſequitur, irre-
gularis eſt, vide nu.2.quando cum eo diſpenſetur,nu.3.*
*Interſignia furis ſi dat clericus vulneratus ab eo iudici ſecu-
lari,non eſt irregularis, licet occidatur fur poſtea.ratio,nu.
11.& 12.*
In vetitum nitimur,negataque cupimus.
2 *Culpa duplex ante factum, & in facto, & qualiter intelli-
gatur.*
Officium alienum culpa eſt vſurpare, & nu.3.
3 *In arte quam quiſque norit, ſe exerceat.*
4 *Medicus quibus modis peccet,& irregularis fiat.*
5 *Ei parendum ab infirmo.*
Perito in arte ſua credendum.
*Infirmus quibus rationibus peccet in ſanitate non recuperan
da,vel aliter.et ſeruientes & miniſtri quibus,nu.6.*
Seuire in ſe, vel manus violentas ſibi inijcere nemo debet.
Membrorum ſuorum nemo dominus.
6 *Sanus qui eſt,medicinaliter viuere non tenetur, & quod no-
cinum ſumendo peccet.*
7 *Fur vt conuincatur.*
8 *Euentus quid.*
9 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Ex imperitia ſua quis tenetur.
Intrans vi vt teneatur.
10 *Suppletio gloſſarum, & nu.ſeq.*
11 *Clericus de crimine ciuiliter agere poteſt, & teſtificari ad
pœnam pecuniariam, & ad perpetuum carcerem.*
Irregularitatem ſufficit membri truncatio.
12 *Furis pœna quæ.*

CAPVT XIX.

1 **Tua nos.** Caſus † monacus chirurgiam exer-
cẽs, ſi ex ea mors ſequitur,irregula-
ris eſt,etiam ſi ſit peritus & diligẽs,
& hoc fecerit cauſa pietatis.hoc primo. Secundo dici-
tur,quod clericus,qui iudici ſeculari dedit interſignia
furis,a quo fuerat vulneratus,irregularis non eſt,licet
ille poſtmodũ occidatur.2.ibi, ad vltimum. & ſubdi-
uiſio patet.2.vtriuſque ibi, Nos igitur [Sentiendum]
alias cenſendum [Aperuit] ſiue ipſe monacus aperuit
ſiue alius, ipſo monaco dictante, non eſt vis.ſm Hoſti.
[Reſediſſet] i.minoratus eſſet [Cõtempto] Oui.3. ſine
titulo. Nitimur in uetitum ſemper,cupimuſq; negata.
hoc non dẽt obeſſe monaco,dummodo alias non fue-
rit in culpa.ff.de reg.iu.quod quis culpa, ĩ.eo.tit.li.6.
damnũ cũ concor.[Apertionem] & expoſitionẽ incau
tã mulieris[Vtrũ]reſpicit prin.ibi,quæſiuiſti(Vſurpan
2 do)& ſic † culpa fuit ante factũ:ſed contra,quando eſt
in culpa ante factũ, irregularis eſt, vt colligitur de æt.
& quali.ad aures.Sol.hoc idẽ probatur hic,ſed diſpen
ſari poteſt, quod ibi non negatur: vel dic duplicẽ cul-
pam in hoc articulo poſſe notari. de triplici dicam in-
fra de iniur.c.fin.in pinc. prima eſt ante factum, cum
vſurpat officium alienum; ſed ſi peritus eſt in arte &
diligens,& in nullo quo ad mortem culpabilis,diſpen
ſatur cum eo, vt infra verſi.non eſt, Si vero eſt culpa
in facto, vt quia clericus, & phyſicus eſt, quod officiũ
non

Digitized by Google

2 non eſt clericis * prohibitum, ſed ſi nõ eſt peritus, tũc
ſi ex ſua medicina ſequatur mors, vel membri trunca-
tio, eſt irregularis, nec cum eo diſpenſatur, vt ibi & hic
a contrario. Sed Innoc. alternatiue tamen dixit iſtum
irregularem non fuiſſe, ſed indiguit diſpẽſatione: quia
officium interdictum publice vſurpauerat, quod ſe-
cundum Hoſt. ſatis idem ſapit, quod eſt prius dictum
[Pietatis] hoc non facit ad irregularitatẽ contrahen-
dam; facit tamẽ ad faciliorem diſpenſationem [Peri-
3 tus] Tullius Tuſcu. i. græcorum prouerbium † Quã quiſ-
que norit artem, in hac ſe exerceat. Et Oratius epiſto-
larũ, Qđ medicorum eſt, promittunt medici: tractant
fabrilia fabri. Oui. de arte amandi. Qui canit, arte ca-
nat, qui bibit, arte bibat [Omnemq;] q. d. tam in facto
4 † ſequẽdo traditiones artis, quam ex poſt facto curam
diligentem & cõgruam adhibendo. & ex hoc & eo, qđ
dicitur ſupra 1. reſpon. not. Hoſt. ꝙ ad hoc, quod me-
dicus, vel chirurgicus dicatur ex poſt facto congruam
diligentiam adhibere, ſufficit, quod infirmum ſuſitet
perſonaliter, & dietam ſuam, ac regimen dictet ei, nec
tenetur ei ad cuſtodiam continuam perſonalem, arg.
de fri. c. fi. ad fi. de con. d. 5. nũquam, ſupra de vſu pal.
c. fi. quod dicit ipſe multum dignum not. [Studuit] ſic
ergo medicus anxius & ſtudioſus ad faciendum me-
dicinas ſecundum artem, quas conſideratis circunſtã-
tijs ſciat ſecũdum eam debere proficere. peccat autẽ,
ſi propinat ſcienter medicinam nocituram, & etiam
ſi dubitat, vtrum debeat proficere vel nocere, etiam
ſi magis credatur eã proficere debere: quia in dubijs
via tutior eligẽda eſt, ſupra eo. ad audiẽtiam. §. 1. ſed
ſecurius eſt hominem relinquere in manus creatoris
ſui, quam ipſum exponere quocunque modo dubita-
bili medicinæ. Quid ſi omittat ſcienter medicinam
debitam? Delinquit, ſicut & peccat indebitam propi-
nando, ſecundum Inno. quam ſi malitioſe propinet ad
infirmitatem aggrauandam, vt infirmum faciat redi-
mi extraordinarie eſt puniendus. ff. de va. & extraua.
co. l. medicus. Hoſt. ¶ Quid, ſi dicat ſe peritum, cum
nõ ſit, & faciat, vel omittat aliquid, propter quod infir
mus periculum mortis incurrat? Peccat, & irregularis
fit, ar. ff. quod quiſque in. hoc edicto. ff. de act. empt. &
vẽ. Iulianus. §. quod autem diximus, & ſe. ſecundum
Inn. & eſt expreſſum ſatis hic, & ſupra de æta. & quali.
ad aures. ¶ Quid ſi medicus bene peritus bonam me-
dicinam propinauit quantum ad artem, ſed quantum
ad materiam mala erat propter nimiam vetuſtatẽ ſpẽ
rũ, vel falſam ſimilitudinem, quam gerebat verarum
ſpecierum, vel aliam quamcunque cauſam. Reſpon. ſi
omnem diligentiam, quam potuit, adhibuit in ſpecie-
bus eligẽdis, inculpabilis eſt: quia ſemper probabilis
ignorantia excuſat, ſecũdum Inno. & infra de cle. exc.
apoſtolicæ. imo & ſolicita diligentia eum excuſat. ſed
& ſi ſecũdum artem vtile eſt aliquid incidi, ſecure hoc
faciat fieri, dummodo peritum & diſcretum inueniat
inciſorem. ¶ Quid, ſi inciſor erat in incidendo non ex
imperitia, vel diſſuetudine, ſed quia infirmus non ha-
bet membrorum, vel venarum diſpoſitionẽ debitã &
conſuetam, ſiue quia ſubitus & inſolitus timor & tre-
mor irruit ſuper eum, videtur eſſe chirurgus excuſatus
ſecundum Innocẽ. ar. ſupra de fri. ex literis. Hoſt. quid
ſi chirurgus dubitat de inciſore? Abſtineat tam ipſe,
quam inciſor, niſi ſit talis, de quo non dubitabatur cõ
muniter quin bene ſciat incidere, ſecundum Innocen.
arg. ff. de fluminibus. l. 1. in princ. ff. de fun. inſtru. cum
de lanionis. §. aſinam, & quia in dubijs &c. vt ſup. not.
5 ver. peccat enim. ¶ Quid † ſi infirmus nõ obediat me-
dico, non propter hoc committit peccatũ inobedien-
tiæ: quia nec prælatus eius eſt. Incaute tamen facit:
quia non credit perito in arte ſua, vt patet in eo, quod
le. & no. ſupra e. c. prox. §. 1. ver. & quidem. Quid, ſi in-
firmus ex certa ſcientia; ſeu affectata vel improbabili
ignorantia ſumit potum, vel aliud quicquid ſibi con-
trarium? Reſpon. peccat. facit enim contra charitatẽ,
quia debet corpus ſuum diligere & cuſtodire, vt in eo
ſeruiat Deo, ſecundum Innoc. ideo nõ licet in ſeipſum
ſæuire, vt patet in eo, quod legi. & no. ſupra de cor. vi-
ci. ſignificauit, & c. ibi præce. §. illico, & infra ead. glo.
ſtatim ſequitur. nec debet ire poſt cõcupiſcẽtias ſuas.
Ecc. 18. G. nec in carnis deſiderijs ambulare. ad Ro. 8.
A. B. nec manus ſibi inijcere. ff. de ædi. edi. cum autẽ.
§. excipitur: quia nemo eſt dominus membrorum ſuo-
rum. ff. ad l. Aquil. liber homo. Item quia cum medi-
cus peccet contra traditionem artis dãdo talia, vt no.
ſupra ead. gloſ. poſt princ. & ſupra eo. §. reſpon. 1. mul
to fortius infirmus accipiẽdo, ſicut & peccaret, ſi ſciẽ-
ter venenũ ſumeret: ſecus, ſi non crederet mortiferũ,
licet crederet ex illo potu infirmitatem magis robora
ri, ſiue prolongari: quia hia non peccaret mortaliter,
vel ad minus nõ ita grauiter, ſicut prior, nã & grauior
6 pt eſſe afflictio ſitis, quã febris. ¶ Sed nũquid † tenetur
ſanus viuere medicinaliter. Rñ. nõ. quia oĩa ſana ſa-
nis. ſi tñ ſciẽter ſine cauſa aliquid nociuũ recipiet, vn-
de mors vel infirmitas ſequitur, quæ ipſum a ſeruitio
Dei ſubtraheret, peccaret, quia faceret contra charita
tem, vt ſupra no. ¶ Quid de ſeruientibus, & miniſtris
infirmis propinantibus quicquid petũt: dicẽdum eſt,
quod ſi ex certa ſcientia, vel ex improbabili ignoran-
tia, ſeu affectata aliquid nociuum infirmo propinaue-
rint quantumcunque petenti, peccant grauiter ſecun-
dum Innoc. cuius eſt quaſi hæc tota gl. Idem eſt, ſi cõ-
tra præceptum medici hoc faciant: quia in talibus cre
dendum eſt medico, non infirmo, vt patet 5. q. 5. ca. 1.
& 2. & 3. Auguſt. Quid profit, vel obſit, nouit medicus,
non ægrotans, ſecundum Hoſtien. de his aliqua not. in
Spe. de le. in tract. diſpen. §. iuxta, ver. item exercẽs, &
ſe. & ver. facto autem, & ſe. [Ad vltimum] §. eſt, & po-
nit ſecũdum caſum (Metuens) forte audiuit motum,
vel ſtrepitum [De ſtratu] i. lecto, ſic dicto a ſterno ſter-
nis [Qui] fur. l. [Vulnerauit] ſcholaris cõcitatus reſum
ptis viribus abſtulit furis cultellum, & ipſum etiã vul-
nerauit, vt ſequitur [Tradiderunt] & nonne in hoc pec
cauerunt? Dicunt quidam, ꝙ non: quia nihil commiſ-
ſerant dignum morte; ſed dic, vt dicam ſuper gloſ. pe.
ſecundum Hoſt. [Præfatus] alias præfata. ad hoc de iu
7 dic. c. fi. [Interſignia] cum † enim fur non ducat ſecũ
teſtes, imo quanto poteſt occultius committat furtũ,
vt infra patet, non poteſt de facili conuinci, niſi per in
terſignia, vel probabilia argumenta. ff. de mi. non om
nes. §. a barbaris. ad hoc ĩ. de cle. pe. c. 2. [Ipſius] ſcho-
laris [Audiretur] docet furari [Qui] apparitores [Sibi]
furi. l. [Sumpſit] cum ſumere poſſet; & ſic ſibi imputet
8 mortem [Euentum] euentus † dicitur, cum quis iniuſte
occiditur ſiue a mente compote, vt hic, ſiue a furioſo.
ff. de pœnis, aut facta. §. euentus. Hoſt. [Nullatenus] in-
nuit hunc de communi iure promouendum, nec ege-
re diſpenſatione. non obſt. ſupra c. ſuſcepimus, quod lo
quitur in perfectis. Item ibi nimis fuit proceſſum in li-
gando, & occidendo: hic vero ſeipſum occidit, ſecun-
9 dum Io. Vinc. & Go. ¶ † Pen. gl. obijcit, alleg. quatuor,
& ſoluit dupliciter. ¶ In gl. 1. ibi, culpa eſt] vide ĩ. c. ſi
cut dignũ, ſuper gl. pe. ¶ In gl. 2. ibi, imperitia] loqui-
tur de medico, qui male ſecuit ſeruum, vel perperam
medicamentum dedit, & ſic ille mortuus eſt. ¶ In gl.
pe. ibi, in criminib.] vt ſi res exegerit, tormentis ſubij-
ciãtur. ¶ In gl. vl. ibi, intrauerit] ſed tenetur iniuriarũ,
10 vel de vi, ſi per vim intrauerit, vt ibi. ¶ † In gl. 1. in fi.
& eo. tit. non eſt ſine culpa, lib. 6. & per hoc dico, ꝙ ſi
iſte fuiſſet laicus peritus & diligens, nõ cẽſeretur p ta-
lẽ euẽtũ irregularis, cum ratio ceſſaret in illo. ¶ In gl.
ex hoc. ibi, non imputantur] intelligas ad culpã, nõ. n.
dicitur

dicitur iſte voluntarius homicida, nec de illo tenetur
quo ad Deú, vel reſpicit gl.diſpenſationem.¶ In gloſ.
idem in fi.]aut ſi miſericorditer non agatur cu ec.Inn.
11 & Hoſt.¶ In † gl.pe,ibi,ſanguinis]dicebat Inn.& Ho.
poſt eum, quod clericus de crimine ciuiliter agere po-
terat, & teſtificari ad pœnam pecuniariam, & ad per-
petuum carcerem,dicam de hoc 1.q.2.[Et ibi teſtis]
quia nec iurauit, nō.n.teſtimonijs, ſed teſtibus &c.de
cohabi.cle.& mulie.tua[Et ibi, quoniam]ad hoc de
iudi.c.vlt.lib.6.[& in fi.]parum facit,quia ad irregu-
laritatē ſufficit membri truncatio, ī.eo.is qui, lib.6.&
infra tit.2.c.1, in fi.pp quod dicunt alij,quod licet di-
ctū illius fuerit cauſa mortis,fuit nimis remota,& ſuffi
cit excuſationē interpretatio iuris canonici circa hoc,
12 ſecundum Hoſt. Ad idem infra c.2. alij † dicūt iſtum
excuſari pro eo, quod hodie iure auct. de furto conui-
ctus nec occidi debet, nec mutilari,in auct.vt nulli iu-
di.§.quia vero,col.9.poſita.C.de ſer.fugi.auc.ſed no-
b uo iure, [b] & no.ſupra de immu.ec.inter.ſi ergo iudex,
vel miniſter grauauerunt, non eſt imputandum ſcho-
lari.ad hoc ſupra de emp.& ven.cap.fi.hoc non placet
Hoſt. quia ex quo cum armis, & maxime de nocte ho-
ſpitium intrauit, fuit pœnis legitimis puniendus, vt in
dicta auct.ad hoc,ſupra c.3.& eſt pœna legitima deca
pitatio vel furcæ ſuſpenſio, ſeruato eo, quod legitur
c ff.de pœnis, capitalium.§.famoſos, & §.craſſatores.[c]
Quinimo hodie per l.Federici ſecundi, qui 5.ſolidos,
vel amplius furatus fuerit, laqueo ſuſpenditur, in lib.
feu.de pa.tenē.c.1.§.ſi duo homines,& §.ſi quis quin-
que.Item in omnibus fere locis fures furca ſuſpendū
tur etiam pro modico furto.& hanc generalem cōſue-
tudinem ſcholari non licuit ignorare,ſecundum Hoſt.
qui dicit finalem, & veram eſſe rationem, ꝙ ſcholaris
in homicidio nō fuit culpabilis, & ꝙ papa ſic interpre
tatur. alij dicunt, quod fur quaſdam res ſcholaris iam
exportauerat, ad quarum recuperationem ſcholaris
intendens, tradidit hæc interſignia. & ſic legendo tu-
ta eſſet lectura, vel potes dicere, ꝙ licet ſcholaris de
furto, quod nondum fur fecerat vel quod fecerat, ſed
ſcholaris recuperauerat, interſignia dare non potuit:
tamē propter vulnus ſibi per furē illatum potuit & ac-
cuſare, & probare, & interſignia dare, ſeruata hodie
decret.ſecunda,infra eo.tit.lib.6.

ADDITIONES.

a ¶ Clerici. Vide ne cle.vel mo.ſententiam,per Io.And.vbi not.
ſupra,& idem infra in gloſſ.quod, & ſuper illa. licet tex.illius
c.faciat pro clerico in minoribus.
b ¶ Nouo,vide ibi Bart.& Bar.de Sali.plene.
c ¶ Craſſatores.Ibi vide plenius per Bar.

SVMMARIVM.

1 *Abortioni qui mulieri dat cauſam, eſt homicida, ſi concoeptus erat viuificatus,vel dubitetur, n.3.& qua pœna legis afficiatur,num.5.*
Cartuſienſium ordo inter omnes ordines remotus eſt a conuerſatione fœminarum.
Mulieri aſſerenti ſe ex illo prægnantem non creditur.
2 *Monaci licet mortui dicantur mundo, tamen ex eis fiunt mulieres prægnantes.*
Ludus cum muliere prægnante quis noxius.
Abortiuit quid,cir.ſi.
3 *Conſilio ſaluti credere bonum eſt.*
Suſpendit ſe quis ipſum ab officio, vt hic.
Sicut mori non poteſt, qui non vixit,ita nec viuere quis pōt, quin moriturus ſit.
In dubio per vitam partus iudicatur.
4 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum,num.5.*
Si prægnans mulier a te percuſſa partum eiecerit qua teneris pœna, Legis, & num.6.canonicē quomodo puniatur, ſupra num,1.
6 *Suppletio gloſſarum.*

CAPVT XX.

1 Sicut. Caſus.† Qui dat cauſam abortioni,homi-
cida eſt,ſi cōceptus erat viuificatus: alias
non.2.ibi, Nos vero[Fuerat]ad aliqualē
ſui executionem hoc dicebant, quaſi nutrito in Car-
tuſienſ.ordine non facile id obueniſſet. & vere inter
omnes ordines ille a fœminarum conuerſatione re-
motus eſt.& de hoc ordine vide quod dixi de deci. c.
2.§.religioſos, lib.6.& ſupra de obſer.ieiu.cap.2.[Aſ-
ſerebat]ſi ille negaſſet, non fuiſſet illi credendum, ſu-
per quo remit.Hoſt.de proba.per tuas,de fil.presbyt.
Michael,qui fil.ſint leg.tranſmiſſæ[Concepiſſe]licet
2 ergo † monaci dicantur mundo mortui, de quo dixi
de poſtu. cap.2. ſuper gloſſ.2.tamen imprægnant, vt
hic, quandoque commatres,vide in Spe.de teſte. §.1.
verſic.Item excipitur, quod eſt monacus[Ludens]lu-
dus eſt illicitus, & noxius erat,& ſic non excuſabatur,
de præſump.c.1.ſupra eo.continebatur,ſecundū Hoſ.
vnde fateor,quod hoc caſu ludus illicitus:ſed ſi pone-
ret iſtum laicum, vel mulieris maritū,vel fratrem, vel
coniunctum, ſic quod licitus eſſet ludus ex perſonis,
nec alias ludus eſſet noxius in ſe, ſed gracilis & agilis,
talem euentum non crederem imputandum, ex quo
non præceſſiſſet culpa[Abortiuit]id eſt abortiuum fe-
cit[Propter quod]ſcilicet quia ſic ex ludo ſuo mulier
abortiuit[Conſilio]licet luxurioſus eſſet iſte, tamen
3 alias † conſcientioſus, & bene facit credendo tali con
ſilio,ad hoc ſupra de ſimo.Matthæus[Seipſum]ſuſpen
dit quis ſeipſum.de hoc,infra de ſentent.excommuni-
catio.ſi quem[Et infra]formabatur hic quæſtio, an
poſſit illius ordinis executionem habere[Nondum]
ſcilicet tēpore quo traxit,& quo mulier abortiuit[Vi-
uificatus]Valerius lib.5.ſicut mori non poteſt,qui nō
vixit,ita nec viuere quis poteſt,quin moriturus ſit[Mi
niſtrare]poſt pœnitentiam ſine diſpenſatione, de hoc
ſupra de tempo.ord.ex tenore.Innoc.[Alioquin]id eſt
ſi conſtat conceptum tunc viuificatum. & idem puto,
cum dubitatur,ſupra eodem ad audientiam: infra ca-
pit.penult. & ſupra eodem ſignificaſti.2.& hoc etiam
placet Gu.in Spe.de leg.in tract.diſpenſationis.§.iux-
4 ta,in princ.vlt.col. ¶ † Gl.1.inducit duo ſimilia.alle.
5 in contrarium duo iura,primum ſol.de 2.remit.¶ † In
1.gloſſ.ibi, qui abortionis] vide hanc & ſe. ſupra ca-
pit.ſi aliquis ſuper 1.gloſſ.[Et ibi. §.ſi mulier]teneris
Aquilia, ſi mulier prægnans a te percuſſa partum eie-
6 cerit.¶ In gl.1.ibi,conuluiſti] vbi de hoc[& ibi,ſi mu
lierem]quam l.intelligas cum hac diſtinctione, quod
ibi dicitur. l.Cor.de ſic.damnari mulierem in exilium
quæ procurauit abortum,intelligatur de non viuifica-
to, alias eadem l.punitur vltimo ſupplicio, vt in §.qui
abortionis.Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Clericus ciuiliter petenti iuſtitiam de laico, non imputatur, ſi iudex ſecularis in illum vindictam ſanguinis exerceat,&& ſi placeat ei poſtea ſuſpenſio furis,nu.1.contra laicum agere de quibus,permiſſum.num.6.*
2 *Vix quod ſit, tamen ſit.*
3 *Contemnere quis dicatur iudicem.*
Excommunicationem ſuſtinens animo indurato per annum ſuſpectus de hæreſi.
4 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.num.5.*
Durius ſi quis puniatur a iudice quam a me petatur, non eſt imputandum mihi,& ſupra num.1.
6 *Additio gloſſarum.*

CA

CAPVT XXI.

Poſtulaſti Quære in quarta compil. de fo.
comp.poſtulaſti,quę eſt pars hu-
1 ins. & hoc dicit. Clerico † ciuili-
ter iuſtitiam petenti de laico non imputatur, ſi iudex
ſecularis in illum ſanguinis vindictã exerceat. 2. ibi,
Ad quod[Debitas]quocunque iure communi, vel ſpe
2 ciali,non curo[Vix]quod † vix fit, tamen fit.ff.de iu-
di.vix certis.Hoſtie.infra de cog.ſpi.capitulo 3. libro
ſexto,vnde reprehendit Goſ.illos,qui exponunt Vix,
ideſt nullo modo,dicens, quod ſi clericus actor nul-
a lo a modo crederet ad effectũ ſuæ petitionis poſſe per-
ueniri,niſi cũ ſanguinis eſſuſione, potius deberet poſt
decimas dimittere primitias,quam inuocare ſeculare
brachium,vel coram illo agere: ſed tene quod habes
infra capitulo ſecundo libro ſexto:an vero ſi agenti ci
uiliter ad res ſuas,contra furem, poſtea placet, quòd
fur eſt ſuſpenſus.ſit ipſe ex hoc irregularis? Dicit Goſ-
fred.quod non, in Spe. de le.in trac. diſpen. §. iuxta,
verſi.quid ſi agenti.14.colum.[Effuſione]forte graui
& multorum homicidiorum, ſecundum Hoſtie.[Si te
huius] alias de huius. & intelligitur hoc,cum illi excõ
municationem propter hoc in ſe latam contemnunt.
3 & † dicentur contemnere ſecundum Hoſtienſ.ex quo
infra diem per hominem aſſignatum non ſatisfaciũt,
de conuer.con.ex publico,de dolo,& contu. cum dile
cti,de probat.licet.quod ſi per annum illam ſuſtinue-
rint animo indurato, reddũt ſe ſuſpectos de hęreſi,de
hæreti.excommunicamus.§.primo[Exercuerint) iu-
ſte vel iniuſte, vt not.infra capit.ſecundo,libro ſexto.
4 ¶ † Gl.2.Reſpon.per quęſtionem,& ſol.contra quam
5 alle.4.iura ¶ In † glo.2.ver.ſi tamen]ſi filius patroni
accuſabat libertum de crimine, cuius pœna non erat
capitalis,ſed iudex impoſuit capitalem, hæc accuſan-
tem non remouet a bonorum poſſeſſione contra tabu
las[Et ibi,ſi per imprudentiam]vide de empt.& ven.
6 c.fin.in glo.penul.¶ † In gl.1.ibi,quorundam]ad idẽ
ſupra de app.a nobis.poſſet etiam agere ad captionẽ,
ſupra de depoſi.grauis:ad fuſtigationem.14.quæſtio.
6.ſi res.12.quæſt.2. fraternitatis. 23. quæſtio. quinta,
circumcelliones:& ad ſeruitutẽ per decre. præ. ita quo
rundam,& 15.quæſtio.vlti.cum multæ, trigeſimaſex-
ta.q.1.de raptoribus,ſecũdum Goff.qui hoc no. ſupra
eod.tua. [Et ibi Maximianus] vbi de hoc,& ſecunda
quæſtio.ſeptima,laicos;alleg.capitulum ſc.& 14.quæ
ſtio.6.capitulo primo, [& in fin.] hodie dic, vt infra
eod.c.2.lib.6.

ADDITIO.

a ¶ Modo. tamen ſic exponitur ff.de aſſi.lib.l.fina.& ff.ad Velle.
tucor:aliter exponitur in l. vix certis,ff.de iudicijs.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium caſuale cui non imputetur.*
Veniam poſtulare non nocet. & nume. 6. an hoc ſit perpetuum ibid.
Puerilis ætas infra 14.annos.
Iactus percuſſio quæ inducat irregularitatem clerico.
2 *De vulnerato tenetur nõ de occiſo,ſi vulnus mortale non ſit.*
Mentitus quis non creditur in extremis, maxime quando iurauit.
3 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum nu.4.*
Pupilli natura,& obligatio quæ, & nu.5.
Furioſi item,& nu.5.
Crimen contrahitur, ſi voluntas intercedat nocendi.
5 *Additio gloſſarum.*
Ludus inter quos noxius iudicatur.§.1.
Vociferatio quæ damnetur.§.penul.
Renunciaſſe non videtur puer committendo ſe patri.

CAPVT XXII.

1 Exhibita C.† Homicidium caſuale non im-
putatur ei,qui no occidit, nec fuit
in culpa, etiam ſi ad cautelam ve-
niam poſtulauit. Et in 1.petitio.in 2. exauditio. 2.ibi,
Quocirca[Puerili]i.infra 14.annos,infra de delic.pu.
c.1.cum ſi.(Ex illis) coętaneis (Poſt eum) quẽ inſeque
batur[Corruens] huic ruinæ non dedit cauſam iactus
lapidis,quod ſi fuiſſet,irregularis eſſet, vt ſi percuſſio-
nem illius lapidis fugiens,in alium corruiſſet. Vincen.
Innocent.& Abb. [Incuria] hæc duo non ſunt clerico
2 imputanda[Expirauit] vbi vulnus † mortale non eſt,
ſed perit homo per negligentiam, de vulnerato tene-
tur,non de occiſo.ff.ad l.Aquil.qui occidit. §.fin.[Ex-
tremis] quando non creditur fuiſſe mentitus, arg. de
præſump.literas.ſed ex quo hoc iurauit,fuit etiam ſibi
omnino credendum.1.q.7.ſancimus,de pręſumpt.af-
ferte.C.de proba.rationes,in auct. quod obtinet.ff.de
le.3.cum quis decedens.§.codicillis,maxime cum de
conſcientia quæreretur. ad hoc ſupra eo. ſignificaſti,
ſecundum Hoſt. dicebat Vinc. quod iuramentum pa-
rum releuat,cum ſit teſtimonium vnius.33.q.2.admo
nere[Ita eſſe]omnia ſuperiora comprehendit, ſupra
4 de reſcrip.olim.¶ † Antepe.& vlt.gl. Reſpon. per ob.
4 ¶ Vlti.arguit,& tenet contrarium.¶ † In gloſſ.1. ibi.
l.1.in fi.]vide de delic.pu.c.1.ſuper glo.pe.(Et ibi,pu
pillus) ibi dicit tex.neque ſcire, neque diſcernere talis
ętas poteſt.¶ In gl.2.ibi.§.2.(furioſus,& pupillus)ſine
tutoris auctoritate nõ poteſt incipere poſſidere: quia
affectionem tenendi non habet[Et ibi,pupillum] ſeq-
tur,qui proximus pubertati ſit,capacem eſſe furandi,
& iniuriæ faciendæ.¶ In gl.3.ibi,diuus) ibi iacet lite-
ra,vt ſup.(& ibi.l.1.)crimen contrahitur, ſi volũtas no
cendi intercedat.¶ In gl.antepe.ibi.§.pe.) vide de te
5 ſti.ſicut,ſuper.2.gl.¶ † In gl.2.ibi,furioſo) cui non im
putatur homicidium, vt in conſtitu.Cle.eo. titu. ſi fu-
rioſus(& in fin.)vel qui bonum a malo diſcernit,quod
verius eſt quo ad delicta ſecundum Hoſtie.per dec.1.
de deli.pu.¶ In glo.3.in fi.) Iac.hic neutrũ ſpectatur:
quia nec voluntas interuenit,nec actus.¶ In gl.in hoc
ibi, videtur)aliquantulum,Goff.(& in fi.) verum eſt in
ter maiores: ſed inter pueros nõ dẽr talis ludus noxius
iudicari. Hoſtienſis.¶ In gl. ipſe in fi.) ſicut ſi auditis
ſubitis vocibus aliquis perterritus oſſenderet ſe ad la-
pidem,non tenerentur vociferantes, ſi non eſſent in
dolo:ita tamen,quod voces eſſent temperatæ. ff.loca.
item quæritur,ſecundum Vin.ſecundum quem nõ ob.
huic c.ſup.e. continebatur:quia ibi fuit in culpa & lu-
dum aggrediendo,& falcem non remouẽdo.¶ In gl.
pe.ibi culpabilis)ſupra de elec.venerabilem, ver. ſer-
6 nis quoque.Dicit † Hoſt.quod in iudicio,vel quaſi ſolẽ
niter & publice abſolutio petebatur: alias extra iudi-
cium etiam ſententiæ obſeruatio nõ obeſſet, vt patet
ſup.de reſt.ſpo.olim.3.nec etiam in iudicio, ſi talis pe
titio fieret ad cautelam, ſic infra de ſenten.excommu
nicatio.venerabili.hic autem petita fuit venia extra
iudicium ad cautelam ex benignitate, compaſſione,
& humili liberalitate.vt mitigaretur dolor &cæt. vt di
xit tex.& ideo non nocuit ſecundum eum (& in fi.) di-
cebat Vincent.quod puer committendo ſe patri non
videtur ſuo iuri renunciaſſe. de renun. veniens.ad hoc
de iu.iur.Quintauallis,ſi puer petiuiſſet veniã, videtur
recognouiſſe,de accu.veniens.¶ In gl.vlt.in fi.)idem
Go.& Ho.ſecundum Inn.eſſet diſpenſatio, cum occa-
ſione lapidis proiecti fuit lęſus, alias eſt ius commune.

SVMMARIVM.

1 *Ioãnes And.auctor decretales incipiẽtes a nomine ſuo, ſicut hanc commentatus eſt, & qualiter.*

Homi-

2 *Homicidium caſuale cui non imputetur, & nu. 7. & 9.*
Diuiſio decretalis.
3 *Humiliter quæ agenda.*
Monſtrandi verbi vſus.
Campanas pulſare cui incumbat, & nu. 7. & 11.
4 *Eas vbi liceat habere, earum pulſatio cur fiat, & quibus, & num. 6.*
5 *Ad infirmitatem mortalem nulla valet medicina.*
Pœna ibi nulla, vbi nulla culpa.
7 *Ad officium meum quid ſpectare dupliciter intelligitur.*
Minorum ordinum officium per maiorum aſſumptionẽ quis non perdit.
8 *Caſus quos quis præuidere teneatur: alias ei imputatur, & num. 9.*
10 *Conſtare qualiter poſſit, & cui quod ſcribitur hic a papa, cũ Ioan. ſolus eſſet presbyter cum mortuo, remittit.*
Fides fieri debet ordinario, vbi ſpetialis cõmiſſio non fieret.
11 *Sine culpa non eſt, qui ſe immiſcet officio ad ſe non pertinẽti, excipitur, & num. 12.*
Irregularis quando fiat quis exercens officium ad ſe non ſpectans ob mortem inde ſecutam, & num. 12.

CAPVT XXIII.

Ioannes. Nomini † & repetentibus fauendo,
commentemus & iſtam, & ternario
numero ipſius lecturam expediã. pri
mo rubricam continuando ſubiungam aliquam circa
illam. ſecundo textum, & gl. expediam. tertio aliquid
vtile recitabo. ad primũ. Rubrica ſic continuatur &c.
vt dixi, ſupra ſuper rub. Eſt autem ſciendum, ꝙ decret.
hæc facit ad ſecundam partem rubricæ, vt iam patebit.
Circa ſecundum &c. vt ſupra de cle. con. Ioannes.
hæc additio ibi. Tertio literam exponam, gloſſas omnes,
quia breues & textuales ſunt, recitando, Goff. &c.
2 vt ibi. Et primo in ſumma decret. hoc dicit. Caſuale †
homicidium non imputatur ei, qui dabat operam rei
licitæ nec fuit in culpa. Diuiſio, quia duæ ſunt partes.
prima factũ narrat: ſecunda diffinit ibi, Nos igitur.
Et prima tria facit, narrat actum Ioannis, & cauſam illius
actus, & caſum ex illo ſecutum, ſecundum ibi, vt
ſigno. tertium ibi, Cadens. Secunda prin. duo facit, ponit
primo diffinitionis cauſam. 2. ibi, diſcretioni, diffinit.
legatur litera. Ioãnes (Vt Signo.) groſſa litera [Cadens]
litera groſſa [Qui cum] groſſa litera (Nos igitur]
2. pars (Diſcretioni] litera groſſa. caſus patet, exponamus
3 literam [Humili] not. humiliter † proponendum
coram ſuperiore, maxime coram papa. propter ea quæ
no. ſupra capit. proxi. in fine. Humiliter ingrediẽdam
eccleſiam, de immu. eccle. decet, in priu. lib. 6. Humiliter
docendum, de ma. & ob. cap. ſi. (Monſtrauit] ſic ſupra
capit. Petrus, de cle. coniug. Ioannes [Pulſaret] cuſtos
erat, ad cuius hoc ſpectabat officium. Iacob. puto
iſtum fuiſſe cuſtodem, & miniſtrum ad hoc in eccleſia
cathedrali; quia decre. dirigitur epiſcopo, & capitulo
4 (Campanas) has † non licet habere in priuatis oratoriis;
quod dic, vt infra de priuileg. patentibus (Signo)
arg. quod ſigno fit vocatio, præceptum, vel inhibitio,
ſecundum Vincen. ita, quod conſtituit non patentem
inobedientem, negligentem, vel renunciantem per
iura, quæ alle. gloſſ. (Dato) & per populum audito (Populus)
illius parochiæ, ſed non alterius, ſupra de paro.
cap. 2. (Diuina officia) Item ſcilicet ad audiendũ verbum
dei, de quo infra de ſentent. excõmuni. Reſponſo,
vel ob aliam iuſtam cauſam (Cadens) quem caſum
presbyter non credebat, nec credere veriſimiliter tenebatur
(Puerum) factum narrat: quia idem de adulto
(Coram eo) presbytero pulſante, fuerat ergo & ipſe
5 proximus periculo (Qui) puer (Mortale) no. † pro prouerbio
ad infirmitatem mortalem nulla valet medicina
(Deceſſit) hoc intellige, quod forſan hi, quibus
ſcribitur, prohibebãt illum ab executione ſacerdotij
(Nihil) not. vbi nulla eſt culpa, nulla ſit pęna, de conſtit.
cap. ſecundo, cum ſi. (Omnes) i. iſtum ex omnibus.
1. quæſtio. ſeptima, ſi quis omnem (Si conſtiterit) intelligebatur,
de reſcrip. capitulo ſecundo (Sacerdotale
officium) de quo vide ſupra de cor. viti. ſignificauit.
6 ¶ † In gl. 1. in fin.) & de elec. in cauſis, & ſi vis ſcire
multa campanarum ſigna, vide quod dixi in prædic.
dec. 1. de offi. cuſto. ſuper. 1. gloſſ. ¶ In glo. 3. in fin.)
hoc dicit, quia gloſſ. vlti. ibi fuerat hic, Iaco. ¶ In glo.
vlt. ibi, communi) Iaco. idem Vincen. Goffred. Phi. &
Hoſtien. ¶ Notabilia repetere potes, quæ iam ex tex.
7 collegi. Ad decre. opponitur. certum eſt, ꝙ † homicidiũ
caſuale imputatur ei, qui facit, quod ad ſuum non
ſpectat officium, ſupra eodem tua. ſed ſonare campanas
eſt officium minorum clericorum, & non ſacerdotum.
25. diſt. perlectis, verſi. ad primicerium. Ad hoc
de cele. miſ. capitulo primo, de mai. & obe. ſtatuimus,
& ad talia debet presbyter habere clericum, de vi. &
honeſta. cleri. vt quiſque. ergo caſus homicidij ex tali
actu ſecutus imputandus fuit huic ſacerdoti. Sol. ſunt
quædam non ſpectantia ad alterius officium, quia
prohibita, & de his loquitur contrarium. Sunt alia
non ſpectantia non quia prohibita, ſed quia ad illa
non tenetur, vel cogitur forte propter reuerentiam
perſonæ, vel officij, quale eſt hoc. non enim officia minorum
ordinum perdit quis per aſſumptionem maiorum.
64. diſ. geſta, & capitulo. Honoratus, & de hoc
dixi ſupra de tenun. ad ſupplicationem, ſuper gloſſ.
fin. Et de his hic loquitur. probatur hæc ſo. nonageſimaquinta
diſtin. illud. Præterea nec certo ordini deputatum
eſt hoc officium, vnde etiam laicus hoc
exercet, vt dixi ſupra de cle. coniu. Ioannes, & presbyter
exercet viliora iſto. ſupra eodem ex literis. 1. & 2.
8 ¶ Opponitur 2. hic dicitur, quod † non imputatur ei,
qui non præuidit, quod euenire poterat, & concor. infra.
c. ſi. contra infra eod. c. vl. li. 6. ſupra de elec. licet,
de ſer. non ordi. cap. 1. vbi de hoc, de procur. capitul.
1. ff. loca. ſi quis domum. §. 1. cum ſuis concor. So. ſunt
quidam caſus inopinati & fortuiti, quos diligentiſſimum
hominis conſilium præuidere non poſſet. C. de
pi. ac. quæ fortuitis, & illos non tenetur quis præuidere:
quia id eſſet diuinare, & ſic homini impoſſibile, &
ad talia non obligamur. 22. q. 2. beatus, infra de regu.
iur. nemo poteſt. nec nocet ignorantia artis magicæ,
cum ſit prohibita, infra de ſortile, c. 1. Sunt alij caſus
opinati, quorum euentum diligens potuit & debuit
præuidere, ſicut cõducens a fructuario, & ſoluens precium
futuri quinquennij, præuidere poterat vſufructũ
prius poſſe finiri per ipſius mortem, vt in l. ſi quis domum.
Idem de illo, qui conducit a clerico. de hoc ſupra
ne præ. vi. ſu. c. ſi. In illo, qui mãdat verberari, præuidere
poterat mortem, vel mutilationem inde poſſe
contingere. Idem in ſi. iura etiam ſunt ad prouiſionẽ
9 futurorum, de his loquuntur contraria. Item † opponitur,
hic dicitur fortuitum caſum homicidij non imputari
illi, ex cuius actu euenit. contra, ſupra eo. continebatur,
& c. ſicut, infra. c. vl. li. 6. So. in contrariis præceſſit
culpa. Item opponitur, ꝙ iſte tempeſtiue & alte
præmonere debuit illum, cui ex facto ſuo etiam per
caſum fortuitum imminebat periculũ. infra c. vl. Sol.
ſunt caſus fortuiti ita repentini, qui nec poſſunt præuideri,
vt ictus fulguris, & his ſi. & talis fuit iſte. Sunt
alij qui poſſunt præuideri in inchoatione periculi, vt
cum apparent ſigna proxime ruinæ, vel fractionis, vt
10 ibi. ¶ Ad quæſtiones venio. primo † quæro, cũ papa hic
ſcribat, ſi conſtiterit ita eſſe, quomodo hoc poſſit conſtare,
cum forte ibi presbyter cum mortuo ſolus eſſet:
ſolue, vt no. ſupra c. ſignificaſti. 1. Item quæro, cui debeat
hoc conſtare, vel fides hæc fieri; Reſpondeo illis
quibus ſcribitur, & ſecundum hoc vbi dicit, ſi conſtite

rit,

Digitized by Google

tit,ſupp.vobis.ſed alias, vbi ſpecialis de hoc commiſſio non fieret, ordinario debet fieri fides. Item quæro, cum dixerim in text. quod iſte forſan cuſtos erat.
21 ¶ Quid, ſi †preſbyter iſte cuſtos non erat, nec ſonare ſpectabat ad illum, ſed ad alium. videtur, q adhuc nõ ſit irregularis, ex quo bono zelo, & ex iuſta cauſa hoc faciebat. Abſit enim, vt ea. quæ. & c. 23. q. 5. de occidẽdis. Dic contra per regulam, non eſt ſine culpa, cum ſuis concor. infra de regu. iur. lib. 6. ad idem eo. tit. ea quæ, & infra de non ord. mi. ca. 1. & 2. Ad contrarium reſpondetur, quod non ſufficit bonũ facere, niſi & hoc bene fiat. de hoc de collu. c. 1. ſupra de poſtu. c. 2. ff. de re mi. l. 3. §. in bello. & hoc intellige, niſi ille hoc feciſſet ex commiſſione illius cuſtodis, ad quem ſpectabat, vel ſuperioris illius, puta epiſcopi, vel archidi. vel niſi ex conſuetudine hoc licuiſſet; puta quando pulſabatur ad plebem, vel eccleſiam cathedralem, habebat conſuetudo eccleſiæ, quod vnus de preſbyteris eccleſię, vel clericis, qui primo occurrebat, pulſabat in il
22 la capella. ¶ Item †quid ſi pulſaſſet ad captionem furis, vel alterius malefici, vt eſt moris, vel quid ſi pulſaſſet ad auxilium ſuum, quia obſidebatur in domibus eccleſiæ, & imminebat ſibi periculum? ſolutionem horum collige ex his, quæ dixi ſupra eo. ſignificaſti. 2. in gloſ. ergo ſi voluntatem, & ſupra ne cle. vel mo. ſententiam. Item quid ſi quis pulſaſſet arengam, vbi publice iudicatur malefactor ad mortem, vel truncationem? Dic eum irregularem. Io. And. Item quid de laico ſonante ad horas, vel campanas communis. Item quid ſi eccleſia nõ habebat populum, vel habebat, ſed non ſolebat propter campanam venire?

SVMMARIVM.

1 *Clericus pugnans etiam contra Saracenos, irregularis eſt ſi quem occidat, & in dubio, alias non, excepto caſu.*
2 *De damnis in bello datis, qui teneantur.*
3 *Celebrare quæ impediant.*
Comparatiuum pro poſitiuo.
4 *Dubium erroneum ad præceptum prælati deponendum, ſi deponi non poteſt, ſequatur quiſque conſcientiam ſuam, licet erroneam.*
5 *In bello an intereſſe & quid facere ibi poſſunt, & ſupra n. 1.*
Incitare, & hortari debilioris eſt fortiorem.
Arma quæ clerici, & qui ferre poſſint, & quibus de cauſis.

CAPVT XXIIII.

1 Petitio. Caſus. † Clericus pugnans etiam contra Saracenos irregularis eſt, ſi aliquẽ illorum occidit, & in dubio abſtinebit. communis diuiſio. ſecunda ibi mãdam. [blaſphemi] forſan Iudæi, vel Saraceni, de Iudęis, c. 1. & c. cum ſit. ſed quod etiam mors pagani irregularitatem inducat, probatur ſupra cap. ſicut. 2. [Contra eos] inimicos, & blaſphemos [Hinc inde] ideſt ex parte Chriſtianorum, & inimicorum [Percuſiſti] not. q formabatur quæſtio de percuſſione, & Papa de interfectione reſpondet. per quod patet, q licet aliquos percuſſerit, dummodo ex illa percuſſione mors ſecuta non fuerit,
2 irregularis non [2] erit. contra de cle. percuſ. præſentiſi. Sol. ibi. & habet hoc locum ſecundum Inno. in bello iuſto, de quo hic loquitur, de hoc ſupr. de iureiur. ſicut, ne clerici vel mo. ſententiam. ſi vero bellum eſſet iniuſtum, quodcunque conſilium, vel auxilium ibi dediſſet in mortem, uel ſi obueniſſet mors ſua culpa, vel negligentia, irregularis eſſet. 50. diſt. quãtum dicit, & ca. ſeq. per quod videtur, quod ſi euntes ad bellum iniuſtum, fauorem præſtent ſuis, puta quia ſecurius offendunt, vel quia aduerſarios terrent, vt fugiant, vel vt defendere non audeant, vel quod amici, qui in ipſorum auxilium venerant, illos deſerant: irregulares ſunt, ſi mors ex his ſequatur. Quod ſi cauſa pacificandi, vel alia iuſta iuerit, licet aliquod robur illis accreſcat, vel timor aduerſariis, dummodo abſit dolus, & lata negligentia, non eſt imputandũ. & hoc bene probat prædictum c. quãtũ, a contrario, & ſupra eo. preſ-
2 byterum, ſecundum Innoc. An † vero tales teneantur de damnis ibi datis, dixi ſupra eo. ſicut dignũ. §. eos inſuper, in glo. ma. vltra me. ver. & idem eſt. De materia, & verbis huius gl. vide in Spe. de leg. in trac. de diſpen. §. iuxta, verſus ſi. ver. Item clericis pugnantibus, & ſequentibus [Interfectione] per te facta. Vin. [Re-
3 mordet] ergo, ſi † non remordet, poſt pœnitentiam poterit celebrare; quod eſt verum, niſi ſcandalum, vel publica infamia aliquid inducat, ſupra eo. ex literis, in prin. [Reuerenter] adde quod habes, infra de cle. percuſ. c. pen. & vlt. [Conſultius] i. conſultum. nõ eſt enim comparatio de periculo ad ſecuritatem: de neceſſitate ad conſilium, ad idem ſupra c. ſignificaſti. 2. [Dubio] probabili, quamuis occulto, ſupra c. ad audien-
4 tiam, dubium † enim erroneum ad præceptum prælati deponendum eſſet, de ſen. ex. inquiſitioni, quod ſi deponi non poſſet, ſequatur quiſque conſcientiam ſuam, licet erroneam, de ſimo. per tuas 2. ſecundum Hoſti.
5 ¶ † In gl. 1. ibi, hortari] Hier. ad Iulia. 2. C. athletę ſuis incitatoribus fortiores ſunt, & cum monet debilior, pugnat ille, qui fortior eſt [& ibi, pugnare] nec gubernare naues in pugna, infra de pœnis. quod in dubiis. & vbi illicitum eſt bellum, non debent intereſſe armati, ſupra eo. tit. ſicut dignum, ad fin. & licet quidam dicant clericos in minoribus poſſe ferre arma, ad id 20. q. 3. eos, & 32. di. c. 1. dico tamen contra niſi cauſa defenſionis, vt clypeum, vel loricam: vel non niſi ad terrorẽ, vt in obſidione. 50. d. de his: vel in via, vel ex cauſa, vt ſi haberent inimicitias, ſed nũquid in bello poſſunt lanceas dare pugnanti? credo quod ſic ante conflictum. Vin. vide quod dixi, ne cle. vel mona. ſententiam, in glo. dicunt quidam, & de Iudæ. ita quorundam, ſuper 3. glo.

ADDITIO.

2 ¶ Non. Intellige, prout no. ſupra eo. ſignificaſti, el 2. & per Bart. in l. ff. ad l. Cor. de ſicariis.

SVMMARIVM.

1 *Templum Dei ædificare opus licitum.*
Ius certum eſſe ſufficit, licet factum neſciatur.
2 *Periculum vt & vitetur ex alio, quod facere incumbat in ſuperiori loco operanti, & oneraria animalia conducenti.*
3 *Suffragium gloſſarum.*
Caſus fortuiti quando non imputentur.
Innumerabiles ſunt, num. 4.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XXV.

Quidam. Pone caſum, vt ſupra eod. Ioannes, & 2. ibi, Attendentes [Aedifi-
1 cationem] ecce † opus licitũ. Quis enim accuſabit iſtum, quod templum Dei ædificauerit. 12. q. 2. aurum [Cum laqueari] cum quo lapides trahebantur, quomodo fuerit hoc factum, non patet hic, & ſufficit ius certum eſſe forte cum ædificio, quod vocamus la verla, trahebant in altum lapides, vel tigna, & dum pondus eſſet eleuatum, ut debebat, & opera iſtius leuantis, & leuatum tenentis, cum ſacerdos intenderet diſſolutioni ipſius laquei, & depoſitioni ipſius ponderis, cœpit frangi ædificium ita, quod inferioribus, licet non ſuperioribus, imminebat periculum, & tunc presbyter clamauit ad inferiores, vt ſequitur [Hac occaſione] ruinę, quam fecit cum Ioan. And. ſuper 5. Decret.

laqueari[debuit]& potuit. impoſſibilis enim non eſt
2 debita[Circunſtantibus]quos † videbat. alias ſufficit
circunſpexiſſe, ſupra eo. ex literis. 1. Vinc. [Voce]quan
doque præco obauditur, ff. de in integ. reſti. diuus. Vin.
[Quod intelligere]reſpicit, quod dixerat alta voce,
ac ſi dicat, ſi ita ſubmiſſe dixiſſet, q̃ non potuiſſet intel
ligi, fuiſſet in culpa[Fugere]hoc reſpicit, quod dixit,
tempeſtiue, quaſi ſi tardaſſet, in culpa fuiſſet: ſic ſolét
ij, qui conducunt mulos, vel aſinos oneratos poſtquã
3 te truſeriat, dicent, caue. ¶ †In glo. vlt. ibi §. ſi eo tem
pore]vide de ſent. ex. c. 2. ſuper glo. tunc enim[& ibi,
Iul.]libertas in fraudem creditorum non datur: ſed ſi
habens aliam ſubſtãtiam, ſeruum manumittit, valet,
licet poſſet fieri non ſoluendo, quia caſus aduentitij
non ſunt computandi[Et ibi, ſi putator]loquitur de il
lo, qui putabat arborem vel ramum in loco, in quo nõ
erat publicum iter: alias debuit prius clamare[Et ibi,
ſi cum debitor]vide de purg. ca. conſtitutus, ſuper gl.
4 2. ¶ †In glo. vlti. ibi, præuidere]ſunt etiam tot, quot
non poſſent numerari. C. de vſufru. l. pe. in medio. C.
de præſcrip. 30. an. l. fi. poſt prin. ff. ſi quis cau. l. 2. §. 2.
& 3. & quaſi per totum.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
Extrauagans Ioannis reuocatoria conſtitu. Clem. V. de torneamentis.

De torneamentis, Rubrica.

1 ¶ Viſo †in genere & in ſpecie de homicidio: quia ſunt quidam actus, ex quibus interdum, licet nõ ſemper, prouenit homicidium, ideo hanc, & duas ſequen. rubricas annectit. In extrauaganti Ioan. quia in futurorum, patet reuocatio conſtitutionis, quam fecerat Clemens quintus contra torneamentantes, & cooperantes.

S V M M A R I V M.

1 *Torneamenta fieri non debent, & per leges etiam prohibita num 6.*
Ibi vulnerati, vel mortui pœna quæ.
2 *Vulgaris locutio attenditur, ſicut & vulgare prouerbium.*
Ex conducto facere, quid.
Oſtentatio quid hic. in fi.
3 *Periculis prouidendum.*
Pœnam quis incurrit interdum etiam ex facto alterius ſine ſua culpa, & num. 7.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, numero 5.*
Ludi qui permiſſi virtutis cauſa, & numero 6.
Manus quandoque conceditur, & negatur minus. §. in gloſ.
Nepoti, ſeu nepti nubenti qui conſentire debeat.
6 *Additio gloſſarum.*

C A P V T I.

1 Felicis. C. †Torneamenta fieri non debent: & ibi vulnerato conceditur penitẽtia, ſed ſi moritur, denegatur ſepultura, ſi venit animo pugnandi; ſecus, ſi propter debita requirẽda. h. d. totum nigrum, & primo prohibet. 2. pœnam imponit ibi, q̃ ſi quis[Inhærentes]ſic ſupra de iur. ca.
2 c. 1. [Vulgo]attenditur † vulgaris locutio. infra de iniur. c. vno, lib. 6. cum concor. ſicut & vulgare prouerbiũ. ſup. de Iudæis, & ſi Iudæos[Condicto]quia ſic cõdicunt, & conueniunt inter ſe, q̃ ad certum diẽ, & ad certum locum cõueniat, infra c. 1. alias ex edicto: quia quandoque vnus princeps contra alium condicit, & mandat torneamentum. alias ex cõducto: quia ibi cõueniunt milites quaſi conductitii maiorum principũ,
qui vulgariter milites de familia appellantur, ſecundum Hoſt. [Oſtentationem]Gallici vocant hoc experientiam armorum, ſecũdum Hoſti. [Pericula]quibus
3 † eſt prouidendum, de conſti. c. 1. de ſepul. c. 2. lib. 6.
cum ſi. [Eorum]Venientium ad pugnandum, infra c.
prox. [Mortuus fuerit]i. mortale vulnus receperit[Careat]aliqui ſimiles caſus not. ſupra de ſepul. ex parte
2. (Sepultura)hanc pœnam incurrit quis interdum ẽt
ex facto alterius ſine ſua culpa poſt mortem eius ob-
4 uenientẽ, vt in extra. Boniſ. deteſtandæ, in fi. ¶ †Vlt.
5 glo. brocar. alleg. 7. ſimilia 2. & 3. ſol. contraria. ¶ †In
2. gl. ibi, ſolent)licet in pecuniam ludere, & ſponſionem facere virtutis cauſa, vt haſtam, vel pilam iaciendo, ſaliendo, currendo, luctando: alias non licet, vt in l. ſeq. (Et ibi, nec huius)ſcilicet qui pugnãt publice cauſa virtutis, & gloriæ. ¶ In glo. vlti. ibi, oratione)nepote nubente non ſolum aui, ſed & filii conſenſus requiritur: ſed cum nubit neptis, ſufficit conſenſus aui(& ibi, l. vna)vide de ſo. compe. ex tenore, ſuper gloſſ. 2. (Et ibi, qui indignus)ſequitur, eſt inferiori ordine, indi-
2 gnior eſt ſuperiori(Et ibi, cui pacto)[a] cui interdictum
eſt pomerium ciuitatis, & ciuitas, ne carens minori-
6 bus, fruatur maioribus. ¶ † In glo. 1. in fi.]dici poteſt
ſecundum Hoſti. etiam torneamenta, & per leges prohibita, in auten. vt omnes ob. di. iudic. 1. reſpon. col. 5. ibi: nec fortitudinem armorum, quæ non eſt cum iuſticia, laudabimus: ſed iſta cum iuſticia non fiunt: imo mortes animarum, & corporum proueniunt, vt hic dicitur. nec per hoc corriguntur leges prææallegatæ: loquuntur enim de oſtentatione virium extra torneamẽta, & ſic luctari, ſaltare, lapidem, vel palum, vel haſtã proiicere, ſaluo quod legitur ff. de poſtuland. §. beſtias. quod intelligit Hoſtien. cor. ex mente prædictorum, & quia ludus nouus eſt iſte, vt dicit ſe. glo. ¶ In gl. vl. ibi, gubernationem)vbi de hoc(& ibi, Apoſtolus)alias incipit, ſi fieri poteſt(Et ibi, generale)ſecundum Vin. (Et ibi, & munus)infra de regul. iur. cui licet
7 libro 6. vbi de hoc(Et ibi, abſtineant)propter † quam
cauſam reprehenditur interdum, qui non peccauit, ſe
cundum ea, quæ nota. 13. quæſtio. 2. poſtquam.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Cui. Et vide l. nec in ea, ff. de adult. & ibi Bart. & ſcias, quod in odioſis ſine diſpenſatione non habet locum illa regula, niſi vnum includatur in alio, vt no. Io. And. in c. poſtulaſti, ſupra de reſcrip. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 *Negatiua occulta quibus probetur modis.*
2 *Suffragium gloſſarum.*
Sepulchrum in ciuitate facientis pœna olim quæ, & quare, nume. 2. in fin.
3 *Additio gloſſarum.*
Pœnæ ſunt molienda.

C A P V T II.

Ad audientiam. Summatũ eſt ſupra cap. proxi. et 2. ibi. Nos attẽdentes(Re-
quirendi)non ludendi, vel torneamentandi. habebat
forte iſte, qui mercator erat, multos nobiles debito-
res, & ideo veniebat ad locũ ſperans ibi multos ex illis
1 inuenire(Nõ † animo)ſic C. de ſic. l. 1. canonizata. 50.
diſt. §. contra animum, & l. ſe. cum qui. Sed hæc negatiua tam occulta quomodo poterit probari; poteſt dici, quod probabitur eo ipſo quod non probatur contrarium. ſic C. qui mili. non poſſunt. ſuper ſeruis, l. 12. ſi. no. de his, quæ ſi. a præ. ea noſcitur: vel poterit probari per iuramentum illius præſtitum ante mortem. ſup. tit. 1. ſignificaſti. 1. & 2. vel probabitur per certa indicia.

Digitized by Google

indicia, puta non erat homo militaris, ſed mercator:
non venerat cum armis, ſed ſine: nunquam pugnare
tentauit, nec ſumpſit arma, ſicut teſtantur hi, cum qui
bus conuerſabatur, ſupra de teſti. prætereа [Diſpenſati
ne] alias diſpenſatione eccleſiæ [Perunctus] de hac
2 ſupra de ſac. vnc. c. vno, de ver. ſi. quæſiuit. ¶ † In gloſ.
pe. ibi. §. diuus] punitur in 40. aureis, qui ſepulchrum
fecit in ciuitate: locus publicatur, & corpus transfer-
3 tur. ¶ † In glo. 1. ibi, & male] cum pœnæ ſint moliēdæ.
Vinc. infra de regul. iur. in pœnis, lib. 6. ¶ In glo. pe.
ibi, in cœmeterijs] rationes, quare. 13. q. 2. cum grauia
[& in fi.] ne ciuitas corrumperetur fœtore. C. de rele. l.
mortuorum.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
Inter duellum, & torneamenta quæ differentia.

De clericis pugnantibus in duello, Rub.

1 ¶ † Continuata eſt, ſupra proxi. Rubrica. vel quia ſu
pra dictum eſt de torneamentis, vbi plures pugnant,
eſt vidēdum de duellis, vbi pugnant duo tantum, de
hoc 2. q. 5. monomachiam.

S V M M A R I V M.

1 *Clericus, qui inijt duellum, deponendus, & quando, &*
num. 4.
Neceſſitas ineuitabilis excuſat in duello pugnantem.
2 *Victus ſponte non confitetur.*
Punitur quis in eo, quod paſſus eſt.
Cum inſultante occiſo venientes ſunt irregulares.
3 *Cum irregulari epiſcopus non diſpenſet.*
Cum homicida nec etiam papa conſueuit diſpenſare.
Irregularitas contrahitur ob mutilationem.
4 *Additio gloſſarum.*
Duellum offerens, vel ſuſcipiens quis peccet.

C A P V T I.

1 Porrò. C. † deponendus eſt clericus, qui iniuit
duellum; ſi tamen inde mors, vel mem-
bri truncatio non ſequatur, poteſt cum
illo epiſcopus diſpenſare. ſecunda ibi, ſed quantum-
cunq; [Sponte] hoc dicit propter ineuitabilem neceſ-
ſitatem, quæ illum excuſaret, de hoc ſupr. de ho. ſicut
dignum, ſecundum Hoſti. [Suſcepit] cum effectu ſecun
2 dum Hoſti. [Siue † vict.] dicit Vincen. hanc probatio-
nem fidem non facere. qui. n. vincitur, ſponte non con
fitetur. inducit etiam, quod poſt eum dicam de Lom-
barda, infra de pur. vul. cap. 2. in fi. notabat autem
Abb. quem puniri in eo, quod paſſus eſt, etiam ſecun-
dum eum facit ad quæſtionem de inſultātibus aliquē,
quorum vnus mortuus eſt per inſultatos, quod venien
tes cum occiſo ſint irregulares. refert, quod aliqui te-
nebant contrarium: facit, quod ſcripſi ſup. titu. 2. ad
audientiam, in gloſ. magna, ver. quid ſi Titius, & vide
quod dicam, de homi. is qui, lib. 6. quæ ſoluit quæſtio-
nem [Eius] clerici, qui in duello ſponte pugnauit (Sen-
tentiam) & executionem ſui ordinis (Habere) poſt pœ-
nitentiam, ex quo non eſt irregularis, ſupra ti. 2. tua.
3 Suus † epiſcopus] quod non poſſet, ſi eſſet irregularis
[Homicidium] in hoc Papa non conſueuit diſpenſare,
licet poſſet ſecundum Hoſtien. de hoc dixi ſupra de
homi. ſicut dignum, ſuper gloſ. magna [Membrorum]
cōtrahitur ergo irregularitas propter mutilationem,
ſupra ne cler. vel mo. ſententiam. 56. di. ſi euangelica,
infra de rap. o. in archiepiſcopatu, ſecūdum Inno. me
lius ſecundum Hoſti. ne cle. vel mo. clericis. 51. di. ali-
quantos, & cap. ſi quis poſt acceptum, & c. qui in ali-
quo. 55. d. qui abſciderit. Idem not. in clem. de homi.
ſi furioſus, in glo. not. [Diminutio] concor. de homi. is
4 qui, lib. 6. Contra, de cor. vici. c. 1. dic vt ibi. ¶ † In glo.
1. ibi, aliquo modo] etiam ſi periculum rerum, vel per
ſonæ aliter non poterat euadere, ſecundum Ala. Dicit
tamē, ꝙ laici contrariū facientes propter generalē cō
ſuetudinem aliquantulum excuſantur, ſupra de temp.
ord. ſane. 32. q. 4. obijciuntur: alii diſtinguunt, an offe-
rat, an ſuſcipiat: Et ſecundo caſu aut ſuſcipit ſponte,
aut coactus a iudice: & hoc vltimo caſu nō peccat, ſi-
cut nec miniſter. 23. q. 5. miles: in aliis peccet mortali
ter, Vinc. vide in Hiero. contra Vigilantium. 3. c.

S V M M A R I V M.

1 *Clericus ſi pugil ab eo datus occidit aduerſarium, fit irregu-*
laris. Cum eo tamen diſpēſari poteſt circa beneficium, & à
quo nu. 2.
2 *Neceſſitas iniungitur etiam per verbum poterit.*
3 *Additio gloſſarum.*
Monomachia, ſeu duellum cur reprobatum.

C A P V T II.

1 Henricus. Caſus. † Irregularis eſt clericus, ſi
pugil ab eo datus aduerſarium ip
ſius occidit, nec excuſat conſuetu
do: poteſt tamen cum eo circa habēdum beneficium
diſpenſari. ſecūda ibi, quia igitur [Conueniſſet] quod
facere poteſt ſeruata forma decr. 2. de homi. li. 6. [De-
fecerunt] i. deſt non comparuerunt. T. vel i. deſt nō pro-
bauerunt [Alius] infra de reg. iu. qui per alium [Pro
eo] ſup. & eo conſentiente, de homici. Petrus [In ſa-
cris] nec in minoribus. Inn. de rigore, ex quo fuit in
culpa. 50. di. ſi quis viduā, ſupra de homi. ſicut dignū,
2 a ad ſi. Diſpenſatur tamen in aliis, vt ibi, & concor. ſu-
pra de biga. c. 2. ſm Hoſt. [Inſtituta] 50. diſt. ſi quis vi
duā, & c. miror, 51. di. qui in aliquo, & per totum [De-
fenſione] euitabili. Inno. dicit idem de ineuitabili. a-
lias, de homicidio, ſignificaſti. de hoc eo. ti. c. 2. & c. ſi
2 cut dignum [Poterit] & † debebit, dum tamen ſit corri-
gibilis 50. d. ſtudeat, ne mēdicent in cleri opprobriū
93. di. diaconi, de renun. ad ſupplicationem. de incor-
rigibili vero dic, vt ſupra de iudi. cum nō ab homine,
ſecundū Hoſti. [Beneficium) etiam in titulum ſecūdū
Goff. & ſi de curato intelligas, diſpenſabit Papa ſecun-
3 dū Hoſt. arg. de fi. preſb. c. ti. ¶ † In glo. 1. in fi.] ſecūdo
propter mortes corporū, & pericula animarū. ſup. tit.
1. c. 1. tertio, quia veriſimile eſt, ꝙ fortior debiliorem
conculcet. potentioribus enim & c. ff. de ali. iud. mu.
cauſa fac. l. 3. quarto, quia vix, vel nunquā haberi poſ-
ſunt duo pugiles pares in omnibus. Inæqualitas enim
reprobatur in iudiciis, de mu. pe. c. 2. de excep. cum in
ter. quinto quia inuenta eſt fabricante diabolo. 2. q.
5. monomachiam. ſexto quia falſa eſt probatio: vnde
nec valet ſentētia per eā lata, vt in glo. ſe. ſeptimo quia
nulla fortitudo ſine iuſtitia laudāda eſt, vt dixi ſupra
ti. 1. c. 1. ſuper 1. glo. ſecundum Hoſt. qui dicit iungen-
das has rationes quatuor in ſum. de pur. vul. §. quare.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Dignum. vel poteſt intelligi in defenſione committentis ho
micidium, vt ſit illi quoddam auxilium, iuxta no. per Inn. ſupra
eo. ad audientiam, & c. petitio.

De ſagittariis, Rubr.

¶ Continuata eſt ſupra rubrica 2.

S V M M A R I V M.

1 *Sagittariorum ars qualis, & quæ, inde perueniant.*
Eius vſus vbi & contra quos illicitus, & num. 5.

1 *Arma, quibus homines occiduntur, fabricantes, an peccent, an ſint irregulares, nu. 5.*
Ad vanam gloriam ſi qua fiunt, an peccetur à facientibus.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Sententia à iure, vel ab homine quando lata, & quando ferenda dicitur, & num. 6.
5 *Additio gloſſarum.*
Papa non poteſt incurrere irregularitatem.
Sub interminatione, vel ſub pœna excommunicationis mandatum, an ſint lata ſententia pœna.

C A P V T I.

1 Artem. Odibilem, alias†horribilẽ, & eſt hoc
propter homicidia, & animarum pe-
ricula, quæ inde proueniunt, ſupra de
torneamentis. c. 1. Optarem, quod his armis non eſſet
vſus in bellis campeſtribus. vir enim vilis & viliſſimi
cordis his armis occideret probiſſimum. ad defenſio
nem vero vel impugnationem murorum, vel nauium
quaſi neceſſaria ſunt hæc arma[Et ſagittariorum]de
2 his qui† vendunt ſagittas, baliſtas, gladios, quadrel-
los, venenum, & ſimilia, quibus homines occiduntur.
Item ſubtulares pictos, aurifrigium, & ſimilia, quæ ſo-
lum ſunt ad vanamgloriam, an peccent, & ex hoc te-
neantur, vide per Rai. in ſum. par. 2. de negotiis ſecu-
laribus, ver. ſed quid de illis[Prohibemus]male ſer-
3 uatur hæc prohibitio. ¶†Glo. 2. reſpondet per quæſtio
nem, an per hęc verba & c. ad affirmatiuam alleg. duo
iura. ſecundo diſtinguit inter ſententiam iur. & homi-
4 nis. ¶†In glo. 2. ibi, Celſus. ¶ Tertia ſoluit, ſi arbiter
iuſſit intra cal. dari, nec datum fuit, licet poſtea offera
tur, pœna compromiſſi non euaneſcit, & in l. ſeq. dici-
tur: quod ſi dies non fuit appoſita, intra modicum tẽ-
pus debetur: alias, pęna peti poteſt, tamen ſi ante iu-
dicium acceptum offeratur ad pęnam non agitur[Et
ibi, ſi ſciens]ſi ſciens emi ab illo, cui bonis eſt interdi-
ctum, vel cui datum eſt tempus deliberandi de hære-
ditate ita, quod ei de illa diminuendi nõ ſit poteſtas,
dominus non ero: non ſic ſi emo a debitore, ſciẽs frau-
5 dati creditorem. ¶†In glo. 1. ibi, Saracenis]idem de
hæreticis, vel ſciſmaticis. vnde & aſſumentibus arma
contra illos dat eccleſia indulgẽtias, de hære. excom-
municamus. §. ſi vero dominus, & §. catholici[Et ibi,
pugnare]omnibus modis. Vin. nec per hoc Papa, vel
magiſter eſt irregularis, cum Papa canonicam irregu-
laritatem non poſſit incurrere, arg. ex no. de conceſ.
præb. propoſuit: quia & alijs ſuper hoc medetur, vt pa
tet ex no. de homi. ſicut, & ca. poſtulaſti. magiſter non:
quia multa licent in genere, quæ non licent in ſpecie
vt ibi. & facit ꝙ no. de exceſ. pręl. ex literis. vel dic,
quod hic aduerſus infideles non prohibetur, nec con-
ceditur talis pugna ſecundum Hoſt. ad hoc ſup. de iu-
6 reiur. mulier. infra de reg. iur. is qui tacet, libr. 6. ¶†In
glo. vlti. ibi, Salonitanæ]vbi plene de hoc[Et ibi, ſub
interminatione)hęc opi. Tan. placet, licet Goff. ſup. de
magiſ. quanto, voluerit, quod ſemper interminatio ſit
comminatio: ſed ſub pęna excommunicationis fit pro
latio, ſi fiat ab homine, vt prædicit in gl. non etiã hęc.
de ma. contrac. c. 2. (& in fi.) & de iure patro. relatum.
Dicebat hic Hoſti. quod verbum, Sub excommunica-
tione, vel ſi haberet vim canonis, cum proferens hoc
intendit, quod & per circumſtantes, coram quibus in-
tentionem ſuam expreſsit, probari poſſet, ſicut poteſt
intelligi c. ſalonitanæ. nec videretur in hoc ſimplici-
ter credendum iudici, an. 6. q. 2. per totum, de proba.
quoniam, de teſt. cum a nobis. Sed contra, ex quo de
conſcientia ſua quæritur, potius ei, quam alteri eſt cre
dẽdum, ſupra de homi. ſignificaſti, & eius eſt interpre
tari, cuius eſt condere, de ſen. excõ. inter. maxime in
ſententia excommunicationis. 11. q. 3. curæ, de ſen. ex-
com. capi. pe. Sol. ſecundum Hoſti. credendum eſt iu-
dici: vt in contrariis, ſed antequam hoc declarauerit.
excuſatur, non ſeruans ſententiam, cum probabiliter
potuerit credere, quod cõminatio tantum eſſet pura;
ad hoc alle. fit ergo probabilis ignorantia excuſata,
de cleri. excom. mi. apoſtolicæ.

S V M M A R I V M.

1 *Diſpoſitio tituli quæ.*
Mœchię nomine comprehenditur omnis illicitus concubitus.
2 *De adulterijs, & de ſtupro vbi alibi tractatur in iure canonico, quam hoc in titulo.*

De adulteriis, & ſtupro, Rub.

1 ¶In†decalogo, Non occides, non mœchaberis. vi-
ſo ergo de homi. de mæchia videndũ erat. & quia per
mœchiam prohibere intendebat omnem illicitum cõ
cubitum 32. q. 4. meretrices, ideo de ſtupro ſubiungit.
2 habetur†de horum quolibet 36. q. 1. §. cum ergo, 32.
q. 4. nemo. 28. q. 1. idolatrię. ſpecialiter de primo 33. q.
2. & 32. q. 1. G. & A. de ſecundo de pęn. di. 1. cogitatio
nis, ver. qui puero. congruit rubricæ, de conſue. c. pen.
de of. or. ca. 1. de procur. tuæ, de iudi. at ſi clerici, vt lit.
non conteſt. c. 1. de iureiur. quemadmodum, de con.
iuga. gaudemus, de eo qui co. conſangui. diſcre-
tionem.

S V M M A R I V M.

1 *De ſtupro quę decretales dicant in hoc titulo.*
De adulterijs quę.
2 *Virginem quam fuiſſe ſtupratã mulieris iuramento creditur, non viro neganti.*
Dormire pro vigilando corrumpere.
Reddere pro dare.
3 *Loci conſuetudines attendendę.*
Dotes dantur maiores in vno, quam alio loco.
4 *Suffragium gloſſarum.*
Pro dote retinere poteſt mulier pecuniam ſibi à ſponſo donatam, & num. 5.
Dos quanta filia primò, vel ſecundo nubenti danda, quanta à curatore mulieris promitti poſſit.
Quanta defloratæ puellę, num. 4. in fi.
5 *Additio gloſſarum.*
In neceſſitatibus non eſt liberalitas.
Ad matrimonium quis quandoque cogitur, §. 1.

C A P V T I.

1 Si ſeduxerit. Exod. 22. cap. in ſuperer. &
duę†primę decretales faciũt
ad ſecundam partem rubri-
cæ, & ponunt pœnam ſtupratoris, reliquæ faciunt ad
primam, & ideo, quod hic de adulterio, & ſodomia
dicit Innoc. dicam infr. eo. maritis, vbi plus congruit
2 (Virginem) non†credetur viro dicenti illam nõ fuiſſe
virginem. ſibi enim imputet, quod violenter fuit vſus
ea. vnde credetur iuramento mulieris, de his, quæ vi,
me. cau. fi. cap. fi. Vin. (Deſponſata) ſecus, ſi eſſet deſpõ
ſata 27. q. 1. ſtatutum. Vinc. (Dormierit) i. vigilando
corruperit, infra c. ſignificaſti (Noluerit) ipſam in vxo
rem ipſi raptori. T. (Reddet) ipſe raptor. T. 1. dabit, ff.
de verbor. ſigni. l. verbum reddendi, & 14. quæſt. 4.
3 quid dicam (Conſueuerunt) in illo†loco; & hoc eſt di-
ctum, quia maiores dotes dantur in vno loco, quam in
alio. & no. ſpeciales conſuetudines attendendas, ff. de
4 flumin. l. 1. in princ. ſupra de ſepul. certificari. ¶ † In
glo. 1. ibi, ſi quis vxori) ſequitur, ea conditione dona-
uit, vt quod donauit, in dotem accipiat, defuncto eo
donatio

Digitized by Google

donatio conualeſcat; & idem dicit lex ſequens[Et ibi,
cum ſponſus]ſi ſpóſus ſponſæ donat, & id recipit in do
tem, valet donatio[Et ibi, quod ſponſæ]deberet dice-
re. l. cum ſtatus. §. ſi ſponſus ſponſæ, & C. de dona. ante
nup. l. ſponſæ. & vtrobiq; habetur, quod dicit glo. ¶ In
gl. vlt. ibi. l. penul.]filia furioſi dotatur iuxta modum
prædictum[Et ibi, ſed quamuis]licet dos poteſtatis,
vel pactionis iure ad patrem redeat, non tamen filiæ
ſecúdo nubenti poteſt illam minuere, niſi fortuita cla-
de ipſius ſubſtantia perierit, & tunc ſatis eſt, ꝙ ſecúdú
facultates ſuas illam dotet]Et ibi, ſiue generalis]ſi ge
neralis, vel ſpecialis curator mulieris in doté promit-
tit vltra facultates mulieris, ipſo iure non valet pro-
9 miſſio. ¶ In †glo. 1. ibi, pro dote]& ſoluto matrimonio
illa dos ſpectabit ad mulierem[Et ibi, donet]impro-
prie loquitur de donatione, cum ſeductor ad illam có
pellatur, & in neceſſitatibus non ſit liberalitas, ff. de
adimen. le. rem legatam, ſecundum Goſ. ¶ ¶ In gloſ.
3. in fi.]dicebat Inno. quod hic eſt caſus ſpecialis, quo
quis cogitur ad matrimonium contrahendum contra
id. 30. quæſtio. 2. capitul. primo, & 2. & hoc propter de
lictú. ſic ſupra de eo qui dux. in mat. capitulo primo,
& dixit Hoſt. quod ſi intellexit illum præciſe cogédú,
contradicit, infra c. prox. ¶ In glo. vlt. ibi, puellæ]&
quantum plus ratione deflorationis datura eſt alteri
viro in dotem, ſecundum Ab. all. de iniur. cap. fi.

S V M M A R I V M.

1 *Stupratoris puellæ pœna, & obligatio, & nu. 2. & 3.*
2 *Suffragium, & ſuppletio gloſſarum.*
Stuprum quid, & vnde dicatur.
Adulterium quid.

C A P V T II.

Peruenit. Secunda pars. ibi (quod ſi) Fœlix no
mine, ſed infœlix ratu. Hoſtien.
1 (Agat) Dicebat T. quod †grauis pœ
na imponebatur, vt illius metu illam duceret in vxo-
rem (Retrudatur) aut dotem det. ſupra cap. proxi. In-
no. (Præceptione) i. reuocatione: quia ad tempus hanc
pœnitentiam agit: vel erit perpetuo in monaſterio, &
non exibit ſine prælati ſui licentia, prima plus placet
2 Hoſti. ¶ In †gloſ. 1. ibi, relegetur) imo ſi honeſtus eſt,
punitur publicatione dimidiæ partis bonorum, vt in
a §. ſtatim alle. ¶ In gl. 1. ibi, verberetur) dicebat ma-
giſter meus hic colligi, quanta ſit pœna clerici, qui in
ſacris eſt, & ſtuprauit mulierem. videtur enim, ꝙ quia
cum illa non poteſt contrahere, debeat fuſtigari, ar.
etiam de calum. ca. 1. ¶ In glo. 2. ibi, in fi.) alias. 2. lex
dicit, ꝙ adulterium in nuptam, ſtuprum in viduam có
mittitur, ff. de ver. ſig. inter ſtuprum, vel in virginem.
ff. de adul. inter liberas. §. lex iulia, & l. ſtuprú, & dici-
tur ſtuprum quaſi prauum ſtudium, ſecundum Hoſti.

ADDITIONES.

a ¶Vt in. Vide glo. in l. inter liberas. §. lex iulia, ff. de adul.

S V M M A R I V M.

1 *De adulteræ reconciliatione.*
Cum ea permanens vir quo caſu non dicatur particeps cri-
minis, & lenocinium contrahere, num. 2.
Bigamiam contrahit.
Ea an poſſit auctoritate propria à viro dimitti.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 3.*
In carcerem miſſi ſi relaxantur in paſcatis die, iterum pro-
pter idem miſſi non habent beneficium.
Iterantes crimen amittunt benignitatem legis, atque veniam.

C A P V T III.

1 **Si vir.** In †reconciliatione adulteræ diſtinguit ſe-
cundum membrum ibi, quod ſi [Sciens]
ignorans enim excuſatur a participatione
criminis, ſed non a bigamia. de hoc dixi ſupra de bi-
gamis. capitulo ſecundo. (Pœnitentiam) illo enim
caſu poſſet reconciliari, vt ſequitur (Fornicatione)
ideſt adulterio. Vincent. (cum illa) maritali modo,
& ipſam cognoſcendo, poſſet enim, ſi vellet, pietatis
cauſa miniſtrare illi neceſſaria, & tenere illam in vxo-
rem, ſicut alias legitur, ſupra de frigi. cóſultationi. (Di
miſſa) quod poteſt auctoritate propria ſecundú quoſ-
dam. de hoc infra ca. fi. [Debet] i. poteſt [Recipere] có
tra. 23. q. 1. capitulo primo. 2. & 3. So. illa loquũtur de
2 incorrigibili. ¶ Vlti. gl. obijcit, & ſoluit, & arguit. ¶ In
glo. 2. ibi. l. 2.]vbi dicitur, quod crimen lenocinij con
trahunt, qui deprehenſam in adulterio vxorem in con
iugio tenuerút. ¶ In glo. vlti. ibi. l. 3.]beneficium, quo
relaxantur carcerati in paſcatis feſto, non iuuat iteri-
tem quaſi in conſue. deduxerit[Et ibi, ſed tyronibus]
tyroni deſeréti parcitur, ſi iteret, punitur[Et ibi. l. 4.]
incipit, relegati. vide de iudi. at ſi clerici, ſuper gl. pen.
¶ In glo. 3. ibi. neceſſitas]ſi. ſupra de deſpon. impu. ca.
primo, in fi. ¶ In glo. vlt. ibi, intercedet]& eſt ſi. ne cle.
vel mo. capitulo ſecundo, de apoſta. cap. 1. [& in fi.]&
a ſupra de hæreti. ad abolendam [a]. §. illos quoque.

ADDITIONES.

a ¶Abolendam. In criminibus tantum ſemel patitur, vt in iuri-
bus alle. in gl.

S V M M A R I V M.

1 *Coniuges ad imparia iudicantur, & quando.*
In adulterij accuſatione an requiratur libellus, & viro ma-
gis competit, nume. 2.
2 *Ad tori ſeparationem niſi vir admittitur.*
An vxori liceat virum dimittere propter crimen.
Pœnæ moliendæ, in fi.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Maritius in quibus conſiſtat.

C A P V T IIII.

1 **Maritis ſuſpitione.** Iſtud †non con-
uertitur. C. eod.
tit. l. 1. 32. quæ-
ſtione. 1. publico (Accuſare) quibuſdá videtur, quod
iſto caſu non ſit neceſſe libellum offerri. & ad l. ff. de
adul. l. miles. §. 60. reſpondent, ꝙ ibi petitio ſcribitur
apud acta. pro iſtis facit clemen. de ver. ſi. ſæpe. Alij di
cunt libellum neceſſario offerendum, licet maritus nó
teneatur inſcribere. de hoc vide per Goſ. in libel. iur.
can. de libel. qualiter in accuſa. conſi. poſt prin. & ali-
quid per Hoſtien. hoc eo. titu. §. qualiter, in prin. & in
Spe. de accuſatore, ver. itē ꝙ non recte. Et de inſcriptio
2 ne vide de procur. tuæ (Plus cæteris) quia †ad tori ſepa
rationem, ad quod alius non admittitur: quia nec alte
rius intereſt; ad aliam vero pœnam legalem ſecúdum
leges, & canones admittitur quilibet bonæ famæ, ſicut
in aliis publicis accuſationibus, de quibus ſup. de ac-
cuſa. cum P. nec credit Innocen. qui hoc no. ſupra ca-
pitulo primo, quod propter vitium ſodomiticú vxor
torum viri dimittere poſſit, nec propter aliud crimen,
niſi vellet vxorem ad aliud trahere. 28. quæſtione pri-
ma, idololatria, & ſic intelligitur 32. quæſtio. 7. om-
nes cautiones, vt ibi no. in glo. videtur ꝙ, Hug. & La. te
nent contrarium, pro quibus c. adulterij, & c. flagitia,
& c. vſus, & c. non ſolum, ver. omnis. 2. q. 4. c. in eo. pro

Inn. facit e. q. dominus. 2. q. 5. ſi vxorem, & c. preceptũ ſupr. de diuor. c. 2. item quod pęnæ moliendæ ſunt, de reg. iu. in pęnis, li. 6. Io. in prę. gl. concor. Innocen. allegat 25. q. 4. extraordinaria. Archi. tenet contrarium
3 ibi. ¶ † Glo. 1. recitari poſſet per ſignationem contrarij. ¶ [In glo. 1. in fi.] vbi de hoc, & ſupra de præſump. literas. ¶ [In gl. 2. ibi, iure mariti] in quibus hoc ius cõſiſtat, not. 4. quæſt. 4. §. aliquando.

S V M M A R I V M.

1 *De adulterio infamato ſacerdoti pœna niſi ſe purget.*
Dormire quomodo accipiatur.
Dormitare quid.
Confeſsionem reuelare non poteſt ſacerdos, niſi ad pœnitẽtis inſtantiam.
2 *Mulieri non creditur contra presbyterum.*
Turpitudinem ſuam allegans auditur mulier ob animæ periculum.
3 *Pœna condigna quæ dicatur.*
Aqua ſolenniter benedicta quæ.
Criminis audacia, niſi puniatur, creſcit.
Vicinorũ teſtimoniũ in vitæ cognitione cuiuſpiam inducitur.
4 *In purgatione deficienti pœna quæ.*
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 6.*
In connexis quamuis conſtet de vno, non tamen de alijs.
7 *Additio gloſſarum.*

CAPVT V.

1 Significaſti. Sacerdoti † de adulterio infamato indicitur purgatio, quã ſi præſtiterit, in officio ſuo permittitur; alioquin ab ipſo ſuſpenditur. ſecunda ibi, ideoque [Dormiuiſſe] i. iacuiſſe. Goff. ideſt vigilando cognouiſſe. ſic ſupra capit. 1. Dicitur autem dormire, qui peccat mortaliter, vt hic. Is vero qui peccat venialiter, dicitur dormitare. vnde Matthæi 25. dormitauerunt omnes, & dormierunt. Hoſtien. [Publice] propter hoc indiguit eccleſia reconciliatione propter infamiam. Hoſti. [Sacerdos] forſan a muliere inductus pro teſte, de ſimo. vel ex officio epiſcopi vocatus. ſed caueat hoc caſu, ne prodat illam niſi ad ipſius inſtantiam [Fieri debeat] an. ſ. ille presbyter ſit puniẽdus ex hoc, & an mulieri ſit indicenda pęnitentia, & an eccleſia ſit reconcilianda ſecundum Hoſt. [Adultero] i. illo, qui adulter dicitur. ſi. de ap. cũ ſit Romana. ad fi. [Cõ
2 feſſione] cui † non fuit credendum contra presbyterũ: tum quia mulier, tum quia ſola, tum quia delicti particeps per confeſſionem apparet. quod dic, vt de teſti. quoniam, & c. veniens. Et tamen propter infamiam indicenda purgatio, vt ſequitur, ſecundum Hoſ. [Perſiſtat] auditur mulier turpitudinem ſuam allegans pro-
3 pter periculũ animæ [Condignam] & † arbitrariã conſideratis quæ habentur de homici. ſicut dignum [Benedictæ] ſolenniter cum ſale, vino, cinere, ſupra de con ſec. ec. vel al. propoſuiſti [Apoſtolũ] 1. ad Cor. 8. G. [Vituperetur] 2. ad Cor. 6. A. [Licentius] criminis indulti ſecũ audacia creſcit, vt hic. 50. di. de lapſis. 23. quęſt. 4. eſt iniuſta. Gof. [Vicinis] ita, ꝙ vitã illius cognoſcant, de pur. ca. cum P. (Peierare) quod dic, vt infra
4 de pur. c. conſtitutis (Suſpendere) moliendo † pœnam, nam grauius poſſet punire, vt patet in eo, quod legitur & no. de coha. elec. ſi autem, & c. tua, ad fi. Hoſti. dici poteſt, ꝙ ſi ad aliquam pęnã fuiſſet hic actum, illa debuiſſet imponi deficienti in purgatione, vt dixi, de accuſa. accedens, ad fin. ſed cum hic nulla forma iudicij inſtituta eſſet, ſuſpendi debebat propter infamiam, &
5 ſic fiet, ſi ſe non purgat. ¶ † Secunda glo. arguit, & ſi-
6 gnat cõtrariũ. ¶ Pe. obijcit, & ſoluit. ¶ In † gl. 1. in fi.) vide in c. ſtatim alle. ſuper glo. 2. ¶ In glo. 2. ibi, quæritur) vide de ſpon. dilectus. 2. ſuper. 3. glo. (& ibi, Duobus) ponit caſum, cum duo petebant ſeruum ſeparatim pro parte dimidia, vnus ſuccubuit, alter obtinuit (& ibi. §. ſi duo) ponit caſum de duobus ementibus liberum, quorum alter ſciens erat, alter ignorans. ¶ In glo. pe. ibi, & ſi crimine) damnatio adulteri non nocet
7 adulteræ. ¶ In † glo. 1. ibi, ſi ſacerdos) & infra de peni. omnes, de exceſ. præla. dilectus. 2. ¶ In glo. 2. in fi.) de hoc ſupra de ſimo. dilectus. 2. ¶ In gloſ. 3. in fi.) adde, quod no. eod. titu. capitulo vno, libro ſexto.

S V M M A R I V M.

1 *Vxor petẽs mariti reſtitutionem repellitur per exceptionem adulterij manifeſti & quando, & nu. 2. 4.*
Diuiſio decretalis.
Excommunicationem præcedere monitio debet.
Abiurare quid.
2 *Negatiua ſpontanei receſſus probari poteſt.*
3 *Exceptio ante replicationem probatur.*
Delicta paria omnes inquinant, & quando compenſentur, n. 5. §. 1. num. 7.
Bigamiam quis aliquando incurrere cogitur.
4 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 5.*
Poſſeſſionem retinet idem recedens animo redeundi.
Doli cum dolo non fit ſemper compenſatio, & num. 7.
6 *In adulterij cauſis quę ſpecialis eius exceptio quibus caſibus non noceat, ſupra num. 1. 2. 4. & infra nu. 8.*
7 *In legem qui committit, repellitur ab actione, et exceptione. §. no. tamen.*

CAPVT VI.

1 Intelleximus. Mulier † petens reſtitutionem mariti, repellitur per exceptionẽ adulterij manifeſti, niſi vir etiã adulteratus eſſe probetur. Et ſunt duæ par. in prima facti narratio, tria continens, mulieris petitionem, viri exceptionem, & mulieris replicationem. in ſecũda iudicis inſtructio ibi, Quocirca. quę duo facit. primo inſtituit, cum adulterium non eſt notorium, ſecundo ibi, ꝙ ſi, cum eſt notorium, & tunc primo quando probatum eſt adulterium viri. ſecundo, quando non eſt probatum ibi, Alioquin (Repuliſſet) forte habebat illam ſuſpectam de adulterio (Aſtrinxit) forte propter contumaciam tantum, non propter crimen, de quo non conſtabat ſecundum Innoc. vel dato, quod conſtaret de crimine, fuit tamen neceſſaria monitio, de ſent. excommu. ſacro. vel recitatur, nec quæritur, an iudex iuſte, vel iniuſte proceſſerit ſecundum Hoſt. (Abiurans) i. cum iuramento repudians: quia ſuſpecta erat ſecundum Innocen. Hoſtien. remit. ſupra de cohabita. cle. clericos (Reſtitui) vt ſpoliata, vt ſupra in prin. (Inficians) forte vtrumque negabat, ſ.
2 ſe ſponte † receſsiſſe, quod probari poteſt, de renun. ſuper hoc. & ſe adulterium commiſiſſe (Legitimam) ſeu per teſtium legitimam probationem, Gof. vel dic, ꝙ adulterium non impedit reſtitutionem, niſi ſit notorium, de diuor. ſignificaſti. & hoc probat, quod infra dicit, prædicto modo (Probatione) fuerat enim illud
3 oppoſitum in modũ replicationis, & per hoc † no. Ab. quod prius probatur replicatio, quã exceptio: ſed potius ſumitur contrarium ex hac reſponſione, licet ex narratione decuſã id colligi poſſit, & per litteram ſequentem. de hoc dixi de excep. a nobis, in 6. membro (Reprobari) quod licet, ſupra de teſti. licet 3. (Tollantur) Lucanus, Facinus quos inquinat, æquat & quod no. hic Inn. dicam infra c. proxi. in glo. ab vxore (Nihilominus) i. non obſtãte adulterio mulieris (Cogas) no. quod quis cogitur interdum incurrere bigamiam.
¶ Vlti.

Digitized by Google

4 ¶†Vlti.gl.alle.5.concor.ſignat contrarium, & remit-
tit, demum ſubdit 6. caſus, in quibus coniux coniugi
5 non opponit adulterium.¶†In glo. 1. ibi, qui ad nun-
dinas]vide de reſti.ſpolia.olim 1.in 4. glo.[Et ibi, §.
quin etiam]poſſeſsionem retinet inde recedens ani-
mo redeundi.¶In glo.vlti.ibi, viro, atque vxore]ibi
ſunt verba huius literæ[Et ibi, ſi ambo]ſi ambo ſocij
pariter negligũt, ſocietati ſit ipſo iure cõpenſatio[Et
ibi,ſi dolo malo]ſequitur,duo fecerint inuicẽ,de dolo
nõ agunt alias incipit,Si duo dolo malo &c.[Et ibi,§.
Marcellus]vide in decre.infra ſtatim alle. in vlti. glo.
6 ¶†In gl.1.in fi.]idẽ no.ſupra de reſti.ſpo. literas, in 3.
glo.de diuor.ſignificaſti,in 1. glo. ponebat autem hic
Io.multa ſpecialia in cauſis adulterij,primum,ꝙ mul-
tis caſibus repelletur eius accuſatio, vel exceptio,quos
vide hic in pen.glo.& ſuper ea. Ex his ſequitur, quod
nõ admittitur,qui iniuriam ſuam proſequitur, contra
id 4.q.6.omnibus,& 2.quæſt.1. prohibentur, item eſt
ſpeciale,ꝙ propter præſumptionem aliquis de illo con
demnatur.32.quæſt.1.dixit. Item quod in eo perẽpto-
ria debet opponi, nec admittitur poſt lit. conte. ff. de
adul.ſi maritus.§.præſcriptiones, C. eo. ti. adul. Item
quod cõdemnatus de crimine in modum exceptionis
punitur.ff.de adul.l.1.§.ſi publico.de hoc vide de ord.
cog.cap.2.in fi.pe. glo. Item quod hic ſeruus admitti-
tur.12.quæſtio.2.qui manumittitur,cum duabus legi-
bus ſequentibus, item quod admittitur minor annis,
ff.eo.ſi maritus.§.lex Iulia.ſupra de reſti.ſpo.ex parte,
item quod hic non ſubuenitur minori. ff. de mino. au-
xilium. item in hoc crimine nulla datur dilatio niſi ex
cauſa.ff.eo.l.in crimine.item quod hoc crimen nõ tol-
litur in baptiſmo, ſupra de diuorti. gaudemus, item
adulterium vxoris nocet viro.34.diſt.ſi cuius.32.q.1.
in coniugio. Itẽ quod de hoc crimine ſimul vir & mu-
lier accuſari non poſſunt.C.eo.l.reos; quod intelligas
7 ab eodem,& ex eadem cauſa,vt ibi.¶†In glo. pe. ibi,
delicti]in vlti.glo.quod hic dicit Innoc.quidam illud
intelligũt,cum ſuper eodem eſt actio,& exceptio. hic
autem de diuerſis adulterijs agitur.alij dicũt illud ius
commune, ſcilicet quod communis malitia magis no
ceat actori quam reo. Hoc autem magis ſpeciale in fa
uorem matrimonij, vel dic, §. illum Marcellus, con-
cordare ei, quod hic dicitur.nam ibi dicitur,ꝙ ſi quis
agit contra aliquem ac.de dolo, vel quæ, propter do-
lum detur, vt ſi agat interdicto de eo, per quem factũ
eſt, ſi excipiatur contra eum de dolo circa id, de quo
agitur,commiſſo, ſiue circa rem, ſiue circa contractũ,
ſiue iudicium, audiendus eſt excipiens, & agens non
eſt audiendus replicãs. & hoc ſonat litera illius §. vbi
dicitur, quod communis malitia non debet prodeſſe
petitori, & nocere ei, cum quo agitur. & eſt ad hoc ff.
de eo, per quem fa. er. l. vlti. Item huic noſtro dicto
concordat, quod in turpi cauſa potior eſt cauſa poſſi-
dẽtis.ff.de condi.ob tur.cau.l.pe.& l. niſi. Huic etiam
concordat, quod dicitur dolus dolo compenſatur, ff.
de contrahen.emp.domum.ff.de dolo, ſi duo, de pœ-
ni.conſtitutus.ff.de compẽ. ſi ambo. huic concordat,
quod dicitur, Paria crimina mutua compen.tol.quam
uis non ſint commiſſa cauſa alterum decipiendi.ff. ſo.
ma.viro.ff.de reg. iur. cum par. fallit hoc in ordinato
ſine titulo, qui petit beneficiũ ab ordinatore, & ſi or-
dinator excipiat, Tu deliquiſti ordinem decipiendo,
& ordinatus replicabit,& tu ſimiliter deliquiſti;et per
hanc replicationem excep.repellet: & tamẽ prima pe
titio incipit a dolo, vel delicto. petet enim ſic. Cũ me
ordinauerit ſine tit. peto, quod mihi prouideat. & eſt
hoc,vt vitetur communis iniuria,quæ eſſet, ſi clericus,
mẽdicaret. 93. di.diaconi.vel dic,quod agens de pec
cato non faciet mentionem, ad prouidendum enim
ordinatis tenetur ordinator, ſi etiam ordinaſſet cum
titulo, ſi poſtea depauperetur ſine culpa ſua. 7. quæſt.
1.paſtoralis,& capi.remoto. Nam licet facilius cõtra
ordinatores ſine titulo detur hæc petitio: tamen non
eſt hæc cauſa, quare detur: quia ſine titulo ordinauit,
& ſic deliquit. Sed hæc eſt ratio, quia ordinator ordi-
nato prouidere tenetur, ſupra de præben. cum ſecun-
dum, vel dic, quod ordinatus ſine ti. nullo modo pec-
cat,ſed potius meretur,& pœna,quæ ei imponitur,in in
iuriam ordinantis tantum eſt.70.diſ.c.1. & ſic non ex-
cipiet de eo, quod in ſui odium eſt ſtatutũ,& idẽ Hoſ.
infra c.proxi.& id quod dicimus, quod agens de dolo
non poteſt replicare de dolo contra excipientem,de
dolo intelligimus, quando excipiens incipit de dolo
proponere.ver.gra.minor petit reſtitutionem in inte-
grũ.Si vero nihil de dolo proponitur, & reus excipit:
Tu doloſe probaſti te maiorem,& ideo, quãuis ſis mi-
nor cum doloſe hoc feceris, obſtat tibi doli exceptio,
cõtra hunc excipientem datur minori replicatio hæc,
circunuentus a te hoc probaui.C. ſi minor ſe ma. di. l.
pe.ff.de minor.minor 25.in auct.de nõ alie. §.quia ve
a ro Leonis.12. q. 2. Vulteranæ[a]& hoc præſens capit. &
idem Hoſti.infra eo.proxi.vbi autem agitur, vel exci-
pitur de criminibus non circa eandem rem cõmiſsis,
ſecus eſt, in illis enim nõ obeſt agenti de crimine,pu-
ta furti, vel iniuriæ, vel de homicidio exceptio, ꝙ non
ſit audiendus actor, vel etiam reus ſit abſoluendus, ſi
excipiat, Et tu ſimiliter es fur, vel iniuriatus es alii, vel
alium occidiſti niſi in caſibus,in quibus per iura trada
tur exceptio, ſicut ſecundũ canones cuilibet accuſato
de crimine datur exceptio contra accuſantẽ de quoli-
bet crimine.3.q.4.conſanguineorum,& c.nulli.& etiã
ſecundũ leges admittitur exceptio quorũdam crimi-
num.2.q.1.prohibetur.nec dabitur cõtra eum mihi re
plicatio,ſupra de excep.dilecti.nam cum hæ exceptio
nes non ſint ſpecialiter inductæ in odium alicuius, ſi
generaliter contra oẽs competãt, & de iuris rigore in
certis caſibus ſint introductæ, non euitabit eas actor
prætextu conſimilis criminis,& ad hoc 2.q.1. prohibẽ
tur, vbi habemus, ꝙ contra accuſatorem competit ex-
ceptio,ꝙ pecuniam ob accuſandum accepit, vel quod
eſt infamis.non enim cõtra exceptionẽ poſſet replica-
ri, Tu ſimili crimine, vel infamia laboras, & in hac de-
cre.adulteria vtrorumq; circa idem matrimoniũ cõ-
miſſa ſunt,ideſt in eius præiudicium.¶ Not. tamen, ꝙ
ſunt quædam, quæ non ſunt crimina, ſi fiant: vel ſi pe-
tantur:tamen propter hoc, quod alleg. conſimile cri-
men petitioni ſuæ commiſit, vel contra l.fecit, ex qua
pe.a petitione remouetur, vt in eo, qui repetit vſuras,
legitima exceptio eſt cõtra eũ, ꝙ repellatur a petitio-
ne vſurarũ,cũ ipſe ſit vſurarius.ꝯ.de vſur.quia fruſtra.
ſed obiicies,ergo ſiquis petit vſuras,& excipias, Tu nõ
potes petere,quia es vſurarius, & ipſe vſurarius poteſt
replicare,fruſtra l.auxilium &c.reſpõ. non eſt verum:
quia ſua petitio a principio dilacerari debet, cum ſit
contra ius,& errorem continet,vt no.ff. de of.aſ.l.1.ad
idem ff. ſi quis om.cauſa.te.quædam,& C.de inoffi.te
ſta.in arena. Sed certe aliqui dicunt, & forte non ma-
le,quod ſic intelligitur hæc litera,ſicut prædictæ, ſcili-
cet ꝙ tunc fruſtra inuocat auxiliũ l. quãdo circa idem
& in l.cõmiſsit,& ſic loquitur l.ſi oẽs,eo.ti. ſi vero non
circa idẽ,ſecus,ſtulte.n.diceretur nõ habere exceptio-
nem Macedo. qui in eandem l.cõmiſit filiiſfa. mutuã
do,& ſic eſt inuenire exemplum in infinitis. Quod au-
tem decr.loquuntur in vſuris, ſpeciale eſt in odiũ vſu-
rarũ. Eſſet enim de iure, ꝙ ipſe poſſet repetere vſuras
a Io. non ob. exceptione, quod a Pe. accepiſſet vſu-
ras. Quod autem dicitur de arenario, quod non po-
teſt exhæredare filium arenariũ,in l. in arena. nõ ob.
aliud enim eſt de priuata perſona, qui officium, quod
approbatur, damnare non poteſt, prius enim debet

trahere & c.3.q.7.§. tria[& in fi.]& cap. ſeq. & maxi-
me cum cauſam illam oporteat eũ exprimere, auctẽn.
vt cum de ap.cog. Aliud in iudice, qui non niſi ſecũdũ
iuſticiã iudicare debet,& exceptiones admittere, quæ
a iure admittuntur. ſecus autem, quando duo ſecundũ
l. faciunt, puta, quia ambo ſunt abſentes cauſa reipu-
blicæ: quia vterque iuuatur reſti. in inte. contra alterũ.
ff. ex qui. ca. ma. l. vlti. ¶ Idem eodem modo dicimus,
ꝙ remoueatur ab exceptionibus, ſi commiſit in l. per
quam datur ei exceptio, ſupra de excep. cum eccleſia-
ſticæ, & ſic loquitur C. de inoffi. te. in arena. quamuis
illa decre. poſſit aliter legi, vt ibi no. ¶ Idẽ aũt, quod
diximus de dolo, ꝙ compenſatur cum dolo, diximus
in culpa. ff. de compen. ſi ambo. Si autem ex vna parte
ſit culpa lata, ex altera leuis, lata culpa, quæ dolo com
paratur, præponderat leui. ff. ſi menſor fal. mo. d. l. 1. §.
lata, & multo fortius dolus culpæ præponderat, ff. ad
l. Aqui. ſed ſi obſte. §. vlt. & l. ſi proc. imo ſi vnus fuit in
leui culpa, alius in leuiſſima, potior eſt, qui minus de-
liquit, ff. de ver. ob. ſi ſeruum. §. ſequitur. Inno. & idem
8 Hoſti. infra c. prox. [& ibi, oppreſſa] etiã † ſi oppreſſio
euenerit, quia manſit in domo, cum tamen vir man-
daſſet, vt fugeret, ſecundum Bar. in domini. 33. [& in
ſine] hoc not. 32. q. 6. in ſumma. adde caſum in viro,
cui obſtat proprium iuramentum, ſupra de iureiuran.
quemadmodum, ad fi. Item ſi vir eam cognouit ſcien-
ter poſt adulterium, vt no. infra cap. proxi. vide quod
ibi dicam, & quod no. in Spe. de accuſatore. §. 1. verſi.
Item contra agentem.

ADDITIONES.

a ¶ Vulteranæ. Vide Bar. in præalle. l. cum multi, ff. ſo. ma. & per
Io. And. in c. ſi quis, de re. ec. non alien.

SVMMARIVM.

1 *Adulteria coniugum compenſatione tolluntur, & quibus caſi-
bus & nu. 1. & 3. & 7. adulterij exceptio an peremptoria,
nu. 3. & quando obſtet agenti, & nu. 2. & 5. quando
competat, nu. 4. 5. 7.*
Deprehenſio in crimine tantum oportet probari.
Manifeſtẽ pro notoriẽ.
Notorium quid dicatur.
Liquidum quid eſt.
Paria debent eſſe quantitate, & qualitate.
5 *Epilogus gloſſarum.*
Debitũ an poſſit coniux coniugi ſubtrahere ꝓpter adulteriũ.
6 *Suffragium gloſſarum.*
Mora nulla vbi nulla petitio.
Reprobare quis non poteſt, quod approbauit.
7 *Additio gloſſarum.*

CAPVT VII.

1 Tua fraternitas. Adulteria † coniugum compenſatione delen-
tur. Communis diui-
ſio. 2. ibi. ſuper quo[Denegãte] quod facere poteſt 32.
q. 1. dixit dominus, de diuor. porro. Hoſti. [Deprehen
ſe] quo caſu nõ ſunt teſtes neceſſarij, niſi per quos pro-
betur deprehenſio, quia nec inficiationi eſt locus, de
cohabi. cle. ca. ſi. de accu. euidentia. Hoſtien. [Mani-
feſte] ideſt notorie, vt ſic de adulterio notorio ad no-
torium fiat compenſatio, vt infra §. 1. & dicitur noto-
rium, ſi intra 8. dies de illo poſſit fieri plena fides, de
excep. pia, de ſenten. ex. ſolet. lib. 6. vel intra duos men
ſes, ſicut fit compenſatio debiti liquidi ad liquidum,
& dicitur liquidum, quod intra duos menſes probari
poteſt. de hoc de depo. bona fides, vel in eadem inſtã-
tia, ad hoc ſupra c. proxi. & a contrario, de dubio adul
terio nõ fiet compenſatio [Paria] in quantitate, & qua
litate, vt ſupra dixi ſecũdum Hoſtien. [Fornicationis]

2 ab † vxore commiſſæ, & hoc propter ſuperueniens adul
terium commiſſum a viro: alias autem per exceptio-
nem fornicationis tollitur accuſatio matrimonij, quæ
fit ad ſeparationem tori, vt poteſt colligi in hoc, & ca.
proxi. ſuperiori, ſi autem in modum accuſationis di-
recte proponatur, non tollitur. 3. q. 9. c. 1. & 2. ſimile ſu
3 pra de or. cog. c. fi. Et † notandum, quod hæc exceptio
adulterij, quæ proponitur contra accuſantem de alio
adulterio ad ſeparationẽ tori, eſt peremptoria, & po-
teſt proponi ante litem cõte. & poſt. quod ex hoc & ſu-
periori c. ſatis colligitur. Videtur etiam, ꝙ ſit declina-
toria iudicij, vt accuſans ad tori ſeparationem audien
dus non ſit, cum & ipſe adulterium commiſerit, argu.
32. quæſt. 6. cap. 1. & fin. vbi vero agitur ad pœnam in
fligendam, tunc agenti de adulterio non ob. exceptio
alterius adulterij, ſicut nec lenocinium: quia pecca-
tum vnius alterum a pœna non releuat. ff. eo. ti. l. 1. §. ſi
publico. & tunc etiam nulla exceptio proponitur con-
tra accuſantem poſt lit. conte. ff. eo. ti. ſi maritus. §. præ
4 ſcriptiones. Illud † etiam no. ꝙ hæc exceptio competit
contra agentem ad ſeparationem tori, & poſt pœnitẽ-
tiam peractam, ſupra de diuor. gaudemus, ad fin. Sed
contra denunciantem ad pœnitentiam non admitte-
retur, ſupra de iureiu. quemadmodum, in fi. ſecũdum
Inno. qui hoc not. ſupra eo. cap. proxi. Dixit etiam, ꝙ
quantumcunq; reddat debitum maritus vxori adul-
teræ, vel ab ea exigat, non præiudicet ſibi, niſi hoc fa-
ciat ſentẽtia diuortij ad inſtantiã eius lata. de hoc da-
bo remiſ. ſuper gl. ſecundum Hoſti. D. Altegradus de-
mum epiſcopus Vincentius in ſua diſputatione diffe-
rentiam fecit inter hæc duo, dicens, quod licet debi-
tum reddere ſibi non præiudicet, exigere tamen præ-
iudicat non ſolum ſibi agenti, ſed etiam excipienti cõ
tra vxorem, cum de ſecuto ipſius adulterio accuſan-
5 tem. ¶ † Prima glo. reſpondet per duas quæſtio. Prima,
an propter adulterium coniugis alter poſſit illi ſubtra-
here debitum; & tenet, ꝙ ſi eſt notorium, ſubtrahere
poteſt, & illam de domo expellere. Recitat opi. Aug.
contrariam, quam veram dicit in occulto. Secunda
quæſtio, an propter adulterium ſuperueniens poſt ſen-
tentiam diuortij recuperetur ſ. ruitus amiſſa. Ad affir-
matiuam alle. 6. iura. recitat opi. Io. contrariam, & 4.
6 ipſius motiua: tenet primum, & remittit. ¶ In † 1. glo.
ibi, pupillus] alias ſi pupillus. ibi dicitur, quod ſi pupil-
lus ſine tutoris auctoritate promiſit ſeruum, & fideiuſ-
ſorem dedit, mortuo ſeruo poſt morã pupilli fideiuſ-
ſor non tenetur, quia vbi nulla &c. [& ibi, §. vlti.] abo-
leuit vir matrimonij delictum reducendo repudiatã.
Item ſero accuſat illam de ſtupro, quam poſtea duxit
vxorem. Probauit enim mores illius [Et ibi, nec enim]
ſequitur, corrumpi, aut commutari, quod recte tranſa-
ctum eſt, ſuperueniente delicto poteſt [Et ibi, aream]
7 vide de ſimo. ex inſinuatione, ſuper vlt. glo. ¶ † In glo.
1. ibi, alter publice] Idem, ſi occulte ſecundum Hoſti.
[Et ibi, ad mãdatum eccleſiæ] Hoſti. dicens, ꝙ in hoc
eſt diuerſitas, remit. ad decr. ſtatim alle. & ſupra vt li-
pe. laudabilem, & ad ſum. de biga. §. quare bigamus,
ſub §. ſi. ver. nono, & de conuer. coniu. cap. fi. & de ſen.
ex. inquiſitioni [Et ibi, puto] idẽ Hoſt. hic, & ſupra eo.
ſi vir [Et ibi, Io. dixit] cuius hæc gl. & Gof. hic [Et ibi,
poſt ſententiam] de adulterio autẽ viri, quod præceſſit
ſententiam, agere non poteſt, an autem de illo poſſit
excipere contra virum agentem ad reconciliationem
ipſius, dixi in q. 2. de diuort. dicit, quod forte non.

SVMMARIVM.

1 *Decalogi ordinem auctor compilationis decretalium videtur
ſecutus in rebus criminalibus.*
Diſpoſitio tituli.
Rapina refertur ad mœchiam, & furtum.

Digitized by Google

De rapina,incendiarijs,& violatoribus eccleſiarum loca iuris canonici tractantia demonſtrat.

De raptoribus,incendia. & violator. eccleſiarum. Rub.

1 ¶ In †decalogo. Non occides,non mœcha.non fur.
facies. Viſo ergo de homic.& de mœchia,de furto vi-
dendum erat.ſed quia rapina partim ſe habet ad mœ-
chiam,ſcilicet cum vir, vel mulier rapitur ad ſtuprũ,
vt infra eo.in archiepiſcopatu,& c. pen. & vlt. Partim
ad furtum,ſcilicet cum res rapiuntur,ideo hic interſe-
rit rubricam de rapto.Sed quia incendiarij, & violato
res eccleſiarum ad reſtitutionem,vel emendam tenen
tur,ſicut & raptores, & quia ad rapinam conſueuerũt
2 hæc fieri,ideo de his ſubmittit. de rapina † priori ha-
betur 36.q.1.& 2.per totum.27.q.1. ſi quis rapuerit.
2.q.2.deſponſatas,cum tribus c.ſequen.de ſecunda di
cam ſuper rubri.proxi.de incendiarijs.23.q. vltim. ſi
quis membrorum, & c. peſſimam. 11.q.2. cum deuo-
tiſſimam. de violatoribus eccleſiarũ. 11.q.3.canoni.
cap.17.q.4.per totum.Item conuenit primæ parti, de
appella.cum ſit Romana,de pur.can. ſiquis de gradu,
ſecundæ conuenit,de ſenten. excommunica. tua nos,
& capitulo conqueſti.facit de ſepul. c.fina.& lib.6.de
hære.cum ſecundum.

SVMMARIVM.

1 *Raptor à quo epiſcopo puniatur.*
Ad delicti locum quis redire cogatur,num.6. & 7.
2 *Pro facultatum modo emendatur rapina in confinio locorum facta.*
3 *Nec.pro non.*
Rapina ad mobilia,depredationes ad ſe mouentia pertinent.
Propoſitio,per,auget.
Digne quomodo hic ſumatur.
4 *Conſulentes rapinam,comitantes raptorem ad quid in vtroque foro teneantur.*
5 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.nu.6.*
Miles delinquens remittitur ad eum,ſub quo militat.
7 *Suppletio gloſſarum.*
Conueniri,& confiteri an poſſint delinquẽtes in loco delicti.
8 *An conſtitutio, ſiue canon liget proferentem,ſiue conſtituentem.*

CAPVT I.

1 De illis. Caſus. † Raptor ab illo epiſcopo pu-
nitur,in cuius diœce. rapinam commi
ſit.hoc primo, iudex domicilij ſuffra-
gatur.hoc ſecũdo,ibi,Quorum[Ad locum]profugi er-
go erant & vagabundi.& ideo ad locum delicti redi-
re coguntur,ac ſi latitarent ſecundum Inno.Tu dic ſe-
cundum Hoſt.hoc regulare in quolibet delinquente,
2 vt dicit gloſſ.ibi,vbi veniunt. Quid † ſi ſtatutum ha-
bet,quod rapinam factam in confinio locorum emen-
dent illa loca,an frſunt inæqualia loca,teneantur equa-
a liter emendare? No.G.in Spec.eod.tit. verſ. ſed ᵃ po-
ne,& tenet per l.cum non poſſeſſor,ff. de cenſib. quod
fiet diuiſio pro modo facultatum[Rapinas]quo ad
mobilia[Depredationes]quo ad ſe mouentia, ideſt
valde violenter, vel frequenter agunt, & ſic præpoſi-
tio auget,de hoc ſupra de conſue. capit. 3. ſecundum
3 Hoſtien.[Nec] pro † non.& ſup. ex quo per excommu
nicationem diſtricti illuc reuerſi fuerint,non ante[Ex
parochia].i. diœceſi. ſic de hæret. excommunicamus
adijcimus,de dona.apoſtolicæ,cum ſimilibus. Tota
enim diœceſis eſt parochia epiſcopi, 10.q. 1. per totũ,
vnde ipſe agit pro parochiali eccleſia vacante, de ſuc-
ceſ.ab inteſt.c.fin.ſecundum Hoſtien.quem melius di
xiſſet,a ſententia epiſcopi illius parochiæ non exeant;
quia exitus corporalis poſſet eſſe liber, ſed abſolutio
eſt in epiſcopi poteſtate [Digne] .ſufficiẽter,& plene,
cum notoria fuit offenſa, de ver. ſi. ex parte, & c. cum
4 olim[Emendet]de† conſul.ntibus rapinam,vel vno,
vel pluribus comitantibus raptorem, vel euntibus, vt
defendant,non vt rapiant,vel euntibus,vt pacificent,
ad quid teneantur in iudiciali & pœnitentiali foro,di-
xi de homic.ſicut dignum : in glo.ſecundum Innocẽt.
[Proprio]ſub quo domicilium habent [Recipiat]imo
ſententiam ſeruari faciet. 11.q.3.curæ, de treu.& pa.c.
5 1. Gl.† 1.pro foro delicti inducit 5.iura.ponit opi.quã
reprobat, & dat generalẽ doctrinã, a qua caſum vnũ
6 excipit,& ſubdit opi. Hugo. In gloſſ.1.ibi, qua in pro-
uincia]vide in c.ſupra proxime alleg. ſuper 1. glo.[&
ibi,de militibus]miles delinquens remittitur ad eum,
ſub quo militat [& ibi,§.ſi quis vero]hanc & ſeq. vide
7 in præ.c.poſtulaſti,ſuper gl.2.¶ In † gl.1. ibi,conueni-
b ri]ᵇ in foro iudiciali.quid de foro pœnitentiali,nunqd
debeat confiteri proprio iudici,vel ei,in cuius territo-
rio deliquit?not.16.q.1.cap.1.[& ibi velit]iudex, ſub
quo deliquit[& ibi,iudex]ſcilicet domicilij]& ibi, re-
mittitur]vide quod not.in clem.de re iu.paſtora.verſ.
q; ſi punitio,in gl.ſed nunquid[& ibi,ab inferiore]niſi
inferior ſuper eo canonem feciſſet. tunc enim bene te-
net Hug. q; ligatur canone illius inferioris [& ibi, ſua
parochia]qualis eſt prouincia ſuo archiepiſcopo. 9.q.
3.c.2.ſecundum Gof.qui per id putat, archiepiſcopũ
delinquentem in ſua prouincia a ſuffraganeo puniri
non poſſe[& ibi, Ambroſius] & 2.quæſt.7.§.item cum
Balaa,ver.ſicut & beatus[Et ibi alias] imo etiam epi-
ſcopus domicilij eſt ſibi iudex ; quod dic vt not.ſupra
de ma.& obe.omnes[& in fine]de hoc, 3.q.6.cap.1.&
92.di.ſi qui epiſcopi,in gl.2.in fi. Hoſtien. remittit ad
ſum.de ſen.ex.§.quis valeat excõmunicari, verſ.quid
8 ergo ſi metropolitanus,& ſeq.per † quas glo. patet, q;
fuit opi. an canon epiſcopi liget proferentem, vel ip-
ſius ſuperiorem;& ibi tenet Hoſt.quod non; quod mi-
hi placet, vt diſputaui & terminaui in Mercur.quam
vide ſuper regula,cum licet,de re iu.lib.6. Archid.cõ-
tra in vtroq;, qui hoc no.de conſti.c.2.lib.6.Ad cuius
tationes reſponde, vt in quæſt. prædicta, in 1. parte.
Nec eſt verum,quod dicit ibi Archid.Hoſtien. ſibi cõ
trarium propter id,quod not. in ſum. de ſen.ex.in ca-
pe.ver.quid ſi epiſcopus,& ver.ſeq.quia aliud eſt quæ-
rere,an epiſcopus ligetur ſua ſententia, vel ſuo cano-
ne:& aliud quærere, an ligetur ſententia iuris, licet a
ſua ſententia cauſata.

ADDITIONES.

a ¶ Sed.ibi vide Io.And.an iſto caſu habeat locum cap. ſuper eo, quod metus cauſa,& de his vide per Bar.in l. ne quid, ff.de incen.ini.& na.

b ¶ Conueniri.Scias,quod Io. Cal. ſolenniter repetijt, & commentauit hanc decre.in qua plurima vtilia videre potes.

SVMMARIVM.

1 *Raptor manifeſtus,vel eccleſiæ violator ad pœnitentiam, et ſepulturam quando admittatur.*
Tranſgreſſoribus huius conſtitutionis pœna.
Manifeſti,& non manifeſti criminis diuerſum ius.
In pœnitente requiritur humilitas.
Deprehenſus,& obſtinatus quis dicatur.
2 *Pœnitentias dare pertinet ad presbyteros, quæ ſit infructuoſa,num.4.*
An de omnibus negetur,ſi in vno non ſatis fiat,ibid.
Et quibus alias negetur,num.5.
Particeps delicti pariter punitur.
3 *Epilogus & additio gloſſarum. nu.4.*

Sepul-

Digitized by Google

5 *Sepultura quibus denegetur.*
Viaticum cui recuſetur morienti.

C A P. II.

1 Super eo. Caſus.† Manifeſtus raptor, vel eccleſiæ violator ſi reſtituit, vel de reſtituẽdo cauet in vita, hoc primo.
& in morte, hoc ſecundo, ad pęnitentiam, & ſepulturã
admittitur. Si vero in vita cauere non vult, cum poſ-
ſit, in morte non poteſt, clerici illius ſepulturæ intereſ-
ſe non debent. hoc tertio. quarto clericis tranſgreſſori-
bus pœnam imponit. 2. ibi, Si vero. 3. ibi, Si autem.
4. ibi, quod ſi manifeſte. ſecus, ſi non manifeſte, infra
eo. in literis, ſecundum Inno. [Deprehenſus] ita, quod
inficiationi non eſt locus, de coha. cler. c. fi. [Securita-
tem] ſic infra de vſur. quamquam, lib. 6. [Humiliter]
hoc requiritur in pęnitente. 50. d. in capite, & capitulo
pęnitentes [Obſtinata] vt quia multoties reſtituere po
tuit, & propter hoc fuit admonitus, & excommunica-
tus, ſupra c. 1. & ſatisfacere contempſit. Hoſt. [Securi-
tatem] & multo minus ſatisfactionem [Videtur] ideſt
ſolennis reconciliatio denegabitur in opprobriũ hæ-
redum; tamen abſoluetur [Contrito] ſcilicet peccato
ri, qui de peccato conteritur [Sepulturæ] contra, infra
2 eo. in literis, vbi ſoluitur [Pęnitentias † dare] reſpicit
ver. presbyterorum, ad quos hoc pertinet, infra de pę-
niten. omnis [Particeps] no. quo ad pęnam æquiparari
clericos, & presbyteros delinquentes in prædictis, vel
clericis, qui in crimine rapinæ participant [Irrecupera
biliter] quantum ad ordinarium ſuum, qui illos priua-
bit officio, ad quod nunquam reſtituerentur ſine papæ
licentia. ſic & alias, ſupra de hæretic. excommunica-
3 mus, infra §. ſane clerici. Hoſt. ¶ Gl. † 2. primo obijcit
textui. 2. ipſum coadiuuat. 3. dat duas ſolutiones, & ſe-
cundam approbat. ¶ Gl. quarta, tractat de duplici pę
na, temporali & æterna, dicit literam intelligendam
de prima. ¶ Pe. poteſt recitari per modũ obiectionis,
4 & remiſſionis. ¶ In † gloſſ. 2. ibi, fructuoſa] vel propter
præſumptionem, quod ſit impœnitens, ex quo tamdiu
diſtulit, quia peccata ipſum dimittũt, & nõ ipſe pecca
ta, de pœniten. diſt. 7. ſi quis poſitus. T. dicit Abb. cum
magiſtro ſuo, quod de omnibus poterit ſacerdos pęni-
tentiam denegare, ex quo crimen illius eſt manifeſtũ,
& contrarium loquitur de occulto. Tutius tamen eſt,
ꝙ ſuper alijs audiatur ipſius cõfeſſio. Hoſt. dicit in cri-
minis deteſtationem in vita, & in morte ſolennem pę-
nitentiam denegari: alias generaliter obtinet, quod
dicit gl. [& in fine] T. & ad alia quæ no. in præ. c. quod
quidam. ¶ In gl. hoc quantum, ibi, debetur] de hoc ?.
de reg. iu. in quinta regula, lib. 6. ¶ In gl. pen. ibi, vlti-
5 mam † partem] hoc placet Gof. qui improbat, quod di
xerunt quidam, hoc c. intelligi de his, de quibus præſu
mitur, ꝙ poſſunt ſatisfacere, ſi velint rogare hæredes.
ſed quia de ipſorum facultatibus dubitatur, ideo via-
ticum non negatur, nec etiam pęnitentia, ideſt pecca-
torũ remiſſio: ſed negatur ſolennis reconciliatio ad
hæredum verecundiam, qui cum viderint illos ſepeli-
ri debere in campis, ſtudebunt ſatisfacere rubore ſuf-
fuſi. ſed veritas eſt, ꝙ huic non negatur terra cæmete-
riata, ſed clericorum præſentia, vt ſequitur in gloſſ.

S V M M A R I V M.

1 *Nauigantes, vel naufragos fideles qui capiunt, vel expo-
liant, excommunicantur, niſi ablata reſtituant, nume. 2. in
fine, & 1.*
Et quæ alia ſit eis pęna, nume. 6.
Delicta paria mutua compenſatione tolluntur.
2 *Piratæ ſolenniter excommunicantur ter in anno, num. 3.*
Captio comparatur ſpoliationi.
3 *Sententię ferendæ, an latæ, an ſit hic canon.*
4 *Suffragium gloſſarum.*
*Si naui tua in agrum meum vi fluminis delata, damnum mi-
hi datum eſt, quid iuris.*
5 *Suppletio gloſſarum.*
*Mercatores, vel peregrinos qui deprædantur, excommuni-
candi ſunt.*

C A P V T III.

1 Excommunicationi Primo † excõicari iubet eos, qui
capiunt, vel ſpoliant fideles ex honeſta cã nauigantes.
ſecundo excõicat ſpoliantes naufragos, niſi ablata re-
ſtituant. 2. ibi, illi etiam [Honeſtis] ſi enim eſſent pira-
tæ, ſicut illi, fiat mutua compenſatio. ſupra tit. 1. c. pe-
nult. & vlt. Hoſt. [Nauigio] maris, ſecundum Hoſt. qui
dicit hanc decr. partem illius, de indi. ita quorundã.
2 fuit † autem in piratis maritimis hoc exaggerandum:
quia nimis per illos frequentatum, de pę. di. 1. aut fa-
cta, ſecundum eum. qui etiam dicit hic, ꝙ ab ore Ro.
po. piratæ ſolenniter excõmunicantur ter in anno [Ve-
ctos] ideſt portatos [Spoliare] æquiparãtur hic captio,
& ſpoliatio, ſicut infra de elect. ſciant, de ſen. exc. qui-
cunque, lib. 6. [Naufragium] maritimum ſecundum
Hoſt. [Ablata] non eſt ergo excommunicatus, qui reſti
tuit ablata ex eo, quod pœnam non ſoluit, de qua dicit
3 glo. ſecundũ Hoſt. [Nouerint] credimus † canonem fe-
rendæ ſententiæ: Inn. videtur, ꝙ ſit canon latæ ſenten-
tiæ. T. & Vin. & Goſ. Quid Ro. ecc. ſuper hoc teneat,
neſcio. T. Credo, quod prima pars ſit canon ferendæ
ſentẽtiæ, ſaluo quod dixi de ſentẽtia papali, & quæ per
papã contra piratas ter in anno profertur. Secunda ve
ro pars ſit canon latæ ſententiæ, ita tamẽ, ꝙ præcedat
admonitio, vt dicit gl. & hoc probat vis verborũ. Ra-
tio uero diuerſitatis ſatis patet, & ſic prima pars po-
4 teſt intelligi de quolibet nauigio. ¶ In † glo. 3. ibi, ra-
tis] nil facit. dici enim, ꝙ ſi vi fluminum delata eſt na-
uis in agrum meum, nõ aliter poteſtatem habebis au-
ferendi, quam ſi de recepto damno mihi caueas. ſed
quod dicit gloſ. probatur, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis
5 onuſtæ, & l. qui leuandæ. ¶ In † gl. 1. in fine] per hæc iu-
ra dicit Hoſtien. quod qui mercatores, vel peregrinos
non nauigantes, ſed itinerantes deprædantur, excom
municandi ſunt, nõ tamen ſunt excommunicati. ¶ In
6 glo. 2. ibi, diliges] Matth. 12. F. ¶ In † glo. & ſic, ibi, in
eum] & noua pœna addita eſt talibus, ſcilicet publica
tionis bonorum, per aucten. ibi poſitam, quæ incipit,
nauigia [& in fine] & melius, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis
onuſtæ, & l. qui leuandæ, & de hoc, prima, quæſtione ſe
ptima, diſpenſationes. ¶ In gl. vlt. ibi, poſt admonitio
nẽ] hoc tenet Hoſtien. concor. de præbend. extirpãdę,
ſupra de immunita. eccleſi. nouimus, ſupra ne cleri. vel
mo. clericis, in fine, infra de rebus eccleſi. nõ alienan.
capitu. 2. §. laici, & §. fi. lib. 6. & ele. de vi. & hon. cle.
diæceſanis, & de ſtatu mo. attendentes, in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopi ex delegatione principis de criminibus iudicare poſ-
ſint præter pœnam ſanguinis, & vbi, num. 4.*
Quid ſi habeant iuriſdictionem temporalem.
Pœna ſanguinis an & quę conceſſa epiſcopis.
Quandoque maior, vel minor irrogatur, num. 3. & 5.
2 *Grauis exceſſus quis.*
Pueros in abuſu occidentium pœna capitalis.
3 *Suffragium, & additio gloſſarum, num. 4.*
*Criminales cauſas poteſt delegare prælatis eccleſiarum prin-
ceps. & quas.*
Iuſtitiarius quo caſu dari non debeat, & à quo.

CA-

CAPVT IIII.

1 **In Archiepiſcopatu.** Caſus. † Ex delegatione principis de raptu, & alijs criminibus præter pœnam ſanguinis poſſunt epiſcopi iudicare. Communis diuiſio. ſecunda ibi, conſultationi. & hæc diſtinguit ſecundum membrũ ibi. Si vero[Iuriſdictione] ſpirituali, & intra diœceſim tuam, ex commiſſione tamen regis ibi tibi facta. ſi autem haberet ibi temporalem iuriſdictioné,
2 hoc faceret ſuo iure, ſed ad hæc facienda poteſt epiſcopus compellere ſecularem poteſtaté per eccleſiaſticã cenſuram, quod dic, vt legitur de Iudæis, poſtulaſti. ſecundum Hoſt.[Afficere]in ſupplementum pœnę, ſic s̃. de calum. c. 1. in fi. & hoc teneas ſecundum Hoſt. licet alij exponant, &, pro vt[Vindictam ſanguinis]crudelẽ & grauem, de cleri. percuſſo. c. 3. licet ſit. ar. contra 23. q. vlt. peſſimam, in fi. ſed illud ſoluitur in eo, quod no. ne cleri. vel mona. clericis, nam & leuis cõceſſa eſt, de
2 crimi. fal. cap. 3. ad fi. Hoſt. [Grauis] vt † quia ſcandalum generat, vel delinquentes ad pœnã legalem accuſantur. vel ſecundum Goſ. ſi in abuſu pueros occidunt, hoc dico, quia prędicta crimina regulariter habét pœnam capitalem. ſed præter prædictos caſus poſſet fieri temperatio, quæ pręcedit[Vindictam]& examinationem, ne clerici, vel mo. ſententiam. & ſic quod nó poteſt delegatus expedire, remittitur ad delegantem, de re iud. c. fi. & patet in no. de accuſ. qualiter. 1. Ho. ¶ In
3 † glo. 3. ibi. §. pęna]ibi, dicitur, q̃ quandoque imponit præſes pęnam grauiorem, vt quando mulctandum in parte bonorum, relegauit, & lex ſequens, & ſi ſeuerior, dicit econtra, quod proconſul biennio iuſſit a decurionatu abſtinere eum, qui debebat puniri ſeuerius, &
4 ille poſt biennium decurio licite poteſt eſſe. ¶ † In gl. 2. ibi, criminales,]ét ſpecialiter, licet quidam dixerint hic generalem commiſſionem factam cũ vniuerſitate locorum, quod non videtur per fi. dec. nã tunc non reſeruaret regi, ſed daret iuſticiariũ. quem tamen hoc caſu etiam ex mandato regio dare non debet, vt dicã, ne cleri. vel mo. c. vlt. in prin. li. 6. [& in fi.]15. q. 4. c. 1. ¶ [In gl. 3. in fi.]de hoc plene. 2. q. 3. §. notandũ. Dicit
4 † hic Ho. q̃ ex cauſa, etiam quando ſcandalũ non imminet. & vbi procedit ex officio, poteſt iudex commutare pœnas per iura prædicta. ſed ſecus, quando non ſubeſt cauſa, vel ſcandalum ſubeſt, vel ab alio accuſatur: quia tunc nec mollior, nec durior debet infligi. C. ne ſanctum bap. ite. l. 3. in fi. C. de vi pu. l. ſeruos qui, in fi. quamuis plerunque fiat contrarium de facto, vt pa-
a tet ex no. de homi. ad audientiam.[a] ¶ In gl. pe. ibi, illi qui]& q. 2. c. 1. ¶ [In gl. vlt. ibi, liceat]ne cler. vel mo. c. vlt. lib. 6. [Et ibi, illud]vbi de hoc, & 15. diſt. c. 1. & de off. or. quod ſedem, de reſtit. in inte. c. penul.

ADDITIO.

a ¶ Audientiam. De materia pleniſſime vide per Bar. Bald. & Salic. in l. in glo. alleg.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſiæ incendiarius in cœmeterio quo caſu ſepeliatur, eius hæredes ad ſatisfaciendum compelluntur, & quando nu. 2.*
Ligari, vel abſolui quis non poteſt ab extraneo, excipiuntur duo caſus.
2 *Abſolutionem præcedere debet ſatisfactio, niſi in moriente.*
Mortuus etiam quis abſoluitur & quis.
Satisfactio quibus facienda ad dictio. his quibus.
Hæredes damnum a defuncto datum quo caſu reficere non tenentur.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.*
Cap. ſuper eo. ſup. eo. cum hoc conciliatio.

CAPVT V.

1 **In literis.** Caſus. † incendiarius eccleſiæ in morte pœnitens per presbyterum abſolutus debet in cœmiterio ſepeliri, & ad ſatisfaciendum compelluntur hæredes, Cõmunis diuiſio. & 2. ibi. Quapropter ſecunda ſecundæ. ibi, & hæredes[Capellani]ab extraneo non poſſet ligari, vel abſolui niſi de licentia proprij, de pœni. & re. omnis: vel in neceſſitate, vt dicit gloſſ. ſe.[Abſolutus]
2 ſed nonne præcedere † debuit ſatisfactio, infra de verbo. ſignif. ſi ex parte. dicit Goſſ. quod non, quia morienti non eſt imponenda pœnitentia, ſed innoteſcenda, vt 26. q. 7. c. 1. [Habet]ſcilicet quod fuerit abſolutus. & idem ſi prius mortuus, dummodo ſigna pœnitentiæ apparuiſſent in illo. abſolueretur enim poſtea, & ſepeliretur, de ſenten. excomm. a nobis. 2. [His quib.] ſi reperiantur, & ſcitur, qui ſunt: alias pauperibus erogetur, de hoc infra de vſu. cum tu, & ſupra de homici. ſicut dignum. §. eos. Hoſt. [Contra iuſtitiam] nam ſi fuiſſet iuſtum bellum ex parte mortui, non tenerentur hęredes. de hoc, ſupra de iureiu. ſicut. & infra Hoſtien.
3 ¶ † Secunda gloſſ. recitari poteſt per q̃onem. ¶ Tertia
4 & vlt. ſignant, & ſoluunt duo contraria. ¶ In † gl. 3. ibi, hic poterat]& volebat, vel ibi de manifeſto: hic de occulto. vel ibi, de obſtinato, hic de nó obſtinato. ¶ In gl. hic habes. ibi, cap. vlt.]& 12. quæſt. 2. epiſcopus, qui filios. ¶ In gl. vlt. in fi.]alias eſt in textu, valeant, ſ. ipſi hæredes. & ſic non eſt contra, ſecundum Vin.

SVMMARIVM.

1 *Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt.*
Religionem ingredi alter coniugum ſine alterius licentia nõ poteſt, conſumato matrimonio. et an hoc indiſtinctè procedat, num. 2.
Matrimonium, pro eius conſumatione.
Profiteri, pro promittere.
Vis etiam mihi in perſonam parentis infertur.
3 *Epilogus & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Vxor à quibus petenda lege ciuili.
4 *Additio gloſſarum.*
Diſiunctiua pro copulatiua.
Confeſſioni coniugis quando ſtetur in cauſa matrimonij carnalis, vel ſpiritualis.

CAPVT VI.

1 **Cum cauſa.** Caſus. † Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt, poſt cuius conſummationem alter ſine alterius licentia religionem ingredi non poteſt. Et in 1. deciſa conſultatio. in 2. reſponſio, ibi, Reſpondemus. quæ tria facit. primo reſpondet de raptu cum redditione cauſæ. 2. ibi, Pręterea, de ingreſſu, & cauſam etiam reddit. 3. ibi, Non ergo, de vtroq; concludit[Vxorem] vt dicebat miles ille: ſed illa negabat, A.[Apoſtolo]1. ad Cor. 7. A,[Matrimoniũ]id eſt conſummationem matrimonij ſecundum intellectum G.[Mulieris]quæ omnino renuit militem, ſecundum Hoſtien.[Poſtmodum) ideſt poſt matrimonium conſumatum[Aliter)præter monacatum, Goffr. puta in domo propria, vigeſimatertia, quæſt. quinta, quod deo, quod dic vt not. ſupra de conuer. con. ex parte. 2. Hoſtien.(Profiteri)ideſt promittere(Rapta)per vim illatam forte non ſibi, ſed parentibus. de hoc ſatis, trigeſimaſexta, quæſtione prima, per totum. ſed ſecundum Hoſtienſ. fuit iſta rapta per vim de monaſterio ſecundo loco, & poſtea ad monaſteriũ reducta(Declinare). per hoc dicit Hoſtien. colligi, quod carnale matrimonium

Digitized by Google

5 *Sepultura quibus denegetur.*
Viaticum cui recuſetur morienti.
3 *Sententiæ ferendæ, an latæ, an ſit hic canon.*
4 *Suffragium gloſſarum.*
Si naui tua in agrum meum vi fluminis delata, damnum mihi datum eſt, quid iuris.
5 *Suppletio gloſſarum.*
Mercatores, vel peregrinos qui deprædantur, excommunicandi ſunt.

C A P. II.

1 **Super eo.** Caſus.† Manifeſtus raptor, vel eccleſiæ violator ſi reſtituit, vel de reſtituẽdo cauet in vita, hoc primo.
& in morte, hoc ſecundo, ad pęnitentiam, & ſepulturã
admittitur. Si vero in vita cauere non vult, cum poſ-
ſit, in morte non poteſt, clerici illius ſepulturæ intereſ-
ſe non debent. hoc tertio. quarto clericis tranſgreſſori-
bus pœnam imponit. 2. ibi, Si vero. 3. ibi, Si autem.
4. ibi, quod ſi manifeſte, ſecus, ſi non manifeſte, infra
eo. in literis, ſecundum Inno. [Deprehenſus] ita, quod
infitiationi non eſt locus, de coha. cler. c. fi. [Securita-
tem] ſic infra de vſur. quamquam, lib. 6. [Humiliter]
hoc requiritur in pęnitente. 50. d. in capite, & capitulo
pęnitentes [Obſtinata] vt quia multoties reſtituere po
tuit, & propter hoc fuit admonitus, & excommunica-
tus, ſupra c. 1. & ſatisfacere contempſit. Hoſt. [Securi-
tatem] & multo minus ſatisfactionem [Videtur] ideſt
ſolennis reconciliatio denegabitur in opprobriũ hæ-
redum; tamen abſoluetur [Contrito] ſcilicet peccato
ri, qui de peccato conteritur [Sepulturæ] contra, infra
2 eo. in literis, vbi ſoluitur [Pęnitentias † dare] reſpicit
ver. presbyterorum, ad quos hoc pertinet, infra de pę-
niten. omnis [Particeps] no. quo ad pęnam æquiparari
clericos, & presbyteros delinquentes in prædictis, vel
clericis, qui in crimine rapinæ participant [Irrecupera
biliter] quantum ad ordinarium ſuum, qui illos priua-
bit officio, ad quod nunquam reſtituerentur ſine papæ
licentia. ſic & alias, ſupra de hæretic. excommunica-
3 mus, infra §. ſane clerici. Hoſt. ¶ Gl. † 2. primo obijcit
textui. 2. ipſum coadiuuat. 3. dat duas ſolutiones, & ſe-
cundam approbat. ¶ Gl. quarta, tractat de duplici pę
na, temporali & æterna, dicit literam intelligendam
de prima. ¶ Pe. poteſt recitari per modũ obiectionis,
4 & remiſſionis. ¶ In † gloſſ. 2. ibi, fructuoſa] vel propter
præſumptionem, quod ſit impœnitens, ex quo tamdiu
diſtulit, quia peccata ipſum dimittũt, & nõ ipſe pecca
ta, de pœniten. diſt. 7. ſi quis poſitus. T. dicit Abb. cum
magiſtro ſuo, quod de omnibus poterit ſacerdos pęni-
tentiam denegare, ex quo crimen illius eſt manifeſtũ,
& contrarium loquitur de occulto. Tutius tamen eſt,
ꝙ ſuper alijs audiatur ipſius cõfeſſio. Hoſt. dicit in cri-
minis deteſtationem in vita, & in morte ſolennem pę-
nitentiam denegari: alias generaliter obtinet, quod
dicit gl. [& in fine] T. & ad alia quæ no. in præ. c. quod
quidam. ¶ In gl. hoc quantum, ibi, debetur] de hoc j.
de reg. iu. in quinta regula, lib. 6. ¶ In gl. pen. ibi, vlti-
5 mam † partem] hoc placet Gof. qui improbat, quod di
xerunt quidam, hoc e. intelligi de his, de quibus præſu
mitur, ꝙ poſſunt ſatisfacere, ſi velint rogare hæredes.
ſed quia de ipſorum facultatibus dubitatur, ideo via-
ticum non negatur, nec etiam pęnitentia, ideſt pecca-
torũ remiſſio: ſed negatur ſolennis reconciliatio ad
hæredum verecundiam, qui eum viderint illos ſepeli-
ri debere in campis, ſtudebunt ſatisfacere rubore ſuf-
fuſi. ſed veritas eſt, ꝙ huic non negatur terra cæmete-
riata, ſed clericorũ præſentia, vt ſequitur in gloſſ.

S V M M A R I V M.

1 *Nauigantes, vel naufragis fideles qui capiunt, vel expoliant, excommunicantur, niſi ablata reſtituant, nume. 2. in fine, & 1.*
Et quæ alia ſit eis pęna, nume. 6.
Delicta paria mutua compenſatione tolluntur.
2 *Piratæ ſolenniter excommunicantur ter in anno, num. 3.*
Captio comparatur ſpoliationi.

C A P V T III.

1 **Excommunicationi** Primo † excõicari iubet eos, qui
capiunt, vel ſpoliant fideles ex honeſta cã nauigantes.
ſecundo excõicat ſpoliantes naufragos, niſi ablata re-
ſtituant. 2. ibi, illi etiam [Honeſtis] ſi enim eſſent pira-
tæ, ſicut illi, fiat mutua compenſatio. ſupra tit. 1. c. pe-
nult. & vlt. Hoſt. [Nauigio] maris, ſecundum Hoſt. qui
dicit hanc decr. partem illius, de iudi. ita quorundã.
2 fuit † autem in piratis maritimis hoc exaggerandum:
quia nimis per illos frequentatum, de pę. di. 1. aut fa-
cta, ſecundum eum. qui etiam dicit hic, ꝙ ab ore Ro.
po. piratæ ſolenniter excõmunicantur ter in anno [Ve-
ctos] ideſt portatos [Spoliare] æquiparãtur hic captio,
& ſpoliatio, ſicut infra de elect. ſciant, de ſen. exc. qui-
cunque, lib. 6. [Naufragium] maritimum ſecundum
Hoſt. [Ablata] non eſt ergo excommunicatus, qui reſti
tuit ablata ex eo, quod pœnam non ſoluit, de qua dicit
3 glo. ſecundũ Hoſt. [Nouerint] credimus † canonem fe-
rendæ ſententiæ: Inn. videtur, ꝙ ſit canon latæ ſenten-
tiæ. T. & Vin. & Gof. Quid Ro. ecc. ſuper hoc teneat,
neſcio. T. Credo, quod prima pars ſit canon ferendæ
ſentẽtiæ, ſaluo quod dixi de ſentẽtia papali, & quæ per
papã contra piratas ter in anno profertur. Secunda ve
ro pars ſit canon latæ ſententiæ, ita tamẽ, ꝙ præcedat
admonitio, vt dicit gl. & hoc probet vis verborũ. Ra-
tio uero diuerſitatis ſatis patet, & ſic prima pars po-
4 teſt intelligi de quolibet nauigio. ¶ In † glo. 3. ibi, ra-
tis] nil facit. dici enim, ꝙ ſi vi fluminum delata eſt na-
uis in agrum meum, nõ aliter poteſtatem habebis au-
ferendi, quam ſi de recepto damno mihi caueas. ſed.
quod dicit gloſ. probatur, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis
5 onuſtæ, & l. qui leuandæ. ¶ In † gl. 1. in fine] per hæc iu-
ra dicit Hoſtien. quod qui mercatores, vel peregrinos
non nauigantes, ſed itinerantes deprædantur, excom
municandi ſunt, nõ tamen ſunt excommunicati. ¶ In
6 glo. 2. ibi, diliges] Matth. 12. F. ¶ In † glo. & ſic, ibi, in
eum] & noua pœna addita eſt talibus, ſcilicet publica
tionis bonorum, per auctẽ. ibi poſitam, quæ incipit,
nauigia [& in fine] & melius, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis
onuſtæ, & l. qui leuandæ, & de hoc, prima, quæſtione ſe
ptima, diſpenſationes. ¶ In gl. vlt. ibi, poſt admonitio
nẽ] hoc tenet Hoſtien. concor. de præbend. extirpãdæ,
ſupra de immunita. eccleſi. nouimus, ſupra ne cleri. vel
mo. clericis, in fine, infra de rebus eccleſi. nõ alienan.
capitu. 2. §. laici, & §. fi. lib. 6. & cle. de vi. & hon. cle.
diæceſanis, & de ſtatu mo. attendentes, in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopi ex delegatione principis de criminibus iudicare poſſunt præter pœnam ſanguinis, & vbi, num. 4.*
Quid ſi habeant iuriſdictionem temporalem.
Pœna ſanguinis an & quę conceſſa epiſcopis.
Quandoque maior, vel minor irrogatur, num. 3. & 5.
2 *Grauis exceſſus quis.*
Pueros in abuſu occidentium pœna capitalis.
3 *Suffragium, & additio gloſſarum, num. 4.*
Criminales cauſas poteſt delegare prælatis eccleſiarum princeps & quas.
Iuſtitiarius quo caſu dari non debeat, & à quo.

CA-

Digitized by Google

C A P V T IIII.

1 In Archiepiſcopatu. Caſus. † Ex delegatione principis de raptu, & alijs criminibus præter pœnam ſanguinis poſſunt epiſcopi iudicare. Communis diuiſio. ſecunda ibi, conſultationi. & hæc diſtinguit ſecundum membrũ ibi. Si vero[Iuriſdictione] ſpirituali, & intra diœceſim tuam, ex commiſſione tamen regis ibi tibi facta. ſi autem haberet ibi temporalem iuriſdictioné, hoc faceret ſuo iure, ſed ad hæc facienda poteſt epiſcopus compellere ſecularem poteſtaté per eccleſiaſticã cenſuram, quod dic, vt legitur de Iudæis, poſtulaſti. ſecundum Hoſt.[Afficere]in ſupplementum pœnę, ſic s. de calum. c. 1. in fi. & hoc teneas ſecundum Hoſt. licet alij exponant, &, pro vt[Vindictam ſanguinis]crudelẽ & grauem, de cleri. percuſſo. c. 2. licet ſit. ar. contra 23. q. vlt. peſſimam, in fi. ſed illud ſoluitur in eo, quod no. ne cleri. vel mona. clericis, nam & leuis cóceſſa eſt, de
2 crimi. fal. cap. 3. ad fi. Hoſt. [Grauis] vt † quia ſcandalum generat, vel delinquentes ad pœnã legalem accuſantur. vel ſecundum Gof. ſi in abuſu pueros occidunt, hoc dico, quia prędicta crimina regulariter habẽt pœnam capitalem. ſed præter prædictos caſus poſſet fieri temperatio, quæ pręcedit[Vindictam]& examinationem, ne clerici, vel mo. ſententiam. & ſic quod nõ poteſt delegatus expedire, remittitur ad delegantem, de re iud. c. fi. & patet in no. de accuſ. qualiter. 1. Ho. ¶ In
3 † glo. 3. ibi. §. pęna]ibi, dicitur, q quandoque imponit præſes pęnam grauiorem, vt quando mulctandum in parte bonorum, relegauit, & lex ſequens, & ſi ſeuerior, dicit econtra, quod proconſul biennio iuſſit a decurionatu abſtinere eum, qui debebat puniri ſeuerius, &
4 ille poſt biennium decurio licite poteſt eſſe. ¶ † In gl. 2. ibi, criminales,]ẽt ſpecialiter, licet quidam dixerint hic generalem commiſſionem factam cũ vniuerſitate locorum, quod non videtur per fi. dec. nã tunc non reſeruaret regi, ſed daret iuſticiariũ. quem tamen hoc caſu etiam ex mandato regio dare non debet, vt dicã, ne cleri. vel mo. c. vlt. in prin. li. 6. [& in fi.]15. q. 4. c. 1. ¶ In gl. 3. in fi.]de hoc plene. 2. q. 3. §. notandũ. Dicit
5 † hic Ho. q ex cauſa, etiam quando ſcandalũ non imminet. & vbi procedit ex officio, poteſt iudex commutare pœnas per iura prædicta. ſed ſecus, quando non ſubeſt cauſa, vel ſcandalum ſubeſt, vel ab alio accuſatur: quia tunc nec mollior, nec durior debet infligi. C. ne ſanctum bap. ite. l. 3. in fi. C. de vi pu. l. ſeruos qui, in fi. quamuis plerunque fiat contrarium de facto, vt pa-
a tet ex no. de homi. ad audientiam.[a] ¶ In gl. pe. ibi, illi qui]& q. 2. c. 1. ¶ In gl. vlt. ibi, liceat]ne cler. vel mo. c. vlt. lib. 6. [Et ibi, illud]vbi de hoc, & 15. diſt. c. 1. & de off. or. quod ſedem, de reſtit. in inte. c. penul.

A D D I T I O.

a ¶ Audientiam. De materia pleniſſime vide per Bar. Bald. & Salic. in l. in glo. alleg.

S V M M A R I V M.

1 *Eccleſiæ incendiarius in cœmeterio quo caſu ſepeliatur, eius hæredes ad ſatisfaciendum compelluntur, & quando nu. 2.*
Ligari, vel abſolui quis non poteſt ab extraneo, excipiuntur duo caſus.
2 *Abſolutionem præcedere debet ſatisfactio, niſi in moriente.*
Mortuus etiam quis abſoluitur & quis.
Satisfactio quibus facienda ad dictio. his quibus.
Hæredes damnum a defuncto datum quo caſu reficere non tenentur.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.*
Cap. ſuper eo. ſup. eo. cum hoc conciliatio.

C A P V T V.

1 In literis. Caſus. † incendiarius eccleſiæ in morte pœnitens per presbyterum abſolutus debet in cęmiterio ſepeliri, & ad ſatisfaciendum compelluntur hæredes, Cõmunis diuiſio. & 2. ibi. Quapropter ſecunda ſecundæ. ibi, & hæredes [Capellani]ab extraneo non poſſet ligari, vel abſolui niſi de licentia proprij, de pœni. & re. omnis: vel in neceſſitate, vt dicit gloſſ. ſe. [Abſolutus]
2 ſed nonne præcedere † debuit ſatisfactio, infra de verbo. ſignif. ſi ex parte. dicit Goff. quod non, quia morienti non eſt imponenda pœnitentia, ſed innoteſcenda, vt 26. q. 7. c. 1. [Habet]ſcilicet quod fuerit abſolutus. & idem ſi prius mortuus, dummodo ſigna pœnitentiæ apparuiſſent in illo. abſolueretur enim poſtea, & ſepeliretur, de ſenten. excomm. a nobis. 2. [His quib.] ſi reperiantur, & ſcitur, qui ſunt: alias pauperibus erogetur, de hoc infra de vſu. cum tu, & ſupra de homici. ſicut dignum. §. eos. Hoſt. [Contra iuſtitiam] nam ſi fuiſſet iuſtum bellum ex parte mortui, non tenerentur hęredes. de hoc, ſupra de iureiu. ſicut. & infra Hoſtien.
3 ¶ † Secunda gloſſ. recitari poteſt per qõnem. ¶ Tertia
4 & vlt. ſignant, & ſoluunt duo contraria. ¶ In † gl. 3. ibi. hic poterat]& volebat, vel ibi de manifeſto: hic de occulto. vel ibi, de obſtinato, hic de nõ obſtinato. ¶ In gl. hic habes. ibi, cap. vlt.]& 12. quæſt. 2. epiſcopus, qui filios. ¶ In gl. vlt. in fi.]alias eſt in textu, valeant, ſ. ipſi hæredes. & ſic non eſt contra, ſecundum Vin.

S V M M A R I V M.

1 *Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt.*
Religionem ingredi alter coniugum ſine alterius licentia nõ poteſt, conſumato matrimonio. et an hoc indiſtinctè procedat, num. 2.
Matrimonium, pro eius conſumatione.
Profiteri, pro promittere.
Vis etiam mihi in perſonam parentis infertur.
3 *Epilogus & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Vxor à quibus petenda lege ciuili.
4 *Additio gloſſarum.*
Diſiunctiua pro copulatiua.
Confeſſioni coniugis quando ſtetur in cauſa matrimonij carnalis, vel ſpiritualis.

C A P V T VI.

1 Cum cauſa. Caſus. † Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt, poſt cuius conſummationem alter ſine alterius licentia religionem ingredi non poteſt. Et in 1. deciſa conſultatio. in 2. reſponſio, ibi, Reſpondemus. quæ tria facit. primo reſpondet de raptu cum redditione cauſæ. 2. ibi, Pręterea, de ingreſſu, & cauſam etiam reddit. 3. ibi, Non ergo, de vtroq; concludit[Vxorem] vt dicebat miles ille: ſed illa negabat, A. [Apoſtolo]1. ad Cor. 7. A, [Matrimoniũ]id eſt conſummationem matrimonij ſecundum intellectum G. [Mulieris]quæ omnino renuit militem, ſecundum Hoſtien. [Poſtmodum) ideſt poſt matrimonium conſumatum[Aliter) præter monacatum, Goffr. puta in domo propria, vigeſimatertia, quæſt. quinta, quod deo, quod dic vt not. ſupra de conuer. con. ex parte. 2. Hoſtien. (Profiteri) ideſt promittere (Rapta) per vim illatam forte non ſibi, ſed parentibus. de hoc ſatis, trigeſimaſexta, quæſtione prima, per totum. ſed ſecundum Hoſtienſ. fuit iſta rapta per vim de monaſterio ſecundo loco, & poſtea ad monaſteriũ reducta (Declinare). per hoc dicit Hoſtien. colligi, quod carnale matrimonium

Digitized by Google

9 *Sepultura quibus denegetur.*
Viaticum cui recuſetur morienti.

C A P. II.

1 Super eo. Caſus. † Manifeſtus raptor, vel eccleſiæ violator ſi reſtituit, vel de reſtituẽdo cauet in vita, hoc primo. & in morte, hoc ſecundo, ad penitentiam, & ſepulturã admittitur. Si vero in vita cauere non vult, cum poſſit, in morte non poteſt, clerici illius ſepulturæ intereſſe non debent. hoc tertio. quarto clericis tranſgreſſoribus pœnam imponit. 2. ibi, Si vero. 3. ibi, Si autem. 4. ibi, quod ſi manifeſte. ſecus, ſi non manifeſte, infra eo. in literis, ſecundum Inno. [Deprehenſus] ita, quod inficiationi non eſt locus, de coha. cler. c. ſi. [Securitatem] ſic infra de vſur. quamquam, lib. 6. [Humiliter] hoc requiritur in penitente. 50. d. in capite, & capitulo penitentes [Obſtinata] vt quia multoties reſtituere potuit, & propter hoc fuit admonitus, & excommunicatus, ſupra c. 1. & ſatisfacere contempſit. Hoſt. [Securitatem] & multo minus ſatisfactionem [Videtur] ideſt ſolennis reconciliatio denegabitur in opprobriũ hæredum; tamen abſoluetur [Contrito] ſcilicet peccatori, qui de peccato conteritur [Sepulturæ] contra, infra
2 eo. in literis, vbi ſoluitur [Penitentias † dare] reſpicit ver. presbyterorum, ad quos hoc pertinet, infra de peniten. omnis [Particeps] no. quo ad penam æquiparari clericos, & presbyteros delinquentes in prædictis, vel clericis, qui in crimine rapinæ participant [Irrecuperabiliter] quantum ad ordinarium ſuum, qui illos priuabit officio, ad quod nunquam reſtituerentur ſine papæ licentia. ſic & alias, ſupra de hæretic. excommunica-
3 mus, infra §. ſane clerici. Hoſt. ¶ Gl. † 2. primo obijcit textui. 2. ipſum coadiuuat. 3. dat duas ſolutiones, & ſecundam approbat. ¶ Gl. quarta, tractat de duplici pena, temporali & æterna. dicit literam intelligendam de prima. ¶ Pe. poteſt recitari per modũ obiectionis,
4 & remiſſionis. ¶ In † gloſſ. 2. ibi, fructuoſa] vel propter præſumptionem, quod ſit impœnitens, ex quo tamdiu diſtulit, quia peccata ipſum dimittũt, & nõ ipſe peccata, de pœniten. diſt. 7. ſi quis poſitus. T. dicit Abb. cum magiſtro ſuo, quod de omnibus poterit ſacerdos penitentiam denegare, ex quo crimen illius eſt manifeſtũ, & contrarium loquitur de occulto. Tutius tamen eſt, ꝙ ſuper alijs audiatur ipſius cõfeſſio. Hoſt. dicit in criminis deteſtationem in vita, & in morte ſolennem penitentiam denegari: alias generaliter obtinet, quod dicit gl. [& in fine] T. & ad alia quæ no. in præ. c. quod quidam. ¶ In gl. hoc quantum, ibi, debetur] de hoc j. de reg. iu. in quinta regula, lib. 6. ¶ In gl. pen. ibi, vlti-
5 mam † partem] hoc placet Gof. qui improbat, quod dixerunt quidam, hoc c. intelligi de his, de quibus præſumitur, ꝙ poſſunt ſatisfacere, ſi velint rogare hæredes. ſed quia de ipſorum facultatibus dubitatur, ideo viaticum non negatur, nec etiam penitentia, ideſt peccatorũ remiſſio. : ſed negatur ſolennis reconciliatio ad hæredum verecundiam, qui cum viderint illos ſepeliri debere in campis, ſtudebunt ſatisfacere rubore ſuffuſi. ſed veritas eſt, ꝙ huic non negatur terra cæmeteriata, ſed clericorum præſentia, vt ſequitur in gloſſ.

S V M M A R I V M.

1 *Nauigantes, vel nauf. agos fideles qui capiunt, vel expoliant, excommunicantur, niſi ablata reſtituant, nume. 2. in fine, & 3.*
Et quæ alia ſit eis pena, nume. 6.
Delicta paria mutua compenſatione tolluntur.
2 *Piratæ ſolenniter excommunicantur ter in anno, num. 3.*
Captio comparatur ſpoliationi.
3 *Sententię ferendæ, an latæ, an ſit hic canon.*
4 *Suffragium gloſſarum.*
Si naui tua in agrum meum vi fluminis delata, damnum mihi datum eſt, quid iuris.
5 *Suppletio gloſſarum.*
Mercatores, vel peregrinos qui deprædantur, excommunicandi ſunt.

C A P V T III.

1 Excommunicationi Primo † excõicari iubet eos, qui capiunt, vel ſpoliant fideles ex honeſta cã nauigantes. ſecundo excõicat ſpoliantes naufragos, niſi ablata reſtituant. 2. ibi, illi etiam [Honeſtis] ſi enim eſſent piratæ, ſicut illi, fiat mutua compenſatio. ſupra tit. 1. c. penult. & vlt. Hoſt. [Nauigio] maris, ſecundum Hoſt. qui dicit hanc decr. partem illius, de iudi. ita quorundã.
2 foit † autem in piratis maritimis hoc exaggerandum: quia nimis per illos frequentatum, de pę. di. 1. aut facta, ſecundum eum. qui etiam dicit hic, ꝙ ab ore Ro. po. piratæ ſolenniter excõmunicantur ter in anno [Vectos] ideſt portatos [Spoliare] æquiparãtur hic captio, & ſpoliatio, ſicut infra de elect. ſciant, de ſen. exc. quicunque, lib. 6. [Naufragium] maritimum ſecundum Hoſt. [Ablata] non eſt ergo excommunicatus, qui reſtituit ablata ex eo, quod pœnam non ſoluit, de qua dicit
3 glo. ſecundũ Hoſt. [Nouerint] credimus † canonem ferendæ ſententiæ: Inn. videtur, ꝙ ſit canon latæ ſententiæ. T. & Vin. & Gof. Quid Ro. ecc. ſuper hoc teneat, neſcio. T. Credo, quod prima pars ſit canon ferendæ ſentẽtiæ, ſaluo quod dixi de ſentẽtia papali, & quæ per papã contra piratas ter in anno profertur. Secunda vero pars ſit canon latæ ſententiæ, ita tamẽ, ꝙ præcedat admonitio, vt dicit gl. & hoc probet vis verborũ. Ratio uero diuerſitatis ſatis patet, & ſic prima pars po-
4 teſt intelligi de quolibet nauigio. ¶ In † glo. 3. ibi, ratis] nil facit. dici enim, ꝙ ſi vi fluminum delata eſt nauis in agrum meum, nõ aliter poteſtatem habebis auferendi, quam ſi de recepto damno mihi caueas. ſed quod dicit gloſ. probatur, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis
5 onuſtæ, & l. qui leuandæ. ¶ In † gl. 1. in fine] per hæc iura dicit Hoſtien. quod qui mercatores, vel peregrinos non nauigantes, ſed itinerantes deprædantur, excommunicandi ſunt, nõ tamen ſunt excommunicati. ¶ In
6 glo. 2. ibi, diliges] Matth. 12. F. ¶ In † glo. & ſic, ibi, in eum] & noua pœna addita eſt talibus, ſcilicet publicationis bonorum, per aucten. ibi poſitam, quæ incipit, nauigia [& in fine] & melius, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis onuſtæ, & l. qui leuandæ, & de hoc, prima, quæſtione ſeptima, diſpenſationes. ¶ In gl. vlt. ibi, poſt admonitionẽ] hoc tenet Hoſtien. concor. de præbend. extirpãde, ſupra de immunita. eccleſi. nouimus, ſupra ne cleri. vel mo. clericis, in fine, infra de rebus eccleſi. nõ alienan. capitu. 2. §. laici, & §. fi. lib. 6. & cle. de vi. & hon. cle. diœceſanis, & de ſtatu mo. attendentes, in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopi ex delegatione principis de criminibus iudicare poſſunt præter pœnam ſanguinis, & vbi, num. 4.*
Quid ſi habeant iuriſdictionem temporalem.
Pœna ſanguinis an & quę conceſſa epiſcopis.
Quandoque maior, vel minor irrogatur, num. 3. & 5.
2 *Grauis exceſſus quis.*
Pueros in abuſu occidentium pœna capitalis.
3 *Suffragium, & additio gloſſarum, num. 4.*
Criminales cauſas poteſt delegare prælatis eccleſiarum princeps, & quas.
Iuſtitiarius quo caſu dari non debeat, & à quo.

CA-

Digitized by Google

CAPVT IIII.

1 In Archiepiſcopatu. Caſus. † Ex delegatione princi-
pis de raptu,& alijs criminibus præter pœnam ſangui
nis poſſunt epiſcopi iudicare. Communis diuiſio. ſe-
cunda ibi, conſultationi. & hæc diſtinguit ſecundum
membrũ ibi. Si vero[Iuriſdictione] ſpirituali, & intra
diœceſim tuam, ex commiſſione tamen regis ibi tibi
facta. ſi autem haberet ibi temporalem iuriſdictioné,
hoc faceret ſuo iure, ſed ad hæc facienda poteſt epiſco
pus compellere ſecularem poteſtatẽ per eccleſiaſticã
cenſuram, quod dic, vt legitur de Iudæis, poſtulaſti. ſe
cundum Hoſt.[Afficere]in ſupplementum pœnę, ſic s.
de calum.c.1.in fi.& hoc teneas ſecundum Hoſt. licet
alij exponant,&, pro vt[Vindictam ſanguinis]crudelẽ
& grauem, de cleri. percuſſo.c.2.licet ſit.ar. contra 23.
q.vlt. peſſimam, in fi. ſed illud ſoluitur in eo, quod no.
ne cleri. vel mona. clericis, nam & leuis cõceſſa eſt, de
2 crimi. fal. cap. 3. ad fi. Hoſt.[Grauis] vt † quia ſcanda-
lum generat, vel delinquentes ad pœnã legalem accu
ſantur. vel ſecundum Goſ. ſi in abuſu pueros occidunt,
hoc dico, quia prędicta crimina regulariter habẽt pœ-
nam capitalem. ſed præter prædictos caſus poſſet fieri
temperatio, quæ pręcedit[Vindictam]& examinatio-
nem, ne clerici, vel mo. ſententiam. & ſic quod nõ po-
teſt delegatus expedire, remittitur ad delegantem, de
re iud.c.fi.& patet in no. de accuſ. qualiter. 1. Ho. ¶ In
3 † glo. 3. ibi. §. pęna]ibi, dicitur, q quandoque imponit
præſes pęnam grauiorem, vt quando multandum in
parte bonorum, relegauit, & lex ſequens, & ſi ſeuerior,
dicit econtra, quod proconſul biennio iuſſit a decu-
rionatu abſtinere eum, qui debebat puniri ſeuerius, &
4 ille poſt biennium decurio licite poteſt eſſe. ¶ † In gl.
2. ibi, criminales,]ẽt ſpecialiter, licet quidam dixerint
hic generalem commiſſionem factam cũ vniuerſita-
te locorum, quod non videtur per fi. dec. nã tunc non
reſeruaret regi, ſed daret iuſticiariũ. quem tamen hoc
caſu etiam ex mandato regio dare non debet, vt dicã,
ne cleri. vel mo. c. vlt. in prin. li. 6.[& in fi.] 15. q. 4. c. 1.
¶ In gl. 3. in fi.]de hoc plene. 2. q. 3. §. notandũ. Dicit
4 † hic Ho. q ex cauſa, etiam quando ſcandalũ non im-
minet. & vbi procedit ex officio, poteſt iudex commu
tare pœnas per iura prædicta. ſed ſecus, quando non
ſubeſt cauſa, vel ſcandalum ſubeſt, vel ab alio accuſa-
tur: quia tunc nec mollior, nec durior debet infligi. C.
ne ſanctum bap. ite. l. 3. in fi. C. de vi pu. l. ſeruos qui, in
fi. quamuis plerunque fiat contrarium de facto, vt pa-
a tet ex no. de homi. ad audientiam.[a] ¶ In gl. pe. ibi, illi
qui]& q. 2. c. 1. ¶ In gl. vlt. ibi, liceat]ne cler. vel mo. c.
vlt. lib. 6.[Et ibi, illud]vbi de hoc, & 15. diſt. c. 1. & de
off. or. quod ſedem, de reſtit. in inte. c. penul.

ADDITIO.

a ¶ Audientiam. De materia pleniſſime vide per Bar. Bald. & Sa
lic. in l. in glo. alleg.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſiæ incendiarius in cœmeterio quo caſu ſepeliatur, eius*
hæredes ad ſatisfaciendum compelluntur, & quando nu. 2.
Ligari, vel abſolui quis non poteſt ab extraneo, excipiuntur
duo caſus.
2 *Abſolutionem præcedere debet ſatisfactio, niſi in moriente.*
Mortuus etiam quis abſoluitur & quis.
Satisfactio quibus facienda ad dictio. his quibus.
Hæredes damnum a defuncto datum quo caſu reficere non
tenentur.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.*
Cap. ſuper eo. ſup. eo. cum hoc conciliatio.

CAPVT V.

1 In literis. Caſus. † incendiarius eccleſiæ in
morte pœnitens per presbyterum
abſolutus debet in cęmiterio ſepe-
liri, & ad ſatisfaciendum compelluntur hæredes, Cõ-
munis diuiſio. & 2. ibi. Quapropter ſecunda ſecundæ.
ibi, & hæredes[Capellani]ab extraneo non poſſet li-
gari, vel abſolui niſi de licentia proprij, de pœni. & re.
omnis: vel in neceſſitate, vt dicit gloſſ. ſe.[Abſolutus]
2 ſed nonne præcedere † debuit ſatisfactio, infra de ver
bo. ſignif. ſi ex parte. dicit Goſſ. quod non, quia morien
ti non eſt imponenda pœnitentia, ſed innoteſcenda,
vt 26. q. 7. c. 1.[Habet]ſcilicet quod fuerit abſolutus.
& idem ſi prius mortuus, dummodo ſigna pœniten-
tiæ apparuiſſent in illo. abſolueretur enim poſtea, &
ſepeliretur, de ſenten. excomm. a nobis. 2.[His quib.]
ſi reperiantur, & ſcitur, qui ſunt: alias pauperibus ero-
getur, de hoc infra de vſu. cum tu, & ſupra de homici.
ſicut dignum. §. eos. Hoſt.[Contra iuſtitiam] nam ſi
fuiſſet iuſtum bellum ex parte mortui, non tenerentur
hęredes. de hoc, ſupra de iureiu. ſicut. & infra Hoſtien.
3 ¶ † Secunda gloſſ. recitari poteſt per qõnem. ¶ Tertia
4 & vlt. ſignant, & ſoluunt duo contraria. ¶ In † gl. 3. ibi.
hic poterat]& volebat, vel ibi de manifeſto: hic de oc
culto. vel ibi, de obſtinato, hic de nõ obſtinato. ¶ In
gl. hic habes. ibi, cap. vlt.]& 12. quæſt. 2. epiſcopus, qui
filios. ¶ In gl. vlt. in fi.]alias eſt in textu, valeant, ſi ip-
ſi hæredes. & ſic non eſt contra, ſecundum Vin.

SVMMARIVM.

1 *Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt.*
Religionem ingredi alter coniugum ſine alterius licentia nõ
poteſt, conſumato matrimonio. et an hoc indiſtinctè proce-
dat, num. 2.
Matrimonium, pro eius conſumatione.
Profiteri, pro promittere.
Vis etiam mihi in perſonam parentis infertur.
3 *Epilogus & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Vxor à quibus petenda lege ciuili.
4 *Additio gloſſarum.*
Diſiunctiua pro copulatiua.
Confeſſioni coniugis quando ſtetur in cauſa matrimonij car-
nalis, vel ſpiritualis.

CAPVT VI.

1 Cum cauſa. Caſus. † Raptor cum rapta
matrimonium contrahere
poteſt, poſt cuius conſumma
tionem alter ſine alterius licentia religionem ingredi
non poteſt. Et in 1. deciſa conſultatio. in 2. reſponſio,
ibi, Reſpondemus. quæ tria facit. primo reſpondet de
raptu cum redditione cauſæ. 2. ibi, Pręterea, de ingreſ-
ſu, & cauſam etiam reddit. 3. ibi, Non ergo, de vtroq;
concludit[Vxorem] vt dicebat miles ille: ſed illa ne-
gabat, A.[Apoſtolo] 1. ad Cor. 7. A,[Matrimoniũ]id-
eſt conſummationem matrimonij ſecundum intelle-
ctum G.[Mulieris]quæ omnino renuit militem, ſecun
dum Hoſtien.[Poſtmodum) ideſt poſt matrimonium
conſumatum[Aliter)præter monacatum, Goffr. puta
in domo propria, vigeſimatertia, quæſt. quinta, quod
deo, quod dic vt not. ſupra de conuer. con. ex parte. 2.
Hoſtien.(Profiteri)ideſt promittere(Rapta)per vim il
latam forte non ſibi, ſed parentibus. de hoc ſatis, trige
ſimaſexta, quæſtione prima, per totum. ſed ſecundum
Hoſtienſ. fuit iſta rapta per vim de monaſterio ſecun-
do loco, & poſtea ad monaſteriũ reducta(Declinare).
per hoc dicit Hoſtien. colligi, quod carnale matrimo-
nium

Digitized by Google

5 *Sepultura quibus denegetur.*
Viaticum cui recuſetur morienti.

C A P. II.

1 Super eo. Caſus.† Manifeſtus raptor, vel eccleſiæ violator ſi reſtituit, vel de reſtituẽdo cauet in vita, hoc primo. & in morte, hoc ſecundo, ad pęnitentiam, & ſepulturã admittitur. Si vero in vita cauerę non vult, cum poſſit, in morte non poteſt, clerici illius ſepulturæ intereſſe non debent. hoc tertio. quarto clericis tranſgreſſoribus pœnam imponit. 2. ibi, Si vero. 3. ibi, Si autem. 4. ibi, quod ſi manifeſte. ſecus, ſi non manifeſte, infra eo. in literis, ſecundum Inno. [Deprehenſus] ita, quod inficiationi non eſt locus, de coha. cler. c. fi. [Securitatem] ſic infra de vſur. quamquam, lib. 6. [Humiliter] hoc requiritur in pęnitente. 50. d. in capite, & capitulo penitentes [Obſtinata] vt quia multoties reſtituere potuit, & propter hoc fuit admonitus, & excommunicatus, ſupra c. 1. & ſatisfacere contempſit. Hoſt. [Securitatem] & multo minus ſatisfactionem [Videtur] ideſt ſolennis reconciliatio denegabitur in opprobriũ hæredum; tamen abſoluetur [Conterito] ſcilicet peccatori, qui de peccato conteritur [Sepulturæ] contra, infra
2 eo. in literis, vbi ſoluitur [Pęnitentias † dare] reſpicit ver. presbyterorum, ad quos hoc pertinet, infra de pęniten. omnis [Particeps] no. quo ad pęnam æquiparari clericos, & presbyteros delinquentes in prædictis, vel clericis, qui in crimine rapinæ participant [Irrecuperabiliter] quantum ad ordinarium ſuum, qui illos priuabit officio, ad quod nunquam reſtituerentur ſine papæ licentia. ſic & alias, ſupra de hæretic. excommunica-
3 mus, infra §. ſane clerici. Hoſt. ¶ Gl. † 2. primo obijcit textui. 2. ipſum coadiuuat. 3. dat duas ſolutiones, & ſecundam approbat. ¶ Gl. quarta, tractat de duplici pęna, temporali & æterna. dicit literam intelligendam de prima. ¶ Pe. poteſt recitari per modũ obiectionis,
4 & remiſſionis. ¶ In † gloſſ. 2. ibi, fructuoſa] vel propter præſumptionem, quod ſit impœnitens, ex quo tamdiu diſtulit, quia peccata ipſum dimittũt, & nõ ipſe peccata, de pœniten. diſt. 7. ſi quis poſitus. T. dicit Abb. cum magiſtro ſuo, quod de omnibus poterit ſacerdos penitentiam denegare, ex quo crimen illius eſt manifeſtũ, & contrarium loquitur de occulto. Tutius tamen eſt, ꝙ ſuper alijs audiatur ipſius cõfeſſio. Hoſt. dicit in criminis deteſtationem in vita, & in morte ſolennem pęnitentiam denegari: alias generaliter obtinet, quod dicit gl. [& in fine] T. & ad alia quæ no. in præ. c. quod quidam. ¶ In gl. hoc quantum, ibi, debetur] de hoc ĩ. de reg. iu. in quinta regula, lib. 6. ¶ In gl. pen. ibi, vlti-
5 mam † partem] hoc placet Gof. qui improbat, quod dixerunt quidam, hoc c. intelligi de his, de quibus præſumitur, ꝙ poſſunt ſatisfacere, ſi velint rogare hæredes. ſed quia de ipſorum facultatibus dubitatur, ideo viaticum non negatur, nec etiam pęnitentia, ideſt peccatorũ remiſſio. i ſed negatur ſolennis reconciliatio ad hæredum verecundiam, qui cum viderint illos ſepeliri debere in campis, ſtudebunt ſatisfacere rubore ſuffuſi. ſed veritas eſt, ꝙ huic non negatur terra cæmeteriata, ſed clericorũ præſentia, vt ſequitur in gloſſ.

S V M M A R I V M.

1 *Nauigantes, vel naufragos fideles qui capiunt, vel expoliant, excommunicantur, niſi ablata reſtituant, nume. 2. in fine, & 1.*
Et quæ alia ſit eis pęna, nume. 6.
Delicta paria mutua compenſatione tolluntur.
2 *Piratæ ſolenniter excommunicantur ter in anno, num. 3.*
Captio comparatur ſpoliationi.
3 *Sententię ferendæ, an latæ, an ſit hic canon.*
4 *Suffragium gloſſarum.*
Si nauis tua in agrum meum vi fluminis delata, damnum mihi datum eſt, quid iuris.
5 *Suppletio gloſſarum.*
Mercatores, vel peregrinos qui deprædantur, excommunicandi ſunt.

C A P V T III.

1 Excommunicationi Primo † excõicari iubet eos, qui capiunt, vel ſpoliant fideles ex honeſta cã nauigantes. ſecundo excõicat ſpoliantes naufragos, niſi ablata reſtituant. 2. ibi, illi etiam [Honeſtis] ſi enim eſſent piratæ, ſicut illi, fiat mutua compenſatio. ſupra tit. 1. c. penult. & vlt. Hoſt. [Nauigio] maris, ſecundum Hoſt. qui dicit hanc decr. partem illius, de iudi. ita quorundã.
2 fuit † autem in piratis maritimis hoc exaggerandum: quia nimis per illos frequentatum, de pę. di. 1. aut facta, ſecundum eum. qui etiam dicit hic, ꝙ ab ore Ro. po. piratæ ſolenniter excõmunicantur ter in anno [Vectos] ideſt portatos [Spoliare] æquiparãtur hic captio, & ſpoliatio, ſicut infra de elect. ſciant, de ſen. exc. quicunque, lib. 6. [Naufragium] maritimum ſecundum Hoſt. [Ablata] non eſt ergo excommunicatus, qui reſtituit ablata ex eo, quod pœnam non ſoluit, de qua dicit
3 glo. ſecundũ Hoſt. [Nouerint] credimus † canonem ferendæ ſententiæ: Inn. videtur, ꝙ ſit canon latæ ſententiæ. T. & Vin. & Gof. Quid Ro. ecc. ſuper hoc teneat, neſcio. T. Credo, quod prima pars ſit canon ferendæ ſentẽtiæ, ſaluo quod dixi de ſentẽtia papali, & quæ per papã contra piratas ter in anno profertur. Secunda vero pars ſit canon latæ ſententiæ, ita tamẽ, ꝙ præcedat admonitio, vt dicit gl. & hoc probet vis verborũ. *Ratio uero diuerſitatis ſatis patet, & ſic prima pars po-*
4 teſt intelligi de quolibet nauigio. ¶ In † glo. 3. ibi, ratis] nil facit. dici enim, ꝙ ſi vi fluminum delata eſt nauis in agrum meum, nõ aliter poteſtatem habebis auferendi, quam ſi de recepto damno mihi caueas. ſed quod dicit gloſ. probatur, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis
5 onuſtæ, & l. qui leuandæ. ¶ In † gl. 1. in fine] per hæc iura dicit Hoſtien. quod qui mercatores, vel peregrinos non nauigantes, ſed itinerantes deprædantur, excommunicandi ſunt, nõ tamen ſunt excommunicati. ¶ In
6 glo. 2. ibi, diliges] Matth. 12. F. ¶ In † glo. & ſic, ibi, in eum] & noua pœna addita eſt talibus, ſcilicet publicationis bonorum, per auctẽ. ibi poſitam, quæ incipit, nauigia [& in fine] & melius, ff. ad l. Rho. de ia. l. nauis onuſtæ, & l. qui leuandæ, & de hoc, prima, quæſtione ſeptima, diſpenſationes. ¶ In gl. vlt. ibi, poſt admonitionẽ] hoc tenet Hoſtien. concor. de præbend. extirpãdę, ſupra de immunita. eccleſi. nouimus, ſupra ne cleri. vel mo. clericis, in fine, infra de rebus eccleſi. nõ alienan. capitu. 2. §. laici, & §. fi. lib. 6. & cle. de vi. & hon. cle. diæceſanis, & de ſtatu mo. attendentes, in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopi ex delegatione principis de criminibus iudicare poſſunt præter pœnam ſanguinis, & vbi, num. 4.*
Quid ſi habeant iuriſdictionem temporalem.
Pœna ſanguinis an & quę conceſſa epiſcopis.
Quandoque maior, vel minor irrogatur, num. 3. & 5.
2 *Grauis exceſſus quis.*
Pueros in abuſu occidentium pœna capitalis.
3 *Suffragium, & additio gloſſarum, num. 4.*
Criminales cauſas poteſt delegare prælatis eccleſiarum princeps, & quas.
Inſtitiarius quo caſu dari non debeat, & à quo.

CA-

CAPVT IIII.

1 **In Archiepiſcopatu.** Caſus. † Ex delegatione princi-
pis de raptu, & alijs criminibus præter pœnam ſangui
nis poſſunt epiſcopi iudicare. Communis diuiſio. ſe-
cunda ibi, conſultationi. & hæc diſtinguit ſecundum
membrũ ibi. Si vero[Iuriſdictione] ſpirituali, & intra
diœceſim tuam, ex commiſſione tamen regis ibi tibi
facta. ſi autem haberet ibi temporalem iuriſdictionẽ,
hoc faceret ſuo iure, ſed ad hæc facienda poteſt epiſco
pus compellere ſecularem poteſtatẽ per eccleſiaſticã
cenſuram, quod dic, vt legitur de Iudæis, poſtulaſti. ſe
cundum Hoſt.[Afficere]in ſupplementum pœnę, ſic s.
de calum. c. 1. in fi. & hoc teneas ſecundum Hoſt. licet
alij exponant, &, pro vt [Vindictam ſanguinis]crudelẽ
& grauem, de cleri. percuſſo. c. 2. licet ſi r. ar. contra 23.
q. vlt. peſſimam, in fi. ſed illud ſoluitur in eo, quod no.
ne cleri. vel mona. clericis, nam & leuis cõceſſa eſt, de
5 crimi. fal. cap. 3. ad fi. Hoſt. [Grauis] vt † quia ſcanda-
lum generat, vel delinquentes ad pœnã legalem accu
ſantur. vel ſecundum Goſ. ſi in abuſu pueros occidunt,
hoc dico, quia prędicta crimina regulariter habẽt pœ-
nam capitalem. ſed præter prædictos caſus poſſet fieri
temperatio, quæ pręcedit[Vindictam]& examinatio-
nem, ne clerici, vel mo. ſententiam. & ſic quod nõ po-
teſt delegatus expedire, remittitur ad delegantem, de
re iud. c. fi. & patet in no. de accuſ. qualiter. 1. Ho. ¶ In
3 † glo. 3. ibi. §. pęna]ibi, dicitur, ꝙ quandoque imponit
præſes pęnam grauiorem, vt quando mulctandum in
parte bonorum, relegauit, & lex ſequens, & ſi ſeuerior,
dicit econtra, quod proconſul biennio iuſſit a decu-
rionatu abſtinere eum, qui debebat puniri ſeuerius, &
4 ille poſt biennium decurio licite poteſt eſſe. ¶ † In gl.
2. ibi, criminales,]ẽt ſpecialiter. licet quidam dixerint
hic generalem commiſſionem factam cũ vniuerſita-
te locorum, quod non videtur per ſi. dec. nã tunc non
reſeruaret regi, ſed daret iuſticiariũ. quem tamen hoc
caſu etiam ex mandato regio dare non debet, vt dicã,
ne cleri. vel mo. c. vlt. in prin. li. 6. [& in fi.]15. q. 4. c. 1.
¶ In gl. 3. in fi.]de hoc plene. 2. q. 3. §. notandũ. Dicit
5 † hic Ho. ꝙ ex cauſa, etiam quando ſcandalũ non im-
minet. & vbi procedit ex officio, poteſt iudex commu
tare pœnas per iura prædicta. ſed ſecus, quando non
ſubeſt cauſa, vel ſcandalum ſubeſt, vel ab alio accuſa-
tur: quia tunc nec mollior, nec durior debet infligi. C.
ne ſanctum bap. ite. l. 3. in fi. C. de vi pu. l. ſeruos qui, in
fi. quamuis plerunque fiat contrarium de facto, vt pa-
a ter ex no. de homi. ad audientiam.[a] ¶ In gl. pe. ibi, illi
qui]& q. 2. c. 1. ¶ In gl. vlt. ibi, liceat]ne cler. vel mo. c.
vlt. lib. 6. [Et ibi, illud]vbi de hoc, & 15. diſt. c. 1. & de
offi. or. quod ſedem, de reſtit. in inte. c. penul.

ADDITIO.

a ¶ Audientiam. De materia pleniſſime vide per Bar. Bald. & Sa
lic. in l. in glo. alleg.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſiæ incendiarius in cæmeterio quo caſu ſepeliatur, eius
hæredes ad ſatisfaciendum compelluntur, & quando nu. 2.*
*Ligari, vel abſolui quis non poteſt ab extraneo, excipiuntur
duo caſus.*
2 *Abſolutionem præcedere debet ſatisfactio, niſi in moriente.*
Mortuus etiam quis abſoluitur & quis.
Satisfactio quibus facienda ad dictio. his quibus.
*Hæredes damnum à defuncto datum quo caſu reſicere non
tenentur.*
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.*
Cap. ſuper eo. ſup. eo. cum hoc conciliatio.

CAPVT V.

1 **In literis.** Caſus. † incendiarius eccleſiæ in
morte pœnitens per presbyterum
abſolutus debet in cęmiterio ſepe-
liri, & ad ſatisfaciendum compelluntur hæredes, Cõ-
munis diuiſio. & 2. ibi. Quapropter ſecunda ſecundæ.
ibi, & hæredes[Capellani]ab extraneo non poſſet li-
gari, vel abſolui niſi de licentia proprij, de pœni. & re.
omnis: vel in neceſſitate, vt dicit gloſſ. ſe.[Abſolutus]
2 ſed nonne præcedere † debuit ſatisfactio, infra de ver
bo. ſignif. ſi ex parte. dicit Goſſ. quod non, quia morien
ti non eſt imponenda pœnitentia, ſed innoteſcenda,
vt 26. q. 7. c. 1. [Habet]ſcilicet quod fuerit abſolutus.
& idem ſi prius mortuus, dummodo ſigna pœniten-
tiæ apparuiſſent in illo. abſolueretur enim poſtea, &
ſepeliretur, de ſenten. excomm. a nobis. 2. [His quib.]
ſi reperiantur, & ſcitur, qui ſunt: alias pauperibus ero-
getur, de hoc infra de vſu. cum tu, & ſupra de homici.
ſicut dignum. §. eos. Hoſt. [Contra iuſtitiam]nam ſi
fuiſſet iuſtum bellum ex parte mortui, non tenerentur
hęredes. de hoc, ſupra de iureiu. ſicut. & infra Hoſtien.
3 ¶ † Secunda gloſſ. recitari poteſt per qõnem. ¶ Tertia
4 & vlt. ſignant, & ſoluunt duo contraria. ¶ In † gl. 3. ibi.
hic poterat]& volebat, vel ibi de manifeſto: hic de oc
culto. vel ibi, de obſtinato, hic de nõ obſtinato. ¶ In
gl. hic habes. ibi, cap. vlt.]& 12. quæſt. 2. epiſcopus, qui
filios. ¶ In gl. vlt. in fi.]alias eſt in textu, valeant, ſi ip-
ſi hæredes. & ſic non eſt contra, ſecundum Vin.

SVMMARIVM.

1 *Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt.*
*Religionem ingredi alter coniugum ſine alterius licentia nõ
poteſt, conſumato matrimonio. et an hoc indiſtinctè proce-
dat, num. 2.*
Matrimonium, pro eius conſumatione.
Profiteri, pro promittere.
Vis etiam mihi in perſonam parentis infertur.
3 *Epilogus & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Vxor à quibus petenda lege ciuili.
4 *Additio gloſſarum.*
Diſiunctiua pro copulatiua.
*Confeſſioni coniugis quando ſtetur in cauſa matrimonij car-
nalis, vel ſpiritualis.*

CAPVT VI.

1 **Cum cauſa.** Caſus. † Raptor cum rapta
matrimonium contrahere
poteſt, poſt cuius conſumma
tionem alter ſine alterius licentia religionem ingredi
non poteſt. Et in 1. deciſa conſultatio. in 2. reſponſio,
ibi, Reſpondemus. quæ tria facit. primo reſpondet de
raptu cum redditione cauſæ. 2. ibi, Pręterea, de ingreſ-
ſu, & cauſam etiam reddit. 3. ibi, Non ergo, de vtroq;
concludit[Vxorem] vt dicebat miles ille: ſed illa ne-
gabat, A.[Apoſtolo]1. ad Cor. 7. A,[Matrimoniũ]id-
eſt conſummationem matrimonij ſecundum intelle-
ctum G.[Mulieris]quæ omnino renuit militem, ſecun
dum Hoſtien.[Poſtmodum) ideſt poſt matrimonium
conſumatum[Aliter) præter monacatum, Goffr. puta
in domo propria, vigeſimatertia, quæſt. quinta, quod
deo, quod die vt not. ſupra de conuer. con. ex parte. 2.
Hoſtien.(Profiteri) ideſt promittere(Rapta) per vim il
latam forte non ſibi, ſed parentibus. de hoc ſatis, trige
ſimaſexta, quæſtione prima, per totum. ſed ſecundum
Hoſtienſ. fuit iſta rapta per vim de monaſterio ſecun-
do loco, & poſtea ad monaſteriũ reducta(Declinare).
per hoc dicit Hoſtien. colligi, quod carnale matrimo-
nium

trahere & c.3.q.7.§. tria[& in ſi.]& cap. ſeq. & maxime cum cauſam illam oporteat eũ exprimere, auctẽ. vt cum de ap.cog. Aliud in iudice, qui non niſi ſecũdũ iuſticiã iudicare debet,& exceptiones admittere, quæ a iure admittuntur. ſecus autem, quando duo ſecundũ l. faciunt, puta, quia ambo ſunt abſentes cauſa reipublicæ: quia vterque iuuatur reſti. in inte. contra alterũ. ff. ex qui. ca. ma. l. vlti. ¶ Idem eodem modo dicimus, ꝙ remoueatur ab exceptionibus, ſi commiſit in l. per quam datur ei exceptio, ſupra de excep. cum eccleſiaſticæ, & ſic loquitur C. de inoffi. te. in arena. quamuis illa decre. poſſit aliter legi, vt ibi no. ¶ Idẽ aũt, quod diximus de dolo, ꝙ compenſatur cum dolo, diximus in culpa. ff. de compen. ſi ambo. Si autem ex vna parte ſit culpa lata, ex altera leuis, lata culpa, quæ dolo comparatur, præponderat leui. ff. ſi menſor fal. mo. d. l. 1. §. lata, & multo fortius dolus culpæ præponderat, ff. ad l. Aqui. ſed ſi obſte. §. vlt. & l. ſi proc. imo ſi vnus fuit in leui culpa, alius in leuiſſima, potior eſt, qui minus deliquit, ff. de ver. ob. ſi ſeruum. §. ſequitur. Inno. & idem
8 Hoſti. infra c. prox.[& ibi, oppreſſa]etiã † ſi oppreſſio euenerit, quia manſit in domo, cum tamen vir mandaſſet, vt fugeret, ſecundum Bar. in domini. 33.[& in fine]hoc not. 32. q. 6. in ſumma. adde caſum in viro, cui obſtat proprium iuramentum, ſupra de iureiuran. quemadmodum, ad ſi. Item ſi vir eam cognouit ſcienter poſt adulterium, vt no. infra cap. proxi. vide quod ibi dicam, & quod no. in Spe. de accuſatore. §. 1. verſi. Item contra agentem.

ADDITIONES.

2 ¶ Vulteranæ. Vide Bar. in præalle. l. cum multi, ff. ſo. ma. & per Io. And. in c. ſi quis, de re. ec. non alien.

SVMMARIVM.

1 Adulteria coniugum compenſatione tolluntur, & quibus caſibus & nu. 2. & 3. & 7. adulterij exceptio an peremptoria, nu. 3. & quando obſtet agenti, & nu. 2. & 5. quando competat, nu. 4. 5. 7.
Deprehenſio in crimine tantum oportet probari.
Manifeſtã pro notoriã.
Notorium quid dicatur.
Liquidum quid eſt.
Paria debent eſſe quantitate, & qualitate.
5 Epilogus gloſſarum.
Debitũ an poſſit coniux coniugi ſubtrahere ꝓpter adulteriũ.
6 Suffragium gloſſarum.
Mora nulla vbi nulla petitio.
Reprobare quis non poteſt, quod approbauit.
7 Additio gloſſarum.

CAPVT VII.

1 Tua fraternitas. Adulteria † coniugum compenſatione delentur. Communis diuiſio. 2. ibi, ſuper quo[Denegãte]quod facere poteſt 32. q. 1. dixit dominus, de diuor. porro. Hoſti.[Deprehenſe]quo caſu nõ ſunt teſtes neceſſarij, niſi per quos probetur deprehenſio, quia nec inficiationi eſt locus, de cohabi. cle. ca. ſi. de accu. euidentia. Hoſtien.[Manifeſte]id eſt notorie, vt ſic de adulterio notorio ad notorium fiat compenſatio, vt infra §. 1. & dicitur notorium, ſi intra 8. dies de illo poſſit fieri plena fides, de excep. pia, de ſenten. ex. ſolet. lib. 6. vel intra duos menſes, ſicut fit compenſatio debiti liquidi ad liquidum, & dicitur liquidum, quod intra duos menſes probari poteſt. de hoc de depo. bona fides, vel in eadem inſtãtia, ad hoc ſupra c. proxi. & a contrario, de dubio adulterio nõ fiet compenſatio[Paria]in quantitate, & qualitate, vt ſupra dixi ſecũdum Hoſtien.[Fornicationis]
2 ab † vxore commiſſæ, & hoc propter ſuperueniens adulterium commiſſum a viro: alias autem per exceptionem fornicationis tollitur accuſatio matrimonij, quæ ſit ad ſeparationem tori, vt poteſt colligi in hoc, & ca. proxi. ſuperiori, ſin autem in modum accuſationis directe proponatur, non tollitur. 32. q. 9. c. 1. & 2. ſimile ſu-
3 pra de or. cog. c. ſi. Et † notandum, quod hæc exceptio adulterij, quæ proponitur contra accuſantem de alio adulterio ad ſeparationẽ tori, eſt peremptoria, & poteſt proponi ante litem cõte. & poſt. quod ex hoc & ſuperiori c. ſatis colligitur. Videtur etiam, ꝙ ſit declinatoria iudicij, vt accuſans ad tori ſeparationem audiendus non ſit, cum & ipſe adulterium commiſerit, argu. 32. quæſt. 6. cap. 1. & fin. vbi vero agitur ad pœnam infligendam, tunc agenti de adulterio non ob. exceptio alterius adulterij, ſicut nec lenocinium: quia peccatum vnius alterum a pœna non releuat. ff. eo. ti. l. 1. §. ſi publico. & tunc etiam nulla exceptio proponitur contra accuſantem poſt lit. conte. ff. eo. ti. ſi maritus. §. præ-
4 ſcriptiones. Illud † etiam no. ꝙ hæc exceptio competit contra agentem ad ſeparationem tori, & poſt pœnitẽtiam peractam, ſupra de diuor. gaudemus, ad fin. Sed contra denunciantem ad pœnitentiam non admittetur, ſupra de iureiu. quemadmodum, in ſi. ſecũdum Inno. qui hoc not. ſupra eo. cap. proxi. Dixit etiam, ꝙ quantumcunq; reddat debitum maritus vxori adulteræ, vel ab ea exigat, non præiudicet ſibi, niſi hoc faciat ſentẽtia diuortij ad inſtantiã eius lata. de hoc dabo remiſ. ſuper gl. ſecundum Hoſti. D. Altegradus demum epiſcopus Vincentius in ſua diſputatione differentiam fecit inter hæc duo, dicens, quod licet debitum reddere ſibi non præiudicet, exigere tamen præiudicat non ſolum ſibi agenti, ſed etiam excipienti cõtra vxorem, cum de ſecuto ipſius adulterio accuſan-
5 tem. ¶ † Prima glo. reſpondet per duas quæſtio. Prima, an propter adulterium coniugis alter poſſit illi ſubtrahere debitum; & tenet, ꝙ ſi eſt notorium, ſubtrahere poteſt, & illam de domo expellere. Recitat opi. Aug. contrariam, quam veram dicit in occulto. Secunda quæſtio, an propter adulterium ſuperueniens poſt ſententiam diuortij recuperetur ſ[illegible]ritus amiſſa. Ad affirmatiuam alle. 6. iura. recitat opi. Io. contrariam, & 4.
6 ipſius motiua: tenet primum, & remittit. ¶ In † 1. glo. ibi, pupillus]alias ſi pupillus. ibi dicitur, quod ſi pupillus ſine tutoris auctoritate promiſit ſeruum, & fideiuſſorem dedit, mortuo ſeruo poſt morã pupilli fideiuſſor non tenetur, quia vbi nulla &c.[& ibi, §. vlti.]aboleuit vir matrimonij delictum reducendo repudiatã. Item ſero accuſat illam de ſtupro, quam poſtea duxit vxorem. Probauit enim mores illius[Et ibi, nec enim]ſequitur, corrumpi, aut commutari, quod recte tranſactum eſt, ſuperueniente delicto poteſt[Et ibi, aream]
7 vide de ſimo. ex inſinuatione, ſuper vlt. glo. ¶ † In glo. 1. ibi, alter publice]idem, ſi occulte ſecundum Hoſti. [Et ibi, ad mãdatum eccleſiæ]Hoſti. dicens, ꝙ in hoc eſt diuerſitas, remit. ad decr. ſtatim alle. & ſupra vt lipe. laudabilem, & ad ſum. de biga. §. quare bigamus, ſub §. ſi. ver. nono, & de conuer. coniu. cap. ſi. & de ſen. ex. inquiſitioni[Et ibi, puto]idẽ Hoſt. hic, & ſupra eo. ſi vir[Et ibi, Io. dixit]cuius hæc gl. & Goſ. hic[Et ibi, poſt ſententiam]de adulterio antẽ viri, quod præceſſit ſententiam, agere non poteſt, an autem de illo poſſit excipere contra virum agentem ad reconciliationem ipſius, dixi in q. 2. de diuort. dicit, quod forte non.

SVMMARIVM.

1 Decalogi ordinem auctor compilationis decretalium videtur ſecutus in rebus criminalibus.
Diſpoſitio tituli.
Raptus refertur ad mœchiam, & furtum.

De

De rapina,incendiarijs,& violatoribus eccleſiarum loca iuris canonici tractantia demonſtrat.

De raptoribus,incendia. & violator. eccleſiarum. Rub.

1 ¶ In †decalogo. Non occides,non mœcha. non furfacies. Viſo ergo de homic.& de mœchia,de furto videndum erat.ſed quia rapina partim ſe habet ad mœchiam,ſcilicet cum vir, vel mulier rapitur ad ſtuprũ, vt infra eo.in archiepiſcopatu,& c. pen. & vlt. Partim ad furtum,ſcilicet cum res rapiuntur,ideo hic interſerit rubricam de rapto.Sed quia incendiarij, & violatores eccleſiarum ad reſtitutionem,vel emendam tenentur,ſicut & raptores, & quia ad rapinam conſueuerũt
2 hæc fieri,ideo de his ſubmittit. de rapina † priori habetur 36.q.1.& 2.per totum.27.q.1. ſi quis rapuerit. 2.q.2.deſponſatas,cum tribus c.ſequen.de ſecunda dicam ſuper rubri.proxi.de incendiarijs.23.q. vltim. ſi quis membrorum, & c. peſſimam. 11.q.2. cum deuotiſſimam. de violatoribus eccleſiarũ. 11.q.3.canoni. cap.17.q.4.per totum.Item conuenit primæ parti, de appella.cum ſit Romana,de pur.can. ſi quis de gradu. ſecundæ conuenit,de ſenten. excommunica. tua nos, & capitulo conqueſti.facit de ſepul. c.fina.& lib.6.de hære.cum ſecundum.

S V M M A R I V M.

1 *Raptor à quo epiſcopo puniatur.*
Ad delicti locum quis redire cogatur,num.6. & 7.
2 *Pro facultatum modo emendatur rapina in confinio locorum facta.*
3 *Nec.pro non.*
Rapina ad mobilia,depredationes ad ſe mouentia pertinent.
Propoſitio,per, auget.
Digne quomodo hic ſumatur.
4 *Conſulentes rapinam,comitantes raptorem ad quid in vtroque foro teneantur.*
5 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.nu.6.*
Miles delinquens remittitur ad eum,ſub quo militat.
7 *Suppletio gloſſarum.*
Conueniri,& confiteri an poſſint delinquẽtes in loco delicti.
8 *An conſtitutio, ſiue canon liget proferentem, ſiue conſtituentem.*

C A P V T I.

1 De illis. Caſus. † Raptor ab illo epiſcopo punitur,in cuius diœce. rapinam commiſit.hoc primo, iudex domicilij ſuffragatur.hoc ſecũdo,ibi,Quorum[Ad locum]profugi etgo erant & vagabundi.& ideo ad locum delicti redire coguntur,ac ſi latitarent ſecundum Inno. Tu dic ſecundum Hoſt.hoc regulare in quolibet delinquente,
2 vt dicit gloſſ.ibi,vbi veniunt. Quid † ſi ſtatutum habet,quod rapinam factam in confinio locorum emendent illa loca,an ſi ſunt inæqualia loca,teneãtur equa-
a liter emendare? No.G.in Spec.eod.tit. verſ. ſed [a] pone,& tenet per l.cum non poſſeſſor,ff. de cenſib. quod fiet diuiſio pro modo facultatum[Rapinas]quo ad mobilia[Depredationes]quo ad ſe mouentia, ideſt valde violenter, vel frequenter agunt, & ſic præpoſitio auget,de hoc ſupra de conſue. capit. 3. ſecundum
3 Hoſtien.[Nec]pro † non.& ſup. ex quo per excommunicationem diſtrictã illuc reuerſi fuerint,non ante[Ex parochia].i. diœceſi. ſic de hæret. excommunicamus adijcimus,de dona.apoſtolicæ,cum ſimilibus. Tota enim diœceſis eſt parochia epiſcopi,10.q. 1. per totũ, vnde ipſe agit pro parochiali eccleſia vacante, de ſucceſ.ab inteſt.c.fin.ſecundum Hoſtien.quem melius dixiſſet,a ſententia epiſcopi illius parochiæ non exeant; quia exitus corporalis poſſet eſſe liber, ſed abſolutio eſt in epiſcopi poteſtate [Digne] .ſufficiẽter,& plene, cum notoria fuit offenſa, de ver. ſi. ex parte, & c. cum
4 olim[Emendet]de † conſul.ntibus rapinam, vel vno, vel pluribus comitantibus raptorem, vel euntibus, vt defendant,non vt rapiant, vel euntibus,vt pacificent, ad quid teneantur in iudiciali & pœnitentiali foro,dixi de homic.ſicut dignum : in glo.ſecundum Innocẽt. [Proprio]ſub quo domicilium habent [Recipiat]imo ſententiam ſeruari faciet.11.q.3.curæ, de treu.& pa.c.
5 1. Gl.† 1.pro foro delicti inducit 5.iura.ponit opi.quã reprobat, & dat generalẽ doctrinã, a qua caſum vnũ
6 excipit,& ſubdit opi. Hugo. In gloſſ.1.ibi, qua in prouincia]vide in c.ſupra proxime alleg. ſuper 1. glo.[& ibi,de militibus]miles delinquens remittitur ad eum, ſub quo militat [& ib.,§.ſi quis vero]hanc & ſeq. vide
7 in præ.c.poſtulaſti,ſuper gl.2.¶ In † gl.1. ibi,conueniri
b] [b] in foro iudiciali.quid de foro pœnitentiali,nunquid debeat confiteri proprio iudici,vel ei,in cuius territorio deliquit?not.16.q.1.cap.1.[& ibi velit]iudex, ſub quo deliquit[& ibi,iudex]ſcilicet domicilij] & ibi, remittitur]vide quod not.in clem.de re iu.paſtora.verſ. ꝙ ſi punitio,in gl.ſed nunquid[& ibi,ab inferiore]niſi inferior ſuper eo canonem feciſſet. tunc enim bene tenet Hug. ꝙ ligatur canone illius inferioris [& ibi, ſua parochia]qualis eſt prouincia ſuo archiepiſcopo. 9.q. 3.c.2.ſecundum Gof.qui per id putat, archiepiſcopũ delinquentem in ſua prouincia a ſuffraganeo puniri non poſſe[& ibi, Ambroſius] & 2.quæſt.7.§.item cum Balaa, ver.ſicut & beatus[Et ibi alias]imo etiam epiſcopus domicilij eſt ſibi iudex ; quod dic vt not.ſupra de ma.& obe.omnes[& in fine]de hoc,3.q.6.cap.1.& 92.di.ſi qui epiſcopi,in gl.2.in fi. Hoſtien. remittit ad ſum.de ſen.ex.§.quis valeat excõmunicari, verſ.quid
8 ergo ſi metropolitanus,& ſeq.per † quas glo. pater, ꝙ fuit opi. an canon epiſcopi liget proferentem, vel ipſius ſuperiorem; & ibi tenet Hoſt.quod non; quod mihi placet, vt diſputaui & terminaui in Mercur.quam vide ſuper regula,cum licet,de re iu.lib.6. Archid.cõtra in vtroq; , qui hoc no.de conſti.c.2.lib.6.Ad cuius rationes reſponde, vt in quæſt. prædicta, in 1. parte. Nec eſt verum,quod dicit ibi Archid.Hoſtien. ſibi cõtrarium propter id,quod not. in ſum. de ſen. ex.in cape.ver.quid ſi epiſcopus,& ver.ſeq.quia aliud eſt quærere,an epiſcopus ligetur ſua ſententia, vel ſuo canone:& aliud quærere, an ligetur ſententia iuris, licet a ſua ſententia cauſata.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Sed.ibi vide Io.And.an iſto caſu habeat locum cap. ſuper eo, quod metus cauſa,& de his vide per Bar.in l. ne quid, ff.de incen.rui.& na.

b ¶ Conueniri.Scias,quod Io. Cal. ſolenniter repetijt, & commentauit hanc decre.in qua plurima vtilia videre potes.

S V M M A R I V M.

1 *Raptor manifeſtus,vel eccleſiæ violator ad pœnitentiam, et ſepulturam quando admittatur.*
Tranſgreſſoribus huius conſtitutionis pœna.
Manifeſti,& non manifeſti criminis diuerſum ius.
In pœnitente requiritur humilitas.
Deprehenſus,& obſtinatus quis dicatur.
2 *Pœnitentias dare pertinet ad presbyteros, quæ ſit infructuoſa,num.4.*
An de omnibus negetur,ſi in vno non ſatis fiat,ibid.
Et quibus alias negetur,num. 5.
Particeps delicti pariter punitur.
3 *Epilogus & additio gloſſarum. nu. 4.*

Sepul-

CAPVT IIII.

1 In Archiepiſcopatu. Caſus. † Ex delegatione princi-
pis de raptu, & alijs criminibus præter pœnam ſangui
nis poſſunt epiſcopi iudicare. Communis diuiſio. ſe-
cunda ibi, conſultationi. & hæc diſtinguit ſecundum
membrū ibi. Si vero [Iuriſdictione] ſpirituali, & intra
diœceſim tuam, ex commiſſione tamen regis ibi tibi
facta. ſi autem haberet ibi temporalem iuriſdictioné,
hoc faceret ſuo iure, ſed ad hæc facienda poteſt epiſco
pus compellere ſecularem poteſtaté per eccleſiaſticā
cenſuram, quod dic, vt legitur de Iudæis, poſtulaſti. ſe
cundum Hoſt. [Afficere] in ſupplementum pœnę, ſic 3.
de calum. c. 1. in fi. & hoc teneas ſecundum Hoſt. licet
alij exponant, &, pro vt [Vindictam ſanguinis] crudelē
& grauem, de cleri. percuſſo. c. 2. licet ſit. ar. contra 23.
q. vlt. peſſimam, in fi. ſed illud ſoluitur in eo, quod no.
ne cleri. vel mona. clericis, nam & leuis cōceſſa eſt, de
2 crimi. fal. cap. 3. ad fi. Hoſt. [Grauis] vt † quia ſcanda-
lum generat, vel delinquentes ad pœnā legalem accu
ſantur. vel ſecundum Gof. ſi in abuſu pueros occidunt,
hoc dico, quia prędicta crimina regulariter habét pœ-
nam capitalem. ſed præter prædictos caſus poſſet fieri
temperatio, quæ pręcedit [Vindictam] & examinatio-
nem, ne clerici, vel mo. ſententiam. & ſic quod nō po-
teſt delegatus expedire, remittitur ad delegantem, de
re iud. c. fi. & patet in no. de accuſ. qualiter. 1. Ho. ¶ In
3 † glo. 3. ibi. §. pęna] ibi, dicitur, ꝙ quandoque imponit
præſes pęnam grauiorem, vt quando mulctandum in
parte bonorum, relegauit, & lex ſequens, & ſi ſeuerior,
dicit econtra, quod proconſul biennio iuſſit a decu-
rionatu abſtinere eum, qui debebat puniri ſeuerius, &
4 ille poſt biennium decurio licite poteſt eſſe. ¶ † In gl.
2. ibi, criminales,] ét ſpecialiter, licet quidam dixerint
hic generalem commiſſionem factam cū vniuerſita-
te locorum, quod non videtur per ſi. dec. nā tunc non
reſeruaret regi, ſed daret iuſticiariū. quem tamen hoc
caſu etiam ex mandato regio dare non debet, vt dicā,
ne cleri. vel mo. c. vlt. in prin. li. 6. [& in fi.] 15. q. 4. c. 1.
¶ In gl. 3. in fi.] de hoc plene. 2. q. 3. §. notandū. Dicit
4 † hic Ho. ꝙ ex cauſa, etiam quando ſcandalū non im-
minet. & vbi procedit ex officio, poteſt iudex commu
tare pœnas per iura prædicta. ſed ſecus, quando non
ſubeſt cauſa, vel ſcandalum ſubeſt, vel ab alio accuſa-
tur: quia tunc nec mollior, nec durior debet infligi. C.
ne ſanctum bap. ite. l. 3. in fi. C. de vi pu. l. ſeruos qui, in
fi. quamuis plerunque fiat contrarium de facto, vt pa-
a tet ex no. de homi. ad audientiam.[a] ¶ In gl. pe. ibi, illi
qui] & q. 2. c. 1. ¶ In gl. vlt. ibi, liceat] ne cler. vel mo. c.
vlt. lib. 6. [Et ibi, illud] vbi de hoc, & 15. diſt. c. 1. & de
off. or. quod ſedem, de reſtit. in inte. c. penul.

ADDITIO.

a ¶ Audientiam. De materia pleniſſime vide per Bar. Bald. & Sa
lic. in l. in glo. alleg.

SVMMARIVM.

1 Eccleſiæ incendiarius in cæmeterio quo caſu ſepeliatur, eius hæredes ad ſatisfaciendum compelluntur, & quando nu. 2.
Ligari, vel abſolui quis non poteſt ab extraneo, excipiuntur duo caſus.
2 Abſolutionem præcedere debet ſatisfactio, niſi in moriente.
Mortuus etiam quis abſoluitur & quis.
Satisfactio quibus facienda ad dictio. his quibus.
Hæredes damnum a defuncto datum quo caſu reficere non tenentur.
3 Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.
Cap. ſuper eo. ſup. eo. cum hoc conciliatio.

CAPVT V.

1 In literis. Caſus. † incendiarius eccleſiæ in morte pœnitens per presbyterum abſolutus debet in cęmiterio ſepe-
liri, & ad ſatisfaciendum compelluntur hæredes, Cō-
munis diuiſio. & 2. ibi. Quapropter ſecunda ſecundæ.
ibi, & hæredes [Capellani] ab extraneo non poſſet li-
gari, vel abſolui niſi de licentia proprij, de pœni. & re.
omnis: vel in neceſſitate, vt dicit gloſſ. ſe. [Abſolutus]
2 ſed nonne præcedere † debuit ſatisfactio, infra de vet
bo. ſignif. ſi ex parte. dicit Goff. quod non, quia morien
ti non eſt imponenda pœnitentia, ſed innoteſcenda,
vt 26. q. 7. c. 1. [Habet] ſcilicet quod fuerit abſolutus.
& idem ſi prius mortuus, dummodo ſigna pœniten-
tiæ apparuiſſent in illo. abſolueretur enim poſtea, &
ſepeliretur, de ſenten. excomm. a nobis. 2. [His quib.]
ſi reperiantur, & ſcitur, qui ſunt: alias pauperibus ero-
getur, de hoc infra de vſu. cum tu, & ſupra de homici.
ſicut dignum. §. eos. Hoſt. [Contra iuſtitiam] nam ſi
fuiſſet iuſtum bellum ex parte mortui, non tenerentur
hęredes. de hoc, ſupra de iureiu. ſicut. & infra Hoſtien.
3 ¶ † Secunda gloſſ. recitari poteſt per qōnem. ¶ Tertia
4 & vlt. ſignant, & ſoluunt duo contraria. ¶ In † gl. 3. ibi,
hic poterat] & volebat, vel ibi de manifeſto: hic de oc
culto. vel ibi, de obſtinato, hic de nō obſtinato. ¶ In
gl. hic habes. ibi, cap. vlt.] & 12. quæſt. 2. epiſcopus, qui
filios. ¶ In gl. vlt. in fi.] alias eſt in textu, valeant, ſ. ip-
ſi hæredes. & ſic non eſt contra, ſecundum Vin.

SVMMARIVM.

1 Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt.
Religionem ingredi alter coniugum ſine alterius licentia nō poteſt, conſumato matrimonio. et an hoc indiſtinctè procedat, num. 2.
Matrimonium, pro eius conſumatione.
Profiteri, pro promittere.
Vis etiam mihi in perſonam parentis infertur.
3 Epilogus & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.
Vxor à quibus petenda lege ciuili.
4 Additio gloſſarum.
Disiunctiua pro copulatiua.
Confeſſioni coniugis quando ſtetur in cauſa matrimonij carnalis, vel ſpiritualis.

CAPVT VI.

1 Cum cauſa. Caſus. † Raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt, poſt cuius conſumma
tionem alter ſine alterius licentia religionem ingredi
non poteſt. Et in 1. deciſa conſultatio. in 2. reſponſio,
ibi, Reſpondemus. quæ tria facit. primo reſpondet de
raptu cum redditione cauſæ. 2. ibi, Pręterea, de ingreſ-
ſu, & cauſam etiam reddit. 3. ibi, Non ergo, de vtroq;
concludit [Vxorem] vt dicebat miles ille: ſed illa ne-
gabat, A. [Apoſtolo] 1. ad Cor. 7. A, [Matrimoniū] id-
eſt conſummationem matrimonij ſecundum intelle-
ctum G. [Mulieris] quæ omnino renuit militem, ſecun
dum Hoſtien. [Poſtmodum) ideſt poſt matrimonium
conſumatum [Aliter) præter monacatum, Goffr. puta
in domo propria, vigeſimatertia, quæſt. quinta, quod
deo, quod dic vt not. ſupra de conuer. con. ex parte. 2.
Hoſtien. (Profiteri) ideſt promittere (Rapta) per vim il
latam forte non ſibi, ſed parentibus. de hoc ſatis, trige
ſimaſexta, quæſtione prima, per totum. ſed ſecundum
Hoſtienſ. fuit iſta rapta per vim de monaſterio ſecun-
do loco, & poſtea ad monaſteriū reducta (Declinare).
per hoc dicit Hoſtien. colligi, quod carnale matrimo-
nium

2 niũ diſplicebat mulieri (Maximè) hoc dicit, quia † idẽ
eſſet ſi conſenſiſſet ſecundum diſtinct. ſupra de con-
uer. coniu. cum ſis. & capitulo vxoratus, vel hoc dixit,
quia & ante profeſsionem, quãuis maritus conſenſiſ-
ſet, exire poſſet, & habitare cũ illo, de reg. ſtatuimus,
de conuer. cõiu. ex publico. vel quod infra dicitur de
profeſſione, intelligitur non in monaſterio, ſed in do-
3 mo. ¶ † Glo. 1. ponit caſum. ¶ Pe. recitetur obijciendo
4 de decre. ſuper eo. ¶ In † glo. 2. ibi. l. vna) ibi dicitur, ꝙ
a parentibus, vel ſimilibus petenda eſt coniunx, non
5 rapienda. ¶ In † glo. 2. ibi, præindicat) adde, quod no.
trigeſimaſexta, quæſtio. prima, capitulo ſecundo. ¶ In
glo. 3. in ſi.) ſupra de coniu. ſer. capitulo. 1. R. ¶ In glo.
pen. ibi, ſuper eo) dici poſſet, quod hic, vel, ponitur pro
Et, Vincẽ. ff. de verbo. ſignifi. l. ſæpe. & vide quod no.
30. quæſtio. vltima. §. his ita. Ala. dicebat, quod alia
adminicula adiuuabant hic mulieris confeſſionem.
Hoſtien. dat pro generali doctrina, quod ubi alter cõ-
iugum confitetur contra matrimonium carnale, vel
ſpirituale religionis vinculum, aut conſtat, quod om-
nino intendit ad ſeparationem matrimonij, contra ꝙ
confitetur, & ſic nõ ſtatur confeſſioni ſuæ, vt in hac de
cret. ſuper eo. Aut cõſtat, quod nullo modo vellet ma-
trimonium ſeparari, cõtra quod confitetur, vt ſupra
de præſump. tertio, & ſic ſtatur confeſſioni ſuæ, vt hic,
& ſupra de deſpon. impu. atteſtationes, vbi de hoc &
eſt ſecundum eum ratio in vtroque caſu: quia cuique
contra ſe creditur, ideſt cum confitetur contra id,
quod intendit. 14. quæſtio. ſecunda. §. 1. ad hoc ſupra
de conuer. coniu. ex parte. 2. in fin. 1. reſpon. & §. fina.
Aut dubitatur, & tunc ſi fama, & ſufficientia admi-
nicula confeſſionem adiuuant, ei ſtatur, trigeſima-
quinta quæſtio. ſexta, ſi duo, ſupra de præſump. tertio.
His deficientibus videtur in dubio pro carnali matri-
monio contra ſpirituale religionis vinculum iudican-
dum, argu. quod legitur & not. in præ. decret. ex par-
te, & hic. vnde etiam dicebat Innocen. aliud in matri-
monio contracto cum homine, vbi non ſtatur confeſ-
ſioni: aliud in matrimonio contracto cum deo, vbi ſta
tur, per rationem quam alle. gloſſ. & pro hoc dicto in-
ducit Hoſtien. plures rationes. prima, quia ſic ſcriptũ
eſt. ad hoc de re iudi. capitulo. fina. verſicul. niſi in cau
ſa. Secunda, quia quodam reſpectu vinculum ipſum
eſt fortius, quod dic, vt ſupra de transla. capitulo ſe-
cundo. Tertia, quia in ea verſatur vtilitas reipublicæ,
in qua etiam includitur priuata. ff. ſo. ma. l. 1. ſupra de
fri. capitulo fin. In vinculo vero religionis vtilitas rei
priuatæ tantum, cui eſt publica præferenda, de regu.
licet, verſi. illa ſemper, de renuncia. niſi, verſicul. nec
putes. Quid ergo, ſi factus eſſet epiſcopus, qui petitur
in maritum, tunc videtur in dubio iudicandum con-
tra mulierem, vt in eiſdem iuribus ſecũdum eũ. Quar
ta ratio, quia melius eſt illos taliter expedire, quam il
los, vel illorum alterum manere aliter impeditos, de
reſti. ſpo. literas, ver. finem. Quinta, quia in dubio eli-
genda eſt via tutior, ſupra de ſpon. iuuenis, de homici.
ad audientiam. Dicit autem alios dicere contra, ſcili-
cet quod in dubio pro ſpirituali religionis vinculo iu
dicarent, quibus dicit contradicere hanc literam eui-
denter, & quod not. in ſumma. de conuer. coniu. §. &
vtrum, verſi. ſed quid ſi maritus, & ſe. & rurſum de eo,
qui cog. conſan. verſic. & quid iuris, verſicul. illud no-
tandum, & ſe. Dixit etiam ſupra notatum ibi iungen-
dum [& ibi, & viro] in rebus tamen ſecus dicerem, In-
nocen. quod fuit verbum Vincen. cuius fuit hæc gloſſ.
quod etiam poſuit Tan.

S V M M A R I V M.

1 *Rapta puella legitimè quando contraheret cum raptore.*
2 *Suppletio gloſſarum.*

Turpitudinis cauſa purgatur, & quomodo.
3 *Additio gloſſarum.*

C A P V T VII.

1 Accedens. Breue eſt & pars huius de prob.
accedens [Rapta] etiam † inui-
ta, & renitens in ipſo actu, quã-
uis poſtea conſenſerit, vt ſequitur, Hoſt. [Conſenſum]
expreſſum, vel tacitum per iura quæ alleg. gl. [Legiti-
me] quoad ætatem, ſupra de ſpon. tuæ & quod nullum
aliud ſubſit impedimentum, de clande. deſpon. cũ in
2 hibitio. Hoſt. ¶ In gloſ. 2, ibi, argumentum] ad hoc in-
ducit, quaſi proxima cauſa turpitudinis ſit ſublata, ſi-
cut dicunt l. iſtæ in illo, qui per metum promiſit, & po-
3 ſtea ſponte ſoluit. ¶ † In gl. 1. ibi, ſin autem] & infra de
hæret. cum ſecundum, lib. 6. (& in fi.) non ob. 27. q. 2.
ſtatutum, quod loquitur de rapta prius alij deſponſa-
ta. Goſt. idem ibi Io.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
De furtis loca iuris canonici loquentia docet.
2 *Raptor quis.*

De furtis. Rubrica.

1 ¶ † Continuata eſt per ea quæ dixi in rub. proxi. de
furtis, & rapinis. habetur 14. quæſt. quinta & ſexta. 12.
quæſtio. ſecunda. in 9. primis capitulis. 6. q. 3. placuit,
de pœ. diſt. 1. vulgaris, & l. aut facta. Congruit rubricę
de pecu. cle. inquirendum, de homici. c. 3. & de ſorti. c.
1. & 2. de delic. pu. cap. 1. de pœnis, tuæ, de regu. iu. cap.
2. facit libro 6. de conſtitu. capitul. ſecundo. §. 1. *Et*
2 † ſcias, quod raptor fur eſt, ſed non conuertitur. Nemo
etenim improbior fur, quam qui vi rapit, Inſti. vi bono
rum raptorum, in prin. Ho. autẽ ponit ſub iſta rubrica
in ſumma Rubricas de ſer. corrup. de cond. fur. ſubmit
tit etiã poſtea Rubricam de l. Fa. de pla. & de crimi.
ſacrile. & ad l. Iul. peculatus.

S V M M A R I V M.

1 *Hominem liberum qui vendiderit, emerit, donauerit, aut do-
no acceperit, qua lege teneatur.*
2 *Suffragium gloſſarum.*
*Ob ſeruos alienos interceptos quis furti teneatur, & quando
plagij num. 3.*
3 *Additio gloſſarum.*

C A P. I.

1 Qui furatur. Exo. 21. cap. In ſuperſcript.
[Vendiderit] Idem † in em-
ptore ſciente, donante, &
donatario, omnes enim tenentur. l. Fa. de pla. ff. ad l.
Fal. de pla. l. 1. & l. Fauia, ſecundum Vinc. [conuictus]
2 confeſsione ſua. vel aliter. ¶ † In glo. 1. ibi, l. vlt.] alias
penul. vbi dicitur, ob ſeruos alienos interceptos poſſe
3 quem teneri furti, & non plagij. ¶ † In gl. 1. ibi, ſeruum
priuati] ſecus, ſi Romanum. C. ad l. Falc. de plagia.
quoniam ſeruos.

S V M M A R I V M.

1 *Inter latronem, & furem differentia.*
2 *Pro eis quando non orandum.*
Eis pœnitentia non denegatur.
3 *Additio gloſſarum.*

CAPVT II.

1 **Fures.** Iſti deponendi ſunt, de pęnis, tuę. Hoſt. [Latrones] de † differentia horum ſupra de homici. c. 2. ponit hic Abb. verſ.
Fur latet in furno: latro ſe contulit vltro [Occiduntur]
de facto, vel de iure. quod dic, vt ſupra de Homic. c. 2.
3. Vincen. [Vſum eſt] Concilio Triburienſi [Orandũ]
2 ex † quo ſigna contritionis, & pœnitentiæ non apparuerunt in illis, de ſenten. excommun. a nobis. 2. Non
enim debet eis pœnitentia denegari. & reprobatur
conſuetudo contraria in clemen. de pœni. cum ſecundum [Communionem] orationum. ſaluo eo, quod di-
3 citur, ſupra titu. proxi. ſuper eo. Ala. ¶ In † gl. 2. ibi, ver
ſus finem] dic vt ibi no. de offi. ord. paſtoralis, in gloſ.
quo caſu, in fine.

SVMMARIVM.

1 *Nuditatem qui ſequuntur, eſt ſecta hæreticorum.*
Pœnitentiæ ſunt arbitrariæ.
2 *Fur ad quæ ſit obligatus.*
3 *Epilogus. & ſuffragium gloſſarum, num. 4.*
Commodata re vtens ad alium vſum, quam fuerit commodata, quando teneatur furti.
5 *Additio gloſſarum.*
Eleemoſinas facere poſſunt, qui ſunt in aliena poteſtate.
6 *Ad hominis ſeruitium facta ſunt omnia.*
Neceſſitas excuſat a furto, non autẽ à fornicatione, et ratio.
7 *Mulier inuita ſi cognoſcatur, ſi virgo fuerit, duplicat ſibi coronam.*

CAPVT III.

1 **Si quis.** Neceſſitatem, infra de re. iu. quod nõ
eſt (Nuditatis) eſt † quædam ſecta hæreticorum, quæ nuditatem ſequitur.
94. q. 3. quidam verſ. Adamiani (Cibaria) reſpicit, qđ
dixit, Nuditatis (Pecus) hoc reſpicere poteſt vtrunque
(Pęniteat) ieiunando, quod patet per ſequentia (Tres)
quicquid hic, vel alibi dicatur pœnitentiæ ſunt arbitrariæ, infra de pœniten. c. 3. & c. Deus qui (ieiunare)
debet tamen conſiteri. quod dic ut not. in ſum. de pœ-
2 ni. §. fi. & infra tit. 1. cum tu, Hoſt. vnde † non credas,
ꝙ fur nõ ſit obligatus niſi ad reſtitutionem rei. Nam
etiam poſt reſtitutionem de mortali debet pęnitere,
infra c. ſi. ſupra de homici. ſicut, §. eos, infra de iniu. ſi
quis domum. & vide quod no. in clemen. de vſuris, ca.
3 vnio, in glo. antepen. ¶ No. † gl. quod modica & c. quę
4 rit demum obijciendo de duobus, & ſoluit. ¶ In † gl. 1.
ibi, §. placuit] vtens re cõmodata ad alium vſum, quã
fuerit commodata, non tenetur furti, ſi credit dominum permiſſurum (& ibi, non eſt) vide de diuor. ex literis, in 1. gl. (& ibi cum arietes) vide ĩ. de iniur. c. 3. in
5 gloſſa ſecunda. ¶ In † gl. 1. ibi, pęnitentia) na & tũc monacus ſine ſententia prælati dat elemoſynam. de hoc
12. q. 2. nõ dicatis, & 16. q. 1. alia. de hoc, & qđ de monaco, qui eſt in peregrinatione, vel in ſcholis de licentia Abbatis. Item quid de vxore, an ſine licentia mariti faciat eleemoſynam, tract. Hoſtienſ. in ſum. de pęni.
& remiſſio. §. quibus, & qualiter, ver. quid de facientibus eleemoſynam, & ſequenti. (& ibi, ſicut hi) vbi de
hoc, & prima diſtin. ius naturale, & duodecima quæſtione ſecunda, fraternitatis. per quod capitulum dicit Ala. quoſdam dicere, quod nulla erat neceſſitas
quæ omnino excuſaret. Quidam vero dicunt hic imponi pœnitentiam ad cautelam. vel ideo, quia cum
fur perueniſſet ad pinguiorem fortunam, noluit reddere, ff. de nego. geſt. Neſennius, ſecundum Vincen.
6 (& † ibi, facta eſt) de iure naturali, & etiam de ciuili, vt
patet inſtitutio. de rerum diuiſio. §. 1. & ſecundo, &
omnia ad ſeruitium hominis facta ſunt. ff. de vſur. in
pecudum. vnde is, qui neceſſitatem famis patitur, potius videtur vti iure ſuo, quam inire furti conſilium,
argumen. ff. pro ſocio. l. merito. ſed humana creatura
non venit in fructu, inſtitutio. de rerum diuiſio. §. in
pecudum. in qua etiam attenditur diuinæ pulchritudinis reuerentia, C. de pœnis, ſi quis. Patet igitur ratio
per hæc, cum carnalis commixtio ſine peccato plurimum fieri non poſſit, vſus vero aliarum rerum non ſolum ſine peccato communicatur, ſed etiam qui eas in
ſuprema neceſſitate non communicant, mortaliter
peccant. octuageſima ſexta diſtinctio. paſce [& ibi, ita
7 ne] Si † vero præciſe inuita mulier cognoſcatur, non ſolum excuſatur, imo & corona, ſi virgo fuerit, duplicatur, trigeſima ſecunda, quæſtione quinta, capitulo primo, ſecundo & tertio, ſecundum Hoſtien. qui etiam remittit ad ſum. eod. tit. §. 1. ver. ſed quare, & ſequen. [&
ibi, occido) vt in clemen. de homi. ſi furioſus, in fine.

SVMMARIVM.

1 *Animæ occiſio plus timenda, quam corporis.*
Conſcius quis dicatur.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Proprietatem verbum, poſſeſſiones ſignificat.
Occultantis latronem pœna. §. 2.
Indicare furem, et venditorem rei, quæ apud ipſum eſt, quis debet, ibid. & n. 6. an pro inditio quid decipi poſſit, ibid.
Delator mandatorem, ibid.
Eum, a quo recipit falſum reſcriptum.
3 *Additio gloſſarum.*
Fur ſi alienauit rem furtiuam, quid facere teneatur.
Ad furtiuæ rei ſcienter emptæ reſtitutionem ſine recuperatione pretij tenetur, ſecus ſi ignoranter, verſic. ſi autem.
Inuitis multa bona præſtantur.
4 *Furti actio cui detur.*
5 *Furtum ſi quis reuelauit, non reuelaret accepta pecunia, condicetur ab eo pecunia.*

CAPVT IIII.

1 **Qui cum fure.** In ſup. para. c. 29. (Occidi † animã) hoc homicidium plus timendum eſt homicidio corporis, quia anima precioſior.
duodecima quæſt. 1. pręcipimus, de pœni. cum infirmitas, in fine (Conſcius) non per ſecretam reuelationem
furis, vt no. decimatertia diſtin. nerui. in glo. iſte, in fi-
2 ne. ¶ Vltima † glo. alle. 6. concor. ſignat contrarium,
& ſoluit. ¶ In gl. 3. in fine) ſequitur, proprietatem verbũ, poſſeſſiones ſignificat, ſicut in eo, qui poſſeſſiones
ſuas legaſſet. ¶ In glo. vlt. ibi, l. 1. & 2.) dicit prima,
quod pari pęna punitur, qui pecunia accepta, vel parte ſurreptorum, latronem occultat. ſecunda dicit minus puniendum, ſi eſt cognatus, vel affinis (& ibi, ciuile eſt) debet quis exhibere vẽditorem rei, quæ apud
ipſum eſt. nec decet, quod dicat ſe a tranſeunte illam
emiſſe (& ibi. §. diuus) compellitur delator edere mandatorem? alias detruditur in vincula (& ibi, maiorẽ)
vtens falſo reſcripto ignoranter, ſe liberat, ſi exhibet
illum, a quo recepit (& ibi, præſenti, circa fin.) & ponit
caſum decre. inter alia, in fine, de immunit. eccleſ. (&
ibi, non ſolent) alias ſine non. & hæ duę l. volunt, quod
3 ſic receptũ non repetatur. ¶ In † gl. 1. ibi, accipiendo)
partem (& in fine) quid ſi fur alienauit rem furtiuam.
reſpon. ſi habet vnde, tenetur illam reſtituere, vt patet
in eo, quod le. & no. infra titulo primo, cum tu, de homici. ſicut dignum, §. eos. Si vero non habet vnde, &
ipſe recuperare poteſt rem etiã dolo bono ſine mendacio,

dacio, vel violentia, vel alio mortali peccato, debet
eam recuperare,& domino reſtituere. quod verum eſt
ſecundum quoſdam, ſi ille, qui emit, ſciebat rem eſſe
furtiuam,cum talis teneatur ad reſtitutionem ſine re-
cuperatione precij,C.eo.titu.l.2. vnde fur recuperan-
do ipſam rem,& vero domino reddendo, vtiliter geſ-
ſit negocium ſuum, ad hoc ff.de neg. ge. ſed an vltro.
§.1.& hat qui natura.§.cum me abſente, & l.ſoluẽdo,
ff.de rei vendica.officium,ff.depoſiti, bona fides. Nã
multa bona talia præſtantur inuitis.45.diſtinct. de iu-
dæis.23.quæſtio.quarta,ipſa pietas. Hoc autem exau-
diunt quidam,niſi timeret probabiliter ſibi, vel ſocijs
graue mortis periculũ imminere:quia ſi forſan hoc at
tentaret,ille, a quo rem acciperet,eum occideret,hoc
enim tutius eſt eam ſibi dimittere, vel etiã ei reſtitue-
re,ſi haberet, potiusquam vero domino, argument.
C.depoſiti, auctẽ. ſed iam.nec peccat, quia nihil iu-
ris ei tribuit,ſed poſſeſſionem tantum, quam abſtule-
rat,reddit. Alij dicunt,quod ex quo eam habet,omni-
no debet eam reſtituere vero domino,argumen.ff.de-
poſiti,bona fides, aliter peccat, quod non eſt prætex-
tu alicuius ſcandali faciendum, vt legitur & no. ſupra
de renonciatio.niſi cum pridem, §. pro graui quoque
ſcandalo.ſi vero non habet eam, tunc tutius eſſet ip-
ſam ei dimittere, quam cum tali ſcandalo recupera-
re. quinimo & ſi eam inueniret in via, poteſt in tali
caſu eam ſibi relinquere, cum in veritate ſua non ſit,
argumen.C. vnde vi, cum quærebatur. Tertij dicunt
& melius ſecundum Innocen.quod ſi eam habet, in ta
li caſu, nec vni, nec alij reſtituat, ſed ſuum peccatum
defleat,& occupãti dimittat: quia nihil ad eum de ip-
ſa.quod videtur exaudiendum, quando is tenebatur
ad reſtitutionem, puta quia ad ipſum peruenerat ſine
datione alicuius, & ſine ablatione: alioquin tenere-
tur eam reddere ei,per quem data eſſet,vel cui abſtu-
liſſet, vbi autem non timeret graue periculum inde
prouenturum,ſatis poteſt dici, quod vero domino eã
reſtituat, Innocen. Si autem ille, in quem alienata eſt
res, ignorabat ipſam eſſe furtiuam, tunc non ſolum
non debet ei ſubtrahere poſſeſſionem, imo & ſi ad eũ
quocunque modo perueniat poſſeſſio nomine eius, in
quem alienauit, eam ſibi reſtituet, argumen.C.depo-
ſiti, auctẽn.ſed iam cautum eſt: quia nihil cum ſcan-
dalo &cæt.infra de no.op.nunc. capitulo ſecundo, &
idem eſt in ſimilibus iudicandum, ſupra de reſcript.
inter cæteras.Hoc autem intelligas in conſilio animę.
nam in iudicio ſecus fieret in pluribus propter igno-
rantiam facti ſecundum Innocen. cuius eſt quaſi hæc
tota gl.quæ facti ignorantia ſi probabilis ſit,debet eſ-
ſe excuſata,infra de cleri.ex.mini.apoſtolicę,ſecundũ
Hoſtien.ſed forte Innocen.habuit alium intellectum,
quam exprimat Hoſtien. ſcilicet quod quia in iudicio
ignoraretur factum,ideo,quia non crederetur ſibi aſ-
ſerenti,aliter iudicaretur,ſic ſupra de ſpon. tua. ¶ In
4 glo.ideſt † domino,ibi,intereſt]nam etiam actio furti
datur ei,cuius intereſt ex honeſta, vel probabili cau-
ſa,ratione dominij,vel quaſi, vel ratione poſſeſſionis,
vel cuſtodiæ,quam debet domino, cuius voluntate rẽ
detinebat,& ſingula verba huius regulæ,quę fuit Azo
nis,proſequere,vt Hoſtien.in ſum.eodem tit. §.cui da
5 tur actio. ¶ In † gloſſ.vlt.ibi,ſecundum canones) idẽ
Barto.Brixien.1.quæſt.1.§.ex his verbis, circa princ.
Dicit Hoſtien. quod & ſi ſecundum leges poſſit mer-
a ces recipi,iudex tamen ex officio, & bono [a] regimine
compellit indicare furem,argumen.ff.de offi.præ.l.3.
in fine,& l.congruit,ff.de ſer.fugi.l.1.2.& 3. Sed nec li
ceret etiam ſecundum l. aliquid recipere, ne indice-
tur.ff.de condi.ob tur.cau.ſi a ſeruo,per quæ dicit quẽ
teneri indicare furem, & ad hoc compelli ſecundum
vtrunque ius, dummodo ſecundum canones non im-
mineat periculum mortis: alias melius eſſet tacere, vi-
geſimaſecunda,quæſtione ſecunda, ne quis. tamen ſe-
cundum vtrunque ius ad hoc vt indicetur gratis, & ſi-
ne exactione, recipi poterit gratis oblatum, de ſimo.
dilectus,ſecũdo,in fine.ff.de va.& extra.cog.l.1. §.eſt
quidem. Vel dic ſecundum eum, vt not.in ſum. eo.tit.
ſub rubr.de cond.fur.§.fina.verſ.illud ſciendum,& ſe-
quentibus. Item, vt dixit Vincen.aliud eſt furtum cela
b re,aliud non indicare,ff.eo.qui vas. [b] §.1.nam celans
fur manifeſtus eſt,inſtitutio. de ob. quæ ex de. §. con-
6 ceptum. Dicit † etiam, quod ſi quis precium recipit a
fure,vt non reuelaret, & ille reuelauit, condicitur ab
eo pecunia: ſed contrarium patet ff.de condit. ob tur.
cau.l.4.§.1.(& in fine) adde quod no.de ſimo.nemo,
in gloſſ.2.

ADDITIONES.

a ¶ Et bono. Vide Barto.in l.idemque, §.fi.ff.de condict. ob tur-
cauſam.

b ¶ Vas.ibi vide Bart.& per doct.in l.ciuilem,C.de fur.

SVMMARIVM.

1 *Fur occultus quibus interuenientibus promoueri poſſit ad ſa-
cros.*

2 *Alienæ rei inuentor quid facere teneatur.*

Sacram rem qui furatur de eccleſia, non eſt excõmunicatus.

3 *Suffragium gloſſarum.*

*Contra parentem, vel patronum non agitur de dolo, vel iniu-
riarum.*

Hi non effugiunt infamiæ notam.

4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT V.

1 Ex literis. Caſus. † Fur occultus poſt reſtitu-
tionem,& pœnitentiam promoue
tur ad ſacros. Communis diuiſio.
ſecunda ibi. Mandamus, quæ 5.requirit, vt ordinatio-
ni ſit locus,ſcilicet quod ſponte confeſſus, quod ſatiſ-
fecerit,ꝙ non ſit infamatus, quod pœnitentiam ege-
rit,& quod ſit alias idoneus(Minus caute) vnde tene-
batur cuſtos,de officio Archidiaconat. ea quæ. dic vt
ibi dicit Hoſt. (Longo) non excuſat hoc, ſed accuſat,
de eo,qui du.cum haberet,de ſimonia.non ſatis,& ca
pitulo cum in eccleſia, fur enim ſemper eſt in mora,
2 ff.de condictio.fur.l.finali,in fine, & † qui rem inuenit
neſciens,cuius ſit, ſtatim præconizari faciat,ſi vult ex
cuſari a furto.ff.eod.falſus, §. ſolent plerumque (Ma-
nifeſta)iſtud poteſt ſoluere contrarium de canone,vi-
geſimaquinta diſtinctio.capit. vltimo, & prima, quæ-
ſtione ſeptima,ſiquis omnem, vt illa de publice conui
cto,iſtud de occulto,ſecundum Vincen. vel ſecundum
eum illa de antiquo rigore, hæc de benignitate [Pro-
mouere] per hoc not. Abb.quod qui rem ſacram fura-
tur de eccleſia,non eſt excommunicatus,cum ſine ab-
ſolutione Papa mandet iſtum promoueri. nec dicas
quod mãdauerit illum prius abſolui,quia expreſſiſſet,
ſi ſic fuiſſet; allegat quod not. de ſent. excommunica-
3 tionis,conqueſti. ¶ In † gl.3.ibi,l.2.) contra parentẽ,
vel patronum non agitur de dolo, vel iniuriarum,etiã
ſi per procurat. defendatur: quia licet tunc condemna
ti non ſint infames,re tamen ipſa, & opinione homi-
4 num non effugiunt infamiæ notam. ¶ In † glo. 1.in fi-
ne)& ſupra de electio.innotuit, de hoc ſupra de ſimo.
de hoc. ¶ In gl.penul.in fine) alias ex tenore. ¶ In gl.
vltima,ibi,iure communi)idem Hoſt.(& ibi,ſecundũ
illos) Melendum (& in fine) de hoc in preallega. de-
cre.vlt.de temp.or.

SVM-

Digitized by Google

S V M M A R I V M.

1 *Diſpoſitio tituli.*
Reſtitutioni quæ ſuccumbant.
De vſuris vbi loquatur alibi quam hoc in titulo ius canonicũ.
Ab eis quæ mala ſequantur, nu. 2. & cur prohibeantur, ibid.
2 *In earum cauſis vt procedatur.*
Vſurarios ſepelientium pœna.
Peſtis communis eſt diuitibus, & pauperibus.
Fame ſoli pauperes pereunt.
Paupertas periculoſa.

De vſuris, Rubrica,

1 ¶ Quia † reſtitutioni ſuccumbit vſura, ſicut furtũ,
& rapina. 14. quæſt. 4. ſi quis vſuram, ideo poſt tracta-
tum &c. ſecundum Goſt. habetur materia. 46. diſtin. c.
antepen. pe. & vlti. 47. diſt. per totum. 14. quæſtio. 3. 4.
5. & 6. per totum. Repetitur in 6. & clement. Conuenit
rubricæ de iureiu. cap. 1. & capi. debitores, & capitulo
ad noſtram. 1 & 2. & c. ex literis, de vita & honeſta. cle
ri. c. 2. de emptio. & ven. ad noſtram, & de pigno. illo
vos, de exceſ. prælat. inter. Item inquiſitores hæreſis ſe
non habẽt intromittere de quæſtionibus vſurarum, de
2 hære. accuſatus, §. de quæſtionibus, libr. 6. Et † in illis
proceditur ſimpliciter, & de plano, in clem. de iudi. di
ſpendioſam. Et aggrauata eſt pęna ſepelientium vſura
rios manifeſtos, de vſur. eos qui, in clem. dicebat Inn.
hic ſuper rubrica, & Hoſt. infra capitulo ſecundo, vſu-
ram prohibitam, quia ſi liceret, inde fere ſequerentur
omnia mala, maxime quia non intenderent homines
culturæ prędiorum, niſi quando aliud non poſſent, per
quod tanta eſſet cariſtia, ꝙ omnes pauperes fame peri
rent. nam & ſi habere poſſent terram ad colendum, nõ
poſſent habere animalia, & alia inſtrumenta neceſſa-
ria ad colendum. nam a ſe non, quia pauperes: a diuiti
bus non, quia propter lucrum, & ſecuritatem pecuniæ
potius eam ponerẽt in vſuras, quam in minora, & mi-
nus tatu lucra. & dato quod aliqui in his expẽderet, ita
cara eſſent victualia, quod pauperes non haberent vn
de viuere, ex quo periculum maximũ eſſet fidelibus.
Prælegit ergo deus magis peſtem communem paupe
ribus, & diuitibus, famem, qua ſoli pauperes perirent.
alia ratio, quia uix poteſt eſſe, quin diu debens vſuras
depauperetur. Paupertas uero periculoſa, niſi cui ex
ſpeciali dono dei cõceditur. vnde Salomon, Diuitias
& paupertatẽ &c. ve no. 4. quæſt. 3. ver. teſtium. 3. quia
vix in diligendo pecuniam euitatur idololatria. ad id
47. diſtinct. ſicut. & capitulo omnes. Generaliter. nam
& ſi inueniri poſſet caſus, quo iure naturali, quod natu
ra homini indidit, vſura non eſſet peccatum; tamen
propter multorum malorum ſequelam omni caſu eſt
prohibita, licet quidam id negent, & forte non male
ſecundum eum, dicentes non eſſe reperiri caſum, quo
& inſtinctu naturæ non prohibeatur. Dicit etiam quo-
ſdam dicere vſuram prohibitam plus, quia eſt contra
pietatem, & charitatem, qua tenetur quis ſubuenire
proximo, quam propter mala, quæ ſequuntur. Item nec
ſunt prohibiti alij contractus, ex quibus tamen poſ-
ſent mala ſequi, licet non ita communiter. vide quod
plene ſcripſi ſuper regula peccatum, de reg. iu. lib. 6. in
ſecundo articulo quæſtionis, & in principio, de diffini-
tione vſuræ ibi, in primo articulo.

S V M M A R I V M.

1 *Pignus, ſorte ex fructibus recept, a reſtituere creditor, excepto caſu tenetur, num. 2.*
2 *Vſura quid.*
In quibus multum conſiſtat.
Vltra ſortem qui accipit, quando excuſetur.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 4.*
Fructus dicuntur, deductis expenſis, & qui imputandi a creditore, num. 5. & 6.
Expenſæ augent debitum, & propter eas retinetur pignus.
5 *Additio gloſſarum.*
Concilium Turonen. communiter generale uocatur.
6 *Pignus luere volente debitore, & computare fructus in ſortem, an & quomodo referre poſſit creditor quæſtionem proprietatis.*

C. A P. I.

1 **Plures.** Caſus. Si † creditor de fructibus pigno-
ris recepit ſortem, deductis expenſis,
tenetur pignus debitori reſtituere: v-
num caſum excipit iſtud c. & ſequens. & ſunt tres par-
tes. prima prohibet clericis generaliter vſuram, & no-
minatim certam ſpeciem. ſecunda pœnam addit. ter
tia a prædicta ſpecie vnum caſum excipit. 2. ibi, quod
ſi. 3. ibi, niſi [Vel hoc] quod ſubmittitur de fructibus
non computandis in ſortem, ſecundum Innocent. &
2 Hoſtien. [Vſuræ] eſt † vſura lucrum mutui pacto debi-
a tum, vel exactum [a]. quod enim gratis datur, non eſt
vſura, niſi ſpes præceſſerit. 14. quæſtio. 3. vſura, infra
eo. conſuluit. Multum vero conſiſtit in numero, pon
dere, & menſura, ff. ſi certũ peta. l. 2. propter dubium
tamen excuſatur quandoque, qui recipit vltra ſortem,
infra cap. fin. vltra ſortem etiam licet accipere fideiuſ-
ſori, qui vſuras ſoluit, quia non eſt ſibi lucrum, ſed inte
reſſe. Eodem modo ſi tenebaris mihi ad diem ſolue-
re 100. quia non ſoluiſti illa, ab alio ſub vſuris accepi,
illa reſtituere teneris, ſupra de fideiuſſ. peruenit, & c.
conſtitutus, ſecundum Innocent. qui hoc etiam repe-
tit, infra eod. ſalubriter. uide quod dixi in quæſtione,
quam poſui ſuper regula, damnum, de regul. iuris, lib.
6. [Data] ideſt commodata. exponebat gloſſ. 1. mutua
ta [Abſolute] quaſi ſine aliqua rebellione, vel aliquo
onere [Eo] ſcilicet quod minus perceperit in fructi-
bus [Libere] niſi obſtet proprium iuramentum, quod
dic vt ſupra de iureiur. ad noſtram. 1. Hoſtien. [Peri-
culum] ſuſpenſionis. quod dic vt not. infra eod. prætc-
3 rea. Hoſtien. ¶ † Quarta gloſſ. tractat de expenſis de-
4 ducendis, & quærit, & ſol. ¶ In † 4. gl. ibi, fructus] ſequi-
tur, eos eſſe cõſtat, qui deducta expenſa ſupererunt [&
ibi, ſi a domino, in fine] ibi, fructus intelliguntur dedu
ctis expenſis, quæ quærendorum, ſeruandorumq; eorũ
gratia fiunt. & idem l. ſeq. [& ibi, in ſumma] augetur
debitum propter impenſas, quas fecit creditor ad uiã
muniẽdã, vel aliud neceſſariũ obſequiũ. [& ibi, ſi dos]
ponit caſũ in dote in totũ ſoluta, cum compenſationi
expenſarum locus eſſet [& in fine] in prin. vbi dicitur,
ꝙ propter expenſas neceſſarias factas in pignore cre-
ditor habet non ſolum retentionem, ſed etiam pigno-
5 ratitiam. ¶ In † gloſ. 1. in fine] Communiter generale
uocatur concilium. Inn. de quo ſatis, ſupra de accuſa. ſi
cut olim, & de capel. mo. cap. fin. ¶ In gl. deducendæ,
ibi, fructibus] ſupple, habẽdis [& in fine] Hoſ. remittit,
ſupra de pign. cum contra, & ad ſum. ipſius ti. §. quan-
do efficaciter, ver. ſed nunquid creditor. vbi no. an cre
ditor imputare teneatur etiã percipiẽdos? & tenet ibi,
ꝙ non imputatur, ſi non coluit, niſi feciſſet in fraudem
ſed imputatur, ſi non locauit, quod locari conſueue-
rat. Idem, ſi non conſueuerat locari, ſed paratus erat
conductor volens cauere. l. 2. C. de pigno. acti. dicit, ꝙ
imputat, quos percipere debuit. Sed l. 2. de partu pi.
dicit, quas percipere potuit, vt dicam infra cap. prox.
in fin. ¶ In gl. vlt. intelligi] ſecũdum Ala. [& ibi, c. 1.]
ibi quo ad hoc remittit Innoc. & Hoſtien. Sed ad iſta
obijcit

obijcit ſic Goff. debitore volēte luere pignus, & com-
putare fructus in ſortem, Creditor, ſ. eccleſia, clericus
vel laicus mutuans non poterit referre q̄ ſtionem de
proprietate, cum cauſam poſſeſſionis habeat ab illo,
C. de pign. ac. nec creditores. reſpondet, q̄ non referet
queſtionem de dominio, ſed dicet debitum non ſolutū
per fructus, quos non tenentur computare in ſortem, 2
& eſt ſpeciale hic, & infra eo. conqueſtus, & c. ſalubri-
ter. ſic & quandoque propter iuramentum neceſſe eſt
pecuniam numerari, nec eſt locus compenſationi fru-
ctuum, de iureiu. ad noſtram. 1.

ADDITIO.

a ¶ Exactum. Vide Io. And. in c. peccatum, de reg. iu. lib. 6. in dif-
finitione, & per Salyc. C. de vſur. ſuper sub.

SVMMARIVM.

1 *Arbores fructiferę quæ.*
Fructuum perceptio æquiparatur ſorti, num. 2.
2 *Suffragium gloſſarum.*
Partus ancillę pignoratæ in qua cauſa ſit.
Opera mancipiorum pignoratorum computantur etiam in credito.
Silua pignorata, quod ex ea ſit, vel naſcitur non eſt pignoratum.

CAPVT II.

1 **Quoniam.** Summatum eſt ſup. ca. proxi.
[Arborib.] forte † fructiferis,
vt viridario, vel ſunt vites, vel
forte nemus [Reſtituenda] ſi fructuum perceptio ęqui
paratur ſorti: alias recipient, quod minus percepit,
2 ſupra capitulo proximo. ¶ Ibi, † de pactis pi.] alias de
partu. lex 1. dicit, quod partus ancillæ pignoratæ in
ea cauſa eſt, in qua mater. & ſecunda dicit etiam ope-
ras mancipiorum, quas creditor recepit, vel recipere
potuit, cōputādas in vſuris, & demū in credito [& ibi,
ſi conuenerit] iſta l. §. pen. facit, quantum ibi loquitur
de pignore ſiluæ. Et ibi dicitur, q̄ pignorata ſilua na-
uis ex lignis eius facta pignorata non eſt, niſi fuerit di
ctum, & quæcunq; ex ſilua facta, nata ve fuerint.

SVMMARIVM.

1 *Vſurarij manifeſti ad quæ non admittantur.*
Huiuſmodi qui dicantur, eorum pœnę quę, nu. 5. 3. & 6.
2 *Vſurarius quæ contemnat.*
Manifeſti pro notorijs, & qui dicantur.
Communio pro corpore Christi.
3 *Canon hic latę ne ſententiæ ſit, an ferendę.*
Si principalis non incurrit pœnam, nec acceſſorius.
4 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 5.*
Multitudo peccatum non excuſat.
Ex mutuo nihil ſperare debet.
Vſurę ſunt illicitæ & quo iure.
Earum cui facienda reſtitutio, num. 7.
6 *Oblationes non accipiendæ ab vſurarijs.*
An non ab alijs, qui ſunt in peccato mortali.
In eleemoſynis an idem.
Delictum perſonæ nocet hic eccleſiæ.

CAPVT III.

1 **Quia in omnibus.** Caſus. † Manife
ſti vſurarij ad
cōionem alta-
ris, Christianā ſepulturā, vel oblationē offerendā ad-
mitti non debent. & tria facit. primo ponit damnabi-
le factum pro conſtitutionis cauſa. ſecundo tripliciter
punit vſurarios manifeſtos. tertio punit dupliciter cle
ricos tranſgreſſores. ſecunda ratio ibi, ideo. tertia ibi,
Qui autem [Negocijs] ideſt negociationibus, infr. de
verbo. ſignifica. forus, vel puta cultura agrorum, &
2 ſimilibus, vt dixi ſuper rubrica [Licite] in † hoc con-
temnit vſurarius Deum audacius, quomodo contem-
nit etiam naturam expreſſius, ſcripturam deterius, &
iura diutius, ſcripſi li. 6. ſuper regula, peccatum, in ter-
tio articulo quæſtionis ad finem [Manifeſti] ideſt no-
torij iuris, vel facti, de cohabi. cleri. capit. fina. vel per
famam cum aliis argumentis, quæ ſufficiant ad hanc
pęnam infligendam, & publicationem per eccleſiam
faciendam, & ex quo ſic publicati erunt, notorij repu-
a tantur, infra eo. cum in diœceſi. Hoſt. [a] [Communio-
nem] corpus Christi, & eſt prima pęna, Hoſtiē. Abb. in
fra eodem cum tu, exponebat, ideſt nō inter eccleſiā,
dum celebrantur diuina [Christianam] ſecūda pœna
[Deceſſerint] hoc intelligas, vt infra eodem, quāquā,
libro ſexto [Oblationes] non dicit, eleemoſynas. ſuper
quo vide, de ſenten. excommunicatio. cum voluntate,
ſuper verbo eleemoſynas [Accipiat] tertia pœna. hic
3 vero † videtur canon ferendæ ſententiæ ſecūdum Goſ-
fred. de hoc infra eo. cum tu, in prin. ſed Innocen. hic
videtur velle, quod has pœnas incurrit vſurarius pu-
blicus ipſo iure. Idem Abb. [Executione) de ſepelien-
tibus dic hodie, vt in concilio Vien. de ſepul. eos qui
(Suſpenſus) videtur quod ſit canon latæ ſententiæ, ſed
non incurret hanc pœnam, niſi ex quo prædictæ pœnæ
fuerint per eccleſiam inflictæ, vt no. ſupra, & infra eo-
dem cum tu, vel ſecundum Ro. quod eſt benignius; ſe
cundum Hoſtien. eſt hic canon ferendæ ſententiæ: ad
hoc de rapto. capitulo ſecundo, in fine. de hære. excō
municamus, §. ſane. Si enim principalis vſurarius, ſcilicet
cet ipſo iure pœnas non incurrit, multo minus clericus:
ad hoc ff. de reg. iu. cum principalis, ſupra de conſtitu
4 tio. tranſlato. ¶ Gloſ. † 1. oſtendit etiam iure ciuili
&c. ¶ Vltima gloſ. quærit, arguit, opponit, & ſoluit.
5 ¶ In † gl. 1. ibi, non excuſantur) de facto tamen excuſan
tur. vide Senecā lib. 3. de benefi. Pudorem tollit multi-
tudo peccantium, & deſinit eſſe probri loco cōmune
maledictum. Et Cyprianus, Conſenſere iura peccatis,
& cœpit licitum eſſe, quod publicum eſt (& ibi, multi,
in fine) vbi dicitur, quod non minus ardebunt &c. &
Hier. ad Ruffinum, ſecunda: Peccantium multitudo
pa rocinium errori non parit. vide contra Suſanam,
E. (Veteri) pſal. 14. qui pecuniam ſuam &c. (& ibi, no-
uo) Luc. 6. Mutuum dantes, nihil inde ſperātes, &c.
(& ibi, ciuili) Idem no. decimaquarta, quæſtione quar
ta, quid dicam (& ibi, in principio) & ibi, ſatis de hoc,
& C. de vſuris, auct. ad hæc. Communius legiſtæ faten
tur eas illicitas, ſed non iure ciuili prohibitas, per ibi
no. vide quod ſcripſi lib. 6. ſuper regula, peccatum, in
b quinto articulo quæſtionis[b] (& in fine) facit, quod no.
6 10. diſtin. c. i. in glo. vt habes, & ca. ſequen. ¶ In † gl. ſic
90. ibi, oblationes) vbi plene not. an ſit idē in alijs, qui
ſunt in peccato mortali. & ſecūdum Ioan. non niſi
in caſibus expreſſis a iure. hic contra. ¶ In glo. vlt. ibi,
Ala.] Goſt. Innocen. & Hoſtien. qui dicit vſurarium ſi-
bi in hoc ſuſpectum, & dicit ſe expertum, quod po-
tius in animæ ſuæ detrimentum facit eleemoſynam,
quam in animæ ſalutem reſtituat vſurā, & dixit Ala.
quod licet regulariter delictum perſonæ non noceat
eccleſiæ; hoc tamen in odium recipientis ab eccleſia
aufertur. & eſt ſi. ſecundum eum. 20. q. 3. conſtituit (&
7 ibi, a quo † recepit) dicebat Abb. q̄ illi faciēda erat re-
ſtitutio (& in fine) hoc dictum glo. puto verum, quādo
vſurarius inchoauit, vel paratus eſt vſuras reddere: a-
lias ſit vera prima, vt per diœce. prouidentiam. vel re-
ſtitua-

Digitized by Google

ſtituatur ſoluenti, vel hæredi, vel pauperibus, ad hoc ſupra de Iudęis, cum ſit nimis. vigeſima, quæſtione tertia conſtituit.

ADDITIONES.

a ¶ Hoſt. Vide gl. in c. 1. eo. tit. lib. 6. & ibi Io. And. & Bar. in l. fur. eſt, ff. de fur. & Fece. de ſen. conſ. 8.

b ¶ Quæſtionis. Ibi pleniſſimè vide, & aliquid in Spec. eo. tit. ad fin. per Io. and.

SVMMARIVM.

1 *Vſuras recipere non licet, vt eis captiui redimantur.*
Super eis dandis, vel recipiendis non fit diſpenſatio, nu. 5. & 3. ſecus ſuper crimine commiſſo, nu. 3. maius crimen quam mendacium, num. 4.
2 *Eas recipere an ſit indiſtinctè peccatum.*
4 *Mortis maius periculum imminentis, quam captiuitatis.*
Pro captiuis redimendis res eccleſiæ alienantur.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Per diſpenſationem quandoque receditur a bono.

CAPVT IIII.

1 Super eo. Caſus. † Non licet vſuras recipere, vt ex eis captiui redimantur. In prima deciſa conſideratio. in ſecúda
reſponſio, ibi, Reſpondemus. quod reſponſum probat
per ar. a maiori, (quia tum (& infra) man. quod a nobis
tua fraternitas poſtulauit, vtrum poſſit in recipienda
pecunia ad vſuram diſpenſatio fieri, vt pauperes, qui
in Saracenorum captiuitate tenentur, per eandē poſ-
ſint pecuniam liberari (Teſtamenti) dedi quotas, ſup.
c. proxi. in gloſſ. (Diſpenſationem) non ſolùm quò ad
exercentem, ſed etiam quò ad recipientem, nam, vt di
cebat Hoſt. & patet ex integra, quam ſupra poſui, de
a recipiente fuit quæſitum, per quod dicunt quidā † in-
diſtinctè eſſe peccatum recipere ad vſuram. ad quod
etiam facit litera in fin. quæ dicit Inuoluatur. ſ. vna cū
vſurario, qui pecuniam dat. ſi enim non eſſet, qui reci-
peret, nec eſſet, qui daret. vide quod dixi de ſimo. non
ſatis, in gloſſ. ſi non eſſet, Nam & qui occaſionem &c.
de iniur. c. fi. ſed ſecundum Hoſt. nimis eſt rigida hæc
opinio. nam & ſi vera eſſet iuramentum in hoc nō obli
garet: quod tamen obligat, ſupra de iur. iu. c. 2. & cap.
debitores. Dama. in q. 1. de iureiur. dixit non eſſe pec-
catum per decret. dilectus. 1. ſupra de ſimo. quaſi ſit ve
xationis redemptio. Alij dicunt, vt refert Innoc. quòd
cuique illud licet pro opere virtuoſo, vt ſi velit inde
facere eleemoſynam, eccleſiam, vel aliud opus pium:
ſed propter luxuriam, vel laſciuiam non licet recipe-
re. Alij dicunt, quòd non ſemper pro opere virtutis eſt
licitum recipere pecuniam ad vſuram. vnde nec hoc li
cet pro paſcendis pauperibus, qui modicum, vel nullo
modo indigent, licet id ſit opus miſericordiæ, vel libe-
ralitatis. ſed dicunt conſiderandam tempus, & locū,
& ſimiles circunſtantias, & conferendū bonum, quod
ſequitur ex omiſſione mutui, nam ſi magnum bonum
ſequitur ex opere virtutis, vt quia paſcuntur pauperes
fame morientes, ædificatur eccleſia, emuntur ornamē
ta perpetuo deputanda miniſterio diuino, & ex dimiſ-
ſione accipiendi mutuum modicum bonum ſequitur,
quia creditor iam eſt vſurarius voluntate, & paratus
eſt alius, qui accipit, hoc caſu non ſolum oblata acci-
pere, ſed etiam rogare vt mutuet, & vſurario dicere,
quòd licet omni caſu ſit peccatum, minus tamen, cum
mutuatur in bonum opus. Sed è contrario, cum vide-
ret illum paratum pœnitere, vel ſaltem velle de cæte-
ro abſtinere, vel non inuenientem alium, qui velit ac-
cipere, tunc maius eſt bonum abſtinere a mutuo, quā
ex illo opus facere, quamuis virtuoſum. Sed dices, Nū
quam eſt faciendum peccatum propter bonum. ſed
peccatum eſt dare operam, vt quis fœneretur, ergo nū
quam debeo recipere. Soluit Innoc. vſurario peccatū
eſſe dare ad vſuram. & hoc ego non ſuadeo, ſed me
præeligere potius eſt ei bonum, licet nō meritorium,
quam malum. Plus, quia prædicto caſu, cum ſcilicet il-
le paratus eſt dare, & alius recipere, videtur mihi lici-
tum recipere nedum pro opere virtutis, ſed etiam pro
indifferenti. Pro illicita verò cauſa peccat, & ſic reci-
piendo, & vſurario ſuadendo, plus uidetur, q; ſi ex o-
miſſione alimoniæ pauperum, uel alterius pij operis
magna pericula corporum, vel animarum timentur,
tunc ſi inuenerit habens pecuniam, granum, vel aliud
illi operi neceſſarium, & rogatus nolit dare, vel mu-
tuare, poteſt ſuaderi, quòd illam ſpeciem mutuet ſub
vſuris, quia minus in hoc peccabit, quam faceret in tā
ta neceſſitate illam abſcondendo, ar. quia inter duo
mala ſuadendum eſt, quod videtur minus ſecundū In-
noc. qui prædicta recitat (Aliquam) vt ſcilicet ſine pec
3 cato † quis fęneretur, ſaluo quod dicitur ſecūdum vnū
modum legendi. 14. quæſtio. 4. ab illo. ſed iam comiſ-
ſo crimine remittendo diſpenſari poſſet. Goff. facit
quod no. infra eod. præterea (Sacra) ideſt doctorum ſa
cræ eccleſię. vel l. canonica (Vita) iminēte ſcilicet mor
te, & ſeparatione corporis ab anima (Mentiri) Hoſtiē.
remit. ad ſum. de pœn. §. quæ interroges, ſub §. dixiſti
4 vnquam mendacium (Redimēda) maius † periculum
eſt mortis imminentis, quam captiuitatis, & minus
crimen mendacium, quam vſura. ergo, quod non licet
in primo, minus licet in ſecundo (Vita) ideſt libertate
vitæ, viuit enim, licet ſit captiuus, nec imminet mors
propinqua (Captiui) tamen res eccleſiæ propter hanc
cauſam poſſunt alienari, duodecima, quæſtione ſecun
da, & ſacrorum. & qui dicantur quo ad illum caſum
captiui, ibi no. & in capitu. ibi ſequenti. ¶ Gloſſ. pri-
5 ma, arguit, & remittit. ¶ In gloſſ. prima. ibi, malum)
vide quod hic ſatis ſcripſi quoad vſuram libro ſexto
ſuper regu. peccatum. in 3. articulo quæſtionis, in fine
dixit Goffred. per diſpenſationem quandoque recedi
a bono, cum ſuadet pietas, pulſat neceſſitas, blanditur
vtilitas. 1. quæſt. 7. tali. ¶ In gloſſa ſecunda in fine) &
c. primum. T.

SVMMARIVM.

1 *Vſurarij, qui ſunt ſoluendo compelluntur reſtituere vſuras etiam ante concilium receptas.*
Manifeſti pro notorijs.
2 *Vſurarum reſtitutio cui facienda, & n. 9. & a quo, ibid. qui aſſerunt eas exercere non eſſe peccatum, vt hæretici puniendi, num. 3.*
Damnum item cui.
Nota, id eſt cognita in fin.
3 *Peccatum pro pœna eius.*
Pœna æterna ſine contritione non aboletur.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 5.*
Editio operarum vbi fiat patrono, & cuius expenſis.
Patronum non tenetur ſequi libertus.
De caſu. & interitu qui teneantur. §. 1.
Res empta ſuccedit loco pecuniæ, qua fuit empta. §. 2. & quando ſit id verum, num. 10.
6 *Additio gloſſarum.*
Reſtituti an ipſo iure intelligantur cōmunioni poſt ſatisfactionem.
7 *Excommunicare an poterit vſurarios iudex delegatus.*
Reſtitutio rei cuius facienda ſumptibus, & ſupra num. 5. & 2. & cui, ibid.
Vſuram ſoluenti an competat in rem actio, verſic. dicebat Goffred.

CAPVT V.

1 Cum tu. Caſus. † Vſurarij, qui ſunt ſoluẽdo,
per pœnam Lateranen. conci. com-
pelluntur reſtituere vſuras, quas ẽt
ante concilium receperunt. In prima conſultatio tres
articulos continens, quorum duo ſunt deciſi. ſecunda
ad illos ordinatè reſpõdet ibi, Super his [Manifeſtos]
ideſt notorios. Hoſt. [Eorum] vſurariorum non rectè
pęnitentiũ. Ala. [Imprudenter] ideſt ſine pudore, alias
imprudenter, ideſt inſipienter [Et infra] dicebatur in
an. ꝙ alij dicebant facultates ſuas ad reſtitutionẽ non
ſufficere, alij promittebant reſtituere partem, quã ha-
bebant præ manibus, de alijs dicebant emptas poſſeſ-
ſiones, filijs, vel nepotibus aſſignatas. & ideò dixit in-
2 fra, Sup his [Non † ſuperſtitib.] idẽ eſſet, ſi neſciretur,
cui ſit reſtitutio faciẽda, vt ſi magna pręda facta eſſet,
vel ciuitas aliqua iniuſtè vaſtata, & qui damnum de-
dit, licet ſciat æſtimationem damni, neſcit tamen cui
damnum dederit. in his enim caſibus æſtimatur, & po
tius plus reddet epiſcopo, & ſic poteſt abſolui ſecun-
dum Hoſt. [Erogare] ſup. per prouiſionẽ epiſcopi diœ-
ceſani, cui caſus iſte reſeruatur, ſupra de Iudæ. cum ſit.
hoc ideo, ne pecuniam inburſent, vel alias malè ero-
gent ſimplices ſacerdores. nec prodeſt ſi dicas, quòd
aliquis ſacerdos inuenitur, qui melius ſibi cauebit,
quam multi epiſcopi: quia ſecundum Hoſtien. ſufficit
aliquos inueniri qui minus, vel non ita bene cauerẽt,
ar. op. Inſtit. de auc. tu. circa princ. ibi, Neque tamen.
alias ea ratione poſſes generalem prouiſionem diœce.
auferre epiſcopo, comittendo illam ſacerdotibus, qui
melius prouidebunt. & ſic hoc non ſentiendum de to-
to. 10. quæſtio. prima, regenda, ita nec de parte. ad
hoc ſupra de offic. delegat. paſtoralis. §. primo, dicit
etiam Hoſtien. hanc erogationem potius debere fie-
ri pauperibus loci, in quo datum eſt damnum, vel cu-
jus habitator erat is, cui facienda eſt reſtitutio, quam
extraneis: tum quia melius eſt, quòd vicini commo-
dum inde ſentiant. C. de ſerui. l. ſecunda, & l. præſes:
tum quia veriſimilius eſt inter illos inueniri illum, qui
damnum paſſus eſt, vel eius hæredem, quam inter ex-
traneos, & illis primo facienda eſt reſtitutio, vt præ-
miſit [Auguſtini] quod hodie eſt regula iuris infra de
reg. iur. peccatum, libro ſexto [Vlla] alias, Illa. & dice-
bat Ala. & idem Hoſtienſ. eos alia pœna puniendos,
quia ſunt debitores ex maleficio [Nota] ideſt cognita.
T. quod erit, cum bonis ceſſerit, ſecundum Hoſtienſ.
alias vix erit nota [Vendi] non dicit, quòd vendicen-
tur, ſed quòd vendantur, & precium ſoluatur, & ſic
non probat, ad quod inducitur [Peccato] pertinaciter
3 † aſſerentes vſuras exercere non eſſe peccatum, ſunt
velut hæretici puniendi, vt in cle. eod. titu. ex grandi.
& expone [Peccato] ideſt pœna temporali, quam pati-
tur pro peccato. æterna enim nunquam ſine contritio-
ne, & per illam ſolam abolerur. de hoc ſupra de rapto.
4 cap. 2. ¶ † Gl. 6. & 7. formant, & ſoluunt duas quæſtio-
nes. ¶ Antepe. pe. & vlt. reſpon. poſſunt per tres quæ-
5 ſtio. ¶ In † gloſſ. ſed pone, ibi, operæ enim] ſequitur eo
loco edi debẽt, vbi patronus moratur, ſumptu ſcilicet
& vectura patroni [Et ibi, quòd niſi, in fin.] Si vagatur
patronus per orbem, non tenetur libertus vbiq; ſequi.
¶ In gl. & licet, ibi. §. rectiſſime] violẽtus, & fur tene-
tur de caſu & interitu, etiã qui prouenie alias ſine cul-
pa ſua [& ibi, cum res legata, in fi.] vbi ſi fundus lega-
tus chaſmate pereat poſt moram hæredis, debet æſti-
mationem: quia legatatarius illum acceptum vende-
re potuiſſet [Et ibi, ſi debitoris] vide infra eo. quia fru-
ſtra, ſuper gloſſ. 2. ¶ In gl. vlt. ibi, imperator, in fi.] ro-
gatus reſtituere, quod ſupereſt de hæreditate, ſi de pre
cio rerum venditarum alias emit, illæ cedunt fideicõ-
miſſo loco primarũ [Et ibi. §. ſi rem ſuã] ſi legãns no-
men debitoris, de pecunia poſtea ſoluta rem emat, ſu-
pereſt fideicõmiſſi petitio [Et ibi, ad probationem]
vide de offic. dele. cũ cõtingat, ſup gl. pen. (Et ibi, qui
vas, in fi.) nũmus redactus ex precio rei furtiuæ nõ eſt
furtiuus. leges ſequẽ. vide in decr. inquirendum, hic al
6 le. in fine. ¶ † In gl. 2. ibi, reſtitui) hoc verum, ſi verbũ
illud, donec reddant, & cæte. eſſet de verbis ſententię:
ſed vt dixit Hoſtien. non erat de verbis, ſed de mente,
& efficacia ſententiæ. q. d. ſeruanda eſt ſententia vſq;
ad dignam ſatisfactionem, & poſt etiam, donec fuerit
ſententia relaxata, vt ſequitur. ad hoc infra de ſenten.
ex. cum deſideres. nam & præter hoc eſt illi pœniten-
tia imponenda, vt no. de homic. ſicut dignum. §. eos.
¶ In gl. 4. in fi.] infra de ex. præla. inter dilectos, de cõ
ſue. quanto. ¶ In gl. ar. quòd, ibi, dicit) ſecũdum Alan.
vnde, vt dicebat Innocen. decre. iſta non probat con-
ſtitutionem trahi ad præterita, ratione quæ ſequitur.
7 ¶ In gloſſ. ſupra eo. quia, ibi, excommunicationẽ) di-
cit G. Na. ꝙ delegatus, cui mandatur quòd per pœnã
Lateranen. concil. & c. non poſſet excommunicare, qd
ſi faceret, non valeret: quia formam mandati & c. nec
ob. decre. præterea, quæ loquitur in ordinario. ſupple,
vel delegato, qui non haberet talem formam, Ioan. de
Deo. lib. ſecundo. quæſt. prima, dixit hoc verũ in ſen-
tentia, ſed in proceſſu dicit, quòd excommunicare po-
terit, & aliter punire. & vide in Spe. de reſcrip. præſen.
§. ratione formæ, poſt quartam formam, verſic. Item
8 ſi delegatus. ¶ In † gloſſ. ſed pone, ibi, Abſentis) ſpo-
liator verò ſuis ſumptibus reſtituet rem in loco, vnde
ſpoliatur, ſecundum Io. qui hoc not. 3. quæſtio. 1. §. ſed
notandũ: alias eſt in cap. ſequen. (Et ibi, operæ enim)
tu dic ſecundum Hoſt. quòd cum vſurarius ſit malæfi-
dei poſſeſſor, refert, vtrum trãſferat ſe alibi, quam vbi
vſuras exercuit, & tũc proprijs ſumptibus tenetur mit-
tere: an is, a quo extorſit, ſe alibi tranſtulerit, & tunc
expenſis illius abſentis mittetur nuncius, prout diſtin-
guit lex. ff. de rei ven. ſi res, & l. ſi vero, & l. ſe. & ff. de le.
1. cum res. §. 1. & ff. de edẽ. prætor ait. §. fi. & l. ſe. & ad-
de ſm eum, quod no. ſ. de teſt. iudicantre (Et ibi, exce-
dant] ſup. nec extat ſidus gratis portans. ¶ In gl. & li-
9 cet, ibi, vt hic) ſi vero partem † reſtituere poſſunt, ſed
nõ totũ, an ſoluant prius venienti, no. ſ. eo. quamquã.
li. 6. in gl. paupertas (Et ibi, Odoardus) vide quod ibi
dixi ſuper vl. gl. [Et ibi, ne egeat] verbum fuit Ala. idẽ
hic Vinc. & Goff. licet Arch. in decr. quãquam, eod. tit.
lib. 6. dicat Goff. hic tenere contrarium. idem etiam
Hoſt. hic, ad id quod in gl. ſequitur, Vincen. reſpõdet,
ꝙ hoc caſu non credit illud procedere ſecũdum cano-
nes. Goff. in ſum. huius tit. §. in iudicio, dicit illud in fo
ro iudiciali locum habere, ſecus in pœnitentiali. ¶ In
gl. pe. ibi, iuret) cõcordat, quod no. infra eo. quamquã,
lib. 6. in gloſſ. nomine. ¶ In gl. vlt. ibi, lucratiua) dicit
10 Goff. quod † ſi creditor, vel huius hæres non habeat,
vnde ſoluat. vnde & ſi ipſa res ex cauſa lucratiua per-
uenit ad illum, qui ſoluit vſuras, is, ad quẽ prius ex ſi-
mili cauſa peruenerat, liberatur. ff. de act. & ob. oẽs de
bitores, ſm G. [Et ibi, Ad ipſum) vide in Spe. eo. ti. ver.
pone, vſurarius (Et ibi, alium caſum] in milite (Et ibi,
tertiũ) in pupillo (Et ibi, ſi in eccleſia] hic adde, quod
ibi dixi. Dicebat Goff. ſe non credere, quod dixit Ala.
vt ſoluenti vſuram competat actio in rem ad poſſeſ-
ſiones emptas de pecunia, quam ſoluit, ſicut in caſibus
prædictis: ſed dicit, quòd agente perſonaliter debito-
re, vel eius hærede per officium iudicis creditor, vel ip-
ſius hæres compelleretur ad hoc, quod hic dicitur, pu-
ta etiam, quòd ſi poſſeſſiones prius emptæ vendantur,
& iterum de ipſarum precio emantur aliæ, idem erit
in illis: quia illæ ſuccedunt loco primarum, vt lit. pen-
den. eccleſia. ff. de legat. ſecundo, imperator, & l. ſe.

Digitized by Google

SVMMARIVM.

1 *Qui vendit rem plus, quam valeat, quo caſu peccet, nu. 2. & ad reſtitutionem quando inducendus, num. 3.*
Vſura in quibus committatur.
2 *Reditus emptio, vel affictus an ſit licita.*
In dubio quod eſt tutius animæ ſequendum, in fine.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 5.*
Vales tanti res, quanti vendi poteſt.
6 *Additio gloſſarum.*
Pretioſiorem rem quę non faciant.
Vſurarij contractus forma in quo.

CAPVT VI.

1 In ciuitate. Caſus. † Qui vendit rem plus quam valeat eo, quòd differt ſolutionem precij, peccat, niſi dubium ſit, an tempore ſolutionis plus vel minus valere deberet. Communis diuiſi. 2. ibi, licet [Seu cinamomum] in talibus committitur vſura, quæ conſiſtunt in pondere, numero, & menſura. de hoc dixi ſupra cap. 1. lib. 6. per quod videtur eſſe vſura, ac ſi pro 5. 6. rece-
2 piſſet [Vſurarum] ex † hoc videtur, quod ſi quis emat reditus alicuius caſtri ad vitam ſuam, vel ſuam & hæredum, & ad certum tempus tenẽdos, ſi reditus annuus communi æſtimatione non excedit annuatim reditum, quem de tanta pecunia in terra empta potuiſſet habere, licitus eſt contractus. Si verò excedat communiter, eſt illicitus, argu. infra capitu. conſuluit. alij dicunt, quod quando in perpetuum emit, licitus eſt contractus ſemper: quia licitum eſt contrahentibus ſe decipere in precio. ff. de mino. in cauſæ. 2. §. penul. ſecundum Innocen. de cuius inferiori gloſſ. Hoſtien. non plus ponens, dixit hic tenendum, quod tales contractus in perpetuum, & ad tempus ad certum cenſum & ſine regulariter ſunt liciti & conceſſi per iura, quæ infra allegabo, dummodò neuter decipiatur vltra dimidiam, & dummodò in fraudem vſurarum nil fiat: alias ſecus, de emptio. & venditio. ad noſtram. ff. de action. empti. & vẽditi. Iulianus. §. idem Papinianus, C. de vſur. eos qui, & quod no. infra eodem tuas, ad quod accedit C. de pactis inter emptor. & vendito. l. ſecunda, & l. cum ſe fundum. Sed Innocent. dixit quibuſdam videri, ſorte bene, quòd ſi quis emit reditum conſtitutum ante contractum, vel venditam actionẽ, ſiue conſtitutus fuerit in re, puta in domo, vel poſſeſſione, vel alijs huiuſmodi, ſiue in perſona, puta ſerui, vel liberti, vel ruſtici, vel actio, vel nomen. Item ſiue ſit certus reditus, puta quia reddit 10. ſiue incertus, puta quia reddit quartam fructuum, qui percipiũtur de aliqua domo, de operis alicuius perſonæ. Item ſiue ſit perpetuus contractus, puta quia extenditur ad hæredes vtriuſque contrahentium, ſiue ſit ad vitam hominis, ſiue ad certũ tempus, puta vſque ad 5. annos. Item ſiue reditus ſit in pecunia, ſiue in alijs rebus, ſiue in facto; ſemper in omnibus præmiſſis reputant cõtractus licitos, quia eſſet ibi licitus & purus contractus venditionis. Nam ibi eſt precium, ſcilicet certa pecuniæ quantitas. Item ibi eſt merx, ſcilicet certus reditus, vel cauſa, vel annona. C. de ſacroſanct. eccleſi. iubemus, in princip. aut. de rebus eccleſi. non alienãd. §. ab Anaſtaſio. C. de hæred. vel ac. vend. per totum. Sed his videtur eſſe contrarium, quod dicit hæc decret. quia non eſt dubium, quòd vſque ad illud tẽpus ſaltem longum tempus plus perciperet de reditu, quã ſit prædium. Sol. licet certum nunc ſit, quòd vſque ad 20. annos, vel 50. vel vlteriores plus accipiet de reditu, quam ſit precium, quod dat, tamen hæc certitudo non facit illicitum contractum venditionis, cum hoc etiam ſit in venditione alicuius poſſeſſionis, vbi certum eſt ſecundum inferiores cauſas, quod plus acciperetur de certis fructibus eius, quam ſit pretium, quod pro ea datur, & ſine expenſis, vel labore dando ad fictum certum, vel emphy. Hic enim totum reprehenditur, quoniam carius vendit mercem propter terminum, quem dat prolixum emptori, vel ad ſoluendam pecuniam, vel quia prò minori emit mercem, quia ſtatim dat pecuniam, & per prolixius tempus expectat mercem quæ penitus ſunt illicita: quia hic ſolummodò vendit tempus pro illa pecunia, quæ venit, & iuſtũ precium excedit: quod ex eo apparet: quia ſi vtraque parata eſſent precium, & merces, pro minori fieret. & in caſu noſtro omnia ſunt præſentia: quia nec venditur tempus, quia res ipſæ, de quibus diximus, ſcilicet reditus, vel actio tantum valebit, vel ad minus creditur valere ſubſequentibus temporibus, quantum modò valet, vel ad minus eſt dubium, & hoc ſufficit ad hoc vt contractus ſit licitus, vt hic. Idem intelligunt quidam, & ſi reditus, vel nomen de nouo propter hoc conſtituatur in rebus, vel perſonis aliis contrahentibus, puta quia dicit emptor, Tu conſtitues tales reditus in tali poſ. vel ſeruo, vel facies, quod talis confitebitur ſe debere tibi mille vſq; ad annum, & ego de illis mille, vel magis de actione pro illis mille competente tibi dabo quinquaginta. Nam dicunt omnes cõtractus illos licitos, quia non eſt hic mutuum, ſed emptio. Item multi caſus poſſunt interuenire, quòd iſte emptor amitteret in hoc contractu, puta ſi inops fuerit nomen. Sed certè bene conſulendum eſt omnibus fidelibus, quòd ab huiuſmodi contractu abſtineant, ſcilicet quòd de nouo propter hoc conſtitutum reditum, vel actionem emant. iſtud autem penitus videtur illicitum, quòd ipſe idem qui dicitur emptor, in ſe conſtituat reditum, vel actionem, qua ſe plus obliget ad plus dandum vel in pecunia, vel in ſpecie, quam accepit ſecundum Innocent. [Peccatum] in conſpectu Dei. & ideo ſunt inducendi, vt ſatisfaciant in foro pœnitentiali [Ceſſarent] quia in dubio, quod tutius eſt animæ, eſt ſequendum, quod dic vt ſupra de homici. ad audientiam, Hoſtien. [Cum] ſup. Hoſtien. mens de facili corrumpatur, & cogitationes &c. [Occultari] iõ
3 † ſi tales in pœnitentia veritatem detegant mẽtis corruptæ, ad ſatisfaciendum efficaciter inducentur, in-
4 fra capitu. conſuluit, in fin. Hoſtien. ¶ † Gloſſ. 1. reſpõ per modum ob. de eo, quod licet cõtrahentibus &c. ¶ Secunda obiicit, & ſol. ¶ Tertia ſignat contrarium,
5 & remit. ¶ † In glo. 2. ibi. §. vlt.] ſtatuliber pendẽte cõditione æſtimatur quanti poſſet emptor inueniri [Et ibi, mortis cauſa. §. vlt.] qui accipit hominem obligatum ex noxa, intelligendus eſt accepiſſe, quantum homo vendi poterat. Idem in fundo obligato [& ibi. §. portio] alias iacturæ æſtimatio rerum proiectarum habetur non quanti ſunt emptæ, ſed quanti vendi poſſunt [& ibi. l. precia] hæc l. & ſequen. ponunt ſingularẽ
6 affectionem in ſeruo, filio naturali. ¶ † In glo. 2. ibi, extimantur] de hoc ſupra de teſti. cum cauſa. nec enim animoſitas, vel ſtulticia alicuius emptoris rem facit
a preciſiorem. ff. ad l. Falcid. l. tertia, [a] Goffred. ¶ In glo. ſimile. ſupra in fin.] dicebat Goffred. forma vſurarii contractus propriè eſt in mutuo. In cõtractu ergo venditionis non committitur vſura quò ad formam, ſi ex mente ſcilicet, vt fingatur precium hoc caſu ab emptore venditori traditum, & ſibi poſtea mutuatum cum lucro.

ADDITIONES.

a ¶ L. tertia. Vide plenius Bar. Bald. & Saly. in l. 2. C. de reſcin. vendi. & ff. ad l. Fal. l. precia. §. 1.

SVMMARIVM.

1 *Vſurarius monitus non deſiſtens, ſi clericus eſt, quomodo puniatur.*
Vſuræ non ſolum exigi, ſed & recipi prohibentur.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT VII.

1 Præterea. C. † vſurarius monitus nõ deſiſtẽs, ſi clericus eſt, ab officio, & beneficio ſuſpenditur; ſi laicus, excõicatur. & per hoc patet diuiſio [Recipere] ergo nõ ſolum exigere, ſed etiam recipere prohibentur. de hoc 48. di. c. 1. ſatisfactionem. dixi de hoc ſupra eo. cum tu [Excõmunicationis] ad idem ſupra c. 3. infra. eo. tuas, de iu-
2 reiur. ad noſtram. 1. ¶ † Secunda gl. quærit, & ſoluit. ¶ In glo. 2. ibi, mittantur] & tamen dicebat Ala. illud ſpeciale, & ad cõſequentiam non trahendum [Et ibi, colligitur] quia illud ob hoc deciſum, ſecundum Hoſt. [& in fi.] de hoc 14. q. 4. c. 1.

SVMMARIVM.

1 *Fructus rei pignorata computantur in ſortem exceptis caſibus, num. 3. & 5.*
Vſuras nec priuatus, nec vniuerſitas poteſt recipere. excipiuntur caſus nu. 3. & 5.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Vltra ſortem quibus caſibus quid accipere & petere liceat, & num. 5.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT VIII.

1 Conqueſtus. Fructus † rei pignoratæ cõputãtur in ſortem, vnum caſum excipit. Et ſic patet diuiſio. & quia decre. dirigitur abbati, & fratribus ſancti Lauren. Ala. quòd ſicut priuatus vſuras non poteſt recipere, ſic nec vniuerſitatis. hoc arguens contra ciuitates Italiæ, quæ accipiunt vſuras nomine ciuitatis, ideo no. Vincẽ. infra eo. Michael, & de hoc per Rai. in ſum. eo. tit. pe. col. ver. quid de comitatibus [Memorato] in princ. ca. (Illi) G. qui terram obligauerat, vt patet, indeciſa. Hoſt. (Niſi) excipit ab eo, quod dixit fru-
2 ctus computãdos in ſortem. ¶ † Secunda gl. inchoetur in ver. illud no. vſque ad verſi. Item ſi vendo. Dicẽdo, quòd glo. no. duos contractus &c. ponens etiam 7. caſus, in quibus aliquid vltra ſortem recipere non eſt vſu-
3 ra. ¶ In † gl. 2. ibi. l. 2.) ſi emptor in termino precium non ſoluit, quamuis depoſuerit, vſuras debet venditori (Et ibi, ſocium qui) ſocius moram faciẽs in eo, quod debet ex ſocietate, debet vſuras: quia ſocij intereſt illum moram non adhibuiſſe (Et ibi. l. 3. §. vlt.) in arbitraria venit intereſſe etiam vltra legitimum modũ vſurarum, & habetur in intereſſe ratio lucri (Et ibi. §. in bonæ) ſequitur, fidei contractibus ex mora vſuræ debẽtur (Et ibi. l. vlt.) ibi emptor in precio ſoluendo moroſus ſoluit ſolum vſuras, non id plus ex mercibus, quam ex vſuris precio ſoluto quærere poterat. & idem ſequẽs (Et ibi. l. 2.) videas etiam de pig. illo vos, in gl. hic vi-
4 detur. ¶ In glo. 2. ibi, (fauore eccleſiæ) vide quod dixi in præ. decret. prima, de feudis (Et ibi, ad quæſtum) & ibi de hoc, facit qđ no. de fidei. c. 2. (Et ibi, illud not.) hoc idem not. 14. q. 3. in ſum. (Et ibi, commodatum) idem in mandato. ff. man. l. 1. in fi. & facit 1. q. 1. nunquam, ibi, Ex quo pecuniam acceperunt, prophetia facta eſt diuinatio. (Et ibi, illo vos) vbi de hoc in gl. hic videtur. & in gl. penult. dic vt ibi dixi (Et ibi, in frau-
a dem) de hoc ſup. de arb. dilecti^a (& in fi.) dabat † Hoſt.
5 infra eo. ſalubriter, caſus, in quibus aliquid petitur vltra ſortem per hos ver. feuda. ſup. de feu. c. 1. & hic, fideiuſſor, quod dic, vt ſupra de fideiuſſ. peruenit, pro dote. infra eo. ſalubriter. Stipendia clerici. ſupra c. 1. venditio fructus, cum emo fructus caſtri ad tempus, quod dic vt dixi ſupra c. in ciuitate, Cui velles iure neceſſe. 14. q. 4. ab illo. per quod videtur, q̃ ab hoſtib. fidei licitè exigatur vſura. per quod etiam dicunt Iudæi, quod Chriſtianis licitè fœnerantur, cum etiam dicatur Deutero. 23. non fœneraberis fratri tuo pecuniam, vel aliã rem ad vſuram. Sed contra eos ibi. 28. B. fœneraberis gentibus multis, & ipſe a nullo fœnus accipies. & D. aduena fœnerabit tibi, & tu non fœnerabis illi. Ad idẽ infra eod. poſt miſerabilem, & c. pe. & c. ab illo, legatur negatiue. i. ſicut nulli iure nocere deſideras, ſic a nullo vſuram exigas, vel quamuis licitè exigerentur ab hoſte fidei, non ideo per Iudæum a Chriſtiano poſſunt exigi, bona enim hoſtiũ exponuntur, ſed nõ Chriſtianorum, nec Iudæi ſunt hoſtes noſtri. & quod fauore &c. C. de legi. quòd fauore. Vendens ſub dubio habes infra eod. capitul. final. Precium poſt tempora ſoluens, hunc caſum ponit gloſſ. Pœna in fraudem, vt dicit finis huius gloſſ. Lex commiſſoria, cum ſcilicet vendo tibi fundum, dummodò ſub pacto legis commiſſoriæ. C. de pactis, inter empt. & vendit. l. cõmiſſoriæ, & l. ſi fundum, dummodo non fiat in fraudem, ſupra de empt. & vend. ad noſtram. Gratis, ſcilicet quãdo aliquid datur ſine pacto. ſic ſupra de ſimo. dilectus. 2. caueat tamen ab intentione corrupta, infra eo. conſuluit. Socij pompa, hoc dicit gloſſ. circa finem. Plus forte modis datur iſtis eſt forte. 13. caſus ſecundum eum. vbi creditor ratione mutui, quod fecit, laborem ſubijt, in cuius compenſationem fructus ex re ſibi obligata perceptos facit ſuos. de hoc ſupra de re. ecc. non alie. c. pen. & remittit ad ſummam. eo. tit. §. an aliquo. caſu. Et eoſdem ver. poſuerat ſupra de pig. cum contra, quos etiam prius poſuerat in ſum. eod. tit. prædicto. §. an aliquo.

ADDITIO.

a ¶ Dilecti. & plenius C. eod. tit. cum allegat. per gl. & doct.

SVMMARIVM.

1 *Vſurarij hæres vſuras reſtituere cogitur, & quãdo eius, vel ſua perſona teneatur. item omne damnum, in fi.*
Crimen, pro acquiſitum ex eo.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Lucrum cuius quis capit, factum præſtare debet, & pro qua parte, & num. 3.
Soluendo qui non eſt, oneret cæteros obligatos.
Hæredes quatenus teneãtur, & nu. 3. an ex reſcripto contra defunctum impetrato conueniri poſſint.
3 *Additio gloſſarum.*
Poſſeſſor non hæres de qua teneatur.

CAPVT IX.

1 Tua nos. Hæres † vſurarij filius, vel extraneus, vſuras reſtituere cogitur. Communis diuiſio. 2. ibi, Tuæ igitur [Vſurariorum] abſolutorũ in extremis, & tunc ex illorũ perſona tenentur hæredes: ſed ſi impœnitẽtes deceſſerint, tenentur ex ſua de eo, quod ad ipſos peruenit, ſm Hoſt. facit quod dixi ſupra de ſepulturis parochiano (In crimine) i. in acquiſitis ex crimine vſurarum, ſm Hoſt. vel reſpicit verſ. defunctis (Deuoluta) iure hæreditario ſecundum Hoſt. ad hoc facit finis (Vſuras) & omne damnum, quod ratione vſurarum contingit debitori, Inn.

¶ Glo.

Digitized by Google

¶†Gl. 1. quærit, alle. ad negatiuā vnam l. & affir. tres,
& ſol. ¶ In 1. gl. ibi, ex qua perſona) ſequitur, quis lucrū
capit, eius factum præſtare debet[Et ibi. §. cum inter]
ſi diuiſa actione inter fideiuſſores, poſt lit. cōteſt. alter
efficitur non ſoluendo, hoc non onerat alterum qui eſt
ſoluendo[& ibi, §. hæres]hæres commodatarij pro il-
la parte, qua hæres eſt, conuenitur, niſi facultatem ha-
beat totius rei reſtituendæ[& ibi, inter fideiuſſores] ſi
alter fideiuſſorum efficitur non ſoluendo, pars illius
ad aliorum onus accreſcit[Et ibi, ſi fideiuſſores]ſi fide
iuſſores tutoris adoleſcenti promiſerunt id ſoluere, qđ
a tutore conſequi non poſſet, actio reſidui diuiditur in
ter eos, qui ſoluendo ſunt[Et ibi, l. 2. ibi, ad literā]ſunt
verſic. quæ præcedunt, & ponit caſum de hærede litiga
toris victi, qui etiam tenetur ad fructus etiam percipiē
dos poſt lit. conte. [Et ibi, non excludit]vnde non præ
ſcribit, quod non præſcriberet defunctus propter ma-
2 lam fidem, vel precarium. ¶†In gl. 1. ibi, pro hæredita
ria portione]hoc eſt regulare. C. de actio. hær. l. prima,
& ſecūda, & quoſdam caſus exceptos no. Rai. in ſum.
part. ſecunda de legiti. ma. ſecundo reſpon. de furtis,
quos vide no. in præ. l. ſecūda, in prima gl. Item, vt ibi
dicebat, ſolutio debitorum eo prętextu, quòd pupillus
eſt hæres, differri non poteſt. tex. eſt eodem tit. ſub prę
textu, ibi, Peruenerunt. hoc nimis eſt durum ſecūdum
Hoſt. ſi intelligatur de non hęrede, vnde licet dictū gl.
videatur, multis fauorabile, & æquum, & communiter
approbetur, ſibi tamen videtur, quòd licet hæres, qui
non fecit inuentarium, teneatur in ſolidum; tamen nō
hæres, etiam ſi res ad eum ex cauſa lucratiua peruene-
rit, nō tenetur. C. de donatio. l. æris alieni. & l. ſi pater,
C. de actio. hære. l. fi. ff. ad Trebel. l. prima. §. ſi hęres, ni
ſi ſaltem eſſet res empta de pecunia fœnebri, ſupra eo-
dem, cum tu, in gl. fi. de hoc, & maxime hoc verū poſt
præſcriptionem. & dicit, quòd aliter multæ animæ la-
quearētur, nec aliquo iure cauetur de alia re teneri poſ
ſeſſorem non hęredem. & iungit no. de ſepul. parochia
no[& ibi, poteſt dici]ſecundum Vincen. T. idem Goff.
Phi. & Hoſtien. qui etiam idem no. in ſum. eod. tit. §. fi.
ver. quid ſi alter[Et ibi, habenda eſt]no. hic T. Philip.
Vincen. Goff. & Guil. in Spe. titu. 1. §. reſtat, verſi. Item
mortuo eo, quod per reſcriptum impetratum contra
vſurarium mortuum ante citationem non conuenitur
hæres, ſi de hærede non ſit mentio in reſcripto. & ſic di
cebant Tan. & Vincen. ſeruari Bon. ad hoc de of. dele.
cum olim: & hæc iura loquuntur in ordinario, vt not.
infra eodem Michael, qui iudicat hæredem, ſicut teſta
torem, & ſic intellige, turpia lucra debent hæredibus
auferri. ff. de calum. in hęrede. de hoc de reſcrip. ſigni-
ficauit. de iudi. quia. V.

S V M M A R I V M.

1 Mutuans ea mente, vt plus ſorte percipiat tenetur in iudicio anima.
Iuramenti parabolam non dans, & quid ſit hoc, nu. 2.
Vendens rem plus debito ex dilatione temporis.
2 Pro vulgaribus prouerbijs argu.
Parabola quid.
3 Conſuetudo patris familias inſpicienda.
Mutuare an ſit in præcepto, mutuans ex ſpe vſuræ quid reſti tuere tenea tur. nu. 4. 5. & 6.
Vniuerſitatis creditor non poteſt euitare collectas.
4 Vſura mentalis nunquid noceat?
Simonia mentalis non nocet ad reſtitutionem.
5 Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, num. 6.
Index ponens in remuneratione principaliter ſpem, iuſtitiam videtur vendere.
Naturalis obligatio non poteſt deduci in ciuilem, vel in pa-ctum.
Similiter tamen quandoque quis obligatur ad id, ad quod ſine pacto tenebatur.
In vſurariorum iudicio quid ſi quis confiteatur ſuam prauam vo luntatem, & quid iuris.

C A P V T X.

1 **Conſuluit.** C. † Mutuans ea mente, vt plus
ſorte percipiat, non dans para-
bolam iuramenti, niſi aliquid
inde recipiat, vendens rem plus debito, quia ſolutio-
nem precij differt, tenentur ex his in iudicio anima-
rum. Communis diui. in 1. conſultatio tria dubia con-
tinens, ad quæ ſil. 2. reſpon. 2. ibi, verum quia[Quaſi v-
ſurarius]bene quærit, quia vſurarius non eſt[Et vtrū]
2. quæſtio. [Inuolat]ſupra capitu. ſuper eo, in fin. [Vul
2 gò]no. pro † vulgaribus prouerbiis, de Iudæis, & ſi Iu-
dęos[Parabolam]Lombardus fuit Hoſt. alias parabo-
la quaſi vmbra eſt prooemium veritatis, vt dicit Hier.
ad Algaſian. q. 6. [Iuramenti] i. non aliter prorogat
terminum, quo debitor tenebatur per iuramentum ſol
uere certa die, vel per iuramentum ſe non poterat ab-
ſentare, nec ille dat licentiam, niſi &c. [Aliquod] offe-
runt enim ſcientes, quòd alias fruſtra laborarent, &
3 † no. inſpiciendam conſuetudinem patrisfa. ff. de uſu.
qui ſemiſſes, de pign. ac. l. vniuerſorum. 47. D. quoniā.
& facit de con. rti. vel inu. ad noſtram, de pignor. illo
vos[& an negociator]3. q. [Lu] 6. Date mutuum. quæ-
rit G. an hoc ſit in præcepto. reſpō. quòd ſic, in caſu ne
ceſſitatis, quo omnia ſunt communicanda, 47. diſtin.
ſicut Hu. 12. q. dilectiſſimis, Cum[Nihil]lucri, vt ſeq-
tur, nam euitare poſſet creditor vniuerſitatis ēt ex pa-
cto collectas, ad quas interim vniuerſitati tenebatur ſe
cundum G. qui hoc in Spe. e. tit. in fi. Sed videretur di-
ſtinguendum inter certa, & incerta. ad hoc infra c. fin.
4 [Sperantes]dicunt † quidam, ꝙ licet ſit vſurarius mu
tuans principaliter ex ſpe vſurę, non tamen tenetur re-
ſtituere plus receptū, niſi aliquid faciat, propter quod
debitor neceſſario dare cogatur, puta negando termi
num, recipiendo cautionem maioris ſummę, vel huic
ſimile: & ſecundum iſtos nō nocet vſura mentalis, ſed
per pœnitentiam aboletur. alij dicunt, & eſt tutius ſm
In. immò veriſſimū ſm Hoſt. quod placet Rai. in ſum.
huius ti. ver. ſed nunquid voluntas, quod ſemper tene-
tur reſtituere, ex quo principaliter ducitur illa inten-
tione, quare aūt aliud in ſimo. quam in vſura, dixi ſup.
de ſi. c. fi. & quod dicitur vſuram mentalem non obli-
gare ad reſtitutionem, poſſet eſſe verum, quando ſecū
dario & non principaliter ponebatur ſpes in lucro, &
ſic intelligo, ꝙ hic no. G. & H. & in ſum. huius titu. poſt
prin. vbi quod hic no. ad literam videre poteris, & di-
cam ſtatim ſuper glo. 2. plenius ſuper regula, peccatū,
de re. iu. li. 6. in 1. an q. in l. Deut. 23. Eze. 18. [Taliter]
i. tali intentione[Inducendi]quod nō fieret, ſi non eſ-
ſet vſura. T. Vinc. dicebat an agi poſſit condictione ex
hoc canone, quare, & non ſol. ſed ſolutionē collige ex
5 vlt. gl. & eo, quod ſuper ea dicam. ¶†Vult gl. ſignat cō
trarium, & ſoluit. ¶ In 1. gl. in fi.]loquitur de fœnerato
re, qui mutuauerat pecuniam athletæ, nec permitte-
bat illum a ſe recedere, niſi caueret ſoluere debitum,
& vltra: iudex rem ad æquitatem reducet. ¶ In glo. 2.
ibi. §. conſuluit]vide de ſimo. cum eſſent, ſuper prima
6 gloſſa. ¶†In gl. 2. ibi, poſita]& de tali quærebatur, vt
patet in princ. [& ibi, nec etiam recipere]Goff. ponen-
do ad literam hanc glo. Alan. ſubdebat: vel ſi dicatur
vitium vſurarum ſola ſpe vel intentione committi,
non tamen eſt neceſſe reſtitui taliter acquiſitum, ſi
in ſimonia, & cætera. per quæ collige, quòd intelle-
xit de ſpe ſecundaria, de qua hæc gloſſa. ſubdebat

Goſ. ꝙ iudex principaliter ponens ſpem in remunera-
tione, iuſtitiam vendere videtur. 11. q. 3. qui recte. idẽ
in ordinante. 1. q. 1. ordinationes (& in h.) Ala. tamen
iſta naturalis non poteſt deduci in ciuilem, vel in pa-
ctum, ſecundum quod not. 14. q. 3. c. 1. & per Goſt. hic
Hoſtiẽ. de hoc tract. in ſum. eo. tit. §. fi. ver. quid ſi tibi,
vbi conatur defendere contrarium, concludit tamen,
quod prædixi tenendum. fatebatur G. quod quis quã-
doq; ciuiliter obligatur ad id, ad quod ſine pacto te-
nebatur, de ele. ſignificaſti, de præb. ſignificatũ. ¶ In
7 gl. vlt. ibi, iudicium eccleſiæ) Quid † ſi is, contra quem
agitur, in hoc iudicio contentioſo confiteatur ſuã pra-
uã intentionem, dicit Hoſt. quod ſi petebatur vt verè
vſurarium, propter iniuſtam petitionem abſoluetur
reus, niſi propter animæ periculum dicatur hic aliquid
ſpeciale, ad quod de iudic. dilecti, de con. ſpiritu. tua.
Sed ſi petebatur, vt quaſi vſurarium iniuſtè, & contra
ſalutẽ animæ receptum, ſit condem. ſecundum eum.

S V M M A R I V M.

1 Manifeſti pro notorijs.
Notorium iuris quando.
Appellatio manifeſtis vſurarijs interdicitur, & an ſemper, prædoni quo caſu, nu. 2.
In vſurarum cauſis qualiter procedatur.
2 Additio gloſſarum.

C A P V T XI.

1 Quam pernitioſum. Breue eſt † (Manifeſtos) i. notorios ſu-
pra eo. quia in omnibus, Hoſt. [Conſtiterit] ex hoc col
ligitur eos conuictos, vel confeſſos, & ſic erat iuris no-
torium, de coha. clerico. veſtra [Appellationis] ſed nõ-
ne iuris beneficium etiam prædoni conceditur, ſupra
de reſt. ſpo. in literis. So. illud in odium violenti. iſte ve
rò veteris & noui teſtamenti trãſgreſſor iniuſtè præſu-
mitur appellare, ar. 2. q. 7. non poteſt: ſi tamen eã pro-
ſequitur, ꝙ male factum fuerit corrigetur, & ſi dicatur
etiam prædonem vtriuſque teſtamenti tranſgreſſorẽ.
reſpondetur vſurarii exigunt, ac ſi liceret, quod prędo
non facit, ſecundũ Vin. ſed dic idem in manifeſto prę
done quò ad hunc caſum, de ap. cũ ſit, in fi. vt dicit gl.
[Tueri] & ꝓceditur hodie ĩ his cauſis ſimpliciter, & de
plano, abſq; iudiciorũ ſtrepitu, & figura per Clem. de
2 iud. diſpẽdioſum. ¶ †In gl. 1. ibi, grauaretur) vt ſi vel-
let reprobare teſtes aduerſarij, & non admitteretur. ſi
aũt appellat, quia dicit ſe vſurarium non eſſe, vel ne
corrigatur, nõ auditur. Hoſt. Dicit Inn. ꝙ audiretur ap
pellans a ſnĩa: dicit tamen, ꝙ alij dicunt contra (& ibi,
& hoc conſtat] adde quod no. infra eod. cum in dioc.

S V M M A R I V M.

1 Iudeos ad remittẽdas vſuras quomodo cogat eccleſia, & an de receptis ſatisfaciendum.
Quibus legibus viuant, nu. 3.
Eis prohibentur vſuræ per vetus teſtamentum, nu. 4.
Quibus modis efficiantur de noſtro foro, nu. 4. in fi.
Contra eos non cogentes, procedit eccleſia.
Ad agendum qui admittitur, non admittitur ſemper ad excipiendum.
2 Epilogus, ſuffragium & additio gloſſarum, nu. 3. 4.

C A P V T XII.

1 Poſt miſerabilem. C. Per ſubtractio-
nẽ † cõionis Chriã
norũ cogit eccle-
ſia Iudæos ad remittendas vſuras. Et contra Iudæos
vſurarios duplicem prouiſionem ponit. ſecũda ibi, Et
donec [Remittendas] non exactas, dixit Goſt. facilius
impediri exactionem, quam repetantur exactæ, & eti
damus &c. infra de reg. iur. qui ad agendum. fallit ra-
tione iuramenti in caſu, de iureiurand. debitores: & ta
men ibi datur remedium dec. primæ. eod. tit. [Secula-
res] contra quos, ſi nõ obedirent, procederet eccleſia.
ad hoc de ſent. ex. decernimus, lib. 6. (Remiſerint) Iu-
dæi vſuras, quas nondum receperunt, & de receptis ſa-
2 tisfaciat. infra eodẽ. quanto. Hoſtien. ¶ †Vlt. gl. ſignat
3 contrarium, dupliciter ſoluit, & remittit. ¶ In † gl. 1.
ibi, iudæi] ibi dicitur, ꝙ viuũt iure Romano, & in ſuis
4 cauſis iudiciorum ſolennia ſunt ſeruanda. ¶ † In gl. 1.
ibi legem] quia & vetus teſtamentum, quod ipſi reci-
piunt, vſuras prohibet. & adde quod dixi ſupra c. con-
queſtus, ſuper gl. 2. ¶ [In gl. vlt. ibi, multi] & ſupra de di
uor. gaudemus [& ibi delictum] & propter reũ, contra
ctum, & domicilium, ſecundum Hoſtien.

S V M M A R I V M.

1 Vſurario, qui fecit debitorem iurare de ſoluendis, vel non repetendis vſuris, quid fiat.
2 Excommunicari poteſt.
Quicquid poteſt excogitare in fraudem vſurarũ, nihil ei prodeſt, & ratio.
Libros rationum edere cogitur, in fin.
Coniecturas probabiles de fraude etiam habere poſſumus.
3 Epilogus, & ſuppletio gloſſarum, nu. 4.

C A P V T XIII.

1 Tuas dudum. Caſus † vſurarius qui fe-
cit debitorem iurare de
ſoluendis, vel non repetẽ
dis vſuris, eccleſiaſtica cẽſura compellitur ab exactio-
ne deſiſtere, & perceptas reſtituere. & huius pars ſupra
de ſpon. duo. tuas dudum. cõmunis diuiſio. 2. ibi, Nos
igitur [Quod vſuras] vt non ſit verborum inculcatio,
poteſt exponi, ideſt vſurarum ſoluendarum cautionẽ,
alias dic [Non repetant] ideſt non contradicant. vel
dic vſuras iam ſolutas. & quod ſequitur [Soluerint] ſ.
in poſterum ideſt ſoluerint, vel. i. ſoluere promiſerint.
2 [Cenſuram] ergo † excommunicari poſſunt, ſupra eo-
dem præterea [De dolo] dicit hic Hoſtien. quòd quic-
quid poſſunt vſurarij excogitare in fraudem vſurarũ,
& ne poſſit ab eis repeti, in nullo ꝓdeſt illi, ex quo de
fraude conſtat, de qua conſtare poteſt per coniecturas
probabiles, arg. hic & in eo, quod no. de emp. & vend.
ad noſtram, de pig. illo vos, & remittit ad ſum. eo. tit.
§. qualiter contractus. hodie additum eſt de libris ra-
tionum edendis per clem. eod. tit. ex grandi [Commo-
dum] imo potius ſentire debet incommodum, infr. de
3 collu. c. pe. ¶ Gl. 1. poſſet recitari per duas q. & obie-
4 ctionem ad ſol. ſecundæ. ¶ In † gl. 1. ibi. quemad.] & c.
ad noſtram. 2. ibi de hoc in gl. 2.

S V M M A R I V M.

1 Vſurarius non auditur per reſcriptum impetratum ſuper recuperandis vſuris quas alteri ſoluit, niſi prius reſtituat quod extorſit. quid ſi nullus agit contra eum de vſuris. num. 6.
Exceptio hæc eſt fori declinatoria, an id verum, num. 6.
2 Vſuras reſtituere cogi põt reus illis, a quib. agens extorſit. quib. modis repetuntur, cir. fi. barũ edictum ſimile edicto. Quod quiſque iuris, num. 5.
Cui reſtituendæ, & quando, nu. 6. iuncta gloſſa.
Compenſare multo fortius poſſumus.
Criminis obiectu retardatur actio ciuilis hic.
3 Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 4.
Legis auxilium fruſtra inuocat, qui commiſit in legem, & num. 5.

Execu-

Executionē ſententiæ non impedit ſatiſdatio: excipitur.§.1.
Cautio, vel ſatiſdatio quando ſufficiat, ibid.
Pignoratitia quando competat, ibid.in ſi.
Additio gloſſarum.
Priuilegium delinquens regulariter amittit, cir.ſi.
Propter inopiam repellitur magis extraneus, quam is, cui debetur.
Denunciationes publicæ quando fiant contra vſurarios.
Reſcriptum non finitur lapſu anni, ex quo impetrans vti cæpit illo.

CAPVT XIV.

Quia fruſtra. Caſus. † Non auditur vſurarius per reſcriptū impetratū ſuper recuperandis vſu-
ris, quas alteri ſoluit, niſi prius vſuras reſtituat, quas ex
torſit, & ponit ſtatutum, cuius cauſam præmittit [Re-
ſtituendis] ſibi quas alijs ſoluit, vel i. recuperādis [Sor
tem] ꝙ dic, vt ſupra c.1. [Noſcitur] i. ipſe, vel pater. qđ
dic, vt infra e. Michael [Audiatur] hic apparet hāc ex-
a ceptionem fori declinatoriam, ᵃInno. & fallit hic regu
la canonis. 4. q. 6. omnibus. dicebat autem In. quod
2 † licet repellatur vſurarius agens, tamen auctoritate ſu
perioris poſſet cogi reus reſtituere illis, a quibus agēs
extorſit, & ſic exonerantur a peccato, & vtiliter gerūt
negocium illius vſurarij quo ad corpus, & ad animā.
facit quod dixi de iureiu. ad noſtram. 2. ſuper gloſ. pe.
& vide quod dixi de adul. intelleximus, ſuper gl. pen.
ver. not. tamen. vnde cum repetere poſſent, quod ſol-
uiſſent, multo fortius compenſare, ſi poſtea contra il-
los agatur, ar. ff. de ne. ge. ſi pupilli: iudex tamen, quā-
do reſtituit vſuras alteri, quam ſoluenti, faciat ſibi ca-
ueri ad ſuum ſenſum, quod nullum damnum poſtea
conſequatur ab his, a quibus acceperat, ſecūdum Inn.
ſed contra ſupra de reſti. ſpo. itē cum quis, vbi dicitur,
quod criminis obiectu ciuilis actio non retardatur, ſe-
cundum Vincē. illud generale: hoc ſpeciale in odium
criminis: vel ſecundum eum, vſuræ repetuntur propter
crimen, cum omni iure indebitæ ſint, vt no. ſupra eod.
c. 3. licet detur ciuilis actio, cōdictio indebiti, vel ſine
cauſa, vel ex lege, vnde & in modum denunciationis
petuntur, nec eſt ibi neceſſaria admonitio ſecundum
3 eum. ¶ Gl. 1. dicit literam intelligendam de eadem
l. ſignat duo diuerſa cōtraria. primum, quòd etiā eiuſ-
dem beneficium non perdat, ſecundum, quòd etiam
alterius perdat. recitat dictum Ioan. & Vin. demū ſol-
uit, & ad contraria reſpondet. ¶ Gl. 2. quærit, & ſoluit,
duos caſus excipit. ſecundò quærit. ponit op. Ioan. &
Tan. & ſoluit. 3. quærit, arguit, & ſoluit. in ſi. elicit argu
4 mentum, quod ſtatim determinat. ¶ † In 1. gloſſ. ibi,
iſti quidem, in prin.] peccans in l. Iu. de adul. repetit,
quod pro adulterio celando dedit, vt conſideretur in
hoc metus iuſtus, non qualis fuerit ſoluens [& ibi. §. ſi
verò] poſtquam negligens inuentarium facere perdit
legis beneficium, quo illud faciendo non tenebatur vl
tra vires hæreditatis ad credita, & legata [& ibi, ami-
ſit] inſ. declarabo [& ibi, auxilium, in ſi.] ibi non ſit æta
tis excuſatio aduerſus præcepta legum ei, qui dum le-
ges inuocat, aduerſus eas committit. ¶ In gl. 2. ibi, ꝙ
ſi nō ſoluere] vide de fo. co. ex tenore, ſuper vlt. gl. [&
ibi, ait prætor] loquitur de executione ſentētiæ, in qua
non ſufficit ſatiſdatio niſi ex magna cauſa [& ibi, ſi de-
bitoris] poſt venditionē bonorum debitoris adhuc pe
tunt creditores vendi poſtea quæſita, dummodo ſint
talia, quæ venditioni ſubiaceant (& ibi. §. omnis) vt cō
petat pignoratitia, omnis pecunia debet eſſe ſoluta,
5 vel pro illa ſatiſdatū. ¶ In gl. 1. ibi, iſti quidē] melius,
ſed & partus: §. quæri poteſt. Ab. [& ibi, an ſit] vbi de
hoc [& ibi, appellans] illud ideo: quia delatū appella-
b tioni ſm ᵇ Hoſt. [& ibi, Vinc.] ipſe tamen Vincen. ſup.
de immu. ec. c. ſi. dixit, quod violans legem generalē,
inuocare non debet auxilium alterius legis generalis,
& ſic loquitur l. auxilium: ſed talis bene poterit ſe de-
fendere ex l. ſingulari, vel priuata, vel priuilegio, niſi
tale ſit priuilegium, quod tollatur per offenſam iuris
com. C. de cri. ſacri. quia in prouintia. ſi vero impetra-
uit ius iniquum, aduerſarius contra illum ſe illo iure
deſendit: ſecus, ſi tantū voluit impetrare. ff. quod quis.
iuris. l. 1. §. ſi. & l. ſi quis. Ioan. hic dixit edictum de vſu
ris ſimile edicto, quod quiſque iuris. vbi non ſolus ad-
uerſarius, ſed etiam alius illo iure repellit agentem.
ff. quod quis. iur. l. 3. §. 1. [& ibi, non credo] idem Hoſt.
niſi offenderet in fide cathol. de re. iu. deſſeat [& ibi, re
ſtituitur] & redditur ratio. C. ſi aduerſ. delic. l. 1. quia
malorum mores &c. & eſt regulare, ꝙ delinquens per-
dit priuilegiū, quod alias haberet [& in ſi.] quia illud
ſpeciale in odium patroni, qui libertā ignominioſam
vxorem duxit, & quia deliquit, priuilegium, quod
alius haberet, amittit. ſ. ꝙ eo inuito diuertere, & alij
6 nubere non poterat. ¶ † In gloſ. vlt. ibi, debet] ſi enim
propter inopiam repellit ipſum, cui debet, ſupra eo. cū
tu, multo fortius extraneum, ſecundum Io. [& ibi, ad
conſultationem] Hoſt. remittit ad ſum. de pœnitentijs.
§. ſi. ver. quid ſi non immineat. & ſe. [& ibi, in pub.] in
eccleſia non per modum præconij, ſupra de iureiur. ad
noſtram. 2. at. qui ſi. ſint le. petlatum: & hoc poſſet ſer-
uari ſecundum Hoſtien. non in notorio, nec in occul-
to, ſed in infamato. dicebat G. quòd alias illi, a quo
exactum eſt, ex quo ſcitur, denunciabitur, qui ſi negli-
git, contemnit, vel remittit, audietur agens in remiſ-
ſione. verum dicit. facit quod ſupra dixit gl. [& ibi, nul
lus appareat] dicit G. quòd ſi ſperetur de reditu abſen
tis, cui dētur, cōſignabitur, & deponetur. C. de vſuris.
acceptam: demū in petitione procedetur [& ibi, reus]
contra quem impetratum fuit reſcriptum. extraneus
enim hoc opponere non poſſet, cum nec ad eum exten
datur beneficium reſcripti, de oſt. dele. P. & G. ſm Inn.
& Hoſt. qui ēt dicunt hanc exceptionem proponendā
ante li. con. & non poſt, de re iud. inter. dicit Hoſt. ēt
eā probādam. ȷ. 8. dies, ar. de exce. pia, de ſen. ex. ſolet
li. 6. [Et ibi, per literas) idē Vincen. quaſi ſibi imputet
agens, ſi litem incidētem protrahit: ergo, ſi protractio
non eſt ex parte agentis, & exceptio habet longum &
obſcurū tractum, non impedietur petitio vſurarū, qua
rum cauſa liquida eſt. C. de compen. l. vlt. ſecundum
eum. G. ad idem allegat de ap. conſtitutis. 2. de accu-
ſa. accedens, reſeruetur ergo in directā probationē, &
petitionem, quod per modū exceptionis tunc nō pro-
c batur, vt ibi. ff. de neg. ge. ſi autem. §. ſi, quocunq; mo-
do (& in fine) dixerunt etiam Ioan. Vincent. quòd non
credunt reſcriptum lapſu anni finiri, ex quo impetrans
vti cœpit illo, & reus contra eum vſus eſt beneficio hu-
ius conſtitutionis; vnde non eſt imputandum impetrā
ti, de reſcrip. ſi autem.

ADDITIONES.

a ¶ Declinatoriam. Vide in c. 1. de lit. conte. lib. 6. & Bar. in l. nā poſtea, ff. de iureiurand.
b ¶ Secundum. Et ſic valuit appellatio non ex facto appellantis, Sed ex dilatione iudicis.
c ¶ Si. Ibi vide gl. Bart. & vide pro intellectu huius c. Lapum in ſuo proceſſu contra vſurarios.

SVMMARIVM.

1 *Vſurarij manifeſti etiam nemine accuſante compeſcuntur et per quam pœnam, & a quo.*
Frater occiſi cogitur accuſare, & quo caſu.
2 *Argumenta probant, & quæ hic vocentur argumenta.*

Vſuræ quibus argumentis probentur, & nu. 3.
Præteritum pro futuro, ad dictio. manifeſti.
Poſſum, pro debeo, in fin.
Poteſtati iudicis quod committitur, non ſemper neceſſitati ſubijcitur, ibid.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum nu. 4.*
Perſeuerantia facti eſt, quando vſurarius tenens menſam paratam ſe paratum offert omnibus mutuari.

C A P V T XV.

1 Cum in diœceſi. Caſus. † Manifeſti vſurarij, etiam nemine accuſante per pœnam Lat. concilij ab ordinario compeſcuntur, com munis diuiſio. 2. ibi, fraternirati [Dubitabatur] forte per communem famam, non tamen ſunt notorij [Tuetur] forſan extra iudicium, vt dicit Hoſt. etiam per officiales curiæ Ro. tales quandoque defenduntur [Apparet] dicunt quidam fratrem occiſi cogendum accuſare, quando propter hanc cauſam non apparet accuſator, de hoc in Spe. de accuſatore. §. 1. uerſic. q si nullus audet (Accuſator) concor. de fil. preſ. quoniam, de diuor. porro. 2. reſpon. (Si tamen) ſup. tibi ex officio inquirenti, dicebat ergo Goff. quod quando notoriũ eſt aliquem vſuram exercuiſſe, & ſoluetem nõ audere repetere popter potentiam creditoris, tunc aliquo, vel nullo denunciante ex officio ſuo cõpellet eccleſia vſurarium ad reſtituendum: quia non dimittitur peccatum &c. ſupra eo. cum tu, de reg. iu. pactum, lib. 6. (Ar-
2 gumentis) & ſic † argumenta probant, de hoc de clerici. pere. ca. 2. & vocat forte argumenta famam cum alijs adminiculis, de teſti. præterea: vel quia vẽdit ad terminum plus, quam in præſenti, ſupra eod. in ciuitate, & c. conſuluit: vel ſi facit emptiones ſub ea conditione, quòd res emptas reſtituere teneatur aucto pretio, vel fructibus ſibi retentis, de emp. & vend. ad noſtram, de pigno. illo vos: vel quia apparent vſurarum inſtrumenta, vel menſam tenet paratã ad fœnus exercendum, ſecundum Innocen. vel quia conſtat, q alias publicè renunciauit vſuris, vnde nunc facilius conuincetur, ſupra eo. quam pernitioſum, ſecundum Hoſtiẽ. qui remittit hic ad ſum. eodem tit. §. qualiter contractus. vide quod no. 24. q. 3. ſane. 2. in gl. ſed quid ſi, vbi no. quòd non ſufficit rationes vſurarum in ſcrinio alicuius reperiri ad hoc, vt excommunicari poſſit. ſi fuit occultus [Manifeſtos] ideſt manifeſtandos. q. d. ſecundum Hoſtien. ex quo per argumenta conſtat, poteris illos manifeſtare, & publicare, & ſic in eos pœnam &c. (Libere) ideſt nulla appellatione obſtante, quod dic, vt ſupra eod. quã pernitioſum (Poteris) ideſt debebis, ſupra de ſimo. licet Heli. pri. reſpon. alias non ſemper quicquid poteſtati iudicis cõmittitur, iuris neceſſitati ſubijcitur, ff. de iudi. nõ quicquid, & de hoc de vi. & hon. cler. quoniam (Exercere) ideſt eis infligere: & ſic non eſt ipſo iure inflicta, de hoc ſupra eodem cum tu.
3 ¶ † Gloſſ. 2. obijcit per locũ a diuiſione, & dupliciter reſpondet. ¶ In gl. 2. ibi, non habet) ſup. interdum, nã puto illud factum habere perſeuerantiam, quando vſurarius tenens menſam, ſe paratum offert omnibus mutuare, licet aliud dixerim in textu, ſecũdum Inn. & de hoc ſupra de coh. cleri. veſtra (& in fi.) adde quod no. infra eo. c. 1. lib. 6. in gl. manifeſti, & c. 2. in gl. 1.

S V M M A R I V M.

1 *Fructus rei obligatæ ſibi pro dote non computat in ſortẽ maritus, & nu. 2 & 4. quare, ibid. ſecus in hæredibus mariti, & in muliere ſoluto matrimonio, num. 4.*
Pro dote certa die numeranda interim licitè quicquam non recipit.
2 *Papalis poteſtas etiam circa præcepta legis diuinæ multum poteſt.*
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.*
Mulieri cautela doceatur, ne recipiat rem obligatam pro dote ſoluto matrimonio, & quid agere debeat.
Homo non eſt in fructu, & ratio.
Eius cauſa fructus omnes natura comparauit.
Homo hominis gratia generatus. in fin.

C A P V T XVI.

1 Salubriter. Caſus. † Maritus fructus rei ſibi obligatæ pro dote nõ computat in ſortem, ponit dictũ, & eius cauſam, & ſic conſtrue. ſanè non credimus compellendum generum, &c. (Generum) maritus filiæ meæ meus gener, & ego illius ſocer, inſt. de nu. §. affinitatis. Hoſtiẽ. (Poſſeſſionum) ſi gener non recipit pignus, ſed cautionem de numeranda dote certa die, & interim recipit ex pacto certos denarios pro libra, qui dicunt hoc licitè fieri, oſtendant tex. ſed alium in materia non habemus, & iſte non facit, qui loquitur in fructu ſubmiſſo Dei iudicio. non ob. ratio, quæ ſequitur, cui reſpondetur per dec. de don. inter vi. & vxo. per veſtras, in fin. (Socero) factum ponit (Numerata) ideſt numeranda
2 (Compellendum) quod etiam circa † præcepta legis diuinæ multũ poteſt papalis poteſtas; facit quod no. de decimis, a nobis (Supportanda) ſuccedũt enim fructus rei obligatæ loco fructuum dotalium, & hæc ſit ſecunda ratio. 3. vt dos ſalua remaneat mulieri, quam
3 conſumi contingeret. ff. ſo. ma. l. 3. ¶ † Gloſſ. 2. tractat de fructibus dotalibus, quando cedant marito, & quãdo non. ſecundo tractat de periculo, vel deterioratio-
4 ne rei dotalis, ad quem ſpectet. ¶ In † gl. 1. in fi.) & verſ. quos hic notauerat; de hoc Hoſt. ibi poſuit. ¶ In glo. 2. ibi, onera matrimonij] vnde dixit Innoc. maritum habere hoc priuilegium, quandiu tenetur vxorem alere: poſtea non: per quod etiam arguit Hoſtien. quod hæredes mariti, quamdiu tenentur dotem reſtituere, habeant hoc priuilegium, ſcilicet vſque ad annum poſt mortem mariti. C. de rei vxo. ac. l. vna. cum enim hoc caſu ſit eadem ratio, ergo idẽ ius, de conſtitutio. tranſlato. Tamen, prout dixit ipſe Hoſt. ratio eſt diuerſa: quia hæredes ſtatim poſſunt ſe expedire de muliere reddendo illi pignus, vel rem obligatam, quod non poteſt maritus. ſup. de iure iu. ma. 2. & quia ſoluto matrimonio deſinit eſſe dos. Quid ergo è conuerſo, ſi ſoluto matrimonio hæredes mariti obligant mulieri prædium pro dote, nũquid computabit mulier fructus in ſortem: dicit hic Inn. quod ſic, & idem Hoſt. inducens leges ff. de ſolutio. Titia. ff. ex qui. cau. in poſſ. ea. Fulcinus. 1. reſpon. ff. de ven. in poſ. mit. l. 1. §. fi. ff. vt in poſſ. le. is cui. §. fin. ff. de leg. 1. filius. §. apud Marcellum. Sit ergo mulier diſcreta, ne recipiat rem obligatã: potius illam diſtrahi faciat, vel inſolutum recipiat. ff. de re iu di. a diuo. alias fructus extenuabunt ſortem, ſupra eodem capitu. 1. (& ibi, ancillarum) & ſit ratio quæ habetur ff. de vſuris, in pecudum, in fi. ibi dicitur, abſurdum videri hominem in fructu eſſe, cum omnes fructus rerum natura hominum gratia comparauerit. Tullius li. 1. de offic. ſcire debemus, quæ in terra gignuntur, ad vſum hominium creari, homines etiam hominũ gratia generatos, vt inter ſe alij alijs prodeſſe poſſint [Cędendis) alias cęduis. hoc intendit, ſi eſſet ſilua cędua, arbores bene eſſent in fructu.

S V M M A R I V M.

1 *In vſurarum recuperandarum literis clauſula quæ ponatur ex ſtylo curiæ, & quando, in fi.*
Earum crimen eſt eccleſiaſticum. ad earum reſtitutionem qui teneantur, collige nu. 4. §. 1.

Quòd

Digitized by Google

2 *Quod vſurarius quis ſit, exceptio coram quo, & quando opponenda, & contra quem, & nu. 4. §. 1.*
Ordinarius delegatus quod non poteſt vt delegatus, poteſt vt ordinarius.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 4.*

CAPVT XVII.

Michael. Idem in ſumma, quod dec. quia
fruſtra: & ponit iſta dec. primo
partis querelam. ſecundo ibi, attẽ
1 tius clauſulam † quam ſtylus curiæ ponit in literis, quę
impetrantur ad recuperandas vſuras [Laicus] & impe
trat contra laicum: quia hoc crimẽ eccleſiaſticum eſt:
de hoc ſupra de fo. compe. cum ſit [Cives] dięceſani
non poterant cõueniri de reſcr. Rodulphus [Et infra]
hic deciditur, quomodo mandabat illos compelli per
pęnam Lateran. Concilij ad reſtitutionem vſurarum,
cum determinatione tamẽ, quæ ſequitur [Prouiſurus]
hæc clauſula non ponitur, cum rector impetrat nomi-
ne eccleſię: delictum enim perſonæ &c. de hoc in Spe.
de reſcr. præſen. §. ratione formæ, ver. circa materiã:
& vide quod ibi dicitur de participio. Conquerens,
quod ſtatim ſequitur [Auctoritate noſtra] neque tua:
2 vel ſup. maxime, procedit enim hæc † exceptio & co-
ram delegato, ſecundum Hoſtienſ. vel ideo hoc dixit
ſecundum eum: quia ſi lis conteſtata eſſet coram ordi
nario, non poſſet poſtea hæc exceptio opponi, vt dixi
ſupra eo. quia fruſtra: ſed nec in modum reconuentio-
nis, quæ fieri non poteſt poſt lit. conte. vt dixi de mu.
pe. cap. 1. & 2. ſed ſi dele. eſſet ordinarius, & ſi lite con-
teſt. coram ipſo hæc non poſſet opponi, tamen ante li-
tem conte. coram ipſo hoc poterit. tunc enim quod nõ
poſſet vt delegatus, poſſet ut ordinarius, cum non ſit
alter iudex, ſed idem, & ſic nõ ob. de reſcr. diſpendia,
3 lib. 6. & ob hoc forſan dixit, auctoritate noſtra. ¶ † Gl.
3. primo no. quod filius ex facto patris conuenit, & cõ-
uenitur. ſecundo quærit, & ſoluit. 3. quæſtionem fortifi
cat. alle. ad negatiuam, contra quam alle. inducit dec.
tua, & ſoluit, arguit ad affirmatiuam, & hanc partem
tenet, licet vacillando. 4. iterum quærit, arguit affir-
4 matiue, ſed contrarium ſoluit. ¶ In † glo. 3. ibi, ex qua
perſona] vide ſupra eo. tua, ſuper 1. glo. [& ibi. §. pen.]
de procura. actoris loquitur. qui defendere cogitur [&
ibi, ſoluti] per errorem, quo caſu ex quaſi contractu na
ſcitur obligatio. ¶ In gl. vlt. ibi. §. pe.] & melius. eo. ti.
l. omnium, & l. Mutus. §. pęna. Hoſt. [& ibi, quod iſte]
qui de patre fecit in literis mentionem, vt differat a ſe
quenti [& ibi, excipi] j. de reg. iur. qui ad agendũ, li. 6.
[& ibi, Io.] Inno. & Hoſt [& ibi, ordinario] adde quod
ibi dixi [& ibi, credo] dicit Hoſt. ꝙ ſi ipſe ſit hæres, vel
bona empta de pecunia vſuraria peruenerunt ad ip-
ſum, locus eſt exceptioni, ſ. eo. tua, & cap. cum tu, in fi.
ff. de calum. in hæredem. ff. de diuerſis, & temp. præ-
ſcrip. l. cum hæres: alias contra. C. de don. ſi patri tuo,
& patet ex his, quæ dixi ſ. cap. tua, ſecundum eum [&
ibi, ſicut non ſuo] vbi de hoc, ad idem ſ. de pecu. cleri-
ci. cap. pe. & hoc dictum videtur hic placere Innoc. ad
quod etiam arguit Hoſt. ex l. ff. de vi & vi ar. l. 1. §. cũ
procurator, & infra de ſen. ex. mulieris: ipſe tamen Ho
ſtien. in ſum. huius ti. §. fi. & Goſ. in ſum. huius titul. §.
item quid ſi quis, dicunt illum teneri in ſubſidium, ſ.
illo, pro quo fuit exorta, non exiſtente ſoluendo (& ibi,
non videtur) ſecundum Io. & Vincen.

SVMMARIVM.

1 *Iudæi à Chriſtianis vſuras graues extorquentes, vel de ſuis domibus, & poſſeſſionibus decimas, & oblationes non ſoluentes eccleſiis, priuantur comertio Chriſtianorum, & n. 4. §. 1. latius.*
In eis non eſt locus pœnæ Concilij Lateran. nu. 2. eiſdem cur a principibus faueatur, n. 2. in fi.
Vſurarum exactio compeſcitur ab eccleſia, & cur prohibeantur, temuß. immoderatæ quæ ſecundum leges, num. 2. centeſima quæ.
Inſoleſcere quid.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Argumentum à contrario non ſemper habet locum, vt hic.
Pignoratus fundus venditus cum ſua cauſa tranſit.
4 *Additio gloſſarum.*
Decretalis huius intellectus quis. §. 1.
Curatorum ſumma debet eſſe cauſa, cir. fin.
Eſt eis prouidendum ab epiſcopo, ſi neceſſitatem patiantur.
Eis nil minuendum de iure parochiali ſine magna cauſa.

CAPVT XVIII.

1 Quanto. C. † Iudei, quia Chriſtianis gra-
ues vſuras extorquent, vel de ſuis
domibus, & poſſeſſionib. decimas
& oblationes non ſoluerint eccleſijs, priuantur Chri-
ſtianorum commercio. Et ſunt duo dicta. ſecundum
ibi, Hac eadem, primum facit tria. ponit cauſam ſtatu
ti, ſecundo ſtatutum ibi, Synodali. 3. ibi, Principibus,
prouidet contra ſuſpicatum grauamen (Compeſcitur)
per iura, & iudices eccleſiaſticos, vt patet ſup. per to.
(Inſoleſcit) i. ſuperbe inualeſcit, vel incaleſcit (Facul-
tates) tangit hic vnam rationem prohibitionis vſura-
rum, dixi de hoc ſuper rubrica (Immaniter) nimium,
vt ſequitur, alias inhumaniter (Immoderatis) Immo-
2 deratas † vſuras ſecundum l. his verſibus comprehen-
das. Illuſtris trinã, beſſem mercator habebit. Omnes
ſemiſſem: centeſima ſit tibi iuncta. hoc eſt dicere, ꝙ il-
luſtris pro 30. li. 10. mercator: pro 30. 20. omnes com-
muniter pro 30. 25. ſtipulari poſſunt. Cẽteſima eſt reci-
pere pro 30. 30. & eius reſpectu dicitur triens, bes, & ſe
mis. remittit Hoſt. ad ſum. eo. tit. §. qualiter petantur.
(Subtrahatur) dicit Goſ. quòd pœnę Lat. con. ſup. eod.
quia in omnibus, per quas catholici compelluntur ad
reſtitutionem vſurarum, in Iudæis locum non habent,
nam illis pœnis præter hunc caſum ſunt obnoxij. ſub-
trahitur ergo eis Chriſtianorum commercium, alias
permiſſum, ſupra de Iudæ. & ſi Iudæos (Infeſti) in iudi-
cio, vel extra. Dixit autem hoc, quia propter magnã
vtilitatem, quam ſolent principes a Iudæis habere in
ſuis terris, fœnerantibus conſueuerunt illis multum
fauere (Eadem pœna) priuationis. ſ. Chriſtianorum
cõmertio (Conſueuerant) concord. de exceſ. præla. ni-
3 mis. 2. ad fi. ¶ † Gl. 1. arguit a cõtrario, & illi ar. reſpõ-
det. ¶ In 1. gl. ibi cum prętor) ſequitur, vnũ ex plurib.
iudicare vetat, cæteris id committere videtur (& ibi,
cõuenticulam) ſequitur, illicita extra eccleſiã in priua
tis ædibus celebrari prohibemus. ¶ In glo. vlt. ibi. §. ſi
fundus) pignoratus, venditus tranſit cum ſua cauſa.
4 ¶ In † gloſſ. 1. in fin.) vel fuit hoc dictum: quia quæ-
libet vſura cenſetur immoderata, & grauis ſecundum
a Hoſt.[a] ¶ In gl. vlt. ibi, [b] onere) videtur hoc accedere
b ad antiquam lecturam Hoſtiẽ. qui dixerat, ꝙ de deci-
mis perſonalibus, & oblationibus Iudęorum nihil ad
nos, & debebat hic tex. intelligi, cum domus, vel poſ-
ſeſſio, cuius reditus obligati ſunt pro anniuerſario, vel
his ſimilibus, peruenit ad dominium Iudæorum: &
hoc etiam voluit Goffr. dicens, de cenſibus, penſioni-
bus, & realibus præſtationibus hoc intelligendum, cũ
ad perſonales Iudæi non teneantur, cum perſonæ non
ſint de eccleſia. dat ſi. ſup. de deci. de terris, ſed Hoſt.
poſtea mutauit dicens, hanc dec. planè intelligendã,
vt verba ſonant, ſ. ꝙ habeatur æſtimatio prouentuum,
quæ prouenire ſolebant eccleſiæ de decimis perſona-
libus, & oblationibus, cum Chriſtiani domos habita-
bunt.

bant,quæ nunc peruenerunt ad Iudæos, & ad illud teneantur Iudęi eccleſiæ parochiali, & ſic dicit ſeruare Arelaten,& quoſdam alios prælatos de conſuetudine, pone enim, quòd Iudæi domos omnes vnius parochię emerant,vel maiorem partem illarum, & illas inhabitabant,certe fuit ſubueniendum eccleſiæ parochiali, cum ex hac cauſa ſubtrahatur priuilegium religioſis, de decimis. ſuggeſtum, & licet magnus ſit fauor religionis ſumma tamen eſſe debet cauſa curatorum, vt patet de preben.extirpandæ. §.ſi igitur: quibus, ſi neceſſitatem patiantur,epiſcopus prouidere tenetur.93. diſt.diaconi.& quibus nil eſt minuendum de iure parochiali,niſi ex magna cauſa,ſup.de his, quæ fi. a præ. paſtora.faciũt hæc pro Io.de Deo,qui dixit li.4.q.1.ꝙ non poteſt dici cenſus ignorantiæ,quem Iudæi ſoluerunt tempore,quo non eſt memoria, epiſcopo, vel eccleſiæ,ſub quibus morantur, cum ob prædictas cauſas æſtimetur eſſe ſolutus,al.18.quæſtio.2.cap.fina.ff. de vſuris,cum de in rem verſo.

ADDITIONES.

a ¶ Hoſt.Nec prohibendo immoderatas videtur minores concedere,vt in glo.no.in cle.in eo.ti.ſuper verbo facere.

b ¶ Vlt.ibi.Iſta gloſſ.coniuncto tex.facit multum ad q.quam ponit Feder.de Sen.conſilio 74.

SVMMARIVM.

1 *Gregoriana decretalis non eget ſumma.*
Nauiganti qua pecunia mutuatur,quid dicatur.
Pro ea qua vſura,& qua lege permittatur.
2 *Eius periculum ad quem ſpectat,& quando.*
Pecuniæ mutuatę periculum eſt debitoris regulariter, fallit vt hic.
3 *In nundinis qui poſſint conuenire debitores.*
Earum priuilegium ex non vſu decennij perditur.
4 *Pro vectura pecuniæ vltra mare ſi pretium recipiatur, non eſt vſura.*
Dedi indigenti,& offerenti eam reſtituere cum lucro ſperato,vt hic dicitur,in termino & loco,an ſit vſura.
Generaliter qui quid promittit ſine adiectione bonitatis,q̃dlibet dando liberatur,exceptis caſibus,& quibus.
Valere ſi certum ſit quid plus tẽpore ſolutionis,vſurariũ eſt.
Opinio communis ſpectanda eſt.
Contractus qui illiciti clericis.
Vſurarius mentalis quis,in fin.
7 *Si vendo quid eo pretio,quo vendidiſſem alibi, vbi vendere volebam,an ſit vſura.*
8 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum,nu.9.*
Commodum cum incommodo compenſatur.
Dubij ratione quid permittitur,quod non permitteretur, & excuſatur.
10 *Additio gloſſarum.*
Periculum ad quem pertinet,& ita commodum.
11 *Mutuans nihil inde percipere debet.*
Locator rei contra,& ratio differentiæ.

CAPVT XIX.

1 Nauiganti. Gregoriana†eſt,& ſe ſummat. Et ſunt tria dicta: partes patent,& incipere conſtructum ibi. Mutuans certam pecuniæ quantitatem &c. ſcire debes,quòd pecunia iſta,quæ nauiganti mutuatur, dicitur traiectitia,vel nautica.ff. de nau. fœno. pro qua ſecundum leges permittitur vſura centeſima, quod intendit hæc conſtitutio reprobare,ſecundum Hoſt.qui de hoc remit.ad ſuum.eod.titul. §. ex quibus cauſis,
2 ver.in traiectitia, & ſeq. dicebat † hic Goſ. ꝙ periculum nauticæ pecuniæ ſpectat ad creditorem nauigio ſuſcepto, vel poſtquam nauem nauigare conuenerat ff.de nau.fœ.l.2. hoc verum, niſi aliquid imputari poſſit debitori, vt quia non ſeruauit locũ nauigij, vel prohibitas merces detulit: quia tunc non ex diſcrimine maritimæ tẽpeſtatis,ſed ex culpa ſua, vel audacia periculum euenit, ſibi & non creditori imputabitur. C. de nau.fœ.cum proponas. patent autem per prædicta duo ſpecialia.ſ.de vſura centeſima,& de periculo creditoris,& quando incipiat. regulariter enim periculũ pecuniæ mutuatæ eſt debitoris.C.ſi cer.pe.l. incẽdiũ: aliud ſpeciale,ꝙ ex nudo pacto talis vſura debetur ſecundũ leges.ff.de nau.fœ.l.periculi.§.vlt.[Nundinas]
3 auctor,† vel dominus nundinarum nullum de concurrentibus ibi conueniet ratione priuati debiti. C. de nun.le.1.Sed alii negociatores poſſunt ibi conuenire habẽtes ibi pergulas, vel ſtationes.ff.de iudic.l.heres. §.proinde.perditur autem ius, vel priuilegium faciendi nundinas, ſi non vtuntur decennio.ff. de nund.l.1. Vinc.[Mutuans]non loquitur ergo in contrahentibus ſocietatem, quorum vnus ponit operam, alter pretiũ de hoc 14.q.3.c.pleriq;. licite enim tũc,vt dicit Goſ. communicantur commoda,& incommoda(Periculũ)
4 ſi quis† recipit pecuniam vltra mare uehendam,certo ſibi pretio conſtituto,ſiue recipiat,ſiue non recipiat in ſe periculum,non eſt vſura,ſed locatio operarũ vectionis,vel cuſtodiæ,ſecundum Inn.allegat Hoſtie.ff.nau.cau.ſta.l.& ita,& per totum.ff.loca.in naue,& l.qui operas,& l.qui mercedem,& l.ſe.vbi vero datur mutuo, ſemper eſt vſura: qa nulla vtilitas pecuniæ, ſi teneatur in archa,nec deterioratur vtendo,vt in præalle.88. di
5 ſtin.eijciens.¶ Quid† ſi habens pecuniam volebat ad nundinas ire,& merces emere,vt alio deferret. vel tẽpore ſeruaret propter lucrum. Ego indigens pecunia, illam recipio,offerens me illã reſtituere cum lucro ſperato in termino & loco? Dicit hic Inn.ꝙ licet quidam contrarium teneant,ipſe putat hunc contractum vſurarium,nec ſcit illum excuſare,Hoſt.ſupra eo. ſalubriter,dicit, ꝙ tali mercatori obligatus ſum ad intereſſe illius lucri, quod facturus erat veriſimiliter ex pecunia,dummodo nil fiat in fraudem vſurarum,& dictus mercator dicto modo non conſueuerit pecuniam tradere ad vſuram,verius videtur dictum Inn.& quod dicitur de intereſſe,illud locum habet poſt moram debitoris.& ex contrario pararetur aperta via ad fœnus. ſtaret enim vſurarius paratus cum capello, ocreis, & calcaribus ad modum Foroiulienſium, dicens ſe ad nundinas ire velle,ſi ſibi liceret taliter ſtipulari ſub co
a lore lucri ſperati aliqd vltra ſortem a [Grani] vt dicit
6 Goſ.qui† ſine adiectionis bonitatis promittit granũ, vinum,vel oleum,quodlibet dando liberatur.ff.in in.l.fideiuſſorem.ff.de leg.3.l.nummis: ſecus in auro. purgari enim debet.ff.de auro,& arg.le.l.ſi aurũ. & ſecus in mutuo,in quo bonum debetur eiuſdem generis.ff.ſi cer.pet.l.mutuum, vbi vero debetur ſpecies, exigitur mediocris.ff.de reg.iur.in obſcuris,lib.6. Licet tunc. ſ. tempore,quo pecunia ſoluitur[Solutionis]i.menſurationis[Veriſimiliter]ſi ergo certum eſſet illas plus valere tempore menſurationis,vt quia dat precium tempore meſſium,& menſuræ ſibi dentur in paſcate, erit vſurarius ſecundum communem & ſolitum curſum fere omnium regionum,& communem opinionem,quæ ſpectanda eſt.ff.de flumi.l.1.in princ. Et ſi dicatur, ꝙ quandoque contingit contrarium,reſpondetur ſecundum Hoſti.quod ad ea,quæ raro &c.ff.de leg. nam ad ea.caueat ergo contrahens,ne huius verbi mentem offendat,& ſic emat de tempore ad idem tẽpus in qualitate,puta de æſtate ad æſtatem,de vere ad ver,vel aliud tempus,de quo non lædat conſcientiam: alias in animarum iudicio ad reſtitutionem inducetur, ſupra cap.cõſuluit.clericis autem omnino ſunt illiciti tales

con-

contractus,quibus non licet emere, vt vẽdant carius,
ne cle. vel mo. cap. primo. 88. diſt. per to. remittit autẽ
Hoſt. ad ſummam, vbi poſuit de hoc multas practica-
torias & vtiles quæſtiones. eo. ti. §. an aliquo caſu, ver.
4. & ſequen. [Tunc] ſ. tẽpore venditionis [Termino] ſo-
lutionis precij. & ſic eſt caſus, cõuerſus a proximo [Tẽ-
pore contractus] ergo ſi tunc vẽditurus erat pro mino-
ri precio, ſi tunc precium ſolueretur, aut ſi propter di-
lationem maiori precio vendit, eſt vſurarius menta-
7 lis, vt hic, & ſupra eo. conſuluit. ¶ Quid † ſi non erat vẽ
diturus in loco? pone, poma erant granata, q̃ habebat
in riperia, vbi magna eſt copia, & volebat illa vẽdere
Pariſijs, vbi ſunt cara, inuenit quendam, qui ibi ſtatim
ſibi dat, quod habere poſſet Pariſijs, nũquid eſt vſura,
b dixit Innoc. ꝙ [b] non, dummodo non accipiat vltra id,
quod veriſimiliter accepturus erat in loco, quo porta-
re volebat: quia quo iure poteſt carnis vẽdere propter
dubium temporis, eodem iure propter dubium loci id
poterit. dicit Hoſt. ꝙ hoc non eſt bonum ſimile: tum
quia non eſt veriſimile, ꝙ aliquis talem emptionem fa
ceret, niſi multum egeret, & ſic per hanc opinionem
daretur via figmentis, & viderentur approbari vſura-
riorum baratte: tum quia laboris & expenſarum itine-
ris habẽda eſt ratio, de voto, magnæ. Si ſtatim ille em-
ptor ſoluit precium, veram puto opinionem Inno. ſed
ſi differatur ſolutio precij, prout forſan ipſe intellexit,
tunc videtur locum habere ratio Hoſt. & tollitur ratio
Innoc. quia in dubio temporis poteſt commodum pro
8 uenire venditori, & emptori. ¶ † Gloſ. 1. cũ ſuis apo-
ſtilis reſpon. per obiectionem, & ſolutionem. ¶ Glo. 2.
in prin. & ſi. arguit, ꝙ propter dubium aliquid excuſa-
tur, & permittitur. in medio arguit dubia in melius in-
9 terpretanda: all. contrarium, & ſoluit. ¶ † In gl. 2. ibi.
l. pe.) ſi creditori dedi fundum in ſolutum, melioratio
nem non peto, ſicut nec deteriorationem peterem (&
ibi. l. 1. §. 1.) cũ dubitatur, an vxor, quæ diuertit, ſit præ
gnans, ponuntur cuſtodes (& ibi, ſiquis ex ali.) vide de
accuſa. veniens, in vlt. gl. (& ibi, ſi ea lege) ſi conuenit,
ꝙ fructus pignoris cederent pro vſura, emolumentum
ex incerto euentu fructuum proueniens creditori pro-
10 deſt. ¶ In † gl. 1. ibi. videbatur) ſicut hæres, qui pericu
lo fideicommiſſarij adit hæreditatem, non detrahit
quartam, etiam ſi in adeundo non erat periculũ: quia
hæreditas locuples. ff. ad Trebel. quia poterat. Itẽ pro-
curator, qui credidit pecuniam ſuo periculo, vſuras re
ſtituere nõ tenetur domino, quas inde percepit. ff. mã.
idemque. §. ſi mandauero. idem in ſocio non omnium
bonorum, qui ſuo periculo pecuniam fœnerauit. ff. pro
ſocio. l. ſi vnus. §. 1. (& ibi, ad debitorẽ) vt dicebat Ho.
creditor hic per pactum bene potuit ſe onerare, ſed nõ
releuare. remit. autem ad ſum. eo. §. an aliquo caſu, ſub.
11 §. in alijs autem (Et in ſi.) non † ob. ſecundum Goff. ꝙ
locator, ad quem ſpectat periculũ, recipit mercedem,
vel cenſum, retinet enim locator dominium rei loca-
tæ. ff. loca. non enim. propter quod ad eum rei ſuæ per
tinet periculum: ſed creditor non retinet dominium
pecuniæ mutuatæ: ſit ergo periculum debitoris domi-
ni. ff. ſi cer. pet. l. 2. item res locata conſumitur, & dete-
rioratur per vſum, quod in mutuo non contingit, non
mirum ergo, ſi locator ſalarium percepit, & non mu-
tuans. ¶ In gl. 2. ibi conſcientiæ] ſi. ſupra de iureiu. mu-
lieri (& ibi, non æſtimemus) vbi de hoc, & ſupra de ſe-
pulturis, ſacris.

ADDITIONES.

a ¶ *Sortem.* Iſta non videtur bona ratio, quia præſupponit Hoſt.
iſtam opi. nolle fœnerari. vide Sali. in auct. ad hæc, qui ponit ca-
ſum, quo opin. Hoſt. poteſt eſſe vera.
b ¶ Innoc. quòd. Vide hic Io. And. & Sali. in auct. ad hæc, præ-
alleg.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli,*
De falſi crimine loca iuris canonici tractantia.

De crimine falſi, Rubr.

1 In † decalogo, Non furtum facies: nõ dices falſum
teſtimonium &c. ideo ſubmittit de crimine falſi. de
hoc 19. diſt. in memoriam. 4. q. 3. qui falſo. 11. quæſt.
3. quiſquis. Congruit, de reſcrip. cap. 2. & c. ad audien-
tiam. 1. & c. olim, de teſti. tam literis, de teſti. cogẽ. ſu
per his, & cap. cum contra. de his, quæ fiunt a prælat.
quanto, in ſi. de vet. ſi. nouimus.

SVMMARIVM.

1 *Cap. nequis. 22. q. 2. cum hoc conciliatio.*
Contra ſacerdotis officium duo, & quæ, in fin.
2 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, n. 3. 4.*
Falſi coram quo debeat accuſari Mutinenſis, qui ad requiſi-
tionem iudicis Bonon. coram ſuo iudice Mutinen. depoſuit.

CAP. I.

Falſidicus. Breue eſt: & ſunt duæ partes. 2.
ibi, vterque (Tribus) ſi. 13. d. ca.
1. & adde quod ibi not. (Occul-
1 tat) contra. 22. q. 2. ne † quis. ibi ſoluitur in ſi. 1. gl. vn-
de dicebant Goff. & Inn. hoc intelligendum, cum offi-
cium teſtificandi aſſumpſit, vel cum veritas aliter ha-
beri non poteſt (Mendacium) licet mendax, tamen &
periurus: facit de præſump. literas (Ille) qui veritatem
occultat (Iſte) qui dicit mendacium (Nocere) hæc duo
ſunt contra officium ſacerdotis, de poſtulan. cap. fina.
2 Hoſtien. ¶ † Gloſ. 2. ponit duplicem modum punien-
di falſum teſtem: & ꝙ ſententia ad eius dictum lata re
tractatur, nec fit eius executio, & duplicem op. de ip-
3 ſius nullitate. ¶ † Gl. 3. triplicis culpæ triplicem ponit
4 pęnam. ¶ In † gl. 2. ibi, nullũ] vide, vt ec. bene. c. vno,
5 in 3. gl. ¶ In † gl. 2. ibi, extraordinariè) dicit Abb. dan
do illi alapã. vide in Spe. de teſte. §. 1. C. ver. quid igi-
tur ſi, & tribus ver. ſe. (Et ibi, accuſari) coram quo de-
beat accuſari de falſo Muti. qui ad requiſitionem iudi
cis Bon. corã ſuo iudice Mutin. depoſuit, vide in Spec.
de teſte. §. 1. C. ver. quid ſi aliquis (& ibi, de falſis) ad-
de quod no. 5. q. vlt. presby. 2. (& ibi, effectum) vt ibi
(& in ſi.) & in prædicta dec. cum venerabilis. in gl. pe.
¶ In gl. pe. in ſin.] vnde melius facit 33. q. 5. hæc ima-
go, ubi punitur pœna talionis, & ibi de hoc, & 2. q. 3.
in ſumma, & 23. q. 5. rex debet.

SVMMARIVM.

1 *Decretalis hæc ſub alio titulo olim erat.*
Per falſas literas ſententia lata non debet executioni manda-
ri, & num. 3.
Tales deferens poteſt detineri, & a quo, nu. 2.
2 *In literis papalibus etiam veris recipitur excuſatio.*
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum. num. 4.*

CAPVT II.

1 Super eo Olim erat † ſub ti. de re iud. & h. d.
Sententia lata per falſas literas nõ
debet executioni mandari. Et pri-
mo commendat eum, cui ſcribit de præterito. ſecundò
eum inſtruit in futuro ibi, Mandantes (Auctoritate)
hæc auctoritas erat in committendo, non in proban-
do ſecundum. 1. glo. dicebat etiam Goff. non loquitur
de falſis literis. i. impetrantis per falſi ſuggeſtionem,
quarum

quarum proceſſus bene tenet & ſi nõ excipitur, de hoc
ſatis no. ſupra de reſc. ad audientiam. 2. [Videris] pro-
babiliter & ex iuſta cauſa, de qua infra eo. licet: al. con
tra, quod legitur & not. de reſc. cum contingat, ad fin.
2 Hoſt. [Non obſerues] nam etiam † in veris recipitur
excuſatio, ſupra de reſc. ſi quãdo [Retineri] niſi ſit cle-
ricus ſecundum quoſdam, ar. infra de ſen. excõ. nuper,
quod verum eſſe de iudice ſeculari ſm Hoſt. ar. eo. tit.
c. 3. §. 1. Eccleſiaſticus verũ ordinarius illum, ſi ſuſpe-
ctus ſit, poterit detinere. poterit ẽt id ad mandatũ de-
legati, ſm Inno. ad quod facit ſm Hoſt. de reſc. c. 2. &
3. & fin. vbi etiam impetrans per falſi ſuggeſtionem in
expenſis condemnat, nam nõ facit hoc temerariè, vel
diabolo inſtigante, ſed ad correctionem, infra c. 1. &
c. ad falſariorum, de pę. tuæ, de ſen. excom. perpendi-
mus, & eod. tit. ſi clericos, lib. 6. diligenter. 19. diſt. in
3 memoriam. ¶ † Gl. 1. diſtinguit duplicem falſitatem.
¶ Gl. 2. ſignat contrarium, & remittit. ¶ In vlt. glo. in
fi.] melius. 4. quæ eſt vlt. vbi dicitur, ꝙ executio rei iu-
dicatæ ſuſpenditur, & ſolutum per talem ſententiam
4 repetitur. ¶ † In gl. 1. La.] & Goff. ¶ In gl. 2. in fin.] &
25. q. 2. & ſi non cognitio.

S V M M A R I V M.

1 *Falſans clericus ſigillum principis, quibus ſubdatur pœnis.*
Clericum in carcerem mittens iudex non dicitur excõicatus.
Carcere inſtituta ad cuſtodiam, vtimur & ad pęnam.
Degradati pro verbo depoſiti.
Character imprimitur manu, vel faciei clerici in odium cri-
minis.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

C A P V T   III.

1 Ad audientiam C. † Clericus falſans ſigillũ principis, depo-
nitur, & ei charactet imprimitur, & in exilium mittitur. cõis diuiſ. ſecũ
da pars ibi, Fraternitati [Carcerali] nec per hoc infra
dr̃ excõicatus. & facit qđ dixi ſ. c. prox. [Cuſtodiæ] car
cer ꝓpriè inſtitutus ad cuſtodiã, ſed vtimur illo ad pę-
nã, quod dic, vt infra de pę. q̃uis lib. eod. (& ſ.] cõſule-
bat ſuper pęna [Eis] clericis. ex prædicta cauſa carce-
a ratis [Degradatis] intelligo. i. verbaliter [a] depoſitis,
& facit quod dixi ſupra de iudi. cum non ab homine
[Quo] impreſſo, & in loco apparenti. & dicebat Inn. ꝙ
imprimitur, vel faciei, quod erit ſpeciale in odiũ cri-
minis, vt dicit gl. [Alios] qui ex hoc terrebuntur. 4. diſ.
factæ, de tranſla. cap. 1. in fi. Hoſt. [Abire] & ſic exula-
2 bunt. concor. de calum. c. 1. in fi. † ¶ Gl. 2. & 3. ſignant
duo contraria, & ſoluunt. ¶ In gl. 2. in fi.) & alijs caſib.
no. ſup. de hæreti. ad abolendam, in 5. gl. ¶ In gl. vlt.
ibi, ſolutio) ſecundum Ala. (& ibi, profunde) & impiè,
Gof. (& in fi.) ibi de chirurgica aduſtione.

A D D I T I O.

a Verbaliter. Vide de pęnis. delegato, libro ſexto.

S V M M A R I V M.

1 *Literas apoſtolicas exiſtens in curia à quo recipere debeat,*
& niſi receperit, quas incurrat pœnas, & num. 3. & non id
ſeruatur, nu. 4.
Diuiſio decretalis.
2 *Suſpenſio inducta pro ſe non tollitur per abſolutionem ab ex-*
communicatione: ſecus inducta per excommunicationem.
3 *Sedes, & curia apoſtolica ibi eſſe dicitur, vbi eſt papa.*
Literis papalibus qui deputati.
4 *Auctoritatis viri qui.*
5 *Sententia ipſo iure lata per verbum ſubiaceat, an hic ſit.*
Canon latæ ſententiæ hic.
Excommunicatus à canone quandoque mandatur excom-
municari ab homine.
Contra interdictum papæ quod ſit, nullum eſt, cum exprimi-
tur, ut ſi.
6 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 7.*
Suſpitio naſcitur ex humilitate perſonę.
Tempus datur ad ſarcinulas componendum, & ad aduoca-
tum quærendum.
8 *Additio gloſſarum.*

C A P V T   IIII.

1 Dura. Sunt duæ partes. prima h. d. Exiſtens † in
curia literas apoſtolicas non recipiat niſi
de manibus papæ, vel officialium deputa
torum ab ipſo. perſonæ tamen ſolennes per nunciũ re-
cipere poterunt, de manibus tamen prædictorum, con
trafaciens, ſi laicus eſt excommunicationi ſubiacet, ſi
clericus, ab officio, & beneficio ſuſpenditur. 2. ibi, adij
cientes, per excõnis pęnã prouidet contra non reſignã
tes, nec deſtruentes literas falſas. ſ. 20. dies, & abſolu-
tionem reſeruat, & contra factam vitiat. vel breuius.
prima pars punit recipientes literas apoſtolicas nõ de
manibus papæ, vel officialium. ſecunda punit nõ de-
2 ſtruentes literas falſas. (Suſpenſionis) ſed † nõnc iſtam
ſuſpitionem inducebat excommunicatio. 3. q. 4. Engel
trudã, de excep. a nobis, de cler. exc. poſtulaſtis, de et.
& qua. cum bonę, de ap. paſtoralis, dic ſecundũ Gof. ꝙ
ſuſpenſio per ſequelam excõicationis inducta tollitur
per excõicationis abſolutionem, quod non erit, ſi ſpe-
cialiter ſuſpẽdatur. & cõcor. quod dixi de cler. nõ reſi.
ex tuæ, ſup. ver. remoueat. all. C. ſi pen. ap. mors inter.
l. 3. C. ſi reus, vel accu. mortu. fu. l. ſi. vel ſm eum pœna
excõicationis reſpicit hic laicos, ſuſpenſionis clericos.
quod probant ſequen. ad hoc vltimum concor. Ho. in-
3 ducens ſimiles. ſ. tit. 1. præterea (Apud ſedem) illi † er-
go, qui non ſunt apud ſe. apo. non ligantur hac conſti-
tutione. Sedes vero apoſtolica, & curia intelligitur,
vbi eſt papa, ſm Hoſ. (Deputati) ſicut ſunt bullatores,
Inno. vel vicecancellarius, vel alius de expreſſo papæ
mandato ad hoc officium deputatus ſm Hoſt. idẽ de
officialibus extraordinarijs de camera, vel extra, ſm
eũ, vt dicit fuiſſe Robertũ de Baro. tpe dñorum Alex.
4 & Vrbani quarti (Auctoritatis] puta † epš, vel magnus
abbas [Præſcriptam] ſ. de manibus papæ, vel officialis
ad id deputati, vt dictum eſt ſupra, ſed quicquid dica-
tur hodie hoc non ſeruat curia: imò ẽt quilibet paruæ
conditionis mittit ad bullatorem, & literam ſuam re-
cipit ab illo, quẽ mittit. & forte ſm Ho. fuit huius iuris
intentio punire illũ, qui per ſe, vel per aliũ literas reci-
pit a falſario, vel ſuſpecto, vel nõ noto & ſciẽter hoc fa
ciens has pęnas incurrer, conſueuerant. n. aliqui falſa-
rij literas fabricare, & curialibus tradere, ſimulantes
illas a cancellaria gratioſè obtinuiſſe [Subiacet] per
5 ſñiam † non ipſo iur. Inn. ſed Gof. & Hoſt. plus placet,
a ꝙ ipſo facto. idẽ Io. & Phi. ſ. e. ad falſariorum [a] (Dãne-
tur] iſte canon ferendæ ſentẽtiæ. poteſt tñ dici ſm Ho.
ꝙ etiam clericus ſit excõicatus, & quia plus deliquit,
mandatur imponi hæc pęna. & ſit ſimile ſ. de hære. ex
cõicamus. §. ſi vero [Promulgatis] excõicatus ergo a
canone mãdat excõicari ab homine. ſic ſ. de iudi. ita
quonindam. vel ſm Hoſt. ſup. excõicati ſunt a iure, qui
literas non de manu papæ, vel officialium recipiunt:
hic excommunicãtur ij, ad quos quomodocunq; falſæ
literæ peruenerunt, & ſic eſt alius caſus a præcedenti
[Firmitatis] eſt ergo nullum, quod fit contra interdi-
ctum papæ, quod verum eſt, quando hoc exprimit, vt
hic, & ſupra de præben. inter cætera: al. contra. eo. tit.
6 dilectus. 2. vbi de hoc. ¶ † Gloſſ. 2. arguit, & remittit.
7 Antepe. gl. duas queſtiones format, & ſoluit. ¶ † In gl.
2. ibi, ſeruus] admittitur ſeruus petens bonorum poſ-
ſeſſionem, dummodo prætor de ipſius ſtatu ſit certus
[& ibi, ſi quis, poſt princip.) vbi dicitur, quod ſi ex plu-
ribus hæredibus argentarij vnus humilis & deploratus
edit, cæteri edere debent, aut illius editioni ſub-
ſcribere. ¶ In gloſſ. in quibus, in fin.) reuerſo datur
tem-

tempus ad ſarcinulas cōponendas & ad aduocatū quę
8 rendū. ¶ † In gl. 2. in fi.) imo dic, vt ſ. de reſcript. c. 1.
li. 6. ¶ In gl. in quib. ibi illud) ibi dedi concor. ¶ In gl.
ſunt 5. in fi.) C. de hære. damnato, Vinc. ¶ In gl. tali, q.
in fi.) vel coram iudice, ſi coram illo fuerint exhibitæ,
infra eo. cap. pe. Hoſt. ¶ In glo. ſi ſuper, ibi, ad falſario-
rum) Hoſt. contra, & ibi remittit poſt princ. (& ibi, re-
ſpondeo) ſecundum. T. & Vinc. idem Phi. (& in fin.) &
melius ff. de redhibi. l. 1. §. cauſa, & l. ob quæ vitia, & l.
quæritur. §. fin. ¶ In gl. 1. caſus, in fi.) Hoſt. remittit, de
offi. or. paſtoralis, ver. ad quod dicimus.

ADDITIO.

a ¶ Falſariorum. Et probat ver. ſubiaceat, quod eſt præſentis tem
poris.

SVMMARIVM.

1 *Falſandi literas quot modi, & nu. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.*
Falſitas qualiter cognoſcatur, ibid.
Non poteſt accidere facile, & raro, nu. 4.
2 *Doctrina quarum rerum non edenda ſit.*
Neſcire quædam melius eſt, quam ſcire.
In tenero non diſcat, quod ſit dediſcendum.
Quod rudes animi perhibuerunt, difficulter raditur.
3 *Canabum ſpecies lini.*
4 *A nuncio quod fit, non imputatur mittenti niſi in caſu.*
*Scriptorum litterarum apoſtolicarum cognitio falſitatis fa-
cilis, & eorum mos ſcribendi, & chartę qua, & a quo ha-
beant.*
Hæc decretalis à ſpecula expoſita, & vbi.
Charta diſtribuenda ſcriptorib. apoſtolicis quidā deputatur.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 8.*
Per obreptionem quid obtinens nihil agit.
9 *Additio gloſſarum.*
Charta quibus modis dicatur falſa.

CAPVT V.

1 Licet. Ponit 9. † modos falſandi litteras Papa-
les, & dicebat Abb. hanc literam legen-
dam cū litera bullata [Falſis literis] idē,
vbi vera bulla apponitur falſis literis, infra verſ. illos.
Idem, vbi falſa bulla apponitur veris literis. quod cla-
rè non exprimit hæc dec. quia raro accidit. ff. de legi.
nam ad ea, ſecundum Hoſt. [Immiſſum] ipſi bullæ [In
feratur] ferro, difficile poſſet fieri hæc falſitas, ſed fer-
tur, quod quodam cemento calido includunt bul-
lam, per quod plumbum & ſi non liqueſcat, tamen te-
nereſcit, ita, quod filum trahi poteſt, ſed tamen in tractio
ne eſt aliquis timor, per quod poſt filum immiſſum o-
portet bullam malleari, & de hoc intendit finis, & di-
cebat Goff. quod hoc eſt mala inſertio de bona, de dila-
tio. præterea, de confirm. vtil. vel inut. cap. pen. 23. q.
4. ipſa pietas, de conſ. diſt. 5. nunquam [Tertia] Hoſti.
ſic intellexit, quod incidatur verum filum ſub plicatura
veræ literæ, & abſtrahatur de litera, & immitatur fal-
ſæ literæ ad modum veræ plicatæ, & ſub plicatura fal-
ſæ literæ reſarcitur filum, & eius ſciſſura cum filo filis
canabis, ſed ſatis cito detegetur falſitas, ſi diligenter
inſpicitur plicatura, vel intellige, quod ex parte ſuperiori
bullæ totum filum inciditur circa bullam, & poſtea cū
filo ſimilis canabis vera bulla appenditur literæ falſę,
& illud filum aliquantulum inducitur intra bullā [Im-
2 mittatur] dicit Goff. quod † circa iſta, qualiter fiant, non
eſſet adhibenda doctrina, ſunt enim quædam, quę me-
lius eſt neſcire, quam ſcire. 30. diſt. quamuis, in fin. Se-
ne. epi. 86. quæ al. eſt liber per ſe, de libera. argum. ad
Lucil. monet illum, quòd illa non diſcat, quæ forent
dediſcenda, ſi ſciret. Et Marcus Varro, Sunt quædam
quæ tradenda eſſent de animo ſciētis: quia inſerendi
veri locum occupant. Hieronym. ad Athletam. C. non
diſcat in tenero, qđ ei poſtea dediſcendum eſt, difficul
ter raditur, quod rudes animi perhibuerūt, & vide qđ
ibi ſequitur ēt Hiero. de Alexandro. ſed dicit Goff. Le
gimus quædam, vt cognoſcamus, & reprobemus. 27.
3 di. legimus [Canabis] ſpecies † lini eſt. Vinc. [Quarta]
iſta ſatis patet. cognoſcetur aūt ex malleatione bullæ,
cum. ſ. fuit pars fili intus reducta. Item per tractionem
fili, ſi expediat [Reditis] per officiales ad hoc deputa-
tos [Tenuem] maxime, ſed dictū fuit, quia difficilius
perpenditur [Sexta] iſta falſitas, & ſequēs non poſſent
de facili exerceri in papyro. & facit ad id, quod dixi ſe
cundū Hoſ. de confirm. vti. vel inut. cum dilecta. verſ.
nos igitur [Et alijs] puta tybertino ſiu fure, & ſimilib.
dicit ēt Hoſt. eſſe quandam, cuius nomen ſupprimit,
cum qua fit talis abolitio ſine raſura. ego vero ſcio, &
expertus ſum quadā aqua ſtillata hoc idē fieri [Abra-
ſæ] & ſubtilizatę vſq; ſub plicatura [Tenaciſſimo] ſicut
faciūt qui emēdant foramina, vel ſciſſuras librorum
[Coniungitur] & ſuper hoc cōiunctio ſcribitur [Sciēter)
4 & ſic non includit reum, qui miſit nuncium idoneū ad
literam procurandam, ſi ſine conſcientia ſua falſita-
tem commiſit, ar. de pigno. ſignificante, ſecundū Ho-
ſtien. (Falſas) falſas hic vocat, quæ licet per manū no-
tarij tranſierint, tamen ſine conſcientia papæ, & vice-
cancellarij bullantur ſm Hoſt. (Proijciunt) & cærimo-
nijs, quas ſeruant hodiè bullatores, non poſſet de faci-
li hæc falſitas accidere: quia ſecretarij bullæ, vbi tenēt
literas bullandas, non permittunt aliquem intrare,
potius ergo poſſet accidere in cancellaria (Sigillētur)
5 i. bullentur (Forma) dictatores † & ſcriptores habent
ſuas cęrimonias, per quas ſi litera falſa veniet ad ma-
nus ipſorum, citiſſime erit eis not. refert Abb. de lite-
ris M. & N. quod ſcriptores illis literis nō dant tractū, niſi
in fi. dictionum. de his & multis ſimilibus vide in Spe.
de reſp. præſen. §. 1. igitur, in 2. col. & ibi per totum §.
exponitur hæc dec. (Charta) non ſcribit curia in char-
tis raſis, vel deformibus, vnde etiam propter ineptam
formam chartæ vel minus lōga, vel minus breuis iu-
betur litera reſcribi. hodie tamen pulchrior eſt forma
chartarum literarum papalium, quam olim. & fertur
eſſe ratio: quia olim ſcriptores papę ſcribebant in ſuis
chartis, vnde ex auaritia turpes & breues formas fa-
ciebant, vnde poſtmodum ſubtracta ſunt eis victualia,
quæ habebant à curia, & dantur eis chartæ gratis, & of
ficialis ad hoc deputatus tot chartas dat ſcriptori,
quot poſtulat [Adiunctione] vt in 3. & 4. ſpē [Collatio-
6 ne] ſemper † ſi fiat collatio falſæ bullæ ad veram, faci-
le erit cognoſcere. vix enim, imo nullo modo reperi-
re erit, quin diſcrepet falſa a vera vel in forma, vel in
filis, vel in punctis, vel aliquo alio: præter id etiam, qđ
ibi ſunt quædam ſigna ſecreta ſolis bullatoribus. nota,
[Motione] facilius mouebitur filū foraminis ſubleua-
ti, quam alterius [Obtuſione] quando cudita eſt bulla
ſuper filum, optime eſt obtuſa bulla filo inferiori & ſu-
periori, quod non eſt, cum filum fuit tractū [Tumida)
in loco, quo malleus non percuſſit (Depreſſa) in loco,
7 quo malleus percuſſit. ¶ † Gloſſ. 1. vltra 9. ſpecies fal
ſitatis, quas ponit tex. enumerat 7. ¶ Glo. 3. tractat de
raſura duplici, ſ. literarum apoſtolicarum, & aliorum
inſtrumentorum, & vtriuſque dicti ſoluit vnum con-
trarium. ¶ Vlt. gl. ponit quādam expertam doctrinā,
8 In † gl. 1. ibi, ſiquis obraſerit) ſequitur, pſidi prouincię
tā per acta, quam per libelli interpellationē, nihil agit
(& ibi, iubemus) iſta lex dicit producētē vt falſariū de
tinendū. ¶ In gl. 2. in fi.) loquitur in illo, qui vtitur fal-
ſo reſcripto, vel falſa conſtitutione, nullo auctore habi
9 to. ¶ In † gl. 1. ibi, falſa) multos modos, quibus char-
ta dicitur falſa, quære not. 19. diſt. in memoriam. ¶ In
glo. quicunque, ibi, raſura) ſecundum Io. idē no. in c. ex
literis. ¶ In gl. qa per, in fi.) ſ. ex ſtylo, vel modo dictā-
di.

Digitized by Google

di.¶ In glo.vlt.in fin.)illud locum non habet,cum ſit
cum herba,ſecundum Hoſtien.

SVMMARIVM.

1 *Falſæ literæ papæ quæ.*
2 *Conſuetudo,& ſtylus conſuetus curiæ ſpectandus.*
Papa quibus nominibus appellet eos,quibus ſcribit.
Quos fratres,quos filios,quos chariſſimos, & quos dilectos.
Nomen e us quando poſt poſitum nomini principis, vel Imperatoris.
3 *Vni ſi loquatur,aut ſcribat quis an honoris cauſa nu. plurali,*
an ſingulari vti debeat.
Catholicum dictionarium citat auctor.
4 *Epilogus & additio gloſſarum.*

CAPVT VI.

1 Quam graui. C.† falſæ ſunt literæ Papę,
in quib.eps.vocatur filius,
vel inferior vel vni ſcribitur
in plurali. Et primo ponit admirationem ſuam.2.
ibi.Cum ſcire,in trib.quæ ſunt de ſtylo, ſpecialiter inſtruit,
& primum reducit ad propoſitum. tertia ibi.
Propter quod,generaliter inſtruendo concludit[A nobis)vel
noſtra cancellaria,ſupra de reſcrip.ad hoc ſu-
2 mus[Conſuetudinem]no.† conſuetudinem,& conſuetum
curiæ ſtylum ſpectandum,infra de ſen.ex.ad hoc,
de conſti.ex literis,quod dic,vt no.de tem.or.ca.2.de
re iudi,in cauſis,ſm Hoſt.[Fratres)olim interdum pa.
ẽpos nõ vocabat fratres.2.q.7.lator[Principes]olim
imperator ſcribens Papæ, præmittebat nomen ſuum.
87.d.Victor,vbi de hoc,C.de ſum.Trin.in epiſtola inter
claras,vbi etiam papa præmittit Imperatorem[Or-
dinis]dignitatis,vel cõditionis,dummodo ſint Chriſtiani.
Iudæũ.n. vel non baptizatũ Papa non vocaret
filium.Hoſt.[Filios]eſt tñ hæc differentia: quia reges
vocat chariſsimos,reliquos verò vocat dilectos filios,
Cardinales verò permixtim vocat fratres.j.ca.proxi.
ſigillatim ſolos epiſcopos, reliquos verò filios, de teſta.
licet.2.de præb.dilecto,in prin.[Vos,ſiue veſter]
3 quomodo † etiam inferiores vni non deberent ſic loqui,
& an ſi honoris cauſa ſic loquantur: vt habet vſus.
ſequi debeat plurale,vel ſingulare, vide in cath.c.39.
[falſas]falſæ literæ non ſunt dicendæ literæ,ſuper quo
vide quod no.45.diſt. vera non admittas.ſi.ſupra de
4 reſcrip.cum contingat.¶ Gl.2.recitari poteſt per contrarium.
¶In gl.2.ibi,eccleſię]& 92.di.in ſancta[& in
fi.]de hoc 95.diſtin.eſto,in 1.glo.

SVMMARIVM.

1 *Qui falſant per ſe, vel alios papæ literas quomodo puniantur,*
vide num.2.3.4.5.7.
Fautores item pari pœna.
Sera pro tarda.
2 *Inter falſantem literas,& vtẽtem falſis quæ differentia, &*
nu.3.& falſę quæ dicantur,nu.5.
3 *Canon latæ ſententiæ hic.*
Degradatio clericorum per iudicem eccleſiaſticum fit,et qui
debeant interuenire.
Cum degradato difficilius diſpenſatur,quam cum priuato.
Officia pro dignitatibus,
4 *Epiſcopi non puniuntur ſine ſpeciali mandato Papæ.*
Exempti pari modo.
Spoliari pro priuari.
5 *Clerici plus,quam laici puniuntur,& cur.*
Abſolutio reſeruata Papæ,hic.
6 *Suffragium gloſſarum.*
Dolo verſari videtur fideiuſſor omittens exceptionem, &
quam.
7 *Suppletio gloſſarum.*

CAPVT VII.

1 Ad falſariorum. C.†Qui per ſe, vel alios literas papæ falſant,
excommunicati
ſunt cum ſuis fautoribus,& clerici officijs, & beneficijs
ſunt priuati, & degradandi ſunt , & curiæ ſecu lari
tradendi,per quam laici legitimè puniantur, qui literis
falſis vtitur, ſi clericus eſt, & officio, & beneficio
priuatur: ſi laicus, excommunicatus eſt. vel breuius,
primo punit eos,qui per ſe,vel per alios falſant literas
papæ.ſecundo ibi, Qui vero, illos,qui literis falſis vtuntur[
Sera]i.tarda, ſic ſupra de do.& cõtu.cum dilecti.
2 [Inferius]in ver.qui verò. dicit † Ho. inter falſantem,
& vtentem has differentias hic elici: quia ſolũ vtens
inf.20.dies ſibi poteſt prouidere, & pœnam euadere,
quod non poteſt falſans. poſt.20.verò dies ſera eſt pœnitẽtia,
& omnino excommunicatus eſt. ſecũda, quia
falſarij ipſo iure priuati ſunt de beneficijs degradandi:
vtentes non, attendendum eſt etiam, quod habetur
inf.ca.proxi.(Vel alios)infra de reg.iur. qui per alium,
lib.6.cum ſuis concor.[Defenſoribus]cõcor. de
hæret.excõicamus.§.credẽtes[Innodatos)& ſic eſt ca
3 non latæ ſententiæ, vt ſup.eo.dura.Io.Phi.Inn.& Hoſti.
(per ſe)vel per alios,ſupra e.c.ſm Ho.& Ab.(Eccle
ſiaſticum]nec per alium fieri poſſet: imò etiã interuenire
debet numerus epõrũ,de quo habetur 15.q.7. felix,
& c.ſi autẽ.licet aũt ſint priuari, degradãtur: quia
facilius diſpenſatur cum priuato,quã cum degradato,
4 ſm Hoſt.de hoc ſup.de cleri.non reſi.ex tuæ.[a](Degradati)
vtentes uerò non degradãtur, & de his ſequetur
(Perquã)ſecularẽ ptãtem.Inn.(Legitimè)ut ſup.prox.
dicit gl.(Officijs)i.dignitatibus,de cõſti. cũ acceſsiſſent
vel uerius interdicet eis executio ordinũ, licet nõ
degradentur, ſecũdũ Ho. (Beneficiis)quibuſcunque,
4 exceptis ẽpis,qui priuandi non ſunt ſine ſpeciali mãdato
papæ.3.q.6.dudum.& idem ſecũdũ Hoſti. de alijs
inferioribus exemptis, ſupra de conſue.cum uenerabilis:
ſed dic,ut ibi,& j.de elec.ſi abbatẽ,li.6.[Spolientur]
i.priuentur,concor.de hoc dixi ſup.de reſtitu.
5 ſpo.conquerẽte[Laici]idẽ† de clericis, ſecũdũ Hoſti.
licet ẽt plus puniãtur,quia plus peccauerũt,de hoc dixi
ſup.e.dura(Subiectũ)ipſo iure,Hoſti.& uidetur abſolutio
reſeruata papæ,ſup.e.dura[Impetrant]ſed non
exercẽt per ſe falſitatẽ.Innocen.[Statuimus]poſſet intelligi,
ut eſſet præteriti tẽporis,& tũc dicit hic literas
falſas,quæ per falſi ſuggeſtionẽ ſũt impetratæ.& reſpicit
decre.ſuper literis.de reſcrip. in qua fit talis diſtin-
6 ctio.¶ †Antepenultim.glo.ibi,maiorem,vide de fur.
qui cum fure,ſuper vlt.glo.¶ In glo.ulti.ibi, ſi fideiuſſor)
ſi fideiuſſor ſciẽter omittit exceptionem doli, uel
non numeratæ pecuniæ,uidetur dolo uerſari: quia diſ-
7 ſoluta &c.¶ In gl.1.ibi,cum inhibitio)infra de temp.
or.eos,qui,li.6.¶ In gl.2.i.fi.)ſed dic ut ibi,in gl.fi. ſ.
¶ In gl.& etiã,ibi, conuicti)poſſet tamẽ dici ſpeciale
in falſario lr̃arum papę,ex mẽte huius uerbi, Deprehẽſi,
ut degradetur notorius facti euidẽtia. & idẽ u r̃, ſi
cõuincatur in modũ inqſitionis, ſicut in fi.dicitur, de
accuſa.inquiſitionis.c.reſpon. ſecundum Hoſti. ¶ In
gl.qualit.r,in fi.)& 11.quæſtio. 2. ſi quis ſacerdotum.

ADDITIONES.

a ¶Tuæ. Vide i.c.degradatio.de pœnis.li.6. p Archi.& Ioã. And.

SVMMARIVM.

1 *Falſare literas quis non præſumitur de ſimplici iuſtitia, &*
quando puniatur, quando nec etiam gratioſas,nu.4.
2 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum,nu.3.*
Veniens iudice adhuc pro tribunali ſedente reſtituitur.
4 *Additio gloſſarum.*
Circunſtantiæ attendendæ in præſumendo.
5 *Capitulum hoc cum proximo ſuperiori quomodo cõueniat.*

CA-

C A P V T VIII.

1 Accedens. C. † Non p̄ſumitur quis falſa-
re literas de ſimplici iuſtitia ,
nec punitur, ſi hoc cōperto de-
ſtitit illis vti. Et in prima deciſa conqueſtio. In ſecun-
da prouiſio ibi, Fra. T. [Falſitas] quam non exercuit, p
ſe, vel alium: alias locus eſſet pęnæ, de qua ſupra c. pro-
xi. hic ergo tantum vtebatur [Beneficiumque] quibus
2 eum priuauerat per decre. ſupra proximam. ¶ † Prima
gl. no. ꝙ literæ &c. quęrit, & ſoluit. Iterum quęrit, & ſol
uit, & ſolutioni ſignat contrarium. ¶ Secúda gl. ſignat
3 contrarium, & ſoluit. ¶ In † gl. 1. ibi, diuus] poſt pronū
ciationem veniens iudice adhuc pro tribunali ſedēte
reſtituitur, quaſi parum vocem præconis audierit ¶ In
4 † gl. 1. ibi, ſuggeſſerit] Idem Inn. ſic etiam in literis gra
tioſis attendenda eſt quantitas, & qualitas gratiæ, &
perſonæ impetrantis, & ſecundum hoc contra ipſum p̄
ſumendum eſt plus, vel minus. Hoſti. [& ibi, quiſquis]
de hoc ſupra de reſcr. ab excommunicato (& ibi, Lite-
ras] & 57. diſ. ſiquis [& in fi.] ex varietate factorum, ex
quibus præſumptiones inſurgunt, diſcerni oportet, an
altera præponderet alteri, nec ne. facit quod no. qui ſi.
a ſint le. trāſmiſſæ [a], in fi. vlt. gl. ¶ In gl. vlt. ibi, de facili]
vel illud, cum vitium eſt patens: iſtud, cum eſt latens:
vel hoc c. de gratia, ſecundum Hoſt. cum excommuni
catus eſſet, & abſolutione indigeret.

A D D I T I O.

a ¶ Tranſmiſſæ. Vide bonum tex. & ibi Barto. ff. de probat. cum
de indebito, in princi.

S V M M A R I V M.

1 *Falſum non probatur reſcriptum propter paucarum litera
rum raſuram in loco non ſuſpecto, diſtinctius nu. 6.*
Sub pœna cauſæ quis ſe obligare poteſt, et cuius, & n. 6. §. 1.
Niſi, dictio non ponitur hic exceptiue.
2 *Appellans ad papam an renunciare poſſit appellationi, &
ad inferiorem redire.*
*Cognitionum genera quot, verſi. dicit ipſe, vbi quæ pertineāt
ad papam.*
3 *Feudum vaſallus non perdit, qui non obedit domini præcepto
ſub pœna perdendi feudum: ſed locus eſt inferendæ pœnæ.*
4 *Epilogus ſuffragium, & additio gloſſarum. nu. 5. 6.*
7 *Poſſidens non eget aſſignatione beneficij.*

C A P V T IX.

1 Ex conſcientia. C. † Propter paucarū
literarum raſuram in
loco nō ſuſpecto reſcri
ptum non probatur falſum. Et primo diffinit obiectio
nis dubium. ſecundo obijcientem puniri mandat, ibi,
Vnde [Redargutæ] per R. a quo forte petebatur eccle-
ſia, & ipſe ſub pœna cauſæ ſe obligauit ad probandum
literas fore falſas, & ſufficiat hoc pro caſu ſecundum
Hoſtien. [Niſi] non ponitur exceptiue [Cauſę] quæ pro
pria & perſonalis erat, alias ſi eſſet prælatus, non obeſ-
ſet eccleſiæ. Vinc. [Renunciandum] quærit hic Hoſti.
3 an † appellans ad Papam renunciare poſſit appellatio
ni, & redire ad inferiorem, & probat, quod ſic, cum ap
pellatio fauore appellantis introducta ſit, ergo & cæt.
vt hic cum ſi. non eſt expreſſum appellantem poſſe pę-
nitere, & ab appellatione recedere. 2. q. 6. ſi quis libel
los, de ap. directæ. Item cum iura ad quietam pacem,
& concordiam introducta ſint. 4. diſ. factæ, non debet
hic per iura, vel iudices impediri, ſupra de na. ex li. vē.
c. vno, cum ſi. cum nec apoſtolicæ ſedis interſit, nam
agere, vel litigare quis inuitus non compellitur. C. vt
ne. inui. in rubro, & in nigro, ſaltem ex quo liti renun-
ciatur in totum. C. de pactis, poſtquam. ff. de iudic. de-
ſtitiſſe: quia nec huius factum improbat prætor. ff. de
ali. iud. mu. cauſ. fac. le. 4. §. pót. Itē per hoc defertur iu
dicibus, a quibus receſſum eſt: parcitur expenſis par-
tium: res ad naturam ſuam reuertitur, & ſic nec eccle-
ſiaſticus ordo confunditur. 11. q. 1. peruenit. pro hac
parte facit de offi. de le. gratum, de ap. ſolicitudinem.
In contrarium inducit, quia certum eſt omnem graua
tum ad papam appellare poſſe. 2. q. 6. omnis oppreſ-
ſus, & ca. ſe. qua pendente nil eſt innouandum, eximit
ergo appellatio negocium a iudicis inferioris iuriſdi-
ctione, etiam ſi ſuperiori præſentata nō ſit. inde eſt, qđ
excommunicatio poſtea lata nulla eſt, de offi. dele. cū
cōtingat. Inde eſt, quod ſi inferior id ſciens procedit,
proceſſus nullus, de ap. ſi duobus, nec eſt abſurdum di-
cere aliquid ſpeciale in appellationibus ad papam in
terpoſitis propter ipſius reuerentiam. 3. quæſtio. 6. non
liceat, & §. reuerentia. facit ad hoc, quia appellatio ad
papam facta habet vim citatorij, de elec. c. 1. li. 3. Sed
contra citatum ab illo, vel ad illum venientem infe-
rior procedere nequit, de peregrinā. ca. vno. ergo nec
contra appellantem. Item per ap. defertur iuriſdictio,
ſicut per relationem, remiſſionem, & reuocationem, q
bus pendentibus ſe non intromittit inferior. ſupra de
offi. leg. licet, de ap. vt noſtrum, & c. intimaſti. Item pa
cto priuatorum iuriſdi. epiſcopi non derogatur, minus
iuriſdictioni papæ. primum, de fo. compe. ſignificaſti.
Item in ſimili caſu videtur contemni arbiter. ff. de ar
bi. litigatores, multo fortius papa. Dicit ipſe Hoſti. ꝙ
licet dicatur cognitionum 4. genera, vt no. de accuſa.
ſuper his, in 1. gl. ipſe tamen diſtingnit tria. ſ. maiorū,
mediarum, & inferiorū. In maioribus notatis, de offi.
leg. ꝙ transl. dicit tria ſpecialia. primum, quod illa na
turaliter ſunt de iuriſdictione papæ. vnde omnis etiā
fruſtratoria ap. illas defert. ſecundum, quia nec valet
ordinatio, pactio, vel renunciatio partium, de renun.
cap. pe. & fi. Ex quibus ſequitur tertium, ꝙ in eis appel
latio irreuocabiliter defert negocium ad papam. Idé
dicit, ſi appellatur ſup electione epiſcopali per extra.
Alex. de quo dic vt infra de elec. quāuis, li. 6. & ibi vi-
deas. Medias verò cauſas ipſe vocat omnes ſpirituales
& eccleſiaſticas, exceptis maioribus, & in his non va-
let appellatio niſi legitima. de app. cum in eccleſia. &
quamuis legitima eximat a iuriſdictione inferioris, vt
allegatum eſt ſupra, non tamen impeditur ipſius pro
ceſſus, vbi non detulit, donec per ſuperiorem ſit rece-
pta, de offi. dcleg. paſtoralis. §. præterea. Si tamen in-
ueniatur appellatio legitima, irritum nunciabitur, vel
irritabitur attentatum ipſa pēdente, de ap. paſtoralis.
in iſta ante quam ſit recepta, licet pęnitere, & ad aliū
iudicem recurrere, dummòdo partes conſentiant alte
ra contradicente, dicit hoc fieri non poſſe, de appel. ſi
duobus, de elec. c. 1. li. 6. ex quo verò recepta eſt, dicit,
nō licet partibus ad alium iudicem recurrere, licet ta
men eis renunciare quò ad priuatum intereſſe, ſed cō-
ponere non ſine iudicis auctoritate. ſuper quo remit-
tit ad no. ſupra de pac. cum pridem, de trāſac. de cęte-
ro, &c. ſuper eo, de præben. niſi, & intelli. iudicem or-
dinarium, vel illum, cui commiſſit, vel, ſi appellatum
eſt, & appellatio recepta, iudicem appellationis, all. ét
de cenſi. Romaña. §. 2. & 3. Minores verò uocat Hoſti.
quando de temporalibus agitur, in quibus, ſal is feu-
dalibus, dicit ꝙ partes poſſunt ad iudicem, a quo ap-
pellatum eſt, recurrere prius, quam appellatio ſit rece-
pta. & hoc etiām poteſt pars appellans, inuita appella
ta, dummodo non interſi: appellati, vel ei ſatiſfiat de
intereſſe, de ap. cum ceſſante, & c. interpoſita, pot:ſt ét
hoc tacite. vt co. tit. ſollicitudinem. Poſtquam vero re-
cepta eſt appellatio, ſine licētia iudicis appellationis,
ad Inferiorem redire non poſſunt. ar. ff. de iudi. vbi ſu-

pra

Digitized by Google

pra de fo.compe.c.antepe.& vlti.per compoſitionem
verò poſſunt ab appellatione recedere & prius,& poſt,
& quando volunt etiam inuito iudice,& ſic loquuntur
prima iura, ſecundum Hoſtie.qui multo prolixius hic
prædicta notat it[Eccleſia]ſuper qua fuerant prędictę
literæ impetratæ, vt ſupra dixi ſecundum Hoſti.dixit
3 † autem hic Pet.quod iſta decre. non probat,q̄ vaſal-
lus perdat feudum, qui facit contra præceptum domi-
ni ſibi factum ſub pęna perdendi feudi a domino,nam
aliud eſt,cum quis ſponte ſe obligat,quo caſu loquitur
hic:aliud,cum etiā iudex alius,vel dominus præcipit,
a quia tunc contrafaciens non incidit in pœnā [a],de iur.
patro.relatum.dic,q̄ neutro caſu incidit in pœnā , ſed
eſt locus pœnæ inferendæ, vnde & hic fertur ſentētia.
4 ¶ †Gl.1.ſignat contrariū,& remittit. ¶ Vlt.quærit,&
5 ſoluit.¶ In † gl.pe.ibi,ſi quis in conſcribendo]vide in
6 dec.prox.al.ſup gl.¶ In † gl.1.ibi,cū olim]per quā De
cre.dicebat Io.q̄ licet raſura literæ non inducat ſuſpi-
tionem,raſura lineæ bene,dicebat.ſ.Hoſti.per eadem
iura,quod raſura multarum literarum ſuſpitionem in-
duceret[& in fi.]vt dicebat Hoſtien.raſio etiam vnius
literæ inducit falſitatem in literis papæ, cum ſit nō de
manu illius , cui commiſſum eſt,ſuper quo remittit ad
b ea,quę not.ſupra de fide inſtru.ex literis.[b] ¶ In gloſſ.
2.in fi.]ff.de offic.præſi.plebiſcito,ff.de uen.in ſpi.l.1.
in fi.Io.¶ In glo.3.ibi,beneficij]vt dicit Hoſti.coram
non ſuo iudice hoc non poſſet ſine licentia epiſcopi, &
remit.de fo.compe.ſignificaſti.¶ In gl.vlt.in fi.]dicit
7 † Hoſ.q̄ hoc ſibi non placet:tum quia aduerſarius poſ
ſidebat,vnde non eget aſſignatione,ſed ſufficit,q̄ ei ſi
lentium imponatur.C.de rei uen.l.ſi.tum quia & ſi nō
poſſideret,ei eſſet aſſignanda,quia ſe obligauerat , &
ita conuenerat auctoritate ordi.ſi ita eſſet, uerum di-
cat Hoſtien.ſed alias bene dicit gloſſ.

ADDITIONES.

a ¶ Pęnam . Facit quod no.Io.And.in c.conſuluit, de offic.dele.
& c.auditis.de procur.& in c.ſed nec,ne cle.vel mo.& Bar.in l.
impuberibus.§.fi.ff.de ſuſpec.tuto.
b ¶ Literis.Vide glo.in cle.licet,ſupra eo.in ver.quocunque.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*
Sortilegia habent in ſe falſitatem.
De eis iura alia canonica,quam hæc vbi loquantur.
De eis non habent ſe inquiſitores intromittere , excepto ca-ſu,& quo.
Sortilegi faciunt iterari baptiſma.

De ſortilegijs. Rub.

1 Quia ſortilegia in ſe habent falſitatem,ideo&c.ha
betur materia in cauſa 26.in primis 5.quæſtionibus ,
& q.7.non licet, vſque ad fi.quæſtionis.Quod ſortilegi
quandoq; faciunt iterari baptiſmum,habetur de apo-
ſta.ca.2.inquiſitores hęreſis non habent ſe intromitte
re de ſortilegijs, niſi manifeſte ſaperent hæreſim , de
hęreti.accuſatus.§.ſane.

SVMMARIVM.

1 *Geomantici plurimum punctis vtuntur.*
Sortilegi etiam codicibus, ad dictio.Codicibus.
A quibus repellantur cum pœnis eorum.nu.4.
2 *Diuinatio regulariter ſonat in malum.*
In quibus obſeruationibus conſiſtat,ad dicti.obſeruare.
3 *Epilogus,& additio gloſſarum,num.4.*

CAP. I.

In tabulis Breue eſt. Et primo ponit prohi- 2
bitionem: ſecundò pœnitentiam
tranſgreſſoris ibi , Qui autem.vt
1 faciunt Geomantici † per puncta,quę faciunt vt pluri-
mum in tabulis[Codicibus]vt qui legentes pſalteriū,
faciunt illud volui[Furta]alias futura[Requirenda]
iſti ſecundum l.capite puniuntur. C.de malefi , & ma-
2 the.l.nemo.T.[Diuinationes] diuinatio † regulariter
ſonat in malum.1.q.1.nunquam :interdum in bonum.
e.quæſt.eos qui,in prin.& 16.quæſtione prima, prædi-
cator[Obſeruare]ponebat hic Hoſt.de calen.ortu, vel
curſu lunæ, vel ſolis, vel ſimilibus non ſeruandis, quod
habetur 26.q.vlt. ſi quis calendas,& cap.præce.& ſeq.
& quæſtio.5.non liceat , & cap.fina.Remittit ad ſum.
eo.tit.§.in quo caſu[Pœniteat]loquitur ergo hic de fo
ro pœnitentiali,& patet ex ſuperſcrip.gl.uero hic poſi-
3 ta de pœna iudicialis fori loquitur.¶ † Gloſſ.1. ſignat
4 contrarium,& ſolut.¶ Vltima gl.ſignat contrarium,
¶ In † gl.2.ibi,priuatus)& turpiter dehoneſtati,de pa
rochijs eijciuntur.26.q.5 .epiſcopi,& ab eccleſia,& te-
ſtimonio repelluntur,& ſunt infames.2.quæſt. 7.qui-
ſquis.3.q.5.conſtituimus,infra c.proxi.[& in fi.]dicit
Hoſtien.q̄ illud de gratia.dic q̄ de ſortilegijs, & diui-
natoribus hic loquitur,ibi vero de ſortibus , quæ diui-
nationem non habent,ſed fortunæ iudicium, vt ad ta-
xillos, breuia,& ſi.

SVMMARIVM.

1 *Futura ſi presbyter inquirit per inſpectionem aſtrolabij, ſu-ſpenditur,& a quo, vide nu.2.3.an & quæ.*
Et quomodo ea proſpicere liceat.
Diuinator,& ſortilegus infamis eſt.
2 *Aſtrolabij inſpectio an liceat.*
An diuinatio licita.
An aſtrologia,vel aſtronomia & quæ conſideret, & n.3.
Superiora ſunt ſigna rerum,& non cauſa & nu. 3.
3 *Contra inclinationem cęleſtium corporum homo poteſt ope-rari,& ratio, ver.ſed per conſiderationem.*
Aſtris ratione dominamur, ibid.
Ex tunc, dictio, ſignificatio, in fi.
4 *Epilogus,& additio gloſſarum,nu.5.*

CAPVT II.

1 Ex tuarum tenore. C. † Presbyter,
qui per inſpe-
ctionem aſtro-
labij futura requirit , ad tempus ſuſpenditur ab alta-
ris miniſterio . Et in prima conſultatio.in ſecunda re
ſponſio ibi , Verum. in qua primo aggrauat , ſecundo
diffinit ibi.M.[Infami]ideſt diuinatore , & ſortilego,
qui etiam infamis eſt , vt dixi ſupra capitulo proxim.
[Intentione] nec hoc excuſat ; ſupra de vſuris , ſuper
2 eo,de ſimo. per tuas. 3. [Aſtrolabij] hæc † inſpectio
aſtrolabij,quæ fit per aſtronomia, videtur hic permit-
ti, & 37. diſt. ſi quis grammaticam : fallit tamen pro-
pter varia climata terrarum , & inſtantem motum a-
ſtrorum . La.per præ.ca.ſi quis diſſuadet. Inno. vſum,
& ſtudium ipſius : quia non ducit ad pietatem , & fa-
cile ducit ad idolatriam . Dicit Hoſt.q̄ quia aſtrono-
mia diuinare docet,& diuinatio regulariter ſonat in
vitium , vt dixi ſupra cap.proxi. & ſi plerunq; verita-
tem habeat,tamen peccatum eſt non minimum , ſed
graue , vt ſequitur . Item aſtrologi conſiderant pun-
ctum,& ſignum natiuitatis,& ſub quo ſigno natus eſt ,
& punctum,arreptionis itineris, vel introitus in locū,
& punctum quo interrogantur.& per hæc & ſimilia co-
nantur diuinare futura , quod Auguſtin.& ſancti alij
expreſſe

expreſſe reprobant, vigeſimaſexta, quæſtione ſecunda, illud. & capitulo, ſed illud. ſecunda quæſtione tertia, capitulo primo, & quæſtione quinta, non liceat. & quæſtione octaua, capitulo antepenultimo, & penultimo. & vt dicit Gratianus eadem cauſa. quæſtione ſecunda, §. his ita. in deſuetudinẽ abierunt, & merito, cum ſint ſortilegi, qui quantumcunque ſcripturarum inſpectione futura promittunt, eadem cauſa, quæſtione prima, capitulo vnico. vſurpant enim, quod Dei eſt, ſexta quæſtione quinta, §. primo, ff. de iudicijs, ſed & ſi reſtituatur. §. finali. Idem actuum primo, non eſt veſtrum noſce tempora vel momenta &c. & Iſaias, 41. F. annunciare quæ futura ſunt & ſciemus, quia dij vos eſtis. In lignis vero cædendis, terris colendis, portionibus daudis & ſimilibus, licet non liceat conſiderare lunam vel temporis qualitatem ſuperſtitioſe, & vt credatur neceſſitatem ineſſe, cum ſuperiora ſunt ſigna rerum non cauſæ, vigeſimaſexta quæſtione quinta, capitulo tertio, alias tamen licet, ſicut docet aſtronomia, & ſeruant nedum medici, ſed coloni experti, nam non ex ſorte, ſed ex arte iſta procedunt & naturaliter conſiderantur, non ſuperſtitioſe ſecundum Hoſtien. ¶ Per modum ergo quæſtionis videamus de ſcientia & arte aſtronomiæ vel aſtrologiæ, an ſit iure ciuili vel canonico reprobata? Et an pœna debeatur exercentibus, vel exquirentibus ipſius ſcientiæ iudicia? Ad partem affirmatiuam inducitur C. de maleficis. & ſi excepta. & l. nullus aruſp. & l. nemo. cum ſuis gloſſis. & l. item apud. §. ſi quis aſtrologus. ff. de iniurijs. & 26. quæſt. 2. illos planetarios. & ca. ſeq. quæſt. 2. ibi, ſtellarum curſus &c. & quæſt. 4. igitur ad finem. & q. 5. §. 1. & c. non liceat. ibi, aut lunæ, aut ſtellarum &c. Item ſi eſſet licita, eſſet in vſu, ſicut & aliæ licitæ. Ad negatiuam inducitur l. eorum. C. de male. ibi, nullus &c. Item quod hæc ars & ſcientia computatur inter liberales, quarum magiſtris probetur immunitas. ff. de var. & extraordinarijs cognitio. l. 1. in princip. de vacatione munerum. l. in honoribus. §. philoſophis, de muneribus & honorib. l. fina. ergo non eſt eis pœnalis, quia ex eodem facto non debetur præmium & pœna. C. de adulterijs. Graccus, & in decretali ſecunda, de fideiuſſoribus, & de donatio. inter virum & vxorem, & ſi neceſſe. Item non ſubiectum ſcientiæ, & eius ſequela fecit ſcientiam in deſuetudinem abire. vigeſimaſexta quæſtione ſecunda. §. his ita. Item licitum eſt effectus & euentus rerum pronunciare per cõſiderationem cauſarum, ſicut medici pronunciant mortem ex conſideratione ægritudinis & eius diſpoſitione, ſed corpora cœleſtia, quæ conſiderat aſtrologus, ſunt eorum, quæ fiunt in orbe, vt dicit Dioniſius, quarto capitulo, de diuinis nominibus. ergo iudicare, vel diuinare per illa non eſt illicitum. Item, vt dicit philoſophus in primo methaphiſicæ. ſcientia humana ex experimentis ſumit originem, ſed per multa experimenta compertum eſt ex conſideratione ſiderum futura poſſe prænoſci. vigeſimaſexta quæſtione quarta, ſciendum, poſt prin. ergo iudicium licitum. Solutio. breuiter de primo dicendum, quod ſcientia non eſt prohibita, ſed liberalium vna, vt eſt dictum, & ſequela quædam, vt dixi, fecit illam in deſuetudinem abire, & facit, quod ſupra ſcripſi poſt Innocen. Sed de ſecundo, ſcilicet de iudicijs ſcientiæ exercendis, vel exquirendis dico cum theologis, quod licitum eſt per conſiderationem aſtrorum præcognoſcere & iudicare futura, quæ cauſantur ex cæleſtibus corporibus, ſicut eclypſim, ſiccitatem, pluuiam & huiuſmodi, id eſt tale iudicium, vel diuinare non eſt illicitum, & ſic loquitur l. eorum. C. de maleficis, ad quod bene facit, quod dicit Hiero. ad Fabiolam. C. Ratione cuncta ſunt plena, & haberent terrena celeſtibus, imo ratio terrenorum & temporum caloris & frigoris, & inter vtrunque temperies de cæli curſu & ratione deſcendit. Sed per conſiderationem aſtrorum velle cognoſcere futuros caſuales, vel ſortuitos euentus, vel certitudinaliter futuras operationes hominum, vel præteritas occultas, tunc operatio demonis ſe immiſcet, & tunc ex falſa & vana opinione procedit ſuperſtitioſa & illicita diuinatio. de tali patẽter loquitur §. ſi quis aſtrologus. ibi, aliquem furem dixiſſet, qui non erat. & c. non liceat. ibi, propter ſegetes, vel arbores plantantes, vel coniugia ſociãda. & l. multi. C. de male. ibi, vitas inſontium &c. probatur hoc 3. c. 1. 26. qõ. 2. illud verſi. nam & ipſi. Huius ſolutionis ratio, quia corpora cœleſtia non poſſunt eſſe per ſe cauſa operationum liberi arbitrij, bene tamen poſſunt ad hoc diſpoſitiue inclinare inquantum imprimunt in corpus humanum, & per conſequens in vires ſenſitiuas, quæ ſunt actus organorum corporalium, & quæ inclinant ad actus humanos, & quia vt plurimum homines has corporales paſſiones ſequuntur, & ſic actus diſponunt, vt plurimum ſecundum has inclinationes celeſtium corporum, ideo de his aſtrologi quandoque vera prædicunt. Sed certum eſt

3 & exprimunt, quod † contra inclinationem celeſtium corporum homo poteſt operari per rationem, cui obediunt vires ſenſitiuæ, vt probat Philoſ. 1. ethic. & 3. de anima. facit ſupra de ſacra vn. c. vno. ver. in vertice. Cõcluditur ergo, quod is quem corpus cæleſte diſponit eſſe guloſum, vel luxurioſum ſubmiſſus rationi ſobrius & continens eſſe poſſet, & econtra, quare velle conſtanter aſſerere ex corporibus celeſtibus, vere ſuperſtitioſum eſt, & a demonis fallacia. Memor ſum, quòd ſcribit Caſſiodorus in lib. collationum, quòd Criſias quidam inſpiciens Socratem dixit, oculi tui corruptores, puerorum, & cum diſcipuli Socratis vellent vlciſci illatum magiſtro conuicium, Socratres ad illos, quieſcite ſodales, quieſcite, ſum etenim, ſed me contineo. Ex his pateat, quòd exercentibus primum iudicium nulla ſit pœna. In ſecundo ſit locus pœnæ, & ſic concordant, quæ videbantur contraria. [Eccleſiæ] forte ſuo regimini commiſſæ. [Fuerit] in an. ita tamen, quod biẽnium non excedat. [Extunc] i. elapſo anno, vel maio-

4 ri tempore, de quo arbitraberis. ¶ † Vlt. gl. reſpondet per obiectionem de can. 26. &c. & per quæſtionem an diſpenſet epiſcopus in hoc caſu. ¶ In gl. 2. in fi. ſi quod no. ſupra de accu. cum P. in vlt. gloſ. & de hoc 33. q. 1.

5 latorem. & 50. di. accedens. ¶ In gl. † hoc intellige. ibi [proceſſit] reſpicit tanquam, vbi epiſcopus eum ab officio & beneficio ſuſpenderat. & ibi [auctoritate ſua.] idem hic Hoſt.

SVMMARIVM.

1. *Sors in electionibus in tantum reprobatur, quod etiam cõpromiſſarius per ſortem non debet aſſumi.*
2. *Electionem præcedit tractatus.*
3. *Electus venire debet cum electoribus duobus perſonaliter.*
4. *Sortilegi ſunt infames.*
5. *Italici in electionibus vtuntur vt plurimum ſortibus.*
6. *Sors reprobatur in electionibus.*
7. *Tutor non erit qui ſe in teſtamento pupilli tutorem ſcripſit.*
8. *Prætor inſtitutus hæres ſe non cogit adire.*
9. *Sorte dirimitur apud quem ex hęredibus æquali portione maneant cautiones hæreditariæ.*
10. *Legatarij, vel hæredes vnius, quibus competit optio, ſi diſcordant ſorte dirimitur, quis optet.*
11. *Sortis diffinitio, remiſſiue.*
12. *Electi duo diſcorditer nullus confirmandus.*
13. *Sortis de iudicio diſtinguitur.*

C A P V T III.

1 Eccleſia veſtra. C. Sors † intantum in electionibus reprobatur, quòd etiã elector
compromiſſariorum per ſortem non debet aſſumi. In
prima elect. In 2. electionis proſecutio, examinatio, &
reprehenſio, ibi, procuratoribus. In 3. gratioſa confirmatio, & ſortis prohibitio. ibi, electionem. [Tracta-
2 retis,] præcedit † enim tractatus electionem. 23. di.
in nomine. de poſtul. bonæ. ſicut & alienationem. 12.
q. 2. in fi. ſecundum Iaco. Tractabitur enim in qua forma conueniatur ex his, quæ habentur de elect. quia
propter. non tamen ante electioné conſentiet eligendus, de elect. cum poſt petitam, ſecundum Goffre.
[Qui] vnus ſcilicet per ſortem electus forte ad breuia,
vt taxillos, vel his ſimile. [Omnium] de elect. quia pro
pter. [Tertium] ex ſeipſis. [Expreſſe] ac ſi forte dicat,
ꝙ hoc eis licebat tacite ex poteſtate iuris communis.
3 (Procuratoribus) hodie † neceſſe habet electus venire perſonaliter, & duo de electoribus pro inſtruendo
electionis negotio. quod dic, vt ĩ. de elect. cupientes,
lib. 6. (Nota reprehenſionis) vt ſequitur, de cuius verbi ſignificatione remittit Hoſtien. de offi. deleg. cum
4 olim. 2. ver. ſane. vel nota infamiæ † cum ſortilegi ſint
infames ſecundum eum, de hoc. ſ̃. c. 1. nec credo hoc
de exercentibus ſortes, de quibus hic dicitur. (Vſum)
quaſi ſecundum Hoſtien. non damnetur ſcientia ſed
vſus, ſed non loquitur hic de ſcientia ſortilega, ſed de
fortunæ iudicio, vt dixi ſ̃. c. 1. (Electionibus) eccleſiaſticis, in quibus ſeruanda eſt forma concilij, qua pro-
5 pter italici † vt plurimum in electionibus ſuorum præſidentium vtuntur ſortibus per breuia, taxillos, ballotas & ſimilia, vt ſic videant, cui ex pluribus arridet
fortuna, quod & inter clericos admitti poſſet, vbi de
temporalibus agitur, argu. 21. di. cleros. ſ̃. de præben.
6 cum ſecundum, ſ'm Hoſtien. Ideo † autem in electionibus reprobatur ſors, quia per illam poſſet indignior
præfici, & eſt quoddam Deum tentare. ad hoc ĩ. de
pur. vul. c. fi. Tractauerat hic Hoſt. quid ſi vnus ex tractatoribus, vel electoribus excommunicatus erat?
quod perſequere, vt dixi ſ̃. de elec. illa. ¶ Prima gl. alle. concor. ponit opi. quam reprobat per locum a diuiſione & per ſimile & per decr. Cumana. & reſpondet rationi contrariæ. ¶ Vlt. gl. no. a contrario & illud
coadiuuat. ſecundo obijcit & ſol. ¶ In 1. gl. ibi (prætor)
vide in dec. cum in iure. ſuper 1. gl. & ibi (ex ſententia)
7 tutor † non erit, qui ſe in teſtô pupilli tutorem ſcripſit.
8 & ibi, §. (tempeſtiuum) prætor † inſtitutus hæres ſe non
cogit adire, nec cogi poteſt per alium prætorem. ¶ In
vlt. gl. ibi. (cũ prætor) vide ſ̃. titu. 2. c. penu. ſuper 1. gl.
& ibi ex eo. canonizata, vbi ſtatim al. de crimine melius dicere ex eo. & ibi (ſed cũ ambo) vide de prob. ex
9 literis. in gl. 2. & ibi (ſi quæ ſunt) ſorte † dirimitur apud
quem ex hæredibus æquali portione maneant cautiones hæreditariæ, ſi ex inæquali apud illum, qui plus
10 hẽt in hæreditate. & ibi [ſi duobus] plures † legatarij
vel hæredes vnius, quibus competit optio, ſi diſcordant, ſorte dirimitur, quis optet. ¶ In gl. 1. ibi [quidã]
qui ſint iſti, vide in decr. cum in iure. quod ibi dixi in
prin. 1. gl. ibi [ſecundũ traditam] ſed ad id reſpondet
Hoſtien. ſupplendo nedum ſecundum ius commune,
vel ſecundum eum hoc non refertur ad id, quod dictum eſt d. tertio, ſed ad id, quod dixit, ꝙ duo poſſét
eligere, ꝙ alias non potuiſſent, cum eſſent tres, vt in
præ. dec. cauſam. de offi. dele. vel licet dicas hoc reſpicere, quod dicit de tertio, factum narrat. nec dicitur,
ꝙ aliter non liceat. Item nec per aliquid factum in hac
electione eius conſtituitur, cum fuit vitioſa. ¶ In gloſ.
11 vlti. ibi [quæſt. 2. ſors.] ibi † eſt diffinitio Augu. illam
Hiero. vide ſuper parabo. ca. 18. ibi [Mathias] actuũ.
1. G. & ibi (Ionas.) 1. c. & ibi (eligendus) nec electus cõ-
12 firmandus, † vt ſi duo diſcorditer ſint electi, in quibus
eſt vtrobique parilitas, licet quidam contra. Caſſetur igitur tunc vtraque electio, ex quo neutra facta
eſt a maiori & ſa. per c. & de hoc ſ̃. de elect. eccleſia.
in fine vlti. gloſſæ, vide quod dicam, de eo qui mit. in
poſ. capitulo. fina. lib. 6. ſuper vltima gl. & ibi. (prædi-
13 ctæ leges) cum † quæritur de iudicio ſortis, dicunt legiſtæ, quod ſi plures ad aliquem actum volentes admitti diſcordant, aut ſuper facto, aut ſuper iure. Primo caſu dicenti incumbit probatio. ff. de probatio.
ei qui dicit. Secundo caſu refert, an contrarietas reſpiciat alienum præiudicium tantum, an diſcordantium tantum. Primo caſu iudex ad requiſitionem
partis, cui præiudicat, cogit illos concordare. ff. de le.
l. huius. §. fina. ff. de legatis ſecundo. cum filius. §. varijs, & de reg. iuris. nemo. §. quoties. ſic poteſt intelligi. Inſtitut. de ſatiſdatione tutorum. §. ſi autem. licet quidam dicant ibi ſpeciale. Si vero reſpicit tantum præiudicium diſcordantium, aut neuter illorum vult facere fortunam iudicem diſcordiæ, &
tunc inuicem ſe impediunt. ff. quibus modis vſufruct.
l. ſecunda. §. finali. & ff. de vſufru. quot. Aut alter
vult fortunæ iudicium, & tunc iudex ad ipſius inquiſitionem alterum compellet, ſic loquatur lex ſi
duobus. C. communia de legatis. & l. ſed cum ambo. ff. de iudicijs, hæc vera, ſi actus recipiat tale iudicium, alias ſecus vt hic, & ſupra proxime dixi. Accurſius. C. vti poſſeſ. l. prima. in gloſſa. ſed qualiter. in
fine, dicit, quando factum eſt incertum, non eſſe locum iudicio ſortis, ſed tunc quando factum eſt certum, ſed ius incertum, ſed etenim in terminis, de quibus loquitur nota. contrarium, ſupra de probatio. licet. in gloſſa, bene tamen. ver. item ſi conſtat. quod
placet Hoſt. vt ibi dixi.

¶ De colluſione. Rubrica.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
2 *Colluſionis materia vbi alibi tractetur.*

1 ¶ Quia † is qui colludit in falſitate conſiſtit, quia
aliud agit, & aliud ſimulat, ideo &c. inquantum col-
2 ludens præuaricatur, de † hoc ſecunda quæſtione tertia. §. finali. facit de procuratoribus. capitulo ſecundo. in fine. libro ſexto. & clemen. de elect. conſtitutionem. §. ſane ſi quis.

S V M M A R I V M.

1 *Accuſator ſi ab accuſatione deſiſtat debet iudex inquirere, an per colluſionem hoc fecerit.*
2 *Subtilitas commendatur.*
3 *Suffragium & additio glo. 4. 5. 7.*
6 *Eleemoſinam qui dat ad pompam, damnatur.*
7 *Cauſa in populari non licet deſiſtere per tranſactionem.*

C A P V T I.

1 Scripta. C. Si † accuſator ab accuſatione deſiſtit, debet iudex inquirrere an per colluſionem hoc fecerit. Primo narrat relatam amicitiam. Secundo dicit inquiſitionem
neceſſariam, & concor. de elect. quamuis & c. prouida. li. 6. (Diſſimulari) cum eſſet infamatus, alias

non

non inquireretur, de accuſa. qualiter, vel quia lit. con
teſt. non licet ab accuſa. deſiſtere, ideo mandat inqui-
ri de colluſione, vt illos puniat, 2. q. 3. ſi quem, Inno. &
2 vide in Spe. de abolitio. §. 1. ver. quid ſi accuſat'[a] [Sub-
2 tilius] commendatur † ſubtilitas, de hoc dixi ſupra de
iudi. dilecti [Charitate] puta, qa ſe correxit epiſcopus,
& tunc non eſt cōdemnabile, de pe. di. 2. charitas. Ho-
ſti. [Premio] corruptionis, quod eſt reprehenſibile, in-
fra per totum, Hoſti, [Cōparata] i. empta, iuxta vulga
5 re. concor. de vſuris, in ciuitate. ¶ † Secunda gloſ. not.
modum, & perſequitur præponderandum facto. ¶ Pe.
gloſ. diſtinguit duplicem modū recedendi à lite in tri
4 plici genere cauſarum. ¶ † In gloſ. pe. ibi, inchoatā] ēt
ſi iam nunciauit, uel libellum principi porrexit, vt in
lege ſeq. [Et ibi, C. eo.] ſ. ad Turpil. [& ibi, indulgen-
tia] canonizata. 2. q. 3. ad fi. [& ibi. l. 2.] remiſſio accu-
ſationis, q̄ facit princeps, non extenditur ad crimen,
5 de quo nondum fuerat accuſatio inſtituta. ¶ † In 1. gl.
ibi, accuſatores] ceſſat arg. ſi dicis cū Hoſti, q̄ iſti erāt
denunciatores per uer. 1. nūciati, & q̄ ſequitur, Accu-
ſatores, & accuſatum, exponit. i. denunciatores, & de-
nunciatū [& ibi, in primis) vbi de hoc, & ī. de pur. can.
quod hic forte unus accuſabat, & alter ſubmittebat. &
vterq; incidit in Turpil. ff. ad Turpil. l. 1. §. incidit. La.
& ſic pōt intelligi 2. q. 4. Euphemiū, & de do. & contu.
b cum dilecti, in prin. ſm Goff.[b] [& ibi, inſuper] qđ dic,
vt de procur. ſi duo, lib. 6. ¶ In gl. 2. ibi, non bene fece-
6 runt] 23. q. 5. relegentes [& in fi.] unde † demeretur, qui
dat eleemoſynam, vel ſuſtinet martyrium ad pompā.
1. q. 1. vide quātum: quod dic, vt ibi. ¶ In gl. arg. quod
7 ibi, † famoſa] ſuper hoc vide quod no. 3. q. 7. §. tria, ad
fin. in gl. fama [& ibi, per gratiam] q. d. non per tranſa
ctionem. de hoc remittam in fin. gl. [& ibi, quæſitum]
& ſupra de accuſa. licet [& ibi, priuatum] de publicis, &
priuatis uide ī Spe. de accuſatione. §. 2. in prin. [& ibi,
mixta] in cauſa verò populari non licet deſiſtere per
trāſactionem, niſi vt ' 2itur ff. de pact. iure, §. vlti. ff. de
iure iur. eum qui. §. in popularibus. Inno. [& in fi.] de
hoc per Io. 2. q. 3. §. vlti. in gloſ. ſcias. vbi etiam no. in
quibus criminibus liceat tranſigere, & quibus non,
quod no. Innocen. infra c. proxi.

ADDITIONES.

a ¶ Accuſatus. Ibi vide Ioan. And. ſupra de accu. licet, in gl. pen. & ſuper illa.

b ¶ Goff. Vide Bar. in l. a. §. fin. & l. ſe. ff. de adulte. & in l. ſi plures, alleg. in glo.

SVMMARIVM.

1 *Accuſatore ceſſante iudex inquirit.*
Prætereundum non eſt, quòd à ſuperiore non præteritur.
2 *Additio gloſſarum.*
Crimina punienda, ſi ad ipſa punienda ſit actum, in fi.

CAPVT II.

1 Crimina Breue eſt. & vt dicebat † Hoſtien.
duplex poteſt eſſe ſenſus cap. pri-
mus, quòd ex quo probata ſunt cri-
mina, non debent remanere impunita. & ſecundum
hoc vbi dicit, Audita, ſup. & probata. & vbi dicit, Indi
ſcuſſa, expone, ideſt impunita. ſecundus, qui magis cō
gruit literæ, quòd poſt delationem criminis, ſi delator
reconciliatur delato, nihilominus iudex inquirit [In-
diſcuſſa] quin de illis inquireret; & loquitur de infama
to, de accuſa. c. pen. Hoſt. [Præteribat] ergo nec nos
præteream9, ſupra de re iudi. cauſis. hic autem Inno.
poſuit gloſſam, quæ eſt, ſupra cap. proxi. & 2. q. 3. §.
2 vlt. ¶ † In gloſ. 1. ibi, tertius forte] vel octauus ſecun-
dum Hoſti. quod eſt falſum; quia tunc ſequens dec.
præcederet, quę fuit Alex. III. & hoc patet ſupra de iu.
& ho. cle. quoniā, de probat. propoſuiſti [& in fi.] Ala.
ſimile. 1. q. 3. res eccleſiæ. ¶ In gloſ. 2. ibi, punienda)
dummodo ad ipſa punienda ſit actum, ne ſit contra,
ſupra de or. cog. cum dilectus, & ibi de hoc.

SVMMARIVM.

1 *Per colluſionem ſi quis beneficium conſtituit cenſuale, priuatur eo.*
2 *De ea quomodo legitime conſte, & quod per eam ſit, non tenet in fine.*
Spoliare, ideſt priuare.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Abſente parte quod ſit, non tenet.
Dolus impunitus remanere non debet, & ex eo beneficium non habere, ſed amittere.
5 *Additio gloſſarum.*

CAPVT III.

1 Audiuimus. Caſus. † Beneficio ſuo priua-
tur, qui per colluſionem illud
conſtituit cenſuale. primò re-
fert colluſionem. ſecundò facientes puniri mandat.
2. ibi, vnde [clerici] ſimulati rei [Tranſactionis) imagi-
nariæ & ſimulatæ. ſicut enim non eſt uera vexatio, ſic
nec vera tranſactio. Goff. [Alijs) actoribus ſimulatis
(Ius) tituli, vt dicam in gloſ. vel ius inſtituendi, vel ius
præſentandi (Valeant) illi actores & ſimulati. Goffre.
2 (legitimè) debent † ergo vocari, & ad rationem poni,
& conuinci de accuſa. ſi conſtiterit. 2. quæſtio. 1. nos
in quemquam (differas) ex officio tuo, etiam nemine
contra illos agente, ſupra de pact. accepimus, de offi.
ordi. ca. 1. Hoſtien. (Spoliare) in bonam partem, ideſt
priuare. concor. de hoc poſui de reſtit. ſpol. conque-
rente (Iacturā) & nihilominus quod per colluſionem
3 factum fuit, non tenet. ff. eo. l. 3. Innocen. ¶ † Vlt. gloſ.
4 recitetur per quæſtionis rationem. ¶ In † gl. vlt. ibi, de
unoquoq;) ibi dicitur, quòd de omni negocio iudicari
debet præſentibus, quos cauſa contingit: aliàs ſolum
inter præſentes tenebit ſententia [& ibi, cum nō iuſto)
ſi ſuper ingenuitate pronunciatur per colluſionē, vel
cum non iuſto contradictore, ſcilicet non domino,
vel patrono, non valet (Et ibi, ne ex dolo) ſequitur, ſuo
lucrētur (Et ibi, releuare) loquitur de illo, qui conueni
tur, quantum facere poteſt, ſed dolo fecit, quo minus
poſſet (Et ibi, nō fraudātur, in fi.] ibi, nemo ex ſuo deli-
cto cōditionem ſuam meliorem facere poteſt [Et ibi.
l. 3. §. 1.) vide de dona. inter uir. & vxor. cap. fi. in 1. gl.
(& ibi, §. ſed nemo) ſequitur, de improbitate ſua con-
ſequitur actionem. nam ſoli bonæfidei poſſeſſori, non
malæfidei furti actio datur (& ibi, Seruius) clam facit,
qui debet exiſtimare quæſtionem ſibi futuram, licet
5 non exiſtimet, ne ſtultus &c. ¶ In glo. 2. in fi.) & de cē
ſib. cum clerici. ¶ In gl. 3. ibi, eccleſiæ ſuæ) nā poſſeſſor
recognoſcebat forte petitorem ius habere in benefi-
cio, & pro bono pacis conueniebat, quòd poſſeſſor
ad vitam ſuam teneret, & in ſignum iuris petitoris ſol-
ueret ei penſionem, vt ſic etiam mortuo poſſeſſore,
ſua auctoritate poſſet poſſeſſionem intrare, de reſtit.
ſpo. cum ueniſſet, ſecundum Hoſtien. (& in fi.) & infra c
de præben. eum qui, lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Decretalis hæc de eodem facto ſtatuit, quod alia decretalis.*
2 *De criminibus pluribus ſimul inquiritur.*
Actiones duæ pœnales cui competant.
3 *Corruptis teſtibus non creditur.*
Veniæ facultas tribuit incentiuum delinquendi.

4 *Publicatio teſtium non obſtat, ſi iudex ex officio procedat,*
uel ſi obijciens ſit colluſor.
Alioquin, dictionis ſignificatio.
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 6.*
Calumnioſis, & prauaricatoribus, quæ iniungatur pœna.
7 *Additio gloſſarum.*

CAPVT IIII.

1 **In tantum.** De † eodem facto ſupra de teſti. cum clamor. & h. d. Iterum
cõtra illum inquiritur, qui per
colluſionem prius fuerat abſolutus. primò ponit commiſſam inquiſitionem, relatam colluſionem, & ipſius
exitum, ſecũdò ibi, Diſcretioni, ponit commiſſionem
bimembrem. ſecundum ibi, Alioquin (Quorundam
2 exceſſuum) ergo † de pluribus criminibus ſimul inquiritur. Quid notauerit hic Innocent. de illo, cui
competunt duæ actiones pœnales, vel prouenientes
ex uno delicto, uel diuerſis, dixi ſupra de reli. do. cum
dilectus, ſuper vl. gl. in fin. [Inquiſitoribus) palpantibus criminoſum, & vulnera eius ſeruantibus incurata. 50. diſt. ſi quis diaconus Goff. [Corruptis] quibus
3 † non creditur, de proba. licet (Inquiſitoribus) quod
eis periculoſum eſt, de re iudi. cum æterni, lib. ſexto
(Incorrecti) quod fuit malum (Expauit) quod fuit peius, & patet hic, quod facilitas veniæ incentiuum tribuit delinquendi, ſupra de ui. & honeſt. cleri. ut clericorum, de elec. cum in cunctis, cum concord. Hoſtien.
4 (Premiſsis) antiquis ſupra, nec † poterit obijcere teſtes
publicatos: tum quia iudex procedit ex officio, vt dixi ſupra de teſti. cum clamor: tum quia propter colluſionem ſe fecit indignum, ut non debeat audiri. ad
hoc ſupra capit. proxi. de elec. bonæ. ſecundum Hoſt.
(Alioquin) ideſt ſi corruptio, uel colluſio non proba-
5 tur. ¶ † Pen. gloſſ. tract. de pœna colluſoris, dicens,
6 quod ſicut calumnioſi extra ordinem &c. ¶ † In gloſ.
pen. ibi, & in priuatis) ſequitur, & extraordinarijs criminibus omnes calumnioſi & cæt. vt præcedit (& ibi,
l. 2.) ſciendum eſt, quod hodie his, qui præuaricati
ſunt, pœna iniungitur extraordinaria (& ibi, ff. eo.) ſcilicet. de præuari. ¶ In gloſ. vlt. ibi, licet, in fine) vide in
7 dec. proxi. alle. ſuper prima gloſſ. ¶ In † glo. 3. in fine)
de accuſa. c. ſi. uel erat periculũ accumulationis peccatorum, vt infra ſequitur, ſecundum Hoſtienſ. ¶ In glo.
vlt. ibi, de his) ar. contra. 2. q. 5. Mennam. C. de pœna
iu. qui ma. indi. auc. ſed nouo. ff. de iureiuran. ſi duo patroni. §. vlt. Innoc. ¶ In eadem glo. in fine] alias eſt
ver. ſub. lege, prohibentur.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio tituli.*
De puerorum delictis ſtatuentia iura demonſtrat.
2 *Puer quibus modis accipiatur.*
Eius appellatione etiam puella quandoque continetur.

De delictis puerorum. Rub.

1 ¶ † Viſo de quibuſdã criminibus, quia dubitari poſſet, an pueri his criminibus inuoluantur, ideo &c. sm
Go. de hoc 15. q. 1. & facit. 3. q. 3. in prin. & 22. q. 5. pa-
2 ruuli, cum duobus c. ſeq. & † non ſumitur hic puer pro
ſeruiente. vt 21. q. 7. cum paſto. cum ſuis concord. ſed
pro eo, qui eſt minor annis, vt patet in nigro. Et vide
quod no. 57. di. in ueteri, in princ. & in Hiero. ſuper Titum, poſt prin. ubi ſic dicitur, Puer ſecundum Græcos
famulum ſignificare poteſt, & filium. Ex his not. dici
multis modis puerũ. ſ. ætate, vt dixi. & facit ſ. de tẽp.
o. uel non eſt, Cõpoſ. de ſpon. tuæ, & hæc pueritia finitur regulariter finito 12. vel 14. anno ſecundũ varietatem ſexuum, vt no. in proœ. 6. in gloſ. de numero ſenario, in prin. fallit in caſu ff. de poſtul. l. 1. §. pueritiam,
vbi dicitur pueritia vſque ad fi. 17. anni, & in caſu ff.
de ali. & ci. le. l. Mela, vbi ſi pueris vſque ad pubertatẽ
legata ſunt alimenta, debentur vſque ad fi. 14. anni in
puella, & 18. in puero. Item filiatione. Item ſeruitio.
de his dixi poſt Hiero. & patet 22. q. 2. §. Abraã, & habetur Gen. 22. vbi Abraham dixit ad pueros. i. ſeruos,
vel ſeruientes, Expectate, donec ego, & puer. filiatione
ſ. ætate. de primo & tertio patet ff. de verbo. ſigni. l.
pueri appellatio. vbi. & eo. titu. l. illa verba. 2. §. pueri,
patet quandoque per pueros comprehendi puellas.
ad idem ff. de leg. 3. l. ſeruis legatis, ver. ſed pueris, ſed
dicitur etiam puer natiuitate, Iere. 20. in fi. qui nũciauit patri, puer natus eſt tibi. fidei puritate. Iere. cap. 1.
puer ego ſum. 8. quæſtio. 1. in ſcripturis. ſimplicitate,
ſap. 12. ad fin. tanquam pueris inſenſatis iudicium in
deciſum dediſti, & Apo. ad Cor. 14. nolite pueri effici
ſenſibus ſed morum prauitate, Eſai. pe. & habetur 2.
quæſtio 7. Paulus dicit.

SVMMARIVM.

1 *Impuberes delinquere poſſunt & in quibus, & quomodo puniantur, & nu. 3. 4.*
De mendacij multiplici genere, remiſſ.
Ab eo periurium differt.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 3.*
Pueri in quibus delinquant, & puniantur, & nu. 4.
4 *Doli non capaces incurrunt irregularitatem, & ratio.*
In promotionis lege factum attenditur, non voluntas.
Homicidium quod a. gnum diſpenſatione.

CAP. I.

1 **Pueris** C. † Impuberes [ ] ter vitium carnis delinquere poſſunt: puniuntur tamen minus quàm adulti. ponit primo dictum,
quod ſecundò reprobat, ibi, quod merito [Quatuordecim] in mare: in fœmina 12. [Quod] ſcilicet non attribuendum peccatum impuberi [Genitalibus] vnde nec
minor 14. accuſatur. l. Iulia, de adult. ff. de adul. ſi minor [Mendacia] de multiplici genere mendacij. 22.
quæſtio. 1. primum [Periuria] differt mendacium à periurio. ad idem ſupra de præſumptio. literas [Non ita)
ideſt non in tantum, vel non ita acriter. & hoc verum
2 in quocunque foro iudiciali, & præſentiali. ¶ † Pen. gl.
ſignat contrarium, de l. qui iuraſſe, & ſoluit. item de eo. eos, & duabus legibus, & ſoluit. ¶ Vlt. glo. ſignat con-
3 trarium, de c. proxi. & ibi remiſ. ¶ In † gloſ. penul. ibi,
l. ult.] daturutiis actio in id, quod impubes iurauit
[& ibi, impuberem] ſequitur, furtum facere poſſe, ſi
iam doli capax ſit, Iulianus ſcribit (& ibi, qui iuraſſe]
ibi pupillus non videtur periurare, quia ſciens fallere
non videtur [& ibi, l. 1.) vide de ſimo. Matth. in gloſ. 2.
[& ibi, impunitas] ſequitur, delicti propter ætatem nõ
datur, ſi modo in ætate quis ſit, in qua crimen, quod attenditur, cadere poſſit (& ibi. l. 1.] ignorat illa ætas,
quid videat. & loquitur de non doli capace, in cuius
domo cuditur falſa moneta (& ibi, §. excipitur] ibi Põponius ait, neque impuberem, neque furioſum capitalẽ cauſam admiſiſſe. ¶ In gl. vlt. ibi, §. 1.] ibi, miſeratio ætatis ad mediocrem pœnam iudicem perducit (&
ibi, ſi ex cauſa iudicati, §. 2.] ubi non ſubuenitur minori in delictis: tamen ſi negando, vel aliter tenetur ad
duplum, ſibi ſubuenitur [& ibi, impubes] ibi impubes non viripotens non tenetur, ergo & cætera [&
ibi, excipiuntur] etiam impubes, qui rei intellectum
4 capere poteſt tenetur. ¶ In † gloſſa prima, in fine]
legitur

Digitized by Google

Legitur in dialogo de puero 5. annorum, qui iurans & det.ſtis, & blaſphemans a diabolo raptus fuit, Hoſti. ¶ In gl. 2. ibi, præſumitur]ſed hæc præſumptio quãdoque per factum tollitur. vnde & legitur in dialogo, de puero 9. annorum, qui grauidauit nutricem, vt not. 20. q. 1. in ſum. & vide ſupra de eo, qui co. con. c. vlt. ſuper 1. gloſ. ſed quia rarò contingit, non eſt curandum, ff. de legi. nam ad ea, ſecundum Hoſtiẽ. ¶ In gl. 3. ibi, capax]de hoc 4. q. 3. c. 1. [& ibi, ſed hoc]quod dicitur in contrarijs (& in fine]dicit hic Hoſt. ꝙ puer non doli capax poteſt irregularitatem contrahere, vt ſi ludẽdo proijciat lapidem, vel cultellum, & aliquem occidat. eſt enim ex hoc irregularis, etiam ſi non habuerit animum occidendi: quia non voluntas, ſed factum in lege promotionis attenditur. Dicit tamen tale homicidium diſpenſatione dignum, cum cenſeatur quaſi caſuale, nec diſtinguitur, an dederit operam rei licitæ, vel adhibuerit diligentiam, ex quo non diſcernit. de doli capace notatur infra c. proxi. de infante, terminatum eſt contra Hoſtien. in clem. de homi. ſi furioſus, & ib not. in 3. gloſſ.

S V M M A R I V M.

1 *Pater ex delicto filij impuberis non tenetur, num. 4.*
In pueris relinquitur inultum, quod in adultis grauiter punietur.
In eos quando detur actio, num. 3.
Eis licet ludere cum coetaneis.
Sagittare odibile & periculoſum.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. n. 3.*
Dominus ex delicto ſerui tenetur, & quatenus.
Pater pro filio etiam inuito reſtituitur in integrum.
In eius bonis non fit executio condemnato filiofam. etiã adulto, num. 4.
4 *Additio gloſſarum.*
5 *Pœna pecuniaria criminum a conſuetudine, vel ſtatuto irrogatæ ratione carent.*
Statutum itaque huiuſmodi, vel conſuetudo non ſeruanda.
Pœna eccleſiæ pecuniaria potius eſſe debet, quàm corporalis, in fine.

C A P V T II.

Referente. Caſus. † Pater ex delicto filij impuberis non tenetur, vel in puero inultum relinquetur, quod in adulto grauiter puniretur. primò ponit partis vel appellantis querelam. ſecundò dat iudicem. 2. ibi, vnde (Sagittaret) hoc eſt odibile, & periculoſum, ſupra de ſagitta. c. vno. Licebat tamen alias pueris cũ coetaneis ludere, ſupra de homici. lator, & c. exhibita (Fortuito caſu) quaſi non ex animo [Cẽtum] aliquando tñ minorem pœnam exigere poteſt. Inn. & Abb. ¶ Gloſſ.
2 † 2. reſpon. per ob. duplicem. ſ. ad textum, & ad caſum. prima ſoluitur per exceptionem literæ: ſecunda dupliciter. ¶ Vlt. glo. arguit, ſignat contrarium, & remittit.
3 ¶ In † gloſſ. 2. ibi, §. 2.]vide hanc, & ſequentes ſupra c. proxi. [& ibi, ſi pupillus]ibi ſi pupillus prohibuit iri in poſſeſ. damni infecti, datur cõtra ipſum in factũ actio [& ibi, ſilio]ſiue ſit ſui iuris, ſiue ſit in poteſtate, vt in l. ſe. [& ibi, licet] alias incipit, ſi ſeruus, & ibi dicitur, ꝙ ex furto facto per ſeruum contra dominum agitur, inquantum factus eſt locupletior[& ibi. ff. de mino. l. pater pro filio]ibi reſtituitur pater, pro filio etiã inuito.
4 ¶ In † gl. 1. in fi.]vt patet in an. ¶ In gl. 2. ib, conueniẽdus) vnde condemnato filiofam. etiam adulto, non fit executio in bonis patris etiam quò ad legitimam, vel alimẽta filio debita. de hoc ſatis in Spe. de ſen. execu. §. ſequitur, ver. quid ſi filius effectus fuit. de nõ doli capace dixi ſupra c. proxi. vbi Hoſt. videtur tenere contrarium eius, quod de infante terminatum eſt per clẽ. de homic. ſi furioſus. ¶ In gl. vlt. ibi, exigere) Hoſt. ſup. maximè, per locũ a diuiſione, de quo ſup. in gloſſ. proxi. (& ibi, §. debet, lib. 6.) de hoc etiam ſupra de ma. &
5 obed. ſolitæ) & ibi, ex conſuetudine) dicit † Hoſt. ꝙ cõſuetudo, vel ſtatutum, per quod committẽtes furtum, vel homicidium, vel ſimile crimen in pecunia puniuntur, ſunt irrationabilia, quia id nihil eſt aliud, quã homines venali exponere precio, & incitare ad committẽda peccata. Talis enim non timet pœnam pecuniæ, qui ſuſpendium, vel pœnam mortis timeret, illa ergo non ſunt ſeruanda. ad hoc ff. de pact. ſi vnus, §. pacta, in auſten. de man. prin. §. oportet, col. 3. inſtit. vi bonorum rap. §. ſed nedum, ff. de pœnis, in ſ. ruorum, & l. aut facta, §. fin. ſup. de conſuetu. ex parte, & de hoc de of. or. irrefragabili, §. fi. & c. dilectus. nec ob. arg. a cõtrario, per quod hic ſumitur, ꝙ ſi eſſet maior 14. annis, a patrefamil. poſſet exigi iſta pœna. illud enim putat verũ ex poſt facto per iudicis officium, non ex vi conſuetudinis, vt not. in præ. dec. irrefragabili. voluit ergo per argum. a contrario hic oſtendere, quòd eccleſia non debet pœnam grauem inferre, ſcilicet corporalẽ, ſed potius pecuniariam, ſupra de rapto. in archiepiſcopatu. item nec hic dicitur expreſsè, quòd talis conſuetudo valeat, & vide quod dixi ſupra de conſuet. cap. fin. in princ.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
De clerico venatore iura alia canonica, quam hæc, quæ loquantur.

De clerico venatore, Rub.

1 ¶ Tractato † ſupra communiter de delictis clericorum, & laicorũ, ſubmittit de ſpiritualibus delictis clericorum, ideo &c. ſecundum Goſt. de hac 86. diſt. qui venatoribus, cum 5. capitulis ſequen. facit 6. di. §. vlt. 34. diſt. c. 1. in prin. conuenit, de cenſibus, cum apoſtolus, ne cler. vel mona. cap. 1. ad fin. & clemen. de ſtatu mo. ne in agro, §. porro, de cenſi. ad noſtrum, ver. & dum. de cele. miſ. c. 1. poſt princ.

S V M M A R I V M.

1 *Pro paleis habentur hæc capitula.*
Venatoribus immunitas conceſſa, nullo iure probari poteſt.
Venatores clerici vt puniantur, num. 5.
Venatio quotuplex, quæ prohibita, & quib. num. 2. & 4.
2 *Epilogus. ſuffragium, & additio gloſſarum. num. 3 & 4.*
Adulatorib. fauere naturale eſt, eiſq; etiam inuiti fauemus.
Adulari neſciens aut inuidus, aut ſuperbus reputatur.
Humilitas nulla tanta, quæ dulcedine gloriæ non tangatur.
Recreationis gratia ſolatia honeſta cedunt in remedium.
5 *Pœna maioris, maior eſſe debet, vt hic.*

C A P V T I.

1 Epiſcopum. Hæc † capitula habẽtur pro paleis. 34. diſtinct. & hic. in 1. prohibitio. in 2. pœna ibi, Quòd ſi quis (Diaconum) idem de ſubdiacono, vt dicit gloſſ. (Venandum) dicit lex venatoribus immunitas ob hanc profeſſionem ſolam conceſſa, nullo iure probari poteſt, C. de excuſa. mu. venatoribus, libr. 10. (Sæpius) ſic ſup. de vi. & honeſt. cler. monaſteria (Duobus) ab omni officio, quod eſt infra (Suſpendantur) conſtituti in minoribus ex quo certa pœna non ſtatuitur, punientur arbitrariè, ſecundum Hoſtien. alleg. de Io. And. ſuper 5. Decre.

offic. de leg. de cauſis: ita tamen, ꝙ monitio præcedat
2 vindictam. 12. q. 2. indigne. ¶ †Gl. 2. arguit a contra-
rio, & illud concedit, ſi tria concurrant. demum diſtin
guit quadruplicem venationẽ, & quartam ſcilicet quæ
fit ad aues, vel beſtias, ſubdiuidit in clamoſam, & quie
3 tã. ¶ Vlt. gl. obijcit, & ſoluit. ¶ In † gl. vlt. ibi. §. atrox]
4 vide de calum. c. 1. ſuper gl. 2. ¶ In † gl. 1. ibi, an puta-
tis] & c. Eſau, & ibi no. quare magis prohibetur cleri-
cis venatio, quã piſcatio. ¶ In gl. 2. ibi, excepto epiſco-
po] dicit Hoſt. quòd hic innuitur contrarium remittit
autem ad ſummam. eod. tit. §. quæ, & quibus, verſicu.
itẽ cauſa vtilitatis, & præcedentibus [& ibi. §. his ita]
niſi fiat in bello iuſto, vt ibi, & ſupra de hære. excom-
municamus. §. ſi verò, & dixi de hoc ſupra de iureiur.
ſicut, & infra [& ibi, per verba] hanc faciunt hiſtriones
[& ibi, illicita] inducens interdum peccatum morta-
le, interdum veniale. quod dic vt no. 25. di. §. nũc au-
tem, in gloſ. pe. naturale tamen eſt adulatoribus faue-
re. Seneca. Velimus, nolimus, adulatoribus noſtris fa-
uemus. Ouidius de arte aman. Delectant etiam caſtas
præconia formæ. Hiero. ad Euſtachium de virginita-
te. B. Naturali ducimur malo, & adulatoribus noſtris
libẽter fauemus. vide ibi plenius. & Valerius li. 8. c. fi.
alias pe. Nulla eſt tanta humilitas, quæ dulcidine glo-
riæ non tangatur. dicit Hiero. ad Celantiam, ꝙ hodie
hoc vitium regnat in tantum, quòd adulari neſciens
aut inuidus, aut ſuperbus reputetur [Et ibi, qui venato
ribus] vbi de hoc [& ibi in arena] hoc laicis permitti-
tur. ſed ſi prouide recipiunt pecuniam, infames ſunt. ſi
cã virtutis probandæ id faciunt, non, vt ibi, ſaluis tor-
neamentis, quæ prohibẽtur, ſupra de torneam. c. 1. cle
ricis omnino interdicta, de cler. pug. in duel. c. 1. 2. He
ſtiẽ. [& ibi clamoſa] quæ fit cũ canibus, Abb. vel armis
[& ibi, laicis] de vi publica. l. 1. Inſti. de rerum diui.
§. feræ. ff. de acqui. re. do. l. naturalem, & l. Pomponius.
& hoc verum in diebus communibus, ſed in quadrage
ſimalibus, & præcipuarum feſtiuitatum, quibus conue
nire debent homines ad eccleſias, & orare, etiam lai-
cis eſt interdicta, vt in præ. c. qui venatoribus, & ca. an
putatis, de con. diſt. 3. in religioſum, & diſt. 5. Ieiunia
[& ibi, quieta] quæ fit pedes cum retibus. Abb. vel la-
queis [& ibi, neceſſitatis cauſa] ergo voluptatis, vel ni-
mis frequenter non licet, vt hic. & poteſt dici neceſſi-
tas, cum fit ad excitandum calorem naturalem, vel ap
petitum, de homi. dilectus, de iureiur. & ſi Chriſtus, ad
fi. de conſe. di. 5. ſint tibi [& ibi, recreationis] recreetur
virtus. vnde Valerius. 8. moralium. c. de ocio. Hominẽ
quippe rerum natura continui laboris patientem eſſe
non paritur. Sene. epiſto. 28. In remedium cedunt ho-
neſta ſolaria, etiã quicquid animũ erexerit: etiam cor-
pori prodeſt. vnde non erubuit Socrates deriſus ab Al
cibiade pro eo, ꝙ arundinem cruribus interponens
cum filiolis ludebat, vt dicit Valerius vbi ſupra. Idem
dicit Hoſt. cum fieret ad victum acquirendum [& ibi,
prohibetur] forte per hunc finem intendat recedere a
proximo dicto Tan. & antiquorum, qui dicebant etiã
ſacerdoti licere quietam, etiam cum canibus: tamen
5 cum modeſtia, & ex cauſa. ¶ In † gl. vlt. ibi, reputatur]
hæc ſolutio non eſt ſufficiens, ſecundum quam minori
tempore puniri deberet epiſcopus, quam presbyter, &
hic fit contrarium, vnde dixit Hoſt. quod plus punitur
maior, & hic veritate inſpecta, minor eſt pœna diaco-
ni, quia ſibi tempus non adijcitur. vnde poſt aliquos
dies cum eo poterit diſpenſari. non ſic in epiſcopo, &
presbytero, quibus tempus adijcitur ſecundum eum,
trigeſimaquarta diſtinct. vbi iſtud capitulum eſt pro
palea. ſic iacet litera, qđ ſi quis ta. per. in hac vo. ſe. de.
fu. tribus mẽſibus a cõmunione ſuſpẽdatur: diaconus
verò ab omni officio, & communione ſuſpendatur. Tu
dic, quod per hoc nõ ceſſat contrarium aliter, ſcilicet
quòd epiſcopus ſuſpenditur tribus menſibus a commu
nione: presbyter verò duobus ab omni officio, & dia-
2 conus ſimpliciter. & ſecundum hoc manet ſolutio ª gl.
Et vide quod dixi ſupra de ſta. re. ea quæ. ſuper tertia
gloſſ.

ADDITIO.

a ¶ Solutio. Et de materia gloſſ. vide Bar. in l. quod dicitur, ff. de
pœnis.

SVMMARIVM.

1 *Venatores clerici quando eſſe poſſint.*
Ex venatione vbi eis reditus conſiſtat.
Venationis eſt duplex prohibitio, in fine.
2 *Additio gloſſarum.*
Serui Dei etiam laici dicuntur.
Homo cur factus.

CAPVT II.

1 Omnibus. [Vagationes] per hoc dixit † Ho-
ſtien. quod ſi reditus clericorum
etiam religioſorum cõſiſtunt in
venatione, puta cirogrillorum, vel cuniculorum, vt in
Prouincia, vel ferarum incluſarum, vt in Francia, & in
Anglia, licebit illis, maximè ſi familia deficiat, in pro-
prijs perſonis venationem ſuam capere, & vendere,
dummodò id faciant tempore competenti. id enim
non eſt vagari, ſed ſuæ neceſſitati, & vtilitati eccleſiæ
ſubuenire, ad quod clerici tenentur. ſeptima, quæſtio-
ne prima, præſentium, & capit. placuit, vt nemini, &
decimaſexta queſtione prima, qui verè, & capitulo vos
autem. ibi, & ſi qua opera &c. Et ibi, nec veſtrum otiũ
& c. ſed hodie ſecus in religioſis; quod dic vt in clemẽ.
de ſta. re. ne in agro, §. porro, & §. ſequen. [Falcones]
ſup. habere, vt ſupra capitulo proximo, ſecundũ Abb.
qui dicit, quod duplex eſt huius tituli prohibitio: vna
2 inhibendo, ſcilicet, alia intuendo. ¶ In † gl. 1. in fine]
alias etiam laici dicuntur ſerui Dei, vnde eccleſiaſti-
ci vltim. Deum time, & mandata eius obſerua. hoc eſt
enim omnis homo, ideſt ad hoc factus eſt omnis ho-
mo. Hoſtien.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*
De clerico percuſſore loca canonum tractantia quæ.

De clerico percuſſore. Rub.

1 ¶ Ex † continuatione rubricæ proximę patet iſtius
rubricæ continuatio. & habetur materia, quadrageſi-
maquinta diſtinct. & facit, prima quæſtione ſeptima,
ſi quis omnem, in fi. & 86. diſt. §. ſimiliter, & c. ſeq. &
§. penult. & c. non liceat.

SVMMARIVM.

1 *Clericum non eſſe percuſſorem decet, & maximè in ſacris*
conſtitutum, num. 1.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 3.*
Sententias non debet epiſcopus fulminare ſtatim.

CAP. I.

1 Si quis. [Sacro] Maximè quia nec † decet aliquẽ
eſſe clericũ percuſſorẽ. ſed maxime ca-
ueat conſtitutus in ſacris, maximè epi-
ſcopus, per concor. quas alleg. gloſſ. ſuper quo Hoſtiẽ.
hic remittit ad ſummam de tẽp. or. §. & cui, ſub §. de-
ci-

2 cima regula. ¶ Secunda † gl. arguit à contrario ſpecia
3 liter, & generaliter. ſecundo declarat textũ. ¶ In † gl.
1. in fi.]ibi, ſed neque proprijs manibus, licet epiſcopo
aliquem percutere, hoc enim extraneum eſt à ſacerdo
tio. ¶ In gl. 2. ibi. c. 1.]& vt ibi not. hæc iura probant,
quod non ſtatim debet epiſcopus ſententias fulmina-
re. Idem no. de iudę. ſicut, in vlt. gl. [& ibi, in vſu] vnde
ponebat Abb. exemplum de illo, qui ſtatim percutie-
bat illum, qui aliquid ſibi dicebat contra placitum [&
in fine]idem, ſi in duello percuſſiſſet, de clerico pugn.
in duell. c. 1. Hoſtien.

S V M M A R I V M.

1 *Fuſtigari ſi epiſcopus aliquem crudeliter facit, ſuſpenditur et à quo.*
Coniugem quatenus liceat caſtigare.
Sæuire in quenquam non licet, num. 3.
Reſpectus pro reuerenda conſideratione.
A pontificalibus ſuſpenſus intelligitur epiſcopus à miſſarum adminiſtratione ſuſpenſus, in fine.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 3.*
Vulneratus non mortiferè ſi per negligentiam moriatur, de vulnerato eſt actio, non de occiſo.
4 *Additio gloſſarum.*

C A P V T II.

1 **Præterea.** Caſus. † Duobus menſibus à miſ-
ſarum adminiſtratione ſuſpendi-
tur epiſcopus, qui facit aliquem
crudeliter fuſtigari. primò ponit epiſcopi ſæuitiam. ſe
cunda ibi, quam licet, excuſat illum à morte. tertiò il-
lum punit ibi, Quia [Mulierem]forte coniugem, quam
clericus, moderate tamen, verberare, & ligatam cuſto
a dire poteſt. de hoc 33. quæſtio. 1. placuit 2.[a] vel aliam
forte in eccleſia delinquentem, de ſentent. excommu.
veniens: vel pediſequam, vel introductam, de qua 32.
diſtin. interdixit, ſed quęcunque fuerit mulier, tenetur
inſæuiens. Gloſſ. [Quam] ſcilicet mulierem [Exinde]
minimè &c. vt ſequitur [Defunctam]ſup. tamen ſecun
dum Hoſtien. [Reſpectum]ideſt reuerendam conſide-
rationem, Hoſtienſ. [Miſſarum] & ſic per conſequens
& à pôtificalibus, de exceſ. prælat. ex literis. ¶ Secunda
2 † glo. not. ex tempore prolixo, uel breui & c. arguit ſe-
3 cundò contra Ba. ¶ In † glo. 1. ibi, præceptoris]ſequi-
tur, nimia ſæuitia culpę aſſignatur. ¶ In glo. 2. in fine]
ſi ſeruus vulneratus non mortiferè per negligentiam
moritur, de vulnerato eſt actio, non de occiſo. ¶ In
4 † gloſſ. 1. in fine]remit. Hoſtien. de crim. fal. ad audiẽ-
tiam, de raptori. in archiepiſcopatu, de homicid. ad
audientiam. ¶ In gloſſ. 2. ibi, ſi qua fœmina]& ſupra
b de homicid. presbyterum [b] [& ibi, de cætero] dic ut
ibi.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Placuit. Quid de laico, an idem poſſit, vide per glo. 7. quæſt. 1. ſicut alterius.
b ¶ Presbyterum. Vide Barto. in l. ſi in rixa, ff. ad l. Cor. de ſica.

S V M M A R I V M.

1 *Presbyter qui in conflictu lapides proiecit, licet nullum percuſſerit, quo caſu, & quomodo puniatur, & cur, numero 5.*
Cap. hoc in promoto locum habet.
2 *Inter conflictum, & bellum quæ diſcrepantia.*
In his an pugnare liceat clerico, num. 3.
3 *Iniuriam ſocij in propria perſona non licet propulſare clerico.*
4 *Suffragium, & additio gloſſarum. nu. 5.*
Infamiæ, & ſcandali cauſa punitur clericus.

C A P V T III.

1 **Pręſentium.** Caſus. Duobus † annis à miſ-
ſarum celebratione ſuſpendi
tur presbyter, qui in confli-
ctu, vbi aliqui mortui ſunt, lapides proiecit, licet nul-
lum percuſſerit. Et prima factum narrat. ſecunda ibi,
Quem nos, temporaliter punit. tertiò poſt tempus ad-
mittit, ibi, Man. [Lator]presbyter erat, vt patet infra,
2 per † quod collige iſtud c. loqui in promoto: ſequens
autem in promouendo, ſecundum Abb. [Conflictu]
Iaco. volens diſtinguere inter conflictum, & bellum
iuſtum, dicebat, quod in conflictu nullatenus ſe miſce
re debẽt, vt hic; ſecus de bello iuſto, & ſic ſoluitur con-
trarium, ſupra de homici. petitio. vel ſecundum eum,
ibi pugnauit defendendo rempublicam, quod licuit,
argumen. ff. de iuſti. & iur. vt vim, hic priuatam, quod
3 non licuit. & per hoc † videtur, quod non liceat cleri-
co iniuriam ſocij in propria perſona propulſare. & ſic
etiam ſoluatur contrarium de decre. dilecto, de ſen-
ten. excom. lib. 6. vt quod ibi dicitur poſſe iniuriam
ſocij propulſare, loquatur de layco, nõ de clerico, ſed
Hoſtien. dicit hoc falſum, inf. c. 1. & ſecundum eũ hic
ad cautelam tantum imponitur hæc pœna, vt dicam
in gl. fi. [Admittas]quod eſt de iure communi, cum
in nullo reperiatur culpabilis, ſecundũ Hoſt. ¶ Secun-
4 da † gl. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In glo. 2. ibi, duo
ſunt]vide hanc & ſe. de offi. dele. quoniã, in 3. gl. ¶ In
5 † glo. 2. ibi, contraria]facit, quod no. 51. di. ſi quis poſt
acceptum. ¶ In glo. vlt. ibi, euitent]hoc tenet Hoſtiẽ.
vel ſecũdum eum iſte infamatus erat, vel imminebat
ſcandalum, ſupra de homi. ex literis. Dicit autẽ quoſ-
dam dicere hunc ideo punitum, quia aliorum occidẽ-
tium fuit fautor, & adiutor, quod non placet.

S V M M A R I V M.

1 *Auxilium præſtaſſe præſumitur occiſoribus is, qui cum eis erat armatus.*
Pręſentia rei illicitæ accipitur in malam partem.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

C A P V T IIII.

Continentia. Secundum varias lecturas
diuerſimodè ſumanda eſ-
ſet, vt infra patebit. Et cõ
munis diuiſio, ſecunda ibi, Conſultationi [Tres]de pręe-
donibus [Alijs]ſocijs acolyti, quia etiam reſiſtebant
[Ad mortem]cum effectu, vt ſequitur [Conſilio]tamẽ
1 hoc † ipſo, quod armatus fuit cum occiſoribus, dicen-
dum eſt aliquod auxilium præſtaſſe pugnando cum
alijs: ſed ſi non pugnaſſet. ſed à longè ſtetiſſet, cum in-
ſta eſſet pugna, non teneretur. vel dic, quod hic in nul-
2 lo caſu dicitur irregularitatem cõtraxiſſe. Inno.[a] [Fue-
runt]& ſic nullam irregularitatem incurrit, quia nec
homicidij reus fuit. Hoſt. [Conſultationi] iſtud facit
pro Hoſt. vt reſponſio ſit ius commune, & quod infra
dicit, Poterit, intelligatur de iuris potẽtia [Trãſiuiſſe]
maximè, ſecundũ Hoſ. [Exercere]ut ſubdiaconus, ſe-
cundum gl. & Ab. Hoſt. contradicens, quod etiam vt
presbyter, vt iſte finis aliquid addat, dicens etiã hoc
eſſe de iure communi. ¶ Vlt. glo. reſpon. per quæſtio-
2 nem rationis. ¶ In † gl. vlt. ibi, & non vltra]ſecundum
Ala. qui dicebat, quod quia c. proxi. plus, & hoc minus
fuit diſpenſatum, apparet diſpenſationes eſſe arbitra
rias [& ibi, diſpenſatione]Hoſtienſ. contra, dicens hoc
fieri de iure communi, vt dixi in textu.

ADDITIO.

1 ¶ Innoc. Vide Sali. in l. licet, C. de pact. qui allegat hoc dictum, & Bald. in l. 1. C. de ſeruis fugiti.

SVMMARIVM.

1 *Oeconomia tituli.*
De maledicis quæ alia loca iuris tradat.

De maledicis, Rubrica.

1 ¶ † Percuſſio alia fit manu, alia verò lingua, ex quo ſupra proximè tractauit, de 1. hic ſubijcit, de ſecũda Go. dicit Hiero. ſuper Eſai. lib. 6. quod male refrænabit libidinem, qui manum, vel linguam cohibere non valet. facit ad Acheruchiam, C. Et habetur materia 14. q. 3. §. illicita, cum tribus c. ſequen. facit 25. di. §. alias ea demum in fi. & 46. di. clericus maledicus. congruit, de reg. iur. cap. 2.

SVMMARIVM.

1 *Maledicens Papæ puniendus eſt. & maledicere quando quis ei dicatur, & cui alij non eſt maledicendum, num. 4.*
Iniuria maior videtur facta coram multis.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 3.*
Per principem iurans calore, periurat, non punitur, ſi quis ei maledixerit, quid iuris, nu. 4. §. 1.
Vindictam epiſcopus non exercet.
4 *Additio gloſſarum.*
Detrahere quis cui non debeat.
Subditi ſui iniuriam quis punire poſſit. §. 1.

CAPVT I.

1 Innotuit. Maledicens † papæ puniendus eſt, vt deinceps alij abſtineant, & terreãtur. Et primò ponit culpã, quam ſecundò puniri mãdat ibi, Ipſum. ſubdens cauſam ibi, vt pęna [Multis] hoc aggrauat, infra c. proxi. infra de exceſ. præla. quam ſit. C. de ſum. trini. l. 3. [Officij] dicebat forte papam multa facere, de quibus poteſtatẽ non habebat, vel priuilegia eccl. Romanæ minuerat, vel dedecorauerat eccleſiam, nõ erat dignus papatu: male diſpenſabat, ſecundum Innoc. quia gratias vẽde
2 bat, ſimoniacus erat ſecundum Hoſt. ¶ † Secunda gl. obijcit, & dupliciter ſoluit, reſpondens ad contraria.
3 ¶ In † gl. 2. ibi. l. 2.] qui calore per principem iurãs peierat, non punitur [& ibi, ſi qs in hoc]. ibi ſanctitas ignoſcendi gloriam dereliquit. vnde non expectet ſæcularis iudex, quod epiſcopus ſacrilegij vindictã expoſcat.
4 ¶ † In gl. 1. ibi, ſumma] nec doctoribus, vt in c. 1. ibi, præl. quod incipit, deteriores. nec religioſi in ſuis ſermonibus prælatis eccleſiarum detrahere debẽt: alias duobus menſibus pœnis ſubiacent, quæ pro grauibus culpis eis ſolent infligi, vt in clem. de priuil. religioſi. ¶ In gl. 2. ibi, imperator] decet principem talia nõ exquirere. Quintilianus lib. 6. de ora. inſtitutione. Princeps, qui vult omnia ſcire, neceſſe habet multis ignoſcere. Sene. de clementia. Rex Ięſus animum habeat in poteſtate, & pęnam, ſi tutè poteſt, donet: alias illã tẽperet [& ibi, nil glorioſius] principe impune læſo [& ibi, Leuitate] qui dicit, quod ex leuitate facit, hoc probare debet. C. de iniuri. ſi non conuitij. Goff. & Innoc. [& ib, contemnendum] ſi intelligas, ideſt pro contemptu puniendum, & quod infra dicit remittendum, vt ibi no. Accur. ſcilicet ad principem, vt eum puniat, ſi ſibi videbitur; tunc non ob. [Et ibi, eccleſiam] quod patet ex fine ſm Ala. [& ibi, ſuperiorem] alle. legiſtę ad hoc, ff. de hęre. inſti. & hoc Tiberius, de legato. vide in Spe. de leg. §. 1. verſ. ſed nunqd [Et ibi q emendat] vbi de hoc, & infra de pęnis, Romana, lib. 6. (& in fi.) vbi de hoc vltimo. & de materia huius gl. 2. q. 7. ſi quis erga, & c. ſi quis ab ẽpo. & vide quod plene dixi poſt Inn. infra de verb. ſig. ſi ex parte l. Ia. de Aret. diſputauit hic, cuius quæſtionem ponit Cy. C. ne quis in ſua cauſa le. vna, & ipſe Iac. vtendo verbis noſtris, & Innoc. diſtinguit, an ſit iniuria notoria, vel non. & ſecundo caſu an reſpiciat dignitatem, vel perſonam. ſed hic addit, ꝙ licet vltimo caſu non poſſit punire malefactorem, tamẽ poterit in cuſtodia ponere, ſucceſſori, vel principi reſeruando cognitionem, & pœnam. ff. de off. præſi. ſenatus, & de adul. l. capite, & l. ſi adulteriũ. §. fi. ſed, vt ibi refert Cy. Pe. de Bel. dicit, ꝙ licet iudex iniuriam ſuã, quæ dignitatẽ, vel rempublicam reſpicit, punire poſſit. C. de offic. eius, qui vi. alter. iudi. ob. l. 1. & 2. non tamẽ ipſe ſolus poterit ius dicere. vnde, ſi delegatus fuerit, recuſabitur: ſi ordinarius, peti poterit alius ad iungi. C. de iudi. apertiſſimi, auct. ibi poſita: quia cum ſecundariò contingat perſonam eius, meritò dici poteſt ſuſpectus, quod Cy. dicit æquum. ¶ In gl. vlt. ibi, ad liberandam] vide quod ibi dixi in fi.

SVMMARIVM.

1 *Blaſphemans Deum, vel aliquem ſanctorum punitur, & quando num. 2. & 3.*
Pænitere publicè non debet clericus.
Virginẽ offendendo quidam magis credit peccare, quã Deũ.
2 *Publicè blaſphemare quis dicatur.*
3 *Calor iracundiæ, & ebrietas excuſant.*
Caſus epiſcopo reſeruatus quis hic in cauſa blaſphemię poteſt alij ab epiſcopo etiam non epiſcopo committi.
Pœna pro pœnitentia ſpirituali.
Pęna duplex irrogatur ſpiritualis & tẽporalis. fit eius commutatio de pecunia in cruciatum in paupere, num. 4. & 5. & 6. vbi & pecuniaria arbitraria dicitur iuxta facultates.
Pęnam pecuniariam in dubio quis habebit, num. 6.
4 *Dies qui apti ad refectionem impoſitam pauperum adimplendam.*
5 *Sepultura quibus priuetur caſibus.*
Coactio ſimpliciter adiecta intelligitur per excommunicationem.
6 *Pęnitentia publica indicta ex cauſa commutatur in eleemoſynas, in fine.*
7 *Canones inter ſtatuta communitatum poni iubentur, & ratio, & ad id compelluntur per epiſcopum.*
8 *Epilogus, ſuffragium, & ſuppletio gloſſarum. n. 9. 10.*
Moneta ſi plures ſunt in vſu dabitur minor, niſi alia ſit vſitatior.

CAPVT II.

1 Statuimus Hic ponitur † pœna blaſphemãtis Deum, vel aliquem ſanctorũ. Et primo ponit caſum eccleſiaſtici iudicis; ſecundò, pœnam ſæcularis ibi, per temporalem [Si quis] laicus. ſecũdum Hoſtien. clericus enim non debet publicè pœnitere, ſed alias ad arbitrium epiſcopi puniatur. ad hoc, ſupra de biga. cap. 1. & infra cod. cap. ver. per temporalem [Maximè] refert hic Hoſtien. de quibuſdam ſic deuotis virginis, qui magis credunt peccare ipſam Virginem offendendo, quã Deum, de quo etiam dixerat, ſupra de celebr. miſſar.
2 ca. 2. [Publicè] hoc intellige † ſiue fiat in platea, ſiue in camera, multis audientibus, & epiſcopo referentibus, ad hoc ſupra c. prox. ſupra de exceſ. præ. inter dilectos & c. quam ſit graue. ff. de ver. ſi. palam: dum tamen id confiteatur, vel ſi negauerit, conuincatur, ſupra de accuſa. ſi conſtiterit, ſecus enim, ſi non conuincatur, licet corã pluribus dixerit, puta quia illi tales ſunt, per quos conuinci non poteſt, puta furioſi, vel pupilli ſecundum Hoſtiẽ. vel ſecundum eum dicitur publicus

quan-

Digitized by Google

quando eſt vulgatiſſimus, & ex hoc peccato multos
ſcandalizat. 26.q.6.cap.fi. vt quia frequẽter hoc com-
mittit, vel eſt notorius iuris, vel facti, de quo ſupra de
3 cohab.cleri.veſtra [Præſumpſerit] non † ex calore ira-
cundiæ, vel ebrietate, ſecundum Abb. [Per epiſcopũ]
eſt ergo de pœnitantialibus caſibus epiſcopo reſerua-
tis. de his, infra de pę.& re. ſi epiſcopus, lib.6. quod eſt
verum de publico ſecundum Hoſt. occultum aũt preſ-
byter abſoluere poteſt ſecundum eum [Suum] ſuus ve-
rò epiſcopus poſſet hoc committere etiam non epiſco
po, vt præ.dec. Si epiſcopo. ad hoc 26.quęſt.6.capit.fi.
[Pœnæ] id eſt pœnitentiæ ſpirituali. ſed etiam pœna
temporalis, quæ ſequitur. quam etiam dicit Vincẽ.&
Goſt. infligendam, cum ordinariè inſtituitur accuſa-
tio contra eum [Manifeſto] facit infra de pęn.& remi.
ca.1.& ca.quæſitum [Vltimo] præcedentibus ergo die
bus ad hanc ſolennitatem, non tenetur blaſphemus
[Non habeat] in maioris humilitatis, & contritionis
4 ſignum. 50.di. pęnitentes [Dierum] dominicorum † nõ
ſextanim feriarum, ſecũdum Hoſt. cum in dominicis
melius refici poſſint, & aptiores ſint dies ad reficien-
dum, cum nec tunc ſit ieiunandum, de con.diſt.3. ne
quis, & c. ieiunia [Nec ad hoc] ſcilicet ad vnum reficiẽ
dum [Commutetur] cruciabitur, vel alias punietur 14.
q.6.c.1. (Interdicatur) no. ꝙ eſt canon ferendæ ſenten
5 tię & non latę. Hoſt. [Sepultura] no. caſum † quo quis
priuatur ſepultura. Alij no. ſupra de ſepul. ex parte. Si
autem iſte in extremis vult pęnitere, dicit Vincen. ꝙ ſi
per epiſcopum lata eſt ſententia hæc contra eum, non
ſepelietur: alias ſic. Abb. [Coactione] excõmunicatio-
nis ſcilicet (Si neceſſe) vt quia blaſphemus non vult ſol
uere, nec poteſtas pœnam leuare (Quinque ſolidorũ)
non minus, vt ſequitur. inter 40. ergo & 5. conſideratis
facultatibus arbitraria erit pęna, & ſic ſupra de deci-
mis. c.1. quid ſi nec 5. ſoli. poteſt ſoluere, id in pœnam
aliam commutetur, ſup. prox. reſpõ. ff. de in ius vo.l.ſi.
ſecundum Vinc. Goſt.& Hoſt. vel ſecundum Abb. quæ-
rat illos oſtiatim, vel tantum ſeruiat iudici, ꝙ quanti-
6 tati ſatisfaciat, vt no. de Iudæ. c.1. Sed quis † habebit
hanc pecuniariam pœnam? quidam dicunt, ꝙ ſecula-
ris iudex a clerico, & laico per id, quod ſequitur, inter
alia communitatum ſtatuta. Alij econtra, quod iudex
eccleſiaſticus ab vtroque, cum ſit crimen eccleſiaſti-
cum. Dicit Goſt.& Abba. quod iudex laicus habebit
a pœnam [a] laici. Eccleſiaſticus pœnam clerici (In hoc)
ſcilicet in pęna 5. ſoli. & in pęna ſpirituali, de qua prę
miſit, & eſt ſpeciale ſecundum Phi. in odium criminis,
quod imponitur duplex pœna, ſpiritualis, & tempora-
lis. concor. 16.q.1. ſtatuimus. Regulariter contra, de
iudi. at ſi clerici. dicit tamẽ Hoſtien. quòd in hac poſ-
ſet haberi miſericordia, ex magna cauſa, vt ſi honora-
bilis ſit perſona, quam non deceat publicè pœnitere,
& vult illam redimere magnis eleemoſynis; ad hoc de
ſenten. excom. mulieris. & Daniel. 4. B. conſilium meũ
placeat tibi; peccata tua eleemoſynis redime (Statu-
7 ta) ne poſſit allegari ignorãtia, & † vt includatur in iu-
ramento poteſtatis, de iureiuran. venientes, & cap.
2. libr. 6. ſi communitas non vult ponere, compelle-
tur per epiſcopum, ſupra proxi. ſecundum Hoſtienſ.
qui etiam pro commento huius dec. remittit ad ſum.
8 eod. tit. §. fin. ¶ † Gloſſ. 1. aggrauat blaſphemiam per
textum can.& per rationem, ſubdens pœnam legis, &
9 canonis. ¶ † In gloſſ. vlt. ibi. §. ſi numerus] hanc l.& ſe-
quen. vide de cenſi. ex parte, ſuper 3. gloſſ. (& in fi.) vi-
10 de de verb. ſign. propterea, in gloſ. 2. ¶ † In gl. argum.
quòd, in fi.) 23. quæſtio. 5. prodeſt. ¶ In gl. vlt. ibi, nu-
mis) per hanc l. dicit hic Goffred.& gloſ. de iniur. cap.
olim, in gl. fi. quod ſi plures ſunt vſuales monetæ, dabi
tur minor. Hoſt. dicit, quòd ſi altera eſt vſitatior, illa
dabitur.

ADDITIO.

a ¶ Pęnam. Vide Io. And. in ca. irrefragabili, & c. dilectus, ſupra de offic. or.& in Spec. de dolo, & contu. §. 2. circa princ.& Bart. in l. agraria, ff. de ter. mo.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*
2 *De clerico excommunicato, interdicto, vel depoſito miniſtrã-te, quibus in locis alijs canonicis quam hic ſit ſcriptum.*

De cleric. excommun. interdict. vel
depoſit. Rubr.

1 ¶ † Dictum eſt ſupra de varijs exceſſibus clericorum
propter quos interdum excommunicantur, interdum
ſuſpenduntur, interdum deponuntur. ſed quia interdũ
claues eccleſiæ cõtemnendo ingerunt ſe diuinis; ideo
2 &c. habetur † materia 11.q.3. in 1. charta, & c. pen. &
50. diſt. accedens, cõuenit, de ſacra. non ite. c.2. de do-
lo, & contu. veritatis, de vi.& ho. cler. vt clericorũ. §. ſi
quis. Item de re iudi. c.1. ver. ſciturus, lib.6. de ſenten.
exc. c.1. in fi. de pęnis. c.2. eo. lib.

SVMMARIVM.

Abſcindi ab eccleſia pro excommunicari.
Excommunicationem monitio præire debet.

CAPVT I.

Si quis. (Attrectare) alias attentare (Commiſ-
ſum) ante depoſitionem (Abſcindatur)
id eſt excommunicetur, 3. c.1. Inno. mo-
nitione præmiſſa, vt ibi. Abb. ¶ Prima & 2. gl. Reſpon.
poſſunt per duas quæſtiones. ¶ Tertia ſignat contra-
rium, & ſoluit. ¶ In gl. 1. in fi.) vbi idem not. ¶ In gl. 2.
ibi, ſententia) depoſitionis, de qua hic loquitur.

SVMMARIVM.

1 *Si clericus degradatus, vel ſuſpenſus celebrat, & monitus nõ deſiſtit, excommunicatur: & ſi nec ſic deſiſtit, quæ pęna.*
2 *Clericorum appellatione etiam inferiores continentur in pę-na irregularitatis incurrenda. & qui ſecus dicit, oſtendat ius, oportet, num. 3.*
3 *Presbyter excommunicatus, vel ſuſpenſus ſi in ordine aco-lytatus miniſtret, quando incidat in irregularitatem.*
De irregularitate vbi plene tractetur, quid eam inducat.
Correptus id eſt monitus.
Excommunicationis contemnentis pœna exilium.
4 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 5.*
Degradatus clericus an conficiat, & ordinem amittat.
Cum excommunicato communicans quam incurrit excom-municationem.

CAPVT II.

1 Si quis presbyter. C. Si † degradatus,
vel ſuſpenſus cele-
brat, & monitus
non deſiſtit, excommunicatur. & ſi nec ſic deſiſtit, ad
requiſitionem eccleſiæ per ſecularem principem exu-
latur. ſecunda quæ agrauat ibi, Quod ſi (Clericus) etiã
in minoribus, ſecundum Hoſtien. & facit quod not. ſu-
2 pra cap. proxi. ad hoc facit, ꝙ appellatione † clericorũ
etiam inferiores continentur. 11.q.1. de perſona, ad
fi. ad hoc facit, infra ca.1.& c. fraternitati, & c. ſe. §.1.
ſupra de iudi. cum non ab homine, infra de pur. cap. ſi
quis de gradu, vbi de hoc allegat in cõtrarium, quod
omnia illa iura quo ad pœnam irregularitatis reſtrin-
genda

gēnda ſunt ad conſtitutos in ſacris, licet & minores, alias ſint de peccato coercēdi. pro hac parte facit 11. q.3. epiſcopus, & §. præ. ex his. Sed ad illa poteſt reſpōderi, φ ibi non agitur de irregularitate, ſed de reconciliatione. Item alle. quia ex capite noſtro non debemus dicere in minoribus conſtitutum irregularitatem incurrere, cum id nullo iure caueatur. primò quia vbi ſtatuta non eſt, non eſt imponenda, infra de ſent. exc. his qui, lib.6. ſecundo quia odioſa, & ſic non laxanda, ſed reſtringenda, de reg. iur. odia, lib.6. tertiò quia acolyti & inferiores quaſi laici cēſentur, & laicari poſſunt, vt patet de cler. coniu. cap.1. & per totum. Item nec in degradatione ipſorum ſeruatur ſolennitas numeri epiſcoporum. 15. q.7. ſi autem, & c. fœlix, infra de hære. c. 1. lib.6. puniantur ergo ſicut monialis, de qua certum eſt, quod nō incurrit irregularitatem, infra eo. poſtulaſti. §.1. vel ſicut laici, & fœminæ, vt infra ſequitur. & ſi dicas, φ incurrant irregularitatem, tamen paruam, in qua diſpenſare poſſunt epiſcopi; ad hoc quod legitur & no. ſupra de biga. c.2. Quicquid ſubtilizetur, dicit quod primò dixi, tenendum per prima iura, & per dec. primam de re. iudi. & decr. primam de ſent. exc. lib.6. quæ indiſtinctè loquuntur. præterea tales poſſunt de
3 facto officium gerere, vt prius. ¶ Dicit † etiam, φ qui dicit conſtitutum in minoribus tantum non contrahere irregularitatem, oſtendat ius, quod illos expreſsè eximat: alias ei non credet, nec tale ius credit inueniri poſſe. per hoc etiam dicit irregularem eſſe presbyterum excommunicatum, vel ſimpliciter ab officio, vel ordinib. ſuſpenſum, ſi in ordine acolytatus miniſtrat: ſecus, ſi ſuſpenſus eſſet a ſacerdotalibus, vel a celebratione miſſarum, & remittit ad ſummam, de ſent. excō. §. ſi. ſub §. ſi. deſcriptionem verò irregularitatis poſuit hic Hoſtien. & proſecutus eſt ipſius membra, quod videas apertius & plenius in Spec. de lega. in tract. diſpenſa. §. iuxta propoſitionis, in prin. & ideo hic decido [In contemptum] hoc eſt, φ inducit irregularitatē. Hoſt. [Correptus] id eſt monitus [Exilium] no. exiliū,
4 eſſe pęnam contemnentis excōmunicationem. ¶ † Gl. 1. quærit. alleg. ad affir. 4. can. ad negatiuam. 5. ponit
5 duas opi. contrarias, & ſecūdam approbat. ¶ † In gl. 1. ibi, accedēs] vbi de hoc, illud capitulum inducitur: quia in princ. vocat illum eſſe presbyterum, & in verſ. quem quidem, dicit illum ſacro ordine priuatum, ad idem ea. diſ. vt conſtitueretur, in princ. ibi, Ad clericatum redeat, c. epiſcopus, & c. dilectum, & c. clerici, quæ ſequuntur in gloſſ. dicunt ordinem, vel gradum amiſſum, ad idem 1. q.1. §. opponitur, in princ. vbi dicitur, quod talibus nulla remanet poteſtas ſacrificandi. ſed illud vltimum ſolue, vt ibi no. ad reliqua reſpōdetur, vt dicebat Hug. φ de ordinis executione loquuntur, & quandoque de ipſius ordinis priuilegio. facit 32. di. §. verum. c. ad hoc, & Hoſti. in ſum. huius titu. in fi. primi. §. dicit ſatis eſſe, quod ille prius fuit ordinatus, inducit, ſupra de ſum. tri. firmi. §. vna, & ibi dixit, & Goſ. hic, & in ſum. huius tit. in fin. Hoſt. & Archid. dixerunt eum tenuiſſe contrarium in ſum. de tempor. ordi. poſt prin. ver. hæc igitur ſit fides: ſed ſalua eorū pace, Goffre. ibi de depoſito loquitur: hic, & in ſum. huius tit. de degradato: ipſe tamen Goſſ. infra de non ordi. mi. c.2. loquēs de depoſito dicit ſe cum La. Ala. & Tan. cōcordare, quia ſicut per depoſitionem non tollitur characteris priuilegium circa immunitatem, ſic nec characteris poteſtas circa confectionem euchariſtiæ, licet ordinis executio ſit ſublata [& ibi, militi] imò, vt infra de pęnis. c.2. §.1. li.6. cum ſuis concor. [& ibi, & Tan.] & Phi. & Io. 9. q.1. in ſum. Bart. Brix. ibi contra [& ibi, quòd quidam] & c. dominus declarauit, vbi de hoc, & c. qui perfectionē [& ibi, credo] concordat Inn. Hoſti. & theologi præciſè, & dixi de hoc, de ſciſma. c.1. in gl. magna ante fi. ver. & hic ēt. ¶ In gl. 2. ibi, vt prius] infra de ſen. ex. is cui, lib.6. [& ibi, quod poteſt laicus) de hoc dixi de cele. miſ. c.1. ſuper ver. compleantur. ¶ In
6 gl. ipſo iure, in fi.] vel † intellige de maiori, ſi cōicauit in crimine: vel ſi ille excōmunicatus fuit cum participibus, quod tamen non poſſunt hodie inferiores a papa, niſi ſeruata forma dec. ſtatuimus, de ſen. exc. lib.6. ¶ In gl. vt talibus, ibi, [illegible]mmiceat] vel aliter, ſcilicet, φ laici, vel fœminæ excommunicati nō immiſceant ſe diuinis: alias ſi moniti non deſiſtant, augebitur pœna.

SVMMARIVM.

1 *Interdictus, vel excommunicatus celebrans etiam officia, deponitur, & quo caſu, & num. 3.*
Ad diſpenſationem qui ſe reddant apti, & num. 3.
Depoſitionis ſententia non incurritur ipſo iure.
Irregularitatis ſecus.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 3.*
Cum irregulari, vel depoſito qui diſpenſet, & cum quo, vel reſtituere poſſit.
An diſpenſatio per accuſationem impediatur.
Sententiam ſuam poteſt ordinarius, ſi nulla eſt, emendare, cir. fin. ver. dicebat hic.

CAPVT III.

1 Clerici Caſus. † Interdictus, vel excommunicatus celebrans, & monitus non deſiſtens, deponitur. & facit hic verſ. clerici ſic generali, ad id quod dixi ſupra cap. proxi. (Suis) epiſcopis, quod eſt infra, ſed idē eſt, ſi hoc fiat ab alijs prælatis iuriſdictionem in eo habentibus, ſupra de off. ord. cum ab eccleſiarum (Officia) etiam dicendo veſperas, vel matutinas, vt prius (Redierent) ad ſtatutū interdicti, vel excōmunicationis, per quod ſe reddunt aptos ad diſpenſationem per Papam habendam, ſecundum Goff. Hoſt. [Incurrāt] irregularitas bene contrahitur ipſo iure: ſed pœna iſta eſt per ſententiam in-
2 fligenda. ad hoc infra eo. illud, in fi. & c. ſequē. ¶ † Gl. 1. tria facit, arguit a contrario, & contra obijcit, & ſoluit. ſecundo quærit, arguit ad affirmatiuam; ſoluit negatiuè. tertiò iterum quærit. ponit opi. Hug. cui obijcit
3 de c. epiſcopus, & reſpondet. ¶ † In gloſſ. 1. ibi, diſpenſatiuè) ad quam diſpenſationem ſe habilitant monitioni parendo ſecundum Goffred. vel loquitur de his, qui ignorabant ſe ligatos ſecundum Phil. dicit hic Hoſtien. φ ſi talis irregularis monitus paratus ſit corrigi, diſpenſabit epiſcopus cum ipſo, argumen. hic, & infra eo. fraternitati adducit ſtylum curiæ, quo mandatur, φ ſi non in contemptum clauium &c. facit ſupra cap. 2. & infra eo. illud, & ca. poſtulaſtis. ſubdit, φ ante diſpenſationem poterit accuſari, & accuſatione pendente diſpenſari non poterit, argum. infra de priuileg. dudum, ſupra vt lite pen. c. ſi. ſi igitur accuſationem præueniat, tutus erit, de ſciſma. cap. 2. ſi vero monitus non abſtinet, alius, quàm papa non diſpenſat. ſubdit, φ curia tenet, & ſic de facto ſeruatur, & cum tali epiſcopus non diſpenſat. contrarium etiam eius, quod dicit per accuſationem impediri diſpenſationem, dixi de iudi. at ſi clerici, ſuper ver. poteſt. & ſuper hoc vide remiſſiones, quas ibi dedi (& ibi, quod legatus) habet cōſuetudo, quæ plus valet approbatione, quàm iuris probatione, φ legati de latere diſpenſant cū irregularibus, qui non ex contemptu clauium ſe immiſcuerunt diuinis, etiam ſi id fecerint ex ſupina ignorātia, vel ſcienter, non tamen ex contemptu, & poteſt eſſe ratio: quia & pœnitentiarij papæ illos, qui nō contempſerunt, abſoluunt. cōtra hoc inducitur, infra c. penult. (Et ibi, dicas) Idem Guil. in Spe. ti. 2. §. nunc de epiſcoporū. ver. ſed nunquid poteſt epiſcopus, vel legatus, & de ſcholare,

Digitized by Google

lare, vel aliunde veniente, uide eo. tit. §. conſequenter. uer. quid ſi legatus[& ibi, quæ de cauſa] iſtud cap. & ea q. quanto, videntur facere contra : quia ibi diſpenſat inferior. ſed illud fit auctoritate papæ[& ibi diſpenſat] ſed nunquid ille, qui inſtitutus eſt in curia ad imponēdas pœnitentias, hoc poterit? non credo. Vin. hoc no. infra e. proxi.[& ibi, cum iniuſte] Idem ibi no. & poterit eum tunc ſuus epiſcopus reſtituere non adiuncto ſibi epiſcoporum numero, ſecundum Guil. qui hoc no. in Spe. ti. de accuſatione. §. 2. ver. ſed nunquid tot, dicebat hic Hoſt. c. epiſcopus poſſe intelligi, quando nõ interuenit in depoſitione debitus numerus epiſcoporum: quia tunc poterit epiſcopus emendare ſuam ſententiam, quæ nulla eſt, vt dixi de accuſ. qualiter prim. ſuper 1. glo. & in hoc caſu bene procedit dictum G. & vt dixit hic Hoſt. poteſt etiam illud intelligi cum non interuenerat ibi debitus numerus epiſcoporum, de quo 15. q. 7. felix. ordinarius enim poteſt emendare ſē tentiam ſuam, quæ eſt nulla, vt dixi ſecundum eum, de accuſa. qualiter 1. vnde dixit Pe. & Abb. ſupra de iudi. at ſi cler. ci, hoc, quod dixit hic gloſſ. epiſcopum reſtituere, vel diſpenſare non poſſe cum depoſito, procedere, quando ex ſuo iure petitur, vt diſpenſet. Si vero ex nullitate ſententiæ, vt per abſentiam iuſtam depoſiti petit ipſe reſtitui cõtra ſententiam, tunc epiſcopus poterit, ſupra de re iud. cum Bertoldus[& in fi.] de hoc 3. q. 6. ideo 1. & 50. di. contumaces, & vide quod dixi de cleric. non reſi. ex tuæ, in fi. vlt. gl.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicati, vel interdicti deponuntur, ſi celebrant, niſi propter multitudinem pœna mitigetur.*
Pecunia eſt iuſta cauſa diſpenſandi.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 3.*
Multitudo, & paucitas reſpectu dicitur, & nu. 4.
Multitudini an parcatur, num. 4.
Diſiuncta pro coniuncta interdum ponitur.
4 *Additio gloſſarum.*
Suſpenſus à quo debeat abſtinere, iuncta glo.

CAPVT IIII.

1 Latores. Caſus. † Excõmunicati, vel interdicti ſi celebrant, deponuntur, niſi propter ipſorum multitudinem pœna mitigetur. In prima narratio, & deciſa ſupplicatio. In ſecunda ibi, Fraternitati, cõmiſſio diſtinguens. & ſecundum membrum ibi, Si verò[Quadraginta] hũc numerum ideo Papa taxauit: quia alias poſſet pati eccleſia nimiam penuriam clericorum. penuria uerò eſt iuſta cauſa diſpenſandi. 15. diſt. priſcis. Inn.[Condemnes] ad intellectum huius verbi, vide, qđ no. in Spec. de accuſatione. §. quarto loco, poſt prin.[Suſpendas] ſed an eſt hoc ius commune: ſatis puto, ex quo ſic hic exprimitur: hoc etiam ſeruat pœnitētiaria. vide qđ not. de tēp. or. eos qui, in gl. quod ſcilicet, in fi. li. 6. facit ſupra de ſortile. c. 2. & infra ti. 1. cap. 2.[Iniungas] qua peracta
2 cum illis diſpenſes. ¶ † Gl. 2. obijcit, ꝙ remitti debuerat &c. pœna non mitigari tantum, & reſpondet. ſecundò no. ꝙ vltra 40. dicũtur multi, obijcit, & ſoluit. ¶ Pe. gl. 3. quæſtiones format, & illas ſoluit, & contra vlti-
3 mam, ſolutionem arguit. ¶ In † gl. 2. ibi. l. 1. in fi.] debet iudex multitudinem teſtium refrenare[& ibi, in fine] arg. ibi in liberis multæ ſunt differentiæ, aut ingenui, aut libertini. ¶ In gl. pe. ibi, eum quidam] ſi dicit teſtator talem, vel talem inſtituo hæredem, tutorem, vel lego, vel his ſimile, diſiuncta ponitur pro coniuncta[Et ibi. §. cum ita] in ſtipulatione, ſi non dabis hominem, aut fundum. 100. dabis, Aut, ponitur, pro etiã[Et ibi, duo sũt] hãc & ſeq. vide de offi. dele. quoniam, in 3. gl.
4 ¶ In † gl. 2. ibi, non parcitur] in totum. & tunc procedit gl.[& ibi, quoties 2.] vbi de hoc[& ibi, aliquando duo] aliquando 3. vt 67. di. ca. 1. in textu, & gl. & 1. q. 1. placuit[& ibi, pauci] aliquãdo 14. ſupra ne cleri. vel mo. c. 1.[& in fi.] vnde, vt dicebat Hoſ. ſi. 40. tantum, vel pauciores presbyteri fuiſſent in hac die, non fuiſſet Papa arbitratus de tali numero. ¶ In gl. pe. ibi, tantũ a beneficio] ad hoc, ſupra de of. or. dilectus, Hoſ.[& ibi,
a quò ad ſe] de hoc ſupra de appel. paſtoralis, [a] in vl. gl. [& ibi ſequela] vide ſatis de hoc in cle de pœ. cupiētes, in gl. no. noua, in fi. (& ibi, accedens) & ſupra de cleri. pu. in du. Henricus (& ibi, ita credo) Item hic Hoſ. non ob. contraria ſecundũ eum, quæ loquuntur in tempora lib. hic verò loquimur in cenſura, quæ plus dependet à voluntate proferentis, quam à verbis, infra de ſentē. exc. ſi quem. nec enim illa ita penderet à voluntate iudicum, ſicut ſententia excommunicationis, quòd pa-
b tet. ff. ad munici. l. ordine. §. 1. 11. q. 3. c. 1. [b] Vinc. Io. & Phi. dicunt, infra eo. poſtulaſti, quod hanc opinionem putant veram inter uiuos; inter mortuos credunt contrarium, quaſi epiſcopus voluerit ſuſpendere, & nõ ſuſpenderit, arg. C. de pecul. eius qui liber. mer. l. vnica, q̃ quid dicat, dixi de ſepul. de his, in gl. fi. C. (& in fi.) Goſ. no. ſupra de magis. quanto, ꝙ talis ſententia tanquam incerta non valet per l. 3. C. de ſen. quæ ſine cer. quãti. not. etiam ibi, quod ſi epiſcopus dicat, ſuſpēdo te, ab vtroque videtur ſuſpenſus, ſcilicet ab officio, & beneficio, ar. de ſen. ex. c. pe. alias à beneficio tantum, arg. ff. de pœnis. l. ſi præſes.

ADDITIONES.

a ¶ Paſtoralis. Et vide de elec. cupientes §. cæterum, &c. ſi cõpromiſſarius, lib. 6. & vtrobique gl.
a ¶ Cap. primo. Vide gl. ea. q. §. cum ergo ſubditi.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus qui celebrat, deponitur, niſi miſericorditer remittatur, & quando, nu. fi. §. 1. alia de eo, num. 5.*
Contemptum quid aggrauet.
2 *In notorijs fertur ſententia, licet dies non ſit aſſignata.*
Dies, ſiue tempus currit poſt præſentationem literarũ, in fi.
3 *Miſericordia videtur aliquando deberi.*
Excommunicare nõ debet ordinarius vel delegatus niſi vocatione præmiſſa: alias pœnã habet, & quam, lata tamē tenet.
Delegatum quem ſi neſciam, excuſor, ſi non obedio.
Delegati ſententia cõtra intentionē delegantis lata, nulla eſt.
Pertractare, ſonat in vitium.
4 *Irregularis an tantum ſit clericus, quando ſolenniter gerit officium ſui ordinis.*
Pœnitentia ſub ſpe non eſt quid committendum.
Peccandũ nõ eſt, etiam ſi Deũ, hominesq; celare poſſemus.
Conſcium peccatorum tuorum nullum magis timendum, quam teipſum, & ratio.
5 *Excommunicati tenentur alios non excommunicatos uitare, & cur. & an excommunicatum? nu. 6. & communicanti quæ pœna. & num. 7.*
Excommunicationis effectus quis.
7 *Vis abſoluta, & conditionalis diuerſa ratio.*
8 *Celebrare, & ſe celebrationi diuinorum ingerere, an ſit idē, an differat, & vtroque modo incurratur irregularitas.*
9 *Irregularitas contrahitur ipſo facto & iure.*
Depoſitio per ſententiam.
Gratia pœnæ ſpectat ad Papam, & in quo facta fuit in caſu huius decreta.
Epiſcopus quis remanet, licet nullius eccleſiæ.
Ineligibilis actiue, & paſſiue quis, in fi.
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 11.*
Malæ fidei quis efficitur poſt denuntiationem.
12 *Additio gloſſarum.*

Suſpen-

Suſpenſus an ſi priuatim celebret officia diuina irregularis fiat, uncta glo. §. 1.

C A P V T V

Illud dominus. C. † Qui excōmunicatus celebrat, deponitur, niſi pęna illa miſericorditer remittatur. Et primò ponit Hildeſemen. epiſcopi tranſitum 2. ibi, vnde, mandatum circa id factum delegato, & executionem ipſius. 3. ibi, Ipſe comparitionem epiſcopi, recognitionem miſericordiæ, & petitionem & excuſationem. 4. ibi, licet, excuſationis impugnationem. 5. ibi, Cum eo. pęnæ remiſſionem [Poſtulata] hoc dicit, vt aggrauet contemptum vt dixi ſupra de conſue. cum vene, non quia ſatis fuiſſet poſtulaſſe, ſupra de reg. licet, ver. illa, vbi etiam dixi, quod hic dixerat Hoſtie. de inferioribus prælatis exemptis [Partibus illis] in quibus fuerat hęc tranſgreſ-
2 ſio [Notorium] nota † in notorijs ferri ſententiam, licet dies non ſit aſſignata. de hoc ſupra de coha. cleri. veſtra [20. dies] ſibi aſſignatos a papa, vt ab adminiſtratione ceſſaret, vt ſequitur. quod ſi non faceret, mādauit illum excommunicatum nunciari, vt ſequitur. & dicit Hoſ. ꝙ mandauerat eum prius excommunicari; & poſtea nunciari per id, quod ſequitur in ver. ipſe; qđ nō credo per ver. Illud autem. & dicit Ab. iſtos 20. dies currere poſt præſentationem literarū: alias eſſet indiſcreta ſententia, ad id de ap. ſuper eo. 2. [Adimplere] ipſo Hildeſen. obedire nolente [Exceſſum) de tranſlatione, & celebratione poſt excommunicationem. Inn. vel forte non fatetur primum, ſuper quo ſe per quandā indulgentiam excuſabat, ſupra de tranſac. c. ſi. [Miſeri
3 cordiā] quæ † videbatur deberi. 23. q. 1. noli, in ſi. Goff. [Ordinarius] ſiue ſit ordinarius, ſiue deleg. excommunicare non debet, niſi monitione præmiſſa, alias pęnā habet, de qua infra de ſen. ex. ſacro: lata tamē tenet ſecundum. Inn. ſecundum quem hoc forſan dixit: quia in lata per delegatum ille, qui neſcit illum delegatū, habet iuſtam excuſationē. facit de offi. dele. cum in iure, licet ſecundū eum tutius ſit parere. vel ſecūdū Ho. hoc dixit pro eo, quia ſi delegatus ſententiam excōicationis ferret monitione non præmiſſa, niſi id haberet ex forma literæ, vt hic, nulla eſſet ſententia quaſi lata cōtra intentionem delegātis, ar. de præb. c. ſi. de reſcr. ſuper literis, ad ſi. & facit quod dicam de con. præ. ꝗ a cunctis, in gl. dicit hic Hoſ. ad ſi. [Promulgare] nō promulgauit, ſed denūciauit, vt dixi ſupra [Ante factum] i. ſententiam, vel ipſius denunciationem (Monitorias) receperat tamen mandatū Papæ continens etiam de commiſſione Madeburgen. & ideo nō videbatur omnino excuſabilis, ſecūdum Hoſ. (Pertractare] ſonat in vitium, ſecūdum Ho. (A nobis) per hoc patet, ꝙ Madeburg. non tulit ſniam, ſed tm̄ denūciauit, niſi exponas cū Hoſt. (A nobis) ideſt auctoritate noſtra. aliter verò dicit, ꝙ poſtea excōicatus fuit à Papa (Celebrari) not.
4 contra ſpi. quę habet, clericū nō eſſe irregularem, niſi quando ſolenniter gerit officium ſui ordinis. ad idē infra c. prox. hoc idem probat finis huius decret. & ibi remittam (Pęnitentiæ) Hieronym. ad Saluinam ſi. Nobis nō blādiātur pœnitentiæ ſubſidia, quæ ſunt infelicium remedia (Deliquiſſe) Seneca, & ſi ſcirem Deos ignoſcituros, homines autem ignoraturos, tamen dedignarer peccare, vt no. 15. q. 1. merito, & ad Luci. 43. Si honeſta ſunt quæ facis, omnes ſciant. Si turpia, quid refert neminem ſcire, cum tu ſcias, & in mortalibus, Nullum peccatorū tuorum cōſcium magis timueris, quàm teipſum. alium enim fugere poteris, ſed te nunquam. Et Tullius 3. de offic. Certe ſi deos, hominesque celare poſſemus; nil tamen auare, iniuſte, libidi-
5 noſè faciendum eſt (Periculoſum) euidenter † diffinitur hic excommunicatū teneri alios vitare, alias periculoſe peccat. contemnit enim claues eccleſiæ, & ſententiam violat, infra de exceſs. præla. c. ſi. cum vnus illius effectus ſit, quod excommunicatus eum Chriſtianis cōmunionem nō habeat. Tenetur ergo excommunicatus vitare non excommunicatos: alias ſe aggrauat ex contemptu, ſicut qui contemnens perſeuerer in illa per annū ſe reddit de hæreſi ſuſpectum; quod dic,
6 vt de hæreti. excommunicamus, 1. §. 1. Quærit † Hoſt. an excommunicatus teneatur vitare excommunicatum, arg. ꝙ non. 32. q. 6. nihil iniquius, C. de inoffic. teſta. in arena, de adul. c. pe. & vlt. dic contra ſecundum eum, arg. de excep. dilecti, & eo. tit. pia, lib. 6. cū enim priuilegiati ſe ab hoc excuſare non poſſint prætextu priuilegij, de ſent. exe. nulli, multo minus ratione delicti. ad hoc ſupra de dona. inter vi. & vxo. & ſi neceſſe, de præben. eum qui, lib. 6. alias hoc eſſet contra eccleſiam approbare excommunicatorum collegium. contra id C. de ſacro. ecc. qui ſub prætextu, de hæret. excōmunicamus. 1. §. quia verò, & §. ſeq. imò, ſi moniti non abſtineant, ex hac cauſa excommunicari poſſunt, ſicut alij, infra eo. ſi celebrat. §. ſi. quod fieri poteſt. de
7 hoc de Iudæis, ita quorūdam (Poterit) hoc † dicit ſm̄ Hoſtien. quia ſi communicatur ſibi per vim abſolutā ſibi illatam, in nullo peccat. Si verò per conditionalē, peccat, quod me. cauſa, ſacris. fortius, ſi eſſet voluntas ſimulata, vel etiam turbata, de qua ſupra de ſim. Matthæus (Canô) ſup. imponit, vel imponi iubet (Celebra-
8 tioni) diſtinguit † inter hæc duo, ſ. celebrare, & ſe celebrationi ingerere, quod non eſt perfunctoriè tranſeundū, ſm̄ Hoſt. cum probetur per hoc non ſolum illū irregularē, qui celebrat, ſed etiam illum, qui ſe diuinorum celebrationi ingerit. de hoc dicam infra de exceſ. prælа. c. ſi. vbi vide ſuper ver. violauit, in prin. & Pe. hoc tenet etiam de audiente in eccleſia. & Beati. ſupra c. proxi. dicebat talem irregularē, ſed diſpenſabilē per epiſcopum, vel abbatem, ſi eſt monacus; quod non poſſent, ſi in ſuo officio celebraſſet. Ab. dicit, ꝙ magiſter ſuus dicebat ꝯtrium. ſ. tales intereſſentes irregulares nō eſſe, cum ad excōicationē nil addat intereſſe celebrationi diuinorum, niſi minorem excommunicationē per orationem, & locutionem, de ſen. ex. nuper, ſed ligatus minori celebrans nō eſt irregularis, infra c. ſi. & quod hic dicit, ingeſſerit, exponit vt prius, dicens ꝙ hic eſt potius verborum inculcatio, q̄ repetitio caſuū, puto ꝙ bene ſit diuerſitas caſuum, ſed talis, qualis in principaliter celebrante, & cōcelebrante; nec puto pęnam habere locum in ſimpliciter audiēte, Goff. hic dicit, ꝙ licet excommunicatus non poſſit miſſam cantare, vel ſacramenta tractare: poteſt tamē priuatim officium dicere cum alijs, in choro cantando, quod ſecundum eum probat canon dicens, ꝙ non licet in officio ſuo vt prius agere 11. q. 3. ſi quis epiſcopus (Infligen-
9 dam) exponit † Hoſt. inflictam declarandam, & executioni mandandam: ſed ipſam ſibi diximus remittendam, ad quem ſolum ſpectat, de hoc ſupra eo. clerici. Ego lego literam propriè, & dico, vt dixi in decre. clerici, in fine, quòd licet irregularitas contrahatur ipſo facto, & iure: tamen depoſitio non ineſt per vim ſententiæ canonis: imò eſt infligenda per iudicem, vt hic, & c. ſequentibus. ſed qualis fuit iſta gratia, cum tamen priuauerit illum vtroque epiſcopatu habito, & ambito? vt patet ſupra de tranſla. cap. pen. dic quod illud nō fecit ex pœna irregularitatis, ſed ſolum ex pęna temerariæ trāſlationis, de qua ibi loquitur. vel dic, quòd hic loquitur de pœna depoſitionis ab ordine, quam propter irregularitatem pati debebat, ſupra c. proxi. & hanc remittit hic; & ſic iſte remanet epiſcopus, licet nullius eccleſiæ; quod eſſe poteſt, de tranſla.

cap.

ſcap. 2. de eo, qui renunciauit epiſcopa. capit. 1. præ-
terea, & niſi hanc pœnam remiſiſſet, fuiſſet ineligibi-
lis actiuè, & paſſiuè, vt infra de ſent. excõ. is qui, lib. 6.
10 ¶ † Secunda gl. reſpondet per modum obiectionis, &
ſolutionis. ¶ Glo. ſ. quia, ſignat contrarium. & reſpon-
det. ¶ Antepe. gl. alle. vnam concor. & ſignat contra-
rium. ¶ In gl. ſcilicet quia, ibi. l. 2. & 3.) alias 1. in fi. &
2. vide hãc & ſe. in decre. 1. all. ſup fi. 1. gl. [& ibi, ſi fun
dum) Si ante emptionem nunciaui emptori fundum
meũ eſſe, nõ uendentis, ſi emit, vt malæfidei emptor,
11 re per me euicta, tenetur ad fructus perceptos. ¶ † In
gl. 3. in fi.] & infra de conſuetudi. c. vlt. & de elect. c. 1.
& c. cupientes. §. q ſi, lib. 6. ¶ In gl. in hoc, ibi, poteſt)
Imo debet, vt no. ipſe lo. cuius fuit hęc gl. in prę. c. pſ-
byterũ. an vero id poſſit intra eccleſiam, vel debeat di
cere extra, remittit Hoſ. ad ſum. eo. ti. §. 1. ¶ In gl. ſci-
licet quia in fi.) vbi de hoc in 1. gl. & 11. q. 3. ſi quis lai
cus, vbi de hoc, & vide quod dicam infra de ſen. ex. in
quiſitioni, in pcin. ¶ gl. ſub ſpe, in fi.) ibi ſoluitur,

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatus celebrans à beneficio deponitur.*
Poteſtas iudicis quod committitur, ſubycitur aliquando ne-ceſſitati, vt hic.
2 *Additio gloſſarum.*
Capituli conſilium requiritur in priuatione beneficij.

C A P V T VI.

1 Fraternitati. Caſus. † Excommunicatus celebrans à beneficio deponitur (Poteris) & debebis, ſi
accuſentur, & conuincantur: alias locum habet ſi. de
iudicijs, non quicquid. ad hoc quod no. de vita & ho.
cle. quoniam. 1. reſpon. ſecundum Hoſtiẽ. (Spoliare) i.
priuare, concor. dedi de hoc, de teſtitu. ſpo. conquerẽ-
2 te. ¶ In † gl. 1. ibi, deponere) ſed forte hoc omittit, quia
numerus epiſcoporum, qui debet in illa interuenire,
non de facili poteſt haberi, de hæret. c. 1. lib. 6. qui nõ
requiritur in priuatione beneficij, licet requiratur cõ-
ſilium capituli, de exceſ. præla. c. 1. vbi de hoc. & ideo
hanc pœnam vt faciliorem expreſsit, ſicut infra cap.
proxi. in fi. ſecundum Hoſtien.

S V M M A R I V M.

1 *Collatio beneficij excommunicato facta non valet, & nu. 2.*
Et conferens quomodo puniatur, & quo caſu, num. 2.
In interdicto loco celebrans qua afficiatur pœna, & quis, & num 4.
Cum excommunicato contrahi non poteſt, & ab eo acquiſita retineri nequeunt. niſi diſpenſetur, & à quo, nu. 3. & 6.
4 *Officia qualia competat dicere monialibus.*
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Electio excommunicati an teneat, nu. 6. in fin.

C A P V T VII.

1 Poſtulaſtis. Caſus. † Collatio beneficij excommunicato facta nõ valet, & ſcienter conferens à benefi
ciorum collatione ſuſpenditur. celebrans in loco in-
terdicto, ſi clericus eſt, à beneficio deponitur: ſi mo-
nacus, vel monialis, in arctiori monaſterio detrudi-
tur. & ſecunda ibi, Quæſiuiſti. Et ſubdiuiſio pateat
[Non debeat) etiam obtentu priuilegij, niſi in caſib.
expreſſis à iure; quod dic, vt infra de ſent. exc. nulli, &
c. cum deſideres [Conferri] cum id ſine communione
2 fieri non poſſit, & argue † cum excommunicato non
poſſe contrahi, nec ipſum licitè tenere poſſe ex con-
tractu quæſi ta. de hoc dixi de dolo, & contum. verita-
2 tis [a] [Canonice] no. pro regula prima de reg. iur. lib. 6.
[Scienter] ſi ignoranter, licet nõ teneat collatio, con-
ferens tamen pœnam euadit: quia probabilis ignoran
tia debet eſſe excuſata. j. c. 2. [Suſpendendi, in pro in
3 ciali concilio, ſupra de præben. grauе. & † diſpenſatio,
de qua ſequitur, fiet per Papam, vel proprium patriar-
cham, vt ibi ſecundum Hoſt. non credo locum hic eſ-
ſe illi decre. cuius pœna locum habet poſt binam mo-
nitionem. Tene ergo q dicit G. (in locis) dic hodie, vt
4 de ſen. ex. c. vlt. lib. 6. (Diuina † officia) qualia officia
competat dicere monialibus, dixi de cele. miſſ. c. 1.
ſuper verſ. compleantur (Innodati) quia moniti nõ de
ſiſtebant, ſupra c. 2. ſed, vt dicit Inno. idem, ſi non fuiſ-
ſent excõicati, ex quo celebrãt in loco interdicto (Spo-
liandi) repete, quod dixi ſupra ca. prox. in tex. & gloſ.
5 ¶ † Glo. 3. reſpon. per quæſtionem, quis diſpenſet. ſol-
uit & remittit. ¶ In gl. pe. in fi.) cuius verba habes j.
6 de no. opet. nun. cap. 2. ¶ In † glo. 3. ibi, epiſcopis) idẽ
Io. Goff. Inno. hic, & ſup. de temp. or. dilectus, & Guil.
in Spe. de le. §. nũc de epiſcoporum, ver. 16. Io. de De.
contra, quod fatetur Vin. in eo, qui propter contẽptũ
apo. ſe. excõmunicatus eſſet. & ſic intelligitur de ęquit.
& qual. cum bonæ, Hoſt. hic diſtinguit, an ſit talis ex-
cõmunicatio, a qua abſoluere poſſit epiſcopus; & tũc
per eum poterit diſpenſari, an talis, a qua ſolus Papa
abſoluat; & tunc ipſe ſolus diſpenſabit, argu. de offic.
ord. paſtoralis. §. præterea, infra de ſ nt. exc. a nobis 2.
& ca. cum illorum. ſed Compo. in dec. q ſicut, de elec.
vt ibi ſcripſi in vlt. glo. poſt omnes apoſtillas ante me-
di. tenet, q excommunicatos electus cedere non tene-
tur, quod hæc de. non patitur; & vide quod dicam de
ſen. ex. ſi vere, in gl. hic patet, circa fi. verſ. executionẽ.
¶ In gl. propter q, ibi, irregulares) quod dic, vt infra
de ſent. exc. is qui, lib. 6. in fi.

A D D I T I O.

a ¶ Veritatis, Facit, quod no. de Iudæis, cum ſit. & idem not. Io.
And. eo. tit. ad liberandum, ſuper 3. glo.

S V M M A R I V M.

1 *Conferri beneficium poteſt excommunicato poſt abſolutionẽ.*
Ciuitatem ſuam dicere, modus loquendi ciuibus Italiæ.
Legatus de latere ordinare poteſt in eccleſia canonicos.
2 *Preces an ſimoniam inducant.*
Canonici decem, vel duodecim ſimul in quibus eccleſiis fiãt.
Doctorum Bononienſium mos.
Collationis ius non deuoluitur ex lapſu temporis certo numero non exiſtente canonicorum, in fi.
3 *Numerum eorum eſſe vnde innatur.*
Petitio iuſta exaudienda.
Deliberatoria datur, etiam vbi non offertur libellus, et ratio.
4 *Excommunicationis ſententia generalis licet omnes liget: tamen ſi quis ex incluſis lateat, non imputatur communio, niſi in caſu, nudo verbo ligat, & ſoluit, num. 6.*
5 *Fautor quo caſu ligetur eadem ſentẽtia excommunicationis.*
Aduocatus ſi quem defendat excommunicatum, non ligatur excommunicatione, excipitur caſus.
6 *Excõicati qui vitandi non ſint, & n. 4. excommunicatum eſſe quem an ſufficiat probare, niſi probetur etiam tempore electionis, vel collationis excommunicatus. nu. 8. 9. & 10.*
Probare ſe aſtringenti, quod alias non tenebatur, imputandum, ſi non probarit, in fi.
7 *Epilogus, & additio gloſſarum, num 8.*
9 *Hæres qui ſemel fuit, adhuc hæres eſſe præſumitur.*
10 *Negligentia cuique propria generaliter imputatur, in fi.*

C A P V T VIII.

1 Propoſuit. C. † Excommunicato poſt abſolutionem beneficium conferri poteſt. Et prima pars factum
narrat, & probationes partium. 2. diſtinguit ibi, Quia
vero

vero[Illis]Gallicanis, ſcilicet [Eorum]eſt modus
loquendi ciuium Italię, qui dicunt ciuitatem ſuam.
Erat enim eorum matrix, & caput, non eorum quò
ad prælationem, vel aliquem titulum [[Ordinaret]
qđ poterat: quia erat legatus de la rere, dę off. leg. c. 1.
2 lib. 6. [P. eces]de† his, an ſimoniam inducant, not. de
ęta. & qua. tuã[Illos]clericos, & magiſtrũ Pe, [Vltima]
qua forte numerũ ſtatuerãt, & antiquũ reſtrinxerant,
ſic ſ. de conſti. c. pe, vel ſi nõ erat certus numerus, erit
tñ veriſimile, q tot nũc poſſent ſubſtẽtari, quot ſubſtẽ-
tabãtur tempore ordinationis vltimę forte factę ſm
conſuet. Vien. & Lugdunen. eccleſiarum, vbi ſimul fa-
ciunt 10. vel 12. canonicos, poſtea forte per 10. annos
ſtant, quod nullũ recipiunt; & tunc iterũ ordinationẽ
faciunt generalẽ. ſic ẽt facere conſueuerunt doctores
iuris ciuilis Bono. vnde 5. vel 4. mortuis, & ſi ad ſupe-
riorem non deuoluatur ius conferendi, de con. præ. ex
parte, tamen æquũ erat in locũ illorum alios ſubroga-
re, de inſti. c. 1, de vi. & ho. cleri. qm̃, ſm Hoſt. (Vacaſ-
3 ſent)per † hoc innuit ibi fuiſſe numerũ, de conceſ. prę-
ben. ex parte. & facit ad ea quæ dixi ſ. de præb. c. pen.
ad idem cle. eo. tit. ſi de beneficio(Et cõceſſas)not. iu-
ſtã petitionem exaudiendã, de ſimo. ex diligenti. item
q datur de liberatoria, ẽt vbi non offertur libellus: nã
nec reſponſio eſt præcipitanda. 6. q. 1. quæro, ſm Hoſt.
(Præbenda)i. prębẽdis, vel quemliber ſingulariter de
vna præbenda, ne ſit contra, dę præben. maioribus, &
c. tuę(Inueſtiuit) de quo dic vt ſup. de his quę ſi. a ma.
par. c. ex ore. (& infra]hic intellige, q capitulũ oppo-
nebat illi magiſtro Petr. excõmunicationem, & ſuper
hoc dati ſunt iudices, qui teſtes vtriuſq; partis recepe-
runt, & remiſſionem fecerunt ſm Abb. & Hoſt. (Pœni-
tentiarius)procurator capituli[Iudicij]cõtenti ſub de
ciſa, vt dixi(Intelleximus) ſ. eſſe probatũ(Inueſtitus]
per hoc volens probare, q inueſtituræ tempore excom
4 municatus erat(Nominatim)licet†generalis ſentẽtia
omnes liget: tamẽ ſiquis ex incluſis lateat, non impu-
tatur cõio, niſi conuincatur, vel publicetur, de off. ord.
ſi ſacerdos, de ſent. exc. cum non ab homine, & cap. a
nobis. forſan ẽt iſte magiſter Pet. erat de Caſtro (Fau-
5 torẽ)ſi in † crimine, ligabatur eadẽ ſententia, de ſent.
ex. nuper. hoc verũ extra iudicium, Sed quid ſi in iudi-
cio ſit aliquis pro talib. aduocatus? Dicit Hoſt. ſi exe-
quitur officium ſuum, vt debet, vel defendendo ipſos,
oſtendendo, q iniuſtę ſunt ligati, ſicut verũ eſt, vel ſal-
tem verũ putat, non ligatur, cum excõicato ſeruetur
legitima defenſio. ſ. de excep. cum inter. & iuſtum eſt
officiũ aduocati, & ad defenſionẽ concedit. ff. de po-
ſtu. l. 1. §. ait prætor. ſ. vt lit. non cõt. ca. 1. põt ergo ad-
uocatus in ſpectantib. ad officium ſuũ, & ſine quibus
non põt expediri, dũmodo alias nõ excedat, excõica-
tis, quorũ aduocatus eſt, cõicare, ar. ſ. de iudi. intelle-
ximus. 11. q. 3. non licet, de ſen. ex. cum voluntate, & c.
inter alia eſt ſi. quod dixi de præb. pro illorũ, ſuper gl.
2. in fi. Si verò contra iuſtitiã, & contra conſcientiam
fouet illũ in crimine dãnato, nulli dubiũ eſt, quin ea-
dem ſententia inuoluatur. plus dicit Hoſt. per l. C. de
iudi. rẽ non nouam. §. patroni, q ſi ab initio credebat
aduocatus, q iuſtam cauſam haberet excõmunicatus,
& poſtea reperit contrarium in proceſſu, tenetur illũ
dimittere, & conſcientiam ſequi, de ſimon. per tuas 2.
etiam ſi ſit erronea, vt ibi; ad id de præſcriptio. capitu
lo fin. & tunc maxime ſe retrahere debet, cum tale pa-
trociniũ in alterius vertitur læſionem. quo caſu etiam
ad reſtitutionem tenetur, argu. infra de re iudi. cap. 1.
lib. 6. de homi. ſicut dignum, §. illi, & ca. fi. de iniur. c.
fina. Ex præſcriptis collige, q male faciunt aduocati,
qui contra proceſſus executorum factorum ſuper cer-
tis beneficijs, vel præbendis fulminantes pęnam con-
tra impedientes, & dantes ad id conſilium, vel fauorẽ
patrocinãtur contra iuſticiam, & contra conſcientiam
illis, qui impediunt illos, pro quibus factũ ſunt proceſ-
ſus[Eos tñ] ſcilicet clericos & Burgẽ. Caſtrien. ¶ Et
6 nota, † q ſicut ligat ſententia generalis nudo verbo,
ſic etiam ſoluit nudo verbo; quod dicit Hoſtien. ve-
rum quò ad illos qui latent, qui nec uitandi ſunt, niſi
nominentur, vt ſupra dixi, quò ad denunciatos, & no-
minatos putat formam neceſſariam, & de hoc, infra
de ſen. ex. cũ deſideres[Inueſtitus) & ſic nõ apparet il-
lum excommunicatum tempore inueſtituræ [Poſtea)
ideſt poſt abſolutionem, ſed ante inueſtiturã [Obtule-
rat]imputet ergo ſibi, qui ad id ſe aſtrinxit, de prob. li-
cet. Sed in hoc caſu non eſt uis, ex quo de abſolutione
conſtabat[Factum eſt]& ſic adiudicatur ei præbenda,
7 de qua per legatum fuerat inueſtitus. ¶ †Gl. 1. no. tem
pus inueſtituræ &c. inducit duo ſimilia. ¶ Gl. 2. not. à
contrario, & dat conſilium. ¶ Gloſ. 3. reſpondet per
quæſtio. an communio probet abſolutionem. ſoluit;
8 alle. contrarium. ¶ † In gl. 1. ibi, vtrum]tunc ergo nõ
ſufficit probare quem fuiſſe excommunicatum, niſi
probetur eum tempore collationis, uel electionis ex-
communicatum; ſed ideò hoc fuit hic; quia ſic datus
fuit articulus, & ſe aſtrinxit ad probandum. ſuper hoc
autem non depoſuerunt teſtes, ſed ſuper eo tantum,
quod fuerat excommuaicatus, & ideò non valuerunt
depoſitiones tanquam non iuratorũ, ſupra de teſti. c.
de teſtibus, ſecundum Inno. dicit Hoſti. q melior eſt
ratio, quod licet deponant iurati, non probant totum
articulum, ſed partem. cum enim duo vellent proba-
re excommunicationem & tempus, depoſuerunt de
primo, non de ſecundo. poſt illud dictum dicebat In
no. melius eſſe dicere, q hic excommunicatio non fuit
probata, cum non fuerit probatum iſtum fautorem,
vel nominatim excommunicatum: nec confeſſio ſua
ſibi nocuit: quia nec hoc confeſſus fuit. & dicit ſatis eſ-
ſe excipienti de excommunicatione probare aduerſa-
rium aliquando fuiſſe excommunicatum, niſi probet
ille ſe abſolutum, & hoc verum in ſententia pura, vel
de qua conſtat, q ligauit. hoc dicit, quia ſi quis probet
excommunicationem latam in aduerſarium, niſi in-
tra certum tempus ſolueret 10. lib. uel ſub alia condi-
tione, non ſufficit probare ſententiam. niſi etiam pro-
bet, q non ſoluerit, vel quod euenerit conditio. & ſit
ratio: quia primo caſu conſtat illum excommunica-
tum fuiſſe per ſententiam purè latam. Sed in ſecundo
non conſtat illum ligatum, niſi probetur ſententia, &
conditio. & de hoc ſupra de accuſa. ſuper his, ſecundũ
a Inno. in gl. ad excipiendum, [a] ver. quid ſi[& ibi. §. ſex-
ta]verum dicit hæc glo. licet quidam eam habeãt pro
cancellata, communiter. G. in additionibus tenuit cõ
9 trariũ per decr. pia. ¶ In gl. 2. ibi, adhuc]ſicut† ſufficit
probare quem ſemel fuiſſe hæredem, vt adhuc habea-
tur pro hærede. ff. de mino. ait prætor, aliàs, & ſi ſine §.
reſtitutus, & §. ſequẽ. in fi. idem in dominio. C. de pro-
ba. ſiue[& ibi, abſolutionis]ſup. de ſimo. ex diligẽti in
fin. & facit quod no. de offic. dele. cum in iure, & eſt ex
preſſum, infra de ſent. ex. ſicut. ¶ In gl. vlti. ibi, præſen-
tia]de hoc eo. tit. ſi aliquando. Et expeditur per cle.
10 eo. ti. ſi ſũmus pontifex[& in fi.]dixit† Inno. quoſdã,
dicere, quod ex quo quis communiter habetur pro
abſoluto maxime ab excommunicatore, ſine aliqua
probatione hoc ſufficit, & licitè cum tali communi-
cetur, licet conſtet illum fuiſſe aliquando excommu-
nicatum, niſi probetur adhuc excommunicatus eſſe.
Dicit Hoſt. quod non occurrit ſibi aliqua ſpecies pro-
bandi excommunicationem continuam. ſufficiat er-
go probare illum excommunicatum fuiſſe, vt in ſupe-
rioribus dictum eſt. verum quia homines negligẽtes
ſunt in literis abſolutionis petendis, & quia etiam ha-
bitæ quandoq; facilè perduntur, de æquitate dici poſ-
ſet

Google

3 ſet illa opinio [d] vera in facto antiquo. In recenti vero
locum habeat contraria. ad hoc infra de conceſſio.
præbēdæ, quia cunctis. §. 1. in fi. & quod dixi s̄. de præ
ſum. illud. ad fi. vel dicam illam opin. & ſui rationem
veram quo ad hoc, vt excuſet participantes, ad hoc
ff. de offi. præ. Barbarius. ff. ad Mace. l. 3. 1. rñ. ipſum tñ
excommunicatum non excuſabit, ſi aliquid petat,
vel lucrari intendat. immo omnino ſibi obſtabit ex-
ceptio, niſi aliud probet, licet ſit factum antiquum,
& imputet ſibi, ſi literas, vel inſtrumentum abſolutio-
nis nō habuit, vel habuit, ſed illas amiſit. faciat quod
alle. 1. glo. nam generaliter cuique imputatur propria
negligentia, de homici. c. fi. de commo. c. vno. & dicit
Hoſtien. quod hoc vltimum rigidius & iuſtius, tamen
proximum benignius & æquius, & ideò bonus iudex
poſſet illud in arbitratu ſuo præferre. ad hoc de tran-
ſact. c. fi. & dicit addendum, quod no. infra. de eo, qui
fur. ordi. recepit. c. fin.

ADDITIONES.

a ¶ Exaudiendam. Vnde & illud. iuſta petentibus non eſt dene-
gandus aſſenſus. l. iuſtum. C. de eden. & ibi no.

b ¶ Et iuſtum eſt. Immo cauſa petendi aduocatū licitum eſt pete
re dilationem, & ſi aduocatus ſe abſentat donec redierit. l. ait
prætor. & ibi. ff. ex qui. ca. ma. Ang. Alb.

c ¶ Non ſufficit. Ad illa facit quod no. Bar. & ibi omnes. in l. nō
ſolum. §. ſed vt probari. ff. de ope. no. nun.

d ¶ Poſſet illa opinio. Adde in hoc caſu Abba. in ca. ſupra. de eo,
qui fur. ord. ſuſce.

SVMMARIVM.

1 *Irregularis non eſt celebrando, qui probabiliter ignorat ſe ſu-ſpenſum.*
2 *Scientiam qui allegat, illam probat.*
3 *Ignorantia, error & titubatio differunt.*
4 *Poſſeſſio poteſt ignoranti acquiri.*
5 *Ignorantiæ probabilis effectus duo.*
6 *Obligatio non diſſoluitur per pactum de non petendo.*
7 *Soluens ignorans quando liberatur.*
8 *Poſſidere quando quis deſinat.*
9 *Ignorans, quando non incurrit pœnam.*
10 *Occultus omnino & non occultus omnino differunt.*
11 *Errare probabiliter, vt quis dicatur, quod requiratur.*

CAPVT IX.

1 Apoſtolicæ. Caſus. † Qui probabiliter i-
gnorat ſe ſuſpenſum celebrā-
do, irregularis non eſt. [Su-
ſpenſionis] ab officio. Innocen. [Ignari] vt dicitis, &
2 † qui ſcientiam allegat illam probet. ff. de proba. ve-
rius. Nec ob. de ele. innotuit. dic enim vt ibi Hoſtien.
& infra de reg. iu. præſumitur. lib. 6. & dic ignari igno
rantia facti ſecundum Innoc. [Supina] dicit hic Vin.
3 & Gof. quod † differunt [a] ignorantia, error & titubatio.
a Quia ignorantia eſt neſcire, quod ſciri debet. 37. di.
§. vlti. Errare eſt aliud pro alio putare. 38. diſtin. quā-
uis, & quod hic fuit diuerſa, patet ex eo, quod dicit lex, ſi
4 † poſſeſſio poteſt ignoranti acquiri, ergo & erranti. ff.
de acquiren. poſ. l. 1 me. Titubari eſt, cum quis inter
duo eſt, & neſcit ad quid declinet. & vide in hoc ſi-
mile, quod dixi, de teſti. cog. præterea. [Indulge-
mus] hoc fecit Papa, ne impediretur ordinatio Prag.
eccleſiæ, propter quam venerat, vt in decre. apoſtoli-
5 cæ. quæ pars eſt huius, vt dicit 1. gl. ¶ Secunda gl. † præ
mittit duos effectus probabilis ignorantiæ, & remit.
secundo tractat, an abſens & ignorans excommuni-
cari poſſit, & ſuſpendi. & quid de his quæ interim
agit, alleg. pro & contra. ſoluit, demum format tres
quæſtiones, & illas ſoluit, & tertiam diſtinguendo.
6 ¶ In gl. 2. ibi. [§. præterea] ſi † creditor debitori fecit pa-
ctum, quod ab illo non petet, obligatio per hoc non di-
ſoluitur, tamen contra creditorem agentem ſe de-
fendet per exceptionem pacti conuenti. Et ibi (igna-
rus] loquitur de ſeruo abſente præpoſito calendario,
qui teſtamento domini manumiſſus & hæres ex par-
te inſtitutus hoc ignorans pecunias domini exegit,
7 aut credidit, † ſoluēs enim liberatur, in creditis diſtin-
guitur. & ibi [ſi mandaſſet] ſi mandaui per te fundum
emi, poſtea ſcripſi ne emeres, & tu antequam ſcires
b vetitum emiſti, teneor mandati. [b] & ibi [per literas]
an ſtatim velit eum eſſe liberum, an cum literas rece-
8 pit. hęc l. qui abſenti. cum l. ſeq. dicit, quod † poſſidere
deſinit, qui ea mente poſſeſſionem tradit, vt ſibi po-
ſtea reſtituatur. & ibi [l. vlti.] loquitur de conſtitutio-
9 ne municipij † cuius pœnam non incurrit ignorans.
¶ In gloſſa. 2. ibi (apoſtolus) 1. ad Thymo. 1. c. & ibi (c.
1.) quod etiam facit contra. dic vt in vltima gloſſa. &
ibi (de manifeſta) vbi etiā no. an abſens poſſit abſolui.
10 & ibi (vel ſuſpenſum) dicit Hoſtiē. diſtingui † inter om
nino occultum, & inter omnino non occultum.
omnino occultus, qui nec conuinci poteſt, nec re-
mordet illum conſcientia, nec alia, quia de ſenten-
tia nil eſt auditum, excuſatus eſt in iudicio & extra
quantum ad illa, quæ de ipſo fiunt, vel quæ ipſe facit
per prima iura. idem ſi poſſit conuinci. tamen non eſt
publice lata ſententia, nec ipſe denunciatus, niſi talis
ſit actus, quod nullo modo cadat in excommunicatū,
vel ſuſpenſum, ſicut eligere, eligi, ſacramēta conferre,
vel recipere, vel ſpiritualia tractare. infra c. 1. quando-
que tamen conceduntur extraiudicialia & iudicialia
denegantur, de ſententia excommu. ſolet. libro. 6. ſi
non eſt omnino occultus, quia poteſt conuinci, tamen
non eſt lata ſententia, vel publice nunciatus, tunc po-
teſt allegari probabilis ignorantia, ſi tamen ipſe hoc
ſcit, reus eſt quo ad Deum, vt patet in eo, quod legitur
& no. de cohabitatione clerico. c. fi. de ſenten. excom.
a nobis. 2. & ibi (poſt mortem) dummodo ſigna con-
tritionis apparuerint in illo de peccato, pro quo fuit
excommunicatus, nec aliter debuit excommunicari,
11. q. 3. nemo. & ibi (quod ſic) infra de ſenten. excom.
cum non ab homine. & dic vt ibi. & ibi (§. 1.) ad hoc ī.
de conceſ. præben. c. 1. §. ex parte. lib 6. & ibi. l. vlt. de
conſtitutio. c. 2. lib. 6. & ibi (executionem) quo ad il-
los, quos reddit probabilis ignorantia excuſatos, ſed
quantum in ſe eſt, bene quando eſt pura. ſ. ne poſſit ap
pellari, & ſic loquitur contrarium, & in fi. de hoc 2. q.
11 5. quāto. dicebat Phi. quod † vt probabiliter quis dicatur
c errare, non requirit, quod nimis ſit diligens [c] & curioſus in
inquirendo, ſed quod in inquirendo non ſit nimis diſſolu-
tus & negligens. ff. de iu. & fac. igno. l. nec ſupina.

ADDITIONES.

a ¶ Quod differunt. Bonā gl. vide in rubrica ff. de iu. & fac. igno.
& ibi no. & ſimilem in l. de ſtatu. ff. de teſta. & Bart. in l. admo-
nendi. io 4. col. ff. de iureiu.

b. ¶ Teneor mandati. Hoc fallit in procuratore cōſtituto ad ma-
trimonium, qui ignoranter reuocaretur. c. fi. de procu. in 6.

c. ¶ Quod nimis ſit diligens. De errore, de caſu, ignorantia & cul
pis vide Io. de Blanoſco. inſtit. de act. io 2. carta. in rubrica de
culpis. de qua facit mentionem Bar. in l. quod Nerua. ff. de po.
facit quod dicit Ab. in c. 1. in primo no. infra ti. 2. vbi aſſertio bo
norum virorum facit probabile dubium.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatio minor contrahitur ex participio excommu-nicati in crimine.*
2 *Minus agitur cum lege, quam cum homine.*
Irregularitatem incurrunt celebrando a iure ſuſpenſi.
3 *Excommunicatum maiori a iudice, vel canone irregularem ſe celebrat.*
4 *Simoniaci & notorij fornicatores an ſuſpenſi ſint ab officio.*

Suſpenſi

Suſpenſi quo ad Deum tamen propter peccatum non fiunt irregulares celebrando.

Irregularem iudicare non debemus, niſi vbi ius id exprimit.

Separatio a ſacramentis quomodo iudicatur.

Peccata venialia dicuntur leuia.

Irregularitatem minorem quem incurrere propter peccatū.

Communicare excommunicato eſt mortale.

Veritati ſunt contraria indignitas, peccatum, mendacium et transgreſſio.

5 *Irrita quæ nuncianda.*

Sponſum qui habet amicus eſt ſponſi.

6 *Excommunicatus minori an poſſit celebrare pro defunctis.*

Gl. ſuffragium, additio.

Excommunicatus minori & maiori celebrando æqualiter non peccat.

10 *Eligi qui non poſſit ad dignitatem, vel ſimplicem clericatum.*

CAPVT X.

Si celebrat. Gregoriana eſt, & ſe ſummat, habens 5. dicta. ſecundum ibi, nec eligere. 3. ibi, vel ea. 4. ibi, ſi tamen, cuius dicti rationem ſubmittit ibi, pro eo. 5. ibi, peccat. cuius dicti ſubmittit rationem ibi, cum non, & determinationem ibi, dummodo. [Minori]
1 quæ † contrahitur ex participio excommunicati, non in crimine, de ſenten. excom. nuper. Goff. Vin. nec in diuinis ſecundum Phi. per dec. ſignificauit, de ſenten. excom. dic, vt ibi dicam. [Legatus] idem videtur de notorio fornicatore, & ſimoniaco, & omnibus alijs a iure ſuſpenſis, cum iſti communicantes excommunicato ſint a iure ſuſpenſi 11. q. 3. cum excommunicato. & c. ſequen. & vbi eadem ratio, fit idem ius. ſup. de conſangui. tua. Secus in ſuſpenſis ab homine. illi enim celebrando ſunt irregulares. 11. q. 3. ſi quis presbyter, & c. ſeq. ſecundum Innoc. Hoſtien. ſup. ca. 2. & c. litores. & c. poſtulaſtis, & poteſt eſſe ratio huius diuerſitatis, quia plus contemnere videtur, qui facit contra legem animatam, quam qui facit contra inanimatam. veniendo enim contra iudicis præceptum, legem & iudicem offendit. contra præceptum legis, legem ſolam.
2 & † ex hoc dicitur mitius agi cum l. & c. ff. de arb. l. Celſus. ff. de compen. ſi cum militi, & quod viua vox &c. in Auctien. de inſtrumen. cau. §. ſi vero tale. colla. 6. & de conſuli. in fine. colum. 3. Alij dicunt communicantes excommunicatis promotos per ſaltum, de quibus infr. ti. 2. & his ſimiles non eſſe ſuſpenſos a iure, ſed ſuſpendendos, & quod principaliter a Deo prohibentur vti ſuo officio, & ab eo tantum ſunt ſuſpenſi, & quo ad ſe propter peccatum, & non a canone, niſi per approbationem, quod patet, quia quando pœnitere volunt, abſoluuntur a ſacerdote proprio tamen, & poſſunt poſtea celebrare, j. de ſen. excommu. nuper. quod placet Innoc. & Hoſtien. quia ſi a iure ſuſpenſi eſſent, irregularitatem incurrerent celebrando. j. de re iudi. c. 1. lib. 6. & vide quod ibi dicam ſuper ver. inuoluet. & de ſenten. excommuni. cap. 1. lib. 6. remittit etiam Innoc. ad no. de co. cle. ſicut. & breuiter dicen-
3 dum videtur, omnem † excommunicatum maiori a iudice, vel canone irregularem, ſi celebrat. In ſuſpenſis ad tempus dicunt quidam eos irregulares non fieri, ſi celebrant. Alij contra, quod videtur verius ſecundum Inno. arg. 2. q. 5. presbyter. de reſcrip. dilectus. inf. de excep. apoſtolicæ. & hoc intelligas in ſuſpenſis propter crimen aliquod, ſecus ſi propter defectum, vel infamiam, vt dicam infra. item de ſuſpenſis ab officio a iudice, vel canone quo ad ſe, & alios, ſecus de ſuſpenſis a beneficio. ſ. de elect. cum in cunctis. §. clerici, de conceſ. præbend. quia diuerſitatem, vide quod dixi de cleri. peregrin. c. 1. in gloſſa.
4 [Probatione] cum † igitur ſimoniaci, & notorij fornicatores ſuſpenſi ſint ab officio, etiam quo ad alios, & propter crimen, licet a canone. 32. diſtin. §. verum, reſtat ſecundum Hoſtienſ. quod ſi celebrant, incurrunt irregularitatem, & etiam poſt pœnitentiam non debent celebrare, donec cum illis per ſe. apo. diſpenſetur. ſupra. de bigamis. c. quia circa, & de hoc ſupra de ſimo. tanta. Alij dicunt contra, ſecundum Innocen. quod ſcilicet fornicator notorius principaliter ſuſpenſus eſt a Deo, licet per canones aliquid ſit additum in odium criminis quo ad ipſorum euitationem. ſupra de cohabi. cleric. veſtra, cum ſimilibus, & dicunt, quod quam cito pœnitet, eſt audiendum ipſius officium, nec ob. de cleri. coniu. ſane, quod intelligit de occulto, vel vt ibi dixi. Suſpenſi vero quo ad Deum tantum propter peccatum, & ſi peccent celebrando, non fiunt irregulares, niſi ſecundum Hoſtien. in his caſibus, quibus executio poſt pœnitentiam impeditur, qui nota. de renunc. niſi. §. propter conſcientiam. illi vero, quos canon ſuſpendit non propter crimen, ſed propter defectum, vt illegitimi, & corpore vitiati, non incurrunt irregularitatem celebrando, quod patet per ſtilum curiæ, quia quando ſuper defectu diſpenſat cum talibus, de irregularitate mentionem non facit. 56. diſt. apoſtolica, & c. Cenomacenſem. ſupra de fili. presby. veniens, & cap. peruenit, & quaſi per totum. Idem in ſuſpenſis a canone propter infamiam, ſicut hi, quorum crimina ſunt notoria, qui propter ſcandalum, & per infamiam etiam poſt pœnitentiam prohibentur celebrare, de cohabita. cle. c. fin. ſecundum Innoc. & melius ſecundum Hoſt. facit de homic. ex literis. iſti enim non incurrunt irregularitatem, ſicut nec ſuſpenſi a confeſſoribus, de qua ſuſpenſione 26. quæſ. 5. & 6. per totum. non enim debemus quem iudicare irregularem, niſi vbi ius exprimit ſecundum, Innocen. & Hoſtien. & eſt expreſſum inf. de ſen. ex. is qui. in ti. li. 6. hanc autem gl. & ipſius materiam vide in Spe. de leg. in tract. diſpenſationis. §. iuxta propoſitiones. ver. item no. ꝙ ſuſpenſus, cum ſequentibus. [Grauiter.] i. enormiter. ſecundum Goff. ſecundum quem nedum excommunicatio, ſed etiam ea quæ ſunt digna excommunicatione, ſeparant a ſacramentis, de conſ. diſtin. 2. ſi non ſunt, ſed communicare excommunicato dignum eſt excommunicatione. ſ. eo. c. 11. Idem Abb. ea ratione, quia venialia dicuntur leuia. 25. di. §. criminis. rationem Goſ. reprobat hic Pe. quia non verum, ꝙ propter cōionem excommunicetur maiori, ſed propter contumaciam, quia ſcilicet monitus non deſiſtit [nullum] ratio patet j. de ſen. ex. is qui. in ſi. 1. tit. li. 6. & eſt hoc ꝯ Pe. qui dicebat eum minorem irregularitatem incurrere propter peccatum. fatetur tamen, quod illa irregularitas per pœnitētiam aboletur. [Notam] idē verbū ſ. de fortil. c. fi. [Irregularitatis] de iſtius verbi diffinitione remiſi ad Spe. ſ. c. 11. [Incurrit] ſ. de homic. petitio not. [nec eligere] per hoc infert Innocen. & Hoſtien. quod non ſint ſuſpenſi a iure, vt ceſſent contraria, quæ ſignat G. de hoc dixi ſ. [Iuriſdictionis] vnde ēt abſoluit aliū excommunicatum minori. j. de ſen. excom. duobus, licet quidam contra. Vinc. [Sibi competunt] not. ſecundum eos qui dicunt communicare excommunicato eſſe mortale, quod conſtitutus in mortali retinet, & exercet ea, quæ ſunt iuriſdictionis. de hoc 3. q. 7. per totum, maxime in §. ex his, ſecundum Abb. Quærebat autem Vinc. hoc quare crimenoſus toleratus non repellitur a iudicio, ſed repellitur a teſtimonio, & dicebat, quod eſt ratio, quia indignitas, peccatum, mendacium, & transgreſſio ſunt contraria veritati, nec præſumitur verum dicere, qui peccat in Deum, ſecunda quæſtione ſeptima. non poteſt, vel verius, quia

maius

maius periculum eſt in teſte, cuius grauamen non rele
uatur per appellationẽ, ſicut grauamẽ iudicis. ff. apud
eum, a quo appell. l. 1. remiſſiones de hoc dedi, ſupra
5 de teſtibus. teſtimonium. [Irritanda.] inımo † irrita
nuncianda, ex quo perſona indigna ſecundum Hoſti.
dicit Innoc. quod quidam dicunt irritandam, niſi pœ-
nituerit ſaltem tempore, quo petitur caſſatio, vel me-
lius ante electionem, quia ſi poſt, præſumitur pœniten
tia ficta, ſupra de electionibus, dudum, ſecũdo ſibi pla
cet, quod licet pœnituerit, non poſſit eligi, niſi prius ab
ſoluatur. ỹ. de ſent. excom. nuper, propter ſententiam
iuris, quia priuatus eſt communione. abſolutio vero fit
ſine iuramento, vt in præce. dec. nuper. & ſufficit ſecun
dum Pet. quòd ſacerdos curatus illius intra, vel extra
eccleſiam dicat, Ego te abſoluo, vel reſtituo te ad ſa-
cramentorum perceptionem, vel do tibi licentiam, vt
poſſis audire diuina, & percipere ſacramenta, vel com
municare ſacramentis, ſecũdum Pet. in criminoſis no.
ſecundum Innoc. qui non a iure poſitiuo, ſed a Deo pri
uati ſunt ſacramentis, locum habeat, quòd acta pœni-
tentia poſſint eligi ſine alia abſolutione. & idem ſecũ-
dum quoſdam pœnitentia non acta, quo ad hoc, vt po
ſtea illa peracta licite teneãt dignitatem, quod negat
hic Pe. etiam ſi peccatum fuerit occultum, cum princi
pium fuerit vitioſum, eſt ergo neceſſaria diſpenſatio,
ſupra capitulo poſtulaſti. Putat autem epiſcopum di-
ſpenſare poſſe; alleg. de iudi. at ſi clerici. de ſententia
excommunicationis, nuper. infra de eo, qui furtiue or
dines re. cap. 1. vlt. dicit Innoc. plus ſibi placere iſtos a
iure non ſuſpenſos. dixit Inno. in addi. alios dicere, &
videtur melius, quod ſiue ſit bonus, ſiue malus, etiam
hæreticus, vel excommunicatus ab eccleſia toleratur
per electionem, & confirmationem, etiam ſi fiat a pec
catoribus, vel hereticis, vel excommunicatis toleratis
bene contrahitur inter hos matrimonium ſpirituale,
donec ſeparentur paleæ a granis, ad hoc de conſecra-
tio. diſt. 4. cum baptizat, iſte tamen nõ eſt ſponſus niſi
miniſterio. verus enim ſponſus, & vniuerſalis eccleſię,
& ſpecialium eccleſiarũ, & cuiuslibet animæ eſt ſolus
Chriſtus, vnde apoſtolus, deſpondi vos vni viro virgi-
nẽ exhibere Chriſto. 26. diſt. acutius. & in pſalmo, tan-
quam ſponſus procedens de thalamo ſuo. & in euan-
gelio, Qui ſponſam habet, amicus ſponſi eſt, &c. Item
iſte miniſterialis ſpõſus nõ generat filios, niſi in mini-
ſterio. vnde apoſtolus. Ego plantaui &c. de conſecrat.
diſt. 4. aliud. in fi. 1. quæſt. 1. ſi fuerit, & capitulo multi.
Item baptizat ſeruus &c. & non horreat columba mi-
niſterium malorum, de conſecratione diſtin. 4. baptiſ-
mus. 32. diſt. §. verum. nec eſt contra, quod no. de elect.
conſiderantes, & capitulo auditis, ſcilicet quod nul-
la eſt electio facta ſciẽter de indigno. illud enim eſt de
iure poſitiuo, vt ſcilicet tali electione non obſtante te-
neat electio facta per alios. dicit tamẽ Innoc. ꝙ tenet
de iure naturali, & ſi per ſuperiorem confirmetur, erit
verus prælatus in miniſterio & tenebunt, quæ fecerit
a in ſpiritualibus, vel temporalibus.[a] dicit tamen etiam
poſt talem confirmationem tenere electionem factam
per alios, qui non peccauerunt, & ad quos erat deuo-
luta poteſtas, vt dicam poſt eum, de exceſſibus præla-
torum, inter. Si tamen ſuperior confirmet hanc electio
nem, non vocato confirmato, cuius electio non tene-
bat, non valebit confirmatio, quæ licet ſine cauſæ co-
gnitione fieri poſſit, vbi nullus eſt contradictor, vel
poſſeſſor, vel confirmatus, vbi tamen aliquod iſtorum
interuenit, ſecus; de electionib. tranſmiſſam, & capitu
lo dudum, ſecundo. C. ſi per vim, vel alio modo. l. fin.
Item forſan, ſi alius ſolummodo eſt electus, dic vt de
b electionibus, capitulo vltimo,[b] li. 6. ſalua citatione iu
ris, de qua, eodem titulo, cap. 1. Ratio autem diuerſi-
tatis, quare licet electoribus, quod cõfirmatori nõ li-
cet, eſt, quia primi cenſentur iure priuato, ſecundi pu-
blico, ſcilicet vice iudicis. facit quod dicam infra de
ſententia excommunicationis, ſi vere. in gl. hic patet,
in fi. [Peccat.] quia non recepit [grauiter.] putant Gl.
& Ab. & Petrus eum leuiter, & venialiter peccare pro-
pter rationem, quæ ſequitur. [Virtutis.] ideſt gratię, &
executionis. habebit ordinatus ab illo executionem ſe
6 cundum Inno. & Hoſt. Dicit † autem hic Abb. per hoc
ſoluit quæſtionem, an excommunicatus minori cele-
brare poſſit pro defunctis, ita, ꝙ eis proſit oblatio. &
mouet dubium, quia cum is, qui diſplicet &c. 3. quæſt.
7. iudicet. 49. diſt. §. primo, ſed verum eſt, quòd pro-
deſt, vt hic. & cõtrarium loquitur de intercedente pro
illo, qui diſplicet, ideſt qui damnatus eſt. (Collatio-
nem) cõtra, ex quo ſuſpenſus eſt a participatione, ergo
& a collatione, cum ſibi non liceat ſacra contingere,
81. diſt. eos. & capitulo miniſter, & capitulo oportet,
& maxime hoc in collatione ordinum, quę fieri nõ dẽt
ſine miſſa. 75. diſt. cap. primo, tertio, & quarto. Solu. di
cunt quidam, quòd licet peccet in eo, quod miſſam ce
lebrat, non peccat in eo, quod ſacramentum confert.
Dicit Innoc. quod peccat conferendo ſacramenta, vt
hic prima quæſt. prima, omnia. 95. diſt. illud, exceptis
expreſſis a iure, vt eſt baptiſmus. de hoc infra titulo
primo, capitulo primo, ſed ſubditi non prohibentur il
la ab ipſo recipere, & ſic non prohibetur a collatione
quo ad ſubditos, ſed participando, & percipiendo ſe
commaculat. Hoſt. dicit, quòd conferens non partici-
pat, quia non confert principaliter ad ſuã, ſed ad alio-
rum vtilitatem. Qui vero ad ſui vtilitatem illa recipit,
proprie participat, ideſt partem capit. prohibetur er-
go a perceptione, quæ ſuam vtilitatem reſpicit, non a
colatione, quæ vtilitatem reſpicit aliorum, argumẽto
ff. de dolo. lege prima, de collu. cap. 1. de his quæ fiunt
a maiori parte capituli, quæſiuit. [Anathemate.] ideſt
maiori excommunicatione, vide quòd dixi de iudic.
cum non ab homine, ſuper verſic. anathematis. (Feriẽ
7 dus,) per ſcientiam. Inno. ¶ † Gl. tertia ſignat contra-
rium, ſoluit ex ſolutione, infert quæſtionem rationis,
cui reſpondet, cui reſponſioni opponit, & ſoluit. ¶ Gl.
ſed quid, quærit, & ſoluit, ſecundo quærit, & arguit.
¶ Penultima gloſſ. ponit tres lecturas illius verſiculi,
8 dummodo. ¶ In gl. † hæc eſt. (ibi, qui teſtamentum.)
ſi teſtator ei, qui vltra certã quantitatem capere nõ po
terat, licitam quantitatem legat, & vltra, dicẽs ſe ma-
iorem ſummam ſibi debere, illam reddi iubet, præſu-
metur dictum in fraudem, nec debebitur, niſi probet
illam debitam. Idem in eo, qui rogauit palam, & taci-
te vel tacite tantum, vt in lege ſequenti. ¶ In gloſſa
9 † ſecunda. (ibi, maior) licet enim excõmunicatus ma-
iori, & minori ſint excluſi a celebrando: tamen cele-
brando non peccant æqualiter. & idem in ſuſpenſo, ex
communicato minori ſecundum Goffr. ¶ In gloſſa ter
tia. (ibi, mortali.) forte putat gl. Innoc. Hoſtien. ponẽ-
do hæc verba in ſuis primis gloſſ. communicantem
excommunicato peccare mortaliter. de hoc dixi, quod
metus cauſa, ſacris, in vltima quæſtione. ¶ In gloſſa
minor. (ibi, iuriſdictione.) idem videtur ſecundum
Hoſtien. ſi ſit ſuſpenſus ab officio tantum, vel benefi-
cio tantum, quando iuriſdictio ſpiritualis, vel tempo-
c ralis eſſet ſequela illius, a quo[c] ſuſpenſus eſt. dicebat
hic Vincen. quot ſunt res, vel cauſæ, tot poſſunt eſſe ſu-
ſpenſiones, vt ab ingreſſu eccleſiæ, ab officio, a iuriſdi
ctione, a beneficio, & ſimilibus. vide ſatis de hoc in
clementina de pœnis, cupientes, in gloſſ. nota. nouam.
¶ In gloſſa, ſed quid. (ibi, non credo.) idem Hoſtiẽ. &
10 Abb. ¶ In glo. hæc eſt. (ibi, non poteſt.) vnde nec † ad
dignitatem, nec ad ſimplicem clericatũ eligi poterit
ſecundum Innocen. Sit ergo cautus eligendus, vt pri-
mo confiteatur, & abſolutionem obtineat ſecundum

Petrum, dicit tamen quòd cum promoto ante abſolutionem diſpenſabit epiſcopus, ex quo eſt occultum, immo nec propter occultum poſſet & eum remouere, de temporibus ordinandis, ex tenore, & capitulo fina, ¶ In gloſſa penultima. [ibi, quidam] Innocen, ſcilicet poſt cuius apparatum fuit hæc gloſſa. [Et ibi, ſuſpendendo.] iſtud tamen non liceret hodie inferioribus a papa, niſi ſeruata forma decret. de ſententia excommunicationis, & capitulo conſtitutionem. lib. 6. vt eodem lib. & eodem tit. ſtatutum.

ADDITIONES.

a ¶ Temporalibus. Vide Ioannem Andr. in capitulo, quod ſicut de ele. poſt gloſſ.

b ¶ Capitulo vltimo. Vbi vide plenius Ioannem Andr. & eodē titulo, auaritiæ.

c ¶ Quo. Vide de hoc plenius in capitulo cum dilectus de conſuetu. per gl. Ioan. And.

¶ De non ordinato miniſtrante. Rubrica.

¶ Viſo de ordinatis, qui poſt interdictum celebrant, videndum eſt de non ordinatis, qui celebrant, vel officium ordinis, quem non habent, exercent.

SVMMARIVM.

1 *Non ordinatus miniſtrans quo caſu pœnæ ſubiaceat huius decretalis.*

2 *Falſi tenetur qui ſe ingerit pro ea perſona, quam non habet, & quo caſu.*

Inſignijs alienis vtens leg. Cornel. de falſis tenetur.

De eccleſia abijci quis qualiter intelligatur.

3 *Additio gloſſarum.*

CAPVT I.

1 Si quis. Clericus. Hoſt. † [Ordinatus.] vt ſi acolytus vſurpet officium ſubdiaconi, ſubdiaconus diaconi, & ſic de ſingulis, non tamen habet hoc locum, quando acolytus vel alius nou in ſolenni apparatu dicit epiſtolam, ſicut fit tota die ſecundum Hoſtien. & de hoc ſupra de vita, & honeſtate clericorum, vt quiſque. [Temeritatem.] quinimmo

2 & falſitatem nam ſi quis † ſe ingerit pro milite, cum non ſit, & vtitur illius inſignijs, tenetur lege Cornelia, de falſis, & eſt pro commiſſi qualitate grauiſſime puniendus, ff. ad legem Corneliam de falſis. l. eos qui. §. fina. ſecundum quem non excuſat conſuetudo contraria, ſupra de cōſuetudine, quanto. [Abijciatur.] per excommunicationem, niſi ſe correxerit, vel per beneficij priuationem, ſeu depoſitionem, argumen. ſupra, titulo primo, capitulo tertio, & capitulo illud, in fine, & capitulo fraternitati, niſi papa diſpenſet, quod dic,

3 vt infra capitulo primo, ſecundum Hoſtien. ¶ In † gl. prima. [ibi, licitum.] ita, ꝙ ex eo meretur, non demeretur ſecundum Tan.

SVMMARIVM.

1 *Diaconus miſſam celebrans quid pœna patiatur.*

In nō ordinati miniſtrantis diſpenſatione qua clauſula ex ſtylo curiæ ponatur, cum eo quis diſpenſet, num. 6.

Pœnitentiæ pars peracta ſufficit ad conſecutionem eius, qđ peracta pœnitentia conceditur, vel concedi mandatur.

2 *Ad curam diligentem medicus ſpiritualis tenetur, & carnalis.*

3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 5.*

Furem quis nouit tenetur indicare, ſi celat, tenetur.

5 *Additio gloſſarum.*

CAP. II.

1 Ex literis. Caſus. † Diaconus miſsā celebrās ad ſacerdotium non promouetur, ad tempus a diaconatu ſuſpenditur, ſed in beneficio cum eo poterit diſpenſari. Communis diuiſ. ſecunda ibi, Conſultationis. [Triennio.] habet communis ſtylus curiæ hāc clauſulam, cum eo ad tempus iuxta arbitrium tuum ſuſpenſo diſpenſes. per quod dicit Hoſtien. quòd plus, vel minus temporis poterit epiſcopus arbitrari, quo tempore lapſo, & acta pœnitentia, vel ipſius parte, diſpenſabit, de temporibus ordinan. ex tenore, infra titulo ſecundo, capitulo fina. [Suſpenſus] ſic ſupra titulo primo, latores. (Beneficio) quod obtinet, vt innuunt ſequentia, vt dicit Hoſtien.

2 (Curam.) no. Hoſtien. quòd † medicus ſpiritualis tenetur ad curam, & ad diligentem, nec mirum, quia tenetur etiam carnalis, de homic. tua nos. de ætate & qualitate, ad aures. (Regularem,) infra titulo ſecundo, per totum. ¶ Secunda gl. reſpon. per quæſtionem, an conf

3 ceret. ¶ Penultima gl. quærit, & ſoluit. ¶ In † glo. tertia. (in fine.) qui furem nouit, iudicet vel non, non te-

4 netur, ſed ſi celat tenetur. ¶ In † gl. ſecunda. (ibi, quod autem.) & de conſecratio. diſtinctio. prima, capitulo primo, ad finem. Lau. & quid dixit hic Goffr. ibi, vide ſuper 1. gloſ. ¶ In gl. fine. ibi, diſpenſatione.) papali, vt dicam in gl. penul. ¶ In gloſ. ſic. 50. diſtinctio. (in fine.) T. ſupra de cler. pugnan. in duello, Henricus. per quæ iura dixit hic Innocen. quod quaſi ſemper in beneficijs diſpenſare licet epiſcopis. ¶ In gloſſ. penultima.

5 (ibi, non † credo.) idem Hoſtien. & Goffre. in Spec. de lega. §. nunc de epiſcoporum, verſic. 18. quia ſi cum ordinato, qui ſuſpenſus celebrat, ipſe ſolus diſpenſat, ergo & cum non ordinato, qui magis peccare vr̄. & hoc in ſuſcipiendo, in ſuſcepto, & beneficio ſecus, vt hic. Innocen. in decre. dilectus, de temp. ordin. ſimpliciter dixit epiſcopum diſpenſare poſſe cum non ordinato miniſtrante per hæc capitula,

¶ De clerico per ſaltum promoto. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*

De promoto per ſaltum quæ iura alia, quam hæc canonica loquantur.

1 ¶ † Miniſtrat interdum non ordinatus, interdum præpoſtere, vel per ſaltū ordinatus, ideo &c. habetur materia, 52. diſtin.

SVMMARIVM.

1 *Qui ordinatur ignoranter per ſaltum de ſubdiacono presbyter, quid iuris, in princ. & in fine, cum eo quis diſpenſare poſſit, num. 6. & 7.*

Ordines quomodo conferendi ſi dubitet de alia priori eorum collatione, numero 3. quo tempore conferendi, num. 4. ſi ante 14. annum conferantur, an obligentur ad continentiam, numero 5.

Ordines minores an eſſent in eccleſia primitiua, nu. 7.

Confeſſionem propalare quando quis poſſit.

Credendum bonis viris.

Pœnitentia impoſita pars peracta conceditur.

2 *In baptiſmo conferendo, ſi hæſitetur, an quis ſit alias baptizatus, qua cautela vtendum.*

3 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 4.*

5 *Profeſſus ante 14. annum an ſit monachus.*

Digitized by Google

C A P V T I.

Duæ literæ. Caſus. † Qui ignoranter per ſaltum de ſubdiacono ſit presbyter poſt pęnitentiam in diaconū ordinatur, & demum ſecum poterit diſpenſari in ſacerdotio. Cōis diuiſ. 2. ibi in andamus. [Fecit.] ignorāter. [Secreto.] vt iudici, non vt confeſſori, ne ſit cōtra. de pęn. & re. omnis. niſi forſan ipſe procurator ſe publicaret, & confeſſorem in teſtem induceret, de ſimonia. nemo. de adulterijs. ſignificaſti. ſecundum Hoſt. [Boni viri.] talibus credēdum eſt, ſupra de procuratorib. in noſtra. Hoſt. [Conuerſatus.] ſic ſupra de electionib. poſtquam. [Inferiores.] ſacerdotio, alias parū iuuaret excuſatio, ſi poſtea in prouecta ętate ſuſcepiſſet ſubdia
2 conatum. [Peracta] vel eius parte [Procures] poterit † epſ ratione dubij præmittere illa verba, ſi non es ordinatus &c. & gerere in animo, & in hoc inſtruere ordinandum, quòd ſi ille fuit aſt ordinatus per orationes, vel vnctiones nil dare, vel recipere intendant. & eſt ſimilis cautela de baptiſmo. capitulo ſecūdo. ſecundum
3 Hoſt. ¶ Gl. † ſecunda ponit differentiam matrimonij carnalis ad ordinem. ſecundo quærit an impubes ordinatus &c. argumen. quod non. ſoluit contrarium vacilando. ¶ Vltima gl. quærit, ponit opinio. Hug. demū opinio. Vin. quam approbat. ſecundo quærit, & ſoluit.
4 ¶ † In gl. prima, in fi.] qualis illius, qui proprium nomen ignorat. C. de hęredi. inſtituen. l. fi. Goffr. ¶ In gl. ſecunda ibi, non debeant.] niſi in ætate hodie terminata per conſtitut. clemen. de æta & qualita. generalē. [Et ibi, carnali.] ſup. quòd a tali contractum nullū eſt, niſi &c. [Et ibi matrimonium.] de hoc ſatis dixi ſupra de ſponſa. tuæ. [Et ibi, annexum.] de hoc de cler. côiu-
5 ga. cum olim. [Et ibi ante † 14. annum.] hoc tenet hic Innoc. ſupra de temp. ord. vel non eſt compos. vbi tenebat, quod ſatis eſt ordinatum infra pubertatem, contradicere ante pubertatē, & perſeuerare vſque ad finē pubertatis in contradictionem, vel contradicere ſtatim in fine 14. anni, & illud ſtatim, intelligit ibi Hoſ. de triduo per decre. ad noſtram. de regulari. Inducebat autem Innoc. rationem, quia cum expreſſe per votum continentiæ ſe non poſſit aſtringere ante pubertatem. 20. quæſt. 1. cap. 1. multominus tacite per ſuſceptionem ordinis, nec putat, quod finita pubertate ſit neceſſe illum interrogari, ſicut dicitur de ingreſſo, & no. de regularib. cap. primo. Diuerſitatis ratio, quia ordinatus, quamuis minor, habet characterem. de facili ergo tacite inducitur votum ordini annexum. Sed profeſſus ante 14. annum non eſt monachus, & ideo requiritur expreſſus conſenſus, vel ratificatio æquipollens, ſed Hoſt. non placet ibi hæc diuerſitas, cum vtrunque & expreſſe & tacite ratificetur, vt patet de reg. cap. 1. lib. 6. [Et in fi.] adde, quod ibi dixi. & de hoc 1. quæſt.
6 1. pueri. ¶ In gloſſ. vlt. ibi, Poteſt.] quando hoc † facit ignoranter. Secus ſi doloſe, & ſcienter, quia tunc ſecundum Hoſtien. non diſpenſaret niſi papa, nam & mentem capituli ſupra proximi, & infra proximi oſtendit ſecundum eum, cum ſit idem non eſſe ordinatum, & eſſe nō debito modo. ad hoc ſupra de translatio. inter corporalia. [Et ibi habuerit.] erat tamen baptizatus, al. tene quod habes de presbytero non baptizato, capitulo primo & vlt. [Et ibi, ſicut.] vbi de hoc, & 52. diſtinctio. ſollicitudo. Et ibi, vnum] tex. ita iacet, vnum faciunt presbyterū. & electio, & confirmatio vnum faciunt epiſcopum. [Et ibi Vinc.] Petrus Hiſ. & Goff. [Et ibi, & ſi nullum.] Inno. hoc ſic probat, ſupra de presby.
7 non bapt. capit. 1. Tempore † apoſtolorum in primitiua eccleſia non erant minores ordines, eccleſia enim ipſos primo conſtituit. 22. diſt. §. primo, & tamen ipſi apoſtoli fuerunt ſacerdotes, eadem diſtinct. in nouo. & licet id teneat, dicit tamen reſponderi poſſe eccleſiam conſtituiſſe minores ordines ante, quàm aliquis apoſtolus ordinaretur, quod etiam illa litera ſonare videtur. [Et ibi, ſacerdos] Bar. Bri. contra. 52. diſt. ſollicitudo, nec contradicit dec. ex literis, quia non loquitur de ordine, ſed de executione, & hoc placet.

¶ De eo, qui furtiue ordines ſuſcepit. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio tituli.*
De ordines furtiue ſuſcipientibus tractetur alibi, quam hic.

1 ¶ Ordinatur quis quandoque per ſaltum, & hoc vidimus, quandoque furtiue. & de hoc ſubijcijt. facit ad materiam 63. diſt. Salonitanæ. & nona quæſt. ſecunda. Lugdunen.

S V M M A R I V M.

1 *Ordinem ſi quis furtiue recepit, quid iuris.*
Cum eo quis diſpenſare poſſit, & nu. 2. in fi. & 4.
2 *Ad fidem quis non cogitur.*
Ad religionem pari modo.
Volūtatis quę ſunt a principio, ex poſt facto ſunt neceſſitatis.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum. nu. 4.*

C A P V T I.

1 Veniens Caſus. † Qui furtiue recepit ordinē, ſi contra hoc facientes excommunicatio lata erat, ſine diſpēſatione papæ in ſic ſuſcepto miniſtrare, vel ad ſuperiores aſcendere non poterit, ſed ſi excommunicatio lata nō erat, epiſcopus, & abbas poterunt diſpenſare. hoc dicit rubrica. & huius decret. pars prima narrat factum. In ſecunda ibi, vnde ponitur reſpōſio diſtinguens, & ſubdiſtinguens ſecundum membrum diſtinctionis ibi, ſi vero. cuius ſecundi ſubdiſtinctio ibi, alioquin. [Suſcepiſſe.] nunc volebat promoueri in presbyterū, quærebatur, an hoc fieri poſſet ſaltē ex diſpenſatione epi. [Ab aliquo.] forte plures erant in eccleſia. de hoc ſupra de officio deleg. quoniam. [Sacerdotale.] de quo quære-
2 batur. vt dixi ſupr. [Moneas.] ſicut † enim quis ad fidē non cogitur, 45. diſt. qui ſincera, ſic nec ad religionē, vel ad ſacros. Hæc enim res non eſt præcepti, ſed voti.
a 32. quæſtione prima, integras. [a] hæc autem omnia, ex quo ſuſcepta ſunt, ſeruanda ſunt. 23. quæſt. 5. ad fidē. ſupra de regula. capit. fin. de cler. coniuga. capit. 1. & 2. ſic in arbitrijs, & in contractibus. ff. de arbitris. l. 3. §. 1. C. de act. & obligatio. ſicut. ſecundum Hoſt. [Conuerſatus] ſup. Hoſtien. & pœnitentiam ſibi impoſitam peregit, vel partem ipſius. puto, quòd textus caute hoc omiſerit per id, quod habes, de pœn. diſtinctio. prima. §. his auctoritatibus. & ſupra, de voto ſcripturę. vbi de hoc. Pro Hoſtien. tamen facit, infra capitulo fin. [Promoueri.] quaſi innuat ſecundum Hoſtien. quòd in ſuſceptis poſſet epiſcopus diſpenſare. idem Abb. quod puto verum de alijs prioribus, nō de furtiue ſuſcepto.
3 ¶ † Glo. 3. arguit, & id approbat, & remittit, & ponit lect. in vno. ¶ Gl. quarta arguit & reprobat. ¶ Vltima
4 gl. exponit, arguit, & remittit. ¶ In † gl. tertia. [ibi, lata fuit.] dicit Hoſt. quòd cum furtiue ordinato, etiam ſi excommunicatio lata non fuerit, Rom. eccl. de facili non diſpenſat niſi religionem ingrediatur. ¶ In glo. vlt. [ibi, ſequitur.] Idem Hoſt.

A D D I T I O.

a ¶ Integritas. Imo propter delictū videtur religionis ingreſſum qs cogi. vide de cōuer. cōiu. gaudemus. in gl. 24. d. fraternitatis.

SVMMARIVM.

1 *Ordinem furtim qualiter quis recipiat, & conferenti ignorãter non imputatur, alias puniendus.*
Cum furante ordines quis diſpenſet, nu. 4.
Ordines plures vna die recipere non licet.
3 *Diſpenſatio abbatibus, & minoribus epiſcopo prælatis eſt probibita, an capitulo etiam, remiſ.*
Prælati minores epiſcopo tenentur referre grauiora.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT II.

Cum H. Summaui ſup.cap. proximo.& pars prima narrat factum, ſecũda diſtinguendo reſpondet. ſecundum membrum ibi, ſi vero.[Ordinationis cauſa]vt ordinaretur a ſe.[Recipit.]ſimul cum illis, & eadem die. receptis
1 † enim minoribus furtiue immiſcuit ſe inter acolytos,
qui debebant ad ſubdiaconatum promoueri.& ſecundum hoc epiſcopo ignoranti non imputatur, alias, ſi ſciuiſſet, ipſe tanquam maior eſſe grauius puniendus, de tempori. ordi.dilectus, de translatio. capitulo ſe-
2 cundo, ad finem.[In hoc facto.]quod vna die † recipit
ſubdiaconatum cũ quatuor minoribus, minores enim tãtum, vel ſubdiaconatum tantum recipere licuiſſet. Quid ſi ſolum acolytatũ recepiſſet cũ ſubdiaconatu, ſecundum Hoſt. Eodem modo excederet, licet non intantum. Receptio enim plurium ordinum ſimul intelligitur prohibita, niſi ſit permiſſa, arg. hic, & infra capitulo proximo. ſupra de temp.ord.dilectus. ad hoc de transla.capit.2. ver. ſed neq;[Abb.]proprie, ſecundũ T.& Vinc. licet Ala. dixerit epiſcopum eſſe abbatem. ſupra de iudic.cauſam. vel habebat iſte abbas priuilegium ordinandi monachos ſuos, vel requiritur in diſpenſatione epiſcopi conſenſus abbatis ſecundũ eum,
3 & Goſtr. Dicit hic Innoc. & placet Hoſt. quod † abba-
tibus, & minoribus prælatis ab epiſcopis omni caſu diſpenſatio eſt prohibita, vbi nõ apparet manifeſte permiſſa, nam grauiora tenetur referre, de officio archi. capitulo primo, & capitulo ad hęc, de off. archipresby. cap.fin.ad hæc, infra tit.primo, accedentibus. & de iu-
a dic.at ſi clerici. [a] & idem dixi de poſtu.prælа.cap.vlt.
ad ſi-mag.gl. & per hoc ſit reſponſum ad omnia iura, quæ illos diſpenſare permittunt. & de hoc in Spe. titu. 2.§.ſunt quoque. in ſi.& §.videndum. verſ.quid ſi collatio, dicit Innoc. quoſdam dicere, quod capitulũ diſpenſat, arg. de præb. cum nõ ignores. de ſimo. ex inſinuatione. 16. q.1. eccleſia, vbi de hoc. ſed dicit ſe non videre, quõ illa capitula pro eis faciãt. ¶ In gl.prima.
4 † ibi, capitulo tertio.]& ibi de hoc.& ibi videas. dixe-
runt hic T.& Vinc. hoc maxime verum in diebus deputatis ad ordinationes, in alijs ſufficiat duos cõcedere per præ.decre. ¶ In gl.2.ibi, tenorem.]Innoc. in decr. dilectus. de temp.ord. ſimpliciter tenet, epiſcopum diſpenſare poſſe ſecundũ diſtinctionem decr.proxi. poſſet dici ſecundum Hoſt. ꝙ quantum ad minores etiam furtiue receptos diſpenſent epiſcopi. ad hoc, quod legitur, & notatur, ſupra de biga. capitulo ſecundo. In ſacris vero ita eſt interdicta, ꝙ nec papa diſpenſat de facili, ſecundum quod dixi ſupra cap.proximo. ſuper tertia gl.[Et ibi, excommunicatio.] T.& Vinc. ſic dicũt, vt ſcilicet ſi non fuit prohibitum ſub excommunicatione, ne quis furtiue ordinaretur, epiſcopus diſpenſare poſſit cum eo in ſæculo remanente, alias non. & per hoc videtur innuere, quòd cum recipiente minores, & ſubdiaconatum eadem die poſſit epiſcopus diſpenſare, de recipiente duos ſacros eſt opinio, & vide in Spe. tit. ſecundo. §.nunc oſtendendum. verſic.52. & 53. & §.nunc de epiſcoporum. verſ. prohibentur.

ADDITIO.

a ¶ Clerici. Facit quod no. de off.or. quanto. per Io.And.

SVMMARIVM.

1 *Ordinatus a non ſuo epiſcopo eſt ſuſpenſus.*
Cum ordinato furtiue quis diſpenſet, num. 6.
2 *Pro ordinato rite quid ſi longo tempore babitus nũc dicatur ordinatus a non ſuo epiſcopo, vel alias minus canonicè.*
Reputatio ꝙ quis ſit ordinatus quid operetur, & nu. 3.
Pro tali ſe gerere quid, ibid.
3 *Electionem factam eſſe a poteſtatem habentibus, quando electus debeat probare.*
Quod iudex quis non fuit, cui incumbat probatio.
4 *Solennitates an præſumantur.*
Excommunicatus ordinẽ an ſuſcipiat, matrimoniũ contrahit.
Ordines qui clam ſuſcipiunt ad tẽpus ſuſpendũtur, vide n. 5.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT III.

Innotuit. Summatum eſt ſupra, capit. 1. Cõis diuiſ.2.ibi, Conſultationi, quæ diſtinguit. & ſm ibi, Veruntamẽ. [Acceſſerunt.] forte de tua licentia ſecundum Hoſt. & ſic
1 ceſſet dictum Inn. qui † dicit hic probari ordinatum à
non ſuo epiſcopo eſſe ſuſpenſum, iſta.n. pęna hic imponitur propter excõicationem, contra quam recepit ordinem, vel quia ꝯ iura, & furtiue. de hoc autem vide quod dixi ſupra de temporib.ord. quod translationẽ.
2 Quid † ſi illi, qui longo tpe habitus eſt pro rite ordina
to, nunc obijcitur, ꝙ fuit ordinatus a non ſuo epiſcopo, vel extra tempora, vel alias minus canonicè. Dicũt quidam, quod niſi aliud probetur, rite ordinatus præſumitur. ad hoc de presby. non bap. capit.ſi. in fine. & quod ibi dixi, & ſupra de præſump. cap.fin. de iudi. cũ deputati, de cle.peregri. inter quatuor. Hęc.n. ſunt probabilia argumenta, de quibus ibi loquitur. ſufficit pręterea, ꝙ ſic agit & contrahit, & ꝙ ab epiſcopo & vicinis talis eſt & fuit reputatus, ff. ad Maced. l.3. 1. reſponſo. ĩ. de ſent. excommunicatio. in præſentia. & de hoc dixi de accuſa. ſuper his. in gl. ad excipiendum, verſi. ſi autem. aliqui dicunt, ꝙ ſi epiſcopus proprius exinde referat quæſtionem, neceſſe habet ipſum certificare. ad hoc ſupra tit. primo, capitulo vno. & quod no. de re iudi. in prima regula, lib.6. alias interdicet ſibi executionẽ in poſterũ, licet quoad præteritũ poſſit ſub diſſimulatione tranſire, argumẽ. ſupra de conſe.eccl. vel alt. aqua. Dicit Hoſt. in facto recenti ſtandum ſecundæ opinioni. In antiquo vero ſtandũ eſt primæ, & hoc de ęquitate. & facit quod dixit ſ. de cler.ex.mi. propo
3 ſuit, ſuper vlt.gl. In † electione autem, vbi facta eſt per
eos, ad quos de iure cõi non pertinet, oportet electum probare poteſtatẽ datã fuiſſe electoribus, ſiue hoc apponatur ante confirmationẽ, ſiue poſt, ſupra de appellatio. conſtitutis, & capitulo conſtitutus. Idẽ eſt, qñ dicitur, ꝙ is, qui tulit ſententiam, iudex non fuit, ſecundum Innoc. Hoſt. in hoc vlt. remit. ad no. de off. deleg. cũ in iure, & ibi ſuper prima gl. poſt prin. poſui ad lite
a rã. quod hic no. Innoc. [a] de hoc. Item quod hic de † ſo-
4 lennitatibus. an præſumantur, poſui de re iudi. ſicut. ſu-
per 3. gloſ.[Sententia.]non dicit pœna, quaſi notet ſecundum Hoſtien. quod erat contrafaciens ipſo iure excommunicatus. [In ſuſceptis.]ſi ordo in excommunicatione ſuſcipitur, fortius matrimonium tunc contrahi poteſt, patet ſupra, de eo qui duxit in matrimonium, ſignificaſti.[Pęnitẽtia.]vel eius parte, de furtis. capitulo fin. [Proceſſu temporis.] ſemper enim ad tẽpus tales ſuſpenduntur, ſupra titu.2. capit.3. [Licentia.]generali, ſecũdum Pin. tu dic contra, vt ſupra capitulo

6 pitulo primo. ¶ Vlt.gl.ſoluit † quæſtionem, & arguit.
¶ In gl.2.ibi,excommunicationis] & ſic ſoluitur ſecũ-
dum Abb.contrarium,ſupra de temp.ord.literas, vbi
ſuſpenditur ſic ordinatus ſolum ab executione ſecũdi
ordinis,quem ſuſcipere non debuit. Ad idem ſupra c.
proxi.ibi enim ſuſcepit ordines nõ excommunicatus.
hic vero excommunicatus. ¶ In glo.vlt.ibi,ſuſceptis]
6 & intelligit † hic Hoſtié.de ſuſceptis in hoc or.nam in
prius ſuſceptis poſſet epiſcopus diſpenſare ſuo iure,ad
hoc ſupra tit.2.cap.2. vel ſecundum eum hic excom-
municatus promotus fuit, vnde irregularis, & ſic ſolus
papa diſpenſat.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio tituli.*
2 *De exceſſibus prælatorum loca alia iuris præter hęc dicentia.*

De exceſſibus prælatorum, vel ſub-
ditorum. Rub.

1 ¶ † Supra in pluribus rubricis oſtenſum eſt de deli-
ctis ſubditorum, quæ interdum committuntur in præ-
latos,interdum alias iura oſtendẽdo, ne prælatis exin-
de aliqua elatio proueniat, ſubmittit, & de ipſorum
exceſſib. ſecundum Goff. vel ſecundum Hoſt. viſo de
ſpecialibus delictis prælatorum & ſubiectorum, nunc
2 de ijs generalem rubricam ſubmittit. non † habetur
hęc materia in decretis. reperitur autem in 6.& in cle.
Congruit,de vi.& ho.cle. vt clericorum. §.prælati.

SVMMARIVM.

1 *Prælati monẽtur abſtinere à grauaminibus ſubditorum, & comminatur vltionem contrafacientibus, & nu.2.3.& 4.*
Moderatum petere poſſunt auxilium, & nu.1.
Defendere ſubditos tenentur, nu.1.
Taliæ ſemper intelliguntur illicitæ, niſi conceſſæ probentur.
2 *Canonici, & epiſcopus faciunt vnum corpus, et quando vnus ſine reliquo nihil poſſit, & nu.5.*
In caſu diſcordiæ quando diffinitioni epiſcopi ſtetur, quando capituli.
Epiſcopus quòd habeat vocem in capitulo vt prælatus, vel vt canonicus quid interſit.
3 *Capituli ſanior pars ſemper dicitur maior, quæ ſine eo neque ut epiſcopus, nu.5.*
4 *Suffragium gloſſarum.*
Subditi ſuperindictis, & immoderata æſtimatione damni infecti grauandi.
Exactores fiſcalium cauſarum ne executionem nõ ſuſcipiãt.
5 *Additio gloſſarum.*
Suſpendere clericos perpetuo, vel ad longum tempus interdicere perpetuò eccleſias quis poſſit.
6 *In ſuſpenſionis ſententia non eſt admonitio neceſſaria, excipitur.*
Ex, & interdictum eſt pœna, in quibus ſimiles ſibi, & excommunicationi.
Pœna quæ ſine monitione etiam pœnitenti & correcto imponantur.

CAPVT I.

1 **Peruenit.** Caſus. † Monet prælatos abſtine-
ra à grauaminibus ſubditorum &
comminatur pęnam contrafaciẽ-
tibus. ſecunda ibi, Sciturі [Fratres] epiſcopi ergo ſub-
ditos fratres vocant, & filios, vt hic patet, de hoc de
crimine fal. quàm graui [Talias] iſtæ ſemper intelligũ
tur illicitæ, niſi a iure, conſue. vel ſtatuto facto ab illo,
qui hoc poſſit, probentur eſſe conceſſę. 10.q.3. quia.9.
quæſt.3.conquæſtus, ſm Inno.& Hoſt.facit de iure pa.
præterea.2.moderatum tamen auxilium cum charita
te petere poſſunt, de cenſi.cum apoſtolus. Innoc. [De
cætero] quod tamen nec olim facere debuerunt. Hoſt.
2 [Grauetis] cum eos † defendere teneantur, de reſtitu.
ſpol.conquerente, de na.ex li.ven.cap.vno [Capituli]
dicebat hic Hoſt.no.ꝙ epiſcopus, & canonici faciunt
vnum corpus, cuius corporis epiſcopus caput eſt, cano
nici membra, vnde in ijs, in quibus epiſcopus vocem
habet vt prælatus, requiritur conſenſus tam epiſcopi,
quam capituli ita, ꝙ vnus ſine reliquo nihil poteſt: &
ſi diſcordent, epiſcopi eſt diffinitio, cui ſtabitur, niſi
aliud rationabile obſiſtat. probantur hæc ſecundum
eum 12.di.non decet, & c.his, ſupra de præſcript.cum
non liceat.de his, quæ fi.à præla.nouit, & c.quanto. de
his quæ fi.à ma.par.capit.capitulo ſecundo, & ſin. de
magiſ.quia nonnullis. vbi vero vocem habet vt cano-
nicus, non epiſcopi, ſed capituli eſt diffinitio, & ſtabi-
tur maiori & ſaniori parti, niſi aliqd rationabile obij-
ciatur, & probetur, de his quæ fi.à maiori par. capi.ca-
pitulo primo, de elec. coram. Secunda differentia ha-
betur de conceſ.præb.poſtulaſtis. Tertia differentia
colligitur de app.à collatione, li.6. Quarta, quia ſecũ-
do caſu conſideratur vox ſua vt canonici ſingularis:
ſed in primo vt prægnãs eſt & auctorizabilis, vnde nil
poteſt capitulum ſine ipſius conſenſu, nec è contrario.
& pręlati eſt diffinitio, de tempor. ord. ſi archiepiſco-
pus, & ca.ſe.& quod dico capitulum non poſſe ſine ꝑ-
lato, intelligo ſede inſtituta: ſecus enim illa vacante,
de maio.& obedien.cum olim, & capitulo his quæ, de
3 hæreticis, ad abolendam. Dicit † etiam hic Hoſtien.
quòd ſemper ſanior pars capituli dicitur maior, nec
vnquam minus ſana dicetur maior, remittens ad not.
de his, quæ fi.a maio.par.capit. capitulo primo, & de
hoc de electio.eccleſia.2. [Ordine iudiciario] non di-
cit ſine iudicio capituli ſecundum Hoſtien. [Præſu.na-
tis] contra multa grauamina, quæ pręlati inferunt ſub
ditis, maxime exemptis, prouidit conci.Vien.eod.tit.
frequens [Peruenerit] & nobis ex inde fides facta fue-
rit, ne ſit contra, de ſimo.licet.86.diſtin.ſiquid de quo
4 cunque, ſecundum Hoſt. ¶ In gl.3.ibi.l.vna] ſuperin-
dicta ſine imperiali iudicio, etiam ad præfectorum li-
teras non debentur [Et ibi, ex damni] ex ſtipulatione
infecti non fit immoderata æſtimatio, ſed ſeruetur mo
dus honeſtus, non cuiuſque immoderata luxuria
[Et ibi.§.hoc quoque] exactores fiſcalium priuatarum
cauſarum executionem non ſuſcipiant, ne publicarum
functionum occaſione ſubiecti lædantur. ¶ In glo.pe-
nult.ibi.§.omnibus autem] iniuſtè priuans ſubditum
5 communione priuabitur. ¶ In gl.4.ibi, excõicationis]
hoc non probat litera, vt dixi in tex. [Et ibi, ſuſpenſio-
nis] dixit Innoc. hoc intelligi poſſe de ſuſpenſione per
petua clericorum, vel perpetuo interdicto eccleſiarũ,
vel ad multum longum tempus. hoc enim non fieret
ſine conſenſu c.de his, quæ fi.à ma.par.c. quæſiuit, vi-
de quod dixi de offi.archi.ad hæc, in glo.qualia ſunt,
de his, quæ fi.à præla.nouit, in fine, & hoc maxime cũ
procedit ex officio forte contra abſentem, de accuſa.
qualiter.§.debet.ſed ſi in iudicio ſit contumax, ſolus
epiſcopus, vel quilibet alius iudex prædicta facere poſ
ſet, ſupra de off.deleg. ſanè, & excommunicare, eod.
tit.ex literis, vbi etiam ſubdelegatus excommunicat,
vel poſſet intelligi ſecundum Hoſt. quando agitur de
correctione canonicorum, vel clericorum iuriſdictio-
ni capituli ſubiacentium, ſecundum formam decr. ir-
refragabili.§.exceſſus, & ſupra de fo.compe. cum con
tingat: vel quando prælatus, & capitulum habent om
nia communia, & communiter inſtituunt, & deſti-
tuunt, de his, quæ fi.a præla.capitulo noſcitur, de offi.
archi.ad hęc.§. fina.de rector.edoceri: vel quando cle-

Suſpenſus an ſi priuatim celebret officia diuina irregularis fiat, iuncta glo. §.1.

C A P V T V

Illud dominus. C. † Qui excõmunicatus celebrat, deponitur, niſi pęna illa miſe
ricorditer remittatur. Et primò ponit Hildeſmen. e-
piſcopi tranſitum 2. ibi, vnde, mandatum circa id fa-
ctum delegato, & executionem ipſius. 3. ibi, Ipſe com-
paritionem epiſcopi, recognitionem miſericordiæ,
& petitionem & excuſationem. 4. ibi, licet, excuſa-
tionis impugnationem. 5. ibi, Cum eo. pęnæ remiſſio-
nem[Poſtulata] hoc dicit, vt aggrauet contemptum
vt dixi ſupra de conſue. cum vene, non quia ſatis fuiſ-
ſet poſtulaſſe, ſupra de reg. licet, ver. illa, vbi etiam di-
xi, quod hic dixerat Hoſtie. de inferioribus prælatis e-
xemptis[Partibus illis]in quibus fuerat hęc tranſgreſ-
2 ſio[Notorium]nota † in notorijs ferri ſententiam, li-
cet dies non ſit aſſignata. de hoc ſupra de coha. cleri.
veſtra[20. dies] ſibi aſſignatos a papa, vt ab admini-
ſtratione ceſſaret, vt ſequitur. quod ſi non faceret, mã-
dauit illum excommunicatum nunciari, vt ſequitur. &
dicit Hoſ. q̃ mandauerat eum prius excommunicari;
& poſtea nunciari per id, quod ſequitur in ver. ipſe; qđ
nõ credo per ver. Illud autem. & dicit Ab. iſtos 20. dies
currere poſt præſentationem literarũ: alias eſſet indi-
ſcreta ſententia, ad id de ap. ſuper eo. 2.[Adimplere]
ipſo Hildeſen. obedire nolente[Exceſſum)de tranſla-
tione, & celebratione poſt excommunicationem. Inn.
vel forte non fatetur primum, ſuper quo ſe per quandã
indulgentiam excuſabat, ſupra de tranſac. c. fi.[Miſeri
3 cordiã]quæ † videbatur deberi. 23. q. 1. noli, in fi. Goff.
[Ordinarius]ſiue ſit ordinarius, ſiue deleg. excommu
nicare non debet, niſi monitione præmiſſa, alias pęnã
habet, de qua infra de ſen. ex. ſacro: lata tamẽ tenet ſe
cundum. Inn. ſecundum quem hoc forſan dixit: quia
in lata per delegatum ille, qui neſcit illum delegatũ,
habet iuſtam excuſationẽ. facit de offi. dele. cum in iu-
re, licet ſecundũ eum tutius ſit parere. vel ſecũdũ Ho.
hoc dixit pro eo, quia ſi delegatus ſententiam excõica
tionis ferret monitione non præmiſſa, niſi id haberet
ex forma literæ, vt hic, nulla eſſet ſententia quaſi lata
cõtra intentionem delegãtis, ar. de præb. c. fi. de reſcr.
ſuper literis, ad fi. & facit quod dicam de con. præ. qa
cunctis, in gl. dicit hic Hoſ. ad fi.[Promulgare]nõ pro
mulgauit, ſed denũciauit, vt dixi ſupra[Ante factum]
i. ſententiam, vel ipſius denunciationem(Monitorias)
receperat tamen mandatũ Papæ continens etiam de
commiſſione Madeburgen. & ideo nõ videbatur om
nino excuſabilis, ſecũdum Hoſ. (Pertractare] ſonat in
vitium, ſecũdum Ho. (A nobis) per hoc patet, q̃ Made
burg. non tulit ſniam, ſed tñ denũciauit, niſi exponas
cũ Hoſt. (A nobis) ideſt auctoritate noſtra. aliter verò
dicit, q̃ poſtea excõicatus fuerit a Papa (Celebrari) not.
4 contra † opi. quę habet, clericũ nõ eſſe irregularem, ni-
ſi quando ſolenniter gerit officium ſui ordinis. ad idẽ
infra c. prox. hoc idem probat finis huius decret. & ibi
remittam (Pęnitentiæ) Hieronym. ad Saluinam E. No
bis nõ blãdiatur pœnitentiæ ſubſidia, quæ ſunt infe-
licium remedia (Deliquiſſe) Seneca, & ſi ſcirem Deos
ignoſcituros, homines autem ignoraturos, tamen de
dignarer peccare, vt no. 15. q. 1. merito, & ad Luci. 43.
Si honeſta ſunt quæ facis, omnes ſciant. Si turpia, quid
refert neminem ſcire, cum tu ſcias, & in mortalibus,
Nullum peccatorũ tuorum cõſcium magis timueris,
quàm teipſum. alium enim fugere poteris, ſed te nun-
quam. Et Tullius 3. de offic. Certe ſi deos, homines-
quę celare poſſemus; nil tamen auare, iniuſte, libidi-
5 noſè faciendum eſt (Periculoſum) euidenter † diffini-
tur hic excommunicatũ teneri alios vitare, alias peri-
culoſe peccat. contemnit enim claues eccleſiæ, & ſen-
tentiam violat, infra de exceſs. præla. c. fi. cum vnus il-
lius effectus ſit, quod excommunicatus cum Chriſtia-
nis cõmunionem nõ habeat. Tenetur ergo excommu-
nicatus vitare non excommunicatos: alias ſe aggra-
uat ex contemptu, ſicut qui contemnens perſeueret in
illa per annũ ſe reddit de hæreſi ſuſpectum; quod dic,
6 vt de hæreti. excommunicamus, 1. §. 1. Quærit † Hoſt.
an excommunicatus teneatur vitare excommunica-
tum, arg. q̃ non. 32. q. 6. nihil iniquius, C. de inoffic. te-
ſta. in arena, de adul. c. pe. & vlt. dic contra ſecundum
eum, arg. de excep. dilecti, & eo. tit. pia, lib. 6. cũ enim
priuilegiati ſe ab hoc excuſare non poſſint prætextu
priuilegij, de ſent. exc. nulli, multo minus ratione deli
cti. ad hoc ſupra de dona. inter vi. & vxo. & ſi neceſſe,
de præben. cum qui, lib. 6. alias hoc eſſet contra eccle-
ſiam approbare excommunicatorum collegium. con-
tra id C. de ſacro. ecc. qui ſub prætextu, de hæret. excõ-
municamus. 1. §. quia verò, & §. ſeq. imo, ſi moniti non
abſtineant, ex hac cauſa excommunicari poſſunt, ſi-
cut alij, infra eo. ſi celebrat. §. fi. quod fieri poteſt. de
7 hoc de Iudæis, ita quorũdam (Poterit) hoc † dicit ſm
Hoſtien. quia ſi communicatur ſibi per vim abſolutã
ſibi illatam, in nullo peccat. Si verò per conditionalẽ;
peccat, quod no. cauſa, ſacris. fortius, ſi eſſet voluntas
ſimulata, vel etiam turbata, de qua ſupra de ſim. Mat-
thæus (Canõ) ſup. imponit, vel imponi iubet (Celebra-
8 tioni) diſtinguit † inter hæc duo, ſ. celebrare, & ſe cele-
brationi ingerere, quod non eſt perfunctorie tranſeun-
dũ, ſm Hoſt. cum probetur per hoc non ſolum illũ irre-
gularẽ, qui celebrat, ſed etiam illum, qui ſe diuinorum
celebrationi ingerit. de hoc dicam infra de exceſ. præ
la. c. fi. vbi vide ſuper ver. violauit, in prin. & Pe. hoc te
net etiam, de audiente in eccleſia. & Boati. ſupra c. pro-
xi. dicebat talem irregularẽ, ſed diſpenſabilẽ per epi-
ſcopum, vel abbatem, ſi eſt monacus; quod non poſ-
ſent, ſi in ſuo officio celebraſſet. Ab. dicit, q̃ magiſter
ſuus dicebat cõtrarium. ſ. tales intereſſentes irregulares
nõ eſſe, cum ad excõicationẽ nil addat intereſſe cele-
brationi diuinorum, niſi minorem excommunicatio-
nẽ per orationem, & locutionem, de ſen. ex. nuper, ſed
ligatus minori celebrans nõ eſt irregularis, infra c. fi.
& quod hic dicit, ingeſſerit, exponit vt prius, dicens q̃
hic eſt potius verborum inculcatio, q̃ repetitio caſuũ,
puto q̃ bene ſit diuerſitas caſuum, ſed talis, qualis in
principaliter celebrante, & cõcelebrante; nec puto pę-
nam habere locum in ſimpliciter audiẽte, Goff. hic di-
cit, q̃ licet excommunicatus non poſſit miſſam canta-
re, vel ſacramenta tractare; poteſt tamẽ priuatim offi
cium dicere cum alijs, in choro cantando, quod ſecun
dum eum probat canon dicens, q̃ non licet in officio
ſuo vt prius agere 11. q. 3. ſi quis epiſcopus (Inffligen-
9 dam) exponit † Hoſt. inflictam declarandam, & execu-
tioni mandandam: ſed ipſam ſibi diximus remitten-
dam, ad quem ſolum ſpectat, de hoc ſupra eo. clerici.
Ego lego literam propriè, & dico, vt dixi in decre. cle-
rici, in fine, quòd licet irregularitas contrahatur ip-
ſo facto, & iure: tamen depoſitio non ineſt per vim
ſententiæ canonis: imò eſt infligenda per iudicem, vt
hic, & c. ſequentibus. ſed qualis fuit iſta gratia, cum ta-
men priuauerit illum vtroque epiſcopatu habito, &
ambito? vt patet ſupra de tranſla. cap. pen. dic quod
illud nõ fecit ex pœna irregularitatis, ſed ſolum ex pę-
na temerariæ trãſlationis, de qua ibi loquitur. vel dic,
quòd hic loquitur de pœna depoſitionis ab ordine,
quam propter irregularitatem pati debebat, ſupra c.
proxi. & hanc remittit hic; & ſic iſte remanet epiſco-
pus, licet nullius eccleſiæ; quod eſſe poteſt, de transla.

cap.

c.cap. 2. de eo,qui renunciauit epiſcopa. capit. 1. præ-
terea, & niſi hanc pœnam remiſiſſet, fuiſſet ineligibi-
lis actiuè, & paſſiuè, vt infra de ſent.excô.is qui, lib.6.
10 ¶ † Secunda gl.reſpondet per modum obiectionis,&
ſolutionis. ¶ Glo.ſ.quia,ſignat contrarium.& reſpon-
det. ¶ Antepe.gl.alle.vnam concor.& ſignat contra-
rium. ¶ In gl.ſcilicet quia,ibi.l.2.& 3.)alias 1.in fi.&
2.vide hãc & ſe.in decre.1.all.ſup fi. 1.gl.[& ibi,ſi fun
dum) Si ante emptionem nunciaui emptori fundum
meũ eſſe, nõ uendentis,ſi emit, vt malæfidei emptor,
11 re per me euicta,tenetur ad fructus perceptos. ¶ † In
gl.3.in fi.]& infra de conſuetudi.c.vlt.& de elect.c.1.
& c.cupientes.§.q ſi,lib.6. ¶ In gl.in hoc, ibi, poteſt)
Imo debet, vt no.ipſe lo.cuius fuit hęc gl.in pre. c. pſ-
byterũ.an vero id poſſit intra eccleſiam, vel debeat di
cere extra, remittit Hoſ.ad ſum.eo.ti.§.1. ¶ In gl.ſci-
licet quia in fi.)vbi de hoc in 1.gl.& 11.q.3.ſi quis lai
cus,vbi de hoc, & vide quod dicam infra de ſen.ex.in
quiſitioni, in prin. ¶ gl.ſub ſpe,in fi.)ibi ſoluitur.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatus celebrans à beneficio deponitur.*
Poteſtati iudicis quod committitur, ſubycitur aliquando ne-ceſſitati, vt hic.
2 *Additio gloſſarum.*
Capituli conſilium requiritur in priuatione beneficij.

C A P V T VI.

1 Fraternitati. Caſus, † Excommunicatus celebrans a beneficio deponitur(Poteris)& debebis, ſi
accuſentur, & conuincantur: alias locum habet ff. de
iudicijs,non quicquid. ad hoc quod no.de vita & ho.
cle.quoniam.1.reſpon.ſecundum Hoſtiẽ. (Spoliare) i.
priuare, concor.dedi de hoc, de reſtitu.ſpo. conquerẽ-
2 te. ¶ In † gl.1.ibi,deponere)ſed fort. hoc omiſit,quia
numerus epiſcoporum, qui debet in illa interuenire,
non de facili poteſt haberi,de hæret.c. 1.lib. 6.qui nõ
requiritur in priuatione beneficij, licet requiratur cõ-
ſilium capituli,de exceſ.præla.c. 1. vbi de hoc.& ideo
hanc pœnam vt faciliorem expreſsit, ſicut infra cap.
proxi.in fi.ſecundum Hoſtien.

S V M M A R I V M.

1 *Collatio beneficij excommunicato facta non valet, & nu. 2.*
Et conferens quomodo puniatur, & quo caſu, num. 2.
In interdicto loco celebrans qua afficiatur pœna, & quas, & num 4.
Cum excommunicato contrahi non poteſt, & ab eo acquiſita retineri nequeunt. niſi diſpenſetur, & à quo, nu. 3. & 6.
4 *Officia qualia competat dicere monialibus.*
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Electio excommunicati an teneat, nu.6.in fin.

C A P V T VII.

1 Poſtulaſtis. Caſus. † Collatio beneficij excommunicato facta nõ valet, & ſcienter conferens à benefi
ciorum collatione ſuſpenditur. celebrans in loco in-
terdicto, ſi clericus eſt, à beneficio deponitur: ſi mo-
nacus, vel monialis, in arctiori monaſterio detrudi-
tur. & ſecunda ibi, Quæſiuiſti. Et ſubdiuiſio pateat
[Non debeat)etiam obtentu priuilegij, niſi in caſib.
expreſſis à iure; quod dic, vt infra de ſent.exc.nulli, &
c.cum deſideres [Conferri] cum id ſine communione
2 fieri non poſſit, & argue † cum excommunicato non
poſſe contrahi, nec ipſum licitè tenere poſſe ex con-
tractu quæſita.de hoc dixi de dolo,& contum.verita-
a tis [a] [Canonice]no.pro regula prima de reg. iur.lib.6.
[Scienter] ſi ignoranter, licet nõ teneat collatio, con-
ferens tamen pœnam euadit:quia probabilis ignoran
tia debet eſſe excuſata.ƒ.c.2.[Suſpendendi]in prouin
3 ciali concilio,ſupra de præben.grauc.& † diſpenſatio,
de qua ſequitur,fiet per Papam, vel proprium patriar-
cham, vt ibi ſecundum Hoſt. non credo locum hic eſ-
ſe illi decre. cuius pœna locum habet poſt binam mo-
nitionem. Tene ergo q dicit G.(in locis)dic hodie, vt
4 de ſen.ex.c.vlt.lib. 6. (Diuina † officia) qualia officia
competat dicere monialibus, dixi de cele. miſſ. c.1.
ſuper verſ.compleantur(Innodati) quia moniti nõ de
ſiſtebant,ſupra c.2.ſed, vt dicit Inno.idem,ſi non fuiſ-
ſent excõicati,ex quo celebrãt in loco interdicto(Spo-
liandi)repete,quod dixi ſupra ca.prox.in tex. & gloſ.
5 ¶ † Glo.3.reſpon.per quæſtionem, quis diſpenſet. ſol-
uit & remittit. ¶ In gl.pe.in fi.) cuius verba habes ƒ.
6 de no.oper.nun.cap.2. ¶ In † glo.3.ibi,epiſcopis) idẽ
Io.Goff.Inno.hic,& ſup.de temp.or.dilectus,& Guil.
in Spe.de le.§.nũc de epiſcoporum, ver.16. Io.de De.
contra, quod fatetur Vin.in eo, qui propter contẽptũ
apo.ſe.excõmunicatus eſſet.& ſic intelligitur de grat.
& qual.cum bonæ,Hoſt.hic diſtinguit, an ſit talis ex-
cõmunicatio, a qua abſoluere poſſit epiſcopus; & tũc
per eum poterit diſpenſari, an talis, a qua ſolus Papa
abſoluat;& tunc ipſe ſolus diſpenſabit,argu. de offic.
ord.paſtoralis,§.præterea,infra de ſent.exc.à nobis 2.
& ca.cum illorum. ſed Compo.in dec.q ſicut, de elec.
vt ibi ſcripſi in vlt.glo.poſt omnes apoſtillas ante me-
di.tenet,q excommunicatus electus cedere non tene-
tur,quod hæc de.non patitur; & vide quod dicam de
ſen.ex.ſi vere,in gl.hic patet,circa fi.verſ.executionẽ.
¶ In gl.propter q,ibi, irregulares) quod dic, vt infra
de ſent.exc.is qui,lib.6.in fi.

A D D I T I O.

a ¶ Veritatis, Facit, quod no.de Iudæis, cum ſit. & idem not. Io. And.eo.tit.ad liberandum, ſuper 3.glo.

S V M M A R I V M.

1 *Conferri beneficium poteſt excommunicato poſt abſolutionẽ.*
Ciuitatem ſuam dicere, modus loquendi ciuibus Italiæ.
Legatus de latere ordinare poteſt in eccleſia canonicos.
2 *Preces an ſimoniam inducant.*
Canonici decem, vel duodecim ſimul in quibus eccleſiis fiãt.
Doctorum Bononienſium mos.
Collationis ius non deuoluitur ex lapſu temporis certo numero non exiſtente canonicorum, in fi.
3 *Numerum eorum eſſe vnde innuatur.*
Petitio iuſta exaudienda.
Deliberatoria datur, etiam vbi non offertur libellus, et ratio.
4 *Excommunicationis ſententia generalis licet omnes liget: tamen ſi quis ex incluſis lateat, non imputatur communio, niſi in caſu, nudo verbo ligat, & ſoluit, num.6.*
5 *Fautor quo caſu ligetur eadem ſententia excommunicationis.*
Aduocatus ſi quem defendat excommunicatum, non ligatur excommunicatione, excipitur caſus.
6 *Excõicati qui vitandi non ſint, & n.4. excommunicatum eſſe quem an ſufficiat probare, niſi probetur etiam tempore electionis, vel collationis excommunicatus. nu. 8.9. & 10.*
Probare ſe aſtringenti, quod alias non tenebatur, imputandum, ſi non probarit, in fi.
7 *Epilogus, & additio gloſſarum, num 8.*
9 *Hæres qui ſemel fuit, adhuc hæres eſſe præſumitur.*
10 *Negligentia cuique propria generaliter imputatur, in fi.*

C A P V T VIII.

1 Propoſuit. C. † Excommunicato poſt abſolutionem beneficium conferri poteſt. Et prima pars factum
narrat, & probationes partium. 2. diſtinguit ibi, Quia
vero

Google

vero[Illis]Gallicanis, ſcilicet [Eorum]eſt modus
loquendi ciuium Italię, qui dicunt ciuitatem ſuam.
Erat enim eorum matrix, & caput, non eorum quò
ad prælationem, vel aliquem titulum [Ordinaret]
qđ poterat: quia erat legatus de latere, de off. leg. c.1.
2 lib.6.[P.eces]de† his, an ſimoniam inducant, not. de
eta.& qua. tuā[Illos]clericos, & magiſtrū Pe.[Vltima]
qua forte numerū ſtatuerāt, & antiquū reſtrinxerant,
ſic ſ. de conſti.c.pe. vel ſi nō erat certus numerus, erit
tñ veriſimile, ꝙ tot nūc poſſent ſubſtētari, quot ſubſtē-
tabātur tempore ordinationis vltimę forte factę ſm
conſuet. Vico.& Lugdunen. eccleſiarum, vbi ſimul fa-
ciunt 10. vel 12. canonicos, poſtea forte per 10. annos
ſtant, qood nullū recipiunt; & tunc iterū ordinationē
faciunt geoeralē. ſic ēt facere conſueuerunt doctores
iuris ciuilis Bono. vnde 5. vel 4. mortuis, & ſi ad ſupe-
riorem non deuoluatur ius conferendi, de con. præ. ex
parte, tamen æquū erat in locū illorum alios ſubroga-
re, de inſti. c.1. de vi.& bo. cleri. qm̄, ſm Hoſt. (Vacaſ-
3 ſent)per † hoc innuit ibi fuiſſe numerū, de conceſ. præ-
ben. ex parte.& facit ad ea quæ dixi ſ. de præb. c. pen.
ad idem cle. eo. tit. ſi de beneficio(Et cōceſſas)not. iu-
ſtā petitionem exaudiendā, de ſimo. ex diligenti. item
ꝙ datur deliberatoria, ēt vbi non offertur libellus: nā
nec reſponſio eſt præcipitanda. 6. q.1. quæro, ſm Hoſt.
(Præbenda)i. præbēdis, vel quemlibet ſingulariter de
voa præbeoda, ne ſit contra, de præben. maioribus, &
c. tuę(Inueſtiuit) de quo dic vt ſup. de his quę fi. a ma.
par. c. ex ore.(& infra]hic intellige, ꝙ capitulū oppo-
nebat illi magiſtro Petr. excōmunicationem, & ſuper
hoc dati ſunt iudices, qui teſtes vtriuſq; partis recepe-
runt, & remiſſionem fecerunt ſm Abb.& Hoſt. (Pœni-
tentiarius)procurator capituli[Iudicij]cōtenti ſub de
ciſa, vt dixi(Intelleximus) ſ. eſſe probatū(Inueſtitus]
per hoc volens probare, ꝙ inueſtituræ tempore excom
4 municatus erat(Nominatim)licet†generalis ſentētia
omnes liget: tamē ſiquis ex incluſis lateat, non impu-
tatur cōio, niſi conuincatur, vel publicetur, de off. ord.
ſi ſacerdos, de ſent. exc. cum non ab homine, & cap. a
nobis. forſan ēt iſte magiſter Pet. erat de Caſtro (Fau-
5 torē)ſi in † crimine, ligabatur eadē ſententia, de ſent.
ex. nuper. hoc verū extra iudicium, Sed quid ſi in iudi-
cio ſit aliquis pro talib. aduocatus? Dicit Hoſt. ſi exe-
quitur officium ſuum, vt debet, vel defendendo ipſos,
oſtendendo, ꝙ iniuſtę ſunt ligati, ſicut verū eſt, vel ſal-
tem verū putat, non ligatur, cum excōicato ſeruetur
legitima defenſio. ſ. de excep. cum inter. & iuſtum eſt
officiū aduocati, & ad defenſionē concedit. ff. de po-
ſtu. l.1. §. ait prætor. ſ. vt lit. non cōt. ca. t. pōt ergo ad-
uocatus in ſpectantib. ad officium ſuū, & ſine quibus
non pōt expediri, dūmodo alias nō excedat, excōica-
tis, quorū aduocatus eſt, cōicare, ar. ſ. de iudi. intelle-
ximus. 11. q.3. non licet, de ſen. ex. cum voluntate, & c.
inter alia eſt ſi. quod dixi de præb. pro illorū, ſuper gl.
2. in fi. Si verò contra iuſtitiā, & contra conſcientiam
fouet illū in crimine dānato, nulli dubiū eſt, quin ea-
dem ſententia inuoluatur. plus dicit Hoſt. per l. C. de
iudi. rē non nouam. §. patroni, ꝙ ſi ab initio credebat
aduocatus, ꝙ iuſtam cauſam haberet excōmunicatus,
& poſtea reperit contrarium in proceſſu, tenetur illū
dimittere, & conſcientiam ſequi, de ſimon. per tuas 2.
etiam ſi ſit erronea, vt ibi; ad id de præſcriptio. capitu
lo fin.& tunc maxime ſe retrahere debet, cum tale pa-
trociniū in alterius vertitur læſionem. quo caſu etiam
ad reſtitutionem tenetur, argu. infra de re iudi. cap.1.
lib.6. de homi. ſicut dignum, §. illi, & ca. fi. de iniur. c.
fina. Ex præſcriptis collige, ꝙ male faciunt aduocati,
qui contra proceſſus executorum factorum ſuper cer-
tis beneficijs, vel præbendis fulminantes pœnam con-
tra impedientes, & dantes ad id conſilium, vel fauorē
patrocinātur contra iuſticiam, & contra conſcientiam
illis, qui impediunt illos, pro quibus facti ſunt proceſ-
ſus[Eos tū] ſcilicet clericos & Burgē. Caſtrien. ¶ Et
6 nota, † ꝙ ſicut ligat ſententia generalis nudo verbo,
ſic etiam ſoluit nudo verbo; quod dicit Hoſtien. ve-
rum quò ad illos qui latent, qui nec uitandi ſunt, niſi
nominentur, vt ſupra dixi, quò ad denunciatos, & no-
minatos putat formam neceſſariam, & de hoc, infra
de ſen. ex. cū deſideres[Inueſtitus) & ſic nō apparet il-
lum excommunicatum tempore inueſtituræ [Poſtea)
ideſt poſt abſolutionem, ſed ante inueſtiturā [Obtule-
rat]imputet ergo ſibi, qui ad id ſe aſtrinxit, de prob. li-
cet. Sed in hoc caſu non eſt uis, ex quo de abſolutione
conſtabat[Factum eſt]& ſic adiudicatur ei præbenda,
7 de qua per legatum fuerat inueſtitus. ¶ †Gl.1. no. tem
pus inueſtituræ &c. inducit duo ſimilia. ¶ Gl.2. not. à
contrario, & dat conſilium. ¶ Gloſ. 3. reſpondet per
quæſtio. an communio probet abſolutionem. ſoluit;
8 alle. contrarium. ¶ † In gl.1. ibi, vtrum]tunc ergo nō
ſufficit probare quem fuiſſe excommunicatum, niſi
probetur eum tempore collationis, uel electionis ex-
communicatum; ſed ideò hoc fuit hic; quia ſic datus
fuit articulus, & ſe aſtrinxit ad probandum. ſuper hoc
autem non depoſuerunt teſtes, ſed ſuper eo tantum,
quod fuerat excommuaicatus, & ideo non valuerunt
depoſitiones tanquam non iuratorū, ſupra de teſti. c.
de teſtibus, ſecundum Inno. dicit Hoſti. ꝙ melior eſt
ratio, quod licet deponant iurati, non probant totum
articulum, ſed partem. cum enim duo vellent proba-
re excommunicationem & tempus, depoſuerunt de
primo, non de ſecundo. poſt illud dictum dicebat In
no. melius eſſe dicere, ꝙ hic excommunicatio non fuit
probata, cum non fuerit probatum iſtum fautorem,
vel nominatim excommunicatum: nec confeſſio ſua
ſibi nocuit: quia nec hoc confeſſus fuit. & dicit ſatis eſ-
ſe excipienti de excommunicatione probare aduerſa-
rium aliquando fuiſſe excommunicatum, niſi probet
ille ſe abſolutum, & hoc verum in ſententia pura, vel
de qua conſtat, ꝙ ligauit. hoc dicit, quia ſi quis probet
excommunicationem latam in aduerſarium, niſi in-
tra certum tempus ſolueret 10. lib. uel ſub alia condi-
tione, non ſufficit probare ſententiam. niſi etiam pro-
bet, ꝙ non ſoluerit, vel quod euenerit conditio. & ſit
ratio; quia primo caſu conſtat illum excommunica-
tum fuiſſe per ſententiam purè latam. Sed in ſecundo.
non conſtat illum ligatum, niſi probetur ſententia, &
conditio.& de hoc ſupra de accuſa. ſuper his, ſecundū
a Inno. in gl. ad excipiendum,[a] ver. quid ſi[& ibi. §. ſex-
ta]verum dicit hæc glo. licet quidam eam habeāt pro
cancellata, communiter. G. in additionibus tenuit cō
9 trariū per decr. pia. ¶ In gl.2. ibi, adhuc]ſicut†ſufficit
probare quem ſemel fuiſſe hæredem, vt adhuc habea-
tur pro hærede, ff. de mino. ait prætor, alias, & ſi ſine §.
reſtitutus, & §. ſequē. in fi. idem in dominio. C. de pro-
ba. ſiue[& ibi, abſolutionis]ſup. de ſimo. ex diligēti in
fin.& facit quod no. de offic. dele. cum in iure, & eſt ex
preſſum, infra de ſent. ex. ſicut. ¶ In gl. vlti. ibi, præſen-
tia]de hoc eo. tit. ſi aliquando. Et expeditur per cle.
10 eo. ti. ſi ſūmus pontifex[& in fi.]dixit† Inno. quoſdā,
dicere, quod ex quo quis communiter habetur pro
abſoluto maxime ab excommunicatore, ſine aliqua
probatione hoc ſufficit, & licitè cum tali communi-
cetur, licet conſtet illum fuiſſe aliquando excommu-
nicatum, niſi probetur adhuc excommunicatus eſſe.
Dicit Hoſt. quod non occurrit ſibi aliqua ſpecies pro-
bandi excommunicationem continuam. ſufficiat er-
go probare illum excommunicatum fuiſſe, vt in ſupe-
rioribus dictum eſt, verum quia homines negligētes
ſunt in literis abſolutionis petendis, & quia etiam ha-
bitæ quandoq; facilè perduntur, de æquitate dici poſ-

ſet

d ſet illa opinio [d] vera in facto antiquo. In recenti vero locum habeat contraria. ad hoc infra de conceſſio. præbēdæ, quia cunctis. §. 1. in fi. & quod dixi ſ. de præſum. illud. ad fi. vel dicam illam opin. & ſui rationem veram quo ad hoc, vt excuſet participantes. ad hoc ff. de offi. præ. Barbarius. ff. ad Mace. l. 3. 1. tñ. ipſum tñ excommunicatum non excuſabit, ſi aliquid petat, vel lucrari intendat. immo omnino ſibi obſtabit exceptio, niſi aliud probet, licet ſit factum antiquum. & imputet ſibi, ſi literas, vel inſtrumentum abſolutionis nō habuit, vel habuit, ſed illas amiſit. faciat quod alle. 1. glo. nam generaliter cuique imputatur propria negligentia, de homici. c. fi. de commo. c. vno. & dicit Hoſtien. quod hoc vltimum rigidius & iuſtius, tamen proximum benignius & æquius, & ideò bonus iudex poſſet illud in arbitratu ſuo præferre. ad hoc de tranſact. c. fi. & dicit addendum, quod no. infra. de eo, qui fur. ordi. recepit. c. fin.

ADDITIONES.

a ¶ Exaudiendam. Vnde & illud. iuſta petentibus non eſt denegandus aſſenſus. l. iuſtum. C. de eden. & ibi no.

b ¶ Et iuſtum eſt. Immo cauſa petendi aduocatū licitum eſt petere dilationem, & ſi aduocatus ſe abſentat donec redierit. l. ait prætor. & ibi. ff. ex qui. ca. ma. Ang. Alb.

c ¶ Non ſufficit. Ad iſta facit quod no. Bar. & ibi omnes. in l. nō ſolum. §. ſed vt probari. ff. de ope. no. nun.

d ¶ Poſſet illa opinio. Adde in hoc caſu Abba. in ca. ſupra. de eo, qui fur. ord. ſuſce.

SVMMARIVM.

1 *Irregularis non eſt celebrando, qui probabiliter ignorat ſe ſuſpenſum.*
2 *Scientiam qui allegat, illam probat.*
3 *Ignorantia, error & titubatio differunt.*
4 *Poſſeſſio poteſt ignoranti acquiri.*
5 *Ignorantiæ probabilis effectus duo.*
6 *Obligatio non diſſoluitur per pactum de non petendo.*
7 *Soluens ignorans quando liberatur.*
8 *Poſſidere quando quis deſinit.*
9 *Ignorans, quando non incurrit pœnam.*
10 *Occultus omnino & non occultus omnino differunt.*
11 *Errare probabiliter, vt quis dicatur, quod requiratur.*

CAPVT IX.

1 Apoſtolicæ. Caſus. † Qui probabiliter ignorat ſe ſuſpenſum celebrādo, irregularis non eſt. [Suſpenſionis] ab officio. Innocen. [Ignari] vt dicitis, &
2 † qui ſcientiam allegat illam probet. ff. de proba. verius. Nec ob. de ele. innotuit. dic enim vt ibi Hoſtien. & infra de reg. iu. præſumitur. lib. 6. & dic ignari ignorantia facti ſecundum Innoc. [Supina] dicit hic Vin.
3 & Gof. q † differunt [a] ignorantia, error & titubatio.
a Quia ignorantia eſt neſcire, quod ſciri debet. 37. di. §. vlti. Errare eſt aliud pro alio putare. 38. diſtin. quāuis, & q hic ſint diuerſa, patet ex eo, quod dicit lex, ſi
4 † poſſeſſio poteſt ignoranti acquiri, ergo & erranti. ff. de acquiren. poſ. ſi me. Titubari eſt, cum quis inter duo eſt, & neſcit ad quid declinet. & vide in hoc ſimile, quod dixi, de teſti. cog. præterea. [Indulgemus] hoc fecit Papa, ne impediretur ordinatio Prag. eccleſiæ, propter quam venerat, vt in decre. apoſtoli-
5 cæ. quæ pars eſt huius, vt dicit 1. gl. ¶ Secunda gl. † præmittit duos effectus probabilis ignorantiæ, & remit.
ſecundo tractat, an abſens & ignorans excommunicari poſſit, & ſuſpendi. & quid de his quæ interim agit, alleg. pro & contra. ſoluit, demum format tres quæſtiones, & illas ſoluit, & tertiam diſtinguendo.
6 ¶ in gl. 2. ibi. [§. pterea] ſi† creditor debitori fecit pactum, q ab illo non petet, obligatio per hoc non diſſoluitur, tamen contra creditorem agentem ſe defendet per exceptionem pacti conuenti. Et ibi (ignarus] loquitur de ſeruo abſente præpoſito calendario, qui teſtamento domini manumiſſus & hæres ex parte inſtitutus hoc ignorans pecunias domini exegit,
7 aut credidit, † ſoluēs enim liberatur, in creditis diſtinguitur. & ibi [ſi mandaſſet] ſi mandaui per te fundum emi, poſtea ſcripſi ne emeres, & tu antequam ſcires
b vetitum emiſti, teneor mandati. [b] & ibi [per literas] an ſtatim velit eum eſſe liberum, an cum literas rece-
8 pit. hęc l. qui abſenti. cum l. ſeq. dicit, quod † poſſidere deſinit, qui ea mente poſſeſſionem tradit, vt ſibi poſtea reſtituatur. & ibi [l. vlti.] loquitur de conſtitutio-
9 ne municipij † cuius pœnam non incurrit ignorans. ¶ In gloſſa. 2. ibi (apoſtolus) 1. ad Thymo. 1. c. & ibi (c. 1.) quod etiam facit contra. dic vt in vltima gloſſa. & ibi (de manifeſta) vbi etiā no. an abſens poſſit abſolui.
10 & ibi (vel ſuſpenſum) dicit Hoſtiē. diſtingui † inter omnino occultum, & inter omnino non occultum. omnino occultus, qui nec conuinci poteſt, nec remordet illum conſcientia, nec alia, quia de ſententia nil eſt auditum, excuſatus eſt in iudicio & extra quantum ad illa, quæ de ipſo fiunt, vel quæ ipſe facit per prima iura. idem ſi poſſit conuinci. tamen non eſt publice lata ſententia, nec ipſe denunciatus, niſi talis ſit actus, quod nullo modo cadat in excommunicatū, vel ſuſpenſum, ſicut eligere, eligi, ſacramēta conferre, vel recipere, vel ſpiritualia tractare. infra c. 1. quandoque tamen conceduntur extraiudicialia & iudicialia denegantur, de ſententia excommu. ſolet. libro. 6. ſi non eſt omnino occultus, quia poteſt conuinci, tamen non eſt lata ſententia, vel publice nunciatus, tunc poteſt allegari probabilis ignorantia, ſi tamen ipſe hoc ſcit, reus eſt quo ad Deum, vt patet in eo, quod legitur & no. de cohabitatione clerico. c. fi. de ſenten. excom. a nobis. 2. & ibi (poſt mortem) dummodo ſigna contritionis apparuerint in illo de peccato, pro quo fuit excommunicatus, nec aliter debuit excommunicari, 11. q. 3. nemo. & ibi (quod ſic) infra de ſenten. excom. cum non ab homine. & dic vt ibi. & ibi (§. 1.) ad hoc ſ. de conceſ. præben. c. 1. §. ex parte. lib 6. & ibi. l. vlt. de conſtitutio. c. 2. lib. 6. & ibi (executionem) quo ad illos, quos reddit probabilis ignorantia excuſatos, ſed quantum in ſe eſt bene quando eſt pura. ſ. ne poſſit appellari, & ſic loquitur contrarium, & in fi. de hoc 2. q.
11 5. quāto. dicebat Phi. q † vt probabiliter quis dicatur
c errare, non requirit, q nimis ſit diligens [c] & curioſus in inquirendo, ſed q in inquirendo non ſit nimis diſſolutus & negligens. ff. de iu. & fac. igno. l. nec ſupina.

ADDITIONES.

a ¶ Quod differunt. Bonā gl. vide in rubrica ff. de iu. & fac. igno. & ibi no. & ſimilem in l. de ſtatu. ff. de teſta. & Bart. in l. admonendi. in 4. col. ff. de iureiu.

b. ¶ Teneor mandati. Hoc fallit in procuratore cōſtituto ad matrimonium, qui ignoranter reuocaretur. c. fi. de procu. in 6.

c. ¶ Quod nimis ſit diligens. De errore, de caſu, ignorantia & culpis vide Io. de Blanoſco. inſtit. de act. in 2. carta. in rubrica de culpis. de qua facit mentionem Bar. in l. quod Nerua. ff. depo. facit quod dicit Ab. in c. 1. in primo no. infra ti. 2. vbi aſſertio bonorum virorum facit probabile dubium.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatio minor contrahitur ex participio excommunicati in crimine.*
2 *Mitius agitur cum lege, quam cum homine.*
Irregularitatem incurrunt celebrando a iure ſuſpenſi.
3 *Excommunicatum maiori a iudice, vel canone irregularem ſi celebrat.*
4 *Simoniaci & notorij fornicatores an ſuſpenſi ſint ab officio.*

Suſpenſi

Digitized by Google

Suſpenſi quo ad Deum tamen propter peccatum non fiunt irregulares celebrando.
Irregularem iudicare non debemus, niſi vbi ius id exprimit.
Separatio a ſacramentis quomodo iudicatur.
Peccata venialia dicuntur leuia.
Irregularitatem minorem quem incurrere propter peccatũ.
Communicare excommunicato eſt mortale.
Veritati ſunt contraria indignitas, peccatum, mendacium et transgreſſio.
5 *Irrita quæ nuncianda.*
Sponſum qui habet amicus eſt ſponſi.
6 *Excommunicatus minori an poſſit celebrare pro defunctis.*
Gl. ſuffragium, additio.
Excommunicatus minori & maiori celebrando æqualiter non peccat.
10 *Eligi qui non poſſit ad dignitatem, vel ſimplicem clericatum.*

C A P V T X.

Si celebrat. Gregoriana eſt, & ſe ſummar, habens 5. dicta, ſecundum ibi, nec eligere. 3. ibi, vel ea. 4. ibi, ſi tamen, cuius dicti rationem ſubmittit ibi, pro eo. 5. ibi, peccat. cuius dicti ſubmittit rationem ibi, cum non, & determinationem ibi, dummodo. [Minori]
1 quæ † contrahitur ex participio excommunicati, non in crimine, de ſenten. excom. nuper. Goff. Vin. nec in diuinis ſecundum Phi. per dec. ſignificauit, de ſenten. excom. dic, vt ibi dicam. [Legatus] idem videtur de notorio fornicatore, & ſimoniaco, & omnibus alijs a iure ſuſpenſis, cum iſti communicantes excommunicato ſint a iure ſuſpenſi 11. q. 3. cum excommunicato. & c. ſequen. & vbi eadem ratio, ſit idem ius. ſup. de conſangui. tua. Secus in ſuſpenſis ab homine. illi enim celebrando ſunt irregulares. 11. q. 3. ſi quis presbyter, & c. ſeq. ſecundum Innoc. Hoſtien. ſup. ca. 2. & c. latores. & c. poſtulaſtis, & poteſt eſſe ratio huius diuerſitatis, quia plus contemnere videtur, qui facit contra legem animatam, quam qui facit contra inanimatam. veniendo enim contra iudicis præceptum, legem & iudicem offendit. contra præceptum legis, legem ſolam. & † ex hoc dicitur mitius agi cum l. &c. ff. de arb. l. Celſus. ff. de compen. ſi cum militi, & quod viua vox &c. in Auꝗten. de inſtrumen. cau. §. ſi vero tale. colla. 6. & de conſuli. in fine. colum. 3. Alij dicunt communicantes excommunicatis promotos per ſaltum, de quibus infr. ti. 2. & his ſimiles non eſſe ſuſpenſos a iure, ſed ſuſpendendos, & quod principaliter a Deo prohibentur vti ſuo officio, & ab eo tantum ſunt ſuſpenſi, & quoad ſe propter peccatum, & non a canone, niſi per approbationem, quod patet, quia quando pœnitere volunt, abſoluuntur a ſacerdote proprio tamen, & poſſunt poſtea celebrare, j. de ſen. excommu. nuper. quod placet Innoc. & Hoſtien. quia ſi a iure ſuſpenſi eſſent, irregularitatem incurrerent celebrando. j. de re iudi. c. 1. lib. 6. & vide quod ibi dicam ſuper ver. inuoluet. & de ſenten. excommuni. cap. 1. lib. 6. remittit etiam Innoc. ad no. de co. cle. ſicut. & breuiter dicen-
3 dum videtur, omnem † excommunicatum maiori a iudice, vel canone irregularem, ſi celebrat. In ſuſpenſis ad tempus dicunt quidam eos irregulares non fieri, ſi celebrant. Alij contra, quod videtur verius ſecundum Inno. arg. 2. q. 5. presbyter. de reſcrip. dilectus. inf. de excep. apoſtolicæ. & hoc intelligas in ſuſpenſis propter crimen aliquod, ſecus ſi propter defectum, vel infamiam, vt dicam infra. item de ſuſpenſis ab officio a iudice, vel canone quo ad ſe, & alios, ſecus de ſuſpenſis a beneficio. ſ. de elect. cum in cunctis. §. clerici, de conceſ. præbend. quia diuerſitatem. vide quod dixi de cleri. peregrin. c. 1. in gloſſa.

4 [Probatione] cum † igitur ſimoniaci, & notorij fornicatores ſuſpenſi ſint ab officio, etiam quo ad alios, & propter crimen, licet a canone. 32. diſtin. §. verum, reſtat ſecundum Hoſtienſ. quòd ſi celebrant, incurrunt irregularitatem, & etiam poſt pœnitentiam non debent celebrare, donec cum illis per ſe. apo. diſpenſetur. ſupra. de bigamis. c. quia circa, & de hoc ſupra de ſimo. tanta. Alij dicunt contra, ſecundum Innocen. quòd ſcilicet fornicator notorius principaliter ſuſpenſus eſt a Deo, licet per canones aliquid ſit additum in odium criminis quo ad ipſorum euitationem. ſupra de cohabi. cleric. veſtra, cum ſimilibus, & dicunt, quod quam cito pœnitet, eſt audiendum ipſius officium, nec ob. de cleri. coniu. ſane, quod intelligit de occulto, vel vt ibi dixi. Suſpenſi vero quo ad Deum tantum propter peccatum, & ſi peccent celebrando, non fiunt irregulares, niſi ſecundum Hoſtien. in his caſibus, quibus executio poſt pœnitentiam impeditur, qui nota. de renunc. niſi. §. propter conſcientiam. illi vero, quos canon ſuſpendit non propter crimen, ſed propter defectum, vt illegitimi, & corpore vitiati, non incurrunt irregularitatem celebrando, quod patet per ſtilum curiæ, quia quando ſuper defectu diſpenſat cum talibus, de irregularitate mentionem non facit. 56. diſt. apoſtolica, & c. Cænomacenſem. ſupra de fili. presby. veniens, & cap. peruenit, & quaſi per totum. Idem in ſuſpenſis a canone propter infamiam, ſicut hi, quorum crimina ſunt notoria, qui propter ſcandalum, & per infamiam etiam poſt pœnitentiam prohibentur celebrare, de cohabita. cle. c. fin. ſecundum Innoc. & melius ſecundum Hoſt. facit de homic. ex literis. iſti enim non incurrunt irregularitatem, ſicut nec ſuſpenſi a confeſſoribus, de qua ſuſpenſione 26. quæſ. 5. & 6. per totum. non enim debemus quem iudicare irregularem, niſi vbi ius exprimit ſecundum Innocen. & Hoſtien. & eſt expreſſum inf. de ſen. ex. is qui. in fi. li. 6. hanc autem gl. & ipſius materiam vide in Spe. de leg. in tract. diſpenſationis. §. iuxta propoſitiones. ver. item no. ꝙ ſuſpenſus, cum ſequentibus. [Grauiter.] i. enormiter. ſecundum Goſt. ſecundum quem nedum excommunicatio, ſed etiam ea quæ ſunt digna excommunicatione, ſeparant a ſacramentis, de conſ. diſtin. 2. ſi non ſunt, ſed communicare excommunicato dignum eſt excommunicatione. ſ. eo. c. 11. Idem Abb. ea ratione, quia venialia dicuntur leuia. 25. di. §. criminis. rationem Goſ. reprobat hic Pe. quia non verum, ꝙ propter cõionem excommunicetur maiori, ſed propter contumaciam, quia ſcilicet monitus non deſiſtit [nullum] ratio patet j. de ſen. ex. is qui. in fi. 1. rñ. li. 6. & eſt hoc ꝯ Pe. qui dicebat eum minorem irregularitatem incurrere propter peccatum. fatetur tamen, quod illa irregularitas per pœnitẽtiam aboletur. [Notam] idẽ verbũ ſ. de ſortil. c. fi. [Irregularitatis] de iſtius verbi diffinitione remiſi ad Spe. ſ. c. 11. [Incurrit] ſ. de homic. petitio not. [nec eligere] per hoc infert Innocen. & Hoſtien. quòd non ſint ſuſpenſi a iure, vt ceſſent contraria, quę ſignat G. de hoc dixi ſ. [Iuriſdictionis] vnde ẽt abſoluit aliũ excommunicatum minori. j. de ſen. excom. duobus, licet quidam contra. Vinc. [Sibi competunt] not. ſecundum eos qui dicunt communicare excommunicato eſſe mortale, quòd conſtitutus in mortali retinet, & exercet ea, quæ ſunt iuriſdictionis. de hoc 3. q. 7. per totum, maxime in §. ex his, ſecundum Abb. Quærebat autem Vinc. hoc quare criminoſus toleratus non repellitur a iudicio, ſed repellitur a teſtimonio, & dicebat, quòd eſt ratio, quia indignitas, peccatum, mendacium, & transgreſſio ſunt contraria veritati, nec præſumitur verum dicere, qui peccat in Deum, ſecunda quæſtione ſeptima. non poteſt, vel verius, quia

maius

maius periculum eſt in teſte, cuius grauamen non rele natur per appellationẽ, ſicut grauamẽ iudicis. ff. apud eum, a quo appell. l. 1. remiſſiones de hoc dedi, ſupra
5 de teſtibus. teſtimonium. [Irritanda.] immo † irrita nuncianda, ex quo perſona indigna ſecundum Hoſti. dicit Innoc. quod quidam dicunt irritandam, niſi pœnituerit ſaltem tempore, quo petitur caſſatio, vel melius ante electionem, quia ſi poſt, præſumitur pœnitentia ficta, ſupra de electionibus, dudum, ſecũdo ſibi placet, quod licet pœnituerit, non poſſit eligi, niſi prius abſoluatur. j. de ſent. excom. nuper, propter ſententiam iuris, quia priuatus eſt communione. abſolutio vero fit ſine iuramento, vt in præce. dec. nuper. & ſufficit ſecundum Pet. quòd ſacerdos curatus illius intra, vel extra eccleſiam dicat, Ego te abſoluo, vel reſtituo te ad ſacramentorum perceptionem, vel do tibi licentiam, vt poſſis audire diuina, & percipere ſacramenta, vel communicare ſacramentis, ſecũdum Pet. in criminoſis non. ſecundum Innoc. qui non a iure poſitiuo, ſed a Deo priuati ſunt ſacramentis, locum habeat, quòd acta pœnitentia poſſint eligi ſine alia abſolutione. & idem ſecũdum quoſdam pœnitentia non acta, quo ad hoc, vt poſtea illa peracta licite teneāt dignitatem, quod negat hic Pe. etiam ſi peccatum fuerit occultum, cum principium fuerit vitioſum, eſt ergo neceſſaria diſpenſatio, ſupra capitulo poſtulaſti. Putat autem epiſcopum diſpenſare poſſe; alleg. de iudi. at ſi clerici. de ſententia excommunicationis, nuper. infra de eo, qui furtiue ordines re. cap. 1. vlt. dicit Innoc. plus ſibi placere iſtos a iure non ſuſpenſos. dixit Inno. in addi. alios dicere, & videtur melius, quod ſiue ſit bonus, ſiue malus, etiam hæreticus, vel excommunicatus ab eccleſia toleratur per electionem, & confirmationem, etiam ſi fiat a peccatoribus, vel hereticis, vel excommunicatis toleratis bene contrahitur inter hos matrimonium ſpirituale, donec ſeparentur paleæ a granis, ad hoc de conſecratio. diſt. 4. cum baptizat, iſte tamen nõ eſt ſponſus niſi miniſterio. verus enim ſponſus, & vniuerſalis eccleſię, & ſpecialium eccleſiarũ, & cuiuslibet animæ eſt ſolus Chriſtus, vnde apoſtolus, deſpondi vos vni viro virginẽ exhibere Chriſto. 26. diſt. acutius. & in pſalmo, tanquam ſponſus procedens de thalamo ſuo. & in euangelio, Qui ſponſam habet, amicus ſponſi eſt, &c. Item iſte miniſterialis ſpõſus nõ generat filios, niſi in miniſterio. vnde apoſtolus. Ego plantaui &c. de conſecrat. diſt. 4. aliud. in fi. 1. quæſt. 1. ſi fuerit, & capitulo multi. Item baptizat ſeruus &c. & non horreat columba miniſterium malorum, de conſecratione diſtin. 4. baptiſmus. 32. diſt. §. nerui. nec eſt contra, quod no. de elect. conſiderauimus, & capitulo audiris, ſcilicet quod nulla eſt electio facta ſciẽter de indigno. illud enim eſt de iure poſitiuo, vt ſcilicet tali electione non obſtante teneat electio facta per alios. dicit tamẽ Innoc. ꝙ tenet de iure naturali, & ſi per ſuperiorem confirmetur, erit verus prælatus in miniſterio & tenebunt, quæ fecerit
a in ſpiritualibus, vel temporalibus.[a] dicit tamen etiam poſt talem confirmationem tenere electionem factam per alios, qui non peccauerunt, & ad quos erat deuoluta poteſtas, vt dicam poſt eum, de exceſſibus prælatorum, inter. Si tamen ſuperior confirmet hanc electionem, non vocato confirmato, cuius electio non tenebat, non valebit confirmatio, quæ licet ſine cauſæ cognitione fieri poſſit, vbi nullus eſt contradictor, vel poſſeſſor, vel confirmatus, vbi tamen aliquod iſtorum interuenit, ſecus; de electionib. tranſmiſſam, & capitulo dudum, ſecundo. C. ſi per vim, vel alio modo. l. fin. Item forſan, ſi alius ſolummodo eſt electus, dic vt de
b electionibus, capitulo vltimo,[b] li. 6. ſalua citatione iuris, de qua, eodem titulo, cap. 1. Ratio autem diuerſitatis, quare licet electoribus, quod cõfirmatori nõ licet, eſt, quia primi cenſentur iure priuato, ſecundi publico, ſcilicet vice iudicis. facit quod dicam infra de ſententia excommunicationis, ſi vere. in gl. hic patet, in fi. [Peccat.] quia non recepit [grauiter.] putant Gl. & Ab. & Petrus eum leuiter, & venialiter peccare propter rationem, quæ ſequitur. [Virtutis.] id eſt gratię, & executionis. habebit ordinatus ab illo executionem ſe
6 cundum Inno. & Hoſt. Dicit † autem hic Abb. per hoc ſoluit quæſtionem, an excommunicatus minori celebrare poſſit pro defunctis, ita, ꝙ eis proſit oblatio. & mouet dubium, quia cum is, qui diſplicet &c. 3. quæſt. 7. indicet. 49. diſt. §. primo, ſed verum eſt, quòd prodeſt, vt hic. & cõtrarium loquitur de intercedente pro illo, qui diſplicet, id eſt qui damnatus eſt. (Collationem) cõtra, ex quo ſuſpenſus eſt a participatione, ergo & a collatione, cum ſibi non liceat ſacra contingere, 81. diſt. eos. & capitulo miniſter, & capitulo oportet, & maxime hoc in collatione ordinum, quę fieri nõ dēt ſine miſſa. 75. diſt. cap. primo, tertio, & quarto. Solu. dicunt quidam, quòd licet peccet in eo, quod miſſam celebrat, non peccat in eo, quòd ſacramentum confert. Dicit Innoc. quod peccat conferendo ſacramenta, vt hic prima quæſt. prima, omnia. 95. diſt. illud, exceptis expreſſis a iure, vt eſt baptiſmus. de hoc infra titulo primo, capitulo primo, ſed ſubditi non prohibentur illa ab ipſo recipere, & ſic non prohibetur a collatione quo ad ſubditos, ſed participando, & percipiendo ſe commaculat. Hoſt. dicit, quòd conferens non participat, quia non confert principaliter ad ſuā, ſed ad aliorum vtilitatem. Qui vero ad ſui vtilitatem illa recipit, proprie participat, id eſt partem capit. prohibetur ergo a perceptione, quæ ſuam vtilitatem reſpicit, non a colatione, quæ vtilitatem reſpicit aliorum, argumẽto ff. de dolo. lege prima, de collu. cap. 1. de his quæ fiunt a maiori parte capituli, quæſiuit. [Anathemate.] id eſt maiori excommunicatione, vide quòd dixi de iudic. cum non ab homine, ſuper verſic. anathematis. (Feriẽ
7 dus,) per ſcientiam. Inno. ¶ † Gl. tertia ſignat contrarium, ſoluit ex ſolutione, infert quæſtionem rationis, cui reſpondet, cui reſponſioni opponit, & ſoluit. ¶ Gl. ſed quid, quærit, & ſoluit, ſecundo quærit, & arguit. ¶ Penultima gloſſ. ponit tres lecturas illius verſiculi,
8 dummodo. ¶ In gl. † hæc eſt. (ibi, qui teſtamentum.) ſi teſtator ei, qui vltra certā quantitatem capere nõ poterat, licitam quantitatem legat, & vltra, dicẽs ſe maiorem ſummam ſibi debere, illam reddi iubet, præſumetur dictum in fraudem, nec debebitur, niſi probet illam debitam. Idem in eo, qui rogauit palam, & tacite vel tacite tantum, vt in lege ſequenti. ¶ In gloſſa
9 † ſecunda. (ibi, maior) licet enim excõmunicatus maiori, & minori ſint excluſi a celebrando: tamen celebrando non peccant æqualiter. & idem id ſuſpenſo, excommunicato minori ſecundum Goffr. ¶ In gloſſa tertia. (ibi, mortali.) forte putat gl. Innoc. Hoſtien. ponẽdo hæc verba in ſuis primis gloſſ. communicantem excommunicato peccare mortaliter. de hoc dixi, quod metus cauſa, ſacris, in vltima quæſtione. ¶ In gloſſa minor. (ibi, iuriſdictione.) Idem videtur ſecundum Hoſtien. ſi ſit ſuſpenſus ab officio tantum, vel beneficio tantum, quando iuriſdictio ſpiritualis, vel tempo
c ralis eſſet ſequela illius, a quo[c] ſuſpenſus eſt. dicebat hic Vincen. quot ſunt res, vel cauſæ, tot poſſunt eſſe ſuſpenſiones, vt ab ingreſſu eccleſiæ, ab officio, a iuriſdictione, a beneficio, & ſimilibus. vide ſatis de hoc in clementina de pęnis, cupientes, in gloſſ. nota. nouam. ¶ In gloſſa, ſed quid. (ibi, non credo.) idem Hoſtiẽ. &
10 Abb. ¶ In glo. hæc eſt. (ibi, non poteſt.) vnde nec † ad dignitatem, nec ad ſimplicem clericatũ eligi poterit ſecundum Innocen. Sit ergo cautus eligendus, vt primo confiteatur, & abſolutionem obtineat ſecundum

Petrum, dixit tamen quòd cum promoto ante abſolu-
tionem diſpenſabit epiſcopus, ex quo eſt occultum, im
mo nec propter occultum poſſet & cum remouere, de
temporibus ordinandis, ex tenore, & capitulo fina,
¶ In gloſſa penultima. [ibi, quidam] Innocen, ſcilicet
poſt cuius apparatum fuit hæc gloſſa. [Et ibi, ſuſpen-
dendo.] iſtud tamen non liceret hodie inferioribus a
papa, niſi ſeruata forma decret. de ſententia excom-
municationis, & capitulo conſtitutionem. lib. 6. vt eo-
dem lib. & eodem tit. ſtatutum.

ADDITIONES.

a ¶ Temporalibus. Vide Ioannem Andr. in capitulo, quod ſicut de ele. poſt gloſſ.

b ¶ Capitulo vltimo. Vbi vide plenius Ioannem Andr. & eodē titulo, auaritiæ.

c ¶ Quo. Vide de hoc plenius in capitulo cum dilectus. de conſuetu. per gl. Ioan. And.

¶ De non ordinato miniſtrante. Rubrica.

¶ Viſo de ordinatis, qui poſt interdictum celebrant,
videndum eſt de non ordinatis, qui celebrant, vel offi
cium ordinis, quem non habent, exercent.

SVMMARIVM.

1 *Non ordinatus miniſtrans quo caſu pœnæ ſubiaceat huius decretalis.*

2 *Falſi tenetur qui ſe ingerit pro ea perſona, quam non habet, & quo caſu.*

Inſignijs alienis vtens leg. Cornel. de falſis tenetur.

De eccleſia abijci quis qualiter intelligatur.

3 *Additio gloſſarum.*

CAPVT I.

1 Si quis. Clericus. Hoſt. † [Ordinatus.] vt ſi acoly-
tus vſurpet officium ſubdiaconi, ſubdia
conus diaconi, & ſic de ſingulis, non ta-
men habet hoc locum, quando acolytus vel alius nou
in ſolenni apparatu dicit epiſtolam, ſicut fit tota die
ſecundum Hoſtien. & de hoc ſupra de vita, & honeſta-
te clericorum, vt quiſque. [Temeritatem.] quinimmo
2 & falſitatem nam ſi quis † ſe ingerit pro milite, cum
non ſit, & vtitur illius inſignijs, tenetur lege Cornelia,
de falſis, & eſt pro commiſſi qualitate grauiſſime pu-
niendus, ff. ad legem Corneliam de falſis. l. eos qui.
§. fina. ſecundum quem non excuſat conſuetudo con-
traria, ſupra de cōſuetudine, quanto. [Abijciatur.] per
excommunicationem, niſi ſe correxerit, vel per bene-
ficij priuationem, ſeu depoſitionem, argumen. ſupra
titulo primo, capitulo tertio, & capitulo illud, in fine,
& capitulo fraternitati, niſi papa diſpenſet, quod dic,
3 vt infra capitulo primo, ſecundum Hoſtien. ¶ In † gl.
prima. [ibi, licitum.] ita, quod ex eo meretur, non demere
tur ſecundum Tan.

SVMMARIVM.

1 *Diaconus miſſam celebrans quid pœnæ patiatur.*

In nō ordinati miniſtrantis diſpenſatione quæ clauſula ex ſtylo curiæ ponatur, cum eo quis diſpenſet, num. 6.

Pœnitentiæ pars peracta ſufficit ad conſecutionem eius, quod peracta pœnitentia conceditur, vel concedi mandatur.

2 *Ad curam diligentem medicus ſpiritualis tenetur, & carnalis.*

3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 5.*

Furem quis nouit tenetur iudicare, ſi celat, tenetur.

5 *Additio gloſſarum.*

CAP. II.

1 Ex literis. Caſus. † Diaconus miſſā celebrans
ad ſacerdotium non promouetur,
ad tempus a diaconatu ſuſpendi-
tur, ſed in beneficio cum eo poterit diſpenſari. Cōmu-
nis diuiſ. ſecunda ibi, Conſultationis. [Triennio.] ha-
bet communis ſtylus curiæ hāc clauſulam, cum eo ad
tempus iuxta arbitrium tuum ſuſpenſo diſpenſes. per
quod dicit Hoſtien. quòd plus, vel minus temporis po
terit epiſcopus arbitrari, quo tempore lapſo, & acta pœ
nitentia, vel ipſius parte, diſpenſabit, de temporibus
ordinan, ex tenore, infra titulo ſecundo, capitulo fina.
[Suſpenſus] ſic ſupra titulo primo, latores. (Beneficio)
quod obtinet, vt innuunt ſequentia, vt dicit Hoſtien.
2 (Curam.) no. Hoſtien. quòd † medicus ſpiritualis tene
tur ad curam, & ad diligentem, nec mirum, quia tene-
tur etiam carnalis, de homic. tua nos. de ætate & qua-
litate, ad aures. (Regularem,) infra titulo ſecundo, per
totum. ¶ Secunda gl. reſpon. per quæſtionem, an confi
3 ceret. ¶ Penultima gl. quærit, & ſoluit. ¶ In † glo. ter-
tia. (in fine.) qui furem nouit, iudicet vel non, non te-
4 netur, ſed ſi celat tenetur. ¶ In † gl. ſecunda. (ibi, quod
autem.) & de conſecratio. diſtinctio. prima, capitulo
primo, ad finem. Lau. & quid dixit hic Goffr. ibi, vide
ſuper 1. gloſ. ¶ In gl. fine. ibi, diſpenſatione.) papali,
vt dicam in gl. penul. ¶ In gloſ. ſic. 50. diſtinctio. (in fi
ne.) T. ſupra de cler. puguan. in duello, Henricus. per
quæ iura dixit hic Innocen. quod quaſi ſemper in bene
ficijs diſpenſare licet epiſcopis. ¶ In gloſſ. penultima.
5 (ibi, non † credo.) idem Hoſtien. & Goffre. in Spec. de
lega. §. nunc de epiſcoporum, verſic. 18. quia ſi cum or
dinato, qui ſuſpenſus celebrat, ipſe ſolus diſpenſat, er-
go & cum non ordinato, qui magis peccare vr̄. & hoc
in ſuſcipiendo, in ſuſcepto, & beneficio ſecus, vt hic
Innocen. in decre. dilectus, de temp. ordin. ſimplici-
ter dixit epiſcopum diſpenſare poſſe cum non ordina-
to miniſtrante per hæc capitula,

¶ De clerico per ſaltum promoto. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*

De promoto per ſaltum quæ iura alia, quam hæc canonica loquantur.

1 ¶ † Miniſtrat interdum non ordinatus, interdum præ-
poſtere, vel per ſaltū ordinatus, ideo &c. habetur ma-
teria, 52. diſtin.

SVMMARIVM.

1 *Qui ordinatur ignoranter per ſaltum de ſubdiacono presbyter, quid iuris, in princ. & in fine, cum eo quis diſpenſare poſſit, num. 6. & 7.*

Ordines quomodo conferendi ſi dubitet de alia priori eorum collatione, numero 3. quo tempore conferendi, num. 4. ſi ante 14. annum conferantur, an obligentur ad continentiam, numero 5.

Ordines minores an eſſent in eccleſia primitiua, nu. 7.

Confeſſionem propalare quando quis poſſit.

Credendum bonis viris.

Pœnitentia impoſita pars peracta conceditur.

2 *In baptiſmo conferendo, ſi hæſitetur, an quis ſit alias baptizatus, qua cautela vtendum.*

3 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 4.*

5 *Profeſſus ante 14. annum an ſit monachus.*

CAPVT I.

Duæ literæ. Caſus. † Qui ignoranter per ſal-
tum de ſubdiacono ſit presby-
ter poſt pœnitentiam in diaco-
nũ ordinatur, & demum ſecum poterit diſpenſari in ſa-
cerdotio. Cõis diuiſ. 2. ibi mandamus. [Fecit.] ignorã-
ter. [Secreto.] vt iudici, non vt confeſſori, ne ſit cõtra.
de pœn. & re. omnis. niſi forſan ipſe procurator ſe publi
caret, & confeſſorem in teſtem induceret, de ſimonia.
nemo. de adulterijs. ſignificaſti. ſecundum Hoſt. [Bo-
ni viri.] talibus credẽdum eſt, ſupra de procuratorib.
in noſtra. Hoſt. [Conuerſatus.] ſic ſupra de electionib.
poſtquam. [Inferiores.] ſacerdotio, alias parũ iuuaret
excuſatio, ſi poſtea in prouecta ætate ſuſcepiſſet ſubdia
2 conatum. [Peracta] vel eius parte [Procures] poterit †
eps ratione dubij præmittere illa verba, ſi non es ordi
natus &c. & gerere in animo, & in hoc inſtruere ordi-
nandum, quòd ſi ille fuit alr ordinatus per orationes,
vel vnctiones nil dare, vel recipere intendãt. & eſt ſi-
milis cautela de baptiſmo. capitulo ſecũdo. ſecundum
3 Hoſt. ¶ Gl. † ſecunda ponit differentiam matrimonij
carnalis ad ordinem. ſecundo quærit an impubes ordi
natus &c. argumen. quod non. ſoluit contrarium va-
cilando. ¶ Vltima gl. quærit, ponit opinio. Hug. demũ
opinio. Vin. quam approbat. ſecundo quærit, & ſoluit.
4 ¶ † In gl. prima, in fi.] qualis illius, qui proprium no-
men ignorat. C. de hæredi. inſtituen. l. ſi. Goffr. ¶ In gl.
ſecunda ibi, non debeant.] niſi in ætate hodie termi-
nata per conſtitut. clemen. de æta & qualita. generalẽ.
[Et ibi, carnali.] ſup. quòd a tali contractum nullũ eſt,
niſi &c. (Et ibi matrimonium.] de hoc ſatis dixi ſupra
de ſponſa. tuæ. [Et ibi, annexum.] de hoc de cler. coniu-
5 ga. cum olim. [Et ibi ante † 14. annum.] hoc tenet hic
Innoc. ſupra de temp. ord. vel non eſt compos. vbi te-
nebat, ꝙ ſatis eſt ordinatum infra pubertatem, con-
tradicere ante pubertatẽ, & perſeuerare vſque ad finẽ
pubertatis in contradictionem, vel contradicere ſta-
tim in fine 14. anni, & illud ſtatim, intelligit ibi Hoſ.
de triduo per decre. ad noſtram. de regulari. Induce-
bat autem Innoc. rationem, quia cum expreſſe per vo-
tum continentiæ ſe non poſſit aſtringere ante puberta
tem. 20. quæſt. 1. cap. 1. multominus tacite per ſuſce-
ptionem ordinis, nec putat, ꝙ finita pubertate ſit ne-
ceſſe illum interrogari, ſicut dicitur de ingreſſo, & no.
de regularib. cap. primo. Diuerſitatis ratio, quia ordi-
natus, quamuis minor, habet characterem. de facili er
go tacite inducitur votum ordini annexum. Sed pro-
feſſus ante 14. annum non eſt monachus, & ideo requi
ritur expreſſus conſenſus, vel ratificatio æquipollens,
ſed Hoſt. non placet ibi hæc diuerſitas, cum vtrunque
& expreſſe & tacite ratificetur, vt patet de reg. cap. 1.
lib. 6. [Et in fi.] adde, quod ibi dixi. & de hoc 1. quæſt.
6 1. pueri. ¶ In gloſſ. vlt. ibi, Poteſt.] quando hoc † facit
ignoranter. Secus ſi doloſe, & ſcienter, quia tunc ſecun
dum Hoſtien. non diſpenſare tñ niſi papa, nam & men-
tem capituli ſupra proximi, & infra proximi oſtendit
ſecundum eum, cum ſit idem non eſſe ordinatum, &
eſſe nõ debito modo. ad hoc ſupra de translatio. inter
corporalia. [Et ibi habuerit.] erat tamen baptizatus,
al. tene quod habes de presbytero non baptizato, ca-
pitulo primo & vlt. [Et ibi, ſicut.] vbi de hoc, & 52. di-
ſtinctio. ſollicitudo. Et ibi, vnum] tex. ita iacet, vnum
faciunt presbyterũ. & electio, & confirmatio vnum fa-
ciunt epiſcopum. [Et ibi Vinc.] Petrus Hiſ. & Goff. [Et
ibi, & ſi nullum.] Inno. hoc ſic probat, ſupra de presby.
7 non bapt. capit. 1. Tempore † apoſtolorum in primiti-
ua eccleſia non erant minores ordines, eccleſia enim
ipſos primo conſtituit. 22. diſt. §. primo, & tamen ipſi
apoſtoli fuerunt ſacerdotes, eadem diſtinct. in nouo.
& licet id teneat, dicit tamen reſponderi poſſe eccle-
ſiam conſtituiſſe minores ordines ante, quàm aliquis
apoſtolus ordinaretur, quod etiam illa litera ſonare vi
detur. [Et ibi, ſacerdos] Bar. Bri. contra. 52. diſt. ſolli-
citudo, nec contradicit dec. ex literis, quia non loqui-
tur de ordine, ſed de executione, & hoc placet.

¶ De eo, qui furtiue ordines ſuſcepit. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*
De ordines furtiue ſuſcipientibus tractetur alibi, quam hic.

1 ¶ Ordinatur quis quandoque per ſaltum, & hoc vi
dimus, quandoque furtiue. & de hoc ſubijcijt. facit ad
materiam 63. diſt. Salonitanæ. & nona quæſt. ſecunda.
Lugdunen.

SVMMARIVM.

1 *Ordinem ſi quis furtiue recepit, quid iuris.*
Cum eo quis diſpenſare poſſit, & nu. 2. in fi. & 4.
2 *Ad fidem quis non cogitur.*
Ad religionem pari modo.
Volũtatis quæ ſunt a principio, ex poſt facto ſunt neceſſitatis.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum. nu. 4.*

CAPVT I.

1 Veniens Caſus. † Qui furtiue recepit ordinẽ,
ſi contra hoc facientes excommuni
catio lata erat, ſine diſpẽſatione pa
pæ in ſic ſuſcepto miniſtrare, vel ad ſuperiores aſcen-
dere non poterit, ſed ſi excommunicatio lata nõ erat,
epiſcopus, & abbas poterunt diſpenſare. hoc dicit ru-
brica. & huius decret. pars prima narrat factum. In ſe-
cunda ibi, vnde ponitur reſpõſio diſtinguens, & ſubdi-
ſtinguens ſecundum membrum diſtinctionis ibi, ſi ve-
ro. cuius ſecundi ſubdiſtinctio ibi, alioquin. [Suſcepiſ-
ſe.] nunc volebat promoueri in presbyterũ, quærεba-
tur, an hoc fieri poſſet ſaltẽ ex diſpenſatione epi. [Ab
aliquo.] forte plures erant in eccleſia. de hoc ſupra de
officio deleg. quoniam. [Sacerdotale.] de quo quære-
2 batur. vt dixi ſupr. [Moneas.] ſicut † enim quis ad fidẽ
non cogitur, 45. diſt. qui ſincera, ſic nec ad religionẽ,
vel ad ſacros. Hæc enim res non eſt præcepti, ſed voti.
2 32. quæſtione prima, integras. [a] hæc autem omnia, ex
quo ſuſcepta ſunt, ſeruanda ſunt. 23. quæſt. 5. ad fidẽ.
ſupra de regula. capit. fin. de cler. coniuga. capit. 1. &
2. ſic in arbitrijs, & in contractibus. ff. de arbitris. l. 3.
§. 1. C. de act. & obligatio. ſicut. ſecundum Hoſt. [Con
uerſatus] ſup. Hoſtien. & pœnitentiam ſibi impoſitam
peregit, vel partem ipſius. puto, quòd textus caute hoc
omiſerit per id, quod habes, de pœn. diſtinctio. prima.
§. his auctoritatibus. & ſupra, de voto ſcripturæ. vbi de
hoc. Pro Hoſtien. tamen facit, infra capitulo fin. [Pro-
moueri.] quaſi innuat ſecundum Hoſtien. quòd in ſu-
ſceptis poſſet epiſcopus diſpenſare. idem Abb. quod
puto verum de alijs prioribus, nõ de furtiue ſuſcepto.
3 ¶ † Glo. 3. arguit, & id approbat, & remittit, & ponit
lect. in vno. ¶ Gl. quarta arguit & reprobat. ¶ Vltima
4 gl. exponit, arguit, & remittit. ¶ In † gl. tertia. [ibi, la-
ta fuit.] dicit Hoſt. quòd cum furtiue ordinato, etiam
ſi excommunicatio lata non fuerit, Rom. eccl. de faci-
li non diſpenſat niſi religionem ingrediatur. ¶ In glo.
vlt. [ibi, ſequitur.] Idem Hoſt.

ADDITIO.

2 ¶ Integritas. Imo propter delictũ videtur religionis ingreſſum
q's cogi. vide de cõuer. cõiu. gaudemus. in gl. 24. d. fraternitatis.
Io. And. ſuper 5. Decr.

SVMMARIVM.

1 *Ordinem furtim qualiter quis recipiat, & conferenti ignorā ter non imputatur, alias puniendus.*
Cum furante ordines quis diſpenſet, nu. 4.
Ordines plures vna die recipere non licet.
3 *Diſpenſatio abbatibus, & minoribus epiſcopo prælatis eſt probibita, an capitulo etiam, remiſ.*
Prælati minores epiſcopo tenentur referre grauiora.
4 *Additio gloſſarum.*

CAPVT II.

Cum H. Summauit ſup. cap. proximo. & pars
prima narrat factum, ſecūda diſtin
guendo reſpondet. ſecundum mem
brum ibi, ſi vero. [Ordinationis cauſa] vt ordinaretur
a ſe. [Recipit.] ſimul cum illis, & eadem die. receptis
1 † enim minoribus furtiue immiſcuit ſe inter acolytos,
qui debebant ad ſubdiaconatum promoueri. & ſecun-
dum hoc epiſcopo ignoranti non imputatur, alias, ſi
ſciuiſſet, ipſe tanquam maior eſſe grauius puniendus,
de tempori. ordi. dilectus, de translatio. capitulo ſe-
2 cundo, ad finem. [In hoc facto.] quod vna die † recipit
ſubdiaconatum cū quatuor minoribus, minores enim
tātum, vel ſubdiaconatum tantum recipere licuiſſet.
Quid ſi ſolum acolytatū recepiſſet cū ſubdiaconatu,
ſecundum Hoſt. Eodem modo excederet, licet non in-
tantum. Receptio enim plurium ordinum ſimul intel-
ligitur prohibita, niſi ſit permiſſa, arg. hic, & infra capi
tulo proximo. ſupra de temp. ord. dilectus, ad hoc de
transla. capit. 2. ver. ſed neq; [Abb.] proprie, ſecundū
T. & Vinc. licet Ala. dixerit epiſcopum eſſe abbatem.
ſupra de iudic. cauſam. vel habebat iſte abbas priuile-
gium ordinandi monachos ſuos, vel requiritur in di-
ſpenſatione epiſcopi conſenſus abbatis ſecundū eum,
3 & Goffr. Dicit hic Innoc. & placet Hoſt. quod † abba-
tibus, & minoribus prælatis ab epiſcopis omni caſu di
ſpenſatio eſt prohibita, vbi nō apparet manifeſte per-
miſſa, nam grauiora tenetur referre, de officio archi.
capitulo primo, & capitulo ad hęc, de off. archipresby.
cap. fin. ad hæc, infra tit. primo, accedentibus. & de iu-
a dic. at ſi clerici. [a] & idem dixi de poſtu. præla. cap. vlt.
ad fi. mag. gl. & per hoc ſit reſponſum ad omnia iura,
quæ illos diſpenſare permittunt. & de hoc in Spe. titu.
2. §. ſunt quoque. in fi. & §. videndum. verſ. quid ſi col-
latio, dicit Innoc. quoſdam dicere, quod capitulū di-
ſpenſat, arg. de præb. cum nō ignores. de ſimo. ex inſi-
nuatione. 16. q. 1. eccleſia, vbi de hoc. ſed dicit ſe non
videre, qūo illa capitula pro eis faciāt. ¶ In gl. prima.
4 † ibi, capitulo tertio.] & ibi de hoc. & ibi videas. dixe-
runt hic T. & Vinc. hoc maxime verum in diebus depu
tatis ad ordinationes, in alijs ſufficiat duos cōcedere
per præ. decre. ¶ [In gl. 2. ibi, tenorem.] Innoc. in decr.
dilectus. de temp. ord. ſimpliciter tenet, epiſcopum di
ſpenſare poſſe ſecundū diſtinctionem decr. proxi. poſ-
ſet dici ſecundum Hoſt. ꝙ quantum ad minores etiam
furtiue receptos diſpenſent epiſcopi. ad hoc, quod le-
gitur, & notatur, ſupra de biga. capitulo ſecundo. In ſa
cris vero ita eſt interdicta, ꝙ nec papa diſpenſat de fa-
cili, ſecundum quod dixi ſupra cap. proximo, ſuper ter
tia gl. [Et ibi, excommunicatio.] T. & Vinc. ſic dicūt,
vt ſcilicet ſi non fuit prohibitum ſub excommunica-
tione, ne quis furtiue ordinaretur, epiſcopus diſpenſa-
re poſſit cum eo in ſæculo remanente, alias non. & per
hoc videtur innuere, quod cum recipiente minores, &
ſubdiaconatum eadem die poſſit epiſcopus diſpenſa-
re, de recipiente duos ſacros eſt opinio, & vide in Spe.
tit. ſecundo. §. nunc oſtendendum. verſic. 52. & 53. &
§. nunc de epiſcoporum. verſ. prohibentur.

ADDITIO.

a ¶ Clerici. Facit quod no. de off. or. quanto. per Io. And.

SVMMARIVM.

1 *Ordinatus a non ſuo epiſcopo eſt ſuſpenſus.*
Cum ordinato furtiue quis diſpenſet, num. 6.
2 *Pro ordinato rite quid ſi longo tempore habitus ubi dicatur ordinatus a non ſuo epiſcopo, vel alias minus canonicè.*
Reputatio ꝙ quis ſit ordinatus quid operetur, & nu. 3.
Pro tali ſe gerere quid, ibid.
3 *Electionem factam eſſe a poteſtatem habentibus, quando electus debeat probare.*
Quod iudex quis non fuit, cui incumbat probatio.
4 *Solennitates an præſumantur.*
Excommunicatus ordinē an ſuſcipiat, matrimoniū contrahit.
Ordines qui clam ſuſcipiunt ad tēpus ſuſpendūtur, vide n. 5.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT III.

Innotuit. Summatum eſt ſupra, capit. 1. Cōīt
diuiſ. 2. ibi, Conſultationi, quæ di-
ſtinguit. & ſm ibi, Veruntamē. [Ac
ceſſerunt.] forte de tua licentia ſecundum Hoſt. & ſic
1 ceſſet dictum Inn. qui † dicit hic probari ordinatum à
non ſuo epiſcopo eſſe ſuſpenſum, iſta. n. pęna hic impo-
nitur propter excōicationem, contra quam recepit or
dinem, vel quia ꝯ iura, & furtiue. de hoc autem vide
quod dixi ſupra de temporib. ord. quod translationē.
2 Quid † ſi illi, qui longo tpe habitus eſt pro rite ordina
to, nunc obijcitur, ꝙ fuit ordinatus a non ſuo epiſco-
po, vel extra tempora, vel alias minus canonicè. Dicūt
quidam, quod niſi aliud probetur, rite ordinatus præ-
ſumitur. ad hoc de presby. non bap. capit. fi. in fine. &
quod ibi dixi, & ſupra de præſump. cap. fin. de iudi. cū
deputati, de cle. peregri. inter quatuor. Hęc. n. ſunt pro
babilia argumenta, de quibus ibi loquitur. ſufficit pręterea, ꝙ ſic agit & contrahit, & ꝙ ab epiſcopo & vici-
nis talis eſt & fuit reputatus, ff. ad Maced. l. 3. 1. reſpon
ſo. ī. de ſent. excommunicatio. in præſentia. & de hoc
dixi de accuſa. ſuper his. in gl. ad excipiendum, verſi.
ſi autem. aliqui dicunt, ꝙ ſi epiſcopus proprius exinde
referat quæſtionem, neceſſe habet ipſum certificare.
ad hoc ſupra tit. primo, capitulo vno. & quod no. de re
iudi. in prima regula, lib. 6. alias interdicet ſibi execu-
tionē in poſterū, licet quo ad præteritū poſſit ſub diſ-
ſimulatione tranſire, argumē. ſupra de conſe. eccl. vel
alt. aqua. Dicit Hoſt. in facto recenti ſtandum ſecun-
dæ opinioni. In antiquo vero ſtandū eſt primæ, & hoc
de ęquitate. & facit quod dixit ſ. de cler. ex. mi. propo
3 ſuit, ſuper vlt. gl. In † electione autem, vbi facta eſt per
eos, ad quos de iure cōi non pertinet, oportet electum
probare poteſtatē datā fuiſſe electoribus, ſiue hoc ap-
ponatur ante confirmationē, ſiue poſt, ſupra de appel
latio. conſtitutis, & capitulo conſtitutus. Idē eſt, qñ di
citur, ꝙ is, qui tulit ſententiam, iudex non fuit, ſecun-
dum Innoc. Hoſt. in hoc vlt. remit. ad no. de oſſ. deleg.
cū in iure, & ibi ſuper prima gl. poſt prin. poſui ad lite
a rā. quod hic no. Innoc. [a] de hoc. Item quod hic de † ſo-
4 lennitatibus. an præſumantur, poſui de re iudi. ſicut. ſu
per 3. gloſ. [Sententia.] non dicit pœna, quaſi notet ſe-
cundum Hoſtien. quod erat contrafaciens ipſo iure ex
communicatus. [In ſuſceptis.] ſi ordo in excommuni-
catione ſuſcipitur, fortius matrimonium tunc contra-
hi poteſt, patet ſupra, de eo qui duxit in matrimo-
nium, ſignificaſti. [Pęnitētia.] vel eius parte, de furtis.
capitulo fin. [Proceſſu temporis.] ſemper enim ad tē-
pus tales ſuſpenduntur, ſupra titu. 2. capit. 3. [Licen-
tia.] generali, ſecūdum Phi. tu dic contra, vt ſupra ca-
pitulo

6 pitulo primo. ¶ Vlt.gl.ſoluit † quæſtionem, & arguit.
¶ In gl.2.ibi,excommunicationis]& ſic ſoluitur ſecū-
dum Abb.contrarium,ſupra de temp.ord.literas, vbi
ſuſpenditur ſic ordinatus ſolum ab executione ſecūdi
ordinis,quem ſuſcipere non debuit. Ad idem ſupra c.
proxi.ibi enim ſuſcepit ordines nō excommunicatus.
hic vero excommunicatus. ¶ In glo.vlt.ibi,ſuſceptis]
6 & intelligit † hic Hoſtiē.de ſuſceptis in hoc or.nam in
prius ſuſceptis poſſet epiſcopus diſpenſare ſuo iure,ad
hoc ſupra tit.2. cap. 2. vel ſecundum eum hic excom-
municatus promotus fuit,vnde irregularis, & ſic ſolus
papa diſpenſat.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio tituli.*
2 *De exceſſibus prælatorum loca alia iuris præter hęc dicentia.*

De exceſſibus prælatorum, vel ſubditorum. Rub.

1 ¶ † Supra in pluribus rubricis oſtenſum eſt de deli-
ctis ſubditorum, quæ interdum committuntur in præ-
latos,interdum alias iura oſtendēdo,ne prælatis exin-
de aliqua elatio proueniat, ſubmittit, & de ipſorum
exceſſib.ſecundum Goff. vel ſecundum Hoſt. viſo de
ſpecialibus delictis prælatorum & ſubiectorum, nunc
2 de ijs generalem rubricam ſubmittit. non † habetur
hęc materia in decretis.repentur autem in 6.& in cle.
Congruit,de vi.& ho.cle.vt clericorum.§.prælati.

SVMMARIVM.

1 *Prælati monētur abſtinere à grauaminibus ſubditorum, & comminatur vltionem contrafacientibus, & nu.2.3.& 4.*
Moderatum petere poſſint auxilium, & nu.1.
Defendere ſubditos tenentur, nu.2.
Taliæ ſemper intelliguntur illicitæ, niſi conceſſæ probentur.
2 *Canonici, & epiſcopus faciunt vnum corpus, et quando vnus ſine reliquo nihil poſſit, & nu.5.*
In caſu diſcordiæ quando diffinitioni epiſcopi ſtetur, quando capituli.
Epiſcopus quòd habeat vocem in capitulo vt prælatus, vel vt canonicus quid interſit.
3 *Capituli ſanior pars ſemper dicitur maior, quæ ſine eo neque et epiſcopus, nu.5.*
4 *Suffragium gloſſarum.*
Subditi ſuperindictis, & immoderata æſtimatione damni infecti grauandi.
Exactores fiſcalium cauſarum ne executionem nō ſuſcipiāt.
5 *Additio gloſſarum.*
Suſpendere clericos perpetuo, vel ad longum tempus interdicere perpetuò eccleſias quis poſſit.
6 *In ſuſpenſionis ſententia non eſt admonitio neceſſaria, excipitur.*
Ex, & interdictum eſt pœna, in quibus ſimiles ſibi, & excommunicationi.
Pœna quæ ſine monitione etiam pœnitenti & correcto imponantur.

CAPVT I.

1 **Peruenit.** Caſus. † Monet prælatos abſtine-
re à grauaminibus ſubditorum &
comminatur pęnam contrafaciē-
tibus.ſecunda ibi, Scituri [Fratres]epiſcopi ergo ſub-
ditos fratres vocant, & filios, vt hic patet, de hoc de
crimine fal.quām graui[Talias] iſtæ ſemper intelligū
tur illicitæ,niſi a iure,conſue. vel ſtatuto facto ab illo,
qui hoc poſſit,probentur eſſe conceſſę.10.q.3.quia.9.
quæſt.3.conquæſtus,ſm Inno.& Hoſt.facit de iure pa.
præterea.2.moderatum tamen auxilium cum eharita
te petere poſſunt,de cenſi.cum apoſtolus. Innoc.[De
cætero]quod tamen nec olim facere debuerunt.Hoſt.
2 [Graueris]cum eos† defendere teneantur, de reſtitu.
ſpol.conquerente,de na.ex li.ven.cap.vno[Capituli]
dicebat hic Hoſt.no.ꝙ epiſcopus, & canonici faciunt
vnum corpus,cuius corporis epiſcopus caput eſt,cano
nici membra, vnde in ijs, in quibus epiſcopus vocem
habet vt prælatus, requiritur conſenſus tam epiſcopi,
quam capituli ita, ꝙ vnus ſine reliquo nihil poteſt: &
ſi diſcordent,epiſcopi eſt diffinitio, cui ſtabitur, niſi
aliud rationabile obſiſtat. probantur hæc ſecundum
eum 12.di.non decet,& c.his,ſupra de præſcript.cum
non liceat.de his,quæ fi.à præla.nouit,& c.quanto. de
his quæ fi.à ma.par.capit.capitulo ſecundo, & ſir. de
magiſ.qnia nonnullis.vbi vero vocem habet vt cano-
nicus,non epiſcopi,ſed capituli eſt diffinitio, & ſtabi-
tur maiori & ſaniori parti,niſi aliqd rationabile obij-
ciatur,& probatur,de his quæ fi.à maiori par. capi.ca-
pitulo primo,de elec. coram. Secunda differentia ha-
betur de conceſ.præb.poſtulaſtis. Tertia differentia
colligitur de app.à collatione,li.6. Quarta,quia ſecū-
do caſu conſideratur vox ſua vt canonici ſingularis:
ſed in primo vt prægnās eſt & auctorizabilis, vnde nil
poteſt capitulum ſine ipſius conſenſu,nec è contrario.
& pręlati eſt diffinitio,de tempor. ord. ſi archiepiſco-
pus,& ca.ſe.& quod dico capitulum non poſſe ſine ꝓ-
lato,intelligo ſede inſtitu a: ſecus enim illa vacante,
de maio.& obedien.cum olim,& capitulo his quæ, de
3 hæreticis,ad abolendam. Dicit † etiam hic Hoſtien.
quòd ſemper ſanior pars capituli dicitur maior, nec
vnquam minus ſana dicetur maior,remittens ad not.
de his,quæ fi.a maio.par.capit. capitulo primo, & de
hoc de electio.eccleſia.2.[Ordine iudiciario] non di-
cit ſine iudicio capituli ſecundum Hoſtien.[Præſumatis]contra multa grauamina,quæ pręlati inferunt ſub
ditis,maxime exemptis, prouidit conci.Vien.eod.tit.
frequens [Peruenerit] & nobis exinde fides facta fue-
rit,ne ſit contra,de ſimo.licet.86.diſtin.ſiquid de quo
4 cunque,ſecundum Hoſt. ¶ In gl.3.ibi. l.vna] ſuperin-
dicta ſine imperiali iudicio, etiam ad præfectorum li-
teras non debentur [Et ibi, ex damni] ex ſtipulaitone
infecti non fit immoderata æſtimatio,ſed ſeruetur mo
dus honeſtus , non cuiuſque immoderata luxuria
[Et ibi.§.hoc quoque]exactores fiſcalium priuatarum
cauſarum executionem non ſuſcipiant,ne publicarum
functionum occaſione ſubiecti lædantur. ¶ In glo.pe-
nult.ibi.§.omnibus autem] iniuſtè priuans ſubditum
5 communione priuabitur. ¶ In gl.4.ibi,excōicationis]
hoc non probat litera, vt dixi in tex.[Et ibi,ſuſpenſio-
nis]dixit Innoc.hoc intelligi poſſe de ſuſpenſione per
petua clericorum, vel perpetuo interdicto eccleſiarū,
vel ad multum longum tempus. hoc enim non fieret
ſine conſenſu c.de his,quæ fi.à ma.par.c. quæſiuit, vi-
de quod dixi de offi.archi.ad hæc, in glo.qualia ſunt,
de his,quæ fi.à præla.nouit,in fine, & hoc maxime cū
procedit ex officio forte contra abſentem, de accuſa.
qualiter.§.debet.ſed ſi in iudicio ſit contumax, ſolus
epiſcopus, vel quilibet alius iudex prædicta facere poſ
ſet,ſupra de off.deleg. ſanè, & excommunicare, eod.
tit.ex literis, vbi etiam ſubdelegatus excommunicat,
vel poſſet intelligi ſecundum Hoſt. quando agitur de
correctione canonicorum, vel clericorum iuriſdictio-
ni capituli ſubiacentium,ſecundum formam decr. ir-
refragabili.§.exceſſus,& ſupra de fo.compe. cum con
tingat: vel quando prælatus, & capitulum habent om
nia communia, & communiter inſtituunt, & deſti-
tuunt,de his,quæ fi.a præla.capitulo noſcitur, de offi.
archi.ad hęc.§.fina.de re iler.edoceri: vel quando cle-

rieus criminaliter accuſatur per can. quem ſtatim all,
gl, alias de iure & generali conſuetudine ſecundũ eũ
ſolius proprij paſtoris ſententia tenenda eſt, & timenda, 11. quæſtione tertia, capitulo primo, 16. quæſtio. 2. viſis, infra de ſenten, excommunicatio, capitulo primo, libro ſexto, de ma, & obe. cum in eccleſijs, de offi. ordi. cum ab eccleſiarum, & c. ad reprimendam, vnde dicit Innocen. ad tempus ſaltem modicum prælatum poſſe ſuſpendere ſubditum ſine admonitione, vt ſtatim dicam: imò & ſine cauſæ cognitione, ſi culpa, vel delictum fiat coram iudice. idẽ dixit in decre. apoſtolicæ, ſtatim alleg. ibi vide ar. contra. 45. diſtinſtio. capitulo primo, ff. de penis, moris. 35. diſt. capit. fina, ſed opponit hic imò videtur, quod epiſcopus non poteſt ferre ſententiam perpetuæ ſuſpenſionis, & tamen delegatus eius poſſit, ſup. de excep. apoſtolicæ. reſpondet, quòd delegatus perpetuò non ſuſpendet ſine conſilio delegãtis, de offic. deleg. ſi pro debilitate, ar. hic 34. diſt. quorundam. 50. diſt. ſtudeat. & delegans epiſcopus tunc requiret cõſiliũ capituli (& in fine) niſi ſcripſiſſet, ꝙ ſolus hoc facere poſſet, infra de conſue. capitulo. 3. libro ſexto. ¶ In gl. & ita, ibi, ſuſpenſionis) dicit
5 Innocen, & Abb. recitat, quòd † non putat in ſententia ſuſpenſionis neceſſariam admonitionem, cum inueniat illam ferri contra delinquentem non contumacem. 5. quæſt, 4. in loco. 2. quæſtione prima, nemo, vbi ponitur excommunicatio pro ſupenſione. Sicut enim aliæ penę probata culpa, vel exiſtente notoria imponũtur ſine monitione ẽt penitenti & correcto; ita & iſta. patet infra eod. quam ſit. excõicatio enim licet ſit medicina; ſuſpenſio tamen, & interdictum eſt pena, & nõ eſt proprie medicina. 2. queſtio, prima, multi. hoc autem dicit verum, quando ſuſpenditur pro crimine. vbi verò pro contumacia, tunc præcedit monitio. & ſic intellige de ap. reprehenſibilis, in princ. ſicut & miſſio in poſſeſſionem prædialẽ, ſupra vt lit. non conte. quoniam. §. in alijs. habent tamen iſta. ſ. excommunicatio, ſuſpenſio, & interdictum ſimilitudinem in ijs, quæ habentur ſupra de app, quoniam, de ſenten. excomm. capitulo primo, & cap. ſtatutum, libro ſexto (Et ibi, fiat) & interueniunt alia, quæ habentur infra de ſent. excommu. capitulo primo, libro ſexto, quæ hic exprimit Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Archidiaconis eccleſias ſubditas epiſcopi non poſſunt ab eis liberare.*
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 3.*
Ius ſuum diminuere alicui citra eius conſenſum non poſſunt epiſcopi, iuncta gloſſ.
4 *Additio gloſſarum.*
Dignitas ex toto ſupprimi poteſt, & quando.
Fructus ad tempus an retineri poſſint, remittit.

CAP. II.

1 Ad hæc. C. Pars de app. ad hæc. 2. & de priuil. ad hæc, & hoc † dicit. epiſcopi eccleſias ſubiectas archidiaconis ab eis liberare nõ poſſunt. & eſt ſimile, quod de legato ad epiſcopum dicitur, ſupra de confir. vti. vel inuti. capitulo fina. Et primò ponit culpam epiſcopi, contra quam ſecundo dat iudicem (Corrigas) loquitur Canturi. metropo. epiſcopi ad quem ſpectat hæc correctio, de inſt. capitulo tertio, de cenſi. Romana, libro ſexto (Conſuetudines) ſi bonæ ſint. 11. diſt. catholica. Vinc. & ſupra de eo, qui mit. in poſſ. cum veniſſet. T. (Et illis) archidiaconis, vel. i. epiſcopis, quiſi reſeruentur archidiacono conſueta. epiſcopo reſeruentur; quæ ſunt debita.

2 ¶ † Gl. 1. rationẽ reddit, & arguit. 2. quærit, ponit op. arguit, & tenet contrariũ, ¶ Vlt. gl. arguit: alleg. contrarium, & ibi remit. ſecundo arguit, & remit. 3. literã
3 exponit. ¶ In † gl. 1. ibi. l. 1.) iudicata cõtra rempublicam defenſore carentem non valent (Et ibi, nec auus) vide de reſti. ſpo. audita, ſup 3. gl. (Et ibi, quicũq; . 2.) ibi dicitur, Conſenſu fiat omnium, quod eſt omnibus.
4 profuturum. ¶ In gl. 1. ibi, nunc vero) de hoc ſupra de reli. do. conſtiturus (Et ibi, ex toto) fatetur Hoſt. dignitatem ex toto ſuprimi poſſe. ſed dignitate manente, quandiu vacat, dicit non poſſe illi præiudicium generari, ne ſed. va. per totum, an vero ex cauſa poſſint fructus ad tempus retineri, remit. ipſe Inn. ſupra vt ec. be-
a ue. c. vno [a], in fi. (& ibi, cum acceſſiſſent) ad hoc etiam facit contra, quia ibi interuenit confirmatio Papæ (& in fi.) infra de reb. ec. non ali. dudũ, libro ſexto, & vide de cle. eo. tit. ſupra de reb. ec. non ali. ſi vna.

ADDITIO.

a ¶ Vno. Et vide de reſcri. ſi propter, libro ſexto.

SVMMARIVM.

1 *Archidiaconi non poſſunt eccleſias ſibi ſubiectas ad vſum retinere, niſi ex diſpenſatione, & alio caſu, nu. 2.*
Libellum non eſt neceſſe offerri, quando epiſcopus ex officio procedit.
3 *Additio gloſſarum.*
Ordinatione eccleſiæ mala caſſata, ad quem eius ordinatio pertineat.

CAPVT III.

1 Ad aures. C. † Archidiaconi eccleſias ſibi ſubiectas ad ſuum vſum retinere nõ poſſunt. & 1. narrat. 2. prouidet. & 2. ibi, M. quatenus [Dimittendas] niſi ſufficientem diſpenſationem oſtendant, de fil. preſ. ex tua. & ar. hic ſecundum Hoſtie. quòd in ijs, in quibus ex officio procedit epiſcopus, non habet neceſſe libellum offerre. de hoc remit. ſupra de ſimo. licet [Punire] hoc enim publice intereſt, infra de ſenten. excommunicatio. vt fa-
2 ma. ¶ In † gloſ. 1. ibi, hæc licet) de ſuperioris licentia ſecundum Hoſti. qui remit. ſupra de ſimo. ſicut nobis. ¶ In glo. 2. in fi.) dicit Innocen. quod videtur iuri congruum, quòd caſſata mala ordinatione ſuperior ordinet eccleſiam, & non is, cuius ordinatio eſt caſſata, ar.
a infra eo. inter, [a] in fi. Ipſe tamen hoc non putat verum, niſi in caſibus, in quibus hoc eſt expreſſum in iure, vel niſi iudex in pœnam delinquentis ſententialiter hoc ſibi retineat, nec tunc hoc poſſet, quando alius eſſet medius, ad quem hoc ius diceret deuolutum. Ius enim ad alium deuolutum ſibi retinere non poſſet, & adde quod no. ſup. de poſtu. bonæ. 2. de ſup. neglec. præ. capitulo ſecundo, de off. or. cum nos. ¶ In gl. vlt. in fi.) T. ſupra de offi. dele. de canſis, de accuſa. inquiſi. 1. reſpon.

ADDITIO.

a ¶ Inter. Vide Io. An. in c. cum noſtris, in gloſſ. & male, de conceſ. præb. poſt Inn. & in c. inter, infra eo.

SVMMARIVM.

1 *Sodomitæ qua pœna afficiantur, & nume. 3. eorum quot ciuitates nume. 4.*
Ira dei menſuras habet.
Deijci a clero quis quando dicatur.
2 *Alienus fieri à cœtu fidelium quomodo dicatur quis.*

Et.

Et, pro ideſt.
5 *Suffragium, & additio gloſſarum.num.3.*

C A P V T IIII.

1 **Clerici.** C.† Sodomitæ, ſi clerici ſunt.deponun
tur,& in monaſterio detrudũtur,ſi lai-
ci,excõmunicantur. ſecũda ibi, Si lai-
ci[Ira Dei]quę tamen ſecundũ Hiero.ſuper Abachuc.
lib.2.menſuras habet,ſ.quantum, quãto tempore, ob
quas cauſas,& quibus inferatur[Conſumpſit]ira Dei.
& habetur Gen.19.[Clerici]ſęculares,ſecundum Hoſ.
qui exponit[deijciantur a clero]i.degradentur, vel be
neficijs priuentur.& quod ſequitur[& ad agendam]ip
ſe habebat[vel ad agendam] & tunc ſupplet, vel ſi fue
rint religioſi, & ad agendam &c. & ſimilis diſtinctio
ſecundũ eum,de cler.excom.mi.poſtulaſtis. §.1.[Sub
2 dantur)vt cogantur pęnitentiam agere quouſque † re
ſipiſcant ſecundum Hoſti. vel per principem ſecularẽ
fient alieni per decapitationem, vt dicit gl.vel illud,
&, quod præcedit, ponitur pro ideſt ff.de verb.ſig.ſæ-
pe,ſecundum Goff.& vide quod dixi de vi. & ho. cler.
3 monaſteria.¶ In † gl.ibi,cum vir]quæ dicit tales infa
mes,& gladio puniendos.¶ In gl.vlt.ibi,circa fi.]ibi
4 puniri iubetur vltimo ſupplicio.¶ In † gl.1.in fi.T.de
hæret.cum ſecundum, lib.6.¶ In gloſſ.2.in fine]pro
eo,quia nec de facili cõuertuntur.Hoſt.¶ In gl.3.ibi,
Gomorram]dicunt quidam,ꝙ erant 6.addentes Ada
mam per can.ſtatim alle. Alij dicunt ꝙ Segor erat bi-
nonyma.ſ.al.dicta Oleale ſecundum Hoſt.in gen.hæc
clarè non patent[Et ibi, in ciuitatem]facit inf.tit.2.
ſuper Specula.cum ſuis concor.

S V M M A R I V M.

1 *Ciſtercienſis ordo de iure non eſt exemptus.*
Libertas quibus modis concedatur.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum,num.3.*
Obedientiam epiſcopis an denegare poſſint auctoritate ſua ab bates.§.primo.

C A P V T V.

1 **Sanè ſi epiſcopi.** Breue eſt [Ordinis]
Ciſtercienſis † qui de
iure nõ eſt exẽptus, vt
dicã infra de priuil.recipimus (Indultam) vel per ſpe-
cialia priuilegia, vel generales canones.10.quæſt.3.
quia cognouimus, vel per reſcriptionem, Inn.de quo
remit.Hoſt.de excep.cũ venerabilis.§.pe.de pręſcrip.
cum olim (Denegare) ſtatuimus præterea &c. vt ſupra
2 de ſup.ne.præla. capitulo primo, Hoſt. ¶ † Gloſſ.pri-
ma exponit de qua libertate, & de qua obedientia in-
telligatur litera. ¶ In gl.1.ibi,libertate]facit infra de
priuil.ſi papa,lib.6.(& in fi.)infra tit.2.porrò. ¶ In gl.
2.ibi, quia cognouimus) per quod cap. videtur, ꝙ ſua
auctoritate poterat denegare. Dicit Goff. ꝙ liberius
deneget,conceditur,ꝙ apoſtolica auctoritate hoc fa-
ciat.11.diſt.quis neſciat:vel ſecundum eum capitulũ,
quia loquitur, cum quis exigit id, in cuius poſſeſſione
non erat:hic exactor erat in poſſeſſione, vel quaſi,quia
lite pendente priuari non debuit: vnde hic fuit neceſ-
ſaria papæ auctoritas,ibi,non.

S V M M A R I V M.

1 *Decretalis hæc olim alio ſub titulo fuit, & quo.*
Vicarij non poſſunt ſibi vendicare prælaturas,de interuenien te poſſeſſionem,num.3.
Poſſeſſiones beneficiorum cauſam mutantium pęna.& n.3.
Perſonæ pro prælatis.
2 *Coniunctiua pro diſiunctiua.*
Fidelitatis ſacramentum a clericis ẽt & pro quib.præſtetur.
4 *Additio gloſſarum.*

C A P V T VI.

1 **Illud etiam.** Erat † olim in ſecunda com
pilatione ſub ti.de iureiur.&
ponit pęnã vicariorũ,qui uẽ-
dicandas prælaturas ſe exigunt contra prælatos.Vnde
dicebat Inn.hic notandã pęnam illorum,qui in bene-
ficijs ſibi mutant cauſam poſſeſſionis.& ſecundũ Hoſ.
ſequẽs decr.præcedit iſtam[Perſonis] i.prælatis[& ve
2 nie † expoſitiue: vel ponitur pro diſiunctiua.hæc.n.ſũt
paria,ſupra qđ me.cauſa.ad aures,de arbitris, perue-
nit,ſecundum Hoſt.[Sacramento]fidelitatis,quo ei fi
deliter ſeruire tenentur,ſup.de off.vica.prouideas:vel
ſuper penſione,de iu.iur.querelam.Ala.[Obligari]cõ
tra.de reg.iur.indignum.So.illud de homagio, quod
præſtatur a laicis, de ſimo.ex diligẽti, ſed non à cleri-
cis,niſi feudum ad modum laici reciperent.Ala.[Ere-
3 xerint]quid no.hic Gof.de † vicario qui interuenerit poſ
ſeſionem,dixi ſupra de reſtit.ſpo.olim,prin.ſuper pri-
ma gl.[In iure]ſ.iure ordinario,vel extraordinario ad
rõnem poſiti,ſupra de accuſa.ſi conſtiterit[Epiſcopa-
tum]maxime,de iureiur.tua, & c.querelam, ſupra de
fideiuſ.peruenit,ſecũdum T.Vin.& Hoſ.¶ In gl.1.ibi,
falſarij] & in hoc remittit Hoſ.ad no.de cler.non or.
mi.cap.prim.[& ibi,priuandi]etiam pręteritis per ea-
dem iura ſecundum Hoſtie.¶ In gl.vlt.in fi.]ibi dicit
de prouincia.ad idem de cri.fal.capitulo tertio.

S V M M A R I V M.

1 *Factum pro declaratione facti.*
In viſitatione perſonarum numerus licitus pręter euectiones quis, & nu.2.
2 *Ad hoſpitalitatem tenentur rectores etiam viſitationis tpo.*
In pœnam huius decretalis qui incurrunt.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum,nu.4.*
Quantitatem a leg.vel ab homine conſtitutam præterire quis,imo prohiberi poteſt exceſſus.
Noui operis denunciatio impedit opus iure, vel iniuria fiat, in fi.
Additio gloſſarum.
Excommunicationis ſententia non tenet, & quo caſu hic.

C A P V T VII.

Cum ad quorundam. Propter
diuer-
ſas le-
ctiuras nõ ſummo.ſecũda ibi, Et ſi[Concedimus]ideſt
1 conceſſum † oſtendimus.ſi.de iureiur.& ſi Chriſtus ad
fi. Alij contradicentes, ꝙ tenerent ſententiæ, niſi ob-
ſtaret indulgentia.Hoſ.[Et perſonarum]Lateran.con
cilium nil videtur dicere de perſonis.ideo dicunt qui-
dam,ꝙ quantus ibi exprimitur numerus euectionum,
tantus intelligitur pręter ſeſſores numerus perſonarũ,
vt ſic quælibet euectio habebat ſuum peditem cuſto-
dem.abſurdum enim eſſet,ꝙ ſeſſores, & maxime ſocij
prelatorum ſternerent equos ſuos.& hunc intellectum
videtur approbare ſtilus curię,quæ ſæpe ſcribit pro nũ
cio ſuo recipiendo cum 4.equitaturis, & 8.perſonis.
Alij dicunt numero euectionum addendam quartam
partem perſonarum,vt ſi.30.ſunt equi.40.perſonæ.&
pro hoc faciat ſup.de ſtatu mona.in ſingulis,in prin.
& ſic pro tribus ducet vnum cuſtodẽ: vel melius pro-
bat illa decr.quòd pro duobus vnum,vt ibi dixi.Dice
bat hic Hoſt.ꝙ prima opinio nimis erat laxa: ſecunda
nimis arcta,vnde dicit hoc boni viri arbitrio dirimen
dum,conſideratis etiam conſuetudinibus regionum,
& qualitatibus perſonarum, & ſic plures,vel paucio-
res concedantur. Habent enim quædam regiones
de conſuet, quòd quilibet equus habeat ſternentem.
Aliæ vero habent, & eſt quaſi commune ſecundum
Hoſt.quòd duo equi habent vnum ſternentem. His

cōſideratis arbitrabitur de pluribus, vel paucioribus, ſed nec omnia ſeruari poſſant ad unguem, Si plure, unus, vel duo ducantur vltra boni viri arbitratū, non eſt uis facienda, ar. in hoc quod no. ſupra in procem.
2 in fi. Quid † ſi ſuperueniunt hoſpites. Dicit Hoſti. ꝙ ſi ſufficit eccleſia, tenentur ad hoſpitalitatem. ſupra de emp.& uen.cap. 1. de ſup.ne.præ.cap.2.alias ſi debet epiſcopus prouidere, ꝙ vltra vires non grauetur eccleſia.ad hoc ſupra de cenſi.cum apud, ad fi.& remittit ad ſummam, de offi.arch.§. quod ſit eius officium, ver.quæritur autem, & de cenſi. §. qualiter, & per totum, quod ergo hic ſequitur in tex. Conſtitutum, intelligendum eſt expreſsè quo ad euectiones, quò ad perſonas tacitè. facit ad expoſitionem hanc, de decimis.cap. 1.§.at vero, & per hoc videtur, quòd infra de ſententiæ nullitate dicitur reſtringendum ad numerū euectionum, non perſonarum: qui cum ſit arbitrarius, non ita, reddere poteſt patentem ſententiæ nullitatē, niſi intantum excederet numerus, quod pareret euidentet notorium grauamen, ar. ff. qui ſa.co.ſi verò. §. qui pro rei qualitate, & ſupra de ſi.pre.quoniam. Dicit tamen Ho. ꝙ ſalua interpretatione Papæ dici poſſet, ꝙ pro duob. equis unum peditem ad plus, vel pro tribus unum ad minus, & inter hoc medium, quot voluerit, ducere poterit, ita quod in illo numero teneret ſententia lata contra non procurantem, vltra illū verò numerum locus eſſet arbitrio, ita ꝙ ſententia lata ligaret, ſuperior tamen recepta cautione de parendo ſuo arbitrio, relaxaret illam, vel relaxari faceret ſine difficultate, & poſtea ꝓcedet in arbitrio, ar. de ſenten. excommu. ex ſacro, co. ti. ſolet[Et pro illis]non ergo ꝓhibētur numerū excedere, dūmodo pro illis pro-
3 curationē nō exigāt[Non tenere]ipſo iure. Ab. ¶ † Vlt. gl. ſignat cōtrariū, & ſoluit. op. ponit, quam reprobat.
4 ¶ † In 2. gl. ibi. §. Trebatius]habens ſeruitutē ducendi certum numerum pecorum ad fontem, ſi plura ducat, prohibetur, & §. ſe. dicit, ꝙ habens ſeruitutem ducendi ad certam aquā, ſi aliam aquam admiſcet, prohibetur[Et ibi. l. 1.] dux remittitur ad prouinciā, ut ibi, male ꝑcepta quadruplicata reſtituat[Et ibi. §. & hoc quoq;]ciuilis, uel militaris iudex executorē vltra quātitatem. l. permiſſam pro ſportulis exigētem includit, & quadruplū reſtituere cogit. ¶ In gloſ. vlt. ibi. l. 1. in prin.]denunciatio noui operis impedit opus, iure, vel
5 iniuria fiat. ¶ In † glo. vlt. ibi. c. 1.] vbi de hoc[Et ibi, alij]Goſ. hic, & in ſum. de ſen. excom. ad fi. et Phi. hic, & ſupra de offi. dele. cum contingat, ibi dixit Bonag. ꝙ hoc tenet curia. & hoc credo maxime pro eo, quia cum non appareat hic, cuius ſit priuilegium, decre. eſſet in libro ſuperfluа. & eſt ſimile, quod dixi de ſent. excom. peruenit, & eo. tit. præſenti, lib. 6. [& in fi.]Idē Ala. & T. ſed Vinc. & Innocen. intelligunt alternatiuè tamen, et idem Hoſt. hoc habere locum, cum exprimitur error in ſententia, vt ſi dicat Epiſcopus, excommunico, quia me ad procurationem non recepis cum 50.
a equitaturis [a].

ADDITIO.

a ¶ Equitaturis de hoc nullum dubium per c. per tuas, de ſen. exc.

SVMMARIVM.

1 *Abbas monaſterium ſuum alteri monaſterio nō pōt unire ſine auctoritate diœceſani, & nu. 2. nec res eius alienare, nu 6.*
Ita, & ſicut, non ſunt omnino ſimilia.
Vnio eccleſiarum epiſcopo quibus interuenientibus fieri poſſit de ea, vbi not. nu. 2.
Papa quos caſus non conſueuit expedire ſine conſilio Cardinalium, quot caſus ei reſeruati, nu. 5.
3 *Sicut iuſtum, hæc verba quomodo intelligantur.*
Ad citationem non aſtringitur papa.
4 *Epilogus, & adductio gloſſarum, nu. 5.*
6 *Subijcere, alienare eſt.*

CAPVT VIII.

1 Sicut vnire. C. † Abbas mon. ſuū alteri mona. ſubijcere, vel vnire non poteſt ſine auctoritate diœceſani etiam de metropo. conſenſu. Et primo ponit quandā ſimilitudinem. 2. narrat factum, quod infirmari mandat ibi, Cum itaque. 3. ſol. obſtaculum, ibi, Non obſtāte[Pontificem]tantum. Vinc.[Ita]iſtud verbum, &, ſicut, quod præcedit, non ſunt omnino ſimilitudinaria: quia epiſcopus facit hoc de cōſenſu capituli, ad quod papa non tenetur. Item epiſcopus hoc non facit ſine collaudatione ambarum eccleſiarum, de his, quæ fi. a præ. capitulo primo, de reb. eccleſ. non ali. capitulo primo, quod eſt falſum, vt in cle. de re. eccl. non alie. ſi vna, ad quod papa non tenetur. 9. quæſt. 3. cuncta per mundum: & c. per principalem, ſecūdum Hoſt. qui dicit hic hunc caſum, vel alios ſpecialiter reſeruatos papa non conſueuit expedire ſine conſilio cardinalium. dicit etiam eum non poſſe de poteſtate ordinata, de his, quæ fi. a præla. nouit, licet ſecus ſit de abſoluta, de
2 conceſ. præ. propoſuit[Vnio] de † vnione no. ne ſe. va. capitulo primo, & no. Innocē. per hoc, & idem Abb. ꝙ quantumcunque pleno iure ſpectent eccleſiæ ad abbates, non licet eis illas vnire, vel vnam alteri ſubijcere, cum hoc ſit epiſcopale tantum, vt hic. remittit etiam, ſupra de conſuetu. cum dilectus, & vide quod dixi, de dona. inter, ſuper gloſ. ſ. d qualiter, & quod no. in præ. cle. ſi vna, in 5. gloſ. & de ſta. mo. ne in agro. §. ad hæc.
3 [Sicut † iuſtum] per hoc videtur, ꝙ nihil concedat ſpeciale. & eſt ſi. de oſſ. or. licet, & c. graue, niſi dicas, ꝙ alterum mon. ſibi ſubiectum non eſſet, vt dicit gloſ. Nec tunc ob. hæc verba, quæ intelligas non conditionaliter, ſed accuſatiuè. ad hoc infra capitulo primo, in fin. de verb. ſig. abbate. vel reſpiciunt hæc verba, ꝙ vtrunque mon. recipiat, quod ſuum erat. C. de reputa. vna. ff. de mino. quòd ſi minor. §. reſtitutio, ſecundū Hoſt. [Nos quoque id] ſ. confirmationem: vel. ſ. non ſolum confirmationem, ſed etiam ſubiectionem. Sed prima expoſitio: quia minus iniurioſa, magis placuit Hoſtiē. ar. quod me. cauſa. c. pe. de dona. inter dilectos, & tamen, vbi dicas metropolitanum, non citatum, etiam prioia videtur iniurioſa de iure poſitiuo, de ma. & ob. inter 4. nam & factum ſuum poſſet defendere conſuetudo, vel priuilegium ſpeciale, de oſt. or. duo ſimul. Ad hoc tamen non aſtringitur, qui poteſt, quicquid vult ſupra iura, de conceſ. præben. propoſuit, ſecundū eū.
4 ¶ † Gl. 1. numerat 11. ſpecialia de reſeruatis papæ, & illa ſequitur, & quatuot ver. ponit. ¶ Pe. gl. reſpon. per quæſtionem, an ſuo iure poſſet epiſcopus reuocare, &
5 diſtinguit. ¶ † In glo. 1. in fi.]idem ver. no. de tranſla. capitulo primo, & de hoc, de offic. lega. quòd tranſla. ibi videas. Hoſti. poſuit hic 27. ver. per quos comprehendit 91. caſum. Illos tamen non exponit hic, ſed ponit, & exponit in ſumma, de oſt. lega. §. quod pertinet, ver. illud quidem, & ſequentibus, et ideo illos prætermitto. Guil. in Spec. tit. 2. de lega. §. nunc oſtendendum, terminauit 89. caſus. ¶ In gl. 2. ibi, oſtenditur] quod dic, vt infra de priuil. cum perſonæ, lib. 6. ¶ In
6 gl. 3. in fi.] Si ergo † res mon. ſine ipſius conſenſu alienari non poteſt, multo minus ipſum mon. ſed talis ſubiectio alienatio eſt, de his quæ fin. a præla. tua. ¶ In gl. pen. in fin.] arg. de hoc ſupra de reb. eccl. non ali. epiſcopi. de præca. capitulo ſecundo, in fi. Remittit Hoſt. de reſtitu. ſpolia. olim, et de ſuc. ab inteſt. capitulo fina. Hoſtien.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Glorians de crimine clericus ſuſpenditur, & à quibus, & quando, & nu. 4.*
Gloriari, de quibus quis non debeat.
2 *Inter vim facientem, & vi rapientem quæ differentia.*
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, num. 4.*
4 *In purgatione deficiens clericus infamatus deponitur.*
Maledicus, detractor, & Leuis clericus punitur, verſic. vnde dixit.
Publicum, vel notorium non debet impunitum eſſe, verſ. dicebat hic.

CAPVT IX.

1 **Quam ſit.** C. † Clericus, qui de crimine publicè gloriatur, propter quod ſcandalum inde ſecutum eſt, ab officio, & beneficio ſuſpenditur ſecundum Abb. Et primò ponit exordium. ſecundo narrat factum ibi, Accepimus. tertio dat iudicem, cui duo mādat ibi, Ideoque[Graue]de hoc ergo poterit inquiri, ad hoc de accuſa. qualiter, de offi. or. c. 1. Hoſtienſ. [Malefecerint] Sene. de virtu. tam tibi triſte ſit laudari à turpibus, q̄ ſi lauderis ob turpia [In clericis] idem de laicis. vnde pſal. Quid gloriaris in malitia &c. & Hiere. 9. non glorietur ſapiens in ſapientia ſua, nec fortis in fortitudine ſua, nec diues in diuitijs: ſed in hoc glorietur, qui gloriatur ſcire, & noſce me. Hoſtienſ. [Gloriari] vnde
2 lex † diſtinguit inter eum, qui vim facit, & eum, qui vi rapit, cum ille delictum ſuum celet, iſte vero publicet. ff. vi bono. rapt. l. 2. in 3. col. §. in hac actione, & ſequē. ad idem de pen. diſtin. 1. non tibi dico, & ſupra de diuor. ex literis[Vnde]. i. ex qua publica aſſertione] Ad propria]forte ad domū patris[Sicut]. i. quia de hoc ſu
3 pra c. proxi. ¶ † Gloſ. 1. arguit, allegat contrarium, &
4 ſoluit, & de duobus remittit. ¶ [In 1. gl. ibi. §. ſi quis]vide de confeſs. c. 2. ſup 1. gl. ¶ [In gl. 1. ibi ecce crimina] vide circa hoc c. quod no. de ordi. co. c. 2. ad fi. pe. gl. & de l. ſequenti vide, quod no. de reſcrip. cum contingat, in 1. gl. cū ſuis remiſ. de c. hoc vr̄, vide qđ ibi no. in gl. 2. [ibi, ſuſpenditur]ſm Io. dixit tn̄, ꝙ ſi ex co iſte clericus eſſet infamatus, compelleretur ad purgationem, in qua ſi deficeret, deponeretur, de adul. ſignificaſti. Dicit hic Phi. quod in hoc caſu nō reciperet iſtius purgationem: quia quod ſua quiſq; voce &cę. de probat. per tuas[Et ibi, ſcandalum]vnde dixit hic Inno. quod hic non punitur propter fornicationem, de qua no cōſtabat: quod patet, quia ſi conſtitiſſet, non ſuſſet coactus vir vxorem recipere: ſed punitur, quia ex tali confeſſione apparet illum maledicum, detractorem, & leuē, quorum quodlibet ſufficit ad pœnam imponendā,
a Ratio [a] Inno. locum haberet, quando quæreretur de fornicatione ſecuta coniugum. ſed hic forte dicebatur præceſſiſſe. Item per confeſſionem bene poteſt cōſtare de crimine confitentis contra ſe, non contra ſocium, de confeſ. c. 1. Dicebat hic Ho. ꝙ hæc decre. ponit ſpecialem pœnam clerici de delicto publice gloriantis; quæ gloriatio cum ſit graue crimen, vt in prin. & publicū, vel notorium, non debet eſſe impunitum, de ſent. exc. vt famæ, etiam ſine accuſatore, de accuſ. euidentia, maxime cum alius inde damnum incurrit, de poſtu. c. fin. & maxime circa matrimonium, vt hic. ¶ [In gl. vlt. in fi.]ſupra de ſpon. ex parte. & c. veniens. nec enim dictum vnius ſufficit ad ſeparationem. ſup. de eo, qui co. conſan. de illo, licet ſufficiat ad impedimentum, de ſponſa. præterea, ſecundum Goff.

ADDITIO.

a ¶ Ratio. Dictum tamen eſt verum ad iſtum text. & illud tenet glo. & Hoſt. in c. proxi.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus, cuius auctoritate homicidium eſt commiſſum, à quibus deponatur.*
Cauere debet. ne ex ſuis verbis inducat ad ipſum, nu. 2.
Hoſtienſis magiſter Iacobus præpoſitus Albigan.
Homicidium committit, qui hortatur, vel conſulit, & irregularis eſt, n. 3. 7. & 9. vel ratum habet, nu. 9. vt fiat hortatio num. 3. 7. & 9.
2 *Ne moriatur quis intercedere debet eccleſia nedum vt moriatur hortari, in fin.*
3 *Populi clamor exaudiendus non eſt.*
Approbatio fit etiam facto.
Auxilium datur per hortationem.
Lignum benedictum, per quod fit iuſtitia.
Epiſcopus conſecratus, recipit characterem, & habitum retinet ſine ſacerdotio, in fin.
4 *Amotio hic habet vim depoſitionis.*
Viſitator à beneficio remouet, & quis.
5 *Epilogus, & ſuffragium, nu. 6.*
Latitare quis dicatur.
7 *Additio gloſſarum.*
Ex conſilio quando quis non fiat irregularis, iuncta glo.
8 *Abſentem quando ſufficiat requiri, licet peremptoriū non veniat ad eius notitiam.*

CAPVT X.

1 **Ex literis.** Caſus. Epiſcopus † cuius auctoritate homicidium eſt cōmiſſum, ab altaris miniſterio, & officio pontificali, & epiſcopatus adminiſtratione deponitur. Et primo narrat factum, quod ſecundo diffiniendum dimittit ibi, Nos autem[Piſano] tunc T. Villa dicit Hoſtien. ſe audiuiſſe a magiſtro ſuo Iaco. præpoſito Albigan. ꝙ villa dicitur Albeſtang. [Iuriſdictionem] temporalem[Puniretur]iudicauit ſeipſum fur iſte[Eidē] iudici[Præſentia epiſcopi]in hoc ſimiliter deliquit epiſcopus, vt ſequitur[Combuſtus]nec mirum, ſi feruēs erat[Reſpondit] vt probatum erat per teſtes[Euaſe-
2 rit]dicit † Innocen. hæc verba non ſolum in epiſcopo poteſtatem habente, ſed etiam in alio conſiliario irregularitatem inducere. 50. di. ſi quis viduam [Auditis] per hæc tamen verba videbatur epiſcopus tacite, vel turbatè cōſentire, vt ſupra de ſimo. Matthæus. Caueat igitur epiſcopus ſecundum Hoſtienſ. ne dicat iudici, vel officialibus in ſuſpendio hominis iam ad mortem iudicati, Eatis, & iuſtitiā faciatis, ſicut refert de quodam epiſcopo, qui cum intraſſet cum alijs duobus epiſcopis palatium Nitiæ, & alij duo intercederēt penes iuſtitiarium pro liberādo quodam, qui ducebatur ad ſuſpendium, tertius epiſcopus iuſtitiario ſe in eo reddenti difficilem dixit, Eatis in nomine Domini & veſtram iuſtitiam faciatis, & tunc iuſtitiarius fecit hos verſ. Præſulis hic motus nō eſt ſine crimine totus. Aut eſt ignotus, aut eſt pietate remotus. Pro talibus enim intercedere debet eccleſia, de verb. ſig. nouimus[Cla-
3 mor † populi]qui tamen exaudiendus nō eſt, de elect. Oſius[Epiſcopus]& ſic ipſo facto ſententiā approbauit. 50. diſt. ſi quis viduam[Multitudine]& ſic auxiliū dedit ſuſpenſioni eius, vel tacitum mandatum, quare irregularis eſt. 50. di. ſi quis viduam. Inno. [Suſpēſus] benedictum ſignum, per quod fit iuſtitia, Sapien. 14. [Literis]prædicta oia continentib. [Vidimus] forſan illas reſeruauit, vel vt ſuſpectas aperuit, de offi. deleg. cum olim[Aſſerat]q. d. papam ex multa occupatione oblitum. 23. di. præterea[Idem epiſcopus]Albigan. cōtra quem fuerat inquiſitum [Perquiſitus] i. valde quęſitus, & ſicut moris eſt, in audientia proclamatus [Miniſterio]tāquam irregularem [Adimpleri] non negat characterem epiſcopalem recipi, & habitum retineri

fine

Digitized by Google

ſine ſacerd otio: ſed dicit executionẽ non haberi[Alio
quin]ide[ ]t ſi monitus noluerit cedere[Amouent s]ſic
4 † ſupra de accu. cum dilecti, in fi. & habent hæc verba
vim ſententiæ depoſitionis, ſupra de do. & contu. veri-
tati s, ad fi. ſecundum Inn. ¶ No. autem per hoc Ab. vi
ſitatorem a beneficio remouere. Sed dicit hoc fuiſſe
ex vi ſpecialis mandati quò ad hunc caſum, & de re-
ſcrip. dilectus. 1. [Canonicam] de elect. quia propter
[Idonea] de elect. cum in cunctis [Prouideri] dicebat
Ia. vt refert Ho. ꝙ quicquid hic dicatur, iſte manſit epi
5 ſcopus, & epiſcopus deceſſit. ¶ † Secũda gl. reſpon. per
quæſtionem, an epiſcopi, vel clerici principibus in cri
minalibus conſulere poſſint. ¶ Gl. 5. no. quod ſufficit
abſentem requiri, licet & c. all. in cõtrarium, & ſoluit.
6 ¶ † In gl. 2. ibi, qui quæſtionem]vide de off. or. ſi ſacer
dos, ſuper gl. 2. ¶ In 3. gl. §. illud ſciendum]latitat ẽt
is, qui eſt in eodem foro, ſi circa columnas, vel ſtatio-
nes ſe occultat. ¶ In quinta gloſſa. ibi, & ſiquidem]po-
nit caſum decre. cauſam, de dolo & contu. [& ibi. §. ſi
præſente]has duas vide de empt. c. fi. in 1. glo. [Et ibi,
exercitu]hanc & ſequen. vide in c. quoniam, ſtatim al-
le. ſuper gl. ſi nõ poteſt[Et ibi, diuus]vide de crimine
falſi. c. pen. ſuper 1. gl. Et ibi, ea quæ]vide de re iud. cũ
7 Bertoldus, in 4. gl. ¶ In gl. 2. ibi, poſtulaſti] vbi de hoc
dic, vt infra de homi. præ[ ]aris, lib. 6. [Et ibi, extra iudi
cium] reſpondendo de iure. & idem no. Io. 3. diſt. om-
nis. quod intelligit Hoſt. quando crimen de proximo
non immin[ ]t puniendum, remittit ad no. ſupra no cle.
vel mo. clericis, vbi dixi ſuper ver. officium. & de hoc
8 in Spe. de lega. §. iuxta, ver. quid ſi iudex. ¶ In gl. no. ꝙ
ibi, abſentem] qui de contu[ ]acia, vel culpa no. ſecun-
dum Inn. qui alle. 7. q. 1. præſentium, qui fil. ſint legit.
cauſam[& ibi, prolatum] & ſic ſoluit contraria, dicens
illa loqui, vbi abſens de calumnia, vel culpa notatur.
& eſt ſi. quod dicam de dolo, & contu. cum dilecti, in
fin. [Et ibi §. 2.]dic vt ibi in gl. ſi non poteſt[Et ibi, ca-
ueant]vbi de hoc (& in fin.) Hoſtien. remittit de do. &
contu. c. fi. ¶ In gl. relatione. in fi.] ſupra de procur. in
noſtra, de re iudi. cum Bertoldus. Vin. ad hoc infra c.
9 proxi. ¶ In gl. vnde in fi.]forte idem in eo, qui ratũ ha
bet homicidium ſuo nomine commiſſum, arg. ſupr. de
ſimo. ſicut. ff. de vi & vi arma. l. 1. §. quoties. Vin. & me-
lius, de ſen. excomm. cum quis, lib. 6. ¶ In gl. pe. in fi.)
& 42. di. ſollicitudo. ¶ In glo. vlt. ibi, coadiutor) & per
quem, dic vt infra de cle. ægro. c. vno. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *A dignitate obtinẽda repellitur vſurarius, & publicus alea tor, cui porta quibus non aperiantur, nu. 6. in fi.*
Pertinere quid ad nos multis modis dicitur, & quibus.
Hoc verbum admittitur in libello.
Publicum, pro notorio.
2 *Taxillorum ludo quæ crimina proueniant, num. 5.*
Electo crimen quando poſſit opponi, num. 3.
3 *Crimina quæ obſtent agenti poſſeſſorio, vel petitorio.*
4 *Actionem cui damus, fortius exceptionem, & quando locũ habeat hæc regula.*
Imago pro vmbra, vel velamine.
5 *Ludos appellat quis eos, vnde crimina naſcuntur.*
6 *Propter indignitatem, vel vilitatem ſi quid irritatur, infamia irrogatur, & quando.*
7 *Negatiua pura & indeterminata probatur per teſtes, cum de ſcientia, vel conſcientia quæritur alicuius.*
Coarctata etiam probatur, num. 8.
Apertura literarum per teſtes probari poteſt.
Iudicium plurium probatio ſufficiens.
9 *Super exceptione propoſita, ſuper qua lis non fuit cõteſtata, an niſi papa liceat iudicare.*
Condemnatio an nulla ſequi poſſit, vbi nulla petitio.
10 *Inconſtantia reprobatur.*
Indignum eligens priuatur electione, & quæ.
Si indigno notoriè prouideatur authoritate, an is, ad quem ſpectat electio, poterit eligere prouiſione non obſtante, nu. 16.
Quid ſi commiſſarij talem elegerint, ad quem poteſtas eligẽdi deuoluatur, num. 17.
11 *Epilogus, & ſuffragium, & additio gloſſarum, n. 12. & 13.*
14 *Conuiuia quibus non liceat facere.*
15 *Electione, ſeu conceſſione prima non caſſata, non valet facta poſterius. & an id ſit indiſtinctè verum, num. 16.*
Ex quo facta eſt, vnde pendeat, num. 18.
Confirmationis electionis, vel eius, quod vicem eius obtinet, effectus atque vis, & quando non obſtet.
Poſſeſſionis item effectus quidam referuntur.
16 *Prouiſio ſi fiat indigno, vel contra tenorem mandati, nũquid illi, ad quos electio ſpectat, ea non obſtante poſſint eligere.*
Quid ſi fieri ſub conditione mandetur, & non extet.
Poteſtas a papa, vel eius delegato nunquam deuoluatur ad inferiorem, num. 19.
Prouiſio quando non reuerti debet ad delegantem, ad quem reuertatur, ver. In ſecundo verò. vnde pendeat, cum facta eſt, num. 18.
18 *Stipulatio pendet ex partium voluntate.*

CAPVT XI.

1 Inter dilectos Caſus. Ab † obtinẽda di-
gnitate repellitur vſura-
rius, & publicus aleator.
& ſunt duæ partes. In 1. factum decisè narratum. In ſe-
cunda ibi, Nos igitur, ipſius diffinitio, quæ ſubdiuidi-
tur in tres. In 1. diffinit de Petro. In. 2. de Bernardo. In
3. de cantore. 2. ibi, Præterea. 3. ibi, Quia vero (Pertine
bat) de longa conſuetudine, vel ſpãli priuilegio, ſupra
c. ad hæc, & c. ad aures. Aliud de iure cõi, de off. Arch.
cum ſatis, de ele. cum ecclesia. & no. verbum, pertine-
re, licet latè pateat, admitti in libello. de hoc de fid. in
ſtru. inter dilectos, de reſti. ſpol. cũ ad ſedem, ſm Hoſt.
(Canonicè) vterque falſum dicebat, vt parebit infra
(Atteſtatoribus) remiſſis per iudices, quibus fuerat cã
commiſſa, vt ſequitur (Publicum) ideſt notoriũ, de ac-
2 cuſa. euidentia (Aleatorem) hoc prohibetur: quia † ta-
xilorũ ludo multa crimina proueniunt, quæ poſuit hic
Hoſt. per ver. quos hic non exponit, ſed ponit & expo-
nit in ſum. eod. ti. ſub §. clericus, & ſequen. vnde ibi vi-
deas, & hic omitto (Vſuratium manifeſtum) no. non ſo-
lũ ante confirmationẽ, & conſecrationem opponi cri-
men electo, ſed etiam ante poſſeſſionis apprehẽſionẽ,
ſi de illo ſit infamatus, de accu. accedens, quod dic, vt
3 ibi. Sed † quid ſi agat poſſeſſorio, cum fuit ſpoliatus?
Reſpon. non eſt talis exceptio admittenda, de reſtitu.
ſpo. in literis. & c. itẽ cum quis, & vide quæ dixi, de con.
præ. poſt electionem, in gloſſ. ſententiam. Quid ſi talis
agit petitorio amiſſum beneficium repetendo? Dicit
Inno. quòd ſi obicitur tale crimen, quòd inducit illius
beneficij priuationem, puta quòd eſt hæreticus, vel
propter crimen beneficio, quod petit, ſententialiter
priuatus, admittenda eſt exceptio. 8. diſt. quo iure. 23.
q. 5. c. 1. & 2. Si verò aliud crimen opponitur, puta, ꝙ
ſit adulter, periurus, vel ſimoniacus de alio beneficio,
non admittetur exceptio: quia probata non releuant
excipientem, ar. de offic. dele. cum contigat, cum ſuis
concor. nam & ſi probaretur, talis non priuaretur pro-
pter hoc per modum exceptionis, ſupra de ordi. cog.
cum dilectus. §. fin. vide quod dixi de elect. auditis, ſu-
per vlt. gl. ver. ſed quid ſi. Si autem opponitur ei, quod
contraxit matrimonium, dicunt quidam hanc exce-
ptionem, quia ipſo facto renunciaſſe videtur, admit-
tendam eſſe. Alij contra. Innocen. idem poſuit Com-
po. de el. c. quòd ſicut, vbi vide poſt gloſſ. pen. col. ver.
ex his, vbi allegat ad primam partem, quæ ſine dubio

tenen-

tenenda eſt, ex quo quæris de agente petitorio. & vide
4 de renun. ſuper hoc. de reſti. ſpo. accepta. Sed † contra
dicta ſuperius oppo. Iſte qui excipit, contra illum age-
re poſſet de crimine, & cui damus actionem, fortius ex
ceptionem, infra de re. iu. qui agendum, lib. 6. Sol. di-
cit Innoc. & Hoſtien. regulam locum habere, quando
de eodem & ad idem agitur, & excipitur. actio vero
competit ad tuitionem rei familiaris, & exceptio ſimi
liter. Sed nos loquimur, quando vnus proponit actio-
nem ad recuperationem rei familiaris, & alius vult ex
cipere ex actione, quæ competit ad vindictam, vbi re-
gula illa non habet locum ſecundum illos[Qua]ſcili-
cet cõſuetudine, vel cuius obtentu[Nos tamen]quòd
circa eũdem. P. &c. vt ſequitur(Imagine)ideſt vmbra
2 vel velamine, ſic ſup a de cõſue. quãto[Improbamus]
5 quis enim ludos † appellet, ex quibus crimina oriun-
tur. q. d. nullus, in proœ. digeſtorum. §. illud verò. &
ideo dicitur alibi, quòd quidam ludos neſcientes, ſed
nominationes tantum, proprias ſubſtantias perdide-
runt, vt in l. græca, alearum ludus, quam quidam ha-
bent. C. de reli. & ſump. fu. & ale. vſu. ſecundum Hoſti.
6 [Indignitatem]hæc verba † infamiam irrogant. Inn.
cum cauſa cognita proferuntur: alias ſecus. C. ex qui.
cau. infa. irrog. l. verbum, & l. interlocutio, Hoſtienſ.
[Irrirandum]immo debuit dicere, Irritum tuncian-
dũ, de elec. cum in cunctis. Hoſtien. [Dignitatis]vel a-
liorum legitimorum actuũ per iura, quæ alleg. gl. [Pro
7 batum]mira probatio. & no. † quòd licet pura & inde-
terminata negatiua ꝑ teſtes probari nõ poſſit, de hoc
de elet. bonæ. 1. probatur tamen, cum de ſcientia, vel
conſcientia quæritur aliquorum, de homi. ſignifica-
ſti, de proba. tertio, de teſtibus. tam literis, in fi. quod
dic vt dixi de elec. bonæ. 1. Dicit Gof. quod per teſtes
probari poſſet, quòd ille vel alius eo ſciente literam a-
peruit, & abſentibus iudicibus illam clam inſeruit, ſu-
pra de reſcrip. olim[Vltima clauſula]qualis fuerit hęc
clauſula, ignoramus. poſſet tamen hoc exemplificari
8 per decre. olim, de reſcri. [Non fuerat]hic patet † nega
tiuam contractã probari, de quo ſatis dixi de elec. bo-
næ. 1. (Ipſorum) iudicum. & ſic no. ſecundum Inno. ſuf-
ficientem eſſe iudicum probationem, quando ſunt
plures. de hoc ſupra de teſti. cum a nobis. ad idem ſu-
pra de ac. cum dilecti[Depoſitionibus]dicebat Hoſt.
quòd primi iudices hoc depoſuerunt coram ſecun-
dis, per quos vtræq; atteſtationes fuerunt remiſſæ: vel
hoc non fuit probatum, vt ſequitur[Abſoluendum]ex
9 plenitudine poteſtatis: quia ſuper propoſita, maxime
ſuper qua fieri non debeat lit. conte. alij iudicare non
liceret, ſecundum Inn. vide quod dixi poſt eũ, de ele.
ſuper eo. ſuper 1. gloſſ. in fin. & quia nec agebatur ad
pœnam aliquam infligendam. & vbi nulla petitio, nul
la condemnatio, uel abſolutio ſequi poteſt, de or. co.
cum dilectus, ſecũdum Hoſt. [Prætermiſerit]ſic tacite
innuens eas falſas. vnde poſtea videtur non poſſe vti
eis. C. de fid. inſtr. l. 3. Vin. [Duorũ]qui ſufficiunt. 4. q.
3. vbi numerus, ſup. de teſti. licet. 1. [Inconſtantiã]hęc
10 † inconſtantia reprobatur a iure, vt ſequitur. ad hoc
ff. de procu. in cauſæ. 1. reſpon. ff. de ad. tu. cum quære-
batur. ff. de ne. geſt. ſi negocia. ff. de ſerui. ſi cui ſimpli-
cius. ff. de inter. act. ſed & ſi pupillus. §. ſed ſi alias, Ho.
[Hac vice]ſed nõne priuatus erat: cõferendo indigno.
So. videbatur purgatum vitium per ſecundam confeſ-
ſionem factam ab eodem cantore; quia non punitur,
niſi in prima electione, quæ poſt primam vicioſam oc-
currit. ne igitur ex iterato delicto iterum videatur ius
ſuum recuperare, etiam hac vice, quę primo occurrit,
expreſſe priuatur. Hoſti. Sed Goff. exponebat. i. in hac
vacatione, de elec. conſiderauimus(Auctoritate no-
ſtra)nam & ſine delicto, vel negligentia poſſemus il-
la conferre, de conceſ. præb. quia diuerſitatem, de ſup.

11 ne. præ. Romana, lib. 6. Hoſtie. ¶ † Gloſſ. 1. obijcit, &
ſoluit. ¶ Gl. ſi ſupra, alle. ſimile, ſignat contrarium, &
ſoluit. Glo. vnde non) quærit, arguit pro, ſoluit contra-
rium. ¶ Antepen, gloſſ. no. ꝙ ſecunda ſit nulla. ſignat
contrariũ, dat ſol. incertam. ſecundo ſignat aliud con
12 trarium, & ſoluit. ¶ In gl. C. de dedi. ibi, Neque famo
ſis) hanc & ſeq. vide de teſti. licet ex quadam, ſuper gl.
13 perſonis. ¶ In † glo. 1. ibi, prohibetur) ẽt intereſſe[Et
ibi, clerici) vbi idem no. (& in fine.) de hoc ſupra de v-
ſuris, præterea. ¶ In glo. 2. ibi, adequatur) & idem no.
47. diſ. cap. 2. & in fi. Vin. vnde non ludit, licet in ludo
14 fiat ſcđm Hoſ. ¶ In † glo. 3. in fi. idẽ no. 35. diſt cap. 1.
dicit Phi. hic, hoc verum de laicis: ſecus de clericis, qui
bus nõ licet facere conuiuia, 44. diſt. non oportet, & c.
non liceat, Sed Goff. per illa iura dicit idem de laicis
non ſocijs, quibus ẽt non licet conuiuia facere pręterq̃
ex intentione charitatis, vt 8. diſtinc. conuiuia. Agape
enim ideſt conuiui a pauperũ licite fiunt. 42. di, ſi quis.
¶ In gloſſa hæc verba, in fi.) & pſal. Ne declines cor
meũ in verba malitiæ ad excuſandas excuſationes in
pecatis. Hoſt. ¶ In glo. qui peccatum, in fi.] & pone e-
xemplũ 82. di. plurimos, ¶ In glo. arg. ꝙ, in fi.] & re re-
ſcri. ad aures. ¶ In gl. ſeq. in fi. (Io. & de reg. iu. in regu
la pen. ¶ In gl. ſi. ſupra, ibi, in literis) q̃ ſunt de gratia,
non de ſimplici iuſtitia. eo. ti. c. pe. & dic vt ibi) Et ibi,
15 extenditur) ſm Io. & Vin. ¶ In gl. vnde non ibi, nõ † caſ
ſata) quod intelligit In. ſiue ex interuallo, ſiue inconti-
nenti ab eadẽ parte ſecũda collatio ſiue electio attẽte
tur, ſupra de poſtu. præ. gratũ, & c. bonæ. 2. §. cæterum,
ibi, Temere recedentes. & hoc eſt etiam intelligendũ,
quando ſecunda attentantur, prima electione, vel pro
uiſione iam publicata, ſupra de electi. cum terra, & c.
publicata, ſupra de elect. cum terra, & cap. publicatio.
alias autẽ, ſi prima eſt, nulla eſt ipſo iure, etiam is, qui
fecit, ſecure poteſt procedere ad ſecundam, ar. ſupra
de elect. cum in cunctis. §. pe. & fin. & de re iudic. cum
olim. §. nos igitur. ſecus autem, ſi prima, quæ etiã nul-
la eſt, confirmata eſſet ſiue bona fide, ſiue fraudulen-
ter, dummodo teneat confirmatio. tunc enim non va-
leret ſecunda, quia iam non vacat eccleſia. immo obe
diendum eſt confirmato, qui iuſte poſſidet. Et idem,
ſi non poſſidet, de conceſſio. præben. poſt electionem.
ar. 8. q. 4. nonne. ff. de acqu. poſ. iuſte, ſecundum In. qua
ſi valeat tuitione iudicis, & ſi non ipſo iure. ff. quod cũ
fal. tu. l. 1. §. pe. in fin. & ar. ſupra de elec. cum dilecti. §.
fin. Et ſi dicis, quòd cum nulla ſit electio, in rem non
tranſeat iudicatam, ad minus vocandus eſt is, qui poſ
ſidet. ff. quæ ſententiæ ſine appel. reſcin. l. 1. §. Item cũ
ex eo edicto, ſupra de ma. & ob. inter quatuor, vt ſicut
adminiſtratio ſibi conceſſa eſt per confirmationem;
eodem modo ſibi auferatur per infirmationem, infr.
de regu. iur. e. 1. & de hoc no. ſupra de reſti. ſpo. in lite-
ris. §. reſpondemus. Quod autem dictum eſt de confir
matione, idem dicendum eſt, & ſi aliud interuenerit,
quod vicem obtineat confirmationis, vt ſi alicui aſſi-
gnatum ſit beneficium per eum, ad quem ſpectat, &
inductus ſit in poſſeſſionem cum debita, & conſueta
ſolennitate, argum. ſupra de conceſ. præben. ca. 1. & c.
quia diuerſitãtem, & c. cum noſtris, & c. ſe. & c. literas.
& vide quod dixi eo. tit. propoſuit, in princ. & in decr.
poſt electionem, in gl. deuoluitur, niſi forſan conſta-
ret electionem, ſeu prouiſionem factam eo tempo-
re, quo ad alium eſſet ius prouiſionis, ſeu electionis
per lapſum temporis deuolutum: quia tunc non ob-
ſtante tali electione, ſeu confirmatione poteſt is, ad
quem deuolutum eſt ius per lapſum temporis, proce-
dere ad electionem, ſiue collationẽ, ſupra de ſup. neg.
prę. c. ſi. & idem eſt, ſi conſtat ipſam factam ab illo, qui
nullum ius habebat, ſupra de re iu. cum Bertoldus, in
ſi. & confirmatio facta eſſet vocato eo, ad quem per-
tinet

Digitized by Google

tinet electio ſiue prouiſio, ſine eo ſciente, & non contradicente: quia tunc bene noceret, ſupra de re iu. quã uis. ff. de mino. etiam, in fin. Nec ob. ſupra de conceſſ. præb. poſt electionem: quia ibi non dicitur deuoluta eſſe poteſtas eligendi ab archiepiſcopo ad capitulum ex aliquo, quod prouiſionem archiepiſcopi præceſſiſſet, ſed ex eis, quæ poſtea contigerunt, ſcilicet quia electus non erat debito modo repræſentatus capitulo, & propter renunciationem, & abiurationem poſtea ſubſecutas. & ideo non valuit electio facta a capitulo, prima non caſſata. obſtat tamen quandoque exceptio etiam poſt confirmationem, vt not. ſupra eod,
16 c. §. 1. ſuper ver. ac vſurarium. Sed † pone quòd aliquis prouidit auctoritate papæ alicui notoriè indigno, vel contra tenorem mandati, nunquid illi, ad quos ſpectat electio, poſſunt alium eligere, non obſtante tali prouiſione? Videtur quòd ſic, ar. ſupra de elect. cum in cunctis, in fi. & c. auditis, ſupra de reſcrip. cum dilecta, in fi. & quia electio de facili debet redire ad naturam ſuam. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus, ver. q ſi non vt tolleret. Contrarium tamen eſt dicendum, quia nunquam a papa, vel delegato ſuo deuoluitur poteſtas ad inferiorem. hoc. n. non inuenitur ſcriptum, ergo denegandum, ſupra de conceſ. præb. quia diuerſitatem, de ſup. neg. præ. Romana, lib. 6. Item indignum eſt, q ex quo papa ad ſe reuocauit prouiſionem, vel alij delegauit, ad inferiorem reuertatur ſine licentia papæ, arg. ſupra de poſtu. præla. bonæ. 2. §. nec nocebat, ſupra de offic. le. quòd tranſlationem, & c. licet, vt ls. pen. eccleſia. 1. 2. & 3. q. 6. multum ſtupeo, ſupra de iudi. cum veniſſet. & tamen verum eſt, q non valet id, quod delegatus fecit. nec impedit, quin ille, ad quem ſpectat, eligat, ſed ſola delegatio ſuperioris præſtat impedimentum, ar. ſupra de præben. inter cætera. Nam ad locum, vnde exiuerunt flumina, reuertuntur. Ecc. 1. ſic & iuriſdictio delegati debet redire ad delegãtem, ſupra de off. dele. ſuper quæſtionum. §. porrò. Sic enim redit electio ad naturam ſuam, & delegans facta caſſatione prouidebit. Alij dicunt, & fortè melius, q vbi mandatũ nullum eſt, puta quia impetratum eſt per veri ſuppreſſionem, vt prouideatur indigno, tunc non impeditur electio. Idem, ſi mandetur prouideri ſub conditione, & non extat conditio. de hoc de præſump. c. fin. Secus ſi ſcriberetur pro illo, cui non poſſet prouideri ſine diſpenſatione propter irregularitatem, vel defectum, nõ propter crimen, tunc enim prouiſio intacta reuertitur ad delegantem. Ratio diuerſitatis eſt, quia in primo caſu omnino eſt mandatum ſubrepticium, nec diſpenſari poteſt. In ſecundo verò veriſimile eſt, quòd is, qui conceſſit principale, ſcilicet prouiſionem, concedere debet & acceſſorium. i. diſpenſationem, ar. ſupra de re iud. cum olim. §. nos igitur. ff. de off. pręt. Barbarius, in fin. & no. quòd quando prouiſio non debet reuerti ad delegantem, potius reuertitur poteſtas prouidendi ad alium delegatũ, qui in eadem eccleſia habet ſimilem poteſtatem, quam ad illos, ad quos pertinet de iure communi, dummodo literæ fuerint præſentatæ, ſupra de reſcrip. capitulum. hoc bene probat Cle. de exceſ. præla. c. vno. alij dicunt, q ex quo prouiſio a delegato facta nulla eſt, non impedit, quo minus alij delegati prouidere poſſunt, vel ij, ad quos ſpectat de iure communi, ſupra de præb. de multa. Si tamen delegatus impetratur poſtquam alicui per ordinarium, vel alium, ad quem ſpectat, fuerit prouiſum, & poſſeſſionem adeptus eſt, non valet reſcriptum, niſi ibi de poſſeſſione, & proceſſu mentio habeatur, ſupra de conceſſ. præben. cum noſtris, & c. literas. ſecũdum Innoc. cuius eſt quaſi hæc tota gloſſ. Poteſt dici, quòd nunquam impediuntur ij, ad quos ſpectat de iure cõmuni eligere, ex quo ſua vacat eccleſia, per commiſſionem ſuper prouiſione facienda emiſſam vbi ij, quibus commiſſum eſt, nihil egerint, vel commiſſio ſubreptitia eſt, niſi per interdictum eis factum, vel alio mõ appareat, quòd ſuperior hac vice prouiſionem ſibi voluerit retinere, arg. ſupra de elect. innotuit. §. fin. & c. fin. & de præb. inter cætera. Nec enim eſt veriſimile, q prima facie ſuperior prouiſionem eccleſiæ in perpetuum voluerit impedire, imò intentio ſua eſt, vt cito prouideatur, & eccleſiarum periculis occurratur, ſupra de elect. ne pro defectu, & c. quia propter. de hac tamen materia no. plenius, ſupra de elect. dudum. 2. §. nos igitur, ſuper verſic. diſpenſatio, dic vt ibi. Compo. in decret. capitulum, de reſcript. dicebat ſe defendiſſe tempore Innoc. q quacunque de cauſa collatio executoris ſit nulla, non impeditur, ſupra de elect. auditis, ſed dicit demum hoc verius, q impeditur, dummodo in literis Papæ ſit verſic. teſeruamus. Item ſi nomen eius, pro quo ſcribitur, nõ eſt in litera, dicit tunc Compo. in hoc omnes concordare, q nil poteſt circa beneficium ordinarius, etiam ſi executor prouideat indigno, ad id qd dixi, de elect. Reſpondet per id, quod dixi ſupra verſ.
17 & tamen. ¶ Quærit † etiam Hoſt. quid ſi compromiſſarij ſcienter indignum elegerint, tunc non redit electio ad capitulum, ſed ad Papam, quia conſtitutio. ſupra de elect. ne pro defectu, indiſtincte loquitur, vnde ſiue per capitulum, ſiue per compromiſſarios ſteterit, quo minus intra tempus canonicum prouideatur, ad ſuperiorem poteſtas deuoluitur prouidẽdi. Sed quod compromiſſarij faciunt, qui vicem omnium gerunt, totum capitulum feciſſe videtur, ſupra de elect. quia propter. §. vel ſaltem, ſecundum Innoc. quando compromiſſarij negligentes ſunt, hoc admitto, quando vero delinquunt, cõtradico, vt patet in eo, quod not. ſupra de elect. ne pro defectu. §. 1. Hoſt. & dic vt hodie habes, de elect. ſi compromiſſarius, lib. 6. [& in fi.] dicit Abb. q cum id eſſet publicum, vt dicit tex. illud non potuit ignorare. ¶ In gl. ergo fuit, ibi, diſſimilia] ſtipu
18 latio enim † omnino pendet ex partiũ voluntate, Electio verò, ex quo facta eſt, ex iuris auctoritate, & iudicis poteſtate dependet, & idẽ in prouiſione. ff. de pact. ab emptione. ff. ad municip. ordine, ff. ad Turpil. l. 1.
19 §. 3. & ſupra de elect. publicato. Hoſti. ¶ In † gl. vlt. in fi.] Innoc. videtur hic tenere contrarium, quia non eſt dignum, ex quo ſuperior, ſcilicet papa reuocauit ad ſe prouiſionem, vel alij delegauit, reuertatur ad inferiorem, vt dixi ſuper gloſſa, vnde non valuit.

ADDITIO.

a ¶ Improbamus. probat iſte tex. papam poſſe damnare conſuetudinem, etiam ſi ad id non ſit actum, de qua vide in c. cum inter, de cõſue. per Ioan. And. vbi plenè ad idem concor. & facit quod no. infra ſuper ver. abſoluendum.

SVMMARIVM.

1 *Abbatibus, quæ non competant in præiudicium epiſcoporũ, num. 3. 4 ad dict. conceſſione, 5. & 6.*
De epiſcopis in quibus religioſi conquerantur.
Matrimoniales cauſas quibus conſueſcat delegare curia Romana, & cum qua clauſula, ſi plures delegent.
2 *Electus, confirmatus non conſecratus, & ſi ſacerdos non ſit, nunquid ſolennes dare poſſit indulgentias.*
4 *Epiſcopalia vſurpare peccatum eſt, & contra ſalutem minorum prælatorum.*
Inſignia concedere non poteſt alius, quàm princeps.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Epiſcopalis ordinis quæ non competunt alijs, niſi in caſu.
Epiſcopalia quæ ſunt dignitatis minoribus competere quibus poſſint rat. qibus.

CA-

CAPVT XII.

1 **Accedentibus.** Caſus. † Abbates de
matrimonijs cogno-
ſcere, publicas pœni-
tentias iniungere, indulgentias cócedere nó poſſunt,
niſi hoc de ſpeciali iure illis competat. & primo ponit
epiſcoporum querelam, cui ſecundo prouidet. ſecúda
ibi, Nolentes[Partib.]fuerunt enim propoſitæ hæ que
relæ in cócilio generali, vt patet in ſupraſcriptis [Que
relis]concor. de priuile. cum & plantare, & c. tuarum,
& ic, paſtoralis, & c. petiſtis, Interdum ècótra religioſi
conqueruntur de epiſcopis, ſupra eod. ſane, de priuile.
dilecti, & c. quanto[Matrimonialib.] Curia Romana
habet ex vſu delegare cauſas matrimoniales epis, & ſi
alios adiungit, ponit clauſulam, quód ſi non omnes,
tu frater epiſcope[Indulgentiarum] nunquid electus
2 † confirmatus non conſecratus, & ſi ſacerdos non ſit,
has ſolemnes indulgentias dare pót? Quod vr̃, cum
ſint iuriſdictionis, infra, de pœnit. ꝙ autem, quam ille
habet, ſupra de electioni. tranſmiſſam, Sed contra,
quia ſecundum quoſdam ſunt epiſcopalis ordinis, &
procedunt ex poteſtate clauium, & per eas pęnitentię
eneruantur, infra de pęni. cum ex eo. poteſt dici ſecun-
dum Hoſt. quod hoc non poteſt, cum careat epiſcopa-
li & ſacerdotali ordine, ſicut epiſcopus, qui renuncia-
uit oneri, quia caret iuriſdictione, de ordin. ab epiſco-
po. c. 1. Duo vere imperfecta, facere poſſunt vnum per
fectum, ita quod ſi talis epiſcopus ad eccleſiã talis có-
firmati deſcendat, de illius licentia poterit ſuis ſubdi-
tis indulgentias dare, ſicut & illos poſſet ordinare, de
hoc ſupra de ele. ſuffraganeis. Et ſic ſm eum hæc indul
gentia eſt mixtæ poteſtatis, quia ſcilicet partim acce-
dit ad ordinem, partim ad iuriſdictionem fatetur ta-
men, quod de conſuetudine electi non presbyteri has
indulgentias etiam presbyteris faciendas comittút,
maximè quando prædicant. Ipſe tamen dicit, quòd in
non ſacerdote irrationabilis ſibi videtur hæc coſuetu-
do, cum fori ſacerdotalis ſit pœnitentias imponere, &
diminuere, quod idem eſt in effectu, quod indulgen-
tias dare. Fran. Vercel. in decre. at ſi clerici, de iud. tra
ctans hanc quæſtionem tenet, quod confirmati in epi
ſcopos, etiam ſi ſint presbyt.ri indulgentias dare nó
poſſint, dicens, ꝙ ſi dicatur, ꝙ dare indulgẽtias nó ſit
ordinis epiſcopalis, negari non poteſt, quin ſit ordi-
nis ſacerdotalis, illas aut, ex quo in epiſcopum confir-
matus eſt, vt ſimplex ſacerdos concedere non poteſt,
per decr. quod ſicut, de elec. & ne videatur decreſcere,
de tranſla. licet. 94. diſt. legimus. 92. diſ. ſancta. 74. di.
ſi qui. & eadem ratione dicit idẽ de benedictione fon
tium, vnctione infirmorum, & ſimilibus. Inducit etiã
quod vbi papa de indulgentijs loquitur, de epiſcopis
mentionem facit, de pœnit. cum ex eo. & c. ſe. & ſic nó
de electis. nec ob. quod in c. quamuis. 68. diſt. dare in-
dulgentias non ponitur inter epalia, quia nó ſequitur,
ſi ibi non eſt poſitũ, ergo licet, cum ibi potius, exempli
gratia, quam ad ſpecificationem ponantur. nec ob. de
tranſla. c. 2. vbi dr̃ ꝙ epiſcopalis dignitas nil addit, qa
illud verum ad vinculũ matrimonij ſpiritualis. Hæc
decre. in fin. non ob. ſecundum eum, quia non dicitur
hic talia per inferiores pręſcribi. quod ſi etiam dicere-
tur, procedat id in Abbatib. qui poſſunt presbyterale
officium extendere, ſed confirmati in epiſcopos id nó
poſſunt, vt dictum eſt, licet de archiepiſcopo non ha-
bente pallium habeamus, quod impeditur etiã in of-
ficio epiſcopali, quod intellige, vt dixi in pręe. decre. ꝙ
ſicut. de epiſcopo, vel Abbate nó habemus, quod ante
conſecrationem, vel benedictionem impediatur in of
ficio presbyterali, nec hẽt hoc rationem, alias nec eu-
chariſtiam conficere poſſet, & facit 74. diſ. geſta. & ca
pit. honoratus. C. de digni. l. 3. lib. 12. Ex prædictis vi-
detur, qđ capitulum ſede vacãte, non det literas indul
gentiarum, licet quidam ſeruent contrarium, vt refert
Archid. de pœniten. Romana, lib. 6. & facit ad mate-
2 riam, quod no. in Cle. de hęret. c. 1. in gloſ. hæc [a] litera
3 [Similia]ſicut † inſtituere. & deſtituere, quod dic, vt
no. de off. arch. cum ſatis, de cleri. pere. c. fi. Commen-
datitias ad ordines dare, de temp. or. cum nullus. li. 6.
vel grauiora examinare, & diffinire ſine epo, de off. ar
chid. ad hoc, & c. fi. & epalia inſignia deferre, ſicut in-
ſula, mitra, ſandalia, anulus, & ſimilia, quæ quandoq;
non epiſcopis concedũtur, infra de priuile. vt apoſto-
licæ, & ſic ſunt potius epiſcopalis dignitatis, quam or-
dinis, ſecundũ Hoſt. [Vileſcit]vt quid enim plus hono
rabimus epm̃, quam Abbatem, ſi hoc põt Abbas, quod
4 eps[Saluti]contra ſalutem † minorum prælatorum eſ-
ſe, & ſic eſt peccatum, quãdo ſibi vſurpant epiſcopalia
[Abbatum]idem multo magis de inferiorib. prælatis
[Periculum]non ſolum ſalutis, de quo præmiſit, ſed ẽt
depoſitionis ab abbatia, vt puniatur, in quo peccauit,
de tranſla. quanto, ſcđm Hoſt. [Cóceſſione]ẽt epiſco-
porum, 16. q. 2. viſis. Vinc. quod intelligit Hoſ. cum prę
ſcriptione completa, de religi. do. cóſtitutus, de iu. pa.
cura. ſaluis inſignijs, quæ alius, quam princeps conce-
dere non poteſt, ſecundum eum, de quo remit. ad ſum.
de vſu pal. §. & quib. diebus, ver. & notandum. dato au
tem, quod iſti Abbates per priuilegium haberent inſi-
gnia, non tamen per id aliquod pontificale exercere
poſſent, & vide quod dicam infra eo. vt apoſtolicæ, li.
5 6. ſuper 2. gl. ¶ Gl. † 2. ſignat ɔ̃rium, & ſoluit. ¶ In gl.
2. ibi, quãuis coepiſcopis]ibi enumerantur ea, quæ ſunt
epiſcopalis ordinis, ſ. conſecrare virgines, eccleſias, &
altaria, ſacros ordines conferre, & ſimilia. & iſta ex p̃-
ſcriptione, nec ex demandatione non epiſcopo compe
tere poſſunt, ſed, nec per ſpeciale priuilegium de facili
concedũtur, de hoc ſupra de con. ec. vel alta. aqua. Il-
la vero, quæ epiſcopalis dignitatis ſũt aliquo pręedicto
rũ modorum minorib. competere poſſunt. & de his lo
quitur hic ſm Hoſt. qui dicit, ꝙ aliqui promiſcue vtun
tur his verbis, quibus contradicit mens verborum, di-
uerſitas officiorum, & ratio naturalis. ipſe vr̃ in hoc ſi-
bi contrarius fuiſſe in dec. literas, de teſti. ſpo. vt ibi di
xi ſuper 1. gl. & vide quod dicam de pœnis, fœlicis. in
fi. li. 6. ſup ver. pontificali. [Et ibi, ex literis]& ſupra de
re. ſpo. lr̃as. ¶ In fi. gl. pe.]hoc verum de illa ſolẽni, de
6 qua loqtur canó ille. ¶ In † gl. vlt. in fi.]Idẽ, ſi p̃ſcripta
antiqua appareret, qđ monaſteriũ fuerit a prin. ſic fun
datũ, ar. de reli. cũ vene. ver illius, & ſupra de cẽſi. quã
to. Dicebat etiam Hoſti. quod nó credebat inſtitutio-
nem auctorizabilem acquiri poſſe per vllam præſcri-
ptionem. remittit in hoc, ſupra de offi. arch. cum ſatis.

ADDITIO.

a ¶ Hæc. Et vide gl. & docto. in Cle. fi. de pœ. & remiſ. & beatũ
Th. in 4. ſen. diſt. 20. c. 4.

SVMMARIVM.

1 *Ad reuelandum peccatum in pœnitentia confeſſum non de-*
bet vrgeri ſacerdos, niſi in caſu, & quo, in fin. & nu. 4.
Cleri vrbis rectores quot, habent iuriſdictionem. Bononiæ hi
quo appellentur nomine.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 3.*
Reſtituere tenetur qui ſuccedit in vitium, nedum fur.
Furtiuam rem qui emit, ciuiliter pretium repetit domino.
3 *Additio gloſſarum.*
Ad indicandum furem quis cogi poteſt.
Confeſſor legatione Dei fungitur ſpeciali, & eum papa non
poſſet excommunicare, quòd non reuelet confeſſionem.

CAPVT XIII.

1 **Dilectus.** C. Ad † reuelandum peccatorem in
pœnitentia confeſſum ſacerdos vr-
geri nó debet. Et primo. ponit que
relam presbyteri, cui ſecũdo prouidet expreſſa cauſa.

2. ibi,

2. ibi, Quia igitur [Fraternitatis] iſti conſueuerunt eſſe 12. vel 14. & regere clerum vrbis, & in eum iuriſdictionem habent. Bon. dicuntur præpoſiti conſortij [Reuelatum] forte alter ex fratribus ad cor reuerſus vnũ ex libris furtiue ſubtractis reſtituerat per hunc ſacerdotem, vt haberetur via ad reliquos recuperãdos, fiebat hoc præceptũ. [Pernitioſum] exemplo, quia alij per hoc retrahentur a confeſſione peccatorũ [Taliter] hoc ideo dicit, quia peccatore volente, & hoc petente poſſet fieri hæc publicatio, vt patet de adul. ſignificaſti, de ſimo. nemo. [Coram te] loquitur cardinali, qui
2 erat vicarius in vrbe. ¶ Gl. 1. † probat dupliciter hũc cogi nõ potuiſſe, ſignat contrarium, & remittit. 2. quę-
3 rit, arguit, & ſoluit dupliciter legẽdo. ¶ † In 1. gl. [ibi idẽ] l. 4. eſt. & vide hanc, & præce. de ſimo. in gl. 2. ¶ In gl. vltima, [ibi, §. idem Iuli.] quem non poſſum conuenire vt furem, conuenio vt furis hæredem, vt cum iurauit furtum nõ feciſſe, vt in iſta l. vel cum eſt infans, vel furioſus, vt in l. ſeq. [Et ibi, ex furtiua] condictione furtiua non tenetur niſi fur, vel eius hæres. [Et ibi, l. 2.] emens rem furtiuam, inciuiliter precium repetit a domino. [Et ibi, ciuile] vide de furt. qui cũ fure, ſup vl. gl.
4 ¶ In gl. 1. [ibi, qui cum fure] † & de furto loquitur, nõ de fure. Dicit Gl. q licet peccet non indicando, per iudicem tamen ad id cogi nõ poteſt. Et ibi, Dei legatione] ſpeciali quo ad hoc, per quod videtur, q nec etiam papa, qui eſt generalis vicarius, poſſit eum in hoc excommunicare. ad hoc de oſt. deleg. ſtuduiſti. Hoſt. [de in fi.] magis placet, quod prius dictum eſt. Hoſt.

S V M M A R I V M.

1 *Collegij ſigna non poſſunt in præiudicium prælati ſubditi ſingulares erigere. alias autem non prohibentur, quin poſſint vnum corpus eſſe, & qua de cauſa, & vti ſigillo proprio, num. 7. in fine.*
Collegium qui non conſtituant, & quibus caſibus, & nu. 2. & 6. ab eo vero qui recedunt an & quæ habeant, ibid. quibus ſubſint, & quorum incipiant, & durent auctoritate. §. clerici autem.
3 *Abbati inſignijs epiſcopalibus impetratis vbi liceat vti.*
4 *Epilogus gloſſarum.*
Corpus quibus modis dicatur, remiſ. & nu. 5. ſi petatur corpus, & ſuccumbatur, in quo genere corporis petenti partẽ eius obſtet exceptio iudicati, num. 3.
5 *Suffragium, & additio gloſſarum, nu. 6.*
Societas quid, vers. ſocietas eſt. inter ipſum, & collegium, & reos debendi vel credendi quid interſit. § ſocietas.
Ciuitatem, & caſtrum, vel eius vniuerſitatem, qui conſtituant. §. clerici autem.

C A P V T   XIIII.

1 **Dilecta.** C. † In præiudicium prælati non pñt ſubditi ſingulares erigere ſigna collegij. Prima ponit partis quærelã. ſcđa dat iudicẽ. 2. ibi diſcretioni. [Capitulum] non prohibetur ergo, quin alias poſſint eſſe vnũ corpus cã religionis, puta ad miſſas dicẽdas, faciendo confratriã, vt dicã ſuper gl. Dicebat Abb. q exẽplum huius decr. poni poſſet in beneficiatis in eccleſijs collegiatis extra capitulũ, vt ſunt mãſionarij, vel capellani Bon. vel his ſimiles. [Inhibeatis] no. hãc decr. ad ea, quæ no. ſ. de in-
1 re pa. nobis. Itẽ & † no. ꝯ villas, & caſtra dñis ſubiecta, quæ ꝯ dñorum voluntatẽ volunt erigere collegia, ſigil-
1 la, & areas cões, vt ẽt ĩ. dicam.[a] Item no. ꝯ præpoſitos nationum, qui ẽt in vniuerſitatem ſe erigunt ſæpe contra rectores, & ideo per noua ſtatuta hodie ſunt ſublati [De nouo] regulariter nouitates ſuſpectæ, de conſue. cum cõſuetudinis, cum ſuis concor. [Vel vti eo] arguit Hoſt. q † ſi abbas impetrauit, q intra ſuum mon. inſignijs e pãlib. liceat illi vti, nõ licet hoc in ſynodis, vel extra monaſterium. remittit autem de hoc. ſ. de æta. & qual. cũ contingat. & vide ĩ. de priuil. vt apoſtolicæ.

4 li. 6. vide qđ dixi ſ. e. accedẽtibus, in fi. ¶ † Gl. 1. tractat modos, quib. dr̃ corpus, ponens differentiã inter corpus, quod habet partes integrales, & qđ hẽt diſtantes.
5 ¶ Gl. 2. obi. & ſoluit. ¶ † In 1. gl. [ibi, rerum mixtura]
6 ibi ponit lex de iſto triplici corpore. ¶ In † gl. 1. ibi, ſocietate] vr̃ quibuſdã tñ Innoc. q quilibet homines cuiuſcũq; profeſſionis, vt grãmatici, negociatores, piſtores, & ſimiles, propria auctoritate, ſi volũt, licet alij aliter dicant, pñt conuenire ſimul, & facere ſibi rectorẽ, & ſindicũ, & arcã cõem, dummodo ſocietatem coeãt, vel collegium faciant pro aliqua cauſa. quidam tamẽ
b dñt, q rectores in perſonalibus[b] collegijs ſemper confirmabuntur a ſuperiore, ſicut in realibus, Auth. de defe. ci. §. verum illud, & §. ſi eadẽ. immo vr̃, q ẽt ſine rectore, & ſine ſyndico, & ſine arca, & ẽt ſine ſtipulatione poſſunt ſola voluntate expreſſa tñ conſtituere collegiũ, dũmodo pro aliqua cauſa hoc faciant iuſta, puta ad defenſionem iuſtitiæ ſuæ & aliorum, vel ne in officijs ſuis fraudem faciant, & conſimilibus. nec oportet, q iſti habeant aliud nomen, niſi collegiũ grãmaticæ, vel logicorũ, & ſic de alijs. immo vr̃, q licitũ ſit collegium oium bonorũ ſodaliũ, qui multũ facere habituri ſunt ſimul, ar. ff. de col. il. l. fi. quæ eſt Græca. Illud autẽ conſtat, q ſi faciãt collegium cauſa religionis, vel pietatis, & in idem nomen ſumant, v. g. collegium iuuantium oppreſſos, colligentiũ eleemoſynas, & ſic de cęteris, licitum eſt, & hoc probatur ex diffinitione ſocietatis, quæ eſt talis. Societas eſt plurium corporum inter ſe diſtantium, vno nomine ei deputato collectio. Itẽ probatur hoc ex eo, quod dr̃ in prima l. ff. de coll. illic. vbi dr̃, q licita collegia ſunt omnia, quæ fiunt cauſa religionis, vt præmiſſa, dummodo nihil faciant ꝯ ſenatuſcon. i. dummodo nil mali faciãt occaſione collegij, qđ ſola prohibet illicita collegia. & hæc collegia, licet bonum nomẽ hẽant, tñ quia male operãtur, fit illicitũ collegiũ, & ideo deſtruendũ, & ad hoc facit. l. vlt. eiuſdẽ ti. & l. Græca ibi poſita. Sed ꝯ. ff. de coll. il. l. collegia, in prin. vbi dr̃, q collegia non debẽt fieri abſq; auctoritate ſe. con. vel principis. Sol. oĩa prædicta collegia, quæ fiunt pro bono, & ad malum non procedunt, dicimus eſſe conceſſa auctoritate ſen. con. quod ſola illicita prohibet, & iõ licita cõcedere videtur. ar. ff. de col. il. l. 1. ſicut per idem ſe. con. conceſſa ſunt collegia profeſſionũ, & negotiationũ, & burgorũ, & villarũ. C. de iu. om. iud. l. fi. ſ. de procur. quia. ff. quod cuiuſque vni. l. 1. ff. ad Trebell. oib. ff. de le. 1. ſi hęres. §. in eis. C. de natural. li. ſi quis ſen. & l. qñ. ſ. de procur. quia. auctoritate tamen principis poſſent, & debent fieri collegia, ſi homines habent parum facere ſimul, vt ſi Barones, vel ciuitates, vel tres, vt plures coeãt collegiũ, nã huiuſmodi collegia non valent ſine auctoritate principis, quia nec multum ſimul facere habent, nec hoc faciunt cauſa religionis. Item videtur, q huiuſmodi collegia perſonalia, ſ. profeſſionum, negociationum, officiorum, vel religionum ſunt voluntaria, & non neceſſaria. & ex hoc eſt, q etiam illi, qui ſunt de eadem profeſſione, vel negõtione, ſiue ſint plures, ſiue pauciores, quam alij, qui iam coierunt in collegium, non coguntur illud intrare, imo qui iam intrauerunt, poſſunt inde exire. Item q exeuntes accipiunt partem de rebus cõmunibus. Item quia non poteſt quis eſſe in duobus colegijs volũtarijs, & hęc ſunt ff. de col. il. l. 1. §. fi. videtur tamẽ alijs, q ſi pauciores homines vnius officij, vt grammaticorum, piſtorum, vel aliorum conueniant in vno loco ad collegium faciendum, q non debent ſe vocare collegium grammaticorum illius loci, quia nõ proprie dicitur collegiũ eſſe ibi alicuius officij, niſi ſit maior pars, ſed debent ſe denominare ab alio officio, cum aliqua actione, per quam diſcernãtur, v. g. collegium ſcholarium vltra Aquerſam, vel citra, vel colle-

gium

Digitized by Google

gium ſcholarium ſancti Stephani,quia cōueniunt ibi, & ſic dicendum de alijs; tamē dicunt,ꝙ pauciores de aliquo officio non poſſunt facere collegium,niſi aſſumant ſibi nomen aliquam pietatem reſpiciens. Quod aūt prędicta collegia appellētur perſonalia, vel realia non habetur in iure,ſed ꝓ ſimile dr̄ munerum,& ſeruitutum realium, & perſonaliū,ſecus eſt aūt in collegijs realib.ciuitatis,& burgi,& eccleſiæ, quæ ſunt neceſſaria,& naturalia,qualia ſunt,q̄ vel rōne originis, vel rōne domicilij, vel alijs conſimilib.rōnibus ɔ̄hiuntur, nā hmōdi domicilia nō licet indifferenter dimittere,& ēt pōt quis plura talia cōſimilia habere.ff.ad muni.l.Labeo,& l.ſeq.Item res taliū collegiorū non diuiduntur inter abſentes.12.q.2.§.qui manu mittitur. Azo tamē dixit,ꝙ ſinguli de vniuerſitate de his,q̄ in ea cōferūt, cum inde recedūt,debēt habere partē, & ſic loquitur ff.de col.il.l.1.§.fi.Sed de alijs,quæ donantur, vel legantur vniuerſitati,non debēt habere partem, ar.pro hac di.ff.ne quid in lo.pu.l.2.§.viarū,ȝ.de cle.cōiu.qd a te,vbi no.16.q.6.de lapſis.Societas aūt,vel ſocij vniuerſorū honorū, vel alicuius negociationis, vel rei nō conſtituūt collegiū,vel corpus.qđ apparet ex eo,quod dicit l.ꝙ ſocij alicuius profeſſionis poſſunt conſtituere collegiū.ff.quod cuiuſque vni.l.1.§.1.ex quo apparet, ꝙ ſocietas non eſt collegium per ſe,niſi aliter cōſtituatur per principem,vel ſe.con.vel alio modo,vt ꝑdictū eſt.Itē hoc ipſum probatur,ꝙ collegiū recidit in vnū. ff.quod cuiuſque vni.ſicut.65.di.c.fi.Sed ſocietas morte cuiſlibet ſocij ſoluitur.ff.pro ſocio,adeo,in prin.Itē ſi eſſet collegiū,non deberet conueniri quilibet ſocius de contractib.initis nomine ſocietatis, ſed ſocietas ipſa .antum.12.q.2.qui manu.quod falſum eſt, Hoc.n. datur hr̄di,& in hæredē,& ideo male faciunt,qui conficiunt libellos, vel ſtip, vel alios contractus nomine ſocietatis,cū non ſit corpus,niſi expo.i.nomine ſociorū, vt res magis valeat,q̄ pereat, Sed his vr̄ ɔ̄ ff.quod cuiuſque vni.l.1.in princip.vbi dicitur, ꝙ hæc tria comparentur,ſ.ſocietas, collegium,& corpus. So.loquitur de ſocietate intellectualiter,& iuris,quæ eſt idem, qđ corpus,& non ſocietate bonorum.Hoc fallit in reis credendi,vel debendi ſocijs,quorum quilibet agit ex ſententia pro alio lata.ff.de arb.ſi duo,vbi dr̄, ꝙ ex facto rei credendi ſocio,q non cōpromiſit,datur actio ex ſtipulatu ɔ̄ reū ſocium,q compromiſit,ex quo omne dānum pariter conſequitur.ex quo videtur,ꝙ eadem rōne ex ſtip.rei ſocij,qui cōpromiſit,detur actio alij, ar. ad idē.ff.ſi quis cau.ſi duo.§.1.ff.de le.1.l.3.§.vlt.ff. de duo.re.pro eadē.1.rñ.ff.de fideiuſ.l.antepe. & hoc ideo eſt,qa ex eo,ꝙ eſt reus,pōt totū deducere in iudiciū,immo partē deducere non dēt,qđ ſi faceret, ēt illius partis pars ſociū cōtingeret.& ex eo,qđ eſt ſocius, cōmunicat lucrū & damnū, & ideo inuicē vnum alterius nomine agere,& paciſci vr̄,ſecus aūt in corporeis tantū,q nō cōmunicāt lucra,& dāna,& ſecus in ſocijs tantum, qui non poſſunt deducere in iudiciū,vel pactum niſi ſuam partem.ᵉ fatemur tamē,ꝙ magiſter ſocietatis pōt pro alijs agere ex beneficio eius.ff.de pac. item magiſtri.Item ſi ratum habet factum ſocij tacite vel expreſſe,poteſt agere ex facto.ff.pro ſocio,iure.Sēper.n.præſumitur nomine ſocij contrahere. Alij tamē contradicunt,aſſerētes,ꝙ licet ex facto ſocij,vel pacto vel re iudicata damnum, vel lucrum conſequitur ſocius alius,vt ſonat præal.lex,& etiam aliquādo detur eis exceptio nunquam tamen datur actio. Lex aūt pro ſocio,iure intelligitur,vt per ſocium.i.per factum ſocij non obligetur ſocius.i.nec lucrum, nec damnum ſentiat ante,quam res,in quibus contraxit,conuerſæ ſint in communem vtilitatem.¶ Clerici autem ciuitatis vel caſtri non poſſunt facere collegium ea ratione, qa ſunt in eadem ciuitate, vel caſtro,quia clerici non conſtituūt vniuerſitatem caſtri,vel ciuitatis, vel caſtrum, vel ciuitatem,quod idem eſt, ſed conſtituunt vniuerſitatem ſuarum eccleſiarum,& ciues conſtituunt ciuitatem, vel vniuerſitatem ciuitatis,& caſtellani caſtrum, ſed bene poſſent conſtituere vniuerſitatem cauſa religionis,ſcilicet,vt miſſas celebrēt ꝓ viuis,& defunctis, vel conſimilibus.Item videtur,ꝙ cum iſta collegia, & rectores eorū ſubdita ſint maiorib. & ordinarijs poteſtatibus,ꝙ ad eorum dictum deſtrui poſſunt, & prohi-
d beri,ne incipiant ſecundum Inn.qui hæc no.hic [d] ad literam, dicens per hoc ſupplendum, quod notauit de off.or.cum ab eccleſiarum,& ibi dixi poſt eum, & Hoſtien.quæ collegia deferant iuriſdictionem ordinariā, [Et ibi,item dr̄ corpus]ab hinc poſuerunt Goſ.& antiqui hanc gl.ȝ.de conſti.cum omnes,in prin.[Et ibi nō
7 erat]ibi eſt rō diuerſitatis in promptu, † quia hoc caſu ſi petenti ſingula capita non obſtaret exceptio, ergo contra rem iudicatam eſſet reperiri vendicari totum gregem,quod non eſt in toto, quod habet partes integrales.nam & ſi vēdicarem ſingula tigna, vel lapides, non propter hoc peruenirem ad domum,ſed ad aceruum tignorum, vel lapidum.[Et ibi, corpus] & vir cū coniuge 40.diſt.ſicut,de conuer, coniu.ad apoſtolicā. [& in fi.] Hoſt. de hac materia remittit ad ſummam de ſyndico.¶ In gl.vlt.[ibi,ſigillum]proprium,& ſingulare,ſed hic loquitur de communi,& collegiato.

ADDITIONES.

a ¶ Dicam.Et vide Inn.in c.cum ab eccleſiarum,de of.ord.

b ¶ Perſonalibus.Quæ ſint perſonalia,& quæ realia.inf.videbis.

c ¶ Partem.Vide plenius hanc materiā per Bar.in l.de duobus reis.& in l.eadem,eo.titu.

d ¶ No.hic & vide Bar.in l.fi.ff.de col.ill.

SVMMARIVM.

1 *Prælatum qui dominum ſuum contra iuramentum negat, vel coram laico de ipſo conqueritur, vel eum inuadit, beneficio priuandus eſt, vide num.2.& 7.an & in quibus ſit dominus,num.2.& 3.*

2 *Ex iteratis actib. magis qs ꝓſumitur irreuerēs, et cōtumax.*

3 *Veritatem dicens non offendis, nec tenetur iniuriarum.*
Spiritualia non cadunt in cognitionem iudicis ſecularis.

4 *Parētibus ſpiritualib.an qs plus,quā carnalibus aſtringatur.*
Ab Eccleſia qualiter quis abſcindatur.

5 *Beneficia plura an quis poſſit habere.*
Iuri alterius papa derogare non intendit,niſi hoc exprimat.

6 *Epilogus,& additio gloſſarum,nu.7.*
Ex delicto parentum in epiſcopum nunquid archidiaconus punietur.

CAPVT XV.

e Grauem. C.qui † contra iuramentum prælatum dominum ſuum negat, vel coram layco de ipſo conqueritur, vel eum inuadit, beneficio eſt priuandus, & pars deciſa narrabat factum,quod ſcđo ſub triplici diſiūcta puniri mādat.ibi,diſcretioni.[Cōſtiterit]forſan corā ipſis delegatis papę hoc accidit in iudicio litigādo, ad id C.de teſti.nullum,alias libello oblato hoc cōſtare de teſti. ſpo.conquerente.ſecundū Hoſt.[Et ſecundo] ꝓ
2 pter † qđ magis præſumitur irreuerētia, & cōtumacia ipſius,C.de plus pet.l.vna,ad fi.25.q.2.ita nos,de cle. venerabilem,ſecundum Hoſt.[Homagij]dicit In.ꝙ ꝓpter hoc facit ad ti.Si.n.non prǣſtitiſſet homagiū,non crederet eum peccare,ſi nō vocaret illum dominum, ſed prelatum.10.q.3.cauēdum.Idem Ab.Nam,vt di
3 xit Goff.dicens veritatem † nō offendit, nec tenetur iniuriarū.ff.de iniur.eum qui.ſed certum eſt, ꝙ epiſcopus procurator eſt,non dominus,de don.c.2.quod eſt verum quoad alienationem rerum ec. tamen dominus eſt quo ad obedientiam ſubditorum. de hoc ȝ. de ſymo.ne Dei[Vel]repete.ſi cōſtiterit eū &c.[Spiritualib.]quę nec etiam incidenter cadunt in cognitionem iudicis

iudicis ſecularis. ſ. qui fi. ſine legi. lator, ſm Inn. [Aut]
4 repete, ſi cōſtiterit. [Fratri] ar. ſm Hoſt. q̄ † plus aſtrin-
gitur ſpiritualibus parentibus, q̄ carnalibus, ad hoc ſ.
de transla. c. 2. ar. contra de iureiur. petitio, de poſtu.
c. ſi. Dicit Hoſt. q̄ hanc contrarietatem inducit iniu-
ſtitia, quam ſoluit defenſio iuſtæ cauſæ [Abſcindatis]
ipſum degradando, & curæ ſæculari tradēdo. 10. q. 1.
ſi qui ſacerdotū. Hoc [Perſonis] ſ. ſingula ſingulis, & ſic
5 collige duo contraria. Primū † q̄ q̄s pōt habere plura
beneficia. ſm, q̄ non pōt, de hoc ſ. de preb. cum iā du-
dū, & ī. de reſcri. gratia, lib. 6. [Per illos] non intendit
papa iuri alterius derogare, niſi hoc exprimat. de hoc
6 ſ. de off. dele. ſuper eo, ſm Hoſt. Secunda † glo. Reſpō.
pōt ſignando, & ſoluendo contrarium de reg. vlt. &c.
7 ¶ Quarta gl. arguit, remittit, & declarat. ¶ In gl. pen.
[ibi, ſeculare.] ſuper ſpiritualib. vt dicit text. ſecus. n. ſi
ſuper feudalib. de hoc de fo. comp. ex tranſmiſſa. [Et
ibi, cām.] vt dicit Hoſt. forte conſanguinei Archidia-
coni ipſo ſciente, & non contradicente voluerunt ali-
quid illatū archid. per epm in ipſum epm vindicare,
alſ ſi archidiaconus id ignoraſſet, vel ſciens expreſſe
ſine fictione hoc prohibuiſſet, nō puniretur ex hoc. de
homi. Petrus. de ſy. ſicut nobis, & c. nobis, niſi dicatur
aliquid ſpeciale pp epalem reuerentiam, ar. 93. di. nul
la, & c. 1. q. 1. ſi quis ſacerdotum, vt ſic pp delictum pa
rentum puniatur archidiaconus. ī. de penis, in quibuſ
dam, ipſo maxime cauſam præbente, de homic. de ce-
tero, ſecundum eum [& in fin. & quodlibet iſtorum per
ſe ſufficit, vt patet per alternatiuas, quas ponit textus.

SVMMARIVM.

1 *A religioſorū grauaminib. 15. præcipiūtur abſtinere prælati.*
Quæ ſint hæc, num. ſequen. patet.
Religioſi, & qui, et in quibus ſint priuilegiati, a quib. confeſ-
ſionem, & alia ſacramenta recipiant, nu. 2. & 3.
Oratoria habere, & eucharistiam ibi reſeruare, & pro quib.
poſſint, ibidem.
Poſſunt eligere ſepulturam, n. 3. & 4. quæ alia poſſint habe-
re, n. 4. 6. & 9. quos poſſint ſepelire, nu. 4.
Religio eſt voti, non præcepti.
4 *Prælatorum appellatione qui contineantur.*
Oblatio ſit in funere in quibuſdam regionibus, quam recipere
poſſint religioſi, nu. 6. quando, & a quibus recipienda, &
quæ eius nomine contineantur, num. 6.
5 *Cœmeterium differt a loco religioſo.*
Laici pro conuerſis.
Cares funerum quorum ſint, ad dictio. reſiduum.
6 *Abſolutè, quid ſignificet in ſi.*
7 *Vniuerſorum nomine ſinguli comprehenduntur, licet adda-*
tur vocabulum ſingulorum ad euitandam ſophiſticam inter
pretationem.
8 *Excommunicationum ſententiæ latæ tenent, licet male fa-*
ciant prælati, et de hoc ſint puniendi, et qualiter exceptum.
9 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XVI.

1 Nimis iniqua. XV. † reprehenſibilia po-
nit, a quib. præcipit abſti-
nere. 2. ibi, Quocirca. [Re
ligioſi] cuiuſcunq; ſint religionis ſm quoſdam. Dicit
Inn. q̄ licet quoad quædam ſequentia oēs religioſi pri
uilegiati ſint, non tñ in oībus, niſi hi, qui habent ſpāle
priuilegium, ſicut Prædicatores Minores, de quibus ſe
quitur, & ideo dixit contra regulam [Abnegantes) iux
ta illud Luc. 9. [Semetipſos] ſæpe paupertati renunciāt
pp Chriſtum, vt no. 1. q. 2. §. vers. [Ad placitū] illius,
qui conuertitur, q̄a hæc res eſt voti, nō præcepti. 32. q.
1. integritas, vel ad placitū. ſ. Chriſti. [Poſſidentes] ſ.
2 ad Corin. 6. [Prælati] epi † & inferiores, de off. or. cum
ab eccleſiarum. [Alij] canonici, & clerici tā cathedra-
lium, q̄ aliarū. [Qui ceca] de elec. auaritiæ, lib. 6. [Vo-
lunt] priuileg. a ſede) quia nec alius pōt, de reli. do. c. ſi.

(Confeſſiones) quas pprius prior, vel alius non actus
audire deberet. 16. q. 1. c. ſed ſi non haberent aliquem
ſui ordinis, ſatis credo, q̄ iure cōfiteri debēt parochia
li ſacerdoti, de pœ. & remiſ. oīs. Sed hic reputo priuile-
gium, q̄ q̄s cuilibet de ſuo ordine, & alieno confiteri
poſſit. Inn. [Et Euchariſtiā) ſm. [Nec volunt] tertium
3 [Oratorijs] quæ † illis licet habere, & ſi nō ad infirmos
generaliter cōicandos, tñ ad cōicandos ſeipſos, & de-
uotionis cauſa 16. q. 1. alia. & eſt hoc oībus religioſis
cōe. [Et fratres] quartum. [Defunctus) qui ſepulturam
non eligunt, vt differat a ſequenti. (Et ſi quis) quintū
(Elegerit) vī, q̄ non loquatur de profeſſis, ſed de con-
fratrib. qui remanent in ſeculo. profeſſi. n. non habent
proprium velle. vnde ſepulturam non poſſunt eligere.
12. q̄ō 1. non dicatis, dic q̄ loquitur in Minoribus, &
Prædicatoribus, qui priuilegium habent, q̄ quando ex
tra conuentus moriuntur, poſſunt eligere ſepulturam.
Inn. tu dic, q̄ religioſus profeſſus non habet proprium
a velle in vita, ſed ſic in morte, [a] ar. de ſepul. c. 1. & c. de
vxore. vnde eligūt ſepulturā. ī. de priuil. vt priuilegia.
Hoſt. determinatū eſt pro parte, Inn. de ſepul. c. vl. li. 6.
4 ibi videas (Oblatio.) quæ ſm † morem quorundā par-
tium fit in funere (Nec ſuſtinētes) ſextum. (Campanā)
contra. ī. de priuile. patentibus, ibi videas (vel cœme-
teriū) 7. & hoc omnes religioſi pro ſe & ſuis confratri-
b. habere poſſunt. ī. de priuile. vt priuilegia. & ex quo
ipſum habent, apud ipſos poteſt eligi ſepultura. 16. q.
1. §. ecce, & c. præ. de ſepul. c. 3. niſi obſtet cōſuetudo,
b vel pactio, de pac. pactum. [b] lib. 6. Eſſet tamen de mē-
te iuris ſecundum Hoſt. q̄ religioſi non habentes po-
pulum, nullum corpus extraneum ſepelirent, niſi for-
ſan apud eos hoſpitatus, & inteſtat' decederet, vel 16.
q. 1. c. 1. & c. alia. Habētes vero populū hos admittere
poſſent. 16. q. 1. §. his omnib. & de his loquuntur iura.
5 ſ. de ſepul. ſm Hoſt. (Benedictum) ad † differentiam
loci religioſi, Inſti. de rerum diu. §. religioſum (Certis)
octauum. (Volunt) nonū. (Certum numerū] ſpirituale
in prædictis, alias contra. ſ. de inſtit. c. 1 (Laicorū) ſ. cō
uerſorū; de quib. ī. de elec. ex eo quod, li. 6. (Nec non)
decimū. (Lampadarū) de his ſ. de offi. custo. c. 1. (Ac
reſiduū) 11. & hoc omnibus eſt cōe. 18. q. 2. hoc tantū.
vnde dicit Inn. ſe nō videre, quo iure hæc alicubi poſ-
ſint. facit 10. q. 3. q̄a cognouimus, & q̄d ibi not. (Nec
permittunt) 12 (Suis) clericorū ſecularīū. & hoc facie-
bant cauſa oblationum (Eos) 13. (Quotidianis) quaſi
6 familiarib. & ſine nota (Oblationes) gratuitæ, † feria-
les, quas religioſi recipere poſſunt. debitæ. n. & ſolēnes
eccleſijs ſecularib. debētur. 16. q. 2. ſtatuimus. 18. q. 2.
q oblatione, ſecus in donationibus inter viuos, vel cā
mortis. q̄d dic, vt ſ. de ſepul. de his. Quærit Hoſt. an re-
ligioſi decimas percipere poſſint? de hoc vide q̄d di-
xi de decimis. c. pe. (Reſeruent) quaſi ipſorū ſerui, non
tamen ab omnibus, nec omnes oblationes recipiendæ
ſunt, de vſu. quia in omnib. (Quicquid) 14. (Nomine)
contra. ī. de ver. ſig. cum inter. Sol. illud in partiario,
hoc in prælato. dic q̄ hic non negatur, quin illa conti-
neantur nomine oblationum, ſed licet ſit oblatio, non
debetur parochiali. [Quod eiſdē) 15. (Abſolute) i. p ſe,
& ſine conditione, & ſine fraude, de teſtamētis, officij,
7 & c. ſi. (Singuli) cōcor. de † elec. generali, in prin. li. 6.
& de ſup. ne pro. grādi, c. 1. ſufficiebat quo ad mentem
dicere, vniuerſi. ſed iunxit hoc, vt eorū malitijs occur-
reret, q ad dettactandum bonū obedientiæ quando-
que friuolas, licet ſubtiles occaſiones prætendūt, vt pa
tet, de reſcr. eam te. & ideo ſi hoc non adiūxiſſet, for-
ſan aliquis prætenderet ſe nō cōprehendi, quaſi aliud
ſit ius vniuerſitatis, aliud ius ſingulorum. 12. q. 2. qui
manumittuntur. ſecundum Hoſt. qui per hoc in priuile-
gijs, inſtrumentis, & literis non poſſe nimis ſpecificari
ſpecificanda ad malignorum ſophiſticam interpreta-
tionem

Digitized by Google

tionem tollendam, de decimis, ad audientiam, de pri-
uile. in his. [Deſiſtatis.] ſi † pro prædictis latæ ſint ſenté
tiæ tenent, licet male faciant prælati. Inn. & de hoc ſunt
puniendi, de priuil. quanto, & c. dilecta, de ſenten. exc.
ſacro. & hoc verum, niſi obſtet exemptio, vel ſaltem pri
1 uilegium, de priuil. c. 1, lib. 6. ¶ † In gl. 2. [ibi, inuita.]
dummodo nil fiat in fraudẽ, de teſta. officij, Hoſt. ¶ In
gl. vlt. [ibi, debent.] hodie ſecus in prædicatoribus, &
minoribus per decre. Bonif. ſuper cathedram, innouatã
per concil. Vien. de ſepul. dudum.

ADDITIONES.

¶ Morte. Simile quòd dicitur de filioſa. io c. licet, de ſepul. lib. 6.
¶ Pactum. Ibi vide Ioan. And. poſt Ioan. Mo. & Arch. & in c. cer
tificari, in 1. q. de ſepul.

SVMMARIVM.

1 *A religioſorum prædicatorum, & minorum grauaminib. 12. prælatos abſtinere præcipitur, & quæ ſint, n. ſequentes lege.*
Prædicatores præmittuntur minoribus, quia antiquiores.
Ab vtriſq; prouenit vtilitas eccleſiæ vniuerſali, pares ſũt paupertate, & quæ, nu. 1.
A quibus cauere debent, nu. 2.
2 *Paupertatis ſtatus approbatus ab apoſtolica ſede.*
3 *Capitula clericorum quibus alijs nominibus ex diuerſitate locorum appellentur.*
Minorum prælati cuſtodes appellantur.
Prædicatorum quo nomine.
Epiſcopis prouinciæ religioſorum prouinciales & miniſtri fidelitatem non præſtant, excipitur tamen.
4 *Ad proceſſionem cum clericis ſecularibus religioſi quib. caſibus venire debeant.*
5 *Fulminare ſententiam quis dicatur.*
Excommunicari qui religioſorum poſſint & quãdo a prælatis.
6 *A decimis ſunt exempti religioſi, & quibus hic, non Iudæi.*
7 *Prælatum ſuum eligere ſibi habet qualibet congregatio.*
8 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XVII.

1 Nimis praua. Ponit 12. † prædicatorũ, & Mi
norũ grauamina, a quib. præ
latos pcipit abſtinere. 2. ibi,
Quocirca. [Prædicatores.] hi ſemper præmittũtur, quia
antiquior fuit ipſorum inſtitutio, licet parum, infra de
priuil. in his, de elect. quorundam, de pac. cap. primo,
infra eod. c. vno. lib. 6. [approbaſſe.] ex quibus euidens
vtilitas prouenit vniuerſali eccleſiæ, infra de reli. do. ca
pit. vno. §. ſane, libro 6. [arctiſſima.] ſunt ergo prædica-
tores pares Minoribus in arctiſſima paupertate, ſuper
quo vide nouã conſtitutionem domini noſtri, quia quo
rundam, circa med. ver. nec hoc, & ver. ſequentibus.
2 [Paupertate.] errant † ergo, qui ſtatum paupertatis dã-
nant, quem ſedes apoſtolica approbat etiam cum men-
dicitate. Dicitur autem arctiſſima, quia nec poſſeſſio-
nes habent, nec reditus, ſed ex ſolis eleemoſynis ſuſten-
tantur, quorum ſtatum dicit Hoſt. perfectum, dummo-
do caueant, ne ſurentur. i. ne vſurpent ius parochiale,
vel alienum publice, vel latenter, aliter non dimittitur
peccatum, infra de re. iur. peccatum, cum ſuis concord.
[Synodos.] primum grauamen. [Cogunt.] admittendi
ſunt igitur omnes ſine delectu voluntarie venientes. ſic
ſ. de his, quæ fi. a præla. cap. fi. Hoſt. [ac ſuis.] ſecundũ.
[Nec his.] tertium, & iſta tria ſunt ſpecialia in his duo-
3 bus ordinibus [Capitula] loquitur † ſecundum conſue-
tudinem Angliæ, & multorum locorum, in quibus curia
ſpiritualis aſſignat certum diem, & locum ad audien-
dos, & ſedandos clamores, de quibus ibi tunc inquiri-
tur, & vocant illa capitula, quo ad temporalem iuriſdi-
ctionem vocatur aſſiſia. Alibi dicitur bannum chriſtia-
nitatis. ſ. de pur. ca. c. 2. [Fidelitatẽ.] quartũ grauamen.
[Cuſtodibus.] ſic vocantur prælati Minorũ. prædicato-
res vero habent priores cõuentuales, vel prouinciales.

Eſſet autem abſurdum & graue ꝙ prouinciales, vel mi-
niſtri omnibus epiſcopis prouinciæ talem fidelitatem
præſtarent, niſi dicatur, ꝙ imputandũ ſit limitantibus,
& ſic nihilominus obedientiam facient cuique epiſco-
po quo ad illa, quæ ad ſuam diœc. pertinerent. ſecundũ
Hoſt. qui remitt de his, quæ fi. a præ. paſtoralis. de ſepul.
cap. 1. de iure patro. querimoniam. [Eis.] 4. grauamen.
[Proceſſionaliter.] ſpeciale. aliter ſ. de priuileg. cum
4 olim. 2. [Leui † cauſa.] quaſi a contrario ex magna cã te
neantur ire, puta in nouo introitu epiſcopi, vel legati,
imminẽte peſte, vel flagello, vel ad generales letanias.
ar. 23. q. 4. non poteſt. 16. q. 1. reuertimini, de con. di. 3.
rogationes. [Excõicationis.] 6. grauamen. [Benefacto-
res] vt ſic cogantur vel propter penuriam domos deſere
re, & exire, vel prælatorum mandatis obedire. & dicit
Innocen. quod hoc non eſt ſpeciale in his, ſi prælati il-
los excommunicaſſent pro eo, quod ipſos religioſos ex
communicare nõ poſſent. ſ. de priuile. quanto. dicit au-
5 tem † Hoſt. ꝙ ille dicitur ſententiam fulminare, qui pro
fert illam ſine cauſa, vel ex iniuſta cauſa, vel ſuo ordine
non ſeruato, de ſent. excom. cap. 1. lib. 6. [Et idipſum.]
7. grauamen. & dic. ſ. excõmunicationem. Excommuni
cari. n. poſſent a prælatis, dũ alias delinquerent, cũ non
ſint per ius commune exempti. Sed contra indulgẽtias
non debent excommunicari, vt hic ſecundum Innocẽ.
[amouere.] etiam de facto & violenter, quod non licet,
de reſti. ſpol. conquerente. [ad hoc.] 8. [Inhibentes] de
hoc dic hodie, vt in infra eo. cap. vno, lib. 6. cuius tranſ-
greſſores hodie ſunt excommunicati per concil. Vien.
de pœnis, cupientes, in prin. [Tam in] 9. grauamen. [ab
6 eis.] 10. [Necnon.] 11. [Prouẽtus.] loco † oblationum
æſtimatarũ, quas facerent Chriſtiani, ſi in eis habitarẽt,
& dicit Innoc. hoc non eſſe ſpeciale in his fratribus, cũ
illud tantum in Iudæis obtineat, de vſuris quanto. Sed
Hoſt. dicit, quod hoc poteſt eſſe verum quo ad perſona
les. in realibus vero ſit hoc ſpeciale priuilegium iſtorũ
duorum ordinum quo ad ipſorum domos, & habitacu-
la, in alijs. n. ſecus, ſupra de decimis, commiſſum. [Et ve
ipſos.] 12. quod poteſt diuidi in duo [Totaliter.] quod
non licet illis, quia licet exempti non ſint, ſunt tamen in
multis priuilegiati, ſecũdum Inn. [arbitrio.] cum tamẽ
7 † quælibet congregatio habeat ſibi prælatũ eligere, de
elect. cap. 1. [Quocirca.] expone hæc verba, vt dixi ſup.
8 cap. prox. ¶ † In gl. 1. (in fi.) & de ma. & obe. ꝙ ſuper his.
vide ad ſolutionem contrarij, quod ibi dixi ſuper 1. gl.
ver. exemptus etiam. ¶ In gl. 2. (in fi.) ſed iſtud ſolum
nõn ſufficeret, vbi exempti, vel priuilegiati non eſſent,
ad hæc infra de priuileg. cap. 1. in fi. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Interdictum violans iuriſdictione, clauiumq; poteſtate ſe priuat, & quando incurrat irregularitatem, n. 3. & nu. 10. qui compulit non ſeruare incidit in excommunicationem, nu. 4.*
2 *Claues qui contemnere dicantur.*
3 *Irregularitatem quibus modis quis incurrere dicatur ex officijs & miniſterijs eccleſiaſticis.*
4 *Peruerſio ſeu corruptio iudicij eccleſiaſtici quibus fiat modis.*
5 *Priuatio quandoque fit culpa, ſed non ſine cauſa.*
Sententia generalis multis caſibus fertur & quibus.
6 *Petitio quoque generalis admittitur, & quãdo, & ſi fiat, ſpecificanda eſt in proceſſu.*
7 *Suſpenſus quæ facere, & acquirere non poſſit.*
Iterum ſuſpenditur.
8 *Excommunicatus adhuc excommunicatur.*
9 *Ex manuum extenſione in res tantum clericorum an ſit excõmunicatus.*
10 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 11.*
Compellens grauius peccat quam compulſus.
12 *De ſepultura tempore interdicti, de ſepulto eodem tempore in cœmeterio relaxato poſtea interdicto & de ſepulto extra cœmiterium, remiſſ.*

CAPVT XVIII.

1 Tanta C. † Violans interdictum iuriſdictione, &
clauium poteſtate ſe priuat, Et primo po-
nit, & aggrauat culpas epiſcopi. ſecundo
ibi, licet, recitat ceſſionem ipſius, & culpas fautorum, &
irritos decernit actus, quos poſt interdicti violationem
exercuit, 3, ibi, Quia vero, punit fautores, qui beneficia
receperant, qui interdictum violauerant, & qui in ſeruā
tes oppreſſerant, & eos citari vult ad curiam. [Deſpexe-
2 rit.] contemnit † claues, qui ſpiritualem ſententiam vio
lat, vel alios violare compellit, qui ſe communioni fide
lium ingerit, maxime contra ſuperioris præceptum, de
cler. excom. mi. illud, eod. tit. ſi celebrat, in fi. Item qui
per annum in excōicatione perdurat, de pe. cap. fin. de
hæret. excommunicamus, ſecundum Hoſt. [Claues.] di-
xit ſupra Clauis, in ſingulari, de hoc 20. diſt. §. 1. & re-
miſſ. dedi, de ſum. Trinit. firmiter, §. vna, in fi. [Ab ini-
tio.] animo obediendi, non deliberandi, de hoc ſu-
3 pra de reſtit. ſpol. olim. 3. [Violauit.] in ſuo † officio, ſi-
cut prius, vnde irregularitatem incurrit, etiam ſi ſit in
a minoribus ordinibus [a] tantum, puta offerendo in miſſa
calicem, vel vrceolum, vel aliud, quod ad officium ſuū
ſpectet, ſiue dicendo matutinū, vel veſperas, ſicut prius.
11. quæſt. 3. ſi quis epiſcopus in cōſilio, & cap. epiſcopus
presbyter, in fi. Quid ſi intereſt diuinis officijs, nūquid
hanc irregularitatem incurrit? Reſpon. non, quia nō in-
uenio hoc iure cautum, ſecundū Innocentium, vnde po
teſt legere pſalterium, vel docere euangelium, vel etiā
nouum & vetus teſtamentū docere in terra interdicta,
ſicut & prædicare, 7. de ſententia excommunicationis.
Reſponſo, ſecundum Innocen. Sed contra, quia qui di-
uina officia celebrat, vel ſe celebrationi ingerit diuino
rum, irregularitatē incurrit, vt hic innuit, & eſt expreſ-
b ſum, ſupra de cler. excom. mini. illud. [b] §. fi. & de re iu.
cum æterni. §. ſciturus. Sol. ſecundum Hoſt, illud poteſt
intelligi, quādo minor presbytero ingerit ſe diuinis in
ſuo officio, ſicut prius, vt præmiſi, vel refert, vtrum in-
gerat ſe audiendo diuina officia ex quadā ſimplici de-
uotione, vel alias non contemnendo, & tunc non eſt ir-
regularis, & ſic intelligas quod prædixi, Innoc. aut con-
temnendo, & faciendo celebrari diuina, ſiue auctorita-
tem præbendo, & tunc irregularitatem incurrit, vt hic,
& in d. cap. illud. §. fin. Ipſe enim contemptus maxime
auctorizabilis hanc irregularitatem inducit, argumen.
ſupra de cle. excommu. mini. cap. primo. Reſpō. 1. ver.
& ipſe. §. illico, & hoc etiam notauit mens iſtius verbi,
violauit, nam quandam violentiam innuit, argumen-
to ff. de procur. quæ omnia. Quid de officijs, vel mi-
niſterijs, puta magiſter ſcholarium exercet officium
ſuum, & ſic de alijs, ſecundum Innocen. forte irregula-
ris eſt. Tu dic ſecundum Hoſtien. & Specul. quòd non
eſt irregularis, quia non competit hoc ratione officij
ordinis, vt patet in eo, quod no. & legitur, de hæreti. ſi
aduerſus. §. fi. peccat enim grauiter & puniendus eſt, ſi-
cut laicus excommunicationem contemnens, ſupra de
cler. excommun. mini. cap. 2. reſpon. 1. §. fin. ſecundum
Innocen. Imo & plus, quia ratione gradus dignitatis ec
cleſiaſticę certum eſt ipſum plus peccare, 40. diſt. homo
Chriſtianus, & patet in eo quod leg. & no. ſupra de vi.
& honeſt. cler. vt clericorū. §. 1. quid ſi benedicat men-
ſam, non videtur irregularis, cum hoc nulli ordini depu
tatum ſit, argumen. 44. d. cap. fi. Secus videtur in bene-
dictione aquæ, quia illa fit cum ſolēnitate, & ordini eſt
annexa, ſecundum Innocen. de conſe. diſtin. 3. aquam.
Quid ſi abſoluit excommunicatum, vel aliquem excō-
municat, non eſt irregularis, quia hoc non eſt ex ordi-
ne, ſed ex iuriſdictione competit. 2. quæſtione 1. nemo,
& melius ſupra de elect. trāſmiſſa, ſupra de ma. & obe.
cum inferior. Secus enim ſi ſolemnia abſolutionis exhi-
bet, puta dicit pſalmum pœnitētialem, & orationē cū
ſtola, introducens excōicatum in eccleſiam, & ipſum ſo
lenniter reconciliat, argum. infra de ſenten. excōicatio
nis, nuper, in fin. 11. quæſt. 2. debent, & cap. ſequen. ſm
Innoc. ante reconciliationem non eſt communicandū
taliter abſoluto, nec per minorem presbytero fieri po-
teſt reconciliatio ipſa, & hoc ſequitur ex prædictis ver-
bis Innoc. ſecūdum Hoſt. ex quibus elicere potes, quòd
hæc abſolutio ordinis eſt, & ideo irregularitatem indu
cit, vnde patet, ꝙ quicunque excōicatus presbyter hāc
reconciliationem facit, irregularitatem incurrit, cum
& ordini ſit annexa, & probatur hoc in eo, quod leg. &
nota. ſupra de vi. & hon. cler. quoniam. §. fi. infra de ſen
tentia excommunicationis cum deſideres, §. primo. &
cap. a nobis. 2. §. penult. & hoc etiam no. expreſſe Inno-
centius, ſupra de cōſu. quanto. reſpon. 1. ante finē. Quid
ſi diaconus, vel acolytus dicat epiſtolam ſine appara-
tu, ſicut eſt in aliquibus eccleſijs cōſuetum? Reſpon. nō
eſt irregularis, quia non facit hoc tanquam officians in
ſuo ordine. Secus ſi etiam, quod minus eſt, faceret tan-
quam acolytus, vel exorciſta, lector, vel oſtiarius tanq̄
in ſuo officio, 23. diſtinctio. acolytus, & tribus capitulis
ſequē. vnde dixit Inno. quòd irregularis eſſet in illis ec-
cleſijs, in quibus conſuetudo habet, quòd ſolus ſubdia-
conus dicat epiſtolam. Si vero facit, quæ a iure, vel con-
ſtitutione, vel conſuetudine non ſunt alicui officio de-
putata, vt legere lectiones, cantare reſponſoria, vel ſimi
lia, non eſt irregularis. Plus dicit Innoc. quòd ſi conſue-
tudo eſt in aliqua eccleſia, quòd ſine diſtinctione ordi-
nis quiſque faciat aliquid pertinens ad aliquod offi-
cium, vt dictum eſt de epiſtola, cereo, vel vrceo portan-
do, id faciens irregularis non erit. Quid de clerico ſim
plici? Secundum illos, qui dicunt, quod non eſt or-
do, nullam irregularitatem incurrit. Secundum vero
illos, qui contrarium aſſerunt, contrarium dices, etiā
ſi in officio ſuo cantet. 23. diſtinctio. pſalmiſta, quia vl-
timam opinionem amplector, vt patet in eo, quod le.
& nota. ſupra de æta. & qualita. cum contingat, & ſic
etiam poteſt intelligi, quòd clericus homicida non le-
gat lectionem, nec reſponſoria in choro ſeparatim can
tet, licet alij dicant propter terrorem criminis hoc in-
uentum fuiſſe, vt ſupra de homic. ſicut dignum. §. fina.
& hoc placet Innocen. De materia huius gloſſ. hos ſcili
cet caſus & plures ſimiles vide in Spec. de lega. in tract.
diſpen. §. iuxta propoſitionis. b. ver. hoc etiam no. cum
ver. ſequen. vſque ad ver. ſcandalum. & adde, quod di-
xi de cler. excōmun. ſi celebrat, in 3. gl. [Compulit.] ho-
4 die † tales compellētes excommunicati ſunt ipſo iure,
nec abſolui poſſunt ab alio, quàm a papa, per concil.
Vien. de ſententia excommunicationis, grauis ad nos.
[Terroribus.] his modis peruertitur iudiciū eccleſiaſti
cum. 11. quæſt. 3. quatuor. [Atroces] inſtit. de iniur. §. a-
trox. infra de ſententia excommunicationis. cum illo-
rum, ver. nos tamen. [Spolians.] de his dic hodie, vt in-
fra de ſententia excommunicationis, quicunque, libro
ſexto. [Ea.] beneficia ſcilicet & bona. [Fautoribus.] cor
rumpebat iſte bonos metu pœnarum, & confortabat
malos exhortatione præmiorum, cum contrarium fie-
ri debeat. ff. de iuſt. & iu. l. 1. Hoſtien. [Recognouit.] ſi-
mile de cle. excommuni. mi. illud, & de elect. per inqui-
ſitionem. [Temeritate.] licet compulſi, quia parere non
debuerunt, vt dictum eſt, vel loquitur de his, qui male-
faciendi libidine peccauerunt non compulſi, & hoc
quo ad priuationem primorum beneficiorum. Dicit
Hoſtien. quòd primus intellectus verior, ſecundus be-
5 nignior. [ſine cauſa.] q. d. interdum ſine † culpa, ſed ex
cauſa priuari poſſunt, de reg. iur. ſine culpa, cum ſuis cō-
cor. [Auctoritate Dei.] ſi. ſupra de dolo & contu. verita
tis. (Omnē inſtitutionem.) no. generalē ſñiam ferri poſ-
ſe, ſicut eſt hoc videre & s̄. de do. & cont. veritatis. §. fi.
ſic quicquid actum eſt ꝫ formam, pronunciat irritum

& inane

& inane. ȝ.de reſcripeis.cum dilecta.§.fi.& quicquid ſe
quitur ex eo, vel ob id.ſupra de elect.qualiter, ſupra de
procur. auditis.ſic & omnia reducuntur in ſtatum tem-
poris appellationis emiſſæ. ȝ.de appel.bonæ.§.fi.ſic in-
ra epiſcopalia epiſcopo adiudicantur, ſupra de off.ord,
cõquerente,ſupra de excep.cum venerabilis. §.quia ve-
6 ro.Ex his † poteſt colligi,quòd quandoq; generalis pe-
titio admittitur.nam petitioni debet ſententia reſpon-
dere,ſupra de ſimo.licet Heli.§.1.in fi.& hoc etiã euidẽ
ter probatur,ſupra de reſti.ſpo.cum ad ſedem, vbi vide
in gl.no.libellum, ſupra de ord.co.cum dilectus, quod
poteſt intelligi generaliter, vbi generaliter petitio for-
matur, & admittitur, vbi nihil poteſt ſpecificari, vt In-
ſti.de off.iudi.& de accu. §.præterea,& ar.C.de ſenten-
tijs, quæ ſine cer.quan.proferuntur, l.2.dummodo po-
ſtea hoc exprimat in proceſſu, arg.ff.de rei ven.quædã,
ff.quorum lega.l.1.§.qui autem. Inſti.de act. §.curare,
ſm Inn.de qua materia dic, vt plenè no.ſupra de elect.
querelam.§.1.de libel.obla.cap.2.& 3.ſm Hoſt.Colla-
7 tiones.]not.ſm Innoc. ꝙ † poſtquã quis eſt ſuſpenſus,
non poteſt dare præbendas,nec aliquem deſtituere.idẽ
forte ſm eum in alijs ſpiritualibus, ſicut nec eis confer-
ri poſſunt, nec valet facta collatio,de cler.excõ.mi.po-
ſtulaſti.de æta. & qua.cum bonæ,etiam ſi occulta ſit ſu
ſpenſio;quaſi talis capax non ſit ſecundum Hoſt.qui re-
mit.de ordi.ab epiſcopo, qui re.cap.1.& 2.& de cle.ex-
com.mini.propoſuit. In alijs non ſpiritualibus ſecus, vt
nota,de elect.nihil,ſm Inn.Hoſt.remittit de dolo,& cõ
tu.veritatis, ad finem. [Hac occaſione.] maxime,quia
idem ex quacũque alia cauſa,cum eſſet inhabilis ad fe-
rendũ.[Alijs.]poſſet hic intelligi de his, qui ſponte obe
dierunt epiſcopo.de hoc dixi ſuper ver.temeritate.[Su
ſpẽſos.]ad noſtram præſentiam &c. quod eſt infra.alia
litera habet,ſuſpendas, & hoc contradicere videtur ei,
8 ꝙ ſæpius dictũ eſt,iſtos † eſſe ſuſpẽſos.Sed dicebat Hoſ.
ꝙ hic iam ſuſpenſus ſuſpenditur, ſicut excõicatus excõi
catur,de hoc de Iudæis,ita quorũdam.& gl.dicit, ꝙ ad
factum refertur. [Et res.] copulatiuè dicit,quia ratione
9 † rerum tantum non eſſet quis excõmunicatus. de hoc
de foro compet. conqueſtus.vel forte pp exceſſum intẽ
dit papa, quòd occupatores rerum tantum mittantur
ad curiã. Hoſt.[Temerarias.]& ſi non violentas. infra
10 de ſent.excommunica.contingit.1.¶ † Glo.no.ꝙ not.
violantem interdictum non poſſe beneficia conferre,
vel excommunicare.ponit opin. Io.cui opponit, & pro
illa alleg. contrariam decre.ſi celebrat, cui reſpondet.
ſecundo ponit ſecundam cauſam nullitatis ex parte re-
cipientis collationem, ponens etiam quorundam lectu
ram, cui reſiſtit. tertio ponit tertiam cauſam ex parte
deſtitutorum. quarto proſequitur primum dictum, in-
terſerens, an interdicto loco homines loci ſint interdi-
11 cti. ¶ † In gl.3.[in fine.]dicebat Goff.quod compellẽs
peccauit grauius, quam compulſus.86. diſt. tanta.24.
queſt.3.qui aliorum.11.quæſt.3.qui reſiſtit.¶ In gl.no.
ꝙ(ibi,locus enim.)quod ſequitur,fuit additio a tempo-
12 re Innoc. quod autem † hic dixerit, & Hoſtiẽ.poſt eum
de ſepultura tempore interdicti, dicam infra de pen.&
re. ꝙ in te. Et quid de ſepulto tempore interdicti in cæ-
meterio relaxato poſtea interdicto,no.infra de ſent.ex-
commu.ſi ciuitas,lib.6.in gl.pen. Quid verò notent de
tunc ſepulto extra cęmeterium, vide de ſepult.eos qui,
in concil. Vien.in gl.ſed qui ſunt.[Et ibi,poteſt.]quia
nec obediens,vel inobediens dici poteſt,imò ſicut nec
res etiam animata carẽs ratione, ff.ſi qua.pa.ſe.di.l.1.
§.1.*Hoſt*.[& ibi, illius loci.]hoc non eſt ſimpliciter ve-
rum, vt patet infra de ſent. excom.ſi ſimilia.2. reſpon.
lib.6.(& ibi, cum medicinalis.) lib.6.de hoc ſupra de
cler. excom.mi.clerici eligere, infra de ſent.excom. is
qui,in fi.lib.6.[& ibi,ſuſpendas.] vide quod dixi in tex.
ſuper ver. ſuſpenſas.[& in fi.] vt patet infra de ſentent.
excommu.is qui,in princ. lib.6.quæ decre.1.& 2. reſpõ.
determinat hic no.per Innoc.& Hoſt.

ADDITIONES.

a ¶ Ordinibus. Vide infra de cler.excõm.in c.2.& per Io.And. & ibi ſunt remiſſiones.

b ¶ Illud.Ibi vide Io.And.& ibi remiſſiones ad materiam.

¶ De noui operis nunciatione. Rubr.

¶ Viſo de exceſ.prælatorum in ſubditos, videndum eſt
de exceſſibus ſubditorum in contemptum iuris, vel præ
toris.

SVMMARIVM.

1 *Aedificatum quod eſt poſt denuntiationem noui operis, demoliri debet conſtruens expenſis ſuis, & an id ſit perpetuũ, num.3.& 6.*

Dubitandi ratio quæ.

2 *Canones quibus caſibus obſeruandi, non leges, ab imperialibus tãtum legibus adiuuantur, & quib. mixtim, quando in vtroque foro allegentur, & quando canon legi præferatur, nu.5.*

Eorum ancillæ ſunt leges.

Legum miniſtris imperat eccleſia.

Leges, vel ſtatuta laicorum quæ eccleſias, vel perſonas eccleſiaſticas non aſtringant.

4 *Epilogus, & additio gloſſarum num.5.*

6 *Denuntiatio eſt ſimilis excommunicationi, iuncta gl. & quæ de cauſa, quando & cui fiat, ibid.*

CAPVT I.

1 Intelleximus. Caſus. Quod † ædificatum
eſt poſt denũciationem no-
ui operis, demoliri dẽt ex-
pẽſis conſtruentis. hoc dicit iſtud cap. & ſequens.deci-
ſa conſultatio.& ipſius reſponſio ibi. Quia vero.erat au-
tem in ſecunda compil. hæc decr.ſub tit.de ec.ædi.(Ci-
priani.) ex parte vna.[Eccleſiæ.]dicto priori ſubiectæ.
[Cleris,]de Rodigio.[conſtructa.]poſt denunciationẽ
noui operis.(Et infra.)continebat deciſa, ꝙ prior alle-
gabat ædificatum poſt denunciationem demoliri de-
bere, & inducebat leges hoc dicentes. epiſcopus dubi-
tauit, cum hoc non inueniret in canone, an eſſet ſer-
uandum maxime in demolitione eccleſiæ. conſuluit pa
2 pam.[Imitari.]vbicunque † agitur de peccato,de præ-
ſcrip.c.ſi. vel de interpretatione fidei, vel legis diuinæ,
vel diuerſarũ opinionũ. C.de ſum.Trin.l.ſi.qui ſi.ſint le
gi.per venerabilem, de reſtit.ſpol.ſępe,de reſcrip.ſuper
literis,infra capit.penult.& vlt.de teſtamentis, Rainu-
tius.& capitu.Rainaldus. Et vbi definit ius ciuile per l.
quam allc.finis gl. C.de nou. C.com. ad idem de Iuſti.
Cod.comp.l.vna.§.ſi quæ vero,ibi, ſi vero pro certis ca
pitulis &c. cum & tunc ſm l.ſit ad ſimilia, vel conſuet.
recurrendum. ff.de legi.non poſſunt. & l.ſequenti, &
l.de quib. & l.ſi de interpretatione. fortius ergo ad ius
canonicum recurrendum eſt, cum ſit auctorizabilius,
quam conſuetudo, vt patet 11. diſt.quis neſciat.& c.ec-
cleſiaſticarum,& per totum,& ſequentibus diſtinctioni
bus vſque ad 23.Hoſtien.(Adiuuantur.)quaſi ſint ancil
læ canonum. nam & miniſtris ipſarum imperat eccle-
ſia, vt patet ratio de ma.& obe.ſolitæ,& ex eo,quod di-
xi ȝ. de iudi.qualiter.intelligitur autem hoc de legibus
imperialibus, quę per eccleſiam ſunt in talibus appro-
batę,alias leges, vel ſtatuta laicorũ eccleſias, vel perſo
nas eccleſiaſticas non aſtringunt.96. diſt. bene quidẽ,
de conſtit.quę in eccleſiarum.& c.eccleſia, de re.ec. nõ
alie.c.vlt.ſecundum Hoſt.(Iure.)ſ.quia alias cõpetebat
illi ius ædificandi. (Iniuria.)quia his non competebat

ius ædificãdi. Ab.(Debet.)i.iubetur.Hoſt.(Demoliri.)
3 de ædificato † ante ſatiſdationẽ poſt denunciationẽ,di
xi ſatis in Spe.eo.tit.§.1.in fi. (Et canonũ.)no.pro libel
lo ſic formato. Quare peto illum ſm leges, & canones
condemnari, vel ſm leges & ſtatuta, & eſt idem ver.3.
4 q.9.dignum.¶ Secũda † gl.no.leges &c.alleg.quatuor
can.In contrarium alleg.duos, & ſoluit. ¶ Gl.3.& pri
mam, tertiam, & quartã ſequen. cap.recitare ſoleo per
modum ſummæ,ſic.ſ.ex his gl.& his, quæ addam circa
denunciationem noui operis, videndum ad quæ opera
pertineat,quare fiat,quis poſſit facere, cui fiat,qualiter
5 fiat, quomodo tollatur,quis ſit eius effectus. ¶ In † gl.
2.(ibi,ex antiquis.)ſupra de arbitris, dilecti.ſ.de cauſa
poſſ.cap.2.& cap.paſtoralis.ĩ.de ſent.excom.in audiẽ-
tia.ĩ.de conceſ.præben.cap.1.& pe.li.6.de hæret.vt in-
quiſitionis, & cap.eum ſecundum.eo.lib.& Clem.de iu
di.dudum.de re iud.paſtoralis.facit C.de epi. & cle.au
&e.cauſa. (Et ibi,nemo.) 2.quæſt.6.non ita,de app.ſu
per eo.2.de præſcrip. vigilanti.& cap.fi. & eod.tit.c.2.
lib.6.(Et ibi dicas.)ſecundum T.Dicebat Ab.vbi leges
non contradicũt canonibus,mixtim allegentur in vtro-
que foro,ar.de fide inſtr.paſtoralis. ſi contradicunt ex-
preſsè, ſi poteſt lex ſine peccato ſeruari, ſeruabitur illa
in ſuo foro,& canon in ſuo, de teſta.cum eſſes.& cap.re
latum, de arbitris.c.2. lib.6. Si vero peccatum inducit
lex,indiſtinctè ſtatur canoni, de præſcript.ca.fi.Si verò
contradicunt, ſed non expreſsè, ſtatur in vtroque foro
ei,quod in altero eſt expreſſum.pone exemplum hic, &
infra c.pe.& vlt.de teſta.Rainutius, & cap.Rainaldus,
ad hoc qũi fi. ſint le.per venera.circa fi. (& ibi dicitur.)
& 15.quæſt.3.§.cum autem, in fi.10.diſt.quoniam, 96
diſt.cum ad verum.& 29.quæſt.2.ſi quis ancillam,& in
Spe.de diſpu.§.porrò,ad fi.¶ In gl.hoc ſumptum.(ibi,
6 excommunicationi.)& vtriuſque eadem ratio. In † de-
nunciatione auctoritas prætoris. In excommunicatio-
ne auctoritas eccleſiæ,& cenſuræ,& vt magis timeatur.
(Et ibi, cuicunque fiat.) & quocunque dic. ff.eod.l.1.
§.item nunciatio. (& ibi, intelligi.) Hoſt.de hoc plene
in ſumma e.tit.§.cui fiat, & §.pe.& vlt.& vide in Spec.
eod.tit.§.1.in fi.Dixit Innoc.ĩ.cap.proxi.quando nun-
ciatur abſenti ædificatum. ante ipſius reſeruationẽ de-
molitur expenſis denunciantis,ædificatum poſt expẽſis
nunciati per præalle.§.ſi quis. ¶ gl.vlt.(in fi.)vt ĩ.tit.1.
cum olim.2.& eo.tit.auctoritate,lib.6.

S V M M A R I V M.

1 *Nouum opus mandatur deſtrui, & irritatur, quicquid ex illo*
ſecutum erat etiam factum a prædeceſſore noui operis denũ-
tiationi quando ſit locus, num.18. an iuramentum exigatur
& a quo,ibid.& cui fiat,nu.19.cui competat nu.20.eius re
miſſio quando & cui fiat,nu.21.
Lemech vbi locorum.
Hares ſuccedit in denuntiationem,non in pœnam, & quando
ſit verum,num.17.
2 *Ad reditus canonicorum poteſt epiſcopus etiam de conſenſu*
capituli eccleſias deputare.
Iuramentum pluribus de cauſis præſtatur.
3 *Sequela etiam idem iuris recipit,quod principale,& nu.16.*
Deſtructio ſi fiat eccleſiarum,ciuitatum,vel aliorum locorum,
publicorum, vel priuatorum,quo caſu clericus,vel municeps
illius loci deinceps vocari quis debeat,& nu 4.
4 *Ad tranſlationem, vel vnionem nomina, & priuilegia,& nõ*
rogationes perſonarum,& alia retinentur.
5 *Canonicorum maiorum etiam pars quo caſu teneatur conueni-*
re ad locum tutum & congruum cum his qui foris ſunt.
Si eorum quis ob priuatas inimicitias non audet accedere ad
alios,conſtituat procuratorem quem malit.
6 *Abſentes a quo vocandi,& ſi non veniant vocati,valet quod*
fit a præſentibus.
Eorum præſidentes & reſidentes quæ per ſe poſſunt expedi-
re,non vocatis abſentibus,in fin.
7 *De vniuerſitate ſeculari qui vocandi.*
8 *De eius ſingulorum iure ſi tractetur, procurator vniuerſitatis*
poteſt & ſingulorum conſtitui,& vtroſnaque debet conſti-
tui procurator,alias non audietur vtrus tantum vel vniuerſi-
tatis,vel ſingulorum.
Vniuerſitatis procuratorem, an ſindicum,an actorem ſi appel
let,non refert.
9 *Poſſeſſionem non amittit qui exit domicilium, ab hoſtibus ca-*
ptus non retinet ſi res occupentur.
Canturienſis eccleſia regularis, & abundans.
10 *Peccatum mortale quando omiſſio ſicut commiſſio inducat.*
11 *De ſcandalo vitando, vel non vitando quæ regula.*
Carnium eſus indifferens.
12 *Per vob. quid ſignificetur.*
13 *Puſilli qui dicantur.*
Iuſtitia veriſſima illa,quæ circa inferiores ſeruatur.
Innocentia triumphus quis.
14 *Finis magis quam principium attendendum.*
15 *Epiloges, & ſuffragium gloſſarum.nu.16.*
Principali deſtructo,& eius corruit acceſſorium.
17 *Additio gloſſarum.*

C A P V T II.

Cum ex iniuncto. Summatum eſt
ſupra c.proxi.pri
1 mo mãdat ſ opus
demoliri,& irritat quicquid ex illo ſecutum erat. ſecun
do reprehendit archiepiſcopum,quia non curauit ſcan
dalum proximorum,ibi,ſuper eo.tertio hortatur eum,
vt pareat,ibi,finis.(De Lemech.)apud Lõdonias eſt,et
eſt ibi manerium Canturien.epi ſm Hoſt. (Nuntiatio-
nem.)factã tibi archiepõ a monachis Cãtur.(Abſens.)
qa nec adhuc erat archieps, qñ denuntiatio fuit facta
prędeceſſori, vt patet infra, vel dic,quod huic etiam po
ſtea facta fuit.(Deinde.)ſcilicet poſt factum ędificium.
(Prædeceſſore)patet ergo, quod prędeceſſor iſtius hoc
opus inceperat, vel forte prędeceſſor non ędificauit, ſed
canonicos,& alia inſtituit.ſed & quamuis heres nõ ſuc-
cedat in pęnam,ſuccedit tñ in denunciatione.Hoſ.(Re
2 ditibus.)forte † aliquas eccleſias deputauerat ad ipſorũ
reditus,ſecundum Inn.quod fieri poteſt non ſolum per
papam,ſed etiam per epiſcopum de conſenſu capituli.
infra tit.1.paſtoralis.de don.conſultationibus, & cap.
paſtoralis,ſecundum Hoſtien.(Iuramenti,) forſan fide-
litatis,infra de verborum ſignifi.cum clerici. vel ſecun-
dum Innocen.reſidentiæ faciẽdę,de clerici.non reſi.ex
parte. (Abſolutos) de cle.venerabilẽ,ad fi.& forte pro-
pter dubium iuramenti præmiſit verſi. auctoritate no-
ſtra, vt ibi,vel ne videatur iure ſuo venire contra factũ
ſuum, de cleri.coniu.diuerſis, ſecundum Hoſtienſem.
3 (Vel † ob id.)ſic ſupra, de cle.qualiter, cum ſuis concor.
& dicit Goff.quod ex eo ſequitur inſtitutio clericorum,
ſicut ex contractu iuramentum, & pœna. ob id ſequi-
tur priuilegium, & his ſimilia. & not. per hoc, quod
cum eccleſiæ,ciuitates, vel alia loca publica, vel priua-
ta auctoritate ſuperioris propter peccata forſan ibi ha-
bitantium deſtruuntur, nullus de cætero debet vocari
clericus illius eccleſiæ, vel municeps illius loci.16.quæ-
ſtio.7.& hæc diximus de con.di.1.placuit.ff.quando
4 dies le.ce.ſi vſusfructus,§.fi.vbi vero auctoritate † ſupe-
rioris ad alium locum transfertur,vel vnitur, non amit
tuntur hęc.quod dic, vt no.ſupra ne ſe.va.capit.1.ſupra
de ſta.mo.recolentes,ſupra de re.do.quia monaſteriũ,
quod ſi ab hoſtibus deſtruatur, & priuilegia retinet, &
antiqui clerici nomen ſuum.7.quæſt.1.paſtoralis.19.q.
3.quæ ſemel.& idem intelligitur de ciuitate,vel alijs lo
cis profanis,ar.ff.de contrah.emp.domum, & l.æde ſa-
cra,ff.de rel.& ſumpti.fune.l.pe.ff.de re.diui.in tñ.§.ſe
mel aũt.ff.loca.ex conducto,§.ſi vis tẽpeſtatis. & §.ſed
ſi iure do.& ſequen.in hoc etiam caſu prælato eccleſiæ
vel

Digitized by Google

vel canonicis mortuis poſſunt alij ſubrogari, & alia, quę
ad vtilitatē eccleſiæ pertinent, ordinari, arg. ṡ. de elec.
a ꝙ ſicut. 23. di. in nomine [a] domini. Quid † ſi hoſtes, vel
5 tyranni, qui eccleſiam detinent occupatam, reuocant
ad eccleſiam ēt maiorem partem canonicorum, alia ve
ro pars non audet ire; nunquid ſi agatur de cōibus tra-
ctatibus, debent intrinſeci ad locum tutum & congruū
b cum forenſibus conuenire. [b] Puto ꝙ ſic, dummodo ex-
tra eccleſiā vtilius fieri poſſit, qđ agitur, alioquin mit-
tant extrinſecis intrinſeci vices ſuas, ar. in eo quod le. &
not. ṡ. de elect. bonæ. 1. reſpon. 1. & c. quia propter. §. il-
lud, & de renun. ad ſupplicationem, multo fortius ergo
exibunt, ad illos, quando minor pars eſt præſens, & ma
ior abſens ſm Inn. ꝙ ſi aliquis canonicorum commiſe-
rit aliquid ꝓꝓ quod non audet illuc accedere, vel alias
habeat ibi priuatas inimicitias, nihilominus requiren-
dus vř, ar. ṡ. qui ma. acc. poſ. c. 1. In hoc tñ caſu non co-
guntur intrinſeci exire ad eum, ſed ipſe conſtituat pro-
curatorem, ſi de ſua fuerit voluntate, vt ṡ. & ar. ff. de pro
6 cu. l. 1. † Qñ autem canonici ſunt abſentes & diſperſi,
& arguitur de aliquo magno & arduo negocio, tunc qui
maior eſt in capitulo, vel i. le, ad quem de conſue. perti
net, abſentes canonicos conuocabit, ar. ṡ. de ma. & obe.
c. 1. ṡ. de cle. non reſi. ca. 1. dummodo ſint in loco vnde
ſunt vocādi, quod dic, vt no. ṡ. de elec. c. coram. Nimis
aūt remotos vocare non cogitur, nec vocati ire cogun-
tur. Quid enim ſi canonici in Lombardia pro maiori
parte morantes ad remotas partes Franciæ, vel Anglię
vocarentur? Non cogeretur obedire, vel ire vocatus,
ar. ṡ. de elect. cum inter vniuerſas, ſecundum Inno. Ve-
runtamen, quicquid dicat, ſi eccleſia reſidentia ipſius
indiget, venire tenetur ad minus, ſi iurauerit eccleſiæ,
ꝙ quaſi vbiq; fit de conſuet. generali, ṡ. de iureiur. bre-
ui. j. de ver. ſi. cum clerici. & ſi vocatus non veniat, pri-
uari poterit per prælatum. ṡ. de cle. non reſi. inter qua-
tuor, & c. ſeq. & c. fi. ſm Hoſt. Si vero vocati non veniāt,
procedant pręſentes. ṡ. de elec. quia ſicut, & c. quia ꝓꝓ.
& vide ꝙ dixi eo. tit. cum nobis, ſuper gl. ſed nunquid.
vbi vero nullus eſt inter eos, ad quem hæc ſpectet con-
uocatio, oportet, ꝙ ad minus conueniāt duæ partes illo
rum, ad quos ſpectet eligere, vel contractū, de quo quę-
ritur, inire, & illi vocabunt abſentes. quib. vocatis, ſiue
venerint, ſiue non, procedent ad eligendum, ſeu perfi-
ciendū ꝯctum, de quo agitur, ꝙ ſi diſcordia oriatur, ſu-
perioris iudicio ſopietur. ṡ. de elec. licet. §. fi. Præſiden-
tes aūt, & reſidentes ea, quæ minima ſunt, vel de quib.
conſuetū eſt, per ſe expedire potuerunt abſentibus non
vocatis. 10. q. 2. hoc ius porrectum. ṡ. de elec. in geneſi.
§. pe. ad fi. & c. bonę. 1. reſpon. 1. ſuper ver. de vi. vbi de
7 hoc. † Sed & ſi ſit vniuerſitas ſecularis, debēt vocari oēs
maiores annis 13. ſm Inn. Sed ꝯ in eo, quod le. & no. ṡ.
de pręb. ſuper inordinata. ṡ. de off. dele. cum viceſimū.
Hoſt. Vocandi aūt ſunt oēs mares, & fęminæ, virgines,
& coniugatæ, ſiue viduę, & minorū tutores; ita, ꝙ ad mi
nus duæ partes vniuerſitatis adſint, ad hoc, vt actus, de
quo agitur, teneat. C. de decurionib. nominationū, lib.
10. ff. qđ cuiuſq; vni. nulli permittitur, & trib. l. ſeq. & l.
ſicut municipiū. §. in decurionib. ff. ad munic. filij. §. vi-
dua, & l. ea, q̃ deſponſata, & l. fi. §. ijdē reſcripſerunt mu-
lierem. Itē filiusfa. ſi alibi, q̃ cum patre habitent. nam ſi,
cum patre, tñ vocandus eſt ipſe pater. ff. ad munic. l. 3.
& l. 4. ſm Inn. vide de præmiſſis in Spe. de ſindi. ver. ſed
cuius ætatis, & ver. quid de mulierib. & ver. quid de ſin-
dico. hoc tamen & ſi in iure ita ſcripta ſint, de conſuet.
non ſeruantur, ſm Hoſt. quia nunquam vocantur mulie
res, nec numerum conſtituunt. quinimo & in multis lo-
cis vocantur tñ hi, per quos vniuerſitas regitur, quod
& comprobatur. ff. quod cuiuſque vniuer. l. ciuitates. C.
de iura. calum. l. 2. §. hoc ēt. ff. de condit. & demon. mu-
8 nicipibus. ff. ad munici. municeps, ꝙ ſi † agatur de iure
ſingulorum, idem, qui pro vniuerſitate conſtituitur, vt
expenſis parcatur, pōt ſingulorum cōſtitui procurator.
alias autem nec ſindicus, ſiue procurator vniuerſitatis
audietur pro ſingulis, nec ſingulorum pro vniuerſitate.
ſed ad denunciationem noui operis, & ſtipulationes in
terponendas pōt inſtitui procurator. ff. quod cuiuſque
vniuer. no. l. 2. & l. ſicut municipium. §. ſi quid vniuerſi-
tati, & l. fi. nec eſt vis, vtrum voces talem procuratorē,
ſindicū, vel actorem, vt patet in eo quod le. & no. ṡ. de
9 procur. petitio, ſm Hoſt. & quāuis † ille, qui timore ho-
ſtium exit domicilium proprium, & dimittit res ſuas,
adhuc animo poſſeſſionem retineat. C. de acquir. poſſ.
licet. Is tñ, qui ab hoſtibus capitur, cuius res occupan-
tur, poſſeſſionem amittit. ff. ex quib. cau. maio. denique,
& l. ait prætor. §. is aūt, ſm Inno. & Hoſt. [Monachi] eſt
.n. eccleſia regularis, vt patet hic, & ṡ. de ap. dilecti. [Di
miſerint.] hoc verum vt ſinguli. Collegium aūt ipſorū
eſt abundans & pingue ſm Hoſtiē. [Laboribus,] forſan
in veniendo ad curiā, de ap. dilecti. [Prohibitis) vtroq;
iure, ṡ. c. proximo. vel fuerunt hęc prohibita per iudicē.
10 [Mortali.] hoc patet expreſſe, ꝙ † omiſſio, ſicut & com
c miſſio inducit mortale peccatum, [c] quod verum eſt in
aliquibus, & qñq; Hoſtienſ. vt eſt ſeruare mandata de.
Deo adorando, & de patrę honorando, de ſabbato ſan
ctificando, & ſimilibus, vel ſm Abb. vt accipere pœnitē
tiam, & baptizari. [Committi.] ſicut eſt adulteriū, for-
nicatio, furtum, vſura, & ſimilia, vel contra inhibitionē
ſuperioris cōicare excommunicatis, quod me. cau. ſa-
cris, de cle. ex. c. fi. ſm Hoſt. [Vnde. i. ad probandum in
11 indifferentib. vitandum ſcandalum. & † diſtinguas hic
quatuor dicta, vel regulas de ſcandalo vitando, vel nō
vitando ſm Abb. Apoſtolus. 1. ad Cor. 8. g. [Comedā
carnem.] hoc eſt indifferēs, quia cum eſu & ſine eſu car-
niū poteſt eſſe ſalus. 41. di. c. 1. & ſeq. niſi propter votū,
vel obſeruantiam regularem, vel ſtatutū eccleſię aliud
cenſeatur. in quo etiam caſu inſtantis neceſſitatis tpe
diſpenſatur. ṡ. de obſeru. ieiu. c. pe. in fi. & vl. [euāgelio]
12 Mat. 18. & Lu. 17. a. [Vhe.] i. ęterna † maledictio. Abb.
vt no. 43. di. diſpenſatio. vnde dř aduerbium dolētis,
execrantis, & maledicētis, ſic 11. q. 3. vhe, qui dicitis. ꝓ
coniunctione ponitur. 2. q. 5. ſi mala fama, & de ſimo.
per tuas, ver. vtrum ve. diſiunctiue ponitur. ff. qđ quiſq;
iur. l. 1. §. 1. de ſtatulibe. Stichum. §. 1. ne cle. vel mona.
non minus. [Venit.] i. cōmittit aliquid, per quod ſcan-
13 dalū oritur, [Puſillorū.] ar. † de pręb. maiorib. de ap. c.
de appellationib. & dñr puſilli ſm Vin. & Go. a pauper
tare ſpiritus. Inde beati pauperes ſpiritu. Matth. 5. a Pla
to. Illa veriſſima iuſtitia, quæ circa inferiores ſeruatur.
Triumphus eſt innocentiæ non peccare, vbi licet poſſe.
In quem plus potes, peccare deſine. Sene. in primo tra-
ge. Minimum decet libere, cui multum licet. [Verita-
14 tis.] Mat. 18. [Finis.] no. finem † plus, quam principiū
attendendum. Inde logicus, Cuius finis bonus eſt, ip-
ſum quoque bonum eſt. Et ethicus, Finis, non pugna co
ronat. de hoc ṡ. de renun. ca. 1. in fine, ſecundum Hoſt.
Hiero. ad Furiam. c. Non quæruntur in chriſtianis ini-
tia, ſed finis. Paulus male cępit, & bene finiuit. Iudę lau-
dātur exordia, ſed finis proditione dānatur. [Expiari,]
15 concor. j. de pur. ca. c. inter. ¶ † Prima gl. obijcit, & ſol
uit, & de ſummatione ipſius, & duarum, quæ ſequuntur
16 proximam, dixi ṡ. c. 1. ¶ In † quinta glo. [ibi, non du-
bium.] vide de fo. comp. ſi diligenti, ſuper vlt. gl. [& ibi
l. 3.] diſſoluto illicito collegio diuiduntur, & partiun-
tur ipſius pecunię. [& ibi, nihil dolo, in fi.] ibi cū princi-
palis cauſa non conſiſtit, nec ea quidem, quæ ſequun-
tur, locum habent. [& in fine.] ſequitur, non poteſt ei,
17 apud quem reus promittendi obligatus non eſt. ¶ † In
gl. 1. [ibi, l. pen. illud verum, niſi hæres ratū habeat ędi-
ficium cęptum, vel niſi ædificet. ff. eo. l. prætor. §. hoc in-
terdictum. & l. fin. Hoſtienſ. [& ibi. l. vnam.] alias eſt l.

vlt.de ædificijs priuatis, & ſicut ẽt alle.gl.ĩ.c.vlt.& di-
18 cit gl.ĩ.in remiſſio. ¶ In gl.3.[ibi,nõ ad alia]vt ſi † qs
meſſem colligit, vel arborem ſuccidit, nõ hẽt locũ hoc
edictum.vt in §.ſtatim alleg.nec alijs ruſticanis operi-
bus,ne modico momento pereat agricultura, vt ibi, ad
idem C.de feri.l.2.in fi.ff.de aqua plu.arcen.l.1.§.de
eo.s̃.de treu.& pa.c.2.[& ibi,hoc edictũ.]& hoc nõ hẽt
locum quo ad præterita ædificia demolienda, ad quæ
dabitur interdictum. Quod vi,aut clã,vel aliud,quod
publica iura tuentur, ead.l.§.hoc edictũ.i.ad futura tñ
ẽt non inchoata bene pertinet, dũmodo aliquis fiat ap-
paratus.ff.e.l.1.in priu.& §.poteſt. ff.de polli.l.1.§.ca-
piſſe,vel ſi quis ſe iactet,ꝙ in certo loco vult domũ ædi-
ficare. ff.eo.l.1.§.pe. Nec ob.ff.eo.l.ſtipulatio.§.opus,
quod loquitur de eo, qui parauit materiã pro præterito
ædificio fulciendo, vel cũ non apparet, quid velit face-
re de paramento, & in quo loco ædiſicare ſm Inno.qui
hoc no.s̃.c.proximo.[Et ibi, a prætore exigitur.]ergo,
ſi non exigitur,valet, cum ẽt ſine prætore nunciatio fie-
ri poſſit.Sed ſi poſtea adeatur prætor,mirabitur,ſi exi-
gatur,alias denunciatio remittetur,vt in pre.§.q opus.
ſic dico de cã,vt no.ff.eo.l.1.in prin.[Et ibi,poſſeſſoré.]
& iſte effectus per remiſſioné nõ tollitur, quia licet poſ-
ſeſſio perdatur ſolo animo, nõ tñ illo ſolo recuperatur,
ſicut nec acquiritur.C.de acq.poſſ.licet.[Et ibi,iactum
lapilli.]de quo,ĩ.de ver.ſig. ex parte,2.idem,ſi per præ-
torem.ratio diuerſitatis no.per Hoſt.in ſum.eo.tit.§.ſi.
quia.ſ.primus hẽt animum formidoloſi, ſecundus vero
19 nõ.[Et ibi procuratori.]ſicut † poteſt fieri procuratori,
ita & per procuratoré.ff.eo.l.1.§.item nunciationé,ſm
Inn.& eſt ſimile,qđ no.in Cle.de elec.cãm, in gl.appro
bat. Si tñ poſtea apparet illũ non fuiſſe verũ procur.vel
alias inſufficienté,nõ fiet demolitio,ff.de remiſ.l.1. ſm
Inn.qui hoc no.s̃.c.1. tñ ſm eum non caſſabitur inhibi-
tio iudicis, quia nõ vocauit parté,licet ꝯ procuratorem
aliquid allegare potuiſſet,qa & ſi pſens fuiſſet,nõ differ-
ret iudex facere inhibitioné de nõ edificando, niſi incõ
tinenti & quaſi in momẽto oſtenderetur non valere pro
curationem,alias non ſatisfaceret edicto,quod vult fe-
ſtinanter ab opere ceſſari, tamen tunc, & ſi iniuria non
fiat opus, non tamen fiet operis demolitio facti contra
inhibitionem,ſi poſtea appareat illum non fuiſſe procu
ratoré.Alij contra,quia graue eſt prætorem contemne-
re,vel oſtendere.Inn.dñt ẽt qđã eũ, qui denũciat nomi
ne alieno, debere ſatiſdare dominum habiturum ratũ,
ẽt ſi ꝯſtet de mãdato, & ſic intelligat ff.e.de pupillo.§.
qui procuratorio.& ſic hoc caſu ſpeciale,ſicut ff.ad Tre
bel.quidã.ff.de mino.illud, ad ſi.Gui.ꝯ,dicens illud ve
20 rũ cũ de mandato dubitatur.[Et ibi, † creditori.]for-
tius prælato & clerico, ẽt ſi religioſus ſit, vt hic,& ĩ.c.p
ximo ſm Hoſt.(& ibi publico.)fit.n.denunciatio ẽt ad
ius publicũ tuẽdum.& ad alia duo, vt dicam ĩ.c.proxi.
in prin.(& ibi,dẽt prætor.)captis pignoribus,vel mul-
ctã indicendo, vel in quaſi poſſeſſionem mittendo, vt
21 ibi no. ¶ In † gl.remiſſio,(ibi.§.morte.)ergo nõ datur
hæredi.no. Accur.in iſto §.ꝙ re integra,& qñ non eſt ſa
tiſdatũ,vel repromiſſum,morte remittitur,ſed re nõ in-
tegra,vel quando ſatiſdatum eſt,ſecus,& tunc datur he-
redi.¶ In gl.deſtructa,(ibi abbate.)vbi de hoc.(& ibi,
diximus.)dic vt ibi,& s̃.de re.iur.priuilegium.lib.6.

ADDITIONES.

a ¶ Nomine.Vide Bal.in l.fi.C.de condi.inſer.in 12.q.
b ¶ Conuenire.Vide Bar.in l.ſi quis a filio, §.parti.ff.de leg.1.
c ¶ Peccatũ.Et ſic nõ facere eſt facere. vide in l.qui nõ.facit,ff.de
reg.iur.& in l.ſi mora, ff.ſol.mat.& in l.in fraudé.ff.de his, quæ
in frau.cre.per Bar.

SVMMARIVM.

1 *In nouum opus denunciantis optione eſt, an intra tres menſes de præiudicio ſuo doceat, an recepta cautione de opere demoliendo ſtatim ædificari permittat.*
Noui operis denunciatio quot de cauſis fiat.
2 *Platea, via nu.1.*
3 *Appellatio iuſta non poteſt eſſe ab interlocutoria iuſta, & num.4.*
4 *Appellationis ab interlocutoria cauſa qualiter exprimenda, & num.5.*
Maxime in nouo opere, & de non tuto loco.
5 *Appellari poteſt ab interlocutoria ſecundum canones, & quo modo, non ſecundum leges, niſi in caſibus, & quibus.in cauſa poſſeſſionis an liceat num.6.*
In appellationis ab interlocutoria vel definitiua cauſa quando non liceat nouas inducere probationes, & quæ erit ſententia.
7 *Epilogus, & ſuffragium & additio gloſſarum.nu.8.*
Præſumitur de iure illius, qui diffugia non quærit.

CAPVT III.

1 Significantibus. C.†In optione eſt denũ
ciãtis nouum opus, an
intra menſes de præiu-
dicio ſuo doceat, an recepta cautione de opere demo-
liendo ſtatim ædificari permittat, hoc dicit hæc, & ſe-
quens, Et in prima factum narratur appellantis reme-
dio.in ſecunda iudex appellationis datur,ibi.Ideoque.
[Opportune.]Pariſienſis.[Platea.]i.via. Ab.[Præiudi-
2 cium.)tribus † de cauſis fit denunciatio, aut cauſa iuris
noſtri conſeruandi, aut dãni depellendi,aut gratia pu-
blici iuris tuendi.ff.eo.l.1.§.nunc videamus,& §.nũcia
tio.[Archid.]ex aliquo iure ſpeciali,puto iſtũ fuiſſe iu-
dicé illius laici.& ſic non obſtat, quod no.in Spe.de ſa-
tiſdatio.prope fi.ver.quid ſi clericus.[Prouocauit.]cũ
3 † interlocutoria eſſet iuſta, cauſam iuſtã appellationis
prætendere non potuit, forſan ergo propter reuerentiã,
vel quia ita placuit, admiſſa fuit ſm Inn.& Hoſt.& ĩ.di
cam.[Decreuerit.]i.male.[Ad opus.]procedendũ,qđ
eſt ĩ.[decreuit.]ergo ciué ædificare poſſe præſtita cau-
4 tione.(Appellauerunt.)& bene.nam † ſuberat cauſa ra
tionabilis, quam exprimere poterant.hoc ſcilicet quia
vos domine officialis interlocutoriam per officialé Pa-
riſien.archidiaconi rite latam reuocaſtis iniuſte, & de
creuiſtis ciué poſſe ædificare pſtita cautione de demo-
liendo opere, cum tamen nos parati eſſemus de iure.&
præiudicio noſtro docere, cõtra iura,ſecundum quæ eſ-
ſet vſus ad tres menſes noſtra probatio expectanda, &
ab hac veſtra interlocutoria ad ſedé apo.appellamus.
5 nam & ſecundum † canones poteſt ab interlocutoria ap-
pellari.s̃.de teſti.ſignificauit, maxime ſi appellans ad-
ijciat, ꝙ eſt iniuſta, & ſi nõ exprimat, in quo, vel quali-
ter, vt ibi, ſecundum Inn.qui hoc approbat,licet prius
dixiſſet,ꝙ illud erat nimis generale verbum dicere ſen
tentiam iniuſtam, & non exprimere in quo,ſicut ſi dice
ret,appello, quia me grauaſtis,& non exprimat in quo.
procederet etiam hoc amplius ſecundum eum,quando
appellans diceret ſentẽtiam iniuſtam, quia ex teſtibus,
inſtrumentis, vel alijs productis aliter, vel contrarium
pronũciare debuerat.Inducit aũt ſimile,quando appel
latur,quia locus tutus non eſt,ſecundum eum ſufficit di
cere,appello,quia locus,quem mihi aſſignaſtis, non eſt
mihi tutus,licet non dicat,quare non eſt tutus.s̃.de ap.
ex parte.vide quod ibi dixi. Iudex tamen,qui de appe.
cognoſcit, iudicabit ipſam iuſtam, vel iniuſtam ſecun-
dum acta prioris proceſſus, nec licebit nouas inducere
probationes ſecundũ Inn.quod non concedo.imò opor
tet exprimere cauſam quare,quod dic, vt ibi no.& ſup.
vt li.non conteſt.accedens.2.reſpõ.1.ver.& magiſter,
ſuper ver.nimis fauens,maxime hodie,vt extra de app.
cordi.lib.6.& in Clem.eo.tit.1.appellanti, vbi de hoc
in gl.2.Sed ad hoc, quod dicit,ꝙ nouæ probationes nõ
admittãtur in cauſa appellationis, non admitto, quia
iura contradicunt expreſſe, vt patet in eo,quod legitur
& not.ſupra de ſi.inſtr.cum Io.& de teſti.fraternitatis.
Hoſt.ſed illud in appellatione interpoſita a diffinitiua 8
verum

verum ſecundum l.non appellatur ab interlocutoria,
nec a grauamine ante diffinitiuam ſententiam, niſi in
caſib.ſ.de ap.ſup eo.2.ver.1.puta ſi iudex interloqua-
tur in ciuili negocio quæſtionem habendam, vel in cri
a minali etiam contra leges.ff.de appell. reci.[a] l.2.Item
vbi fideiuſſores iudicio ſiſti dati approbantur a dele-
gato tanquam idonei, cum non ſint. ff.qui ſatiſda.co-
gan.arbitrio. ff.a quibus appellare nõ licet. l.3.Sed in
hoc caſu poteſt delegans ſententiam delegati corri-
gere,& ſi non fuit appellatum, vt ibi,& ar.ſ.de re iud.
c.fi.§.ſi vero.& hoc poteſt intelligi,quando iudex hãc
correctionem facit, non ad inſtantiam partis, ſed ex
officio,ſicut & not.ſ.de app.cũ ceſſante.ſ.de teſti.per
tuas.& c,cum clamor. Item & ſecũdum legem ab iniu
ria iudicis appellatur. C.de ap.ſiquis ꝓuocatione. qđ
Pla.intellexit de iniuria facti, puta ſi iudex verberauit
litigantẽ poſt latam ſñiam.ff.de ap. illud . C.de ap.in
maioribus . Ac.vero hoc intellexit de iniurioſa execu-
tione , puta quia citra quadrimẽſtre tempus vult ſen-
tentiam exequi ſine cauſa.Inno.quod dic,vt legitur &
no.ſ.de re iudi.ꝙ ad cõſultationem.ſ.de oſt.dele.quæ
renti , ſecundum Hoſt.Fuerunt & aliqui domini , ſicut
Ioan.Aſtẽ.& quidam alij,qui hoc intellexerũt de quo-
libet grauamine iniurioſo , ſm quos non eſt differẽtia
inter leges , & cano. Sed hoc non congruit menti iu-
ris . iõ de hac materia dic vt legitur & no. ſ.de ap.ſup
b eo.2.& c.vt debitus. [b] Hoſt. Et omnino vide quod ſcri
pſi in Spe.de ap.§.2.ſup ver.ſed nũquid poteſt ſubdit
6 † Inn. ꝙ a ſententia ſuper poſſeſſione non licet appel-
lare,non quia ſit interlocutoria,ſed quia ſuper proprie
tate principalius & perfectius iudicium expectatur.
C.ſi de mo.poſ.l.1.ſed ſm canon.appellatur a ſenten-
poſſeſſionis,ſ.de reſti.ſpo.ex conqueſtione . dicit Inn.
ꝙ illa decre.non dicit , a ſententia poſſeſſorij appella-
tum , ſed quia petitio ſuper poſſeſſorio denegabatur.
vide eo.tit.cum ad ſedem.gl.pe.in fi. [Poſt appellatio
nem.]ab officiali Senon.ad ſedem ap.interiectam,re-
mittendæ ſunt ergo partes ad examen officialis archi
7 diaconi Pariſien. ſ.de excep.dilectæ. Hoſt. †¶ Vlt.gl.
ſignat contrarium,& ibi remittit.¶ In 1.gl.[ibi,ſi is,a
quo.]vide hanc & ſequen.de teſt.ſpo.c.1.ſuper.1.glo.
8 ¶ In gl.1.[ibi,fortius.]præſumitur.n.de iure illius,qui
non quærit diffugia . ſ.de præſumptio.nullus. ¶ In gl.
vlt.[ibi,omiſſo.]appellabatur enim de officiali archi
diaconi,qui de ſpeciali iure cognoſcebat hãc cauſam.

ADDITIONES.

a ¶ Reci.ibi vide pleniſſime per Bar.
b ¶ Debitus.Et vide Bar.in l.1.ff.de ap.reci. vbi latiſſime ꝑ ipſũ.

SVMMARIVM.

1 *In noui operis cauſa expectatio per tres menſes vtilis & de nuntiãs & denuntiato. & circa hoc quot opiniones , & quando cuique ſit locus, num. 1.*
2 *Epilogus, & additio gloſſarum,*

CAPVT IIII.

Is cui. Ab ipſo.]ædificante. ſ.& cui nunciatum
eſt. [Te.] Nolentem &c.qđ eſt inf.[Ex-
1 pectare.] vtilis † fuit prouiſio etiam ei,
cui denunciatur qui forte credens,ſed errans iuſtẽ ædi
ficare poſſe , in ædificio procederet, & poſtea probato
denunciantis præiudicio perderet expenſas factas in
conſtruendo,& faciendas in demoliendo.Item proui-
det denuncianti , cui poſſet interim præiudicari,licet
poſtea non ſuis expenſis deſtruatur . pone exemplum
in luminibus ſcolarum , vel ædificio , quod fieret ante
ianuam domus tuæ. & per hoc tollitur æquitas, q̃ pri-
2 ma facie videtur habere opinio cõtraria. ¶ Gl.1.obij-
cit,& ſoluit.ponit op. q̃ reprobat. ¶ In gl.1.[ibi,§.1.]
& §.ſi quis paratus.[Et ibi,alij,]Io.& Hugolinus.¶ In
gl.vlt.[in fi.]vide gl.ibi poſitam,& 5.oppoſitiones ibi
no.quarũ quatuor poſuit hic Abb.& vna fuit Azo. hic.
& ſ.c.prox.approbata. Alia directẽ ꝯtraria Io.& Hug.
de qua ſ.in gl.proxima.3.ꝙ aut fit denunciatio ꝑ præ-
torem,& tunc locus eſt primæ,aut per ſe,& tunc ſecun
dæ.quarta , aut poſſidet ædificator locum in quo ædi-
ficatur,& tunc locus eſt ſecundæ,aut non,& tunc locus
eſt primæ.5. ꝙ cum ædificatur in publico locus eſt pri
mæ,quando in priuato,locus eſt ſecundæ.

¶ De priuilegijs, & priuilegiatorum ex-
ceſſibus. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*
2 *De priuilegiorum , & priuilegiatorum exceſſuum materia quibus alijs in locis præterquam hic legatur.*
De priuilegia quæ concedantur , quando perduntur eorum dubium interpretetur, & quando non iuuent, & nu. 3.
3 *Ea per iura noua quandoque dãtur , quandoque reuocantur , quandoque eis derogatur .*
Romana & aliarum eccleſiarum confirmat imperator, & quãdo in fin.

1 ¶ † Abutũtur interdum ſubiecti ſuis priuilegijs , & in
dulgẽtijs . & ideo poſt tractatus &c. habetur materia .
25.q.3.facit 3. di.priuilegia.9. q.3.§.ſola, vſq; ad fi.
11.q.3.priuilegiũ.12.q.2.qui & humanis.26.q.2.non
2 exẽplo. Reperitur † in 6.& in Cle.Multa iura cõgruunt
huic titulo. ponitur enim priuilegium Ciſterſienſium
de reſcriptis,cum ordinem. Et quandoque per priuile-
gium conceditur punire propriam offenſam . eo.tit.ex
parte decani. Itẽ circa faciendas electiones datur pri-
uilegium,de elect.conſiderauimus.& de adminiſtran
do ante confirmationem, de elec.nihil eſt.de recipiẽ-
do maiorem dignitatem,de transla.c.fi.Itẽ priuilegia
ꝯtraria tranſactione perduntur,de tranſac.c.1.Et con
trario pacto, de fo.compe.dilecti, ſaluo, quod dicitur
de arbi.cum tempore. Et dubium priuilegiorum Papa
ipſe diffinit , de iudi.cũ veniſſent,nec valet priuilegiũ
li.pen.in alterius præiudicium impetratum eo tacito,
vt li.pen.c.1.& vl.& de teſti. cãm.2.Itẽ nec priuilegiũ
tollit contrariam compoſitionem non expreſſam , de
deci.ex multiplici. Item conueniunt rubricæ.de fi.in-
ſtru.accepimus.& c.ſe.de præſcri.veniens,de re in.ſub
orta,de confir.vti. vel inu.cum dilecto, de cle.nõ reſi.
c.pe. Item vnum priuilegium quatuor patriarcharum
ponitur, de præben.graue,in fi.Item conceditur q. an
doque priuilegium de nõ ſoluenda cã.de teſta. officij,
in fi.de ſepul.in noſtra. Et ſuper nõ ſoluendis decimis,
de deci.ex parte.1 . Et ſuper non ſoluendis procuratio
nibus,de cenſibus,cum inſtantia. Item priuilegia exẽ-
ptionis non iuuant in negocio hæreſis, de hæred. ad
abolendam,in fi.Item licitẽ denegatur,qđ contra pri-
uilegia petitur,de exceſ.præ.ſane. Et circa excõicatos
vitandos actiuẽ & paſiuẽ priuilegium neminem iuuat,
3 de ſenten.excomm.nulli. Item † ſciendum,ꝙ iura no-
ua quandoque priuilegiant, quandoque priuilegia re-
uocant , quandoque illis certis caſibus derogãt, quib.
volunt illa non obſtare.De primo paret,de ele.cũ non
deceat, lib.6.de ſent.exc.quia periculoſum, & in Cle.
de cel.miſ.dignum. De ſecundo,de elect.fundamẽta.
§.pe.in fi.& cap. quia ſæpe.li.6.In Cle.de ſepul.cap.2.
ver.nos etenim,de ſta.mo.attendẽtes,in fi.de reli.do.
c.1.ad fi.de cen.c.1.in fi. de pę. & re.c.2.§.pe. De ter-
tio, de exceſ.præ.c.vno , lib.6.de ſent.excom.c.vlt.in
fi.& in Cle. de teſta.c.1.in fi.de ſepul.c.1.de deci.c.1.
ad fi.de regula.c.1.ver.quicquid,de iu.pa.c.1.in fi.de
magiſ.c.1.in fi. de hære. c.1. ad fi.& c.2.ver.nullis, de
pę.cupientes,in fi.de pęn.c.2.in fi.de ſent.excom.c.1.
in fi.& c.cum ex eo.quomodo imperator in promotio-
ne ſua confirmat priuilegia data eccleſiæ Ro.vel alijs,
habetur in Cle.de iureiur. Romana, ver.eidem.

SVMMARIVM.

1 *Gubernacula pro dignitatibus.*
Honor hic vt capiatur in turba vileſcit, & indignus eo quis, & cui tribuatur, num. 3.
Ad epiſcopos excellentiora prælati minores referre debent.
Ex numeroſitate res vileſcunt, & nu. 2.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 3.*

CAPVT I.

Epiſcopalia gubernacula.

1 i. epiſcopales † dignitates ad populos gubernandos [Ciuitatibus.] 68. diſt. inter epiſcopos. contra. 16. q. 1. & tpis, ibi, Cumani caſtri &c. ibi ponitur caſtrum pro ciuitate. [Honor,] i. honorabilis dignitas. [Excellētiora] minores. n. prælati ad epiſcopos debēt illa referre. ſ. de off. archid. c. 1. & c. ad hoc. de off. archipreſ. c. fin. [Numeroſitate,] ſi. n. in oī villa vel caſtro poneretur eps, vix poſſent numerari. Gof. & ſm hoc exponitur. i. multo numero eporum. Egi. & Boa. exponunt. i. breui numero ſubiectorū [Vileſcat,] cōcor. ſ. tit. 2. accedētibus. Hiero. ad Pama. 15. q̄uis clarus ſit honor, vileſcit in turba, & apud bonos viros indigna eſt dignitas,
2 q̄ multi indigni poſſident. ¶ † Gl. 1. alle. ɔcor. ſignat ɔtrariū, & ſoluit. ¶ In 1. gl. (ibi, §. 1. & 2. ibi,) reprobat infinitatē, & multitudinē referēdariorū, vnde vr̄ pro.
3 ¶ In † gl. 1. (ibi, epiſcopi.) & c. ſe. (& ibi, dr̄.) & idē no. (Et ibi, factum.) ſm Inn. quo videmus potentes & diuites epiſcopos honorari, & pauperes virtuoſos contemni, ſm Hoſt. qui refert de theologo, qui cōtra id, quod habetur Iac. 2. cum prius humiliter indutus, male fuiſſet in quodā monaſterio receptus, rediēs cum precioſa cappa, ſplēdide receptus, & honorifice tractat' multas gratias in capit. retulit cappæ ſuæ. Hier. ad Chromatiū. 1. c. Et in patria mea ille ſanctior eſt, qui ditior eſt. [& ibi, dicit.] qđ ſequitur. alias eſt gl. per ſe alias cōtinua, & melius. [Et in fi.] Hieronymus ad Marcellam 8. c. tritū prouerbiū eſt, vltroneas putreſcere merces.

SVMMARIVM.

1 *Laicus eccleſiæ malefactor per eccleſiam punitur non obſtante priuilegio.*
2 *Cenſura eccleſiaſtica non eſt fulminanda.*
Canonicū ius iuuatur per ciuile, & è contrario, ſed canonicum non ſubeſt humano, humanū tamen canonico, & vtriorum ſibi contradicentium ſtetur.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Eccleſia ius ſuum vult & debet defendere.

CAPVT II.

1 Sicut. C. † Non obſtante priuilegio fori punitur per eccleſiam laicus eccleſiæ malefactor. (Priuilegia.) fori, per quæ conueniēdus eſt reus in ſuo foro, vel loquitur de alijs priuilegijs. (Eis.)
2 laicis. (Moderata.) cenſura † eccleſiaſtica non eſt fulminanda. ſup. tit. 2. nimis. 2. nec præcipitanda. 2. q. 1. Deus omnipotens. Ho. (Violentos.) i. violentiam inferentes eccleſijs. (Subſidium.) iuuatur. n. vnum ius per reliquum. ſ. tit. 1. c. 1. & non dixit ſeruitium. non enim ſubeſt legi humanæ lex canonica, licet econtra. j. eo. ſup Spec. & arguit Hoſt. φ cū canon contradicit legi, vtriq; ſtetur in foro ſuo. C. de inſtit. co. com. l. vna. §. fi. 10. di. lege. quod dicit verum in temporalib. ſaluis interpretationib. dubiorum, in quibus deficiente lege dicit ſtandum canoni in ciuili foro. vide quod dixi ſ. ti.
3 proxi. c. 1. ſuper ver. imitari. ¶ † Gl. 1. arguit, & remittit. ¶ In gl. 1. [ibi arrogare] item quod ius ſuū vult, & debet defendere. ſ. de ſup. ne. præl. licet. j. de immu. eccl. quoniam, lib. 6. (& in fi.) & 10. diſt. quoniam.

SVMMARIVM.

1 *Religioſi etiā exempti eccleſias, & decimas recipere a laicis non debent ſine conſenſu diœceſanorum.*
Ad eos quādo nō dicitur eccleſiæ ſpectare pleno iure, nu. 4. tenentur rectores eſſe præſentare, & qua de cauſa, ibid.
Eis temporalium eccleſiarum, & quarum aliarum rerū tenentur rectores rationem reddere. nu. 5. & 9.
Eorū presbyteri ſup poſſeſſionib. corā quo conueniendi, n. 6.
Eos quando corrigat epiſcopus, nu. 8. in fi.
Excommunicatos, & interdictos tenentur vitare, qui eos ſepelit, quando ſint excommunicati, nu. 3.
In eorum eccleſiis diœceſani quid iuris habeant.
Hoſpitalarij, & templarij in eccleſia interdicta quoties celebrare poſſint, & mortui ibi tumulantur.
Eorum confratres qui ſint ordinarijs ſubiecti.
2 *Religio noua inſtitui non poteſt per alium, quam per Papā.*
Nutrire quis non debet, quod delere deberet, neque delere, quod nutrire deberet.
Regula vnde dicta.
Periculum obuiandum.
3 *Qui celebrat ſcienter excōīcato præſente, non eſt irregularis.*
Sepeliri qui non poſſint ſine incurſu in excommunicationē, & num. 10.
4 *In viſitatione ſua epiſcopus quid quæret a rectoribus eccleſiarum quæ ſpectant ad religioſos, in fi.*
5 *Eccleſia ſi mea eſt, quæ mea dicantur eſſe.*
Generale verbum generaliter intelligendum.
6 *Rectores eccleſiarum religioſorum vbi conueniendi ſuper poſſeſſionibus.*
Patroni ex iure patronatus nullam habent iuriſdictionē, nec collationem, & quam habeant poteſtatem, & ſubueniē di ſi egeant, & a quibus, nu. 9.
7 *Cuſtodia eccleſiarū religioſorū vacantium ad quē pertineat.*
Collecta ſi epiſcopo per ſe, & patronis clericis per ſe imponatur, cum quibus contribuere debeant.
8 *Abbas non poteſt extra monaſterium in parochijs ſedere pro tribunali, niſi in caſibus, & quibus.*
10 *Interdicta eccleſia pro ſita in loco interdicto.*
Interdicti tempore qui & quomodo ſepeliendi, impropria locutio ad dict. interdictam.
11 *Epiſcopus quo iure delicta puniat.*
12 *Sententia non dicitur lata per verbum, ſubiaceat interdicto.*
Irritum ipſo iure & de facto eſt corrigendum.
13 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 14.*
Nominatim quis dicatur exhæredatus, vel excommunicatus, nu. 15. §. 1. iuncta gl.
15 *Additio gloſſarum.*
Priuilegium verba ponderanda.
Epiſcopus in aliena diœceſi etiam pro exemptis ſine licentia epiſcopi diœceſani quem deponere non poteſt.

CAPVT III.

1 Cum & plantare. C. † Religioſi & exēpti eccleſias, & decimas recipere a laicis nō dēnt ſine diœceſanorū cōſenſu. Excōīcatos, & interdictos vitare tenentur. In eccleſijs ſuis quo ad temporalia diœceſani inſtituere, deſtituere, & curā plebis gerere debent. Hoſpitalarij, & templarij ſemel in anno celebrāt in eccleſia interdicta, nec tūc ibi tumulātur mortui, & eorū cōfratres, qui non in totū trāſierunt ad eos, ſubiecti ſunt ordinarijs, & ſunt tres principales partes. Prima ponit exordium, & epiſcoporum querelam deciſam. ſecunda prouidet, tertia prouiſionem prorogat, & contrafacientib. pœnam imponit. 2. ibi, eccleſias. 3. ibi, φ autem. Secundæ partis 5. ſunt dicta, vt patuit ex ſumma. 2. ibi, excōīcatos, 3. ibi. In eccleſijs, 4. ibi, φ ſi. 5. ibi, de confratribus. (Plantare.) no
2 ua † enim religio inſtitui nō poteſt per alium, q̄ per papam, de relig. domi. c. vlt. (Fouere.) ſi. de na. ex li. vē. c. vno. (Nutrire) ſic dicit Cadanectus in copula ſua. Ne quis nutriat, qđ deberet delere, nec deleat, qđ deberet nutrire. Hoſt. (Recta) ex eo dicta eſt regula, quia recte ducit &c. 3. diſt. regula. (Authoritatem) ab inferioribus

Digitized by Google

bus non vſurpandam.ſ.ti.2. accedentib. Scandalũ.]
qđ eſt vitandum.ſ.tit.1.c.2.(Periculũ.)cui obuiandũ
eſt.j.de cõſtitutio.c.2.de ſepul.c.1.lib.6.(Eccleſias.)
ſ.de preb.in Lateran.(Aliquo.)in antiqua dicebatur,
3 Moderno.(Excõicatos.)qui ſcienter† celebrat preſen
te excõicato maiori,licet grauiter peccet, non eſt irre
gularis.j.de ſent.exc.is q,lib.6.ſaluo, qđ dr̃ j. eo. tit.
eporum.ſ.de ſent.exc.is cui,c.1.(Nominatim interdi
ctos)qui tales excõicatos,publice, vel nominatim in-
terdictos ſepeliunt ſcienter,excõicati ſunt ipſo iure p
Concil.Vien.de ſepul.eos qui.& idem de his, qui ſepe
liunt defunctos tpe interdicti preter caſus permiſſos a
iure, vel manifeſtos vſurarios, vt ibi (Omnib.) non ob
ſtante contraria conſuetudine.ſ.de conſue. cum inter
nos.obſtat tñ priuilegiũ qñdoq;.j.§.q fi.(Repreſen-
4 tent.)ex vi huius litere ſequitur† ſm Hoſt.q vbicunq;
ad eccleſias vacantes religioſi preſentant epis, ille ec-
cleſiæ ad illos non pertinent pleno iure. ſed dic q in-
terdum eccleſia bene ſpectat ad religioſas pleno iure
intantum,q ibi ad regendum eccleſiam rectorem in-
ſtituunt, ſed quia pp̃ls non eſt exẽptus,oportet illũ re-
ctorem preſentari epo, vt ab ipſo recipiat curam popu
li,& de illa cura tñ tenebitur epo rñdere. Quæret er-
go in viſitatione ſua eps, qũo celebret populo diuina
officia,& qũo illis miniſtret ſacra,de reliquis inquiret
5 abbas.(Ipſis vero)religioſis.ſ.(Tpalib.) non † ſolum
quas ipſi exempti dederunt eccleſijs,ſed ẽt quas dede
runt alij,imò ẽt de prouentib.decimarũ & aliarũ rerũ
ſpũalium tenentur eis reddere rõnem,nam ex quo ſua
eſt eccleſia,ergo & oĩa annexa, poſſeſſiones, decimæ,
oblationes,mortuaria,& quæuis alia.ar. de ꝯſti.trãſ-
lato,de iudi.q̃to.& ẽt feudalia, j.de ap. Romana de-
bet.li.6.& hic.& 16.q.2.ſane,qa verbum gñale gene-
raliter intelligatur.j.de priuil.qa circa. Cogant ergo.
religioſi tales p̃ſbyteros reddere rõnẽ,ar.de acc.quali
ter.2.& vide qđ dixi de reſt.ſpo.cum ad ſedem, in gl.
no.libellum.in fi.& de exce.cũ venerabilis. in prin.in
6 gl.vt de ipſis.Quid † ſi presbyteri conueniantur ſuper
poſſeſſionibus? Videtur,q ſub patronis exẽptis dẽant
rñdere,vt no.ſ.c.recipimus.nec poſſunt p̃ſbyteri ali-
qđ alienare,nec magnas cãs agere ſine conſenſu patro.
norum exẽptorum,qa tales exempti vices eporum ge
rũt.ar.13.q.2.ſi qua & c.placuit.ſ.de voto,magnę.§.
cũ igitur. cum ſuis cõcor.& no.de hoc ſ.de reſcriptis.
edoceri,ſm Inn.& plenius ſ.de reſt.ſpo.olim.1.vide,
quod dixi de tranſac.c.2.cum ſua remiſ. dicit Hoſt.in
exẽptis ſupradicta admitto,in non exẽptis vero aliud
ſentio,nã patroni ex iure patronatus nullã iuriſdictio-
nẽ hñt,ſuper quo vide qđ no.ſ.de of.or. quanto, nec
etiam beneficiorum collationem, ſed tãtum repræſen
tationem.ſ.de iure pa.c.fi.nec habent ſe intromittere
de ſpũalibus,ſicut expreſſe probatur in hoc §.1.quod
aũt hic dicitur,intelligo de cenſu,& portione, ſi q reli
gioſi forſan in eccleſijs percipiãt ab antiquo. de nouo
n.nõ poſſunt imponere, nec quod antiquum eſt, aug-
mentare,quod dic,vt plene leg.& no.ſ.de cenſi.prohi
bemus,& c.ſignificauit,& c.grauis. ſatis tamen de pla
no poſſunt inquirere ſine iuramento de vita clericorũ
& ſtatu eccleſiarum, vtrum ſint obligatę,vel nõ,& qua
liter poſſeſſiones gubernentur.& ſi repeřiant aliquem
corrigendum,diœceſano denunciẽt.16.q.7.filijs.ſ.de
ſta.mo.c.pe.§.ordinẽtur, & c.fi.§.q ſi abbas,manum
tamen correctionis non apponant.nam & metropoli-
tanus non dẽt hoc facere,niſi primo diœceſano denũ
7 ciet,de cenſi.Romana.§. ſane, li. 6.[Quid.]† de cu-
ſtodia talium ecclarum vacantium dicũt qdã q adpa
tronum eccleſiaſticũ pertinet,ar.hic,& ſ.de ap.bonę.
§.1.vbi de hoc,& ſ.de inſt.cum veniſſent,q nos nõ ad
mittimus, ſi fructus ſuos facere intendat, quod dic vt
ibi no.& ſ.de off.or.cũ nos.ibi vide ſup glo.pe.placuit

ẽt hic In.q ſi epo per ſe,& patronis clericis per ſe im-
ponatur collecta,q iſti contribuant cũ patronis, & nõ
8 cum epo.¶ Quid † ſi religioſi in eiſdem eccleſijs morã
tes delinquant? Nõ putamus,q extra mo.poſſit in pa
rochijs abbas ſedere pro tribunali epo prohibente.ff.
de iu.om.iu.l.fi.& patet in eo,quod le.& no. ſup. de v-
ſu pal.ex tuarum.§.fi.& de of.or.quãto,niſi priuilegio
vel cõſuetudine adiuuante,ſ.ti.2.accedentib.ſ.de fo.
comp.cum cõtingat.imo diœceſanus tales corriget. e.
ti.volẽtes.§.in eos.& adde quod no.ſ. de of.arch.c.fi.
9 §.1.Quid † ſi patroni egeãt, Satis puto,q de cõſenſu &
auctoritate epi, nõ aliter eis debeant p̃ſbyteri ſubueni
re, vt patet in eo,qđ legitur & no.ſ.de iure patr. nobis
fuit.§.fi.ſ.de cenſ.cũ apoſ.§.inhibemus,& c.prohibe-
mus,& c.quanto. vbi vero eccleſia eſt religioſorũ vſib.
deputata,tũc de oĩb.tpalibus eſt eis reddenda rõ,ad
quos ſpectat. ſic j.c.paſtoralis,ſalua tñ portione con-
grua,q eſt vicario perpetuo aſſignãda, conſuetudine,
vel priuilegio ꝯrio non obſtante, vt patet in eo, qđ le-
gitur & no.ſ.de preb.extirpãdę.§.cum igitur,& e.ti.c.
a 1.li.6.[Inconſultis.]nec conſultis,niſi præcedat illo-
rum ſnĩa, vt ſ.dixi ſm Hoſt.[Remouere.]nec valet cõ
ſuetudo cõtraria, vel ſtatutũ.j.de capel.mo. c. vno.li.
10 6.[Interdictã.]tutũ† eẽt quo ad hunc caſum, expone-
re.i.ſitam in loco interdicto.per decre.vlt. priuilegia.
j.e.facit,qđ no.j.c.tuarũ,in gl.2.& de ſen.ex.c.vl.l.6.
§.adijcimus,i 1.gl.[Sepeliantur.]alias ſepeliant.tem
plarij, vel hoſpitalarij.[Defunctorum.]niſi ſint cõfra-
tres,q poſſunt ibi ſepeliri,qđ dic, vt j.e. vt priuilegia.
vel dic q licet illi poſſint ſepeliri,non tñ cũ ſolẽni offi
cio.tunc,& facit iſta litera ad decr. vlt.de ſen.excõ.li.
6.ſ.q licet certis temporib.liceat publice celebrare tẽ
pore gñralis interdicti,non tamẽ licet tunc ſolenniter
mortuos ſepelire.de hoc in Cle.de ſepul.eos, in gl.hęc
11 dicit.[Poteſtatẽ]no.per† poteſtatem,nõ per libelli o-
blationẽ epm punire delicta,ſm Hoſ.q remit.ſ. de ſi-
mo.licet.[Suos.]ſ.non exemptos.[Ab alijs.]eſt ergo
eadem rõ,ſit ergo idẽ ius,de traſla.c.2.[Percipiunt.]
recipiẽdo eccleſias,& decimas de manu laicorũ.[Præ
ſumunt.]recipiendo prohibitos ad diuina, celebrãdo
12 pluſquam ſemel.Inn.[Subiaceant lata]† ſnĩa per epm.
j.c.tuarũ.§.eos vero.& hoc eſt benignius,& ideo am-
plectendũ ſm Hoſ.Dixit Inn.non credimus hũc cano
nẽ latæ ſnĩæ.[Interdicto.]referas ad §.excõicatos, &
§.q ſi.[Egerint.]referas ad §.eccleſias, & §. in eccle-
ſijs.Ab.[Irritũ.]ipſo iure,& de facto eſt corrigẽdum.
ar.ſ.de re iud.cũ aliquib.vñ nulla eſt ab initio,cũ ſine
13 auctori diœceſani inſtituunt.Hoſ.¶ 3.† gl.Re.p ꝯriũ.
¶ Quinta.Re.per qõ.¶ Sexta.exponit,& arguit a con
14 trario.2.quærit,& ſoluit.¶† In gl.5.[ibi.§.nomina-
tim.]nõ refert,an dicatur Titiũ filiũ meũ exhẽdo, an
15 vero dicat,filiũ meũ exhẽdo,ex quo vnicũ hẽt.¶ † In
gl.2.[ibi,cura.]& de dor.paſtoralis[& ibi,feudũ]aut
illud.Lateran.cõcilij.j.de decimis.c.2.§. illas. lib. 6.
¶ In gl.3.[in fi.]dic vt ibi no.¶ In gloſ. nominatim,
[ibi,expræſſo.]ſ.de cleri.ex.mi.propoſuit.[& in fine.]
ad idem de ſen.exc.conſtõne, lib.6. vide qđ dixi ſ.de
prebẽ.in Lateranẽſi,in prin. ¶ In gl.1.ibi,ponitur, vt
patet ſ.de p̃ſcr.veniẽs.(& ibi, Noluerunt.)idẽ Hoſ.in
16 hoc† multum ſunt ponderanda verba priuilegiorum.
licet enim recipere poſſent ordines,a quo vellẽt epi-
ſcopo,non credo,quòd alius epiſcopus ad hoc facien
dũ illam diœceſim,poſſet intrare ſine licentia proprij
diœceſani.& facit qđ no.ſ.de tem.or.eos, in gl.pen.[&
in fine.) quia nec hoc poteſt cõfirmatus in epiſcopum
non conſecratus, vt patet ſup.de electio.tranſmiſſam.

ADDITIO.

a ¶ Lib.6. Materiam huius gl. vide in c.de monachis. per Io. An.
ſuper glo.2.de preb.

SV M.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegijs ſuis eſt priuandus qui priuilegijs derogat aliorum quæ fidem non faciunt.*

2 *Suffragium gloſſarum.*

Litem ſuam facere quando dicatur iudex, & num. 3.

3 *Additio gloſſarum.*

Iuſtitiam facere negligens an incurrat in pœnam conſtitutionis, de re iud. cum æterni.

C A P V T IV.

1 **Dilecti.** C. † Suis priuilegijs eſt priuandus qui priuilegijs derogat aliorum, prima ponit querelam. 2. prouidet. 2. ibi, pro certo. [Priuilegia.] ſuper quibuſcunque rebus, vel iurib. Inn. [decurtabimus.] alludit vulgari. [Auctenticis.] nã tranſcripta fidem non faciunt, quod dic, vt de fide in-
2 ſtr. c. 1. & 2. ¶ In gl. 1. [ibi & vlt. colla. 9.] † punitur iudex prouinciæ, qui negligit iuſtitiam facere, propter quod principem oportet adiri. [Et ibi, ſi filiusfa.] iudex facit litem ſuam, cum ſententiam dixit dolo malo in fraudem legis. & de hoc euidẽter arguitur, & ſi erat filius fa. ponderatur quantitas, quæ tempore ſententiæ
3 erat in peculio. ¶ † In gl. 1. [in fine.] nõ putat Ho. ꝙ hoc caſu iudex incurrat pœnam conſtitutionis, de re iud. cũ æterni, cum illa puniat facientem, non negligentem. al leg. in contrarium, de ſimo. nemo, & quod ibi nota. Dicit tamẽ primum tutius. al. infiniti negligentes laquearentur. contrarium tenuit de appel. legitima, lib. 6. vt ibi dicam ſuper gl. caueant. ¶ In gl. 2. [in fi.] Ala. & 11. q. 3. eorum. Goff. ¶ In glo. vlt. [ibi. c. 1.] Vin. & 2. [& in fi.] infra, eo. quanto.

S V M M A R I V M.

1 *Sepelire mortuos excommunicatos nec priuilegiatis licet, ſed eos ſepultos extumulare tenentur.*

Cæmeteria quo caſu hic non referat ſint remota, an contigua.

Excommunicatorum oſſa de ſepulchris etiam in locis priuilegiatis extrahere poteſt epiſcopus.

Per excommunicatum ſalutatum inciditur in excommunicationem minorem, nu. 2. in fi.

2 *Epilogus, & additio gloſſarum,*

Mortuo non communicandum, cui viuo non communicauimus & ratio.

Communicare dicimus etiam rebus inſenſibilibus, in fi.

C A P V T V.

1 **Ad hæc.** C. † Etiam priuilegiati, qui ſepeliunt mortuos excommunicatos, illos extumulare tenentur. & huius pars de exceſ. prælat. ad hoc, & de appella. ad hæc, ſecundo. [Cœmeterijs.] nõ curo, an cœmeteria ſint hoc caſu eccleſijs contigua, vel non, vt dixi infra de ſenten. excommuni. is cui, li. 6. [Eijciant.] adde, quod habes ĩ. eo. epiſcoporum, li. 6. tu hoc nota, quod in locis quantumcunque priuilegatis poteſt epiſcopus de ſepulchris extrahere oſſa excommunicatorum ſepultorum. nos dicimus eccleſias hoſpitalarium non eſſe exemptas. Inn. vide quod dicã ĩ. c. 3. ſuper 2. gl. & de principali dicto huius gl. vide quod plene ſcripſi eo. ti. epiſcoporũ, in fi. li. 6. [Exequeris.] tuo iure per te, vel alium ſaltem in tua dioc. ĩ.
2 e. patentibus. Hoſ. ¶ † Gl. 1. rñ. per q. ¶ Secũda excipit duos caſus. ¶ In gl. 1. [ibi, inciderũt.] ſem Ala. & idem Phi. Hoſ. contra, q a mortuus non cẽſetur homo, nec vere cum eo poteſt dici communio, & quia hoc iniure nõ inuenitur expreſſum, ſaluo tamẽ eo, quod habes ĩ. de hære. c. 2. 1. reſpon. li. 6. & in Cle. de ſepul. eos qui, per Hoſt. facit de pœ. di. 1. §. hoc idem, veritẽ a mortuo, vetita ab eo, qui non eſt &c. quod habetur Io. 16. Item cõmunio proprie inter duos, ſicut de conſenſu dixi, de ſpon. tuæ. ſup gl. pe. in fi. Item ceſſat ratio, qua vitari iubetur, vt rubore ſuffuſus ſatisfaciat. de homine. n. impio mortuo nulla ſpes eſt, Prouer. 11. in princ. facit 23. q. 5. quali. pro glo. facit, ꝙ excommunicatio non tollitur per mortem. imò licet apparuerint ſigna contritionis, remanet corpus excommunicatum, niſi fiat ipſius abſolutio, de ſen. ex. a nobis. patet hæc hic, & in Clem. eos qui. licet ergo mortuus participare alijs non poſſit,
a viuentes tamẽ ſibi participare poſſunt, [a] vt moris eſt radendo, lauando corpus, illud veſtiendo, & his ſi. quæ nõ poſſunt negari fauorabilia mortuo. & per hoc ſit reſpõſum ad id, quod de cõione dixi, cum aperte text. illius dec. a nobis, & de ſepul. ſacris, & 24. q. 2. c. 1. dicãt mortuo communicari, & conſtat, ꝙ ſi iſta, quæ prædixi, circa mortuum non fiant, plus cenſura ec. timebitur, quæ eſt præcipua cauſa prohibitionis, de excep. pia, in prin. li. 6. & per hoc ſit reſponſum ad id, quod vltimo dixi. licet, n. ceſſet vna cauſa, remanet alia. Item participamus etiam rebus inſenſibilibus, vt patet ſ. de cler. excom. c. fi. Item ſufficit dicere excommonicato, Aue, ad incurrendam minorem, licet ille non reſpondeat. 11. q. 3. excommunicatos. 24. q. 1. omnes, & ſecund a. Ioa. vnico. ¶ In gl. 2. [ibi, pœnitẽtes.] & ſupra de elec. noſt.

A D D I T I O.

a ¶ Poſſunt. Pro hoc facit quod no. Io. And. de ſepul. ſacris, in gl. not.

S V M M A R I V M.

1 *Contra priuilegium quo ſpatio temporis præſcribatur, & numero 4. quo alio modo perdatur, num. 3. & 4. & facilius, quamuis commune, num. 4.*

Solutio facta a pignoratis, & inuitis non nocet.

2 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 3. & 4.*

C A P V T VI.

1 **Si de terra.** C. † Contra priuilegium præſcribitur 30. annorum ſpacio, hodie 40. ĩ. e. accendentibus. [Perſoluiſtis.] ſponte. ĩ. e. accedentib. ſecus, ſi pignorati & inuiti. ff. commo. ad eos, de reg. iu. quod latenter. nec debetur præmium, vbi deberetur pœna, ſecundum Hoſt. qui 5
remit. ad ſum. e. ti. §. qualiter, ſub §. vlt. admittitur. all. ad idem quod ſequitur ĩ. ibi, cum liberum &c. & de procur. accedens, [Integre.] facit ad no. de decimis. c. 1. li. 6. [Laboribus.] de hoc ſ. de decimis, ex parte. 1. & c. nuper. [Eoque modo.] quaſi non excludat aliam de-
2 fenſionem legitimam, ſi quã habent. ¶ † Glo. 1. ſignat contrarium, & remit. ¶ Gl. 2. fortificat textum. ¶ Glo.
3 3. allegat. 5. concor. ſignat contrarium, & remit. ¶ † In gl. 2. [ibi, quod ſi nõ vt totum.] Si mulier pactum fecit, ꝙ ſibi præſenti die dos redderetur, deinde paciſcitur, vt reddatur tempore legibus diffinito, conditio dotis ex eo deterior non eſt. ¶ In gl. vlt. [ibi, §. ſi venditor.]
4 vide de teſti. cum veniſſet, ſuper vlt. gl. ¶ In † gl. 1. [in fi.] & vide quod no. 16. q. 4. neq; decennij. dicebat Go. & Abb. ꝙ licet 30. an. ſpatio nõ pſcribatur cõtra priuilegium, tamen renunciatum præſumitur tempore etiã citeriori. Dixit Hoſ. priuilegium ſuper immunitate aliqua conceſſum eccleſiæ perdi 30. annis, vt hic, fortius 40. vt ibi, ¶ In gl. 2. [& ibi, de quibus.] 4. d. §. leges. [& ibi, priuilegium. quod facilius perditur, quamuis commune. C. ad Velle. antiquæ. Phi. [& ibi, quod ſi non totum] 35. diſt. ab exordio.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegiorum tenor inſpiciendus & ſeruandus, & nu. 4.*

Duo negatiua faciunt affirmatiuam, ad ver. non dubita.

2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*

Res deuoluta cenſetur eodem priuilegio cum alijs, & numero 3.

3 *Additio gloſſarum.*

Natura rei, ad quemcunque res peruenerit, non mutatur, & quando verum.

4 *Verba teſtandi inſpicienda, & priuilegiorum, ſupra nu. 1.*

S V M-

Digitized by Google

C A P. VII.

1 Porro. C.† Priuilegiorum tenor inſpiciendus eſt,
& ſeruandus. & vno modo poteſt exempli-
ficari per dec, nuper, de decimis, ſecũdum
Abb. [Nõ dubitamus,] i. certi ſumpꝰ, Go. [Ad eos.] ſup.
alij. (Habitatores.) vide Cle. de cẽſi, c. 1. (Inſpectione.)
2 ar. contra. ĩ. c. quanto, Inn. ¶ † Pe. gl. elicit quatuor no-
tanda. ¶ In gl. 2. (ibi, Si debitores.) debitor priuati, qui
minores quam ſemiſſes præſtabat vſuras, factus debi-
tor fiſci ſoluit ſemiſſes. (& ibi, fiſcus.) fiſcus ſuccedens
priuato pro tempore anteriori vtitur iure priuati, pro
poſteriori vtitur iure fiſci, ¶ In gloſſ. 3. (ibi, non ali-
3 ter) vide ver. ſi, præterea, in gloſſ. 2. ¶ † In gl. 1. (in fine.)
hoc verum exponendo, quin aliam. i. ꝙ nõ aliam, & ſup
plendo vt in ſeq. gl. ſed ſi ſuppleas. ſ. quam habitatores
haberent, tunc, quamuis, ſtat proprie, & tunc no. natu-
ram rei ad quemcunque res perueniat, non mutari, ſup.
de decimis. commiſſum, quod verum eſt ſecundũ Hoſt.
de oneribus annexis ipſi rei. eo. tit. paſtoralis, lectura.
G. plus placet Hoſt. ar. de ſta. mon. recolentes. ſ. de cen-
ſi. c. 1. 12. q. 2. eccleſiarum ſeruos. ¶ In gl. 2. (in fi.) & ĩ.
de iure pa. c. vno, lib. 6. Phi. all. de decimis, cum contin-
gat. ¶ In gl. 3. (ibi, ſi quis aũt.) ad idem. ff. de tranſ. de
4 his, ſequitur, controuerſijs, quæ ex teſtamento profici-
ſcuntur, nec tranſigi, nec exquiri veritas poteſt aliter, q̃
inſpectis cognitiſque verbis teſtamenti. ff. de condi. &
demon. in his. Goff. ff. quemad. teſtam. aperi. l. 1. (& in
fine) ꝙ dic vt ĩ. c. cum perſonæ, lib. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Cenſus ſolutio non probat quẽ exemptũ, niſi in caſu, & nu. 2.*
Emphiteuta principis non eſt exẽptus ab ordinaria poteſtate.
Priuilegiorum tenor, bulla, filum attẽdendum, & quãdo hoc, vel ille.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Exempti qui dicantur in multis, licet nõ in omnibus, ſi peccẽt in re exempta, vbi conueniantur, nu. 5.
4 *Exempta eccleſia, qui, quæve alia dicantur exempta.*
Parochianorum exemptæ eccleſiæ decimas quis percipiat.
6 *Protectio papæ, vel principis ſæcularis quid conferat, & conferre debeat.*

C A P V T VIII.

1 Recepimus. C. † Solutio cẽſus non probat
quẽ exẽptum, niſi fiat ad iudi-
cium libertatis. In prima deci
ſa conſultatio. In 2. reſpon. 2. ibi, cæterũ. [Annuatim.]
nec vllo tempore. (Non omnes.) concor. de cauſa poſſ.
capit. fi. & per hoc no. Ab. emphyteutam principis non
exemptũ ab ordinaria poteſtate. (Tenor.) bulla, & filũ.
de cri. fal. licet. ſm Hoſt. cum dubitatur de veritate pri
uilegij, hẽt id locũ. cum de ipſius effectu. ſ. quid cõferat,
inſpicimus tenorẽ. (Deprehenſum.) inſpectione priuile
gij, in quo eſt hæc clauſula. (prærogatiua.) ſ. exemptio-
2 nis. (Protectionis.) ſi vero † nec hoc nec illud exprimi-
tur, iudicabitur per ſolã cenſus ſolutionẽ non eſſe exem
ptam, vt ſ. (Aliquid.) vnde nec exempti, nec priuilegia
3 ti per hoc dicentur. ¶ † Vlt. gl. dat ſimile, quærit, & ſo-
luit. ¶ In gl. 1. (ibi, Ciſtercienſes.) dicit Hoſtiẽ. quod ij
oẽs nõ ſunt exempti, licet in multis ſint priuilegiati. de
Ciſtercienſibus proba. ſ. de ſymo. ne Dei, de ſup. negli.
prælat. c. 1. de templarijs, & hoſpitalarijs. de ver. ſi. ve-
niens, li. 6. puto, ꝙ gl. reſpexit factum. Hoſt. vero ius ſcri
ptũ. ¶ In gl. 3. (in fi.) ꝙ dic, vt ĩ. c. ti. ſi papa, li. 6. per quẽ
tex. terminantur hæc not. per Inno. & Hoſt. tractabãt ẽt
4 hic quõ † eccleſia exempta ſunt exempti locus, præla-
tus, canonici, & oblati ipſius, ſed non parochiani, quod
determinatum eſt ĩ. c. per exemptionem, lib. 6. vbi ſol-
uam obiectionem, in gl. dicebat, quem hic notãt. & vi-
de quod dicam ĩ. eo. ex ore, in fin. Quærebant autem,
quis tunc perciperet illorum parochianorum decimas?
dicebat, ꝓ plebanus, vel quis alius, qui primo illas per-
cipiebat. 16. q. 1. ſi quis laicus, niſi contrarium priuile-
5 gium obſtaret. ĩ. c. 1. lib. 6. inter illa tamen † dicebat In
no. quod ſi exemptus delinquat in re exempta, puta nõ
portando habitum, vel diſſipando bona eccleſiæ exem
ptæ, non conuenietur coram ordinario. ĩ. eod. patenti-
bus, & c. cum capella, ſubdit etiam, ꝙ quando delictum
exempti, quod cadit in poteſtatem ordinarij, eſt leue,
bene facit ordinarius illum remittendo ad prælatum
ſuum, ar. ff. de re mi. l. 3. 1. reſpon. de cuſto. re. l. de mili-
tibus, & l. non dubium. C. de exh. re. l. 1. quod dixit Inn.
de habitu, intelligo cum id agit in loco, vt dicam ĩ. c. 1.
li. 6. in gl. de monaco. In gl. vlt. (ibi, per tuas) ſecundum
Ala. [& ibi, c. vno.] vide quod ibi dixi ſuper gl. 2. [& in
6 fi.] & ad † gladium cenſuræ vibrandum, nec mirum, cũ
ẽt domini temporales, niſi his, quos ſub ſua protectione
recipiunt, ſatisfiat, guerram faciant, aut ergo eccleſia
neminem ſecuret, aut ſecuratum defendat, ne laqueum
inijciat. 27. q. 1. de viduis. 2. vel fraudem adhibeat, de
don. per tuas, ſecundũ Hoſt. qui propter hoc conſulit, ꝙ
eccleſia ſub protectione ſua aliquos non recipiat, niſi ex
magna cauſa, & perraro, & tunc illos in rebus, & perſo-
na defendat, remittit ad no. de Iudæis, ad liberandã,
in parte deciſa, ver. quorum perſonas.

S V M M A R I V M.

1 *Per priuilegium quod conceditur, ab alijs non præſumendum, iuncto contextu, & nu. 2. quandoque tamen contra, num. 3.*
Præſentandi ius non præſcribi videtur a parochianis.
2 *Epilogus, ſuffragium & additio gloßarum. nu. 3.*
Perſonalia iura licet non extendantur ad alios, quandoque tamen alijs conceduntur.

C A P V T IX.

1 Sane. Breue eſt. [Præſumere] etiam † per arbitriũ.
ſ. de arbi. cũ tempore, Vin. [Beneficijs.] non
clauſis in corpore iuris, vt in cõcor. quas all.
gl. vel etiam clauſis, ſecundum Hoſt. ſ. tit. 2. nimis. 1. &
2. remit. de decimis, ex parte 1. [Indulgere.] inducitur
hæc decre. contra parochianos, ne præſcribant ius præ-
ſentandi, de quo plene, de reg. iur. quod alicui gratioſe,
2 li. 6. & reſpondetur ad iſtud ibi, in ver. tertium. ¶ † Gl.
1. all. 7. concor. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. 1.
(ibi. l. 1.) quod princeps ob meritum indulget, perſonam
non egreditur. [& ibi leges.] l. 3. eſt. vide de teſti. cãm.
3 2. ſuper vltima gl. ¶ In † gl. 1. (ibi, auctoritate.) vel te-
meritate. (& ibi, ad eius.) vbi idem no. (& in fin.) Dicit
hic Goff. ꝙ iura perſonalia licet nõ extẽdantur ad alios,
tamen quandoque alijs conceduntur. vnde minor ce-
dit alteri beneficium reſtitutionis. ff. de minor. quod
ſi minor, & facit ff. de admi. tuto. ex pluribus, & quod
ibi no. & ad materiam facit ſupra. de ap. c. pen. & quod
ibi no. in 1. gloſſ.

S V M M A R I V M.

1 *Religioſi in domibus priuatis, licet ibi ſint oratoria priuata, nõ poſſunt habere campanas.*
Literæ patentes faciunt in iudicijs fidem, clauſa non, & quando id ſit verum.
2 *Oratoriorum ratione eſt exigenda procuratio, ibi priuatæ poſſunt miſſæ celebrari, nu. 4.*
De eorum differentia ab eccleſiis, remiſſ.
Quin, pro vnõ.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Cũ detrimento alterius æquũ eſt neminẽ fieri locupletiorem.
4 *Additio gloſſarum.*
Exemptio perſonarum non extenditur ad ipſarum oratoria, vel eccleſias.

C A P V T X.

1 Patentibus. C. † Religioſi in domibus priua
tis, licet ſint ibi priuata orato-
ria, non poſſunt habere campa-
nas. & per hoc verbum, Patentibus, no. Hoſt. ꝙ in iudi-
cijs licet faciant fidem literæ patentes, clauſulæ nõ. qđ
dicit

dicit verum, vbi nõ apparent a[illegible]tantelcæ, vt quia remo-
tum, vel fractum eſt ſigillum, niſi iudex, cui dirigeban-
tur, illas, quas clauſas recepit, in actis ſcribi feciſſet. Ha-
bitur. n. tunc illis, ſicut & alijs actis, de off. deleg. cum
olim. 2. ſ. de exceſ. præ. inter, §. præterea. ſi autẽ ſic a pe-
riuntur, q ſigillum integrum remanet, & apparent non
vitiatæ &c. fidem facient, ſecundum eum. C. de edic. di
ui Adr. tol. l. fi. niſi aliud dicatur ratione perſonarum,
vel cauſæ. nam minus videntur ſuſpectæ clauſæ quã pa-
tentes. vnde ad hoc clauditur ſolenne teſtamentum.
2 C. de fideicom. l. fi. [Oratoria.] quorum † ratione nõ eſt
procuratio exigenda. ſ. de cenſi. c. fina. (Agere) cõtra,
ſupra de exceſ. præla. nimis iniqua, ſecundum Goff. qui
hoc ibi not. illud de mon. eorum, iſtud de grangijs, vel
priuatis oratorijs, ad hoc bene facit, de cenſi. c. vlt. vbi
dixi, in quo differt ab eccleſia, Oratorium, vel ſecundũ
Hoſt. vna campana permittitur, vt ibi, ſed non plures,
vt hic dicit Innoc. q in contrario ponitur, ſpeciale pri-
uilegium illorum religioſorum. [Quin.] pro immo. [Per
cen. ecc.] ſpeciale in hoc caſu expreſſo ſecundum Hoſt.
3 per id, quod habes de ver. ſi. veniens. lib. 6. ¶ † Gl. 2. ar
guit, & remo. ¶ In gl. vlt. ibi §. ſi quis a principe. [& ibi,
nam hoc.] ſequitur, natura æquum eſt, neminem cum al
4 terius detrimento fieri locupletiorem. † ¶ In gl. 1. (ibi,
miſſas publicas.) ſecundum Hoſt. priuatas poſſunt per
eadem iura, de cle. pere. tuę. ſ. tit. 2. nimis iniqua. §. eos.
diſtingue, an ſit ibi oratorium auctoritate epi. nec ne.
In primo caſu dñt ibi priuatas, in ſecundo non. ¶ In gl.
5 2. (ibi, ab epiſcopis.) dicit † Innoc. & Abb. q hoc ideo,
quia licet perſonæ ſint exemptæ, ipſorum oratoria, vel
eccleſiæ non. vide ſupra capie. recepimus, ſuper 1. gloſ.

S V M M A R I V M.

1 *Hoſpitalarij priuantur exhortationis officio, qui mittunt pro eleemoſinis cruce falſo ſignatos.*
Ab eis miſſi qualiter puniuntur.
Priuilegiatorum confratres, qui ſe ad ipſos non trãſferũt priuilegiati non ſunt.
2 *Interdictum violando etiam hoſpitalarij ſacerdotes irregulares fiunt.*
Laicos ſubeſſe decet, non præeſſe.
3 *Religioſi etiam exempti in quibus caſibus ſi abſoluunt, excõmunicati ſunt ipſo facto.*
Clericos non aſtringit lex terræ.
4 *Priuilegium quibus caſibus amittatur, hic & remiſſ.*
6 *Epilogus, & ſuffragium, & additio gloſſarum. n. 7. 8.*
Emancipari quid.

C A P V T XI.

1 Duarum nos. C. † In tota prouincia priuã
tur exortationis officio ho-
ſpitalarij, qui mittunt pro
eleemoſynis cruce falſo ſignatos. miſſi, ſi ſunt laici, ex-
communicantur, ſi clerici officio, & beneficio ſuſpen-
duntur. eadem ſuſpenſione punientur, qui ante reconci
liationem in polluta eccleſia celebrarunt. Suſpenſi ab
epiſcopis, per exemptos reſtitui nequeunt. Confratres
priuilegiatorum, qui ſe ad ipſos non transferunt, priui-
legiati non ſunt. In 1. quærelola conſultatio. In 2. reſpõ-
ſio. 2. ibi. Verum ſubdiuiſio patet, & vt dicebat Hoſt. in
prima parte ponit quatuor hoſpitaliorum delicta, quib.
poſtea per ordinem reſpõdetur. [& infra.] dicebatur in
an. q quia non ſufficiebant loca omnia circuire, aſſo-
ciabant ſibi alios, tam clericos, quam laicos, eorum pe-
ctoribus crucis characterem imprimentes. [Ipſi.] ho-
2 ſpitalarij † ſacerdotes fuerunt. ergo irregulares violan-
do interdictum hominis, de hoc de exceſ. prę. c. fi. Hoſt.
[Suſpenſos.] antiqua litera, pro ſuorum exigentia meri-
torũ. dicebat ſup. maxime. [Laici.] quos ſubeſſe decet,
non præeſſe. 63. diſt. docendus. La. ct ſup. maxime, quia
3 nec clerici hoc poſſent. [Reſtituunt.] hodie † religioſi
etiam exempti, qui in caſibus ſibi non permiſſis abſo-
luunt excommunicatos a canone, vel abſoluunt a ſentẽ-
tijs latis per ſtatuta prouincialia, vel ſinodalia, ſunt ex-
communicati ipſo facto, & per ſolum papam abſoluen-
di, vt in conci. Vien. c. tit. religioſi. [Legem terræ.] quæ
ſeruanda eſt quo ad laicos, ſecundum quod per ipſos ap
probata eſt. ſed clericos non aſtringit, de hoc de re. iu.
cũ cauſa, de eo, qui mit. in poſ. cap. 3. Hoſt. [Abutitur.]
4 habes † hic caſum, quo perditur priuilegium. alios vi-
de de decimis, ſuggeſtum in 1. gl. [Falſo.] quia portant
crucem, & non ſunt oblati. Inn. quia non ſunt veri fra-
tres, ſed ficti. Hoſt. [Prouinciam tuam.] noſtra fretus au
ctoritate. hæc litera erat in an. (Si laici.) ſimili differen-
tia de viu. præterea. (Suſpendas.) laicorum pęna hic eſt
grauior. 24. q. 3. corripiantur, hæc tamẽ vt clericis aſpe-
rior. Vincen. (Reducas) noſtra fretus auctoritate, in an.
5 ¶ † Gl. 2. exponit, obijcit, & ſoluit. ¶ Quinta gl. notat,
ſignat contrarium, & ſoluit. iterum ſoluit obiectionem
de tribus iuribus. vltimò dicit hic ſolui quæſtionem &c.
¶ Glo. (ſic ergo) all. q ordinarij puniant exemptos de
linquentes. ſecundo all. contrarium. 3. ponit op. Vin. &
T. cũ ſignat contrarium, & ſoluit. 4. ponit aliam op. 5.
6 op. diſt. vltimo ſoluit per ius nouũ. ¶ † In 5. gl. (ibi, exi-
bo.) & corpor. lib. ſupplitijs, vt ibi. ¶ In gl. ſic ergo. ibi,
7 auctoritas.) nec publica vacillet vtilitas, vt ibi. ¶ † In
gl. 2. (ibi irregularis.) infra de ſent. excom. is qui, lib. 6.
¶ In gl. 3. (in fi.) quia emancipari propriè eſt patriã po
teſtatem exire, ſecundum Goſ. ¶ In gl. per hoc. [ibi, mo
nachatum.] Bar. Brix. contra in q. dominicali, quæ inci-
pit, Iuuenis quidam. T. & illud credo in profeſſione ex-
proſſa. & in fi.] & hoc hic approbat Ho. de hoc, ſupra de
regula. c. 3. & in Spe. de ſta. mo. ver. 39. ¶ In gl. id eſt. (in
fra in fi.) T. cuius finis eſt exhortatio eleemoſynarum.
Goff. infra de hære. vt officium. §. compeſcendi, lib. 6.
& in Cle. de pę. abuſionibus, poſt prin. ¶ In gl. ſic ergo.
(ibi, filios ſuos.) non eſt verum, quia per hoc non eſſent
exempti, ſed priuilegiati. ſ. eo. ſi papa. §. ſimiliter, & de
2 ver. ſi. veniens. 1. reſpon. lib. 6. (& ibi, diſtinxit.[a]) hic, &
6. q. e. vl. & Goff. hic, & Vin. in ſecundo appar. & Phi. (&
ibi, res eccleſiæ.) vel non deferendo habitum. Inno. hoc
no. ſ. eod. recepimus. (& in fi.) & Hoſt. remittit ad ſum-
mam. eodem tit. §. fi. ſub §. finali.

A D D I T I O.

a ¶ Diſtinxit in quãtum iſti ſolum conſiderant perſonã offenſam, exemptam, maledicunt, niſi addant & locum non exemptum.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegium perditum, de cuius veritate & tenore cõſtat per teſtes ſecundum dicta teſtium innouatur.*
2 *Miſſio in poſſeſſionem facienda de plano, & executio ſententiæ impediuntur per contradictionem.*
3 *Cardinales omnes presbyteri ſcribuntur cum titulo, excepto vno & quo.*
4 *Teſtium dicta non valent ſine iuramento.*
Eos licet a parte producente reprobare.
Exemptionem plenã ſapiunt hæc verba, nullo mediante quod ad Roman. eccleſiam pertinere.
5 *Negatiua in quo caſu hic probetur.*
Abſolutus quis a Papa per admiſſionem ad oſculum, quãdo dicatur, ad dicto. inſpectis.
Iuris obſeruantiam vna ſola communicatione cum excommunicato non præſumitur velle totam tollere papa.
6 *In excommunicationem minorem an incurrant communicantes illi quem papa vitat.*
7 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, num. 8.*
Perditionem inſtrumenti probare volenti quæ ſufficiat probare, & nu. 11. per quot teſtes eius tenor probetur, & nu. 11.
9 *Teſtes an conducendi illuc, vbi pars altera probationis onus ſuſtinuiſſet, iuncto contextu.*
10 *In exemptionis priuilegio in quib. præiudicetur diœceſano, & de eo*
non

non facta ibi mentione.

Priuilegiatum, & ordinatum quis probat ſe per teſtes, poſt medium, ver. ad hoc facit.

Contractum probare an ſufficiat, in quo ſcriptura deſideratur ibidem.

C A P V T   XII.

1 **Cum olim.** C. † Priuilegium perditum de
cuius veritate, & tenore con-
ſtat per teſtes, ſm dicta teſtiũ
innouat. Et in 1. proceſſus narratio. in 2. diffinitio, ibi,
Nos vero, & vide, quia in ſuperſcriptione dicit, Abba-
ti, & conuentui. interdum diriget ſermonem ad vtrun-
que, & tunc loquitur in plurali. interdum ad Abbatem
ſolum, & ſingulariter loquitur, & ſic fieri debet. ȝ. de cri
mine fal. quam graui, ſm Hoſt. [Propter contradictio-
2 nem.] ſic † & miſſio in poſſeſſionem fienda de plano im
peditur per cõtradictionem, ne fiat, niſi cauſa cognita.
de hoc j̃. de ver. ſi. dilecto, impeditur ſententiæ execu-
tio, de re. iu. cum ſuper, & ca. ſuborta [Mancipatum.] ex
ſuperabundanti cautela, j̃. cap. proxi. & de confir. vtil.
3 vel inutil. cum dilectæ, poſt prin. [Baſilicę cum † omnes
presbyteri Cardinales ſcribantur cum titulo, iſte ſolus
ſine t. ſcribitur. Hoſt. hoc non aduertit. Gul. in Spec. de
libel. con. §. iam nunc videndum, poſt prin. ſi fueris, vbi
videas ad primum. ȝ. de teſti. licet. 3. de cle. non reſi. c.
2. [Tenore.] & hoc melius probaretur per regiſtrum, ſi
regiſtratum fuiſſet, de teſti. in integ. cum ex literis, ver.
iſta. de præſcript. ad audientiam, verſ. nos igitur, & de
hoc ȝ. de conuer. coniu. dudum, verſ. verum. Hoſtienſ.
4 [Qui.] Cardinalis. [Iuratorum.] aliter † non valerent,
de teſti. nuper. [Producendos teſtes.] & hos teſtes pars,
quæ primo produxerat, poterat reprobare. ȝ. de teſt. li-
cet. 3. Goff. [Aduerſa.] ſ. veſtra. [Illis.] ſ. procuratoribus,
epi. [Altera.] i. veſtra. [Et j̃.] ſequebatur in an, cęterũ,
qm̃. j̃. datum terminum & receptum in producendis te
ſtib: defecerunt, nos tam &c. [Mediante.] hæc verba ſa
piunt plenam exemptionem, j̃. eo. ſi papa, li. 6.] Indice-
5 re.] quod dic vt j̃. eo. ne aliquis. lib. 6. [& quod † nulla)
no. negatiuam, & per verba negatiua probari. de hoc
dixi ȝ. de elec. bonæ, j̃. cadit. n. hoc i intellectũ teſtis li
terati pp coarctationem locutionis ad certum inſtru-
mentum, quod per ſe patet. [Acceſſiſſes.] forte viſita-
tionis cã. Hoſt. vel ob hanc cauſam [inſpectis.] per hoc
& id, quod ſtatim ſequitur, patet, ꝙ ex certa ſcientia pa
pa iſtum admiſit ad oſculum. vnde & ſi excõicatus fuiſ-
ſet, ipſum per hoc abſoluiſſet ſm Hoſt. vbi vero nullo cõ
tradicente, & ſine cauſæ cognitione papa hoc faceret,
præſumendus eſſet feciſſe ex ignorantia, vel nimia oc-
cupatione. & hoc verum ſm Inn. qñ ſententia dr̃ nulla.
nam ſi iniuſta, quamuis cõicaret, non intelligeretur ab
ſoluiſſe, niſi ſeruaretur forma, ar. ȝ. de ſen. exc. cum deſi
deres. §. 1. & vlt. nec enim eſt præſumendum, ꝙ vna ſo-
la cõicatione tollere vellet totam iuris obſeruantiam,
de elec. eccleſ. 2. niſi appareat, ꝙ cõicando intendit il-
lum abſoluere, ꝙ in ſolo papa locum habet, non in alijs
prælatis, ſm Innoc. ſic eſt hodie expeditum in Clemen.
de ſen. exc. ſi ſummus. Alij dicunt, ꝙ ſi papa ſcienter cõ
municat, videtur abſoluere, nec per hoc tollitur forma,
6 vel obſeruantia iuris, ſed fit huic gratia. Hoſt. Quod † ſi
papa vitat aliquem, nunquid cõicantes illi incurrunt
minorem. Non ſecundum Innoc. & Hoſt. quia neceſſe
eſt, ꝙ excõicatus nominetur a ſuperiore. 2. q. 1. multi.
nec ob. 93. di. ſi inimicus, quod loquitur ſm Inn. & Ho-
ſtien. de eo, quem prælatus non ſolũ vitabat, ſed & tan-
quam excõicatum vitari mandabat. ad idem, de poſtu.
præla. c. 1. verſ. ſed inde. fatentur tamen illum peccare
qui in familiarem tenet eum, quem a prælato ſuo pro
ſuis delictis vitari videt, præ. ca. ſi inimicus, ad hæc de
exceſ. præ. grauem. [Oſculum.] idem ver. de præb. dile-
cto. & in Cle. de ſen. exc. ſi ſummus. & vt not. deriuatur

ab os oris; nec debet in ſecunda litera ſcribi per S. [Eu-
gubino.] loci diœceſano. [Decernimus.] ideſt decernen
7 do declaramus. Innocen. ¶ † Glo. 3. reſpondet per quę
ſtionem, & ſolutionem. ¶ Pen. gl. ſignat ʒrium, & remit
tit. ¶ Vlt. glo. no. ꝙ volens probare &c. & ſoluit ʒrium.
de l. ſi de poſſeſſione, & ponit dictum l. vlt. de ſi. & hoc
in princ. & medio. poſt prin. quærit de legato, an poſſit
&c. & ſoluit. quærit, quomodo probetur perditio, & ſol-
8 uit. ¶ Vlt. arguit ad quæſtionem de delegato. ¶ † In vl-
tima gl. [ibi, arg. C.] ad hoc adducitur, quia ibi iam fi-
des erat impoſita inſtrumento producto in iudicio, &
nũc perdito. & ideo non ſufficit probari perditionem.
[& ibi. l. vna.] dicẽti ſe habere ſecretum mandatũ prin
cipis non creditur, niſi literas oſtendat. [& ibi. illius] ad
uerſarij, ʒ quem ſufficit probari furtum ipſius, ſecus de
furto tertij. ponit caſum lex ipſa de poſſeſſione deſerta
petita, contra quam probatur ſubtractio inſtrumentorũ
emptionis. [& ibi, teſtiũ, in fi. ſolutio debiti in ſcriptis
probatur per ſcripturam, vel 5. teſtes. ſi tamẽ interuenit
ſcriptura, ſufficit probari illius perditionem, & ſolutio-
nem per duos teſtes. [& ibi, præſtito.] per opponentẽ,
producens ẽt habet de perditione iurare, ſcilicet ꝙ in-
ſtrumentum non eſt penes eum, nec penes alium de ſua
voluntate, ſed re vera & ſine ipſius dolo perditum eſt in
ſtrumentum, & ꝙ eius productio ſibi eſt impoſſibilis.
quod ſi non iurat, fides non habebitur inſtrumento [&
ibi, proxime.] allegatæ, vt ſtatim dixi. [& ibi, ſi qñ.] po-
9 nit caſum ca. ſtatim allegati. ¶ † In gl. 2. (in fi.) ar. de
iudi. nouit, ver. cæterum, de mu. pe. c. 2. de except. cum
inter priorem. ſed potius vr̃ iniquitas. ſi enim pars Ab-
batis ibi noluit hoc onus ſubire, mos ei fuit gerendus. ȝ.
de reſti. ſpo. c. 1. non per hoc ſequitur, quod pars epi, cui
forte hoc eſt difficile, idem facere debeat, niſi dicas, ꝙ
ita conuenerit inter partes. ff. de nou. oper. nun. l. 1. §. &
poſt operis, ff. de re iudi. ſi cõuenerit. ff. communi diui.
alias iudicem. vel pars epi inducias ſponte ſub hoc teno
re recepit. ſi. quod no. C. de an. ex. l. fi. §. fi. alias. de rigo
re non eſſet quis cogendus adducere teſtes ad curiam.
ad hoc ȝ. de fideiuſ. conſtitutus. Hoſt. vel ſic placuit pa-
pę. forte qa habebat factũ ſuſpectum, facit de ele. cupiẽ
tes. §. ſi vero. li. 6. in fi. ¶ In gl. 3. in fi. ſecundum T. Inn.
p hoc no. aſſertioni cardin. credi ſine iuramẽto. de hoc
ȝ. de reſti. cum a nobis, de fide inſtr. ꝙ ſup. ¶ In gl. 4. (in
10 fi.) opponebat Hoſt. nõ debere diœceſano prędiudicari,
vbi de epo non fiebat mentio. ȝ. de confir. vti. vel inuti.
c. fi. de decimis. dudum. reſpondet illud verum in con-
firmationib. vt ibi, & in commiſſionib. de offi. deleg. ſu
per eo, & in indulgentijs, per quæ aliquid ſpeciale cõce
dit, dummodo aliquid exinde conſequatur priuilegia-
tus, vt patet in eo, quod no. j̃. c. paſtoralis, & c. in his, ni-
ſi ex qualitate conceſſionis, vel ex intentione conceden
tis aliud ppendatur, de conceſ. prębẽ. qa cunctis. §. nec
ẽt, & §. ex parte, lib. 6. Sed in priuilegijs exemptionis ex
qualitate conceſſionis dicimus ʒtrarium. nam, ex quo
de illo nulla fit mẽtio, quo ad omnia p̃iudicat, ſi aliqd
ſibi reſeruatur, illud ſolum exigit, de pręſcrip. veniẽs. ra
tio patet ex intentione eximentis. ¶ In gloſ. cum non,
(ibi, ar. contra.) ad textum. ¶ In gl. vl. (ibi, plura.) tria
11 † ſunt, ſcilicet amiſſio, tenor, & ꝙ in ſui figura fuerit ſine
vitio, vt exprimebant Vin. Gof. & Hoſ. ȝ. de con. coniu.
dudũ. vbi etiam quærunt, quid iuuat probare perditio-
nẽ ex quo probandus eſt tenor, & ſine vitio? Reſpõdẽt,
qa non aliter admitteretur pbatio tenoris. ſcd̃o qa ſuf-
ficiẽt duo teſtes, dato ꝙ caſus in inſtrumento contẽtus
ſit talis, in quo requirantur plures. hæc patent C. de teſ.
l. teſtium, in fi. vbi non adiecto numero dicit probari p
teſtes; & ſic ſufficiunt duo. ff. de teſti. vbi numerus, can.
4. q. 3. vbi. (& ibi, tenorem.) ſit cautus, ꝙ in articulo po-
nat diẽ, & locum inſtrumenti. cum enim illa ſint de te-
nore inſtrumenti, ita, quòd ſine illis non valet, de prob.

quoniam

qm̃ contra, de re iud. abbate, ad fi. li. 6. vbi de hoc, ergo
illa neceſſario ſunt probanda in probatione tenoris. Itẽ
probatio tenoris, quæ fit hoc caſu per teſtes, habet vim
inſtr̃i inſinuati, ꝙ ſine illis non valere. ergo &c. non va-
let ſi dicas, teſtis non tenetur deponere de die, niſi vbi
ſpecialiter de die quæritur, de fid. inſtr. cum Io. Dico. n.
illud verum in probatione ꝯctus, nam illius inſtr̃o per-
dito poterit cõtractus probari per teſtes, & valebit pro-
batio, licet non recordentur de die, & ſic loquatur dec.
illa, ad id C. de fi. inſtr. l. 1. & l. ſi ſolennibus. per quę idẽ
dico de priuilegio, non obſtẽt ſi dicatur, ꝙ dies inſtr̃i nõ
dẽt edi parti, quia licet certo caſu nõ edatur parti, ſem-
per tñ editur iudici, cui fit probatio, de reſcri. ſtatutum.
§. cum vero, lib. 6. de proba. quinquaginta, [& ibi, dico
quod nõ,] ſm Io. T. & Vin. [& ibi, nobiliſſimus,] vbi ple-
ne de hoc, & plene in Spe. ti. 2. §. ſupereſt, ver. quid ſi de
legati, & trib. ver. ſeq. (& ibi, non ſufficit.) vide in Spec.
de inſtr. edi. §. reſtat, ver. illud quoque. [& ibi, iuramen-
tum.] hoc verũ de amiſſione caſuali, ꝙ præmiſſa aliqua
ſummaria cognitione, vel adiũctis aliquib. præſumptio
nibus, ſecundum Inno. & Hoſt. & adde quod in fi. dicã.
(& ibi, videtur.) ſecundum Io. ſed F. contradicit. all. de
fid. inſt. c. 1. 25. q. 2. ſancimus, de of. dele. Et oino vide.
quod ſcripſi de reſcri. pñ. inſuper, ver. ſed obijcitur, cum
in iure, cui Vin. conſentit, niſi aliqua vice literæ fuerint
exhibitæ. quod ſatis hoc placet Inno. & Hoſt. qui dicũt
ante præſentationem literarũ non admitti probationẽ
per teſtes, poſtea ſecus. & ſub dubio forte placet hoc
Bartho. in dominicali. 11. & de hoc in Spe. de probatio
ne. §. ſi. poſt prin. imò, ſi poſt latam ſententiam agatur
de hoc coram alio iudice, ipſe primus poterit de hoc te-
ſtis eſſe, arg. ſ. de exceſ. præ. inter, ſecundum Hoſt. [&
ibi, amiſeris.] ſi dicas per ſubtractionem aduerſarij, Da
ma. hoc concedit per prædi. l. ſi de poſſeſſione, alias nõ.
[& in fi.] de hoc ſ. de offic. deleg. cum in iure. ad hoc fa
cit, quia & per teſtes probat quis ſe priuilegiatum. C. de
fide inſtr. ſi ſolemnibus, & ordinatum. ſ. de cleric. pere-
tur. quærit etiam Hoſt. an ſufficiat per teſtes probare
ꝯctum, in quo ſcriptura deſideratur, teſtibus dicẽtibus,
ꝙ ſcriptura fuit inde completa, & licet ar. huius decret.
quidam dicant ꝙ ſic, ipſe putat contrarium, cum ſcri-
ptura ſit de ſubſtantia. C. de fide inſtr. contractus. C. de
teſt. l. teſtiũ. C. de bonorum poſ. ſecũdum tab. l. ſi. C. de
fideicom. l. ſi. puto ꝙ fuerit dubium. Hoſtiẽ. an ſufficiat
probari contractũ, an ſit neceſſe probari amiſſionem, &
tenorem, in quo etiam Innoc. recitat opiniones, quarũ
vna fuit ſufficere probare contractum, & ꝙ ſcriptura cũ
omni ſolennitate, quæ requiritur, interuenit, de re iudi.
ſicut, licet non probetur amiſſio. alia fuit, ꝙ neceſſe eſt
etiam probari caſualem perditionem, cum contractus,
vel factum ſubſtantiam capiat ex ſcriptura, per l. pręal.
neceſſe eſſe ergo probari ipſius ſcripturæ caſualẽ amiſ-
ſionem, & tenorem caſualem, dixi, quia ſecũdum quoſ-
dam voluntaria vel ex lata culpa interueniens non ex-
cuſat, quando dicitur de probando tenore: quia poſſet
eſſe occulta falſitas in inſtrumento, quam prima facie
teſtis p. rpẽdere non potuit. vnde nõ audiretur aſtruẽs
hanc negatiuam, ꝙ nullum vitium ibi eſſet, niſi fauore
caſualis amiſſionis. & hæc vera, cum quæritur de probã
do tenore, ſed ſi contractum volo probare per teſtes, de
quo ſcriptura concepta fuerat, tunc non habeo neceſſe
probare amiſſionem, nec tenorem, C. de fide inſtr. in
exercendis, quod eſt verum de contractu, qui ſcripturã
non deſiderat. in illo enim ſecus, vt prædixi.

S V M M A R I V M.

1 *Innouatio priuilegij nouum ius non tribuit, ſed antiquum ius conſeruat, & quando ibi proſit, nu. 4.*
In reſcriptis vel in libellis quorum mentio fit, an & quando ea probare neceſſarium ſit.
2 *Obedientia debetur iure diœceſano, & qua.*
3 *Mulierum ſexui, & religioni compatiendum.*
Populus interdictus non eſt interdicto clero, nec econtrario.
Contumax quis non dicitur in illo actu, ad quem quis citatus nõ fuit, in fi.
5 *Additio gloſſarum.*
De exemptione non facta mentione, an literæ valeant.

C A P V T XIII.

1 Ex parte. C. † Innouatio priuilegij nouum ius
non tribuit, ſed antiquum ius cõſer-
uat. In 1. appellantium conqueſtio,
priuilegij productio, & de ipſius innominatione deci-
ſa petitio. In 2. ibi, Nos autẽ, ipſius innouatio, & prote-
ſtatio. [occaſionem.] quærit hic Inno. an in his formis,
qualis eſt iſta, & ſ. e. quãto, & de off. or. graue, de reſcri.
ex parte decani, ſ. de verb. ſig. ex parte, ſit neceſſe pro-
bari indulgentias, literas, vel alia, de quibus reſcripta,
vel libelli faciunt mentionem? & dicit cauſam vel de-
monſtrationem in reſcriptis, vel libellis appoſitam non
teneri quem probare, dummodo conſtet de re, cuiuſcũ
cauſa, vel demonſtratio, niſi ſit talis, qua omiſſa litera
non habuiſſet, nec libellus receptus fuiſſet, ex quo enim
de re conſtat. falſa cauſa non vitiat. ff. de condi. & de-
mon. cum ita legatum. §. legato, & §. falſam cauſam, In
ſtit. de lega. §. huic proxime, ſecus in conditione, vt per
eaſdem ll. probatur. quando tamen ponitur tale quid
in libello pro cauſa, ex qua petitio oritur, & ſine qua pe
titio non procedit, neceſſe habet proponens probare
cauſam illam, alias ſuccumbet. 6. q. vlt. actor. nec etiam
recipiendus eſt libellus, niſi in eo cauſa ſufficiens expri-
matur. ſ. de libel. obla. c. fina. ſecundum Innoc. vbi poſt
eum ſcripſi ſuper gl. 2. de cauſa expreſſa in reſcripto re-
quir. Hoſt. de reſcript. ſuper literis. [Moleſtare.] iudicia-
li moleſtia, citari ſcilicet faciendo, vexando laboribus,
2 & expenſis. (obedientiam.) quo † iure diœceſano debe-
tur. ſ. de off. ord. conquerente. Goff. [Ab ipſis.] abbatiſ-
ſa, & monialibus. (omnimodam.) ſpiritualem. ſ. de off.
or. conquerente, non tẽporalem. 8. diſt. quo iure, Hoſtiẽ.
(Grauarent.) in quo non exprimit. vnde licet diuinare.
3 (Compatientes.) cui † compati debeant. C. qui poti. in
pi. ha. l. aſſiduis, & religionis. ſ. de do. & con. c. 2. Hoſt.
(Et populum.) interdicto clero, non eſt populus interdi
ctus, nec ecõtrario. ſ. de ſen. ex. ſi ſententia. li. 6. (Protu-
lerunt) & forſan appellationem proſequi non poterant,
licet poſſent impetrare, quia iudices non dederant,
nec terminum ſtatuerant, ideo vſæ ſunt ſequenti reme-
dio, ſecundum Inn. & Hoſt. ſed Goſ. aliter, vt ſ. dicam.
(Diuitis.) ſcilicet per 40. dies, ſecundum cõſuetudinem
Ro. cu. T. & Goſ. (Apparuit.) ſic ſ. de dolo, & contu. cũ
dilecti (Defenſaret.) vel aliquid contra innouationẽ op
poneret. (Innouandũ.) quia hoc petitũ fuit a papa poſt
quam, apparuit illas ſententias fore nullas. ſecundum
Goſ. (Ita tamen.) oſtendit, ꝙ ex innouatione facta con-
tra non contumacem reprehendi non poteſt. dicunt ta
men quidam innouationem non fuiſſe factam, niſi quia
fuit contumax quo ad hunc actum, quia nec quo ad il-
lum citatus, ſecundum Inno. & Hoſt. ſecundum quos di-
ci poteſt, ꝙ epiſcopus de priuilegijs non contendebat.
4 (nouũ.) ſi † ergo priuilegium per aliud poſterius fuerat
reuocatum, vel contra illud præſcriptum, vel illi renun-
ciatum, vel aliter non valebat innouatio, nihil prodeſt.
5 ¶ † In gl. 1. (in fi.) dic, vt ibi dixi. ¶ In gloſ. 2. (in fi.) imò
bene valent literæ. quod dic vt ſ. de lit. conte. c. 1. li. 6.
ſm Inn. ob. tamen in peremptoria exceptio naſcens ex
priuilegijs, qua non admiſſa locus eſſet appellationi, vt
ſ. patet. quod non eſſet, ſi de ipſis in literis mentio habe-
retur. ſupra de præſcrip. veniens, ver. non obſtante, de re-
ſcrip. cæterum, & c. conſtitutus, ſecundum Hoſtien. qui
etiam dixit dici poſſe ſecundum ſtylum cur. ſecundum

quem

Google

quem ſemper de exemptione debet fieri mentio in reſcripto, q non valeat reſcriptum hoc tacito, & pōt eſſe ratio, quia talem iudicem daret papa contra non exemptum, quem non daret contra exemptum. nam diœceſanus nunquam datur iudex contra ipſum de conſue. tu. curiæ. Stilus autem conſiderandus eſt ſ. de cri. falſi. quam graui. ¶ In gl. & ita. [ibi ſubiecto.] id non releuaret a ſententia delegatorum papæ. vnde primū teneas ſecundum Hoſt. ¶ In gl. vlt. [in fi.] idem in ſententiam, quod dic, vt not. 11. q. 3. quomodo.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegio duplici vtens eccleſia, licet in vno ſuccumbat, ex altero poterit obtinere.*

Exēptus non tenetur obedientiā promittere diœceſano, in loco non exēpto tamē non pōt eccleſiā conſtruere ſine eius licentia, & num. 18. eius fructus & dominium cuius fiet, ibid.

2 *Comparere nullum, vel non idoneum, idem eſt.*

Epiſcopus concedit priuilegia libertatis, acquirit epiſcopatui, cum promotus eſt, nu. 5.

Ab eo facta donatio an & quando valeat, nu. 8. & 17.

3 *In ſumptibus, vel expenſis condemnatio quando fiat.*

Expenſarū cōdemnatio pcedit hic diffinitiuam & valet, in fi.

4 *Portarius quis.*

Portarii, ſeu executoris vel uiatoris quæ poteſtas in poſſeſſione maxime danda.

Poſſeſſio ſi per quem mandetur dari, amoto quolibet illicito detentore, ad quos poteſtas extendatur.

5 *Marabutini, monetæ genus.*

Canonicus regularis, vel monachus acquirit monaſterio ſuo, & nu. 6. ſed ipſum non obligat, nu. 7. quando autem ex maleficio, n. 7. acquirit ei & poſſeſſionem, ibid.

De reb. ei oblatis quādo agat monaſterium, ibid. §. quid de reb.

An poſſit conſtituere procuratorē, & ipſe conſtitui, ibid. in fi.

6 *Abbas ſi ſe obliget, obligat monaſterium, & quo caſu, quando ex maleficijs, nu. 7.*

8 *Eleemoſina non dicitur, vbi datur magna pecuniæ quantitas.*

9 *Præſcriptio canonica quæ.*

Defenſio in quibus competere dicatur.

Aedificium cedit ſolo.

Libellus, quod ſi hoc non eſſet, illud eſt faciendum, ſolet concipi, ad verſ. quod ſi.

10 *Scripturæ vitium per quæ probetur nobis non videntibus.*

Originale nō præſumitur vna manu nō ſcriptū, & quo caſu.

Sumptum an fidem faciat, remiſſiue.

Notarij in authenticando ſcripturam cautela quæ.

Libertas pro exemptione, in fi.

11 *Eam nec ſibi præſcribit monaſterium, cum præſtare alicui debeat epiſcopalia, & cu.*

Exemptio capitis non extenditur ad capellas, in fi.

12 *Rei iudicatæ exceptio non obſtat, ſi nunc alia cauſa a priori exprimatur.*

Papæ ſiue ſummi Pontificis poteſtati non obſtat ſubtilitas, probata coram eo veritate.

13 *Veritate comperta ſententia retractatur.*

Diuinare iudices non tenentur.

In appellationis cauſa exprimenda reuocationis primæ ſententiæ cauſa.

14 *Epilogus, & ſuffragium gloſſe, vt in nu. 15.*

Conſenſus per metum extortus non valet.

Monaſteriū, vel oratoriū non licet ædificare ſine licētia diœce.

Pupillus quando condemnetur ob dolū vel culpā tutoris. §. 1.

In teſtamento cæci tenentur teſtes ſinguli ſubſcribere.

16 *Additio gloſſarum.*

Priori conuentuali poteſt committi cauſa. § 1.

CAPVT XIIII.

1 **Cum olim** C. † Eccleſia vtens duplici priuilegio licet ex vno ſuccumbat, ex alio poterit obtinere. exemptus non tenetur promittere obedientiam diœceſano, nō tū poteſt ſine ipſius licentia in loco non exempto ecclesiam conſtituere. hoc quo ad ti. & prima pars narrat factum, ſecunda diffinitionem delegatorum. 3. petitionem mon. contra ſniam. 4. papæ ſentētiam primo interlocutoriam, ſecundo diffinitiuam. 2. ibi. Iudices. 3. ibi,
2 Tamē 4. ibi, Nos igitur [nullus.] idem, ſi † cōparuiſſet, ſed non idoneus. ſ. c. proxi. de traſla. c. 2. [præfigendū.] an procedi potuiſſet in cā appellationis, & an in principali, dic vt ſ. de appel. ſæpe, & c. p tuas, & eo. ti. cordi. li. 6. [epiſcopo.] concedit ergo epiſcopus priuilegia libertatis, quod dic, vt ſ. de reli. do. conſtitutus, & de cenſi. cū ven. Hoſt. [Credentes] cū non eſſet ex defectu eorū, ſed partis, vt patebit j. [Sanctæ crucis.] condemnarunt quod eſt infra, & vid. bis, quod in quinque iudicatum fuit contra iſtos. primo in expenſis. 2. in libertate p epiſcopum cōceſſa. 3. in ſubiectione mon. adiudicata epo. 4. in reſtitutione monetæ. 5. in adiudicatione eccleſiarū cū fructib. & horum ſnia in tertio infirmatur, in reli-
3 quis confirmatur ſm Hoſtiē. [negocij.] quandoque † fit condemnatio in ſumptibus a tpe contumaciæ, de do. & contu. cum dilecti, de ſequeſ. poſ. c. 1. quandoque in ſumptibus ab initio litis, vt hic & C. de iudic. ſancimus. Io. quod intelligas ſm Hoſti. deductis expenſis, in quibus pp contumaciam, vel probationis defectum prius facta fuerat condemnatio, & exactio pęnę. Exemplum de dolo, & cōtu. finem, de procur. auditis. nec eius bona fides patitur &c. infra de reg. iur. bona fi. cum ſuis concor. li. 6. & q̄ſque præſtantur in quadruplum. in odiū heredis, & fauorem libertatis. C. de fidei. liber. l. vl. Vin. [Condemnarunt.] & bene. vnde ſententia cōfirmatur in fi. & not. qđ præcedit condemnatio expenſarum, & ſequitur diffinitiua, & valet, vt probat finis capituli, vbi ſentētia
4 confirmatur. [portarium.] ideſt curſorem † vel viatorem regium & publicum. talem. n. in illis partib. vocant portarium, ſecundum Hoſ. Iſte tamen portarius, vel executor deputatus a rege, nullam poteſtatem habuit cogendi canonicos ad aliquid faciendum. ſupra de conſtit. eccleſia. immo plus videtur, q ſi eſſet ēt executor papę merus non poſſet alicui partium vim inferre, nec de poſſeſſione ipſam expellere, niſi hoc eſſet ſibi expreſſe cōmiſſum. C. de iure fiſ. prohibitum eſt, li. 10. quod tamē perraro & non ſine cā committendum eſt. ff. de iudic. l. fi. ſupra de conceſ. præb. quia diuerſitatem. vide quod ibi dixi in gl. præbendis. & c. cum noſtris. & c. literas. nec eſt contra. ff. de re iud. a diuo. §. ſi ſuper. & §. ſeq. & ibi dicitur. q executor habet cauſæ cognitionem, quod ibi loquitur de executore iudiciali, non de viatore, cuius modicum eſt officium, & vertitur in adimplēdo mādato iudicis, & renenciando, quid inueniat. ff. de re. c. qui ſubtu. ſunt. magis puto. §. ne tamen. imo plus videtur, quod etiam ſi inueniat rem, vel eccleſiam, cuius poſſeſſionem dare debet ſine vllo præſente poſſeſſore, ita, q etiam ſine violentia poſſit procedere, tamen non debet illam aſſignare, niſi ille, qui ipſam tenet de facto, prius eam reſignet, vel verbo, vel auctoritate iudicis exinde expellātur. & ſic intelliguntur a quibuſdam dictæ decre. quia diuerſitatem, cū iuris, literas, niſi forte præſentib. partibus lata eſſet ſentētia cōtra poſſeſſorem. tūc enim ſatis videtur, quod viator poſſet dare poſſeſſionem, quam alius poſſidet, maxime vbi poteſt fieri ſine violētia. C. ſi per vim, vel alio modo. l. fi. Nec ob. præal. dec. quæ dicūt, quod primo debet reſignari, de facto, loquuntur enim quādo præceſſit tacita tantum renunciatio, quæ tamen poterat habere excuſationes, præmiſſo igitur caſu poſſet viator poſſeſſionem dare, ſicut & quando ſententia lata eſt, poſtquam nulla excuſatio admittitur. C. ſententiam reſcin. non poſſ. l. 1. immo & plus videtur, quod ſi pars eijciat per violentiam eum, contra quem lata eſt ſentētia, & poſtea poſſeſſio vacantis rectoriæ ſpoliatori aſſignetur, q bene tenetur ſpoliator interdicto vñ vi, ad intereſſe. ff. vnde vi. l. 1. §. ex die. tamen ſi cōfiteatur

ſe

ſe nihil iuris acquiſiuiſſe, tunc cogitur rem iudicatam
reſtituere. ſ. de cauſa poſſ. cum ſuper, & quia ſine pecca
to tenere non pōt. Alij contra, quia bene pōt tenere ſine
peccato, ſi per errorem iudicatum eſt, ff. de condi. inde.
Iulianus. Innoc. ſuper quo vide quod not. in ſum. de re
iudi. ſub Rubrica, de ſnia. §. quot ſint eius ſpēs, ſub §. ſed
nunquid eſt hoc ſimpliciter verum, j. de pur. vul. cap. 2.
Hoſt. nec ob. dec. cum ſuper, quæ loquitur, qn̄ ſimul ſu-
per petitorijs & poſſeſſorio ſententia lata eſt. hic vero,
quando diuiſim. ſed difficile eſt videre, quæ ſit differen
tia, vtrum ſimul, vel diuiſim ferantur ſententiæ, dūmo-
do executiones ipſarum in idem tempus concurrant;
a [a] hoc de iudice, qui mandat fieri executionem. Sin au-
tem mandetur alicui, quod det alteri poſſeſſionem ali-
cuius rei, amoto quolibet illicito poſſeſſore, non extē di
tur hæc poteſtas niſi ad notorie illicitos. ar. j. de off. de
lega. ſtatuimus, lib. 6. Alij dicunt, & forte melius, q̄ ta-
lis procedere poteſt ēt contra occultum, ſed iuris ordi-
ne obſeruato, ar. de reſt. ſpolia. conquerente, & hoc no.
ſ. de reb. eccl. non alien. epi. ſm Innocē. cuius eſt quaſi
hæc tota gloſſa. quam poſuit Hoſtien. & de hoc vltimo
in Spec. de ſentent. excomm. §. 2. ver. quid ſi mandetur.
[Exorto.] & ſubiectionem mon. adiudicarunt epo. & in
hoc ſolo tractatur prima ſnia. [Marabutinorum.] genus
5 † monetę. ad idem, ſ. de confeſſ. cum ſuper, de iureiurā.
querelam, de emp. & ven. ad noſtram, & infra de re iu-
di. ad apoſtolicæ. ver. poſſet etiam, lib. 6. [Promotus.]
ideo acquiſiuit epatum, vt dicit glo. ſi autem eſt ſimplex
canonicus regularis, vel monachus, monaſterio ſuo ac-
b. quireret, ēt ſi eſſet fugitiuus: ſupra de off. ord. [b] quanto.
& ſiue ſibi ſtipulatur, vel mon. ſuo, ſiue perſonaliter, &
quocunq; alio modo contrahat, mon. acquirit, argu. ff.
de ſtipulat. ſeruo. ſiue mihi. ſecus, ſi ſtipuletur alij. tunc
enim nec illi acquirit, quia non pōt de hoc, de procur.
conſtitutis, in gl. cum ſua remiſſ. nec dn̄o, quia non vult.
ff. de ſtipula. ſer. l. ſeruus meus. Quinimmo & ſi monaſte
rio vetante aliquid acquirat, monaſterio acquirit, vt ff.
de acquir. rer. dom. etiam, ſm Inno. futuro aūt prælato
ſtipulari non pōt, arg. ff. de ſtipu. ſeruo. l. ſeruus hæredi-
tarius. Quid ſi tanquam incorrigibilis de monaſterio
expellatur ſm id, quod leg. & no. ſ. de regul. c. ſi. Reſpō
deo, poteſt dici, q̄ nulli acquirit, nec valet contractus,
cum ſit a mon. abſolutus. Alij dicunt, q̄ acquirit epo, a
cuius iuriſdictione adhuc non intelligitur abſolutus, ni
ſi eps contra eum proceſſiſſet, & tandem ipſum expo-
ſuiſſet curiæ ſeculari, ſm quod le. & no. de iudic. cū non
4 ab homine. Quid de † Abbate obligante ſe, nonne &
monaſterium ex hoc obligatur, dicunt quidam quod
ex omnib. contractib. obligatur, ſed non in plus, quam
extendet ſe adminiſtratio ſibi commiſſa. ar. ſup. de fi-
deiuſſ. quod quibuſdam. Quid ſi non habet adminiſtra-
tionem? Adhuc obligatur, ſed non cogitur ſoluere, cum
non habeat vnde ſoluat. ſ. de ſolu. Odoardus. Quid de
7 † maleficijs per Abbatem, vel monachum commiſſis?
Reſpon. non tenetur monaſterium, quia delictum per-
ſonæ &c. vt infra eo. §. 1. 16. q. 6. ſi epm, & le. & no. ſ. de
excep. cum venerabilis. §. intelleximus, niſi in quantū
ad monaſterium perueniſſet, & in eiuſdem vtilitatem
verſum eſſet, ar. 10. q. 2. hoc ius. ſ. de ſolu. quod quibuſ-
dam. §. pe. ff. ſi certum pet. ſi & me & Titium, in fi. ff. de
cond. inde. nam hoc natura. & idem dicimus de obliga
tionibus contractis cum monacho, licet enim poſſit a-
ctionem monaſterio acquirere, non tn̄ poteſt ipſum alij
obligare, ar. Inſti. de auct. tu. reſp. 1. quamuis igitur Ab
bas ex contractu monachi agere poſſit, non tn̄ tenetur
reſpondere de eo, quod ad ipſum peruenit, vt ſ. no. ſed
contra. quia omnis contractus a iure monacho prohibe
tur, niſi Abbate imperante. 12. q. 1. non dicatis, 16. q. 1.
ſunt nonnulli, & c. de præſentium, ergo contractus per
monachum initus nullus eſt, cum factus ſit lege prohi-

bente, ar. C. de legibus, non dubium. 10. diſt. index. Sed
hoc verum eſt, ſequæritur, vtrum poſſit monaſteriū ob-
ligare. Qn̄ vero quæritur, vtrum poſſit ei acquirere, ſe-
cus eſt, vt ſ. no. nam & poſſeſſio acquiritur monaſterio
etiam per monachum fugitiuum dn̄o ignoranti, dum-
modo iuſta ſit, ar. ff. de acqui. poſſ. l. 1. §. per ſeruum. Si
autem eſſet iniuſta, non acquiretur, ar. ff. de acq. poſſ. qd̄
in eo. §. fi. & l. quod ſeruus, niſi forſan dn̄s hoc ratum ha
beret. ff. de vi & vi ar. idem. §. cum procurator. poſſeſſio
nē ēt ſerui, ſi tributa fuerit, pōt petere, & ſeruus, & dn̄s
in melius reformari. C. ſi per vim, vel alio modo. l. 1. &
idem ſeruus oīa, quæ detinet, niſi probetur contrariū,
præſumitur poſſidere. ar. 18. q. 1. c. 1. Quid de rebus ab-
latis monacho? Reſpon. ſi erant monaſterij, vel ēt alte-
rius, ſed tn̄ monaſterium ad reſtitutionem ipſorum ob-
ligatū erat, tunc agit monaſteriū. Si vero nec monaſte-
rij, nec reſtituere tenebatur, tunc agit ille, qui dn̄s erat
rerum. Quid ſi Abbas res depoſitas penes monachum
videt rapi, vel ſubtrahi, vel alias perire, & facile eſt Ab-
bati ipſas liberare, ſatis credit Innoc. q̄ teneatur depo
ſiti pp dolū, ar. ſ. de poſiti. c. 2. credo, q̄ peccat, ſed non
puto, quod pp hoc ipſe, vel monaſterium obligētur, ex
quo fuerunt penes perſonam tantum monachi, & non
penes monaſterium commendatę. ſ. de poſiti. c. 1. Hoſt.
an vero his caſib. quibus agere, vel defendere pōt, poſ-
ſit procuratorē conſtituere, & an poſſit conſtitui procu.
vide de re iudi. cum l. & A. in prin. [dederat.] Hoſtienſ.
8 obijcit † ſic. eps, quamuis ſit procurator, loco dn̄i eſt, de
don. c. 2. & habet generalem & liberam, de elect. cum
nobis olim, ad h. ergo tenuit donatio ab ipſo facta. ff. de
procur. procurator, cui libera. ſoluit, quod hic dedit in
infirmitate, de qua obijt. quare nō tenuit. de hoc de pe
cul. cleri. c. fi. nec dicitur eleemoſyna, vbi tanta ſumma
datur, de don. cęterum. & ſic non ob. de teſta. relatum.
ver. licet. vel iſti dicebant, q̄ dederat, ſed nō probabāt,
vel ſententia tranſiuit in rem iudicatam, cum non fuiſ-
ſet appellatum, de re iudi. quod ad conſultationem. pri
ma ſolutio ſibi placet, ad quam facit, de ſepul. de his, &
quod dixi de teſta. ad hæc. In ſolutionibus vagatur Ho
ſtien. quia obiectio eſt falſa, de off. vica. c. fi. li. 6. nec lex
procur. dicit id, ad qd̄ eā inducit. & facit qd̄ no. pręc. de-
cre. cū nobis, in gl. fi. & de elect. is cui, lib. 6. in 1. glo. fa-
teor tamen, q̄ eſt ꝯ præ. decre. cęterum, de don. quę per
mittit Abbatem donare modica. ergo fortius id poteſt
eps, licet ſit regularis. Reſpondebat G. Na. id ideo, q̄ a
donatio fuit enormis. eo. ti. c. 2. [Ipſum.] monaſterium.
[Eorum.] duorum marabutinorum. [Fidarat.] de hoc
vide quod habes infra eo. aucto. lib. 6. [Præſcriptione.]
9 canonica. nam † & ſi probaſſet tempus, non tamen titu
lum probauit. Hoſtien. [Defenſione.] puta rei iudicatę,
donationis, vel confirmationis. de hoc de reli. do. con-
ſtitutus. [Factis.] de facto. ſufficiebat enim ius commu-
ne. Hoſtien. [Iudicauerunt.] & bene. vnde in fi. cōfirma
tur ſententia. [Fructus.] cū eſſent malęfidei poſſeſſores.
de hoc ſ. de reſt. ſpo. grauis. & qd̄ canonici ibi ędifica-
uerunt, cedit ſolo. C. de rei ven. l. 2. Inſti. de rerū diui. §.
ex diuerſo. Inno. & Hoſt. [Quod ſi aliter.] no. ſecundum
Abb. pro hac forma libelli, de qua ſup. de reſti. in inte.
conſtitutus, & in Spec. de ſen. prola. §. iuxta, ver. ſed nū
quid talis libellus. [Ius nrm̄.] fortis allegatio. ſ. de reſt.
in integ. c. 2. de ſup. neg. pręla. licet, de cōfir. vti. vel inu-
ti. cum dilecta, ſecundum Hoſt. [De gratia.] quoad ius
mon. non quo ad ius papę, & forte fuit gratia, quia nec
reſtitutio fuerat petita, ſed ſimpliciter ſine libello im-
plorata papalis benignitas, vel dic vt dicit G. [Ante
tempus.] per quod patet, q̄ non fuerat confirmatoria il
lius, quæ non valebat, quia nondum emanauerat. [Con
10 ſtitit.] per † teſtes, vel confeſſionem, non per viſum, q̄a
papa non vidit originale, Inno. vel per acta coram iudi
cib. habita. Hoſtien. [Manibus.] & ideo non præſume-
batur

batur originale, ſed ſumptum. Innoc. de quo an fidem
faciat, vide de fide inſtrumentorum. c. primo. pe. & vlt.
& no. Hoſt. eum qui autenticat priuilegium, vel aliã ſcri
pturã, debere eſſe cautum in attendẽdo omnia, etiam
ſubſcriptiones, & ſigna, & de litura, & de diuerſa ſub-
ſcriptione facere d bere mentionem expreſſam, alias
de facili poſſet falſitatem incurrere. ad hoc de his, quæ
fiunt a prælato. quanto, in fine. in Auct. de inſtrum. c. in
princip. collatione 6. & cauti notarij dicunt ſe nil dimi-
ſiſſe, addidiſſe, vel mutaſſe de ſubſtãtialibus, quidquid
ſit de punctis, literis, vel figuris. [Libertatem.] id eſt exẽ
11 ptionem. libertatem † enim nec ſibi præſcribit mona-
ſterium, nec illã habet, quia & ſi epiſcopalia diœceſano
non præſtet, præſtabit tamen illa abbati, vel alteri, ad
minus papæ, de præſcrip. cum non liceat, & c. cũ ex offi-
cij, ſecundum Innoc. ad hoc 93. diſtinctio. c. nulla ratio
ne. [quod ea.] eccleſia, ſcilicet crucis. [Præſcripſiſſet.]
cum illo titulo priuilegij. Iſta tamen exemptio capitis
non extenditur ad capellas. j. ca. 3. ſ. de præſcrip. cum
12 olim. [Imponentes.] opponitur, ſi † monaſterium pro-
uocans in libertatem expreſſit pro cauſa priuilegiũ epi
ſcopi, & nunc proponitur alia cauſa, ſcilicet priuilegiũ
papæ, non obſtat exceptio rei iudicatæ, ff. de exceptio.
rei iudi. cum quæritur, ſ. de libelli obla. c. fina. de of. or.
din. dilectus. ſi vero nullam cauſam expreſſit, non audi
tur: quia totum ius ſuum in iudicium deduxit. ff. de iud.
ſolemus. C. de annali exceptione. l. fin. de cauſa poſſeſ-
ſion. cum eccleſia. dicit Innoc. quòd obiectio de iure cõ
muni vera eſt. hic autem de ſola gratia beneficio reſti-
tutionis eſt monaſterium auditum. dicit Hoſt. ꝙ obie-
ctio non procedit, quia hic non agebat eccleſia contra
epiſcopum, ſed epiſcopus contra eccleſiam, quod patet
etiam hic, quia illi imponitur ſilentium. ſed ſecundum
eum potius eſt no. ꝙ nulla iuris ſubtilitas obſtat poteſta
ti & proceſſui ſummi pontificis, ex quo veritas coram
ipſo probatur, & de hoc ſ. de accuſationib. ad petitio-
13 nem. & † no. veritate comperta ſententiam retractan-
dam, de pur. vul. ca. 2. [non cognouerint.] nec pronun-
ciauerint. Inn. [Profeſſionis.] alias proceſſionis, de qua
ſ. de exceſſi. prælatorum. nimis parua. circa prin. [Iudi-
cib.] i. ſimpl. iudicum. [Præſentata.] qui nec diuinare te-
nebantur. ſ. vt eccleſiaſtica bene. c. vno, & no. ſm Abb.
in cauſa appellationis exprimendam cauſam reuoca-
14 tionis primæ ſniæ, de hoc de re iudic. ſicut. ¶ † Gl. 4. re-
ſpon. per quæſtionem, vel obiectionem. ¶ Quinta obij-
cit, & ſolut. ¶ Gl. & ſic. reſpon. per obiectionem, quòd
15 propter noua iura ſine reſtitutione, &c. ¶ † In gloſſ. con
ſenſus. (ibi, l. 3.] repet. t hæres fundum, quẽ teſtator vi,
vel metu diſt. axit, etiam a tertio emptore, qui tñ non
præſcripſit. ¶ In ,, l. no. quod. [ibi, §. ſi quis autem.] non
licet ædificare monaſterium, vel oratorium niſi de licẽ-
tia diœceſani ibi cruc. m figentis. ¶ In gl. 16. (in fi.) l. 1.
eſt. ¶ ibi dicitur: tunc demum ob dolum, vel culpam tu
toris condemnari pupillum poſſeſſorem, cum tutor eſt
ſoluendo. ¶ In gloſſ. ex hoc. [ib., hac conſultiſſima.] ſin
16 guli teſtes ſubſcribere debent in teſtamẽto ceci. ¶ † In
gl. 3. [in fine.] dicit Hoſt. hãc termini aſſignationem ci-
uiliter intelligendam, vt. ſ. diffiniatur, cum poterit diffi
niri, & ꝙ ad plenum de cauſa nõ conſtaret, vt patet per
verſi. ſequens, nec ſunt verba calumnianda. ff. ad exhi-
ben. l. penultima. ¶ In gl. no. quòd. [ibi, cum ordinem.]
Vincen. Idem Innoc. & Hoſtien. (& ibi, dignitatem.)
priori tamen clauſtrali committi non poteſt, ſed priori
conuentuali ſic, licet non aſſumatur per electionem vt
in concil. Vien. de reſcriptis. & ſi principalis. (& ibi, præ
ſenti.) quam hodie non habemus, ſed dic, vt j. de reſcri.
ſtatutum. lib. 6. ¶ In gl. & hoc. [in fine tit.] ſimilis com
miſſio. ſ. de reſcrip. ex parte decani. Goff. Innoc. alter-
natiue tamen dicit, quod alij fuerunt, qui pronunciaue-
runt. & dicit hoc patere in regiſtro, vel ſecundum eum
fuerunt ijdem iudices, ſed proceſſerunt auctoritate pro
rogata, & non ſecundæ remiſſionis, ſed primæ commiſ-
ſionis. vel ſecundum eum, vt dicit gl. quod videtur ve-
rius, ſecundum Hoſt. & quicquid dicat Innoc. de regi-
17 ſtro, non conſtat ſecundum ipſum. ¶ In gloſſ. quicquid.
(ibi, cõſecrationem.) vel confirmationem, & poſſeſſio-
nem habitam. (& ibi, ſtatutum.) ibi eſt caſus. vnde &
Ab. olim miratus fuit de domino meo, qui hanc diſpu-
18 tauit quæſtionem. ¶ In gl. no. quòd. (ibi, non † debet.)
in ſua diœceſi in loco non exempto, quod d c, vt j. eodẽ.
auctoritate. lib. 6. (& ibi, dominium.) non vt ſibi illã re-
tineat, ſed vt de illa ſicut de alijs ſuæ diœceſis ordinet.
10. q. 1. regẽda, de cenſi. eccleſijs. ſecũdum Hoſt. idem
de fructibus, de quibus ſequitur, ꝙ ſi in vtilitatem eccle
ſiarum ædificatarum illos conuertet, de ſucceſ. ab inte. c.
ſi. de off. ord. cum vos. ſecundum Innoc. Hoſt. & Abba.
¶ In gl. & ſic. (ibi, a ſententia.) hoc teneas, licet Io. Vin-
cen. Goff. & Phi. dixerint, ꝙ hic erat penitus aliud capi-
tulum, cum prius eſſet actum ſolũ de libertate data per
epiſcopum. ¶ In gl. ſed tantum. (in fin.) & ſupra de fide
inſtrumentorum. cum Ioannes. ¶ In gl. vltima. (in fin.)
de hoc ſ. de conuer. coniu. placet.

ADDITIONES.

a ¶ Concurrant. Vide Ioan. And. in c. cum ſuper. præal. & in re-
miſſione, quam ibi ponit.
b Or. Vide Io. And. infra de regula. c. ſi.

SVMMARIVM.

1 *Contra priuilegium eccleſiæ 40. annorum ſpatio præſcribitur, an hoc ſit in caſibus decretalis & alijs verum, numero 4. 5. & 6.*
Diu, quaſi pro tempore ſufficienti.
Quiete, id eſt ſine interruptione cum onere ſuo res tranſit.
Per ſubtractionem eius, quod præſtabatur, videtur quis ſpoliari.
2 *Replicatio probatur prius, quando exceptio eſt de iure communi.*
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, numero 4. & 5.*
6 *Per conſuetudinem, vel conſtitutionem ius quæſitum an vnico actu, vel alias quomodo tollatur.*

CAPVT XV.

1 Accedentibus. C. † Quadraginta anno-
rum ſpatio contra priui-
legium eccleſiæ præſcri-
bitur. Et in prima partium comparatio, & actoris nar-
ratio. in ſecunda iudicum datio, ſecunda ibi, Diſcretio-
ni. (Diu.) ac ſi dicat per tempus ſufficiens. (Quiete.) id-
eſt ſine interruptione. ſupra de præſcrip. illud. (Poſſe-
derint.) ipſi monachi. vnde etiam conſuetudo iuuabat
illos, ſupra de decimis, apoſtolicæ. & capitulo cum ſint.
(Dominium.) dictarum terrarum, tranſiuerunt ergo
cum onere, de decimis. commiſſum, & capitulo paſto-
ralis. (Poſſediſſent.) id eſt quaſi poſsidendo percepiſsẽt.
(Subtrahere.) de nouo, per quod videtur illud ſpoliaſ-
ſe. ſupra de electionibus querelam. Oſtenderint.) ideo
2 prius † probatur replicatio, quia de iure communi pro-
bata erat exceptio. ſupra de decimis, ex parte, infra de
hoc dixi ſupra de exceptionibus, a nobis, in ſexto mem
bro. (Defecerint.) iſta litera oſtendit, quod falſa eſt
opinio, de qua dicam ſuper gloſſ. quod voluntaria fuit
probatio de 40. cum ſufficerent 30. ſimile quod dixi,
de cenſibus, olim, ſuper fine ſecundæ gloſſæ. (In petitio-
ne.) ſic ergo agebant templarij contra monachos. (Ip-
ſis.) ſcilicet monachis. (Silentium.) & ſic monachi age-
bant contra templarios, & ſic erat conuentio, & re

conuentio.Hoſ.ſomniauit, cum hic abſoluatur reus, &
3 actori imponatur ſilentiũ,qđ eſt cõe. ¶ †Glo.1.ſignat
tria contraria. primum, ꝙ contra priuilegia eccleſiarũ
nullo tẽpore præſcribatur, & ſoluit,ſm,ꝙ perdatur vni-
co actu,& remittit.tertium,ꝙ perdatur 20.annis,& po-
nit duas opiniones.vlt.ſoluit. ¶ Vlt.gloſ.al.tres cõcor.
4 quærit,arguit pro,ſoluit contrarium. ¶ †In gl.1.[ibi,
commiſſoriæ.]vide de libe.ob.c.2.ſuper fi.1.gl.[& ibi,
l.2.]vide in c.ſtatim alle.ſuper 4.gl.[& ibi, §.aptãda.]
ibi ſenatus de partibus caducis loquitur: quia ſic euene
rat,ꝙ partes petebantur.ſed idem,ſi petatur as, vel to-
tum.[& ibi,circa cum.]vide de teſti.ex tenore.ſuper vl.
gl.[& ibi,quod ſi non vt totum.]vide ſ.eod.ſi de terra,
ſuper gl.2.[& ibi,l.4.] vide de ſimo.per tuas. in gl.pro-
pter alias.[& ibi,voluntariæ.]ibi tutelæ munera priuile
gijs nihil derogant.[& ibi,presbyter.] licet conſtitutus
in ſacris vnam tutelã recipiat, non per hoc tenetur ad
5 alias recipiendas.¶ In †gl.1.[ibi,ſtatutis.]quib.renun
ciari non poſſet,quale de fo.compe.ſi diligenti.de ſen.
excõ.contingit. ſed hic loquitur de particulari & ſingu
lari priuilegio conceſſo fauore loci,vel perſonæ.[& ibi,
erunt.]adde quod not.ſ.de præſcri.cum nobis [& ibi,
de facto accidit.]dicit Hoſt.non quoad vnicũ actum,
ſed ad caſum dec.inſpici factũ. ſufficiebãt.n.ad perden
dũ priuilegia,& tenet,qđ ſequitur, ꝙ volũtaria fuit pro-
batio maioris tpis, iſtud non patitur ver.ꝙ ſi in proba-
tione. Inn. vero alias ſolutiones dedit primo dicens, ꝙ
hic maius tp̃s requiritur, quia conuentus tẽplariorũ,de
quo hic loquimur, eſt vltra mare, & poſſeſſiones citra,
quas habent multas & in diuerſis locis.vbi vero tã con-
uentus, q̃ poſſeſſiones eſſent vltra mare, vel citra, tunc
ſufficerent 30.anni,vt in contrario.Sed hac ratione cõ-
ſiderata,vr̃,ꝙ in præſcriptione poſſeſſionum ſuarum de
beret requiri maius tp̃s 40.annis, cum tñ iſtud tp̃s om-
nib.ſit cõe,ſm Hoſt.16.q.3.quas actiones. Secundo di-
cit, ꝙ hic conuentus non iuuabat ſe ex tacita renuncia-
tione, vt in contra. Sed ex præſcriptione,in qua requi-
runtur 40.anni.vt hic, & ſ.de præſcrip.de quarta. Sed
hoc tollitur per ver.cum.n.3.dixit,ꝙ illa corrigitur per
hãc.Sed hoc nõ placet Hoſt.q̃ diu aliter ſolui põt. C.de
inoffi.doti.l.vnica.4.dixit, ꝙ vbi ex priuilegio ſtatim
quæritur ius dominij, non amittitur,niſi legitimo tẽpo-
re præſcribatur, vt hic, nec ob.C.de iure do.impe.l.2.
quia ibi non habent dominium, ſed poteſtatem rẽ pi-
gnoratam accipiendi in dñium. vbi verò dominiũ non
acquiritur ex priuilegio, ſed potius datur poteſtas ali-
quid faciendi, vel non, tunc minori tpe clauditur, vt in
ꝯ.imo & q̃nque vnicus actus ꝯrius ſufficit. ſ.de conſti.
cum acceſſiſſent.& eſt ratio diuerſitatis,quia dñia rerũ
certis modis, & cum magna difficultate acquiruntur,
vt patet Inſtit.de rer.diu.per totum. vnde nõ eſt mirũ,
ſi nec de facili amittuntur. Priuilegium vero ſola peti-
tione acquiritur, & in fauorem petentis datur. vnde &
q̃ñ per ipſum nullum dñium transfertur, de facili amit-
titur. Hæc etiam ſolutio tollitur ſm Hoſt.nam ſi quis
conſideret mentem & verba huius literæ, & ꝯ eiuſdem
naturæ hic & ibidem priuilegium inuenitur. & ſi quæ-
ras, quare 30.anni requiruntur ad hoc, vt tale priuile-
gium tollatur,cum ſufficere deberet vnicus actus cõtra
rius,vt ſ.de præ.per illorum? Rñ.ille, cui conceſſum eſt,
& qui facit ꝯ priuilegium, directe & ſcienter venit ꝯ ip-
ſum, & ideo per ꝯrium actum tollitur,vt ibi,hic vero ſe-
cus eſt.licet.n.monachus, vel conuerſus agris colendis
præpoſitus, vno anno, vel duobus ſoluat decimas,nõ eſt
imputandum conuentui, qui poteſt ignorantiã allega-
re, quinimo & ſi hoc ſciat, adhuc non præſumitur renũ-
ciare voluntarie,ſed potius ius ſuum redimere,quod li-
citum eſt, vt no.ſup.de ſimo.dilectus.1.& lites execrari,
quod nec vituperandum eſt.ff.de ali.iudi.mutan.cauſa
fac.Item res.§.1.& j.de verb.ſig.ſi conſtitutione.2.lĩ.
lib.6.& adde circa hoc quod dixi in præ.c.cũ acceſſiſ-
a ſent.ſuper gl.pe.[a] vbi autem 30.annis cont.nuc ſoluitur
decima,tunc nõ videtur ignorans, imo ſciens præſumi
tur præſumptione iuris & de iure,& per conſequens om
nino præſumitur priuilegio velle renunciare. hoc eſt,
quod volunt notare contra.ſ.eo.ſi de terra. §.fi.vbi tan
6 to tpe &c.& hic. Quid † de iure acquiſito per cõſue. dic
ſm Inn.& Hoſt.ꝙ non tollitur minori ſpatio 40.an.ſi-
cut enim conſuetudo non inducitur minori ſpatio, vt
patet in eo,quod le.& no.ſ.de electio.Cumana.§.fi.ſic
nec conſuetudo,quia eadem ratio eſt,arg.ſ.de conſan-
gui.tua.ad hoc ff.de legibus.de quibus ff.de ſepul.vio-
la.l.3.§.diuus.ſ.de elect.cum eccleſia Vulterana.§.1.
ponit Inn.exemplum in conſuetudine,cum eſt cõſuetu-
do in eccleſia,vt nullus aſſumatur,niſi ſit in ſacris, in ca
nonicum, per vnum actum non videbuntur renunciaſſe
conſuetudini,in qua diu perſeuerauerunt, quia non li-
cet conſuetudinem infringere, 11.diſt.in his.plus dicit
Inn.ꝙ ſiue ſint conſuetudines, ſiue conſtitutiones, ſiue
priuilegia honorabilia, vel vtilia eccleſijs, illa nunqu
intelliguntur renunciare per vnum,nec plures actus cõ-
trarios,quia non poſſent expreſſe renunciare. C.de tra-
ſa.præſes.ff.de pac.cõtra.§.fi.nam & hoc caſu ſi omnes
de capitulo vellent facere ꝯ priuilegia, & cõſuetas ſuas
conſtitutiones, vnus ſolus poſſet ꝯdicere,& etiam om-
nibus facientibus cõtra prædicta, ſi vergit in damnum
eccleſiæ,ſuperior poteſt,& debet reuocare.ſ.de his,quę
fi.a maio.parte.c.1.de re.ec.non alie.ſi quis.& ſi.ad no-
ſtram.Ea vero,quæ vtile eſt eccleſiæ renũciare, vel ſunt
indifferentia,in his locum habet ꝙ eis per actum cõtra-
rium renũciatur,ſm Inn.qui dicit, ꝙ licet in caſib.dec.
cum acceſſiſſent, & per illorum, non poſſint canonici,
qui venerint contra priuilegium, vti illo ad ſuum com-
modum, vt ſi allegẽt ſuarum præbendarum diminutio-
nem,poſſent tamen vti nomine eccleſiæ,puta ſi propter
modicitatem præbendarum non inuenirent canonicos
reſidentes, vel non inuenirent bonos.& idem in ſimili-
bus.Quicquid ſ.dicatur,tene quoad caſum noſtrum,ꝙ
per falſas ſolutiones non eſt vitanda iurium correctio,
vbi de illa cõſtat, de electio.cum expediat,in prin.lib.
6.vbi de hoc in gl.2.ſed planum eſt, quod per iura ve-
tera res eccleſiarum præſcribantur 30. annis. ſ.de præ-
ſcrip.ſanctorum.13.q.2.c.1. poſtea ſunt additi.26.q.3.
quas actiones.ergo illud ſm vetera, hoc ſecundum mo-
derna iura intelligatur etiam in priuilegijs. [& ibi, in
quolibet anno.]Idem Vincen.hoc non eſt verum ſecun
dum Io.qui hoc no.16.q.4.voluimus.cui concor. Aegi.
ſupra de præſcrip. illud. & facit qđ ſcripſi de reſti. ſpo.
cum ad ſedem.ſuper 3.gl.[& in fi.] de hoc 16.q.4. neq;
decennij. ¶ In gl.vlt.(ibi,non credo.)idem. Inn.

ADDITIO.

a ¶ Gl.pe.Vide Bar.in l.beneficiũ.ff.de conſti. prin.an vnico actu
perdatur priuilegium.

SVMMARIVM.

1 *Subiectus ille dicitur ratione vnius beneficij, qui ratione alte-
rius cenſetur exemptus, & quando ab ordinario puniri po-
teſt, & iuriſdictio in eum exercere, & ibi. & nu.*
*Priuilegium quandoque eccleſiæ conceditur in perſonis, vt
hic, & ob id etiam perſonæ ſunt exemptæ.*
2 *Beneficium curatum cum canonia quis poteſt tenere iure com
muni, vel ex diſpenſatione epiſcopi.*
De delictis, vbi puniendus.
3 *Libere hic, vt ſumatur.*
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum num.5.*
*Priuilegium an comprehendat tantum ea quæ quis tempore
priuilegij habebat, an etiam quæ poſtea quæſiuit, & num.6.*
Acquiſitum an cenſeatur eodem iure cum antiquo, ibi.
6 *Additio gloſſarum.*
Vnius perſona iudicatur vt de duabus, in fin.

CAP.

Digitized by Google

CAPVT XVI.

1 Cum capella. C. † Ratione vnius benefi-
cij dr̃ ille ſubiectus, qui rõ-
ne alterius cenſetur exem-
ptus. Communis diuiſio, ſecunda ibi, Quo circa. [Pri-
uilegio.) hoc priuilegium conceſſum eſt eccleſiæ, & per
ſonis eius intuitu. vnde põt dici conceſſum eccleſiæ in
perſonis, per hoc tñ non eſt exempta eccleſia, ẽt ſi perſo
næ eſſent per priuilegium exemptæ, ſm Inn. & Hoſt. qui
no. hic, qđ expeditum. ĩ. e. per exceptionẽ. & ca. ſi papa.
lib. 6. (ſentiẽs.) licet iſti priuilegio ob. non pñt his pœnis
puniri, alias tñ ẽt per ſniam iudicari, & condẽnari poſ-
ſunt ab ordinarijs, quia nec hoc prohibet priuilegium,
imo vr̃ concedere, ar. de præſump. nonne. & ſufficit, ꝙ
priuilegiũ non offendatur. ſ. eo. porro, ſm Inn. & Hoſt.
2 (Tenent) no. quẽ † poſſe tenere beneficiũ curatũ cum ca
nonia de iure cõi. vel ex diſpẽſatione epi. de hoc ĩ. de re
ſcrip. gratia. lib. 6. põt ẽt dici, ꝙ reſpicit factum hæc lite
ra. (Quartũ) ſ. eccleſiarum. alias. (Quorum.) & tenetur
neutraliter. q. d. eorum oĩum, quorum &c. (Grauiter.)
h. d. quia in grauioribus oĩno puniendus eſt delinquens
ab illo, ſub quo deliquit, & remittendus, non ſic in leuio
ribus, de hoc ĩ. de rapto. c. 1. (Exempti.) quo ad prædi-
cta. (Parochialium.) quantum. n. ad illas, & quãdiu mo
rantur in illis, poteſt illos excõicare, & oẽm iuriſdictio-
nẽ exercere. ĩ. eo. c. 1. lib. 6. ad finẽ. (Vel alias.) vt ſi de-
linquant, & ĩ. ſuam diœc. Nam ſm Hoſt. ſunt tantũ pri-
uilegiati occaſione capellæ, & quandiu morantur in ip-
ſa. Ex delicto vero extra commiſſo, foro diœceſano ſubij
ciuntur. ſ. eo. tuarum. & delicta etiam in capella com-
miſſa punire poteſt aliter, quam per cẽſuram, vt ſ. dixi.
3 (Libere.) q. d. nulla † contradictione, vel appellatione
impediente, nam a correctione nõ appellatur. ſ. de ap.
4 c. 3. cum concor. ſm Hoſt. ¶ † Gl. 1. dicit qõnem hic ſol
5 ui, in qua diſtinguit. ſecundo obijcit, & ſoluit. ¶ † In gl.
1. (ibi. §. Caio.) ſi teſtator legat Caio, quicquid ſibi ex
chyrographis, vel rationib. dẽt, legatum intelligitur qđ
debebatur tpe teſtamenti, & quod poſtmodũ acceſſit
noie vſurarũ. ſed ſi poſtea fit nouatio amplioris ẽt ſum-
mæ, id ſolũ qđ debebatur tpe teſtamenti cedit legato.
(& ibi, vxori. 3. reſpon.) Si teſtator legat vxori, quod ei
donauit, dedit, vel ipſius vſibus cõparauit, poſtea do-
natum nõ cedit legato. (& ibi, cum quis, in fi.) ſi teſtator
dicit filios, filiaſue illorũ, quos manumiſerat, intelligi-
tur de manumiſſis ante teſtm̃. (Et ibi, cum ſtipulamur.)
vide ĩ. (& ibi, ſi duob.) Si duobus inſtitutis ſeruus liber
eſſe iuſſus eſt, ſi 10. hæredib. dederit, & vnus hæres illum
vendidit, & tradidit. ſi alteri hæredi, a quo venditus nõ
6 eſt, pro parte pecuniam tradit, liber erit. ¶ † In glo. pri-
ma. (ibi, diſtinguendum.) ſecundũ Tancr. vt dicit Bar.
in quæſtione dñi. 58. ſubdit, ꝙ quidam contra per decr.
ĩ. eod. quia circa. (& ibi, eodẽ priuilegio.) Hoſ. ꝯ dicẽs,
ꝙ in nullo caſu participãt, quia nõ extẽditur ad futura,
all. ff. de aur. & arg. leg. l. ſi ita eſſet legatum. vbi, ſi lega-
ui argentũ meũ, vel ſeruos meos hac demõſtratione in
eũ præſens nõ futurũ tp̃s oſtẽdo. ad hoc facit, ꝙ iſta pri
uilegia ſunt odioſa, quia ordinariæ iuriſdictioni prœiudi
cant. ad materiã vide qđ no. C. quæ res pig. obliga. poſ.
l. fin. & ff. de fun. inſtr. l. pen. & antepen. & quod dixi in
Spe. de cenſi. §. 2. ſuper ver. quod ſi vniuerſitas. 2. in 4. q.
(& ibi, cũ quis, in fi.) Vin. ar. ĩ. de præb. quia ſæpe. lib. 6.
(& ibi, cũ ſtipulamur.) Vinc. & poſt eũ Io. Goff. & Phi. al
legant iſtã l. pro. ſed verum eſt, ꝙ eſt ꝯ. quia ibi dicitur,
quod ſi ſtipulor, quicquid te dare, vel facere oportet, il-
lud ſolum venit in ſtipulationẽ, quod ea die debetur.
Sed forte Vinc. & ſequaces reſpiciebant ſecundum mẽ-
brum. (& ibi frater noſter.) ibi de hoc. (& ibi iure.) põt
hoc intelligi de iure communi. & ſic etiam reſponde-
ri poſſet ad decr. ſ. de cẽſib. eccle. & qđ ibi dr̃, qđ de no
uo acquiſitũ cẽſetur eodẽ iure cũ antiquo, intelligatur
de iure cõi ſm Ho. [& ibi, ex parte.] ĩ. de ſepul. cũ quis,
li. 6. [& in fi.] dic qđ duo ſunt hic iura, quæ licet in vnius
perſona concurrãt, iudicamus de illa, vt de duabus. fa-
cit qđ no. de teſt. Raynutius. in gl. antep. & qđ ibi dixi.

SVMMARIVM.

1 *Abbas monaſterij exempti pro membris non exemptis ad ſi-
nodum epiſcopalem accedere, et epiſcopo parere tenetur, poſt
epiſcopos ſedet, nu. 3. ſinodalia ſtatuta recipere quando de-
beat, nu. 4. appellatione fratrum continetur abbas, num. 5. in
quibus epiſcopo obedire teneatur, nu. 7. & in quos exerceat
iuriſdictionem, ibi.*
2 *Thronus quid.*
Gladio biſacuto quõ dicatur iudex vti, et quis hmõdi dicatur.
3 *Romanus Pontifex vicarius Dei eſt in terris.*
Verba priuilegiorum diligenter attendenda.
6 *Ad papam appellantes ſunt ſub ipſius protectione Anglicani.*
7 *Exemptus in quibus ſubſit diœceſano.*
Domicilia plura poſſunt habere clerici ſeculares, nõ regulares.
Forum vtrique ſortiuntur pluribus modis.
*Clericus duorum epiſcoporum ſi delinquat, & iniuriam faciat
clerico alterius epiſcopi, extra epiſcopatum domicilij an te-
neatur reſpondere epiſcopo domicilij. §. quid ſi.*
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum nu. 9.*
*Verba teſtatorum ac viuorum ita interpretanda, vt aliquid
afferant, non autem ſint inania.*
10 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XVII.

1 Ex ore. C. † Abbas monaſterij exempti pro mẽ
bris nõ exemptis ad ſinodum epiſcopa-
lem accedere, & epo parere tenetur. Ec
præmittit exordium. 2. narrat factũ, & allegationes par
tium ibi, Cũ igitur. 3. diffinit ibi, Nos ergo. & dicit Hoſ.
ꝙ ſ. de præſcr. auditis. & de teſti. in inte. auditis. hæc cau
2 ſa examinatur, quæ hic diffinitur. [In † throno] i. Dei. dr̃
ẽt ſedes epiſcopalis thronus, de ele. innotuit. ver. mul-
ta. [Gladius] apo. 1. & 19. [Acutus.] i. ab vtraq; parte
ſcindens ad modum enſis, nunc tangens actorem, nunc
reum, prout cauſa deſiderat. 2. q. 2. præceptum. ſm Gof.
& ita fuit hic, quia partim pro actore partim pro reo ꝓ-
3 nunciat. [Rom. † pon.] qui eſt ipſius vicarius in terris.
[A longis] non tñ a longiſſimis, quia neutra pars proba
uit præſcrip. vt ĩ. dicit Io. vel nitebatur probare, ſed nõ
probat. [Nitebantur.] procur. veſtri. [Proſpicitur] no. di
ligenter aduertenda verba priuilegiorũ. ad idem, qđ
ſequitur, & ĩ. e. quoniã. ſ. c. recepimus. & c. porro. de cri-
mi. fal. licet. ad fi. vnde & de ſignificatione verborũ ha-
bemus ĩ. rubricã ſpãlẽ. ſm Ho. [Primum.] nõ dicit, qñ,
vel vbi. [Locũ ipſum.] primum poſt Vigorien. epm̃. T.
[Generali.] qđ tenet ſolus papa. [Prouinciali.] de quo
18. di. per totũ. [Alios epos.] ac ſi dicat epſ Vigorien.
non eſt vltimus in cõcilio gñali, vel prouinciali. Si ergo
abbas ſederet poſt epm̃ in primo loco, ergo ꝓcederet in
ſede oẽs epos, q ſedẽt poſt Vigorẽ. qđ eſſet abſurdũ, ve
præmiſit. [Epali.] de quo ſ. de acc. ſicut olim. [Quare.]
i. ex vi quorũ verborũ. [Ac ꝑ hoc.] ſ. qa venire tenetur.
4 & no. † modũ arguendi ꝯ abbates, ꝙ ex quo tenẽtur ve-
nire ad ſinodum, ergo & ſinodalia ſtatuta recipere, ſm
Hoſ. q remittit, de ma. & ob. ꝙ ſuper his. quod hic dixie
Ab. ibi vide ſup 1. gl. qđ abbates. & tñ in priuilegio nil
5 dr̃ de abbatib. ſed de fratrib. & ſic no. † ſm. Ho. appl'o-
ne fratrum ẽt cõtineri abbates. de hoc de ſi. c. ſi. [ſubie-
ctum.] vt continebatur in priuilegijs vltra ipſorum ver
ba ſuperius poſita, abſit enim, ꝙ illa verba ſapiant e-
xemptionem, quæ ſupponuntur, licet Arch. contra. eo.
tit. ſi papa. in fi. [Canturien.] cui commiſſa erat a papa
6 ipſius monaſterij defenſio. Goffred. vel quia † appellan
tes ad papam ſunt ſub ipſius tuitione de ſpeciali con-
ſuetu. Anglicana. de hoc ſup. de app. cum teneamur, ſe-
cundum Hoſtiẽ. [Propter quod] id eſt propter quæ mem
7 bra non exempta. [Non † exemptis.] in quibus ſi de-

linquant puniri poſſunt ab epiſcopo, de foro comp. Ro
mana, lib.6.& ĩ.eo.c.1.eo.lib. Quod verum eſt, ſi delin
quant in locis, non in perſonis & non exemptis, puta ſi
abbas negligẽs eſt in regimine earũdem, vel ẽt iniuria-
tur eiuſdem, non enim iſti ſunt modi per quos diœceſa-
nus ſortiatur forum in perſonis exemptis, imo plus di-
cendum eſt, ꝙ & ſi exemptus in perſonam delinquat nõ
exemptã, non propter hoc poteſt diœceſanus ipſum pri-
uare, ẽt eccleſia non exempta, vel ipſum ſuſpẽdere, quia
non poteſt hoc facere diœceſanus niſi cum cauſæ cogni
tione, ſed ipſe non poteſt cognoſcere de delictis perſo-
næ exemptæ, ergo nec contra eum poteſt procedere, ſe-
cundum Innoc. Item in hoc caſu, quando membra non
ſunt exempta, habet iuriſdictionem abbas ſuper eccle-
ſias, vt no. ſ. eod. tit. de offi. ord. quanto. & c. cum ab ec-
cleſiarum. & in hoc caſu præſentabit clericos prælatis,
& reſpondebitur ei de temporalibus. ſ. eodem. cum &
a plantare. verſic. cum in eccleſijs. [a] & ſ. de cape. mona-
cho. c.1. ſ. de præbendis. in Lateranenſi. vbi de hoc, niſi
& eccleſiæ eſſent pleno iure conceſſæ monaſterio, quo
ad vtranque legem, ſcilicet diœceſanam, & iuriſdictio-
nis, quia tunc abbas inſtitueret. 16.q.2.c.1. ſecundũ In-
noc. Item in hoc caſu nunquam appellabitur ab abbate
exempto etiam a ſubditis non exemptis ad epiſcopũ,
quia non eſt eis ſuperior, melius tamen dr̃ contra, arg.
hic, & ſ. de maiori. & obedien. ſolitæ. circa princ. ſecun-
dum Inno. vide de donatio. paſtoralis. in gl. ſecus, in fi.
Item ratione poſſeſſionis, vel contractus conuenietur
abbas coram epiſcopo. c.1. de foro competenti. ĩ. eod.
tit. volentes. §. in eos. lib.6. non ratione domicilij, quia
ipſum non poteſt habere extra monaſterium ſuum. Alij
autem clerici ſeculares poſſunt habere plura domicilia,
& in eccleſijs ſuis, & extra, locus tñ in quo tenentur ad
reſidentiam, debet domicilium proprium reputari. ſ.
de foro competenti. poſtulaſti. & vide quod ibi dixi in
gl. priuationis, licet aliqui contradicant, ſecundum In
noc. Quid ſi clericus duorum epiſcoporum delinquat,
& iniuriam faciat clerico alterius epiſcopi extra epiſco-
patum, in quo habet domicilium, nunquid tenetur re-
ſpondere coram illo, ſub quo domicilium habet? ſic ẽt
ſi tantum clericus ſit, quia ratione clericatus ſortitur
quis forum. C. de epiſcopis & cleri. auct. clericus: ſecus
autem eſt in abbate exempto, qui licet delinquat in cle
ricos diœceſani. tamen coram eo conueniri non debet,
quia non eſt eius clericus, immo exemptus, licet in ali-
quo ſibi debeat reuerentiã, ſi autem membra ſunt exẽ-
pta, & non populus, tunc & ſi delinquat abbas in mem-
bris exemptis, non habet intromittere ſe diœceſanus,
extra, lib.6. eod. tit. volentes. de populo autem idem di
cendum eſt, quod eſt dictum, quando membra non ſunt
b exempta. ĩ. de verb. ſignific. veniens. [b] lib.6. de hoc no.
ſ. c. recepimus. & in hoc caſu instituet abbas clericos in
eccleſijs ſine epiſcopo. ſed ſi deponendi fuerint, refe-
rẽtur ad papam, ar. ſ. de oſt. arch. ad hoc, §. item epiſto-
la. & melius ſ. de ſta. mona. in ſingulis. §. ordinentur.
quod ſi non fecerit, & c. ea quæ. §. hæc eadem. ver. illo-
rum. vbi vero populus eſt exemptus, tunc in nullo tenẽ-
tur diœceſano, ſecundum Inn. cuius eſt quaſi hęc tota gl.
quam dicit Hoſt. ſe capere non poſſe per omnia, ſed ſm
eum dic de hac materia, vt not. in iuribus ſ. inductis.
8 (Quibus.) ſ. reuerentia, obſequio, & honore. ¶ Gl. † ar.
quod no. ꝑ dictio, quia, vel, ſicut, &c. al. cõtrariũ. ¶ Pe.
9 gl. no. ꝙ licet caput, &c. all. contrarium. ¶ In † gl. ar. ꝑ
(ibi, §. dominus.) Si teſtator iubet hæredem dare ſer-
uo, quem teſtamento manumittit, 5. quæ ſibi inſtrumẽ-
to debebat, licet nil videatur legatum, cum dominus
ſeruo debere nõ poſſet, debetur tamen, quaſi dominus
naturale debitum inſpexerit, non ciuile. (& ibi, ſi ſeruus
legatus.) & §. ſi ſeruus. dicit, ꝙ ſi ſeruum alienum liberũ
eſſe iuſſi, & legaui, petitur ex legato, quia cum libertas
nullius momenti ſit, abſurdum eſt legatum infirmari,
quod ſolum valuiſſet. [Et ibi, quicunque.] ſi legaui, vel
ſtipulanti promiſi 10. quę habes in arca, & ibi ſunt ſola
5. illa, ſ. ſola debentur. [& ibi, ſi ſic. §. 1.] ſi teſtator mihi
legat, quod Titius ſibi debet, quantitate non expreſſa,
nullum eſt legatum. ſed ſi decem, quæ debeo Titio ſibi
lego, falſa demonſtratio legatum non perimit, & idem
l. ſequens. [& ibi, ſi quis fundum] ſi tibi vendo fundũ hæ
reditarium ſic. ſ. quanti fuit emptus a teſtatore & appa-
ret illi fuiſſe donatus, eſt venditio ſimilis vẽditioni ſub
conditione factæ; quæ nulla eſt conditione deficiente.
[& ibi, ſi debitor, in fi.] Si vendo fructum oliuæ penden-
tis, & ſtipulor precium pro 10. pondo. quod natũ eſſet, ſi
ſolum quinq; pondera naſcantur, illa ſola debẽtur. ¶ In
gl. pe. [ibi, an pars.] pars rei poteſt haberi pro derelicto
per ſocium, qui ſolam partẽ habet, ſed dominus totius
rei non poteſt partem habere pro derelicto. ¶ In gl. vl.
[ibi duorum.] duorum libertus vnus ſcribit alteri cuſto
10 diendo domum. ¶ In † gl. 2. in fi.] de hoc ſ. de tempo.
ord. c. 2. ¶ In gl. ar. quod. [in fi.] dic vt ſ. de confir. vti.
vel inuti. c. pe. §. vlt. ¶ In gl. in his. [ibi, exempta.] ſup.
non probauit abbas præſcriptionem, ſed nec epiſcopus
probauit quo ad exẽpta, & ideo in illis obtinet abbas,
& ideo dixit, cum a neutra parte. [& in fi.] vbi de hoc.
¶ In gl. pe. [in fi.] Io. ſol. vt no. ſ. c. proxi.

ADDITIONES.

a ¶ Eccleſijs. Ibi vide, & in c. de monachis. de præb.
b. Veniens. Ibi vide latius Io. And. in addi. noua Inn.

SVMMARIVM.

1 *Sub protectione papæ receptus per hoc nõ cenſetur exemptus,*
& quando ſit hoc verum, in fi.
Nomen, & circumſtantia indubitata, paria ſunt.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT XVIII.

1 Ex parte. C. † Receptus ſub protectione papæ
per hoc non cenſetur exemptus. cõ-
munis diuiſ. ſecunda ibi, nos autẽ.
[Et nomine.] ſ. proprio nomine ſcripto in priuilegijs.
idem, ſi poneretur circunſtantia indubitata. ſ. de con-
ſan. tua. [Exempti.] virtute taliũ literarum. [Literas.]
huius generalis protectionis, ſecus de protectione ſpe-
ciali, cui quis ſe ſubmittit intendens appellare, de app.
ad audientiam. ſecundum Hoſt. ¶ In gl. 2. obijcit & ſol.
¶ In gl. ſecunda. [ibi, diuerſitatem) & 17. q. 4. frater, &
in fi. Ioan. adde quod no. ſupra eodem. recepimus.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegiati religioſi a papa de capellis in ſuos uſus cõuertẽdis.*
Auctoritate diœceſani poſſeſſionem apprehendent, niſi aliud
exprimatur, & ratio, num. 2. in fi.
Eccleſiarum donatio etiã ab epiſcopo poteſt fieri, & cui, quõ,
& quare, per eam quæ intelligantur conceſſa, num. 3. earum
antiquum ſtatum an & quando liceat immutare, num. 3.
Eccleſia ſi donata ſit in vna diœceſi & altera, cui donata in a-
lia, non confunduntur propterea iuriſdictiones diœceſanorũ,
& quomodo id intelligatur, num 4. ſi concedatur pleno iure,
quid dicatur conceſſum nu. 5.
3 *In poſſeſſionem decimarum, vel poſſeſſionum eccleſiaſticarum*
non propria quis auctoritate, ſed epiſcopi debet ingredi.
In eam amiſſam quando nec domino liceat intrare, & ſi intra-
uerit, quibus modis auocetur ab eo, & pœna quæ, & nume-
ro 6. & 7.
Triticaria condictio quæ, & quando locum habeat.
Translatio eccleſiæ, cum eius redditibus, & diuitijs fit quan-
doque & qua ratione, huius eccleſiæ creditores poſſunt pete-
re ſeparari bona vtriuſque, nu. 4.
Epiſcopo nolente conſentire, agitur cum ſuperiore.
4 *Procurationes, & decimæ papales eccleſiis imponuntur, non*
prædijs.
Realia vel rebus annexa ipſius res ſequuntur, & in loco, vbi
ſunt ſoluuntur.

Diœceſano

Digitized by Google

Dięceſano rei, ſeu prædij an ſubſit, & in quibus,
5 *Res tranſit qualis erat apud alios.*
Per vnionem eccleſiarum quid intelligatur conceſſum in fine.
6 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Vno conceſſo de duobus, alterum remanet. §. 4.
Generali conceſſione quæ non contineri dicantur, ibi.
7 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XIX.

1 Paſtoralis. C. † Religioſi priuilegiati a papa
ſuper capellis in ſuos vſus conuer-
tendis auctoritate dięceſani poſ-
ſeſſionem apprehendent, niſi aliud exprimatur. cõis di
uiſio 2. ibi, Ad quod. [ſuas.] quo ad ius patronatus. [V-
ſus.] forte pp indigentiam mon. quod etiam ex dona-
tione epi fieri poſſet, de don. conſultationib. portione
tamen congrua vicario ibidem inſtituẽdo perpetuo re-
ſeruata, de præb. extirpandæ, ſecundum Hoſti. & adde
2 quod dicam in fine. [Ipſarum.] eccleſiarum. & idem † in
telligas de decimis, vel poſſeſſionibus, ſi per priuilegiũ
concedantur eccleſiæ, licet eccleſia ante apprehenſionẽ
videatur habere illarũ dominium, vel quaſi. C. de ſac.
a eccl. l. fi.[a] de conſue. c. 2. ſed nec dño conceditur intrare
poſſeſſionem, quam nũquam adeptus eſt, vel amiſit au
b ctoritate propria, maxime violenter,[b] immo per hoc ca
dit quandoque a iure ſuo. 16. q. 6. placuit. de præb. eum
qui. lib. 6. C. vnde vi, ſi quis in tantam. Quandoq; aduo
catur ab eo poſſeſſio ſic adepta per interdictum vnde
vi, vtile vel directum. ff. de vi & vi ar. per totum. Quan-
doq; per condictionem triticariam, ſecundum Inn. quę
locum habet generaliter in omnibus rebus, ſiue ſint mo
biles, ſiue ſoli, præter pecuniam numeratam, quod dic,
vt ff. de tri. l. 1. & 2. Quandoq; per condictionem ex ca-
none, vel officio iudicis, quod dic, de reſti. ſpo. ſæpe. ſe-
cundũ Hoſt. [Introire.] concor. ſ. de offi. dele. ſuper eo.
contra j. eo. in his. Solu. per hũc actum ſi fieret ſine dię
ceſis auctoritate præiudicaretur reipublicæ quantum
ad hoſpitalitatẽ, eleemoſinam, & iura epiſcopalia pſol-
uenda, ad hoc ſ. de ſup. neg. præla. c. 2. & etiã poſſet pri
uilegium eſſe ſurreptitium, & hoc eſt diſcutiendum, de
reſcrip. ſuper literis. ne ſe. va. c. 1. in contrario non lo-
quimur de actu præiudiciali epiſcopo. & adde quod ibi
3 dicam. [Epiſcopali.] nam per hęc † verba intendit, ꝙ is,
cui fit conceſſio, habebat adminiſtrationem eccleſiæ,
& ꝙ ſibi reſpondeatur de temporalibus, & ꝙ conſerua-
to bono & antiquo ſtatu eccleſiæ, quicquid ſuperfluum
fuerit in vſus ſuos conuertat. ſed nunquid licebit anti-
quum ſtatum immutare, non videtur, arg. de conſtit. cũ
omnes. & expreſſius, de ſup. neg. præla. c. 2. Sol. ex cauſa
& interueniente auctoritate epiſcopi hoc poteſt fieri, ali
ter non debet, vt patet in eo quod le. & no. ſ. de conſue.
c. antepe. & ſ. de conſti. cum omnes. in fi. & de cẽſi. pro-
hibemus. vt tamen epiſcopus ſibi prouideat, & illud eli
gat, quod magis viderit placere Deo, & reipublicę expe
dire, dabat Inn. exemplum de eccleſia, quæ abundabat
canonicis, & populo, deficit populus, remanſit eccleſia
cum ſuis diuitijs. eſt ergo vtile illas transferri ad locũ,
quo maius ſeruitium fiat Deo. & ſi nollet dięceſanus cõ
ſentire, agendum eſſet cum ſuperiore ſecundum Inn. fa-
cit de iure pat. nullus. Omnia vero epiſcopalia remanẽt
diœceſano in caſu huius capituli. nam propter hoc pri-
uilegium non eximitur a iuriſdictione ſua taliter cõceſ-
ſa eccleſia, nec poteſt ille cui ſic conceſſa eſt, poſſeſſio-
nes, & res ipſius vendere, vel pignorare pro alterius ec-
cleſiæ, cui donata eſt, debitis perſoluendis, quinimmo
& quæ huic eccleſiæ relinquũtur, in vtilitatem ipſius cõ
uerti debent, vide de ſepu. in noſtra. in gl. ſi quis eligit.
& idem de mutuo ipſius nomine cõtractio, alioquin præ
latus, cui hæc eſt eccleſia conceſſa, de facili crimine ſa-
crilegij inuoluetur, & per diœceſanum puniri poterit,
arg. 10. q. 2. c. fi. & 17. q. 4. per totũ. ſ. de exceſ. prę. ſicut
vnire. ſ. de excep. cum venerabilis. ſ. de reſtit. ſpo. olim
cauſam, ſ. de offi. ordi. cum nos. vbi de hoc videtur etiã
4 ꝙ creditores † huius eccleſiæ poſſunt petere per interdi-
ctum de ſeparationibus, vt ſeparentur bona vtriuſque.
ff. de ſeparatio. per totum. Quid ſi eccleſia donata ſit in
vna diœceſ. & alia, cui donatur, in alia, reſpon. non pp
hoc confunduntur iuriſdictiones dięceſanorum, vt ſ. de
reli. do. c. 2. vbi de hoc. immo ſi agatur de alienatione
poſſeſſionum eccleſiæ donatæ, requiretur conſenſus epi
ſui, in alienatione rerum eccleſiæ, cui facta eſt donatio,
ſui epiſcopi, cum alias in alienatione poſſeſſionũ vnius
eccleſiæ, illius dięceſani, cui ſubeſt, & non illius, ſub quo
poſſeſſiones ſitæ ſunt, eſt auctoritas requirenda. 17. qõ.
4. in venditionib. vbi de hoc per Arch. 12. q. 2. abbatib.
& c. ſi qua. & c. ſine exceptione. 10. q. 2. caſellas. ſecundũ
Inno. & facit, quod poſt eum dixi, de tranſactio. c. 2. pro
quo facit ff. de reb. eorum qui ſub tu. vel cu. l. magis. §.
illud. vbi prætor dat auctoritatem alienandi rem pupil
li ſitã extra ſuam iuriſdictionem. Eſt tamen contrariũ
ar. ſ. de fo. compe. ſane. & in his quæ no. ſup. de ſepul. in
noſtra. ſm Hoſt. vt ibi ſcripſi. in glo. mobilib. Io. & Lau.
10. q. 2. §. quod ſi. & in præ. c. in vẽditionib. notanr, ꝙ re
quiritur auctoritas epiſcopi illius, ſub quo eſt pdiũ, ꝓ l.
ſi pdium. C. de prædi. & ali. re. mi. ad hac partem faciũt
cle. de reſcrip. c. 1. maxime. 2. reſpõ. de ſupp. neg. pręla.
quia regulares. Et adducitur ff. de bo. aucto. iu. poſ. l. cũ
vnus. §. ſi is. ff. de iudi. hęres abſens. C. de iudi. properan
dum. §. ſin autem. vbi maior iudex dicitur, qui ſub ſua iu
riſdictione habet rem petitam, & ff. de iuriſdi. om. iud.
l. vlt. C. de tu. & cura. da. ab his. l. pupillo. pro & cõtra fa
cit quod no. Goff. in Spec. tit. 2. §. conſequenter. in fi. A-
lij dicunt vtrunque iudicem debere interponere ad cau
telam. ff. de excu. tu. l. iuris peritos. §. 1. Sed hoc non eſt
ſoluere, ſed conſulere. & eſt ſimile conſilium, quod no.
de elec. querelam. ſed dici poteſt, ꝙ hoc non eſt ſimpli-
citer conſulere, imo diffinire. cum enim cura eccleſię cũ
dote ad diœceſanum eccleſiæ ſpectet. 10. q. 1. regenda.
& c. decretum, ipſius principaliter intereſt eccleſiã non
depauperari. item nõ epiſcopus prædij, ſed ipſe viſitat,
& procuratur. facit ſ. de cenſi. c. fi. idem dico de procu
ratoribus legatorum, & de decimis papalibus. iſta. n.
non imponuntur prædijs, ſed eccleſijs. & tunc bona ac-
ceſſoria ſequuntur principale. j. de reg. iuris. acceſſoriũ.
cum cõcor. facit C. lib. 10. de incol. l. 3. 4. & 5. ff. de mu.
& ho. reſcri. §. vlt. realia vero, vel rebus annexa ipſas res
ſequuntur, & in loco vbi ſunt ſoluuntur. ſ. de paroch. c.
vlt. & l. forma. quam ibi alle. gl. ff. de cenſi. & ff. de mu.
& ho. muneruum. li. 11. §. patrimoniorum. 2. ſup. de deci
mis. paſtoralis. cum concor. & circa hoc vide quod ple-
nius ſcripſi, de immu. eccleſ. c. 1. lib. 6. Item etiam corã
illo ſuper illa re poteſt conueniri, vt j. dicam. & ſcripſi
de reſcriptis, dilectus. 2. ſuper gl. 2. cõcluditur iuxta opi
nio. Inn. ipſius licentiam neceſſariam. & hoc eo magis,
quando ſibi iurauit non aliter alienare: quia vero ſub iu
riſdictione alterius epiſcopi ſitũ eſt prædiũ, illius reſpe
ctu illi epiſcopo ſubeſt, & corã illo conueniri debet prin
cipalius, de foro competenti. ſane. vbi dixi de hoc. det
ergo vterque licentiam, argumen. de ſenten. excommu
nica. cum illorum. §. ſi vero, Iacob. de Arena in ſimili
quæſtione dicebat cuiuslibet illorum decretum ſuffi-
cere, allegabat C. de præſcriptione longi tempo. l. fin.
vbi iudex domicilij & iudex rei malitioſæ poteſt ferre
5 ſententiam ſuper re. † Quid ſi alicui mona. concedatur
aliqua eccleſia pleno iure. Reſpondeo, regimen ſpiri-
tualium & temporalium eſt conceſſum. 16. quæſtio. ſe-
cunda, viſis. non tamen, quod fructus ſuos faciat, vel
ſibi retineat, niſi ad tempus cum ſolennitate ex ma-
gna cauſa, vt patet in eo, quod legitur, & notatur ſu-
pra vt beneficia eccleſiaſtica, capitulo vnico, §. fina. ni-

Digitized by Google

ſi forſan & hoc eadem eccleſia, quæ conceditur, ab alio
poſſideretur antea pleno iure, & in proprios vſus, vt ſic
hoc caſu talis tranſeat, qualis erat, arg. ff. de acq. re. do.
traditio. ff. de contrah. emp. & ven. alienatio. ſ. de don.
cum dilectus. in fi. & idẽ intelligendũ eſt, vbi vniuntur
duæ eccleſiæ quocunq; genere vnionis ſm Inno. intelli-
gas per quod alienatio fiat, qđ dic vt no. ſ. ne ſe. vacan.
c. 1. Hoſt. (Derogari.) adde quod dixi ſ. e. cum olim. 1.
6 in fi. 3. gl. ¶ † Gl. 3. reſpon. ſignando contrarium de de-
cre. cum veniſſet. ¶ In 1. gl. (ibi, ſi qñ.) vide ſ. de elect.
eccleſia. ſuper gl. antepen. ¶ In gl. 2. (in fi.) dicit ibi tex-
tus, nõ ex ipſo facto, ſed aditione & ſnia preſidis repor-
tabis. ¶ In 3. gl. (ibi, improba.) ibi dicitur, ꝙ improba
poſſeſſio non præſtat titulum poſſidendi, vnde qui va-
cuã poſſeſſionem ingreditur ſine conſenſu dñi, qui con-
tradicere poterat, iuſtam cauſam poſſeſſionis non hẽt.
(& ibi, ſi ex ſtipulatione,) prædo eſt, qui rem, quã ex ſti-
pulatione ſibi debeo, vel fundum, quem ſibi vẽdidi, ſi-
ne mea voluntate apprehendit. ¶ In gl. vlt. (ibi, ſi do-
mus tua.) loquitur, cũ domus tua ædificio meo dẽt du-
plicem ſeruitutem altius non tollendi, & ſtillicidia re-
cipiendi. prima remiſſa remanet alia, ita ꝙ altius tol-
lere poteris, dummodo ſtillicidia colligas, alias nõ. (&
ibi, qui peculij.) ſequitur adminiſtrationẽ concedit, vi-
detur permittere generaliter, quod ſpecialiter permiſ-
ſurus eſſet. (Et ibi, denique.) in generali obligatione
non venit concubina, vel naturales alumni, & l. ſe. obli-
gatione, dicit idẽ de ſuppellectili, vel veſte, qua vtitur,
& miniſterijs quotidiani vſus. (& ibi, ſi qñ.) vide in cap.
7 px. all. ¶ † In gl. 2. (ibi, licet lex.) ſ. lex. ff. qui ſine manu.
qui ob necem. dicit Goff. quoſdam dicere in illo caſu ſo-
lũ ex ſnia competere libertatem per l. ff. de iudic. qui ſe
dicit. (& in fi.] ſed pro contraria parte facit C. de teſta-
menti. l. omnium. vbi teſtamento per ſententiam princi
pis confirmato, non eſt opus bonorũ poſſeſſionẽ petere,
de qua ff. de bon. poſ. per totum, quæ ẽt videtur neceſſa-
ria. ff. de iniuſto rup. & irri. teſtamẽto. l. poſthumus. ſed
ſtatim libere aditur hereditas, ſed dicit Vinc. ꝙ dictum
decre. noſtræ eſt, vt ius epiſcopale ſeruetur illæſum, &
vt primo videatur an ſint ſuæ illæ eccleſiæ, & de hoc di-
xi in textu. ¶ In gl. 3. [ibi, ex ſtipulatione.] & ĩ. de præ-
ben. eum qui. 2. reſpon. lib. 6. [& in fi.] adde quod ibi di
xi, & quod no. de appell. bonæ. in 1. gloſ. ¶ In gl. vlt. [in
fin.) Vinc. ĩ. de regulis iuris. in generali. libro ſexto.

ADDITIONES.

a ¶ L. fina. Ibi vide Docto. & quid in publiciana. vide Bart. in l. 1.
de publicia.

b Violenter. Niſi incontinenti. l. idem. §. cum igitur. ff. de vi, & vi
armata.

SVMMARIVM.

1 *Interdictum ſeruare quandiu teneamur pro templarijs, vel ho-
ſpitalarijs prolatum, vide nu. 5.*
Legem ſeruare debes tuam ſi vis ab alijs obſeruari.
Mala niſi ab impijs aſſumuntur in exemplum.
2 *Propter te, & pro te differunt.*
*Animum quid faciendi non depoſuiſſe per interpoſitionem ali-
quorum apparet actuum.*
Collegia delinquere in quibus dicantur perſonis.
3 *Decretalis huic quando ſit locus.*
4 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 5.*

CAPVT XX.

1 Petiſtis. Caſus. † Quãdiu templarij, vel hoſpita-
larij non ſeruant interdictum pro eis in
loco prolatum, nec alij ſeruare tenẽtur.
Cõis diuiſ. 2. ibi ad quod. [Eiſdem.] hoſpitalarijs, vel tẽ-
plarijs, pro quib. lata eſt ſnia. [Licentiam.] quia nõ mi-
nus ardebunt &c. 2. q. 1. multi. nec aſſumuntur mala ni-
ſi ab impijs in exemplũ. 8. di. mala conſuetudo. [Exce-
dendi.] vide quod no. in cle. de ſen. excõ. c. 1. in gl. not.
quia. [ſed ſi.] vide qđ dicam, de ap. concertationi. lib. 6.
[Violando.] celebrando. ſ. in caſu eis non permiſſo, & vl-
tra quam ſemel in anno. ĩ. eo. vt priuilegia. Vinc. [Pro il-
2 lis.] dixit † Goffr. quod hæc decr. diſtinguit inter, pro-
pter, &, pro, propter hoſpitalarios fertur ſententia, quã-
do propter eorum delictum. pro eis vero fertur ad eorũ
a querelam, & in eorum fauorem.[a] [Violauerunt.] i. quan
diu non depoſuerunt animũ violãdi, quod apparet per
interpoſitionem aliquorum actuum. nam violare dicũ-
tur, licet non continuo celebrent qualibet hora diei, for
te quia intendunt alijs. ad hoc de cleri. non reſiden. ex
b parte.[b] ſecundum Vincen. qui non credit hanc decr. lo-
cum habere pro violatione cuiuſque templarij, ſed ma-
iorum de ordine. ſ. de procur. conſulti. vel illorum, qui
præſunt loco. ĩ. c. proxi. [De noſtra.] al. enim celebrans
irregularis eſſet. [Celebretis.] non putat Vinc. quod hic
3 dicitur † de interdicto loci habere locum in ſuſpenſio-
ne, vel excõmunicatione hominis, vt ſcilicet liceat cleri
cis de ciuitate communicare ſuſpenſo, vel excommuni-
cato pro templarijs, licet illi templarij cõmunicent il-
4 li, all. de ſenten. excommu. cum deſideres. ¶ In † gl. vlt.
[ibi, §. vlt.] hanc & ſe. vide de iudic. dilecti. ſuper fi. vlt.
gloſſ. [& ibi altius.] vide in c. ſtatim alle. ſuper vlt. gloſ.
¶ In gloſſ. vltima. [in fi.] ſed hæc omnia, cum locus ſit
interdictus, non prodeſſent ſine papæ licentia ſecundũ
Innoc. & Hoſt.

ADDITIONES.

a ¶ Fauorem. Vide in l. quod fauore. C. de leg. & in l. eo tem pore
ff. de pecu. & ibi concor.

b ¶ Parte. facit quod no. Bar. in l. 1. ff. ſol. ma.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium monaſterio conceſſum, quod eius monachi nõ poſ-
ſint excommunicari, de quibus intelligatur.*
*Confeſſioni partis aduerſæ etiam ſi fieret per procuratorem ſtã-
dum eſt.*
2 *Exempta eccleſia pro quod appareat. & nu. 3.*
3 *Additio gloſſarum.*

CAP. XXI.

1 Quoniam. Caſus. † Priuilegium monaſterio
cõceſſum, ꝙ eius monachi excõi-
cari non poſſunt, intelligitur de
monachis manentib. in monaſterio, vel capellis vtroq;
iure ſubiectis. [Confeſſionem.] cui fuit ſtandum, etiam
ſi fieret per procuratorem, de re iudicata. ſuborta. *Vinc.*
2 [Epiſcopale.] per † hoc apparebat non exempta. ſi vero
cẽſum, vel aliquod temporale perciperet, per hoc nõ ap
pareret ſubiecta, de cenſibus. cum venerabilis. de reli-
gioſis domibus. conſtitutus. ſecundum Hoſt. qui dicit,
quod præſumptio eſt pro epiſcopo, vbicunque aliquid
ius epiſcopale ipſe percipit, ita quod ex hoc obtinebit,
niſi aliud probetur. [Clericum.] de ſtatu monachorum,
ea quæ. ad finem. [Deputatum.] ad idem ĩ. eod. cap. 1.
3 §. vbi, lib. 6. ¶ † In gl. 1. [ibi temporalib.] lib. 1. quo ad
vtranque legem diœceſanam & iuriſdictionis. Innocẽ.
¶ In glo. ſecunda. [in fi.] lo. vel nomine ſinodatici ali-
quid exigere. 10. quæſt. 3. placuit. de offic. ord. conque-
rente. Hoſt. ¶ In gl. tertia. [ibi, abbate, in fine.] & ſ. de
treug. & pac. cap. 2. cum ſuis concordantijs.

SVMMARIVM.

1 *Remiſſio facta monaſterio decimarum epiſcopalium præſentes
& futuras comprehendit, quando canonica dicatur, num. 5.*
2 *Decima epiſcopalis eſt quarta.*
Impoſſibile non imputandum.
*Res acquiſita quando ſit alia ſubſtantia, quam acquirenda, in
fi. videri, id eſt præſumi, ibi.*
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum num. 4.*
*Indefinita obligatio extenditur etiam ad futura, ſed non ſem-
per & num. 5. §. 2.*
Contra priuilegium dantem ſemper lata ſit interpretatio.
Datũ a papa, ſi infligat alteri enorme preiudiciũ, reſtringitur.

CAP.

Digitized by Google

CAPVT XXII.

1 **Quia circa.** Pars de bigamis,quia circa. Epi
ſcopus † qui remiſit monaſterio
decimas epales, præſentes & fu-
turas intelligitur remiſiſſe. 2. ibi, ſuper quo (Omniũ ſan-
ctorum.) nomen monaſterij. [Priuilegium.] quo conti-
nebatur, ꝙ eps omnes decimas, quæ ſibi competebant,
vel cõpetere poterant de poſſeſſionib. mona. ipſi mon.
remittebat, ſm Innocen. & Hoſt. & ſm hoc de decimis,
quas debebant eccleſijs parochialibus, nõ ſoluent niſi
tres partes, vel forte monaſteriũ habebat parochiam,
& de deci. quas percipiebant, non tenebitur ad quartã
epalem. [Epiſcopalib.] all. ſpiritualibus prima melior.
2 & † proprie decima epalis eſt quarta ꝑ iura quæ all. gl.
[Acquiſitas.] al. antiquas. & de his minus dubitatur, q̃
de acquirendis, de quibus dubitandum videbatur, ar.
decre. de conſti. c. 2. de reſcri. c. fi. [Remittendo] intelle
xiſſe vr̃, quod eſt in fin. [Cum nihil] prima ratio. [Et po-
terit.] alias nõ eſſet ei imputãdum. ff. de reg. iur. impoſſi
bilium. de pac. c. fi. [Ac in.] ſecũda ratio. [Nec debeat.]
tertia ratio. [Subſtantia.] hoc ſumit pro eccleſia, quæ
poſſidet vtraſque acquiſitas, & acquirendas, al. bene eſt
alia ſubſtãtia res acquiſita, quam acquirenda, ſm Hoſ.
[Videtur.] i. præſumitur. Hoſt. [futuri.] concor. ſ̃. de de-
cimis. ex parte. 1. coniuncta cum decre. nuper. eod. tit.
3 ¶ † Vlt. gl. arguit, & pro al. quatuor iura in ꝯrium all. 6.
4 & ſol. ¶ In † vlt. gl. (ibi. l. vl.) obligans bona ſua, ẽt futu-
ra dr̃ obligaſſe. [& ibi, ſi ſeruitus.] ſi cautum ſit, ne lumi
nib. officiatur, ẽt de futuris intelligitur. (& ibi, in lege.)
Lapicidinis in venditione exceptis, de illis intelligitur,
quæ apparent. [& ibi, Rutilia Polla] ſi lacum emi, & de-
cem pedes circa lacum, intelligitur, prout tunc erat, nõ
prout poſtea lacus creuit. [& ibi, §. ſi is, qui.] ſi habens
vicinas ædes ſtipulatus eſt de damno infecto, & poſtea
emit alias vicinas, ad illas ſtipulatio non extẽditur. (&
ibi, veteribus) pactio obſcura venditori, vel locatori no
cet, in quorum poteſtate fuit legem apertius dicere. &
idem l. ſi Labeo. (& ibi, cum in teſtamento.) ſcriptũ am
biguum teſtamenti benigne interpretamur, & ſecundũ
5 id, quod creditur cogitatum. ¶ In gl. 2. (ibi capituli.) &
ex cauſa neceſſitatis, vtilitatis, vel pietatis. Inn. & Hoſt.
a ¶ In gl. 3. (in fi.) de hoc plene ĩ. de electio. vt circa. [a] li.
6. in gl. omnium. ¶ In gl. vlt. (ibi, apertius dicere.) con-
cor. Hoſt. & Abb. hic dicentes, ꝙ contra priuilegiũ dan
tem ſemper ſit lata interpretatio, priuilegium vero qđ
dat papa, ſi infligat alteri enorme præiudicium, reſtrin-
gitur, dummodo aliquid conferat.

ADDITIO.

a ¶ Circa. Et per Bar. in l. ſi pluribus. ff. de leg. 2.

SVMMARIVM.

1 *Parochiales ſedes 4. principales, earum ordo quis, & priuile-
gia quot.*
Approbare videtur quis, cum non contradicit.
Hoſtienſis epiſcopi priuilegia quæ.
2 *Antiochena eccleſia prior tempore, quam Romana.*
Prioratus ſedis, vel loci prioritatem dignitatis declarat.
Inſigne quid hic.
3 *Papæ qui præſtent obedientiam, nu. 4.*
Cardinales qui non præſtent obedientiam papæ, & ratio, n. 4.
faciunt vnum corpus cum papa, ibid.
Hac ratione dicuntur mitti de ipſius latere.
5 *Sine eis parum, vel nihil papa facere debet.*
*Canonici non cogũtur epiſcopo obedientiam præſtare, excepta
conſuetudine, & cur.*
6 *Religioſus ſeruare tenetur regulam poſt profeſſionem.*
7 *Legati de latere inſignia.*
8 *Cap. cognoſcentes, intellectus.*
9 *Proconſul portam Rom. ingreſſus deponit imperium.*

CAPVT XXIII.

1 **Antiqua.** C. Ponit † concilium ordinem 4. pa-
triarchalium ſedium vſq; ibi. Serua-
ta, vbi ponit tria ipſarum priuilegia.
primum, quia dãt pallium. ſm ibi Dñicæ, quia ante ſe
portari faciunt crucem, ab hoc excipit. tertium ibi, In
oibus, quia ad ipſos appellatur, & in hoc ꝓſtatur ibi,
Saluis. (Patriarchalium.) 4. principalium. de alijs ergo
non loquitur. & vide qđ dixi de his, de elec. c. fi. ſuper ñ.
vlt. gl. (Approbante.) eo ipſo ꝙ nullus contradicit, ap-
probare vr̃, 31. di. Nicena. ff. man. ſi remunerandi. §. 2.
(Primum.) dixit Ho. in conſiſtorio papæ ſi ſuperueniat,
vel inter ſedes patriarchales, vel vbi Hoſ. non eſt, dicit
enim, ꝙ Hoſt. in conſilijs primus ſedet poſt papã ex pri-
uilegio Hoſt. Eccleſiæ, nec mirum, quia papã conſecrat,
Imperatorem inũgit, & eſt palleatus. (Alexãdrina.) ꝯ.
2 65. di. mos antiquus. dic vt ibi. (Antiochena.) hæc † fuit
prior tpe, quam Rom. 24. q. 1. rogamus. (Locum) priori
tas ergo ſedis, vel loci prioritatem dignitatis declarat,
vt hic, & ſ̃. eo. ex ore. ſ̃. de ma. & obed. c. 1. & c. ſtatui-
mus. (Poſtquã.) ergo non prius. ſi. de elect. ꝙ ſicut. §. præ
terea. (Inſigne) ſignum vel priuilegiũ, quod dic vt nor.
3 de vſu pal. niſi. & c. ad honorẽ. (Sibi.) ſ. Romano † Põti-
fici ſm Hoſt. qui dixit hic, omnes immediate papæ ſub-
iectos præſtare papæ obedientiam. Subiectos vero me-
diate, non a primo dicto excipit diaconos, & presbyte-
ros cardinales, qui & ſi ſubſint immediate, tñ ſibi præ-
ſtant obedientiam. A ſecundo dicto excipit cõfirmatos
per papam, qui & ſi ſubſint mediate, illam præſtãt, & de
4 hoc dixi de ec. ædi. c. ſi. Quærit † autem, quæ ſit rõ, qua-
re presbyteri & diaconi cardinales non faciunt papæ
obedientiam, reſpondet, vt oſtendatur, ꝙ licet papa ſit
generale caput vniuerſalis eccleſiæ, & ſinguli fideles
eius mẽbra generalia. Eſt tñ ſpeciale caput cardinaliũ,
& ipſi eius ſpecialia membra, quod corpus adeo eſt vni
tum, & ꝙ ab his ſpecialibus membris papa fidelitatem
non exigit, ſicut nec a ſeipſo, vt ſit inter dantem, & reci-
pientem differentia, de inſti. c. ſi. cum concord. ad id de
his, quæ fiunt a præla. nouit. de reſcrip. cũ non liceat. ab
alijs ergo recipit vt ab extraneis, ab his non recipit, vt
inuiſceratis. & ob hoc dicuntur mitti de ipſius latere,
de of. leg. c. pe. per quę dicit patere, ꝙ cardinales ad obe
dientiam papæ plus alijs ſe reputare debent aſtrictos, &
papa cardinales diligere, vt ſeipſum. Sed nunquid epi-
ſcopi cardinales, qui iurant, ſunt excluſi ab hac vnitate
& charitate, dicit ꝙ non, ſed iurant tanquam cæteri epi
5 ſcopi, non tãquam cardinales. & † per hoc arguit, ꝙ pa-
rum, vel nihil debet papa facere ſine conſilio fratrum.
Item arguit per hoc, ꝙ canonici non coguntur præſtare
obedientiam epiſcopis ſuis, niſi vbi talis eſſet conſuetu
do, & ſic poteſt intelligi, de verb. ſig. cum clerici. quod
dic vt ibi. (Licet. & ipſi) ſ. patriarchę. q. d. nõ eſt neceſſe,
ꝙ ſuper hoc petant ſententiam. ſufficit enim, ꝙ ſemel iu
re iſto hæc ſententia data ſit. 28. diſt. de his. ff. de condi.
inſti. quæ ſub conditione. §. ſi. in princ. (Suffraganeis) ar
chiepiſcopis. ſcilicet qui vtuntur illo ornamẽto. & eſſet
idem de epiſcopis in hoc priuilegiatis. (pro ſe.) quaſi nõ
6 pro Romana eccleſia tantum. (Profeſſionem) ſicut † re-
ligioſus ſeruare tenetur regulam poſt profeſſionem, de
regula ſtatuimus, ſic ij fidelitatem, & obedientiam iu-
rantes illam ſeruare tenentur. q. ſit quædam profeſſio,
vnde violãtes illam dicuntur membrum putridum, de
exceſ. prælato. grauem. Canonica vero dicitur, vt fiat ſe
cundum Deum & canones, & non aliter. de hoc de tem
po. ordi. ad aures. (Sponſionem.) quaſi ſine iuramento,
& hoc non ſeruatur. (Romana.) in qua non debent hoc
facere etiam abſente Rom. Pon. & alibi. vbi &c. ſecun-
7 dum Hoſtien. (Inſignijs.) veſtibus † rubeis, palafreno
albo, fręno, & calcaribus deauratis, quod facit legatus
de latere, ex quo tranſit mare, aliter nõ, niſi habeat pri-

uilegium ſpeciale. Hoſt.[Cum neceſſe fuerit.]i.cũ grauatur,& nõ aliter,& de ap. vt debitus. [Prouocetur.]ẽt omiſſis medijs, ſm Inn. Idem Vin.& Goſ.all.11.q.1.ſi clericus. facit quod no.22.di.renouantes,& in Spec.de ap.§.nũc tractemus.ver.& numquid.in fi.& Hoſt.id ponens alle.de of.le.c.1.dicens hoc eſſe vnum ex ipſorum priuilegijs,quod nõ credo,nec litera iſta hoc exprimit. imo potius ꝯrium ſumi vr̃ ex eo,qđ ſequitur,quod ẽt vr̃
8 velle vlt.gl.¶ † Secũda gl.tñ.per ꝯ̃rium de decr.cogno ſcentes,&c.ſoluit, ꝙ illud regulare caſu aliter fallit. & ponit & exponit verſus, per quos 6.ſcaſus cõprehendit.
9 ¶ Pe.gl.arguit,& ſig.ꝯ̃rium.¶ †In gl.pe.(ibi l.vlt.]pro conſul portam Romæ ingreſſus,deponit imperium.[& ibi,in hac.]ẽt præſente præſide magiſtratus,vel defenſor ciuitatis iuriſdictionẽ exercet. ¶ In gl.2.[ibi, renouantes.]vbi de hoc. [& ibi,§.2.]de reg.iu.ſine culpa.li.6.[Et ibi,decernimus.] in his erat reperiri ẽt culpã priuari,ſed melius facit de hær. c.2.§.3.lib.6.¶ In gl.pen.[ibi, volẽtes.]dic vt ibi dixi.¶ In gl.vl.[in fi.]tñ tali pri uilegio non vtitur imperator.ff.de appel. imperatores.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegiũ conceſſum religioſis de ſepeliendis confratribus tẽpore interdicti quale ſit.nu.2.& 3.*
4 *Religioſus an poſſit eligere ſepulturam.*
5 *Interdictum cum tollitur, quid aget populus.*
6 *Interdicti in eccleſia quando poſſint admitti.*
7 *Additio & ſupplementum glo.nu.8.9.11.*
10 *Diſiunctiuorum an ſufficiat alterum impleri.*

C A P V T XXIIII.

1 Vt priuilegia. Priuilegium † religioſis conceſſum de ſepeliendis cõfratribus tempore interdicti in telligitur de illis, qui licet in ſæculo manentes ſe obtulerunt ordini,mutato habitu ſæculari, vel qui bona ſua dederũt vſufructu retento,priuilegiũ quo venientib. re ligioſis ad locũ interdictũ ſemel in anno aperiuntur ec cleſiæ,& celebratur in eis,intelligitur ꝙ vna ſola eccleſia aperiatur in loco. Si vis breuius,declarat priuilegia conceſſa templarijs, & hoſpitalarijs de ſepeliendis con fratribus,& de celebrãdo ſemel in anno in loco interdi cto,& tria facit, præmittit exordiũ, ſcđo duas declarationes.2.ibi, Illud.3.pœnã ſubdit.2.ibi,ſane.3.ibi, Qui vero.[Ad quas pertinẽt.]i.quarum parochiani ſunt hi, qui ipſorum fraternitatem aſſumpſerunt.[Interdictæ.]
2 poteſt † intelligi.i.ſitæ in loco interdicto, vel propriæ, & tunc dic,ꝙ non negetur ſepultura,non in illa eccleſia
a interdicta, ſed in alia, vt j̃. patet ſm Inn.[a] ſed Hoſt.dixit,ꝙ auctoritate priuilegij poterũt iſti ſepeliri ẽt in eccleſia interdicta,niſi ſint excommunicati, vel nominatim interdicti. Eligi tñ non poterit ſepultura in eccleſia interdicta, & ſic intelligit j̃. ver. qui tñ.[Nominatim.] ſic s̃.eo.cum plantare.excõicatos.de præ.in Late ra.[Suas.]ſ.prælatorum.[Ipſi.]ſ.priuilegiati.(Ad eccle ſias ſuas.]ipſorum.ſ.religioſorum, & priuilegiatorum. (Hæc autem.) vſque huc durant verba priuilegij,quæ ſe quũtur,ſunt verba papæ declarantis.(Qui tamen.)ver. (Sepeliantur.)ẽt tpe interdicti.(Regularium.) ſed non
3 ne eſt † idẽ in oib. alijs, ſ.ꝙ ſi eorum eccleſiæ ſunt inter dictæ, poſſint alibi eligere ſepulturam. Dicit Inn. hanc decr. loqui,quando interdicta eſt eccleſia in pœnam po. puli,quæ ſic eis infligitur, & ſi nõ delinquerunt ipſi, ſed dñi ipſorum, vel aliqui ex ipſis,& ſi nõ oẽs.Si autem inb terdicta eſſet eccleſia propter delictum clericorũ,[b] vel propter violationem,tunc poſſet quiſque, vbi vellet eligere ſepulturã, & audire diuina.Sed in primo caſu non poſſunt niſi ratione priuilegij ſm eum.(Interdictas.) quia & tunc earum cœmeterium intelligitur interdictũ, ſi ſit contiguum, al.no.j̃.de ſent.excom.ſi ciuitas.in fi.
4 & de conſe.ec.c.vno.lib.6.(Elegerunt.)arg.ꝙ † religio ſus poſſit eligere ſepulturã, quod dic, vt j̃.de ſepul.c.fi. & vide qđ ibi notaui. [Denarijs.] daret igitur quiſq; libenter certos denarios,vt hoc priuilegio poſſet vti,per quod cenſura vileſceret,cõtra id, de conſue.cum inter. de pœn.cum ex eo.de excep.pia.lib.6.(Et ipſi.) qui de ſuo aliquid conferunt.(Remiſſionẽ.)100.dierũ,vel an ni,vel prout in priuilegijs continetur.(Indultum.)s̃.eo. cum & plantare.§.quod ſi.(Locus ille)ad quem veniũt. (Interdictis.)ẽt ab homine. Hoſt.(Iocũdo.)cum igitur
5 populus in ipſorum aduentu †debeat iocundari,cantabunt alte diuina,cãpanas pulſabunt,& ianuas aperient ſecundum Inn.nec ob. s̃.de conſue.cum inter, quia non dicitur ibi, ꝙ priuilegiati non poſſint celebrare alta vo ce,ſed ꝙ ex ſola conſue.non poſſunt venire contra inter dictum, etiam ſubmiſſe celebrando. vel ſecundum eum non ſolum ex priuilegio, ſed ex conſuetudine poteſt ali quis habere, ꝙ celebret tempore interdicti, tamẽ voce ſubmiſſa, Sed ꝙ celebret alte ianuis apertis, campanis pulſatis, hoc non poteſt habere ex conſuetudine, vt in contrario. Ex priuilegio vero papæ hoc competere poteſt, de cuius potentia diſputare ſacrilegium eſt. 17.q. 4.§.qui autem.C.de crimi.ſacri.diſputari. dicit Hoſt. bene, ꝙ obtentu alicuius conſue.nullus poteſt habere, ꝙ celebret tempore interdicti, etiam voce ſubmiſſa, vt patet in contrario.hodie tamen de iure communi id cõ petit, quod dic vt j̃. de ſen.excom.c.ſi.lib.6.(Excluſis
6 excommunicatis.)ergo † interdicti poſſunt admitti,qđ intelligas de his, qui non dederunt cauſam interdicto. j̃.c.1.nec ſunt nominatim interdicti.s̃.eo.c.cum cõcor. ſecundum Innoc.& Hoſt.(Diuina ibi.)al.ſibi.i.ad vtili tatem ſuam, quia ibi recipiunt obligationes, & collectas.prima cõmunior.(Sic intelligi.) hic incipit decla ratio priuilegij.(Fratrib.)nuncijs ergo nõ aperietur eccleſia, ſi fratres non ſint. per hanc literã ſecundũ Hoſt. (Aperiatur.) hodie videtur reuocatũ hoc priuilegium. j̃.de ſent.excom.c.vlt. lib.6.in fine. & ibi de hoc in vlt.
7 gl.(Præſumpſerint.)ſic s̃.e.cum & plantare.§.fi.¶ †Gl. 4.quærit,arguit,& ſoluit.¶ Pe.gl.reſpon.per quæſtionẽ, an relaxetur interdictum,&c.& ponit duas opin.ſecundo quærit, arguit pro, ſoluit contrarium, 3.quærit,arguit pro, & remittit. ¶ Vltim.gloſſ.no.quòd non ſem-
8 per plurale &c.ſignat contrariũ,& remittit.¶ In † quar ta gl.(ibi in modicis.)vide de re iud. cũ Bertoldus.ſup vlt.gl.¶ In gl.pen.(ibi,ſed & ſi manente.) vide de offi. deleg.P.& G.in vlt.gl.(& ibi,l.1.vide de conſti.cum ac ceſſiſſent.ſuper gl.penultima.¶ In gl.vltima.(ibi,falſa in fine.)& vide de probationibus.licet.ſuper gl.ſic vide tur.(& ibi, ſumma.) ibi omnes homines aut liberi ſunt,
9 aut ſerui, expo.1.omnis homo. ¶ In gloſſ.† ſecunda in fine. idem arguitur ex decre. de pœnit.& remiſſ.quod in te. vbi de hoc in tertia gloſſ.& patet in concil. Vien. de ſepul.eos qui.¶ In gloſſ.tertia.(ibi,monacalem.)illius religionis. vel ſecundum Innocen.poterunt etiam habitum templariorum aſſumere ſine profeſſione, argumen. ſupra de regulari.conſulti.& arguit Hoſtien. ꝙ quando aliqui offerunt ſe, & ſua eccleſijs cathedralibus,conuentualibus, vel alijs ſæcularibus,& in ſignum accipiunt certum habitum, cenſentur eccleſiaſticæ perſonæ, de hoc remittens ad ſummam, de regularibus. §.primo, ver.quod de ruſticis.ibi etiam remittit Goff. in Specul.de ſtatu regul. verſic.36.(& in fine.) tamen talem percutiens non eſt excommunicatus ſecundum Vinc.& ſecũdum Inn.ſi talis contrahit, tenet matrimonium, alleg. Hoſt.qui cler. vel vo.conſuluit.& capit.veniens.& cap.rurſus.¶ In gl.quarta.(ibi, modicis.argumen.de reſtitutione ſpoliatorum.frequens.libro ſexto.
10 (& in fine.) Hoſtien.contra, cum iſta † duo habitum mutare, vel bona dare ſub diſiunctione ponantur, ſufficit ergo alterum,de reſcriptis,inter cæteras. ſi gloſſ.intellexiſſet de veris fratribus, vera eſſet.¶ In gloſſ.ſic er

go

go[ibi patet]nõ patet hoc hic, cum loquatur de interdi-
cto loci. ſed patet ſ.e. cum & plãtare. §. q ſi. quam tñ pu
to ſm hanc intelligendã, vt ibi dixi. Et ibi celebratur,
& ſepelitur quis. & ſm Inno. & Hoſt. in hoc differt inter
dictum loci ab interdicto, vel ſuſpenſione hominis pro
ſuo delicto. illud enim non poteſt ſuſpendi, & eſt ratio,
quia ſi pœnitet & ſatisfacit, relaxanda eſt ſentẽtia, alias
nõ debet ſacramenta tractare, 81. di. ſi qui ſunt, & c. mi
niſtri, & c. oportet. dicit tñ Hoſt. q hoc quandoque fal
lit, de teſti. veniẽs, 2. §. fi. in interdicto aũt loci is eſt ſen-
ſus, interdico, ne celebretur in loco, a qua ſnia poteſt iu
dex excipere, & ſubijcere, quos vult, & q ẽt certa offi-
cia ibi celebrantes ſint excõicati, & non alij. vel certo
tpe, puta qñ dominus terræ præſens erit, & alias, de of-
fi. dele. ſane, de ſpon. nõ eſt nobis. vel & ſi proprie dica-
tur locus ſuſpenſus, quia tñ iſta ſuſpenſio non fit pp de-
lictũ loci, poteſt ibi celebrari, vt hic, ceſſat. n. obiectio,
quam feci in perſona ſuſpenſa, qua rõne videtur ſuſpen
di poſſe ſententia, qua ſuſpenſus eſt homo pro delicto
alterius, ſicut fit 16. q. 4. miror, & c. felix, 24. q. 3. ſi ha-
c bes, de hoc de appell. ad[c] hæc quoniam, & ibi, quia †non
3 noceт]quod dicit Hoſt. verum, ſi in aliquibus, vel ſaltẽ
in aliquo loco priuilegio vſi ſint. ff. de ſerui. ru. præ. l. cer
to generi. ff. de ſerui. l. ius cloacæ, alias, vt pomum, ad fi.
alias ſecus per iura in contrarium inducta. Vinc. tenet
qđ gl. ea rõne, quia priuilegiũ eſt mere ad vſum volũta-
d rium.[d] opinio iſta fortius vera videtur, quando nec ve-
niunt, nec vtuntur, ɔ̃ria, quãdo veniũt, & non vtuntur.

ADDITIONES.

a ¶ Iono. Facit quod no. Io. An. ſup. eo. cum & plantare, §. quod ſi. in glo. tutum.

b ¶ Clericorum. Vide gl. magnam in c. tanta, de exceſ. præ. & in c. ſi ſententia, de ſen. exc. li. 6. & glo. inf. e. quod nonnullis.

c ¶ Ad. Et vide plene Ioan. Cal. in tractatu interdicti, in vltimo membro.

d ¶ Voluntarium. Pro gl. optime facit, quod no. Io. An. in c. Ioannes, de cle. coniu. in ver. ſi.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopi tempore generalis interdicti clam celebrare poſſunt, ſi non ſunt prohibiti, nec culpabiles.*
2 *Epiſcoporum priuilegia, remiſſiue.*
3 *Priuilegiati de celebrando tempore interdicti quos admittere poſſunt.*
4 *Miſſa quod die quolibet non celebretur non decet.*
5 *Interdictum qui ſeruare tenentur.*
6 *Additio, ſupplementum, & ſuffragium gloſ. 7. 8.*

CAPVT XXV.

1 Quod nonnullis. C. † Tempore gene
ralis interdicti clã
celebrare poſſunt e-
piſcopi nõ prohibiti, qui non fuerunt culpabiles inter-
dicti. hoc priuilegiũ eſt hodie ius cõmune. ſ. 23. di. cois
filius. Et 1. ponit priuilegiũ. 2. exceptionem ibi, Niſi &
hoc. 3. determinationem ibi, verum. [Indultũ]de cele-
brãdo tpe generalis interdicti. [Pontificalis]de ſen. ex.
2 quia periculoſum, li. 6. [Ad †epiſcopos]de alijs priuile-
gijs epiſcoporum vide in Spe. ti. 2. §. nunc de epiſcopo-
rum. ver. ſi. ipſi quoq; in multis. Ad quos additur Cle. de
cele. miſ. dignum, & dixi ĩ. c. vlt. li. 6. in glo. pe. (Conce-
dimus]an talia priuilegia dare poſſint legati, vide in
Spe. ti. 2. §. ſupereſt, ver. ſed nunquid legatus poteſt con
cedere. [Cõe]. i. generale, quod communiter ab omni-
bus eſt ſeruandum. [Excõmunicatis] iſti & nominatim
interdicti ſp excluduntur. ſup. e. proxi. [Excluſos]a ɔ̃rio
3 huius literę vr̃, q † priuilegiati de celebrando tpe inter-
dicti aliunde venientes non interdictos admittere poſ-
ſint, de quo tractabant hic Inn. & Hoſt. & Abb. & Vinc.
ĩ. de ver. ſig. cũ in partibus, quod eſt hodie terminatũ.
ĩ. c. licet, li. 6. vbi etiam terminatur, quod hic notabant
Inno. & Ho. an familiares illius, qui priuilegiatus eſt, vt
eo tempore poſſit audire, vel celebrare, ſint cum eo ad-
mittendi[Suppreſſam]ſ. q exterius audiri nõ poſſint. ĩ.
4 de pœni. & q in te. [Celebrare]vel facere† celebrari. nã
nec ſp paratus eſt epiſcopus, nec decet, q diẽ aliquã trã
ſeat ſine miſſa, ar. de cele. miſ. dolẽtes. ĩ. e. c. fi. li. 6. & ce
lebraſſe vr̃, qui cum alijs celebrat, de vi. & hone. cleri. vt
quiſque. & priuilegium eſt late interpretandum. ĩ. e. in
his, ſecũdum Hoſ. (Interdictum)per ſuperiorem ipſius,
vel per papam, nõ per inferiorem, qui ex priuilegio, vel
conſuetudine poſſet interdicere ſecundum Boa. [Ali-
5 quã]. i. qualemcunq; q. d. † etiam ſi modicam cauſam
præſtiterit interdicto, puta dãdo conſilium, vel auxiliũ,
vel ſi ipſius occaſione poſitum fuit interdictum, quãuis
exinde doluerit, ſecundum Inn. dicit Hoſti. quod & ſi in
ſuũ fauorem poſitum fuit interdictum, illud ſeruare te-
netur, ſ. e. petiſtis. ſed licet fatear, q tenetur illud ſerua
6 re, nihilominus priuilegio iſto poterit vti. ¶ † Secunda
gl. in princip. & fine dupliciter exponit illud, quandoq;
in medio quærit, & ſoluit. ¶ Gl. 3. reſpon. per quęſtionẽ,
7 & ponit op. quam reprobat. ¶ † In gl. vlt. [ibi, eum qui]
loquitur de pupillo, qui vendidit ſine tutoris auctorita-
te, tamẽ ex emptoris pecunia factus eſt locupletior, qui
factus pubes per exceptionem remouetur, ne occaſionẽ
8 &c. ¶ † In gl. 2. ibi, permiſerit]dic vt ĩ. eo. c. vlt. li. 6. [&
ibi, interdicti]de hoc dic vt ĩ. eo. licet. ſed hæc quæſtio
hodie non procedit. ĩ. de ſent. excom. c. vlt. dicebat an-
tiquus Compo. & Vinc. cum eo, q canonici poterant in
tereſſe, quia ſunt pars corporis, 6. q. 1. §. verũ. ita tamẽ,
q non vileſcat &c. ſ. c. proxi. dicebat etiam Vin. q cele-
brare nõ poterat vbique, & maxime in maiori eccleſia,
quæ eſt vxor. 7. q. 1. ſicut. dixit etiã, q ideo interpreta-
mur hoc priuilegiũ ſtricte, quia odioſum eſt, ad hoc de
conſue. cum inter. ¶ In gl. 3. [ibi, admitti]quod dic vt
ĩ. de ſen. excom, ſi ſententia, §. 1. & 2. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegiati, qui excommunicari non poſſunt per ordinarios, excommunicari non debent etiam indirecte.*
2 *Epiſcopi & alij prælati agunt contra archiepiſcopos, & ſuperiores cum excedunt, modificatam iuriſd.*
3 *Pœna magna eſt eſſe inter homines, & cum illis conuerſari non poſſe.*
4 *Diſſimulatio in prælato eſt mortale.*
5 *Supplementum, additio. & ſuffragium gloſſ. 6. 7. 8.*

CAPVT XXVI.

1 Quanto. Priuilegiati †q excõmunicari nõ poſ
ſint per ordinarios, excõicari nõ de
bent etiã indirecte. in 1. querela Clu
niacenſium conqueſtio. in 2. prouiſio. 2. ibi, Nolentes
[Muniti]de quibus dic vt ĩ. eod. c. 1. & c. ne aliqui, lib.
6. [In eos qui]cum iſti nõ eſſent vxores, filij, vel ſerui mo
nachorum, vel tales, ex quorum perſonis iniuriarum a-
ctio competat. Quid ad monachos, ſi epiſcopi ſubditos
ſuos male tractabant? So. dolus facit competere actionẽ
de dolo ad ſuum damnum conſequendum, quę compe-
tit, vbicunque alia actio deficit, & aliquid de dolo fa-
ctum eſt. ff. de dolo. l. 1. v. l ſi agunt ad pœnam infligen
dam, accuſent de crimine ſtellionatus. ff. de crim. ſtel. l.
2 pe. Inn. Hoſt. & Abb. Agunt †etiam ſecundum Inno. epi-
ſcopi, & alij prælati contra archepiſcopos, & ſuperiores,
cum excedunt modificatã iuriſdictio. quam habent, &
actio ne iniuriarum, & de dolo, & conſequuntur, q præ-
cipietur eis, q de cętero nõ excedant, & q reuocẽt quod
exceſſerunt non ſolum poſt litem cont. ſed prius, ſi fuit
expreſſe petitum, de hoc de reſti. ſpo. grauis. facit de of
fi. archi. c. vlt. de exceſ. præla. c. 2. de cenſi. Romana, li.
6. [Iudęorum]ſi. de exceſ. præla. nimis. 2. ad fi. [Eis cõi-
3 cant) magna† pœna eſt eſſe inter homines &c. C. de ap
po. hi, qui. Vinc. qui etiam dixit hic, q licet epiſcopi tali
bus comunicantes excommunicare non debeant, cum
hoc ſit offendere priuilegia. Epiſcopi tamen bene poſ-
ſent

1 ſent coram eis organa ſua ſuſpẽdere, & prohibere clericis, ne celebrent eis non quaſi excommunicatis, ſed ſubtrahẽdo eis ſeruitium ſuum, ad qđ non tenentur. 10. q. 2. precariæ. ff. de precario. l. & habet. ſępe. n. ipſi templarij, & ſimiles vi occupant iura epiſcoporum, & prorumpentes in arma, & publicas ſtratas prohibẽt tranſitum epiſcopis, & hoſpitia in terris ſuis (Memoratas) excõmunicationis, & interdicti (Crebris) i. frequẽtibus, ĩ. de pę. quod quidam. dixit quidam, Lectio crebra valet, quam
4 non obliuio tollit. (Diſſimulatione) quæ † eſt mortale in prælato, vbi videt ſubditos delinquẽtes. 43. di. ephesis, de of. or. irrefragabili (Et ſingulis) concor. de exceſ. prælat. nimis. 1. & 2. in fi. (In fraudem) ſecus ergo videtur, ſi nõ in fraudem. Sed in fraudem præſumitur ſi ꝯriũ non apparet. ſup. c. tuarum. 50. di. accedẽs. Vinc. vnde dixit Hoſt. ꝙ vbi priuilegia violabantur, bona fides eſſe non poterat (Conniuentibus) i. tacite conſentientibus, ar. in eo, quod legitur & not. de hęr. c. 2. vel. i. Clauſis, de ſent. ex. conqueſti. Hoſt. & habetur idẽ ver. ff. de manu. l. 4. in prin. ibi, cõniuentib. oculis dicitur ſeruus ſuis nũmis redemptus. (Debita) ſ. decurtatione ſuorum priuilegiorũ. ſ. eo. dilecti, & finaliter, ſi ꝓteruitas cõtumacię hoc exigeret, degradarẽtur. ſ. de cleri. non reſi. ex tuæ, & de
5 iud. cum non ab homine. Ho. ¶ † Gl. 1. all. multa iura, ꝙ metus præponderet verbis. exponit literam, & arguit ꝯ ciuitates &c. & finis ipſius & gl. vlt. reſpon. per quæſtionẽ. ¶ Vltima gl. fortificat textum, & ponit & exponit 4.
6 modos fraudandi legem. ¶ † In gl. 1. (ibi, ſcire leges) ſequitur, non eſt hoc eadem verba tenere, ſed vim & poteſtatẽ (& ibi, §. aſinam, in fi.) vide de verb. ſig. propterea, in gl. 2. [& ibi, contra legẽ] ibi dicitur, quod cõtra legẽ facit, quod lex prohibet. in fraudem facit, qui ſaluat verba, & circumuenit ſententiam. [& ibi ſi is qui.] vt non ſufficiat ſcientia, vbi edictum voluntatem requirit. ¶ In gl. vlt. [ibi, §. is autẽ, ad fi. §.] loquitur in eo, qui in fraudem Macedo. rem vendit, vt preciũ rei filiusfa. habeat
7 in mutuum. [Et ibi, quamuis. § ſi cũ eſſem] ¶ † In gl. 1. [ibi, l. vltima] & in iuramentis. 11. q. 3. anteceſſor, & in baptiſmo, de conſe. di. 4. retulerunt. Vinc. & in reſcript. de reſcrip. c. 2. & c. ad aures. in priuilegijs, vt hic, in iudicijs. vt ĩ. de verb. ſig. in his. in matrimonijs ſ. de ſpõ. ex literis. 1. & c. tua. Hoſ. [& ibi, libertatẽ] & excõicati sũt ipſo iure. ĩ. de immuni. ec. c. vlt. li. 6. [& ibi, timẽdę] Idẽ Egi. ſed hoc non probatur hic, ſimpliciter. n. prohibet papa illas fieri, & cõtra facientib. comminatur pęnam, immo huius ꝯrium videtur probari ibi, maiorem excõmunicationem incurrat. vnde, niſi præcedens appellatio, quæ ꝑꝑ. hoc interpoſita eſſet legitime, ſententiam annullet, dico, ꝙ ligat, licet iniuſte. hoc verũ, niſi error
a ibidem eſſet expreſſus.[a] ¶ In † gl. vlt. [ibi, §. non tantũ]
8 ſimilis fraus, de conceſ. præb. conſtitutus, & c. fi. [& ibi, fit legi.] eſt ſimilis fraus, de ſolutio. c. 2. (& ibi, plerique) & ibi hęc gl. per Io. & per Acc. ff. de legi. l. cõtra. (& ibi, non valet) ſi fraus, de pigno. illo vos, de emp. & ven. ad noſtrũ, vbi de hoc per Hoſt. & in ſum. e. tit. de em. & vẽ. §. fi. (& ibi, debitricem) hoc faciunt vſurarij Paduani, ꝙ ꝑꝑ multa priuilegia fideiuſſorũ data ibi per ſtatuta municipalia faciunt ſe fideiuſſores ficto alio creditore, a quo poſtea recipiũt ceſſionem. (Et ibi, quamuis) Itẽ de nomine ad nomen in eo, qui prohibitus eſt habere loci ſeruatorem, facit procur. vel vicar. in authen. vt nulli liceat, in prin. col. 9. ad idem de elec. auaritiæ, & c. fundamenta, li. 6. cum ſi. Idem de tpe ad tempus. ff. de ri no. l. denique. ſ. cum fertur ſententia ꝯ maiorem, & proceſſum fuerat cum ipſo minore, & ſ. de ſymo. intaneum. de facto ad factum, quod aliqui vocant de loco ad locum. C. ſi man. ita ſu. alie. ne proſti. l. vlt. ſcire debes, ꝙ ſi quis offendat verba, & non mentem, committit in legem, ſecũdum Pla. ff. qui & a qui. proſpexit. 6. q. 3. ſcriptum. ſm Io. ſecus. ff. de iureiur. ſed & ſi poſſeſſori. ff. de iure patr. adigere. §. quãuis. prima vera in dubijs. ff. de leg. 3. non aliter, ſecunda, vbi conſtat de mente. ff. de in ius vo. l. q̃uis, ſecundum Vin. qui hoc no. ſ. de conſti. ne innitaris, & hic Dinus dicit ſupradictos caſus reducibiles ad primos, & de hoc de reg. iur. c. ſi. li. 6. (& in fi.) forte nullus inciderat, & ſic non ob. ei quod ſ. dixi. vel non petitum vel factum fuit, ſed deciſum.

ADDITIO.

a ¶ Expreſſus. Vide Io. An. de exceſ. pręla. cũ ad quorũdã, & ibi gl.

SVMMARIVM.

1 *Clerici deprehenſi quando pro clericis non defendantur.*
2 *Tolerantia, quæ fit ex certa ſcientia excuſat a pœna canonis.*
3 *Delictum, vel ſecularis habitus non tollit priuilegium.*
4 *Executor teſtamẽtarius datus ad emẽdã forisfactorũ qualis.*
5 *Intellectus huius cap.*

CAPVT XXVII.

1 Ex parte. C. † Qui in habitu, tõſura, & cęteris vt laici cõuerſantur, deprehenſi in maleficijs ſe pro clericis nõ defendent. & huius pars de clericis coniug. ex parte. Et in prima reginę conqueſtio. in ſecunda prouiſio, & ibi, Ne igitur (Habitus) ſic ſ. de ele. trãſmiſſam. (Deprehendũtur) forte ſic ꝙ nõ eſt locus inficiationi, & ſic fit notorium facti, de cohab. cleric. c. fi. de accuſa. euidentia. Hoſt. (Aſſumunt) vbi nunquam habuerunt, & a barbitonſore tantum forte. (Reſumunt) vbi alias habuerunt. (Haberentur) quod excuſabat iniectores manuũ, de ſent. exc. c. 3. & c. in audientia. (Reſumpto) multo fortius de nouo aſſumpto, de quo præmiſit. (Tolerãdum) tolerantia approbationis. Ia. vnde dixit Hoſt. ꝙ hęc † tolerãtia, quę fit ex certa ſcientia, excuſat a pęna canonis. Secus diſſimulata. ſ. de pręb. cum iam dudum. remittit autẽ ad not. de ſup. ne. prę. c. pę. ¶ † Gl. 2. ſignat contraria, quia delictũ, vel ſecularis habitus nõ tollit priuilegiũ, & ſoluit. ¶ † In glo. 1. (ibi, maleficijs) vulgare Gallicorum. Go. & dicit Guil. obtentum, ꝙ teſtamentarius executor datus ad emendã forisfactorum teneatur ſoluere debita teſtatoris, quorum terminus erat lapſus, quaſi illud ſit forisfactum, vide in Spe. de inſtr. edit. §. nunc vero aliqua, ver. de hoc aũt quęritur. ¶ In gl. 2. (ibi, nõ cõſtabat) & iſto mõ eſt hoc c. planum, ſm Vin. (& ibi perpendimus] ſm
5 illam dec. põt hoc intelligi ſm Phi. (& in fi.) hodie † dic. vt ĩ. de ſen. ex. ſi iudex laycus, li. 6. & per ꝓdicta põt ſic dec. intelligi, is, quem non conſtat eſſe clericũ, deprehẽſus in maleficio allegans ſe clericum ſuper huius rei cognitione remittitur ſtatim ad iudicem eccleſiaſticum, ſi prius incedebat in habitu, & tonſura. Sed ſi prius inceſſerat, nunc vero dimiſerat tonſuram, & habitũ, illud priuilegiũ nõ habet. Si intelligeres decre. de cleri. cõiu. plana eſſet per dec. vnam, de cleri. coniu. li. 6. & ſolueretur, quod dixi e. ti. Io. in 4. q. quod videtur per dec. ex parte. e. ti. quæ eſt pars iſtius. vnde & Go. alijs ſolutionibus addebat iſtam, ꝙ hoc loquatur de clericis in minoribus, qui relicto clericatu ſe conuertunt ad militias, vel vxores. ſ. de cleric. con. c. pe. & vlt. contraria loquuntur de his, qui non poſſent relinquere clericatum.

SVMMARIVM.

1 *Ius ciuile Pariſijs vel in locis vicinis legi non debet.*
2 *Hiſpania prouinciarum excellentiſſima.*
3 *Ius ciuile quibus in locis non ſeruetur.*
4 *Ius canonicũ in cauſis eccleſiaſticis ſeruãdũ, vbi eſt expreſſũ.*
5 *Lex canonica quaſi in oĩbus negocijs eccleſiaſticis ſufficiẽs eſt.*
6 *Culpa ſimilis eſt prohibito diſcere vel docere.*
7 *Epilogus, & ſuffragium gloſ. 8.*

CAPVT XXVIII.

1 Super ſpecula. C. † Pariſijs, vel in locis vicinis ius ciuile legi non debet. & huius pars ſup. de magiſt. & ne cleric. vel mon. ſuper ſpecula. & primo ponit prohibitionis rationem, ſecundo prohibitionem.

Digitized by Google

nem.3. pœnam ʒfacienẽtis.2.ibi, Firmiter.3.ibi, & qui.
[Quæ]ac ſi dicat illas ſolas recipimus, quæ &c. alias nō.
vel oẽs recipimus, cū ſit de mente ipſarum nullū fouere
mortale, & in eo canonib. ſubiacere, in auth. de ec. ti. in
prin. col. 9. & de hoc ſ. de iud. clerici. Hoſt. [Imitantur]
immo per imperatores, & reges ſæculi Deus eas diſtri-
2 buit generi humano. 8. di. quo iure. [Non † vtuntur] di-
xit Vinc. ꝙ prima lex in Hiſpania prouinciarū excellen-
tiſſima in libro iudiciorū Legioñ. eſt, Quicūque recepe
rit leges Romanas, capite puniatur. & ita de pari cōten
dit cum imperio: contendit ẽt cū Francia, quia eo tpe,
quo nō erāt in Hiſpania niſi gentiles, in ipſo introitu pe-
tierunt Franciſcū patribus ſuis, & reſidui cum Rege ſuo
retrocedentes, ioculatores ſuos dimiſerunt in Guaſco-
nia, qui nec Gallicū loquuntur, nec Hiſpanum, dicebat
Hoſt. ꝙ paucæ prouinciæ reguntur iure ciuili. nā Hiſpa-
nia, Anglia, Scocia, Vallia, Ibernia, Alamania, Datia,
Suetia, Noruegia, Boemia, Polonia, Bulgaria, non regū
tur iure ciuili, ſed ſpecialibus conſuetudinibus, & ſtatu-
tis, licet interdum illis deficientib. vtantur illis in argu-
menta, cum tñ eſſet faciendum contrarium. ff. de le. de
quib. & breuiter ſm eum ſola Italia, & Regnum Arelatẽ
3 ſe vr̃ regi iure ciuili. [Raro] innuit, ꝙ † interdum occur-
rūt, vt materia teſtamentorū, tutelarum, ſeruitutum, de
quib. aut nō habemus rubricas, aut ſi habemus, nō ſuf-
ficiunt ad omnia, quæ occurrunt ſm Hoſt. & remittit,
ne cle. vel mona. ſuper Spec. §. fi. [Canonicis] cū ſuis gl.
4 no. aūt per hoc Hoſt. in cauſis † eccleſiaſticis, vbi ius ca-
nonicum inuenitur expreſſum, non eſſe recurrendū ad
mendicata ſuffragia, de conſti. cap. 1. & c. ne innitaris.
& eſt contra illos, qui per argumenta legalia diffiniūt,
contemnentes ius expreſſum, quod dixit patere in mul-
tis gl. Inn. per hoc volumen. ſecundo no. illo deficiente
recurri ad leges, conſuetudines, naturales rones, & exē-
pla, vt patet in notatis ſ. ti. 1. c. 1. de ſepul. certificari, de
elect. venerabilē, ver. ꝙ autē. & ſe. & tādem ad vulgaria
prouerbia, & dicta philoſophorū, & ethnicorum ratio-
nabilia, de cō. di. vlt. ne tales, de Iudæis. & ſi Iudeos, de
iure iur. quemadmodum, ibi, Quia turpius. &c. 37. diſt.
5 ſi quid veri. 3. no. ꝙ † lex canonica quaſi in omnibus ne
gocijs eccleſiaſticis ſufficiēs eſt, de quo remit. ad no. de
æta. & qua. c. pe. [Sacræ paginæ) i. diuinæ, vel theologi-
cæ, a qua non excluditur canonica. accedit quod no. de
æta. & qua. c. pe. Hoſt. [Pariſijs] non prohiberi in vno lo
co, qđ permittitur in alio, vt poſtulare. ff. de poſtu. ex ea
cauſa. 81. diſt. valet. Vin. [Vicinis] vſque ad ſuas dietas.
ſ. de reſcrip. nonnulli, vel forte plus. ſ. de elec. cū inter,
& 63. di. quanto. Vinc. dico in hoc ſtandum interpreta-
6 tioni conſuetudinis. [Vel audire] eſt † ergo culpa ſimilis
prohibita diſcere, vel docere. C. de male. & ma. lege pe.
& remit. Hoſ. ne cle. vel mo. ſuper Spec. §. quia vero. [Ius
ciuile] cuius tñ ſtudium viget in Ro. cu. e. tit. cum de di-
uerſis, li. 6. [Patrocinio] in vtroque foro [Excludatur] ip-
ſo iure. Hoſt. [Loci] de cuius foro factus eſt ratione deli
cti. ſ. de rapto. c. 1. [Innodetur] ſic patet, ꝙ nō eſt excōi
7 catus ipſo iure. Ia. idem Hoſt. ¶ † Vlt. gl. no. ꝙ ratione vi
cinitatis &c. ſignat contrarium. ¶ In gl. vlt. [ibi, §. vlt.]
loquitur in eo, qui celauit vicium prædio vendito, quo
8 ſcito emptor nō emiſſet. ¶ † In gl. 2. ibi, volumus. C. de
of. præto. Affricæ. l. 1. & 2. ff. de cenſi. l. fi. Hoſt. ¶ In glo.
vlt. (ibi, commodum) ad hoc facit c. ſi quis contumax,
cui concor. ſ. de paroch. ſuper eo, cum concor. 1. & 2. gl.
ad id quod in commodo dr̃, faciunt tria prima iura, &
Clem. de pœnis, ſi quis ſuadente, ver. quod ſi in commo
dum. Octauianus Auguſtus militibus, qui coniurauerāt
contra Antonium tpe ſchiſmatis in remuneratione de-
dit Cremonam, quæ, & ei rebellis fuerat, & quia non
videbatur ſibi ſufficere, dedit Mātuā. inde Mantua vhe
miſeræ nimium vicina Cremonæ. Hoſt. Ouidi. de nuce.
dicit nux vicinæ dāno eſt, quæ longius abſunt Natiuū
retinent inuiolata decus. (Et ibi, ſed & continuo) duæ
ciuitates pp viciniam Sodomorum exuſtæ ſunt. & ibi ar
guit gl. ad quæſtio. de duob. habentib. domum cōem,
& propter alterius maleficium pars inferior veniret de-
ſtruenda, quæ eſt Bar. Brix. domini. 43. & incipit, duo
communem. & dat ibi tres ſo. ꝙ permutabitur inferior
pars cum ſuperiore, vel in totum deſtrueretur, & agetur
contra illum, qui cauſam damni dedit, vel emet partē
diruēdam a fiſco. & dicam de hoc de pœnis, felicis, poſt
prin. li. 6. vbi remittam ad Spec. (& in fi.) vbi de hoc. &
47. diſt. quantumlibet, in fin. vltimæ gloſſ.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegij innouatio ius vetus conſeruat.*
2 *Status mutandus non eſt lite pendente.*
3 *Additio, & ſuffragium gloſſ.*

CAPVT XXIX.

1 Quia intentionis. C. † Innouatio pri-
uilegij ius vetus con
ſeruat, ſed nouū nō
tribuit. (Innouatio) cauſa rudium dicebat hic Vinc. no
tandū, ꝙ aliud eſt delegatio, aliud ceſſio, ſiue demāda-
tio, aliud nouatio, aliud innouatio. delegatio fit, cū quis
creditori ſuo, vel cui voluerit creditor, conſtituit debi-
torem ſuum, vel alium loco ſui. ff. de nouatio. l. delega-
re. & dẽt interuenire ſtipulatio inter delegatū, & illum
cui fit delegatio. vel lit. cont. vt præ. l. & huius formā vi
de in Spe. de ſol. §. 2. in prin. Ceſſio aūt, vel demādatio
eſt, cū cedo actiones mihi contra aliquē competentes,
& hic non exigitur conſenſus illius, contra quē actiones
ceduntur, nec perit per hęc actio cedentis, quin illa poſ-
ſit vti, niſi in caſibus, quos notaui ſ. de ali. iudi. mutan.
cā fac. c. 2. ſuper. 2. gl. Nouatio vero eſt, qñ ex prima cā
ſic conſtituitur alia, ꝙ perimitur prima. huius formam
vide in Spe. ti. prædicto. §. 1. ver. conſequenter, & hodie
ita fit nouatio, ſi expreſſe agatur, vt recedatur a prima
obligatione, alias durat prima, & ſecunda eſt acceſſio,
& agetur vtraque. inſti. quib. mo. tol. ob. §. vlt. Si nō aga-
tur expreſſe, ſed tacite, dici poteſt locum habere exce-
ptionem. C. de nouationi. l. fi. & ff. de præto. ſti. l. pe. In-
ſti. quib. mo. tol. ob. §. præterea. & appellatur hæc noua-
tio voluntaria. Neceſſaria vero nouatio eſt, quæ fit per
lit. conte. ff. de ſolutio. l. ſolutionem. ff. de noua. l. delega
re. per hanc nil tollitur, ſed adijcitur, quia per eam fit
melior conditio actoris, & fit interruptio, & perpetua-
tio. fit ẽt neceſſaria nouatio per ſnĩam. facit. n. ceſſare
vſuras vſq; ad tēpus quadrimeſtre, & poſtea currūt ma
iores, ſcilicet centeſimæ. C. de vſur. rei iudi. l. vltim. Et ſi
plures, quorum quilibet tenebatur inſolidum, condem-
nati ſunt, poſt ſententiam non tenetur quilibet, niſi pro
virili. C. ſi plures vna ſententia condemna. ſunt. l. 1. Et ſi
feratur ſententia pro reo, non tollitur actio actoris, ſed
oritur exceptio reo. Si vero fertur pro actore, oritur rei
actio iudicati. Sed an prima tollatur, eſt diuerſitas. qui-
dam dicunt nō tolli primam, ſi eſt realis. ff. de pignor.
l. Græce. & l. ſi fundus. Si perſonalis, tollitur. C. de vſur.
rei iud. l. fi. Alij, ꝙ nunquam prima tollitur, ſiue perſona
lis ſit, ſiue realis, ff. de fideiuſſ. fideiuſſor. Innouatio pri-
uilegij, vel inſtrumenti, ſi fit cum inſinuatione, perpe-
tua eſt, & creditur ei, etiam ſi pereat inſtrumentum in-
nouatum, de fid. inſtrumen. inſtrumenta. Eſt & alia in-
nouatio, quando priuilegia data per Romanos pontifi-
ces innouantur per ſucceſſores, & de hac hic, & ſ. eo. ex
parte, de confir. vti. vel inuti. cum dilectæ, 12. diſt. præce
ptis. dicit autem, quod quando priuilegium, quod inno
uatur, impugnatur, vel extat, & non impugnatur, inno-
uatio ius non creat, vt hic. Si vero priuilegium abolitū
ſit propter abuſum, vel ingratitudinē, vt in Piſanis, qui
aſtiterunt imperatori Ottoni contra eccleſiam, & in
eorum odium Inn. abſtulit archiepiſcopis ipſorū priui-
legium legationis, & palafreni albi cooperti, cum irent
in Sar-

Google

in Sardiniam, prohibēſq; illis de Sardinia, ne illis obedirent, ſed poſtea Honorius papa archiepiſcopatui priora priuilegia innouauit ex certa ſcientia, per innouationes reuiuiſcit ius ſuum, 24. q. 1. Achatius, & ſup. de feud. ex parte, & ſi vir dedit ſponſæ anulum alienum poſtea constante matrimonio, dat alium anulum pro illo, non videtur noua donatio. ff. de donatio. inter virum, & vxorem. ſi donatæ. §. ſi ſponſus, ſecundum Vinc. [In eo † ſtatu] qui mutandus non eſt lite pendente, ſ. vt lit. pendē. per totum [Tempore] not. conſiderari tempus datæ. ſic ſ. de reſcrip. eam te. Hoſt. [Extitiſſe] hoc intēdit, ſi contra priuilegium innouatum præſcriptum erat, vel iudicatum. vel erat illud per aliud reuocatum, innouatio illa non præiudicat epiſcopo. [Per hoc] i. per hāc declarationem. ſi. in Clemen. de elect. in pleriſque. in fi. ¶ † Prima gl. ponit duo ſimilia, & caſum, quæ per confirmationem accreſcit. ¶ In † gl. 1. [ibi, Confert] nec ob. ſecundum Vinc. de commo. c. vno. vbi dicitur, quod beneficijs non debemus decipi, ſed iuuari, quia hic non decipitur. Item iuuatur ex conſeruatione iuris, quod al. periret, vel de quo non conſtaret. [Et ibi confirmationem] ex certa ſcientia, quod dic ve no. de confir. vti. vel inuti. c. pe. & vlt. [& ibi perſonalis] agebatur tamen, quod eſſet realis. Secus ſi hic ageretur, quod eſſet perſonalis, ſicut ſ. de decimis, ex multiplici.

S V M M A R I V M.

1. *Priuilegiati vt vbique poſſint cum altari viatico celebrare, id ſine licentia prælatorum.*
2. *Interpretatio maligna vel aſtuta nullo caſu approbatur.*
3. *Præiudicium quando inferatur eccleſiis.*
4. *Phyſici habent librum viaticum vocantes.*
5. *Priuilegium habent epiſcopi altaris viatici.*
6. *Intellectus c. paſtoralis, hoc tit.*
7. *Parochialis presbyteris in quibus licentia requiratur.*
8. *Rebelles compeſcendi.*
9. *Militis priuilegium in teſtamento reſpicit bona non tutelas filiorum.*
10. *Quarta epiſcopalis vel parochialis a quibus non ſoluitur.*

C A P V T XXX.

1 In his. C. † Priuilegiati vt vbique poſſint cū altari viatico celebrare, id poterunt ſine licentia prælatorum. 1. ponit exordium, & facit narrationem. ſecundo prouidet, & reddit rationem. 2. ibi, Cum autem. [Diuinum] qui augeri debet nō minui, de
2 conſt. c. pe. vbi de hoc. [Dinoſcunt] maxime, quia † maligna, vel aſtuta interpretatio nullo caſu approbatur, vel nimis ſtricta, vt j. ſequitur, & ſ. de decimis, ad audientiam, ſm Hoſt. [Prædicatoribus] ex antiquiori approbatione præmittitur ordo iſte. de hoc de elect. quorunda, lib. 6. [Vbicunq;] in tota Chriſtianitate, alibi reſtringitur, de vſu palij. cap. pen. (Fuerint) in habitaculis
3 ſuis. Vinc. [Præiudicio) quod eſſet † ſi in eccleſiarum cōtemptū recipiant parochianos illarum ad diuina. ſ. de paro. vt dominicis, vel ſi in ſuis habitaculis vellent benedicere nubentes, ſi decimas & oblationes parochianorum recipiant, vel defunctorum, ſi iniungant alienis parochianis pœnitentiam, vt eis tradant euchariſtiam. 30. q. 5. aliter, de vſur. quando. 13. q. 2. qui oblationes, de pœn. & remiſ. omnis, de conſe. diſt. 2. tribus, ſecundū Vinc. de decimis, & oblationibus exemplificabat Inno. addebat Hoſt. de primitijs, & mortuarijs, alleg. 32. diſtin. c. præter hæc. de teſta. c. ſi. de ſepul. c. 1. de ver. ſign.
4 cum inter. [Viatico) i. portabili, habent † phiſici librū, quem vocant viaticum, quia itinerantes ſolent illum ſecum portare. alibi dicitur liber itinerarius. 16. di. Clementis, ſed ibi aliter exponitur. & corpus Chriſti dicitur quādoque viaticum, & quare, vide de pœ. & re. quod in te, in gl. 2. & ſuper ea. iſtud autem altare viaticum peregrinis, & alijs tempore neceſſitatis videtur eſſe conceſſum, de con. di. 1. concedimus. ſed ſecundum Hoſt. quicquid dicat illud capitulum, poſſet hoc a diœceſano prohiberi, niſi obſtaret priuilegium, vt hic. [Celebrare]
5 idem † priuilegium habent epiſcopi. j. e. c. fi. lib. 6. Sed nunquid ipſi epiſcopi poſſent hoc priuilegium altaris viatici alijs concedere. Et videtur, quod nō, per hanc dec. & pro. ſi. e. tit. lib. 6. & hoc placuit G. Na. ſ. c. cum olim. 2. contra, de conſe. di. 1. concedimus, vbi de hoc, & capiſtarum, & c. clericos, & c. ſi quis extra, & hoc teneat in ſua diœc. tantum. & facit quod dixi de cenſi. c. fi. & qđ hic dicitur, ver. cum aūt, & quod no. in Spe. tit. 2. §. nunc de epiſcoporum, ver. 121. ad hoc capitulum reſpondetur, quod hoc priuilegium erat generale totius orbis, quod nullus epiſcopus concedere poſſet. ad dec. vltimam eodem modo reſpondeas. facit in auth. vt nullus fa. orado. §. 1. col. 5. & eſt ſi. quod dixi, de ſepul. certificari, in 1. q. [Prælatorum] illorum locorum, ſiue ſint epiſcopi,
6 ſiue minores prælati, In. [Non † poſſint] contra ſ. e. paſtoralis. Sed ibi fuit expreſſum, quod non præiudicaret epiſcopo. Vinc. vel dic ſecundum Hoſt. quod hic non præiudicatur diœc. quia ius parochiæ excipitur. ſed ibi, & ſ. de vſu pal. c. antepe. & de confir. vti. vel inuti. c. ſi. de of. deleg. ſuper eo, ſi non requireretur, ei præiudicium pararetur, vel ibi etiam ſine licentia epiſcopi ſatis confert priuilegium. & poteſt etiam agi coram ſuperiore, vt illum cogat ad dandam licentiā. ſ. de iure pa. nullus. hic vero ſi neceſſaria eſſet licentia, nil valeret indulgentia. & adde quod ibi dixi. [Prorſus] q. nec publice, nec latenter ſecundum Hoſt. qui remit. ad no. de pac. plerique, de ſe-
7 pul. c. 1. in fi. [Abſtineant] vnde, ſi † ſine licentia parochialis presbyteri clericis, vel laicis præbeant euchariſtiam, vel vnctionem extremam, vel matrimonia benedicant, excommunicati ſunt ipſo iure, & per papam ab-
8 ſoluendi, vt in Cle. e. tit. religioſi. [Publicare] ſup. † Ho. & rebelles compeſcere, vt bene continuetur, quod ſequitur. al. forte parum prodeſſet publicatio ſine conſeruatore [Cōſecuti] hac autem gratia vtebantur iſti fratres in nouitate ſua, quando carebant proprijs eccleſijs, & habebant oratoria ſimplicia. hodie vero & habent cœmeteria, & conſecrantur ipſorum eccleſiæ. vnde nec in locis ſuis egent hoc priuilegio, ex quo habent alia altaria conſecrata, alienos tamen parochianos ad ſepulturam nō debent admittere. 16. q. 1. c. 1. niſi forſan ſuper
9 hoc ſint priuilegiati, ar. ſ. de ſepul. in noſtra. Ho. ¶ † In 2. gl. [ibi, ſi quis a principe] vide vt lite pend. c. 1. ſuper vlt. gl. [ibi, impuberi] priuilegium, quo miles teſtari poteſt, quo vult, reſpicit bona, nō tutelas filiorum, quia illæ fiunt iure patriæ poteſtatis, non priuilegio militari, & priuilegia militum ad alienam iniuriam porrigi non oportet [& ibi, nec auus] vide de reſti. ſpo. audita. ſuper 3. gl. [& ibi, quotiens] vide de reſti. cauſam, 2. ſuper vlt. gl. ¶ In glo. 3. [ibi, §. proſcribere] proſcriptio fit in loco publico claris verbis, Græcis, vel Latinis ſecūdum loci qualitatem, ne quis cauſari poſſit ignorātiam literarū. ¶ In gl. vlt. [ibi, l. 1. di. 10.] hanc legē & ſe. vide de reſti. cauſam. 2. ſuper vlt. gl. [& ibi, ſi quando] ſi lego, qđ vxori donaui, intelligitur de don. quæ alias non valet. alias inutile eſſet legatum. [& ibi, diuus] cui legatus eſt vſus ſiluæ, habet etiam fructū, ne legatum ſit inutile. [& ibi, quoties] vide in c. abbate, prox. all. ſuper gloſſ. ſic. ff. [& ibi, ver. ob. quoties] ſequitur in ſtipulationib. ambigua eſt oratio, cōmodiſſimum eſt id accipi, quo res, de qua agitur, in tuto ſit (& ibi, in contrahēda) ibi ambigua autem intentio ita accipienda eſt, vt res ſalua ſit actoris.
10 ¶ † In 1. gl. (ibi, quarta epiſcopalis) vel parochialis, vt ibi (& in fin.) fallit in Prædicatoribus, & Minoribus per conſtitutionem, Super cathedram, innouatam per Cōcil. Vien. de ſepul. dudum. ¶ In gl. 2. (ibi, ſi quis a principe) & §. merito, & ne quid in flumi. publico. l. 1. §. ſunt qui putant. ¶ In gl. pen. (in fi.) de Iudæis. ita quorundā, de accuſa. ſicut olim. Hoſt.

SVM.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium de decimis noualium non ſoluendis non extendi-
tur ad prius poſſeſſas per alios.*
2 *Poſſeſſio bonæ fidei impedit vires priuilegij.*
3 *Papa quando eximit monaſterium cum ſuis capellis, quomo-
do intelligendum. 4.*
5 *Interpretatio reſtringitur quando de alieno fit gratia.*
6 *Noualium priuilegium quale.*
7 *Indulgentia non valet ſuper re litigioſa.*
8 *Suffragium gloſſarum.*
9 *Argumentum a contrario ſenſu fortiſſimum.*

CAPVT XXXI.

1 Dudum. C.† Priuilegium de decimis noua-
lium non ſoluendis non extenditur
ad prius poſſeſſas ab alijs, niſi de
his fecerit mentionem, ad idem ī. de decimis. c. 2. li. 6.
& prima facti deciſa narratio. In ſecunda deciſio ibi,
De conſilio. & ꝙ dudum durauerit hæc lis, patet de ex-
cep. dilectæ, quæ loquitur de hoc facto. [Super decimis]
quas moniales de quibuſdam noualibus ipſis mona-
chis ſoluere denegabant pp quoddam priuilegium
ab ipſis monialibus impetratum lite pen. ſuper non ſol-
uendis decimis noualium, cum tamen monachi eſſent
in poſſeſſione percipiendi decimas illas; quare priuile-
gium non profuit, quia nec de poſſeſſione illa, nec de li.
pendentia fecerunt mentionem, & alijs rationibus de
quibus ī. patebit. [Noualium] ſm Boa. non procederet
hoc in priuilegio ſimpliciter impetrato ſuper decimis
non ſoluendis [Erant] prior & conuentus. [Poſſeſſione]
2 no. ꝙ † poſſeſſio bonæ fidei impedit vires priuilegij. de
hoc de decimis. c. 2. lib. 6. in 5. glo. dicebat hic Hoſt. ſi
monachi poſſidebant decimas illas ſuo iure communi
ſibi debitas, non debet eis obeſſe priuilegium hoc taci
to impetratum, tū quia abſorbet ius alterius. C. de pre-
cibus impe. offe. quot. tum quia contra ius, eo. tit. reſcri-
pta, tum quia lite pendente eo tacito impetratum, vt li
te pen. c. fi. cum ſuis concor. tum quia non fuit facta mē
tio de poſſeſſione aduerſariorū, quod erat neceſſariū,
vt valeret priuilegium, vt hic, vel reſcriptum, de con-
ceſ. præbē. cum noſtris. priuilegia vero ſurreptitia non
valent. & cum alteri inferunt graue præiudicium, ſunt
reſtringenda, & ſtricte interpretanda. vide quod dicā
de verb. ſig. olim, ſuper vlt. glo. & quantum fieri pōt, ad
ius cōe reducenda, ar. ff. de vul. & pupil. ſub. l. ex facto,
de ver. ſi. quid per nouale, de decimis ſuggeſtum, & c.
cum cōtingat, & c. ex parte. Sed per papam dēt fieri in-
terpretatio. ſ. c. prox. quia nec ad alium ſpectat, de iud.
3 cum veniſſet. & idem † dicendum eſt ſm Inno. qn̄ papa
eximit mona. cum ſuis capellis, vt. ſ. id intelligatur ōt
de capellis, quas alij poſſident, dummodo per hanc e-
xemptionem graue damnum prioribus dn̄is non pare-
4 tur, argumento prædictorum iuriū. vnde & † ſi tali mo-
naſterio dentur poſſeſſiones in aliqua diœc. in quibus
monaſterium aliquam eccleſiam ædificet, illa eccleſia
erit exempta, vbi tn̄ de illis poſſeſſionibus ante illam
ædificationem eps modicum emolumentum conſeque
batur, ſm Inno. ſed Ho. dicit, ꝙ aut eſt ædificata eccle-
ſia cum licentia epi, & ſic vbi non ignorabat exemptiō
nem, vr̄, cum nihil retinuerit, ibi ius ſuum remiſiſſe, ar.
ſ. e. quia circa. §. fi. in prin. aut ſine licentia, & ſic pōt ec
cleſia ab epo vendicari, vt patet ſ. eo. cum olim. 1. §. 1.
verſ. fi. Si vero ignorabat exemptionem, & certificari
potuit, ſibi imputet, ar. 37. di. §. fi. ad fin. ff. ad Maced. l.
pe. Alioquin, ſi hoc inquiſiuit, & monaſterium exemptū
hoc in fraudem tacuit, vr̄ epo ſubueniendum eſſe, ar. ff.
de redhibi. act. l. 1. §. 1. & 2. & l. cum 6. menſes, & arg.
de cleri. ex. mini. apoſtolicę. & ſ. de reſcr. ex parte. 1. §.
5 1. Sed † & hoc notandum, ꝙ vbi de alieno fit gratia, re-
ſtringitur interpretatio, vbi vero de ſuo proprio contra
facientem ipſam gratiam tunc laxatur. ſ. de don. cum
dilectus, in fine. & idem dixi de reſcript. cauſam, ſuper
gl. pe. Item ſm Inno. aliud eſt, qn̄ dicitur. Conferimus
tibi tales eccleſias, vel decimas, vbi quidem non vr̄ do-
natum, quod ab alio iuſte detinetur, ſi iniuſte detinea-
tur, donatum videatur, arg. ſ. de feud. c. 2. vbi quidem
& decimæ, quæ ad alias eccleſias pertinēt, peti poſſunt.
arg. ſ. de bo. vac. l. 2. Aliud, qn̄ dicit, Eximimus tale mo
naſterium cum capellis ſuis, quia tunc videntur exem-
ptę, & ſi alij ipſas poſſideant, niſi priuilegium probetur
per ſubreptionem obtentum. Ratio diuerſitatis hæc
eſt, quia exemptio non fit, niſi cum magna deliberatio
ne, vnde præſumitur, ꝙ papa omnia ſciuerit, & de alte-
rius poſſeſſione, & de alijs, niſi contrarium probetur,
vide quod dixi de reſcrip. cum dilecta, in gl. videntur,
ar. 35. q. 9. apoſtolicæ, & ca. ſuiam, collatio vero maxi-
me noualium, & laborum propriorum, ſiue priuilegij
conceſſio cum minori difficultate conceditur, nec ita
diſtincte examinatur. & ideo non vr̄ papa hoc ex certa
ſcientia conceſſiſſe, ſi ab alio poſſidebantur, & de hoc
non fecerunt mentionem, vt hic. in hoc tamen caſu poſ
ſet diſtingui, vtrum priuilegiatus tpe, quo agitur, repe-
riatur in poſſeſſione decimarum bona fide, & tunc pri-
mo dn̄o incumbit probatio, quod ipſe tempore impe-
trationis priuilegij poſſidebat, an dn̄s tpe quo agitur,
in poſſeſſione reperiatur, & tunc priuilegiato incumbit
probatio, ꝙ dn̄s tempore impetrati priuilegij non poſ-
ſidebat, ar. ff. ſi vſusfruct. pe. vti frui, in princ. ff. ſi ſeru.
vendi. ſicuti. §. ſed ſi quæritur, ſm Inno. & C. de lib. cau.
ordinata. Si vero neuter poſſidet, prima facie videtur
priuilegio eſſe ſtandum, ſm Inno. ar. ſ. eo. porro. & c. di
lecti. ſed & in exemptione monaſt. cum capell. diſtin-
guunt aliqui vtrum capellæ ſint nominatim expreſſæ,
vel non. Si nominatim expreſſæ ſunt, vt ſi dicatur. Exi-
mimus tale monaſterium cum capellis ſuis, ſcilicet ta-
li, & tali, & ſic de ſingulis. tunc videntur exemptæ, ar. ff.
ſi quis cau. ſed & ſi quis. §. quæſitum. ff. cōia prædio. in
tradendis. Si aūt ſpecialiter non ſint expreſſæ, ſed in ge-
nere, ſic dicitur, Eximimus tale monaſt. cū capellis ſuis
& c. non videbuntur exemptæ illæ, quæ ab alijs poſſidē-
tur, vel quas princeps ex aliqua alia cauſa latenti non
eſſet de facili exempturus. ar. in eo, quod legitur, & no.
ſ. de offi. lega. ꝙ trāslationem, Quia nec veriſimile eſt,
ꝙ Papa velit alicui graue præiudicium afferre. Quid er-
go ſi ita dicatur? Eximimus tale mona. cum talibus, &
talibus eccleſijs ſuis? Reſpon. intelligendum eſt, ſi ſunt
ſuę, quia per hæc verba non intelligitur dare proprieta-
tem, ad hoc de reſcript. ſi gratioſe, in fi. lib. 6. Item intel
ligendum eſt, ſi alius non ſit in poſſeſſione earum bona
fide, at. hic. Item intelligendum eſt, ſi alij non fit inde
graue præiudicium, vt in iuribus ſupradictis. hoc ideo,
quia in hoc caſu eccleſiæ ponuntur quaſi acceſſoriæ, &
in acceſſorijs non fit tanta examinatio, quanta in prin-
cipali, ſm Inn. Aliqui tamen dicunt, ꝙ ſola poſſeſſio nō
impedit priuilegium, imo requiritur, ꝙ is, qui poſſidet,
habeat proprietatem iuris. nec ob. quod dr. ideo enim
de ſola poſſeſſione facit mentionem, & non de proprie-
tate, quia de ipſa certum erat, ꝙ ad aliquē pertinebat ſi
ue per priuilegium, ſiue per præſcriptionē, ſiue per ius
commune. Alij vero dicunt, ꝙ ſola poſſeſſio bonæ fidei
impedit vires priuilegij ſecundum Inn. quod putat Ho
ſtien. verius. de poſſeſſione vero malæ fidei certum eſt,
ꝙ non impediret, ſecundum Inn. ar. ſ. de reſtit. ſpo. gra-
uis. ſ. de præſcrip. c. fi. ſ. de don. inter vir. & vxo. & ſi ne-
ceſſe, cum ſuis concor. & adde ſecundum Hoſtiē. quod
2 no. de conceſſ. præb. cum noſtris, & c. literas. [a] [Altera]
6 ſcilicet, monialium. [Noualium] ſcilicet quæ † non co-
lunt proprijs manibus, vel ſumptibus, in alijs enim pri-
uilegiati ſunt per ius commune. ſ. de deci. ex parte 1. ſe-
cundum Goff. & Phi. [De hoc] ſcilicet de litis penden-
tia, & de poſſeſſione monachorū. [Mentionē] no. ſecun

dum

7 dum Vinc. ꝙ † non valet indulgentia ſuper re litigioſa.
Item nec confirmatio. ſ̄. de confir. vti. vel inuti. ſi quis
rei. nec cõſecratio. ff. de litig. l. ult. nec promotio ad di-
gnitatem. ff. de libe. cauſa, qui libertatem, nec recipitur
ad ordines, nec ad teſtimonium, de reſt. non debet, nec
valet alienatio niſi in caſib. C. de liti. l. vlt. & de hoc, vt
8 lite pẽ. eccleſia. ¶ † Gl. 1. reddit rationẽ literæ, & arguit
a ɔ̃rio. ¶ In 1. gl. [ibi, quoties] vide in c. cauſam, ſtatim
9 all. ſuper vi. gl. [ibi, reſcripta] cauſam. 25. q. 2. ¶ † In gl.
1. [ibi, a ɔ̃rio ſenſu,] quod eſt fortiſſimũ, & dixi de hoc
ſ̄. de elec. publicato. dixit Inn. quoſdam dicere, priuile-
gium de decimis noualium extendi ſolum ad futura no
ualia, vnde de preteritis nouālib. ẽt de quibus parochia
lis eccleſia decimas non perceperat adhuc, non intel-
ligetur priuilegiũ. Satis. n. eſt, ꝙ erant debitæ, licet non
poſſiderentur, ipſe tamen tenet contrarium, & ẽt ad pre
terita noualia, de quibus nondum ſolutæ erant decime,
priuilegium extendatur, licet male tenerentur illæ deci
mæ, quia debebantur parochiali eccleſiæ, quod teneas
per hanc decre. & p decr. 2. de decim. li. 6. vt ſic ſolũ de
beri non impediat vires priuilegij. ſcit. n. papa etiam in
futurum deberi. dicit tamẽ Inn. ꝙ ad decimas fructuũ
pro tempore præcedente priuilegium monachi habent
actionem, & tamen per illam ſolutionem, quam facient
moniales, non acquirent monachi poſſeſſionem, quia
nunquam per id, quod ſequitur ex condemnatione quæ
ritur poſſeſſio alicuius rei, vel iuris, niſi alia in eam indu
catur, dicit Ho. ꝙ vellet ſuper hoc videre ius. cum enim
poſſeſſio ſit facti. ff. de acqui. poſ. l. 1. in prin. & ẽt per vio
lentiã acquiritur, vnde & predo reſtituitur, de reſt. ſpo.
in literis. in fi. licet contra ius & ſpreto iudice poſſeſſio-
nem illam acquiſiuerit, dicit ipſe, ꝙ non videt rationẽ,
quare is, cui ex vi ſententiæ aliquid traditur, non acqui
rat poſſeſſionem. & dicit contrarium expreſſum. ff. de
b acq. po. l. iuſte poſſidet,[b] & ſ̄. de re iud. cum aliquib. fa-
tetur tamẽ cum Inn. ꝙ per priuilegium facilius tollitur
ius, cuius poſſeſſio non habetur, quam ipſa poſſeſſio.

ADDITIONES.

a ¶ Et c. literas. Vide glo. & ibi per Bart. in l. iuſte, ff. de acqui. poſ. & in l. 1. ff. ſi quis teſtamento liber eſſe iuſ. fue.

b ¶ Iuſte poſſidet. Et ibi vide Bar. & in l. Põponius. §. ſi iuſſu, ff. e. ti.

SVMMARIVM.

1 *Confratres priuilegiatorum, niſi ſe, & eos in totum tranſtulerint, ad epiſcop. lia iura tenentur.*

2 *Mercenarij alicuius diœceſis an poſſint excommunicari.*

3 *Additio, & ſupplementum gloſſarum, 4. & 5.*

CAPVT XXXII.

1 Quidam. C. † Cõfratres priuilegiatorum ni-
ſi ſe ad eos in totũ tranſtulerint, ad
epiſcopalia iura tenentur. Cõis di-
uiſio & 2. ibi, verum. [Epiſcopalib.] patent exempla, de
off. ord. conquerente. [Fecerint] nec habitum mutaue-
rint, nec bona ſua monaſterio contulerint. al. contra. ſ̄.
eo. vt priuilegia, de quibus ibi dicitur. nunquam. n. a iu
riſdictione eximuntur, niſi omnino tranſeant, & hoc te
neas ſ̃m Inn. & Hoſt. [Compellere] & ſic eos excommu
2 nicare poterit, priuilegio non obſtante. Sed † nunquid
mercenarij diœceſ. meæ, qui quotidie ducuntur a religio-
ſis ad armenta ipſorum cuſtodienda, vel ad ſeruiẽdum
eis per annum pro ſtipendio, poſſunt per me excommu
nicari? Sic, & de omni luc. debent decimam, & de parte
ſua gregis, niſi aliud in eorum priuilegijs contineatur.
ſ̄. e. porro. Vinc. [Integre] dicit per hoc Vinc. ꝙ iſti con-
fratres non ibunt ad illos ad audiendum diuina, quia
adhuc ſunt parochiani priorum, de paroch. c. 2. 17. q. 1.
3 qui bona. ¶ † Prima gl. inducit tria, ſi. ad primum & vlti
4 mum inducit contrarium. ¶ † In 1. gl. [ibi, §. ſola] textu
5 habes de reſcrip. dilectus. 2. in glo. 2. ¶ † In gl. 1. [ibi, ẽt
miles] vide quod no. de cõ. pre. quia diuerſitatem. in gl.
pe. Et ibi dupliciter ſoluitur, ſcilicet ꝙ lex, ex eo, loqua-
tur de priuilegio ſolenni, illa de alijs, vel in l. ex eo, non
iurauerat, ibi iurauerat, potes dicere, ꝙ ſi de numero
transfertur ad numerũ, habet priuilegium prius, quam
illuc perueniat, vt in contrario. ſecus, ſi non de numero,
vt in l. ex eo.

SVMMARIVM.

1 *Nouale ſemel quo ad priuilegium retentionis decimarum, ſemper eſt nouale.*

2 *Memoria alicuius facti quando eſſe non dicatur.*

3 *Priuilegium noualis quando remaneat.*

4 *Suffragium gloſſarum.*

CAPVT XXXIII.

1 Conſultationi. C. † Quo ad priuilegium
retentionis decimarũ, ſe
mel nouale ſemper eſt
nouale. & primo ponit dictum. ſecundo rationem ibi,
cum al. & corrigit opi. Io. qui tenebat huius contrariũ,
vt no. Vinc. ĩ. de verb. ſig. quid per nouale. [Terra] id eſt
ager, ſilua, vel locus per ſe ſeparatus non adiacens, vel
acceſſorius terræ præciſe, ſecundum Vin. & quædam hic
no. per eum, vide quaſi ad literam in Spe. de proba. §.
1. verſi. circa nouale, vſque ad ver. & no. q. & aliquid &
2 xi no. de ver. ſig. c. 1. [Memoria] † quia non eſt, qui vide
rit, vel audiuerit, nec eſt communis opinio, ꝙ fuiſſet cul
ta. & ſi plures apparerent, qui dicerent ſe audiuiſſe ab v-
no, habẽtur loco vnius. ff. de condi. & de. cui fundus. de
a teſti. licet ex quadam.[a] ſecũdum Vin. ſed pone, ꝙ appa-
reant indicia, ꝙ locus fuerit cultus, vt ædificia antiqua,
vel locus eſt vicinus antiquo caſtro ẽt depopulato, vide
tur quo ad hoc haberi pro culto, quia per ędificia pro-
batur. C. de admini. tu. lex, quæ. §. nec enim, & C. de ali.
pre. l. 3. 12. q. 2. quatuor. in fi. & c. aurum. Vinc. & de hoc
in Spe. prędicto. §. ver. quid ſi non eſt. [Quo ad immuni
3 tatem] hoc pro † tanto dicit, quia vere non eſt nouale,
ex quo multum tempus tranſiuit poſt culturam, ſed re-
manet priuilegium nouale in illo. (Cẽſeri) ſicut fundus
dotalis etiam ſoluto matrimonio remanet dotalis. ff. de
fun. dot. etiam dirupto. Phi. [Cum al.] i. ſi in futurum. &
perpetuo non cenſeretur iure noualis. ¶ Gl. 2. aperit du
4 bitationem, † & elicit duo ar. ¶ In gl. 1. [in fi.] & c. ve-
niens. lib. 6. ¶ In gl. 2. [in fi.] vel abutuntur. ſ̄. eo. tuarũ.
idem in alijs caſibus no. de deci. ſuggeſtũ, in 1. gl. ¶ In
gl. vlt. [ibi, reducendo] pone, ꝙ expenſæ illæ excedunt
valorem fructuũ percipiendorum ad 50. annos, vt ſi ex-
pẽderunt mille, fructus valebunt quingenta. Ego intelli
go de expenſis factis pro obtinendo priuilegio, puta ex
penderũt 50. nõ 100. terra deberet eſſe noualis poſt de
cem annos. pone, ꝙ in decem annis perceperint quingẽ
ta, quorum decima fuerunt quinquaginta. lucrati ergo
ſunt per retentionem decimarum quinquaginta, ſed in
priuilegio expendũtur 100. & ſic perdunt quinquagin
ta. de expenſis enim culturę non videtur intelligi poſſe,
ex quo ſoluta decima. 9. partes haberent in fructibus
[& in fi.] & diligentia ſua nemini debet eſſe damnoſa.
C. de allu. l. 3. & beneficijs nos iuuari oportet, non deci
pi. ſ̄. de commo. c. vno. Phi. & Goff.

ADDITIO.

a ¶ Licet ex quadam. Ibi vide Io. And. & vide gl. quæ videtur no. contrarium, in l. ſi arbiter, ff. de probatio.

De purgatione canonica, Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*

1 ¶ † Quia propter delicta ad purgationem ſæpius perue
niunt, ideo poſt tractatus diuerſorum exceſſuum ſubij-
citur rubrica, de purgatione can. habetur materia 2. q.
5. & 15. q. 5. conueniunt huic rubricæ, de off. ordi. ex par
te, de confeſ. cap. 1. de teſti. tam literis. de præſump. lite
ras, de re iu. quo ad conſultationem, de cohab. cle. & ma
nos.

nos de accuſa. cum P. & c. veniens, in fi. & c. cum oporteat. & c. inquiſitionis. ad fi. & c. accedẽs. de calum. c. 2. de ſimo. de hoc. & c. inſinuatum. de hæret. excommunicamus. §. qui autem. & §. adiicimus. de apoſta. tuæ. & de adul. ſignificaſti.

S V M M A R I V M.

1 *Infamatus fide dignus iuramento ſe purgat.*
2 *Additio, & ſupplementum gl. ſſ. 3.*
4 *Teſtis fidem non tollit facti infamia.*

CAP. PRIMVM.

1 **Nobilis.** C. † Infamatus fide dignus per iuramentum ſe expurgat, al. non. ſecunda ibi, ſi ãt [Crimen] quod probari non
poteſt. [Sciuerit] vel crediderit. quod ſemper credere
debet, niſi probetur contrarium ſ. de præſump. cap. fi.
2 Ho. ¶ † In gl. pe. [ibi, ſi cui. §. eiſdem] & vide de ſi. per
tuas. j. ſuper gl. & ſic [& ibi, §. a barbaris] rediens ab hoſtibus reſtituitur, ſi probat ſe captum euaſiſſe, non trãſfugiſſe. ſi bonus miles prius æſtimatus fuit, aſſertioni
3 eius credetur. ¶ † In gl. 1. in fi.] Go. non placet hæc lectura, ſecundum quam eadem purgatio imponetur nobili, & ruſtico libero. Eſt enim maior numerus requirendus in nobili, licet totum ſit arbitrarium. exponit ergo,
Vel, pro. i. ſiue pro &. ff. de ver. ſig. ſæpe. ¶ In glo. 2. in fi.]
4 & ſic † no. ar. infamiã facti non tollere fidem teſtis. ¶ In
glo. vlt. [ibi ſcripſit] & ſ. de ſtatu re. ea quæ. vbi de hoc
[& in fi.] puta per tormenta præcedentibus indicijs, quia ab illis non eſt incipiendum. j. de regu. iur. cum in cunctis. ſecundum Gof. Inn. dixit, ꝙ per hoc capitulum volebat indici purgationem vulgarem. & in hac parte reprobatum erat. pro quo ſatis facit, ꝙ hæc decre. erat olim in tit. de purga. vulga. in prima compil. & dicebatur, Ingenuus non eſt, niſi ferventi aqua, vel candenti ferro ſe expurget. per quod etiam dixit Vin. reſecata nõ paſſim in iudicijs alleganda. de hoc ſ. in prœmio.

S V M M A R I V M.

1 *Suſpectus qui tertio monitus ſe nõ corrigit, cum poſſit, ab officio ſuſpenditur.*
2 *Suffragium gloſſarum.*
3 *Intellectus huius cap.*

C A P. II.

1 **Si quis presbyter.** C. † Suſpectus, qui tertio monitus ſe non corrigit, cum hoc poſſit, ab officio ſuſpenditur, donec ſe purget. [Permiſerit] agendo. ſ. id propter quod mala ſuſpitio naſci poteſt, ſecundum Inno. [Chriſtianitatis] vulgare eſt in foro Iulij, vt audiui a dño Paduano patriarcha Aquilegien. [Emendauerit] i. nõ euitauerit illa, vnde infamia oritur. Inn. [publica] i. corã omnibus. Ho. [Satisfactionẽ] i. canonicam purgationẽ. & ſic facit ad ti. [Scanda-
2 lum] 2. q. 5. presbyter ſi. ¶ † In gl. 3. in fi.] qua Chriſto tenetur, Phi. & ſic poteſt intelligi. 15. quæſtio. 4. placita. vel id eſt excommunicationis, qua priuatur chriſtiano-
3 rum commercio. ¶ In gl. vlt. in fi.] hoc † capitulum intelligo, quando ex facto eius præter purgationem ceſſare poſſet infamia, puta expellendo mulierem de domibus eccleſiæ, de qua ſuſpectus eſt, vel ceſſando a familiaritate illius, de qua ſuſpicio. j. eo. cum in iuuentute.

S V M M A R I V M.

1 *Decret. vna de ſta. mon. lib. 6. ſeruanda.*
2 *Purgatio indicitur ſecundum qualitatem ſuſpicionis.*

C A P. III.

1 **Moniales.** Breue eſt. [Inſeruire] qđ † multę faciunt non ſine periculo animarum ordinariorum ſuorum, qui dec. vnam. de ſta. mo. li. 6. non faciunt obſeruari. [Accuſentur] i. infamentur. Phi. Gof. [Valuerint] tũc enim nõ
2 eſſet locus purgationi. j. c. pe. ¶ In † glo. 2. in fi.] vel ſecundam regulam, quæ habet, ꝙ ſecundum qualitatem ſuſpicionis indicatur purgatio, & taxetur numerus purgatorum. ſ. de hæreti. ad abolendam. §. qui vero, & 2. q. 5. omnibus, ſecundum Gof.

S V M M A R I V M.

1 *Irregularem fieri poſſe conſtitutum in minoribus.*
2 *Suſpicio triplex.*

C A P. IV.

Si quis. Breue eſt. [De gradu] i. in gradu ſubaudi conſtitutus, Ho. [Eccleſiaſtico] quo-
1 cunque † maiori, vel minori. & ar. conſtitutum in minoribus irregularem fieri poſſe, & degradari. de hoc dixi de cle. ex. c. 2. [Sponſarum] vel aliarũ rerum, rapiuntur enim quandoq; res, quandoq; corpora, vt patet ſ. de rapto. per totum. Ho. [Prodiderit] etiã extra iudicium publice gloriando, de exceſ. præ. quam ſit, ſecundum Inno. [Propulſatus] i. infamatus, Gof. & Hoſt. nec tamen confitetur. T. (Canonice) nec vulgari-
2 ter. ¶ † Vlti. gl. tractat de triplici ſuſpicione. ¶ In gl. 1. (ibi, ponitur) & maxime in hoc caſu. j. de hære. cum ſecundum, li. 6. ¶ In gl. 2. (ibi, probationis) arguit. Hoſt. infamatum poſſe poni ad tormenta, & cogi vt veritatẽ dicat, & remittit ad no. ſ. de accuſa. ſi conſtiterit. ¶ In gl. vl. (ibi, primo) vbi de hoc, & ſ. de præſump. quanto. (& in fi.) quod dic, vt no. ſ. de præſump. literis, in gl. pe.

S V M M A R I V M.

1 *Infamatus, contra quem crimen probari non poteſt, ſe purgare debet iurando de veritate.*
2 *Accuſator licet in probatione deficiat, purgatio eſt indicenda.*
3 *Epiſcopus iurans tangit euangelia.*
4 *Teſtimonium credulitatis quod.*
5 *Suffragium gloſſarum.*
6 *Accuſare plures vnus an poſſit.*
7 *Epiſcopatus eſt ordo.*

C A P V T V.

1 **Quoties.** C. † Infamatus, ꝯ quẽ crimẽ probari nõ põt, ſe purgare dẽt iurãdo de veritate, ꝯpurgatores vero de credulitate iurabũt. & primo narrat factũ. ſcđo ibi, Cõi, purgationẽ indicit, & numerum taxat. tertio ibi, Porro ponit purgationis formã. [Latere] ar. de præſum. quoſdã, & c. quãto. [Scriptum] i. libellum acuſatorium, de quo ſ. de procur. tuæ. [Canonum] forte propter ætatem, crimen, vel infamiam ſecũdum ordinem repellebantur, vel nõ probant, vel dicti ſui ſufficientem rationem non reddebant, de teſti. ex parte, & c. cum cauſam, cum ſuis con-
2 cor. ſi. Et no. ſecundum Inn. & Ho. ꝙ † licet accuſator in probatione deficiat, eſt tamen indicenda purgatio infamato, & Ho. remittit ſ. de accuſa. cum P. in fi. [Nequiuerint) ſuper hoc. ſ. ꝙ eccleſiam &c. (Quatuor) factum narrat. (Tertia) eſt ego numerus arbitrarius, al. debuiſſet eſſe duodena. de hoc j. c. inter. (Religioſorum) i. honeſtorum. & bonæ op. ſecundum Hoſt. facit de cõſti. eccleſia. (Super ſancta) vide quod no. in Clem. de hæreti.
3 c. 1. §. porro, in gloſ. 2. ſpeciale, quod epiſcopus † iurans tangit euangelia, cõcor. de ſen. ex. venerabili. poſſet dici, ꝙ quia ſimonia eſt hæreſis, ideo tangit hic, ſicut cũ hæreſim abiurat. 1. q. 7. quoties, al. regulariter ſecus, qđ dic, vt ſ. de iura. cal. c. fi. ſed per hoc non reſpondetur rationi huius capituli. dic vt ibi dicã (Sciente) præciſe ergo non tenetur aſſerere de facto alieno. & facit qđ dicã j. c. accedens. (Super ſancta) ergo illi tres epiſcopi compur-
4 gatores tangent ſacra, hoc † eſt enim teſtimonium credulitatis, non veritatis. Item eſt voluntarium, non neceſſarium. j. cap. 2. in fi. & dicã j. c. de teſtibus, & ſic nõ ob. 11. q. 1. nec honore. vide de electi. vt circa. li. 6. in gl.
5 per hoc dicas, in fi. qui finis fuit addi. ¶ † Gl. 1. reſpõ. ſignando contrarium de l. ſi plures, & dupliciter ſoluitur. ¶ In gl. pe. (ibi, l. 2.) §. 1. dicit, quod ſ. & ponit exẽ-

plum

pluni in decurione, qui alio ſubmiſſo, vel ſubiecto colit
prædia publica, quia vſurpatū reuocabitur [& ibi, filiū
habeo] in Macedonianū cōmittitur, ſi nepoti mutua-
tur ſine conſenſu aui, licet pater in ptāte conſtitutus cō-
ſentiat, cum etiam ipſe mutuum accipere non poſſit [&
ibi, §. geſſiſſe] vide in c. mulieres, ſup 3. gl. ¶ In gl. vlt.
[ibi, videamus] vide hanc & ſe. de iura. c. in perpetran-
6 dis. ſuper 4. ¶ † In gl. 1. [ibi crimine] ſed nunquid econ
tra vnus plures accuſare poſſit. no. 81. di. Maximianus.
& plenius 2. q. 1. ꝓhibētur, & dicā j. ti. 1. c. 2. & de hoc
in Spe. de accuſatore, in prin. [& ibi, c. 2.] vbi de hoc. [&
ibi, in primis] & ibi de hoc. ¶ In gl. 2. in fin.] de hoc 32.
7 di. c. 1. & in proœmio. 6. li. in prin. ad pattem, ꝙ † epatus
ſit ordo, faciunt multa iura. ſ. 23. di. c. 2. & c. eps, cū or-
dinatur. 54. di. ſi ſeruus. 2. cui concor. C. de epiſ. & cler.
auth. epalis ordo. 64. di. c. 1. & 2. 65. di. non debet, & c.
ſe. & c. placuit, & c. fin. 66. di. porro. 75. di. cap. 1. 80. di.
epi, & c. fin. 84. di. cum in præterito. 89. di. cap. fi. 93. di.
diaconus. ad idem. s. de renun. poſt translationem, ad
fi. de temp. or. ſi archieps, & c. nec epi, de conuer. coniu.
ſano, de presbytero nō bap. c. vlt. verſ. preterea. de con.
ec. vel alta. aqua. adduci poſſet dec. 2. de cleri. percuſ.
ad contrarium ſatisfacit de ſerui. in or. fa. c. vno, in fi.
de fa. vn. e. vno, ad fi. in quibus dr̄ epos conſecrari, preſ
biteros ordinari. item presbyteri olim eligebant vnū
ex ſe, quem epm nominabant. 93. di. legimus, verſ. qđ
autem. 95. diſt. olim. vide quod dicam ſuper prędicto
proœ-3. gl. ¶ in gl. pe.] & j. de reg. iur. qui facit, lib. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopus parochianum ſuum infamatum ad purgationem compellit.*

2 *Additio gloſſarum.*

C A P V T VI.

1 Nos inter alios. C. † Epiſcopus paro-
chianum ſuum infa-
tum ad purgationem
compellit, niſi ab eo appellauerit, cōis diui. 2. ibi, con-
ſultationi. [Crimine] quid in matrimonio. diſtinguitur,
vbi agitur ad diſſolutionem mutuæ ſeruitutis, habet lo
cum purgatio, vt ſi eſt de adulterio diffamata. 2. q. 5. §.
hoc afit. & ſi deficit in purgatione, habetur pro adulte-
ra, & pōt vir eam dimittere, & compurgatrices erunt
vicinæ, & quæ illam habeant notam. j. e. cum P. vbi agi
tur ad diſſolutionem coniugij, non admitto purgatio-
nem. & ſi deficeret, non diſſoluitur, quia nec præiudica
ret confeſſio ſine alijs indicijs, de eo, qui cog. cō. ſuper
eo. nec habet locū iuramēti delatio, nec annus, de quo
loquitur can. 11. q. 3. turſus, Vin. [Compellendus] ſicut
clericus infamatus a celebratione officij ſuſpēditur, do
nec ſe purget, ita laicus iſte poterit ſuſpendi ab auditio
2 ne, & ſic compelli. ¶ † Gl. 1. addit caſum, quærit, ſoluit,
ſoloni all. ɔriū. ¶ In gl. 1. ibi, parochianū ſuum [laicū. ſ.
[& ibi, ad eccleſiā,] idem Inn. quod ſic probat. purga-
tio non indicitur niſi deficiente probatione. ergo illius
criminis, cuius probationes recipere non pōt, quia co-
gnitionem non habet, purgationē indicere nō poterit.
Et vide quod dixi de accuſa. qualiter. 2. ſuper ver. peri-
culo. dicebat Archi. de conſue. ca. 3. l. 6. ꝙ rationem di-
ſtinctionis criminum in hoc caſu nō videbat. primo q a
eps, qui ſubditorum crimina non corrigit, magis dicē-
dus eſt canis impudicus, quam eps. 83. di. nemo. 2. q. 7.
qui nec. item iſta dec. ponit dubitationem generalem,
& generalis reſpon. ſequitur, non diſtinguens inter cri-
mina, ergo generaliter eſt recipiēda, 31. q. 1. c. vlt. indu
cit quod no. s. de of. or. c. 1. in 3. glo. Item ꝙ ſecundum
canones oē crimen vr̄ eſſe publicū, vt no. s. de colluſio.
c. 1. in gl. pe. cum ſua remiſ. & infamare. 3. q. 4. conſan-
guineorum, in fi. [& in fi.] Ho. dicit primum verum quo
ad temporalē pœnam imponendā, ſm quo ad pœniten
tiam, vnde inquit. s. de offi. ordi. c. 1. vbi dixi de hoc in
prin. & deficiente probatione purgationē indicet, nam
& in laico locum hēt ratio, de qua s. c. 2. in §. ſm eum, vi
de quod dixi de iureiu. ad noſtram. 2. ſuper gl. pe. ¶ In
a gl. vlt. [ibi grauat] vt qa non vult recipere teſtes [a] notos
ad probandum bonam famam, ſed recipit ignotos, vel
forſan inimicos, vel viles & abiectos, vel nimium inqui
rit de qualitate compurgatorum, ſecundum Hoſt.

A D D I T I O.

a ¶ Teſtes. Et ſic no. ꝙ licet notorius criminoſus non appellet, infamatus tamen appellat.

S V M M A R I V M.

1 *Compurgatores debent eſſe honeſti, & notum habere quem purgant.*

2 *Superior ſubdito poteſt purgationem indicere propter publicam infamiam.*

3 *Suffragium gloſſarum, & nu. 4.*

C A P V T VII.

1 Cum P. C. Compurgatores † debent eſſe ho-
neſti, & notum habere quem purgāt,
nec impediri debent a iudice, & de-
ficiēs in purgatione punitur vt cōuictus, ſm ibi, vt ait
ibi, Deficientem. 4. ibi, præcaueris, & continuatur hæc
dec. ad fi. dec. cum P. de accuſ. [Pecuniæ] largiſſime ſu-
2 mitur. 1. q. 3. totum. [Priuare] dicit † Hoſt. pro conſtanti
tenendū, ꝙ ſuperior ſubdito poteſt purgationē indice-
re propter publicam infamiam, vel propter ſcādalum,
vel propter vehementem ſuſpicionem quorum quod-
libet per ſe ſufficit. j. eo. inter, etiam ſi nulla inquiſitio
præmittatur, j. c. pe. 1. reſpon. Sed ſi purgationem præ-
ſtare renuit, vel negligit, non priuatur, ſed tantum ab
officio, & beneficio ſuſpenditur, vſq. ad ſatisfactionē. i.
quouſq; purgauerit. s. c. 2. in fi. & j. c. 1. de hære. excom-
municamus. 1. §. 1. Si autem attentet ipſam præſtare, &
in ipſa præſtanda deficiat, tunc punitur, ac ſi eſſet con-
uictus, de ſimo. de hoc, & c. inſinuatum. & ſic quandoq;
priuatur perpetuo officio, & beneficio, quando crimen
hoc exigit, vt hic, & j. eo. inter. Idem eſt, ſi non purgat
ſe j. peremptorium ad hoc aſſignatum. niſi interim ap-
pelletur, de re iud. ꝙ ad conſultationem, ar. qui fil. ſint
le. lator, qui mat. ac. poſ. cap. fi. Alij contra. ſed dicunt,
quod debet excommunicari. s. de hære. excommunica
2 mus. [a] 1. §. f. vel illud eſt ſpeciale in illo caſu, ne quis de
tanto crimine ex tali præſumptione condemnetur, de
præſump. literas. §. fi. quod eſt verius, vt j. e. inter, ad fi-
nem. vnde dixit Inno. ꝙ c. presbyter. 2. q. 5. & c. 2. s. eo.
loquuntur, quando proprium iuramentum offerebat
purgandus, ſed quia purgatores habere non poterat,
ſed ſe habiturum ſperabat, obtinuit a iudice, ꝙ adhuc
expectaretur ipſius purgatio. & forte aliqui erāt abſen-
tes, qui ſperabant illum purgare. hoc loquitur, quando
ipſe iurare nolebat, & de compurgationibus deſpera-
bat [Indignationem] ſæpiſſime contrarium faciunt prę
lati noſtri temporis, max. quando purgandus eſt is, cō-
tra quem ex officio proceſſerunt. [Intereſt] 47. di. c. fin.
3 11. q. 3. inter verba, in fin. ¶ † In gl. vlt. ibi, obſeruandū]
4 vide de prob. ex literis, ſuper gl. ſic inf. ¶ † In glo. 2. [ibi,
ponitur] conſiderato modo agendi, de accuſ. accedēs,
ſecundum Goſ.

A D D I T I O.

a ¶ Excommunicamus. Vide plenius Ioan. An. ſupra allegato ca. excommunicamus.

S V M M A R I V M.

1 *Abſolutio ad vulgarem purgationem facta non tenet.*

2 *Supplementum, additio, & ſuffragium gloſſ. 3. & 4.*

C A P V T VIII.

Ex tuarum. C. † Abſolutio ad vulgarem
purgationem facta non tenet.
communis diui. 2. ibi, quia ve-
ro. [Homicidio] commiſſo aliquo de his modis, qui
habentur 50. diſtin. ſi quis viduam, de homic. ſicut di-

gn ñ.Goff.[Suſpendiſſes.]qa nolebat ſe purgare,de hoc
ſ.c.proxi.[Abſoluiſſe)quæ abſolutio non tenuit,quia er
rore expreſſum continebat,ſ.quia ſe purgauerat vulga-
riter,ſm Inno.remittit Hoſt.de re iudic.c.1.[Aut quin-
ta]hic patet numerū cōpurgatorū arbitrariū.2.q.5.oi-
bus.Hoſt.[Suſpenſionē.]a te factā,vt in princ.capituli.
[Difficultate.]ſic ſ.de reſc.ab excōicato, vbi de hoc.
2 [Obſtaculo]auctoritate noſtra fretus,in an.a ¶ †Gl.4.
2 no.vnum,ad qđ inducit ſi.& arguit duo. ¶ Vlt.gl.quę-
3 rit,& duas op.ponit ↄ vlt.all.ↄrium,& ſoluit.¶ In 4.gl.
[ibi, qui reprobos,]vide de cenſi.c.pe.in gl.ſi. (& ibi ſi
pater.)ſi de illo qui vixit vt ingenuus, poſt mortē ſit mo
ta qō coram non ↄpetenti iudice, eo nō obſtāte lapſus
quinquennij ſtatū ipſius, & liberorū defendit.¶ In gl.
vl.[ibi,l.2.]vide de fur.c.ſi.ſuper 3.gl.(& ibi.l.3.)hanc
& ſe.vide de accuſa.de his, in 3.gl.[& ibi,ſi cū de hære
ditate.]loquitur de illo, qui agens iurauit hæreditatē
ſuā eſſe,qui ↄſequitur id,quod haberet,ſi pro eo iudica-
tū eſſet.[& ibi,iuſiurandū]delatū, non vltro præſtitū,
vt ibi.[& ibi,Si duo patroni,in fi.]vbi fuſtib.caſtigatur
4 periurans,& ei dr,Importune noli iurare.¶ † In gloſ.2.
[ibi,duelli.]vel panis,& caſei.Hoſt.¶ In gl.idem eſſet,
[ibi,ſi pater.]de hoc de ap.vt debitus,in gl.2.¶ In glo.
vlt.[ibi,quidam.]ſ.Bazianus.[& ibi, Laurētius.] cuius
fuit hæc gl.idem Ala.& Tanc. exceptis caſibus, qui no.
ſ.de accu.de his. Hug.dixit,ꝙ ſemper poſt purgationē
poterat accuſari, quod poſſet eſſe verum, vbi abſolutio
non ſequitur purgationem. nam ēt ſi probaſſet ſe inno-
centē, ex quo abſolutus non fuiſſet, accuſari poſſet. vbi
vero poſt purgationē abſoluitur, ſit vera opinio Laur.
& vide quod dicam ī.e.cū in iuuentute.ſuper ver.indi-
ci.[& ibi eodem.]de alio.n.crimine ēt eiuſdem generis
reiterabili,non eſſet quæſtio, ſm Vin.(& ibi,res iudica
ta.) dicebat Goff.ꝙ audiretur volens probare purgatū
deieraſſe, cū iuramētū fuerit iudiciale.ff.de iureiu.ad-
monendi.(& in fi.)de hoc 2.q.5. Mennam,& in Spe.de
abolitio.in fine.& eſt quęſtio Veneri.71.& ibi tenuit qđ
ſ.dixi poſt Ala.& Tan.dicebat Hoſt. ꝙ de infamia præ
cedente purgationē non accuſabitur,nec ſe purgare co-
getur, ſi ad accuſandum fuerit terminus aſſignatus,ar.
de clan.deſ.c.vlt.qui matrimoniū ac.poſ.c.ſi.Idem eſt,
ſi non fuit terminus aſſignatus,& bona fide fuit indicta
purgatio.Si vero mala fide, puta ad impediendū eum,
qui ad accuſationem paratus erat,tunc accuſabitur,nō
obſtante tali purgatione, ſicut eſt argm̄ euidens. ff.de
iureiur.eum qui.§.in populatib.& l.ſi duo.§.ſi.Sed alle
gans malā fidem,illā debet probare. ff.de proba.quot.
§.qui dolo,& remit.ad ſum.e.ti.§.pe.& ī.c.pe.1.reſpō.

ADDITIO.

1 ¶ In an.No.ex hoc tex.practicam abſolutionis illius,qui in pur-
gatione obtinuit.& no.quod infamia licet tolli non poſſit a iu-
dice,per ipſius tamen ſententiam tollitur ipſius effectus.

SVMMARIVM.

1 *Purgator quod ſit ab eccleſia tolleratus ſufficit.*
2 *Suffragium & ſupplementum gloſſ.3.5.*
4 *Sanguinem elicit,qui nimis emungit.*

CAPVT IX.

1 Conſtitutus C.† Sufficit, ꝙ purgator ſit
ab eccleſia toleratus, bonæ
famæ, nec de crimine cōdē-
natus.Et in 1.facti narratio,& reprehenſio. In 2.proui-
ſio.ſecunda pars ibi, Sane admirationē. ſic ſ.tit.proxi.
In his.(noia)i.nominationē,& famā.Ala.vnde dr̄ iſte
eſt boni nominis.item ex re nomen habet. Hoſt.(Satis
ſit.)ergo,quod amplius eſt, a malo eſt.& ſecundū Hoſ.
hoc pro tanto dicit, quia purgandus ēt de hoc conque-
rebatur, ſ.ꝙ a ↄpurgatoribus exigebat iurm̄ de verita-
te,& hoc fuit deciſum de principio ſm eū.(Et emptio-
nē.)alij teſtes iurant de his,quæ ſciunt,& aliter nō pro-
bant.3.q.9.teſtes,& §.de his, ſecundum Goff.(Condē-
nati.)his quatuor concurrentibus, quæ ſunt hic expreſ-
ſa,& quinto additio, ſ.ꝙ pro moderno & præterito tem
pore notum habeant, quē purgant indiſtincte,non ob-
ſtante criminis exceptione admittentur purgatores, ſe
cundum Hoſt.(Indagine.)i.inquiſitione, vel examina-
2 tione contra id, quod faciebat epiſcopus. ¶ †Gl.1.all.
6.concor.vnum contrarium,& vnum ſimile.¶ Vlt.glo.
3 quærit,& ſoluit.¶ In gl.ſecunda, (ibi,doli mali, in fi.)
non facile ſcire poteſt petitor, quid actum ſit inter de-
bitorem.& eū, qui delegatus eſt, vel ſi ſcit diſſimulare
debet,ne curioſus videatur. & ideo ex perſona debito-
ris contra eum non excipitur.(& ibi,ſi fideiuſſor.§.1.)ſi
fideiuſſor ſoluit,ignorans debitorem ſoluiſſe, agit man
dati, nec id debuit diuinare.(& ibi, ſi debitori,) vide
4 hanc & ſe.de iudi.dilecti,ſuper 1.gloſ.¶ †In gl.2.(ibi,
euitanda.]nam qui nimis emungit & c.4.di.denique.
R.(Et ibi,ita vulneratus.)dicit Hoſ.indagatio vtilis,&
q̄ verū dat intellectum, approbanda,vt ibi,pernitioſa,
aſtuta,ſuperflua,& inutilis reprobanda,vt in primis iu-
ribus.ſi.quod dixi,de iud.dilecti.¶ In gl.3.(in fi.)& ca.
qn̄ epiſcopus,vbi de hoc.¶ In gloſ.pe.[ibi repellatur.]
idem Tan.Vin.Goff.& Phi.caueat ergo excipiens,quo-
modo excipiat.Si enim dicat, Excipio te criminoſum,
& de crimine infamatum, tunc audietur.& eſt ſi.de ac-
cuſa.accedens.¶ In gl.vlt.[ibi,probatum.]in alio iudi
cio,ne cōtradicat gl.ſ.proxime.[& ibi teſtimonium.]
Tan.dixerat hic contrarium, & Goff.eum ſequitur,cum
in hoc caſu repelli non debeat in cauſa ciuili, vt ipſe,ta
men Goſ.tenet quod no.ī.c.proxi.in gl.2.[in fi.] facit
quod no.ī.c.proxi.in gl.2.

SVMMARIVM.

1 *Infamatus ſuſpenditur a beneficio pp magnitudinem criminis.*
2 *Deductum in iudicium ſi non improbatur, approbatur.*
3 *Purgationem indicendi tres cauſæ.*
4 *Vita priuati qui dicantur.*
5 *Amicis qui carere dicantur.*
6 *In de hæreſi purgatione quæ ſpecialia, & nu.8.vt procedatur*
in infamatum ea,& damnationis effectus qui,nu.12.
7 *In fornicationis peccatum quis facile relabitur.*
Mucro quibus capiatur modis, & eius vſus, & poſt quē di-
ſpenſatio de facili non admittatur.
Et,pro id eſt,in fi.
8 *Depoſitio,vel exautoratio vt fiat.*
9 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.num.10.*
Contra parentes, vel patronos exceptio quæ non detur.
11 *Additio gloſſarum.*
Purgare ſe ne debeat, cui probatur crimen in exceptionis mo-
dum.§.primo.
Accuſato traditur capitula,& datur defenſionis copia, ibid.
12 *Depoſitus non ſemper traditur curiæ ſæculari, & quando.*

CAPVT X.

1 Inter ſolicitudines C.† Propter ma-
gnitudinē crimi-
nis ēt a beneficio
ſuſpenditur infamatus, hoc primo.& augetur numerus
compurgatorum, hoc ſecundo. qui debent eſſe proba-
ti, fideles,& noti,hoc tertio, & ex cauſa interdum poſt
purgationem præſtitam ad tempus quis ſuſpenditur,
hoc quarto.deficiens vero in purgatione punitur vt con
uictus,hoc 5.2.ibi, Attendentes.3. ibi,Ita tn̄ 4.ibi,pur-
gatione.5.ibi, ꝙ ſi.[Præcipuam.]ſi.63.diſt.quando,in
princ.[vulpeculas]i.hæreticos ad modū vulpium late-
bras quærentes, vel latētes & doloſos.[Tales].ſ.infama
tos de crimine. ſ.eo.cum P.[Criminis.]hæreſis,de quo
2 infamabatur.Goſ.[Nolumus † improbare.]hoc tenuit
Hug.2.q.5.presbyter ſi.ꝙ tn̄ quidā dicūt hoc nō appro
batum, ſed ſolum non improbatum,& ſic remanet du-
bium,vt olim. Alij contra,quia ex quo deductum in iu-
diciū non improbat, ergo illud approbat, ad hoc ſ.de

præb.cum iã dudum,in fi.& hoc teneas,vt dixi ſummã-
do,qđ placet ẽt Inn. & Ab.qui ẽt hic repetit, quod not.
ſ.de vita & ho.cle.a crapula,Licet Hoſt,hic dicat, ꝙ ſi
papa hoc faciat,non ſit de hoc diſputandũ. ſi inferior,
& querela deferatur ad eum,in poteſtate ſua erit appro
bare,vel improbare,vt hic.Suſpectus vero de dilapida-
tione oĩno ſuſpẽditur. remittit de ſimo.licet Heli. §.qa
vero.[Improbamus,]imò approbamus,nam & ordina-
rius hoc poſſet,vt ſequitur, vel pro tanto dicit hoc,quia
cum non ſeruatur forma, de qua not.1. gloſſ. in volun-
tate eſt papæ approbare, vel improbare. & facit quod
proxi.dixi ſm Hoſt.[Officio tuo]ſ.de ſi.licet Heli.[De
ferente]ẽt ſine ipſius famæ inquiſitione, cum ſit ordina
rius, ſecus in delegato, ſm Hoſt. de quo dic, vt dixi de
accuſa. cũ oporteat, & c.qualiter,& eo.tit.de accuſa.c.
2.lib.6.in 1.gl.[Vehementem ſuſpicionem]ſolius iudi-
3 cis.& † no.tres cauſas indicendi purgationem, alibi ha
bes duas tñ, de ſimo,licet. Inn.de ſcandalo vide quod
dixi de accu.qualiter,2,ſuper ver,periculum, & ĩ.c.pe,
in gl.forſan,ver.& idem,Vnde dicebat Hoſt,ꝙ cũ quæ-
libet iſtarum cauſarum per ſe ſufficiat, fortius ſufficiũt
ſimul iunctæ, nam & quæ non proſunt ſingula, collecta
iuuant,de cle.pe.c.1.de præſum,tertio,& c.ſe.& pp hoc
augeri merito debuit numerus cõpurgatorum.[Quæ]
ſ.dicta teſtiũ.vel[quæ]ſ,tria prædicta. Ab,[Seruantes]
in numero quartædecimę manus,quæ tñ rigorem,vt ſta
tim ſubmittit,molitur in eo,ꝙ reſpectu cuiuſque prædi-
ctorum indicere poterat ſeptimam manum, ar.ſ,eo.ex
tuarum,& c.quot,& ſic eſſent cõpurgatores 21.ſecũdũ
Hoſt,[Rigorem.]cõcor.de ſen.exc.a nobis,ver. vt aũt,
[Ipſum igitur.]ſ.decanum, qui ad papam forſan appel-
lauerat pp cauſas ſupradictas, quas papa noluit impro-
4 bare. poteſt † enim ẽt in hac materia appellari. de hoc
ſ.c.nos inter. Hoſt,[Accitis.)i.vocatis.Hoſt.lib.1.(Ad-
iunctis.) Epiſcopis ad maiorem ſolennitatẽ. (Indictã.)
a nobis,ſ.manus quartædecimæ. (Accipias.]ſi voluerit
& potuerit illam præſtare, aliter damnabitur, vt in fin.
Hoſt.(Vita.)quod præſumitur,ſi contrarium nõ proba-
tur. ſ.de præſum. dudum. Vin.(Probati,)i.non impro-
bati. ſ.c.proxi. vel dic ſpecialiter vitam probatam re-
5 quiri in purgatoribus hæreſis.Inno.(Nouerint.) ſi † ta-
les inueniri non poſſint non propter malã conſcientiã,
quam habent de ipſo, quo caſu loquamur finis, ſed quia
extraneus.vel pauper, & ſic amicis carens. 11.q.3. pau-
per,vel pp inimicitias, quas habet in loco.ĩ. eo.cum in
iuuentute,conſiderata fama,& qualitate perſonę crimi
nis,& ſcandali,putat Hoſt.per iudicis arbitrium illi ſub
ueniendũ in moderatione numeri, & ꝙ admittãtur alij
compurgatores,licet non multum conuerſationẽ illius
notam habeant,dummodo cõcurrant alia quatuor no.
ſ.c.prox. ad hoc ĩ.c.cum in iuuẽtute,& quod ibi not.in
gl.fi.& de frigidis,laudabilem,& quod ibi no.& qđ no.
de accu.cum P.in vlt.gl. & quod dicam ĩ. eo. accedẽs.
(Beneficiũ.)ſine officio.ĩ.ver.proxi,[Manere.]ſpecia-
6 le † eſt in crimine hæreſis, vt poſt purgationem præſtitã
perdiuret hæc penitentia. Idem forte poteſt dici in alijs
grauib.ſt.de legi.non poſſunt. Inn.Contrarium vero hu
ius eſt regulare,ꝙ.ſ.poſt purgationẽ eſt abſoluendus,&
plene reſtituendus. ſ.eo.ex tuarum.ĩ. eo.accedens. 2.
q.5.ſuper,& c.presbyter.& ſic vnum ſpeciale. Alia duo
colliguntur ex prin, ſm Hoſt.ſc.licet ꝙ ſuſpenditur a be
neficio, & ꝙ ad primum ſonitum publicæ famæ inquiri-
tur de veritate. Quartum de numero 14. Quintum, ꝙ
duo epiſcopi ad purgationem adiunguntur, Sextum,ꝙ
requiritur in compurgatoribus,ꝙ vitam præteritã pur-
gandi cognoſcant, nec alias videatur ſufficere notitia
modernorum.ſupra eod. cum P.ſecundum Hoſtiẽ.(Pu-
blice.) propter publicã infamiam, de pæ.& re.c.1.& c.
quæſitum. ſup.eo,ſiquis. [Abiuret.] Non obſt.de coha-
7 cleri.& mu.clericos, quæ loquitur † in peccato fornica-

tionis,in quo quis facile relabitur.50.di.quia tua.ſecũ
dum Vin.& Gof,[Prædicet.] vt ſic contrarij ſuſpicionẽ
tollat,[Infamiam.]ſi,de no.oper,nun, c.2.in fi. de præ-
ſum.literas.in fi,ĩ.c.2.in prin,[Deleatur.]ſic ſ.c.ſiquis
presbyter.(Mucrone.)i.degradatione.& ſic in eccleſia
eſt duplex mucro, ſpiritualis, & temporalis, de quo de
ſent.exc.dilecto, lib.6.& ſpiritualis & temporalis ſubdi
uiditur ſecundum Hoſtien. Eſt enim vnus eradicans &
mortalis, ſcilicet degradatio, vt hic, & de homici.pro
humani.Alius diſciplinans, vel medicinalis,ſcilicet ex
cõmunicatio, quę & mucro dicitur.16.q,2. c.1.de ſen.
ex.non ali.ſi quis. Primus mucro,eſt ad punitionẽ,poſt
quem non de facili diſpenſatur,de cler.non reſi.ex tuæ.
& eſt ſpecialiſſimus epiſcoporum, de ele.tranſmiſſam.
Secundus vero dicitur mucro,quia hominem a Deo ſe-
parat.i. ſeparatum declarat, & fit ad correctionem. 2.
q.1.multi;de ſen.exc.c.1.lib.6.aliqui vero intelligunt
hoc de mucrone excommunicationis. ſed Hoſt.non vi-
det, quomodo penitens debeat excommunicari, cum
& excommunicatus debeat tunc abſolui, cum penite.
11.q.3.debent, niſi dicas ad tempus in penam id fieri,
ſicut interdum, ſed hoc non placet Hoſt.[Et.] ſupra &
ſic per conſequens.Vin.exponit.(percellas.)ideſt depo
nas,& iſtud, &, exponit pro ideſt.ab officio, & benefi-
cio,licet per modum inquiſitionis tantum de hoc cõſti
8 terit,& ſit ratio,quia † iſtud crimen etiam poſt peniten
tiã impediret ordinis executionẽ,vt no.de accuſ.inqui-
ſitionis,1.reſpon, ſecundum Hoſtien. hoc dixerat Goſ.
alternatiue,ſaluo ꝙ pęna exauctorationis tunc imponẽ-
da non erat, de ſimo.per tuas dicebat autem illam fieri
vt habetur 11.q.3.epiſcopus.hodie clarius,de pænis.c.
2.lib.6.præmiſerat autem,quia ideo deponebatur,quia
purgatio ab accuſatione deſcenderat, & ideo pęna ac-
cuſationis probatę fuit imponenda ex defectu purgatio
a nis, [a] non ob.quod ſupra dicitur, ꝙ nullus apparuit ac-
cuſator.illud enim verum nunc,apparuit tamen in prin
9 cipio,& deſtitit. ¶ † Prima gl.reſpõdere poteſt per quæ
ſtionem,quo ordine indicatur purgatio ¶ Secunda gl.
arguit conuictum in modum exceptionis &c. ¶ Quar-
ta gl.ponit ver.de numero cõpurgatorum. ¶ Pe.gl.po-
10 nit quatuor ſimilia.¶ Vltima obijcit,& ſoluit. ¶ † In gl.
2.(ibi.§,aduerſus.)contra parentes, vel patronos nõ cõ-
petit exceptio doli, vel alia quæ apud bonos mores opi
nionẽ illorũ ſigillet.¶ In gl.4. (ibi,quia in prouincia.)
11 quis deliquit,illic iuri ſubiaceat,¶ † In gl.1.(ibi presby
ter.ſi.)vbi plene de hoc.(& ibi ꝯ illũ facere.)etiam ſi il
le vellet ſe purgare,vt no.2.q.5.hẽt hoc ꝓpriũ, in 1.gl.
¶ In gl.2.(ibi,exceptionis.)hoc põt verũ eſſe ſm Inno.
cũ directe inducuntur teſtes ꝯ eum, cõtra quem excipi-
tur, vt contra accuſatorem, ſecus,ſi non directe, vt ſi ꝯ
teſtẽ.& eſt ratio, quia accuſatori traduntur capitula,&
b datur ſibi defenſionis copia.quod nõ fit teſti, [b] vide qđ
dixi de accuſa.ſuper his, ſuper gl.1.pp.& de fideiuſ.per
uenit,ſuper vlt.gl.¶ In gl.hæc exceditur, [ibi, enormi-
tatem.)dicit Hoſt.dici poſſe, ꝙ hic non ſolũ conſidera-
tur criminis enormitas, ſed ẽt tria hic expreſſa, de qui-
bus dixi ſup ver.ſeruãtes.(& ibi minori.) idẽ vet.no.de
ſimo.inſinuatũ,[& in fi.)de hoc 2.q.5. in ſumma.¶ In
gl.2.quæſt,1. (in fi.) ſecundum Ioan.& ſ.de rapt.c.1.
in fin.¶ In gl,ex qua, (in fi.)& ex ſolitudine.de hoc 81.
diſt.clericus, in prima gl.& c.in omnibus, in vlt.gloſſ.
12 ¶ In pen. (ibi, Cum aliquis,) vbi de hoc.¶ In † gl.vlt.
(ibi,ſed preſumptiue.)Ho.dicit, & placet Abbati decr.
locũ habere, cum penitere vult.alias enim ſi renuit,&
ſit incorrigibilis,traditur curiæ ſeculari,vt in cõtrario,
& ſ.de iudi.cũ nõ ab homine.qualitercũque ẽt aliquis
de crimine ꝯuincatur ſiue per teſtes, ſiue per præſum-
ptiones violẽtas poſtq̃ ſecuta eſt ꝯdẽnatio, ſuũ dẽt effe-
ctũ hẽre. Effectus vero damnationis huius criminis eſt,
ꝙ ſi clericus eſt degradatus,tradatur curię, niſi redeat,
&

Digitized by Google

& abiuret,quo caſu non traditur, niſi ſit relapſus, vt in
contrario. Dicit tñ in condemnatione hunc modum ſer
uandum in hoc crimine, vt diſtinguatur, verum quis ſit
publice infamatus, quia familiaritatem habet cum hæ
reticis, ſeu conuenit ad occulta conuenticula, ſiue quia
diſſidet a communi vita, & moribus. quibus caſibus
idem eſt,quod in alijs criminibus, vt in purgatione de-
ficiens canonice puniatur,& vere cenſeatur hæreticus,
de hæret.excommunicamus.§.adijcimus, & §.ſe. vnde
& hic deponitur ab officio, & beneficio, & detruditur
in mon. quæ eſt pœna hæretici redeuntis. Si vero non
ſit infamatus de his,ſed ſola præſumptione notatur, vt
quia ob aliam cauſam excommunicatus perſeuerauit in
ea per annum, de pœnis.ca.fi. vel ob aliam probabilem
cãm, tunc ſi ad arbitrium epiſcopi ſe non purgauerit,
non condemnatur ſtatim vt conuictus, ſed ſolum excõ-
municatur, in qua ſi perſeuerat per annũ,& ſi in verita-
te non ſit hæreticus, damnatur vt hæreticus, de hæreti.
excõicamus, vbi etiã reuiit.[& ibi,literas.] & vide, qđ
dixi eo.ti.de præſump.c.2.in fi. [& in fin.] vide qđ dixi
de hæret.ad abolendam.§.qui vero, quod facit contra.

S V M M A R I V M.

1 *Purgatio pro cõpurgatione, cui hęc, vel illa proprie conueniat.*
2 *Additio gloſſarum.*
Compurgatores quales eſſe debeant.

C A P V T XI.

Cum dilectus.

Breue eſt.[Vos.] erant
forſan iſti in iudices da
ti ad recipiendam pur-
1 gationem alicuius infamati.[Purgationem.] i. † com-
purgationem. infamatus enim ſe purgat, teſtes vero cõ-
purgant, vel dic purgationẽ alterius. [Honeſte] per qđ
2 præſumitur nolle dierare. ſupra eo.cum P.¶[† In glo.1.
[in fi.] vnde dicebat Vinc. ꝙ purgatores debebant eſſe
tales, ꝙ fuiſſent in loco tpe commiſſi delicti eadẽ rõne.

S V M M A R I V M.

1 *Purgatio non ſemper indicenda propter infamiam, & quibus*
caſib. quibus committenda, nu.5.quando per eam nõ fiat prę
iudicium, quin poſſit inquiri, nu.5.quis eam petat, 9.nu.quan
do concedi non debet, eod.nu.
Familiaritas tuta non eſt volenti ſeruare caſtitatem.
Antiptoſis in dict.homo.
2 *Populi vana voces non audiendæ.*
Plures quare non probent, quod intellexerunt ab vno.
Fama ſemper creſcit & per quos.
Rumor falſus cui comparetur.
Reaccendere quid non licet.
3 *Ex zelo bono quo modo peccatur, & a quibus.*
In epiſcopos ignorantes iura periculoſum promouere.
Rationis iudicium ſequendum.
Secundum allegata, et non ſecundum conſcientiam iudicandũ.
In iurium obſeruatione peccatum timeri non oportet.
Cum amico omnia delibera, & quo.
4 *Supplere de facto iudex non poteſt, excipitur.*
Purgati tempus conſiderandum, in fi.
6 *Purgatores, vel compurgatores vnde ſumendi,*
7 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu.8.*
Propter importunitatem inuerecundam princeps non conce-
denda concedit.
9 *Additio gloſſarum.*

C A P. XII.

1 Cum in iuuentute.

C.† Non ſemper
propter infamiã
eſt indicẽda pur-
gatio. & põt diuidi in tres partes. prima narrat factũ, &
procuratoris petitionem ex facto ſecutam. ſecunda ibi,
Nos autem, petitionem improbat. tertia ibi, Cęterum
petition ẽa dimittit cum quadam proteſtatione.[Quin
que eccleſię.] nomen eccleſię.[Familiaritatẽ.] quæ tuta
non eſt caſtitatem ſeruare volenti, vt patet ex no. de vi
ta.& hon.cler.monaſteria, de cohabi.cle.& mu.ca.1.vi
de qđ dixi de eo, qui cog.con.veniens.2.in glo.adulte-
rium.[Homo.] i. homini, ſ. Diaconus. ſ.de ele.licet.vel
loquitur de homine inimico epi.[Amplius.] ex oſtenſio
ne reſcripti.licet autem infamatus eſſet, ſed non in tan
tum.per quod dicit Hoſt. probari, ꝙ fama non habuit
ortum a literis, licet Iuno.contra, vt iam dicã.[Aemu-
lorum.] de his ĩ. ca. 2.quod videtur ꝯ cum ibi ad dicta
æmulorum indicatur purgatio. Dicit Abb.ꝙ ibi papa
mandat inquiri,non ad dicta æmulorum tñ purgatio-
nem indici. Hic conſtabat papæ ex cauſa vili ortam in-
famiam. Sed Hoſtiẽ. ĩ. dicit, ꝙ ſi a ſolis æmulis, & inter
ẽpos ſolos infamatur, non indicitur purgatio de neceſ-
ſitate iur. vt hic. Si vero cõis ſit infamia, licet æmuli in-
a de loquantur amplius,[a] indicitur vt ibi.[Commoueti.]
quia certum erat infamiam ſine cauſa, vel ex iniuſta cã
ortam, ſ. ex literis papę monitorijs. vbi vero hoc non eſ-
ſet certum, bene indiceretur purgatio. ſ. eo. inter, de ſi-
mo.licet.11.quæſt.tertia, in cunctis, ſecundum Inn. ſed
Hoſt.negat infamiam ex literis ortam, cum textus di-
1 cat, ꝙ pp illas creuit, vt ſ. dixi.[Dictum.) qđ no. Hoſtiẽ.
Vin.de infamia orta ab vno, vel ab inimicis, vide ad li-
terã in Spe.de abo.& pur.ad fi.ver.quid ſi aliqs, & verſ.
a ſe.[Multitudo.] vnde nec † audiẽdæ ſunt vanę voces po
puli. C.de pęn.decurionum, & patet ex no.de elec.ca.ſe
cundo. Et hæc eſt ratio, quare plures non probant, quod
b ab vno intellexerunt, de teſti.licet ex quadam,[b] ſecun-
dum Gof. qui etiam ponit hic verſum. Fama volat, tran
ſitque modum, quocunque feratur. Et hoc maxime,
cum ad matronas peruenerit, vt dicit Hier. ad Furiam.
b. ꝙ ipſarum linguis ventilata prouincias penetrat, ta
men ibi ſub litera E. vide quomodo pulchre falſum ru-
morem ęquiparet igni ſtipulę & flãmę, cui deficiũt nu-
trimenta.[Poſtulatus] de poſtul. bonę. ſecũdo.[Reaccẽ
dere.] quod faciendum nõ eſt. ſ. de reſcrip. nõnulli. 6.q.
prima. deteriores, & c. ex merito. Hoſtiẽ.[Ipſius] epiſco-
pi.[Qui.] amici ſcilicet.[Bonum zelum.] quaſi dicat,
ſine felle erant, ſed idiotę ſecundum Hoſtien. qui dicit,
3 ꝙ † ex hoc zelo peccant frequenter religioſi tantum ze
lum habentes ad corrigenda peccata, quod & nullum
ordinem ſeruant, adeo ꝙ etiam de quantumcũque oc-
cultis volunt inquirere, & punire. cõtra not. ſ. eo. inter,
& de accuſa. qualiter. propter quod periculoſum dicit
ignorantes iura in epiſcopos promouere, & de conſan.
& affi. c. primo. cum concor. Sequẽdum enim eſt in om
nibus rationis iudicium. de pręben. graue. Eſt etiam ſe-
cundum allegata, non ſecundum conſcientiam iudicã-
dum, de offic. or. ſi ſacerdos, nec iuribus maxime cano-
nicis præferenda eſt capitanea voluntas, de conſtitu-
tio. c. primo. & c. ne innitaris, nec oportet peccatum ti-
meri in iurium ipſorum obſeruatione, cum ipſa nullum
peccatum nutriãt. 23. quæſtione quarta. qui peccat. 14.
quæſtione prima, quiſquis, & ca. quod præcipitur. ſecun
dum Hoſtien.(Secundum ſcientiam.) ſi. 15. q. 1. §. 1. vbi
de hoc. Sene. epi. tertia. ad Lucil. Omnia cum amico de
libera, ſed de ipſo prius. & Hier. ad Auguſt. tertia. B. de
amicitia oĩs eſt tollenda ſuſpicio, & ſic cum amico, qua
ſi cum altero ſe loquendum. Item ibidem. C. dicit, qđ
amicus nil mente tenet, quod diſtet a labijs. & ad Ruffi
num ſecunda. b. Vera amicitia, quod ſentit, diſſimulare
4 debet.(Reuocare) forſan ad partẽ. nec † enim debet iu-
dex in iudicio ſupplere de facto, quod ſibi non conſtat
vt iudici, de hoc de poſtu. prę. bonę. 1. vel dic quod ſem
per poteſt prouidam petitionem repellere, vt hic, ſicut
& iniuſtã dentib. lacerare, de hoc ff. de of. aſ. l. 1. ſecun-
dum Hoſt. ſm quem hæc petitio erat improuida, qa cõ
tra commodum domini videbatur peti, vt ſequitur.
[Per vos.] iudicibus loquitur, non compurgatoribus, ꝙ
patet ex ver. ei iudici, niſi ſub. præſtandam, qui vero
fuerint iudices, patet in dec. cũ in iuuẽtute, de præſum.

5 [Abbatib.]quare † non epiſcopi. ̃s.eo.quot.reſpõ.quia
Stringonien.eccleſiæ &c. vt ſequitur. [Indici] per hanc
tamen purgationẽ,quam offert,non præcedente inquiſi
tione non fit præiudicium alijs,quin poſſint inquirere,
ſecus ſi præceſſiſſet inquiſitio, de collu.in tantum.Inno.
& hoc reſpectu grauabatur,non alleuiabatur epiſcopus
ſm Hoſt. [Proteſtati.] proteſtabatur papa, vt ſi defice-
ret ẽpus in purgatione,non moleſte ferret pœnæ impoſi-
tionem pp purgationis defectum,Sed ſibi potius impu-
taret.Gof. vel hoc fecit, vt pudori ſuo conſuleret,ſecun-
dum Hoſt.ne videatur ius ignorare, de temp.ordin. vel
non eſt.[Alia cauſa.]alias,illa cã, quod plus placet Ho.
vt ſit ſenſus,ꝙ cauſa dictæ infamiæ non erat de neceſſi-
tate iuris indicenda purgatio. [Eo tempore.] no.tẽpus
conſiderandum, de hoc de tranſa.c.fi.[Metropoli.]ad
quam vterque poſtulatus erat, & obtinuit archiepiſco-
pus, vt patet de poſtulã.bonæ,2. præceſſit ergo illã ſen-
6 tentiam hęc decr. ſecundum Hoſt.[Regni ſui.]ſed de †
alieno non erant purgatores idones, qui debent eſſe vi
7 cini,& honeſti, vt ̃s.c.proxi.¶ † Gl.ſed qualiter.obijcit
& triplicitet reſpondet.¶ Vlt.gl.no.caſum,quo ſine ſo-
8 cijs &c. ¶ In gl.ſed qualiter, [ibi.l.iam tñ.§.in hac.2.]
vide in præc.c.in cauſis, ſuper 6.gl. ¶ In gl.fi.[ibi.l.1.
lib.10.]propter inuerecundam importunitatem peten-
9 tium princeps non concedenda concedit. ¶ † In gl.4.
[in fi.]concor.de elec.vbi periculum.§.pe.lib.6.& ̃s.de
ſacra vnc.c.vno.ver.vnde. ¶ In gloſſ.ſed qualiter.[ibi.
§.vlt.]& de procur.qui ad agendum, lib.6.[& in fi.]vel
dic,ꝙ generalis procurator poteſt hoc petere. ̃s.de ac-
cuſa.veniens,ſm Innoc. Dicit Hoſt.ꝙ haberet procura
tor mandatum, vel non, nulla iuris neceſſitas cogebat
papam petitionem admittere triplici ratione. Prima,
quia improuida, & de hoc dixi in textu. Secunda, quia
papa nulli iuri ſubiectus eſt, de elect.ſignificaſti.fi.de
leg.l.princeps.Tertia efficatior,quia indictio purgatio.
nis,& modus illius non pendet ex voluntate,vel petitio
ne partis,ſed ex arbitrio iudicis,vt patet ex lectis,& no.
de hære.excommunicamus.§.1.& §.adijcimus. ̃s.eo.ex
tuarum, & c.quoti.vnde & ſi epiſcopus præſens eſſet, &
hanc petitionẽ faceret,papa de iuris neceſſitate non te
neretur illam admittere, ſecũdum eum. ¶ In gl. ſimil-
le,[in fi.]43.di.ſit rector, Gof.de reſcrip.c.vlt.lib.6.de
ſen.exc.ſi aliquando.¶ In gloſ.vlt.[ibi,ſi legitimi.] vbi
idem nota.[& in fi.]vbi de hoc,& 81.diſt.clerici.

ADDITIONES.

a ¶ Amplius vide inf.gl.accedens,& gl.eo.cũ dilectis, in glo.pen.

b Et quadam. Ibi vide Ioan.And. & ſupra de priuil.cap.fi.& gl.in l.ſi arbiter,ff.de probatio.

SVMMARIVM.

1 *Compurgator iurat de credulitate.*
Purgandus de veritate.
2 *Suffragium, & additio gloſſarum.*

CAPVT XIII.

1 De teſtibus. C. † Cõpurgator. iurat de cre-
dulitate.pars huius ſupra de te
ſtibus, de teſtibus. (Inducun-
tur.)voluntarij,non coacti.ad hoc ̃s.eo.cum P.& c.con
ſtitutus.non ob.ſupra de teſti.cog.ſuper his, vt ibi dixi.
(veritatẽ.)de qua iurat ipſe purgãdus. ̃s.eo.quot.ſaluo
2 eo,quod dicam infra c.proxi. ¶ † In gloſ.1.(ibi,Videa-
mus.)hanc & ſe. vide de iur.c.in pertractandis,ſuper 4.
gl.(Et ibi,ſi arbiter.)deponitur ibi de communi opinio
ne quod non extat,qui ſciuerit, vel viderit initium ope-
3 ris. ¶ † In gl.1.in fi.) Vinc. ̃s.de teſti.licet ex quadam,
ad fi.& ĩ.de elect.vt circa,lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Infamatus ſuper defectu natalium, ſi vult promoueri debet ſe prius exinde purgare, & apud quos infamatus,n.1. in fi.de quo iura.num.5.& quo caſu,nu.5.in fi.*
Aemulus dicitur multis modis, & an poſſit accuſare.
2 *Per alium facere quis non debet, quod per ſe facere non vult, vel non poteſt.*
Ordinari quis non debet ſine permiſſu proprij diœceſani, nec infamatus,in fi.& nu.1.
3 *Nota,multa ſignificat,infamiam hic.*
Purgationi non eſt locus in probatis, ſit etiam in negatiua & quomodo,nu.5.
Conſcientia ſcrupuloſa, vel ſcientia occulta remouenda.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
In dubia re certius & modeſtius abſtinendum.
Mater ſemper certa.
Pater quis.
5 *Additio gloſſarum.*
Purgandus qualiter iuret.
A forma conſueta receditur ob facti qualitatem.
Reputationis diuturnæ quod quis ſit legitimus, infamia ſequens non nocet.

CAPVT XIIII.

1 Accedens. C. † Infamatus ſuper defectu na-
talium, ſi vult promoueri, debet
ſe prius exinde purgare. & ſunt
duæ partes. In prima conquæſtio. In ſecunda prouiſio.
ibi,quo circa. (Humili.) de hoc ̃s.de homici. Ioannes.
(Aemulis) ideſt inuidis. ſic ̃s. de renun.lectæ, & vide
qđ ibi dixi.Aemulus dicitur multis modis, vt no.43.d.
dicimus. & poſſunt æmuli accuſare.2.q.6. decreto. qđ
dic vt ibi in 1.gloſſa.Sed contra,ſupra eo.cum in iuuen
tute.vbi dicũt, quod ad dicta æmulorum non debet in-
2 dici purgatio.dic vt ibi dixi.(Alio.)argue † eum,qui læ
ſam habet conſcientiam, non deberet per alium face-
re, quod per ſe facere non vult, vel non poteſt, de quo
dic vt ſupra de offi.or.ſi ſacerdos, & vide quod dixi de
ele.quia propter.§.illud.in prin.Sine permiſſu vero pro
prij diœceſani alius illum ordinare non debeat, quod
dic vt ĩ.de temp.or. cũ nullis,& c.1.& 2.lib.6.(Promo
ueri.) & bene,quia & ſi non ſit &c.vt in fin.quod etiam
hæc continuari poteſt ſecundum Hoſt. (Publice.) ac ſi
d.ſecundum Hoſt.non apud æmulos tantum, ſed com-
muniter apud bonos & graues. ̃s.de accu.inquiſitionis,
3 in fi.quod dic vt ibi dixi.(No.)ideſt, † infamia illegiti-
mationis. habet tamen hæc dictio, Nota.alias ſignifi-
cationes.de quib.Hoſt.remittit, de off.dele.cum olim.
2.vbi vide ſuper ver.notauiſſet,& de fortile.c.fi.(De ip-
ſa.) ſcilicet filiatione, vel veritate notæ. nam de nota,
vel infamia de facili conſtare poteſt. Hoſt.(Non pote-
rit.]ſi enim conſtaret, non eſſet locus purgationi.ĩ.ca.
prox.(Non differas.)remota conſciẽtia ſcrupuloſa, vel
ẽt occulta ſcientia, ſi quam habens, & nolit ad partem
monitus abſtinere,de temp.or.ex tenore.(Promouere.)
ſup.alias non promoueas durante infamia.non obſtat,
quod allegari poſſet,iſtum ex proprio delicto non nota
tum, quia ſi &c.(Delicti.)proprij.(Sacros.) large ſumi-
4 tur,ſicut & ̃s. de fi.pre.c.1.vt ibi dixi.¶ † Secunda gloſ.
obijcit,& ſoluit.¶ In gloſ.(ibi ſeruiles.in fi.)in re dubia
certius & modeſtius eſt a nuptijs abſtinere. ¶ In glo.2.
(ibi,quia ſemper.)ibi dr̃,ꝙ mater ſemper eſt certa,etiã
ſi vulgo concepit,pater is eſt,quẽ nuptiæ demonſtrant.
5 ¶ † In gl.2.(ibi,directe.)venit tñ in purgatione. ̃s.de of.
or.ex parte. vbi purgat ſe, ꝙ in abſolutione non commiſit
exceſſus, imò communiter negatiuæ ſunt, quæ veniunt
in purgatione,(& ibi, non poteſt.)ff.de cõdi.& demon.
l.Lucius,imo, ſi dicis hoc caſu purgationem indicẽdã,
incidit purgandus in inſolubile:nam de veritate iurare
debet qui purgatur. ̃s.c.quot.ſed hic de veritate iuran-
do ſubiret anceps periurium ꝯ iura. ff.de in li.iur.videa
mus.ff.rerum amo. Marcellus.purgatio vero per modũ
de quo ſubmittit ſtatim gl.nõ placet Hoſt.cũ de verita-
te cõceptionis, & natiuitatis ſuæ, & maxime præceden-
tis

Digitized by Google

tis matrimonij iurare non poſſit, vnde dicit cũ Inno.ꝙ ſubiicit,ꝙ hoc caſu iuret de credulitate,cũ ſit eadem rō in purgando, quæ in purgatore.ergo idē ius, de cõſang. tua. Iura vero, quæ volunt, ꝙ purgandus de veritate iuret, loquũtur in illo, qui ſe purgat ſup facto proprio, qđ ſibi non licet ignorare, de reſcrip.ab excõicato. & facit ſ.eo.quoties.ibi, Se ſciente, vt ēt ibi dixi. Alij dicunt, ꝙ non deletur infamia per purgationem talē. Ratio,quia bene pōt eſſe, ꝙ non credit ſe ſacerdotis filiũ,& tñ eſt.& ideo dñt hoc caſu purgationis formam reuoluēdā, vt.ſ. purgatores de veritate iurēt,purgandus vero de credulitate.ſed hoc non placet, quia ex quo per teſtes vere eo mō,quo pōt, probatus eſſet alterius filius, nō eſſet plus locus purgationi.ſ.c.proxi. Teneas igitur, qđ prædixi, & eſt ſpeciale pp qualitatem facti, quod receditur a forma conſueta,quæ ſm ſanam conſcientiam præſtari non poteſt. & hoc ſolum poſſumus &c. de reſcri. ſciſcitatus. dicit etiam Hoſt. ꝙ ſi diu habitus & reputatus fuit legitimus, ſubſequens infamia non eſt attendenda,arg.qui fil.ſint legi.peruenit,de presbytero non bapti.c.fi.in fi. [& ibi,quia ſemper]de hoc ſ.de fil.presby.Michael.[& ibi,vt hic patet]& ſup.de apoſta.c.3.vbi quis ſe purgat ab irregularitate apoſtaſiæ.ad idem de teſtib.tã literis.

S V M M A R I V M.

1 *Purgatio non indicenda ſuper notorio crimine, quando ſit ei locus, nu. 4. in fi. & 13.*

In ea deficiens varie plectitur, num. 5. & 6.

Si recte fiat, an de eodem inquiri poſſit, ibid.

Iteratur ēt de gratia, nu. 8. vt ad eã procedatur, ibi. & n. 13.

Minus iuſta non facit fidem, num. 18.

Recepta ab ordinario non tenet pendente cauſa criminum coram Papa delegatis, & num. 1.

2 *Epiſcopus non appellatur, qui ſit electus tantum.*

Occupata pro detenta, in fi.

3 *Inuadere, vel contra iudicis detinere ſententia, nil intereſt.*

4 *Ad vniuerſitatis petitionem datur inquiſitor.*

5 *Papa aſſertiue de literis alias a ſe ſcriptis non ſcribit, niſi ſibi conſtaret, & id ex ſtylo.*

De crimine eodem nunquid inquiratur ſæpe, & nu. 6. & 7.

Priuatoria ſentētia propter crimen quib. de cauſis nõ teneat.

6 *Accuſatio an procedat contra eũdem poſt inquiſitionē de eo factam ſuper eodem crimine, vel poſt actionem ciuilē, & n. 7. vel poſt exceptionē, nu 7. vel denuntiationē, ibid. §. idem ēt.*

Exceptio eadem an liceat repeti.

7 *Denunciatio poſt accuſationem, & inquiſitionem admittitur. §. idem etiam.*

8 *Defenſionis danda copia reo ſuper imputatis.*

Delegati ſi faciant quid non commiſſum, non tenet.

9 *Lis conteſtanda etiam cum inquiritur aliquo promouente.*

Exemplum, ſiue tranſcriptum quod faciat fidem, in fi.

10 *Relatio iudicum miſſa ad curiam quæ faciat fidem.*

11 *Ordo iuris in quibus hic non fuerit ſeruatus, & ſupra n. 8. & infra nu. 12.*

Sententia quandoque refertur ad factum, non ad ius.

Præſertim, pro maxime, & notat coadiuuãtiã, nõ ſufficiētiã.

Notorium facti quod, & probatur etiam ex auditu. recipit iamen dubitationem.

13 *Perēptoriũ vitiatur ex ſui breuitate et ex nulla cãꝫ expſſione.*

14 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 15.*

Super poſſeſſione ſi prius iudex non pronunciat, appellatur.

16 *Additio gloſſarum.*

17 *Collatio beneficij cui facta eſt ob alterius priuationē citãdꝰ eſt.*

Pro notorio ne dubium recipiat iudex, cauere debet, & ſupra num. 11.

18 *Delegatis omiſſis adiri poteſt ordinarius conſentiente parte.*

C A P V T XV.

1 Cum dilectis. C. † Super notorio crimine non eſt indicenda purgatio,& pendēte cauſa criminum corã delegatis papæ purgatio ſuper illis ab ordinario recepta nõ tenet. & ſunt quatuor partes. In prima datio auditoris ad cauſam. In ſecunda ibi, Idem procurator, actoris petitio. In tertia ibi, Dictus vero,rei reſponſio. In quarta ibi, His igitur,cauſæ diſſinitio. [Conceſſimus.] ſuper eo,quod idē clericus petebat ſibi aſſignari corporalē poſſeſſionem eccleſiæ ſibi collatæ per Abbatem ſancti Galli. Innoc.[Epiſcopus.]nunc,
2 ſed † tunc electus, vt infra patet.ſic ſupra de electio.bonę.1.vel alludit vulgari Teutonicorũ,qui electos vocāt epiſcopos,ſm Hoſt. cui prima plus placet.vel inteligas proprie, ſ.ꝙ primo cauſa fuerit coram epiſcopo,ſecudo illo mortuo coram electo ſubſtituto, qui forte fauebat presbytero,& ipſius purgationem recepit. [Indixit.]ſi intelligas de electo, dic cauſa iam pendente coram delegatis, & ideo non valuit, vt in fi.capituli.[Nequiuiſſet.]vt procurator iſte dicebat, ſed contrarium erat verũ, vt infra dř ſm Hoſt.aliter intelligo, vt prædixi, vel de iure ſm eũ.[Quas.]eccleſias.[ipſe.]presbyter.Hoſt. (Nihilominus.) ideſt non obſtante deſtitutione prædi-
3 cta. [Occupatas.]i.detentas. & ſic not. ꝙ † nil intereſt inuadere, vel contra iudicis ſñiam detinere. vel dici pōt, ꝙ epiſcopus ſñiam mandauit executioni, ſed preſbyter poſtea violenter occupauit eccleſias, ſed prior expoſitio plus placet Hoſt.[Cunque.]hic incipit caſus ſm Hoſt.[Conſanguinei.]pp hoc verbum.ſupra dixit, Inceſtus.& pp ver. Vxorē,quod ſequitur, dixit ſ.adulterij.
4 (plebani.) dicit Inno.no. ad petitionem † vniuerſitatis
a dari inquiſitorē. [a] Idem Ab.forte non habebant in textu,Quorundã,quod ſequitur[Conſtantienſis diœc.]quotum intererat ſaltem ratione correctionis euangelicæ. ſecunda,quæſtio.1.ſi peccauerit,& ſic impetrauerũt in modum denunciationis,de accu.eum oporteat,& c.cũ dilectus.vel dic ꝙ directe impetrauerunt contra ipſum agendo,vel accuſando, vnde fuit lis cõteſtanda, vt innuit, infra §.1. Nec opponas, quod dicitur in literis,ꝙ ſe purgaret,qa illud intelligitur, ſi fuit infamatus apud bonos,& graues,& impetrantes in probatione deficiãt, vt patet ex no.inf. §.fi. & de accuſa.cum P. [Dicimur.]
5 aſſertiue,† papa hoc non aſſereret,niſi ſibi conſtaret, vnde ſecundũ ſtylum ponit hoc verbum. [Et inceſtus]forſan alterius,quam illius,de quo corã epiſcopo fuit actũ. de illo enim non erat ſæpius inquirendum. ſ.de collu. c.fi.vel loquitur de eodem, nã bene inquiritur pluries, quando quis extitit condemnatus, ſecus ſi abſolutus.ſ. de accuſa.de his,vel dic,ꝙ epiſcopus proceſſerat nõ inquirendo, ſed audita infamia ſtatim indixit purgarionem presbytero, quam quia non præſtitit ſententiali-
b ter,[b] cum ſuis eccleſijs priuauit,& male,quia ipſum tantum ab officio ſuſpendere debuit, & etiam beneficio,ſi maiora crimina eſſent.2.q.5.presbyter.ſi a plebe.ſ.eo. inter ſollicitudine.reſpon.1.Sinautē præceſſiſſet inquiſitio, tunc ipſo deficiente in purgatione ſententia amotionis in eum ferri poſſet, vt ſupra eo.inter ſollicitudines. §.fin.& c.cum P.§.1.ſupra de re iud.quòd ad conſultationem. & ſimiliter male proceſſerunt ſuper eodem iſti iudices, quia non præmiſſa inquiſitione de veritate criminum,ipſum per ſententiam priuauerunt, & ideo reprobatur eorum proceſſus, quia hunc iuris ordinē non ſeruarunt.& ſic poteſt intelligi, infra eo.§.his
6 igitur. Item † ſi non præceſſerit inquiſitio, ſed tantum indicta fuit purgatio, ſiue præſtita fuerit, ſiue non, tamen alius admittetur ad inquirendum, arg.eius, quod dicitur in populari actione, in qua extra iudicium non licet paciſci. ff.de pact.iur.gentium. §.fin.nec ad arbitrum ire.ff.de arbi.non diſtinguemus.§.de liberali.a ſimili, nec iuſiurandum deferre, & idem argumentandum videtur in inquiſitione. tamen Innocen. videtur ſenſiſſe, quod ſi ſcandalum, ſiue periculum, ſiue infamia,ſiue ſuſpitio grauis ſit contra aliquem, poteſt prælatus ſuus procedere ad inquiſitionem. vel ſi non inue-

niat probationes, indicet purgationem, quam ſi præſti-
terit, denũciabitur per ſniam boni teſtimonij, & ab in-
famia abſoluetur. ſ. eo. accedens. & c. inter. & c. ex tua-
rum, &c. cum P. §. 1. & ſi defecerit, nõ condemnatur de
crimine, ſed priuatur beneficijs. ſ. eo. cum P. §. fi. ſal-
uo, quod ibi no. Sed & deponitur pp maiora crimina. ſ.
eo. inter. §. fi. nec fit contra eundẽ de cætero inquiſitio
de eiſdem criminibus, vt no. ſ. de collu. detegen. c. fi. ſ.
de accuſa. de his, Dicunt ẽt quidã, quod placet Dama.
vt ſcripſi in Spe. de inquiſi. §. penult. verſ. vtrum autẽ. ꝙ
ſi poſt abſolutionẽ, vel condemnationẽ alter, vel idem
velit accuſare de crimine eodem, ſi ẽt ſciuit priorẽ egiſ-
ſe, hoc poteſt facere, nec obſt. exceptio rei iudicatæ, cũ
ad aliud agatur per modum inquiſitionis, ſ. ad abſoluẽ-
dum de infamia, vel ad priuãdum beneficijs. Aliud per
modum accuſationis, ſ. ad condemnandũ de crimine,
& pœnam corporalem infligendam, argum. ff. de excep.
rei iudic. cum quæritur. & l. an eadẽ. §. fi. & ff. ad legem
Iul. de vi pub. qui cœtu. §. ſi de vi. C. de fal. damus. ſ. de
cauſa poſſeſ. paſtoralis. licet in ciuilibus actionibus a di
uerſis iterum non poſſit agi ad idem, ſed in eo tantum,
quod plus eſt. ff. pro ſocio. ſi quis pœna. & l. ſequen. ff. de
pactis. reſcriptum. §. ſi pacto. nec eſt contra. ſ. de elect.
cum dilecti. in fine. quia ibi ad idem prohibet agere di-
recto, vel excipiendo, vel ratione eius, de quo conſta-
bat inquirendo, non caſſaretur electio, ſiue non repel-
leretur electus ab epiſcopatu. vide quod ibi no. in gloſ.
penult. & quod dixi in gl. not. ꝙ ſententia, & quod dixi
de re iudic. cum ſuper. in fine. Item ſi oppoſuit aliquis
dilatorias exceptiones ad elidendum reſcriptum, & fe-
ratur ſnia cõtra eum, quam acceptet tacite, vel expreſ-
ſe, & poſtea eaſdem velit opponere contra aliud in ea-
dẽ cauſa nõ admittitur, quia ſemel calumniatus eſt &c.
ff. de accuſat. ſi cui. & argum. ff. de except. rei iudic. cum
quæritur, & l. ſequen. ſm Innoc. cuius eſt tota hæc gloſſ.
Sed contra ſ. de teſti. veniens. 2. quinimo eadem exce-
ptio in eodem iudicio ad eundem effectum ſæpius pro-
ponitur, de except. pia. Hoſt. Sed & ſecundum Innoc. ex
hac decret. non colligitur, ꝙ ſæpius fuerit inquiſitum ſu
per crimine ipſius ſacerdotis de conſcientia papæ, quia
in cõmiſſione ipſius non fuit facta mentio de inquiſitio
ne Conſtant. & forte non erat verum, quod ex parte cle-
rici proponebatur, ſm Inn. hęc gl. intellectum deſtruit
decret. quõ enim potuiſſet fieri mentio, cũ adhuc non
proceſſiſſet Conſtãt. vt ſ. no. & j. patet. Nam de eo qđ
non eſt, mentio fieri non poteſt. ſ. de conſtitut. cum ac-
ceſſiſſent. §. 1. in fi. cum ſuis concord. ſecundum Hoſtiẽ.
Item ſm Innoc. corã capellano auditore dato non age-
batur per modum inquiſitionis, ſed de iure agebatur in
ter partes. Quidam tamen dixerũt, & bene, ꝙ ſi aliquis
primo obtinuit inquiſitionem cõtra aliquem, & reus eſt
abſolutus, poſtea idem actor non audietur contra eun-
dẽ in modum accuſationis, arg. ff. nau. caup. ſtab. l. &
ita. §. fi. & l. licet. §. fi. ff. de ſepar. l. 2. §. illud. quod ex eo.
patet, quia vbi alicui competunt duæ actiones tantum,
licet vna maiorem pœnam requirat quàm alia: tamen
poſtquam actum fuerit de vna, nunquã agitur de alia,
vt eſt videre in actione iniuriarum, & l. Corneliæ, quæ
ambæ competunt pro homine verberato, nam ſi primo
actum ſit iniuriarum, nõ agetur poſtea l. Cornelia. ff. de
iniur. prætor. §. 1. & l. quod ſenatus. & ſic eſt in inquiſi-
tione, & accuſatione, quia ad vindictam tantum. Sed
cõtra, quia ſicut competũt duæ actiones, vna ciuilis, &
alia criminalis, ſiue pro publico, ſiue priuato crimine,
neutra earum aliam impedit, vt C. quando ciuilis actio
e priu. l. vnica. ᵉSol. illud intelligitur, quãdo ciuilis actio
competit propter rem familiarem, puta, quia petitur
quod ſibi abeſt, vel abſuit de patrimonio ſuo, & in illa
lege multa exempla inuenies pro primo dicto. Sed &
tunc quandiu proponens proſequitur actionem ciuilẽ,
ſuperſedendum eſt criminali. ff. vi bo. rap. l. 2. §. 1. ff. de
pub. iud. l. 4. Quinimo & ſi aliquis conuentus ciuiliter
ſatisfecerit, poſtea criminaliter de priuato crimine ſu-
per eodem non poterit accuſari. C. de crimi. ſtell. l. 1. ff.
de cri. expil. hær. diuus. & idẽ videtur in publico. C. ne
tu. vel cu. l. 1. dic vt ibi no. ff. de adul. ſi adulterium. §. 1.
ſm Innoc. & adde quod not. ſ. eo. ex tuarum. in fin. De
7 † exceptionibus etiam conſueuit dubitari, & quæri,
vtrũ poſtquam exceptio fuerit propoſita de aliquo cri-
mine, & iudicatum in quæſtione, in qua excipiebatur,
an vlterius de eodem crimine poſſit accuſari, vel inqui-
ri? non quærit, an poſſit per alium excipi. de quo vide
ſ. de accuſa. ſuper his, in gl. dicit hic Innoc. & videtur
ꝙ nõ, arg. ſ. de ele. cum dilecti. §. fi. & facit ad hoc, quia
exceptio, quæ fit contra electos, eſt quaſi quædam accu
ſatio, vnde & ipſam vindictam ſequitur, vt patet in eo
quod leg. & no. ſ. de accu. ſuper his, & c. accedens. §. fin.
ſ. de electio. ſuper eo. vbi dixi de hoc. Sed dicendum eſt
contra, quia qui excipit, non agit. vnde, cum de hoc cri
mine primo actum non ſit, nulla cauſa eſt, quare modo
agi non poſſit, & maxime, quia de crimine excepto nõ
iudicatur, licet propter crimen exceptum a dignitate
repellatur, ſecundum Inno. ſup. de or. co. cum dilectus.
§. fi. vide quod dixi de præbẽ. graue. in gl. ad quod epi-
ſcopi. ver. item ſecundum Inn. & quod not. de elec. cum
inter canon. in 3. gl. & quod ſuper ea dixi. Item quia ſe-
cundum Inn. exceptionem non ſequitur vindicta ex ſui
natura, cum ad vindictam actum non ſit, vt ibi. Sed ex
accidenti eſt, ꝙ propter infamiam remouetur a digni-
tatibus obtinẽdis, quia infamibus portæ &c. C. de dig.
l. 1. lib. 12. ſecundum Inn. Quid ergo, ſi priuetur ẽt obtẽ
tis, ſecundum id quod legitur, & no. ſ. de accu. c. acce-
dens. §. fi. vtique in illo caſu videtur aliter ſentiendum,
vt patet in ſeq. ver. iſtius gl. ſecundum Hoſ. Idem etiam
dicendum eſt ſecundum Inn. in denunciatione, ſ. ꝙ non
impedit accuſationem, quia non eſt ad vindictam, ſed
ad pœnitentiam. ſ. de accu. qualiter, 2. & 2. q. 1. ſi pecca
uerit. veruntamen, ſi per denunciationẽ ſatisfiat de cri-
mine, poſtea non poterit inde criminaliter accuſari, ar.
in iuribus inductis ſ. ea. gl. ver. quinimo. alij tamen con
tradicunt. ſed denunciatio poſt accuſationem, & inqui
ſitionẽ admittitur, ar. ſ. de iureiur. quemadmodũ. §. fi.
8 ſecundum Inn. [Non poſſet] † de gratia fuit hoc, quia li
cet defeciſſet in purgatione, & iam eſſet ſpoliatus eccle
ſijs, tamen iterum datur poteſtas ſe purgandi, & ſuper
hoc citãdus erat ſacerdos, & danda defenſionis copia,
& facultas dicendi contra ſniam epiſcopi, quod quia
non fuit factum, ſed ſolum ſtatutus terminus ad pur-
gandum, ideo vitiatur proceſſus, vel clericus non pro-
bat, quod dicebat, Inn. [Conſtitiſſet] prætermiſſo iuris
ordine, vt ſequitur. [Contumacem] ſuper eo, quod epi-
d ſcopi ſententiæ ᵈ nõ parebat, & male, quia non erat hoc
cõmiſſum. Inn. [Cõcedentes] id eſt, conceſſam oſtendẽ-
tes. [Qui] abbas S. Galli. [Eas] ſ. eccleſias, & forſan vna
pendebat ex altera, alias eidem perſonæ conferri non
debuiſſent, de præben. cum non ignotes, de æta. & qua-
li. cani te. Hoſtien. (Et infra.) hic deciditur concluſio
procuratoris dicentis, quòd cum per ordinarium, & de
legatos priuatus fuiſſet presbyter, & ipſius eccleſiæ ſibi
collatæ, ſibi adiudicari deberent [reſpondit] & bene,
9 cum † non procederetur in modum inquiſitionis, ſed
accuſationis. Innocen. Si vero dicas, quòd in modum
inquiſitionis, tunc dicas cum Hoſtien. quòd non fie-
bat inquiſitio ex mero & puro iudicis officio, ſed alio
procurante. quare cum illo fuerat lis conteſtanda. de
hoc de accuſationibus. qualiter. de re iudicata, cũ I. &
A. [Lite non conteſtata] dicit Goff. quod hæc allegatio
non erat bona, quia litis conteſtatio non erat facienda
coram illis, quibus mandauerat, vt purgationem indi-
cerent, & punirent. [Electo.] nunc epiſcopo. vel dic, vt
dixi

Google

dixi ſ.in princ.[Exhibere.]de his duobus, quæ allega-
bat presbyter, facta eſt fides papæ, ſm Hoſt.& hic deci-
ditur concluſio presbyteri, qui dicebat pp hæc, & alia
ſe abſoluendum, & parti aduerſæ ſilentiū imponendū.
[Tranſcriptū.]ſolēniter publicatum ita, q fidem face-
ret ſm Goſ.de quo ſ.de oſt.deleg. cum in iure, de fi.in-
10 ſtru.c.1.& in fi.[Ac ſi literę.]no.ſm Hoſt.q † relatio iu
dicum miſſa ad curiam facit fidem. Ad idem de exceſ.
præla.inter dilectos,& cap.ex literis.de accuſa.cū dile-
cti,de dolo & contu.veritatis, de off.deleg.cū olim, ſi-
cut & acta, de proba.qm̄. Sed contra, quia culogia fiūt
ex multa fide. ff.de cuſto.reorū,diuus.nec ſemper credi
tur literis cardinaliū, vel papæ,de hoc de fi.inſtr.q ſup.
Sol.ſm Hoſt.Relationi vnius iudicis non creditur. ſ.de
proba.qm̄. plurium vero ſic. & hoc vr̄ curia approbare
de conſuetudine, vel ſm eum creditur relationi exhibi
ter per partē in eo,quod eſt contra illam,& ei ſtetur,niſi
probetur contrarium, vt hic. vbi vero non eſt pars, nec
hēt ſigillū notum & auctenticum,non eſt ei credendū,
de do.& contu.cum olim, de cler.pe.c.1. Si vero hēt ſi-
gillum notum & auctenticum, prima facie ſtatur illi,ſi-
cut & publico auctentico. Audiendus eſt tñ volens pro-
bare ꝯrium, vt in contrarijs ſ.allegatis. Probantur hęc,
de elect.cum inter.R.& c.ſcriptum,de fide inſtr.c.2.de
11 teſti.cum a nobis.[Iuris † ordine.]Forte nō fuit citatus
presbyter, quia iudices reputauerunt notoriū,quod nō
erat, vel aliter, vt dixi in gl.de gratia, & gl.& bene, &
dicam in gl.forte.[Retractamus.]i.retractatā & nullā
pronunciamus,vel de facto,cum de iure ſit nulla,de lit.
cont.c.vno.[Pręſertim.]i.maxime.coadiuuat.n.ſed nō
ſufficeret per ſe, vt j.patet. Hoſt.[Populus teſtis.]& ſic
loquitur de notorio facti.q.d.a quocunq; iuuene,vel ſe-
ne rationem habente quæſieris,reſpondebit,q ſic eſt ſe
cundū Hoſt.qui per hoc arguit ſic probari notorium, &
ſi nil dicatur de viſu. Eſt.n.notorium ēt his qui hic non
fuerunt, qđ Bonon.eſt ſtudiū generale,quod vltra ma-
re eſt Accon.quod Hēricus nuper coronatus eſt in Ro.
Imperatorē, & his ſimilia,& tñ teſtis interrogatus non
dicet ſe vidiſſe,ſed audiuiſſe, & talē eſſe famā cōem ne-
mine reſragante.ad idem de dolo,cū olim, circa prin.
vbi de hoc,de accuſatio.euidentia,cum ſins concor. Di
cit tñ notorium ſemper poſſe aliquam dubitationē reci
pere. Remittit ad decr.bonæ.1.de ele.§.licet.[Ibidē.]
12 ſin relatione.[Peremprorium.]forte † nimis breuem,
& non præmiſſa alia citatione, nec cā expreſſa, quare
hoc fieret,& ſic iuris ordinē peruerterūt, de dil.c.1.
& ſic nec debuerunt illum reputare contumacem, ſm
Hoſt.[Et infra.]hic dicitur, quod mādat prædictū preſ-
byterum priuari eccleſijs,ſi per clericum illum,vel aliū
de prædictis criminibus accuſatus fuerit conuictus, de
accuſa.accedens,& ſic bene cōtinuatur, quod ſequitur
13 ſm Hoſt.[Et graues.]ſi ergo † exilis eſſet infamia,non
indiceretur ei purgatio.23.di.c.vlt.[Prædictis.]ſ.adul-
terio,& inceſtu.[Iudicatis.]ſup.quam ſi præſtiterit,ab-
ſoluatis eūdem,alias ipſum priuetis prædictis eccleſijs,
non obſtante &c.quod ſequitur.[Pēdente.]qñ dicatur
14 pendere,remittit Hoſt.vel ite pen.cap.1.¶ † Prima gl.
reſpondet per quæſtionē, an bene fecerit epiſcopus &c.
¶ Penult.gl.notat,ſignat contrarium,ponit op.ſolutio
15 nem.¶ † In quarta gl.[ibi.l.1.]ſi iudex non prius ſuper
poſſeſſione pronunciat, appellatur.¶ In glo.vnde non.
[ibi,ſcripſerit.]ponit caſum decre.ſ.proxi.alleg.¶ In
gl.quia nec.[ibi,cauſam, in prin.]maior.20.qui manu-
mittendi cauſa ſeruum donatum accepit, ex abundāti
probat cauſam,cum & ſi nō manumitteretur, ille fieret
liber.¶ In gl.vlt.[ibi.§.vlt.& l.ſe.]vide de fo.compet.
ſignificaſti.ſuper gl.2.[& ibi.§.vlt.]vide in c.ſtatim al-
16 leg.in vlt.gl.¶ † In gl.1.[in fi.]vt no.de ſimo.inſinua-
tū.¶ In gl.3.(ibi impetrauerunt.) tñ apparet aperte ex-
tertu, q fuerit commiſſa inquiſitio, licet multi docto-
res ſic loquantur aperte,dixi, quia dici poſſet illam ta-
cite incluſam.¶ In gl.ſi ordo.(ibi.l.1.) de hoc.2.q.1.in
ſumma.¶ In gl.vnde nō ſunt.[ibi,eccleſiarum.]ſed nō
17 † videtur,q illud fieri debuerit, niſi vocato clerico, cui
facta fuerat collatio, vt dicit Innoc.hic vnus & idē erat
clericus accuſans & agens, & cui facta fuerat collatio,
& ideo ſuper vtroque fertur ſimul ſententia.¶ In gloſ.
quia nec.[in fi.]& cauere debet iudex, ne dubiū pro no
torio recipiat,de app.conſuluit.1.Hoſtien.¶ In gl.no.
quòd.[in fi.]quod nō loquitur in purgatione,ſed in in-
quiſitione.& vide quòd ibi dixi ſuper 5.gl.¶ In gl.vlt.
[ibi,& ita.]ſecundū Io.[Et ibi,† fidem.]nec iuuat,quo
minus alia ſit præſtanda,ac ſi nulla præſtita fuiſſet.Inn.
Hoſt.[& in fi.]nō intelligas, quòd hi qui impetrauerūt
reſcriptum ſuper illa cauſa,adiuerint poſtea ordinariū,
quod eis licuiſſet re integra conſentiente parte aduer-
ſa, ſm Hoſt.qui remit.de appel. vt debitus,& tunc ordi
narius eſſ.t iudex. nec delegati amplius audirēt impe-
trantes, argumento ff.de arbi.ſed & ſi.§.ſi.& l.ſequē.&
per hoc renunciant literis, ar.de ap.ſollicitudinē,ad fi.

ADDITIONES.

a ¶ Inquiſitorem.an autem poſſit accuſari, vide Bart. in l.1. ff.de accuſat.

b ¶ Sententialiter.Non quia poſſet,quia defeciſſet in illa, ſed quia illa alias non præſtitit, & vide Io.And.ſupra eo.cum P.

c Vnica. Vide ibi Cy. Bal.& do.Bar.de Saly. & vide in c.tuæ, de procura.

d ¶ Sententiæ ſi parebat. No.ex iſto tex,quod ſi iudex talem cauſam in ſententiam iuſtam exprimit etiam cum iſta edictione, maxime,ſententia eſt nulla,quod facit ad materiam l.qui teſtamento, ff.de excu.tu.& c.ſicut.de re iudica.

SVMMARIVM.

1 *In purgatione plato de criminib.infamato iurare quæ ſufficiat.*
In ea duobus modis deficitur, & deficiens condemnatur.n.4.
generaliter ne, an ſpecifice ſit indicenda, num.6. & de quibus,num.11.
2 *Pro iudice quo & qua in re præſumendum.*
Quæ cauere debeat,& non admittere,nu.10.
3 *Per pœnitentiam reparatur homo lapſus.*
Veram pauci agunt.
Simplex quis.
Odio,an amore dignus quis ſit,nemo ſcit.
4 *Poſſe, & velle quandoque ſe impediunt.*
Nolle, & non poſſe æquipollent hic.
5 *Incontinentia carnis numeratur inter grauiora, & qualiter id intelligatur,qui in eam facile incurrant,nu.9.§.1.*
Graue pro commum capitur interdum.
6 *Specificatio, vel declaratio criminum, vel rerum quibus caſib. & quomodo facienda,an non.*
7 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum . num.8.*
In dubia re benignior interpretatio ſequenda.
9 *Suppletio gloſſarum.*
Luxuria blandum malum, quam aliquando facilius accuſare, quam vitare.
11 *Promotores contra factum ſuum venire non debent, eorum quod ſit officium.*
Inquiſitio excuſat,ſi quid emergat poſtea.

CAPVT XVI.

1 Accepimus. Caſus. † Non ſufficit prælato de criminib.infamato iurare, cū ſe purgat,q ſit immunis ab illis,immo iurare dēt, qđ poſt promotionem ſuā illa crimina non cōmiſit. & ſunt 4.partes. In prima iudicum conſultatio ſuper forma purgationis, quam purgandus offerebat. In ſecunda ipſius purgandi ſupplicatio. In 3. ipſius formæ reprobatio. In 4.cauſæ remiſſio cum expreſſione debitæ formæ purgationis.2.ibi, ipſe vero.3. ibi,porrò.4.ibi,ideoq;.[Et j.]deciditur, quòd iudices

dubitantes ſuper hac forma conſuluerunt papam.[Non
2 credatur.]alias credamus, & no.ſm † Hoſt.præſumẽdũ
pro iudice,ꝙ nõ grauet,nec ↄ̃ iura faciat,maxime ſi re-
ligioſus ſit & honeſtus,de præb.niſi,de no.ope.nun.c.2.
de procur.in noſtra, & eſt ↄ̃ id, quod dr̃ de probat.qñ
contra. Sed dic prædictum notabile verum,ſi tñ quæri
tur de iudiciali actu,cui pars contradicat,ſoli verbo iu-
dicis non creditur, vt in contrario.ex quo tñ proteruita
tẽ partis negantis iudex conuincit per legitima docu-
menta, eis ſtatur & pars ipſa punitur.ſ. de pœnis, dile-
ctus,ſm eum[potius.]ſic conſtrue,Potius præſumimus,
3 ꝙ forte alia de cauſa &c.[per pœnitẽtiam.]per † quam
reperiatur homo lapſus. de ſum.tri.c.1.ad fi.nec debet
tunc deſpici in eo,quod fuit.50.di.ferrũ.hæc vera de ve
ra pœnitentia,q̃ pauci agunt,maxime clerici,de quibus
Ambro, dicit plures inueniſſe innocentiam ſeruantes,
quam congruam pœnitentiã agentes, de pœ. diſt.1.ſunt
qui arbitrantur,2.q.3.reperiũtur.quod exponas,vt ibi.
[Iob.]9.c.& Eccleſiaſtes.9.in prin.Nemo ſcit,an odio,
vel amore dignus ſit[Simplex.]i.ſine plica, & inuolu-
tione peccati.[& Apoſtolus.]Nihil mihi conſcius ſum,
nec in hoc iuſtificatus ſum,de pœ.di.3.adhuc inſtãt,cir-
ca fi.Goff. & 1.ad Cor.4.a.[Ignorat.]põt tñ aliquis ſci-
4 re ſe habere charitatẽ.de hoc 2.q.7.[Paulus.2.† [Et po-
tuerit.]qñque hæc duo ſe impediunt,de off.del.cum ſu-
per,no.hic hæc duo æquipollere,ex quo purgatio per iu
dicẽ eſt indicta,ſ.nolle,& non poſſe,puniretur ergo infa
matus,qui intra competẽtem terminum ſe non purgat,
quaſi conuictus ſiue ex voluntate,ſiue ex impotẽtia hoc
accidat. Ad idem de cohabi.cle.& mulie.tua.§.ſi.ver.
de hoc,& ſ.c.inter, & c.cum P.[Incontinentiam.]not.
5 delictum † carnis numerari inter grauiora. & ſi dicere-
mus illud grauius.i.cõius, ſicut exponitur.32.q.7.quid
in omnibus,tũc planũ.alias dici oportet multa grauio
ra.& facit quod no.hic & in gloſ.2.vel eſt grauius, quia
per ipſum perditur bonum rectæ conſcientiæ,ſm Hoſt.
qui remit.de temp.ord.c.ſi.in prin.[Promotus eſt.]ad-
6 huc † obijcitur,ꝙ non debuit indici purgatio tam gene
ralis,imò ſpecificandum eſt crimen,vt dicat iuro,ꝙ nõ
cõmiſi fornicationem cum tali muliere ſpecialiter no-
minata.nam, ſi dicatur infamatus in genere, & non de
certa perſona, vilipendenda eſt talis infamia, nec dẽt
pp ipſam purgatio indici infamato,ar.ff.de accuſa.l.li-
bellorum,& in eo quod le.& no.ſ.de procur.tuæ.§.1.&
facit, quod no.de elec.c.pe.li.6.in fi.3.gl.nec.n.de tali
crimine in diſcrimẽ alterius vagari oportet, imò neceſ-
ſe eſt, ꝙ certum quid proponatur, vt ff.de iniur.prætor
edixit.reſpon.1. §.quod autẽ prætor.ff.de verb.ob.vbi
aũt.§.qui illud.ff.de iure fiſci,ita fidei. Item expreſſum
eſt,ꝙ in inquiſitione capitula ſunt exprimenda & ſpeci-
ficanda.ſ.de accuſa.qualiter.in §.debet.ſed cõtra,quia
inquiſitio fit in genere, vt patet ſ.de ſimo. licet Heli.ſ.
de accuſa.licet,& c.veniens. & c.qualiter.1.& c.cũ dile
cti, & c.cum olim.1. V.& Pe.& c.antepe.pe.& c.ſi.& ſ.
de off.or.c.1.& c.irrefragabili.ſ.de ſta.mo. in ſingulis,
& c.ea quę.ff.de off.præſi.l.3.& l.congruit.ſ.de accuſa.
ca quidẽ,in auct.de collato.§.iubemus.3.col.4.in qui-
bus nõ hr̃, ꝙ aliqđ crimẽ fuerit ſpecificatũ.& in genere
indicitur purgatio vt hic, & ſ.c.accedens.& c.conſtitu
tus. & c.ex tuarũ,& c.nos inter alios, & c.ſi quis de gra-
du,& c.moniales,& c.2.& 3.vbi ẽt ſi in aliquibus expri-
mantur crimina in genere, ſ.furto,periurio, falſo teſti-
monio,libidine, ſicut & hic,non tñ deſcenditur ad ſpe-
cialem expreſſionẽ, ſicut nec hic.& vt refert Innoc.non
mirum,ſi aliud in accuſatione, quæ odioſa eſt,& cõiter
fit ad perſecutionem iniuriæ,& qñque grauiſſimam pę-
nã hẽt,non ſic in inquiſitione, dicit ẽt ꝙ nec aliter eſſe
põt.nam pp infamiam fit inquiſitio,& indicitur purga-
tio, vt in dictis iuribus, quæ tñ qñque ex incerto aucto-
re procedit,de con.diſt.4.ſanum eſt. Qualiter ergo id,
quod omnino incertũ eſt, poterit declarari. Solutio.in
accuſationibus,actionibus,& libellis,& vbicũque inter
partes iure ordinario agitur,poſitionibus, reſponſioni-
bus,exceptionibus,& ſimilibus ordinarijs nõ debet ſta
ri in genere, ſed ſunt omnia ſpecificanda & declarãda,
qñ quis accuſatur criminaliter indiſtinctè, vt patet in
eo quod legi.& no.ſ.de procur.tuæ,& in ciuilib. perſo-
nalib.actionibus, ſi hoc petatur,alioquin contra. C.de
an.exce.l.ſi.in fi. Licet ſecus ſit in generalibus,& in vni-
uerſalibus, ſed admittitur in ſpecialibus, ſiue in perſo-
nalib. incerta petitio, qñcunque petens non ex ſuo fa-
cto, ſed ex alieno incertus eſt.dũmodo poſtea proceſſu
negocij declararetur. ff.quorum lega.l.1.§.ꝙ autẽ non
nunquam,quod dic vt le.& no.plene ſ.de libel.ob.c.1.
& 3. & idem eſt ſm Hoſt.in exceptionibus criminũ pro
poſitis, vt quis repellatur a teſtimonio, vel ordine, vel
beneficio.ſ.de accuſa.ſuper his, vt ſcilicet omnia ſpeci-
ficentur, ſicut expreſſum eſt lib.6. de teſt.præſentium.
§.teſtes,ver.primo tñ, vbi de hoc,& §.ſi vero dictus Ab
bas,ver.ſimili ſpecificatione.vide tñ,quod ibi dicã ſup
gl.no,vbi oſtendam hic per illos tex.non probari.Dicit
ẽt Hoſt.ꝙ in exceptione excõicationis ſpecialiter obti-
net,lib.6.de excep.pia.§.ſi quis igitur, vbi de hoc.& ſic
loquuntur & intelliguntur iura inducta. ſ.eo gl.in prin.
dixit ẽt Innoc. quoſdam dicere,ꝙ ſi in modũ exceptio-
nis contra aliquẽ opponatur, vt a dignitate repellatur,
ꝙ infamatus eſt de crimine,puta adulterio, vel cõſimi-
li,non ſemper cogitur dicere perſonam, cum qua com-
miſit crimen illud,maximè ſi iuret ſe ignorare,ar.ff.de
fur. in actione. Subdit Hoſt. ꝙ vbi aliquis iudex proce-
dit ex officio generaliter inquirendo,non habet neceſ-
ſe aliquid ſpecificare illis,cõtra quos procedit, licet po
ſtea in proceſſu teſtes debeant interrogari de ſpecialib.
vt iudex certam poſſit ferre ſententiam, ar. Inſt. de ac.
§.curare.30.q.5.iudicantem, & in eo, quod le. & no.ſ.
de teſti.cum clamor,& ſic ſpecialiter loquuntur iura. ſ.
de accuſ.qualiter.1.& ſe.ſ.de of.or.c.1.& c.irreſragabi
lis.ſ.de ſtatu mo.in ſingulis,& c.ea.quæ.ꝙ ſi quis cõtra
aliquem ſpecialiter inquirat, & generaliter infamatus
ſit ita, quod non appareat per famam de circunſtantijs
ſpecialibus, idem iuris eſt, vt in contrarijs ſ. eo.glo.in-
ductis,nec ob.ſ.eo.de accuſa.qualiter.2.§.debet.Intel
ligendum eſt enim, quod ſecundum quod fama eſt ge-
neralis, vel ſpecialis, capitula generaliter, vel ſpeciali-
ter tradi debent, ſicut notaui ſi.extra de ſen.excom. ſta
tuimus.§.ꝙ ſi ex locutione,& ſic locum habet regula,ꝙ
tantum facit generalis infamia quo ad omnia, quantu
ſpecialis quo ad quædam.ff.pro ſocio.act.§.renuncia-
re.ff.de admini.tu.ſi duo, in fi.& eodem modo dicen-
dum eſt, quod vbi quis eſt generaliter infamatus, nec
apparet de ſpecialitate, indicenda eſt purgatio in ge-
nere.& ſic intellige,ꝙ hic dicitur, & in contrarijs ſ. ſi-
gnatis.verũ,ſi de ſpecialitate conſtet, exprimenda eſt
in purgatione, quantũ de ipſa conſtat, & hoc fieri põt,
vt ſ.c.prox.reſpon.1.ver.cumq; idem,in prin. ſ.de pr
ſum.cum in iuuentute. ſ.de acc.cum P. Manconella. ſ.
c.quoties, & ſic loquuntur etiam prima iura inducta in
prin.huius glo.& ſecundum hoc in traditione capitulo-
rum non eſt aliquis ſpecialiter infamandus, niſi qua-
nus eſt ſpecialiter infamatus.hoc enim eſt diligẽter ob-
ſeruandum, ne cogatur aliquis ad alicuius maximè oc-
cultam infamiam denudãdam. vt patet in eo, quod le.
& nõ ſ.de teſti.eo.c.dilectorum. Alioquin, ſi diceres de
neceſſitate omnes circunſtantias eſſe denudandas, &
ꝙ aliter non poſſet inquiſitio procedere, contingeret
quandoque multa occulta publicari, & plerunque cor-
rectiones peccatorum impediri contra verba,& mentẽ
iurium prędictorum, ſm Inn.cuius fuit mens huius glo.
& ſecundum Hoſt.cuius ſunt verba.[Alioquin].i.ſi non
valuerit,vel non potuerit hanc purgationẽ pſtare. Et c.
hoc

hoc eſt, contra ipſum procedatis, ac ſi cõuictus eſſet, qd
7 die vt ſ. co. inter, & c. cum P. Hoſtiẽ. ¶ † Gloſſ. 3. arguit.
8 ¶ Quarta ſignat 9trium, & ſoluit. ¶ In † gl. 3. [ibi, ſem-
per.] vide de teſti. cum tu, ſuper. 1. gl. [Et ibi, ea quæ in
partes. §. 1.] ibi, in re dubia benigniorẽ interpretationẽ
ſequi non minus iuſtius eſt, quam tutius. ¶ In gl. antep.
[ibi, l. 2.] vide de fur. ca. fi. ſuper 3. gl. ¶ In gl. pen. [ibi, ſi
9 vxor) vide de adulter. c. fi. ſuper 1. gl. ¶ In gl. † 1. [in fi.]
quibus ſcribat hic non apparet. & ibi ſcribit ipſi Biſun-
tino, tamen ibi in fi. facit mentionem de iudicibus, qui-
bus commiſit inquiſitionem infamię. ¶ In gl. 2. ibi, diſ-
ficile.] maxime iis, qui lapſi ſunt. de hoc de cler. con. q
a te, ſuper 1. gl. Valerius lib. 9. in prin. Blandum malum
eſt luxuria, quam accuſare aliquando facilius eſt quàm
vitare. ¶ In gl. 3. [ibi interpretatio potius.] no. ſecundũ
10 Hoſt. q † diſcretus iudex ſibi cauere debet, ne per poſi-
tionem, reſponſionẽ, proteſtationem, vel quamuis pro-
poſitionem cauilloſam, vel duplicem aliquid admittat
in animarũ periculum. ad idẽ de ap. oblatæ, ad fi. vel p
qđ veritas obfuſcetur, ipſe, vel pars decipiatur, ſeu ſuo
proceſſu eludatur. ad idem vt li. non conteſt. quoniam,
in princ. de alii. iudi. mu. ca. fa. cap. 1. ¶ In gloſ. & ideo.
[ibi, & non eſt.] prima Ioannis, 1. ¶ In gl. pen. [ibi, pur-
11 gabitur.] dixit Phi. q etiam de † crimine ante promo-
tionẽ cõmiſſo compelletur ſe purgare, argum. 24. diſt.
vlt. ſi ſit enorme, alias ſecus. 67. di. c. 1. [& in fin.] ſupra
de teſti. co. præterea. & dicit Hoſtiẽ. hæc bene notanda
per prælatos, & alios in officio conſtitutos, facit etiam
hoc caſu pro eis, quia non debent promotores venire
contra factum ſuum, de cler. coniu. diuerſis, cum ſuis cõ.
cor. Item q occulta ſoli Deo ſunt relinquenda, de ſimo.
ſicut nobis. in fine, & cap. tua. Nec ob. ſi dicatur promo
tores ignoraſſe, quia ſi non inquiſiuerunt, fuerunt in cul
pa, argum. 38. diſt. §. fi. ſupra de elect. cum iura, vide de
hoc Si inquiſiuerunt, & nil inuenerunt, præſumitur fuiſ-
ſe occultum, quod ſoli Deo relinquitur, & promotionẽ
non impediuit, de temp. or. c. fin. Eſt tamen argumen-
tum contra. ſ. de præben. cum non ignores, ad fi. ¶ In
gl. vlt. [in fi.] & c. de teſtibus. & c. conſtitutus.

¶ De purgatione vulgari. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio tituli.*
2 *De purgatione vulgari loca iuris alia, quam præſentis tituli demonſtrat.*

1 ¶ † Viſo de purgatione canonica & permiſſa, videndum
eſt de vulgari & prohibita, & dicitur vulgaris, quia illã
vulgus inuenit, ſicut canonica, quam canon induxit. ha-
2 betur † materia 2. q. 5. conſuluiſti, vſque ad finem quæ-
ſtionis. Conuenit ſupra ne cle. vel mo. ſententiam, ver.
nec quiſquam, & ſupra tit proxi. ex tuarum.

SVMMARIVM.

1 *Purgationes vulgares prohibitæ, & quare.*
Duella inter eas annumerantur, prohibentur & nu. 3.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Spectacula cruenta, & gladiatores vetantur.
3 *Additio gloſſarum.*

CAP. PRIMVM.

1 Iura ſuſcepti. C. Ad totũ nigrũ. † Duella,
& aliæ vulgares purgationes
prohibitæ ſunt. hoc primo, qa
per eas ſæpius damnatur abſoluẽdus. hoc 2. Et quia per
eas Deus tentari videtur. hoc tertio. Et primæ decret.
cõmunis diuiſ. 2. ibi, tuæ. [Super eccleſiarũ poſſeſſioni-
bus.] dupliciter poteſt legi. Primo ſic, an in platea, præ-
dio, vel poſſeſſione eccleſiæ duella debeant fieri, vel vt
fiant ſuſtineri. conſueuerũt enim ibi fieri, quia amplio-
ra loca, vel plateas, vel magis ad id aptas habere ſolẽt
eccleſiæ. Poteſt etiam ibi fuiſſe quæſtio, quia dum liti-
garetur de prædio, vel poſſeſſione inter eccleſiã, & pri-
uatum, vel inter duas eccleſias, quęrebatur, an ſecũdũ
morem patrię deberent dari pugiles. [In eo caſu] ideſt
loco ſecundum primam, vel proprie ſecundum aliam.
(vel aliis.) ſecularibus, & ſecularium virorum. Tan.
2 ¶ † Gl. 1, reſpõ. per ob. cui reſpõdet, & reſponſioni dat
duo ſimilia. ¶ In. 1. glo. (ibi. l. vna) dicit liſta, Cruenta
ſpectacula in ocio ciuili, & domeſtica quiete nõ placẽt,
3 quapropter oĩno gladiatores eſſe prohibemus. ¶ † In
gl. 1. (ibi, Dauid.) 1, Regũ. 17. (& ibi inſtinctu.) idem
no. 2. quæſt. 5. monomachiam. (& ibi. geminum). ac. 5.
ſ. de Anania, & Saphyra. (& in fi.) licet ſit argumentũ
contra, ff. ad l, Aquil. qua actione. §. ſiquis in colluctа-
tione, Goſt. vbi de hoc. & Inſti. de hæredi. quæ ab inte.
§. per contrarium.

SVMMARIVM.

1 *Armata vi terreri quem non oportet.*
Accuſare plures vnus de eodem poteſt crimine, ex diuerſis autem quot.
Duella Franciæ conſuetudine ſuſtinentur, in fi.
2 *In eis quos mori contingat, & nu. 4.*
Peccati effectus qui.
Peccatum vetus adducit nouam vindictam, prouerbium.
3 *Spoletani iuriſdictionem habent temporalem, & quo modo, & in quibus.*
Ciuitates de patrimonio eccleſiæ Romæ, vt ſibi acquiſierit iuriſdictionem temporalem.
Præſcriptio quæ non præiudicet.
4 *Spoliatus, pro per ſententiam priuatus.*
Vniuerſi nomine etiam ſingula comprehendimus.
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Sententia quibus de cauſis retractetur, & nu. 6.
6 *Additio gloſſarum.*

CAPVT II.

Significantibus Summatum eſt. Et in
1. cõqueſtio. in ſecun
da proiiſio. (Eos).
1 quos † non oportebat armata vi terreri. C. de act. & ob.
l. negantes. Hoſ. (Accuſaret.) no. quod vnus accuſat plu
res de eodẽ crimine, ſic ſupra, ſi reus, vel ac. l. prima. ff.
de adul. l. vim paſſã. §. inceſti. ex diuerſis uero factis nõ
põt accuſare duos eodẽ libello (Diuerſis.) ſic duos, ſed
non tres. C. qui ac. non poſ. l. eũ rationibus ſecundum
quoſdam. Alij dicunt quod nec duos poteſt, cum vna
accuſatio impediatur per alteram, niſi ſuam, vel ſuorũ
proſequatur iniuriam, vt hic erat, & ff. de accu. l. hos ac
cuſare. §. leg. ff. de adul. inter liberas. ª §. fi. nec ob. l. eũ
rationibus, quæ narrat factum. nam ſi de duob. quæſi-
tum fuiſſet, ita de duobus negaſſet, ſicut de trib. ſecun-
dũ D. Hug. de qua materia dic, vt no. in ſum. de or. co.
Hoſtien. vide etiã de hoc in Spe. de accuſatore, in prin.
& de inciden. quæ. ver. porro, & ver. ſequen. (Coacti.)
ex lege, vel conſuetudine loci, vel de facto. Gui. in Spe.
de accuſatione. §. vl. ante fi. ſuadet aboleri conſuetudi-
2 nẽ regni Frãciæ, q̃ tali a ſuſtinet. (Peccatis,) modus † lo
quendi, quo vulgus vtitur. nam, prout dicebat Innocẽ.
& Hoſtiẽ. forſan fuit hoc ex defectu viriũ, vel ingenij,
vel alia de cauſa. [Præcedentibus.] alias præpedienti-
bus, & no. q peccatum impedit hominem, & ipſius pro
ceſſum. ſic inducit infirmitatem, de pę. & re. cum infir-
mitas, & mortem, de hoc de ap. qua fronte, & vt dicit
Hoſtien. eſt vulgi prouerbium, peccatum vetus addu-
cit nouam vindictam, & multum de facto verificari vi-
dimus hoc prouerbium. (Spoletanos.) iuriſdictionem
3 † temporalem habentes. & dicit Hoſtien. q hi ſunt de
dominio

dominio Ro.eccl.licet nō bene, et plene recognoſcāt
dicens,ꝙ hæc ciuitas Spole. & aliæ de patrimonio ſibi
conſules conſtituerunt in prin. ſic nomen vniuerſitatis
aſſumentes,qui de humilioribus cognoſcebant, vt hic.
de iureiur.demū,vt dicit, paulatim vſurpauerunt om-
nia fere iura eccleſiæ Ro.eligendo poteſtates, & capi-
taneos,ſpretis etiam ſententijs,& pęnis eiuſdem eccle
ſiæ, ſicut lupus paulatim agnū comedit. 13.q.1.§.1.&
ſunt hæc contra lecta,& no.de exceſ.prælа.dilecta, cū
ſuis remiſ.& ideo nec illorū præſcriptio de iure illi præ
iudicare pōt.93.di.illud,Inſtit.de vſuca.§.quod autē.
in eo ꝙ leg. & no.de pręſcri.c.fi.ſm Hoſt.de alia culpa
Spoletanorum dixi de re iudic.cū olim,ſuper gl.ſimile
4 ſupra.(Spoliari.)i.per † ſententiam priuari,concordā-
tias de hoc dedi,de reſti.ſpol.conquerenre.(Innocen-
tes.).in l.Lombarda legitur imperatorem dixiſſe.Mul
tos vidimus iuſtam cauſam fouentes ſuam clypeo inſti
tiā amiſiſſe.Vinc.(Vniuerſa.)non dixit ſingula,ſicut ſ.
5 de exceſſ.pręla.nimis.1.in fi.ibi dixi.¶ †Glo.1.obijcit,
& ſolnit.¶ In 1.gl.(ibi cū putarem.)loquitur de illo,q
erat hæres ex aſſe,ſed putabat ſe cohęredem habere,&
per iudiciū fami.erciſ.cōdemnationes ſoluit(Et ibi.l.
1.) indebitū per errorem,non ex cauſa iudicati ſolutū
repetitur. (Et ibi,alias.§.vlti.1. legis.) credens filium
mortuū egi de peculio,qa lapſus erat annus, fui repul-
ſus,nunc apparet illū viuere,adhuc ago. (Et ibi, ſi ful-
lo.)loquitur in fullone, qui cōduxit veſtimēta lauāda,
quib.perditis eorū preciū ſoluit domino ex locato cō-
uentus,illud repetet veſtimētis poſtea per dominū re-
pertis.(Et ibi,admonendi.)vide de iureiuran.c. ſi. ſu-
per ſi.1.gl.(Et ibi,ſi ex falſis.) vide de proba. licet.ſup
6 gl.2.¶ † In gl.1.(ibi,cum putarem.) dicebat Vinc. hic
nō ſeruato iuris ordine ſunt condemnati. Secus ibi, li-
cet ibi putaret coheredē,qui cohæres non erat.vel hic
fuit duellū iniunctū a iudice. vnde cōperta veritate ve
nitur cōtra.ſſ.de iureiur.admonēdi.(& ī fi.)dicit Hoſt.
ſe ex hac ſolutione aliud nō hēre, niſi ꝙ nō retractatur
in primis cōcor.& retractatur in ſecūdis.Dicebat ēt In
noc.ꝙ ſpeciale eſt pp veritatē ſuperuenientis caſus, ꝙ
recedatur a ſentētia,& ſi ſentētia nō eſt mandata exe-
cutioni,excipitur cōtra eā. C.de re iud.l.1.Dicit Hoſt.
ad ſolutionē,ꝙ quandoq. ſentētia eſt annullāda,quan-
doque nulla,quando eſt annullanda,licet ſit iniuſta,vt
quia cōtra ius litigaroris lata nō retractatur ex ſuperue
nienti euentu, vel ꝓbatione,niſi fuerit appellatū, vt in
contrarijs, vel niſi pp periculū animæ illud cōtingar,
ſicut in matrimoniali, quæ non trāſit in rem iudicatā,
de frigi.fraternitatis, de re iudi.lator, & c.conſangui-
nei.vbi vero ſentētia nulla eſt,vt quia per falſos teſtes,
vel falſa inſtrumenta lata eſt,ſemper retractabitur cō-
traria veritate reperta,quod dic,vt no.de excep.cū ve
nerabilis,vel ſi feratur obtentu reprobatæ ꝓbationis,
vt hic,quo caſu etiā is,qui tulit ſententiam,illā reuoca-
re pōt,ſi eſt ordinarius,vt hic,& de accuſa. qualiter.1.
ꝙ dic,vt ibi.Sed & vbi proceſſū fuit ex officio,videtur
ꝙ ex cauſa ex eodē officio poſſit reuocari nō ad partis
requiſitionē,ſicut not.ſi. de ap.cū ceſſante de teſti. per
tuas, & c. cū clamor,de reg.iur.c.1. maxime veritate,
& æquitate pēſatis.arg.ſ.de tranſac. c. fi. Sed & forſan
ſm eū,vbi reperitur error,& probabilis, & ſi ſententia
tranſierit in rem iudicatā,poterit ſubueniri lęſo ex clau
ſula generali,ſi qua iuſta cauſa,arg.de reſti.in integ.ex
literis. ff. ex quib.cau.ma.l.1.§.fi.& l. ſed & ſi per pro-
rē.§.fi.& l.necnō.§.ꝙ eis.& ſic poteſt intelligi. C. de re.
cre.l.fi.ff.de iureiur.admonendi,& ff. quando actio de
pecu.eſt an.l.1.§.fi.alias eſt l. 2. Dicit tamē ſpatioſius
hoc tradi ī ſumma de ſen.& re iud. ſub Rubrica de ſen
tentia.§.quot ſint eius ſpecies,ſub §.diffinitiua, & ſub
§.ſed nūquid eſt hoc.Ia.de Are.circa iudicis errorē ſic
diſtinguebat.Aut errat in ordine iudicij,aut ī prolatio

ne ſententię,primo caſu nulla eſt ſententiā. C.de ſent.
& interl.l.prolatam. can.2.q.6.§. diffinitiua, in princ.
ſecus, ſi ꝯ ordinē cauſarū tulit ſniam.C.de app.l.1.po-
nit caſum,qn prius de proprietate,quam de poſſeſſione
b pronūciat,tunc.n.appellandū [b] eſt.Si vero fuerit error
in prolatione ſniæ, aut quia tulit aliter, quam volebat,
aut quia aliter,q̄ debebat. primo caſu aut manifeſte co
ſtat de errore,& tūc non valet,quaſi ore dixiſſe non vi-
deatur, qđ mente non agitauit. ff.de ſupel.l.Labeo,de
reg.iu.in ambiguo, & verba deſeruiunt intentioni, non
econtra.ſ.de app.ſecundo requiris. ſi aūt non conſtat,
ſtatur ſententiæ.ff.de arbi.l.qualem,de iudi.l.iudex.Si
vero fuit error in aliter proferendo,quam debebat, aut
fuit expreſſe contra ius, vel expreſſus error in illa, &
tunc eſt nulla.11.q.6.§.diffinitiua,poſt prin.verſi.item
ſi ſententia contra ius, quæ eſt lex 2. C.quando prouo.
non eſt ne.ſ.de re iud.c.1.ſ.de ſen.exc.ſacro. ff.de app.
ſi expreſſum,de re iudi præſes.C.quæ ſen.ſine ap.reſcin.
l.1.ſi autem non expreſſe contra ius ſcriptum, ſed cōtra
ius litigatoris lata eſt,tenet, ex quo non fuit appellat.
ſ.de re iud.cum inter.in fi. & in prædict.l.2. C.quando
prouo.non eſt neceſ.& ff.quæ ſen.ſine app.reſcin.l.1.

ADDITIONES.

a ¶ Contra.Ibi vide latius Io.And.& in c.præſentia,de renunc.&
licet iura loquatur in definitiua, pro qua præſumitur propter
maturitatem deliberationis, idem tamē in interlocutoria, licet
in illa non ſit tanta deliberatio, vt probat ille tex.qđ bene not.
b ¶ Appellandum.Ad hoc l.1.C.de app.& in l.ſi mancipiū, C.de
euictio.& vtrobique vide doct.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia de iuriſdictione temporali quo caſu ſe ingerat.*
Clerici, qui morantur in terris templariorum, gaudent omni
priuilegio clericali.
Pœna corporalis infligitur contra auct. hic allega.
2 *Deus tentari videtur per vulgarem purgationem.*
Purgatio vulgaris quib. modis tentetur, & cur prohibeatur.
Supplementum ad contextum hic fit.
3 *Additio gloſſarum.*

CAPVT III.

Dilecti filij Summatū eſt ſupra. Et pars pri-
ma ponit conuerſorum querelā,
ſecunda dat iudicem ibi, cum
1 igitur.[Temporalem.]arg.Hoſt.eccleſiam ſe † intromit
tere de iuriſdictione temporali, quando ipſa abutitur
is,ad quem ſpectar, remit.qui fi.ſint le.per venerabilē:
§.rationibus.[Exercent.]arg.ꝙ clerici, qui morantur
in terris templariorum, gaudere debent omni priuile-
gio clericali.Vin.[Quib.] Neophytis,quibus talis pur-
gatio eſt indicta.[Ciuilem.]quaſi ſine morte, vel mem-
bri truncatione caſtigabant, in auctent. vt nulli iudi.§.
quia vero,colla.9. C.de ſeruis fugit.auct.ſed nouo. Sed
vt plurimum ſm Hoſt.quicquid dicat illa noua lex, pę
na corporalis infligitur,& talem ciuilem pęnam,ſed nō
ciuiliter infligebant,& de hoc dixi ſ.de homi.tua.2.rñ.
2 [Tentari videtur.] hoc † intendit, ferrum igneum ma-
nu captum naturaliter debet manum lædere. Idem de
aqua feruenti.Idem in pugile.nam qui fortior eſt, & in-
genioſior, vincere debet minus ingenioſum & fortem.
Quærimus ergo in purgatione vulgari miraculoſum, &
ſupernaturale, vt.ſ.fouens iuſtam cauſam ferro igneo,
vel aqua feruenti non lædatur, & ijs ſimilia. quærendo
igitur hæc miraculoſa, & ſupernaturalia tētamus Deū.
[Conuerſorum.]de nouo ad fidem, & ſuppl. , max.quia
idem de alijs,ſecundum Abb.cum ratio prohibitionis
3 ſit communis. ¶ † In gl.2.[in fi.]vide ſ.c.1.ſuper 1.gl.
¶ In gl.vlt.[ibi,iuxta illud.]Deuter.6. Lucæ.4.Matth.
4.[& in fi.]& 2.q.5.monomachiam. Iacobus.

¶ De iniurijs,& damno dato. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Oeconomia, ſeu continuatio tituli.*

De damno dato etiam vbi alibi, & num. 2.
2 *Contra iniuriæ illatores dantur quandoq; conſeruatores, quandoque fiunt diuinorum ceſſationes.*
De iniurijs quibus alijs in locis præterquam in hoc titulo dicatur, & num. 2.

1 ¶ † Viſo de varijs exceſſibus, quia ex eis frequenter inferuntur iniuriæ, & damna, ideo ſubmittit de iniurijs,
& dam. da. de parte prima 2. q. 7. accuſatio, in fin. 15. q.
1. illud, 23. q. 4. inter querelas. de ſecunda. 17. q. 4. diffiniuit. 23. q. vlt. peſſimam. de vtraq; 23. quæſt. 2. & 3. per
totum. Reperitur in 6. ad primam partem conueniunt,
de reſcript. nonnulli, de elect. cum eccleſia, de teſti. co.
peruenit 2. de re iu. cum te, de ap. peruenit. 1. de emp. &
ven. c. fi. de ſtatu mo. in ſingulis. §. porro, de eccl. ædifi.
cum dicat, de accuſa. qualiter. 1. & per iteratioñe ſacramenti fit iniuria primo, de apoſta. c. 2. & vim repellere
licet, non ad vindictam, ſed ad injuriam repellendam,
de homi. ſignificaſti. 2. in fi. Item faciunt de ſen. exc. in
audientia, & c. contingit, & li. 6. de elect. ſciant cuncti,
de pœnis. c. 1. de ſenten. excomm. dilecto. & c. quicunq;
2 & c. ſi clericos. 1. tn. in fi. Item † contra injuriatores dātur qñdoq. conſeruatores, de offi. dele. c. 1. & vlt. eo. li.
6. Quandoq; fiunt ceſſationes diuinorum, vt in Cle. de
ſenten. excom. c. 1. ad fi. Interdum æquiparatur aliquid
fieri jure, vel iniuria, de no. ope. nun. c. 1. Ad ſecundam
partem, de reſcrip. c. vlt. in fi. de offi. deleg. cum olim. 1.
de foro com. dilecti, de fideiuſ. peruenit, de imm. eccl.
quia pleriq; . de ſimo. de huc. in fin. & c. audiuimus. vbi
patet eccleſiæ ſoluendum, ꝗ acquiſitum eſt in ejus damnum. Item acquiſitum in diſpendium terræ ſanctæ reſtituitur duplicatum, de Iudæis, ad liberandam. Et hæres
defuncti damna per illum illata emendare tenetur, de
rapto. in literis, in fi. Item facit de ele. commiſſa. li. 6. in
fi. & de foro compe. c. vlt. eo. lib. Ad vtranq; partem facit de foro compe. conqueſtus, de reſtit. ſpo. grauis, de
do. c. fi. de ſent. exc. conqueſti. Et de off. or. ſi canonici.
§. 1. in fi. & de immu. ecc. quoniam, in fi. li. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Percuſſor, ſeu vulnerator ad qua damnetur, & nu. 2. & 3. & qua actione, ibid. & nu. 4.*
Remiſſa iniuria, an videatur remiſſum damnum ex ea.
2 *Suffragium, & additio gloſſarum. nu. 3.*
Damna ex iniuria prouenientia per iuramentum probantur.
Libero homine vulnerato quæ actio detur, & nu. 4.
Seruo vero quæ.
4 *Iniuriarum lege Cornelia quibus caſibus agatur.*
Inter pulſare, & verberare differt.
In litem propter iniuriam, & damnum datum quo iure liceat iurare.

C A P V T I.

Si rixati. Breue eſt, & quod in ſuperſcriptione
dicitur, in Exodo dicitur. 21. c. [Per-
1 cuſſerit.] iniurioſe † non ſe defendendo. [Si iacuerit.] alias ſed, quicquid habeas, ſup. max.
licet enim non iacuerit, locum habet, quod ſequitur,
Hoſt. [In medicos] & medicinas. [Reſtituat.] & ſi vulneratus remiſit iniuriam, dicunt quidam, ꝗ adhuc po-
1 teſt agere ad impenſas, de hoc in Spe. de accuſatore.[a]
2 §. 1. verſ. quid ſi vulneratus. ¶ † In glo. 1. [ibi, amiſſas.]
& quas amiſſurus eſt, quia factus inutilis, vt dicant iſtæ
3 tres ll. ¶ † in gloſſ. 1. [ibi præſtabit.] & idem in omni
alio intereſſe, & hæc probabuntur per iuramentum taxatione præmiſſa. j. eod. olim. Hoſtien. [& in fin.] datur autem libero homini vulnerato vtilis actio legis Aquiliæ, non directa, quia membrorum ſuorum nemo
eſt dominus. ff. ad l. Aquil. liber homo. Si vero ſeruus fuerit vulneratus, teneris mihi, in quantum eũ deteriorem
feciſti. ff. ad l. Aqui. ſi ſeruus ſeruũ. §. rupiſſe. Phil. poteſt
4 etiam liber † homo percuſſus agere iniuriarũ ex l. Cornelia, quæ in tribus caſibus locum habet, cum quis dicit
ſe pulſatum, verberatum, domumve eius introitum. ff.
de iniur. l. lex Cornelia, eſt autem differentia inter pulſare, & verberare. Pulſamus ſine dolore, verberamus cũ
dolore, vt eo. l. inter. Et eſt ſciẽdum, ꝗ in hac actione l.
Cor. non juratur in litem, ſed per judicem æſtimatio fieri debet, vt ff. eo. l. conſtitutionib. Sed in actione ciuili,
quæ datur ex conuitio, vel iniuria, re, ſiue manu illata.
ff. eo. l. 1. §. injuriam, iuratur in litem. inſti. eod. tit. §. pena. Go.

A D D I T I O.

a ¶ Accuſatore. An autem poſſit accuſari criminaliter, vel contra illum inquiri ad pœnam fiſco applicandam, vide Bart. in l. 1. §. vſque adeo. ff. de iniur.

S V M M A R I V M.

1 *Aperire ciſternam, & fodere, & non aperire, qui dicantur, in ſcripturis diuinis.*
Ex non faciendo quis obligatur.
Ex culpa aliena quis puniri non debet.
2 *Suffragium & additio gloſſarum, nu. 3.*
Occaſio data oportet ſit propinqua.

C A P. II.

Si quis aperuerit. Breue, & in ſuperſcriptione dic eo. c.
& dicit Aegy. quòd
1 † prædicatores exponunt de his, qui aperiũt dubia ſcripturarum diuinarum, quæ poſtea inſoluta relinquunt.
[Operauerit.] i. cooperauerit ita, ꝗ nil ibi cadere poſſet, & ſic ex culpa obligatur, non faciendo, quod potuit,
alias aperuerit. i. publicauerit [dominus.] qui fodit illã.
alias ex aliena culpa debeTet puniri, de his quæ fi. a ma.
par. c. q̃ſiuit. Hoſt. [Ipſius.] domini ciſternæ. Dixit Hoſt.
ꝗ non habebit neceſſe mittere ad macellum. ſic j. c. 1.
2 verum dicit de boue, ſed non de aſino. ¶ † In gl. 1. [ibi,
nihil intereſt.] vide hanc, & ſe. de teſti. ſicut, ſuper 3. gl.
¶ In glo. 1. [ibi, qui foueas.] & de homi. ex literis. 2. [Et
ibi, occaſionem.] propinquam: de hoc de homicid. de
cætero.

S V M M A R I V M.

1 *Ad ſcientiam cornupetæ bouis quot ſufficiant dies domino.*
Supplementum dictionis ad contextum.
2 *Suffragium gloſſarum.*
Aggreſſorem impune occido, & in dubio quid, nu. 3.
3 *Additio gloſſarum.*
In dubio, ſi neſcitur vter bouũ fuerit aggreſſor, neuter tenetur.

C A P. III.

Si bos. In ſuperſcriptione dic. eo. c. ad fi. [Nu-
1 dius tertius.] quaſi dicat ſufficit, ꝗ † ſint
duo, vel tres dies, quòd vitium bouis ſciuit. & ſup. maxime. nam & ſi ignorauerit locus eſt diſtinctioni aggreſſionis, quam ponit gl. Hoſtien. [Bouem.]
2 æquiualentem. ¶ † In glo. ſecunda, [ibi, itaq;] ſeruum
tuum latronem me aggredientem impune occido, quia
naturalis ratio permittit, vt contra periculũ me defendam. [Et ibi, cum ſtramenta.] ſi duo tranſilibant ſtramenta ardentia, & corruerunt, & alter igne cõſumptus
eſt, alter non, tenetur, ſi neſcitur illum ab iſto eliſum.
3 ¶ In glo. 2. [ibi, aggreſſus.] repetere non tenetur. Dicunt quidam, ꝗ in dubio ſemper ſuperſtes tenetur, quia
præſumitur, ꝗ tanquam fortior aggreſſus fuerit, quod
non placet, & dicimus in dubio neutrum teneri. §. ſtatim alleg. Lau. idem Vinc. & Hoſtien.

S V M M A R I V M.

1 *Coniunctio pro diſiunctione.*
Ex damno dato per me ipſum, & iumentum meum teneor excepto caſu, & nu. 2.
2 *Suffragium, & additio gloſſarum. nu. 3.*

CAP.

Digitized by Google

CAP. IV.

Si quis læſerit. Breue, & in ſuperſcript. dic. 23. ca. [Et dimiſerit.] &, † pro aut. ff. de ver. ſi. l.
1 ſæpe. Si enim tenetur de damno per iumentum dato, fortius de dato per ſeipſum. quo caſu obligatur inſolidum. ſic ſ. c. proxi. ſed alio caſu non, ſed vt dicit gloſſ. [Depaſcat.] hoc ſaluo, q̃ tranſeũdo licet herba & viridi ſilua pro ſua commoditate, & vſu neceſſario ſine vaſtatione equum proprium pabulando reficere, & nouali-bus vti, in li. feu. de pace tenenda. l. quoniam diuina. §.
2 ſi. qui incipit, quicunq; per terram tranſiens. ¶ † In prima glo. [ibi ſi glans.] loquitur, cum glans ex arbore tua in fundum meum cadit, quam pecus a me immiſſa depaſcit.
3 ¶ † In gloſſ. prima [in ſi.] alias eſt lex, & incipit, quamuis. contrarium ſeruatur apud nos, & de hoc in Spe. de actore. §. 1. verſ. ſed pone in uemo, & dic vt ibi.

SVMMARIVM.

1 *Ex igne incenſo culpa tua damnum datum teneris reſarcire.*
Quando id dicatur culpa tua contigiſſe, nu. 3. §. 1.
Reddere pro dare, vel emendare.
Improprietas dictionis, in dict. redde.
2 *Forum iudiciale, & pœnitentiale differunt.*
3 *Suffragium, & additio gloſſarum.*

CAPVT V.

1 Si egreſſus. In ſuperſcript. dic. eod. c. [aceruos frugum.] hoc † intendit, ſiue ſegetes eſſent collectæ, & in monte, vel aceruo poſitæ, ſiue cum radice adhuc in agro pendent, ſi ex culpa tua ſunt incenſæ, teneris. & qd de frugibus dicit, idem in alijs rebus intelligas. ſ. c. proxi. [Reddet.) i. dabit, vel emendabit. ſi. de adul. c. 1. cũ ſuis concor. (Succenderit.) circa hoc capitulũ & ſequẽs
2 Dio. & Hoſt. diſtinxerũt inter † forum iudiciale, & pœnitentiale, in decre. ſicut dignum, de homic. vbi vide in
3 gl. magna vltra me. ver. ſi autem culpa, & ſe. ¶ † In gl. 1. (ibi, §. in hac.) pe. eſt. & vide ſ. c. 2. ¶ In gloſ. 1. (ibi, culpa.) vt ſi poſuit in ſtipulam ſuam ignẽ tpe ventoſo. (Et ibi, non tenetur.) pone enim, q̃ ſubito vẽtus inualeſcẽs ad aceruum vicini ignem defert. Hoſt. vel pone, q̃ ſine vẽto forte pp nodũ ligni, quod ardebat, ſaltauit ignis, ac ſi ſagittarius fuiſſet, vt expertus fui Paduę, vel muſcipula appropinquans igni, & incenſa trãſiuit ad locum, vbi erant fruges. Idem autem de ſimilibus.

SVMMARIVM.

1 *Reſtituendi verbum proprie, & improprie, vel abuſiue ſumitur, & quo modo.*
Peccatum non tollitur per emendationem damni, imò neceſſaria pœnitentia poſt eam.
2 *Suppletio gloſſarum.*
Aedium appellatione omnis ſpecies ædificij continetur.

CAPVT VI.

1 Si quis domum. Reſtituat.) proprie † quo ad ſublata, ſi extant. Improprie quo. ad incenſa. ſ. ibi, emendet. (Pœniteat.) peccatum ergo non tollitur per emendationẽ dãni, imò neceſſaria eſt pœnitentia poſt emendam. concor. de ſimo. ex diligẽti, de homi. ſicut dignum. §. eos, de rapto. c. 2. de fur. c.
2 ſi. ¶ † In gl. vl. (in ſi.) ſecundum Ala. de appellatione ædium omnis ſpecies ædificij continetur, vt ibi.

SVMMARIVM.

1 *Secularis poteſtas, quæ clericum banniuit, per eccleſiaſticum iudicem damnatur, & ad quę, & nu. 3.*
Vltra duas dietas cauſam non committere ſatis olim erat, licet extra prouinciam committeretur.
2 *Iniuriarum quædam requirunt ordinem iudiciarium, quædam minime, & quæ, & nu. 3.*
Epiſcopus agit pro damnis, et iniurijs illatis eccleſijs ſibi ſubiectis, agit ad ſatiſdationem iniurię ſibi illatæ, & ad quam pœnam, nu. 4. & quando eam videatur remittere, ibid.
3 *Clericos laici bannientes quibus afficiantur pœnis.*
4 *Iniuria irrogata etiam prælato, vel clerico quæ & quibus caſibus remiſſa videatur.*
Ea cui eſt irrogata nunquam cogitur remittere ſatisfactionẽ, ſed odium tenetur.
Eam irrogans tenetur ſatisfacere tit. ſin. de forma iuramenti in eius æſtimatione, nu. 6. §. 1. remiſſ.
5 *Suffragium, & additio gloſſarum. nu. 6.*
Lis quandoque conteſtanda etiam cum cauſa committitur in modum inquiſitionis.

CAPVT VII.

1 Olim C. † Secularis poteſtas, quæ clericum banniuit, ſecundum æſtimationem iniuriæ, et penſatum, & damnorum per eccleſiaſticũ iudicem condemnatur, & duo facit. recitat proceſſum delegati, quem ſecundo reuocat, & cauſam diffinit. 1. ibi, quare nos. (Mutinẽſi.) no. ex hoc, & ex ſuperſcriptione, qđ ſatis erat olim, q̃ cã non committatur vltra duas dietas, licet committatur extra prouinciam. de hoſti-
2 xi de iudi. c. ſi. in. 1. gl. (Iniurijs.) quarum † quædam requirebãt ordinem iudiciarium, & ſic li. conte. & ſic planum eſt, quod ſequitur de caſſatione proceſſus ſuper dãbijs, & pronũciatione papæ ſuper liquidis. Vinc. (Eccleſijs.) no. q̃ epiſcopus agit pro damnis, & iniurijs illatis eccleſijs ſibi ſubiectis, de cõ. di. 1. omnes, de exceſ. pla. ſicut vnire, Vin. Idem Mutinẽ. epiſcopus. (Recepit.) &
3 male, vt ſequitur. (Banniuerat.) hodie † per cõcil. Vien. de pœnis, ſi quis ſuadente, tales excommunicati ſunt, & pœnis varijs puniũtur. Et de hoc conſtitit, vel quia erat notoriũ, vel qa fuit ſeruatus ordo iuris, vt lis cõte. Vin. [Libertatẽ.] de hoc dicam de ſen. exc. nouit. [Expẽſas, & damna.] ſic ſ. c. 1. Hoſt. [Condemnandũ.] ſeruato iudiciario ordine. Inn. & ſ. dixi ſm Vin. & no. ſm Hoſt. q̃
4 † agit eps ad ſatisfactionem iniuriæ ſibi illatę. 16. q. 4. ſi quis deinceps. C. de iniur. attrocẽ, qd eſt verũ quo ad pœnã ciuilem, vel pecuniariã. Capitalem enim ob ſanctitatis gloriã remittere debet, & ſic nõ contradicit. C. de epiſcopis, & cle. ſiquis in hoc. Sed quid ſi viua voce, vel per literas ſalutat iniuriantẽ ſibi, nunquid per hoc remittit iniuriã? ita vt. nã hæc actio diſſimulatione tollitur. Inſti. de iniur. §. ſi. ff. eo. tit. non ſolũ. §. 1. & p ſalutationem fit indignãtis recõciliatio. 63. di. cum Adrianus. Sed contra, quia ẽt expreſſe ſibi factam remittere non poteſt. 63. di. Salonitanæ. ſ. de ſenten. excomm. cũ deſideres, in ſi. Itẽ eps tenetur rancorem oẽm, & odium remittere, ita q̃ nec ſignũ rancoris retineat. Nõ eſt ergo imputandũ, ſi ſalutauerit iniuriantẽ, vel ẽt cum eo comederit, vel celebrauerit, cũ ad hoc ex officio aſtringatur, q̃ nemini dẽt eſſe damnoſum, no. ſ. de renũ. §. ſane, cũ ſi. Solutio, actio iniuriarũ ab initio diſſimulatione aboletur. i. ſi is, qui iniuriam recepit, non iraſcatur, nec moueat. Porro, ſi exinde ſemel motus, & turbatus fuerit, & ſic iniuriam ſtatim ad animũ reuocauerit, & iniuriantẽ citari fecerit, non tollitur, niſi expreſſe renũcietur, vel tranſigatur, vel paciſcatur, & ſic intellige. ff. e. nõ ſolũ. §. 1. ff. de pac. ſi tibi. §. quędam, & l. ſi vnus. §. pactus, verſ. ſed ſi pactũ. Cęterum iniuria p̃lato, vel clerico irrogata quãtum ad perſonã tolli poteſt tacite, vel expreſſe, ſed quãtũ ad eccleſiã nullo mõ. & ſic intellige dictũ c. Salonitanæ. & ca. cum deſideres, in ſi. & 23. q. 4. ſi is, qui p̃latus eſt. Siue aũt prælatus, ſiue priuatus ſit is, cui iniuria eſt irrogata, nunq̃ cogit ſatisfactionẽ remittere. 20. di. c. ſi quis cõtriſtatus. 23. q. 4. ſic illic. 45. di. & qui emẽdat. 23. q. 8. de occidendis. Sed & ex quo lit. cõte. facta eſt, nec per ſalutationem dicam ipſam remitti, nec per pacis oſculum in eccleſia datum, ſed ſolum odium; qđ nemo dẽt in animo retinere, vt patet 23. q. 4. cum in lege, & 11. q. 3. inter verba, & intellige 63. di. cum Adrianus, de con. diſt. 2. pacem, & idem videtur

ſecundum

Google

ſm cano. & ſi ſola citatio facta ſit, ar. in eo, quod leg. &
no. ſ. de off. deleg. relatum, & c. gratum. Hæc aũt nõ de
facili cõcederent omnes doctores legum. Læſus igitur,
& ſi tenetur parcere quantum ad odium, lædens tamen
tenetur ſatisfacere, vt expreſſe probatur, de pe. d. 5. cap.
fi. ad fi. niſi. n. ſic intelligeres illam literam contradice-
ret ſibiipſi hic. & ſi nouus videatur in aliquibus, tamen
eſt rationabilis intellectus. & adde, quod no. j. de ſent.
exc. contingit. 1. & c. ea noſcitur. & c. cõqueſti. §. illico.
& ſupra de arbi. c. dilecti, ad fi. Hoſt. vide quod dicam
5 de homici. c. 2. lib. 6. ſuper 4. gloſſ. ¶ † In gl. pen. (ibi, ſi
quando.) ponit caſum decre. j. alleg. ¶ In gloſ. vlt. (ibi.
§. vlt. hanc l. & ſequentes vide in c. ex parte. j. alle. ſup.
6 2. & 3. gl. ¶ In gl. 1. (ibi non valet.) non. n. fuit delega-
tum negocium in modum inquiſitionis. ſicut forſan pu
tabat delegatus. ſic ſ. de iud. exhibita, & tamen ẽt eo ca
ſu quãdoque lis conteſtari debet, de hoc dixi ſ. de pur.
ca. c. pe. in gl. & bene. ¶ In gl. pe. (ibi, iurare.) de forma
vero iuramenti in æſtimatione iniuriæ vide in Spe. eo.
tit. ver. in hac, & de off. ord. ſi canonici, lib. 6. in gloſ. Et
hac. ¶ In gl. vlt. (in fi.) & j. de reg. iur. in obſcuris, lib. 6.
quod dixit hic Goff. dixi, de cenſi. olim, ſuper vlt. gloſſ.

SVMMARIVM.

1 *Damnorum reſtaurationem non petere qui iurant, expenſas repetere poterit, & nu. 4. diſtinguitur, vide nu. 10. ad dict. interpretatio.*

Damnum quid, num. 4. circa rem quod dicatur. num. 8.

2 *Facti ſpecies narratur.*

3 *Commune, vel vniuerſitas an poſſit ſtatuere in præiudicium ſingulorum.*

Non tenetur de delictis ſingulorum, neque è contrario.

Abſentes non obligat, & quo caſu.

4 *Expenſæ quæ rẽ augeant includuntur appellatione damnorũ. num. 5. excipitur, ibid. earum moderatio a quo fiat. nu. 6.*

A ſignificatione vocabuli non recedendum, niſi aliud conſtet.

5 *Moderatio mandata continet diminutionem potius, quam exceſſum, & alias vt accipiatur.*

7 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 8.*

8 *Vitioſam rem qui vendidit, ad quid teneatur.*

Fraus quid aliud eſt cum dolo, aliud ſine eo, nu. 10. in fi.

9 *Additio gloſſarum.*

Ad intereſſe tu teneris, ſi quid in certo loco & tempore promiſſo non ſolueris.

Lucratio, & quando habeatur.

10 *Ad quod actum, vel cogitatum non fuit, non fit extenſio, & quorum hic.*

11 *Contributio quibus fiat caſibus, iuncta gloſſa.*

Propter concordiam quædam tolerantur, quæ alias non tolerarentur.

CAPVT VIII.

1 **In noſtra.** C. Qui † iurauit reſtaurationem dã-
norum non petere, expenſas repete
re poterit. Et ſunt duæ partes. In pri
ma deciſæ conſultatio. in ſecunda reſponſio ibi, cũ igi-
2 tur, [Brixienſis.] dicit Innoc. ꝙ forte † factum ſic fuit.
Cũ olim eſſet diſcordia inter populũ, & milites Brixiẽ.
multa ſibi damna ad inuicem intulerunt. Multi ẽt ex ip
ſis pro ſuis partibus expenſas fecerunt, tandem pace fa-
cta cũ damnificati ex vtraq; parte ſibi peterent ab alte-
ra damna reſtitui, cõe videns ex hoc imminere pericu-
lum, vel hoc ſibi nimis oneroſum, ſtatuit, ꝙ nullus ſuper
damnis agere poſſet, & hoc omnes iurauerunt. verum,
cum poſtea peterent expenſas, obijciebatur eis iuramẽ
tum, dr̃ hic, ꝙ obijci nõ poteſt. Dicit Ab. ꝙ idem caſus
fuit Auinione. [Vel.] repete, non. [A cõi.] poteſt deter-
minare gerundium, recipiendo, & participium, æditũ,
ſm Innoc. & Hoſt. ſm quos forte cõe ſe obligauerat ad
expenſas, & damna, ſed pp periculum, vel detrimẽtum
magnum inde proueniens. idem cõe poſtea ꝯtrium ſta-
3 tuit ſuper damnis. & ſi † dicas, quõ potuit hoc cõe ſta-
tuere in præiudicium ſingulorum? Reſpondet Inn. quia
in hoc ſingulariter ſinguli conſenſerunt, vel potuerunt
hoc ſtatuere in eorum præiudicium, ſecundum ea quæ
dixi, de conſtit. quæ in eccleſiarum. vide quod dixi de
ma. & obe. c. vlt. in princ. & in gloſ. no. ꝙ in arduis. nam
cum commune Brixiæ tam populi, quam militum ſi-
mul iunctum non eſſet etiam naturaliter obligatum ad
damna, quæ nec dederat, nec dari mãdauerat, licet quę
libet pars per ſe poſſet de aliquib. cõueniri, ad quæ erat
naturaliter obligata, ſicut ſuo generali ſtatuto ſe obliga
uerant ad damna reſarciẽda, ita ſtatuto generali cõtra
rio per illos tantum, per quos regitur ciuitas, obligatio-
nem tollere potuerunt. j. de regul. iur. cap. 1. ſecundum
Innocen. Vniuerſitas enim de ſingulorum delictis non
tenetur, ſicut nec ecõtrario, ar. ff. qđ cuiuſ. vni. ſicut mu
nicipium. §. 1. ſicut nec noui incolæ ad antiqua debita.
C. de decuri. prouidendum. lib. 10. Nec præſentes obli-
gãt abſentes. ff. de mag. cõ. l. 1. 1. rñ. Quod verũ quo ad
priuatum, & proprium intereſſe. nam in quantum quis
eſt de vniuerſitate, & quo ad executionẽ in rebus vniuer
ſitatis, præiudicat eis, ar. ff. ad municip. l. qđ maior. ff. ꝙ
cu. vni. l. nulli, & l. ſe. & adde quod no. de ſentẽ. excom.
grauem, de ſimo. dilectus. 2. de elec. ſcriptum. Hoſ. & vi
de remiſ. quas dedi de reſcrip. cum dilecta, ſuper gl. fi.
[Approbauerit.] remittere potuerunt, alias debebat fie
ri contributio, ſicut in caſu ff. ad l. Rho. de iac. l. 1. ſm
Vinc. [Et infra.] hoc deciſum, quod ſupra dixi. [Damno
4 rum] dãnum † dicitur diminutio patrimonij facta per
nocumentum alicuius. ff. de dam. in. l. damnum. Phi. 3.
l. eſt, & hoc non dicit, quod ſubditur de nocumento. Di
minutum, qđ de hæreditate exijt. ff. de pe. hære. l. deper
ditũ. Expenſæ vero vtiliter, vel neceſſario factæ rem au
gere videntur. ff. de impen. in rebus do. fac. l. 1. 2. 3. & 4.
& quæ fiunt in vtilitatem municipij, de procura. cũ pro
cauſa, de accuſ. ex parte. & c. olim, de elec. vt prætęritę.
5 Goff. [Non debeat.] ex vi † ſignificationis vocabuli, a
quo nõ dẽt recedi, niſi aliud cõſtet. ff. de le. 3. non aliter.
[Expenſarum.] Vinc. videtur hoc intelligere de expẽſis
factis de mãdato cõitatis, quæ debitæ ſunt. ſ. de procur.
cum pro cauſa. [Pro bono concordiæ.] ſupra de præbẽ.
niſi eſſent, & hæc poteſt eſſe ratio; quare expenſæ nõ in-
cluduntur verbo damnorum, cum alias includantur, cũ
in his ſit diminutio patrimonij, & in his damnificatus
ſit, qui illas fecit. vel dic, vt dixi ſuper ver. cõi, vel vt di-
xi ſuper ver. expenſarum. [Moderandum.] hoc potius
6 † diminutionem continet, quãm exceſſum, de verb. ſig.
c. fi. Hoſt. moderatio autẽ poſt obligationem admmit-
titur propter periculum, ſecundum Inn. vel loquitur de
communi & arbitraria moderatione expenſarum, quã
ſemper facit iudex, qui ad illas condemnat, de qua ſ. c.
7 proxi. ¶ † Gl. 1. diſtinguit damnũ, & expenſas, & dãnũ
ſubdiſtinguit circa rem, & extra rem concludens expẽ-
8 ſas hic non includi, quia de his non agebatur. ¶ † In 1.
gl. [ibi, Iulianus, in prin.] ſi venditor ſciebat vicium rei,
ad omne dãnum ex emptione ſecutum tenetur empto-
ri, vt ſi propter tignum ædes perierunt, vel contagione
morboſi pecoris pecora perierunt. [Et ibi, aliud pœna.]
9 fraus eſt noxa, ſed pęna noxæ vindicta. ¶ † In gl. 1 [ibi,
2 ſiue intereſſe.] de hoc vide plenius in Spe. de fructi. [2] &
intereſſe. §. 2. & ſequen. & maxime §. pen. ver. in ſum-
ma. [Et ibi, non cõſequeris.] ſemper ſub. hoc ideo, quia
ſi certo loco, & tẽpore ſoluere promiſiſti, illud venit in
arbitraria, in qua non ſolum damni, ſed & lucri habebi
tur ratio, de ſo. compe. dilecti. de plus pe. ea. vno. ff. de
eo, quod cer. loco. l. ſi vt certo. §. fi. Hoſt. [Et ibi, non ex-
10 tenditur.] cum de his factum, vel cogitatum nõ fuerit,
ſic ſupra de iureiur. c. pe. Idem in tranſact. vt ibi no. [Et
ibi, interpretatio.] vide quæſtionem, quam plene proſe-
quor ſup. reg. pro poſſeſſore, de reg. iur. lib. 6. [Et ibi, pę-
na.] ſed fraus eſt noxa, ſed pœna noxę vindicta. [Et in
fi.] ſic

fi.]ſic aliud fraus cũ dolo, aliud ſine dolo. de hoc 81.d.
b c.1.[b] ¶ In gl. vlt.[ibi, factus † eſt.]ad euadendum com
11 mune periculum, ſic & alias in cõmuni negocio, de ſta.
mo. in ſingulis, de cen. procurationes. [& in fi.]propter
quam quædam tolerantur, quæ alias non tolerarentur.
ſ. de deſpon. impu. c.2.3.q.6. hoc quippe. Phi. & iudex
ad eam laborare debet, de tranſact. c. fi. Goff.

ADDITIONES.

a ¶ De fructi. & Bar. poſt Cy. in Lvna. C. de ſen. quæ pro eo, qđ interest, & ibi Bal. & Sali. & Io. And. de ſen. exc. facto.

b C. 1. & per Bar. in l. iuriſgen. §. ſed fraudãdi, ff. de pac. vbi plenius.

SVMMARIVM.

1 *Gregoriana decretales Laconice, ſeu breuiter dictata.*
Culpa varijs temporibus accidit, varijs etiã de cauſis euenit, & quibus, & nu. 2.3.4. & 7. & ex ea quis tenetur, & quando, & num. 3.4.
2 *Occaſio requiritur propinqua, in fi.*
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Damnum quibus modis dicatur dari, & ſupra nu. 1. & 2.
4 *Additio gloſſarum.*
Ex caſu non culpa eueniente teneor. §. 1.
Ignorantia quando non excuſet ibid. iuncta gl.
5 *Verum dicens in conuitio an & quando teneatur iniuriarum.*
6 *Conuitium qui ſibi inuicẽ dicunt, an alter alterũ ob id accuſet.*
7 *Ex incitatione animalis in te ego teneor, & ſupra nu. 2.*
Ex animalibus feris quando tenear, animal dando an liberer.
Fera depoſita ſi fugit, & capiat depoſitarius, cuius ſit.
Pauperies quid, in fi.

CAPVT IX.

1 Si culpa tua. Hæc † Grego. ſe ſummans, &
habens plura dicta, quæ per ſe
patent, plus egent exemplis,
quam ſummatione. Dicit Goff. ꝙ culpa quandoque præ-
cedit, quandoque ſequitur, quandoque ineſt. ad primũ
alleg. ff. ad l. Aquil. qui occidit. §. in hac, & l. qui foueas.
ad idem ſ. c. 2. & 3. Sequitur in medico, qui bene ſecuit,
ſed incuratum reliquit. idem eſt in eo, qui male ſecuit,
probatur vtrunque. ff. eo. l. idem iur. in prin. & l. præce.
in fi. ad idem ſ. de homici. tua. [Damnum.]ſ. ca. 2. & 3.
2 [Iniuria.]ſ. eo. c. 1. & c. olim. [Tuliſti.]de † homic. ſicut
dignũ, ali. G. & dicit Inno. idem in eo, qui incitauit, pu-
ta canem. ff. ad l. Aquil. Item Mela. §. ſi alij, & §. ité. [Im
peritia.]de æta. & qua. ad aures. [Negligentia.]de off.
ar. ea, quæ. [Excuſat.]ex quo culpa tua datum eſt dãnũ
[Si.]alias ſed. (Facto tuo.)in quo non eſt error tolerabi-
lis, ſ. de reſcrip. ab excõicato. (Tua.)ſ. eo. ſi læſerit. (Oc
3 caſionem.)propinquam. de hoc remittit gloſ. ¶ † Gl. in
textu ſoleo recitare. ¶ In 1. gl. (ibi, non tenetur.)nec in-
iuriarũ, nec l. Aquil. vt probant iura ſtatim alle. [Et ibi,
cũ aliter.]vide de reſti. ſpo. olim. 1. ſuper gl. pe. (Et ibi,
in lege.)ſequitur, Aquilia leuiſſima culpa venit. (& ibi.
§. ſi nauis.)ponit caſum, qñ nauis in ſcapham damnum
dedit impulſa ſine culpa nautarum. ¶ In gl. 2. (ibi. §. ité
cum eo)ſi irritaui canem, quẽ tenebam, & momordit,
teneor Aquilia, ſi non tenebam, agitur in factũ. [Et ibi,
in prin.)ſi dolo feci, vel mandaui, ꝙ tibi maxilla pugno
percuteretur, teneor iniuriarum. (Et ibi. §. & opẽ)loqui-
tur in illo, qui ſcalam ſupponit, vel frangit, vel fertamẽ
ta præſtat, vel ſcalas ſciẽter ad id. (& ibi, is cuius.)ſequi-
tur, ope, & conſilio dolo malo factum eſt, vt deprehẽſus
in adulterio pecunia, vel aliter ſe redimat, pœna lenoci-
nij damnatur. ¶ In glo. (ibi, ſi quis fundũ.)alias, ſiquis
d[illegible], vide ne præ. vic. ſu. c. vlt. ſuper gl. 2. & ibi, ſi ex
plauſtro.) ſi lapis ex plauſtro cadens damnum dedit, te
netur plauſtrarius, ſi cecidit, quia nõ compoſuit. (& ibi.
§. in hac.)pe. eſt. vide de teſti. ſicut. ſup. 3. gl. ¶ In 4. glo.
(ibi §. pe.)hanc & duas ſe. vide j. in ſupplem. ¶ In vl. gl.
(& ibi, qui foueas.)vide ſ. c. 2. in 1. gl. (& ibi, ſi putator.)
4 vide de homici. c. ſi. ſtatim al. ſuper vlt. gl. ¶ † In glo. 1.
(ibi, illud.)& in Cle. de homici. ſi furioſus. (& in fi.)qua-
liter quis deprehẽdatur in culpa, dic vt no. ſupra de æta.
& qua. ad aures. Hoſt. ¶ In gloſ. 4. (ibi. §. pe.)ibi tenetur
Aquilia tãtũ. (& ibi. §. ſi iniuria.) ibi, iniuriari volebat,
licet nõ illi, quẽ percuſſit. dic vt ibi (& ibi, ſi cũ ſeruo.)
ibi nolebat iniuriari volẽs pcutere ſeruum ſuum, ſi per-
cuſſit liberum. & dic, vt ibi, ꝙ licet non teneatur iniuria-
rum, tenetur Aquil. (& ibi, cõuitium dicitur.) de illo, ꝙ
5 vocat † alium latronem, periurum, adulterum, & vere
dicit Hoſt. dixit hic, ꝙ ſi dicit accuſando, vel denuncian
do, & ad pœnam. ſi probat, non tenetur. ff. de iniur. eum,
qui nocentem. C. de iniur. ſiquidem auiam. §. fi. Idem,
ſi hoc facit excipiendo, vt repellat ab ordine, vel teſti-
monio, vel his ſimilibus, de teſti. ex parte Adę, de accu-
ſa. ſuper his. Cum. n. hoc concedatur a iure, non videtur
iniuriam facere & c. de elec. cum eccleſia. cum ſuis con-
cor. Si vero id dicit ſolum ad infamãdum, quod patet,
quia non dicendi iuſtam habet cauſam, tunc tenetur
C. de iniur. l. 3. & l. ſiquidẽ auiam, 1. reſpon. 6. q. 1. ex me
rito, & c. deteriores. ſi vocat cucurbitam, non occurrit
iuſta ratio, Hoſtien. quare hoc poſſit dici, cum ipſe pro
alijs doleat, all. ff. de adul. ſi vxor. 1. rñ. & quod ibi no.
Idem in baſtardo. 56. di. naſci. ſi tamen hoc dicat ad in
famandum, tenetur vt ſupra, ſi vt repellat hereditate,
6 non, qui fi. ſint le. cauſam, & c. lator. De his † vero vici-
ſim ſibi dicunt conuicium, an alter alterum accuſet, vi-
de in Spe. de accuſatore. §. 1. ver. ſi te omnino. vide qđ
de ijs addam in Spe. eo. tit. poſt prin. & facit ad id quod
dictum eſt de excipiente, quod no. eo. tit. ad fi. ver. ſed
pone. Et vide quod ibi dixi. ¶ In gl. ſic ergo. (ibi, dede
7 rit.)non ab † alio cõcitatum, alias tenetur concitans, nõ
dominus animalis. ff. ſi qua. pa. l. 1. §. & generaliter. [Et
ibi, teneris.) niſi deceſſerit animal ante litem conteſt.
ff. ſi qua. pa. l. 1. §. plane. [& ibi potes.]fallit in caſu præ.
l. 1. §. interdum, ſ. cum negauit animal ſuum eſſe, & po-
ſtea cõſtat contrariũ. (Et ibi naturali.) primæua. vnde
habet hoc locum, ẽt ſi domeſticatæ ſint. (Et ibi, cerui.)
de ceruo depoſito, qui aufugit, quẽ poſt tempus depo-
ſitarius cepit, tenent Pileus. q. 55. & Bartho. in domini
52. ꝙ ſi nomine deponentis id fecit, reſtituere tenetur.
ſecus ſi proprio, per id, qđ hic dicit gl. (Et ibi, de paupe
rie) pauperies eſt damnum ſine iniuria facientis datum.
ff. ſi qua. l. prima, in priuc. [& in fi.)de hoc 23. q. 5. de oc
cidendis. ¶ In gl. vlt. (in fi.)melius diceret, antepenult.

¶ De pœnis. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Continuatio tituli.*
De pœnarum materia quæ alia iura quã huius tituli loquãtur.

1 ¶ † Quia pro delictis, de quibus præmiſit, pœnæ deben-
tur, ideo ſubijcit rubricam de pœnis. ad materiam facit,
23. diſt. quamquam, in fi. 12. quæſt. 2. in antiquis, & tri-
bus c. ſequen. 23. quæſt. 4. & 5. per totum, 16. quæſt. 2. Re
petitur in 6. & Clemen. per totum. Conueniunt rubricæ
de conſtit. cap. 2. de poſtu. prela. cap. 1. de elect. cum di-
lecti, ad fi. de off. deleg. de cauſis, de off. le. niſi, de ferijs,
cap. 1. de preca. cap. 2. de ſpon. Gemma, de accu. inquiſi
tionis. 1. reſpon. Item lib. 6. de elect. ſtatutum, & ſi cõ-
promiſſarius. §. porro, cum §. ſequen. de off. vic. licet,
de offic. deleg. c. 2. de offic. ord. quia plerique, & capit.
cum epiſcopus, de reb. eccl. non alie. hoc cõſultiſſimo.
§. contractus, de hęre. cap. 1. & cap. ſtatutum. 2. de ho-
mic. pro humani.

SVMMARIVM.

1 *Ad expenſas quoties quis condemnandus.*
Præuaricatio duobus modis accipitur.
Pœnam ex eodem delicto quoties exigi liceat, in fi. & n. 2. 3.

2 *Epi-*

2 *Epilogus, ſuffragium & additio gloſſarum. num. 3.*
Pœnitere an toties quis debeat quoties fornicatus eſt cum eadem muliere.

CAP. PRIMVM.

1 Ea, quæ. Breue, & dicit Ab. ponẽdum † caſum per dec. pia, de excep. lib. 6. vbi ſæpius proponens exceptionem, & deficiẽs ſępius condemnatur in expenſis. [Frequenti.] vide quod de hoc no. de vita & ho. cler. monaſteria. [Preuaricatione.] largè ſumitur pro quauis tranſgreſſione præceptorum, ſtrictius ſumitur pro accuſatore, qui colludit cum reo. ff. de præuarica. l. 1. 2. quæſt. 3. §. notandum. [Condemnetur.] ita tñ, ꝙ ex eodem delicto non vltra tertiã vicem in anno pœna pecuniaria exigatur. C. de modo mul. l. fi. Gl. & Phi. & vide quod dicam ĩ, cap. proxi. ſu-
2 per gl. 2. ¶ † Gl. 1. all. duas concor. & duo ſimilia, & arguit. ¶ In 1. gl. [ibi, ſi ſic ſtipulatus. 2.] ſtipulatio ſic facta, nec per te, nec per heredem vim fieri ſpondes? Vim
3 ẽt ſæpius factam cõplectitur. ¶ In † gl. 1. [ibi, imitare.] & ibi no. an quis toties debeat pęnitere, quot fornicatus eſt etiam cum eadem muliere. & vide quod not. in Spec. de ſen. prola. §. 2. ad fi. & de contuma. §. fi. ver. ſed pone iudex. [Et ibi, ſinnitate.] de hoc 25. q. 2. ſi eccleſiæ. & ſup. de arbi. dilecti. [Et in fi.] quod dixit hic Goff. vide de ſecundis nup. vir autem, ſuper prima gl.

SVMMARIVM.

1 *De pœna, quam ſoluit interfector presbyteri, quid faciendum.*
Pœna pecuniaria non eſt vindicta, & cui danda, num. 2.
Epiſcopus agit pro iniuria ſuo clerico irrogata.
De crimine ciuiliter agitur ad pœnam pecuniariam.
In eleemoſynam diſpartiendum, dandum egentiori.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Fiſci ratio non eſt habenda, vbi agitur de correctione morum.

CAP. II.

1 Presbyteri. Dicit † quid ſit faciendũ de pœna, quam ſoluit interfector presbyteri. [Parochiam.] i. diœceſim. ſic ſ. de dena. apoſtolicæ, de rapto. capit. 1. [Pertinet.] no. proprium epiſcopum agere pro iniuria ſuo clerico irrogata, ſic 2. quæſt. 1. in primis, in prin. de reſcrip. ex parte, ſm Innoc. facit quod dixi ſupra tit. 1. olim, & de ſent. excom. contingit. 1. ſuper 1. gl. [Soluatur.] dicit Innoc. no. de crimine agi ciuiliter ad pęnam pecuniariã, quia pęna pecuniaria non eſt vindicta. [Medietatem.] compoſitionis, vel pęnæ. [Præfuit.] presbyter interfectus. [Diſpartiatur.] i. diſparciendam iuſtè retineat ipſe epiſcopus. Hoſt. vel dic ſecundum eum. [in eius.] ſcilicet p̃sbyteri. hoc eſt pro ipſius anima. Al. 1. in diſpar-
2 tiat, i. dãdo magis egenti, 86. diſt. non ſatis. ¶ † Gl. 2. arguit. ¶ In gl. 2. [ibi, illud.] Zach. 11. [Et ibi, non lucratur.] & ideo nõ videtur ꝙ poſſit illas remittere, de hoc no. & dixi de off. le. niſi, in 1. gl. (& ibi, dicunt.) Idẽ Goſ.
a ſ. cap. proxi. alleg. ſ. de ſimo. audiuimus.[a] 18. diſt. quoniam. 27. q. 1. ſi quis rapuerit, col. 9. 17. q. 4. ſi quis deinceps. C. de rapt. vir. l. vnic. al. in contrarium, ꝙ pauperi
b bus debeant erogari.[b] C. de ſecun. nup. l. 1. quia vbi de correctione morum agitur, fiſci ratio non eſt habenda, vt ibi. ¶ In gl. vlt. (in fi.) merito igitur debet ſuam portionem habere, vel dic quam ſup. epiſcopus, & eccleſia. [Qui.] ſcilicet epiſcopus, & eccleſia. 7. q. 1. ſcire. [Sociauit.] id eſt ſociarunt epiſcopus ordinando, eccleſia prius baptizando. & ideo hoc inter ſe diuidunt, de ſucceſ. ab inteſt. cap. 2. & 3.

ADDITIONES.

a ¶ Audiuimus. Vide Bar. in l. agraria, ff. de ter. amo. & Ioã. And. in Spe. de dolo, & contu. §. 2. in prin.
b ¶ Erogari. Vide Io. An. in c. irrefragabili, & in c. dilectus, de off. or.

SVMMARIVM.

1 *Pœnam pecuniariam qui non poſſint imponere, in pias cauſas conuertant, & nu. 5.*
Perſona pro prælatis, Anglis.
2 *Generalis clauſula ſubmitti ſolet, vt omnia comprehendat.*
Punienda quæ.
3 *Epilogus, & ſuffragium, & additio gloſſarum. nu. 4. & 5.*

CAPVT III.

1 Licet iuxta. C. † Archidiaconi, & alij prælati, qui in criminibus diſpenſare non poſſunt, vbi alia pęna a iure ſtatuitur, pecuniariam non poſſunt imponere, & duo facit. Primo ponit archidiaconorum actus reprehenſibiles, ſecundo mandat illos inhiberi & compeſci ibi, M. [Et infra.] ſequebatur, arguere, obſecrare, increpare debemus. 2. ad Timo. 4. A. 45. di. cum beatus. [Pro corrigendis.] i. ſub ſpecie corrigendorum exceſſuum omittendo pœnas ſtatutas, vel recipiebant pęnam, vt criminoſos in ſuis criminibus ſubſtinerent, & ſic vendebãt iuſtitiam. ſ. tit. 1. cap. fi. Hoſt. (Pro annua.) ſm delictum. [Exactione.] indebita, vel de nouo imponenda. Innoc. alleg. contra. de his, quæ fi. a ma. par. c. quæſiuit. Hoſtiẽ. [Perſonas.] i. prælatos, iuxta vulgare Angliæ. [Eccleſias.] tertium delictum. [A vicarijs.] 4. delictum. [Cãtare.] i. celebrare, vel officiare. T. & Innoc. [Et alia.] ſub-
2 mittit † generalem clauſulã, vt comprehendat omnia, ſic de reſcrip. ſedes, de procur. qui ad agendum, lib. 6. [Obuiãt.] ſic ſunt puniẽda, de ma. & obe. c. 2. & c. illud. [Cupiditatis.] ſic ſ. de preb. auaritię, de deci. c. 1. de cẽ. ea quæ. [Interdicas.] ſic de æta. & qua. c. 2. ad fi. [Cẽſu-
3 ra.] quam pręcedet monitio. ĩ. tit. 2. ſacro. ¶ † Gl. 1. quęrit, & dupliciter ſol. ¶ Gl. 2. no. pęnas pecuniarias &c. ſignat contrarium, ſol. diſtinguendo, ponit op. Hug. quã
4 determinat. ¶ In † gl. 2. [ibi §. vlt.] vide de dolo, & cõ. c. 1. ſuper vlt. gl. ¶ In gl. 1. [in fi.] de hoc de delic. pu. ca. 2. Dicit Hoſt. hoc poſſe intelligi, vt le. & no. de offi. ord.
5 dilectus, de ſimo. nemo. & c. ad aures. ¶ † In gl. 2. (ibi, ſi vos.) vbi de hoc. [& ibi quoniã.] vbi de hoc in vlt. gl. & 21. q. 5. ſi quis cuiuslibet. per Hoſt. in ſum. de off. ord. §. quid pertinet. Et conſuluit Hoſ. ĩ. de homi. pro humani. lib. 6. vt ibi ſcripſi ſuper ver. animaduerſionis, in fi. ꝙ ad ſuſpitionem auaritiæ tollẽdam iudex eccleſiaſticus pęnas pecuniarias conuertat in pias cauſas. [& ibi, timeatur.] alij dicunt pœnas infligendas ſecundum conſue. Innoc. ad quod facit de ſent. excom. venerabilibus. §. denique. lib. 6. [& in fi.] de hoc 94. diſt. cap. vlt.

SVMMARIVM.

1 *Victus condẽnatur in expenſis in pecuniarijs cauſis exceptis caſib. & quibus, & nu. 3. 4. & 5.*
Actoris officium prius conſulat peritos, quam litiget, condemnandus in expenſis, ſi ſuccumbit, non tamen ſemper.
Aduocatus non tenetur ex ſuccumbentia clientuli, excipiũtur caſus, & qui.
2 *Expenſarum condẽnatione propter contumaciam multę quæſtiones remiſſiue. ex duabus cauſis fit. nu. 4.*
Amplectenda quæ conſonant iuri.
Facta mediocriter tolerantur.
Huius decretalis mens quæ, in fi.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Calumniæ damnatus quando fiat infamis, & quæ reſtituat.
Calumniæ iuramentum non excludit expenſas, nu. 4.
4 *Additio gloſſarum.*
Indefinita æquipollet vniuerſali in iuramentis, cir. fi.

CAPVT IIII.

1 Calumniam. Etiam in † pecuniarijs cauſis victus condẽnatur in expenſis, vnum caſum excipit. Et poſt legem recitat, quam ſeruo approbat ibi, quoniam. vnum caſum excipit ibi, Niſi. (Temere.) quod apparet, quia ſuccubuit ſecundum Hoſt. ar. C. de iu. rem non

Google

non nouam. Sit ergo cautus actor, qui eũ ad iudiciũ vo-
cat, ꝯſulat peritos. C. de inge. manu. ſi auiã, veritaté ex-
primat, qa in facto ius poſitũ eſt. ff. ad l. Aqui. ſi ex pla-
gis. §. in cliuo. aliter melius ageret ſe inanib. ſumptibus
nõ vexando. ff. de inoff. teſt. l. 1. ad fi. Condemnatur er-
go victus ex præſumptione calumniæ, niſi videat, ꝙ pro
babilẽ habeat cauſam litigandi, ꝙ ſua ſñia dẽt expri-
mere, vt ſic appareat, quare nõ ꝯdẽnat, in auct. de iudi-
cib. §. oportet. col. 6. Sed quid ſi periti conſulti? Rñde-
tur, ꝙ iuſtam hẽr cauſam, & tñ ſuccumbit. Dicit Hoſt. ſi
veritatem tacuit, de ſe conqueratur, ĩ. de reg. iu. dãnũ,
qđ quis, lib. 6, cum concor. Si ignorauit, quia latuit veri
tas, vt ſi in alterius locũ ſucceſſit, nec obligatur aduoca
tus, qui non eſt in culpa, de conſtit. c. 2. cum concor. &
principalis abſoluitur a ꝯdẽnatione expenſarũ, ex quo
reperitur habuiſſe probabilẽ cãm litigandi, vt dictum
eſt, ꝙ ſi totã veritatẽ expreſſit, & aduocatus ſcienter il-
lũ decepit, vt poſſet habere ſalariũ, ꝙ finis cãæ maniſe-
ſtat. C. de iud. rem non nouã, obligatur aduocatus in ſo-
lidũ non ſolum ad damnum, ſed ad intereſſe, ar. C. de
admi. tu. ſi bonam, & l. non eſt ignotum. ff. de admi. tu.
quo. §. ſicut. Idẽ, ſi clientulus negligentia, vel imperitia
aduocati perdidit bonam cãm, quam habebat, ar. ŝ. de
emp. & ven. c. ſi. cum concor. ŝ. de æta. & qua. ad aures,
ſm Hoſt. [In expenſis.] quãdam magnam gl. poſuit hic
2 Inn. continentem † de condemnatione expenſarum pp
contumaciã, an fiat illo plus non citato. & quid ſi poſt
apparet de impedimento facta vel non facta condẽna-
tione, quid ſi pars præſens illicenciata receſſit, & quid
ſi tunc venit contumax, & quid ſi iudex nõ venit in ter-
mino, vel aliter nõ intereſt preſentis contumacẽ veniſ-
ſe, & qũo petantur expenſæ contumaciæ lite finita, &
quædã alia circa hoc, q̃ gl. prætermiſit hic Hoſt. & ego
breuitatis cauſa prætermitto, quorum plura poſt eum
ſcripſerant, de off. deleg. conſuluit, in gl. ex hoc collige,
& quia potes quaſi ad literam videre illã in Spe. de ex-
penſis. §. ſi. ver. tu aũt iudex, vſq; ad ver. qñ aũt. (Inſti-
tutis.) de calũ. c. 1. & 2. de do. & cõtu. c. 1. & vlt. [Conſo
nare] & ſic amplectenda, ſecus, ſi contradiceret, de hoc
de no. ope. nun. c. 1. (Precipimus.) neceſſitaté importat.
ĩ. de ver. ſign. in his. (De cetero.) ac ſi dicat prius facta
mediocriter toleramus, ſm Hoſt. al. de conſe. ec. vel al.
aqua. ad idẽ de poſtula. c. vno. lib. 6. Dicit aũt, ꝙ hec eſt
mens litere, opiniones ſup hoc decidẽdo reprobare, qđ
quidẽ olim dixerant non in ciuilibus, ſed in criminali-
bus locũ eſſe condẽnationi expẽſarũ. (In pecuniarijs.)
3 ſupp. ẽt abſente & contumace. Hoſt. ¶ † Gl. 2. ponit op-
poſitam ꝯriam, & remittit. ¶ In gl. 1. (ibi. l. 3.) dãnatus de
calumnia eſt infamis, ſecus, ſi ſimpliciter pronunciatur
nõ probaſſe. (Et ibi. §. 1. ibi, dãnũ.) & expenſas litis re-
ſtituit. ¶ In gl. 2. (ibi, cũ quẽ temere.) vide de li. ob. ca.
2. ſup. 1. gl. ¶ In gl. vlt. (ibi, & ſi quidẽ.) & §. ſe. ibi dr, qđ
actore abſente iudex fert pro ipſo ſñiam, ſi videt illum
iuſtam cãm hẽre, & ſibi condẽnat reũ præſentẽ in expen
ſis tantũmodo litis, quas reus legitimẽ ſe expẽdiſſe iura
4 uerit, ꝯdemnatione excipiendis. ¶ † In gl. 1. (ibi punia
tur) vide qđ ſcripſi de dolo & contu. cum dilecti, ſuper
gl. n. (& in fi.) ad horũ intellectum vide in Spe. parte 2.
ti. ti. ſi. per totum. ¶ In gloſ. 2. (ibi, alij dicunt.) quod pla
cet Hoſtien. vt dixi in tex. quod credo, ẽt ſi de calumnia
ſit iuratum, niſi aliter excuſetur, & dupliciter hoc proba
tur per hãc dec. primo quia vt patet ex prin. cõdẽnatio
expenſarũ fit non ſolũ ppcalumniã, ſed ẽt pp temerita-
tem. potuit. n. non calumnioſe, & tñ temere litigare. 2.
q. 3. §. vlt. ver. ſi aũt. Cum igitur ſacrm calumniæ nõ ex
cludat vtrunq;, ſed alterũ tñ, per qđ fit condẽnatio ex-
penſarum, ergo nec ꝯdẽnationẽ excludet. Secundo pro-
batur, quia dicit ꝯdemnari victũ in ⁓ pecuniaria, ſed
certũ eſt, ꝙ in illa iuratur de calumnia ſm omne ius, &
tẽpus, ergo ſacrm condemnationem non excludet. Fa-
uet equitas huic dicto, quia docet experientia litigan-
tes faciles in iuramento calumniæ preſtando. Grauẽ er-
go eſſet per hoc victorem damnificari forſan in magna
ſum. expenſarum, quam pp hoc expẽdit quaſi coactus,
ad contraria reſponde, vt dixi in dec. fine, ſuper gl. ſed
nunquid. (& in fi.) & 2. q. 1. in primis. ¶ In gl. vlt. (in fi.)
intellige † de condemnatione expenſarum ſm Ioañ. & 5
Accur. licet Pla. contradicens, ꝙ ſuas non petit actor ab
ſens, & reus victus de principali condemnatione ſuas
deducit. & per hoc facit hæc litera. itẽ quia nec abſens,
ſuper ſuis expenſis iurare poteſt. pro hoc facit, qđ not.
de ap. per tuas, in fi. vnicæ gl. Cõiter legiſtæ approbant
primam pp equitatẽ, & ne dupliciter grauetur abſens.
inducunt. ff. de his, qui. vt in. l. reſcrip. Itẽ optime facit,
quia ſm op. contrariam erit inequalitas inter ſententiã
quæ fertur pro reo, ad ſententiam, quę fertur pro actore.
nam reo abſoluto ipſe actor victus de principali condẽ-
natione, cum nulla fiat, expenſas deducere non pote-
rit, ſed ſi intelligatur de condemnatione expenſarum,
tunc ceſſabit inequalitas. Ad hanc vero literam reſpõ
detur, ꝙ quia in iur. indefinita equipollet vniuerſali, &
hoc ĩ. de elect. vt circa, lib. 6. quod dicit hic in expẽſis,
intelligitur de omnibus, &, niſi excipiet, a ſubaudito,
non a condemnatione. Ad ſm reſponde per ea quę dixi
de ſequeſtra. poſ. c. 1. in fi. adde qđ dixi in Spec. de ex-
a pen. §. nunc de expenſis, ſuper verſi. [a] quod autem.

ADDITIO.

a ¶ Super verſ. quod. Et plenius Bal. & Sali. in prea. l. l. properandũ, cum §. & ſi quidem, alleg. in gl.

SVMMARIVM.

1 *Huius decretalis partes vbi.*
Sacerdotum nomine etiam clerici continentur.
Bellicis rebus vacare prohibentur, iuncto contextu, & quatenus, & num. 3.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 3.*

CAPVT V.

1 Quod in dubijs. Breue eſt. & † huius
pars. de renun. de con
ſe. ec. vel al. de ſen. ex.
qđ in dubijs. [Sacerdotes] ideſt, clerici. ſic ŝ. de cohab.
cler. z. de heret. in eos. alij intelligunt tantum de præla
tis. Inn. Sed tu dicas, ꝙ in omnibus locum habet. Hoſt.
[Naues.] ſi de nauibus Saracenorũ intelligeret, planũ
eſt, de Iudeis, ita quorundam, & c. ad liberandam. Hoſ.
[Ad pugnam] primus caſus. [Exercerent] ſecundus ca-
ſus, i. qui ſunt, vbi alij confliguntur, & ipſum conflictum
cũ alijs faciũt. Inn. (Incitant.] 3. caſus. [nonniter.] pon
deratur quãtitas criminis, de hoc de tẽp. or. ex tenore.
2 ¶ † In gl. 1. [ibi. §. item cum eo.] vide ŝ. tit. 1. c. ſi. ſuper
3 gl. 2. ¶ In † gl. 1. [ibi. hortari.] ſed non pugnare, de ho-
mi. c. pe. Dicit hic Inn. ꝙ licet prælatus ratione tẽpora-
lis iuriſdictionis poſſit bellũ indicere, & antequã ſint in
percuſſionibus, hortari vt viriliter pugnent, & bellis in
tereſſe, & hortari ad capiendum, dum tamen ſunt in
percuſſione, ſi incitet ad percuſſionẽ alterius, forte eſt
irregularis, ſecundum Innoc. imò ſine forte ſecundum
Hoſt. ſi ſequatur mors, vel membri truncatio. Dicit ta-
men talem non deponendum, & quandoque cum eo di
ſpenſatur, ſecundum ea quæ no. de homic. ſicut. §. fi. ibi
vide ſuper gl. no. ꝙ. & ar. ĩ. ti. 1. c. 3. ad fi. Idem forte ſe-
cundum Innocen. ſi ſuper bellatores vocem emittentes
clamant, fortiter pugnate, vel audacter. ar. contra. de
homic. c. pe. de cle. percu. c. pen. & vlt. vel ſecundum eũ
in defenſione poſſunt gubernare naues, & alios ad pu-
gnam defenſionis incitare, & in tãtum hoſtes confliga-
re, ꝙ eos dimmittant, ar. prædictorum iurium, & no. de
hoc, ne cler. vel mo. ſententiam. Inn. Hoſt. remittit ad
prædicta c. de cle. percuſ. ad decre. ſecundam, de homi.
& vide in dec. ſignificaſti. 2. eo. tit. in gl. ergo ſi.

SVM-

S V M M A R I V M.

1 *Clericus in magno crimine deprehenſus, ex quo depoſitus in monaſterium detruditur.*
Latro plus, quam fur.
2 *Degradatio hic pro verbo, depoſitio.*
3 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 4.*

C A P. VI.

1 **Tuæ diſcretionis.** C. † Clericus in magno crimine deprehenſus, depoſitus in
monaſterium detruditur, [Latrocinijs.] latro plus eſt,
quam fur. de homi. c. 1. in fi. per quod vr̃ ſm Hoſt. loqui
de his, qui ſe immiſcent enormitatibus], de ſen. excom.
perpendimus, quaſi non loquatur de ſimplicibus furib.
tamen & propter furtum eſt clericus deponendus, de iu
2 di. cum non ab homine. [Degradati.] intelligo † de verbali
degradatione. i. depoſitione, nõ de actuali. de hoc
dixi de iudi. at ſi clerici. in gl. fi. & c. cum non ab homi-
3 ne, in gl. quid nocet. ¶ † Gl. 1. ponit duas lecturas, & ſe-
4 cundam declarat. ¶ † gl. 1. [ibi prælati] quod intellige,
vt dixi de iud. cum non ab homine. ſuper 1. glo.

S V M M A R I V M.

1 *Pœnam inuicem promiſſam neuter contrahentium põt exigere, cum vterque venit contra contractum, nu. 1. & 3.*
Procuratio debetur varijs de cauſis, et quando admittat compenſationem, & nu. 2.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Mora vltima nocet.
Ex pari delicto non inciditur in pœnam, & nu. 4.
4 *Additio gloſ.*

C A P V T VII.

1 **Conſtitutus.** C. † Neuter contrahentiũ exigere poteſt pœnam inuicem promiſſam, cũ vterq;
venit ꝯ contractum. & ponit diffinitionem, cuius cauſa,
interſerit ibi, cum tñ. [Inſtrumento.] continente partiũ
compoſitionem, cuius tenor ĩ. colligi poteſt. [Procurationem.]
ex pacto, priuilegio, vel conſuetudine prius debitam.
de hoc de cen. procurationes. Nam ſuper debita
ratione viſitationis non poſſet fieri cõpenſatio, ar. de
cen. cum venerabilis. de do. paſtoralis. Dicit Hoſt. ꝙ ẽt
de debita pp viſitationem hic loquitur, vt patet in decre.
cõſtitutus. de reli. do. quæ eſt pars huius [Exegerit.]
2 quid † ſi non exigit, ſed procurationem ſimpl̃r extra iudicium
petitam abbas liberaliter & gratis ſoluit? tunc
non incidit eps in pœnam ſm Inno. ad quam incurrendam
neceſſarium eſt alterum duorum, ꝙ abbas in iudicium
ſuper hoc trahatur, vel ab eo violenter procuratio
eripiatur, alle. Hoſt. in ar. ff. ſi quis cau. l. 2. in princ. Sed
quid ſi exigit, & recipit vt debitum, & abſol. vt debitũ,
quid erit? Inno. hic quærit, nec ſol. Dicit Hoſt. ꝙ videtur
vtrunq; in pœnam incidiſſe, eps, quia exigit, & Abbas,
quia penſionem non ſoluit, licet ſoluerit procurationẽ,
& ſic fiat hincinde compenſatio, vt hic. ff. de pac. reſcri-
3 ptum. §. ſi pacto, remit. etiam ĩ. c. ſuam. ¶ † Gl. 1. oppo
nit dupliciter, & ſoluit. ¶ In glo. 2. [ibi, illud.] loquitur,
cum emptor fuit in mora, & cum omnia eſſent integra,
ſuperuenit mora venditoris, uel econtra. [Et ibi, cum
par.] ſequitur eſt delictum duorũ, ſemper oneratur petitor,
& melior habetur prioris cauſa, ſicut cum de dolo
excipitur petitoris, non datur talis replicatio petitori.
[& ibi viro.] hanc & ſeq. vide in decre. pe. ¶ In gloſſ. 2.
[ibi, nocet.] de hoc ſ. de decimis. cum homines. [& ibi,
in pœnam.] adde quod no. ĩ. de re. iu. fruſtra ſibi. lib. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Inter variare, & vacillare differentia.*
2 *Suffragium gloſſ.*
Infamis quis non fit ex carcere, vel vinculis, aut ictu fuſtium, ſed ex condemnatione in arenga. & nu. 3.
3 *Additio gloſſarum.*
Carcer an ſit pœna.

C A P V T VIII.

Super his. Breue eſt, & pars huius de teſti. cogen. & de accu. ſuper his. [Variauerat
1 rat † de hoc verbo & ſequẽti, in quo
differant, uide quod dixi de teſti. cog. præterea. in glo.
2 antequã. [vacillauerat.] 4. q. 3. in teſti. ¶ † In gl. 2. [ibi,
l. 1.] carceratus, vel vinculatus mandato iudicis, non
eſt infamis. [& ibi, nullam.] ictus fuſtium non præcedẽ-
3 te ſñia non infamat. ¶ In † gl. 2. [ibi, pęnę,] an carcer ſit
pęna, dic vt ĩ. e. q̃uis. li. 6. Dixerũt hic Inn. Hoſt. & Ab.
ꝙ eſt cuſtodia, non pœna. ff. de pœ. aut facta. §. ſolẽt. [&
ibi, ſñia.] qd de cõdemnatis, vel mulctatis in arẽga, vide
in Spe. de ſen. prola. §. 1. ver. qd de iſtis. & ver. ſe. [&
ibi, nullam.] vbi de hoc. Et ibi ſoluitur contrariũ. de l.
fuſtib. c. ti. & de l. ictus. ff. e. per quæ iura opponebat hic
Inn. ꝙ infamia irrogetur ex genere pęnę, ſi pręceſſit delictum,
de quo dãnatus, confeſſus, vel pactus fieret infamis,
nã & ſi non dãnetur, nec confiteatur in iudicio, nec
paciſcatur, ſi tñ captus eſt in facinore ab officialib. vel
cõfiteatur extra iudicium tale crimen, ꝙ infamet per
ſñiam, vel confeſſionem, puta furtũ, & ſequatur ictus fuſtium,
fit infamis per pręl. ictus. Sed hic talis cã pręceſſerat,
ſ. crimen falſi, de qua damnatus eſſet infamis, ergo
ſecuta ob id pęna carceris erit infamis. Soluit per id
qđ prædixi, ꝙ carcer eſt cuſtodia, & ſic aliud quã pęna,
vel ſm eum nõ poteſt quis ſic indubitãter capi in vacillatione,
ſicut in furto, & plures excuſationes ibi poſſunt
haberi. ad hoc de ac. cum dilecti. vnde & licet ibi ſequeretur
pœna, non eſſet per omnia ſimile.

S V M M A R I V M.

1 *Parte pœnę ſoluta, nõ tenetur, qs ad integrã pęnã. et quo caſu, n. 2. qñ ſit hoc verũ, vi. latius nu. 3. ver. § ſi fortẽ, & n. 6.*
2 *Queſtus inhoneſti qui.*
3 *Per moleſtationis prohibitionem quis hortatur, nõ præcipit.*
Pro appellatione habetur additio papę, in fi.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Pœnę renunciaſſe quis vr̃ per ſortis receptionẽ, niſi aliter cõuenerit, et qñ cõmittatur pęna ſorte in totũ nõ ſoluta, et n. 6.
Debitor ex plurib. cauſis in quam cauſam ſimpliciter ſoluens, videatur ſoluiſſe. §. ſi.
6 *Additio gloſ.*

C A P V T X.

1 **Suam.** C. Qui † debet certa die ſoluere quantitatẽ ſub pęna, ſi ſoluit partẽ, ad pęnã integrã
2 nõ tenet.[a] & ſunt duæ partes. In 1. cõqõ.
in 2. ibi, qa igitur, prouiſio. Erat aũt olim hæc dec. in 3.
cõpil. ſub ti. ne cle. vel mo. [Rectores clericorũ.] forte
erãt iſti, quales illi, de quib. ſ. de ex. pręl. dilectus [Tibi.]
epo Spoletano loquit [triginta trib.] forte vendiderãt
60. corbes bladi ad rõnem 11. ſolido. pro corbe. & dicebat
Ho. iſtos excuſari, qa tunc non potuerũt plus ſoluere.
ad hoc de ſo. Odardus. de iureiu. breui, alias incidiſſent
in pœnã, & ſic ſoluit. ſ. de arbi. dilecti. & ibi remittit.
vel illud de rigore, hoc de honeſtate, & ęquitate ſm
eũ. [Tacita.] de 33. perſolutis ſm Inn. [Inhoneſtis.] in-
2 honeſti † ſunt, ex quo in grauamen alterius, nam & ſi dicamus,
ꝙ nõ ſit malũ, eſt tñ ſpecies mali ſm Apl̃m. [Abſtinendũ.]
de vi. & ho. cler. cum non ab hoie. [Ditari.]
de reg. iu. locupletari. lib. 6. [Triginta lib.] nõ dicit, vel
eius parte, per quod nõ vr̃ hic prohiberi petere pœnam
ꝓ rata ſortis nõ ſolutę, & facta calculatione rata pœnæ
ad ratã ſortis nõ ſolutæ ꝯſiſtit in 5. lib. & 5. ſol. pro qualibet.
n. libra ſortis nõ ſolutę facta rõne hẽs 15. ſol. pro
3 pœna. [Nõ † moleſtes.] hortat, nõ pcipit. & ſic non ob.
qđ dr̃ ſñiam trãſiuiſ. in rẽ iud. ſm Ho. vel ſubuenitur ex
puro, & mero offõ dñi papę, vel qa lrę erãt ĩpetratæ tacita
veritate, & ſic nõ valebit ꝓceſſus ſm opi. Hoſt. ſed
hoc nõ approbat, vt ſatis no. ſ. de reſcr. ad audiẽtiã. vel
dic, ꝙ iſti rectores appel. licet hic nõ dicat, vel dic, ꝙ ĩ
tps applonis interponẽdę ꝯ illã ſñiã adiuerũt papã, qđ
Io. And. ſuper 5. Decret.

hr̃ pro appellatione, & eſt ſi. de exce. p̃. dilectus. & hoc
4 vltimũ ſatis vr̃ ex loci vicinitate. ¶ † Gl. 1. ſig. ꝯtrium, & ſoluit diſtinguẽdo. ¶ Vlt. glo. no. ſig. ꝯtrium, & remittit.
5 ¶ In † gl. 1. [ibi, l. vlt. in fi.] ibi ſunt prædicta verba. [& ibi, poſt diẽ] ſi venditor poſt diem l. commiſſoriæ in ſui fauorem adi. ctum precium petit comiſſoriæ l. renunciat. [& ibi, qui fidẽ.] pe. eſt, & hanc & p̃. vide de arbi. dilecti, in fi. vlt. gl. [& ibi, l. 2. 1. reſpõ.] non cõmittitur ſtipulatio iudicio ſiſti, ſi ante diem ſiſtendi tranſactum ſit de negotio, pro quo ſiſti oportuit, ſi poſt ꝯmittitur, ſed obſtat exceptio, quaſi ẽt de pena ſit tranſactũ, niſi aliud partibus placuit. [& ibi, §. ſi ſortem,] ſi ex hæredib. promiſſoris, qui promiſit ſortem, & ea nõ ſoluta penã, vnus ſoluit, & alter non ſoluit, pœna committitur. & idem in pena ex compromiſſo, ſi vnus paruit ſnĩæ, alter non, & idem dicit §. in illa, ĩ. alleg. [& ibi, item ſi ita.] Promiſi centum ſi fundum Titianum non darẽ, licet partem dederim, pœna committitur, ſic ad liberandum pignus non ſufficit partem crediti ſoluiſſe. & ad hoc vlt. cõcor. l. ſequens, [& ibi, indiuiduum,] vt iter, via, & actus, quorum obligatio non diuiditur inter heredes promiſſoris, ſed vno ꝯfaciente tenentur omnes, prouidetur tamen in his per cautionem, & repetitionem, vt is qui contrafacit cohæredibus damnum reſarciat, vt tribus l. ſeq. & ibi, ſi ſeruus. §. 1.] promiſi duos ſeruos in iudicio ſiſtere, alter ſtetit, alter nõ, in totum pena committitur, ſed pro rata illius, qui non ſtetit, offertur pena, & petens reſiduum per doli exceptionem repellitur. [& ibi, §. vlt. ad fi.] ſi prohibeatur vnus hæredũ illius, qui ſtipulatus eſt ſub pœna ſibi & hæredi iter, vel actum, in ſolidum committitur ſtipulatio, ſed qui non ſunt prohibiti, per exceptionem doli mali ſubmouẽtur. [& ibi, ſi duo hæredes] duo hæredes depoſitarij ſi conflauerunt, vel interuerterunt lancem, vel aliam ſpeciem, alter conueñitur in ſolidum, nec liberatur niſi totius rei reſtitutione, ſi tamen res non extet, condemnatur ſolum pro parte, qua eſt hæ. es. Idem dicit §. ſe. in hæredibus illius, qui de euictione promiſit. [& ibi, nam hoc,] vide de priui. patentibus, ſuper vlt. gl. [& ibi, placuit.] & vide de trania. c. ſi. ſuper gloſſ. antep. [& ibi, ſi procurator.] ſi promiſit procurator dñm, & eius heredem rem ratam habiturũ, & alter hæredum ratum habet, alter non, pro parte committitur ſtipulatio. [& ibi, ſi poſt tres.] vide de dolo, cũ dilecti. ſuper gl. & ſic. [& ibi, magnam] vide de loc. potuit. ſuper vlt. gl. ¶ In gl. 2. [ibi, cum ex plurib.] debitor ex pluribus cauſis ſimpliciter ſoluens, videtur in eã cauſam ſoluiſſe, quæ inducit infamiam, alias in penalẽ. Tertio in cauſam hypothecæ, vel pignoris. [& ibi, §. vlt.] Omnes fructus rerum natura hominum cauſa comparauit, & ideo partus ancillæ non eſt in fructu. ¶ In † gl. 1.
6 [ibi, ab omnibus,] exemplificat Abb. in eo, qui mihi cõſtituit ſeruitutem ſub pena, & decedit pluribus relictis hæredibus, & vnus ſolus me impedit, in totum pena cõmittitur. [& ibi ſi ſeruus] §. primo, vbi plene de hoc in Spec. de arbitris, §. ſina. ſecunda cauſa. ver. quid ſi plura, & ver. ſe. [Et ibi, docto.] ſ. Iaco. Bal. [Et ibi, pro parte tui.] vt ſi procurator ſub pena promiſit dominum rem ratam habiturum, ſi plura ſint capitula, ſuper quib. ſtipulatio interuenit, non committitur pœna niſi pro parte, ſi in vno dñs ꝯuenerit, Abb. [Et ibi, in iudicio.] vel §. Cato. ver. at ſi de eo, loquitur in hærede promiſſoris, ſed in perſona promiſſoris idẽ, quod in damno ſm Accur. in l. ſi ſeruus. (& in fi.) Nos dicimus, ꝙ ſi aliquis alicui debet aliquid dare, facere, vel ſoluere, ad hoc vt legatum, vel aliud recipiat, nil petere poteſt, niſi totum dederit, fecerit, vel ſoluerit. Idem ſi aliquid ſub pœna promiſerit, ſi tñ ad penam integram conuenitur, obſtat exceptio, ff. ſi quis cau. ſi ſeruus. §. 1. Si a pluribus. diſting. e, an ſit promiſſa pecunia, an ſpecies, an factum. Si pecunia, quilibet tantum tenetur pro parte ſua, & agit ſua parte ſoluta. ff. de condi. & de. l. cui. Si ſpecies, quilibet tantum tenetur ad partem, ſed nõ liberatur, nec agere põt ſua parte tantum ſoluta. ff. de verb. oblig. l. 1. §. quidam, & l. in executorib. §. pro parte, ſi autem ſit factum, neceſſe eſt ab omnib. cõpleri, ff. de ma. teſt. l. ſi ita ſui ſeruus. Inn. ¶ In vlt. gl. (ibi, fraternitas.) vbi de hoc.

S V M M A R I V M.

1 *Occidentes prælatum eccleſiæ in quas incurrant ipſi pœnas, & hæredes eorum, num. 1. & 3.*
2 *Eundem ẽt qui capiunt, percutiunt, vel banniunt, vel hæc fieri mandantes, vel ratificantes, vel qui ſunt in his ſocij, conſiliarij, fautores, vel defenſores, his ſubijciuntur pœnis.*
4 *Pœnis ex eodem delicto ſæpe quis punitur.*
Beneficium quid.
In feudum de nouo dare res eccleſiæ non licet ſine licentia.

C A P V T X.

1 Ad aures. C. † Occidentes prelatum eccleſiæ beneficijs priuantur, & præbendis, quæ tenẽt ab illa, nec his, vel eorum hæredibus reſtituentur, nec alia nouiter concedentur. Et prima pars recitat penalem ſententiam. ſecunda aggrauat, ibi. quia igitur (Tui.) factum narrat. (Diabolico.) 17. q. 4. ſi quis ſuadente. (Nequiter.) nõ ergo loquitur in eo, qui licite, puta ſe defendendo occidit, cũ aliter non poſſit euadere, ĩ. tit. 2. c. 3. ſ. de homi. c. 2. & c. ſignificaſti. 2. & facit quod no. ĩ. c. 2. (Peremiſſet.) hodie
2 † nedum ꝯ interficientes, ſed etiam contra capientes, percutientes, vel banientes epiſcopos, vel hæc fieri mãdantes, vel ratificantes, vel in his ſocios, conſiliarios, fautores, vel defenſores prouiſum eſt per concil. Vienco. tit. ſi quis ſuadente. (Deliberatione.) & ſic fieri dẽt. 30. q. 5. iudicãtem. 35. q. 9. apoſtolicæ. (Maiori.) cõtra, imo ſufficit nongentos ſolidos ſoluere. de hoc ſ. ca. 2. Sol. ſm Hoſt. illud ſecundum l. Lombardam, nec per id
3 prohibet grauiorem penam. Sæpe † enim ex eodem de-
a lícto quis punitur[a] diuerſis penis, de re iudi. c. 1. lib. 6. ſ. de male. c. 2. adhuc ergo & alijs pœnis punientur, vt in gl. (beneficia.) beneficium vt genus eſt beneuola actio tribuens gaudium capiẽti in lib. feu. qui. cau. feu. amit. c. 1. vltra medium, & eſt verbum Sene. de beneficijs, lib. 1. (De nouo.) hoc nunquam licet ſine licẽtia, licet aliud
b ſit in antiquo. quod dic vt ſ. de feu. c. 2. Hoſt.[b] illud põt intelligi etiam de antiquo feudo, quod recidiſſet eccle-
4 ſiæ, quod eis concedi non poſſet. ¶ In † gl. 1. (in fi.) idem in caſu. ĩ. c. felicis. lib. 6.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Quis punitur. Vide in l. qui ſepulchra. C. de ſep. vio. & Bar. in l. 1. vi bonorum rapto. & facit quod no. in l. ſenarus. ff. de acu. & vide Sal. in præalleg. l. qui ſepulchra. & in Specula. de pœn. temere liti. per Io. And.

b ¶ Hoſt. iſta decr. facit ad quæſtionem de ciuitate, quæ ad deſtructionem murorum eſt condemnata, an de nouo poſſint reſici, de qua vide Cyn. in l. ſi ſeruus. C. de pœnis, & vide ad hoc cap. ex. in c. commiſſa. de elect. lib. 6.

S V M M A R I V M.

1 *De mendacio qui conuincitur, contra verba iudicis, c[illegible] nitur a ſuperiore.*
Euaneſcendi verbi vſus.
Superior hic quis dicatur.
2 *Litigator ſi iudici dicit iniuriam, quis eum puniet, & m.*
Quid ſi extraneus id faciat, vel turbet iuriſdictionem.
An in ſpoliantem reum poſſeſſione, ſuper qua conuenitur, habeat poteſtatem, & quo caſu.
Famulæ ſuæ irrogatas iniurias, epiſcopi, & archiepiſcopi puniunt in ſi.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAP.

CAPVT XI.

1 **Dilectus.** Breue. Dicit † Ab.q. conuincitur de mendacio ↄ verba iudicis commiſſo a ſuperiore punitur. [Euaneſcat.]
idem verbū; de off.deleg.conſuluit.[Conſtiterit.]conuinci ergo dēt.(Superioris.)forſan ad quē appellatū eſt
2 s̄.de pur.ca.nos inter, Et no.ſm Inn.q ſi litigator iniuriā dicit iudici, nō puniet illū ipſe, ſed ſuperior vt hic,
quia nemo idoneus iudex in cauſa propria.C.ne quis in ſua cauſa.l.vnica,niſi inquantū iniuria tagit eccl.ſiam,
de hoc de ele.male.c.2.& j.de ver.ſi.ex parte.& hoc in ordinario. Delegatus.n.nec partē, nec extraneū puniet
pp iniuriā ſibi factā prædicta rōne,& quia potius eſt iniuria delegātis, de off.deleg. cum olim.2.niſi turbaret
iuriſdictionē ſuam,quia tūc poteſt,de off.dele.c.ēt ſi ſit iudex pedaneus ſm Ho.C.de pę.iud.l.pe.ad fi.Poteſt ēt
ſm Inn.ordinarius punire delinquentes corā ipſo in officio ſibi commiſſo, puta aduocatos, ſcriptores, bidellos,& teſtes. Quinimo & partes, ſi ſibi inuicem dicant
conuitia,vel ſe percutient, ar.ff.de offi.procōſ.nec quicquam.§.1.& ſeq.ff.de off.pręſi.obſeruandū.Inſti.de iniurijs.§.atrox.ff.ſi quis ius di.nō ob.l.vna. C.de poſtul.
quiſquis. ff.de pęnis.moris.C.de teſt.l.nullum.ff.de teſtib.quæſitum. Delegatus vero hoc faciet puniri per ordinariū, in Auth.de teſti.§.ſi vero ignoti.colla.7. ſaluo
qđ habes de reſcrip.ſtatutū. §.notoriū. lib.6. Sed quid ſi aliquis extraneus ſpoliat reum poſſeſſione, ſuper qua
cōuenitur?Sol.ſi commiſſio ſpecialis erat,nil de hoc ad delegatum, ar.de off.deleg.cum P.& G.ordinarius vero id poſſet reformare, ad hæc de ap.cum teneamur.Si
vero delegatio erat generalis, vt ſi mandatur,ſic facias tali epō a ſuis ſubditis reſponderi, vel reuerētiam exhiberi,vel inducas talem in poſſeſſionem, & defendas inductum,tunc poteſt ſe intromittere delegatus, ar.de ſi.
presby.veniens.de ma.& obed.inter.quia ex quo committitur iuriſdictio, & omnia &c.de of.dele.præterea.
ff.de iuriſ.om.iu.l.2. ſm Inn.dicit Hoſt.q hodie epi, & archiepiſcopi puniunt iniurias ſibi, & ſuæ familiæ irro-
3 gatas.quod dic vt e.ti.Romana.lib.6.¶ † Gl.1.arguit, ſignat ↄtrium,& ſoluit.¶ In gl.1.[ibi,temere.]miſcēdo
iudicis contumeliam,vt dicendo,q mentitur,vel q melius eſſet habere aſinum in iudicem, cum ipſe nil intelligat,vel his ſimilia.& quis hoc puniat,dixi in textu.

SVMMARIVM.

1 *Patroni, aduocati, vel vicedomini in eccleſiis plus ſibi vendicantes quam iura permittant, vt puniantur, & nu.2.*
Iidem ſi occiderint, vel mutilauerint rectorem, vel clericum eccleſiæ quomodo puniantur.
Poſteri hic puniūtur etiam eorum, & quibus pœnis, & n.8. & 13.§.1.& nomine eorum qui contineantur, nu.8.
2 *Inſolentia quemadmodum hic accipiatur.*
3 *Cenſura, ſeueritas, & animaduerſio eccleſiaſtica circa quam pœnam conſiſtant.*
4 *Occidens rectorem eccleſiæ, in qua quid nouis habet, qua pœnitentia occidentis canonicum, vel prælatum eiuſdem eccleſiæ ſit pœna huius decretalis, num.5.*
Occidere, & mutilare æquiparantur.
5 *Beneficium quod perueniat ad hæredes.*
6 *Prorſus, particula ſignificat ipſo facto.*
Generationis appellatione linea maſculina continetur, in fi.
7 *Nepotes an comprehendantur appellatione filiorum etiā; in odioſis, & num.8.*
8 *Deſcendentes an pro delicto parentis puniantur, & quando, & ſupra num.7.*
9 *Pro crimine læſæ maieſtatis omnia bona fiſco principis applicantur.*
Confiſcare non licet cuipiam ſine licentia principis.
Feudalia an confiſcentur.
10 *Epilogus, ſuffragium, & additio gl.nu.11.& 12.*
Expēſis eius, quē defendimus, defenſio fit, & adducit exēpla.
13 *Patronatus an deuoluatur ad eccleſiam, an libera remaneat.*
14 *Religionis ingreſſus tollit irregularitatem.*

CAPVT XII.

1 **In quibuſdam.** C.† Patroni, aduocati, vel vicedomini in eccleſijs plus ſibi vendicātes,
q̃ iura permittant,per cēſurā eccleſiaſticā cōpeſcuntur.
& ſi per ſe, vel alios occiderint, vel mutilauerint rectorē,vel clericū eccleſiæ, pdūt qđ hēnt ab eccleſia, & poſteri vſq; ad quartā generationē ſine diſpēſatione nō ordinātur,nec in religionib.præficiūtur.& hic cōciliū primo recitat duplex patronorū delictū.Secundo ibi,cum
igitur. Prouidet,& primo ↄ̄ primū,& ſecundo ſm, vtrūque prohibēdo,& ↄpeſci iubēdo.ſecūda ibi,ſacri ↄ̄ ſm.
Illud primo puniēdo in factorib. ſcđo ibi, & ne minus, aggrauando pęnam in poſteros.[Inſolentiam.]exponit
2 † Ho.i.inſolitā ſuperbiā.[Ingerunt.] forte volentes ad voluntatē ſuā in collegiatis eccleſijs prouideri, qđ eſſe
nō dēt.s̄.de elect.ſacroſancta. Hoſt.[Malitias.]ſic s̄.de ſi.audiuimus.[Dicere.]horribilius ergo facere.[Prorūpere.]ſonat in vitiū. s̄.c.proxi.[Præmiſſis.]ſ.eccleſijs,
vel bonis ipſarū.[Permiſſum.]concor. de ele.gn̄ali.lib.
3 6.[Seueritatem.]de qua ſequitur.& dicit hic Ho.q † cēſura ec.conſiſtit circa ſpūalem pęnā.j̄. de ver.ſig.quærēti.Seueritas circa tpalē pęnā, vt hic. Animaduerſio ec.
circa degradationem,& curiæ ſclari traditionem.j̄.de ver.ſig.nouimus. & remit.de homi. pro humani.lib.6.
[Eccleſiæ.] in alijs ergo interfectorib. non hēt locū ſm
4 Vinc.[Rectorē] de pnīa † talis homicidæ.17.q.53.qui ſubdiaconū.23.q.5.ſunt quidā.[Mutilare.]æquiparantur hæc duo, & cocor.de homi.is qui.li.6.de cler.pu.in
du.c.1.[Aduocariam.]amittant, qđ eſt j̄.& idē repe-
5 tas in ſeqnē.[Beneficiati.] vidi dubitari,an hanc † pœnā incurrat canonicus occidēs,vel mutilās canonicum,
vel prælatū eiuſdē eccleſiæ.facit dubiū, qđ litera dicit j̄. q nil perueniat ad hæredes. vr̄ ergo intelligi de tali
beneficio qđ peruenire poterat, vt pecuniaria emphyteuſis,vel aliud tale,q̃ beneficia ſunt, vt dixi s̄.c.ad aures.titulus aūt beneficialis peruenire nō poterat.8.q.2.
apoſtolica.s̄.de ſi.presby. ex tranſmiſſa ergo de illo nō loquitur. ſecūdo iſta dec.emanauit in fauorem eccleſiarū,& clericorū intitulatorū in illis.illos ergo quib.ꝓuidet,ad pęnā ligare non intendit.ſi.qđ no.in cle.de reſcrip.c.1.Tertio videmus, q iura non ſic ſunt rigoroſa
in percuſſionib.clericorū,q ſunt in eiſdē eccleſijs ſocij, ſicut in alijs.j̄. de ſent.ex.ex tenore. s̄.de vi.& ho.cler.
q̃.cōius tenetur eo caſu locū eſſe pęnæ priuationis, cū tex.aperte de beneficiatis loquatur, nec ob.qđ de hæredib.opponitur, quia illud adaptari dēt caſib.quib.pōt.
Ad ſm rn̄detur, negari nō poſſe,qn bn̄ficiatus ab eccleſia, qui offendit eccleſiā dignus ſit pęna,de poſtu.ca.ſi.
eū ↄcor.Ad tertiū rn̄detur, q percutiens ſociū bene incurrit excōicationē, ſicut ſi percuſſiſſet extraneū, licet
6 facilius abſoluatur.[Prorſus]q.d. † ipſo facto ſm Hoſt. ſine alia ſnīa, & ſine reſtōnis ſpe. s̄.c.ad aures. Dicit tn̄
q quidam dn̄t eos non priuatos, ſed priuādos.ad idem de ſen.ex.grauem.vbi de hoc.primum teneas. & idem
no.de p̄ſc.c.ſi.li.6.in 4.gl.Et idē ibi Io.mo.& Arc.[Prorogetur.]ↄcor. de ſciſma.c.vno.in ſi.lib.6.[Generationē.]p lineā maſculinā,nō fęmininā.j̄.c.vbicūque.lib.6.
7 per q̃ terminātur hic nor.per Ho. qđ † ſi puniſſet faciētē & filios,nūqd includerēt nepotes?Vide qđ no.de fil.p̄.
ad extirpādas.in 1.gl.& qđ ſup ea dixi.Dicit Ho.q, vbi pr̄ noiat filiū,r̄lr ↄprehēdir nepos, ſiue tractēt de odio
ſiue đ fauore.ff.de ver.ſi.l.fi.& l.iuſta. & l.liberorū.§.fi.
fallit hoc in datione tutelę, vbi filiorū noie nō ↄtinenē nepotes,licet ↄtineant noie liberorū, Inſt.q da.tu.poſ.
§.fi.ff.de teſt.tu.qd ſi nepotes.Et ē rō diuerſa ver.ſig.ve ibi,& onus tutelę. nimis.n.grauarē tutor datus filijs, ſi
ītelligeret datus nepotib. vbi vero ex̄aneū noiat, puta

dicēs, filijs Titij do, & lego cētū, ꝯtinētur nepotes. ff. de
ver. ſig. liberorū. 1. rñ. fallit hoc c. l. §. 1. & eſt rō ſpecia-
litatis, ne diuidatur agnatio. C. cō. vtri. iu. poſſeſſionū.
Qu vero lex facit mētionē de filijs, & agitur de fauore,
puta ſucceſsione, tūc filiorū noīe ꝯtinētur nepotes, Inſt.
de hæ. q̄ ab inteſt. & C. de fidei. l. cū acutiſsimi. C. de li-
be. pte, vel exhær. l. maximū, Idē, ſi de priuilegio cōceſ-
ſo tractetur. ff. de iure immu. l. immunitates. Si vero tra
ctatur de odio, puta de pęna infligenda, nō ꝯtinentur,
ar. ff. de li. & poſth. cū quidā. ff. de pę. l. interpretatione,
iō cū Macedonianū ſit odioſum, iuriſcōſultus dixit de-
clarando, qđ idē intelligi dēt de nepote, qđ & de filio.
q. d. non intelligeretur, niſi fuiſſet expreſſum. ff. ad Ma-
ce. l. filius. qn igitur lex punit patrē, & filios ex eo deſcē-
a dentes, nō vr̄ nepotes ꝯ incluſiſſe, niſi aliud dicatur, ſed
nec filios, ar. ff. de vē. in po. mit. l. 1. §. 1. ſed nec deſcēdē
tes ex filia. ſed de his dic, vt præ. decre. vbicūq; [Poſte-
8 ritates] per hoc † patet, ꝙ tm̄ de deſcēdentib. loquitur,
nō de collateralibus, & de illis, qui poſtea naſcētur, non
b de iā natis, Io. Go.[b] Phi. ſed Hoſt. vr̄ tenere cōtrariū in
hoc vltimo dicēs, notandū, ꝙ hic pro delicto parentis
puniuntur deſcēdētes, & qui nec peccauerunt, imo, nec
forſan erāt in rerū natura, ꝯ de his, quę fiūt a ma. par. c.
quæſiuit. Sol. dicit Hoſ. quoſdā dr̄e nō puniri vnum pro
alio pęna nocēte, vt ibi, ſed pęna ꝯferēte ſic, quod ei nō
placet, ſed diſtinguit de multiplici pęna, qđ no. 1. q. 4.
in ſum. & 24. q. 3. in ſum. & vltra ibi no. hic addit, quod
eſt quædam pęna famoſa, ſeu læſæ opinionis, qua inter-
dū punitur vnus pro alio. C. ad l. Iul. ma. quiſque. ꝯ. tit. 2.
9 accedens, Dicit † ēt hic Hoſt. notandū pro crimine læ.
ma. omnia bona fiſco principis applicari. C. ad l. Iul.
ma. l. quiſquis. ff. e. l. fi. & Auct. vt nulli iud. §. fi. iubet has
leges veteres ſeruari, nec ꝓdeſt ꝯ hoc priuilegiū ad pę-
tētis inſtantiam cōceſſum. C. de bon. va. l. 1. & 3. de pet.
bo. ſub. l. 1. lib. 10. nec licet alicui confiſcare ſine ſpāli
ſnia principis ex certa ſcīa data. C. de iure fiſc. prohibi-
tū. C. ne ſine iuſ. pn. cū iudi. li. ꝯfiſ. l. 1. lib. 10. de feudali
bus tractauit hic Ho. an ꝯfiſcētur, & recitat tres opi. pri
ma, ꝙ cōmittātur dño feudi per l. imperialē. §. pe. de ꝓ
hi. ali. feu. ſcđa, ꝙ eo caſu ꝯfiſcentur, nō ob. illa l. quia li-
tera intelligēda eſt de alia offenſa, q̄ ꝯ principē. tertia,
ꝙ ad fiſcum deuoluitur, ſed hēt vendere. hæc vide mul
10 tū plene in Spe. de feu. §. 1. ver. 40. ¶ † Gl. 2. rñ. per qō.
& ſol. & dat ſi f c. ¶ Gl. 4. rñ. ꝑ qō. & ſol. & dat duo ſi ſta.
¶ Pe. gl. ſig. ꝯriū, & remi. ¶ Vl. gl. rñ. per q. ponit opi. &
11 ſol. ¶ In gl. 4. [in fi.] pone caſum capituli ſtatim alleg.
12 ¶ † In gl. 1. [ibi, defendere dñt.] expēſis tñ eccleſiæ ſm
Hoſ. Bene. qui hoc no. in libel. iuris cano. d iure pa. ver.
nūc videamus de honore. dicit. n. ſufficere, ſi patronus
diligētiā & miniſteriū adhibet, ſicut tutor expēſis pu-
pilli ipſum defendit. ff. de admi. tu. l. a tutorib. Procura-
tor ēt dēt diligenter defendere dñm, ſed expenſis dñi.
ff. m. in. idē qđ. §. idē Labeo. & l. ſi quis alicui. §. impen-
dia. pater ēt expēſas facit, & filiū defendit de vſufructu
quęſito per filiū. C. de bonis ma. l. 1. & libertus patrono
dat operas expēſis patroni. ff. de operis liber. l. operæ. 2.
inducit ēt 12. q. 7. charitatē. & de pſcrip. cū ex officij, in
fi. de excep. cū inter. in fin. de na. ex lib. ven. c. vno. cum
ſuis cōcor. ¶ In gl. 3. [in fi.] de homi. ſignificaſti. 2. ¶ In
gl. 4. [ibi, patronum.] ad idem de iu. patro. c. vno. lib. 6.
13 † Gof. ꝙ proprie loquendo patronatus non deuoluitur
ad eccleſiam, cum eccleſia non poſſit eſſe patrona ſui-
ipſius, ſed ſublato patronatu eccleſia remanet libera. tu
diſtinguas, vt in ſimili caſu dixi de iure pa. ſignificaſti.
in fi. ¶ In gl. 1. deſcēdētes. [ibi. alias.] dicit Ab. ꝙ alius
caſus exceptus habetur de cri. fal. ad falſariorum. in gl.
14 pęna. ¶ In † gl. pe. [ibi, irregularitatem] dicit Ho. ꝙ fa-
cit pro, quaſi iō. ſpecialiter prohibuit, quia alias per in-
greſſū videretur ꝯceſſum. ¶ In gl. vl. [ibi, dicit Io.] Vin.
Gof. & Phi. pro his facit, quia iſti laborāt vitio alieno.

C. de na. lib. l. legē. vide in Spe. de leg. §. nūc de epiſco-
porū. verſi. 53. [& ibi, honeſtū.] & tutum, & eccleſijs ex-
pediens, Hoſt. [& in fi.] ad hoc ꝯ. de immu. ec. aduerſus.

ADDITIONES.

a ¶ Nepotes. Vide de hoc pleniſſime per Bar. in præalleg. l. liberorum. & Bal. in l. Gallus. §. inſtituens. ff. de lib. & poſthum. & per Do. Bar. de Sali. in l. 2. C. de iure emphy.

b ¶ Io. Gof. Vide gl. in l. quiſquis. quæ habetur. 6. q. 1. & Bald. & Sa li. in ea. l. C. ad l. Iuliam maieſt. & tex. & gl. & ibi Bar. Bal. & Sa li. in l. 1. C. de li. & e. li.

SVMMARIVM.

1 *Domino excommunicato ſubditi ad fidelitatem non tenentur, & quo caſu ab ipſius debito abſoluuntur, & quibus alijs in cauſis, vt non teneantur, poſſit fieri, nu.*

2 *In excommunicatione per annū ſi perſiſtat, non caret ſcrupulo prauitatis hæreticæ, & nu. 3. & quando hoc ſit verum, n. 2. & 6. §. 1. iuncta gl. ei poteſt indici purgatio, & ſi ſum in ea quid iuris, nu. 3.*

Claues contemnere quis dicatur.

3 *Nobilitati parcitur.*

Eccleſia incedit per viam mediam relicto rigore ex cauſa.

5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT XIII.

1 Grauem. C. † Dño excōicato ſubditi ad fideli-
tatē non tenentur, & ſi longo tpe ſic
manens adhuc monitus iuri non pa-
ret eccleſiæ, ab ipſius debito abſoluuntur. & prima pars
querelam continet. ſecunda prouidet ibi, igitur. [Regi-
teſten.] q. regis teſtis ꝯ. cuius comitatum Laudunen. ec-
cleſia hēt duas villas, quarū occaſione fuerunt orta in-
fraſcriptæ diſcordiæ. Hoſ. [iniurijs.] licet de iniurijs eſ-
ſet qō, nō tñ fuit ꝓ illas excōicatus, ſed quia iuri nō pa-
2 rebat, vt ſequitur, ſm Hoſ. [duos † annos.] factū narrat
ſic ꝯ. de æta. & qua. cū bonæ, vbi fluxerat triennium. Idē
. n. ſi per annum. 11. q. 3. rurſus. & c. quicunque. [Cōtem
nendo.] non expreſſum, ꝙ non ſolum contemnit claues
is, qui ſniam non ſeruat per modos, de quibus de cleri.
ex. mi. illud, de exc. prę l. c. fin. ſed etiam is, qui ſeruat, tñ
per longum tps contemnit iuri parere, imo vr̄ contem-
nere abſolōnem non petens, de ſen. ex. per tuas. ſm Ho.
3 [Scrupulo] quaſi dubio. vnde † dicit In. ipſum ſuſpectū
ſuſpitiōe ꝓbabili, ſed nō violēta, ac ſi ſit iuris tñ ex qua
poteſt indici purgatio, in qua ſi deficeret, locus eſt ei
quod dr̄ de hære. excōicamus. §. 1. & §. credentes. & di-
xi ꝯ. ti. 2. inter. dicit Hoſt. ꝙ pertinacia annalis perſeue-
rantię inducit ſuſpicionem hæreſis, primo per decr. oīs.
ꝯ. tit. 1. quia tunc nec facit, nec facere poteſt, ad qđ oīs
fidelis tenetur, vt ibi, & ſic ſecūdo p id præſumitur aliter
de ſacris ſentire, q̄ ſentiat, & doceat eccleſia, de hę. ad
abolendam. 1. rñ. nā qui omnipotentē Deū metuit &c.
11. q. 3. qui oīpotentē. & qui ſe ab eccleſia ſeparat, nec
ſanctā cōionem recipit, hæreticus appellatur, in Auth.
de priui. do. hæ. mu. nō præ. 1. rñ. & §. igitur ſacrā cōio-
nem. & ſe. & dicit alterum ex duob. inferri, ꝙ aut talis
inſanus eſt, aut de fide male ſentiens. ſi igitur alias ſa-
næ mentis apparet, eo fortius præſumitur infidelis. item
præſumitur male ſentire de illo arti. vnam ſanctam ca-
tholicam eccleſiam, quaſi nō habeat clauium poteſtatem,
ſi illam hr̄e crederet, obediret, quibus conſideratis di-
cit ipſe Hoſ. ꝙ eccleſia de rigore poſt tantā expectatio-
nem, & pertinaciam poſſet illū condemnare de hæreſi,
ſed iuxta maternū affectū æquitatē præferēs & gremiū
non claudens, humanæ fatuitati parcens, non ſequitur
hunc rigorem, ſed incēdens per viam mediam ſuſpi-
cionem ſolam attribuit. & hoc ne videatur diſſimula-
re, & peccatorum correctionem negligere. 43. diſt.
Epheſus. de offic. ord. irrefragabili. parcit autem huic
nobili, quia nec illi purgationem inducit, nec illum ex-
communicat, vt poſsit poſtea de hæreſi dānari. Licet. n.
ſic poſſit eccleſia procedere, vt præ. c. excōicamus. po-
teſt ēt prætermittere ex cā, vt propter conditionē per-
ſonæ,

ſonæ. Nam ſi ſine delectu perſonarum ſemper illo mo-
do procederet, ſuſcitari poſſent ſciſmata, & ſcādala, quę
vitanda ſunt, de renun. niſi. §. pro graui. [Communio-
nē.] ſaltem vnicam. ſi. de oſ. or. irrefragabili. §. exceſſus.
[Abſoluentes.] in perpetuum & in pęnam ſine ſpe reſti-
tutionis. ſic ſ. eo. ad aures. ſecundum Hoſt. pro eo facit,
quod hic dicit, abſoluentes, & infra dicit, denuncietis.
4 ¶ † Putat etiam Ho. ꝙ idem facere poſſet eccleſia de pe
cuniarijs debitis, ad quę ſunt ei alij laici obligati. indu-
cit de iudæ. ita quorundam, de hære. vergētis. de hom.
pro humani. §. ſacri. lib. 6. Quandiu. Item in bānito per
regem, cui vaſallus interim non tenetur, in lib. feu. hic
finitur lex, conſue. regni. c. 1. quod incipit. Domino mo-
uēte guerram. Ho. (Penitus) ſ. ipſo iure, & ipſo facto. Ho.
5 † ¶ Pe. gl. ſig. ꝯtrium, & remittit. ¶ In gl. vlt. [In fi.) vide
6 de iu. ac ſi clerici. ¶ In † gl. 1. (ibi, Petro.) ¶ Super gl. pe.
principalius tñ & oībus apl'is datæ fuerunt. ĩ. tit. 1. no-
ua, ibi dabo quotas. ¶ In gl. 3. [ibi, contumacia.] niſi ꝓ
contumacia in cauſa hæreſis. ĩ. de hær. cum contuma-
cia. lib. 6. ¶ In gl. pe. [ibi, conſiderāda.] & ſ. de pb. de
multa. in fi. (& in fi.) in gl. 3. & ſ. de iureiur. cum quidā.

¶ De pœnit. & remiſſ. Rubrica.

S V M M A R I V M.

1 *Diſpoſitio tituli.*
De pœnitentię, & remiſſionis materia vbi legatur alibi quam hoc in titulo.
Confeſſorum ſumma vnde habuit originem, in fi.

1 ¶ Viſo de † pęnis quæ imponuntur in foro iudiciali, re-
ſtat de his videre, q̄ imponuntur in foro pęnitētiali, ſed
quia ab his interdum releuatur quis vtens remiſſionibus,
2 ideo & de eis ſubmittit. hr̄ † plene materia in tract. de
pnīa, & 7. ipſius diſt. & 50. di. §. ſed exemplo. vſq; ad fi.
diſtō. & 26. q. 6. §. ecce quod. vſq; ad fi. & q. 7. per totū.
& 33. q. 2. §. ſed quia. cum ſeq. reperitur in 6. & cle. de ſe
cunda parte hr̄ de exceſ. præl. accedentib. & in cle. de re
liqui. c. vno. in fi. de priuil. c. 1. poſt prin. ad primā faciūt
multa iura, ſ. de ſum. Tri. firmiter. ad fi. de ele. cap. 2. de
tēp. or. ex tenore. & c. fi. de big. c. 1. de oſ. or. c. 2. & c. in-
ter cętera. de teſt. teſtimoniū. in fi. de pręſum. literas. ad
fi. de iureiu. cū quidam. in fi. & c. ſe. & c. q̄to. & c. ſicut. 2.
de ele. coniu. ſane. 2. de ſpō. ad audientiam. de clan. de-
ſpon. cum inhibitio. de ſpon. du. accepiſti. de ac. accuſa-
ſti. de his, qui fil. oc. c. fi. de hom. c. 2. de adul. c. 2. & 4. de
fur. c. ſi quis P. de ſorti. c. 1. de exceſ. præl. clerici, & c. di-
lectus. de iniurijs, ſi quis domum. de ſent. excom. perpē-
dimus. Item lib. 6. de temp. or. c. fi. de cen. c. vlt. §. 1. de
hære. ſuper eo. in fi. & c. accuſatus. §. ſi vero. de pę. quam
uis. de ſent. exc. c. vlt. §. 1. Item cle. de ſep. dudum. §. ſta-
tuimus. de ſta. mo. ne in agro. §. ſane. 1. de pę. cupientes.
ver. nec non, & §. ſe. & ſcias ꝙ Hoſt. copioſe & commen-
dabiliter hunc tit. & ſui materiam in ſum. proſequitur.
vnde ſumpſit originem ſumma confeſſorum.

S V M M A R I V M.

1 *Manifeſtum hic quomodo ſummatur.*
Purgatio duplex, culpæ, & innocentiæ.
Pro peccato occulto non infligitur certa pęnitentia.
2 *Additio gloſſarum.*

CAP. PRIMVM.

1 Manifeſta. Poteſt † ſummi pro notorio, & ꝓ
publico non notorio. [Purgāda.]
de purgatione culpæ per pniam
loquitur, non de purgatione innocentiæ, de qua ſ. tit. 4.
per totū, & conuerti poteſt hoc capitulum. 2. q. 1. ſi pec-
cauerit. vnde no. Guil. in Spec. ſ. ti. proxi. in fi. ꝙ pro oc-
culto peccato non debet infligi certa pęnitentia, ne ſic
peccatum percipiatur, allegabat decr. extrauagantem,
2 quam non habemus. ¶ In † gl. 1. [ibi, ſcandalum.] ad
hoc de pur. cano. ſi quis presbyter. in fi. [& ibi, ſolēnis.]
cuius forma habetur 50. di. in capite.

S V M M A R I V M.

1 *Homicidium quod imputetur.*
Conuinci vbi quis debeat.
Militiæ nomine hic pro omni ſęculari negotio.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Pęnitentia quot annis imponatur pro crimine.
Iudex eccleſiaſticus pęnam priuationis imponere laico poteſt ob peccatum in eccleſiaſticam perſonam commiſſum.
4 *Matrimonium quæ crimina impediant, remittit.*

CAP. II.

1 Qui presbyterum. Breue. † [occide-
rit] ex propoſito,
& illū aggrediē-
do, ſecus in caſu licito. ĩ. tit. 1. c. 3. (Conuictus.) in iudi-
cio. ſm Ho. vel ſm Inn. pniatius ei pręcipiet, ꝙ de cæte-
ro non gerat ſe pro milite, ſed in ſiſtar pniæ. [Militię cin
gulo.] hic forſan appellat militiam omne ſæculare ne-
gotium, ſm Inn. qui dicit quoſdam intelligere de his,
qui reliquerunt ſæcularia negotia, & poſtea redeunt ad
illa, de pę. diſt. 5. ſi quis vero. & c. ꝯtrium. de quibus licet
aliqua ſine peccato poſſint fieri, tñ vix. ea. diſ. qualitas.
2 ¶ Gl. † ſig. ꝯtrium & ſol. ¶ Vl. gl. ponit 6. caſus, in quib.
3 crimē impedit mr̄m. ſed nō dirimit. ¶ In † gl. 1. [ibi. 12.
an.] cum cognouit confeſſam ſibi in pęnitentia, & epi-
ſcopo 15. vt ibi. ¶ In gl. 2. [in fine.] de quibus 46. caſus
no. in ſum. eo. tit. §. quæ pœnitentia. ſub §. vt autem ſa-
cerdos. ¶ In gl. 3. [ibi, ſua.] quam pęnam eccleſiaſticus
iudex imponere poteſt laico propter peccatum in per-
ſonam eccleſiaſticam commiſſum, ſm Inn. ¶ In gl. vlt.
4 [ibi, contrahentium.] iſti † caſus notantur 33. q. 2. §. de
pęnitētibus, alias incipit, hic q̄q̄. [ibi præſenti] Goff. ad-
dit caſum in ſolenniter pęnitente. 33. quæſt. 2. de his.

S V M M A R I V M.

1 *In defendendo modum excedenti imponetur arbitraria pęnitentia conſideratis circunſtantijs, & num. 3.*
Federici Imperatoris aui eius quem depoſuit Inn. IIII. geſta.
Interficiendi non ſunt qui capi poſſunt, alias tenētur interfectores, num. 3.
Verruca oppidum.
2 *Perplexitas vitanda, & quomodo.*
3 *Ex delicto quis obligatur multis modis, & quibus.*
Imperatori quando non obediendum, eccleſia Ro. dicitur aduocatus & defenſor, & nu. 4.
In bello iuſto pugnanti an imponenda pœnitentia propter homicidium.
Reconciliari, pro abſolui, in fi.
4 *Abſoluo te, cum dicitur in pęnitentia, quid ſit.*
Abſolutio petenti impartitur.
Numero vnitatis vtitur papa, cum vni ſcribit.
5 *Libertas defendi poteſt etiam contra principem.*
6 *Suffragium gloſſarum.*
Mitius agendum cum aliquibus.
7 *Additio gloſſarum.*

CAP. III.

1 Significauit. C. † Conſideratis circunſtātijs
arbitraria pœnitentia impone
tur ei, qui ſe defendendo mo-
dum exceſſit. petitio, & prouiſio. 2. ibi. Quoniam igitur.
[F. dicto] ſic eſt in an. alias [Federico.] & dicit Hoſt. ꝙ
iſte fuit auus ille quem Inn. IV. depoſuit in concil. Lug-
dun. qui habuit ſciſma cum Alex. III. [Verrucæ.] quod
fortiſſimum eſt, & ſpectat ad epiſcopum Vercel. Hoſt.
[Interfecti.] cum potuiſſent capi. vnde homicidæ ſunt
in culpa, & pęnitentiam debent agere [Commiſſa.] pro
pter guerrā, quam fecit imperator, & pars ſua, & data
fuerunt hæc damna adhærentibus Imperatori. [Longū
2 eſſet.] no. pro breuitate. eſt † enim vitāda prolixitas, ita

Digitized by Google

tñ,ꝙ non inducatur obſcuritas.Hiero.ſuper Eſ..lib.11.
ſic ſtudendũ eſt breuitati,ꝙ nullum damnum fiat intel
ligentiæ. vide ẽt ad Amãdum A.& ſuper pſal. in prolo-
go,& ſuper Oſeę.B.& vide de teſt.ſi pater.li.6. ſuper.1.
3 gl.[Exinde.]ſ.quia † dicta damna dedit, vel auxilium
præbuit,vel fuit occaſio.in his.n.& ſimilib.obligatur qs
ex delicto,de homi.ſicut dignum,& c.de cætero.ſed nõ
ne iuſtum erat bellum ex parte militis defendentis ec-
cleſiã? Vtique, cum hoc ſit militis officiũ,23.q.5. cum
homo.& c.princeps. & c.regnum.& c.nõ ſolũ.nec obſt,
ꝙ imperator principalis erat cui principaliter in talib.
vr̃ obediendum,8.diſt.quo iure. Nam illud verum prę-
terquam ↄ̃ eccleſiam,quã tenetur defendere, vt in præ-
dictis c.vnde & ipſe dr̃ eccleſię Ro.aduocatus,& defen
ſor,de elect.venerabilem,ver.obiectioni.non ergo im-
pugnet, qui dẽt defendere, de na.ex li.ven.c.vno.cum
ſuis concord.nec eſt illi obediendũ ↄ̃ eccleſiam,ſed ec-
cleſiæ.11,q.3.Iulianus, & c.qui reſiſtit.96.diſt.ſi impe-
rator.& patet ex no.de voto.quod ſuper his. vnde ẽt ip-
ſe imperator ꝑꝑ rebellionem deponitur.de hoc in præ.
c.venerabilem.ſi igitur miles iuſte pugnabat,ergo nec
cogi dẽt pęnitere,nec ſatiſfacere.dicit Hoſt.ꝙ miles ex
ceſſit modum forte occidendo, quos poterat viuos ſer-
uare,vel deſtruendo domos non nociuas, vel damnifi-
cando non culpabiles.vnde ſatiſfacere debet,de reſtit.
ſpo.olim.in fi. vel ex quo remordet conſcia,oportet ſa-
tisfieri, licet ſit ſcrupuloſa. de hoc de ſim. ꝑ tuas.2.ſed
& ſi ponis, ꝙ in nullo deliquerit, tñ bonarum mentium
eſt & c.de obſeru.ieiu.conſilium. tñ & ſi ex certa ſcía de
liquerit propter cauſas in fin.poſitas cum illo mitius eſt
agendũ [Reconciliari.]i.abſolui in foro pęnitentiali,
4 ſed quid eſt † dictũ in pęnitẽtia, Abſoluo te?rñ.1.denũ-
cio te abſolutum,quod non eſſet,niſi aſolutionẽ peteres
ſ̃.e.oĩs.vel abſoluo te a pęna æterna commutata in tem
poralem.ſm Inn.de pę.d.1.ſi peccatum,& c.ſi primi ho
minis.& di.7.c.ſi.remit. Hoſt.ad ſum.e.tit.ſub rubr.de
remiſ.§.1.[Attendentes.]ſ.cũ vni ſoli ſcribat, aut litera
falſa,aut ↄ̃.ſ.de cri.fal.quam graui.[Pro libertate.]ar-
5 gue † liber atem propriam defendi poſſe etiam ↄ̃ prin-
cipem illã ſine cauſa auferre volentem, quod eſt contra
id, quod dici conſueuit, ipſum dominum eſſe mundi.
C.de quadrien.præſcrip.bene a Zenone. & quod princi
pi placuit &c. Inſtit.de iure natura.gen.& ciui.§.ſed qđ
prin.ſed dici poteſt ſecundum Hoſt.ꝙ etiam pro liber-
tate eccleſiæ hoc faciebat, vt ſ̃.dixi.[Salutis.]ſpiritua-
6 lis,vel temporalis,22.q.4.§.illicitum.Hoſt.¶ In † gloſ.
vlt,[ibi.honor]filij veteranorũ primi gradus pęna me-
talli,vel operis publici non puniuntur,ſed in inſulã rele
7 gantur.¶ In† gl.1.[in fine.] de hoc no.de verborũ ſig.
forus.ver.teſtes.¶ In gl.2.[ibi arbitrarie.]in occultis.
& ſic non obſtant capitula ſ̃.proxi. ſecundũ Hoſt.¶ In
gl.3.[in fine.]ſi vis pulchre dilatare materiam,vide in
Spec.tit.2.in fine. ¶ In gl.vltima.(in fine.)C.de bonis
quæ libe.l.2.Ber.con.

S V M M A R I V M.

1 *Remiſſiones non proſunt non ſubditis remittentium, niſi pro-
prij iudices id concedant, & n.4.diſtinctius, et quid valeãt,
nu.8.quæ requirant, & quando cęptæ,num.8.*
Exempla non reſtringunt regulam.
2 *Per remiſſionem papæ omnis pœna peccati deletur.*
Papæ ſunt oẽs ſubiecti,eius priuilegiũ & poteſtas quãta,n.8.
3 *Indulgentiæ etiam defunctis proſunt, & quæ requirant,quã-
do cœptæ.num.8.ſori cuius ſint,num.9.*
5 *Epilogus. & ſuffragium gloſſarum,num.6.*
Iudex datus ad certam rem,nihil agit ſi de alia pronunciat.
7 *Additio gloſſarum.*
De anno,vel diebus an ſint vtiles,an cont nui,alis reijcit.
*Abſolutio penitentialis fori a non proprio ſacerdote facta non
valet,etiam ſi proprius eam poſtea habeat ratam.*
Cõfitens extraneo ſacerdoti quantum peccet, & quo caſu.

8 *Afflictiones huius ſæculi minuunt futuræ tormẽta,paulo poſt
initium.*

C A P V T IIII.

1 Quod autem. C.† Remiſſiones nõ pro-
ſunt non ſubditis remit-
tentium, niſi proprij iudi
ces id concedant,& primo ponitur conſolatio.in 2.rñ.
ibi,hoc volumus.[Pontium.) forte, vbi multi viatores
ſolebant ſubmergi,& ſint hæc dicta gratia exempli. Nã
idem,quodcunque ſit opus pium, ad quod remiſſio cõ-
cedatur.(Subſunt.]dicit T.per hoc colligi decre.nõ lo-
qui de remiſſionibus, quas facit papa, ſed epiſcopi,qui
2 præſunt aliquibus, & aliquibus non. Nam † ſi papa re-
mittat omnem pœnam peccati, ſicut facit pro ſubſidio
2 terræ ſanctæ,omnis pœna peccati [a] deletur, dummodo
vtens illa fuerit bene contritus, per quam contritionem
peccatum dimittitur quo ad Deum,de conſe.diſt.3.ba-
ptiſmi.conſtat autem, quòd papæ ſunt omnes ſubiecti,
vt in ext.Boni. vnam ſanctam.& not.in cle. de hære.ad
3 noſtram. ver.3.[Non ſuo iudice.]per hoc † vr̃ indulgen-
tias non prodeſſe his,qui ſunt in purgatorio,cum nõ ha
beant iudicem in terris,ſed Dei iudicio ſunt relicti.24.
q.2.c.1.nec eſt ↄ̃.13.q.1.tempus.& c.animæ. de pę.diſt.
6.§.1.vbi dr̃,ꝙ orationes, eleemoſynæ,ſacrificia,& ie-
iunia eis valeant.illud enim non procedit ratione fori,
vel iuriſdictionis,ſed ſecus in indulgentia.vr̃ tamen, ꝙ
ſi quis facit eccleſiam,vel peregrinatur pro defuncto in
loco electo a prælato,ꝙ plus valet defuncto,quam ſi ali
bi fieret, ſi tñ papa fecit, non negamus, quin valeant
etiam defunctis. Inn.vnde dicunt theologi,ꝙ nõ occur
rit ratio, quare non poſſit eccleſia theſaurum ſuum cõ-
municare mortuis ſicut viuis.non ob. quod dicam ſ̃.de
ſen.excom.a nobis.2.ſuper ver.ſuper terram. vbi vide.
[vel abſoluat.]vide quod no.ſ̃.ti.prox.nuper. in gl.col-
ligitur.[Prædictas.)ſ.a non ſuis iudicibus factas. ſatis er
4 go † vr̃,ꝙ ſi pęnitens vult vti remiſſione non ſui iudicis
debet hoc facere de licentia vel ſui epi,vel ſui confeſſo
ris.ſi igitur vti vult remiſſione papę,legati,archiepi,vel
epi,ſatis vr̃, quod hoc caſu id poſſit ſine licentia cõfeſ-
ſoris ſpecialiter. ſatis puto quo ad confeſſionem ſpecia-
le indultum, qñ concedit, ꝙ per indulgentias etiam nõ
ſuorum eporum poſſit pęnitẽtiam reuelare,ẽt ſi de ſpe-
ciali indulgentia non loquatur, & vide quod no.in cle.
5 de priuil.religioſi.in gl.hinc ẽt. ¶ † Gl.3.quærit, quid
valeant remiſſiones, ponit 4.opin.& ſoluit. demũ quæ-
rit,& ſoluit. ¶ Pe.gl.dupliciter exponit, quod de iudici
6 bus dicit tex. ¶ † In gl.2.(ibi,l.1.]melius facit vlt. vbi
ſunt hęc verba,tñ prima dicit,ꝙ datus iudex ad certam
7 rem nil agit,ſi de alia pronunciat. ¶ In † gl.1.(in fi.)&
ibi dicã, ꝙ hic no.Inn. & Ab.de anno & diebus, an ſint
vtiles,an ꝯtinui. ¶ In gl.2.(in fi.)& per iura prę.& per
hanc dec.dixit G.Na.ꝙ non valet abſolutio pœnitẽtia-
lis fori facta a non proprio ſacerdote,& ſi proprius poſt
modũ hẽat illam ratã, cũ a prin.fuerit nulla,faciũt no.
b ſ̃.de his, q̃ fi.a p̃.cũ nos,[b] cũ ꝯcor. dicit ẽt illũ peccare
mortalr̃, q ſine lnĩa proprij ſacerdotis, & ſine cã ꝯfite-
tur extraneo, qa facit ↄ̃ ꝯci.ſ̃.e.oĩs.¶ In gl.qđ valẽt.(ibi,
ſatis dubia.]Ho.remit.ad sũ.de remiſ.§.pe.l.vl.(& ibi,
8 pro mõ.)i.ſi † habuit annũ indulgentię, tãto minus erit
in purgatorio,quantum minus fuiſſet,ſi per annum in vita
pęnituiſſet,Inn.(& ibi, nõ relaxat.)& horũ dictũ ꝯcor.
c ęqparatis [c] ſm In.(& ibi intellige.)ſm T.(& ibi omnõdi
miſſũ.)Aug.nõ dimittit Deus deelectis culpę ſine deco
re iuſtitię.T.al.de ꝯſe.di.4.baptiſmi.Vin.dicẽs,ꝙ tunc
ꝯtrito oĩs peccati pęna deletur,qñ ꝑꝑ oẽm pęnã remit-
tit,ſicut facit pro ſubſidio terre ſanctę.(& ibi,ieiunare)
ad hoc ſ̃.e.cũ ex eo.ad fi. vbi dr̃,ꝙ per remiſſiones pę-
nitẽtialis ſatisfactio eneruatur.Hoſt.(& ibi, adęquari.)
Hiero.cõtra Suſannam de penitentia,neceſſaria eſt,quę
aut crimen ęquet,aut excedat.(& ibi, apoſtolus.) ad
Rom.

Ro.6.[& ibi, ſeculi.] Apocalypſis 18. quantū glorificauit ſe in delitijs ſuis, tm̄ date ei tormentū,& luctum: & econuerſo,per afflictiones huius ſeculi minuentur futura tormenta. vide in Hie.o.ad Cyprianū,& ad Marcellā.6.B.(& in fi.) ego ſimpliciter intelligo,ſicut ſonāt,vt ſm qđ promittunt,& ꝯtinent,remittatur,nā non refert, qualitercunq; ſatisfiat eccleſiæ,& abſolutus eſt, quē abſoluit,& ligatus,quē ligat.24.q.1.quodcunque.& certū eſt,ꝙ eccleſiæ licet vtrunque, de pę.diſt.1.verbū.Goff. in ſum.huius tit.in fi.& hoc mihi placet.& ſoleo dicere, ꝙ auara, vel amara interpretatio facienda eſt,cū pauci participent ſm Rai.dicebat, ꝙ homo mortalis,niſi cui eſſet diuinitus reuelatum, neſcire poterat,quātū valeat remiſſio.nā cum valeat ſm deuotionē pęnitentis, & ipſorum,qui ſuffragantur, & numerū eorundē, & horum menſurā,nullus pōt ſcire niſi Deus,ergo nec menſura remiſſionis,de conſe. di.4.quæris.& di.5. non mediocriter.de pę.di.1.quem pęnitet.ſed verius dr̄, ꝙ ſm fidem pęnitentis,& voluntatem & poteſtatem remittētis plus & minus valent indulgentiæ, vnde dicebat Hug. card. ꝙ effuſio ſanguinis Xpi,& martyrū eſt theſaurus in ſcrinio eccleſiæ poſitus, cuius claues hēt eccleſia, vnde qn̄ vult,aperit,& cōicat.hoc plenius in ſum. Ho.vbi remiſi in princ.glo.vbi ēt dicebat Hoſt.ꝙ vna gutta ſanguinis Chriſti nedum totus eius ſanguis,ſufficeret ad remiſſionē oīum peccatorum & redemptionē omnium hoīum, qui ſunt fuerunt,& erunt, vel eſſe poterunt.conſuluit tm̄ ibi,ꝙ tales indulgentias eis vtētes ſibi reſeruent in purgatorio. & in hac vita peragant pęnitentias ſibi iniunctas potiſſime, quia in vno mortali ſæpiſſime incidunt multa,vt in fornicatione mandata,corruptio nuncij, & his ſimilia.fatetur tn̄,ꝙ ſi volunt, ſe pnt releuare per illas, & vt ibi prædixi,hoc placet.& vltra ibi nota.ſciendū,ꝙ prima opi. q̄ ponit gl.eſt ꝯ priuilegium clauium ꝯceſſum Petro,qđ ad cęlum,& terrā extēditur.Mat.16. ſecūda nimis vilificat hoc theſaurū eccleſiæ,de quo prędixi.ſi ita eſt,qđ non pōt recōpenſationē, vel ſatisfactionē facere niſi de ſuperabūdanti pnia.ꝯ tertiam opi.eſt, quia dans indulgentiā non applicat propria merita, q̄ qn̄q; ſunt modica ad recōpenſationē pœnæ pro peccatis,quorū pnīas indulget,nec hoc intendit,cum ēt ſibiipſi non putet cōiter illa ſufficere, ſed applicat theſaurum,de quo ſ.ꝯ quartam opin.hoc eſt, quia concludit ex negligentia quem reportare commodū. quinta vero opi.quæ placuit Ala. & gl. vr̄ ſic deſtrui.conſtat,ꝙ opera ſatisfactoria inquantum pęnalia ad ſolutionem debiti valentia facit, & ſoluit vnus pro alio. ea igitur,quæ ſunt in eccleſiæ theſauro, vt ſ.ibi repoſita ſunt non determinate pro aliquo,ſed cōiter pro tota eccleſia,vnde Paulus ad Colo.1. impleo ea, quæ deſunt paſſionum Chriſti in carne mea pro corpore eius, quod eſt eccleſia, cuius factus ſum miniſter. Item conſtat,ꝙ ea,quæ ſunt cōitatis, diſtribuuntur ſingulis de cōitate ſm arbitrium illius,qui præeſt multitudini, vel communitati. ille aūt qui præeſt,eſt papa,& illi, qnibus per ipſum conceſſum eſt indulgentias dare,vbi epi proprij proderūt, ergo ēt ſine confeſſoris licentia conceſſæ per tales licet ſanum ſit conſilium, quod de confeſſoris licentia illis vtantur. Communicatio vero meritorum,quæ fiunt in congregationibus electorum, vbi in ordinibus Cartuſien.Ciſterſien. Prædicatorum,Minorum, & ſimilium, quorū multas per patentes literas habeo,non releuarēt a pnijs iniunctis. non.n.hn̄t illi illam gn̄alem ptātem, de qua prædixi,nec ēt illa vtuntur.non.n.relaxāt pnīas, ſed participāt ſuffragia, & merita, quæ fiunt apud eos. Io.And.& facit quod dicam ī. eo.cum ex eo.ſuper ver. apl̄s. Gui.Altiſiodoren.vt refert Inn.& Abb.hic. Hoſt. ī.eo cum ex eo. dicit ſex neceſſaria.i.ptās ligandi & ſoluendi, quæ eſt apud prælatum,non apud alium,ſecūda neceſſitas loci,& pęnitentis,vt quia ieiunare nō poteſt, vel aliam pnīam facere,tertia deuotio fidei, quia poteſtatem hanc apud eccleſiā credit eſſe, quarta ſtatus pęnitentis,ſ.ꝙ ſit contritus, quinta, eius diſcretio, ſcilicet vt tantum det, pro quāto nollet ſuſtinere pęnitenam ſibi iniunctam, ſexta iuſta ipſius æſtimatio, vt ſm quod ei dimittitur,recompenſet. vnū no. ꝙ quædam indulgētiæ requirunt dationem pecuniæ,quædam laborem perſonæ, quædam periculum vitæ.& in his licet magna ſit largitas, tamen & multa iuſtitia,quædam requirunt honorem,& deuotionem, & in his plus valet largitas,quā iuſtitia, ſm Innoc.hic,& Hoſt.ī.eo.cum ex eo. Alij dn̄t, ꝙ attendenda ſunt hæc quinque,auctoritas in conferente,idoneitas in recipiente,pietas in fi. vtilitas in opere, congruitas in tempore.de materia vide in 3.par. S.Th. q.104.ar.1.& 2.Item ſcias,ꝙ papa,& alij prælati eccleſiæ hanc poteſtatem habent ex illo priuilegio. Quodcūque ligaueris, & c.ſicut.n.facit cōſtitutiones,quæ ligāt ad peccatum,vt clericum in ſacris qui contrahit, & eū, qui portat merces ad ſaracenos, & ſimiles, ſic poteſt & ſoluere, & licet in veteri teſtamento, vel ante tempus Gre.hęc non fierent, credendum eſt tamen,ꝙ quandoque fiebant, ſed non ita frequenter, quia perfecti erant catholici, nec intantum egebant. Item apoſtoli ſanabant infirmos, nec apud ſacerdotes veteris teſtamenti erat poteſtas ligandi, vel ſoluendi,nec poterant ita cōuenire catholici ante tp̄s Gre.ſicut nunc, facit 15. diſt.
9 c.1.in prin.¶ In gl.pe.(in fi.)eſt ergo † hoc fori pęnitentialis. dare vero literas indulgentiarum eſt fori iuriſdictionalis,& dignitatis epiſcopalis, vt in contrario.

ADDITIONES.

a ¶ Peccati. Vide Io.An.de iudæis.ad abolēdā.in deciſa poſt Ho.

b ¶ Cum nos. Et vide Io.And.in c.prudentiam.ſuper 2.gl.& Ioā. And.de off.deleg.

c ¶ Aequitati.Iſtam opi.infra reprobat Io.And.quia nec cōtra priuilegium clauium.

SVMMARIVM.

1 *Pęnitens vere quis,& non vere pœnitenti quæ remedia, numero 2.& 3.*

2 *Peccatum eſt voluntarium,alias minime.*

3 *Confeſſionis crebra vtilitas.*

4 *Epilogus,& additio gloſſarum,num.5.*

Opera bona quid poſſint operari in malo ſtatu.

Præcepta quæ ſemper, & ad ſemper obligent, & quæ ſemper,ſed non ad ſemper.

Neceſſitas quando non excuſet vlla,cir.fi.

Crucis vis etiam in iudæo,in fi.

CAPVT V.

1 Quod quidam. C.† Nō eſt vere pœnitēs, qui peccandi aīum non deponit, recipitur
tn̄ ipſius ꝯfeſſio.& in prima cōſultatio.in 2.tn̄.2.ibi, cōſultationi. [Velint.] & de præteritis pęnitere, & pnīam agere. [Abſtinere.]i.ꝯtinere.vel ſup.ab aliquo peccato
2 in quo pſeuerāt.(Nō poſſe)qđ eſt falſum,quia in tm̄ † volūtariū eſt peccatū,ꝙ nō eſt peccatū, niſi ſit volūtariū. ad hoc 45.di.iudę.15.q.6.c.1. Ho.[Recipere]pter q̄ in caſu,de vſur.q̄q̄.li.6.[Cōſilium exhibere]nō tn̄ illū abſoluere,cum pnia nō ſit vera, vt ſeqtur. dabit ſibi ꝯſiliū cū peregrinatione,de miſſa ſingulis diebus audiēda, & his ſi.[Eorum.]q dn̄t ſe abſtinere nō poſſe.[Crebris.]i.
3 frequentibus, & hoc intendit,ꝙ † ſi frequenter cōfiteatur,& ſacerdotis diſcreti monitis, & cōſilio acquieſcat per hoc paulatim ad cōtritionem induceretur per Dei & ſacerdotis auxilium,& ſic ad verā pnīam venietur,&
4 remit.Ho.ad ſum.e.tit.§.quę inducunt hoīes.¶ † Gl.1. q̄rit,& ſoluit.¶ Vlt.gl.inducit 6.iura in ꝯrium,& ſoluit.
5 ¶ In gl.1.[ibi,minus ſupplicium.]ar.ex his Abb.illū excuſatum, qui in mortali, vel excommunicatione dicit horas ſuas,etiam ad quas de neceſſitate tenetur.91.di. clericus.de cler.mi.c.1.& c.dolentes. Nam ſi bona,quę

quis in eo ſtatu facit, proſunt ad minus ſupplicium, re-
ſtat, quod liberatur, & pœnam euitat ſic dicendo, alias ſi
dicere nō prodeſſet, eidem pœnā nōn vitaret, ſed augmē
taret. ſi dicere in malo ſtatu eſſet idem, quod non dice-
re in bono, quo caſu peccaret mortaliter. Diſtinguit tñ
circa hoc, quia ſunt quædā, quæ ſemper obligant, & ad
ſemper, vt prohibitiones, non occides, non mœchabe-
ris &c. in his declinans mortaliter peccat, cum in ſui na
tura ſint mala, ſ. de iureiuran. & ſi Chriſtus. aſſertiones
vero mandatorū Dei ſemper obligant, ſed non ad ſem
per, ſicut, Honora patrem &c. iſta qñq; proſunt ad vitā
æternā promerendam, & ad vitandam pœnam, ſ. cum
fiunt in bono ſtatu. qñq; proſunt ad euitationem pœnæ,
ſcilicet cū fiunt in malo ſtatu, quod patet, quia proſunt
ad minus ſupplicium, vt dicit gl. Cum ergo quis tūc fa-
ciendo opera charitatis, ad quæ præciſe tenetur, pœnam
euitet, q̄ non faciendo incurreret, patet, ꝙ excōicatus,
vel in mortali ea faciens liberatur, declarando, qđ eſt
dictum præceptum de honorandis parentibus, paſcen-
dis pauperibus, colendo ſabbata, & his ſi. non obligant
ad ſemper, Nam propter infidelitatem parentum excu
ſatur a primo, propter meam indigentiam a ſecundo,
2 pp neceſſitatem a tertio, ad primum. 93. diſt. diaconi.
3 23. q. 8. legis romaſter, de diuor. quanto. ad 2. de pœ. di.
3. qui vult. ad 3. ī. de reg. iu. quod non eſt, de fer. licet.
C. eod. omnes, & ſicut ex certis cauſis excuſat impoten
tia a prædictis, ſic & ab horis, ſed in prohibitionib. nul-
la neceſſitas excuſat, quia potius debet omnia mala pa
ti &c. quod me. cau. ſacris. ſecundum Ab. [& in fi.] 4. ad
aſſuefactionē, & habilitationes bonorū operū, ſicut de
baptiſmo Io. dicitur, de cōſe. diſt. 4. nō regenerabūtur.
5. quia in tali homine non habet dæmon tantam pote-
ſtatem, ſicut de iudeo legitur in dialogo, qui ſe muniue-
rat ſigno crucis, de quo dixit, inueni vas vacuum, ſed ſi-
gnatum, vt no. de conſe. diſt. 4. poſtea ſignatur, ¶ In gl.
vlt. [ibi, ſunt plures] & ī. de bap. maiores. ver. ad hoc.
[& ibi, ſatisfactionem.] vt remittat iniuriam. [& in fi.]
de hoc ſ. de rapto. c. 2. in gl. 2.

SVMMARIVM.

1 *Ieiunare qui tenetur ex pœnitentia in pane, & aqua, propter panis indigentiam aliis cibariis vti poteſt, quatenus, & quibus, & cuius auctoritate.*
Mandatum quomodo ſufficiat adimpleri, iuncta additione.
Copia ſi non poteſt haberi ſuperioris excuſatur, ſed adeundus poſtea, & quando.
Diſcretio mater virtutum.
2 *Additio gloſſarum.*
Neceſſitas inopiæ, vel infirmitatis excuſat.

CAPVT VI.

Licet tam veteris.

C. Pars de fer. li-
cet. & hoc dicit, q
1 † ex pœnitentia in
pane & aqua ieiunare tenetur, propter panis carentiam
aliis cibariis vti poteſt, non tamen ad delicias. ponit er
go dictum, & eius determinationem ibi, Diſcretionem.
[Pœnitentia] in hoc facit ad tit. ſed idem ex voto. [Ciba
riis.] etiam carnalium, ſi alterius cibi eſſet penuria [Re-
ficiatur.] auctoritate ſuperioris, ſi habere poſſunt, alias
auctoritate propria. Inn. alleg. de elect. venerabilem.
dicit Hoſt. ꝙ neceſſitati inſtanti ſatisfieri debet, & q̄ ci-
to fieri poteſt, ad ſuperiorem recurſus haberi. ad hoc ī.
tit. 1. c. ca noſcitur. [Diſcretione.] quæ virtutum eſt ma-
a ter, de off. cuſto. c. 1. [Vtantur [a]] & doleant ſe non poſſe
aliter ſuſtentari. 41. diſt. non cogantur, Goffr. ¶ In gl. 1.
2 [ibi, neceſſitas.] † inopiæ. vt hic, vel infirmitatis. de ob-
ſer. ieiu. conſilium. §. fi.

ADDITIO.

a ¶ Vtantur. No. ex litera, quod qui non poteſt punctualiter adim plere mandatum, debet facere, quod magis proximum eſt mādato, ad hoc de dolo. cum dilectus.

SVMMARIVM.

1 *Sacerdotes Græci procurantes, vel ſtudioſe negligētes oppreſſiones filiorum deponuntur, & quando publice agant pœnitentiam vide nu. 1. in dec. occultum.*
Pœnitentia poſtulanti iniungenda, niſi crimen ſit publicum.
Culpa lata dolo æquiparatur in foro pœnitentiali.
2 *Peccant grauius qui ſunt in altiori gradu.*
Incuria appellatione quid comprehendatur, vel ſignificetur.
Occultum & publicum æquiparantur, & quando.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum. 4.*
Pœna publica non habet locum, vbi ſpes eſt reſtitutionis.
Affectus paternus omnem vincit affectum.

CAPVT VII.

Quæſitum.

1 C. † Sacerdotes Græci procurātes,
vel ſtudioſe negligentes op-
preſſionem filiorū deponūtur.
& ſi hoc publicū eſt, publice pœnitebunt, primo ponitur
q. 2. reſponſio ibi, huic igitur. [Poſtulent.] ar. pp hāc cau
ſam talem pœnitentiam non iniungendam, niſi poſtule-
tur, vel niſi crimē ſit publicum, ſm Hoſ. qui remittit de
his, qui fi. occi. c. fi. [Studioſe negligētib.] exponit Hoſt.
ſtudioſam non adhibentib. cuſtodiam ita, qđ ſint in la-
2 ta culpa. [a] [Perpetuo.] quia homicidæ, & irregulares.
3 [Grauior.] grauius. n. † peccat pp altiorem gradum. 40.
diſt. homo. [Incuria.] exponit Hoſt. i. culpa leuiſſima
inueniatur ſine facto ipſorum, & ſine tactu. Nā, ſi hæc in
teruenirent, ſufficerent ad faciendū illum irregularē.
50. di. ſæpe. & c. ſeq. Inn. [Occultum.] Idē, ſi publicum,
dummodo non immineat ſcandalum, nec ſuper hoc ſit
infamatus, ar. de homi. ex literis. 1. [aliorum.] hoc ſciē-
tium, alias contradiceret, quod præmiſit ſm Hoſt. [Ad
tēpus.] non in perpetuum, quia nec reputantur homici
dæ, ſicut ii, de quib. ſ. proxi. qui fuerunt in lata culpa.
3 ¶ Gl. † 4. reſpondet per q. & ſig. contrarium. ¶ In gl. 2.
[ibi, ſi fideiuſſor. 1. rñ.] vide de cri. fal. ad falſariorum.
ſuper vlt. gl. [& ibi, Cum ſex.] tempus redhibitoriæ præ
fixum non currit emptori ignoranti latens vitium fugi-
tiui, ſecus, ſi diſſoluta eſſet emptoris ignorātia. ¶ In gl.
pe. [ibi, ſi mater.] vide qui fi. ſint legiti. tranſmiſſæ. ſup
4 gl. 4. ¶ † In gl. 3. [ibi, ſine Spe.] alias ſi eſſet ſpes reſtō-
nis, nec publice pœniteret per iura præall. ſm Ala. Inno.
& Hoſt. ¶ In gl. pe. [in fi.] & paternus affectus omnem
vincit affectum. C. de cura. fur. l. vlt. in prin. Gof. Phil.

ADDITIO.

a ¶ *Lata culpa.* Et ita probat hoc c. quod in foro pœnitentiali lata culpa etiam æquiparatur dolo.

SVMMARIVM.

1 *Pœnitentiā qua ratione debeat arbitrari ſacerdos, & n. 2. quā etiam ſimplex ſacerdos ſuper enormibus imponere poteſt.*
Contritio quæ non indigeat pœnitentia.
Moderamen diminutionem notat.
Homicidium eſt de enormibus.
2 *Rudibus, & nouitiis, ſeu neophytis quomodo ſint res inſinuanda & nu. 3.*
Paulatim initia tradenda.
3 *Additio gloſſarum.*
In fide inſtruere vt debeat ſacerdos.

CAP. VIII.

Deus qui.

C. Pars, de vi. & ho. cle. & de diuor.
1 Deus q. & h. d. ſacerdos † arbitrari
dēt pniam ſm q̄titatē exceſſus pœ-
nitentiæ, contritionē, & reliquas circunſtātias. [Contri-
tionē.] quæ poſſet eſſe tanta, ꝙ nulla pnia indigeret. re-
mit. Hoſt. ad ſum. e. ti. §. quib. & quot. [Diſcreti.] & talis
eſſe dēt. ī. e. oīs. vbi de hoc. [Moderanda] diminutionē
no. de vet. ſi. c. fi. (Homicidio.) no. per hoc quod in ſu-
ſcriptione dicitur, & qui cum eo ſunt, fratribus, ꝙ ſim-
plex ſacerdos ſuper enormibus poteſt pniam impone-
2 re, cum iſtud ſit de illis, de temp. ord. c. fi. [a] (ſaluti.) nō er
2 go † permittat ſacerdos peccatorē in diſperationē ca-
dere

dere, potius iniungat illi vnum pater noſter. 26. q. 7. al-
ligant, ad idem de conſe. di. 5. non mediocriter [Dicē-
tis] 1. ad Corin. 3. a. [Lac.] q. d. liquidum citius tranſglu
titur, quam aſperum, ideo lac, ideſt, ſuauis pœnitentia
[non eſca] ideſt nō aſpera dāda. [Paulatim] q̄a melius
paulatim & blande attrahitur rigidus, & neophytus, q̄
repēte, & cum rigore. 45. di. de Iudęis, & c. cum beatus.
& eſt ſi. quod dicit lex, nouitijs primo leuia tradenda,
ne ſi nimis a principio onerentur, aut diffidentia ip-
ſos retrahat, quæ plerunq; iuuenes auertit, aut laborio-
ſius perducātur ad id, quod poterāt faciliori via perdu-
ci, Inſtit. de iuſtit. & iure. §. 2. & de legatis. §. ſed ne pri-
mi, ſm Hoſt. [Interim tñ] ac ſi dicat, quamuis nondū
3 ſint firma radice plantati. ¶ † In gl. 2. in fi.] ſm Ho. re-
mit. ad ſum. eo. ti. §. quæ interrogationes, ſub §. circun-
ſtantiæ. ¶ In gl. confiteor] dicit Hoſt. q̄ docebit formā,
ſ. qualiter debeat genua flectere, manus iniungere, ca-
put inclinare, & ſe humiliare, primo etiam confitendo
7. principalia peccata mortalia. ſecundo ſi decalogum
tranſgreſſus eſt, caute & diſcrete de ſingulis quærendo,
prout expedit, & non vltra. & re. ad ſum. eo. tit. §. quali-
ter ſacerdos. ¶ In gl. ſe. in fi.] quę oratio habetur Mat. 6.

ADDITIO.

a ¶ De temp. or. c. fi. Hoc poteſt intelligi in morte, vel hoc de gra-
tia iſtis conceditur, alias conſueuerunt iſta epiſcopis reſeruari. vi
de gl. in c. a. de pœnit. & remiſ. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Huius decretalis pars vbi.*
*Mulieris, quæ partum alienum ſuppoſuit, vel propriū ex adul
terio ſuſcepit, audienda confeſſio.*
*Debeat id ne reuelare, an aliud agere debeat, & quid n. 3. &
4 quæ pœnitentia iniungenda, ibid.*
2 *Partus ſuppoſiti ſi ſit ſuſpicio, quid agendum.*
Hoc errore multi per vxores decepti alienos filios inſtituunt.
His errore detecto denegantur actiones hæreditariæ.
Eorum ſucceſſio cui detur.
*De parentibus qui ſcientes occultum impedimentum filios ha
buerunt exinde, & habent alios legitimos, quid iuris, in fin.*
3 *Adulterini partus ſępe contingunt.*
4 *Adulteria quibus mulieribus reuelare non ſit periculum, ver
ſic. quid ſi.*
Probationes qui paratas non habent, ſilendū eſt his, circa fi.
Accuſare nemo cogitur inuitus. ibid.
5 *Epilogus, & ſuffragium, gloſſarum. nu. 6.*
Filius noſter quis dicatur.
7 *Additio gloſſarum.*

CAPVT IX.

1 Officij. C. Pars † de teſtamētis, & de ſen. ex. offi
cij. auditur confeſſio mulieris, quæ par-
tum alienum ſuppoſuit, vel proprium ex
adulterio ſuſcepit, & hoc nō vult marito detegere. & in
prima conſultatio. in 2. ibi, Quoniam, reſponſio. [Et ad
alios] non exponit, an tales, qui ſuccederent ab inteſta-
to, an extraneos (Eius) mulieris. (Suppoſuit) aduenien-
2 te † tempore, quo parere debuiſſet, ſi vere prægnās fuiſ-
ſet. & ideo, quando talis habetur ſuſpicio, diligēter in-
ſpiciendus eſt venter, & partus cuſtodiendus. ff. de ven.
inſpi. l. 1. & per totū. Hoſt. Credit hoc errore multi per
vxores decepti, alienos filios inſtituūt vt proprios, qui-
bus errore detecto denegantur hæreditariæ actiones. ff.
ad Carbo. l. 1. §. vltim. & aufertur ab eis ſucceſſio. ff. de
iure fiſci, aufertur. C. de hæredi. inſtit. l. ſi pater. nec ap-
plicatur fiſco, quamdiu ſunt aliqui, qui ſuccedere poſ-
ſint ex teſtamento, vel ab inteſtato, vt hic, arg. C. de hę
redi. inſtit. l. nec apud. Gof. (Durante) quam non aude-
ret detegere, vel non poteſt illam probare, nec plene ſa-
tisfacere ſecundum Hoſt. qui dicit per hoc breue inter-
lineare haberi mentem ſequentium de adulterio, vide
quod dixi de eo, qui duxit. in cap. ſi. ad fin. ſ. de parenti-
bus, qui ſcientes occultum impedimentum filios habue
runt exinde, & habent alios legitimos. [Suſcepit] quod
3 † ſæpe accidit. quo caſu cōſuluit Ho. mulieri, quod quā-
to cautius poteſt, prolem ad religionem inducat. vide
quod in fi. dicam, vt ſic, ſi maſculus ſit, poſſit tute ordi-
nari. ꝫ. de fi. preſ. c. 1. & ſi filius in hoc matri nō vult cre-
dere, ſi non habet inde conſcientiam, tunc ēt in ſeculo
promoueatur, ar. ff. de his, qui ſui vel ali. iu. ſunt l. filiū,
alias ſi contra conſcientiam veniat, ædificat ad gehen-
nam. ꝫ. de præſcrip. c. fi. ſi tamen in hoc non acquieſcit
matri, quæ melius alio veritatem nouit, & quæ non prę-
ſumitur in hoc falſum dicere, ſatis habet conſcientiam
fortem. de hoc de ſimo. per tuas. 2. ſm Hoſ. Hiero. con-
tra Ioui. 6. bene eſt liberis, quib. nec de matre erubeſcē-
dum, nec de patre dubitandum eſt. [Sed competens]
4 qualis † pōt, & tanta, ne denudet ſe, de pę. di. 1. non ti-
bi dico. [Satisfactio] debet. n. ſi habet vnde, tm̄ de ſuo
dare, quantum valet, quod habuiſſent venientes ex te-
ſtamento, vel non ab inteſtato, ſi pōt id veriſimiliter o-
pinari. 13. q. 6. ſi res. & ſi id opinari non pōt, det paupe-
ribus. ſm Inno. ſm quod le. & no. de vſu. cum tu. & id q̄d
reſtituendum eſt, quod neſciatur, vnde venit ſm Hoſt.
Quid ſi non habet vnde ſatisfaciat. So. tenentur, ſi ſine
periculo pōt fraudem reuelare, ita, quod de illa fidem
faciat, alias conteratur, & pœniteat ſm Inno. de illa, q̄
ſine periculo reuelare pōt, dat Hoſt. exemplum in ſum.
quando ſm vulgare Lombardorum mulier portat lom
bar, vel vir ſcit adulteria ipſius, & tacet, & dicit ſe nouiſ
ſe eum, qui non poterat vxorem cognoſcere, propter q̄d
permittebat eam adulterari, & filios nutriebat vt pro-
prios. Quid ſi non poteſt reuelare ſine veriſimili forſan
indubitato periculo homicidiorum? Reſp. ſecundum
Inno. & Hoſt. conteratur, & taceat. 21. q. 2. ne quis. nam
hoc caſu cum ex vna parte ſit tantum damnum rerum,
ſi taceat, ex altera periculum animarum, & corporum,
ſi probationes inducat, cum vtrumque vitari non poſ-
ſit, inter hęc duo mala eliget minus malum, ar. 13. diſt.
nerui, & c. duo. taceat ergo cum dāno rerum, quod eſt
minus malum, ad hoc de pigno. c. 1. Sed ob. vtilius per-
mittitur ſcandalum naſci, quam veritas relinquatur, de
regu. iur. c. 3. Sol. in hac taciturnitate non perit veritas
iuſtitiæ, quia mulier iſta nec iudex eſt, nec teſtis eſſe po-
teſt. in quibus, & ſimilibus auctoritas illa locum habet,
quæ ſi probationes paratas non habet, ſilere debet. 2.
qō. 7. pleriquę, ſecundum Innoc. & Abb. Quinimo & ſi
probationes habeat, inuita non cogitur accuſare. C. vt
nemo inuitus, in rubro & nigro, maxime cum ſcandalo.
ꝫ. de præſcrip. nihil. ſecundum Hoſt. ſolet talib. ſuaderi
profeſſio in ordinibus mendicantium, & mihi conſtat
aliquos propter hoc inductos ad id. de alijs regionib.
non videtur plene prouiſum, cum ſuccedant. 28. q. 1. c.
vno. & 19. q. vl. in fi. ſecundum hoc intellige, quod prę-
dixi ſuper verſ. ſuſcepir, & in remiſ. quæ ibi præcedit.
5 ¶ † Gl. 1. circa partus ſuppoſitionem no. duo. ſ. infra q̄d
tempus, & cui competat accuſatio. ¶ Glo. 2. obijcit, &
6 ſoluit. ¶ Vlt. gl. quærit, & ſoluit. ¶ † In gl. 2. [ibi, quære
la] vide de proba. licet, ſuper glo. 2. [& ibi, l. 2.] vide de
hær. ſi quis, in gl. fi. [& ibi, ad l. Cor.] de falſis. ¶ In gl.
2. [ibi, filium] ſequitur, eum diffinimus, qui ex viro, &
7 vxore naſcitur. ¶ † In gl. 1. ad fi. [ibi, Corneliam] ſup. de
fal. ¶ In gl. 2. in fi.] de hoc plene per Rai. in parte 2. de
rap. 9. col. ver. mulier, quæ de adulterio, & per Hoſt. in
ſum. hoc eo. ti. §. quibus, & qualiter, ſub §. quid de mu-
liere, & adde, quod dixi in textu.

SVMMARIVM.

1 *Abbatiſſis quæ inhibita, & nu. 2. & 6.*
2 *Prædicandum de quibus ſit.*
3 *Claues quibus datę.*
4 *Epilogus ſuffragium, & additio gloſſarum. n. 5. 6.*

Mulieribus

Digitized by Google

Mulieribus quæ interdicta, quæ non.
In quibus ſit melioris, in quibus deterioris, & in quibus paris conditionis maribus.

C A P V T X.

1 Noua quædam C. † Abbatiſſæ nō pñt
nioniales benedicere,
ipſarum ɔfeſſiones au
dire, euangeliū legere, vel publice prædicare. primo po
nit exceſſus, quos ſecundo prohibet. & cauſam reddit.
2. ibi, Cum igitur [Benedicunt] prima abuſio. [Audiūt]
2. [euangelium] 3. [præſumunt] 4. abuſio. ſi haberes legē
2 euangelij, eſſent tres tantum. De † euangelio aūt, nō de
grāmatica, vel fabulis prædicandum eſt. 37. diſt. ſi quis
grammaticam. 86. di. cum multa. [Publice] q. d. ſi prima
tim vellent in capitulo monialib. ſuis regulã exponere,
vel ad inſtructionem morum aliqua bona exempla, vel
alia ſimplicia verba proponere, nō reprobaretur. Hoſt.
3 [Iſtis] ſ. apoſtolis † vniuerſis. & ſic non ſoli Pe. & q̄ oibus
apoſtolis expreſſe datæ fuerint, patet Matth. 18. ad fin.
ibi, Amen dico vobis, Quodcunque ligaueritis ſuper ter
rā &c. & Io. vlt. ibi, Accipite ſpiritū ſanctū &c. [Apoſto-
lis] vide Hiero. ad Ocea. 2. B. [Claues] no. pro pluralita
te clauium, de ſum. tri. firmiter. §. vna, in fi. ibi, videas.
4 ¶ Gl. 2. enumerat † 8. quæ nō licent fœminis, ſubmittēs
poſtea regulam generalem. in fi. quærit, & remittit. ¶ In
5 † gl. 2. [ibi. l. fi.] cuius verba habentur in præ. decr. dile
6 cti. [& ibi, eſſe pōt] niſi rē ſuam, vt in l. quia te. ¶ In † gl.
2. [ibi, ſacratas] per hoc c. & duo quæ ſtatim allegantur,
& pro decr. iſtā tenuit Gof. in ſum. de æta. & qua. §. quid
de muliere, qđ mulier nō recipit characterem ordinis,
a impediente ſexu, & conſtitutione [a] ec. etiā idem no. Io.
27. q. 1. diaconiſſam, quod vř contra. & vide, vt ibi no.
& per eūdē modū reſpondetur ad l. nulla, & authē. dia-
coniſſam, C. de epi. & cle. nec ob. 32. d. presbyter, quia
ibi non dř presbytera ex ordine, ſed quia presbyteri ſo-
cia, vnde in c. ibi ſe. quod incipit, mulieres, vocatur ma
tricuria, quaſi de rebus eccleſiæ habens curam. facit ad
prædicta, de coha. cle. c. 1. in fi. hoc ēt vide plenius per
Ray. in par. 3. de impedimento ſexus, vbi inducitur de
hoc auctoritas Ambr. contra Cataphrygas, qui per ver
ba Apoſtoli 1. ad Timoth. 3. vbi tractans de pudicitia
epī, & diaconi ſubdit, q̄ mulieres oportet eſſe pudicas,
dicebant fœminas & diaconiſſas ordinari. & id impro-
bat per ea, quæ prædixi. vltra quę conſtat, q̄ in ſacramē
to requiritur res, & ſignum. ŝ. de cele. miſs. cū Marthę.
ver. diſtinguendum, ſed in ſexu fœmineo ſignificari non
poteſt aliqua præeminentia gradus, cum habeat ſtatū
ſubiectionis, 1. ad Timo. 2. mulierē docere non permit-
to, nec dñari in virum, quia. n. parilitate male fuit vſa.
ideo fuit ſubiecta. Gen. 3. ſub viri poteſtate eris. ſacra-
menti ergo, quod præeminentiam habet characterem
non recipit, facit ad hoc quia clerici debent coronam
portare, quod non licet mulieri. 1. ad Corin. 11. & 30.
diſt. c. 2. ibi, alienam, & 2. q. 6. nō ſolēt, in fi. vbi de hoc:
nec accuſare pōt, niſi in caſibus no. in Spec. de accuſat.
§. 1. ver. Itē q̄ eſt mulier [& ibi, impedito] alios 4. caſus,
vide in Spe. §. infra alle. in prin. & in fine, vbi no. Gof. in
quibus ſit deterior, & in quibus melior conditio mulie-
rum propter ſexum. & Hoſt. in decr. dilecti. de arbi. no-
tauit 18. caſus, in quibus eſt deterior, & tres, in quibus
eſt melior. Accur. no. aliquos, in quibus eſt deterior, in
l. in multis. ff. de ſta. ho. de hoc. & alios caſus, quibus eſt
æqualis, vide plene in Spec. de procur. §. 1.

A D D I T I O.

a ¶ Conſtitutione. Vide Io. And. de conſue. quanto, ſuper 2. gloſſ. & de bap. c. 1.

S V M M A R I V M.

1 *Interdicti generalis tempore conceditur pœnitentia, & viaticum morientibus, & quibus aliis, & n. 2. 4. 6. & 9. quæ alia liceant, n. 3. 4. 5. 6. 8. & 9. circa fi.*
Clerici qui ſepeliantur in cœmeterio, & nu. 3. & 4.
Horæ a quibus dici poſſint, & quomodo, & num. 6.
Pro communione facta habetur, ſi non poteſt haberi hoſtia conſecrata.
2 *Sacerdos quando peccet adminiſtrans corpus Chriſti.*
Vnctio extrema quare plus negatur, quam viaticum interdicti tempore.
4 *Ex confeſſione cuiuſdam rei intelligitur antea fuiſſe prohibita.*
5 *Campanarum pulſatio quid ſignificet, & quando vetetur.*
7 *Epilogus, & adeptio gloſſarum.*
Viaticum quibus capiatur modis, & quare euchariſtia eo nomine appelletur.
Sacramentum neceſſarium eſt, ad dictio. neceſſitatis.

C A P. XI.

1 Quod in te. Tempore † generalis interdicti
conceditur pœnitentia, & viati-
cum morientibus, clerici qui
ſeruauerunt interdictum, poſſunt cum ſilentio in cœme-
terio ſepeliri. In conuentualibus eccleſijs clerici bini
& bini poſſunt dicere horas ſuas, cruce ſignatis, & pere-
grinis eo tempore concedi poteſt pœnitentia. Partes ſe
tent. 2. ibi, Licet autem. 3. ibi. In conuentualibus. 4. ibi,
Recipientibus. [Morientibus] hodie etiam ſanis conce
ditur, quod dic vt ĵ. de ſen. ex. c. vlt. lib. 6. [Nec ipſum]
ſ. viaticum, vel corpus Chriſti. & dicit Inn. q̄ ſi non po-
teſt ſacerdos habere hoſtiam conſecratam, non commu-
nicet, ſed credat, & eſt pro manducatione, iuxta *illud*,
Crede, & manducaſti, de conſecr. diſt. 2. vt quod paras,
2 nec credit † Inn. peccare ſacerdotem, qui in peccato exi
ſtens in neceſſitate tribuit alicui corpus Chriſti, vel ſi
aliter cauſa reuerentiæ illud tangat, vt ſi leuet illud in
terra iacēs. [Decedentibus] ſæpe dubitatum vidi, quid
de prægnantibus, quæ appropinquant partui, & de ab-
ſolutione ab excommunicatione. vide quod dixi de off.
ord. paſtoralis, ſuper gl. quo caſu male dici poteſt, q̄ mu
lieres prægnantes, licet partui appropinquantes dican
tur decedentes, quod requirit hæc litera, & decret. per-
mittimus. ĵ. tit. proxi. quare, niſi aliud periculū immi-
neret, videretur abſtinendum. [Generale] quod dic, vt
3 ĵ. tit. 3. cum partibus. [Vnctio] extrema, quid † de ma-
trimonio, & ordine? dixi poſt Inno. ŝ. de ſpon. nō eſt vo-
bis. & no. q̄ cler. non priuilegiantur ſuper vnctione, ſed
ſuper ſepultura, quod multi male aduertunt. Sed quæri
tur, quare per interdictū plus negatur extrema vnctio,
quam viaticum? Dicunt quidam hoc ideo, quia in ipſa
vnctione & non prius peruenitur ad ſacramentum, ſed
corpus Chriſti ante dationem verum corpus erat. Item
in facto patet, q̄ longe maior participatio fit in extre-
ma vnctione per orationes, & vnctiones, quam in dona
4 tione viatici. [Concedimus] ergo † prius non licebat. cō
cor. ĵ. c. fi. & qđ ibi not. [Seruauerint] nec in cauſam de-
derint, nec fraudem adhibuerint. ŝ. de priuil. quod nō-
nulli. [Eccleſiæ] non interdictæ. habent. n. hoc locum in
generali interdicto loci, vt ŝ. dixit, non in ſpeciali inter-
dicto eccleſiæ, dummodo ſit etiam cœmeterium inter-
dictum, quod dic, vt de ſent. excommunic. ſi ciuitas. in
fi. lib. 6. Nam tunc etiam clerici inculpabiles ibi non ſe
a pelirentur, vt Innocē. & Hoſt. recitant, de ex. præ. c. fi. [a]
Generale ergo interdictum omnes excludit, niſi priuile
giatos, quod ibi intelligit Ho. in vtroque caſu, ſ. & inter
dicto loci, & in ſpeciali cœmeterij, inducens, quod tan-
tum valet generale quo ad omnia, quātum ſpeciale quo
ad quædam. ff. pro ſocio, actione. §. renunciare. ego pu-
to primū dictum verum, cum aperte decre. iſta loqua-
tur de generali interdicto. bene facit quod no. de ſent.
ex. c. vlt. §. adijcimus, lib. 6. in 1. gl. ſed quid de interim
mortuis in loco interdicto? dicunt prędicti, q̄ ſi appa-
ruerunt ibi ſigna contritionis, & pœnitentiæ in morte,
relaxato demum interdicto poterunt in cœmeterio ſepe
5 liri, de ſen. exc. a nobis. 2. [Pulſatione] no. tpe † interdi-
ƈti,

Digitized by Google

ꝯi,nō debere pulſari campauas,vt ĩ.e.c.& ſ.de priui.
quod nonnullis,de conſue.cum inter.Ho.ſit ratio,quia
cum pulſatio cāpanarum ſit ſignum horarum,& officio
rum,de offi.cuſto.c.1.& 2.& per illas vocatur populus
ad diuina,de homi.lo.ſublato ſignato & principali de-
ficiat ſignum,& acceſſorium, vt etiam dicam de ſent.
ex.c.vl.li.6.§.adijcimus[Solemnitatibus]q.d.ſine miſ
ſa ſolemni, vel alia.q.occulte,nō publice.[In conuētua
6 libus]per hoc dicebat†Ho.in capellis non licere recto-
ri cum ſocio intra eccleſiam dicere horas. hodie circa
hanc partē tene qđ habes de ſen.ex.c.vl.§.adijcimus,
li.6.[Regularibus]Iſti per priuilegium poſſunt plus,qa
poſſunt celebrare conuentualiter,quod illi nō poſſunt,
ſm Inn.& intelligit,ꝙ conuentualiter celebrant nō ſo
lū in ſepulturis clericorum,ſed in alijs horis,cum dicat
hic horas canonicas.per qđ dicit patere,ꝙ loquitur de
alijs officijs.non mortuorum tantum.no.ãt Pe. hoc de
cle.ex.illud,ꝙ clerici non poſſunt intereſſe diuinis in ex
traneis eccleſijs priuilegiatis, cum ſolum in ſepultura
hic ſint priuilegiati ſuper laicos.[Pereginis]alia pere-
7 grinatione,quam vltramarina.Inn. ¶†Gl.3.arguit,ꝙ
ſi ex gratia &c.Vl.gl.reddit rationē ſpecialitatis, quā
etiam ampliat.ſecundo querit,& ſoluit.ponit opi.ꝯriā,
8 quam reprobat. ¶†In gl.2.[ibi,paruulorum]& confir-
matio in fronte,de ſen.ex.reſponſo.[& ibi,vita]vel di-
cit Ho.quia ſi digne ſumitur,per viā ſalutis ducit ad vi-
tam,medici in ſcientia ſua habent librum,quem vocāt
viaticum,quia itinerantes illum deferunt, habemus ēt
viaticum altare,de quo ſ.de priuil.in his.[& ibi neceſ-
ſitatis]contrarium no.de tranſac.veniens,in 1.gl. & il
lud tenet hic Goffr.ſub dubio forte. & tu aſſertiue il-
lud tene,vt dixi de ſac.non ite.ſuper rubri. Ioan. tamē
& Vin.dicebant,ꝙ prius non fuerat expreſſum de viati
co,quaſi illud non ſit neceſſitatis,& habetur ſola fide,
de conſue.di.2.vt quid paras,ſed vt dicunt, non valet
hęc ratio,ſm quā idē dici poſſet de baptiſmo,de conſe.
diſt.53.baptiſmi.¶ In gl.3.[ibi,ius commune]idē ar-
guitur ex dec.ſ.de priui.vt priuilegia.vbi de hoc in gl.
9 2.& patet in cōci.Vien.de ſepul.eos q.¶†In gl.vl.[ibi,
proficiſcuntur]hoc non placet Inn.& Hoſ.per lrām, cū
poſtulauerint.dicunt ergo,ꝙ ex quo cruce ſignatus eſt,
habet priui.pęnitentiæ,dummodo non ſit in mora. de
alijs peregrinis ſit vera glo.hodie non curamus hic per
decr.vl.de ſen.ex.li.6.per quam etiam nō expedit q̃re-
re,de qua remota peregrinatione debeat finis intelligi
[& ibi,Io.]Idem Vin.Gof.& Phi.[& in fi.]vn̄ dicit Inn.
aut principalis eſt ille,qui vult ſatisfacere,& tūc reci-
pietur ſatisfactio,& relaxabitur interdictum,aut alius,
qa tūc non reciperetur,nec ad eccleſiā ſepeliretur, qa
ad hoc eius ſatisfactio nō reqritur,ſed alterius. ad hoc
ĩ.de ſentē.excō.ſi ſentēria.§.1.& vlt.c.§.illis.in fi.li.6.

ADDITIO.

a ¶ Exceſ.præ.c.fina.Et vide Io.An.de priui.cum & plantate.§.q.
ſi,in gl.totum,& in c.de priuil.eo.tit.

SVMMARIVM.

1 *Capituli huius diuiſio.*
Omnis, dictio,includit hic etiam papam.
2 *Hermaphroditus comprehenditur hac conſtitutione,& circa quos actus de eo dubitetur.*
3 *Infidelis præſumitur qui non ſeruat,quod hic dicitur.*
Diſcretionis annorū tria genera,& quę,& de ea n.28.et 29.
4 *Originale peccatum quibus modis deleatur.*
In confeſſione pnīaria quę peccata reuelare debeat confitens.
5 *Solus,excepto caſu.*
Quid differat a iudiciali.
6 *Quoties facienda,niſi fiat,quæ pœna,nu.10.& ſi quæ ſint in ea a ſacerdote ſeruanda,& eius officium,nu.12.14.& 15.*
& c.celanda ſemper,nu.15.
An facta amico reuelanda,nu.16.an laico facta in pęnitentia propalari poſſit,nu.17.
Eam reuelanti pœna,nu.17.eam audiens qualis eſſe debeat, nu.18.22.& 23.
Eam præcedit contritio,nu.20.ſequitur ſatisfactio,n.21.eius reuelatio vt probetur,nu.26.cui poſſit committi,nu.31.
Neceſſaria pp abſolutionem,ſi copia poſſit haberi ſacerdotis.
7 *Per ſe,non per alium, excipiuntur quidam,& qui.*
Cui facienda,& nu.10.11.12.13.31.& 32.
8 *Curæ animarum definitio,cum eius expoſitione.*
Cui commiſſa.
Vnde competat,quatenus extendatur, & quibus acquiratur rationibus.
9 *Pœnitentię iniungendæ variæ ſpecies,& quę,et quāta eſſe debeat,& nu.18.22.23.24.& 25.quæ fructuoſa.nu.30.*
Ad eam quis cogi poteſt negligens,reuerenter ſuſcipienda,ad dictio.reuerenter.
10 *Euchariſtiam ſumere quis cogendus ob ſuſpicionem pretermiſſa confeſſione.*
12 *Confeſſarius ſacerdos proprius quis,eius officium,& prudentia qua,nu.14.18.22.23.31.& 33.& de eius poteſtate. n.24.ab eo quod ſit,ratum Deus habet,nu.25.*
18 *Contritio peccatori neceſſaria,& quanta,nu.19.& quæ requirat,n.19.in fi.non prodeſt ſine confeſſione,nu.21.*
19 *De Dei potentia,vel miſericordia deſperandum non eſt.*
22 *Satisfactio quorum eſſe debeat,& remitti poſſit.*
26 *Reuelatio quibus modis probetur confeſſionis.*
27 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.nu.28.*
Appellationis iudicis negligentia imputatur appellanti.
29 *Additio gloſſarum.*
Peccata venialia quæ,mortalia quæ,remiſ.
Quib. modis remittūtur venialia,ad dictio.benedictā,remiſ.
Et quando confitenda,ad ver.In fin.
33 *Per vinum mundantur putrida.*
Per oleum fouentur ſana.

CAPVT XII.

Omnis. Capitulum eſt nō recipiens breuē ſum
1 mā,†& ſunt 3.principales partes,2.ibi,
ſi quis.3.ibi,ſacerdos autē.& 1.ſtatuit
de confeſ.& penitentia ſemel in anno fienda,& eucha-
riſtia recipienda,niſi ex cauſa,& de pęna contrafacien-
tium & publicatione ſtatuti.ſecundo de confeſ.alieno
ſacerdoti fienda.tertio inſtruit confeſ.in tribus.ſ.in cir
cunſtantijs inquirendis,varijs pęnitentijs imponendis,
& peccatis occultandis.in vltimo pęnam apponens, &
quo iſtud omnis,de mente papam includit.vide quod
dixi de fo.compe.ſignificaſti,ſuper ver. iuriſdictioni,
& vide ad materiā,quod dixi de vo.magnæ, poſt prin.
in glo.hoc patet,cum ſuis re.[vtriuſque]alia litera[cu-
iuſq;]prima color[Sexus]i.maſculus ſit, vel fœmina. p
2 quod †patet idem in hermaphrodito,cum in ſexu non
ſit hæc diſparitas,& cum ſit ratio eadem.& facit de vi.
& hone.cler.c.1.in fi.De illo enim dubitatur ſolum cir
ca illos actus,qui alteri ſoli ſexui conueniunt.remiſ. da
bo ĩ.ti.2.foros,ad fi.facit ad hoc,qđ ſcripſi de pactis.
3 c.1.ſuper vlt.gl.li.6.[Fidelis]præſumptio†eſt de infide
litate contra non ſeruantem, quod dicitur. & facit qđ
dixi ſ.ti.1.c.ſi.[Diſcretionis.]vt dicebat Hoſt.Anno-
rem diſcretionis habemus tria gn̄a.primū quo ad con-
feſſionem intelligēdo,vt dicit gl.2.puberis quo ad vo
tū,vel matrimoniū, de re.c.1.li.6.de deſpon.impu.c.
2.3.maioris 25.& hoc quo ad miniſtrandum de bonis
pro velle,diſponendū,& cōtrahendum.ff.de mi.l.1.de
duobus ex his.de proba.in præſentia [Omnia]non tā
4 †originale qđ p baptiſmū indiſtincte deletur in infan
a te,in adulto per contritionem,[a] de pęn.di.1.tres actio
nes, de bap.maiores,cęterum.& ver.verum.[Sua]q.ſe
alium reuelet,de pę.diſt.1.quāuis, niſi forſan in hęre-
ſi,vel ſi cognouiſſet matrem,filiam,vxorem contra na
turam,vel aliud tale commiſit,propter cuius circunſtā
tias,quæ aggrauant,neceſſe ſit alium reuelare ſecundū
Ho.

Ho. qui de hoc remittit ad ſum. eo. ti. §. qualis. & ſub §.
diſcreta, & §. in quo tenetur, ver. caueat aūt, & ſe. [So-
5 lus] non ob. peſſima † conſuetudo, ſecundum quam plu-
res ſimul ad pœnitentiam accedebant, de pœ. diſ. 1. quā-
uis Gof. ad fi. di. dicit Hoſt. hoc fieri, ut liberius cõfitea
tur, ſic ſ. de elec. quia ꝓp, de teſti. c. 2. & habet hoc locū
ēt in manifeſtis, nam licet pro illis ſit imponenda pœni
tentia manifeſta ſ. c. 1. non tñ eſt de neceſſitate facien-
da illorum manifeſta confeſſio pœnitentialis, tñ ſi hoc
vult pœnitens, facere poterit id ēt in occultis, ſ. de di-
uort. ex literis, vt ex multa contritione interdum ex pe-
regrinorum multitudine fertur factum in centenario,
Iudicialem vero confeſſionem bene tenetur quis face-
re de manifeſtis in publico, de accuſa. ſi confiteri. glo
riando vero debet nemo ſe prodere, de exceſ. præ. quā
6 ſit maxime clericus, vt ibi, [Saltem] ac ſi d. quia † ſæpius
homo cadit, eſſet ſæpius confitendum, de pœn. di. 3. ſe-
pties, & c. ſe. ſed ad minus ſemel hoc fiat [Semel] hoc in
telligit Inn. de his, qui poſtquam pœnitentiam egerunt,
non peccauerunt mortaliter, quibus hic conſulitur, ꝙ li
cet non ſint in peccato, tamen ſemel confiteantur in an
no, quia non debent ſe nimis aſſecurare. 5. diſt. ad eius,
vel loquitur de his, qui peccant, quia ad minus ſemel
in anno debeant confiteri, ſed per hoc non prohibet,
quin ſtatim poſt peccatum confiteri debeat, dummo-
do copiam ſacerdotis poſſit habere, quia nunquam a
Deo abſoluetur peccator, qui ſe ligat peccato, niſi ab-
ſoluatur a presbytero, cui dictum eſt, Quodcunq; & cę.
alij dicunt, ꝙ pōt differre, ſed primum ſecurius. Innoc.
(In anno) monachi ſingulis menſibus cõfiteri debent,
& in prima Dnica menſis cõicare, qd dic, vt in Cle. de
ſta. mon. ne in agro. §. ſane. [Fideliter] remittit de hoc
7 Ho. in ſum. eo. tit. §. qualiter. [Confiteatur] per ſe, † non
per nunciū, de pœ. di. 1. quem pœnitet, in prin. ſit ſi ſim-
plex, poteſt præſens confiteri per ſcripturā. 33. q. 5. qua-
b lis. b Vin. vnde dicit Inno. ꝙ ſi eſſet ſurdus, vel mutus,
vel alterius linguæ, vel ſic æger, ꝙ ſine periculo non pōt
loqui, confitebitur per ſcripturā, vel per aliū. (Proprio]
dr̄ proprius, cui cura ſuæ parochialis eccleſiæ eſt com-
miſſa, ſit rector, vel Vicarius ſm̄ Ho. ꝗ deſcribit hic cu-
8 ram † dicens, ꝙ cura eſt vigil, oneroſa, ac ſolicita cuſto,
dia aīarum commiſſa alicui, vt curet, ne peccēt, ſed ſal-
uentur. quæ competit ex lege, vel commiſſione canoni-
ca, aut conſuetudine, ſeu præſcriptione per ſe. ap. nō im
probata. hæc aūt ex diuerſis iurib. colliguntur, vnde
dic, cura eſt vigil & oneroſa, ac ſolicita cuſtodia anima
rum, vt colligitur ex eo, quod leg. & no. ſ. de æta. & qua.
intellexunus. §. ſi. de homi. c. pro humani. §. 1. lib. 6. de
of. archi. c. 1. & de of. archipresb. c. ſi. & de of. primi. c.
vnico. 8. q. 1. qui epiſcopatum, & in ſe. expoſitione. Cō-
miſſa alicui, vt curent, ne pereant & c. inſtruēdo ſibi cō-
miſſos in fide, & moribus, nec nō de vitijs fugiendis, ac
virtutibus, & bonis operib. exercēdis, vt patet 10. q. 1.
placuit, & in eo qđ leg. & no. ſ. de vi. & ho. cle. vt quiſq;
presbyter, & c. vt clericorum mores, & ſ. c. Deus qui. §.
appellationi. ex quo ſequitur, ꝙ ꝗ male, vel negligēter
curat, obligatur Deo, ar. Inſti. de inuti. ſti. §. ſi quis aliū,
cu & exinde tenetur reddere rōnem. ĩ. de of. or. irrefra
gabili, reſp. 1. de ſta. mo. cū ad monaſteriū. §. Abb. hęc
aūt debet curare prędictis modis, necnon viſitādo, cor
rigendo, puniendo, ſacramenta eccleſiaſtica exhiben-
do. ſ. de elec. dudum. 2. §. tandē, & de tranſac. veniens,
reſp. 1. & ĩ. e. ca. §. ſacerdos. & c. cum infirmitas. caueat
igitur, ꝙ ſp hanc obligationē præ oculis habeat, ne re-
periatur negligens, dormiens, vel dormitās. Vnde Pſal.
Non dormitabit, neq; dormiet & c. nec mirum, quia ſi- c
cut dicit Beatus Bene. non dormitat, nec dormit, ꝗ im
pugnat Iſrael. ideo curato dr̄ Prouer. 6. a. defixiſti apud
extraneū manum tuā, illaqueatus es verbis oris tui. &
ſequitur, teipſum libera, diſcurre, feſtina, ſuſcita amicū
tuum, ne dederis ſomnū oculis tuis, nec dormitent pal-
pebrę tuæ. ꝙ ſi hæc diligenter ſeruauerit, eſto, ꝙ ꝓp du-
ritiā plebis non proficiat, tutus erit, vt probatur 43. diſ.
ſit rector, & c. cohertis, ſed nō omittat ſeculare brachiū
inuocare, eſto ꝙ p̄tores ſine effuſione ſāguinis nequeāt
coarctari, ſ. de homi. c. poſtulaſti. Quæ cōpetit ex lege
ſcripta, ſiue iure cōi, ſicut patet in epis. ſ. de of. or. ꝓque
reute, & prælatis, qui per electionē creantur, & ēt recto-
ribus eccleſiarum parochialiū, ex quo ſunt auctoritate
ſui iudicis inſtituti, vt hoc patet in eo, quod leg. & no.
ſ. de cle. pere. c. ſi. & de offic. archi. cū ſatis. ſ. de of. or. ſi
ſacerdos, & c. cū ab eccleſiarū, & c. ad reprimendam, &
ĩ. ti. 1. nuper §. 2. & §. ſi. in ſi. & in ſum. eo. tit. §. cui con-
fitendum ſit, reſpon. 1. & de ſent. excom. §. ſi quis poſ-
ſit excōi. ſub §. ſi. ꝗ incipit, nedum aūt. ¶ Et notandū,
ꝙ hæc cura extenditur ad oēs habitātes ĩ limites prędi
ctorum, qua rōne & prouentus ſpirituales exinde prouc
nientes percipiūt in vſus neceſſarios conuertendos. ĩ.
de his, quæ ſi. a præ. paſtoralis. ſ. de paro ſuper eo, niſi
in aliquibus obſtet conſuetudo. ſ. de decimis, cum ſit
homines, & c. ad apoſtolicę. hi aūt limites quantum ad
parochias pro diſpoſitione epōrum extendi poſſunt ex
cauſa, & reſtringi, prout leg. & not. de exceſ. præla. ſicut
vnite, & de ecc. ædi. ad audientiam. 1. quibus & de hac
cura teneatur ēt curati reddere rationē, ſicut le. & no. ſ.
de priuil. c. 3. §. in eccleſijs, & de præb. in Lateran. ¶ Vel
cōmiſſione canonica, ab epō generaliter, vel ſpāliter fa
cta, ſicut patet in archidiacono. ſ. de offi. arch. c. 1. & in
archipresbytero. ſ. de off. archipręs. c. ſi. & per totum, &
in officiali ſuo, vt patet in eo, quod leg. & no. ſ. de inſti.
c. 4. de ap. Romana. reſpon. 1. li. 6. & in vicarijs eccleſia
rū perpetuis. ſ. de offi. vicar. ad hoc. & ēt ex cauſa ad tē-
pus conſtitutis. ſ. de app. peruenit. ſ. de off. or. cū nos.
vel a papa ꝑ priuilegiū generale, vel ſpeciale, vt patet
22. d. c. 1. & 25. di. c. 1. 25. q. 2. c. 1. & ſe. & in eo quod le.
& no. ſ. de tranſla. epi. c. 2. §. ſed neq;, ver. præſertim, &
ſ. de of. dele. quā Abbas, ante ſi. & de hęre. excōicamus.
ĩ. §. quia vero. de exceſ. præ. accedentib. ad ſi. vel per cō
poſitionem ex certa ſcientia confirmatam. ſ. de tranſa.
c. veniens. §. ſi. Aut conſuetudine, ſeu præſcriptione, nā
& metropolitani in ſua, & etiam aliena prouincia, &
epiſcopi in alienis dioce. & etiam Abbates, Archidiaco-
ni, & capellani, & ſimiles iura epiſcopalia & parochia-
lem curam, & ad hæc pertinentia, in quantum iſta poſ-
ſunt in eos cadere, & per conſuetudinem, & præſcriptio
nem acquirunt, ſicut de conſuet. probatur in eo, quod
legi. & no. ſ. de elec. dudum. 2. §. tandē. ſ. de of. or. quan
to. & c. duo ſimul, & c. irrefragabili. §. exceſſus. & de fo
ro compe. licet. §. 1. & c. cū contingat, de off. or. Roma-
na, & de fo. compe. Romana, & de ap. Romana, li. 6. &
de præſcript. probatur hoc in eo, quod legi. & not. ſ. de
præſcrip. ex trāſmiſſa, & c. auditis, & c. olim, & c. veniēs,
& de relı. do. cōſtitutus, & c. venerabilem. & c. cū dile-
ctus. Aliqui tamen dicunt, quod per conſue. non acqui-
ritur cura, niſi per ſe. ap. approbata, quibus non aſſenti-
mus, quia expreſſe contradicunt iura, ſ. de elec. dudū.
2. §. tandem, & alia prealle. arg. tamen pro ipſis. 93. di.
illud. 9. q. 2. c. 1. & ſeq. & q. 3. antiquis regulis. ¶ Per ſe.
apo. non prohibita. hoc ideo dicitur, quia conſuetudo
non proficit, niſi ſit præſcripta & rationabilis. ſ. de con
ſue. c. ſi. Irrationabilis autē iudicatur per ſed. apo. ſi ex
ea limites confundantur. ſ. de decimis, cum ſint homi-
nes, in ſi. vel ſi exinde alij graue præiudicium pareatur,
arg. in eo, quod le. & no. ſ. de dec. ſuggeſtū, & de maio.
& obe. cum inferior, & de conſue. cum olim. ſed & quā-
tum ad perſonam priuatam reprobatur, vt nec curam c
acquirat ex conſuetudine, nec ſibi eligat confeſſorem,
vt colligitur in eo, quod no. in ſum. eo. ti. §. qui confiten
dum ſit, ſub §. cui imperato. reſpon. 1. In præſcriptio-
ne vero talium bona fides, et iuſtus ti. requiruntur. abo-

quis.

Digitized by Google

quin expreſſe per ſedem apoſtoli, reprobatur, quod dic
vt legitur & no. ſ. de decimis, dudum, & de præſcrip. ſi
diligenti. & adde quod no. ſ. de offi. ordi. conquerẽte.
§. 1. de maior. & obedien. inter quatuor, & de offi. archi
di. c. fi. & de reſti. ſpol. olim. 1. & 3. & ſ. de cleri. nõ reſi.
quia nonnulli. 1. reſpon. & ne prælati vi. ſu. c. 2. ver. ꝙ ſi
quis, ſecundum Hoſ. ¶ Redeamus ad literam. [Pœnitẽ-
9 tiam ſiue †conſiſtat in eleemoſynis, vel in diſciplinis,
orationibus, ieiunijs, vigilijs, vel quibuſcũque alijs. [Vi
ribus] nam vltra poſſe nemo. ſ. de pac. c. fi. cum concor.
[Studeat] ergo nõ negligat, qđ ſi faceret, per cẽſurã ec-
cleſiaſticam eſt cogendus, vt patet de ſponſa. ad audiẽ
tiam, in fi. & tãdem ad requiſitionẽ eccleſię p brachiũ
ſeculare, quod verum in peccato publico. ſecus in occul
to. 6. q. 1. ſi oĩa, de ſym. ſicut nobis, in fi. ſm Ho. [Adim-
pleat] per ſe, vel per alium. Vinc. facit qđ no. gl. 2. d. pre
ſbyter ſi. [Reuerenter] vide quod no. in Cle. de hær. ad
10 noſtrum, ver. 8. [Euchariſtię] nũquid †ſuſpectus, quia in
anno non communicat, cogẽdus ſit communicare. no.
30. di. c. vlt. [Proprij] ergo non extranei, in quo aliqui ſe
ſeducunt ſm Ho. [Cam] pone exemplum ſ. e. quod qui
dã. [Alioquin] i. ſi ſaltẽ ſemel in anno non confiteatur,
vel confitetur, ſed euchariſtiam non recipit, nec de ſacer
dotis ſui conſilio abſtinet. [Arceatur] per ſententiam.
Ho. & no. in ſi. ĩ. c. prox. [Careat] niſi vicium purgaue-
rit ſm Vin. [Salutare] inductum. ſ. pro ſalute animarũ.
(Publicetur) ſic ĩ. c. prox. de ſymo. quoniam, ad fi. (Iu-
11 ſta †de cauſa) vt quia ꝓprius ſacerdos particeps eſt de
licti, ĩ. ti. 2. ſi cõcubinæ, de teſti. veniẽs. ꝯ hoc quod dixi
ſm Vin. de ordinatis ab ep̃o, c. fi. vel quia latens odium
eſt inter epiſcopos, vel parẽtes ipſorum, vel quia nimis
eſt ſimplex, vt dicit gl. (Poſtulet) niſi ſit priuilegiatus a
ſe. ap. vel a iure, ĩ. c. ſi. ſaluo, quod ſtatim dicam, (A pro
12 prio) proprius †eſt parochialis. Item Papa, Item ep̃s, &
omnes hi proprij, etiam immediate, ut dixi de of. archi
pre. c. 3. ſufficit ergo alterius iſtorum licentia, arg. ĩ. c.
ſ. 1. reſpon. de hær. excõicamus. §. quia uero, Idem in le
gatis papæ, & ipſorũ penitentiarijs, ar. de of. leg. c. 1. 1.
reſpon. Idem ur̃ de generali uicario epi, arg. ff. de iudi.
cum prætor, de of. or. inter cætera. Si ergo de prædictis,
uel de alterius prædictorum licentia quis confiteatur,
tenet confeſſio, & abſolutio, quia facta a ſuo iudice. Di
cit tñ Ho. ꝙ proprio ſacerdoti parochiali facienda eſt
de hoc fides, alias poſſet non confitenti ſibi, nec de ſua
licentia ſupradictam pęnã infligere, alias daretur uia
figmentis. ꝯ id de diuor. quanto. ad fi. & redderetur il-
luſorium hoc edictum, quod eſſe non debet. plus dicit,
ꝙ quamuis ex generali licentia data ſacerdoti, uel con
ſtenti confiteatur quis præter ſui parochialis licentiã,
huic tñ ſtatuto non præiudicetur quo ad confeſſionem
ſemel in anno proprio faciendam. immo requirenda
ſit illius licentia, niſi hoc exprimatur, ꝙ ſiue ſui licentia
liceat. ĩ. c. ſi. huius ꝯrium hodie terminatum per conſti
d tutionem Io. uas electionis.[d] tamen Ho. illius dicti has
reddit hic rationes qa ualde æquum eſt, ut quis cogno
ſcat uultum etiam interiorem pecoris ſui, cui habet mi
niſtrare euchariſtiam, ſ. e. c. proxi. & per conſequens pe
riculoſum eſt huius ꝯrium, unde prouer. 27. in fine. dili
gẽter agnoſce vultum pecoris tui, tuoſque greges con
ſidera. Secunda, quia ex contrario ſequeretur, ꝙ omnes
ſui ſibi ſubtrahi poſſent, quod nõ debet velle ſuperior,
ſicut nec vellet id ſibi fieri. ſ. de of. or. cum ab eccleſia-
rum, cum concor. Item confunderetur ex hoc eccleſia-
ſticus ordo, & vilipẽderetur diſciplina. contra id. 11. q.
1. ꝑuenit. eſt ergo reſtringenda interpretatio talis licẽ
tię, de uſu pa. ex tuarũ, de priuil. paſtoralis. Item in ge-
nerali conceſſione &c. de re. iur. in generali, cũ ſuis cõ-
13 cor. (Sacerdote) quis eſt †ſacerdos ſcholariũ, & merce-
nariorum? Dic ꝙ ex quo per annum ſteterunt in paro-
chia illi ſacerdoti confiteri debent, 16. q. 1. queſti. Alij
dicũt idem eo ipſo, ꝙ ſe transferũt, & ſi per annum morã
non fecerint, ar. de deci. ad apoſtolicæ, & melius, de pa-
ro. c. fi. Idẽ in peregrinis, viatoribus, & alijs, qui certam
mãſionẽ non habent, ar. ſ. e. c. proxi. in fi. pro & ꝯ. ff. de
iudic. hæres abſens. Tutius tñ eſt ſm Inn. ꝙ oẽs hi a pro
prio ſacerdote obtineant ſpecialẽ licentiã, ſatis tñ vr̃, ꝙ
ſi peregrinationis inſignia receperunt a proprio ſacer-
dote, hoc ipſo videtur circa predicta dediſſe licẽtiam.
Hoſt. de his remit. ad ſum, e, tit. §. cui confitendum, ſub
§. fi. & de paro. §. pe. ver. quis intelligatur parochianus.
[Ipſe] alienus ſacerdos [Sacerdos] confeſſiones audiẽs,
14 quicũq; ſit ille, proprius, vel alienus. [Et †cautus] præ-
cipue in faciẽdis interrogationibus, ſuper quo remit.
Hoſt. ad ſum, . . ti. §. quę interrogationes. per totũ, & ma
xime ſub §. luxuria. nã in illo peccato dicit caute amba
landũ, iuxta ea quę ibi no. [Medici] ſpiritualis. & ad in-
ſtar carnalis caueat, ne ante factũ, in facto, vel poſt de-
ꝓhẽdatur in culpa. ad hoc de eta. & qua. ad aures, de ho
mic. tua. [Sauciati] i. vulnerati, ſicut fecit pius Samarita
nus, Luc. 10. c. fi. [Diligẽter] & caute, vt ꝑdixi, & remit.
Ho. ad pred. §. quę iterrogationes, in prin. ver. ſacerdos
aũt, & ver. no. ꝙ dicit. ver. rex. iſte ponitur, & exponitur.
[Conſiliũ] qn non plene cõfitetur. ſ. e. quod quidã. [Re-
medium] abſolutionis, qñ in illo eſt vera confeſſio, ſ. e.
ſignificauit. Ho. [diuerſis] Sen. ad Lucil. contradicẽs, ꝙ
15 † nihil ita ſanitatem impedit, ſicut remediorũ crebra
mutatio. [Experimentis] vbi non eſt eadem cauſa nec
idem argm̃. ff. de ſol. qui res. §. aream. Vin. [Signo.] ff. ſi
cer. pet. l. certũ. ſ. de teſti. licet ex quadam, de con. tua.
[Quouis] puta ſcriptura. & eſt ar. ꝙ qui iurat celare, nec
nutu dẽt innuere. ff. de leg. 3. l. nutu. Vinc. [Prodat] mul-
tis modis dr̃ quis proditor. Qui no. 46. diſt. clericus. 1.
& 11. q. 4. nolite. Hic vero prodit ſecretum ſuę fidei cõ-
miſſum reuelãdo [Aliquatenus] ſ. nec ſerioſe, nec luden-
do, niſi ꝯfeſſus ſacerdotẽ ducat in teſtẽ. ſ. de ſy. nemo,
vbi de hoc. in quo quidẽ caſu plures ei confeſſi fuerunt
idem crimẽ. quamuis poſſit exprimere illum, qui ipſum
inducit, alios tñ oĩno celare debet, & ſic loquitur ſ. de
adul. ſignificaſti. Quid ſi confiteatur ſe velle aliquẽ oc-
cidere, vel aliud maleficium committere, petens conſi
lium, & dicens, ꝙ non poteſt tentationi reſiſtere? Dicũt
quidam, ꝙ ſacerdos hoc poteſt reuelare illis, qui pñt
prodeſſe, & non obeſſe, ar. 22. q. 5. hoc videtur. 2. q. 4. ſi
aliquod, & c. non ſolum, & ſe. & 2. q. 1. ſi peccauerit. Alij
dicunt, ꝙ omnino celare debet hoc, vt ſ. de of. or. ſacer
dos, & ſ. de exceſ. prę. dilectus, & hic. nos autem conce-
dimus, ꝙ quicquid poterit bono modo circa hoc face-
re, vt peccatum impediatur ſine expreſſione perſonę,
& ſine proditione confitentis, hoc faciat, vt in primis
concor. proditionem confitentis, quantumcũque ma-
lum exinde ſequi poſſit, eidem omnino denegamus, vt
in vltimis concor. & ar. ĩ. ver. 1. & ſe. poſſet tamen dici
in prędicto caſu contrarium. nec enim eſt vera confeſ-
ſio, vbi non confitetur peccatum commiſſum, ſed com-
mittendum, de quo nec pœnitentia dari poteſt, & qui-
libet impedire tenetur, vt no. ſ. de iureiur. quemadmo.
§. fi. ĩ. de ſen. exc. ſi vere, & c. quantę. ff. de pac. ſi vnus.
§. pacta. & adde quod no. in ſe. quæſt. & dic vt ibi. Dicit
tamẽ Innoc. ꝙ vbi petit pęnitentiam pręteritę volunta-
16 tis, bene eſt cõfeſſio, al. ſ. e. quod quidam. quid † ſi ali
quis reuelat ſecretum ſuum amico ſuo, dicẽs, quod hoc
dicit ei in confeſſione, vel penitentia, vtrum talis coga-
tur teſtificari? Sic, quia licet hoc modo dicat, tamen
non poteſt hoc dici tanquam ſacerdoti illi, qui non eſt.
ſed & quamuis hoc ſacerdoti dicatur, non tamen hoc
ſemper videtur dicere tanquam ſacerdoti, ſed tãquam
amico, vt dictum eſt. nec talis petit ſibi iniũgi pęniten-
tiã, vel ſe abſolui, ſed alia intẽtione hoc profert, cui ſtan
dum eſt contra verba. ſ. de ver. ſig. intelligentia. verũ
tamẽ, ſi ſacerdos ſit, hoc omnino celare expedit, atque
decet

decet ſm Inn. & Ho. ne huic edicto fraus fiat, alioquin
quilibet ſacerdos hoc reuelans poſſet dicere, q nihil ſi-
bi in foro pœnitentię, ſed alio modo cõfeſſus fuit, vt pa-
tet in eo quod le. & no. ſ. de diuor. quanto. §. pe. & j. e.
17 c. ver. ſi. ſuper ver. reuelare. † quid ſi aliquis in neceſſita
te conſtitutus hoc confiteatur layco in pœnitentiali fo-
ro? vt de conſe. di. 4. factum eſt, & no. ſ. de of. or. paſto-
ralis. §. preterea, ver. ad quod dicimus. dicas, q quãuis
talis clauem non habeat, tamẽ in hoc Dei miniſter eſt,
& omnino debet celare peccatorem, ſicut & ſacerdos,
nec ad teſtificandum debet cogi, quia quaſi eadem ra-
tio eſt in ſacerdote, ſecundum Inn. ar. ſ. de conſti. tranſ
lato. quid ſi talis peccatorem prodat? Reſpon. non põt
habere locũ pęna ſequẽs, cum nec ſacerdos ſit, cum igi-
tur certa pęna ſcripta non ſit cõtra talem arbitrarie pu
nietur. ſ. de offi. dele. de cauſis. §. inimico. quid ſi ſubdi
tus percipit, q epiſcopus ſuus de peccato ſuo certus eſt,
& venit ad ipſum peccata ſua confitẽs, vt ipſius corre-
ctionem euadat? Reſpõ. cautus ſit eps, & reſpõdeat hoc
peccatũ non recipio in pęnitentia, nec iſtud, cum de ip
ſis publice ſis infamatus, non tamen debet abſolutio-
nem denegare, quia ipſã nõ ob. poterit contra ipſum in
quirere, & eundem punire, dũmodo non diſpenſet, qd
dic vt no. ſ. de ſciſma. c. 2. & de bigamis, quia circa. Si
autem hoc omnino occultum eſſet, hoc omnino in pœ-
nitentia recipere deberet, eſto quod ipſe ſciret. 6. q. 2. ſi
tantum, & c. placuit. ſm Hoſ. ſm quem hoc iniungas in
ſumma. e. ti. §. in quo tenetur ſacerdos, reſpon. 1. de cę-
18 teris dic, vt ibi no. [Sed prudẽtiori] ver. nã † confeſſorẽ
oportet eſſe diſcretum, & cautum, vt leg. & no. ſ. e. §. ſa
cerdos. vnde & ſm contritionem maiorem vel minorẽ
debet pœnitentia moderari. quæ contritio cuilibet pec
catori & adulto, vel doli capaci neceſſaria eſt quantum
ad peccata actualia ẽt in baptiſmo, de pę. di. 1. tres, de
cõſe. di. 4. omnis qui. & patet in eo, quod no. ſ. e. c. circa
19 prin. ſuper ver. ad annos diſcretionis. ſed quanta † de-
bet eſſe contritio? Quidam dicunt, quod tanta requiri-
tur, quod peccator potius vellet omnem pœnitentiam
ſubire, quam peccaſſe, ar. 32. q. 5. ita ne. tu dicas, quod
ſufficit, ſi doleat, quia Deum offendit. nã ſi doleret non
de offenſione Dei, ſed forte de infamia, quam incurrit,
vel quia propter hoc honorem ſuum amiſit, talis pœni-
tẽtia non eſſet ſufficiens, neque digna. 50. d. vt cõſtitue
retur, ſed & quãuis quilibet teneatur potius omnia ma-
la ſuſtinere, quam malo conſentire, vt 31. q. 5. ita ne,
nullum tamen obligamus ad hoc, vt tantam contritio
nem debeat habere, quod potius vellet omnem pœnã
ſuſtinere, quam peccaſſe in præterito, vel peccare in fu
turo. Nam peccatum commiſſum præterijt iam, vnde
contritio tanta præſens, cum eo, quod iam factum eſt,
veraciter adaptari nõ põt, ſed nec tenetur homo illius
eſſe conſtantię, vt credere teneatur, q potius ſuſtineret
mortem, quam peccaret in futurum, ſi neceſſitas alte-
rius horum ſibi incumberet, quamuis, ſi pręſens eſſet ne
ceſſitas, tunc deberet eligere nõ peccare, quãtum ẽt ad
futurum tps ſperare debet, q aut illa neceſſitas nõ ve-
niet, aut q dominus dabit cum tentatione prouentum.
1. ad Corin. 10. & ſicut humilitatis eſt timere in talib.
ſic veræ fidei, & ſpei eſt nunquam de Dei potentia, vel
miſericordia deſperare. vnde & in oratione dominica
petimus, Et ne nos inducas in tentationẽ. Aug. proijce
te in Deũ, nec. n. ita crudelis eſt, vt ſe ſubtrahat, & te ca
dere permittat, ſed & diſcretionis eſt tales tentationes
fugere, ſicut Chriſtus nos docuit fugiens in Aegyptũ.
Mat. 2. D. 7. q. 1. §. eũ ergo. nec ob. de pęn. di. 1. nunq̃, v-
bi dr, q Caim punitus fuit anteq̃ opus peccati patra-
ret, qa & ſi opus nõ patraret, iã cogitatu peccauerat, &
cõſenſu. ¶ Itẽ in ꝯtritione requiritur, q ſit in propoſito
vlterius non peccãdi, de pę. di. 1. non põt verã peniten-
tiã, & di. 3. pęnitentiã agere, & c. ille pęnitentiam, &c.
20 pęnitẽtes, & c. ſe. & an j. c. 1. in prin. vbi de hoc, poſt ꝯ
tritionem vero ſequitur confeſſio, q̃ diſcretus ſacerdos
dẽt attẽdere, qualis eſt, debet. n. eſſe pura, & ſimplex, di
ſcreta, & integra, quod dic vt no. in ſum. e. tit. §. qualis.
ſed & debet eſſe pudibuda, vt ibi no. & probatur, de pę
ni. di. 1. quẽ pęnitet, & §. ſi. & frequens, quia & ad multa
confert, & frequenter cadit, quare & neceſſe eſt, q per pę
nitentiam frequenter reſurgat. vnde & ſi poſt pœniten-
tiam relabitur aliquis in peccatum, iterum confiteri o-
portet, vt ſ. de ſum. tri. c. 1. §. pe. in quo & attendẽda eſt
ipſius ingratitudo, de pę. di. 3. in prin. & ꝑ totũ. non pro
21 deſt † autem contritio ſine confeſſione, ſi peccator tẽpus
& copiam habeat confitẽdi, ar. de leproſis, & Laza. de
pę. di. 1. quacunque hora. Valet etiam ꝯfeſſio per ſcien-
tiam, & propter fidem, quam peccator in confeſſio-
ne exercet, quia per hoc oſtẽditur ſe credere abſoluendi
& ligandi datam ſacerdotibus poteſtatem. 24. q. 1. quo-
cunque. valet ẽt propter humilitatem, & obedientiam,
q̃ exhibet mandatis Dei, dũ flectendo genua, & iungen
do manus humiliat ſe peccator coram ſacerdote, valet
ꝑ gratiam, quę ei cõfertur, maxime per manus impo-
ſitionem. 24. quæſt. 3. notandum, quia quaſi impoſſibi-
le eſt, quin Deus reſpiciat frequenter confitentem, va-
let etiam ꝑ interdictorum, & amiſſorum recuperatio-
nem, quia ſacerdos reconciliat gratiæ diuinæ, & reſti-
tuit te peccatorem ad ſacramentorum participationẽ,
de pę. di. 1. multiplex, & c. nonnulli. ſ. de vi. & hone. cle.
22 quoniam. §. ſi. ¶ Sequitur † ſatisfactio, quæ eſt ſacerdo-
tis arbitrio imponẽda, vt le. & no. ſ. co. ſignificauit hęc
quandoque conſiſtit in pecunia, quandoque in alijs, vt
le. & no. j. e. cũ ex eo, & ſ. e. c. reſp. 1. ver. & iniũctam. vt
tamen ſcias, q reſtitutio malę acquiſitorum, vel dam-
norum datorũ, ſiue iniuriarum irrogatarũ omnino fa-
cienda eſt læſis, ſi reperiantur, de quo & ſacerdos gra-
tiam non poſſet facere, quia non dimittitur peccatum
& c. qd dic vt leg. & no. ſ. de vſu. cũ tu. §. 1. In alijs vero
arbitrari ſacerdos põt ꝯtritione conſiderata, quia plus
valet apud Deũ menſura doloris, quam tpis, & mortifi
catio vitiorum, quã abſtinentia ciborũ, de pę. di. 1. men
ſuram. ¶ Sacerdos aũt in pęnitentia imponenda debet
eſſe miſericors, atque beneuolus, vt patet de pę. di. 1. ſic
ſacerdos, & c. nullus dubitet, & c. nõ ſufficit, & c. quem
pœnitet, & no. ſ. e. §. ſacerdos. Debet tñ ei exponere, q̃-
tum deliquit, & quantã pęnam debet agere, & ſi dicat
peccator, q paratus ſit eam facere, debet ipſam ei iniũ
gere remittendo de gratia duos aut tres, aut plures an-
nos, conſiderata multitudine peccatorum, numero an-
norum iniungendorum, ar. in prædictis iuribus 26. q. ſi.
alligant, vt poſſit dicere ſicut Deus, Libenter ignoſco,
prompte indulgeo, malo miſericordiam potius, quam
23 ſacrificium, de pę. di. 1. ſerpens. ¶ Sicut aũt † ſacerdos
debet eſſe benignus, ſic & peccator ad obediendũ dẽ-
ci eſſe voluntarius & paratus, quia de nullo peccato ſi-
ue paruo, ſiue magno põt plene ſine pęnitẽtia quis pur
gari, de pę. d. 3. productior. ideo debet ſe omnino pone
re in iudicio ſacerdotis, nihil ſibi reſeruans ſui, vt oia
eo iubente paratus ſit, ꝑ recuperanda vita aię facere, q̃
cunque faceret pro euitanda corporis morte, & hoc cũ
deſiderio, quia vitam recuperat infinitam, de pę. di. 5.
cõſideret. ¶ Si vero peccator non ſit ita paratus, nihilo-
minus imponat ei ſacerdos pęnitentiam ſaltem quan-
tumcunque leuiſſimam, & iniũgat, q omnia bona, quę
faciet, & mala quæ tolerabit propter Deum, ſint ei pro
pęnitentia, & proficiat ad ſalutem. & ſic abſoluet ipſũ,
in quantum debet & poteſt non ſimpliciter, ſicut quidã
ſimplices faciunt, ne indiſcrete abſoluendo ſeipſum o-
24 bliget pro eodem. ¶ Nec † eſt multum quærendũ, quan
tum poſſit ſacerdos dimittere, ſed firmiter credẽdũ, q
Deus, qui facit oĩa in numero, pondere, & menſura, Sa-
piẽtiæ. 11. in multis ſeqtur arbitriũ ſacerdotis. Hieron.
expo.

expo.ſymboli. E.de remiſſione peccatorũ ſufficere dẽt
ſola credulitas,eius.n.cauſas,aut rationes requirat, vbi
indulgentia principis eſt,cum erga terram principis li-
beralitas diſcuſſioni nõ ſit obnoxia, cur ab humana fra
gilitate diſcutitur diuina largitio? Nec ob.de pę.di.1.c.
quę penitet.vbi dr̃, ꝙ Deus non ſoluit, vel ligat eos, de
quib.putamus, ſed illos,in quib.opus miſericordię,& iu
ſtitiæ exercemus.ibi.n.loquitur de illis,qui errant in fa-
cto, vel in iure diuino.in facto,quia nõ credunt aliquos
eſſe peccatores,qui ſunt,ẽt in iure,quia aliqđ peccatum
modicũ & leue reputant, qđ tñ magnũ & graue eſt,tũc
25 .n.non ſufficit pęnitentia iniuncta. Illud † aiit,qđ ſacer
dos moderate remittit,dñs ratum hẽt. Item non ob.de
pę.di.5.fratres,quia ibi loquitur de illis,qui pęnitentiã
agunt de vno, & non de alio, ſicut & ſ.c. qđ quidã.ſed
nec ob.de pę.di.5.falſas,quia illud intelligitur de illis,
qui nõ reſtituunt alienum,ſm Inn.cuius eſt quaſi hęc to
ta gl.quoad mentẽ.de cęteris,dic,prout plene Hoſtien.
no.in ſum.eo.tit. §.quib.& quot dietis,& §.quæ pęnitẽ-
tia,& per totum.(Vlla expreſſione) vt ſ.c.officij,de ſpõ.
26 tua.(Reuelare) ſed † quõ probabitur ſacerdoti,ꝙ pec-
catũ ſibi confeſſum reuelauerit? So. quia ſacerdos hoc
confeſſus eſt coram pluribus,licet extra ius,ar.de accu.
ſi conſtiterit,de exceſ.prał.quæ ſit. Idem eſſet in eo,qui
cõfeſſus eſſet occultum peccatũ coram epiſcopo,tñ co-
rã aliquibus forte vt per illos diſpenſatio probaretur.Si
.n.epiſcopus reuelaret, per illos de hoc probari poſſet,
ſm Vin.& Hoſt.ẽt ſatis huic accedit. per confeſſionem
aũt ſacerdotis in iure factam planum eſt hoc probari.
Quid ſi confitetur in fide ſe hoc dixiſſe,ſed negat id ſibi
in pęnitentia reuelatũ? Videtur abſoluendus ſacerdos,
cũ non plus parochiano, quam ſibi ſit credendum, &
quia reus.6.q.v t. actor.contra, quod ſit condemnan-
dus,niſi probet,ꝙ ad eum aliunde peruenerit, arg.6.q.
2.ſi tñ,& c.placuit. Ho.dicit,ꝙ ex quo nõ conuincitur,
non punietur hac pęna ordinaria,ſed ſi nõ probet,ꝙ ad
ipſum aliunde prouenerit, arbitrarie punietur.Gl.Vin.
27 potes videre in Spec.de prob.§.1.ad fi.¶ † Gl.1.expo-
nit,& ſoluit,& ſignat ↄ̃riũ. ¶ Gl.2.reſpondet per duas
qõnes.¶ Gl.6.exponit,quærit,& ſoluit. ¶ Gl.7.quærit,
28 arguit,& ſoluit.¶ Gl.8.arguit,et remittit. ¶ In gloſ.1.
(ibi,l.1.) vide de ſy.Matthæus,ſuper gl.2.(et ibi l.3.) ſi
minor ad alium decipiendũ per aſpectum laborauit ſe
probare maiorem,nõ reſtituitur(et ibi,l.1.) vide de de-
lic.pue.c.1.ſuper 3.gl. ¶ In gl.6.(ibi,ſi domus tua) vi-
de de priuil.paſtoralis,ſup vlt.gl.¶ In gl.7.[ibi,§.vlt.]
negligẽtia iudicis appellationis imputatur appellãti,q
29 poterat principẽ adire,& de eo cõqueri. ¶ † In gl.1.in
fi.]Io.de nõ doli capacibus, vel infantib.loquitur,quo-
rũ ætas ignorat,quid videat,vt ẽt no.in prę.c.pueris,in
30 gl.3.¶ In † gl.2.[ibi,fructuoſa]quaſi ſentiat gl.qđ tunc
erit fructuoſa, cũ cõfitebitur peccatũ, qđ celauit, & de
illo ſatisfaciat, ſicut vr̃ quod nõ habeat neceſſe iterum
alia confiteri:alij ↄ̃,ꝙ ex quo vnũ celauit, ẽt prima de-
beat iterum cõfiteri.de hoc de pę.di.1.§.nõ ita.plenius
per Hoſ.in ſum.eo.tit.§.an peccata,ver.quartus[& ibi,
venialia]quæ ſunt venialia,& quæ mortalia, vide plene
in ſum.eo.ti.§.de quib.peccatis[& ibi, bñdictã]& alijs
modis,qui no.in ſolu.6.li.in vlt.gl.dicebat Vin. vel per
benedictionẽ epiſcopalẽ, vt in gl. ſuper Beati immacu-
lati.[& in fi.]præcipue ſi ſunt inueterata,& in cõſue.de-
ducta.25.diſt.criminis, de iureiur.& ſi Chriſtus,ad fin.
de his dr̃, grãdi caue ne obruaris arena,nec intereſt,an
nauis vno fluctu operiatur aqua, an ipſa paulatim ſub-
intret, & ſubmergat,de pę.di.1.tres ſunt actiones.¶ In
gl.3.[ibi,licentia]vide quod dicam ſuper gl.quid ſi,ad
31 fin.[ibi,† diſcretum] nec.n.prodeſſet abſolutio quo ad
Deum ei, qui quærit indiſcretũ, vt per imperitiam illũ
abſoluat,vt no.11.q.3.qũo.¶ In gl.executionem,[ibi,
ſufficienter]de hoc e.q.c.1.dicebat aũt Pe. ꝙ ſacerdos
curatus alteri ſacerdoti nõ curato bene põt cõmittere
intra parochiã ſuã certos caſus, vel articulos ad iſtar de-
legati ad vniuerſitatẽ cauſarũ. ff.de iudi. cũ prætor. &
hic loquitur qñ nõ ſit cõmiſſio,ſed ſimpliciter parochia
no datur licentia, quaſi tunc ille ſacerdos hoc faceret
ſuo iure ex prorogatione,qđ eſſe non poteſt, ex quo exe
cutionẽ non hẽt.primo vero caſu facit ex demandatio-
ne.ſi.quod dixi de eccle. ædi.ad audientiam.2.ſuper 1.
gl.cũ ſua remiſſione. de principali materia vide quod
dixi ſ. de off. archipre. c.3. & dicam de elect. cũ ex eo.
§.porro,li.6.ſuper ver.ab eis.tractat ipſe Pe.ẽt id,quod
eſt expeditũ ĩ.e.ſi eps,lib.6.[& ibi,religioſi]in his pro-
cedit,quod dicit gl.ſed de Prædicatoribus,& Minorib.
dic,vt in cõſtit.Bonifa.ſuper cathedram.§.ſtatuimus,
innouata per concil. Vien. de ſepul.dudum, quæ tñ per
Cle.V.prorogata fuit ad Herem.S.Aug.& per Io.XXII.
32 ad Carmelitas.¶ In gl.quid † ſi.[ibi,aliũ]propria aucto
ritate. & hoc tenet Io. [& ibi, vadat] hoc tenet Phil. &
Goſ.dicebat Hoſ.hãc opinionem veram, qñ periculum
non eſt in mora; alias eſt vera opinio Io. dñt tñ quidã,
vt refert Inn. ꝙ in neceſſitate poteſt alteri ſacerdoti cõ
fiteri, ſed ab illo non poteſt abſolui, quia non ſubeſt ei,
tñ quia contritione remiſſum eſt peccatum,poterit cõi
care. e dicit tamẽ dici poſſe, ꝙ ex quo in caſu neceſſita-
tis cõfitetur illi qui claues habet, ꝙ ab illo poteſt abſol
ui, ſed quid ſi non inuenit alium, cui confiteatur,quam
proprium, quem ex iuſta cauſa recuſat? Dicit Inn.ſi iu-
ſtam habet cauſam,quare timet,vt quia ex confeſſione
ſua poſſet periculum, & graue peccatum, & ſcandalum
generari, eligat mori ſine ↄfeſſione, & confiteatur Deo
ſoli, vel confiteatur illi crimen in genere, & circũſtan-
tias, ex quib.non timetur periculum,periculoſas omni-
no taceat, Deus.n.ſic ordinat opera ſua, quod non vult
eſſe cauſa mali, vel qđ aliquod malum poſſit ex eis pro-
uenire, ſm Inno.& Hoſt. alias ſm Hoſt.confiteatur cui
poterit, arg.ĩ.c.ſi.& quod no.de off.or.paſtoralis, ver.
ad qđ. alias Deo ſoli, vt prædixi. dicit aũt Inn.ꝙ pp ſo-
lam indiſcretionem ſacerdotis non dimitteret, quin ſi-
bi cõfiteatur. qđ intelligit Hoſt.qñ id bene poteſt in cõ
ſciẽtia ſua inuenire,vel ad id illam informare, vide cir-
ca hoc quod no.de pę.di.6.c.vlt.[& ibi,& ipſe dabit]vi
de qđ no.in Cle.de priuil.religioſi,in glo.puto.¶ In gl.
ſic.ſ.(ibi,ſicut.in princ.)& ibi poſui ver.quos hic pone-
bat & exponebat Abb. ¶ In gl.1.miſericordiã,(ibi,di-
33 ſciplina) vt ibi † dr̃, per vinum mundãtur putrida, per
oleum ſananda fouentur. Goff.vide Hiero. ſuper Oſeę.
C.¶ In gl.pe.(ibi imperitia)qui.ſ.vno collyrio omniũ
oculos vult curare. & vide quod poſt Hie.not. in Cle.ſi
dominum,de reliqui.in gloſ.orationis, in vlt.membro.
34 ¶ In gl.vlt.in fi.)innuit † illud per iſtud correctũ.dice-
f bat Hoſt.ſaluari f poſſe, vt omnibus diebus vitæ ſuæ pe-
regrinando pergat,quam diu durat pœnitentia tempo-
ralis. puta ſeptennalis, vel alia, quo tempore lapſo de-
trudetur in monaſterium, vt hic,& ſic venit hic ſupple-
tiue,nõ correctiue.ff.de le.non eſt nouum, ſic patet hic
hunc ſacerdotem ad modum pęnitentis ſimoniaci, &
hæretici puniri.de hære.c.pe.de ſymo.quoniam.

ADDITIONES.

a ¶ Contritionem. Secuto baptiſmo,nam per illam ſolam nõ poſ-
ſet baptiſmus haberi, vt ibi.

b ¶ Qualis.Ibi vide gl.& plenius Io.And.in c.cum apud,de ſpon.
commiſſo.

c ¶ Curam. Et tamen etiam priuatæ perſonæ dat conſuetudo iu-
riſdictionem, vt in tex.in c.cum contingat,de fo.compet. vbi
vide Io.And.

d ¶ Electionis.Vide gl.in Cle.dudum,de ſepulturis.§.ſtatuimus.

e ¶ Cõmunicare. Vide Io.And.in c.ex tenore,ſuper gl.2.de temp.
ordin.

f ¶ Saluari.Facit hæc opinio ad materiam l.1.ff.vi bo.rap.& Cy.in
l.qui ſepulchra, C.de ſepul.vio.& vide gl.de pę.diſ.6.ſacerdos.

SVMMARIVM.

1 *Medici corporum ad infirmos vocati officium primum quod, & nu. 3. ad dict. ante.*
An ordinari poſſit, num. 2. remiſs.
Eius pœna quæ ſi non obediat huic conſtitutioni, nu. 5. ad dict. ſatisfecerit.
Quando dicatur eius tranſgreſſor, ibid. & nu. 1. & 3.
2 *Infirmitas corporalis vnde procedat, ſeu cauſetur, & n. 4. circa finem.*
3 *Præcipiendi verbum, infert neceſſitatem.*
Præſcriptione tolli non poteſt conſtitutio inducta animarum ſalute.
4 *Spiritualis ſalus maior corporali. & eam præcedit, & nu. 6.*
Inferior ibi manum non poteſt apponere, vbi ſuperior appoſuit, ſine licentia, excepto caſu.
5 *Conſtitutio publicata quandoque habet ante duos menſes efficaciam, vt hic.*
Ex vitio rei venditæ teneor.
6 *Suffragium gloſſarum.*
Animæ ſalus rebus corporalibus præfertur.
7 *Additio gloſſarum.*

CAPVT XIII.

1 Cum infirmitas C. † Medici corporũ ad infirmos vocati ante oĩa debent illos ad confeſſionẽ inducere, nec dẽnt pro ſalute corporũ aliquod pernitioſum aiæ ſuadere. ponit ẽt duplicẽ conſtitutionis cãm, & pœnã tranſgreſſorũ. & primo ponit vnã cãm ꝯſtitutionis, ſecundo conſtitutionẽ, tertio aliã conſtitutionis cauſam, quarto pœnam trãſgreſſoris, quinto quandã inhibitionem. 2. ibi, præſenti. 3. ibi, hoc quidẽ, 2 4. ibi, ſi quis. 5. ibi, Cæterũ. (Nonnunquã) ergo † nõ ſemper. vnde dicit canõ, cũ percuſſio corporalis imminet, vtrũ pro purgatione, an ꝓ vindicta ꝯtingat, Dei iudiciũ in hoc ignoratur, 7. q. 1. cũ percuſſio. Dicente Io. 5. Amplius noli. q. d. omnino deponas animum peccãdi. Gof. ad idem de iureiur. & ſi Chriſtus, vet. Iacobus. (Ne deterius) i. ne maiorem infirmitatẽ incurras. & ſic facit ad propoſitũ. (Tibi cõtingat) dicit gl. ſuper illud Matt. 11. in prin. confide fili, remittuntur tibi &c. quod infirmitates 5. de cauſis proueniunt. i. vt iuſtis per patiẽtiã augeatur meritũ, vt in Io. 2. ad cuſtodiã virtutum, ne ſuꝑbia tentet, vt in Paulo. 3. ad corrigẽda peccata, vt hic. 4. ad gloriam, vt de cæco nato, & de Lazaro. 5. ad initiũ pœnæ, vt in Herode. dantur verſus, Vt probet, vt dãnet, vt expiet, vt mereatur. Vt pateat Chriſti gloria, pœna datur. (Diſtricte † præcipimus] & ſic neceſſitatem im-
3 portat. s. tit. 2. in his. de hoc de treu. & pa. c. 1. vnde & ĩ. imponitur pœna. & dicit Hoſt. ꝙ cũ pro ſalute animarũ hæc conſtitutio ſit inducta, conſuetudine, vel præſcriptione tolli non poteſt. peccant. n. in talib. tranſgreſſores, de ma. & obe. illud (Medicis) an ordinari poſſint, dic vt s. de æta. & qua. ad antes. [Ipſos) infirmos (Ante omnia) i. antequam ad curam manum apponant, vel de ſalario conueniant. quid ſi prius de ſalario conueniant? Vr, ꝙ medico obſtet exceptio, & ꝙ ſolutũ ẽt poſſit repeti, cũ mercatus ſit ꝯ legẽ, arg. 10. di. vides, C. de legi. non dubium. s. de pac. c. ſi. C. de agri. & cenſi. quemadmodum, lib. 12. ff. de vari. & extra. co. l. 1. §. ſi Iulius Maternus, & §. ſi cui cautũ eſt, & l. medicus. dicit Hoſt. quod quia nõ inuenit hanc pœnam iure cautam, nõ audet imponere. dicit tamen, ꝙ pium eſſet & bonum hoc exprimere, quia forſan medici non eſſent poſtea circa hoc negligentes (Induant) e. in effectu ſm Hoſt. alias non intromittant ſe de cura, quod probãt ſequentia ſm eũ, 4 ar. de cler. non reſiden. relatum. (Spirituali) quæ † quia maior eſt, præcedere debet. de ma. & obe. ſolitæ. cõtra, s. de temp. ord. cum in diſtribuendis, de conſe. di. 2. ca. ſi. vbi præmiſſa manu ſuperioris, non debet inferior ſine licentia manũ apponere. So. illud prohibetur ob reuerentiam, iſtud ob exemplum cauſam ſtatuitur, & ad prouiſionem periculi infirmorum licentiatus eſt, ergo ipſo iure hæc inferior poſt, quam ſuperior manum appoſuit, & ſic non habet neceſſe recurrere ad prætorem. ff. de cõdi. inſti. quæ ſub condi. §. ſi. ſatis fuit exquiſitũ hoc contrarium. (Effectus) peccatum vocat cauſam, infirmitatem vocat effectum. (Cauſam) impulſiuam. ff. de poſtu. l. 1. §. ſextum. Vinc. (Incurrunt) ex quo vero ſciunt in omni infirmitate mortali & non mortali medicos hoc dicere ex præcepto, ceſſabit timor, & periculũ. (Publicata) er-
5 go † tunc ẽt ante duos menſes, & poſt, non niſi publicatur, ex quo ſic cautũ eſt, & facit ad ea, quæ notantur s. 6. libri, ſuper data. (Satisfecerit) ſ. dando pauperib. quicquid emolumenti exinde percipit, ad hoc. s. de iudi. cũ ſit, vel ad arbitrium iudicis, cum certa ſatisfactio nõ exprimatur, de off. de leg. de cauſis. Ho. (In terminatione) ſicut de ſagit. c. vno, vbi de hoc. (Salute) de con. di. 5. contraria. Gof. (Periculum animæ) ex quo ſine peccato non poteſt ei ſubuenire, nõ habet quid faciat. 22. q. 2. ſaciat, & dicit Vin. ꝙ medicus, qui dicit, non conſulo, ſed ſi ſuccedas ad aliquam, ſanaberis, hanc conſtitutionẽ tranſgreditur. ſi. n. aliquid tibi vendo adijciens, ſi vitioſum eſt, ſi læſum, nolo teneri, cũ ſcientia illud tale, tñ teneor. ff. de ac. em. & ven. l. 1. §. venditio. vide quod dicam de re. iur. eum qui certus, li. 6. ſuper. 1. gl. cum ſua remiſſ. ad
6 Spec. ¶ † In glo. vlt. (ibi, ſancimus, in fi.) i. vaſa & ornamenta eccleſiæ vendi, & pignorari poſſunt pro redemptione captiuorum, vt animæ hominum vaſis & veſtib. præferantur. (& ibi, l. 1. §. 2.) vide de iuramen. ca. c. 1. ſuper 1. gl. ¶ In gloſ. 1. in fi. & 61. di. §. his omnibus. ¶ In
7 gl. 2. (ibi, ſententiam) idem Inn. & Hoſt. ¶ In gl. vlt. (ibi, quam corporum) pulchre facit in auth. vt cum de appel. co. §. ſi autẽ laici, vltra med. ti. col. 8. (& in fi.) de elect. vbi periculum, in prin. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Quæſtores eleemoſynarũ quando admitti debent, & quæ proponere, & qualiter ſe gerere debeant, & quæ conceſſa, & nu. 2. 3. 4. & 8.*
Eorum priuilegia quæ, ibid. & quæ reuocata, nu. 4. ex delicto ſubſunt ordinario, ibid.
Indulgentiarũ meta, vel terminus quis, & n. 9. ad dictionem diſcre. & nu. 10. 12. 13. & 15. quoties acquirantur, nu. 10.
Earum dies vtiles, anni vero vt intelligantur, nu. 11.
2 *In disiunctiuis alterum ſufficit adimplere.*
Per prædicationem non præiudicatur vlli, vtilis prælato, & animabus.
Per confeſſionem vero præiudicatur.
3 *Ad declarationem quæ faciant, rei propoſitæ deducere poſſunt, licet niſi in ea contenta deducere nubi liceret.*
Commiſſa videntur affinia mandato quæ ſunt, vel iuxta ipſum.
Doctores, ſeu magiſtri, qui alphabetarij appellandi.
4 *Literæ quæſtorum diligenter examinandæ, & in quibus, & ſupra num. 1. 2. & 3.*
Prædicatio eſt contentioſæ iuriſdictionis.
5 *Apoſtolicæ ſedis actus ſequendi.*
Capiti membra ſe debent coaptare.
6 *Remiſſio epiſcopi extranei ad quid valeat, quoties acquiratur, nu. 10. eius beneficio non vtitur remiſſor, nu. 11.*
7 *Iudicij dies quibus appellationibus alijs ſignificetur.*
Regnum Dei non poteſt emi pecunia.
9 *Beguinarum hoſpitia damnata.*
10 *Epiſcoporum culpa. 48. remiſſiue.*
Indulgentiæ in conſecratione eccleſiæ, nu. 15.
11 *Pœnitentia iniuncta per minorem remitti nequit.*
12 *De Cardinalium collegij poteſtate vbi tractetur.*
Papa quando celebrat, vel prædicat quantum concedat indulgentiarum, ad dict. moderamen.
Eius poteſtas in indulgentijs concedendis, & in prælatos, & omnes, num. 13.
13 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 15.*

CAP.

Digitized by Google

1 Cum ex eo. C. † Eleemoſynarum quæſtores ſine apoſtolicis, vel diœceſani literis admitti nō debent, nec nunc proponant vltra id, quod continetur in illis. debent eſſe modeſti & diſcreti, & à locis, & expenſis incongruis abſtinere, ponit formam remiſſionū. literas in conſecratione baſilicæ vltra annum, ex alijs cauſis vltra 40. dies indulgeri non poſſe, & ſunt 4. principales partes. ſecunda ibi, formam, tertia ibi, qui aūt. quarta ibi, ad hæc (ſc alios.) quam ſint. geſtant. n. falſo religionis habitum. ſ. de priuil. tuarū. [Abuſiones.] de hoc de voto. ſan. c. 2. in fi. [Prædicatione.] & tū prędicare ad eos non pertinet, ſed habent charitatiua ſubſidia petere, & indulgentiā, ſi q̄ habent proponere. infra de hære. vt officium, lib. 6. §. compeſcendi. [Apoſtolicas.] vel diœceſani. ex quo aūt tales apparēt, neceſſe eſt illos
2 admitti per curatos, & † ſufficit altera litera, vt innuit hic diſiunctiua, de reg. iur. in alternatiuis. ſic de hæret. excōicamus §. quia vero nonnulli. & hoc verum, ſi apparent literæ non ſuſpectę, alias ꝯ. ſ. de fide inſtrum. qd̄ ſuper quo caſu ſacerdos prius, quam illum admittat, cōſulet epm̄. de offic. archipreſb. c. fi. in fi. & pp hoc habēt multi diœceſani ſtatutum, quod nulla litera apoſtolica recipiatur, vel approbetur in ſua diœceſi, niſi ipſi primitus conſulantur, & dicit Hoſt. quod ex hoc eſſent grauiter puniendi. ſi id facerent in fraudem poteſtatis apoſtolicæ. arg. de priuil. dilecti. & c. quanto. ad fi. vbi vero liquet de indulgentia, & perſona nota eſt, alia litera non debet requiri, ſicut in Prædicatoribus, & Minorib. ſm Hoſt. qui remittit. de exceſ. præl. nimis praua. nec requiritur alia epi licentia, niſi id eis interdixiſſet ex cā, puta quia vſurpant, vel impediunt iura parochialia, vt patet ex no. de priuil. in his, & c. animarum. ꝯ. ſ. c. prox. §. ſi quis aūt, & quod ibi no. Sol. aliud in prædicatione, & aliud in peccatorum confeſſione, vt ibi. Ratio diuerſitatis, quia per prædicationem non præiudicatur alicui, ſed potius releuatur onus prælati, & prouidetur aiarum ſaluti. ad id 95. di. ecce, & ff. de neg. geſt. ſoluendo. cum ſuis concor. in cōfeſſione verò poſſet ſpirituale & tpale præiudicium generari, vt dixi in contrario, vel licet iſti priuilegiati ſint indiſtinctè ſuper prædicatione, ſup cōfeſſione non indiſtinctè, ſed illorum tantum, qui ad illorum prædicationem contriti ſunt, & ſtatim, non ex interuallo, vt ex ipſorū priuilegijs legi poteſt, & forſan non generaliter, ſed de illis tantum peccatis, de quibus ſunt contriti. de his ergo non poteſt iudicari, niſi videatur priuilegium, de priuile. porro. in contrario remiſi ſuper glo. executionem, ad dec. Boniſa. in Clemen. de ſepul. dudum. [Et tunc] ſcilicet cū literas apoſtolicas, vel diœceſani præſentant. [Literis.] vel quod faciat † ad ipſarum declarationem circa factum. nā & illa quæ iuxta mandatum ſunt, commiſſa videntur, arg. ff. de his, quæ ſub tut. vel cur. l. magis puto. §. cuius officio. Caueāt ergo à prædicatione, maxime cū multi ex eis laici ſint & inhoneſti, niſi aliquibus approbatis eſſet expreſſe permiſſa. Item ne aliud proponant, quam litera contineat, quaſi legeret alphabetum, quem legendum refert Hoſtienſ. quod ſeruant quidam magiſtri canoniſtæ maxime qui nihil addentes, vel minuentes apparatum legūt ſicut textum. [Permittantur.] concil. Vien. hoc repetēs addit, quod diœceſani, ante quàm quęſtores † admittantur, literas apoſtolicas examinent diligenter. eodē titu. abuſionibus. vbi etiam concilium reuocat priuilegia quædam quæſtorum, & ſuorum ordinum, ſi quæſtores delinquant, in hoc ſubmittit eos ordinarijs exemptionis priuilegio non obſtante. & no. argumen. quod prædicatio eſt contētioſæ iuriſdictionis. 6. quæſt. 3. ſcriptum. 16. quæſt. 3. placuit 2. de hæred. cum ex iniuncto, ſecundum Vinc. [Secundū cum.] ſequitur † actus ſedis apoſtolicæ in hac forma, vt hic. Idē in caſibus, de hære. ad abolendā, de tēp. or. c. 2. de maio. & obed. dilecti. de re iud. in cauſis de conſtit. ex literis. & breuiter mēbra debent ſe capiti coaptare, de præſcr. cū non liceat. nam turpis & c. de ſpon. du. c. fi. ſalua prærogatiua ſedis apoſtolicæ. de tēp. or. c. 1. ſm Hoſt. [Apoſtolus.] Ad Ro. 14. & 2. ad cor. 5. & ſup hoc verbo, de hac forma dicit Vin. id, quod ad literam ponitur in Spec. eod. tit. verſ. Et no.
6 de epo, cuius † remiſſio licet non valeat ſine ꝯſenſu proprij epiſcopi ad remiſſ. pęnitentiæ, valet tn̄ eo inuito facta ad participationem bonorum, quæ in ſuo epiſcopatu fiūt. [Stabimus.] libera fortuna mors eſt cap. & c. no. 13. q. 2. vbicunque. [Geſſimus] cōſiderato mortis tēpore. 25. di. qualis. [Malum] Iuuenalis. lib. 1. de morib. vl tima fiet qō. Hier. ad Aſellam. E. Ante tribunal Chriſti ſimul ſtabimus: ibi patebit, qua mēte qs vixerit. (Meſ-
7 ſionis.) diem † iudicij vocat diem meſſionis: quia tunc metemus, vt ſeminauimus in hac vita, vt ſequitur. Item vocatur dies ventilationis, quia tunc grana excutiētur a paleis, & ſegregationis, quia mali piſces ſegregabūtur a bonis. 2. q. 1. c. fi. Go. [Seminat.] Lu. 6. [Facultates] cautius diceret, fideliū ſint ſubſidia opportuna, cum qñque facultates ſuperat, ſm Hoſt. [Conſulatur] & ſuſtentatio vobis non ſubtrahatur, de don. apoſtolicę. cum concor. de eccl. ędifican. de his. [Gaudia] ergo regnum Dei poteſt emi pecunia, qđ non eſt verum, vt 1. q. 1. ordinationes, in 1. gloſ. [Peruenire] ſequitur in litera, Nos aūt de omnipotētis Dei, & beatorū Apoſtolorum Petri, & Pauli auctoritate confiſi, tot dies & c. [Qui aūt.] hic tradi-
8 tur, quo † quæſtuarij iſti debent eſſe ordinati prius quo ad ſe. ſecundo quo ad hoſpitia. tertiò quo ad expenſas. quartò quo ad habitū. [Modeſti] vide quod dixi de voto. cap. 1. ſuper vl. gl. [In congruis] parcit, ꝙ nō dicit proſtibulis, ſed cauendum eſt a quaſi proſtibulis, ſi-
9 cut ſunt hoſpitia † quarundam Biguinarum fictarū, qđ pernitioſum genus eſt mulierum, nec de facili alios, q̄ religioſos admittunt, à quib. modis omnib. eſt cauēdū. 18. q. 2. diffinimus, & cap. pernicioſam. Hoſt. hodie iſtarum ſtatus damnatus eſt per concil. Vien. de religio. domi. cum quibuſdam. [Geſtent.] quo caſu puniuntur, & ipſi, & qui eos mittūt, de priuil. tuarum. ſupra. [Indiſcretas.] ſcilicet non pōderata qualitate, & quantitate cauſæ quæ ſubeſt. nam ſecundum quod eſt magna, vel parua, maior, vel minor indulgentia debet dari. & ſic not. cauſam ponderandam. de hoc ſupra de accu. cum dilecti. [Superfluas] ideſt ſine cauſa, vel nimis largas. 48. cul-
10 pas epiſcoporū, quarum hæc eſt † vltima, colligit Hoſ. in ſum. huius tit. §. cui cōfitendum, ſub §. cui epiſcopus. [40. dies.] ſi eadem perſona eodem die ſępius conuenit ad locū, pro quo indulgetur remiſſio, vel ſępius dat denarium, nunquid ſępius habebit 40. dies. Dicit Vincē. quod ſic, dum durat tempus, vel dies remiſſionis, quia non eſt conceſſa remiſſio ſolum propter iter, vel denarium, ſed & propter obligationem eccleſiæ, quæ ſic remittendo ſe obligat orare pro illo, ſit ergo diſcretus remiſſionem faciens, vt dixi ſupra eodem. quod autem. Idem Guil. in Spe. eo. tit. verſi. quid ſi eadem. vbi addit rationem, ꝙ in beneficijs fieri debet larga interpretatio. & ibi in ver. ſeq. no. quod hic ēt notauit Vin. ſcilicet
11 † remiſſorē ſua remiſſione vti non poſſe. Item pęnitentia iniuncta per epiſcopū nō poſſe ſacerdotē remittere: ſed ſic econtra. item papam, vel epm̄ non poſſe ſibi remittere pęnitentiam ſibi per ſacerdotem iniunctā ſine illius auctoritate. ĵ. c. fi. (De iniunctis.) Hoſt. per hoc no. dies indulgentiarū vtiles, licet ſecus dicat in annis. itē ꝙ qui 40. dieb. ieiunare dēt, huius indulgentię virtute non cogitur ieiunare. de hoc tractauit Inn. & Abb. ſ. c. qđ āt, & Hoſ. ſatis hic. & dicebāt, ꝙ cū quęritur, qd operentur verba hęc, indulgemus annum de iniuncta pnia, alij dñt annū vtilē: alij continuum. alij, ꝙ is eſt ſenſus.

Remitto annum de pœnitentia ideſt tantum minus pu nieris in purgatorio, quantum ſi vno anno pęnitẽtiam egiſſes in hac vita, nec credunt, ꝙ per has generales minus teneatur quis in hac vita pęnitentiam agere, quorũ dictum æquitati conuenit ſecundum Innoc. Eſt tamen credendum, ꝙ Deus, qui omnia moderatur in numero, pondere ac menſura, ſapientiæ. 11. F. iuxta metam a prælato impoſitam dabit potius plus, quã minus, licet alteri plus, alij minus. nec de hoc poteſt conqueri is, qui minus habet, ex quo recipiunt ꝙ ſuum eſt, niſi hoc nequã oculus reprehẽdat. Matth. 20. ca. Hoſt. autem dicit hic terminari, vt dies ſint vtiles, alias eſſet abſurdum dicere, facio tibi indulgentiam dierum, quibus non teneris ieiunare, de annis vero, ſicut & quales iniuncti ſunt, ſic
12 remittatur. [Plenitudinem.] hic † tractauit Hoſt. de poteſtate collegij cardinalium, de quo no. de ſciſmaticis, cap. vno, lib. 6. quod eſt hodie expeditum per cle. eod. tit. ne Romani, in prin. [Moderamen.] in literis. nã qñ celebrat, vel prædicat, ſemper dat annum, ſecundũ Innocen. & 40. dies ſecundum Hoſtien. dicit autem Inno-
13 cen. quod prohibitio † huius capituli eo modo etiã eſt intelligenda. ſ. quod inferioribus prælatis reſtringatur poteſtas in indulgẽtijs publicis, nõ in foro pęnitentiali, quo poterunt & annum, & plus indulgere, dicit etiam, ꝙ hanc reſtitutionem potuit facere papa, quia omnes minores prælati hanc poteſtatem habẽt ab eo, ipſe aũt a Deo ſolo. 21. diſt. quamquam. 22. diſt. cap. 1. Itẽ hoc potuit ratione principatus & iuriſdictionis, quã habet ſuper omnes. 21. diſt. in nouo. Item fecit hoc ex cauſa, quia abutebatur ſecundum Innoc. [Obſeruare.] ſic ȷ. de
14 pœna. & obe. dilect. ȷ. eo. cap. circa prin. ¶ † Vlt. gl. quærit, arguit negatiuè, ſoluit affirmatiuè, ſolutionis ſignat
15 contrarium. ¶ † In gl. 1. [in fine.] vtrobiq; de hoc. ¶ In gl. vlt. [ibi, quod teneat.] dicebat Hoſt. ꝙ indulgentia plurium epiſcoporum conuenientium ad conſecrationem non excedit annũ, & dato, ꝙ quilibet excedat annum, ſubditus vnius habebit annum tantum. ſ. ſui epiſcopi, & ſic de reliquis, & idem ſm eum, ſi ex parte omnium ſimul pronuncietur. putat tamen, ꝙ ſi archiepiſcopus, & eps ſimul conueniant, & vterque dat vnum integrũ, ſubditi ipſius epiſcopi habebunt biennium, prouinciales alij annũ tantum. remittit ad ſum. de remiſ. §. qs poſſit, dicens hoc ibi iniungendum, hoc tamen non credo per hanc literam. Item quia ſequeretur, ꝙ ſi omnes epiſcopi prouinciæ conuenirent ad illam conſecrationem, & quilibet daret annum, & archiepiſcopus annũ, ꝙ quilibet prouincialis haberet bienium contra mentem huius literæ. [& in fi.] cui ſtatur. ȷ. c. vlt. lib. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Archiepiſcopi poteſtas viſitantis prouinciam.*
Libere, particula excludit alterius conſenſum.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

C A P. XV.

Noſtro. Breue. [Tuã prouinciam.] per hoc patet, ꝙ archiepiſcopo dirigitur. [Prouin
1 ciam.] poteſt etiã, dum † eam viſitat, confeſſiones ſubditorum ſuffraganeorum audire, & eis iniungere pęnitentias ſalutares, infra de cen. ca. fi. in fi. li. 6. poteſt etiã in quolibet loco prouinciæ etiam exempto, ad quem declinauerit, vel per quem tranſierit, ante ſe facere portari crucem, benedicere populo, celebrare etiam in pontificalibus, & ſine pontificalibus ſibi facere celebrari, quouis priuilegio non obſtante, vt in cle. de priuile. archiepiſcopo. [Libere.] non eſt ergo neceſſarius ſuffraganeorum conſenſus, quaſi a non iudice data ſit. ȷ. eod. quòd autem, ad idem de præb. licet, libro 6.
2 Gl. prima, reſpondet per ob. de dec. paſtoralis. ¶ In gl. 1. [in fi.] de hoc. de reli. do. conſtitututus.

S V M M A R I V M.

1 *Confeſſorem ſibi eligere quibus conceſſum, & nu. 3.*
2 *Epilogus, & additio gloſſarum. nu. 3.*
Rectores capellarum cui confiteri debeant peccata.

C A P. XVI.

1 Ne pro dilatione. Breue. [Eps.] etiã † non exemptus, ꝙ probat litera, præ-
2 ter ſui ſuperioris, a ſecundum Hoſt. qui etiam remittit ad ſum. huius tit. §. cui cõfitendum, ver. cui patriarcha. [Superioribus.] archiepiſcopis, primatibus, & patriarchis. [Prelatis.] in non prælatis ergo non habet locum. [Exemptis.] ſecus in alijs, nec valet contraria conſuetudo, ȷ. eod. cap. pe. in fi. lib. 6. [Poſſint.] ex hac conceſſio-
2 ne. ¶ † Gl. 1. dat duo ſimilia de abſolutione, & baptiſmo, & ſubdit genus vlt. no. Gl. 2. no. ante hanc permiſ-
3 ſionem &c. ¶ Vlt. reſpon. per quæſtionem. ¶ † In gl. 4 [ibi, vitanda.] de hoc pro & cõtra, de elect. c. vlt. lib. 6. ¶ In gl. 2. [ibi, non poterat.] multo minus hoc poſſunt, vel poterunt ſcholares, ſecundum Abb. qui arguit hic contra tales, qui ſibi quem volunt, eligunt confeſſorem. de hoc dixi ȷ. eodẽ omnis. Pe. vero idem hic arguit contra rectores capellarum, qui ſibi eligunt confeſſores, cum epiſcopo, vel eius pœnitentiario, vel archipresbytero deuit. debeant confiteri, de of. archipreſ. cap. primo.

A D D I T I O.

a Superioris. Vide magnam limitationem, quam ponit Io. And. ad iſtud c. in c. conquerente, de of. ord. in gl. fordo, in fine.

¶ De ſententia excommunicationis. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Diſpoſitio tituli.*
Excõicatio quando ſit pęna contumacis, & quando delicti.
2 *De ea, vel abſolutione ab ea loca iuris totius canonici profert.*
3 *Ea in quibus incurratur ipſo iure.*
Ea plus aufert, quam ſolum peccatum, in fi.
Excommunicatus per manus iniectionem quibus caſibus non vadat ad curiam.

1 ¶ † Quia excommunicatio eſt pœna contumacis, cũ fertur ab homine, ſi vero fertur a iure, eſt pęna delicti, vt per ſe patet, ideo poſt tractatus pœnarum ſubmittit
2 de ſenten. excomm. habetur † materia 11. quæſt. 3. per totum. 24. quæſt. 2. & q. 3. facie 9. quæſt. 1. reperitur in 6. & cle. Multæ ſunt decretales extra titulum, quæ conueniũt titulo. in eis igitur hunc ordinẽ tenebo, quia primo ponam iura huius compil. quæ excommunicationẽ infligunt, ſecundo illa, quæ iubẽt infligi, tertio illa, quæ excommunicationem reprobant, quarto illa, quæ de abſolutione tractant. 5. reliqua reſpicientia propoſitum. de primis primus caſus ſupra de elect. licet ſeruus, de of. ord. quoniam. 3. de loca. cap. 1. 4. de bap. capit. vlt. 5. de immu. eccl. non minus, ſextus. eod. tit. aduerſus, ſeptimus, ne cleri. vel monac. clericis, octauus. eod. tit. non magno. nonus. eod. tit. ſuper Spec. decimus de Iudæis, ita quorundam, & eod. tit. ad liberandam, ſignificauit, quod olim. vndecimus de hære. ſicut ait, & c. ad abolendam, & c. excõmunicamus. 1. & 2. duodecimus de ſciſma. ca. 1. tertiusdecimus de rap. excõicationi. tñ. quartusdecimus de cri. fal. dura. quintusdecimus, eod. ti. ad falſariorum. ad caſus ſexti libri, & clementinarum. ȷ. remittam. vnum ſpeciale faciamus loquẽdo de caſibus huius ti. quos vide ȷ. c. 1. c. cum multis. Item eo. ti. ſignificauit, & c. conqueſti, & c. nuper. 2. rñ. cum c. ſi concubinæ. item eo. tit. nouerit, & c. graue, declaratiue. e. ti. mulieres, in fi. & c. nuper. 1. rñ. & c. q̃ꝗ. De ſecũdo membro patet, de ma. & obe. dilecta, de treu. & pa. c. 1. de te ſti. cõſtitutis. 1. de regulari. c. fi. de arepa. præterea. 1. & c. relatũ. 2. rñ. de ſpon. veniens. 1. in fi. de coniug. lepro. cap. 1. de matrimonio contrac. capit. fi. de diuor. porro.
de

de Iudæis.2. & capitulo poſtulaſti, de hære, ſi quis epi-
ſcopus, de ſagit. cap. vno, de rapto. cap. 1. & c. excõica-
tioni, in princ. de vſu. præterea, de exceſ. præla. clerici.
De tertio patet, de off. deleg. cum olim. ĩ. de off. ord. c.
pen. de arb. innotuit. pro. & contra, de ap. ſi duobus. Itẽ
pro, eod. tit. dilecti. 2. & 3. & cap. ſolicitudinem, & c. di-
lectus, de ſolu. Odardus, de reli. do. cum dilectus, de ex
ce. præ. cum ad quorundam, & c. vlt. de off. or. quia ple-
rique, lib. 6. De quarto, de reſcrip. ab excõicato, de offi.
deleg. prudentiam. §. ſexta, & cap. conquerenti, & cap.
cũ contingat, de offic. leg. ꝙ tranſlationem, & cap. pen.
de offic. ord. ex parte, & c. ad reprimendam, & c. paſto-
ralis. 2. reſpon. de maio. & obedien. cum in eccleſijs, de
teſti. veniens. 2. in fi. de excep. apoſtolicæ. de appel. qua
fronte, de vi. & ho. cler. quoniam, in fi. de ſepul. c. vlt. de
ſimo. ad aures, de rapto. in literis, & lib. 6. de maior. &
obe. cap. vno, quod me. cauſa. c. vno, de app. Romana.
§. pe. de pę. felicis. §. cũ aũt, de abſo. in articulo mortis
qui pualuit, in Cle. de pę. ſi quis ſuadente, in fi. De quin-
to, de reſcrip. cum contingat, de ord. ab epiſcopo, c. fin.
de offi. ord. cap. 2. & 3. de procur. cap. vlt. quod me. cau-
ſa, factis, de Iudæ. intelleximus, de probat. poſt ceſſio-
nem, de excep. cum inter, cum pluribus capitulis, de re
iu. ad probandum, de appel. paſtoral. 2. reſpon. de prę̃b.
in Lateranenſi, cum decr. cum & plantare, de priuil. de
ſepul. ſacris, de conſe. eccle. vel al. conſuluiſti. de exce.
præla. cap. 1. & in 6. de reſcrip. cap. 1. de off. vica. Roma
na, de off. deleg. ſi is, cui. Item in Cle. de elect. ne Roma
no. §. cæterum, ibi, exceptio excommunicationis, ſuſpẽ
ſionis, vel interdicti non obſtat cardinalibus in electio
ne papæ, de ſepul. eos, vbi excommunicatus eſt ſepeliẽs
publice excommunicatum. idem in religioſo abſoluẽte
excõicatum, quem abſoluere non poteſt, de priuil. cap.
1. in princ. De interdicto habetur de conſue. cum inter,
de poſtu. c. 1. de off. dele. ſane. 2. de ap. ad hęc. V. & c. di
lectus, de exce. præl. c. 1. & vlt. de omnib. his mixtim in
prædicto c. 1. & de relig. do. cum dilectus. Et in 6. de
elect. vbi periculum §. porro, & §. ciuitas, de priuil. li-
3 cet, de iniur. c. vno, in fi. de pęnis, felicis, in fi. Eſt † ſcien-
dum, ꝙ Innoc. infra cap. 1. numerauit 17. caſus, nec tñ
omnes approbabat, in quibus excõicatur quis ipſo iu-
re. Hoſt. numerabat 30. in ſumma eod. tit. §. quis poſsit
excommunicari, vbi videas, & plenius in repertorio.
eod. tit. caſus autem de hoc iuris noui notaui ĩ. eodem.
eos, lib. 6. & caſus iuris nouiſsimi collegi in Cle. eod. tit.
cap. 1. in gl. eſt ſciendum. numerabat etiam ibi Inno. 8.
caſus, quibus quis ipſo iure incurrit minorẽ. de his ple-
nius per Hoſt. in ſum. eod. titu. §. quis poſsit ab hac, in
prin. Item enumerat caſus, quibus excõmunicatus per
manus iniectionem non vadit ad curiam, hos numera-
bo infra cap. cum illorum, & vide 17. in ſum. prædicti
§. quis poſsit excõmunicare, ſub §. ſecunda regula. Pe.
de his notauerat ĩ. eo. nuper. quod excommunicatio
plus auferat, quam ſolum peccatum, vide quod ſcripſi
de Iudæ. ita quorundam, ſuper vlt. gl.

S V M M A R I V M.

1 *Clerici percuſſor quis abſolui debet a papa, & nu. 2. 4. quibus caſibus non ſit excommunicatus, nu. 3.*
Impuberis priuilegio vtitur pubes factus in facto impubertatis, ad diſt. mittendi.
2 *Canonis ſi quis ſuadente, regulæ quãdo locũ habeant, & quot requirant, num. 4.*
Aetas plena 25. ann.
3 *Ludere clericis vt liceat.*
Vim vi repellens excuſatur, & quis ab excommunicatione.
Legatus ſedis apoſtolicæ fungitur officio, in fi.
5 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum. nu. 6. 7.*
Minores qui excuſentur ab excommunicatione canonis, vel alias.

CAP. PRIMVM.

1 Super eo. Caſus. † Impubes, qui clericum per-
cuſsit ab epiſcopo põt abſolui, qui
ioco, vel cauſa diſciplinę pcutit cleri
cum excommunicatus non eſt, qui vero odio percutit
clericũ excõmunicatus eſt, & per papam abſoluitur. &
2. ibi, nec clerici. 3. ibi, cæterum. (Puberes.) de his ſupra
de deſpon. impu. capit. 3. [Ad inuicem.] quia vterque
percutit, Innoc. & ſecundus ad vindictam, non defen-
ſionem, Hoſtien. & infra dicam. [vnus.] tantum, quod
eſt dicere, ꝙ percuſſus non percuſsit, Innocen. [Mitten-
di.] etiam poſt pubertatem, infra cap. vl. (Excuſat.) hic
2 † ergo locum habet ſola prima regula canonis, ſi quis
ſuadente. in caſu ſequenti neutra locum habet. in vlti-
ma vero vtraque. [Plenæ ætatis.] 25. annorum. facit qđ
dixi š. tit. 1. omnis. quaſi dicat nedum impuberes doli
capaces, vel non capaces. [Leuitate iocoſa.] vbi leuitas
iocoſa non eſſet, ſed violenta, excõmunicati eſſent, ſed
a citra papam abſoluendi, dę hoc infra eod. peruenit.[a] &
3 no. ꝙ † licet clericis ludere etiam manualiter, ſed quia
facile de tali ludo peruenitur ad iram & rixam, tutius
eſt abſtinere, ſecũdum Hoſt. ſecundum quem habes hic
duos caſus, quibus percutiens clericum excomunicatus
non eſt, & aliquos tales numerat Innoc. Infra eodem,
non dubium, & capitulo veniens. 21. diſt. ipſe Hoſt. no.
in ſumma eodem titul. §. quis poſsit, ſub §. ſuper illo au
tẽ. [Diſciplinæ.] ſecus ergo, ſi ex indignatione. de hoc
dicam infra eodem vniuerſitatis. [Correctionis.] tem-
pore ne ſit contra, de homic. presbyterum, & capitulo,
ad audientiam. [Quia] ratio, quare non ſunt excommu-
nicati. [Odio.] prius orto, vel incidente in ludo. Innoc.
4 [Scholares.] niſi † cũ in ſtudio hoc alicui eſt cõceſſum,
Hoſt. de hoc de off. ord. capitulo fi. [Seſe.] ſed nonne ſe-
cundo percutiens, & vim repellens excuſatur, infra eo-
dem. cap. 2. Sol. dubium erat, quis primo percuſſerit, &
in dubijs &c. de ſpon. iuuenis, vel non incõtinenti vim
repulit, vel non propulſando, vel excedendo modum,
vt ibi. & ſcias, quòd canõ, ſi quis ſuadente, requirit tria.
primo tactum, dum dicit, iniecerit, vnde ſi ſolum iubet,
vel ſequatur, & non percutiat, non incidit in canonem,
b licet ſit argumen. contra de pę. d. 1. ſi quis pulſatus,[b] &
infra eodẽ nuper. ſecundo requiritur iniuria, & hoc no.
dum dicit, ſi quis ſuadente diabolo. 3. violentia, dum
dicit, violentas. Goſ. notat ipſe Goff. infra eodẽ nuper,
quod licet hoc ſit regulare, tamen fallit, quandoque
enim punit violentiam ſine manuum iniectione, vt
ibi. quandoque iniuriam ſine violentia, infra eodem,
contingit, ideſt quandoque ſolam iniectionem ſine
iniuria & violentia, infra eodem, vniuerſitatis. & vi-
de quod ibi dicam in gloſſ. not. quod [ap. ſedem.] vel
5 eius legarum, infra eodem, ea noſcitur. † Gloſſ. 2. ex-
ponit, arguit, allega. tria iura, & duo allegat in contra-
6 rium. ¶ In † gloſſ. 2. [ibi. l. 1. in fi.] vide de delic. pue. ca
pit. 1. in gl. pe. [& ibi, non excuſat.] & ideo non reſtituũ
7 tur, vt in. l. ſequen. ¶ In † gl. 2. [ibi, ab excommunicatio
ne.] hoc intelligas, ſi ſunt doli capaces, alias ab excom-
municatione excuſarentur ſecundum Hoſt. [& in fi.] il-
c lud de infirmitate[c] animi minorum. 23. ſecus de infan-
tibus. vide š. tit. 1. omnes, in 1. gl.

ADDITIONES.

2 ¶ Peruenit. Ibi quando leuiter percuſſit, vel leuiſſime, ibi vide poſt gloſſ.
b ¶ Pulſatus. Ibi de iniuria loquitur. & vide in cap. nuper. hoc alle. in gl. & ſine manu, & an ex ſolo mandato quis teneatur, vide tex. in l. 1. ff. de extraor. cri. & Bar. in l. non ſolum, §. ſi quis mandato, ff. de iniurijs, ad materiã vide gl. 2. in c. cũ quis, eo. tit. li. 6.
c ¶ Infirmitate. Vide in l. auxilium, alleg. in gl. & de materia plenius in c. 1. de delic. pue.

SVMMARIVM.

1 *Monachos ſe inuicem percutientes abſoluit abbas, excipiuntur duo caſus.*
In probatione etiam qui ſunt,
Percuſſio quæ damnata & pœnalis.
Religioſi in duob. caſib. recurrunt ad diœceſanum.
2 *Additio gloſſarum.*

CAP. II.

1 Monachi. Caſus. †Monachos ſe inuicem percutientes abſoluit abbas. [Regulares.] etiam ſi ſint in probatione ſecundum Inn. & Hoſt. & vide ꝙ dicam ꝟ. eo. cum illorum. ver. nos tamen. [Percuſſerint] irato animo, non ioco ſe. ꝟ. c. proxi. (Diſciplinæ) canonicæ, vel regulari, Ab. [Nõ ſufficit.] ſup. vel deficit, quia nõ ſupereſt. & ſic no. duo ſecundum Hoſt. primũ, ꝙ in grauiorib. ſecundum, ꝙ deficiente prælato religioſorum recurrendum eſt ad diœceſanum, ad primum, de offi. archipreſ. c. fi. ad ſecũdũ, quod leg. & no. de of. or. quãto, de of. archi. c. fi. ¶ In
2 † gl. 1. [Ibi ſecularem.] ꝙ dic vt ꝟ. eo. religioſo, lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Clericum qui percuſſit vel detinuit, quando non ſit excommunicatus, a quo poſſit abſolui, & nu. 2. & 4.*
2 *Laici in clericum nulla poteſtas etiam peccantem, ſed id non eſt perpetuum.*
Defenſio perſonæ ſuæ, uel alienæ & vnius, vel rerum ſuarũ, excuſat ab excommunicatione canonis, an etiam alienarum, & nu. 4. 7. & 8.
Deliberatio præcedere quando dicatur, in fi.
3 *Probatio incumbit actori, excipitur.*
Bonus quilibet præſumitur.
Auct. ſi quis ei. C. de adulte. quatenus habeat locum etiam ſecundum canones, cir. fi.
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 6.*
Caſus fortuitus excuſat.
7 *Additio gloſſarum.*
Vxor quæ putatur, æquiparatur uxori.
8 *Matris appellatione qui comprehendantur, iuncta gl.*

CAPVT III.

1 Si vero. C. †Oſtiarius, qui clericum percuſſit nõ grauiter, ab epo poteſt abſolui. officialis deliberate percutiens clericum, per papam debet abſolui, qui repellendo vim clericum percutit, excõmunicatus nõ eſt. Qui percutit clericum turpiter inuentum cum perſona propinqua, excõicatus nõ eſt. Secus, ſi cum remota, & partes patent. [Poteſtatis.] eccleſiaſticæ, vel ſecularis, vt gñaliter loquitur, de ma. & obe. ſolitæ, ad fi. [Officij.] ergo ſi nõ prætextu officij, eps non abſoluet. [Malignatus.] q. maligno animo, vel excedendo modum. [Iniectione.] vel detentione. ꝟ. eo.
2 nuper. [Tanta.] vt clericum † poſſit capere, percutere, vel punire, quia nec in perſona illius aliquã iuriſdictionem hr̃e poteſt, quantumcunque delinquat. Quid ſi clericus venit loricatus in bello, vel facit inſultum. is, contra quem venit, illum capit, vel lędit, nunqd eſt excõicatus. Inn. dicit ꝙ ſic, ſi ſcienter hoc facit, tñ non mitteretur ad papam. Hoſ. dicit, ꝙ ſi id fecit ad defenſionẽ ſuã, excõicatus non eſt, dummodo defenſionis cã ceſſante ipſum libere permittat abire. ipſa enim ceſſante detentio non cenſetur defenſio, ſed vindicta. ad hoc ꝟ. §. proxi. Quid ſi officialis talem capiat & liget propria auctoritate, cum inſtet periculũ, nec aliter poſſit ab alterius iniuria compeſci? Dic ſm Inn. & Hoſt. ꝙ non eſt excommunicatus, immo meretur. 23. q. 4. fortitudo. 2. q. 7. negligere. 5. q. 5. c. 1. 2. & 3. & ꝟ. eod. quantę. ꝙ putat Ho. ſi quamcito poteſt, ipſum prælato reſtituat, alias contra. ꝟ. e. vt famæ, §. laici, de ma. & obe. ſolitæ. §. 1. ver. fi. vbi de hoc plus dicit Inn. ꝙ ſi illũ occideret, ne alium occidat, non eſt excõicatus, licet ſit irregularis. ad hoc Cle.
ſi furioſus, de homi. pro rebus aũt ſi occideret, ſecus, q. illud eſſet modum excedere, de homi. ſuſcepimus. dicunt tñ quidam, quod etiam res nedum ſuas, ſed ꝙ plus eſt, alienas defendendo, vel incontinenti recuperando non incidit in canonem, arg. de reſtit. ſpol. olim. 1. vbi
2 non incidit, niſi modum excedat.[a] & vide qđ dicam ꝟ. ſup ver. repellat [Turbam.] in qua eſt clericus. [Delibe-
3 ratione.] ideſt ſcienter, & maligne, & clericus †conquerẽs haberet hoc probare, tum quia actor, tũ quia quilibet præſumitur bonus. 6. q. vlt. actor, de pręſump. c. fi. niſi iudex ex veriſimilibus coniecturis animum aliter informet, p quod onus probandi indicat illi ſm Inn. Ho. remittit infra eodem cum deſideres. §. ſecũdę. [Quis.]
4 clericus, vel laicus. [Repellat.] eſt †hoc intelligendũ ſic ſi clericus percuſſit laicũ nõ intendens plus percutere, & hoc conſtat laico, nõ debet percutere clericum. Si vero clericus venit ad pecutiendum, vel parat ſe ad repercutiendum, vel de hoc laicus probabiliter dubitet, tunc licet laico percutere clericũ ad imminentẽ violentiam repellendam, ar. ff. ad l. Aqui. ſcientiam. §. qui cũ aliter, & l. ſed & ſi quæcunque, & C. quando lice. vni. ſine iud. ſe vind. l. 1. C. ad l. Cor. de ſic. l. 2. ſm Inn. quid ſi nõ ad ſui tuitionẽ, ſed p̃ris, matris, filij, vel uxoris hoc facit, non eſt excõicatus, ſecũdum Inn. arg. ff. quod me. cã, iſti quidem. §. fi. ff. ad Sil. l. prima. §. ſi vir. nam & ſocij iniuria propulſanda eſt. 23. q. 3. fortitudo, & cap. non inferenda, de reſti. ſpo. olim, ad fi. nam, vt dicit Inn. ibi ſolus epiſcopus nõ ſpoliauit hoſpitale, immo alios comites habuit, & tñ non ſunt excommunicati, niſi modum exceſſerint. per quæ videtur idem in defenſione extranei. Alij dicunt, vt ipſe refert, hoc verum in defenſione illarum perſonarum tantum, per quas dicitur fieri nobis iniuria, ſicut ſunt vxor, filij, & ſerui, Inſtit. de iniu. §. patitur. Hoſt. remittit infra eo. li. 6. ꝟ. de ho. ſuſcepimus. vide quod no. in Cle. de homi. ſi furioſus, in gl. penul. [Filia propria.] putat Hoſ. hoc locum habere in matre, ſorore, & filia, quæ naturales ſunt, non legitimæ, in adoptiuis vero non, arg. ff. de in ius voc. l. 4. §. parentes, & l. ſeq. [Turpiter.] ſecus ergo, ſi inueniat etiam in loco ſuſpecto ſolum cum ſola ſedentem, ſecundum Pe. niſi forſan illum ſecundum Hoſt. monuiſſet, ſecundum formam autem, ſi quis ei. C. de adul. cuius verba poſui, de coha. cle. & muli. ſi quiſquam. licet ergo ſecũdum leges turpiter inuentum, vel in caſu illius auct. liceat perimere, ſecundum canones habet capere, non occidere, ſi aliud poteſt, de pœnis capitulo ſecundo. ꝟ. tit. 1. cap. 2. ſecundum Hoſt. [Immunis.] ergo in caſibus proximis erit immunis, argumento a contrario ſecundum Hoſt. & Ab. de quo ſatis dixi de elec. publica, ſuper gl. & cõcor. quod not. infra eodem. cum voluntate, in gloſ. penult.
5 ¶ † Antepenul. gl. quęrit, arguit pro, ſoluit contrarium.
6 ¶ Penul. glo. reddit rationem. ¶ In † glo. tunc enim. [ibi ſi eo tempore.] Si tempore nominationis idoneus, fortuito facultatibus lapſus, damnum reipublicæ dederit, procurator reipublicę non tenetur, quia caſus fortuitus &c. [& ibi, non eſt.] & milites, vbi caſu fortuito reus aufugit, vel perijt, non imputatur cuſtodi, ſi per negligentiam caſtigatur. ¶ In gl. ff. de, [ibi, vt vim.] hanc & ſe. vide de reſt. ſpo. olim. infra ſuper gl. penul. ¶ In gl. pen. [ibi, quod ait.] vltimus §. eſt. & vide de teſti. corporea, ſuper vlt. gl. ¶ In † gl. ẽt ſi. in fi. & capit. ſi clericus,
7 lib. 6. ¶ In gl. tunc enim [in fi.] de homic. cap. vlt. lib. 6. ¶ In glo. ff. de inſtit. (in fi.) & 23. quæſtione prima. §. 1. ¶ In glo. idem eſt, [in fi.) quid ſi in veritate nõ ſit vxor, putatur tamen vxor, et loco vxoris habetur? Idem credo, vt ibi dicitur. Vin. et Goff. facit, quod no. de dona. inter vi. et vxorem. plerunque, in vlti. glo. ¶ In glo. num
8 quid † [ibi appellatione.) & infra de verborum ſignificatio. c. 2. (& ibi, vr̃ quod ſic.) & hoc tenet Inno. dicẽs, in collateralibus, uel affinib. nõ extendendũ. (& in fi.)

vide

vide quod no. in Cle. de baptiſmo, c. vno, in gl. ↄprehendit. Hoſt. dicit hoc tutius, dicit tñ, ꝙ lex addit excipiendo neptem, & ſponſam, in auct. vt li. ma. & auiæ. §. quia vero iſta cõperiuntur. col. 9. diſtinguerẽ inter neptẽ ex filio, & neptẽ ex filia. facit ff. de ſena. liberos, in fi. ¶ In gl. vlt. [in fi.] & j. de reg. iur. non eſt ſine culpa, lib. 6.

ADDITIO.

1 ¶ Excedat. Vide Io. An. de homic. ſignificaſti. & Bar. in l. vt vim, ff. de iuſt. & iure. & Bal. in l. 1. C. vnde vi.

SVMMARIVM.

1 *Clericum qui percutit probabiliter ignorans, excommunicatus non eſt.*
Dubium hoc purgat iuramento, aliter habetur pro excommunicato, & nu. 6.
Ignorans non contemnere dicitur. an percutiens alium pro alio iniuriarum teneatur, nu. 5. & 6.
2 *Per negationem ſit dubium.*
3 *Excommunicatus quis habetur hic, etiam ſi vere non ſit excõmunicatus, & ratio.*
4 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum. nu. 5. & 6.*
In canonem, ſi quis ſuadente, vt quis incitat, quid requiratur.
Error qualitatis, & perſonæ an & quando excuſet.

CAP. IIII.

1 Si vero aliquis. Caſus. Qui † percutit clericũ probabiliter hoc ignorans, excõmunicatus non eſt. huius rei dubium purgat per iuramentum. & ſi iurare non vult, habetur pro excõicato, ſecunda ibi, quod ſi. 3. ibi, Ab illo. [Comam.] licet in hoc fuerit in culpa, non tamen tanta, ꝙ per hoc perdat priuilegium. quod dic, vt in vlt. gl. [Ignoraret.] non enim diſciplinam cõtempſit, qui militẽ ignorauit. ff. loca. ſi ignorans. [Du-
2 bium] per † negationem nec percuſſor poteſt conuinci de ſententia, de hoc de teſt. ſpo. c. ſi. vet. & ſuper ea, ſm Hoſtien. [Duntaxat.] q. d. non eget compurgatorib. in hoc dubio, ſecus, ſi eſſet infamatus. j. e. cum deſideres.
3 §. ſecundæ, ſecundum Hoſt. [Sicut ab † excõicato.] etiã ſi in veritate non ſit excõicatus, fit hoc in pęnam contumaciæ. concor. j. eo. l. 3. lib. 6. [Abſtineri.] cõtra de apo
4 ſta. c. 1. So. ibi Inno. ¶ † Pri. gl. exponit literam, all. duo iura, quærit, & ſoluit. ſecundo quærit, & ſoluit. 3. quærit, ponit op. Ala. quam dicit tutiorem, & contrariam Tan. quam approbat. ¶ Vlt. gl. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ † In 1. gl. [ibi ſi iniuria.] ponit caſum in eo, qui offendit ignotum, vel Titium, quem putat Caium. [& ibi illud.] canoni. 15. q. 1. & l. ſe. dicit, ꝙ ſi ſeruum pugno percutere volens aſtantem inuitus percuſſi, non teneor iniuriarum. ¶ In gl. pe. [ibi, a barbaris.] vide de pur. ca. c. 1. ſuper gl. pe. ¶ † In gl. 1. [ibi, in ſententia.] niſi habuerint probabilem cauſam non credendi. Tan. Goſ. vt tẽpore caloris eſt laicis Italicis inuenire (& ibi, teneris.) de hoc j. eo. in audientia. (& ibi Tan. dixit.) & Inno. (& ibi, non eſt excõicatus.) & puto ꝑ hanc rationẽ, quia ad hoc vt incidatur in canonem, requiritur, ꝙ ſuaſio diabolica præceſſerit circa clericum percutiendũ, licet ſit ar. contra. quia ſi intendens furari aurum, furetur æs, tenetur furti nomine æris, licet circa æs ſua intentio non verſetur. ff. de fur. vulgaris. §. ſi quis ęs. ſic in ſacco. ff. de fur. ſi quis ſaccum. Go. & 50. di. qui ſaccum. [& ibi, illud.] & 15. q. 1. illud, in fi. & facit quod ibi no. (& in fi.) & placet Hoſt. inducit tamen in contrarium ff. de iniur. eum qui. §. ti. quia ſi credo percutere patremfa. qui filius eſt, patri non competit actio. dic. ꝙ opinio T. verior eſt, quia ſi error ſolius qualitatis excuſat a pęna, vt in hac dec. fortius debet excuſare error qualitatis, & perſonę, vt in quęſtione prædicta, ad hoc 29. q. 1. §. 1.

SVMMARIVM.

Canonici includunt hic clericos.
De iniuria clerici, vel monachi remiſſione.
Cõcilium euius hic meminit, quibus alÿs nuncupetur appellationibus.
2 *In excommunicationem canonis, ſi quis ſuadente, quibus caſibus quis non incurrat.*
3 *Epilogus, & additio gloſſarum. num. 4.*
Conuerſi an debeant continere, & propria relinquere, & qui conuerſi dicantur, & gaudeant immunitate eccleſiæ.

CAPVT V.

1 Non dubium Breue eſt. [Canonicos.] hi † ſatis includunt clericos, de inſti. c. 2. (Conuerſos.) de remiſſione iniuriæ clerici, vel monachi, quid dicunt hic In. & Hoſt. dicam j. e. parochianos, ſuper 1. gl. (Concilij.) vocatur concilium, vel canon. Innoc. ſ. ſecundi, de cler. coniu. c. vno, lib. 6. alibi generale decretum
2 j. eo. parochianos, vbi de hoc. (Incurrunt.) Inn. hic † excipit 7. caſus, quorum duo habentur ſ. c. 1. 3. ſ. c. ſi vero. j. §. vlt. 4. ſ. eo. c. §. pe. 5. ſ. e. ſi vero. 2. 6. in apoſtata tertio per epiſcopum monito. j. eo. in audientia. & c. contingit. dicit tamen idem in non monito, qui faciens guerram & ſeditionem tyrannidi cum armis ſe immiſcet. j. eo. cum non ab homine, & c. perpendimus. dicit tamen, ꝙ aliqui dicunt ſemper neceſſariam monitionẽ. 7. cum ſe prorſus transfert ad actum clericatui contrarium, vt quia ſit miles, vel bigamus. 83. di. quiſquis. de di remiſ. ad. ſ. c. 1. in gl. vbi leuitas, (Rom. Pont.) vel ip-
3 ſius legato. ¶ † Gl. 1. reſpon. per q. an conuerſi ſæcularium eccleſiarum &c. arguit, ꝙ non. a contrario huius literæ
4 tenet cõtrarium, dicens, ꝙ quidam tenẽt primũ. ¶ † In gl. 1. (ibi, continentiæ.) & ibi ſatis. no. an conuerſi debeant continere, & propria relinquere. dixit T. j. eo. parochianos, qui retinet proprium, conuerſus non eſt, licet dicat in inſtrumento conuerſionis, vel donationis, ꝙ facit ſe conuerſum. (& ibi duo ſunt.) vbi Io. videtur concor. Ber. (ibi, quidam tamen.) Io. & Vinc. ſ. de ma. & obe. dilecta. & dicit Abb. ꝙ ibi idem no. Vin. de præcep. pauperum, & de his, qui ſe deuouent religioni manendo in ſæculo, licet mutauerint habitum, quam gloſ. ibi non habeo. (& in fi.) dicit Hoſt. aut conuerſus remanet in domo ſua tanquam laicus viuens, & tunc nõ gaudet hoc priuilegio per prima iura, ar. de priuil. c. 3. §. de confratribus, & c. quidam. aut eſt conuerſus, qui tradidit ſe & ſua, & eſt tonſuratus, vel habitum mutat, & audit horas, & viuit honeſte, ſicut viuere debet clericus, & talis in toto intelligitur eſſe translatus in forum eccleſiæ, & gaudet immunitate. & ſic intelliguntur iura ſecũda, ar. 17. q. 3. quiſquis. in lib. fen. de priuil. ſcola. l. vn. & hæc ſolutio probatur expreſſe ſ. de de priuil. vt priuile-
a gia, ver. hoc [a] autem.

ADDITIO.

a ¶ Ver. hoc. De mulieribus autem, quę dicuntur de conſuetudine aliquorum locorum canonicæ ſæculares, an gaudeant priuilegio canonis, Vide gl. 2. & ſuper illa Io. And. de ma. & obed. dilecta, & in c. indemnitatibus. §. pe. de elect. lib. 6. & in Clem. 2. de ſta. mona. §. illas.

SVMMARIVM.

1 *Mulieres, quæ in clericum manus iniecerint violentas, etiam ſi ſui iuris ſint, abſolui poſſunt ab epiſcopo, & num. 4.*
Conſuetudo generalis & per papam tacite approbata dat iuriſdictionem, & quo caſu hic.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum num. 3.*
Per alium qui facit, per ſe facere videtur, & æque tenetur ac ſi per ſe feciſſet, & num. 5.
4 *Additio gloſſarum.*
In clericum inÿcientes manus violentas perſonæ quæ poſſint ab epiſcopo abſolui.
5 *Mandator ſi moriatur ante manuum in clericum iniectionem an ſit excommunicatus.*
Ratum habens an ſit excommun.

CAPVT VI.

Mulieres. Tria ſũt dicta, quę ſatis ſe ſummãt.
2. ibi, de his. 3. ibi illi vero. & dic.
[Mulieres.] ẽt † ſi ſui iuris ſunt ſm
Hoſt. alias ſequeretur, ꝙ viduæ, & virgines, & aliæ non
vxoratæ tenerentur ire. cõſuetudo aũt approbat hãc ex
poſitionẽ, ꝙ epi oẽs fœminas abſoluant. & eſt amplectẽ-
da, quia ipſarũ peregrinatio periculoſa eſt. quæ conſue-
tudo ſaltẽ generalis, & per papã tacite approbata hanc
iuriſdictionem dare põt, de off. leg. quod tranſlationẽ,
per quod vr̃, ꝙ ẽt in enormi læſione, vel morte poſſint
abſoluere, arg. ĩ. de elect. indẽnitatib. §. ſed cũ eas, lib.
6. Itẽ dic mulieres ẽt fortes & robuſtæ, ſm G. in Spe. de
ſen. prolat. §. vt aũt, ver. quid ſi mulier. [Põtifici.] qui ta
lium abſolutionẽ concedit in abſentia fieri per diœceſa-
nos, vel alios delegatos. Inno. ſua. n. iuriſdictio eſt. & iõ
illã, cui vult, poteſt ſine alicuius iniuria delegare, de ele.
cũ eccleſia, Hoſt. [Conſilium.] qui forte rñdebit, ꝙ labo
rem redimat, & expenſas, ſicut ſ. de voto, magnæ. Hoſt.
[Corrigendi.] & abſoluendi. [Cõmittat] ĩ. de re. iu. qui
per aliũ, lib. 6. [Mandato.] de homi. pro humani, lib. 6.
2 immo & qui non prohibet. ĩ. eod. quantæ. ¶ † Gl. 1. rñ-
det per q. ¶ Vlt. gl. obijcit, & ſoluit, quærit, & ſoluit. Ite-
rum quærit, & ſoluit. vltimo quærit, ponit op. cõtra quã
3 all. vnam legem, & quæſtionem ſoluit. ¶ † In gl. ſecũda,
[ibi. §. cum ita.] 2. §. eſt, & vide de ap. cum ſit. ſup 3. gl.
¶ In vlt. gl. [ibi geſſiſſe.] ibi videtur tutor geſſiſſe, qui p
alium geſſit, [& ibi, non ideo.] accuſatus iniuriarum nõ
excuſatur, quia dicat alium mandaſſe. nam & mandãs
ex ſua perſona cõuenietur. [& ibi, liber homo.] 2. ſi liber
homo tuo iuſſu mihi dãnum dedit, tecum ago Aquilia.
ſi tibi fuit ius iubendi, alias agitur cum faciente. [& ibi.
§. vlt.] qui corrupit album, & qui mandauit, tenetur. [&
ibi, ſi cum ſeruum.] qui præbet cauſam damni, dãnum
dat. [& ibi, non videntur. §. 1.] qui iuſſu iudicis aliquid
facit, non vr̃ dolo facere, quia habet parere neceſſe. [&
ibi. §. quot.] non excuſatur, qui alterius iuſſu deijcit, vel
occidit. [& ibi, ſi mandaſſem.] vide de cle. ex. apoſtoli-
cę, ſup gl. 2. (& ibi, ſi tñ.) alias ſi aũt. vide hanc & l. 1. in
C. all. mãdato. in gl. penul. (& ibi, ſi filius.) vide de teſti.
cũ veniſſet, ſuper gl. 2. (& ibi. §. quot.) vide de ſim. ſicut
tuis, ſuper gl. nam ſi [& ibi, quid ergo.] Principium facit
contra. ſed inducit §. primũ, quem vide de hære. excõi-
camus. ad fi. ſuper gl. hæc oĩa. [& ibi l. 3.] ibi æquiparat
dominum permiſiſſe coniugium inter ancilam, & decu
rionem, vel poſtea cognitum celaſſe. (& ibi, ſi poſt.) nul
lum eſt mandatum, cum mandaui pecuniam credi poſt
4 creditam. ¶ † In gl. 1. (ibi, ſui iuris.) dicebat Lau. quòd
ipſi ſunt ſui iuris iure voluntatis, & ſi nõ põtatis. (& in
fi.) ſm Lau. idem Innocẽ. & Guil. in Spec. de ſen. prola.
§. vt autem, ver. quid de filio. Hoſt. contra. quia eadẽ ra
tio in eis, quæ in ſeruis, & per vtrunque poteſt acquiri.
Inſti. per quas perſonas nobis acquiri. 1. Reſpon. diſtin-
guerem inter filium regentem ſe, & forte familiã vxo-
ris, & filiorũ, licet emancipatus non ſit, & tunc vera ſit
gl. aut etiã eſt paterna familia, quo caſu ſeruarẽ op. Ho-
ſtien. ¶ In gl. vlt. (ibi liber homo.) 2. vbi de hoc. (& ibi,
quid erit.) ad hanc q. facit ꝙ no. 6. diſt. in fi. ſum. & de
5 hoc infra eo. cum quis, lib. 6. (& ibi, non † eſt excõica-
tus.) idem Innoc. & Hoſt. ſed Tan. & Goff. contra hic,
cũ intelligatur in hac voluntate deceſſiſſe, arg. de bap.
maiores. Si non pœnituit, large excommunicatus eſt, cũ
conſtet deceſſiſſe in mortali, ſecundum Hoſt. (& in fi.)
de hoc vlt. 17. q. 4. omnes eccleſiæ. & eſt expeditum ĩ.
eo. cum quis, lib. 6. vbi inuenies in 4. gl. quod no. hic Ho
ſtien. de occulte ratificante.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus pro iniectione manuum in clericum, licet occultus, per papam debet abſolui.*
Fratres pro proximis clericis.
Placare quem offenderis nolle, grandis offenſa.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAPVT VII.

1 Porro. C. † Excommunicatus pro iniectione ma-
nuum in clericum, licet occultus, per Papã
debet abſolui. (Fratres.) ideſt proximos
clericos. & tamen ſic loquitur de generali fraternitate.
de quo vide quod dixi de reg. Io. (Priuatim.) hoc indu-
xit dubium, quo caſu publicandi non ſunt, ſed monen-
di, vt ſequitur. (Inducere.) non compellere, vel vitare
publicè, ſed priuatim tñ. ĩ. eo. cũ nõ ab homine, vbi de
hoc. (Satisfaciant.) Hier. ſuper Iere. lib. 1. C. grãdis of-
fenſa nolle placare, quẽ offenderis. (Speciali.) contra ĩ.
2 eod. peruenit. ibi ſoluit. ¶ † Gl. 1. Rñ. per ob. quam ſim-
pliciter ſoluit. ¶ In glo. 1. (ibi, epiſcopo.) ſaluo ſẽper eo,
qđ habes de vi. & ho. cle. quoniã, vt ait. (& in fi.) vel in
telligatur de carnalibus, ſecundum Abb. & Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegio quo ſe poteſt quis tueri.*
Excommunicatus non eſt ſalutandus, nec cum eo cibum licet ſumere, alium excommunicatum vitare tenetur.
De cum excommunicato communicante epiſcopo, quidam, remiſ. nu. 1. in fi.
Papa quod ius modificare poſſit, non autem deſtruere.
Priuilegium ſuſpectum quod hic, cir. fin.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Vitare an teneamur quem papa vitat.

CAPVT VIII.

1 Nulli. Breue eſt. (Priuilegio.) generali † vel ſuſpe
cto, nec corpore iuris clauſo. ſi. de æta. &
quali. eam te, de confir. vti. vel inu. porre
cta. priuilegio vero corpore iuris clauſo põt quis ſe tueri
in caſibus, vt patet in eo qđ le. & no. ĩ. eod. ꝙ in dubijs,
& cap. inter alia, & c. cum voluntate. 1. rñ. & 1. §. Itẽ pri
uilegio ſpeciali, & ex cauſa conceſſo poteſt quis ſe tueri
ſ. de priuil. cap. 3. §. ꝙ ſi. & ĩ. eo. ſi verè, ſecus, ſi ſine cau
ſa cõcedatur. nã ſm apo. 2. Io. vnico. c. nec aue dicendũ
eſt excõicato. 24. q. 1. omnis qui. 11. q. 3. excõicatos, nec
cum illo licet cibũ ſumere. 2. quæſt. 1. multi. 11. q. 3. ad
menſam. ad idem Matth. 18. de iudi. nouit. iſtud ius li-
cet pa. modificare poſſit, deſtruere non poteſt, ar. 25. q.
2. ſi ea. 15. diſt. ſicut ſancti. ſed nec prodeſt appellatio
contraria ĩ. cap. 1. nec conſuetudo, de conſue. cũ inter,
& c. fi. de præſcrip. c. fi. Et eſt rõ, vt ibi no. & ſ. de præb.
extirpandæ. §. cũ igitur, ſm Hoſt. (vitare.) ſi priuilegiũ
non eximit, multo minus excõicatio, & ſic excõicatus
excõicatũ vitare tenetur, de cler. ex. illud, ſuper ver. pe
riculoſum. (Et pro.) repete, Nulli ſe poſſunt priuilegio
ap. ſedis tueri, quo minus pro violẽta & c. dicit Ho. iſtud
ſm priuilegiũ ſe nunq̃ vidiſſe, nec credit, ꝙ emanaue-
rit, licet emanare potuiſſet. nam qui poteſt canonẽ con
dere, & in totũ tollere, fortius in parte. Ab. tñ hic dixit,
ꝙ illum canonem ſine generali cõcilio papa tollere nõ
poſſet præſumeretur tñ priuilegium, de quo prædixi, pri
ma facie ſuſpectum, ſm Ho. & remit. de æta. & qua. eam
te, de confirma. vti. vel inuti. ad audientiam. & c. porre
2 cta. ¶ † Gl. 1. quærit, & ſoluit. ¶ In gl. 1. (ibi. papa com-
municãdo.) an vero quẽ papa vitat, teneamur vitare, di
xi de priuil. cũ olim. 1. in gl. per hoc. ibi, dico quòd idẽ
hic Vinc. T. Goſ. & Phil. & idẽ Io. 23. diſt. ſi inimicus, &
11. q. 3. qui merito. vbi ẽt no. quid iuris de epo, qui ex-
2 cõicato cõicat, & de hoc ĩ. eodem ſtatuimus. [a] lib. 6.

ADDITIO.

a ¶ Statuimus. Vbi vide in gl. ſup. eo. & vide in regula, cui licet, in Mercu. de re. iur. lib. 6. & Io. And.

SVMMARIVM.

1 *Percutiens monachum, vel religionis conuerſum denuntiari, & vitari debet donec abſoluatur a papa.*
Conſilium hic vocatur generale decretum, & cur.

D

Denuntiatio publica fit ſi publicum ſit delictum.
Sicut. particula veritatis expreſſiua.
2 *Excommunicati quo modo ſe papæ pro abſolutione præſentare debeant, & ad quem poſtea remittantur.*
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 4.*
Satiſfatio iniuria cui detur, & nu. 6.
5 *Additio gloſſarum.*
Pro iniuria in alterius poteſtate conſtituti quis agat.

C A P V T IX.

1 Parochianos. C.† Percutiens monachum
vel religionis conuerſum de
nunciari & vitari debet do-
nec abſoluatur a papa.[Remedio]cõſue. vel priuilegio,
vt dixi ſ.c.proxi.[Generalis decreti.]forte dicitur ge-
nerale, quia in gñali concilio editum.& iõ quandoque
dr̃ concilium.ſ.eo.non dubium.vel ſm Hoſt.dicitur ge
nerale,quia omnes chriſtianos ligat,de cõſt.c.1.& vlt.
excepto papa. de hoc ſ.c.proxi. [Publice.] ſi iniectio
publica ſit, vel de illa cõſtare poſſit.ſecus ſi eſſet occul-
ta.vt dixi ſ.c.porro.[Sicut.]veritatis expreſſiuũ.[Cum
2 † literis]ſecurius & clarius eſt, vt dicit ẽt Hoſt.ꝙ cum li
teris veniat,tamen & ſi ſine illis venerit, abſoluetur.j.
eo.cum pro cauſa,& c.ſacro.cõiter tamen conſueuit re-
mitti ad diœceſanum abſolutus.vel abſoluendus. & hoc
maxime vt ſciatur,an aliquid tacuerit,de of.or. ex par-
te,niſi ex iuſta ſuſpitionis cauſa aliud fiat. ſ. de ap.c.2.
§.tertiæ.iſtæ vero literæ cõtinere debent ſeriẽ negocij.
3 j.c.conqueſti.¶ † Gl.1.ſucceſſiue de duobus quærit, &
ſol.¶ Vlt.gl.q̃rit.all.pro & ꝯ,& ſoluit.iterum quęrit.po
4 nit duas op.& ſoluit.¶ †In vlt.gl.[ibi, ſi inter fratres.]
alias incipit,cum duobus.& ibi dr̃,ꝙ ſi ex ſatisfactione
iniurię ſibi illatæ ſocius aliquid cõſequitur,ſocio oĩum
bonorũ illud cõicare tenetur.[& ibi,qđ ſi vſuſfructus.]
ſequitur,in ſeruo ſit Titij,proprietas Mæuij, Mæuio fieri
iniuriam intelligitur.& ſe.§.dicit,ꝙ ſi fit iniuria libero
bona fide mihi ſeruienti, vel alieno ſeruo,lic ẽt mihi ſer
uiẽti,tũc mihi cõpetit iniuriarũ actio,cũ in meã ꝯtume
liam factum eſt.[Et ibi.§.vlt.]Si illata eſt iniuria vxori
tuę, filiæ meę,illi,mihi,& tibi competit actio iniuriarũ.
[& ibi,ſed poſtea.] condẽnuat enim quanti paſſus in-
iuriam æſtimauerit, vel uiuus, ſi æquum viſum fuerit.
5 ¶ In † gl.1.[ibi,non põt.]niſi forte de licentia prælati
ſui eſſet in ſcolis,vel alias longe abſens.ff.de iudi.l.ſi lõ
gius.ſm Vin.& Gof.facit de ſepul.c.vlt.li.6.[& ibi,age
re poteſt.]an pater cauere teneatur,agens pro iniuria fi
lij,vide qđ dixi de conuer.inſi.c.2.in gl.& ideo.[& ibi,
irrogata.]quid ergo econuerſo,an agat ipſe filius, cum
pater remiſit,no.j.eo.cum illorum.§.ſi vero.[Et ibi §.
vſque.]ad hoc j.c.contingit.[Et ibi,remittere.]ar.12.
q.1.nolo,& c.non dicatis[& in ſi.]ſicut nec clericus in-
iuriam factam eccleſiæ etiam in perſona ſua.j.c.cũ de-
ſideres.§.ſi.quod intelligit Inn.quantum ad hoc,ꝙ in-
ferens,nõ incidat in canonem,ſed actionem iniuriarũ,
vt dicit,remittere põt.quod intelligit Hoſt.de actione,
quæ competit ſibi,non de illa quæ competit eccleſiæ, vt
ibi notaui,& j.c.contingit.hoc notant prędicti.ſ.e. nõ
6 dubium.¶ In gl.vlt.[ibi, non †dicatis.]vbi de hoc.[Et
ibi,debet dari.]emẽda ſuæ perſonalis iniuriæ.Emẽda
vero iniuriæ illatę in eum fiet eccleſiæ, vt dixi ſuper pri-
ma gl.[& ibi.§.vlt.]quid dicat, vide ſupra. ſed quid de
bñficiato in diuerſis eccleſijs,cui fit iniuria? dicit Hoſt.
conſiderãdum,an ſit intitulatus in vtraq; an in altera
tantum.Item an pp alteram fuerit iniuria irrogata,per
l.ff.de iniur.apud Labeonẽ.§.prætor ait.1.& 2.& l.ſeq.
de teſt.relatum.2.[& ibi,vt hic dicit.]de hoc 11.q.3.c.
vlt.[& in ſi.]idem no.ſ.de foro comp.ſi clericus.

S V M M A R I V M.

1 *Præcepti, quod virtute iuramenti fieri debet ab abſoluendo pro violenta clerici percuſſione forma.*
Excommunicatus pro violenta clerici percuſſione a quo abſol-uatur, diſtinguit.
Per iuramentum iniungere, ne quid fiat, periculoſum eſt.
2 *Pro in clericum violenta manuum iniectione quibus caſibus non incurrat quis excommunicationem.*
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 4. 5.*
Communio mater diſcordiæ.
Socium percutiens excommunicatus eſt, & a quo abſoluatur.

C A P V T X.

1 Ex tenore. C.Ponitur†forma p̃cepti, quod
in virtute iuramenti fieri debet
illi,qui pro violenta clerici per-
cuſſione excommunicatus abſoluitur, communis diui-
ſio, vel ſupplicatio,& commiſſio.2.ibi,M.[Iniecit.]di-
cit Hoſ.irrogando,& ſi non enormem.ſaltem leuem in
iuriam,non leuiſſimam.alias abſolueretur a diœceſano.
j.eo.peruenit.[Recepto.]ergo non aliter ſm Hoſt. de
hoc j.eo.cum deſideres.[Inijciat.)vt dicit Hoſt. Peri-
culoſum eſt hoc iniungere per iuramentum, cum tota
die videamus eos deierare.ad hoc j.eo.c.& ſ.de cohi.
2 cleri.clericos[Niſi.]5.caſus†excipit a præcepto.[De-
fendendo.]in his caſib.licita eſt percuſſio,præterquam
in ſocio.ſed illud dictum fuit propter rationem, quam
reddit gl.ſm Gof.[Miniſterium.]arg.& eſt verum, ꝙ ſi
quis habet clericum ſeruientem,non incidit in canonẽ,
ſi moderate illum caſtigauerit, infra cap. veniens. Ro.
& cap.cum voluntate,Vinc.vide quod dicam infra eo.
vt famæ,in gl.iſta duo.& dicebãt Ala.& Vin.ꝙ iſtę ma-
nus correctionis non ſunt violentæ.23.q.1.paratus, &
q.4.ea vindicta. ſed propter ſimilitudinẽ excipiuntur a
violentis.tu dic eas violentas, quia inferuntur violẽto,
& reluctanti,licet ſint ſalutiferæ, vt in prædictis capitu-
3 lis.¶ †Gl.prima,reſpon.per quęſtionem,ad quid &c.&
an ſit idem &c.¶ Vlt.gl. rationem reddit,quare ſocius
4 excipitur.¶ In†gloſ.prima,[ibi,ſi ſocietatem.]hanc,&
5 vide in prę.cap.veniẽs, ſuper prima gl.¶ In† gl. prima,
[ibi,ac ſi iurer ſtare.]verũ dicit,licet Io.notauerit ꝯtra
2 riũ.1.q.7.ſi qui voluerint.[a][& in ſi.]idẽ not.ſ.de his, q̃
vi,me.cauſa.ſi.c.1.& idẽ Hoſt.¶ In gl.ſ.e.[ſi vero.]dic
1.§.ſi vero, vbi hęc verba expoſui.¶ In gl.vl.[ibi, & ſic
6 ad factũ.)cõio†.n.eſt mater diſcordię.ſ.de leg.2.cũ pa
ter.§.dulciſſimis.Gof.(& ibi,de ſocio.) Excõicatus tñ
eſt illum percutiendo,ſm Innoc.& Abb.licet interdum
abſoluatur a diœceſano.ſ.de vi.& ho.cleri. quoniam.

ADDITIO.

2 ¶ Voluerint.Vide gl.de ap.quãdo,& ſuper illa Io.An.& eſt gl.1.

S V M M A R I V M

1 *Excommunicatos quos pro manuum iniectione abſoluat epiſcopus, & num. 2.*
2 *Moris ad commune ius reducti exemplum.*
Impedimenti habetur ratio, & nu. 1. & quando hic.
Legatus aditur apoſtolicus in caſu, quo papa erat adeundus.
Abſolutus excommunicatus, vel papæ quando debeat ſe præſentare, vel eius legato.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. num. 4.*
Cedens bonis ſi perueniat ad pinguiorem fortunam tenetur.
5 *Additio gloſſarum.*
Abſoluendi poteſtas ſacerdoti in neceſſitate data, & quo caſu hic, quam alias non haberet.
6 *Cenſura eccleſiaſtica quo modo a quibuſdam illudatur.*

C A P. XI.

1 De cætero. C.† Excõicatum pro manuum
iniectione abſoluit epiſcopus,ſi
ille ſine periculo papã nõ poſſit
adire,mandatur tamen ſibi,quod papam adeat impe-
dimento ceſſante. ſecunda ibi,ſed eſt.(Clericum.)lar-
ge.ſ.cap.proxi.(Capitales.)quo caſu non ſufficiunt li-
teræ de conductu.ſ.vt lit.non conte.accedens. Hoſtiẽ.
(Excuſationes.)tpales,vt patet ex fine.(Periculo.]cor-
porali, vel alio graui incõmodo, vt patet in ſuis caſibus.
2 Hoſt.(Morem.)dicit Hoſt. hanc † morem ad ius cõe re-
Io.And.ſuper.5.Decr. ductum.

ductum.ſic de clan.deſpō.c.fi.(Eſt illi.) tēporaliter impedito.(Habuerit.) q̄ erit ceſſante impedimento,& aliquo modico tpe indulto, quo de neceſſarijs ſibi valeat prouidere.ff.ex qui,ea.ma,ab hoſtib.§.fi.ſm Hoſt.vide qđ no.in Cle.de pœnis,ſi quis ſuadente,in fi. (Ro.Pon.) vel ejus legatum,j. c.2.& idem in excōicato ab alio ex quacunque cauſa,cui,ſi in morte abſoluatur, ab illo præcipietur, q̄ excōicatori ſe præſentet.j, c.a nobis, ver.vt aūt,niſi rationabiliter appellaſſet, tunc parebit coram illo,ad quem appellauit , de of.or.ad reprimēdam, ſm Inn. & Hoſt. (Adeat.) in propria perſona.j. c.quod de

3 his,in fi,¶ † Secunda gl.quærit,& ſoluit.¶ Vlt.gloſſ.in quæſtione arguit a vi literæ . & per rationem,ad quā inducit 5,iura,ponit opp.contrariam , pro qua inducit 4.

4 & tenet primum.¶ In † vlt.gl.(ibi.§.aream.)hanc & ſe. vide de ſimo.ex inſinuatione, ſuper gl.pē. (& ibi.l.pe.) qui ceſſit bonis,ſi perueniat ad pinguiorem fortunam,

5 tenetur.¶ In † gl.prima,(ibi,edicto.)& iuramento , de iureiur.quemadmodum, & cap.breui,Hoſt,¶ In gl.2. (ibi,reſpon,)ſecundum Tan.Inn. & Hoſt.ſecundū quos in ſumma neceſſitate hoc facit ſacerdos ſua auctoritate,quam habet a Deo,ſ.de rapto,in literis. (& ibi,niſi) ſup.hæc,alias non, ¶ In glo.vlt,ibi,reuiuiſcit.) ȝ. C.de pac.l.debitori,& de inoff.teſt.ſi maritus,(& ibi,qđ non

6 placet.) idem Ala,Goff,& Hoſt.dixit † tñ , q̄ multi hoc prætextu illudunt cenſuræ eccleſiaſticæ. & ideo eſſet aliter prouidendum. (& in fi.) hodie dic,vt j.e.ti.eos qui, lib.6.& in concil.Vien.de pœnis,ſi quis ſuadente, in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Cum abſolutionem excommunicati papa delegat, mandat cautionem recipi, & quam, & quid aliud, & n.4.*

Delegati poteſtas quando expiret.

2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.nu.3,*

A conſuetis arguitur.

4 *Additio gloſſarum.*

C A P V T XII.

1 Ad hæc C.cum † abſolutionem excōicati papa delegat,mandat cautionem recipi de parendo mandatis eccleſiæ.(Sentētiæ delegatorum,)i, ſententiæ excommunicationis latæ per delegatos.& forte mortui erant delegati , vel alias reuocati, vel annus erat elapſus,& excommunicauerāt poſt ſententiam , de off.deleg.quærenti,& de off.or.paſtoralis.(Eccleſiæ.)vel iudicis,q̄ eſt idem, de hoc ſ.eo.

2 ex tenore,in 1.gl. ¶ † Secunda gl,arguit duo.¶Vlt.gl. diſt,inter excom,pro iniec.& contumacia , vel crimine

3 manifeſto.¶ In † gl.2. (ibi.l.3.)ceſſat Macedonianum, eum mutuatur illi,qui putabatur paterfa.& ſic agebat, & contrahebat, & muneribus fungebatur.(& ibi, quod dicitur.) ſi filiusf.abſens in ſtudio mutuum recipit, ceſſat Macedonianum,id verum vſque ad illam quantita-

4 tem,quam pater ſubminiſtrare ſolebat . ¶ † In gl.1.(in fi.)in 1.compil. ¶ In glo.vlt. (ibi,ſufficit.)cum conſtat de iniectione manuum,nō ſufficit cautio iuratoria, niſi ex forma mandati hoc contingat , & ſic loquuntur iſta iura, immo requiritur,q̄ primo ſatisfiat,infra ca.proxi. Hoſt.concor.Ber.de ap.peruenit, 1,in vlt.gl.& ſ. de iu. poſtulaſti,& facit ſ.c.parochianos.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatus pro manuum iniectione a papa eſt abſoluendus exceptis quibuſdam, & qui ſint, & quæ requirantur, vt poſſit abſolui,nu.2.*

Impediti aliter qui dicantur, & nu.5.

3 *Legati ēt trāſeuntis poteſtas qua in impartienda abſolutione.*

4 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

Satisfactio quæ ſufficiat iniuriæ irrogatæ, & quando peti poſſit iure actionis, vel exceptionis.

6 *Pauper quis ire cogatur ad Papam pro abſolutione excōmunicationis pro iniectione manuum.*

C A P. XIII.

1 Ea noſcitur. Caſ. Excōicatus † pro manuū iniectione paup ſit, vel diues, per papam , vel legatū dēt abſolui,fallit in muliere,ſene,infirmo,& mutilato,qui per epm abſoluuntur, & primo ponit exceptionē,ſecundo regulā ibi,alios, 3.determinationē ibi, ſi vero.[Impediti.] vt quia claudi , vel cæci,licet autem ſint manci, non ſunt impediti ad eundum.j.eo.qđ de his. vel cū oēs tales ſint miſerabiles perſonæ,oēs beneficio huius decre. gaudebūt, Inn.& dic impediti,& excōicati pro manuū iniectione,& habes hic quatuor caſus exceptos a regula miſſionis.[Ab epiſcopis.]diœceſanis.[Satisfacto.]prius

2 † cū notoria ſit offenſa,j, de ver,ſig.ex parte 1.& ca.ſe. iuramentoq; præſtito de parendo mādatis eccleſiæ,ſm Hoſt.ſm quē valet abſolutio facta prætermiſſa ſatisfa-

a ctione, ſed nō prætermiſſo iuramēto . a[Diuites.] ſaluo de delicatis dr ſ. eo.mulieres.2. reſcrip.[Indultū.]per epm,vel presbyterū, q̄ dic vt ſ.eo.de cætero. [Iuramēto.]qđ præſtiterunt de parendo mandatis eccleſiæ tpe

3 abſolutionis.[Legatum.]ēt † tranſeuntem ſm quoſdā, quia ſicut pōt abſoluere,ſic mandara dare . Alij dīt,q̄ licet propter periculum poſſit abſoluere, ceſſante tamē periculo,quia iam abſolutus eſt, mandatum dare nō potuit,niſi proprius legatus,ad hoc j. eo.a nobis.2. cū igitur abſoluit,poteſt mandare ipſe legatus trāſiens . quia illud tunc eſt principale, ſecundum Innoc.qui ſic alternatiue loquitur , licet Ab. hoc attribuat illi ſecūdā op. Primum dictum placet hic Hoſt.ſi gl.ipſius hæc ſignata ſit ſuper hoc verbo,legatum.ſi ſuper ver.legato. ſ.poſito cadit.G.nil tāgit de hoc.& Gui. dixit illud benignius. & ſatis probari per hanc dec.hoc dixit in Spec.de lega. §.nunc dicamus,ver.ſed tunc.all.ēt 50.di.accedēs,ibi, hoc in tuæ fraternitatis ponimus poteſtate.C.de epiſ.&

4 cle.auc.interdicimus.ſed ſecundum vr verius.¶ †Gl.4. ſignat contrarium,& ſoluit.¶ In gl.hoc ſemper.[ibi, facere poteſt.] ſi læſit epm , oēs facultates eius tradi dēnt eccleſiæ.ſi alium,arbitrarie punitur.17.q.4.ſi quis deinceps,& c.ſe.non ſufficit ergo coram læſo flectere genua, & petere veniam , quod putant quidam,immo penſatis qualitate,quantitate,& dignitate perſonæ,& iniuriæ,& illius circunſtātijs condemnatur in numerata pecunia , vt hic,& prædictis iuribus,& ff.& C.& Inſti.de iniur.per totū,& ſ.de iniur.olim , & expreſſum de Iudæ,poſtulaſti,ar.j.e.a nobis.2,in fi.& c.quis.alij reſtringūt hoc ad expenſas,data damna, & intereſſe,ar.j.e.cū deſideres, & c.cōqueſti. ſ.eo.parochianos, &c,porro,ibi,cōgrue, de do.& cōtu.c.1.de pœnis,ſuam.pro hoc facit,quia curia de facili non concedit literā ſuper ſatisfactione iniuriæ irrogatæ, quæ conſuetudo debet attendi,ad hoc ſ.c. proxi. quia clerici ex ſanctitate debent ignoſcere. C.de epiſ.& cle.ſi quis in hoc.& hoc natura æquum &c. ff.de condi.inde.nam hoc natura,de reg.iu.locupletari,li.6. So.ſm Hoſt.primū dictum cum ſuis iurib. iuſtitiā ſapit & rigorē,ſm vero conſiliū,& æquitatē,qđ nō teneris ſequi,ſi non velis.14.q.1.quiſquis,& c.q̄ præcipitur.vnde nec eps,nec alius iniuriam ſibi factā tenetur remittere. C.de iniur.atrocem , & patet ſ.de iniu. olim.& quicqd hēat ſtylus curiæ in ſuo iure , hic exp̄ſſe legitur , q̄ ſatiſfaciendum eſt de iniuria, vt hic, & ibi,& j.e.cū deſideres,§.fi.& c.cōqueſti,vbi de hoc,poſſet tū dici ſm eū,q̄ infra annū peti pōt ſatisfactio pecuniaria iur. actionis, vt in primis iuribus,lapſo anno non pōt,vt in ſecundis, & C.de iniur, l.4.iure vero exceptionis ēt poſt annū ſatisfieri oportebit . vnde quandocunque excōicatus hac de cauſa petit abſolui,poteſt læſus excipere, ne abſoluatur,niſi ſatisfaciat, vt hic, infra eo.cū pro cauſa,& c.ſolet,li.6.j.de verbo.ſigni. ex parte.1.verum ex vi ſolius exceptionis non fiet condemnatio , ſed habebit excōicatus , ſi volet abſolui , proprio motu ſatisfacere læſo,

alias

alias non abſolueretur, cōcor. de or. cog. cum dilectus.
& ſic quę temporalia &c. ff. de doli excep. l. pure. §. fi. eſt
tñ ar. ȝ de reſcrip. ſi aūt, & c. plerunque. ibi ſoluitur. Si
tñ non haberet vnde ſatisfacere poſſet, fiet ſm Hoſt. qđ
5 ſequitur gl. ¶ In gl. j. eo. [in fi.] vnde dicebat † Inn. hic
loqui de illo, qui habebat, vnde peregrinationę perfice
re poterat. idē Hoſt. & Abb. dicebat ipſe Innoc. j. eod.
quamuis, ꝙ nullus cogi debeat mendicare. C. de men.
vali. l. 1. puto, ꝙ pauper mendicans, alias potens ad cū-
dum ire teneatur, ſi mendicando ſic ſibi poteſt in itine-
ro ꝓuidere, ſicut in loco, quo manet. & ſic loquitur hic.
Si vero eſt pauper nō mēdicans, nil habēs, ſed artificio
quærit victum, quod facere non poſſet itinerando, tunc
locum habet contrarium. idem, ſi ex eo, quod mēdicat,
habet paſcere pueros, vel vxorem maxime infirmam,
vel in itinere mendicando non ſufficeret ſibi ad vitā,
vel talis eſt, quem non deceret mendicare.

ADDITIO.

a ¶ Iuramento. Vide inf. c. cum deſideres, ſuper gl. fi. & in illa.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus vitandus eſt ante denūtiationem, niſi ſit oc-*
cultus.
Clerici ſe enormitatibus immiſcentis contempto habitu inter-
fector excommunicatus non eſt, & quando nu. 5. §. 1.
2 *Conſtitutio militantis eccleſiæ ligat actū in occultum.*
Vitatio excommunicati, & ſimilium quare iuſſa.
Antonomaſia figura ad verſ. clericalis exceſſus.
Pœnitentia cur iniungatur hic, in fi.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 4. 5.*
Ad excommunicationis ſententiam incurrendam requiritur
dolus, & ſcientia hic.

CAP. XIIII.

Cum non ab homine.

C. ſm T. & Hoſtiē. pars, de iu
1 di. cū non ab homine, ante † denunciationę vitādus eſt
excōicatus, niſi forſan ſit occultus. 2. dr̄, ꝙ qui interficit
clericū contēpto habitu ſe enormitatib. immiſcentem,
excōicatus non eſt, 2, ibi, In articulo. [Tibi ſoli,] vt ho-
mini, nō vt Deo, [Priuatim,] de hoc 6. q. 2. c. 2. & 3. [Eui
2 tabis.] hic patet, quod † conſtitutio militantis eccleſiæ
ligat actum occultum, de hoc ſatis no. in Cle. de here. c.
1. ad fi. in glo. hic patet. [Rubore.] quia ipſum vitas in
priuato. cōcor. de coha. cler. veſtra. ad fi. [Suffuſus.] idē
ver. de excep. pia, in prin. lib. 6. alias confuſus. [Compel
latur.] eadem ratione abſtinemus a miſſa occulti ſymo-
niaci, & fornicarij manifeſti. 32. di. §. verum. Gof. [Preſ-
byterorum.] de his de pę. & re. c. 2. [Tyrannidi.] i. crude
litati. idē ver. de his, quæ vi, me. ve cauſa. c. 1. [Clerica-
lis exceſſus.] i. clericorum excedentiū, [Terrorem.] ſic
de male. c. 1. de penis. in quibuſdā, ad fi. [Præſentia.] ad
cautelā, vt potius neceſſitate, quā delectatione ad taliū
læſionem accedant. fi. de his, qui fil. oc. quæſitum. Ala.
3 Vin. ¶ † Gl. 1. trib. rationibus adiuuat tex. & ponit con-
trariā op. ¶ Pe. gl. alleg. duas concor. & duo iura in con-
4 trarium, & ſol. ¶ In † gl. 1. in fi.] loquitur in eo, qui ſcie-
bat rem quam emebat, ſeruitutem debere. ¶ In gloſſ.
vltim. [ibi. §. 1.] vide de calum. capit. 1. in 1. gloſſ. ¶ In
5 † gloſſ. 1. (ibi, ſi inimicus) ibi de hoc (& ibi, dixit.) 11.
quæſtio. 3. §. euidenter, vbi de hoc. & adde quod di-
xi ſ. de cler. ex. ꝓpoſuit, ſuper ver. nominatim. ¶ In gl.
ſic j. [ibi enormitatib.] dicebāt Tan. & An. qui prælijs,
& aggreſſuris, & enormitatib. &c. (& ibi. c. 1.) In. remit
tit ad ea, quę no. ibi. tenet tñ hic, qđ gl. pręcipue, qñ ſine
periculo non poſſet expectari monitio, nec ad iudicem
recurri. & tunc ceſſat excommunicatio, dato, ꝙ ſciant il
los clericos. nā, ſi ignorarent, vt qa de nocte occiderūt
illos, in illo caſu non eſſent excōmunicati, licet etiā ille
immunitatem haberet, & priuilegio gauderet. ad in-
currendam. n. ſe ntentiam requiritur, ꝙ dolus interue-
niat, & quod ſciat eum, quem percutit clericum. ſnp.
eo. ſi vero. 2. & ſi diceres hoc capitulum loqui, quando
præceſſerat monitio, tunc omnia plana, ſecundū Hoſt.
qui remit. j. eod. perpendimus.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicato communicandum non eſt ante abſolutionē,*
& per ſententiam, licet iurauerit ſtare mandatis, vel com-
poſuerit cum offenſo, & nu. 2.
Cum eo communicans quo caſu maiorem incurrat, nu. 6. quan
do nullam, num. 10.
De excommunicatione etiam infamato non communicādum,
exceptis caſibus & quibus, & nu. 6. non tranſit hac in ter-
tium, nu. 6. tenet etiam non ſeruata forma, num. 13.
Milites veri qui non ſint.
2 *Conſuetudinis reductio ad ius commune quibus caſibus facta.*
Abſolutionis ab excommunicatione beneficium qua cauſa vo
cetur, impartitur per ſententiam, per procuratorem peti po-
teſt, num. 5. a quo fiat, ibid.
Ab interdicto, & ſuſpenſione per procuratorē ēt petitur, n. 5.
Eam quæ fit ad cautelam, qui præſtet, nu. 7. & quando præſte
tur, ibid. tenet etiam non ſeruata forma, nu. 13.
3 *Indefinite intelligendum, quod loquitur indefinite.*
Communicatur multis modis excommunicato.
Communio nomen eſt generale.
4 *Communicari cuipiam ſi præcipiat epiſcopus, quid iuris.*
5 *Iurare poteſt habens ſpeciale mandatum petendi abſolutionē*
ab excommunicatione.
8 *Compoſitio cum læſo non vno modo fit,*
Eccleſia cui de iniuria ſatisfaciendum eſt, quæ intelligatur.
9 *Ex iniuria eadem duplex naſcitur actio.*
Remiſſio vnius actionis non operatur circa reliquam.
10 *Epilogus, ſuffragium & additio gloſſarum. nu. 11. 12.*
Vitandus quandoque etiā non excommunicatus, vt hic. §. fi.
13 *In contrariorum vno quod eſt ius, & in altero.*

CAPVT XV.

1 # Cum deſideres.

C. † Ante abſolutionē communicandū non
eſt excōmunicato, li-
cet iurauerit ſtare mandatis eccleſiæ, vel cōpoſuerit cū
offenſo. 1. & 3. Secundo dicitur, ꝙ infamato de excom-
municatione communicandum non eſt, niſi ſe purget,
vel abſoluatur ad cautelā. ſecunda ibi, ſecundæ, tertia
ibi, tertio. (Communionē) ſuam, ſcilicet quia epiſcopus
illi communicat in menſa, loquela, vel hmōdi, ſecundū
Inn. vnde dicit Hoſtien. ꝙ loquitur de nuda verbali cō-
munione, quam non præceſſit abſolutio. & dicit, ꝙ ſi-
cut milites qui fiunt in Italia, nulla ſolennitate pręmiſ-
ſa non ſunt veri milites, ſic nec iſte verus abſolutus. vi-
de quod dixi de procur. in noſtra, ſuper gl. quando di-
2 cat. ir. a (Ab alijs.) pri. q. & dic ꝙ nō. [Debent.) 2. q. (Cui
quæſtioni.) imo quibus quæſtionibus. ſed pro tanto hoc
dicit ſecundum Hoſt. quia æqualis eſt pęna epiſcopo, &
alteri, & eadem ſolutio. ſic ſ. de reſcrip. paſtoralis, de ſa
cra. non ite. c. 2. Hoſt. (Cautelam) futurorum, aliter po-
2 nitur j. eo. c. (Conſuetudine.) quæ ſm † Hoſt. reducta
eſt ad ius cōe. ſic ſ. de of. leg. ꝙ trāſlationē. ſ. de clā. de-
ſpon. c. fi. Et vide qđ poſt eū dixi de ap. quæſtioni. (Be-
neficium.) vocat hic ſnīam abſolutionis, poſtq̄ denūcia
tur abſolutus, vel beneficiū vocat ſolēnitatē, quę fit in-
troducendo in eccleſiam pęnitentiali pſalmo, & oratio
ne dominica. j. eo. a nobis. 2. vnde videtur aliquibus, ꝙ
ſatis eſt ſeruare hanc ſolennitatem conſuetudinariam,
ſine alia abſolutionis ſententia, non tamen illi cōmuni
cabitur niſi poſt obſeruatam hanc ſolennitatem, circa
quam Hoſtien. remit. ad ſum. eo. ti. §. & qualiter, hęc ab
ſolutio, ſub §. in maiori autem. dicit Inno. ſentētiam fe-
rendam, & tūc excommunicatum adeſſe debere, vt po-
ſtea ſeruetur ſolemnitas introductionis, ob quam cau-
ſam dicit abſolutionem per procur. peti non poſſe, vt
3 dicam ſup ver. abſolutus. (Cōmunicare.) ſicut † loqui-
tur

Digitized by Google

eut indefinite, ſic dicit Hoſt. indefinite intelligendũ, de
priuil. quia circa, vt nec in domo, nec extra, nec ſpiritua
liter, nec tpaliter in oratione, potu, cibo, oſculo, ſolutio
ne, vel alio modo, emendo, vendendo, contrahendo pu
blice, vel priuatum ei liceat cõicari, & ponit verſus, Os,
orare, vale, cõio, menſa negatur. Si pro delictis anathe-
ma quis efficiatur. & illud ver. cõio eſt generale. all. ad
prædicta. 11. q. 3. ſicut, & trib. c. ſe. & ad menſam, & cap.
quibus, & ſe. & c. omnis Chriſtianus, & c. nihil, & in auc.
de priuil. do. coll. 8. nec prodeſt priuilegium. quod dic
vt ſ. c. nulli. & caueat excõicatus, ne ſe ingerat, & ne cla
ues contemnat, de cler. ex. illud. [Debent.] eidem. quid
4 ſi † epiſcopus præcipiat ei coicari, diſtinguit Vin. aut p̃-
cipit, ꝙ communicem Titio adiungendo, excõicato, &
tunc non tenet præceptum, nec excõicatio hoc expreſ-
ſo lata. quia continet errorem. ĩ. eo. per tuas. Si vero nõ
adiungit, Excõicato, ex quo ſcio eum excõicatum illi
cõmunicare non debeo. ſ. c. prox. tamen ſi propter hoc
me excõicet, ligatus ſum, niſi præceſſerit appellatio, cũ
non exprimat errorem, & hanc G. Vin. vide in Spec. eo.
tit. ver. pe. primum dictum huius gl. ſic intelligas, ne
includat illas perſonas, quib. iuſte p̃ciperetur, ꝙ excõi-
cato cõmunicarent, vt ĩ. eo. inter alia. an tamen ipſe id
petens audiatur, ibi dicam, ſuper ver. ſolutio. [Abſolu-
5 tus.] no. hic Innoc. ꝙ † ex iuſta cauſa poſſit peti abſolu-
tio ab excõicatione per procurat. 2. q. 5. quanto, aliter
non. abſolutio vero interdicti, vel ſuſpenſionis indiſtin-
cte per procu. peti poteſt, quia nec ſolennitatem formæ,
nec reconciliationem deſiderat. contra ĩ. eo. a nobis,
vbi excõicatus minori reconciliatur. ibi ſoluit, & in hoc
concor. Hoſt. hic in vlt. gl. de excõicatione no. dicit ip-
ſius nullo modo peti poſſe abſolutionem per procur. cũ
contritionem, & confeſſionem excõicati requirat. 11.
q. 3. cum aliquis, & certam formam, & ſolennitatem, &
in eccleſiam introductionem, vt ibi, & hic, & manus im
poſitionem, & reconciliationem, de vi. & ho. quoniam.
in fi. ante quam non eſt cõicandum, 24. q. 3. notandum,
ibi, Quare ipſos &c. quæ nec per minorem presbytero
fieri poteſt, ſecundum eum. de hoc ĩ. eo. nuper, & c. ca-
nonica, & plenius in c. a nobis. 2. in gl. per peccatũ. qua
re dicit vſque ad animã, & ſanguinem defendendum
hanc per procur. recipi non poſſe. contrarium ſeruatur
ẽt in curia, vt no. in Spe. de procur. §. 1. ver. item opponi
tur, ꝙ licet habeat, ver. 16. imo ſi habet ſpeciale manda
tum petendi abſolutionẽ, videtur poſſe iurare, licet ad
hoc non habeat ſpeciale. de hoc in Spe. de iura. calum.
§. reſtat, ver. quid ergo fiet, vbi fertur hoc ſeruatum in
rege Portugalliæ. vide quod dicam eo. tit. c. 1. lib. 6. in
6 fi. 2. gl. [Cum excõicato.] maiori. qui. n. communicat ex
communicato minori tãtum, excommunicatus nõ eſt.
11. q. 3. quoniam. & hoc eſt quod dicitur, Excommuni-
catio non tranſit ad tertiam perſonam, ſed ar. contra.
19. di. c. pe. ibi ſol. [Scienter.] ĩ. eo. ſignificauit, & c. qđ
in dubijs, quod dic, vt de cler. ex. apoſtolicæ. Hoſt. [Ex-
communicationis.] maioris, ſi participat in crimine.
alias minoris tãtum. ĩ. eo. nuper, ſaluo eo, quod habes
ĩ. eo. ſignificauit. Hoſt. [Purgauerit] ꝯ. ſ. eo. ſi vero. ibi
ſoluitur. vitabitur añ poſtquam defecerit, non prius ſe
cundum quoſdam. dicit Innoc. vitandum eum propter
infamiam, ſi differt præſtare. ſ. de apoſta. tue. [Conſe-
quatur.] a papa, vel eius legato. ſ. c. ea noſcitur. T. Phil.
7 Goſ. & ſic † not. ꝙ etiam abſolutionẽ ad cautelam non
præſtat, qui directam præſtare nõ poſſet. ſed Hoſt. tenet
contrarium dicens, ꝙ verbũ, Ad arbitrium epiſcopi, qđ
præcedit, determinat totam diſiunctam, non primum
membrum diſiunctæ tantum, ſ. de purgatione, dicens ꝙ
in arbitrio epiſcopi eſt, an ſe purget, an abſoluatur ab
ipſo. inducit, ꝙ eſt hoc fauorabile animæ, dans regulã,
ꝙ quoties probabiliter dubitatur, an quis ſit excõica-
tus, vt ſi dicit laicus, ꝙ ignorabat eũ, quẽ percuſſit cle-

ricum eſſe, vel dicit, ꝙ percuſſit ad defenſionem, vel io-
coſe, nec de contrario poteſt conuinci, relinquitur arbi-
trio diœceſani, an illius purgationẽ recipiat, qua præſti-
ta denunciet illum innocentẽ, an ad cautelam illũ ab-
ſoluat, nec forte reprobãdum eſſet, ſi quandoq; faceret
vtrunque, ar. de homi. ad audientiam, & ſicut abſoluit,
ſic ad cautelam pœnitentiam iniunget, de homi. ſignifi-
caſti. ſi excommunicatus renuit vtrunque, vitabitur, vt
hic, & ſ. eo. ſi vero. 2. prima placet. [Compoſuit.] q̃ ſicũ-
8 que † ſiue ſolum genuflectendo, & miſericordiam petẽ
do, ſiue etiam pecunialiter ſatisfaciendo. & de hoc di-
xi ſ. c. ea noſcitur. [Per hoc.] ꝙ taliter reconciliatus eſt,
[Is.] ſ. verberator. [Admitti.] nõ vt ſequitur. [Eccleſiæ
tñ] Hoſt. intelligit de eccleſia generali, quæ pro ſatisfa-
ctione certam formam requirit, vel de ſpeciali, vt ſ. de
ſo. compo. c. 2. quæ requirit ẽt pecuniariam ſatisfactio-
nem pro iniuria. de hoc dixi ſ. c. parochianos, niſi pro-
pter impoſſibilitatem aliud dicatur, vt dicam ĩ. e. cum
illorum. §. ſi vero. [Ex hoc.] ſcilicet ꝙ ſatisfecit læſo, pa
9 tet † ergo, quod ex eadẽ iniuria duplex naſcitur actio,
b nec vnius remiſſio operatur aliquid circa reliquam. de
hoc dixi ſ. eo. parochianos, imò nec prælatus hanc re-
mittere poſſet ſine capitulo. de hoc ĩ. eo. contingit. 1.
10 ¶ † Gl. 3. ponit 10. caſus, quib. participans excommu-
nicato non incurrit minorem. ¶ Vl. gl. querit, arguit ne
11 gatiue, & ſoluit contrarium. ¶ In 1. gl. [ibi, altius.] vide
in c. ſtatim alleg. ſuper vl. gl. [& ibi. §. hæc antẽ omnia.]
vide de ſo. cõpe. cum ſit, ſuper gl. 2. ¶ In gl. 2. [ibi. §. 1.]
12 vide ne præ. vi. ſu. c. fi. ſuper gl. 2. ¶ In † gl. 2. [in fin.] de
procur. c. 1. ¶ In gl. 3. [in fi.] quidam habet hic & male
additionẽ, quæ eſt in fi. vlt. gl. ¶ In gl. niſi, [in fi.] ad de
caſum. ĩ. de hære. præſidentes, lib. 6. Ho. diffuſe ſatis hãc
materiã tractat in ſum. eo. tit. §. fi. circa princi. ſub §. vti
le. ¶ In gl. no. ꝙ (ibi, vitandus.) licet forte non ſit excõi
catus. ad id idem eo. tit. licet, li. 6. & quod dicit ſ. eo. ſi
vero. 2. ¶ In gl. vlt. (ibi, non credo.) tñ Ala. Vinc. & T.
13 idem Phi. & Goſ. cum † excõicatio lata non ſeruata for
ma teneat. 11. q. 3. ſi epiſcopus. ergo & abſolutio. domi-
nus. n. par ius eſſe voluit ligandi, atq; ſoluendi, de pœn.
diſt. 1. verbum. & hoc placet, ad hoc ĩ. eo. venerabilib.
c §. vbi autem. ᶜ lib. 6. Hoſt. contradicens quo ad eccleſiã
militantem abſolutionem non valere, quæ hanc formã
requirit, quo ad triumphantem, apud quam ſufficit cõ-
tritio, habebitur abſolutus. Ad id, quod primo dicit G.
reſpondet, vt dixi ſuper ver. cõſuetudine. ad deo. ſuper
eo, & a nobis. rũdet, vt ibi dicã. ad l. dicit ꝙ faciunt pro
eo, cum ibi ſolennitas, & decretum interuenerit, & poſt
probant, quod abſolutio indebita, puta ſatisfactione
non facta, tenet, dummodo ſit ſeruata ſolennitas, & for
ma. (& in fi.) de hoc 2. q. 1. de manifeſta. 11. q. 3. cũ ali-
quis. 24. q. 3. comperimus. Et per ibi no. Arch. in dec. vt
officium, de hære. lib. 6. tenet cum gl.

ADDITIONES.

a ¶ Quando dicatur. In l. filius. §. veterani, ff. de procur. & C. eo. ti.
l. milites, & in Spe. de procur. §. 1. ver. item quòd eſt miles.

b ¶ Reliquam. Sicut dicitur de iniuria filij, vide ibi in glo. 1. & ſu-
per illa

c ¶ Vbi autem. Ille tex. facit etiam pro Hoſt. in quantum repro-
bat abſolutionem factam contra ius conſtitutionis, ſi dicamus
in contrarium fore de forma conſueta.

SVMMARIVM.

1 *Propter electionem regularis de eccleſia ſacerdos non eſt ex-
communicatus. & quo caſu, & nu. 5.*

2 *Commotio quæ illicita.*

*Clericus cauſa correctionis licite poteſt verberari, niſi mo-
dus excedatur, num. 4.*

3 *Facti ſpecies huius conſtitutionis.*

*Monialium eccleſiæ duos habere choros ſolent, quædam ha-
bent priorem interius, & extra illum clericorum, num. 5.*

4 *Suffragium gloſſarum.*

Verberare

Digitized by Google

Verberare poſſumus diſcipulum moderate.
5 *Additio gloſſarum.*
Turbantes diuinum officium poſſunt ab eccleſia per ſacerdotem eijci.

C A P V T XVI.

1 **Veniens.** C. Sacerdos † eijciens regularem de eccleſia, qui diuinũ turbat officium, excõicatus non eſt. in 1. presbyteri
conqueſtio. in ſecũda prouiſio. 2. ibi, Ideoq;. [ludẽdo.]
inhoneſte, & illicite. hoc probãt religio, ſexus, tempus,
& locus ſm Hoſt. de religione patet, cuius reſpectu potius debeat flere. 16. q. 1. placuit cõi. de alijs ẽt ſatis pa-
2 tet. [Commotus.] iſtud † eſt contra presbyterum. 17. q.
4. ſi quis. ſed q ſtatim ſequitur, Vt liberius &c. eſt pro
eo. per quod no. Hoſt. q licet quis commotus ſit, tñ correctionis cauſa põt clericum verberare, quod intelligit
de aliquantulum commoto, non vehementer irato. ne
ſit contra. 11. q. 3. illa præpoſitorum, & cap. ira, & c. cũ
apud, & c. ſummopere. facit quod dixi de accuſa. illa, &
qđ dicam ĩ. eo. vniuerſitatis.] Intrando.] alias in trahẽdo. [Intra eccleſiam.] al. extra. quod vr magis amicum
3 literę per ſuperiora. credo, q iſta † eccleſia monialium
habebat, prout habere ſolent cõiter, vnum chorum monialium interius, & extra illum chorum clericorum, &
poſtea nauem eccleſiæ, præcipue ſi eccleſia eſt curata.
exiuerat ergo monialis ſuum chorũ, & intrauerat chorum clericorum, & inde traxit illam ſacerdos, & deduxit ad chorum, ſiue eccleſiam ſororum, & forte intromiſit illam violẽter, & clauſit exterius oſtiũ. [Nõ euites.]
& per conſequens non euitari facies. 93. di. ſi inimicus.
4 35. q. 9. veniam, in fi. ¶ † In gl. vlt. [ibi. §. Iulianus.] hęc
l. & ſe. dicunt, q tenetur ſutor, qui puero parum benefacienti forma calcei ceruicem ſic percuſſit, q oculum
effodit, actio ne locati, & l. Aquil. ſed non iniuriarum,
5 cum iniuriari noluerit. ¶ In † gl. 1. [ibi, turbantes.] ẽt
ſi magiſterium non habeat ſuper illos, licet quidam intellexerint, quod hic ſacerdos habebat magiſterium ſuper hanc monialem, forte erat prior monialium, vt in
multis locis, maxime in ordine ſancti Marci, ſed Inno.
& Hoſt. dicunt hunc eſſe caſum penitus diuerſum a caſu magiſterij, de quo ſ. c. 1. & c. ex tenore, & ſpecialem
eſſe contra turbantes diuina officia, vt ei liberius inſi-
a ſtatur. [a] [& in fine.] quod hic no. T. n. & Vin.

A D D I T I O.

a ¶ Inſiſtatur. non tamen oĩmis excedendo modum in excluſione, etiam verberando acriter, vt patet ex no. ſupra.

S V M M A R I V M.

1 *Decretalis huius pars vbi continet ius commune, nu. 3.*
Contrariam aliquando ſibi opinionem tenuit Hoſt.
2 *Epilogus, & additio gloſſarum, nu. 3.*
Excommunicati ob leuem & modicam iniuriam in clericum poſſunt ab epiſcopis abſolui.

C A P V T XVII.

1 **Peruenit.** Breuis eſt pars † huius, de teſti. co. peruenit, ſm Ala. [De his] clericis, vel laicis, cum non diſtinguat. dicit tñ Hoſt. q olim tenuit cõtrarium, licet demum ſibi
hoc placuerit. [Leuem.] hoc eſt pro me contra Hoſt. vt
ĩ. dicam. [Iniuriam.] perſonalem ita quod erant excõicati. quod dic ĩ. e. nuper. [Fraternitati.] per hoc patet,
quod epõ loquitur, licet non appareat cui, de crimi. fal.
2 quã graui. ¶ † Glo. 1. ponit opp. Ala. ſecundo contrariã,
3 quam licet approbet, op. Ala. dicit tutiorem. ¶ In † gl.
1. [ibi, Alanus.] & Inn. hoc dicens per finem, vbi dicit,
duximus cõmittendum. [& ibi, alij dicunt.] Vin. Phil.
T. Goff. qui hoc maxime dixit per integrã, in cuius prin.
dicebatur, quod epĩ libere poterant abſoluere mulieres, ſenes, & pueros, qui in canonem inciderant. poſtea
a ſequebatur, de his, etiã qui clericis [a] &c. [& ibi, in prin.
libri.] maxime cum non appareat, cuius fuerit priuilegiũ. & ſic ſuperflua in libro. ceſſat aũt obiectio, ſi dicas
eã continere ius cõe, vel epãle, ſed vt dicebat Abb. reſponderi põt, quod non eſt ſuperflua, quaſi hæc ſit mẽs,
q ſi papa committat alicui abſolutionem talium, hæc
commiſſio reſtringatur ad leues iniurias. ſed extortus
eſt iſte intellectus. [& ibi, cõceſſione.] cõcor. Bar. Brix.
2. q. 1. in primis, & de perſona Ianuarij, in 1. gl. [in fin.]
facit pro opinione Ala. & ſequacium. ſ. de vi. & ho. cler.
qui, vbi videtur eſſe priuilegium ſpeciale certarũ perſonarum, q epĩ illos abſoluunt cum leuem afferunt iniuriam. ergo alios non poſſunt abſoluere, prout dicebat,
& ibi, conſuetudo quæ eſt optima interpres legum, interpretatur, quod ius cõe contineat, & quod epĩ in leuibus poſſint abſoluere. & hoc credo. & ad contrariorum
ſolutionem diſtinguo inter leuem, mediocrem, & grauem offenſam, vt in leui omnes indifferenter abſoluãt,
in mediocri certas perſonas priuilegiatas, & oſtiarios,
officiales, ſeruos, clericos cõiter viuentes, & profeſſos,
in enormibus nullos, niſi in caſibus, quibus papam non
poſſunt adire. Hoſt. vero per quandam extrauagantẽ,
perlectis, quam hodie non habemus, quæ non attribuebatur Inno. de qua dicit ſibi quærenti Innoc. reſpondiſſe, quod illam non ediderat. G. autem alle. illam pro Innocentiana, de leg. §. nunc dicamus, ver. quod etiam dixi pro Alexandrina in Spe. hoc eo. tit. vltra m. diũ dixit
diſtinguendum inter grauem, leuem, & leuiſſimam, &
ponebat hic ipſam dicens, ſic, vt dec. hæc ſane intelligatur. pato inter perſonarum conditionem, iniuriamque
grauem, leuem, & leuiſſimam arbitrio boni viri fore pſpicaciter diſtinguendum. & exponit poſtea ſingula pdicta verba. hoc concludens, quod de graui hæc litera
non intelligitur, cum illam excludat, ſi de leui intelligatur, procedat de gratia & commiſſione ſpeciali ſm opi.
Vin. & ſequacium, inducens l. dicentem, quod qui percutit ſeruum leuiter, vel maledicit, non tenetur iniuria-
b rum. ff. de iniur. item apud Labeonem. §. prætor ait, [b]
ſi quid, ar. quod le. & no. de re iu. cum te. de accuſa. cum
dilecti, de pę. di. 1. §. ſed huius. & dicit hanc opi. expedire clericis, cum iam ſit repertum laicos iteraſſe percuſſiones clericorum, videntes quod pro offenſa leuiſſima
neceſſe haberent ire ad curiã, & plene proſequitur hoc
in ſum. eo. ti. §. quis poſſit ab hac, in 2. col. & ſeq. cũ illa
dec. ſit reuocata, quia in li. 6. non inſerta. Tu, qui dicis,
quod in leuiſſima tantum poteſt abſoluere, inducas ius
ſuper hoc. non habens aliud, quam iſtud, quod de leui
loquitur, aut ergo neges, de qualibet, aut de leui ɔcedas.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Qui clericis. Quaſi dicat Goff. ſicut in illis poterat iure ordinario abſolutionis officium exercere, ita & in iſtis, quia vbi vna
diſpoſitio ſequitur duo determinabilia, illa pariter determinat,
ea paritate ſeruata, ad hoc l. iam hoc iure. ff. de vul. & pupil. cũ ſi.
b ¶ Prætor ait. Quæ ſit atrox, & leuis, & leuiſſima iniuria, videbis
infra 60. cum illorum.

S V M M A R I V M.

1 *Clericus qui participat excommunicato a papa quando maiori ſit excommunicatus, & abſoluendus a papa, & nu. 3.*
2 *Epilogus, & additio gloſſarum. nu. 3.*
Conſtitutio non ligat præteritas culpas, ver. conſtat autem.
Quæ noua dicatur, ctr. fin. ver. quod hic indu.

C A P. XVIII.

1 **Significauit.** C. † Clericus, qui ſcienter & ſponte participat excommunicato a papa in diuinis, excommunicatus eſt maiori, & per papam abſoluendus,
vel aliter, communicans in diuinis excommunicatus
eſt maiori, & per papam abſoluendus. vel aliter, communicans in diuinis excommunicato per papam, quia
diuina celebrat, excommunicatus eſt maiori, & per papam abſoluendus. [Clericos.] ecce primũ, quod requiritur, vt locus ſit huic pęnę. [Scienter.] ecce ſecundum.
[Sponte.

{ſponte.]ecce tertium.(A nobis)hoc 4.(Officijs.)hoc
eſt 5.quib.concurrentibus locus eſt huic pęne alibi non
expreſſę.vnde nõ eſt a litera recedẽdum,ſm Hoſ. quod
mihi placet, vt patet ex ſummatione.hoc ſi dicas, quod
decr.hęc indicat nouam excõicationis ſpeciẽ, vt ſic ſit
neceſſarium omnia concurrere,quæ tex.exprimit.ſi.qđ
dixi de emp.& vẽ.puenit,ſ alias opi.habes,in gl.& alias
2 ibi dicã.¶ †Gl.1.ponit tres lecturas,& reſpon.põt obij-
3 cendo de dec.nuper.ĩ.eo.¶ In†gl.1.[ibi, ſacramento-
rũ.)hoc nõ procedit per dec.ibi, Ad nos,&c.(Et ibi,cri
minoſis.)erant forte excommunicati,quia diuina cele
brabant poſt ſuſpenſionem ſm T.(in fi.)vel dic ſpecia-
le hoc in papa.& hunc intellectum ponit Ber.de excep.
a nobis,in vlt.gl.dixit Goſ.hic,puto,cum quis excõica-
to a papa cõmunicat in diuinis,incurrat maiorem, nec
abſoluetur niſi a papa.idẽ Guil.in Spec.ti.2.§.nunc oſtẽ
dendũ.ver.28.& eſt eadem ſtua cũ prima quo ad vtrũ-
que effectũ,ſed in hoc differt,quia prima eſt hominis,ſe-
cunda iuris.Io.dicebat hãc decr.ſpecialiter loq in eo,
qui cõicat in diuinis,nõ diſtinguens inter papam, & a-
lios,hoc nota.11.q.3.ſi quis eps in concilio. Tu dic ſm
Hoſ.illa 5.requiri,ꝙ ſit clericus,ꝙ ſcienter,ꝙ ſponte,ꝙ
in diuinis communicet,& cũ excõicatis a papa. & hoc
teneas, ſi,vt prædixi,vis hic induci nouam excõicatio-
nis ſpeciem.contra hoc tñ multum facit,quia tex.loqui
tur de præterito.ibi, participarunt, receperunt. conſtat
autem, ꝙ conſtitutio non ligat præteritas culpas ad pę
nam excommunicationis,de conſtitutio.c.2.cum con-
cor.niſi per modum futuræ culpę,vel contumaciæ.puta
niſi ĩ.tale tempus ſatisfecerit.ĩ.li.6.eo.ti.quicunque ,
de re.ec.nõ ali.c.2.§.laici.Item dato ꝙ dicere velles,ꝙ
in iure ſumatur præteritum pro futuro,& econtra.ff.de
ver.ſig.ſępe,& l.verbũ, adhuc remanet cõtraria litera.
Non dubitamus,quæ pati non videtur lecturam hanc ,
ꝙ hic inducatur noua ſpecies excommunicationis, cũ
reſpondeat,non ſtatuat, declaret,nõ fulminet. propter
quæ videtur adhærẽdũ vltimę lecturę, quam ponit glo.
quæ fuit Tan.vt prædixi.eſt ſimile quod dicam de re iu
di.cum æterni, ſuper ver.inuoluet,li.6.

S V M M A R I V M.

1 *Incendiarij pro abſolutione debent adire ſedem apoſtolicam, uncto contextu, excepto mortis articulo, an a legato poſſint abſolui, nu. 2. eorum pœna nu. 4.*
Ex quo, tempus hic ſignificat.
Abſolutio ſpecialis caſu hic nõ impartitur ab excommunicãte.
2 *Legati in reſeruatis papæ quid poſſint.*
De æquiparatorum vno ad alterum non fit extenſio.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſ. nu. 4. 5.*

C A P V T XIX.

1 Tua nos Breue eſt.(incendiarij.)nouum eſt ꝙ
dicitur†de incendiarijs.G.[Ex quo.)
ergo non prius.T.Vin.(Se.ap.)no.ca
ſum ſpecialem,quo non abſoluitur,qui cõmunicat , &
quo per denunciationem quis grauatur.(Mittendi.)ni-
ſi in mortis articulo.ĩ.de rapt.in literis. Et dicit G.Na.
2 quod legatus papę non poteſt tales abſoluere,cum hoc
eis nõ reperiatur permiſſum,& de reſeruatis nõ poſſunt
niſi permiſſa,de offi.leg.quod trãslationem.ĩ.Guil. fa
cit quia iſta dec. ęquiparat tales excommunicatis pro
manuũ iniectione,quos tamẽ legati abſoluunt iuxta di
ſtinctio.decr.pe.de offi.leg.Item cum maior ſit offenſa
in perſonam,quam in rẽ,quod in primo conceditur, cõ
cedi debet fortius in ſecundo,qui ſil.ſunt le.per venera
bilem.ad primũ facit 17.q.1.c.3.12.q.2.præcipimus.
dici poteſt inuãdo Guil.ꝙ dato ꝙ fiat æquiparatio, nõ
ſequitur,ꝙ in uno caſuum permiſſum extẽdatur ad reli-
quum.ad ſm dici poteſt maiorem culpam incẽdiarij,
quã percuſſoris clerici,quia nõ cadit excuſatio iſto caſu ,
ſicut illo,quia nec ſic põt notari culpa ĩ obiecto.patet ſ.e.
3 ſi vero,& ex his quæ dicam ĩ.e.cum illorum.¶ †Vlt.gl.
ſignat contrarium,& ſoluit,ſolutioni opponit, & oppo-
4 ſitioni reſpondet.¶ In gl.2.(ibi,cum diſtinctione.)am-
bæ l.iſtæ diſtinguũt, an dolo, vel negligentia factu ſit,
vt primo caſu puniantur vltimo ſupplitio,& plerunque
5 exuruntur igne. ſecundo ſit ciuilis actio. ¶ In † gl.2.(in
fi.)Ala.de hoc ſ.de iniur.ſi quis domum.¶ In gloſſ.vlt.
(ibi,canonica.)vbi de hoc,& 12.q.2.cum deuotiſſimã.
(& in fi.)Hoſt.remittit ad ſummam de rapto.ſub rubri
ca de incendiarijs.§.& qua pęna.

S V M M A R I V M.

1 *Legati cardinales excommunicatos pro violenta manuum iniectione poſſunt abſoluere, & n. 2. eis an credendum, & in quibus, ibi. miſſi a latere qui dicantur, num. 3.*
Pro tempore, hæc locutio quid ſignificet.
2 *Indefinita æquipolet vniuerſali.*
Hoſtienſis ſibi contrarius qua in re dicatur.
3 *Additio gloſſarum.*

C A P. XX.

1 Ad eminentiam. C.† Legati cardina-
les excommunicatos
pro violẽta manuum
iniectione poſſunt abſoluere . & in 1.conſultatio.in ſe-
cũda ibi,Super quo,rñſio.(Pro tpe.)i.aliqñ.Phi.vel ſm
Hoſt.i.itinerantes in tranſitu ſm ſuũ tps. (Super hoc.)
ſcilicet ꝙ abſoluere poſſint. quare non videbatur illis
credendũ. ſ.de off.deleg.cum in iure,de fide inſtr.ꝙ ſu
per his.ſed hoc eis de iure competit,quare mãdati pro-
2 batio non exigitur.(Eos)alias omnes.† & eſt idẽ ſenſus
cũ indefinita æquipollet vniuerſali. ſ.de priuil.quia cir
ca.ergo oẽs habebuntur pro abſolutis, niſi forſan aliud
dicatur ratione grauedinis, & enormitatis. vel dic, ꝙ
ẽt tales habebuntur pro abſolutis, cum ſecundum vtri-
que literam hic omnes includat. Hoſt. per hoc autẽ vi-
detur contrarius his, quæ no.ſ.de off.lega.c.pe. vbi di-
cit legatum etiam de latere non poſſe abſoluere excom
municatum pro atroci iniuria. Et illud placet G.in Spe.
vbi etiam recitat eandem op.Io.de Deo in tit.2. §.nũc
dicamus,in ver.quod etiam dixi.quo ad legatum tamẽ
intelligit enorme homicidium , vel mutilationẽ mem-
bri, non ſanguinis effuſionem, etiam cũ oſſis fractione,
vt prę.ver. in fi.Si vis a cõtrarietate Hoſt.excuſare.dic
ꝙ intellexit prædicta, quãdo legatus abſoluens ab enor
mi,dicit ſe ſuper hoc ſpecialem poteſtatem habere. cre
dendum enim eſt in talibus verbo cardinalis. ſecundũ
ea quæ not.de teſti. cum a nobis, de fide inſtr. ꝙ ſuper
his,eſſet & alia excuſatio , ſi illud intellexiſſet de lega-
tis de latere tranſeuntibus , quod tamen verba non ſo-
nant.Ab.videtur accedere alteri lecturæ ſummando,ꝙ
quoſlibet percuſſores clericorum legati poſſunt abſolue
re, vide aliquos legatos abſoluentes ab homicidio, &
mutilatione, & aliquos abſtinentes.de iure crederẽ eos
poſſe , nec video quid impediat , cũ regula generaliter
loquatur,& quæ excipiunt atrocem,non in legatis, ſed
in inferioribus loquuntur, & hoc tenere expedit anima
bus . quod etiam placet Arch. de of.leg.c.1.lib.6.al.de
3 ſen.excom.eos, Quibuſuis ſententijs.¶ † In gl.1.(in fi.)
& hic probatur , ꝙ cardinales, reprobata diſtinctione
Vin.de qua ibi dixi inter, de,& a latere.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatio generalis non ligat niſi ſubditos proferentis, excepto caſu.*
2 *Statutum quos liget, & num. 5. §. 1.*
Sententia in quo differat a ſtatuto, & quo caſu liget nõ ſubditos, ibidem.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 4.*
Demonſtratio plerunque vice nominis fungitur.
Iuriſdictio, ſententia item ad quos non extendatur, quantumque temporis duret. §. 1.
5 *Additio gloſſarum.*

Vt excommunicati qui non vitentur, niſi conuincantur, vel denuncientur.
Culpa qui obligantur, non ſequitur obligari pœna.
Scientia ex mora in loco arguitur, & in dubio relinquitur iuramento negantis.

CAPVT XXI.

1 A nobis. C. Generalis † excommunicatio non ligat niſi ſubditos proferētis, & in 1. q. in ſecūda ſolutio. ibi; Ad quod. [Fecerit] contra ĩ. eo. Romana. §. pe. li. 6. ibi ſoluitur. [Ad oēs.] ſ. etiam. [illius.] ſcilicet excommunicatis. [Auctoritas.] i. niſi ex ſpeciali auctoritate ſupioris ſibi conceſſum ſit, qđ ēt non ſubditi aſtringantur ipſius ſententia.
2 Inno. qui ēt hic † dicebat congrue diſtingui inter ſtatutum, quod ligat ſubditos, & non ſubditos, & illud, qđ ligare non pōt niſi non ſubditos. & ponit exemplū in Archiepiſcopo excōicāte omnes ferētes crucem ante ſe in prouincia ſua. non valeret enim ſm eum talis lex, cum nullos archiepiſcopos hēat ſubiectos. & ſic nō eſt generalis, quæ ligat ſolum non ſubditos. Si vero patriarcha hēret ſub ſe archiepiſcopos, & talem legem faceret, valeret propter archiepiſcopos ſubiectos, & tūc illi illam ſeruare dērent, contra primum all. Hoſt. de vſu pal. extuarum. Item aduerte, quia ſecundum hoc contra peregrinos in ſua diœceſi celebrantes epiſcopus ſtatutum facere non poſſet, qđ eſt falſum. dicebat ēr Inno. qđ aliud eſt ſniam ferre, quæ fertur cauſa cognita, qđ quilibet poteſt rōne delicti iam commiſſi in diœceſi, vt in auc. qua in prouincia, ſed rōne committendi ferri non poſſet, puta, excōico te de aliena iuriſdictione, ſi hoc feceris, vel ſi dicat, excōico omnes qui hoc egerint. vide qđ dixi de fo. compe. poſtulaſti, in gl. priuationis. [Delegātis.] ideſt papę. forte totam prouinciam ſibi committētis. ſ.
3 de præſum. mandata. Hoſt. ¶ † Gl. 1. obijcit, & ſoluit, & contra ſolutionem obijcit, & reſpōdet. demum quærit,
4 arguit pro & contra, & ſoluit. ¶ † In 1. glo. [ibi nominatim.] ibi dicit litera, quod demonſtratio plerunque vice nominis fungitur. [& ibi, maſculos.] exhæredatur filius non expreſſo nomine proprio, ēt poſthumus p hæc verba, quiſquis mihi filius fuerit &c. ¶ In glo. 2. [& ibi, l. vlt.] vbi, extra territorium ius dicenti non paretur impunc. idem, ſi ſupra iuriſdictionē ſuam velit ius dicere, [& ibi, vltra iuriſdictionem.] i. vltra tempus iuriſdictionis. vnde ſi interdixit alicui vti arte ſua, nō durat vltra tempus adminiſtrationis, vt in hac l. [& ibi, §. vl.] præfectus vrbis interdicit profeſſionem, negociationem, aduocationem, & forum in perpetuum, & ad tempus.
5 ¶ In gl. 1. [in fi.] non tamen vitabuntur niſi conuincantur, vel denuncientur, ſaluo eo quod habes ſ. eod. cum non ab homine, & c. 2. reſpon. ¶ In gl. 2. [ibi, iuriſdictionis.] vnde & ſubditi extra parochiam delinquentes nō ligantur. de conſti. capit. 2. 2. reſpon. li. 6. quę in hoc approbat, quod hic no. Hoſt. iē. & reprob r, quod no. Inn. & Ab. qui diſtinguebāt, an ſimpliciter diceret, quiſquis furtum fecerit, & tunc ligabatur ſubditus extra diœce. an diceret, quiſquis fur. fecerit in diœceſi mea, quia tūc ſubditus extra diœceſim non ligabatur. [& ibi, ignorātes] de cle. ex. mi. apoſtolicæ. Hoſt. remittit ad ſūm. de cōſti. §. quando conſtitutio. & ibi, dicas, imo dic, vt de cōſti. c. 2. 1. reſp. li. 6. [& ibi in culpa.] non ſequitur ſecundum Hoſ. ſi obligati ſunt ad culpam, et ad pęnam. inducit, qui ma. ac. poſ. c. fi. C. de adul. ſi ea dicit ergo hoc arbitrandum ex nouitate aduentus, vel ex mora, quam traxit in loco, & in dubio relinquendus iuramento ſuo. ſ. c. ſi vero. 2. [& ibi, nullus.] quomō inducitur hoc ca. & quomodo rñdetur, uide quod dicam, ne ſe. va. ca. vnō, li. 2. in vlt. gl. in fi. [& ibi non durat,] quo ad hoc, vt poſtea quis illam incurrat. non enim loquitur de illa, q̃ quis prius incurrerat. ad id de maio. & obe. c. vno, li. 6. [& in fi.] facit quod no. 63. diſt. Salonitanæ. ¶ In gl. vlt. [in fi.] ad hoc 9. q. 2. c. 1. de his, quæ fiunt à prę l. cū nos.

ADDITIO.

a ¶ Soluitur. In glo. 1. vel dic, q verbu, fecerit, intelligitur in præteritum, vt no. glo. quæ incipit, contra, de conſt. li. 6. in c. 2.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicati ſunt qui cum effractione ſpoliant eccleſias, & per denunciationem per papam debent abſolui.*
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*

CAP. XXII.

1 Conqueſti. C. Qui † cū effractione ſpoliāt eccleſias, excommunicati ſunt, & per denunciationem per papam debent abſolui. & pars prima ponit querelā. 2. dat iudicem. ibi, Quoniam. [Clauſis.] ſi. de priuil. quantò, in fi. (Damna data.) requiritur ergo duplex ſatisfactio. ſcilicet iniuriæ, & damni. ſic ſ. de iniu. olim. (Literis.)
2 vide quod dixi ſ. eod. parochianos. ¶ † Gl. 1. arguit, & diſtinguit. ponit op. Hug. quam determinat. ¶ In gl. 1. (ibi canonica.) vbi de hoc. & 12. q. 2. cum deuotiſſimā.

SVMMARIVM.

1 *Clericus enormitatibus ſe ingerens perdit clericale priuilegiū, & quibus. nu. 1. & 5.*
2 *Homicida quis dicitur multis modis.*
De hiſtrionibus, & Goliardis clericis quid iuris, remittit.
3 *Intellectus huius decretalis quis, & nu. 5.*
Factum pro præſumptione facti, in fin. ad dict. nſti.
Improprietas, vel abuſus actionis, ibid.
4 *Epilogus, & additio gloſſ. nu. 5.*
6 *Mandati fines non excedendi.*

CAP. XXIII.

1 Perpendimus. Diuerſimode intelligitur in facto, vt ĩ. patebit. & Ab. ſummabat † non eſſe mittendum ad curiam interfectorem clerici in ſeditione occiſi. ſatis patet, quod decr. hoc intēdat in ſumma, quod illa, ſ. eo. cum non ab homine. 2. reſpō. vel ſic, clericus dimiſſo habitu ſe enormitatibus ingerens, perdit priuilegium clericale. & dicit Abb. q caſus iſte contingere potuiſſet in comite Attrebatē. de cuius morte certitudo aliqua non habetur. Si ergo ſacerdos iſte dicens ſe filium regis Ludouici, cōtra ſucceſſorem comitatus mouiſſet guerrā, haberemus caſum. (Guerram.) dimiſſo igitur habitu ſe ingerebat enormitatibus. (& inſ.) q. dam dicebat eum in bello interfectum fuiſſe, imo & ad hoc reſpōdet ſcđm eū. (Occiſis.) captus. ſup. & poſt oc-
2 ciſus. Hoſt. (Interfectores.) hos † vocat non ſolum comitem, ſed illos, q ipſius mandato ſuſpenderunt, vel circa id dederūt auxilium, vel fauorem, ad id de homi. ſicut dignum, ſm Hoſt. (Abſolutionem) Hic tractabat Hoſt. de clericis hiſtrionibus, vel goliardis, qđ eſt hodie expeditum, de vi. & hon. cler. c. vno, lib. 6. (Cogantur.) cum excōicati non ſint, alias cogerentur. non enim intendit
3 dare † hic caſum ſpecialem contra regulam miſſionis ſecundum oium lecturam, ſed ſi diceres contrarium, ſcilicet illos bene excommunicatos, ſed in odium taliū clericorum fallere hic regulam ſecundam canonis, ſi quis ſuadente, ſatis eſſet amica litera. & ſic eſſent contraria omnia hic ſignata, ad quod bene facit litera ſequēs & præcedens etiam, quæ dicit ad obtinendam abſolutionem, quaſi innuat, quod abſolutione indigeant. (No-
4 ſti.) i. noſce præſumeris. vel. i. noſce potes. ¶ † Gl. Secunda ſignat contrarium, & remittit. ¶ Glo. tertia, obijcit & ſoluit. ¶ Vltima glo. exponit, & quærendo obijcit, &
5 ſoluit. ¶ † In gloſ. ſecunda, [in fi.] dicebant Tan. Vin. Phi. illud de eo, qui quamuis apoſtataret, nulli iniuriabatur, iſtud de eo, qui iniuriā inferebat. Vnde percutere licet illum. dicebat Hoſtien. hoc capitulum loqui in clericis, qui non ex vanitate, vel negligentia, vt in contrario, ſed ex malitia & iniquitate habitum dimittunt, & contra Deum, & honeſtatem cleri ſe immiſcent tyrannidi,

rannidi, & enormitati ſcelerum, & ibi deprehendũtur, & ſic ipſo facto priuilegia abijciunt. ad hoc iura alle. in prin. & G. de priuil. ex parte 3. vel ſecundum eum, ſi vis ꝙ omnis ceſſet obiectio, intelligas hoc c. de incorrigibili, non credo ꝙ clericus deferens habitum, & tonſuram, licet enormitates faciat, perdat priuilegium nedum quo ad forum, ſed nec etiam quo ad eum percutiẽtem, quin ſit excommunicatus, ſaluo iure defenſionis, & eo quod dixi ſ. eo. Si vero. 1. Si autem ſumptis armis, & dimiſſo habitu ingreditur bellum, vel aggreſſiones, quo ad illos, qui tũc eum percutiunt, perdit priuilegiũ, ſed non quo ad forum, vnde tunc captus debet reſtitui iudici eccleſiaſtico. & ſic hic reſpondet ſolum narrationi deciſę, vt dixi in textu ſecundum Inno. & adde quod dixi poſt Abba. j. eo. contingit. 2. Si vero vis ſequi lecturam Hoſt. quod hic reſpondeat de occiſo per iudicem, dicere potes, qđ loquatur de inueterato in his aggreſſuris, & tyrannijs, argu. de vita & honeſta. clericorum. c. vno, lib. 6. vel de incorrigibili, vt prædixi, vel, vt dixi in textu ſuper ver. coguntur, vel hic ſolum poſt ſuſpenſum ſcitum fuit hunc eſſe clericum, nec prius exceptis.

6 ¶ In glo. vltima. † (in fi.) vel exceſſerunt ſuſpendendo nulla condemnatione præmiſſa. Hoſt. huic lecturæ, contra quod ſ. dixit, Eius mandato, ſed forte fuit mandatum generale de capeis ſuſpendendis, vel ſpeciale tamen prætor ſententiam, nec data defenſionis copia.

S V M M A R I V M.

1 *Verbera inferri mandans abbas in monachum, & inferens quis excommunicatus ſit, & à quo abſoluatur, & nu. 4. per quos ipſo poſſit inferre, nu. 3.*

2 *Prælati percutientes ſubditos quando incurrant in excommunicationem, & qui poſſint percutere, nu. 7. iuncta gl.*

Irate factum quod damnabile.

3 *Canon, ſi quis ſuadente, qua puniat.*

4 *Monachus percutiens monachum abſoluitur ab abbate.*

Monachi appellatione quando includatur abbas.

5 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 6. 7.*

Cauſa facti potius, quam ipſum factum, vel contra an conſideratur. §. 1.

C A P V T XXIIII.

1 # Vniuerſitatis.

C. † Abbas, qui fecit monachum ſuum per laicum verberari, & ipſe verberãs excommunicati ſunt, nec abſoluuntur ab alio, quam a pa. g. in prima conſultatio. in 2. reſcrip. ibi, Nobis autẽ. (Qui.) laicus. (Commoratur.) iuſſus ergo domini non excuſat in atrocioribus, ad hoc 86. di. an putatis, & plenius j. de reg. iur. quod quis, lib. 6. [Inijcere.] verberan-

2 do, vt ſequitur. [Regularis diſciplinæ.] ergo, ſi alias † ex rancore, vel odio illum percutit, ſumpta etiam ſimulatione diſciplinæ, excommunicatus eſſet, vnde dicebat Hoſt. ſ. e. c. 1. ꝙ excõmunicati ſunt prelati percutientes ſubditos, vel ſeruientes ex odio, vel ex inuidia, quaſi retrahendo illos a bono, ne maiores ipſis appareãt. timẽt forte, ne per illos diminuatur fama ſua, vel ex indignatione, non cauſa correctionis, quæ dicit non perfunctorie tranſeundo. intelligitur tamen id, de vehemẽti ira, vel indignatione. Secus de aliquali commotione. ſ. eo. veniens, puto, quod quantumcunq; ſit commotio, dummodo non ad perſonam, ſed ad crimen, & ipſius corrigendi cauſa hoc faciat, excommunicatus non erit, ad hoc 40. di. odio, & hęc litera, & ſ. c. 1. & j. eo. cũ voluptate.

3 [Monachum.] ar. ꝙ per † conuerſum non poteſt verberare monachũ. Vin. vnde dicit Archi. 45. di. in prin. nec tutum, nec honeſtum, quod hoc faciant per conuerſum laicum [Præcipit.] no. ꝙ canon, ſi quis ſuadente, manum violentam punit, vt ibi, & hoc ti. per totum. Teme rariam. ſ. eo. contingit. quaſi manum. j. eod. nuper. vocem, vt hic, animum, quod dic vt j. eo. cum quis, li. 6. & negligentiam, quod dic vt j. eo. quantæ, ſecundum Hoſtien. & vide quod dixi ſ. c. 1. in gl. ſed nõne. [Sedẽ apo-

4 ſtolicam, veniant.] no. ꝙ † licet monachus percutiens monachum, abſoluatur ab Abbate, Abbas tamen in caſu nõ licito percutiens monachum abſolui debet a papa. Vin. autem j. eo. cum illorum, & G. in Spe. de ſen. ex. pa. §. vt autem, ver. ſed cum clauſtrales, & ver. ſe. tenent, ꝙ ſi Abbas percutit monachum, abſoluetur ab epiſcopo. Si percutit monachum, vel Abbatem alterius diœce. conuenient ambo epi. non aduertunt hunc textum ipſi, vel alij hoc dicentes. pro eis tamen ſatisfacit de ſummo. c. fi. nam ſicut, ibi ex mãdato diſpenſandi cum monachis diſpenſari poteſt cum Abbatibus, ſic ex quo monachi non mittuntur ad papam, ergo nec Abbates, qui & monachi ſunt. dici poteſt, ꝙ monachis in hac materia prouidetur per manum Abbatum, ibi per manum tertij. & ideo hic appellatione monachi non põt includi Abbas, ibi ſic. ac ſi dicam, ꝙ vbi iura dicerent monachos abſoluendos per epiſcopos, ſatis poſſet de Abbatibus intelligi, vt in contrario. per quod dico, ꝙ in cap. decre. religioſo. j. eo. lib. 6. bene abſolueret epiſcopus etiam Abbatem. Volens tenere prædictorum opinio, quæ ſatis eſt pia, dicere poſſet, loqui in enormi percuſſione, in qua ẽt monachus mitteretur ad papã. j. eo. cum illorum, vel ꝙ commixtio laici hoc inducat. facit de ſummi. continebatur, vt ſicut mittitur laicus, ſic mittatur

a [a] & Abbas. [Euadunt.] ẽt ſi monachus cõſentiret. j. eo.

5 contingit. 1. Hoſt. ¶ † Glo. 2. alleg. vnam conc. & duo iura in contrarium, & ſoluit. ¶ Pe. glo. ſignat contrariũ ¶ Vlt. glo. textũ fortificat. ſecundo ſignat contrariũ, &

6 ſoluit. ¶ In † glo. 2. [ibi, ſed neque.] vide de cler. perc. c. 1. ſuper 1. glo. ¶. In glo. pe. [ibi, verum 2.] vide de accuſ. cum dilecti, ſuper glo. cauſa. ¶ † In gl. 2. [ibi, illi.] quia

b ibi religioſus torquetur. [b] Go. [& ibi, percutere debet.] ſi poteſt habere clericum, per quẽ percutiat. alias põt, vt ibi no. ¶ In glo. pe. [ibi, conſiderari debet] illud, cũ modus facti non eſt de ſubſtantia, vt in iuribus, quæ ſequuntur. & facit 11. q. 3. §. ſi ergo iniuſte, cum §. ſeq. 15. q. 6. c. 1. in fine, interdum plus ponderatur factum, quã cauſa quo ad legem promotionis. 15. q. 1. ſi quis nõ iratus. ¶ In glo. vltima [ibi, corrigi.] idem ſi nondum appareat incorrigibilis. j. eodem, ſi clericos, lib. 6. [& ibi, de hoc.) in 5. glo.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Mittatur. Contra, quia in mixtura potentius trahere debet ad ſe minus potentem, de iud. quanto, cum. ſi.

b ¶ Torquetur. Ex iurib. allis in gl. & ex iſto tex. argue, quod clericus iuſſu epiſcopi per miniſterium laici non debet torqueri, alias incidit in canonem, poteſt per miniſterium clerici cum quo[illegible] die ſeruare. ſup.

S V M M A R I V M.

1 *Clericus ex qua cauſa hic perdat clericale priuilegium.*

Argumentum vnum ſufficit, & in quo caſu hic.

2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 3.*

Iniuriarum quando tenear, ſi ignorans feci.

Secundum intentionem an cuiuſque factum iudicandum.

Honor cui non ſeruandus. §. 1.

C A P. XXV.

1 # In audientia

C. † Clericus, qui a prælato ſuo tertio monitus arma militaria non deponit, perdit priuilegium clericale. in 1. conſultatio. in 2. reſponſio. ibi, Ad hæc. (Erubeſcunt.) non tamen alias delinquũt. & ſic ſoluitur contrarium de dec. ſupra eod. cum nõ ab homine, & cap. perpendimus. Hoſtienſ. dic vt ibi dixi. (immunitate) id eſt illo priuilegio. & prærogatiua. Go. (Efficax.) & ſufficit vnum. ff. de falſis, ſi quis obrepſerit. ff. ad l. Aquil. ita vulneratus, ante ſi. Hoſtien. (Attentata.) quod ſit etiam blando ſermone, vt ibi. (Cõmoniti) dicit Innocen. maxime quia idem, ſi non commoneatur,

Digitized by Google

tur, al. de priuil. ex parte tua. ſupra eodem perpẽdimus.
dic vt ibi dixi. [Clericorum.] non delinquentiũ, nec ar-
4 ma portantium. Hoſt. ¶ † Gl. tertia alleg. concor. & ſi.
ſecundo quærit, arguit pro, & contra, & ſoluit. ¶ Vlt. gl.
alleg. duas concor. & tria iura in contrarium, & remit-
5 tit. ſtenum ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ † In 1. gl. [ibi,
auxilium] vide hanc & ſeq. in præ. ca. quia fruſtra, ſuper
1. gl. ¶ In gl. 3. [ibi, ſi ea] ceſſat adulterium in illa, quæ
venali forma, & meretricio more ſe vulgo præbuit [&
ibi, ſi ignorans] loquitur de illo, qui locauit militi, quẽ
ignorabat militem [& ibi, ſcientiam] facit contra, quia
ibi occidens ſeruum meum, quem putabat liberum, te-
netur Aquilia. [& ibi. §. diuus] qui hominem vulnerauit
vt occidat, de homicidio damnatur, & qui hominẽ oc-
cidit non occidendi animo, non tenetur Cornel. de ſica
rijs. [& ibi, ſi cum ſeruo] & l. præ. quæ incipit, illud, & vi-
de has duas in præ. cap. ſi vero, ſuper 1. gl. ¶ In glo. pen.
[ibi, ſenatoris filia] ſequitur, quæ corpore quæſtum, vel
artẽ ludicram fecerit, aut iudicio publico damnata fue-
rit, impune libertino nubit, nec ei honor ſeruatur, qui ſe
in turpem fœdus deduxit. ¶ In gl. nõ enim, [ibi, & l. præ.
in fi.] occidi, vel percuſſi liberum, quem putabam ſeruũ
meum, non teneor iniuriarum [& ibi, non excommuni-
catus] cõcor. Bar. Brix. in Venerial. 88. ibi tamen dicit,
quod Tan. ſibi reſpondit contrarium. dicebat tñ, quod
Barth. placet excommunicatum non eſſe volentem per
cutere clericum, ſi ſolum percuſſit eius equum, vide de
hoc quod dicã infra eodem nuper, poſt princ. [& in fi.]
ſecundum Ab. de hoc ſupra cap. ſi vero 2.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicati pro manuum iniectione quando ab Epiſcopo abſoluuntur.*
2 *Pericula præter infirmitatem quæ.*
3 *Impedimentum quod excuſet.*
4 *Impedimentum paupertatis & ſenectutis, excuſat.*

C A P V T XXVI.

1 Quod de his. Enumerat † quædam impe-
2 dimenta, propter quæ excõ-
municati pro manuũ inie-
ctione abſoluuntur ab epiſcopo, ita, quod ceſſante impedi-
mento viſitent papam. & primo ponit regulam. 2. caſus
quoſdam exceptos. 3. ſubmittit quandam determina-
tionẽ. 2. ibi, Niſi, tertia ibi, cæterum [quod is] clericus,
vel laicus, vt dixi in cap. peruenit. ſupra eodem. [Non
aliter] ſaluo quod de leui iniuria dictũ eſt ſupra eodem per
uenit. [Legatum] quod dic vt de offic. lega, capit. pen.
[Periculo] aliter † quam per infirmitatem per id, quod
ſequitur, vt ſi capitalem hoſtem timet, vel eſt obſeſſus,
vel eſt in manibus prædonis vel tyranni, vel nauigatu-
rus eſt periculoſo nauigio, vel patitur naufragium, vel
iturus per loca periculoſa. ff. de do. cauſa mort. l. 3. cum
legi. ſequentibus. Innocen. vel obſidet alium in loco, in
quo proijciuntur frequenter machinæ, & baliſtæ, ſecun
dum Hoſt. qui remittit ad not. de offic. ord. paſtoralis.
§. præterea, dicens habenas in his non laxandas, quia
facilè poſſent omnes abſolui, & edictum eludi. contra
id, de ali. iudi. mu. cap. 1. & dari via figmentis, cõtra id
de diuor. quanto. potes ẽt exemplificare in capto per iu
ſtitiam, qui creditur damnandus ad mortem. [Infirmi-
tate] nota non † ſolum infirmitatem, ex quo imminet
mortis periculum, ſed ẽt, per quam impeditur ire, excu-
ſare. Innoc. & Abb. [Tanta] iſtud adiectiuum determi-
nat præmiſſa tria ſubſtantiua. Hoſt. [Ab his.] qui. ſ. tem-
porali impedimento laborant. infra eodem quamuis.
[Virib.] hoc proprie in infirmo. [Opportuniate] hoc in
† pauperibus, vel ſenibus. dicit. n. Hoſ. quod impedimẽ-
tum ſenectutis in hac materia dici poteſt anomalũ pro
eo, quod tranſeunte legato per locũ illum, vel curia ad
locum illũ deſcendẽte, opportunitatem reſumit. alias
vero impedimẽtum creſcit, non deficit, quod per ſe pa-
tet. idem de debilitatis, valetudinarijs, vel pauperib.
[Roma. ec.] id eſt papam, quia vbi papa, ibi Romana ec
cle. 7. quæſt. 1. ſcire, vel dicitur hoc pro tanto, vt ſciatur
mortuo papa non vacare officium pœnitentiariæ, vt in
Clem. de elect. ne Romani, verſ. ego tamen, vel iuriſdi-
ctionem Rom. eccleſiæ, quamuis putet hic Hoſt. cardi-
nales non debere ſe intromittere de caſibus, qui Rom.
Pont. reſeruantur. de hoc ſatis de ſciſma. cap. vno, lib.
5 6. dic vt in d. dec. ne Romani, in prin. ¶ † Prima gl. obi.
& remi. ¶ In gl. 1. [in fi. & dic vt ibi dixi ſuper gl.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatus ex pluribus cauſis, ſi in abſolutione alteram tantum expreſſit, non habetur pro abſoluto.*
2 *Archiepiſcopus in delicto notorio ſe intromittit.*
3 *Sacrilegij de crimine agitur ciuiliter.*
4 *Fiſci nomine quandoque intelligitur eccleſia.*
5 *Supplementum gloſſarum.*
6 *Suffragium gloſſarum.*
7 *Priuilegium immunitatis eccleſiæ non reſtringitur ad portas.*
8 *Additio gloſſarum.*

C A P V T XXVII.

1 Cum pro cauſa Si † excõicatus ex plu-
ribus cauſis, in abſolu
lutione alteram tan-
tũ expreſſit, non habetur pro abſoluto. Et prima caſum
narrat, ſecũda dat iudices ibi, diſcretioni. & pars huius
ſupra de procur. cum pro cauſa. [Procur. G.] qui G. de-
nunciabat. F. archidiaconum peccare pro eo, quod ſe in-
gerebat hominum cõioni, vel ẽt ſuper hoc implorabat
iudicis officium, ſed archidiaconus reſpondebat dicẽs
ſe abſolutũ, & ſuper hoc literas oſtendebat, pp quas re-
plicabatur, quod cũ fuiſſet excõicatus pp duas cauſas,
& vnam tñ expreſſerit, non erit habendus pro abſolu-
a. 2 to. & ſic potuit hic pcurator [a] interuenire. Archiepiſco-
pus] intromiſit ſe † archiepiſcopus vel quia delictũ erat
notorium, de app. ſolicitudinẽ. §. ſi vero, vel de ſpeciali
mandato papæ. ſupra eodem conqueſti, vel ad requiſi-
tionem Cabilon. ordinarij loci, de treu. & pace. c. 1. vel
quia fuit ad archiepiſcopum appellatum, de offic. ord.
ad reprimendam, vel de conſu. ſpeciali, alias contra. de
b. offic. ord. Romana, lib. 6. ſecundum [b] Hoſt. [Nunciari]
hoc facit pro Hoſt. cum non dicatur, quod excommu-
nicauit, ſed quod nunciauit, vt dicam ſuper 1. gloſſ. [Sa-
tisfacere] etiam in pecunia, cum actio fuerit perpetua-
ta ſecundum Hoſtien. qui remittit ad ea, quæ dixi ſupra
3 eodem. ea noſcitur. no. autem. † hic Innocen. quod licet
agere de crimine ſacrilegij ciuiliter, ſicut & de alijs cri-
c minib. ad ſuum intereſſe. [c] & licet iniuria augeatur per
ſacrilegium, non tamẽ inducitur actio iniuriarum, nec
l. nec canone inducente accuſationem criminis ſacrile-
gij, imò iura omnia, quæ de ſacrilegio loquuntur, ſem-
per imponunt pœnas ſpirituales, corporales, vel pecu-
niarias. & pecuniariæ applicantur fiſco. 17. quæſtio. 4.
quiſquis. & c. ſequen. & de pœnis. capit. 2. & ff. ad l. Iul.
pecu. l. 4. §. & ſacrilegij. 1. & 2. ſecundum Innocen. & di-
4 cit † Hoſtien. per prædicta iura probari, quod nomine
fiſci quandoque intelligitur eccleſia. ipſe etiam Inn. hic
tractans de ſacrilegio dicit, quod dicitur quaſi ſacrile-
gium, quod committitur quandoque ratione rei, vt in
vſurpatione rei ſacro vſui deputatæ. & circa hoc mem-
brum diſtinguitur, aut aufertur ſacrum de non ſacro,
&c. 17. quæſt. 4. quiſquis, & §. præce. large dicitur com-
mitti ſacrilegium in tranſgreſſione iu. publici, quod
conſiſtit in ſacris, prima diſtin. ius publicum. Item qui
articulos fidei, præcepta, vel prohibitiones Dei negligẽ-
do, vel neſciẽdo violat, vel offendit. Item qui de iudicio

prin-

Digitized by Google

principis diſputat, niſi manifeſte conſtaret illud eſſe cõ
tra Deum. vide quod dicam infra eodẽ inquiſitioni, in
gl. ſecundum Inn. Item qui publica officia Iudæis com-
mittunt. Item qui rem datam eccleſiæ accipit, vel reti-
net contra eius voluntatem. 17. q. 4. §. qui aut, & ca. ſeq.
12. q. 2. nulli. Item eſt ſacrilegium lædere perſonam ec-
cleſiaſticam. 17. q. 4. ſi quis ſuadente, & ſacrilegus in re
bus excõicatus eſt minori, & in pecunia punitur. 17. q.
4. ſi quis contumax, & trib. ca. ſeq. Item eſt ſacrilegium
ex loco, vt hic, cuius pęna eſt arbitraria ſm Innoc. adde
quod dixi de foro compet. conqueſtus. & hanc gl. quæ-
re. 17. q. 4. c. ſacrilegiũ. [Altera] ſ. excõicationis cauſa,
5 quam non expreſſit. ¶ † Gl. prima reſpon. per q. an vio
lans immunitatem &c. ¶ Vlt. gl. reſpon. per. q. an pluri-
bus de cauſis excõicatus, ſi in abſolutione tacet alterã,
adhuc ſit excõicatus. arguit pro & contra. ponit 4. op.
6 & ſoluit. ¶ In † vlt. gl. ibi obreptionem, quia prætor per
obreptionem pronunciauit deberi, cui per fideicom-
miſſum non debebatur. [& ibi iuſta. §. primo.] ex quo re
cepta & probata eſt cauſa manumiſſionis debetur li-
bertas. cauſa enim probata retractãda non eſt, ſed pro-
bationi reſiſtendũ. [& ibi, ſi pater. §. primo.] tenet ma-
numiſſio ſerui, licet dominus credat illum alienum, vel
ipſe ſeruus nõ credat ſe manumittentis. [& ibi, ſeruus.]
& l. ſeq. ſi ſuaſiſti mihi, quod ſocietatem non habueras
cum eo, cuius ſum hæres, & ſic paſſus ſum te abſolui, da-
tur mihi actio de dolo. Et vide quòd ibi no. ſecus, ſi me
deferente iuraſti, & abſolutus es. [& ibi. §. omnis.] rece-
ditur a pignore, ſi cautum fuit creditori, vt voluit, licet
etiã ipſe deceptus ſit, intellige ſui facilitate, ſecus, ſi do-
lo debitoris, vt ibi no. per l. ſi quaſi. eod. tit. [& ibi, pluri
bus.] ſi accepto tuli, quod debes, licet plures ſtipulatio-
nes eſſent, ſtipulationes omnes tollũtur. niſi aliud actũ
appareat. [& ibi, maritus.] vide de procur. cõſtitutis, in
7 prima gl. ¶ In 1. gl. [ibi, prælato.] idem Innoc. Hoſtiẽ.
contradicens, quod priuilegium immunitatis eccleſiæ
non reſtringitur ad portas, vel parietes eccleſiæ tantũ,
ſed per 40. vel ſaltem per 30. paſſus extenditur circum-
quaque. 17. quæſtione 4. ſicut antiquitus, & capitulo, fra
ter, & capitulo, miror. dicit ergo, quòd ſicut violator ec
cleſiæ excommunicatus eſt, ſic etiam violator clauſtri
adhærentis eccleſiæ, argumento ff. de rei ven. quæ re-
ligioſis, ſupra de iudi. quanto, cum ſuis concor. ſed etiã
inferentes vim in eccleſia, & quæ intus ſunt ſpoliantes,
ſunt excommunicati, fortius in illa homines verberan-
tes, quia maior eſt violentia corporum, quam rerum,
argumento 12. quæſt. 1. præcipimus, de pęn. cum infir-
mitas. C. de ſacroſan. eccle. ſancimus. 1. & dicit, quòd
manifeſte hæc litera hũc intellectum innuit, nõ fatetur
Hoſt. quod ſpolians eccleſiam, & quæ in ea ſunt ſine in-
cendio, & ſine effractione, ſit excommunicatus maio-
8 ri, & tene quod gl. ¶ In † gl. vlt. [ibi, veritatis.] aliter po
nitur, ſupra vt li. non conte. quoniam. § pe. [& ibi, quia
circa.] dic vt ibi. [& ibi non eſt verum.] quod dic vt no.
ſupra de Iudæis. ita quorundam. & 3. quæſt. 4. Engeltru-
dam. [& ibi, indeterminate.] facit quod no. G. in Spec.
de ſent. prola. §. vt autem, ver. ſed poteſt aliquis. [& ibi,
Tan. dixit.] & Vinc. Idem Innoc. hoc addito, ꝙ primũ
membrum locum habeat, quando iudex ex altera ſola
non intendebat excõicare, & cauſa ſuppreſſa nõ eſt ta-
lis, propter ꝙ̃ expreſſam fuiſſet denegata abſolutio. Se-
cundum membrum intellexit, vt hic ſtatim addit m. [&
ibi, excommunicationibus.] vel vna ſola, tamen profe-
rens expreſſe, vel alias apparet, quod ex qualibet illarũ
cauſarum per ſe ligare intendit, Innoc.

ADDITIONES.

a ¶ Procurator. Quia ſolum agebatur ad compulſionẽ canonis
non ad pœnam. vide de accu. veniens, per gl. & Io And.

b ¶ Secundum. Vide de offi. or. paſtoralis in gl. 2. & ſuper illa.

c ¶ Intereſſe. Quando autem quis dicatur ciuiliter agere, & quan
do criminaliter, vide Io. And. de accu. qualiter, el. 2. in gl. 2. &
& Bar. in l. 1. ff. de ſepul. viola.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus, in quo apparuerunt in morte contritionis euidentia ſigna, poſt mortem abſoluitur ab eo, a quo viuens fuerat abſoluendus.*

2 *Qui petebat abſolui, offerebat iuramentum de ſtando mandatis eccleſiæ.*

3 *Vulitatis reſpectu hoc dicit.*

Veritatis natura.

4 *Eccleſia generalis non poteſt errare, ſpecialis vero poteſt, ſi pro ea præſumitur, non iudicat de occultis, nu. 7.*

Militans interdum ſequitur opinionem, eius poſt mortem præſtas, num. 8. & 9.

Eius ſententia ab innodato tenenda & timenda.

Inter militantem, & triumphantem, differentia, & nu. 8.

6 *Excommunicationis ſententię vinculum duplex, & quis dißoluat ab vtroque, an ligetur per eam corpus, nu. 16.*

Forum dignius trahit ad ſe minus dignum, etiam mediũ.

7 *In abſolutione ab excommunicatione maior requiritur ſolennitas, quam in excommunicando, & ratio, de eius quę ſunt ſubſtantia in mortuis, n. 17.*

8 *Suffragia pro defunctis proſunt.*

9 *Cum mortuo poteſt eſſe communio.*

Argumentum a contrario ceßat, vbi reperitur in iure eius cõtrarium.

Soluendi ſuper terram date poteſtas vt intelligatur.

10 *Rigor, & manſuetudo in quibus hic ſeruari dicantur.*

11 *Hæretici poſt mortem recõciliari poſſunt & qui, & qualiter.*

Eorũ in mortis articulo cõfeßio, & reconciliatio vt recipiẽda.

13 *Sacerdos communicans excommunicato quibus caſibus nõ incurrit excommunicationem.*

13 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloß. nu. 15. & 16.*

Baptiſmus non confertur poſt mortem, & ratio.

Abſolutus vere qualis fiat, in fi.

Hæres defuncti etiam non pœnitentis ad quã teneatur, & numero 18.

CAPVT XXVIII.

1 A nobis eſt. Caſus. † Excommunicatus, in quo apparuerunt in morte con
tritionis euidentia ſigna, poſt
mortem abſoluitur ab eo, a quo viuens fuerat abſoluen
dus, ad ſatisfactionem vero, ad quam tenebatur, com-
pellentur hæredes, & ſunt duæ principales partes. in pri
ma bimembris quæſtio. in ſecunda ſolutio, ibi. Nos igi-
tur. Secunda ſubdiuiditur, & primo diſtinguit duplex
vinculum peccatoris. ſecundo ex diſtinctis ſolutionem
quæſtionis infert ibi, vnde quantumcunque. tertio pro-
uiſionem annectit ibi, poteſt tamen. quarto ſoluit duo
obſtantia, ibi. Nec obſtat. quinto ſubmittit quandam
determinationem, ibi, vt autem. 6. ibi, abſolutionis, trac-
tat de forma abſolutionis. 8. de ſatisfactione, & cõpul-
ſione hæredum, ibi, hæredes quoque. [Inditia.] vt quia
2 † petebat abſolui, offerebat iuramentum de ſtando man-
datis eccleſiæ. Leuabat oculos, & manum ad cœlũ, per-
cutiebat os, & pectus, & his ſimilia. ad hoc 26. quæſtio-
ne 6. qui recedunt, & capitulo præ. & tribus ſequen. Ho-
ſtien. [Habendus.] & reſpondet quod non. [Orãdum.]
huic quæſtioni non reſpondet expreſſe, ſed tu dic, quod
poſtquam fuerit poſt mortem abſolutus, eccleſia orabit
pro illo, & eleemoſynas recipiet prius non ſecundum
Innoc. & Hoſ. Vin. infra eodem, ſacris, dixit ꝙ licet pro
tali nõ recipiatur oblatio, vt ibi, poſſet tamen fieri ora-
tio. Ratio diuerſitatis, quia oblatio offertur eccleſiæ,
oratio vero Deo. dicit demum publicam orationẽ pro
tali fieri non debere ante abſolutionem vide quod di-
cam ſ. eo. cum voluntate, ſuper ver. eleemoſynas. Secus
de occulta, quia etiam excõicatus ſecreto poteſt Deum
orare,

Digitized by Google

erare, maxime excõicatus iniuſte, maxime aũt hoc caſu
locum hẽt id, quia iſte abſolueretur, ſi haberet a quo.
3 [Breuiter.] reſpectu † vrilitatis hoc dicit, cum ſatis ſit
prolixa reſponſio ſm Hoſt. [Quę] veritas. [Nec fallitur]
Hiero. ad Celantiam. E. Nunquam errat imitatio, quæ
ſequitur veritatem. & ſuper Iere. lib. 6. veritas claudi &
ligari põt, vinci non poteſt, quæ ſuorum paucitate con-
tenta eſt, & multitudine hoſtium non terretur. & de ſe
dicebat ad Aug. 4. c. fieri nõ põt, vt veritatis cultor mẽ
4 dacio colla ſubmittam. [Eccleſiæ.] militantis † quod in
telligit Hoſt. de ſpãli, Vel Romana, quaſi gñalis eccle-
ſia ſimul congregata non poſſit errare. 23. q. 1. a recta.
ſed & pro ſpãli præſumitur, donec de errore probetur,
de frig. fraternitatis, & maxime pro romaua. de reliqu.
c. 1. cuius tñ ſnia, facta fide de errore reuocatur, de do.
& cõ. cũ olim. [Quã] opin. Propter quod.] i. quia militãs
eccleſia opinionẽ ſequitur interdum, ĩ. e. inquiſitionis.
5 In. [eccleſiam.] militãtẽ. Gof. [Innodatus.] † & tenẽda
eſt, & timenda. 11. q. 3. c. 1. & no. Abb. per hoc, quod li-
gatio, vel abſolutio, quã facit eccleſia claue errãte, nec
ligat, nec ſoluit apud Deum. [Ligatus eſt.] i. obligatus
ad ſatiſfaciendum, vel ideſt quo Deus ligat peccatorẽ.
[Remiſſione.] quod ſit per cõtritionem, de pęn. diſt. 1.
quãtuslibet. & c. quem pęnitet. [Diſſoluitur.] quod non
ſufficit eccleſiæ militanti, vt ſequitur. [Apud eccleſiã.]
6 per peccatum † mortale ſententia condẽnationis ſecu-
ta, & dicit Hoſt. hoc duplex videri alterum iudiciale, &
ab hoc regulariter ſoluit, qui ligat. 21. di. inferior. aliud
pęnitentiale, & ab hoc non poteſt aliquis abſoluere, ni-
ſi ſit ſacerdos. ad hoc infra c. proxi. & ſ. tit. 1. omnis. &
ĩ. eod. canonica. quamuis neceſſitas immineat, vt hic,
& de hoc de oſt. ord. paſtoralis. & hæc duo occurrunt in
excõicationis ſnĩa. Vnde ſm eum eſt aduertendum, ꝙ
quicunq; iudex regulariter excõicando vtrunq; firmat
vinculum adeo, ꝙ ſic ligato non eſt cõicandum, etiam
poſt abſolutionem iudicialem factam per iudicem, niſi
a pñiali vinculo per ſacerdotẽ ipſum iudicem vel aliũ
ipſius mandato fuerit abſolutus. dicit probari hoc per
ea, quæ le. & no. ſ. c. cum deſideres. & ĩ. c. proxi. ad fi. &
c. canonica. in fi. & per rõnem talem certũ eſt, ꝙ a mor-
tali, pp quod ſolum ferri dẽt hæc ſnĩa. 11. q. 3. nemo epi
ſcoporũ, nullus põt abſoluere, niſi ſit ſacerdos. ſ. tit. 1.
oĩs. cũ ergo ſnĩa iudicialis excõicationis cauſetur a pec
cato, non eſt mirũ, ſi ſapit naturam ſuæ cauſæ, cui quo-
dãmodo ſuccedit, de vo. ma. §. cũ igitur. & ſicut mixto
foro, eccleſiaſticũ vt dignius trahit ad ſe ſęculare. de or.
cog. tuã. ſic pñiale trahit contentioſum, ar. de conſe. ec.
vel alt. qđ in dubijs. non tñ in tñ, quin & iudicialẽ ſuũ
iudicẽ requirat. Alia rõ, quia Deus ferre vr̃ hanc ſnĩam
per hoĩem, cui hãc poteſtatem dedit. 11. q. 3. nemo. 1.
iuſtũ ergo eſt, ꝙ ab ea alius non abſoluat, q̃ ipſe Deus,
vel ipſius vicarius. i. ſacerdos, qui ſolus hẽt clauiũ pote-
ſtatẽ. ſ. tit. 1. noua. dicit ergo hoc præciſe tenendum, ꝙ
excõicatus de neceſſitate eſt abſoluẽdus p iudicẽ ſuũ,
qui ſacerdos ſit, vel per aliũ de ipſius mandato. & ſic di
cit intelligendũ ſ. de ſi. ad aures. dicit autem, ꝙ his ob-
ſtant de reſcr. ab excõicato. de ele. dudum. 2. §. tandẽ.
de off. dele. c. fi. §. fi. ad quæ dicit rñdendũ, vt in eis no.
inducit etiã pro hoc dicto, qđ no. In. de conſuet. quãto.
1. reſpõ. vbi videre poteris. Et Guil. in Spec. de ſen. pro-
la. §. vt aũt. ver. itẽ ſcias. dicit ſe hoc ſeruare, ꝙ abſolu-
tos a ſe facit per ſacerdotẽ reconciliari, fatetur, ꝙ multi
ſeruant, vidi ẽt Arch. Bon. aliqñ hoc ſeruantẽ, ſed raro,
cõiter tamẽ iudices eccleſiaſtici delegati, & ordinarij,
quos excõicant abſoluunt, licet presbyteri non ſint, nec
multũ põdero hãc ſubtilitatẽ, cũ ſatis ſit abſolutus, qui
pure recõciliatus eſt cõioni hoĩum. Item a ſacramento-
rum, inquantũ priuatus erat per ſnĩam, forte adhuc re-
manet illis priuatus pp culpam, ab illa ſacerdos abſol-
1 ua:, ſed illa non poſſet excipi in iudicio. & per hoc bre
uiter reſponſum põt dici rõnibus Ho. (Euangelicus) Io.
11. (vnde) ſup. ex præmiſſis infertur quod &c. (Præceſſe
rint.) q. d. quantumcunque cõtritus fuerit. (Credatur.)
7 26. quæſt. 6. ſi quis fuerit mortuus. (Apud † eccleſiam.)
quæ non iudicat de occultis, de ſimo. ſicut nobis. & in
fine. & c. tua. in fine. nec contentatur eccleſia de contri-
tione, niſi ſm formam per ſe ſtatutã excõicatus fuerit
abſolutus, ſit viuus, vel mortuus. ſ. eod. cum deſideres.
& hæc ſit ratio, vt in timore, & reuerentia ſit cenſura ec
cleſiaſtica. ĩ. de exceptio. pia lib. 6. & vt ſicut culpa pu-
blicãda eſt per ſolẽnẽ ſnĩam, ſic publicetur recõciliatio
per ſolẽnẽ abſolutionẽ. ſ. tit. 1. c. 1. & c. q̃ſitũ. 11. q. 3. de
bẽt. & vt oſtẽdat eccleſia ſe grauiter fuiſſe leſã in offen
ſione ſpõſi ſui. ſ. Xp̃i. Nec mirũ ſi maior in abſolutione,
q̃ in ligatione requiritur ſolẽnitas, nam & homo in mo
mẽto, vel de facili ligatur per peccatũ, nõ tñ ſic de faci-
li ſatiſfacit. 82. di. pſbyter. cũ ergo in mortali ẽt occul-
to requiratur contritio, & ſacerdotis reconciliatio, for-
tius in publicato per excõicationis ſententiam requirit
eccleſia reconciliationem prius, quam illi communice
tur. 26. q. 6. his qui. & c. præceden. (Ipſius.) ſ. mortui ex-
communicati, ſed pœnitentis & contriti. (Signa.) vt di
8 xi in princ. c. † (Conſtiterit.) teſtificantibus de hoc teſti-
bus, qui interfuerunt, & viderunt. Hoſtien. dicit Abba.
ſufficiet vnius teſtimonium, ex quo alteri non ſit præ-
iudicium, de conſecratione diſtin. quarta, cum vtique.
& cap. paruuli. (Super terram.) illud enim locum habet
quo ad eccleſiam triumphantem, & ſi de vera abſolu-
tione loquamur, ſed quo ad eccleſiam militantem hoc
poteſt, cum illa ſit potius quędam declaratio abſolutio
nis a Deo factæ, ante declarationem, quæ indiſtincte
ſeruatur per eccleſiam militantem, infra eodem ſacris
& dicit Hoſt. quod ſecundum dominum Hugo. cardina
lem hæc eſt vera, quicquid dicat, ideſt auctor decret.
nihil enim quo ad veram abſolutionem, vel ligatio-
nem operatur poteſtas eccleſiæ poſt mortem. 25. di-
ſtin. qualis. Et nota, quia iſta verba non aſſerunt ſuffra-
gia non prodeſſe. Et ſic non obſtat quod dixi ſupra titu
lo primo, quod autem, poſt principium. nam per ſuf-
fragia non ſit plena abſolutio, vt no. de celebratione
miſſa. cum Marthę. in vltima gloſſa. (Et quod.) repete,
nõ obſtante quod. (Legitur.) 24. quæſtione ſecunda, ſa-
9 ne. de ſepulturis. ſacris. (Mortuo.) hic patet † expreſſe
quod communio poteſt eſſe cum mortuo, vt dixi de pri
uilegijs, ad hæc. ſuper prima gl. (Cum & ſi.) ſoluit pri-
mo ſecũdam obiectionem. (Et in cæteris) hic ſoluit pri-
mam. & hic colligit Abba. quod ceſſat argumen. a con-
trario, vbi illius argumenti contrarium reperitur in iu-
re, de hoc ſatis dixi de electionibus, publicato. ſuper vl-
tima gloſſa. (Legatur.) ſed quid ad rem, cum non exẽ-
plis, ſed legibus ſit iudicandum. C. de ſent. & interlo. ne
mo. 2. quæſt. 7. §. in hoc. & non quid fiat, &c. de electio.
cum cauſam: Solu. ſic eſt intelligenda auctoritas, Quod
cunque ſolueris ſuper terram, ideſt quandiu fueris ſu-
per terram. re autem mortuo ad ſucceſſores deuoluitur
hęc poteſtas. 21. diſt. in nouo. 22. diſt. cap. 1. vel expone
cum Innocen. (ligaſſe, & ſoluiſſe.) ideſt ligatos & ſolu-
tos nunciaſſe. (Et ſeruemus.) concor. de purgatione ca-
nonica. inter. ver. ſeruantes. & ſupra titulo primo, om-
10 nis. §. ſacerdos. Hoſtien. ſeruat † autem rigorem in eo,
quod vult illum abſolui a ſuo iudice, qui in mortis arti-
culo abſolui poterat a ſacerdote, quaſi in hoc ceſſaue-
rit periculum, manſuetudinem in eo, quod mortuus re-
conciliatur, etiam interdum præter ſedem apoſtoli-
cã, vt ĩ. patet (Rigorem & manſuetudinem.) ad intelli-
gentiã huius verbi vide quod no. 45. di. omnis qui. (Fue
rat.) quocũq; vel quia ligatus tali vinculo, cuius abſolu
tio ſpectat ad papa, vel quia excõicatus a papa, vel le-
gato, vel delegato papę defuncto, nec ſucceſſorẽ habẽ-
te, vel cuius iuriſdictio eſt extincta, vel ſimilib. (Ex pręmiſſa.)

miſſa.]ſ.quia iudicia manifeſte apparẽt.[Abſoluendi.]
ab alijs non, & in hoc conſideratur etiam rigor, quod
11 non ab alio, ſed nec idem poteſt abſoluere † hæreticos
poſt mortem ſm quoſdam, quantumcunque penitentiã
petierint,argum.26.q.6.is qui pro tempore,ſed Innoc.
contradicens, quod ſi in eis ſigna penitentiæ apparue-
rint, ẽt poſt mortem reconciliati poterunt & debebũt.
26.q.6.qui recedunt. & c.ſe.de conſecr.diſt.4.[Aegro-
tantes.]& de hære.excõicamus.1.§.ſane.Nec obſtat c.
is, qui.quia finis eius non reſpicit partem proximã, ſed
principium capituli.vbi videtur, quod ſi aliqui etiam
in mortis articulo velint confiteri,ꝙ recipienda eſt illo
rum confeſſio. tunc.n.eſt differentia inter hæreticos, &
alios, quia etiã tunc hæretici non reconciliabuntur niſi
cum ſolennitate, de qua.1.q.7.quotiens. & c.ſaluberi-
mum.& c.conuenientibus. Vbi vero iam ſunt mortui,
non eſt differentia,quia vtriq; recipiuntur, dummodo
certa ſigna penitentiæ appareant. lex.n.quæ etiam in
hæreticis aliud ſtatueret,inhumana eſſet, ſecundum In
noc.dicit Hoſ.probari per cano.24.q.2.ſane profertur.
quod hæretici reconcilianĉur poſt mortem.[Seruetur.]
12 hoc † caſu ſecundũ Hoſ.[Pſalmo.]Miſerere mei Deus.
Vinc.& de hoc ſatis in Spec.de ſent.prola.§.vt autem.
ver.porro.ibi videas,de hoc no.per Hoſt.in ſum.eo.tit.
§.pen.ver.tertium.[Dominica.]ſ.Pater noſter.& dici-
tur dominica,quia ſic dominus docuit nos orare,vt pa-
tet Math.6.[Conſueta.] vna ex his habetur.11.q.3.cũ
13 aliquis.Iſtis autem †modis ſacerdos abſolutionis parti
cipans excõicato,vel pro illo preces effundens excõmu-
nicatus nõ eſt, cum hoc faciat ad ſalutem animæ illius,
14 ſecundum Hoſt.ĩ.eodem,cum voluntate.¶ † Gl.quin-
ta reſpondet per quæſtionem.¶ Gl.ſi talis,quærit,& ar
guit.¶ Gl.[puta.]diſtinguit.¶Gl.penultima arguit,re
15 mitt.dupliciter quærit,& ſoluit.¶ † In gloſſ.puta.[ibi,
quamuis] vide vt lite non conteſt.quoniam.in gl.teſti-
16 bus.¶ In gl.† ſecunda.[in fine.]vbi de hoc,& 1.q.1.ſpi
ritusſanctus.¶In glo.[hic inſurgit]& ſufficit animæ ba-
ptiſmus flaminis.ſ.de bap.debitum.hoc etiam placuit
Innoc.& hoc teneas.ſed Hoſt.dicit quod corpus non li-
gatur excommunicationis ſententia, ſed anima, ad qđ
inducit de reb.eccl.nõ alie.ſi quis presbyterorũ. Dicit
hanc diuerſitatis rationem, quia ſi mortuus non bapti-
zatur, nullum periculum, nullũ ſcãdalũ imminet, cum
baptizatus ſit apud Deũ, vt eſt dictũ,immo induceret
errorem, & ſcandalum inducere poſſet. Si vero non ab-
ſolueretur excommunicatus,ſcandalum,& errorem indu
cere poſſet,quod per abſolutionem,in qua nec error im
minet,remoueretur. Item fit hoc ad timorem, & reuerẽ-
tiam cenſuræ. ¶ In gl.ſi talis.[ibi,ſacerdotis.]proprij,
vel alieni. & facit quod dixi ſupra titulo primo,omnis.
[& in fi.]dic vt no. ſupra de officio ordinarij, paſtora-
lis.in gloſſa,quo caſu,in fine.¶ In gl.puta.[ibi quorun-
dam] & infra de hæreticis.accuſatus. §.ſi vero.in fine,
lib.6.[& in fine.]de hoc 24.quæſt.2. in ſumma plenius.
¶ In gloſſa, idem indultum.[in fine.]vel dic, quod eſt
noua indulgentia circa defunctos. Goff.quaſi caſus iſte
tanquam difficilis, & ſolennis fuerat papæ reſeruan-
dus. Diſcrete enim & cum magna cautela eſt de talib.
inquirendum, cum hoc ſit quaſi hominem ſanctificare.
ſi.n.vere abſolutus eſt, ſanctus eſt,& hæc ſpectant ad pa
17 pã,de reli.& vene.ſancto.c.1.Hoſ.¶ In gl.ſed † forma.
[ibi,non eſt de ſubſtantia.]Hoſt.qui tenet contrarium,
vt ibi dixit, reſpondet hic multis modis. Primo,ꝙ hic
non traditur generalis forma abſolutionis viuorũ, ſed,
ſpecialis mortuorum tantum,de quib. ſ̃.locutus eſt,ſpe
cialitatis ratio, quia impoſſibium nulla eſt obligatio,
de reg.iur.nemo poteſt.cũ ſuis concor. ſ̃.de pactis.c.fi.
Secundo dici poteſt ſecundum eum,ꝙ hæredes,ſicut co
guntur ſatisfacere,ſic & iurare,& ipſius loco verbetabũ
tur, ꝙ ſi iurare nollent, admitti poſſet quilibet pius &
deuotus Chriſtianus.ſ̃.de frigidi.laudabilem.quia me
tri.accu.poſſunt.videtur. Sed ſi nullus talis inueniatur,
per hoc non impeditur abſolutio, vt ſequitur in gl. Ter-
tio, quod plus ſibi placet, quia hæc abſolutio quantum
ad veritatem nihil operatur, vt dixi ſuper verſi.nec ob-
ſtat,ſit ergo abſolutio plus ad viuorum conſolationem,
quam ad mortuorum expiationem, ad hoc ſ̃. de celeb.
m.iſ.cum Marthæ. ad fi.nõ eſt ergo mirum ſecundũ eũ,
ſi ea non iuratur. [Et ibi,non credo.]Idem Hoſt.alleg.
ſ.de rei vendi.quædam. in arg.pro. In ꝯrium allegat
ſ̃.quod me.cauſa.ſacris.refert Abb. quoſdã dicere hoc
verum eſſe,quando abſolutor eſt præſens. Si vero eſt ab
ſens,tunc exhumabitur, quia cum vere ſit excommuni-
catus quo ad eccleſiam, ei participari non debet,qđ fie
ret,ſi in cemeterio dimitteretur.[Et in fine.]facit quod
no.in elementina, de ſepulturis, eos qui in gloſſa, ſed
qui.¶ In gloſſa vltima.[ibi,vbi de hoc.]& 12.quæſt.2.
epiſcopus,qui filios.[Et ibi, penituerit.]dicit Hoſties.
18 quod † dato,quod non penituerit, defunctus hæres co-
getur reſtituere rem illicite acquiſitam, quia res tran-
ſit cum onere.ſupra.de pignoribus,ex literis,de reſtitu-
tione ſpoliato.ſæpe.& ego ſum Deus zelotes &c. 14.
§.econtra dominus, & cogitur filius exequi votum pa-
ternum.ſ̃.de voto,licet.

ADDITIO.

1 ¶ Abſoluat.Pro hoc,quia vt patet ex mente Innoc.excommuni
catio eſt iuris poſitiui,& habet ſuas formas,infra eodem, ſacro.
& c.1.eod.tit. lib 6.peccatum autem, ex quo ſertur,ligat quo ad
Deum,quo ſublato per pœnitentiam & abſolutionem presbyte
ri, remanet excommunicatio poſitiui iuris, & illa poteſt tolli
per illum, qui illam tollit.ad hoc optime facit hic tex.quod no-
ta.infra in gl.quæ non incidat.

SVMMARIVM.

1 *Clericum detinens vel detrudens in vincula, quibus caſibus*
excommunicatus ſit, & num.2.et quando non dicatur infer-
ri violentia,num.2.
A quo abſoluatur,num.3.7.& 9.& quibus ſeruatis, nu.8.
Excommunicato communicans quando ſit excommunicatus,
& num.5.6.& 14.
A quo abſoluendus, & quo caſu cum iuramento,inter excõ-
municatum, & quemlibet criminoſum differentia, nume-
ro 8.9.
2 *Violentia clerico inducta quando dicatur.*
Pulſari,vel verberari quis dicatur.
Voluntas,& intentio in quibus attendatur.
In canonem,ſi quis ſuadente,quis incidat.
4 *Ex conſilio,& fauore quis teneatur,& numer.11.§.primo*
& num.12.§.1.
Fauorem quis dicatur impendere.
6 *Excommunicatio non trãſit in tertiam perſonam,& quæ, &*
ad quem alias extendatur,nu.13.& 14.
7 *Archiepiſcopus in viſitatione prouinciæ,quæ poſſit.*
10 *Epilogus,& ſuffragium gloſſarum.*
Cauere ex prætoria cautione, & in poſſeſſionem mittere ma-
gis eſt imperij,quam iuriſdictionis.
12 *Additio gloſſarum.*
15 *Ius commune an nõ poſſit quis exequi, niſi ſpecialiter delege-*
tur.

CAPVT XXIX.

1 Nuper. Pars de bigamis,nuper.& hoc dicit. De-
tinens † clericum in cuſtodia, vel vincu
lis ſine aliqua læſione, excõicatus eſt.
hoc primo.ſecundo dr̃, quod cõicans excommunicato
ſcienter in crimine,excommunicatus eſt,& niſi difficul
tas impediat, ab excommunicatore debet abſolui, &
cum iuramento. cõicans vero extra crimen, reconci-
liatur

liatur a ſacerdote ſuo ſine iuramento. ſecunda ibi, nos igitur. & vtraque ſubdiuiditur, quod per ſe patet. [Faciē-dũ.] huic reſpõdetur. j. ver. nos igitur. Hoſt. [Læſione.] vt quia nec manus iniiciunt, imo eis in lectis & ferculis parant, quæ ſunt grata. [Publica.] vt in domo iuſtitiæ. [Priuata.] vt in domo propria. Abb. [Detrudũt] ēt ſine
2 † manus iniectione, vt quia vibrant enſem, vel alias cõminantur mortem, niſi carcerem ingrediantur, ſm Hoſt. vel forte ſponte igreditur carcerem, & ibi poſtmodum includitur. Dixit aũt Hoſt. q̄ vbi clericus intruditur non ad iniuriam, pone quod probi viri ēt illũ violēter includunt, ne ab inimicis illum potenter quęrentib. occidatur, illi non erunt excõicati, cum non ad iniuriã, ſed ad ipſius ſalutē hoc faciant, alle. 45. di. cum beatus. ff. de libe. hom. exhi. l. 3. §. ſi quis eum. & §. ſi quis nolentem. ff. de neg. ge. ſoluendo, ad hoc verbũ, nequiter, qđ infra ſequitur. ſ. de ap. quidã. Sed plus dicit Inn. q̄ ſi inimici alicuius clerici obſidēt illũ in caſtro, vel domo, vel illum in domo forte mulieris claudũt, non vt illũ ibi cuſtodiant, ſed vt verecundiam illi inferant, non diceretur tunc detineri in cuſtodia, vel carcere, quia nec id intendunt. Item nec violentiam in perſona eius faciunt, nec in rebus quæ in corpore tenet, vel quæ ſibi inhærēt. eſſet aũt violentia, ſi quis teneret clericum per veſtes, vel per fręnum equi, cui inſidet clericus, cum abire non poſſit quo vellet. Auferens etiam rem violenter a clerico excõicatus eſt, ēt ſi auferens dominus ſit rei ablatæ. Idem ſi poſſeſſor, vt quia cõmodauit. nec. n. ante vſum completum debet auferre, de cõmo. c. 1. Si aũt occideret equum ſub clerico, de quo dixi ſ. c. in audientia. ſup gl. vel deturparet veſtes, vel laniaret, ēt ſi in eius dorſo, & in eius iniuriam, videtur quibuſdã, q̄ excõicatus non ſit, quia nulla violentia eſt, ſed iniuria tantũ, quia non dr̄ iniuria manu fieri, niſi pulſetur, vel verberetur. ff. de iniur. l. lex Cornelia. in prin. dr̄ autem large pulſari, ſi per fręnum, vel per veſtes detineatur, ſed nõ dr̄ pulſari, ſi equus occidatur, vel veſtes lanientur, & in excõmunicationem non incidit, niſi qui manus iniicit violētas. 17. q. 4. ſi quis ſuadente. & pęnę ſunt moliendæ, de
a pęn. diſt. 1. pęnæ. Alijs videtur.[a] quod ſi in iniuriam clerici hoc faciat, qđ eſt excõicatus. in perſona. n. videtur fieri iniuria, quæ fit in veſtibus, quibus induitur, vel in equo, quem equitat, vel quem manibus tenet, ſecus autem, ſi non teneret veſtes, vel equum, ſi iuxta eũ eſſent, quia tunc fit violentia perſonæ, ſed in prædictis caſibus fit violentia in perſonam eius, vel iniuriam, quod ſufficit. j. eodem contingit, ſecus autē, ſi furto auferret corrigiam, qua cintus eſſet, vel veſtem, qua eſſet indutus, quia minima, vel nulla eſſet violentia perſonę, qui alias nihil ſentit, & in talibus voluntas, & intentio eſt multũ attendenda, arg. ff. de fur. verum. ff. ad leg. Cor. de ſica. diuus. Licet aliqui dicant, quod non ſemper voluntas, & intentio eſt attēdenda, ſed ipſum factum, vt apparet in eo, qui non cauſa iniuriandi, ſed cauſa lucrandi res aufert clerico. Dicimus ergo, q̄ non incidit in canonē, qui metu compellit quemquam clericum ſibi dare aliquid, vel qui metu cogit aliquem exire de domo, vel
b fundo, quem poſſidet, & poſtea eum fundum capit.[b] ad hoc enim vt incidat in canonem, oportet, q̄ in perſonã iniiciat manus violentas, vel ſecundum alios in res, quæ ſunt circa perſonam, vel quas tenet, vt quia tunc ſemper dicitur vis fieri perſonæ, vt in c. ſi quis ſuadente, ſed in alijs proxime præmiſſis caſibus non fit vis in pſona, nec in rebus, quæ perſonæ adhærent, vel quas perſona tenet. Item dicimus quod non incidit quis in canonem in caſibus, vbi licet ſua auctoritate rem inuadere, vel vim vi repellere, vt ſ. de loca. ppter. ſ. de procu. c. fina. de reſti. ſpo. cum olim. ſ. eod. c. 3. ſm Innocē. Idem Hoſt. Dicit etiam Hoſt. illum eſſe excõicatũ, qui ſpuit in faciē clerici per prædictas rõnes. Remittit autē

ad ſummã eodem tit. §. qualiter proferatur. ver. quid ſi aliquis ſpuit. & ſequentib. [& vtrum.] ſecunda quæſtio,
3 cui reſpondet. j. §. in ſecunda. [A † ſimplici.] reſpõdet, quod non niſi a proprio: & per hoc no. Hoſt. quod ſi nec a non proprio ſacerdote, nec a proprio, indiſtincte põt abſolui, multominus a non ſacerdote. [Vel archiepiſcopi.] vide quod dicã j. verſ. in ſecũdo. (Ordine.) quia primo ad primum. [Sæpius.] quam alio modo, vel. i. ſæpe.
4 [Conſilium.] extra † iudicium. de hoc de cle. exc. propoſuit. §. 1. Hoſt. dicit Abb. hoc certum, ſi conſilium directe datum eſt ad crimen, quod excõicationem inducit, puta ad clericum verberandum, non ſic, ſi daret cõſilium, vel fauorem in facto, pro quo excommunicatus non erat, vel auxilium contra offendentem eum. [Fauorē.] dicit Abb. in laudationem facti fauorem impēdi. [Oratione.] i. locutione, per id, qđ ſequitur, orando &c.
5 [Orando] cum † excõmunicato nullus debet orare. vnde, ſi ſit extra eccleſiã, & inde miſſam audit, ſtatim debet ſacerdos ceſſare, & alij orantes inde recedere, vt patet in eo quod not. ſupra tit. primo, quod in te. §. 1. ver. & in conuentualibus. Si tamen ſacerdos incœpiſſet canonem miſſæ, poſſet ipſam perficere, quia non recipit diuiſionem. 7. qõ. 1. nihil. & per conſequens ſcholaris, qui ipſum iuuat ſecundum Innocen. Hoſtien. & Abb. argumen. ſup. de vita & honeſt. clericorum. c. 3. & tutius eſt, q̄ ſocius ſit ſacerdos, vt patet in dicto c. nihil. Si autem incœpiſſet veſperas, vel alias horas, ſtatim exeat, quia ipſas alibi finire poteſt. Quid ſi excommunicatus ſit in eccleſia non cauſa orandi, ſed pro alio ſuo negotio? Dixit Innocen. quod non videt, quare alius in eadem eccleſia orare non poſſet, cum tunc ſibi in oratione non communicet, quia nec ad orandum venit. Alij contra, pro quibus ſecundum Hoſtien. faciunt hæc verba, In oratione, & quod ſequitur, Aut orando ſecum, quaſi dicat non eſt orandum in loco, in quo poſſit hoc audire, vt hic. nec ipſo reſpondente, vt ſequitur, aliter non diuerſificantur hæc verba, quinimo nec eccleſiam debet excommunicatus ingredi, etiam ſi ibi non celebrentur diuina. 25. diſtinctio. cap. primo, circa princip. & 24. quæſt. 3. clericus. 1. q. 1. non liceat. vide quod ibi no. & eadem quæſt. qui ſtudet in fine. & de conſecratione diſtinct. prima, epiſcopus nullum. & intellige quod non liceat niſi cauſa audiendi verbum Dei, infra eodē reſponſo. §. 1. vbi de hoc. (Comedendo.] vel ſecum eundo, conſedendo, vel ſimili modo. & quod hic no. Innoc. & Hoſ. dixi infra. c. ſi vere. ſuper gloſſa penultima.
6 [Participet.] qui tamen † cum iſto participat, excommunicatus non eſt. & hoc eſt quod dicimus, quod excõmunicatio non tranſit in tertiam perſonam. 11. quæſt. 3. quoniam multos. Hoſtiē. intelligo hoc verum de maiori. & adde quod dicam in quarta gloſſa. & dixit Innocen. literam intelligendam de directa participatione, ſecus de indirecta, vt ſi quis excommunicatus eſt, quia guerram facit contra eccleſiam, vel clericum, poſtea ego illi guerram facio. tu contra me iuuas illum, auxilium ei præbens, quia per hoc melius guerram faciet, excommunicatus tamen non es, quia nec hoc intendis. Hoſtienſ. ponens hoc dictum Innocen. ſcilicet quod liceret tibi contra tuum inimicum inuocare auxilium excommunicati propter guerram, ita quod ſibi etiam in ſua guerra auxilium præſtes, reprehendebat hoc, fatetur tamen, quod dominus auxilium vaſalli excommunicati inuocare poteſt propter fidelitatis debitum, quod remanet, infra eodem, ſi vere. de iudicijs, intelleximus. [In eum delinquere.] motiuum, quare excommunicatori abſolutionem reſeruat. [Requirenda.] verum, ſi difficile &c. quod eſt in
7 fine. [Vel a proprio.] non quod † omittat archiepiſcopum, de quo quæſitum fuerat, vt ſupra, cum ergo tribus expreſſis in quæſtione, de duobus reſpondeat, de

tertio ſubiiceat, patet archiepiſcopũ ẽt a minori abſol-
uere non poſſe. facit de decimis. ad audientiã. quod ve-
rũ. niſi cum viſitat, quia tũc põt, quæ ſunt fori pęniten-
tialis. de cẽſi. c. ſi. in fi. lib. 6. & dato q̃d nõ viſitet, dat tñ
literas indulgẽtiarũ ſ. de pęn. & remiſ. c. pen.. [Et tũc.]
De hoc vide quod dixi ĩ. eodẽ, ſtatuimus. lib. 6. & dicã
ĩ. ſuper glo. colligitur. [Sibi] vel alteri, vt eſt videre hic
in coicatione in crimine. Ad idẽ, ſ. de pręb. graue. in fi.
Patẽt ẽt exempla, in quib. papa ſibi abſolutionem reſer
uat. 17. q. 4. ſi quis ſuadente. ſup. eodẽ. tua. & c. conque-
ſti. & c. ſignificauit. de crimine falſi. ad falſariorum. cũ
8 ſimilib. [Primum.] ſ. in crimine. [Iuramento.] per † hoc
infert Hoſt. iuramentum eſſe de ſubſtantia. de hoc ſup.
eodem, cum deſideres, ad finem. Inducit ẽt Hoſt. pro ſe
literam, quæ ſequitur a contrario. [Reconciliari.] per
pęnitentialẽ pſalmum auctoritate epiſcopi, vel proprij
ſacerdotis, qui dabit illi licentiam vtendi ſacramentis
eccleſiæ, non tñ inducet illum in eccleſia, cum nõ ſit ex-
tra, per hoc aũt patet differentia inter excõicatum etiã
minori, & quemlibet criminoſum, licet. n. vterq; ſit ſu-
ſpenſus a perceptione ſacramentorum quo ad ſe, tamẽ
criminoſus ſine reconciliatione ſolenni per pęnitẽtiam
reſtituitur ſacramentis. patet de tempori. ord. c. fin. Ex-
ceptis his, quę poſt pęnitẽtiam executionem impediũt,
vt ibi, & ſup. de accu. inquiſitionis. Excommunicatus
vero etiam minori non reſtituitur, niſi ſolenniter recon
cilietur, & idem in ſolenniter pęnitentibus ſecundũ In-
nocen. & Hoſt. qui nec credunt hanc reconciliationem
diſpenſationem dici. & per hoc infert Hoſt. ꝙ minor ex
communicatio ſolennem ſacerdotalem reconciliatio-
nem requirit, multofortius maior. de hoc ſup. eodem.
9 cum deſideres. [Iuſta † cauſa.] puta, quia nimis diſtat.
ĩ. eodẽ, relatum. multo fortius propter mortis periculũ
ſ. eodem, non dubium. & c. quod de his. vnde dixit Ab.
ꝙ in his caſibus, in quibus abſoluit ordinarius excom-
municatum pro iniectione, abſoluet & inſtum. [Excom
municatorem.] vel ſuum ſuperiorem, vt dictum eſt ſu-
pra. [Accedat.] is ſcilicet, qui communicauit in crimi-
ne. [Cautione.] iuramenti ſcilicet. [Excõmunicatoris.]
debet ergo poſtea ad illũ mitti. ĩ. eodem, ſacro. de off.
10 ord. ad reprimendam. ¶ Gl. † [colligit.] primo reſpon.
per quæſtionem, an communicans in crimine damna-
to ligetur ſententia canonis, vel hominis. ſecundo
quærit, opinionem ponit, & ſoluit. tertio obijcit, opi. po
11 uit, & ſoluit. ¶ In † gl. 1. [ibi, nec refert.] quo ad reſtitu
tionem, quę ex cauſa competit etiam maiori, vt in hac
l. ¶ In gl. 2. [ibi, l. 1. in fi.] Excuſatur ab infamia, qui iuſ-
ſu eius, in cuius eſt poteſtate, contrahit intra tempus lu
ctus, vel binas nuptias. [& ibi, §. ſi tibi, in fi.] in manda-
to loquitur, quo tenetur mandans, cuius etiam non in-
tererat, ex quo mãdatarius alias facturus non erat. [&
ibi, conſilij.] ſequitur, non fraudulenti nulla eſt obliga-
tio. Cæterum, ſi dolus & caliditas interceſſit, de dolo
erit actio. ¶ In gl. colligitur. [ibi, ſi is qui.] vide de priui
legijs, quia circa. ſup vltima gl. [& ibi, non poteſt.] vide
de libe. obla. c. ſecũdo. ſuper 1. gl. ¶ In gl. ſimiliter. [ibi,
iubere.] ſequitur, cauere ex prætoria ſtipulatione, & in
poſſeſſionem mittere, imperij magis eſt, quam iuriſdi-
ctionis. [& ibi, §. quod eis.] §. primus eſt, & vide de iu-
12 dicat ſi clerici, ſuper gl. argum. contra. ¶ † In gl. 1.] ibi,
ſola violentia.] quod hic dixit Goffr. vide ſup. c. 1. in gl.
ſed nonne. [& in fin.] ff. de libero homine exhi. l. 2. Gof.
contra. ſup. de iureiurando. ex reſcripto. Vinc. ¶ In glo.
2. [ibi, de malo.] in hoc videtur gl. allegare cõtra ſe, vt
& ſi commiſſurus eſſet, teneatur conſulens, quaſi tunc
fiat de malo deterior, vbi vero commiſſurus non eſſet,
tunc fiat de bono malus. & ſic dicit Abb. tenuiſſe ma-
giſtrum ſuum. Innoc. etiam hic dicit, etiam ſi alias fa-
cturus erat. [& ibi, qui igitur.] alias, ſed verum. [& in fi-
ne.] & de hoc plene infra de regulis iuris. nullus ex con
a ſilio, lib. 6.[a] ¶ In gl. pone. in fine.] dicit hic Vinc. & [illegible]
13 quod † excommunicatio non extenditur ad illum, qui
coicat crimini, & non criminoſo. quæris exemplum? po
ne excõicatum, quia celebro in certo loco interdicto. tu
ibi celebras poſtea non mihi cõmunicando. idem in ſimi-
libus. & idem dicas econtrario de illo, qui communicat
criminoſo ẽt in crimine, ſed non in damnato, vt ſi co-
gnoſcit excõicatam propter furta, poſſent etiam intelli
gi dicta prædictorũ, vt participet crimini, & non crimi-
noſo, qui participat non cum primo, ſed cum ſecundo
participante, vt ſi Bertam cognoſco excommunicatam
ex eo, quod cõmunicauit in crimine concubinatus cle-
rico propter hoc excõmunicato. & facit quod dixi hic
in tex. pro his facit repetitio literæ, qua dicitur hic cõ-
municet crimini, & participet criminoſo. & adde quod
14 dixi ĩ. eodem, inquiſitioni. ſuper ver. mortale. ¶ In gl.
colligitur. [ibi, communicat.] ſciẽter. de hoc ſup. [illegible]
nobis. 1. nec per hoc dicam ſententiam hominis, [illegible]
excuſat ignorantia. ĩ. de conſtit. c. 2. lib. 6. nã licet igno
rantia canonis generalis non excuſet a ſententia ca-
nis, ignorantia facti bene excuſat ab illa. ſup. eo. i. te-
b ro.[b] 2. [& ibi, canonis.] Innoc. & Hoſt. contra, qui [illegible]
bant hunc ligatum ſententia canonis, ſed illius abſolu-
tio reſeruata eſt proferenti, vel eius ſuperiori. idẽ Bo-
ti. & hoc placet. & ſunt hæc multum diuerſa. nam ſecun
dum dictum gl. ipſe excommunicatus communicans in
crimine non incurreret maiorem. ſecundum aliam opi-
nionem incurreret, quod etiam tenent prædicti expreſ-
c ſe hic. & ĩ. ca. proxi. & de hoc ĩ. eodem iſtatuimus.[c] li. 6.
Item ſecundum dictum gl. ſi quis participat extra terri
torium proferentis ſententiam, licet in criminine dam
nato, non incurrit maiorem, de conſtit. c. 2. 1. rñ. lib. 6.
ſecũdum aliam opinionem incurreret, ex quo illa ſentẽ
tia canonis. idem de ſimilibus. Pro iſta op. multum fa-
cit illa litera, quamuis enim & tunc &c. ex vi illius copu
læ &, propter prædicta forte dictum eſt hic de ſuperiore
excommunicatoris, quaſi ipſe excommunicator cõmu-
nicaſſet in crimine, abſoluetur a ſuperiore, vel forte de
ſuperiore fuit dictum ad ſupplendam negligentiã, vel
impotentiam excommunicatoris. [& ibi, animæ] ſi. q̃d
no. ſup. de excep. dilecti. in vlt. gl. & ibi, ab eo.] dicit Ho
ſtien. quod hic non ſoluitur, ſed repetitur ipſum, quare
ſi enim in indulgentia iuriſdictionem non habet, mul-
to minus in pęna, quia odia &c. Dicit autem, quod eſt
ratio, quare indulgentię, licet fauorabiles reſtringũtur,
ne vileſcat eccleſiaſtica iuriſdictio, & eneruetur pęnitẽ-
tialis ſatisfactio, & quia interdum fiunt indiſcrete. ſup.
tit. 1. cum ex eo. & ſimile. ĩ. ti. 1. cum in partib. Commu
nicans vere excommunicato ſcienter, delinquit, & di-
gnum eſt, quòd delictum non remaneat impunitum.
ĩ. eodem, vt famæ. melius ſecundum ſuam opinionem
dicere potuit Hoſt. quod per indulgentiam ſoluit ho-
mo, quod non poteſt in non ſubditos, per communio-
nem ligat canon, cui omnes ſunt ſubiecti, de conſtit. c.
1. & de excommunicatione minori nullus dubitat, ſed
idem de maiori, vt ſit canonis, ſicut illa. [& ibi, Ioã. di-
15 xit.] & Goff. hic. ¶ In † gl. ſimiliter. [ibi, iubere.] argu.
contra. ſup. de voto. ex multa. vbi ius commune nõ ex-
quitur aliquis, niſi ei ſpecialiter delegetur. Lau. ¶ In gl.
vltima. (in fine) vbi de hoc, & ſupra de offic. ord. cum
ab eccleſiarum.

ADDITIONES.

a ¶ Libro ſexto. ſEt per Bart. in l. non ſolum. §. ſi quis mãdato. ff. de
iniu.

b ¶ Verum. Vide gloſſ. ſuper ver. ſcienter, in clementina prima, de
conſan. & affi.

c ¶ Statuimus. In gl. ſupra eodem. nuper. & vide Ioannem Andrei
de exceptio. c. 2. lib. 6. & in Mercu. in c. cui licet, de regulis iu-
ris, lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Huius decretalis pars vbi locorum.*
Cum excommunicato participatio qua, & quibus prohibita iuncto contextu ad dictio. præſumptuoſe, et nu. 2. excommunicatus quando vitandus, nu. 5. §. vlt.
Ex ea quandoque maior quandoque minor incurritur excommunicatio ipſo iure, quandoque per ſententiam hominis, numero 1. & 2.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Certum quod dicatur.
3 *Additio gloſſarum.*

C A P. XXX.

1 Quod in dubijs. Pars † huius de pęnis, quod in dubijs. & de
conſe. ec. vel alt. & de
renũ. & ſunt tria dicta, quæ ſe ſumant. [Alioquin.] ſ. ſi di
ceremus ʒrium. [Præſumptuoſe] hoc facit pro Io. vt in-
telligatur de cõicantib. in crimine. T. ʒ. Dicit Hoſt. ꝙ
dictũ Io. eſſet verũ de crimine non damnato, alias verũ
eſt dictũ T. Remittit aũt ad ſummã. e. ti. §. fin. ſub §. qd
ſi eps̃. verſ. ſed pone ꝙ eps̃, & ſe. Dicit ẽt, ꝙ præſumptuo
ſam participationem intelligit, ex quo monitus non de
ſiſtit, alle. de cle. exc. ſi celebrat. in fi. [Perſooas.] non li
cet iſtis participare in delictis, licet minus peccẽt id fa
ciendo, q̃ extranei ſm Hoſt. qui alle. s̃. quod me. can. ſa-
cris [Cõmoniti.] nominatim. ĩ. eo. conſtitutioné. lib. 6.
[Innodandi.] alias inuodati. & tũc intelligitur de ma-
iori excõicatione, ſi participauit in crimine dãnato, vel
de minori, ſi participant extra illud crimen, & tunc ſu-
perfluit, quod de monitione dictum eſt ſupra. Nam & ſi
de excõicato cum participibus loqueretur, non tñ ſuffi-
ceret monitio ſine ſnia. [Secus] per hoc dicit Ab. proba-
ri, ꝙ is, de quo ſequitur, excõicatus eſt maiori. [Partici-
2 pib.] dicit Ho. ꝙ † cõicans excõicato cum participibus
& fautorib. qualitercunq; cõicet in crimine, vel extra,
excõicatus eſt maiori, vt hic, & ĩ. e. ſacris. vbi vero ex-
cõicatus eſt cũ participib. tantum, nõ cum fautoribus,
participans cum tali in quouis crimine, maiori excõica
tione ligatur. Si vero in oratione, tunc minori. vbi vero
aliquis excõicatus eſt, ſed non particeps, cõicans illi in
crimine dãnato ligatur maiori. Sed ſi in alio excõican-
dus eſt, vt hic. Si in oratione, non excõicatur, niſi cõtem
pſerit. Remit. tamen ad ſum. vt s̃. Iſta vero non proce-
dunt hodie per iura noua, niſi forſan talis excõicatio
proferatur a papa. [Et ipſi.] qui. ſ. excipiuntur per cano
nem. hoc non placet Inn. qui dicit, ꝙ alij & ipſi ligãtur
ſententia canonis. Sentcotia vero hominis non, niſi ſint
de iuriſdictione excõicatoris. Idem dicebat hic in ipſo
excõicatore, vt per cõionem ligetur ſententijs canonis,
ſed non proprijs. Dicit ergo, ꝙ ſi excommunicauit ali-
quem cum his, qui dederũt auxilium, licet ipſe fuerit de
auxiliatoribus, non eſt excommunicatus, cum iſta non
poſſit dici ſententia iuris, ſed propria, & nemo ſe poteſt
abſoluere, vel condemnare. 21. diſt. inferior. ¶ † Prima
gl. all. duas concor. & obijcit. ¶ Vlt. glo. exponit, dat ſi-
mile, & opi. ponit. ſecundo quærit, & ſoluit. ¶ In vlt. † gl.
[ibi, nominatim.] vide s̃. e. a oobis. 1. ſuper 1. gl. [Et ibi,
certum.] ibi dr̃ certum, cuius ſpecies, vel quantitas oſtẽ
ditur nomine ſuo, vel circumlocutione, quæ vicem pro-
prij nominis habeat, & no. de reſcrip. ſignificante. in 1.
gl. ¶ In † gl. 1. [ibi, tangere.] hoc ideo, quia tangit non
in ſui fauorem, ſed in odium. Goff. [& in fine.] de hoc s̃.
de exceptionibus. cum inter. in 1. gl. ¶ In gl. 3. [ibi. ca.
primo.] ſ. c. proximo. in fine. ¶ In gl. iudex. [in fin.] Idẽ
in ſuſpenſione, & interdicto. eodem tit. ſtatutum, lib. 6.
¶ In gl. in crimine. (in fine.) adde quod hic dixi in tex-
tu. ¶ In gl. vltima. (ibi, nominatim.) iure tamen nõ ſunt
vitandi, niſi publicentur, vel ſaltem illa participatio ſit
publica, de hoc de clericis excommu. propoſuit. ſecun-
dum Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Excõicatis cõmunicare qui teneantur, vel poſſint, & nu. 1. & 3. & 5. & 8. & 9. & an opus ſit declaratione. eod. num. 9.*
Excommunicati obſequium petere nunquid poſſint, & a quibus, ibi. & num. 5. & 9.
Debitum, obligatio, & obnoxietas.
Obnoxietas quid.
3 *Conceſſo vno, & illud conceſſum intelligitur per quod peruenitur ad illud.*
Damnum vitare differt ab vtilitate, in fi.
4 *Coniux coniugi excõicato an cõmunicare poſſit, & ſupra n. 1.*
5 *Prædicatores an aſtricti ſint excommunicatis, & in quibus.*
6 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Allegare ſufficit capitulũ, vel legem, & ſi non dicitur, ubi ſit.

C A P V T XXXI.

1 Inter alia. C. † Excõicatis communicare tene
tur, qui prius eis erant ad familia-
re obſequium obligari: alij non, li-
cet communicare poſſint interdum, non tamen tenen-
tur ad hoc. & primo ponit varietatem opinionum, & vn
de ortum habuerint. ſecundo illas determinat ibi, vt er
go. (Poſtmodum.) i. poſt latam excõmunicationis ſen-
tentiam. (Ad contrarium.) ſ. ad non obſequẽdum. (De-
bitum.) i. obligatio, & obnoxietas. (Agente) in perſonis
illius c. quoniam multos. & alijs, niſi eſſet eadem ratio,
vt no. de do. & con. veritatis. Inn. (Obnoxietate.) i. aſtri
cta & debita obligatione. Hoſ. (Solutæ.) excõmunicati
2 † tamen petere non poſſunt, ſed illi peccant, niſi hoc fa-
ciant. Inn. & facit quod no. 11. q. 3. quoniam multos. &
per gl. in Spe. de pe. & poſ. §. fin. ver. ſed & in cauſis. Hoſ.
tamen in ſum. de reſti. ſpol. §. quando facienda. ver. qđ
ſi vir. dicit petẽtem coniugem per exceptiooem excoi-
cationis non repelli. (Sine qua.) communione. (Illud.)
3 obſequium. per quod not. vno † conceſſo & illud cõceſ-
ſum intelligi, per quod peruenitur ad illud. s̃. de off. de-
a leg. præterea. [a] & dicit Ab. per hoc ſolui quæſtionem de
debitore, ao teneatur ſoluere creditori poſt debitũ ex-
cõicato. Nam dici, ꝙ ſiue iurauerit, ſiue non, cum duret
debitum durat & cõio quo ad illud ſoluendum neceſſa-
ria. de hoc 15. q. 6. iuratos. s̃. de hær. c. fina. ad hoc prin-
cipaliter inducit, qđ hic dicitur de mercenario, cuius
b obligatio [b] tẽporalis eſt. (Perſonarũ.) ſ. excommunica-
tarũ. (Neceſſitatis.) vel vtilitatis, de qua loquitur 11.
q. 3. prædeceſſor. ĩ. eod. ſi vere. Inn. & Abb. ſed Hoſt. di-
cit, ꝙ illa iura non probant de vtilitate, ſed de damno
4 vitando. (Abſtinere.) per hoc arguit † Vinceot. quod
nullus debet de nouo iotrare familiam excõicati. & qđ
mercenatius finito ſuo tempore non debet recipere an
num cum excommunicato. vnde nõ ſequitur, ſi heri cõ-
municaſti, ergo hodie communicare potes. Illud etiã
dicit hic Abb. de obligatione coniugis, ſi ſoluatur per
diuortium, vel patriæ poteſtatis, ſi ſoluatur per emanci
pationem, ſ. ꝙ non poteſt poſtea eſſe communio ſine pę
5 na. (Aſtrictæ) Quid de † prædicatoribus, nunquid ipſi
aſtricti ſunt excommunicatis in his, quæ ſpectant ad ip-
ſorum officium? Dicit Hoſtien. ꝙ ſic, ſi habent curam
illorum. ad hoc de offic. ord. irretragabili. ſed alij, qui
mittuntur a papa, vel diœceſano. eo. tit. inter cætera. de
hæret. excommunicamus. §. quia vero. neceſſe habent
obedire, ſpreta etiam temporali dãnificatione, de ma-
io. & obe. c. 2. & c. illud. de temp. ord. ad aures. & de ta-
libus debet intelligi ĩ. eodem. cum voluntate. (quib.)
omnibus perſonis prædictis, quaotumcunque ſint aſtri
ctæ. Hoſtien. (Criminibus.) damnatis. de hoc s̃. c. proxi.
6 ¶ † Antepen. gl. quęrit, & ſoluit. ¶ In gl. antepen. (ibi,
ſi aliter.) alias incipit, Iulianus. 2. vide de ele. quęrelam,
7 in 1. gl. ¶ In † gl. 1. (in fi.) & per hoc probat Hoſt. ꝙ ſuf-
ficit allegare capitulum, vel legem, & ſi nõ dicatur, vbi
ſit, ad idem s̃. c. prox. de hoc remiſi de coha. cle. & mu.
veſtra. ¶ In gl. 2. (in fi.) ĩ. tit. 1. ex parte. 1. & c. cũ olim.

de ſimo. licet Heli. & c. per tuas. ¶ In gl. ad quẽ. [in fi.] vbi de hoc. & ſ. de poſtu. c. 1. ¶ In gl. per declarationẽ.
8 [in fi. dicit † Hoſ. hoc verum, ſi ſpecialiter prohibentur, vt in dictis capitulis. ſed idem et hodie. ſ. de pe. c. fi. per quod dicit hoc nõ eſſe ius nouum, imo ipſi ruſtici & ſeruientes. in c. qm̃ multos. ſpecialiter eximuntur. ponderare debuiſſet Hoſ. ꝙ Tan. & Goſ. non dñt hoc ius nouũ conſtitui per iſtud c. ſed per illud. ¶ In gl. nũquid. [ibi, nõ capit] ne, dũ ſuperioris iudicium expectatur, viator fame pereat. v. d. baptizandi. Go. [Et ibi, ſi alter] alias incipit, Iulianus. [& in fi.] ſ. de Iudæis. quã ſit Goſ. Hoſ. remittit ad ſum. eo. tit. §. fi. ſub §. neceſſe. ¶ In gl. pe. [in
9 fi.] de vxore † an teneatur marito excõicato reddere debitũ, & an pater filio, & an dominus ſeruo excõicato cõmunicare poſſit, & econuerſo, no. in c. quoniam multos. Inn. hic tenet, quod pater filio, dominus ſeruo, patronus liberto excommunicatis communicare non debẽt, imo debent illos præ alijs vitare. 37. diſt. §. huic etiam. & c. præ. 97. diſt. §. neceſſe. 27. q. 1. de filia. vbi de filio videtur caſus. & ratio diuerſitatis ibi not. & idem hic Pet. & Ab. poſſunt tamen ab eis debitum obſequium in alimẽtis & alijs exigere. j. c. ſi vero. & c. relatum. Hoſt. remit. ad ſum. eo. tit. §. fi. ſub §. humile. vbi plene de hoc.

ADDITIONES.

1 ¶ Præterea. Et ibi vide plurimos concor. in gl. & vide Bar. in l. a. ff. de iur. om. iud.

2 ¶ Cuius obligatio. Vide Io. And. de dolo & contu. verita. in glo. ma. & de excep. c. fi. in gl. & eis vti.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus pro manuum iniectione ſi recipit ordinem, vt puniatur. & nu. 12. in fi. quis cum eo diſpenſet, nu. 6. & 13. & 21.*
Quis ad ſedem Apoſtolicam ire pro abſolutione non teneatur, nu. 2. & 4. & nu. 18. §. vlt. & nu. 20.
3 *Inter negligentes, & contemnentes diſcrimen notatur, cõtemnentes indigni miſericordia.*
In contemptum clauium dũmodo factum non ſit, vnde ſit iſta clauſula.
4 *Ignorantia in facto ſuo non eſt probabilis, & in quibus, n. 15. & 17. & 21.*
Ignorantia iuris in delictis an digna diſpenſatione, nu. 13. an facti, num. 4.
Ignorans excommunicationem an recipiat ordinis executionem, num. 14.
Per manuum iniectionem quis fiat irregularis. & nu. 7.
5 *De inſcientia multiplici modo vbi tradatur.*
Multitudo magna delinquens vbi ſit, quid iuris.
6 *Minori vetito & maius vetitum eſt, non tamen conceſſo minori conceſſum maius eſt.*
A minori argumentum non ſumitur affirmando, ſed negãdo.
7 *Pœna rigori attribuitur.*
Diſpenſatio æquitati.
8 *Regulares ſi ſe percutiãt extra clauſtrum, a quo abſoluantur, & nu. 11. quid ſi non ſint eiuſdem clauſtri, nu. 12. & 20.*
9 *Monachatus excommunicati an teneat.*
In probatione monachatus qui fuit & in excommunicationẽ pro iniectione manuum inciderit, an ab abbate poſſit abſolui.
Nouitij an poſſint abſolui ab eo.
10 *Enormis, vel atrox exceſſus quis dicatur, & n. 17. 18. et 19.*
Locumtenens exequatur ei, cuius quis locum tenet, ad dictio. Abbatem.
In vicario an ſit idem, ibi.
11 *Cum ſcandalo nihil faciendum.*
Vero particula aduerſatur.
In abbatis defectum recurritur ad epiſcopum.
12 *Moniales pro iniectione manuum a quo abſoluantur.*
Non debent, ipſe & clerici ſub eodem tecto dormire.
Neque monachi cum clericis ſimul morari.
Pœnitentiæ parte peracta ſufficit ad obtinẽdum, quod poſt eã conceditur. cir. ſi.
Diſpenſatio magis intelligitur inhibita, ſi inhibita fuit abſolutio, in fine.
15 *Simplicitatem quis nequeat prætendere.*
16 *Epilogus, & ſuffragium gloſſ. nu. 17.*
Iniuria quæ leuis, quæ grauis dicatur. §. 3. & qui eam faciunt dicantur. §. vlt. & in quibus quis eam patiatur. §. pe.
18 *Additio gloſſarum.*
Edictum permiſſorium, vel prohibitorium non ſimiliter accipitur apud iuris Cæſari, & canonici conſultos.
19 *Priores non benedicuntur. §. 1.*
20 *Pro ſatisfactione quandoque ſuccedit ictus, in med.*
Abſoluendus a quo ſit percutiens, ſi ſit diuerſo iudicante vel prælato percuſſor.
21 *Abbas an diſpenſet cum monacho pro irregularitate ante ingreſſum monaſterij contracta.*
22 *Diſcretus quis dicatur.*

CAPVT XXXII.

1 Cum illorum. C. † Qui excõicatus pro manuum iniectione ſciens recipit ordines, deponendus, ſi eſt clericus ſecularis, ſi regularis, ab executione ordinum eſt ſuſpenſus. Qui ignorans ius, vel factum ſe excõicatum recipit ordines, ſi eſt clericus ſecularis, diſpẽſat cũ eo ſolus papa. Si regularis, abbas cũ eo diſpenſat, ſi ignorantia eſt probabilis, & factũ nõ eſt graue. & in prima parte qõ. in ſecunda reſponſio, ibi circa quos. Et ibi diſtinguit. & primũ diſtinctionis mẽbrum proſequitur ibi, primos. 2. ibi, quod ſi. vbi primo tractat de talium abſolutione vſque ibi, ſi aũt ibi ſoluit. [Quibuſdã
2 caſibus] hos caſus no. Hoſt. in ſum. eo. §. quem allegaui ſuper rub. & hoc de his ponit verſus, quos dicit fuiſſe Iacobi Serenæ Ebredunen. Regula j. eo. c. ſ. c. 2. Mors. ſ. e. non dubiũ. Sexus. ſ. e. mulieres. Hoſtis. ſ. e. de cætero. Puer. j. eo. quamuis. & c. ſi. ſ. c. 1. Officialis. ſ. eo. c. 3. Delitioſus. hic prius conſulitur papa. ſ. e. mulieres. §. 1. Inops. ſ. eo. quod de his. quod dic vt in c. ea noſcitur. Senex. ſ. e. qđ de his. Aegerq; ſ. e. quod de his. & c. ea noſcitur. Sodal. de vi. & ho. cle. qm̃, vt ait. Ianitor. ſ. c. 3. 1. reſpon. Aſtrictus. ꝑtãti alterius. ſ. eo. mulieres. j. e. relatũ. Dubius. quod dic vt ſ. e. cũ deſideres. & c. ſi vero. 2. Cauſæ iuſtæ. ſ. ad nõ eũdũ. ſ. e. quod de his. Leuis ictus. ſ. c. peruenit. Debilis. ſ. e. ea noſcitur. Abſolui. ſine ſumma ſede merentur. Atroces vero ſoli papę remittẽtur, vt j. c. c. relatum. & c. canonica. Ab. ponit aliter, & minus plene verſus de his caſib. quos omitto. [Negligentes.]
3 non dicit † contemnentes, qui indigni miſericordia deponendi eſſent, vt j. vnde de ſtylo cauſæ cãcellariæ ponitur cl'a in literis, dummõ non in contẽptũ clauiũ &c. & no. Ho. quod eccleſiaſtica cenſura non eſt contẽnenda, de exceſ. ꝑ. c. fi. nec vilipẽdẽda. ſ. de priui. vt priuilegia. §. 1. nec frangenda. ſ. de ꝯſue. cũ inter, nec negligẽda, vt hic. [Apoſtolicum.] ad quẽ ſpectat dubia declarare. ſ. qui fi. ſint le. per venerabilẽ. vet. rõnib. [Factũ] ſed
4 † in facto ſuo eſt probabilis ignorantia. de hoc ſ. de reſcrip. ab excõicato, ideo nõ diſpenſat ep̃s. ſi vero ignoret ſñiam in ſe latã, nõ eſſet irregularis, ſ. de cle. ex. mi. apoſtolicæ. Inn. ar. ſ. eo. ſignificauit. Hoſt. [Neſciunt]
5 † de multiplici modo neſciæ, & qũo interdum eſt peccatũ, interdũ non, no. 15. q. 1. merito quær. [Deponẽdos.] niſi forte magna multitudo eſſet in cã, quod dic vt ſ. de cle. ex. mi. c. 3. Ho. [Reliqs.] ſ. duob. qñ neſciunt ius, vel non recolunt factũ. [Quibus.] archiep̃is, & ep̃is. [Mino
6 ra] qđ ergo † de illis excõicatis a iure vel ab hoĩe, quos ep̃i poterãt abſoluere, & iterim ſunt ordinati, & poſtea per ep̃os abſoluti, nũquid cum illis poterunt ep̃i in ordinib. diſpenſare? Ho. remit. ad no. de cle. exc. mi. c. 2. & 3. De celebrante ibi tractatur, licet de caſu noſtro non vr̃ a ꝯrio huius literę, ꝙ poſſet, quaſi deficiente iſta rõne deficiat impedimentũ. Contrariũ puto, quia ſi cũ exercẽte antea executionẽ ordinis iam ſuſcepti non diſpenſat,

ſat, multominus cũ tunc ordinato. de primo no. in præ.
iurib. Vltra hoc ſatis eſt caſus de eo, qui fut. ordi. ſu. per
totũ. ver. patet, ꝙ ꝯ excõicationẽ ordinatus indiſpenſa-
bilis eſt ab alio, q̃ a papa. Nec ob. iſta litera, quia nõ cõ-
uertitur ad literam. i. non ſequitur, ſi vetito minori veti
tũ eſt maius. ergo cõceſſo minori cõceſſum eſt maius. er
go licet poſſit abſoluere, nõ ſequitur, ꝙ poſſit diſpenſa-
re, ſed bene ſeqtur, ſi nõ põt abſoluere, ergo nec diſpẽ-
ſare. Argumentũ. n. a minori nõ ſumitur affirmãdo, ſed
negando. & de hoc ſ. de ele. cũ in cũctis. [intimari,]ſi.
7 ſ. e. mulieres. §. 1. [Rigorẽ.]vt † deponantur. [Aequita-
tẽ.]ſ. vt cum illis diſpẽſetur. & quid de clericis ipſis, qui
dñt ſe ignoraſſe, dicã ĩ. §. ſi aũt. (Licet ab Alex.)vt con-
gruẽtius principalẽ q̃õnem ſoluat, vt circa id ẽt nos in-
ſtruat, hoc interſerit, quid iuris, de abſolutione talium.
8 (Clauſtro.)no. ꝙ † vř, ſecus ſi extra clauſtrũ. dicam de
hoc ĩ. §. ſi vero, (Ipſo actu.) vt in caſu noſtro. per c. ſi qs
ſuadente. (Nos tñ)finita eſt decr. cõſuluit, & recte huic
ſi. habes ſ. de oſt. deleg. ſuper q̃õnum, vbi papa duabus
decr. quæ videbantur contrariæ, ponit tenorẽ vnius in-
ſertę in compil. & alterius nõ inſertæ. (Etiã talib.)tenet
9 ergo † monachatus excõicari, ſed melius facit abbas, ſi
hoc ſcit, ſi ipſum nõ recipit, nec probatione ipſum abſol
uere põt. Inn. & hoc placet hic Abbati. cum. n. ante pro
feſſionem ille nec ratione criminis, nec rõne perſonę ſit
de ſuo foro, nõ videt, q̃uo illum poſſit abſoluere. & hoc
placet, alias facile quilibet excõicatus euitaret iter ad
curiam. Hoſt. ꝯ. & ipſe Inn. vř dixiſſe contrarium. ſ. cap.
monachi. Sed illud dictum Inn. poteſt intelligi de noui
tijs, qui in probatione incurrunt hanc excõicationem,
iſtud de his, qui prius incurrerant. de hoc Hõ. in ſum. e.
tit. §. quis poſſit ab hac. in fi. & vide Rai. in ſum. e. tit. in
a fi.[a] (Enormis) vt † offendatur oculus. 55. di. ſi euangeli-
10 ca. ſi quis vulneretur, ſi in theatro, vel foro, vel conſpe-
ctu iudicis quis percutiatur, vt hæc omnia probantur Iſt
ſti. de iniur. §. atrox. multo fortius, ſi in eccleſia, cęmete
rio, ſeu dormitorio verberetur. ſ. eo. cũ pro cauſa. 16. q.
4. quiſquis. & §. qui aũt. ſi quocũq; membro mutiletur.
ſi ad grauem effuſionẽ ſanguinis, & ex graui ictu proue
nientẽ perueniatur, ſi in epiſcopũ, abbatẽ, vel clericũ
ſęcularẽ per religioſum manus inijciatur. ſi ex manus
iniectione ſcandalũ oriatur, vt patet ex ſequentibus. &
ex his circunſtantijs iniuria aggrauatur, vt patet ex ſe-
quentibus (Epm.)iſte exceſſus ſuper eſt enormis 93. di.
iſte proculdubio. & in laico punitur amiſſione omniũ
bonorũ. 17. q. 4. ſi quis deinceps. de clerico dic vt 11. q.
1. ſi qui ſacerdotũ. & ſ. de exceſſib. prælatorũ. grauem.
(Abbatem.)idẽ, ſi in priorẽ ſuum locum abbatis tenen-
tẽ. ſ. de ma. & obe. cum in eccleſijs. & ſ. verſ. eorũ pręla-
tis. Et Hoſt. Idem intelligẽdum, quoties inferior, & ſub
ditus in ſuperiorem ſuum manus inijcit, arg. literæ, quę
ſequitur. & facit quod dicit gl. & per hoc vř ſolui quæ-
ſtio de monacho, qui abſente abbate percuſſit vicariũ,
quem abbas dimiſerat in clauſtro, alium tñ clauſtralẽ.
(Et ſimiles.)ſ. vbicunq; ſubditus ſuperiorẽ aggreditur.
(Sine ſcandalo) quintum exemplum, ſm Hoſt. ſ. vbicũ-
1 que † imminet ſcãdalũ, quia nil faciendum eſt cũ ſcan
dalo. de præſcripti. nihil.[b] (ſi vero.)aduerſatur, quia ſu-
pradictum eſt de religioſo, qui percutit ſocium, nunc di
cit de religioſo, qui percutit non ſocium regularem, vel
ſæcularem (Iniecerit)non dicit in caſtro. vnde videtur
ꝙ vbicunq; percutiat, abbas poſſit abſoluere, quod pro
batur, quia hoc caſu duo abbates concurrunt, & impoſ-
ſibile eſt de facto, ꝙ in duobus clauſtris monachus vno
ictu percuſſus fuerit. Hoſtien. hic & infra c. canonica. vt
ibi dicam, tenet, ꝙ abbas eo caſu non abſoluet, ſed ab-
ſoluet epiſcopus, ad quem ſemper in defectum abbatis
dicit recurrendum. ſ. eodem monachi. & ſi diuerſorum
erat epiſcopatuũ, ambo epiſcopi concurrant, argumẽ.
eius, quod hic dicitur. inducit ad hoc, quod abbas non
poſſit. 69. diſtin. quoniam. de ætate & qualit. cum con-
tingat. de priuile. cum capella. & pro hoc facit quia ne
cõfundatur eccleſiaſtica iuriſdictio, ſua cuique epiſco-
po iuriſdictio eſt ſeruanda. 11. quæſt. 1. peruenit. Ergo,
exquo in ſuo territorio commiſſum eſt delictum, ipſe
abſoluat. Abb. hic approbat primam opinionem, ratio-
ne prius dicta, & quia iſtud eſt priuilegium abbatum,
& fauorabile, & ſic ampliandum. Ad vltimum dictum
reſpondet, ꝙ dato, ꝙ in clauſtro mon. non exempti fiat
percuſſio, tamen fit in territorio epiſcopi, & tamen ab-
ſoluit abbas. Dicit ergo ſupplendum, maxime, per hãc
literam ad iura, quæ dicunt de clauſtro. pro hac opin.
bene facit litera ſuperior, vẽr. nos tamẽ. vbi abſoluit li-
gatum ante ingreſſum. & ſic non habetur conſideratio
clauſtri. In hoc dubio quandoque ſeruari feci, ꝙ epiſco-
pus commiſit abbati. (&)Repete abbatem eius, ſcilicet
monachi, qui &c. (ſęcularem.)etiam eiuſdem mona. ſe-
cundum Hoſt. argumen. de ſta. monachorum. c. fina. §.
12 pen. Quod enim eo † caſu poſſint moniales abſolui ſpe
cialiter indulgetur ĩ. c. 1. vnde de monachis videtur ta
cite prohibitum. argumen. contra. ſ. eodem. ex tenore.
in fi. Sol. illud intelligitur, quando ſimul viuunt, & ſub
eodem tecto iacẽt, ſecundum decr. quoniam. ſ. de vita
& honeſta. clericorum. conſtat autem quòd moniales,
& clerici non debent ſub eodem tecto dormire. mixtu-
ra enim eſſet ſuſpecta & periculoſa. 18. q. 2. in nullo. &
c. ſequentibus. & ideo fuit monialibus ſubueniendum
ſpecialiter propter ſexum. ſed nec clerici cum mona-
chis ſimul debent morari, de ſta. monacho. c. fi. §. pen.
& cum mares ſint monachi, noluit papa illos priuile-
giare in hoc caſu in ſcandalum clericorum. patet ergo
ſecundum Hoſt. ꝙ diuerſa eſt ratio. Inducit etiã C. qui
po. in pignore. l. fi. (Poterit.)dic vt ĩ. c. religioſo. libr. 6.
(Si autem.) redit ad propoſitum. nam cum prius de ſæ-
cularibus clericis expediuiſſet, aggreſſus tractatum re-
gularium, ſuſpenſa reſpõſione de ordinatis, dixit de ip-
ſorum abſolutione, nunc ſoluit de ordine. (Hos.) clau-
ſtrales, vel religioſos excommunicatos (Suſpenſos.) in
hoc differunt a ſæcularibus, quia ſupra dixit illos de-
13 ponendos. Quærit † hic Hoſtien. an diſpenſetur cũ cle-
ricis ſęcularibus, qui ſcientes ſe excommunicatos, rece-
perunt ordines, ſi allegant iuris ignorantiam? Videtur
ꝙ no. ſ. ver. proxi. contra, quia pęnitentiaria indiſtincte
talibus dat literas, quod non fieret, ſi non valerent. ad
hoc de dona. per tuas. So. ſecundum Hoſt. hoc arbitrabi
tur bonus iudex, qui potius in hoc debet manũ reſtrin-
gere, quam laxare, vt patet in his, quæ ſequuntur. nam
ſi contra religioſum præſumitur, qui adultus erat, tunc
ergo erit fortius præſumendum contra clericum ſæcula-
rem. ſed dicit ipſe, quod pœnitentiaria neminem deci-
pit, ſed iudicat ſicut audit. Dixit tamen ipſe, quod mul
tum timet, ne impetrantes ſe ſeducant. iſta quæſtio
Hoſtien. non placet, nec. n. ius diffinit, nec officium in-
ſtituit. debebat hoc non per modum quæſtionis narra-
re, quomodo ſæpe ſic agunt, & impetrant clerici. (fa-
14 cti memoriam.)de † ignorantibus factum videtur, quia
& ſi non peccent, tamen non recipiant ordinis execu-
tionem ſecundum Innocen. argumen 34. diſtinctio. ſi
cuius. ſecundum Hoſtienſ. quia non ſunt ſuſceptibiles
talis executionis. Innocen. de exceſſibus prælatorum.
capitulo fina. de clericis excommunica. ſi celebrat. de
ætate & qualitate. cum bonæ. de clericis excommun.
miniſt. apoſtolicæ. Innocen. quod dic: vt legitur & no-
tatur de ordina. ab epiſcopo. capitulo primo, & ſecun-
do. Hoſtien. (Vtilitate.)ergo nec aliter debet diſpen-
ſatio fieri. (& peractam.) vel ipſius partem, de furtis. ca-
pitulo fina. cum concordantijs. (Notabile factum.)
propter quod fuerat excommunicatus. tunc enim
cum ſit abſolutio inhibita, fortius & diſpenſatio, vt
ſupra poſt principium. (violenter) Hiero. ad Pamma. &

15 Mar. C. Simplicitatem † prætendere nõ poteſt artifex,
in quo malitia deprehenditur. [Obliuionẽ.] reſpicit qđ
dixit de facti memoria. quod ſequitur de ignorantia,
reſpicit, quod dixit de iuris peritia. [Obſeruent.] tam in
abſoluendo, quam in diſpenſando, ſm Hoſt. qui de hac
materia remittit ad ſummam. ſ. eod. tit. §. quis poſſit,
16 ſub §. fi. ¶ † Septima gl. quærit, & ſoluit. ¶ Gl. [immo.].
obiicit. ¶ Gl. [quid ſi.] quærit, & ſoluit. ¶ Gl. [ex perſo-
næ.] ponit tres modos, quib. aggrauatur offenſa. ¶ Gl.
[multa.] alleg. duas concor. quærit, ſoluit, & prorogat.
¶ Gl. [ſed nõne.] obijcit, & ſoluit. ¶ Vlt. gl. arguit, & ſi-
17 gnat ɔriũ. ¶ † In 7. gl. [ibi, ꝙ eis.] §. 1. eſt, & vide de iu-
di. at ſi clerici. ſuper gl. ar. ɔ. ¶ In gl. minora. [ibi, qui in-
dignus.] vide de torne. c. 1. ſup vlt. gl. ¶ In gl. æquita-
tis. [ibi, placuit.] vide in c. fi. ĩ. alle. ſuper gl. antep. ¶ In
gl. ex pſona. [ibi, atrox] hanc & ſe. vide de caliũ. c. 1. in
glo. 2. & ſup ea. (& ibi qđ ait pretor.) vide de exce. exce
ptionẽ. ſup vlt. gl. [& ibi, §. quædã.] iniuria facta per li-
berũ dr̃ qñq; leuis, quę facta per ſeruum, grauis dr̃, quia
creſcit ɔtumelia ex perſona facientis. ¶ In gl. quia ille.
[ibi, §. 2.] patitur quis iniuriã in ſe, & in his, quos hẽt in
ptãte. [& ibi, proſpexit.] vide de fer. c. 2. ſuper 1. gl. ¶ In
gl. no. ꝙ [ibi, naturali.] de non vocãdo patronos in ius
ſine venia, vt l. ſe. ¶ In gl. pe. [ibi, l. 1.] inſpicitur, an mi-
nor, qui ſe læſum dicit, fuerit diligens paterfam. & indu
ſtrioſus. [& ibi, cum de indebito.] vide de cã poſſ. cũ ec-
cleſia, ſup 4. gloſſ. (& ibi, de furtis.) de iniur. dẽt dicere,
poſſet tñ ſic ſtare. ff. de furtis, impuberẽ. & de iniur. l. il-
lud. [& ibi infans.] ſequitur, vel furioſus, ſi occidit, nõ te
netur Cornelia, cum alterum innocentia cõſilij tuetur,
18 alterũ infelicitas excuſat. ¶ In † gl. [ibi, prohibitoriũ.]
ſm modum, quo vtimur nos iuriſtæ, potius debuiſſet di
cere permiſſorium, licet magis proprie loquatur. & vi-
de qđ dixi de hoc de ſpon. cũ apud. ¶ In gl. 2. [in fi.] qđ
fuit ſucceſſoris. ¶ In gl. non habes. [ibi, in antiqua.] in
prima. ſ. ¶ In gl. immo. [in fi.] fauor eſt, quia caſus iſte
de reſeruatis, & quia Alex. prohibuerat, & quia latius lo
quitur. ſ. de prælatis, non de abbatibus tantum, ſm Ho.
¶ In gl. hoc intellige. [ibi, expoſuiſti.) de cle. pu. in du.
c. 1. in fi. Quid ergo, ſi vngula lædatur, forſan poterit ab
ſolui, ar. de cor. vi. c. fi. vel aliud in abſolutione taliũ. de
qua hic loquitur. & aliud in diſpenſatione irregularita-
tis, de qua ibi ſm Hoſt. qui tñ credit cum Inn. hæc arbi-
traria, & diſcreto iudici committenda. Dicit tñ Hoſtiẽ.
plus laxandũ arbitriũ circa clericos, q̃ circa laicos. ¶ In
19 † gl. qd ſi. (ibi, qñque.) de naſo in æſtate. Hoſt. Itẽ, vt di
cebat Abb. ẽt ſine sãguinis effuſione poſſet eſſe percuſſio
enormis, & facit qđ no. de ɔſe. ec. vel alta. c. vno. lib. 6.
in 3. gl. ¶ In gl. multa. (ibi. c. 1.) vbi de hoc. (& ibi, cano
nicos) qui non hẽnt abbates, ſed priores, & ſic non põt
dici, ꝙ benedictio hoc operetur. ſic ſ. de ætate & quali.
cũ contingat, cũ priores non benedicantur, de cle. indẽ
nitatib. lib. 6. (& ibi, crederem.) Hoſt. contra, vt dicam
ĩ. eodem. canonica. ¶ In gl. quia ille. (ibi, filius.) de hoc
in Spec. de iniur. verſ. ſed nunquid nocet. (& ibi, nõ poſ-
ſet.) quod intellige, vt no. ſ. c. parochianos. in 1. gl. (&
20 in fi.) Dicebat † Hoſt. quod hæc non eſt ſufficiens ſolu-
tio, cum per eam non reddatur ratio. dicit, quod huius
dicti ratio eſt, quia abbati monachi percuſſi de iniuria
ſatisfaciendũ eſſet ẽt in pecunia, vt patet ex no. ſ. eodẽ.
parochianos. & ex his, quæ dixi ſ. eodem. ea noſcitur. &
percuſſor confeſſus careat proprio. 12. q. 1. non dicatis.
nec mon. pro illo teneatur, quia delictũ perſonæ &c. de
regulis iuris. delictum, lib. 6. & de hac iniuria ſatisfieri
oporteat. ſ. eodem. cum deſideres. papa ad ſatisfactio-
nem habendam fecit ius qđ potuit, ſ. quod abbas prius
abſolueret, & abbas oſſenſi verberaret. Dicit ergo, qđ
ſicut vnus eſt Deus, vnus baptizans, vnus ordinãs, vnus
celebrans, vnus confeſſionem audiens, quorum omniũ
eſt ratio vnitas ſacramẽtorũ, quæ non debet ſcandi vel
diuidi. 24. q. 1. loquitur. de cõſecrat. diſt. 2. quia paſſus.
Item dicit ꝙ vnus erit abſoluens, ſ. abbas percutientis,
qui iuramentũ recipiet, & abſoluet, & ſaltem ſemel per-
cutiet. abbas vero percuſſi illum egregie verberabit, cũ
ictus illi ſuccedãt ſatisfactionis loco. arg. ff. de pœnis. in
ſeruorum. in fin. ſ. de maledic. cap. 1. vnde exponit per
abbatem proprium, ſ. abſoluentem, & eius, qui paſſus
eſt, ſ. verberantẽ, fatetur tñ, quod congruentius eſſet, ꝙ
alteri ɔmitteret. per hoc arguit ipſe Hoſ. quod vbi vnus
clericus ſubditus vnius epiſcopi, vel legati non de late-
re ſubditum alterius epiſcopi, vel talis legati percutit
eo caſu, quo poſſunt abſoluere, iſto modo ſit abſoluẽdus
ab vtroque, vel dic aliud in hoc caſu ſecundum eum,
cum deficiat ratio prædicta pro eo, ꝙ clericus ſecularis
non caret proprio. ¶ In gl. ſemper. (ibi, c. vlt.) ſecũdum
21 Io. & Vin. ¶ In gl. poteſt † ergo. (ibi, ordines.) qđ intel-
ligit Inno. de irregularitate tantum ante monachatum
cõtracta, quicquid dicat, verum eſt, vt dicit Hoſt. ꝙ hic
c loquitur de contracta [c] etiam poſt ingreſſum, nam pro-
ximo dicta dixit incidenter, & præter principale pro-
poſitum. quæſtio autem generaliter formabatur, vt pa-
tuit in princ. Dixit tamen Hoſt. hanc gratiam non ex-
tẽdam ad alios caſus. ſ. de priuil. ſane. ¶ In gl. pe. (ibi,
22 indiſcretus) indiſcretione rationis, alias, ex quo non
peccat ratio ſufficit, ꝙ ſit adultus, licet non habeat ſa-
pientiã Salamonis. Nam, vt dicit Hoſt. hoc ipſo quod
adultus eſt, pręſumitur diſcretus. i. ſanę mẽtis, niſi aliud
probetur, de ſucceſ. ab inteſta. c. fi. ex quo. n. exedit in-
fantiãm, poteſt peccare, quamuis propter fragilitatem
ętatis mitius cum eo ſit agendum, de delictis puerorũ,
cap. 1. & 2. quare merito pręſumitur cõtra adultum, vt
hic, & de clericis per ſaltum promotis, cap. vno. ¶ In gl.
vlt. (ibi, ſignificaſti.) & de conſecrat. diſt. 2. tribus gra-
dibus. Vinc. alias incipit, tanta. (& in fi.) dicit Hoſtien.
quod iſte nõ venit ad pęnitentiam, ſed in iudicio inqui-
ſitionis fuit hoc repertum.

ADDITIONES.

a ¶ In fi. Et vide Io. And. poſt Arch. & ibi etiam gl. in c. religioſo.
eo. tit. lib. 6. contra dictum autem Ab. videtur tex. in ver. & alibi.
& gl. ſuper ver. membri. & dicit etiam gl. huius c. ꝙ illæ gl. intelli-
guntur poſt profeſſionem, quia crimen de cõmiſſo ante ingreſ-
ſum abſoluit abbas, hoc autem dictum Inno. & Io. And. & Abb.
intelligitur antequam ſit profeſſus.

b ¶ Nihil. Et omne delictum efficitur grauius propter ſcandalum.
& populi notitiam, ad hoc 30. q. 1. c. fi. de temp. ord. c. fi.

c ¶ De contracta. Pro hoc quod nota, ſupra, quia abſolutio excõ-
municationis contractæ ante profeſſionem non videtur ita per-
miſſa abbati, ſicut quando contrahitur poſt, vide Ioan. Andr. in
gl. tenet ergo.

SVMMARIVM.

1 *Moniales excommunicatæ pro manuũ iniectione abſoluet epi-
ſcopus, vel is, cui commiſerit, & num. 3. etiam exemptas,
ibid. & ſi diuerſi ſunt monaſterij, epiſcopus vtriuſque abſol
uet, ibidem.*

2 *Epilogus & additio gloſſarum.*

*Gloſſæ antiquæ ſublatæ, quæ erant, ad ſublata per compilato-
res, hic autem relicta quædam.*

CAP. XXXIII.

1 # De monialibus.

Caſus. † Moniales excõ-
municatas pro manuũ
iniectione abſoluet epi-
ſcopus. Communis diuiſio, ſecunda ibi, ſuper quo. (Cle
ricos.) etiam extraneos uedum illos, qui cum eis morã
tur, ſecundum Hoſt. ſecundũ quem, ſi hoc eſt ſpeciali-
ter monialibus conceſſum, intelligitur monachis dene-
gatum, de hoc dixi ſupra capitulo proximo. §. ſi vero,
(vt per epiſcopum.) in antiq. erat auctoritate noſtra,
hanc literam reſpicit gl. vt ibi dicam. & ſupp. vel eũ, cui
2 commiſerit, de offic. ord. c. fi. Aegi. ¶ † Pri. gl. reſpon.
per duas quęſtiones. ſ. quę ſit ratio, quare abbatiſſa non
abſoluit

Digitized by Google

3 abſoluit,& quid de exēptis finis quærit,& ſoluit. ¶ † In gl. 1. [ibi moniales] & propter hoc dicebant Io. & Vinc. quod abbatiſſa non adiungetur epiſcopo ſicut adiungitur abbas. ſ. c. proxi. [Et ibi tanquam delegatus poſuit gloſſator antiquam gl. non aduertens, quod litera erat ſublata, propter quam ponebatur, de qua dixi in tex. facit ergo hoc eps ſuo iure. [Et ubi, exemptas] idem Vin. qui hoc no. j. eo. canonica. & facit quod ibi dicam poſt Ho. in fi. 1. gl. & Inn. hic. ad hoc j. de ſtatu re. ca. vno. in fi. lib. 6. quod etiam videtur facere contra, & in conci. Viennen. dicta. mo. attendentes. [Et in fi.] concor. Inn. & Ho. nec ob. litera, In cuius diœc. mon. fuerint, quia formabatur hæc quæſtio, quando percuſſa, & percutiens erāt eiuſdem loci, quod patet ibi, ſe inuicē. Et ibi, ſuas.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicato in opera locata qua de cauſa poteris cōicare, & cur, nu. 4. & quibus exceptis, nu. 2. in fi. vel alias. nu. 9.*
Excommunicato domino, vel hoſpiti cōmunicari nequit, n. 6.
Cum excommunicato contrahere an liceat non excommunicato, num. 3.
Excommunicatus quæ agere, aut facere poſſit, & an obliget, & obligetur, num. 3. de eius damno non curatur, nu. 5. et dare non excommu.
2 *Abſolui nolle qui dicantur.*
Factum pro oſtenſione facti, ad dictio. permittimus.
Permittere, indulgere.
Fortiora quæ ſint, ver. fortius.
Contrahentium contra ius, vel mandatum principis pœna, quæ naturalis.
Ioannes Andreæ meminit adoptiui ſui, circa fi. ver. nouiſſime.
4 *Coarctari qui non poſſint.*
Peccatori, qui nō corrigitur, an ſit amplius quid præcipiendū.
In excommunicationem qui incidit, debet refundere pretium, cum non poſſit perficere, quod promiſit.
6 *Dei eccleſiæ, & hominum diuerſa quandoque iudicia, quandoque ſecus.*
7 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 8.*
Poſſe illud dicimur, quod iure poſſumus.
9 *Additio gloſſarum.*
Communio mihi cum excommunicato quib. poſſit eſſe de cauſis, & ſup. nu. 1. & 2.

C A P. XXXIIII.

1 **Si vere.** C. Si † locanti operam perſonalem ſoluiſti precium, vel eius partem, licet poſtea excommunicetur, ſi ad ſatisfaciendum non pōt induci, in opera locata ſibi poteris cōicare. Primo ponit permiſſionem, quam ſecundo probat tribus rationibus. prima ibi, cum enim. ſecunda ibi, eſt
2 aūt. tertia ibi, Præterea. [Nec abſolui] hoc ipſo † nolūt abſolui, quod nolunt ſatisfacere, ſi offenſa, ppquam fuerant excōicati, erat manifeſta. j. ti. 1. ex parte. Ho. [Permittimus] hæc permiſſio iuris eſt. Inn. 1. permiſſum oſtē dimus ſm Hoſt. hoc verum ſm eum, ſi cum eis conueniſtis ante excōicationis ſententiam in eos latam: ſi vero poſt & ſcienter, ponitur proprie. [Permittimus. i. indulgemus. [Honeſte] eis. ſ. abſolutis, vel [honeſte] quia ſeparatim hoſpitabuntur, & eis præſentibus non audient diuina, prædicationem vero ſic. j. eod. reſpon. Vincen.
5 [Conuenerit] hic patet, quod † catholicis non excōicatis licet ad vtilitatem ſuam cum excōicato contrahere. Quidam tamen intelligunt, quod hic iam conductæ erānt naues, & arrhæ datæ, quinimo & maior pars nauli iam data erat, ſed nondum terminatum erat, ad quem portum deberent applicare. De excommunicato tamē videtur, quod nullus contractus cum eo initus valeat, & quia fit contra apoſtolum dicentem. Non commiſceamini fornicarijs. i. nominatim propter fornicationem excōicatis. 2. q. 1. multi. nec in domo recipiendi ſunt, nec eis, aue, dicendum eſt. 24. q. 1. omnis, nec verbo, nec facto aliquo alio modo cōicandum. 11. q. 3. cum excōicato, & c. placuit, & legitur & nota. ſ. c. cū deſideres. §. 1. ver. fi. Sed ſi communio prohibita eſt, per conſequens & contractus, ſine qua expediri non poſſunt, ar. ſ. eo. inter alia. §. 1. in fi. Ergo quod cōtra legem apoſtoli, ſiue Dei ſit, vel irritum eſt, vel irritari debet, quia quod minus, idem eſt, ſi contra l. humanam aliquid fiat. 10. d. vides. C. de leg. non dubium, & expreſſius. ff. de contrahen. em. ſed Celſus. reſp. 1. & efficatius. C. de agri. & cē. quemadmodū, li. 10. fortius eſt. n. mandatum Dei, quā hominis. j. eo. relatum. §. 1. & 11. q. 3. qui reſiſtit. & lex naturalis, quā poſitiua, vt patet in eo quod le. & no. ſ. de conſue. c. fi. Sed contra ſ. de excep. cum inter. c. dilecti, & c. dilectæ. c. exceptionem, & c. fin. ſ. de iudi. intellеximus. ſ. de re iudi. ad probandū. 11. q. 3. Iul. & c. quoniā multos. So. omnia, quæ agunt excommunicati in iudicio, & extra circa temporalia valent. tenent etiam ſpiritualia quantum ad ius, licet quo ad fructus eis ſubtrahantur. Spiritualia tamen de nouo acquirere non poſſunt. ſ. de excep. c. fi. ſ. de appel. paſtoralis, in fi. 11. q. 3. Iul. & c. quoniam multos. ſ. de æta. & qual. cum bonæ, ſ. de reſcrip. cum dilectus. Nec ob. præceptū apoſtoli, q, licet prohibeat contrahere, non tamen contractum ſeruare, maxime tempore, quo potuit ſeruari ſine peccato, ſ. ſi fuerit abſolutus, nec eſt naturalis pœna contrahentium contra ius, vel contra mandatum principis, ꝙ irritetur contractus, imo eſſet hæc pœna, ſi infligeretur contra ius dicens, pacta ſeruabo. ff. de pac. iure gen. §. ait prætor. Naturalis autem pęna eſt pecuniaria, ſiue corporalis, quæ ipſis inobedientib. debet infligi, prout in l. certa inuenitur, vel prout iudici videbitur, vbi non eſt certa pęna ſtatuta. ſ. de officio delega. de cauſis. §. illis etiam. ſecundum Innoc. cuius eſt mens totius iſtius gloſ. & facit pro hac opi. quia temporalia non ſunt iudicanda iure poli, ſed iure fori. 8. di. quo iure. Dicit Hoſti. quomodo aliquis iuris peritus hanc opinio. amplecti potuit, quæ nullo iure comprobatur? Nam & iure, quæ pro hac via ſ. inducta ſunt, ſi bene conſiderentur, potius contradicunt. fateor ergo, ꝙ vbi contraho cum excommunicato ſcienter, pecco regulariter, ſed & obligor ei naturaliter tantum, vel ſi dicas, ꝙ naturaliter & ciuiliter, ad minus ciuilis adeo lęditur, ſiue inficitur, ꝙ ex ea agere cum effectu non poteſt. hoc enim debet cadere in mente cuiuſlibet Chriſtiani, ꝙ adeo effectuoſa dēt eſſe prohibitio ex cauſa excōicationis facta, ſicut pactū de non petēdo, vel acceptilatio, vel aliud quodcunque adminiculum, per hoc ſecundum l. actio in totum tollatur, & lædatur, ad hoc ff. de ſolutio. ſtichū. §. naturalis. ff. de iure do. ſi pater. §. 1. ff. de iureiu. l. fi. ff. de don. l. 1. inſt. qui. mo. tol. ob. §. itē p acceptilationē. & §. nouatio. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus. etenim cū excōmunicato contrahendo grauiter peccat, ſi ingerit ſe communioni hominum contra iura, vt patet in eo, quod le. & no. ſ. de cler. ex. §. illud. Ergo ex hoc non debet commodum reportare, ut patet in eo, quod no. ſ. eo. reſpon. ver. cum enim, in fi. Sed dices, vtique nec damnum, ar. ff. de dolo. l. 1. ff. de condi. inde. nam hoc natura. Reſpōdeo hoc verum eſt de iure naturali, vt dicit proxi. lex, & ego ei naturalem obligationem reſeruo, vt patet ex præmiſſis. Porro de iure ciui. ſecus eſt. Sed & commodū ſentiret excommunicatus, ſi precium rei venditæ recuperare poſſit, ideo enim rem ſuam vendidit, quia magis expediebat ei habere precium, quam rem, vt patet ff. de contrahen. em. l. 1. Dicas igitur, ꝙ & ſi excommunicatus non excommunicato poſſit efficaciter obligari, vt j. legitur & nota. ſuperquo etiam poteſt conueniri, & admittitur quælibet eius legitima defenſio, vt ſ. de iudi. intelleximus. & de excep. cum inter, cum ſuis concor. e contrario tamen non ita ſentimus, ſcilicet ꝙ non excommunicatus excōmunicato efficaciter obligetur, immo ei agendi obſtabit exceptio, arg. optimum

in

in decre. cũ inter, ver. fi. & in alijs concor. ſignatis. & eo
gl. in prin. Nec ob. ꝙ ex ſola naturali obligat. actionem
damus, vt patet in eo, qđ leg. & no. de pac. ca. 1. & 3. re-
ſpon. enim, vt no. ſ. de do. & contu. veritatis, ad fi. ſuper
ver. excommunicationem, vet. hoc non admitto. quod
eſt intelligẽdum de excõicato notorio, ſiue publice nũ
ciato, ſecus de occulto, ar. ff. de of. prætoris, Barbatius.
ſ. de re iudi. ad probandum. Executionẽ ordinum, vel
beneficia conferre, vel acquirere non poſſunt ſm Hoſt.
excõicati etiam occulti, quia non ſunt ad hoc habiles,
ſeu capaces, vt patet in eo, quod le. & no. ſ. de or. ab eps.
c. 1. §. fi. & c. 2. ſ. de cle. ex. mini. ſi celebrat, & c. poſtula-
ſtis. & vide quod ibi dixi ſuper 3. gl. & quod ſtatim ſub-
dam, allegat ẽt ſ. de æta. & qual. cum bonæ, licet de fa-
cto teneat, quouſq; eccleſiæ exinde fuerit facta fides; qa
non iudicat de occultis. ſ. de ſymo. ſicut nobis, in fi. de
hoc no. plenius de excep. pia, reſpon. 1. li. 6. & ſ. c. inter
alia. §. fi. & ſ. de do. & contu. veritatis, in fi. Nec ob. ſm
Hoſt. ꝙ hic dr̃, quia iſtud ſit auctoritate iuris, & ex cã, vt
patet in eo, quod no. & leg. 1. verſ. 1. & illud. 11. q. 3. quõ
multos, & ſ. c. inter alia. hi. n. ſunt ſpeciales caſus cõtra
regulam ſupradictam, quę ſemper niſi in caſu expreſſo
a iure ſtricte, & diligenter ſeruanda eſt; nec eſt reperire
caſum ſpecialem in iure contra hanc regulã, quinetiam
ex tex. poſſit elici ratio ſpecialitatis ipſius. Nouiſſime
adoptiuus meus tenuit diſputãdo, ꝙ collatio beneficij
facta per occultum excõicatum, qui cõi probabili opi-
nione habetur pro ſoluto, potiſſime ſi ſit ignoranti, va-
leat ratione publici officij, cuius virtute confert, ſicut
ea ratione teneret confirmatio, de re iudi. ad proban-
dum. pro eo facit, quod hic dixit Inn. ſatis videri, ꝙ oc-
culti non nominatim excõmunicati, quamdiu toleran-
tur in dignitate, poſſint excõicare, beneficia conferre,
& literas impetrare, quia non perſona, ſed dignitas il-
lud facere videtur. 5. q. 4. nõne, facta enim illorum tuo-
tur prætor, vt no. de elo. nihil, & capitula. 24. q. 1. c. 2. &
3. loquantur de non tolerato nominatim excõicato. fa-
cit ad hoc, quod poſt eum dixi de cleri. ex c. fin. in gloſ.
imo irrita, in fi. [Eiſdem] nec ob. ꝙ cum excõicatis par-
ticipatis. cum enim &c. [Induci] monitis, vel precib. &
4 quod ſequitur [coarctari] dicit, † quia non timent cen-
ſuram, & deficit brachium ſeculare [Coarctari] ar. ꝙ cũ
peccator non corrigitur, non eſt amplius ei aliquid ꝑci
piendum, quod in multitudine poſſet habere locũ, ſem-
per tamen captandum eſt tempus correctionis. 23. d. 4.
non põt. & eſt ar. quod nauta, qui incidit in excommu-
nicationem, debet refundere precium, quia non poteſt
perficere, quod promiſit. ſ. de reſcript. ſciſcitatus. Vin.
[aliter fieret.] ſ. quod ipſos vitaretis, & quod dediſtis
perderetis. & ponit hic vnam rationem, quare cõcedit
cum illis participium. ſecunda, quia forte commode,
vel nullo modo poterant cruce ſignati aliunde habere
5 nauigium. Et † eſt no. ſecundum Hoſt. quod de damno
excõmunicatorum hic papa nõ curat, nec eis intendit
prouidere, ſed ſolum his, qui cum eis contraxerant. Vo
bis] q. non vos ipſis. Dicit tamen hic Inno. quod ſi non
excommunicatus petit aliquid ex aliquo contractu ab
excommunicato, quod non excommunicatus tenetur
& cogetur dare excommunicato omne id, quod tene-
tur ex eo contractu, alleg. de excep. cum inter. quid au-
tem hic dixit de percutiente clericum hæreticum, vel
excommunicatum, dicam ĩ. eod. contingit. 1. ſuper. 2.
gl. [Eſt aũt] ſecunda argumentatio. [Preterea] tertia ra
tio. [Filius.] ſ. patrisfamil. excommunicati. [Nauibus]
6 arg. † quod inquilinus domino, vel hoſpiti excommu-
nicato communicare poteſt ſine pœna. Abb. [Apud
Deum] vtique & apud eccleſiam, & homines, quamuis
7 q̃nq; iſtorum iudicia ſint diuerſa. ſ. e. a nobis, 2. ¶ † Gl.
1. ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ Pen. gl. arguit, & illud
8 determinat, & contra id ſignat contrarium. ¶ † In glo.
ſi. (ibi, ſed nemo) hanc & ſe. vide plenius de collu. c. 3. in
per vlt. gl. ¶ In gl. vlt. (ibi, alijs qui, in fi.) non valet ta-
citæ habitationi adiectæ, quæ contra bonos mores eſt,
9 quaſi nec id fieri poſſit, ¶ † In gl. 2. (ibi, Seruus) & ĩ. de
præb. cum qui, lib. 6. ¶ In gl. pe. (ibi, ſocius meus) nõ ſo
lum in domo, ſed etiam in camera, dummodo non ſi-
mul cum illo iaceam, vel comedam ſm Inn. & Hoſt. ſ.
e. nuper. nec ſecundum eos dicitur communio, vbi in do-
mo aliqua eſt excõmunicatus pro ſuis factis, & ego pro
meis (Et ibi, non poſsint) Idem Vinc. Gõf. & Phy. (& in
fi.) illud ex ſuperabundanti iuſtitia. vel aliud eſt dimit-
tere delitias propter pœnitentiam excommunicati,
quod commendabile eſt, vt ibi. Aliud ius ſuum dimit-
tere, ad quod nemo tenetur, vt in iſto caſu, ſecundũ Inn.
& Hoſ. qui ſic ſoluunt. ſ. e. nuper. vel diſtingue ſecundũ
Hoſt. an quis incidat in communionem, vel ſocietatem
excommunicati ante excommunicationem; & talis nõ
ligatur, vt hic, an poſt. & tunc ſubdiſtingue, an ex fa-
cto alieno, vt ſi ſucceſsit illi, qui communionem ha-
bebat cum illo, nec tunc excommunicatus eſt, quia
nil ſibi poteſt imputari, & iure ſibi acquiſito licitè
vti. an ex proprio ſponte & gratis in communionem in
cidat, & tunc ſecus, nec ob. ſi dicas, quod in illius volũ-
tate fuit hæreditatem repudiare, vel adire, & ſic ſponte
communionem induxit, ſicut eum ſponte cum illo com
muniter rem emit. Nam illa communio oritur ab alio.
bene facit ff. fami. etc. hæredes. §. nõ tantum. & de reg.
iu. qui cum alio, ſed iſta a ſeipſo. Nec debet ponderare
vtilitatem, quam habere poſsit emendo communiter
cum excommunicato, quia non ſolum pro ipſo vitando
debet lucrum contemnere, ſed etiam malum tolerare.
ſ. quod me. cau. ſacris, ſecundum Hoſt.

S V M M A R I V M.

1 *In carcerem mittere debet incorrigibilem clericum prælatus,*
& quem.
Clericos poſſunt laici capere, & ad iudicium ducere de licẽtia
prælatorum, & quorum, nu. 2. de eo, qui ſe dicit clericũ poſt
capturam iudicis ſecularis, nu. 2. & 6. §. 2.
Eos, qui capi mandare poſſint, vel qui capere, & detinere, eo.
& num. 5. & 6. §. pen.
Sceleſtum quid.
3 *Caſus qui per ſolas leges, vel gloſſas magiſtrales non deciduntur.*
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 5.*
Maleficium non debet impunitum remanere.
Filius ſine patris aſſenſu in criminalibus longe abſens agit, &
ratio.
6 *Additio gloſſarum.*
Clauſtrum quibus ſit vt aqua piſcibus.

C A P V T XXXV.

1 Vt famæ. C. † Prælatus clericum ſuum incor-
rigibilem incarcerare debet, & po-
teſt. 2. quia laici de prælatorum li-
centia capere poſſunt clericos, & ad iudicium ducere.
2. ibi, Laici. (Deputari.) quando qualitas commiſsi cri-
minis hoc requirit, vt ſupra de pœn. tuę. (Fugiunt) hoc
ipſo puniendi, quamuis alias non deliquiſſent. ff. de cu-
ſto. reo. in eos, & de effracto. l. 1. Dicit Hoſtien. id intelli
gi de carcere publico, ſecus de priuato. ff. ex qui. ca. ma.
l. ſucurritur. (Sceleſtius) ideſt ſceleratius. ver. cum ſi ce-
leſtis, non aſsimilare ſceleſtis. & in authẽ. de leno. poſt
medium primę colum. ibi, Alios autem ſic ſceleſtos exi-
ſtere, vt puellas &c. ad idẽ 23. q. 5. cap. 1. (Ex per) alias,
& eſt conſecutiuum eius, quod contingeret, ſi remane-
rent crimina impunita, vel repetas, ne (Capere) no. hic
2 Inno. & Hoſt. de † capto per iudicem ſæcularem, qui di
cit ſe clericum, quod eſt expeditum. ĩ. e. ſi iudex, lib. 6.
& vide quod ibi dicam poſt Inno. ſuper ver. repetat. (Et
quorum) no. iſta duo coniunctim requiri, ꝙ clericus ſub
ſit illius iuriſdictioni, qui mandat illũ capi, & ꝙ iuriſdi-
ctio

Digitized by Google

ctio talis ſit, qua ille mandans habeat illum corrigere.
Rector ergo vniuerſitatis, vel delegatus ad cauſam cle
rici hoc mandare non poſſet, vnde dixit hic Innoc. dici
prælatos epiſcopos, qui quaſi merum imperium habẽt,
& alios, qui habẽt ſuper illos ordinariam poteſtatem,
& poſſunt illos corrigere, ſicut ſunt abbates quo ad mo
nachos, nam alij prælati non habent poteſtatem per ſe
capiendi, nec alijs demandandi. Aliqui dicunt ſm eũ,
ꝙ quilibet iudex eccleſiaſticus ordinarius, vel delega-
tus clericum ex iuſta cauſa poſſit capere, & retinere,
ar. C. de ſportul. a iudicibus, in Auth. vt liti. iu. §. & hoc
quoq; iubemus, colla. 9. poſſet dici ſm Hoſt. ꝙ illi ſoli
prælati, qui poteſtatem habent abſoluendi ab iſto cano
ne, habeant hãc pſtãtem, & nõ alij. & q ſunt ij, patet ſm
eum ex no. ſ. e. cum illorum. vr̃ etiam ſm Inno. & Abb.
ꝙ iudex minor, imo & laicus. Item ſocius, vel vicinus
poſſit clericum delinquentem capere, ne fugiat, & vt ip
ſum eſo præſentet, ſicut de defenſore dr̃ in Auth. de de-
fen. §. nos igitur, & §. interim. col. 3. in Auth. vt iud. ſine
quo. ſuffra. §. neceſſitatẽ, col. 2. C. de decurio. generali,
li. 10. ff. de his. quæ in frau. cre. ait prætor. §. ſi debitorẽ.
23. q. 2. pꝛincipes, & c. regum. Item vr̃, ꝙ cuiq; clerico li
ceat ſeruientem ſuum clericum, ſi ipſum de furto habet
ſuſpectum, modico tpe detinere, ar. ff. de pœnis. recipiẽ
dum. §. furta. vide quod dixi ſ. e. ex tenore, in glo. argu
mentum, & de iudi. cum non ab homine, ſuper 1. gloſ.
alias non licet cuiquam, maxime laico inijcere manus
in clericum etiam ſi renunciaret clericali priuilegio.
infra cap. 1. ſi laici delegati ſint a prælatis eccleſiaſti-
cis. ſ. e. vniuerſitatis. ſed Hoſt. dicit, ꝙ nemo dẽt in cle-
ricum manus violentas, vel temerarias inijcere, vel ip-
ſum inuitum detinere, per c. ſi quis ſuadente, & per c. nu
per. ſ. e. & cum iura in hoc regulariter & generaliter ꝓ-
hibitoria emanauerint, qui dicit hoc ſibi licere, oſten-
dat hoc, vt probet, alias ei non credere, ar. ff. de proba.
ab ea parte, & patet ex no. de tranſla. c. 2. ver. ſed neq;.
3 Dicit ẽt, ꝙ † caſus tales, vel cõſimiles, qui oĩno ſunt ca-
nonici per ſolas leges, vel gloſſas magiſtrales cum ſecu
ritate animæ non deciduntur, vt patet ex no. de ſolu. c.
fi. [vel rebellio] no. ꝯ ſatellites, qui, qñ ducunt clericos
ad iudicium, trudunt, vel percutiunt illos, cum tñ quie-
4 te ad iudicium veniant. ¶ † Glo. ar. contra] ſignat con-
5 trarium, & ſoluit. ¶ Antepe. glo. obijcit, & ſoluit. ¶ † In
4. gl. [ibi, ſi non longius. §. 1.] agit filius longe abſens ſi-
ne patris aſſenſu, ne dũ expectatur parer, r. maneat ma-
leficiũ impunitum. [Et ibi id qđ] vide de teſti. cum cla-
mor. in fi. vlt. gl. [Et ibi famoſos] vide de calum. c. 2. ſu-
per gl. fi. ¶ In gl. pen. [ibi, §. geſſiſſe] vide in præ. c. mu-
lieres. ſuper vlt. gl. ¶ In vlt. gl. [ibi, tabernarius] vide in
6 præ. c. olim, ſuper vlt. gl. ¶ † In gl. 1. in fi.] ſi ibi manent
inuiti, ſed alijs eſt quaſi aqua piſcib. 16. q. 1. c. placuit.
T. Vinc. ¶ In gl. ar. ꝯ, in fi.] aliud verberare, vt ibi, aliud
capere, vt hic, qđ dic vt no. ĩ. e. ſi clericos, in 5. gl. lib. 6.
¶ In gl. & nonne, [ibi, ſeculari] & ſic eſt intelligendum,
quod no. Io. in præd. c. principes, ſecundum Hoſtieſ. qui
etiã hic dicit, quod caſus ibi notati potius ſunt caſus,
quibus inuocat eccleſia brachium ſeculare, quam quib.
iudex ſecularis poteſtatem habeat in clericum. ¶ In
gl. vlt. in fi.] quod dic vt ĩ. de pœnis. c. 2. in fi. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *In clericum etiam volentem qui manus iniecerit in ſatisfactionem præcedentis iniuriæ excommunicatus eſt.*
Spontaneus non dicitur, ſi quo modo quis arctetur.
Fuſtium ictus pœna grauior omni pecuniaria condemnatione.
Non tam, particularum ſignificatio.
2 *Toleranda mediocriter, quæ ſunt acta.*
Clericus qui ſubmittit ſe verberibus laici, an cum eo ſit excommunicatus, an percutiens ſe ipſum.
Participiũ in crimine quod dicatur inducere excõicationem.
3 *Satisfactio quibus modis, & qualiter laico fiat a clerico.*
Clericus in dignitate poſito laico genuflectit, et reuerẽtiã facit
Rationabile dicitur ad arbitrium boni viri.
4 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, nu. 5.*
Iniuria licet non fiat volenti ſit tñ reipublicæ, & petenti, & cui alij, nu. 6. & cui competat ẽt pro clerico eius actio, ibid.
In eius actione quid proſequamur, nu. 7.
Dignitatis priſtinæ memoria tortura remittitur.
6 *Additio gloſſarum.*
Innocentius arguitur ſubtilitatis.
8 *Hæreticum percutiens non eſt excommunicatus.*
Excommunicatum clericum ſi percutiat quis, an ſit excommunicatus.
Excõicatus clericus an & quis amittat priuilegiũ clericale.

CAP. XXXVI.

1 Contingit. C. † Excommunicatus eſt, qui
in ſatisfactionem præcedentis
iniuriæ in clericum ẽt volentẽ
manus iniecerit. Cõis diuiſio. 2. ibi, Nos aũt. [Sponte]
non erat mere ſpontanea ſubmiſſio, Ad q̃ arctabat con-
ſuetudo ad hoc de teſti. veniens. 2. Sed quia conſuetu-
do non arctabat ad componendum, & ſic ſponte cõpo-
nebant, ſponte videbantur ſe ſubmittere. [Fuſtiũ] quæ
pœna grauior eſt oĩ pecuniaria condẽnatione. ff. de pę-
nis, in ſeruorũ, in fi. Ho. [Non tam] i. non ſolum. ĩ. e. con
tingit. vel. i. non tñ, de ſo. compe. ſi diligenti. & ſ. e. cũ
deſideres. §. fi. Si. Tan. ſ. de poſtula. præ. c. bonæ. ĩ. c. fi.
2 & hoc vltimũ plus placet Hoſt. [Decętero] ac † ſi dicat,
quod actum eſt hactenus, mediocriter toleramus. ſic de
conſe. ec. vel al. aqua, ſm Hoſt. cõcor. ſm eũ quod dixi
de pęnis, calũnii. [Excõicetur] in an. dicebatur vterq;.
a & dicebant glo. ponitur proprie, a & improprie, & fuit
ſcrioſe remotum ſm Hoſt. qui reprehendit gloſſatorẽ,
quẽ dicit illam gl. poſuiſſe, non aduertens, ꝙ litera erat
ſublata, non habẽs illã gl. hic. vnde iniuſte reprehendi-
tur. & ſimile quod dicã ĩ. e. quamuis, ſuper gl. fi. ſed ad-
uerte in laico, concor. oẽs, ꝙ eſt excõmunicatus. Sed vi-
detur idem in ipſo clerico ſubmittente. participat. n.
crimini dãnato, & propter quod ille dãnatur. ergo ean-
dẽ. ſ. maiorẽ incurrit. ſ. e. nuper, & ĩ. e. ſi concubinę. qua
re ſ ẽt clericum excõicatum, niſi dicas, ꝙ propter con
ſuetudinẽ, quæ tẽpore cõpoſitionis & ſatisfactionis co-
gebat eũ ſe ſubmittere, excuſetur. & ſi dicas, vt dixi in
prin. ca. ꝙ non cogebatur componere, fateor, tñ coge-
batur ſatisfacere. vel niſi dicas, ꝙ participium in crimi
ne tũc inducit excõicationem in participante, quando
participat iam excõicato nõ in illo actu tñ, pro quo ex
cõicationem incurrit, ad hoc ĩ. e. ſi concubinę, ibi, poſt
latam ſniam, & dec. nuper, ponit etiam illum excõica-
tum tempore cõionis. nec ob. ſi dicas, quod mandans,
vel cooperans percutienti ſit excõicatus, quia illud nõ
eſt ex vi participij, ſed ex proprio facto, quo ẽt qñque
excõicatus eſt non prohibens. ĩ. e. quãtæ. vel niſi dicas,
quod ſubmittere nõ ſit participare crimini, quia proba
biliter credere poterat illum remiſſurum, iuxta ver. Par
cere proſtratis, &c. vt no. ſ. de poſtula. ca. 1. Secunda ſo-
lutio nõ videtur ſufficiens, vbi ictus ite. rantur, cũ ex pri
mo ſit excõicatus, & ſecundum cõem lecturã poteſt hic
argui, quod clericus percutiens ſe ipſum non ſit excoi-
catus, cũ tamen contrariũ dici conſueuerit, ex quo hoc
fecit irato animo. 23. q. 5. ſi nõ licet. 55. di. qui partem.
ff. de re mili. omne delictũ. §. qui ſe vulnerauerit. ff. ad l.
Aquil. liber homo. facit de vi. & ho. cle. c. vno. li. 6. vide
quod ſcripſi in Spe. de pœnis, etiam, in prin. in quæſtio-
ne 2. [Prouiſio] ſatis neceſſaria eſt prouiſio hæc per ea,
quæ habentur ſ. de iudi. qualiter. Hoſti. n. [Competen
3 ter] data. † ſ. pecunia, vel petendo miſericordiã, nõ tñ
decet quod genufle ctat, vel illi reuerentiã faciat. 86. d.
quando, cum illud non fieret ſine iniuria clericali, niſi
laicus eſſet in dignitate, de ma. & obe. ſolitę, ver. quod
autem.

autem. vel dic, quod cōpetens eſt ſatisfactio, dūmodo nec manus inijciatur, nec in captiuitate laici ponatur, ſm Hoſt. [Rationabiliter] quaſi ad boni viri arbitriū, ſ. de tranſa. c. fi. ff. de pig. act. ſi ſeruo, ad ſi. Hoſt. ¶ † Pri-
4 ma gl. all. duas cōcor. obijcit, & ſoluit. 2. quærit, alle. ꝓ & ꝯ 3. quærit, & ſoluit. ¶ Glo. 2. primo tract. de pſalmi-
b ſta, de bigamo,[b] de coniugato, & de depoſito. ſecundo quærit de excōicato, arguit negatiue, ponit op. ¶ Vl. gl.
5 obijcit, & ſoluit. ¶ In † gl. [ibi, vſque adeo] Licet pater ſuo nomine agat pro iniuria illata filio volenti nomine filij, non quia nulla iniuria fit volenti, [Et ibi, cum donationis] dolus non fit volenti, Et ibi, nemo videtur] ſequitur, fraudare eos, qui ſciunt, & conſentiunt. [Et ibi, ſi paciſcar] valet pactum, ne proſequatur nunciationē noui opis, inquantū rem familiarem reſpicit, ſed nō in eo, qđ ſpectat ad publicam lęſionē. ¶ In gl. 2. [ibi, l. vl.] decurio dānatus non torquetur in memoriam priſtinæ
6 dignitatis. ¶ † In gl. 1. [ibi, nemo vr̃] & ĩ. de reg. iu. ſciēti. lib. 6. [Et ibi, vſque adeo] & ff. de pac. in perſonam, in princ. [& ibi, factum eccleſiæ] ſi dicat in perſonam clerici, facit ad propoſitum. Aliquib. vr̃, & placet Inno. qđ pro iniuria facta clerico non competit eccleſiæ actio iniuriarum, cum ſit libera perſona, niſi forte fieret in iniuriā eccleſiæ, ſicut ēt dr̃ in mercenario, aut libero homine, ſiue ſeruo bona fide ſeruiente. ff. de iniuſ. item apud Labeonem, & §. interdum iniuria, vſq; ad §. vlt. vel niſi abducatur ab officio diuino, vel niſi irrogetur in conſiſtorio epi. dicit Hoſt. ſed Inno. dicebat ſic, ſi partes abſtrahantur de conſiſtorio alicuius iudicis, tunc. n. cōpetit actio iniuriarū, quia per id vr̃ diminui dignitas eccleſiæ, & iudicis, ad hoc ff. de iniur. l. 1. §. 2. & l. itē apud Labeonē. §. ſi quis virgines, & §. committere, & §. ſe. ſ. de pę. dilectus. Licet aūt non cōpetat actio iniuriarum eccleſię, poterit tū agi ad ſatisfactionem vel publicis actionib. vel canonū auctoritate, qui hoc volunt. 2. q. 1. in princ. 17. q. 4. ſi quis contumax. & c. ſeq. ſ. de pęnis. c. 2. Dicit Inno. illud certum, quod eps̃ accuſare pōt illū, qui ſuum clericū lædit, vel detinet, vel alias facit iniuriā loco ſacro. C. de epiſ. & cler. ſi quis in hoc. ſ. de app. dilectis. itē poſt eum dixi ſ. de pœ. c. 2. Dicit Hoſt. poſt Inn. ſe non curare de his ſubtilitatib. cū non verbis, ſed reb. ſit lex imponenda. de elect. cōmiſſa. §. porro, lib. 6. quocunq; enim iure fiat, ſufficit nobis, ex quo ſequi dēt condemnatio, nō curamus de nomine actionis. ſ. de iudi. dilecti. probatur hoc de fo. cōp. c. 2. ſup. e. cū deſide-
7 res, & c. parochianus. No. ēt † hic Inn. ꝙ licet actio iniuriarū ſolū proſequatur vindictā. ff. de iniur. iniuriarū, in ſti. de perpe. ac. §. non oēs pęnales, tū ex officio ſuo pręcipiet iudex iniuriā remoueri, ſi adhuc durat, vt ſi agat iniuriarū de iniuſta excōicatione, iudex nō ſolū vindicabit, ſed etiam faciet abſolui, ar. ff. de iniur. Itē §. ait p̃tor. ne quid. plus dicunt aliq, ꝙ iudex in actione iniuria
c rū dēt habere rationem damni,[c] ar. C. de iniur. l. dominū. Alij dicunt id verum non per actionē iniuriarū, ſed per actionē l. Aqui. ff. ad l. Aqui. ſed & ſi ꝙcunq;. §. iniuriā. Ipſe Innoc. no. de iniur. c. 1. ꝙ actio iniuriarū nō ꝓſequitur ēt intereſſe, niſi in hoc, ꝙ propter maius damnū magis æſtimatur iniuria per præ. l. Dicit etiā Hoſtiē. ſe de his verbis non curare. comprehendit enim ſimul vtrunq; ſine expreſſione actionis. ſup. e. conqueſti, de iniur. olim. [& ibi, vt ibi dicitur] Idē no. 23. q. 4. ſi is qui hac. tenet hic Inn. & Hoſt. hic, & ſup. e. cū deſideres, in
d fi. & adde qđ dixi de iniur. olim, in gl. fi.[d] ¶ In gl. 2. ibi, quiſq;] & de biga. c. vno. li. 6. [& ibi, vbi de hoc] qđ dic, vt ĩ. de cleri. cōiu. c. vno, lib. 6. [& ibi dictū] vbi de hoc & 50. diſt. accedēs, & ſ. de hęr. ad abolēdā. [& ibi, multi, de diuor. gaudem⁹. [& ibi, & c. ſeq.] de hoc ſ. de off. or. ꝙ ſedē, de reſcrip. veniēs, in auth. col. 8. de priuil. dotis,
8 circa med. ū. per quā l. dixit † Inn. ſ. e. ſi vere, ſe credere, ꝙ percutiēs hæreticū excōicatus non ſit. De excōicato vero credit, ꝙ illū percutiēs ſit excōicatus, quia illud priuilegiū immunitatis fauore ordinis datur, & nō fauore perſonæ, vt hic. Excōicatus vero certū eſt, ꝙ ordinē retinet [& in fi.] no. 17. q. 4. ſi quis deinceps, & 23. q. 5. excōicatorū. Vin. & Gof. de immu. ec. c. pe. ꝙ percutiēs clericū excōicatū excōicatus eſt. Itē Guil. in Spe. tit. vet. Sed quæritur, vtrum verberās. vel ſm Hoſt. cum excōicatio ſequitur depoſitionē, verū eſt qđ dicit Vin. & recitat gl. ſi p̃cedit, veri⁹ eſt, ꝙ nō retinet priuilegiū. Tū ꝯrium ſm eū eſt cōius & ſecurius. vel diſtingue ſm eū, an perſeuerauerit in excōicatione ꝑ annū, vel nō, vt primo caſu perdat, ſecūdo non, credo, qđ teneat priuilegiū rōne qua ſup. dixi ſm Inno. Nā & planū eſt, ꝙ ſit epō conueniendus eſt ratione ordinis ipſius, quē retinet, cuius ratione vſque ad degradationē eſt de foro eccleſiæ, de iudi. cū nō ab hoīe. nā & tunc ordinē ſuſcipit. ſup. e. cum illorū, fortius retinet. hoc patet, quia poſt abſolutionē non oritur. bene faciunt dec. 1. & 2. ſup. e. & de monialibus, ibi, ſe ſe, & ibi, ſe inuicē. per quæ probatur hoc aperte, ꝙ ſi clericus percuſſus repercutit clericum percutientem, & facit hoc ad vindictā, excōicatur, & tū ille percutiens excōicatus erat. non ob. ſup. e. cum dientia. ĩ. eod. contingit, ver. ex trina monitione perditur priuilegium hoc, fortius ergo per excōicationē, maxime cum nec illa feratur ſine monitione hoīs. ĩ. eo. ſi facto. So. ibi monitio fit ad eū finē, & eā pęnam. & ideo, ſi non paret, merito illam incurrit. Satis eſt autem, ꝙ excōicatio operetur ſuos effectus priuationis cōionis fidelium, & ſacramentorū. & monitio, quæ præcedit, ſit ad aliud. Et vide hoc plenius in quæſtione Gualterij ſuper regula, delictum, de reg. iu. lib. 6. in primo membro.

ADDITIONES.

a ¶ Ponitur proprie. Proprie quo ad clericum, improprie quoad laycum, cum ipſo facto ſit excommunicatus.

b ¶ Arbitrium. Id ergo dicitur rationabiliter fieri, quod ſit ad arbitrium boni viri. quo facit ad compromiſſum, vt arbiter rationabiliter ſententiam ferat. i. ad arbitrium boni viri.

c ¶ Damni. Hoc tenet Bart. in l. item ap. §. ſi quis ſeruo, ff. de iniur. vbi vide per ipſum, & in ſeruum, ff. de ac. & obli.

d ¶ In gl. fi. Et vide gl. i. ſup. e. parochianos, & ſuper illa Io. And. & Bal. in l. pactum curatoris, C. de pac. & in l. præſe. C. de tranſac.

SVMMARIVM.

1 *Seruus excommunicatus per manuum iniectionem, mittitur ad papam abſoluendus, exceptis caſibus duobus, & quibus conſideratis, num. 2.*
Occaſio ſonat hic in vitium.
Modica ferenda damna.
2 *Arbitrio relinquuntur quæ per verbum, poteris, denotantur. & quæ veniant in eo hic.*
Ius commune quandoque factum ex indulgentia, vt hic.
3 *Satisfactio quibus fiant modis.*
Papa ſe appellat ſeruum ſeruorum Dei.
4 *Epilogus, & additio gloſſarum, num. 5.*
Fraus dat alicui priuilegium.
Ob damnum vnius euitandum priuilegiatus eſt alter.

CAPVT XXXVII.

1 Relatum. C. † Seruus excōicatus per manuū iniectionem mittitur ad papam abſoluendus. ſed ſi dominus, qui non fuit in culpa, ex hoc graue damnum incurrit, vel ſeruus hoc fecit in eius fraudem, abſoluetur ab epiſcopo, ſi exceſſio non fuit enormis. Communis diuiſ. 2. ibi, Quoniam [Non curant] ſerui [Occaſionem] ſonat in vitium, ſicut de maio. & obe. ſolitæ. [Dominorum] bona ratio. ne ſic ſit in poteſtate ſeruorum clericum verberādo dominū fraudare. ff. de publi. & vec. l. fi. §. ſerui, qui in fuga ſunt. Hoſt. [Graue] modicum ergo debent ferre, ar. de re iud. c. 1. ſup. c. interalia, ad fi. ſecundū Hoſt. [Pateris] hęc er-
2 go † arbitrio relinquuntur. ſup. c. peruenit. [Indulgētia] ex hoc verbo & eo, quod ſequitur, ſtatum ibi, remoti, dicit Ho. colligi, quod a principio fuit indulgentia, hodie

in

Digitized by Google

ius cõe.ſi.ſm eum,de hæreti.ad abolēdam, in ſi. de oſ.
or. irrefragabili.§.exceſſus.[Remoti]bonus iudex hoc
arbitrabitur, de oſ.dele.de cauſis, de trāſac.c.ſi.in quo
ſm Ho.conſiderabitur conditio dñi. Pone enim, quod
ꝓ paupertatem, vel infirmitatem non pōt ſeruo vno
die carere,tali prouidendum eſt.ff.ad Sil.ſi quis in gra-
ui.1.reſpon.& facit quod no.de tem.or. cum nullus. §.
3 pe.li.6.[Satisfactio]in † orationibus,ieiunijs, pœniten-
tia,& diſciplina,non in eleemoſinis, vel pecunia, cum
proprio careant,inſti.per quas perſo. no. acqui. §.item
nobis.[Seruorum Dei]i.papam.de hoc ꝫ. in proœmio.
4 ¶ † Gl.3.reſpon.per queſtionē,an idem in viro, & in li-
berto.arguit quod ſic.ſoluit contrariū. ¶ In gloſ.3.ibi,
5 cōmiſit.ex his no.Ab. qđ fraus dat† alicui priuilegiū.
Itē quod ꝓdamnū vnius euitandū priuilegiatus eſt al
ter.[Et ibi,perlatum]ſm Vinc.& Io.[& in ſi.]poſſet di-
ci ſm Hoſt.id ſatis expreſſum ꝫ.c. mulieres, ibi cum ta-
les perſonæ ſui iuris non ſint.ſed nimis detraheretur cē
ſuræ eccleſiaſticæ, & canoni, ſi qs ſuadēte,ſi illa verba
ſic late ſūmerētur.quare opinio gl.ꝑualet,& ſeruatur.&
vide quod ibi dixi ſuꝑ 1.gl.& ſi dicas coniugē priuari ſi
ne culpa,ſubeſt tñ cauſa,de reg.iur.ſine culpa,lib. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatus propter participationem excommunicati, li cet eum expugnet, abſolutus non eſt.*
Excommunicatus in bello iuſto pugnare poteſt, nu.2.
Sed abſolutio petenda, ibid.
Contraria contrarijs purgari mandat eccleſia.
Occumbere, ideſt mori.
3 *Pœnitentiæ euidentia ſigna quæ.*
4 *Abſolutionis abſoluti quo ad Deum effectus qui.*

CAPVT XXXVIII.

1 **Sacris.** C.† Excommunicatus propter participa
tionem excōicati,licet eum expugnet,ab
ſolutus non eſt.& pars huius ꝫ. qđ metus
cauſa,& ꝫ.de ſepul.ſacris.[Participibus]de hoc dic vt
no.ꝫ.c.qđ in dubijs.[De mandato eccleſiæ]mandat.n.
eccleſia contraria contrarijs purgari,de pur. c.inter ſo-
lici.ad ſi.ſm Hoſt.Vinc.intelligit hoc de mandato ge-
nerali,dicens,quod ſpeciale mandatū non facit eccle-
ſia ante abſolutionē[Occūbat.]i.moriatur.[Bello] qđ
2 eſt iuſtū. & ſic † no. excōicatum pugnare poſſe in bello
iuſto, fuiſſet tñ abſoluendus,ſi hoc potuiſſet,antequam
bellum intraret, propter inſtans mortis periculum. de
hoc ſupra eod.quod de his.[Viuentis]etiam morientis.
3 [Euidentia † ſigna]ſatis ſunt euidentia ſigna, quod ad
mandatum eccleſiæ expugnabat,ques foueret, ſic vide
tur. Tamen hic innuit, quod & alia requirantur, qđ dic
vt ſup.ca nobis.poſſet illos expugnare ex noua inimi-
4 citia,vel oſtenſa.¶ † In glo.vlt.in fin.]& per hoc patet,
quis eſt effectus abſolutionis, ſ.quam facit eccleſia de-
iam abſoluto quo ad Deum.

S V M M A R I V M.

1 *Abſolutus ab excommunicatione quis non creditur, niſi pro- bet, & per quas literas, vel alias, nu.1.& 3.*
Literis pœnitentiarij creditur.
2 *Epilogus, & additio gloſſ.nu.3.*

CAP. XXXIX.

1 **S.Cut.** C.† Excommunicato,qui dicit ſe abſolutū,
nō creditur niſi hoc probet.In 1.deciſa cō-
ſultatio.In 2.reſponſio ibi, Fraternitati[A
te]vel ad te.& tunc eſt alia punctatio. (Abſolutione)ĝ
dicit ſe aſſecutum in curia Roma.(Literas) de quarum
fide non dubitetur.ſup.de ſi.inſtru.quòd ſuper his(Omi
ſimus)ſ.pœnitentiarij, vel legati.ſup.eo.ad eminentiā.
2 & no. Ab.quod creditur literis pœnitentiarij. ¶ † Gl.1.
obijcit,& ſoluit. ¶ Glo.2.reſpon. per qſtionē, an vnius
teſtis indicia,uel honeſtas perſonæ ſufficiat? & tenet
3 quod non,alle.contrarium,& ſoluit.¶ † In gl.1.(ibi,nō
eſt verum)in foro contentioſo, & contraria locum ha-
beant in foro pœnitentiali,de homi.ſignificaſti.2. ver.
cum de cęteris.Hoſt.(& in ſi.)& ſup.c.cum illorū, in ſi.
¶ In gl.2.(ibi,teſte)ſed plurib.bene.Item poſſet conſta
re per modum,de quo ſup.de priuil.cum olim. 1. Hoſt.

S V M M A R I V M.

1 *Si excommunicatus ab epiſcopo ad metropolitanum appellat, & quibus caſibus remitti debeat ad ſuffraganeum, & nu.3. 7.8.& 9.*
Excommunicatum ſe iniuſtè probare volens non auditur ante abſolutionem.
2 *Ab eccleſia ſeparatus ipſius implorare non poteſt auxilium.*
Ad metropolitanum an ſubditus ſuffraganei transferat cau- ſam præter appellationem.
Excommunicatio non fertur niſi pro contumacia, cum quis contemnere dicatur, nu.7.
3 *Finitimi qui.*
Simplex pro compoſito ſumitur.
4 *Iudicium plurium firmius.*
Emendari, reuocari.
Conſuetudo quæ hic debeat attendi.
Abſolui an quis debeat antequam ſatisfaciat, & nu.9.
Abſolutionem petentis proteſtatio quæ proſit, & admitten- da, & num.5.
5 *Eam an repellatur petens ad effectum agendi, non tenetur con fiteri ſententiam tenere.*
6 *Abſolutio ad cautelam an impartienda, & cui & quibus ſer- uatis, poſt abſolutionem cur auditur cauſa, num.8.*
7 *Contemnendi modi qui.*
Appellatio excommunicati duplex, an in ea exprimenda cā.
8 *Per querimoniam adire ſuperiorem diſcrepat ab aditione per appellationem.*
10 *Epilogus gloſſarum.*
Appellans quibus caſibus remittatur.
Error intolerabilis, & quis, & nu.11.& 13.
11 *Suffragium gloſſarum.*
Sententia quæ nulla propter errorem iuncta gl. & n.13.
12 *Additio gloſſarum.*
Opinioni curię non credendum.
13 *Excommunicationis ſententia quę nulla.*
Delicti iudicis quo caſu ſententia non teneat in contumaciam citati.

CAP. XL.

1 **Per tuas.** C. † Si excōicatus ab epiſcopo ad
metropolitanū appellat, ab illo pōt
abſolui,ille tñ ſuffraganeo deferens,
pōt illum remittere abſoluēdum, tenetur ēt remittere,
ſi eius exceſſus fuerit manifeſtus. ante abſolutionem ve
ro non audietur volens probare ſe excōicatum iniuſte,
ſecus,ſi vellet probare ſententiam eſſe nullā. & primo
ſuper caſu ponit falſam opinionem.ſecundo alle.pro ar
chiepiſcopo.tertio contra ipſum. quarto ſoluit diſtin-
guendo,2.ibi,verum.3.ibi,in Sardicē.4.ibi, vos igitur.
2 (Separatus)& ideo † ipſius auxilium implorare nō pōt.
Ab.(Non debet)inſurgebat ſic hæc argumentatio, nul
la cauſa ſubditorū ſuffraganei defertur ad archiepiſco
pum niſi per appellationē.Sed omni excōicato interdi-
cta eſt appellatio,ergo nullus ſubditus ſuffraganei ex-
cōicatus transfert cam ad metropolitanum. Cui ſyllo-
giſmo reſpōdetur, quod prima propoſitio non eſt vera
ſimpliciter, vt patet ex no.de off.ordi. paſtoralis.Si ve-
ro eſt ſimpliciter falſa, vt patet de excep.dilecte,& c.di
lecti,& c.ſignificauerunt, vt ſaltē quo ad caſum, de quo
hic quæritur,eſt ꝓpoſitio duplex iuxta id, quod habes
in gl.ſecunda.& ideo non ſequitur concluſio ex prædi-
ctis ſecundum Hoſtienſem. Melius poterāt probare ſe-
cundum Abb.quia cum nullus excōicetur niſi pro con-
tumacia.11.q.3.nemo, & contumax non auditur ap-
pellans.2.q.6.ſunt quorum,ergo appellare non poteſt.
Dicit Abb.abſoluendū, vt no.de offi.ord. ad reprimen
dam

dam. (Proponunt) per hoc patet nec primas, nec ſecun-
das decre. eſſe auctēticas. Io. (ante appellationē) innuit
appellatum eſſe (Metropolitanus) ad quē fuerat appel-
latū. (Litis.) i. illius cauſæ, pro qua eſt excōicatus, an ſ.
ſit vera vel falſa, iuſta vel iniuſta. Ab. (Recepto) inducit
Hoſt. hoc ꝓ ſe ad ea q̃ dixi ſ. e. cū deſideres. (Voluerit)
3 qđ dēt † velle. de hoc de of. or. ad reprimēdā. Alij, ꝙ li-
cet citandus ſit ſuffraganeus ante, q̃ fiat abſolutio, non
tñ de neceſſitate facienda eſt remiſſio. Dicit hic Hoſ.
a ꝙ prima opinio curialior eſt & expedientior.[a] (Audien
di) ſub principali cā (Remittendi) ēt ſuper principali.
Inn. nam ſuper abſolutione remitti poſſunt, vt eſt dictū
Ab. (Abiectus) a cōiōne. & intellige poſt ap. vel expreſ-
ſo intolerabili errore, vt ſequitur ſm Inn. & Hoſt. (Fini
timos) i. vicinos, & qui in confinib. ſunt, ſm Goff. alle.
65. di. c. ſi. de hæret. ad abolendā, in prin. (Audiatur) ēt
prius, q̃ abſoluatur, & ſic contradicit decre. Alex. (Acci
piat) ſuſtineat. Abb. (Diſcutiatur) i. de cā cognoſcatur,
(Probetur) i. approbetur, & confirmetur, ſi fuerit iuſta.
4 (A † plurib.) quo caſu firmius eſt iudiciū. 20. di. de quib.
de off. dele. prudētiā. (Emendetur. i. reuocetur, ſi fuerit
iniuſta. Abb. (Conſueuerit) quæ cōſuetudo attendi dēt.
de hoc ſup. ad hæc. Quid ſi is, pro quo lata eſt ſñia, dicit
ꝙ non dēt abſolui prius, q̃ ſatisfaciat, qa notoria eſt of
fenſa. dic ꝙ eſt audiendus. j. de verb. ſig. ex parte. 1. qđ
verum eſt, ſi conſtet iudici, vel conſtare poſſit intra 8.
dies. j. eo. ſolet. lib. 6. alias, ſi is qui dēt probare, petat
longius interuallum, pſtita ab excōicato ſufficienti
cautione de ſatisfaciendo, prout canonicum fuerit, ab-
ſoluetur, vt ibi, ar. ſ. eo. ſacro. §. 1. & eſt ſi. ſup. de no. op.
nun. c. ſi. & no. qđ ſm quoſdā ſp in dubio dēt excōicatus
poſt appellationē petere abſolutionē, vt ſic in tutiorem
partem decliuet. ſ. de hom. ad audientiam. §. 1. verſ. 1.
cum ſuis concor. hæc aūt conſuetudo, de qua hic loqui-
tur, extenditur ad oēs, ad quos eſt appellatū, ar. 12. di.
per totū, de cō. di. 1. baſilicas, & eſt expreſſum in di. ca.
b ſolet. reſpon. 1. & §. in prima.[b] Alij contradicentes, ꝙ ſi
petat abſolui, iam cōfitetur ſe iuſte fuiſſe ligatū. ſup. de
elec. venerabilem. §. eos igitur, verſ. fuit quoq;, & vide
quod ibi dixi ſuper gl. no. hic, niſi forſan præmiſſa pro-
teſtatione, vt per hanc abſolutionem non fiat ſibi præ-
iudicium in aliquo. Sic enim, ſi interim celebret, non ſit
irregularis. Sed nec confitetur excōicationem tenere,
vnde ſiue ſuperior eum abſoluat, ſiue ad excōicatorem
eū remittat, non fit ei præiudicium. & prodeſt hæc pro-
teſtatio & admittenda eſt, cū ex probabili cā fiat. ſup.
de cōſtit. cū M. ſup. de elec. Cumana. & ſm hoc optime
intelligi pōt, quod hic dr̃, ſ. ꝙ abſoluitur ad cautelā, ſic
enim bene cauetur vtriq;, Nā illi, pro quo lata eſt ſñia,
nullum fit præiudicium in iure ſuo, ſi proximus ſuus cō-
munioni eccleſiæ reſtituatur. Eſt enim excōicatio me-
dicina excōicati, non ius alicuius, 2. q. 1. multi. j. e. ti. cū
medicinalis. Hinc eſt, ꝙ nō auditur appellans, ne excōi
catus abſoluatur. j. e. ſacro. §. ſi. ver. 1. quinimo & excōi
catio iam incipit operari, quia, ex quo petit abſolutio-
nem, obedientiæ ſignum eſt, non contēptus, vt patet in
eo quod legitur, & no. ſup. de pœnis, ca. ſi. Item per hoc
cauetur excōicato, ne in dubio periculoſe ſine abſolu-
5 tione maneat, vel ēt moriatur. † ¶ Quid † ſi alicui agen-
ti opponitur excōmunicatio, vt repellatur ab agendo,
& idem petat ſe abſolui cum proteſtatione præmiſſa?
Reſp. non video, quare ſibi denegari debeat, ar. ſup. e.
cū deſideres, §. ſecundę, dūmodo ab ipſo, a quo petitur
abſolutio, vel eius auctoritate, vel eius ſubdito iuriſdi-
ctionē habēte dicatur excōicatio lata, ar. ſup. de cle. ex.
mini. apoſtolicę. ſup. de excep. apl'icæ. j. e. c. venerabili.
& idem videtur, ſi petatur a delegato papæ, arg. in eo
quod leg. & no. ſup. de off. del. prudētiā. §. vlt. & ſin. per
hoc tamen non releuatur, quin ſit irregularis, ſi ſciens
ſe excōicatū, celebrauit. et eſt hoc de prouiſione plus,
q̃ de iuris rigore. Nā & ſine proteſtatione abſoluto nul-
lum fit præiudiciū, ſi apparuerit ſñiam non tenere. Sed
nec prodeſt ei proteſtatio, ſi apparuerit ſñiam tenere, et
ſi ſic iniuſta. 11. q. 3. c. 1. Si aūt iudex, vel aduerſarius pe
tant, ꝙ confiteatur ſñiam tenere ante, q̃ abſoluatur, nō
ſunt audiēdi. ex cōfeſſione. n. ſña hoc modo nec dēt ad-
uerſario accreſcere, nec ſibi deperire, at. ff. ſi ſer. ven. ſ.
cuti. §. quæritur. & ideo idē dicendū eſt, ēt ſi non pro-
ſtetur. Sed tñ his, qui dīt ſe iniuſte excōicatos, ſecurum
eſt proteſtari ſm Inn. cuius eſt mens totius iſtius gl. [Ad
6 † cautelam] ſic j. c. venerabili. ſ. e. cū deſideres. §. ſecū-
dæ. ſ. de appel. ad pœnitētiā. Sed nūquid in hoc caſu, in
quo excōicatus aſſerit ſe poſt ap. fuiſſe ligatum, dēt ſta-
tim abſolui ad cautelam ſine alia probatione, vel tene-
tur ſe probare appellaſſe ante, q̃ abſoluatur? Diſſenſio
eſt. vr̃. n. ꝙ in hoc caſu aſſertioni excōicati credi debea.
j. eo. tit. ſolet, reſpon. 1. quod Inn. ſcripſit. Tu vero dicas
citandū eſſe illum, pro quo excōicationis ſñia lata fuit,
vel qui ex officio ipſam tulit. ſ. de ap. cū ſpeciali. §. ad
pen. ſuper quo dic vt j. c. venerabilib. §. 1. 2. & 3. Quiſ
confiteatur ipſum appellaſſe ante ſñiam, ſed fruſtrato-
rie, locus eſt abſolutioni, niſi dicat ſñiam latam pro ma
nifeſta offenſa, de quo dic vt legitur & no. j. c. ſolet §. in
prima. Si vero dicat nullo modo fuiſſe appellatū, vel ex
cōicationis ſñiam ante ap. latam fuiſſe, non dēt ſtatim
ſuperior excōicatū abſoluere ēt ad cautelā, ſed potius
hoc ſummarie examinare. & ſi reperiat appellatū fuiſſe
quoquo modo ante ſententiā, locus eſt abſolutioni ad
cautelam, vbi nihil opponitur de manifeſta offenſa. nec
requiro in hoc caſu plenā probationem, quæ requiritur
in principali, quia ſi tanta probatio requireretur, nulla
eſſet differentia inter hunc caſum, & illum, quādo quis
dicit ſe excōicatum poſt ap. nec petit ſe ad cautelā ab-
ſolui, & quia ſi hoc plene probaretur, non eſſet neceſſa-
ria abſolutio ad cautelam. imo appareret ſententiā nul-
lā fuiſſe. vnde dicas, ꝙ in hoc caſu. ſ. vbi ad cautelā pe-
tur abſolutio, non requiratur plena probatio, ſed ſuffi-
cit ſemiplena, dummodo talis ſit, quæ iudicē mouere
debeat. & etiam per eoſdē teſtes poterit excōicatus ple
ne probare in principali, cū alius articulus ſit, vt patet
in eo, quod le. & no. ſ. de fo. comp. c. 5. de teſti. veniens.
1. & de re iud. de cætero, & c. quod ad conſultationem.
§. ſi. & li. 6. de ap. Romana, reſpon. 1. & §. 1. & 2. & idem
dicendū eſt in alijs caſibus, in quib. peti poteſt abſolu-
tio ad cautelam. Alioquin, ſi diceremus, qđ nudo verbo
excōicati deberet ſtari, ſemper eſſet forſan locus abſolu
tioni ad cautelam, quia ſemper poſſet dicere ſe appel-
laſſe, vel aliquem alium ex cæteris ſimilibus caſibus al-
legare, quod erit abſurdū, & aduerſario principale. ſu-
per quo vide quod no. ſ. de offi. dele. cum contingat, &
in dicto capitulo ſolet. Hoc etiam puto eſſe de mēte, vt
in tali caſu nunquam abſoluatur excommunicatus, niſi
citato illo, pro quo lata eſt ſententia, vel qui ipſam tu-
lit, vt patet in eo quod no. ſ. e. gl. & de off. ord. ad repri-
mendā, §. 1. Quid ſi citatus non venit, aut periculum ſit
in mora? Examinet iudex ſummarie articulū, & proce-
dat in abſolutione, ſicut ſ. premiſi. j. e. ſacro. §. 1. Eſt au
tē conſiliū, quod in tali caſu fiat abſolutio, idonea cau-
tione recepta. ſic enim non habet aduerſarius de graui
præiudicio materiā querelandi, ar. j. de ver. ſig. ex par-
te. & c. cum olim, & in dicto extra. ſolet, §. in prima, cū
& ſi excōicatus ſe tanquam iniuſte ligatum abſolui pe-
teret, abſoluendus eſſet etiam aduerſario præſente &
contradicente, ex quo nihil oponeret de manifeſta of-
fenſa, vt patet in eo quod le. & no. ſ. de off. deleg. cū cō
tingat. §. ſi. & de ap. qua frōte. §. 1. alias tamen, vbi ad-
uerſarius per ſe, vel per procuratorem præſens eſſet, nec
de offenſa ſaltē dubia aliquid obijceret, vel cōfiteretur,
ſententiam latam poſt appel. licet temerariam, ſuffice-
ret iuratoria cautio. & ſic poteſt intelligi. j. c. venerabi
li. 5.

Digitized by Google

li.& adde,qđ no.de hac materia.ſ.de ap.c.1.rñ.1.ſm
Hoſt.[Contēnere]no.qđ cōtēnit excōicationis ſniam,
qui abſolutionem nō petit,ſm Hoſ.de pę.c.ſi.5.modos
contēnendi ſcripſi poſt eum ⁊.c.ti.dilecto,libr.6.in gl.
contēnitur.[Beneficium]in illo caſu,qñ dicit ſe appel-
laſſe,vel ēt dicit ſe iniuſte excōicatum.Hoſt.[Abſolue-
re]præmiſſa tñ cognitione,quod ex vera & iuſta cauſa
ſit appellatum,alias non transfertur iuriſdictio ad ar-
chiepiſcopū,nec ille poſſet abſoluere,de ap.Romana.
li.6.hanc ergo opinionē abſoluendi,vel remittēdi ha-
bebit,ex quo apparebit legitime appellatū,alias neceſ
ſe hēt remittere,vt ibi,& ⁊.c.ſacris.Hoſ.Omnino.vide
qđ dicam c.ti.ex venerabilib.li.6.ſuper gl.pe.vbi inue
nies,quod hic dicit Inn.ꝯ hoc,quod de optione dixi,
ibi ēt dicam,qñ excōicati appellatio duplex eſt,ſ.in-
terpoſita ante excōicationē.& hæc eſt illa,quæ ſi legiti-
ma eſt,reddit ſniam nullā.alia,quæ interponit ab ipſa
excōicatione.Et de hac,vt dicit hic Inno.dicūt quidā,
quod valet ſine expreſſione cauſæ,ſicut a diffinitiua,qđ
qño ipſe improbat,ibi vide,quod hic omiſit Hoſt.[De
fētendum]quod habet de neceſſitate facere,cum per
querelā aditur,de hoc de off.or.ad reprimendā.[Ac de-
mum]al.deinde.ſ.cū fuerit excōicatus abſolutus,ſecus
8 ſi† per querimoniam detuliſſet cauſam ad ſuperiorem.
de hoc ſ.de reſcrip.ab excōicato.Inn.[Audiat]ad qđ,
ex quo eſt abſolutus,audiatur cauſa,no.ſ.de off.dele.
9 cum contingat,in vlt.gl.[Exceſſum]quāuis †ēt in hoc
caſu ad metropolitanum fuerit appellatū,ſm Innoc.&
Hoſt.cum talis nō audiatur appellans,de ap.peruenit,
Abb.[Denegaret.]ergo,ſi denegaret,metropolitanus
dēt illum abſoluere.& hoc qñ principaliter fuit excōica
tus pp exceſſum commiſſum in Deum.Si.n.in hominē,
prius ſatisfieri oportet.ſ.de ap.qua fronte.vbi ſatis de
hoc,& ⁊.de ver.ſi.ex parte 1.ſm Hoſt.Dicit Ab.ꝙ hoc
caſu tantum eſſet appellare ab ēpo denegante abſolu-
tionem,& facit quod ſm eum dixi de off.ord.ad repri-
10 m ēdā.¶†Gl.5,ponit tres caſus,quibus remittitur,ap-
pellans.¶Gl.6.ponit ius antiquū & modernū,& diſtin
guit.¶[Gl.error]reſpon.per quæſt.quis ſit error intole-
rabilis.& dicit,ꝙ cum ligatur,quia facit,quod eſt bo-
num,vel quia non facit malum,turpe,vel impoſſibile.
alle.contrariū ponit opi.Vin.ſubdit qđ ſi erratur in fa-
cto,quia cauſa,pp quā excōicatur,non eſt vera?¶Vlt.
11 gl.incipit caſum.¶†In glo.error.[ibi.§.1.]⁊.dicā.[Et
ibi,nullū]vt cum falſo procuratore.& hoc vult l.ſe.[Et
ibi,cum prolatis]ſi productis conſtitutionib.iudex nō
credens per illā cauſam iuuari,contrarium pronūciat,
ſi non appelletur,tranſit in rē iudi.[Et ibi,l.1.]Si dicit
iudex,cū ꝯſtet te debitorē in 50.itē in 25.te condēno
in 100.nō eſt appellare neceſſe.Et ibi,§.vl.]& l.ſe.cū.ſ.
errauit pater circa cām exheredationis,dicens ex ſe nō
natū,q natus erat,vel per errorē alterū,vel adulterū pa
trē nominat[Et ibi,l.tutor]ſi detur tutor habenti quaſi
nō hñti,dato nullo.Idē qñcūq; erratur in cā facti.]&
ibi,l.Seię]dicit,ꝙ ſi maiori 22.quaſi minor detur tutor,
nō eſt excuſatio neceſſaria[Et ibi,§.vlt]q ſatiſdare dē-
ſiſtēdo nō debebat,ſi per errorē ꝓmiſit fideiuſſorib.da
tur exceptio,[& ibi,ſi qs]poſtquā liberatus lapſu tpis ſi
fideiuſſorē dedit,ille non tenetur,qa erroris fideiuſſio
12 nulla eſt.¶In†gl.1.in fi.]per qđ no.Hoſ.non eſſe cuiq;
opinioni credēdum.11.di.neq; quorūlibet &c.ego ſo-
lū.& remittit de deci.ca.1.¶In glo.2.[ibi,ad hæc qñ]
nec ſuſpenſio ab officio vel ingreſſu eccleſię.⁊.c.is cui,
in fi.li.6.[Et in fi.]& de hoc in Spe.de ap.§.in qb.verſ.
17.¶In gl.11.q.3.(ibi,duob.]& in alijs,qui no.⁊.c.prę
ſenti,li.6.¶In gl.abſoluēdā,in fi.)ſic ſ.c.inter,de ſimo.
13 p tuas,de reſcrip.ſup literis,Hoſt.¶In † glo.error(ibi,
meretricē)ad peccandū cū ea.Hoſ.(Et ibi,c.vlt.in fi.)
illud ſpeciale in matrimonio,vt ibi dicitur,& not.(Et
ibi,excōicatio)& hoc ideo ſm Vin.quia talia mortalia

non ſunt expreſſe ꝯ naturam excōicationis.Secus in il-
lo excōicato,qa eſt obediens.iſtud.n.eſt ꝯ naturā excōi
c cationis,q̄ non dēt ferri niſi pro contumacia.[c]& dixit
ꝙ gl.ſ.Io.Teutonica fuerat & colorata extendens fim-
brias ſuas.(Et ibi,ius ſcriptū)de quo agitur ſm Vinc.vt
in exemplo ⁊.poſito,ſecus ſi de illo non ageretur,vt ſi
dicat condēno te in 10.quia ſnia non eſt ferenda in ſcri
ptis.Dicit.n.ꝙ l.ſtatim alle.non ſpecificat,niſi de his,
de quib.agitur.(Vt ibi licet manifeſte ſit falſum)hoc
vī gl.tenere.ꝙ ſi notoriū eſt me nō cōmiſiſſe delictum,
pp quod excōicor,tenet excōicatio,ſi tñ eſſet notoriū,
ꝙ nō cōmiſi,nec committere potui,ſecus,vt ſatis dicā.
⁊.c.Romana.§.vlt.lib.6.ſuper ver.innoxios.ſi ergo nō
ſit notoriū,ꝙ cōmittere non potui,licet ſit notoriū,ꝙ
non commiſi,procedit gl.quæ tñ locum hēt in al.ordi-
nario meo.In iudice enim delicti tantum non procede
ret,ſi per eum citatus ire contempſi,quod potui.ex quo
notorium erat me illud crimen non commiſiſſe,& per
conſequens illū ex eo iudicē meū non eſſe,iuxta no.de
accuſa.accedens,in vlt.gl.cū ſuis remiſ.& in Spe.de ci-
d tatio.§.1.ver.itē generaliter.[d] Si aūt coram illo compa
rui,& cognitū eſſet de crimine me patiente,vī tenere
proceſſus,& ſnia,cum de hoc cognoſcere potuerit.facit
quod no.in Spe.de cō.iu.adi.in fin.1.col.ver.ſed pone.
ſuper his tñ vide,qđ dicam ſuper regula,ſcienti,de reg.
iu.li.6.& maxime in fi.quæſtionis,poſſet ēt dici,ꝙ cum
de manifeſto,non de notorio loquatur gl.& iſta ſint di
uerſa,vt dixi de coha.cle.veſtra,gl.non probet qđ dixi.
(Et ibi,nec continet errorem)vel ſi eſt error,non eſt in
tolerabilis.(& in fi.)dic vt ⁊.c.venerabilib.in fi.li.6.

ADDITIONES.

a ¶ Expeditior.Vide Ioan.An.de offi.ord.ad reprimendam,in glo.de neceſſitate.& iſta ſunt determinata hodie per c.venerabilibus.§.ſane,& ſe.eo.ti.lib.6.vbi vide.

b ¶ In prima.Vide ibi gl.ſuper ver.ſuperiorē,& Ioan.An.ſu ꝑ illa

c ¶ Contumacia.Si excommunicaretur,quia obedit ſuo prælato,illa tanquam contra naturam excommunicationis ſecundum ipſum non teneret.

d ¶ Generaliter.Vide Io.An.de fo.compe.Romana.§.contrahentes,lib.6.& Inno.de reſcri.ſuper literis.

S V M M A R I V M.

1 *Excōicatum papa ſi ſalutat in ſuis literis,non ob id eum abſoluit,& hoc non ita ſemper procedit,nu.4.ad dicto.conſtat.*
Pro excommunicato,quæ agere liceat,nu.4.
Negligentiæ non poſſumus arguere papam.
De ſententia patrocinante excommunicato,vel hæretico.
2 *Epilogus,ſuffragium & additio gloſſarum.nu.3.& 4.*
Pro hæreticis quando oretur.
De voluntate principis,ſeu papę quibus rationibus conſtet.
Ius nouum non tribuit papa ei quem ſcienter ſub titulo dignitatis nominat.

C A P V T XLI.

1 Si aliquando. C.† Si papa ſuis literis ex-
cōicatum ſalutat,non pro-
pter hoc illum abſoluit.Po-
nit primo dictum.1.cauſam reddit ibi,cum per.& in 3.
cōpil.hęc decre.erat ſub tit.de reſcript.(Apoſtolicam)
maxime,quia idem & fortius in alijs(alloquio)ſolito
more dicendo ſalutem,& ap.benedictionem,vel verba
ſimilia.(Ignorantiam)facti.forte.n.ignorat papa illū
excōicatum.(Negligentiam)officialium ad hoc depu-
tatorum.ne publice de negligentia papam arguamus,
9.q.3.aliorum,qđ no.hic Vinc.de ſnia lata patrocinan
te excōicato vel hæretico,vide in Spe.de aduocato,in
2 prin.¶†Gl.1.primo ponit duplicē cām,quare non ſalu
tamus excōicatos.2.quærit,arguit pro & ꝯ,ponit op.&
3 ſoluit,tertio quærit & ſoluit.¶† In 1.gl.(ibi,iubemus)
vide de ſymo.in tñ.ſup 3.gl.(Et ibi,non epiſtolis)vide
4 de proba.per tuas,in 1.gl.¶In†gl.1.(ibi,ſalutem)poſ-
ſumus ēt eis optare ſalutem animæ,& corporis,& pro
eis orare,ſicut orat eccleſia pro hæreticis in paraſceue,
qui

Digitized by Google

qui tamen excōicati ſunt, de hæret. excōicamus. T. Goſ.
et Phy. (Et ibi, tali communicat) nā et princeps ſola vo
luntate manumittit. ff. de manu. apud eū. ad hęc. C. de
fidei. liber. ſi volūtate. Vin. Phi. (Et ibi, ꝙ ſit abſolutus)
itē Go. in proę. huius libri. Vin. T. Phi. & Hoſ. [Et ibi, hic
conſtat] itē ſi ſcriptura exinde confecta eſt, & per ſequē
tia apparet de mente papæ, ꝙ intēdebat illum abſolue-
re, licet abſolutoria verba non proferat, habebitur pro
abſoluto, alias nō. Item ſi ſcriptura confecta non eſt, et
apparet ſententia, idem eſt, alias præſumeretur ignorā
tia, vel obliuio. tu dic tunc cōſtare, quando id exprimit
ſe velle, vt in Cle. e. ti. ſi ſummus. vbi etiam dicitur, ꝙ ſi
papa ēt ſciente ſub titulo dignitatis aliquem nominat,
honorat, vel tractat, non per hoc illum approbat, vel ſi-
bi attribuit nouū ius [Et in fine] vt no. ſ. e. nulli. de vtro
que vero. 93. diſt. ſi inimicus. ¶ [In glo. penul. in fine] de
reſcrip. c. vlt. lib. 6.

S V M M A R I V M.

1 *Decretalis huius pars vbi.*
Excommunicatus a pluribus prælatis non reſtituitur commu
nioni, ſi ab vno tātum abſoluatur, & nu. 3. ver. licet. & qua
liter abſoluatur, nu. 4.
Idem, ſi ab vno ex diuerſis cauſis.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 3.*
Abſoluta ab adulterio remanet notata.
Plures domini ſi ſeparatim cedant ius eundi, ire non licet, ni-
ſi vltimo cedente.
4 *Additio gloſſarum.*

C A P V T XLII.

1 Officij. C. † Pars, de teſta. & de pę. & re. officij. &
hoc dicit. Excōicatus a pluribus prælatis
non reſtituitur cōioni, ſi ab vno tantum
abſoluitur. Cōis diuiſ. 2. ſuper hoc. [Plurib.] idem, ſi ab
vno ex diuerſis cauſis. [Ius in ipſum] pone exemplū. ſ.
ti. 1. ꝙ aūt, de ſo. cōp. poſtulaſti, de rap. c. 1. de temp. or.
cum nullus, li. 6. [Veritatem] hanc. f. ſe ab alio, vel ex a-
lia cauſa excōicatum. Inn. [Abſolutio] ſub. danda non
2 eſt, & ſi data ſit, ſubrepta &c. ¶ † Gl. 1. no. excōicatū ite
rū &c. 2. quærit, & tripliciter ſoluit. ¶ Vlt. gl. ſignat con
3 trariū, & dupliciter ſoluit. ¶ In † 1. gl. [ibi, §. vlt.] dep-
henſa in adulterio & ſi abſoluta ſit, notata eſt [Et ibi, trā
ſactione] duæ ſunt leges. prima non facit, nec ſecunda,
niſi inquantum dicit, tranſactione finita, cum ex parti-
bus tuis &c. Dicit, trāſactione, in ſingulari, finita in plu
rali. i. ea, quę finita ſunt. [Et ibi, pluribus] vide. ſ. e. cum
pro cauſā, ſuper glo. 2. [Vt ibi, fundum] licet plures dñi
fundi ſeparatim mihi cedant ius eundi, per illum tamē
tunc ſolum ire licebit, cum vltimus ceſſerit, tamen inte
rim prius cedentes reuocare non poſſunt, & no. de ele.
4 c. in Geneſi, in gl. conſenſus. ¶ † In gl. 1. [ibi, ſimile] ff. in
hoc ſimile, qđ dixi in ſuſ. (Et ibi, vna abſolutione) quę ſi
mul per omnes fienda, vt differata ſequenti (Et ibi, ab-
ſolueti.) nec introducet illū in eccleſia cum ſolennitate,
de qua ſ. e. a nobis, licet verbo abſolutionis ſentētiam
proferat, ſecūdum Inn. & ſic neceſſario hæc oportet in
telligi, alias, ſi vnus cum altero conuenire nollet, nec il-
li committere, & petēti abſolutionem ab vna obſtaret
reliqua perpetuo, forte non poſſet abſolui. forte, dixi ꝓ
pter papam, vel legatum talem qui poſſet abſoluere ab
vtraque. ¶ In gl. vl. (ibi, ab alia) quantum in eo eſt.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatis, & interdictis quæ permittantur, & nu. 2.*
2 *Conſcientia ſeruanda ſemper eſt, & ad ſuperioris conſilium in*
formanda.
Interdictum ſeruandum, dupliciter fit.
3 *Ferraria eſt patrimonium eccleſiæ Romanæ.*
Ciuitas non excōicatur, ſed ciues, & qui, licet interdicatur.
4 *Non baptizatus nō excommunicatur, nec conſtitutionibus ec*
cleſiæ ligatur.
5 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

C A P. XLIII.

1 Reſponſo. C. † Excōicatis, & interdictis ꝓdi-
cari pōt verbum Dei, & tēpore ge-
neralis interdicti conceditur ba-
ptiſmus, chriſmatio in fronte, & pęnitentia morientiū,
2. ibi, præterea. & quælibet ſubdiuiditur, & vtriuſq; ſe-
cunda incip. t, Super quo.) In hebdomada) ſic ſ. eo. per-
2 mittimus. (Aliqua eccleſiā) no. ꝑm In. excōicatos † poſ-
ſe ingredi eccleſiam, dummodo non audiant officium.
& dicit Hoſt. hoc eſſe contra id, quod no. ſ. e. nuper, ſu-
per ver. orando. (Conſcientiæ) quæ ſemper ſeruāda eſt,
& ad ſuperioris conſilium informāda. ſ. c. prox. Ho. Ex-
pedire) nedū ſemel in hebdomada, vel in menſe. (Inter
dicti) hæc diligenter ſeruanda eſt. quādoque. n. interdi-
cuntur perſonæ, quandoque locus, de exceſ. præ. c. fi. de
priuil. ꝙ nonnullis. (Præterea) §. & 2. par. (Ciuitas) quæ
3 † eſt patrimonium eccleſiæ Romanæ, vt no. in Auth. n
ec. Ro. c. an. vl. medium, in gl. per hoc. & no. ꝙ ſ. dixit
tes. hoc pro eo, quia ciuitas non excōicatur, ſed ciues &
conſiliarij, & maiores, per quos ciuitas regitur excōica
ti pñt. ad hoc ſ. e. Romana, li. 6. de ſimo. dilectus, de ex
cep. ſignificauerūt. hic enim excōicatur vnus pro deli-
cto alterius. 24. q. 3. c. 1. licet bene interdicatur, de ſpō.
non eſt vobis, de off. dele. ſane. 2. (Paruulorū) & adulte-
4 rū. ſ. e. quoniā, lib. 6. de † excōicato non eſt quærēdum,
an poſſit baptizari, cum non baptizatus non excōicare
tur, quia non eſt creatura eccleſiæ, nec eius conſtitutio-
nibus ligatur. ſ. de diuor. gaudemus. (Morientium) & vi-
uentium, & ſanorū, quod dic vt ſ. e. c. vlt. lib. 6. Chriſma
te. ergo & Chriſma cōfici. ſ. eo. quoniam, lib. 6. ¶ Gl. 2.
5 † ſignat ꝯriū, & ſoluit. ¶ In gl. 2. in fi.) & dic vt in ſum.
ipſius qōnis, & in 1. q. 4. in ſumma. ¶ In gl. pe. in fi.] de
a matrimonio, & ordine [a] dixi ſ. de ſpon. non eſt vobis.

A D D I T I O.

a ¶ Et ordine. Si vis pleniſſime videre, quæ ſint permiſſa tempore
interdicti, & quæ prohibita, vide Io. Cal. in tractatu ſuo de eccle
ſiaſtico interdicto.

S V M M A R I V M.

1 *Coniux qua de cauſa non debeat coniugi reddere debitum, ſed*
potius excommunicationem pati, & qua reddat, ſed nō exi-
gat, & nu. 1. 6. & 7.
Reddendo quo caſu faciat ſibi præiudiciū, irregularis fiat, n. 3.
2 *Communicare ei, quem percutere clericum vidi, an poſſim, nō*
autem debeo ei, qui præſente me fuit excommunicatus, et
denunciatus, etiamſi ſit in remotis. §. ſubdit.
Quid ſi præcipiatur communicare.
3 *Obedire ſuperiori excommunicanti, niſi quid faciam, nunquid*
tenear, & inobediens incurram excommunicationem, & nu
mero 5.
Confidens, ne parcam excommunicato an incidat in ipſam.
6 *Conſcientia propria ad proprij paſtoris conſilium in dubio eſt*
regenda.
7 *Epilogus, & ſuffragium gloſſ. nu. 3.*

C A P V T XLIIII.

1 Inquiſitioni C. † Si coniux ſcit pro certo im
pedimentum matrimonij, nō
dēt reddere debitum, ſed po-
tius excōicationem pati, reddit aūt, ſed non exigit, ſi
credit ex cauſa probabili & diſcreta. Sed ſi ex leui & te
meraria, reddit, & exigit. Et primo ad caſum, de quo
quæritur, diſtinguit. & primum membrum proſequi-
tur ibi in primo. Circa ſecūdum ſubdiſtinguit ibi, In ſe-
cundo. & tertium ſubdiſtinctionis membrum proſequi-
tur ibi, verū cum. (Diſtinguendū) ſm hanc diſtinctionē
intellige, de reſtit. ſpo. literas, & de diuor. porro, ſm In-
2 no. (In primo) ſ. qñ † ſcit impedimentum, nec poteſt illi
cōmiſceri ſine mortali, vt quia ſcit illam conſanguineā
in gradu prohibito. de conſan. & affi. non debet. Et di-
xit Inno. in add. idem dicendum in ſimilibus, vt quan-
do indubitanter vidi iniurioſe verberari clericum, quē

vitare

vitare teneor in priuato,& in publico,ſi fuiſſet publicũ,
& potius excõicationẽ ſuſtinebo,q̃ ei cõicem.ſi vero ne
ſcio pro certo percuſſionẽ iniuſtã,ſed ſi credo probabili
ter & diſcrete, tũc per me illi non cõicabo,ſed ad peti-
tionẽ percuſſoris eũ nõ vitabo ẽt in priuato. Rõ diuerſi
tatis;quia cõio eſt voluntaria , redditio debiti neceſſa-
ria.ſi aũt credo percuſſionẽ iniuſtã ex leui & temeraria
credulitate,nedũ ad petitionẽ alterius,ſed & per me po
tero illi cõicare. Refert quoſdã dicere, ꝙ quantũcunq;
quis publicè percutiat clericũ , nunquam ẽt a videntib.
vitari dẽt,quia licet vere ſit excõicatus, non tñ nomina
tim , niſi per iudicis ſñiam excõicetur, vel nuncietur. 2.
q. 1.multi.Sed Inn. dicit ẽt aliter, q̃ per ſñiam excõica-
tionẽ eſſe poſſe notoriã , ſicut de fornicatione dr̃ . ſ̃.de
cohabi.cle.r eſtra.& c.multi,loquitur, qñ excõicatio non
erat notoria,licet talis eſſet,ꝙ probari poterat,puta qa
facta fuerat percuſſio iniuſta multis videntibus,tũc nõ
vitabitur,niſi primo condẽnetur,vt ibi. ¶ Subdit autẽ,
ꝙ qñ quis per ſñiam fuit publice excõicatus , & denun-
ciatus, præſens in ſñia, qui poſtea inuenit illũ in remo-
tis , tenetur eũ vitare ẽt in publico. ridiculoſum.n.eſſet
dicere,ꝙ non deberet probare niſi habens probationes
paratas , immo vitabit illũ ẽt ſi mortui ſint oẽs , qui in-
terfuerunt ſñiæ.nec ob.6.q.2.c.2.& 3.quę loquuntur,cũ
excõicatio nunquã fuerat notoria,hic loquitur,qñ fuit
notoria per ſñiam , vel facti euidentia indubitata.ſuffi-
cit.n.factũ aliqñ, & alicubi fuiſſe notoriũ , licet proba-
tiones perierint.Dici tñ poſſet,ꝙ ſi p̃latus ſubdito præ-
cipiat,ꝙ celebret illo p̃ſente,quẽ ſubditus ſcit taliter ex
cõicatũ,tñ prælatus, & alij ignorãt, ſubditus ipſe pare-
bit,ſed proteſtetur ſaltẽ illi,quẽ excõicatũ nouit,ꝙ non
intendit orare, nec celebrare cũ excõicato,ſed cũ alijs.
ſed ſi p̃cipetet ei, ꝙ cũ illo ſolo celebraret, non obediet
ei,ẽt ſi ſit monachus, cui abbas præcipit.rõ , quia pec-
catum eſſet. ſ̃.qđ met.cã, ſacris , ſed quid ſi ille dicat ſe
abſolutũ ab illa excõicatione,licet inſtrũ,vel teſtes pa
rata nõ habeat? Vñ,ꝙ nõ ſit ei credendũ,niſi habeat ali
qua argumenta ſuæ abſolutionis, ar.de cler.perc.c.1.&
2.ſed vñ,ꝙ ſi eius excõicatio nulli eſt prejudicialis, ꝙ ei
cõicari poſſit, ſi alias perſona eſt bonæ vitæ,& maxime
ſi hoc iurat,ar.de cleri.pe.tuæ.finita eſt additio, redeũ
3 do ad textũ q̃ro. † Quid ſi põt illi cõmiſceri ſine pecca-
to,illa tñ priuata eſt iure petendi debitũ ? Rñ.ad mãda
tũ eccleſiæ põt illi reddere debitum , nec ſit illi per hoc
p̃iudiciũ , vt per hoc videatur accuſationi adulterij re-
nũciaſſe , cũ ſi aliter diceretur, eſſet lex,vel p̃ceptũ iu-
dicis iniquũ,& illum laqueans.27.q.1.de viduis,de re-
ſti.ſpo.literas. Sed nec per hoc incurrit irregularitatẽ ,
de q̃ in 34.diſt.ſi cuius. Exigere autem non debet.Item
quod dixi,ꝙ tenetur ſoluere,hoc verũ,niſi factum adeo
ſit notorium, quod nõ ſit locus inficiationi, tunc.n.ſua
auctoritate poſſet illã dimittere , de diuor.ſignificaſti .
fortius debitum denegare,quod etiam ſi redderet ſpõ-
te,p̃iudicium ſibi facit,ꝙ irregularitatem incurrit.ſi tñ
id facit de p̃cepto iudicis,& ſi hoc iniuſte præcipientis,
vel iuſte, vt quia de adulterio ſibi non conſtat,nec ſit ſi-
bi p̃iudicium,nec irregularitatem incurrit, ſ̃m Inn.qui
dicit,qđ aliqui ꝯ. & Hoſt.dicit, qđ de illis eſt remit.ad
ſum.de biga. §.quare bigamus. ſub §.ſi. ver.nono. & de
hoc de adul.c.ſi.ad ſi.& de conuer.cõiu.c.ſi.[Mortale.]
4 ẽto † Inn.ſi præciperet,alias iniuſtum,licet nõ mortale,
puta quod det mihi libros ſuos , parere non tenetur , &
aget ad renunciationem grauaminis coram ſuperiore, ex
cõicatus tamen eſt,conſulens tñ ſibi ne pareat,& ſibi in
hoc aſſiſtens non eſt excõicatus maiori,cum non cõicet
a in crimine, a cum ibi non ſit crimen.ſed minori tantum
ſ̃m Innoc.immo nec forte minori ſ̃m Hoſt. dummodo
aliis non excedat,& patet ex no.de cler.exc.mini.pro-
5 poſuit.arg.de excep.cũ inter. ¶ Sed † quid ſi papa, qui
ſuperiorem non habet iniuſtum præcipiat, põt dici,ꝙ ſi

de ſpiritualibus, vel eccleſiaſticis perſonis aliquid præ-
cipit, ſemper eſt obediendũ , & ſi per quam dutum ſit,
cum nemini liceat de ipſius factis iudicare.de hoc dixi
ſ̃.eo.cum pro cauſa, in gl.ẽt , & no.de æta.& qua.cã te ,
in 1.gl.9.q.3.cuncta,& c.per principalem, niſi id,quod
p̃cipit, ſaperet hæreſim.40.di.ſi papa, vel niſi ex iniuſto
p̃cepto præſumeretur ſtatum eccleſiæ perturbari.vel ex
inde alia mala eſſe ventura , tũc.n.peccaret obediẽdo,
cũ futura mala præcauere debeat, non iuuare ad illa cõ
mittenda ſ̃m Inn.ad quod Hoſt.alleg.dec.de cler.exc.
mi.propoſuit,in ſi.de voto,magnæ. Si vero aliquid prę-
cipit de tpalibus alicui laico,qui nil tenetur ab eo, nec eſt
de iuriſdictione ſua rõne perſonæ, vel cauſæ. Dicit Inn.
quod nõ videt,quare debeat obedire,ſed excõicationẽ
ſemp debet ſeruare, quia cum eccleſia militans ſit in ip-
ſius poteſtate , nullus ꝯ ipſius mãdatum ſe debet ſacris
eccleſiaſticis immiſcere,alle.Hoſt.de hæreti.ad abolẽ-
dã,in prin.& remit . Hoſt.ad ſum.eo.tit.§.ex quib.cau-
6 ſis,ſub §.qđ aũt dixi.[Conſiliũ.]no.qđ ad † paſtoris p̃-
prij conſiliũ conſcientia propria in dubio eſt regenda ,
qđ dic,vt ſ̃.de ſimo. Matthæus,& de æta.& quali.ad au
res.Hoſt.[Nõ euidenti.]Quid ſi maritus ꝯfitetur impedi
mentũ , qđ ſciebat ante matrimonium ꝯtractum , vt quia
dicit,ꝙ ante matrimonium cognouit conſanguineã cõ
iugis , tñ hoc probare non põt ? Rñ.non poteſt vxorem
impetere,ſed potius vxor ipſum, vt patet ex his,quæ le.
& no.de eo,qui co.cõſan.vx.tranſmiſſæ,& de eo,qui du
xit in matri.c.1.ipſe tñ , qui certus eſt de impedimẽto ,
nec exigere poteſt, nec reddere, imò potius excommu-
nicationẽ tolerabit, vt ſ̃.eo.[contra legem.]non reddẽ
do, vbi reddere tenetur.[Iudicium conſcientiæ.]exigẽ-
7 do.ſ.vbi nõ põt exigere . ¶ † Secunda gl.q̃rit, & ſoluit.
¶ Vlt.q̃rit,& ſol. ¶ In gl.ideſt[in ſi.]vel depoſita. Hoſ.
¶ In gl.vlt.[ibi,ante matrimoniũ.]Hoſt.forte non ha-
bens hoc ver.in gl.non approbabat iſtud exemplũ , di-
cens, quod hoc nocere nõ debebat mulieri,quæ nõ fuit
particeps iniquitatis,alle.de eo,qui co.conſan.vxo.ſuę.
c.pe.& vlt.ſed loquuntur in affinitate ſuperueniente ad
matrimonium, & bonum eſt exemplũ . Dicebat autem
exemplificandum per dec.de ſecundis nup.dominus .

ADDITIO.

a ¶ In crimine.Quia non obediendo hoc caſu nullum eſt crimen,
& conſulum,vt non contumaciter reſiſtat,ſed per viam iuſtitiæ .

SVMMARIVM.

1 *Clericus quibus de cauſis perdat clericale priuilegium, & nu.
2.in ſi.& 5.*
2 *Clericus a laico quibus modis diſcerni poſſit.
Ex ſuperſcriptione ſumitur argumentum .*
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu.4.
Renunciare ea tantum poſſum , quæ me contingunt .*
5 *Additio gloſſarum .*

CAP. XLV.

1 Contingit. C.† Clericus ſi a prælato ſuo ter-
tio monitus non reaſſumit habi-
tum,& tõſurã , perdit priuilegiũ
clericale. Et in prima comitis quærela,in ſecunda proui
ſio ibi, verum quia. [Dięceſi tua.] loquitur epo, in cuius
dioec.erat comitatus , vel aliqua terra ſubiecta comiti.
2 [Tonſuræ.] tria † ponit hic p ordinẽ , p quæ cognoſci &
diſcerni põt clericus a laico.de primo, de vi.& ho.cler.
clericus.1. & 2.& c.clericos.de 2. e.ti.clericis.2. De ter
tio.e.ti.c.ſi.& ſ̃.ne cle.vel mo.c.1 . [Subterfugiũ.]ſic ſ̃.
de cle.co.ex parte.[Luxu.]quaſi luxuria, & diſſolutiõe.
Goff.(Protrahũtur.]dic vt ĩ.e.ſi iudex laicus,li.6.(Cri-
minib.) ſic ſ̃.de priuil.ex parte, vbi de hoc . Et vide qđ
no.in Cle.de vi.& ho.cle.qm̃, in gl.ſi ergo.(A te.)dięce
ſano loquitur, vt patet ex tex.& ſi nõ ex ſuperſcriptione,p
qđ patet,qđ nõ ſufficit illos a quocunq; moneri. & dixi
a de hoc ĩ.e.ſi clericos.a li.6.probatur idẽ ſ̃.eo. in audien
3 tia.(Extorres)i.excluſi, vel inexpertes.Abb.¶ † Gl.4.

alle. ad trinã monitionẽ tres concor. & ad caſum duas, all. dum intra in ↄ̃rium, & ſoluit. Iterũ alia duo, & ſoluit.
4 ¶ Vl. gl. notat, arguit, & dat ſĩlẽ. ¶ † In vlt gl. [ib. §. vſq; adeo.] vide ſ̃. eo. parochi anos, in 1. gl. & l. ſi quis ſeruũ, fit mihi iniuria, cũ hĩ ludibrio filius, vel ſeruus, licet volẽs. [Et ibi, ne pro l. 1.] pactum ſ̃m cũ emptore, ne ancilla proſtituatur, reſpicit illos, qui ab emptore emerũt ẽt ſine pacto. [Et ibi. l. 1.] ſi donaui ſeruũ, vt poſtq̃ tibi 15. annis ſeruiſſet, liber eſſet, poſſum mutare voluntatem.
5 ¶ † In gl. 2. [in fi.] & ſ̃. eo. cũ illorum, in fi. ¶ In gl. hæc eſt legitima, [ibi, ſed nõ in ↄtrarijs.] Dicebat hic abbas diſtinguendũ, aut clericus incedit in habitu clericali, & ſine armis, & tũc retinet priuilegium clericale vſque ad depoſitionẽ & traditionem factam curiæ ſeculari. ſ̃. de iu. cum non ab homine. Aut incedit, vel inuenitur in habitu ſeculari, puta in armis, veſtibus virgulatis, vel alijs clericũ nõ ↄdecentib. & tũc ſubdiſtingue. Aut non portãt tonſurã, quo caſu ab exercentib. iuſtitiã põt ſine pœna puniri. ſ̃. de priuil. ex parte, de apoſta. c. 1. Nõ exercẽs vero iuſtitiã, qui illũ percuteret ſciẽs illũ eſſe clericũ, excõicatus eſſet. ſ̃. eo. ſi vero. 2. licet ignorãtia excuſaret eũ, vt ibi, aut inuenitur deferẽs tõſurã, licet in habitu laycali, & tunc aut immiſcet ſe enormitatib. perſeuerãs in illis, & tũc ſine pena excõicationis puniri põt. ſ̃. e. cũ nõ ab hoie, &c. perpẽdimus, ẽt ab eo, q ſcit eũ clericũ, vt ibi, aut nõ perſeuerat in eis, vt quia ſemel furtum, vel homicidiũ ↄmiſit, & receſſit. & tunc ſubdiſtingue, aut eſt tertio monitus, vt deſiſtat, quo caſu perdit ex toto priuilegiũ clericale, aut nõ eſt monitus, & tũc gaudet priuilegio vt hic, & ſ̃. eo. in audiẽtia. Vide qđ dixi ſ̃. eo. perpendimus [& in fi.] dic vt de cler. con. c. vno, lib. 6.

ADDITIO.

a ¶ Si clericos. Et aduerte, cum hic dicatur. Tertio moniri, nõ ſufficit vna longa pro omnibus, vide gl. in clement. 1. de vi. & hon. cler. in ver. tertio. & Io. And. in Spec. de cle. non reſi. in rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Ab excommunicati denunciatione repellitur, qui eum nõ præmonuit, & ex communicauit.*
Et ſi communicaui, an perpetuo taceam, & vitare debeam.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 3.*
Per patientiam quis perdit ius exceptionis.
4 *Additio gloſſarum.*
5 *Cõionis exceptio, vel replicatio an & qua cauſa admittatur.*

CAP. XLVI.

1 In præſentia. Ab † excõicati denunciatione repellitur, qui non premonuit, & illi cõicauit. Dictum ponit, cuius rõnẽ ſubdit ibi, cum ſuper. [Obijcere.] in modum denunciationis, qđ ſequitur. hoc probat ibi, ↄmonitus. [Euitandum.] nunquid ſi cõicaui excõicato, perpetuo tacebo, an vero illũ potero vitare, ſi poſſum hoc probare? ar. q nõ tacebo, ſed vitabo. ſ̃. de except. exceptionẽ, de ſimo. p tuas. & fit ſpãle in excõicatione. nec ob. hoc ca. qđ põt legi ſ̃m Vin. vt dicã ſup gl. vel loquitur in teſte, vt. ſ. canonici nõ repellãt decanũ a teſtimonio, excõicationis ptextu, ex quo cõicauerũt illi. qđ poſſet tollerari ſ̃m Vin. i ciuili, vel cũ pduceret teſtis in cã denũciationis. hoc puto eſſe falſum, q replicatio cõionis tolat excep. p dec. de excep. a nobis. vel ſ̃m Vin. põt hoc intelligi, qñ decanus dicebat ſe abſolutũ, ad qđ probandũ inducebat hęc indicia, & ſup hoc vide qđ dixi de cler. ex.
a proposuit, ſuper fi. vlt. gl. [a] ¶ † Prima gl. ſignat ↄ̃rium,
2 & ſoluit. ſcdo elicitur. quod reprobat. ¶ In † 1. gl. [ibi,
3 ſi vxor, in fi.] vide de adul. in cap. 1. ſup 1. glo. [Et ibi labeo.] nõ teneor aquæ pluuiæ arcẽdæ, cũ patiente vicino opus facio, p qđ ſibi aqua nocet. [Et ibi. §. 1.] vide de cã poſ. cũ eccleſia, ſuper gl. antepe. [Et ibi, quos prohibet] vide in p̃. c. exceptionẽ, in vlt. gl. [Et ibi, l. vlt.] vide de
4 poſt. bonę. 1. ſup 1. gl. ¶ † In 1. gl. [ibi, rõne cõionis.] q. d. gl. excep. cõionis admittitur, replicatio repellitur. Et ſit ratio ſ̃m Vin. quia prima datur reo. 2. actori, vt ibi, ſed rei fauorabiliores. [Et ibi, cum dilectus] accuſans vero repelletur p peccatum, quod ↄ̃mit in participando excõicato. ſup. de accuſ. cũ P. 2. q. 7. quæ tendum, & c. accuſatio, Inn. Dixit hic Vin. quod ſi iſti de nouo moneãt illum, non obſt. communione admitterentur ad denunciandum. & fit ſpeciale, ne pereant communicando perpetuo, de excep. exceptionẽ. [Et ibi, excõicatio] de quo dic plenius, vt no. de reſcrip. c. 1. lib. 6. ¶ In gl. vl. [in fi.] quod dic vt ibi no. Hoſt. Dicebat Vin. q forte decanus dicebatur excommunicatus a papa, & communio illi notum induxerat excõmunicationem maiorem vt ibi, quare non eſt mirum, ſi repelluntur ab agendo.

ADDITIO.

a ¶ Vlt. gl. Vide Io. And. ſupra. eo. inquiſitioni, in gl. quando ſit impedimentum, ver. ſed quid ſi ille, & ſup. eo c. ſicut.

SVMMARIVM.

1 *Clericum percuti qui permittit, excommunicatus eſt, cum poſſit prohibere.*
Præſumptio, opinio.
Canonem, ſi quis ſuadente, quis incidat & quot modis.
Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.
3 *Defendere qui ceſſat aliquem, cum poſſit, an peccet, & fautor dicatur, ac incidat in canonem, & num. 4.*
4 *Additio gloſſarum.*
Redimere vitam alterius an ſuo pretio quis teneatur.
Non prohibens verberationem clerici, ſi poſſit, an incidat in canonem, circa fin.

CAP. XLVII.

1 Quantæ. C. † Excõmunicatus eſt, qui permittit clericum percuti, cum poſſit prohibere. permittit culpam, quam ſecũdo aggrauat ibi, Ne tamen. tertio aggrauationem declarat ibi, Eos. [Rectores,] vel quoſcunque clericos, aggrauatur tamen per hoc delictum. ſup. de pœnis, in quibuſdam. [Præſumptio] ideſt, opinio. [Interpretans] ipſa canonica authoritas. Dicit Hoſtiẽ. q canonem incidit ex verbis, qui percutit ex mente, qui mãdat, vel expreſſe conſentit, non tamen percutit. ſup. contingit, ex mẽte mentis in caſu ipſius decr. [Facinori] quod committitur
2 in perſonam clerici, vt eſt dictum. ¶ † Gl. 2. alle. concor. ponit duplicem op. & reſpõſionem Io. & aliorum cõtra
3 ſecundam alle. can. & reſpondet dupliciter. ¶ In † gl. 2. [ibi, necare] vide de infan. & lan. c. vno. ſuper 4. glo. [& ibi, §. hæc autem ancilla.] & ſi non aliter, ſaltem voce & ploratu forti iuuare debuit dominam. [& ibi, ſi data fuerat.] illi, qui non ſubmiſit metum, alias ſecus, vt ibi. & ideo non repetitur, quia merces eſt operarum, vel eximij laboris, vt dicunt hæ duæ leges. [& ibi, l. vlt.] ſi dedi pecuniam, vt mihi reddas, quod tibi commodaui, vel vt ſoluas, quod debes ex teſtamento, vel ex ſtipulatu, illam repeto. [& ibi, ſunt perſonæ] vide de iudi. dilecti. ſuper 1. gl. [Et ibi, ſancimus,] vide in prę. c. quæſiuit. ſu-
4 per vlt. gl. ¶ † In gl. 2. [ibi, non eſt gradus] vbi no. in fi. gl. an quis vitam alterius teneatur ſuo pretio redimere. [ibi non inferẽdam] vbi de hoc. & 2. q. 7. negligere. [Et ibi, §. hæc autem.] & §. potuiſſe. & §. ſe. & §. pen. Ho. [Et ibi pecuniam] ſi. quod no. ſup. de furtis. cap. penult. in vlt. gloſſ. & capit. ſequen. & ſup. de homi. ſicut dignum. Hoſt. [& ibi, ſiue.] repete video. [Et ibi, cum poſſum 23. di. nerui. 24. q. 3. tam ſacerdos. Vin. & Abb. [Et ibi intelligo] Idem Vin. (Et ibi, a ſocio) & j. eodem. dilecto. lib. 6. (Et in fi.) tenetur tamen is, cuius occaſione fit verberatio, ſi poteſt id prohibere, & non prohibet ſecundum Innocen. alle. Hoſtien. de homi. Petrus, de teſti. conſtitutis. Et hic tenẽt finaliter prædicti, qđ ſiue quis habeat verberantem in poteſtate, ſiue non, ſiue ille verberetur homine illius, ſiue non, incidit in canonem, qui poteſt prohibere, & non prohibet, dummodo doloſe dimittat,

alias

alias non. in hunc. n. vel aliũ canonẽ nullus incidit ſine dolo, ar. ff. de adul. l. pe. ff. de ſica. l. 1. & patet ſ. e. c. ꝓx.

SVMMARIVM.

1 *Excõicare prælatus non dẽt niſi monitione præmiſſa, quicũq; ſit, & ex qua cauſa, & in fi. & nu. 5. caſus excipitur, nu. 3.*
Maſculini appellatione etiam fœmina complectitur hic.
Conſtitutionis huius pœna quibus caſibus habeat locum, nu. 6.
2 *Monitio in omnibus præteritis neceſſaria eſt etiam in notorijs, in futuris minime.*
Monitor teſtis eſſe poteſt, excepto caſu,
3 *Idoneus quis eſſe præſumitur,*
Probare neceſſarium eſt negante reo.
4 *Menſis quot dies habere debeat.*
Mulctare, & plectere differunt genere pœnæ.
5 *Per requiſitionem probatur negligentia.*
Per imprudentiam ſiquis facit tenetur ad id, quod intereſt.
Superior eſt reuerendus, licet excedat, in fi.
7 *Remiſſioni in caſu huius conſtitutionis quot es locus ſit.*
Termini præfixio ſit, vt negligentia conſumetur.
8 *Abſolutionis beneficiũ cautione præſtita impenditur, præterquã in caſu, & n. 11. impediri põt a ſuſpẽſo ab ingreſſu eccleſiæ, & quo modo, nu. 15. ſecum trahit executionem, nu. 22.*
Abſolutus non iurat quo caſu hic, nu. 16.
In ea petenda, non offertur libellus, neq; petens repellitur per exceptionem & quam.
9 *Contra excõicationis ſententiam quid probari põt, & a quo.*
Reuocari poteſt a non ſacerdote, nu. 16. trahit executionem ſecum, num. 22.
In ſententiam priſtinam quandoque reducitur quis, reuocatur aliquando ab eam ferente, nu. 11.
10 *Error notarij quis.*
Probabilis, quis, nu. 10. probandus eſt. nu. 21.
11 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Iniuſtum quod dicitur ex cã, exempla, et ex animo n. 14. §. 1.
Exhæredatus legatum petens ſibi præiudicat. §. pen.
14 *Additio gloſſarum.*
Priuatio hic contingit excommunicati, & excommunicantis, & qualiter ſimul quæ videntur tempore fieri, tamen prius quid & poſterius intelligitur, ver. dicebat Goſ.
15 *Per alium poſſum. quod per me nequeo, quandoque.*
16 *In mora periculum vertitur ex nimia diſtantia.*
17 *In litem iuramentum quibus ex cauſis deferatur.*
18 *De intereſſe plene vbi & a quibus tractatur, & quis ipſum præſtet, nu. 19. & ſupra nu. 17.*
19 *Excommunicator iniuſtus ad quæ teneatur excommunicato, & nu. 17. & quæ de cauſa non teneatur, & num. 20.*
21 *In expenſis litis non condemnandus quis, ſi doceat de errore, iuncta gloſſa.*

CAPVT XLVIII.

1 Sacro. C. † Prælatus excõicare non dẽt niſi monitione præmiſſa & ex manifeſta & rationabili cauſa, & contrafacienti pœnam imponit. 2. punit ſubditum, qui falſo cõqueritur ſe excõicatũ iniuſte. 3. dicit qd iuris, ſi prælatus dicẽs ſe erraſſe, vult excõicatũ abſoluere, & aduerſarius appellat. 2. ibi, Verum. 3. ibi, ſi vero. (Ne quis) habẽs poteſtatem excõicãdi, quicunq; ſit ille. Hoſ. ſaluo quod dicam de epis. (aliquem) & fœminam cõprehendit. de hoc de elect. generali, li. 6. (Excõicationis) dixit Vin. ꝙ pœna huius cõſtõnis haberet locũ ẽt in ſuſpenſione, & interdicto, vt id faceret in fraudẽ huius conſtõnis: alias non habebit locũ pœna ſuſpẽſionis ab ingreſſu, bene tñ pœna ad intereſſe, & alia, nec te moueat dec. cũ medicinalis, vt dicã ſuper 4. gl. & vi. ſẽ qd dixi ſ. de exceſ. præl. c. 1. ſuper gl. antepe. (Competenti) dic vt ĩ. e. conſtõnem. 2. rñ. li. 6. Dixit hic Inn. ꝙ pœnã iſtã non incurrebat monens ſemel tñ.
2 dic vt ibi. (monitione.) monitio † in oĩb. præteritis neceſſaria eſt ẽt in notorijs. idẽ no. 24. q. 3. ecce, & c. de illicita. in futuris non, quia in illis tẽps monet. 5. q. 1. quidã, ſm Inn. (Perſonis) vel ſaltẽ vna. ſ. de teſtib. in oĩ. Inn. qd

non credo. Illud in euangelica, hoc in iudiciali. Itẽ monitor teſtis eſt, qa non de ſuo cõmodo, ſed ſalute moniti quæritur, hic teſtificaretur pro ſuo cõmõ ſaltẽ in euitatione pœnæ. (Præſentib.) ſi. ĩ. de hære. vt officiũ. §. verũ.
3 (Idoneis) tales † eſſe præſumitur, de pręſum. ca. fi. (Si neceſſe) quia ſubditus negat, vnde ei, qui dicit &c. ff. de ꝓba. ei qui. (Si ꝯ) ſ. excõicando ſine monitione. (Præſumpſerit) procedendo vt iudex, ſecus, ſi vt pars ſuum exequens officiũ. de hoc ſ. de cẽſi. venerabili, in gl. quia ſæpe, vltra mediũ. Inn. (Ingreſſum eccleſiæ) quid hoc importet, no. hic Inn. & Hoſt. qd expeditum eſt. ĩ. e. is cui, lib. 6. & ſcias, ꝙ licet talis non poſſit in eccleſia audire diuina, vt 5. q. 2. præſenti. dicit tñ Inn. ꝙ per eccleſiam tranſire nõ prohibet. de excõicato dixi ſ. eo. nup, ſuper
4 ver. orando, in fi. [Per menſem] quot † dies habere dẽat iſte menſis, vide ĩ. de elec. q̃ ſit, lib. 6. in 6. gl. pe. hic dixit, ꝙ habebit 30. dies, per c. de illicita. 24. q. 3. & quia hoc eſt quoddã medium, de off. deleg. quærenti, & quia cõiter vulgus ſic mẽſem recipit. [Interdictũ] niſi ſit eps, vel ſuperior. ĩ. e. quia periculoſum, lib. 6. [Mulctandus] alias plectẽdus. & ſm primã patet. ꝙ imponi poterit pœna pecuniaria. ff. de ver. ſig. qua pœna. ꝯ. ſ. de pœn. licet. ibi ſoluitur. Hoſt. [Manifeſta & rõnabili] ſi. de off. ord. ſi canonici. & c. q̃uis, lib. 6. & ſ. de vi. & ho. cler. monaſte-
5 ria. [Cauſa] pro paruis. n. & leuib. cauſis nõ † dẽt quis excõicari. 11. q. 3. epi. & c. nullus. [Taliter] ſ. ſine manifeſta & rõnabili cauſa, licet ꝓceſſerit monitio. [Requiſi-
2 tus] ſic ĩ. c. 1. lib. 6.ª de iureiu. breui. per hanc aũt requiſitionẽ probabitur negligentia ipſius. fit ẽt requiſitio, vt ſi voluerit, euitet hanc pœnam errorem ſuum corrigendo. de hoc ſ. de accu. qualiter. 1. ſed & licet non requiratur, ſi per imprudentiam hoc fecit, tenetur ad intereſſe, non ex iſto caſu, ſed ex lege, Inſti. de obl. quæ ex male. 1. rñ. ſm Inn. & no. ſ. de emp. & ven. c. fi. ad hoc, de re iud. eũ æterni, lib. 6. [Humiliter] licet. n. excedat ſuperior tñ
6 eſt reuerendus. [Reuocare] dicit Inn. hanc † decr. locũ non habere in excõicato, quia nõ parebat rei iudicatæ, qui abſoluendus non eſt, niſi pareat, cum excõicatus ſit pro manifeſta offenſa, de qua conſtat per ſñiam, a qua non eſt appellatum, de verb. ſign. cum olim, & e. ex parte. poſſet tñ quo ad alium articulum locum hr̃e, ſ. de cõdemnatione ad intereſſe, & alterius pœnę inflictione. dicit ergo, quod poſt abſolutionẽ iudex audiet illum agẽtem ꝯ iudicem, quia malitia, vel imprudentia eum condẽnauit, Inſti. de oblig. quę ex deli. in prin. nec obſtabit illi exceptio rei iudicatæ, a qua non fuit appellatũ: quia aliæ ſunt perſonæ, inter quas modo agitur. ſ. iudex, & excommunicatus, & aliæ inter quas fuit actum primo. Itẽ ad aliud modo agi. ſ. ad intereſſe, & alias pœnas, & ad aliud, primo. ſ. ad rem quę petebatur. ſubdit etiã decre. poſt: locũ habere, vbi quis excõicauit iudiciario ordine non ſeruato, & tũc ẽt ſi præter ap. deponat excõicatus querelã penes ſuperiorem, procedetur ad abſolutionem excommunicati, & ad condemnationem excõicatoris ſm tenorem huius decr. vide decr. venerabilibus, eo. tit. lib. 6. [Superiorem] excommunicatoris. [Remit-
7 tar] ex † quo iudex eſt, licet nõ ſubſit periculum, nec remittat, tenet abſolutio ſm Innoc. ĩ. eo. venerabilibus. §. vbi aũt, lib. 6. & vt dicit Innoc. hæc remiſſio non fie-
b ret, ᵇ ſi de iniuſta excõicatione conſtaret. 2. q. 1. nemo, ne ex eodem facto pœnam, & præmium conſequatur. ff. de nego. geſt. ſiue. [Terminum] ab ipſo ſuperiore præfigendum, & ſit hoc, vt facilius negligentia conſumetur, de con. coniu. ex publico. [Alioquin] ideſt ſi abſque moræ periculo remitti non poteſt: vel ſi excommunicator non vult illum remiſſum abſoluere. [Ipſe] ſuperior,
8 ſ. [alium] de off. ord. e. fi. [abſolutionis] ſi de † ſñia dubitet, an ſit iuſta, vel iniuſta. nam ſi conſtaret ipſam iniuſtã, nudo verbo relaxaret, vt ſupra, ſecundum Hoſtienſ. [Impẽdat.] nec in petitione huius abſolutionis erit ne-

ceſſe libellũ offerri, imo tũc de p'ano, & ex officio iudi-
c s examinabitur, & expedietur hæc cã, nec põt petẽs re
pelli per exceptionẽ ſpoliationis tũ ex gñali rõne, quia
i. cã ſpãlis eſt, in qua iuris rigor nõ ſeruatur, de do. & cõ.
c. 1. Tum quia per prædicta periculum eſſet in mora, qđ
ſolũ ſufficit ad abſolutionẽ dandã per hanc cõſtitutio.
alias mora, quæ vitari præcipitur, per ſolẽnia iudiciorũ
induceretur. Putat tñ Inn. ꝙ cõpetat exceptio, ꝙ alia
excõicatione ligatus ſit is, qui petit abſolui, quia illa ꝓ-
bata negatur abſolutio. s. eo. officij. intellige, vt ibi no.
in 1. & vlt. gl. & vt ibi dixi, ſed ſm eum hãc exceptionẽ
nõ habebit niſi is, cuius intereſt illũ non abſolui, & pro
quo excõicatus eſt. Alius. n. contra quem nihil petit, nõ
videt, quare admitteretur. Ipſa verò abſolutione præſti
ta, ſi petatur intereſſe, neceſſe erit libellũ offerri ſm In-
noc. & tunc poſſet conuentus excipere de ſpoliatione, ſi
cut & ĩ alijs iudicijs. s. de or. co. c. 2. de reſt. ſpo. frequẽs.
lib. 6. Nec putat, ꝙ ẽt ad iſtud intereſſe agere poſſit an-
te abſolutionem. s. eod. per tuas. [Inſonti.] i. innocenti.
[Exiſtat.] excõicator. Inno. [Probatum.] contra ſñiam.
9 † probari põt rationabile quoad cauſam, quæ euidẽter
apparet iniuſta, vel quia conſtat non illum, ſed alium
commiſiſſe delictum, ꝓp quod excõicatus fuit, de put.
vul. c. 2. vel conſtat plenè ſatisfactum, alias autem pro-
batio incumbit excõicatori, cum nec negatiua probari
poſſit. s. de probat. qm̃ cõtra. Hoſt. [Arbitrium.] ſatisfa
cere compellatur, quod eſt. ĩ. [Receptam] cum fuit ab
ſolutus. [Priſtinam] idem verb. s. de off. or. ſignificauit.
concor. .o. ti. ad reprimendã. in fi. de ap. quæſtioni. [Sa-
tisfactionem] ſic s. de off. or. ſignificauit. [Errorem] no-
10 torium † & patentem, vt probant ſequentia, pone ſm
Vin. ꝙ excõicauit intra terminum, quem ſtatuerat ab-
ſoluendum, de off. deleg. quærenti. [Reuocare] ſine cau
tione, nã cum cautione reuocat, ẽt vbi eſt dubium. Inn.
11 [Sententia] dicit † Inno. quoſdam mirari, quõ iudex re
uocet ſñiam ſuam, cõtra id C. ſen. re. non poſ. l. 2. & 2. q.
6. hoc ẽt, reſpondet vt ſcripſi, de app. cum ceſſante. ſup
1. gloſ. ad ver. hoc ẽt placuit. [Et tunc.] ſ. cum de errore
meritò dubitat. [Sicque.] ſ. reuocãdo ſñiam, vbi certus
eſt de errore, vel vbi dubitatur abſoluendo cautione re
cepta. [Præſcriptæ] de cõdẽnatione ad intereſſe, & alte-
rius pęnæ inflictione, pęnã vero interdicti ingreſſus pati
tur ipſo facto. [Cauens omnino] ſic s. de reſcr. cũ contin
gat, & concil. Vien. de fo. comp. quis, circa fi. [Canoni-
12 cæ.] s. de probat. qm̃. ĩ. de re iu. c. 1. lib. 6. ¶ † Gl. 3. tra-
ctat, quõ tripliciter excõicatio eſt iniuſta, & qñ dicatur
continere intolerabilem errorem, ponens op. Hug. &
Vin. & ꝯriam Tan. & Io. vl. obijcit, & ſol. ¶ Gl. 4. ponit
multiplicẽ pęnam male excõicantis. ¶. 5. arguit ꝯ. pro-
ponit opinionẽ, & ſolutionẽ. ¶ Gl. [quia nullas] exponit
literã, & alleg. ꝯrium. ¶ Gl. 1. [ad damna] exponit, quæ-
rit, ponit no. Io. & ſoluit. ¶ Gl. [ſic paret.] no. excõicato
rẽ poſt abſolutionẽ cognoſcere de iuſta, vel iniuſta ex-
cõicatione. Ad id obijcit, & ſoluit, demum quærit obij-
13 ciendo, alle. pro & ſoluit. ¶ † In 3. gl. [ibi, §. ſi quis ſine.]
ſine cauſa ſtipulatus ẽt ſine dolo, ſi poſtea ex illa ſtipu-
latione agit, dolo facit, & exceptione doli repellit. [&
ibi. l. 1.] qualiſcunq; ſit obligatio, nouari põt, dũmodo
ſequens obligatio ciuiliter, vel naturaliter teneat. ¶ In
gl. ideſt, [ibi, ſi qñ] ponit caſum dec. ſtatim allegatæ. [&
ibi, Iulianus.) vide hanc & ſe. de iniur. in nr̃a, in 1. gl. &
ſuper ipſa. ¶ In gl. q. d. ibi, cũ de indebito.) vide de cau-
ſa poſ. cũ eccleſia. ſup 4. gl. (& ibi. l. 1.) vide s. e. tit. cum
illorũ, ſup gl. pe. ¶ In gl. ſed qualiter, (ibi, qui ſolidum.
§. ẽt) vide in c. ſtatim alle. ſuper gl. ſed nũquid. ¶ In glo.
ſic. paret (ibi, l. vlt.) ſi exheredatus heres legatarij lega-
tũ petit, ſibi præiudicat. (& ibi, ad ſolutionem.) vide de
teſti. cũ veniſſet, ſup gl. 2. ¶ In vl. gl. (ibi, ne in abitris.)
vide de teſti. cũ a nobis, ſup gl. 2. (& ibi, diuus.) vide de
14 dolo, cũ olim, in 1. gl. ¶ † In gl. 2. (ibi, q. 1.) ibi de hoc in

ſum. (& in fi.) & in alijs, qui no. ĩ. eo præſenti, lib. 6. ¶ In
gl. 3. (ibi, ex cã) quia non ſubeſt cã, vel non vera, vel nõ
legitima. (& ibi, ex animo) ad vindictã. nam qđ ſeuientis
caſtigare neceſſe eſt, nõ plectatur ſæuientis animo, ſed
medentis. 86. diſt. odio. (& ibi, placet) Ad hoc ĩ. eodem
venerabilib. §. pe. lib. 6. (& ibi, cannonis) ſicut percutiẽs
clericũ, vel his ſi. (& in fi.) dicebat God. ꝙ licet vterque
incipiat priuari ſimul tpe, tamẽ naturaliter. i. intellectu
ꝓcedit priuatio iniuſte excõicati, & ſtatim ſequitur pri-
uatio excõicantis iniuſte. quia prima operatur ſecũdã,
ſicut infuſio gratiæ, & remiſſio peccatorum ſimul ſunt
tpe, tñ naturaliter. i. intellectu infuſionem gratiæ præce
dit remiſſio peccatorũ. 32. q. 1. cum renunciatur. facit
qđ no. de pe. di. 1. poſt prin. in c. magna, [& quod dixi s.
de app. præterea 2. ſuper ver. ſñiam. Idem Phi. qui ẽt di-
cebat, ꝙ iſti interdicitur ingreſſus ſub conditione, ſi cõ-
tra monitionem excõicauerit. locus eſt ergo pęnæ, cum
exiſtet conditio. ff. de verborum ſignific. cedere diem.
¶ In gl. 4. (ibi, ipſo iure) idẽ Innoc. (& ibi ſi qui ſunt) de
hoc ſupra de matri. contract. c. fi. (& ibi, de illicita) ſe
cunda quæſtione prima, nemo. (& ibi, excommunicat)
ſuſpendit, vel interdicit. (& ibi, medicinalis) lib. 6. (&
in fi.) quoad illos caſus. ¶ In 5. gloſ. (ibi, dẽt abſolui) ad
15 hoc de tẽp. or. eos qui, lib. 6. (& in fi.) hoc placet † Inn.
ꝙ ipſe abſoluat, ſed alius ipſum in eccleſiã introducet,
quod intelligit Hoſtien. etiam ex illius delegatione, de
offic. ord. cap. fi. & licet ſit contra, quia non poſſum per
alium, &c. 46. diſtin. ſicut, & quod vna via conceditur,
&c. ſupra de procur. tuæ, eſt tamen ſimile. ff. de iur. om.
iudi. l. prætor. ff. de neg. geſt. at qui natura. §. cum me ab
ſentem, ſm Hoſtien. Si vis alia ſimilia, vide quod no. de
reg. iur. poteſt quis, lib. 6. in verſ. & no. non placet. Inn.
quod quidam dicunt, illum in eccleſiã introducere poſ-
ſe, licet ibi officium dicere non poſſit. ĩ. eodem. reſpon.
16 & c. duobus. ¶ In gl. quia † nullas, (ibi, iurare) hoc bene
fatetur Hoſtiẽ. quod hoc caſu non ſit neceſſarium iura-
mentũ, nec quòd reluxans ſit ſacerdos, cum hæc ſit po-
tius reuocatio, quam abſolutio. (& in fi.) ibi ſoluitur in
1. gl. ¶ In gl. mora, (ibi, periculum,) quod eſſe poſſet ex
nimia loci diſtantia, ſecundum Innocẽ. ſupra c. relatũ,
& cap. nuper, in fin. (& in fine) & plenius, de elect. cap.
vlt. lib. 6. ¶ In gloſſ. communicatore, (ibi, vocari) ſcili-
cet illum, pro quo lata fuit, quod dic vt infra eodem ve
nerabilibus. §. 2. & 3. lib. 6. ¶ In gl. 1. ad damna. (ibi, iu
17 ramento) videtur, quod † quia de dolo excommunica-
toris agitur, deferri poſſit iuramentum in litem pro in-
tereſſe. ff. de in li. iur. l. 2. & l. videamus. §. fi. & l. in hac.
§. ſed iudex. Quidam tamen dicunt iuſiurandum in litẽ
non deferri, niſi cum ſuccedat in locum alterius rei, in
cuius exhibitione, vel reſtitutione ſit malitia, vel contu
macia, vt ſi non exhibeatur, vel reſtituatur res, quæ mã-
data eſt reſtitui. ff. de in litem iur. l. 2. videntur tamẽ ex
preſſe leges dicere, quod & ſi nullum præceptũ, aut ſen-
tentia præceſſit, tamen defertur iuſiurandum. ff. de do.
l. arbitrio. §. non tamen. ff. de in li. iur. in hac. §. fin. ff. ne
quis eum, qui in ius vo. l. fi. ff. re. amo. non enim. tamen
& ſi non deferatur iuramentum in litem, defertur tamẽ
aliud iuramentũ per canonem ſtatim alle. Inn. (& ibi
18 dicit Io.) & Vin. [& ibi, cum per † venditorem] de hoc
s. de iniur. c. pe. & Inn. plene tractauit de omni intereſ-
ſe, qd breuitatis, & deciſionis cauſa non proſequor. & ſi
vis proſequi, vide quaſi ad literam in Spec. de fruct. &
intereſſe, ver. & qm̃ in cauſis, vſque ad verſ. ſed qualiter
formabitur, & in ſumma Ho. de ſententia, §. quis ſit effe
ctus, verſ. ſed quia aliquoties, vſque ad fi. & per Dy. de
a reg. iur. mora, lib. 6. (& ibi, condemnationem) imo ſu-
pra de iure patrona. paſtoralis. Hoſtien. qui nota. ſupra
19 de app. ſollicitudinem, in princ. quod ſi per † canoni-
cos, vel alios cõſtare poſſit excommunicatum propter
eam cam non electum, qui alias fuiſſet electus, excom-
municator

municator tenetur ad conſimile beneficium, ſi illud da-
re poſſit per præ. decr. paſtoralis, alias punietur ad iudi
cis arbitrium, vt hic, & ſic hr̃ ratio non ſolum dãni, ſed
ẽt lucri. ff. de eo, qđ certo lo. l. 3. §. fi. Si aũt fuit electus,
ſed prætextu excõicationis poſt app. latæ confirmator
ipſum repulit, tenet ibi, qđ aget de iniuria ꝯ confirma-
torem, ar. quod leg. & no. ſ. de emp. & ven. c. fi. & in ſub-
b ſidium, ſi non ſit ſoluendo, ꝯ excõicatorẽ.[b] ff. de eo, per
quẽ factũ eſt. l. 3. ¶ In gl. quia nulla, [ibi, in eccleſia] ad
hoc C. de apoſt. hi qui. ¶ In gl. quia forſitan,] ibi, nõ eſ-
20 ſet] & forte † fuit error ex ſimilitudine nominis, perſo-
næ, vel loci, de reſcrip. c. fi. [& in fi.] vel non vidit priui-
legium. ſ. de priuil. cũ olim 2. Vin. vel errauit ſm decr.
de ſolutio. Odoardus, ſm Pet. vel erant opiniones iuri-
ſtarum, vt in excepr. de nũcio miſſo, de priori reſcripto,
vt patet ſ. de ap. vt debitus. nam ſi talem exceptionem
non admiſit, & propter hoc pars appellet, quam iudex
vt contumacẽ excõicat, probabile illius opinionis du-
bium illum excuſaret ſm Abb. ¶ In gl. quaſi dicat. [ibi,
l. 1.] ſ. eo. cũ illorũ. ad fi. ¶ In gl. ſed qualiter, [ibi, dubi
21 tare] vel dic, vt dixi ſ. gl. 2. ſm Ab. [Et ibi, litis] hoc † ve
rum facta fide de errore. & ſic facit ꝯ op. Ber. ſm Hoſt.
In gl. ſic patet, [ibi, l. vlt.] ſ. de elec. venerabilẽ, ver. fuit
quoq;. [Et ibi, acqeſcit] arg. ſ. de homic. exhibita. ¶ In
22 † gl. pe. [in fin.] & vide quod ibi dixi in gl. no. ſm dicit
hic Inn. ꝙ ſicut ſnĩa excõis trahit ſecum executionẽ, nec
impeditur per ſequentem appellationẽ, de ap. paſtora-
lis, ſic & ſnĩa abſolutionis per ſequentem ap. non impe-
ditur. Si vero præcedat appellatio, non impedit, qa ap-
pellans, ne abſoluatur, appellat a futuro grauamine. ꝯ
id, de ap. vt debitus. ſi tñ iuſtam hẽt cauſam, non impe-
dit abſolutionẽ, ſed cãm deuoluit, vt dicit gl. Ad primũ
dictũ facit, ꝙ dominus par ius & c. de pę. diſt. 1. verbũ,
& vide quod dicam in c. paſtoralis, ſuper gl. hæc ratio.

ADDITIONES.

a ¶ Mora. Et per Cy. Bart. Bal. & do. Bar. de Saly. in l. 1. C. de ſent. quæ pro eo, quod intereſt, pleniſſime.

b ¶ Excommunicatorem. Quando intereſſe non poteſt æſtimari, ſuccedit pęna, vide gl. plene in c. coram, de off. del. & Bar. in fin. ff. de præt. ſtipu.

SVMMARIVM.

1 *Hæretici, & libertatis eccleſiaſticæ violatores excommuni cantur, & num. 2. 3.*

Libertas eccleſiæ in quibus conſiſtat, & qui eam violare dicantur, & nu. 7. 9.

Eccleſiæ vniuerſalis, & ſingularis priuilegia multa, & quæ, a quibus data, & dari poſſint.

Papa etiam in temporalibus caſualiter exercet poteſtatem.

2 *Ab ea communicatione huius cõſtitutionis, abſoluit epiſcopus & quos, facta ſatisfactione.*

3 *Conſiliarij pari pęna feriuntur, & qui.*

Ignorantia excuſat, & nu. 4.

Scribens ſententiam latam per falſas literas dicitur excommunicatus, in fi.

4 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

Conſtitutio quando liget.

CAP. XLIX.

1 Nouerit C. † Excõicat hæreticos, & quoſdam
violatores eccleſiaſticæ libertatis. ſe
cunda principalis ibi, necnon fauto-
res. de his ſ. de hæret. c. 2. & ſ. eo. quantę. [Necnõ] repe
te, ſed excõicandi ſm Ho. [Libertatem] quæ cõſiſtit in
priuilegijs ꝯceſſis ſuper ſpiritualibus, vel tpalib. genera
liter, vel ſingulariter ſiue a Deo, ſiue a papa, ſiue ab alijs
principibus ſm Inn. Hoſt. & Abb. ſm quos a Deo multa
ſunt eccleſię conceſſa. ſed tangimus tria tantũ. Primũ
eſt illud, Quodcunque ligaueris ſuper terram &c. 23. q.
1. quodcunque, quod quantũ ad perſonam papæ exten
ditur ad interpretationem omnium dubiorum. ſ. qui
fi. ſint le. per venerabilem. §. rationib. Secundum eſt il-
lud, qđ decimæ, & primitiæ, & oblationes ad clericos
ſpectãt. hoc. n. a Deo cõceſſum intelligimus. 16. q. 1. re-
uertimini, quod dic, vt legitur, & notatur ſupra de deci
mis, a nobis, & c. tua. 1. Eſt & tertium a Deo cõceſſum,
ſcilicet, ꝙ eccleſia ſolas res eccleſiaſticas adminiſtret.
16. diſt. ſi imperator. ſupra de reb. eccl. non ali. cum lai-
cis. & ꝙ de ſpiritualibus ius condere, & iudicare poteſt.
96. diſtin. idemque, & cap. cum ad verum. multa & alia
priuilegia conceſſa ſunt a Deo clericis, quę continentur
in nouo & veteri teſtamento. A papa etiam multa pri-
uilegia ſunt conceſſa, ſicut eſt illud, quod qui in perſo-
nam eccleſiaſticam manum inijcit, eſt excommunica-
tus. 17. quæſtio. 4. ſi quis ſuadente, & quod in legatis ad
pias cauſas ſufficiunt duo teſtes, ſupra de teſta. relatũ,
ſecundum Innocen. quod dic, vt ibi nota. Multa & alia
priuilegia inuenies a vicario Chriſti conceſſa, quæ in iu
re canonico legi poſſunt. Ab imperatore etiam multa
priuilegia ſunt conceſſa, qui ſolus cum vniuerſis laicis,
& etiam clericis in temporalibus pręeſſe debeat, quò
ad ipſa temporalia priuilegium poteſt concedere gene
rale. 96. diſtin. cum ad verum. quod quandoque conce-
ditur loco quantum ad immunitatem, quandoque ec-
cleſię, id eſt congregationi fidelium. & quandoque ec-
cleſię Ro. ſiue etiam generali: quãdoque epiſcopis: quã-
doque perſonis eccleſiaſticis vniuerſis, vt colligitur C.
de epiſcopis & clericis. l. nemo. C. de his, qui ad ec. con
fu. pſenti. C. de his, qui in eccleſia manu. l. 2. in auth. vt
eccle. Rom. centum ann. &c. colla. ſecunda, & vt differ.
iudi. & de eccleſ. tit. collatio. 9. per totum. C. de ſacro-
ſan. eccleſ. & de epiſco. & cleri. in auth. de rebus eccleſ.
non alie. colla. 2. & vt clerici apud proprios epiſ. conue.
colla. 6. per totum. Multa & alia priuilegia in iure ciuili
ſparſa colligi poſſunt, quę nimis prolixũ eſſet per ſingu
la recitare. In ſupradictis omnibus priuilegijs intelligẽ
dum eſt hanc litteram locum habere. Sunt & alia priui-
legia ſpiritualia non vniuerſali eccleſię, ſed aliquib. ſpe-
cialibus ſeu ſingularibus eccleſijs, vel collegijs, vel per
ſonis cõceſſa ſiue a papa, vt ſupra, de priuilegijs, per to-
tum, ſiue ab imperatoribus, vel alijs regibus, ſiue princi
pibus mundi conceſſa. nã alij reges, & principes in his,
quæ ad ipſos ſpectãt, huiuſmodi priuilegia dare poſſũt,
vt patet in eo quod legitur, & notatur ſupra de reſtitu.
in integrum. auditis, ſupra de pręſcrip. auditis, ſupra de
fide inſtrumẽ. inter dilec. ſupra de decimis, dudum. In
quibus ſi quis contrauenerit, non incidit in canonem
iſtum, non enim qui facit contra libertatem iſtius, vel
illius eccleſiæ ſingulariter, dicitur propter hoc ſimplici
ter facere contra eccleſiaſticam libertatem, ſecundum
Innocen. cuius eſt mens totius iſtius gloſſ. quod autem
ſupra dixit quòd imperator ſolus præeſt temporalibus,
vt nota. ſupra eodem, glo. ver. ab imperatore, & ſequen
tibus, intelligas principaliter, ſiue generaliter, & regu-
lariter. Nã & papa etiam in ipſis exercet ſuã caſualiter
poteſtatem, vt not. infra eodem grauem, in prin. ſecun-
2 dum Hoſt. (infra duos) ſi poſt † ſatisfecerint, abſoluet
epiſcopus, quia papa ſibi non reſeruat abſolutionem. ſu
pra eodem nuper. & ſic dicit Guido Paduæ fuiſſe termi
natum. (Statutarios, & ſcriptores.) iudicantes ſecũdũ
ea, & iudicata ſcribentes ſtatim ſunt excommunicati ſe
cundum Hoſtien. nec excuſari poſſunt a toto, licet in-
terdum a tanto, ſupra, quod metus cauſa, faeris. Officia
les vero ſecundum Innocen. & Hoſtienſ. non ſunt ex-
a communicati, [a] niſi ſeruauerint, vel negligentes fue-
3 rint in eis delẽdis. (Conſiliarios † locorum.) ſi conſiliũ
dederint, quod ſeruentur. Idem dicunt quidam, & ſi de
derint contrarium conſilium, quia debent dimittere
dignitatem, vel officium, niſi deſtruant ſtatutum, ſi ha-
bent poteſtatem deſtruendi, ſupra de immun. eccle. ad-
uerſus. Primum dictum plus placet quò ad illos, qui

non habent poteſtatem deſtruendi. Innoc. facit Cle. de
vſu. ex grandi, verſ. eandem. Et dicit ipſe Hoſt. quod iſti
q̄que poſſunt habere excuſationē quo ad deletionē ſta
tutorū prædictorum, quæ ignorare pñt. ex quo vero cer-
tificati ſunt, & obedire neglig͠ut, conſtitutio illos ligat:
quod ferendū eſt ad ſanum intellectum & arbitriū bo-
ni viri, vt hoc. ſ. intelligatur, q̄ cito potuit bono modo,
conceſſo aliquo interuallo. Quid. n. ſi hoc primo ſciuit
de nocte, vel in feſto tam ſolemni, quod conciliū cōgre
gare non potuit, vel erat tunc infirmus? Hæc arbitrabi-
tur bonus iudex, ar. ff. de ſolutio. l. ratū, de dona. apoſto
licæ, ſm Inn. & Hoſ. [Publicam] ergo ſecus, ſi priuatam
ſcriberent, arguunt Ia. & Phi. ꝙ ſcribens ſñiam latā per
falſas literas ſit excōicatus. inducuntur ēt ſ̄. eo. quātæ.
4 2. q. 1. notū. ¶ † Secunda glo. ſignat ꝯtrium, & remittit.
¶ In gl. 3. [ibi conſcribunt] ad hoc de malefic. c. 2. in fi.
¶ In gl. ſic ſ̄. [ibi, ligat] & ſic hodie ligat cum iādiu fue
rit publicata. Alij exponūt poſt huius publicationem. i.
poſtq̄ in ſingulis fuerit publicata, quinimò, vt dic͠ut, fre
quenter eſt publicanda, ne poſſit allegari ignorantia. ſ̄.
de Iudæis, ita quorundā, & c. ad liberandam. Ignorans
enim hoc ſtatutum non videtur in excōicationem inci-
dere, quæ nō ligat niſi cōtumacem. 11. q. 3. nemo, igno
rans ēt non peccat. C. ne ſan. bap. l. 2. ff. de pe. abſentē.
1. reſpon. C. de ſica. lib. 1. ſup. de conſtit. c. 2. licet igno-
rās ius alia pena puniatur, de tēp. or. vel non eſt. ſup. eo.
cum illorum, in fi. & hoc eſt benignius ſm Hoſt. ſed pri-
mum verius, vt in ſeq. remiſſ. & in fi. [de hoc plene in fi.
6. li. ſuper data. ¶ In gl. [reſume. in fi.] vel dic vt ſ̄. dixi.

ADDITIO.

a ¶ Non ſunt excommunicati. Hoc verum, niſi tempore, quo ta-
lia edebantur ſtatuta, fuiſſent editioni præſentes. inf. eo. graue.

SVMMARIVM.

1 *Hoſpitalarij Hieroſolimitani per iniectionē manuum abſoluun-*
tur a priore ſuo, excipitur, nu. 3. & 4.
Eorum magiſter etiā ab eodē abſoluitur, præceptores et prio-
res a quo, nu. 3.
Abſoluere quandoque quis poteſt, non autem ligare, exēpla.
Subditus abſoluit ſuperiorem hic.
2 *Ratio vbi eſt eadem, ibi idem ius, quo modo intelligatur.*
Religioſi pro iniectione manuum deficiente abbate, vel præla-
to ſuo a quo abſoluantur.
Epiſcopus in deficientis abbatis, vel prælati religioſorum locū
ſuccedit, & quo caſu hic.
4 *Abſolutio eſt fori pœnitentialis, & a presbytero faciēda, in fi.*
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Extenſio priuilegiorum ſit ad alios, iunge gloſſam.
6 *Additio gloſſarum.*

CAPVT L.

1 Canonica. C. † Statutū de regularib. excōi-
catis pro iniectione manuū per
prælatos abſoluendis, ad hoſpi.
Hieroſo. extenditur, vt ipſorū prior illos abſoluat. & pri
mo ponit antiquū canonem, quē ſecundo prorogat ibi,
Nos igitur. & no. ꝙ dirigitur magiſtro, & fratrib. hoſpi-
talis Hieroſo. per id, quod dicit Magiſtro, probatur, ꝙ
ipſe magiſter, qui prælatus maior eſt ordinis, & laicus,
ab ipſo priore pōt abſolui, licet ille ſibi ſubſit, & eſt ꝯ
eos, qui dñt, ꝙ epſ illum abſoluet. & de hoc in Specu. de
ſen. prola. §. vt aūt, verſ. quid ſi prior. nec ſequitur, ſi po-
teſt abſoluere, ergo ligare, quia iſtud eſt volūtariæ, illud
vero contentioſæ iuriſd. qđ patet ēt in legato de latere,
qui abſoluit non ſubditos. de off. leg. ope. Item canon li
gat de abſolutione ſic diſponens. Item reſtringēda ſūt
odia, & ampliandi fauores, de iur. odia, lib. 6. Itē ſcias,
2 quod † no. gl. ſup. eo. cū illorū. §. ſi vero, quod idem eſt
in tēplarijs. Hoſt. ibi contra, niſi illi ſimile habeant pri-
uilegiū. licet. n. vbi eſt eadem ratio, ſit idē ius: illud tñ
verum cum agitur de extenſione iuris cōis: ſecus, ſi de
prorogatione priuilegij. dixit tñ hic, & ibi, ꝙ oēs reli-
gioſi, deficiente abbate, vel prælato qui poſſit illos ab-
3 ſoluere, ad diœceſanū recurrunt [Percuſſerint] in † clau-
ſtro ſm Hoſt. & in his, de quib. loquitur capitulū, ſepta
domus ſumuntur pro clauſtro, licet aliud clauſtrum nō
habeant, de vi. & ho. cler. qm. ſup. eo. ex tenore. Si ergo
percutiant extra clauſtrum, vel prædicta ſepta, abſoluet
epſ ſm Hoſt. & facit quod dixi in 1. gl. Guil. aūt in Spe.
de ſen. prola. §. vt aūt, ver. quid ſi monachi. dicit, ꝙ reli
gioſi extra clauſtrū ſe pcutiētes abſoluentur a papa, opi
nionē Abb. vide ſup. eo. cum illorum. §. ſi vero [Priore.]
4 non † dixit, priores, per quod dixit Hoſ. hoc eſſe ſpāle pri
uilegiū cōuentus vltramarini. in alijs ergo locis ſm eū
recurretur ad diœceſanum, nec poterunt abſoluere ſin-
gulares priores, vel præceptores manſionum, niſi aliud
haberent priuilegium. recurretur ergo ſm eum tunc ad
diœceſanum. remit. ad no. ſup. eo. de monialibus, & cū
illorum. §. ſi vero clauſtralis. [Presbyter] quia alias non
poſſet abſoluere ſm Hoſtien. cum abſolutio ſit fori pœ-
nitentialis. remittit in hoc ad ea, quæ ſm eum dixi ſup.
5 eo. a nobis. 2. ſup verſ. apud eccleſiā, & c. nuper. ¶ † Gl.
3. ad hāc extēſionē alle. quatuor ſimilia. ¶ In 3. gl. [ibi,
ſi ſponſa] priuilegiū, qđ hēt vxor in dote habet ēt ſpon-
ſa, quæ dotem dedit, ſed non nupſit, vel erat mort
ra. [Et ibi, oratio] vide de ele. in cauſis, in gl. hic habes.
[Et ibi, lex] Iulia. vide de iureiu. cū ꝯtingat, ſup gl. ſcda.
6 ¶ † In gl. 3. [ibi, ex parte] vbi de hoc. [Et ibi, iter] vbi de
hoc in gl. qđ dictū. ¶ In gl. pe. [in fi.] & hoc adde qđ ibi
a no.ᵃ in gl. ar. ꝙ. cauſa, in fi. quā gl. quidam non habent.

ADDITIO.

a ¶ Quod ibi, no. Iſta gl. ſentit, ꝙ licet laicus ſit incapax clauium,
tamen clerico ēt non ſacerdoti conuenire poſſūt, quod eſt no.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus, vel ſuſpenſus ob ſcandalum vitandū abſol-*
uitur & quo modo.
Inductio quibus modis fiat.
Cogendi qui.
2 *Diſpenſatio fit interdum ex temporum, & perſonarum & c.*
qualitate.
Circunſtantia quæ aliud ſuadent, quādoque faciendum facilius
tolluntur, quam ſubſtantia, num. 4.
3 *Epilogus, & ſuppletio gloſſarum.*
De forma quod eſt, non ſequitur eſſe de ſubſtantia.
Subſtantia rerum difficilius tolluntur, quam formæ, vel circū-
ſtantia.
5 *Iuramentum an ſit de ſubſtantia abſolutionis.*
Iuramentum quoddam formæ, quoddam obedientiæ, ad hoc
non tenentur religioſi.

CAP. LI.

1 Super eo. C. † Excommunicatus, vel ſuſpenſus
propter ſcandalum vitandum abſol
uitur per manualem promiſſionem
ſine iuramento. Communis diuiſ. ſecunda ibi, hoc tibi.
[Nolunt] aliquo modo, nec poſſunt ad hoc induci pre-
cibus, minis, vel terroribus: alias eſſent cogendi, vt ſe-
quitur [Reſpōdendum] de iure, quia quo ad contrariū
ſenſum verbum, ius commune continet hæc litera, ſed
quo ad caſum abſolutionis hac vice præſtandæ conti-
net gratiam ſecundum Hoſtien. [Induci] ergo ſecus, ſi
poſſunt induci. [Hac vice] ergo non alia (Manuali) nec
2 mireris, ſi ſic † diſpenſamus hoc caſu, cū interdum &c.
ſic continuatur ſecundum Hoſtien. [Et temporum] ſup.
& perſonarum, & cauſarum. 29. diſtinctio. cap. primo &
ſecundo, & per alia iura, quæ alleg. gloſ. [Seueritati]
ac ſi dicat de rigore iuris aliud cenſendum. Remit. Ho
ſtien. ad ſumm. eodem tit. §. & qualiter hæc abſolutio,
3 ſub §. primo. ¶ † gloſ. arguit pro opin. ſua, &c. & remit-
4 tit. ¶ † In gloſ. 2. [ibi ſubſtantia] licet enim ſit de for-
ma, non ideo ſequitur, ꝙ ſit de ſubſtantia, & facilius tol
luntur formæ vel circunſtantiæ rerum, q̄ ipſæ rerum ſub
ſtantię. ad hoc, qđ dicimus de pacto, vel conſuetudine,
per

Digitized by Google

perquæ tollitur primū, ſi non ſũt, vt patet de conſue.c. 3. ab. & ĩ de cõmo.c.vno, de depo.c.1.[Et in ſi.]Ho.
5 dicit † probari contrarium, maxime per cõtrariũ illius litteræ, & quia manualis obediẽtia ſuccedit hic loco iuramenti, & quia hoc ſit de mandato papæ. Ad primum de his, quæ ſi.a prœl.cum apoſtolica, in fine. Ad ſecũdũ. ĩ.de voto, magnæ, verſ.cum igitur. Ad tertiũ, quod no. eo.tit. ſi aliquando. nec obſt. ſecundum eum. de ma.& obe.cũ in eccleſijs, ver.& ne de ſua. vbi videtur innui, ꝙ ſi ſit arbitrarium recipere iuramentum, vel non, quia ibi non loquitur de iuramẽto formæ, quia iam illi preſtiterãt coram papa tempore abſolutionis, ſed de iuramẽto obedientiæ, ad quod nõ tenẽtur religioſi niſi ex cauſa, ſed ſufficit manualis promiſſio. eod. tit. legebatur.

S V M M A R I V M.

1 *Abſoluitur quis ad cautelam a ſuſpenſione præſtito iuramẽto, cum de viribus ſententiæ dubitatur, & cur fiat, num. 2. tunc iuratur conditionaliter, alias vero pure, nu. 2.*
Epiſcopum ſuſpendere non poſſet officialis archiepiſcopi, qui ſit præſens.
Relaxatio ſuſpenſionis ſit, non generalis interdicti in locum.
3 *Epilogus, & additio glaſſarum.*
In ſuſpenſionis venia, vel interdicti relaxatione inuetur, & in quo quare ſit abſolutio neceſſaria.
Interdictum quoddam fertur a iure.

C A P V T LII.

1 Venerabili C. † Præſtito iuramento abſoluitur quis ad cautelã, cũ de virib. ſñiæ dubitatur. [Turonenſis] metropolitani ſui, qui illũ ſuſpẽderat. [Archiepiſcopo] officialis ipſius ipſo præſente epm ſuſpendere non poſſet. ĩ.de of.ord.c.1. in ſi.lib.6. [Relaxauimus] hæc relaxatio loci non hẽt in generali interdicto prolato in locũ.
2 ĩ.eo.præſenti.lib.6.[a] [Ad cautelã] ſ. vt † poſſit cõicare
2 ſacris & eccleſiæ negocijs intereſſe, nõ ad hoc vt poſſit agere: non.n. in hoc eſt ſimilis excõicato, de quo ſpecialiter prohibitum eſt propter periculũ participationis. de exceptio.c.ſi. Inn. [In pręſentia] quod dic vt ĩ.eo. venerabilibus, li.6. [Corporaliter] cõcor. de pur.can. quotiens, vbi videas. [Si conſtiterit.] in abſolutione ergo ad cautelã præſtatur iuñn cõditionale, & in hoc differt ab
3 alijs, in quibus præſtatur pure. ¶ † Prima gl. cãm reddit, obijcit, & ſoluit. ¶ Vlt. gloſſ. quærit, & tripliciter ſoluit.
4 ¶ † In gl.1. [ibi, notabile.] qđ forte alibi non reperies. La eo. [& in fin.] ad idẽ ſ.c.proxi. Dicebat Inn. hoc verũ de ſuſpẽſione vel interdicto lato ab hoie. Sed ſi eſſet interdictum latum a iure, vt in ſimoniaco. vel notorio fornicatore, licet ſit neceſſaria diſpẽſatio, vt in fornicatore, vt not. de coha. cle. & mu. ſicut, & in ſimoniaco manus impoſitio, & diſpẽſatio. 1.q.1. ſtatuimus: nõ tñ credit, ꝙ nedũ iuñn, ſed ẽt aliqua abſolutio ſit neceſſaria ꝯrium dixi in p̃.decr. ſicut, vbi vide in gl.no.hic, circa mediũ ceſſabit ꝯrium, ſi hoc intelligatur, vt ibi diſtinxit. Fallit hoc in excõicato minori, quia abſoluitur. ſ.e. nuper, ad fi. & tñ eſt ſuſpẽſus vt ibi eoicando ſcienter. Si aũt aliqs ẽt ab homine ſine culpa interdictus eſſet, & hoc cõſtaret, nec iuñn, nec abſolutio eſt neceſſaria. non enim ligatus eſt apud Deum. in dubio ſecus, vt hic, ſm Innoc.

A D D I T I O.

a ¶ Li.6. Et an teneat ſñia, ſi cõtra faciant, vide in gl. licet de iure.

S V M M A R I V M.

1 *Contra libertatem eccleſiaſticam vbi ſunt locorum ſtatuta, eorum officiales & ſtatutarij huiuſmodi, quibus afficiantur pœnis. & n. 8. & 9 quæ contra eam ſtatuta dicantur, num. 3.*
2 *Eadem vbi læditur, apoſtolicæ derogatur ſedi.*
Eccleſijs ſi in temporalibus laici inferant violentiam, eos apoſtolica ſedes debet coercere.
4 *Chriſtiani in quibus ſeruiant Iudæis.*
5 *Clerici non ſubiacent ſtatuto laicorum, ſed eorum paſtores.*
6 *Vniuerſitas quibus caſibus ligetur ab edentibus ſtatuta.*
Quibus modis puniri queat, accuſari criminaliter non poteſt, ſed per ſyndicum defenditur.
In eam executio vt fiat; patitur capitis diminutionem.
Ab eius collecta nulli eximuntur.
Excommunicari qui nequeant.
Nomina collectiua ſunt iuris.
Propter vicinitatem quandoque puniuntur innocentes.
7 *Conſiliarij quoque excommunicantur.*
Tractus futuri temporis in odium pertinet ad iudicem.
Cautio in caſu huius conſtitutionis quæ præſtanda.
8 *Recuperatio feudorum non ſit per abſolutionem ab excommunicatione huius canonis.*
9 *Epilogus, & ſupplet o gloſſarum.*
Feudis priuantur incidentes in hunc canonem, & qui alias priuentur, & a quo.

C A P. LIII.

1 Grauem. C. † Excõicãtur officiales locorũ, in quib. ſunt ſtatuta ꝯ eccleſiaſticã libertatẽ, niſi faciãt illa deleri, & ſtatutarij feudis eccleſiaſticis ſunt priuati. Prima ponit querelã. ſcđa dat iudicẽ. 2. ibi, lõque. [Edẽda] ſicut ſit multoties in ciuitatib. Lõbardiæ. Hoſt. [Derogationẽ] no. ꝙ
2 † vbi læditur eccleſiaſtica libertas, ſedi Aplicę derogatur. hic tñ ſpãliter derogabatur, vt ſequitur. Itẽ no. ꝙ qñ laici ẽt in tpalib. inferunt violẽtiã eccleſijs, vel eccleſiaſticis pſonis, ſedes apoſto. hẽt hoc coercere, vt hic, & de re. ecc. nõ ali. c.ſi. nec eſt id agere ꝯ legẽ, ſed legis ſubſidiũ. ſ.de priui.c.2. pquę paret ſm Hoſ. papã caſualiter ẽt ſup tpalib. iuriſdõnem exercere, qui ſi. ſunt le. p vene-
3 rabilẽ, ver. rõnib. [Vel laicus] quo ad † vtrũq; ſuit iniu-
a ſtũ, ſi pciſum erat, cũ de ꝯſuetudine [a] curię exceptis feudalib. clericus ꝯ laicũ ſoleat impetrare, ſed & laicus ꝯ laicũ in eccleſiaſticis negocijs, qđ dic vt ſ.de iudic. cęterũ, & c. nonit. de fo. ꝯp. ſi clericus, & c. ex trãſmiſſa. & c. cũ ſit, & c. licet, & c. ex tenore. iõ ꝓmiſit hoc fuiſſe in derogationẽ ſed. apo. ſi tñ feciſſent ſtatutũ, ꝙ laicus nõ impetraret ꝯ laicũ niſi in caſib. cõceſſis, hoc nõ potuiſſet reprehẽdi ſm Hoſt. [Impetrauerit] vide ĩ.de immu. ec. qm, li.6. [Reddãtur] a colonis, vel inquilinis. ſ.de loca.c.pe.& vlt. [Agi] fiebat hoc in pęnã poſſidẽtiũ, cum
4 agri nõ peccent, imo † Chriſtiani prohibiti eſſe in ſeruitio Iudęorũ, ſeruiunt eis in agris. ſ.de Iudęis. c.1. & c. multorũ, ſm Gof. (Illius) de immu. ecc. c. vl. lib.6. [Sed bãno] ex hoc ꝯdẽnari poterãt ad certã ſũmã. qđ dic vt
5 ſ.de iniur. olim. Querit † Vin. & Ab. poſt eũ, quid ſtatuto laicorũ facto cõi vtilitate, ꝙ vadens de nocte ſoluat tñ, an clerici huic ſubiaceant? Dñt ꝙ nõ, ſed per ſuum iudicẽ ſunt arcẽdi de cõſue. eccleſia, & 96.di. bñ qdẽ. Secus dñt de bãno in pecoribus paſcendis, vel ad aquã ducẽdis, tunc enim tenentur paſtores de dãno, propter mercedẽ quam accipiunt illi ciues deputati ad edẽda
6 ſtatuta. Sed † nunquid per iſtos ligatur vniuerſitas? Rñdeo ſic, ſi in his conſenſit tota, vel tanta pars, ꝙ nõ prodeſt aliorũ ꝯdictio, vel ſi hoc ratũ hẽt, & idem, ſi monita non emendet, vel faciat emendari, arg. ſ.eo. quantę. non tñ poteſt excommunicari vniuerſitas, capitulũ, collegium, populus, vel hmõi. Nomina enim hęc ſunt iuris, nõ perſonarũ, quare in illis nõ cadit excõicatio, ſm Inn. Nam ibi ſunt pueri vnius diei. Itẽ eadẽ eſt vniuerſitas pñs, & poſtea, quę tñ non deliquit, & iniuſtum eſſet illos ſic ligari. 24.q.4.c.1. ĩ.e. Romana, ad ſi.lib.6. in caſibus tamen, de quib. ſ.dixi, punietur vniuerſitas ſpirituali pęna ſuſpenſionis, & interdicti. 17.q.4. vxor, & ca. miror, ſ.de ſpon. nõ eſt, & puniri pecuniaria pœna. ff. qđ me.cau. l.metum. §. animaduertendum, ſed capitali pęnã nõ punietur mortis, vel relegationis, ſed mutabitur in pecuniariam. ff. de his, qui not. inſa. l. quid ergo. §. pęnũ. imõ nec videtur ꝙ poſſit criminaliter accuſari, ſed debet ciuiliter conueniri, cum per ſindicum ſe defendat. ff. quod cu. vniuer. l.1. Procurator verò, vel ſindicus

non admittitur in criminalibus, de accuſa. veniens. §. licet. cōueniatur ergo ciuiliter. C. de fal. l. damus. C. quādo ciui. actio preiu. cri. l. vna. & mandetur ſnia executioni in bonis ipſius, ſi qua hēt: alias priuilegio vniuerſitatis priuatur, vt vlterius nō ſit vniuerſitas, & ſic patiatur
b quaſi capitis diminutionem. ff. qui. mo. vſuſ. amit. [b] l. ſi vſuſt. ciuitati. 25. q. 2. ita nos. vel fiet collecta ꝑ librā & ſolidū, a qua eximentur pueri, & alij innocentes, & qui contradixerunt, arg. de conſti. c. 2. Alij dicunt nullū eximendū, quod magis vr̄ Hoſt. vt tollatur materia malignādi, & excuſandi, & per ꝯñs, ne maleficia remaneant impunita. ſ. eo. vt famæ. Nā ēt ꝓp vicinitatē qñq; punitur innocēs. de hoc ſ. de exceſ. prę l. clerici, & altero ꝓ altero in certis caſib. qđ dic vt 1. q. 4. per totū, & in ſum. & Hoſ. remit. de ſimo. dilectus. 2. de iniur. in noſtra. [In
7 † ꝯſiliarios.] hi non erant excōicati, quia nec fecerant, nec fieri mādauerant, nec in mora erant delēdi, vel officium dimittendi ſm Inn. ſecus de ſtatutarijs, vt dixi ſ. eo. nouerit. [De cętero.] in odium ſic ſtatuentiū tractus futuri tpis ſpectat ad iudicem ſm Inn. qui remit. de pro
c cur. auditis. [c] & dicit Hoſt. ꝙ fiet hæc cautio per iuramētum, & idoneam fideiuſſoriam, vel pignoraticiā cautionem ēt appoſita certa pęna, arg. de præſumpt. literas. ex quo. n. circa hoc deliquerunt, cogēdi ſunt vt caueant, licet a principio non tenerentur. ad hoc de præſump. mādata, & c. ſcribam, & iura, quæ alleg. gl. hic. [Priuatos.]
8 vt dicit † Goſ. licet abſoluantur ab excōicatione, nō recuperant feuda. nec obſt. 16. q. 6. nos ſanctorum, & c. iuratos, quæ loquuntur, cum dominus perdit vaſallos ex ꝯñtia excōicationis hic, cū principaliter & directo pri-
9 uatur feudo ꝓp delictū. ¶ † Pe. gl. ſignat ꝯ̄rium, & quadrupliciter ſoluit. ¶ In 3. gloſ. [ibi, placet.] canon. poſt §. proxi. all. ¶ In gl. pe. [ibi, antiqua decr.] quæ dicebat illos excōicatos eſſe & infames, & ſic denunciandos, donec abſoluantur. [Et ibi, vel iterum] vel prius forte. [Et in fine.] dicit Hoſt. tria huius ſtatuti capitula. primū cōtra clericos impetrantes. 2. ꝯ̄ laicos. 3. de cuſtodiendo caſtro ſumptib. clericorum. Propter primū & vltimum excōicati erant ipſo iure: propter ſm nō, cum illud ſit ſolum contra ius cano. & conſuet. apoſtolicæ ſedis, non ſunt excōicati, ſed excōicādi. Tu dicas hodie ſecus, vt patet de immu. ecc. quoniam, lib. 6. Satis. n. eſt. ꝙ de cōſue. ſpectet ad forum eccleſiaſticum, vt ſit locus huic pę
10 næ, vt ibi. ¶ In gl. vlt. [ibi, priuare] dicit Hoſt. hoc † capitulū poſſe intelligi, qñ notorium eſt delictum. ſ. de teſti. co. ſuper eo. alias eſſent per pares condemnandi, de pęnis. ad aures, & c. in quibuſdā. §. ſacri, vbi de hoc. & ſic poteſt intelligi §. præterea, ſtatim alle. & §. ibi procedens, & §. inſuper, & illud quoque. vel ſm eum, vbi vaſallus cōmittit felloniā ꝯ̄ dominum, vel ſine ipſius conſenſu alienat feudum, cadit a feudo ipſo iure vt hic, & præ. l. & præ. §. ſacri. Sed ſi negetur, nec ſit notorium, neceſſe eſt, ꝙ per ſententiam declaretur priuatus, vt in ca. ad aures, & hic ſequitur, vel ſm eū in feudis eccleſiaſticis maior & fortior eſt ſentētia papæ, q̄ parium. ad hoc quod legitur, & no. de app. ſi duobus. §. 1. idem in delegato, maxime cum ex ipſius mandato dicat ſententiā, vt hic, de ap. nouit, & de elect. venerabilem, verſ. obiectioni. quod etiam fieri expedit ſecūdum eum, vbi ſunt potentes vaſalli, contra quos eccleſia domina procedere non auderet, arg. de immu. eccl. aduerſus. & ſic erat hic: alias decet, ꝙ etiam papa ad dominum feudi etiā eccleſiaſtici remittat cauſam, vt patet ſ. de iud. cętetū, de for. competen. ex tranſmiſſa, & c. verum.

ADDITIONES.

a ¶ Curiæ. De qua conſuetudine vide gl. ſi. in c. ſi clericus, & gl. 1. in c. ex tranſmiſſa, de fo. compe.

b ¶ Conueniri. Contra videtur no. Inn. in c. dilectus, el 2. de ſimo. & vide de materia iſta plenius per Bar. ff. de pęn. l. aut facta.

c ¶ auditis. & vide gl. in c. Romana §. caueant, eo. tit. lib. 6. & Bart. in l. 1. ff. de vſu.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatum alloquens in pertinentib. ad eius ſalutem, etiam verbis alijs interpoſitis, non eſt excommunicatus.*
An idem, ſi de pertinentibus ad ſalutem corporis, & ſi aliter communicent, ſecus, num. 2.
Ab eo & aliena detinentibus prædicatores, qui recipere poſſint eleemoſynas & nu. 3. & quando, ibid. an alij, ibid. vid. num. 4. & quæ alia recipi poſſint, num. 4.
2 *Incidenter quod agitur, non vitiat.*
3 *Prædicandi officium qui habent vniuerſale, in ſi.*
4 *A peccatoribus notorijs quæ recipi poſſint.*
De ætatibus hominum vbi agatur, in ſi.
5 *Pro in clericum manuum iniectione qui non incidant in canonem, & num. 9.*
Inſolentia quæ dicantur.
Mores prius, quam eloquentia paranda. Vitia ſine magiſtro diſcuntur.
Virtus minima.
6 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 7.*
Voluntate maleficia diſtinguuntur.
Pater filium corrigere debet, & præſidi offerre corrigendum.
8 *Additio gloſſarum.*
Inter oblationem, & eleemoſynam differentia, & ſupra n. 4.

CAP. LIIII.

1 Cum voluntate. C. † Alloquens excommunicatum in his, quæ pertinent ad ſalutem, ēt ſi verba alia interponat, excōicatus non eſt. Prædicatores præſertim qui aliter ſuſtentari nō poſſunt, ab excōicatis, & detinētib. aliena eleemoſynas recipere poſſunt. 3. ponit quoſdam caſus, quib. percutiēs clericum excōicatus non eſt, partes patent, & infra ſignabo. [Excōicationis.] ēt minoris. (Salutem aīæ) videretur ergo contrarium de ſalute corporali, quod poſſet intelligi de illo, qui negligit, vel contemnit. ſ. ti. 1. cum
2 infirmitas, alias ſecus. (In † locutione) vr̄ ſecus in oratione, menſa, & alijs, de quib. ſ. eo. nuper. Sed caueat participans a cohabitatione. 24. q. 1. omnia. ſm Hoſt. qui remittit ſ. eo. cum deſideres. (Incidenter.) i. quę incidūt, nec ad abſolutionem, nec ad ſalutem faciūt. Inn. (Principaliter. ſm Hoſt. ſed tñ inducunt. Vt ſi quærit de vxore, filijs, recitat ei dilectionem q̄ habuit ad genus ſuū, & his ſimilia. ſic verba ſtipulationis quāuis ſuperflua illam non vitiant. ff. de ver. obl. quæ extrinſecus. [Prædi-
3 catores.] §. & pars. 2. [Prędicationib.] quib. † oſtendūt, ꝙ res alienas illicite occuparunt, & illicite detinēt, & niſi reſtituant, cōminantur eis poenas æternas (Cōfeſſionibus.] in quibus ēt dicunt non remitti peccatum, &c. de vſur. cum tu. & hoc pōt ſine calumnia intelligi de ſacerdotib. curatis. ſ. ti. 1. oīs. item de vicarijs, & legatis papę, & de epīs viſitantib. & eorum vicarijs ad hoc miſſis. ſ. de off. or. inter cętera. Dici, Hoſt. ꝙ pro fratrib. Prędicatorib. & Minorib. putat, ꝙ hæc conſtitutio fuerit ſpecialiter promulgata, qui habent vniuerſale officium prędicādi, & in hoc ſunt per papam approbati, vt in Cle.
4 de ſepul. dudū. [Eleemoſynas.] no. † eleemoſinas recipi ab excōicatis, & peccatorib. quis notorijs. nam ad ipſas oēs tenentur. 86. diſt. nō ſatis. in ſi. & oibus maxime ſunt eleemoſynæ ſuadendæ, vt per eas mereantur ad pœnitentiam citius peruenire. 26. diſt. deinde, in ſi. Oblationes aūt a talibus recipiuntur. 90. diſt. obligationes,
a & cap. eorum. [a] Ratio diuerſitatis eſt, quia eleemoſyna ſit in occulto, de quo nihil ad eccleſiam. ſupra de ſimo. ſicut nobis, in ſi. Oblatio vero in publico, quæ prohibetur ne exinde peccator cōſoletur, & ne peccatum illius videatur publice in eccleſia approbare, ſecundum Innocen. Et quid dices, ſi eleemoſina fiat in publico? Reſpō. non mutatur propter hoc, ſecundum Hoſtien. ius iſtud, quia ſemper eſt natura ipſius conſideranda, quæ debet potius fieri in occulto. Matth. 5. G. Decimę etiam

a tali-

a talibus licite exiguntur, quod intelligas de realib. ſ.
de decimis, de terris. Sed nec decimæ, nec eleemoſynæ
recipiendæ ſunt de illicite acquiſitis, vt ipſæ res illicite
acquiſitæ detineantur, licet ex fructibus earum, cũ ſint
tales decimæ recipiantur, vt no. ſ. de decimis, ex tranſ-
miſſa. Mortuaria vero quæ pro anima dantur, non ſunt
recipienda ab excõicato, cum nec pro eo orandum ſit.
18. di. c. ſi. Si vero non pro anima, ſicut alij priuato ex-
cõicatus aliquid leget eccleſiæ, illud recipere põt, quia
nec teſtari prohibetur excõicatus, ſm Inn. cuius eſt mẽs
totius iſtius glo. Tu vero dicas ſm Hoſt. ꝙ pro excõica-
to non eſt orandum ſpecialiter, de cõ. di. 1. c. ſi. Nam in
genere ẽt pro hæreticis in paraſceue orat eccleſia. ſed
& oratio dẽt fieri generalis. 13. q. 2. non extimemus, tñ
nihil debemus recipere ab excõicato, nec cum eo cõica
re in aliquo niſi in caſu a iure cõceſſo, vt patet in eo qđ
legi & no. ſ. eo. ſi vere, rñ. 1. verſ. 1. & c. cũ deſideres. §.
1. in fi. ſm Hoſt. & no. de ſen. ex. decernimus, lib. 6. vbi
b de teſtõ pleniſſime [b] dicam ſuper vlt. glo. [Licite.] fuit
dubitatio, quia ſcienter recipiẽdo eleemoſinas de alie-
no crimine participare videntur, ſed excuſantur, qa ꝓ-
curant illorum vtilitatem, quorum eſt res, & ſalutẽ de-
tinentium. ex quo ſequitur, quod alias realiter a talibus
eleemoſina recipi nõ deberet. 1. q. 1. nõ eſt putãda. 17.
q. 4. miror, ſm Hoſt. [Si qs vero.] §. & 3. pars. [Officij.]
5 et † ſine dignitate, qui nõ incidũt, licet ſubditos percu-
tiãt, & qđ ĩ. dr̃ de prælatis, reſpicit habentes dignitatẽ
ſm Inn. vnde Goſ. exemplificat de cantorib. & his, qui
regunt chorũ. [Deuotionis.] ſic ff. de iniur. apud Labeo
nẽ. §. adijcit. Hoſt. [Adoleſcẽtes.] de his ętatib. in proę-
mio 6. lib. in prin. magnę gl. [Inſolentijs.] quaſi fatuita
tib. ſuperbijs, & malis morib. [Boniſq; morib.] Plinius
ſecundus lib. 3. epiſtola ad Corneliã de filio, Trade illũ
præceptori, a quo mores primum, & mox eloquentiam
diſcat, quæ male ſine morib. diſcitur. Et Sene. 7. natu-
ra. qõ. Virtus ducem, rectoremq; deſiderat, ſed ſine ma
giſtro vitia diſcuntur, Hiero. ad Athletã. C. quorũ virtu
tes aſſequi nequis, cito vitia imitaris, & vide quod ibi
6 pręcedit in Hier. ¶ † Gl. no. [qđ.] no. ratione officij & c.
cauſam reddit, & dat ſimile. ¶ Gl. [ergo non.] arguit a
contrario, & cãm reddit. ¶ Pe. gl. proſequitur, qđ dicit
de correctione familię notãs ex tex. 6. caſus, & quatuor
addit. ¶ Vlt. gl. no. a ꝯrio aliud in ſacris. ſcđo querit, &
7 ſoluit. ¶ In † glo. t. [ibi qui iniuriæ.] loquitur in illo, qui
iniuriandi animo ianuam fregit, & per alios res amotæ
ſunt, qui nõ tenetur furti. ¶ In gl. ſic. ſ. [ibi. l. 5.] incipit,
ſed & ſi, vide ſ. eo. veniens, ſuper vlt. gl. ¶ In gl. penul.
[ibi ſi filius.] caſtigat pater filiũ, quem in poteſtate ha-
bet, ſi debitam fidem ſibi non agnoſcit, & ſi perſeuerat
in contumacia, põt acrius punire, & præſidi offerre, qui
8 dicet ſniam, quam pater volet. ¶ † In gl. 3. [ibi eleemoſi
na.] melius diceret, oblatio. & hoc tũc demum, cũ ſunt
manifeſti. Eſt enim dr̃ia inter hæc duo, vt dixi in text.
¶ In gl. poteſt. [ibi pro maxime.] Inn. exponit pro tñ,
quod eſt tutius ſm Hoſt. alle. in ar. ſ. eo. inter alia, in fi.
¶ In gl. ſic. ſ. [in fi.] & ſ. de homi. presbyterum, & c. ad
audientiam. Hoſt. ¶ In gl. no. ꝙ [ibi diſciplina] & ca. cũ
beatus, vbi de hoc in prima gl. [& ibi, negauit.] l. ad Ti.
5. B. [& ibi, & magiſtris.] idem no. 23. q. 5. ca. 1. ad fi. in
gl. magiſtri. [& in fi.] Hoſt. dabat caſus per hos verſus.
Officium. ſ. eo. vniuerſitatis. §. laici. & c. 3. 1. rñ. & 1. §.
Scelus, etiam ſi percutiens aliquãtulum motus ſit. ſ. e.
veniens. Pater doctorq; propinquus, vt in hoc §. de his
omnib. probatur affectus. ſ. matris, filiæ, ſororis, & vxo-
ris. ſ. eo. ſi vero. ĩ. §. fi. Dominus, familiam corrigẽs, vt
hic. Vis. iſte caſus reſpicit inferentem vim. ſ. eo. c. 3. §. ſi
vero, & enormitatib. ſe immiſcentem. ſ. eod. perpendi-
mus. & c. cum non ab homine. Et correctio. iſte caſus re-
ſpicit leuitatem reprehenſibilem clericorum, & omnes
caſus, qui ipſos incorrigibiles reddunt trina monitione
præmiſſa. ſ. e. cõtingit. & c. in audiẽtia. Ludus. ſ. c. 1. §. 1.
in fine. Quiſq; ſit exceptus. ſ. a pęna canonis. Si ſit mo-
deramine tectus. id eſt niſi ſit enormis exceſſus, & niſi in
defendendo excedatur modus. Hos aũt caſus dicit ſpa-
cioſius exponi in ſumma. eo. ti. §. quis poſſit, ſub §. ſuper
illo autem canone. Abbas autem hic dabat alios verſ.
Quinq; bis excipiunt cauſę de canone latę. Poſtera, offi
ciũ, ſchola, ludus, pellere, vim vi, Ordinis ignar', ſoror,
vxor, filia, mater. primi placẽt. ¶ In gl. vlt. [ibi, ſacrorũ
ordinum.] de hoc ſ. de æta. & qua. indecorũ, ibi vide in
& ſuper 1. gl. Bar. Brix. in fine quæſtionis, quæ incipit,
Quæritur, vtrum pater, dicit de patre percutiente cleri-
cum in ſacris cã correctionis, ꝙ non eſt excõicatus ſm
Da. & Ta. quia licet non ſit in eius poteſtate, tñ manus
illa non eſt iniurioſa. dicit demũ Laur. & legiſtas tene-
re, ꝙ talis ſit in poteſtate patris, in auc. de ſan. epiſc. §.
presbyteros, & C. de epi. & cle. ſacroſanctæ. dicit aũt ip
ſe Bar. ꝙ ſibi vr̃ qõ ſoluta per hunc finẽ. [& ibi, in cano-
nem.] ad hoc ĩ. eo. ti. ſi ſacerdos, lib. 6. & idem Hoſtien.
[& in fi.] de hoc de reſtitu. ſpo. olim. 1. in vlt. glo.

ADDITIONES.

a ¶ Eorum. Ibi vide gl. & contra iſta videtur tex. in ca. 2. de rapto.
vbi raptorum eleemoſina recipi prohibetur.
b ¶ Pleniſſime. & vide Feder. de Senis in conſ. 71. q. 113. vbi no. lo-
quitur.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicato communicans in crimine damnato, excom-*
municatus eſt maiori.
Participare crimini damnato qui dicantur.
2 *Additio gloſſarum.*

CAPVT LV.

1 Si concubinæ. C. † Cõicans excõicato
in crimine damnato, ex-
cõicatus eſt maiori. [Eoſ
dem.] ſ. clericos, & concubinarios. & eſt idem de quocũ
que alio. Si. n. mulier pp fornicationem eſt excõicata, q
cunq; illam cognoſcit, in crimine damnato participat
cum eadem, ſm Hoſ. illud puto verum de ſimpl'r excõi-
cata, ſed ſi ſpecialiter pp concubinatum alicuius cleri-
ci, tunc ille ſolus participat crimini damnato, & non a-
lius, & per hoc dico, quod ſi in genere pp fornicationẽ
clericorum innominatim damnata eſſet, ꝙ ſoli clerici,
& non laici participarent crimini damnato, & maiorẽ
incurrerent. [Non eſt dubium.] hoc tñ videbatur dubi-
tatiue dici. 11. q. 3. c. 3. pp quod forſan fuit hoc declara
tum, ſm Hoſtien. [Communicat.] publice, vt in princ.
2 cap. ſm Vin. ꝙ non credo. ¶ † In glo. 1. [in fi.) & ſ. eod.
nouerit, ad idem ſup. eod. ſignificauit.

SVMMARIVM.

1 *Clauium poteſtatem minor ſacerdote non habet.*
Abſoluendi poteſtas a conſuetudine, vel a iure confertur.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Furioſi curator per internalla furoris habet effectum et actũ.
3 *Suppletio gloſſ.*
Gloſſam reprehendit Hoſtienſis.

CAP. LVI.

1 Duobus. Breue eſt. & dic (duobus.) ſacerdoti
bus, quia † nec minor hẽt poteſtatẽ
clauium ſm Hoſt. (Collata.) a con-
ſuetu. de exceſ. prę. accedentibus, vel a iure, ſ. tit. 1. c. fi.
2 vel a ſuperiore. ſ. tit. 1. omnis. Hoſt. ¶ † Gl. 1. obijcit, &
dupliciter ſoluit. ¶ In 1. gl. (ibi. l. pe.) ſi furioſus habet
dilucida internalla, curator eius tempore ſanæ mentis
habet nomen tantum, tempore furoris habet ẽt actum,
3 vel effectum. ¶ † In gl. 1. (ibi, reſpondeo.) primam iſtã
reſponſionem reprehendebat Hoſt. dicens, ꝙ ſm eam
nil eſſet ſpeciale in minori, ꝙ tñ vult ponderare tex. te-
nebat ergo ſecundam, poſtea dicens ſe audiuiſſe, ꝙ Ber
nardus illam tenebat in additionib. dicit ſe additiones
eius nõ vidiſſe. (& ibi, ſacro.) & qđ ibi no. ĩ gl. ſed pone.

SVM-

S V M M A R I V M.

1 *Hoc capitulum ſublatum.*
Miniſtri, ſeu curati per alios facere poſſunt, quod ipſi nequeunt,
Ex officio quod competit alij committi poteſt.
2 *Semel quod conceditur pluries fieri põt imminẽte neceſſitate.*
Interdicti tempore quæ liceant, & nu. 3. & quare, n. 4. & 5.
quibus rationibus violatur. nu. 3.
Euchariſtia ſeruanda & quando renouanda, et quæ ſumenda
non denegatur, ſi poteſt haberi.
Vna in plures diuidi poteſt.
Ferraria quando interdicta.
4 *Epilogus, & additio gloſſ.*

C A P V T LVII.

1 Permittimus. Breue. & † hodie ſublatum, vt ĩ. dicam. [Miniſtris.] alij ergo non poſſunt, nec vr̃ ꝙ miniſter alteri cõmittere poſſit, arg. de off. deleg. c. fin. §. fi. vel dic ꝙ pñt, quia qui per aliũ &c. ſ. eo. mulieres. Inn. non. n. cõpetit ex cõmiſſione, ſed ex officio, de off. or. c. fi. Abb. dicit Hoſt. ꝙ curati ſi non hñt ordinẽ, pẽr ordinatos hoc fieri facient, ar. 7. q. 1. pontifices, de con.
2 eccl. vel al. aqua. [Semel,] vel † pluries, ſi imminet neceſſitas. ff. de edẽ. l. veluti, & in eo, qđ l. c. & no. de of. archi. mãdamus. Quid. n. ſi repente infirmantur tot, ꝙ nõ ſufficit euchariſtia reſeruata, certe prouidendum eſt. ĩ. de re. iu. ꝙ non eſt, de temp. or. literas. dẽt aũt miniſter diſcrete agere, vt. ſ. plures reſeruet conſiderata multitudine populi, & loci infirmitate. ſciat ẽt vnam inter plures diuidere, nec illã ſeruet vltra hebdomadam, ne putreſcat, & ſi non occurrerit ſibi infirmus vltra hebdomadam, ſumat presbyter antiquam cum altera noua, quã conficiet, & alterã innouatam reſeruet, & in omnib. temperatus ſit, ne quid nimis, de of. cuſt. c. 1. ſm Hoſt. [Hebdomada.] hodie dic vt ĩ. eo. c. vlt. §. adijcimus, & §. ſe. lib. 6. ſed adhuc hodie ſi papa iuſſiſſet exire clerum, reſeruãdo ibi parochiales ſacerdotes pro ſacramẽtis, quę cõferi pñt tpe interdicti, vt nũc Ferrarię, locũ haberet, qđ hic dr̃, & nõ qđ dr̃ in præ. dec. vlt. [Non pulſatis.] 4.
3 ponit † ꝑ ordinẽ, per q̃ rorũ quodlibet tranſgreſſũ violatur interdictũ. ad idẽ ſ. ti. 1. ꝙ in te, ſm Hoſt. [Nõ negatur.] de facto negaretur, ſi nõ poſſet haberi, nec haberi poſſet ſine miſſa rite per ſacerdotẽ celebrata, de ſum. Tri. c. 1. §. vna. ꝯceſſa ergo euchariſtia, & concedẽda eſt miſſa, ſecundũ Hoſ. qui per hoc arguebat licere cõficere chriſma tempore interdicti eadẽ ratione, quod eſt terminatum, ĩ. eo. qm̃, lib. 6. immo volebat innuere, ꝙ id liceret tunc alta voce pulſatis campanis, interdictis tñ, & excõicatis excluſis, quod poſtea correxit, dicẽs ſe nõ
4 habere ius expreſſum. ¶ † Glo. 1. duplicem cauſam ponit, quare tpe interdicti iura celebrare permittunt, quãdoque fauore celebrantium, qñq; aliorũ. ver. ſed qñ, re
5 ſpon. ꝑ ꝯtrium. ¶ † In gl. 1. (ibi, perſonarũ celebrantiũ.) & per hoc intelliges finẽ gl. (& ibi trib.) al. incip. tãta.

S V M M A R I V M.

1 *Satisfaciens clerico, quem læſit, ob hoc ab epiſcopo non poteſt abſolui, niſi in certis caſibus.*
Pro excommunicationis ob manuum in clericum iniectionem abſolutione quis papam, vel eius legatum adire non cogitur, & num. 2.
2 *Ab excommunicatione alia, quam pro manuum iniectione quis abſoluat.*
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Hoſtienſis arguitur multæ reprehenſionis.
Gloſſarum cum additionibus mentio.

C A P V T LVIII.

1 Quamuis. C. † Satisfaciẽs clerico quem læſit, propter hoc ab epõ non poteſt abſolui niſi in certis caſibus. 2. ibi, niſi. [Facultates.] & conſiderata qualitate perſonæ, & q̃titate iniuriæ irrogatæ, ad hoc ſ. eo. cum illorum, ver. in excommunicato, & §. ſi vero, ſecundũ Hoſt. [In infirmitate.] vel propter mortis periculi, vt quia podagram patitur, vel febrem quartanam. Inn. [Inimicitiam.] quæ timetur in
2 via. Inn. [Senili.] dicit ſm, ꝙ ex quo ſenex eſt, a licet videatur fortis ad ſubeundum laborem, tñ, q̃a eſt periculum, abſoluetur. [Impotentia.] dicit Hoſt. ꝙ ſ. capitulo ſunt 7. caſus, iſte vero eſt 8. & generalis, ſed nonus, qui ſtatim ſequitur, eſt generaliſſimus ſecundũ eum. [Iuris beneficio.] decimus caſus. & dic iuris communis, vel priuilegij in corpore iuris redacti. hoc pp religioſos dico, de quibus ſ. eo. cũ illorũ, & c. canonica, & pp eos, qui non ſunt ſui iuris. ſ. eo. mulieres, vel priuati, corpore iuris ſit clauſi, vel man dati ſup hoc ſpecialiter facti. ſ. e. pontifices
2 ad fi. ſm Hoſ. [Excuſetur.] vt † dicit In. hæc locũ habẽt in excõicato pro manuũ iniectione, ſed ſi al. excõicatus ſit a iudice, vel a iure, licet abſolui poſſit i mortis articulo, ar. ſ. eod. a nobis. 2. ad fi. in alijs caſib. qui hic ponuntur, nõ, ſed tãtũ ab excõicatore, vel illo, ad quẽ ſpectat,
3 abſoluendi ſunt. ¶ † Gl. [ſi ſupra.] ſignat ꝯtrium, & ibi remittit. ¶ In gl. vlt. [ibi, inopia.] Hoſ. hic reprehĩdit Gl. de eo, ꝙ non dicit, dicens ꝙ male dixit de ſenibus, & perpetuo impeditis. nã primum nõ minuitur, ſed augetur: ſecundũ vero, ex quo perpetuũ eſt, non eſt tpale. remittit aũt ad ea, q̃ ſm cũ dixi ſ. eo. q. de his, & ſunt ſimilis iniuſta reprehenſio, de qua dixi ſ. eo. contingit, ſed ſorte fuit antiqua G. poſtea in additionibus cãcellata, qđ non credo, q̃a antiquis gloſſis abſq; additionib. ſtudui.

A D D I T I O.

a ¶ Senex eſt. Quis dicatur ſenex, vide de hoc in c. quoniam, vt lit. conteſt. in prin. & vide ſup. eo. quod de his.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatio ſimpliciter lata, intelligitur de maiori, et n. 4. eſt fauorabilis, & medicinalis, duplex eſt, et vis vtriuſq; numero 4.*
Dubitandi & decidendi ratio, & nu. 4.
Pœna mitior eligenda, fallit hic in excommunicatione.
Tutior via in dubijs eligenda.
2 *Sententia iudicis, & iuris adequantur.*
Excommunicatus maiori non poteſt abſolui a minori tantum, niſi ſeparatim eſſet minori ligatus, & n. 3.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum. nu. 4.*

C A P. LIX.

1 Si quem Caſ. † Excõicatio ſimpliciter lata intelligitur de maiori. reprobat autẽ hęc dec. opp. La. quam no. olim de app. pręterea. 2. per l. ſi præſes. ff. de pœ. per quam l. & l. interpretatione. eo. tit. & regulam in pœnis, de reg. iur. lib. 6. & eo. tit. in obſcuris, cum ſuis cõcor. videbatur potius ꝯtrium dicendum, vt. ſ. cum iudex dicit, excõico te, intelligatur de minori, cum ſñia ſit pęnalis, dicit Hoſ. illa iura vera in pœnalibus corporalibus quę ſunt odioſę, & in pecuniarijs, ſecus in hac pęnali, quæ fauorabilis eſt, & ad animarum ſalutem. inde dr̃ medicina animę. 2. q. 1. multi. ĩ. eo. c. 1. li. 6. iſta ergo via tutior in dubijs eligenda. de cler. excõ. mini. illud, de homic. ad audiẽtiã. regulare eſt fauores ampliari, & odia reſtringi, de reg. iur. odia, lib. 6. idẽ Vinc. & Abb. remittit aũt Hoſt.
1 ad ſummam. eo. tit. §. qualiter proferatur, declarando hanc rõnem, dic per hanc interpretationẽ contumaciã, pp quã fertur, citius purgari q̃ per ꝯtriam. Itẽ cõis vſus
2 loquendi facit pro hac interpretatione, cũ. n. dicimus, iſte eſt excõicatus, in cõi loquela intelligemus de maiori. ſic ergo debuit interpretari, facit ĩ. tit. 1. q̃uis, & c. cũ
2 clerici. adde qđ dicã ſup gl. [a † iudice.] idẽ, ſi a iure, cũ eadem ſit rõ. [Sacramentorum.] tm̃. & tolle. ſeparat. quod eſt j. & dicit Abb. quod iſto caſu, quo excõicatus eſt maiori, non poteſt abſolui a minori tantum, ſecus ſi ſeparatim eſſet minori ligatus. ſi. qđ no. in Salu. 6. lib. in fi. vlt. gl. [Quæ] ſup. ẽt. [Ligatum.] de hoc 11. q. 3. debẽt.
3 ¶ Vlt. gl. tractans de maiori, & minori excõicatione,

de

de minori diſtinguit penitentem, & impenitentem. de
primo ponit duo membra. de ſecundo 4. & ſm ſubdiui-
dit, & de cuiuſlibet membri abſolutione ſubmittit, pro
ſequitur demum de abſolutione illius, qui excõicatus
4 eſt maiori. ¶ † In gl. 1. [ibi pterea 2.] & vide qđ ibi dixi
ſuper ver. cognoſcas. ¶ In gl. vlt. [ibi ſacramentorum.]
dixit Goſ. ſ. de exceptio. a nobis, ꝙ duplex eſt minor ex
cõicatio. ſ. quæ remouet a ſacris tm̃, ſecunda, quę remo-
uet a cõione fratrum tm̃, ita, ꝙ nõ a ſacris, de prima in
glo. de ſecunda allegat 5. q. 2. c. 2. & q. 4. in loco. 18. diſ.
placuit. 34. di. quorundam. 58. di. ſi quis de alterius, cõ
cluditur ergo, ꝙ maior priuat vtroq;. minor priuat al-
tero tantum, quodcunq; ſit illud. [& ibi, quando a ſe.]
ſ. de homi. ſicut ex literarum. [& ibi, a mente eius.] in
hoc dicebat Phili. & Goſ. fundari rõnem huius dec. cũ
n. nullus excõicetur niſi pro mortali. 11. q. 3. nemo, &
mortale per ſe operetur remotioné a ſacramẽtis, vt mi-
nor excõicatio. 1. q. 1. ſacerdotes, de cohabi. cle. c. fi. vt
excõicatio aliqd addat, dẽt intelligi de maiori, ad qđ
inducunt ſimile. ff. ne quid in loco publico. l. fi. quid di-
cat, vide in ſuſ. de matri. contra. c. 1. ſuper gl. pe. [¶ Et
ibi, ſunt qui arbitrentur.] de hoc membro ea. di. qui ſan
ctus. [& ibi, niſi participet.] excipit ab eo, qđ dixit. & ſic
de illo, q excõicatus eſt a canone, & ſic facit pro op. In-
noc. & Hoſt. de qua ſup. eo. nuper, ver. quamuis. [& ibi,
a canone.] de his caſibus remiſi ſuper rub. [& in fin.]
hanc glo. habes 12. q. 3. ſi inimicus.

S V M M A R I V M.

1 *Pupillus factus pubes teſtificari nunquid poſſit de his, quę vi-
dit in ætate pupillari.*
2 *Abſoluendus ab excommunicatione quis nõ eſt, niſi poſtulet.*
In pupillari ætate factum non officit maiori facto.
3 *Epilogus, & additio gloſſarum.*
Rigor quibus cauſis temperetur, remiſſ.

C A P V T LX.

1 **Pueris.** Breue eſt. [Poſt pubertatem.] argu. Hoſt.
ꝙ † pupillus factus pubes teſtificari poſſit
de his, quæ vidit in pupillari ætate. & di-
cit, ꝙ quæſtio eſt dominicalis, & procedit hoc ar. ex eo,
ꝙ ligatur hoc canone, ſed eo reſpectu etiam ante puber
tatem poſſet teſtificari, forte apertius arguitur hic con-
trarium. cum enim hæc æquiparẽtur tempore ante pu-
bertatem, & poſt, vt ſic inſpiciatur tempore, quo vidit,
ſicut hoc tpe, quo deliquit, ſed dic vt dixi ſup. de corpo.
viti. ex parte 1. ſuper ver. indicium animi. [Poſtulent.]
2 nec †. n. aliter vñr abſoluendi. ſup. de eo, qui dux. in ma
tri. ſignificaſti. [In qua fuit.] ſi. ĩ. de reſcrip. ſi eo. tpe li.
6. alle. Goſ. pro ſi. ff. de bo. liber. qui cũ maior. vbi filius
patroni ſi accuſar libertum minor, & poſtea perſeuerat
factus maior, non perdit bonorum poſſeſſionem. all. ad
2 idem ff. de neg. ge. eum actũ. ff. de mino. l. 3. §. ſcio.[a] [Ri
gor.] miſſionis fiendæ ad curiam. [Manſuetudine.] ab-
3 ſolutionis. ſ. fiendæ per ordinarium. ¶ † Vlt. gl. ponit 4.
cauſas, quibus temperatur rigor. ¶ In gl. 2. [ibi, §. in de
lictis] §. 1. eſt. & vide de delic. pue. c. 1. ſuper vlt. gl. ¶ In
gl. vlt. (in fi.) Hoſt. de hoc plene in ſumma de pęnis. §. 2
quib. & ex quibus cauſis extenuantur.

A D D I T I O.

a ¶ Scio. Et latius per Io. An. in Spec. de teſte. §. 1. ver. ſed nũquid
factus pubes, & per gl. & Bar. in l. ad teſtamentum. ff. de teſta. &
in l. ad notionem, ff. de verbo. ſig.

¶ De verborum ſignificatione. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Continuatio, vel ordo tituli.*
2 *De verborum ſignificatione iura loquentia commemorat.*

1 ¶ Viſis † diuerſis cõſtitutionibus circa iudices, iudicia,
clericos, matrimonia, & crimina, quia de ipſarum con-
ſtitutionum verbis, ac etiã alijs poſſet in iudicio dubi-
tari, quid ipſa verba ſignificarent, iõ hic circa finẽ ope-
ris de verb. ſigni. ſubmittit ſecundum Goſ. & Hoſt. huic
2 † Rub. cõueniunt prima, ſecũda, tertia, & quarta diſtin
ctio, in decretis reperitur in Sexto, & in Clemẽtinis. coa
ptantur huic rubricæ de reſcrip. cauſam, & c. olim, & c.
Rodulfus, & cap. mandatũ, & ca. literis, de conſue. cum
dilectus, de vſu pal. c. 1. de arbi. cum olim, de app. ad au
dientiam, de præb. c. fi. de ſepul. certificari. de deci. ad
audientiam, & c. ex parte. 3. de ſpon. ex literis, de ſimo.
c. fi. de priuil. quia circa, & c. vt priuilegia. & c. in his, &
c. fi. de iniurijs, in noſtra, de ſent. exc. c. pe. item in 6. de
elec. ſi poſtq̃. 2. rñ. de oſt. dele. ſi delegatus. 1. & 2. rñ. de
præb. quãuis. §. 1. & c. ſe. de conceſ. præb. c. vl. in princ.
de deci. c. 2. §. ſtatuimus, de priuil. per exemptionem, &
c. ſi papa, de ſent. excõ. ſi ciuitas, & Clem. ne Romani.
§. ſane, de elec. de ſta. mo. ne in agro, ver. verum.

S V M M A R I V M.

1 *Nouale quod dicatur.*
2 *Additio gloſſarum.*

C A P. P R I M V M.

Innouate. Breue eſt, & in ſuperſcriptione ibi.
[Oſeæ.] 10. c. F. & idẽ verbum. Iere.
1 3. in prin. (Primũ.) ſi igitur † ager
al. præciſus fuit, licet aliqua pars alias nõ tacta nouiter
excolatur, non eſt illud nouale, quaſi illud trahatur ad
principale, ſingulę enim glebæ non ſunt colendę. ff. de
acqui. poſſ. poſſideri, ſm Inn. [Præciſus.] i. cum aratro
inciſus, hoc eſt de nouo cultus, ſm Abb. dicit Vinc. ꝙ ſi
laicus primo anno quod præcidit, & coluit nouale, alie-
net illud in priuilegiatos; & illi etiam in eodem anno
iterum illud colant, & fructum inde percipiant, dabũt
decimam, ex quo illud prius fuerat pręciſum & cultum,
per hanc decre. all. in ꝯtrium 35. q. 8. de gradib. vbi vr
probari eſſe nouale, quod intra annum colitur. & vide
quod no. de elec. generali, lib. 6. in 5. gl. & ĩ. eo quid per
nouale, in gl. 5. vnde cũ eodem anno ẽt ter coli poſſet,
ex quo intra primum annum ab eis colitur, vr priuile-
giatum, & nouale, ipſe tamen tenet primum hic, & ĩ.
eo. quid per nouale. vide quod ibi dicam in gl. ſed cui-
de hoc, et de eo, quod dixi in præ. gl. no. Guil. in Spe. de
2 probatione, §. 1. ver. quid ſi pars, & ver. ſe. ¶ † In gl. vlt.
2 (ibi,[a] fuiſſet.) & eſt ſimile, quod de loco deſerto dici-
tur. ĩ. eo. c. 1. lib. 6. ſecundum Hoſt.

A D D I T I O.

a ¶ Fuiſſet. dictio ergo, nunc, poſita in tex. non refertur ad tempus
inſtans. ſed ẽt ad longum tempus anni, quod facit ad materiam
teſtium.

S V M M A R I V M.

1 *Patris nomine deſcendentes omnes dicuntur.*
2 *Additio gloſſarum.*

C A P. II.

Nam & rex. In ſupſcriptione. (Daniel.)
5. cap. & hoc dicit. Omnes
1 † aſcendentes patres dicun-
tur. (Tuus.) hucuſque verba reginæ ad regẽ Balthaſar.
nam & R. Na. pa. tu principem incãtatorum, magorũ,
Chaldæorum, & aruſpicum fecit illum, de conſe. diſt. 1.
2 veſtimenta. habetur hiſtoria. ¶ In † gl. 1. in fin. (ibi, Da-
2 nielis.) ideſt in Daniele. ¶ In gl. 2. (ibi, filij.)[a] vide quod
no. ff. eo. l. filij, & in Cle. de baptiſmo. c. vno. in gl. com-
prehendit (& in fine.) licet non fuerint verba prophetæ,
tamen in 4. c. ipſe etiam vocat eum patrem. ¶ in glo. 2.
(in fine.) ſecundum Ala. Matthe. 1. Luc. 3.

A D D I T I O.

a ¶ Filij. Lata ergo interpretatio appellatione patris includit aui,
non autem propria & ſtricta, vnde in ſtatutis non haberet lo. ũ,
vide pleniſſime Bar. in l. liberorum, ff. de verb. ſign.

S V M-

SVMMARIVM.

1 *Natus non dicitur, qui ſtatim deceſſit.*
In nomine vis fit interdum, regulariter contra.
2 *Suffragium gloſſarum.*
Feciſſe non dicitur, quod non durauit, & nu. 4.
Non eſſe, vel eſſe, ſed non idoneum, par eſt, & nu. 4.
3 *Additio gloſſarum.*
Frater conſang. intus qua de cauſa agat de inofficioſo fratris teſtamento, & qua repellatur, an idem in vterino.

CAPVT III.

1 **Nam & ego.** In ſuperſcrip. [parabo.] 4. c. & hoc dicit. No. † dr̄ natus, q ſtatim deceſſit. [Scriptura.]
2. Rub. 11. G. & 12. [Noie.] fit interdum vis in nomine, de p̄b. cū ſm. cū ſuis ꝯcor. regulariter ꝯ. de ꝓc. petitio.
2 j. eo. quis, ſm Hoſt. ¶ In † gl. vlt. [ibi, verſum.] verſū eſt, qđ durat verſū. [& ibi, l. 1. ad fi.] vide in c. prox. alleg. ſuper gl. malus. [& ibi, de creationib.] cū q̄ritur de curatore furioſo dando lex eq̄parat agnatū non eſſe, vel eſ-
3 ſe, ſed non idoneū. ¶ † In gl. 3. [ibi, vtero.] ex eiſdē vero parentib. dr̄ fratres cōſanguinei, primi de inofficioſo fratris teſtō nō agunt, ſcđ i agūt, ſi hæres inſtitutus turpis pſona ſit, vel infamis, C. de inof. teſt. fres, qđ hodie ſm quoſdā corrigit, q. nō eſt dr̄ia inter agnatos, & cognatos, in auc. de hæred. ab inte. veni. coll. 9. Alij dn̄t illud tm̄ ſ. tuandū de his, qui veniūt ab inteſtato, ſed nec agit fr̄ cōſanguineus, ſi fuit ingrat⁹ fr̄i ſuo. ar. in auc. de
4 nup. §. ingratitudine. col. 4. ¶ In † gl. vl. [ibi, durauit.] ꝯ C. de poſth. l. 2. & 3. [& ibi, verſ.] Ala. ad idē. 1. q. 1. ꝯſtat. & qđ ibi no. ſ. q nō hēt poſtliminiū, q ſtatim reuers⁹ eſt.

SVMMARIVM.

Argumenta a contrario ſenſu non valentis, exempla.

CAP. IIII.

Quod dicitur. In ſuperſcriptione. Matthei. 1. c. al. 2. ¶ In gl. 1. [ibi poſuerit.] vel qđ poſtea ſedere deſierit, q magis placet Hoſt. R. dixerat, q poſtea ſederit a ſiniſtris. [& ibi, coruus.] gen. 8. (& ibi, ſiccarentur.) vtiq; nec poſtea, Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Primogenitus dicitur, qui primo naſcitur, etiam ſi nullus, eum ſequatur.*
Eius iura quæ olim, nu. 2.
Donec aduerbij vis.
2 *Fraternitas quadruplex, in fi.*
Ioſeph ſanctus virgo fuit.
3 *Eluidij hæreſis damnata.*
Suſpicionis multa genera, remiſſ.
4 *Suffragium gloſſarum.*
Supremus quis dicatur.
Proximus quis.
5 *Additio gloſſarum.*

CAPVT V.

1 **Ioſeph.** In ſuperſcri. (eodem.) Matth. ſ. 1. al. 2. c. primogenitus † dr̄, qui primo naſcitur, ēt ſi nullus eū ſequat. (Donec.) inducit Hoſt. ſimile. 2. reg. 6. in fin. ibi, igitur Michol filiæ Saul nō eſt natus filius vſq; ad diem mortis ſuæ, vtique
2 nec tunc poſtea. (primogenitū.) habebant † olim primogeniti quædā iura, de quib. no. 7. q. 1. q periculoſum, & vide i. de voto, licet. ad fi. (quida.) Eluidiani. ſ. de qb. 24. q. 3. c. pe. ver. Eluidi. in ſcripſit aūt Hier. valde pulchre ꝯ libellū illius Eluidij. & in prin. dicit ſe nō diſtuliſſe, qa difficile foret hoīem ruſticanū, & vix primis imbutū literis ſuper veri aſſertione ꝯuincere, ſed ne rndedo dignus heret, qui vinceretur. Rn̄det demū ad id, qđ dr̄ Chriſtū fratres habuiſſe, diſtinguendo quadruplicē fraternitatē, na. ſ. gente, cognatione, & affectu, q plene proſequitur, demū ſic ad propoſitū ſubdit. tu dicis Ma-
3 riam Virginem nō permanſiſſe. Ego † mihi plus vendico etiam Ioſeph fuiſſe virginem per Mariā, vt ex virginali cōiugio virgo filius naſceretur. vide ꝯ Eluidiū. C. [peruerſiſſime.] q. a hæretice. hęc. n. hæreſis damnata, vt proxime dixi, pp hoc de multiplici ſuſpitione loquitur hic Hoſt. & no. de p̄ſum. quanto. [vocent.] eum ſup. in. Vin. [Natus eſt.] arg. ꝓ aīl. vnici c. pro primo. in cōtrariū facit, qđ no. 1. q. 1. Chriſtus, & 13. q. 1. §. 2. vet. labo-
4 rantē, & in Hier. ſup. Ephe. poſt prin. ¶ In † gl. 2. [ibi, antecedit.] ſequitur, ſupremus eſt, quem nemo ſequitur, ſic iacet lex proxim. [& ibi, proximi.] ſequitur, appōnere
5 ille continetur, qui ſolus eſt. ¶ In † glo. 2. [in fine.] & in proœ. ff. §. in reliqua. adde quod no. 77. diſt. c. 1.

SVMMARIVM.

1 *Suffragium gloſſarum. nu. 7.*
Ad intentionem loquentis, non verba recurrere debemus, & num. 2. §. 1.
2 *Additio gloſſarum.*

CAPVT VI.

1 **Intelligentia.** [Cauſis.] de acc. cū dilect. Abb. ¶ In † gl. 1. [ibi, ambiguis.] vide de teſtib. cū mor, in gl. 2. ¶ In 3. gl. [ibi, Nepos Proculo.] Si promiſit qs pro dote 100. tribuere, cū poterit, ad id, qđ actū eſt, redigit interpretatio, alias intelligit, cū ſine incōmodo poterit. [& ibi, ſp in ſtipulationib.] in ſtipulationib. & ꝯctibus ſequimur, qđ actū eſt. ſi nō apparet, ſequimur, qđ in regione frequentatur, qđ ſi nō apparet, ſequimur, minimū. [& ibi, verū 2.] vide in p̄. c. cum dilecti, ſup gl. cā. ¶ In gl. pe. [ibi, Labeo.] vide de priui. quanto, ſup 1. gl. & j. c. 2. ¶ In gl. vlt. ibi, ſcire.] vide de priuil. quanto, ſuper 1. gl. [& ibi, cū quidam] vide de cler. ex. mini. [Latores.] ſuper gl. pen. [& ibi, cū q̄ſtio] licet bis teſtator Ti-
2 tiū nominet, & ſemel tm̄ Sempronium, equaliter diuidunt. ¶ † In gl. pen. [ibi, teſtāte.) Ioā. 4. ¶ In gl. vlt. ibi, ſeruire debet.) 7. q. 1. ſuggeſtum, ad fi. Hoſt. (& in fi.) & ꝯ. duob. proximis cap. & C. de liber. præ. l. 3. Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Dicendi ordo duplex.*
Enallage figura tempus præſens pro præterito.
2 *Suffragium gloſſarum.*
Intentio teſtantis inſpicitur, in quolibet genere dicendi ſit.
3 *Additio gloſſarum.*
Teſtium dicta qualiter ſcripta valeant.
Mos quandiu eſt, ſit fas, nec audet Hoſt. reprobare.
Notariorū pigritia in nō ſcribendis dictis teſtiū reprehēditur.
Euridis Regina Pannoniæ canonizatio quando facta.
6 *Sn̄ia pronunciantis, ſicut alius quidam pronūtiauit, an teneat.*
Varietas narrandi non officit, vbi eadem dn̄r, iuncto cōtextu.

CAP. VII.

1 **Nihil obſtat.** Dicit † Hoſt. q duplex eſt ordo dicēdi. Nalis, ſm quē primo dn̄r, quę primo obueniūt. artificialis, vbi aliqñ poſtponuntur. inde Horat. Ordinis hic virtus erat, aut ego fallor, vt iā nūc &c. (Di-
2 cere.) i. dixiſſe. ¶ Prima glo. arguit. all. ꝯtrium, & ſoluit. ¶ In 1. gl. (ibi, q̄n indiguū.) in quolibet loquendi genere formata inſtitutio valet, ſi per eā liquet voluntatis in-
3 tentio. & no. de conin. dudū. in 4. gl. ¶ † In gl. 1. (ibi, perihermenias.) idē eſt q liber de interpretatione. peri, prępoſitio Gręca idē q de, hermenia idē, q interp̄tatio. (& ibi, pro teſtib.) no. ēt p hoc Hoſ. q ſi receptor teſtiū ſcribi pro ſeriatim dicto primi teſtis ſcribi facit, vel ſcribit de ſcđo, idē dixit, & ſic de ſingulis, licet qdā dicta hęc dicāt nō valere, arg. ff. de teſti. l. 3. §. 1. ver. verba epiſtolę, vr̄ tn̄, q valeāt, vt in dubio res poti⁹ valeat. j. c. abbate, & vt ſalua ſit ꝓbatio, vt lit. nō cōt. c. fi. in prin. & eſt ſenſus. idē dixit quo ad ſn̄iā, nō quo ad p̄meditatū ſermonē, q ſi eēt, dēret illud ſcribi facere, vt in p̄. l. & ꝯ. de fid. cōſtitutus, ad fi. iō, ex quo nō ſcribit ꝯ teſtē, quo ad hoc oia p̄ſumunt acta ſolēniter, Inſt. de fideiu. §. fi. meli⁹ tn̄

facere

Digitized by Google

ſuceret totum ſcribēdo, cum ſit magna vis in verbis. j.
de priuile. ſi papa, ſed quia ſic vtuntur omnes cōiter, q̄-
diu expſſe reprobetur hæc pigritia, dicit Hoſ. ꝙ non au-
det reprobare, & ſit fas, q̄ diu eſt mos. 32. q. 4. obijciun-
tur. dicit tñ ꝙ Vrbanus 4. in inquiſitione ſuper canoni
zatione S. Euridis reprobauit hanc pigritiam, q̄ ſucceſ
ſor eius Clemens 4. approbauit, qui dictam ſanctam ca
nonizauit. legi in chronicis de iſta ſancta duciſſa Polo-
niæ, ꝙ procuratori canonizationis ſuæ in triſtitia exiſtē
ti, quia pluribus annis protelabatur ipſius canonizatio,
reuelauit canonizationem, & diem. Item ipſe Hoſt. di-
cit etiam hanc pigritiam hodie in curia reprobatam, et
merito, quia ſcribēda eſt lex per conſequentiam litera
rum. C. de ve. iu. enu. l. 1. §. fi. & tamen ppexempla teſti-
monij, quæ deſunt, eſt maius periculum in ſcriptura ip-
ſius, q̄ in ſcriptura legis, cuius multa reſtarent exempla.
remit. etiam ad ea, quę no. ſ. de teſti. cum cauſam, & ad
hoc etiam remittit G. in Spe. de teſte. §. nūc tractandū
4 ver. cautum quoque. de iudice† vero, qui dicit, pronun-
cio, ſicut talis pronunciauit, vide in Spe. de ſniæ prola.
§. qualiter, ver. quid ſi iudex. [& ibi, periculoſe.] per qđ
c. iſtud intelliges, ſi loquat̃ de varietate euāgeliſtarū cir
ca horā mortis Chri. [& in fi.] adde qđ no. 16. diſt. c. 3.

S V M M A R I V M.

1 *Gregorij mos loquendi de ſe numero vnitatis, vel ſingulari.*
2 *Suffragium gloſſarum.*
Proprietas verborum non ſemper ſequenda, ſi mens alia ſit, & num. 3.
3 *Additio gloſſarum.*

C A P V T VIII.

1 Propterea [Meam.] Sępe † Gre. loq̄batur de
ſe in ſingulari. ſ. de præſcr. nihil
[Ad interpretandam.] forte iſte,
cui Greg. ſcribebat, erat notarius principis, ad quē diri-
gebat epiſtolam. [Rogo.] precatiuo verbo ex benigni-
2 tate vtitur Gregorius. ¶ In † gl. 2. [ibi. l. vlt.] vide de pri
ui. quāto, in 1. gl. [& ibi, §. quoties.] ſi plures res cōphen
duntur vna ſtipulatione, & promiſſor ſimplr rndet, da
re ſpōdeo, pp omnes tenetur, ſed ſi de vna, vel certis tā-
tū ſic reſponderit, propter illas tantum tenetur. [& ibi.
l. vl.] ibi dñs domi conuenit ſeruum. ſ. verberando. [&
ibi, qui iniuriarum.] ſi acturus iniuriarum ſtipulatus eſt
aduerſariū iudicio ſiſtere & ante lit. conte. cōmiſſa eſt
ſtipulatio, & moritur ſtipulās. hæredi non cōpetit actio
ex ſtipulatu, cum iniuriarum actio in eū non tranſeat.
3 ¶ In † gl. 2. [ibi dño ſancto.] ad idem iura all. ſ. eo. intel
ligentia, in fi. vlt. gl. [& in fi.) ad hoc j. de reg. iur. quę a
iure, cum ſuis concor. li. 6. impropriæ locutiones haben
tur. 34. diſt. ſi quis viduam. 61. di. Catinenſis. 1. q. 5. pre
ſentium. 15. q. 1. mulier. 22. q. 1. mouet te. 2. q. 4. mulier,
& ca. innocēs. 23. q. 5. excōicatorum. 34. q. 2. in lectum.

S V M M A R I V M.

1 *Loquendi communis vſus conſiderandus.*
Prioratus interdum eſt dignitas per ſe.
2 *Additio gloſſarum.*
Maior domus quis, & vbi ſit in vſu.

C A P. IX.

Quamuis [Præſunt.) cuicunque officio. facit
j. eo. ex parte. 1. & qđ ibi dicam ſu
per gloſ. 2. [Vſus.] conſiderandus
1 † eſt cōis vſus loquendi. ff. de fluminib. l. 1. ff. de fun. in-
ſtru. cum de lanio. 11s. §. aſinam, de ſpō. ex literis. 1. (Prio
ratus.) eſt etiam prioratus interdum dignitas p ſe, ſic di-
2 cta de preb. niſi, & c. fi. ¶ In † gl. vlt. (ibi, ſaluator.) de-
cta. & qua. c. 1. de app. cſtitutus. 2. de ele. nō reſi. ex par
te, de his q̄ fi. 2. mai. par. c. ex ore, cū multis ſi. (& ī fine.).
ſicut & maior dom', q̄ dr̃ eſſe Verc. vt no. 89. di. volum.

S V M M A R I V M.

1 *Fori partes tres quæ eum orneat, nu. 5. eius ſignificatus ibid.*
Cauſa nomen capitur multis modis, & nu. 5. §. 2.
Quæſtores vnde dicantur.
Limitis definitio quæ, & vbi.
Et pro aut, in fi.
2 *Iuſtus quis.*
Ratio non conſideratur in teſtib.
De hermaphrodito quædam remiſſ.
Semper, id eſt ſæpe, in fi.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſ. nu. 4.*
Litis nomen quid ſignificat.
Imeſis figura dictionis. §. 1.
4 *Fœmina varium & mutabile. §. 2.*
5 *Additio gloſſarum.*
6 *Reus vnde dictus.*
De antonomaſia. §. 1.
Tapinoſis, conceptio figura verborum, ibid.
7 *Conditio perſonæ conſideratur, & qualiter.*
De aſcriptitio, & ſtatu libero remiſſ.
De reputato pro tali communiter quid iuris.

C A P V T X.

Forus. Nec ſummarius, nec literalis caſus hic po
nitur, & ſunt hęc etymologię Iſidori. (Lo
cus.) vide qđ dixi de fo. comp. ſup. Rubri
1 ca. (a fando) i. loquendo, a for. taris (Iudicio.) iſtæ † ſunt
tres partes fori, quæ primo exponūtur. (Cā eſt.) multos
modos quibus dr̃ cā, ſcripſi de acc. cum dilecti, ſup glo.
cā. (Quæſtores.) non a quæſto, vt ſ. ti. 2. cum ex eo, ſed a
q̄rendo, vel interrogando. 30. q. 5. iudicantem. ſ. de fi.
inſtr. cū Io. (Limitis.) vide qđ dixi poſt Hoſt. de paro. ſu
per eo. vbi etiam poſui diffinitionē limitis (Et fide.) &,
pro aut. (Iuſte.) ita magnum, vt paruū, de iudic. nouit.
2 (Iuſticia.) 1. Io. 3. B. qui † facit iuſticiam, iuſtus eſt. (Qua
petitur.) i. ſuper qua impetitur, alias, quæ petitur, & eſt
planior. Hoſt. (& vita") oratio vero non cōſideratur. Vn
de Teutonicus notus teſtificari poteſt ɔ Gallicū, vt not.
3. q. 5. canonica. (Fęmina.) quid de hermaphrodito, ha
bes 4. q. 3. §. it em in criminali, ver. hermaphroditus, v-
bi ēt de eo monſtruoſæ quæſtiones no. (Semper.) i. ſæpe.
3 (Producit.) verſi. Virgilij. lib. 5. Aeneid. ¶ † Gl. arg. ɔ, ſi
gnat ɔrium, & dupliciter ſoluit. ¶ Gl. hoc eſt, proſequi-
tur de 12. figuris. ¶ Gl. hoc intellige. ſignat ɔriū, & ſol.
4 ¶ In † gl. quæ fecit. [ibi, litis] ſeqtur, nomen actionem
ſignificat ſiue in rem, ſiue in perſonam. ¶ In gl. hæc eſt
[ibi quod ſi d. ſpeciali.] ibi, ſatis iudicatū ſolui dare de
bebit. (& ibi, ſi poſt acceptum.) ibi, vſu hominem cepe-
rit. ¶ In gl. C. de. [ibi, filia] ſi filia, mortuo patre nupſit
voluntate matris, pp matrē, cuius voluntas eſt momen
tanea, pęnitētia diuertere nō tenet. & in l. ſe. rephendē-
do dr̃, ꝙ ēt ſi ſub ea ɔditione, ſi diuertat, reliquit eā hæ-
5 redem, hæreditatem habebit, licet non diuertat. ¶ † In
gl. 2. [ibi, ornantibus.) quaſi partiū negocia, allegatio-
nes aduocatorū, iudicia iudicū adornent forū, ſm Inn.
[& ibi, ex his.] niſi exponas, forus. i. fori exercitiū, ſm ꝙ
in eo loco ius redditur, ſm Hoſt. ¶ In gl. 3. [ibi, caſuali-
ter.] non fortuite, ſed prout dicimus, q̄ritur de tali caſu
ſm Ho. ¶ In gl. iudicium. [In fi.] aliter deſcribitur in sū
ma de iudi. §. 1. Ho. ¶ In gl. qa fecit, [in fi.] vide in Spe.
de Reſcrip. pū. §. rōne formæ, ver. itē ꝙ qō. ¶ In gl. a. g.
[ibi, ſi qd.] & de exordijs, ver. vł ita, ſicut Boeti'. [& in
fi.) ad idē 3. q. 5. accuſatores. 2. ¶ In gl. argumentū, in
fi. vide qd dixi de cle. pe. inter quatuor, ſup ver. argumē
ta. ¶ In gl. hic æquiparantur. [in fi.] & ſ. de inſtr. cū Io.
¶ In gl. nō notorio. [in fi.] ſ. de iurei. ad nram. 2. ¶ In
gl. ar. ɔ [ibi, dici.] ſm. R. & T. [& ibi præmiſit.] de hoc
4. q. 4. c. vel ꝙ dicit, tres, ſup. vel duo, vt in ɔriis ſm Ho.
6 ¶ In † gl. nō a reatu, [ibi. c. vlt.] & melius q. vl. c. vl. in fi.
ſane intelligas gl. qa reus ſicut dr̃ a re, q̄ petit vt hic. ſ.
de mu. pe. c. 2. & in titul. de duob. reis, & p volumina le
giſtarū, ſic ēt dr̃ a reatu, ſup quo impetitur, & facit hic li
tera. [ſceleris.] ad id vide ꝙ ibi no. i l. 1. ff. de adul. adul.
poſt

Digitized by Google

poſt quinquēnium, & l. q̃uis. 2. ff. de acq. hære. Pōtonius.
§. rei. & ad Silla. pp veneni. §. fi. intēdit ergo gl. ꝙ nō dr̃
a reatu commiſſo, ſed a reatu de. ¶ In gl. hæc eſt figura,
[ibi, Paulus.] fallit interdum, vt 94. d. c. vlt. [& in fi.] Itē
tapinoſis. i. nimia humiliatio, ſicut ſeruus ſeruorū Dei.
ſ. in proœmio. Item ꝯceptio, qñ plures pſonę ſingulares
cōprehenduntur ſub nomine plurali, vt tu, & ego legi-
mus. ſic ſ. de ꝯſti. cum acceſſiſſent, ſm Hoſt. ¶ In gl. qa,
7 † ſeruus, [ibi, nō poteſt.] hoc, & quid de illo, qui cōiter,
vel a maiori parte, vel a pluribus habebatur liber, & qđ
de aſcriptitio, & ſtatuliᵒ &c. vide in Spec. de teſte. §. 1.
ver. itē quod eſt ſeruus, & ſequētib. Aegi. in dec. cū nos,
de his, quæ fi. a pla. per ipſum decr. dixit, ꝙ ſi ſeruus ma
numiſſus per abbatem ſine maiori parte capituli teſtifi
catur, & poſtea maior pars ratificat, ꝙ valet teſtimo-
nium, Item dato, ꝙ non ratificet, valet, ſi cōi opinione
putabatur liber, per l. Barbarius, ff. de offi. præto. & l. 1.
a C. de teſt. ᵃ ¶ In gl. hoc intellige. [ibi, ex eo,] vbi de hoc,
& eſt l. quæ habetur ff. de teſti. ex eo, & no. ad ea, quæ di
xi ſ. de reſcri. c. 2. ſuper gl. pe. [& in fi.] quid de codicil-
lis, vide in Spe. de teſte. §. 1. ver. itē ꝙ eſt mulier, & verſ
ſe. Accur. no. ꝙ admittitur. ff. de teſt. qui teſto. §. mulier.

ADDITIO.

a ¶ De teſta. Vide ibi gl. Bar. Bal. & plenius Sali. & an conditio ſu-
perueniens, & inhabilitans teſtem noceat teſtimonio, ibi vide, &
per Bar. in l. teſtium, ff. de teſti.

SVMMARIVM.

1 *Pacti etymo. a fit ſine ſcriptura, niſi aliter conueniat.*
2 *Suffragium, & additio gloſſarum.*

CAPVT XI.

1 Pactum. [Moribus.] qđ † dic, vt ſ. de pac. c. fi. [Factum.] vel quaſi pacis actus. ff. de pactis, cōuentionum. Gre. ſuper Iob,
40. c. in pacto diſcordantium partium. voluntas imple-
tur, vt ad votum ſuum quęq; perueniat, & iurgia deſide
2 rato fine cōcludat. ¶ † In gl. 2. [ibi, prætor ait. vide hāc
& ſe. de pac. c. fi. ¶ In gl. 1. [ibi pactum fit.] & valet. ff. de
pigno. l. ꝯhitur, niſi ſic conuenerit, vt fiat in ſcriptis, vbi
quod non valet, niſi ſcriptura inde facta ſit, & cōpleta.
a C. de fide inſtru. contractus, ᵃ ad hoc ſ. de pac. c. 2. Hoſ.

ADDITIO.

a ¶ Contractus. Ibi vide plene de contractu in ſcriptis per Bar.
Bal. & pleniſſime per do Bar. de Sali.

SVMMARIVM.

1 *Iuris nominis varia acceptio.*
2 *Pratore auctore quod fit, valet interdum, quod non valeret.*
Poſſideri iuſte quod dicatur, & qđ male, vel iniuſte, n. 3. §. 1. 2
3 *Suppletio gloſſarum.*

CAP. XII.

1 Ius dictum. Non † loquitur hic Iſidorus de iure gñali, qđ legibus, vel moribus conſtat, de illo. n. dicit, ꝙ di
ctū eſt ius, quia iuſtū eſt. hoc patet 1. diſt. c. 2. & 5. Eti-
mo. 2. c. ſed ſumitur pro iure, qđ ꝯpetit priuato in re ali
qua. vnde textus Iſidori ſic iacet lib. 5. c. 24. de hæredi-
ta tib. in prin. res in noſtro iure ꝯſiſtunt. Iura aūt ſunt, q̃
a nobis iuſte poſſidētur, nec aliena ſunt, dicta eſt autem
res a recte habendo, ius a iuſte poſſidēdo, hoc. n. &c. vt
ſequitur, vnde nimis fuit deciſum, multas ſignificatio-
nes huius verbi, ius, dicā de reg. iu. li. 6. ſuper gl. Rubri-
2 cæ, in fi. [Iuſte, qđ bene.] puta † auctore p̃tore. ff. de acq. 3
poſ. iuſte. eius. n. auctoritas interdū facit valere, qđ non
valeret. ff. qđ cū fal. tu. l. 1. & excuſat ab infamia. ff. de
his, qui no. infa. l. furti. §. qui iuſſu, & quocunq; mō non 4
ꝯ Deū, & iura acquiratur tpalis res, poſſidetur iuſte. pa-
tent exēpla inſti. de rerū diui. & ff. de acqui. re. do. Spiri
tualia vero nunq̃ ſine auctoritate iuris, vel ſui eccleſiaſti
3 ca iudicis. ſ. c. 1. Hoſt. ¶ † In gl. 2. [in fi.] ſm Aꝛ. ¶ In gl.
1. [ibi, auari.] vel prodigi, & de vtriſq; no. ſ. de conſue.
c. pe. ¶ In gl. vlt. [in fi.] vt ſ̃pdo, & ſ. de rapto. c. 1. & per
totū. l. 1. ſubripit vt fur. ſ. de fur. q cū fure, vel iniuſte reci
pit vt vſurarius. ſ. de vſu. ꝯſuluit, & per totum ſm Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Oblatio large, & ſtricte quemadmodum accipiatur, quando debita, & a quibus.*
2 *Epilogus. & ſuffragium gloſſarum.*
Per ſeruum hæreditarium quæritur hæreditati, non adit tamē hæreditatem ſine domini iuſſu.
3 *Suppletio gloſſarum.*

CAP. XIII.

1 Cauſa Se ſummat. [Offerunt.] in † vita, vel in morte. ſ. de ſepul. de his. & ſm hoc generaliter ſumitur hoc verbum, oblatio. ſi
ſ. eo. cū inter. ſtricte vero dr̃ oblatio id, quod in miſſis
offertur ſacerdoti, quæ debita eſt in præcipuis feſtiuita
tib. ſ. de paro. vt dominis, & ad huius æſtimationem te
nentur etiam infideles. ſ. de vſur. quāto, ad fi. ſm Hoſt.
2 ¶ † Gl. 2. quærit, & tres op. ponit. ¶ In gloſ. 2. [ibi, obti-
net.] in multis, ſed non in omnib. vnde per ſeruum hæ
ditarium hereditati acquiritur, tñ ſeruus inſti. non tñ
2 adit hæreditatē, quia in adeūdo requiritur iuſſus ᵃ dñi.
3 ¶ † In gl. 2. [in fi.] de hoc 12. q. 1. expedit, & 16. q. 1. quo
niam quicquid. vide quod ſcripſi de cauſa poſſ. cum ſu-
per, in magna gl. ¶ In gl. 3. (in fi.) & 14. q. 5. in ſumma.
¶ In gl. vlt. [in fi.] & ſupra de pec. cler. c. pen. in fi.

ADDITIO.

a ¶ Iuſſus. Vt in l. hæreditas in multis, ff. de acqui. re. domi. & vide
in l. ſi quis mihi bona, per totum, ff. de acqui. hær.

SVMMARIVM.

1. *Vngere ſolus ſacerdos infirmum pōt, quod eſt vnum ex. ſeptē ſacramentis, tunc an pluribus opus ſit ſacerdotibus, num. 4.*
Mathiæ apoſtoli vigilia, & feſtum anno biſſextili quo die ſeruanda, & nu. 1.
2. *Vigilia ſanctorum ſi contingat die dominica. quando facienda.*
Biſſextilis dies pro vno cum præcedenti capitur, & qui ſoluit in ſecundo dicitur antecedenti die ſoluiſſe, in fi.
3. *Epilogus, & additio gloſſarum. nu. 4.*
Anni ſpecies. vel genera multa & quæ, quando incipiat, & quando finiat.

CAPVT XIIII.

1 Quæſiuit C. Solus † ſacerdos vngere pōt infirmum, ſecundo dr̃, ꝙ anno biſſextili circa diem ſancti Mathiæ feſtandū
ſeruetur loci conſuetudo, dum tamen vigilia continue-
tur feſto. ſecunda ibi, feſtum. [Inungere.] ſ. oleo, & eſt
iſtud vnum ex 7. ſacris eccleſiæ, de hoc plene ſ. de ſa-
2 cra vnc. c. vno. [Dominica.] dicit Hoſ. ꝙ in † anno biſex
tili vigilia huius apoſtoli nō pōt obuenire dñica, quia ſi
tunc occurrat in Calēdario feſtum in die Lunæ, ea die
erit vigilia, & ſcđa erit feſtū. Si in die dñica, tūc nō ob-
ſtantib. verſib. hic poſitis, prima die erit feſtum, & pro-
ximo ſabbato vigilia. & dicit, ꝙ nec valet ꝯria ꝯſuetu-
do. Hoc ergo, vel illud ſi accidat inter diē feſtum, & vi-
giliam, nō erit dies intermedia. in alijs vero feſtis cū oc
curreret vigilia in dñica, fieret, qđ hic dr̃. vigilia ergo
ſcripta bñ poſſet obuenire in dñica, & ſic loquatur hic.
[Celebretur.] deb. n. ipſius apli, licet forte fuerit feſtum
vigilia ieiunari. ſ. de obſer. ieiu. c. 1. [Pro vno.] p hoc di
xit Vin. eū, qui illo die ſoluere debebat, excuſari, ſi ſol-
uat in ſcđo. [Teneatur.] niſi occurreret in die dñico, vel
3 die Lunæ, vt dixi ſm Hoſt. ¶ † Gl. 1. ſignat ꝯriū, & ſol
uit. ¶ Gl. pe. ſignat ꝯriū, inſtruit in cognitione biſſexti.
Quærit, arguit negatiue. ponit ꝯriam op. Ia. quam ap-
4 probat. ¶ † In gl. 1. [ibi apoſtolo] Iacobo. 5. & ſ. de ſacra
vn. c. vno, in prin. (& ibi, numerus.) & ſ. de reg. iu. plura
lis, lib. 6. (& in fi.) vel dic ſm Hoſt. ꝙ in auctoritate Iaco
bi pluralē reſoluūt in ſingulare. Ia. dicebat, ꝙ illud intel-
ligitur diſtributiue in quibuſdam locis, vt Paduæ ſerua
tur ad literā, ꝙ plures presbyteri conueniunt ad vnctio-
nē extremam, vnus tamen inungit, alij r̃ndent. ¶ In gl.
pen.

Digitized by Google

pe.[ibi ſolaris.]ad dĩam † lunaris, q eſt vnius mẽſis, vel
intra quod luna ambitum cęli luſtrat. Vnde Græce lu-
na dr̃ mene, curſus aũt Martis fere biennium tenet. Io-
uis ſtella annos ſolares 12. Saturnus vero annos 30. in
circuitione conſumit. eſt enim proximior firmamento,
& ſic circulo maiori diſcurrit. econtra luna inferior mi
nori currit circulo, ſol autem inter 7. ſtellas, vel plane-
tas numero medius eſt, ſed non dimenſione annus aũt
mundalis dr̃ finitus, cum omnes ſtellæ, & omnia ſidera
a certo loco ad eundẽ locum ita remearint, vt nec vna
quidem ſtella alio loco ſit, q̃ tunc fuit, cum motum fece
runt, quod ſm̃ huius rei peritos poſt annorũ 15. millia
peracta continget, qui, vt dicunt, ſi verus annus ſm̃ iura
diſcernitur, non ſm̃ vnius aſtri curſum, ſed ſm̃ omnium
aſtrorum, q̃ in quocunq; cœlo ſunt, reditum ad locum,
quo exierint, iudicandus eſt, quia vero expeditius eſt,
quod per ſe patet, annum recipi ſm̃ ſolis curſum, iõ vſus
oĩum hunc curſum recipit, qui fuit etiam philoſophis in
diſcernendo facilior, vt dixi in cle. ad quam ĩ. remittã.
curioſus ẽt in his videre poſſet Macrobium ſuper ſom-
nio Scipionis. lib. 1. c. 19. li. 2. c. 11. & vlterioribus. vbi in-
uenies, ꝙ ſtellę non vagæ, ſed fixæ ita tardum habẽt cur
ſum, ꝙ homo illum in ſui principio ætatis inſpiciens, ẽt
in ipſius ætatis termino illarum motũ non perciperet ã
loco primo fuiſſe, ibi ẽt inuenies, ꝙ annus ſolaris, vel a-
lius non hẽt certum principium. vnde non ſolum Calen
dis Ianuarij, ſed ẽt in quolibet die, vel puncto inchoa
& finitur, huius ratio, quia per circulũ currit, cui deeſt
finis, & principium[& ibi ſtatuit.] niſi ſic fieret, princi-
pium hyemis, quod habemus 8. exeunte Nouembri, p
curſum 368. annorum haberemus in principio veris, qđ
eſt 6. exeunte Februario. & ſic de ſingulis. illis vero an-
nis duplicatis haberemus principium hyemis in prin-
cipio æſtatis, quod eſt 8. exeunte Maio. Si vero ſingulis
annis daremus Febrũa. 29. dies, haberem̃us primum in
123. annis, ſm̃ in 248. vnde ſcias, ꝙ ante tempora Iulij
Cęſaris, & Numæ Pompilij quilibet menſis occurre-
bat quandoque in hyeme, quandoque in æſtate. de quo
vide in cle. de reliqui. c. vnic. §. licet, in gloſſ. Calenda-
rum[& ibi, Calendas.] de his plene no. in ſi. 6. libri, ſu-
per data[& ibi, minorem.] vide quod no. ff. de diuer. &
1 tem. præſ. l. 2. in vlt.ª gl.[& in fine.] idem no. 55. di. c. 2.
ar. contra. ĩ. tit. 1. c. penult. Hoſt. ibi dixi in 1. gl. & vide
quod dicam, de re iud. c. 1. lib. 6. ſuper gl. ex tunc.

ADDITIO.

¶ Glo. Ibi etiam vide Bar. in l. cum bis ſextus, ff eod. tit & vide gl. quæ incipit quid dicas, in cap. ſi propter, de reſcriptis, lib. 6. & in illa vide extenſionem contra l. 4 §. Stichus, hic in gl. pro contrario alle. quod hæc gl non ſoluit.

SVMMARIVM.

1 *Sententia definitiua per verbũ, ſtatuo, & præcipio, profertur.*
2 *In ſingulari numero olim dictabatur, poſtea ſuperbiti iudices vtuntur ſemper plurali.*
Super interpretatione fertur definitiua in præſentia partium, ſine tamen litis conteſtatione.
Quę pertineat ad principem, nu. 3. §. 2. & nu 4.
3 *Epilogus, & ſuffragium.*
Reſtituendi verbum plenam habet ſignificationem etiam fructus comprehendentem
Reſtitutus etiam recuperat patriam poteſtatem.
4 *Suppletio gloſſarum.*

CAP. XV.

In his. Per verbum, ſtatuo, & præcipio, diffinitiua
profertur. 2. ibi, Attendentes.[& infra.] cõ
tinebat deciſa, ꝙ recurrẽdũ erat ad Papã.
[Eodem] forſan conuerſi, & familia hoſpitalis non reci
piebant illum pro magiſtro, forſan fuerat electus ab ab-
bate Sancti Simpliciani. facit decre. de arbi. cum olim,
& antiquam, in fi.[Præcipio.] iudices † noſtri temporis
hodie ſuperbiti vtuntur ſemper plurali. concord. ad hoc
de off. dele. cum in iure.[Significat] tñ interdum poni-
tur conſultiue. ĩ. de off. dele. ſuper quæſtionum. §. verũ.
[Diffinimus.] no. ſuper interpretatione diffinitiua ferri,
& partibus præſentibus. de hoc dicam ĩ. e. ca. proxi-
mo, non tñ requiritur conteſtatio litis, ſm Inno. ne lites
oriantur ex litibus. C. de fid. inſtr. l. ii. de re iudi. inter,
& c. ſuborta. Hoſt. in an. continet. t, ꝙ appellatum fuit
a ſententia, ꝙ non obſt. ap. papa ſententiam confirma-
3 uit. ¶ † Gl. 1. reſpondet per ob. & no. & remittit. ¶ In 1.
gl.[ibi. §. 1.] incipit, ſi arbiter. vide de accuſ. c. 3. & ſu-
per vl. gl.[& ibi, præſes.] canonizata in præ. §. In glo. 2.
[ibi, in fauiana.] verbum, reſtituas, plenam habet ſigni
ficationem etiã quo ad fructus.[& ibi. l. vlt.] reſtitutus
recuperat etiam patriam poteſtatem. ¶ In gl. vlt.[ibi,
l. 1.] ſolus princeps interpretatur inter ęquitatem, & ius
ſcriptum.[& ibi, quoties.] vide in c. 2. alle. ſuper gl. ſic.
ff.[& ibi, de verbo, obl. quoties.] 6. de priuil. in his ſuper
4 vlt. gl. ¶ † In gl. vlt.(ibi. l. 1.) vbi de hoc, & 11. q. 3. §. ex
his. & de poſtu. c. 1. qa decretalis iſta fuit vltima cõpil.
ſecunda. Tan. narrato, ꝙ interpretatio generalis & ne-
ceſſaria ſpectat ad papam, & ꝙ iudex eadem die inter-
pretari, & ſuppl. re poteſt, ſubdit, & ſummus interpres
eſt Deus, qui apoſtolo teſtãte. 1. ad cor. 2. poſt prin. gra-
tiam interpretandi, cui vult, concedit, & ſic concludit
ſibi referẽdo honorem, & gloriam per ſecula ſeculorũ,
& vide qđ dicam ĩ. eo. abbate, in fine poſt gloſſas.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegiorum verba largiſſime interpretanda, & manifeſtanda ſemper, nu. § 1.*
An ſit appellandum benificium. nu. 9. §. 2.
Eius deſcriptio n. 10.
Per ipſum fruſtra impetratur, quod iure cõi conceditur. ibid.
2 *Manualia bifariam accipiuntur, & qualiter hic.*
Priuilegii acceptio varia, nu. 4. & 8. §. 1. & nu. 10.
3 *Moliri, ſonat in vitium.*
Dubitandi ratio quæ hic erat, & nu. 8.
4 *Interpretatio, & modificatio an & quę fiat partib. pręſentib.*
Priuilegium facit quem cenſeri præſidentem, nu. 5.
5 *Priuilegiati percipere debent id omne, quod percipitur a præſentibus.*
Impropria locutio ad dictio. iniunximus.
6 *Epilogus, ſuffragium & ſuppletio gloſſ. nu. 7 8.*
Decretalis huius intellectus quis, & nu. 9. & ſupra 2.
9 *Beneficium multis ſumitur modis. §. 2.*
11 *Reſcriptum quid dicatur & ad quid impetretur.*

CAPVT XVI.

1 Olim. &c. Ca. † Verba priuilegiorũ ſunt inter-
pretanda largiſſime, & primo ponit man
datum. ſecundo ipſius interpretationem,
& eius cauſam. 2. ibi, quia vero. & erat olim ſub ti. de re-
ſcri. p.(De cõi.) forte tunc nil erat in eccleſia illa diſtin-
2 ctum.(Manualia.) non † vocat hic manualia, quas voca
mus diſtributiones, ſed præbendam, quæ ſingulis dieb.
dabatur, canonici enim præſentes, ẽt ſi diuinis non in-
tereſſent, tñ ſingulis diebus habebant de pane, & tñ
de vino, & de pecunia, & forte certis temporibus certũ
quid pro veſtib. Iſta ergo manualia ęſtimabantur, & iũ
gẽtur cũ ſumma veſtitus, & hęc perciperet priuilegiatus,
ne in tali eccleſia ſit ſibi inutile priuilegiũ. & hic põt eſ-
ſe verus intellectus, ad quẽ facit finis decre. ſm Hoſt. &
facit qđ no. de ſb. licet. in ſi. 1. glo. alias dici oporteret,
qđ ſic placuit papę, vel dic, vt dicã ſup 1. gl.[moliũtur.]
3 ſonat † in vitium pro machinatione, vel ingenioſo co-
natu, & ſcribitur per vnicum l, deriuatur enim a moles.
non a mollis, concor. de elect. quorundã, lib. 6. forſan
dicebant eos non debere habere manualia, quæ cõſiſte
bant in denarijs, vel forſan, quod illa ſola debebãt hre,
vel his ſimile. & concor. ĩ. de priuile. in his, de decimis,
4 ad audientiã.[Beneficia.] no. quod † priuilegiũ hic dr̃
bene-

Digitized by Google

beneficium. & facit quod dicam ſuper vlt. glo. [A periē
dū.] ſit hic īterpretatio aduerſa parte abſente. & ꝯ. ſ. c.
proxi. ad finem, dicebat Inn. ꝙ eſt modificatio, & inter
pretatio. modificatio non debet fieri niſi partibus p̄ſen
tibus & conſentientibus. ſ. de decimis, nuper. q̄uis, ſi cō
ſentire nollent, eis inuitis dans priuilegium ex iuſta cā
illud modificare poſſet, ar. ſ. de exceſ. præ. c. 2. vt ec. bñ.
c. vno, in fi. nec ob. de decimis, ex parte. 1. quia ibi non
fuerunt modificata priuilegia, ſed dabat papa magis
modificata priuilegia monach. quam prædeceſſores fe
ciſſent, nec fiunt iſtę modificationes lite penden. nec
niſi ad petitionem, quorum intereſt, vt lit. pen. dilectus,
de teſti. cauſam. Interpretationes vero fiunt interdum
petente illo, cuius non intereſt. ſ. tit. 1. inter, de ſimo. p
tuas, & ſi in hac non ſemper ſeruatur ordo iuris, non eſt
mirādum, cum interdum veniat ibi iuris notorium, ſe-
cundū Inn. de interpretatione aūt dic ſm eum, & Hoſt.
quod quandoque fit extra iudicium, qñ. ſ. quæritur de
intentione papæ, & hic non eſt neceſſe partes citari, &
tamen præiudicium facit, & de tali loquitur hic, & in-
fra eodem, cum tibi, & cap. dilecto. §. auctoritate, & ca.
tua nobis, quæ potius dicitur declaratio, quam interp̄-
tatio, arg. ff. de teſta. hæredes. §. 1. quandoque etiam fit
ſuper alio dubio. & tunc ſi motum ſit dubium inter par-
tes, & in iudicio, nunquam debet fieri niſi partibus præ
ſentibus, & hēt hoc accidere, ſiue quęratur de dubio ſen
tentiæ inferioris iudicis ī. eo. ex parte 2. quia ille iam
functus ſuo officio, ſiue bene, ſiue male non bēt ſe am-
plius intromittere, ar. in eo, quod le. & no. ſ. de off. dele.
in literis, in fin. ſiue de dubio compoſitionis. ſ. de deci-
mis. ex multiplici, ſiue de dubio priuilegij, ī. eodem, ex
parte 1. & c. cū olim, & c. abbate, ſiue de dubio ſtatuto-
rum. infra eo. ex par. 2. & talis interpretatio ſemper fie-
ri dēt præſentibus partibus, cum præiudicet. & ſit diffi-
nitiua, vt ſ. c. proxi. ver. ſi. & ſi aliter fiat, & ſic ſubrepti-
cie, puta quia de lite pendente non fit mentio, non va-
lebit, arg. in eo, quod legi. & no. ſ. de priuil. dudum, &
ſ. de teſti. cauſam quę. 2. §. 1. ſ. vt lit. pen. ca. fi. vel aliter
qualitercunq; infra eod. venerabili. Sin autem ex certa
ſcientia procedat, non poſſumus ei dicere, cur ita facis.
19. di. in memoriam, valebit ergo omnino, & ſi præiudi
cet. ſ. de off. or. duo ſimul, & eſt caſus expreſſus ſ. de cē.
quanto. §. 1. quod ſi ab alio iudice fieret, non valeret. ff.
de re iu. de vnoquoque. ſ. de offi. archi. ad hæc. §. fin. &
ar. ff. quis ordo in bo. poſ. ſerue. l. 2. §. 1. & 2. Eſt & alia in
terpretatio, quæ fit ſm própriam verborū ſignificatio-
nem, & hæc ēt omnib. præiudicat, & ius facit, ex quo fit
a principe, ſiue fiat in iudicio, ſiue extra iudiciū, vt pa-
tet ſ. eo. c. 1. & 2. & ſequentib. & ī. eod. cum clerici, & c.
ſeq. & c. ſuper quibuſdā, & cap. nouimus, & in multis a-
lijs c. huius tituli. [Et veſtitu.] forte alterū volebant de
5 trahere, vt ſ. dixi. [Plene] hoc † teneas, ꝙ priuilegiati
id percipere debent, qđ præſentes percipiunt, licet diui
nis officijs non interſint, vt ſic priuilegium faciat eum
cenſeri reſidentem, licet non diuinis intereſſentem. ſup
quo vide qđ no. de cle. non reſiden. cap. vno, li. 6. in gl.
no. qđ ex alijs, ex iſto relatiuo iuſtificare potes lecturam
de qua dicā ſup 1. gl. [Iniunximus.] i. iniunxiſſe intelle-
6 ximus, ſ. per prædictū mandatū Hoſt. ¶ † Gl. 1. reſpon-
det per quæſtionem, quare conceſſum fuęrat, &c. & re-
ſpondet tripliciter. ¶ Vlt. gl. alle. 5. concor. & 6. contra
7 ria, quærit, & ſoluit. ¶ † In tertia gl. [ibi, in prætorijs.] vi
de in c. proxi. alle. ſuper gl. no. ꝙ In gl. vlt. [ibi, ſi quū.] vi-
de de ele. ex cauſa, ſup gl. antepe. ſæpe. [& ibi, quot.] vi-
de de teſti. cām. 2. ſuper gl. [& ibi, merito.] cum permit
tit p̄tor aliqd in publico fieri, intelligendum eſt ſine al
terius iniuria. [& ibi, inter ſtipulantē. §. r.] vide de iudi
8 cijs. c. 1. ſuper gl. 2. ¶ † In gl. 1. [ibi, interpretatione.] im
mo nec fuiſſet locus priuilegio, poſſet ēt dici, qđ pręſens
erat, qđ probat relatiuum, Alijs, vt dixi in tex. in fi. & ali

quod ſtatutum, puta primæ reſidentiæ, vel ordinatum im
pediebat eum, ne prædicta perciperet, vnde impetrauit
hoc priuilegium, & ſm hoc ſine calumnia, procedit de-
cre, & hoc plus placet, quam quod no. de cle. non reſid.
c. vno. lib. 6. in gl. pen. alias dici oportet, quod decre. nō
habet rationem, niſi quia ſic placuit papæ, vel expone-
re manualia, vt dixi in tex. ¶ In gl. ſcd'a, [in fin.] qđ dic
9 vt de cler. non reſid. c. vno, lib. 6. & ad intellectū † huius
decre. vide quod ibi no. in gl. pe. Innoc. remittit ad ca,
quæ no. de præb. dilectus. ¶ In gl. 3. ibi. ca. 1. vbi de hoc
¶ In gl. vlt. [ibi, quod dilectio.] vide quod ibi no. & de
priuil. quia circa, in vlt. gl. & de tranſla. c. vlt. in glo. vlt.
ad intellectum quarum gloſſarum, & iſtius, & eorū, quę
no. poſt Inn. & Hoſt. & Compo. ſ. de reſcrip. cauſam q̄.
ſciendum eſt, quod quidam reprehendunt gloſſas, quę
priuilegia contra ius conceſſa vocant beneficia, dicen-
tes, ꝙ beneficia proprie ſunt liberalitates & gratiæ pę
ter ius. & pro his facit de dona. cum dilecti, vbi ponun-
tur illa verba, quæ hic. & loquitur ibi de don. gratuit.
Sed gloſſæ prædictæ defenduntur per hūc tex. & per de
cre. ordinarij. §. ſi vero, de offi. ord. lib. 6. vbi diſpenſa-
tio ſuper pluralitate dr̄ beneficiū. Sciendum eſt tñ, ꝙ be
neficium vt genus dicitur beneuola actio gaudium tri-
buens capienti, vt dixi ſ. de pœnis, ad aures. ſed iſtud di
uiditur in beneficium ſtricte ſumptum, & ſic ſumit no-
men ſpeciei, vt de iuriſdictione, & adoptione dicitur,
ff. de iuriſd. omn. iu. l. 3. ff. de adop. l. prima. Item in pri-
uilegium. Item in reſcriptum. beneficium autem vt ſpe-
cies ſtricte ſumptum eſt actio beneuola præter ius. vnde
donatio beneficium dicitur in præ. c. cum dilecti, & cō
modatum, de commo. ca. vno, in fi. de hoc loquitur C.
de bo. va. l. 1. lib. 10. ſ. quando princeps, cui delata ſunt
bona vacantia, illa confert alicui. & hanc interpreta-
mur largiſſime, vt ſcilicet illa bona habeat non ſolum li
bera, ſed cum inſtrumentis, & omnibus appendicijs, &
a adiacentibus. ª hoc tamen regulare fallit in literis be
neficialibus, quod dic vt de præb. quamuis alias, lib. 6.
10 ¶ Priuilegium † dicitur lex priuata, infra eodem, ab
bate, cum cōcor. & dicitur ius priuatum, vel ſingulare,
quia eſt contra ius commune. ff. de leg. ius ſingulare. ff.
ad munic. l. 1. in fi. vnde, vbi ſcriptum eſt ius commune,
a quo princeps aliquem eximit, illud eſt priuilegiū pro
prie, & dicitur actio bona contra ius, & ſic ſumitur ſ. de
priuile. per totum, & ideo dicitur, quod iure cōi compe
tit, fruſtra per priuilegium impetratur. C. de theſa. l. 1.
lib. 10. in iſto procedit, quod no. & dixi in gloſſis, ad q̄
remiſi in prin. ſ. quòd contra concedentem fit larga in-
terpretatio, contra alios, quorum ius læditur, ſtricta, dū
modo aliquid conferat, de priu. paſtoralis. ff. de leg. qđ
vero, ita tamen, quòd a verbis non receditur, vt dixi in
11 præceden. decre. cauſam. ¶ Habemus † reſcriptum, qđ
dicitur bona factio ſecundum ius. & ſic ſumitur ſ. de re
ſcrip. & C. de diuer. reſcrip. in rubro, & nigro. impetra-
tur ergo ad iuris obſeruantiam, vt impetranti fiat iuſti-
cia. & ideo dicit l. canonizata, ꝙ non valent reſcripta
contra ius elicita. 25. quæſt. 2. reſcripta. & in his fit ſtri-
cte, vt ſequitur in gl. [Et ibi. c. vl.] & quia conſueuerunt
impetrantes illi abuti, vt ibi, & quia imputandum eſt
illi, qui potuit legem apertius dicere, ſecundum *Hoſt.* in
fra de regulis iuris contra eum. lib. 6.

ADDITIO.

2 ¶ Adiacentibus. Et ſecundum illam legem ponit gl. & in l. bene-
ficium, ff. de conſti. prin. licet Guil. ibi gl. expro bet, quam tamen
ibi defendit Bar. poſt Pe. & vide de materia ibi iſta per Bar.

SVMMARIVM.

1 *Interdictum generale quod, & a quo ferri poteſt, nu. 2.*
Eius pœna non odioſa, nu. 4. in fi.
Priuilegium tranſit in ius commune quandoque.

Dubitandi,

Digitized by Google

2 *Dubitandi ratio quæ hic.*
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Exercitus quis in litum numerus dicatur.
Odia amplientur an hic, & fauores reſtringantur, & num. 4.
§. 1. odium non dicitur, quod ad ſalutem ſit animarum, nu. 4. in fine.
4 *Additio gloſſarum.*

C A P V T XVII.

1 **Cum in partibus.** Caſus. Generale † interdictum dicitur, quod generaliter fertur etiam in villam, vel caſtrum. communis diuiſio, ſecunda ibi, Cum autem. [Reuocari.] & ideo nos cũ ſoluiſtis, ſicut & debuiſtis. [Priuilegio.] quod eſt hodie ius commune, infra de ſententia excommunicationis, capitulo fina, libro ſexto. [Generale.] hoc verbum inducebat dubitationem. [Non teneri.] quaſi in particulari more ſolito ianuis apertis, & campanis pulſatis celebrare poſſent a contrario eius, quod dicebatur in priuilegio generali interdicto ſecundum Innocen. ſed mirabilis erat iſta concluſio, melius enim contra eos videretur concludendum, quod ſi priuilegiati erant in generali, ergo in particulari celebrare prædicto modo non poterant. quod eſt verum, non tamen ſumendo particulare interdictum, vt ſequitur. [Caſtrum.] etiam ſi in caſtro, vel villa vnica ſit eccleſia. & idem, ſi nulla. [Inter-
1 dicto.] & tale † generale interdictum ferri non poteſt per ordinarium, vel delegatum ſine ſpeciali & expreſſa papæ licentia pro pecuniario debito. quod dic, vt in Ex-
2 trauag. Boniſ. prouide attendentes. ¶ † Vltima glo. arguit, ſignat contrarium, & ſoluit. ¶ In gl. vltima. [ibi, exercitium.] licet exercitus non dicatur vna cohors, vel alia, ſed multus numerus militum, tamen & miſſus ab aliquo numero, quaſi ab exercitu miſſus accipitur. [& ibi, cum quidam.] illa forma recipitur in inſtituendo, quæ non recipitur in exhæredando, vt in fundo hæres
3 eſto. in fundo exhæres eſto. ¶ † In gl. vide qualiter. [in
a fine.] erit ª autem particulare, cum interdicerentur eorum eccleſiæ, vel oratoria ſecundum Lauren. & Vincẽ. ¶ In gloſſa vltima, [ibi, cum quidam.] & infra de regulis iuris. odia. lib. 6. vide quod ibi dicam ſuper prima gloſſ. quoad §. exercitum. [& in fine.] vel dic ſecundum Hoſt. quod pœna interdicti non eſt odioſa, cum ad correctionem animarum infligatur. ȝ. tit. 1. c. pe.

A D D I T I O.

¶ Erit. Quod ſit generale interdictum, & quod ſpeciale, vide in cap. præſenti, de ſenten. excommunic. lib. 6. & ibi per Io. An. neque. q. in nouella. & vide Ioan. Cal. in tractatu de eccleſ. interdi. in 2. membro, & in 6.

S V M M A R I V M.

1 *Clericorum appellatione etiam canonici comprehenduntur in indulgentijs.*
Priuilegium contra conſuetudinem iuri communi præiudicantem obtentum interpretandum eſt large.
Dubitandi ratio quæ.
2 *Epilogus gloſſarum.*
3 *Suffragium gloſſarum.*
4 *Suppletio gloſſarum.*

C A P V T XVIII.

Cum tibi. Verbum † clericorum etiam canonicos comprehendit. dicit Abb. quod ſecundum caſum, quem poſuit. ſupra de teſtamen. cum tibi, quæ eſt pars huius decreta. hoc dicit. Priuilegium contra conſuetudinem iuri communi præiudicantem obtentũ interpretandum ª.
eſt large, communis diuiſio, ſecũda ibi, Conſultationi. [Clericorum] hoc eſt verbum, de cuius ſignificatione quæritur. [Ad canonicos.] & videbatur, quod non propter ipſorum maioritatem, ad hoc ſupra de reſcriptis, ſedes, infra de ſententia excommunicationis. quia periculoſum, lib. 6. ſed contrarium reſpondetur, nec obſtat capitulũ ſedes, quod loquitur in r. ſcriptis ad lites odioſis & reſtringendis, ſecus in indulgentijs ampliandis, ſupra eodem, olim. nec obſtat decretalis, quia, quæ ponit ſpeciale priuilegium epiſcopalis dignitatis, ſecundum Hoſt. [Et canonicos.] concor. infra de priuilegijs,
2 per exemptionem, in fine. lib. 6. ¶ Gloſſ. † prima ponit duas lecturas, & primam approbat. ¶ Vltima gl. dat ſi-
3 mile, & ſignat cõtrariũ. ¶ † In prima gl. [ibi, quoties.] vide de teſti. cauſam. ſecundo. ſuper vltima gl. [& ibi, pro redemptione.] vide in capitulo ſtatim allegat. in prima gl. ¶ † In gl. prima. [ibi patrimonialibus.] vel in caſu decre. ſecundæ. ſupra de pœnit. ſecundum Hoſt. [& ibi, melior.] quia illud de iure communi competit epiſcopo, vt probatum eſt, niſi forte dicas ſecundum Inno. ꝙ ibi de conſuetudine hoc ſpectabat ad alium, putu archidiaconum, vel quia concedebatur diſpoſitio, vt ex illis ſolueret debita eccleſiæ ſuæ. infra capitulo penult. [& in fine.] quæ eſt pars huius. ¶ In gl. vltima. [in fine.] ibi ſoluitur in vlt. gl.

A D D I T I O.

2 ¶ Interpretandum. Quod ergo dicitur ſtricte interpretandũ priuilegium, quod eſt contra iura, intelligendum eſt contra iura cõmunia, non ſingularia, vt ſtatutaria, vel conſuetudinaria.

S V M M A R I V M.

1 *Prælato, & eccleſiæ iurans obedire, non clero diœceſano, ſed capitulo cathedrali tenetur.*
Iuramentum fidelitatis a quibus præſtetur, & per ipſum ad quæ iurans obligetur, & nu. 3.
Canonicus fidelitatem præſtat.
2 *Eccleſiæ appellatio quos comprehendat, & quibus ſumatur modis num. 6.*
Etſi, pro quamuis.
Spiritualia iura non ſunt diuiſa inter epiſcopum, & capitulum.
4 *Vni eorũ præcipienti obediendum ſi contrarium præcipiunt.*
3 *Epiſcopus, & capitulum ſunt vnum corpus, & in quibus rebus, & qui vni iurat, alteri tenetur, præterquam in ſegregatis.*
Inter eos quid ſi lis vertatur.
5 *Epilogus gloſſarum.*
6 *Additio gloſſarum.*
Canonicis ſingularibus per iuramentum præſtitum prælato, & eccleſiæ quis non obligatur, niſi iuraſſet aliquibus non collegiatis.

C A P V T XIX.

1 **Cum clerici.** Caſus. † Iurans obedire prælato, & eccleſiæ, nõ clero diœceſano, ſed capitulo cathedrali tenetur, cõmunis diuiſio, ſecunda ibi, nos igitur. [Clerici.] in prælatione conſtituti, vel alij, ſi eſt cõſue-
2 tudo. ª Inn. & dicit, quod hoc iuramentum eſt debitũ obedientiæ, non fidelitatis, vel homagij, quod pro ſpiritualibus non præſtatur. ȷ. ti. 1. c. ſi. dicit Hoſt. ꝙ ſi homagium non reſpiciat, fidelitatem reſpicit, vnde ſequitur, fidelis vero, & per hoc obligatur ad multa, de quib. ȝ. de feu. c. 1. Item canonicus fidelitaté præſtat. de hoc ȝ. de exceſ. præ. grauẽ. de iureiu. breui. [Præſcripti] licet
2 † ergo alias appellatio eccleſiæ comprehendat clerum diœceſanũ, & populum, 12. diſt. illa, ad ſi. hic tñ ꝑꝑ periculũ, qđ imminere poſſet ex periurio, ſumitur ſtricte, vt patet. & facit. ȝ. de iureiu. c. pe. & qđ no. de ſ bẽ. q̃uis. ad
3 ſi. lib. 6. [Etſi.] pro q̃uis. [Capitulũ] † hoc iuſm pro ſpiritualibus

tualibus præſtatur, tenetur ergo per iſtud communiter epiſcopo, & capitulo, ſpiritualia enim iura non ſunt diuiſa inter epiſcopũ, & capitulũ, qui ſunt vnum corpus, & illa ſimul exercent, de exceſſibus prælatorum, capitulo primo. de his, quæ fiunt a præla. alias ſi quis clericus, vel laicus pro temporalibus aliquibus, quæ teneret ab epiſcopo, ſegregatis a capitulo iuraret fidelitaté epiſcopo, non teneretur capitulo, vel econuerſo, de ſcriptis, e doceri. ſecundum Innoc. [Principaliter] quaſi dicat,
4 ſi capitulum † præciperet aliquid contrarium præcepto epiſcopi, epiſcopo obediat. 11. q. 3. qui reſiſtit. quid ſi vertitur cauſa inter epiſcopũ, & capitulum? Dic vt plene no. in ſumma de poſtulan. §. fina. ſub §. illud. in ſum-
5 ma Hoſtien. ¶ Gloſſ. † ſecunda ponit ſex modos, quib. dicitur eccleſia. ¶ Gloſſ. tertia reddit rationem. ¶ In
6 gloſſ. † ſecunda. [ibi, canonicis.] ſingularibus tamen canonicis per illud iuramentum non obligantur. 12. quæſtione ſecũda, qui manumittitur, ſecus ſi iuraſſet aliquibus non collegiatis. ff. de in ius vocando. communis, ſecundum Vinc. [& ibi, ſcire.] vbi de hoc. & ſupra ne præ. vi. ſu. capitulo vltimo. [& ibi, cõgregationem.] cautius dixiſſet collectionem, vel conuocationem, per ea quæ dixi ſupra de iudæis, iudęi. primo. quatuor alios modos ponit gl. in præceden. decret. vltima. ſcilicet murorum ambitum, corpus Chriſti, prælaturam eccleſię, & ipſius obuentiones. Fran. Ver. de reſcriptis. eam te. addebat vnitatem totius eccleſię, vel omnes eccleſias orbis, ſeptima quęſtione prima, Nouacianus. ſupra de ſumma Trinitate. capitulo primo. §. vna. 21. diſtinctione, quamuis. & clementi. de exceſſibus prælatorum, frequens. §. verum. in hac autem varietate dicebat eccleſia ſumi, prout pręcedentia & ſequentia verba patiũtur per decre. intelligentia. ſupra eodé titulo, bene facit infra eodem. nouimus, verſi. pro quo, vbi aliter ſumitur, quam ſupra de hęreticis, excommunicamus, ſecundo, vt vtrobique patet.

ADDITIO.

1 *Conſuetudo.* Secus in curato, quia iuramentũ illius conſuetudo non poteſt tollere. vide Ioã. And. in c. legebatur. de maio. & obe. ſuper gloſſ. 1.

SVMMARIVM.

1 *Cenſura eccleſiaſtica appellatio qua complectatur, & quibus accipiatur modis. & nu. 3.*
Eſt fauorabilis, & ampliatur, licet interdum ſecus, numero 3.
Iudicat qui cito, ad pœnitentiam, alias ad pęnam properat, in fine.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Correctionis, & coertionis nomen quæ contineat, iuncta gloſſa.
In incerto ſi fiat quod expediat, actio datur, verſiculo ſideiuſſi.
3 *Additio gloſſarum.*
Pœna certa in iure ſi non eſt, quæ poſſit infligi.
Additur aliquando plus, quam ſit apud actorem, vnde quid ſumitur, circa finem.

CAP. XX.

1 Quærenti Caſus. appellatio † eccleſiaſticę cẽſurę comprehendit excommunicationem, ſuſpenſionem, & interdictum. & huius pars, ſupra de offic. deleg. quærenti. [Interdicti.] dicit Hoſt. quod de iſta prima minus dubitatur. de ſecunda vero, & tertia magis, omnia tamen continentur ſub nomine cenſuræ, vt hic dicit. per quod patet, quod cenſura eccleſiaſtica non ut odioſa reſtringitur, ſed vt fauorabilis ampliatur quo ad has ſpirituales pęnas inuentas ad correctionem peccatorum. de hoc ſupra tit. 1. cap. penult. alibi tamen cenſura ponitur pro rigore. de bigamis, nuper. quandoque pro cenſura canonum, qui cleri. vel vo. cap. ... in fin. ſecundum Hoſt. [Indagatis.] nam, vt ait Seneca, qui cito iudicat, ad pœnitentiam, alias ad pęnam properat. ſi. 30. q. 5. iudicantis.
2 Lau. [Expedire.] i. quam videbit magis timeri. ¶ † Gl. prima allegat contrarium, diſſolute tamen. ¶ In gl. [ibi, legatus] ibi dicitur, quod legatus Cæſaris idest præſes prouinciæ, vel corrector non poteſt a ſe abdicare imperium. [& ibi, meminiſſe in fine.] communiter eſt lex, & incipit, ſi quid. ibi, dicitur, quod legatus remittit ad proconſulem, id quod animaduerſionem exigit, nec habet ius animaduertendi, coercendi, vel acriter verberandi. [& ibi, ſi quis pro eo.] fideiuſſi pro illo, qui ſic promiſit, ſi Sticum non dabo, centum millia dabo, redemi Sticum, & dedi, agam mandati licet id non videatur mihi fuiſſe mandatum. nam id expediebat mandatori ne committeretur ſtipulatio, pro qua fideiuſſeram, ... pro Sticho. ¶ In gloſſ. vltima [in fine.] vide de iudicijs. aſ
3 clerici. ſuper gloſſa penultima. ¶ In † gloſſ. prima [ibi, depoſitionem.] dicit hic Hoſtien. quod appellatio cenſuræ non comprehende. depoſitionem, vel degradationem, illæ enim poenæ ſunt odioſæ, & ideo reſtringendæ, infra de regulis iuris. in poenis. libro ſexto. cum ſuis concordantijs. illæ vero, de quibus hic loquitur textus ſunt fauorabiles, vt dixi in textu. ſecundum eum. adde rationem, quia illæ ſunt temporales. Iſtæ vero perpetuæ. dicit etiam quod licet ex vi huius clauſulæ alia poena, quam hic textus exprimat, contumacem punire non poſſit, ex vi tamen commiſſionis iuriſdictionem, & ſic coertionem recipit, quare poenam ſcriptam in iure poteſt infligere, & vbi certa non reperitur, mulctare, arbitrari, & punire, & hæc patent ex his, quæ leguntur & notantur de officio delegati. de cauſis. in fine, & capitulo ſequenti. ſic dicit intelligendum, quod not. infra de homicid. pro humani. verſiculo nos tanto. [& ibi, argumen. contra.] in Vincen. cuius fuit hæc gloſſ. non eſt verſic. iſtud. argumen. contra. & tunc melius continuatur ad præcedẽtia, nec Hoſtien. etiam poſuit. alias dic, quod reſpicit textum. [& ibi, ſi præſes.] dic vt ſupra. [& ibi, & cum quid.] continuatur principio, non proximo contrario. [& ibi, ex ſoluta ſit.] ſup. quam quæ merant mandaro. ¶ In gl. ſecunda. [ibi, paſtoralis.] & capitulo ſecundo. libro ſexto.

SVMMARIVM.

1 *Nouale quod dicatur, in priuilegijs de decimis noualium non ſoluendis cui eius, vel contrarij incumbat probatio, & quæ ſufficiat, nu. 1. quandiu duret, nu. 2. §. 2.*
Terra ceſſat anni ſpatio communiter, & vbi, niſi ſimo... tur.
2 *Memoria quod non extet hominum, vt probetur.*
Probationibus ſubueniendum, ne pereat.
Teſtes qui præferantur vtraque parte intentionem ſuam probante, circa ſi.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
4 *Additio gloſſarum.*
Nouitius in religione dicitur intra annum.
Priuilegium, quod incipit iniquum eſſe perditur. §. 1. ... nem ſuggeſtum iuxta gl. exemplum.

CAP. XXI.

1 Quid per nouale. C. † In priuilegijs de decimis noualium non ſoluendis illud dicitur nouale, de cuius cultura non eſt memoria,

memoria,& qđ prius nullum,vel modicum fructum aſferebat.& primo ponitur quæſtio,ſecundo reſpõſio ibi, Licet autem. in qua primo ponit duas opin. ſecũdo ſoluit tertio moderatur ſolutionem, vel declarat.ſecũda ibi,Nos tamen.tertia ibi, Sed nec.[Annum ceſſat.]qđ commune eſt prędiorum iſtarum partium,niſi multum cum fimo iuuentur.[Ad cultum.]non diſtinguendo, an fuerit prius ſilua,vel an fuerint inde arbores extirpatæ, quod volebat ſecunda oppo. quòd fuerant paludes,vel loca campeſtria.de quo hoc ſuppletur,vel gloſſatur decre.1. s̃.eodem.tit.[Memoria] ſed cui † incumbit hæc probatio? Reſpondeo.agenti.ff.de probat.ei qui dicit. epiſcopus tamen,& eccleſia parochialis de iure cõmuni fundant intentionem ſuam, niſi aliud dicatur, vt patet in eo quod legi.& no.s̃.de priuil.c.fi.& de decimis. quoniam,& c.dudũ.s̃.de pręſcrip.ad aures.& c.ex trãſmiſſa. Quid ſi quondam fuit nouale,& locus religioſus ſemper percepit decimas in integrum per centum annos;& amplius, nunquid neceſſe habet probare qđ nouale fuerit? Reſpondeo non,ſecũdum Hoſt.dummodo de priuilegio fidem faciat, & de perceptione poſt priuilegiũ tanti temporis,cuius extat memoria,ſed ſufficit, ꝙ hunc titulũ alleget,& hoc modo probet, vt dicat tale priuilegium ſibi fuiſſe conceſſum, & poſt priuilegiũ tale fecit nouale, ad quod probandum inducit patientiam perceptionis tanti temporis,arg.ff.de vſuris. cum de in rem verſo.ff.ſi ſerui.ven. ſi quis diuturno.C.de ſeruit.l.2.& fi.& in eo quod legitur & no.s̃.de cenſi. peruenit. alioquin tempus ſolius, ſiue nudæ perceptionis ſine priuilegio, vel alio titulo non prodeſſet, vt patet in eo quod legitur & no.s̃. de præſcr.ſi diligenti.s̃.de decimis.dudũ.hoc etiam no.eſt ſm Inn.ꝙ talia priuilgia
a non extenduntur ad præterita noualia, ſed futura. [a] vide quod dixi s̃.c.1. de cultis infra annum,niſi forſan & hoc de præteritis ibidem ſpecialiter caueatur, ar.in eo, quod le.& no.s̃.de conſti.cognoſcentes.& c.fi. & eo caſu quando de præteritis conceditur, putat Inn.intelligi priuilegium de his,quæ culta fuerunt a decem annis citra,cum tanto tempore inducatur conſuetudo, & dicatur ſeruitus continua. ff.ſi ſerui.ven. ſi quis diuturno.& C.de ſeruituti. l.2. & vlt.& tunc habebit priuilegiatus probare,quod ante illud tempus, quo infra decẽ annos cultum eſt,tanto tempore fuerat incultum,quod nõ extat memoria de cultura, ſecundum Inn.ſed omni caſu, quo probandum eſt nouale,ſecundum Hoſt. eſt totum, vt in principio publicetur,qñ primitus eſt nouale, vt no. s̃.de priuil.c.fi.& in publicatione fiat fides non ſolũ de eo,quod nouale eſt, ſed de priuilegio iam conceſſo.probationes.n.de facili perduntur. vnde eis ſubueniẽdum eſt, vt patet C.de rebus credi. generaliter. reſpon.1.& in eo, quod legitur & not.ſup.de lite non conteſta.qm. reſpon.1.vnde & conſilium eſt, quod & de publicatione plura inſtrumenta fiant, & in diuerſis locis deponantur,aut reponantur, vt ſi forſan vnum amittatur,aliud reſeruetur, ar.Inſtit.de teſta. §.pe.arg.in Auth. de conſan.& vte.fratrib. §.ſi igitur.coll.6.ff.de teſta. vnũ. ſed quid ſi in ipſa publicatione dicat eccleſia parochialis, quod talis locus cultus fuit, & de hoc extat memoria, quod vult probare per teſtes,nunquid eſt admittenda? Reſpondeo ſic, & in publicatione, & in iudicio probationes ſuper hoc admittendæ ſunt hinc & inde. nam & priuilegiatus volens probare,ꝙ non extet memoria,eſt admittendus,& eccleſia ſimiliter, ſi velit probare contrarium, & poterunt dicere teſtes priuilegiati,ſi tamen talem habeant conſcientiam, quod toto tempore ſuæ memoriæ vſq; ad hæc tẽpora viderunt locum incultũ, aut ludis tranſeuntibus,vel paludibus expoſitum,& audierũt a parẽtibus ſuis,ſiue maioribus,qui & hoc a ſuis, & illi iſtud idem a ſuis audierunt, ꝙ ſemper fuit incultus,vel ꝙ cõis opinio eſt,ꝙ ſemper fuit incultus. Econuerſo vero teſtes eccleſiæ poterunt dicere, & ſi talẽ habeant conſcientiam, ꝙ viderunt ipſum coli per multos vel aliquot annos ante datam priuilegij, vel audierunt a ſuperioribus ſuis,ꝙ quandoq; cultus fuit,vel ꝙ cõmunis opinio eſt hęc.ff.de probat.ſi arbiter.ff.de aqua pluu.arc.in ſum.reſpon.1. §.fi.ff.de aqua quo.& æſti.hoc iure.§.ductus aquæ. Talis autem probatio,vel ſimilis locum non habet, niſi vbi hoc in iure expreſſum eſt, vel quando quæritur de tempore, cuius memoria non exiſtit, vt hic,& j̃.eodem.ſuper quibuſdam.§.1.in fin.& in prædictis iuribus,& in cauſa matrimoniali,nec ſufficit hoc ab vno audiuiſſe, quod dic vt le.& no.ſup.de teſti. licet ex quadam. Quid ſi vtraque pars intentionem ſuã probet? Reſpondeo ſecundũ Inn.& Hoſt.illi teſtes præualent, qui digniores ſunt,& veriſimiliora dicunt.ergo & pauci idonei aſſerẽtes locum fuiſſe cultum negantiũ multitudini præferentur,ar.6.q.vlt.actor.& in eo quod leg.& no.ſup.de probat.tertio.ſup.de teſtib. præterea. §.fi.& c.in noſtra præſentia.quod dic vt ibi no. ſm Ho. Aliquid plus dixerat Inn. quod decido.& vide plene in Spec.de proba.§.1.ver. vlt.quæritur,qualiter, vſque ad fi.§.tamen quicquid ſcribatur,tu dic breuiter formandum articulum ſuper communi opinione de non extante memoria.& de hoc de præſcri.c.1.lib.6.in vl.gl.[Cõnẽtus] vel quiuis circa hoc priuilegiatus.[Incultus.]vt ſilua,domus,paſcuæ, vel terræ pratiuæ.ſup.de deci.cõ-
3 miſſum.¶ † Vlt.arguit a contrario,ſig.contrarium,ponit opi.¶ In gl.vlt.[ibi,ex facto.] vide de priuil.quãto.
4 ſuper gl.2.¶ In † gl.3.[in fi.]& ff.de peti.hære.l.vtiles. La.¶ In gl.ſic.ſup.[ibi.§.quoties.]& religionem ingrediẽs nouitius dicitur j̃.annum.ſup. de relig.ſtatuimus. Hoſt.[& ibi, c.1.]vbi de hoc,& j̃.de ele.generali.lib.6. ¶ In gl.pe.[ibi,modicos.]dato ꝙ aliquos.& idem Inn.[& ibi, quod ſcripſi.]licet ibi in nouitate fidei permiſſum non competat,ex quo fuerint in fide ſolidati,tamẽ quo ad illos,quibus competere cępit,durat perpetuo.facit quod no.de iureiu.& ſi Chriſtus.in gl.pe.& iſtud cõtrariũ fuit interpoſitum. hoc dico,quia quod ſequitur, continuatur ad præcedentia.[& ibi, ſuggeſtum.]dic vt ibi in vl.gl.l.ꝙ principis ſuper hoc erit æſtimatio. & facit quod dixi ſup.eod.olim.per quod dicebat hic Hoſt. ſi totum territorium caſtri deſerti priuilegiati occupãt, & ad culturam redigunt, & caſtrũ poſtea populatur,& eccleſia antiqua reædificatur, vel de nouo alia fabricatur,ſubueniendum eſſet eccleſiæ, al.etiã quod le.& no. de no.oper.nun.c.2.1. reſpon. Et facit de decimis. c.2. §.vbi autem.lib.6.

ADDITIO.

a ¶ Futura. Contra no.Inn.de priuil.dudum.& idem ibi Io.And. quod vide ſuper gl.1. & ille tex.idem probat.& c.2.ſup. de deci. vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Matricis eccleſiæ nomine cathedralis ſignificatur, & quælibet baptiſmalis, num.5.*
Protectio gubernatio.
Hæc, & vnio, non præiudicat epiſcopo.
2 *Epiſcopalia quæ ſint.*
3 *Taciturnitas vitiat indulgentiam, & quæ hic.*
4 *Apoſtolicæ ſedis iuſtitia etiam contra ſe interpretatur, quamuis ius non debeat ſuum negligere.*
Romana eccleſia mater & magiſtra.
5 *Additio gloſſarum.*

CAP. XXII.

1 Venerabili. Finẽ † decret.tolle pro ſumma,& pars 1.ponit epiſcopi querelã.2. da iudices.& ſecũda ibi, Ioque. [Fratres.] canonici erant, vt ſequitur, & forſan exempti.ad hoc de pri. cum olim.2.[Protectione.] ideſt gubernatione,& ꝙ ſibi de temporalium cura reſpõderet.

notoria,& hîc requiritur congrua, vel ſufficiẽs emenda,
vt ſ.tertius in offenſa dubia, in qua requiritur iurm, re-
quiruntur & fideiuſſores, vel pignora rõne offenſę, vt ꝓ-
bata veritate offenſæ, licet dubiæ, facilius diſtringatur
ad ſatisfaciendũ, vt li.pen.eccleſia.1. ſ.tit.1.ſacro.ad
fi.vel dicit hic cõpetẽs, ꝑꝑ id, qđ no.in fi.4.gl. Dicebat
hic Vin. ꝙ diſtinctio huius decre. locũ nõ hẽt in criminibus
publicis, quia ibi,& ſi crimen eſt notoriũ, qñcunq; pare
re vult, abſoluitur nõ relata qõne de offenſa manifeſta,
quia eccleſia non claudit gremiũ, nec publicã hẽt æſti-
mationẽ niſi quo ad expenſas, qđ dic vt ſ. de iniu.& dã.
da.c.1.dicebat Hoſt. excõicatus ſi pro nuda contuma-
cia, ſufficit ꝙ iuret, ſi pro ꝑgnante, ſatisfaciet de his, q̃
in ſnia ſunt implicata, ſiue de intereſſe, ſiue de expenſis
agatur.de hoc de iud.c.1. ſi pro offenſa, vel delicto, de
quo Deus tñ offenditur, nec eſt ibi ſpãle priuatũ homi-
nis intereſſe, vt quia Deũ blaſphemat, vel de hæreſi eſt
ſuſpectus, & tunc ſi notorium ſit, niſi pœniteat, & om-
nino deſiſtat, non eſt abſoluendus.ſup. de offic.ordin.
ſignificauit. Si vero pœniteat, ſtatim abſoluitur. & ſi ad-
huc per pniam non ſatisfecerit, niſi alr̃s per eum illum il
luſum ſit eccleſiæ. ſ. de hær.ad abolendã. §.illos quoq;.
alr̃s ꝑꝑ longum pniæ tp̃s ſtare poſſet nimis excõicatus.
& ſm hoc loquitur, de eo, qui dn.in matr. ſignificaſti. in
occulto vero petens abſolutionẽ eſt abſoluendus. ſiqđ
me.cã.c.1.per tuas. ubi uero quis excõicatus eſt pro fur
to, rapina, vel iniuria, in qua verſetur ſpãle & pecunia-
riũ hominis intereſſe, tunc non eſt abſoluendus, niſi pri
mo ſatisfaciat, de rap.c.1. de vſur.cũ tu.& eſt diuerſita
tis rõ, quia Deus nõ requirit pecuniã, ſed ſolũ cor cõtri-
tum.hõ vero ecõuerſo, & quia Deus benignior facilius
remittit offenſã, q̃ hõ, ad hoc de cele.miſ.de hoĩe.& li-
cet hoc uerum de rigore, dicit tñ, ꝙ de benignitate to-
ta die abſoluitur ſine ſatisfactione. ſ.tit.1.ex tenore.
& c.ea noſcitur.& c.ſacro.& dicit addendũ, qđ not.de
ap.qua fronte. [Satisfactio] facit ff.de coll. bo.l.1.§.ſi
8 frater.¶ †Gl.4.ſucceſſiue ſoluit duas obiectio.& vnã qõ.
¶ Quinta gl.arguit.ſig.ꝯriũ,& ibi remit.¶ Vlt.gl.obij-
9 cit,& dupliciter ſoluit.¶ In 4.gl.†[ibi, generaliter.] vi-
de de don.poſt di.re.per ueſtras. ſuper gl.antepen. [&
ibi ſubtracto.] uide de reſt.ſpo.olim.2. ſuper gl.2.¶ In
5.gl.ibi, cõtumacia.] uide, ut lit.non conte.tuæ.ſup.1.
gl. [& ibi, ſancimus.] dicit ibi finis, condemnari abſen-
tẽ, qui licet nõ tacitus, ſed requiſitus mala cõſciẽtia ab-
fuit. ¶ In 6.gl.[ibi, qui reſtituere.] uide de do.c.2.ſuper
1.gl.¶ In ul.gl.[ibi, qđ iuſſit.] uide de app.cũ ceſſante.
ſup 1.gl.[& ibi, ex ſtipulatione.] uide de ꝓſum.afferẽte.
10 ſuper 1.gl.¶ †In gl.2.[in fi.] Io.ſ.e.quãuis.ſic uocantur
in Frãcia, in prouincia bailiui, uel baiuli.unde ſm Hoſt.
in rep.apoſtolicis, qñ de ꝑpoſito eccleſiæ loquimur, ex-
primi deberet nomẽ eccleſiæ. unde ſi ſcriberetur ꝑpoſi-
to Pariſiẽ. intelligeretur de laico, niſi adderetur eccle-
ſiæ Pariſien. dẽt igitur addi circũſtantia, per q̃ euitetur
11 æquiuocatio.ſ.de reſcri.c.fi.¶ In † gl.3.[ibi, certũ.] itẽ
quia ab hoĩe nullus excõicatur niſi pro contumacia.de
hoc in ꝑe. c.nemo epõrũ.& c.qui epi. [& ibi, iure cõi.]
de hoc ſ.de reſcri.c.1.& ibi, permittimus.] & ĩ.eo.dile
cto.põt dici, ꝙ licet priuilegiũ in iſto pũcto, de quo hic
q̃ritur, non ꝯtineret gratiã, cõtinebat tñ in alio, quo cõ-
cedebatur caplo excõicare, uel interdicere pro ꝓprijs
offenſis. ad idẽ ſ.de reſcrip. ex parte decani. [& ibi, tũc
iuret.] de ſen.exc.c.ult.§.illis ẽt.lib.6. [& in fi.] & ĩ.de
12 hær.ſup eo.lib.6. ¶ In † gl.vlt.[ibi, ſniando.] idẽ no.
ſ.de ele.dudũ.2.in gl.ſed pone.& de hoc ĩ Aut.de exhi.
& intro.reis.§.ſancimus.uer.ſuſcepto.in gl.fi.& in Spec.
de ſen.prola.§.2.uer.eſt quoque.& de forma eius. §.ut
aũt.circa prin. an uero iudex ꝑcipere poſſit ſolõnẽ fieri
ſub pena dupli, uel quadrupli, uide ibi in §.2.in uer.ſed
nũqd iudex.& an poſſit ꝑcipere, ut ſolnã, niſi ĩ.tot dies
ſolõnẽ probauero, ibi in uer.ſeq.an uero poſſit condem
nare teũ in petitis ſub hac forma, ſ. ſi actor probauerit,
uide e.ti.§.iuſta.uer.ſed ecce iudex.[& ibi, hoc ꝓpe.]
13 & ſ.de ꝓſum.afferte.[& in fi.] Hoſ.legit plane, ꝙ † ſi q
excõicatus petit abſolui, & excõicãs, vel is, pro quo lata
eſt, dicit eũ ñ abſoluẽdũ, niſi prio ſatisfaciat, abſoluet,
niſi intra 8.dies ꝓbetur offenſa notoria, q̃b.lapſis repu
tabitur dubia quo ad abſolõnẽ ꝑbẽdã. ĩ. de ſen.exc.
let.& hẽt hoc locũ; licet iudex primo habuerit illud pro
notorio. Multi.n.iudices ſnias ferũt vt pro notorio, ſu
quo poſtmodũ dubitatur. ſ.ti.1.ſacro.ad fi.poſſet etiã eſ-
ſe dubia, licet excõicatus fateatur cãm, ſed aliqd all.
qđ nõ ſit ſatisfactio impediẽda, vt ſi fatetur, ꝙ percuſſit
clericũ, ſed dicit, ꝙ ad ſuã defenſionẽ, vel ꝯ ꝯfeſſionẽ
ponit rõnabilẽ excuſationẽ. ſ.de ac.cũ dilecti.in hiis
ſib.& ſimilib. ſine ſatisfactione non abſoluet, donec
defenſione fidẽ fecerit, qa ſp ei, qui dicit, & nõ ei, qui
negat, incũbit probatio.ff.de ꝓb.ei qui. Sed an hoc ca-
ſu teneatur ꝓbare intra 8.dies, aliãs ꝑciſe cogetur ſatiſ-
facere? qđ vt ꝑꝑ equalitatẽ iudiciorũ ſeruãdã. Hoſ.
tãt ꝯriũ, qa in primo caſu eccłia ꝑ limitationẽ tp̃is
ſuccedere voluit petẽti abſolõnẽ, q̃ ſine cã negãda nõ eſt.
q.7.ſi qs oẽm. in ſcđo ſatis ſufficit illi, pro quo lata eſt
ſnia, ꝙ excõicatus nõ abſoluitur: niſi ſatisfaciat, vel de-
fenſionẽ ſuã ꝓbet.& ſi hoc caſu ꝑciſe cogeretur ſatiſfa-
cere, poſſet nimis ex hoc grauari, qa nec ſolutũ de facili
recuperaret, puta tñ, ꝙ ſi ꝯtẽneret ſnĩam, nec defenſio-
nẽ probare curaret, poſſet illi tp̃s a iudice limitari. ĩ. qđ
de intẽtione ſua probaret, quo lapſo poſſet cogi. ad hoc
ſ.de pe.c.fi.de ꝓb.licet ĩ.de reſt.ſpo.frequẽs.§.pe.li.6.

ADDITIONES.

a ¶ Seruus. Ibi vide Bar. & plenius in l. ſtipulationes nõ diuidun.
ff.e.ti.& ibi ponit formã petitionis, & ſniæ, & vide l.2.ff.de con.
b ¶ Carcere. Petit ergo iudex loci, vbi cõmiſſum eſt delictũ a lo-
co iudice delinquentem ſibi remitti, quod an poſſit, vide gloſ.
ver.de more, in cle.paſtoralis.de re iud.& Io.And.in commen.
c.1.de rap.Et Bar.in l.1. C.vbi de cri.agi op. & ibi Bart.Bald.
l.ſi an.§.ſi.ff.de accu.
c ¶ Quæſtionis. Ibi ponit etiam de clerico, & laico iudice citan.
& vide Arch.16.q.4.c.2.in fi.
d ¶ Simplici. Hanc tex.in c.venerabilibus. §.idem notat.præſum-
ptam & ſequentem vocat manifeſtam, in §.ſe.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum pro articulo, vel clauſula.*
Per quæſtionis minoris ſolutionem incidit fortior quæſtio.
Contra confeſſionem nihil opponitur.
2 *Probatio legitima facit quid notorium.*
Notorij modi qui per remiſſionem; quod factum eſt, non requi-
rit accuſationem, neque probationem, & iudicis in hoc ar-
bitrium ſpectatur, nu.4.§.1.iuncta gl.
Per legitime, dictio appoſitã eſt ad iudicis arbitrium ...
Tergiuerſatio debet eſſe probabilis.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu.3.& 4.*
Iudicis, corã quo agitur, arbitriũ ſpectatur, donec appellatum.
Ex quo vero eſt appellatum, vel aliàs ad ſuperiorem recur-
ſum, ipſius ſuperioris arbitrium eſt ſpectandum.

CAP. XXIV.

Cum olim Summatum eſt ſ.c.proxi.& cõ-
munis diuiſio 2.ibi, Quia † vo-
1 ro.[Capitulũ.] i.articulus, vel
clã.[Dicebant] canonici.alias [dicebat.] ſ.capitulum
de hoc vide quod dixi de reſcri.caplm.in princ.[Solui
mus,] i.ſoluere intelleximus.[Dicimur] a peruerſe intel
ligentibus.ſm Hoſt.[Ligauiſſe.] vid.Greg.ſecundo mo-
ralium.vide ſi.in Hiero.ad Dama.5.B.hoc intendit, ꝙ
per ſolutionem minoris quæſtionis incidit fortior quæ-
ſtio.& eſt ſi.de vo.ex multa.de baptiſmo.maiores.§.ve-
rum.[Confeſſionem.] contra quam nihil opponitur, al.
leg.contra, de accu.cum dilecti. & dixi ſ.c.proximo
2 ſuper finem vltimæ gl.[Probationem.] ergo † patet, qđ
probatio legitima facit quid notoriũ. & eſt hoc adde-
re alios modos notorij, qui hñr ſ. de coha. cleri.& mu-
vt ſta.

Digitized by Google

veſtra. & ibi dixi. Itē patet per hoc ſm Ho. ſuper hoc eſ-
ſe ad iudicē recurrēdū, qd ſonat verbū, legitime, quod
ſtatim ſequitur. Itē ſm V in. per hoc includit deprehen-
ſionē illā, de qua no. de iudi. cū non ab hoīe. in 1. gloſſ.
[Tergiuerſatione.] pbabili, & ponit hoc de notorio fa
cti, quod nec accuſationē, nec probationē requirit. de
3 hoc ſatis in pced. decr. veſtra. ¶ † Gl. 4. iuſtificat textū,
obſicit. & ſol. ¶ In gl. pe. [ibi, l. 1. & vlt.] vide ſ. e. in his,
4 ſup vlt. gl. & c. venerabili. in gl. vlt. ¶ In † gl. 1. [ibi, ſcy-
phi.] ff. de rei ven. in rē, §. 3. & ff. de fur. cū pignori. §. ſi
quis eſſet. [& ibi, curſilis.] Goff. vocat hūc ſeminodum.
¶ In gl. & hoc. [ibi, deferri.] quaſi non, vt valeat, vel nō
valeat appellatio, facit qd no. in pc. decr. vt debitus. in
gl. colligitur. & qd ibi dixi, & c. ſæpe, ver. q ſi forſan. Di-
cebat Hoſ. circa caſum nēm ſpectari iudiciū, & arbitriū
illius, corā quo agitur, donec fuerit appellatū, ēt ſi ini-
que arbitretur. ff. de iuſt. & iu. l. fi. ſ. de re iudi. q ad pſul
tā. ſi a quo aūt eſt appellatū, vel alias ad ſuperiorē legi-
time recurſus hē, ipſius ſuperioris arbitriū eſt ſpectan-
dū, vt in pce. decr. vt debitus. & ſ. de pur. canon. inter.
& quantūcunq; probatū ſit coram primo iudice, ſi corā
ſuperiore aliquid rationabile proponatur, quare prima
probatio non ſit ſufficiens, hoc ipſe diffiniet, qui ſi pro-
bationē minus legitimā inuenerit, vel quia ordo ſerua-
tus nō fuit, vel quia eī nō conſtitit, abſoluetur excōica-
tus. 2. q. 1. nemo. & per hoc, & ea quæ ſunt dicta ſ. e. pro
xi. dixit Hoſt. ſuperfluā quandā magnam gl. quam hic
poſuerat Inn. & maxime ēt per decre. ſolet. de ſent. ex-
com. lib. 6. quam ob eandem cauſam decido, & per ea,
quæ habes eo. tit. venerabilibus. §. ſimiliter. cum §. ſe.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegiorum verba largam habent ſignificationem.*
*Iuxta, & ſecundum præpoſitiones in eis cauſatiue poſita vi-
dentur.*
2 *Apoſtolica ſedes eſt finale refugium oppreſſorum.*
3 *Diſpoſitionis vocabulum poteſt intelligi diuerſis modis, &
quomodo hic, & nu. 7.*
4 *Conſuetudo inducitur per eos qui intendunt vti iure ſuo.*
Seruitutem non inducunt, quæ libera voluntate fiunt.
5 *Per æquipollentem dictionem quid conſignificare, non refert.*
Additio, vel mutatio prohibetur, per quā veritas ſubuertitur.
6 *Infinitiuum infinitiue intelligitur, & ei addito conditionaliter
intelligatur.*
*Verbo meditatiuo quid iunctum cauſaliter intelligitur, exem
plum hic.*
*Interpretatio gramaticalis in priuilegijs valet, recipiēda, quę
iuri congruit, nu. 7.*
7 *Reconuentio videtur in caſu huius decre. fuiſſe.*
8 *Priuilegium non tollitur per nouam conſtitutionem, niſi ex-
primatur.*
Neque etiam per non vſum, quandiu durat, nu. 17.
*Ei non fit præiudicium, ſi contra ipſum alibi eligatur quis, ſi
idoneus non recipitur, nu. 9.*
Eius cauſa ceſſante, an ceſſet, nu. 11. in fi. & nu. 17.
*Ius ex inſtitutione facta tempore fundationis, vel ex conſuetu
dine præſcripta quæſitum ſimiliter non tollitur per conſtitu
tionem nouam non exprimentem,*
Alienatio, vel mutatio fieri non poteſt in præiudiciū alterius.
*Conſuetudo impræſcriptibilis con. conſtitutionem nouam, &
quam in fine.*
*Ei non præiudicatur, ſi non iuxta eam fiat electio in loco, cum
idoneus non reperitur.*
Habet vim legis, nu. 11. in prin.
Per eam inducitur obligatio. nu. 12. & quę requirantur, ibid.
Valet, licet non obtenta in contradictorio iudicio, n. 15.
Ea quibus probetur modis, ibid.
Eadem ſpectanda in conceptione documentorum, n. 16. §. 1.
9 *Idonea perſona ſi nō eſt in loco, vnde eſt eligēda, pōt vndecū-
que eligi, neq; fit conſuetudine, vel priuilegio præiudicium.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*

Vetuſtas vim legis habet.
*Seruitute vti non videtur niſi is, qui ſuo iure vti credit, & nu.
14. non acquiritur tempore, nu. 13.*
*Eam ſi vſucapere vis, opus eſt interpellatione, iunge gloſſam,
an ſit tantum, vt quid non fiat, nu. 13. cum gl.*
*Documētum, vel inſtrumentum de quo in alio fiat mentio, pro
bari debet, ſed non ſemper, §. in gl. ex hoc, & nu. 16.*
Quod faciat fidem, nu. 16. vt concipiatur, nu. 16.
Vt valeat res potius, q̄ pereat, quid intelligendū, §. in gl. fi. ff.
*Cauſa ceſſante ceſſat effectus, exemplum in priuilegio, & quo
modo id accipiatur.*
Si occaſio non venit, §. fi. & nu. 17.
12 *Additio gloſſarum.*
Tempore non inducitur obligatio, ſed conſuetudine.
*Negatoria, & confeſſoria in quibus habeant locum, & qui-
bus competant, & quæ probare ſufficiat.*
In eis, quæ veniant, in fi.
*Confeſſoria actio ab actione interdicti diſcrepantia, §. ſed con
tra hoc obijcitur.*
14 *Eligendi ius cum canonicis me ſine proteſtatione admittenti-
bus nanciſcor, ſecus ſi de certo loco eligam prælatum per cen
tum annos nuda voluntate. & quid in alijs caſibus.*
16 *Literæ teſtimoniales quæ faciant fidem, & quibus concipian
tur verbis, §. ſed quid ſi.*
18 *In compilatione 3. decretalis hæc fuit vltima.*
*Ioannis ſummula citatur. in hanc decretalem quid concluden-
do ſcripſerit.*
*Tancredus gloſſas ſuis auctoribus aſſignauit, etiam ſi plurimum
in vnam collegiſſet.*

C A P. XXV.

1 Abbate. C. Verba † priuilegiorum largam ha-
bent ſignificationē. vnde verbū, ſm,
& iuxta, in eis poſitū cauſatiue vr̄, nō
ɔditionaliter. & prima pars narrat cauſam. ſecūda diſ-
finit ibi, is ergo. Prima ſubdiuiditur, primo ponitur pe-
titio pro parte electi. ſecunda ibi, [Cæterū, petitio, & re-
ſponſio ɔ electū. tertia ibi, Nos igitur, ponit iura ɔ ele-
ctū. quarta ibi, Ad hoc, rūſio pro electo. quinta ibi, Con
tra q, replicatio ɔ electū. [Eccleſiæ] vacātis. ſ. S. Sil, hoc
eſt de ſeipſis. [Epiſcopo.] loci diœceſano. [Obtinere.] p
pter contradictionem mon. S. Ber. de qua ſequitur. [Ad
2 ſedē † apoſtolicā.] quæ eſt finale refugium oppreſſorū.
2. q. 6. ad Romana. cū ſi. [& Altiacen.] per hoc videba-
tur fieri recōuentio, & ſuper hoc pronunciatur in fi. [De
poſitionib.] receptis & remiſſis a iudicibus, quibus fuit
cauſa commiſſa. & hoc continetur in proxima deciſio-
ne ſm Hoſ. [40. an. & infra.] de his verbis dictum eſt ſ.
de prob. licet. ver. ex præmiſſis. [Monachū.] ipſius mo-
naſterij S. Sil. vel forſan aliunde. [Eiuſdem loci] S. Ber.
[Et conuentui.] no. ad id, qd eſt hodie expeditū, de ele.
religioſus. 2. rſi. lib. 6. [Priuilegijs.] cōceſſis mon. S. Ber.
[Subrogationē.] īcipiūt verba priuilegij. [Iuxta.] iſtud
eſt cuius declaratio facit ad ti. & al. ſm. [Veſtra.] loqui
3 tur abbati. & mon. S. Ber. Io. [Diſpoſitione] ſatis † erat
dubiū hoc verbū, qd poterat itelligi de actu electionis,
vt eligerēt ibi abbatē vel ſoli, vel cū ɔuentu, vel de eorū
gremio, vt ſequitur, vel q haberent diſpoſitionē in con
firmando. ſ. de conſue. cū dilectus. hæc ergo videbatur
declarare Calixtus, quod ēt potuit declarare conſuetu-
do, per decr. pdictam. [Spaciū.] ſ. 40. an. & ī. [Extra iu-
4 diciū.] licet pro † bono pacis & extra iudiciū hoc fieret,
tū quia intendebāt iure ſuo vti, quod per prohibitionē
apparet, inducitur conſuetudo ſm Inn. alias quæ libera
voluntate fiunt, non inducūt ſeruitutē. 10. q. 3. quia, de
poſtu. bonę. 2. [Et ſimilia.] hoc includebat priuilegium
Calixti, quaſi illud fundaretur ſup priuilegio Paſcalis,
[Secundū] in priuilegio nō erat, ſecundū, ſed iuxta. ſed
5 † quia hoc caſu æquipollet, vtitur alia dictione conſigni
ficatiua ad reprehenſionem illorum, qui eadem verba
auctoris requirunt, non contenti mente. ɔtra id ff. de lo-

notoria, & hic requiritur congrua, vel ſufficiēs emenda,
vt ſ.tertius in offenſa dubia, in qua requiritur iuſtm, re-
quiruntur & fideiuſſores, vel pignora rōne offenſę, vt ꝓ-
bata veritate offenſæ, licet dubiæ, facilius diſtringatur
ad ſatisfaciendū, vt li.pen.eccleſia.1.ſ.tit.1.ſacro.ad
fi.vel dicit hic cōpetēs, ꝑꝑ id, qđ no.in fi.4.gl. Dicebat
hic Vin. ꝙ diſtinctio huius decre. locū nō hēt in cribus
publicis, quia ibi, & ſi crimen eſt notoriū, qñcunq; pare
re vult, abſoluitur nō relata qōne de offenſa manifeſta,
quia eccleſia non claudit gremiū, nec publicā hēt æſti-
mationē niſi quo ad expenſas, qđ dic vt ſ.de iniu.& dā.
da.c.1.dicebat Hoſt. excōicatus ſi pro nuda contuma-
cia, ſufficit ꝙ iuret, ſi pro ꝓgnante, ſatisfacie: de his, q̄
in ſnīa ſunt implicata, ſiue de intereſſe, ſiue de expenſis
agatur, de hoc de iud.c.1. ſi pro offenſa, vel delicto, de
quo Deus tm̄ offenditur, nec eſt ibi ſpāle priuatū homi-
nis intereſſe, vt quia Deū blaſphemat, vel de hæreſi eſt
ſuſpectus, & tunc ſi notorium ſit, niſi pœniteat, & om-
nino deſiſtat, non eſt abſoluendus.ſup. de offic.ordin.
ſignificauit. Si vero pęniteat, ſtatim abſoluitur. & ſi ad-
huc per pniam non ſatisfecerit, niſi aľs per eum illum il
luſum ſit eccleſiæ.ſ.de hær.ad abolendā.§.illos quoq;.
aľs ꝑꝑ longum pniæ tp̄s ſtare poſſet nimis excōicatus.
& ſm hoc loquitur, de eo, qui dñ.in matr.ſignificaſti.in
occulto vero petens abſolutionē eſt abſoluendus. ſiqđ
me.cā.c.1.per tuas.ubi uero quis excōicatus eſt pro fur
to, rapina, vel iniuria, in qua verſetur ſpāle & pecunia-
riū hominis intereſſe, tunc non eſt abſoluendus, niſi pri
mo ſatisfaciat, de rap.c.1. de vſur.cū tu.& eſt diuerſita
tis rō, quia Deus nō requirit pecuniā, ſed ſolū cor cōtri-
tum. hō vero ecōuerſo, & quia Deus benignior facilius
remittit offenſā, q̄ hō, ad hoc de cele.miſ.de hoīe.& li-
cet hoc uerum de rigore, dicit tñ, ꝙ de benignitate to-
ta die abſoluitur ſine ſatisfactione. ſ.tit.1.ex tenore.
& c.ea noſcitur.& c.ſacro.& dicit addendū, qđ nōt.de
ap.qua fronte. [Satisfactio] facit ff.de coll. bo.l.1.§.ſi
8 frater. ¶ †Gl.4.ſucceſſiue ſoluit duas obiectio.& vnā qō.
¶ Quinta gl.arguit.ſig.ꝯriū, & ibi remit. ¶ Vlt.gl.obij-
9 cit, & dupliciter ſoluit. ¶ In 4.gl.†[ibi, generaliter.] vi-
de de don.poſt di.re.per ueſtras. ſuper gl.antepen. [&
ibi ſubtracto.] uide de reſt.ſpo.olim.2. ſuper gl.2. ¶ In
5.gl.ibi, cōtumacia.] uide, ut lit.non conte.tuæ. ſup 1.
gl. [& ibi, ſancimus.] dicit ibi finis, condemnari abſen-
tē, qui licet nō tacitus, ſed requiſitus mala cōſciētia ab-
fuit. ¶ In 6.gl.[ibi, qui reſtituere.] uide de do.c.2.ſuper
1.gl. ¶ In ul.gl.[ibi, qđ iuſſit.] uide de app.eū ceſſante.
ſup 1.gl.[& ibi, ex ſtipulatione.] uide de ꝓſum.afferētē.
10 ſuper 1.gl. ¶ †In gl.2.[in fi.] lo.ſ.c.quāuis.ſic uocantur
in Frācia, in prouincia bailiui, uel baiuli.unde ſm Hoſt.
in rep.apoſtolicis, qñ de ꝓpoſito eccleſiæ loquimur, ex-
primi deberet nomē eccleſiæ. unde ſi ſcriberetur ꝓpoſi-
to Pariſiē. intelligeretur de laico, niſi adderetur eccle-
ſiæ Pariſien.dēt igitur addi circūſtantia, per q̄ euitetur
11 æquiuocatio.ſ.de reſcri.c.fi. ¶ In † gl.3.[ibi, certū.] Itē
quia ab hoīe nullus excōicatur niſi pro contumacia.de
hoc in ꝓe. c.nemo eporū.& c.qui epi. [& ibi, iure cōi.]
de hoc ſ.de reſcri.c.1.& ibi, permittimus.] & ĩ.eo.dile
cto.pōt dici, ꝙ licet priuilegiū in iſto pūcto, de quo hic
q̄ritur, non ꝯtineret gratiā, cōtinebat tñ in alio, quo cō-
cedebatur caplo excōicare, uel interdicere pro ꝓprijs
offenſis. ad idē ſ.de reſcrip. ex parte decani. [& ibi, tūc
iuret.] de ſen.exc.c.ult. §.illis ēt.lib.9. [& in fi.] & ĩ.de
12 hær.ſup eo.lib.6. ¶ In † gl.vlt. [ibi, ſniando.] idē no.
ſ.de ele.dudū.2.in gl.ſed pone.& de hoc ĩ Aut.de exhi.
& intro.reis.§.ſancimus.uer.ſuſcepto.in gl.fi.& in Spec.
de ſen.prola.§.2.uer.eſt quoque.& de forma eius. §.ut
aūt.circa prin. an uero iudex ꝓcipere poſſit ſolōnē fieri
ſub pena dupli, uel quadrupli, uide ibi in §.2.in uer. ſed
nūqd iudex.& an poſſit ꝓcipere, ut ſolūā, niſi ĩ.tot dies
ſolōnē probauero, ibi in uer.ſeq.an uero poſſit condem
nare reū in petitis ſub hāc forma, ſ.ſi actor probauerit,
uide eo ti.§.iuſta.uer.ſed ecce iudex. [& ibi, hoc ꝓpe.]
13 & ſ.de ꝓſum.afferte.[& in fi.] Hoſt.legit plane, ꝙ ſi ꝗs
excōicatus petit abſolui, & excōicās, vel is pro quo lata
eſt, dicit eū ñ abſoluēdū, niſi prio ſatisfaciat, abſoluet
niſi intra 8.dies ꝓbetur offenſa notoria, qb.lapſis repu-
tabitur dubia quo ab abſolōne ꝓbēdā. ĩ. de ſen.exc.di-
lect.& hēt hoc locū, licet iudex primo habuerit illud pro
notorio, Multi.n.iudices ſnīas ferūt vt pro notorio, ſed
quo poſtmodū dubitatur.ſ.ti.1.ſacro.ad fi.poſſet ēt eſ-
ſe dubia, licet excōicatus fateatur cām, ſed aliqđ al.
qđ nō ſit ſatisfactio impediēda, vt ſi fateatur, ꝙ percuſſit
clericū, ſed dicit, ꝙ ad ſuā defenſionē, vel ꝯ ꝯfeſſionē
ponit rōnabilē excuſationē.ſ.de ac.cū dilecti.tñ in ca-
ſib.& ſimilib.ſine ſatisfactione non abſoluet, donec de
defenſione fidē fecerit, qa ſp ei, qui dicit, & nō ei, qui
negat, incūbit probatio.ff.de ꝓb.ei qui.Sed an hoc ca-
ſu teneatur ꝓbare intra 8.dies, alias ꝓciſe cogetur ſatiſ-
facere? qđ vr ꝑꝑ ęqualitatē iudiciorū ſeruādā. Hoſt.
tāt ꝯriū, qa in primo caſu eccſia ꝑ limitationē tēpo
ſuccurrere voluit petēti abſolōnē, q̄ ſine cā negāda non
eſt, 11.q.3.ſi qs oēm. in ſcđo ſatis ſufficit illi, pro quo lata
ſnīa, ꝙ excōicatus nō abſoluitur, niſi ſatisfaciat, vel de-
fenſionē ſuā ꝓbet.& ſi hoc caſu ꝓciſe cogeretur ſatisfa-
cere, poſſet nimis ex hoc grauari, qa nec ſolutū de facili
recuperaret, puta tñ, ꝙ ſi ꝯtēneret ſnīam, nec defenſio-
nē probare curaret, poſſet illi tp̄s a iudice limitari. ĩ.qđ
de intētione ſua probaret, quo lapſo poſſet cogi.ad hoc
ſ.de pe.c.fi.de ꝓb.licet ĩ.de reſt.ſpo.frequēs.§.pe.li.6.

ADDITIONES.

a ¶ Seruus. Ibi vide Bar. & plenius in l.ſtipulationes nō diuidun.
ff.e.ti.& ibi ponit formā petitionis, & ſniæ, & vide l.2.ff.de cond.
b ¶ Carcere. Petit ergo iudex loci, vbi cōmiſſum eſt delictū a lo-
co iudice delinquentem ſibi remitti, quod an poſſit, vide gloſ.
ver.de more, in cle.paſtoralis.de re iud.& Io.And.in commen.
c.1.de rap. Et Bar.in l.1. C.vbi de cri.agi op.& ibi Bart.Bald.
l.ſi an.§.fi.ff.de accu.
c ¶ Quæſtionis. Ibi ponit etiam de clerico, & laico iudice citra.
& vide Arch.16.q.4.c.2.in fi.
d ¶ Simplici. Hanc tex.in c.venerabilibus.§.idem notat.præſum-
ptam & ſequentem vocat manifeſtam, in §.ſe.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum pro articulo, vel clauſula.*
Per quæſtionis minoris ſolutionem incidit fortior quæſtio.
Contra confeſſionem nihil opponitur.
2 *Probatio legitima facit quid notorium.*
*Notorij modi qui per remiſſionem, quod factū eſt, non requi-
rit accuſationem, neque probationem, & iudicis in hoc arbitrium ſpectatur, nu.4.§.1.iuncta gl.*
Per legitime, dictio appoſitā eſt ad iudicis arbitrium tenēdū.
Tergiuerſatio debet eſſe probabilis.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu.3.& 4.*
Iudicis, corā quo agitur, arbitriū ſpectatur, donec appellatur.
*Ex quo vero eſt appellatum, vel alias ad ſuperiorem recurri-
tur, ipſius ſuperioris arbitrium eſt ſpectandum.*

C A P. XXIV.

Cum olim Summatum eſt ſ.c.proxi.& cō-
1 munis diuiſio 2.ibi, Quia † ve-
ro. [Capitulū.] i.articulus, vel
clā. [Dicebant] canonici.alias [dicebat.] ſ.capitulum
de hoc vide quod dixi de reſcri.caplm.in prin. [Solue-
rnis,] i.ſoluere intelleximus. [Dicimur] a peruerſe intel-
ligentibus.ſm Hoſt. [Ligauiſſe.] vid.Greg.ſecundum
ralium.vide ſi.in Hiero.ad Dama.5.B.hoc intendit, ꝙ
per ſolutionem minoris quæſtionis incidit fortior quæ-
ſtio.& eſt ſi.de vo.ex multa.de baptiſmo.maiores.§.re
rum. [Confeſſionem.] contra quam nihil opponitur, ad
leg.contra, de accu.cum dilecti. & dixi ſ.c.proximo.
2 ſuper finem vltimæ gl. [Probationem.] ergo † patet, qđ
probatio legitima facit quid notoriū. & eſt hoc addo
re alios modos notorij, qui hñr ſ. de coha. cleri.& mu-
lier.
veſtra.

veſtra. & ibi dixi. Itē patet per hoc ſm Ho. ſuper hoc eſſe ad iudicē recurrēdū, qđ ſonat verbū, legitime, quod ſtatim ſequitur. Itē ſm V in, per hoc includit deprehenſionē illā, de qua no. de iudi. cū non ab hoīe. in 1. gloſſ. [Tergiuerſatione.] pbabili. & ponit hoc de notorio facti, quod nec accuſationē, nec probationē requirit. de
3 hoc ſatis in pced. decr. veſtra. ¶ † Gl. 4. iuſtificat textū, obijcit, & ſol. ¶ In gl. pe. [ibi, l. 1. & vlt.] vide ſ. e. in his,
3 ſup vlt. gl. & c. venerabili. in gl. vlt. ¶ In † gl. 1. [ibi, ſcyphi.] ff. de rei ven. in rē, §. 1. & ff. de fur. cū pignori. §. ſi quis eſſet. [& ibi, curſilis.] Goff. vocat hūc ſeminodum. ¶ In gl. & hoc. [ibi, deferri.] quaſi non, vt valeat, vel nō valeat appellatio, facit qđ no. in pc. decr. vt debitus. in gl. colligitur. & qđ ibi dixi, & c. ſæpe, ver. q ſi forſan. Dicebat Hoſ. circa caſum nēm ſpectari iudiciū, & arbitriū illius, corā quo agitur, donec fuerit appellatū, ēt ſi iniquè arbitretur. ff. de iuſt. & iu. l. fi. ſ. de re iudi. q ad ꝯſul ta. Ex quo aūt eſt appellatū, vel alias ad ſuperiorē legitime recurſus hī, ipſius ſuperioris arbitriū eſt ſpectandū, vt in pre. decr. vt debitus. & ſ. de prę. canon. inter. & quantūcunq; probatū ſit coram primo iudice, ſi corā ſuperiore aliquid rationabile proponatur, quare prima probatio non ſit ſufficiens, hoc ipſe diffiniet, qui ſi probationē minus legitimā inuenerit, vel quia ordo ſeruatus nō fuit, vel quia eī nō conſtitit, abſoluetur excōicatus. 2. q. 1. nemo. & per hoc, & ea quæ ſunt dicta ſ. c. proxi. dixit Hoſt. ſuperfluā quandā magnam gl. quam hic poſuerat Inn. & maxime ēt per decre. ſolet. de ſent. excom. lib. 6. quam ob eandem cauſam deleo, & per ea, quæ habes eo. tit. venerabilibus. §. ſimiliter. cum §. ſe.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegiorum verba largam habent ſignificationem.*
Iuxta, & ſecundum prapoſitiones in eis cauſatiue poſita videntur.
2 *Apoſtolica ſedes eſt finale refugium oppreſſorum.*
3 *Diſpoſitionis vocabulum poteſt intelligi diuerſis modis, & quomodo hic, & nu. 7.*
4 *Conſuetudo inducitur per eos qui intendunt vti iure ſuo.*
Seruitutem non inducunt, quæ libera voluntate fiunt.
5 *Per æquipollentem dictionem quid conſignificare, non refert.*
Additio, vel mutatio prohibetur, per quā veritas ſubuertitur.
6 *Infinitiuum infinitiue intelligitur, & ei addita conditionaliter intelligatur.*
Verbo motiuatiuo quid vnctum cauſaliter intelligitur, exemplum hic.
Interpretatio grammaticalis in priuilegijs valet, recipiēda, quę iuri congruit, nu. 7.
7 *Reconuentio videtur in caſu huius decre. fuiſſe.*
8 *Priuilegium non tollitur per nouam conſtitutionem, niſi exprimatur.*
Neque etiam per non vſum, quandiu durat, nu. 17.
Ei non ſit præiudicium, ſi contra ipſum alibi eligatur quis, ſi idoneus non recipitur, nu. 9.
Eius cauſa ceſſante, an ceſſet, nu. 11. in fi. & nu. 17.
Ius ex inſtitutione facta tempore fundationis, vel ex conſuetudine præſcripta quæſitum ſimiliter non tollitur per conſtitutionem nouam non exprimentem.
Alienatio, vel mutatio fieri non poteſt in præiudiciū alterius.
Conſuetudo impreſcriptibilis con. conſtitutionem nouam, & quam in fine.
Ei non præiudicatur, ſi non iuxta eam fiat electio in loco, cum idoneus non reperitur.
Habet vim legis, nu. 11. in prin.
Per eam inducitur obligatio. nu. 12. & quę requirantur, ibid.
Valet, licet non obtenta in contradictorio iudicio, n. 15.
Ex quibus probetur modis, ibid.
Eadem ſpectanda in conceptione documentorum, n. 16. §. 1.
9 *Idonea perſona ſi nō eſt in loco, vnde eſt eligēda, pōt vndecūque eligi, neq; fit conſuetudini, vel priuilegio præiudicium.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Vetuſtas vim legis habet.
Seruitute vti non videtur niſi is, qui ſuo iure vti credit, & nu. 14. non acquiritur tempore, nu. 13.
Eam ſi vſucapere vis, opus eſt interpellatione, iunge gloſſam. an ſit tantum, vt quid non fiat, nu. 13. cum gl.
Documētum, vel inſtrumentum de quo in alio fiat mentio, probari debet, ſed non ſemper, §. in gl. ex hoc, & nu. 16.
Quod faciat fidem, nu. 16. vt concipiatur, nu. 16.
Vt valeat res potius, q̄ pereat, quid intelligendū, §. in gl. fi. ff.
Cauſa ceſſante ceſſat effectus, exemplum in priuilegio, & quomodo id accipiatur.
Si occaſio non venit, §. fi. & nu. 17.
12 *Additio gloſſarum.*
Tempore non inducitur obligatio, ſed conſuetudine.
Negatoria, & confeſſoria in quibus habeant locum, & quibus competant, & quæ probare ſufficiat.
In eis, quæ veniant, in fi.
Confeſſoria actio ab actione interdicti diſcrepantia, §. ſed contra hoc obijcitur.
14 *Eligendi ius cum canonicis me ſine proteſtatione admittentibus nanciſcor, ſecus ſi de certo loco eligam prælatum per centum annos nuda voluntate, & quid in alijs caſibus.*
16 *Literæ teſtimoniales quæ faciant fidem, & quibus concipiantur verbis. §. ſed quid ſi.*
18 *In compilatione 3. decretalis hæc fuit vltima.*
Ioannes ſummulæ citatur. in hanc decretalem quid concludendo ſcripſerit.
Tancredus gloſſas ſuis auctoribus aſſignauit, etiam ſi plurium in vnam collegiſſet.

C A P. XXV.

1 Abbate. C. Verba † priuilegiorum largam habent ſignificationē. vnde verbū, ſm, & iuxta, in eis poſitū cauſatiue vr̄, nō ꝯditionaliter. & prima pars narrat cauſam. ſecūda diffinit ibi, is ergo. Prima ſubdiuiditur, primo ponitur petitio pro parte electi. ſecunda ibi, [Cæterū, petitio, & reſponſio ꝯ electū. tertia ibi, Nos igitur, ponit iura ꝯ electū. quarta ibi, Ad hoc, rūſio pro electo. quinta ibi, Contra q, replicatio ꝯ electū. [Eccleſiæ] vacātis. ſ. S. Sil. hoc eſt de ſeipſis. [Epiſcopo.] loci diœceſano. [Obtinere.] ꝑpter contradictionem mon. S. Ber. de qua ſequitur. [Ad
2 ſedē † apoſtolicā.] quæ eſt finale refugium oppreſſorū. 2. q. 6. ad Romana. cū fi. [& Altiacen.] per hoc videbatur fieri recōuentio, & ſuper hoc pronunciatur in fi. [De poſitionib.] receptis & remiſſis a iudicibus, quibus ſuit cauſa commiſſa. & hoc continetur in proxima deciſione ſm Hoſ. [40. an. & infra.] de his verbis dictum eſt ſ. de prob. licet. ver. ex præmiſſis. [Monachū.] ipſius monaſterij S. Sil. vel forſan aliunde. [Eiuſdem loci] S. Ber. [Et conuentui.] no. ad id, qđ eſt hodie expeditū, de ele. religioſus. 2. rū. lib. 6. [Priuilegijs.] cōceſſis mon. S. Ber. [Subrogationē.] icipiūt verba priuilegij. [Iuxta.] iſtud eſt cuius declaratio facit ad ti. & al. ſm. [Veſtra.] loqui
3 tur abbati. & mon. S. Ber. Io. [Diſpoſitione] ſatis † erat dubiū hoc verbū, qđ poterat itelligi de actu electionis, vt eligerēt ibi abbatē vel ſoli, vel cū ꝯuentu, vel de eorū gremio, vt ſequitur, vel q haberent diſpoſitionē in confirmando. ſ. de conſue. cū dilectus. hæc ergo videbatur declarare Calixtus, quod ēt potuit declarare conſuetudo, per decr. pdictam. [Spaciū.] ſ. 40. an. & ī. [Extra iu-
4 diciū.] licet pro † bono pacis & extra iudiciū hoc fieret, tñ quia intendebāt iure ſuo vti, quod per prohibitionē apparet, inducitur conſuetudo ſm Inn. alias quæ libera voluntate fiunt, non inducūt ſeruitutē. 10. q. 3. quia, de poſtu. bonę. 1. [Et ſimilia.] hoc includebat priuilegium Calixti, quaſi illud fundaretur ſup priuilegio Paſcalis. [Secundū] in priuilegio nō erat, ſecundū, ſed iuxta. ſed
5 † quia hoc caſu æquipollet, vtitur alia dictione conſignificatiua ad reprehenſionem illorum, qui eadem verba auctoris requirunt, non contenti mente. ꝯtra id ff. de legi. ſcire.

notoria,& hîc requiritur congrua,vel ſufficiẽs emenda,
vt ſ.tertius in offenſa dubia,in qua requiritur iurm̃, re-
quiruntur & fideinſſores,vel pignora rõne offenſę,vt ꝓ-
bata veritate offenſæ, licet dubiæ, facilius diſtringatur
ad ſatisfaciendũ, vt li.pen.eccleſia.1.ſ.tit.1.ſacro.ad
fi.vel dicit hic cõpetẽs, ꝑꝑ id,qđ no.in fi.4.gl. Dicebat
hic Vin. ꝙ diſtinctio huius decre. locũ nõ hẽt in cribus
publicis,quia ibi,& ſi crimen eſt notoriũ,q̃ñcunq; pare
re vult,abſoluitur nõ relata qõne de offenſa manifeſta,
quia eccleſia non claudit gremiũ, nec publicã hẽt æſti-
mationẽ niſi quo ad expenſas,qđ dic vt ſ.de iniu.& dã.
da.c.1.dicebat Hoſt. excõicatus ſi pro nuda contuma-
cia,ſufficit ꝙ iuret, ſi pro ꝑgnante,ſatisfacie- de his, q̃
in ſnĩa ſunt implicata, ſiue de intereſſe,ſiue de expenſis
agatur.de hoc de iud.c.1. ſi pro offenſa, vel delicto, de
quo Deus tñ offenditur,nec eſt ibi ſpãle priuatũ homi-
nis intereſſe, vt quia Deũ blaſphemat, vel de hæreſi eſt
ſuſpectus , & tunc ſi notorium ſit, niſi pœniteat, & om-
nino deſiſtat , non eſt abſoluendus.ſup. de offic.ordin.
ſignificauit.Si vero pęniteat, ſtatim abſoluitur. & ſi ad-
huc per pñiam non ſatisfecerit,niſi aľs per eum illum il
luſum ſit eccleſiæ.ſ.de hær.ad abolendã.§.illos quoq;.
aľs ꝑꝑ longum pñiæ tp̃s ſtare poſſet nimis excõicatus.
& ſm hoc loquitur,de eo,qui du.in matr.ſignificaſti.in
occulto vero petens abſolutionẽ eſt abſoluendus. Siqđ
me.cã.c.1.per tuas.ubi uero quis excõicatus eſt pro fur
to, rapina, vel iniuria,in qua verſetur ſpãle & pecunia-
riũ hominis intereſſe,tunc non eſt abſoluendus,niſi pri
mo ſatisfaciat,de rap.c.1. de vſur.cũ tu.& eſt diuerſita
tis rõ, quia Deus nõ requirit pecuniã,ſed ſolũ cor cõtri-
tum.hõ vero ecõuerſo, & quia Deus benignior facilius
remittit offenſã,q̃ hõ, ad hoc de cele.miſ.de hoĩe.& li-
cet hoc uerum de rigore , dicit tñ,ꝙ de benignitate to-
ta die abſoluũtur ſine ſatiſfactione . ſ.tit.1.ex tenore.
& c.ca noſcitur.& c.ſacro.& dicit addendũ , qđ not.de
ap.qua fronte. [Satisfactio] facit ff.de coll. bo.l.1.§.ſi
8 frater.¶ †Gl.4.ſucceſſiue ſoluit duas obiectio.&vnã qõ.
¶ Quinta gl.arguit.ſig.ɔ̃riũ,& ibi remit.¶ Vlt.gl.obij-
9 cit,& dupliciter ſoluit.¶ In 4.gl.† [ibi,generaliter.] vi-
de de don.poſt di.re.per ueſtras. ſuper gl.antepen. [&
ibi ſubtracto.] uide de reſt.ſpo.olim.2. ſuper gl.2.¶ In
5.gl.ibi , cõtumacia.] uide,ut lit.non conte.tuæ.ſup 1.
gl. [& ibi,ſancimus.] dicit ibi finis,condemnari abſen-
tẽ,qui licet nõ tacitus, ſed requiſitus mala cõſciẽtia ab-
fuit. ¶ In 6.gl.[ibi,qui reſtituere.] uide de do.c.2.ſuper
1.gl.¶ In ul.gl.[ibi,qđ iuſſit.] uide de app. cũ ceſſante.
ſup 1.gl.[& ibi,ex ſtipulatione.] uide de ꝓſuin.afferẽte.
10 ſuper 1.gl.¶ †In gl.2.[in fi.] Io.ſ.c.quãuis.ſic uocantur
in Frãcia,in prouincia bailiui,uel baiuli.unde ſm Hoſt.
in reſp.apoſtolicis, qñ de ꝓpoſito eccleſiæ loquimur,ex-
primi deberet nomẽ eccleſiæ. unde ſi ſcriberetur ꝓpoſi-
to Pariſiẽ. intelligeretur de laico, niſi adderetur eccle-
ſiæ Pariſien.dẽt igitur addi circũſtantia , per q̃ euitetur
11 æquiuocatio.ſ.de reſcri.c.fi.¶ In † gl.3.[ibi,certũ.] Itẽ
quia ab hoie nullus excõicatur niſi pro contumacia.de
hoc in ꝓe. c.nemo epõrũ.& c.qui epi. [& ibi , iure cõi.]
de hoc ſ.de reſcri.c.1.& ibi, permittimus.] & ĩ.eo.dile
cto.põt dici, ꝙ licet priuilegiũ in iſto pũcto, de quo hic
q̃ritur,non ɔtineret gratiã,cõtinebat tñ in alio, quo cõ-
cedebatur caplo excõicare , uel interdicere pro ꝓprijs
offenſis. ad idẽ ſ.de reſcrip. ex parte decani.[& ibi,tũc
iuret.] de ſen.exc.c.ult. §.illis ẽt.lib.9.[& in fi.] & ĩ.de
12 hær.ſup eo.lib.6. ¶ In † gl.vlt.[ibi , ſnĩando.] idẽ no.
ſ.de ele.dudũ.2.in gl.ſed pone.& de hoc ĩ Ant.de exhi.
& intro.reis.§.ſancimus.uer.ſuſcepto.in gl.fi.& in Spec.
de ſen.prola.§.2.uer.eſt quoque.& de forma eius. §.ut
aũt.circa prin. an uero index ꝑcipere poſſit ſoľonẽ fieri
ſub pęna dupli,uel quadrupli , uide ibi in §.2.ĩn uer. ſed
nũqd iudex.& an poſſit ꝑcipere, ut ſolnã,niſi ĩ.tot dies
ſoľonẽ probauero, ibi in uer.ſeq.an uero poſſit condem
nare reũ in petitis ſub hac forma , f.ſi actor probauerit,
uide e.ti.§.iuſta.uer.ſed ecce iudex.[& ibi , hoc ꝑpe.]
13 & ſ.de ꝓſuin.afferẽte.[& in fi.] Hoſt.legit plane, ꝙ † ſi ꝙ
excõicatus petit abſolui,& excõicãs, vel is,pro quo la-
tũ eſt,dicit eũ ñ abſoluẽdũ, niſi prio ſatiſfaciat,abſoluet,
niſi intra 8.dies ꝓbetur offenſa notoria, qb.lapſis reꝑ
tabitur dubia quo ab abſoľonẽ ꝓbẽdã.ĩ.de ſen.exc.
let.& hẽt hoc locũ,licet iudex primo habuerit illud pro
notorio. Multi.n.iudices ſnĩas ferũt vt pro notorio,
quo poſtmodũ dubitatur.ſ.ti.1.ſacro.ad fi.poſſet eſ-
ſe dubia,licet excõicatus fateatur cãm,ſed aliqd al.
qđ nõ ſit ſatiſfactio impediẽda, vt ſi fatetur,ꝙ percuſſit
clericũ,ſed dicit,ꝙ ad ſuã defenſionẽ,vel ɔ̃ ɔfeſſionẽ
ponit rõnabilẽ excuſationẽ.ſ.de ac.cũ dilecti.tñ his
ſib.& ſimilib.ſine ſatiſfactione non abſoluet , donec de
defenſione fidẽ fecerit, qa ſp ei,qui dicit,& nõ ei,qui
negat, incũbit probatio.ff.de ꝓb.ei qui.Sed an hoc ca-
ſu teneatur ꝓbare intra 8.dies,alias ꝑciſe cogetur ſa-
tiſfacere,qđ vĩ ꝑꝑ ęqualitatẽ iudiciorũ ſeruãdã. Ho-
tat ɔ̃riũ,qa in primo caſu eccľia ꝑ limitationẽ tꝑis
uidere voluit petẽti abſoľonẽ,q̃ ſine cã negãda non
q.7.ſi qs oẽm. in ſcdo ſatis ſufficit illi , pro quo lata
ſnĩa,ꝙ excõicatus nõ abſoluitur niſi ſatiſfaciat,vel de-
fenſionẽ ſuã ꝓbet.& ſi hoc caſu ꝑciſe cogeretur ſatiſfa-
cere,poſſet nimis ex hoc grauari,qa nec ſolutũ de facili
recuperaret, puta tñ, ꝙ ſi ɔtẽneret ſnĩam,nec defenſio-
nẽ probare curaret,poſſet illi tp̃s a iudice limitari.ĩ.qđ
de intẽtione ſua probaret,quo lapſo poſſet cogi ad hoc
ſ.de pę.c.fi.de ꝓb.licet ĩ.de reſt.ſpo.frequẽs.§.pe.li.6.

ADDITIONES.

a ¶ Sententia] Ibi vide Bar. & plenius in l. ſtipulationes nõ diuidũ.
ff.e.ti.& ibi ponit formã petitionis,& ſniæ,& vide l.2.ff.de cond.
b ¶ Carcere. Petit ergo iudex loci, vbi cõmiſſum eſt delictũ a lo-
co iudice delinquentem ſibi remitti , quod an poſſit, vide gloſ.
ver.de more.in cle.paſtoralis.de re iud.& Io.And.in commen.
c.1.de rap.Et Bar.in l.1. C.vbi de cri.agi op. & ibi Bart.Bald.
l.ſi an.§.ſi.ff.de accu.
c ¶ Quæſtionis. Ibi ponit etiam de clerico,& laico iudice ciui.
& vide Arch.16.q.4.c.2.in fi.
d ¶ Simplici.Hanc tex.in c.venerabilibus. §.idem notat.præſum-
ptam & ſequentem vocat manifeſtam,in §.ſe.

S V M M A R I V M.

1 *Capitulum pro articulo, vel clauſula.*
Per quæſtionis minoris ſolutionem incidit fortior quæſt.
Contra confeſſionem nihil opponitur.
2 *Probatio legitima facit quid notorium.*
Notorij modi qui per remiſſionem, quod factũ eſt, nec requi-
rit accuſationem , neque probationem , & iudicis arbi-
trium ſpectatur, nu.4.§.1.iuncta gl.
Per legitime, dictio appoſita eſt ad iudicis arbitrium tollẽdũ.
Tergiuerſatio debet eſſe probabilis.
3 *Epilogus,ſuffragium, & additio gloſſarum,nu.3.& 4.*
Iudicis,corã quo agitur, arbitriũ ſpectatur, donec appellatur.
Ex quo vero eſt appellatum, vel alias ad ſuperiorem recur-
ſum,ipſius ſuperioris arbitrium eſt ſpectandum.

C A P. XXIV.

1 Cum olim Summatum eſt ſ.c.proxi.& cõ-
munis diuiſio 2.ibi, Quia † uo-
ro.[Capitulũ.] i.articulus, vel
clã.[Dicebant] canonici.alias [dicebat.] ſ.capitulum.
de hoc vide quod dixi de reſcri.capľm.in princ.[Solui
mus,] i.ſoluere intelleximus.[Dicimur] a perueſe intel
ligentibus.ſm Hoſt.[Ligauiſſe.] vid.Greg.ſecundo mo-
ralium.vide ſi.in Hiero.ad Dama.5.B.hoc intendit.ꝙ
per ſolutionem minoris queſtionis incidit fortior quæ-
ſtio.& eſt ff.de vo.ex multa.de baptiſmo.maiores.§.ve
rum.[Confeſſionem.] contra quam nihil opponitur.al
leg.contra , de accu.cum dilecti. & dixi ſ.c.proximo.
2 ſuper finem vltimæ gl.[Probationem.] ergo † patet, qđ
probatio legitima facit quid notoriũ. & eſt hoc addo
re alios modos notorij, qui hñr ſ. de coha. cleri.& mu-
ueſtra.

veſtra. & ibi dixi. Itẽ patet per hoc ſm Ho. ſuper hoc eſſe ad iudicẽ recurrẽdũ, qđ ſonat verbũ, legitime, quod ſtatim ſequitur. Itẽ ſm Vin. per hoc includit deprehenſionẽ illi, de qua no. de iudi. cũ non ab hoĩe. in 1. gloſſ. [Tergiuerſatione.] ꝓbabili. & ponit hoc de notorio facti, quod nec accuſationẽ, nec probationẽ requirit. de
3 hoc ſatis in ꝑced. decr. veſtra. ¶ † Gl. 4. iuſtificat textũ, obijcit, & ſol. ¶ In gl. pe. [ibi, l. 1. & vlt.] vide ſ. e. in his,
ſup vlt. gl. & c. venerabili. in gl. vlt. ¶ In † gl. 1. [ibi, ſcyphi.] ff. de rei ven. in rẽ, §. 3. & ff. de fur. cũ pignori. §. ſi quis eſſet. [& ibi, curſilis.] Goff. vocat hũc ſeminodum. ¶ In gl. & hoc. [ibi, deferri.] quaſi non, vt valeat, vel nõ valeat appellatio, facit qđ no. in ꝑc. decr. vt debitus. in gl. colligitur. & qđ ibi dixi, & c. ſæpe. ver. q ſi forſan. Dicebat Hoſ. circa caſum nẽm ſpectari iudiciũ, & arbitriũ illius, corã quo agitur, donec fuerit appellatũ, ẽt ſi inique arbitretur. ff. de iuſt. & iu. l. fi. ſ. de re iudi. q ad ꝯſultat. Ex quo aũt eſt appellatũ, vel alias ad ſuperiorẽ legitime recurſus hẽ, ipſius ſuperioris arbitriũ eſt ſpectandũ, vt in præ. decr. vt debitus. & ſ. de pnę. canon. inter. & quantũcunq; probatũ ſit coram primo iudice, ſi corã ſuperiore aliquid rationabile proponatur, quare prima probatio non ſit ſufficiens, hoc ipſe diffiniet, qui ſi probationẽ minus legitimã inuenerit, vel quia ordo ſeruatus nõ fuit, vel quia cã nõ conſtitit, abſoluetur excõicatus. 5. q. 1. nemo. & per hoc, & ea quæ ſunt dicta ſ. c. proxi. dixit Hoſt. ſuperfluã quandã magnam gl. quam hic poſuerat Inn. & maxime ẽt per decre. ſolet. de ſent. excom. lib. 6. quam ob eandem cauſam decido, & per ea, quæ habes eo. tit. venerabilibus. §. ſimiliter. cum §. ſe.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegiorum verba largam habent ſignificationem.*
Iuxta, & ſecundum præpoſitiones in eis cauſatiue poſita videntur.
2 *Apoſtolica ſedes eſt finale refugium oppreſſorum.*
3 *Diſpoſitionis vocabulum poteſt intelligi diuerſis modis, & quo modo hic, & nu. 7.*
4 *Conſuetudo inducitur per eos qui intendunt vti iure ſuo.*
Seruitutem non inducunt, quæ libera voluntate fiunt.
5 *Per æquipollentem dictionem quid conſignificare, non refert.*
Additio, vel mutatio prohibetur, per quã veritas ſubuertitur.
6 *Infinitiuum infinitiue intelligitur, & ei addita conditionaliter intelligatur.*
Verbo mediatiuo quid iunctum cauſaliter intelligitur, exemplum hic.
Interpretatio gramaticalis in priuilegijs valet, recipiẽda, quæ iuri congruit, nu. 7.
7 *Recõuentio videtur in caſu huius decre. fuiſſe.*
8 *Priuilegium non tollitur per nouam conſtitutionem, niſi exprimatur.*
Neque etiam per non vſum, quandiu durat, nu. 17.
Ei non ſit præiudicium, ſi contra ipſum alibi eligatur quis, ſi idoneus non recipitur, nu. 9.
Eius cauſa ceſſante, an ceſſet, nu. 11. in fi. & nu. 17.
Ius ex inſtitutione facta tempore fundationis, vel ex conſuetudine præſcripta quæſitum ſimiliter non tollitur per conſtitutionem nouam non exprimentem.
Alienatio, vel mutatio fieri non poteſt in præiudiciũ alterius.
Conſuetudo impræſcriptibilis con. conſtitutionem nouam, & quam in fine.
Ei non præiudicatur, ſi non iuxta eam fiat electio in loco, cum idoneus non reperitur.
Habet vim legis, nu. 15. in prin.
Per eam inducitur obligatio. nu. 12. & quæ requirantur, ibid.
Valet, licet non obtenta in contradictorio iudicio, n. 15.
Ea quibus probetur modis, ibid.
Eadem ſpectanda in conceptione documentorum, n. 16. §. 1.
9 *Idonea perſona ſi nõ eſt in loco, vnde eſt eligẽda, põt vndecũque eligi, neq; fit conſuetudine, vel priuilegio præiudicium.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Vetuſtas vim legis habet.
Seruitute vti non videtur niſi is, qui ſuo iure vti credit, & nu. 14. non acquiritur tempore, nu. 13.
Eam ſi vſucapere vis, opus eſt interpellatione, iunge gloſſam, an ſit tantum, vt quid non fiat, nu. 13. cum gl.
Documẽtum, vel inſtrumentum de quo in alio fiat mentio, probari debet, ſed non ſemper, §. in gl. ex hoc, & nu. 16.
Quod faciat fidem, nu. 16. vt concipiatur, nu. 16.
Vt valeat res potius, q̃ pereat, quid intelligendũ, §. in gl. fi. ff.
Cauſe ceſſante ceſſat effectus, exemplum in priuilegio, & quomodo id accipiatur.
Si occaſio non venit, §. fi. & nu. 17.
12 *Additio gloſſarum.*
Tempore non inducitur obligatio, ſed conſuetudine.
Negatoria, & confeſſoria in quibus habeant locum, & quibus competant, & quæ probare ſufficiat.
In eis, quæ veniant, in fi.
Confeſſoria actio ab actione interdicti diſcrepantia, §. ſed contra hoc obijcitur.
14 *Eligendi ius cum canonicis me ſine proteſtatione admittentibus nanciſcor, ſecus ſi de certo loco eligam prælatum per centum annos nuda voluntate, & quid in alijs caſibus.*
16 *Literæ teſtimoniales quæ faciant fidem, & quibus concipiantur verbis, §. ſed quid ſi.*
18 *In compilatione 3. decretalis hæc fuit vltima.*
Ioannis ſummula citatur. in hanc decretalem quid concludendo ſcripſerit,
Tancredus gloſſas ſuis auctoribus aſſignauit, etiam ſi plurium in vnam collegiſſet.

CAP. XXV.

1 Abbate. C. Verba † priuilegiorum largam habent ſignificationẽ. vnde verbũ, ſm, & iuxta, in eis poſitũ cauſatiue vr̃, nõ ꝯditionaliter. & prima pars narrat cauſam. ſecũda diffinit ibi, is ergo. Prima ſubdiuiditur, primo ponitur petitio pro parte electi. ſecunda ibi, Cæterũ, petitio, & reſponſio ꝯ electũ. tertia ibi, Nos igitur, ponit iura ꝯ electũ. quarta ibi, Ad hoc, rñſio pro electo. quinta ibi, Contra q, replicatio ꝯ electũ. [Eccleſiæ] vacãtis. ſ. S. Sil. hoc eſt de ſeipſis. [Epiſcopo.] loci diœceſano. [Obtinere.] ꝓpter contradictionem mon. S. Ber. de qua ſequitur. [Ad
2 ſedẽ † apoſtolicã.] quæ eſt finale refugium oppreſſorũ. 2. q. 6. ad Romana. cũ ſi. [& Altiacen.] per hoc videbatur fieri recõuentio, & ſuper hoc pronunciatur in fi. [Depoſitionib.] receptis & remiſſis a iudicibus, quibus fuit cauſa commiſſa. & hoc continetur in proxima deciſione ſm Hoſ. [40. an. & infra.] de his verbis dictum eſt ſ. de prob. licet. ver. ex præmiſſis. [Monachũ.] ipſius monaſterij S. Sil. vel forſan aliunde. [Eiuſdem loci] S. Ber. [Et conuentui.] no. ad id, qđ eſt hodie expeditũ, de ele. religioſus. 2. rñ. lib. 6. [Priuilegijs.] cõceſſis mon. S. Ber. [Subrogationẽ.] icipiũt verba priuilegij. [Iuxta.] iſtud eſt cuius declaratio facit ad ti. & al. ſm. [Veſtra.] loqui
3 tur abbati. & mon. S. Ber. Io. [Diſpoſitione] ſatis † erat dubiũ hoc verbũ, qđ poterat itelligi de actu electionis, vt eligerẽt ibi abbatẽ vel ſoli, vel cũ ꝯuentu, vel de eorũ gremio, vt ſequitur, vel q haberent diſpoſitionẽ in confirmando. ſ. de conſue. cũ dilectus. hæc ergo videbatur declarare Calixtus, quod ẽt potuit declarare conſuetudo, per decr. ꝑdictam. [Spaciũ.] ſ. 40. an. & ĩ. [Extra iu-
4 diciũ.] licet pro † bono pacis & extra iudiciũ hoc fieret, tñ quia intendebãt iure ſuo vti, quod per prohibitionẽ apparet, inducitur conſuetudo ſm Inn. alias quæ libera voluntate fiunt, non inducũt ſeruitutẽ. 10. q. 3. quia, de poſtu. bonę. 2. [Et ſimilia.] hoc includebat priuilegium Calixti, quaſi illud fundaretur ſup priuilegio Paſcalis, [Secundũ] in priuilegio nõ erat, ſecundũ, ſed iuxta. ſed
5 † quia hoc caſu æquipollet, vtitur alia dictione conſignificatiua ad reprehenſionem illorum, qui eadem verba auctoris requirunt, non contenti mente. ꝯtra id. ff. de lo-

notoria, & hic requiritur congrua, vel ſufficiẽs emenda, vt ſ.tertius in offenſa dubia, in qua requiritur iurm, requiruntur & fideiuſſores, vel pignora rõne offenſę, vt ꝓbata veritate offenſæ, licet dubiæ, facilius diſtringatur ad ſatisfaciendũ, vt li.pen.eccleſia.1.ſ.tit.1.ſacro.ad fi.vel dicit hic cõpetẽs, pp id, qđ no.in fi.4.gl. Dicebat hic Vin. ꝙ diſtinctio huius decre. locũ nõ hẽt in cribus publicis, quia ibi, & ſi crimen eſt notoriũ, qñcunq; pare re vult, abſoluitur nõ relata qõne de offenſa manifeſta, quia eccleſia non claudit gremiũ, nec publicã hẽt æſtimationẽ niſi quo ad expenſas, qđ dic vt ſ.de iniu.& dã. da.c.1.dicebat Hoſt. excõicatus ſi pro nuda contumacia, ſufficit ꝙ iuret, ſi pro ꝑgnante, ſatisfacie: de his, q̃ in ſnĩa ſunt implicata, ſiue de intereſſe, ſiue de expenſis agatur. de hoc de iud.c.1. ſi pro offenſa, vel delicto, de quo Deus tñ offenditur, nec eſt ibi ſpãle priuatũ hominis intereſſe, vt quia Deũ blaſphemat, vel de hæreſi eſt ſuſpectus, & tunc ſi notorium ſit, niſi pœniteat, & omnino deſiſtat, non eſt abſoluendus. ſup. de offic.ordin. ſignificauit. Si vero pęniteat, ſtatim abſoluitur. & ſi adhuc per pñiam non ſatisfecerit, niſi al's per eum illum illuſum ſit eccleſiæ. ſ.de hær.ad abolendã.§.illos quoq; al's pp longum pñiæ tp̃s ſtare poſſet nimis excõicatus. & ſm hoc loquitur, de eo, qui du.in matr. ſignificaſti. in occulto vero petens abſolutionẽ eſt abſoluendus. Siqđ me.cã.c.1.per tuas. ubi uero quis excõicatus eſt pro furto, rapina, vel iniuria, in qua verſetur ſpãle & pecuniariũ hominis intereſſe, tunc non eſt abſoluendus, niſi primo ſatisfaciat, de rap.c.1. de vſur.cũ tu.& eſt diuerſitatis rõ, quia Deus nõ requirit pecuniã, ſed ſolũ cor cõtritum. hõ vero ecõuerſo, & quia Deus benignior facilius remittit offenſã, q̃ hõ, ad hoc de cele.miſ.de hoĩe.& licet hoc uerum de rigore, dicit tñ, ꝙ de benignitate tota die abſoluũtur ſine ſatisfactione. ſ.tit.1.ex tenore. & c.ea noſcitur.& c.ſacro.& dicit addendũ, qđ not.de ap.qua fronte. [Satisfactio] facit ff.de coll. bo.l.1.§.ſi
8 frater. ¶ †Gl.4.ſucceſſiue ſoluit duas obiectio.& vnã qõ. ¶ Quinta gl.arguit.ſig.ꝯriũ, & ibi remit. ¶ Vlt.gl.obij-
9 cit, & dupliciter ſoluit. ¶ In 4.gl.†[ibi, generaliter.] vide de don.poſt di.re.per ueſtras. ſuper gl.antepen. [& ibi ſubtracto.] uide de reſt.ſpo.olim.2. ſuper gl.2. ¶ In 5.gl.ibi, cõtumacia.] uide, ut lit.non conte.cũ.ſup 1. gl. [& ibi, ſancimus.] dicit ibi finis, condemnari abſentẽ, qui licet nõ tacitus, ſed requiſitus mala cõſciẽtia abfuit. ¶ In 6.gl. [ibi, qui reſtituere.] uide de do.c.2.ſuper 1.gl. ¶ In ul.gl. [ibi, qđ iuſſit.] uide de app. cũ ceſſante. ſup 1.gl. [& ibi, ex ſtipulatione.] uide de ꝓſum.afferẽte.
10 ſuper 1.gl. ¶ †In gl.2. [in fi.] Io.ſ.e.quãuis.ſic uocantur in Frãcia, in prouincia bailiui, uel baiuli. unde ſm Hoſt. in rep.apoſtolicis, qñ de ꝑpoſito eccleſiæ loquimur, exprimi deberet nomẽ eccleſiæ. unde ſi ſcriberetur ꝑpoſito Pariſiẽ. intelligeretur de laico, niſi adderetur eccleſiæ Pariſien. dẽt igitur addi circũſtantia, per q̃ euitetur
11 æquiuocatio. ſ.de reſcri.c.fi. ¶ In † gl.3. [ibi, certũ.] Itẽ quia ab hoĩe nullus excõicatur niſi pro contumacia. de hoc in ꝓe. c.nemo epõrũ.& c.qui epi. [& ibi, iure cõi.] de hoc ſ.de reſcri.c.1.& ibi, permittimus.] & ĩ.eo.dilecto.põt dici, ꝙ licet priuilegiũ in iſto pũcto, de quo hic q̃ritur, non ꝯtineret gratiã, cõtinebat tñ in alio, quo cõcedebatur caplo excõicare, uel interdicere pro ꝓprijs offenſis. ad idẽ ſ.de reſcrip. ex parte decani. [& ibi, tũc
12 iuret.] de ſen.exc.c.ult. §.illis ẽt.lib.6. [& in fi.] & ĩ.de hær.ſup eo.lib.6. ¶ In † gl.vlt. [ibi, ſniando.] idẽ no. ſ.de ele.dudũ.2.in gl.ſed pone.& de hoc ĩ Aut.de exhi.& intro.reis.§.ſancimus.uer.ſuſcepto.in gl.f.& in Spec. de ſen.prola.§.2.uer.eſt quoque.& de forma eius. §.ut aũt.circa prin. an uero iudex ꝑcipere poſſit ſolõnẽ fieri ſub pena dupli, uel quadrupli, uide ibi in §.2.ĩn uer. ſed nũqđ iudex.& an poſſit ꝑcipere, ut ſoluã, niſi ĩ.tot dies ſolõnẽ probauero, ibi in uer.ſeq.an uero poſſit condem-

nare reũ in petitis ſub hac forma, ſ.ſi actor probauerit, uide e.ti.§.iuſta.uer.ſed ecce iudex. [& ibi, hoc ꝓpe.]
13 & ſ.de ꝓſum.afferte. [& in fi.] Hoſt.legit plane, ꝙ † ſi quis excõicatus petit abſolui, & excõicãs, vel is, pro quo lata eſt, dicit eũ ñ abſoluẽdũ, niſi prio ſatisfaciat, abſoluet, niſi intra 8.dies ꝓbetur offenſa notoria, qb.lapſis reputabitur dubia quo ab abſolõnẽ ꝓbẽdã. ĩ. de ſen.exc.ſolet.& hẽt hoc locũ, licet iudex primo habuerit illud pro notorio. Multi.n.iudices ſnĩas ferũt vt pro notorio, ſuper quo poſtmodũ dubitatur. ſ.ti.1.ſacro.ad fi.poſſet etiã eſſe dubia, licet excõicatus fateatur cãm, ſed aliqđ alleget, qđ nõ ſit ſatisfactio impediẽda, vt ſi fatetur, ꝙ percuſſit clericũ, ſed dicit, ꝙ ad ſuã defenſionẽ, vel ꝯ ꝯfeſſionẽ ponit rõnabilẽ excuſationẽ. ſ.de ac.cũ dilecti.tñ lit. ſib.& ſimilib. ſine ſatisfactione non abſoluet, donec defenſione fidẽ fecerit, qa ſp ei, qui dicit, & nõ ei, qui negat, incũbit probatio. ff.de ꝓb.ei qui. Sed an hoc caſu teneatur ꝓbare intra 8.dies, alias ꝑciſe cogetur ſatiſfacere? qđ vr pp ęqualitatẽ iudiciorũ ſeruãdã. Hoſt. tñ ꝯriũ, qa in primo caſu ecclia ꝑ limitationẽ tp̃is ſuccurrere voluit petẽti abſolõnẽ, q̃ ſine cã negãda nõ eſt. 11.q.7.ſi qs oẽm. in ſcđo ſatis ſufficit illi, pro quo lata eſt ſnĩa, ꝙ excõicatus nõ abſoluitur: niſi ſatisfaciat, vel defenſionẽ ſuã ꝓbet. & ſi hoc caſu ꝑciſe cogeretur ſatiſfacere, poſſet nimis ex hoc grauari, qa nec ſolutũ de facili recuperaret, puta tñ, ꝙ ſi ꝯtẽneret ſnĩam, nec defenſionẽ probare curaret, poſſet illi tp̃s a iudice limitari, ĩ. qđ de intẽtione ſua probaret, quo lapſo poſſet cogi ad hoc. ſ.de pe.c.fi.de ꝓb.licet ĩ.de reſt.ſpo.frequẽs.§.pe.li.6.

ADDITIONES.

a ¶ Seruus. Ibi vide Bar. & plenius in l. ſtipulationes nõ diuiduntur. ff.e.ti.& ibi ponit formã petitionis, & ſniæ, & vide l.a. ff.de [illegible]

b ¶ Carcere. Petit ergo iudex loci, vbi cõmiſſum eſt delictũ a loco iudice delinquentem ſibi remitti, quod an poſſit, vide gloſ. ver.de more.in cle.paſtoralis.de re iud.& Io.And.in commen. c.1.de rap. Et Bar.in l.1. C.vbi de cri.agi op. & ibi Bart.Bald. l.ſi an.§.fi.ff.de accu.

c ¶ Quæſtionis. Ibi ponit etiam de clerico, & laico iudice citra. & vide Arch.16.q.4.c.2.in fi.

d ¶ Simplici. Hanc tex.in c.venerabilibus.§.idem notat. præſumptam & ſequentem vocat manifeſtam, in §.ſe.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum pro articulo, vel clauſula.*
Per quæſtionis minoris ſolutionem incidit fortior quæſtio.
Contra confeſſionem nihil opponitur.
2 *Probatio legitima facit quid notorium.*
Notorij modi qui per remiſſionem, quod factum eſt, non requirit accuſationem, neque probationem, & iudicis in hoc arbitrium ſpectatur, nu.4.§.1.iuncta gl.
Per legitime, dictio appoſita eſt ad iudicis arbitrium[illegible]
Tergiuerſatio debet eſſe probabilis.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu.3.& 4.*
Iudicis, corã quo agitur, arbitriũ ſpectatur, donec appellatum.
Ex quo vero eſt appellatum, vel alias ad ſuperiorem recurſum, ipſius ſuperioris arbitrium eſt ſpectandum.

C A P. XXIV.

1 Cum olim Summatum eſt ſ.c.proxi.& cõmunis diuiſio 2.ibi, Quia † vero. [Capitulũ.] i.articulus, vel clã. [Dicebant] canonici. alias [dicebat.] ſ.capitulum. de hoc vide quod dixi de reſcri.caplm.in prin. [Soluimus,] i.ſoluere intelleximus. [Dicimur] a per[illegible] intelligentibus. ſm Hoſt. [Ligauiſſe.] vid. Greg.ſecundum rationem. vide ſi.in Hiero.ad Dama.5.B.hoc intendit, ꝙ per ſolutionem minoris quæſtionis incidit fortior quæſtio. & eſt ſi.de vo.ex multa. de baptiſmo. maiores.§.verum. [Confeſſionem.] contra quam nihil opponitur, al leg.contra, de accu.cum dilecti. & dixi ſ.c.proximo.
2 ſuper finem vltimæ gl. [Probationem.] ergo † patet, qđ probatio legitima facit quid notoriũ. & eſt hoc addere alios modos notorij, qui hñr ſ. de coha. cleri.& mu. veſtra.

veſtra. & ibi dixi. Itē patet per hoc ſm Ho. ſuper hoc eſſe ad iudicē recurrēdū, qđ ſonat verbū, legitime, quod ſtatim ſequitur. Itē ſm Vin. per hoc includit deprehenſionē illā, de qua no. de iudi. cū non ab hoīe. in 1. gloſſ. [Tergiuerſatione.] pbabili, & ponit hoc de notorio facti, quod nec accuſationē, nec probationē requirit. de
3 hoc ſatis in pced. decr. veſtra. ¶ † Gl. 4. iuſtificat textū, obijcit, & ſol. ¶ In gl. pe. [ibi, l. 1. & vlt.] vide ſ. e. in his, ſup vlt. gl. & c. venerabili. in gl. vlt. ¶ In † gl. 1. [ibi, ſcyphi.] ff. de rei ven. in rē, §. 1. & ff. de fur. cū pignori. §. ſi quis eſſet. [& ibi, curſilis.] Goff. vocat hūc ſeminodum. ¶ In gl. & hoc. [ibi, deferri.] quaſi non, vt valeat, vel nō valeat appellatio, facit qđ no. in pc. decr. vt debitus. in gl. colligitur. & qđ ibi dixi, & c. ſæpe. ver. q ſi forſan. Dicebat Hoſ. circa caſum nēm ſpectari iudiciū, & arbitriū illius, corā quo agitur, donec fuerit appellatū, ēt ſi inique arbitretur. ff. de iuſt. & iu. l. fi. ſ. de re iudi. q ad pſultā. Ex quo aūt eſt appellatū, vel alias ad ſuperiorē legitime recurſus hr̄, ipſius ſuperioris arbitriū eſt ſpectandū, vt in præ. decr. vt debitus. & ſ. de pœ. canon. inter. & quantūcunq; probatū ſit coram primo iudice, ſi corā ſuperiore aliquid rationabile proponatur, quare prima probatio non ſit ſufficiens, hoc ipſe diffiniet, qui ſi probationē minus legitimā inuenerit, vel quia ordo ſeruatus nō fuit, vel quia aliás nō conſtitit, abſolnetur excōicatus. 2. q. 1. nemo. & per hoc, & ea quæ ſunt dicta ſ. c. proxi. dixit Hoſt. ſuperfluā quandā magnam gl. quam hic poſuerat Inn. & maxime ēt per decre. ſolet. de ſent. excom. lib. 6. quam ob eandem cauſam decido, & per ea, quæ habes eo. tit. venerabilibus. §. ſimiliter. cum §. ſe.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegiorum verba largam habent ſignificationem.*

Iuxta, & ſecundum prapoſitiones in eis cauſatiue poſita videntur.

2 *Apoſtolica ſedes eſt finale refugium oppreſſorum.*

3 *Diſpoſitionis vocabulum poteſt intelligi diuerſis modis, & quomodo hic, & nu. 7.*

4 *Conſuetudo inducitur per eos qui intendunt vti iure ſuo.*

Seruitutem non inducunt, qua libera voluntate fiunt.

5 *Per æquipollentem dictionem quid conſignificare, non refert.*

Additio, vel mutatio prohibetur, per quā veritas ſubuertitur.

6 *Infinitiuum infinitiue intelligitur, & in addita conditionaliter intelligatur.*

Verbo modatiuo quid iunctum cauſaliter intelligitur, exemplum hic.

Interpretatio gramaticalis in priuilegijs valet, recipiēda, quæ iuri congruit, nu. 7.

7 *Reconuentio videtur in caſu huius decre. fuiſſe.*

8 *Priuilegium non tollitur per nouam conſtitutionem, niſi exprimatur.*

Neque etiam per non vſum, quandiu duret, nu. 17.

Ei non ſit præiudicium, ſi contra ipſum alibi eligatur quis, ſi idoneus non recipitur, nu. 9.

Eius cauſa ceſſante, an ceſſet, nu. 11. in fi. & nu. 17.

Ius ex inſtitutione facta tempore fundationis, vel ex conſuetudine præſcripta quæſitum ſimiliter non tollitur per conſtitutionem nouam non exprimentem.

Alienatio, vel mutatio fieri non poteſt in præiudiciū alterius.

Conſuetudo impræſcriptibilis con. conſtitutionem nouam, & quam in fine.

Ei non præiudicatur, ſi non iuxta eam fiat electio in loco, cum idoneus non reperitur.

Habet vim legis, nu. 11. in prin.

Per eam inducitur obligatio. nu. 12. & quæ requirantur, ibid.

Valet, licet non obtenta in contradictorio iudicio, n. 15.

Ex quibus probetur modis, ibid.

Eadem ſpectanda in conceptione documentorum, n. 16. §. 1.

9 *Idonea perſona ſi nō eſt in loco, vnde eſt eligēda, pōt vndecūque eligi, neq; fit conſuetudine, vel priuilegio præiudicium.*

10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*

Vetuſtas vim legis habet.

Seruituti vti non videtur niſi is, qui ſuo iure vti credit, & nu. 14. non acquiritur tempore, nu. 13.

Eam ſi vſucapere vis, opus eſt interpellatione, iunge gloſſam, an ſit tantum, vt quid non fiat, nu. 13. cum gl.

Documētum, vel inſtrumentum de quo in alio fiat mentio, probari debet, ſed non ſemper. §. in gl. ex hoc, & nu. 16.

Quod faciat fidem, nu. 16. vt concipiatur, nu. 16.

Vt valeat res potius, q̄ pereat, quid intelligendū, §. in gl. fi. ff.

Cauſa ceſſante ceſſat effectus, exemplum in priuilegio, & quo modo id accipiatur.

Si occaſio non venit, §. fi. & nu. 17.

12 *Additio gloſſarum.*

Tempore non inducitur obligatio, ſed conſuetudine.

Negatoria, & confeſſoria in quibus habeant locum, & quibus competant, & quæ probare ſufficiat.

In eis, quæ veniant, in fi.

Confeſſoria actio ab actione interdicti diſcrepantia, §. ſed contra hoc obijcitur.

14 *Eligendi ius cum canonicis me ſine proteſtatione admittentibus nanciſcor, ſecus ſi de certo loco eligam prælatum per centum annos nuda voluntate, & quid in alijs caſibus.*

16 *Literæ teſtimoniales quæ faciant fidem, & quibus concipiantur verbis. §. ſed quid ſi.*

18 *In compilatione 3. decretalis hæc fuit vltima.*

Ioannis ſummula citatur. in hanc decretalem quid concludendo ſcripſerit.

Tancredus gloſſas ſuis auctoribus aſſignauit, etiam ſi plurimum in vnam collegiſſet.

CAP. XXV.

1 Abbate. C. Verba † priuilegiorum largam habent ſignificationē. vnde verbū, ſm, & iuxta, in eis poſitū cauſatiue vr̄, nō ꝯditionaliter. & prima pars narrat cauſam. ſecūda diffinit ibi, is ergo. Prima ſubdiuiditur, primo ponitur petitio pro parte electi. ſecunda ibi, Caeterū, petitio, & reſponſio ꝯ electū. tertia ibi, Nos igitur, ponit iura ꝯ electū. quarta ibi, Ad hoc, rūſio pro electo. quinta ibi, Contra q, replicatio ꝯ electū. [Eccleſiæ] vacātis. ſ. S. Sil. hoc eſt de ſeipſis. [Epiſcopo.] loci diœceſano. [Obtinere.] ppter contradictionem mon. S. Ber. de qua ſequitur. [Ad
2 ſedē † apoſtolicā.] quæ eſt finale refugium oppreſſorū. 2. q. 6. ad Romana. cū ſi. [& Altiacen.] per hoc videbatur fieri recōuentio, & ſuper hoc pronunciatur in fi. [Depoſitionib.] receptis & remiſſis a iudicibus, quibus fuit cauſa commiſſa. & hoc continetur in proxima deciſione ſm Hoſ. [40. an. & infra.] de his verbis dictum eſt ſ. de prob. licet. ver. ex præmiſſis. [Monachū.] ipſius monaſterij S. Sil. vel forſan aliunde. [Eiuſdem loci] S. Ber. [Et conuentui.] no. ad id, qđ eſt hodie expeditū, de ele. religioſus. 2. rñ. lib. 6. [Priuilegijs.] cōceſſis mon. S. Ber. [Subrogationē.] icipiūt verba priuilegij. [Iuxta.] iſtud eſt cuius declaratio facit ad ti. & al. ſm. [Veſtra.] loqui
3 tur abbati. & mon. S. Ber. Io. [Diſpoſitione] ſatis † erat dubiū hoc verbū, qđ poterat itelligi de actu electionis, vt eligerēt ibi abbatē vel ſoli, vel cū ꝯuentu, vel de eorū gremio, vt ſequitur, vel q haberent diſpoſitionē in confirmando. ſ. de conſue. cū dilectus. hæc ergo videbatur declarare Calixtus, quod ēt potuit declarare conſuetudo, per decr. pdictam. [Spaciū.] ſ. 40. an. & ſ. [Extra iu-
4 diciū.] licet pro † bono pacis & extra iudiciū hoc fieret, tū quia intendebāt iure ſuo vti, quod per prohibitionē apparet, inducitur conſuetudo ſm Inn. alias quæ libera voluntate fiunt, non inducūt ſeruitutē. 10. q. 3. quia, de poſtu. bonę. 2. [Et ſimilia.] hoc includebat priuilegium Calixti, quaſi illud fundaretur ſup priuilegio Paſcalis. [Secundū] in priuilegio nō erat, ſecundū, ſed iuxta. ſed
5 † quia hoc caſu æquipollet, vtitur alia dictione conſignificatiua ad reprehenſionem illorum, qui eadem verba auctoris requirunt, non contenti mente. ꝯtra id. ff. de le-

Digitized by Google

tualibus præſtatur, tenetur ergo per iſtud communiter
epiſcopo, & capitulo, ſpiritualia enim iura non ſunt di-
uiſa inter epiſcopũ, & capitulũ, qui ſunt vnum corpus,
& illa ſimul exercent, de exceſſibus prælatorum, capitu
lo primo. de his, quæ fiunt a præla. alias ſi quis clericus,
vel laicus pro temporalibus aliquibus, quæ teneret ab
epiſcopo, ſegregatis a capitulo iuraret fidelitatẽ epiſco
po, non teneretur capitulo, vel econuerſo, de ſcriptis,
edoceri. ſecundum Innoc. [Principaliter] quaſi dicat,
4 ſi capitulum † præciperet aliquid contrarium pręcepto
epiſcopi, epiſcopo obediat. 11. q. 3. qui reſiſtit. quid ſi
vertitur cauſa inter epiſcopũ, & capitulum? Dic vt ple-
ne no. in ſumma de poſtulan. §. fina. ſub §. illud. in ſum-
5 ma Hoſtien. ¶ Gloſſ. † ſecunda ponit ſex modos, quib.
dicitur eccleſia. ¶ Gloſſ. tertia reddit rationem. ¶ In
6 gloſſ. † ſecunda. [ibi, canonicis.] ſingularibus tamen ca
nonicis per illud iuramentum non obligantur. 12. quæ-
ſtione ſecũda, qui manumittitur, ſecus ſi iuraſſet aliqui-
bus non collegiatis. ff. de in ius vocando. communis, ſe-
cundum Vinc. [& ibi, ſcire.] vbi de hoc. & ſupra ne præ,
vi. ſu. capitulo vltimo. [& ibi, cõgregationem.] cautius
dixiſſet collectionem, vel conuocationem, per ea quæ
dixi ſupra de iudæis, iudęi. primo. quatuor alios modos
ponit gl. in præceden. decret. vltima. ſcilicet murorum
ambitum, corpus Chriſti, prælatutam eccleſię, & ipſius
obuentiones. Fran. Ver. de reſcriptis. eam te. addebat
vnitatem totius eccleſię, vel omnes eccleſias orbis, ſe-
ptima quęſtione prima, Nouacianus. ſupra de ſumma
Trinitate. capitulo primo. §. vna. 21. diſtinctione, quam
nis. & clementi. de exceſſibus pręlatorum, frequens.
§. verum. in hac autem varietate dicebat eccleſia ſumi,
prout pręcedentia & ſequentia verba patiũtur per de-
cre. intelligentia. ſupra eodẽ titulo, bene facit infra eo-
dem. nouimus, verſi. pro quo, vbi aliter ſumitur, quam
ſupra de hęreticis, excommunicamus, ſecundo, vt vtro-
bique patet.

ADDITIO.

1 Conſuetudo. Secus in curato, quia iuramentũ illius conſuetudo non poteſt tollere. vide Ioã. And. in c. legebatur. de maio. & obe. ſuper gloſſ. 1.

SVMMARIVM.

1 *Cenſura eccleſiaſtica appellatio quæ complectatur, & quibus accipiatur modis. & nu. 3.*
Eſt fauorabilis, & ampliatur, licet interdum ſecus, numero 3.
Iudicat qui cito, ad pœnitentiam, alias ad pęnam properat, in fine.
2 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Correctionis, & coercitionis nomen quæ contineat, iuncta gloſſa.
In incerto ſi fiat quod expediat, actio datur, verſiculo fideiuſſi.
3 *Additio gloſſarum.*
Pœna certa iniare ſi non eſt, quæ poſſit infligi.
Additur aliquando plus, quam ſit apud actorem, vnde quid ſumitur, circa finem.

CAP. XX.

1 Quærenti Caſus. appellatio † eccleſiaſticę cẽ
ſurę comprehendit excommunica-
tionem, ſuſpenſionem, & interdi-
ctum. & huius pars, ſupra de offic. deleg. quærenti. [In-
terdicti.] dicit Hoſt. quod de iſta prima minus dubita-
tur. de ſecunda vero, & tertia magis, omnia tamen con
tinentur ſub nomine cenſuræ, vt hic dicit. per quod pa-
tet, quod cenſura eccleſiaſtica non ut odioſa reſtringi-
tur, ſed vt fauorabilis ampliatur quo ad has ſpirituales
pęnas inuentas ad correctionem peccatorum. de hoc ſu-
pra tit. 1. cap. penult. alibi tamen cenſura ponitur pro ri-
gore. de bigamis, nuper. quandoque pro cenſura cano-
num, qui cleri. vel vo. cap. ... in fin. ſecundum Hoſt. [In-
dagatis.] nam, vt ait Seneca, qui cito iudicat, ad pœni-
tentiam, alias ad pęnam properat. ſi. 30. q. 5. iudicantẽ.
2 Lau. [Expedire.] i. quam videbit magis timeri. ¶ † Gl.
prima allegat contrarium, diſſoluit tamen. ¶ In gl. 1.
[ibi, legatus] ibi dicitur, quod legatus Cæſaris id eſt præ
ſes prouinciæ, vel corrector non poteſt a ſe abdicare im
perium. [& ibi, meminiſſe in fine.] communiter eſt lex,
& incipit, ſi quid. ibi, dicitur, quod legatus remittit ad
proconſulem, id quod animaduerſionem exigit, nec ha-
bet ius animaduertendi, coercendi, vel acriter verberan
di. [& ibi, ſi quis pro eo.] fideiuſſi pro illo, qui ſic promi
ſit, ſi Sticum non dabo, centum milia dabo, redemi Sti
cum, & dedi, agam mandati licet id non videatur mihi
fuiſſe mandatum. nam id expediebat mandatori, ne co
mitteretur ſtipulatio, pro qua fideiuſſeram, non pro
Sticho. ¶ In gloſſ. vltima [in fine.] vide de iudicijs. at ſi
3 clerici. ſuper gloſſa penultima. ¶ In † gloſſ. prima. [ibi,
depoſitionem.] dicit hic Hoſtien. quod appellatio cen-
ſuræ non comprehendit depoſitionem, vel degradatio
nem, illæ enim pœnæ ſunt odioſæ, & ideo reſtringendæ,
infra de regulis iuris. in pœnis. libro ſexto. cum ſuis cõ-
cordantijs. illæ vero, de quibus hic loquitur textus ſunt
fauorabiles, vt dixi in textu. ſecundum eum. adde ra-
tionem, quia illæ ſunt temporales. Iſtæ vero perpetuæ.
dicit etiam quod licet ex vi huius clauſulæ alia pœna,
quam hic textus exprimat, contumacem punire non
poſſit, ex vi tamen commiſſionis iuriſdictionem, & ſic
coerctionem recipit, quare pœnam ſcriptam in iure po-
teſt infligere, & vbi certa non reperitur, mulctare, ar-
bitrari, & punire, & hæc patent ex his, quæ leguntur &
notantur de officio delegati. de cauſis. in fine, & capitu
lo ſequenti. ſic dicit intelligendum, quod not. infra de
homicidi. pro humani. verſiculo nos tanto. [& ibi, ar-
gumen. contra.] in Vincen. cuius fuit hæc gloſſ. non eſt
verſic. iſtud. argumen. contra. & tunc melius continua-
tur ad præcedẽtia, nec Hoſtien. etiam poſuit. alias dic,
quod reſpicit textum. [& ibi, ſi præſes.] dic vt ſupra. [&
ibi, & cum quid.] continuatur principio, non proximo
contrario. [& ibi, ex ſoluta ſit.] ſup. quam quæ merant
mandato. ¶ In gl. ſecunda. [ibi, paſtoralis.] & capitulo
ſecundo. libro ſexto.

SVMMARIVM.

1 *Nouale quod dicatur, in priuilegijs de decimis noualium non ſoluendis cui eius, vel contrarij incumbat probatio, & quæ ſufficiat, nu. 1. quandiu duret, nu. 2. §. 2.*
Terra ceſſat anni ſpatio communiter, & vbi, niſi ſimo ueatur.
2 *Memoria quod non extet hominum, vt probetur.*
Probationibus ſubueniendam, ne pereat.
Teſtes qui præferantur vtraque parte intentionem ſuam probante, circa ſi.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
4 *Additio gloſſarum.*
Nouitius in religione dicitur intra annum.
Priuilegium, quod incipit iniquum eſſe perditur. §. 1. ad dilationem ſuggeſtum iuxta gl. exemplum.

CAP. XXI.

1 Quid per nouale. C. † In priuilegijs
de decimis noua-
lium non ſoluen-
dis illud dicitur nouale, de cuius cultura non eſt
memoria,

memoria,& qđ prius nullum, vel modicum fructum af-
ferebat.& primo ponitur quæſtio, ſecundo reſpõſio ibi,
Licet autem. in qua primo ponit duas opin. ſecũdo ſo-
luit. tertio moderatur ſolutionem, vel declarat. ſecũda
ibi, Nos tamen. tertia ibi, Sed nec. [Annum ceſſat.] qđ
commune eſt prędiorum iſtarum partium, niſi multum
cum fimo iuuentur. [Ad cultum.] non diſtinguendo, an
fuerit prius ſilua, vel an fuerint inde arbores extirpatæ,
quod volebat ſecunda oppo. quòd fuerant paludes, vel
loca campeſtria. de quo hoc ſuppletur, vel gloſſatur de-
2 cre.1. ſ. eodem. tit. [Memoria] ſed cui † incumbit hæc
probatio? Reſpondeo. agenti. ff. de probat. ei qui dicit.
epiſcopus tamen, & eccleſia parochialis de iure cõmu-
ni fundant intentionem ſuam, niſi aliud dicatur, vt pa-
tet in eo quod legi.& no. ſ. de priuil. c. fi.& de decimis.
quoniam,& c. dudũ. ſ. de pręſcrip. ad aures.& c. ex trãſ-
miſſa. Quid ſi quondam fuit nouale,& locus religioſus
ſemper percepit decimas in integrum per centum an-
nos;& amplius, nunquid neceſſe habet probare qđ no-
uale fuerit? Reſpondeo non, ſecũdum Hoſt. dummodo
de priuilegio fidem faciat, & de perceptione poſt priui
legiũ tanti temporis, cuius extat memoria, ſed ſufficit,
ꝙ hunc titulũ alleget,& hoc modo probet, vt dicat ta-
le priuilegium ſibi fuiſſe conceſſum, & poſt priuilegiũ
tale fecit nouale, ad quod probandum inducit patien-
tiam perceptionis tanti temporis, arg. ff. de vſuris. cum
de in rem verſo. ff. ſi ſerui. ven. ſi quis diuturno. C. de ſer
uit. l. 2.& fi. & in eo quod legitur & no. ſ. de cenſi. per-
uenit. alioquin tempus ſolius, ſiue nudæ perceptionis
ſine priuilegio, vel alio titulo non prodeſſet, vt patet in
eo quod legitur & no. ſ. de præſct. ſi diligenti. ſ. de de-
cimis. dudũ. hoc etiam no. eſt ſm Inn. ꝙ talia priuilgia
2 non extenduntur ad præterita noualia, ſed futura. [a] vi-
de quod dixi ſ. e. 1. de cultis infra annum, niſi forſan &
hoc de preteritis ibidem ſpecialiter caueatur, ar. in eo,
quod le.& no. ſ. de conſti. cognoſcentes.& c. fi. & eo ca
ſu quando de præteritis conceditur, putat Inn. intelligi
priuilegium de his, quæ culta fuerunt a decem annis ci
tra, cum tanto tempore inducatur conſuetudo, & dica-
tur ſeruitus continua. ff. ſi ſerui. ven. ſi quis diuturno.&
C. de ſeruituti. l. 2. & vlt.& tunc habebit priuilegiatus
probare, quod ante illud tempus, quo infra decẽ annos
cultum eſt, tanto tempore fuerat incultum, quod nõ ex-
tat memoria de cultura, ſecundum Inn. ſed omni caſu,
quo probandum eſt nouale, ſecundum Hoſt. eſt totum,
vt ĩ principio publicetur, qñ primitus eſt nouale, vt no.
ſ. de priuil. c. fi.& in publicatione fiat fides non ſolũ de
eo, quod nouale eſt, ſed de priuilegio iam conceſſo. pro
bationes. n. de facili perduntur. vnde eis ſubueniẽdum
eſt, vt patet C. de rebus credi. generaliter. reſpon. 1.&
in eo, quod legitur & not. ſup. de lite non conteſta. qñ.
reſpon. 1. vnde & conſilium eſt, quod & de publicatio-
ne plura inſtrumenta fiant, & in diuerſis locis deponan
tur, aut reponantur, vt ſi forſan vnum amittatur, aliud
reſeruetur, ar. Inſtit. de teſta. §. pe. arg. in Auth. de con-
ſan.& vte. fratrib. §. ſi igitur. coll. 6. ff. de teſta. vnũ. ſed
quid ſi in ipſa publicatione dicat eccleſia parochialis,
quod talis locus cultus fuit, & de hoc extat memoria,
quod vult probare per teſtes, nunquid eſt admittenda?
Reſpondeo ſic, & in publicatione, & in iudicio proba-
tiones ſuper hoc admittendæ ſunt hinc & inde. nam &
priuilegiatus volens probare, ꝙ non extet memoria, eſt
admittendus,& eccleſia ſimiliter, ſi velit probare con-
trarium, & poterunt dicere teſtes priuilegiati, ſi tamen
talem habeant conſcientiam, quod toto tempore ſuæ
memoriæ vſq; ad hæc tẽpora viderunt locum incultũ,
aut ludis tranſeuntibus, vel paludibus expoſitum,& au-
dierũt a parẽtibus ſuis, ſiue maioribus, qui & hoc a ſuis,
& illi iſtud idem a ſuis audierunt, ꝙ ſemper fuit incul-
tus, vel ꝙ cõis opinio eſt, ꝙ ſemper fuit incultus. Econ-
uerſo vero teſtes eccleſiæ poterunt dicere, & ſi talẽ ha-
beant conſcientiam, ꝙ viderunt ipſum coli per multos
vel aliquot annos ante datam priuilegij, vel audierunt
a ſuperioribus ſuis, ꝙ quandoq; cultus fuit, vel ꝙ cõmu-
nis opinio eſt hęc. ff. de probat. ſi arbiter. ff. de aqua plu.
arc. in ſum. reſpon. 1. §. fi. ff. de aqua quo. & æſti. hoc iu-
re. §. ductus aquæ. Talis autem probatio, vel ſimilis lo-
cum non habet, niſi vbi hoc in iure expreſſum eſt, vel
quando quæritur de tempore, cuius memoria non exi-
ſtit, vt hic, & ĩ. eodem. ſuper quibuſdam. §. 1. in fin.& in
prædictis iuribus,& in cauſa matrimoniali, nec ſufficit
hoc ab vno audiuiſſe, quod dic vt le.& no. ſup. de teſti.
licet ex quadam. Quid ſi vtraque pars intentionem ſuã
probet? Reſpondeo ſecundũ Inn.& Hoſt. illi teſtes præ-
ualent, qui digniores ſunt,& veriſimiliora dicunt. ergo
& pauci idonei aſſerẽtes locum fuiſſe cultum negantiũ
multitudini præferentur, ar. 6. q. vlt. actor.& in eo quod
leg.& no. ſup. de probat. tertio. ſup. de teſtib. præterea.
§. fi.& c. in noſtra præſentia. quod dic vt ibi no. ſm Ho.
Aliquid plus dixerat Inn. quod decido.& vide plene in
Spec. de proba. §. 1. vet. vlt. quæritur, qualiter, vſque ad
fi. §. tamen quicquid ſcribatur, tu dic breuiter formau-
dum articulum ſuper communi opinione de non extan
te memoria.& de hoc de præſcri. c. 1. lib. 6. in vl. gl. [Cõ
nẽtus] vel quiuis circa hoc priuilegiatus. [Incultus.] vt
ſilua, domus, paſcuæ, vel terræ prariuæ. ſup. de deci. cõ-
3 miſſum. ¶ † Vlt. arguit a contrario, ſig. contrarium, po-
nit opi. ¶ In gl. vlt. [ibi, ex facto.] vide de priuil. quãto.
4 ſuper gl. 2. ¶ In † gl. 3. [in fi.]& ff. de peti. hære. l. vtiles.
La. ¶ In gl. ſic. ſup. [ibi. §. quoties.]& religionem ingre
diẽs nouitius dicitur ĩ. annum. ſup. de relig. ſtatuimus.
Hoſt. [& ibi, c. 1.] vbi de hoc,& ĩ. de ele. generali. lib. 6.
¶ In gl. pe. [ibi, modicos.] dato ꝙ aliquos.& idem Inn.
[& ibi, quod ſcripſi.] licet ibi in nouitate fidei permiſ-
ſum non competat, ex quo fuerint in fide ſolidati, tamẽ
quo ad illos, quibus competere cępit, durat perpetuo. fa
cit quod no. de iureiu.& ſi Chriſtus. in gl. pe.& iſtud cõ-
trariũ fuit interpoſitum. hoc dico, quia quod ſequitur,
continuatur ad præcedentia. [& ibi, ſuggeſtum.] dic vt
ibi in vl. gl. l. ꝙ principis ſuper hoc erit æſtimatio. & fa-
cit quod dixi ſup. eod. olim. per quod dicebat hic Hoſt.
ſi totum territorium caſtri deſerti priuilegiati occupãt,
& ad culturam redigunt, & caſtrũ poſtea populatur,&
eccleſia antiqua reædificatur, vel de nouo alia fabrica-
tur, ſubueniendum eſſet eccleſiæ, al. etiã quod le.& no.
de no. oper. nun. c. 2. 1. reſpon. Et facit de decimis. c. 2.
§. vbi autem. lib. 6.

ADDITIO.

2 ¶ Futura. Contra no. Inn. de priuil. dudum.& idem ibi Io. And.
quod vide ſuper gl. 1. & ille tex. idem probat.& c. 2. ſup. de deci.
vbi vide.

SVMMARIVM.

1 *Matrices eccleſiæ nomine cathedralis ſignificatur, & qualibet baptiſmalis, num. 5.*
Protectio gubernatio.
Hæc, & vnio, non præiudicat epiſcopo.
2 *Epiſcopalia quæ ſint.*
3 *Taciturnitas vitiat indulgentiam, & quæ hic.*
4 *Apoſtolicæ ſedis iuſtitia etiam contra ſe interpretatur, quamuis ius non debeat ſuum negligere.*
Romana eccleſia mater & magiſtra.
5 *Additio gloſſarum.*

CAP. XXII.

1 Venerabili. Finẽ decret. tolle pro ſumma,&
pars 1. ponit epiſcopi quetelã. 2.
da iudices.& ſecũda ibi, Ioque.
[Fratres.] canonici erant, vt ſequitur, & forſan exem-
pti. ad hoc de pri. cum olim. 2. [Protectione.] ideſt gu-
bernatione,& ꝙ ſibi de temporalium cura reſpõderet.

& hoc fuit factum de ſpeciali mandato papæ. Inno. vel
fuit poſtea per papã confirmatũ, ſaluo iure matricis ec-
cleſię. Hoſt. [Receperunt.] hoc uõ prędiudicat epiſcopo,
ſicut nec vnio. ſ. de relig. do. c. 2. Vin. [Epiſcopalia] in q
2 bus † continetur obedientia, inſtitutio, & deſtitutio, de
off. ord. conquerente. allegabatur tamen circa hoc con
ſuetudo, vt ſequitur, quæ neceſſaria erat, ſi mõ. erat ex-
tra dięce. Colubrien. alias ſufficiebat ius commune. de
reli. do. de xenodochijs, cum ſuis cõcor. [Suis] ſ. crucis.
[Suo.] ſ. epiſcopi. [Ibi.] in mon. de Arguil. [Tacita] in
3 † impetrando, quod poſſet in mon. illo, quod dixit ad
ſe ſpectare, inſtituere vnũ de ſuis fratribus, quod nõ ha-
buiſſet, ſi dixiſſet epiſcopũ ibi habere iura epiſcopalia,
cum inſtitutio inter illa numeraretur, ut dixi ſecundũ
Innoc. vel quia illud monaſterium erat ordinis S. Bene-
dicti, vnde dicebat, quod per monachum, non per ca-
nonicum regeretur, ſecundum Hoſt. 16. q. 1. nemo. Ar.
[Compellatis] vide conci. Vien. de centi. cũ ſit. quod re
uocat contraria priuilegia, quo ad eccleſias in poſterũ
acquirendas. [Surreptionẽ.] maxime. Hoſt. [Romanã.]
4 no. iuſtitiam † ſedis ap. quæ contra ſe interpretatur, vt
jus ſuum cuiq; reddat, quamuis nec ſuum negligere de
beat, de ſupple. negli. præla. licet. ſecundum Hoſt. [Nec
ſuorũ.] ad hoc de conce. præben. quia cunctis. ad fi. lib.
6. dicebant illi contrariũ, quia Romana eccleſia mater
& magiſtra, de foro compe. c. ſi. cum ſimilibus. ¶ In gl.
5 † 1. [ibi, cathedralis.) & qualiter baptiſmalis, de trãſac.
præterea. 2. de præſcrip. ex tranſmiſſa. de ec. ædific. ad
audientiam. & cle. de ſen. excom. c. 1. & vide quod ibi
no. in gl. 1. maiorem. [& in fi.] & ſ. de offic. archipresb.
c. vltimo. Abb. de præſcrip. c. 1. ¶ In glo. 3. [ibi, præſcri-
ptio.] Quam ipſe ſubditus allegaret nomine ſuo.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatus, vel interdictus quo caſu præſtita cautione, & quo prius ſatisfacto abſoluatur.*
Offenſa manifeſta quæ.
2 *In Carnotenſi ciuitate quæ poteſtas comiti, & quæ canonicis eius.*
3 *In latronem qualis debeat eſſe iuſtitia.*
Perſona pro re.
Mortuus homo an petatur, & qualiter fiat condemnatio.
Sententia formatur ſecundum petitionem, & aliquãdo ſecus.
4 *Sententia poſt appellationem lata non tenet, ſi poſt, tenet, & iniuſta.*
In cauſa ſua, vel eccleſiæ ſuæ, an & quibus caſibus quis poſſit eſſe iudex, ſi negetur iuriſdictio, an de ea cognoſcat, vſque ad num. 6.
In papam nullus habet poteſtatem.
Exemptum ſe allegantis ſtatuitur terminus ad exibendum de exemptione priuilegium, vel inſtrumentum, & eo exhibito, vel non exhibito quid iuris ſit, licet appellare, & quãdo, quo caſu comparere non teneatur.
In notorio facti, vel iuris ordo non ſeruatur.
Subditi cauſa cõtra dominum agitur coram ſuperiore, & quid ſi non habet ſuperiorem.
Rei paruæ vtilius eſt agere.
6 *Pro, ſumitur pro per.*
7 *Satisfactio ante abſolutionem a quo præſtanda, & quę cõgrua ſit, & nu. 12. & 13.*
Cautioni iuratoriæ quando locus abſolutionem aliquo petente.
Offenſa remittitur facilius a Deo, quam ab homine.
8 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum, & nu. 9.*
Abſens condemnatur, & quis.
10 *Additio gloſſarum.*
Officialis quibus appelletur nominibus in Francia, & prouincia.
Baliui, vel bauli qui, ibid.
Præpoſiti qui ſint, ibi. ſunt eccleſiaſtici, & ſæculares, & ideo debet addi circunſtantia diſtinguens.
11 *Excommunicatio pro ſola feratur cõtumacia, an etiam pro delicto, & ſup. num. 7. ad fi.*
12 *Iudex an præcipere poſſit ſolutionem fieri ſub pœna dupli, vel quadrupli.*
An vt ſoluam, niſi intra tot dies ſolutionem probauero.
An condemnare reum in petitis, ſi actor probauerit.
13 *Offenſa dubia quæ dicatur.*

C A P V T XXIIII.

1 Ex parte. C. † Excommunicatus, vel interdi-
ctus pro contumacia, vel offenſa du-
bia, abſoluitur præſtita cautione de
ſtando iuri, ſi pro manifeſta prius ſatisfiet. Et dr̃ mani-
feſta per cõfeſſionem, legitimã probationem, & rei eui
dentiã. hoc dicit iſtud. & c. ſequens. in prima querela co-
mitiſſę. ſecunda inſtruit iudices. 2. ibi, Ad intelligendã.
2 [Comitiſſæ.] quæ in † comitatu Carno. dominatur, rõ-
ne cuius & in ciuitate Carnot. habet dñium generale,
ſaluo tñ iure Carnot. eccleſiæ, ſm Hoſ. quia canonici in
ciuitate habent certos terminos ĩ. quos nec comes, nec
alius aliquam violentiam põt inferre. & idem ſibi vẽdi
cant in terris, quas tenẽt ſuæ iuriſdictioni cõmiſſis. [Iu-
3 ſtitia.] qualis † fieri debuerit, de hoc vide quod dixit de
homic. tua. ſuper gloſ. pen. (Latro.) i. emenda occaſione
ipſius. fruſtra enim peteretur homo mortuus, vel dic,
quod recte peteretur homo mortuus culpa rei. ff. de vet
a bo. ob. ſi ſeruus.[a] §. fi. fiet tñ condemnatio in æſtimatio-
ne. nec ob. de accu. qualiter. 2. ad fi. formatur enim ſen-
tentia ſecundum petitionem, quando hoc fieri poteſt.
vt ibi alias põt iudex a petitione diuertere. ff. fini. reg.
l. 2. & 3. ſm Inn. dicit Hoſt. illud verum, cum natura a-
ctionis hoc habet, vt ibi, alias fatuus eſſet iudex, qui pe
tito homine cõdemnaret in æſtimationem. C. de fidei.
lib. l. fin. dicebat ergo, quod extra iudicium petebatur
emenda. poſſet ẽt peti æſtimatio hominis ſerui, & pro li
bero peti poſſet pœna, & intereſſe, de hoc ſ. de iniur. ca.
1. vel petebant emendam libertatis ſuæ violatæ, quod
patet per ſequentia ſm eũ, vel dic, ꝙ facta fuerat iuſti-
tia verbalis, non realis, cum eum petebant, vel realis
b non ad mortẽ, pone ad fuſtigationẽ,[b] & carcerẽ, vel ita
de facto petebant mortuũ, ſicut parochialis eccleſia pe
tit corpus mortuũ, & ſepultũ, de ſepul. ex parte. & ca. in
noſtra. e. ti. c. 1. li. 6. [Offerret] dicẽs ſe paratã ſtare iuri.
3 Sed ꝯ. ſ. de app. dilectis. So. ibi poſt app. lata † fuit ſnĩa,
quare non tenuit, hic prius. vnde tenet, & fuit iniuſta.
Hoſt. offerebat aũt hæc comitiſſa parere corã ordina-
rio iudice vt tenebatur, vel forte corã canonicis. & hoc
ex ſuperabundanti, vel de iure, cũ delictũ commiſſum
eſſet intra iuriſdõnem ipſorũ, ſm Inn. [Nihilominus.]
i. non ob. cautione pdicta. [Fecerunt] per vnũ ex archi.
ſuis, vt in integra, cui ſuper hoc vices ſuas cõmiſerunt,
4 ſed nonne hoc † ipſo ſnĩa iniuſta, ꝙ iudicauerunt in cã
propria. C. ne quis in ſua cã. l. 1. ſ. e. fortius. 4. q. 4. ca. 1.
So. ſi iniuria manifeſta ſit papæ, põt illam iudicare, ar.
23. q. 4. Guilliſarius. & c. ſe. ſed & de occulta põt facere
inquiri. C. ſi quis impe. male. l. vnica. Si uero inferiori
prælato fiat, & eſt notoria, idẽ vr̃. ſ. quod illã vindicare
poſſit in ſubditos, ar. 2. q. 7. ſi quis a proprio. vbi de hoc.
& de maledici. c. 1. vbi remiſ. de di. ſ. de of. or. irrefraga
bili. §. exceſſus. & §. cæterũ. & d. c. Guilliſarius. Et eſt rõ,
quia notoria probatione nõ indigeat. 2. q. 1. manifeſta.
ſup. de ap. cũ Rom. in fi. & iõ talẽ punire põt de ꝓ Ro.
li. 6. quia cũ ſm Inn. in crĩe, uel iniuria, quæ notoria ſit,
nõ ſit neceſſaria ſnĩa, nõ dicetur tũc iudex in cauſa ſua,
ſed potius executor pęnæ, ideo recuſari non poteſt. ſup.
de ap. nouit. quod dixit Inn. de ſententia, intellige ſolẽ
niter, & in reſcriptis ferendi, facit in Aut. vt iudi. ſine
quoquo ſuf. §. neceſſitatem, & quod ibi no. & de re iud.
c. ſi. lib. 6. in 5. gl. tamen Hoſt. ponens iſtam gl. non po-
ſuit illud verbum. Si vero occulta ſit illam non puniet,
ſed ſi velit, agat coram ſuperiore, vt in cõtra. ſup. ſig. &
de of. dele. ſtatuimus. lib. 6. & hęc vera ſunt, quãdo agi-
tur de

tur de iniurijs puniendis, verũ, vbi agitur de rebus, vel
iurib. eccleſiæ, ſi papa agat ꝯ aliũ, vel alius ꝯ ipſum de-
cens eſt, vt arbitri eligãtur, vt iudiciũ ſine ſuſpitione ꝓce
dat, ar. 11. q. 1. ſi clericus aduerſus. 3. q. 5. quia ſuſpecti.
põt tñ papa, ſi vult, cãm delegare alij. nã imperator cãs
ſuas, & imperij facit tractari per procuratores ſuos qui
& ſi ordinarij ſint iudices, tñ ab eo dati ſunt. C. vbi cãæ
fiſc. per totũ. C. ſi aduer. fi. l. 1. & 2. nec occurrit rõ, qua-
re vitetur ſuſpitio, ſi ſunt ordinarij, & nõ vitetur, ſi ſunt
delegati, ex quo ex certa ſciã dãtur a principe hi & illi,
imo procuratores tanquã magis familiares magis põt
haberi ſuſpecti. & ſic ẽt obtinet de conſuetudine, ꝙ pa-
pa hmõi cauſas delegat, vel ipſemet audiet, ſi malue-
rit, vt no. ĩ. c. gl. in fi. Si aũt aliquis papæ crimẽ obijciat,
de hoc nullus poteſt cognoſcere niſi Deus. 9. q. 3. facta
ſubditorũ. & c. aliorũ. excipitur hereſis. 40. di. ſi papa. ꝙ
ſi de pctãte eius, vel ſnĳs, vel dictis, vel factis ſuis quæ-
ratur, nullus cognoſcit niſi ipſe ſolus. 9. q. 3. nemo. & ca.
ipſi ſunt. & c. cũcta per mundum. & patet in eo qđ le. &
no. ĩ. de iudi. cũ veniſſẽt. vbi vero eps, vel alius inferior
ꝑlatus agit de iuribus, vel reb. eccleſiæ, vel ꝯ eũ agitur,
corã ꝯpetenti iudice eſt agendũ. C. ſi a non comp. iud.
per totum. 11. q. 1. ſi clericus aduerſus. & ſi ipſe prela-
tus in hoc caſu iudicet, vel arbitretur, non valet. C. ne
quis in cau. ſua iudi. l. fi. C. de arbi. l. pe. niſi notoriũ ſit,
ꝙ aliquis iniurioſe, vel violẽter iura alicuius prælati oc-
cupet, vel retineat. nam tunc licet non poſſit cognoſce-
re, nec neceſſe habeat, ex quo notoriũ eſt. 2. q. 1. manife
ſta. hunc tñ notorium ſacrilegium monitione præmiſſa
põt excõicare, & alr̃s punire. 2. q. 7. ſi quis ergo epm. & c.
ſi quis ab epo. vide qđ dixi de elec. noſtri. ſuper glo. ſed
quid. ver. ſed adhuc. & ĩ. de penis. dilectus. quod ſi mo-
nitus, vel conuentus ſuper hoc dicat, Ego non ſum de iu
riſdictione veſtra, quia ſum exemptus, vel nõ teneor da
re quod petitis, puta decimas, vel mortuaria, vel alia,
priuilegio, vel compoſitione, vel alio iure obſtante, põt
prælatus ad priuilegium, vel inſtrumentũ, ſi ipſum ha-
bet, exhibendũ certum terminũ aſſignare, qđ dic vt de
priui. cũ perſonæ. lib. 6. quod ſi exhibuerit, ſiue verum, c
ſiue falſum ſit, nõ dẽt prælatus vlterius procedere, ſed
ſuperſedere, & corã ſuperiore de iure ſuo agere, ꝙ cũ cã
iam facta ſit probabiliter dubia, non poteſt dici noto-
ria, ar. C. quib. ad li. procla. non lice. l. 3. & ideo nõ dẽt
excõicari, niſi cauſa probata coram ſuperiore. 2. q. 1. ne
mo. & ſi prælatus excõicauerit ſnĩa ſine difficultate la-
xabitur, & quaſi iniuſte excõicans punietur. ĩ. tit. c. ſa-
cro. & lib. 6. de ſent. exc. cum medicinalis. §. ſuperior. &
præ. ẽt ſi in veritate erat ſubditus, & ẽt ſi in veritate iura
denegata debebat, ſed ſi erat exemptus, pronũciabitur
ſnĩa nulla fuiſſe. In vtroque tñ caſu tutius eſt, ſi cõuen-
tus priuilegio exhibito appellet, ne prælatus procedat
vlterius ꝯ ipſum, nã lata poſtea ſnĩa nulla erit. ĩ. de ap. 6
ad audientiã. & bene valet ap. ẽt a futuro grauamine in
hoc caſu, cũ extra iudiciũ appelletur, vt no. ĩ. de ap. cõ-
ſuluit. & c. bonæ. porro ſi nec priuilegiũ, nec inſtrm, nec
teſtes, nec probationes alias exhibet, ſed dicit, ꝙ illa ſi
ſunt, tunc ſi notoriũ eſt id, qđ ꝑlatus petit deberi, puta
quia petit decimas parochiæ ſuæ, poterit conuentũ ſiue
monitũ excõicare, non obſtante improbabili negatio-
ne quæ nõ facit rẽ dubiã, ſup. vel ip ſius ap. vt dixi de cẽ- 7
ſib. ſignificauit. in glo. quia monachi. ver. & idẽ vr̃. alio-
quin, ſi ꝯrium diceretur, facile eſſet cuilibet iuriſdictio-
nem ſuperioris ſui fraudare, & expediret negare, vel mẽ
tiri ꝯ id, qđ le. ff. de tribu. act. illud. in hoc tñ caſu ſupe-
rior iudex excõicatũ abſolonem petentem ad cautelã
abſoluere põt, de parendo iuri, & mãdatis eccleſiæ præ-
ſtita cautione, & ipſo abſoluto quæreret, quare nõ dedit
decimas, vel aliud, qđ petebatur. & ſi probauerit iuſtã d
cauſam denegationis, abſoluet eum a pceptis, alioquin
condẽnabit. ĩ. tit. c. facro. §. 1. & 2. & §. verũ. nã in hoc
caſu præſumptio iuris transfert onus probationis in ex-
cõicatũ, vt alr̃s no. ĩ. de præſum. illud. & qui negat id, qđ
de iure debetur, probare dẽt id, quod allegat. ff. de ꝓu.
ab ea parte, nec ſeruatur hic alius ordo, niſi ꝙ hoc pro-
bet, vt in e. l. patet, q̃ nec alium ordinem ſeruari præci-
pit. Et eſt rõ, quia notoriũ iuris eſt. In notorio aũt iuris,
vel facti ordo iudiciarius nõ ſeruatur. ĩ. de iureiu. ad no
ſtram. 3. Sed opponitur, vr̃ enim ꝙ in omnem caſum ha
beat ꝑlatus cognoſcere, vtrũ conuentus ſubditus ſit,
vel exẽptus, & an priuilegiũ verũ ſit, vel falſum, & an ſit
ſua iuriſdictio, arg. ĩ. de reſcrip. ſuper literis. ff. de iud. ſi
quis aliena. So. tunc hẽt locũ, quod iudex dẽt cognoſce-
re, vtrum ſit, ſicut illa iura loquuntur, qñ de hoc conten
ditur inter partes, quia vna dicit, iudex eſt, alia dicit,
nõ eſt, in hoc. n. caſu non in cã propria, ſed in aliena dr̃
iudicare. ff. qñ app. ſit. l. 1. §. in propria. ſecus autem, qñ
iudex ſuam cauſam proſequitur, vt patet in ſuperiorib.
caſibus, qñ. ſ. quæritur, vtrum monitus per epm ſit exẽ-
ptus, vel non, vtrũ priuilegiũ ſit verũ, vel non, vel aliqđ
aliud proponitur, qđ tangit cauſam principalẽ. de his
. n. vel ſimilib. cognoſcere nõ põt, quia iam eſſet iudex
in cã ſua, quod eſſe non dẽt, vt ſ. no. hoc aũt priuilegiũ,
de quo hic loquitur dec. reſtringi dẽt ad notorie delin-
quentes, arg. de of. dele. ſtatuimus. lib. 6. Sed nõne, vbi
conuentus priuilegium non exhibet, eſt ad arbitros re-
currendũ? Ita vr̃, ar. 11. q. 1. ſi clericus aduerſus. ſed ibi
loquitur, qñ prælatus vult ſubditum ſuum cõuenire, ſed
in hoc caſu ſtulte aget prælatus, ſi actorem ſe cõſtituat.
excõicet ergo ipſum, ſi hoc cum bona conſciã facere po
teſt, & magis eligat conueniri coram ſuperiore, quã con
uenire, qa fauorabilior eſt reus, q̃ actor, vt patet in eo,
quod le. & no. ĩ. de prob. ex literis. exemptus ergo cõpa
rere non tenetur, ſi notoria eſt exẽptio, ar. ff. qui ſatiſda.
co. ſi vero. ff. de ter. l. 1. in dubio vero cõpareat, alleget
priuilegiũ, & recedat. ff. de iudicij. ſi quis ex aliena. alio
quin tenebit ſentẽtia in eum lata ex ea ſola cauſa, quod
non comparuit, ſaltem ſuum priuilegium allegaturus,
vt ibidem; vide quod dicam de regu. iur. ſcienti. in ſol.
quæſtionis. [c] vbi allegatur Speculator. Sed in hoc caſu
tutius eſt, quod appellet, vt no. ſupra eodem. gloſſ. ver.
in vtroque. ſecundum Inno. cuius eſt quaſi hæc tota gl.
quam non per omnia approbat Hoſtien. nam cauſa ec-
cleſiæ non eſt prælati propria, vt patet in eo, quod no. ſ.
de teſt. cum nuncius. vnde etiã in ipſa poteſt eſſe teſtis,
aut iudex, vt no. ibi, & in ſumma de ſententia & re iudi.
ſub rubr. de ſententia. §. quis debet ſentẽtiam. ſub §. pro
prius. qđ dic vt ibi plene no. papa ergo, vbi loquitur de
iuribus Roma. eccle. poterit eſſe iudex. decentius tamẽ
eſt, ꝙ alij hoc committat. quod dic, vt not. ĩ. de confir.
uti. vel inuti. cum dilecta. §. quia vero. de iudi. cum vẽ-
niſſent. ſm Hoſtiẽ. [Relaxare.] probat iſta litera, ꝙ ipſi
idẽ tulerant ſnĩam per ſe, vel aliũ [Pro † canonicis] i. per
canonicos. i. ad petitionem canonicorum. [Congrua]
de hoc verbo erat dubitatio, quia dicebat comitiſſa, ꝙ
congrue ſatisfaciebat cauendo ſtare iuri canonici Ca-
ront. eꝯ, & prout continebat hic deciſa. ob hoc appella
tum fuit ad archiepm, & poſt multam diſcuſſionem ar-
chieps reſeruauit papæ hoc decidendum, [Offenſa.] ſi-
mul & contumacia, vt ſequitur. [In primo caſu.] hodie
† diſtingue inter contumaciam dubiam, & manifeſtã,
vt ĩ. de ſen. ex. venerabilib. §. ſecus. lib. 6. (Manifeſta.)
maxime quæ illata eſt eccleſiæ ſm ea, quæ no. Io. 2. q. 6.
accuſatio. in gl. pe. & datur 8. dierum terminus ad hoc
probandum. ĩ. de ſen. ex. ſolet. lib. 6. (Sufficiens) hoc iu-
dex arbitrabitur, & ſi male poterit appellari, ad hoc ĩ.
de pur. ca. nos inter. Hoſ. (Competens.) i. ſufficiẽs datis
pignoribus, vel fideiuſſoribus. & no. ſm Ho. 3. caſus. pri
mo, cum quis excõicatus eſt pro ſimplici [d] contumacia,
vbi ſufficit iuratoria cautio, ſecũdus, qñ excõicatus eſt
pro prægnante inobedientia, vel alia manifeſta, ſiue

notoria, & hic requiritur congrua, vel ſufficiēs emenda, vt ſ. tertius in offenſa dubia, in qua requiritur iurm, requiruntur & fideiuſſores, vel pignora rōne offenſæ, vt ꝓbata veritate offenſæ, licet dubiæ, facilius diſtringatur ad ſatisfaciendū, vt li. pen. eccleſia. 1. ſ. tit. 1. ſacro. ad fi. vel dicit hic cōpetēs, ꝑꝑ id, qđ no. in fi. 4. gl. Dicebat hic Vin. ꝙ diſtinctio huius decre. locū nō hēt in cribus publicis, quia ibi, & ſi crimen eſt notoriū, qñcunq; pare re vult, abſoluitur nō relata qōne de offenſa manifeſta, quia eccleſia non claudit gremiū, nec publicā hēt æſtimationē niſi quo ad expenſas, qđ dic vt ſ. de iniu. & dā. da. c. 1. dicebat Hoſt. excōicatus ſi pro nuda contumacia, ſufficit ꝙ iuret, ſi pro ꝑgnanre, ſatisfacie: de his, q̄ in ſnīa ſunt implicata, ſiue de intereſſe, ſiue de expenſis agatur. de hoc de iud. c. 1. ſi pro offenſa, vel delicto, de quo Deus tm̄ offenditur, nec eſt ibi ſpāle priuatū hominis intereſſe, vt quia Deū blaſphemat, vel de hæreſi eſt ſuſpectus, & tunc ſi notorium ſit, niſi pœniteat, & omnino deſiſtat, non eſt abſoluendus. ſup. de offic. ordin. ſignificauit. Si vero pęniteat, ſtatim abſoluitur. & ſi adhuc per pniam non ſatisfecerit, niſi als per eum illum illuſum ſit eccleſiæ. ſ. de hær. ad abolendā. §. illos quoq; als ꝑꝑ longum pniæ tp̄s ſtare poſſet nimis excōicatus. & ſm hoc loquitur, de eo, qui dn. in matr. ſignificaſti. in occulto vero petens abſolutionē eſt abſoluendus. ſ. ſiqđ me. cā. c. 1. per tuas. ubi uero quis excōicatus eſt pro furto, rapina, vel iniuria, in qua verſetur ſpāle & pecuniariū hominis intereſſe, tunc non eſt abſoluendus, niſi primo ſatisfaciat, de rap. c. 1. de vſur. cū tu. & eſt diuerſitatis rō, quia Deus nō requirit pecuniā, ſed ſolū cor contritum. hō vero ecōuerſo, & quia Deus benignior facilius remittit offenſā, q̄ hō, ad hoc de cele. miſ. de hoie. & licet hoc uerum de rigore, dicit tm̄, ꝙ de benignitate tota die abſoluitur ſine ſatisfactione. ſ. tit. 1. ex tenore. & c. ea noſcitur. & c. ſacro. & dicit addendū, qđ nōt. de ap. qua fronte. [Satisfactio] facit ff. de coll. bo. l. 1. §. ſi
8 frater. ¶ †Gl. 4. ſucceſſiue ſoluit duas obiectio. & vnā qō. ¶ Quinta gl. arguit. ſig. ꝯriū, & ibi remit. ¶ Vlt. gl. obij-
9 cit, & dupliciter ſoluit. ¶ In 4. gl. †[ibi, generaliter.] vide de don. poſt di. re. per ueſtras. ſuper gl. antepen. [& ibi ſubtracto.] uide de reſt. ſpo. olim. 2. ſuper gl. 2. ¶ In 5. gl. ibi, cōtumacia.] uide, ut lit. non conte. tuæ. ſup. 1. gl. [& ibi, ſancimus.] dicit ibi finis, condemnari abſentē, qui licet nō tacitus, ſed requiſitus mala cōſciētia abfuit. ¶ In 6. gl. [ibi, qui reſtituere.] uide de do. c. 2. ſuper 1. gl. ¶ In ul. gl. [ibi, qđ iuſſit.] uide de app. cū ceſſante. ſup 1. gl. [& ibi, ex ſtipulatione.] uide de ꝑſum. afferēte.
10 ſuper 1. gl. ¶ †In gl. 2. [in fi.] Io. ſ. e. quāuis. ſic uocantur in Frācia, in prouincia bailiui, uel baiuli. unde ſm Hoſt. in rep. apoſtolicis, qn̄ de ꝑpoſito eccleſiæ loquimur, exprimi deberet nomē eccleſiæ. unde ſi ſcriberetur ꝑpoſito Pariſiē. intelligeretur de laico, niſi adderetur eccleſiæ Pariſien. dēt igitur addi circūſtancia, per q̄ euitetur
11 æquiuocatio. ſ. de reſcri. c. fi. ¶ In † gl. 3. [ibi, certū.] Itē quia ab hoie nullus excōicatur niſi pro contumacia. de hoc in ꝑe. c. nemo epōrū. & c. qui epi. [& ibi, iure cōi.] de hoc ſ. de reſcri. c. 1. & ibi, permittimus.] & ī. eo. dilecto. pōt dici, ꝙ licet priuilegiū in iſto pūcto, de quo hic q̄ritur, non ꝯtineret gratiā, cōtinebat tn̄ in alio, quo cōcedebatur caplo excōicare, uel interdicere pro ꝓprijs offenſis. ad idē ſ. de reſcrip. ex parte decani. [& ibi, tūc iuret.] de ſen. exc. c. ult. §. illis ēt. lib. 9. [& in fi.] & ī. de
12 hær. ſup eo. lib. 6. ¶ In † gl. vlt. [ibi, ſnīando.] idē no. ſ. de ele. dudū. 2. in gl. ſed pone. & de hoc ī Aut. de exhi. & intro. reis. §. ſancimus. uer. ſuſcepto. in gl. ſ. & in Spec. de ſen. prola. §. 2. uer. eſt quoque. & de forma eius. §. ut aūt. circa prin. an uero iudex ꝑcipere poſſit ſolōnē fieri ſub pena dupli, uel quadrupli, uide ibi in §. 2. in uer. ſed nūqd iudex. & an poſſit ꝑcipere, ut ſoluā, niſi ī. tot dies ſolōnē probauero, ibi in uer. ſeq. an uero poſſit condemnare reū in petitis ſub hac forma, ſ. ſi actor probauerit, uide e. ti. §. iuſta. uer. ſed ecce iudex. [& ibi, hoc ꝑpe.]
13 & ſ. de ꝑſum. afferte. [& in fi.] Hoſt. legit plane, ꝙ † ſi qs excōicatus petit abſolui, & excōicās, vel is, pro quo lata eſt, dicit eū n̄ abſoluēdū, niſi prio ſatiſfaciat, abſoluet, niſi intra 8. dies ꝓbetur offenſa notoria, qb. lapſis reputabitur dubia quo ab abſolōnē ꝑbēdā. ī. de ſen. exc. ſi. let. & hēt hoc locū, licet iudex primo habuerit illud pro notorio. Multi. n. iudices ſnīas ferūt vt pro notorio, ſuper quo poſtmodū dubitatur. ſ. ti. 1. ſacro. ad fi. poſſet etiam eſſe dubia, licet excōicatus fateatur cām, ſed aliqd alleget, qđ nō ſit ſatiſfactio impediēda, vt ſi fatetur, ꝙ percuſſit clericū, ſed dicit, ꝙ ad ſuā defenſionē, vel ꝯ ꝯfeſſionē ponit rōnabilē excuſationē. ſ. de ac. cū dilecti. in his ſibi & ſimilib. ſine ſatiſfactione non abſoluet, donec de defenſione fidē fecerit, qa ſ. p ei, qui dicit, & nō ei, qui negat, incūbit probatio. ff. de ꝓb. ei qui. Sed an hoc caſu teneatur ꝓbare intra 8. dies, alias ꝑciſe cogetur ſatiſfacere: qđ vt ꝑꝑ equalitatē iudiciorū ſeruādā. Hoſt. tat ꝯriū, qa in primo caſu eccłia ꝑ limitationē temporis ſuccedere voluit petēti abſolōnē, q̄ ſine cā negāda nō erat. q. 7. ſi qs oēm. in ſcdo ſatis ſufficit illi, pro quo lata eſt ſnīa, ꝙ excōicatus nō abſoluitur: niſi ſatiſfaciat, vel defenſionē ſuā ꝓbet. & ſi hoc caſu ꝑciſe cogeretur ſatiſfacere, poſſet nimis ex hoc grauari, qa nec ſolutū de facili recuperaret, puta tn̄, ꝙ ſi ꝯtēneret ſnīam, nec defenſionē probare curaret, poſſet illi tp̄s a iudice limitari. ī. qđ de intētione ſua probaret, quo lapſo poſſet cogi. ad hoc ſ. de pe. c. fi. de ꝓb. licet ī. de reſt. ſpo. frequēs. §. pe. li. 6.

ADDITIONES.

a ¶ Seruus. Ibi vide Bar. & plenius in l. ſtipulationes nō diuiduntur. ff. e. ti. & ibi ponit formā petitionis, & ſnīæ, & vide l. a. ff. de coll.
b ¶ Carpere. Petit ergo iudex loci, vbi cōmiſſum eſt delictū a loco iudice delinquentem ſibi remitti, quod an poſſit, vide glo. in ver. de more, in cle. paſtoralis. de re iud. & Io. And. in commento c. 1. de rap. Et Bar. in l. 1. C. vbi de cri. agi op. & ibi Bart. Bald. in l. ſi an. §. fi. ff. de accu.
c ¶ Quæſtionis. Ibi ponit etiam de clerico, & laico iudice citra. & vide Arch. 16. q. 4. c. 2. in fi.
d ¶ Simplici. Hanc tex. in c. venerabilibus. §. idem notat. præſumptam & ſequentem vocat manifeſtam, in §. ſe.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum pro articulo, vel clauſula.*
Per quæſtionis minoris ſolutionem incidit fortior quæſtio.
Contra confeſſionem nihil opponitur.
2 *Probatio legitima facit quid notorium.*
Notorij modi qui per remiſſionem, quod factū eſt, non requirit accuſationem, neque probationem, & iudicis in hoc arbitrium ſpectatur, nu. 4. §. 1. uncta gl.
Per legitime, dictio appoſitā eſt ad iudicis arbitriū
Tergiuerſatio debet eſſe probabilis.
3 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 3. & 4.*
Iudicis, corā quo agitur, arbitriū ſpectatur, donec appellatum.
Ex quo vero eſt appellatum, vel alias ad ſuperiorem recurſum, ipſius ſuperioris arbitrium eſt ſpectandum.

CAP. XXIV.

1 Cum olim Summatum eſt ſ. c. proxi. & cōmunis diuiſio 2. ibi, Quia † uero. [Capitulū.] i. articulus, vel clā. [Dicebant] canonici. alias [dicebat.] ſ. capitulum. de hoc vide quod dixi de reſcri. caplm. in princ. [Solui mus.] i. ſolueto intelleximus. [Dicimur] a permerſe intelligentibus. ſm Hoſt. [Ligauiſſe.] vid. Greg. ſecundo moralium. vide ſi. in Hiero. ad Dama. 5. B. hoc intendit, ꝙ per ſolutionem minoris quæſtionis incidit fortior quæſtio. & eſt ſi. de vo. ex multa. de baptiſmo. maiores. §. uerum. [Confeſſionem.] contra quam nihil opponitur, ad leg. contra, de accu. cum dilecti. & dixi ſ. c. proximo.
2 ſuper finem vltimæ gl. [Probationem.] ergo † patet, ꝙ probatio legitima facit quid notoriū. & eſt hoc addere alios modos notorij, qui hīr ſ. de coha. cleri. & mu. veſtra.

veſtra. & ibi dixi. Itẽ patet per hoc ſm Ho. ſuper hoc eſ-
ſe ad iudicẽ recurrẽdũ, qđ ſonat verbũ, legitime, quod
ſtatim ſequitur. Itẽ ſm Vin. per hoc includit deprehen-
ſionẽ illi, de qua no. de iudi. cũ non ab hoĩe, in 1. gloſſ.
[Tergiuerſatione.] pbabili, & ponit hoc de notorio fa
cti, quod nec accuſationẽ, nec probationẽ requirit. de
3 hoc ſatis in pced. decr. veſtra. ¶ † Gl. 4. iuſtificat textũ,
obijcit, & ſol. ¶ In gl. pe. [ibi, l. 8. & vlt.] vide ſ. e. in his,
4 ſup vlt. gl. & c. venerabili. in gl. vlt. ¶ In † gl. 1. [ibi, ſcy-
phi.] ff. de rei ven. in rẽ, §. 1. & ff. de fur. cũ pignori. §. ſi
quis eſſet. [& ibi, curſilis.] Goff. vocat hũc ſeminodum.
¶ In gl. & hoc. [ibi, deferri.] quaſi non, vt valeat, vel nõ
valeat appellatio, facit qđ no. in pc. decr. vt debitus. in
gl. colligitur. & qđ ibi dixi, & c. ſæpe. ver. q ſi forſan. Di-
cebat Hoſ. circa caſum nẽm ſpectari iudiciũ, & arbitriũ
illius, corã quo agitur, donec fuerit appellatũ, et ſi ini-
que arbitretur. ff. de iuſt. & iu. l. fi. ſ. de re iudi. q ad ꝯſul
ta. Ex quo aũt eſt appellatũ, vel alias ad ſuperiorẽ legi-
time recurſus hẽ, ipſius ſuperioris arbitriũ eſt ſpectan-
dũ, vt in præ. decr. vt debitus. & ſ. de præ. canon. inter.
& quantũcunq; probatũ ſit coram primo iudice, ſi corã
ſuperiore aliquid rationabile proponatur, quare prima
probatio non ſit ſufficiens, hoc ipſe diffiniet, qui ſi pro-
bationẽ minus legitimã inuenerit, vel quia ordo ſerua-
tus nõ fuit, vel quia cã nõ conſtitit, abſoluetur excõica-
tus. 2. q. 1. nemo. & per hoc, & ea quæ ſunt dicta ſ. c. pro
xi. dixit Hoſt. ſuperfluã quandã magnam gl. quam hic
poſuerat Inn. & maxime et per decre. ſolet. de ſent. ex-
com. lib. 6. quam ob eandem cauſam decido, & per ea,
quæ habes eo. tit. venerabilibus. §. ſimiliter. cum §. ſe.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegiorum verba largam habent ſignificationem.*
Iuxta, & ſecundum præpoſitiones in eis cauſatiue poſita videntur.
2 *Apoſtolica ſedes eſt finale refugium oppreſſorum.*
3 *Diſpoſitionis vocabulum poteſt intelligi diuerſis modis, & quomodo hic, & nu. 7.*
4 *Conſuetudo inducitur per eos qui intendunt vti iure ſuo.*
Seruitus eam non inducunt, quæ libera voluntate fiunt.
5 *Per æquipollentem dictionem quid conſignificare, non refert.*
Additio, vel mutatio prohibetur, per quã veritas ſubuertitur.
6 *Infinitiuum infinitiue intelligitur, & ei addita conditionaliter intelligatur.*
Verbo meditatiuo quid iunctum cauſaliter intelligitur, exemplum hic.
Interpretatio gramaticalis in priuilegijs valet, recipiẽda, quæ iuri congruit, nu. 7.
7 *Reconuentio videtur in caſu huius decre. fuiſſe.*
8 *Priuilegium non tollitur per nouam conſtitutionem, niſi exprimatur.*
Neque etiam per non vſum, quandiu duret, nu. 17.
Ei non fit præiudicium, ſi contra ipſum alibi eligatur quis, ſi idoneus non recipitur, nu. 9.
Eius cauſa ceſſante, an ceſſet, nu. 11. in fi. & nu. 17.
Ius ex inſtitutione facta tempore fundationis, vel ex conſuetudine præſcripta quæſitum ſimiliter non tollitur per conſtitutionem nouam non exprimentem.
Alienatio, vel mutatio fieri non poteſt in præiudiciũ alterius.
Conſuetudo impreſcriptibilis con. conſtitutionem nouam, & quam in fine.
Ei non præiudicatur, ſi non iuxta eam fiat electio in loco, cum idoneus non reperitur.
Habet vim legis, nu. 11. in prin.
Per eam inducitur obligatio. nu. 12. & quæ requirantur, ibid.
Valet, licet non obtenta in contradictorio iudicio, n. 15.
Ea quibus probetur modis, ibid.
Eadem ſpectanda in conceptione documentorum, n. 16. §. 1.
9 *Idoneæ perſonæ ſi nõ eſt in loco, vnde eſt eligẽda, põt vndecũque eligi, neq; fit conſuetudine, vel priuilegio præiudicium.*
10 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Vetuſtas vim legis habet.
Seruitute vti non videtur niſi is, qui ſuo iure vti credit, & nu. 14. non acquiritur tempore, nu. 13.
Eam ſi vſucapere vis, opus eſt interpellatione, iunge gloſſam, an ſit tantum, vt quid non fiat, nu. 13. cum gl.
Documẽtum, vel inſtrumentum de quo in alio fiat mentio, probari debet, ſed non ſemper. §. in gl. ex hoc, & nu. 16.
Quod faciat fidem, nu. 16. vt concipiatur, nu. 16.
Vt valeat res potius, q̃ pereat, quid intelligendũ, §. in gl. fi. ff.
Cauſa ceſſante ceſſat effectus, exemplum in priuilegio, & quo modo id accipiatur.
Si occaſio non venit, §. fi. & nu. 17.
11 *Additio gloſſarum.*
Tempore non inducitur obligatio, ſed conſuetudine.
Negatoria, & confeſſoria in quibus habeant locum, & quibus competant, & quæ probare ſufficiat.
In eis, quæ veniant, in fi.
Confeſſoria actio ab actione interdicti diſcrepantia, §. ſed contra hoc obijcitur.
14 *Eligendi ius cum canonicis me ſine proteſtatione admittentibus nanciſcor, ſecus ſi de certo loco eligam prælatum per centum annos nuda voluntate, & quid in alijs caſibus.*
16 *Literæ teſtimoniales quæ faciant fidem, & quibus concipiantur verbis. §. ſed quid ſi.*
18 *In compilatione 3. decretalis hæc fuit vltima.*
Ioannis ſummula citatur. in hanc decretalem quid concludendo ſcripſerit.
Tancredus gloſſas ſuis auctoribus aſſignauit, etiam ſi plurimũ in vnam collegiſſet.

C A P. XXV.

1 Abbate. C. Verba † priuilegiorum largam habent ſignificationẽ, vnde verbũ, ſm, & iuxta, in eis poſitũ cauſatiue vr̃, nõ ꝯditionaliter. & prima pars narrat cauſam. ſecũda diffinit ibi, is ergo. Prima ſubdiuiditur, primo ponitur petitio pro parte electi. ſecunda ibi, [Cæterũ, petitio, & reſponſio ꝯ electũ. tertia ibi, Nos igitur, ponit iura ꝯ electũ. quarta ibi, Ad hoc, rñſio pro electo. quinta ibi, Contra q, replicatio ꝯ electũ. [Eccleſiæ] vacãtis. ſ. S. Sil. hoc
eſt de ſeipſis. [Epiſcopo.] loci diœceſano. [Obtinere.] p
pter contradictionem mon. S. Ber. de qua ſequitur. [Ad
2 ſedẽ † apoſtolicã.] quæ eſt finale refugium oppreſſorũ.
2. q. 6. ad Romana. eũ ſi. [& Altiacen.] per hoc videbatur fieri recõuentio, & ſuper hoc pronunciatur in fi. [De poſitionib.] receptis & remiſſis a iudicibus, quibus fuit cauſa commiſſa. & hoc continetur in proxima deciſione ſm Hoſ. [40. an. & infra.] de his verbis dictum eſt ſ. de prob. licet. ver. ex præmiſſis. [Monachũ.] ipſius monaſterij S. Sil. vel forſan aliunde. [Eiuſdem loci] S. Ber. [Et conuentui.] no. ad id, qđ eſt hodie expeditũ, de ele. religioſus. 2. rñ. lib. 6. [Priuilegijs.] cõceſſis mon. S. Ber. [Subrogationẽ.] icipiũt verba priuilegij. [Iuxta.] iſtud eſt cuius declaratio facit ad ti. & al. ſm. [Veſtra.] loqui
3 tur abbati. & mon. S. Ber. Io. [Diſpoſitione] ſatis † erat
dubiũ hoc verbũ, qđ poterat itelligi de actu electionis, vt eligerẽt ibi abbatẽ vel ſoli, vel cũ ꝯuentu, vel de eorũ gremio, vt ſequitur, vel q haberent diſpoſitionẽ in confirmando. ſ. de conſue. cũ dilectus. hæc ergo videbatur declarare Calixtus, quod et potuit declarare conſuetudo, per decr. pdictam. [Spaciũ.] ſ. 40. an. & ĩ. [Extra iu-
4 diciũ.] licet pro † bono pacis & extra iudiciũ hoc fieret,
tñ quia intendebãt iure ſuo vti, quod per prohibitionẽ apparet, inducitur conſuetudo ſm Inn. alias quæ libera voluntate fiunt, non inducũt ſeruitutẽ. 10. q. 3. quia, de poſtu. bonę. 2. [Et ſimilia.] hoc includebat priuilegium Calixti, quaſi illud fundaretur ſup priuilegio Paſcalis, [Secundũ] in priuilegio nõ erat, ſecundũ, ſed iuxta. ſed
5 † quia hoc caſu æquipollet, vtitur alia dictione conſigni
ficatiua ad reprehenſionem illorum, qui eadem verba auctoris requirunt, non contenti mente. ꝯtra id ff. de le-

gl.ſcire leges. ſ.eo.in his.& c.ꝓptera.& c.intelligẽtia.
& licet de l.diuina nil videatur mutandũ, apo.vlt.qđ
ẽt vr̃ de l.humana.C.de ve.iure enũ.l.1.§.ſi.illud de ad
ditione, vel mutatione,per q̃ veritas ſubuerti ur, ſecus
de illa,per q̃ luceſcit,non mutatur,ſm eũ, al.nõ liceret
ſcripturã ſacrã gloſſare. & vide qđ dixi de cele. miſ.cũ
a Marthæ. ſup 2.gl.& qđ no.de ſu.Tri.c.1.lib.6.a in gl.cõ
6 funditur.[Cõditionaliter intelligitur]hoc †iõ, qꝛ cũ
iſtud adiũgatur infinitiuo,qđ nõ hẽt certũ numerũ,nec
ꝑſonã,infinitiue intelligitur, qđ cũ ſit incertũ,nihil ſibi
additũ põt ſignificare rẽ certã,& iõ neceſſe eſt tũc con
ditionaliter intelligi verba iſta. ſed cũ iungitur verbo
meditatiuo,qui certus eſt,& certũ numerũ deſignat, &
ꝑſonã,tũc certũ quid determinat.& iõ tũc ponuntur cã
tiue.& ex his no.gramaticalẽ interpretationẽ in priuile
gijs valere ſm Ab.[Illã.]ſ.ſm, vel iuxta.[Tolleretur.]
7 bona fuit rõ,quia,vt dixi ſup † ver.diſpoſitionẽ. multi-
pliciter poterat intelligi priuilegiũ Paſchalis. iſta vero
interpretatio ſatis iuri cõgruit,vt capl̃m eligat. ſed pri
uilegiũ operatur,ꝙ de certo loco.[adiudicauimus]& iu
ſtc pp priuilegiũ,& pp cõſuetudinẽ, ſm Inn. & Hoſ.per
ſniam hãc apparet, ꝙ monachi S.Bern. reconnenerunt
ſup hoc ꝯcor. qđ dixi de cã poſ.cũ eccleſia. in gl.hic pa
tet,in prin.de caſſatione electi fuit deciſum,qꝛ nõ facie
bat ad titulũ,[Quoties.]qđ erit quot. vacabit.[De cœno
8 bio.] Quid † ſi cœnobiũ iſtud S.Bertini ſit alterius reli-
gionis.vel habitus, q̃ monaſteriũ S.Sil.Altiatẽ. nſiquid
ꝑ nouã ꝯſtõnẽ Cle. de elec.cũ rõni.ſublatũ eſt hoc ius
per priuilegiũ,& hãc ſniam cõpetens,vt de illo vlterius
eligere nõ teneatur? Et eadẽ qõ formatur circa decr.cũ
dilectus.de ꝯſue. quo ad tale ius, qđ cõpeteret ex inſtõ-
b ne facta tpe fundationis, vel ex ꝯſuetudine p̃ſcripta. b
Et vr̃,ꝙ non teneatur quaſi illi non ſint idonei. quo ca-
ſu ceſſat priuilegiũ, vt ſeqtur, ſicut ceſſaret priuilegiũ,
ſi nõ eſſent ibi expreſſe profeſſi. licet noua cõſtõ.6.lib.
hoc induxerit ſ. de ele.nullus. Ita ſi hodie ſtatueretur,
ꝙ minor 30. annis non eligeretur in abbatẽ, prout de
abbatiſſa ſtatutũ eſt e ti.indẽnitatib. in prin.illi qui nõ
eſſent illius ætatis, repellerentur vt indigni, licet noua
ꝯſtõ indignitatẽ induxerit. idẽ ergo dicetur de indigni
tate inducta ex veritate religionũ in caſu,de quo quæri
tur. Puto ꝯ̃rium, cũ noua conſtõ talia non tollat,niſi id
exprimat, de cõſti. c.1.lib.6. & bene facit quod no.de
ele.ex eo qđ.lib.6.in vlt. gl. Conſtat ergo,ꝙ illa conſtõ
id non exprimit, ergo &c.& allegata in ꝯ̃rium conclu-
dũt,ꝙ idẽ eſſet clam hr̃e, quod non hr̃e,qđ eſt falſum,
vt ibi, & alias ẽt ſuperflue poneretur cl̃a in iurib. ibi al.
in gl.pe.in cle.de æta.& qua. vt hi qui, in gl.antepen.&
facit qđ no.in cle. de ſepul.dudũ.in antepe.gl. Ad exẽ-
pla in ꝯ̃rium al. Rñ.ꝙ non tollunt ius ſpãle mona.qđ pa
tet,quia poſſent oẽs eſſe expreſſe profeſſi & in ætate pre
dicta, vel talrẽ plures,igitur nullus ſit ibi talis,licet pro
ea vice pp caſum euenientẽ non ſit locus priuilegio, nõ
tñ per id tollitur priuilegiũ, vt hic no.in vlt.gl. & facit
qđ dixi de ele.cũ terra. ſed i terminis qõnis priuilegiũ
in totũ tolleretur, qđ conſtõnis auctor non intendit. Si
vero iſta mon.erãt eiuſdẽ religionis, & poſt nouã cõſtõ-
nem alterũ ſit alterius, videretur diſtinguendũ,an alte
ratio fiat in mon. S.Sil.& id non dẽt nocere mon. S.Ber,
quia rl̃a iuris dicit id,quod noſtrũ eſt a nobis ſine facto
nr̃o non euelli.ff.de reg.iu.id quod noſtrũ. Nec in iudi-
ciõ alterius ſe poterũt illi alterare. de do.inter dilectos.
qđ me.cau. cum dilecti.de ar.cũ tpe. Si vero ſit altera-
tio in mon. S.Ber.quia tunc nouiter noui iuris indigni-
tatẽ incurrunt ſibi imputent, vt ſequitur.Sic.n.ibi & ali
bi diſtinguimus p̃terita & futura,in cle.de cenſi.c.1.cũ
concor.ſicut ſi efficeretur eccleſia ſecularis.qđ eſſe poſ-
ſet, ſm ea quæ hñr de reli.do. inter quatuor. Dico ẽt, ꝙ
noua ꝯſuetudo ꝯ̃ ꝯſtõnẽ illã eſſet impreſcriptibilis, qꝛ
irrõnabilis, vt ibi in prin. Itẽ ꝙ nec epſ ẽt cũ caplo poſ-
ſet id hodie concedere ẽt in fundatione, qđ olim poni
9 rat,iuxta no.in p̃.c.cũ dilectus[Idoneã.]ſi non eſt † ali
idonea,eligãt vndecũque,quia nec iuri,nec priuilegio,
nec ꝯſuetudini cõgruit, ꝙ nõ idoneus eligatur, qđ nec
ſine mortali fieri poſſet, ſm Ho. Si vero eſt ibi vnus ido-
neus,oportet illum eligi,& ſic conſuetudo reſtringit po
teſtatẽ eligendi ad certam ꝑſonam. de hoc vide quod
10 dixi de ele.cum terra. ¶ † Prima gl.no.pro libello &c.
ſig.ꝯ̃rium,& ſoluit. ¶ Secunda gl.obijcit, & dupliciter
ſoluit. ¶ Tertia gloſſ. tractat de effectu prohibitionis.
¶ Quinta gl.obijcit,& remit. ¶ Gl.[ex hoc no.ꝙ ſi pri-
uilegio,&c.]all.5.iura, & in ꝯ̃riũ alia 5. ponit tres opi.
& tertiã approbat, ꝯ̃ quã al.duo iura,& rñdet. ¶ Gl.[ſic
ſi.]al.10.concor.& tria ꝯ̃ria. ¶ Vlt.gl.arguit ad duo ad
primum alle.duas cõcor.ad ſcdm.8.quærit, arguit, pro
11 & ſoluit ꝯ̃rium. Iterũ quærit, arguit pro,ſoluit. ¶ In
gl.1.[ibi,§.ſi cõſtet.]§.1.eſt, vide in præ.c.cũ eccleſia
ſuper gl.introducta.[& ibi,§.pe.]vbi lex,vel pacti qui
non inuenitur,vetuſtas vim legis hẽt. ¶ In gloſſ.2.[ibi
§.2.vide ſ.in ſup. ¶ In 3.gl.[ibi,l.vlt.]vide de cauſa poſ.
cũ eccleſia.ſuper 4.glo.[& ibi,l.vlt.]q̃ dicit,ꝙ ſeruitute
vti nõ vr̃,niſi is,qui ſuo iure vti ſe crediderit.[& ibi,vſu
capere viſ.]& pro tãto vicinus non vſucapit ꝯ̃ me,qui
habeo ius immittendi,ex quo ſtatuto tpe ædes non ha-
buit. ¶ In gl.ad hoc.[ibi,§.2.]al.in fi.3.gl. ¶ In glo.et
hoc.[ibi,§.hoc inſup.] vbi dr̃,ꝙ ſi in aliquo documento
ſit mentio alterius documẽti,dẽt primum probari.[&
ibi,§.1.]expedit mulierib. ante nuptiales donationes
actis inſinuari,vt pereunte principali inſtrõ per id pro-
batio maneat.[& ibi,ſi ea.]ſi qđ tibi donaueram,mihi
redonaſti, mihi nihil obeſt donationis primæ inſiſia
actibus ſequẽtib.inſertũ.[& ex hac ſcriptura.]vide de
ſucceſ.ab inte.c.ſi.ſup gl.vr̃.(& ibi,chirographus.)cu-
ſto chirographo, cuius tenor eſt in inuentario,per inuẽ
tariũ probatur.[& ibi,publicari.]vide de probat.quo-
ſup vlt.gl. ¶ In gl.diſt.4.[in fi.]vide de teſt.cum.a.ſup
vlt.gl. ¶ In gl.ſi.ff.[ibi,diuus.]vide in c.in his,ſuper vlt.
gl.[& ibi,quoties]ſeqtur in actionibus,vel exceptioni-
bus,ambigua oratio eſt, commodiſſimum eſt id accipi
quo magis res valeat,quã pereat.[& ibi,ſi cui]vide in
prœmio ſuper gl.ſi.[& ibi,l.ſe.]ſi iter legatum eſt quo
iri nõ poſsit,niſi opere facto, licebit fodiẽdo & ſubſtruẽ
do id facere.[& ibi, l.1,]vide de ſi.inſtr. inter dilectos.
ſup gl.ſic ergo.[& ibi,quoties]vide in præ.c.cũ ſuper.
ſuper,vlt.gl. ¶ In gl.pe.[ibi,ſi cui.)vide in proœ.ſup gl.
ſi. ¶ In gl.ult.[ibi,l.pe.]priuilegium militum in teſtan
do his ſolis competit, qui in expeditione ſunt.[& ibi,
§.ult.]officium curatoris dati ad litem, quam habet tu
tor cũ pupillo,deſinit finito iudicio.[& ibi,§.qua ratio
ne.]pupillaris & exemplaris ſubſtitutio expirat perad-
uentum pubertatis,vel ſanæ mentis.[& ibi, & Attho-
nus.] loquitur de illo,qui non fuit vſus aqua, quia fons
exaruit,qui reſtituitur pro tempore, quo vti nõ potuit.
[& ibi, l.pe.]vide in c.duob.ſuper.1.gl.(& ibi,l.1.)vide
12 de preſcrip.auditis.ſuper vltima gl. ¶ In † gl.1.[in fi.]
ad contrariũ reſpondet, ꝙ licet nõ tollatur, vel induca
tur obligatio tempore, inducitur tamen conſuetudo, a
qua non ſolum tempus,ſed etiam illius, qui ex conſue-
tudine tangitur, uel cui præiudicatur,requiritur conſen
ſus tacitus,uel expreſſus, vt no.ſ.de conſue.c.1.& ex con-
ſenſu tacito,uel expreſſo obligationes naſcuntur.ſ.de
pactis.l.1.2.3. & 4.ad idem C.de agrico. & cenſit.libri-
bus. libro 11.hoc ponitur in Specula. de cauſa poſ.§.ſi.
poſt prin. Sed quæ actio competit in hoc caſu? Pro iuri-
bus.n.competit uere, & proprie negatoria, ſiue confeſ-
ſoria. quæ tñ competit pro ſeruitutibus & uſuf.Dẽt er-
go agi & exprimi in libello, quia ad agentẽ pertinet de
iure. ſ.de cã poſ.cum eccleſia, uel de conſue. ut hic,fa-
cit quod dixi de oſ.or. conquerẽte.de ſepul.certificari,
uel ex ꝯſtõne.ſ.de cõſue. cum dilectus.§.dr̃.vel ex pri-
uilegio.

uilegio.63.di.Adrianus.&c.ſe.& hæc actio quaſi cōfeſ
ſoria, vel negatoria dici pōt.ɔpetit.n.quaſi confeſſoria
dño, vel quaſi dño rei, vel eccleſiæ, vel potius procura-
tori,& cuſtodi eccleſiæ, & cui ius q̄ritur in eccleſia, vel
noie ipſius agit,qualis eſt p̄latus eccleſię.ff.ſi ſer.vē.l.1.
prelatū ēt intelligas quēcunq; miniſtrum legitimū, ēt
ſi ſit capl̄m, vel ɔuentus eccleſiæ, hñs bona diſcreta a
p̄lato.s̄.de reſcrip. edoceri.ɔpetit.& hoc ɔ̄ poſſeſſorem
rei.i.eccleſiæ, in qua agens dicit ſe ius hr̄e.ff.ſi vſuſ.pe.
c vti frui. §.vtrum.& ɔ̄ quaſi [c] poſſeſſorē, qualis eſt is,qui
dolo deſijt poſſidere, vel qui ſe liti obtulit. ff.ſi vſuſ.pe.
l.fi.& qui non patitur agentē iure ſuo vti, vt patet in in-
terdicto vti poſſi.nā qua rōne facit, quominus agens
poſſideat,eadē poſſidere vr̄.ff.ſi ſer. ven.loci. §. ſi quis
mihi.& l.ſi quis diuturno. datur ēt ɔfeſſoria in rebus nō
ſpūalib.ēt creditori.ff.de remiſ.l.1.§.itē Iulia.& ſuperfi
ficiario.ff.de ſuph̄.l.1.§.fi.& vſufructario.ff.ſi vſuſ.pen.
l.1.in prin. Et datur ēt ɔ̄ ſuperficiariū agri ſeruiturē de
bentis.ff.ſi ager vec.l.1. §.fi.quaſi aūt negatoria ɔpetit
eis, quib. diximus cōpetere quaſi confeſſoriā,datur er-
go quaſi negatoria ɔ̄ illū, qui poſſidet, vel tenet eccle-
ſiā, vel rem eius noie,cuius noie eius poſſidet, & ēt ɔ̄ il-
lum, qui noie ſuo tm̄ poſſidet, nō eccleſiæ, vt ſi agam ɔ̄
aliquē, qui eſt in poſſeſſione archi.dicens, Nego re, vel
ipſum hr̄e ius exercendi iura arch. in mea dięceſi, vel in
tali archid. qui ad me pertinet principaliter, vel dire-
cte,quia ſum ep̄s, a quo idem archid.tenetur, & recipi-
tur, arg.qd̄ dr̄ de vſufr.qui al̄r poſidet.ff. de acqui.poſ.
al̄r.& tū ɔ̄ eū cōpetit hæc negatoria. ff.ſi vſufr.pe. l.4.
§.antepe.& fi.& datur quaſi cōfeſſoria archid.& ep̄o,a
quo tenetur archid.eadē rōne,qa eſt prælatus eccleſiæ,
q eſt directa & principalis dña iuris archidiaconalis,&
archidiaconus,q hæc iura tenet ab ep̄o,eſt vtilis dñs.&
ſic quaſi ɔfeſſoria directa ɔpetit eo noie eccleſiæ, vtilis
vero arccidiacono noie ſuo, ſicut dicimus in dño,& va-
ſallo,ar.ff.ſi ager. ve.pe.l.1.§.fi.dicimus aūt dñm ep̄m
principalem, quia ad eū pertinet ordinatio oīum eccle
ſiarū.10.q.1. decretū eſt, & ſe.16.q.7.oēs.& q licet ſin-
guli in ſingulis ordinationē certā habeat, ipſe tm̄ p̄ordi-
nator eſt in cūctis.25. di.perlectis. inde eſt ꝙ pōt agere
pro ſingulis eccleſijs ſibi ſubditis, de ſucceſſ.ab inte.c.
10.q.2. c.fi.cū igitur quaſi negatoria, & quaſi ɔfeſſoria
rōne dñij, vel quaſi ɔpetant, vr̄ dicendū,ꝙ ſi aliquis eſt
in poſ.alicuius eccleſiæ, & petat alij imponi ſilentiū ſu-
per ea,vel dicat, ꝙ nullū ius habet in eccleſia,nō eſt au
diendus, niſi dicat ſe hr̄e ius in ipſa eccleſia, ſicut ēt in
rei vend.nō auditur,licet dicat ſe habuiſſe poſſeſſionē,
niſi dicat ſe dñm, vel quaſi.ff.de rei ven.l.in rem. ff.de
pub.l.1.Talis tm̄ poſſeſſor pōt vti poſſeſſorijs,puta inter
dicto vti poſ.& conſilib.Sed & ſi alius ɔ̄ hunc poſſeſſo-
rē agit confeſſoria,vel negatoria,pōt excipere poſſeſſor
ɔ̄ agentē, & dicere, nō eſt tibi ius petendi,& obtinebit
ipſe poſſeſſor,niſi alius probet intētionē ſuam. C.de rei
ven.l.fi.ff.de rei vē.is,a quo fundus.ff.ſi vſuſ.pe.vti frui.
cōpetūt & iſtæ actiones ēt poſſeſſori illius iuris,quod pe
tit.ff.ſi ſer.ven.ſi forte.& l.loci. licet ſecus ſit in corpora
libus,quorū vēdicatio nunq̄ datur poſſeſſori.C.de alie.
d iud.mu. cā.fac.l.vnica.Inſt.de act.[d] §.1. nā & ɔ̄ quēli-
bet impedientē dantur hæ actiones, vt s̄.no.inde eſt,ꝙ
ſi ep̄s petit iura ep̄alia ab aliquo abbate, vel quouis a-
lio, nihilominus pōt ipsū Ab.excōicare,& ɔ̄ ipſum alia
iura exercere. Si vero ep̄s peteret Ab.quaſi ſuū clericū,
& ſubditū de iure canonū.i.vt ei teneatur in oībus, in
qb. Abbas ſubditus tenetur r̄ndere ep̄o ſm can. hic dēt
Abbas in oīb. agere ſicut liber, & dēt in poſſeſſione li-
bertatis tueri,ar.C.de lib.cā.lite t.C.de aſſeſ.tol. l.fi.&
eſt rō,qa hic vr̄ ep̄s intentare p̄iudicialē,qua pēdēte nō
dēt Abbatē excōicare, nec al̄r procedere ɔ̄ ipſum,alio-
qn fieret p̄iudiciū principali qōni, quia petit eū in ſub-
ditū ſibi adiudicari. Quāuis aūt ɔfeſſoria detur ɔ̄ eū,q
agētē vti nō patitur iure ſuo,ar.s̄.de p̄ſcri.veniens.s̄.de
deci.dudū. ſnīa tm̄ dabitur non ſolū ɔ̄ perturbātē iura,
vt ceſſet a pturbatione,ſed ēt dabitur ſnīa rei,in qua ad
iudicauit ſeruiturē actori, vel aliud ius ab eo petitū, ar.
ff.de neg.ge.qui aliena. §.fi.ſed nec ſufficit actori ꝓba-
re ſe poſſidere, niſi & probet ius petitū ſibi deberi. ff.ſi
vſuſ.pe.vti frui. ff.ſi ſer.ven.l.1. Tm̄ p ſnīam rei ſic datā
nō fiet alijs p̄iudiciū,quin ɔ̄ hūc vincētē agere pſſīt, niſi
ɔiunctio cāæ aliud inducat.ff.ſi ſer. ven. loci.§.ſi fundus
nec mādabitur ſnīa executioni ɔ̄ aliū, ſed ad intereſſe
tenebit agēs, vt s̄.de ali.iu.mu.cā.ſac.c.fi.ſm quoſdā,
melius tū dr̄,ꝙ nō adiudicabitur ſeruitus hæc actori,qa
nec petita fuit,& ſic ꝓnūciabitur, cū talis actor proba-
uerit ī tali fundo ſibi ſeruiturē deberi, p̄cipimus reo,qd̄
eū nō moleſtaret. Sed ɔ̄ hoc obijcitur,qa idē obtinuiſ-
ſet p interdictū,uti poſ.& nihil de ꝓprietate probaſſet.
In illo.n.non oportet aliqd ꝓbare de iure ſeruitutis, ſed
de poſſ.tm̄. Rū.multū plus obtinet,q qñ egit de iure cō
feſſoria,q̄ egit de poſſeſſione p interdictū,q qñ egit cō
feſſoria, ēt vetus hr̄s ɔdēnati ɔpeſcitur ex vi ſnīæ a per-
turbatione illius iuris,de quo actū eſt.Secus,qñ egit in-
terdicto. Rō diuerſitatis eſt,qa qñ quis ſuccūbit in con-
feſſoria,cauere dēt,ꝙ nec p ſe,nec ſucceſſores ſuos impe
diet actorē vti iure, in quo obtinuit, & iō hr̄s ɔpeſcitur.
Sed interdicto nihil aliud iniūgitur,niſi qd̄ nō turbet a-
ctorē ſup poſſeſſione ſua, nec de ſucceſſorib.ſuis, vel iu-
re ipſorū fit mētio,& iō hr̄s non ɔpeſcitur. Itē in ɔfeſſo-
ria,ēt ſi actor non poſſideat, ſed tm̄ ius hēat,fertur ſnīa
pro actore, & ēt ɔ̄ poſſeſſorē executioni mādatur. s̄.de
cā poſ.ad vltimū. In interdicto.n.q̄tūcunq; actor ius ha
beat,nō ꝓdeſt ei,ſi nō poſſidet,imo nihilominus dabi-
tur ſnīa ꝓ reo poſſidēte. Eſt & inter hæc multa alia diſ-
ſimilia inuenire. Adhuc tm̄ opponitur ſic, nōne actio in
factū in re iudicata dat in hr̄dē? Vtiq; ergo ſi iudicatū
eſt interdicto ɔ̄ aliquē, ꝙ nō turbet poſſeſſionē meā,nō
ſolū ipſe,ſed & hr̄s ſuus p hāc ſnīam ɔpeſcitur. Rñ.verū
eſt,ꝙ in hoc caſu actio ī factū ex re iudicata dabitur in
hr̄dē,ex perturbatione tm̄ defuncti, ɔ̄ quē ſnīa lata fuit,
ſed nō dabitur ex noua pturbatione hr̄dis. pōt aūt eſſe
ꝙ iuſte turbat, vtpote q nec vi,nec clā,nec p̄cario ab ad
uerſario poſſidet,& poſt mortē defuncti iuſte acquiſiuit
poſ.illud vero no.q̄uis ɔfeſſoria,& negatoria nō ɔpetāt
niſi dño, vel poſſeſſori hñti ius ī re, vt creditori,& ſupfi-
ciario,tū ſi ille,q vt dñs agit,eſt in poſſeſſione,nō opor
tet,ꝙ ꝓbet ſe dñm,vel ius ſuū,qa nō cogitur dicere tit.
ſuę poſ. Sufficit.n.ꝙ poſſidet. C.de pe.hę.cogi.C.de rei
vē.l.fi.ar.opt.ff.de li.cā. libe.§.fi.& l.igr̄.§.1.ff.de īge.
l.fi.C.de li.cā.l.ea, q̄.vbi vero dñs intētat negatoriā ɔ̄
vſufructuariū, tūc modis oīb.oportet, ꝙ ꝓbet ſe dñm.
ff.ſi vſuſ.pe.vti frui.rñ.1.qd̄ illa rōne ɔtingit, qa vſufru-
ctuarius natural̄r poſſidet.ff.de acq. poſ.natural̄r. nec
ob.ff.de ꝓb. l.2.& l.verius.& C.de ꝓb.actor.vbi dr̄, ꝙ
actori incumbit ꝓbō, quia illud verū eſt, niſi p̄ſumptio
ſit ꝓ ipſo, vt le.& no.s̄.vt ben.ec.c.vnico.§.1. Alij dñt,
ꝙ ſi agēs ɔfeſſoria,vel negatoria eſt in poſſeſſione ſerui
tutis,de qua agitur,tūc nō eſt neceſſe, vt probet ſe dñm
rei,cuius ſeruitus petit, vel negatur. Sed ſi nō eſt ī poſ-
ſeſſione, tūc oportet, vt ꝓbet dñium ipſius rei,& hoc ꝓ
bat ar.ff.ſi ſer.ven.ſicuti.§.ſed ſi q̄ritur. Sed primū dcm̄
magis placuit Inn. In hac aūt ɔfeſſoria,& negatoria ve
niūt res ipſa,& cautio.ff.ſi ſer. vē.l.harū.& l.egi.& ēt fru
ctus,& dāna, q̄ poſt li.ɔte.acciderūt.nā ea q̄ p̄ceſſerūt
accidētaliter, ſpāl̄r peti oportet,ff.ſi ſer.vē.l.loci.§.2. &
l.ſi cū meus.ar. ff.vti poſ.li duo. §.fi.verū ſi lata ſnīa res
cui adiudicata eſt ſeruitus,euincat a poſſeſſore, ꝓ quo
lata fuit ſnīa, ille, cui mō adiudicata eſt res, nō pōt age
re, uel excipere ex prima ſnīa olim pro poſſeſſore lata,
ſm Innoc,cuius eſt tota hæc gl.ad quod accedit, quod
le.& no.ī.de re iudi.c.pe. & de hac negatoria & cōfeſ-
ſoria no.s̄.de iud.examinata.qd̄ dic,ut ibi no.Im Hoſ.

13 ¶ In gl. 2. [ibi. fiat ut ſ.] unde † petere poſſũ, ut parietẽ
teædifices vſque ad eum modũ, quo poſſum immittere
tignũ. dixit Ho. illud ſpeciale in ſeruitute oneris feren-
di, vt ibi no. vel ſm eũ hæc petebatur hic non iure ſerui-
tutis, ſed conſue. & priuilegij, quia nec ſeruitutes acqui
runtur tpe. ff. de ſeruit. l. ſeruitutes. 3. in prin. [& in fin.]
& ff. de ſerui. vr. præd. l. eũ debere. Io. ¶ In gl. 3. [ibi, ex-
14 tollens illud.] † vſq; ad cęlũ extollere poteſt, ſi ſeruitus
non impediat. de hoc 12. q. 2. [& ibi, certe non.] ita &
de his, qui nuda volũtate pcctum annos certo loco præ
latũ elegiſſent, nõ ſic, cũ canonici admittunt extraneos
ad electionẽ ſine proteſtatione, quia tũc illi ſibi poſſeſ-
ſionẽ acquirunt, q̃ & canonici tradere videntur, qđ non
eſt in alio caſu ſm Pe. [& in fi.] de hoc in Spe. de cã poſſ.
in fi. ver. ſed pone, & in ver. ſeq. dr̃, idẽ de ſolo publico,
ſup quo nõ licet pontẽ facere ſine licẽtia principis. ¶ In
15 gl. ad hoc. n. [in fi.] hoc. n. reprobatur, cũ ſm † iſtã ꝯſue
tudinẽ nõ obtentã ꝯ̃dictorio iudicio hic iudicetur, licet
.n. nõ valeat vt obtẽta ꝯ̃dictorio iudicio: valet tñ, quia
ſit obtẽta nulla ꝯ̃dictione pualente, ſm Inn. vel nulla ꝯ̃
dictione, vel interruptione interueniẽte ſm Ho. Inſt. de
iure na. §. ex non ſcripto. qđ innuit verbũ ſ. Semper fue
rit, quaſi ſine interruptione. dicit ergo, ꝙ vnus modus
probãdi ꝯſuet. eſt, qñ ꝯ̃dictorio &c. alius, qñ ſic actum
eſt bis, & pſcriptũ. ſ. de cã poſ. cũ olim. tertius, qñ nõ ex
tat memoria &c. j. c. 14. cũ ſic obtẽtũ eſt ab oib. & prę-
ſcriptũ ſine aliqua interruptione & remittit ad ea, quę
ſm eũ dixi ſ. de conſue. ſup rub. qđ aũt hic non fuerit iu
dicium ꝯ̃dictoriũ, patet ſm eos, quia nec ex ſnĩa arbi-
trorũ firmaretur conſuetudo, cũ nec nomen ſnĩæ merea
tur hr̃e. C. de arbi. l. 1. vnde nec infamat. ff. de his, qui
no. infam. l. qđ ergo. §. ex cõpromiſſo. adde qđ dixi de
e ꝯſue. c. ſi. ſup [e] vlt. gl. ¶ In † gl. ex hoc. [ibi, exhiberi.] vel
16 ꝯſuetudinẽ ꝓbari. [& ibi, ꝯ̃ morẽ.] vbi plene de hoc [&
ibi, ieiuniũ 2.] vbi de hoc. [& ibi, vt veterum.] vbi ẽt de
hoc. [& ibi, hoc inſup.] quod hr̃ C. de eden. auth. ſi quis
in aliquo [& ibi, probabilius.] & hoc placet Inn. & Hoſt.
[& ibi, diligentius.] hinc eſt, ꝙ tãta eſt iudicis auctori-
tas, ꝙ facit valere, qđ alias non valeret. ff. qđ cũ fal. tu.
l. 1. §. pe. in fi. ff. qđ me. cau. l. fi. ff. de mino. ait ptor. §. 1.
[& ibi, inter dilectos.] & c. 1. vbi de hoc. & ſ. de confir.
vti. vel inuti. c. pen. [& in fi.] dicit Hoſt. ꝙ vera eſt tertia
op. hoc ſaluo, ꝙ fiat publicatio non ſolũ iudicis auctori-
tate, ſed ẽt vocatis, quos res tãgit, & forma ſua ſeruata,
f de quo remit. de fi. inſtr. c. 1. & 2. [f] & c. pe. & vlt. & de te-
ſti. ſignificauit. & ſi fieret publicatio aliter, ẽt per mul-
tos tabelliones. nõ facit fidẽ, forma vero ſeruata facit fi
dẽ, nec ſufficit iudicis auctoritas ſine obſeruatione for-
mæ, de proba. qm̃. imputent ẽt ſibi hi, quorum intereſt,
ſi citati nihil oppoſuerũt. ad hoc qđ le. & no. de re iudi.
iter. Sed qđ ſi iudex dicat noueritis, ꝙ talẽ ordinauim⁹,
vel ꝯfirmauimus, vel inſtituimus, loquẽs nõ de pſenti,
ſed de pterito, nũquid p hæc verba ꝓbatur ordinatio,
& ꝯfirmatio, & inſtitutio, vr̃ ꝙ nõ, ar. hic cũ ſuis ſi. & ff.
de. l. 2. Titia cũ teſtõ. rñ. 1. ff. de leg. 3. cũ quis decedẽs.
§. codicil. dicas tñ ꝯ̃, qa fert teſtimoniũ veritatis, ar. ſ.
de proba. poſt ceſſionem, cũ ſuis ſi. 11. q. 3. præcipue. &
eſt hoc ſatis expſſum. ff. de dona. ex hac ſcriptura. ff. rẽ
ra. ha. ne ſatiſdatio. ff. de hære. inſtit. qui nolebat. ff. de
ali. lega. leg. cũ vnũ. §. verba. cũ ſuis ſi. & vr̃ expreſſius
ſ. de mte pa. ꝙ aũt. §. vnico. ſic ẽt ꝯſueuerũt formari ta-
les literæ, non præſens tp̃s, ſed potius præteritũ expri-
mentes, quæ conſuetudo ſpectanda eſt, ar. ff. de pi. acti.
l. vniuerſorũ. ſ. de præſum. manda. cum ſuis concord. &
quia abſurdũ eſſet tantã multitudinem cõdemnare, ar.
ff. de off. præ. Barbarius. & quia non eſt curãdum de ver-
bis, ex quo de mente conſtat. ſ. eod. in his. & c. intelligẽ
tia, non ergo refert, vtrum tabellio dicat, vendit, vel vẽ
didit, ſic nec refert, vtrum inſtrumentum formetur in
perſona tertia, vel in prima. ſ. de conuer. coniu. dudũ.
§. ſi ad iſta. nec eſt ſi. ſi fiat mentio inſtrĩ, vt præmiſſum
eſt, quia illud poteſt eſſe vitioſum, nec ex literis pẽdet,
nec ex officio ſuo, ſed hęc ex facto ſuo pendẽt. Itẽ ibi fer
tur teſtimoniũ de ꝯ̃ctu habito coram alio, hic vero iu
dex fert teſtimonium de habito coram ipſo. & hoc ap-
probat curia ſm Hoſt. vide quod dicã de re iu. ad ap-
ſtolicæ. in fi. lib. 6. ſuper ver. priuamus. ¶ In gl. ſie. ff. [in
17 fi.] Hoſ. remit. ſ. de priuil. quia circa. ¶ In † gl. vlt. [ibi,
monaſterio.] nec teædificato, alias teædificatum habe
g bit eadem priuilegia ſm Inn. a l. de ele. quia diligẽtia.
vel ſm eum priuilegium datum ordini durat ordine du
rante, datũ vero loco, vel poſſeſſionibus, quæ fuerũt ordi
nis durat etiã remoto ordine, de reli. do. c. 2. de ſta. mo.
tecolẽtes. [& ibi, quia diligentia.] de ſup. neg. præ. c. 1.
in fi. Hoſ. & ibi, a contrario.] & j. de præb. cũ de bene-
cio. lib. 6. [& ibi, credo.] idẽ Hoſ. & facit qđ Go. de qua
dicam de conſuet. c. vlt. lib. 6. in princ. [& ibi, & Ami-
cinus] vide quod ibi no. in vlt. gl. [& in fi.] j. de reg. iu.
delictum. lib. 6. Sed dic, vt ibi no. & ſ. de or. co. ſucce-
18 ctus. in 3. gl. quia † decre. iſta fuerat vltima in papi
dixit concludendo Io. coram Deo profiteor, ꝙ ſatis
mula inflationem, vel inuidiam aſpernatur. & glo. in
palpabilem & amicam ſe præbet oculis omnium, vt nec
auditor anniculus cathedram expaueſcat. & ſi quid ti-
bi o lector in opere veritati contrariũ videatur, aut mẽ
doſam dicas literam, aut te minime intellexiſſe nõ am-
bigas. Tan. autem prolixius loquens aſſerit, quod alijs
non inuidus, nec ipſorum laboribus laudem quærens,
ſemper gl. colligebat in vnã, per magiſtrorum ſigna di
uidebat eandem. & vide quod dixi ſ. c. in his. poſt fi. gl.

ADDITIONES.

a ¶ Lib. 6. Facit iſta ad exemplationem inſtrumentorum, vt non vi
tietur, licet de verbo ad verbum non ſcribantur, de quo de fi.
inſtru. cum Petab.

b ¶ Præſcripta. An lex tollat conſuetudinem, vide doc. §. diuus.
l. 3. de ſepulchro vio. & Cy. in l. fi. C. de teſtamentis. & Do. Bar.
de Saly. in l. de quibus. ff. de legibus. in decima op. & vide gl. fi.
c. 1. de conſti. lib. 6.

c ¶ Vtrum. Vide Bart. in l. ſi prius, ff. de noui ope. nũc. in 6. & Kop.
primæ partis, & vide gl. de iudi. examinata.

d ¶ Acti. Vide l. officium. ff. de rei ven. & l. ſi ventri. §. in bonis. ff. de
priuil. cre. & in l. 1. §. interdictum, ff. vti poſ. per Bar.

e ¶ Super. Et vide Bar. & Vinc. in l. de quib. ff. de leg. & Do. Bar. de
Sali. in repetitione illius l. in 8. q. & Cy. in l. 1. C. q̃ ſit lon. conſue.

f ¶ Et ij. Vide ibi Io. Anan. & Gui. in Spe. de inſtr. edi. §. oſtenſo, per
totũ. & Cy. Bar. Bal. & Sali. in auct. ſi quis in aliquo. C. de eden.

g ¶ Diligentia. Ad materiam vide gl. quæ incipit, pone in prin. in
cle. fi. de reſcri. & vide Bar. in l. inter ſtipulante. §. ſacra. ff. de verb.
ob. & in l. qui res. §. aream. ff. de ſol. & in l. 1. §. ſi quis ædificatum.
ff. de noui oper. nunc. & vide gl. 1. in c. quoniam. de iure pa.

SVMMARIVM.

1 *Hæretici manifeſti qui, & nu. 3. eorum bona confiſcata ipſo
iure, num. 3.*
*Pedagia, guidagia, & ſalinaria interdicta quæ, & nu. 3. & 7.
& 8. quæ dicantur. num. 7.*
Ea qui concedant, nu. 3. 4. 7. & 8.
*Laicus quibus caſibus in eccleſiæ foro de ſe conquerentibus re
ſpondeat, num. 5. & 9.*
2 *Facti huius decretalis ſpecies.*
Vſurarij manifeſti qui.
3 *Imperator ſolus dicitur mundi dominus.*
4 *Romanorum Rex poſt electionem concordem habet eam
quam imperator poteſtatem.*
Concilium non excludit papæ poteſtatem.
A papa concilia recipiunt auctoritatem.
5 *Legatus facit ſtatuta.*
6 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum.*
Cõſuetudinis lõge, et cuius origo hoĩum memoriã exceſſit, vis.
7 *Suppletio, vel additio gloſſarum.*
*Imperium merum & mixtum a quo tempore competat ciui
tibus Italiæ.*
Vectigalia a quo tempore ciuitates eadem vſurparint.

CAP.

CAP. XXVI.

1 Super quibuſdam. C. dicit † qui dicãtur hęretici manifeſti, & quæ ſint
pedagia, guidagia, ſalinaria, interdicta, & quõ intelli-
gatur præceptũ factũ laico, q de ſe ꝯquerẽtib. in eccle
ſiaſtico foro rñdeat. & ſunt tres partes. 2. ibi, præterea.
3. ibi, cũ aũt. & ipſarũ ſubdiuiſio patet. & primũ & ſm
dictũ erat eo. tit. in 4. cõpil. tertiũ erat c. cõpil. 4. de fo.
2 cõp. c. 2. & ad intellm † decr. põt præmitti, q comes To
loſanus fuerat lõgo tpe excõicatus, & rebellis eccleſiæ,
quia non parebat eidẽ in expellẽdo hæreticos de ſuo co
mitatu, poſtmodũ veniens ad mandata eccleſiæ abſolu
tus fuit a legato ad hoc miſſo, qui legatus fecit illi mul-
ta pręcepta. & inter alia tria, quæ hic comes petijt decla
3 rari. [Manifeſti] de † manifeſtis vſurarijs no. de vſu. cũ
in diç. (Profitẽtur) ẽt tacite, vt quia nolũt iurare, de hęr.
excõicamus. 1. §. ſi qui. Hoſt. (Confiſcãtur) hodie confi-
ſcata ſunt ipſo iure, de hære, cũ ſm, lib. 6. (Memoratus)
de quo dixi in 1. gl. [Regnũ] Romanorũ, non. n. putat
Hoſ. q alij reges poſſint talia ꝯcedere. cũ hæc iura ſint
prohibitoria, & ſolus imperator dr̃ dñs mũdi. ff. ad le.
Rho. de ia. deprecatio. C. de quadrię̃ pſcri. bene a Ze-
none. imo eſt expreſſum, q nec decreto ciuitatis, nec au
ctoritate pſidis prouincię pñt hęc ꝯcedi incõſulto prin
cipe, & ſi cõis vtilitas hoc expoſcat, per l. quas hic alle.
gl. & ff. de pu. & vec. vectigalia. ſic ẽt de regib. Romanis
intelligatur. s. de cẽſi. innouamus. & ſic dicit corrigen-
dũ, qđ no. in Sum. de cẽſi. §. ex quib. cauſis, ver. & nũqd
rex Frãciæ. ꝯtriũ tñ videmus ſeruari de facto, ſ. q reges,
& ẽt ciuitates inter ſubditos, imo & inter extraneos, p
ſuũ diſtrictũ trãſeuntes imponunt iſta de nouo. ¶ Dicit
4 ẽt Ho. q † uidit in Alemania per principes iudicari & te
neri, q rex Romanorũ poſt electionẽ concordẽ habeat
oẽm ptãtẽ q̃ imperator, nec unctio ad id aliquid addat,
ſup. de ele. uenerabilẽ. dixi de hoc de iureiur. Romani.
§. porro, in Cle. (Lateranẽ. ꝯcilij) nõ excludit, ſed inclu-
dit ptãtem papę, a quo ꝯcilia recipiũt auctoritatem, de
elec. ſignificaſti, ſm Ho. (Introducta) & quõ hoc probe
tur dixi ſup. c. quid per nouale, (Pertinet) de iure, vel cõ
5 ſu. j. de excep. c. 2. li. 6. (Statuta) facit † ergo legatus ſta
tuta. de hoc j. c. ex parte. 3. (Miſerabilib.) & conſimili-
bus, ſicut ſunt cęci, imbecilles, & oppreſſi impotẽtes, s.
de cenſi. licet. 24. q. 5. ſi quis de potentib. 87. di. cap. 1.
& 2. qđ ẽt obtinet ſm leges, vt elicitur i Auth. ut differ.
iudic. §. 2. §. ſi uero ꝯrigerit, & §. ſi tñ ꝯtigerit, & §. in ci
6 uitatib. col. 9. ¶ † Vlt. glo. ſignat ꝯtrium, & ibi remittit.
¶ In gl. 2. (ibi, l. 1.) uide in præ. §. credentes, ſuper glo.
ſine quib. ¶ In gl. no. (ibi, §. ductus) ſequitur, aquę, cuius
origo memoria hoium exceſſit, ꝯſtitut loco habetur (&
ibi, §. ult.) longa ꝯſuetudo facit haberi, q ſeruitus iure
ſit impoſita. (& ibi teſtamẽta) uide de tranſla. qñ. in 3.
gl. (& ibi, adigere) uide de iureiur. ueniens, in ſi. ult. gl.
7 ¶ † In gl. pedagia, (ibi tranſeuntib.) peditibus, Io. Vin.
Phi. Iun. dixit Goſ. dñr a pede, quia dantur ab itineran-
tib. ¶ In gl. dñr, in ſi.) & ſi is qui recipit, ſubmittit uim,
uel metũ, ad reſtitutionẽ tenetur. ff. qđ me. cã, metũ. 2.
§. ſed licet. & intelligit hoc Hoſt. de guidagio volunta-
rio, ſecus de antiquo, qđ licite exigitur vt pedagiũ. Ego
credo guidagiũ recipi nõ poſſe ab illo, q alias tenetur
ad guidã, & ſecurũ cõductum, ab alio ſic, qui ad hoc lo
caret operas. ¶ In gl. ſalinaria [ibi, pro ſale] vt dñs terræ
permittat emere, vel vendere. qđ eſt no. ſm Innoc. quia
hoc alibi nõ inuenitur prohibitũ. ſed Hoſt. dicit, q dñr
domus in quib. dñi terrarũ faciunt poni ſalem, & vẽdi,
& emi a propoſitis illius officij, ita qđ alius ibi non au-
det, niſi ad certã quantitatẽ pro neceſſarijs ſuis emere,
vel vẽdere. iſta vero ſunt prohibita pro eo, quod regula
riter monopolia ſunt phibita, ne quis importet, vt ſibi
ſoli emere, vel vendere liceat. & ſm id ſumitur in nou-
tro. C. de monopol. l. vna, ſm Ho. [Et in ſi.] & in alijs ea
8 ſib. notatis. ff. de publi. l. 3. ¶ † In gl. ſolus, in ſi.] poſt pa-
cẽ factã Conſtantiæ, ex qua cõpetit ciui. Italiæ merũ &
mixtũ imperiũ, vſurpauerunt ſibi ipſæ ciuitates ius po-
nẽdi vectigalia. ¶ In gl. no. [ibi, allegare] vt de pręſcrip.
c. 1. lib. 6. ¶ In gloſ. pp. [ibi, facit hæc pars dec.] & dixit
hæc gl. quia olim nõ erat ſub hoc ti. hæc pars, vt dixi in
prin. Hoſt. vero reprehẽdens gl. dixit, q ẽt pp ſuperiora
faciebat ad titulũ. ¶ In gl. vide in ſi.] lo. & s. de off. le. q
9 trãſlationẽ, Ho. ¶ In gl. de ſua, in ſi.] dicit Ho. hoc intel-
ligi, eũ clerici ſunt ꝯquerẽtes, ſm ea q̃ no. de fo. ꝯp. cum
ſit. ¶ In gl. vl. in ſi.] vel dic, q hic ꝯueniebatur princeps,
q nõ hẽt ſuperiorẽ, & hoc ẽt rõne peccati s. de iud. nouit.

SVMMARIVM.

1 *Clericus traditur curia ſæculari facta degradatione, præſente*
ſæculari poteſtate, & quomodo tradatur, & n. 3. & cur præ
ſentia ſæcularis adhibeatur, num. 3.
Laici non traduntur curia ſæculari.
2 *Capita quot, tot ſententiæ.*
Damnabile damnandum per ſententiam.
Degradatio actualis quomodo fiat, in fi. & nu. 3.
3 *Sæcularis poteſtatis ab eccleſiaſticis cur adhibenda quandoq;*
præſentia.
Eccleſia pro prælato, vel epiſcopo. Intercedit apud dominum
pro ſeruo, qui fugit ad ipſam, nu. 4. & qualiter, nu. 5.
Efficaciter, non ficte.
Moderari, temperamentum ſignificat.
4 *Epilogus, ſuffragium, & additio gloſſarum, nu. 5.*
Falſarius quis tradatur curia.

CAP. XXVII.

1 Nouimus. C. † Clericus traditur curię ſęcula
ri, quia degradatur ſęculari ptãte
præſente, cui ẽt denũciatur, vt re-
cipiat illum in ſuum forum, finis non reſpicit titulũ, &
pmittit qõ. iuris, q̃ ſoluit ibi, Cũ. n. 2. ad caſum facti rñ-
det ibi, pro illo. [Vt clericus] laici. n. non traduntur, vt
no. de hære. ad abolẽdã. In gl. laici. [Diuerſa] quia quot
2 † capita, tot ſñiæ. s. de cõceſ. pb. quia [Plurib.] forte ſtu-
dioſis, vel ſcholaſticis. [Dãnabile] i. dãnãdũ per ſñiam.
[Dãnoſum] quo ad exẽpli perniciẽ [Cõſequentiam] ne
f. ſit acephalus. 93. di. nulla. & iõ neceſſe eſt, q ſi non eſt
de eccleſiaſtico, ſit de ſęculari foro. [Cũ Ab.] hic poteſt
eſſe ver. & tũc exponitur. [Proiectus.] i. pijciẽdus, alias
eſt ver. ibi eius eſt, & tunc [proiectus] ſtat proprie. [Cele
brãda] quõ fiat degradatio actualis hr̃. j. de pęnis. c. 2.
3 [Præſente] forſan † ne poſſit fugere. & eſt hoc ſpãle, alias
regulariter requiritur laicorũ præſentia, de elec. Meſſa-
na, cũ ſi. vocari tñ pñt a platis, & venire tenentur ad au
xiliandũ, de of. or. c. 1. de cler. exc. c. 2. cũ ſuis ꝯcor. Ho.
[Pronunciandũ] nõ ſolũ ergo ſit degradatio, ſed ẽt pro
nunciatio verbalis, non tñ fiet manualis traditio, ſicut
quidã dixit, ne tã rigidæ iuſtitiæ ſanguinis conſentire vi-
deatur platus, ne cle. vel mo. clerici, & c. ſñiam. Sed qua
liſcunq; fiat color, ad hunc effectũ agitur, vt occidatur
ſm Hoſt. dicebat Abb. q non dicentur hæc verba iudi-
ci ſęculari, q in ſuũ forũ &c. ſed ipſe iudex vocatur, vt p
hoc intelligat, qđ ammodo iuriſdictionẽ habeat in il-
lũ. (Et ſic) pronunciatione. f. taliter facta. (Eccleſia) i.
prælatus, vel eps. 7. q. 1. ſcire. (Efficaciter) i. nõ ficte. Mo
deretur) tẽp rationẽ denotat. j. c. ſi. (Noſtrũ factũ nar-
4 rat. (Aqua) 4. Regum, vlt. & 23. q. 4. Guiliſarius. ¶ † Gl.
3. rñ. per qõnẽ. & ponit opinionẽ. ¶ In gl. antepe. [ibi,
præſenti] intercedit eccleſia apud dñm pro ſeruo, qui
5 fugit ad ipſam, & recipit ab ipſo iuramentum. ¶ † In gl.
3. (ibi, quidam) Bar. Brix. hoc tenet. 2. q. 7. qui ſunt. (&
ibi, intellectus) tñ alius verior ſm Hoſ. ¶ In gl. 17. in ſi.)
dicit Abb. q prælatus iudicem ſæcularem monebit ad
pietatẽ, dicendo, quõ eſt imago Dei rememorãda, ſicut
de Petro, & de Magdalena, & de alijs, de quibus 50. di.
6 §. cũ. ¶ † In gl. pe. in ſi.] & de gratia ſm Hoſt. Innoc. dixit
hoc

Digitized by Google

hoc eſſe de iure, ſ. q falſarius nõ tradatur curię, qñ ſpes eſt de ipſius correctione. ſed ẽm hoc nullũ eſſe ſpeciale in falſario ẽm Hoſt. aliqui dñt, qđ ſi criminaliter cõuincitur, locum hẽt cõtrarium. Si in modum inquiſitionis, locum habet, quod hic dr̃, ad quod facit, quod notat Bet. de falſa, ad falſariorum. in 4. glo. Sed ibi ſcripſi cõtrarium poſt Hoſt. vel de alio falſario loquitur.

SVMMARIVM.

1 *Quod lapſus anni nõ noceat reo, qui propter abſentiam actoris poſſeſſionem recuperare non poteſt, ſi indulgeatur, intelligitur hoc ſecundum ius commune.*
Miſſio in poſſeſſionem non fit, niſi citato reo, & contumace.
De in poſſeſſionem bonorum defuncti miſſione, nu. 4. remiſ.
Poſſeſſionis recuperatio etiam non fit, niſi citato miſſo, & eo abſente, quid iuris, nu. 2.
2 *Eam recuperare volentem expellit excommunicatio, quæ præſtare debeat, nu. 3. & ſuper quo audiatur, ibid.*
Oblatio eam volenti recuperare quid proſit.
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum nu. 6.*
Tempus quod reſtituitur.
Adminiſtrator tutor ex pluribus conuenitur primo loco.
7 *Additio gloſſarum.*
De S. Marci Venetiarum eccleſia litigabatur, & inter quos.
Indulgentia huius decretalis in quo fuit. §. 2.
Præſcriptio annalis an interrumpatur per oblationem cautionis, & quomodo.

CAPVT XXVIII.

1 Dilecto. De eodẽ facto. ſ. vt lit. nõ conteſt. accedens. 1. & h. d. Si Papa † indulget reo, qui pp actoris abſentiã poſſeſſionem recuperare non poteſt, q ei non noceat lapſus anni, intelligitur hoc ẽm ius cõe. 2. ibi, Quia vero [Non potuit] no. ergo, q ſicut non fit miſſio niſi reo citato, & cõtumace, ſic nec recuperatur poſſeſſio niſi citato eo qui miſſus fuit. facit ĩ. tit. 1. nam & cautio præſtari dẽt miſſo, de eo, qui mit. in poſſ. c. 1. ergo vocãdus eſt. ĩ. de re. iu. quod oẽs, lib. 6. Quis enim ſuper expenſis, quæ ſoluẽdę ſunt, iuraret, niſi miſſus? alias. n. anceps incurret periuriũ. ff. rerũ amo. Marcellus. Itẽ poſſet ille legitimã exceptionẽ hr̃e excõicationis, vel aliã, de excep. exceptionẽ, vel quia fideiuſſores non ſunt idonei. ff. qui ſa. cog. ſi
2 vero, ẽm Hoſt. & † no. prędictũ ver. excõicationis ad q. quod excõicatio repellat reum recuperare volentẽ poſſeſſionẽ, de qua in Spe. de contum. §. fin. verſ. ſed pone, reus. Itẽ ẽm Hoſt. iura ꝯria. ſ. allegata hic in 3. gl. intelliguntur, q miſſus citatur, & admonetur per iudicem, vel corã vicinis iudice abſente, & qa ipſe non vult recipere, non eſt quid imputari poſſit offerenti & interrumpẽti, cum in ſubſidiũ alio non veniẽte facit quod põt. 23. q. 2. faciat, ẽm Hoſt. qui dicit, qđ quicquid dixerit, putat, q ad recuperationem veraciter & efficaciter allegari põt cauſa abſentiæ. quoad interruptionẽ non dubitat, quin ſufficiat oblatio cũ effectu ẽt facta in abſentia aduerſarij. & de hoc ẽt videas in Spec. de primo decreto. §. fi. ad fi. ver. qđ ſi ipſe intra annũ. Quandam magnã gl. hic poſuit Inn. & Hoſt. poſt eũ, cuius vide partẽ de off. deleg. cõſultationib. ſup gl. 2. partẽ. vt lit. non cõteſt. quĩ, in fi. & partẽ de do. & contu. contingit. in prin.
3 vlt. gl. [Tpis] ſ. integer annus. [Recuperare] pſtita † tũc cautione, & reſtitutis expenſis, quas nunc reſtituere nõ poterat, quia nec erat, q ſuper illis iuraret ẽm Ia. [Ante conceſſionem] no. non dicit ante tuam abſentiã, licet cõiter ſic gloſſetur. [Effectũ] qui eſt, vt veniens reus nõ audiatur, niſi ſuper proprietate. Præterea ẽm cõmunes gloſſas. ante tuam abſentiam, poſſes dicere ante cõceſſionem indulgentiæ. [Conueniendi] & offerẽdi, ac pſtãdi cautionẽ. ſ. de eo, q mit. in poſ. c. 1. 2. & 3. de ſeq. poſ. c. 1. de off. ordi. paſtoralis. §. fi. Hoſt. [Facultatẽ] hic tra-
4 ctauit † Hoſt. de pe. miſſionis in poſſeſſionem bonorum defuncti ex l. fi. C. de edi. di. Adr. tol. qñ petitio illa locũ habeat, corã quo fieri debebat, quõ iure petatur, qualiter in ea procedatur, & qs ſit eius effectus, q de iudei dif cauſa prętermitto, qa materia pure legaliſ & per doctores, Azo in ſumma, & Commentatores ibi plene tradita, & quia de illis aliqua videre potes in Spec. de teſtamẽtis. §. ſequitur videre, verſic. vltimo ſequitur, & de li-
5 bel. cõce. §. nũc videndũ. verſ. 28. ¶ † Gl. ponit caſum. ¶ Gl. 2. tractat de multiplici abſentia. ¶ Gl. 3. obijcit,
6 & ſoluit. ¶ Gl. nota, qđ] notat dño. ¶ In gl. no. † q [ibi, nec auus] vide de reſtit. ſpol. audita. ſuper 3. gl. ¶ In gl. 1 & ita, [ibi, quod tpe] vide de præſcr. cũ vobis, ſup vl. gl. [& ibi, ſi quis ſæpius] vide, vt lit. nõ cõteſt. accedẽs. 2. ſu p gl. penultima. [ibi, ſi ferię] tp̃s feriarum repentinarũ reſtituitur, & tp̃s, quo qs abfuit ca reipublicę, vt in §. ſi. quẽti. ¶ In gl. penultima [ibi, ex pſona] vide de præſum ptio. cap. fi. ſuper vltima gl. [& ibi, l. vltima] ex pluribus tutoribus qui adminiſtrauit, primo loco conuenitur, & eius ſucceſſor. [& ibi. pupillus] vide de re iu. cũ olim, ſu-
7 per 3. gl. [& ibi, l. vl. in ſi.] vide de accuſa. ad petitioẽ, per 1. gl. ¶ † In gl. 1. ibi, de Tito. ẽm Hoſt. erat qſtio de eccleſia ſancti Marci de Venetijs inter archiepm ex vna parte, & plebanũ ex altera, cui Veneti aſſiſtebãt, vt in decr. accedens, vt lit. non conte. ¶ In gl. 2. [ibi, abſentem] & ff. de in integ. reſtit. l. vltima, Azo in ſumma, ex qui. ca. ma. in ſi. C. in Spec. ſcđæ par. de reſt. in inte. §. 1. ver. diximus, & ſe. ¶ In gl. 3. [ibi, & ſi Chriſtus] & ſ. eo. ex parte. vel dic q in hoc fuit indulgẽtia, q ſine oblatione cautionis impediebatur curſus pſcriptionis annalis.
8 & facit qđ dicã ſuper gl. & ita. ¶ In gl. & † ita, [ibi, continuatur] idẽ Vin. Inn. & Hoſ. ſed Gof. & Phy. ꝯtradicentes p oblationẽ cautionis interruptam annalẽ pſcriptionẽ ita, q poſt reditũ erit neceſſarius nouus integer annus, puto dictũ gl. verũ, vbi nõ eſt interrupta pſcriptio p cautionis oblationẽ. ſed ſolũ impeditur curſus pſcriptionis per indulgentiam papalẽ. et idẽ ſi alias de iure cõi. Secũda vero opinio vera, vbi interrupta eſt præſcriptio. ¶ In gl. ſic tp̃s, [ibi, ſciſmatis] tpe, ſubducitur.

SVMMARIVM.

1 *Oblationum nomine quid contineatur, & n. 3. 4. 5 & 6.*
Earum ſpecies triplex. nu 3.
2 *Apprehenſionem habere alicuius rei, & de manu alterius recipere diuerſum.*
Per nuntium tuum mittere epiſtolam, intereſt, an per meum.
3 *Conſuetudini melius eſt ſtandum, quam pꝛæſcriptioni, & ratio.*
Conſuetum fieri dicitur, quod aliquando fit.
§. pe. c. nimis iniqua, de exceſſ. prala. intell.
Criminale quid.
4 *Sacerdos quæ dicatur acquirere intuitu eccleſię.*
De ſeptimis 3. pars, an & quo caſu ſoluatur, ad dict. ſeptimis.
De relictis an quid deducatur circa fin.
Fraudi ſemper via præcludenda, ibid.
Receptatorem ſuum prior & clerici procurare debent, in fi.
6 *Epilogus, & additio gloſſarum.*

CAP. XXIX.

1 Cum inter. C. † Oblationũ nomine continetur, quicquid offertur eccleſiæ quocunque modo in miſſa, vel extra, in eccleſia, vel extra. & ſunt 3. partes. in prima ponitur prima qõ, & eius diffinitio per Innoc. In 2. ibi, verum. ſecunda qõ, diffinitio per eundem. In 3. ibi, ac capellani. 3. qõ, & diffinitio facta per Honorium. [Capellæ] agebatur contra capellam, quam defendebat. Abb. de hoc de pſcrip. auditis, de ma. & obe. inter quatuor. [Recepiſſe] cum titulo, quod dic, vt ĩ. de præſcript. c. 1.
2 lib. 6. [Tuiſq;] habebat † ergo rei apprehenſionẽ, quod eſt longe diuerſum ab illo, qui de alterius manu deberet recipere. 16. q. 2. c. 1. ſicut eſt diuerſum, an per tuum nuntium tibi mittã epiſtolã, quæ ſtatim, cum illi tradi di, tua eſt, an per meum, quo caſu tua non eſt prius, quã ad te perueniat. ff. de acquir. re. do. ſi epiſtolam. ff. de do na. in-

na. inter vi. & vxo. ſi ſponſus. In primo ẽt caſu cũ taliter
miſi, q̧ ad me reuertatur, non ſtatim eſt tua, ff. de fu. cũ
a qui. §. fi. ſm Vin.[a] & melius hęc gl. cõpetit ei, qđ ĩ. dr̃ de
nuntio miſſo per parochiã[De monte]q. d. q̧ interdum
inſtitutis per abbatem amicis, de quib. bene cõfidebat,
cõmittebat collectionem interdum ſuis deputatis ad
3 hoc.[Conſuetum]q. d. q̧ prior, & ſui † innitebantur non
præſcriptioni, ſed cõſuetudini, & caute, qa in p̃ſcriptio-
ne requiritur titulus, de conſue. præſcripta ſufficit vſus
b ſm Hoſt. qui remit. de conſu.[b] ca. fin. & ex hoc verbo, &
ver. aliqñ. ſ. poſito no. dici cõſuetũ fieri qđ aliqñ fit ſm
Vin.[Mittũtur]prima exceptio[Seu ad domũ.]ſa. ſed
facit pro ſacerdote, de exceſ. prę. nimis iniqua. §. pen.
Sed illud põt intelligi de relictis ad pias cãs, arg. ĩ. c. ex
par. 2. vel de priuilegiatis. de ſepul. in noſtra. vel dic vt
ibi, & ĩ. e. ver. alias capellani. Hoſt. [Nec non] 3. exce-
ptio.[Ciminili]i. pelue, & vide qđ dixi de off. archi. ea
q̄.[Ante crucẽ] 4.[miſſa]quinta, ſi habes, &[in miſſa]ſi
ne copula. eſt de quarta[Et ea]ſ. miſſa, & eſt quinta [Lã
pades]6. oleum vero, qđ dabatur in lãpadibus, non da
batur hic ad luminaria, ſm Hoſ. & ſic nõ ob. ĩ. ca. 2. vel
4 aliter, vt ĩ. dicam.[Vel q̃ datur] 7. ar. q̧ † ea q̃ acquirit
ſacerdos a parochianis ſiue pœnitentiam iniungendo,
ſiue alio modo, niſi aliud exprimatur, intelliguntur ac-
quiri intuitu eccleſiæ, non p̃ſonæ, ad idẽ 12. q. 3. pontifi
ces, de teſta. reqſiſti. Inn.[Pro rata] expone, vt ſ. de te-
ſta. Rainaldus.[Primitias]8. exceptio.[Decimas]9.[Se
ptimis]10. exceptio. ſed quare de his ſoluit. 3. ꝯ id, ĩ. eo.
ex par. 2. So. hoc põt intelligi, qñ relinquitur in fraudẽ,
vt ibi in fi. vel dic aliud in partionario ꝓuentuũ, vt hic,
aliud in partionario mortuariorum, vt ibi, ar. ff. loca. &
con. ſi merces. §. apparet. vnde dicebat Inn. illud verũ,
vbi agit ep̃s condit. ex decre. ſup relictis in teſtõ. Illud,
cũ agit cõdict. ex can. 12. q. 2. cõceſſo. 10. q. 1. antiquos.
vbi habes, q̧ ẽt de p̃dictis portionem hẽt, quæ tñ cõſtat
ad perpetuum cultũ data. 10. q. 2. hoc ius. nec ob. ſi di-
cas hic nõ ep̃m, ſed priorẽ agere, qa prior habebat hãc
tertiã ab ep̃o, vel egit prior, qa fuerat huius tertia con-
ſtituta, vel alias illa ſtipulatus. Sed quia hoc probare nõ
potuit, probauit conſue. 40. an. in p̃ceptione cuiuſcũq;
p̃dictorũ. ff. de vſur. cũ de in rẽ, ſm Inn. vel dic ſm Hoſ.
q̧ hoc continetur noĩe oblationis, vt hic, ſed non noĩe
mortuarij, vt ibi ſubtilius de certa sũma relicta pro fa-
ciendis ſeptimis, viceſimis, triceſimis nil deducitur, ni
ſi fiat in fraudẽ, vt ibi, ſed de oblatis in miſſis, quæ cele-
brantur pro ſeptimis, deducit partẽ, qui ius hẽt in obla-
tionib. vt hic. ſm hoc, qđ dicit, & q̃ repete, offeruntur in
miſſis, quę celebrantur pro ſeptimis &c. & q̃uis ſolutio-
nes prædictæ notabiles ſint & coloratę ſm Hoſtiẽ. dicit
tñ de relictis deducendũ regulariter, vt in contrario, ni
ſi conſuetudo aliud inducat, vt hic ſ. de ſepul. certifica-
ri, q̃ valde rõnabilis eſt, & ne quid confingatur in frau-
dẽ, vt in contrario in fine, cui ſp̃ prę̃cludenda eſt via, de
diuor. quanto. §. pe. & no. ſm Hoſt. q̧ ſi conſuetudo dat
hoc ius priori, multo fortius ep̃o, & eccleſię parochiali,
p quib. facit ius cõc. ſ. de teſt. c. fi. ſm Ho. [Pãnos]alias
panes. 11. exceptio.[Mortuorũ] 12. exceptio. [Veſtrũ]
ſm Vinc. & Gof. Ia. & Phy. fit hoc ad ſcãdalũ ſedandũ,
alias vr̃, quod hanc tertiã recipere poſſint per clericos
ab abbate inſtitutos, ſm quod præſcripſerant. dicebat
Et Vinc. q̧ iſti prior, & clerici procurare dñt receptorẽ
ſuum, niſi alias clericus ibi perpetuo eſſet ad alios cer-
5 tos reditus inſtitutus[Quocunq;] & ſic † no. oblationũ
noĩe ꝯtineri, qcquid donat eccleſię mobile vel immobi
le, in eccl'a, vel ex̃. ſec°, ſi dixiſſet oblationes altaris. 10.
q. 1. his, & c. antiquos, & melius ſ. e. c. Inno. vide, quod
de triplici ſpecie oblationũ dixi ſ. de deci. quãuis. in fi.
[Ad eccleſiã]ſecus ergo de donatis intuitu perſonę, de
6 teſta. officij, & c. ſe. de ſepul. de his. ¶ † Gl. 3. obijcit, po
nit op. & ſoluit. ¶ In 3. gl.[ibi, ſi a p̃re] alias, ſi a dño. &
vide de vſu. c. 1. ſup. 4. gl. ¶ In gl. nonne.[ibi. §. vlt.]& q
ſentit cõmodũ, &c. ĩ. de reg. iur. q ſentit, li. 6.[& ibi, dñr
qdam]Ia. Go. & Phi.[& ibi, dicimus]ergo nec in primi-
tijs, vel oblationib.[& ibi, partibus]q̃ ſi nõ ſufficerẽt ad
ſuſtẽtationẽ p̃sbyteri, & ſeruientiũ, detraheretur de ter
tia, nõ ob. cõſuetudine aliqua, ad hoc de p̃b. extirpã dę.
§. cum igitur. ſm Hoſt. ad hoc de offi. or. pręſenti. porro.
c [c] li. 6. & codẽ lib. de deci. c. 2. §. vbi aũt[& in fi.]vel dic
ſm Hoſ. qđ hic loquitur de expenſis factis in cauſis, vel
in nuncijs trãſmittendis, vel clericis paſcendis, nõ de il
lis, q̃ fiunt cã refectionis, de quibus loquũtur contraria.

ADDITIONES.

a ¶ Secundum Vin. ibi vide Bart. cuius periculo res perit, & quo-
modo dominium de vno in alium tranſit. & vide ipſum in l. eum
qui. §. ſed & ſi eum. ff. commo. & Ioan. An. in c. cum cõtra, de pig.
b ¶ De conſue. ibi vide Ioan. An. ſuper gl. fi. & eo. ti. c. 2. li. 6. ſuper
gl. cum bona fide. & in illa, & per ibi no. videtur potius hæc eſſe
præſcriptio, quam conſuetudo.
c ¶ Porro. ibi vide in ca. ſi propter, de reſcrip. li. 6 & Bar. in l. prin
ceps bona, ff. de verb. ſigni.

SVMMARIVM.

1 *Lis mota dicitur, cum fuerit conteſtata, & quibus caſibus ali
ter dicatur, nu. 1. 5. & 7. §. fi. non laxanda, nu. 6.*
Feretranus epiſcopus quo nomine alio appelletur.
2 *Cauſa dubitandi qua fuerit hic.*
Interpretationi inutili non ſtandum.
3 *Tempus varie ſpectatur ex caſuum varietate, a quo quid veni
re dicatur, & nu. 5. & 6. §. vlt.*
Fructus a quo tempore veniant, diſtinguitur.
4 *Epilogus, ſuffragium. & additio gloſſarum, nu. 5. & 6.*

CAP. XXX.

1 Ex parte. C. † Lis dĩ mota, cũ fuerit conteſta
ta. In prima partis q̃rela, quam ſe-
cunda diffinit. 2. ibi, nos igitur,[Ca
nonici]habebãt forte bona diſtincta ab ep̃o cum admi-
niſtratione diuiſa. de hoc ſ. de reſcr. edoceri.[Monaſte
rium]dicit Hoſt. ſe ignorare, an iſta Cęſaraguſtana ec-
cleſia, cuius ep̃o, & archidiacono ſcribit, fuerit regula-
ris, cũ hic dicat mona. an vero epiſcopus illud mon. in-
traſſet, ſicut de renũ. poſt transla. credit tñ, q̧ ſit regula-
ris. Ego credo ſuperſcri. corruptam, & q̧ debet dicere,
Ferettano, quẽ vocamus ep̃m Salcy. & ꝯſueuit iſte eẽ ab
bas mõ. dẽ Galliana.[In eo ſtatu.)ſed quare non altiori
vſq; ad celũ? facit qđ dixi ſ. e. abbate. ſuper 3. gl. forte,
qa conſuetudo erat in loco, q̧ vicinus non ædificaret al
tius ſuo vicino, ſm Pet. & Abb. vel ſic placuit papæ, & ſo
2 lũ de ſignificatione verbi quęritur(Motę litis)hoc † ver-
bũ mouit dubitationẽ(Iactus fuit)& tunc parũ fuit ędi-
ficatũ, qđ nec molẽdinũ tũc poterat molere. vñ potius
fuiſſet grauamẽ, & expenſa mon. q̃ vtilitas. vñ non fuit
ſtãdũ huic interp̃tationi, de priui. c. fi. Ho.(Conteſtata)
quo tp̃e fuerat ibi ędificatũ, ita molebatur, & de rędifi
catione aliq̃ vtilitatẽ hẽbat mona. ſcdm Ho.(Sentẽtia)
3 i. verbis ſnię, & ipſorũ mẽte.(Facta fuit)cũ leges † diuerſi
mode loquãtur, dicẽtes qñq; ſpectandũ tp̃s condẽnatio
nis. ff. de tritica. l. in hac. qñq; tp̃s quo promiſſũ eſt ſiſti.
ff. ſi qs cau. q aut. in. §. illud, qñq; litis cõteſtatio, vt hic.
Vin. dixit, prout breui° poſt dños ſuos colligere potuit,
ſic notãdũ, cũ principaliter aliqd petit, q̧ ſolui dẽat, vel
fieri, ſiue petatur aliqd. vel ipſius ęſtimatio, vel intereſſe
ex ꝯtu bonę fidei, vel ſtricti iuris gñale eſt tp̃s litis con
te. ſpectari, niſi cõuenerit certo tp̃e, vel loco ſoluere. tũc
n. ſpectabitur tp̃s, vel locus conuentus, probantur hęc ff.
ſi cer. pe. l. vinũ. ff. de tritica. l. fi. & hoc, niſi fuerit mora.
tunc. n. ſpectatur tp̃s, quo plus valuit tp̃e moræ, ff. de tri-
ti. l. pe. ff. de ac. emp. & ven. l. rõ. §. ſi per venditorem. ff.
de condi. fur. in re. ff. man. hoiem, & ff. de re iudic. ſi cal.
ff. de verb. obl. quot. ibi dicit, Niſi mora purgetur. ſ. de
loca. potuit. ab hac gñalitate, quæ tempore lit. conteſt.
inſpicitur, excipit caſum. ff. man. hominem. quia ibi fi-
deiuſſiſti pro me, & ſoluiſti, & inſpici tur tempus ſolutio
nis.

nis. teneor enim tibi, & ad oē id, quod tibi abeſt. exci-
pit ēt ff. de ed. l. vbi, quod dicit ſpecialiſſimum, non ex
cipit præ. l. qui aiūt. §. illud, quia qđ ibi dr̃, ſpectari tp̃s,
quo ſiſti promittitur, non quo agitur, š. tñ, ſi vero peta
tur acceſſio rei, vel cã, vt ſunt fructus in bonæ fidei iudi-
cijs indiſtincte veniunt a tpe moræ. ff. de vſu. mora, & l.
a videamus. §. ſi actionem.ª & §. pe. ēt ſi lis non ſit cōt. φ
nō eſt in iudicijs ſtricti iuris, vbi diſtinguitur, ſi petitur,
φ nunq̃ fuit meum, non veniunt fructus a tpe moræ, ſed
a lite conte. ſi peto, quod fuit meum veniunt a tempore
moræ, ēt ante lit. conte. vt præd. §. ſi actionem, vſuræ tñ
non veniunt in iudicijs ſtricti iur. C. de cond. inde. l. t.
niſi ſint arbitrariæ, vel in legatis, fideicōmiſſis, quæ fa-
uore vltimæ voluntatis cenſentur bonæ fidei. ff. de ac-
quir. re. do. quæſitũ, ſm Vinc. de fructib. vidiſti, de reſt.
4 ſpo. grauis. ¶ †Gl. 2. tractat de duplici denũciatione ſe-
cunda pars reſpon. per ob. de decr. 1. & 2. & c. ¶ Vlt. gl.
5 fortificat textum in fi. ſig. contrariũ, & ſoluit. ¶ †In vlt.
gl. [& ibi. §. oēm] ibi dr̃ lis per cōteſtationē hīc initiũ.
[& ibi, & quia] ibi dr̃, quod ſi decedit delegans anteq̃
res per delegatũ geri cœperit, ſoluitur iuriſdictio. ¶ In
6 gl. 1. in fi.] & † lites non ſunt laxandæ, de reſcriptis, non-
nulli. Hoſt. ¶ In gl. 2. [ibi, cōſtituit] nō de nouo, ſi prius
nō erat [& ibi, intellige] ſm Inn. [& ibi, latēt] vel forte
caſu. [& in fi.] vel hoc ſolũ quærebatur de ſignific. verbi
ſm Hoſt. ¶ In gl. vlt. [ibi, implorat] hoc eſt falſum per
ea quę hñr de off. iudi. c. 2. Hoſt. verũ dicit gl. in caſu de
cre. q̃ alle. [& ibi, ad perpetuanda] & quoad cōſtituendũ
rē litigioſam & inducēdã litis pēdentiã. C. de lit. auth.
litigioſa, & in cōſt. Cle. vt lite pen. cũ lite. & taceāt ſm
Hoſt. qui per hanc decre. volũt dicere contrarium, cum
hoc ſolum eliciatur ex ipſa, φ lis non dicitur mota cum
effectu, vel quo ad multos caſus in iure ſparſos.

ADDITIO.

a ¶ Si actionem. Ibi vide gl. & per ipſum plenius in l. ſi filius. §. 1. ff. de verb. oblig.

SVMMARIVM.

1 *Legati conſtitutio de ſoluenda tertia mortuariorum epiſcopo, intelligitur, quæ de iure debetur.*
Legatus dubium declarat, de eius poteſtate etiam, n. 4. 5. et 6.
2 *De rel. ctis fabricę eccleſię tertia debetur epiſcopo, niſi reparatione indigeat eccleſia ſine fraude.*
A contrario ſenſu argumentum valet hic.
Quartam de quibus ſoluant eccleſiæ parochiali prædicatores, & minores.
3 *Sententiam ſuam interpretari non poteſt iudex officio ſuo functus præterquam in caſibus, & quibus.*
Interpretandi quod quis diffiniuit, vel ſtatuit, non habet officio finito poteſtatem, exceptis caſibus quibuſdam.
Feciſſe is videtur, cuius auctoritate quid factum eſt.
4 *Epilogus ſuffragium, & additio gloſſ. n. 5. & 6.*
Conſtitutio facit, quod facere poterat conſuetudo.
Fraus per coniecturas probatur, in fi. vltimæ gl.

CAPVT XXXI.

1 Ex parte. C. † Conſtitutio legati de ſoluēda tertia mortuariorum epõ, intelligi dēt de his mortuarijs, de qb. de iu-
re debetur. Cōis diuiſ. 2. ibi, Cũ igitur [innouauit] ſic š.
de loca. c. 1. de treu. & pa. c. 2. [Nobis] intelligas eccle-
ſiarũ intuitu, de teſtib. reqſiti, & patet j. [Tertia] opera
batur cōſtō taxationē ſm ſorſan in ꝓuincia, vel forſan
in eadē diœceſi erat varia cōſuetudo, vel forte ēt in eadē
eccleſia. apparebat etenim, φ quiq; ſoluerat dimidiam,
quiq; tertia, quiq; quartã, & ſic legati ad perplexitatē tollē
dã taxauerũt tertiã [Ornamentis] prima exceptio, [Ad
2 fabricã] ſcđa exceptio [Indigentis] ergo ſi reparatione
nō indiget, ſoluet canonicã, licet ad fabricã ſit relictũ,
vt ceſſet priuilegiũ cã eius ceſſante ſm Hoſt. q dicit, φ
ſi clerici dimitterēt foramē, vel opus imꝑfectũ in frau-
dē. hoc eis non ꝓderit, nec epõ oberit, vt in fi. c. ad hoc.

de diuor. quanto. §. pe. de reſt. ſpo. frequēs. §. pe. li. 6. vj.
de qđ dixi de teſta. c. fi. [Luminaria] ſic š. eo. cũ inter, ibi
ſoluitur. & eſt tertia exceptio [Nec nō] quarta exceptio.
[Vel de his] 5. [cathedrali] de his oib. Prædicatores, &
Minores ſoluũt quartã eccleſiæ parochiali per decr. ſu-
per cathedrã innouatã per conci. Vien. de ſepul. dudũ.
a ª[Ratã habentes] ex hoc ſumit vires cardinaliũ inter-
3 pretatio. nec puto, † qđ iudex poſt officiũ depoſitũ per
interpretationē ſuæ ſniæ valeat alicui ꝓiudicare, arg. ff. de
off. pręſ. vr. l. fi. & i eo, qđ legit & no. š. de elec. venerabi
lē. §. fi. niſi forte partes in hoc conueniãt. ff. de re iud. ſi cō
uenerit. ff. de no. op. nun. l. 1. §. & poſt opis, vel niſi a ſu-
periore hæc poteſtas det, vel a papa ratificetur, vt hic.
& š. de off. dele. paſtoralis. §. præterea. Durãte vero offi-
cio hoc pōt, vt in cōcor. alle. Bar. & partib. præſentibus
hoc facere dēt, š. e. in his. Hoſt. & ſatis ſcripſi š. e. olim,
in ma. gl. & per hanc gl. terminatur qõ legiſtarũ, an ſta
tutarij electi ad cōdenda ſtatuta, ſi ſup illis poſtea am-
biguitas oriatur, habeant illa interpretari? & dr̃ φ nō, q
ſuo officio functi ſunt. š. de off. dele. in literis. illi ergo,
quorũ auctoritate facta ſunt, illa declarent, q̃ & inna-
re poſſēt. ff. de in litē iur. videamus. §. vlt. & l. ſeq. facit
C. de leg. hæ. manũ. nec ob. ff. de ori. iur. l. 2. §. exactis, q
ibi durabat illorũ officiũ. Nec obſt. q recurritur in ti-
lib. ad facientē, quia is feciſſe vr̃, cuius auctoritate facta
eſt, & per quē vigorē ſumpſit. j. de reg. iur. q facit, cum
4 concor. lib. 6. ¶ †Gl. 1. no. legatũ inter ſubditos ſtatue-
re, alle. tria iura, ſed nō inter nō ſubditos, alle. alia tria,
licet inter illos voluntariã exerceat, alle. quinta. ¶ Secũ
da gl. p tres rōnes, & vnũ ſimile probat legatum ſuam
5 conſtitutionē interpretari poſſe. ¶ † In gl. [ibi, l. 1.] vi-
de j. ti. 1. ad eminentiã, in gl. 2. [& ibi, l. vlt.] vide š. e.
1. a nobis. 1. ſup gl. 2. (& ibi, emancipari] apud procō-
lē ēt in ea ꝓuincia, q̃ ſortitus nō eſt, & manumitti, & in
adoptionē dari poſſe placet. (& ibi, l. 2.) vide de pœ. c.
pe. in 1. gl. ¶ In gl. 2. (ibi, ſed & ſi qs, in fi.) vide de ſide
6 iuſ. puenit, ſup gl. 2. ¶ † (In gl. 1. in fi.) facit ergo conſtō,
qđ facere poterat cōſuetudo per iura pdicta. nunqd aũt
conſtō legati poſſit tollere ius cõe, dixi ſm Hoſt. de off.
archipreſ. c. fi. & de hoc ēt hic dixerat. ¶ In gl. vlt. in fi.)
& ꝓbabitur per cōiecturas, de renũciatione. c. 2. li. 6.

ADDITIO.

a ¶ Dudum. Et an illo caſu parochialis ſacerdos epiſcopo ſoluet canonicam, arguit pro & contra Feder. de Sen. conſil. 6.

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum appellatio maiora beneficia comprehendit in priuilegio de percipiendis fructibus beneficiorum.*
Beneficia maiora quę dicantur, nu. 4.
2 *Fructus beneficiorum percipiendi indulgentia ad quos non extendatur caſus, et n. 3. et quãdo incipiat, ſi detur ad tps, n. 3.*
Quam collationem, & annexionem non impediat, n. 3.
Per commendam purgatur vacationis, & lapſus temporis impedimentum.
3 *Tps priuilegiorum, tacita quę quid indulgetur, vt numeretur.*
4 *Scholarium priuilegium percipiendi fructus beneficiorum, quę beneficia comprehendat.*
5 *Epilogus, & ſuffragium gloſſarum. nu. 6.*
Ius ciuile non debet calumniari.
Intereſſe tua, vt accipiatur.
Indefinite poſitum verbum, generaliter accipitur, dummodo ſit.

CAPVT XXXII.

1 Tua nobis. C. † In priuilegio de percipiendis fructib. beneficiorũ appellatio beneficiorũ maiora benefi-
cia comprehēdit. Communis diuiſio 2. ibi, Nos igitur
[Indulgendum] an inferior a papa hoc indulgere poſ-
ſit, no. j. de re. crip. ſi ꝓpter, lib. 6. in gl. an l. gatus. (Be-
2 neficiorum) dixit Vinc. Pe. & Abb. poſt eum, quod † in-
dulgentia non extenditur ad caſus, quibus non vacat
beneficium per mortem, quos notaui ſm eum, de con-
ſti.

ſti. cum acceſſiſſet, nec in ẽpatib. de conceſ. præb. dilectus, ſi talis indulgẽtia haberetur in prouincia, nec ob. de præb. q̃uis. in fi. li. 6. quia licet comprehendat canonicas eccleſiarũ cathedraliũ, non tñ ẽpatus, nec in ꝑb. laicorum, de inſti. in eccleſia, nec in præbendã, quę debetur expectanti primũ, tũ quia ille prior eſt, tum quia ſpẽlius eſt primũ, q̃ ſcđm, de off. deleg. ſtuduiſti. ſed de hoc dic vt j. de reſcrip. ſi pp. vbi hãc gl. poſuit Archi. in fi. capituli. nec in titulo pr̃imoniali, ad quẽ ordinatus eſt clericus. ad hoc de præb. tuis, & quod ibi no. ſecus, ſi reciperetur in cã. hñs pr̃imoniũ pro præbẽ. ṡ. de ſymo. tua. Itẽ nec locum hẽt in bñficijs cõmendatis ſm̃ eum, quia qui cõmendã conceſſit, purgauit vacationis ꝫ. lapſus tpis impedimentũ, cum ex cã differatur electio. 28. di. de Syracuſanæ. imo & ſi ẽps aſſignet illud bñficium cõmendatũ, non habebit hic indulgentia locum, quaſi non vacaſſet bñficiũ. idẽ no. de elec. nemo deinceps, li. 6. in gl. quid ſi. Item non hẽt locum, ſi depoſita reſtituit ẽps, ſup quo vide quod no. de reſcrip. q̃uis, lib. 6. qđ intelligit Vinc. quãdiu nõ inuenit locũ occupatũ ipſe reſtitutus, alias oportebat eũ expectare lapſum biẽnij. Si vero de nouo aſſumeretur ad locũ iure repetitionis vel reductionis, tunc locus eſt indulgentiæ. an in beneficijs exẽptis locũ habeat, dicã in præ. decre. ſi pp. [Fructus] non dixit bñficia. & vide quod no. de reſcrip. ſi pp. [Biẽmo] cõputabitur† a principio vacationis cuiuſq; bñficij, ſm̃ Vinc. Dic ponderanda in hoc verba priuilegiorũ, vt no. de reſcri. ſi pp. li. 6. (Retinere) vt dicebat Vin. Abb. & Hoſt. hic, hæc indulgentia nõ impedit collationem bñficij, qđ cõferendũ eſt cum aliquo emolumẽto, qđ dic vt j. de of. or. pñti. §. porro, li. 6. & in cẽ. Io. ſuſcepti. nec putat Vin. ꝙ iſta indulgentia impediat annexionẽ illã, de quã ṡ. de ꝑb. expoſuiſti licet tñ fiat annexio, priuilegiatus habebit fructus ſuo tpe, qa intelligitur ꝑueniſſe, ṡ. de ſo. cõ. eõ poſuiſti (In hoc caſu) ſ. vbi ſine grani p̃iudicio alicuius priuati pot fieri interpretatio, alias ꝫ. C. ſi ꝫ ius, vel vti. publ. quoties, de priuil. paſtoralis, vbi de hoc. vel (in hoc caſu.) ſ. cũ agit de interpretatione priuilegij, vel indulgẽtiæ. ṡ. e. olim, cũ ſi. & per† hoc dicas idẽ in priuilegio huius ſtudij, quo hic ſtudẽtes fructus beneficiorũ ſuorũ pcipere pñt. vel dic ſm̃ Hoſt. vt ṡ. de priui. qa circa. (Bñficia maiora) vt dignitates, & perſonatus. qđ alij non admittunt, cũ diu vacare non debeant, & ſic maiora vocat pinguiora. Inn. dicit Hoſt. ꝙ hæc interpretatio eſt ꝫ declarationem papę. nec ob. qđ de vacatione dr̃, per ea, q̃ dixi ſup ver. retinere. (Continetur) ꝫ. ṡ. de præb. c. fi. ibi dixi. ¶ †Vlt. glo. arguit, ꝙ indefinite &c. allegat contrarium, ſortitur primũ. ¶ In † gl. 1. (ibi, ſupe.) & dr̃, ꝙ ad exhibẽdũ poterat agere ois cuius intereſt, non dẽt calũniari, alias is, cuius intereſt hr̃e libros meos, vt ꝑficeret, poſſet petere illos exhiberi. ¶ In 3. gl. (ibi ſeruitus) vide in pr̃e: c. qa circa, ſup vlt. gl. (& ibi, l. 3. in fi.) in ocñ rẽ pupilli datus vt [illegible] ſibi ſimpliciter datus (& in fi.) vide de cler. nõn reſider. cum dilectus, ſuper gl. 2. ¶ In gl. vl. (ibi, munere) de hoc plene j. de elec. vt circa, lib. 6. in gl. omnium.

S V M M A R I V M.

1 *Moderationis verbum diminutionẽ continet, non augmentum, & nu. 6.*
Moderamen in rebus adhibendum, & exempla, num. 6. accipitur etiam pro gubernatione ibid.
Dubitandi cauſa quæ fuerit hic.
2 *Eccleſiæ nomine intelligitur aliquando prælatus, & canonici.*
Clericorũ neceſſitatib. qđ ſupereſt, erogãdum in pias cauſas.
Fabrica tertia pars deputata, ſi non indiget eccleſia reparatione, ad vtilitatem eccleſiæ conuertenda.
3 *Epilogus, & ſuffragium gloſſ. nu. [illegible]*
Facultates inſpiciendæ, & ſecundum eas alimenta etiam danda, & numerus canonicorum inſtituendus, nu. 5. iunge glo.
5 *Additio gloſſarum.*
Canonicorum numerus a quo diminui poſſit. §. 1.
Inferior poteſt intromittere ſe, vbi quod fuit a papa petitum.
6 *Contrariorum non eſt perpetuo eadem diſciplina, in fine.*

C A P V T XXXIII.

1 Tranſmiſſæ. C. † Verbum moderationis diminutionem continet, non augmentum. Comminis diuiſ. ſecunda ibi, Quo circa [Facultates] & hoc propter diminutionem ipſarum ſic eſt interpretandum, ne ſit ſurreptitium. Si enim diminutæ non eſſent, & hoc papæ non expreſſiſſet, ipſe literas nõ dediſſet, ar. de cõſti. cum M. & c. pe. ſm̃ Inn. Plus placet Hoſt. quod ſolum ex verbo moderationis fuerit dubitatio [Mutilatione] i. diminutione. [Nõ ſint minutæ] nec inſufficientes[a] ſm̃ Ho. [Statu] rationabili. alias contra. de conſti. cum omnes, ad fin. [Eccleſię] forte† nomine eccleſię intendit prælatum, & canonicos. ṡ. e. cũ clerici. vel hoc dictum eſt, quia quicquid ſupereſt neceſſitatibus clericorum, erogandũ eſt in pias cauſas. 12. q. 1. quia. ſic tertiam deputatã fabricæ ſibi non reſeruabit eps, ſi eccleſia reparatione nõ indiget, ſed conuertet in vtilitatẽ eccleſiæ. 12. q. 2. nouis, in fi. arg. contra. 10. q. 3. vnio. Phy. & G. [Conuertẽtes] ex vi ſecũdi mãdati. Inn. [Duxerimus] ſeruauit ergo ſibi, vt dicã ſup gl. ¶ † Gl. 1. alle. 4. concor. & duo ſimilia. ¶ Gl. 3. aperit dubiu, arguit, & remit. ¶ Gl. 3. aperit dubium, inducens tria ſimilia, & arguit duo. & ad ſm̃ all. duo contraria, vbi remittit. ¶ Vltima gl. notat, & illud determinat. ¶ † In gl. 1. [ibi, in perſona] circa perſonã illius, a quo fuit alimẽta relicta, ſup quib. trãſigere vult, quæritur quarum ſit facultatum, cuius propoſiti, & cuius opinionis. ¶ In gl. pen. [ibi, ſi ſocietatem] hãc & ſe. 5 vide de iur. iur. veniẽs, ſuper. 1. gl. ¶ † In gl. 2. [ibi, reducẽdus] in caſu nõ tenet receptio ipſo iure. j. de ſta. re. c. vno. §. 1. li. 6. ¶ In gl. 3. [ibi, nõ poſſit] nõ ſequitur, ꝙ inferior hoc nõ poſſit, iõ, quia hoc petitũ fuit a papa. ad idẽ ṡ. de fi. pręſ. literas, ſed finis huius c. multũ facit. ſed dicit Vinc. & Hoſ. hoc fuiſſe, qa papa ſibi retinuit, alias ẽps cũ capitulo potuiſſet, ſic de iur. patro. cum dilectus, b vt lit. pen. eccleſia[b] 2. ¶ In gl. ex hoc [ibi, ſi libertus] & 6 moderanda † eſt mulcta, q̃ tolerari non poteſt a ꝯdemnato. C. de mo. mul. l. fi. ff. de of. præ. illicitas. §. fi. Item moderatæ expenſæ ſunt reſtituendæ. ṡ. de dolo. finẽ. & reſiſtẽdũ eſt cum moderamine. C. vnde vi. l. 1. G. interdum moderamen ſumitur pro gubernatione. 96. di. in ſcripturis, in fi. C. de iud. l. fi. & de ped. iudi. l. fi. C. mãd. in re mandata. [& ibi, forma] ex qua procedit hoc, qa contrariorum non eſt eadem diſciplina, de quo vide quod dixi ſuper regula, qui ſentit. de re. iur. lib. 6.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Nec inſufficientes. Iſte tex. videtur obſtare opi. Innoc. & Hoſt. quam ponit Io. And. in c. cum M. Ferra. de cõſti. in gl. no. hic Inn. qui volunt per augmentum reddituum ipſo iure rumpi numerũ canonicorum, quia hic papa non vult numerum rumpi.

b ¶ Eccleſia. Vide de conſti. cum acceſſiſſent, in prima gl. & ſuper illa Io. Andr.

¶ De regulis iuris. Rubrica.

S V M M A R I V M.

1 *De verborum ſignific. rubrica, & materia vbi tradatur.*
Regula Sexti vnde formata.
Regulæ verbum, quæ iura exprimant.
2 *Rubr. cõuentionis iura, quæ fuerit intẽtionis auctoris inſerere.*
3 *Ex rubricarum gloſſis quæ emolumenta afferat Io. And.*
Ex rubricarum cauſa quæ fuerit idem.

¶ De † ꝯtinuatione & materia huius rubricæ plene no. j. e. lib. 6. ſuper rubr. Multa generalia ſunt in hac cõpilatione, ex quib. eo. tit. lib. 6. formatæ ſunt regulæ, pro nũc vtar ſolum illis iuribus, quæ regulæ verbum exprimunt, ṡ. de elec. venerabilem, ver. eſt enim. de maioritate & obe. cum inferior, de arbi. dilecti, de re iudi. quãtis, de teſta. req ſiti, in prin. de don. inter vi. & vx. nuper, & in 6.

Digitized by Google

in 6. de procur. c. 1. de iud. c. vlt. in fi. & Cle. ne Romani.
3 §. ſane. In † hac aũt vltima rubrica, & ad quã ſuper prima remiſi, ſubmitto, ꝙ in hac rubricarum conuenientia meæ intentionis non fuit, oẽ, quod ad rubricã allegari poſſet, inſerere, ſed id ſolum, per quod decretalis in totum, vel in parte aliqua poſſet ſaltẽ excuſabiliter in titulo collocari. Et † addo, ꝙ oĩs canoniſta, qui ſtudens
3 has rubricarũ gloſſas ſine reuolutione memorabitur, ad quid gloſſa canon, qui præmittuntur, et ipſas decre. allegãt, ſcire poterit ſe inter bonos canoniſtas ex parte memoriæ numerandũ. Qua de cauſa & ad tale ſtudium excitandum aliquarum mẽte alias exprimẽdã ſtudioſe ſubticui. Nec omittã, ꝙ beatus Hieron. his gloſſis cãm dedit, quia cum pp decretalẽ, certificari, ipſius contemplatione ſuper titulo de ſepul. hanc formam tenuiſſem, id vtile ſtudentibus fore percipiens, ipſorum zelo a totius cõpilationis proſecutione, me cõtinere non potui.

S V M M A R I V M.

1 *Res omnis per quaſcunque cauſas naſcitur, per eaſdem diſſoluitur, caſibus exceptis, & quibus, & nu. 2. 3. & 4.*
2 *Epilogus ſuffragium & additio gloſſarum nu. 3. 4.*
Poſſeſſio quæ ſolo animo amittatur, & quæ animo, & corpore, circa fin.

CAP. PRIMVM.

1 **Omnis.** Pone † per decr. ꝭ. de ſponſ. præterea, ſm Gof. Abb. & Hoſt. Dixit et Hoſt. nõ ſolum hoc habere locum in carnalibus ſponſalibus, vt ibi, ſed etiam interdum in ſpiritualibus ſm id, quod legitur & no. de reg. ad apoſtolicã, de trãſla. c. 2. fallit in adoptione principis auctoritate facta, q̃ ſoluitur ſine principe per emancipationẽ. Sol. lex id cõcedit, ne plus poſſit adoptio, quã origo [Eaſdẽ] In ꝯriũ
2 agentes. Gof. ¶ † Prima gl. ponit exẽplum, & quatuor caſus exceptos, dat ſimile, ꝯ quod allegat contrarium, &
3 ſoluit. ¶ † In gl. 1. [ibi, nihil tam naturale.] ſequitur, eſt quam eo genere quodq; diſſoluere, quo colligatum eſt. [& ibi, ſicut in initio] a principio voluntarium eſt obligationẽ contrahere, diſſoluere autẽ non licet ſine conſenſu aduerſarij. [& ibi. §. in amittenda] ibi dr̃, ꝙ licet poſſeſ
4 ſio nõ acquiratur ſolo aĩo, tñ perditur ſolo aĩo. ¶ † In gl. 1. [ibi, contractus] ſicut patet in ſtipulatione, q̃ verbis contrahitur, & verbis tollitur, in venditione, & locatione, & alijs ſimilibus cõtractibus, qui ſicut conſenſu contrahuntur, ſic re integra ꝯrio diſſenſu diſſoluuntur. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus. ver. idem dicemus, & l. ab emptione, & in l. alle. in gl. alter vero ſolus per ſuum diſſenſum tollere non põt obligationẽ ſemel cõtractã. C. de acti. & ob. ſicut. ſed ſi ad traditionem rei proceſſum ſit, non ſolum nouus conſenſus contrarius requiritur, ſed & ꝯria traditio. i. retraditio, vt in pra. l. ab emptione. [& ibi, licite] ꝭ. de renun. tua. & patet rõ. ꝭ. de ſpon. du. c. ſi. & idẽ in ſpñali quo ad caſum, de reguł. ſtatuimus, de trãſla. c. 2. & idem in omni voto, per quod quis ſe obligat, ſed p diſſenſum obligatio illa non tollitur. ꝭ. de voto, licet, & c. magnæ. Itẽ fallit hoc in quibuſdam caſib. quibus quis põt ligare, & non ſoluere, & econuerſo, de quibus ꝭ. de ma. & obe. cũ inferior. Hoſt. fallit hoc ẽt ſm eum in reconciliatione, & abſolutione excõicationis, ſm q̃ op. no. de ſen. ex. cũ deſideres [& ibi, baptiſmo] & eſt rõ, qa in his, ex ſuis lib. contrarius actus congrue interuenire nõ põt, ſicut & virginitas ſemel amiſſa nõ recuperatur. 32. q. 5. ſi Paulus. ſic & in oĩbus, in quib. character ſpiritualis, vel corporalis imprimitur. Hoſtien. [& ibi, acceptilationem] quæ eſt ciuilis liberatio. [& ibi, ſed non naturalis] quia facta ſuper contractu, qui eſt iuris gentiũ [& ibi, pactæ conuentionis.] i. vi pacti. [& ibi, in prin.] Item
a confuſione. ff. de fideiuſſ. l. hæres.ª Hoſ. (& in fi.) idem dixerunt. T. Gof. Phil. ſed tu dic ſcd̃m Hoſt. ꝙ omnis poſ-
ſeſſio ſolo animo perditur, ſi incipias ab animo, vt in §. in amittenda, ſi incipias a corpore, vtrũque requiritur, vt in l. quemadmodum, Cũ ergo nunquã acquiratur niſi corpore, & animo, vt in l. poſſideri. 1. reſpon. Solo vero animo pdatur interdũ, vt in §. in amittenda, reſtat, ꝙ facilius perditur, quam acquiratur. Idem in peculio, ꝙ facilius amittitur, quam conſtituatur. ff. de pec. non ſtatim, & ꝭ. de preb. dudum, li. 6. ibi de hoc in gl. p. n.

ADDITIO.

a ¶ Hæres. ibi vide in pluribus. §. illius. l. maxime, in §. ſi quod intelligitur, vt ibi no. Bar. & in l. Vranius, eo. tit.

S V M M A R I V M.

1 *Dubia in meliorem partem interpretanda, & quæ Coniecturis in incertis locus, non in certis, in fi.*
2 *Epilogus, & additio gloſſ. nu. 3.*

CAPVT II.

1 **Eſtote.** Pone † per decr. de ſimo. & ſi quæſtiones (Miſericordes) Luc. 6. (Ea facta publica, in quibus peccatum notari poteſt, vel indifferentia. Ho. (Interpretemur) 11. q. 3. abſit, vbi de hoc cõtra. de cleri. non reſi. c. 1. de electio. ſi ſus. ibi ſoluitur. Dixit Vinc. hic, ꝙ in illis vehementior præſumptio eſt pro parte auſtera, quam pro benigna, & eodem mõ ſoluit. de pe. di. 6. baptizatus, alias eſt ver. ſub c. nullus. concor. ad regulam. ff. de reg. iur. ſemper in dubijs, & inde ſumpta eſt ſcd̃m eũ (Scriptũ) Mat. 7. D. [De quibus] ex quo ſunt publica, aĺs cõtra. 6. q. 1. ſi tñ, & c. placuit, & de hoc ꝭ. de of. or. ſi ſacerdos. Ho. [Iudicare.] collige hoc, ꝙ in incertis nõ in certis locus eſt cõiecturis
2 ff. de ver. ob. ꝯtinuus. ¶ † Gl. 2. ponit duas lecturas. ¶ In
3 gl. 2. [ibi, quo.] vide in præ. c. abbate, ſup gl. ſic ſũt. ¶ † In gl. 1. in fi.] & ſunt hæc verba Bedæ exponentis auth. euange. Ho. ¶ In gl. vlt.] T. & ff. de ver. ſig. l. presbiterũ. Gof.

S V M M A R I V M.

1 *Scandalum naſci vtilius permittitur, quam veritas relinquatur iuncto contextu.*

CAPVT III.

Qui ſcandalizauerit. Matth. 18. & po. p decr. de vo. & vo-
1 re. magne. ¶ [vtilius] gl. Bedæ. & hic fac punctũ, ut ponatur aduerbialiter. ¶ Glo. 2. tractat de duplici veritate. ¶ In gl. 2. [ibi ſane] & p Io. 44. di. commeſſationes de hoc de renũ. niſi cũ pridẽ. §. p graui. & ideo ꝙ ibi dixi ſup gl. qui Greg. quæ huic eſt ꝯria in ueritate uitæ.

S V M M A R I V M.

1 *Neceſſitas facit licitum, quod alias eſt illicitum, & exempla & nu. 2. & 3.*
Frangere ieiunium aliud eſt, quam ſoluere, in fi.
2 *Suffragium, & additio gloſ. nu. 3.*
Peccatum non eſt, quod non eſt voluntarium.

CAP. IIII.

1 **Quod non eſt.** In † ſuperſcriptione (ibi, Marcum) 2. cap. ibi, nunquam legiſti, quid fecerit Dauid, quando neceſſitatem habuit, & eſurijt. G. ſe de. quod non eſt &c. & eodem uer. Luc. 6. A. Matth. 12. & hiſtor. habetur 1. Re. 21. (Licitum) ut fœminas pro alijs agere, ff. de procur. fœminæ, alias fœminas, ubi fœmina agit pro parentibus morbo, uel ætate impeditis, ſi nõ habent alium, per quem agat. Item demandare iuriſdi. prius, quam proconſul ingrediatur prouinciam, non licet, ſi tamen in uia moratur, demandare poteſt. ff. de of-
a fic. proconſulis, aliquando.ª La. (Præceptum) Exo. 20. (Pugnat) 1. Machab. ult. & tamen prius decreuerant ſabbate. 2. Machab. 8. (Fregerit) frangere aliud eſt, quam
2 ſoluere, ut dixi de obſer. ieiunij. ſuper rubrica. ¶ † In prima gl. (ibi, cũ in eadẽ naui, in fi.) Cibaria in naui in cõ-
3 mune conferuntur. ¶ † In gl. 1. (ibi, panes) qui fiebãt de ſimilagine. i. de flore farinæ, 1. q. 1. per Eſaia, in prin. vbi de hoc

de hoc: nec de eis licebat familiã paſcere, vt no. 10. q. 1. ↄſuetudinẽ. [& ibi, ꝓpoſitionis.] Reg. 21. [& ibi, itaq;] alias incipit, ſi ergo, de con. di. 2. trib. al's incipit, tanta. ¶ [In gl. vlt. in fi.] & ſic patet, ꝙ neceſſitas in aliquib. & qñque a peccato excuſat, & merito, quia neceſſitas eſt ↄtria voluntati ſpontaneę. ff. quod metus cã. l. 1. peccatum aũt ſm B. Aug. ideo voluntariũ, quod ſi non eſt voluntariũ, nõ eſt peccatũ. 15. q. 1. §. 1. & c. illa. La. & Hoſ.

ADDITIO.

¶ *Aliquando.* Vide de confir. vti. vel inut. c. cum dilecta, in gl. ſi ergo, & ſuper illa Io. Andr.

SVMMARIVM.

1 *Subſiſtere quod non poſſit, & nu. 2. & 3.*
2 *Suffragium, & additio gloſſarum, nu. 3.*
In dominorum, & prælatorum perceptione a ſubditis, cuius non eſt memoria, quæ ſit attendenda.
Pro ſubditis in dubio iudicandum.

CAPVT V.

Quod latenter.

De † reſtit. ſpol. olim. 1. [Per vim.] ſ. qd᷑ metus cã, ad audiẽtiam. [Illicite] de ſymo. q aliũ. ¶ † In gl. 1. [ibi, l. 1. circa principiũ] qd᷑ vi aut clã factũ eſt, reſtituit in ſtatũ priſtinũ. debuit. n. faciens ius ſuum tueri, non iniuriam cõmittere. ¶ † In gl. 1. [ibi, a ſubdito.] & ſi allegant dñi, vel prælati ſe pcepiſſe prædicta a tpe, cuius nõ eſt memoria, attendẽdũ eſt, an gratis, pacifice & quiete hoc pceperint, & habuerint, & tunc videtur pro illis ſententiandum. ſ. tit. 1. ſuper quibuſdã. an vero clã, violenter, & illicite, & tunc ſententietur ↄ illos, vt hic cum ſi. & iura pro & ↄ inuenies. ſ. de cenſi. peruenit. in dubio vr᷑ iudicandũ pro ſubditis, quaſi pſumantur inuiti hoc pſtitiſſe. ff. de proba. cũ de indebito. §. ſin vero ab initio. ff. de don. filius. Nã & ſi pignora capiantur, vel redimantur, vel ſubditi probabiliter timeant, & vexationẽ ſuã redimant, p talẽ pſtationẽ ius non acquiritur, vt hic ĩ. eo. q ex timore. C. qd᷑ me. cã. l. pe. de reſt. ſpo. olim. 3. ar. pro dñis. de don. c. 1. de teſta. cñ in officijs. pro & ↄ. 14. q. 1. ſane. Hoſtiẽ. ¶ In gl. 3. [ibi, reuocantur] interdũ ipſo iure nõ tenent.

SVMMARIVM.

1 *A quæſtionib. in ipſo cauſæ initio non eſt inchoandũ, excipiuntur caſus, & n. 2. & 3. in quib. perſonis habeant locum, & quando, nu. . & 4.*
Earum modus quis, ibid.
Quæſtio ſiue tormentum quid.
Ad ipſam qualiter procedi poſſit, num. 5.
In quibus cauſis, num. 6.
Qui torqueri poſſint, nu. 7. & contra quos, ibid.
Quæſtionis effectus, nu. 8.
Quoties haberi poſſint, num. 9.
Ad eam quæ ſint indicia ſufficientia, nu. 5.
Ieiunia ſunt tormenta, nu. .
Suſpitionem, et præſumptionẽ quę faciant, vt ſit locus torturę.
7 *Liber, & ſtatuliber adæquantur, vltra medium.*
Vniuerſitatis ſeruus, non eſt ſingulorum, ad fin.
Prope eſſe idem, quod in loco. verſic dicunt autem.
Videre locum, atque in eo eſſe comparantur, ibid.

CAPVT VI.

Cum in contemplatione.

Po. per † dec. de depo. grauis. [inchoandũ] fallit in caſib. no. 12. q. 2. qõnẽ. ¶ † Gl. 1. ſignat ↄtrium, & ibi, remit. ¶ In 1. gl. [ibi, l. 1.] vide de confeſ. c. fin. ſup. 1. gl. [& ibi, milites] ẽt in publicis criminib. iudex non incipit a tormentis. ſed ẽt ſi per indicia ſit procedendũ, id faciet, ſi perſonarum conditio patiatur. ¶ In gl. 1. [ibi, pcedẽte] & de libero hoie. ff. de qõ. ex libero. Hoſt. (& in fi.) & ibi no. an clerici ꝓ teſtimonio debeant torqueri. & de tormentis actoris rei, & teſtiũ no. 15. q. 6. in ſumma. ꝙ aũt clerici torqueri poſſint, ſic ꝓbat᷑, nã accuſatores epõrũ & teſtes torquent᷑. 2. q. 1. in primis, & pr̨. c. illi q, vbi de hoc. ergo clerici, quia laici nõ admittuntur ↄ epos. 2. q. 7. ipſi teſtes. Sed ↄ, liber hõ nõ torquetur niſi ſuſpectus. ff. de q. ex libero. at null' ſuſpectus ad accuſandũ admittitur. 3. q. 5. accuſatorib. & c. ſeq. & q. 8. c. 1. & patet de accuſat. repellãtur, & cũ P. ergo nullus torquẽdus eſt admittendus. Solut. hoc verũ niſi in exceptis, vel qñ accuſatus cõfiſus innocẽtiæ ſuæ talẽ gratis admittit, arg. de reſti. ſpo. c. 1. de hæret. ex iniuncto, ad fi. Alij dñt nullũ clericũ torquẽdũ, licet poſſit ꝓ crimine verberari. 45. di. cũ beatus. Leuiter tñ ita ꝙ nõ in ſanguinis vindictã, ne cle. vel mo. ſniam, de rapto. in archiepãtu, & c. prius inducta ſm iſtos intelligãtur de laicis accuſatoribus, & in criminib. exceptis ſm Inn. dicit Hoſt. ꝙ adhuc remaner abſurditas. Epſ. n. non põt accuſari niſi in eccleſiaſtico foro, qa nec clericus alius, qd᷑ patet de iu. at ſi clerici. ergo ſm hoc in foro eccleſiaſtico locus eſt qõni, qd᷑ verũ putat non ſolũ de laicis, ſed ẽt de clericis vilib. & ſuſpectis, dũmodo fiat ex cã, & qõ ſit qõ moderata, de cri. fal. ad audientiam, de rap. in archiepiſcopatu. & eſt hoc verũ non ſolum, cum de crimine quæritur, ſed & ſi de pecunia agatur. & de hoc ſ. de depo. c. 1. in gl. pe. vbi ẽt poſui op. Abbatis dicẽtis nũquã reperiri torqueri clericos, niſi ſint infames, & talis erat ille, vt ibi dicit. Et qd᷑ prædixi quæſtionem eſſe debere moderatã, declarabat Hug. dicens, ꝙ in eccleſiaſtico foro non debent fieri tormenta, quæ qñque fiunt in ſæculari, cum. ſ. ſubijcitur eculeis, vngulis, fidiculis, & huiõi ſeuerioribus, ſed virgis, & ſeuticis, quas ſcorezatas vocamus, ſubijci poterunt. 23. q. 5. c. 1. ad fin. vnde dicit lex, ꝙ talis ſit modus qõnis, quæ tortũ ſeruet incolumem innocentiæ, vel
4 ſupplicio. ff. de qõ. qõnis modũ. ¶ Hac de † cã videamus de qõnib. per modũ ſummæ. Primo quid tormentũ. Secundo qñ, & qualiter ad qõnes, vel tormenta procedi poſſit. Tertio in quib. cãis. Quarto qui homines poſſint qõnari, vel torqueri, & ↄ quos. Quinto qs ſit effectus qõnis habitæ per tormẽta. Sexto quoties haberi poſſit qõ, vel tortura. Qõ eſt veritatis inquiſitio per tormẽta. ſup. de depo. c. 1. de accuſa. ſi conſtiterit. apertius ff. de iniur. itẽ apud Labeonẽ. §. qõnẽ. ff. ad Sill. l. 1. §. qõnẽ. Nuda. n. interrogatio, vel leuis territio ad hoc edictũ non pertinet, vt ibi, tormẽtũ aũt dr᷑ dolor corporis, & mala manſio. vnde & ieiunia ſunt tormenta, vt no. in Clem. de hæret. c. 1. Eſt ergo tormẽtũ torquens mentẽ, dictum a
5 torqueo torques. Circa † ſm ſciendũ, ꝙ a qõnib. nõ eſt inchoandũ, vt hic & in ↄcor. ſed duo requiruntur, vt homines torqueri põt. Primũ, ꝙ alijs probationib. veritas nõ poſſit hri. Sunt. n. qõnes in ſubſidium introductæ. 5. q. 5. illi qui. C. de qõ. l. quoti. ff. e. l. diuus. 2m, ꝙ indicia ſup illo facto præcedãt. ff. de qõ. l. 1. & l. ſed ſi vnius. §. in ea cã, & C. e. l. milites. & qd᷑ dixi indicia, gloſſator hic, & Io. dixit præſumptionẽ. 15. q. 6. in ſum. & in c. 1. ea. q. iõ nõ ſit qõ, quia nõ præceſſerãt indicia, ſed iudicis examinationi relinquitur, quæ indicia ſint ſufficientia, cum iure ſcripto id determinari, vel certa doctrina dari non poſſit. ſic ĩ. de reſcrip. ſtatutum. §. aſſeſſorem, de ele. cupiẽtes, poſt prin. li. 6. ff. de teſt. l. 3. Non enim dici põt, ꝙ id, quod facit ſemiplenam probationẽ, ſit indicium in hoc caſu, vnde et ſi dicatur, ꝙ vnus ſolus teſtis in criminibus non faciat ſemiplenã, iuxta no. ff. de excu. tu. l. 2. faciet tñ competens indicium ſecũdum Azo. in ſum. eo. ti. quod intelligo, dumõ aliæ circunſtantiæ non reſiſtant, et ſic ẽt ſoluitur ff. de qõ. l. maritus. nã ibi non fuit qõ reprobata, quia vnus teſtis non faceret indicium, ſed quia ancilla in pecuniaria cã non debebat ẽt indicijs in dñm torqueri, vt ibi etiam no. in gl. penult. & patet C. e. l. 1. niſi vbi de facto ſuo ageretur, vt quia diceretur per ipſum depoſitum, vel commodatum, eodem titu. l. interrogari. Attendet ergo iudex illa, quæ ſuſpitionem,

nem, & præſumptionem faciunt, vt famã, inimicitias,
minas, fugam, & his ſi. Ex quib. per ſe colligat, an locus
a ſit torturæ. [a] Tortura vero dẽt eſſe moderata, vt ſ̃. dixi,
nõ quantũ poſtulat accuſator, ff. e. de minore. §. tormẽ-
b ta, & dẽt prius fieri de ſuſpectiſſimo, [b] vel timidiſſimo, a
quo melius & facilius veritas credat̃ eruẽda. ff. e. l. 1. §. 1.
& l. vnius. 1. rñ. & nõ dẽt qõ fieri an Titius ɔmiſerit. ſed
quis cõmiſerit, ne plus videatur ſuggerẽs, q̃ q̃rens. ff. e.
6 l. 1. §. qui qõnẽ. ¶ De tertio † dicẽdũ, & in crialibus, &
ciuilib. locus eſt qõni. vt in pręiuribus, de accu. ſi ɔſtite-
rit, de depo. c. 1. & in Cle. de hære. c. 1. ff. de qõ. l. diuus.
C. e. l. 3. & l. cũ falſum, & l. hęc, qđ placet. ¶ De † quar-
7 to dñt legiſtæ apertius q̃ Azo in ſum. ꝙ tres ſunt hoium
condões. Nã ſunt liberi, ſtatuliberi & ſerui. De liberis
dic, ꝙ aut ſunt in militia, vel dignitate ɔſtituti, & 2. nõ
torquẽtur. C. de qõ. milites, & l. diuo. facit 45. d. cũ bea
tus. p hoc dñt qdã idẽ in clerico, cũ miles cęleſtis ſit. ſ̃.
de cle. ægro. c. 1. cũ ɔcor. Alij ſpãliter id putant de preſ-
bytero per l. presbyteri, C. de epi. & cle. canonizata. 5.
q. 6. & facit qđ no. in præ. c. illi qui. 5. q. 5. Sed Hug. dicit
ẽt presbyterũ ſuſpectũ torqueri, & l. illa loquatur de nõ
ſuſpecto, vel corã iudice laico. cũ. n. ſacerdos fortius a-
lio peccet in cęlando dicendo, vel in publicando celan
do. ſ̃. de exceſ. prel. q̃ ſit graue. 3. q. 8. ſacerdos. ergo pri
uilegiũ in hoc perdet. de hoc dixi in prin. huius glo. Qđ
dixi in militia, vel dignitate ɔſtitutos non torqueri, fal-
lit in certis criminibus, vt læſæ ma. proditionis, & ſi. vbi
ẽt minor ætas nõ iuuat. ff. de re. mi. de ſertorẽ. §. is qui.
& l. proditores. ff. de qõ. de minore, in prin. & l. ex libe-
ro. Torquetur ẽt decurio, ſi decurionatus tpe quæritur,
de fid. iuſtr. prius per eũ confecti. C. de falſ. ſi quis decu-
rio. Aut nõ ſunt tales, & tũc diſtinguitur, quia aut petĩ-
tur torqueri in ſeipſos, aut in alios, ſi in ſeipſos, in ciuili-
bus cauſis nõ pñt. In crialib. pñt interuenientib. his duo
bus, de quib. ſ̃. mẽbro ſecundo. C. e. l. 3. & l. milites. 2. re
ſpon. Si vero petitur in alios vt teſtis torqueri, aut eſt vi-
lis perſona, & tũc in criminali, vel ciuili non recipitur
niſi cũ tormẽtis. 2. q. 1. in primis, in ſi. & 4. q. 3. ſi ex rei,
quæ eſt lex. ff. de teſti. ob carmẽ. §. 2. ꝙ t̃m quoſdã ſolũ
in ſubſidiũ, in auth. de teſti. §. 1. aut nõ eſt vilis, & tunc
torquetur, ſi duo interueniant, qđ vacillet, facit ſ̃. de pę-
nis, ſuper his, & qđ interfuerit facto. ff. e. ex libero, & le.
vnius. §. 1. & 2. & facit de teſti. cog. ſup eo, & ꝙ ſit ma-
ior 14. vt pręl. ex libero. §. 1. & l. de minore. 1. rñ. & hęc
vera, niſi alia conſideratione impediatur qõ, vt quia ini
micus vel liber homo bona fide ſeruiens, ad hoc ſ̃. de
accuſat. cum oporteat. ff. e. l. 1. §. propterea, alias præte-
rea, & §. idẽ eſt in libero. Et licet prædixerim impuberẽ
non torqueri, terreri tamen poteſt, & ferula veritas ab
eo elici, vt ibi, & ff. ad Silla. l. 1. §. impubes, & l. excipiũ-
tur. Nõ torquẽtur ẽt ſenes ætatis decrepitæ. co. tit. l. 3.
§. ignoſcit, nec mulier, dũ prægnans eſt. ff. de pęnis, præ-
gnantis. de ſecunda conditione. ſ. ſtatuliberorũ, idẽ qđ
de liberis dicendũ eſt. ff. e. ſtatuliber. De ſeruis ſciẽdũ,
ꝙ aut ſeruus petitur torqueri ɔ̃ extraneum, qui nec eſt,
nec fuit dñs, aut contra dominum præſentem, vel præ-
teritum. primo caſu torquetur præcedentibus indicijs,
& in ſubſidium, vt p̃dixi. ſecundo caſu refert an ſeruus
interrogetur de facto cõi dñi, & ſerui, & tunc torqueri
poteſt. C. de ſer. fu. l. quicũque. §. ſi. & de edi. edic. l. quę-
ro. §. ſi. & ff. e. l. 1. 4. q. 3. ſerui riſio, & verſ. item ſeruũ ne
que. aut interrogatur de facto extranei. & tunc diſtin-
gue, aut dubitatur de dñio, & rõne dubij poterit. C. e.
cum falſum, & C. de rei ven. cum ſuper, aut certum eſt,
quod eſt vel fuit dñs, & tunc ſi cauſa eſt pecuniaria, non
torquetur. C. e. l. 1. in ſi. Si criminalis, nec tunc regulari-
ter fallit in caſibus, qui habẽtur & no. C. e. l. 1. ſ. in crine
adulterij, fraudati cẽſus, læſę maieſt. principis, reipubli-
cę, vel illorũ, qui ad latus principis militant, vel ſi con-
iux cõiugem, vel ſocius ſocium occidiſſe dicatur, quod

de dũo dixi, intelligas de ſingulari. Seruus enim vniuer
ſitatis, vel corporis ɔ ſingulos de vniuerſitate, vel cor-
pore torquetur, quia non ſingularium, ſed corporis ſer-
uus eſt, ff. e. l. 1. §. ſeruum. 1. ſicut de liberto dr̃. 12. q. 2. ſi
manumittitur. Itẽ quæ dixi, intelligas de ſeruo, qui tpe
accuſationis meus erat, vel prius fuerat, ſecus, ſi poſt ac
cuſationem meus ſeruus effectus ſit. ff. e. l. 1. §. ſed cũ ad
hoc, ſ̃. de teſti. licet ex quadam, ibi, Ante litẽ moti, &c.
8 ¶ De † quinto. ſ. de qõnis effectu. i. vtrum valeat confeſ
ſio qõnib. vel tormẽtis, diſtingue, an perſeueret, vel nõ,
ſcđo caſu non valet. ff. e. l. 1. §. diuus. & facit 15. q. 6. c. 1.
31. q. 2. Lotharius, in ſi. cum concor. Primo caſu ſi ɔ̃ ſeip
ſum confitetur, ſibi præiudicat. ſi ɔ̃ alium, eſt inſpicien-
dum an perſona talis fuerit, quæ potuerit, vel nõ potue-
rit ſuſtinere tormẽta. ff. e. l. 1. §. q. Vt. n. ibi dr̃, ſunt qdã,
qui tormenta contẽnunt, vt erui ab eis veritas nõ poſſit
per illa. Alij ita ſunt impatientes eorum, vt potius mẽ-
tiantur, q̃ illa pati velint, & non ſolũ ſe, ſed alios crimi-
nentur. Ad idẽ ff. de ędi. edic. l. q̃ro, ad ſi. Dñt aũt quidã,
ꝙ perſeuerare tunc dr̃, qñ non territus tormentis, ex-
tra tormentorum locũ illa nõ videns perſeuerat. alias,
ſi prope tormẽta, vel illa videns perſeueraret, in tormẽ
tis videretur id fieri, ar. ff. de incen. ruin. nau. l. 1. §. ſi ex
incendio, hoc tñ ſcias, ꝙ quantumcunq; perſeueret, ẽt ſi
dãnetur, ſi poſtea de innocẽtia appareret, liberat a prin
cipe, vt præ. §. ſi quis vltro. facit ſ̃. de pur. vul. c. 2. ¶ Cir
9 ca † textum vẽ, ꝙ ſemel tortus iterum poſſit torqueri. ff.
de qo. l. repeti, & in auth. vt iu. ſine quo. ſuf. vbi di. & nõ
prius quieſcant, &c. In contrarium e. ti. l. vnius, in prin.
Item ſufficit ſemel fieri. ff. de vet. ſi. l. boues. §. 1. & de p̃-
ben. non põt. §. 1. lib. 6. cum ſuis concor. & quia ſic eſt in
teſte. ff. de teſti. l. produci. 4. q. 3. §. item in criminali, in
prin. & ſ̃. de accuſa. cum P. Odof. repetitionem tormen
torum fieri poſſe, ſi noua emergebant indicia, vt q̃a tor-
tus dixit ſe ſolum fuiſſe, & apparet mõ contrarium, vel
his ſimilia. Alij ſimpliciter dñt propter oẽm nouã con-
iecturam, procedat ex ipſius dicto, vel non, quæſtionem
repeti poſſe. arg. d. l. vnius. §. 1. & ff. de damn. infect. qui
bona. §. ſi quis ſtipulaturus.

ADDITIONES.

a ¶ Torturæ. Eſt arbitrariũ ergo, an & quando ſit torquendus. Bar.
tamen plura certa ponit indicia, propter quæ poteſt quis torque
ri, & quid de indicijs vniuerſalib. an ſufficiant, & plura alia in ma
teria vide per ipſum in l. ſi ſine, ff. de quæſtio. & de fama vide gl.
no. in auth. hodie, C. de diuor.
b ¶ Suſpectiſſimo. Iſta ſunt diuerſa, & l. vnica hic all. dicit, ꝙ a debi
lion, & ſic timidiſſimo debet incipi. l. 1. §. 1. dicit a ſuſpectiſſimo,
dic vt ibi no. Bar. primo enim a ſuſpectiſſimo, omnib. partibus a
timidiori.

SVMMARIVM.

1 *In ſacratis Deo rebus, & epiſcopis quicquid iniuſte agitur pro*
ſacr. legio reputatur, & quæ ſit pęna, iuncto contextu, & quę
ſint res huiuſmodi, nu. 2.
Sacrilegium large hic ſumitur.
2 *Additio gloſſarum.*

CAP. VII.

1 Quæ multotiens. [Epis] talis † com-
mitit, vel peccat in
Deum, quę ſcãdali-
zat. 23. di. nulla, & c. ille. & locus eſt pęnæ, de qua 17. q.
4. ſi q̃s deinceps [Sacrilegio] large T. & ɔcor. ſ̃. ti. proxi-
2 ca. Phy. ¶ In † gl. 2. [ibi, hõ eccleſiaſticus] vt clericus, vel
ſecularis, vt ſeru⁹ ecclæ, 12. q. 2. ecclarũ. C. de epi. & cle.
l. 2. ¶ In gl. vl. in ſi.] & ff. de iuſt. & iur. l. 1. §. ius publicũ.

SVMMARIVM.

1 *Præceptum facere non dicitur, qui timore facit, & id intellegi*
tur duob. modis, nu. 2. & 3. §. 1. alter capitur, nu. 1. in prin.
2 *Suffragium gloſſarum.*
Coacte quod ſit, excuſatur, diſtinguitur. n. 3. §. 1.
3 *Additio gloſſarum.*
Timor duplex, & vtro ſeruiendum domino.

CAP.

CAPVT VIII.

1 **Qui ex timore.** Po. per decte. de baptiſmo, maiores [Facit † preceptum] communiter intelligitur, ideſt paret precepto, poteſt intelligi, ideſt precipit. iuriſdictionalis enim actus ex timore factus nullus eſt interdum, vt patet ī. de his, quæ vi, metus ve
2 cauſa fi. c. vno. lib. 6. ff. de iudic. l. 2. ¶ † In gl. 2. [ibi, ſi libertus] ſi filius patroni accuſat libertum voluntarie, pdit bonorum poſſeſſionem, ſi coactus, non. [& ibi, qui erat hæres] tenetur de culpa, qui ſpōte diſtrahit Secus,
3 ſi neceſſitate, vt de mandato prætoris. ¶ In † glo. 1. ibi charitatem] vnde dicitur, Seruite domino in timore. T. & qui timet Deum, faciet bona. Eccl. 15. A. Hoſt. [& in fi.] vide quod no. de præb. cum qui. 2. reſpon. lib. 6. ¶ In glo. 2. [ibi, non ſit imputandum] dicit Hoſt. ꝙ licet excuſetur a tanto, non tamen a toto, per ea quæ leguntur. ī. quod me. cauſa, ſacris. hoc crederem, quando coactus a priuato, dictum gl. quando coactus eſt a iudice. [et in fi.] de hoc ī. de teſti. veniens. 2. in vlt. gl.

SVMMARIVM.

1 *Flere peccator, & Eccleſia debent*

CAPVT IX.

Defleat. [Peccator] & eccleſia, de pe. di. 1. fleat. & 50. di. in capite. [Offendens] ad idē Iac. 2. ¶ Gloſ. 1. quadrupliciter legit capitulum, & dat vnum ſimile. ¶ In gl. 1. [ibi, dolendū] alias eſt ver. ſub c. 1. & ibi, de hoc [& ibi, apoſtolus] 1. ad Chorin. 13.

SVMMARIVM.

1 *Paſtoris excuſatio non poteſt eſſe, ſi lupus oues comedit, & ipſe neſciat, iuncto contextu, & nu. 2. & 3. tenetur de periculo ibidem.*
Prelatorum, maxime epiſcoporum nomina multa, & que.
2 *Diaboli nomina diuerſa.*
3 *Suffragium & additio gloſ. nu. 4.*
Dolum qui allegat probat, excipitur, niſi ratione officij quis teneretur de eo, in quo dolus dicitur commiſſus, iunge gl.

CAPVT X.

1 **Quamuis.** Po. per † decre. de ſta. re. c. 2, que. §. ſi vero [Paſtoris.] i. prelati. ſup. de elec. ne pro defectu, in princ. vbi no. Hoſt. per verſus multa nomina prælatorum, maxime epiſcoporum. Et ſunt ij. Dux, de æta. & quali. cum ſit. Doctor. 1. q. 7. conuenientib. Preco. 43. di. ſit rector. Paſto. vt hic. & ibi. Medicus. ī. de pæ. omnis. Gladiato. 17. q. 2. c. 1. Præfectus vigilum. 81. di. oportet. 84. di. nūciatum. & de hoc de offi. archi. preſ. c. 1. Miles. 23. q. 8. §. 1. Nutrix. ī. de pœni. Deus q. Agricultor. ī. de maio. & obe. ſolitæ, ver. potuiſſes. Corrector, de offi. or. licet. Iudex q. re, co. ti. per totum. Pater, de reſti. ſpo. conquerente. Speculum, Speculator, de elect. cum in cunctis. Officijs præſul præeſt, 8. q. 1. qui epiſcopatum. Sacratque, ī. de conſe. ec. per totū. Patronus. 10. q. 1. quia ſacerdotem. vide quod ſcripſi de re iudi. c. vlt. in gl. pen. lib. 6.
2 Redeo ad textum. [Si lupus] i. diabolus † cuius nomina diuerſa dixi ī. de ſum. Tri. c. 2. in fi. [Neſcit.] i. allegat ſe neſcire, vel proprie. Hier. ad Furiam. C. Detrimentū
3 pecoris paſtoris ignominia eſt. ¶ † In gl. [ibi, qui mercedē] qui pro cuſtodia rei recipit mercedē, tenetur de periculo, quod per cuſtodiam potuit euitari. [& ibi, l. vlti.] quæ incipit, non eſt. & vide ī. ti. 2. c. 3. ſuper gl. 1. tūc
4 enim. ¶ † In gl. 1. [ibi, apoſtoli] Actuū 20. [& ibi, di. 4.] ſ. 44. [& ibi, ecce cū honoris] 49. di. c. vl. in fi. Hoſt. [& ibi,
1 Cuſtodiam] alias generale ᵃ eſt, ꝙ qui dolū allegat &c. de prob. quoties. Vin. & ibi, l. vlt.] & pe. & ff. de eſtr. per totum. Hoſt. (et in fi.) adde, quod dixi ſecundum Hoſt. de pœ et re. omnis. 1. reſpon. vbi dicitur, quid ſit cura.

ADDITIO.

a ¶ Generale. Ibi locantes operas ſuas ad cuſtodiam, ad quid teneatur, vide ff. nau. ca. ſta. per totum, & vide in l. dominus horreorum. ff. loca. per gl. ſe. per Bar. & Io. An. de off. archi. ea, quæ.

SVMMARIVM.

1 *Homagium pro ſpiritualibus non fit, ſed pro temporalibus, nec ad id conſuetudo contraria prodeſſet, & nu. 2.*
2 *Additio gloſſarum.*
Obedientia ad quæ extendatur.

CAP. XI.

1 **Indignum.** († Spiritualibus) ſecus de temporalibus. et vide quod no. de ſta. re. c. vno. §. verum. lib. 6. in glo. 2. (Homagium) de hoc vide ſatis in Spec. de feu. §. 2. in prin. & quod no. in Cle. de re ind. paſtoralis. §. rurſus, in prin. (Compellatur] nec prodeſſet conſuetudo, quæ tanquam iniqua præſcribi non poſſet. ī. de conſue.
2 c. 1. & vlt. Inn. & Hoſt. ¶ † In gl. 1. in fi.] exceptis priuilegijs ſuis, quod dic, vt no. de tempo. or. c. 1. & de re iudi. in cauſis Hoſt. ¶ In gl. 2. [ibi, obedientia] & extenditur obedientia ad ſpiritualia, & ad ea, quæ ad Deum pertinent, vel ad officium cuiuslibet prælati, ar. 10. di. ſuſcipitis. 11. q. 3. quid mirum. 7. q. 1. quia frater. ad quam ēt layci, & imperator tenetur. 61. di. Valentinianus, et ī. de maio. et obe. ſolitæ. Homagium vero eſt de tēporalibus, et his, quæ ad temporalia pertinent. 22. q. 5. de forma. & ideo in hac ſignificatione ſumptum pro ſpiritualib. præſtandum non eſt, nec prodeſſet in hoc conſuetudo, vt dixi in textu ſecundum Inn. etc.

SVMMARIVM.

1 *Operis concluſio, & peroratio.*
In eo auctor quæ præſtiterit, & excuſatio imperfectionis ex animi ſui ſententia.
Supplere pollicetur, & vnde ſuffragium eius colligi poſſit.
Studioſi quibus indigeant. in prin.
In ſpeculum videtur poſt opus hoc ſcripſiſſe.
2 *Scriptor ſumit multos iudices.*
Legentium ſenſum quę offendunt.
3 *Breuitas quæ commendetur.*
A criticis ſe defendit, & quid hi ſequantur.

OPERIS CONCLVSIO.

1 **Ad † oram.** Operis veniens, dicā cum Valer. lib. 4. c. 1. ꝙ magno labore, multoque tempore hoc doctrinę opus complexus ſum. addam tamen cum Hieron. ad Paulin. vbi de Eſdra loquitur, Exceſſi modū epiſtolæ, nec tamen impleui quod volui. Cum. n. ſecundum Hier. ad Marcellinum librorum multitudine, & ſilentio, ſed fortius ſecuritate, & ocio ſtudioſi dictantes indigeant, & ego econtra gratis, & ingratis occupationibus cuiuſq; gradus grandibus fuerim impeditus, quas breuitas, & certarum notorietas ſuadent ſubticeri, hoc opus ad finem conceptum modum perducere potui, quod tamen importunitate petentium ad perias eſt reductum. Sed protellator calamo, quod ſibi quies nō adeſt, cum propter multa ſcripta Vincentij maxime non deciſa, & opinionum approbationes, quæ deſunt, neceſſe habeat illic pingendis & addendis inſiſtere. Nec hoc faber abhorret, cum hucuſque compertum non ſit opus publicatum per iuriſtam aliquandiu poſt viuentem additionibus caruiſſe, ſuffragabitur tamen ad breuitatem ipſarum huius nouellæ proſecutio ſuper 6. Et quod ſuper

ſpecu-

2 ſpeculo ſum Deo duce ſcripturus. ¶ Licet † aſit ſcientia docēte Hiero. ad Preſidiū. B. ꝙ qui ſcribit, multos ſumit iudices, (alter. n. alteriuſlibet ingeniū ꝯcordar, qđ dixit in expoſitionē ſymboli, in princ.) nec ignorē in ſcripturis reprehēſibile omne nimis, ſiue ſit longitudini, ſiue breuitati connexum, cum primum ſenſus legentium oneret, ſecundum pręcidat ſtudioſorum deſiderium, vt ait Hiero. ſuper Hiere. li. 2. in prin. tamen & hoc ſcio ipſo teſtante ſuper Ioelem. B. quod oris apertio eſt in Dei, non in hominis poteſtate. per quod conſtat me nō plus potuiſſe, quam ingenioli a Deo largiti paterentur anguſtiæ, vt de ſe hic aſſerit ſuper Micheam. B. propterquod, vos reuerendi mi pater, & domine, me ſupportatum habere dignemini circa operis defectus, maxime ſupradictos. Conſtat enim vobis, qui fere ſcibile omne ſcitis, ꝙ vniformis ſtilus non competit, quando inter illos, propter quos ſcribitur vniformitas non habetur.

3 ¶ Et licet † ſciam dixiſſe Valerium lib. 8. ca. 1. ꝙ multa & magna breuiter ſunt dicenda, id tamen teſtante Hieronymo ſuper Iſa. lib. 11. de illa breuitate dēt intelligi, per quam intelligentię nō fit dānum. Opus igitur hoc, ex quo fuerit veſtra lima libratum, & ipſius opificem dignemini defenſare contra ſubdolos, qui ſuum ſtomachum, nō ſibi meritum ſępe ſequuntur, vt plenius dicit Hiero. ad Pammachium, 3. B. Appetentibus. n. ſcripſi, non faſtidioſis; gratis, non inuidis; ſtudioſis, non oſcitantibus; vt de ſe dicit Hier. ad Pāmachium, & Marcellam, ſecunda. Et propoſitum reſpicit, quicquid ibi ſub litera I. in Hiero. deſcripſi. Et ſuper Eccleſiaſten 2. c. conſort. atque ſatis, quod habetur ſuper Oſeę. D. Concludendo igitur & pro repetitis habēdo his, quæ ad vos ſupra in prologi fine deſcripſi, vos precor in omni loco, æuo frui fęlicitate votiua, exorans, ꝙ per veſtra ſuffragia familiaris in via ſim aſſiſtens in patria, quod interceſſione virginis glorioſę, ac omnium beatorum, & nominatim illorum, quos ſub officio duplici veneratur eccleſia, concedere dignetur Trinitas per ſęcula benedicta. Amen, amen, quod de Hebræo tranſtulerunt ſeptuaginta in fiat fiat, vt in epiſtola ad Marcellum. 8. ſcribit ipſe Hieronymus.

Nouellę Ioannis Andreę in Quintum Decretalium.

F I N I S.